

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نهر شکان

نشرای جنس‌پایان (مقاله)

پژوهش
مصطفی درانی
مجله
آیین - ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا) جلد 1 حرف آ - ا

نویسنده:

مصطفی درایتی

ناشر چاپی:

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸۱	فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا) جلد ۱ حرف آ - ا
۸۱	مشخصات کتاب
۸۲	اشاره
۸۸	رموز و اختصارات
۱۰۰	سخن نخست
۱۰۲	مقدمه
۱۰۸	فهرست نگاری در ایران
۱۱۰	سهم فهرست نگاران
۱۱۷	توضیحات کلی در باره «فنخا»
۱۱۷	کتاب شناسی
۱۲۳	نسخه شناسی:
۱۲۶	چیدمان «فنخا»
۱۲۷	تشکر
۱۲۸	المقدمه
۱۳۱	توضیح حول «فنخا»
۱۳۱	علم الكتاب:
۱۳۵	علم المخطوطات:
۱۳۸	تنضید «فنخا»
۱۴۱	منابع و مأخذ
۱۴۱	آران و کاشان
۱۴۱	آشتیان
۱۴۱	آمل
۱۴۱	اراک
۱۴۲	اردستان
۱۴۲	اسفراین
۱۴۲	اصفهان
۱۴۶	اهواز
۱۴۷	بابل
۱۴۷	بجنورد
۱۴۷	بشرویه
۱۴۷	بیرجند

۱۴۷	تبریز
۱۴۹	تنکابن
۱۵۰	تهران
۱۶۵	چهرم
۱۶۵	چالوس
۱۶۵	خرم آباد
۱۶۵	خوانسار
۱۶۵	خور
۱۶۵	خوی
۱۶۷	دامغان
۱۶۷	دزفول
۱۶۷	رامسر
۱۶۷	رشت
۱۶۸	رضوانشهر
۱۶۸	ری
۱۶۸	زاهدان
۱۶۸	زنجان
۱۷۰	ساری
۱۷۰	سمنان
۱۷۰	شاهرود
۱۷۰	شهرضا
۱۷۰	شهمیرزاد
۱۷۰	شیراز
۱۷۶	علی آباد کتول
۱۷۶	فردوس
۱۷۶	قائن
۱۷۸	قزوین
۱۷۸	قم
۱۸۷	قوچان
۱۸۷	کاشان
۱۸۸	کرمان
۱۸۹	کرمانشاه
۱۸۹	گلپایگان
۱۸۹	مراغه

۱۹۱	مشهد
۱۹۷	میبد
۱۹۷	همدان
۲۰۱	یزد
۲۰۳	برخی از مأخذ عمومی
۲۰۳	الاعلام قاموس تراجم، لأشهر الرجال و النساء من العرب و المستعربین و المستشرقین
۲۰۳	احوال و آثار خواجه نصیرالدین طوسی
۲۰۴	ایضاح المکتون فی الذیل علی کشف الظنون عن اسامی الکتب و القنون
۲۰۵	تاریخ الأدب العربی
۲۰۵	تاریخ نگارش های عربی
۲۰۶	الذریعه الی تصانیف الشیعه
۲۰۷	ریحانه الادب در شرح احوال و آثار (علماء، فقهاء، فلاسفه، شعراء، خطاطین بزرگ اسلامی از آغاز تا عصر حاضر)
۲۰۷	فهرست کتابهای چاپی فارسی
۲۰۷	فهرستگان نسخه های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه
۲۰۸	فهرست نسخه های خطی فارسی
۲۰۸	فهرستواره کتابهای فارسی
۲۰۸	فهرست های خودنوشت فیض کاشانی
۲۰۹	فهرستواره نسخه های خطی آثار علمی فیض کاشانی
۲۰۹	فهرست نسخه های مصنفات ابن سینا
۲۰۹	کتابشناسی فیض کاشانی
۲۰۹	کتابشناسی جامع ملاصدرا
۲۰۹	کتابشناسی شیخ بهائی
۲۰۹	کتابشناسی توصیفی فارابی
۲۰۹	کشف الحجب و الاستار عن اسماء الکتب و الاسفار
۲۱۰	کشف الظنون عن اسامی الکتب و القنون
۲۱۰	مؤلفات الزیدیه
۲۱۰	مؤلفات الغزالی
۲۱۰	معجم التراث الکلامی
۲۱۰	معجم المؤلفین تراجم مصنفی الکتب العربیه
۲۱۱	معجم الشامل للتراث العربی المطبوع
۲۱۱	معجم المطبوعات العربیه و المعربه
۲۱۱	معجم المخطوطات المطبوعه
۲۱۲	هدیه العارفین اسماء المؤلفین و آثار المصنفین

۲۱۴
۲۱۵ اشاره
۲۱۷ ۱- آئین نامه خدمت در اماکن متبرکه آستان قدس رضوی / قانون / فارسی
۲۱۷ ۲- الآیاء و الأمهات / حدیث / عربی
۲۱۸ ۳- آبان یشت / داستان / فارسی
۲۱۸ ۴- آب حیات / کلام و اعتقادات / فارسی
۲۲۱ ۵- آب حیات / حدیث / فارسی
۲۲۱ ۶- آب حیات (منظوم) / کلام و اعتقادات / فارسی
۲۲۴ ۷- آب دهان / طب / فارسی
۲۲۴ ۸- آب زلال / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
۲۲۹ ۹- آبستنی / طب / فارسی
۲۳۰ ۱۰- آبستنی / طب / فارسی
۲۳۰ ۱۱- آبستنی / طب / فارسی
۲۳۱ ۱۲- آبستنی و باه = الباهیة طب / فارسی
۲۳۳ ۱۳- آبله / طب / فارسی
۲۳۳ ۱۴- آبله / طب / فارسی
۲۳۴ ۱۵- آبله اکوبی / طب / فارسی
۲۳۵ ۱۶- آبله اکوبی / طب / فارسی
۲۳۵ ۱۷- آبله کوبی / طب / فارسی
۲۳۶ ۱۸- آب نیشان = منتخب زاد المعاد / دعا / عربی، فارسی
۲۳۶ ۱۹- آب نیشان و قمر در عقرب / هیأت / فارسی
۲۳۹ ۲۰- آتش بازی / متفرقه / فرانسوی
۲۳۹ ۲۱- آتش بازی (رساله) / شیمی / اردو
۲۳۹ ۲۲- آتش پاره / شعر / فارسی
۲۴۰ ۲۳- آتشفشانی کوه وزوو / جغرافیا / فارسی
۲۴۱ ۲۴- آتشفشانی های جبال و زلزله / طبیعیات / فارسی
۲۴۱ ۲۵- آتشک / طب / فارسی
۲۴۷ ۲۶- آتشک / طب / عربی
۲۴۸ ۲۷- آتشک / طب / فارسی
۲۴۸ ۲۸- آتشک / طب / فارسی
۲۴۸ ۲۹- آتشک / طب / فارسی
۲۴۹ ۳۰- آتشکده = منشآت / متفرقه / فارسی
۲۵۰ ۳۱- آتشکده / ادبیات فارسی
۲۵۰ ۳۲- آتشکده = فرهنگی ادویه / طب / فارسی

- ۳۳- آتشکده آذر / تراجم / فارسی - - - - - ۲۵۰
- ۳۴- آتشکده نوشیروان / ادبیات / فارسی - - - - - ۲۸۳
- ۳۵- آتشک و کوفت اطب / فارسی - - - - - ۲۸۳
- ۳۶- آتش گرفتن تماشاخانه رینک / متفرقه / فارسی - - - - - ۲۸۴
- ۳۷- الاثار / فقه / عربی - - - - - ۲۸۵
- ۳۸- آثار ابوالقاسم کازرونی (منتخب) = نمودار منشآت | ادبیات / فارسی و عربی - - - - - ۲۸۶
- ۳۹- آثار اتابکی = ترجمه آتالارا / مواظ / فارسی - - - - - ۲۸۸
- ۴۰- آثار احمدی = روضه النبی فی الآثار المصطفوی / تاریخ پیامبر اکرم (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) / فارسی - - - - - ۲۸۸
- ۴۱- آثار احمدی - آثار الاخيار الآثار الاحمدية فی بیان الأدلة الشرعية / فقه / عربی - - - - - ۲۹۷
- ۴۲- آثار الاخيار = ترجمه تفسیر امام حسن عسکری علیه السلام / تفسیر / فارسی - - - - - ۲۹۸
- ۴۳- آثار الازلیة / بهائیت / فارسی - - - - - ۲۹۹
- ۴۴- آثار الازلیة | کلام و اعتقادات / فارسی و عربی - - - - - ۳۰۰
- ۴۵- آثار الاصفی = تفسیر سوره جمعه / تفسیر / فارسی - - - - - ۳۰۰
- ۴۶- آثار افلاطون / فلسفه / عربی - - - - - ۳۰۲
- ۴۷- آثار اولاد ائمه علیهم السلام / تاریخ / فارسی - - - - - ۳۰۲
- ۴۸- الآثار الباقية عن القرون الخالية / هیأت، تاریخ عربی - - - - - ۳۰۲
- ۴۹- الآثار الباقية (ترجمه) / تاریخ / فارسی - - - - - ۳۰۸
- ۵۰- آثار بالزاک / تراجم / فارسی - - - - - ۳۰۸
- ۵۱- آثار البديعة فی اخبار المنیعة | گوناگون / فارسی - - - - - ۳۰۹
- ۵۲- آثار برگزیده / گوناگون / فارسی - - - - - ۳۰۹
- ۵۳- آثار البلاد و اخبار العباد / جغرافیا / عربی - - - - - ۳۱۰
- ۵۴- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = بحر البلدان = تحفة العجایب / جغرافیا / فارسی - - - - - ۳۱۴
- ۵۵- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = سیر البلاد جغرافیا / فارسی - - - - - ۳۱۴
- ۵۶- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) / جغرافیا / فارسی - - - - - ۳۱۶
- ۵۷- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = عجایب الاقالیم / جغرافیا / فارسی - - - - - ۳۱۸
- ۵۸- آثار البلاد (منتخب) / جغرافیا | عربی - - - - - ۳۱۸
- ۵۹- آثار جعفری = فارس نامه / جغرافیا، تاریخ / فارسی - - - - - ۳۱۸
- ۶۰- آثار حرفی / علوم غریبه / فارسی - - - - - ۳۲۱
- ۶۱- آثار حسان در بدایع اشعار نسوان = تذکره زنان شاعر / ادبیات / فارسی - - - - - ۳۲۲
- ۶۲- آثار الحضرة الاحمدية / تراجم / فارسی - - - - - ۳۲۳
- ۶۳- آثار الرضا / تاریخ / فارسی - - - - - ۳۲۴
- ۶۴- آثار زرتشتیان / فارسی - - - - - ۳۲۴
- ۶۵- آثار زرتشتیان (۱) / فارسی - - - - - ۳۲۸
- ۶۶- آثار زرتشتیان (۲) / کلام و اعتقادات / فارسی - - - - - ۳۲۹

- ۳۳۲ ----- آثار سیاسی و تاریخی ابراهیم زنجانی / تاریخ / فارسی -----
- ۳۳۳ ----- آثار الشباب / شعر / فارسی -----
- ۳۳۳ ----- آثار صوفیه هند / عرفان و تصوف / فارسی -----
- ۳۳۴ ----- آثار الظاهرة فی الجواطبیعیات / عربی -----
- ۳۳۴ ----- آثار عبداللهی / تاریخ ایران / فارسی -----
- ۳۳۵ ----- آثار علوی = کاینات جو / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۳۷ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۰ ----- آثار علوی = کاینات جو / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۳ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۳ ----- آثار علوی / طبیعیات / عربی و فارسی -----
- ۳۴۴ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۵ ----- آثار علوی = کاینات جو / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۵ ----- آثار علوی = اصول مهمه / هیأت / فارسی -----
- ۳۴۶ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۶ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۶ ----- آثار علوی / طبیعیات / فارسی -----
- ۳۴۸ ----- الآثار العلویة = کتاب الآثار العلویة / فلسفه / عربی -----
- ۳۴۹ ----- آثار علوی سجزی / طبیعیات / عربی -----
- ۳۴۹ ----- الآثار فی ذکر الأبرار (منتخب) / اخلاق، آداب و سنن / فارسی -----
- ۳۵۰ ----- آثار قلم اعلی / کلام و اعتقادات بهائی | عربی -----
- ۳۵۱ ----- آثار کاینات جو و نجوم / هیأت / فارسی -----
- ۳۵۱ ----- آثار کسوف و خسوف (در ماههای رومی) ستاره شناسی / عربی -----
- ۳۵۱ ----- آثار کسوف و خسوف و زلزله / متفرقه / فارسی -----
- ۳۵۲ ----- آثار گناهان / مواظ / فارسی -----
- ۳۵۲ ----- الآثار المتخیلة فی الجوا من البخار = قوس و قزح / طبیعیات / عربی -----
- ۳۵۵ ----- آثار محمد باقر / گوناگون / فارسی -----
- ۳۵۶ ----- آثار مشهد - کتابچه تعداد نفوس ارض اقدس و شهر مشهد رضوی | جغرافیا / فارسی -----
- ۳۵۶ ----- آثار مظفر = سعادت نامه / تاریخ پیامبر اکرم (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) / فارسی -----
- ۳۵۷ ----- آثار ملکم / حکومت و سیاست / فارسی -----
- ۳۵۸ ----- آثار ناصری = ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر نخعی / شرح حدیث، اخلاق / فارسی -----
- ۳۵۹ ----- آثار و اخبار / کشاورزی / فارسی -----
- ۳۶۰ ----- آثار الوزراء / حکومت و سیاست / فارسی -----
- ۳۶۱ ----- آثاری در شرح حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه» -----

- ٣٦٣----- ١٠٠- الأجل (القول في كلام و اعتقادات / عربي
- ٣٦٤----- ١٠١- الأجرومية = مقدمة الأجرومية نحو /عربي
- ٣٧٢----- ١٠٢- آخر الزمان / كلام و اعتقادات / فارسي
- ٣٧٢----- ١٠٣- آخر الزمان (فصل في ما يكون في) / تاريخ / عربي
- ٣٧٣----- ١٠٤- آخرين برنامہ تکامل بشر / اخلاق / فارسي
- ٣٧٣----- ١٠٥- آخرين شعار خاموش / ادبيات فارسي
- ٣٧٣----- ١٠٦- آداب / آداب و سنن / فارسي
- ٣٧٤----- ١٠٧- آداب / آداب و سنن / فارسي
- ٣٧٥----- ١٠٨- آداب أولها / موسيقى / فارسي
- ٣٧٥----- ١٠٩- آداب اذكار و احراز برای قضاء حوايج / آداب و سنن / فارسي
- ٣٧٦----- ١١٠- آداب ارسطو / فلسفه، اخلاق / عربي
- ٣٨٠----- ١١١- آداب ازدواج / آداب و سنن / فارسي
- ٣٨٠----- ١١٢- آداب اسب دواني و تيراندازی = آداب الرمی / فقه، اخلاق / فارسي
- ٣٨١----- ١١٣- آداب استخاره استخاره / فارسي
- ٣٨١----- ١١٤- آداب استخاره به طريق حروف / استخاره / فارسي
- ٣٨١----- ١١٥- آداب استشفاء به آب نيسان = آب نيسان / دعا / فارسي
- ٣٨٢----- ١١٦- آداب الاصحاب / عرفان و تصوف، اخلاق / فارسي
- ٣٨٤----- ١١٧- آداب الاكل / فقه / عربي
- ٣٨٤----- ١١٨- آداب انشاء / انشاء / فارسي
- ٣٨٥----- ١١٩- آداب اهل الاذكار (رسالة في) عرفان و تصوف / عربي
- ٣٨٧----- ١٢٠- آداب اهل الله / عرفان و تصوف / عربي
- ٣٨٧----- ١٢١- آداب اهل تصوف = آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسي
- ٣٩٠----- ١٢٢- آداب اهل دنيا و آخرت / اخلاق / فارسي
- ٣٩٠----- ١٢٣- الآداب الباقية في شرح آداب الشريفة / منطق / عربي
- ٣٩٢----- ١٢٤- آداب البحث / منطق / عربي
- ٣٩٣----- ١٢٥- آداب البحث = آداب بحث و مناظره = زبدة = رسالة في الآداب / منطق / فارسي
- ٤٠١----- ١٢٦- آداب البحث | منطق / عربي
- ٤٠٤----- ١٢٧- آداب البحث / منطق / عربي
- ٤٠٤----- ١٢٨- آداب البحث = آداب المناظرة / منطق / عربي
- ٤٠٥----- ١٢٩- آداب البحث = الرسالة الولديّة = آداب المناظرة = فن المناظرة / منطق / عربي
- ٤٠٧----- ١٣٠- آداب البحث / منطق / عربي
- ٤٠٨----- ١٣١- آداب البحث = آداب النظر / منطق / عربي
- ٤٠٨----- ١٣٢- آداب البحث = مقدمات نافعة / اصول فقه / عربي
- ٤٠٩----- ١٣٣- آداب البحث = مختصر في علم المناظرة / منطق / عربي

- ١٣٤- آداب البحث (منظومة) /منطق, شعر / عربي ٤٠٩
- ١٣٥- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤١٠
- ١٣٦- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤١٧
- ١٣٧- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤١٨
- ١٣٨- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤١٩
- ١٣٩- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٣١
- ١٤٠- آداب البحث و المناظرة = مسائل المناظرة = آداب المناظرة = المناظرات = رسالة في المناظرة / منطق / عربي ٤٣١
- ١٤١- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٤٢
- ١٤٢- آداب البحث و المناظرة = آداب گلنبوی = رسالة گلنبوی / منطق / عربي ٤٤٣
- ١٤٣- آداب البحث و المناظرة / منطق, ادبيات عربي ٤٤٥
- ١٤٤- آداب البحث و المناظرة = الرسالة الحسينية / منطق / عربي ٤٤٥
- ١٤٥- آداب البحث و المناظرة (منظومه) / منطق, شعر / فارسي ٤٤٧
- ١٤٦- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٤٨
- ١٤٧- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٤٨
- ١٤٨- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٠
- ١٤٩- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٥١
- ١٥٠- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥١
- ١٥١- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٢
- ١٥٢- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٢
- ١٥٣- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٥٢
- ١٥٤- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٢
- ١٥٥- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٣
- ١٥٦- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٣
- ١٥٧- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٣
- ١٥٨- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٤
- ١٥٩- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٥
- ١٦٠- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٥
- ١٦١- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٥
- ١٦٢- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٦
- ١٦٣- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٦
- ١٦٤- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربي ٤٥٦
- ١٦٥- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٥٦
- ١٦٦- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٥٧
- ١٦٧- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسي ٤٥٧

- ۱۶۸- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی ----- ۴۵۸
- ۱۶۹- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی ----- ۴۵۸
- ۱۷۰- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی ----- ۴۵۸
- ۱۷۱- آداب بندگی / فقه، اخلاق / فارسی ----- ۴۵۸
- ۱۷۲- آداب پدر و فرزند/ اخلاق / فارسی ----- ۴۶۱
- ۱۷۳- آداب پیغامبر / تاریخ پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) / فارسی ----- ۴۶۱
- ۱۷۴- آداب التجارة = بضاعة التجار/ فقه، حدیث / فارسی ----- ۴۶۲
- ۱۷۵- آداب التجارة = أربعة عشر افقه / فارسی ----- ۴۶۳
- ۱۷۶- آداب التجارة/ فقه / فارسی ----- ۴۶۴
- ۱۷۷- آداب التجارة / فقه / فارسی ----- ۴۶۴
- ۱۷۸- آداب التجارة / فقه / فارسی ----- ۴۶۵
- ۱۷۹- آداب تحویل سال / آداب و سنن / عربی و فارسی ----- ۴۶۵
- ۱۸۰- آداب ترسل = صورت نوشتجات / نامه نگاری / فارسی ----- ۴۶۶
- ۱۸۱- آداب التزویج طب، آداب و سنن / فارسی ----- ۴۶۷
- ۱۸۲- آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسی ----- ۴۶۸
- ۱۸۳- آداب تصوف عرفان و تصوف / فارسی ----- ۴۶۸
- ۱۸۴- آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسی ----- ۴۷۰
- ۱۸۵- آداب التصوف / عرفان و تصوف / عربی ----- ۴۷۰
- ۱۸۶- آداب تصوف / عرفان و تصوف / ترکی ----- ۴۷۱
- ۱۸۷- آداب تصوف = سیر و سلوک اسیر و سلوک / فارسی ----- ۴۷۱
- ۱۸۸- آداب تعلم / آداب و سنن / عربی ----- ۴۷۳
- ۱۸۹- آداب تعلیم الكتاب / خط / فارسی ----- ۴۷۳
- ۱۹۰- آداب تلاوت القرآن علوم قرآن / عربی ----- ۴۷۴
- ۱۹۱- آداب تلاوت قرآن / علوم قرآن / فارسی ----- ۴۷۴
- ۱۹۲- آداب تلاوت القرآن / آداب و سنن / عربی ----- ۴۷۵
- ۱۹۳- آداب التهجد // عربی ----- ۴۷۶
- ۱۹۴- آداب الجماع (احادیث) / حدیث / عربی ----- ۴۷۶
- ۱۹۵- آداب الجمعة / دعا / فارسی ----- ۴۷۶
- ۱۹۶- آداب جنگ = کتاب هندسه نظامی / فنون نظامی / فارسی ----- ۴۷۷
- ۱۹۷- آداب جنگ / فنون نظامی / فارسی ----- ۴۷۹
- ۱۹۸- آداب جهاد/ عرفان و تصوف / فارسی ----- ۴۸۰
- ۱۹۹- آداب چوب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی ----- ۴۸۰
- ۲۰۰- آداب حجامان = کسوت نامه حجامان / آداب و سنن / فارسی ----- ۴۸۰

- ۴۸۱ ----- ۲۰۱- آداب حج/ فقه / فارسی
- ۴۸۶ ----- ۲۰۲- آداب حج افقه / فارسی
- ۴۸۷ ----- ۲۰۳- آداب حج/ فقه / فارسی
- ۴۸۷ ----- ۲۰۴- آداب حج (رساله) / فقه / فارسی
- ۴۸۸ ----- ۲۰۵- آداب حج و عمره / فقه / فارسی
- ۴۸۸ ----- ۲۰۶- آداب الحرب و الشجاعة = آداب الملوك و كفاية الملوك / حكومت و سياست، اخلاق / فارسی
- ۴۹۱ ----- ۲۰۷- آداب الحكمة / شعر / فارسی
- ۴۹۲ ----- ۲۰۸- آداب خط = صراط السطور = قلميه منظوم = آداب المشق = خط و دواير = رساله خط / شعر، خط / فارسی
- ۴۹۸ ----- ۲۰۹- آداب خط = قواعد خط = مثنوی در آداب و قواعد خط / شعر، خط / فارسی
- ۵۰۱ ----- ۲۱۰- آداب الخط = مداد الخطوط / خط / فارسی
- ۵۰۱ ----- ۲۱۱- آداب الخط / خط / عربي
- ۵۰۲ ----- ۲۱۲- آداب خط / خط / فارسی
- ۵۰۳ ----- ۲۱۳- آداب الخلوته = شروط خلوت / عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۳ ----- ۲۱۴- آداب الخلوته = رساله خلوت / عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۶ ----- ۲۱۵- آداب الخلوته = شروط خلوت / سير و سلوك / فارسی
- ۵۰۶ ----- ۲۱۶- آداب الدخول على النساء / آداب و سنن / عربي
- ۵۰۷ ----- ۲۱۷- آداب دروني (رساله) / عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۷ ----- ۲۱۸- آداب درويشى / عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۸ ----- ۲۱۹- آداب درويشى / عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۹ ----- ۲۲۰- آداب درويشى / اخلاق / فارسی
- ۵۰۹ ----- ۲۲۱- آداب درويشى عرفان و تصوف / فارسی
- ۵۰۹ ----- ۲۲۲- آداب درويشى / اخلاق / فارسی
- ۵۱۰ ----- ۲۲۳- آداب الدعاء / دعا / فارسی
- ۵۱۰ ----- ۲۲۴- آداب الدعاء / دعا / فارسی
- ۵۱۱ ----- ۲۲۵- آداب الدعاء دعا / فارسی
- ۵۱۲ ----- ۲۲۶- آداب الدعاء / دعا / عربي
- ۵۱۳ ----- ۲۲۷- آداب الدعاء / دعا / عربي
- ۵۱۵ ----- ۲۲۸- آداب الدعاء / دعا / عربي
- ۵۱۵ ----- ۲۲۹- آداب الدعاء / آداب و سنن / عربي
- ۵۱۶ ----- ۲۳۰- آداب الدعاء / آداب و سنن / فارسی
- ۵۱۶ ----- ۲۳۱- آداب الدعاء / آداب و سنن / فارسی
- ۵۱۷ ----- ۲۳۲- آداب دعا (رساله در) / دعا / فارسی
- ۵۱۸ ----- ۲۳۳- آداب دعا و عبادت / آداب و سنن / فارسی
- ۵۱۸ ----- ۲۳۴- آداب دعای اولاد / آداب و سنن / فارسی

- ۲۳۵- آداب دم زدن (رساله)/ عرفان و تصوف / فارسی ۵۱۸
- ۲۳۶- الآداب الدينية للخزانة المعينية / حديث، آداب و سنن / عربي ۵۱۹
- ۲۳۷- الآداب الدينية للخزانة المعينية (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی ۵۲۸
- ۲۳۸- آداب ذکر/ عرفان و تصوف / فارسی ۵۳۰
- ۲۳۹- آداب الرسالة / ادبيات عربي ۵۳۱
- ۲۴۰- آداب زناشویی / طب / فارسی ۵۳۱
- ۲۴۱- آداب زیارت / آداب و سنن / فارسی ۵۳۲
- ۲۴۲- آداب زیارت / زیارات / عربي ۵۳۳
- ۲۴۳- آداب الزيارة / زیارات / فارسی ۵۳۳
- ۲۴۴- آداب الزيارة / دعا / فارسی ۵۳۴
- ۲۴۵- آداب زیارت/ آداب و سنن / عربي ۵۳۴
- ۲۴۶- آداب زیارت امام رضا عليه السلام / زیارات / فارسی ۵۳۴
- ۲۴۷- آداب زیارت امام رضا عليه السلام / زیارات / فارسی ۵۳۵
- ۲۴۸- آداب زیارت پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) و ائمه عليهم السلام / آداب و سنن / فارسی ۵۳۶
- ۲۴۹- آداب الزيارة الرضوية / زیارات / فارسی ۵۳۶
- ۲۵۰- آداب زیارت عاشورا / زیارات / فارسی ۵۳۷
- ۲۵۱- آداب زیارت و سفر / آداب و سنن / فارسی ۵۳۷
- ۲۵۲- آداب ساغون گناشتن اسب / حیوان شناسی / فارسی ۵۳۸
- ۲۵۳- آداب ساغون گرفتن اسب / حیوان شناسی / فارسی ۵۳۹
- ۲۵۴- آداب السالکین / عرفان و تصوف / فارسی ۵۳۹
- ۲۵۵- آداب سخن گفتن و غذا خوردن / آداب و سنن / فارسی ۵۴۲
- ۲۵۶- آداب السفر / آداب و سنن / فارسی ۵۴۳
- ۲۵۷- آداب السفر / دعا / فارسی ۵۴۴
- ۲۵۸- آداب السفر / حديث / عربي ۵۴۵
- ۲۵۹- آداب السفر / آداب و سنن / عربي ۵۴۵
- ۲۶۰- آداب السفر / آداب و سنن / فارسی ۵۴۵
- ۲۶۱- آداب السفر / آداب و سنن / فارسی ۵۴۶
- ۲۶۲- آداب السفر / آداب و سنن / عربي ۵۴۶
- ۲۶۳- آداب السفر / آداب و سنن ۵۴۶
- ۲۶۴- آداب السفر المنتخب من كتاب امان الأخطار ادعا/ عربي ۵۴۶
- ۲۶۵- آداب السفره / آداب و سنن / فارسی ۵۴۸
- ۲۶۶- آداب سلام / آداب و سنن / فارسی ۵۴۸
- ۲۶۷- آداب سلطنت = آداب سلطانی / حکومت و سیاست / فارسی ۵۴۹
- ۲۶۸- آداب سلطنت / حکومت و سیاست / فارسی ۵۵۱

- ٢٦٩- آداب سلطنت و مملکت داری/ حکومت و سیاست فارسی ٥٥١
- ٢٧٠- آداب السلوک = آداب المریدین = السیر و السلوک / عرفان و تصوف / عربی ٥٥٢
- ٢٧١- آداب السلوک = السلوک = کیفیت التوجه نحو الحق / سیر و سلوک / عربی ٥٥٥
- ٢٧٢- آداب السلوک / عرفان و تصوف / فارسی ٥٥٦
- ٢٧٣- آداب سلوک / عرفان و تصوف / فارسی ٥٥٧
- ٢٧٤- آداب السلوک/ عرفان و تصوف / عربی ٥٥٨
- ٢٧٥- آداب السلوک/ عرفان و تصوف / فارسی ٥٥٩
- ٢٧٦- آداب سلوک / عرفان و تصوف / فارسی ٥٥٩
- ٢٧٧- آداب السلوک / سیر و سلوک / عربی ٥٦٠
- ٢٧٨- آداب سنیه / اخلاق / فارسی ٥٦٠
- ٢٧٩- آداب شاهی / اخلاق / فارسی ٥٦٢
- ٢٨٠- آداب الشریعة / اخلاق / فارسی ٥٦٣
- ٢٨١- آداب الشریعة و الحكم المرعية فی الشریعة = القصيدة الميمية الخالية من الالف / فقه، شعر عربی ٥٦٤
- ٢٨٢- آداب الصالحین اعرافان و تصوف / عربی ٥٦٦
- ٢٨٣- آداب الصالحین / اخلاق / فارسی ٥٦٦
- ٢٨٤- آداب الصالحین / فقه / فارسی ٥٦٨
- ٢٨٥- آداب الصدیقین / عرفان و تصوف / فارسی ٥٦٨
- ٢٨٦- آداب الصلاة = آداب نماز = ترجمة الصلاة / فقه / فارسی ٥٧١
- ٢٨٧- آداب الصلاة | بهائیت / فارسی و عربی ٥٧٨
- ٢٨٨- آداب الصلاة / فقه / فارسی ٥٧٩
- ٢٨٩- آداب صلاة اللیل / فقه / عربی و فارسی ٥٧٩
- ٢٩٠- آداب الصلاة و ... / فقه / فارسی ٥٨٠
- ٢٩١- آداب الصلاة و الوضوء / فقه / عربی ٥٨٠
- ٢٩٢- آداب الصلاة و تعقیباتها / دعا / عربی ٥٨٠
- ٢٩٣- آداب صوفیان/ عرفان و تصوف / فارسی ٥٨١
- ٢٩٤- آداب صوفیان / عرفان و تصوف / فارسی ٥٨٢
- ٢٩٥- آداب صوفیه = آداب تصوف = اصطلاحات صوفیه = خرقه عرفان و تصوف / فارسی ٥٨٣
- ٢٩٦- آداب صوفیه/ عرفان و تصوف / فارسی ٥٨٦
- ٢٩٧- آداب الصوفیة / عرفان و تصوف / عربی ٥٨٧
- ٢٩٨- آداب صوفیه صوفیه/ عرفان و تصوف / فارسی ٥٨٧
- ٢٩٩- آداب الصیغ و التحریر / متفرقه / فارسی ٥٨٧
- ٣٠٠- آداب الطالبین / عرفان و تصوف / فارسی ٥٩٠
- ٣٠١- آداب الطریق / عرفان و تصوف / فارسی ٥٩٢

- ۳۰۲- آداب طریقت = وصیت نامه = رشحات عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۲
- ۳۰۳- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۶
- ۳۰۴- آداب الطریقه عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۶
- ۳۰۵- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۶
- ۳۰۶- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۷
- ۳۰۷- آداب طریقت و شریعت و معرفت و حقیقت بر طریق مولوی / عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۷
- ۳۰۸- آداب طریق همدانیه / عرفان و تصوف / فارسی ۵۹۸
- ۳۰۹- آداب طعام خوردن و فواید صحبت نیکو / آداب و سنن / فارسی ۵۹۸
- ۳۱۰- آداب طلب مسائل / دعا / فارسی ۵۹۹
- ۳۱۱- آداب طهاره و صلاه / فقه / فارسی ۵۹۹
- ۳۱۲- آداب طهارت و نماز / فقه / فارسی ۶۰۰
- ۳۱۳- آداب عباسی - ترجمه مفتاح الفلاح ادعا / فارسی ۶۰۱
- ۳۱۴- آداب عباسی / حکومت و سیاست / فارسی ۶۰۹
- ۳۱۵- آداب العبودیه و السلوک / اخلاق / عربی ۶۱۰
- ۳۱۶- آداب العبودیه و فوائد الربوبیه / اخلاق / فارسی ۶۱۰
- ۳۱۷- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمه الخالده / آداب و سنن / عربی ۶۱۲
- ۳۱۸- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی ۶۱۷
- ۳۱۹- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی ۶۱۷
- ۳۲۰- آداب العشره / اخلاق / فارسی ۶۱۸
- ۳۲۱- آداب العشره و ذکر الصحبه و الآخره / اخلاق / عربی ۶۱۹
- ۳۲۲- آداب عطایا / فقه / فارسی ۶۱۹
- ۳۲۳- آداب عقد نکاح / فقه / فارسی ۶۲۰
- ۳۲۴- آداب العقل و الدین / اخلاق / عربی ۶۲۱
- ۳۲۵- آداب عقیقه / آداب و سنن / فارسی ۶۲۱
- ۳۲۶- آداب العلماء و المتعلمین / اخلاق / عربی ۶۲۱
- ۳۲۷- آداب عید قربان و عید فطر / آداب و سنن / فارسی ۶۲۳
- ۳۲۸- آداب الغرر / رمل / عربی ۶۲۳
- ۳۲۹- آداب غسل و نماز و کفن میت (رساله) / اجتهاد و تقلید / عربی و فارسی ۶۲۴
- ۳۳۰- آداب فصاحت و بلاغت / بلاغت / فارسی ۶۲۴
- ۳۳۱- آداب الفقر / عرفان و تصوف / فارسی ۶۲۵
- ۳۳۲- آداب فقر و درویشی / عرفان و تصوف / فارسی ۶۲۶
- ۳۳۳- آداب الفلاسفه / فلسفه / عربی ۶۲۶
- ۳۳۴- آداب الفلاسفه و نوادیرهم / فلسفه / عربی ۶۲۷
- ۳۳۵- آداب القرآن / تجوید / عربی ۶۳۰

- ۳۳۶- آداب قرائه القرآن / قرائت / عربی ۶۳۰
- ۳۳۷- آداب قرائت قرآن / آداب و سنن / فارسی ۶۳۲
- ۳۳۸- آداب قشون = سیاست نظام ارتشی احکومت و سیاست / فارسی ۶۳۲
- ۳۳۹- آداب قلم تراشی و خوشنویسی / خط / عربی ۶۳۳
- ۳۴۰- آداب القمار = قمارنامه = قمارخانه / متفرقه / فارسی ۶۳۳
- ۳۴۱- آداب کسب / فقه / فارسی ۶۳۸
- ۳۴۲- آداب کفش دوزان = کسب نامه نعلین دوزان / آداب و سنن / فارسی ۶۳۸
- ۳۴۳- الآداب لأولی الألیاب / اخلاق / عربی ۶۳۸
- ۳۴۴- آداب لباس سید البشر / آداب و سنن / فارسی ۶۴۰
- ۳۴۵- آداب الکتاب = نامه نگاری / نامه نگاری / فارسی ۶۴۱
- ۳۴۶- آداب الکفوی / منطق / عربی ۶۴۱
- ۳۴۷- آداب الکمال / گوناگون / فارسی ۶۴۳
- ۳۴۸- آداب مباشرت / طب / فارسی ۶۴۳
- ۳۴۹- آداب مباشرت و معاشرت / طب / فارسی ۶۴۳
- ۳۵۰- آداب متعلم / عرفان و تصوف / فارسی ۶۴۴
- ۳۵۱- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی ۶۴۴
- ۳۵۲- آداب المتعلمین (ترجمه) / اخلاق / فارسی ۶۸۴
- ۳۵۳- آداب المتعلمین (منتخب) = زبده الآداب = لب آداب الطالبین / اخلاق / عربی و فارسی ۶۸۴
- ۳۵۴- آداب المتعلمین (ترجمه) / اخلاق / فارسی ۶۸۵
- ۳۵۵- آداب المتعلمین (ترجمه) / اخلاق / فارسی ۶۸۵
- ۳۵۶- آداب المتعلمین (ترجمه) / اخلاق / فارسی ۶۸۶
- ۳۵۷- آداب المتعلمین / اخلاق / فارسی ۶۸۶
- ۳۵۸- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی ۶۸۸
- ۳۵۹- آداب المتعلمین / اصول فقه / فارسی ۶۸۹
- ۳۶۰- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی ۶۸۹
- ۳۶۱- آداب المتعلمین (ترجمه) / اصول فقه / فارسی ۶۹۱
- ۳۶۲- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی ۶۹۱
- ۳۶۳- آداب المتجهدين / آداب و سنن / فارسی ۶۹۲
- ۳۶۴- آداب مداومت بر لعب شطرنج و نرد / متفرقه / فارسی ۶۹۲
- ۳۶۵- آداب مذهبی (رساله) / آداب و سنن / فارسی ۶۹۴
- ۳۶۶- آداب مراقبه / اخلاق / فارسی ۶۹۴
- ۳۶۷- آداب مرض و مرگ / اخلاق / فارسی ۶۹۵
- ۳۶۸- آداب مرکب ساختن اصنعت / فارسی ۶۹۵
- ۳۶۹- آداب مرید / عرفان و تصوف / فارسی ۶۹۵

- ٣٧٠- آداب مرید نسبت به شیخ / عرفان و تصوف / فارسی ٦٩٧
- ٣٧١- آداب المریدین / عرفان و تصوف / عربی ٦٩٧
- ٣٧٢- آداب المریدین (ترجمه) / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠٠
- ٣٧٣- آداب المریدین (مختصر) / عرفان و تصوف / عربی ٧٠١
- ٣٧٤- آداب المریدین (ترجمه) / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠١
- ٣٧٥- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠١
- ٣٧٦- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠٢
- ٣٧٧- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠٣
- ٣٧٨- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠٤
- ٣٧٩- آداب المریدین = تنبیه المرید اسیر و سلوک / فارسی ٧٠٤
- ٣٨٠- آداب مریدین منظوم / عرفان و تصوف / فارسی ٧٠٧
- ٣٨١- آداب المسافرین / تراجم / فارسی ٧٠٨
- ٣٨٢- آداب مسلمانی / آداب و سنن / فارسی ٧٠٩
- ٣٨٣- آداب المشق / خط / فارسی ٧٠٩
- ٣٨٤- آداب المشق = رساله خط = اصول خط = آداب خط = رساله الخط = قلمیه / خط / فارسی ٧١٠
- ٣٨٥- آداب المشق / خط / فارسی ٧١٥
- ٣٨٦- آداب مشق اخط / فارسی ٧١٦
- ٣٨٧- آداب المشق / خط / فارسی ٧١٧
- ٣٨٨- آداب المشق / خط / فارسی ٧٢٤
- ٣٨٩- آداب المشق / خط / فارسی ٧٢٤
- ٣٩٠- آداب المشق / خط / فارسی ٧٢٥
- ٣٩١- آداب المشیخه و المریدین = آداب المریدین / عرفان و تصوف / عربی ٧٢٥
- ٣٩٢- آداب المضيفین و زاد الکلین / اخلاق / فارسی ٧٢٦
- ٣٩٣- آداب المطالعه / منطق / عربی ٧٢٧
- ٣٩٤- آداب المطالعه / اخلاق / عربی ٧٣٠
- ٣٩٥- آداب مطالعه = مفتاح الفنون = کنز الجواهر مکتون / منطق / فارسی ٧٣١
- ٣٩٦- آداب مطالعه و تعلم / اخلاق / فارسی ٧٣١
- ٣٩٧- آداب معاشرت و امثال و اخلاق / اخلاق / عربی ٧٣٢
- ٣٩٨- آداب المعانی / متفرقه / فارسی ٧٣٣
- ٣٩٩- آداب المفتی / فقه / عربی ٧٣٣
- ٤٠٠- آداب الملوك / اخلاق / عربی ٧٣٤
- ٤٠١- آداب الملوك = شرح عهد نامه مالک اشتر / شرح / حدیث / فارسی ٧٣٤
- ٤٠٢- آداب الملوك فی اقصى مراتب السلوك / شرح حدیث / فارسی ٧٣٥

- ٧٣٦ ٤٠٣- آداب الملوك و ذوى الالباب / اخلاق / عربى
- ٧٣٧ ٤٠٤- آداب المناظرة / منطق / عربى
- ٧٣٧ ٤٠٥- آداب المناظرة / منطق / عربى
- ٧٣٩ ٤٠٦- آداب المناظرة / منطق / عربى
- ٧٤٠ ٤٠٧- آداب المناظرة / منطق، شعر / عربى
- ٧٤٠ ٤٠٨- آداب المناظرة / منطق / عربى
- ٧٤١ ٤٠٩- آداب المناظرة / منطق / عربى
- ٧٤١ ٤١٠- آداب المواقع و دستور المجامعة / حديث / فارسى
- ٧٤٢ ٤١١- آداب المؤمن ادعا / فارسى
- ٧٤٢ ٤١٢- آداب المؤمنين و أخلاقهم / آداب و سنن / عربى
- ٧٤٣ ٤١٣- آداب ميت / فقه / فارسى
- ٧٤٣ ٤١٤- آداب ناصرى / اخلاق / فارسى
- ٧٤٧ ٤١٥- الآداب النافعة بالألفاظ المختارة الجامعة | مواظب / عربى
- ٧٤٨ ٤١٦- آداب نامه نكاري / نامه نكاري / عربى
- ٧٤٨ ٤١٧- آداب النساء / آداب و سنن / فارسى
- ٧٤٩ ٤١٨- آداب النساء و الفرق بين احكامهن / حديث / عربى
- ٧٤٩ ٤١٩- آداب النفس / اخلاق / عربى
- ٧٥١ ٤٢٠- آداب النفس / اخلاق / عربى
- ٧٥١ ٤٢١- آداب النفوس / اخلاق / عربى
- ٧٥١ ٤٢٢- آداب النكاح = النكاح / آداب و سنن / عربى
- ٧٥٣ ٤٢٣- آداب النكاح / فقه / فارسى
- ٧٥٤ ٤٢٤- آداب النكاح / آداب و سنن / عربى
- ٧٥٤ ٤٢٥- آداب النكاح / آداب و سنن / عربى
- ٧٥٤ ٤٢٦- آداب النكاح / آداب و سنن / فارسى
- ٧٥٥ ٤٢٧- آداب النكاح / آداب و سنن / فارسى
- ٧٥٥ ٤٢٨- آداب نكاح / فقه / فارسى
- ٧٥٥ ٤٢٩- آداب نكاح / فلسفه احكام / فارسى
- ٧٥٦ ٤٣٠- آداب النكاح و احكام اولاد / آداب و سنن / فارسى
- ٧٥٧ ٤٣١- آداب نماز = شرح حديث حماد / آداب و سنن / فارسى
- ٧٥٩ ٤٣٢- آداب نماز / فقه / فارسى
- ٧٦٠ ٤٣٣- آداب نماز / فقه / تركى
- ٧٦٠ ٤٣٤- آداب نماز / فقه / فارسى
- ٧٦١ ٤٣٥- آداب نماز / فقه / فارسى
- ٧٦١ ٤٣٦- آداب نماز / فقه / فارسى

- ۴۳۷- آداب نماز تراویح / آداب و سنن / عربی ۷۶۱
- ۴۳۸- آداب نماز شب / فقه / فارسی ۷۶۲
- ۴۳۹- آداب نماز شب = آداب صلاة اللیل / آداب و سنن / فارسی ۷۶۳
- ۴۴۰- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۶۶
- ۴۴۱- آداب نماز شب / فقه / فارسی ۷۶۷
- ۴۴۲- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۶۷
- ۴۴۳- آداب نماز شب / فقه / فارسی ۷۶۸
- ۴۴۴- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۶۹
- ۴۴۵- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۶۹
- ۴۴۶- آداب نماز شب / فقه / فارسی ۷۷۰
- ۴۴۷- آداب نماز شب / فقه / فارسی ۷۷۱
- ۴۴۸- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۲
- ۴۴۹- آداب نماز شب/ عرفان و تصوف / فارسی ۷۷۳
- ۴۵۰- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۳
- ۴۵۱- آداب نماز شب = ترجمه مفتاح الفلاح (منتخب) / دعا / فارسی ۷۷۴
- ۴۵۲- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۵
- ۴۵۳- آداب نماز شب / دعا / فارسی و عربی ۷۷۵
- ۴۵۴- آداب نماز شب / دعا / فارسی ۷۷۵
- ۴۵۵- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۶
- ۴۵۶- آداب نماز شب / دعا / فارسی ۷۷۶
- ۴۵۷- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۷
- ۴۵۸- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۸
- ۴۵۹- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۸
- ۴۶۰- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی ۷۷۸
- ۴۶۱- آداب نماز شب/ آداب و سنن / فارسی ۷۷۹
- ۴۶۲- آداب نماز شب = آداب صلاة اللیل / آداب و سنن / فارسی ۷۷۹
- ۴۶۳- آداب نماز شب و زیارات / آداب و سنن / فارسی ۷۸۰
- ۴۶۴- آداب نماز میت و تلقین و غیره/ آداب و سنن ۷۸۱
- ۴۶۵- آداب نماز و ادعیه = ادعیه الاسبوع / دعا / عربی ۷۸۱
- ۴۶۶- آداب نماز و ادعیه = ادعیه الاسبوع / آداب و سنن / فارسی ۷۸۱
- ۴۶۷- آداب نماز و ادعیه آداب و سنن / فارسی ۷۸۲
- ۴۶۸- آداب نماز و چند مبحث فقهی دیگر / فقه / فارسی ۷۸۲
- ۴۶۹- آداب نهران شده طلسمات دیگر علوم غریبه، آداب و سنن / عربی ۷۸۲
- ۴۷۰- آداب نوافل اللیل / آداب و سنن / عربی ۷۸۴

- ۴۷۱- آداب نویسندگی / ادبیات / فارسی ----- ۷۸۴
- ۴۷۲- آداب نیمه شب تا طلوع فجر / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۸۴
- ۴۷۳- آداب و آثار دعای سیفی / دعا / فارسی ----- ۷۸۴
- ۴۷۴- آداب و احکام اموات = آداب تجهیز اموات = آداب کفن و دفن / فقه / فارسی ----- ۷۸۵
- ۴۷۵- آداب و احکام اهل سنت (مختصر) / فقه / فارسی ----- ۷۸۹
- ۴۷۶- آداب و احکام صلاة / فقه / عربی ----- ۷۸۹
- ۴۷۷- آداب و احکام ماه رمضان (رساله) آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۰
- ۴۷۸- آداب و احکام میت = احکام اموات / فقه / فارسی ----- ۷۹۰
- ۴۷۹- آداب و احکام نوافل یومیه / فقه / فارسی ----- ۷۹۰
- ۴۸۰- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۱
- ۴۸۱- آداب و اخلاق / اخلاق / فارسی ----- ۷۹۱
- ۴۸۲- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۱
- ۴۸۳- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۲
- ۴۸۴- آداب و ادعیه زراعت (رساله) / دعا / فارسی ----- ۷۹۳
- ۴۸۵- آداب و ادعیه نماز شب / فقه / فارسی ----- ۷۹۴
- ۴۸۶- آداب و اسلوب و مشی طریقه ذهبی / عرفان و تصوف / فارسی ----- ۷۹۴
- ۴۸۷- آداب و اعمال مساجد کوفه / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۵
- ۴۸۸- آداب و اعمال نوروز / دعا / فارسی ----- ۷۹۶
- ۴۸۹- آداب و اعمال و مراسم دینی / فقه / فارسی ----- ۷۹۶
- ۴۹۰- آداب و بعضی از شرایط سلوک / سیر و سلوک / فارسی ----- ۷۹۷
- ۴۹۱- آداب و تعقیبات نماز / دعا / فارسی ----- ۷۹۷
- ۴۹۲- آداب و رسوم معاشرت (رساله) / آداب و سنن / فارسی ----- ۷۹۸
- ۴۹۳- آداب و رویه ارباب غنا / موسیقی / فارسی ----- ۷۹۹
- ۴۹۴- الآداب و الزیارة / گوناگون / عربی ----- ۷۹۹
- ۴۹۵- الآداب و السلوک / عرفان و تصوف / فارسی ----- ۸۰۰
- ۴۹۶- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی ----- ۸۰۱
- ۴۹۷- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی ----- ۸۰۲
- ۴۹۸- آداب و سنن / اخلاق / فارسی ----- ۸۰۲
- ۴۹۹- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ----- ۸۰۳
- ۵۰۰- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ----- ۸۰۳
- ۵۰۱- آداب و سنن / امامت / فارسی ----- ۸۰۵
- ۵۰۲- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ----- ۸۰۵
- ۵۰۳- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ----- ۸۰۵

- ۵۰۴- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ۸۰۶
- ۵۰۵- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ۸۰۶
- ۵۰۶- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی ۸۰۷
- ۵۰۷- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی ۸۰۸
- ۵۰۸- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی ۸۰۸
- ۵۰۹- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی ۸۰۹
- ۵۱۰- آداب وصیت / آداب و سنن / فارسی ۸۰۹
- ۵۱۱- آداب و عبادات (رساله در) / دعا / عربی ۸۰۹
- ۵۱۲- آداب و فنون جنگ / فنون نظامی / فارسی ۸۱۰
- ۵۱۳- آداب الولاية = سلوك ولاية العدل = عهدنامه مالک اشتر (ترجمه) / حدیث، اخلاق / فارسی ۸۱۰
- ۵۱۴- آدابه در قواعد بحث و مناظره / منطق / فارسی ۸۱۸
- ۵۱۵- آدم عالمی صغیر است // فارسی ۸۱۸
- ۵۱۶- آدمیان غریب و مخلوقات عجیب / متفرقه / فارسی ۸۱۹
- ۵۱۷- آذر و سمندر / شعر / فارسی ۸۱۹
- ۵۱۸- الآراء الطبيعية = مقالات / فلسفه / عربی ۸۲۱
- ۵۱۹- الآراء الفقهية الغربية / فقه / عربی ۸۲۲
- ۵۲۰- آراء شیعه و مقایسه آنها با آراء دیگران / کلام و اعتقادات / فارسی ۸۲۳
- ۵۲۱- آراء و اختلاف اخباریون و اصولیین (رساله در) / کلام و اعتقادات / عربی ۸۲۳
- ۵۲۲- آرامگاه صدرالدین حموی / تراجم / فارسی ۸۲۳
- ۵۲۳- آرا و احوال آقا محمد هاشم ذهبی / تراجم / فارسی ۸۲۴
- ۵۲۴- آرایش بدن / طب / فارسی ۸۲۴
- ۵۲۵- آرایش جمیع اعضا / طب / فارسی ۸۲۶
- ۵۲۶- آرایش دیده / شعر / فارسی ۸۲۶
- ۵۲۷- آرایش نگار شعر / فارسی ۸۲۶
- ۵۲۸- آرایش و پیرایش زبان / فارسی / ادبیات / فارسی ۸۲۷
- ۵۲۹- آرتیکل مسیو سوورین در خصوص امپراطور آلمان / حکومت و سیاست / فارسی ۸۲۷
- ۵۳۰- آرتیکلی که باعث تعطیل روزنامه ترجمان حقیقت شد (ترجمه) / متفرقه / فارسی ۸۲۷
- ۵۳۱- آرزو و خیال / متفرقه / فارسی ۸۲۸
- ۵۳۲- آرزوی زند / داستان / فارسی ۸۲۹
- ۵۳۳- آرمونی موسیقی ایران / موسیقی / فارسی ۸۲۹
- ۵۳۴- آزاد نامه / عرفان و تصوف / فارسی ۸۳۰
- ۵۳۵- آزاد نامه / انشاء / فارسی ۸۳۰
- ۵۳۶- آزاد نامه استاد بهادر از خان احمد حسینی / ادبیات / فارسی ۸۳۱
- ۵۳۷- آزاد نامه استاد مقبول شربت دار خان احمد / ادبیات / فارسی ۸۳۲

- ۵۳۸- آزاد نامه غلامان / اسناد / فارسی ۸۳۲
- ۵۳۹- آزاد نامه گلنار نام باریک اندام / ادبیات / فارسی ۸۳۲
- ۵۴۰- آزمایش دارو طب / فارسی ۸۳۳
- ۵۴۱- آسانی وضع حمل (جدول) / علوم غریبه / عربی ۸۳۳
- ۵۴۲- آستانه امام زاده سهل بن علی (علیه السلام) / جغرافیه، تاریخ / فارسی ۸۳۳
- ۵۴۳- آسمان (ترجمه) / هیأت / فارسی ۸۳۴
- ۵۴۴- آسمان هشتم = بهرام نامه = پنج گنج = خمسه / شعر / فارسی ۸۳۵
- ۵۴۵- آشامیدن جذوار طب / فارسی ۸۳۷
- ۵۴۶- آشیزی / آشیزی / فارسی ۸۳۸
- ۵۴۷- آشیزی / آشیزی / فارسی ۸۳۸
- ۵۴۸- آشیزی / آشیزی / فارسی ۸۳۹
- ۵۴۹- آشیزی بورژواوسویل (ترجمه) / منفرقه / فارسی ۸۳۹
- ۵۵۰- آشنایی با احوال و آثار خوشنویسان و خطاطان اردستان / تراجم / فارسی ۸۳۹
- ۵۵۱- آشنایی با مناطق استان اصفهان اردستان / تاریخ / فارسی ۸۴۱
- ۵۵۲- آشوب آخر الزمان / تاریخ ایران / فارسی ۸۴۱
- ۵۵۳- آشوب نامه = هفت آشوب / ادبیات / فارسی ۸۴۲
- ۵۵۴- الأصفیة / فلسفه / عربی ۸۴۶
- ۵۵۵- اصفیه کلام و اعتقادات / فارسی ۸۴۷
- ۵۵۶- اصفیه / تاریخ ایران / فارسی ۸۴۸
- ۵۵۷- آغاز پیدایش آمریکا / جغرافیا / فارسی ۸۴۸
- ۵۵۸- آغاز ترتیل قرآن مجید / علوم قرآن / فارسی ۸۴۹
- ۵۵۹- آغاز داستان اردشیر بابکان به پهلوی / ادبیات / فارسی ۸۵۰
- ۵۶۰- آغاز منتخب نجات نامه / اخلاق / فارسی ۸۵۰
- ۵۶۱- آغاز و انجام = مبدأ و معاد / فلسفه / فارسی ۸۵۰
- ۵۶۲- آغاز و انجام = منازل السائرین = تذکره = مبدأ و معاد / کلام و اعتقادات / فارسی ۸۵۵
- ۵۶۳- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی ۸۷۶
- ۵۶۴- آغاز و انجام = مبدأ و معاد کلام و اعتقادات / فارسی ۸۷۶
- ۵۶۵- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی ۸۷۷
- ۵۶۶- آغاز و انجام / داستان / فارسی ۸۷۸
- ۵۶۷- آغاز و انجام = مبدأ و معاد کلام و اعتقادات / فارسی ۸۷۹
- ۵۶۸- آغاز و انجام / کلام و اعتقادات / فارسی ۸۸۱
- ۵۶۹- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی ۸۸۱
- ۵۷۰- آغاز و انجام قدسی / فلسفه / عربی و فارسی ۸۸۲
- ۵۷۱- آفات اللسان = آفة اللسان / اخلاق / عربی ۸۸۴

- ۵۷۲- آفاق نامه = آفاق و انفس = قصیده نونه ناصر خسرو / شعر / فارسی ۸۸۵
- ۵۷۳- آفاق و افلاک / هیأت / فارسی ۸۸۷
- ۵۷۴- آفاق و انفس / شعر / فارسی ۸۸۷
- ۵۷۵- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی ۸۸۷
- ۵۷۶- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی ۸۸۸
- ۵۷۷- آفاق و انفس = معرفت نامه = معرفت / معارف / عرفان و تصوف، شعر / فارسی ۸۸۹
- ۵۷۸- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی ۸۹۰
- ۵۷۹- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی ۸۹۰
- ۵۸۰- آفاق و انفس / داستان / فارسی ۸۹۱
- ۵۸۱- آفاق و انفس / شعر / فارسی ۸۹۲
- ۵۸۲- آفاق و انفس / شعر / فارسی ۸۹۳
- ۵۸۳- آفاق و انفس / اخلاق / فارسی ۸۹۳
- ۵۸۴- آفاق و انفس و حکمت خالق / کلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی ۸۹۳
- ۵۸۵- آفتاب و کواکب (رساله استخراج اوساط) / اختربینی / فارسی ۸۹۴
- ۵۸۶- آفة اصحاب الحدیث / درایه / عربی ۸۹۴
- ۵۸۷- آفریده اول (رساله) / کلام و اعتقادات / فارسی ۸۹۴
- ۵۸۸- آفرین / نامه نگاری / فارسی ۸۹۵
- ۵۸۹- آفرینش = صنع و صانع / کلام و اعتقادات / فارسی ۸۹۶
- ۵۹۰- آفرینش / کلام و اعتقادات / عربی ۸۹۷
- ۵۹۱- آفرینش / عرفان و تصوف / فارسی ۸۹۷
- ۵۹۲- آفرینش ارواح و اجسام = ارواح و اجسام / عرفان و تصوف / فارسی ۸۹۸
- ۵۹۳- آفرینش جهان از روی بندهشن / کلام و اعتقادات / فارسی ۹۰۰
- ۵۹۴- آفرینش جهان و مخلوقات و قصص انبیاء / گوناگون / فارسی ۹۰۰
- ۵۹۵- آفرینش حضرت محمد (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) = مولود نامه پیامبر (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) / تاریخ پیامبر اکرم (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) / فارسی ۹۰۰
- ۵۹۶- آفرینش نامه جهان افسلفه / فارسی ۹۰۲
- ۵۹۷- آفرین نامه زرتشت / داستان / فارسی ۹۰۳
- ۵۹۸- آقا شیخ محمد علی کچوئی مؤلف انوار المشعشعین / تراجم / فارسی ۹۰۳
- ۵۹۹- آقا محمد خان / داستان / فارسی ۹۰۴
- ۶۰۰- آقا میرزا جان زنوزی (منظومه) / شعر / فارسی ۹۰۵
- ۶۰۱- آقای کسروی و مفهوم ماتریالیسم / فلسفه / فارسی ۹۰۵
- ۶۰۲- آکام المرجان فی احکام الجان / کلام و اعتقادات / عربی ۹۰۵
- ۶۰۳- آگاه کننده عقلاء / اخلاق / فارسی ۹۰۸
- ۶۰۴- آگهی گستر / عرفان و تصوف / فارسی ۹۰۹

- ٩١٠-٦٠٥- آلاء الرحمن في تفسير القرآن / تفسير / عربي
- ٩١٠-٦٠٦- آلات اسطرلاب / هيأت / فارسي
- ٩١٣-٦٠٧- آلات الأظلال / رياضيات / عربي
- ٩١٣-٦٠٨- الآلات الرصدية/ هيئت / عربي
- ٩١٥-٦٠٩- الآلات الرصدية / هيأت / عربي
- ٩١٥-٦١٠- الآلات الرصدية / هيأت / عربي
- ٩١٦-٦١١- الآلات العجيبة الرصدية / رياضيات / عربي
- ٩١٨-٦١٢- آلات الغذاء و تدبيره و امر الدواء المسهل / طب / عربي
- ٩١٨-٦١٣- آلات ربيع / اسطرلاب / فارسي
- ٩١٩-٦١٤- آلات رصد و اسطرلاب / اسطرلاب / عربي
- ٩١٩-٦١٥- آلات صنعت كيميا / كيميا / عربي
- ٩٢٠-٦١٦- آلات كتابت اصنعت / فارسي
- ٩٢٠-٦١٧- آلات معرفت ساعات / هيأت / فارسي
- ٩٢١-٦١٨- آتاي كه حكماء پيشين ساخته اند / اصنعت / فارسي
- ٩٢١-٦١٩- آل اعين = رسالة ابي غالب الزراري الي ابن ابنه = رسالة في نسب آل اعين / رجال / عربي
- ٩٢٦-٦٢٠- آليم چيمور / متفرقه / اردو
- ٩٢٦-٦٢١- آلة أخذ ارتفاع الكواكب / هيأت / عربي
- ٩٢٧-٦٢٢- الآلة المعروفة بالمقود / هيأت / عربي
- ٩٢٨-٦٢٣- آلة دائرة المعدل / رياضيات / عربي
- ٩٢٨-٦٢٤- آلت رصدي / هيأت / عربي
- ٩٣٠-٦٢٥- آلت رصدي / هيأت / عربي
- ٩٣٠-٦٢٦- آلت مظهر الانوار اسطرلاب / فارسي
- ٩٣١-٦٢٧- آل زيار / تاريخ / فارسي
- ٩٣١-٦٢٨- آل محمد «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ» / فضائل و مناقب / حديث / عربي
- ٩٣٢-٦٢٩- آل نوبخت و ابونواس / تراجم
- ٩٣٢-٦٣٠- آلودگي های اجتماع / متفرقه / فارسي
- ٩٣٣-٦٣١- آمار اقتصاد / فارسي
- ٩٣٣-٦٣٢- آمار / تاريخ / فارسي
- ٩٣٣-٦٣٣- آمار استرآباد = خانوار و انفاست مملكت استر آباد / حديث / فارسي
- ٩٣٤-٦٣٤- آمار تهران / جغرافيا / فارسي
- ٩٣٤-٦٣٥- آمار تهران / اسناد / فارسي
- ٩٣٥-٦٣٦- آمار تهران = صورت املاك خالصه تهران / اسناد / فارسي
- ٩٣٦-٦٣٧- آمار كارمندان دولت عثمانى / اسناد / فارسي
- ٩٣٦-٦٣٨- آمار كارمندان دولت عثمانى / اسناد / فارسي

- ۶۳۹- آمار و بودجه قوی نیل / ریاضیات / فارسی ۹۳۷
- ۶۴۰- آمال العارفين = دیوان پروین / شعر / فارسی ۹۳۷
- ۶۴۱- آمال العارفين فی شرح صحیفه سید الساجدین / شرح دعا / عربی ۹۳۹
- ۶۴۲- آمال المجتهدین فی شرح تبصره المتعلمین / فقه / عربی ۹۴۰
- ۶۴۳- آمد نامه / ادبیات / فارسی ۹۴۰
- ۶۴۴- آمد نامه / ادبیات / فارسی ۹۴۲
- ۶۴۵- آمدن جبرئیل نزد پیامبر / تاریخ پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) / فارسی ۹۴۲
- ۶۴۶- آمدن عبدالملک بن عمرو غسانی نزد سَطِیح / حدیث / عربی ۹۴۲
- ۶۴۷- آمدن و فدایاد نزد رسول خدا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) / حدیث / عربی ۹۴۲
- ۶۴۸- آموختن حکمت و فوائد آن = فضیلت علم = فائده عظیم النفع / فلسفه / فارسی ۹۴۳
- ۶۴۹- آموزش حروف ۹۴۴
- ۶۵۰- آموزش رزمی / متفرقه / فارسی ۹۴۵
- ۶۵۱- آموزش زبان فرانسه / ادبیات / فرانسوی ۹۴۵
- ۶۵۲- آموزش کتابت / ادبیات فارسی ۹۴۵
- ۶۵۳- آناتمی ماده عصبی = تشریح ماده عصبی / طب / فارسی ۹۴۶
- ۶۵۴- آنچه برای نفس خوب است / فلسفه / فارسی ۹۴۶
- ۶۵۵- آهنگ حیات / ادبیات / فرانسوی ۹۴۷
- ۶۵۶- آهنگری / متفرقه / فارسی ۹۴۸
- ۶۵۷- آهنگ شکست / داستان / فارسی ۹۴۸
- ۶۵۸- آهن و فولاد / طبیعیات / فارسی ۹۴۹
- ۶۵۹- آوار زندگی / شعر / فارسی ۹۴۹
- ۶۶۰- آواز پر جبرئیل / عرفان و تصوف / فارسی ۹۴۹
- ۶۶۱- آواز پرندگان (خواص ...) / شعر / فارسی ۹۵۲
- ۶۶۲- آیات، احادیث، اشعار و اقوال در کتب سعدی / ادبیات / عربی ۹۵۳
- ۶۶۳- آیات احکام فقهیه / تفسیر / فارسی ۹۵۴
- ۶۶۴- آیات احکام کلام مجید / تفسیر / عربی ۹۵۴
- ۶۶۵- آیات استخاره / استخاره / عربی ۹۵۵
- ۶۶۶- آیات استخاره / استخاره / عربی و فارسی ۹۵۵
- ۶۶۷- آیات الائمه / کلام و اعتقادات / فارسی ۹۵۶
- ۶۶۸- آیات الائمه / کلام و اعتقادات، تفسیر / فارسی ۹۵۸
- ۶۶۹- آیات الاحکام = فقه القرآن المنتزعه من کلام الملک الدیان / تفسیر / عربی ۹۶۰
- ۶۷۰- آیات الاحکام / فقه / فارسی ۹۶۲
- ۶۷۱- آیات الاحکام / فقه، تفسیر / عربی ۹۶۳
- ۶۷۲- آیات الاحکام (ترجمه) = تفسیر قطب شاهی / تفسیر / فارسی ۹۶۹

- ٩٧١ ٦٧٣- آيات الاحكام = دلائل المرام / تفسير / عربي
- ٩٧١ ٦٧٤- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٢ ٦٧٥- آيات الاحكام / فقه / عربي
- ٩٧٢ ٦٧٦- آيات الاحكام / تفسير / فارسي
- ٩٧٤ ٦٧٧- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٤ ٦٧٨- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٥ ٦٧٩- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٥ ٦٨٠- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٧ ٦٨١- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٧ ٦٨٢- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٧ ٦٨٣- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٨ ٦٨٤- آيات الاحكام / تفسير / عربي
- ٩٧٨ ٦٨٥- آيات الاحكام / تفسير / عربي و فارسي
- ٩٧٩ ٦٨٦- آيات الاحكام / تفسير / فارسي
- ٩٨٠ ٦٨٧- آيات الاحكام / تفسير / فارسي
- ٩٨٠ ٦٨٨- آيات الاحكام / تفسير / فارسي
- ٩٨٠ ٦٨٩- آيات الاحكام / تفسير / فارسي
- ٩٨١ ٦٩٠- الآيات الباهرة بأخبار العترة الطاهرة / تفسير / عربي
- ٩٨٢ ٦٩١- الآيات الباهرة في مدح الأئمة الطاهرة / فضائل و مناقب / فارسي
- ٩٨٤ ٦٩٢- الآيات البينات / اصول فقه / عربي
- ٩٨٦ ٦٩٣- آيات الجهاد في اعلام العباد / فقه / فارسي
- ٩٨٧ ٦٩٤- آيات الرقية و الحرز / علوم قرآن / عربي
- ٩٨٨ ٦٩٥- آيات الفردانية و ميني الوحدانية / عرفان و تصوف / عربي
- ٩٨٨ ٦٩٦- آيات القرآن التي نزلت في شأن علي بن ابيطالب و الأئمة من ولده / فضائل و مناقب / عربي
- ٩٨٨ ٦٩٧- الآيات المأولة بالحجة و الرجعة / كلام و اعتقادات / عربي و فارسي
- ٩٨٩ ٦٩٨- الآيات المتشابهات / محكم و متشابه / عربي
- ٩٩١ ٦٩٩- آيات المتوسمين / كلام و اعتقادات / عربي
- ٩٩٢ ٧٠٠- الآيات المحكمات و المتشابهات (فائدة في معنى) / محكم و متشابه / عربي
- ٩٩٢ ٧٠١- الآيات النازلة في امير المؤمنين (عليه السلام) / فضائل و مناقب / عربي
- ٩٩٢ ٧٠٢- الآيات النازلة في اهل البيت / تفسير / فارسي
- ٩٩٣ ٧٠٣- الآيات النازلة في شأن اهل البيت / فضائل و مناقب / عربي
- ٩٩٤ ٧٠٤- الآيات الواردة في الصبر و التوكل / اخلاق / عربي
- ٩٩٥ ٧٠٥- آيات باهرات = الآيات الباهرات في معجزات النبي و الأئمة الهداة / كلام و اعتقادات، شعر / عربي

- ۷۰۶- آیات بَلَّائِي / بهائیت / فارسی ۹۹۷
- ۷۰۷- آیات بهائی / بهائیت / عربی ۹۹۷
- ۷۰۸- آیات بینات / کلام و اعتقادات / فارسی ۹۹۸
- ۷۰۹- آیات تورات درباره پیامبر اسلام / عبری و فارسی ۹۹۹
- ۷۱۰- آیات حجابیه / علوم قرآن / فارسی ۱۰۰۰
- ۷۱۱- آیات قرآن و احادیث پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) (منتخب) / حدیث / فارسی و عربی ۱۰۰۰
- ۷۱۲- آیات قرآنی و ادعیه، برای شفای بیماران / دعا / فارسی ۱۰۰۰
- ۷۱۳- آیات کریم / عرفان و تصوف / فارسی ۱۰۰۱
- ۷۱۴- الآيات والاخبار الراجعة الى العقل / اصول فقه / عربی ۱۰۰۲
- ۷۱۵- آیات و روایات تنبیه الغافلین (ترجمه و تفسیر) = ملحق تنبیه الغافلین / اخلاق / فارسی ۱۰۰۳
- ۷۱۶- آیات و مسایل ارث / فقه / عربی ۱۰۰۳
- ۷۱۷- الآياتية في المواعظ الثباتية / شعر، اخلاق / فارسی ۱۰۰۴
- ۷۱۸- آیاتی که به مناسبتها باید خوانده شود/ دعا / عربی ۱۰۰۴
- ۷۱۹- الآية الكبرى / اصول فقه / عربی ۱۰۰۴
- ۷۲۰- آية الكبرى (در افضلیت امام علی بر سایر انبیاء و اولیاء علیهم السلام) / فضائل و مناقب / فارسی ۱۰۰۵
- ۷۲۱- آية الكرسي / دعا / عربی ۱۰۰۵
- ۷۲۲- الآية المبصرة في شرح التبصرة = شرح تبصره افقه / عربی ۱۰۰۶
- ۷۲۳- آية الملك = الفیه / عرفان و تصوف، شعر / فارسی ۱۰۰۶
- ۷۲۴- آية كن فيكون = تفسیر آیه كن فيكون / تفسیر / عربی ۱۰۰۷
- ۷۲۵- آیه های از تورات / کتاب آسمانی / فارسی ۱۰۰۹
- ۷۲۶- آیه های که عثمان دزدیده / علوم قرآن / فارسی ۱۰۱۰
- ۷۲۷- آیین / فارسی ۱۰۱۰
- ۷۲۸- آیینات فرهنگ جهانگیری (منتخب) / لغت / فارسی ۱۰۱۰
- ۷۲۹- آیین بهین / اخلاق / فارسی ۱۰۱۱
- ۷۳۰- آیین رستگاری / اخلاق / فارسی ۱۰۱۲
- ۷۳۱- آیین سپهداری / فنون نظامی / فارسی ۱۰۱۳
- ۷۳۲- آیین قورخانه = رساله ای در فشنگ = شوارق النظام / فنون نظامی / فارسی ۱۰۱۳
- ۷۳۳- آیین مملکت داری / حکومت و سیاست / فارسی ۱۰۱۵
- ۷۳۴- آیین نامه خدام و حفاظ آستان قدس / متفرقه / فارسی ۱۰۱۵
- ۷۳۵- آیین نامه دبستان / متفرقه / فارسی ۱۰۱۶
- ۷۳۶- آیین نامه نگاری / نامه نگاری / فارسی ۱۰۱۶
- ۷۳۷- آیین نگارش / دستور زبان / فارسی ۱۰۱۷
- ۷۳۸- آیین نگارش / دستور زبان / فارسی ۱۰۱۸
- ۷۳۹- آیین نمایش / هنر / فارسی ۱۰۱۸

- ۱۰۱۹-۷۴۰- آیینہ آیین مازدیسنی / ادیان و مذاهب / فارسی
- ۱۰۲۱-۷۴۱- آیینہ اسکندر/ طب / فارسی
- ۱۰۲۱-۷۴۲- آیینہ اسکندری = اسکندرنامه / شعر / فارسی
- ۱۰۲۷-۷۴۳- آیینہ اسکندری / کیمیا / فارسی
- ۱۰۲۸-۷۴۴- آیینہ اسکندری و جام جم / هیأت / فارسی
- ۱۰۲۹-۷۴۵- آیینہ جهانانی در آیین جهاننداری / شعر، اخلاق / فارسی
- ۱۰۳۰-۷۴۶- آیینہ جهان نما = آیینہ حق نما = آیینہ حقایق نما = مرآت حقایق نما / اخلاق / فارسی
- ۱۰۳۳-۷۴۷- آیینہ جهان نما / تاریخ / فارسی
- ۱۰۳۴-۷۴۸- آیینہ جهان نما و طلسم گنج گشا / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۳۸-۷۴۹- آیینہ جهان نمای و طلسم گنج گشای / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۴۰-۷۵۰- آیینہ حق نما / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۰۴۱-۷۵۱- آیینہ حق نما = رساله حق نما / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۴۳-۷۵۲- آیینہ حق نما / تراجم / فارسی
- ۱۰۴۵-۷۵۳- آیینہ حق نما = حماسه انقلابی عاشورا / تاریخ / عربی و فارسی
- ۱۰۴۶-۷۵۴- آیینہ حق نما / شرح جام جهان نما / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۴۶-۷۵۵- آیینہ حکمت / فلسفه / فارسی
- ۱۰۵۲-۷۵۶- آیینہ سکندر / تاریخ / فارسی
- ۱۰۵۳-۷۵۷- آیینہ سکندری = آیینہ اسکندری / تاریخ ایران / فارسی
- ۱۰۵۵-۷۵۸- آیینہ شاهی / شعر، اخلاق / فارسی
- ۱۰۶۱-۷۵۹- آیینہ شاهی = مرآت آگاهی = ترجمه مجالی / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۰۶۳-۷۶۰- آیینہ ظرفا / تاریخ / ترکی
- ۱۰۶۳-۷۶۱- آیینہ عبرت = سفرنامه شیراز به هند / شعر، سفرنامه / فارسی
- ۱۰۶۴-۷۶۲- آیینہ گیتی نما / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۶۵-۷۶۳- آیینہ گیتی نما / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۰۶۶-۷۶۴- آیینہ گیتی نما / شعر / فارسی
- ۱۰۶۶-۷۶۵- آیینہ مراد / فلسفه / فارسی
- ۱۰۶۷-۷۶۶- آیینہ مشروطه / تاریخ ایران / فارسی
- ۱۰۶۹-۷۶۷- آیینہ مظفری / جغرافیا / فارسی
- ۱۰۷۰-۷۶۸- آیینہ های ارشمیدس / طبیعیات / عربی
- ۱۰۷۴-۱- الابهاء عن موقع الوباء طب / عربی
- ۱۰۷۴-۲- اباحه شرب الدخان / فقه / عربی
- ۱۰۷۵-۳- اباحت = حماقت اهل اباحت / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۰۷۶-۴- اباذریه / تراجم / فارسی

- ٥- الإبانة = فقه ناصر الدين = الناصريات / فقه / عربي ١٠٧٧
- ٦- الإبانة / عربي ١٠٨٠
- ٧- ابانة الخطين (رسالة) / رياضيات / عربي ١٠٨٠
- ٨- الإبانة عن العلة القريبة / فلسفه / عربي ١٠٨١
- ٩- الإبانة عن المماثلة في الاستدلال = الإبانة و المماثلة = اثبات النبوة و الامامة = ايضاح المماثلة بين ... = مجلس الكر و الفر = الكر و الفر في الأمانة و الامامة / كلام و اعتقادات / عربي ١٠٨٢
- ١٠- الإبانة عن ان طبيعة الفلك مخالفة لطبايع العناصر الأربعة / فلسفه / عربي ١٠٨٥
- ١١- الإبانة عن سرقات المتنبي = سرقات ابي الطيب المتنبي فيما نظمه من الشعر / ادبيات عربي ١٠٨٥
- ١٢- الإبانة عن مذهب العدل بحجج القران و العقل / كلام و اعتقادات / عربي ١٠٨٧
- ١٣- الإبانة عن وحدانية الله و تناهي جرم العالم = رسالة الكندي الى محمد بن جهم = وحدانية الله و تناهي جرم العالم / فلسفه / عربي ١٠٨٩
- ١٤- ابانة عن وصول الديانة / امامت / عربي ١٠٩١
- ١٥- الإبانة في شرح السامي في الاسامي / لغت عربي - فارسي ١٠٩١
- ١٦- ابانة المختار في ارث الزوجة من ثمن العقار بعد الأخذ بالخيار / فقه / عربي ١٠٩٣
- ١٧- الإبانة و الاعلام بغاية الالهام / شرح حديث / عربي ١٠٩٥
- ١٨- ابتداء الخلق / حديث / عربي ١٠٩٧
- ١٩- ابتداء علم النجوم / هيات / عربي ١٠٩٧
- ٢٠- ابتدا نامه / شعر / فارسي ١٠٩٧
- ٢١- ابتداءى دولت خوارزمشاهي / تاريخ / فارسي ١٠٩٨
- ٢٢- ابتداءى ظهور صنعت طبع در قسطنطينيه و اروپا / صنعت، تاريخ / فارسي ١٠٩٩
- ٢٣- ابتداءى ظهور و عالم عما و تنزلات / كلام و اعتقادات / عربي ١٠٩٩
- ٢٤- ابتغاء الفضيلة في شرح الوسيلة / فقه / عربي ١١٠٠
- ٢٥- ابتلاء الأولياء / تاريخ معصومين / فارسي ١١٠١
- ٢٦- ابتلائات الانبياء و الاوصياء / تاريخ معصومين / فارسي ١١٠٣
- ٢٧- ابتهاال العاشقين / شعر / فارسي ١١٠٤
- ٢٨- ابجد / رياضيات / عربي ١١٠٥
- ٢٩- ابجد طريقت ، عرفان و تصوف / فارسي ١١٠٦
- ٣٠- ابجديات / فارسي ١١٠٦
- ٣١- الأبحاث الباقية / كلام و اعتقادات / عربي ١١٠٧
- ٣٢- الأبحاث التسع في الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر / فقه / عربي ١١٠٧
- ٣٣- ابحاث فقهية / فقه / عربي ١١٠٧
- ٣٤- الأبحاث في تقديم الاحداث / كلام و اعتقادات / عربي ١١٠٨
- ٣٥- الأبحاث المددة من فنون مسایل متعددة / گوناگون ١١٠٩
- ٣٦- الأبحاث المسددة في فنون متعددة / كلام و اعتقادات، تفسير / عربي ١١٠٩
- ٣٧- الأبحاث المفيدة في تحصيل العقيدة / كلام و اعتقادات / عربي ١١١٠

- ١١١٢-٣٨- الأبحاث النقية في مسألة التقية / فقه / عربي
- ١١١٢-٣٩- الابحر (منظومة في بيان) / ادبيات عربي
- ١١١٣-٤٠- ابداء البداء في حقيقة القدر والقضاء / كلام واعتقادات / عربي
- ١١١٣-٤١- الابداع / اصول فقه / عربي
- ١١١٥-٤٢- ابداع / اصنعت / فارسي
- ١١١٦-٤٣- ابداع / فلسفه / فارسي
- ١١١٨-٤٤- الابداع في الانكشاف والاختراع (منتخب) / صنعت / فارسي
- ١١١٩-٤٥- الابداع و الابتداء / فلسفه / عربي
- ١١١٩-٤٦- الابداع و ارضاع الطباع في الأسجاع و الاتباع / انشاء / عربي
- ١١١٩-٤٧- ابداعيه (منظومه) / فلسفه، شعر / عربي
- ١١٢٠-٤٨- الابدال / عرفان و تصوف / عربي
- ١١٢١-٤٩- ابدال / عرفان و تصوف / عربي
- ١١٢١-٥٠- ابدال الأدوية / طب / فارسي
- ١١٢٢-٥١- ابدال الأدوية / طب / عربي - فارسي
- ١١٢٤-٥٢- ابدال ادويه مفرده / طب / فارسي
- ١١٢٤-٥٣- الابدال / طب / فارسي
- ١١٢٥-٥٤- الابدال / طب / عربي
- ١١٢٥-٥٥- ابدال = معرفت ابدال ادويه / طب / فارسي
- ١١٢٧-٥٦- ابدال الأدوية / طب / عربي
- ١١٢٧-٥٧- الابدال (مختصر) / طب / فارسي
- ١١٢٨-٥٨- ابدال ادويه / طب / فارسي
- ١١٢٨-٥٩- ابدال نامه = مثنوى الف ابدال ظهورى = ابداليه = الف ابدال / شعر / فارسي
- ١١٣٠-٦٠- ابداع ما كان في صور سلاطين آل عثمان / منفرقه / فارسي
- ١١٣١-٦١- ابراء الاب زوجة ابنه الصغير / فقه / عربي
- ١١٣١-٦٢- الابرار = كتاب الابرار = نبوت / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١١٣٤-٦٣- الابرار في نوادر الاخبار عن الائمة الاطهار / حديث / عربي
- ١١٣٥-٦٤- ابراز الحكم من حديث رفع القلم = رفع القلم / اصول فقه / عربي
- ١١٣٦-٦٥- ابراز الحكم من حديث رفع القلم (مختصر) / حديث / عربي
- ١١٣٦-٦٦- ابراز المعاني من حرز الاماني = شرح حرز الاماني / تجويد / عربي
- ١١٣٩-٦٧- ابرام النقض و نقض الابرام / فقه / فارسي
- ١١٤٠-٦٨- ابر گهربار / ادبيات فارسي
- ١١٤٢-٦٩- الابصار (مقاله) / فلسفه / عربي
- ١١٤٣-٧٠- ابصار / فلسفه
- ١١٤٣-٧١- الابصار (رسالة) / فيزيك / عربي

- ١١٤٤-..... ٧٢- ابطال الافكار لانتصار الأبرار / اصول فقه / عربي
- ١١٤٦-..... ٧٣- ابطال المستبصرين = بصائر المستبصرين / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١١٥٧-..... ٧٤- ابطال / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١١٥٨-..... ٧٥- ابطال الاتحاد / فلسفه / عربي
- ١١٥٨-..... ٧٦- ابطال احكام النجوم = ابطال علم النجوم = الرد على المنجمين / بيشگويى / عربي
- ١١٦٠-..... ٧٧- ابطال اكتساب التصورات / منطق / عربي
- ١١٦٠-..... ٧٨- ابطال التسلسل / فلسفه / عربي
- ١١٦١-..... ٧٩- ابطال التسلسل = التسلسل / فلسفه / عربي
- ١١٦١-..... ٨٠- ابطال تصوف = رد صوفيان = رد تصوف / عرفان و تصوف / فارسي
- ١١٦٣-..... ٨١- ابطال التناسخ = التناسخ / فلسفه / فارسي
- ١١٦٤-..... ٨٢- ابطال الجبر و التفويض = الجبر و التفويض / فلسفه / عربي - فارسي
- ١١٦٤-..... ٨٣- ابطال الجزء / فلسفه / عربي
- ١١٦٤-..... ٨٤- ابطال الجزء الذي لا يتجزى = الجزء الذي لا يتجزى / فلسفه / عربي
- ١١٦٦-..... ٨٥- ابطال خلاف / فلسفه / فارسي
- ١١٦٧-..... ٨٦- ابطال دور و تسلسل (مقاله اي در) / فلسفه / فارسي
- ١١٦٧-..... ٨٧- ابطال الرؤية (رسالة) = الرؤية / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٦٧-..... ٨٨- ابطال الزمان الموهوم = حاشية حاشية آقا جمال الخوانساري على حاشية الخفري على شرح التجريد الجديد = الزمان الموهوم / فلسفه / عربي
- ١١٧٧-..... ٨٩- ابطال سحر (مختصر) / متفرقه / فارسي
- ١١٧٧-..... ٩٠- ابطال السحر = السحر / دعا / عربي - فارسي
- ١١٧٨-..... ٩١- ابطال سحر و جادوگری / علوم غريبه / فارسي
- ١١٧٨-..... ٩٢- ابطال سريان الذات في الأشياء / عرفان و تصوف / عربي
- ١١٧٨-..... ٩٣- ابطال الشبهة / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٧٩-..... ٩٤- ابطال شبه المتأولين لنص ولاية امير المؤمنين / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٧٩-..... ٩٥- ابطال ضرورت / بديع / فارسي
- ١١٨١-..... ٩٦- ابطال العمل باختيار الأحاد = خبر الواحد و ابطال العمل بها / اصول فقه / عربي
- ١١٨٤-..... ٩٧- ابطال قول من خالف في امامة امير المؤمنين بعد النبي عليهما السلام (فصل في) / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٨٤-..... ٩٨- ابطال كون الحركة فرداً سياًلاً = حاشية الشفا = الحركة في المقولة / فلسفه / عربي
- ١١٨٦-..... ٩٩- ابطال الكيمياء / كيمياء / فارسي
- ١١٨٧-..... ١٠٠- ابطال اللاتهاى / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٨٧-..... ١٠١- ابطال محو الموهوم / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١١٨٨-..... ١٠٢- ابطال مدعى الرؤية / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٨٩-..... ١٠٣- ابطال مذهب الدهريين و اثبات الدين / كلام و اعتقادات / عربي
- ١١٩٠-..... ١٠٤- ابطال وحدة الوجود = توحيد = الرد على اهل الشهود القائلين بوحدة الوجود / فلسفه / عربي
- ١١٩٥-..... ١٠٥- ابطال وحدت وجود / فلسفه / عربي

- ١٠٦- ابعاد الاثيريات و اجرام الكواكب و العنصريات / هيأت / عربى ١١٩٥
- ١٠٧- ابعاد كواكب (جدول) / هيأت ١١٩٦
- ١٠٨- ابعاد مقعرات افلاك / هيأت / عربى ١١٩٦
- ١٠٩- الابعاد و الاجرام / رياضيات / عربى ١١٩٦
- ١١٠- ابعاد و اجرام = مساحت سطوح اجسام = بدائع آثار هفت اقليم = عجائب الاجرام = عجائب البلدان و الجبال = اجرام سفلى و اوضاع اجرام علوى = مسالك و ممالك = مساحت ابعاد و اجرام / ستاره شناسى، جغرافيا / فارسى ١١٩٧
- ١١١- ابقاء شرع سيد المرسلين لابطال بدع المعاندين / كلام و اعتقادات / فارسى ١٢٠٤
- ١١٢- ابيكار الأفكار = شرح شرح الأفكار / نحو / عربى ١٢٠٥
- ١١٣- ابيكار الأفكار فى اصول الدين / كلام و اعتقادات / عربى ١٢٠٥
- ١١٤- ابيكار الأفكار فى الرسائل و الاشعار / ادبيات عربى و فارسى ١٢٠٨
- ١١٥- ابيكار الخيال / تاريخ ايران / فارسى ١٢١٠
- ١١٦- ابن تراب / سفرنامه / فارسى ١٢١١
- ١١٧- ابن الغضائرى / رجال / عربى ١٢١١
- ١١٨- ابن القتيبة و كتابه «لامامة و السياسة» / تراجم / عربى ١٢١٢
- ١١٩- ابنه (رساله) = رسالة فى الداء الخفى = الداء الخفى / طب / عربى ١٢١٣
- ١٢٠- ابنه (رساله) (منتخب) = رسالة فى الداء الخفى (منتخب) / طب / عربى ١٢١٤
- ١٢١- الابنية عن حقائق الادوية/ طب / فارسى ١٢١٤
- ١٢٢- ابنه و آثار دوره ناصرى در ايران / تاريخ ايران / فارسى ١٢١٦
- ١٢٣- ابنه و مساجد و تعداد نفوس شاهرود و بسطام / تاريخ ايران / فارسى ١٢١٧
- ١٢٤- ابواب احوال صاحب الزمان / تاريخ معصومين / فارسى ١٢١٧
- ١٢٥- ابواب البيان / مواظ / عربى و فارسى ١٢١٨
- ١٢٦- ابواب تسعة مجدوله (ترجمه) / رمل / فارسى ١٢١٩
- ١٢٧- ابواب التصريف / صرف / عربى ١٢٢٠
- ١٢٨- ابواب الجنان / اخلاق / فارسى ١٢٢٠
- ١٢٩- ابواب الجنان = عين الحيات = تنميم ابواب الجنان / اخلاق / فارسى ١٣١٠
- ١٣٠- ابواب الجنان (منتخب) / اخلاق / فارسى ١٣١٢
- ١٣١- ابواب الجنان (منتخب) / اخلاق / فارسى ١٣١٢
- ١٣٢- ابواب الجنان / آداب و سنن / فارسى ١٣١٤
- ١٣٣- ابواب الجنان المشتمل على رسائل ثمان / اصول فقه / عربى ١٣١٤
- ١٣٤- ابواب الجنان فى حقوق الاخوان = حقوق الاخوان / اخلاق / عربى ١٣١٥
- ١٣٥- ابواب الجنان و بشاير الرضوان = مزار شيخ / زيارات / عربى ١٣١٨
- ١٣٦- ابواب الحيوان / كيميا / عربى ١٣١٩
- ١٣٧- ابواب الدعاء / دعا / فارسى ١٣٢٠
- ١٣٨- ابواب الرحمة / حديث / عربى ١٣٢٠

- ۱۳۲۱-۱۳۹- ابواب الرمل / علوم غريبه / فارسی
- ۱۳۲۱-۱۴۰- ابواب الروضات = فهرست روضات الجنات / فهرست / عربی
- ۱۳۲۲-۱۴۱- ابواب سبعة / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۳۲۳-۱۴۲- ابواب السعادة / دعا / فارسی
- ۱۳۲۳-۱۴۳- ابواب السعادة فى اسباب الشهادة / عربی
- ۱۳۲۴-۱۴۴- الأبواب العشرة / كيميا / عربی
- ۱۳۲۴-۱۴۵- الأبواب العشرة / كيميا / عربی
- ۱۳۲۴-۱۴۶- ابواب العلوم / لغت عربی به فارسی
- ۱۳۲۵-۱۴۷- ابواب فى التفسير = التفسير / تفسير / عربی
- ۱۳۲۶-۱۴۸- الأبواب فى الحديث / كلام و اعتقادات، حديث / عربی
- ۱۳۲۶-۱۴۹- ابواب الكنوز / لغت / عربی
- ۱۳۲۹-۱۵۰- ابواب المسائل و ما بعدها من الاختيارات / هيأت / عربی
- ۱۳۲۹-۱۵۱- ابواب المقاصد / رمل / فارسی
- ۱۳۳۰-۱۵۲- ابواب المكنونة / كيميا / عربی
- ۱۳۳۰-۱۵۳- ابواب المياه و مفاتيح الصناعة / كيميا / عربی
- ۱۳۳۱-۱۵۴- ابواب النجاة / خط / فارسی
- ۱۳۳۲-۱۵۵- ابواب الهدى / كلام و اعتقادات / عربی
- ۱۳۳۲-۱۵۶- ابوابى در لطائف / متفرقه / عربی و فارسی
- ۱۳۳۳-۱۵۷- ابوالقياس = ابواب القياس = اعتقادات / كلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۳۳۳-۱۵۸- ابوذرحمهر و درويش / ادبيات: فارسی
- ۱۳۳۴-۱۵۹- ابو فراس (بندى درباره) / ادبيات عربی
- ۱۳۳۵-۱۶۰- ابوقمان فى النجوم = احكام تحاويل سننى العالم لهيأت / عربی
- ۱۳۳۵-۱۶۱- ابومسلم نامه / داستان / فارسی
- ۱۳۳۷-۱۶۲- ابومسلم نامه / داستان / فارسی
- ۱۳۴۰-۱۶۳- الإبهاج فى شرح المنهاج / فقه / عربی
- ۱۳۴۰-۱۶۴- ابللى الدرر فى تكملة عقد الدرر فى اخبار الامام المنتظر / كلام و اعتقادات / عربی
- ۱۳۴۱-۱۶۵- ابیات الآداب / ادبيات / عربی
- ۱۳۴۱-۱۶۶- ابیات ابوعلی سینا فى قواعد الطب = طب منظوم / طب / عربی - فارسی
- ۱۳۴۳-۱۶۷- الأبيات الحسان المجردة من وفيات الاعيان / شعر / عربی
- ۱۳۴۴-۱۶۸- ابیات حسنة / شعر / عربی
- ۱۳۴۴-۱۶۹- ابیات حسنة فى مدح العلم / شعر / عربی
- ۱۳۴۴-۱۷۰- ابیات خالد با شرح آن ، كيميا / عربی
- ۱۳۴۶-۱۷۱- ابیات عربيه حافظ شيرازى (ترجمه) / ادبيات فارسی
- ۱۳۴۶-۱۷۲- ابیات فاخره در علم مناظره = آداب البحث = آداب المناظره / منطق، شعر / فارسی

- ١٣٤٧- ١٧٣- ابیات مشکله از فرهنگ سروری / ادبیات: فارسی
- ١٣٤٧- ١٧٤- الابیات المنظومة / شعر / عربی
- ١٣٤٨- ١٧٥- ابیات و امثال و لغات عرب / ادبیات/ عربی
- ١٣٤٩- ١٧٦- اتابکیه / طب / فارسی
- ١٣٥٠- ١٧٧- اتحاد / فلسفه / عربی
- ١٣٥٠- ١٧٨- الاتحاد (منتخب) / کیمیا / عربی
- ١٣٥٠- ١٧٩- اتحاد از نظر صوفیه و ارباب تجرید / عرفان و تصوف / عربی
- ١٣٥١- ١٨٠- اتحاد اسلام / متفرقه / فارسی
- ١٣٥٢- ١٨١- اتحاد اسلامیت / حکومت و سیاست / فارسی
- ١٣٥٢- ١٨٢- الاتحاد او الاختلاف بین معویة بن مویس و شریح و معویة بن میسرة / رجال / عربی
- ١٣٥٣- ١٨٣- اتحاد العاقل و المعقول / فلسفه / عربی
- ١٣٥٩- ١٨٤- اتحاد العاقل و المعقول و اتحاد النفس مع العقل الفعال / فلسفه / عربی - فارسی
- ١٣٥٩- ١٨٥- اتحاد عاقل و معقول / فلسفه / فارسی
- ١٣٥٩- ١٨٦- اتحاد العلم و المعلوم / منطق / عربی
- ١٣٦٠- ١٨٧- اتحاد فلکیات و عنصريات / فلسفه / فارسی
- ١٣٦١- ١٨٨- الاتحاد الكونی فی حضرة الاشهاد العینی = الایجاد الكونی / عرفان و تصوف / عربی
- ١٣٦٢- ١٨٩- اتحاد المقول و المقول علیه و تغایرها (فائدة فی) / فلسفه / عربی
- ١٣٦٢- ١٩٠- الاتحاد و الاتصال (فائدة فی بیان) / عرفان و تصوف / عربی
- ١٣٦٢- ١٩١- اتحاد وجود حق با ذات او / عرفان و تصوف / فارسی
- ١٣٦٤- ١٩٢- الاتحاد و الحلول عند الصوفیة / عرفان و تصوف / عربی
- ١٣٦٤- ١٩٣- الاتحانات السنیة بالاحادیث القدسیة / حدیث / عربی
- ١٣٦٥- ١٩٤- اتحاف الأخصاء بفضائل المسجد الأقصى / تاریخ / عربی
- ١٣٦٧- ١٩٥- الاتحاد - اتحاف الاکابر اتحاف الاخوان فی تاریخ دعاء قرناء القرآن / تراجم / عربی
- ١٣٦٨- ١٩٦- اتحاف الاکابر باستاد الدفاتر / متفرقه / عربی
- ١٣٧٠- ١٩٧- اتحاف الساری فی زیارة الشیخ مدرک الغزالی (الفزازی) / زیارات / عربی
- ١٣٧١- ١٩٨- اتحاف السائل / عرفان و تصوف / عربی
- ١٣٧١- ١٩٩- اتحاف السعداء بمناقب سید الشهداء / فضائل و مناقب / عربی
- ١٣٧٣- ٢٠٠- اتحاف فی نسبة آل الأشراف / انساب / عربی
- ١٣٧٣- ٢٠١- اتحاف القرناء / طبیعیات / عربی
- ١٣٧٣- ٢٠٢- اتحاف مولینا السید الحسن بتاریخ خلفاء الزمن و ملوکه و ولاته السالکین احسن سنن / تاریخ عربی
- ١٣٧٤- ٢٠٣- اتحاف النبلاء باخيار الثقلاء
- ١٣٧٥- ٢٠٤- اتحاف النواظر بمختصر الزواجر / فقه / عربی
- ١٣٧٦- ٢٠٥- اتحاف الوفد بنياً سورتي الخلع و الحنف / حدیث / عربی
- ١٣٧٦- ٢٠٦- اتريش / سفرنامه فارسی

- ٢٠٧- اتصاف العلم بالاجمال و التفصيل / فلسفه / عربى ----- ١٣٧٧
- ٢٠٨- اتصاف الماهية بالوجود = مفهوم وجود / فلسفه / عربى ----- ١٣٧٧
- ٢٠٩- اتصاف المهية بالوجود / فلسفه / عربى ----- ١٣٨٤
- ٢١٠- اتصالات سيارات / هيات / فارسى ----- ١٣٨٤
- ٢١١- اتصالات كواكب = قرانات / هيات / فارسى ----- ١٣٨٥
- ٢١٢- اتصال خلق به غوث اعظم / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٣٨٩
- ٢١٣- اتصال و انصراف / هيات / فارسى ----- ١٣٩٠
- ٢١٤- اتفاق ابن المبارك بالسيدة العلوية / فضائل و مناقب / عربى ----- ١٣٩٠
- ٢١٥- اتفاقات بديع و شگفت = لطائف الطوائف = لطائف و طرائف = مجموعة اللطائف / داستان / فارسى ----- ١٣٩١
- ٢١٦- اتفاقات و اسبابها = كفييت استناد اتفاقات به اسباب آن / فلسفه / فارسى ----- ١٣٩١
- ٢١٧- اتفاق مثلث روس و آلمان و اطريش / حكومت و سياست / فارسى ----- ١٣٩٢
- ٢١٨- الاتفاق و الافتراق لصنعة الترياق = الجامع لصنعة الترياق / طب / عربى ----- ١٣٩٢
- ٢١٩- الاتقان / اصول فقه / عربى ----- ١٣٩٥
- ٢٢٠- الاتقان فى علوم القرآن / علوم قرآن / عربى ----- ١٣٩٨
- ٢٢١- اتقان المقال فى أحوال الرجال = احياء الموات فى احوال الرواة / رجال / عربى ----- ١٤٠٣
- ٢٢٢- الاتكا على الوسادة / حديث / عربى ----- ١٤٠٤
- ٢٢٣- اتلاف العبد مال المولى و جنايته عليه / فقه / عربى ----- ١٤٠٥
- ٢٢٤- اتللو (مغربى و نيز) / داستان / فارسى ----- ١٤٠٦
- ٢٢٥- اتمام التتمة ----- ١٤٠٧
- ٢٢٦- اتمام الحججة = اتمام حجج / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤٠٧
- ٢٢٧- اتمام الحججة = اتمام حجج / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤٠٧
- ٢٢٨- اتمام حجج يبيله ور / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤٠٩
- ٢٢٩- اتمام الدراية لقراء النقاية / چند دانشى / عربى ----- ١٤١٠
- ٢٣٠- اتبولوژى دكتور هونيياك (ترجمه) / طب / فارسى ----- ١٤١٣
- ٢٣١- اثباتات / كيميا / فارسى ----- ١٤١٣
- ٢٣٢- اثبات الآيات و الكرامات / عربى ----- ١٤١٥
- ٢٣٣- اثبات الاممه / كلام و اعتقادات / فارسى و عربى ----- ١٤١٥
- ٢٣٤- اثبات احتياج الممكن / فلسفه / عربى ----- ١٤١٥
- ٢٣٥- اثبات الاحدية / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤١٦
- ٢٣٦- اثبات افضليت اميرالمؤمنين (عليه السلام) / كلام و اعتقادات / عربى ----- ١٤١٦
- ٢٣٧- اثبات امامت / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤١٧
- ٢٣٨- اثبات امامت / كلام و اعتقادات، فلسفه، شعر، دعا / تركى ----- ١٤١٨
- ٢٣٩- اثبات امامت / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ١٤١٩

- ۱۴۱۹- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی و عربی
- ۱۴۲۰- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۲۰- اثبات الامامة / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۲۱- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۱- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۱- اثبات امامة الامام علی بن ابی طالب (علیه السلام) / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۲۲- اثبات امامة امیر المؤمنین و ابطال مخالفین / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۲۷- اثبات امامت امیرالمؤمنین علیه السلام / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۸- اثبات امکان نظیر / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۹- اثبات بزرگی شیخ الاسلام احمد جام / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۴۲۴- اثبات بقای نفس پس از مرگ / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۵- اثبات تاج / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۴۲۵- اثبات تحریف عهدین / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۲۶- اثبات تشیع با ذیلی بر رد بهائیت / کلام و اعتقادات / عربی و فارسی
- ۱۴۲۷- اثبات التعلیم لله و تفسیر الکلام النفسی / کلام و اعتقادات و فلسفه / عربی
- ۱۴۲۸- اثبات التلقین / فقه / فارسی
- ۱۴۲۸- اثبات التناقض / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۳۰- اثبات التوحید = اثبات واجب = توحید استدلالی = شرافت انسان = فضیلت انسان / عرفان و تصوف / فارسی
- ۱۴۳۰- اثبات توحید / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۳۱- اثبات توحید واجب الوجود / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۳۰- اثبات التوحید و النبوة و الامامة و المعاد = شرح الرسالة فی العقائد / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۳۳- اثبات التوحید و فایدتان / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۳۴- اثبات الجزء لا یتجزى / فلسفه / عربی
- ۱۴۳۴- اثبات الجوهر المفارق = عقل الكل = اثبات العقل = العقل = اثبات العقل المجرد المسمى بالعقل الكل = رسالة نفس الامر / فلسفه / عربی
- ۱۴۴۳- اثبات الحجّة و الرد علی البابیة / کلام و اعتقادات / فارسی
- ۱۴۴۳- اثبات حدوث الإرادة / کلام و اعتقادات / عربی
- ۱۴۴۴- اثبات حدوث العالم / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی
- ۱۴۵۰- اثبات حدوث زمانی عالم / فلسفه / عربی
- ۱۴۵۱- اثبات حدیث «من كنت مولاه» علوم حدیث / عربی
- ۱۴۵۱- اثبات حرکت جوهری / فلسفه / فارسی
- ۱۴۵۴- اثبات الحرمة نسبا و رضاعا / فقه / عربی
- ۱۴۵۵- اثبات الحسن و القبح العقليين / اصول فقه / عربی
- ۱۴۵۵- اثبات الحق = ترجمة احقاق الحق / کلام و اعتقادات / فارسی - عربی
- ۱۴۵۶- اثبات الحق / کلام و اعتقادات / فارسی

- ۲۷۴- اثبات الحق / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۵۷
- ۲۷۵- اثبات حقانیت صبح ازل و خلافت او برای باب / بهائیت / فارسی ۱۴۵۹
- ۲۷۶- اثبات حقانیت طریقه اخباری / اصول فقه / فارسی ۱۴۵۹
- ۲۷۷- اثبات الخلافة / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۵۹
- ۲۷۸- اثبات خلافت / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۶۰
- ۲۷۹- اثبات الخلافة / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۶۲
- ۲۸۰- اثبات خلافت بلافضل علی (علیه السلام) / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۶۲
- ۲۸۱- اثبات خلافت علی (علیه السلام) / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۶۲
- ۲۸۲- اثبات دعوت / بهائیت / فارسی ۱۴۶۳
- ۲۸۳- اثبات رابطه = رسالة فی ان الرابطة بدعة أم لا / عرفان و تصوف / عربی ۱۴۶۳
- ۲۸۴- اثبات الرجعة / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۶۵
- ۲۸۵- اثبات الرجعة / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۶۵
- ۲۸۶- اثبات الرجعة (منتخب) / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۶۵
- ۲۸۷- اثبات رجعت = اثبات الرجعة = ترجمه چهارده حدیث = ظهوریه = علانم ظهور / كلام و اعتقادات، شرح حدیث / فارسی ۱۴۶۶
- ۲۸۸- اثبات الرجعة = رجعت = سر مخزون / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۸۶
- ۲۸۹- اثبات رجعت = رجعت / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۸۹
- ۲۹۰- اثبات الرجعة / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۹۱
- ۲۹۱- اثبات سببیت و علیت ائمه اطهار / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۴۹۱
- ۲۹۲- اثبات سکون زمین / هیأت / فارسی ۱۴۹۲
- ۲۹۳- اثبات سکون زمین و حرکت آفتاب / هیأت / فارسی ۱۴۹۲
- ۲۹۴- اثبات سلسله طولیه و مراتب ثمانیه / فلسفه / فارسی ۱۴۹۴
- ۲۹۵- اثبات السیادة / فقه / عربی ۱۴۹۵
- ۲۹۶- اثبات السیادة للشریف و الشریفة / متفرقه / فارسی ۱۴۹۶
- ۲۹۷- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۹۷
- ۲۹۸- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۹۸
- ۲۹۹- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۴۹۸
- ۳۰۰- اثبات الصانع = اثبات الواجب = المعارف الالهیة = المعارف فی الکلام = المعارف فی المعارف / كلام و اعتقادات / عربی ۱۵۰۰
- ۳۰۱- اثبات الصانع / فلسفه / عربی ۱۵۰۲
- ۳۰۲- اثبات صانع / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۵۰۲
- ۳۰۳- اثبات الصانع / فلسفه / عربی ۱۵۰۳
- ۳۰۴- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / فارسی ۱۵۰۴
- ۳۰۵- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۵۰۴
- ۳۰۶- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۵۰۵
- ۳۰۷- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربی ۱۵۰۵

- ٣٠٨- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٠٥
- ٣٠٩- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٠٦
- ٣١٠- اثبات صانع / فلسفه / فارسي ١٥٠٦
- ٣١١- اثبات الصانع القديم بالبرهان القاطع القويم = اثبات الباري = اثبات واجب الوجود = اثبات الصانع || كلام و اعتقادات / عربي ١٥٠٧
- ٣١٢- اثبات الصانع و اصول دين / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٠٨
- ٣١٣- اثبات الصانع و ايراد البرهان القاطع عليه و العلل و المعلولان و علمه تعالى = الفصول الثلاثة / فلسفه / عربي ١٥١٠
- ٣١٤- اثبات صحت تصوف / عرفان و تصوف / فارسي ١٥١١
- ٣١٥- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولى لها / فلسفه / عربي ١٥١٢
- ٣١٦- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولى لها (مقالة في) / فلسفه / عربي ١٥١٣
- ٣١٧- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولى لها (مقالة في) / فلسفه / عربي ١٥١٣
- ٣١٨- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولى لها (مقالة في) / فلسفه / عربي ١٥١٣
- ٣١٩- اثبات عصمة الأئمة عليهم السلام = عصمة الأئمة عليهم السلام / كلام و اعتقادات / عربي ١٥١٤
- ٣٢٠- إثبات عصمة الأنبياء و الانمة الطاهرين = تفسير آية و اذ ابتلى ابراهيم ربه بكلمات» = رسالة في عصمة الأئمة / تفسير / عربي ١٥١٤
- ٣٢١- اثبات عقل = صدور الممكنات عن المبدع الاول / فلسفه / فارسي ١٥١٧
- ٣٢٢- اثبات غدیر / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥١٩
- ٣٢٣- اثبات الغيبة و كشف الحيرة = الغيبة / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٢٠
- ٣٢٤- اثبات الفرقة الأمامية (مقالة في) / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٢١
- ٣٢٥- اثبات الفضيلة للقرون الثلاثة / حديث / عربي ١٥٢٢
- ٣٢٦- اثبات قائميت باب (رساله) / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٢٢
- ٣٢٧- اثبات الكشف و الكرامات (رساله) / فلسفه، كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٢٣
- ٣٢٨- اثبات لزوم وجود مجتهد در غيب / فقه / فارسي ١٥٢٣
- ٣٢٩- اثبات المبدأ الأول = موضوع علم مابعد الطبيعة / فلسفه / عربي ١٥٢٥
- ٣٣٠- اثبات المبدء و صفاته و العمل المقرب الى الله / كلام و اعتقادات، اخلاق - عربي ١٥٢٥
- ٣٣١- اثبات مذهب اثنا عشرى و بطلان مذهب اهل سنت / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٢٦
- ٣٣٢- اثبات مشروعيت علم نجوم / هيات / فارسي ١٥٢٦
- ٣٣٣- اثبات المعاد الجسماني = المعاد الجسماني / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٢٧
- ٣٣٤- اثبات المعدوم / فلسفه / عربي ١٥٢٨
- ٣٣٥- اثبات المفارقات = اقسام المفارقات / فلسفه / عربي ١٥٢٩
- ٣٣٦- اثبات مناسبات ذاتيه / اصول فقه / عربي ١٥٣٩
- ٣٣٧- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٣٩
- ٣٣٨- اثبات النبوة = ازالة الشكوك في النبوة و تأويل رموزهم و امثالهم / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٤٠
- ٣٣٩- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / عربي ١٥٤٥
- ٣٤٠- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / فارسي ١٥٤٦

- ۱۵۴۷-----۳۴۱- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۴۷-----۳۴۲- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۴۸-----۳۴۳- اثبات النبوة / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۴۸-----۳۴۴- اثبات النبوة از كتاب سماويه / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۴۹-----۳۴۵- اثبات نبوت به شمشير دعوت = قدسی / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۰-----۳۴۶- اثبات نبوت پیامبر (رساله در) / كلام و اعتقادات -----
- ۱۵۵۰-----۳۴۷- اثبات نبوت خاصه = رد نصاری / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۱-----۳۴۸- اثبات نبوت خاصه / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۲-----۳۴۹- اثبات نبوت خاصه / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۳-----۳۵۰- اثبات نبوة النبی = النبوة / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۵۴-----۳۵۱- اثبات نبوة نبینا من كتب الانبياء / كلام و اعتقادات /عربي -----
- ۱۵۵۴-----۳۵۲- اثبات نبوت و امامت / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۵-----۳۵۳- اثبات نبوت و ولایت و وصایت / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۵۶-----۳۵۴- إثبات النجوم على الوجه المرسوم = ترجمه فرج المهموم / فقه، هیأت / فارسی -----
- ۱۵۵۶-----۳۵۵- اثبات نفس (برای بدن) / فلسفه / عربي -----
- ۱۵۵۷-----۳۵۶- اثبات الواجب = الرموز / فلسفه / عربي -----
- ۱۵۵۷-----۳۵۷- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۶۰-----۳۵۸- اثبات الواجب به طریق مناظره / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۶۱-----۳۵۹- اثبات الواجب (دیگر) = اثبات واجب / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۶۳-----۳۶۰- اثبات الواجب / فلسفه / عربي -----
- ۱۵۶۳-----۳۶۱- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۶۴-----۳۶۲- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۶۴-----۳۶۳- اثبات الواجب / عرفان و تصوف / عربي -----
- ۱۵۶۵-----۳۶۴- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۶۵-----۳۶۵- اثبات الواجب و صفاته الحسنی = اثبات الباری تعالی و صفاته = اثبات الواجب تعالی = الحقائق المحمدیة | كلام و اعتقادات، فلسفه / عربي -----
- ۱۵۷۲-----۳۶۶- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۷۳-----۳۶۷- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۵۷۴-----۳۶۸- اثبات الواجب الجديد / كلام و اعتقادات، فلسفه / عربي -----
- ۱۵۸۹-----۳۶۹- اثبات الواجب الجديد (ترجمه) / كلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی -----
- ۱۵۸۹-----۳۷۰- اثبات الواجب الجديد (ترجمه) / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ۱۵۸۹-----۳۷۱- اثبات الواجب القديم = صیت و صیدا / كلام و اعتقادات، فلسفه / عربي -----
- ۱۶۱۰-----۳۷۲- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۶۱۲-----۳۷۳- اثبات الواجب = شرح اثبات الواجب الجديد / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ۱۶۱۵-----۳۷۴- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي -----

- ٣٧٥- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٢٣
- ٣٧٦- اثبات الواجب = اثبات الواجب و صفاته / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٢٤
- ٣٧٧- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٢٧
- ٣٧٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٢٨
- ٣٧٩- اثبات الواجب = رسالة في الواجب و الممتنع / كلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربي ----- ١٦٢٩
- ٣٨٠- اثبات الواجب / فلسفه / عربي ----- ١٦٣٠
- ٣٨١- اثبات الواجب / فلسفه / عربي ----- ١٦٣٠
- ٣٨٢- اثبات الواجب = اثبات وجود الواجب الوجود و صفاته / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٣١
- ٣٨٣- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٣٣
- ٣٨٤- اثبات الواجب الصغير / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٣٣
- ٣٨٥- اثبات الواجب الكبير / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٣٤
- ٣٨٦- اثبات الواجب الوسيط / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤١
- ٣٨٧- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٥
- ٣٨٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٥
- ٣٨٩- اثبات الواجب = الرسالة المهدية / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٦
- ٣٩٠- اثبات واجب الوجود / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٤٦
- ٣٩١- اثبات الواجب = اشتراك لفظي وجود (رساله) / فلسفه / فارسي ----- ١٦٤٧
- ٣٩٢- اثبات الواجب (مختصر) = تلخيص رساله اشتراك وجود / فلسفه / فارسي ----- ١٦٤١
- ٣٩٣- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤١
- ٣٩٤- اثبات الواجب = اثبات وجود الصانع = ابطال وجود الواجبين / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٢
- ٣٩٥- اثبات الواجب (٢) / فلسفه / عربي ----- ١٦٤٤
- ٣٩٦- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٥
- ٣٩٧- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٦
- ٣٩٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٦
- ٣٩٩- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٧
- ٤٠٠- اثبات الواجب = قواعد التوحيد | كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٤٨
- ٤٠١- اثبات الواجب = اثبات واجب الوجود / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٤٨
- ٤٠٢- اثبات الواجب | كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٤٩
- ٤٠٣- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٧٢
- ٤٠٤- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٧٣
- ٤٠٥- اثبات الواجب = اصول الدين و معالم الحق و اليقين / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٧٤
- ٤٠٦- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٧٤
- ٤٠٧- اثبات الواجب = رساله در كلام | كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٧٤
- ٤٠٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٧٧

- ١٦٧٨-----٤٠٩- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٧٨-----٤١٠- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٧٩-----٤١١- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٠-----٤١٢- اثبات الواجب (١) / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٠-----٤١٣- اثبات الواجب (٢) / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨١-----٤١٤- اثبات الواجب (٣) / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٣-----٤١٥- اثبات الواجب (منظومة) / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٣-----٤١٦- اثبات الواجب اكلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٣-----٤١٧- اثبات الواجب و اصول دين / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٨٤-----٤١٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٨٤-----٤١٩- اثبات الواجب / فلسفه / عربي
- ١٦٨٦-----٤٢٠- اثبات الواجب / فلسفه / عربي
- ١٦٨٧-----٤٢١- اثبات واجب / فلسفه / فارسي
- ١٦٨٨-----٤٢٢- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٨٩-----٤٢٣- اثبات الواجب / فلسفه / فارسي
- ١٦٨٩-----٤٢٤- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٨٩-----٤٢٥- اثبات الواجب = الوجود = ارتباط الممكن بالواجب / فلسفه / عربي
- ١٦٩٠-----٤٢٦- اثبات الواجب و توحيدہ / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٩٢-----٤٢٧- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٩٢-----٤٢٨- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٩٢-----٤٢٩- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٩٣-----٤٣٠- اثبات الواجب / فلسفه / عربي
- ١٦٩٣-----٤٣١- اثبات الواجب / فلسفه / عربي
- ١٦٩٣-----٤٣٢- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي و عربي
- ١٦٩٤-----٤٣٣- اثبات واجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٩٥-----٤٣٤- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٩٦-----٤٣٥- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٦٩٨-----٤٣٦- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / اردو
- ١٦٩٨-----٤٣٧- اثبات الواجب = الرسالة المهدية / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٦٩٨-----٤٣٨- اثبات الواجب (رسالات في) / كلام و اعتقادات، تفسير
- ١٦٩٨-----٤٣٩- اثبات الواحد الحقيقي = اثبات وحدة المبدأ = وحدة واجب الوجود = اثبات الواحد الاول = رسالة اثبات وحدة الله جل جلاله / فلسفه / عربي
- ١٧٠١-----٤٤٠- اثبات وجود الأنبياء و الاوصياء في قبورهم | كلام و اعتقادات / عربي
- ١٧٠٤-----٤٤١- اثبات وجود حجة الله عجل الله تعالى فرجه الشريف = مقام ختميت ولايت / عرفان و تصوف / عربي

- ١٧٠٤-٤٤٢- اثبات وجود خدا / كلام و اعتقادات / اردو -----
- ١٧٠٥-٤٤٣- اثبات وجود صاحب الزمان = منتخب رساله جهانشاهی / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ١٧٠٧-٤٤٤- اثبات وحدت فعل واجب تعالی / فلسفه / فارسی -----
- ١٧٠٧-٤٤٥- اثبات وحدة الواجب = اثبات توحيد = التوحيدية / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ١٧٠٩-٤٤٦- اثبات وحدة الواجب / فلسفه / عربي -----
- ١٧١٠-٤٤٧- اثبات وحدت وجود / عرفان و تصوف / فارسی -----
- ١٧١٠-٤٤٨- اثبات الوصية = اثبات الامامة لعلی بن ابی طالب / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ١٧١٤-٤٤٩- اثبات وقوع حركة در شيء / فلسفه / عربي -----
- ١٧١٥-٤٥٠- اثبات الولاية على امير المؤمنين / كلام و اعتقادات / عربي -----
- ١٧١٥-٤٥١- اثبات ولايت حضرت على (عليه السلام) / كلام و اعتقادات / تركي -----
- ١٧١٦-٤٥٢- اثبات ولايت اميرالمؤمنين (عليه السلام) / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ١٧١٦-٤٥٣- اثبات الولاية / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ١٧١٧-٤٥٤- اثبات ولايت حضرت على (عليه السلام) / كلام و اعتقادات / فارسی -----
- ١٧١٧-٤٥٥- اثبات الهداة بالنصوص و المعجزات = النصوص و المعجزات = الهداة في النصوص و المعجزات / كلام و اعتقادات، حديث / عربي -----
- ١٧٢٣-٤٥٦- اثبات الهداة (ترجمه) / حديث / فارسی -----
- ١٧٢٥-٤٥٧- اثبات هيولى / فلسفه / عربي -----
- ١٧٢٥-٤٥٨- اثبات الهيولى و نفيها = نفي الهيولى / فلسفه / عربي -----
- ١٧٢٦-٤٥٩- اثبات الهيولا / فلسفه / عربي -----
- ١٧٢٦-٤٦٠- الأثر الجديد في تاريخ على بن الحسين الشهيد / تاريخ معصومين / فارسی -----
- ١٧٢٦-٤٦١- الأثر الحميد في ذرية زيد الشهيد / تراجم / عربي -----
- ١٧٢٨-٤٦٢- اثمار الشهية في المكاتب العربية و الفارسية / ادبيات / فارسی -----
- ١٧٢٨-٤٦٣- الاثمار في فقه الاثمة الاطهار / فقه / عربي -----
- ١٧٢٩-٤٦٤- اثنا عشر حديثاً حديث / عربي -----
- ١٧٢٩-٤٦٥- اثنتا عشرة خطبه / ادبيات عربي -----
- ١٧٢٩-٤٦٦- الاثنى عشرية / حديث / عربي -----
- ١٧٣٠-٤٦٧- الاثنى عشرية الخمس / فقه / عربي -----
- ١٧٣٨-٤٦٨- الاثنى عشرية الخمس (تحرير جديد) / فقه / عربي -----
- ١٧٤٠-٤٦٩- الاثنى عشرية في المراتي = العقود الاثنى عشر في مراثي سادات البشر / مراثي / عربي -----
- ١٧٤٤-٤٧٠- الاثنى عشرية في المراتي (ترجمه و شرح) / مراثي / عربي و فارسی -----
- ١٧٤٥-٤٧١- الاثنى عشرية في المراتي (ترجمه و شرح) / تاريخ معصومين / فارسی -----
- ١٧٤٦-٤٧٢- الاثنى عشرية في المراتي (ترجمه و شرح) / مراثي / فارسی -----
- ١٧٤٦-٤٧٣- الاثنى عشرية / حديث / عربي -----
- ١٧٤٧-٤٧٤- الاثنى عشرية / عربي -----
- ١٧٤٧-٤٧٥- الاثنى عشرية = دوازده امام = زيارت مطلقة = صلواته / دعا / عربي -----

- ١٧٤٩ - ٤٧٦- الاثنى عشرية / فقه / عربي
- ١٧٥٠ - ٤٧٧- اثني عشرية = شرح دوازده امام / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٥١ - ٤٧٨- اثني عشرية = نور مبين في اثبات خلافة امير المؤمنين / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٥٣ - ٤٧٩- اثني عشرية = ميراث / فقه / فارسي
- ١٧٥٥ - ٤٨٠- الاثنى عشرية / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٧٥٦ - ٤٨١- اثني عشرية / علوم غريبه / عربي
- ١٧٥٨ - ٤٨٢- اثني عشرية = شرح دوازده امام / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٥٩ - ٤٨٣- الاثنى عشرية / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٥٩ - ٤٨٤- الاثنى عشرية / طب / فارسي
- ١٧٦١ - ٤٨٥- اثني عشرية / گوناگون / فارسي و عربي
- ١٧٦١ - ٤٨٦- اثني عشرية / ادبيات فارسي
- ١٧٦٢ - ٤٨٧- اثني عشرية
- ١٧٦٢ - ٤٨٨- اثني عشرية / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٦٢ - ٤٨٩- الاثنى عشرية / الاخلاق / عربي
- ١٧٦٣ - ٤٩٠- الاثنى عشرية / فقه / عربي
- ١٧٦٤ - ٤٩١- اثني عشرية / فقه
- ١٧٦٤ - ٤٩٢- اثني عشرية / فقه
- ١٧٦٤ - ٤٩٣- الاثنى عشرية / عربي
- ١٧٦٥ - ٤٩٤- الاثنى عشرية | حديث / عربي
- ١٧٦٥ - ٤٩٥- الاثنى عشرية في البشارات المحمدية / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٦٧ - ٤٩٦- الاثنى عشرية في الحج / فقه / عربي
- ١٧٨٥ - ٤٩٧- الاثنى عشرية في رد الصوفية / كلام و اعتقادات / فارسي
- ١٧٨٩ - ٤٩٨- الاثنى عشرية في الرد على المارقين من الاثنى عشرية / كلام و اعتقادات / عربي
- ١٧٩٠ - ٤٩٩- الاثنى عشرية في الزكاة / فقه / عربي
- ١٧٩٧ - ٥٠٠- الاثنى عشرية في الصلاة / فقه / عربي
- ١٨٠٤ - ٥٠١- الاثنى عشرية في الصلاة / فقه / عربي
- ١٨٣٣ - ٥٠٢- الاثنى عشرية في الصلاة (ترجمه) = مختصر عباسي / فقه / فارسي
- ١٨٣٥ - ٥٠٣- الاثنى عشرية في الصوم / فقه / عربي
- ١٨٥٩ - ٥٠٤- الاثنى عشرية في الصوم (ترجمه) / فقه / فارسي
- ١٨٦٠ - ٥٠٥- الاثنى عشرية في الطهارة / فقه / عربي
- ١٨٧٣ - ٥٠٦- الاثنى عشرية في الطهارة (ترجمه) / فقه / فارسي
- ١٨٧٤ - ٥٠٧- الاثنى عشرية في الطهارة (ترجمه) / فقه / فارسي
- ١٨٧٤ - ٥٠٨- الاثنى عشرية في المواعظ العددية / حديث / عربي
- ١٨٨٠ - ٥٠٩- الاثنى عشرية في المواعظ العددية (منتخب) / ادبيات / عربي

- ١٨٨١-----٥١٠- اثنولوجيا = ثنولوجيا = ميامر / فلسفه / عربى
- ١٨٩٦-----٥١١- اثنولوجيا / فلسفه / فارسى
- ١٨٩٦-----٥١٢- اثنولوجيا / كلام و اعتقادات / عربى
- ١٨٩٧-----٥١٣- اثنولوجيا / منطق / عربى
- ١٨٩٧-----٥١٤- اثنولوجيا / فلسفه / عربى
- ١٨٩٧-----٥١٥- اثنولوجيا / فلسفه / فارسى
- ١٨٩٨-----٥١٦- اثنولوجيا / منطق / فارسى
- ١٨٩٨-----٥١٧- اجابة السائل باختصار انفع الوسائل / فقه / عربى
- ١٨٩٨-----٥١٨- اجابة المضطربين / شرح حديث / فارسى
- ١٩٠٠-----٥١٩- اجابة المضطربين فى بيان الأصول و فروع الدين / كلام و اعتقادات و عرفان و تصوف / فارسى
- ١٩٠٦-----٥٢٠- الاجابة لايراد ما استدركنه عائشة على الصحابة / حديث / عربى
- ١٩٠٧-----٥٢١- الاجادة فى شرح القلادة / ادبيات عربى
- ١٩٠٧-----٥٢٢- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩٠٩-----٥٢٣- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٠-----٥٢٤- الاجارة = شرح شرايع الاسلام / فقه / عربى
- ١٩١٢-----٥٢٥- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٣-----٥٢٦- الاجارة = التقريرات / فقه / عربى
- ١٩١٦-----٥٢٧- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٦-----٥٢٨- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٨-----٥٢٩- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٨-----٥٣٠- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩١٩-----٥٣١- الاجارة = التقريرات / فقه / عربى
- ١٩١٩-----٥٣٢- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩٢٠-----٥٣٣- اجارة (كتاب) / فقه / عربى
- ١٩٢٠-----٥٣٤- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩٢١-----٥٣٥- الاجارة / فقه / عربى
- ١٩٢١-----٥٣٦- اجارة (كتاب) / فقه / عربى
- ١٩٢١-----٥٣٧- الاجارة الفاسدة / فقه / عربى
- ١٩٢٢-----٥٣٨- اجارة الوارث قبل الموت / فقه / عربى
- ١٩٢٢-----٥٣٩- اجاره نامه ملك زراعى / اسناد / فارسى
- ١٩٢٣-----٥٤٠- الاجازات / اجازات / عربى
- ١٩٢٨-----٥٤١- الاجازات / اجازات / عربى
- ١٩٢٩-----٥٤٢- الاجازات / اجازات / عربى

- ١٩٣٠-----٥٤٣- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣١-----٥٤٤- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣١-----٥٤٥- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٣-----٥٤٦- اجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٣-----٥٤٧- الاجازات / اجازات
- ١٩٣٣-----٥٤٨- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٤-----٥٤٩- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٥-----٥٥٠- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٥-----٥٥١- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٧-----٥٥٢- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٨-----٥٥٣- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٩-----٥٥٤- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٩-----٥٥٥- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٣٩-----٥٥٦- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٤٠-----٥٥٧- الاجازات / اجازات / عربي
- ١٩٤٠-----٥٥٨- الاجازات / اجازات / عربي، فارسي
- ١٩٤١-----٥٥٩- اجازات الأئمة / اجازات / عربي
- ١٩٤١-----٥٦٠- اجازات الائمة / اجازات / عربي
- ١٩٤٢-----٥٦١- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٢-----٥٦٢- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٤-----٥٦٣- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٥-----٥٦٤- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٦-----٥٦٥- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٦-----٥٦٦- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٧-----٥٦٧- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٧-----٥٦٨- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٨-----٥٦٩- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٤٩-----٥٧٠- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٥٠-----٥٧١- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٥١-----٥٧٢- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٥١-----٥٧٣- اجازات الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٥١-----٥٧٤- اجازات الرواية و الوراثة في القرون الأخيرة الثلاثة / اجازات / عربي
- ١٩٥٢-----٥٧٥- اجازات لعبدالله بن محمد البهبهاني / اجازات / عربي و فارسي
- ١٩٥٢-----٥٧٦- الاجازات لكشف طرق المفازات / اجازات / عربي

- ١٩٥٣- اجازات للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ١٩٥٥- الاجازات و السلاسل / اجازات / عربي
- ١٩٥٥- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٥- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٦- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٦- اجازة = ارشادنامه / عرفان و تصوف / فارسي
- ١٩٥٨- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٨- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٨- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٩- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٥٩- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٠- الإجازة / اجازات / فارسي
- ١٩٦١- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٢- اجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٢- الإجازة / اجازات
- ١٩٦٣- اجازة / تاريخ معصومين، اجازات / عربي
- ١٩٦٣- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٤- الإجازة / اجازات
- ١٩٦٤- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٥- الإجازة / اجازات / عربي و فارسي
- ١٩٦٦- الإجازة / اجازات / عربي
- ١٩٦٦- اجازة الاجتهاد لشرف الدين الهمداني / اجازات / عربي
- ١٩٦٧- اجازة ارشاد للقاسم / اجازات / عربي
- ١٩٦٧- اجازة اقراء القرآن لمصطفى / اجازات / عربي
- ١٩٦٧- اجاز تان روايتان / اجازات / عربي
- ١٩٦٩- اجازة به شاگرد خود / اجازات / عربي
- ١٩٦٩- اجازة به شاگرد خود / اجازات / عربي
- ١٩٦٩- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٠- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٠- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٢- اجازة الحديث = الإجازة الكبيرة / اجازات / عربي
- ١٩٧٤- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٥- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٥- اجازة الحديث / اجازات / عربي و فارسي

- ١٩٧٥-----٦١١- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٦-----٦١٢- اجازة الحديث / اجازات / عربي
- ١٩٧٦-----٦١٣- اجازة ذكر / عرفان و تصوف / فارسي
- ١٩٧٨-----٦١٤- اجازة الرواية / اجازات / عربي
- ١٩٧٩-----٦١٥- اجازة الرواية / اجازات / عربي
- ١٩٧٩-----٦١٦- اجازة الرواية / اجازات / عربي
- ١٩٧٩-----٦١٧- اجازة رواية كتاب التشرية / اجازات | عربي
- ١٩٨١-----٦١٨- اجازة طبابت / اجازات / فارسي
- ١٩٨١-----٦١٩- اجازة عامة مطلقة / اجازات / عربي
- ١٩٨٢-----٦٢٠- الاجازة العلمية / اجازات / عربي
- ١٩٨٢-----٦٢١- الاجازة العلمية / اجازات / عربي
- ١٩٨٤-----٦٢٢- اجازة قرائة القرآن / اجازات / عربي
- ١٩٨٤-----٦٢٣- اجازة القراءة و رواية القرائت / اجازات / عربي
- ١٩٨٥-----٦٢٤- اجازة لآقا بزرگ الطهراني / اجازات / عربي
- ١٩٨٥-----٦٢٥- اجازة لآقا بزرگ الطهراني / اجازات / عربي
- ١٩٨٧-----٦٢٦- اجازة لآقا بزرگ الطهراني / اجازات / عربي
- ١٩٨٧-----٦٢٧- اجازة لآقا بزرگ الطهراني / اجازات / عربي
- ١٩٨٧-----٦٢٨- اجازة لآقا محمد / اجازات / عربي
- ١٩٨٧-----٦٢٩- اجازة لابراهيم بن ابي الفرج البيروني / اجازات / عربي
- ١٩٨٨-----٦٣٠- اجازة لابراهيم بن حسين بن علي عاملي / اجازات / عربي
- ١٩٨٨-----٦٣١- اجازة لابراهيم بن حسين همداني / اجازات / عربي
- ١٩٨٩-----٦٣٢- اجازة لابراهيم بن علي الميسي و ابنه / اجازات / عربي
- ١٩٩٠-----٦٣٣- اجازة لابراهيم بن محمد امين از ميرى / اجازات
- ١٩٩٠-----٦٣٤- اجازة لابنائه = انساب المجلسي = انساب السلسلة المجلسية / اجازات عربي
- ١٩٩١-----٦٣٥- اجازة لابن فهد الحلبي / اجازات / عربي
- ١٩٩٤-----٦٣٦- اجازة لابنه آقا محمد / اجازات / عربي
- ١٩٩٤-----٦٣٧- اجازة لابنه السيد محمد / اجازات / عربي
- ١٩٩٦-----٦٣٨- اجازة لابنه محمد باقر (الأولي) / اجازات / عربي
- ١٩٩٦-----٦٣٩- اجازة لابنه محمد باقر (الثانية) / اجازات / عربي
- ١٩٩٧-----٦٤٠- اجازة لابنه محمد باقر (الثالثة) / اجازات / عربي
- ١٩٩٩-----٦٤١- اجازة لابنه مصطفى / اجازات / عربي
- ١٩٩٩-----٦٤٢- اجازة لابنه ملا محمد جواد / اجازات / عربي
- ٢٠٠٠-----٦٤٣- اجازة لابوتراب الكرمانى / اجازات / عربي

- ٢٠٠٠-٦٤٤-اجازة لابو العلاء / اجازات / عربي
- ٢٠٠٢-٦٤٥-اجازة لابو القاسم النراقي / اجازات / عربي
- ٢٠٠٢-٦٤٦-اجازة لابو القاسم النراقي / اجازات / عربي
- ٢٠٠٣-٦٤٧-اجازة لأبي اليقاف / اجازات / عربي
- ٢٠٠٣-٦٤٨-اجازة لابي تراب / اجازات / عربي
- ٢٠٠٣-٦٤٩-اجازة لابي الحسن = اجازة لابن الخازن / اجازات / عربي
- ٢٠٠٦-٦٥٠-اجازة لأبي القاسم / اجازات / عربي
- ٢٠٠٦-٦٥١-اجازة لابي بكر بن علي الطوسي / اجازات / عربي
- ٢٠٠٧-٦٥٢-اجازة لابي سعيد بن عماد بن يحيى الكاسي الاولي / اجازات / عربي
- ٢٠٠٨-٦٥٣-اجازة لابي سعيد بن عماد بن يحيى الكاسي (الثانية) / اجازات / عربي
- ٢٠٠٨-٦٥٤-اجازة لابي سعيد بن عماد بن يحيى الكاسي الثالثة) / اجازات / عربي
- ٢٠٠٩-٦٥٥-اجازة لابي طالب الحسيني الفندرسكي / اجازات / عربي
- ٢٠٠٩-٦٥٦-اجازة لأحد الفضلاء / اجازات / عربي
- ٢٠١٠-٦٥٧-اجازة لأحد الوزراء / اجازات / عربي
- ٢٠١١-٦٥٨-اجازة لاحمد زدي / اجازات / عربي
- ٢٠١١-٦٥٩-اجازة لاحمد البحراني / اجازات / عربي
- ٢٠١٢-٦٦٠-اجازة لاحمد البسطامي / اجازات / عربي
- ٢٠١٢-٦٦١-اجازة لاحمد البسطامي / اجازات / عربي
- ٢٠١٤-٦٦٢-اجازة لاحمد الحسيني العاملي / اجازات / عربي
- ٢٠١٤-٦٦٣-اجازة لاحمد الحلبي / اجازات / عربي
- ٢٠١٤-٦٦٤-اجازة لاحمد بن جعفر چلبى / اجازات / عربي
- ٢٠١٥-٦٦٥-اجازة لاحمد بن جمال مراغه اي / اجازات / عربي
- ٢٠١٥-٦٦٦-اجازة لاحمد بن عبد السلام بن ناصر بن حسن البحراني / اجازات / عربي
- ٢٠١٦-٦٦٧-اجازة لاحمد بن علي اكبر التريتي / اجازات / عربي
- ٢٠١٧-٦٦٨-اجازة لاحمد بن محمد / اجازات / عربي
- ٢٠١٨-٦٦٩-اجازة لاحمد بن محمد / اجازات / عربي
- ٢٠١٨-٦٧٠-اجازة لاحمد بن محمد بن فهد الحلبي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٠-٦٧١-اجازة لاحمد بن محمد بن ماجد النجفي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٠-٦٧٢-اجازة لاحمد بن محمد الخاتوني / اجازات / عربي
- ٢٠٢١-٦٧٣-اجازة لاحمد بن محمد مهدي الخاتون آبادي / اجازات / عربي
- ٢٠٢١-٦٧٤-اجازة لاحمد بن محمد هادي الاصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٢-٦٧٥-اجازة لاحمد بن محمد هادي الاصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٣-٦٧٦-اجازة لاحمد علي الرشتي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٣-٦٧٧-اجازة الاسد الله قاسمي خوئي / اجازات

- ٢٠٢٤-.....-٦٧٨- اجازة لاسد الله بن محمد باقر الشفتي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٥-.....-٦٧٩- اجازة لاسد الله بن محمد باقر الشفتي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٦-.....-٦٨٠- اجازة لاليلاس خان / اجازات / عربي
- ٢٠٢٦-.....-٦٨١- اجازة لامينة الاصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٧-.....-٦٨٢- اجازة لبدر الدين احمد العالمى الحسيني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٧-.....-٦٨٣- اجازة لبنى زهرة = اجازة لأبي الحسن على بن ابراهيم / اجازات / عربي
- ٢٠٢٢-.....-٦٨٤- اجازة لبهاء الدين زكريا بن محمد قريشي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٢-.....-٦٨٥- اجازة لبهاء الدين محمد الجيلي = انهاء / اجازات / عربي
- ٢٠٢٢-.....-٦٨٦- اجازة للبيهقي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٣-.....-٦٨٧- اجازة لتاج الدين اسماعيل / اجازات / عربي
- ٢٠٢٣-.....-٦٨٨- اجازة لتاج الدين بن هلال جزايري / اجازات / عربي
- ٢٠٢٥-.....-٦٨٩- اجازة لتاج الدين حسن بن غياث الدين الاسترآبادي / اجازات / عربي
- ٢٠٢٥-.....-٦٩٠- اجازة لتلميذه / اجازات / عربي
- ٢٠٢٦-.....-٦٩١- اجازة لجعفر الطهراني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٦-.....-٦٩٢- اجازة لجلال الدين بن مرتضى تاج الدين / اجازات / عربي
- ٢٠٢٧-.....-٦٩٣- اجازة لجلال الدين محمد / اجازات / عربي
- ٢٠٢٨-.....-٦٩٤- اجازة لجلال الدين محمد بن عليخان جربادقاني / اجازات / عربي
- ٢٠٢٨-.....-٦٩٥- اجازة لجمال الدين احمد السعدى / اجازات / عربي
- ٢٠٢٨-.....-٦٩٦- اجازة لجمال الدين يوسف بن حاتم / اجازات / عربي
- ٢٠٢٩-.....-٦٩٧- اجازة لحاجي حسينا / اجازات / عربي
- ٢٠٢٩-.....-٦٩٨- اجازة لحاجي محمد طالب / اجازات / عربي
- ٢٠٤٠-.....-٦٩٩- اجازة لحاجي مصطفى قلى = اجازة نامه / طب, اجازات / فارسى
- ٢٠٤١-.....-٧٠٠- اجازة لحافظ حسن الفهمي / اجازات / عربي
- ٢٠٤١-.....-٧٠١- اجازة لحافظ محمد بن عبد الله كامي / اجازات / عربي
- ٢٠٤٢-.....-٧٠٢- اجازة لحافظ محمد توفيق / اجازات / عربي
- ٢٠٤٣-.....-٧٠٣- اجازة لحسن بن تركي العزيزي / اجازات / عربي
- ٢٠٤٤-.....-٧٠٤- اجازة لحسن بن عباس البلاغى / اجازات / عربي
- ٢٠٤٤-.....-٧٠٥- اجازة لحسن بن محمد / اجازات / عربي
- ٢٠٤٤-.....-٧٠٦- اجازة لحسن بن محمد بن راشد / اجازات / عربي
- ٢٠٤٥-.....-٧٠٧- اجازة الحسن بن محمد بن راشد / اجازات / عربي
- ٢٠٤٥-.....-٧٠٨- اجازة لحسن بن محمد على السبزواري / اجازات / عربي
- ٢٠٤٥-.....-٧٠٩- اجازة لحسن على بن عبدالله الشوشترى / اجازات / عربي
- ٢٠٤٧-.....-٧١٠- اجازة الحسن على بن عبدالله الشوشترى / اجازات / عربي
- ٢٠٤٧-.....-٧١١- اجازة لحسن على الكاشاني / اجازات / عربي

- ٢٠٤٨- اجازة لحسين بن حيدر كر كي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٤٨- اجازة لحسين بن حيدر كر كي (الاولى) = گواهي انهاء / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٠- اجازة لحسين بن حيدر كر كي (الثانية) / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٠- اجازة لحسين بن حيدر كر كي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥١- اجازة لحسين بن حيدر كر كي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٢- اجازة لحسين بن حيدر كر كي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٣- اجازة لحسين بن حيدر كر كي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٤- اجازة لحسين بن عبدالله البحراني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٤- اجازة لحسين بن عبدالله الحسيني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٥- اجازة لحسين بن عبدالصمد العاملي (الاولى) / اجازات / عربي -----
- ٢٠٥٩- اجازة لحسين بن عبدالصمد العاملي (الثانية) / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٠- اجازة لحسين بن عبد الصمد العاملي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٠- اجازة لحسين بن محمد استر آبادي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦١- اجازة لحسين بن محمد حر عاملي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٢- اجازة لحسين بن محمد بن علي العلوي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٣- اجازة به حسينعلي شاه اصفهاني / اجازات / فارسي -----
- ٢٠٦٣- اجازة به حسين قلي شاه بن نور علي شاه اصفهاني / عرفان و تصوف، اجازات / فارسي -----
- ٢٠٦٣- اجازة لعيد بن حسين الموسوي اليزدي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٥- اجازة لخضر بن محمد / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٥- اجازة لخليل بن سلطان الجبوري / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٦- اجازة لخليل بن غازي القزويني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٦- اجازة لخواجه نصيرالدين الطوسي / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٧- اجازة لدلدار علي بن محمد معين / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٨- اجازة لدلدار علي بن محمد معين / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٨- الاجازة الدلدار علي بن محمد معين / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٩- اجازة الربيع الدين محمد الحسيني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٦٩- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧١- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧١- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧١- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧٢- اجازة لرضي الدين علي لالا / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧٢- اجازة لرفيع الدين محمد / اجازات / عربي -----
- ٢٠٧٢- اجازة لرين الدين علي بن احمد النباطي / اجازات / عربي -----

- ٢٠٧٣-----٧٤٥- اجازة لزين الدين على بن الحسين الزيني استر آبادي / اجازات / عربي
- ٢٠٧٤-----٧٤٦- اجازة لزين العابدين بن محمد على المشهدي / اجازات / عربي
- ٢٠٧٤-----٧٤٧- اجازة لسعد الدين / تاريخ، اجازات / عربي
- ٢٠٧٥-----٧٤٨- الاجازة لسعد الدين محمد بن مؤيد / اجازات / عربي
- ٢٠٧٥-----٧٤٩- اجازة لسلطان العلما / اجازات / عربي
- ٢٠٧٧-----٧٥٠- اجازة لسلطان محمود الطبيسي / اجازات / عربي
- ٢٠٧٧-----٧٥١- اجازة للسيد ابوالقاسم الزنجاني / اجازات / عربي
- ٢٠٧٧-----٧٥٢- اجازة للسيد الأمير عبدالباقي / اجازات / عربي
- ٢٠٧٨-----٧٥٣- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٧٨-----٧٥٤- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٠-----٧٥٥- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٠-----٧٥٦- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨١-----٧٥٧- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨١-----٧٥٨- الاجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٢-----٧٥٩- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٣-----٧٦٠- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٣-----٧٦١- الاجازة للسيد جعفر / اجازات / عربي
- ٢٠٨٤-----٧٦٢- اجازة للسيد حسين المشهدي / اجازات / عربي
- ٢٠٨٤-----٧٦٣- اجازة للسيد رضی الدين بن ... / اجازات / عربي
- ٢٠٨٤-----٧٦٤- اجازة للسيد رفيع الدين ابراهيم الحسيني / اجازات / عربي
- ٢٠٨٥-----٧٦٥- اجازة للسيد سليمان بن شمس الدين محمد / اجازات / عربي
- ٢٠٨٦-----٧٦٦- اجازة للسيد شمس الدين محمد / اجازات / عربي
- ٢٠٨٦-----٧٦٧- اجازة للسيد شمس الدين محمد حسيني اصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٠٨٦-----٧٦٨- اجازة للسيد صدرالدين بن جواد عاملي / اجازات / عربي
- ٢٠٨٧-----٧٦٩- اجازة للسيد طاهر / اجازات / عربي
- ٢٠٨٧-----٧٧٠- اجازة للسيد عبد الكريم / اجازات / عربي
- ٢٠٨٨-----٧٧١- اجازة للسيد عبد الكريم جزايري / اجازات / عربي
- ٢٠٨٩-----٧٧٢- اجازة للسيد عبدالله بن محمد رضا الشبر / اجازات / عربي
- ٢٠٨٩-----٧٧٣- اجازة للسيد عبد المطلب الحسيني / اجازات / عربي
- ٢٠٩٠-----٧٧٤- اجازة للسيد عطاء الله تيريزي / اجازات / عربي
- ٢٠٩٠-----٧٧٥- اجازة للسيد على بن حسين صايغ الحسيني الاولى / اجازات / عربي
- ٢٠٩١-----٧٧٦- اجازة للسيد على بن حسين صايغ الحسيني الثانية / اجازات / عربي
- ٢٠٩٢-----٧٧٧- اجازة للسيد على الحسيني / اجازات / عربي
- ٢٠٩٢-----٧٧٨- اجازة للسيد على حيدر / اجازات / عربي

- ٢٠٩٣-..... ٧٧٩- اجازة للسيد عمر حفطى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٣-..... ٧٨٠- اجازة للسيد غياث الدين محمد / اجازات / عربى
- ٢٠٩٣-..... ٧٨١- اجازة للسيد فضل الله الاستر آبادى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٤-..... ٧٨٢- اجازة للسيد قوام الدين القزوينى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٤-..... ٧٨٣- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٤-..... ٧٨٤- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٤-..... ٧٨٥- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٧-..... ٧٨٦- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٧-..... ٧٨٧- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٨-..... ٧٨٨- اجازة للسيد محسن بن محمد بن ناد شاه رضوى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٩-..... ٧٨٩- اجازة للسيد محمد / اجازات / عربى
- ٢٠٩٩-..... ٧٩٠- اجازة للسيد محمد اسماعيل دست غيب شيرازى / اجازات / عربى
- ٢٠٩٩-..... ٧٩١- اجازة به سيد محمد رضوى / اجازات / فارسى
- ٢١٠١-..... ٧٩٢- اجازة للسيد محمد الرضى / اجازات / عربى
- ٢١٠٢-..... ٧٩٣- اجازة للسيد محمد الرضى / اجازات / عربى
- ٢١٠٢-..... ٧٩٤- اجازة للسيد محمد الرضى / اجازات / عربى
- ٢١٠٣-..... ٧٩٥- اجازة للسيد محمد النورى / اجازات / عربى
- ٢١٠٤-..... ٧٩٦- اجازة للسيد محمد باقر / اجازات / عربى
- ٢١٠٤-..... ٧٩٧- اجازة للسيد محمد باقر مشهدى / اجازات / عربى
- ٢١٠٥-..... ٧٩٨- اجازة للسيد محمد بن رحيم الحسنى / اجازات / عربى
- ٢١٠٥-..... ٧٩٩- اجازة للسيد محمد بن زين العابدين الموسوى الخوانسارى / اجازات / عربى
- ٢١٠٧-..... ٨٠٠- اجازة للسيد محمد بن السيد ربيع / اجازات / عربى
- ٢١٠٧-..... ٨٠١- اجازة للسيد محمد بن على بن جواد الحسينى / اجازات / عربى
- ٢١٠٨-..... ٨٠٢- اجازة للسيد اجازة للسيد محمد بن على بن حيدر حسيني العالمى / اجازات / عربى
- ٢١٠٨-..... ٨٠٣- الاجازة للسيد محمد بن على بن حيدر حسيني العالمى / اجازات / عربى
- ٢١٠٨-..... ٨٠٤- اجازة للسيد محمد بن محمد باقر اصفهانى / اجازات / عربى
- ٢١١٠-..... ٨٠٥- اجازة للسيد محمد بن مير عبدالمجيد الخاتون آبادى / اجازات / عربى
- ٢١١٠-..... ٨٠٦- اجازة للسيد محمد تقى الزنجانى / اجازات / عربى
- ٢١١٠-..... ٨٠٧- اجازة للسيد محمد شفيع الجايلاقى / اجازات / عربى
- ٢١١١-..... ٨٠٨- اجازة للسيد محمد على ابرقوئى / اجازات / عربى
- ٢١١١-..... ٨٠٩- اجازة للسيد محمد مهدي بن محمد حسيني بروجردى / اجازات / عربى
- ٢١١٢-..... ٨١٠- اجازة للسيد محمد مهدي الحسينى الحسنى / اجازات / عربى
- ٢١١٣-..... ٨١١- اجازة للسيد محمد هادى بن مهدي / اجازات / عربى
- ٢١١٤-..... ٨١٢- اجازة للسيد محمد هاشم / اجازات / عربى

- ٢١١٤-----٨١٣- اجازة للسيد محمود النقيب العلوي / اجازات / عربي
- ٢١١٤-----٨١٤- اجازة للسيد مرتضى النجومى / اجازات / عربي
- ٢١١٤-----٨١٥- اجازة للسيد موسى / اجازات / عربي
- ٢١١٧-----٨١٦- اجازة للسيد مهنا بن سنان علوى (الأولى) / اجازات / عربي
- ٢١١٩-----٨١٧- اجازة للسيد مهنا بن سنان علوى (الثانية) / اجازات / عربي
- ٢١٢٢-----٨١٨- اجازة للسيد مير يوسف الطباطبائي / اجازات / عربي
- ٢١٢٣-----٨١٩- اجازة للسيد نجم بن محمد الحسينى و ولديه / اجازات / عربي
- ٢١٢٤-----٨٢٠- اجازة لشاه حسين الطالشي / اجازات / عربي
- ٢١٢٧-----٨٢١- اجازة لشاهرخ بيك / اجازات / عربي
- ٢١٢٧-----٨٢٢- اجازة لشاه على بن محمد بزدي / اجازات / عربي
- ٢١٢٨-----٨٢٣- اجازة لشاه فضل الله الكاشاني / اجازات / عربي
- ٢١٢٨-----٨٢٤- اجازة به شاه قاسم = ارشاد نامه / عرفان و تصوف / فارسي
- ٢١٢٩-----٨٢٥- الاجازة للشاه محمود خليفه / اجازات / عربي
- ٢١٣٠-----٨٢٦- اجازة لشاه مرتضى الثاني / اجازات / عربي
- ٢١٣١-----٨٢٧- اجازة لشرف الدين عبد القائم بن طاهر مقرى كاشاني / اجازات / عربي
- ٢١٣٢-----٨٢٨- اجازة لشرف الدين قاضى بدرالدين / اجازات / عربي
- ٢١٣٢-----٨٢٩- اجازة لشريف بن نور الله بن محمد شاه تسترى / اجازات / عربي
- ٢١٣٤-----٨٣٠- اجازة لشفيح التبريزى / اجازات / عربي
- ٢١٣٤-----٨٣١- اجازة لشمس الدين محمد / اجازات / عربي
- ٢١٣٤-----٨٣٢- اجازة لشمس الدين محمد بن نجده = اجازة لابن نجدة / اجازات / عربي
- ٢١٣٨-----٨٣٣- اجازة للشهيد الأول / اجازات / عربي
- ٢١٣٩-----٨٣٤- اجازة للشهيد الأول / اجازات / عربي
- ٢١٤٠-----٨٣٥- اجازة للشهيد الثاني / اجازات / عربي
- ٢١٤٠-----٨٣٦- اجازة للشيوخ البهائي و اخيه عبد الصمد / اجازات / عربي
- ٢١٤١-----٨٣٧- اجازة للشيوخ حمزه / اجازات / عربي
- ٢١٤١-----٨٣٨- اجازة لصاعد بن محمد بن صاعد يريدى / اجازات / عربي
- ٢١٤٢-----٨٣٩- اجازة لصالح الجزائري / اجازات / عربي
- ٢١٤٣-----٨٤٠- اجازة لصالح الجزائري / اجازات / عربي
- ٢١٤٣-----٨٤١- اجازة لصالح بن حسن الجزائري / اجازات / عربي
- ٢١٤٤-----٨٤٢- اجازة لصالح المازندراني / اجازات / عربي
- ٢١٤٤-----٨٤٣- الاجازة للصدر الدين القونوى / اجازات / عربي
- ٢١٤٥-----٨٤٤- اجازة لصدر الدين محمد التبريزى / اجازات / عربي
- ٢١٤٥-----٨٤٥- اجازة لصدرالدين محمد الرضوى / اجازات / عربي

- ٢١٤٦- اجازة لصقر بن عباس / اجازات / عربي -----
- ٢١٤٧- اجازة لصفى الدين عيسى الصدر / اجازات / عربي -----
- ٢١٤٨- اجازة لفضياء الدين يحيى بن حسن / اجازات / عربي -----
- ٢١٤٨- اجازة لعباس البلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٤٩- اجازة لعباس البلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٠- اجازة لعباس البلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٤٩- اجازة لعباس البلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٠- اجازة لعباس البلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٠- اجازة لعباس بن محمد نبي قمى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥١- اجازة لعباس بن محمد نبي قمى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٢- اجازة لعباس بن محمد نبي قمى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٢- اجازة لعبد الله دامغانى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٢- اجازة لعبد الله قره چه ويرانى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٢- اجازة لعبد الله بن ابراهيم نغاسى حويزوى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٣- اجازة لعبد الله بن صالح السماهيجى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٤- اجازة لعبد الله بن محمد بهبهانى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٥- اجازة لعبد الله بن محمد الساوجبلاغى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٥- اجازة به عبدالله بن محمد حسين بيكانى / اجازات / فارسى -----
- ٢١٥٦- اجازة لعبد الله بن محمد قلى التبريزى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٦- اجازة لعبد الباقي الكاشانى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٦- اجازة لعبد الجليل بن احمد الحسينى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٨- اجازة لعبد الحسين اصبعى و على نقى زير آبادى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٨- اجازة لعبدالحسين خاتون آبادى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٩- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدى / اجازات / عربي -----
- ٢١٥٩- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٠- اجازة لعبد الخالق بن عبد الرحيم اليزدى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦١- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦١- اجازة لعبد الرحمن جامى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٢- اجازة لعبدالرضا الكاشانى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٢- اجازة لعبدالعلى بن احمد الاستر آبادى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٤- اجازة لعبدالعلى بن على الاسترآبادى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٤- اجازة لعبد الغفور انصارى لارى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٤- اجازة به عبدالغفور انصارى لارى / اجازات / فارسى -----
- ٢١٦٥- اجازة لعبد القادر بن شهاب الدين بيلونى / اجازات / عربي -----
- ٢١٦٥- اجازة لعبدالكريم بن ابراهيم ميسى / اجازات / عربي -----

- ٢١٦٦-----٨٨٠- اجازة لعبدالكريم بن شهباز الشيرازى / اجازات / عربى
- ٢١٦٧-----٨٨١- اجازة لعبدالمحسن بن محمد / اجازات / عربى
- ٢١٦٧-----٨٨٢- اجازة لعبد المطلب طالقانى / اجازات / عربى
- ٢١٦٨-----٨٨٣- اجازة لعبدالنبى قزوينى / اجازات / عربى
- ٢١٦٨-----٨٨٤- اجازة لعبدالواسع (گويا زنجانى) / اجازات / عربى
- ٢١٧٠-----٨٨٥- اجازة لعبد الوهاب القزوينى / اجازات / عربى
- ٢١٧٠-----٨٨٦- اجازة لعبد الوهاب القزوينى / اجازات / عربى
- ٢١٧١-----٨٨٧- اجازة لعز الدين حسن ابن العشرة / اجازات / عربى
- ٢١٧٣-----٨٨٨- اجازة لعزالدين حسن بن قاسم بن بلبل / اجازات / عربى
- ٢١٧٣-----٨٨٩- اجازة لعزالدين حسين بن ابراهيم بن يحيى استر آبادى / اجازات / عربى
- ٢١٧٣-----٨٩٠- اجازة لعز الدين حسين بن ابراهيم بن يحيى الاسترآبادى / اجازات / عربى
- ٢١٧٤-----٨٩١- اجازة لعزير الله / اجازات / عربى
- ٢١٧٤-----٨٩٢- اجازة لعزير الله بن محمد تقى المجلسى / اجازات / عربى
- ٢١٧٥-----٨٩٣- اجازة للعلامة الامينى / اجازات / عربى
- ٢١٧٦-----٨٩٤- اجازة لعلى آل كاشف الغطاء / اجازات / عربى
- ٢١٧٦-----٨٩٥- اجازة لعلى الجيلانى / اجازات / عربى
- ٢١٧٧-----٨٩٦- اجازة لعلى قاريوز آبادى / اجازات / عربى
- ٢١٧٧-----٨٩٧- اجازة لعلى قاريوز آبادى / اجازات / عربى
- ٢١٧٧-----٨٩٨- اجازة لعلى النخجوانى / اجازات / عربى
- ٢١٧٩-----٨٩٩- اجازة لعلى بن حبيب الله بن سلطان محمد جوزدانى / اجازات / عربى
- ٢١٧٩-----٩٠٠- اجازة لعلى بن حسن البحرانى / اجازات / عربى
- ٢١٨٠-----٩٠١- اجازة لعلى بن حسين بن عبد العالى الكركى / اجازات / عربى
- ٢١٨٢-----٩٠٢- اجازة لعلى بن حسين بن عبد العالى الكركى / اجازات / عربى
- ٢١٨٣-----٩٠٣- اجازة لعلى بن درويش الحللى الكاظمى / اجازات / عربى
- ٢١٨٣-----٩٠٤- اجازة لعلى بن عبدالله الحللى / اجازات / عربى
- ٢١٨٣-----٩٠٥- اجازة لعلى بن عبد الله السمنانى / اجازات / عربى
- ٢١٨٤-----٩٠٦- اجازة لعلى بن عبد العالى الميسى / اجازات / عربى
- ٢١٨٥-----٩٠٧- اجازة لعلى بن عبدالعالى الميسى / اجازات / عربى
- ٢١٨٦-----٩٠٨- اجازة لعلى بن عبدالعالى ميسى و ابنه ابراهيم / اجازات / عربى
- ٢١٨٨-----٩٠٩- اجازة لعلى بن عبد اللطيف الاسودى / اجازات / عربى
- ٢١٨٩-----٩١٠- اجازة لعلى بن قاسم / اجازات / عربى
- ٢١٨٩-----٩١١- اجازة لعلى بن قاسم عريضى يزدى / اجازات / عربى
- ٢١٩١-----٩١٢- اجازة لعلى الرشتى / اجازات / عربى
- ٢١٩١-----٩١٣- اجازة لعلى بن محمد الرشتى / اجازات / عربى

- ٢١٩٢-----٩١٤- اجازة لعلي بن محمد الرشتي / اجازات / عربي
- ٢١٩٢-----٩١٥- اجازة لعلي بن محمد الرشتي / اجازات | عربي
- ٢١٩٤-----٩١٦- اجازة لعلي بن محمد الرشتي / اجازات / عربي
- ٢١٩٤-----٩١٧- اجازة لعلي بن نصر الله تبريزي / اجازات / عربي
- ٢١٩٤-----٩١٨- اجازة لعلي بن هاشم / اجازات / عربي
- ٢١٩٥-----٩١٩- اجازة لعلي اكبر الخوانساري / اجازات / عربي
- ٢١٩٧-----٩٢٠- اجازة لعمر افندي / اجازات / عربي
- ٢١٩٧-----٩٢١- اجازة لعمر لطفی / اجازات / عربي
- ٢١٩٨-----٩٢٢- الاجازة لعمر بن يوسف الرسولي / اجازات / عربي
- ٢١٩٩-----٩٢٣- اجازة لعيسى بن صالح البحراني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٠-----٩٢٤- اجازة لفتح الله / اجازات / عربي
- ٢٢٠٠-----٩٢٥- اجازة لقاسم الخوئي / اجازات / عربي
- ٢٢٠١-----٩٢٦- الاجازة للقره حصارى / اجازات / عربي
- ٢٢٠٣-----٩٢٧- اجازة لقطب الدين محمد التبريزي / اجازات / عربي
- ٢٢٠٣-----٩٢٨- اجازة لقطب الدين محمد بن محمد رازي / اجازات / عربي
- ٢٢٠٣-----٩٢٩- اجازة لكامل الدين حاج بابا بن ميرزا جان قزويني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٤-----٩٣٠- اجازة لكامل الدين شاه مير حسني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٤-----٩٣١- اجازة لكامل الدين عبد الصمد عاملي / اجازات / عربي
- ٢٢٠٥-----٩٣٢- اجازة لكامل الدين عطاء الله بن مسيح الآملي / اجازات / عربي
- ٢٢٠٥-----٩٣٣- اجازة لكامل الدين محمد / اجازات / عربي
- ٢٢٠٦-----٩٣٤- اجازة لمحمد الأشرفي / اجازات / عربي
- ٢٢٠٧-----٩٣٥- اجازة لمحمد اصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٧-----٩٣٦- اجازة لمحمد البحراني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٨-----٩٣٧- اجازة لمحمد الطباطبائي السمناني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٩-----٩٣٨- اجازة لمحمد الكويناني / اجازات / عربي
- ٢٢٠٩-----٩٣٩- اجازة لمحمد بن ابوالحسن الموسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٠-----٩٤٠- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١١-----٩٤١- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٢-----٩٤٢- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٣-----٩٤٣- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٥-----٩٤٤- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٦-----٩٤٥- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسوي / اجازات / عربي
- ٢٢١٦-----٩٤٦- اجازة لمحمد بن اسماعيل العراقي / اجازات / عربي

- ٢٢١٧- اجازة لمحمد بن تركي غروي / اجازات / عربي ٩٤٧-
- ٢٢١٩- اجازة لمحمد بن جعفر كرمانى / اجازات | عربي ٩٤٨-
- ٢٢١٩- اجازة لمحمد بن حسن الاسترآبادى / اجازات / عربي ٩٤٩-
- ٢٢٢١- اجازة لمحمد بن حسين حر عاملى / اجازات / عربي ٩٥٠-
- ٢٢٢١- اجازة لمحمد بن شرف الدين جزائرى عاملى / اجازات / عربي ٩٥١-
- ٢٢٢١- اجازة لمحمد بن صالح الغروي الحلى / اجازات / عربي ٩٥٢-
- ٢٢٢٢- اجازة لمحمد بن صدر الدين مختار / اجازات / عربي ٩٥٣-
- ٢٢٢٣- الاجازة لمحمد بن طاهر الياسخومى / اجازات / عربي ٩٥٤-
- ٢٢٢٤- اجازة لمحمد بن عبد الحى الشريف / اجازات / عربي ٩٥٥-
- ٢٢٢٤- اجازة لمحمد بن عبدالرحمن حلى / اجازات / عربي ٩٥٦-
- ٢٢٢٥- اجازة لمحمد بن عبدالرسول كاشى / اجازات / عربي ٩٥٧-
- ٢٢٢٥- اجازة لمحمد بن عبد الوهاب الهمدانى / اجازات ٩٥٨-
- ٢٢٢٦- اجازة لمحمد بن عطاء الله القانى / اجازات / عربي ٩٥٩-
- ٢٢٢٧- اجازة لمحمد بن على كرمانى / اجازات / عربي ٩٦٠-
- ٢٢٢٧- اجازة لمحمد بن على بن خاتون عاملى / اجازات / عربي ٩٦١-
- ٢٢٢٨- اجازة لمحمد بن مبارز الحسينى / اجازات / عربي ٩٦٢-
- ٢٢٢٩- اجازة لمحمد بن محمد از طوايى / اجازات / عربي ٩٦٣-
- ٢٢٣٠- اجازة لمحمد بن محمد زمان / اجازات / عربي ٩٦٤-
- ٢٢٣٠- اجازة لمحمد بن محمد زمان الاصفهانى / اجازات / عربي ٩٦٥-
- ٢٢٣١- اجازة لمحمد بن محمد زمان كاشانى اصفهانى / اجازات / عربي ٩٦٦-
- ٢٢٣١- اجازة لمحمد بن محمد صالح لاهيجى / اجازات / عربي ٩٦٧-
- ٢٢٣٢- اجازة لمحمد بن محمد قاسم الحسينى / اجازات / عربي ٩٦٨-
- ٢٢٣٣- اجازة لمحمد ابراهيم / اجازات / عربي ٩٦٩-
- ٢٢٣٣- اجازة لمحمد ابراهيم / اجازات / عربي ٩٧٠-
- ٢٢٣٣- اجازة لمحمد ابراهيم الانجدانى / اجازات / عربي ٩٧١-
- ٢٢٣٤- اجازة لمحمد ابراهيم الانجدانى / اجازات / عربي ٩٧٢-
- ٢٢٣٤- اجازة لمحمد ابراهيم القزوينى الاصفهانى / اجازات / عربي ٩٧٣-
- ٢٢٣٤- اجازة لمحمد ابراهيم بن حسن / اجازات / عربي ٩٧٤-
- ٢٢٣٤- اجازة لمحمد ابراهيم كرباسى / اجازات / عربي ٩٧٥-
- ٢٢٣٤- اجازة لمحمد امين القارى / اجازات / عربي ٩٧٦-
- ٢٢٣٧- اجازة لمحمد امين بن حسن مختار بورلووى / اجازات / عربي ٩٧٧-
- ٢٢٣٧- اجازة لمحمد امين بن محمد على / اجازات / عربي ٩٧٨-
- ٢٢٣٨- اجازة لمحمد امين بن يعقوب برسوى / اجازات / عربي ٩٧٩-
- ٢٢٣٩- اجازة لمحمد باقر الاسترآبادى / اجازات / عربي ٩٨٠-

- ٢٢٣٩- اجازة لمحمد باقر الاسترآبادى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٠- الاجازة لمحمد باقر بن محمد الاسترآبادى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٠- الاجازة لمحمد باقر بن محمد الاسترآبادى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٢- اجازة لمحمد باقر بن محمد على / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٢- اجازة لمحمد باقر الجزينى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٢- اجازة لمحمد باقر الحسينى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٣- اجازة لمحمد باقر بن محمد جعفر الفشاركى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٥- اجازة لمحمد تقى البيزى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٥- اجازة لمحمد تقى بن محمد باقر شريف يزدى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٥- اجازة لمحمد جعفر بن محمد تقى البرغانى اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٦- اجازة لمحمد حسن / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٦- اجازة لمحمد حسن / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٧- اجازة لمحمد حسن الجرفادقانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٨- اجازة لمحمد حسن الحسينى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٨- اجازة لمحمد حسن القزوينى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٩- اجازة لمحمد حسن بن معصوم قزوينى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٩- اجازة لمحمد حسن گوگدى كليبايگانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٤٩- اجازة لمحمد حسين / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥١- اجازة لمحمد حسين / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥١- اجازة لمحمد حسين خوانسارى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٢- اجازة لمحمد حسين الكاشانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٢- اجازة لمحمد حسين همدانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٢- اجازة لمحمد حسين بن مجدالدين على الاصفهانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٤- اجازة لمحمد حسين بن مجدالدين على الأصفهانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٤- اجازة لمحمد حسين بن محمد اسماعيل يزدى / اجازات -----
- ٢٢٥٤- اجازة لمحمد حسين بن محمد باقر آرانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٥- اجازة لمحمد حسين بن محمد صالح خاتون آبادى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٥- اجازة لمحمد حسين بن محمد قاسم الكاشانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٧- اجازة لمحمد حسين بن محمود السليمى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٧- اجازة لمحمد حسين بن مقصود على الطالقانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٧- اجازة به محمد رشيد الدين بيدوازي = ارشادنامه / عرفان و تصوف / فارسى -----
- ٢٢٥٨- اجازة لمحمد رضا بيدگلى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٥٨- اجازة لمحمد رفيع بن محمد مؤمن الكيلانى / اجازات / عربى -----
- ٢٢٦٠- اجازة لمحمد رفيع بن محمد مؤمن الكيلانى / اجازات / عربى -----

- ٢٢٦٠- اجازة لمحمد رفيع خراساني / اجازات / عربي
- ٢٢٦١- اجازة به محمد رفيع گيلاني (اول) / اجازات / فارسي
- ٢٢٦١- اجازة به محمد رفيع گيلاني (دوم) / اجازات / فارسي
- ٢٢٦٣- اجازة لمحمد رفيع الكيلاني / اجازات / عربي
- ٢٢٦٣- اجازة لمحمد سميع التبريزي / اجازات / عربي
- ٢٢٦٤- اجازة لمحمد شريف / اجازات / عربي
- ٢٢٦٤- اجازة لمحمد صادق / اجازات / عربي
- ٢٢٦٤- اجازة لمحمد صادق / اجازات / عربي
- ٢٢٦٤- اجازة لمحمد صادق بروجردي / اجازات / عربي
- ٢٢٦٤- اجازة لمحمد صالح الاسترآبادي / اجازات / عربي
- ٢٢٦٧- اجازة لمحمد صالح الاسترآبادي (الأولي) / اجازات / عربي
- ٢٢٦٧- اجازة لمحمد صالح الاسترآبادي (الثانية) / اجازات / عربي
- ٢٢٦٨- اجازة لمحمد صالح قزويني / اجازات / عربي
- ٢٢٦٩- اجازة لمحمد صالح بن مؤمن استرآبادي / اجازات / عربي
- ٢٢٦٩- اجازة لمحمد صالح بن محمد باقر / اجازات / عربي
- ٢٢٧٠- اجازة لمحمد صالح المازندراني / اجازات / عربي
- ٢٢٧٠- اجازة لمحمد صالح بن محسن الأصفهاني المازندراني / اجازات / عربي
- ٢٢٧١- اجازة لمحمد علي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٢- اجازة لمحمد علي / اجازة / عربي
- ٢٢٧٢- اجازة لمحمد علي الكرازي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٢- اجازة لمحمد علي المحلتي الشيرازي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٣- اجازة لمحمد علي بن جعفر الشوشتری / اجازات / عربي
- ٢٢٧٤- اجازة لمحمد علي بن محمد باقر الآراني / اجازات / عربي
- ٢٢٧٥- اجازة لمحمد علي بن محمد رضا مازندراني / اجازات / عربي
- ٢٢٧٥- اجازة لمحمد علي بن مهدي نراقي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٥- اجازة لمحمد علي بن مهدي نراقي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٦- اجازة لمحمد كاظم بن عبدالعلي الكيلاني التتکاني / اجازات / عربي
- ٢٢٧٦- اجازة لمحمد محسن بن علي اكبر الحسيني الرضوي / اجازات / عربي
- ٢٢٧٨- اجازة لمحمد معصوم الكشميري / اجازات / عربي
- ٢٢٧٨- اجازة لمحمد معصوم الكشميري / اجازات / عربي
- ٢٢٧٨- اجازة لمحمد معصوم الكشميري / اجازات / عربي
- ٢٢٧٩- اجازة لمحمد معصوم الكشميري / اجازات / عربي
- ٢٢٧٩- اجازة لمحمد مقيم بن محمد باقر الأصفهاني / اجازات / عربي

- ٢٢٨٠- اجازة لمحمد مقيم بن محمد باقر الاصفهاني / اجازات / عربي
- ٢٢٨١- اجازة لمحمد مهدي حسني / اجازات / عربي
- ٢٢٨١- اجازة لمحمد مهدي و محمد الخوانساري / اجازات / عربي
- ٢٢٨١- اجازة لمحمد نبي الجنابذي / اجازات / عربي
- ٢٢٨٢- اجازة لمحمد هادي / اجازات / عربي
- ٢٢٨٣- اجازة لمحمد هادي / اجازات / عربي
- ٢٢٨٤- اجازة لمحمد هاشم بن احمد الاتكاني / اجازات / عربي
- ٢٢٨٤- اجازة لمحمد يوسف / اجازات / عربي
- ٢٢٨٥- اجازة لمحمد يوسف القزويني / اجازات / عربي
- ٢٢٨٥- اجازة لمحمد يوسف القزويني / اجازات / عربي
- ٢٢٨٦- اجازة لمحمود بن علاء الدين بن جلال الدين الطالقاني / اجازات / عربي
- ٢٢٨٧- اجازة لمحمود النيريزي / اجازات / عربي
- ٢٢٨٧- اجازة لمحمود بن محمد اللاهيجي / اجازات / عربي
- ٢٢٨٨- اجازة لمحمود بن محمد بن عبدالواحد الرازي / اجازات / تركي
- ٢٢٨٨- اجازة لمحبي الدين بن علي بن احمد الجامعي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٠- اجازة لمحبي الدين بن علي بن احمد الجامعي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٠- اجازة لمحبي الدين بن علي بن احمد الجامعي / اجازات / عربي
- ٢٢٩١- اجازة لمرتضى قلي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٢- اجازة لمسيب القايني / اجازات / عربي
- ٢٢٩٣- اجازة لمصطفى افندي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٣- اجازة لمصطفى افندي و ولده / اجازات / عربي
- ٢٢٩٣- اجازة لمعين الدين احمد = گواهي بلوغ قرائت / اجازات / عربي
- ٢٢٩٤- اجازة لملا حسينعلي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٤- اجازة لملا خليل / اجازات / عربي
- ٢٢٩٥- اجازة لملا سيف الدين / اجازات / عربي
- ٢٢٩٦- اجازة به ملا شكرالله / اجازات / فارسي
- ٢٢٩٦- اجازة لملا صفر علي / اجازات / عربي
- ٢٢٩٧- اجازة لملا محسن / اجازات / عربي
- ٢٢٩٧- اجازة لملا محمد / اجازات / عربي
- ٢٢٩٨- اجازة لملا محمد باقر / اجازات / عربي
- ٢٢٩٩- اجازة لملا محمد حسن / اجازات / عربي
- ٢٢٩٩- اجازة لملا محمد رضا / اجازات / عربي
- ٢٢٩٩- اجازة لملا محمد شفيع / اجازات / عربي
- ٢٣٠٠- اجازة لملا محمد صديق / اجازات / عربي - فارسي

- ٢٣٠٠-.....اجازة لملا نور محمد / اجازات / عربي-١٠٨٢
- ٢٣٠١-.....اجازة الملك محمد بن سلطان حسين الاصفهاني / اجازات / عربي-١٠٨٣
- ٢٣٠٢-.....اجازة لمنصور بن محمد بن التركي الغروي / اجازات / عربي-١٠٨٤
- ٢٣٠٣-.....اجازة لموسى افندى / اجازات / عربي-١٠٨٥
- ٢٣٠٣-.....اجازة لمولى جمشيد / اجازات / عربي-١٠٨٦
- ٢٣٠٤-.....اجازة لمهدى طهراني / اجازات / عربي-١٠٨٧
- ٢٣٠٥-.....اجازة لميرزا محسن / اجازات / عربي-١٠٨٨
- ٢٣٠٥-.....اجازة لميرزا محمد / اجازات / عربي-١٠٨٩
- ٢٣٠٦-.....اجازة لميرزا محمد رضا / اجازات / عربي-١٠٩٠
- ٢٣٠٦-.....اجازة لمير سيد علي / اجازات / عربي-١٠٩١
- ٢٣٠٦-.....اجازة لناصر بن ابراهيم بويهى حساوى / اجازات / عربي-١٠٩٢
- ٢٣٠٨-.....اجازة لناصر بن محمد جارودى / اجازات / عربي-١٠٩٣
- ٢٣٠٩-.....اجازة لناصر الدين محمد بن ظاهر / اجازات / عربي-١٠٩٤
- ٢٣٠٩-.....اجازة لنجم الدين عبدالرحيم بن عبدالرحمن بن نصران شحام / اجازات / عربي-١٠٩٥
- ٢٣٠٩-.....اجازة لنجم الدين محمد بن عمر بن يوسف / اجازات / عربي-١٠٩٦
- ٢٣١٠-.....اجازة لنجيب الدين محمد / اجازات / عربي-١٠٩٧
- ٢٣١١-.....اجازة لنظام الدين علي نظمي / اجازات / عربي-١٠٩٨
- ٢٣١١-.....اجازة لنظام الدين محمد بن حافظ / اجازات / عربي-١٠٩٩
- ٢٣١٢-.....اجازة لنور الدين محمد بن حمويه / اجازات / عربي-١١٠٠
- ٢٣١٢-.....اجازة للنور الدين محمد و محمد شفيح / اجازات / عربي-١١٠١
- ٢٣١٤-.....اجازة ليحيى لاهيجي / اجازات / عربي-١١٠٢
- ٢٣١٤-.....اجازة ليحيى بن نبي البجستاني / اجازات / عربي-١١٠٣
- ٢٣١٤-.....اجازة ليونس بن حسن الصيمري / اجازات / عربي-١١٠٤
- ٢٣١٥-.....اجازة نامه / اجازات / فارسي-١١٠٥
- ٢٣١٥-.....اجازة وزارت خارجه / اسناد / فرانسوى-١١٠٦
- ٢٣١٥-.....اجالة الفكر في فضاء القضاء و القدر / كلام و اعتقادات / عربي-١١٠٧
- ٢٣١٦-.....اجتماع الأمر و النهي / اصول فقه / عربي-١١٠٨
- ٢٣١٧-.....اجتماع الأمر و النهي = استحالة اجتماع الأمر و النهي / اصول فقه / عربي-١١٠٩
- ٢٣٢١-.....اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربي-١١١٠
- ٢٣٢٣-.....اجتماع الأمر و النهي = تقريرات دروس ميرزاي شيرازى / اصول فقه / عربي-١١١١
- ٢٣٢٥-.....اجتماع الأمر و النهي / اصول فقه / عربي-١١١٢
- ٢٣٢٦-.....اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربي-١١١٣
- ٢٣٢٦-.....اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربي-١١١٤
- ٢٣٢٧-.....اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربي-١١١٥

- ٢٣٢٧-١١١٦-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٢٩-١١١٧-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٢٩-١١١٨-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٠-١١١٩-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٠-١١٢٠-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٢-١١٢١-اجتماع الأمر و النهى / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٥-١١٢٢-اجتماع شعراء نزد سكينه خاتون / تاريخ / فارسى
- ٢٣٣٥-١١٢٣-اجتماع الشمل فى طريق علم الرمل / رمل / عربى
- ٢٣٣٦-١١٢٤-اجتماع الضدين / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٦-١١٢٥-اجتماع المحدث و الجنب و الميت على ماء لايفى الا لواحد / فقه / عربى
- ٢٣٣٧-١١٢٦-الاجتهاد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٨-١١٢٧-الاجتهاد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٣٩-١١٢٨-اجتهاد / اصول فقه / فارسى
- ٢٣٣٩-١١٢٩-الاجتهاد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤١-١١٣٠-الاجتهاد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤١-١١٣١-اجتهاد / اصول فقه / فارسى
- ٢٣٤١-١١٣٢-الاجتهاد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤١-١١٣٣-الاجتهاد من لسان الخواص / اجتهاد و تقليد / عربى
- ٢٣٤٢-١١٣٤-الاجتهاد و الاخبار = رسالة الاخبار و الاجتهاد = الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤١-١١٣٥-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤٢-١١٣٦-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤٤-١١٣٧-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤٥-١١٣٨-اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسى
- ٢٣٤٦-١١٣٩-الاجتهاد و التقليد = جواب المسائل / اجتهاد و تقليد - عربى
- ٢٣٤٩-١١٤٠-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤٩-١١٤١-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٤٩-١١٤٢-اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسى
- ٢٣٧٠-١١٤٣-الاجتهاد و التقليد / اجتهاد و تقليد / عربى
- ٢٣٧٠-١١٤٤-الاجتهاد و التقليد = اصول الفقه = جامعة = جوامع / اصول فقه / عربى
- ٢٣٧٢-١١٤٥-اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسى
- ٢٣٧٣-١١٤٦-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٧٣-١١٤٧-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى
- ٢٣٧٤-١١٤٨-الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربى

- ٢٣٧٥-----١١٤٩- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٦-----١١٥٠- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٦-----١١٥١- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٧-----١١٥٢- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٨-----١١٥٣- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٨-----١١٥٤- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٩-----١١٥٥- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٧٩-----١١٥٦- اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسي
- ٢٣٨٠-----١١٥٧- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨١-----١١٥٨- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨٤-----١١٥٩- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨٥-----١١٦٠- اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسي
- ٢٣٨٥-----١١٦١- الاجتهاد و التقليد و البراءة و الوضع / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨٧-----١١٦٢- الاجتهاد و التقليد و حكم المتعارضين / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨٧-----١١٦٣- الاجتهادية / اصول فقه / عربي
- ٢٣٨٨-----١١٦٤- الاجزاء / رياضيات / عربي
- ٢٣٨٨-----١١٦٥- اجرام آسماني (رساله) / هيأت / فارسي
- ٢٣٨٩-----١١٦٦- اجرام سفلى و علوى / هيأت / فارسي
- ٢٣٩٠-----١١٦٧- الأجرام العلوية لها نفوس الناطقة / فلسفه / عربي
- ٢٣٩٢-----١١٦٨- اجرام كواكب (جدول) / هيأت
- ٢٣٩٣-----١١٦٩- اجزى قنوت / جغرافيا / فارسي
- ٢٣٩٣-----١١٧٠- الاجزاء = مبحث اجزا / اصول فقه / عربي
- ٢٣٩٦-----١١٧١- الأجزاء / دعا / فارسي
- ٢٣٩٧-----١١٧٢- الأجزاء / اصول فقه / عربي
- ٢٣٩٧-----١١٧٣- الاجزاء / اصول فقه / عربي
- ٢٣٩٩-----١١٧٤- الإجزاء / اصول فقه / عربي
- ٢٣٩٩-----١١٧٥- الإجزاء / اصول فقه / عربي
- ٢٤٠٠-----١١٧٦- الإجزاء / اصول فقه / عربي
- ٢٤٠١-----١١٧٧- اجزاء بنا كنده مفاصل / طب / فارسي
- ٢٤٠٢-----١١٧٨- اجزاء العلوم / فلسفه / عربي
- ٢٤٠٢-----١١٧٩- إجزاء غسل الجنابة عن الوضوء / فقه / عربي
- ٢٤٠٣-----١١٨٠- اجزاء الفلك فى تفسير سورة الملك / تفسير / فارسي
- ٢٤٠٣-----١١٨١- إجزاء فى رد التصوف / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤٠٣-----١١٨٢- الإجزاء فى معرفة الأجزاء / رياضيات / عربي

- ٢٤٠٤-..... ١١٨٣- اجزاء القضية / منطق / عربي
- ٢٤٠٥-..... ١١٨٤- اجزاء القضية / منطق / عربي
- ٢٤٠٥-..... ١١٨٥- اجزاء القضية / منطق / عربي
- ٢٤٠٦-..... ١١٨٦- الأجزاء المحمولة / فلسفه / عربي
- ٢٤٠٨-..... ١١٨٧- الإجزاء و... / اصول فقه / عربي
- ٢٤٠٨-..... ١١٨٨- اجزای مركبه ساعت صنعت / فارسی
- ٢٤٠٨-..... ١١٨٩- اجزای وضو و غسل و نماز / فقه / فارسی
- ٢٤٠٨-..... ١١٩٠- اجساد الأئمة في قبورهم ام لا / متفرقه
- ٢٤٠٩-..... ١١٩١- الأجساد السبعة و الكباريت السبعة / كيميا / عربي
- ٢٤٠٩-..... ١١٩٢- الأجسام الطبيعية / منطق / عربي
- ٢٤٠٩-..... ١١٩٣- اجل (رساله) / فقه / فارسی
- ٢٤١٠-..... ١١٩٤- اجلة التأييد في شرح ادلة التوحيد / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤١١-..... ١١٩٥- الاجل على قسمين (رسالة في بيان كون) / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤١٢-..... ١١٩٦- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٢-..... ١١٩٧- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٢-..... ١١٩٨- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٤-..... ١١٩٩- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٥-..... ١٢٠٠- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٦-..... ١٢٠١- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٧-..... ١٢٠٢- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٧-..... ١٢٠٣- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٨-..... ١٢٠٤- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤١٨-..... ١٢٠٥- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢٠-..... ١٢٠٦- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢٠-..... ١٢٠٧- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢١-..... ١٢٠٨- الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢٢-..... ١٢٠٩- الإجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢٥-..... ١٢١٠- اجماع اطبا / طب / فارسی
- ٢٤٢٥-..... ١٢١١- الاجماع المنقول / اصول فقه / عربي
- ٢٤٢٦-..... ١٢١٢- الاجماع و الاستصحاب / اصول فقه / عربي
- ٢٤٣٢-..... ١٢١٣- الاجماع و كيفية حصول العلم به و حجته (رسالة في بيان معنى) / اصول فقه / عربي
- ٢٤٣٢-..... ١٢١٤- اجماعيات الفقه / فقه / عربي
- ٢٤٣٣-..... ١٢١٥- الاجماعية = حجية الاجماع / اصول فقه / عربي
- ٢٤٤٩-..... ١٢١٦- الاجماعية = رسالة في الاجماع / اصول فقه / عربي

- ٢٤٥٣-.....١٢١٧- اجمال الحسيني / لغت عربي به فارسي
- ٢٤٥٤-.....١٢١٨- اجمل التواريخ / تاريخ / فارسي
- ٢٤٥٥-.....١٢١٩- اجناد اثنا عشرية في رد باب چهارم تحفه اثنا عشرية / كلام و اعتقادات / فارسي
- ٢٤٥٧-.....١٢٢٠- الاجناس = رسالة الأجناس / لغت - عربي
- ٢٤٥٧-.....١٢٢١- اجناس / صرف و نحو
- ٢٤٥٧-.....١٢٢٢- اجناس التجنيس / ادبيات عربي
- ٢٤٥٨-.....١٢٢٣- اجناس الجناس = مرصع / شعر / عربي - فارسي
- ٢٤٥٨-.....١٢٢٤- اجناس الحميات (مختصر) / طب / عربي
- ٢٤٦٠-.....١٢٢٥- اجناس النفس / فلسفه / عربي
- ٢٤٦٠-.....١٢٢٦- اجواد اهل مدينة و كوفه و بصره / متفرقه / عربي
- ٢٤٦٠-.....١٢٢٧- اجوبه / فارسي
- ٢٤٦١-.....١٢٢٨- اجوبه / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦١-.....١٢٢٩- الأجوبه / فلسفه / عربي
- ٢٤٦١-.....١٢٣٠- اجوبه ابن طوقان / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦١-.....١٢٣١- اجوبه الاتني عشر عن السؤال المشهور على حديث الصلوة على سيد البشر / متفرقه / عربي
- ٢٤٦٣-.....١٢٣٢- اجوبه الاخوان / عرفان و تصوف - عربي
- ٢٤٦٣-.....١٢٣٣- اجوبه الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦٣-.....١٢٣٤- اجوبه الاسئلة / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤٦٤-.....١٢٣٥- اجوبه الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦٥-.....١٢٣٦- اجوبه الاسئلة / فقه / فارسي
- ٢٤٦٦-.....١٢٣٧- اجوبه الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦٦-.....١٢٣٨- اجوبه الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦٧-.....١٢٣٩- اجوبه الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٦٧-.....١٢٤٠- اجوبه اسئلة ابن الكواه / حديث / عربي
- ٢٤٦٩-.....١٢٤١- اجوبه اسئلة السليمانية / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٧٠-.....١٢٤٢- اجوبه اسئلة الشيخ ناصر بن محمد الخطي الجارودي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٧٠-.....١٢٤٣- اجوبه اسئلة الميرزا شفيح التبريزي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٧٠-.....١٢٤٤- اجوبه اعتراضات الزيدية / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤٧١-.....١٢٤٥- اجوبه امام كاظم (عليه السلام) / حديث / فارسي
- ٢٤٧٢-.....١٢٤٦- اجوبه الايرادات / فلسفه / عربي
- ٢٤٧٢-.....١٢٤٧- اجوبه بشر اليهودي / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٤٧٣-.....١٢٤٨- اجوبه ثلاث مسائل / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٤٧٣-.....١٢٤٩- اجوبه ثلاثين مسألة / پاسخ پرسش ها / فارسي

- ١٢٥٠- الأجوبة الجلية في الأصول النحوية / نحو / عربي ----- ٢٤٧٥
- ١٢٥١- الأجوبة الجلية للاصول النحوية و الصرفية / صرف و نحو عربي ----- ٢٤٧٥
- ١٢٥٢- اجوبة خاقان بحرين / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٧٥
- ١٢٥٣- اجوبة خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٧٦
- ١٢٥٤- اجوبة خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٧٦
- ١٢٥٥- اجوبة خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٧٧
- ١٢٥٦- اجوبة رشتي (ترجمه) / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ٢٤٧٨
- ١٢٥٧- اجوبة السائلين / فقه / فارسي ----- ٢٤٧٨
- ١٢٥٨- اجوبة السائلين / فقه / فارسي ----- ٢٤٧٩
- ١٢٥٩- اجوبة سنوالات الفارسية بالعربية / كلام و اعتقادات / عربي - فارسي ----- ٢٤٧٩
- ١٢٦٠- اجوبة السجدة / دعا / فارسي ----- ٢٤٨١
- ١٢٦١- اجوبة ستة عشر مسألة / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨١
- ١٢٦٢- الأجوبة السنوية في رد شبهة الزيدية / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٤٨١
- ١٢٦٣- اجوبة سوالات / فقه / فارسي ----- ٢٤٨٢
- ١٢٦٤- اجوبة سيد عبدالله شوشتری به حوزة اوى منتخب) / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨٢
- ١٢٦٥- اجوبة سيد محمد القارى / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨٣
- ١٢٦٦- اجوبة شافية = جواب مسائل تقليد / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ٢٤٨٤
- ١٢٦٧- الأجوبة العقائدية عن الأسئلة السفيانية / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨٤
- ١٢٦٨- اجوبة على السائل / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسشها ----- ٢٤٨٥
- ١٢٦٩- اجوبة عن اعتراضات العلامة / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨٥
- ١٢٧٠- الأجوبة عن الأسئلة / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٤٨٥
- ١٢٧١- الأجوبة عن المسائل الاثنا و عشرين = اسئلة بعض الفضلاء عن الشيخ الرئيس و اجوبته له / فلسفه، پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٨٧
- ١٢٧٢- الأجوبة عن المسائل الحكمية = خمس و عشرون مسألة سئل الشيخ عنها = المسائل الحكمية = خمس و عشرون مسألة سئل الشيخ عنها / فلسفه / عربي ----- ٢٤٨٧
- ١٢٧٣- الأجوبة عن المسائل العشرينية = عشرون مسألة في المنطق = المسائل الغربية / منطق / عربي ----- ٢٤٩٠
- ١٢٧٤- اجوبة عن مسائل (فلسفية) / فلسفه / عربي ----- ٢٤٩١
- ١٢٧٥- الأجوبة الفاخرة عن الأسئلة الفاجرة / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٤٩٢
- ١٢٧٦- اجوبة فيما سئل ... الملا حسن الرشتي / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٣
- ١٢٧٧- اجوبة لشرف الاسلام سيد المحققين / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٤
- ١٢٧٨- اجوبة محمد بن الدمنايي / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٤
- ١٢٧٩- الأجوبة المرضية عن ائمة الفقهاء و الصوفية / عرفان و تصوف / عربي ----- ٢٤٩٤
- ١٢٨٠- اجوبة المسائلين / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٦
- ١٢٨١- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٧
- ١٢٨٢- اجوبة المسائل / فلسفه / عربي ----- ٢٤٩٧
- ١٢٨٣- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٤٩٨

- ۱۲۸۴- اجوبه المسائل / كلام و اعتقادات / عربي ۲۴۹۹
- ۱۲۸۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۴۹۹
- ۱۲۸۶- اجوبه المسائل / فقه / عربي ۲۵۰۰
- ۱۲۸۷- اجوبه المسائل = النکت / فلسفه / عربي ۲۵۰۰
- ۱۲۸۸- اجوبه المسائل = سؤال و جواب سيد ركن الدين با خواجه نصير / فلسفه / عربي ۲۵۰۲
- ۱۲۸۹- اجوبه المسائل (سيد حسن بن محمد بن شرف علوی) / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۰۵
- ۱۲۹۰- اجوبه المسائل / فقه / عربي ۲۵۰۵
- ۱۲۹۱- اجوبه المسائل فقه / عربي ۲۵۰۶
- ۱۲۹۲- اجوبه المسائل = پرسش و پاسخ / فقه / عربي ۲۵۰۶
- ۱۲۹۳- اجوبه المسائل / فقه / عربي ۲۵۰۸
- ۱۲۹۴- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۰۸
- ۱۲۹۵- اجوبه المسائل = پاسخهای کرکی / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۰۹
- ۱۲۹۶- اجوبه المسائل / اصول فقه / عربي ۲۵۱۱
- ۱۲۹۷- اجوبه المسائل فقه / عربي ۲۵۱۱
- ۱۲۹۸- اجوبه المسائل فقه / عربي ۲۵۱۲
- ۱۲۹۹- اجوبه المسائل = جواب مسائل بعض الخلان / فلسفه / عربي ۲۵۱۲
- ۱۳۰۰- اجوبه المسائل / فقه / فارسی ۲۵۱۴
- ۱۳۰۱- اجوبه المسائل / فقه / عربي ۲۵۱۵
- ۱۳۰۲- اجوبه المسائل فقه - فارسی ۲۵۱۷
- ۱۳۰۳- اجوبه المسائل / حدیث / عربي ۲۵۱۷
- ۱۳۰۴- اجوبه المسائل / فقه / فارسی ۲۵۱۸
- ۱۳۰۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۱۸
- ۱۳۰۶- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۱۹
- ۱۳۰۷- اجوبه المسائل / اصول فقه / عربي ۲۵۲۰
- ۱۳۰۸- اجوبه المسائل فقه / عربي ۲۵۲۱
- ۱۳۰۹- اجوبه المسائل / فقه / عربي ۲۵۲۱
- ۱۳۱۰- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۲۳
- ۱۳۱۱- اجوبه المسائل / فقه / فارسی ۲۵۲۳
- ۱۳۱۲- اجوبه المسائل / فقه / عربي و فارسی ۲۵۲۵
- ۱۳۱۳- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۲۶
- ۱۳۱۴- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۲۶
- ۱۳۱۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۲۷
- ۱۳۱۶- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربي ۲۵۲۹
- ۱۳۱۷- اجوبه المسائل / گوناگون / عربي و فارسی ۲۵۳۴

- ۱۳۱۸- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۳۵
- ۱۳۱۹- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۳۵
- ۱۳۲۰- اجوبه المسائل = قيام المفاعيل (رسالة) / عرفان و تصوف / عربی ۲۵۳۶
- ۱۳۲۱- اجوبه المسائل گوناگون / عربی ۲۵۳۸
- ۱۳۲۲- اجوبه المسائل = جواب مسائل متفرقه / پاسخ پرسش ها / عربی و فارسی ۲۵۴۲
- ۱۳۲۳- اجوبه المسائل / فقه / عربی و فارسی ۲۵۴۴
- ۱۳۲۴- اجوبه المسائل / کلام و اعتقادات / فارسی ۲۵۴۵
- ۱۳۲۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی-عربی ۲۵۴۷
- ۱۳۲۶- اجوبه المسائل / فقه / عربی و فارسی ۲۵۴۷
- ۱۳۲۷- اجوبه المسائل / کلام و اعتقادات / عربی ۲۵۴۸
- ۱۳۲۸- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی - فارسی ۲۵۴۹
- ۱۳۲۹- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۰
- ۱۳۳۰- اجوبه المسائل / کلام و اعتقادات / عربی ۲۵۵۰
- ۱۳۳۱- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۱
- ۱۳۳۲- اجوبه مسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۵۱
- ۱۳۳۳- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۳
- ۱۳۳۴- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۳
- ۱۳۳۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۴
- ۱۳۳۶- اجوبه المسائل / تفسير / عربی ۲۵۵۴
- ۱۳۳۷- اجوبه المسائل (قصه موسى و خضر والرجعة) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۶
- ۱۳۳۸- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۵۶
- ۱۳۳۹- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۵۷
- ۱۳۴۰- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۵۵۹
- ۱۳۴۱- اجوبه المسائل / بهائیت / عربی ۲۵۵۹
- ۱۳۴۲- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۶۰
- ۱۳۴۳- اجوبه المسائل = اجوبه المسائل / کلام و اعتقادات / فارسی ۲۵۶۰
- ۱۳۴۴- اجوبه المسائل فقه / فارسی ۲۵۶۲
- ۱۳۴۵- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۶۲
- ۱۳۴۶- اجوبه المسائل / فقه / فارسی-عربی ۲۵۶۳
- ۱۳۴۷- اجوبه المسائل / فقه / اردو ۲۵۶۳
- ۱۳۴۸- اجوبه المسائل / کلام و اعتقادات / عربی ۲۵۶۵
- ۱۳۴۹- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۶۵
- ۱۳۵۰- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۵۶۵

- ١٣٥١- اجوبه المسائل / هيأت / فارسي ----- ٢٥٦٦
- ١٣٥٢- اجوبه المسائل فقه / فارسي ----- ٢٥٦٧
- ١٣٥٣- اجوبه المسائل گوناگون / عربي يا فارسي ----- ٢٥٦٨
- ١٣٥٤- اجوبه مسائل اخوند ملا علي / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧١
- ١٣٥٥- اجوبه مسائل الاخوند ملاعلي / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧٢
- ١٣٥٦- اجوبه مسائل اخوند ملا علي خراساني / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧٢
- ١٣٥٧- اجوبه مسائل اخوند ملا محمد حسين اناري كرمانى / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧٤
- ١٣٥٨- اجوبه مسائل آقا سيد حسين اصفهاني / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧٦
- ١٣٥٩- اجوبه المسائل آقا محمد تقى = التسديدية / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٧٧
- ١٣٦٠- اجوبه مسائل آقا محمد علي تاجر رشتى / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٧٨
- ١٣٦١- اجوبه مسائل آقا محمد كريم بن آقا باباي كرمانى / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٧٨
- ١٣٦٢- اجوبه مسائل الأملى = المسائل الأمليات / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٧٩
- ١٣٦٣- اجوبه مسائل ائمه خراسان / عرفان و تصوف / عربي ----- ٢٥٨١
- ١٣٦٤- اجوبه مسائل ابن شدقم / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٨١
- ١٣٦٥- اجوبه مسائل ابن شدقم / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٨٣
- ١٣٦٦- اجوبه مسائل ابن شدقم = جوابات المسائل الشدقمية / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٨٣
- ١٣٦٧- اجوبه مسائل ابن طراد / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٨٦
- ١٣٦٨- اجوبه مسائل ابن طوقان / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٨٧
- ١٣٦٩- اجوبه مسائل ابن فروج / فقه / عربي ----- ٢٥٨٧
- ١٣٧٠- اجوبه مسائل ابن كمونه = جواب سوالات ابن كمونه / فلسفه / عربي ----- ٢٥٩٠
- ١٣٧١- اجوبه مسائل أبى حنيفه = الجبر و القدر / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٩٠
- ١٣٧٢- اجوبه مسائل ابى ریحان البيرونى = الأسئلة و الأجوبه / فلسفه، پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٩١
- ١٣٧٣- اجوبه مسائل ابى القاسم الحسينى الكرمانى / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٩٧
- ١٣٧٤- اجوبه مسائل احد الاصدقاء / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٥٩٨
- ١٣٧٥- اجوبه مسائل احمد بن اسحاق / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٥٩٩
- ١٣٧٦- اجوبه المسائل الارثية = الارثية / فقه / عربي ----- ٢٥٩٩
- ١٣٧٧- اجوبه مسائل اسماعيل بهزاد / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ٢٦٠٠
- ١٣٧٨- اجوبه مسائل الأصفهاني / كلام و اعتقادات / فارسي - عربي ----- ٢٦٠١
- ١٣٧٩- اجوبه مسائل اعتقادية = الأجوبه المفيدة على الأسئلة العددية / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٠٢
- ١٣٨٠- اجوبه مسائل اعتقادية / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٦٠٣
- ١٣٨١- اجوبه مسائل اعتقادية / پاسخ پرسشها / عربي ----- ٢٦٠٤
- ١٣٨٢- اجوبه مسائل الله يار / فقه / فارسي ----- ٢٦٠٤
- ١٣٨٣- اجوبه مسائل الامام احمد بن منصور / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٠٥
- ١٣٨٤- اجوبه مسائل امان الله خان / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٠٥

- ١٣٨٥- أجوبة مسائل امير اصلان خان سنقرى / پاسخ پرسش ها / فارسى ----- ٢٦٠٧
- ١٣٨٦- أجوبة المسائل الأولية / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٠٧
- ١٣٨٧- أجوبة المسائل الجندورية = الأجوبة الاسرارية على الأسئلة العرفانية الجندورية / عرفان و تصوف / عربى ----- ٢٦٠٨
- ١٣٨٨- أجوبة المسائل البحرية / فقه / عربى ----- ٢٦١٣
- ١٣٨٩- أجوبة مسائل البشوى / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦١٥
- ١٣٩٠- أجوبة مسائل بعض الأجلة / فقه / عربى ----- ٢٦١٦
- ١٣٩١- أجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦١٦
- ١٣٩٢- أجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦١٧
- ١٣٩٣- أجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / فارسى ----- ٢٦١٧
- ١٣٩٤- أجوبة مسائل بعض پرسش ها / عربى العلماء = رساله جوابيه / پاسخ ----- ٢٦١٩
- ١٣٩٥- أجوبة مسائل بعض العلماء / پاسخ پرسش ها (عربى ----- ٢٦٢١
- ١٣٩٦- أجوبة مسائل بعض الفضلاء = أجوبة مسائل البرزخية / فلسفه / عربى ----- ٢٦٢٣
- ١٣٩٧- أجوبة مسائل بعض فضلاء المراغه / كلام و اعتقادات / عربى ----- ٢٦٢٥
- ١٣٩٨- أجوبة مسائل البهيماني = البهيمانية / كلام و اعتقادات / عربى ----- ٢٦٢٦
- ١٣٩٩- أجوبة مسائل البهيماني / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٣٠
- ١٤٠٠- أجوبة المسائل الثنائيات فى حرمة العمل بأخبارالأحاد / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٣٠
- ١٤٠١- أجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٣٣
- ١٤٠٢- أجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٣٤
- ١٤٠٣- أجوبة المسائل الثلاث / فلسفه / عربى ----- ٢٦٣٥
- ١٤٠٤- أجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربى و فارسى ----- ٢٦٣٥
- ١٤٠٥- أجوبة المسائل الثمان = جواب مسائل بعض السادة / كلام و اعتقادات / عربى ----- ٢٦٣٧
- ١٤٠٦- أجوبة المسائل الجزائرية = أجوبة مسائل الشيخ صالح الجزائرى / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٤٠
- ١٤٠٧- أجوبة مسائل جعفر بن ميرزا احمد النواب = الرسالة الجعفرية / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٤٨
- ١٤٠٨- أجوبة مسائل جمال الدين بحرينى / فلسفه / عربى ----- ٢٦٥٣
- ١٤٠٩- أجوبة مسائل حاج بنان / كلام و اعتقادات / فارسى ----- ٢٦٥٤
- ١٤١٠- أجوبة مسائل حاج عباس بوشهرى / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٥٥
- ١٤١١- أجوبة مسائل حاج ملا عبدالكريم كوهينانى = رساله صوميه / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٥٥
- ١٤١٢- أجوبة مسائل حبيب الله / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٥٧
- ١٤١٣- أجوبة مسائل حسن بن على (گوهر) / پاسخ پرسش ها / عربى ----- ٢٦٥٨
- ١٤١٤- أجوبة مسائل الحسن بن القاسم بن ابراهيم / كلام و اعتقادات / عربى ----- ٢٦٥٨
- ١٤١٥- أجوبة المسائل الحكمية / فلسفه / عربى ----- ٢٦٥٨
- ١٤١٦- أجوبة مسائل حول البرزخ و الملك النقال / كلام و اعتقادات / عربى ----- ٢٦٥٩
- ١٤١٧- أجوبة المسائل الخراسانية / فقه و عرفان و تصوف / عربى ----- ٢٦٦١
- ١٤١٨- أجوبة المسائل الخراسانية و الرملية و الواسطية / فقه / عربى ----- ٢٦٦١

- ١٤١٩- اجوبه المسائل خسرو ميرزا / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ٢٦٦٣
- ١٤٢٠- اجوبه المسائل الخلقاليه = اسئله سميعيه و اجوبه اسرايه / عرفان و تصوف / عربي ----- ٢٦٦٤
- ١٤٢١- اجوبه مسائل الخواجوني / علوم قرآن / عربي ----- ٢٦٦٤
- ١٤٢٢- اجوبه مسائل دقيقه في علم الحروف / علوم غريبه / عربي ----- ٢٦٦٥
- ١٤٢٣- اجوبه المسائل الديلميه / فقه / عربي ----- ٢٦٦٥
- ١٤٢٤- اجوبه مسائل الدينيه / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٦٦
- ١٤٢٥- اجوبه المسائل الرازيه / فقه / عربي ----- ٢٦٦٧
- ١٤٢٦- اجوبه المسائل الرسيه الاولى و الثانيه / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٧٠
- ١٤٢٧- اجوبه المسائل الركنيه / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ٢٦٧٤
- ١٤٢٨- اجوبه المسائل الرمليه / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٧٥
- ١٤٢٩- اجوبه المسائل الرمليه / رمل / عربي ----- ٢٦٧٦
- ١٤٣٠- اجوبه المسائل الروميه = جواب اسئله اي كه از روم شده / فلسفه / عربي ----- ٢٦٧٦
- ١٤٣١- اجوبه مسائل زين العابدين شاهرودى / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٧٩
- ١٤٣٢- اجوبه مسائل سئل عنها ابن سينا و فصول من كلامه / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٨٠
- ١٤٣٣- اجوبه مسائل السبع لاین كمونه = اين كمونه / فلسفه / عربي ----- ٢٦٨١
- ١٤٣٤- اجوبه مسائل الست / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٨٢
- ١٤٣٥- اجوبه المسائل السرويه = المسائل السرويه / كلام و اعتقادات، فقه / عربي ----- ٢٦٨٣
- ١٤٣٦- اجوبه المسائل السلايه / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٨٨
- ١٤٣٧- اجوبه المسائل السماكيه / فقه / عربي ----- ٢٦٨٩
- ١٤٣٨- اجوبه مسائل السنوى / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٦٩٢
- ١٤٣٩- اجوبه مسائل السيد ابوالحسن الجيلاني = اجوبه مسائل ابوالحسن گيلاني / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٩٣
- ١٤٤٠- اجوبه مسائل السيد ابى القاسم لاهيجي = رساله و عاينه / فلسفه / عربي ----- ٢٦٩٤
- ١٤٤١- اجوبه مسائل سيد ابوالقاسم تفتي / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٩٧
- ١٤٤٢- اجوبه مسائل سيد احمد بن سيد حسن / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٦٩٨
- ١٤٤٣- اجوبه مسائل السيد اسماعيل / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٦٩٨
- ١٤٤٤- اجوبه مسائل السيد امجد على / كلام و اعتقادات / عربي ----- ٢٧٠١
- ١٤٤٥- اجوبه مسائل السيد الجواد / فلسفه / عربي ----- ٢٧٠٢
- ١٤٤٦- اجوبه مسائل سيد جواد شيرازي / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٧٠٢
- ١٤٤٧- اجوبه مسائل السيد حسن الحسيني = رد يهود و اثبات پيامبري حضرت محمد و ... / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٧٠٣
- ١٤٤٨- اجوبه مسائل السيد حسين / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٧٠٥
- ١٤٤٩- اجوبه مسائل سيد حسن رضا اعرجي / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٧٠٥
- ١٤٥٠- اجوبه مسائل سيد حسين بن ميرزا ابوالقاسم نائيني / پاسخ پرسش ها ----- ٢٧٠٦
- ١٤٥١- اجوبه مسائل سيد حسين نهبنداني / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ٢٧٠٦

- ٢٧٠٧-١٤٥٢- اجوبة مسائل السيد عبد الله البحراني / فقه / عربي
- ٢٧٠٨-١٤٥٣- اجوبة مسائل السيد عبد الله البلادي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٠٨-١٤٥٤- اجوبة مسائل السيد عبدالله بن سيد ابى تراب / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٠٩-١٤٥٥- اجوبة مسائل سيد علي بهبهاني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧١٠-١٤٥٦- اجوبة مسائل السيد علي البهبهاني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧١٠-١٤٥٧- اجوبة مسائل السيد كاظم الرشتي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧١١-١٤٥٨- اجوبة مسائل السيد محمد / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧١٤-١٤٥٩- اجوبة مسائل السيد محمد البكا = حقيقة سورة التوحيد و آية النور - تفسير سورة التوحيد و آية النور / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٢٠-١٤٦٠- اجوبة مسائل السيد محمد بن عبد النبي بن علي القاري = خلقت ذره = شرح حديث خلقت ذره / شرح حديث / عربي
- ٢٧٢٦-١٤٦١- اجوبة مسائل السيد محمد خراساني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٢٦-١٤٦٢- اجوبة مسائل السيد مقيم = الرسالة القزوينية / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٢٧-١٤٦٣- اجوبة مسائل سيف الدين ابراهيم بن علي / فقه / عربي
- ٢٧٢٨-١٤٦٤- اجوبة المسائل الشامية = المسائل الشامية في فقه الامامية / فقه / عربي
- ٢٧٣٢-١٤٦٥- اجوبة المسائل الشامية لابن فهد (مختصر) / فقه / عربي
- ٢٧٣٣-١٤٦٦- اجوبة مسائل شاهزاده محمد ولي ميرزا / كلام و اعتقادات / فارسي
- ٢٧٣٣-١٤٦٧- اجوبة مسائل شاه عباس / فقه / فارسي
- ٢٧٣٥-١٤٦٨- اجوبة مسائل الشاه فضل الله = اجوبة ثلاث مسائل تفسيرية = اجوبة المسائل الثلاث / تفسير / عربي
- ٢٧٣٩-١٤٦٩- اجوبة مسائل شتي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٣٩-١٤٧٠- اجوبة مسائل شكر بن حمدان / فقه / عربي
- ٢٧٤٠-١٤٧١- اجوبة المسائل شمساى گيلاني = اجوبة مسائل الجيلاني = اسئلة و اجوبة / فلسفه / عربي
- ٢٧٤٢-١٤٧٢- اجوبة مسائل الشيخ احمد العاملي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٤٦-١٤٧٣- اجوبة مسائل الشيخ احمد بن صالح بن طوق القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٤٨-١٤٧٤- اجوبة مسائل الشيخ اسماعيل الكاظمي / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٤٩-١٤٧٥- اجوبة مسائل شيخ جابر / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٤٩-١٤٧٦- اجوبة مسائل الشيخ حسين الجزائري (الاولى) / فقه / عربي
- ٢٧٥٠-١٤٧٧- اجوبة مسائل الشيخ حسين الجزائري (الثانية) / فقه / عربي
- ٢٧٥١-١٤٧٨- اجوبة مسائل الشيخ حسين الجزائري (الثالثة) / فقه / عربي
- ٢٧٥١-١٤٧٩- اجوبة مسائل الشيخ حسين المدني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٣-١٤٨٠- اجوبة مسائل الشيخ راشد / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٤-١٤٨١- اجوبة مسائل الشيخ رمضان بن ابراهيم / كلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٥٥-١٤٨٢- اجوبة مسائل الشيخ سليمان / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٦-١٤٨٣- اجوبة مسائل الشيخ ضيف الله القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٧-١٤٨٤- اجوبة مسائل الشيخ عبد الله الاصفهاني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٨-١٤٨٥- اجوبة مسائل الشيخ عبدالله القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي

- ٢٧٥٩-١٤٨٦- أجوبة مسائل الشيخ عبد علي القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٩-١٤٨٧- أجوبة مسائل الشيخ عبد علي بن الشيخ علي التوني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٥٩-١٤٨٨- أجوبة مسائل الشيخ عبدعلي بن خلف من آل عصفور البحراني الدرزي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٠-١٤٨٩- أجوبة مسائل الشيخ علي ابن فرح / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٠-١٤٩٠- أجوبة مسائل شيخ علي بحراني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦١-١٤٩١- أجوبة مسائل الشيخ علي عريضي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٢-١٤٩٢- أجوبة مسائل الشيخ محمد البحراني / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٥-١٤٩٣- أجوبة مسائل شيخ محمد جعفر يرغاني قزويني / پاسخ پرسشها -
- ٢٧٦٥-١٤٩٤- أجوبة مسائل الشيخ محمد الدرزي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٦-١٤٩٥- أجوبة مسائل الشيخ محمد بن محمد نصير / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٦-١٤٩٦- أجوبة مسائل الشيخ محمد حسين / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٧-١٤٩٧- أجوبة مسائل الشيخ محمد حسين النجفي / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٦٩-١٤٩٨- أجوبة مسائل الشيخ مهدي بن محمد مهدي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٦٩-١٤٩٩- أجوبة مسائل الشيخ ناصر الجارودي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٧٠-١٥٠٠- أجوبة مسائل الشيخ ياسين البحراني / علوم قرآن / عربي
- ٢٧٧١-١٥٠١- أجوبة مسائل الشيخ يعقوب شيرواني / فلسفه / عربي
- ٢٧٧٢-١٥٠٢- أجوبة مسائل شيشه اي / پاسخ پرسش ها / فارسي
- ٢٧٧٣-١٥٠٣- أجوبة المسائل الصاغانية = جوابات المسائل الصاغانيات / فقه / عربي
- ٢٧٧٥-١٥٠٤- أجوبة مسائل صالح بن طوق القطيفي / فقه و پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٧٦-١٥٠٥- أجوبة المسائل الطبرية / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٧٨-١٥٠٦- أجوبة مسائل طبيعية / فلسفه / عربي
- ٢٧٧٨-١٥٠٧- أجوبة المسائل الطرابلسيات الأولى / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٨٠-١٥٠٨- أجوبة المسائل الطرابلسيات الثانية / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٨٣-١٥٠٩- أجوبة المسائل الطرابلسيات الثالثة / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٨٦-١٥١٠- أجوبة المسائل العاملية (١) / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٨٧-١٥١١- أجوبة المسائل العاملية (٢) / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٨٨-١٥١٢- أجوبة المسائل العاملية (٣) / کلام و اعتقادات و عرفان و تصوف و پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٨٩-١٥١٣- أجوبة مسائل العباسية / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٩٠-١٥١٤- أجوبة مسائل عبد الحسين بن يوسف بحراني = اقسام الكفر = الايمان و الكفر / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٩٣-١٥١٥- أجوبة مسائل عبد الحميد قراباغی / کلام و اعتقادات / فارسي
- ٢٧٩٤-١٥١٦- أجوبة مسائل عبد الرحيم بن محمد الازديلي = أجوبة بعض المسائل الكلامية / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٩٤-١٥١٧- أجوبة مسائل عبد العلي قطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي
- ٢٧٩٥-١٥١٨- أجوبة مسائل عبد الله بيك بن نصر الله بيك / کلام و اعتقادات / عربي
- ٢٧٩٦-١٥١٩- أجوبة المسائل العزبية = المسائل العزبية = الرسالة العزبية / پاسخ پرسش ها / عربي

- ٢٨٠٠-----١٥٢٠- اجوبة مسائل عزيز خان / پاسخ پرسش ها / فارسی -----
- ٢٨٠١-----١٥٢١- اجوبة المسائل العشرة = المسائل العشر / فلسفه / عربى -----
- ٢٨٠٦-----١٥٢٢- اجوبة المسائل العكبرية = المسائل التلعكبرية = المسائل الحاجبية / كلام و اعتقادات / عربى -----
- ٢٨١٤-----١٥٢٣- اجوبة مسائل علاء الدين البخارى الشيرازى / عرفان و تصوف / عربى -----
- ٢٨١٥-----١٥٢٤- اجوبة مسائل على برقانى / كلام و اعتقادات / عربى -----
- ٢٨١٥-----١٥٢٥- اجوبة مسائل عن متشابه القرآن / محكم و متشابه / عربى -----
- ٢٨١٧-----١٥٢٦- اجوبة المسائل العويصة = اجوبة مسائل الكاشانى / فلسفه / عربى -----
- ٢٨٢٠-----١٥٢٧- اجوبة مسائل الغالبى / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٠-----١٥٢٨- اجوبة مسائل الفارس / پاسخ پرسش ها / عربى و فارسى -----
- ٢٨٢١-----١٥٢٩- اجوبة مسائل فتحعلى شاه قاجار / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٣-----١٥٣٠- اجوبة مسائل فتحعلى شاه قاجار / پاسخ پرسش ها / فارسى -----
- ٢٨٢٣-----١٥٣١- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٤-----١٥٣٢- اجوبة مسائل فقهية بعض الاجلة / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٥-----١٥٣٣- اجوبة مسائل الفقهية / فقه و پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٦-----١٥٣٤- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربى -----
- ٢٨٢٨-----١٥٣٥- اجوبة المسائل الفقهية = المسائل المدنيات الاولى / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٢٩-----١٥٣٦- اجوبة المسائل الفقهية = المسائل المدنيات الثانية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٠-----١٥٣٧- اجوبة المسائل الفقهية = المسائل المدنيات الثلاث / فقه / عربى -----
- ٢٨٣٠-----١٥٣٨- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربى -----
- ٢٨٣١-----١٥٣٩- اجوبة مسائل فقهية = اجوبة مسائل شتى / فقه , پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٢-----١٥٤٠- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٢-----١٥٤١- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٣-----١٥٤٢- اجوبة مسائل فقهية (١) / پاسخ پرسش ها، فقه / عربى -----
- ٢٨٣٤-----١٥٤٣- اجوبة مسائل فقهية (٢) / پاسخ پرسش ها، فقه / عربى -----
- ٢٨٣٥-----١٥٤٤- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربى -----
- ٢٨٣٥-----١٥٤٥- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٦-----١٥٤٦- اجوبة المسائل الفقهية / پاسخ پرسش ها / عربى -----
- ٢٨٣٦-----١٥٤٧- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربى -----
- ٢٨٣٨-----١٥٤٨- اجوبة مسائل فقهية / فقه / عربى -----
- ٢٨٣٨-----١٥٤٩- اجوبة المسائل الفلسفية = اجوبة مسائل متفرقة / فلسفه / عربى -----
- ٢٨٤٢-----١٥٥٠- اجوبة المسائل الفلسفية / فلسفه / عربى -----
- ٢٨٤٣-----١٥٥١- اجوبة مسائل الفلسفية / فلسفه / عربى -----
- ٢٨٤٤-----١٥٥٢- اجوبة مسائل فى الامامة = الإمامة / كلام و اعتقادات / عربى -----

- ٢٨٤٥-----١٥٥٣- اجوبة مسائل في التوحيد / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٤٥-----١٥٥٤- اجوبة المسائل فى حديث: «خبرنى عن خمسة...» / شرح حديث، پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٤٧-----١٥٥٥- اجوبة المسائل فى حديث: «المؤمن افضل من الملائكة وغيره» / كلام و اعتقادات / عربى
- ٢٨٤٧-----١٥٥٦- اجوبة المسائل فى الفرق بين المبدأ والمشتق فى الوضع / فلسفه احكام / عربى
- ٢٨٤٩-----١٥٥٧- اجوبة المسائل فى الوقف / فقه / عربى
- ٢٨٥٠-----١٥٥٨- اجوبة مسائل القراجه داغى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٥١-----١٥٥٩- اجوبة المسائل القطيقيه / كلام و اعتقادات
- ٢٨٥١-----١٥٦٠- اجوبة المسائل القونوى = المفاوضات = المفصحة / فلسفه / عربى - فارسى
- ٢٨٦٢-----١٥٦١- اجوبة مسائل كاظم بن على الخراسانى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٢-----١٥٦٢- اجوبة مسائل كلاميه و اصوليه و فقهيه / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٣-----١٥٦٣- اجوبة مسائل كليعى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٤-----١٥٦٤- اجوبة مسائل اللاهيجى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٤-----١٥٦٥- اجوبة مسائل اللاهيجى / پاسخ پرسش ها / عربى - فارسى
- ٢٨٦٥-----١٥٦٦- اجوبة المسائل المازندرانيه / شرح دعا / عربى
- ٢٨٦٧-----١٥٦٧- اجوبة مسائل متفرقه (رسالة) / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٧-----١٥٦٨- اجوبة مسائل المتفرقه / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٧-----١٥٦٩- اجوبة مسائل المتفرقه / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٨-----١٥٧٠- اجوبة مسائل مجدالدين الشوشترى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٦٩-----١٥٧١- اجوبة مسائل محمد الجواد القزوينى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٧٠-----١٥٧٢- اجوبة مسائل محمد باقر الاصفهاني / كلام و اعتقادات / فارسى
- ٢٨٧٠-----١٥٧٣- اجوبة مسائل محمد بن ابي الفتوح / كلام و اعتقادات / عربى
- ٢٨٧١-----١٥٧٤- اجوبة مسائل محمد بن حسين البحراني / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٧٢-----١٥٧٥- اجوبة مسائل محمد بن حسين بن خلف آل عصفور / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٧٣-----١٥٧٦- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلى قطيفى (١) / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٧٧-----١٥٧٧- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلى قطيفى (٢) / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٨٠-----١٥٧٨- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلى قطيفى (٣) / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٨٣-----١٥٧٩- اجوبة مسائل محمد بن على بن عبدالجبار القطيفى / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٨٤-----١٥٨٠- اجوبة مسائل محمد خان / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٨٦-----١٥٨١- اجوبة مسائل محمد رحيم خان / كلام و اعتقادات / عربى
- ٢٨٨٧-----١٥٨٢- اجوبة مسائل محمد صادق الكرمانى / كلام و اعتقادات / عربى و فارسى
- ٢٨٨٨-----١٥٨٣- اجوبة مسائل محمد صادق الكرمانى / كلام و اعتقادات / فارسى
- ٢٨٨٩-----١٥٨٤- اجوبة مسائل محمد على الرشتى = رساله علل اربعه / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٩٠-----١٥٨٥- اجوبة مسائل محمد على بن سيد محمد / پاسخ پرسش ها / عربى
- ٢٨٩٢-----١٥٨٦- اجوبة مسائل محمد على بن سيد محمد (الأولى) / پاسخ پرسش ها / عربى

- ۱۵۸۷- اجوبه مسائل محمد علی بن سید محمد الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۸۹۲
- ۱۵۸۸- اجوبه مسائل محمد مسعود بن سعود / کلام و اعتقادات / عربی ۲۸۹۳
- ۱۵۸۹- اجوبه مسائل محمد مؤمن / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۸۹۶
- ۱۵۹۰- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی = پاسخ سؤال درباره امر به معروف و نهی از منکر / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۸۹۷
- ۱۵۹۱- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی = پاسخ به سؤال درباره معلول / فلسفه / عربی ۲۸۹۸
- ۱۵۹۲- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی (الاولی) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۸۹۹
- ۱۵۹۳- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی (الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۰۱
- ۱۵۹۴- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی (الثالث) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۰۲
- ۱۵۹۵- اجوبه مسائل محمد مهدی بن محمد ابرقونی / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۰۴
- ۱۵۹۶- اجوبه مسائل محمود میرزا (الاولی) / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۰۵
- ۱۵۹۷- اجوبه مسائل محمود میرزا (الثانیة) / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۰۸
- ۱۵۹۸- اجوبه مسائل محیی الدین محمد العباسی / فلسفه / عربی ۲۹۱۱
- ۱۵۹۹- اجوبه المسائل المصریة / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۱۱
- ۱۶۰۰- اجوبه مسائل معین الاسلام / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۱۳
- ۱۶۰۱- اجوبه مسائل معین الاسلام / پاسخ پرسش ها / فارسی ۲۹۱۴
- ۱۶۰۲- اجوبه مسائل ملاحسن مراغی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۱۴
- ۱۶۰۳- اجوبه مسائل ملا حسن مراغی / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۱۶
- ۱۶۰۴- اجوبه مسائل ملا حسین بافقی = شرح الأحادیث / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۱۶
- ۱۶۰۵- اجوبه مسائل ملاحسین الکرمانی = الرسالة الکرمانیة / گوناگون / عربی ۲۹۱۹
- ۱۶۰۶- اجوبه مسائل ملا حسینعلی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۲۳
- ۱۶۰۷- اجوبه مسائل ملا حسینعلی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۲۵
- ۱۶۰۸- اجوبه مسائل ملا عباس علی دستجردی / کلام و اعتقادات / فارسی ۲۹۲۵
- ۱۶۰۹- اجوبه المسائل اجوبه مسائل ملا عبدالوهاب الالهیجانی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۲۶
- ۱۶۱۰- اجوبه مسائل ملا علی البرغانی / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف، پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۲۸
- ۱۶۱۱- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الاولی) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۳۱
- ۱۶۱۲- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۳۲
- ۱۶۱۳- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الثالث) / پاسخ پرسش ها / فارسی و عربی ۲۹۳۳
- ۱۶۱۴- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الرابع) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۳۳
- ۱۶۱۵- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الخامس) / پاسخ پرسشها ۲۹۳۳
- ۱۶۱۶- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (السادس) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۳۴
- ۱۶۱۷- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (السابع) / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۳۴
- ۱۶۱۸- اجوبه مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الثامن) / نامه نگاری - عربی ۲۹۳۵
- ۱۶۱۹- اجوبه مسائل ملا فتحعلی خان = اجوبه اسؤله الملا فتحعلی = الاجتهادات الفنیة / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۳۷
- ۱۶۲۰- اجوبه مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۴۰

- ۱۶۲۱- اجوبه مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی (الأولى) = الرسالة السمنانية (الأولى) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۴۳
- ۱۶۲۲- اجوبه مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی (الثاني) = الرسالة السمنانية (الثاني) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۴۶
- ۱۶۲۳- اجوبه مسائل ملا کاظم مازندرانی / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۵۴
- ۱۶۲۴- اجوبه مسائل ملا محمد الرشتی / کلام و اعتقادات / عربی ۲۹۵۵
- ۱۶۲۵- اجوبه مسائل ملا محمد حسن یزدی کثنوی (الأولى) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۵۶
- ۱۶۲۶- اجوبه مسائل ملا محمد حسن یزدی کثنوی (الثاني) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۵۸
- ۱۶۲۷- اجوبه مسائل ملا محمد صادق گیلانی / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۵۸
- ۱۶۲۸- اجوبه مسائل الملا مهدي / فلسفه احکام / عربی ۲۹۵۹
- ۱۶۲۹- اجوبه مسائل ملا مهدي / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۵۹
- ۱۶۳۰- اجوبه مسائل ملا مهدي بن ملا علی اصغر / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۶۱
- ۱۶۳۱- اجوبه مسائل الملایری / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۶۲
- ۱۶۳۲- اجوبه مسائل من اصفهان = جواب بعض اهل اصفهان / شرح حدیث، پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۶۳
- ۱۶۳۳- اجوبه مسائل من همدان / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۶۸
- ۱۶۳۴- اجوبه المسائل الموصليات (الأولى) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۶۹
- ۱۶۳۵- اجوبه المسائل الموصليات (الثانية) / فقه / عربی ۲۹۷۰
- ۱۶۳۶- اجوبه المسائل الموصليات (الثالثة) / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۷۳
- ۱۶۳۷- اجوبه مسائل مهدي ابوالفتح / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۷۸
- ۱۶۳۸- اجوبه المسائل المهنائية = المسائل المدنية / فقه / عربی ۲۹۷۹
- ۱۶۳۹- اجوبه المسائل المهنائية الأولى / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۸۳
- ۱۶۴۰- اجوبه المسائل المهنائية الثانية / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۹۰
- ۱۶۴۱- اجوبه المسائل المهنائية الثالثة / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۹۴
- ۱۶۴۲- اجوبه المسائل المهنائية / پاسخ پرسش ها / عربی ۲۹۹۷
- ۱۶۴۳- اجوبه المسائل المهنائية (ترجمه) / پاسخ پرسش ها / فارسی ۳۰۰۰
- ۱۶۴۴- اجوبه المسائل الميافارقيات / فقه / عربی ۳۰۰۱
- ۱۶۴۵- اجوبه مسائل ميرزا ابراهيم التبريزي / پاسخ پرسش ها / عربی ۳۰۰۶
- ۱۶۴۶- اجوبه مسائل ميرزا احمد شيخ الاسلام بهبهاني / کلام و اعتقادات / فارسی ۳۰۰۸
- ۱۶۴۷- اجوبه مسائل ميرزا اسحاق خان / پاسخ پرسش ها / فارسی ۳۰۰۸
- ۱۶۴۸- اجوبه مسائل ميرزا حسن خان / پاسخ پرسش ها / فارسی ۳۰۰۹
- ۱۶۴۹- اجوبه مسائل الميرزا حسن الهندي / پاسخ پرسش ها / عربی ۳۰۰۹
- ۱۶۵۰- اجوبه مسائل ميرزا رحيم همداني = الجسد و الجسدین / پاسخ پرسش ها / عربی ۳۰۱۱
- ۱۶۵۱- اجوبه مسائل ميرزا زين العابدين الحسيني الشيرازي / فلسفه / عربی ۳۰۱۳
- ۱۶۵۲- اجوبه مسائل ميرزا عبدالله / کلام و اعتقادات / عربی ۳۰۱۵
- ۱۶۵۳- اجوبه مسائل ميرزا علي اشرف / پاسخ پرسش ها / عربی ۳۰۱۵

- ٣٠١٦- اجوبه مسائل الميرزا محمد باقر بن ملا جعفر القمي الاصفهاني / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٥٤
- ٣٠١٧- اجوبه مسائل ميرزا محمد حسن وزير اكلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٥٥
- ٣٠٢٠- اجوبه مسائل ميرزا محمد شفيح المازندراني / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٥٦
- ٣٠٢١- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي / فقه و پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٥٧
- ٣٠٢٣- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٥٨
- ٣٠٢٣- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي بن محمد نبی / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٥٩
- ٣٠٢٤- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي بن محمد نبی خان = رساله ای در بیان علت و معلول / فلسفه / عربي ----- ١٦٦٠
- ٣٠٢٦- اجوبه مسائل الميرزا محمود / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٦١
- ٣٠٢٦- اجوبه مسائل ميرزا محمود خان الطباطبائي النائيني / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٦٢
- ٣٠٢٧- اجوبه مسائل نائب السلطنه / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٦٣
- ٣٠٢٧- اجوبه المسائل النجفيه = جوابات المسائل النجفيه = اجوبه مسائل السما كي فقه / عربي ----- ١٦٦٤
- ٣٠٣٠- اجوبه مسائل نصرالله بيك / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٦٥
- ٣٠٣٠- اجوبه المسائل النصيرية = الأجوبة عن الأسئلة النصيرية عن شمس الدين الخسرو شاهي = جوابات ثلاث مسائل / فلسفه / عربي ----- ١٦٦٦
- ٣٠٣٤- اجوبه مسائل التراقي / پاسخ پرسشها / عربي - فارسي ----- ١٦٦٧
- ٣٠٣٥- اجوبه مسائل نورالدين على الشيعي (النوعي) / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٦٨
- ٣٠٣٦- اجوبه المسائل الواسطيات / فقه / عربي ----- ١٦٦٩
- ٣٠٣٧- اجوبه مسائل الهند / فقه / عربي و فارسي ----- ١٦٧٠
- ٣٠٣٨- اجوبه المسائل الهندية / پاسخ پرسش ها / عربي ----- ١٦٧١
- ٣٠٤١- اجوبه مسائل اليزدي = اسئله احمديه و اجوبه اسرارية / فلسفه / عربي ----- ١٦٧٢
- ٣٠٤٢- الأجوبة المسكته / ادبيات / عربي ----- ١٦٧٣
- ٣٠٤٣- الأجوبة المسكته / كلام و اعتقادات / عربي ----- ١٦٧٤
- ٣٠٤٥- الأجوبة المسكته / كلام و اعتقادات / فارسي ----- ١٦٧٥
- ٣٠٤٦- الأجوبة المسكته عن مسائل السماع المبهته / فقه / عربي ----- ١٦٧٦
- ٣٠٤٧- الأجوبة المعللة في المسائل المجهله / فقه / عربي ----- ١٦٧٧
- ٣٠٤٧- اجوبه مغالطات الكاتبي / فلسفه / عربي ----- ١٦٧٨
- ٣٠٤٨- اجوبه مغالطات متفرقه / منطق / عربي ----- ١٦٧٩
- ٣٠٤٩- اجوبه من اسئله بعض المحصلين / اصول فقه / فارسي ----- ١٦٨٠
- ٣٠٤٩- اجوبه نادره و افادات فاخره / پاسخ پرسش ها / فارسي ----- ١٦٨١
- ٣٠٥٠- اجوبه و خطاب بهائيت / فارسي ----- ١٦٨٢

٣٠٥٢- last word -----

٣٠٦٢- NATIONAL LIBRARY and ARCHIVES OF THE ISLAMIC REPUBLIC -----

٣٠٦٦- دپاره مرکز -----

سرشناسه: درایتی، مصطفی، 1334 -، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا) جلد 1 حرف آ - ا [Book] / به کوشش مصطفی درایتی؛ ویراستار مجابی درایتی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1390.

مشخصات ظاهری: 45 ج.؛ 5/22 × 5/28 س م.

فروست: نسخه شناسی؛ 1.

شابک: دوره : 9-271-446-964-978 ؛ ج. 1 : 6-272-446-964-978 ؛ ج. 2 : 3-273-446-964-978 ؛ ج. 3 : 978-964-446-274-0 ؛ ج. 4 : 7-275-446-964-978 ؛ ج. 5 : 4-276-446-964-978 ؛ ج. 6 : 1-277-446-964-978 ؛ ج. 7 : 8-278-446-964-978 ؛ 400000 ریال ؛ ج. 8 : 5-279-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 9 : 978-964-446-280-1 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 10 : 8-281-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 11 : 5-282-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 12 : 2-283-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 13 : 9-284-446-964-978 ؛ 6-285-446-964-978 ؛ ج. 14 : 0-287-446-964-978 ؛ 16 ؛ ج. 15 : 3-286-446-964-978 ؛ 17 ؛ ج. 16 : 7-288-446-964-978 ؛ 18 ؛ ج. 17 : 4-289-446-964-978 ؛ 19 ؛ ج. 18 : 0-290-446-964-978 ؛ 20 ؛ ج. 19 : 7-291-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 20 : 8-294-446-964-978 ؛ 21 ؛ ج. 21 : 4-292-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 22 : 1-293-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 23 : 8-294-446-964-978 ؛ 24 ؛ ج. 24 : 5-295-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 25 : 2-296-446-964-978 ؛ 26 ؛ ج. 26 : 9-297-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 27 : 6-298-446-964-978 ؛ 500000 ریال ؛ ج. 28 : 3-299-446-964-978 ؛ 29 ؛ ج. 29 : 6-300-446-964-978 ؛ 30 ؛ ج. 30 : 3-301-446-964-978 ؛ 31 ؛ ج. 31 : 0-302-446-964-978 ؛ 32 ؛ ج. 32 : 8-306-446-964-978 ؛ 33 ؛ ج. 33 : 4-304-446-964-978 ؛ 34 ؛ ج. 34 : 1-305-446-964-978 ؛ 35 ؛ ج. 35 : 8-306-446-964-978 ؛ 36 ؛ ج. 36 : 2-311-446-964-978 ؛ 37 ؛ ج. 37 : 9-312-446-964-978 ؛ 38 ؛ ج. 38 : 6-313-446-964-978 ؛ 39 ؛ ج. 39 : 3-314-446-964-978 ؛ 40 ؛ ج. 40 : 4-317-446-964-978 ؛ 41 ؛ ج. 41 : 4-317-446-964-978 ؛ 42 ؛ ج. 42 : 1-318-446-964-978 ؛ 43 ؛ ج. 43 : 3-319-446-964-978 ؛ 44 ؛ ج. 44 : 4-320-446-964-978 ؛ 45 ؛ ج. 45 : 6-397-446-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ص.ع. به انگلیسی: Mostafa Derayati. Union catalogue of Iran manuscripts.

یادداشت: ج. 2 - 4 (چاپ اول: 1390).

یادداشت: ج. 5 و 7 - 22 (چاپ اول: 1391).

یادداشت: ج. 8 (چاپ اول: 1391) (فیبا).

یادداشت: ج. 23 (چاپ اول: 1391).

یادداشت: ج. 26 - 32 (چاپ اول: 1392) (فیبا).

یادداشت: ج. 24 - 25 و 27 - 31 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج. 33 - 45 (چاپ اول: 1393) (فیبا).

مندرجات: ج. 1. آئین - اجوبه. - ج. 2. احادیث - ارثماطیقی. - ج. 3. ارجاع - اشیاء. - ج. 4. اصابه - انژکسیون. - ج. 5. الانساب - بسیط. - ج. 6. البشائر - تخبیس. - ج. 7. تجوهر - ترتیل. - ج. 8. ترجم - تقریظی. - ج. 9. تقسیمات - جامه. - ج. 10. الجانب - جوامع. - ج. 11. جواهر - حاشیه. - ج. 12. حاشیه - حسرت نامه. - ج. 13. حسنات - الخلفاء. - ج. 14. خلق - دیوان امینی. - ج. 15. دیوانی انسی - دیو و پری نامه. - ج. 16. الذات - روض. - ج. 17. الروضه - سراچه. - ج. 18. سراح - شرح الازهار. - ج. 19. شرح اساس - شرح شمسیه. - ج. 20. شرح الشواهد - شرعیه. - ج. 21. شرف - ضیافت. - ج. 22. الطاسه - عموم. - ج. 23. عناصر - فسوه. - ج. 24. فصاحه - قرآن. - ج. 25. قرآن (مترجم) - کتاب: سیبویه. - ج. 26. کتاب الشاه - کیهان شناخت. - ج. 27. گاتها - مثیر. - ج. 28. مجادله - مراتع. - ج. 29. مراثی - مطلب. - ج. 30. مطلع - مفیض. - ج. 31. مقابر - منشات. - ج. 32. منشات - نامیه. - ج. 33. نان - نهریه. - ج. 34. نهزه - یهود. - ج. 35. نمایه مولفان 1: آباه ای - شیو. - ج. 36. نمایه مولفان 2: صائب - یوهان. - ج. 37. نمایه موضوعی 1: آداب و سنن - فضایل و مناقب. - ج. 38. نمایه موضوعی 2: فقه - هیئت. - ج. 39. نمایه زبان ها 1: آلمانی، اردو، ارمنی، اسپانیایی، انگلیسی، اوستایی.... - ج. 40. نمایه زبان ها 2: فارسی، فرانسوی، کردی، لاتین، لری، هندی نمایه نسخه های به خط مولف. - ج. 41. نمایه کاتبان 1: آبادانی - خیوقی. - ج. 42. نمایه کاتبان 2: دبوئی - کیومری. - ج. 43. نمایه کاتبان 3: گازرانی - الیهوی

موضوع: نسخه های خطی -- ایران -- فهرستگان ها

موضوع: Manuscripts -- Iran -- Union lists

شناسه افزوده: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

رده بندی کنگره: Z6620/الف 9 د 36 1390

رده بندی دیویی: 011/31

شماره کتابشناسی ملی: 2596708

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 2

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا)

جلد اول: آئین - اجوبة

به كوشش: مصطفی درایتی

نسخه شناسی/1

ص: 3

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا)

مؤلف: مصطفی درایتی

Derayatimostafa@yahoo.com

ویراستار: دکتر مجتبی درایتی

چاپ اول: 1390

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: 1000 نسخه

مدیریت هماهنگی: عباسعلی علیزاده یزدی

مدیریت فنی و کامپیوتر مهندس امین رشیدی، مهندس محبوبه درایتی

آماده سازی اطلاعات: علی علیزاده یزدی، حسین متدین طوسی

تقی چیت ساز یزدی، ابراهیم ملکی، عباسعلی علیزاده یزدی تایپ و تصحیح: طاهره موسوی فر، سمیرا عابد پور، ملیحه فولادی، ملیحه اسلامی طرح روی جلد: برگرفته از جلد نسخه خطی کلیات سعدی دوره صفوی

با شماره ثبت 19165 کتابخانه ملی

خوشنویسی روی جلد: مهدی فلاح

صفحه آرایی: مهندس محبوبه درایتی

ناظر چاپ: نصرت ا... امیرآبادی

چاپ و صحافی: قلم قم نشانی: تهران بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)،

بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی تلفن فروشگاه: 81623318-81623315-88941946 دورنگار: 88947496

وب سایت: www.nlai.ir | پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

مركز الوثائق والمكتبة الوطنية في الجمهورية الاسلامية الايرانية

الفهرس الموحد

للمخطوطات الايرانية

المجلد الأول: آئين - اجوبة

اعداد: مصطفى الدرايتى

ص: 5

آتشی: مجموعه آقای سید علی آتشی در یزد

آثار ملی: کتابخانه آثار ملی کاشان

آغاز: برابر: آغاز برابر نمونه کتاب

آغاز و انجام بر ابر: آغاز و انجام برابر نمونه کتاب

احتمالاً غیر همانند: در مورد نسخه های فاقد مؤلف به کار رفته است که نام مشترک دارند و ما به احتمال آنها را متفاوت می دانیم

احتمالاً همانند: در مورد نسخه های فاقد مؤلف به کار رفته که نام مشترک دارند ولی ما احتمال می دهیم برخی از آنها یک اثر است ولی مطمئن نیستیم.

احتمالاً بعضاً همانند: در مورد نسخه هایی به کار رفته که نام مؤلف آنها معلوم نیست ولی نام مشترک دارند و تعدادی نسخه به این نام معرفی شده است و برخی از آنها احتمال می رود یک کتاب باشند ولی مطمئن نیستیم

ادبیات: با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد؛ با نام شهر اصفهان: دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان

اصغرزاده: مجموعه اصغر زاده

الفبائی: فهرست الفبائی نسخه های خطی کتابخانه آستان قدس رضوی.

الهیات: با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران، با نام شهر مشهد: دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد.

امام جمعه: کتابخانه امام جمعه زنجان

امام صادق: مدرسه امام صادق چالوس و مدرسه امام صادق قزوین و کتابخانه مؤسسه امام صادق قم و کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان یزد. که هر کدام با قرینه نام شهر قبل از آن قابل تشخیص است.

امام عصر: کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز

امام هادی: کتابخانه عمومی امام هادی در مشهد

امیر کبیر: کتابخانه امیر کبیر در باغشاه فین

امیرالمؤمنین: کتابخانه امیرالمؤمنین بشرویه

انجام برابر: انجام برابر نمونه کتاب.

اندازه: اندازه صفحه.

اوراق عتیق: مجموعه ای به همین نام که به کوشش محمد حسین حکیم از طریق کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر شده است.

اهدائی ف: فهرست نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی، تالیف رضا استادی

اهدائی رهبر: مجموعه فهرس نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی که چندین جلد آن منتشر شده است.

بی تا: بدون تاریخ کتابت.

بی کا: بدون کاتب.

پ: پشت

ص: 7

تا: تاریخ کتابت

جا: محل کتابت.

چهل ستون: مدرسه چهل ستون تهران

حجتیه: کتابخانه مدرسه حجتیه

حججی: کتابخانه آیه الله حججی نجف آباد

حقوق: دانشکده حقوق دانشگاه تهران

حوزه علمیه: حوزه علمیه آشتیان

خاتم الانبیاء: کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل

دائرة المعارف: کتابخانه مرکز دائرة المعارف بزرگ سلامی

دار الحدیث: کتابخانه مرکز دار الحدیث در قم

دانشگاه: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

د.ث: به معنای دفتر ثبت کتابخانه مجلس شورای

اسلامی است.

دهگان: مجموعه ابراهیم دهگان اراک.

دیانی: کتابخانه شیخ محمد علی دیانی بیرجند

ذکاء، یحیی: مجموعه ذکاء یحیی

ر: رو

رایانه: رایانه کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی و در مواردی کتابخانه مسجد گوهرشاد. لازم به ذکر است که شماره بعد از آن در مورد کتابخانه ملی غیر قابل پیگیری است و منظور شماره صفحاتی است که متن پیاده شده فایل آن می باشد که در اختیار ماست و برای کنترل کار خود ما می باشد.

رضوی: کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

روضاتی: مجموعه شخصی سید احمد روضاتی

سپهسالار: کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)

سریزدی: کتابخانه مسجد حظیره (سریزدی)

سعید نفیسی: نسخه های خطی مرحوم سعید نفیسی

سم: سانتیتر

سناف: فهرست نسخه های خطی کتابخانه مجلس سناکه (مجموعه آن به کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتقل شده است).

سلطنتی: کتابخانه کاخ گلستان (سلطنتی)

شاهچراغ: کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ شیراز

شیخ علی حیدر: مکتبه شیخ علی حیدر (مؤید)، این مجموعه شخصی که ظاهراً هنگام جنگ کویت توسط صاحب آن از کویت به ایران منتقل شده بود ابتدا در قم نگهداری می شد و بعد دچار مشکلاتی شد و معلوم نبود در چه محلی نگهداری می شود. آخرین اطلاع این است که این مجموعه به شهر مشهد و به آستان قدس رضوی انتقال یافته است و ضمن مجموعه اهدائی رهبری نگهداری می شود.

ص: صفحه

صادقیه: کتابخانه مدرسه فتحعلی بیگی (صادقیه) دامغان

طبسی: کتابخانه طبسی حائری در قم

عبدالعظیم: آستان مقدس حضرت عبدالعظیم در شهر ری

ص: 8

عکسی: این تعبیر دردو جا به کار رفته است: یکی در کنار شماره برخی از نسخه ها که به معنای آن است که نسخه، عکسی است و باید برای یافتن نسخه در کتابخانه معرفی شده، به عکسی بودن توجه شود؛ و دوم در معرفی مأخذ است که منظور فهرست عکسی آن کتابخانه می باشد.

علامه طباطبائی: کتابخانه علامه طباطبائی شیراز که نام شیراز در قبل از آن آمده است.

علامه طباطبائی: مکتبه علامه طباطبائی قم که نام شهر قم در قبل از آن آمده است.

علوم پزشکی: کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران

عمومی ساری: کتابخانه عمومی ساری

عمومی: با کلمه قبل سمنان: کتابخانه عمومی سمنان

عمومی: با کلمه قبل مراغه: کتابخانه عمومی مراغه

غیر همانند: در مورد نسخه هایی که نام آنها یکی است ولی نسخه ها متفاوت است و به دلیل صرفه جویی و جلوگیری از تکرار، نام مکرر آنها حذف شده است.

ف: این رمز در مورد مأخذ به کار رفته است و هنگامی که برای یک کتابخانه فهرستی به نام همان کتابخانه به صورت مستقل منتشر شده باشد، نام مأخذ آن با رمز «ف» به معنای فهرست، به کار رفته است و اگر نام مأخذ با نام کتابخانه متفاوت باشد، نام مأخذ ذکر شده است.

فاضل: کتابخانه آیه الله فاضل خوانساری

فاضل قائینی: کتابخانه فاضل قائینی قم

فرهاد معتمد: مجموعه فرهاد معتمد

فرهنگ و هنر: کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد

فرهنگ و ارشاد: کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان

فیاض: مجموعه دکتر علی اکبر فیاض

فیضیه: کتابخانه مدرسه فیضیه قم

فیلمها: فهرست فیلم های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

قاضی طباطبائی: مجموعه محمد علی قاضی طباطبائی تبریز

قمر بنی هاشم: کتابخانه قمر بنی هاشم دامغان

کا: کاتب

کاتب=مؤلف: نسخه به خط مؤلف است.

کاظمینی: کتابخانه میرزا محمد کاظمینی

گ: برگ.

گلپایگانی: کتابخانه عمومی حضرت آیه الله العظمی گلپایگانی

گوهرشاد: کتابخانه مسجد جامع گوهرشاد.

مجلس: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

محدث ار موی مخ: فهرست مجموعه نسخه های خطی محدث ار موی، مخطوط

محمد هلال: کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، مخطوط.

مختصر ف: فهرست مختصر نسخه های خطی مجلس شورای اسلامی که در سال 1387 منتشر شده است.

مخ: به معنای مخطوط بودن فهرست می باشد.

مدارک فرهنگی: سازمان مدارک فرهنگی انقلاب

ص: 9

مدرسه غرب: کتابخانه مدرسه غرب همدان

مدرسی: کتابخانه سید محمد مدرسی در یزد

مرعشی: کتابخانه عمومی آیه الله العظمی مرعشی نجفی

مرکز احیاء: مرکز احیاء میراث اسلامی، قم.

مرکز مطالعات: کتابخانه پژوهشگاه علوم و تحقیقات اسلامی قم

مروى: کتابخانه مدرسه مروى تهران

مسجد اعظم: کتابخانه مسجد اعظم قم

مطالعات فرهنگی: کتابخانه (پژوهشگاه) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی

معصومیه: آستان مقدسه حضرت معصومه علیها سلام

مفتاح: مجموعه محمد حسین مفتاح

ملک: کتابخانه ملک

ملی: با نام قبلی تهران: کتابخانه ملی ایران؛ با نام قبلی شیراز: کتابخانه ملی شیراز؛ با نام قبلی تبریز: کتابخانه ملی تبریز.

مهدوی: مجموعه دکتر اصغر مهدوی

موزه ملی: کتابخانه موزه ملی ایران (موزه ایران باستان)

مؤسسه آیه الله بروجردی: مؤسسه حضرت آیه الله العظمی بروجردی.

مولوی عبدالمجید مولوی (قسمتی از این مجموعه به کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد منتقل شده است.)

مینوی: مجتبی مینوی

علم نجومی: مجموعه سید مرتضی نجومی

نسخه پژوهی: مجموعه ای با همین عنوان که چند شماره از آن از طرف کتابخانه مجلس شورای اسلامی و به کوشش ابوالفضل حافظیان منتشر شده است.

نشریه: نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

نک: این علامت به معنای «نگاه کنید» می باشد و در موارد ارجاع به کار رفته است. ارجاع دو گونه است: گاهی عنوان ارجاع داده شده کلاً در جای دیگری که راهنمایی شده، ثبت شده است و گاهی قسمتی از عنوان ارجاعی در محل دیگری ثبت شده است که در واقع به معنای «نیز نگاه کنید» می باشد.

نواب: کتابخانه مدرسه نواب مشهد

نمازی: کتابخانه مدرسه نمازی خوی

نوربخش: کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت الهی تهران)

وابسته به: این اصطلاح در جایی به کار رفته که کتاب معرفی شده به اثری دیگر وابسته است و بیشتر در مورد شرح ها، حاشیه ها، تعلیقه های منتخب ها، مختصرها، گزیده ها، و ترجمه ها به کار رفته است و نام کامل اثر اصلی، همراه با نام مؤلف آن معرفی شده است و در صورت نیاز می توانید به اثر اصلی مراجعه کنید.

وزیری: کتابخانه وزیری یزد

همانند: این کلمه در جایی به کار رفته، که اثر معرفی شده فاقد نام مؤلف است و چند نسخه از آن در کشور وجود دارد و به معنای آن است که نسخه ها یک اثر است.

ص: 10

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یاد آوری شود 1- در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند.

مثال: آداب الشریعه = ādāb-oš šarī'a

2- عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان

کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه = ādāb-e sūfīye

آداب الصوفیه = ādāb-uš šūfīya

3- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر از (جمله عربی به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطراب = ostorlāb

ابواب الجنان = abvāb-ol jenān

4- چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ کلمات است با حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

5- برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

آوانگاری و اختصارات

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

a	زَن	در کلمه	اَ
e	دل	در کلمه	اِ
o	مُحَم	در کلمه	اُ
ā	راه	در کلمه	آ
ū	سود	در کلمه	او
ī	بیرون	در کلمه	ای

۱. مصوت‌ها:

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یادآوری شود:

۱- در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند. مثال: آداب الشریعه = *ādāb-oš šarī'a*

۲- عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه = *ādāb-e sūfiye*

آداب الصوفیه = *ādāb-uš sūfiya*

۲. صامت‌ها:

۳- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر (از جمله عربی) به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطرلاب = *ostorlāb*

ابواب الجنان = *abvāb-ol jenān*

۴- چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ

کلمات است، حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

۵- برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

'	ه، همزه
b	ب
p	پ
t	ت، ط
s	ث، س، ص
j	ج
č	چ
h	ح، ه
x	خ
d	د
z	ذ، ز، ض، ظ
r	ر
ž	ژ
š	ش
'	ع
q	غ، ق
f	ف
k	ک
g	گ
l	ل
m	م
n	ن
v	و
y	ی

t.	tarjuma(t) / tarjome	ترجمه
d.	divān / diwān	دیوان
r.	risāla(t) / resāle	رساله
š.	šarh / šarḥ	شرح
k.	ketāb / kitāb	کتاب
mn.	montaxab / muntaxab	منتخب
mnz.	manžūma(t) / manzūme	منظومه
mx.	moxtasar / muxtašar	مختصر

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

۱. مصوت‌ها:

۲. صامت‌ها:

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی:

1. مصوت ها:

تصویر

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی:

1. مصوت ها:

a	فتحه
i	کسره
u	ضمه
ā	آ
ū	او
ī	ای

2. صامت ها:

ء	همزه
b	ب
t	ت
ṭ	ث
j	ج
ḥ	ح
x	خ
d	د
ḏ	ذ
r	ر
z	ز
s	س
š	ش
ṣ	ص

ḍ	ض
ṭ	ط
ẓ	ظ
'	ع
ḡ	غ
f	ف
q	ق
k	ک
l	ل
m	م
n	ن
h	ه
w	و
y	ی

2. صامت ها:

در سرزمین ایران همواره عالمانی زیسته اند که آثاری بی بدیل بر جای گذاشته اند؛ آثاری که در طی اعصار گذشته، از همه مصیبت ها و کژفهمی ها جان به در برده و از بیراهه های تاریخ، خود را به زمان حال رسانده اند تا چراغی فراراه ظلمت نادانی انسان ها باشند. آثاری که هر کدام گوشه ای از تاریکی دانش بشر را روشن کرده اند و پیشرفت دانش امروزی بشر، مدیون آنهاست.

حال که این آثار به دست ما رسیده، بر ماست تا با همت خستگی ناپذیر در معرفی و شناسایی آنها بکوشیم.

تدوین «فهرست های نسخ خطی»، ابزاری بایسته در همین راستاست. معرفی هر عنوان نسخه خطی در فهرست ها می تواند حلقه مفقوده تاریخ علم باشد، آنچنان که حتی شناسایی و ارائه یک عنوان نسخه خطی کمیاب و منحصر بفرد علمی، به منزله حلقه مکمل از تسلسل و ترتب در حوزه ی طبقه بندی آن علم است. با توجه به پراکندگی نسخه های خطی، باید به فهرست نویسی آنها به عنوان مهم ترین ابزار بازیابی اهتمام ورزید. اما به دلیل وجود فهرست های گوناگون از نسخ خطی کتابخانه ها و مراکز مختلف، جستجوی یک عنوان خاص از لایه لایه اوراق فهرست های متعدد دشوار است، بنابراین تهیه و تدوین فهرستگان و فهرستواره های نسخ خطی و متمرکز کردن کلیه اطلاعات کتابشناسی و نسخه شناسی مربوط به نسخه های مختلف و پراکنده، از اهمیت بالایی برخوردار است.

هر چند در عصری که فناوری های نوین، ابزاری برای تسهیل امر اطلاع رسانی محسوب می شوند و با طراحی نرم افزارهای متنوع و تکمیل داده های آنها، می توان پایگاه و بانک اطلاعات نسخه های خطی ایجاد کرد و در این پایگاه از طریق کلید واژه ها به راحتی امکان جستجو را فراهم آورد، اما به دلیل توجه به سهولت دسترسی به کتاب و فراگیر بودن آن در زمان ها و مکان های مختلف، همچنان تدوین و انتشار کتاب «فهرستگان نسخ خطی»، مورد

انتظار طیف وسیعی از پژوهشگران است..

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران با این دیدگاه، انتشار «فهرستگان نسخه های خطی ایران» را از وظایف اصلی خود می داند. این کتاب گرانسنگ، اطلاعات کتابشناختی تمام نسخه های خطی فهرست شده در کتابخانه های ایران از سال 1304 تا 1390 شمسی - بالغ بر 320,000 عنوان را در بر می گیرد.

در کشوری که دانشمندانش سالیان متمادی - از قرون نخستین اسلامی تا قرن 13 هجری . بیشترین آثار علمی دنیا را در قالب انبوه نسخه های خطی به یادگار گذارده اند، هم اکنون فهرست نگارانش تعداد قابل توجهی از آن آثار را در فهرستگانی به صورت متمرکز معرفی می نمایند.

امید است با توجه به پراکندگی نسخه های خطی اسلامی ایرانی- در منطقه آسیای میانه و کشورهای متعدد همچون هند، پاکستان، ترکیه، مصر و غیره، هر چه سریع تر شاهد تدوین و انتشار فهرستگان نسخ خطی فارسی و عربی در آن کشورها هم باشیم.

از حجت الاسلام والمسلمین مصطفی درایتی که در «مؤسسه فرهنگی الجواد» سالیان متمادی از عمر خود را به گردآوری و تدوین این مجموعه ارزشمند اختصاص داده اند، تشکر و قدردانی می شود. همچنین از کتابخانه ها، مؤسسات و مراکزی که فهرست های نسخ خطی موجود در مجموعه خود را برای شکل گیری این اثر بزرگ در اختیار گذارده اند، سپاسگزارم.

اسحاق صلاحی

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران

ص: 14

انتشار «دنا» (فهرستواره دست‌نوشته‌های ایران در سال 1389ش/1431ق/2010م و اقبال پژوهشگران دانشگاهی و حوزوی به آن نشان داد که آنچه از نیاز به چنین کاری در ذهن داشتم با واقعیت ناهماهنگ نیست. ولی «دنا» یک فهرست خلاصه یا به عبارتی «نامگو» است که به جهت رعایت اختصار بسیاری از اطلاعات در آن نادیده گرفته شد. چنین فهرستی آینه‌ای از میراث پر برگ و بار کشور نیست بلکه فقط راهنمایی است تا کار پژوهشگران را در مراجعه به فهرست‌های پراکنده و ناهمگون تسهیل کند و نباید بیش از این از «دنا» انتظار داشت. آنچه از ابتدا در ذهن داشتم، تدوین فهرست مشترکی جامع از نسخه‌های خطی و عکسی ایران بود تا جوابگوی نیازهای گوناگون و متنوع پژوهشگران باشد و مطمئن بودم این هدف با انتشار «دنا» تأمین نخواهد شد ولی به جهت آنکه از یک طرف، این کار حجم نسبتاً سنگینی را به خود اختصاص می‌داد و از طرف دیگر، در تطبیق ذهنیت خودم با نیاز جامعه تحقیقاتی کشور اطمینان کامل نداشتم، کار تلخیصی آن را برای ارزیابی دقیق‌تر منتشر کردم تا با اطمینان بیشتری بتوانم کار تدوین «فهرستگان» را دنبال کنم. امروز خوشحالم از این که پس از سالیان دراز رنج و عشق و نگرانی کار «فهرستگان نسخه‌های خطی ایران» با نام تلخیصی (البته بدون معنی) «فنخا» را آماده نشر می‌کنم، کاری که بیش از یک دهه به طول انجامید و همواره نگران ابر ماندن آن بودم، چون مسبوق به سابقه بود، حداقل نسبت به دیگران.

بارها و بارها دوستانی از سر دلسوزی یاد آور شدند که به سرانجام رسانی کاری با این حجم، بدون داشتن یک پشتوانه مطمئن مادی، خطر کردنی بزرگ است و در میانه راه، زمین‌گیری می‌آورد و چنین پروژه‌های ملی را باید مراکز ملی کشور دنبال کنند یا پشتیبانی کنند! سخن حقی که جای انکار نداشت، ولی تجربه مدیریتی من نشان

می داد که امید به تحقق چنین ایده هایی از واقعیت به دور است. دغدغه ها، ناپایداری مدیریت ها، بی سامانی در برنامه های جهت گیری هزینه ها، در اولویت ها و ده ها مسئله دیگر اجازه نمی دهد چنین مقوله هایی در ساختار مراکز ملی ما، پایدار بمانند و سرانجام پیدا کنند، بلکه کارهای در نیمه راه مانده، در این مراکز محبوس می شود و باید همه چیز از نو آغاز شود.

مهمتر این که بر این اعتقاد بوده و هستم که پشتوانه اصلی در به سرانجام رسانی کارهای بزرگ عشق به کار است، نه امکانات گسترده؛ امکانات لزوماً به تحقق کار ماندگار نمی انجامد، ولی عشق به کار بسیاری از موانع را بر خواهد داشت. بنابراین تحذیر دوستان را جدی نگرفتم و عزم کردم که با ورود به این عرصه، یکی از کاستی های موجود را مرتفع کنم. چشم از همه بر گرفتم و دل به خدا سپردم، بر لطف او امید بستم و دست همت بر زانوی خویش نهادم و کار را آغاز کردم. بارها تا مرز توقف کار پیش رفتم، ولی لطف و عنایت حضرت حق و استمدادی که از روح بلند و ملکوتی علی بن موسی علیه السلام کرده بودم، راه ها را گشود و موانع را مرتفع ساخت. به هر صورت، آنچه در ذهن داشتم، به واقعیت نزدیک شد و بدیهی است که احساس خوشی داشته باشم و از خدای بزرگ سپاس گزار باشم.

آنچه فراهم آمده، مطمئناً دارای کاستی های بسیار است، ولی واقعیت آن است که مصالح در اختیار به حدی ناهمگون، مشوش، پراکنده و مغلوط بود که تبدیل آن به بنایی بدون نقص غیر ممکن می نمود. لذا تلاش شد از آن همه، نمایی ساخته شود که نواقص، در شکل و قواره اصلی بنا - که می تواند غرور آفرین باشد - خللی وارد نکند و این یکی از اهداف اصلی تهیه و تنظیم فهرستگان بود. اصولاً دلیل ورود من به این عرصه، دل آزرده ای از این مسأله بود که پیشینیان، ابزار بزرگی و افتخار ما را فراهم آورده اند، ولی ما از تبدیل آن به مجموعه ای هویت بخش و افتخار آفرین برای نسل امروز و فردای خود یا غافلیم یا ناتوان. اگر وجود نسخه های خطی بسیار، سندی بر پیشینه تمدن ساز و توجه به پایه های بالندگی یک ملت است که حتماً چنین است، چرا از تبدیل آن به سرمایه های ملی و فرهنگی غفلت می کنیم.

نگاه من به «دنا» و «فنخا» صرفاً نگاه فهرست نگارانه نیست، بلکه نگاه یک متخصص اطلاع رسانی پژوهشی است که در تلاش بودم اطلاعات هنگفت تولید شده را در قالب و شکلی زودبایب و مرتبط به گونه ای عرضه کند که عمده آن در دسترس سریع تر پژوهشگران قرار گیرد تا بتواند نمایشی شایسته نام ایران و گنجینه مکتوب آن باشد.

«فنخا» نشان می دهد که مردم ایران با همه فراز و فرودهای سنگین سیاسی، هیچ گاه و در هیچ برهه ای از تاریخ از دانش و علم غافل نبوده اند و از هر محدودیتی، فرصتی ساخته اند تا تلاش و نبوغ فکری و فرهنگی خویش را اثبات کنند.

موجودی امروز ایران اسلامی - به جز آنچه از آن به غارت رفته - نشان می دهد که این کشور حداقل یکی از بزرگترین کشورهای دارای نسخه خطی است و ذخائر موجود آن، منبعی عظیم در اختیار پژوهشگران،

ایران شناسان، شرق شناسان و محققان رشته های گوناگون قرار می دهد. این موجودی محصول فکر یا عمل این ملت است و کمتر از دیگر کشورها منتقل شده است و اکثر قریب به اتفاق آن یا تراوش فکری یک شیعه یا یک ایرانی است یا حداقل یک ایرانی آن را کتابت کرده است.

تمدن پیشین ما، در دو نماد اصلی بروز دارد: آثار به جامانده باستانی و آثار به جامانده مکتوب. حفاظت و نگهداری و تبدیل این آثار به دستمایه های علمی و فرهنگی، همت و عزم می طلبد و در غیر این صورت، ارزش و اثر گذاری خود را از کف خواهد داد و به مرور نابود خواهد شد. همواره از این نکته دل آزرده بوده ام که باید ارزش ذخائر ما را دیگران بگویند تا اهمیت آن را دریابیم و یا آنها بشناسند تا مورد توجه قرار بگیرد.

باید دانست که «نسخه های خطی» نماد مکتوب پیشینه علمی، فرهنگی و تاریخی این ملت است و دستمایه بسیاری از پژوهش های علمی و تاریخی، شناخت توانایی ها، فراز و فرود علوم، شخصیت های تأثیرگذار و نظریات برجسته در مسائل علمی، روند شکل گیری و رشد و تعالی علوم گوناگون، شناخت نوآوری ها و چگونگی بسط و گسترش علوم گوناگون، شناخت تأثیر فرهنگ ها در یکدیگر، شناخت تحولات اجتماعی و سیاسی و تأثیر آن در رکود یا بسط مسائل علمی، چگونگی فربهی و نزاری برخی از علوم و شناخت علل و عوامل آن، شناخت نقش ایرانیان در فرهنگ و تمدن بشری، شناخت تاریخ علمی و فرهنگی بسیاری از مناطق ایران و بررسی و تحلیل تاریخی رشد و تکامل خط، تذهیب، کاغذ، مرکب، تجلید و... همگی نیازمند مراجعه و کاوش علمی در نسخه های خطی است، جز آن که آثاری بسیار فاخر در میان آنهاست که ابداً به زیور طبع آراسته نشده و نیازمند تصحیح انتقادی و انتشار است.

توجهی که در دو دهه اخیر به آثار باستانی ایران به عنوان بخشی از تاریخ و تمدن مردم ایران صورت گرفته، قابل تقدیر است گرچه کاستی در آن حوزه نیز اندک نیست؛ ولی چرایی همسان ندیدن بخش دیگری از میراث عظیم و افتخار آفرین این ملت که در قالب نسخه های خطی وجود دارد، بر من پوشیده است. اگرچه نهادی با عنوان میراث فرهنگی» وجود دارد ولی گویا نسخه های خطی، جزء میراث فرهنگی این کشور نمی باشد و لذا نه تنها در شهرستان ها و استان ها، که حتی در کشور نیز نمی توان متولی مشخصی برای این حوزه پیدا کرد.

البته در دو دهه اخیر کارهایی در این حوزه انجام شده است ولی فاصله بسیار تا بایستگی دارد. هنوز شاید از نیمی از نسخه های موجود در کشور ابداً اطلاعاتی منتشر نشده است. کارهای به جامانده بسیار است بالاخص در مراکز مهم نگهداری نسخه ها که یا دولتی اند و یا کاملاً شناخته شده و از اهتمام جدی در فهرست کردن موجودی خود و انتشار حداقل اطلاعات اولیه آن غفلت دارند و عملاً به مهجوری ذخائر علمی کشور دامن زده اند. بسیاری از این نسخه ها هم در مراکز مختلف کشور پراکنده است که هیچ مرکزی همت بر فهرست کردن آنها نمی کند. واقعیت آن است که اگر ما مدعیان پر سخن و کم عمل در مورد اهمال در استحکام بخشی به پایه های اصلی هویت تاریخی و فرهنگیمان ملامت شویم، ابداً ناروا نیست.

1- تبدیل اطلاعات ناهمگون و پراکنده به مجموعه ای سامان یافته به جهت نمایش حجم و اهمیت ذخائر مکتوب ایران.

2- ایجاد پشتوانه اطلاعاتی برای مراکز پژوهشی و پژوهشگران این حوزه.

این دو هدف، البته با عنوان عام آن، دغدغه ای بوده است که در طول سه دهه گذشته چه در مراکزی که مسئولیت داشته ام و چه در کارهای علمی شخصی ام، دنبال کرده ام. معتقدم اگر در حوزه تولید علم و نوآوری ها یا تعمیق آنها، حرکتی شتابان پدید نیاورده ایم، بدان جهت است که مقدمات و زمینه های آن را فراهم ننموده ایم. یکی از زمینه ها، دسترسی آسان و جامع به اطلاعات متن های علمی است که از آن به کارهای «میان پژوهشی» یاد می کنم؛ به عبارتی تا کارهای میان پژوهشی ما کامل نشود، انتظار تحرک و نوآوری و تولید علم کمی غیرواقعی است و در این حوزه، کار مانده بسیاری است که باید افراد و مؤسسات بر آن همت جدی بگمارند.

«فینخا» از جمله کارهای میان پژوهشی است که تلاش می کند از اطلاعات گسترده و پراکنده در حوزه نسخه های خطی، بنایی بسازد که راه های ورود تعریف شده داشته باشد و راه های فرعی احتمالی را نیز به راه اصلی هدایت کند و بهره از اطلاعات ناهمگون را میسر سازد.

در کتاب های فارسی، عنوان «پیشکسوت کار فهرستگان» از آن استاد احمد منزوی - که عمرش دراز و جسمش سلامت باد - است که مقدار نشانی دهی به آن نشان می دهد که هر کس درباره اثری فارسی به تحقیق پردازد، چاره ای جز مراجعه به آن ندارد، ولی زمان گذشته بر آن و انحصار آن در کتاب های فارسی و ... می طلبد همه ذخائر کشور یا دست کم اطلاعاتی که تا امروز نشر یافته، در شکلی زودیاب تر و البته هماهنگ تر و جامع تر تدوین شود تا پشتوانه ای برای مؤسسات و پژوهشگران این عرصه باشد.

البته در این حوزه، گاه هزینه بسیار سنگینی در استفاده از امکانات سخت افزاری صرف شده است، در حالی که این امکانات زمانی کارایی مناسب خواهد داشت که امکانات نرم افزاری و زمینه های آن از یک روش و روند هدفمند و اجمالاً هماهنگی تبعیت کند و بدون آن، کارایی سخت افزار در حد صفر است و اگر اطلاعاتی نیز بدون رعایت استانداردها به آن داده شود، نتیجه آن یا اطلاعات مغشوش است یا اینکه دچار ریزش و اختلاط شدید خواهد بود.

به هر صورت احساس کردم اطلاعات فراهم آمده از نسخه های خطی بسیار قابل توجه است و تشویش و ناهماهنگی در آن بسیار زیاد و لذا بهره از آن بسیار اندک است و تا وقتی با یک کار میان پژوهشی منضبط، تجمیعی صورت نگیرد، نتیجه مورد انتظار از آن حاصل نخواهد شد. کار سخت و سنگین بود و آشنایی های گوناگون را می طلبد، علاوه بر این، حجم اطلاعات نیز ایجاد نگرانی می کرد. سراغ ندارم در هیچ کجای دنیا، بالاخص در این حوزه،

مجموعه ای با این حجم اطلاعات فراهم آمده باشد. بنابراین برای من و آشنایی ها و دغدغه هایم، کاری اساسی و ضروری تلقی می شد. لذا با همه نگرانی ها و کاستی ها بدان پرداختم و امیدوارم دو هدفی که برای آن تعریف کرده بودم، اجمالاً محقق شده باشد.

ابتدا در نظر داشتیم که به اطلاعات نسخه شناسی موجود در «دنا» اکتفا نموده و در «فنخا» بیشتر به کتاب شناسی پردازم ولی به دلایلی جامع دیدن «فنخا» را ترجیح دادم که فقط به برخی از آنها اشاره می کنم:

1- اطلاعات نسخه شناسی موجود در «دنا» به جهت تلخیصی بودن کار، محدود دیده شده و عملاً بخش عمده ای از اطلاعات نسخه شناسی از مدار تحقیق خارج شده است.

2- بیش از 20 هزار نسخه جدید باید استدراک می شد و مقدار اطلاعات این نسخه ها عملاً کامل تر بود و باعث تفاوت اطلاعات نسخه شناسی می گردید.

3- حدود 50 هزار اصلاح اطلاعات نسبت به «دنا» صورت گرفته است که می بایست استدراک و جبران می شد و این کار باعث سردرگمی مراجعه کننده می گردید.

4- عملاً هر دو مجموعه ناقص عرضه می شد که نیازمند منابع جدید بود تا پژوهشگر را به مقصود نزدیک کند و این کار نقض غرض بود.

5- عملاً امکان ارزیابی نسخه به جهت عدم تطبیق با معیارها، نه در «دنا» و نه در «فنخا» وجود نداشت و این نقیصه مهمی بود که پژوهشگر را وادار به جستجویی دیگر برای ارزیابی می کرد یا این که مجبور به اعتمادی بود که ممکن است خطا هم در آن راه یافته باشد و...

لذا تصمیم گرفتم «فنخا» را جامع تر پیش بینی کنم گر چه عملاً به تکرار قسمتی از اطلاعات «دنا» نیز منجر شود.

دنا» یک فهرست بین الدفتین است ولی «فنخا» یک فهرست مشترک فنی و تمام عیار است که تلاش می کند اطلاعات فراهم آمده درباره نسخه های خطی و عکسی ایران را در مجموعه ای سامان یافته و استاندارد برای قرار گرفتن آنها در مدار تحقیق و پژوهش عرضه نماید و راه را برای تحقیقات جدید هموار نماید. مهم آن است که در «فنخا» امکان ارزیابی و داوری نسبت به اطلاعات وجود دارد و درهم کرد اطلاعات و کنار هم نشانی آنها، همراه با معیارهای ارزیابی است تا داوری پژوهشگر نسبت به داده های عرضه شده را امکان پذیر نماید.

در مدت کوتاهی که از انتشار «دنا» می گذرد، انتقادات و پیشنهادات را از اهل فن و استفاده کنندگان آن شنیده ام و تلاش کرده ام تا آنها را در «فنخا» مورد توجه قرار دهم، از شکل و خط و اندازه تا محتوا و اطلاعات. امیدوارم که آنچه در این مجموعه عرضه می شود عمده نظرات را تأمین نماید.

ابداً مدعی کاری بدون خطا و نقص نبوده و نیستم ولی امید دارم با انتشار کامل «فتخا» - که انشاء الله تمامت

آن بیش از دو سال به طول نینجامد - آینه ای تمام نما از گوشه ای از میراث ارزشمند و غرور آفرین ملت ایران را به جامعه علمی عرضه کنم. امیدوارم انتشار این مجموعه تحرکی در میان پژوهشگران، دانشجویان، اساتید، ایران شناسان و ... ایجاد نماید و راه را برای تحقیقات جدید در حوزه های مختلف که اطلاعات نسخه های خطی می تواند دستمایه آن قرار گیرد، هموار نماید.

نکته مهم دیگر آن است که «فنخا» فهرست مشترکی از کلیه اطلاعاتی است که از سال 1304 شمسی تا اوایل سال 1390 شمسی درباره نسخه های خطی و عکسی ایران به نحوی منتشر شده با در اختیار ما قرار گرفته است. به عبارتی حدود یکصد نفر از فهرست نگاران بنام یا گمنام ایرانی در فراهم آمدن این مجموعه به صورت مستقیم ایفای نقش کرده اند تا بتوان بخش عمده ای از میراث علمی و فرهنگی ایران را به نمایش گذاشت. یکی از اهداف «فنخا» در هم کرد و جمع و استاندارد سازی اطلاعات مشوش، پراکنده و ناهمگونی بود که با زحمت و رنج بسیار در طول حدود نود سال توسط فهرست نگاران سخت کوش و فاضل تهیه و در لابه لای فهرست ها ثبت شده بود و به جهت پراکندگی و ... امکان انتقال آن به مدار تحقیق سخت و بعضاً ناممکن بود. در «فنخا» تلاش شده است از همه اطلاعات مهم فراهم آمده، در جای خود و به صورت شکل یافته استفاده شود و با بهره گرفتن از روش های نوین تجربه شده، راه های رسیدن به آنها تسهیل گردد. چون بسیاری از اطلاعات حاشیه ای نسخه ها هنگامی کاربرد پیدا می کند که با اطلاعات مشابه آن مرتبط شود و در غیر آن صورت، ممکن است ارزش چندانی نداشته باشد.

اطلاعات بسیار مفید و ارزشمندی در لابه لای کار فهرست نگاران ایران دیده می شود که از این جهت نیز کار آنها نسبت به بسیاری از فهرست نگاران دیگر کشورها متمایز است. ولی سوگمندانه به دلایل گوناگون حاصل این رنج سنگین و سخت و این همه اطلاعات بکر و مستند، چندان به کار پژوهشگران نیامده است. به یاد دارم در طول این سالیان دراز یک فهرست (که چاپ همه آنها با شمارگان بسیار محدود بوده) به چاپ دوم رسیده باشد. «فنخا» باز تولید فنی و استاندارد تلاش فهرست نگاران ایران است همراه با افزودن اطلاعاتی دیگر و شکل دهی مناسب، تا زحمت آنها را در مدار تحقیق قرار دهد و مجموعه آن را به نمایشی هویت بخش و افتخار آفرین برای نسل امروز و فردای ایران تبدیل نماید.

البته تصور نشود که این کار، یک درهم کرد صرف و کم زحمت است. آنهایی که دستی بر آتش دارند می دانند سر و سامان دادن به این حجم عظیم از اطلاعات مغشوش چه کار سترگی را می طلبد. زمان بیش از 13 ساله ای که صرف آماده سازی و شکل دهی، تصحیح و استانداردسازی آن شده گویای کاری است که در پس این مجموعه قرار دارد. که اگر لطف خداوند و همکاری و شکیبایی همکارانم نبود امکان به پایان بردن آن محال می نمود. خوب به یاد دارم که مؤسساتی با امکانات گسترده - در قبل و بعد از انقلاب به آن مبادرت کردند و پس از چند سال تلاش و هزینه بسیار متوقف شدند.

بررسی های اولیه نشان می دهد که این مجموعه به حدود چهل جلد خواهد رسید که چندین مجلد آن اختصاص

به نمایه های ده گانه (و یا احتمالاً دوازده گانه) دارد که برای آن طراحی شده است. این نمایه ها عبارت است از: نمایه مؤلفان (که اطلاعات و شمایی ویژه دارد)، نمایه کاتبان، نمایه واقفان، نمایه موضوعی، نمایه محل تالیف، نمایه محل کتابت، نمایه اعلام نمایه اماکن، نمایه کتاب های به خط مؤلف و نمایه اهداء شونندگان. دو نمایه دیگر که عبارت است از نمایه مهرها و نمایه کتاب های فارسی و عربی و ترکی و غیره احتمالاً بدان افزوده خواهد شد.

به هر صورت در تلاشیم که آنچه از اطلاعات در این مجموعه عظیم قرار می گیرد، به گونه ای رافع نیاز بخشی از پژوهشگران باشد و با راهنمای مناسب، رسیدن به آن اطلاعات تسهیل گردد.

مداخل رسیدن به اطلاعات «فنخا» در نمایه ها به جهت محدودیت های کار چاپی منحصر در نام کتاب و چند گزینه است، در صورتی که اطلاعات موجود درباره نسخه های خطی به حدود 60 گزینه می رسد که هر کدام می تواند اطلاعات خاصی را در اختیار پژوهشگر قرار دهد که دست یابی و جمع آوری آن، به صورت عادی بسیار زمان بر و بعضاً غیر ممکن است. این کارآیی ها نیازمند استفاده از رایانه بود که نسبت به کار چاپی، محدودیت کمتری دارد. این کار نیز همراه با آماده سازی اطلاعات فهرستگان انجام شد و با دورنمایی گسترده تر با عنوان «بانک اطلاعات نسخه های خطی جهان اسلام» پی گرفته شد که به نظر من اکنون یکی از کارآمدترین بانک های اطلاعات علمی است که می تواند فراتر از «فنخا»، نیازهای بسیار دیگری را پاسخگو باشد و زمینه های بکری را جهت پژوهش در اختیار محققان قرار خواهد داد. این «بانک اطلاعات» نسبت به نسخه های ایران، روز آمد است و کار آماده سازی و ورود اطلاعات نسخه های دیگر کشورها را در دست کار دارد و حجم فعلی اطلاعات آن 000/410

نسخه (حدود 80/000 نسخه مربوط به دیگر کشورها) است که مرتب در حال افزایش و ویرایش است. این بانک در سائیتی که با آدرس www.mssdb.com تعریف شده است، در دسترس محققان است. با وجود این، کار چاپی دارای امتیازاتی است که نمی توان همه را در کار الکترونیکی جبران کرد، علاوه بر این، نمایش عظمت و حجم کار، جز با اثر مکتوب امکان پذیر نیست.

فهرست نگاری در ایران

فهرست نگاری نسخه های خطی در ایران دارای قدمتی حدود 90 ساله است و اولین فهرست های ایران که 3 جلد نخستین فهرست کتابخانه آستان قدس رضوی، کار فهرست نگاران پیشتاز ایران آقایان افسر، شیخ محمد خالصی مرتضی قلیخان نائینی، حاج عماد المحققین واعظ تهرانی معروف به عماد فهرستی، میرزا علی اکبر شهیدی ثقه الاسلام و اوکتائی و جلد اول فهرست کتابخانه مجلس شورای اسلامی است به سال 1305 شمسی باز می گردد. پس از آن حدود 500 جلد فهرست در ایران نشر یافته که از جهت تعداد، ایران را در جایگاه پرکارترین کشورها از جهت فهرست نگاری می نشانند. حجم انبوه دست نویس ها در ایران زمینه ای بسیار غنی در اختیار علاقمندان به این رشته قرار داد تا بتوانند با معرفی آن، پیشینه پر برگ و بار این ملت را معرفی کنند. در طول سالیان دراز تاریخ

فهرست نگاری ایران، مجموعه ای - گرچه به نام فهرست - در ایران پدید آمد که اطلاعات بسیار متنوعی از قبیل کتاب شناسی، نسخه شناسی، تحلیل و نقادی کتاب ها، تراجم و شرح حال مؤلفان و بعضاً کاتبان و حتی اطلاعات ریز و درشت بسیاری از علوم و فنون مختلف را در خود گنجانیده است و در واقع دایره المعارفی را می ماند که نام فهرست به خود گرفته است و بعضاً اظهار نظرهای بسیار عالمانه ای را در ضمن خود دارد، گرچه برخی این چنین فهرست نوشتن را نقص و نوعی اختلاط و درهم آمیختگی غیر ضرور می پندارند. این روند البته چندان دوام نیاورد و به مرور فهرست های نسخه های خطی ایران، به طرف فهرست صرف شدن حرکت کرد و امروز فهرست های ایران بیشتر در همین چهار چوب در حرکت اند تا پرداختن به اطلاعات حاشیه ای و یا اظهارات مربوط یا نامربوط آنچه از یک فهرست نگار خبره انتظار می رود در مرحله اول، شناخت صحیح نام اثر و نام مؤلف آن است و می توان گفت 70٪ کار اصلی و بسیار مهم او در این مرحله است و فقط 30٪ به دیگر خصوصیات نسخه باز می گردد. تفاوت میان یک فهرست نگار فاضل و خبره با فهرست نگار غیر متخصص در صحت و خطای او در این مرحله از کار است. علاوه بر این، لازم است فهرست نگار جهت مستند کردن تشخیص خود، ابتدا و انتهای نسخه را دقیق و به مقدار لازم و با جدا کردن دقیق متن مؤلف از متن احتمالی کاتبان، متذکر شود، چرا که در غیر این صورت، ابداً نمی توان به اظهار نظر وی اعتماد کرد. اشتباهاتی که حتی برخی از فهرست نگاران بنام و آن هم نسبت به کتاب های معروف مرتکب شده اند، اندکی نیست و در «فنخا» به برخی از آنها حتماً بر خواهید خورد؛ لذا لازم است فهرست نگار حتی نسبت به کتاب های معروف، از ثبت آغاز و انجام نسخه غفلت نکند.

با انبوه شدن اطلاعات نسخه های خطی، بهره برداری از آنها دچار مشکل می شود و باید برای زودیابی اطلاعات، تغییراتی در شکل کار فهرست نگاران روی دهد تا اطلاعات به زحمت فراهم آمده با سرعت و دقت در مدار کار پژوهشگران قرار گیرد. از این روی تعیین اصول کار و رعایت استانداردها در تنظیم فهرست بسیار اساسی و مهم است. ناهماهنگی و عدم رعایت اصول کار و اعمال سلیق خودساخته یا اصرار بر روش های قدیمی، نتیجه ای جز کم بهره شدن زحمت فهرست نگار را در پی نخواهد داشت. ما در این فهرستگان تلاش کرده ایم تا مداخل اصلی فهرست را به یک دستی و اجمالاً قاعده مندی نزدیک کنیم و با توجه به این که حجم بسیار زیادی از اطلاعات در آن گنجانیده شده، انتظار داریم فهرست نگاران محترم با رعایت قواعد در تنظیم اطلاعات جدید، متخصصان اطلاع رسانی را در اشاعه سامان یافته و کم خطا تر آن یاری کنند.

اگر این کار بیش از یک دهه زمان به خود اختصاص داد، از این روی بود که اطلاعات عرضه شده بسیار ناهماهنگ و مغشوش بود و با همه تلاشی که صورت گرفت هنوز بسیاری از آن نواقص باقی است و باید به مرور سامان پیدا کند. روشمند شدن فهرست نگاری، هم زمان کمتری را در تجمیع و کنار هم نشانی خواهد گرفت و هم خطای کمتری را در ساماندهی کار موجب خواهد شد. واقعیت آن است که ذخایر موجود در کشور برای جامعه علمی، منبعی پر مایه و برای ملت ایران پیشینه ای افتخار آمیز است و وظیفه فهرست نگاران و متخصصان اطلاع رسانی تبدیل

این گنجینه عظیم به بنایی چشم نواز و دلپذیر است تا کارآیی و اثربخشی خود را پیدا کند. عرضه ناهماهنگ، مغشوش و پراکنده، ارزش و اعتبار این میراث عظیم را کاهش خواهد داد.

سهم فهرست نگاران

در طول سابقه فهرست نگاری در ایران حدود یکصد نفر در معرفی میراث مکتوب ایران ایفای نقش کرده اند و البته سهم آنها در معرفی این آثار یکسان نبوده است. عده ای به تمام معنی فهرست نگار بوده و بیشتر تلاش علمی خود را به این حوزه اختصاص داده اند و عده ای در برهه ای از کار خود بدان پرداخته اند و عده ای اجمالاً از سر تفنن تعدادی نسخه خطی را شناسانده اند. در نظر داشتیم به پاس زحمات و خدمات ایشان، سهم آنها را در «فنخا» معلوم و تعداد عناوین شناسانده شده از آنها را تعیین کنم ولی به دلایلی از آن صرف نظر کردم و فقط به این نکته اشاره می کنم که در میان همه فهرست نگاران ایران سهم مرحوم استاد محمد تقی دانش پژوه چه از جهت تعداد و چه از جهت کیفیت بسیار برجسته و پرمایه است و به حق می توان او را «پدر فهرست نویسی» نسخه های خطی ایران نامید. سهم او در این فهرستگان، معرفی حدود 77000 عنوان نسخه است و با نفر دوم که سید احمد حسینی اشکوری است تفاوتی حدود 3 برابر دارد. لازم به ذکر است که این تعداد فقط مربوط به نسخه های خطی و عکسی موجود در داخل است و اگر نسخه های معرفی شده از دیگر کشورها را بدان بیافزاییم حدود 90 هزار عنوان را در بر خواهد گرفت که آماری به یادماندنی و شاید از جهتی دست نیافتنی باشد؛ نامش جاودانه باد و روحش قرین رحمت الهی.

از میان برجستگان و پیشکسوتانی همچون ایرج افشار، عبدالحسین حائری، ابن یوسف شیرازی، سعید نفیسی، احمد گلچین معانی، احمد منزوی، علی نقی منزوی، عبدالله انوار، آقا عزیز طباطبائی، سید احمد اشکوری و ... که عمر خود را در راه معرفی میراث مکتوب این مرز و بوم نهاده اند و نام خود را در معرفی فرهنگ اسلام و ایران جاودانه کرده اند، به آنان که به رحمت خدا رفته اند، درود می فرستیم و برای آنان که در قید حیات اند، سلامتی و عمری دراز همراه با توفیق بیشتر را آرزو می کنیم. شایسته است دست کم نام فهرست نگارانی را که در طول تاریخ فهرست نگاری ایران تلاش کرده و سهمی در این فهرستگان داشته اند به اختصار یاد کنم با این توضیح که اولاً از افرادی نام برده شده که از فهرست آنها در این مجموعه استفاده شده است بیا سهم و نقش آنها بسیار متفاوت است و ترتیب الفبایی فقط به منظور روشی برای ثبت نام آنها است نه تقدم و تأخر یا اهم و مهم. در هر صورت برای آنهایی که در این مسیر تلاش کرده اند و امروز در میان ما نیستند، رحمت و مغفرت و برای آنها که همچنان در تلاش اند توفیق و سلامت می طلبم.

- 1- آتابای، بدری
- 2- آصف فکرت، محمد
- 3- ابن یوسف شیرازی
- 4- اذکائی، پرویز
- 5- اردلان، علی
- 6- ارگانی بهبهانی، محمود
- 7- استادی، رضا
- 8- اشکوری، احمد
- 9- اشکوری، جعفر
- 10- اشکوری، صادق
- 11- اصغرزاده، اصغر
- 12- اصیلی، سوسن
- 13- اعتصامی، یوسف
- 14- افشار، ایرج
- 15- امینی، محمد حسین
- 16- انتظاری، رمضانعلی
- 17- انصاری، محمد باقر
- 18- انوار، عبدالله
- 19- انواری علمی
- 20- اوکتائی
- 21- ایزدپناه، حمید

- 22- برکت، محمد
- 23- بشری، جواد
- 24- بینش، تقی
- 25- بهروزی، علینقی
- 26- بیانی، مهدی
- 27- بیگ باباپور، یوسف
- 28- ترابیان، محمد
- 29- توفیق
- 30- حائری، عبدالحسین
- 31- حائری، محمد علی
- 32- حافظیان بابلی، ابوالفضل
- 33- حاکمی، اسماعیل
- 34- حجتی، محمد باقر
- 35- حسن زاده، حسن
- 36- حسینی، احمد
- 37- حضرتی، صادق
- 38- حکیم، محمد حسین
- 39- خانی پور، رضا
- 40- دانش پڑوه، محمد تقی
- 41- درایتی، مصطفی
- 42- دیباجی، ابراهیم

- 43- ذكاء، يحيى
- 44- راستكار، فخرى
- 45- روشن، محمد
- 46- روضاتى، محمد على
- 47- رياضى، محمد رضا
- 48- زادهوش، محمد رضا
- 49- سالارى، عليرضا
- 50- سماوى حائرى، محمد
- 51- سندنجى، سلطان حسين
- 52- سيد يونسى، مير ودود
- 53- شاكرى، رمضانعلى
- 54- شريعتى، مهدى
- 55- شكر اللهى، احسان الله
- 56- شكور، على اكبر
- 57- شيروانى، محمد
- 58- صدر هاشمى، محمد
- 59- صدرائى خوئى، على
- 60- ضميرى، اميره
- 61- طاهرى، شهاب
- 62- طباطبائى، عبدالعزيز
- 63- طباطبائى، محمد (منصور)

64- طيار مراغى، محمود

65- عاطفى، حسن

66- عراقى، آقامجتبى

67- عرفانيان، غلامعلى

68- عظيمى، حبيب الله

ص: 24

69- غلامی مقدم، براتعلی

70- فاضل، محمود

71- فاضل قائینی، علی

72- فاضل هاشمی، محمد رضا

73- فرزانه پور، غلامرضا

74- فرشچی، معصومه

75- فقیری، محمد صادق

76- فقیه امامی، احمد

77- قاسمی، رحیم

78- گلچین معانی، احمد

79- مایل هروی، نجیب

80- منقی، حسین

81- محقق، مهدی

82- مختاری، رضا

83- مدرسی طباطبائی

84- مدیر شانه چی، کاظم

85- مرعشی نجفی، محمود

86- معیری، زهره

87- مقصود، جواد

88- مقصود، رضا

89- منزوی، احمد

90- منزوی، علینقی

91- موسوی، میر محمود

92- ناطقی، علی اوسط

93- نظری، محمود

94- نفیسی، سعید

95- نقیسی، حسن

96- نورانی، عبدالله

97- وفادار مرادی، محمد

98- ولائی، مهدی

98- مقصود، رضا

99- هاشم پور سبحانی، توفیق

100- هدایت، محمد علی

ص: 25

توضیحات کلی در باره «فنخا»

اطلاعات این مجموعه به دو بخش کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی تقسیم می‌شود که پس از چند توضیح کلی، تحت همین دو عنوان به ترتیب گزارش می‌شود.

1- محدوده کار: شامل کلیه آثار خطی که اصل نسخه با عکس آن در داخل ایران موجود است و اطلاعاتی از آن (حتی بسیار مختصر و ناقص) تا نیمه اول سال 1390 شمسی / 1431 قمری / 2011 میلادی منتشر شده یا به نحوی در اختیار ما قرار گرفته است.

2- تلاش آن بوده است که حداکثر اطلاعات ممکن در کشور جمع‌آوری و در «فنخا» از آن استفاده شود. به جز فهرست‌های منتشر شده یا اطلاعاتی که از نسخه‌های خطی ایران در مجلات یا برخی ویژه‌نامه‌ها منتشر شده و ما از آنها استفاده کرده‌ایم، یا تک‌نگاری‌هایی که در قسمتی از آن به معرفی نسخه‌ها پرداخته‌اند، قسمتی از اطلاعات موجود در «فنخا» از سیاهه‌های اولیه یا با استفاده از اطلاعات اولیه رایانه کتاب‌خانه‌ها تهیه شده است یا اطلاعاتی است که توسط مؤسسه فرهنگی پژوهشی الجواد فهرست شده ولی هنوز فهرست آن منتشر نشده است که بخشی از آن با همکاری کتابخانه مجلس شورای اسلامی چاپ شده است. لذا ضمن تشکر از این مراکز بالاخص مسؤولان محترم کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی که اطلاعات موجود در رایانه خود را در اختیار ما نهادند و مسؤولان محترم کتابخانه مجلس شورای اسلامی که امکان دسترسی به اطلاعات موجود در دفتر ثبت نسخه‌های خطی خود را میسر ساختند، باید اشاره کنم که اطلاعات موجود در «فنخا» به مراتب بیش از اطلاعات نشریافته در کشور است.

3- به جهت حداکثر صرفه‌جویی و حداکثر بهره‌برداری، رموزی در «فنخا» به کار رفته است که در بخش معرفی رموز توضیح داده شده است.

کتاب‌شناسی

4- نام رساله و کتاب یکی از مهمترین مداخل است. آنچه در فهرست‌ها ثبت شده بسیار ناهماهنگ، متفاوت و بعضاً مغلوط است. برخی از نام‌ها نه آن است که مؤلف بر آن نهاده، بلکه نامی حدسی است که کاتب و یا فهرست‌نگار بدان داده‌اند. از این رو، بسیار پیش آمده که یک اثر با چندین نام در فهرس ثبت شده و کوچکترین اشاره‌ای به همانندی آنها نشده است یا این که خود مؤلف به دلایلی از اثر خود با چند نام یاد کرده و همین باعث شده که یک اثر به چندین نام در فهرست‌ها آمده باشد و در عین حال اشاره به همانند بودن آن نشده باشد یا این که نام اثری به دلیل ناقص بودن نسخه یا دلیل دیگری برای فهرست‌نگار معلوم نشده باشد و فهرست‌نگار با استفاده از قراین، نامی برای آن برگزیده باشد، در صورتی که اثر دارای نام مشخص بوده است و ... نتیجه آن که ما با اطلاعات پراکنده و بعضاً غیرقابل اعتمادی روبه‌رو بودیم که لازم بود راهی

برای کاستن از تفرق و اشتباه آن پیدا کنیم، کاری که با صرف وقت بسیار و تلاش مستمر انجام شد. مهمترین ابزار ما تطبیق آغاز یا انجام نسخه بود، گرچه قراین دیگری را نیز به کار بستیم تا ثبت نام کتاب اجمالاً دقیق تر آورده شود. باید اذعان کنم که تجربه تطبیق نشان داد که به فهرستی که آغاز و انجام نسخه را ثبت نکند ابداً نمی توان اعتماد کرد و خطاهایی رخ داده است که فقط با تطبیق آغاز یا انجام می توان فهمید.

در تقدم و تأخر و یا ترجیح نامی بر نام دیگر، شاید در مواردی دقت لازم را به کار نبسته باشیم ولی تلاش کردیم تا اثری را به چند نام و در چند جا معرفی نکنیم. البته این کار بیشتر در مورد نسخه هایی انجام شد که دارای آغاز و انجام بوده اند ولی درباره دیگر نسخه ها دچار محدودیت بوده ایم. در تطبیق آغاز و انجام، چه بسیار نسخه های مجهولی که شناخته شد و چه بسیار نسخه های غلط معرفی شده ای که اصلاح شد و چه بسیار نسخه هایی که گرچه نام مؤلف آن معلوم نبود، ولی در یکجا و کنار هم چیده شد تا امکان بررسی های بعدی را آسان تر کند. در مورد آثاری که دارای چند اسم بوده اند یا به چند نام در فهرس ثبت شده اند، یک نام را در ابتدا قرار دادیم و بقیه نامها در دنباله نام کتاب آمده و با علامت «)» از یکدیگر جدا شده اند؛ نام های دیگر در جای الفبایی آن، به نام اول ارجاع داده شده اند. همان گونه که متذکر شدم در انتخاب نام اول، وسواس چندانی به کار نرفته است.

در انتخاب نام کتاب تصرفات مختصر دیگری نیز انجام شده است که به آنها اشاره می شود:

1-4-4- کلیه آثاری که با نام های «مثنوی»، «رباعی»، «چند بیتی»، «شعر»، «قصیده»، «قصاید» و نام های مشابه بوده است، در صورتی که نام مؤلف آن معلوم بوده، تحت عنوان «دیوان» آمده است و اگر مؤلف آن نامعلوم بوده، تحت عنوان «اشعار» آمده است.

2-4-4- این قاعده فقط در مورد عناوینی که معروف است، رعایت نشده و به همان نام در فهرست آمده است: مثل رباعیات خیام یا رباعیات بابا طاهر یا قصیده بانت سعادت یا قصیده برده و ...

3-4-4- عناوینی چون «رساله در ...» و یا «کتاب ... در ابتدای نام کتاب، یا حذف شده یا در انتهای نام داخل () قرار داده شده است. بنابراین چنین آثاری را منهای این کلمات باید جستجو کرد.

4-4-4- این قاعده در مورد کلماتی چون «مختصر»، «منتخب» «ترجمه» نیز به کار رفته است. در این موارد نام اصلی اثر ابتدا آمده و کلمه ترجمه یا مختصر یا منتخب در آخر نام کتاب و داخل () آورده شده است. لازم به ذکر است این رویه در مورد کتاب هایی اعمال شده که مترجم یا مختصر کننده یا انتخاب کننده، نام مشخص دیگری به اثر نداده باشد. به عنوان مثال مختصر تحفه الابرار به «تحفه الابرار (مختصر)» تغییر یافته است.

5-4-4- منظومه هایی که دارای نام مشخص بوده اند، تحت همان نام آمده است.

4-6 - آثاری که ابتدای آن کلمه منظوم و یا منظومه بوده، مثل «منظومه ای در منطق»، بدین شکل تغییر یافته: «منطق منظوم» یا «المنطق (منظومه)».

4-7 - عباراتی که در ابتدای نام کتاب آمده و معنایی جهت راهنمایی ندارد مثل «قسمتی درباره ربا» و مانند اینها، به عنوان «ربا» تغییر یافته و عبارت حذف شده در قسمت مباحث افزوده شده است. لازم به ذکر است که این رویه بیشتر در مورد کتاب هایی پیش آمده که نام ذکر شده، از طرف فهرست نگار بدان داده شده و نام اصلی کتاب نمی باشد.

4-8 - کلیه رساله های حدیثی که نام خاصی نداشته و فهرست نگاران نام های ناهماهنگ و مختلفی بدان داده اند، همگی تحت عنوان «احادیث» آمده است.

4-9 - در مورد کتاب ها و رساله هایی که محتوی دعا بوده اند و اکثراً فاقد مؤلف اند و با نام های بسیار متفاوت و ناهمگون ثبت شده اند، همگی تحت عنوان «ادعیه» آمده اند، جز کتاب هایی که دارای نام مشخص بوده اند که تحت همان عنوان آمده است.

4-10 - چون تمامی محتوای مجموعه ها تفکیک شده و جدا جدا در فهرستگان آورده شده است، بنابراین مجدداً تحت عنوان «مجموعه» نخواهد آمد. جز در مورد مجموعه هایی که چند رساله از یک مؤلف را در خود جای داده است که این مجموعه ها تحت عنوان «رسائل» و در جای الفبایی خود آمده است.

4-11 - عنوان نسخه هایی که با نام «مجموعه» در فهرست ها آمده اند ولی محتوای آنها نشان می دهد که شامل رساله های جدا و قابل تفکیک نیستند، به «جنگ» تغییر یافته است. برعکس آن، عنوان نسخه هایی که نام «جنگ» بدانها داده شده است، ولی رساله های جدا جدا و قابل تفکیک دارند، به «مجموعه» تغییر یافته و کلیه رساله های آنها جدا جدا در «فنخا» معرفی شده است.

4-12 - عناوینی چون «پراکنده ها»، «گوناگون» و ... همگی تحت عنوان «متفرقات» آمده است.

4-13 - عناوینی چون «بیاض» یا «جنگ» گرچه از جهاتی همپوشانی دارند ولی برای این دو عنوان به نظر فهرست نگار اعتماد کردیم و هر چه در فهرست آورده اند، در «فنخا» نیز گنجانیده ایم.

4-14 - در مورد کتاب های عربی که نام کتاب با الف و لام اضافی آمده، در ردیف الفبایی، الف و لام اول کلمه لحاظ نشده و حروف بعد از الف و لام ملاک ترتیب الفبایی بوده است. این رویه در مورد کلیه کلمات عربی موجود در عنوان کتاب رعایت شده است. به عنوان مثال: المنطق، در حرف میم آمده است و کلمه آداب نکاح» و «آداب النکاح» علی رغم تفاوت نوشتاری در کلمه دوم، در دو جا ثبت نشده اند. بنابراین

مراجعه کننده محترم باید به این تفاوت ها توجه کند و عبارات عربی در نام کتاب را منهای الف و لام زاید دنبال کند و جستجوی خود را تا یافتن نام کامل اثر دنبال نماید. ضمناً این قاعده در مورد ارجاعات نیز اعمال شده است.

15-4 - در سیستم ارجاعات مهمترین کار، ارجاع نام دیگر کتاب به نام انتخاب شده است که حداکثر تلاش در این خصوص صورت گرفته است. در برخی کتاب ها یا رساله ها، ارجاعاتی جهت راهنمایی صورت گرفته با این که نام دیگر یک اثر محسوب نمی شود. ولی بدان جهت که در راهنمایی مراجعه کننده مهم تشخیص داده شد، از آن استفاده شده است.

5- بعد از نام و نام های دیگر کتاب، و در همان ردیف، موضوع و زبان اثر آمده است و با علامت / از هم جدا شده است. در ثبت موضوع گرچه مفیدتر آن بود که ثبت موضوع، دقیق تر و جزئی تر باشد، ولی به دلیل عدم رعایت این مطلب از جانب تمامی فهرست نگاران و عدم امکان دسترسی کامل ما به نسخه های ما نیز از موضوعات کلی استفاده کردیم.

6- در خط بعد آوانگاری لاتین نام کتاب آمده است. گرچه این کار مخالفان و موافقانی داشت و برای ما نیز تنگناها و مشکلاتی پدید آورد ولی در مجموع، بودن آن را ترجیح دادم. در آوانگاری لاتین علائم برای عبارات عربی و فارسی متفاوت است و لذا فهرست جایگزین کلمات عربی و فارسی پیش از همین مقدمه توضیح داده شده که باید برای تلفظ صحیح به آن مراجعه کرد.

7- دومین مدخل بسیار مهم نام مؤلف است که در این مدخل چند کار اساسی در «فنخا» دنبال شده است که به آن اشاره می شود

1-7 - یکسان سازی و تلاش برای ثبت هماهنگ نام مؤلفان ضرورتی است که مدتهاست متخصصان اطلاع رسانی در کشور برای آن تلاش کرده اند تا از ناهماهنگ نویسی بکاهند و راه را برای طبقه بندی کار آمد اطلاعات - بدون ریزش و اختلاط - فراهم سازند. نام نویسنده امروز در طبقه بندی اطلاعات مهمترین مدخل است و سرشناسه قرار می گیرد گرچه در گذشته نام اثر، بیش از نام نویسنده مورد توجه بوده است و به نظر نمی رسد با تحولات پیش آمده در تولید علم، این گذشته تکرار شود و اثری بتواند بیش از مؤلف آن شهرت پیدا کند. شاید تعمیم این رویه، که در مورد کتاب های چاپی بیشتر معمول است، به نسخه های خطی چندان درست نباشد. از این رو، ما در «فنخا» نام کتاب را اصل قرار داده ایم ولی همان وسواس را درباره نام نویسنده نیز به کار بردیم تا رسیدن به اطلاعات از طریق نام نویسنده نیز بدون اختلاط صورت گیرد. اولین اثر مورد استفاده در مورد نام مؤلفان، کتاب «مستند مشاهیر» کار کتابخانه ملی ایران بود. به نظر ما این کار می تواند مبنا باشد، گرچه

فهرست نگاران نسخه های خطی کمتر از آن استفاده کرده اند. مبنا قرار دادن «مستند مشاهیر» به معنای عدم وجود نقص در این کار نیست و ما تلاش نموده ایم با رعایت اصول کار، برخی از نواقص آن کاسته شود. این کار گرچه زمان بسیاری را به خود اختصاص داد ولی تمامی آثار خطی ایران به یک روش مشخص و نسبتاً استاندارد در آمد. امیدوارم فهرست نگاران محترم و معزز با رعایت اصول به کار رفته در این فهرستگان، روش هماهنگ تری را در تدوین فهرست های آینده دنبال نمایند تا زحمت آنها کاربردهای بهتری داشته باشد.

2-7- برای تدوین و مستند کردن نام مؤلفان، ابتدا تمامی اطلاعات درج شده در مستند مشاهیر ثبت و در رایانه ذخیره شد و پس از آن با استفاده از تراجم و اطلاعات موجود در فهرست ها به تکمیل آن پرداخته شد و اشتباهات احتمالی مرتفع گردید و بعضاً نام مستند شده در مستند مشاهیر تغییر یافت و نام های مستند نشده - که اندک هم نبود - به آن افزوده شد و البته در این کار همان قواعد به کار گرفته شده در مستند مشاهیر رعایت شد. در ادامه برای فراهم آوردن یک بانک جامع تر مؤلفان، اطلاعات بیشتری به صورت مستند آماده و در سیستم ثبت گردید تا در مراحل بعدی کار استفاده شود؛ همچون مذهب مؤلف به صورت سامان یافته، جنسیت، تخصص ها و جهت فکری او و اطلاعات دیگری که ممکن بود در بهره دهی بیشتر به کار آید. به مرور ما دارای یک بانک اطلاعات نسبتاً کار آمد از مؤلفان شدیم که توانمندی ویژه ای در تنظیم و استخراج مطالب دارد و با ضمیمه شدن به بانک اطلاعات نسخه های خطی جهان اسلام، امکان تنظیم و تدوین گزارش های بسیار متنوعی را فراهم نمود؛ به عنوان مثال تفکیک آثار شیعه، اسماعیلیه، زیدیه، سنی با تفکیک مذاهب چهارگانه و غیر آن؛ امکان گزارش از تألیفات در قرن خاص، امکان گزارش گیری از آثار عارفان، فیلسوفان، متکلمان، ریاضیدان ها، شعرا، موسیقیدان ها، پزشکان، فقیهان و دیگر تخصص های موجود و

3-7- در مستند نمودن نام مؤلف، همان روش مستند مشاهیر دنبال شده و در مورد تاریخ وفات و تولد مؤلف، سال هجری قمری مبنا قرار گرفته است، چون کاربرد بیشتری در مورد مؤلفان نسخه های خطی دارد.

4-7- تلاش شد حتی المقدور سال تولد و وفات مؤلف استخراج و ثبت شود و در صورت نامعلوم بودن، قرن زندگی مؤلف را تعیین کنیم که البته درباره همه مؤلفان موفق نشدیم ولی اطلاعات بسیاری از مؤلفان را کامل کردیم.

تاریخ سمت راست خط تیره «-» سال تولد و تاریخ سمت چپ خط تیره سال وفات مؤلف است و علامت «ق»، «ش»، «م»، «قم»، «ق» ه. « بعد از تاریخ، به ترتیب سال قمری، سال شمسی، سال میلادی، قبل از میلاد و قبل از هجرت است.

5-7- برخی از سال های تولد و یا وفات مورد اختلاف است که علامت سؤال (?) قبل از سال تولد یا وفات نشان

اختلاف در سال می باشد.

6-7- در مورد نام مؤلف، پس از نام خانوادگی یا لقب او (در صورت وجود)، بعد از یک ویرگول (،) فقط نام مؤلف و نام پدر او آمده است.

7-7- اگر نسبت اثری به مؤلف محتمل یا مورد شبهه و اختلاف باشد، قبل از نام مؤلف علامت سؤال (?) آمده است و این علامت در ابتدای نام مؤلف به معنای منسوب بودن اثر به مؤلف است.

8-7- نام مؤلف در تمامی آثار معرفی شده از او در این فهرستگان، یکسان ثبت شده و از این جهت منحصر به فرد است، گرچه هنوز دچار کمبودها و مشکلاتی است که به مرور باید مرتفع کرد.

9-7- در مورد برخی از نام ها، نام مشهور شده او را به نام واقعی مؤلف ترجیح دادیم چون آن را زودیاب تر از نام واقعی او دانستیم همانند «شهید ثانی»، «شهید اول»، «شیخ بهائی»، «صاحب معالم» و «صاحب جواهر» که شاید نام واقعی آنها برای بسیاری از افراد غریب و نا آشنا باشد. البته در نمایه مؤلفان «فنخا»، تمامی اسامی دیگر مؤلف را که در منابع و فهرس آمده با ارجاع کامل به نام مستند شده برگردانیده و راهنمای کاملی برای آن در نظر گرفته ایم.

8- پس از نام مؤلف، آوانگاری لاتین آن همراه با تبدیل تاریخ تولد و وفات به سال میلادی آورده شده است.

لازم به ذکر است علامت های به کار رفته در آوانگاری برای اسامی مؤلف، همگی بر اساس جایگزین فارسی است.

9- از کارهای دیگر، ثبت وابستگی اثر به اثری دیگر است. این کار بیشتر در مورد حاشیه ها، شرح ها، تعلیقه های ترجمه های منتخب ها، مختصرها و ... صورت گرفته است. در این موارد بعد از عبارت «وابسته به:» نام کتاب به صورت کامل و همان گونه که در این «فهرستگان» ثبت شده، همراه با نام مؤلف آن، همراه با تاریخ تولد و وفات او آمده است و می توان آن را به راحتی در جای الفبایی آن در «فنخا» پیدا کرد. البته ثبت این وابستگی در صورتی است که نسخه ای از اثر اصلی در ایران موجود باشد. از این جهت این فهرست منحصر به فرد است.

10- در سطر بعدی، اگر مؤلف کتاب را برای کسی نوشته یا به کسی اهداء نموده باشد با عنوان «اهدا به:» تذکر داده شده است.

11- در سطر بعد اگر تاریخ تألیف اثر معلوم باشد یا محل تألیف آن مشخص باشد با عنوان «تاریخ تألیف» و «محل تألیف» گزارش شده است.

12- پس از آن گزارشی خلاصه از کتاب داده شده است. دست مایه اصلی ما در تهیه این کتاب شناسی ها گزارشی است که فهرست نگاران از محتوای اثر به دست داده اند. البته برخی از رساله ها یا کتاب ها چون هیچ گزارشی از آنها در فهرست ها موجود نبوده است و دسترسی ما نیز به اصل نسخه برای تهیه گزارش میسر نبود، فاقد کتاب شناسی اند. لازم به ذکر است که اگر گزارش فهرست نگاری را جامع و کامل یافتیم و از آن به عینه استفاده کردیم، در پایان گزارش نام گزارشگر را آورده ایم جز درباره برخی کتاب ها که فقط یک نسخه داشته است که با توجه به آدرس آخر نسخه و مشخص بودن گزارشگر، تکرار آن را ضروری ندانسته ایم.

13- تلاش شده یک آغاز و انجام کامل از اثر گزیده شود و نسخه ها با تطبیق با آن ارزیابی گردند. آغاز و انجام بعد از کتاب شناسی همان نمونه است تا کار تطبیق را تسهیل کند.

14- بعد از آن اطلاعات چاپ آمده که با استفاده از منابع گوناگون تهیه شده است. در ثبت اطلاعات چاپ به ذکر همه چاپ ها پرداختیم و فقط در پی آن بودیم که اگر اثری به چاپ رسیده تذکر داده شود. البته عدم وجود اطلاعات چاپ به معنای آن است که ما به اطلاعاتی درباره چاپ آن دست نیافته ایم، نه آنکه آن اثر حتماً چاپ نشده است.

15- پس از اطلاعات چاپ، مآخذ عمومی در میان [] آمده است.

16- اگر اثری دارای شرح، حاشیه، تعلیقه، ترجمه و ... باشد و از آن در ایران نسخه ای معرفی شده باشد تحت عنوان «شروح و حواشی» معرفی شده است که باید آن را برخی از شروح و حواشی دانست. شکل معرفی آن فقط با عنوان نام کتاب و مؤلف و تاریخ تولد و وفات اوست و به همان شکل نیز در «فنخا» و در جای الفبایی آن قابل یافتن است.

نسخه شناسی:

17- قبل از معرفی برخی نسخه ها از دو کلمه «همانند» و «غیر همانند» استفاده شده که مربوط به کتاب هایی است که فاقد نام مؤلف اند، ولی نام مشترکی دارند. آنجا که نسخه های معرفی شده از یک اثر باشند، از کلمه «همانند» استفاده شده بدان معنی که همه نسخه ها مربوط به یک اثر هستند؛ ولی اگر نسخه ها رساله های متفاوتی باشند که فقط نام مشترک دارند، از «غیر همانند» استفاده شده بدان معنی که نسخه های یکی نیستند.

18- بعد از مداخل کتاب شناسی، معرفی نسخه ها آغاز می شود که در ابتدای آن شماره ای است که از 1 آغاز می شود و تعداد نسخه های یک کتاب را نشان می دهد و اگر کتابی فقط دارای یک نسخه باشد، شماره ای در ابتدای آن قرار ندارد.

19- بعد از شماره، سه مدخل اساسی ثبت شده است که برای مشخص بودن با خطوط سیاه و در یک سطر چیده شده است: 1- نام شهری که نسخه در آن نگهداری می شود؛ 2- نام محلی که نسخه معرفی شده در آنجاست و عمده آنها کتابخانه های عمومی و خصوصی است. البته نام اکثر این مراکز خلاصه شده است و برای شناخت نام کامل آن به بخش توضیح رموز مراجعه نمایید؛ 3- شماره نسخه، یعنی شماره ای که نسخه را می توان با آن شماره در آن کتابخانه پیدا کرد. به عنوان مثال در عبارت «تهران - دانشگاه، شماره نسخه: 7191/11»، «تهران»، نام شهری است که کتابخانه در آن قرار دارد؛ «دانشگاه» به معنای کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، مکانی است که نسخه را نگهداری می کند؛ «شماره نسخه: ...» به معنای شماره ای است که به نسخه در کتابخانه مذکور داده شده است. بنابراین برای مراجعه به نسخه باید این شماره را در نظر گرفت. در ثبت شماره بازیابی نسخه اگر نسخه حاوی یک اثر باشد، شما یک شماره خواهید دید و اگر مجموعه ای باشد که در آن چند رساله قرار دارد، بعد از شماره اصلی نسخه، شماره ای قرار دارد که جای این رساله را در آن مجموعه نشان می دهد. مثلاً در نمونه بالا شماره 7191 شماره نسخه است و شماره 11 که بعد از خط مورب / قرار دارد نشان دهنده این است که این رساله یازدهمین رساله آن مجموعه می باشد. البته فقط در شماره کتابخانه گلپایگانی قم، تفاوتی دیده می شود که شماره ها را افزایش داده است. شماره این کتابخانه دارای سه قسمت است: دو شماره در ابتدا از سمت چپ که با خط مورب / از هم جدا شده است. این دو شماره مربوط به قفسه هاست که در کتابخانه شماره اول صورت و شماره بعد در مخرج قرار دارد. سپس بعد از خط تیره (-) شماره های دیگر قرار دارد که شماره نسخه محسوب می شود ولی برای یافتن نسخه دو شماره اول مورد نیاز است. البته اگر نسخه دارای چند رساله باشد بعد از شماره آخر با خط مورب (/) مشخص شده که نشان دهنده جای این رساله در آن مجموعه است.

20- بعد از اطلاعات اولیه نسخه، آغاز و انجام نسخه آمده است. در این قسمت اگر در فهرست، آغاز و انجام ثبت شده باشد، چنانچه آغاز و انجام نسخه با آغاز و انجام کتاب (نمونه) در ذیل کتاب شناسی، برابر باشد، عنوان آغاز و انجام: برابر» آمده است بدان معنی که این نسخه آغاز و انجامی هماهنگی با نمونه دارد. اگر فقط آغاز یا فقط انجام آن برابر نمونه بوده، در برابر همان کلمه «برابر» آورده شده و تفاوت دیگری به عینه ذکر شده است. عدم ذکر آغاز یا انجام به معنای آن است که نسخه در فهرست فاقد آغاز یا انجام یا هر دو بوده است.

21- در سطر بعد به ترتیب این اطلاعات آمده است: 1- اگر نسخه در فهرست ناشناس (فاقد نام مؤلف یا نامی مشخص برای کتاب) باشد و در «فنخا» شناخته شده باشد یا اگر تفاوتی در نام کتاب بین فهرست و «فنخا» وجود داشته باشد در این قسمت توضیح داده می شود، همچنین هر توضیحی که مربوط به تفاوت مأخذ اصلی با «فنخا» باشد در ابتدا آورده می شود. در دنبال آن مباحث نسخه آورده می شود، بدین معنا که اگر نسخه

بخشی از کتاب یا جلدی مشخص از کتاب های چندجلدی باشد، تذکر داده خواهد شد. در مورد نسخه های عکسی اطلاعات مربوط به نسخه اصل آنها در همان ابتدا خواهد آمد (تتها در مورد جلد اول نسخه های عکسی کتابخانه دائره المعارف بزرگ اسلامی اطلاعات نسخه اصل آورده نشده چرا که همه نسخه های این مجلد عکس هایی از نسخه های موجود در کتابخانه خصوصی اهدایی زين العابدين ابراهيمی می باشند). لذا این مطالب در تمامی نسخه ها موجود نیست فقط در اطلاعات نسخه هایی دیده می شود که نیازمند این توضیحات می باشند. 2- خط نسخه؛ 3- کاتب نسخه. اگر نسخه دارای نام کاتب باشد بعد از «کا:» آورده شده و اگر فاقد نام کاتب باشد کلمه «بی کا» آمده است یعنی بدون نام کاتب؛ اگر نسخه به خط مؤلف باشد عبارت «کاتب = مؤلف» آمده است بدان معنی که نسخه اصل و به خط مؤلف می باشد؛ 4- تاریخ کتابت نسخه: اگر تاریخ کتابت نسخه معلوم باشد با عنوان « تا:» تاریخ کتابت آورده شده است. در برخی نسخه ها تاریخ دقیق کتابت معلوم نیست و قرن آن (که معمولاً حدس فهرست نگار است) ذکر شده که ما نیز همان تاریخ را آورده ایم. در برخی نسخه ها نه تاریخ کتابت و نه قرن آن معلوم نشده ولی تاریخی در تملک ها، مهرها، یادداشت ها، رساله های دیگر آن مجموعه و ... ذکر شده که حداقل می رساند تاریخ کتابت نسخه همزمان یا قبل از آن تاریخ بوده است. در این موارد بعد از کلمه «تا:» عبارت «با تاریخ ...» را آورده ایم و این کلمه بدان معنی است که در نسخه چنین تاریخی آمده و تاریخ کتابت آن قبل از این تاریخ است؛ در صورت مشخص نبودن تاریخ کتابت نسخه، کلمه «بی تا» آمده است، به معنی بدون تاریخ کتابت؛ 5- اگر محل کتابت نسخه معلوم باشد بعد از کلمه «جا:» به معنی محل کتابت آورده شده و اگر معلوم نباشد، ذکری از آن نیامده است؛ 6- اگر نسخه افتادگی داشته باشد بعد از آن با کلمه «افتادگی:» در آغاز یا انجام یا وسط ذکر شده است؛ 7- بعد از آن توضیحات اضافی نسخه خواهد آمد که عبارت است از تصحیح، با عبارت: «مصحح»، دارای حاشیه یا تعلیقه، با عبارت: «محشی»، علامت بلاغ، مقابله و سماع، ذکر تملک ها و مهرها، اطلاعات وقف و اهدا، یادداشت های مفید و روشن، تزئینات، جدول، سرلوح ها، کتیبه ها و غیره، که تلاش شده است به صورت خلاصه گزارش شود. 6- نوع کاغذ؛ 7- مشخصات جلد (البته گاهی به صورت تلخیصی)، 8- تعداد برگ ها (با حرف «گ» بعد از عدد) یا صفحات (با حرف «ص» بعد از عدد)؛ 9- تعداد سطرها؛ 10- اندازه سطرها، داخل (؛)؛ 11- قطع؛ 12؛ اندازه صفحات. پس از آن در داخل قلاب [] نام مأخذی است که اطلاعات نسخه از آن نقل شده است. در نقل مأخذ اگر نام فهرست و نام مرکز نگهداری تقریباً همانند باشد، علامت «ف» قرار دارد که به معنای فهرست آن کتابخانه است و شماره یا شماره های بعد، شماره جلد و صفحه مأخذ می باشد. شکل کار در نشانی دهی مأخذ بدین گونه است که شماره اول از سمت چپ، شماره صفحه است و شماره بعد از خط تیره شماره جلد مأخذ است. اگر مأخذ چند جلدی باشد، مثلاً [ف: 2- 245] یعنی فهرست جلد دوم صفحه 245. اما در مورد مأخذی که نام آن متفاوت با نام محل نگهداری است، نام مأخذ به صورت اختصاری آمده است که برای شناخت نام کامل آن باید به قسمت توضیح رموز

چیدمان «فنخا»

شکل تنظیم و چیدمان کتاب ها و رساله ها در «فنخا» از قاعده خاصی پیروی می کند که به برخی از موارد مهم آن اشاره می شود:

1- فهرست بر اساس نام الفبایی کتاب ها و از حرف «آ» تا «ی» مرتب و چیده شده است.

2- در مرتب سازی نام کتاب هایی که عربی است و ابتدای آن با الف و لام زاید آغاز شده، الف و لام زاید، در مرتب سازی لحاظ نشده و حرف سوم آن به عنوان اولین حرف ملاک بوده است. این قاعده در مورد کلمات دوم و سوم و ... نیز رعایت شده است، به جز در مواردی خاص جهت کنار هم چیدن های ضروری. بنابراین باید کلمات را منهای الف و لام زائد اول آن در کلمات عربی در نظر گرفت.

3- کتاب هایی که دارای یک اسم اند ولی مؤلفان متفاوت دارند، همانند «آداب البحث»، جهت اعمال رویه ای مناسب، کتاب ها به ترتیب تاریخ وفات مؤلفان از اقدم به متأخر چیده شده اند تا سیری تاریخی از آن بحث را به خواننده منتقل نماید و برای این منظور اجمالاً دستکاری ها و یا خروج از قاعده مرتب سازی نیز به کار برده شده است.

4- کتاب های همانند که بدون نام مؤلف بوده است پس از کتاب های دارای مؤلف چیده شده است.

5- کتاب هایی که مؤلف آن معلوم بوده ولی سال یا قرن زندگیش به دست نیامده و دارای کتاب همنام بوده، معیار برای جاسازی آن، تاریخ قدیمی ترین نسخه آن بوده است.

6- در صورتی که کتاب، همنام و دارای مؤلف باشد و تاریخی برای مؤلف و نسخه آن ثبت نشده باشد، بعد از کتاب های دارای مؤلف و تاریخ چیده شده است.

7- در چیدن کتاب های همنام، زبان و موضوع اثر مد نظر قرار نگرفته است و آن آثار با هر زبان و موضوعی بوده، بر اساس زمان مؤلف آن مرتب شده است.

8- کتاب هایی که دارای چند نسخه بوده است، چینش نسخه ها بر اساس قدمت آنها مد نظر بوده است.

9- اگر در میان نسخه های یک کتاب، نسخه ای به خط مؤلف دانسته شده حتی اگر تاریخی برای آن در فهرست ثبت نشده باشد، آن نسخه ها عموماً مقدم آورده شده است.

10- رعایت چیدن نسخه ها بر اساس تقدم کتابتی، در مورد نسخه های پراکنده که ممکن است یک کتاب

هم نباشند رعایت شده است. مثلاً در مورد عناوین عامی چون «ادعیه» یا «احادیث» که تعداد بسیاری نسخه غیر همانند وجود دارد، چیدن نسخه ها بر اساس قدمت آنها می باشد.

تشکر

برای به سامان رسانیدن این مجموعه، در طول سالیان دراز مدیون افرادی بسیاری بوده ام از خانواده و نزدیکانم گرفته که می بایست کار 12 تا 14 ساعته مرا تحمل کنند و توقعات معمولی از من را نادیده بگیرند تا اساتید و دوستانم که در طول راه سخت و نفس گیر مرا همراهی کردند و مدد رساندند. از توجه و تشویق ها و گرگشایی های ویژه فرهنگیان شایسته ایران و اسلام باید تشکر کنم که با درایت و شناختی که در این حوزه داشتند و اهمیتی که به پایه های اصلی فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی می دادند، همواره بر ادامه کار و به سرانجام رسانی آن تأکید داشتند و برای من قوت قلبی تمام بودند.

از همکاران و دوستان صمیمی ام در مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد که سال های دراز با شکیبایی و کم توقعی مرا همراهی کردند تا این کار به سرانجام رسد، بالاخص از دوست گرامی و فاضلم حجه الاسلام و المسلمین عباسعلی علیزاده که از ابتدای تأسیس مؤسسه تا امروز زحمت مدیریت آن را به دوش کشیده است سپاسگزارم که اگر این همدلی نبود یا کار متوقف می شد یا سال های بسیار دیگر به طول می کشید و مرفرسوده می کرد. از فرزند فاضلم آقا مجتبی که مجدانه پدر را در سرانجام رسانی آن یاری کرد و رنج سنگین و پیرایش آن را به عهده گرفت و همچنین دخترم محبوبه که با علاقه و پشتکار همراهی پدر را ترجیح داد و به سنگ دست من تبدیل شد، سپاسگزارم.

در پایان باید از ریاست محترم سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران جناب آقای دکتر صلاحی که با روشن بینی و بلندنظری پیشنهاد چاپ این مجموعه را پذیرفت تشکر نمایم.

امید دارم کار عرضه شده مورد توجه عالمان و فرهیختگان قرار گیرد و با نقد و آشکار سازی کاستی های آن - که حتماً اندکی نیست مرا رهین منت خویش سازند تا در آینده مجموعه ای کم نقص تر داشته باشیم.

مشهد مقدس

دیماه 1390 شمسی

صفر 1433 ق

مصطفی درایتی

ص: 36

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

إنّ «الفهرس الموحد للمخطوطات الإيرانية» الذي يطلق عليه اختصاراً اسم «فنخا» هو فهرس عام، يحتوي كافة المعلومات التي نشرت حول المخطوطات الإيرانية من بدء الفهرسة في إيران عام 1344هـ . المصادف لعام 1926م و 1305هـ .. ش، حتى مؤتلف عام 1431هـ . المصادف لعام 2011م و 1390هـ .. ش، في فهرس أو مجموعات و مجلات أو كتابات متفرقة، أو ما وصل إلينا بنحو آخر. ويشمل هذا الفهرس معلومات حول المخطوطات المكتوبة أو المصورة (الفوتوغرافية) الموجودة في إيران فقط، ولا يشمل المخطوطات المكتوبة في البلدان الأخرى، أو المخطوطات التي يحتمل أنّها خرجت من إيران. وقد استخرجت هذه المعلومات ممّا يزيد على 500 فهرس مفصل أو مختصر، وصنّفت بترتيب جديد لتيسير الحصول على معلوماتها. وتبلغ المخطوطات المعروضة في هذه الموسوعة أكثر من 320000 عنوان، كما أنّ هناك كثيراً من المخطوطات في إيران لازالت مغمورة ومجهولة، ولم يصدر فيها فهرس أو معلومات، بيد أنّ هذا القدر من المعلومات الصادرة يدلّ على أنّ إيران تتصدّر الدول التي أحصت مخطوطاتها. إنّ «فنخا» ثمرة جهد جهيد وفخر تليد لأكثر من مائة فهرس إيراني طول 90 عاماً تقريباً، قدّموا خلالها فهرس منظمّة.

إنّ الحجم الكبير لخزانة المخطوطات الإيرانية كانت مضماراً لمساعي المفهرسين الإيرانيين ونشاطهم، فانكفأوا بما أوتوا من جهد على عرض تاريخ أسلافهم و حضارتهم و آثارهم الباقية، فكانت بحق ذات حجم عظيم و رصيلاً حقيقياً

للشعب الإيراني ورأسمال عظيمًا للباحثين، وللموسوعيين الإيرانيين، و علماء الاسلام، و محققى الفروع المختلفة. و لكن ممّا يفت في العصد أنّ جهد المفهرسين و عناءهم أضحى نسيًا منسيًا، و استغني عن تجارتهم أرباب العمل لأسباب شتى، و منها عدم رعاية القواعد و الأصول بالتساوي في عملهم و ابتكاراتهم الفطرية. و تسعى «فنخا» إلى إعداد موسوعة من خلال جمع هذه المعلومات المشتتة و المتباينة، و توحيد الموضوعات الأصلية، و تنضيد المعلومات المتناثرة، و إيجاد الترابط بينها، حتى تجعل - عند إبراز عظمة الشعب الإيراني العلمية و الثقافية السالفة - في دائرة التحقيق و الدراسة، و تكون رصيّدًا للباحثين في الحقول المختلفة.

وكان الباعث على تدوين هذه الموسوعة أمران أساسيان:

1- استبدال المعلومات المتباينة و المتناثرة بموسوعة مننّمة، لابرز حجم و أهمية الكنوز الإيرانية المدوّنة.

2- تكوين رصيّد من المعلومات للمراكز التحقيقية و للباحثين في هذا الميدان.

و يلزم لتحقيق هذين الأمرين أن تعرّف الموضوعات الأصلية و الفرعية، و أن توضع خطة لترتيبها و تنسيقها. فأخذ بنظر الاعتبار موضوعان: «اسم الكتاب» و «اسم المؤلف»، و أصبحا مستندين بعد أن صرف فيهما جهد كبير و وقت كثير. و «فنخا» - الفهرس الموحد- هو «الأثر المحوري»، و اختير لاسم الكتاب لفظ «المشهور» الذي شاع استعماله في المخطوطات، و استخدام لفظ «المشهور الثاني» لاسم المؤلف. و استغرق التسجيل النهائي لاسم الأثر وقتاً طويلاً، نظراً إلى الاختلاف الفاحش في الفهارس و المصادر، و احترازاً من عرض أثر بأسماء متعدّدة في «فنخا» قدر المستطاع، و وضع دليل للعثور على المعلومات المنشودة بالرجوع إلى الأسماء الأخرى حسب نظام الألقباء للحروف. و لا نزع أن في هذا المشروع نقصاً، غير أنّ ما أنجز في مضماره قليل و نادر، رغم العقبات الكبيرة و تعدّر الإلمام بجميع المخطوطات و العيوب التي تشين الفهارس و المصادر. و قد روعي تنظيم أسماء المؤلفين و توثيقها بنفس المقياس منذ البداية. و يظهر التباين و الاضطراب و الأخطاء في موضوع اسم المؤلف في الفهارس أكثر من اسم الكتاب بكثير، و كان الاضطراب يزداد فيه حسب عدد المفهرسين، و هذا الأمر يؤدي أحياناً إلى حيرة المحققين، رغم أنّ الفهرس أعدّ ليكون لهم دليلاً. و قد أفرغ المجهود في مماثلة اسم المؤلف، لكي يسجّل في جميع مواضع «فنخا» على وتيرة واحدة و نسق مننّم. و لعلّ فيه عيوباً ينبغي إصلاحها في المستقبل، غير أنّنا نتعهد بأن «فنخا» ذات آلية خاصة في هذا المضمار.

لقد انتخبت المعلومات في «فنخا» و رتبت على نسق فانصفت بما يلي:

1- وثائقية و ذات مصادر معلومة.

2- تيسير تقويمها و الحكم عليها من قبل من يرجع إليها.

3- عدم إهمال المعلومات اليسيرة و الخطيرة المعدّة التي قد تنفع المحققين بنحوها في المجالات الخاصة، أي من يستفيد من المعلومات المنشودة من عامة المحققين و خاصتهم.

4- مراعاة التناسق و التماثل في عرض المعلومات.

و لم تشمل هذه القواعد بعض معلومات «فنخا» إمّا لعدم وجود معلومات كاملة، فكانت تقادير ناقصة، و إمّا لندرة المعلومات المشابهة لها في هذه الموسوعة.

وقد استغرق جمع هذه المعلومات وإعدادها وتنظيمها أكثر من عقد من الزمان، ونشرناها بمساهمة بعض المعاونين في مؤسسة المواد الثقافية التحقيقية، ونتوقع أن تتكوّن هذه الموسوعة من نحو أربعين مجلداً، ونأمل أن تنشرها المكتبة الوطنية في إيران بعد سنتين. ولهذه الموسوعة العظيمة (12) مسرداً، تسهّل الانتفاع بالمعلومات للاحتياجات المتنوّعة إلى أقصى غاية، وستكرّس إليها في النهاية بضعة أجزاء من الموسوعة. وأما المسارد الموجودة فهي: مسرد المؤلفين، ولعله يتكوّن من جزأين، والمسرد الموضوعي، ومسرد الكتب العربية و الفارسية والتركية والأردو، ومسرد النساخ، ومسرد الواقفين، ومسرد المهديين، ومسرد مكان التأليف، ومسرد مكان النسخ، ومسرد الختم، ومسرد الكتب التي نسخت بخطّ المؤلّف، ومسرد الأعلام، وهي الأعلام الواردة في الوصف ولم يرد لها ذكر في المسارد الأخرى، ومسرد الأمكنة.

وقد ربّبت «فنخا» ودوّنت وفق أسماء الكتب، وتستوعبها بلغاتها وموضوعاتها قاطبة. ويقتصر النطاق المحدّد لفهرس «فنخا» على النسخة الأصلية أو المصوّرة للكتاب الموجود في إيران فقط، وعلى المعلومات المنتشرة منه أو المفوّضة إلينا بنحوها، مهما كانت قليلة، ولكنّها مشخّصة ومميّزة.

واستخدمت رموز وعلامات مختصرة في «فنخا» للحدّ من تكرار بعض الأسماء، فيحال القارئ إلى صفحات الرموز والاختصارات في بداية كلّ جزء لتوضيح المقصود.

توضيح حول «فنخا»

ربّبت موسوعة المعلومات «فنخا» في بابين: علم الكتاب «البليوغرافيا»، وعلم المخطوطات، وفيما يلي توضيح موجز لكلا البابين:

علم الكتاب:

1- اسم الرسالة و الكتاب: إنّ ما سجّل في الفهارس غير منظمّ ومختلف، ويشين بعضه الأخطاء فلا يعتمد عليه. وقد بذل جهد ثقيل و وقت طويل لازالة هذه العيوب و تقليص الاضطراب و الأخطاء في هذه المعلومات. وكان أهمّ وسانلنا تطبيق أوّل المخطوطة و آخرها، و إن استخدمنا أساليب أخرى أيضاً، لكي يسجّل الكتاب بدقّة على الاجمال، و لعلنا ما أمعنا النظر خلال موارد معدودة في تقدّم اسم و تأخره أو ترجيحه على اسم آخر، ولكننا صرفنا عنايتنا في عدم عرض كتاب بأسماء و مواضع عديدة، كما قمنا بهذا العمل في مجال المخطوطات التي تحتوي على بداية ونهاية غالباً، غير أنّه ليس لنا عن المخطوطات الأخرى مندوحة. و أما الكتب ذات الأسماء المتعدّدة، أو المسجّلة في الفهارس ببضعة أسماء، فنجعل لها اسماً واحداً في البداية، ونذكر سائر أسمائها في ذيل اسم الكتاب، ونفصل بعضها عن بعض بعلامة التساوي (=)، ثم نحيل الأسماء الأخرى حسب حروفها إلى الاسم الأوّل.

وقمنا بتصرف يسير أيضاً عند انتخاب اسم الكتاب على النحو التالي:

1-1- إنّ جميع الكتب التي وردت باسم «مثنوى» و «رباعي» و «بضعة أبيات» و «شعر» و «قصيدة» و «قصائده»

و ماشابه من الأسماء، تسجّل بعنوان «ديوان» إن كان مؤلّفها معلوماً، أو بعنوان «أشعار» إن كان مؤلّفها مجهولاً.

1-2- استثنيت هذه القاعدة في العناوين المعروفة فقط، إذ جاء في الفهارس بنفس عناوينها المذكورة، مثل: رباعيّات الخيّام، أو رباعيّات باباطاهر، أو قصيدة «بانت سعاد»، أو قصيدة البردة» وغيرها.

1-3- إنّ عنوان من نحو: «رسالة في...» أو «كتاب...» تحذف من بداية اسم الكتاب، أو توضع داخل قوسين () في نهاية اسم الكتاب. فينبغي استقصاء أمثال هذه الكتب دون هذه الكلمات.

1-4- تحري هذه القاعدة في كلمات، مثل: «مختصر» و «منتخب» و «ترجمة»، فيرد في هذا المجال الاسم الأصلي للكتاب، و توضع كلمة «ترجمة» أو «مختصر» أو «منتخب» في نهاية اسم الكتاب و داخل قوسين. ومن الجدير بالذكر أنّ هذا المنهج يتّبع في مجال الكتب التي لا يوسمها المترجم أو المختصر أو المنتخب باسم معين آخر، فمثلاً استبدل «مختصر تحفة الأبرار» باسم «تحفة الأبرار (مختصر)».

1-5- وردت المنظومات ذات العناوين المعيّنة بنفس أسمائها.

1-6- استبدلت الكتب التي بدأت بكلمة «منظوم» أو «منظومة» بلفظ «منطق منظوم» أو «المنطق (منظومة)».

1-7- استبدلت العبارات التي وردت في بداية الاسم و ليس لها دلالة معنوية، مثل: «فصل في الربا» و غير ذلك باسم الربا»، و أضيفت العبارة المحذوفة إلى حقل البحوث. ومما يجدر ذكره أنّ أغلب هذه الموارد تخصّ الكتب المذكورة

أنفأ، ولم يكن لها اسم، بل سمّاها المفهرسون.

1-8- إنّ جميع رسائل الحديث التي لها اسم و سمّاها المفهرسون بأسماء مضطربة و مختلفة وردت باسم «أحاديث».

1-9- إنّ الكتب و الرسائل التي تحوي الدعاء و يفقد أغلبها اسم المؤلف و سجّلت بأسماء متباينة كثيراً و مضطربة، وردت بعنوان «أدعية»، عدا الكتب ذات الأسماء المعيّنة، فوردت بنفس عناوينها.

1-10- لا ترد المجموعات المفكّكة و المفرزة بعنوان «مجموعة»، لأنّ جميع محتوياتها وردت في الفهرس الموحد، و تستثنى من ذلك المجموعات التي استوعبت بضع رسائل لمؤلف واحد، فوردت بعنوان «رسائل» حسب حروف الألفباء.

1-11- إنّ المخطوطات التي وردت بعنوان «مجموعة» في الفهارس، إلّا أنّ محتوياتها لا تتدلّ على أنّها تشمل الرسائل المفرزة و المفكّكة، استبدل عنوانها باسم «جُنگ» (موسوعة)، خلافاً للمخطوطات التي أطلق عليها اسم «جُنگ» (موسوعة)، إلّا أنّها رسائل مفرزة و مفكّكة، فإنّها استبدلت بعنوان «مجموعة»، و عرضت جميع رسائلها في «فنخا» مفرزة.

1-12- وردت العناوين من نحو: «پراكنده» (مبعثرة)، و «گونگون» (منوّعة) و ماشاكلهما بعنوان «متفرقات».

1-13- استندنا في عناوين نحو «بياض» أو «جُنگ» (موسوعة) إلى المفهرس، و إن كان أحدهما يستوعب الآخر من وجوه، و كلّ ما جاء في الفهرس أدرجناه في «فنخا».

1-14- أهملنا «ال» التعريف الواردة في أسماء الكتب العربية، و اتّبعتنا هذا المنهج في جميع الكلمات العربية، سواء في أوّل العنوان أم في

وسطه أم في آخره، فكلمة «المنطق» مثلاً وردت في حرم الميم، وسجلنا عنوان «آداب نكاح» و

ص: 40

عنوان «آداب النكاح» في موضع واحد، رغم اختلاف بنية الكلمة الثانية عن الأولى، فلا بدّ للمحقق الكريم أن يلتفت إلى هذا التباين، و ينشد الجملات العربية في اسم الكتاب دون «ال» التعريف، ثم يستقصي بحثه ريثما يعثر على الاسم الكامل للكتاب. كما أنّ هذه القاعدة قد أجريت في الإحالة أيضاً.

15-1- إنّ أهم أمر في نظام الإحالة هو إحالة الاسم الآخر للكتاب إلى الاسم المنتخب، وقد استنفدنا وسعنا فيه. وجرت الإحالة في بعض الكتب أو الرسائل للدلالة، ولاتعدّ اسماً آخر للأثر، وإنّما استعملت في هذه الحقل لأثبات مهمّة للباحث.

2- ورد موضوع الكتاب و لغته في سياق اسم الكتاب، وفصل بينهما خطّ مانئ (/).

3- ورد في السطر الثاني ضبط اسم الكتاب بالحروف اللاتينية، ورجّحنا هذا الأسلوب بين مؤيد و معترض، كما أوجدنا حرجاً و عقبات أيضاً. وفي هذه الطريقة من الضبط علامات مختلفة بين العبارات العربية و الفارسية، وقد وضعنا فهرساً يوضح الكلمات العربية و الفارسية البديلة في المقدمة، فيجب الرجوع إليه لمعرفة التلفظ الصحيح للمفردات.

4- اسم المؤلف: جرت عدّة أمور أساسية في «فنحنا» حول اسم المؤلف، وهي:

1-4- إنّ اسم المؤلف اليوم أهمّ من اسم الكتاب في تصنيف المعلومات، كما يعتبر اليوم مدخلاً أيضاً. إلا أنّ تعميم هذا المنهج الذي يتبع على الأغلب في مضمار الكتب المطبوعة، ليس ذات فائدة تذكر في مجال المخطوطات، فلماذا جعلنا اسم الكتاب أصلاً في «فنحنا». ولكتنا توصلنا هذا التردد في اسم المؤلف أيضاً، ريثما تحوز المعلومات بواسطة اسم المؤلف دون عقبه. وقد اتبعنا في توثيق أسماء المؤلفين منهج كتاب «مستند مشاهير» للمكتبة الوطنية في إيران، و سدّدنا بعض الخلل أيضاً.

2-4- اتبعنا السنة الهجرية القمرية في تاريخ ولادة المؤلف و وفاته، لأنها تستعمل بكثرة في مجال مؤلّفي المخطوطات.

3-4- أفرغنا مجهودنا في استخراج و تسجيل سنة ولادة المؤلف و وفاته، و إذا كانا مجهولين ذكرنا القرن الذي عاش فيه، و لم نفلح في تعيين ذلك لكُلّ المؤلفين، و لكننا نجحنا في إكمال تاريخ كثير منهم. و وضعنا سنة الولادة يمين الخطّ المعرض «-»، و سنة الوفاة يساره. و رمزنا إلى السنة القمرية بحرف «ق»، و إلى السنة الشمسية بحرف «ش»، و إلى السنة الميلادية بحرف «م»، و إلى سنة ما قبل الميلاد بالحرفين «ق.م»، و إلى ما قبل الهجرة بالحرفين «ق.ه».

4-4- يختلف تاريخ الولادة و الوفاة لبعض المؤلفين، فوضعنا علامة الاستفهام (?) قبل سنة الولادة و الوفاة للدلالة على هذا الاختلاف.

5-4- ورد اسم المؤلف و اسم أبيه بعد لقبه، و فصل بين لقبه و اسمه و اسم أبيه بفارزة (،).

6-4- وضعنا علامة استفهام قبل اسم المؤلف الذي نسب إليه كتاب احتمالاً أو شكاً أو اختلافاً، فترمز هذه العلامة في أول اسم المؤلف إلى أنّ الكتاب منسوب إليه.

7-4- سجل اسم المؤلف في جميع كتبه الواردة في هذا الفهرس الموحد على وتيرة واحدة، و هذا ما تفرّد به هذه الموسوعة، رغم أنّها لازالت تشينها النقائص و المثالب، فيقتضي إصلاحها في المستقبل.

8-4- أثرنا في بعض الأسماء الاسم المشهور للمؤلف على اسمه الصريح، إذ نرى أنّ الباحث يعثر عليه أسرع من سائر الأسماء، نحو: «الشهيد الثاني» و «الشهيد الأول» و «الشيخ البهائي» و «صاحب المعالم» و «صاحب الجواهر»، فلعلّ أسماءهم الصريحة غريبة و مجهولة عند أغلب الناس. و حريّ بالذكر أنّنا أحلنا جميع الأسماء الأخرى للمؤلف - والتي وردت في المصادر و الفهارس - إلى الاسم الموثّق، و وضعنا دليلاً واضحاً لذلك.

5- ضبط اسم المؤلف بالحروف اللاتينية بعده مباشرة، و استبدال تاريخ الولادة و الوفاة بالسنة الميلادية. و حقيق علينا هنا أن نذكر أنّ العلامات المستعملة في ضبط أسماء المؤلفين جرت وفق لفظها بالفارسية.

6- ما قمنا به أيضاً تسجيل ارتباط الكتاب بكتاب آخر، و استخدمنا هذا المنهج غالباً في مجال الحواشي، و الشروح، و التعليقات، و الترجمة، و المنتخبات، و المختصرات و غيرها. و ورد اسم الكتاب بعد لفظ «وابسته به» (ملحق ب .) بصورة كاملة، و كما سجّل في هذا الفهرس الموحد اسم مؤلفه و تاريخ ولادته و وفاته، فيستطيع الباحث أن يجده بسهولة في موضعه من «فنخا» حسب حروف الألفباء. و لا يخفى أن تسجيل هذا الارتباط يكون سهل المرام عند وجود نسخة من الكتاب الأصلي في إيران.

7- إذا صنّف المؤلف الكتاب لشخص أو أهده إليه، كتبت جملة «اهداء به» (أهدي إلى) في السطر التالي.

8- إذا كان تاريخ تأليف الكتاب أو محله معلومين، كتب عنوان «تاريخ التأليف» و «محلّ التأليف» في الخطّ التالي .

9- كتب بعد ذلك تقرير موجز حول الكتاب، فإنّ اعتمادنا الرئيسي في إعداد هذه المعلومات المحتوى الكتاب هو التقرير الذي كتبه المفهرسون حول الكتاب في الفهارس. و من الطبيعي أنّ بعض الرسائل أو الكتب عارية من «البليوغرافيا»، إذ لم يكتب حولها تقرير في المصادر المتوفرة قطّ، و لم تكن أصل النسخة قريبة المتناول لإعداد تقريرها . و ممّا ينبغي التنويه به هو أننا استفدنا من التقرير الشامل و الكامل للمفهرس، و قد ذكرنا في الختام اسمه، إلّا في الكتب ذات النسخة الواحدة فقط، إذ مارأينا ذكر اسم المفهرس ضرورياً، نظراً إلى وجود عنوان الفهرس في آخر المعلومات حول النسخة.

10- صرفنا عنايتنا في انتخاب بداية ولاية للكتاب بصورة كاملة، و قومنا بالنسخ بتطبيقها عليها. و أردفنا البداية و النهاية ب «البليوغرافيا»، لتيسير مهمّة التطبيق.

11- تلي ذلك معلومات حول الطبع، و قد اقتبسناها من مصادر مختلفة. و لم نتعرض في تسجيل هذه المعلومات لذكر جميع طبعات الكتاب، بل اكتفينا بتبنيه الباحث على ذلك إن كان مطبوعاً. و إذا لم نعرض معلومات حول طبعه، فدللّ ذلك على عدم وقوفنا على هذا الأمر، و ليس أنّه لم يطبع بتاتاً.

12- وردت المصادر العامة بعد المعلومات حول طبع الكتاب بين معقوفتين []

13- إذا احتوى الكتاب على شرح، و حاشية، و تعليقة، و ترجمة و غير ذلك، و وجدت منه نسخة في إيران، عرض بعنوان «الشروح و الحواشي»، إذ ينبغي أن يصنّف وفق هذا الضرب من الكتب . و يعرض هذه الشاكلة فقط: اسم الكتاب، و اسم المؤلف، و تاريخ ولادته و وفاته، و يبحث عنه بنفس النمط أيضاً في «فنخا» حسب ترتيب حروفه في نظام الألفباء.

1- يحسن بنا قبل عرض بعض النسخ أن تحيط باصطلاحين يستعملان في الكتب المجهولة المؤلف، غير أنّها ذات اسم مشترك، فالاصطلاح الأوّل «همانند» (مماثل)، ويستعمل في النسخ المعروضة لكتاب واحد، أي أنّ جميع النسخ تعود إلى كتاب واحد، والثاني «غير همانند» (غير مماثل)، ويستعمل في النسخ المعروضة لرسائل متبانية، إلّا أنّها ذات اسم مشترك، أي أنّ النسخ لا تعود إلى كتاب واحد.

2- تعرض النسخ بعد موضوعات «البليوغرافيا»، فيتصدّرها عدد، فتبدأ بالعدد (1)، ويوضح عدد النسخ كتاباً واحداً، ولا يتصدّرها عدد إذا كان الكتاب يحتوي على نسخة واحدة.

3- سجلت بعد العدد ثلاثة موضوعات أساسية نسّقت بخطوط سوداء لتشخيصها، وسردت في سطر واحد، وهي: 1- اسم المدينة التي أودعت فيها النسخة 2- اسم المكان الذي عرضت فيه النسخة، وهو المكتبات العامة والخاصة عادة. وقد اختصرت أسماء أغلب هذه المراكز، فينبغي الرجوع إلى جدول توضيح الرموز لمعرفة أسمائها الكاملة 3- رقم النسخة، أي الرقم الذي يستطيع الباحث بواسطته أن يعثر عليه في المكتبة. فمثلاً في عبارة «تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 7191/11» (تهران-الجامعة، رقم النسخة: 7191/11

(طهران: اسم المدينة التي فيها المكتبة، و «دانشگاه» الجامعة): مكتبة جامعة طهران المركزية، وهو المكان الذي تودع فيه النسخة، ورقم النسخة: الرقم الذي يرمز إلى النسخة في المكتبة المذكورة. فيجب أخذ هذا الرقم بنظر الاعتبار عند الرجوع إلى النسخة. وإذا كانت النسخة عند تسجيل رقمها تحتوي كتاباً واحداً، وجد الباحث رقماً واحداً، وإذا كانت مجموعة تحتوي بضع رسائل، ضبطت برقم بعد الرقم الأصلي للنسخة، وهو يدل على موضع هذه الرسالة في المجموعة. ففي المثال السابق أنّ الرقم (7191) هو رقم النسخة، والرقم (11) الذي كتب قبل الخطّ المائل يدلّ على أنّ هذه الرسالة هي الرسالة الحادية عشرة في هذه المجموعة. ولكنّ نظام الترقيم في مكتبة الكليبايگاني يختلف عن سائر المكتبات، إذ زِيدت الأعداد في نظامها. فرقم هذه المكتبة يتكوّن من ثلاثة أقسام؛ الأوّل: عددان يفصل بينهما خطّ مائل، ويقعان في بداية الجهة اليسرى، وهما يخصّان الخزانات، ويرمز العدد الأوّل في المكتبة إلى الفهرس، بينما يرمز العدد الثاني إلى الموضوع. والثاني: عدد يقع بعد الخطّ المعترض (-)، وهو يرمز إلى النسخة، غير أنّ الباحث يحتاج إلى العددين في القسم الأوّل للعثور على النسخة. والثالث: خطّ مائل يقع بعد العدد الآخر، ويستعمل في النسخ التي تحتوي بضع رسائل، ويدلّ على موضع الرسالة في هذه المجموعة.

4- وردت بداية النسخة ونهايتها بعد المعلومات البدائية حولها. ففي هذا الحقل إذا سجّلت البداية والنهاية في الفهرس ورد فيه العنوان على النحو التالي «آغاز و انجام: برابر» (البداية والنهاية: على السواء)، كما تساوت بداية النسخة ونهايتها مع بداية «المثال» ونهايته في ذيل «البليوغرافيا»، أي أنّ هذه النسخة ذات بداية ونهاية تتوافقان مع «المثال». وإذا كانت بدايتها أو نهايتها فقط تساوي المثال، وردت أمام لفظ «برابر» (على السواء)، ثم ذكر الاختلاف الآخر بعينه. وإذا أهمل ذكر البداية والنهاية، فليس للنسخة بداية أو نهاية أو كلاهما.

5- وردت في السطر التالي المعلومات الآتية: 1- إذا كانت النسخة في الفهرس مجهولة وفي «فنخا» معلومة شرحنا ذلك في هذا الحقل. وإذا وجد اختلاف في اسم الكتاب أو في غيره بين المصدر الرئيسي والفهرس الموحد، نوّهنا به

في البداية، ثم أتينا بعده مباحث النسخة. ونعرض هنا أيضاً معلومات حول النسخة الأصلية في النسخ المصوّرة. فلا تتوفر هذه الموضوعات إلا في النسخ التي تحتاج إلى شرح وتوضيح 2- خطّ النسخة 3- كاتب النسخة: إذا كانت النسخة تحمل اسم الكاتب، سجّل بعد لفظ «كا:»، وإذا كانت لا تحمل اسم الكاتب، رمز إلى ذلك بلفظ «بي كا»، أي دون كاتب. وإذا نسخت النسخة بخطّ المؤلف، رمز إلى ذلك بلفظي «الكاتب = المؤلف»، أي كتبت النسخة الأصلية بخطّ المؤلف 4- تاريخ كتابة النسخة: إذا كان تاريخ كتابة النسخة معلوماً، رمز إلى ذلك بلفظ «تا:». ولم يرد في بعض النسخ تاريخ كتابتها بدقّة، غير أنّه ذكر القرن فقط، وهو من تخمين المفهرسين عادة، ففي هذه المواضع نتبع هذا التاريخ أيضاً. وجاءت بعض النسخ عارية من كليهما، فلا عام يدلّ عليها ولا قرن، إلا تاريخ تملّكها وختمها والملاحظات وغير ذلك، وهذا يبيّن ولو بقدر يسير بأنّ تاريخ كتابة النسخة سبق هذه المعالم. وقد رمزنا إلى هذه المواضع بلفظ «با تاريخ» (مع التاريخ)، أي ورد التاريخ في النسخة بهذا النمط، وتاريخ كتابتها يسبق هذا الزمان. كما ورد لفظ «بي تا»، أي بدون تاريخ، عند عدم وجود تاريخ كتابة النسخة. 5- إذا كان مكان كتابة النسخة معلوماً رمز إليه بلفظ «جا»، أي مكان الكتابة، وإذا كان مجهولاً يهمل ذكره. 6- إذا كان في النسخة سقط، رمز إليه بلفظ «افتادگي» (سقط) في البداية (آغاز) أو النهاية (انجام) أو الوسط 7- ترد بعد ذلك توضيحات إضافية حول النسخة، و حاولنا جهد استطاعتنا أن تكون موجزة، وهي: «المصحح» من التصحيح، و «المحشّي»، أي الحواشي والتعليقات، و علامة البلاغ، و المقابلة والسماع، و ذكر التملّك والأختام، و الملاحظات المفيدة والواضحة، و الزخارف، و الجداول، و الدياتجات، و النقوش وغير ذلك 7- نوع الورق. 8- صفات الجلد بصورة موجزة 9- عدد الصفحات بشكل «ص» و عدد الأوراق بشكل «گ» 10- عدد السطور 11- حجم السطور داخل قوسين. 12- الحجم 13- قياس الصفحات. و يوضع بعد ذلك اسم المصدر الذي نقلت منه المعلومات حول النسخة داخل معقوفتين. و اتّبعتنا في نقل المصدر النهج الآتي: إذا كان اسم الفهرس و اسم مركز الايداع متشابهين تقريباً، رمزنا إلى ذلك بالحرف «ف»، أي الفهرس يعود إلى هذا المركز، و يرمز الرقم أو الأرقام التي تليه إلى رقم الجلد و الصفحة للمصدر. و يكون عملنا في استخراج العنوان من المصدر على النحو التالي: إذا كان المصدر يتكوّن من بضعة أجزاء، فالرقم الأول على اليسار هو رقم الصفحة، و الرقم الذي يلي الخطّ المعترض (-) هو رقم الجلد في المصدر، فمثلاً [ف: 2-245] أنّ حرف الفاء يرمز إلى الفهرس، و (2) يرمز إلى رقم الجلد، و (245) يرمز إلى رقم الصفحة. و أمّا إذا كان اسم المصدر و اسم مركز الايداع مختلفين، اختصرنا اسم المصدر، و على الباحث أن يرجع إلى جدول توضيح الرموز و الاختصارات لمعرفة اسمه الكامل.

تنضيد «فخا»

يتّبع نمط تنظيم و تنضيد الكتب و الرسائل في «فخا» قاعدة خاصة، و فيما يلي إشارة إلى بعض الأمور المهمّة منه:

1- رتّب الفهرس و نظّم حسب حروف الألفباء للكتب، و يبدأ بالمّدة و ينتهي بالياء.

2- أهملت «ال» التعريف في ترتيب أسماء الكتب العربية التي تبدأها، واعتبر الحرف الذي يليها هو الحرف الأول. وقد أتت هذه القاعدة في مجال الكلمات الثانية والثالثة وما يليها أيضاً، إلا في مواضع خاصة في التوالي الضروري. فيجب رعاية الكلمات العربية بدون «ال» التعريف، واعتبار الحرف الذي يليه هو الأول.

3- نظمت الكتب ذات الاسم الواحد لمؤلفين مختلفين وفق تاريخ وفياتهم اعتباراً من المتقدمين حتى المتأخرين، وذلك لاستخدام منهج مناسب، مثل كتاب «آداب البحث» حتى نقل تاريخ بحثه إلى القارئ، ولهذا غيرنا نهجنا أحياناً وخالفنا القاعدة والنظم أيضاً.

4- رتبت الكتب المتشابهة المجهولة المؤلف بعد الكتب المعروفة المؤلف.

5- إذا كان المؤلف معلوم الاسم، مجهول العام أو القرن الذي عاش فيه، وله كتاب مشابه في الاسم، صنّف كتابه حسب تاريخ أقدم نسخة له.

6- إذا كان الكتاب مشابهاً في الاسم، معلوم المؤلف، ومجهول تاريخ المؤلف والنسخة، صنّف بعد الكتب المعروفة المؤلف والتاريخ.

7- أهملت اللغة والموضوع في ترتيب الكتب المتشابهة في الاسم، إذ رتبت وفق تاريخ مؤلفيها بغض النظر عن لغتها وموضوعها.

8- نظمت الكتب ذات النسخ المتعددة حسب قدمها.

9- تقدم النسخة المكتوبة بخط المؤلف على سائر نسخ الكتاب، وإن لم يسجل لها تاريخ في الفهرس.

10- رتبت النسخ حسب قدم كتابتها، ومنها النسخ المتناثرة التي يمكن أن لا تكون كتاباً واحداً، فمثلاً أن العناوين العامة مثل «الأدعية» أو «الأحاديث التي يتّصف كثير من نسخها بالاختلاف والاضطراب، رتبت حسب قدمها.

مصطفى درايتي

مشهد المقدّسة

في شهر ذي من سنة 1390 هـ.ش

المصادف لشهر صفر من سنة 1433 هـ.ق

ص: 45

آران و کاشان

- کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، فهرست نسخ خطی آران کاشان ((امام زاده هلال))، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، 303ص.

آشتیان

- کتابخانه حوزه علمیه آشتیان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه حوزه علمیه آشتیان، صادق حضرتی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 228ص.

آمل

- کتابخانه میرزا ابوالحسن پیشنماز، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد 5، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، صفحات 400-403.

اراک

- کتابخانه ابراهیم دهگان، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 112؛ کتابخانه ابراهیم دهگان، نسخه های خطی، دفتر ششم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 592-589؛ کتابخانه استاد ابراهیم دهگان، فهرست

نسخه های خطی، دفتر اول، صادق حضرتی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، زمستان 1387 ش / 1430ق، صفحات 261؛ کتابخانه استاد ابراهیم دهگان، فهرست نسخه های خطی، دفتر دوم، صادق حضرتی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1387 ش، صفحات 518-263.

● کتابخانه عبدالحسین بیات، نسخه های خطی، دفتر ششم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، گلچین معانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 117-63.

اردستان

● نسخه های خطی آیه الله سید علیرضا جدلی (اردستانی)، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، جلد 5، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 612-611.

- اردکان

● کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه حوزه علمیه امام صادق (علیه السلام) (اردکان - ایران)، دفتر اول، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 240 صفحه؛ کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه حوزه علمیه امام صادق (علیه السلام) (اردکان - ایران دفتر دوم، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 192 صفحه.

اسفراین

● نسخه های احمد شاهد، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 613-612.

اصفهان

● کتابخانه مرکزی دانشگاه اصفهان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مرکزی و مراکز استاد دانشگاه اصفهان، دفتر اول، (1-400)، با همکاری حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه اصفهان، سید جعفر حسینی اشکوری، دانشگاه اصفهان با مشارکت مجمع ذخائر اسلامی قم، اصفهان، 1358، 279 صفحه؛ دانشگاه اصفهان، نسخه های خطی، دفتر یازدهم و دوازدهم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و اسماعیل حاکمی، ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1362، صفحات 950-881.

● کتابخانه های اصفهان، فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 1، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، پاییز 1337، صفحات 40-1؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 2، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، زمستان 1337، صفحات 80-41؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 3، سید محمد

علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، بهمن 1340، صفحات 112-811؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات اصفهان، جلد 4، سید محمد علی روضاتی نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، بهمن 1340، صفحات 144-113؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات اصفهان، جلد 5، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، اسفند 1340، صفحات 176-145؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات اصفهان، جلد، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، اسفند 1340، صفحات 208-177؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 7، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، اسفند 1340، صفحات 240-209؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 8، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، اسفند 1340، صفحات 272-241؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات اصفهان، جلد 9، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، فروردین 1341، صفحات 304-273؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 10، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، خرداد 1341، صفحات 336-305؛ فهرست کتب خطی کتابخانه های اصفهان، نشریه تاریخی موسسه نشر نقایس مخطوطات - اصفهان، جلد 11 و 12، سید محمد علی روضاتی، نشر نقایس مخطوطات اصفهان، اصفهان، آبان 1341، صفحات 337-392؛ کتب خطی کتابخانه های اصفهان، فهرست کتب خطی اصفهان دو هزار نسخه عربی و فارسی، جلد 1، سید محمد علی روضاتی، مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء، اصفهان، 1386، 446 ص.

● مدرسه صدر بازار اصفهان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه صدر بازار اصفهان - ایران، دفتر اول (350-1)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 244 ص؛ مدرسه صدر بازار اصفهان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه صدر بازار (اصفهان - ایران)، دفتر دوم (700-351)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 511 ص؛ مدرسه صدر بازار اصفهان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه صدر بازار (اصفهان - ایران)، دفتر سوم (973-701)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 808 ص

● کتابخانه سید احمد روضاتی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه سید احمد روضاتی، (اصفهان - ایران)، رحیم قاسمی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 151 ص.

● کتابخانه مکتبه الزهراء اصفهان، فهرست نسخه های خطی مکتبه الزهراء، (اصفهان - ایران)، تألیف حضرت آیه الله حاج سید احمد فقیه امامی (قدس سره)، مقدمه و تصحیح: سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی،

- کتابخانه عمومی اصفهان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی اصفهان، جلد اول، تهیه و تنظیم جواد مقصود همدانی، اداره کل فرهنگ و هنر، تهران، آبان ماه 1349، 395ص.
- کتابخانه سید رضا ابوالبرکات، فهرست نسخه های خطی سه کتابخانه اصفهان (ابوالبرکات، علامه فانی، سید شفتی)، (اصفهان - ایران)، رحیم قاسمی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، صفحات 78-1.
- کتابخانه علامه فانی، فهرست نسخه های خطی سه کتابخانه اصفهان (ابوالبرکات، علامه فانی، سید شفتی)، (اصفهان - ایران)، رحیم قاسمی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، صفحات 82-155.
- کتابخانه سید مهدی شفتی - مسجد سید، فهرست نسخه های خطی سه کتابخانه اصفهان (ابوالبرکات، علامه فانی، سید شفتی)، (اصفهان - ایران)، رحیم قاسمی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، صفحات 200-159.
- کتابخانه مدرسه صدر خواجه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه صدر خواجه، (اصفهان - ایران)، نگارش: جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1386، 96ص.
- کتابخانه آیه الله حججی (نجف آباد)، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آیت الله حججی، (نجف آباد - ایران)، نگارش: ابوالفضل حافظیان، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1386، 248ص.
- کتابخانه شخصی سید کشفی، دلیل المخطوطات، جلد 1، سید احمد حسینی، چاپخانه علمی، قم، 1397ق، 338ص.
- کتابخانه علامه روضاتی، نسخه پژوهی، دفتر یکم، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابل، ترجمه و تنظیم: محمدرضا زادهوش، مؤسسه اطلاع رسانی مرجع، خانه پژوهش، قم، پاییز 1383، صفحات 145-170.
- کتابخانه صدر هاشمی، نسخه های خطی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد 2، محمد صدر هاشمی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 187-182.
- کتابخانه شهرداری اصفهان، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، اسفند 1344، صفحات 472-470؛ کتابخانه شهرداری اصفهان، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 310-308.
- کتابخانه دانشکده ادبیات اصفهان، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 480-475؛ کتابخانه دانشکده ادبیات اصفهان، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346،

- کتابخانه عمومی اصفهان (فرهنگ)، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 473-474؛ کتابخانه عمومی اصفهان (فرهنگ)، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 315-322.
- کتابخانه سید محمد علی روضاتی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید محمد علی روضاتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 152-132.
- کتابخانه آقای کتابی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 325.
- کتابخانه آقای دکتر کارو میناسیان، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 325.
- موزه کلیسای ارمنیان در جلفا، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 323-324.
- کتابخانه جابری انصاری، نسخه های خطی، دفتر ششم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 593-599.
- کتابخانه مصلح الدین مهدوی، نسخه های خطی سید مصلح الدین مهدوی، اهدائی به گنجینه نسخه خطی اصفهان، (اصفهان - ایران)، محمد علی هدایت، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1387، 172 ص.
- صارم الدوله (کتابخانه فرهنگی)، فهرست نسخه های خطی صارم الدوله، اهدایی به کتابخانه فرهنگ، (گنجینه نسخ خطی اصفهان)، محمد علی هدایت، مجمع الذخائر اسلامی، قم، 1378، 215 ص.

اهواز

- دانشگاه اهواز، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، 588-592.
- کتابخانه محمد شوشتری، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، علی نقی منزوی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 795-796.

بابل

• کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء صدر، فهرست نسخه های خطی مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل، به کوشش علی صدرائی خوئی، محمود طیار مراغی، ابوالفضل حافظیان بابلی، آینه میراث، تهران، 1376، 280ص.

بجنورد

• نسخ خطی بهروز شمس، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 626.

بشرویه

• کتابخانه امیرالمومنین، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، موسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.
• کتابخانه خصوصی مهدی اسدی مقدم محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی- پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

بیرجند

• کتابخانه شیخ محمد علی دیانی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه شیخ محمد علی دیانی، (بیرجند - ایران)، به ضمیمه نسخه خطی مسجد الرسول بازار بیرجند، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 184ص.

• کتابخانه مسجد الرسول بازار، فهرست نسخه های خطی کتابخانه شیخ محمد علی دیانی به ضمیمه نسخه خطی مسجد الرسول بازار بیرجند، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 184ص.

تبریز

• کتابخانه ملی تبریز، فهرست کتابخانه ملی تبریز، جلد اول، کتب خطی اهدائی مرحوم حاج محمد نخجوانی، میرودود سید یونسی، چاپخانه محمدیه، تبریز، 1348، 475ص؛ کتابخانه ملی تبریز، فهرست کتابخانه ملی تبریز، جلد دوم، کتب خطی اهدائی مرحوم حاج محمد نخجوانی، میرودود سید یونسی، چاپخانه شفق، تبریز، 1350، 929ص؛ کتابخانه ملی تبریز، فهرست کتابخانه ملی تبریز، جلد سوم، کتب خطی اهدائی مرحوم حاج محمد نخجوانی، میرودود سید یونسی، چاپخانه شفق، تبریز، 1354، 1525ص.

• کتابخانه ثقة الاسلام، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 325-328؛ کتابخانه ثقة الاسلام، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید عبدالعزیز طباطبائی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 543-531.

- دانشکده ادبیات تبریز، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 323.
- کتابخانه آقای محقق، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 329-337.
- کتابخانه موزه آذربایجان، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 324.
- کتابخانه حسین نخجوانی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 338-343.
- کتابخانه واعظ چرندابی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 337.
- کتابخانه محمد علی قاضی طباطبائی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید عبدالعزیز طباطبائی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 511-523.
- کتابخانه شخصی حجت الاسلام و المسلمین خادم حسینی، صدرایی خویی، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط. اوراق عتیق، دفتر اول، به کوشش سید محمد حسین طباطبائی، نگارش صدرائی خویی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، صفحات 83-121.
- نسخه های خطی مدرسه علوم دینی ولیعصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) تبریز، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.
- کتابخانه دولتی تربیت، فهرست کتابخانه دولتی تربیت تبریز، محمد نخجوانی، چاپخانه شفق، تبریز، 1329ش، 320 ص.

تکابن

- کتابخانه های عمومی تکابن، نگاهی به نسخه های خطی کتابخانه های عمومی ساری و تکابن، به اهتمام دکتر محمود یزدی مطلق (فاضل) با همکاری زین العابدین درگاهی، محمود فاضل، رسانش، تهران، 1383، صفحات 141-184.

● بنیاد فرهنگ ایران، نسخه های خطی، دفتر یازدهم و دوازدهم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و اسماعیل حاکمی، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1363، صفحات 990-1005، مشخص نشده محل نگهداری آن کجاست.

● کتابخانه مجلس شورای اسلامی، فهرست کتابهای خطی کتابخانه مجلس سنا، جلد اول، محمد تقی دانش پژوه - بهاء الدین علمی انواری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 411ص؛ کتابخانه مجلس شورای اسلامی، فهرست کتب خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی (سنای سابق)، جلد دوم، محمد تقی دانش پژوه بهاء الدین علمی انواری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 1359، 520ص؛ کتابخانه مجلس شورای اسلامی، فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، مطبوعات کتابخانه - جلد دوم، یوسف اعتصامی (اعتصام الملک سابق)، مطبوعه مجلس، تهران، 1311، 539ص؛ کتابخانه مجلس شورای اسلامی، فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، تألیف یوسف شیرازی (ضیاء الدین حدائق) تهیه چاپ مجدد با اصلاح و تکمیل و تحقیق (و اضافه بخش 2 و 3)، جلد سوم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس شورای ملی، تهران، 1353، 782ص، چاپ دوم؛ جلد چهارم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1335، 479ص؛ جلد پنجم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1345، 612ص؛ جلد ششم، سعید نفیسی، چاپخانه مجلس، تهران، 1344، 331ص؛ جلد هفتم، مجموعه اهدائی امام جمعه

خویی، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1346، 663ص؛ جلد هشتم، فخری راستکار، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، 529ص؛ جلد نهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش اول، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1346، 450ص؛ جلد نهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش دوم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، صفحات 451-958؛ جلد دهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش اول، تجدید نظر و تحقیق از عبدالحسین حائری، تألیف: عبدالحسین حائری با آقای علامه اوحدی و سید ابراهیم دیباجی، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، 555ص؛ جلد دهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش دوم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، صفحات 556-1075؛ جلد دهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش سوم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1348، صفحات 1081-1675؛ جلد دهم، اداره بررسی و تحقیق، بخش چهارم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1352، صفحات 1677-2230؛ جلد یازدهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1345، 461ص؛ جلد دوازدهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1346، 439ص؛ جلد سیزدهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1346، 438ص؛ جلد چهاردهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، 467ص؛

جلد پانزدهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1347، 461ص؛ جلد شانزدهم، تحریر و چاپ و فهرست توسط احمد منزوی، زیر نظر ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، تهران، 1348، 387ص؛ جلد هفدهم، اداره بررسی و تحقیق، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1348، 424ص؛ جلد هیجدهم، کتب اهدائی رهی معیری، شرح حال و نقد شعر رهی از: تقی تقضلی، فخری راستکار، چاپخانه مجلس، تهران، 1348، 160ص؛ جلد نوزدهم، عبدالحسین حائری، چاپخانه مجلس، تهران، 1350، 464ص؛ جلد بیستم، نسخه های شماره 6411-7000، سید جعفر حسینی اشکوری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 460ص؛ جلد بیست و یکم، عبدالحسین حائری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 1357، 469ص؛ جلد بیست و دوم، شامل کتب خطی مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، عبدالحسین حائری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 1374، 516ص؛ جلد بیست و سوم، شامل کتب خطی مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، عبدالحسین حائری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 1376، 508ص؛ جلد بیست و سوم / بخش دوم، شامل کتب خطی مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، عبدالحسین حائری، انتشارات مجلس شورای اسلامی، تهران، 1378، 510-966ص؛ جلد بیست و چهارم، شامل کتب خطی مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، با نظارت و مقدمه استاد عبدالحسین حائری، سید محمد طباطبائی بهبهانی (منصور)، چاپخانه مجلس شورای اسلامی، تهران، 1381، 502ص؛ جلد 2/24، مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، تألیف محمود نظری، کتابخانه و موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 250، 1388ص؛ جلد 3/24، مجموعه اهدائی سید محمد صادق طباطبائی، تألیف سید محمد طباطبائی بهبهانی (منصور)، کتابخانه و موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 160ص؛ جلد بیست و پنجم، 7001-7500، با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری، به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1376، 528ص، جلد بیست و ششم، 7501-8000، با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری، به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1376، 542ص؛ جلد 1/27، نسخه های شماره 8001-8200، جواد بشری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 564ص؛ جلد 2/27، نسخه های شماره 8201-8400 محمود نظری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 130ص؛ جلد بیست و هشتم، نسخه های شماره 8401-8800، سید جعفر حسینی اشکوری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 288ص؛ جلد 1/29، نسخه های شماره 8801-9000، سید محمد حسین حکیم، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1390، 585-1ص؛ جلد 2/29، نسخه های شماره 9001-9200، سید محمد حسین حکیم، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1390، 587-1043ص؛

جلد سی ام، نسخه های شماره 9201-9600، ابوالفضل حافظیان بابلی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 328 ص؛ جلد سی و یکم، نسخه های شماره 9601-10000، ابوالفضل حافظیان بابلی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 230 ص؛ جلد سی و دوم، نسخه های شماره 10001-10400، محمود نظری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 383 ص؛ جلد 1/33، نسخه های شماره 10401-10800، محمود طیار مراغی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 264 ص؛ جلد 2/33، نسخه های شماره 10801-11600، محمود طیار مراغی، کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 238 ص؛ جلد سی و چهارم، نسخه های شماره - 12000 11601، محسن صادقی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 204 ص؛ جلد سی و پنجم، 12001-12500، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری، به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1376، 494 ص؛ جلد سی و ششم، 13500-12501، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1377، 526 ص؛ جلد سی و هفتم، 13501-14000، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری، به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1377، 694 ص؛ جلد سی و هشتم، 14001-14500، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی با همکاری کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، با نظارت عبدالحسین حائری، به کوشش علی صدرائی خوئی، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1377، 725 ص؛ جلد 2/40، نسخه های شماره 401-510، از مجموعه اهدایی محمد علی کریم زاده تبریزی، حسین متقی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1388، 510 ص؛ جلد چهل و یکم، نسخه های شماره 14501-14900، سید صادق حسینی اشکوری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 360 ص؛ جلد چهل و سوم، نسخه های شماره 15301-15700، سید صادق حسینی اشکوری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 310 ص؛ جلد چهل و چهارم، نسخه های شماره 15701-16100، ابوالفضل حافظیان بابلی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، 324 ص؛ جلد چهل و پنجم نسخه های شماره 16101-16500، سید صادق حسینی اشکوری و یوسف بیگ باباپور، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1390، 340 ص؛ جلد 1/47، نسخه های شماره 16901-17100، احسان الله شکر اللهی طالقانی، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1390، 265 ص؛

● کتابخانه مجلس شورای اسلامی، فهرست مختصر نسخه های خطی، سید محمد طباطبائی بهبهانی (منصور)، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی، تهران، 1386 ش، 1305 ص؛ کتابخانه مجلس شورا،

نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 658-671؛ کتابخانه مجلس شورا، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، به کوشش سید محمد طباطبایی بهبهانی، جلد سیزدهم، سیمین صیدی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، صفحات 405-446

-کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد اول، کتب راجع به قرآن و دعا، علینقی منزوی تهرانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1330، 275ص؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد دوم، کتب ادبی، علینقی منزوی تهرانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1332، 898ص؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد سوم، کتب فلسفی، عرفانی و کلامی، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1332، 689ص؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد سوم - بخش دوم (جلد چهارم)، کتب تاریخ فلسفه، پزشکی، ریاضی و هنرهای شگفت انگیز و افزارهای علمی، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1332، صفحات 693-1051؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد سوم - بخش سوم (مجلد پنجم)، کتابهای اخبار و اصول و فقه، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1335، صفحات 2109-1055؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد سوم - بخش چهارم (مجلد ششم)، ذیل، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1335، صفحات 2600-2114؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، الهدایی آقای سید محمد مشکوه، جلد سوم - بخش پنجم (مجلد هفتم)، دومین ذیل، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1338، صفحات 2808-2601؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد هشتم، نسخه های خطی شماره های 2120-1321، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1339، 759ص؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد نهم، نسخه های خطی شماره های 2629-2121، محمد تقی دانش پژوه انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 1504-761؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد دهم، نسخه های خطی شماره های 3062-2630، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 2000-1505؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد یازدهم، نسخه های خطی شماره های 3469-3063، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 2502-2001؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد دوازدهم، نسخه های خطی شماره های 4013-3497، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران،

تهران، 1340، صفحات 308-1505؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد سیزدهم، نسخه های خطی شماره های 4014-4579، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 3512-3009؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد چهاردهم، نسخه های خطی شماره های 4944-4580، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 4064-3513، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد پانزدهم، نسخه های خطی شماره های 5400-4945، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1345، صفحات 4244-4065؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد شانزدهم محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1357، 768ص؛ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد هفدهم، از شماره 10050-8001، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1364، 540ص،

● کتابخانه دانشکده ادبیات، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، جلد اول، محمد تقی دانش پژوه، دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، تهران، 1339، 680ص، ضمیمه مجله دانشکده ادبیات؛ کتابخانه دانشکده ادبیات، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، مجموعه وقفی جناب آقای علی اصغر حکمت، جلد دوم، محمد تقی دانش پژوه، دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، تهران، 1341، 104ص، ضمیمه سال دهم مجله دانشکده ادبیات کتابخانه دانشکده ادبیات، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، مجموعه اما جمعه کرمان، اهدایی آقای احمد جوادی، جلد سوم، محمد تقی دانش پژوه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، تهران، 1344، 241ص، به جای شماره ال سال سیزدهم مجله دانشکده ادبیات.

● کتابخانه دانشکده الهیات تهران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، با تحقیق و نظارت محمد تقی دانش پژوه، سید محمد باقر حجتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1345، 1227ص.

● کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی تهران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1339، 602ص.

- کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد اول، کتب فارسی، از شماره 500-1 سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1382، 524ص، چاپ سوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد دوم، کتب فارسی، از شماره 1000-501، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1382، 609ص، چاپ سوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد سوم، کتب فارسی، از شماره 1500-1001، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1369، 620ص، چاپ دوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی

کتابخانه ملی ایران، جلد چهارم، کتب فارسی، از شماره 1501-2000، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1371، 553 ص، چاپ دوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد پنجم، کتب فارسی، از شماره 2001-2500، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1365، 720 ص، چاپ دوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد ششم، کتب فارسی، از شماره 2501-3083، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 942 ص، چاپ دوم، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد هفتم، کتب عربی، از شماره 1-500، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 450 ص، چاپ دوم، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد هشتم، کتب عربی، از شماره 501-1000، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 532 ص، چاپ دوم؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد نهم، کتب عربی، از شماره 1001-1500، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 594 ص؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد دهم، کتب عربی، از شماره 1501-1975 و ضمیمه از 3064 تا 3083، سید عبدالله انوار، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1358، 736 ص؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد یازدهم، کتب عربی، از شماره 1976-2300، تحقیق و تدوین: علینقی منزوی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1375، 853 ص، چاپ اول؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد دوازدهم، کتب عربی، از شماره 2301-2600، تحقیق و تدوین: حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1372، 620 ص، چاپ اول؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد سیزدهم، کتب عربی، از شماره 2601-2900، تحقیق و تدوین: حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1375، 472 ص، چاپ اول؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد چهاردهم، کتب عربی، از شماره 2901-3200، تحقیق و تدوین: امیره ضمیری، با همکاری زهره معیری، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1375، 331 ص، چاپ اول، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد پانزدهم، کتب عربی، از شماره 3201-3500، تحقیق و تدوین: امیره ضمیری، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1380، 335 ص، چاپ اول، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد شانزدهم، کتب عربی، از شماره 3501-3800، تحقیق و تدوین: حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 491 ص، چاپ اول، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد هفدهم، کتب عربی، از شماره 380-4100، تحقیق و تدوین: علینقی منزوی و حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1379، 483 ص، چاپ اول؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد هجدهم، کتب عربی، از شماره 4101-4400،

تحقیق

و تدوین: زهره معیری با نظارت حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1381، 410ص، چاپ اول؛ کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد نوزدهم، کتب عربی، از شماره 4401-4700ع، تحقیق و تدوین: امیره ضمیری و زهره معیری، با نظارت دکتر حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1381، 410ص، چاپ اول، کتابخانه ملی ایران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ایران، جلد بیست و دوم، کتب عربی (قرآن ها)، از شماره 6050-5501ع، تحقیق و تدوین: رضا خانی پور، با نظارت دکتر حبیب الله عظیمی، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، 1383، 389ص، چاپ اول؛ فهرست نسخه های عکسی کتابخانه ملی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 271-281؛ فهرست نسخه های عکسی کتابخانه ملی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 104-100.

● کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، فهرست کتابخانه دانشکده معقول و منقول در مدرسه عالی سپهسالار، جلد اول، کتب خطی عربی و فارسی، ابن یوسف شیرازی، مطبعه مجلس، تهران، 1315، 696ص؛ کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، جلد دوم، کتب خطی فارسی - عربی - ترکی، ابن یوسف شیرازی، مطبعه مجلس، تهران، 1318، 791ص؛ کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، فهرست کتابخانه سپهسالار، دبیران دانشگاه تهران، جلد سوم، کتب خطی آ-ث، تصحیح و تجدید نظر به وسیله علینقی منزوی، محمد تقی دانش پژوه و علینقی منزوی، چاپخانه دانشگاه تهران، تهران، 1340، 546ص؛ کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، فهرست کتابخانه سپهسالار، دبیران دانشگاه تهران، جلد چهارم، کتب خطی ج-ذ، تصحیح و تجدید نظر بوسیله علینقی منزوی، محمد تقی دانش پژوه و علینقی منزوی، چاپخانه دانشگاه تهران، تهران، 1346، 560ص؛ کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار، فهرست کتابخانه سپهسالار، دبیران دانشگاه تهران، جلد پنجم، کتب خطی ری، تجدید نظر محمد تقی دانش پژوه، محمد تقی دانش پژوه و علینقی منزوی، چاپخانه دانشگاه تهران، تهران، 1356، 771ص؛

● کتابخانه ملی ملک، فهرست کتابهای خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد اول، کتابهای عربی و ترکی، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1361، 626ص، چاپ دوم؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست کتابهای خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد دوم، کتابهای فارسی، از آداب جنگ تا ذخیره خوارزمشاهی، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، انتشارات دانشگاه تهران، 1354، 399ص؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست کتابهای خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد سوم (بخش اول)، کتابهای فارسی، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد

منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1361، صفحات 400-656؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست کتابهای خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد چهارم، نسخه های فارسی از کلیات شوقی تا یوسف و زلیخا، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1364، صفحات 657-868؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست کتابهای خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد پنجم، مجموعه ها و جنگها، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1363، صفحات 490ص؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد ششم، مجموعه ها و جنگ ها، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1366، 496 ص؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد هفتم، مجموعه ها و جنگها، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1369، 487 ص؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد هشتم، مجموعه ها و جنگها، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1369، 493 ص؛ کتابخانه ملی ملک، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ملی ملک، وابسته به آستان قدس رضوی، جلد نهم، مجموعه ها و جنگها، ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، با همکاری محمد باقر حجتی و احمد منزوی، کتابخانه ملی ملک، 1371، 434.

● مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، جلد اول، گنجینه اهدائی خاندان سلطانه علی سلطانی (شیخ الاسلامی بهبهانی)، احمد منزوی، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، تهران، 1377، 472 ص؛ -مرکز دایره المعارف بزرگ، فهرست نسخه های خطی -مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، جلد دوم، از شماره 1150-541، احمد منزوی، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، تهران، 1384، 552 ص؛ -مرکز دایره المعارف بزرگ، فهرست نسخه های عکسی کتابخانه مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، جلد یکم، (کتابخانه خصوصی اهدایی زین العابدین ابراهیمی)، احمد منزوی، مرکز دایره المعارف بزرگ، تهران، 1382، 766 ص، جلد دوم، از شماره 1-500، احمد منزوی، مرکز دایره المعارف بزرگ، تهران، 1388، 488 ص

● کتابخانه سازمان مدارک فرهنگی انقلاب، فهرست نسخ خطی فارسی موجود در کتابخانه سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، معصومه فرشچی، ارشاد اسلامی، تهران، 1377، 213 ص [به کتابخانه ملی منتقل شده]

● کتابخانه مدرسه مروی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه مروی تهران، رضا استادی، کتابخانه مدرسه مروی، تهران، 1371، 398 ص.

- کاخ گلستان، فهرست کتب دینی و مذهبی خطی کتابخانه سلطنتی، جلد 1، بدری آتابای، بی نا، تهران، 1352، 1105 ص؛ کاخ گلستان، فهرست مرقعات کتابخانه سلطنتی، جلد 2، بدری آتابای، بی نا، تهران، 1353، 408 ص؛

کاخ گلستان، فهرست مرقعات کتابخانه سلطنتی، جلد 3، بدری آتابای، بی نا، تهران، 2535 شاهنشاهی، 724ص؛ کاخ گلستان، فهرست دیوان های خطی کتابخانه سلطنتی و کتاب هزار و یکشب، جلد 4، بدری آتابای، بی نا، تهران، 2535 شاهنشاهی، تا 1392؛ کاخ گلستان، فهرست تاریخ - سفر نامه - سیاحت نامه - روزنامه و جغرافیای خطی کتابخانه سلطنتی، جلد 5، بدری آتابای، بی نا، تهران، 2536 شاهنشاهی، 759ص؛ کاخ گلستان، فهرست آلبوم های کتابخانه سلطنتی، جلد 6، بدری آتابای، 2537 شاهنشاهی، 238ص؛ کاخ گلستان، فهرست کتب ادبی عرفانی خطی کاخ گلستان، جلد 7، بدری آتابای، کاخ گلستان، 823ص، هنوز تهیه نشده است؛ کاخ گلستان، فهرست ناتمام کتابهای کتابخانه سلطنتی، دکتر مهدی بیانی، بی نا، تهران، 676ص، وارد نشده است.

• کتابخانه مدرسه قنبر علی خان (ولی عصر)، فهرست نسخه های خطی مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر (علیه السلام) تهران - ایران به ضمیمه چاپ عکسی مجموعه ای کهن در علم نجوم (ذخائر کتابخانه های ایرانی - شماره 4)، سید محمد حسین حکیم، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1386، 85ص.

• کتابخانه مدرسه معمار باشی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه معمارباشی (تهران - ایران)، سید محمد حسین حکیم، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 154ص.

• کتابخانه نوربخش تهران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت الهی تهران)، جلد اول، سید ابراهیم دیباجی، انتشارات خانقاه نعمه الهی، تهران، 1352، 235ص؛ کتابخانه نوربخش تهران، فهرست نسخه های خطی کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت الهی)، جلد دوم، سید ابراهیم دیباجی، انتشارات خانقاه نعمه الهی، تهران، 1350، 296ص.

• کتابخانه انجمن آثار ملی، فهرست نسخه های خطی فارسی و عربی، کتابخانه انجمن و آثار و مفاخر فرهنگی، عبدالله انوار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1380، 240ص؛ انجمن آثار ملی تهران، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 6-1.

• کتابخانه مدرسه صدر، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه صدر (تهران - ایران)، سید محمد حسین حکیم، مجمع ذخائر اسلامی در مدرسه سپهسالار است)، قم، 1386، 114ص.

• کتابخانه مدرسه چهل ستون، آشنائی با چند نسخه خطی، رضا استادی، مدرسی طباطبائی، بی نا، قم، 1396 ق، 448ص.

- کتابخانه دکتر مهدی بیانی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، دفتر نخستین، مهدی بیانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 8-17؛ کتابخانه دکتر مهدی بیانی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد دوم، مهدی بیانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 43-49؛ کتابخانه دکتر مهدی بیانی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج

افشار، جلد ششم، مهدی بیانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 695-691.

● کتابخانه حسین شهشهانی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، دفتر نخستین، غلامرضا فرزانه پور، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 231-270.

● وزارت امور خارجه، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، دفتر نخستین، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1340، صفحات 7-1؛ وزارت امور خارجه، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد دوم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 259-267؛ وزارت امور خارجه، بررسی کتب خطی یا قدیمه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، علیرضا سالاری، انتشارات وزارت امور خارجه، تهران، 1377، 227ص.

● کتابخانه موزه ملی (ایران باستان)، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد دوم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 218-200؛ کتابخانه موزه ملی ایران باستان، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 119-125.

● کتابخانه دکتر اصغر مهدوی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد دوم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1341، صفحات 136-62؛ کتابخانه دکتر اصغر مهدوی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 481-485.

● کتابخانه یحیی ذکاء، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، یحیی ذکاء، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 140-135.

● دانشکده علوم پزشکی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 386-299.

● کتابخانه محمود فرهاد معتمد، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، غلامرضا فرزانه پور و محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 252-141.

● لغت نامه دهخدا، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 59-1 و 426-388.

● کتابخانه آقای باقرزاده، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 112.

● کتابخانه آقای ثامنی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد

پنجم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 111.

• کتابخانه خان ملک ساسانی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 114-115.

• کتابخانه عبدالعظیم قریب (دانشسرای عالی)، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 618-657.

• کتابخانه حسن علی غفاری (معاون الدوله)، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 112.

• کتابخانه مسعود محتشمی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد پنجم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 672-673.

• کتابخانه حسن سادات ناصری، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد ششم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 696-698.

• کتابخانه مجتبی مینوی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد ششم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 637-690.

• کتابخانه اسدالله خاکپور، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 566-568.

- کتابخانه سعید نفیسی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 685-689.

• کتابخانه دکتر رضا صحت، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 556-561.

• کتابخانه همایون صنعتی زاده، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحه 799.

• کتابخانه حافظ فرمانفرمائیان، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 544-555.

• کتابخانه علی اکبر فیاض، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 695-701.

● کتابخانه محمد حسین مفتاح، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد هفتم، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 345-95.

● موزه مردم شناسی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم،

ص: 64

یحیی ذکاء و محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 132-134.

● موزه هنرهای تزئینی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، جلد سوم، یحیی ذکاء و محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1342، صفحات 128-131.

● موزه ملی ایران، فهرست میکروفیلم ها و نسخ خطی موزه ملی ایران، محمد رضا ریاضی، سازمان میراث فرهنگی کشور، موزه ملی ایران، تهران، 1374، 224 ص.

● کتابخانه (پژوهشگاه) موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، فهرستواره کتابخانه مینوی و کتابخانه مرکزی پژوهشگاه، (خطی، عکسی، میکروفیلم، یادداشتها)، به کوشش محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، 1374، صفحات 161-197؛ فهرستواره کتابخانه مینوی، فهرستواره کتابخانه مینوی و کتابخانه مرکزی پژوهشگاه، (خطی، عکسی، میکروفیلم، یادداشتها)، به کوشش محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، 1374، صفحات 158-

13

● نسخه های خطی سعید اعتماد مقدم، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 620-621.

- نسخه های نوش آفرین انصاری، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 627.

● نسخه های باقر رقت (ترقی)، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 623-625.

● نسخه هایی از بانکی پور، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 627.

● نسخه های ابراهیم حکیمی، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 620.

● نسخه های خطی خانم لشکری (بدر)، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 626.

● نسخه های خطی علی وثوق، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 621.

- رجائی زفره ای، میراث اسلامی ایران، دفتر دهم، به کوشش رسول جعفریان، محمد حسن رجائی زفره ای، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1378، صفحات 745-754.

● مؤسسه مطالعاتی اسلامی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دکتر مهدی محقق موجود در مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران،
دانشگاه مک گیل، دکتر توفیق ه سبجانی، مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران -

ص: 65

جهرم

- نسخه های خطی کریم اشراق، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 609-611.

چالوس

- مدرسه امام صادق (علیه السلام) چالوس، فهرست نسخه های خطی مدرسه امام صادق (علیه السلام) چالوس، مقدمه: سید رفیع الدین موسوی، به کوشش: محمود طیار مراغی، میراث مکتوب، 1381، 385ص.

خرم آباد

- کتابخانه حمید ایزدپناه، نسخه های خطی نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، دفتر ششم، حمید ایزدپناه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحه 601.

خوانسار

- کتابخانه آیه الله فاضل خوانساری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آیت الله فاضل خوانساری، خوانسار - ایران، دفتر اول، کتب خطی آخوند ملا محمد علی خوانساری (رحمه الله)، زیر نظر حاج محمد حسن فاضلی، سید جعفر حسینی اشکوری، مؤسسه علمی و فرهنگی آیه الله فاضل خوانساری - انتشارات انصاریان، قم، 1374، 292ص؛ کتابخانه آیه الله فاضل خوانساری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آیت الله فاضل خوانساری، خوانسار - ایران، دفتر دوم، کتب خطی آخوند ملا محمد علی خوانساری (رحمه الله)، زیر نظر حاج محمد حسن فاضلی، سید جعفر حسینی اشکوری، مؤسسه علمی و فرهنگی آیه الله فاضل خوانساری - انتشارات انصاریان، قم، 1374، 371ص.

- مدرسه علوی، مجله آینه پژوهش، سال چهارم، شماره 22، رضا مختاری، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، قم، 1372.

خور

- نسخ خطی عبدالکریم حکمت یغمایی، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 625.

خوی

- کتابخانه مدرسه نمازی خوی، فهرست نسخه های خطی مدرسه نمازی خوی، علی صدرائی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، دفتر نشر میراث مکتوب، تهران، 1376، 560 صفحه؛ میراث اسلامی، دفتر نهم، به کوشش رسول جعفریان، غلی صدرائی خویی، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، صفحه 73 - 106؛ میراث

اسلامی، دفتر دهم، به کوشش رسول جعفریان، علی صدرائی خوئی، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، ص 755 - 781.

• کتابخانه موزه (گنجینه)، فهرست گنجینه (موزه)، صدرایی خوبی به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• کتابخانه شخصی جناب آقای جواد شریف، فهرست شریف، صدرایی خوبی به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط؛ اوراق عتیق، دفتر اول، کتابخانه ملا علی خویی، به کوشش سید محمد حسین حکیم، نگارش صدرائی خویی، کتابخانه و موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، صفحات 143-122.

• کتابخانه عمومی خوی، فهرست عمومی خوی، صدرایی خوبی به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

دامغان

• مدرسه فتحعلی بیک دامغان، فهرست نسخ خطی دامغان، سید جعفر حسینی اشکوری، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، 421 ص.

• مدرسه قمر بنی هاشم دامغان، فهرست نسخ خطی دامغان، سید جعفر حسینی اشکوری، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، 421 ص.

دزفول

• مدرسه نبوی، مخطوطات دزفول (مدرسة النبوي و السيد النبوي)، سید احمد حسینی الاشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424، 28 ص.

رامسر

• کتابخانه عبدالوهاب فرید تنکابنی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد سمایی حائری، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 79-794.

رشت

• کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، زیر نظر ایرج افشار، محمد روشن، انتشارات فرهنگی ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1083-1238.

• کتابخانه شاد قزوینی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 394-396.

- کتابخانه مدرسه مهدویه، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 392-393.

• کتابخانه ملی رشت، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 388-392.

رضوانشر

• نسخه های علی عبدالی، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 626-627.

ری

• کتابخانه آستانه عبدالعظیم شهر ری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستانه حضرت عبدالعظیم حسنی، نگارش ابوالفضل حافظیان بابلی، جلد اول، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، 1382، ص 443؛ کتابخانه آستانه عبدالعظیم شهر ری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستانه حضرت عبدالعظیم حسنی، نگارش ابوالفضل حافظیان بابلی، جلد دوم، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، 1382، صفحات 449-678.

• کتابخانه حوزه آستانه عبدالعظیم، فهرست نسخه های خطی حوزه و موزه آستانه حضرت عبدالعظیم حسنی، نگارش ابوالفضل حافظیان بابلی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، 1382، ص 264.

زاهدان

• نسخه های امیر توکل کامبوزیان کرد غفرانلو، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 112-

113.

زنجان

• کتابخانه امام جمعه زنجان، دلیل المخطوطات، الجزء الاول، سید احمد حسینی، چاپخانه علمی، قم، 1397ق، صفحات 88-170؛ اوراق عتیق، دفتر اول، بخش اول ش 1-200، به کوشش سید محمد حسین حکیم، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389ق، صفحات 145-238؛

• اخوان زنجانی - جلیل، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376،

صفحات 618-620.

ص: 68

ساری

- کتابخانه های عمومی ساری، نگاهی به نسخه های خطی کتابخانه های عمومی ساری و تنکابن، به اهتمام دکتر محمود یزدی مطلق (فاضل) با همکاری زین العابدین درگاهی، محمود فاضل، رسانش، تهران، 1383، صفحات 15- 140.
- کتابخانه شهاب طاهری، نسخه های خطی نشریه کتابخانه دانشگاه تهران، دفتر ششم، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، شهاب طاهری، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348 صفحات 612-636.

سمنان

- کتابخانه عمومی سمنان، فهرست کتابخانه عمومی سمنان، ابوالفضل حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.
- کتابخانه میراث فرهنگی سمنان، فهرست سازمان میراث فرهنگی سمنان، ابوالفضل حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.
- مدرسه صادقیه سمنان، فهرست مدرسه صادقیه سمنان، نگارش ابوالفضل حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

شاهرود

- مخطوطات مکتبه مدرسه اسماعیلیه، مخطوطات مکتبه مدرسه اسماعیلیه، (شاهرود - ایران)، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424، 36ص.

شهرضا

- کتابخانه علی اکبر شکور، نسخه های خطی نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، دفتر ششم، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، علی اکبر شکور، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحه 607.

شهمیرزاد

- مسجد اعظم شهمیرزاد، فهرست مسجد اعظم شهمیرزاد سمنان، ابوالفضل حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

شیراز

- کتابخانه ملی شیراز، فهرست کتب خطی کتابخانه ملی فارس، جلد اول، از شماره 1 تا 400، نگارش علی نقی بهروزی و محمد صادق فقیری، انجمن کتابخانه های عمومی شیراز، شیراز، 1351، 415ص؛ کتابخانه ملی شیرازی فهرست کتب خطی کتابخانه ملی فارس، جلد دوم، از شماره 401 تا 780، نگارش علی نقی بهروزی و محمد صادق فقیری، انجمن کتابخانه های عمومی شیراز، شیراز، 1351،

399ص.

ص: 69

• کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ، کتابخانه آستان حضرت احمد بن موسی شاهچراغ (علیه السلام)، فهرست کتب خطی، جلد اول، قر آنها و تفسیر ها، تهیه و تنظیم علی نقی بهروزی، علی نقی بهروزی، کتابخانه آستانه، شیراز، 1360، 337 ص؛ کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ، کتابخانه آستان حضرت احمد بن موسی شاهچراغ (علیه السلام)، فهرست کتب خطی، جلد دوم، تهیه و تنظیم علی نقی بهروزی، هدیه محمد مهدی مظلوم زاده، علینقی بهروزی، کتابخانه آستانه، شیراز، 1360، 468 ص؛ کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ، فهرست کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ (علیه السلام)، فهرست کتابهای خطی، جلد سوم، کتابخانه حضرت شاهچراغ (علیه السلام) با همکاری محمد برکت، کتابخانه آستانه، شیراز، 1382، 164 ص.

• کتابخانه بنیاد فارس شناسی، فهرست نسخه های خطی بنیاد فارس شناسی، محمد برکت، بنیاد فارس شناسی، شیراز، 1384، 175 ص.

• کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز، فهرست نسخه های خطی مدرسه امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، جلد اول، سومین نشریه کتابخانه

مدرسه امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شیراز، محمد برکت، مدرسه امام عصر، شیراز، 1374، 155 ص.

• کتابخانه حجه الاسلام شیخ عبدالکریم انصاری، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحه 62.

• کتابخانه حجت الاسلام سید بدرالدین دستغیب، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحات 60-61.

• کتابخانه مدرسه حکیم، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحات 42-48.

• کتابخانه مدرسه منصوریه، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحات 49-55.

• کتابخانه موزه پارس، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحات 56-59.

• کتابخانه علامه طباطبائی، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر یکم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1383، صفحات 18-42؛ کتابخانه علامه طباطبائی، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر دوم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1384، صفحات 107-242؛ کتابخانه علامه طباطبائی، نسخه پژوهی، به کوشش ابوالفضل حافظیان بابلی، دفتر سوم، محمد برکت، خانه پژوهش، قم، 1385، صفحات 65-178.

• کتابخانه خانقاه احمدیه، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 209-229.

• کتابخانه دکتر خاوری، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی

ص: 70

دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 267-269.

• کتابخانه خدای خانه مسجد جامع عتیق شیراز، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346،

صفحات 207-208.

• نسخ آقای حاج محمد خلیلی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 266. • کتابخانه دانشکده ادبیات شیراز، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 230. • کتابخانه سیفی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 295.

• کتابخانه آقای دکتر عینی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 275-276.

• نسخه های آقای فروردین، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 277-278.

• کتابخانه کاظمی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 295.

• کتابخانه امین الله کوثر، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 295.

• کتابخانه آقای صدرالدین محلاتی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات

271-274.

• کتابخانه آقای منتظر، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 295.

• کتابخانه دکتر میر، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 282-284.

• نسخه های آقای واجد، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 285.

● کتابخانه آقای دکتر وصال، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی

ص: 71

دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 290-294.

• کتابخانه خاندان حاج سید نورالدین هاشمی حسینی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحات 286-289.

• کتابخانه مزار روز بهان قلی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1346، صفحه 295.

• بغایری، عبدالرزاق، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 566-576.

• اوراق عتیق، دفتر اولی، فهرست نسخه های خطی مرحوم آیت الله حاج شیخ محمد رضا ثامنی از علمای شیراز که بسیاری از نسخه های آن برای کتابخانه ملی تهران خریداری شد، به کوشش سید محمد حسین حکیم، نگارش محمد برکت، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، صفحات 265-283.

علی آباد کتول

• نسخه های خطی علی اصغر معززی، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، به کوشش رسول جعفریان، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 626.

فردوس

• اداره اوقاف فردوس، فهرست اداره اوقاف فردوس، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• دبیرستان شهید بهشتی، فهرست دبیرستان شهید بهشتی، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• کتابخانه مکتب مفید، فهرست مکتب مفید، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• کتابخانه قائم، فهرست قائم، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• مدرسه حبیبیه، فهرست مدرسه حبیبیه، محمد ترابیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

قائن

• کتابخانه مدرسه جعفریه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های قائن (قائن - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری،

مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 173-9؛ مدرسه جعفریه (امام صادق)، فهرست نسخ خطی کتابخانه مدرسه جعفریه امام صادق (علیه السلام)، سید جعفر حسینی اشکوری به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی،

مؤسسه فرهنگی پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• مدرسه جعفریه زهان - قائن، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه جعفریه، (زهان - ایران)، به ضمیمه نسخه های خطی کتابخانه سید معصوم فهستانی (قائن - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی،

قم، 1383، صفحات 109-7.

• کتابخانه سید حسین امام، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های قائن (قائن - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 207-177.

• کتابخانه اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی (دکتر بهشتی)، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های قائن (قائن - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 221-211.

• کتابخانه سید معصوم فهستانی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه جعفریه، (زهان - ایران)، به ضمیمه نسخه های خطی کتابخانه سید معصوم فهستانی (قائن - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1383، صفحات 152-109.

قزوین

• کتابخانه امام صادق قزوین، فهرست نسخه های خطی کتابخانه امام صادق قزوین، جلد اول، تحقیق و نگارش محمود طیار مراغی، حوزه علمیه قزوین، قزوین، 1378، 491 ص.

• کتابخانه آقای میر حسینا قزوینی، نسخه های خطی نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، دفتر ششم، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1348، صفحات 353-334.

• مخطوطات فحول قزوینی، مخطوطات مکتبه فحول قزوینی، (قزوین - ایران)، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424، 44 ص.

قم

• کتابخانه عمومی آیه الله مرعشی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی نجفی مرعشی (رحمه الله)، جلد اول، 1-400، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1354، 430 ص؛ جلد دوم، 800-401، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1354، 422 ص؛ جلد سوم، 801-1200، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1354، 384 ص؛ جلد چهارم، 1201-1600، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1354، 414 ص؛ جلد پنجم، 1601-2000، زیر نظر محمود مرعشی،

سید احمد حسینی

اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1354، 388ص؛ جلد ششم، 2001-2400، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1357، 398ص؛ جلد هفتم، 2401-2800، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1358، 383ص؛ جلد هشتم، 2801-3200، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1357، 443ص؛ جلد نهم، 3201-3600، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1360، 395ص؛ جلد دهم، 3601-4000، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1362، 390ص؛ جلد یازدهم، 4400-4001

، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1364، 420ص؛ جلد دوازدهم، 4401-4800، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1365، 379ص؛ جلد سیزدهم، 4801-5200، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1365، 424ص؛ جلد چهاردهم، 5201-5600، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1366، 384ص؛ جلد پانزدهم، 5601-6000، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1367، 387ص؛ جلد شانزدهم، 6001-6400، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1367، 370ص؛ جلد هفدهم، 6401-6800، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1368، 352ص؛ جلد هجدهم، 6801-7200، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1368، 353ص؛ جلد نوزدهم، 7201-7600، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1369، 432ص؛ جلد بیستم، 7601-8000، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1370، 323ص؛ جلد بیست و یکم، 8001-8400، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1372، 386ص؛ جلد بیست و دوم، 8401-8800، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1373، 385ص؛ جلد بیست و سوم، 8801-9200، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1373، 321ص؛ جلد بیست و چهارم، 9201-9600، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1374، 347ص؛ جلد بیست و پنجم، 9601-10000، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1374، 274ص؛ جلد بیست و ششم، 10001-10500، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1375، 425ص؛ جلد بیست و هفتم، 10501-11000، زیر نظر محمود مرعشی، سید احمد حسینی اشکوری، کتابخانه مرعشی، قم، 1376، 424ص؛ جلد بیست و هشتم، 11000-11400، از سید محمود مرعشی نجفی و گروه فهرست نگاران کتابخانه، کتابخانه مرعشی، قم، 1379، 722ص؛ جلد بیست و نهم، 11401-11800، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری گروه فهرست نگاران کتابخانه کتابخانه مرعشی، قم، 1380، 678ص؛ جلد سی ام، 11801-12200، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری گروه

فهرست نگاران کتابخانه، کتابخانه مرعشی، قم، 1380، 761ص؛ جلد سی و یکم، بخشی از نسخه های کتابخانه های شخصی مرحوم آیت الله شیخ محمد باقر بهاری همدانی و مرحوم آیت الله شیخ محمد امین صدرالاسلام خوبی و ...، 1260-12201، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری گروه فهرست نگاران کتابخانه، کتابخانه مرعشی، قم، 1382، 812ص؛ جلد سی و دوم، بخشی از نسخه های کتابخانه های شخصی آیت الله حاج ملا محمد جعفر فارس آباده ای، آیت الله حاج میرزا علی ثقهالاسلام تبریزی، آیت الله حاج میرزا یحیی بیدآبادی اصفهانی، آیت الله حاج سید عبدالله برهان سبزواری، آیت الله حاج سید ریحان الله موسوی کشفی بروجردی، آیت الله حاج سید مهدی لاجوردی قمی و...، 13000-12601، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری گروه فهرست نگاران کتابخانه، کتابخانه مرعشی، قم، 1383، 1056ص؛ جلد سی و سوم، 13001 - 13400، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری میر محمود موسوی، کتابخانه مرعشی، قم، 1380، 761ص؛ جلد سی و چهارم، بخشی از نسخه های خطی کتابخانه های شخصی فیض کاشانی، برادران فرزندان و نوادگان وی شامل 251 جلد در 515 عنوان و تعدادی دیگر از آثار عالمان و دانشمندان مشهور، 13800-13401، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری محمد حسین امینی، کتابخانه مرعشی، قم، 1385، 915ص؛ جلد سی و پنجم، 13801-14200، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری محمد علی صالحی و حسین متقی، کتابخانه مرعشی، قم، 1389، 955ص؛ جلد سی و هشتم، - 14201 14600، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری سید محمد اسفیان، کتابخانه مرعشی، قم، 1389، 915ص؛ جلد سی و هفتم، بخشی از نسخه های خطی کتابخانه های شخصی: میرزا قمی، میرزا یحیی اصفهانی، شیخ محمد بهاری، حاج میرزا محمود طباطبائی، شیخ محمد باقر بیرجندی، سید عبدالله شبر، ملا محمد جعفر آبادهای، سید محمد حجت، سید ابوالقاسم دهکردی، سردار کابلی، سید ریحان الله موسوی، شیخ محمد حسن نجفی رحیمی، سید مهدی لاجوردی، مهندس حاج عبدالرزاق بغایری، 15000-14601، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری میر محمود موسوی، کتابخانه مرعشی، قم، بی تا، 934ص، جلد سی و هشتم، 15001-15300، سید محمود مرعشی نجفی با همکاری محمد حسین امینی، کتابخانه مرعشی، قم، 1388، 954ص؛

● کتابخانه عمومی آیه الله مرعشی، فهرست نسخه های عکسی کتابخانه عمومی حضرت آیه الله العظمی مرعشی نجفی، جلد اول، زیر نظر سید محمود مرعشی، محمد علی حائری، کتابخانه مرعشی، قم، 1369، 457ص؛ کتابخانه عمومی آیه الله مرعشی، فهرست نسخه های عکسی کتابخانه عمومی حضرت آیه الله العظمی مرعشی نجفی، جلد دوم، زیر نظر سید محمود مرعشی، محمد علی حائری، کتابخانه مرعشی، قم، 1370، 498؛ کتابخانه عمومی آیه الله مرعشی، فهرست نسخه های عکسی کتابخانه بزرگ حضرت آیه الله العظمی مرعشی نجفی، گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی، جلد سوم، 1001-1300، زیر نظر سید محمود مرعشی، ابوالفضل حافظیان بابلی، کتابخانه مرعشی، قم، 1387، 713ص، جلد چهارم، 1301-1600، زیر نظر سید محمود مرعشی، ابوالفضل حافظیان بابلی، کتابخانه مرعشی، قم، 1388، 601ص، جلد پنجم، 1601-2000، زیر نظر سید محمود مرعشی، ابوالفضل حافظیان

بابلی، کتابخانه مرعشی، قم، 1388، 525 ص؛ کتابخانه آیه الله مرعشی (نسخ عکسی)، مجله میراث شهاب، ابوالفضل حافظیان، شماره های مسلسل: 31، 33-34، 35-36، 37، 38، 39-40، 41-42، 44-46

● کتابخانه سید محمد حجت کوه کمری، فهرست کتب خطی کتابخانه سید محمد حجت کوه کمری، جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1377، 80 ص.

● مرکز مطالعات و تحقیقات، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، جلد اول، 1-700، علی صدرائی خوئی، علی اوسط ناطقی و رمضانعلی انتظاری، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی واحد احیاء آثار اسلامی، بوستان کتاب، قم، 1381، 616 ص؛ مرکز مطالعات و تحقیقات، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، جلد دوم، 701-1383، علی اوسط ناطقی و رمضانعلی انتظاری، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، مرکز احیاء آثار اسلامی، بوستان کتاب، قم، 1386، 358 ص.

● کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، 1-400 جلد اول، سید احمد حسینی اشکوری، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1377، 534 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، 401-800، جلد دوم، سید احمد حسینی اشکوری، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1380، 467 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، 801-1200 جلد سوم، سید احمد حسینی اشکوری، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1380، 472 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، 1201-1600، جلد چهارم، سید احمد حسینی اشکوری، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1381، 467 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، 1601-2000، جلد پنجم، سید احمد حسینی اشکوری، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1382، 440 ص؛

● مرکز احیاء میراث اسلامی - مجموعه محدث ار موی، فهرست محدث ار موی - مرکز احیاء التراث العربی، جلد اول، سید جعفر حسینی اشکوری به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1-537؛ مرکز احیاء میراث اسلامی مجموعه محدث ار موی، فهرست محدث ار موی - مرکز احیاء التراث العربی، جلد دوم، سید جعفر حسینی اشکوری به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 539-1087؛ مرکز احیاء میراث اسلامی - مجموعه محدث ار موی، فهرست محدث ار موی - مرکز احیاء التراث العربی، جلد سوم، سید جعفر حسینی اشکوری به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1089-1691؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم ایران، جلد اول، زیر نظر

سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری و سید صادق حسینی اشکوری، 1-400، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1377، 488 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد دوم، زیر نظر سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری و سید صادق حسینی اشکوری، 800-401، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1380، 496 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد سوم، زیر نظر سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری و سید صادق حسینی اشکوری، 1200-801 مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1380، 504 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد چهارم، زیر نظر سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری و سید صادق حسینی اشکوری، 1600-1201، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1382، 488 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد پنجم، زیر نظر سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری و سید صادق حسینی اشکوری، 1601-2000، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1383، 464 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد ششم، زیر نظر سید احمد حسینی اشکوری، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری، 2400-2001، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1386، 507 ص؛ کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، فهرست نسخه های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم - ایران، جلد هفتم، نگارش سید جعفر حسینی اشکوری، 2800-2401، مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، 1387، 420 ص.

• مدرسه فیضیه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه فیضیه قم، جلد اول، بخش اول (کتابهای عربی)، رضا استادی، بینا، قم، 1396، 315 ص؛ مدرسه فیضیه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه فیضیه قم، بخش دوم (کتابهای ترکی و فارسی)، رضا استادی، بی نا، قم، 1396 ق، 120 ص؛ مدرسه فیضیه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه فیضیه قم، بخش سوم (مجموعه ها)، رضا استادی، بی نا، قم، 1396 ق، 208 ص؛ مدرسه فیضیه، فهرست کتابخانه مبارکه مدرسه فیضیه قم، جلد اول، آقا مجتبی عراقی، بی نا، چاپخانه علمیه قم، قم، 1337، 475 ص.

• کتابخانه مدرسه حجتیه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه حجتیه قم، رضا استادی، بی نا، قم، 1354، 135 ص.

• رضا استادی، صد و شصت نسخه از کتابخانه شخصی رضا استادی، رضا استادی، چاپخانه مهر، قم، تابستان 1354، 80 ص.

• کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستانه مقدس حضرت معصومه (علیها السلام)، جلد اول، ایران-قم، نگارش و تحقیق: سید حسن نقیعی، زائر، قم، 1357، 422؛ کتابخانه آستانه مقدسه حضرت

معصومه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آستانه مقدس حضرت معصومه (علیه السلام)، جلد دوم، ایران - قم، نگارش و تحقیق: علی صدرائی خوئی، زائر، قم، 1357، 424 ص؛ کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه، فهرست نسخ خطی کتابخانه آستانه مقدسه قم، محمد تقی دانش پژوه، آستان مقدسه قم، قم، بی تا، 434 ص، فهرست قدیمی قبل از انقلاب.

● کتابخانه مفتی الشیعه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مفتی الشیعه، (قم - ایران)، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، 130 ص؛ مخطوطات مکتبه الاردبیلی (قم - ایران)، السید احمد الحسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424 ق، 51 ص.

● مؤسسه آیه الله بروجردی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مؤسسه حضرت آیه الله العظمی بروجردی، قم - ایران، دفتر اول، 400-1، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، صفحات 1-253؛ مؤسسه آیه الله بروجردی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مؤسسه حضرت آیه الله العظمی بروجردی، قم - ایران، دفتر دوم، 401 - 623، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، صفحات 355-466.

● کتابخانه مؤسسه امام صادق قم، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مؤسسه حضرت امام صادق (علیه السلام)، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1383، 130 ص.

● کتابخانه ارگانی بهبهانی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه ارگانی بهبهانی (قم - ایران)، شیخ محمود ارگانی و بهبهانی حائری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1386، 140 ص.

● کتابخانه مدرسه رضویه قم، آشنائی با چند نسخه خطی، دفتر اول، مدرسی طباطبائی، بی نا، قم، 1396 ق، صفحات 3-61.

● کتابخانه شخصی آیت الله زنجانی، آشنائی با چند نسخه خطی، دفتر اول، مدرسی طباطبائی، بی نا، قم، 1396 ق، صفحات 249-189.

● کتابخانه شخصی سید مهدی لاجوردی، آشنائی با چند نسخه خطی، دفتر اول، مدرسی طباطبائی، بی تا، قم، 1396 ق، صفحات 116-105.

● کتابخانه شخصی مهدی روحانی، آشنائی با چند نسخه خطی، دفتر اول، مدرسی طباطبائی، بی نا، قم، 1396 ق، صفحات 445-448.

● مکتبه علامه الطباطبائی، مجله تراثنا، سید احمد حسینی اشکوری، شماره های 25-22.

● مکتبه علی فاضل قائنی، مجله تراثنا، علی فاضلی، شماره های 25-22.

● کتابخانه مهدوی، مجله تراثنا، سید احمد حسینی، شماره های 25-22.

● نسخه های خطی کتابخانه محمد حسین شریعتی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه شهید محمد حسین شریعتی - قم، با یادمانی از مرحوم آیه الله حاج شیخ ابوالقاسم شریعت نیاسری و برخی دیگر از بزرگان نیاسر کاشان، مهدی

شریعتی، کتابخانه شهید شریعتی، قم، 1379، 196 ص.

• دار الحدیث، فهرست نسخه های خطی کتابخانه تخصصی مرکز تحقیقات دار الحدیث، جلد اول، علی صدرایی خوبی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، 1384، 386 ص.

• مسجد اعظم قم، فهرست نسخ خطی کتابخانه مسجد اعظم قم، جلد اول، طیار مراغی - حسن زاده، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1-521؛ مسجد اعظم قم، فهرست نسخ خطی کتابخانه مسجد اعظم قم، جلد دوم، طیار مراغی - حسن زاده، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 523 - 966؛ مسجد اعظم قم، فهرست نسخ خطی کتابخانه مسجد اعظم قم، جلد سوم، طیار مراغی - حسن زاده، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 967-1417؛ مسجد اعظم قم، فهرست نسخ خطی کتابخانه مسجد اعظم قم، جلد چهارم، طیار مراغی - حسن زاده، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1418-1870؛ مسجد اعظم قم، فهرست نسخ خطی کتابخانه مسجد اعظم قم، جلد پنجم، طیار مراغی - حسن زاده، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1871-2303.

• کتابخانه شخصی حجه الاسلام حافظیان، فهرست کتابخانه ی شخصی حجه الاسلام حافظیان قم، ابوالفضل حافظیان، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

• کتابخانه طبسی حائری، فهرست نسخ خطی کتابخانه طبسی حائری (قم)، جلد اول، ابوالفضل حافظیان به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1-476؛ کتابخانه طبسی حائری، فهرست نسخ خطی کتابخانه طبسی حائری (قم)، جلد دوم، ابوالفضل حافظیان به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 47-927.

• کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد اول، الف - الف، صدرائی، حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1-573؛ کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد دوم، ب - ث، صدرائی، حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 575-1100؛ کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد سوم، ج - خ، صدرائی، حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1101-1782، کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد چهارم، د - س، صدرائی، حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 1783-

2366؛ کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد پنجم، ش - ع، صدرائی، حافظیان، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 2966-2367؛ کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد ششم، غم، صدرائی، حافظیان به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 3598-2967؛ کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد هفتم، م - م، صدرائی، حافظیان به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 4277-3599. کتابخانه آیه الله گلپایگانی، فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی (قم)، جلد هشتم، می صدرائی، حافظیان به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، صفحات 4955-4279.

قوجان

- مدرسه عوضیه، فهرست نسخ خطی مدرسه عوضیه، رمضانعلی انتظاری، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط .
- کتابخانه حضرت سلطان ابراهیم، فهرست حضرت سلطان ابراهیم، رمضانعلی انتظاری، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

کاشان

- کتابخانه مجتهد الزمان بیدگلی کاشان، فهرست نسخه های خطی و اسناد کتابخانه مجتهد الزمان بیدگلی، (بیدگل - ایران)، سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 270 ص.
- کتابخانه آثار ملی کاشان، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 358-355.
- کتابخانه سید ابوالرضا کاشان، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 355-354.
- کتابخانه مزار افضل الدین کاشانی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 354. • کتابخانه آیه الله رضوی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر

نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 94-29.

• کتابخانه حسن عاطفی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، حسن عاطفی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 721-757؛ کتابخانه حسن عاطفی، نسخه های خطی، دفتر یازدهم و دوازدهم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و اسماعیل حاکی، حسن عاطفی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1362، صفحات 951-955.

• بهیا عباس، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 613.

• نسخه های خطی علامه فیض، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحات 619-620

• افشین عاطفی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه افشین عاطفی (کاشان - ایران)، سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 140 ص.

• فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی (کاشان - ایران)، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، 120 ص.

• مدرسه سلطانی کاشان، فهرست نسخ خطی کاشان (1)، (مدرسه سلطانی و مدرسه جعفری)، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، 510 ص.

• مدرسه جعفری کاشان، فهرست نسخ خطی کاشان (1)، (مدرسه سلطانی و مدرسه جعفری)، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط، 510 ص.

• مدرسه عزیز الله امامت، فهرست نسخه های خطی کتابخانه آیه الله عزیز الله امامت، طیار مراغه ای، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط. و کتابخانه میثم نمکی، فهرست خصوصی میثم نمکی، طیار مراغه ای، مؤسسه فرهنگی - پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط

کرمان

• نسخه های مهندس محمد حسین اسلام پناه، میراث اسلامی ایران، دفتر پنجم، ایرج افشار، کتابخانه آیه الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، 1376، صفحه 622.

کرمانشاه

- کتابخانه آیه الله جلیلی کرمانشاه، فهرست کتب خطی کتابخانه آیه الله جلیلی (کرمانشاه)، محمد وفادار مرادی، سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مراکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1383، 372 ص.
- کتابخانه مدرسه آیه الله بروجردی کرمانشاه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه آیت الله بروجردی، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1380، 138 ص.
- کتابخانه شخصی میبدی کرمانشاه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه شخصی میبدی (کرمانشاه - ایران)، دفتر اول، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 222 ص؛ کتابخانه شخصی میبدی کرمانشاه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه شخصی میبدی (کرمانشاه - ایران)، دفتر دوم، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1385، 200 ص.
- کتابخانه خاندان میبدی کرمانشاه، فهرست نسخه های خطی خاندان میبدی (کرمانشاه - ایران)، دفتر اول، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، 223 ص.
- کتابخانه فیض مهدوی، مجله تراثا، سید احمد حسینی اشکوری، شماره های 22-25.

• کتابخانه سید مرتضی نجومی، دلیل المخطوطات، جلد اول، سید احمد حسینی، چاپخانه علمی، قم، 1397ق، صفحات 214-295.

گلپایگان

- کتابخانه حبه الاسلام گلپایگانی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های گلپایگان (گلپایگان - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 11-114.
- کتابخانه سید محمد حسن امام جمعه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های گلپایگان (گلپایگان - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 115-181.
- کتابخانه مسجد جامع گلپایگان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های گلپایگان (گلپایگان - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 183-205.
- کتابخانه حاج آقا رضا شهیدی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های گلپایگان (گلپایگان - ایران)، سید جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1381، صفحات 207-212.

مراغه

- کتابخانه عمومی مراغه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی مراغه، محمود طیار مراغه، انتشارات آل علی، قم، 1379، 312 ص.
- کتابخانه مسجد جامع مراغه، فهرست کتابخانه مسجد جامع مراغه، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی

- مسجد شیخ بابا مراغه، فهرست مسجد شیخ بابا مراغه، طیار مراغه ای، به کوشش و ویرایش مصطفی درایتی، مؤسسه فرهنگی پژوهشی الجواد، مشهد، مخطوط.

مشهد

- شیخ علی حیدر (مکتبه)، فهرست مخطوطات مکتبه خطیب شیخ علی حیدر مؤید نسخ عربی، الخاصه في قم المقدسه، الجزء الأول، المخطوطات العربيه، 1-500، محمد باقر انصاری، مؤسسه الهادی، بیروت، 1420، 456 ص؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)، فهرست مخطوطات مکتبه خطیب شیخ علی حیدر مؤید نسخ عربی، الخاصه في قم المقدسه، الجزء الثاني، المخطوطات العربيه، 501-893، محمد باقر انصاری، مؤسسه الهادی، بیروت، 1420، 352 ص؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)، فهرست مخطوطات مکتبه خطیب شیخ علی حیدر مؤید نسخ عربی، الخاصه في قم المقدسه، الجزء الثالث، المخطوطات العربيه، 1001-1504، محمد باقر انصاری، مؤسسه الهادی، بیروت، 1420، 664 ص.

- کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست هزار و پانصد نسخه خطی، اهدائی رهبر معظم انقلاب، حضرت آیه الله خامنه ای به کتابخانه آستان قدس رضوی، رضا استادی، آستان قدس رضوی، قم، 1373، 472 ص؛

- کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست الفبائی کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، استدراک و پیوست: محمد وفادار مرادی، محمد آصف فکرت، آستان قدس رضوی، مشهد، 1369، 948 ص، تنها نسخه هایی که در فهرست آستان قدس نیامده است؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد اول، چاپ دوم، سید علی اردلان جوان، کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، مشهد، 1356، 747 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد دوم، آستان قدس رضوی، مشهد، کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد سوم، آستان قدس رضوی، مشهد؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد چهارم، حکمت - کلام - فلسفه منطق از ص 366، تفسیر خطی - تفسیر چاپی، آستان قدس رضوی، مشهد، بی تا، 505 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد پنجم، چاپ دوم، (فقه و اخبار)، تحقیق و بازنگاری از: سید محمد رضا پور، مهدی ولایی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1379، 756 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد ششم، اصول فقد - ادعیه و مزار - اخلاق - رجال - انساب و درایه، آستان قدس رضوی، مشهد، بی تا، 687 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد هفتم، احمد گلچین معانی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1346، 1015 ص، در دو جلد است؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد هشتم، احمد گلچین معانی، آستان قدس رضوی،

مشهد، 1350، 483 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد نهم، مایل هروی -علی اردلان، آستان قدس رضوی، مشهد، 1361، 420 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد دهم، غلامعلی عرفانیان، آستان قدس رضوی، مشهد، 1362، 315 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد یازدهم، مهدی ولایی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1364، 732 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد دوازدهم، غلامعلی عرفانیان، آستان قدس رضوی، مشهد، 1370، 576 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد سیزدهم، لغت، احمد گلچین معانی - غلامعلی عرفانیان، آستان قدس رضوی، مشهد، 1372، 241 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد چهاردهم، موضوع: اخبار، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1376، 669 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد پانزدهم، موضوع: ادعیه، محمد وفادار مرادی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1376، 591 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد شانزدهم، موضوع: اصول فقه، محمد وفادار مرادی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1380، 569 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد هفدهم، موضوع: ادبیات، محمدرضا فاضل هاشمی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1380، 632 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد هجدهم، موضوع: ریاضیات، مهدی ولایی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1380، 194 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد نوزدهم، موضوع: طب، غلامعلی عرفانیان، آستان قدس رضوی، مشهد، 1380، 747 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد بیستم، موضوع: کتب فقهی چاپ نشده، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1379، 623 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد بیست و یکم، موضوع فقه، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1381، 1717 ص، در دو جلد است؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و دوم، موضوع: تفسیر، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1384، 496 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و سوم، موضوع: تجوید و قرائت، محمد وفادار مرادی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1384، 237 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و چهارم، موضوع: منطق، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1383، 287 ص؛ کتابخانه

مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و پنجم، موضوع: معانی و بیان، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1383، 237 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و ششم، موضوع: اخبار، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1386، 743 ص؛ کتابخانه مرکزی آستان قدس، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، جلد بیست و هفتم، موضوع: اجازات، رجال، درایه الحدیث، براتعلی غلامی مقدم، آستان قدس رضوی، مشهد، 1387، 360 ص

• دانشکده الهیات مشهد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، جلد اول، محمود فاضل، مؤسسه چاپ و انتشارات و گرافیک دانشگاه فردوسی، مشهد، 1353، 676 ص؛ دانشکده الهیات مشهد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد، جلد دوم، محمود فاضل، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، 1361، 720 ص؛ دانشکده الهیات مشهد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد، جلد سوم، محمود فاضل، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، 1361، صفحات 821-1358

• دانشکده ادبیات مشهد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، محمود فاضل، انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، مشهد، 1354، 294 ص.

• کتابخانه عمومی مسجد جامع گوهرشاد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه جامع گوهرشاد مشهد، جلد اول، محمود فاضل، کتابخانه جامع گوهرشاد، مشهد، 1363، 496 ص؛ کتابخانه عمومی مسجد جامع گوهرشاد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه جامع گوهرشاد مشهد، جلد دوم، محمود فاضل، کتابخانه جامع گوهرشاد، مشهد، 1365، صفحات 505-1078؛ کتابخانه عمومی مسجد جامع گوهرشاد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه جامع گوهرشاد مشهد، جلد سوم، محمود فاضل، کتابخانه جامع گوهرشاد، مشهد، 1367، صفحات 1088-1838؛ کتابخانه عمومی مسجد جامع گوهرشاد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه جامع گوهرشاد مشهد، جلد چهارم، محمود فاضل، کتابخانه جامع گوهرشاد، مشهد، 1371، صفحات 1843-2268، جلد پنجم، براتعلی غلامی مقدم، سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1387، 927 ص؛ کتابخانه جامع گوهرشاد، فهرست نسخه های خطی چهار کتابخانه مشهد (مدرسه سلیمانیه، مدرسه میرزا جعفر، کتابخانه فرهنگ، جامع گوهر شاد)، مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، تقی بینش زیر نظر: محمد تقی دانش پژوه، انتشارات فرهنگ ایران زمین،

تهران، 1351، صفحات 435-59.

• مدرسه آیه الله خوئی، فهرست نسخه های کتابخانه مدرسه آیت الله العظمی خوئی، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1377، 150 ص؛ اوراق عتیق، دفتر اول، به کوشش سید محمد حسین حکیم، نگارش عبدالله غفرانی، کتابخانه و موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران، 1389، صفحات 241-266؛

• کتابخانه عمومی امام هادی، فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی امام هادی (علیه السلام)، مشهد مقدس - ایران، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1377، 100 ص.

• کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد، فهرست کتب خطی کتابخانه عمومی فرهنگ و هنر مشهد، فارسی - عربی، رمضانعلی شاکری، فرهنگ و هنر خراسان، مشهد، 1348، 127 ص.

• مدرسه فاضلیه مشهد، فهرست کتب کتابخانه مدرسه فاضلیه، اوکتائی، آستان قدس رضوی، مشهد، 1309، 265 ص، در فهرست نواب آستان قدس آمده.

• کتابخانه مدرسه سلیمانیه (سلیمان خان)، فهرست نسخه های خطی چهار کتابخانه مشهد (مدرسه سلیمانیه، مدرسه میرزا جعفر، کتابخانه فرهنگ، جامع گوهر شاد)، مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، تقی بینش زیر نظر: محمد تقی دانش پژوه، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1351، صفحات 1-24 • کتابخانه مدرسه میرزا جعفر، فهرست نسخه های خطی چهار کتابخانه مشهد (مدرسه سلیمانیه، مدرسه میرزا جعفر، کتابخانه فرهنگ، جامع گوهر شاد)، مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، تقی بینش زیر نظر: محمد تقی دانش پژوه انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1351، صفحات 26-43.

• کتابخانه مدرسه نواب، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، جلد دوم، فهرست نسخه های خطی. دو کتابخانه مشهد (مدرسه نواب - آستان قدس)، مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، انتشارات ایران زمین، تهران، 1351، صفحات 439-562؛ مدرسه علمیه عالی نواب، محمود یزدی مطلق (فاضل)، عروج اندیشه، مشهد مقدس، 1388، 639 ص.

• فهرست نسخه های خطی مدرسه خیرات خان مشهد، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمود فاضل، انتشارات ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1718-1795.

• کتابخانه سید علی اصغر اصغرزاده، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، اصغر اصغرزاده، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 613-617؛ نسخه های خطی مجموعه اصغرزاده، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، اصغر اصغرزاده، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 769-771.

• کتابخانه آقای کاظم مدیر شانه چی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، کاظم مدیر شانه چی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات

. 584-611

- کتابخانه عبدالمجید مولوی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، مهدی ولانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 107-8.
- نسخه های خطی محمود فاضل، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمود فاضل، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 771-759.
- نسخه های خطی مدرسه عباسقلی خان، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمود فاضل، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 768-766.
- نسخه های خطی مدرسه حاج حسن، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمود فاضل، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 764-763.
- مدرسه باقریه، مجله تراثا، محمود فاضل، شماره های 25-22.
- کتابخانه رجائی معزی، مجله تراثا، سید احمد حسینی، شماره های 25-22. • کتابخانه مرتضوی، مخطوطات مکتبه المرتضوی (مشهد - ایران)، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424، 48 ص.
- معرفی نسخه های خطی کتابخانه شخصی حاج آقا حیدری، مجله اندیشه حوزه (فصلنامه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی)، سال 2 شماره 7، دکتر محمود یزدی مطلق (فاضل)، مشهد، 1375، صاحب امتیاز: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
- کتابخانه فرهنگ، فهرست نسخه های خطی چهار کتابخانه مشهد (مدرسه سلیمانیه، مدرسه میرزا جعفر، کتابخانه فرهنگ، جامع گوهر شاد)، مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، تقی بینش زیر نظر: محمد تقی دانش پژوه، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1351، صفحات 55-45.
- مخطوطات مکتبه الامام الهادی (مشهد - ایران)، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424 ق، 62 ص.
- مخطوطات مکتبه المیبدی (مشهد - ایران)، سید احمد حسینی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1424 ق، 54 ص.
- فهرست نسخه های خطی اهدائی حضرت آیت الله العظمی خامنه ای، جلد اول: علوم قرآنی، زیر نظر اداره مخطوطات، دکتر سیدعلی اردلان جوان - سید محمدرضا فاضل هاشمی، نگارش: براتعلی غلامی مقدم - حسین قاسمیان نادر علیزاده؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1389، 444ص؛ جلد دوم: اخبار 1، زیر نظر اداره مخطوطات، ابوالفضل حافظیان - سید محمدرضا فاضل هاشمی، نگارش: براتعلی غلامی مقدم - نادر علیزاده - علی علیزاده؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد،

1389، صفحات 475-1؛ جلد دوم: اخبار 2، زیر نظر اداره مخطوطات، سید محمدرضا فاضل هاشمی، نگارش: محمد حسن نوری نیا - نادر علیزاده - حسین خبازیان؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1389، صفحات 940-488؛ جلد سوم: فقه 1، زیر نظر اداره مخطوطات، محمد وفادار مرادی - سید محمدرضا فاضل هاشمی، نگارش: براتعلی غلامی مقدم - حسین قاسمیان علی علیزاده - حسین خبازیان - محمد حسن نوری نیا؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1387، صفحات 440-1؛ جلد سوم: فقه 2، زیر نظر اداره مخطوطات، محمد وفادار مرادی - سید محمدرضا فاضل هاشمی، نگارش: براتعلی غلامی مقدم - حسین خبازیان - محمد حسن نوری نیا؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1388، صفحات 879-446؛ جلد هشتم: درایه، رجال، تراجم، تاریخ، داستان، کتابشناسی، زیر نظر اداره مخطوطات، نگارش: سید محمد حسین حکیم - ابو الفضل حافظیان؛ سازمان کتابخانه ها و موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد، 1389، 600ص؛

میبد

• مخطوطات و اسناد میبد، مخطوطات و اسناد میبد (میبد - ایران)، سید صادق حسینی اشکوری با همکاری رحیم قاسمی، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1386، 278 ص.

همدان

• دانشگاه بوعلی همدان، فهرست نسخه های خطی کتابخانه دانشگاه بوعلی (همدان - ایران)، احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 222 ص.

• کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، جواد مقصود، انتشارات ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1618-1241.

• کتابخانه خصوصی بحر الفضائل، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگی رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، پرویز اذکانی، انتشارات ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1671-1663؛ کتابخانه بحر الفضائل، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 370.

• کتابخانه حبیب جواهری، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی

دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، پرویز اذکانی، انتشارات ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1673-1685.

• کتابخانه آقای رضاهمراه، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، پرویز اذکانی، انتشارات ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1687-1701.

• صدیقه حیدریان، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1355، صفحات 1703-1716.

• عباس زند، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکانی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

• امیر ساسان دهگان، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکانی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

• حمید سیر لو، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکانی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

• کتابخانه خرد، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکانی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

• علی اکبر مجیدی، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش

پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکائی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

● فروزان مهر، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکائی، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

● هادی مرتضوی، مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان، کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان و چند مجموعه خصوصی همدان، محمد روشن، جواد مقصود، پرویز اذکائی، زیر نظر: محمد تقی روشن پژوه، انتشارات فرهنگ ایران زمین، تهران، 1353، صفحات 1703-1716.

● آرامگاه بوعلی همدان، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 327-340 محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 327-340

● کتابخانه اعتماد الدوله، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 342-346

● کتابخانه دبیرستان امیر کبیر، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 347-348.

● کتابخانه اوقاف، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 349.

● کتابخانه مدرسه دامغانی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 349.

● کتابخانه مدرسه زنگنه، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 350-351.

● کتابخانه حاجی ایزدی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 366-368.

● کتابخانه محمود ایزدی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار،

محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 369.

• کتابخانه قاسم برنا، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن

ص: 90

و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 371-380.

• کتابخانه آقای حاج سید نصرالله بنی صدر، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 380.

• کتابخانه حسن پنبه چی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 381.

• کتابخانه دکتر جلالی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 382.

• کتابخانه آقای دامغانی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 383-384.

• کتابخانه نجفی عرب زاده، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 385.

• کتابخانه آقای کمالی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحات 385-387.

• کتابخانه تقی یوسفی، نسخه های خطی، دفتر پنجم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی روشن و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1347، صفحه 387.

یزد

• کتابخانه وزیری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه وزیری یزد، وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی، جلد اول، از شماره 1 تا 500، محمد شیروانی، چاپخانه تابان، تهران، 1350، 436 ص؛ کتابخانه وزیری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه وزیری یزد، وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی، جلد دوم، از شماره 501 تا 1000، محمد شیروانی، چاپخانه تابان، تهران، بی تا، صفحات 437-815، کتابخانه وزیری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه وزیری یزد، وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی، جلد سوم، از شماره 1000 تا 2000، محمد شیروانی، چاپخانه تابان، تهران، 1353، صفحات 817-1122؛ کتابخانه وزیری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه وزیری یزد، وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی، جلد چهارم، از شماره 2001 تا 3000، محمد شیروانی، به هزینه انجمن آثار ملی، تهران، 1355، صفحات 1123-1500؛ کتابخانه وزیری، فهرست نسخه های خطی کتابخانه وزیری یزد، وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی، جلد پنجم، از شماره 3001 تا 3950، محمد شیروانی، به هزینه انجمن آثار ملی، تهران، 1358، صفحات 1501-2010؛ کتابخانه جامع کبیر یزد، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 374-416.

● کتابخانه سریزدی (حظیره)، فهرست نسخه های خطی کتابخانه سریزدی (مسجد حظیره)، (یزد - ایران)، دفتر اول، 1400، جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 235 ص؛ کتابخانه سریزدی (حظیره)، فهرست نسخه های خطی کتابخانه سریزدی (مسجد حظیره)، (یزد - ایران)، دفتر دوم، جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 140 ص.

● کتابخانه میرزا محمد کاظمینی یزد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه میرزا محمد کاظمینی (یزد - ایران)، دفتر اول، جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1383، 284 ص؛ کتابخانه میرزا محمد کاظمینی یزد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه میرزا محمد کاظمینی (یزد - ایران)، دفتر دوم، جعفر حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1383، 279 ص.

● کتابخانه صدوقی یزد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه صدوقی یزدی (یزد - ایران)، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1383، 180 ص.

● کتابخانه مدرسه خان یزد، فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه خان (یزد - ایران)، سید احمد حسینی اشکوری، مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1384، 125 ص.

● کتابخانه شرف الدین علی یزدی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 435. کتابخانه شیخ علی علمی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 436-450.

● کتابخانه میرزا حسن محمود آبادی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 451-458.

● کتابخانه سید ابوالفضل سعیدی یزد، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 459-462.

● کتابخانه محمد علی فرهمند، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 463-464.

● کتابخانه علی اصغر خجسته، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحات 465-

- کتابخانه محمد باقر عجمین، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 467.
- کتابخانه جواد مدرسی یزدی، نسخه های خطی، دفتر چهارم، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1344، صفحه 468.
- کتابخانه آقای آتشی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید احمد حسینی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 703-709.
- کتابخانه آقای آصف پور، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید احمد حسینی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 709-711.
- کتابخانه محمود علومی، نسخه های خطی، دفتر هفتم، نشریه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه و ایرج افشار، سید احمد حسینی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1353، صفحات 711-713.

برخی از مآخذ عمومی

الاعلام قاموس تراجم، لأشهر الرجال و النساء من العرب و المستعربین و المستشرقین

- المجلد الأول، (الآبري - اغناطيوس)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 336ص؛
- المجلد الثاني، (افتخار - دنينير)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 336ص؛
- المجلد الثالث، (الدهان - عبدالسلام)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 355ص،
- المجلد الرابع، (عبدالسلام - علي)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 334ص؛
- المجلد الخامس، (علي - محمد)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 336ص،
- المجلد السادس، (محمد - محمد)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 335ص؛
- المجلد السابع، (محمد - نافع)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 352ص؛
- المجلد الثامن، (نافع - يونس)، تأليف: خير الدين الزركلي، دار العلم للملايين، بيروت، لبنان، الطبعة السابعة، 1986م، 265ص؛

احوال و آثار خواجه نصيرالدين طوسي

تأليف: استاد محمد تقی مدرس رضوی، انتشارات اساطير، چاپ اول، 1370، 722ص؛

ايضاح المكنون في الذيل على كشف الظنون عن اسامى الكتب و القنون

مجلد الأول، اسماعيل پاشا البغدادى، دار إحياء التراث العربى، بيروت لبنان، 622ص؛ مجلد الثانى، اسماعيل پاشا البغدادى، دارء احياء

ص: 93

تاريخ الأدب العربي

القسم الأول 1-2، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1993 م، 622ص؛ القسم الثاني 3-4، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1993 م، 792ص، القسم الثالث 5-6، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1993 م، 563ص؛ القسم الرابع 7-8، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1993 م، 450؛ القسم الخامس 9، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1995 م، 406ص؛ القسم السادس 10-11، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1995 م، 699ص؛ القسم السابع 12، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1995 م، 562ص؛ القسم الثامن 12-13 أ (عصر العثماني)، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1995 م، 419ص؛ القسم التاسع 13 ب-14 (عصر العثماني)، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1995 م، 573ص؛ القسم العاشر 15، ألفه بالألمانية: كارل بروكلمان، الإشراف على الترجمة العربية: ا.د. محمود فهمي حجازي، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1999 م، 312ص؛

تاريخ نكارش های عربی

جلد اول، (قرآن، حدیث، تاریخ، فقه، عقاید، تصوف)، تألیف: فؤاد سزگین، ترجمه، تدوین و آماده سازی: مؤسسه نشر فهرستگان، به اهتمام: خانه کتاب، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، چاپ دوم، بهار 1386، 1036ص؛ جلد دوم، (شعر)، تألیف: فؤاد سزگین، ترجمه، تدوین و آماده سازی: مؤسسه نشر فهرستگان، زیر نظر: خانه کتاب، به اهتمام: احمدرضا رحیمی ریس، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، چاپ دوم، تابستان 1386، 995ص؛ جلد سوم، (پزشکی، داروسازی، جانورشناسی، دام پزشکی)، تألیف: فؤاد سزگین، ترجمه، تدوین و آماده سازی: مؤسسه نشر فهرستگان، به اهتمام: خانه کتاب، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، چاپ دوم، بهار 1386، 532ص؛ جلد چهارم (کیمیا، شیمی، گیاه شناسی، کشاورزی)، تألیف: فؤاد سزگین، ترجمه، تدوین و آماده سازی: مؤسسه نشر فهرستگان، به اهتمام: خانه کتاب، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، چاپ دوم، بهار 1386، 422ص؛

الجزء الأول، (آب حیات - ازهاق الباطل)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة 1403هـ-1983م، 536ص؛
الجزء الثاني، (الأسارى - ايوان مدائن)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة 1403هـ-1983م، 519ص،
الجزء الثالث، (البائيه الحميريه - التحية المباركه)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة 1403هـ-1983م،
491ص؛ الجزء الرابع، (التخاطب - التيميه)، علامه شيخ آقابزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة 1403هـ-1983م،
518ص، الجزء الخامس، (ثابت نامه - چيني سازي)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة 1403هـ-
1983م، 318؛ الجزء السادس، (الحائريات - حزن المؤمنين)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة

1403-1983هـ م، 404؛ الجزء السابع، (الحساب - خيمه شب بازي)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة
1403هـ-1983م، 294ص؛ الجزء الثامن، (الدائره - ديو و پرى نامه)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة
1403هـ-1983م، 295ص؛ القسم الأول من الجزء التاسع، (ديوان آئينه - ديوان ديهيم)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء،
بيروت، الطبعة الثانية، 336؛ القسم الثاني من الجزء التاسع، (ديوان ذاتي - ديوان عبدالصمد)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء،
بيروت، الطبعة الثانية، صفحات 337-688؛ القسم الثالث من الجزء التاسع، (ديوان عبدالصمد - ديوان مينوى همداني)، علامه شيخ آقا
بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة، صفحات 689-1144؛ القسم الرابع من الجزء التاسع، (ديوان نائب - ديوان يونس)،
علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثالثة، صفحات 1145-1540؛ الجزء العاشر، ذائقه ماتم - الرسائل
والمكاتيب)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 1403، 261ص؛ الجزء الحادي عشر، (رساله آب
ريگستان)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 1403هـ، 343ص؛ الجزء الثاني عشر، (الزائريه - سيه كاران)،
علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 293ص؛ الجزء الثالث عشر، (شاپور و شهناز - شرح قصيده)، علامه
شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 398ص؛ الجزء الرابع عشر، (شرح قصيده - الشينيه)، علامه شيخ آقا بزرگ
طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 1403هـ، 276ص؛ الجزء الخامس عشر، (صابون الغم - عيون الوصول)، علامه شيخ آقا
بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 389ص؛ الجزء السادس عشر، (الغارات - فيه ما فيه)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار
الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 440ص؛ الجزء السابع عشر، (قائد القوات العلويه - الكسوف والخسوف)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني،
دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 329؛ الجزء الثامن عشر، (كشف ليلي و مجنون)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت،
الطبعة الثالثة، 433ص؛ الجزء التاسع عشر، (المآب - المجاهدات)، علامه شيخ آقا بزرگ

طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 407ص؛ الجزء العشرون، (المجتبى - المسبل)، علامه شيخ آقابزرگ طهراني، دار الأضواء،
بيروت، الطبعة الثانية، 427ص؛ الجزء الحادي والعشرون، (المستبين - مقاله)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت،
الطبعة الثانية، 448ص؛ الجزء الثاني والعشرون، (المقاليد - المنتخب)، علامه شيخ آقابزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية
443؛ الجزء الثالث والعشرون، (منتزع - ميوه)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 362؛ الجزء الرابع و
العشرون، (نائيه - نيه)، علامه شيخ آقا بزرگ طهراني، دار الأضواء، بيروت، الطبعة الثانية، 487ص؛ الجزء الخامس والعشرون

(واثق - یهو)، علامه شیخ آقا بزرگ طهرانی، دار الأضواء، بیروت، الطبعة الثانية، 496ص؛

ریحانه الادب در شرح احوال و آثار (علما، فقها، فلاسفه، شعرا، خطاطین بزرگ اسلامی از آغاز تا عصر حاضر)

جلد اول، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 452ص؛ جلد دوم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 456ص؛ جلد سوم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 484ص؛ جلد چهارم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 501ص؛ جلد پنجم، تألیف:

محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 398ص؛ جلد ششم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 404ص؛ جلد هفتم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 590ص؛ جلد هشتم، تألیف: محمدعلی مدرس تبریزی، انتشارات خیام، چاپ چهارم، 1374، 486ص؛

فهرست کتابهای چاپی فارسی

جلد اول، (الفت)، تألیف: خانبابا مشار، ناشر: مؤلف، تهران، بهمن 1350، 1472ص؛ جلد دوم، (ث-ژ)، تألیف: خانبابا مشار، ناشر: مؤلف، تهران، چاپ دوم، دیماه 1351، صفحات 2860-1473، جلد سوم، (س-ق)، تألیف: خانبابا مشار، ناشر: مؤلف، تهران، چاپ دوم، دیماه 1352، صفحات 3975-2861، جلد چهارم، (ک-م)، تألیف: خانبابا مشار، ناشر: مؤلف، تهران، چاپ دوم، دیماه 1353، صفحات 5100-9377، جلد پنجم، (ن-ی)، تألیف: خانبابا مشار، ناشر: مؤلف، تهران، چاپ دوم، خرداد 1355، صفحات 5614-5101؛

فهرستگان نسخه های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه

جلد اول، درایه و رجال (ش کتاب 1-475)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، چاپ اول، بهار 1382، 554ص؛ جلد دوم، متون حدیث شیعه (الف-پ) (ش کتاب 844-476)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دارالحدیث، قم، چاپ اول، تابستان 1384، 368ص؛ جلد سوم، متون حدیث شیعه (ت-ح) (ش کتاب 1388-847)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، چاپ اول، تابستان 1384، 488ص؛ جلد چهارم، متون حدیث شیعه (خ-ض) (ش کتاب 2009-1389)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، چاپ اول، تابستان 1384، 536ص؛ جلد پنجم، متون حدیث شیعه (ط-مکاتیب الرسول) (ش کتاب 2468-2010)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دارالحدیث، قم، چاپ اول، تابستان 1384، 543ص؛ جلد ششم، متون حدیث شیعه (مکارم الاخلاق-ی) (متون حدیث اهل سنت) (ش کتاب 3073-2469)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، قم، چاپ اول، تابستان 1384، 576ص؛ جلد هفتم، احادیث قدسی و اسماء حسنی (ش کتاب 3286-3074)، نگارش: علی صدرائی خوئی، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث،

فهرست نسخه های خطی فارسی

جلد اول، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 14، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، مهر 1348، 717ص؛ جلد دوم 1، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 21، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، مهر 1349، صفحات 1489-720؛ جلد دوم 2، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 22، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، مهر 1349، صفحات 1844-1490، جلد سوم، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 33، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، مهر 1350، صفحات 2615-1845؛ جلد چهارم، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 38، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، شهریور 1351، صفحات 3439-2616؛ جلد پنجم، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 41، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، اسفند 1351، صفحات 3929-3440؛ جلد ششم، نگارش: احمد منزوی، نشریه شماره 54، مؤسسه فرهنگی منطقه ئی، تهران، آبان 1353، صفحات 4726-3930؛

فهرستواره کتابهای فارسی

مجلد اول، به کوشش: احمد منزوی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول: 1374، 795ص؛ مجلد دوم، به کوشش: احمد منزوی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول: 1375، صفحات 1517-805؛ مجلد سوم، به کوشش: احمد منزوی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول: 1376، صفحات 2570-1529؛ مجلد چهارم، به کوشش: احمد منزوی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول: 1378، صفحات 3243-2593؛ مجلد پنجم، به کوشش: احمد منزوی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول: 1380، صفحات 4172-3257؛ مجلد ششم، (فلسفه و اخلاق)، به کوشش: احمد منزوی، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (بخش کتابخانه)، چاپ اول: 1381، 910ص؛ مجلد هفتم، (عرفان - بخش اول)، به کوشش: احمد منزوی، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (بخش کتابخانه)، چاپ اول: 1382، 816ص؛ مجلد هشتم، (عرفان - بخش دوم)، به کوشش: احمد منزوی، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (بخش کتابخانه)، چاپ اول: 1382، صفحات 1497-817؛ مجلد نهم، (کلام و عقاید)، به کوشش: احمد منزوی، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (بخش کتابخانه)، چاپ اول: 1383، 764ص؛ مجلد دهم، (منظومه ها - بخش اول)، به کوشش: احمد منزوی، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (بخش کتابخانه)، چاپ اول: 1386، 930ص؛

فهرست های خودنوشت فیض کاشانی

بانضمام پژوهشی در کتاب شناسی و نسخه شناسی آثار او، تصحیح و تحقیق: محسن ناجی نصر آبادی، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، چاپ اول 1377، 359ص؛

فهرستواره نسخه های خطی آثار علمی فیض کاشانی

در گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی، به کوشش: سید محمود مرعشی نجفی و محمد حسین امینی، کتابخانه بزرگ حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (رحمه الله)، قم، چاپ اول، 1387، 501ص؛

فهرست نسخه های مصنفات ابن سینا

یحیی مهدوی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، 1333، 413ص؛

کتابشناسی فیض کاشانی

به اهتمام محسن ناجی نصر آبادی، بنیاد پژوهشهای اسلامی و مدرسه عالی شهید مطهری، چاپ اول، 1387، 443ص؛

کتابشناسی جامع ملاصدرا

تألیف: ناهید باقری خرمدشتی با همکاری فاطمه عسگری، بنیاد حکمت اسلامی ملاصدرا و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، چاپ اول، بهار 1378، 506ص؛

کتابشناسی شیخ بهائی

به اهتمام سید محسن ناجی نصر آبادی، مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، چاپ اول، 1387، 815ص؛

کتابشناسی توصیفی فارابی

تألیف: جعفر آقایانی چاوشی با مقدمه ژان ژولیوه، انتشارات هرمس با همکاری مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها، چاپ اول، 1383، 122ص؛

کشف الحجب و الاستار عن اسماء الکتب و الاسفار

للعامة المحقق السيد اعجاز حسين النيسابوري الكنتوري، مكتبة آية الله العظمى المرعشي النجفي، قم، الطبعة الثانية، بهمن، 1409ق، 607ص؛

ص: 98

كشف الظنون عن اسامي الكتب و الفنون

مجلد الأول، مصطفى بن عبدالله الشهير به حاجي خليفه، مع مقدمه للعلامة الحجة آيه الله العظمى السيد شهاب الدين النجفي المرعشي، دار احياء التراث العربي، بيروت - لبنان، 940ص؛ مجلد الثاني، مصطفى بن عبدالله الشهير به حاجي خليفه، دار احياء التراث العربي، بيروت - لبنان، صفحات 2056-945؛

مؤلفات الزيديه

المجلد الأول، (الأدب - ذيل)، السيد احمد الحسيني، مكتبه آيه الله العظمى مرعشى النجفي، قم، 1413ق، 494ص: المجلد الثاني، (رافع - المسائل)، السيد احمد الحسيني، مكتبه آيه الله العظمى مرعشى النجفي، قم، 1413ق، 463ص: المجلد الثالث، (المسائل - اليواقيت)، السيد احمد الحسيني، مكتبه آيه الله العظمى مرعشى النجفي، قم، 1413ق، 358ص؛

مؤلفات الغزالي

تأليف: عبدالرحمن بدوي، وكالة المطبوعات، الطبعة الثانية، 1977م، 574ص؛

معجم التراث الكلامي

الجزء الأول، (آ، أ)، إشراف: العلامة المحقق جعفر السبحاني، تأليف: اللجنة العلمية في مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، مؤسسة الإمام الصادق ((عليه السلام)، قم، 1423، 568ص، الجزء الثاني، (ب، ج)، إشراف: العلامة المحقق جعفر السبحاني، تأليف: اللجنة العلمية في مؤسسسه الإمام الصادق (عليه السلام)، مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، قم، 1423ه، 482ص: الجزء الثالث، (ح، س)، إشراف: العلامة المحقق جعفر السبحاني، تأليف: اللجنة العلمية في مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، قم، 1423ه، 570ص، الجزء الرابع، (ش، ل)، إشراف: العلامة المحقق جعفر السبحاني، تأليف: اللجنة العلمية في مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، قم، 1423ه، 576ص؛ الجزء الخامس، (م، ي)، إشراف: العلامة المحقق جعفر السبحاني، تأليف: اللجنة العلمية في مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، مؤسسة الإمام الصادق (عليه السلام)، قم، 1423ه، 540ص؛

معجم المؤلفين تراجم مصنفي الكتب العربية

الجزء الأول، تأليف: عمر رضا كحاله، دار احياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الثاني، تأليف: عمر رضا كحاله، دار احياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الثالث، تأليف: عمر رضا كحاله، دار احياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الرابع، تأليف: عمر رضا كحاله، دار احياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320؛ الجزء الخامس، تأليف: عمر رضا كحاله، دار احياء

التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص: الجزء السادس، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 295؛ الجزء السابع، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الثامن، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320؛ الجزء التاسع، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320؛ الجزء العاشر، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الحادي عشر، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الثاني عشر، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320ص؛ الجزء الثالث عشر، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 421ص: الجزء الرابع عشر، الإحالات، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 326؛ الجزء الخامس عشر، الإحالات تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 320

؛ الجزء الرابع، تأليف: عمر رضا كحاله، دار إحياء التراث العربي، بيروت، لبنان، 332ص؛

معجم الشامل للتراث العربي المطبوع

الجزء الأول، (ا-ث)، د. محمد عيسى صالحيه، معهد المخطوطات العربية (المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم)، قاهره، 1992م، 313 ص: الجزء الثاني، (ج-ذ)، د. محمد عيسى صالحيه، معهد المخطوطات العربية (المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم)، قاهره، 1993م، 377ص؛ الجزء الثالث، (ر-ظ)، د. محمد عيسى صالحيه، معهد المخطوطات العربية (المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم)، قاهره، 1993م، 539ص، الجزء الرابع، (ع-ل)، د. محمد احمد المعصراني، تقديم: د. فيصل الحفيان، معهد المخطوطات العربية (المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم)، قاهره، 2008م / 1429هـ، 735 ص: الجزء الخامس، (م-ي) (وكتب مجهولة المؤلفين)، د. محمد عيسى صالحيه، معهد المخطوطات العربية (المنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم)، قاهره، 1995م، 419ص؛

معجم المطبوعات العربية والمعربه

الجزء الأول، عنى بجمعه و ترتيب: يوسف اليان سر كيس الدمشقي، مطبعة سر كيس بمصر، 1346 هـ / 1928م، دارصادر، بيروت، 1144ص؛ الجزء الثاني، عنى بجمع و ترتيب: يوسف اليان سر كيس الدمشقي، مطبعة سر كيس بمصر، 1346 هـ / 1928م، دارصادر، بيروت، صفحات 1145-2024؛

معجم المخطوطات المطبوعه

الجزء الأول، (1954-1960)، الدكتور صلاح الدين المنجد، دار الكتاب الجديد، طبعه الثانيه، بيروت، لبنان، 1978م 1398هـ، 141ص
الجزء الثاني، (1961-1965)، الدكتور صلاح الدين المنجد، دار الكتاب الجديد، طبعه الثانيه، بيروت، لبنان، 1993م/1414هـ، 141ص؛ الجزء الثالث، (1966-1970)، الدكتور صلاح الدين المنجد، دار الكتاب الجديد، طبعه الاولي 1368م، طبعه الثانيه 1983، بيروت، لبنان، 174ص: الجزء الرابع، (1971-1975)، الدكتور صلاح الدين المنجد، دار الكتاب الجديد، طبعه الأولى، بيروت، لبنان، 1978م 1398هـ/164 ص: الجزء الخامس، (1975-1980)، الدكتور صلاح الدين المنجد، دار الكتاب الجديد، طبعة الأولى، بيروت، لبنان، 1982م، 139 ص؛

هدية العارفين اسماء المؤلفين و آثار المصنفين

مجلد الأول، اسماعيل پاشا البغدادى، دار إحياء التراث العربى، بيروت، لبنان، 842ص؛ مجلد الثانى، اسماعيل پاشا البغدادى، دار إحياء التراث العربى، بيروت، لبنان، 1951م، 574ص؛

ص: 101

اشاره

ص: 1

« آئین اکبری » الامامة و السياسة

« آئین اکبری » تاریخ اکبری

1- آئین نامه خدمت در اماکن متبرکه آستان قدس رضوی / قانون / فارسی

āyīn-name-ye xedmat dar amāken-e motabarreke-ye āstān-e qods-e razavī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18074

آغاز: بسمله تعالی، معاون محترم اماکن و بیوتات و امور زائرین؛

انجام: سند اصلی به توشیح معظم له مزین گردید

بی کا، تا: 1411؛ کاغذ: شکری، جلد: مخمل؛ اندازه: 33×23سم [رایانه]

« آئینه شاهی » آئینه شاهی

« آب » معالجات با آب

2- الآباء و الأمهات / حدیث / عربی

al-ābā' w-al ummahāt

عبدالطیب بن داود، - 1041 ق

“ (abd-ot-tayeb e-bn-e dāvūd (-1631

در نیکی و احسان به والدین و نکوهش عقوق است که با بیان روایاتی از اهل البیت (علیه السلام) نگارش یافته است. مؤلف از فرقه اسماعیلیه و احتمالاً ساکن هند بوده است. در آخر کتاب از کتاب کلی نام رفته که کتابی با این نام در مدارک موجود به دست نیامد.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الانسان من سلالة من طين ثم جعله...

أما بعد فاعلموا أيها الإخوان الملتزمون طاعة داعي امام زمان.

انجام: فاذا فعل ذلك فليس فوقه عقوق هذا ما جاء في الكتاب المشهور بالکلی، تمت.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12128

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: جیواجی بن لاج بها قدرتی، تا: 12 شوال 1276،

جا: امریلی کاتھیاوار (ہندوستان)؛ مصحح؛ 45 گ؛ 20 سطر (9×13/5)، اندازہ: 16×22/5 سم [ف: 30-576]

3- آبان یشت / داستان / فارسی

ābān yast

تھران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1036/1 ف

نسخه اصل: بادلیان اوزلی 30 (1939)، خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا: 13 سطر [فیلم ها - ف: 1-560]

4- آب حیات / کلام و اعتقادات / فارسی

āb-e hayāt

استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، 1198 - 1263 ق

(1783 1846) (estaraḅādī, mohammad ja'far e-bn-e sayf-od-dīn)

رساله ای کلامی در پنج اصل و هراصل نیز دارای پنج مقام بدین ترتیب: اول، توحید است که آن کمال واجب الوجود است در ذات او؛ دوم، عدل است که آن کمال واجب الوجود است در افعال او؛ سوم، نبوت است که آن ریاست الهیه است بالإصاله از

ص: 3

برای بشر معصوم اعلم از تمامی مکلفین یا برخی در امر دنیا و دین؛ چهارم، امامت است که آن ریاست الهیه است عامه بر وجه نیابت خاصه از برای بشر معصوم منصوص اعلم بعد از رسول دین؛ پنجم، معد است که زمان اجزای عباد است و عود ارواح و حشر اجساد است.

مؤلف دارای پنج گفتار در این باره است بزرگترین آنها «فلك مشحون» و سپس «آب حیات» است و کوچکترین آنها «اصل الاصول» می باشد. دو گفتار دیگر به عربی است که هر دو با ممیزه تفصیل و اختصار بر گرفته از «فلك مشحون» است.

بخش هایی از این رساله با کتاب «اصل الاصول» او همخوانی دارد و جز «فلك المشحون» اثر دیگر مؤلف که به آب حیات کبیر مشهور است می باشد. این رساله از سوی داعی دزفولی به نظم نیز کشیده شده است. در فهرستواره منزوی (83/10) آب حیات را فقط منظوم فرض کرده و آن را از استر آبادی دانسته که به نظر می رسد که در اثر است و منظوم آن از شاگرد اوست.

چاپ: تهران، 1296ق. سنگی؛ اصفهان، 1345ش. سربی، جیبی، کتاب فروشی تحریریان، با مقدمه سید احمد روضاتی، 50ص، با منظومه اصول دین در یک جلد

آغاز: بسملة الحمد لله الواجب الوجود بالذات. اما بعد پس می گوید خادم بساتین مذهب جعفری و شرع محمدی محمد جعفر استر آبادی که این رساله ایست مسماء به آب حیات در بیان معانی اصول دین

انجام: شفاعت می کنند از برای هفتاد هزار همسایگان و خویشان خود نجانا الله من عذاب القبر و البرزخ و النار و حشرنا مع النبیین و الصدیقین و الصالحین الهی آمین

شرح و حواشی:

1- آب حیات (منظوم) داعی دزفولی، عبد الله بن محمد باقر (1158-1256)

[اعلام الشیعه الکرام البرره) 254؛ منزوی 977/2 و 267/24؛ الذریعه [101/25]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 118/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 28ص (1-28)؛ 17 سطر (7×14)، اندازه: 13×21سم [سنا-ف: 1-61)

2. قم، گلپایگانی، شماره نسخه: 5861/2-5861/29

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، جا: کربلا؛ 14-17 سطر، اندازه: 11×15سم (ف: 1-13)

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8740/7-58/190

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: غره ربیع الثانی 1236، جا: مدرسه مادرشاه؛ 13 گ (55-67)، 12 سطر، اندازہ: 10×14 سم [ف: 1-3]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5417/6

آغاز: برابر، انجام: قد تم هذه الرسالة الموسومة به آب حیات خط: نستعلیق؛ کا: حیدر علی بن محمد بن امین هزار جریبی، تا: رجب 1239؛ دنباله رساله از 49 تا 50 دعائی است به سریانی و مطلبی راجع به عقد ازدواج؛ 6 گ (43-48 پ)، 13 سطر (ف: 16-326)

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27371

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ کا: کاشانی آرانی، ابوطالب، تا: 1241؛ این رساله به نسخه 27359 ضمیمه شده است؛ 13 سطر (3/19 × 2/15) [رایانه]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 889/1

آغاز: برابر، انجام: و شقی شقی در شکم مادر بود و الله العالم و له الحمد الدائم و الصلوة و السلام علی محمد و الهه القائم.

خط: شکسته تعلیق؛ کا: علی اکبر پسر عبدالعلی کرمانی، تا: 18 ربیع الثانی، 1268، جا: کرمان؛ 32 گ (1 پ-3 پ)، 21 سطر (10×16)، اندازہ: 15×21/5 سم [ف: 3-522]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23861

آغاز: بسمله، الحمد لله.. اما بعد میگوید؛ انجام: میرزا هادی... سنه 1358

خط: نستعلیق؛ کا: میرزا هادی، تا: 1358؛ 19 سطر (7×19)، اندازہ:

17×21 سم (رایانه)

8. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 130/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 15 تا 26 سطر راسته و چلیپا

(13×18)، اندازہ: 17×20 سم [عمومی ساری و تنکابن - ف: 105-]

9. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 934/5

بی کا، بی تا؛ 2 گ، قطع: رفعی (ف: - 328)

10. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 2060/4

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 13 گ، اندازہ: 15x11 سم (ف: [3-175])

5- آب حیات / حدیث / فارسی

āb-e hayāt

کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: 53/4

خط: نستعلیق؛ کا: علی محمد بن ملا سیف علی کاشانی، بی تا؛ 5 گ (71-75 پ)، اندازہ: 17x11 سم (ف: [50-])

«آب حیات کبیر» الفلک المشحون فی اصول الدین

«آب حیات کبیر» رد پادری

6- آب حیات (منظوم) / کلام و اعتقادات / فارسی

ص: 4

داعی دزفولی، عبد الله بن محمد باقر، 1158-1256 ق

(dā'ī dezfūlī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad bāqer (1745-1840

وابسته به: آب حیات استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (1198-1263)

منظومه ای است در حدود 126 بیت در اصول پنج گانه. بنا به گفته ذریعه (1:1) این منظومه از یکی از شاگردان شریعتمدار استر آبادی است که «آب حیات» استاد خود را به نظم در آورده است. منزوی در فهرستواره (10:83) آب حیات منظوم را همان آب حیات منثور فرض کرده و نسخه های معرفی شده نیز مخلوط از منثور و منظوم است و از استر آبادی دانسته شده ولی ظاهراً دو اثر است و منظوم آن از شاگرد او داعی است. گرچه در صفحه بعد، از آب حیات داعی دزفولی نام می برد و «داعی» را به معنای لغوی آن حمل کرده و از استر آبادی می داند. در اشعار پایانی به نام استاد اشاره نموده است: «نسخه آب حیات این است گر جوئی به کام XX رشحه ای از قلم تالیف مولانا بود / از جلال و علم و فضل و رافت حق نام وی XX چار حرف آمد که جیم و عین و فاء و راء بود»

چاپ: تهران، 1293ق، سنگی؛ اصفهان، 1345ش، سربی با پیشگفتار سید احمد روضاتی.

آغاز: هر که را در سر هوای لؤلؤ لالا بود XX باید این سلک گهر را طالب و جو یا بود

انجام: قاریا چون زین مراتب بهر ور گردی بگو XX جای داعی در ریاض جنة المأوی بود

[در دنا به جهت تفاوت بسیار در ثبت اثر و اکثراً بدون مؤلف در فهراس، پراکنده شده]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3852/4

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه ش 3/645 مرکز احیاء ذکر شد؛ کا: اسدالله موسوی، تا: 1253؛ 10گ (34 پ-43ر)، 18 سطر،

اندازه: 16/5×11 سم [ف: 10-241]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14327/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1257، 6گ (35-40)، 11 سطر، اندازه: 12/5×8

سم [ف: 203-36]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 645/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: غلامحسین بن علی اصغر خان، تا: رمضان 1260؛ 11گ (29پ - 39ر)، 12 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 2 - 306]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2551/4

نام مؤلف به استناد نسخه ش 3/645 مرکز احیاء ذکر شد؛ خط:

نسخ؛ بی کا، تا: 1263، 5ص (122-126) [ف: 12-461]

5. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1070/1

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام کتاب «اصول عقائد» از محمد جعفر استرآبادی دانسته شده که با توجه به آغاز و انجام تصحیح شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: ابوالقاسم بن احمد کتابفروش، تا: 1269، جا: لاهیجان، مدرسه اکبریہ؛ 7گ (9پ 15ر)، اندازه: 16/5

× 22/5 سم [مؤید: 3-75]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 703/3

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام کتاب «اصول دین» از محمد جعفر استرآبادی دانسته شده که با توجه به آغاز و انجام و نسخه تصحیح شد؛ بی کا، بی تا [ف: 2-211]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 726/5

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف تصحیح شد؛ کا: محمد بن حسین خراسانی، بی تا؛ 5گ (143پ-147پ)، اندازه: 5/5×21 سم [ف: 2-322]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3849/6

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف تصحیح شد؛ بی کا، بی تا؛ 8گ (114پ-121ر)، اندازه: 10×15 سم [ف: 10-234]

9. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 8/22

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف تصحیح شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: سید صدرالدین عربی استرآبادی، تا: 1254؛ تملک: کاتب نسخه؛ گ (113-117)، 14-
23 سطر، اندازه: 12×17/5 سم [ف: - 22]

7- آب دهان / طب / فارسی

āb-e dahān

ملکم، 1249 - 1326 ق

(malkam (1833-1908

رساله ای در اثبات سمی بودن آب دهان.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3563/7

آغاز: یکی از مکاشفات جدیده عجیبه علم شیمی آنست که آب دهان انسان دارای ماده سمیه است....

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، بی تا؛ گ [ف: 3-1233)

8- آب زلال / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

āb-e zolāl

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006-1091 ق

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza(1597

ص: 5

مثنوی با دیباجه ای به نثر در 2 «جرعه»: 1. خطاب به حق تعالی جل شانہ؛ 2. عتاب به نفس. هر یک از دو جرعه مشتمل بر سه نفس است. در آن مراتب وصول به معبود را بیان می کند.

آغاز: بسمله. فیاض علی الاطلاق را حمد و سپاس بی منتها رسانندگان فیض او را... اما بعد این شری است چند از آتش دل خسته فیض جسته... موسوم بآب زلال... موصل باد طالب را بالله التوفیق. یا محیی قلب کل عارف xx فیاض

ذوارف العوارف / ستار معارف البرایا xx غفار کبائر الخطایا

انجام: هان برون آی چو مغز از پوست xx من گفتم و شنیدی ای دوست / از سر تا پای گوش بادت xx وین آب زلال نوش بادت چاپ: با تصحیح جو با جهانبخش، در گنجینه بهارستان، ادبیات فارسی 2 (شعر)، مسلسل 9، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، بهار 1384 ش

[الذریعة 2/1؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی 1/1؛ نسخه های فارسی

2617/4 (نشانی 6 نسخه)؛ فهرستواره منزوی 85/10 و 15/7]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15235/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 9 گ (18-10)، اندازه: 19x9/5 سم [ف: 17-39]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 291/22-فیروز

بی کا، تا: 1089؛ 10 ص (504-513)، قطع: رحلی، اندازه: 35x22 سم [ف: 21-278]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5109/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ 8 گ، 18 سطر، اندازه: 20/5 x 14/1 سم [ف: 8-207]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5903/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: بسطامی، تا: 1119، جا: اصفهان؛ 7 ص (101-108)، قطع: رقعی، 18-25 سطر، اندازه: 20x13 سم [ف: 17-

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 525/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: غلامعلی بهبهانی، تا: 1122، الذریعه معتقد است به دستور عبد الغنی بن عبدالغفار حسینی دهدشتی کتابت شده؛
21 گ (87-پ-87)، 11 سطر (6x12)، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 2-130]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1667/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن معزالدین محمد حسینی موسوی نجفی قزوینی (به قرینه برگ 45)، تا: 1183ق؛ 11 گ (13-پ-23)، 12 -
13 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 5-62]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 776/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ 3ص (374-376)

(، ابعاد متن: 10x19، اندازه: 20×29 سم [سنا-ف: 2-58])

8. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 525/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: رحلی [نشریه: 7-246]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3851/7

آغاز و انجام: برابر

فاقد مقدمه مشوره؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1221؛ مصحح؛ 10 گ (63-پ-72)، اندازه: 11x18 سم [ف: 10-239]

10. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 271/1

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: سه شنبه 19 رجب 1230 [ف: 3-42]

11. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 651/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1249؛ قطع: رقعی، 12 سطر، اندازه: 12/5x8 سم [نشریه: 13-39]

12. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 538/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: سید هاشم بن حسن موسوی، تا: 1256؛ 4 گ (37ر - 40پ)، اندازه: 21x17/5 سم [ف: 2-173]

13. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 457/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: اسدالله بن مصطفی، تا: 1260؛ 15 سطر، اندازه:

20x16 سم [ف: 229-]

14. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1441/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: رضی بن رضا بن محمد علی حسینی قزوینی خیابانی

حیدری، تا: 1292، جا: مدرسه اثنا عشریه مشهور به آقاسی؛ 11 گ (47پ - 57ر)، اندازه: 16/5 × 10/5 سم [مؤید: 3-354]

15. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 247/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: صفر 1295؛ 7 گ (19پ - 25پ) [ف: 1-1]

16. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5886/6

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 3 گ (19ر - 22)، قطع: بغلی، 18 سطر

(16×11)، اندازه: 17×11 سم [ف: 16-131]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28896

آغاز: برابر، انجام: موجود؛ در گناه دست گیرش مهر ابن شاه مصطفی بنی مرتضی علی مهر این...

خط: نسخ خفی خوش؛ بی کا، بی تا؛ ابتادگی: انجام؛ به نسخه ش 28895 ضمیمه شده است، پنج برگ در اشعار ضمیمه دارد؛ قطع:

بیاضی، 23 سطر)

(15/2x6/2)، اندازه: 19/3x6/6 سم (رایانه)

18. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4118/4

ص: 6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 15 گ (33-48)، 17 سطر (11x21)، اندازه: 19x30 سم [ف: 13-3097]

19. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2/9198 - 60/138

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 12 گ (90-101)، اندازه: 6x13 سم [ف: 1-3]

20. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2/2757 - 14/207

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، بی تا؛ 11 گ، 13 سطر، اندازه: 11x18 سم [ف: 1-3]

21. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 4/1489

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، فوائدی در حکایت، صفات خدای تعالی، فضیلت سوم، 24 بیت شعر عربی [کاتب ضمیمه دوم (صلواتیه) محمد جعفر بن حسینی موسوی در تاریخ 1134ه] ادامه فوائد: فضیلت یس، یک رؤیاه چند فائده: 1. قصیده دالیه صفی الدین حلی (199ر)، 2. صلواتیه (101 پ - 107 پ)، آغاز: «و لیس ممکنک فی جمعک و عبد حمودک بذی خطبتی فحسب و تحمیدک ربک بصورة مکتوبی فی ورقی لیس غیر لقول بعض ذوی علم نبی طریقی و جزم غصه من مهرة ذوی فحلتی بعدم سوغ تلفظ»، 3. صلواتیه (؟) (108 ر - 113 ر) آغاز: «اللهم صل علی نبیک المصطفی و رسولک المجتبی و حبیبک المرتجی و نحیبک المنتمی شمس الضحی بدرالدجی كهف الوری غیث الندی لیث الشری نورالهدی نجم التقی ثمرة الشجر سید البشر»؛ 4 گ، اندازه: 11x19 سم [ف مخ: 1-1]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7/14418

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز ضریبی مجدول، 2 گ (42-44)

پ)، اندازه: 15x21/5 سم [ف: 38-553]

«آب زندگانی» رجوع الشیخ الی الصباوة (ترجمه)

9- آبتنی / طب / فارسی

ābestānī

در علامات بار گرفتن، تدبیر پسر آوردن، علامات جنین از پسری و دختری، در موانع حمل، سنین زایش در مرد و زن، در ادویه معینه بر حمل.

[منزوی 460؛ فهرستواره منزوی 3257/4]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4207/3

آغاز: بسمله. بدان که طالب نسل را از رعایت چند چیز چاره نیست، اول تحصیل و تعدیل و تکمیل نطفه، از آن جهت که اصل اوست؛ انجام: لیکن شراب کهنه موافق است ایشان را، تمت الرساله... محمد جعفر الخوزانی الاصفهانی فی لیلة

خط: نسخ؛ کا: محمد جعفر خوزانی اصفهانی، تا: 29 شعبان 1288؛ 11 گ (252 پ-262 ر)، 19 سطر، اندازه: 14/5 × 22 سم [ف: 7-271]

10- آبستنی / طب / فارسی

ābestānī

[فهرستواره منزوی 3257/5]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1994/3

آغاز: بسمله. بدانکه طالب نسل را از رعایت چند چیز چاره نیست اول تحصیل و تعدیل و تکمیل نطفه؛ انجام: تقلیل شرب هر مشروب ولیکن شراب کهنه موافق است ایشانرا.

خط: نسخ؛ کا: محمد جعفر بن عبدالله خوزانی اصفهانی، تا: 29 شعبان 1288، 20 ص (487-507)، 19 سطر [عکسی - ف: 5-407]

11- آبستنی / طب / فارسی

ābestānī

از هفت علت که زن را از آبستنی باز می دارد یاد گردیده است.

[فهرستواره منزوی 3257/5]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1046/40

آغاز: فائده. هفت علت است که زنانرا از زائیدن فرزند باز میدارد؛

انجام: و باقی چیزها بعقل میتوان دانست. و الله اعلم

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، بی تا، 12 گ (208 پ-209 ر) [ف: 4-813]

12- آبستنی و باه = الباهیة طب / فارسی

ābestanī va bāh = al-bāhīya

شفائی، مظفر بن محمد، - 963 ق

(šafāī, mozaffar e-bn-e mohammad (-1529)

اهداء به: وزیر اعتماد الدوله قاضی جهان سیفی حسینی (963 ق)

تألیف: گویا رمضان 952 ق

رساله ای مختصر که در مباحث و ویژگی های قوه باه، در یک مقدمه و سه مقاله: مقدمه، در بیان این که امر باه ضروری است؛ مقاله 1. در تشریح اعضای تناسل (سه باب)؛ 2. در امر باه و آنچه متعلق به اوست (سه باب)؛ 3. در امر باه و آنچه متعلق بدان است.

آغاز: حمد بیحد خالق را سزاست که خلقت انسان کامل را بحکمت بالغه از توده خاک آفریده و بر مفاخرت او بذروه سمک رسانیده و بشرف خلقت لقد کرنا بنی آدم و فضلنا هم علی کثیر ممن خلقنا تفصیلاً مکرم و معزز فرموده...

انجام: ... و اگر دم کرک یا پوست یا استخوان سوخته و کوفته با

ص: 7

شراب نسر شتد و بر آلتشان مالند نعوظ تمام آورد

[دنا 4/1 (7 نسخه)؛ نسخه های خطی فارسی 460/1؛ الذریعة 188/3

و 229/7 و 530/9؛ استوری 245:2؛ فهرستواره منزوی 3257/4]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1198

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ 54گ، 9 سطر (7×10/5)، اندازه:

14×19 سم [سنا - ف: 2-166]

2. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 342

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 [نشریه: 7-105]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 562-4/32

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد امین انصاری، تا: 1077؛ این رساله در متن نسخه موسوم به «جنگ» آمده است؛ 30گ، مختلف

السطر، اندازه: 15×26 سم [ف: 1-4]

4. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 2931/49

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1101 و 1102؛ مالک: اعتضادالسلطنه 1294ق؛ 20گ [ف: 3-1]

5. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4091/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1114؛ دارای فائده در چند بیت طبی از ابن سینا و غیره؛ 38گ (61پ-97ر)، 11 سطر، اندازه: 16×21 سم

[ف مخ: 1]

6. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 134/2

خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی محمد رشتی متطبب، تا: 1229؛ 17 گ (72 پ-89 پ)، اندازه: 16×21/5 سم [ف: 69-]

7. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2610/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1266؛ فوائد طبی طلسمات و ادعیه بسیار و بی سروته در ادامه آمده است؛ 12 گ، 22 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف مخ: 1-2]

« آبله » آتشک

13- آبله / طب / فارسی

(r.ābele).

در آن از آبله گاوی و تاریخ 1212 یاد می شود و پس از آن ساخته شده و باید تازه باشد و رازی در آن سریانی و عرب و مسلمان خوانده شده است و در آن از شانی زاده محمد عطاء الله قسطنطنیه ای نامبرده شده است.

[فهرستواره منزوی 3258/4]

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 263/4

بی کا، تا: قرن 12 و 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 10 ص (222-232)

[نشریه: 3-345]

14- آبله / طب / فارسی

ābele

رساله ای در مرض آبله و تاریخ شناسایی آن و نظریه طبای قدیم درباره آن و بالاخره نظر پزشکان اروپایی و داروهای ضد آن و بسط واکسیناسیون آبله در عثمانی. در آخر صورت مکتوب مادام مرتته زوجه ایلچی دولت انگلیس که در باب مایه آبله زدن از شهر ادرنه به اهالی لندن نوشته است» می آید.

[فهرستواره منزوی 3258/5]

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1227/7

آغاز: در بیان کیفیت مرض آبله و تحقیقات بعضی از حکما و پیدا شدن؛ انجام: ازین عمل برای من نهایت اطمینان حاصل گشت حتی بچه های عزیز خودم را مایه زدم و السلام.

خط شکسته نستعلیق؛ کا: عبدالستار گرگانی، تا: 1300؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 12ص (659-670)، 16 سطر
(16×7/5)، اندازه: 22×14سم [ف: 3-276]

2. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 3961/11

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: با تاریخ 1306ق؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: میشن زرد، اندازه: 21×14سم [ف: 7-113]

15- آبله / کوبی / طب / فارسی

ābele-kūbī

همدانی، میرزا علی، ق13 ق

(19C) "alī" mīrzā hamadānī

دارای 4 فصل و در آغاز فصل اول تاریخچه شناختن آبله و درمان آن آمده است. در دیباچه آمده که مؤلف وقتی بیماری آبله در ایران شایع شده و خلقی را هلاک ساخته، مأمور تألیف این رساله شده است. از ناصر الدین قاجار و مجدالدوله وزیر علوم و رئیس دارالشورای علمیه یاد می کند. در حواشی رساله توضیحاتی است از مؤلف به نقل از کتاب های فرانسوی و در کنار صفحه 3 یادداشت مفصلی در منافع آبله کوبی دارد. در رساله چند شکل نیز رسم شده برای نشان دادن آبله چرکی و غیره. رساله آبله کوبی دیگری به نام «تعلیم نامه» از محمد بن عبدالصمد خویی که به نام فتحعلی شاه و به دستور عباس میرزا قاجار ساخته چاپ شده است.

آغاز: حمد و سپاسی مجرد از لباس و هم و قیاص حکیمی را ... و بعد چون اعلیحضرت قوی شوکت ... و وزرای کبارش همت بر این گماشته اند که روز بروز کمالی تازه تر بروز ... نماید.

انجام: و باید رساله به این مطلب ختم نمائیم که خاتمه آن به خیر باشد قدتم بید مؤلفه علی الهدماني في يوم الجمعة ... 1298

ص: 8

مستدعی از آقایان این است که اگر بر خطا. واقف شوند ... عفو فرمایند بجهت اینکه در دو سه روز معجلا نوشته شد ... اگر بنای طبع آن شود تغییری در مطالب آن داده می شود.

[فهرستواره منزوی 3259/5]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6278

خط: نستعلیق شکسته؛ کاتب = مؤلف، تا: 1298؛ دارای یک سرلوح مذهب در ص اول؛ 34ص، قطع: نیم خستی، 15-34 سطر [ف: 19-256]

16- آبله / کوبی / طب / فارسی

ābelekūbī

دکتر طولوزان، 1820 - 1898 م

(doktor toluzan (1820-1898

آغاز: بسمله. در بیان و کسین که عبارت است از مرضی که خود را ظاهر سازد و بثوراتی که بواسطه کوبیدن ماده ای که ابتداء از ...

انجام: که در اطفال باشد از شبان است، و برخی اوقات این حمی در اطفال سه چهار روز طول کشد و همراه بود با حرارت جلد و سرعت نبض و قلت اشتها و وهن اعضاء.

[فهرستواره منزوی 3258/5]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6193/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا: 17 سطر [ف: 9-238]

17- آبله کوبی / طب / فارسی

ābelekūbī

در 1 مقدمه و 5 فصل: مقدمه، در بیان ایجاد و اختراع عمل آبله کوبی؛ فصل 1. در صفت مایه آبله کاوی که آن را به فرانسه «واکسن» می گویند؛ 2. در بیان گرفتن و حفظ کردن مایه آبله کاوی؛ 3. دستورالعمل کوبیدن آبله؛ 4. در کیفیت علامات ثبره واکسنی؛ 5. تدابیر و علاج شخص که آبله کوبیده شده.

چاپ: تهران، چاپ سنگی، 1297ق، 30 صفحه

مشهد، گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1112/3

آغاز: بسمله پروردگاری راستایش سزاست که از کمال توانائی قلب مظلوم... خط: چاپی؛ کا: علی بن محمد رضا، تا: رجب 1297؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 16 گ، اندازه: 17×10 سم [ف: 3-1543]

«آبله کوی (رساله)» تعلیم نامه

«آب نیسان» آداب استشفاء به آب نیسان

18- آب نیسان = منتخب زاد المعاد / دعا / عربی، فارسی

āb-e neysan = montaxab-e zād-ol ma'ād

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer e-bn-e mohammad taqi (1627-1698

وابسته به: زاد المعاد فی اعمال السنه؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (1037-1110)

رساله ای است کوتاه در خواص طبی آب باران ماه نیسان رومی به نقل از سید علی بن طاووس به نقل از رسول خدا. این روایت منتخب از زاد المعاد علامه مجلسی است، در مفاتیح الجنان مرحوم حاج شیخ عباس قمی نیز به نقل از زاد المعاد آمده است.

آغاز: سید جلیل علی بن طاووس روایت کرده است که روزی جمعی از صحابه نشسته بودند که حضرت رسول داخل شد و برایشان سلام کرد.

انجام: و در ای سالها بعد از بیست و سه روز که از نوروز بگذرد تقریباً داخل نیسان ماه رومی می شون و ماه نیسان سی روز است.

[مفاتیح الجنان: نشر پیدایش، سال 1376 ش، ص 495-498]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12677/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ 2 گ (83-84)، 26 سطر مورب، اندازه: 19×7 سم [ف: 32-200]

19- آب نیسان و قمر در عقرب / هیأت / فارسی

āb-e neysān va qamar dar aqrab

حسینی خاتون آبادی، محمد باقر بن اسماعیل، 1070 - 1127 ق

(hoseynī xātūn-ābādī mohammad bāqer ebn-e esmā'īl (1659-1715

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی

تألیف: 1115ق

نویسنده می گوید: «امر اشرف اعلی و فرمان عالم مطیع جهان پیما صادر شد که داعی دوام دولت قاهره... در باب آب نیشان و سبب شرافت بیسان ماه رومی و در باب این که آنچه در احادیث وارد شده است در منع کردن از نکاح و غیر آن در وقتی که قمر در عقرب باشد آیا مراد بودن ماه است در برابر کواکب عقرب یا در محاذات قطعه از فلک اطلس که آنرا منجمان برج عقرب مینامند رساله‌های پردازم من هم امثالاً لامره این رساله را پرداختم و بشرف عرض رساندم، امیدوارم که مطبوع افتد.»

ص: 9

آغاز: بسملة. الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى و بعد چون امر اشرف اعلى و فرمان عالم مطيع جهان پيما صادر شد كه داعى دولت قاهره محمد باقر بن اسمعيل الحسينى الخاتون آبادى را در باب آب نيسان و سبب شرافت نيسان ماه رومى. ... بر سبيل اختصار بعرض رسانم.

انجام: و شش كو كب مزبور در آخر برج عقربند و الله تعالى يعلم حقايق الاحكام و حججه الكرام عليهم الصلوة والسلام.

[ذريعه 13/19؛ فهرستواره منزوى 3259/5]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6890/2

انجام: و گمان ايشان اين باشد كه كواكب و اوضاع فلكى علت مستقلة حدوث حوادثند و نيز مذمت

خط: نسخ؛ بى كا، تا: قرن 12؛ افتادگى: انجام؛ مصحح، بسيار كثيف؛ 9 گ (13 پ - 22 پ)، 12 سطر، اندازه: 17×9 سم [ف: 20-324]

2. تهران؛ ملى؛ شماره نسخه: 2599/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد باقر خاتون آبادى، تا: 1115، جا: محتملاً اصفهان؛ 11 ص (60-71)، 16 سطر (7×125)، اندازه: 18×13 سم [ف: 6-136]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1266/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد ترشيزى، تا: 1125؛ 4 گ (12 پ - 16 ر)، 22 سطر (10×17/5)، اندازه: 23×15 سم [ف: 7-2717]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1844/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد ابراهيم ابن محمد على طبابخ، تا: 1130؛ واقف: سپهسالار، تاريخ وقف: 1297؛ تملك: على قلى ميرزا در 1270؛ 5 گ (9 پ - 13 ر)، 15 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [ف: 1-3]

5. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1289/17

خط: نستعليق؛ كا: محمد بن عباس على هزار جريبي، تا: سه شنبه 4

شعبان 1196، جا: روستاى پيل؛ قطع: رياضى ربعى [نشریه: 7-276]

6. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4065/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: آقا میرزا محمد علی کاتب، تا: 2 شعبان 1335، جهت حاج آقا منیر؛ 11 گ (33 پ - 44 ر)، 15 سطر، اندازه: 16×9/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-1]

«آتش بازی» مجموعه الصنایع

«آتش بازی» باغچه گل

20- آتش بازی / متفرقه / فرانسوی

atas-bazi

این کتاب در دو قسمت نوشته شده است حاوی بحث مفصلی درباره آتش بازی و وسائل لازم آن می باشد. در آن از طریق ساختن وسائل و مواد محترقه ترکیبی و وسائل استعمال این مواد سخن می رود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2554

آغاز: dans une journee ne travail premiere pretiment batiment انجام:

بی کا؛ تا: قرن 13، جا: شاید تهران؛ لاتین خوش، با جدول دور سطور، حاوی جداولی برای بیان اندازه مخلوطها؛ 173 گ، 21 سطر (20×14)، اندازه: 25×20 سم [ف: 6-71]

21- آتش بازی (رساله) / شیمی / اردو

(r) ātaš-bāzī .

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28280

آغاز: وزن سهو هجری-شوره- کویله - گندهک - بئر ... انجام: گلی سی حوس دلوین جنگد گاره هر کجا کلدجی و بوس ..

خط: نستعلیق جلی ممتاز؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری کوچک، مختلف السطر (7/6×17)، اندازه: 22/8×14 سم [رایانه]

22- آتش پاره / شعر / فارسی

atas-pare

میرزا طوفانی

مثنوی و بهاریه های او (در ضمن جنگ)

[فهرستواره منزوی 87/10]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6474/26

خط: نسخ؛ کا: ملا زین العابدین فرزند ملا اسماعیل معلم نخجوانی، تا: سه شنبه 15 رجب 1253 [ف: 9-428]

- آتش پرستی) بنای بت پرستی و آغاز آتش پرستی

«آتش خانه» سوز و گداز

«آتش خانه» غیب قضا و قدر

23- آتشفشانی کوه وزوو / جغرافیا / فارسی

ātašfešānī-ye kūh-e vezūv

گویا ترجمه ای است از یکی کتابهای اروپائی برای مدرسه دارالفنون.

آغاز: بسمله. فصل اول در آتش فشانی کوه وزوو. کوهی است در جنوب و مغرب ایتالیا نزدیکی ناپل در شمال آن ایالت واقع است

ص: 10

انجام: و علت طبیعی آنها را هم نمیدانستند حمل باین قسم خرافات کرده و معتقد شده بودند.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 163 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ در حواشی نامهای تاریخی و جغرافیایی شرح داده شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 34 گ، 15 سطر (15×7/5)، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 3-]

24- آتشفشانی های جبال و زلزله / طبیعیات / فارسی

ātašfešānīhā-ye jebāl va zelzele

مترجم: حکیم باشی، میرزا علی اکبر

hakām-bāšī, mīrzā “alī akbar

ترجمه از زبان فرانسه به عربی و فارسی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1153/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 23 ذیحجه 1292، 43ص (52-94) [سنا-ف: 2-144]

25- آتشک / طب / فارسی

ātašak

عماد الدین شیرازی، محمود بن مسعود، - 984؟ ق

(?emād-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd e-bn-e mas'ūd (1576'

تاریخ تألیف: 2 ربیع الثانی 997، محل تألیف: مشهد خراسان کتابی است درباره بیماری آبله که در چهار فصل تنظیم شده: 1. حدود و نام های آتشک و طرق حدوث آن؛ 2. علامات؛ 3. اسباب؛ 4. معالجات؛ و یک خاتمه (طلایی برای درمان جرب).

مؤلف در فصل 4، از رساله خود در باب بیخ چینی یاد و بخشی از آن را نقل می کند. مؤلف در مقدمه اش از ابتلاء برخی از پزشکان همزمان خود به عادات زیان بخش و عدم توجه به کار تألیف، سخن می گوید و از جمله درباره مولانا شرف الدین حسن طبیب شیرازی می گوید: «اوقات او تمام صرف بنگ و افیون و خمر میشد و در این باره چیزی از او مذکور نشد.»

آغاز: بسملة الحمد لله المحمود في كل فعاله. ... اما بعد چون مرضی که معروف به آتشک در زمان سابق نبود و کسی مشاهده آن ننموده بود هر چند که امیر بهاء الدوله در طب. ... بخلصة التجارب تصنيف کرده و جمعی میان اقوال بعضی اطباء یونانی و مجربان هند و سافی

نموده در این مرض کلامی آورده که نقل کرده خواهد شد ... این بنده چون اکثر اوقات حیات صرف ملازمت حکام و سلاطین می شد نهایت منظور نظر این بود که در این خصوص رساله تالیف نماید و فرصت نمی شد در اینوقت که بسعادت آستان قدس ... جناب علی بن موسی الرضا (علیه السلام) ... مشرف گردید اگر چه مجال نبود انجام: مجموع اهل خبرت و بصیرت بر آن اتفاق کرده اند. قدم رساله علی ید ابن آخ مؤلفها ... علی رضا بن حسن بن مسعود الطیب فی سلخ شهر جمادی الأولى سنه اربع و ثمانین و تسعمائه و تاریخ اتمام تألیفه علی ید الاستاد ابن مسعود بن محمود محمود الطیب سلمه الله من عواقب الزمان ... سنه سبع و سبعین و تسعمائه.

چاپ: تهران، با مقدمه محمد مهدی اصفهانی، مؤسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل، 1382ش

[مشترک 476/1 «آتشک و آبله»؛ نسخه ها 460/1 «آبله؛ آتشک» ناشناخته که همین رساله است، همانجا 461 «آتشک» همین رساله (5نسخه)؛ فهرستواره 3259/5 همین گفتار که در آنجا تاریخ نگارش 759 ق آمده]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 6307/1

آغاز و انجام: برابر

کا: علی رضا بن حسن بن مسعود طیب (برادرزاده عماد الدین مؤلف رساله)، تا: 977؛ تملک: اسماعیل نعمة اللهی مورخ 1329؛ 47ص (2-48)، قطع: خشتی کوچک، 15 سطر، اندازه: 20/5x13/5 سم [ف: 19-288]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8246/5

مباحث: عنوان های مطالب در هامش نسخه: فصل در حد این مرض و اسامی آن و طریق حدوث آن، فصل فی العلامات، فصل در اسباب این مرض؛ خط: نستعلیق؛ کا: محمد باقر، تا: 12 شعبان 996، جا: لاهیجان؛ 12 گ (65 پ-76 ر)، 19 سطر (5/5x11)، اندازه: 14x8/5 سم [ف: 17-86]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 824/2

آغاز: برابر، انجام: نگاه دارنده این است تمامی کلام سیدالدوله در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق درشت خط، بی کا، تا: قرن 10، 23 گ (29 پ-52 ر)، 14 سطر، اندازه: 20/5x12/5 سم [ف: 3-2]

4. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 197/18

بی کا، تا: سه شنبه 3 ربیع الثانی 1008، جا: کرمان؛ 2 گ (174 پ-175 ر) [نشریه: 3-15]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6954

آغاز: برابر، انجام: ... و جهة اصلاح جگرگاه از نیم مثقال تا دو مثقال ریوند چینی در جلاب اگر پزند نفع کلی دهد و روز ششم تا هفتم علی سبیل الاحتیاج جلاب خفیف مشمل بر بعضی از ادویه ...

خط: نستعلیق متوسط؛ بی کا، تا: 1040 احتمالاً قمری؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای حواشی با امضای حکیم کمال الدین حسین،

خریداری از مشیری 1382؛ گ (8 پ-39)، 17 سطر (5×13)، اندازه: 10×19 سم (رایانه)

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/118

ص: 11

آغاز: برابر، انجام: تاشرح تمام باید این روغن را نام روغن راحت است اسم موافق مسمی است صحت کامل باستعمال این حاصل است. انشاء الله تعالی. در فهرست با عنوان «رساله در آبله» و ناشناس است؛ بی کا، تا: قرن 11؛ گ 4 (476-473) [ف: 15-189]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4504/7

آغاز: برابر، انجام: ... تا بر مبصر روشن شود ... و التوفیق

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 13 سطر، اندازه: $12/8 \times 23/5$ سم

[ف: 7-414]

8. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 694/11-ف

آغاز: برابر، انجام: بعد از این بگویم تا بر مستبصر روشن شود و من الله الاعانة وقت مضیق. و نسخه سقیم امید که متوجه ارباب کمال صحت یابد. تمت. نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Add 19619 (ریو 843)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 21 جمادی الثانی 1103، 23 گ

(284 پ-307 پ)، 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-525]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 431/11-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی - ف: 1-2]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 667/2

آغاز: برابر، انجام: لیکن بلغمیت و سوداویت اجزای بدن غالب بود

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شوال 1103؛ گ 18 (27-54 ر)، اندازه: 17×11 سم [ف: 2-261]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6521/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: یک شنبه 27 ذیقعده، 1106، کاتب رساله در چند جا اشاره کرده که عمادی الدین محمود شیرازی جد اوست؛ مصحح، 5 گ (حاشیه 5 پ حاشیه 10 پ)، 16 سطر، اندازه: 24×17 سم [ف: 20-96]

11. تهران: علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 287/2

آغاز: برابر، انجام: کوفته و بیخته بکار دارند. تمام شد کلام سید بهاء الدین مولفها الفقیر ... ابن مسعود بن محمود الطیب و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و السلام

تذکر: نام مؤلف در این فهرست سید بهاء الدین آمده که آقای دانش پژوه در نشریه 299/3 اصلاح کرده اند؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن

12؛ 51ص

(157-208)، 14 سطر، اندازه: 16×10 سم (نشریه: 3-361)

12. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 115/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 یا 12، 28 گ (1-29ر)، 15 سطر، اندازه:

18/5 × 10/5 سم [ف: 1-110]

13. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 379/3 - 2/199

آغاز: برابر، انجام و اتفاقاً مجموع اهل خیرت و تجربه بر آن اتفاق کرده اند تمت الرساله علی ید ابن اخ مولفها الحقیق الفقیر الی ربه الحیب علی رضا بن حسن بن مسعود الطیب فی سلخ شهر جمادی الأول من سنة أربع و ثمانین تسعمائه سبع و ثلاثین و الف ...

خط: نستعلیق؛ کا: محمد کاظم بن محمد حسینی شریف، تا: یک شنبه 28 ربیع الثانی؛ 1251؛ 24 گ، 16 سطر [ف: 1-4]

14. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3952/8

آغاز: برابر، انجام: بگیرند ده درهم سفوف معوی و دو درهم حنا و فلفل و زنجبیل از هریک دو مثقال کوفته و نیخته بسماب را به آنها بکشند و به غسل و شربت لیمو معجون سازند شربتی مقابل نخودی سفوف معوی دار چینی رازیانه و مصطکی بابویه کوفته و نیخته سفوف سازند این است تمام کلام سید بهاء الدین

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسین بروجردی، تا: ذیقعه 1284، جا: بروجرد؛ 13 گ، 19 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف مخ: 1-3]

15. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 299/1

خط: نستعلیق؛ کا: مرتضی بن میرزا جعفر، تا: 1287-1288، 24 گ (9-33ر)، اندازه: 17/5 × 11 سم [ف: -162]

16. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4207/2

آغاز: برابر، انجام: مجموع اهل خبره و تجربه بر آن اتفاق کرده اند. قدمت الرساله، تاریخ اتمام تألیفه علی ید مؤلف یوم الخمیس 2 ربیع الثانی 977 ... خط: نسخ؛ کا: محمد جعفر خوزانی اصفهانی، تا: سه شنبه غره ربیع الاول 1288، 15 گ (236پ-251)، 19 سطر،

اندازه: 22×14/5 سم [ف: 7-271]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13167/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حکیمی حسینی، تا: محرم 1301، 25 گ، 16-14 سطر، اندازه: 18/3×11/5 سم [ف: 19-47]

18. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 15731

آغاز: برابر، انجام: ... در آتشک و ادویه او نیز بهمین شیوه مسلوک شده است و اتفاقاً مجموع اهل خبرت و تجربه بران اتفاق کرده اند تمت بعون الملك الوهاب خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، بعد از این رساله چند دستور دارویی نیز برای بیماری آتشک نوشته شده است؛ 15 گ (33 پ- 48)، 19 سطر (10×19)، اندازه: 23×4/5 سم [رایانه]

19. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4722/2

آغاز: برابر، انجام: حقیر می گوید که این کلام حفر است و سبب آن این است که باقصی الامکان طبیعة جد می کند در پاک داشتن باطن از این ماده خبیث ... لیکن بلغمیت متخلخل و سودا و به احتراقی بر آن غالب بود و ابن خلط می باشد و الله اعلم بالصواب.

در فهرست با عنوان «رساله نار فرنگی (جدری آتشک)»؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: 1534]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1994/2

آغاز: برابر، انجام: در آتشک و ادویه او نیز بهمین شیوه مسلوک

ص: 12

شده است و اتفاقاً مجموع اهل خبره و تجربه بر آن اتفاق کرده اند.

خط: نسخ؛ کا: محمد جعفر بن عبدالله خوزانی اصفهانی، بی تا؛ 31ص (455-485، 19 سطر [عکسی - ف: 5-406]

21. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 395/5

بی کا، بی تا [نشریه: 11-946]

22. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 197/11

بی کا، بی تا، [نشریه: 3-15]

23. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 197/18

بی کا، بی تا [نشریه: 3-3]

24. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 154/3

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 2گ (168-169ر)، اندازه: 15×21سم [ف: 1-111]

25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6536/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، در پایان فائده ای پزشکی از کمال الدین حسین دارد؛ 8گ (61-68ر)، اندازه: 12×21/5 سم
[ف: 20-110]

26- آتشک / طب / عربی

ātašak

طیب، عبدالله بن فخر

tabīb, 'abd-ol-lāh e-bn-e faxr

رساله ای شامل 3 بحث و 1 خاتمه: 1. فی تعریف تلك العلة؛ 2. فی تبیین السبب لها؛ 3. فی علاجها؛ الخاتمة، فی الأدوية النافعة لتلك العلة. با استفاده از کتاب های چون «کناش منصوری» و تجارب».

آغاز: الحمد لله الحكيم العليم الملك العلام قاضی الحاجات و شافی الأسقام ... و بعد لما عمت العلة الحادثة في زماننا هذا المشتهرة بالفارسية بآتشک بحيث شمل جل الناس في كل البلدان

انجام: ... و حبة الخضراء و بالسكر او العسل و مربي الزنجبيل و البهمنين و الرج و الشقاقل و امثال ذلك هذا ما عندي من معالجة تلك

العلة ههنا و نختم الرسالة حامدين لله.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6521/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شنبه 26 ذیقعهده 1106، کاتب رساله در چند جا اشاره کرده که عمادی الدین محمود شیرازی جد اوست؛ مصحح، 3 گ (حاشیه 2 ر حاشیه -5)، 16 سطر، اندازه: 24×17 سم [ف: 20-95]

27- آتشک / طب / فارسی

ātašak

در علاج آتشک و احوال آن

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 9457/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: ربعی، 4 گ (9-10 پ)، 17 سطر (9×16)، اندازه: 24×17 سم [ف: 17-373]

28- آتشک / طب / فارسی

ātašak

مؤلف می گوید: «من ندیده ام جز در «خلاصة التجارب» و رساله عمادالدین محمود المسعود از این بیماری یاد کرده باشند.»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8825/2

آغاز: مرض مشهور به آتشک است از جهت حرقت و هیبت او و این مرض در زمان سابق نبود و تازه یافت شده، انجام: بالکلیه زایل میکند باذن الله تعالی تمام شد ترجمه رساله دوم که مال مرحوم عمادالدین محمود بن مسعود شیرازی است و رساله اول که مال مرحوم سید است

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسن بن محمد جعفر بنحاج محمد ابراهیم، تا: یک شنبه پایان جمادی الثانی 1290، برای آقا میرزا ابوتراب؛ قطع: ربعی، 8 گ (69 پ-76 پ)، 15 سطر (8×15/5) [ف: 17-229]

29- آتشک / طب / فارسی

ātašak

بندی به نثر فارسی در آتشک

تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره /6

بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی، اص (173 ر) (نشریه: 7-551)

« آتشکده» سوز و گداز

30- آتشکده = منشآت / متفرقه / فارسی

ātaškade = monšāāt

نشاط اصفهانی، عبد الوهاب بن محمد رحیم، 1175 - 1244 ق

(nešāat-e esfahānī, ‘abd-ol-vahhāb e-bn-e mohammad rahim (1761-1828

منشآت و چند دیباچه کتاب و صورت قباله جات و نامه های متفرقه ای است که بدون ترتیب در این مجموعه گرد آورده شده تا دستوری برای نامه نگاران باشد. آغاز: منتخب دواوین شعرای فصاحت شعار و زبده رسایل منشیان بلاغت آثار حمد احد بی همتائی است.

ص: 13

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8941

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ نسخه بیاضی است، روی برگ اول یادداشت عبدالحسین بن عبدالعلی به تاریخ 1270 و در آخر نسخه یادداشت ابو طالب اردکانی به تاریخ 1272 دیده می شود؛ 157گ، مختلف السطر، اندازه: 16×8سم [ف: 23 - 113]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6679

آغاز: برابر، انجام: پیوستن به گسستن پیوندد و بستن بشکستن انجامد پس اولی که قبل از این مرافقت قولی، بیت او خود قلمی...

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مهرها: عباده الرجی خسرو مالک و شعاع مالک؛ 55گ، 16 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 17 - 239]

31- آتشکده / ادبیات فارسی

ātaškade

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8344

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: 1235 (رایانه)

32- آتشکده = فرهنگی ادویه / طب / فارسی

ātaškade = farhang-e advīye

در 28 باب، هر یک دارای چند فصل. در فرهنگ داروها به ترتیب تهجی با رعایت حرف دوم و سوم.

[فهرستواره منزوی 3260 / 5]

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 198

آغاز: در بیان تعداد ادویه مذکوره بامی (؟) و لغات مختلفه از عربی و یونانی و سریانی و فارسی و ترکی و هندی و غیرها مسمی به فرهنگ به ترتیب حروف تهجی با ملاحظه حرف دوم و سوم... انجام: فصل الیاء پیر کولی اسم ترکی خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 195ص، 19 سطر، اندازه: 30×20سم [نشریه: 299-3]

33- آتشکده آذر / تراجم / فارسی

ātaškade-ye āzar

آذر بیگدلی، لطفعلی بن آقا خان، 1134 - 1195 ق

اهداء به: کریم خان زند

تألیف: 1174ق

تذکره ای است که به نام نگارنده اش به «آتشکده آذر» نامبردار شده. آن را در چهل سالگی در زمان پادشاهی کریمخان زند نگاشته و در آن 842 تن شاعر را شناسانیده است. وی در این کتاب شاعران را مانند هفت اقلیم رازی به بخش های جغرافیائی دسته بندی کرده. کتاب دارای 2 «مجموعه» (آتشدان) است: مجموع نخست دارای 1 «شعله» و 3 «اخگر» و 1 «فروغ» است. در شعله، پادشاهان و شاهزادگان شعرسرای را آورده؛ در اخگر، نخست شاعران ایران را در 5 «شراره» آورده؛ شراره یکم، آذربایجان: اردبیل، اردوباد، تبریز، شیروان، گنجه، قراباغی، مراغه؛ شراره دوم خراسان: ایبورد، اسفرائین، بسطام، نون و نس، ترشیز، جاجرم، جام، خبوشان، خواف، سبزوار، سمنان، سیستان، طوس، غرجستان، غزنین، غور، قاین، کرمان، مرو، رونه، مهنه، نیشابور، هرات؛ شراره سوم طبرستان: استرآباد، گرگان، گیلان، لاهیجان، مازندران؛ شراره چهارم عراق، دو شعاع دارد: نخست عراق عرب بغداد، و شعاع دوم: عراق عجم: اصفهان، جرفادقان (گلپایگان) ری، ساوه، قزوین، قم، کاشان، همدان، یزد؛ شراره پنجم فارس: ابرقوه، بهبهان، داراب جرد، شوشتر، شیراز، کازرون، لار، نیریز؛ اخگر دوم: شاعران توران در سه شراره: نخست بلخ، دوم خوارزم: او را گنج چچکنو، میند، سوم ماوراءالنهر: اسفرتگ، اخسیتک، بخارا، بدخشان، ترمذ، حصار شادمان، خجند، سمرقند، فرخار، فرغانه، قباہ؛ اخگر سوم شاعران هند در 3 «شراره»: نخست دکن؛ دوم دهلی، سهرند، کابل، لاهور؛ سوم کشمیر. فروغ: در شاعران زنان؛ مجموع دوم دو پرتو دارد: نخست، شاعران همزمان نگارنده، دوم، گزارش زندگانی خود او.

آغاز: در طوف حرم دیدم دی مغبچه ای می گفت XX این خانه بدین خوبی آتشکده بایستی

فروغ آتشکده دل و زبانه اخگر زبان سپاس بی قیاس قدیمی است ...

انجام: بگشاد خدا برویت این در خوشباش XX آن در که خدا گشاد بستن نتوان چاپ: هند، 1249ق؛ سنگی؛ بمبئی، 1277ق؛ سنگی، وزیر، خط حبیب الله شیرازی، 456ص؛ بمبئی، 1299ق، سنگی، وزیر، 456ص؛ سه جلد، تهران، 1341-1337ش، سرب، وزیر، امیر کبیر

[الذریعة 4/1 و 20/1 و 3/94 «دیوان آذر»؛ مشار فارسی 31/1 نشانی 6چ؛

نقوی، تذکره نویسی 720؛ فهرستواره منزوی 2: 465، 3: 1839؛ مشترک

پاکستان 747/11؛ 150]

1. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 28 حکمت

اصل پنداشته شده؛ خط: شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛

قطع: ربعی [ف: 2-3]

2. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 462

خط: نستعلیق؛ بی کاه، تا: قرن 11 (کذا)؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: 3-10]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1499

آغاز: آن مجاور حرم انس که بیت الله الحرام از شرف کعبش محترم و پیوسته مطاف انبیاء مکرم شد.

ص: 14

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالله بن حاج سید علی، تا: 4 جمادی الاول 1025 (کذا)؛ افتادگی: آغاز، اهدائی صمدی زرگر است؛ 174 گ،
25 سطر (23×14)، اندازه: 29/5×19 سم [ف: 3-975]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5122

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: رمضان 1045 (کذا)؛ 310 گ، قطع: وزیری، 19 سطر (22×14)، اندازه: 30×20 سم [ف: 15-4119]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1274/1

آغاز: که از منہ مختلفه بوده و گوی فصاحت از امثال و اقران خود ربوده، انجام: مرغ چمن وفاست جامی xx در دام غم بلا چو افتاد

خط: نستعلیق؛ کا: محمد صادق بن مرحوم حاجی محمد بیک شیرازی، تا: 1132 (کذا)؛ افتادگی: آغاز؛ 418 ص (1-418)، 25 سطر
(24/5 × 13/5)، اندازه: 28×19 سم [ف: 3-337]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4296

آغاز: برابر، انجام: جوارشی ز تحیت مفرحی ز ثنا

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1193؛ 22 سطر (25×17)، اندازه: 29×20 سم [الفبائی: -9]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4426

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: نایینی؛ 230، 25 سطر (21/5×12)، اندازه: 28/8×18/5 سم [ف: 1-7]

8. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 39 - ب

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: از آغاز و انجام دیباچه افتاده است؛ 332 گ، 24 سطر (26×16)، اندازه: 33×21 سم [ف:
[7-1]

9. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1529

آغاز: برابر، انجام: آیا جهان مکارم که صبح و شام جهان xx چو موردانه کش آورده بر سر تو هجوم

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ 231 گ، 25 سطر (24×15)، اندازه: 31×20 سم [ف: 4-23]

10. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3737/1

گزیده آن است، افتاده در شیراز تا نویدی؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام [ف: 7-34]

11. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1387

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: رحلی (نشریه: 7-96)

12. تهران؛ مفتاح، شماره نسخه: 816

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [نشریه: 7-96]

13. تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 134

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: رحلی [نشریه: 6-638]

14. یزد؛ وزیری، شماره نسخه: 361

آغاز: برابر، انجام: محیط خشک شد و کان بخاک یکسان شد xx پس از تو ماندم اگر چند شرط یاری نیست

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی حاج وزیری است با نشانه ای که در کاظمین خریده است؛ 232 گ، 25 سطر (22/5×13)، اندازه: 29×19/5 سم [ف: 1-333]

15. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 49

خط: نستعلیق چهار ستونیابی کا، تا قرن 12، در برگ اول یادداشتی آمده که کتاب از تحریرات ملامهر علی است و از نواب اشرف شاهزاده طهماسب میرزا خریداری شده است؛ برخی از اشعار تصحیح شده و در حاشیه نوشته شده: «من تصرفات محمد کاظم الواله الاصفهانی سلمه الله» در برگ 82 و 119 و 122 یادداشتی از حسین باستانی راد در چهارم اردیبهشت 1328 و 1330 آمده است؛ 253 گ، 24 سطر، اندازه: 32×20/5 سم [ف: 1-54]

16. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ قطع: رحلی (نشریه: 4-374)

17. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 21

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مهرها: محمد تقی بن محمد کاظم، اسماعیل بن محمد کاظم، و محمد جعفر بن محمد صادق؛ 280 ص، 21 سطر، اندازه: 28×20 سم [ف: 27-]

18. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 43

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12 [نشریه: 11-881]

19. اصفهان، ادبیات، شماره نسخه: 1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12، قطع: رحلی [نشریه: 4-475]

20. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2674

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوب؛ کا: علی اصغر، تا: 1207؛ واقف: سپهسالار؛ نویسنده خود را علی اصغر معرفی کرده و سال نگارش را چنین نوشته «127»، از آثار و علائم ظاهر است که صفر در مرتبه عشرات را نگذاشته نه صفر در مرتبه آحاد را بنابراین در سال 1207 نگارش یافته؛ 286 ص، قطع: رحلی، 21 سطر، اندازه: 19×29 سم [ف: 2-454]

21. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7/13-1113

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الله حسینی، تا: 1209، به دستور میرزا محمد حسین بن میرزا محمد میرزائی؛ 266 گ، 28 سطر چهارستونی، اندازه: 31×19/5

سم [ف: 1-5]

22. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3121

آغاز: با این ابیات از خان احمد خان شروع می شود: قاتل من چو بسوی من محزون گذرد XX چشم پر خون مرا بیند و از خون گذرد / بدگمانی بین که با هر کس حکایت میکنم XX او تصور میکند کز وی شکایت میکنم / ترا کای همنشین بر گریه من خنده میآید XX چو من کارت ببیر حمی نیفتاده است پنداری، انجام: اختتام پذیرفت آتشکده آذر... فی شهر شوال لوی نیل 1212 ه خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: شوال لوی نیل 1212؛ افتادگی:

ص: 15

آغاز (حدود پنج برگ)؛ در حواشی نام ولایات قید گردیده است و در شماره گذاری اغلب اشتباه است مثلاً به جای صفحه 35 سی و شش نوشته است و در نتیجه در برگ 149 به جای صفحه 298 صفحه 300 مضبوط است؛ 355 گ، 23 سطر، اندازه: $29/5 \times 20/5$ [ف: 1-1]

23. قم: مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 176

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: لطف الله بن حاجی لطفعلی بیک آذر اصفهانی، تا: 15 شعبان 1212، 238 گ، 25 سطر، اندازه: 29×19 سم [ف: 1-113]

24. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14781

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: چهارشنبه 6 صفر 1216؛ دارای یک سرلوح مرصع، میان سطور و هامش دو صفحه اول طلا اندازی شده، جدول و ستون بندی صفحات با طلا و مشکی کاغذ ترمه؛ 277 گ، 19 سطر در چهار ستون، اندازه: $28 \times 8/5$ سم [ف: 2-83]

25. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/17-2017

آغاز: بسمله فروغ آتشکده دل و زیانه اخگر زبان سپاس بی قیاس قدیمی است به هر بهانه که می نگارد و عوالم مختلفه از پرتو آفتاب، انجام: نهفته روی تو خورشید را ضیا از چیست xx تهی از شخص تو ایوان فلکی دوا از چیست خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمعه 8 ذیقعه 1216، 253 گ، 24 سطر،

اندازه: 31×19 سم [ف: 1-6]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 886

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل، تا 1217؛ صفحات مجدول به طلا و زنگار، پشت صفحه نخستین دعائی به خط نسخ نگاشته شده؛ 420 گ، قطع: رحلی، 21 سطر، اندازه: 31×20 سم [ف: 3-128] 27. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6935

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق متوسط؛ کا: محمد علی الشریف الاشری یزدی، تا: 1218؛ مهرها: محمد جعفر بن محمد صادق و اسماعیل بن محمد کاظم و محمد تقی بن محمد کاظم؛ چاپ سنگی، 465 ص، 38 سطر ($24/5 \times 14$ متن و حاشیه)، اندازه: $31 \times 22/2$ سم (رایانه)

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8339

خط: نستعلیق، کا: کلب حسین وزیر، تا: 1219؛ در پایان این نسخه پنجاه و یک بیت از مرثیه حاجی سلیمان صباحی بیدگلی که در فوت مؤلف سروده بوده نوشته شده است، جدول تحریر و زر و لاجورد و زنگار و سرنج، با یک سرلوح بزرگ و زیبا؛ واقف: سردار کل یار محمد افشار؛ 283 گ، 22 سطر ($21/5 \times 13$)، اندازه: $20/3 \times 20/7$ سم [ف: 1-7]

29. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4865

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن کربلایی احمد قزوینی استر آبادی، تا: 1219؛ 301 گ، 20 سطر (14×24)، اندازه: 30x20 سم [ف: 14 - 3891]

30. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4425

خط: نستعلیق؛ کا: محمد رفیع شیرازی، تا: 14 جمادی الاول 1220؛ مرثیه صباحی بیدگلی را هم دارد؛ واقف: نایینی؛ 262 گ، 23 سطر (22/3×13/5)، اندازه: 31/5 × 20/5 سم [ف: 7-2]

31. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 862

آغاز: برابر، انجام؛ شکایت از زمانه بیوفا... نه جز آزار مردم کاری او XX نه از زاری کسی آزاری او / .. غم عالم مخور تا شاد باشی XX
درین زندان ممان کازاد باشی

خط: شکسته نستعلیق خوب؛ کا: میرزا عبدالرحیم این میرزا محمد، تا: 1220؛ این نسخه قبلاً در تصرف حاجی محمد رحیم گازرانی بوده، سپس به سال های 1282 و 1314 و 1322 به ترتیب از عرض کتابخانه مبارکه ناصری و مظفری گذشته است، مجدول زرین بند مشکی، یک سرلوح مذهب مرصع مرزوح بسیار عالی در تارک صفحه اول طرح است، بین السطور و حواشی دو صفحه اول طلائاندازی زرین با گل و برگ الوان، سه مجلس نقاشی آب و رنگ مکتب قاجار دارد اما در 16 ورق این کتاب نقاشی ها مقراض و نصف هر صفحه بریده شده است؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ 530 ص، قطع: وزیری، 25 سطر، اندازه:

30/5 × 19/5 سم [ف: 7-240]

32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17994

بی کا، بی تا؛ با تملک: محمد بن محمد علی متخلص به طلعت در سال 1220 [د.ث. مجلس]

33. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 38-ب

از آغاز تا پرتو دوم که خاتمه باشد و در سرگذشت مؤلف؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسن خان محمد نصیر، تا: 1220؛ 216 گ (21×31)، 25 گ (15×23) [ف: 1-7]

34. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1747

خط: نستعلیق؛ کا: محمد رحیم بن آقا مسلم نجف آبادی، تا: چهارشنبه 6 ربیع الاول 1221، جا: نجف آباد از توابع اصفهان؛ روی برگ اول اشعاری است به خط عبد العلی چاوشی؛ 258 گ، 23 سطر، اندازه: 30x19/5 سم [ف: 5-149]

35. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 139 سرود

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1221؛ تملک: لطفعلی بن موید الدوله طهماسب میرزا قاجار مورخ 1305 ق؛ قطع: رحلی (نشریه: 13-

36. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 507

خط: شکسته نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: 1222، جا: اصفهان؛ واقف: سید علی بن محمد حسین طباطبائی؛ برگ اول دارای سرلوح زرین با حاشیه سازی گل و بوته به نقش اسلیمی، صفحات مجدول به مشکی و زر و شنگرف، اشعار چهار ستونی، در برگ آغازین تاریخ تولدی به سال 1245؛ تملک: سید علی بن محمد حسین طباطبائی؛ مهر: «الرجی عبده محمد حسین الطباطبائی» (مربع)؛ 289 گ، 21 سطر، اندازه: 21×30/5 سم [ف: 2-396]

ص: 16

37. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 48

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1222؛ دارای یادداشت هایی به تاریخ های 1242-1267؛ 229 گ، 25 سطر، اندازه: $30 \times 20/5$ سم [ف: - (31)

38. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 1113

خط: نستعلیق؛ کا: محمد جعفر همدانی، تا: دوشنبه 20 جمادی الأول، 1222، جا: مدرسه چهارباغ؛ قطع: وزیري (نشریه: 7-96)

39. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 158

خط: نستعلیق؛ کا: مهدی اصفهانی ابن آقا حسین، تا: جمادی الاول 1225، جا: اصفهان؛ در برگ 136 اشعاری از اسماعیل دلال متخلص به شعله دیده می شود؛ 237 گ، قطع: رحلی، 24 س، ($22/5 \times 14$)، اندازه: $39/5 \times 21$ سم [ف: -1]

40. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 322

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1225؛ محشی؛ 128 گ، قطع: رحلی، 20 سطر، اندازه: $25/5 \times 13/5$ سم [ف: 2-188]

41. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5054

خط: نستعلیق؛ کا: محمد مهدی قزوینی، تا: 14 ربیع الاول 1225، جا: میچلی بندر دکن؛ اص (271)، قطع: رحلی، 22 سطر (25×16)، اندازه: 38×23 سم [ف: 15-4098]

42. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1286

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد بن محمد جعفر شیرازی، تا 1226، جا: شیراز؛ سر لوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد، در صفحات اول و دوم میان دو جدول گل و بوته زر و شنجرف و لاجورد، در همان دو صفحه بین سطور طلا اندازی، مجدول؛ 329 گ، 21 سطر ($14/5 \times 9$)، اندازه: $21/5 \times 14$ سم [ف: 3-348]

43. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16250

آغاز: برابر، انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست. خط: شکسته نستعلیق؛ کا: امان الله زنگنه البار فروشی، تا: 20 ذیقعه 1226، جا: اصفهان؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در 1367؛ 273 گ، 20 سطر چهار ستونی، اندازه:

$29/5 \times 19/5$ سم [ف: 1-17]

44. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 138

آغاز: فروغ آتشکده دل و زبانہ احگر زبان سپاس بیقیاس قدیمی است کہ کرمی هنگام عوامل مختلفہ از پرتو آفتاب ذات او است.

انجام: نہفتہ روی تو خورشید را ضیا از چہست XX تھی ز شخص تو ایوان فلک دوپا از چہست

خط: نستعلیق؛ کا: میر رضا بن محمد جعفر ترشیزی، تا: شعبان 1226؛ صفحہ اول دارای سرلوح، در پایان نسخہ چند رباعی و فرد شعر بہ خط بابا بیک افشار دیدہ می شود؛ 307 گ، 19 سطر، اندازہ: 26/5x15 سم [ف: 1-191]

45. تہران؛ سپہسالار؛ شمارہ نسخہ: 7074

خط: نستعلیق؛ کا: محمد نبی ابن محمد محسن، تا: 15 ذیقعدہ 1227؛ مجدول؛ 284 گ، 21 سطر چہار ستونی (22x14)، اندازہ: 30x20 سم [ف: 3-4]

46. تہران، ادبیات، شمارہ نسخہ: 133 - ب

خط: نستعلیق؛ کا: غلامعلی بن محمد شیرازی، تا: محرم 1227، برای آقا میرزا مرتضی قلی؛ جدول و ستون بندی سنگرف و لاجورد و زر با سرلوح زرین، یادداشت های قزوینی در آغاز و انجام هست و او فهرستی در آغاز نسخہ برای کتاب نوشتہ است. شمارہ قزوینی: 22756، 249 IVC، 9 گ سطر (23x13)، اندازہ: 31x19 سم [ف: 1-7]

47. مشهد؛ رضوی؛ شمارہ نسخہ: 19668

آغاز: برابر؛ انجام: تھی ز شخص تو ایوان فلک کہ از چہست مہر مصطفی

خط: نستعلیق شکستہ؛ کا: محمد محسن بن محمد، تا: 1228؛ 23 سطر (25x14)، اندازہ: 30x20 سم (رایانہ)

48. قم: مرکز مطالعات، شمارہ نسخہ: 17

آغاز: برابر؛ انجام: فتاد نخل تو از پا و در ترشح ابر XX گل تو ریخت ز باد و در اہتراز نسیم / نہفتہ روی تو خورشید را ضیا از چہست XX تھی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چہست

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: جمادی الاول 1229؛ مجدول؛ 288 گ، 21 سطر (اشعار چہار ستونی)، اندازہ: 29x18 سم [ف: 1-24]

49. تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شمارہ نسخہ: 697

آغاز: برابر؛ انجام: نہفتہ روی تو خورشید را اختیار از چہست X تھی ز شخص تو، ایوان فلک دو تا از چہست

خط: نستعلیق شکستہ تحریری؛ بی کا، تا: رمضان 1229؛ مجدول؛ 597 ص، 21 سطر (26/5x15)، اندازہ: 33/5 x 20/5 سم [ف: 1-2]

50. قم: مرکز احیاء؛ شمارہ نسخہ: 1886

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: جمادی الاول 1229؛ تملک: دکتر محمود به تاریخ 1316؛ 280 گ، 22 سطر، اندازه: 29818 سم [ف]:
[312-5]

51. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 582

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1229؛ قطع: ربعی (نشریه: 7-96)

52. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 2682

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1229؛ واقف: سپهسالار؛ کاتب از عباراتی که در آخر کتاب نوشته مردی ادیب بوده ولی نام خود را تصریح ننموده و شرحی که در بیان علت نگارش این کتاب به عباراتی ادیبانه می نوشته به انجام نرسیده، حرکت دست وی در نگارش آن به سکون مبدل گردیده، پس از نام ابوالقاسم هجری و شرح حال مختصر و آثار منتخبه از او که آخرین کس از معاصرین مؤلف می باشد، نویسنده نسخه به شرح حال محمد صادق متخلص به زری و اخیراً به زیور که در هنگام نگارش نسخه 18 سال داشته با نقل قصاید و مقطعات و غزلیات و رباعیاتی از او در ص 586 تا 611 نسخه پرداخته و بنا بر آنچه گذشت تولد این محمد صادق 16 سال پس از فوت آذر مؤلف آشکده بوده و کاتب الحاق نموده است. در حاشیه ص 166 مقابل نام خواجه

ص: 17

اعتضاد السلطنه عين يادداشت نام برده در اول اين صفحه را نوشته اند، داراي يك سرلوح و چهارده مجلس نقاشي مي باشد؛ 340ص،
قطع: رحلی، 19 سطر، اندازه: 20/5×30 سم [ف: 2-455]

53. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6989

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد جعفر، تا: 1229؛ با مرثیه صباحی بیدگلی در آخر نسخه؛ واقف: درة السلطنه ملکزاده کوثر؛ 275 گ،
21 سطر (13/5×22)، اندازه: 31×19/8 سم [ف: 2-7]

54. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 1757

آغاز: برابر؛ انجام: نهفته روی تو خورشید اختیار از چیست XX زهی ز شخص تو ایوان فلک دوار یافت

خط: شکسته نستعلیق خفی؛ کا: محمد جعفر همدانی، تا: عید اضحی 1229، جا: اصفهان، مدرسه جدید سلطانی چهارباغ؛ مهر:
ناصرالدین شاه قاجار؛ 457ص، قطع: وزیری، 25 سطر، اندازه: 30×20 سم [سلطنتی - ف: 7-229]

55. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 891

آغاز: برابر؛ انجام: مرثیه ... دریغ و درد که رفت از جهان جهان سخن XX نهان بزیر زمین گشت آسمان سخن / ... نهفته روی تو خورشید
راضیا از چیست XX تهی ز شخص تو ایوان فلک دوتا از چیست

خط: نستعلیق متوسط؛ کا: منصور توپسرکانی، تا: 1231، جا: دارالمؤمنین شوشتر؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا
معتمدالدوله؛ 602ص، قطع: وزیری متوسط، 19 سطر در متن و 36 نیم سطر در حاشیه، اندازه: 26×16/5 سم [ف: 7-238]

56. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 62

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 16 رجب 1232؛ از روی نسخه صحیح، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشتی آمده که نسخه حاضر از روی
نسخه عماد الدوله به سال 1297 تصحیح شده و به مقدار ثلث از نسخه چاپ بمبئی اضافه دارد، برخی از اشعار روی برگهای الصافی آمده
است؛ تملک: فرهاد میرزا در 1295،

عبدالاحسین سپنتا؛ 462 گ، 23 سطر، اندازه: 35×22 سم [ف: 1-56]

57. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6328

خط: نستعلیق؛ کا: علی محمد بیگدلی، تا: 11 جمادی الثانی 1232؛ 230 گ، قطع: رحلی، 30 سطر (14×21)، اندازه: 30×20 سم
[ف: 16-243]

58. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2986

آغاز: بسمله، فروغ آتشکده دل و زبانه اخگر زبان سپاس قدیمی است ذات دوست؛ انجام: نهفته روی تو خورشید را ضیا از چیست XX

تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1233؛ 460ص، قطع: رحلی، 25 سطر، اندازه: 22/5×36سم [ف: 10-1619]

59. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15897

آغاز: برابر؛ انجام: کم حصار قفس طایر اسیر گرفت.

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1233؛ در پایان مرثیه صباحی بیدگلی را به طور ناقص یعنی 14 بیت آن را دارا می باشد، واگذاری بنیاد مستضعفان در 1367، 206گ، 25 سطر، اندازه: 15/5×27 سم [ف: 3-17]

60. تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه: 183

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: آدینه 28 رمضان 1234؛ 25 سطر

(14×21)، اندازه: 30×19سم (نشریه: 3-144)

61. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9446

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: 18 جمادی الاول 1235؛ 258گ، 23 سطر، اندازه: 19/5×29سم [ف: 30-133]

62. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16275

بی کا، تا: 1236؛ با تذهیب و خط خوب؛ قطع: رحلی کوچک [د.ث. مجلس]

63. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 10407

آغاز: برابر؛ انجام: به بستر اتم و مردن کنم بهانه خویش XX باین بهانه مگر آرمش به خانه خویش

خط: شکسته نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 23 ذیحجه 1237؛ 231گ، 23 سطر، اندازه: 14×24سم [ف: 9-3]

64. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5702

آغاز: برابر، انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست ناقص؛ خط: نستعلیق زیبا؛ کا: ملا علی شیدای تویسرکانی، تا: 1237،

جا: تویسرکان؛ 526ص، قطع: رحلی، 23 سطر، اندازه: 18×29/5سم [ف: 17-157]

65. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5272

خط: نستعلیق؛ کا: اسماعیل، تا: سه شنبه 10 صفر 1237؛ 272گ،

22 سطر (12×19)، اندازه: 28×19 سم [ف: 15-4189]

66. قم؛ گلیایگانی؛ شماره نسخه: 38/11-7391

آغاز: بسمله فروغ آتشکده دل وزبانه اخگر زبان سپاس بی قیاس قدیمی است به هر بهانه که می نگارد و عوالم مختلفه از پرتو آفتاب ذات اوست؛ انجام: هر جرم که بر گردن از آن دستش بود xx از گردن خود فکند بر گردن من

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شوال 1238؛ 210گ، 26 سطر، اندازه: 30×20 سم [ف: 1-6]

67. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 863

آغاز: برابر، انجام: شکایت از زمانه بیوفا ... نه جز آزار مردم کاری او xx نه از زاری کسی آزاری او / ... غم عالم مخور تا شاد باشی xx
درین زندان ممان کازاد باشی

خط: شکسته نستعلیق خفی؛ کا: میرزا کوچک شیرازی متخلص به وصال، تا: 1238، جهت میرزا ابوالقاسم اینجوی شیرازی؛ مجدول
کمنددار زرین بند مشکی بسیار ظریف، دو صفحه اول تماماً مذهب مرصع منقش ممتاز طرح کار شیراز و بسیار زیبا و جالب می نماید در
48 صفحه از ابتدای کتاب جداول و لچکی و تزئینات بسیار شکیل و خوش نقشی طرح است، مطالب در متن کتاب میان

ص: 18

جداول بند زرین و در حواشی به طریق مورب نگاشته شده است؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا معتمدالدوله؛ قطع: وزیر بزرگ، 445ص، 18 سطر در متن و 31 نیم سطر در حواشی، اندازه: 32×22 سم [ف: 7-234]

68. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 860

آغاز: برابر؛ انجام: رباعیات. دور از توشبی از اثر زاریها XX دیدم از تو در خواب بسی یاریها / ... بکشاد خدا برویت آندر خوشباش XX اندر که خدا گشاد و بستن نتوان ...

کامل؛ خط: نستعلیق شکسته؛ کا: محمد اسمعیل، تا: 1238، جا: فرح آباد مازندران، به جهت شکرالله خان نوری؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا معتمدالدوله، شکرالله خان نوری به تاریخ 1239، ناصرالدین شاه قاجار؛ 392ص، قطع: وزیر، 25 سطر، اندازه: 31×19 سم [ف: 7-244]

69. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 168

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه 12 جمادی الثانی 1238؛ 287گ، قطع: رحلی، 21 سطر (22×13/5)، اندازه: 30/5×21 سم [ف: -] - [1]

70. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7620

آغاز: برابر؛ انجام: ... قاصدی با کاروان آید همی XX جبرئیل از آسمان آید همی.

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: محمد باقر خلف میرزا روح الله کجوری، تا: 1239؛ دارای حاشیه کوتاهی درباره شعرای صفویه در حاشیه برگ 74 با تاریخ 1295 ق.، در پایان قطعاتی شعر از مؤلف نگارش یافته است، در صفحه قبل از آغاز چند یادداشت تأیید برای ارزشمند بودن کتاب نگارش یافته یکی از آنها به تاریخ 1290 ق است، دارای حاشیه تفریظی به تاریخ 1304 در برگ 89، 226گ، 20 سطر (14/5 × 23/5)، اندازه: 30×20 سم [رایانه]

71. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد باقر بن میرزا روح الله کجوری، تا: یک شنبه جمادی الثانی 1239، جا: بلوک کلارستاق؛ اندازه: 29×20 سم [نشریه: 7-721] 72. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 861

آغاز: برابر، انجام: شکایت از زمانه بیوفا ... نه جز آزار مردم کاری او XX نه از زاری کسی آزاری او / ... غم عالم مخور تا شاد باشی XX درین زندان ممان کازاد باشی

خط: نستعلیق خوب؛ کا: محمد حسن ابن محمد رضا، تا: 1240؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا معتمدالدوله؛ 475ص، قطع: وزیر، 25 سطر، اندازه: 30×19 سم [ف: 7-242]

73. تهران؛ نوریخس؛ شماره نسخه: 389

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد هادی بن حاجی عبدالله آشتیانی قمی، تا: 7 جمادی الاول 1242، جهت میرزا محمد تقی مستوفی دیوان عباس میرزا؛ 526 ص، 25 سطر، اندازه: $15/5 \times 27$ سم [ف: 2-103]

74. تهران، فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: شعبان 1244؛ قطع: وزیری [نشریه:

[544-7

75. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 690

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1244؛ مصحح، روی برگ اول تملک طاهره امامی و در پایان یک بیت فارسی به خط همو آمده است؛ 252 گ، 23 سطر، اندازه: 30×21 سم [ف: 2-534]

76. مشهد، گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2168

آغاز: برابر؛ انجام: نهفته روی تو خورشید راضیا از چیست $X \times$ تهی ز شخص تو ایوان فلک دو پا از چیست.

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1244؛ واقف: سید سعید طباطبائی، تاریخ وقف: 1332، 285 گ، 21 سطر، اندازه: 33×20 سم [ف: 5-536]

77. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 189-طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: عجب که سطح زمین بر قرار خود مانده $X \times$ که از دیده من رخته اش به بنیان شد

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه 15 رجب 1245، جا: اصفهان، مدرسه چهار باغ اصفهان؛ 229 گ، قطع: وزیری، 25 سطر، اندازه: 27×15 سم [ف: 24-138] 78. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7075

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 21 شعبان 1245؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ در پایان مرثیه صباحی کاشانی برای آذر را دارد؛ 299 گ، 21 سطر، اندازه: 29×20 سم [ف: 3-4]

79. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6988

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: میرزا محمد باقر رشحه اصفهانی، تا: شعبان 1247؛ واقف: درة السلطنه ملکزاده کوثر؛ 241، 25 سطر $13/5 \times 23$ سطر، اندازه: $20/5 \times 23$ سم [ف: 7-2]

80. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 250-فیروز

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1247؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ 504ص، قطع: رحلی، 24 سطر چهار ستونی، اندازه: 21×30سم [ف: 21-2]
[2]

81. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 301

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: علی متخلص به سیدا، تا: 13 رمضان 1247؛ 316گ، 19 سطر متن و حاشیه (9×19)، اندازه: 24×15/5سم
[ف: 1-255]

82. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9165

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 8 صفر 1247 [مختصر ف: 10]

83. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2169

خط: نستعلیق، کا: یوسف بن حاجی فریدون، تا: دوشنبه 12 جمادی الاول 1248، برای آقا محمد رضا؛ 281گ، 21 سطر (5/13×22)
، اندازه: 21×30سم [ف: 9-864]

84. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25066

ص: 19

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1248؛ مصحح، در دو برگ اول اشعار متفرقه به فارسی و در برگ های 19 پ-21 مخمس دوازده امام و نیز اشعار پراکنده ای به فارسی نوشته شده؛ 9 و 10 سطر چلیپا (8×12/5-12) سطر، اندازه: 18×11/5 سم [رایانه]

85. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: 149

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 14 جمادی الاول 1250؛ 145 گ، 21 سطر، اندازه:

19/5 × 29/5 سم [ف: -115]

86. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2632

آغاز: فروغ آتشکده دل وزبانه اخگر زبان سپاس بیقیاس قدیمی است که کرمی هنگام عوالم مختلفه؛ انجام: نهفته روی تو خورشید را ضیا از چیست XX تهی ز شخص تو ایوان فلکی دوپا از چیست

خط: نستعلیق؛ کا: غلام رضا بن میرزا حبیب الله طباطبائی، تا: یکشنبه 22 ذیحجه 1251؛ تملک: علی محمد طباطبائی به تاریخ 1265؛ 276 گ، 21 سطر، اندازه: 23×16 سم [ف: 7-205]

87. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 16844

بی کا، تا: 1252؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 225 گ، اندازه:

25×14/6 سم (رایانه)

88. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 86

خط: شکسته؛ کا: محمد صادق انجوی، تا: صفر 1252، به فرموده میرزا محمد [نشریه: 2-62]

89. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 112

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد علی مشرف شیرازی (از شاعران بنام قرن سیزدهم در شیراز)، تا: چهارشنبه 13 صفر 1253؛ 227 گ، 25 سطر (12×22)، اندازه: 31/5×21 سم [ف: 2-465]

90. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16495

آغاز: برابر؛ انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست.

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: فتحعلی بن محمد کریم خان، تا: 1254، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در 1367، 286 گ، 19 سطر، اندازه: 29/5×20 سم [ف: 3-17]

91. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4460

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: ربیع الاول 1258؛ 214گ، 27 سطر (24715)، اندازه: 30x20سم [ف: 12-137]

92. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، تا چهارشنبه 13 صفر 1259، 8 روز بعد از نوروز [ف مخ: 5-]

93. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 859

آغاز: برابر؛ انجام: شکایت از زمانه بیوفا ... نه جز آزار مردم کاری او x* نه از زاری کسی آزاری او / ... غم عالم مخور تا شاد باشی xx
درین زندان ممان کازاد باشی

خط: نستعلیق؛ کا: فتحعلی تنکابنی، تا: 1260؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا معتمدالدوله؛ 13ص، قطع: سلطانی،
23 سطر، اندازه: 36/5x24سم [ف: 7-231]

94. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8444

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 11 رمضان 1263؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد مقوایی، 236 گ، 25 سطر، قطع: رحلی، اندازه:
19x28سم [ف: 17-136]

95. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد مهدی بن میرزا رفیع شیرازی، تا: غره شعبان 1264، برای محمد قلی خان ایل بیگی مملکت فارس؛
صفحات چهارستونی، مجدول؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س 5ش 3 و 4-150]

96. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13261

آغاز: برابر؛ انجام: این باغ سر کوی نگاری بوده است xx این شاخ گل آتشین عذاری بوده است / این سرو که در کنار جوی بینی x*
یاریست که در کنار یاری بوده است.

جاد دوم و سوم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد مهدی بن میرزا رفیع شیرازی، تا: شعبان 1264؛ واقف: راجی سلطان، تاریخ وقف:
1252؛ تملک: کتابخانه ضیاء لشکر» در شیراز؛ مهرها: ضیاء الشکر و راجی سلطان علی مالک؛ 289 برگ، قطع: حرزی بغلی، 21 سطر
(18/5x11)، اندازه: 17/5 x 27/5سم [ف: 33-478]

97. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6163

آغاز: من کلام استادی شیخ نظامی قمی رحمة الله علیه. بسم الله الرحمن الرحيم. هم جرس جنبید و هم در جنبش آمد کاروان xx کوچ
کن زین خیل خانه سوی دارالملک جان / شحنه ما دانش آنکه حرص در همسایگی x* رستم ما زنده آنکه دیو در مازندران؛ انجام: تا کی
بخدا نالم از ایشان شب و روز x* روز آید و بنگرم که مستند همه

گزیده ای از این تذکره و شرح احوال و اشعار 28 شاعر است. شاعران مذکور عبارتند از: نظامی قمی، شاه طاهر قمی، لوائی قمی، رفیعی کاشی، کلیم کاشی، مایلی کاشی، اثیرالدین همدانی، رشیدالدین محمد همدانی، ملا عبدالباقی، جوهری، تبریزی، حکیم قطران، ملهمی تبریزی، سید ذوالفقار، فلکی، کنجوری، اوحدی، معزی، ادیب صابر، دهلوی، وطواط، داعی، داعی، رفیق، شعله اصفهانی، محمد صادق تفرشی، صافی اصفهانی، طوفان مازندرانی، عاشق اصفهانی، عبدالباقی طیب اصفهانی، نام انتخاب کننده در نسخه نیامده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: حسن بن احمد حسینی کاشانی متخلص به ثریا، تا: 1274؛ مصحح، در برگ 73 پ اشعاری نوشته شده است، زیر آنها با همان خط و مرکب آمده است: «خط الاستاد الکل درویش عبدالمجید» این دست خط یقیناً صورت دست خط درویش عبدالمجید طالقانی (م 1186 ق) است، نام کاتب و تاریخ کتابت به قرینه نسخه شماره 5-6164 ف نوشته شده است؛ 48 گ (26 پ - 73)، 17 سطر (7/5×15)، اندازه: 13/5 × 21/5 سم (رایانه [

98. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 767

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سه شنبه 10 شعبان 1284، برای آقا شیخ زکریا؛ تملک: کتابخانه ضیاء لشکر تقی دانش؛ قطع: رحلی

ص: 20

99. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11266

آغاز: برابر؛ انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا چیست ... سمت اتمام پذیرفت 1290

خط: نستعلیق؛ کا: حسین مازندرانی، تا: 1290؛ 25 سطر (14×22)،

اندازه: 19×27 سم [الفبائی: -9]

100. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21374

آغاز: برابر؛ انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست

خط: نستعلیق خوب، کا: نظیر زنگنه، امان الله بن محمد تقی بیک، تا: شعبان 1292، جا: اصفهان، دارالسلطنه؛ 238 گ، 25 سطر چهار

ستونی، اندازه: 18×26 سم [ف: 17-4]

101. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27355

آغاز: موجود: شد ساعد سیم ز منش، چون ... قلم در آستینش ... فقیری پرهیزگار اوقاتش شد مصروف، انجام: من شیر جوانم چه غم از

... دشمن همه خود دوزد ... دیده به تیرم

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول، قطع: وزیری کوچک، 15 سطر (12×15/5)، اندازه:

15×20/7 سم (رایانه)

102. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27119

آغاز: برابر، انجام: گفتم که کنون جور تو باور نکند کس ... که دا آگهی از ... شد از دو چشم

خط: نستعلیق ممتاز؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ قطع: سلطانی، 24 سطر (14×26)، اندازه: 19/5×32 سم (رایانه)

103. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16456

آغاز: برابر، انجام: زکوه با رخ زرد آفتاب سر بر زد.

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ در این نسخه از مرثیه صباحی بیدگلی در مرگ مؤلف سه بیت باقی مانده، واگذاری بنیاد

مستضعفان در 1367؛ 210 گ، چهار ستونه 19 سطر، اندازه: 18×28 سم [ف: 17-4]

104. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13456

آغاز: فهرست کتاب آتشکده مشتمل بر دو مجمره، مجمره اول در ذکر اطوار و اشعار، انجام: تهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست.

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: اوایل قرن 13؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در 1367؛ 238 گ، 24 سطر، اندازه: 18×28/5 سم [ف: 17-5]

105. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4636/3

از ابتدا تا اول شراره سوم؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: اوایل قرن 13، 27 سطر، اندازه: 11/1×21/4 سم [ف: 7-443]

106. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 1434

خط شکسته نستعلیق خوش؛ کا: آقاخان متخلص به نوا، تا: قرن 13؛

219 گ، 25 سطر (23×12/5)، اندازه: 19×29/5 سم [ف: 8-104]

107. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5458

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، 384 گ، قطع: وزیری، 18 سطر (19×11/5)، اندازه: 17/5×27 سم [ف: 16-14]

108. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7817

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ صفحه بازپسین نونویس، اهدایی آقای حسن علی غفاری معاون الدوله کاشانی؛ 252 گ، 22

سطر (22×17)، اندازه: 21×30 سم [ف: 16-714]

109. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2565

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ یادداشت مورخ 20 ذیحجه 1298 در صفحه عنوان هست؛ 227 گ، 26 سطر، اندازه:

18/5×29 سم [ف: 9-1355] 110. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14735

انجام: هر روز گرفته شمع خورشید بکف xx کردم بی آن شب که ترا دیدستم خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛

540 گ، 21 سطر، اندازه: 20/5×29/3 سم [ف: 18941]

111. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8337

آغاز: برابر، انجام: نهی ز شخص تو ایوان فلک دو تا از چیست.

خط: نسخ؛ کا: عبدالواسع موسوی، تا: قرن 13، جزو کتابخانه دکتر قاسم غنی بوده است؛ 246 گ، 25 سطر، اندازه: 20×30 سم [ف:

2/27-69]

112. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5012

آغاز: بسمله. فروغ آتشکده دل و زبانه اخگر زبان سپاس بیقیاس قدیمی است؛ انجام: نهفته روی تو خورشید را ضیاء چیست XX تهی ز شخص تو ایوان فلک را دوام چیست

خط: نستعلیق شکسته، کا: علی اصغر، تا: قرن 13، برای فتحعلی شاه؛ شعرها در چهار ستون و سرگذشت ها راسته در یک ستون نوشته است؛ 420 گ، 20 سطر (12/5×12)، اندازه: 28/5×18 سم [ف: 14-318]

113. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3099/2

آغاز: برابر، انجام: که بوقت بی خودیها نکنم شکایت از تو از آغاز کتاب تا همدمی از شعرای طوس؛ خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: قرن 13، 92ص (202-210)، قطع: رحلی، 24 سطر، اندازه: 30×20/5 سم [ف: 10-650]

114. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5548

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، 492ص، قطع: رحلی، 19 سطر، اندازه: 32×19/5 سم [ف: 4-17]

115. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 246-فیروز

خط: نستعلیق و شکسته؛ بی کا، تا: قرن 13؛ پشت صفحه اول و آخر صفحه آخر تاریخ فوت مظفرالدین شاه به خط محمد اسماعیل نوشته شده؛ 480ص، قطع: رحلی، 25 سطر، اندازه: 30×20 سم [ف: 2-21]

116. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 100

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: محتملا اواخر قرن 12 و اوایل قرن

ص: 21

13ق؛ مجدول؛ 238گ، 25 سطر (14×22)، اندازه: 30×20سم [ف: 1-84]

117. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2726

آغاز: برابر

خط شکسته نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: قرن 12 یا 13؛ واقف: سپهسالار؛ در متن و حاشیه نوشته شده، مرحوم اعتضادالسلطنه پشت صفحه نخستین نوشته اند «از خطوط خوب میرزا کوچک اصفهانی است که از شاگردان معتبر درویش عبدالمجید علیه الرحمه بوده و این کتاب داخل قطعات است الخ» و می دانیم که درویش (عبدالمجید) استاد معروف خط شکسته به سال 1190

وفات یافته است بنابراین نگارش این نسخه در اواخر قرن دوازدهم یا اوایل سیزدهم بوده؛ 229ص، قطع: وزیری، 17 سطر، اندازه: 28×18/5سم [ف: 2-453]

118. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2676

آغاز: برابر

خط شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا کاتب اصفهانی، تا: قرن 13؛ توضیحات: به سال 1279 داخل کتابخانه اعتضادالسلطنه شده، در حاشیه برگ 69 اعتضادالسلطنه یادداشتی به خط خویش مبنی بر این که در کتاب رجال و بلدان که دریلو فرانسوی به فرانسه تألیف نموده در شرح حال خواجهی کرمانی گوید: «لقب وی ملک الفضلا بوده و چون اشعارش آبدار و سلیس بوده مردم وی را نخلید الشعرا می گفته اند». نیز گوید صاحب تذکره هفت اقلیم گوید: «چون در اشعار خود همه تلاش الفاظ غیر متعارفه کرده است بدان جهت وی را نخلبند الشعرا گفته اند»؛ واقف: سپهسالار؛ 263ص، قطع: رحلی، 21 سطر، اندازه: 29/5×20سم [ف: 2-454]

119. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7190/2

ناقص می باشد و تنها سرگذشت آذر و معاصران وی تا پایان کتاب را دارد و سپس چند برگ از آغاز کتاب می آید؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ در انتها در دو برگ فهرست عنوان های مثنوی به نستعلیق شکسته در 1245 ق نوشته شده؛ 35گ (42ر-76پ)، 26 سطر (13×23) (ف: 3-4)

120. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2718

آغاز: در ذکر احوال و نقل اشعار شاهان و شاهزادگان هر دیار، و امرای عالی مقدار ... به ترتیب حروف تهجی نوشته می شود: ابن محمود غزنوی سبکتکین ثانی، محمد خلف محمود ... انجام: غم گرفته است فرا مجلس میخواران را XX مگر امروز درین میکده هشیاری هست

مباحث: گزیده آن و در خاتمه سرگذشت مؤلف و سپس اشعاری از میر محمد تقی سپهر کاشانی است و پس از آن اشعاری از ابوالقاسم قائم مقام و شعری در مذمت حیدر علی خان شیرازی است، و سپس شعری از «ذره» و شعر دیگر خطاب به سالار در زمان معزولی دارد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ 202گ، 11 سطر، اندازه: 23/5×14سم [ف: 3-5]

121. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 87

خط: شکسته؛ بی کا، تا: قرن 13 [نشریه: 2-62]

122. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: 13

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: غلامعلی، تا: قرن 13 [نشریه: 3-119]

123. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: 1

بی کا، تا: قرن 13 [نشریه: 7-566]

124. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11921

آغاز: برابر، انجام: پیاست رایت اسلام از سلامت او xx خدا کند نفتد رخنه در مسلمانی / غرض نگارش تاریخ را نوشت آذر x* زید بکام
درین بوستان سرابانی

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، کا: رشید خان بیگدلی، تا: قرن 13، کاتب نسخه از احفاد مؤلف می باشد؛ مصحح، محشی، روی
برگ آغاز دست خط حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی در کنار دستخط حاج رشید خان بیگدلی با عبارت «هذا خط الأديب
الأريب الحاج رشيد خان البيگدلي؛ شهاب الدين الحسيني المرعشي النجفي 1350 [ق]» آمده است؛ 238 گ، 25 سطر (5/14×24)،
اندازه: 30x20 سم [ف: 30-213]

125. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6488-33/38

آغاز: برابر، انجام: نهفته روی تو خورشید ... تمام شد بعون ملک الوهاب کتاب تذکره مسمی با تشکده ...

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13؛ تمامی صفحات مجدول مذهب، صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع، هشت صفحه اول
طلا اندازی بین سطور شده است، اشعار در چهار ستون درج شده است؛ 236 گ، 25 سطر، اندازه: 25x15 سم [ف: 1-6]

126. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 533

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ تملک: فرهاد میرزا [نشریه: 11-881]

127. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 583

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12 یا 13؛ مصحح، 285 گ، 21 سطر، اندازه: 28x18 سم [ف: 2-454]

128. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 22

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ اشعار چهارستونی، در برگ اول یادداشتی در مدح مؤلف کتاب و در دو برگ آخر چند یادداشت متفرقه

و چند بیت شعر فارسی دیده می شود؛ 250گ، 23 سطر، اندازه: $21/5 \times 31/5$ سم [ف: 1-35] 129. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: 119

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 13؛ روی برگ اول یادداشت سید مجد الدین تقتی در طهران و پشت برگ آخر واقعه سیل عظیم در سانیح و علی آباد پشتکوه به تاریخ 11 ذیحجه 1375 یادداشت شده است؛ مهر: «صح محمد حسین» (بادامی)؛ 302گ، 19 سطر، اندازه: 20×33 سم [ف: 95]

130. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 1

بی کا، تا: قرن 13 [نشریه: 5-286]

ص: 22

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مهر: ابوالحسن الحسینی الانجوی 1312؛ برافزوده: روی برگ اول: اینک هلال ماه محرم شد آشکار
xx ای دل هزار پاره شوای چشم خون بیار / ابر بهار نیست که می بارد این چنین xx چشم ملایک است که گردیده اشکبار / شد تشنه لب
شهید درین ماه شاه دین xx در آن زمین که بود روان نهرش از کنار؛ 247گ، 28 سطر (12/5 × 22/5)، اندازه: 19/5

× 28/5 سم [ف: 29-]

132. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 45260

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14 [رایانه]

133. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14794

خط: نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: احتمالاً 1300؛ 240گ، 25 سطر، اندازه: 19/5 × 30/3 سم [ف: 41-216]

134. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 864

آغاز: برابر؛ انجام: شکایت از زمانه بیوفا. ... نه جز آزار مردم کاری او xx نه از زاری کسی آزاری او / ... غم عالم مخور تا شاد باشی xx
درین زندان ممان کازاد باشی

خط: نستعلیق خفی، بی کا، بی تا؛ تملک: فرهاد میرزا در 1304؛ مهر: فرهاد میرزا معتمدالدوله؛ 429ص، قطع: وزیری کوچک، 17
سطر در متن و 34 نیم سطر در حاشیه، اندازه: 14 × 21/5 سم [ف: 7-236]

135. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9169

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ برگ هایی از نسخه افتاده بود و محمود بن محمد علی به تاریخ 11 رمضان 1314 آنها را تکمیل کرده است؛
تملک: سید حسن حسینی حائری به تاریخ صفر 1366؛ مهر: اهدایی مهدی خان آذری قمی به تاریخ 1354/1/5 ش؛ 285گ، 21
سطر، اندازه: 20 × 28 سم [ف: 23-289]

136. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 44250

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا [رایانه]

137. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26297

آغاز: سرمدی گردانیده حسن گلوساز دل آن و عشق جان؛

انجام: عذرا لاله و گلگونه ز دیر گرفت

خط: نسخ ممتاز؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: وزیری بزرگ، 21 سطر (24×13)، اندازه: 18/5 × 30/5 سم (رایانه)

138. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1083

آغاز: برابر؛ انجام: هر جرم که برگردن از آن دستش بود xx از گردن خود فکند در گردن من

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، مقداری از مطالب متن در حاشیه با خط چلیپا نوشته شده؛ 293 گ، 20 سطر، اندازه: 16/5 × 27 سم [مؤید: 86-3]

139. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه: 7

بی کا، بی تا آشریه: 7-769

140. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5136 ف

نسخه اصل: مونیخ 428؛ خط: نستعلیق؛ کا: سید خان خواجه یدالله سید نعمان خواجه سرغانی، بی تا، به فرمایش غلام رضا خان پسر محمد رضا خان [فیلم ها - ف: 3-136]

141. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1939-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی فرهنگ، ش 618؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-1]

142. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25057

بی کا، بی تا؛ مذهب مرصع [رایانه]

143. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 16862

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 375 گ، اندازه: 15 × 24/4 سم (رایانه)

144. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17479

بی کا، بی تا، خریداری از مصطفی یسمعی؛ اندازه: 18/5 × 29/5 سم

[رایانه]

145. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18892

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 444ص، اندازه: $21/5 \times 33/6$ سم (رایانه)

146. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18893

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 238گ، اندازه: $20 \times 30/9$ سم (رایانه)

147. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18021

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 268گ، اندازه: $20 \times 30/3$ سم (رایانه)

148. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17810

بی کا، بی تا انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: 27×39 سم (رایانه)

149. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 622/6

مقدمه قسمت اخیر آتشکده آذر؛ بی کا، بی تا، قطع: خشتی

اندازه: $16 \times 21/5$ سم [ف: 2-382]

150. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 321

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز؛ بی کا، بی تا، 256گ، قطع: رحلی، 23 سطر، اندازه:

$14/5 \times 24/5$ سم [ف: 2-188]

151. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14320

آغاز: برابر؛ انجام: پیاست رایت اسلام از سلامت او xx خدا کند نفند رخنه در مسلمانی / غرض نگارش تاریخ را نوشت آذر x ذرید بکام
درین بوستان سرابانی

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 250گ، 23 سطر، اندازه: $20 \times 29/5$

سم [ف: 38-450]

152. تهران؛ نوبخش؛ شماره نسخه: 172

آغاز: از شعشه ذات مستجمع الصفات، انجام: فسردگی که به گلزارها زمستان داد.

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز، 560 ص، 22 سطر،

ص: 23

اندازه: 17×26سم [ف: 1-180]

153. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 290

آغاز: برابر؛ انجام: نهفته روی تو خورشید را ضیا از چیست XX تهی ز شخص تو ایوان فلک دو پا از چیست

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، نزدیک عصر مؤلف؛ 238 گ، 25 سطر، اندازه:

20/5 × 29/5 سم [ف: 1-397]

154. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1088

خط: نستعلیق شکسته خوش؛ بی کا، بی تا، نزدیک عصر مؤلف؛ مهر: المتوکل علی الله عبده اسماعیل بن محمد علی مالک؛ 268 گ،

23 سطر، اندازه: 20×28/5 سم [ف: 3-330]

155. قم: مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4039

آغاز: مهر جمال اوست و هم شعله ی جانسوز از بارقه ی عشق به زوال او اگر لاله است جگرش از آتش داغ اوسوزان. در رزم چو آتشم

و در بزم چو موم X× بر دوست مبارکیم و بر دشمن شوم؛ انجام: کاغذ به جهان گران بها شد XX از بس

خوزدم دعای توبه / از دوزخ و زمهریر کردند X× گویا ز ازل بنای توبه

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ 160 گ، 20 سطر، اندازه: 21×30 سم [ف مخ: 1-3]

156. قم: مسجد اعظم، شماره نسخه: 1681

آغاز: افروزان است و اگر برق یمانی است شراری از کانون قدرت اوست و اگر ابر بهار است دودی از گلخن صنعت اوست و اگر باد شمال

است به فرمان او دامن بر آتش؛ انجام: دریغ و درد که رفت از جهان جمال سخن XX نهان به زیر زمین رفت آسمان سخن / فتاد سرو

بلاغت ز جویبار کمال X× پرید مرغ فصاحت از آشیان سخن

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ 160 گ، قطع: رحلی، 21 سطر، اندازه: 22×32 سم [ف مخ: 1-4]

157. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 124/-24

آغاز: و امید که این فن شریف چون هنرهای دگر موجب حرمان نشود و هرگز غیر خیال نظم که میوه باغ عشق است فکری و به جز قیل و

قال، انجام: منش می گفتم از هر کار در دنیاست عشق اولی XX مرامی گفت او از هر چه در دنیاست حسنی / منش می گفتم اینک آید از

پی میوه لاتحزن XX مرا می گفت اختر گشت با ما ز امر لاتبکی

خط: نستعلیق بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدائی حاج اسماعیل هدایتی؛ 234 گ، 25 سطر، اندازه: 20×29 [ف: 1-5]

158. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/6-916

آغاز: برابر؛ انجام: بگشاد خدا برویت این در خوش باشی xx آن در که خدا گشاده ...

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: علی محمد شیرازی، بی تا، به دستور جعفر

علیخان بهادر؛ 279 گ، 21 سطر، اندازه: 33/5×23 سم [ف: 1-6]

159. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 198

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 265 گ، 21 سطر، اندازه: 29×20 سم

[ف: 1-210]

160. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 98

آغاز: برابر؛ انجام: نهفته روی تو خورشید راضیا از چیست xx تهی ز شخص تو ایوان فلک دو پا از چیست

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 187 گ، 25 سطر، اندازه: 28×18 سم [ف: 1-121]

161. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4288

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 137 گ، 25 سطر، اندازه: 28/5×18 سم

[ف: 11-285]

162. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3838

انجام: غوک همی کند کنون بر لب چشمه گازی

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا افتادگی: انجام؛ اهدایی سید حسن

بقائی پور؛ 21 سطر (12/5×12)، اندازه: 30×20 سم [ف: 5-1816]

163. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3120

آغاز: برابر؛ انجام: بعد از هزلیات نامربوط با خط خوش و زیبا غیر از خط و مرکب متن این رباعی مسطور است: خوش آنکه بفصل گل

بانگ دف و نی xx سرخوش چو شوم از قدح پی در پی / من باشم و یار و ساقی و ساغر و می xx ساقی لب جام برسد و من لب وی. و

بعد با همان خط و مرکب این مصرع را نوشته شده است: نگاه من بتو و دیگران بخود مشغول

خط شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا 210 برگ، 25 سطر، 20×31 سم [ف: 1-5]

164. ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه: 225/1

بی کا، بی تاب با وصف آن که تاریخ کتابت آن را ضمن صحافی محو کرده اند از حیث خط و کاغذ می رساند که در همان عصر مؤلف نوشته شده باشد زیرا این نسخه فاقد شرح سوانح ایران در حملات افغان است که در نسخه چاپ هند و ایران مذکور است و چنین استنباط می شود که این قسمت را که از یادداشت های مؤلف بوده بعداً به کتاب در پایان افزوده اند [نشریه: 6-633]

34- آتشکده نوشیروان / ادبیات / فارسی

ātaškade-ye nūšīvān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1291/4 - ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Add 24413؛ خط: نستعلیق و شکسته با بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-590]

35- آتشک و کوفت اطب / فارسی

ātašak va kūft

طیب مازندرانی، معصوم بن محمد

tabīb-e māzandarānī, ma'sūm e-bn-e mohammad

در آن آمده: «چون در این ازمنه این مرض به سبب تردد تجار به

ص: 24

حاجی ترخان و آمیزش با زنان بیمار، بیماری بر ایشان سرایت نموده و بعد از برگشت این مرض دربار فروش مازندران شایع شده، این رساله را نگاشتم.» آغاز: بسمله. این رساله ای است شریفه ... جهت دفع آبله فرنگ که بلغمی و سوداوی آن را کوفت و صفاوی آنرا آتشک گویند ... اما بعد باید دانست که این گونه از امراض ...

انجام: ... صفاوی و دموی، که این دو را مفید است، تمام شد.

[فهرستواره منزوی 2361/5]

تهران، ملک، شماره نسخه: 4452/12

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 6گ (113پ-118پ)، 18 سطر، اندازه: 11×19/7 سم

[ف: 7-404]

36- آتش گرفتن تماشاخانه رینک / متفرقه / فارسی

ātaš gereftan-e tamāšāxāne-ye rīnk

بارن نورمان، ق 13 ق

(bāron normān (19C

اهداء به: ناصرالدین شاه

تألیف: قرن 13

تماشاخانه رینک یکی از تئاترهای معروف شهر وین پایتخت اتریش بود. این تئاتر آتش می گیرد و کاخ با عظمت آن با خاک یکسان می شود. مردم وین از این پیش آمد رنجور خاطر می گردند و حادثه در روزنامه های محلی منعکس می شود. در این نسخه جریان امر به وسیله بارون نورمان منشی اول وزارت خارجه ترجمه گردیده است.

آغاز: تفصیل آتش گرفتن تماشاخانه رینک تاتر که از روزنامه

انجام: و بهمین طریق هفتاد و دو نفر از آتش نجات یافتند

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1796

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ حاوی عکس های فتوگرافیک؛ 9گ، 18 سطر (9/5×19/5)، اندازه: 20/5×33سم [ف: 4-250]

« آتش و خاک » مناظره النار و التراب

37- الآثار / فقه / عربی

al-atar

شیبانی، محمد بن حسن

Šeybānī, mohammad e-bn-e hasan

احادیث مسندی را به ترتیب ابواب فقهی از باب الوضوء تا باب الامارة و من سن سنة حسنة، از استاد مصاحبش ابو حنیفه آورده و نظر خویش را که غالباً با ابو حنیفه موافق است بیان می کند.

آغاز: باب الوضوء - قال محمد بن الحسن أخبرنا أبو حنیفة عن حماد عن ابراهیم عن الأسود بن یزید عن عمر بن الخطاب انه توضأ فغسل یدیه مثنی ...

انجام: ... محمد قال أخبرنا أبو حنیفة عن حماد عن ابراهیم قال: البلاء موکل بالکلم تم بعون الله و حسن توفیقه ... و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین.

چاپ: پاکستان، کراچی، منشورات المجلس العلمی، تحقیق ابو الوفاء الافغانی، الطبعة الأولى، الجزء الاول، 640، 1965م [دنا 11/1 (3 نسخه)؛ معجم المطبوعات 1162/1-11163]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24712

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: سه شنبه جمادی الثانی 1144، جا: دارالخلافة شاه جهان؛ 87گ، 24 سطر، اندازه: 13/4×21/3سم (اهدائی - ف: 2 اخبار 2-592] 2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1203

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، 1147؛ با اجازه روایت همین کتاب از ولی الله ابن عبدالرحیم (1) برای ملا امان الله و ملا شیر محمد در سه صفحه مورخ 1147؛ 72گ، 20 سطر، اندازه: 15×22سم [ف: 1-3]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 89

38- آثار ابوالقاسم کازرونی (منتخب) = نمودار منشآت ادبیات / فارسی و عربی

āsār-e ab-ol-qāsem-e kāzerūnī (mn.) = nemūdār-e monšāāt

کازرونی، ابوالقاسم بن ابی حامد، ق 11 ق

(kāzerūnī, ab-ol-qāsem e-bn-e abī-hāmed (170

مجموعه ای از گزیده آثار نظم و نثر «ابوالقاسم کازرونی» است که مانند سایر آثار وی، در 7 باب تنظیم شده است:

باب اول: در این باب 31 غزل ایراد می شود با آغاز: «هرگز گلی شکفته نگردد بروی ما XX ره گم کند نسیم چون آید بسوی ما». و انجام: «هر ز اسباب حرمانست قاسم XX دهد بر فضل تو حرمان گواهی».

باب دوم: در این باب منتخب 9 قصیده ایراد می شود با آغاز: «منتخب قصیده در ذکر و نصیحت اخوان. ای مراد از تو ورد جان الله XX حافظت باد جاودان الله». و انجام: «از آنکه دندانهای سیم ستم XX بر سرعین عدل سوهان است».

باب سوم: در این باب 121 بیت مثنوی ایراد می شود با آغاز: رساله مثنوی در مبدأ و معاد. بنام آنکه عالم نامه اوست XX همه آفاق نقش خامه اوست». و انجام: «چنین گل در گلستان کم

دهد دست XX توئی ای قاسمی آن گل اگر هست / قدم ننهاده بیرون از در باغ XX زرننگ و بو نهادی بر جهان داغ».

باب چهارم: در این باب منتخب ترجیع و بعضی رباعیات و اشعار مصنوع ایراد می شود با آغاز: «ای من ز تو دور مانده ناچار XX از من تو جدا مباش زنهار اگر سر خواهی ز من هم اکنون XX در پای تو افکنم چو دستار».

باب پنجم: در این باب پنج دیباچه از کتاب سلم السموات ایراد می شود.

باب ششم: با آغاز: «در این باب بسبیل نمودار، سه فصل از مقاصد سلم السموات ایراد می شود».

باب هفتم: با آغاز: «سبیل نمودار، در این باب سه فصل از رساله خطاب الغائبین مذکور می شود».

آغاز دیباچه: «سرتاسر کائنات حمداست و ثناست XX الله الله چشم بیننده کراست / بگشای نظر که آفرینش ورقی است XX کز فاتحه تا خاتمه در حمد خداست».

آغاز دیباچه مرقوم دوم: «ای از تو بلند پایه ملت و دین XX محکم ز تو حجت رسولان امین / جز معرفت تو هیچ مقصودی نیست XX از بعثت انبیاء به آیات مبین / حمد فراوان و ستایش فراوان ...»

آغاز دیباچه مرقوم چهارم در ذکر حکماء: «بنام حکیمی که روز نخست XX شد از حکمتش کار عالم درست».

آغاز دیباچه مرقوم پنجم، «در ذکر شعراء»: «بهترین سخن ثنای خداست XX دم زدن بی ثنای او نه رواست».

آغاز دیباچه مرقوم هفتم «در موت و معاد»: «بسم الله اول کل شیء و آخره، منه البدایة و الیه النهایة و هو الکفایة، فاتحه هر باب و خاتمه هر کتاب حمد خداوندی رواست که بر صحیفه زمین و آسمان ...»

این مجموعه که بسیار نایاب و ظاهراً نسخه منحصر است، پنجمین اثر از آثار «ابوالقاسم فرزندان ابو حامد فرزندان نصر البیان» و فهرست تفصیلی و گزیده آنها است؛ آثار دیگر مؤلف «دیوان اشعار»، «رساله مبدأ و معاد»، «خطاب الغائبین» و «سلم السموات» است و تاکنون، نسخه کاملی از کتاب سلم السموات به دست نیامده است. مرقوم پنجم از کتاب سلم السموات توسط استاد دکتر یحیی قریب در سال (1340 ش) در تهران به چاپ رسیده است.

[دنا 11/1 (1 نسخه؛ ایضاح المکنون 23/2؛ الذریعة 865/9، 221/2، 287/26

؛ مرقوم پنجم سلم السموات (چاپی).)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12075/12

آغاز: ... بسبیل نمودار، باب هفتم در ذکر نمونه از رساله خطاب الغائبین و من الله أستعین و هو المعین؛ باب اول، در این باب سی و یک غزل ایراد می شود، انجام: تمام شد نمودار منشآت بنده ابوالقاسم، امید که ناظران در اصلاح کوشند و سهو و سقمی که یابند بذیل عنایت به پوشند و من الله السداد و علیه الاعتماد.

خط: نستعلیق؛ کا: مسعود فرزند فضل الله، حسنی حسینی، تا: ذیقعدہ 1039؛ افتادگی: آغاز؛ 43 گ (198-240)، 12 سطر (1377/5) ، اندازه: 20x12 سم [ف: 30-485]

39- آثار اتابکی = ترجمہ آتالارا / مواعظ / فارسی

āsār-e atābakī=t.-ye atālārā

طیب، عبدالحسین، ق 14 ق

(tabīb, "abd-ol-hoseyn (20C

ترجمہ کتابی داستانی با عنوان «اتالارا» از یکی از نویسندگان اروپایی است که به دستور «اتابک اعظم مری ایران و ایرانیان» انجام و در 1 مقدمه و متن داستان و 1 خاتمه تنظیم شده است.

آغاز: سپاس بیقیاس مر خداوندی را که قامت زیبای بشر را به زینت علم و تمدن ممتاز فرموده و درود نامعدود بر فرستاده امینی که محض تشریف وجودش ...

انجام: ... در قسمت جلوی کشتی خوابش برد و کشتی هم روی دریا در این اواخر بطور آرامی متحرک بود میرفت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11590

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1318؛ 60 گ، 12 سطر [ف: 2/33-188]

40- آثار احمدی = روضة النبي في الآثار المصطفوی / تاریخ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) / فارسی

āsār-e ahmadī=rowzat-on nabī fe-l āsār-el mostafavī

استرآبادی، احمد بن حسن، ق 10 ق

(estarābādī, ahmad e-bn-e hasan (16C

وابسته به: روضة الأحباب في سيرة النبي و الآل و الاصحاب جمال حسینی، عطاء الله بن فضل الله (-930)

حالات رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) را به صورت نسبتاً ادبی نگاشته و در آخر خاتمه ای دارد که مختصری از حالات ائمه هدی (علیه السلام) را می آورد. گویا این کتاب بر گرفته و تهذیب «روضه الاحباب في سير النبي و الآل و الاصحاب» تألیف امیر جمال الدین عطاء الله بن فضل الله بن عبدالرحمن دشتکی شیرازی ملقب به جمال الحسینی است. وی در مقدمه از «روضه الاحباب» یاد می کند و درباره شیوه تألیف خود می گوید: «چون کتب پیشین در سیر سید المرسلین (صلی الله علیه و آله و سلم) مشتمل بر روایات

مختلف ... خصوصاً روضه الاحباب که در چیست پر در ... اما بغایت طول الذیل ... موجب ملال و باعث کلال میشد ... بنا علی هذا ترکی روایات متنوعه نموده اصح روایات را آوردم و لب لباب روضه الاحباب ... بین الاجمال و التفصیل». بخشی از آن به ترتیب سالهای هجری است و خاتمه آن که حدود نیمی از کتاب است درباره حضرت

ص: 26

عنوان اول: قصه حلیمه خاتون و آمدن به مکه ... راویان معتبر و مورخان پاکیزه سیر آورده اند که چون آن حضرت متولد شد هفت روز مادرش آمنه خاتون؛ عنوان دوم: ذکر حالات آن سرور که بعد از سه سالگی روی داد و امور عجیب و غریبه که از آن حضرت مشاهده افتاد اصحاب حکایات و ارباب روایات ...؟

خاتمه الكتاب در ذکر خلافت اصحاب علی سیبیل الاجمال بعد از واقعه پیغمبر و شمه ای از احوال فرخنده حضرات ائمه اثنا عشر؛ آخرین عنوان: گفتار در ذکر امام حسن عسکری. آغاز: خدایا ز شکر زبانی که یافت XX ز نام تو هر نامی که یافت / دهان درج و در از عطای تو شد XX زبان سرخ رو از ثنای تو شد

انجام: چون که بدین پایه رساندم کلام XX به که کنم ختم سخن والسلام

چاپ: تبریز، 1274ق. سنگی (با تحفة المجالس در یک جلد)؛ با تحقیق میر هاشم محدث فرزند جلال الدین محدث ارموی، دفتر میراث مکتوب، تهران، 1374ش

[دنا 11/1 (38 نسخه)؛ آثار احمدی، از انتشارات میراث مکتوب، تهران،

1374ش؛ الذریعه 1؛ فهرستواره منزوی 1529/3 و 16676/3]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7527

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حافظ شریف بن حسن مدنی، تا: 8 شعبان 970،

جا: ایروان آذربایجان؛ منزوی قدیمی ترین نسخه را در انجمن آسیایی در ایالت بنگال در شهر کلکته معرفی نموده است که در سال 964 ق تحریر شده، بعد از آن این نسخه، دومین نسخه قدیمی می باشد؛ 213گ، 21 سطر، اندازه: 26x18سم [ف: 26-29]

2. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 533

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: فرهاد میرزا در 2 صفر 1290 [نشریه: 7-96]

3. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3361

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 26 ربیع الثانی 1068، 171گ، قطع: خشتی، 22 سطر، اندازه: 2016سم [ف مخ: 3-1048]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 613

آغاز: برابر؛ انجام: آن جماعت با شمشیرهای کشیده بسرای وی در آمدند و کسی را ندیدند و در گوشه سرای خانه پرده ای دیدند. تم کتاب آثار احمدی بعون الملک السرمدی.

خط: نستعلیق؛ کا: اسدالله بن شاه محمد حسینی؛ تا: محرم 1073؛ اهدایی

حاج وزیری؛ کاغذ: حنایی اصفهانی، 335 گ، 20 (16×7/5)، اندازه: 24×14 سم [ف: 2-518]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 184

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی؛ کا: شهر سوار سوار بن شاه مراد بیک نوائی، تا: 14 محرم 1077؛ محشی؛ نام نویسنده و تاریخ آن در پایان نسخه در برگ 288 پ چنین آمده است: «صورت اتمام یافت بعون الله الصمدی کتاب آثار احمدی» و در برگ 289 ر؛ تملك: ملا صالح ولد رجب خوشانی در لاهور به تاریخ 1168؛ 289 گ، 19 سطر [ف: 2-470]

6. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 771

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 5 صفر 1077؛ انتقالی از کتابخانه اندرون شهر صفر قوی نیل 1301؛ مهر: مشیر السلطنه علی اکبر بن حسین الحسینی؛ 458 گ، قطع: رحلی، 19 سطر، اندازه: 33×22/5 سم [ف: 1-1]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4164

آغاز: از ربط مبادی قصه و فهم سامع از حفظ مطلع حکایت تا به مقطع روایت عاجز می شد و موجب ملال و باعث کلال می گردند، انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تقی بن حاجی درویش، تا: 5 ربیع الاول 1082؛ افتادگی: آغاز؛ 166 گ، 25 سطر، اندازه: 25×15/5 سم [محدث ارموی مخ: 3-773]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25717

آغاز: شدم از مال داران مقرر؛ انجام: سلسله ایشان به آن نه کس منتهی مس شود ... تمام شد

خط: نستعلیق ممتاز؛ کا: مازندرانی، محمد قاسم بن رستم، تا: 1085؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: وزیر کوچک، 14 سطر (15×8/3)، اندازه: 21×13 سم (رایانه).

9. قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3141

آغاز: برابر؛ انجام: ... و همسایگان را بیازاند و زکوات مال ندهند و مسائل حلال و حرام را بغیر علم جواب گویند و امثال این علامات بسیار فرمود، این مقدار نوشته شد که مومنان را کفایتست خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 268 گ، 15 سطر، اندازه: 17×28 سم [ف مخ: 3-1047]

10. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1886

آغاز: بسمله بعد از محامد حق و اوصاف مصطفی دارم هوای ذکر صفات پسندیده و اخلاق حمیده امام و پیشوا؛ انجام: و مساجد بفرش و عمارت بیاریند خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11، 291 گ، 20 سطر (7/5×15)،

اندازه: 11/5×21 سم [ف: 3-1085]

11. کاشان؛ امیر کبیر؛ شماره نسخه: 4

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11 [نشریه: 4-354]

12. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 164

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 237 گ، 20 سطری و سطح مکتوب (7/5×18/5)، اندازه: 12/5×23 سم [ف: 1-3]

ص: 27

13. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 7935

آغاز: از اقامت حمد نامحدود و شرایط لوازم درود عاقبت محمود، انجام: برابر خط: نسخ؛ کا: شمس محمد الخطیب، تا: شنبه 17 جمادی الاول 1105، حسب فرموده آقا محمد تاج خان؛ افتادگی: آغاز؛ 292 گ، 21 سطر، اندازه $14 \times 24/5$ سم [ف: 26-414].

14. تهران: ادبیات؛ شماره نسخه: 40

خط: نسخ؛ بی کا، تا: پنج شنبه 23 ذیحجه 1115 [ف: 3-10]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1047

خط: نسخ؛ کا: حسن بن محمد بن قدیر سمنانی، تا: رجب 1136، جا: کرمانشاه، به جهت مستوفی الممالک میرزا نوری؛ 250 گ، 19 سطر، اندازه: 16×24 سم [ف: 3-238]

16. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5120

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12، 241 گ، قطع: وزیری، 21 سطر (10×19)، اندازه: 16×26 سم [ف: 15-4118]

17. تهران: ادبیات، شماره نسخه: 150 حکمت

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: ربعی [ف: 2-3]

18. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2502

آغاز: که در بیدای نهایت فرس السبق در میدان بیان رانده ...

انجام: و کسی را ندیدند در گوشه سرای خانه پرده دریدند خط: نسخ خوش، بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ 276 گ، 21 سطر ($15 \times 7/5$)، اندازه: 15×25 سم [ف: 6-3]

19. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8932

آغاز: آن مرد الحاح کرد که جاریه را قبول فرماید آنحضرت فرمود که ای ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام مطالعه نسخه را سید حسین آموزگار در سوم محرم 21×34 به پایان برده است؛ 186 گ، 20 سطر، اندازه: 21×34 سم [ف: 23-106]

20. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 122

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ 191 برگ، 17 سطری و سطح مکتوب ($12/5 \times 21/5$)، اندازه: $18/5 \times 29$ سم [ف:

21. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 282

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، 227گ، 20 سطر (18/5×9/5)،

اندازه: 28×16سم [ف: 1-274]

22. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 73

خط: نسخ؛ کا: ابراهیم بن حسن کازرونی، تا: سه شنبه 18 رجب 1227؛ چند روایت به نقل از حدیقة الشیعه در پایان پایان تحریر شده؛

19 سطر، اندازه: 29×20سم [ف: 53-]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5901

آغاز: برابر؛ انجام: این مقدار نوشته شد که مؤمنان را کفایت است.. و الیه المرجع و المآب

خط: نستعلیق؛ کا: زین العابدین، تا: 1232، 236ص، قطع: رحلی 27 سطر، اندازه: 30×21سم [ف: 17-292]

24. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6343

خط: نسخ؛ کا: حاجی محمد بن ملا کریم خسروشاهی، تا: 9 جمادی الثانی 1232، 229گ، قطع: وزیری، 30 سطر (20×12)، اندازه:

30×20سم [ف: 16-246]

25. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7266

آغاز: برابر؛ انجام: و امثال این علامات بسیار فرمود. این مقدار نوشته شد که مؤمنان را کفایت الله و الله اعلم

خط: نستعلیق؛ کا: حسن خان پسر محمد قلی هزارهای فراهانی، تا: 12 ربیع الاول 1232، جا: تبریز؛ 145گ، 21 سطر (22814)،

اندازه: 29×20سم [ف: 5-74]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7971

خط: نستعلیق؛ کا: جلیل بن ابراهیم خلخالی، تا: 1233؛ مهر: الواثق بالله الغنی عبد الرزاق الحسینی؛ 174 گ، 22 سطر، اندازه:

35/5×22سم [ف: 20-299]

27. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3881

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ابراهیم به رجبعلی پوسکانی ساکن قصر الدشت، تا: دوشنبه 24 ربیع الثانی 1233؛ مهر: «شعاع»، در چند برگ آخر مطالبی در بیان صفت دنیا و عجایب آن و متفرقاتی دیگر آمده است؛ 217گ، 23 سطر، اندازه: 30x20سم (محدث ارموی مخ: 2 - [773

28. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3677

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 3 ذیحجه 1236؛ از روی نسخه بسیار مغلوطی نوشته شده؛ 291گ، 15 سطر (14x10)، اندازه: 20x14سم [ف: 12-2684] 29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5732

خط: نسخ؛ کا: آقا بابا بن محمد رفیع دیو کالجی از محال کجور، تا: سلخ رجب 1239؛ مهرها: «عبدہ الراجی بابا بن محمد رفیع» و «اللهم صل علی محمد و آل محمد»؛ 229گ، 18 سطر، اندازه: 16/5x21سم [ف: 15-128]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2264

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد کریمی را سزد؛ انجام بدین اکتفا نموده شد و الله اعلم بالصواب؛ شامل سیرت رسول (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) و مختصری از مناقب و معجزات ائمه (علیہ السلام) است

خط: تحریری متوسط؛ کا: محمد علی ولد مرحوم میرزا علی اردکانی، تا: 1245؛ نسخه بسیار پر غلط؛ 353ص، 23 تا 24 سطر، اندازه: 33x20/5

سم [ف: 6-222]

31. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14777/3

آغاز: ... خلق قاصر بمانده در صفتش XX فهم عاجز شده ز معرفتش / از زمان و مکان بیرون ذاتش XX محض جهلست نفي

ص: 28

اثباتش؛ انجام: طریق اول، آنکه شفیق بلخی می گوید که چون پدر آن حضرت (علیه السلام) را وفات رسیده، جعفر که عم آن حضرت بود، خواست که بر او نماز کند، آنجا پسری در سن پنج سالگی حاضر گردید و جعفر را باز پس کشید و گفت: من سزاوار ترم که بر این میت نماز گذارم و چون جعفر آن حجت از وی بدید

خط: نستعلیق؛ کا: مهدی بن ابراهیم هاشمی، تا: 1249؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 165 گ (48-212 پ)، 22 سطر، اندازه: 32×13/5 سم [ف: 371-37]

32. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10636

خط: نسخ؛ کا: علی اکبر بن سیودمعلی، تا: پنج شنبه 7 ربیع الأول 1262؛ تملک: ابن یوسف شیرازی در 1355؛ جلد: تیماج مشکى، 197 گ، 22 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [ف: 98-27]

33. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 10933

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: اسماعیل بن قاسم زائر مرقد امام رضا، تا: پنج شنبه 7 ربیع الأول 1262؛ مهر: «عبدہ محمد اسمعیل 126»؛ 191 گ، 22 سطر (9/5×16/5)، اندازه: 21/5×15 سم [ف: 519-20]

34. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25706

بی کا، بی تا؛ خریداری از میرداد خان (رایانه)

35. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 732

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، تملک: عبدالحمید علاء الحکماء به تاریخ رمضان 1335؛ 325 گ، 19 سطر، اندازه: 11/5×22 سم [ف: 328-2]

36. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 124

آغاز: برابر؛ انجام: جعفر آن حجت از وی بدید و چنان جرات شاهده کرد برنجید و عدوات وی در دل گرفت و به اتفاق جماعت همه نزد خلیفه رفتند چندان

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تاب افتادگی: انجام؛ 207 گ، 25 سطر، اندازه: 26×18 سم [ف مخ: 1048-3]

37. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 262

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: عبدالصمد بن محمد مقیم حسینی ابرقوهی، بی تا؛

175 گ، 24 سطر، اندازه: 17×26 سم [ف: 1-293]

38. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/17-8797

آغاز: راوی می گوید که روزی آنحضرت طواف خانه کعبه می کرد و قریش آنجا حاضر بودند هرگاه نزدیک ایشان می رسید قوم ناسزا می گفتند.

از ما قبل «گفتار در ذکر آزار یافتن آن سرور از گروه کفار و اسلام آوردن عم بزرگوار» تا آخر؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ 213 گ، 17 سطر، اندازه: 17×24 سم [ف: 4-2180]

41- آثار احمدی - آثار الاخيار الاحمدية في بيان الأدلة الشرعية / فقه / عربی

al-ātār-ul aḥmadīyya fī bayān-il adillat-iš šar'īyya

دامغانی، محمد باقر بن علی اکبر، ق 14 ق

(dāmqānī, mohammad bāqer e-bn-e 'alī akbar (20C

مؤلف پس از تالیف کتاب «الالفین من احادیث سیدی الثقلین» رساله حاضر را در بیان ادله شرعی با استفاده از روایات نبوی گرد آورده و آن را در چهار قسم (عبادات، عقود، ایقاعات و احکام) ترتیب داده و در آن هزار حدیث از طرق خاصه جمع آوری و آن را به ترتیب کتب فقهی و با حذف اسانید آورده است.

آغاز: الحمد لله الذي جعلنا من أمة محمد المصطفى و الشكر له على ما أولانا بموالاته على المرتضى والائمة المعصومين الائمة النجباء

1. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 96/2

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: عبدالرحمن بن جعفر بن ابوالبقاء محمد، بی تا؛ مصحح، 9 گ، 10 گ (273 پ- 282 ر)، اندازه: 18/5×25/5 سم [ف: 1-82]

2. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 132/4

آغاز: برابر؛ انجام: «من صام شعبان كان ظهوراً من كل زلة و وصمة و بادرة فالوصمة اليمين في المعصية و البادرة اليمين عند الغضب»

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد قاسم بن علی اشرف اصفهانی بندر آبادی، بی تا؛ 23 گ (111 پ-133 ر)، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 1-1]

42- آثار الاخیار = ترجمه تفسیر امام حسن عسکری علیه السلام / تفسیر / فارسی

āsār-ol axyār = t.-ye tafsr-e emām hasan-e 'askarī 'alayh-es-salām

زواره ای، علی بن حسن، ق 10 ق

(zavvāre'ā, 'alī ebn-e hasan (16C

اهداء به: شاه تهماسب صفوی (930-987ق)

وابسته به: تفسیر الامام العسکری = تفسیر امام حسن عسکری حسن بن علی (علیه السلام)، امام یازدهم (232-260)

ترجمه فارسی تفسیر منسوب به امام حسن عسکری (علیه السلام) می باشد که مترجم آن را به درخواست شاه تهماسب صفوی به فارسی برگردانده است. مترجم متجاوز از ده کتاب معتبر امامیه را از زبان عربی به فارسی ترجمه کرده است.

آغاز: بسملة، تیمناً بذکره العلی العظیم، شکر شکر بار عسکری آثار که مذاق جان طوطیان گویای اسرار از آن شیرین گردد و حمد گوهر نثار درر نگار که روان جویبار طالبان دین دار از

ص: 29

تفسیر آن پیراسته شود سزاوار پروردگاریست ... و بعد ... واجب و لازم است بر همه ...

انجام: مستتیر گردد بانوار این تفسیر که باآثار الاخیار موسوم شده.

[دنا 12/1 (3 نسخه)؛ الذریعه 90/4؛ فهرست نسخه های فارسی 1/1]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15524

آغاز: برابر؛ انجام: پس هر جوانمرد بلند همت، چون خواهد که دنیا حمید باشد و در عقبی سعید، پس باید که به کوشش هوش، ندای هل من تائب و صدای هل من مستقفر شنوده و به مفتاح نجاح ابواب توبه را بر روی امید خود بگشاید ... بر سریر کرامت پیشیند ...

تا اواخر تفسیر آیه 82 سوره بقره «آن تصل أحدهما فتذكر إحدیهما الأخری»؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمد بن علی، آیتی مداح، تا: ربیع الثانی 953؛ نسخه ای بسیار نفیس و هنری و زیبا؛ 306گ، 17 سطر (10/5 × 14/5)، اندازه: 25x18/5 سم [ف: 36-525]

2. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 67

آغاز: مقرب بارگاه اله مشرف بتشرف فاتبعونی یحببکم الله،

انجام: برابر

خط: نسخ جلی؛ کا: نجف علی، تا: 1235؛ افتادگی: آغاز (دو یا سه ورق)؛ در آخر نسخه دستخط محمد باقر عراقی سال 1254؛ مهرها: «محمد باقر دارد امید شفاعت»، «محمد باقر» و «عبدہ حسین بن مصطفی»؛ 25 سطر، اندازه: 30x22 سم [ف: 46]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 830

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 3-26]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1432

آغاز: موجود: مقرب بارگاه اله مشرف بتشریف فاتبعونی یحببکم الله؛ انجام: برابر

مباحث: تا اواخر تفسیر آیه 282 سوره بقره؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1265؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: رجبعلی، تاریخ وقف: مرداد 1316؛ رونویس شده است از نسخه ای که ناقص بوده و چند سطری از دیباچه را هم ندارد؛ 270 گ، 17 سطر، اندازه: 25x17 سم [ف: 4-401]

43- آثار الازلیة / بهائیت / فارسی

āsār-ol azalīya

صبح ازل، یحیی، 1246 - 1330 ق

مجموعه ای از بخش های کوتاه است دارای توصیه های اخلاقی و عرفانی به سبک دیگر آثار بابیه.

آغاز: لا اله الا الله هو المستعان المتعالی المنان. نقاط سائره از جواهر ارتفاع و حروف دائره از سوازج انقطاع بر افق اصباح حقیقت طالع انجام: در سبیل آید و دلیل جوید و مقیل خود نزد او نموده و سیل و مثل خود یابید. ذلك ما يعظكم الوجه و يلقىكم لعلكم الى اعلى الدرجات تسلكون و انتم بلقاء ربكم تفرحون

[فهرستواره 61/9؛ پیوست کیمبریج ص 240؛ ملی اتریش ص 56]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10847

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ مصحح، بلاغ مقابله دارد: «بلغ مقابلة»؛ 137 گ، 19 سطر (6×12/5)، اندازه: 17/5 × 10/5 سم [ف: 20-414]

44- آثار الأزهیه | کلام و اعتقادات / فارسی و عربی

āsār-ol azalīya

آغاز: هو الله الكافي المستعان سبحانه اللهم بك الحفظ

انجام: و الحمد لله في ملكوت السموات الارض و ما بينهما العالمين

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23681

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: 1309؛ ابعاد متن: 1166، اندازه: 11×6 سم (رایانه)

45- آثار الاصفی = تفسیر سوره جمعه / تفسیر / فارسی

āsār-ol asfā = tafsr-e sūre-ye jom'e

حسینی نجف آبادی، هاشم بن حسین، 1297-14 ق

(hoseynī najaf-ābādī, hāšem ebn-e hoseyn (1879-20C .

اهداء به: آصف الدوله

مؤلف به دستور مرحوم سید اسدالله فرزند حجة الاسلام شفتی به روستای اشترجان در لنجان اصفهان رفته و مشغول تبلیغ و ترویج احکام دینی گردید. مهاجرت وی به درخواست آصف الدوله از مرحوم سید اسدالله صورت پذیرفته، چون آصف الدوله می خواست در روستاهای ملکی وی کسی عهده دار مسائل دینی باشد. مؤلف رساله حاضر را در تفسیر سوره جمعه برای هدیه به آصف الدوله در 1289ق نگاشته در یک مقدمه و دوازده باب و آن را «آثار الأصفی» نام نهاد. وی از سه اثر دیگرش در این کتاب نام می برد: 1. اعلام الفقهاء در علم فقه؛ 2. کنز العرفان در تفسیر؛ 3. مجمع الحجج در فقه. کتاب حاضر به صورت مجالس تنظیم شده و به مصائب اهل بیت نیز اشاره کرده و اشعاری از سروده های خود را آورده است.

آغاز: بسمله. و به نستین نحمد الله یا من شهدت بوحدانیتک السماء المزینة بالکواکب المنورة و نشکر الله یا من أقرت بربوبیتک أرض الحاملة. انجام: سید آقا بکن ختم کتاب xx این سخن و الله اعلم

بالصواب. قد فرغت من تحريره و تصنيفه و تأليفه في السابع و العشرين من شهر ... من شهر سنة 1289 ...

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 128

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1289؛ 108گ، 11 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 193]

46- آثار افلاطون / فلسفه / عربی

āsār-e aflātūn

افلاطون، 427 - 347 ق.م

(.aflatin (427?B.C.-347B.C)

1- جوامع کتاب طیمائوس فی العلم الطبیعی، نشر ریشارد والزر (r. walzer) (لندن: 1951)

2- فلسفه افلاطون و اجزایها و مراتب اجزایها من اولها الی آخرها نشر همان والزر (لندن: 1943)

3- تلخیص نوامیس افلاطون، نشر فرانسیسکوس گابریلی (. fr gabrieli) (لندن: 1952) - همه اینها با دیباچه و ترجمه و حواشی لاتینی همراه است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1616-ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-8]

47- آثار اولاد ائمه علیهم السلام / تاریخ / فارسی

āsār-e owlād-e a'emme 'alayhem-os salām

رساله ای در نقل احوال و آثار اولاد ائمه (نام مادر و پدر، دلیل امامت، تاریخ تولد، مدت عمر، خلافت ایشان، تاریخ وفات موضع قبور آنان، اسامی قاتلان ایشان و اسامی اولاد از ذکور و اناث)، از امام اول تا امام دوازدهم

اراک، دهگان؛ شماره نسخه: 135/34

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 8گ (749پ - 756ر)، قطع: وزیری، اندازه: 15×22 سم [ف: 1-163]

48- الآثار الباقية عن القرون الخالية / هیأت، تاریخ عربی

al-ātār-ul bādīya 'an-il qurūn-il xālīya

(abū-reyhān-e bīrūnī, mohammad ebn-e ahmad (972 1048

یکی از ادیبان، در خصوص تاریخ های مورد استعمال امت ها و ملت ها و اختلافات هر کدام، اعیاد مشهور و ایام مذکور برای اوقات مختلف و اعمالی خاص که برخی از امت ها بدان عمل می کنند، از ابوریحان بیرونی سؤال نموده و ابوریحان در پاسخ به آن سؤال، شناخت اخبار گذشتگان را لازم دانسته چرا که بیشتر اخبار گذشتگان، احوال و رسوم باقی مانده از آنهاست بنابراین پس از تقلید و بررسی آن از اهل ملل و نحل است که امکان قیاس اقوال و آراء آنها در اثبات بعضی از آن به بعضی فراهم می آید و در آن صورت می توان به مطلوب رسید.

لذا با همین انگیزه، ابوریحان بیرونی کتاب حاضر را به رشته تحریر در آورد.

عناوین مطالب و مندرجات: القول علی مائیه الیوم بلیلته و مجموعهما و ابتدائهما؛ القول علی مائیه ما یرکب منها من الشهور و الأعوام؛ القول علی مائیه التواریخ و اختلاف فیها؛ القول فی اختلاف الأمم فی مائیه الملك المقلب بذی القرنین؛ القول علی کیفیات الشهور الذی تستعمل فی التواریخ المتقدمة؛ القول علی استخراج التواریخ بعضها من بعض و تواریخ الملوك و مدد ملوکهم علی اختلاف الأقالیم؛ القول علی الأدوار و التفوقات و موالید السنین و الشهور و کیفیاتها و کبائسها فی سنی اليهود و سایر السنین؛ القول علی تواریخ المتنبیین و أممهم المخدوعین؛ القول علی ما شهور الفرس من الأعیاد القول علی ما فی شهور السغد من الأعیاد؛ القول علی ما لأهل خوارزم فی شهور من مثل ذلك؛ القول علی مذهب خوارزم شاه فی أعیاد أهل خوارزم؛ القول علی ما فی شهور الروم من الأيام الملعونة عندهم و عند غیرهم؛ القول علی ما يستعمله اليهود فی شهورهم؛ القول علی ما يستعمله النصارى الملكائیه فی الشهور السریانیة؛ القول علی صوم النصارى و ما وقع اتفاق کلهم علیه من الأعیاد الموصولة و الأيام المترددة معه؛ القول علی أعیاد النصارى النسطوریة و ذکارتهم و صیامهم؛ القول علی أعیاد المجوس الأقدمین و صیام الصابئین و أعیادهم؛ القول علی ما كانت العرب تستعمله فی الجاهلیة.

آغاز: الحمد لله المتعالی عن الأضداد و الاشباه و الصلوة علی محمد المصطفى خیر الخلق و علی آله ائمة الهدی و الحق ... و بعد، فقد سألتني احد الأدباء عن التواریخ الذی يستعملها الأمم و الاختلاف الواقع ...

انجام: یعرف فی ای شهر یكون و عدد الأيام الماضیه من الشهر الموقع بالحرمة او بسواد ان شاء الله تعالی و حده و هو حسبى ... فهو من الشهر المكتوب بالحرمة. هذا تمام ما وجد فی آخر الكتاب و الحمد لله ...

چاپ: زاخائو در لایبزیك 1923 م. آن را چاپ کرده است و قسمتی از آن پس از این پیدا شده و کارل گاربرس Karl Garbers و یوهان فوک Johan Fuch در

چاپ برلین 1952، ص 45-98 به چاپ رسانده اند؛ علی اکبر دانا سرشت آن را بفارسی برگردانیده و در 1321 ش

چاپ کرده است؛ بیروت، دار صادر، 1302 ق؛ تهران، نشر میراث مکتوب، تحقیق و تعلیق پرویز اذکائی، 1380 ش

شرح و حواشی:

1- الآثار الباقية (ترجمه)، اعتضاد السلطنه، عليقلی بن فتحعلی (1234-1298)

ص: 31

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 49-ف

نسخه اصل: کتابخانه عمومی استانبول ش 4667؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ تقی بن المجتبی ابی شجاع الحسینی در رمضان 603 از روی آن نسخه برداشته و صفی بن علی بن احمد بن حمزه در 640 آن را خوانده است؛ 203گ [فیلم ها - ف: 1-279]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 93-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: محمد المعبوث الی خیر الامة دائما ابدًا ...

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ توضیحات: در 3 مجلد: 1. (ص 1-149)، آغاز برابر، 2. (ص 150-292)، آغاز: لم تفضل القول فی ذلك تفصيلا، 3. (ص 293-403)، آغاز: فانما مال علی ناحیه [عکسی - ف: 1-2]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 971-ف

نسخه اصل: احمد 3 توپ قپو سرای ش 3043؛ خط: نسخ؛ بی کا،

بی تا؛ با تاریخ 1813؛ 184گ، 21 سطر [فیلم ها - ف: 1-279]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 146-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [نشریه: 2-271]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4610/2-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا 2947؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، 839، جان سمرقند؛ با گواهی وقف محمود خان عثمانی از مفتش اوقاف [فیلم ها - ف: 3-78]

5. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 1517/1

آغاز: مطابق چاپ اروپا؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن گلپایگانی، تا: آدینه 20 ذیقعده 1075؛ در پایان جدول اعیاد اهل ذمه دیده می شود، در پنج برگ آغاز نسخه جدول های نجومی و زایجه ها است، اعتضاد السلطنه در 1292 ق نوشته 26 تصویر در این نسخه هست، 192 برگ شمار به حروف ابجد دارد؛ تملك: محمد کریم در 1009ق، محمد امین بن محمد رضا منجم در 1131ق؛ مهر: «محمد قاسم بن عبدالقادر نوائی» به تاریخ 1064؛ 181گ (پ 187-ر)، 18 سطر،

اندازه: 25x16سم [ف: 3-5]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3891

از آغاز تا ص 323 چاپ اروپا پیش از «جدول الدور المعدل»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ 159 ص، 23 سطر، اندازه: 24/1×16/9 سم [ف: 1-11]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6565

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ دارای 23 مجلس مینیاتور آب و رنگ جدید، در برخی از صفحات آثار تصحیح مختصری به خط کاتب دیده می شود، دارای دو حاشیه به سال 1283 ق؛ 158 گ، 21 سطر، اندازه: 23×15/5 سم [ف: 20-130]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11979

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: محمد باقر (بن محمد الحسینی) منجم اصفهانی، تا: 20 ذی قعدة 1257؛ واقف: سید جلال الدین طهرانی، تاریخ وقف: مرداد 1361، 123 گ، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 18-3]

9. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2780

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: زکی بن سلمان طالقانی، تا: 1272؛ نسخه به سال 1287 و 1295 با خط نستعلیق حاشیه نویسی و مقابله و تصحیح شده، بیشتر حواشی به فارسی؛ تملك: اعتضاد السلطنه علیقلی میرزا به سال 1273 و کتابخانه عزالدوله عبدالصمد قاجار به سال 1300؛ مهر: «اعتضاد السلطنه»؛ 334 ص، 21 سطر (179)، اندازه: 24×15 سم [ف: 13-258]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16246

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: 8 ذی قعدة 1284؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور 1367؛ 129، 21 سطر، اندازه: 27/4×18 سم [ف: 1-18]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6837

خط: نسخ؛ کا: سید حسن ساوجی، تا: چهارشنبه 12 رمضان 1284؛ تملك: محمد طاهر فارسی به سال 1333 ه و محمد حسین رئیس الکتاب؛ 177 گ، 20 سطر، اندازه: 29×18/5 سم [ف: 20-295]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6406

انجام پایان کتاب الآثار الباقیه: و برهان ذلك مكتوب و مشروح في كتاب المجسطی الآن نذكر جدول مواضع كواكب المنازل للاستفاده او معاداتها ... و شعاری اینا كنت دولة مولینا الأمير السید الأجل المصور ولي النعم شمس المعالی ... و بنورها الساطع اهتدائی و الی میامنھا الزاهره اعتضادی و ارتجائی ... و ادمان الدعاء له بتولی مجازاته عنهم بمنه و کرمه و لنختم آخر الكتاب بالحمدله الذي نصر و هدی ... و علی اهله الطاهرين

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1295؛ 346ص، 244 گ، قطع: وزیری، 17

سطر، اندازه: 25x16 سم [ف: 19-570]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6454

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 25 شعبان 1296؛ روی برگ اول برچسب کتابخانه صنیع الدوله محمد حسن خان آمده است، در دو برگ پایانی 25 کلمه از کلمات منسوب به بقراط حکیم در علامات موت به خط کاتب آمده است؛ 174 گ، 18 سطر، اندازه: 25x16/5 سم [ف: 20-36]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 471-طباطبائی

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13، 211 گ، قطع: وزیری، 17 سطر، اندازه: 26x16/5 سم [ف: 24-307]

15. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 18150

ص: 32

بی کا، تا: 1302؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 152 گ، اندازه:

16/1×26/6 سم (رایانه)

16. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 145-عکسی

نسخه اصل: کتابخانه عمومی ترکیه، ش 4267؛ بی کا، بی تا [نشریه:

[271-2]

49- الآثار الباقية (ترجمه) / تاریخ / فارسی

(.al-atar-ul baqiya (t

اعتضاد السلطنه، علیقلی بن فتحعلی، 1234؟ - 1298 ق

(e-bn-e fath-'alī etezād-os-saltane, 'alī-qolī 1880 1818)

تألیف: 1272

وابسته به: الآثار الباقية عن القرون الخالية ابوریحان بیرونی، محمد بن احمد (362-440)

مقدمه ای دارد و در آن مترجم از طرز کار خود صحبت می کند و این که «اکسیر التواریخ» را در جوانی نوشته است.

آغاز: اما بعد در این ایام خجسته فرجام که دارالخلافة تهران ... مقر سلطنت کبری و دارالملک خلافت عظمی است ... من بنده که اعتضاد السلطنه علی قلی بن فتح علی شاه قاجارم ...

چاپ: به کوشش علی اکبر دانا سرشت، سلسله انتشارات انجمن آثار ملی، تهران: 1352 ش

[فهرستواره منزوی 596/1]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1471

آغاز: برابر؛ انجام: حفظ شهور و جداول این است

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ تملك: اعتضاد السلطنه در 1281؛ 175 گ، 23 سطر، اندازه: 28/6×18/7 سم [ف: 2-126]

50- آثار بالزاک / تراجم / فارسی

āsār-e bālzāk

سرگذشت مصوری است از بالزاک و خاندان او .

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5469-عکس

بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 3-234)

51- آثار البديعة في اخبار المنيعه | گوناگون / فارسی

ātār-ul badī'a fi axbār-il manī'a

سپهر، عبدالحسین، 1250 - 1312

(sepehr, abd-ol-hoseyn (1834-1894

اهداء به: شاید مظفرالدین شاه

تألیف: 1318ق

نویسنده از اصطلاحات علمی بعضی از فرق فلسفی سخن می گوید و نیز از برخی وقایع تاریخی اسلامی یاد می کند و سپس ترقی کشور ژاپن و بعضی از کشورهای اروپائی و اختراعات و اکتشافات روزگار خود را نام می برد.

مطالب کتاب او مانند کشکول شیخ بهائی مختلف و متنوع است البته با اغلاط

املائی بسیار.

آغاز: دیباچه آثار البديعه في أخبار المنيعه، بسمله، الحمد لله الذي انزل الكتاب المبين على النبي الأمين.

انجام: ششم زبری پوست هفتم سیاهی رنگ هشتم تشقق کعب نهم درازی ذکر دهم کثرت طرب.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 559

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: عبدالحسین لسان السلطنه، تا: 1318، جا؛ تهران؛ 105گ، 13 سطر (15×19)، اندازه: 22×15سم [ف: 2-48]

52- آثار برگزیده / گوناگون / فارسی

āsār-e bargozīde

فرزاد عباس زاده، حسین، ق14 ق

مجموعه متنوعی است از موضوعات گوناگون اخلاقی، اقتصادی، اجتماعی، تاریخی، فرهنگی و ... مؤلف، آنها را از روزنامه ها و مجلات گوناگون ایرانی و خارجی، از شانزدهم مهر سال 1304 تا 1316 شمسی گرد آوری نموده است. وی این مجموعه را در شانزدهم جزء تهیه کرده که فهرست مطالب هر جزء از آن، قبل از آغاز مطالب آمده، ظاهراً این جزوه ها به صورت مجله در اختیار دیگران قرار می گرفته تا همگان از آن بهره مند شوند زیرا در چند جای آن اخطار داده شده که چون تک نسخه است، در استفاده از آن کمال دقت را نموده و از امانت بردن آن خودداری نمایند.

آغاز: مقدمه: برای اینکه بعضی مطالب اخلاقی و فنی و اجتماعی و اقتصادی که از جراید داخله و خارجه در یک مجموعه، به رسم گنجینه، جمع و ذخیره شود که با قرائت قسمتهای متنوعه آن، دل هر خواننده محفوظ ...

انجام: بانوان، در موقع تلاقی با پرچم، فقط رو به سمتی که پرچم حرکت می کند، خواهند ایستاد و به این طریق ادای احترام خواهند نمود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14766

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: مهر 1304؛ مجدول؛ 200 گ، مختلف السطر (22/5×17)، اندازه: 21×27 سم [ف: 37-

[359

53- آثار البلاد و اخبار العباد / جغرافیا / عربی

atar-ul bilad wa axbar-ul ibad

ص: 33

کتاب آثار البلاد و اخبار العباد درباره هفت اقلیم عالم است با شرح مفصلی در ذکر قبایل و خصوصیات مردمان و بیان حال رجال و مشاهیر هر یک از بلاد هفت گانه. مؤلف در مقدمه یاد آور شده که آنچه را که نوشته نتیجه مشاهدات و تجربیات و مطالعاتی است که در طی سفرهای متعدد خویش به دست آورده است. قزوینی اقلیم های هفت گانه را زیر عنوان های جداگانه بررسی می کند و بلاد آن را به ترتیب حروف الفبا شرح می دهد. این بلاد، شامل نواحی، سرزمین ها، مناطق جغرافیایی، کشورهای استان ها، شهرها، شهرک ها، روستاها، جزایر، کوه ها، دژها، ساختمان ها و آثار تاریخی می گردد و در میان همه اینها بسیاری از جاها واقعی و تاریخی است و برخی داستانی یا افسانه ای، مانند «جزیره زنان» در چین. مؤلف در هنگام یاد کردن از هر مکان تاریخی، مطالب بسیاری درباره آن به میان می آورد: روایات جاهلی، داستان های محلی، احادیث نبوی، کاریزها، فرآورده های صنعتی و کشاورزی، پرنندگان، رویدادها، عالمان، ادیبان، شاعران برخاسته از آن و شعرهای سروده درباره آن. قضاوت وی درباره مردمان مناطق بر اساس عواطف و احساسات شخصی است. در مجموع این کتاب حاوی اطلاعات جغرافیایی، ادبی، تاریخی و علمی فراوانی است و در آن گزارش هایی درباره شماری از شاعران ایرانی بزرگ و نام آور آمده است که از آن میان می توان اوحد الدین کرمانی، صدرالدین خجندی، رشیدالدین وطواط، انوری، فردوسی، حکیم عمر خیام، ناصر خسرو، نظامی گنجوی و خاقانی شروانی را نام برد.

آغاز: بسمله، العز لک و الجلال لکبريائك و العظمة لشانک و الدوام لبقائک انجام: و السلام علی محمد خاتم النبیین خیر صحب و آل و علی آل و أصحابه و اولاده و اتباعه و احبائه و البائه صلوة زاکیه متوالیه

چاپ: وستفالد آن را در گوتادر 1848-1850 م با پیشگفتار آلمانی؛ بیروت، دار صادر، مأخوذة عن الطبعة الأروبية، 1960 م، 665ص

شرح و حواشی:

1- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = بحر البلدان = تحفة العجایب؛ طایری هروی، علی (-928)

2- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = سیر البلاد، محمد مراد بن عبدالرحمان (-11)

3- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه)؛ جهانگیر میرزا (1222-1269)

4- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = عجایب الاقالیم؛ ناشناس

5- آثار البلاد (منتخب)؛ ناشناس

[ترجمه عربی فرهنگ جغرافیائی خاوری کراچوسکی ص 359؛ آینه 264/6

و 419؛ الذریعة، 7/1؛ فهرست کتابهای چاپی عربی، مشار، 1-2؛ فهرستواره

منزوی 161/1-162؛ کشف الظنون 9/1؛ معجم المطبوعات العربية و المعربة،

[1508-1507/2].

1. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 1495

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: حسین بن عثمان بن حسین حافظ معلم، تا: سه شنبه 5 رمضان 803؛ مطابق چاپ اروپا، مصحح، نسخه در مدرسه شاهرخ هرات در 4 رمضان 1055 به پنجاه تومان خریده شده است؛ 202گ، 23 سطر، اندازه: 27×22سم [ف: 3-6]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6422-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-258]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 682

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 10؛ تملک: 976، در 1034 در دست عبدالسمیع بوده است؛ کاغذ: ترمه بخارایی، جلد: میشن سیاه، 306گ، 19 سطر، اندازه:

[11-1] سم 21/2×12/7

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1244 عکسی

آغاز: الاقلم الدول لرحل فجنوبية مما يلي الزنج و النوبة و شمالية الاقليم الثاني و اوله حيث يكون الظل نصف النهار اذا استوى الليل و النهار قدم واحد و نصف و عشر و سدس عشر قدم و آخره حيث يكون؛ انجام: الاقليم السابع للقمر حيث يكون النهار في الاستواء سبعة أقدام و نصفاً و آخره حيث يكون الظل نصف النهار ... حرف الصاد صقلاب أرض صقلاب في غربي الاقليم السادس و السابع ... ذكرت الفلاسفة انه من الجبال العلية و لهذا البيت أخبار عجيبة في كيفية بنائه و ترتيب أحجاره تمت الكتاب.

نسخه اصل: کتابخانه سلطان احمد ثالث منتقل شده به طوپقاپی سرای در استانبول ترکیه، ش 2844؛ فاقد خطبه و مقدمه های سه گانه مؤلف، از اقلیم اول شروع می شود و در انجام نیز ناتمام است، همچنین با نسخه چاپی در حذف برخی مطالب و اضافات برخی کلمات تفاوت هایی دارد و گویا گزیده ای از کتاب باشد؛ خط: نسخ؛ کا: محمد بن حاجی علی مرعشی، تا: اواسط شعبان 992، جا: ولایت کرخی؛ در زمان فتح حصن لوری، گویا برای مراد پاشا کتابت کرده است، در اول نسخه مهر کروی مربوط به وقف نسخه به کتابخانه سلطان احمد ثالث دیده می شود؛ 128ص، 17 سطر [عکسی - ف: 3-544]

4. تهران، مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 68

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ 289گ (نشریه: 6-638)

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1318

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب در فهرست «عجائب المخلوقات و...» آمده است که با

ص: 34

توجه به آغاز نسخه تغییر یافت؛ خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ 237 گ، 21 سطر (9×17)، اندازه: 17×26 سم [ف: 303-9]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 738

آغاز: برابر؛ انجام: والسلام علی محمد خاتم النبیین خیر صحب و آل و علی آلہ و أصحابه و اولاده و اتباعه و احبائه و البائه صلوة زاکیه متوالیه

خط: نسخ؛ کا: شیخ موسی خوانساری، تا: 1288؛ 152 گ، 26 سطر (13×24)، اندازه: 20/5×34 سم [ف: 8-196]

54- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = بحر البلدان = تحفة العجایب / جغرافیا / فارسی

ātār-ul bilād wa axbār-ul `ibād (t.) = bahr-ul buldān = tuhfat-ul ajayib

طایری هروی، علی، - 928 ق

(-1521) alī, "tāyerī heravī,

وابسته به آثار البلاد و اخبار العباد؛ قزوینی، زکریا بن محمد (605-682)

ترجمه ای است آزاد و در پایان آن خاتمه ای است در بیان فرقه ناجیه. درباره شهرهای ایران بزرگ و کسانی است که از آنجاها برخاسته اند: ابهر، ایبورد، اردبیل ... الموت، ایلیستان، بابل ... خاوران، خراسان، هرات. «منزوی، احمد» آغاز 1: حمد بیحد صانعی را که عجائب و غریب عالم، آثار ارقام قدرت اوست و منتهای بی منتهای

آغاز 2: حمد له ... اما بعد این مختصری است موسوم به تحفة العجایب محتوی بر تعریف عجایب و غرایب بلاد و جبال و صحاری و بحار (نسخه لنینگراد) چاپ: تهران: 1374 ش

[راهنمای کتاب 515: 16؛ فهرستواره منزوی 173/1]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1428

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی زرکوب، 251 گ، 14 سطر (18×18)، اندازه: 23×35 سم [سنا - ف: 2-253]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4114-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-16]

55- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) = سیر البلاد جغرافیا / فارسی

محمد مراد بن عبد الرحمان، ق 11 ق

(mohammad morād e-bn-e 'abd-or-rahmān (17C

وابسته به آثار البلاد و اخبار العباد؛ قزوینی، زکریا بن محمد (605-682)

اهداء به: سید موسی خان پسر میر علی اصغر

ترجمه «آثار البلاد» است، و برابر آن در 7 «اقلیم» که به دستور معزالدوله موسوی به فارسی در آورده و بخش دوم آن را میان سال های 1037-1054 ق ساخته است.

آغاز: حمد عالی اساس و سپاس بیرون از حد و قیاس مالک الملکی را در خور و سزاست که فتور و قصور را در ملک و ملکوتش راه نیست و هیچ سری از سر جبروت و لاهوتش آگاه نه.

چاپ: با تصحیح محمد شاهمرادی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران: 1373 ش، در دو جلد

[دنا 277/6 (4 نسخه) با عنوان «سیر البلاد»؛ فهرستواره منزوی 225/1

؛ استوری 128/2؛ نسخه های منزوی 3968]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1188 عکسی و 1565 عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: آن پوشید و مدتی در میان آن مردم بوده و آفریدگار عالم حقیقت مخلوقات را نیکو داند، تمت.

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی علوم آذربایجان در باکو، ش: M226 (فهرست

کتابهای خطی شرقی در آکادمی علوم آذربایجان: 44/1)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1097؛ مصحح؛ 755 ص، 17 سطری [عکسی - ف: 3-449] و [عکسی - ف: 4-508]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3292

آغاز: برابر

دارای اقلیم اول و دوم؛ خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، بی تا؛ 87 گ، 12 سطر، اندازه: 34×20/5 سم [ف: 9-75]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3293

دارای اقلیم پنجم و ششم و هفتم؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تاب 82 گ، 12 سطر، اندازه: 34×20/5 سم [ف: 9-76]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1217ف

نسخه اصل: بادلیان 400، Add 45؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 561گ، 14 سطر [فیلم ها - ف: 1-125]

56- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمه) / جغرافیا / فارسی

(.atar-ul bilad wa axbar-ul ibad t

جهانگیر میرزا، 1222؟ - 1269 ق

(jahangir mirza (1807-1852

وابسته به آثار البلاد و اخبار العباد؛ قزوینی، زکریا بن محمد (605-682)

به نام: ناصرالدین شاه قاجار

تألیف: 1268ق، محل تألیف: تویسرکان

آن را به نام شاه زمان خود به فارسی در آورده با افزوده هایی از خود او. مترجم «تاریخ نو» دارد و در این ترجمه از آن یاد کرده است. و می نویسد که در یکم ذیقعدہ سال 1267 است که به این

ص: 35

ترجمه می پردازم. او در سال 1268 هم بدان می پرداخته است.

آغاز: بسمله، الملك لله تعالى شانه قادریکه ابداع آسمان و زمین را بیک تائی خود از دایره عدم بر صفحه وجود کشید ... اما بعد بعرض میرساند بنده سراپا تقصیر امیرزاده جهانگیر که پس از هیجده سال که در قصبه توی سرکان از جار و جیران دور و از بین الاخوان چون غلام کنعان بحکم ملک منان مهجور آمد ... و همه روزگار خود را درین چاه غربت تاریک دید و از همه جهة صدای ربنا اخرجنا من هذه القرية الظالم اهلها را شنید و از آفریننده خود بعجز و زاری دریافت حضور حضرت شهریارى ... ناصرالدین شاه مستلت نمود ... بوساطت مهدعلیا و ستر کبری ... بشرف زیارت پادشاه زمان ... رسید ... قفل از زبان گشوده و تکلم آغاز نهاد و معروض داشت که در نزد حقیر نسخه ایست مسما به آثار البلاد که احوال عجایب بلاد اقلیم سبعة را بزبان عربی نوشته اند ... اگر حکم پادشاهی صادر شود او را برای تحفه در گاه شاهی بحول و قوه الهی بزبان فارسی ترجمه سازم و بقدر وسع در انجام این مطلب پردازم حضرت شهریار جهان اشاره بامضای این امر فرمود ... بنده مشغول ترجمه کتاب آثار البلاد گردید به امید که دوباره بفضل الله تعالی فیض حضور با اتمام فرمایش شهریارى میسور آید بفضل و کرمه ... هذا چنین گوید زکریا ابن محمد ابن محمود القزوينی که جمع نموده ام در این کتاب ...

انجام: ... قحط در میان ایشان پیدا شود زیرا که قوت ایشان از گوشت این ماهی است و علم بلاد تا بشهر پورا منتهی میشود و خدایتعالی داناست با حوال ما بعد پورا و دریاها که بعد از او چه باشد. الحمدلله رب العالمین ... تمام شد ترجمه کتاب آثار البلاد در یوم دوشنبه چهاردهم شعبان المعظم فیسنه 1269 کتبه محمد تقی ابن محمد کاظم الهمدانی. (احتمالاً تاریخ فوق تاریخ اتمام ترجمه است)

چاپ: انتشارات امیر کبیر، تهران: 1372ش، افسست از روی چاپ بیروت، دار صادر، 1380ق، 271ص

[دنا 13/1 (5 نسخه)؛ فهرستواره منزوی 1/161]

1. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 834

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی 161/1 کامل شد؛ خط: نسخ؛ کا: محمد تقی بن محمد کاظم، تا: 1269؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیرى، 371ص، قطع: وزیرى، 26 سطر، اندازه: 19×30سم [ف: 5-568]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14302

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی 161/1 کامل شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن ابوالحسن الهمدانی، تا: 1344؛ مهر: «الحاجیه سلطان 1317»؛ مجدول گرهی؛ 415گ، 12 سطر، اندازه: 16/5 × 21/5 سم [ف: 38-426]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2439

آغاز: الاقلیم الأول جنوب آن اقلیم ببلاد زنج و حبشه و ولایت نوبه اتصال دارد؛ انجام: و دندانهای ایشان بدنندان (یاجوج و ماجوج)

خط: نستعلیق؛ کا: حاجی یحیی میرزا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 280 گ، 16 سطر (11×15/5)، اندازہ: 18×23 سم [ف: 9-1114]

4. تہران: مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ف 60

بی کا، بی تا مینوی ف: 165]

57- آثار البلاد و اخبار العباد (ترجمہ) = عجایب الاقالیم / جغرافیا / فارسی

ātār-ul bilād wa axbār-ul 'ibād (t.) = 'ajāyib-ul aqālīm

وابسته به آثار البلاد و اخبار العباد؛ قزوینی، زکریا بن محمد (650-682)

اهداء به: غیاث الدین خواجہ حبیب اللہ

تألیف: 908

در 2 «مقاله» و «خاتمه»

[فہرستوارہ منزوی 161/1]

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3484-ف

نسخہ اصل: باکوش m-؛ 1878/220 91 بی کا، بی تا، ص 44

فہرست [فیلم ہا - فی: 2-151]

58- آثار البلاد (منتخب) / جغرافیا | عربی

(.ātār-ul bilad (mn

وابسته به آثار البلاد و اخبار العباد؛ قزوینی، زکریا بن محمد (650-682)

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9294/28

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قہوہ ای؛ 10 گ (148 پ- 158 پ)، سطور مورب، اندازہ: 5/9×20 سم [ف: 30-61]

59- آثار جعفری = فارس نامہ / جغرافیا، تاریخ / فارسی

āsār-e ja farī = fārs-nāme

خورموجی، محمد جعفر بن محمد علی، 1225 - 1301 ق

(xormojī, mohammad ja'far e-bn-e mohammad 'alī (1810-1883

اهداء به: ناصرالدین شاه

جغرافیای فارسی ایران و جهان

آغاز: پس از بسمله و حمد ... بعد چنین گوید ... محمد جعفر الحسینی خورموجی ... اکثر اوقات به مطالعه کتب فارسی از

ص: 36

تواریخ و سیر مواظبت می نمود ... و این مختصر به آثار جعفری مسمی نمود ذکر مزیت این کشور و احادیث مأثوره از حضرت خیر البشر ...

انجام: ذکر شمه ای از محاسن و اوصاف ... ناصرالدین شاه قاجار و سایه اقبال این خسرو بی همال ستوده افعال ... پاینده و مخلد دارد به محمد و آله الامجاد ... تمت.

چاپ: تهران، 1276ق، چاپ سنگی، 393ص، کتابت میرزا آقا کمره ای؛ شیراز، بنیاد فارس شناسی، با مقدمه و تصحیح احمد شعبانی، 1380ش، 148ص

[دنا 14/1 (6 نسخه)؛ نسخه های منزوی 3929 و 3931 و 3986؛ مشار 13؛

الذریعة 7/1؛ استوری: 343/1 و 352؛ فارسنامه ناصری 280/1 و 97/2 و 155 و

207؛ ریحانة الادب 335/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 752

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد جعفر بن ابی الحسن حسینی، تا: 12 ذیحجه 1282؛ در ص 145-165 سه بند است درباره مربع مشهور به اجل عدد؛ 6گ، 15-19 سطر (11×16)، اندازه: 18×23سم [سنا - ف: 2-52]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8909

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: سید شکرالله بن میرزا محمد باقر طباطبائی بیدگلی کاشانی، تا: 16 جمادی الثانی 1294 [مختصر ف: 10]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2782-فیلم

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: مجلس ش 385 طباطبائی (29597)؛ بی کا، بی تا،

[فیلم ها - ف: 1-1]

4. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه: 1

بی کا، بی تا [نشریه: 5-271]

5. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1097

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، بی تا؛ با سرلوح و حاشیه سازی در ص 1 و 2؛ 35 ص، قطع: ربعی [نشریه: 7-97]

60- آثار حرفی / علوم غریبه / فارسی

asar-e harfi

امیران حسینی، علی بن علی، ق 9ق

(amīrān hoseynī, 'alī-ye-bn-e 'alī (15C

اهداء به: برای فرزند خود غضنفر الدین

تألیف: 883

در خواص حروف جوهری و عرضی و قواعد تکسیر حروف، در 28 «فصل» و 1 «خاتمه». فصل ها: 1. حقیقت عدد در عرف حکما؛ 2. حقیقت حرف و اقسام آن؛ 3. حقیقت حرفی لفظی؛ 4. عدد حروف لفظی؛ 5. عدد معنی حرف است؛ ... 10. چیزی چند که وجود ایشان بدیهی است؛ ... 15. اعمال تکسیر؛ ... 20. استخراج نام های فرشتگان؛ 21. استخراج اسم روحانیان؛ ... 25. تقسیم منازل بیست و هشت گانه قمر بر بروج دوازده گانه؛ ... 28. چند که دانستن آن اصل کلی است.

آغاز: حی قیومی که چنانچه حماد حقیقی جواهر موجودات که ظهور آثار مختصر ... در سال هشتصد و هشتاد و سه هجری این کمترین ... غیاث الدین علی بن امیران ..

[دائرة المعارف بزرگ اسلامی 1/1؛ فهرست مشترک نسخه های خطی

پاکستان، اسلام آباد 321/1]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1814/2 -عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: اعداد اولی حروف 424 می شود

مباحث: از فصل 13 تا پایان فصل ها را به گونه خلاصه دارد؛ خط: نستعلیق تحریری ریز؛ بی کا، تا: 999 [عکسی - ف: 1-1]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 198/6

آغاز موجود: ... بسمله، فصولات تکسیری در اظهار آثار حرفی تصنیف مولانا غیاث الدین بن علی امران [چنین]. فصل اول در اشارت به انجام: الفت یا مودت یا محبت یا دوستی یا اتصال یا امثال آن

دیباچه را ندارد، با فصل 21 پایان می یابد؛ خط: نسخ پخته؛ بی کا، تا: 1271-1280؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 18 گ (145 پ-162 ر)

[ف: 1-1]

āsār-e hesān dar badāye'-e aš'ār-e nesvān = tazkere-ye zanān-e Šā'er

انصاری جابری، حسن بن علی، ق 12 ق

(ansārī jāberī, hasan ebn-e 'alī (18C

تذکره زنان شاعر است که مؤلف از کتاب های گوناگون جمع آوری نموده است. مؤلف در این کتاب شرح حال زنان فارسی و عربی گوی را از صدر اسلام تا عصر خویش به طور خلاصه ذکر نموده و پس از هر شرح حال نمونه ای از اشعار آنها را به فارسی و عربی آورده است. مؤلف بخشی از این کتاب را در باب سوم یکی از مجلدات کتاب عشق خود درج نموده است. اسامی شاعرانی که نامشان در این کتاب آمده عبارتند از: حضرت صدیقه طاهر (علیها السلام)، حضرت خدیجه (علیها السلام)، حضرت آمنه، سیده نفیسه، شاه جهان ملک بهوپال، رباب، زیب النساء دختر شاه هند، عایشه بطحاویه، مهد علیا، سوده، عیشه سمرقندیه، فاقره، عظمت، عاتکه، لاله خاتون والیه کرمان قتیله، عفت بکاره نهالی، حجناء، قمرالسلطنه، متیم، مخفیه، طوطی هند، زهره، لیلی اخیلیه، سلامه، حیات، جهان، امیمه، مطربه، ام رعله، آغا کوچک، ریا، قمر، ام الحکیم، مهستی، مهستی دیگر، ولاده

ص: 37

اندلسیه، مهجه قرطبيه، قرة العين، سجاح، صنعت، فضل مهری، هند دختر خس، حاجیه گوهر خانم، خیزران، آغاباجی، خرنق، تصویر، تحفه، ماه لقا، رابع عدویه، نهانی، ام حکیم، جهان خاتون، اعرابیه، جهان آرا بیگم، رابعه شامیه، جمیله، کنديه، همدمی، بره، رشحه، طره، ام المظفر، محبوبه، قبیحه، نور جهان بیگم، ماریه، فخری، عبیده طنبیه، دلشاد خاتون، خنساء، حیاتی، عایشه دختر باعونی، حجابی، ثریا، آغادوست، آمنه یا امیمه، آغاییگم هروی، عجوزه، آرزو، زنی که عمر اشعارش را شنید، آغا بیگم خراسانی، خرقاء، خورشید، اعرابیه، ستاره بانو، شاریه، خدیجه دختر مأمون، گلچهره دختر بابر شاه، لیلی عامریه، عصمتی، ترکن، بشینه دختر معتمد ملک اسپانیا، فناء النساء، عفیره، حجابی، دختر حسن بن سهل، ضعیفی، حمیده اندلسیه، حمیده اصفهانی، حاجیه، ذلفاء، گلگدن دختر بابر شاه، سعدونه، والده شاه سلیمان کابلی، حسانه، نانله، زینب اندلسیه، دنانیر، دختر عقیل، ام حکیم خارجی، دهاء ریاء، امامه، ویکتوریا، علیه، عرب، عفت نسابه، مرزوعه، اعرابیتی، ام العلاء، میسون، ام الکریم، عدیه، متعه، نابغه، هندالاندلسیه، دنیا، اعتماد کنیز معتمد ملک اسپانیا، قره، غسانیه، غایه المنی، حمیده، مریم، بشینه، عیشه اندلسیه، خوله صحابیه، نزهون، قصیب البان، شلییه، باکره، اسماء، عنان، دختران، همام بن مره، زنی که از حیص و بیص هجو نموده، بصبص، بنان، لیلی عامریه، بذل، مستوره، زائری، زبیده عباسیه، زبیده قاجاریه، زرقاء، زیبائی، زینب طثریه، زینب دختر عوام، زیور، سعدی، سلطان، سکن، سلمی، سلمی قراطیسی، سلمی یمانی، شادن، شعانین، شهباز، شیما، صاحبه، صفیه قرشیه، صفیه باهلیه، ضباعه، تاج الدوله، طرفه، طیبه قاجاریه، طیبه بصریه، عایشه دختر احمد، عایشه دختر عبدالله، عایشه عباسیه، عاتکه دختر شهده، عاتکه هاشمیه، عتابهف عصمت، عصمت بیگم، عصمتی، عفاف، عفت قاجاریه فی عمره، عمره خشمیه، عوارء غانمه، فارعه، ام حکیم، لیلی خارجی، لیلی آخیلیه.

آغاز: اگر چه نام مبارک حضرت صدیقه طاهره -علیها سلام الله - را جوز آنان نگاشتن کمال بی ادبی است چه نسبت خاکرا با عالم پاک اما چون

انجام: در کشلول نبشته کتب بعض النساء وهي کسری علی ایوان کسری، ولا تاسفن علی ناسک XX ون مات ذو طرب فابکه / و نک من لقیتم من العالمین XX فان الندامة فی ترکه

[فهرست مجلس شورا 483/37؛ دایرة المعارف تشیع 556/2]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13890

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: مؤلف، بی تا، 163گ، مختلف السطر، اندازه: 13×21سم [ف: 37-485]

62- آثار الحضرة الاحمدية / تراجم / فارسی

āsar-ol hazrat-el ahmadīyya

حسینی، احمد

hoseynī, ahmad

رساله کوتاهی است در حالات حضرت شاهچراغ احمد بن موسی برادر امام رضا (علیه السلام) مدفون در شیراز و چگونگی شهادت و محل دفن ایشان. آغاز: طریقه حقه صراط المستقیم ولایت که سر شریعت ختمیه است و آنرا فقر محمدی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) مینامند.

انجام: هر کس که گشت پیرو آل کرام او XX خط خطاش کم شد و ثوب ثواب یافت / زائر بقبر احمد موسی چه خطبه خواند XX تاج عطیه آیت و ثوب ثواب یافت

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7906

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تاب 12 گ، 10 سطر، اندازه: 21×13/5 سم

[ف: 26-387]

63- آثار الرضا / تاریخ / فارسی

āsār-or rizā

صدر السادات، محمد رضا بن میرزا رفیع، - 1345 ق

(1926) "sadr-os-sādāt, mohammad rezā ebn-e mīrzā rafī"

در آن از شیراز و کازرون و از نیاکان او و از خود او گفتگو شده است. در آن آمده است «حاج میرزا محمد رضا حاج صدرالسادات مسمی به رضا مولف کتاب آثار رضا» (فصل 20 گویا از کتاب سوم). در فارس نامه (252/2) از نیاکان و پدر او یاد شده است.

چاپ: چاپ سنگی 1327 ق شیراز (فهرست ملی فارس 47/1 و 81)؛ انتشارات کازرونیه، تهران: 1381 ش، 194 ص مصور

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5730ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-178]

- آثار رشت « مقام الفضل

64- آثار زرتشتیان / فارسی

āsār-e zartōšīyān

مجموعه آثار زرتشتیان است، مطالب این مجموعه عبارتند از:

1- بهمن نامه؛ انوشیروان پور آن مرزبان (1پ-4ر)

2- مطالبی درباره زرتشت و آئین او (4ر-35پ)

3- کتاب علمای اسلام رساله یکم (36ر-40پ)

4- علمای اسلام به دیگر روش (40پ-45ر)

5- معنی زند و همین پشت (45پ-54ر)

ص: 38

6- چند خبر (54 پ-60 پ)

7- احکام جاماسب حکیم (61 ر-70 پ)

8- شرح و ترجمه اوستا از روایت کامد بهره (71 ر-83 پ)

9- نامه ای که از کرمان به بهمن سورتیه رسیده است به نظم و نثر (84 پ-88 ر)

10- نامه ای از ترکاباد رسیده (88 ر-91 ر)

11- کتاب وصف (92 ر-105 ر)

12- مارنامه (105 ر-106 ر)

13- کیفیت قصه سلطان محمود غزنوی (106 ر-111 ر)

14- در صفت ایزد تعلی (112 ر-114 پ)

15- حکایت شاه جمشید (115 ر-117 پ)

16- داستان مزدک شاه نوشیروان عادل (118 ر-127 پ)

17- داستان نشستن نوشیروان عادل (128 ر-133 پ)

18- داستان مرغوزن نوشیروان عادل (133 پ-135 ر)

19 - حکایت شاهزاده ایرانزمین با عمر خطاب (135 پ-143 پ)

20- ماده تاریخ نوشتن این نسخه (143 ر-143 پ)

21- خردنامه = مینوی خرد (144 ر-147 ر)

22- نوشته ای به خط سانسکریت (147 پ-151 ر)

23- پرستش زرتشت از اورمزد و پاسخ دادن آن (151 پ)

آغاز: تو بشنو همین گفته از راه دین xx که نوشیروان نظم کرد اینچنین

24- معنی چند از اوستا و زند به نظم و نثر (152 ر-154 پ)

25- نیرنگ ها (154 پ-164 ر)

26- داستان (164پ-168پ)

27- رفتن زرتشت به درگاه یزدان (196ر-176پ)

28- حکایت (177ر-189پ)

29- چند ابیات در معنی دین به ماز دینستان می گوید (190ر 191پ)، آغاز: تو بشنو معنی این دین به را xx بشو یک رنگ اندر دین به ما

30. اردای ویراف؛ نوشیروان مرزبان (192پ-199پ)

31- توحید باری تعالی (200ر-206پ)

32- نامه به سانسکریت با اندکی نظم و نثر فارسی (207ر 221پ)

33- پرسش و پاسخ (228ر-231پ)

34- گفتدر درباره نریمان هوشنگ (323ر - 233ر)

35- دونامه (233ر-237پ)

36- دین به آویز مازدینستان (238ر-247پ)

37- حکایت شاه جمشید (248ر - 251ر)

38- تاریخ ملوک (254ر - 256ر)

39- احکام فصل سیوم درین قرن واحکام فصل چهارم از روز سیزدهم (257ر - 257پ)

- (258ر - 260پ) سفید مانده.

40- نامه از اسفندیار رستم (261ر - 262پ)

41- مکتوب سهرابجی جمشید جی (263ر - 267ر)

[فهرست مجلس شورا 403/37 - 408]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13842

خط: نستعلیق؛ کا: فریدون بن مرزبان و رستم بن دستور نوشیروان بن مرزبان دستور، تا: 9 آذر 916 یزدجردی برابر با 1036 هجری؛

267گ، 18 سطر، اندازه: 18×23سم [ف: 37-403]

مطالب و رسائل موجود در این مجموعه عبارتند از:

- 1- داستان فریدون و گرشاسب و زراتشت (17-ر-17پ)
- 2- روایت بهمن پونجیه و شاپور بروجی و کامه بهره و نریمان هوشنگ (17-ر-18ر)
- 3- از صد در، نظم در چهل و نهم (18-ر-18پ)
- 4- پیتی (توبه نامه) (18-پ-20ر)
- 5- روایت کامه بهره و کاوس کامان در مور سرگین (20-ر-21پ)
- 6- در 68 و 61 و 68 از صد در منظومه (21-پ-23ر)
- 7- روایت شاپور بروجی اندر دین مهر (23-ر-25ر)
- 8- سوگندنامه (25-ر-28پ)
- 9- دستورات زرتشت به نقل از روایت بهمن و نریمان هوشنگ و کاوس و ... (28-ر-31ر)
- 10- نیرنگها (31-ر-45ر)
- 11- واج خواب کردن (45-ر-46ر)
- 12- تتمه گرشاسب نامه (46-ر-71پ)
- 13- دخمه ساختن (71-پ-98ر)
- 14- منتخباتی از ارادی ویراف تصنیف (98-ر-179پ)
- 15- آفرین نامه زرتشت (179-پ-271ر)
- 16- دعای بهرام ورجاوند پادشاه دین ما زدیسنان و چند دعا و نیایش دیگر (217-ر-221ر)
- 17- نکاح نامه زرتشتیان (221-ر-233ر)
- 18- منتخباتی از کتاب صد در بندهش نظم و نثر و صد در پشتون داجی از تصنیف بهزاد بن رستم (233-پ-272پ)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13742

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1190ق (54ر)؛ 255گ، 21 سطر، اندازه: 19×26سم [ف: 37-277]

66- آثار زرتشتیان (2) / کلام و اعتقادات / فارسی

āsār-e zartoštīyān

مطالب و رسائل موجود در این مجموعه عبارتند از:

ص: 39

- 1- خشنو من (273ر - 295ر) متعلق به نیانش هایی که در روزهایی که در روزهای ماه باید به جا آورده شود به فارسی و سانسکریت در آخر آن آمده: (تمام شد این خشنومین میز گوسفند از نوشته دستور اردشیر ولایتی)
- 2- بر شنوم و شرح آن (295پ - 313ر)
- 3- پرسش زرتشت (313ر - 316ر)
- 4- پرسش و پاسخ (316پ - 318ر)
- 5- تصویر خانه دریمهر و شرح چگونگی بنای آن (318پ - 319ر)
- 6- پرسش و پاسخ (319پ - 321ر)
- 7- دستور نوشیروان از روایت بهمن پونجیه (321ر - 323ر)
8. چند روایت از بهمن پونجیه و کامدین شاپور (322ر - 323ر)
- 9- پرسش و پاسخ (323پ - 325ر)
- 10- از کتاب صد در بندهش (325ر - 330ر)
- 11- کرسی زرتشت پیغمبر و حقیقت های او (330ر - 331پ) در آن از کتاب صد در بند هش نقل شده است
- 12- از کتاب جاماسب دستور برزوی قیامدین (332ر - 332پ)
- 13- روایت کامد بهره (333ر)
- 14- صد در بندهش (333ر - 336ر)
- 15- روایت بهمن پونجیه (336ر - 343ر)
- 16- خردنامه = مینوی خرد (343ر - 346ر)؛ مرزبان
- 17- دساتانی در مورد جمشید و اسکندر (346ر - 346پ)
- 18- داستان پرسش های دینی (346پ - 349پ)
- 19- روایت برزوجی و روایت شاپور بدوجی و نریمان هوسنگ (350ر - 352پ) 20- کتاب علمای اسلام رساله یکم (353ر - 364ر)

- 21- شرح و ترجمه اوستا (364-379 ر)
- 22- پیشگوئیهها (379-381 ر)، پیشگویی هایی است در مورد حوادثی که بعد اتفاق خواهد افتاد
- 23- جاماسب نامه، جاماسب فرزند لهراسب (381-395)
24. پرسید و شتاسب شاه از حکیم جاماسب (396-398)
- 25- پرسید کجسته آبالش (399-401 پ)
- 26- فرخ نامه که یونان دستور به نوشیروان نوشته بود (401-405 پ)
- 27- داستان مرغوزن انوشیروان عادل (405-407 پ)
- 28- قصه دستور پیدا شده (407-411 پ)
- 29- حکایت شاهزاده ایران زمین با عمر خطاب (411-418 پ)
- 30- نامه ای که از کرمان به همدین بهمن سورتیه آورده است (419-419 پ) 31- رقعہ نامه (419-423 پ)
- 32- کتاب ترکاباد (423-424 ر)
- 33- دستور رستم نوشیروان (424-425 پ)
- 34- اختیارات ایام (426-428 پ)
- 35- مارنامه یعنی هر روزی که مار بیند و تأثیر آن (429-430 ر)
- 36- قصه سلطان محمود غزنوی (430-432 پ)
- 37- وصیت کرد دستور نوشیروان فرزند خود را (433-4752 ر)، حکایت های منظوم است در افسانه و پند و اندرز
- 38- پرسشهای زرتشت از اورمزد (472-475 ر)
- 39- نامه ای از مهرداد و پرسش های او با جوابشان (480-483 ر)
- 41- سخنان نریمان هوسنگ در سال اول به یزد آمده و فارسی نمی دانست (483-484 ر)
- 42- کتاب فریدون (484-487 ر)
- 43- دستوراتی به زرتشتیان در مورد دین زرتشت (487-488 ر)

44- اسامی کشورهای هفت اقلیم، حدود نیاز بقول حکیم افلاطون، حدود نیاز از کتاب دیگر (488-489پ)

45- تاریخ ملوک ایران (489-492پ)

46- معنی رپنت پشیمانی (492 پ-497پ)

47- مکتوبی که در سال 1019 یزدجردی از ایران به دست کاتب رسیده است (498-505پ) در آن سؤال و جواب هایی است در مورد اوستا و بخش های آن که نام بخش های اوستا ذکر شده است

48- حکایت رفتن هارون الرشید برای زیات دخمه انوشیروان (506-509پ)

49- انوشیروان نامه (509-511پ)، منظومه ای در مورد سرگذشت انوشیروان

50- روایت برز و قیام الدین (511-514پ)، متنی به فارسی و سانسکریت 51- معنی و زند خشنودتر (515-515پ)

52- دو نامه که دستوران کرمان زمین به دستوران و موبدان هندوستان از وجر دین نوشته اند (515-522پ)

53- کتاب صد در بندهش؛ فیروز بن کاووس (522-553پ)

[مجلس شورا 271/37-277]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13741

نسخه حاضر که جلد دوم این مجموعه است از برگ 273 تا 553 و شماره بعدی که جلد اول است از برگ 17 تا 272 را شامل است و 17 برگ افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، کا: فردون بن مرزبان، تا: 11 بهمن ماه الهی 996 یزدجرد بن شهریار سنه 1036 هجری؛ 553گ، 21-23 سطر، اندازه: 26×19سم [ف: 37-271]

67- آثار سیاسی و تاریخی ابراهیم زنجانی / تاریخ / فارسی

āsār-e sīyāsī va tārix7-ye ebrāhīm-e zanjānī

شیخ ابراهیم زنجانی، ق 14 ق

(Šeyx ebrāhīm-e zanjānī) (20C)

ص: 40

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16881

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

68- آثار الشباب / شعر / فارسی

āsār-oš šabāb

غزالی مشهدی، 936 - 980؟ ق

(qazall-ye mashadi (1526-1572

اهدائی به: جلال الدین محمد اکبر شاه

شامل دو دیباچه منثور و منظوم، قصاید، غزلیات، ساقی نامه، ترکیب بند، مقطعات، رباعیات است. به طوری که شاعر در مقدمه منثور آورده است، وی آثار منظوم خود را که در دوران زندگی به تدریج سروده بوده جمع آوری و به ترتیب حروف تهجی تنظیم و «آثار شباب» نامیده و به رسم کتابخانه ابوالمظفر پادشاه جلال الدین محمد اکبر تقدیم کرده است در سال 966 ق.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم xx هست شهاب از پی دیورجیم / گم شدگان را شب تاریک جهل xx لمعه او شمع ره مستقیم

چاپ: با تصحیح حسین قربانپور آرانی، مؤسسه علمی و فرهنگی، تهران: 1388 ش

[فهرستواره منزوی 10/89]

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 445

آغاز: برابر؛ انجام: گر بی درم مگو که این فلاشی است xx ور بی سر و پا مگو که این او باشی است / ذرات جهان در نظر همت من xx میدان یقین که کمتر از خشخاشیست

خط: نستعلیق متوسط؛ بی کا، بی تا؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار 1274؛ 549ص، قطع: وزیری، 15 سطر، اندازه: 23/9×13/6 سم [ف:

4-821]

69- آثار صوفیه هند / عرفان و تصوف / فارسی

āsār-e sūfīye-ye hend

مجموعه هفده رساله از آثار صوفیه هند

تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه: 72

بی کا، بی تا [نشریه: 7-689]

70- آثار الظاهرة في الجو اطيبيات / عربی

atar-uz zahira fi-1 jaww

گزارشی از آن داده نشده است.

آغاز: بسمله، اعلم ان الحكماء اختلفوا في الاثار الظاهره

انجام: ضوء الشمس دون الشكل فنرى قوس قزح و الله اعلم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 13708

خط: نسخ؛ کا: احمد، بی تا؛ 18 سطر (5×11)، اندازه: 16×10 سم [الفبائی: 9]

71- آثار عبداللهی / تاریخ ایران / فارسی

āsār-e abdollāhī

قزوینی، عبدالله بن کامران بیگ، ق 13 ق

(qazvīnī, 'abd-ol-lāh e-bn-e kāmrān beyk (19C

اهداء به: برای امین الملک و به نام ناصر الدین شاه (1264-1313ق)

تألیف: قرن 13

روزنامه جنگ انگلیس و ایران است که عبدالله قزوینی پسر کامران بیگ قراناج می گوید در این کتاب سه مطلب را به رشته تحریر می کشم: 1. زندگی ناپلئون اول امپراطور فرانسه؛ 2. جنگ انگلیسی ها با ایرانیان در بوشهر؛ 3. جنگ انگلیسی ها با افغانان.

آغاز: بسمله، الحمد لله خلق اللوح و القلم و علم الانسان مالم يعلم ...

انجام: مذهب اهالی مملکت افغانستان اکثر و اغلب حنفی مذهب و قلیلی شیعه از مذاهب مختلفه هنود و غیره در آن ملک نیز موجود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1245

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 10 ذیقعه 1284؛ اهدائی امین الملک؛ 16 گ، 15 سطر (5/6×13/5)، اندازه: 18811 سم [ف: 3-

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-35]

72- آثار علوی = کاینات جو / طبیعیات / فارسی

āsār-e 'olvī = kāyenāt-e javv

ابو حاتم اسفزاری، مظفر بن اسماعیل، - 515؟ ق

(abūhātām-e esfazārī, mozaffar e-bn-e esmā'īl (-1121

اهداء به: نظام الدین فخرالملک ابوالفتح مظفر بن قوام الدین در 3 مقاله. مقاله یکم: اندر حادثه ها در 13 فصل یا باب: 1. اندر باران و کیفیت قطرات، 2. اندر برف و چگونگی او، 3. اندر ژاله و هیأت او، 4. اندر شبنم، 5. اندر رعد و برق، 6- اندر باد، 7. اندر حریق، ... 10. اندر نیازک، ... 12. اندر هاله، 13. اندر صاعقه؛ مقاله دوم: در حادثه هایی که در روی زمین است، در 7 فصل؛ مقاله سوم: در حادثه هایی که در زیر زمین است، در 7 فصل. مؤلف در بستن رصدخانه ملکشاهی با خیام نیشابوری شرکت داشته است.

آغاز 1: سپاس آن خدای را که آسمانها و زمینها بیافرید به کمال قدرت خویش ... حکیمان چنین گفته اند که موجوداتی ...

آغاز 2: حکماء چنین گفته اند که موجودات عالم از دو گونه است یکی استحالتی ...

انجام: از آن سبب به آتش نسوزد و برطوبت زنگار شود.

چاپ: به تصحیح محمد تقی مدرس رضوی، تهران، 1319 ش، سری، 52 ص [معجم المؤلفین 298/12؛ مشارف فارسی 38/1؛ فهرست نسخه های فارسی 392؛ فهرستواره منزوی 3773/5]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6492/7

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه غره محرم 845؛ مصحح؛ 8 گ (137 ر 145 ر)، اندازه: 23/5×18 سم [ف: 72-20]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2452/2

دیباچه ای دارد که در چاپ 1320 تهران نیامده و کامل است؛ بی کا، تا: 14 شعبان 964، جا: مشهد، مدرسه یوسفیه؟ 20 ص (97 - 116)، 25 سطر (14×19)، اندازه: 25×18 سم [ف: 9-1183]

3. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 2911/17

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1092، جا: شهر اجمیر هند؛ 4 ص (70-73)، 11 سطر، اندازه: 32/5×21 سم [ف: 3-7]

4. تهران: مهدوی، شماره نسخه: 281/12

گویا از اسفزاری، در سیزده باب؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شنبه 22

ربیع الاول 1108، جا: کرمان [نشریه: 2-105]

5. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 152/1

آغاز: برابر 1، انجام: پس از این حادثه مدتی بزیست. و الله اعلم تنها مقاله یکم؛ خط: نستعلیق تحریری پخته؛ بی کا، تا: 1174؛ 4 گ (پ 4-پ) [ف: 1-1]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7387/32

آغاز: بسمله و حمد له... و بعد یکی از علمهای نیکو و استنباطهای عجیب که قدماء کرده اند و کسی که در باید آسوده خاطر گردد علمی است که آن را آثار علوی خوانند... پس تالیفی باشد به اسم فلان، آغاز کتاب: حکیمان چنین گفته اند که موجودات از دو گوهر است؛ انجام: و بعضی مانده است و الله اعلم بی کا، تا: قرن 12، 5 گ (73-78)، قطع: رحلی، ابعاد متن: 23×13، اندازه: 31×21 سم [ف: 16-531]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5697/11

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ملا محمد شهیر به ملا آقا جان مازندرانی، تا: 1268؛ گ (55پ-61ر)، اندازه: $17 \times 21/5$ سم [ف: 15-100]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11294/2

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: عبد الرحیم خراسانی، تا: 16 شوال 1348، جا: تهران، مدرسه سپهسالار، به دستور مرحوم آیت الله ضیاء الدین ابن یوسف

شیرازی؛ گ (2-9)، 19 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 28-443]

9. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 6495/4

آغاز: فرض کنی مانند آینه و تقدیر کنی که شعاع بصر بدان آینه پیوست و از این خط شعاع عمودی توهم کنی ...

خط: نستعلیق؛ کا: اصلا بن اسماعیل قلی افشار، بی تا، افتادگی:

آغاز؛ گ (43-60ر)، اندازه: 19×11 سم [ف: 20-75]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15367/21

آغاز: سپاس و ستایش مر خدای را که آسمانها و زمینها بیافرید بکمال قدرت خود و مر آن را آراسته گردانید شگفتیها؛ انجام: اختلاف الوان راجات بسبب اختلاف آن خاکها بود

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: محمد طاهر بن حسن (بابا حسن بیک) آراسنجی قزوینی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ گ (258ر-263پ)، مختلف السطر، اندازه: $15/2 \times 27/5$ سم [ف: 43-54]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5980

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، مجدول به تحریر و طلا به شش جدول؛ واقف: نائینی؛ گ، اندازه: 43×26 سم [ف: 4-218]

73- آثار علوی / طبیعیات / فارسی

(mas Ūdī qaznavī, mohammad ebn-e masŪd (120

شامل 1 «مقدمه» و 4 «فصل» و 12 «باب» که به بررسی ابر و باد و چگونگی پدید آمدن باران می پردازد. خلاصه مطالب عبارت است از: مقدمه، فصل 1. در انقسام اجسام به بسایط و مرکبات، 2. طبقات زمین و هوا، 3. استحالت اجسام، 4. کیفیت تولد بخارات. سپس باب 1. پدید آمدن ابر، 2. در سبب پدید آمدن رعد و برق، 3. در معرفت حدود باران، 3. در معرفت حدود برف، 5. پدید آمدن یخچه، 6. سبب پدید آمدن نزم (شبنم)، 7. در سبب پدید آمدن قوس و قزح، 8. سبب پدید آمدن خرمن ماه (هاله)، 9. سبب صواعق و کواکب منقصة، 10. پدید آمدن بادهای، 11. سبب پدید آمدن زلزله، 12. سبب پدید آمدن چشمه های آب، 13. سبب پدید آمدن معدنیات.

آغاز: بسمله منت خدایرا که آفریننده عقول و ارواح است و هست کننده اجسام و اشباح است وجود موجودات به فیض جود اوست

انجام: و از احوال معدنیات بدین قید اختصار افتاد تا دراز نشود رساله را به این باب ختم کردیم. تمت الرسالة بحمدالله و حسن توفیقه

چاپ: به کوشش محمد تقی دانش پژوه، انتشارات فرهنگ ایران زمین، 1337ش

[نسخه های فارسی منزوی 393/1؛ الذریعة 8/1؛ فهرستواره کتاب های فارسی 3774/5؛ فهرست فارسی مشار 2558/2]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10586

خط: نسخ؛ کا: محمود بن بختیار اتابکی، تا: قرن 7؛ 46گ، 13 سطر، اندازه: $12 \times 15/5$ سم [ف: 27-60]

2. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

کا: صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: عید رمضان 1080 [ف مخ: 38]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2609/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 7-195]

3. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 472/2

خط: نستعلیق؛ کا: صالح، تا: قرن 11؛ مصحح؛ 42گ (11پ-52پ)، اندازه: $11 \times 17/5$ سم [ف: 2-160]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 819-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-1 و 541]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 31/118 - 6238/9

آغاز: بسمله رساله حکمت در آثار علوی بدانند که سبب کون آتش حرکت فلکست و آن آتش که زیر فلک قمر است او را اثیر خوانند؛
انجام: فلک می گردد افروخته شده تا آن وقت که فرو می رود تمام شد آنچه در آثار علوی یادبود والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1266؛ صفحات مجدول؛ 3گ، 16 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 1-7]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/159 - 1069/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: صفر 1267؛ پس از اتمام چند بیت فارسی است در معما به اسامی غیاث، شرف الدین و ... و فایده ای درباره
ربع مسکون؛ 28گ، 14 سطر، اندازه: $10/5 \times 17/5$ سم [ف: 1-6]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11358/2

آغاز و انجام: برابر

مباحث: مقدمه و 13 باب؛ خط: نسخ؛ کا: محمد بن ملا عبدالعظیم بیدگلی، تا: قرن 13؛ اندازه: 21817 سم [ف: 11-337]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 819-ف

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 55 گ، 24 سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9850

شامل مقدمه و 12 باب و خاتمه؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: جیبی امیراث شهاب: سلاش 3-4-21

74- آثار علوی = کائنات جو ا طبیعیات / فارسی

āsār-e 'olvī = kāyenāt-e javv

شیروانی، محمد بن حسن، 1033 - 1098 ق

(šīrvānī, mohammad e-bn-e hasan (1623-1686

اهداء به: شاه عباس صفوی (1033-1077ق)

تألیف: قرن 11

در 1 «مقدمه» و 3 «باب» و 1 «تذنیب»: مقدمه در دو مطلب»:

طبقات هوا و خاک، تغییر عناصر یکی به دیگری؛ باب 1. در سبب پدید آمدن ابر و باد و باران، 2. (در نسخه مجلس نیست)، 3. سبب زلزله و پیدا شدن چشمه ها ... در پایان این باب کوشیده اخبار گاو و ماهی و علت زلزله و قوس و قزح را تاویل کند. شاید نام رساله «آثار علوی» یا «کائنات جو» باشد اما نام «کائنات جو» با نوشته دیباچه انسب است. در دیباچه گوید: «اما بعد راقم حروف آمنه الله من الحوادث و الصروف را نکته ای چند غریب در کائنات جو که اسباب حدوث آن از نظر بینندگان پوشیده و پنهان می باشد بخاطر فاتر رسیده بود و گاهگاهی خار خار این معنی در شاخسار ضمیر شکسته گل می کرد که آن بنات افکار را لباس عبارت در بر کرده بنظر ارباب تمیز جلوه دهد نا سازگاری روزگار و حوادث لیل و نهار از عزیمت لایق عایق می شد و گویی اشغال گوناگون شاخ و برگ نهال این ارادت می سوخت و سوزن آلام دهر ذوفنون دامن همت را بر بساط تقاعد می دوخت آخر الأمر بیاوری توفیق الهی ... غنچه امل شکفته و در این نکته سفته آمد».

از ابوعلی سینا و شیخ اشراق به تکرار یاد کرده. در مطلب اول از مقدمه، از «رساله بعضی از فضلا که در این باب نوشته» یاد و اعتراض او را بر خواجه مظفر اسفزاری نقل و رد کرده. در باب دوم از شیخ ابوالفضل هندی و سخن او «در تاریخی که بنام فرمان فرمای ممالک هندوستان جلال الدین اکبر گورکانی» نوشته، یاد کرده است. صاحب ریاض و اردبیلی رساله کائنات جو را در شمار مؤلفات شیروانی یاد کرده اند.

آغاز: حمدی از قطرات باران فزون و سپاسی از حیز قیاس بیرون سزاوار بارگاه پادشاهیست که از تربیت سحاب مرحمتش کشت آمال

زارعان مزارع ایمان چهره شادابی افروخته ... چنان مناسب نمود که این نامه بنام سامی نامی و القاب همایون گرامی پادشاهی ... مزین و موشح گردد ... بیاید دانست که طبقات زمین بقولی چهار است ...

انجام: و بحمدالله امسال باقبال بی‌زوال پادشاهی سایه مرحمت الهی مورد ناپیداست نا متناهی برازنده اورنگ شاهی فرازنده مرتبه تاجداری و صاحب کلاهی ... و تا کتان و مهتاب را عداوت استوارست کتان عمر اعدای ... از گزند مهتاب مهتابش چون جامه شکیبایی مهجوران رخنه رخنه باد سخن را بر همین ختم کردیم

[منزوی 393؛ الذریعة 228/17 «رسالة في كائنات الجو»؛ ریحانة الادب 376/5

؛ فوائد الرضوية 167؛ روضات الجنات 643؛ هدية الاحباب 252؛ تذکره نصر آبادی 157؛ فهرستواره منزوی 3774/5]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6324/31

آغاز: برابر؛ انجام: از سالها پدیدگر خوشتر می گذرد و سخن را بر اینجا ختم کردیم و مع الفراغ من تسویده يوم الثلاثاء خمس و عشرين شهر جمادی الأولى سنة 1098 في دار السلطنة اصفهان في

ص: 43

مدرسه قرچغای بیک؛

بی کا، تا: سه شنبه 25 جمادی الاول 1098، جا: اصفهان، مدرسه قرچغای بیک؛ 6ص (204-210)؛ قطع: رحلی، اندازه: 29×18سم
[ف: 334-19]

2. یزد؛ علمی، شیخ علی؛ شماره نسخه: 53/5

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: ربعی [نشریه: 4-444]

3. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 63/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12 [نسخه پژوهی: 3-73]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1937/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14 یا اواخر قرن 13؛ 11ص (85-95)، قطع: رقعی، 12 سطر، اندازه: 20×13سم [ف: 5-437]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 621/3

آغاز: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مجدول، قطع: رحلی، اندازه: 31×19سم [ف: 2-374]

6. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1665/22

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 21 سطر، اندازه: 19×12سم [ف: 3-113]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2489/11-ف

نسخه اصل: کتابخانه علمی ش 613؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-702]

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7191/11

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا 14 سطر (7×13)، اندازه: 19×12سم [ف: 16-480]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7008/21

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 30گ (69پ-99ر)، قطع: ربعی، 15 سطر

(14×8)، اندازه: 29×12 سم [ف: 16-427]

10. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6142/2 - ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-202]

75- آثار علوی / طبیعیات / فارسی

āsār-e olvī

حسینی خاتون آبادی، محمد باقر بن اسماعیل، 1070 - 1127 ق

(hoseynī xātūn-ābādī, mohammad bāqer ebn-e esmā'īl (1659-1715

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی

رساله ای در 5 «فصل»، در گزارش اجسامی است که ما بین زمین و آسمان خلق شده اند و کیفیت ظهور بادها و ابرها و نزول باران ها و حدوث رعد و برق و احوال آنها با استفاده از آیات و روایات و اقوال حکما.

آغاز: بسمله، لطایف حمد ثنای از آرایش پاک و تخایف سپاس فزون از حوصله وهم و ادراک حریم

انجام: چنانکه در محل خود بیان شده و الله يعلم حقایق و الحمد لله العالمین

[الذریعة 228/17؛ نسخه های فارسی 392/1 و 393؛ فهرستواره منزوی

[3774/5

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1844/3

کا: محمد علی طباطبائی، تا: نوروز 1130؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: 1297؛ تملك: علیقلی میرزا 1270؛ 22 گ (14 پ-35)،

15 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 3-7]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29562

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی ممتاز؛ بی کا، تا: 1137؛ این رساله به نسخه 16331 ضمیمه شده است؛ 25 سطر (19/8×7/5)، اندازه:

10×21 سم (رایانه)

76- آثار علوی / طبیعیات / عربی و فارسی

رساله ای دارای 1 «تمهید» و 2 «مقدمه» و 4 «اصل» و «خاتمه» است: مقدمه 1. در جسم، 2. انقلاب عناصر، اصل 1 بخار، 2. دخان (دود)، 3. ریح، 4. قوس و قزح و هاله؛ تذنیب در اسباب زلزله؛ تتمه در ضرر زلزله. شعر فارسی نیز در ضمن متن عربی گنجانده است.

آغاز: بسمله. الحمد لولیه ... اما بعد فهذه رسالة مرتبة علی تمهید و اصول اربعة و خاتمة، مشتمل علی مقدمتین ...

انجام: انه علی کل شیء قدير. و منه المبدء و الیه المصیر

[فهرست سپهسالار 8/3؛ فهرستواره منزوی 3775/5]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7426/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 4گ (71-74پ)، 21 سطر، اندازه: 15/5×10 سم [ف: 3-8]

77- آثار علوی طبیعیات / فارسی

گویا ترجمه بخشی است از کتابی به عربی که به درخواست فرزند اعز امیر رضی الدین احمد مازندرانی انجام گرفته و مشتمل بر یک مقدمه و چند فصل کوتاه می باشد. این رساله جز رساله شماره 6525 فهرست کتابخانه آیه الله مرعشی می باشد.

آغاز: بعد حمد الله و ثنائہ ... التماس فرمود فرزند اعز ارجمند خلاصه اکفا و زیده اقران

انجام: اگر چیزی معقول غیر اینها باشد احتمال دارد

[مرعشی 34/21 و 106/17]

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمد بن حسن جرجانی، تا: دوشنبه 5 شوال 823، جان هرات؛ 6 گ (76 پ - 81 پ)، 15 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 21-34]

78- آثار علوی = کاینات جو ا طبیعیات / فارسی

āsār-e 'olvī = kāyenāt-e javy

درباره کاینات جو و ارض در 1 «مقدمه» و 2 «مقصد»: مقدمه در بیان برخی امور که قبل از شروع دانستن آن لازم است؛ مقصد 1. در بیان کاینات جو، در 3 «فصل»؛ 2. در بیان کاینات ارض، در 3 «فصل». در آن از ابن سینا یاد گردیده است.

آغاز: باب. این لجه ایست در تتقیح و تشخیص ابر و باد و رعد و برق - بسمله الحمد لله الذي يرسل الصواعق في ازمنة مقدره ... و الصلوة و السلام علی ... محمد ... المستغرق في بحار العلم و العرفان. اما بعد این مختصریست در بیان کائنات جو و ارض مشتمل بر مقدمه و دو مقصد. مقدمه در باین بعضی امور که قبلا از شروع در مقصود دانستی است. مقصد اول در بیان کائنات جو (در سه فصل). مقصد دوم در بیان کائنات ارض (در سه فصل).

انجام: و از اختلاط زیبق با کبریت متکون میشود طلا و نقره و مس و آهن و برنج و سرب و قلعی. تم الکلام بعون الملک العلام

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1130/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شوال 1236؛ 6 گ (25 پ - 30 پ) [ف: 6-2257]

79- آثار علوی = اصول مهمه / هیات / فارسی

āsār-e 'olvī = osūl-e mohemme

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد این رساله ای است در احکام آثاری که در عالم حادث می شود، دلایل وی بر حسب ماههای رومی ... بفارسی بیان کردیم. و «اصول المهمه» نام نهادیم ...

انجام: تندرستی و راحت در میان مردم پدید آید.

[فهرستواره منزوی 3776/5]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 635/2

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق ریز؛ بی کا، تا: جمادی الاول 1264؛ 2 گ (104-115 پ)، 22 سطر، اندازه: 19/5x13/5 سم [ف: 3-156]

80- آثار علوی / طبیعیات / فارسی

āsār-e olvī

آغاز: باب اندر بیان کردن آبها و دریاها و رودخانه ها و چشمه ها. اما آب هم از عناصر زمین .. انجام: چون شکل چنین باشد علی التحقیق آفتاب سیاه شود [فهرستواره منزوی 3775/5]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 4506/9

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ خریداری سپهسالار 1315، 5 گ (185 پ-189 ر)، 18 سطر، اندازه: 24/5 × 15/5 سم [ف: 3-8]

81- آثار علوی طبیعیات / فارسی

āsār-e 'olvī

باب اندر بیان کردن آب ها و دریاها و رود و چشمه، در بیان هوای بادها، باب اندر معرفت آفتاب و ستارگان، باب اندر شهاب و عمود، تا می رسد به باب اندر کسوف.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5592/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 9 گ (59 پ-68 پ)، قطع: بغلی، 11 سطر (7×14)، اندازه: 18×12 سم [ف: 16-41]

82- آثار علوی / طبیعیات / فارسی

āsār-e 'olvī

در یک مقدمه و سیزده باب است مانند آثار علوی شرف الدین محمد مسعودی مروزی، گویا کسی این رساله را از روی آن ساخته و در برخی جاها مطالبی را انداخته یا دگرگون ساخته است.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس خدایی که بعجیب حکمت خویش عقل دوراندیش را ابداع کرد و مصور آفرینش زمین و آسمان را و کون و مکان گردانید ... اما بعد از جمله علوم و استنباطهای عجیب که حکما اندران خوض کردند و رنجهای بسیار کشیده اند تا آن را درست ساخته اند عملی است که آن را از آثار علوی خوانند انجام: و مانده باشد نیست گردد و اگر تأثر حرارت (س 18 ص 124 چاپ تهران و س 20 ص 80 چاپ لاهور)

چاپ: به کوشش محمد تقی دانش پژوه، 1337ش

[فهرستواره منزوی 3775/5]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/38

آغاز و انجام: برابر

اندکی از باب سیزدهم کم دارد؛ خط: نستعلیق؛ کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11؛ دیباچه بسیار کوتاه است؛ 17ص (338-354)، 28 سطر (13/5)

(19/5 ×)، اندازه: 24/5×18سم [ف: 9-1020]

ص: 45

آغاز: برابر؛ انجام: و جوهر خارصین را نیامده از احوال آثار علوی و معدنیات بدین قدر اختصار افتاد

در یک مقدمه و 12 باب؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 7 گ (23 ر - 30 پ)، اندازه: 25x17 سم [ف: 17-106]

83- الآثار العلویة = کتاب الآثار العلویة / فلسفه / عربی

al-ātār-ul 'ulwīyya = k.-ul ātār-il 'ulwīyya

ارسطو، 384 - 322؟ ق.م

(.arastu (384B.C.-322?B.C)

چهارمین کتاب از آثار دوازده گانه ارسطوست که توسط فضلالی قرن 4 به عربی ترجمه شده است. شرح این کتاب توسط دو تن از حکمای یونانی یعنی «الأمفید ورس» و «اسکندر الافرودیسی» نوشته شده بود که آنها نیز ترجمه شده است. این رساله در چهار مقاله تنظیم شده است.

آغاز: کتاب الآثار العلویة ابتداءً اولاً في هذا الكتاب بذكر عرض كتاب من الكتب التي سلفت و يشير الى موضعه في المرتبة ثم يعرف عرض هذا الكتاب وما بقي عليه بعده من هنا القول ...

انجام: و هنا انقضى القول في تجريد الاقوال البرهانية من الكتب الأربعة من كتب ارسطو بحسب ما اشرطنا والحمد لله على ذلك كثيرا

چاپ: ترجمه به عربی یحیی بن البطریق، تحقیق کازیمیز بترتیس بیروت، دار المشرق، بی تا

[تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح الله صفا 96/1]

شرح و حواشی:

1- جوامع کتاب الآثار العلویة؛ حنین بن اسحاق (194-260)

2- شرح الآثار العلویة؛ ابن باجه، محمد بن یحیی (-533)

3- تلخیص الآثار العلویة؛ ابن رشد، محمد بن احمد (520-595)

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 202/4

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 20 رمضان 1065؛ علامت بلاغ دارد؛ 49 گ، 22 سطر، اندازه: 27x16 سم [ف مخ: 123]

- آثار علویات و اسرار کاینات» حکمت نامه

- آثار علوی (در 20 باب سفینه تبریز) «دلایل برف و باران

84- آثار علوی سجزی / طبیعیات / عربی

āsār-e 'olvi-ye saji

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5699/1-ف

نسخه اصل: گویا از دهخدا؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: [3-176]

85- الآثار في ذكر الأبرار (منتخب) / اخلاق، آداب و سنن / فارسی

(.āsār fi zekr-el abrār (mn

قهستانی، محمد بن جمعه، - 313 ق

(-925) (qohastānī, mohammad e-bn-e jom“e

کتاب موعظه گونه ای است در چند فصل» و «باب» که از کتاب های گوناگون جمع آوری شده و از روایات، داستان و شعر با عناوین «روایت است، نقل است» استفاده شده است.

آغاز: بسمله، حمدله، أما بعد ابوقریش فقیه رحمه الله گفت که واجب دیدم آنکسانی را که خدای تعالی ایشان را معرفت داد و علم و ادب روزی کرد تا نگه کنند اندر رحمت و حکمت خدا بروند براه نیکان

انجام: بحق محمد و آله الطاهرين تمام شد منتخب الآثار یادگاری آقا غلامعلی حبراه زند

[سیر اعلام النبلاء 304/14، الذریعة 367/22؛ معجم المؤلفین 159/9؛

فهرستواره منزوی 263/6 «الآثار في ذكر الأبرار، منتخب» ناشناس]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12251

آغاز: برابر؛ انجام: افتاده و در هر شهرستانی هفتاد هزار سرای آتشین و آندر هر سرایی هفتاد هزار صنفه آتشین

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مطالب و روایات مختلفی به عربی در حاشیه کتاب نوشته شده است، در آغاز نسخه یک روایت و یک دعا آمده است، و نیز در برگ آغازین آمده که این کتاب از مال ورثه «محمد فاضل» می باشد؛ 53 برگ، 27 سطر (چلیپا) (6/5×15)، اندازه:

20x11 سم [ف: 31-91]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3108/1

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ملا احمد یزدی، تا: 3 جمادی الثاني 1233؛ 110 ص (110-1)

، 17 سطر (16×10)، اندازه: 22×15 سم [ف: 5-1534]

86- آثار قلم اعلیٰ / کلام و اعتقادات بهائی اعربی

āsār-e qalam-e a'lā

عبدالبهاء، عباس بن حسینعلی، 1260 - 1340 ق

‘ (1844-1921) ‘alī - ‘abbās e-bn-e hoseyn- ‘, ‘abd-ol-bahā

تألیف: قرن 14

آغاز: فهرست حبذا هذا اليوم الذي فيه تضرعت نفحات الرحمن انجام و از بندگانت و یاران با وفایت محسوب شود بنده آستانش شوقی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26812

ص: 46

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش خفی؛ بی کا، بی تا، قطع: حمایلی، 9 سطر (5/5×10)، اندازه: 8×12 سم (رایانه)

87- آثار کاینات جو و نجوم / هیات / فارسی

āsār-e kāyenāt-e javy va nojūm

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16154

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ قطع: خشتی (د.ث. مجلس)

88- آثار کسوف و خسوف (در ماههای رومی) ستاره شناسی / عربی

(āsār-e kosūf va xosūf (dar māh-hā-ye rūmī

دانیال پیامبر، ق 6 ق.م

(.dānīyāl payāmbār (6C, B.C

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة... اما بعد فانی .. اثار العلوم مرویة عن النبی

انجام: فاکهة و هلاک المشایخ و الحیوان و قلة المیاه و الحمد لله رب العالمین

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19244

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: 1265؛ ضمیمه شماره 5543 می باشد؛ قطع: رقعی، 13 سطر (6×11)، اندازه: 11×16 سم (رایانه)

89- آثار کسوف و خسوف و زلزله / متفرقه / فارسی

āsār-e kosūf va xosūf va zelzele

تألیف: سه شنبه 29 شعبان 1080

آثار کسوف و خسوف و زلزله و گرفتن ماه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2553/4

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 16 شوال 1228؛ 6ص (231-236)، 17 سطر (5/5×15/5)

(، اندازه: 15×21سم [ف: 9-1347]

90- آثار گناهان / مواظ / فارسی

āsār-e gonāhān

رساله ای کوتاه در بیان آثار و خواص و ثمرات گناهان و معاصی در زندگی دنیوی که با استفاده از روایات نگاشته شده است.

آغاز: قال الله سبحانه في كتابه العزيز ما اصابكم من مصيبة فبما كسبت ايديكم ويعفو عن كثير « ظاهر تفسیر آیه وافی هدایه اینکه هر مصیبتی که به شما میرسد بسبب معصیتها است ...

انجام: ... و باید دانست که آنچه ظاهر این حدیث باین عقوبات دنیویست و شکی نیست که عذابهایی که در عالم برزخ و عالم آخرت شدیدتر و عظیم تر خواهد بود و عظم الله و ایاکم من شرور و انفسنا و نجانی من مهالك الدنيا و الاخره بجاه محمد و اله الطاهرین

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2918/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حسین بن علیرضا ندوشنی یزدی، تا: قرن 13؛ 8گ، 11 سطر، اندازه: 12×17سم [ف مخ: 1-4]

91- الآثار المتخیلة في الجو من البخار = قوس و قزح / طبیعیات / عربی

al-āṭār-ul mutaxayyila fi-1 jaww min-al buxār = quws wa qazaḥ

ابن خمار، حسن بن سوار، 381 - 489 ق

(ebn-e xammār, hasan e-bn-e savār(930-1095

در این گفتار از هاله و قوس و قزح و قضبان و شمس و مانند اینها کاوش نموده و روشن کرده که از بخار دخانی نیستند بلکه از بخار آبی و خیال بصری هستند چنانکه ارسطو و سقولاوس و اولومقووروس یاد کرده اند. گرچه اسکندر آنها را امری موجود پنداشت. می گوید نام هاله در یونانی و سریانی از

گرد گرفته شده است (السوس به یونانی و حوعرسه بحسها به سریانی). از ثاوفرستس نیز یاد می کند. در پایان کتاب نوید می دهد که در فصل دوم نص سخن ارسطو را از سریانی به عربی ترجمه کرده بیاورد ولی چنین کاری را نکرد. خزرچی از وی مقاله في الاثار المتخیلة في الجو الحادثة عن البخار المائي وهي الهالة و القوس و الضباب علی طریق المسألة و الجواب» یاد می کند ولی این رساله به روش پرسش و پاسخ نیست. (دانش پژوه)

آغاز: مقالة لأبي الخير حسن بن سوار في الاثار المتخیلة في الجو من البخار المائي. و هي الهالة و القوس و الشموس و القضبان. الفصل الأول قال الحسن بن سوار لما كانت جميع الأمور التي لها علل مبادی انما يعرف حسا و علی ما يجب بعد العلم بمبادیها و عللها و كانت

الهالة وقوس قزح و الاثار التي يظهر من الجو كالقضبان و الشموس.

انجام: نقلا يتوخى به تأدية المعنى و حفظه بعون الله تعالى و حسن توفيقه و مشيئه ... فهذا مبلغ ما نقوله في هذا الفصل من هذا الفصل من هذه المقالة و نحن نورد بعد ذلك في الفصل الثاني منها نص كلام ارسطاطاليس بعد أن ننقل من اللغة السريانية الى اللغة العربية نقلا يتوخى به تأدية المعنى و حفظه بعون الله و حسن توفيقه و مشيئه. و الحمد لله رب العالمين و صلوته على سيدنا محمد و آله الطيبين الطاهرين. تم.

چاپ: تصحيح دكتور غلامرضا جمشيدى نژاد اول، ميراث بهارستان، دفتر اول (1388ش)، اول، ص 657 - 694

ص: 47

[سزگین 384/7؛ الفهرست ابن ندیم (چاپ مصر): 370]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 829/26

دنباله آن در فصل دوم باید ترجمه او باشد از آثار علوی ارسطو از سریانی که در نسخه ها نیست؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1023؛ 1 گ (378 پ-378 ر)، اندازه: 13×19/8 سم [ف: 5-201]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/18

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1043؛ 31 سطر، اندازه: 18×31 سم [ف: 2-397]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7208/7

خط: نستعلیق؛ کا: محمد مومن یزدی، تا: 1051؛ 14 گ (123 پ-137 ر)، قطع: ربعی، ابعاد متن: 6×12/5، اندازه: 12×20 سم [ف: 16-488]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 253/1

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ کا: کرکی، تا: 1075؛ 12 گ (2 پ-13 پ) [ف: 3-375]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/58

خط: نستعلیق؛ کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11، 10، ص (412-421)

، 28 سطر (13/5×19/5)، اندازه: 18×24/5 سم [ف: 9-1023]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 223/7-ف

نسخه کتابخانه علمی ش 630؛ بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: ربعی [فیلم ها-ف: 1-683]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/53

آغاز: أن الذي يظهر من كلام ارسطو طاليس و سقو لاوس و اولو معود و رس انهم يعتقدون انها خيال يحدث عن انعكاس القوة الباصرة من الغمام؛ انجام: لم ينعكس البصر اليها فاذا لا يمكن أن يكون القوس اكبر من نصف دائرة فهذا هو البيان الماخوذ من التعاليم

خط: شکسته نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11، 3 گ (176 پ-178 ر)، ابعاد متن: 11×19، اندازه: 14×24 سم [ف: 14-194]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12235/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته؛ کا: محمد علی قائمی، تا: 1263؛ اندازه: $20/52 \times 14/2$

سم [ف: 10-121]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12087/2

آغاز: برابر

خط: شکسته؛ کا: میرزا عبدالله طبری، تا: 1276، جا: همدان؛ 9گ، اندازه:

$21/2 \times 15$ سم [ف: 10-162]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 90/5 - طباطبائی

انجام: فهذا هو البيان المأخوذ من التعالیم

قسمتی از آن؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ 5گ (121-125)، قطع: خشتی، اندازه: 21×17 سم [ف: 17-22]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6092/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: اسدالله منجم مازندرانی هزارجریبی، تا: 1310؛ 26ص (46-72)، 16 سطر، اندازه: $22/5 \times 15$ سم [ف: 19-74]

92- آثار محمد باقر / گوناگون / فارسی

āsār-e mohammad bāqer

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 ق

(hamadānī šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1823-1898

مؤلف از مریدان شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی است و اعتقاد کامل به فرقه شیخیه دارد. گویا وی همان محمد باقر بن محمد جعفر بهاری شیخی باشد که تألیفات متعددی در عقاید شیخیه دارد. آثار موجود او در این مجموعه عبارت است از: 1 اعتقادات؛ 2- جواب نامه یکی از مریدا شیخیه؛ 3- تحفه نجفیه؛ 4- سؤال و جواب

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 311

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شنبه 6 ربیع الاول 1293؛ مصحح: 188 گ، 17 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 1-277]

93- آثار مشهد - کتابچه تعداد نفوس ارض اقدس و شهر مشهد رضوی | جغرافیا / فارسی

āsār-e mashad = ketābčē-ye te'dād-e nofūs-e arz-e aqdas va Šahr-e mašhad-e razavī

قاجار، زین العابدین بن محمد ولی، ق 14 ق

(qājār, zayn-ol-'ābedīn e-bn-e mohammad valī (20C

اهداء به: ناصرالدین شاه و رکن الدوله، فرمان فرمای خراسان و سیستان.

اثر زین العابدین پسر شاه زاده حاجی محمد ولی میرزای قاجار تربیت یافته مدرسه دارالفنون درباره س نیل.

[منزوی 3931]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8837

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 و 14 [مختصر ف: -644]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4776/1-ف

نسخه اصل: مجلس 2122 (ظاهراً عکس همان نسخه بالاست)؛ بی کا، تا: قرن 13 و 14 [فیلم ها - ف: 3-105]

94- آثار مظفر = سعادت نامه / تاریخ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) / فارسی

āsār-e mozaffar = sa'ādat-nāme

ص: 48

اهداء به: خواجه سیف الدین مظفر بتکچی

تألیف: 922 ق

در ستایش محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و علی (علیه السلام) و سرگذشت و جنگ های پیامبر، به وزن خسرو و شیرین ساخته است. دو نسخه از آن در کتابخانه شجدرین لنینگراد معرفی شده است. در میانه کتاب آمده: ز هجرت نهصد و هجده گذشته XX که کلکم زین هنر فیروز گشته. در پایان تاریخ 922 دارد که ممکن است در طول چندین سال سروده باشد و در 922 به پایان برده است.

آغاز: خداوند در گفتار بگشای XX دلم را دولت دیدار بنمای / از لطفم سرفراز انجمن کن XX هدایت را دلیل راه من کن انجام: مکمل چون شد این فرخنده دلبر XX نهادم نامش آثار المظفر / گذشته نهصد و اثنی و عشرین XX که کلکم یافت از رفتار تسکین

[منزوی 2910؛ چستر بیٹی 13/3 ش 235؛ فهرستواره منزوی 1684/3]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3642

آغاز: برابر؛ انجام: افتاده: در «ذکر خاتمه کتاب و مدح مخدوم کامیاب»: نبودی گر خدیو ملک اقبال XX کزو گردیده دلها فارغ البال

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ یادداشت تولد 1194 و 1195 و 1197 و 1168 دارد؛ تملک: محمد جانی سلیمانی پسر محمد رفیع شریف مکی؛ 284گ، 24 سطر (7×16)، اندازه: 25×12سم [ف: 12-2646]

95- آثار ملکم / حکومت و سیاست / فارسی

āsār-e malkam

ملکم، 1249 - 1326 ق

(malkam) (1833-1908)

چند اثر از او بر جای مانده که در آن از سیاست زمان و وضع عصر انتقاد شده است. دو تای از آنها: «اصول تمدن» و «حرف غریب» است.

چاپ: در جزء آثار او یک بار در تبریز سنگی و یک بار در تهران در 1325 ق سربی به چاپ رسیده است.

[نیز بنگرید به مشار 1276-ف 2331- در پیرامون تغییر خط فارسی از آقای

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 280 - ج

در این نسخه «اصول تمدن» (ص 1-84) و «حرف غریب» (ص 84-140) آمده است برابر با ص 2-66 چاپ نخستین و ص 4-56 چاپ دوم؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ 72 گ، 11 سطر (8/5×15/5)، اندازه: 12/5 × 20/5 سم [ف: 3-]

96- آثار ناصری = ترجمه و شرح عهدنامه مالک اشتر نخعی / شرح حدیث، اخلاق / فارسی

āsār-e nāserī = t. va s.-e ahdnāme-ye mālek-e aštar-e naxā'ī

دزفولی، محمد تقی بن علی، 1223 - 1295 ق

(dezfūlī, mohammad taqī e-bn-e 'alī (1808-1878

وابسته به عهد نامه مالک اشتر؛ منسوب به علی بن ابی طالب (علیه السلام)، امام اول (-40)

اهداء به: به نام ناصر الدین شاه قاجار، و به علیرضا خان عضد الملک تقدیم شده

تألیف: 1286 ق

شرح و تفسیری نسبتاً مفصل برنامه 53 نهج البلاغه (عهد نامه مالک اشتر نخعی) است که نیمی از آن از سوی مؤلف (سال 1286 ه) و نیم دیگر از سوی فرزند وی «اسماعیل» (سال 1302 ه) نگاشته شده است.

آغاز: الحمد لله ملهم الصواب و میسر الأسباب و مفتاح الأبواب و اهب العقل ... و بعد حضرت قوی شوکت شاهنشاه جمجاه اسلامیان پناه ...

انجام: که به این وصایای حکمت آمیز عمل نمایند بمحمد و آله الأطهار، هذا آخر ما أردنا جمعه و الحمد لله و صلی الله علی محمد و آله الأطهار.

[طبقات اعلام الشيعة (كرام البررة): 222/2؛ فهرستواره منزوی 263/6]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ خوش؛ کاتب = مؤلف، نسخه اصل به خط مؤلف که در 24 شعبان 1287 قمری آن را نوشته و نیمه دیگر به خط فرزند مؤلف (اسماعیل) که در 25 ربیع الثانی 1302 قمری به پایان برده است؛ قطع: رقعی (میراث شهاب: س 7 ش 1-2-46)

2. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

کاتب = مؤلف، تا: 24 ربیع الثانی 1289 [دلیل المخطوطات: 1-88]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17861

بی کا، تا: 1286؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 196گ، اندازه:

13/9×21/1سم (رایانه)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12960

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1287، 1302؛ مصحح، محشی؛ 196گ، 7 سطر (6×11/5)، اندازه: 12/5 × 20/5 سم [ف: 32-857]

97- آثار و اخبار / کشاورزی / فارسی

āsār va axbār

رشید الدین فضل الله همدانی، 648؟ - 718 ق

ص: 49

از آثار و اخبار او و بیشتر در باره پیوند زدن است. [آینده 482/8]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1503/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1293 [ف: 5-277]

98- آثار الوزراء / حکومت و سیاست / فارسی

āsar-ol vozarā

عقیلی، حاجی بن نظام، ق9

“(15C) (aqīlī, hājī e-bn-e nezām)

اهداء به: خواجه قوام الدین نظام الملک خوافی

تألیف: 875

مؤلف از منشئات سلاطین و بزرگان و علماء و وزراء مجموعه ای ساخته بوده، نظام الملک مجموعه را می طلبد و در آن موقع فکر تألیف این کتاب پیدا می شود: «بخاطر چنان رسید که هیچ یک از مورخان رفیع مقدار و فصیح سحر کرد تا بدین روزگار تاریخی مشتمل بر اخبار و آثار دستوران نامدار و وزیران نیکو کار نوشته اند مگر احیانا در بعض تواریخ بر سبیل تقریب ذکر بعضی از وزراء نموده اند بنابراین این مقدمه بنده را سلسله رغبت جمع کردن آثار و اخبار وزرای سابق و لاحق در حرکت آمد ... و ذکر هر یک از تواریخ نامدار ... تحقیق کرده بیرون آورده می نویسد». نظام الملک خوافی در 875 از وزراء سلطان حسین میرزا بایقرا بوده، محتمل است آثار الوزراء در همین تاریخ تألیف شده باشد. شامل 2 «مقاله: مقاله اول در ذکر آثار و اخبار وزراء سابق در دوازده باب: 1. در ذکر وزرای سلاطین ماتقدم، 2. در ذکر وزرای خلفای راشدین و ائمه مهتدین، 3. در ذکر وزرای بنی امیه، 4. در ذکر وزرای خلفای بنی عباس، 5. در ذکر وزرای آل سامان، 6. در ذکر وزرای غزنویان، 7. در ذکر وزرای آل بویه، 8. در ذکر وزرای آل سلجوق، 9. در ذکر وزرای خوارزمشاهیان، 10. در ذکر وزرای چنگیز خانیان، 11. در ذکر وزرای آل مظفر و ملوک غور، 12. در ذکر وزرای امیر تیمور کورکان. مقاله دوم در ذکر آثار و اوضاع نظام الملک خوانی و آن چهار باب است.

آغاز: شرایف تحمیدات حضرت پادشاهی را که در ایجاد کائنات به سیر (نصیر) بل بوزیر محتاج نکشت و در بدو فطرت موجودات بعدیل و مشیر مشاورت نکرد. چاپ: به تصحیح سید جلال محدث، تهران، دانشگاه تهران، 1337ش، سربی، وزیری، 28+368ص

[فهرستواره منزوی 1974/3]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1063-ف

نسخه اصل: خدابخش در پتته دهلی ش 654 ج8؛ خط: نسخ؛ کا:

حسن بن درویش امام قلی کبروی، تا: 10 ربیع الاول 1066؛

228 برگ (فیلم ها - ف: 1-1)

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1120-ف

نسخه اصل: دیوان هند ش 1569 هیستینگز (hastings)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 190گ، 16 سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1290ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش or.4107؛ بی کا، بی تا؛ 169گ، 21

سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1024ف

نسخه اصل: بادلیان ش 115 فریزر؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 304گ، 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1048-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا، ش or.1920؛ خط: نستعلیق؛ بی کا،

بی تا؛ 295گ، 21 سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1052-ف

نسخه اصل: کمبریج add.214؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 214گ، 19 سطر [فیلم ها - ف: 1-1]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 619/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: رحلی، 26 سطر، اندازه: 27×14/5

سم [ف: 2-371]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 822/4-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا (فیلم ها - ف: 1-541)

99- آثاری در شرح حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه»

فقهی، احمد

feqhī, ahmad

به آثاری که در شرح و تفسیر حدیث معروف «من عرف نفسه فقد عرف ربه» نوشته شده، پرداخته و مجموعه ای نفیس فراهم آورده است. فهرست آن عبارت است: 1. از کتاب شیخ عبدالله دمشقی؛ 2. از خالصه الحقایق شیخ ابوالفضل (104-118ر)؛ 3. از رساله «قانون المحبة»؛ 4. از کلمات حکیم غزنوی؛ 5. از نفحات الانس جامی (124 پ-125ر)؛ 6. از رساله مرآت المحققین شیخ احمد جامی؛ 7. از الهی نامه خواجه عبدالله انصاری (186 پ-187 پ)؛ 8. از معارف حسین واعظ (187 پ-192 پ)؛ 9. از تذکره ابن کمال الدین (192 پ-193 پ)؛ 10. از رقعات شیخ عطار، هفت رقعته (194-195 پ)؛ 11. از کلمات شیخ لاهیجی، سه قطعه (195 پ-196 پ)؛ 12. از کلمات عبدالرحمن جامی؛ 13. از قصیده تائیه ابن فارض؛ 14. از سیر و سلوک شیخ قاسم خوافی؛ 15. شیخ سلمان شامی؛ 16.

شیخ

ص: 50

يعقوب؛ 17. شيخ محمود گلستانی؛ 18. شيخ كمال الدين؛ 19. شيخ جمال الدين؛ 21. شيخ شمس الدين؛ 21. شيخ ابو الوفاء 22. صدرالدين؛ 23. شيخ معروف به حلواني؛ 24. نجم الدين كبرى؛ 25. از حلية الابدان؛ 26. از شيخ محي الدين عربي؛ 27. از وصاياي قدسيه شيخ محمد دمشقي؛ 28. از حدائق شيخ رياض؛ 29. شيخ نجم الدين دايه؛ 30. از سواطع علاء الدولة؛ 31. از واردات نجم الدين كبرى؛ 32. از فواتح نجم الدين كبرى؛ 33. كلمات مجدالدين بغدادى؛ 34. از كتاب علم نقطة الوحدة شيخ رازى (29-91)؛ 35. از نوريه آقا شمس؛ 36. از اسرار الدقائق شيخ بدرالدين سماوى؛ 37. معرفت نفس: (1-76)؛ 38. گزيده فصوص محي الدين؛ 39. كلمات امام محمد غزالي در قول «من عرف نفسه...» در كتاب بداية الهداية؛ 40. از گفته هاى شيخ احمد غزالي در معنى قول «من عرف نفسه...»؛ 41. از رساله ابن كمال در معنى «من عرف نفسه...»؛ 42. از حكيم ابن عطاء الله در معنى «من عرف نفسه...»؛ 43. الغوثيه، عبدالقادر جيلانى، عبدالقادر بن موسى (7-10-پ)؛ 44. الفصوص، ابن عربى، محمدبن على (11-29-ر)؛ 45. النورية، آقا شمس الدين (91-794)؛ 46. اسرار الدقائق، از شيخ بدر الدين سماوى (94-103-پ)؛ 47. قانون المحبة، نوري، احمد (118-پ-124-پ)؛ 48. مرآت المحققين، محمود شبستري، محمود بن عبدالكريم (124-پ-134)؛ 49. مقصد اقصى، عزيز نسفى (134-پ-142-پ)؛ 50. رساله در بيان طريقه نقشبنديه، عبدالرحمن بن احمد (143-144-پ)؛ 51. زبدة الحقايق، عين القضاة، عبدالله بن محمد (144-پ-162-ر)؛ 52. زبدة الطريق، كوكدى، على بن يوسف (162-171-ر)؛ 53. لمعات از فخرالدين عراقى بخشى از آن است (171-185-پ)؛ 54. لمعات، از علاء الدولة سمنانى، بندى از آن است (185-پ-186-پ)؛ 55. مفاتيح الغيب (197-پ-303-پ)؛ 56. مفاتيح الغيب، از حكيم اصفهاني، بخشى از آن است (203-208-پ)؛ 57. گزيده اى از كلمات شيخ حبيب عجمى در معنى قول «من عرف نفسه...» (208-209-ر)؛ 58. رسالة التركية في الطرق النقشبندية (210-211-ر)؛ 59. بندهاى از كيميائى سعادت غزالي به تركى در معنى «من عرف نفسه...» (211-225-ر)؛ 60. زبده: از مولى الهى؛ 61. نقطة الوحدة، از شيخ ابواسحق (225-ر-232-ر)؛ 62. وصاياى باباى عالم.

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 6096

خط: نسخ؛ كا: يوسف نسيم، بى تا، در آغاز شرح حال مؤلف و فهرست رسائل نسخه نوشته شده است، در پايان فهرست تأليفات فقهي افندى مؤلف

كتاب به زبان تركى آمده است؛ 234 گ، 23 سطر، اندازه: 5/15×21

سم [ف: 9-144]

100- الآجال (القول في كلام و اعتقادات / عربى

(al-ājal (al-qawl fi

در آن از ابى الهذيل و قاضي القضاة ياد شده و گويا جزئى است از كتابى معتزلى.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/26

خط: نسخ؛ كا: احمد سرورى، تا: قرن 11، 3 گ (108-پ-110-پ)، قطع: رحلى، 27 سطر (10×21)، اندازه: 10×21 سم [ف: 16-

al-ajurrumiyya = muqaddamat-ul ajurrumiyya

ابن آجروم، محمد بن محمد، 672 - 723 ق

(ebn-e ājarrūm, mohammad e-bn-e mohammad (1273 1323

محل تأليف: مكة

کتاب مختصر و معروفی است در نحو به مذهب کوفیین که در مکه تألیف و بر آن شروح بسیار زیادی از ناحیه علمای مختلف نوشته شده است. این رساله جزء کتب درسی مبتدیان از طلاب بوده است و به زبان های فرانسه و انگلیس ترجمه شده است.

آغاز: الكلام هو اللفظ المركب المفيد بالوضع واقسامه ثلاثة اسم وفعل وحرف ... فالاسم يعرف بالحفظ والتتوين ودخول الالف واللام ...

انجام: ... فاما الذي يتقدر باللام نحو غلام زيد و کتاب عمرو واما مايقدر من نحو قولك ثوب خز وصاع تمر وخاتم حديد و باب ساج، تمت.

چاپ: با ترجمه انگلیسی و فرانسوی در کامبریج 1832 م و 1852 م و در الجزائر 1283 چاپ شده در بولاق 1239 و 1252 و 1293؛ در مصر مکرر سنگی و حروفی در بیروت و در اکثر کشورهای عربی چاپ شده. رک: معجم المطبوعات

26/1؛ المعجم الشامل جلد 1 ص 4 (نشانی 16 چاپ محقق و غیر

محقق)؛ مشار عربی، ص 2، مصر، سنگی، 1281ق، رقعی، 10ص (صص 81-90)

[كشف الظنون 1796/2-1798؛ معجم سرکیس 25/1؛ دائرة المعارف بزرگ

اسلامی 2/1؛ معجم المؤلفین 215/11؛ اعلام زرکلی 33/7؛ ذریعه 63/13

64؛ سرکیس معجم المطبوعات العربية و المعربه 25/1]

شرح و حواشی: آنچه در ایران دارای نسخه است:

1- شرح الأجرومية؛ مکودی، عبدالرحمن بن علی (-807)

2- شرح الأجرومية؛ شاغوری، ابراهیم بن محمد (855-916)

3- الرسالة الميمونية في التوحيد؛ فاسی، علی بن میمون (854-917)

4- شرح الأجرومية؛ منوفى، على بن محمد (857-939)

5- متممة الأجرومية؛ حطاب، محمد بن محمد (902-954)

6- نظم مقدمه ابن آجروم = منظومة في النحو؛ شرفى عمرىطى (-1049)

ص: 51

7- الهدية البدوية لمن يرغب في بسط اعراب الأجرومية؟ ميهني، علي بن عمر (-1204)

8- الرسالة الدمشقية في ترجيز الاجرومية (رسالة الاعراب)؛ انطاكى، داود بن حسن

9- التحفة الوفية بحل الفاظ الأجرومية؛ بلخى، عبدالله بن محمد قلى

10- شرح المقدمة الأجرومية في النحو؛ زين الدين جبريل

1. كاشان؛ مدرسه سلطاني؛ شماره نسخه: 331/1

آغاز: .. و جمع المؤنث السالم و الفعل المضارع الذي لم يتصل بأخره شىء وأما الواو فتكون علامة للرفع في موضعين في جمع المذكر السالم وفي الاسماء الخمسة و هي ابو ك و اخوك و حموك؛ انجام: برابر

از نسخه حاضر چند برگ از انتهایش باقیمانده است؛ خط: نسخ؛ کا: ابراهيم بن على، تا: قرن 19 19 گ، 9 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2661/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 10؛ 6، 20 سطر، اندازه: 17×14 سم

[ف مخ: 1-5]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4046/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ درشت؛ بی کا، تا: قرن 10؛ 21 گ (50 پ - 70)، 9 سطر (6/5 × 13/5)، اندازه: 20613 سم [ف: 13-3032]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15637

آغاز: بسمله قال الشيخ الامام العالم العلامة الاستاد النحوي ابو عبدالله محمد بن محمد داود الصنهاجي الشهير بابن آجروم تغمده الله برحمته و اسكنه فسيح جنته بمنه و كرمه (الكلام) هو اللفظ المركب المفيد النخ؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: جمعه غره ذيقعدة 1011؛ افتادگی: وسط؛ 8 گ، 12 سطر، اندازه: 16/7×9/5 سم [ف: 12-2]

5. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 106/3

انجام: برابر

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ؛ کا: سید ادریس بن سید یوسف، تا: 5 محرم 1045؛ افتادگی: آغاز؛ 3 گ (82-184)،
اندازه: 20/5x15 سم [ف: 235]

6. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 2466/3

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه به دست آمد؛ خط: نسخ؛ کا: حسن ولد تمر بن برخوردار بن تمر خان تکلو، تا: محتملاً قرن
11، جا: پاکک شمیران؛ عص (11-17)، 17 سطر (7x14)، اندازه: 17/5x10 سم [ف: 5-628]

7. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2378/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ تاریخ 1101 ق در برگ آخر آمده است؛ تملک: مصطفی زاهر؛ 11 گ، 13 سطر، اندازه: 20x13 سم [ف
مخ: 1-5]

8. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2815/3

آغاز: برابر؛ انجام: اذا ابدل اسم من اسم او فعل من فعل تبعه في جميع اعرابه وهو على اربعة اقسام بدل الشيء من الشيء و بدل البعض
من الكل و بدل الاشتمال

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ 4 گ، 16 سطر، اندازه: 18x10 سم [ف مخ: 1-5]

9. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1119/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ دارای با نشان «س»؛ 15 ص (15-1)

، اندازه: 21x15 سم [ف: 3-864]

10. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 138/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: ربعی [نشریه: 4-394]

11. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 208/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1220؛ محشی؛ 25 گ، 5 سطر، اندازه: 20x15 سم [ف مخ: 1-1]

12. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7118/1 - 36/118

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1228؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 21 گ، 6 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-7]

13. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3463/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1230؛ مصحح، در برگ آخر اشعاری به عربی آمده؛ 8 گ (81 پ - 88 ر)، 15 سطر، اندازه: 15×10 سم [محدث
ارموی مخ: 1-1]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12113/1

آغاز: برابر؛ انجام: مثل باب صخر و خاتم فضة و مفتاح ذهب و ما أشبه ذلك، تم الكتاب بکرم الملك الوهاب

خط: نسخ؛ کا: مهدی آل شیخ امین الکاظمی، تا: یک شنبه 12 رجب 1236، جا؛ تهران، دارالخلافة؛ در انجام نسخه یادداشتی از غنی بن
محمد رفیع افشار» در روز جمعه 18 ربیع الاول سال 1261 نگاشته شده است، دارای حواشی بسیاری که احتمالاً از شروح معروف نقل
شده است؛ 24 گ (1-24)، 5 و 6 سطر (15×10)، اندازه: 16/5 × 21/5 سم [ف: 30-557]

15. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1573/8

آغاز: برابر؛ انجام: و هو علی قسمین ما يتقدر باللام وما يتقدر بمن فالذي يتقدر باللام نحو غلام زید والذی يتقدر بمن نحو ثوب جبة
وخاتم حديد وما أشبه ذلك خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1242، 4 گ، اندازه: 20×11 سم [ف مخ: 1-5]

ص: 52

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام به دست آمد؛ خط: نسخ، کا: عثمان مختار افندی زاده، تا: 1243؛ در برگ اول یادداشت تملک کاتب نسخه به همراه یادداشت ملاحظه نسخه توسط سید عبدالغفار حسینی شافعی و مطالب متفرقه دیگر، در حاشیه برگ پایانی ثبت صیغه طلاق، توضیحاتی در ارتباط با عبارات کتاب همراه با تجزیه و ترکیب برخی از جملات متن در لابه لای سطور و با امضای «م»؛ 27 گ، 5 سطر (149)، اندازه: $14/5 \times 20/5$ سم [ف: 13-100] 17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25065

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: 1254؛ ضمیمه نسخه شماره 25063 می باشد؛ قطع: خشتی، 10 سطر (5×10)، اندازه: $15 \times 10/5$ سم [ریانه]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7926

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ممتاز؛ کا: علی محمد بن محمد حسن نجف آبادی، تا: 1260؛ محشی؛ 6 گ، 15 سطر (6/5×10/5)، اندازه: 18×11 سم [ف: 1-12]

19. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 480/6

خط: نسخ؛ کا: جمال الدین طباطبائی، تا: 1262؛ 7 گ (164 پ- 171 ر)، 10 سطر، اندازه: $15 \times 10/5$ سم [ف: 2-304]

20. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 615/4

آغاز: برابر؛ انجام: آن یكون المضاف صفة الى معمولها و هي بتقدير الانفصال في اللفظ نحو ضارب زيد غدا و حسن الوجه. تم الكتاب المسمس بالآجرومية خط: نسخ معرب؛ کا: عبد الحسين بن خلیفه آقا بابا بن اولاد بن خلیفه، تا: سه شنبه 24 جمادی الثانی 1265 ق، جا: مدرسة التفاتیة؛ 22 گ (169 پ- 191 پ)، 7 سطر، اندازه: $22 \times 15/5$ سم [ف: 1-17]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11498/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رستم ابن کرای بک العربی، تا: 1279 و 1280؛ اوراق معلق به حواشی؛ 9 گ (108-99)، اندازه: $21/5 \times 17$ سم [ف: 12-344]

22. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3710/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1280؛ 19 گ (43-61 پ)، 7 سطر (5/5×11)، اندازه: 17×10 سم [ف: 16-316]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14001/12

آغاز: مقدمه: الحمد لله و كفى و السلام على عباد الذين اصطفى قال الشيخ الإمام العلامة ابى عبدالله ... الكلام اللفظ المركب المفيد بالوضع؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: فرج الله، تا: پنج شنبه 15 شوال 1283؛ شرح این مقدمه در حواشی تحریر شده است؛ 4 گ (174-178 ر)، اندازه: 21×15 سم [ف: 13-38] 24. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 380/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد حسینی، تا: 1293؛ 33 گ، 7 سطر، اندازه: 16×11 سم [ف مخ: 1-1]

25. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 959/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه به دست آمد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی لایه ای، 9 گ (49-58)، 10 سطر (5/5×12/5)، اندازه: 18×12 سم [ف: 3-1316]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16164

بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: خشتی [د.ث. مجلس]

27. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 526/3

آغاز: برابر؛ انجام: و لا قوة الا بالله العلی العظيم

خط: نسخ خوش ابی کا، تا: قرن 13، 6 گ (61-86 پ) [ف: 1-2]

28. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 211

آغاز: برابر؛ انجام: اما تابع للمخفوض فقد تقدم ذكره في المرفوعات

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی؛ انجام؛ 33 گ، 5 سطر،

اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-1]

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18826 ض

بی کا، تا: 1310 [دث. مجلس]

30. قم، گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 11/170 - 2070/1

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست به عنوان «الشفایة» ابن حاجب آمده که به قرینه آغاز و انجام نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ؛ کا: محمد بن علی، تا: یک شنبه 10 جمادی الثانی 1315؛ جلد: مقوا، 6 گ، 14 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-2372]

31. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 340 5/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، دارای حواشی با نشان «12»، مصحح؛ 177 گ، 7 سطر (9×13)، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 15-214]

32. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1433

آغاز: و حروف الخفض و هی من و الی وعن و علی؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 12 گ، 12 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف مخ: 1-5]

33. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 852

آغاز: برابر؛ انجام: باب مخفوضاة الاسماء المخفوضات ثلاثة مخفوض بالحرف و مخفوض ... و الباء و التاء و بوا و رب و منذو

ص: 53

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ محشی؛ 35 گ، 5 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [ف مخ: 1-1]

34. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 4/69/2-6383

خط: نسخ؛ کا: دخیل بن علی بن صالح بن ثابت حلی، بی تا؛ قطع: ربعی، 13 سطر [آستانه قم: 210-]

35. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9670/3

تنها دو صفحه از ابتدای رساله؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 2 گ (44 پ-45 ر)، 25 سطر، اندازه: 5×15/20 سم [ف: 31-43]

36. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22775

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 8 سطر (7×12)، اندازه: 14×19 سم (رایانه)

- آخر الزمان « آشوب آخر الزمان

102- آخر الزمان / کلام و اعتقادات / فارسی

āxer-oz zamān

در علامت های آخر الزمان و ظهور حضرت صاحب (عجل الله تعالی فرجه الشریف) از امتلاء ظلم و خسوف ثلاثه و خروج دجال و مشخصات وی، نزول عیسی و جز آن می باشد و از کتاب های «کمال الدین و تمام النعمه» ابن بابویه، «مجمع البیان» طبرسی و «علامات الساعة» و جز آن یاد کرده است. مؤلف در میانه کتاب به نام خود چنین اشاره کرده است: «به نظر این کمیته رضا»

انجام: مروی است که زمین محشر را بگسترانند و آن را بر زمین هموار می سازند که از مشرق تا به مغرب هیچ چیز از نظر محجوب نگردانی ارتقاعی باشد که در قفای آن اختفای توان نمود و نه مقالی که در آن جا از نظر خصم توان پنهان نمود.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4002/1

آغاز: آن که هنوز آن حضرت در میان مردم بر خلافت مستند باشد ... و بعد از آن حضرت عیسی علی نبینا و اله و علیه السلام از آسمان نزول فرموده به شرف ملاقات او رسد چنانکه در محل خود مبین گردد؛ انجام: برابر خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: رجب 1231؛ افتادگی: آغاز؛ 43 گ، 14 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-6]

103- آخر الزمان (فصل فی ما یکون فی) / تاریخ / عربی

(āxir-uz zamān (faṣl-un fī mā yakūn-u fī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 528/19

بی کا، تا: قرن 9 [ف: 5-61]

104- آخرین برنامه تکامل بشر / اخلاق / فارسی

āxarīn barnāme-ye takāmol-e bašar

طواری یزدی، عباس بن محمد، ق 15 ق

(tavārī yazdī, “abbās e-bn-e mohammad (21C

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3989

بی کا، بی تا (نشریه: 13-352)

105- آخرین شعار خاموش / ادبیات فارسی

āxarīn šo‘ār-e xāmūš

خاموش، علی

xāmūš, ‘alī

آغاز: حیف کان شیخ طریق باد وفا و مهربان رخت بر بست از جهان و دست بر بست از مهان

انجام: هر شب ... شهرباسانی سید مرتضی دریای علم و دین و ایمانی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28 139

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری جلی ممتاز؛ بی کا، تا: 1375؛ قطع: وزیری، مختلف السطر (16/6×12/2)، اندازه: 24/3×18/5 سم (رایانه)

- آخرین گفتار» سؤال و جواب

- الآداب» الفرائد و القلائد

-آداب» اخلاق و آداب

106- آداب / آداب و سنن / فارسی

وابسته به: حلیة المتقین؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (1037-1110)

گزیده ای است از حلیة المتقین در 14 «باب».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3232/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ 13 گ (3-16 ر هامش)، 15 سطر (8/5×15/5)، اندازه: 21×13 سم [ف: 11-
[2189]

107- آداب / آداب و سنن / فارسی

رساله مفصلی است در آداب، شبیه «حلیة المتقین» علامه مجلسی در چند باب و هر باب در چند فصل. برخی باب ها عبارتند از: باب هفتم، سیزده فصل؛ باب هشتم: در آداب نکاح، در ده فصل؛ باب نهم: در آداب سفر، در هشت فصل؛ باب دهم: در دعا و چیزهایی که به دعا خواندن تعلق دارد، در پنج فصل؛ باب یازدهم: در آداب مریض، در پنج فصل؛ مؤلف گوید: «این باب

ص: 54

اختیار کرده شده است از طب ائمه علیهم السلام و از مجموع الدعوات پدر من طول الله عمره».

[مجلس شورا 451/38]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14321

آغاز: دوست می داشت و بعد از آن که سرکه و زیت آوردند و فرمودند که فاطمه علیها السلام این را دوست می داشت بعد از آن آش سرکه آوردند ... فصل چهارم در آداب آب آشامیدن و آنچه متعلق بدانست؛ انجام: منقول است از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام که گفت چون روز قیامت شود خدای تعالی ... عیادت من نکردی بنده گوید بلی یا رب گوید

از فصل چهارم از باب هفتم تا بخشی از فصل اول از باب یازدهم؛

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ 70 گ، 17 سطر، اندازه: 17×24/5 سم [ف: 38-451]

108- آداب آوازا / موسیقی / فارسی

ādāb-e āvāzhā

در آداب آوازا و ذکرهایی که در منابع و جز آن خوانده می شود در 10 «باب»: باب 1. در آداب مقامات و رنگ و گوشه و شعبه آوازه‌های مختلف؛ 2. در آداب آوازی که در چه وقت باید خوانده شود؛ 3. در آداب آوازه‌هایی که پیغمبران می خواندند؛ 4. در آداب علاج امراض؛ 5. در آداب وحش و طیر که چه آواز می خوانند. 6. در آداب مرثیه محتشم که در منبرها می خوانند؛ 7. در آداب ذکرهایی که در پای منبرها خوانده می شود؛ 9. در آداب ذکرهایی که درویشان و صوفیان می خوانند؛ 10. در آداب تصنیفات که در مجلس اهل طرب خوانده می شود.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2830/2

آغاز: ... (فهرست بالا) و از جمله ده باب است: باب اول در آداب مقامات و گوشه‌ها و شعبه‌ها و آوازه‌هایی که هر یک اسمی دارد و این است. راست گویان حجازی بنوا می گویند XX که چنین کشته شد از بهر مخالف بعراق؛ انجام: ذکر عشر آن: کو حسینم کو حسینم کو حسینم XX کو شهیدم کو غریبم کو حسینم؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تاب 4 گ (30 پ-53 ر)، اندازه: 17×22 سم [ف: 6-126]

109- آداب اذکار و احراز برای قضاء حوائج / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e azkāṛ va ahrāz barāye qazā`-e havāyej

منقول از میرداماد

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 78/9

آخر الزمان - آداب ارسطو 55

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12، 3گ (112-115ر)، اندازه: 17×24/5 سم [ف: 713]

110- آداب ارسطو / فلسفه، اخلاق / عربی

adab-e arastu

ارسطو، 384 - 322؟ ق.م

(.arasti (384B.C.-322?B.C

منسوب به ارسطو. در تقسیم عقل به فطری و اکتسابی و لزوم تکمیل فطری به اکتسابی و بیان فوائد عقل مؤید انسان است. دستوراتی اخلاقی به زمامداران است که در صدر برخی نسخه ها نوشته شده: «هذه آداب ارسطاطاليس كتبها في صحيفة و كان يعلمها الاسكندر». برای نگارش های ارسطو سه فهرست در دست است: یکی از دیوگنوس لائرتیوس، دوم از کمنام گویا هسوخیوس ملیتوسی، سوم از قفطی و خزرجی که از بطلمیوس رومی گرفته اند. داستان نشر کتابهای ارسطو در جغرافیای سترابن (ج 3 ص 355) دیده می شود. در زندگی مردمان نامور) پلوتارخوس داستان نگارش های ارسطو و نامه نگاری او با اسکندر درباره نشر کتابهای سماعی در میان توده مردم آمده (ترجمه فرانسوی Alexis Pierron چاپ پاریس در 4 جلد بسال 4-1843 ج 2 ص 6-635 و ج 3 ص 446) از این کتاب ها و همچنین فهرست ابن ندیم پیداست که پندهایی به ارسطو نسبت داده اند و برخی از آنها به عربی در آمده است. در جاویدان خرد مسکویه رازی از این گونه پندها و سخنان آمده است و نمی توان باور کرد که از ارسطو باشد (دیاچه بدوی بر جاویدان خرد ص 42).

این گفتار در دو بند در جاویدان خرد ص 70-266 بچاپ رسید و بسیار با آغاز ادب صغیر این مقفیع که در «رسائل البلغاء» ص 37-4 به چاپ رسیده همانند می باشد. (دانش پژوه)

آغاز: لكل انسان حاجة و إلى كل حاجة سبيل و من أصابه نجح و من أخطأه خاب و حاجة الانسان خير الدنيا و الآخرة و السبيل إلى إدراكها

انجام: غير حاسد للاصحاب و لامخادع للاخيار و لامتحرس بالاشرار و لامشاغب للمدارس و لاملاح للسلطان و لامرج للولاية. تمت آداب ارسطو طاليس. و الحمد لله و اهب العقل.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/16

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1043؛ قطع: بیاضی، 31 سطر، اندازه: 18×31 سم [ف: 2-397]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7208/20

خط: نستعلیق؛ کا: محمد مومن یزدی، تا: 1051؛ 3گ (239پ-241)، قطع: ربعی، ابعاد متن: 6×12/5، اندازه: 12×20 سم [ف: 16]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/36

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: ذیقعه 1070، جا: روستای اجین؛ در انجام چند سطر از رساله مابال ارسطو آمده که ناتمام مانده و دو برگ بعدی نانوشته است؛ 2 گ (94پ-95ر)، سطر چلیپا، اندازه: $11/5 \times 14/5$ سم [ف: 31-702]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15366

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد طاهر بن حسن (بابا حسن بیک)

آراسنجی قزوینی، تا: 1079؛ 1 گ (88ر - 88پ) [ف: 43-55]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10055/53

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 3ص (451-453)، اندازه: $23 \times 11/5$

سم [ف: 32-74]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 223/20 - ف و 2830/20 - ف

نسخه اصل: کتابخانه علوم ش 630؛ بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: ربعی [فیلم ها - ف: 1-684]

7. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 873/16

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 2 گ (86ر-87ر)، اندازه: $12/5 \times 19$ سم [نسخه پژوهی: 3-123]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19251

آغاز: بسمله. و الحمد لله رب العالمین و الصلاة والسلام علی سید المرسلین؛ انجام: تمت آداب ارسطو طالیس الفیلسوف و الحمد لله واهب العقل حق حمده

خط: نسخ خفی خوش؛ کا: تونی، محمد رضا، تا: 1107؛ واقف: محمد علی قائم مقام، تاریخ وقف: 1316؛ ضمیمه نسخه شماره 5542 می باشد؛ 4 گ، قطع: وزیری کوچک، 10 سطر ($16/5 \times 8$)، اندازه: $23/5 \times 15$ سم (رایانه)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2059-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-279]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/6

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ آگ (12ر - 12پ)، اندازه: $25/5 \times 13/7$ سم [ف: 8-33]

10. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1460/9

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1270 [ف: 5-270]

11. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 65/13 ر

بی کا، تا: قرن 13؛ اندازه: $17/5 \times 12/5$ سم [رشت و همدان - ف: 1195]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 253/15

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ بی کا، بی تا؛ گ (95-96پ) [ف: 3-641]

13. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 402/3

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ بی کا، بی تا، گ (52پ - 53پ) [ف: 3-642]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4353/13

کا: محمد مهدی بن علینقی حسینی قمی مشهور به توحید، بی تاب 1 گ (43ر - 43پ)، اندازه: $23 \times 12/5$ سم [ف: 11-338]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3045/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا؛ کا: حسن بن میرزا علی یزدی، بی تا؛ گ 2

(95ر 96پ)، مختلف السطر، اندازه: 18×14 سم [ف: 8-260]

16. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1861/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، بی تا؛ مصحح؛ 2 گ (55 پ- 56 پ)، اندازه: 15×25/5 سم [ف: 5-284]

17. رشت؛ ملی رشت؛ شماره نسخه: 65/11

آغاز: برابر

بی کا، بی تا [نشریه: 5-390]

18. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 17/13

بی کا، بی تا [نشریه: 5-288]

111- آداب ازدواج / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e ezdevāj

در 9 «فصل». فصل نهم در تربیت اولاد. مجموعه ای از روایات باب ازدواج است. [فهرستواره منزوی 263/6]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 711/1

بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: رقعی [اهدائی ف: 288]

112- آداب اسب دوانی و تیراندازی = آداب الرمی / فقه، اخلاق / فارسی

ādāb-e asb-davānī va tīrandāzī = ādāb-ur ramy

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer e-bn-e mohammad taqi (1627-1698

رساله مختصری است در احکام و آداب اسب تاختن و تیر انداختن و فضیلت جهاد و جنگ نمودن با دشمنان دین.

آغاز: الحمد لله رب العالمین.. اما بعد این رساله ایست در بیان بعضی از احکام و آداب اسب تاختن.

انجام: و در حدیث دیگر فرمود که جهاد کنید که باعث عزت و بزرگواری فرزندان شما می شود. [فهرستواره منزوی 263/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 407616

ص: 56

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد رضا بن محمد هاشم منجدین جی، تا: 25 ذیحجه 1124؛ 9 گ (109 پ-117 ر)، اندازه: 17/5×12
سم [ف: 83-11]

113- آداب استخاره استخاره / فارسی

ādāb-e estexāre

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 867/8

بی کا، بی تا: 2 ص (130-131)، 14 سطر (6/5 × 12/5)، اندازه: 17/5×10 سم [ف: 2-728]

114- آداب استخاره به طریق حروف / استخاره / فارسی

adab-e estexare be tariq-e horuf

آغاز: بسمله. پس اگر احدی سؤال کند که احوال غایب چیست از که روی قرض و مال دارد یا نه و بکدام طرفست صحت و مرض او را در حرف اول از سطر اول و ششم شناسند.

انجام: و حکم هر دو صورت در نیکی و بدی منسوب مساوی است و این هر دو معتدل در نیکی و بدی، و الله اعلم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1296/21

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 2 ص (70-72) [عکسی - ف: 3-665]

115- آداب استشفاء به آب نیسان = آب نیسان / دعا / فارسی

ādāb-e estešfā' be āb-e neysān

در بهره مندی از باران بهاری آمیخته با افسون و دعا، بخش بندی نشده، چیزی نزدیک به کار محمد باقر خاتون آبادی اصفهانی (-1117ق).

آغاز: بسمله، آداب استشفاء به آب نیسان. روایت است از برخی اصحاب رسول (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ): که روزی نشسته بودیم، حضرت رسول (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) داخل شهر شد و گفت تعلیم کنم به شما دوائی که تعلیم کرده به من جبرئیل (علیه السلام) که محتاج نشوم به دوائی اطبا.

انجام: او فرستند هر یک از اینها را هفتاد نوبت.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18398 ض

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد حفیظ بن محمد اشرف (نوه میرداماد)، تا: 1131؛ شاید نسخه اصل باشد؛ 2 ص (109-110) [د.ث. مجلس]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6030/8 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-193]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 335/8 -عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی - ف: 1-2]

116- آداب الاصحاب / عرفان و تصوف، اخلاق / فارسی

āḍāb-ol-ashāb

فخرالدین صفی، علی بن حسین، 868 - 939 ق

(faxr-od-dīn safī, 'alī e-bn-e hoseyn (1463-1532

کتابی در آداب و اخلاق مشتمل بر 8 «باب» و هر بابی در 4 فصل: باب 1. در آداب استیزان و سلام و مصافحه 2. در آداب خواب کردن و لباس پوشیدن 3. در آداب و شرایط اهل صحب؛ 4. در آداب مصاحبت و معاشرت ازدواج ...؛ 5. در رعایت حقوق اصحاب از عیادت و تعزیه ... 6. در آداب اکل و شرب و ضیافت؛ 7. در آداب اهل سماع، در 4 فصل: 1) حل و حرمت سماع و رقص، 2) اختلاف احوال مشایخ در سماع و ترک آن، 3) در بیان فواید سماع، 4) آداب مجلس سماع و شرایط قوال؛ باب 8 در آداب سفر و متعلقات آن

آغاز: بسملة الحمد لله الذی زین من جزیل عطائه قلوب اولیائه بمحاسن الأوصاف و میامن الاداب ... اما بعد چنین گوید فقیر متوسل اسباب خدمت درویشان ... علی بن حسین الواعظ الکاشفی المدعو بالصفي

انجام: ادب هفتم قیام است به خدمت اهل الله ... و از آن تفرقه باز رستم و باصلاح دل خود باز نشستم والسلام علی من اتبع الهدی.

[نسخه های فارسی منزوی 1009/2؛ فهرستواره منزوی 15/7 نیز ناشناس آمده، در 263/6 به نام صفی کاشفی]

1. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/105 - 1015

آغاز و انجام: برابر

از اول تا فصل چهارم از باب هشتم (فصل چهارم در آداب مسافر اجنبی...)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1150؛ افتادگی: وسط؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده؛ 213گ، 14 سطر، اندازه: $19 \times 13/5$ سم [ف: 1-8]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2837/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: فتح الله، تا: قرن 13؛ افتادگی: وسط؛ 151

ص (1-151)، 17 سطر (16×10)، اندازه: 31×16 سم [ف: 6-480]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2243/1

آغاز: بسمله. بمقارنت زمینهای فاسد و جیفهای متعفن فاسد و متعفن شوند؛ انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده ولی انجام آن برابر است؛ خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسین قراباغی، تا: 17 صفر 1329؛ 159 ص (1-159)، 17 سطر ($15/5 \times 9$)، اندازه: $18 \times 11/5$ سم [ف: 9-903]

ص: 57

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17750

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18334

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

117- آداب الاکل / فقه / عربی

ādāb-ul akl

وابسته به: الدروس الشرعية في فقه الامامية؛ شهيد اول، محمد بن مکی (734-786)

بخشی از کتاب الاطعمة و الأشرية «الدروس الشرعية» شهيد اول است در آداب خوردن و آشامیدن.

گلپایگان کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: 119/6

آغاز: قال الشهيد في الدروس سابعا الآداب المنقولة من الأخبار يكره كثرة الأكل

کا: احمد بن علی مازندرانی، بی تا؛ مصحح؛ 10 گ (93پ-102ر)، اندازه: 13×18/5 سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: - 99]

118- آداب انشاء / انشاء / فارسی

'ādāb-e enšā

نوربخشی، محمد بن ناصر الحق، ق 10 ق

(nŪrbaxŠī, mohammad e-bn-e nāser-ol-haqq (16C

اهداء به: شاه تهماسب حسینی و میر میران وزیر

تألیف: 956، محل تألیف: سپاهان

در آن شعرهای او هم با تخلص «سید» آمده است و شعرهایی از میر حکیمی طبسی و مولانا حسین معمائی. رساله در «طرز مکاتبات و مراسلات و سوق قبالات و تمسکات و سایر صکوک و مجلات» است و «رساله جامعه [ایست منظوی بر فقرات منشآت و مقاله نافعہ [ایست مبتنی بر آداب و صنایع و محسنات این فن بلاغت غایات» و درباره صنوف انشاء در طرز عرضه داشت متضمن عرض حاجات و رفع مدعیات و ملتسمات و رقعات و مکاتبات مشتمل بر اهدای دعوات و انشای مدحات و امثله و احکام که از عتبات عالیات ائمه آنام و دیوان سلاطین و حکام و مجالس صدور عظام و قضات اسلام و امرا و وزرا مشتمل بر تفویض مناصب علیه و مراتب جلیله و ترتیب احکام شرعیه و فرعیه و قبالات شرعیه و تمسکات و وقف نامجات ملیه مبنی بر مبیعات و معاملات و منبیه از انفاق تصدقات و سجلات

و صورت شهادت و محضرها و اتفاق نامجات و تذکره های مصدق مطالب و مبین مقاصد و تواریخ و حکایات و قصص و محاورات و دیباچه کتب و قصاید و رسائل و نسب نامه ها و کتابه عمارات از مدارس و بقاع الخیرات و معابد و مصامع المبرات»

چنین است فهرست آن: فاتحه در افشای معنی انشاء و ایمای آداب و محسنات و صنایع این فن بلاغت غایات؛ لمعه اول در مکاتبات ارباب مراتب و مراسلات اصحاب مناصب؛ لمعه دوم در دو وضوء: ایراد بعضی آیات، فقرات متفرقه که در طی رقعات و سایر مکاتبات بهر گونه تقریبات مندرج توان ساخت مشتمل بر تعاریف اشیاء؛ لمعه سیم در ایراد رقعہ و مکاتبات و احکام و پروانجات و دیباچه مجلات و محضرها و وقفنامجات؛ خاتمه در بعضی امثله و ظرایف و هزلیات و الطایف. نسخه های در تعداد و مقدار یکسان نیستند.

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4487

آغاز: در دیباچه افتاده: امتنان آن از مطلع جریده عرفان بر اوراق جراید زمان توانند کشید؛ انجام: و امین ظاهر گردد و السلام علی من اتبع الهدی. غریق رحمت یزدان کسی باد xx که کاتب را به الحمدی کند یاد

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی بالولا، 144، 16 سطر (3×11)، اندازه: 17×7 سم [ف: 13-3433]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7094/2

آغاز: لمعه بی از ثواقب مناقبش در آسمان بیان در خشان و نورافشان تواند ساخت ... و پس از ذکر شاه گوید: سبب املای این انشای الحاح مالا کلام می نمودند. که کمینه این ناصر الحق محمد الحسینی النورالبخشی ... بعضی فقرات شیرین ... در طرز مکاتبات و مراسلات و شقوق قبالات ... و سایر صکوک و سجالات ... بر صفایح ... نگارد ... تا در سالی که در دارالسلطنه اصفهان بودم و از فضل الهی ... تاریخ آن سال رو نمود.

بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ این در مجموعه جنگ مانندی است؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج نیلی، 28 گ (52 پ-79 ر)، سطور چلیپا، اندازه: 16/5 × 34/5 سم [ف: 4-427]

- آداب اهل اصحاب «آداب الاصحاب

119- آداب اهل الاذکار (رسالة في) عرفان و تصوف / عربی

(āḍāb-u ahl-il adkār (r.-un fi

در مقدمه آمده: «و بعده لما رای الفقیر الراجی رحمة ربه الغفار آداب اهل الاذکار من صواحِب الأطوار مستورا و مختلفا بین الاخبار و الأبرار اراد ان یجمع ما هو المسنون و المعمول للمشاخِ الکبار الذین یاخذون ما اخذهم بغير واسطة من نور الأنوار و جمع مستندا و مستمدا من الأولیاء و الاحرار مستعینا بالله الملك الجبار و ترکت الدلائل و الاسانید و الأقوال حذرا من ملال التطویل و الاکثار»

آغاز: بسملة. الحمد لله العليم الحكيم الستار و الصلوة و السلام علی حبیبه الحلیم المختار ..

انجام: يطلبون في القيل والقال و متى يجدون ثم الحديث

ص: 58

الحمدلله على التمام بحسن الختام ... ما دار الدور بالدهور و الأعوام

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9376/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن ابراهیم، تا: پنج شنبه اوایل ذیحجه 1085؛ جلد: تیماج فرسوده، 10 گ (50 پ - 60 پ)، 23 سطر، اندازه: 12×20 سم [ف: 30-98]

120- آداب اهل الله / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-u ahl-il lāh

قرمانی، لطف الله بن عبد الله، - 894 ق

(qaramānī, lotf-ol-lāh e-bn-e `abd-ol-lāh (-1488

رساله ای عرفانی است سازگار با مذاق اهل سنت برگرفته از آیات و روایات نبوی و با استفاده از اشعار عربی و فارسی و اقوال صوفیان همچون جنید، نوری، ابو حمزه خراسانی، شهاب الدین سهروردی. در این رساله از شریعت و طریقت و حقیقت بحث می شود و دارای فصول می باشد و در یکی از فصول به تفصیل درباره غنا و سماع بحث کرده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذي جعل الشريعة سفينة السير في الطريقة و جعل خواص خواصه غواصين لاستخراج درر الحقيقة و جعلهم للاستهداء يهدون بالحق و به يعدلون ... و بعد فان الله قال انما المؤمنون اخوة

انجام و روي أن عمر رضى الله كان ربما مر بآية في ورده ... اللهم اني أسألك الشوق الى بقائك المقيم ولذة النظر الى وجهك الكريم الحمدلله على التمام و لرسوله أفضل السلام. [دنا 21/1 (1 نسخه)؛ از شيخ لطف الله بن عبدالله قرمانی (-894 ق) «جناح السالكين في التصوف» در «ايضاح المكنون» 368/1

و معجم المؤلفين 155/8 معرفی شده و آمده است که او شيخ زاویه امير سلطان در بروسه بوده است .

قم؛ گلبایگانی شماره نسخه: 1048/1 - 6/138

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: اواخر ذیحجه 971، جان خانقاه شيخ صافی اردویل؛ مصحح، از روی نسخه ای که در 850 به نزد مؤلف در خانقاه شيخ صافی اردویل قرائت شده است؛ 128 گ، 15 سطر، اندازه: 18×14/5 سم [ف: 1-21]

121- آداب اهل تصوف = آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

نسفی، عزیز الدین بن محمد، ق 7 ق

(nasafī, 'azīz-od-dīn e-bn-e mohammad (13C

یکی از رساله های «انسان کامل» اوست. با عنوان های «فصل»،

«ای درویش»: فصل 1. در بیان آداب تصوف؛ 2. فواید سفر؛ 3. آداب خانقاه؛ 4. در بیان ماجرا گفتن؛ 5. سماع؛ 6. طعام؛ 7. ریاضت و مجاهدات؛ 8 صحبت

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند که می باید در آداب اهل تصوف رساله جمع کنید

انجام: البته هر دوزیان کنند هم گوینده و هم شنونده. و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین

چاپ: در مجموعه انسان کامل، به کوشش ماریژان موله، 1341 ش، ص 119-130

[دنا 21/1 (7 نسخه)؛ فهرست نسخه های خطی فارسی 1009/2؛ فارس شناسی ص 69؛ فهرستواره منزوی 15/7 (2 نسخه)

1. تهران: ملک: شماره نسخه: 4045/12

آغاز: برابر؛ انجام: ... هر روز یاد کنند، هم گوینده و هم شنونده، تمت الرسالة خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1075؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه،

4 گ (101-104 پ)، 18 سطر، اندازه: 15/7×22/2 سم [ف: 7-168]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 994/13-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12-13 کاغذ: فرنگی، 3 ص (123 125)، قطع: وزیری کوتاه، اندازه: 13/5×21/5 سم [ف: 23-285]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1316/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: حیدر علی، تا: شوال 1280، جا: تهران؛ مصحح پر غلط؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: مقوایی، 5 گ (182-186 پ)، 15 سطر (8×15)، اندازه: 15×22/5 سم [ف: 5-50]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1396/17

آغاز: (مانند شماره پیش) در خواست کردند که باید بیان کنید عالم ملک و ملکوت و جبروت را؛ انجام: و آزاری نرسانی خط: نسخ؛ کا: حیدر علی، تا: شوال 1280، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: مقوایی، گ (198 پ-202 ر)، 15 سطر (8×15)، اندازه: 15×22/5 سم [ف: 5-51]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8013/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: ربیع الثانی 1285؛ جلد: تیماج قهوه ای، گ (151 ر-154 پ)، 13 سطر، اندازه: 10/5 × 17/5 سم [ف: 18-21]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4949/11

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد جواد بن محمد حسین الطیب

ص: 59

الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: 1314؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ یک لا، 3 گ (56-58ر)، 15 سطر (9×15/5)، اندازه: 13×20/5 سم [ف: 14-215]

7. شیراز؛ بنیاد فارس شناسی؛ شماره نسخه: 47/1

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... چنین گوید اضعف الضعفاء و خادم الفقراء ... که جماعت فقرا ازین بیچاره درخواست کردند که می باید، انجام؛ و ایشان از پیروان حق باشند و از ریاضت و عبادت و فرمان برداری بدین مرتبه رسیده باشند و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز مجدول بی لایه و آستر؛ 39 گ (1پ-40پ)، 19 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 69-]

122- آداب اهل دنیا و آخرت / اخلاق / فارسی

ādāb-e ahl-e donyā va āxerat

رساله ای در 19 «فصل»، بدین شرح: فصل 1. در دنیا و حقیقت دنیا؛ 2. در مرض و آداب مریض؛ 3. در قناعة؛ 4. در قصر آمل؛ 5. در خوف؛ 6. در بکاء و حزن؛ 7. در منع از ضحك؛ 8. در اجتناب از معاصی؛ 9. در ذکر موت؛ 10. در سكرات موت؛ 11. در ذکر قبر؛ 12. در صفت جنت و نار؛ 13. در علامات ساعة؛ 14. در دجال؛ 15. در قیامت؛ 16. در مسأله، 17. در میزان؛ 18. در ذکر عذاب نار؛ 19. در ذکر نعیم جنت

آغاز: فصل دنیا و حقیقتها عن مغیره ابن شعبه ...

انجام: و السادس وصف محن الدینا و بلاياها

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3034/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: محتم 1878 کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی میشن عنابی ساده، 13 ص (49-62)، 22 سطر (5×17)، اندازه: 15/5×24 سم [ف: 6-827]

123- الآداب الباقية في شرح آداب الشريفة / منطق / عربی

al-adab-ul baqiya fi s.-i adab-is sarifiyya

صدیقی، عبدالباقی بن غوث الاسلام، ق 11 ق

(170) (seddīqī, abd-ol-bāqī e-bn-e qows-ol-eslām)

وابسته به: شرح آداب البحث للعضدی؛ جرجانی، علی بن محمد (816-740)

شرح استدلالی و تحقیقی است بر رساله «شرح آداب البحث» میر سید شریف گرگانی. در انگیزه تألیف آورده که شروح موجود زمان خود را دیده و آنها را ناقص یافته و خود به شرح این رساله پرداخته است و آن را با یک مقدمه مفصل و نه بحث سامان است. به گفته او «ولم اجد ما الفیته من شروح المناظرین فیها الاوهی قاصرة فی تحقیق مطالبها و فاترة فی تدقیق النظر فی

مآربها لیس فیها الا قیل او یقال ... او ما لا یوجد فیہ الذلل (کذا) و الختلال ... فخالج قلبی آن املی علیها شرحا ینطوی علی تدقیق الأنظار فی المثائل و ادلتها و یحتوی علی تحقیقات التعاریف و تقاسیمها ... فاختلست من ایام التحصیل ایاما معدودة من شهر رمضان سنة الف و ستین من هجرة النبي آخر الزمان ...». او نکته هایی که یکی از دانشمندان بر شرح جدید جونفوری گرفته است در اینجا آورده و گفته که اگر فرصتی دست داد شرحی دیگر چنان که استاد به من گفته است خواهم نگاشت. بروکلن (ذیل 2:305) نسخه های متن و شرح هر دورا بر شمرده است.

آغاز: بسمله، سبحانک یا مجیب دعاء السائلین بلامانع و معارض و حفیظ قلوب المعلمین عن شبهات کل ناقض و مناقض ...

انجام: اقول کانه منه قال و من الواجب و لم یقل و الواجب هذا تمام الکلام بتوفیق الملك المنعم و قد طویت فی هذا الشرح ما سنجح لی فی اثناء تألیفه علی الشرح الجدید الجونفوری لبعض افاضل الزمان و آن ساعدنی الفرصة افرد له شرحا آخر کما امرنی به استانی بل استاذ الجبل و مولائی بل مولاء (کذا) الکل انشاء الله تعالی

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24385

آغاز: بسمله. یا من لا مانع لما أعطاه و لا ناقص لما اياه و لا معارض ... انجام: و آن یكون ... فی رتبة ... و المیر علیه فقط جزء اول؛ خط: نستعلیق خفی؛ بی کا، تا: 1060؛ قطع: وزیری بزرگ، 25 سطر (12×23)، اندازه: 20×32سم (رایانه)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24386

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی؛ بی کا، تا: 1060؛ ضمیمه نسخه 24385؛ قطع:

وزیری بزرگ، 25 سطر (12×23)، اندازه: 20×32سم (رایانه)

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24519

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ محشی؛ 43گ، 19 سطر،

اندازه: 16×26سم [ف: 24-11]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9763

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: آدینه 9 محرم 1235؛ قطع: رحلی کوچک، 106 گ، 10 سطر (5/8×20)، اندازه: 17×29 سم [ف: 17-479]

-آداب البحث «ابیات فاخره در علم مناظره

- آداب البحث» آداب المناظرة

124- آداب البحث / منطق / عربی

ādāb-ul baht

جرجانی، محمد بن علی، - 838 ق

ص: 60

آغاز: بسمله، حامد الله الغني ... هذه رسالة مشتملة على قواعد شريفة و فوايد انيقة من علم النظر ولا يشذ عنها شيء من المناظرات الجزئية الجارية بين المناظرين علقه علامة بن العلامة و محقق بن المحقق الحبر المعظم و الفاضل الفخم سيد محمد ابن سيد شريف العلامة ... اعلم أن كلام المتناظرين اما ان يقع في التعريفات او في المسائل؛ انجام: فاذا انتهى التفسير الى الفاظ جلية فليس للسائل المكاوحة في طلب توضيحها من المعلل و المعرف الحمد الله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 2 گ (57 پ-58 ر)، قطع: ربعی، اندازه: 12×19 سم [ف: 16-451]

125- آداب البحث = آداب بحث و مناظره = زبدة = رسالة في الآداب / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs = ādāb-e bahs va monāzere = zobde = r. f-el adab

بقال، شرف الدين حسن شاه، - 905ق

(baqqāl, šaraf-od-dīn hasan šāh (-1499

رساله مختصری در آداب بحث است که به درخواست «امیر صدرالدين محمد» در 4 فصل «و 1 «مقدمه» بدین ترتیب نگارش یافته است: فصل 1. بدانکه کسی که در صدد آن است که مطلوبی و حکمی را بدلیل اثبات کند؛ 2. اگر خصم متعرض دلیل معلل نشود؛ 3. مثلاً اگر کسی گوید که مدعی آن است که لفظ صد اسم است؛ 4. خصم را نیز می رسید در مثال مذکور که مقدمه معینه را از دلیل اصل منع نکند.

این رساله، در برخی از فهرس به این کمال پاشا و در برخی به میر سید شریف جرجانی و در بسیاری دیگر به حسن (حسین) شاه بقال نسبت داده شده است.

آغاز: الحمد لمن لا مانع لحكمه ولا ناقص لقضائه و الشکر لمن لا معارض له في ارضه وسمائه و الصلوة و السلام إجمالاً على جميع الرسل ... و بعد فهذه زبدة مقنعة و جملة نافعة في آداب البحث و المناظرة كتبها بالتماس من لزمی ... بدانکه وفقك الله تعالى للتحلی بحلیة أهل العلم و الكمال و جنبك عن شیم الناقصین الجهال بدان که بحث در لغت تقشیش و جستجو کردن است تا حق ظاهر شود که در کدام طرف است از آن دو کس که بحث می کنند و در اصطلاح علما آن است که حکم ثبوتی یا سلبی را به دلیل ثابت کنند و مناظره بحسب لغة نظر بیکدیگر کردن است و در اصطلاح آنست که دو خصم نظر کنند در حکمی و مسئله ...

انجام: ... لا نسلم که هر چه مقترن به احد از منه ثلثه است اسم نیست چرا نشاید که هر چه به وضع اولی مقترن باشد اسم نباشد و «صه» بوضع اولی مقترن نیست بلکه به وضع ثانی مقترن هست.

چاپ: در سالنامه پارس، تهران، 1323ش؛ به کوشش سید محمد رضا رضاپور، در مجموعه رسائل فارسی، دفتر هشتم، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، 1387ش.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2781/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 931؛ مهرها: «المتوکل علی الله الغنی عبده مرتضی الطباطبائی»؛ تملك: مرتضی طباطبائی؛ در پایان این رساله یادداشتی است به قلم قرمز از نویسنده به نام فضل الله بن منصور و چنین است: «لمولانا مهدی قمی علیه الرحمة: صد درد کرده در دل من منزل از کجا xx من از کجا و این همه درد دل از کجا؟ بتاریخ 10 صفر ختم بالخیر و الظفر در بالاخانه خواجه نظام الملک در کوچه مصطفی این رساله را حسب الفرموده سلطان میر نوشت و چون این بنده هم ... تحریر افتاده کتبه العبد الداعي فضل الله بن منصور الموسوی»؛ 7ص (1-7)، 19 و 18 سطر، اندازه: 17/5×12/5 سم [ف: 1-10]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1357/7

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا:

932، 6ص (162-167) [سنا - ف: 2-232]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1456/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق و عناوین نسخ؛ کا: علی خان بن سلطان بایزید قوقه، تا: 939، 3گ (75پ - 78پ)، 14 سطر، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 4-283]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 971

آغاز و انجام: برابر

در فهرست مؤلف کمال پاشا دانسته شده؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 948؛ واقف: ملا موسی، تاریخ وقف: قرن 13، 4گ، 19 سطر، اندازه: 17×9 سم [ف: 1-257]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ضمیمه 271

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا:

محرم 955، 20 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 1-25]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1688/12

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا:

975؛ 3 گ (120 پ - 122 پ) [ف: 5-335]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 799/11

در چهار فصل؛ خط: نستعلیق بی کا، تا: قرن 10؛ 2 گ (110 ر - 111 ر) [ف: 5-178]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 443/2 کر

ص: 61

آغاز: برابر؛ انجام: ... این دلیل بجمیع مقدمات صحیح نیست یعنی در او خلل است غیر معین آن را نقض اجمالی گویند درین هنگام بر خصم واجب شد که آن خلل که دعوی ...

خط: نسخ عربی؛ کا: علی بن طالب، تا: 1010؛ افتادگی: انجام (گویا یک برگ)؛ مصحح؛ 1 گ (79 پ)، 26 سطر، اندازه: $15/5 \times 10/5$ سم [ف: 171-2/40]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2786/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: زین العابدین بن عبدالله المازندرانی، تا: 1022؛ 3 ص (37-39)، قطع: رقعی، اندازه: 20×12 سم [ف: 30-10]

10. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1784/3

آغاز و انجام: برابر

در فهرست مؤلف ابن کمال پاشا دانسته شده؛ خط: نستعلیق؛ کا: هاشم بن ابراهیم حسینی سمنانی، تا: 1031؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ 73 گ، اندازه: $14 \times 9/5$ سم [ف: 206-5]

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1384/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: عبدالقادر الاردوبادی، تا: 1034، جا: شیراز؛ 4 ص، 23 سطر (7×15)، اندازه: $22 \times 12/5$ سم [ف: 440-3]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15083/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بیتا؛ مصحح؛ مهر: «جمال الدین محمد طباطبایی 1052»؛ 4 گ (99-102)، 21 سطر، اندازه: 11×5 سم [ف: 228-38]

13. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1778/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: پنجشنبه سلخ شوال 1065؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ اندازه: $14/5 \times 9$ سم [ف: 5-]

14. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 286/33

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف با توجه به آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: شاه مراد بن تقدعلی فراهانی ورامینی، تا: 1072؛ گ 2 (120 پ - 121 پ)، 27 سطر، اندازه: 18×27/5 سم [میراث شهاب: 42-129]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 339/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: نصیر الدین حسین الحر الحسینی، تا: 1076؛ گ 2 (57 ر - 58 ر)، 21-28 سطر (18×10)، اندازه: 13×30 سم [ف: 3-4]

16. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1255/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: 1091؛ ص 4 (11 - 14)، 25 سطر [سنا - ف: 2-187]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13886/45

آغاز: الحمد لمن حفظ المؤمنین من الخطاء و الخلل ... و بعد فهذه رسالة في علم آداب البحث؛ انجام: فلا يتكلما في اليقين لوظائف الظن و بالعكس هذا ما أردنا إيراده في هذه الرسالة بي، تا: قرن 11؛ گ 1، 110 ر [ف: 37-475]

18. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 675/3

آغاز: بسمله رساله آداب البحث لمولانا حسينشاه الشهير بيقال بدانکه بحث از روی لغت جستجوی کردن است و در اصطلاح علماء آنست که حکم ثبوتی یا سلبی را بدلیل اثبات کنند...

انجام: برابر

در دو فصل؛ خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ ص 11 (127 - 128)، اندازه: 10/5×19 سم [ف: 5-142]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18612

آغاز و انجام: برابر

در فهرست به این کمال پاشا نسبت داده شده است؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ نسخه حاضر فاقد دیباچه است؛ واقف: خواجه شیر احمد، تاریخ وقف: 1031 ش؛ 3ص، اندازه: 17×28 سم [ف: 14-24]

20. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

در فهرست مؤلف خواجه نصیر دانسته شده؛ کا: عبدالرحیم بن ملا عبدالکریم، تا: 1101 [تراثنا: س 13 ش 1-123]

21. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 492/3

آغاز و انجام: برابر نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: حاجی باقر بن میر محمد حسینی، تا: 1116؛ 3گ (52پ-54پ)، 15 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [مؤید: 1-401]

22. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 789/2

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: میرزا محمد سعید بن ملا خلیل عرب شروانی، تا: سه شنبه 1185، جان بروجرد؛ در 11 ر پراکنده ها است در مناظره؛ 2گ (10ر-11ر)، 16 سطر، اندازه: 12/1×22/3 سم [ف: 5-176]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14473/17

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مجدول؛ اص (67پ)، 29 سطر، اندازه: 18/5 × 25/5 سم [ف: 38-622]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8839/10

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ 2گ (159پ-160پ)، اندازه: 15×23 سم [ف: 23-27]

ص: 62

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12725/1

آغاز: بدانکه کسیکه درصد آن است که مطلوبی و حکمی را به دلیل اثبات کند مادام که بیان مذاهب و اقوال و شرح لغوی و اصطلاحی که در آن واقع است؛ انجام: برابر

در فهرست مؤلف ناشناس معرفی شده است؛ خط: نستعلیق؛ کا: هاشم بن ابی القاسم حسینی تنکابنی رشتی، تا قرن 13، جا: خالکیاسر لنگرود؛ مصحح، مهر حضرت آیه الله العظمی مرعشی نجفی و یادداشت فردی که کاتب، دایی او بوده در آغاز، 2 برگ اشعار و مطالب گوناگون در انجام آمده است. ترقیمه: «تمت القواعد في المناظرة على يد اقل الطلبة في الادراك هاشم بن ابی القاسم الحسینی التنکابنی الرشتی»؛ 3 برگ (1-3)، 16 سطر،

اندازه: 14×8 سم [ف: 32-349]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13384/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، نسخه بدل ها در حاشیه آمده است؛ 3 گ (7رور)، 19 سطر، اندازه:

14/5×7 سم [ف: 33-660]

27. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 206/4

در فهرست مؤلف ابن کمال پاشا دانسته شده؛ بی کا، تا: قرن 13 [اوراق عتیق: 1-251]

28. تهران؛ نوربخش، شماره نسخه: 113/1

آغاز و انجام: برابر

دارای 4 فصل؛ خط: نستعلیق؛ کا: محمد صالح بن محمد رضا طالقانی ساوجبلاغی، تا: قرن 13، 5 ص (2-6)، 19 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-135]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12962/12

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ دارای حواشی از خود کاتب با امضای «لمحرره محمد حسن»؛ 3 گ (42 پ-44ر)، 19 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف: 32-870]

30. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 7419/1 - 38/39

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: پنج شنبه 21 ربیع الأول 1299؛ 3 گ، 18 سطر، اندازه: 18×23 سم [ف: 1-9] 31. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1132

آغاز: بدانکه بحث از روی لغت جست و جوی گردان است؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ واقف: قائم مقام؛ 3ص، 17 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 4-366]

32. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1778/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: جیبی، 16 سطر [چهار کتابخانه مشهد-ف: 59-]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9694/4

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمد بن کمال شریف نیریزی، بی تا؟

5گ (88-92پ)، 19 سطر، اندازه: 16×18 سم [ف: 25-59]

34. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1918/17

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 5 (146 - 150)، قطع: رقعی، اندازه: 11×18 سم [ف: 9-610]

35. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3372/7

کا: محمد بن علی موسوی تهرانی شیرازی، بی تا، 3ص (142 144)، قطع: وزیری، اندازه: 5/16×25 سم [ف: 10-1221]

36. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 559/6

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ در سه فصل؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 4ص (145-149)، 23 سطر، اندازه: 13/5×21/2 سم [ف: 5-82]

37. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 749/2

آغاز و انجام: برابر

در دو فصل؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 5 گ (8 پ-12 پ)، 15 سطر)

اندازه: $12/5 \times 7$ ، $18/5 \times 12$ سم [ف: 378-]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10361/3

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ 2 ص (18-19)، 24 سطر، اندازه: $18/5 \times 11$

سم [ف: 343-32]

39. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3313/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 6 گ (34 پ - 39 ر)، 18 سطر،

اندازه: 20×11 سم [ف: 368-6]

40. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1186/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 2 ص (161-162) [عکسی - ف: 441-3]

126- آداب البحث | منطق / عربی

ādāb-ul baht

میبدی، حسین بن معین الدین، - 911 ق

(meybodī, hoseyn-e-bn-e mo'īn-od-dīn (-1505

تالیف: سه شنبه 15 صفر 903 ق

رساله ای است مختصر در آداب بحث، شامل 6 «تنبیه»: 1. اذا اذکرت قضیة فان کان بطریق النقل فلا منع علیک؛ 2. یجوز منع المقدمع

قتل فراغ العلل؛ 3. لا يتوهم أن المعارض مصدق لدليل المعل؛ 4. اذا منع السائل مقدمة ... لزم على المعلل دفعه بدليل او تنبيه؛ 5. قد يطلق التعريف على ما يقصد به تحصيل صورة غير حاصله و يسمى تعريفا حقيقيا؛ 6. زعم بعضهم أنه لا معنى للذاتيات.

ص: 63

این رساله جز آداب البحث سمرقندی و سید شریف و عضدی است و مؤلف از صاحب «التلویح» و شیخ رئیس نقل کرده است.

آغاز: بسمله، هذه تنبيهات شريفه في آداب البحث ارجو النجاة بتحريرها يوم البعث الأول اذا ذكرت قضيه فان كان بطريق فلا منع عليك باعتبار تلك القضية اذ ليس فيها حكم وهي في الحقيقة موضوع دعواك و انما المنع فيما تدعيه من نسبة القضية الى قائلها و يندفع بسهولة و ان كنت بصدد ..

انجام: أن الحيوان ماخوذ من بدن الإنسان و الناطق من نفسه الناطقه فتامل حتى ياتيك اليقين و الله ولي المتقين

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 675/2

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 3ص (122-125)، مختلف السطر، اندازه: 19×10/5 سم [ف: 5-142]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1199/2-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1292؛ 8گ (31-38) [ف: 23-707]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1918/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا؛ قطع: رقی،

اندازه: 11×18 سم [ف: 9-595]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6017

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ واقف: قائم مقام؛ 2گ، 17 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 4-366]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4918/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 2گ (19پ-20ر)، 16 (5×11 و 8×12/5)

(سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 14-4031]

127- آداب البحث / منطق / عربی

ādāb-ul baht

صدیقی، عثمان بن عیسی، ق 10 ق

(160) (seddīqī, o'smān e-bn-e 'īsā)

پیرامون معنی دلیل از دید منطقی و چگونگی اقامه آن و این که کدام دلیل صحیح یا ناصحیح می باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... الدلیل قول مرکب من قضیتین أو اکثر لیتأدی الی تصدیق نظری

انجام: يجوز لك أن تطلب منه الدليل على ذلك

1. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 35/1

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 2 گ (5-7)، اندازه: 19×10/5 سم (نسخه

پژوهی: 3-66]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5046/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا» 2 گ (70-71پ)، اندازه: 19/5×30 سم [ف: 13-241]

128- آداب البحث = آداب المناظرة / منطق / عربی

adab-ul baht = adab-ul munazira

بصری، احمد بن عبدالرضا، ق 11 ق

(170) (basrī, ahmad e-bn-e 'abd-or-rezā)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8922/8

خط: نسخ با بی کا، تا: قرن 11؛ 2 گ (219پ-220ر) (مختصر ف: -12]

ādāb-ul baht = ar-r.-ul waladīyya = ādāb-ul munāzira = fann-ul munazira

ساجقلى زاده، محمد بن ابى بكر، - 1150 ق

(sāčpolīzāde, mohammad ebn-e abī-bakr (-1737

رساله مختصرى است كه براى فرزندش نوشته و مشتمل است بر سه «باب»، و يك «خاتمه» و هر بابى داراى چند «فصل»: باب 1. فى التعريفات؛ 2. فى التقسيم و هو اما تقسيم الكل الى جزئياته و اما تقسيم الكل الى اجزائه؛ 3. فى التصديق و ما فى معناه من المركبات الناقصة.

مؤلف معتقد است آموختن مناظره مستحب و واجب كفايى بودنش مشكوك است. در نظر او، مناظره هنرى علمى است كه به وسيله آن صحت و سقم و رد و ابطال استدلال خصم معلوم مى شود. وى تحقيق بيشترا به رساله اش «قوانين المناظرة» ارجاع داده است.

آغاز: بسم الله و بحمده و صلاة و سلام على رسله يقول البأس الفقير محمد المدعو بسا چاقلى زاده اكرمه الله بالفلاح و السعادة هذه الرسالة فى فن المناظرة عملتها لك يا ولد ولا مثالك المبتدئين بارك الله فيها لك و لمن ارادها غيرك

انجام: و الحمد لله الذى بعزته و جلاله يتم الصالحات و سبحان ربنا و رب العزة عما يصفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين.

شرح و حواشى:

1- جامع الكنوز و نفايس التقرير فى شرح الولدية؛ تبريزى مرعشى، حسين بن حيدر معجم المؤلفين 14/12؛

[معجم المطبوعات 14/12؛ الاعلام زرکلى 60/6]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11820/3

آغاز: برابر؛ انجام: هو الصورة الثالثة حلالان فيه بيان مبنى المقدمة الممنوعة و الحل هو بيان منشأ الغلط و أكثر وقوع الحل ... (ناتمام)
خط: نسخ؛ بی کا، تا: اواخر قرن 10؛ رساله در هامش کتاب آداب البحث سمرقندی نگاشته شده است؛ 4گ (24-27)، 24 سطر چلیپا
[ف: 52-30]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13703

آغاز: برابر؛ انجام: و اما اذا كان مدلا فطلب الدليل عليه باى لفظ كان مجاز في النسبة و المراد طلب الدليل على شيء

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1176؛ افتادگی: انجام؛ 10گ، 9 سطر، اندازه: 12/5

× 17/5 سم [ف: 185-24]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2673/2

خط: نستعلیق؛ کا: خلیل بن ملا ولی لعل زاده، تا: 4 محرم 1189، جا: مدرسه تقیب شهر عین تاب؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ 10گ
(9پ-18پ)، 11 و 13 و 19 و 21 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 89-6]

4. قم، مسجد اعظم، شماره نسخه: 53716

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد ولد حاجی امیر خان ولد حاجی اوردخان، تا: 1198؛ در پایان نسخه به عنوان «الولاية» بر نام کتاب تصریح شده
است؛ 19گ، 12 سطر [ف مخ: 3-991]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18469

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: شیخ محمد بن سلیمان آفندی، تا: اواخر ذیحجه 1203؛ 8گ، 25 سطر، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: 15-24]

6. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 502/9

خط: نسخ ترکی؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی، 21گ (208پ-228پ)، 13 سطر، اندازه: 20×11/5 سم [ف: 2-393]

7. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1308/12

آغاز: برابر

تنها یک باب تعریفات را دارد؛ بی کا، تا: قرن 13، 11 گ (225-125 پ) [ف: 3-12]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1681

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد صالح بن محمد رفیع طیب لاهیجانی، تا: 1362؛ دارای اغلاط بسیار است؛ قطع مجموعه: جیبی، 44 ص،
14 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 4-407]

9. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 655/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 12 گ (1-12 پ)، اندازه: 20×12 سم [مؤید: 2-159] 10. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: ب-6/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ اهدایی آقای محمود موید زاده به کتابخانه؛ 28 ص، 13 سطر (8×14)، اندازه: 19/5×16 سم [ف: 21-]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 185/2

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات.

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 9 گ (12-21 پ)، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 1-200]

12. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 24/7

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 13 گ (74-86 پ) [سه کتابخانه اصفهان - ف: 105]

130- آداب البحث / منطق / عربی

adab-ul baht

قزلیجی، علی

qezeljī, 'alī

رساله کوتاهی است در آداب البحث و المناظره.

آغاز: بسمله، حمدله، اذا قلت بكلام خبری و ادعيت صحته يطلب منك الدليل فاذا ذكرت دليلا و الدليل مركب من مقدمتين.

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8795/4-59/15

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد صالح البيژوی، تا: 1346؛ 1ص، گ 9، 10 سطر، اندازه: 16×24سم [ف: 1-9]

2. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 336/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بیتا [نشریه: 11-941]

131- آداب البحث = آداب النظر / منطق / عربی

adab-ul baht = adab-un nazar

قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 984/5

آغاز: لخاتمة في قواعد علم النظر و هي مواد لا يشذ عنها شيء مع المناظرة. خط: نسخ؛ کا: علی بن رسول، تا: 1232، 3 گ (27ر -

30ر)، 12 سطر، اندازه: 15×10سم [ف: 2-249]

132- آداب البحث = مقدمات نافعة / اصول فقه / عربی

ādāb-ul baht = muqaddamāt-un nāfe'a

در مقدمات شیوه استدلال در بیان احکام با احادیث و روایات . مؤلف تفصیل مطلب را به کتاب دیگرش «مواعید» ارجاع می دهد.

آغاز: اعلم انه ينبغي أن تمهد قبل الشروع في بيان الاحكام و

ص: 65

انجام: و هو منقسم إلى الواجب و المندوب وله احوال بحسب احوال المكلف و نحوه و من جملة احكامه الوجوب الشرعي بمعنى الطلب الحتمي تم

[فهرست آستان قدس 462/16 با عنوان « مقدمات نافعه »]

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 16897/3

آغاز: برابر؛ انجام: من جمله احكامه الوجوب الشرعي بمعنى الطلب الحتمي خط: نسخ؛ كا: حسين بن حسن بسطامى، تا: 1256، جا: تهران، مدرسه ام الخاقان دارالخلافة؛ افتادگی: انجام؛ 2گ، 22 سطر، اندازه: 15×20/7سم [ف: 16-462]

2. قم؛ مركز مطالعات؛ شماره نسخه: 574/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زيبا؛ كا: حبيب الله بن محمد رفيع بسطامى، تا: دوشنبه 1 شعبان 1256، جا: مدرسة أم السلطان؛ مجدول؛ 2گ (145پ-146پ)، 21 سطر، اندازه: 15×21سم (ف: 1-491)

133- آداب البحث = مختصر في علم المناظرة / منطق / عربى

ādāb-ul baht = muxtaṣar-un fī 'ilm-il munāẓira

عنوانها «المعلل»، «المعارضة»، «النقض» مى باشد.

آغاز: الحمد لمن ما شاء فعل، ولا يسئل عما يفعل، لا مانع لأمره ولا تخلف في حكمه ... و بعد فهذا مختصر في علم المناظرة، و يسمى علم الخلاف و علم الجدل

انجام: ينفعك في مظان اللبس على خصمك. هذا آخر ما قصدنا ايراده في هذه الرسالة

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1308/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 6گ (19پ-24پ) [ف: 3-11]

134- آداب البحث (منظومة) / منطق، شعر / عربى

(.ādāb-ul baht (mnz

بغدادی، غانم بن محمد، - 1030 ق

(baqdādī, qānem-e-bn-e mohammad (-1620

منظومه ای است در 34 بیت، جهت آسانی برای حفظ کردن، مباحث آداب بحث ها را به نظم در آورده است. آغاز: باسمک یا ذا البر و الانعام xx نبدأ فی التحقیق و الکلام / ثم صلاة الله و السلام xx علی الذي به اهتدی الانام

انجام: یقول ناظمها محمد زاده xx تم الکلام طیب الله زاده

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 185/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن؛ بی کا، بی تاب محشی؛ 1 گ (25-25 پ)، اندازه: 15×20/5 سم [ف: 1-201)

-آداب البحث و المناظرة» جهة الوحدة بين المتعلمين

- آداب بحث و مناظره» آداب البحث

-آداب البحث و المناظرة» آداب المناظرة

135- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

سمرقندی، محمد بن اشرف، - 600 ق

(samarqandī, mohammad e-bn-e ašraf (-1203

اهداء به: نجم الدین عبدالرحمان سمرقندی

در بحث و مناظره و تعلیم روش محاوره علمی و مشتمل است بر 3 «فصل» و 4 «قطب»: فصل 1. تعریفات و شرح اصطلاحات؛ 2. ترتیب و روش بحث؛ 3. در مسائلی که مؤلف ابداع کرده است که در اینجا سه مسأله را بیان می دارد، یکی بر گرفته شده از علم کلام، دیگری از حکمت و سومین از خلاف شروح و حواشی زیادی بر آن نوشته است.

آغاز: رب یسر المنة لو اهب العقل هذه رسالة في آداب البحث، یحتاج الیها کل متعلم لتكون حافظة له في البحث من الضلال و تسهل علیه طریق الفهم ... و هي و ان كانت متداولة بین المحققین لكنها ما كانت منظومة في سلك و مجموعة في عقد. اردت نظم منشورها. بحث الاخ العزيز ملك الصدور و الاعیان شرف الأمثال و الاقران نجم الدین عبدالرحمان ادام الله ایامه فالتست ... و هي مرتبة علی ثلاثة فصول، الأول في التعریفات. الثاني في ترتیب البحث. الثالث في المسائل التي اقترعناها ...

انجام: ثابتاً في نفس الأمر يتم ما ذكرنا وان لم يكن يلزم الغلبة و بها يحصل المقصود كما مر و الله اعلم

[فهرست برلن 5272؛ كشف الظنون 39/1 و 68؛ معجم المؤلفين 63/9]

شرح و حواشي: آنچه در ايران داراي نسخه است:

- 1- شرح آداب البحث؛ شاشي، حميد الدين (-8)
- 2- المآب في شرح الآداب؛ بهشتي اسفرايني، محمد بن احمد (-749)
- 3- حاشية شرح آداب البحث ادقوز، احمد بن علي جمعه (-9)
- 4- شرح آداب البحث؛ گيلاني، قطب الدين محمد (-9)
- 5- حاشية شرح آداب البحث؛ الغ بيك، محمد بن شاهرخ (796-853)
- 6- شرح آداب البحث و المناظرة = شرح آداب مسعودي = شرح آداب البحث = شرح آداب الفاضل شمس = المستقصي في آداب البحث؛ شيرواني، كمال الدين مسعود (-905)

ص: 66

7- حاشية شرح الشروانی الآداب البحث؛ تاج السعیدی، محمد بن ابی سعید (-950)

8- حاشية شرح آداب البحث؛ دوانی، محمد بن اسعد (830-908)

9- حاشية شرح آداب البحث شروانی، عبدالرحيم بن محمود

10- شرح آداب البحث؛ ميبدي، حسين بن معين الدين (-911)

11- حاشية شرح آداب البحث؛ كاشانی، عماد بن يحيى (-10)

12- حاشية شرح آداب البحث؛ ابو حامد (-10)

13- حاشية شرح آداب البحث؛ غفاری، حامد بن برهان (-10)

14- حاشية شرح آداب البحث؛ سيماوی، سنان الدين يوسف (1006)

15- حاشية شرح آداب البحث؛ رومی، لطف الله بن الياس

16- حاشية آداب البحث للسمرقندی؛ خوشنويس، احمد

17- حاشية شرح آداب البحث؛ جنيد، احمد

18- المسعود

19- شرح آداب البحث؛ ناشناس به همراه 28 شرح ناشناس ديگر رك: دنا

395/6 (29 شرح ناشناس)

20- حاشية آداب البحث للسمرقندی؛ ناشناس (به همراه 5 حاشيه ناشناس ديگر رك: دنا 5/4)

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 982

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد بن احمد بن صقر بن سلام التدمري الغسانی الشافعی، تا: 29 جمادی الاول 742، جان مکه؛ با رساله «جمل. ش

981» در يك مجلد می باشد، معرب و معجم؛ واقف: ابن خاتون، تاريخ وقف: 1067؛ 4گ، 23 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: 1-

[258

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 195/130 ف

نسخه اصل: حمدیه ش 1447؛ بی کا، تا: رمضان 754؛ در هامش است فیلم ها - فی: 1-430]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 630/1

آغاز: برابر

بی کا، تا: قرن 68 قطع: وزیری، اندازه: 22×12 سم [ف: 2-388]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12376/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 68؛ 4 گ (51)، 27 سطر، اندازه: 17×5 سم [ف: 31-281]

5. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 357/8

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 9 [ف: 3-58]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4884/1

خط: نسخ؛ کا: یعقوب بن عارف ازنیقی، تا: آغاز ربیع الثانی 831؛ 47 گ، 17 سطر (8×11)، اندازه: 14×18 سم [ف: 14-3933]

7. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 796

خط: تعلیق؛ کا: علی بن عبد القادر، تا: 882 72 گ، 9 سطر، اندازه: 14/2×10/7

سم [ف: 1-11]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1603/3

خط: نسخ؛ کا: صمد بن خلیفه محمد، تا: رمضان 894، 10 سطر [ف: 5-303]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 9104/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: طاهر بن مرتضی بن محمد، تا: 7 ربیع الثانی؛ 900 5 گ (16 پ - 20ر)، قطع: ربعی، 23 سطر (8×14)، اندازه:

19/5×13/5 سم [ف: 17-294]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9244/1

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن امر الله الضفری، تا: 956، 9 گ (2پ-10پ)، اندازہ: 11×17 سم [ف: 24-40]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11820/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: اواخر قرن 10؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «ابن شاعر»؛ 10 گ (23-32)، 9 سطر، اندازہ: 8×11 سم [ف: 30-52] 12. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه: 15

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد بن ابراهیم بن عیسیٰ اوالی، تا: قرن 10؛ 5 گ (146-151)، مختلف السطر، اندازہ: 10×15 سم [آینه پژوهش: سال 4 ش 104-22]

13. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 915/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: اوایل ذیقعدہ 1034؛ مهر: حاج سید سعید؛ 4 گ (68-72)، 23 سطر (1565)، اندازہ: 10×19/5 سم [ف: 3-1245]

14. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 495/3 - 3/115

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: جعفر بن ابراهیم بن جمال (برای خودش)، تا: قرن 11، 4 گ، 26 سطر، اندازہ: 5/15×20 سم [ف: 1-9]

15. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2242/2

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 4 گ (21-24ر)، 21 سطر، اندازہ: 13×20 سم [ف: 5-446]

16. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1101/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12، 17 سطر [ف: 5-235]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3428/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ در ص 137 شعری منسوب به شیخ الرئیس وجود دارد؛ 11ص (125-135)، قطع: خشتی، اندازه: $17/5 \times 12/5$ سم [ف: 10-1289] 18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14576/2

آغاز: برابر؛ انجام: لا یمکنه اثبات امور لانہائے لها (کذا)

خط: نسخ؛ کا: محمد بن فاضل سبزواری، تا: 14 شوال 1210؛ این نسخه در مقایسه با سایر نسخ کسر دارد؛ 2گ (9-10)، 20 سطر، اندازه: 19×9 سم [ف: 12-363]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29835

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی ممتاز؛ بی کا، تا: 1225؛ ضمیمه نسخه ش 29833؛ قطع: رقعی، 20 سطر ($11/2 \times 6/2$)، اندازه: $16 \times 10/5$ سم (رایانه)

20. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1925/5

خط: تحریری؛ بی کا، تا: 1243؛ اندازه: 14×8 سم [ف: 3-150]

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1808/5

آغاز برابر؛ انجام: لهذا و ما کنا لنهتدی لولا أن هدینا الله ثم الصلوة علی نبیه محمد و آله النقباء النجباء و رزقنا الله شفاعته الکبری یوم القیمه آمین یا رب العالمین تمت بالخیر و هو خیر 1302

بی کا، تا: 1302، 5ص (274-279)، قطع: خشتی، اندازه: $21/5 \times 17$

سم [ف: 9-407]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 972

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ محشی؛ 21گ، 8 سطر، اندازه: 15×9 سم

ف: 1-258]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10361/4

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری؛ بی کا، بی تا؛ مصحح: 4ص (19-22)، 24 سطر،

اندازه: 11×18/5 سم [ف: 32-344]

24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1358

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا [ف: 4-405]

25. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4274/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، 6گ (11پ-16پ)، 16 سطر

(6×12/5)، اندازه: 10/3×15/3 سم، [ف: 18-235]

26. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 968/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا 6ص (153-158)، 21 سطر، اندازه: 19×22 سم [ف: 3-10]

27. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1308/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ دیباچه این نسخه (1308/4) با دیباچه 1308/2 شباهت دارد، اما آن پنج فصل و این سه فصل دارد و این از سمرقندی است و نامش در دیباچه یاد شده، و شاید 1308/2 نیز از سمرقندی باشد؛ 5گ (25-29پ) [ف: 3-11]

28. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4917/1

آغاز و انجام: برابر

از نیمه دوم فصل دوم است و بدین گونه: «من الدلیل غیر صحیح الیختلف الحکم عنه. و اما المعارضة» آغاز می شود؛ خط: نسخ ریز؛ کا: حسن بن محمد سپاهانی، بی تا، 2گ (1-2پ)، 28 سطر (8×17)، اندازه: 12×22 سم [ف: 14-4028]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9920/7

انجام: يجب أن يكون موجب بالذات لأنه لو كان فاعلاً بالاختيار خط: نسخ و نستعليق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 6 گ (164 پ-
169 پ)، اندازه: 11/5

× 17/5 سم [ف: 207-25]

30. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4632/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر قزوینی، بی تا؛ 6 گ (63 پ-68 پ)، اندازه: 15x10 سم [ف: 12-197]

31. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 236/3

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا [نشریه: 11-932]

32. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 243/4

بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی [نشریه: 11-932]

33. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 90/10

بی کا، بی تا [نشریه: 5-221]

34. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 15/1

بی کا، بیتا (نشریه: 5-287)

136- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

بخاری، علی بن محمد، ق 9

(boxārī, 'alī e-bn-e mohammad (16C

در 1 «مقدمه» و 5 «بحث».

آغاز: بسمله. سپاس بی قیاس دلیلی را که تنبیه بنده به کلام خود کرده ... چنین گوید ... سید علی بن سید محمد بخاری چند سطری به زبان فارسی به جهت آسانی قواعد مناظره نوشت ... انجام: در این حین یا مکابر است و یا سفیه جاهل. چنانکه در بعضی گفته شد

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1688/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ملک شاه بن ملک محمد، بی تا، 3 گ (115 پ- 118 ر)، اندازه: 12×18 سم [ف: 5-334]

137- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ص: 68

? علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 ق.

(allāme-ye hellī, hasan e-bn-e yūsuf (1250-1325

در ذریعه (1: 13) از «آداب البحث» علامه حلی یاد می کند و می گوید که نسخه ای از آن در کتابخانه مولی محمد علی خوانساری نجفی هست ولی در فهرست کتاب های او دیده نشده است. این رساله چون در نسخه کتابخانه دانشگاه، دنبال «شرح حکمة العین» علامه آمده و هر دو به یک خط هستند به احتمال از علامه حلی دانسته شده و جز آن نسخه ای تا کنون از آن معرفی نشده است. افسوس که این نسخه هم پایان ندارد تا شک از میان برود. از دیباچه رساله پیداست که باید چندین فصل و یک خاتمه در این رساله باشد ولی ناقص و فاقد آن است.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي اتقنا من الحيرة والضلال وهدانا الى مناهج النظر والاستدلال ... و بعد فهذه مقدمة في معرفة الجدل مجموعة لتشجيع الأذهان و توجيه المقال مرتبة على فصول مختمة بخاتمة.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 423/2

آغاز: برابر، انجام؛ و السؤال كلام يستدعي الجواب عن الغير و الجواب كلام

تنها بخشی از بحث یکم فصل یکم؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام اص (137پ) [ف: 3-4]

138- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

عضدالدين ايجی، عبدالرحمن بن احمد، 700؟ - 756 ق

(e-bn-e ahmad 'azod-od-dīn-e ijī, 'abd-or-rahmān (1300?-1355

یکی از فروع علم منطق آداب مناظره و بحث است و این فن پس از رواج منطق و گسترش علم کلام و فقه میان دانشمندان آشکار گردید، چه متکلمان و فقیهان ناگزیر بودند هنگام اثبات آراء خود استدلال کنند و در اینجا از منطق ارسطو بهره برده از رموز فنی این علم آداب بحث و مناظره را استخراج کردند و مرحله عملی آن را «علم خلاف» نام نهادند. در این فن کتاب های بسیاری نوشته شده و از آنها است همین رساله که متکلم نامور ایرانی نگاشته است. این رساله بسیار کوتاه ولی جامع است که مؤلف برای فرزند خود نگاشته و مورد توجه عالمان قرار گرفته است.

آغاز: بسملة لك الحمد و المنة و على نبيك الصلوة و التحية اذا قلت بكلام ان كنت ناقلاً فتطلب الصحة او مدعياً فالدليل و الايمنع النقل و المدعي

انجام: مرکب من الحروف. ان الكلام لفني الفؤاد وانما × جعل الكلام على الفؤاد دليلاً

چاپ: معجم المطبوعات العربية 1332 كشف الظنون 41/1 ؛]

شرح و حواشی: که در ایران دارای نسخه است

1- شرح آداب البحث للعضدی؛ جرجانی، علی بن محمد (816-740)

2- الآداب الباقية في شرح آداب الشريفة؛ صديقي، عبدالباقى بن غوث الاسلام

3- حاشية شرح الجرجاني على آداب البحث؛ ناشناس

4- شرح الرسالة الشريفة في آداب المناظرة؛ ناشناس

5- شرح آداب البحث و المناظرة للعضدی؛ حسيني، طاهر بن رضی (-10)

6- شرح آداب البحث؛ علاء الدين اصفهاني، محمد بن اسماعيل (100)

7- شرح آداب المناظرة = شرح الرسالة العضدية = حل آداب العضدی؛ بيرجندی، عبدالعلي بن محمد (-934)

8- الرسالة الحنفية في علم الآداب = شرح آداب البحث = حاشية آداب البحث = آدابه؛ حنفي تبریزی، شمس الدين محمد (-10)

9- حاشية شرح الحنفي الآداب البحث؛ تاج السعیدی، محمد بن ابی سعيد (950)

10- حاشية الرسالة الحنفية؛ شاه حسين

11- شرح آداب البحث؛ عصام الدين اسفراينی، ابراهيم بن محمد (873-951) 12- حاشية شرح آداب البحث = شرح آداب المناظرة

عضدی؛ جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم (-976)

13- شرح آداب البحث = شرح آداب المناظرة؛ کشمیری، شمس بن احمد

14- حاشية شرح آداب البحث مبارکشاه

15- حاشية آداب البحث و المناظرة؛ عصام الدين چلبی

16- حاشية شرح آداب البحث؛ ناشناس

17- شرح آداب البحث للعضدی؛ ناشناس

18- حاشية آداب البحث و المناظرة؛ ناشناس

19- شرح آداب البحث للعضدی؛ ناشناس

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2719/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: ابراهیم بن علی بن حاجی یوسف الخانیساری، تا: 924، جان نجف؛ دارای حواشی با نشان «س» که ممکن است از سیدشریف باشد؛ 2ص (1-3)، قطع: رقعی، 14 سطر، اندازه: 13×17/5

سم [ف: 9-40]

2. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 500/3

خط: نسخ؛ کا: علی بن محمد عبدالرزاقی صاحب التفسیر و

ص: 69

التأویلات و شارح منازل السائرين (نواده اوست)، بی تا، در پایان نسخه دو صفحه از آخر کتابی است فقهی نوشته 938 [نشریه: 2-120]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1456/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و عناوین نسخ؛ کا: علی خان بن سلطان بایزید قوقه، تا: 939؛ محشی؛ 2 گ (1 پ-3 ر)، 14 سطر، اندازه: 17×10/5 سم
[ف: 4-282]

4. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: 4 مجموعه بدون شماره

بی کا، تا: 944؛ 1 گ، قطع: بیاض رقعی (چند نسخه فی: -388)

5. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1430/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: میانه های رمضان 944؛ محشی نشریه: 7 -

[280

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1310/2

خط: ثلث نازیبا؛ بی کا، تا: ربیع الأول 949؛ اص، ابعاد متن: 12×7، اندازه: 18×11 سم [ف: 3-924]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5123/2

خط: نسخ؛ کا: ابوالحسن بن عبدالله استرابادی، تا: 965، جان دمشق؛ 2 گ (44-45 ر)، 15 سطر، اندازه: 15/5×9/5 سم [ف: 13-326]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2824/6

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 969، دارای حواشی با نشان «ش»؛ 2 گ

(25 پ-26 ر)، 23 سطر، اندازه: 19×10 سم [ف: 6-122]

9. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2235/3

خط: نستعلیق؛ کا: عبد السمیع بن عبد الصمد نور، تا: 971؛ اهدایی شیخ احمد شریعت؛ 1 گ (16-17)، اندازه: 17×11 سم [ف: 4-
[1212

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13814/4

آغاز: برابر؛ انجام: فتدفع بالأصل فقیل إنه إضافة القدرة إلى المعذور فتمنع مستنداً بأنه حقیقی أو بعارض بأنه مادیة الحروف الحادثة تمت

خط: نسخ؛ کا: ابراهیم بن مولی حاجی محمد بن مولی علی بن حسن حسینی خزاعی (75 الف)، تا: 998، جا: کوند؛ در هامش 62 الف مطالب گوناگون در خصوص کلمه و کلام .. بحثی در حرف علی در دعای الصلوة علی نبینا، نیز ابیاتی به عربی منقول از بهلول با مطلع: «مالی و مالک یا دنیا قتلتینی و بالغرور علی رأسی رمیتینی و ...» آمده است؛ 1 گ (62ر)، 10 سطر، اندازه: 10×7/5 سم [ف: 35-79] 1

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14318/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مایل به نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ 2 گ (139-140)،

19 سطر، اندازه: 11×5/5 سم [ف: 36-178]

12. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1773/3

خط: نستعلیق؛ کا: صدرای شیرازی، تا: ذیحجه 1005، جا: قزوین؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه، منه»؛ 1 گ (24ر)، 18 سطر (14×7/5)، اندازه: 20×13 سم [ف: 8-315]

13. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2086/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: صفر 1036؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ دارای حواشی از عبدالرحیم، محمد امین، میر ابوالفتح، فیض

الله، ابراهیم و منه رحمه الله؛ 11 و 12 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 5-476] 14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 775/3 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد بن بابکر، تا: 1060، جا: بلده بدلیس؛ 23 گ، 11، 18 و 15 سطر، قطع: خستی، اندازه: 21×14 سم [ف: 23-78]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9021/4

خط: نسخ؛ کا: نوروز علی، تا: 1069؛ مصحح؛ 2 گ (48پ-49ر)، 12 سطر، اندازه: 12/5×19 سم [ف: 23-174]

16. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2017/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1073؛ محشی؛ 5 سطر [ف: 5-408]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9524/4

خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن بن نظام الدین علی، تا: 1074-1075، جا: قریه «خنک» از قرای قائن؛ 2 گ (50 پ- 51 پ)، اندازه: 12×18 سم [ف: 24-277]

18. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2500/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن شیخحم بابا، تا: 1077؛ 2 گ 6 سطر،

اندازه: 15×20 سم آف مخ: 1-6]

19. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6676

خط: نسخ؛ کا: ولی بن احمد قرنی سرجانی، تا: 1093؛ مصحح

مهر: «فخرالاطبا 1278» [رایانه]

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13886/51

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 11؛ آگ (150) [ف: 37-477]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15066/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد صالح حاجی سرور، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «س»، عبارت «وقف عام» در آن آمده است، شرح محمد حنفی نیز پس از متن آمده؛ 1 گ (107)، 11 سطر، اندازه: 7/5×10 سم [ف: 38-157]

22. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1152/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب؛ بی کا، تا: قرن 11؛ محشی، در آخر نسخه بندی منقول از تحفه حکیم مؤمن (گ 115 و 114)؛ 2 گ (112-113)، اندازه متن: 5×9، اندازه:

9/5×16/5 سم [ف: 3-1600]

23. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4056/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی؛ 3گ (50پ - 52ر)، 6 سطر، اندازه: 11×17/5 سم (محدث ارموی مخ: 1-2)

24. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 154/5 - 1/154

آغاز و انجام: برابر

مؤلف رساله در این نسخه خواجه نصیر طوسی معرفی شده است؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی از «شیخ صدر» و «س»؛ 1گ، 24 سطر [ف: 1-11]

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14549/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1100؛ فائده ای از امام فخر رازی شرایط و آداب مناظره در ده عنوان پس از پایان کتاب آمده است؛ 2گ (37-38 پ)، 7 سطر، اندازه: 5/5×9/5 سم [ف: 36-559]

26. قم؛ طیبی؛ شماره نسخه: 66916

آغاز: بسمله هذه رسالة أفادها المولى ... عضد الملة والدين ... فائدة مشتملة على مقدمة و تقسيم و خاتمة اللفظ قد ... منك الصحة او مدعية فالدليل ولا يمنع النقل، انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ دارای حواشی به صورت «قوله - قوله»، «قوله هذه في بعض النسخ»؛ 4گ، اندازه: 5/5×9/5 سم [ف مخ: 1-469]

27. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2940/2

خط: نستعلیق؛ کا: رمضان بن محمد رضا، تا: 17 شعبان 1204؛ 2ص، 11 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 6-170]

28. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4412/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ بدخط؛ کا: محمد بن ابراهیم، تا: 1234؛ 162گ، 5 سطر (5/8×13)، اندازه: 5/16×21/7 سم [ف: 19-30]

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8875/9

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: حدود 1259؛ 1گ (157) (مختصر ف: -12)

30. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 269/3

آغاز: الحمد لله رب العالمین .. اذا قلت بكلام جزئی و ادعیت صحته یطلب منك الدلیل؛ انجام: اذا كان مساوية للمنع فیتوجه علیه الأبطال فقط الحمد لله اولاً و آخراً

خط: نسخ؛ کا: محمد حسن بن مولی علی ترجانی، تا: 1293، جا: قریه

ترجان؛ 1گ (66پ)، 11 سطر، اندازه: 12×21سم [ف: 1-239]

31. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13384/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ تملك: «جارالله صالح الصمیری» به تاریخ 1109ه همراه با وقف نامه رساله با مهر مربع من عمل صالحاً فلنفسه» در برگ نخست؛ 1گ (1)، 11 سطر، اندازه: 7×8سم [ف: 33-658]

32. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 166/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-31]

33. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 883/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد علی، تا: 1300، دارای حواشی به خط نستعلیق با نشان «س سره»؛ 2گ (9-10ر)، 17 سطر، 4×16 سطر، اندازه: 5/8×22سم [ف: 3-3]

34. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: 223/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 14؛ 1گ (29ر)، 13 سطر [ف: -213]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1133

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری؛ 2گ، اندازه: 10×17سم [ف: 4-366]

36. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 545/3

آغاز: برابر بی کا، بی تا، اص، 13 سطر ($9/5 \times 4/5$)، قطع: جیبی [ف: 1-429]

37. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 377/8

خط: نستعلیق هندی؛ بی کا، بی تا، 1 گ (292 پ)، اندازه: $27 \times 16/5$ سم [ف: 2-76]

38. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8595/2

بی کا، بی تا؛ 13 (13)، 11 سطر (4×10) [ف: 17-169]

39. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2845/7-ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-14]

40. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10359/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی، مجدول؛ 2 ص (97-98)، اندازه: $18/5 \times 12$ سم [ف: 32-341]

41. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18720

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

42. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6415/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 3 گ (58-60 پ)، 17 سطر، اندازه: 17×9 سم [ف: 9-376]

43. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 3162/2

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد بن ابراهیم، بی تا؛ واقف: سپهسالار؛ 1 گ (46)، قطع: خشتی، 9 سطر، اندازه: $21 \times 15/5$ سم [ف: 3-9]

44. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7453/7

بی کا، بی تا؛ 2 گ (38-39 ر)، 19 سطر، اندازه: 23×16 سم [ف: 3-9]

45. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 757/7

بی کا، بی تا [نشریه: 7-256]

46. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4632/2

خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر قزوینی، بی تا:

ص: 71

گگ (2پ-3ر)، اندازه: 15×10سم [ف: 12-193]

47. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8966/6

بی کا، بی تا، گگ (136پ-138ر)، اندازه: 17×10سم [ف: 23-135]

48. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4959/6

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، گگ (90پ-91ر) [ف: 13-158]

49. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1446/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، گگ، 19 سطر، اندازه: 20×13سم [ف: 3-92]

50. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: 33/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، گگ (29ر)، 15 سطر، اندازه: 22×18سم

حافظیان قم

51. قم؛ طیبی؛ شماره نسخه: 245/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ گگ، 11 سطر، اندازه: 22×16سم [ف مخ: 1-437]

52. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 362/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ تملك: فتح الله بن محمد رضا شریف حسینی خویی فرزند کاتب رساله چهارم؛ مهر: «عبده الراجی فتح الله»؛

گگ، 7 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 182]

53. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 316/4

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جا: تهران [ف: 1-318]

ādāb-ol bahs va-l monāzere

ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - 940 ق

(ebn-e kamāl pāšā, ahmad e-bn-e soleymān (-1533

در 1 «مقدمه» و 4 «فصل» به اختصار. آغاز: بسمله، بدان وفقك الله تعالى که بحث از روی لغت تفتیش و جست و جو کردن است و در اصطلاح علما آن است که حکم ثبوتی یا سلبی را به دلیل اثبات کنند.

انجام: وصه به وضوح اول مقترن نیست بلکه به وضوح ثانی مقترن است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1778/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کاء، تا: پنج شنبه سلخ شوال 1065؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه سرخ، اندازه: 9×14/5 سم [ف: 5-199]

140- آداب البحث و المناظره = مسائل المناظره = آداب المناظره = المناظرات = رسالة في المناظره / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira = masā'il-ul munāzira = ādāb-ul munāzira = al-munāzirāt = r.-un fi-l munāzira

فخرالدین حسینی، محمد بن حسین، - 984 ق

(?faxr-od-dīn-e hoseynī, mohammad e-bn-e hoseyn (1576

تألیف: صفر 958

رساله مختصر و مشهوری است در آداب بحث به روش منطقی و فلسفی و همراه با مثال های تطبیقی که آن را به جهت تقاضای برخی از دوستانش نگاشته است. مؤلف پس از بیان واژه های مناظره، مجادله، مناقشه، تنبیه و برخی دیگر از اصطلاحات با هجده مثال به بحث مغالطات پرداخته است. این فخرالدین محمد غیر از فخرالدین محمد سماکی است و تشابه اسمی این دو باعث انتساب کتاب به سماکی شده و حال آن که سماکی در قرن 11 می زیسته و معاصر میرداماد (م 1041 ه.ق.) بوده است.

آغاز: بسمله الحمد لله الحكيم الوهاب و الصلوة على خير من نطق بالصواب .. و بعد فهذه خلاصة ما لا بد منه مسائل المناظره لمن خاص في شيء ... الشهير بفخر الدين الحسيني ...

انجام: ... الطلاق موقوف علی النکاح و النکاح موقوف علی رضاء الطرفين ... قول آخر هو أن الموقوف علی الشیء موقوف علی ذلك الشیء
فیلزم توقف الطلاق علی رضاء الطرفين لقول هو صادق ولكن بالواسطه و المحذور توقف الطلاق علی رضاء الطرفين بلا واسطه و هو غیر
لازم فتأمل جيدا و الله الهادی إلى سواء السبیل و هو حسبی و نعم الوکیل

[الذریعة 31/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18394 ض

کاتب = مؤلف، تا: قرن 10 [د.ث. مجلس]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1063

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: نیمه قرن 10؛ کاتب در این نسخه، نام مؤلف را از قلم انداخته است و به همین جهت در چاپ نخست آن را به
حدس و گمان به «محمود بن عبیدالله الشافعی الاصولی المراغی متوفای 681» منسوب داشته و نامش را «رساله خلاصه در جدل» دانسته
اند. این نسخه با مقایسه نسخه شماره 967 در بردارنده نصف کمتر رساله می باشد یعنی از 20 صفحه، فقط تا نیمه صفحه و را در بر دارد و
گاه از نظر عدم تطابق جملات به گونه تحریر دوم از رساله مذکور می نماید. (+3 برگ نانوشته و 1 صفحه در منطق به خط شاه حسین بن
عبدالمجید تربتی، در آغاز)؛ واقف: ابن خاتون 1067؛ 4گ، 17 سطر، اندازه: 9×17سم [ف: 1-260]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5046/12

ص: 72

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: در حیات مؤلف؛ 18 گ (352 پ- 370 پ)، اندازه: 19/5×30 سم [ف: 13-245]

4. کرمانشاه؛ نجومی، سید مرتضی؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

کان محمد بن عباد الله حسینی اعرجی، تا: جمعه 15 ربیع الثانی 966، جا: شیراز، مقبره شیخ خلیفه [دلیل المخطوطات: 1-276]

5. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2235/1

خط: نستعلیق؛ کا: عبد السمیع بن عبد الصمد نور، تا: 971؛ اهدایی

شیخ احمد شریعت؛ 10 گ (1-10)، اندازه: 17×11 سم [ف: 4-1212]

6. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 357/1 - 2/177

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حاجی محمد کردانی، تا: 10 ذیقعدہ 984، جا: شیراز؛ مصحح، نسخه بدل وجود دارد، دارای حواشی با نشان «منه مدظله»، در آخر رساله چند فایده منطقی و سه بیت در تاریخ فوت میر سید شریف درج شده؛ 13 گ، 14-16 سطر، اندازه: 12/5 ×

18/5 سم [ف: 1-10]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6524/2

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالقادر بن عبد الرزاق طبیب، تا: پنج شنبه 7 ربیع الاول 986، جا: قزوین، مدرسه زرمساریه؛ از روی خط مؤلف تصحیح شده، در پایان رساله امضای مقابلہ کتاب با نسخه مؤلف دیده می شود؛ 20 گ (109 پ- 129 ر)، 15 سطر، اندازه:

12/5×8/5 سم [ف: 20-99]

8 مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1131

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 988؛ واقف: فهرستی؛ وص، 21 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 4-366]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 54

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-67]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26858

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه 11 صفر 1002؛ واقف: موسسه باقیات الصالحات، تاریخ وقف: تیر 1379؛ 10گ، 16 سطر، اندازه: 13×18/5 سم [ف: 12-24]

10. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4100/6

بی کا، تا: 5 شعبان 1003؛ در پایان این نسخه حل بیست مغالطه است که بسیار سودمند است. در پایان آمده «وقد تم تحریر الرسالة في شهر صفر من ثمان و خمسين و تسعمائة حرره مولفه. ... محمد بن حسين الشهير بفخر الدين الحسيني باضافة مغلطتين قبل الأخير في اثنين و سبعين و تسعمائة»؛ 22گ (58-80)، 18 سطر (5×12)، اندازه: 9×16 سم [ف: 13-3080]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7090/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 8 ربیع الثانی (ایام البیض) 1004، 10گ (33پ-43ر)، قطع: ربعی، اندازه: 12×19 سم [ف: 16-450]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2786/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: زین العابدین بن عبدالله المازندرانی، تا: 1022؛ 10ص (149-158)، قطع: رقیعی، اندازه: 20×12 سم [ف: 10-34]

13. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 87/4

آغاز: برابر؛ انجام: ولما كان تصوير ما ذكرت من المسائل غير غسير على الفطن أعرضت عن التمثيل الى التطويل والله الهادي الى سواء السبيل ونعم الوكيل. نقلت من خط مصنفها مدظله العالی.

خط: نستعلیق؛ کا: رشید الحسینی، تا: 1030؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ 4گ (25-28)، 17 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [اوراق عتیق: 1-117]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5387/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد قاسم بن محمد صالح اصفهانی، تا: جمادی الثانی 1036، جان مشهد؛ 16گ (33پ-48ر)، 14 سطر (5×8/5)، اندازه:

15×10/5 سم [ف: 16-292]

15. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 812/4

خط: نستعلیق؛ کا: درویش بن مهر علی اردبیلی، تا: 1038؛ 10 گ (117-127)، اندازہ: 21×13/5 سم [نسخہ پڑوہی: 3-118]

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9500/27

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: فضل اللہ بن مسعود، تا: 1047؛ 17 گ (146 پ-163 ر)، 21 سطر، اندازہ: 20×11 سم [ف: 3-173]

16. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 441/1 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: باقر ابن محمد امین حسینی، تا: 1057، بہ دست چند کاتب نگارش یافتہ است؛ دارای حواشی مؤلف؛ 13 گ (پ1 -

13 پ)، قطع: رقعی، 17 سطر، اندازہ: 18/5 × 10/5 سم [ف 22-168]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5101/5

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد تقی (علامہ مجلسی)، تا: 1057؛ 4 گ (37-41 پ)، اندازہ: 17×10 سم [ف: 13-304]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9569/2

خط: نستعلیق نازیبا؛ کا: حسین بن علی بحرینی، تا: ربیع الثانی 1060؛ 7 گ (104-112 پ)، اندازہ: 13/5×20 سم [ف: 24-310]

19. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2498/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالرشید بن جانی

جنابذی، تا: 1060، جان مشہد؛ مصحح؛ 8 گ (146 پ-154 ر)، اندازہ: 17×10 سم [ف: 7-87]

20. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 108/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: صفر 1093؛ 10 گ (3 پ-13 پ)، 15 سطر، اندازہ: 20×12 سم [ف: 1-151]

21. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/3

خط: نستعلیق ریز؛ کا: نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن 11؛ گ 10 (پ-11ر)، قطع: رحلی، 42 سطر (13×23)، اندازه: 20×31 سم [ف: 16-338]

22. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2000/9 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری؛ بی کا، تا: قرن 11؛ ص 2 (346-347) [عکسی - ف: 1-379]

23. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 2580/8

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: علی بن میر سبحان اصفهانی، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ گ 11 (پ-128 - پ-137)، 17 سطر، اندازه: 19/8×13/4

سم [ف: 6-61]

24. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: نصیر الدین محمد رضوی، تا: بین 1064 تا 1096؛ مصحح، محشی؛ ص 2 (21-23) [عکسی - ف: 4-165]

25. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 141/5

کا: محمد امین، تا قرن 11، گ 14 (74-88ر)، اندازه: 18/5×12/5 سم [ف: 109]

26. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 15512

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه مدظله»؛ گ 9، 19 سطر، اندازه: 19×11/5 سم [ف: 43-134]

27. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 541/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد علی ابن حاجی محمد امین، تا: چهارشنبه 20 ربیع الاول 1111؛ مجدول؛ گ 13 (پ-59 - پ-71)، 14 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف: 1-469]

28. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 321/8

بی کا، تا: 18 ربیع الثانی 1170 [تراثنا: س 6ش 4-102]

29. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 789/3

خط: نسخ؛ کا: محمد سعید بن ملا خلیل عرب شروانی، تا: یک شنبه 9 ربیع الاول 1185؛ گ 7 (11پ-17پ)، 16 سطر، اندازه: 22/3×12/1 سم [ف: 5-176]

30. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 1328/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: الخ محمد مدعوبه جعفر، تا: محتملاً قرن 12؛ نام در فهرست: «خلاصة من مسائل المناظرة»؛ 4ص (413-417)، 27-18 سطر (17/5×12)، اندازه: 24/5×18 سم [ف: 9-312]

31. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/16

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12، گ 4 (38-42ر)، اندازه: 25/5×13/7 سم [ف: 8-35]

32. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 236/4

خط: نسخ؛ بی کا، قرن 12 نشریه: 11-932

33. کرمانشاه؛ نجومی، سید مرتضی؛ شماره نسخه: 3مجموعه بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد طاهر بن محمد صالح، تا: بین 1227-1263 [دلیل المخطوطات: 1-270]

34. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4116

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالقاسم نوری رستاقی دیلم، تا: 16 ربیع الثانی 1280، جا: تهران، مدرسه خان؛ پس از کتاب در چند برگ دوازده امام و دعای استخاره محیی الدین ابن العربی نیز نوشته شده است؛ تملك: ابوالقاسم لاریجانی به تاریخ 1315؛ 24 برگ، 11 سطر، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 11-132]

35. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1240/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: محتملاً قرن 13؛ 10 ص (180-189)، 13 سطر (15×21)، اندازه: 15×8/5 سم [ف: 9-222]

36. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 9859

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: اواخر قرن 13؛ دارای حواشی با نشان منه؛ واقف: ورثه مرحوم تنکابنی به وسیله معتمد خراسانی، تاریخ وقف: مرداد 1346؛ 10 گ، 17 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف: 24-268]

37. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 18470

آغاز: برابر؛ انجام: و ثانيا بعد التسليم الاندراج بان قولك فان كان احدهما؛

خط: نسخ؛ بی کا، تا: اوایل قرن 13؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله تعالى» و «منه رحمة الله عليه»؛ 6 گ، 19 سطر، اندازه: 21/5 × 15/5

سم [ف: 13-24]

38. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 85/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13، 16 گ (102 پ-117 پ)، 14 سطر،

اندازه: 15/5×10 سم [ف: 66]

39. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 883/1

آغاز: برابر؛ انجام: أعرضت عن التمثيل المفصلي الى التطويل والله الهادي إلى سواء السبيل وهو حسبي ونعم الوكيل؛

کا: محمد علی، تا: رمضان 1300؛ دارای حواشی به خط شکسته نستعلیق با نشان «منه مد ظله العالی» که پیداست که حواشی نگارنده خود رساله در اینجا آورده شده و بی واسطه یا با واسطه از روی نسخه زمان نگارنده رساله نوشته شده است؛ 17 سطر (4×16)، اندازه: 22×8/5 سم [ف: 3-5]

40. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 967

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ محشی؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ

وقف: 1067، 11گ، 15 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 1-259]

41. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1130

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، واقف نائینی؛ 10گ، 19 سطر، اندازه: 13×24 سم [ف: 4-367]

42. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 970

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ محشی؛ 20گ + 4گ، 15 سطر، اندازه: 11×21 سم، [ف: 1-257]

43. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 17933 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

44. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1343

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا [ف: 4-407]

45. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3459/11

آغاز: لكل منهما مدخل فيه و هو شامل للصحيح وغيره وقيل المطلوب من المدعي الأول لدلالة تعريف المناظرة عليه؛ انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: شریف محمد شریف بن بابا جان حسینی، بی تا، جا: رامجین ساوجبلاغ؛ افتادگی: آغاز؛ در نیمه دوم آن حل دوازده مغالطه است؛ 17گ (85-68)، 23 سطر (4×12)، اندازه: 10×18 سم [ف: 11-2467]

46. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2936/10

انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رسالة في المناظرة والشبهات» آمده، نام مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد، نیمی از مغالطه 8 را دارد تا 18؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان محمود بن علی طبسی، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ 5گ (297-302)، 21 سطر 5/8×15، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1812]

47. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3759/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»، در 2 برگ اول اشعاری از شوکت، میرزا محمد علی منشی و ابن سینا همراه با مطلبی در طریق استخراج خاتم؛ تملک: ابوالحسن بن عبد القادر طیب و احمد بن میرزا محمد طیب اصفهانی؛ مهرها: عبدالعلی ابو الحسن» و «ابن عبدالقادر الطیب ابو الحسن الشریف»؛ 16 گ (2 پ- 17 پ)، 14 سطر (5×11)، اندازه: 10×16/5 سم [ف: 16-387]

48. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6685/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، بی تا [ف: 5-654]

49. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10942/3

بی کا، بی تا، قطع: جانمازی [میراث شهاب: س و ش 2-38]

50. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2749/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 13 گ (41 پ- 54 پ)، 15 سطر، اندازه: 10×14 سم [ف: 7-304]

51. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3702/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علی حسن مازندرانی، بی تا، جا: مشهد؛ 6 گ،

اندازه: 13×21 سم [ف مخ: 1-6]

52. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4903/3 - 24/203

آغاز: بسمله رب عم بالخیر هذه مغالطات ینتفع بها اهل التحصیل ... ان زیداً حجر مثلاً انجام: برابر

در فهرست با عنوان «المغالطات» و ناشناس آمده و با توجه به انجام نسخه شناخته شد، مسائلی است در ایراد و مغالطه بر قواعد منطقی که برای انتفاع اهل علم نوشته شده است؛ خط: نسخ؛ کا: محمد بن علی، بی تا، 20 گ، 10 سطر، اندازه: 10×15 سم [ف: 8-4441]

53. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 313/1

خط: نسخ؛ کا: محمد شرف بن حاجی زینا نائینی، بی تا، 20 گ (1پ-21پ)، اندازہ: 12/5 × 18/5 سم [ف: 2-56]

54. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: 253/2

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 1ص، 11 سطر، اندازہ: 14×21 سم [ف: 183]

141- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

adab-ul baht wa-l munazira

نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین، ق 11 ق

(nasrī tūsī, mohammad taqī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (17C

مؤلف پس از بحث اصولی متعارف به آداب مناظره و قواعد کلی اصولی و کلامی به روش اخباریان پرداخته و این مباحث را در دو سطر گذارده است. نخستین آن آداب مناظره است که ساخته خود اوست و سپس سخن شریف گرگانی و آداب بحث عضدی.

آغاز: استطراد فی بعض ما ینفع لاریاب النظر فی الناموس و هو یشتمل علی شطرتین: الشطر الأول فی طریق المناظرة و آداب النظر و البحث

انجام: و الآن فصل وقت بیان طریق المناظرة بالحق و الانصاف.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 111/20 - ب

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، پس از این عبارتی از سید شریف گرگانی در حاشیه شرح شمسیه درباره مناظره آمده و سپس رساله آداب بحث عضدی آورده شده و نصیری حواشی بر آن هم نوشته است؛ 2 گ

ص: 75

142- آداب البحث و المناظرة = آداب گلنبوی = رسالة گلنبوی / منطق / عربي

ādāb-ul baht wa-l munāzira = ādāb-e gulinbūy = r. gulinbūy

گلنبوی، اسماعیل بن مصطفی، - 1205 ق

(-1790) (golenbūy, esmā'īl ebn-e mostafā)

رساله مختصری است در آداب بحث و مناظره و اصطلاحات و شرایط آن که در ضمن چند فصل گزارش شده است. آن را «رساله الآداب» نیز گویند.

آغاز: يقول الفقير الى رب العباد القدير لما كان متون علم الآداب لم تشتمل على تفصيل امثلة البحث لجميع الابواب ...

انجام: و اما المنع فطلب الدليل، و الطلب لا يحتاج الى شاهد بخلاف الابطال الذي هو الحكم بالبطلان فلا يسمع من غير دليل و ايضا قد عدوا ابطال المقدمة الغير المدللة بدليل يدل على فسادها غصبا غير مقبول ايضا وفيه ما فيه تم

[كشف الظنون: 41/1؛ فهرست نسخه های فارسی 1490/2؛ ذریعه 4/11 و

181/7؛ ایضاح المکنون 3/1]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10457/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: ابوالبقاء بن محمد معروف به معتمد الاسلام، تا: شعبان 1318، 16 گ (81 پ - 96 پ)، 10 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 26-375]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15483/2

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن عبدالکریم السنّتی در خدمت استاد ملا احمد مشهور به سقزی، تا: 1320، جان سنندج؛ 16 ص (209 - 224)، 10 سطر، اندازه:

17/4×22/8 سم [ف: 43-119]

3. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 414/2

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ نازیبا؛ کا: عبدالله بانی سیاه کویزی، تا: 1329؛ با حواشی زیاد از کتب مربوط به آن فن، مصحح؛ اندازه: 23x18 سم [ف: 2-89]

4. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 186/11

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ کا: محمد بن صوفی مامه ای، تا: 1331، جا: مسجد کبیر کوی سنجق؛ وگ (146 پ- 154 پ)، اندازه: 18x11/5

سم [ف: 1-137]

5. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 742/5

آغاز: ... يقول العبد الفقير إلى رب العباد القدير لما كانت متون علم الآداب لم تشتمل على تفصيل امثلة البحث لجميع الأبواب؛

انجام: برابر خط؛ نسخ؛ کا: عبدالرحیم، تا: 1332، جا: ساوجبلاغ؛ افتادگی:

آغاز، 18 گ (158 ر 176 پ)، ابعاد متن: 22x18 [ف: 2-373]

6. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 252

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: محمود بن محمد، تا: 1333، جا: قریه غریبک؛ محشی؛ 14 گ، 8 سطر، اندازه: 17/5 x 22/5 سم [ف: 2-13]

7. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 945

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: چهارشنبه 14 ذیقعده 1347؛ 20 گ، 8-9 سطر، اندازه: 16/5x10 سم [ف: 2-214]

8- همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4605/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: -1507]

143- آداب البحث و المناظرة / منطق، ادبيات عربي

ādāb-ul baht wa-l munāzira

استر آبادی، محمد جعفر بن سيف 1263 ق الدين، 1198 -

(estārābādī, mohammad ja'far e-bn-e sayf-od-dīn (1783 1846

آغاز: بسمله. و الصلوة ... أما بعد فيقول الغريق في بحر العصيان المتمادي محمد جعفر الاسترآبادي هذه رسالة ألفتها لمعرفة آداب البحث و المناظرة لمن كان من أهل الآخرة. اعلم أن البحث في اللغة الفحص ...

انجام: ... و اقتران معنى صه به انما هو بالوضع الثاني لا بالوضع الأول فتدبر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16056/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد بن ملا عبدالعظيم بيدگلي، تا: 1257؛ مصحح؛ 2گ (195، 196)، 25 سطر، اندازه: 21×17/5 سم [ف: 44-
[225

144- آداب البحث و المناظرة = الرسالة الحسينية / منطق / عربي

ādāb-ul baht wa-l munāzira = al-r.-ul husaynīyya

انطاكی، شاه حسين

antākī, šāh hoseyn

رساله کوتاهی است در آداب بحث و مناظره. در فهرس

ص: 76

مخطوطات دار الكتب الظاهرية (الفلسفة و المنطق و آداب البحث، ص 192) رساله ای با عنوان «الرسالة الحسينية في آداب البحث» از حسین افندی معرفی شده که آغاز آن با نسخه حاضر برابر است ولی گویا آن رساله شرح رساله حاضر است. با توجه به نسخه های دیگری که با این آغاز موجود است چنین استفاده می شود که حسین افندی یا شاه حسین انطاکی شارح این رساله است نه مؤلف.

آغاز: یا من وقفنا لوظائف البحث في التحريات و التحقيقات و یا من يسرنا لتمييز سمينها عن سقيمها في التقريرات و التدقيقات ... و بعد فهذه عجالة كافية لوسائل السائلين لوظائف الكلام ...

انجام و قس عليه التقييدات و التخصيصات الواقعة في التحريات و التحقيقات. [قرطای 6894؛ شیخ علی حیدر 162/2 با عنوان «عجالة في آداب البحث»؛

فهرست مخطوطات دار الكتب الظاهرية (الفلسفة و المنطق و آداب البحث): 192؛ عثمانعلی مولفلری: [274/1]

شرح و حواشی:

1- شرح الرسالة الحسينية؛ دارندی، محمد بن عمر (-1152)

2- حاشية على الرسالة الحسينية؛ ارزنجانی، محمد صادق بن عبدالرحيم (-1223)

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1189/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ترک؛ کا: خلیل بن محمد بن علی، تا: 1127، جا: ارزن روم؛ 4گ (75 پ- 78 پ)، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-447]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13815/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد ثاقب، تا: 1276؛ 8گ (74 پ- 81 ر)، 15 سطر، اندازه: 12×6/5 سم [ف: 35-87]

3. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 655/14

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ در هامش؛ جلد: چرم زرد، 5گ (142 پ- 147 ر)، اندازه: 12×20 سم

(مؤید: 2-162) 4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14110/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 2گ (157 پ- 159 پ)، 21 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 38-145]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2673/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 5گ (19پ-23ر)، اندازه: 15×21سم

[ف: 6-90]

145- آداب البحث و المناظره (منظومه) / منطق، شعر / فارسی

(.ādāb-ol bahs va-l monāzere (mnz

حنفی قراباقی

hanafī qarābāqi

آداب بحث منظوم در 15 بیت و در برخی هفده بیت و برخی هیجده بیت. در فهرست دانشگاه از حنفی قراباقی دانسته و در برخی نسخه ها از غیاث الدین، که در نسخه مرعشی او را غیاث الدین منصور دشتکی (?) دانسته است.

آغاز: چنین گفته ارباب معانی xx چو بگشادند ابواب معانی

انجام: بیان شد آنچه می باید درین باب xx خطا باشد جزین در بحث آداب

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 8595/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ترنجی لائی بغلی؛ 1گ (2پ)، 11 سطر (4×10) [ف: 17-168]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5046/8

آغاز و انجام: برابر

این منظومه در پایان همین نسخه به غیاث الدین منصور [دشتکی] نسبت داده شده؛ خط: نسخ معرب؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 1گ (141ر)، اندازه: 19/5×30

سم [ف: 13-244]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1308/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ لمولانا غیاث الدین رحمة الله علیه. در 17 بیت، در پایان دارد: «نمقه نوری»؛ 62گ [ف: 3-13]

146- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

هندی، کرامت علی

hendī, karāmat `alī

در آداب مناظره (منطق) است.

آغاز: بسمله، الحمد لله بداء بعد التیمن بالتسميته بحمد الله سبحانه اقتداء باحسن الكلام.

انجام: سرعة الغضب المنافية للمناظره و لا ممتليا كل الامتلاء ايضا لانه يوجب جمودة الطبعته و خمود شعلة القريحه ...

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 29-590/ر

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 34گ، 15 سطر (7/5 × 16/5)، اندازه: 11×19/5

سم. [ف: 2-180]

147- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

رساله ای مشتمل بر 1 «مقدمه» و 9 «بحث» و 1 «خاتمه»: المقدمة: في التعريفات؛ بحث 1. في طريق البحث و ترتيبه الطبيعي ...؛ 2.

ص: 77

التعريف الحقيقي ... يمنع و يمنع و يتقضى ببيان الاختلال في طرده 3. عدم توجه المنع حقيقة على النقل و الدعوى حيث لم يقصد ارجاعه الى المقدمة كالتقضى و المعارضة 4. منع مقدمة معينة او اكثر صريحة او ضمنية ... 5. من المعلوم أن السند ملزوم لخفاء المقدمة مقو للمنع ... 6. لا يسمع التقضى من غير شاهد؛ 7. نفي المدلول من غير دليل مكابرة؛ 8. قد يتقضى المقدمة او يعارض بعد اقامة الدليل عليها؛ 4. لا يحسن التقضى و المعارضة اذا كان المستدل مشككاً مغالطاً ... خاتمة: المناظرة كلها يتعلق بالاحكام صريحة كانت او ضمنية. آغاز: الحمد لله الذي لا مانع لحكمه و لا ناقض لقضائه و الصلاة على سيد انبيائه و سند اوليائه و أحبائه المعارضين لأعدائه.

انجام: و من الواجب التكلم في كل مقام بما هو وظيفته فلا يتكلم في التعيين بوظائف الظن و بالعكس.

1. اصفهان؛ مهدي، مصلح الدين؛ شماره نسخه: 140/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: صادق بن محمد شفيح قايني، تا: 1109؛ 1گ (7-1)، 15 سطر، اندازه: 21×11/5 سم [ف: 143]

2. قم؛ مرعشي؛ شماره نسخه: 874616

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی كا، تا: قرن 12؛ 5گ (123پ-128پ)، 19 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 22-279]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8749/2 - 58/199

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی كا، تا: چهارشنبه 16 شوال 1209؛ در پایان كتاب اشعاری از مايل به خط خودش به فارسی؛ 4گ (34-37)، 16 سطر،

اندازه: 14×10 سم [ف: 1-10]

4. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 154/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی كا، تا: ربیع الثاني 1257؛ 12 سطر (4×8/5)، اندازه: 12×8/5

سم [عمومی ساری و تنكابن - ف: - 120]

5. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: 146/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی كا، تا: 22 محرم 1303، جا: كربلا؛ 10گ [ف: 1]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21240

آغاز: برابر؛ انجام: « و ان كان الآخر اكثر استحقاقا من الأول ... ان رمت تضعيف شطرنج بجملته

خط: نستعلیق، کا: سید احمد حسینی، تان ربیع الأول 1339، 3ص،

23 سطر، اندازه: 17×21سم [ف: 13-24]

7. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 186/14

آغاز: برابر؛ انجام: لانه لايدعى حقیة مقاله بل غرضه ايقاع الشك و هو باق دوم المناقضة و اذا اجتمع المنوع الثلاثة فالمنع

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ در فهرست کتابخانه شیخ علی فاضل قائی نجفی چاپ شده در مجله تراثنا 49/123 نیز رساله ای به عنوان «آداب البحث» با همین سرآغاز نسخه حاضر به فارسی از خواجه نصیر طوسی معرفی شده است؛ 6گ (174پ-179ر)،

اندازه: 18×11/5سم [ف: 1-138]

8 یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2183/2

آغاز: اما المقدمة ففي التعريفات المناظرة؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: شیخ عبد الرحمن، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی شیخ مهدی طاهری؛ 4گ (34-38)، 15 سطر (8×38)، اندازه:

18/5×12سم [ف: 4-1194]

148- آداب البحث و المناظرة / منق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

رساله کوتاهی است در آداب مناظره که در نسخه های حاضر خطبه ای ندارد، لذا نام مؤلف رساله به دست نیامد.

آغاز: بسملة اعلم ان كلام المناظرين اما في التعريفات اوفي المسائل فان كان في التعريفات فلايرد المنع

انجام: أن يتكلما في كل علم هو وظيفته و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و الماب.

1. قم، گلپایگانی شماره نسخه: 357/5 - 2/177

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حاجی محمد اصفهانی، تا: قرن 10؛ در حاشیه تصحیح شده؛ 2گ [ف: 1-20]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1522/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 1ص (ر)، 20 سطر (5/6×13)، اندازه: 14×21سم [ف: 8-154]

149- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs va-l monāzere

در دو فصل: تعریفات (المناظرة هي المباحثه)، آداب بحث، تا معارضه بالغير.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1666/20

خط: نستعلیق؛ کا: علی بن شعبان رومی علانی، تا: 1000؛ 2گ (259پ-259

ر)، اندازه: 12×13 سم [ف: 5-325]

150- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 206/8

خط: نسخ؛ کا: محسن بن عبدالله بحرانی ساری مقابی نجفی، تا: 25 ذیقعدة 1082؛ مصحح: 3گ (172ر-174پ)، اندازه:

ص: 78

151- آداب البحث و المناظرة / منطوق / عربى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

كرمانشاه؛ ميدي (خاندان)؛ شماره نسخه: 85/2

آغاز: الحمد لمن جعل آداب الشريعة سالمة عن المنع و المناقضة

خط: نسخ؛ بي كا، تا: قرن 13؛ 5 گ (96 پ-100 ر)، 14 سطر، اندازه: 15/5×10 سم [ف: - 66]

152- آداب البحث و المناظرة / منطوق / عربى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

مشهد؛ مدرسه آية الله خوئي؛ شماره نسخه: 351/5

كا: مولوى رضا حسن خان بهادر، تا: 1262 [اوراق عتيق: 1-254]

153- آداب البحث و المناظرة / منطوق / فارسى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 2813/2

خط: نستعليق؛ كا: عبدالرزاق بن عبدالرحيم خلخالى، تا: محرم 1287، جا: زنجان، مدرسه سيد؛ 2 گ (89 ر-90 پ)، اندازه:

21/5×17 سم [ف: 8-15]

154- آداب البحث و المناظرة / منطوق / عربى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

در اقسام بحث و آداب ورود به آن و خروج از آن.

مشهد، شيخ على حيدر (مكتبة)؛ شماره نسخه: 823/3

آغاز: اعلم أن البحث و هو المنازعة في المسئلة العلمية أن كان الاظهار الصواب فهي المناظرة؛ انجام: هو علم تفيد معرفة القدر الكافي من

اقسام الاعتراضات و الجوابات و الموجبات فيها و غير الموجبات

خط: نستعليق؛ كا: محمد حسين بن احمد الخوانسارى، تا: 28 رمضان 1296؛ 4 گ (22 پ-26 پ)، 19 سطر، اندازه: 17×10/5 سم

(مؤيد: 2-263)

155- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه: 6155- 3166/2

خط: نسخ؛ كا: مهدي گيلاني، تا: 1306؛ قطع: ربعي، 19 سطر

[آستانه قم: 195]

156- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربى

adab-ul baht wa-l munazira

رساله کوتاهی در آداب بحث و مناظره.

آغاز: الحمد لله حمدا يليق بنواله و الصلوة على سيدنا محمد و آله اما بعد حمدالله ان هذه الحدود معرفتها فريضة و معانيها غريبة و ان كانت قليلة لكن فضيلتها نبيلة.

انجام: و حد التسبيح عبارة عن تعبد الرب عن اوصاف جميع المخلوقات قيل الشكر فعل ينيء ... النهي في اللغة المنع وفي الاصطلاح استدعاء ترك الفعل تمت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14110/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بي كا، بي تا؛ 3گ (175-178ر)، 21 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 146-38]

157- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربى

ādāb-ul baht wa-l munāzira

آغاز: بسمله. رساله في آداب البحث و المناظرة. البحث في اللغة الفحص و في الاصطلاح اثبات حكم ايجابى او سلبى من الأدلة.

انجام: و المعارضة على ما ذكرنا (هذا آخر الرسالة في آداب البحث و المناظرة)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4123/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا؛ کا: جلال الدین بن غیاث الدین حسینی افچہ ای کوشک دشتی، بی تا؛ 9 گ (128-137)، 16 سطر (1165)،
اندازه: 11×5 سم [ف: 13-13-3104]

158- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

در 5 «فصل». شاید از سمرقندی و شاید از کتاب وی گرفته شده باشد.

آغاز: بسمله. حمدله. العاقبة للمتقين ... اما بعد فهذه رسالة في آداب البحث ... تحفة للأخ العزيز ملك الصدور والاعيان ... وهي مرتبة
على خمسة فصول الأول في التعريفات، و الثاني البحث، و الثالث في التلازم، و الرابع في التنافي، و الخامس في الدوران ...

انجام: وان لا يلزم أن يكون مداراً، و التقدير بخلافه

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1308/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 5 گ (15پ-19ر) [ف: 3-11]

ص: 79

159- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

adab-ul baht wa-l munazira

رساله بسیار کوتاهی که آداب بحث را در 9 شرط بیان کرده است. مؤلف آن را از امام فخر رازی نقل کرده است.

آغاز: قال الامام الرازی آن للمناظرة تسعة شرايط الاول انه يجب على المناظر ان يحترز عن الايجاز و الاختصار في الكلام عند المناظرة لثلا- تكون مخلا- بالفهم انجام: الثامن ان يحترز في المناظرة عما كان مهيبا محرما اذهيبة الخصم واحترامه يزيل دقة النظر في المناظرة وحده ذهنه التاسع ان لا يحسب الخصم حقيرا لثلا يصدر عنه بسببه كلام ضعيف

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 764/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 1گ، 15 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف مخ: 1-15]

160- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

adab-ul baht wa-l munazira

چون این عبارت در پایان آمده «هذا املاء النصير في مجلس مسعود الرامی» گمان می رود که رساله «آداب البحث» نصیر الدین طوسی باشد که در ذریعه (14/1) بدان اشاره شده است. گرچه در منابع چنین رساله ای به او نسبت داده نشده است. البته محمد تقی نصیری طوسی (قرن 11) رساله ای با این نام دارد و محتمل است همو باشد.

آغاز: المننة الله و التحية على رسول الله، أما بعد فان المناظرة المباشرة في النسبة للاصابة و الدليل.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4632/1

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر قزوینی، بی تا: 2گ (1پ-2ر)، اندازه: 15×10 سم [ف: 12-193]

161- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

adab-ul baht wa-l munazira

آغاز: بسمله ... مسئله متعلق بعلم المناظرة و كيفية البحث مع الخصم و الرد عليه اذ اذكرت قضية فان كان بطريق النقل فلا منع عليك

انجام: و المعارضة مناقضة على سبيل المعارضة

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2830/21

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالصمد بن حسین بن محمد شوشتری، بی تا؛

2ص (303-304) [ف: 10-1670]

162- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

گزیده هایی است از یک کتاب در آداب مناظره و ادبیات، با عنوان های: الجملة السابعة من الأجزاء الاوّل من الكتاب في ذكر العلة في تشوق نفوس الشبان ... الباب الأول من الجملة التاسعة من الأجزاء الاوّل في آداب المحادثة؛ الباب الخامس و السادس نیز دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4900/22

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 4گ (38-41پ)، 25 سطر (15×29)، اندازه: 35×23سم [ف: 14-62]

163- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 336/14

خط: نستعلیق بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی (نشریه: 11-942)

164- آداب البحث و المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul baht wa-l munāzira

اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 336/11

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی [نشریه: 11-942]

165- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs va-l monāzere

آغاز این رساله بی شباهت به آداب المناظره مولی عبدالغفار رشتی شاگرد میر داماد نیست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8908/4

بی کا، بی تا؛ 2 گ (15 ر-16 پ) (مختصر ف:-10]

166- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

āḍāb-ol bahs va-l monāzere

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 915/3

بی کا، بی تا؛ قطع: رقی، 1 گ [ف:-326)

167- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

āḍāb-ol bahs va-l monāzere

مشمول بر 4 «فصل»: فصل 1. بدان که بحث از روی لغت ... 2.

ص: 80

بدان که هر کسی که در صدد آن آید که مطلوبی را به دلیل اثبات کند ...

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة على خير خلقه محمد و آله اجمعين بدانکه این رساله ایست در آداب بحث.

مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 14855/3

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: سید عبدالقادر بن محمد علی اردبیلی حسینی، بی تا؛ 4 گ، 13 سطر، اندازه: 13×18 سم [ف: 2-155]

168- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs va-l monāzere

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1098/2

بی کا، بی تا؛ 3 گ (56 پ-58 ر)، 17 سطر، اندازه: 12/5 × 19/5 سم

[ف: 3-9]

169- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs va-l monāzere

شاید از ابن کمال پاشا باشد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1216/4

بی کا، بی تا، 2 ص (108) [ف: 3-10]

170- آداب البحث و المناظرة / منطق / فارسی

ādāb-ol bahs va-l monāzere

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4632/11

انجام: زیرا که این دلیل بر اصابا جاری است و حکم تو که اسمیت دارد نیست... خط: نسخ؛ کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر قزوینی،

بی تا؛ افتادگی: انجام، 4 گ (60 پ-63 پ)، اندازه: 15×10 سم [ف: 12-197]

171- آداب بندگی / فقه، اخلاق / فارسی

به دستور: فتح علی شاه قاجار

رساله مختصر فقهی است که احکام واجب و مستحب طهارت و صلوات را به طور اجمال بیان می کند و همچنین در بیان شک و سهو و نماز است. بعضاً به احتمال از محمد جعفر بن محمد صفی آباده ای (1280 ه.ق.) دانسته اند.

آغاز: بسمله هذا رساله ورد الورد حمدالله الاول و الآخر و طيب التعقيب صلواته الذاكرين الداعي الى الله محمد (صلى الله عليه وآله و سلم) و خليفة ... اما بعد بدانکه این اجمالی است از تفصیل احکام واجبه و مستحبه طهارت و بیان شک و سهو نماز که به امر فتحعلی شاه قاجار ... موسوم بآداب بندگی و آداب سه چیز است اول پاکی دل بحمدلله سبحانه خداوند جهان را حاصل است

انجام: در عرف مردم دست برداشتن از نماز بر آن صادق آید و در این موجز به همین قدر از واجب و مستحب و احکام ضروریه کفایت رفت خداوند یگانه حسن ظن و عمل و پرهیز از خطا و زلل و عافیت عاقبت روزی کند.

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4596/3 - 23/116

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: صفر 1245؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول گرهی، 15 گ، 12 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 1-12]

2. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: ض 11350

آغاز و انجام: برابر

این کتاب در فهرست با عنوان «احکام النساء» و به احتمال از محمد جعفر صفی آباده ای آمده است، ولی سه نسخه دیگر در فهرس بدون مؤلف و با عنوان «آداب بندگی» ذکر شده، از این جهت تصحیح شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1245؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری، تاریخ وقف: مرداد 1351؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، رویه پارچه طوسی، 6 گ، 16 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف: 60-1/21]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7555 - 38/175

آغاز: نجس شود و یک جامه داشته باشد کفایت می کند او را شستن روزی یکدفعه؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه ذیقعد 1245؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه ای، 41 گ، 15 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 4-2101]

4. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1920/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن مرتضیٰ قلی، تا: 1246؛ 17 گ، 14 سطر، اندازہ: 16×10 سم [ف: 3-149]

5. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 112

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شعبان 1249؛ افتادگی: وسط؛ جلد: مقوای لایی با عطف پارچه، 11 گ، 11 سطر، اندازہ: 16/5×10 سم [ف]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10815/1

آغاز: برابر خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد علی هزار جریبی خادم روضه رضویہ، تا: 24 ذیقعدہ 1253؛ جا: مشهد، مدرسه میرزا جعفر؛ جلد:

تیماج قرمز، 19 گ (1-20 ر)، اندازہ: 15×10 سم [ف: 27-236]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19313

آغاز: برابر؛ انجام: پس هجده حرف است و آن حروف این است

ص: 81

خط: نسخ و نستعلیق خفی؛ بی کا، تا: قرن 13، دارای سرلوح مذهب و منقش، صفحات جدول کشی به طلا و کمند، جدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی با گل و بوته، 11 سطر (4×7/5)، اقطع: حمایلی، اندازه: 12×7/5

سم (رایانه)

8. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 34/176 - 6806/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 20 گ، 10 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 1-21].

9. قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: 98/1

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد این ایجازی است از تفصیل احکام طهارت و صلاّة که به امر قدر جواز اعلی حضرت ... فتحعلی شاه قاجار. .. مرقوم خامه غرقه بحر شرمندگی و گرفتار سرای پراکندگی و از زبان الهام بیان شهریار جهان موسوم به آداب بندگی گشت

بی کا، بی تا، کاغذ: الوان؛ 9 گ (1 پ-9 پ)، قطع: بیاض رقی [چند نسخه ف: -233]

172- آداب پدر و فرزند / اخلاق / فارسی

ādāb-e pedar va farzand

شائق تبریزی، محمد رضا بن محمد مهدی، ق 14

(šā`eq-e tabriẓī, mohammad rezā ebn-e mohammad mahdi (20C

تألیف: شوال 1313 ق

آغاز: بعد التحية و التسليم مختصری در میان آداب پدر و فرزند

انجام: همه از دست انسان بیرون آید.

[فهرستواره منزوی 265/6]

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 2047

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف (گویا)، بی تا، 17 گ، 12 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 2-5]

173- آداب پیغامبر / تاریخ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) / فارسی

174- آداب التجارة = بضاعة التجار / فقه، حدیث / فارسی

ādāb-ot tejāra = bezā'at-ot tojjār

علم الهدی کاشانی، اسحاق بن محمد، - 1147 ق

(-1734' alam-ol-hodā kāšānī, ešāq ebn-e mohammad)

تألیف: 1126 ق، محل تألیف: کاشان

در آداب و مسائل تجارت، با استفاده از احادیث اهل بیت (علیه السلام)، در هشت باب به شماره درهای بهشت با این عناوین: 1. در
و خوب تحصیل روزی از حلال؛ 2. در جدا ساختن طلب آخرت از دنیا و اجتناب از حرام؛ 3. در اقسام کسبها و بیان ستوده و ناستوده
آنها؛ 4. در فضیلت تجارت؛ 5. در آداب تجارت؛ 6. در احکام و آداب و اوراد دخول بازار و آنچه تعلق به خرید و فروش داشته باشد از
ادعیه و اذکار

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد رازقی را سزد که ببر کت داد و ستد ابواب نعم بیعد بر روی بندگان گشوده و سبب تحصیل قوت حلال.

انجام: ولا تؤاخذنا بارتکاب المناهی و العصیان انک انت المنان الجدید بالاحسان ...

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8719

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1129؛ مهرها: «جمال الدین اسحاق مالک»؛ کتاب به محمد علی به تاریخ محرم 1161 بخشیده شده با
تملک: مهدی بیانی به تاریخ مرداد 1337ش؛ 111گ، 16 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 22-257]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23822

آغاز: برابر؛ انجام: و بعضی از فقها علیه الرحمة نبودن ربا میان شوهر و زن را تخصیص به زن دائمی داده اند و گرفتن زیادتی را از زن به علت ناتمام بودن نسخه، درهای هفتم و هشتم موجود نیست؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ واگذاری اولاد مرحوم فیض کاشانی در دی 1375، 81 گ، 14 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 11-26]

175- آداب التجارة = أربعة عشر افقه / فارسی

ādāb-ot tejāra = 'arba'at-o 'ašar

تکابنی، هاشم بن حسین، ق 13 ق

(tonekābonī, hāšem ebn-e hoseyn (19C

رساله ای در 14 «باب» در آداب تجارت.

آغاز: الحمدلله... و بعد بر تاجران انواع البسه جلال و طالبان ارباح مکاسب حلال انجام: ... این آیه شریفه مبارکه است «فالله خیر حافظاً و هو أرحم الراحمین».

ص: 82

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1476/1

آغاز و انجام: برابر

کا: نجفقلی بن عبدالرحیم معمار شیرازی، تا: 5 ربیع الثانی 1259؛ 93 گ (1پ-93پ)، 12 سطر، اندازه: 17/5×11 سم (مؤید: 3-385)

176- آداب التجارة / فقه / فارسی

ādāb-ot tejāra

میرزای شیرازی، محمد حسن بن محمود، 1230 - 1312 ق

(mīrzāy-e šīrāzī, mohammad hasan ebn-e mahmūd (1814-1894)

رساله مفصلی است در آداب تجارت که مطابق فتوای میرزای شیرازی برای عمل مقلدین ایشان تدوین شده و در آغاز آن تصدیق ایشان و شیخ فضل الله نوری موجود است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین ربنا و فقنا لما تحب بل خذ بناصیتنا الیه و نفع جمیع المؤمنین و المؤمنات بما فی هذه الرسالة و غيرها علی حسب ما انت اهله.

انجام: سؤال اسب و الاغ و امثالهما که پشت آنها زخم می شود و خوب می شود آیا پاک است یا محتاج به شستن است و علی الثانی فکیف یطهر ج انشاء الله پاک است تم.

چاپ: ایران، سنگی، بی ناشر، 1294ق، خشتی، 191ص (در هامش)

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5738-29/78

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1311، برای حاجی محمد جعفر بن محمد تقی خوانساری کتابفروش؛ مسوده چاپ سنگی، مجدول؛ 156گ، 21 سطر، اندازه: 24×18 سم [ف: 1-11]

177- آداب التجارة / فقه / فارسی

ādāb-ot tejāra

رساله مفصلی است در آداب تجارت و معاملات اقتصادی مانند آداب استجاره و حید بهیسانی ولی غیر از آن. این رساله در 14 باب تنظیم شده است، با این عناوین: 1. انواع مکاسب؛ 2. کیفیت و آداب بیع؛ 3. انواع بیع؛ 4. احکام عقود؛ 5- احکام ربا؛ 6. بیع ثمار؛ 7. بیع

حیوان؛ 8 اقسام خیار؛ 9- مجملی از احکام قرض و رهی؛ 10. احکام مضاربه؛ 11- پاره ای از ضروریات مسایل ودیعه؛ 12. مجملی از ضروریات مسائل و احکام عاریت؛ 13. احکام ضمان؛ 14. در بیان مجملی از ضروریات صلح؛ خاتمه در بیان بعضی از محاسن عادات و آداب نفس در ترجمه رساله حقوق.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 13/55-2375

آغاز: بالباطل إلا أن تكون تجارة عن تراض منكم داخل خواهد بود مگر آنچه بدلیل خارج از شریعه مقدسه حکم بفساد آن ظاهر گردد ... انجام و در راه رفتن پیش میفت ازو و او رانسبه بجهل مده و اگر جهالة نماید متحمل آن شوی وبسبب حق و حرمة اسلام خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 80گ، 14-16 سطر، اندازه: 17×21سم (ف: 1-12)

178- آداب التجارة / فقه / فارسی

ādāb-ot tejāra

رساله مفصلی است در احکام و آداب تجارت و داد و ستد مشتمل بر چند مبحث. این رساله غیر از رساله آداب التجارة وحید بهبهانی است.

آغاز: ... جناب امام جعفر صادق (علیه السلام فرمودند که لیس منا من ترکی دنیا لآخرة ولا آخرته لدیناه ... در آداب کسب نموده است بدانکه اهم امور از برای کسب کننده

انجام: مبحث چهارم در بیان خیارات و احکام آنهاست ... بایع می تواند بیع را فسخ نماید اگر چه شب هم داخل نشده باشد بشرط آنکه آن سه شرط سابق متحقق باشد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 22/138 - 4418/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکى، 26، 18-19 سطر، اندازه: 15×20سم (ف: 1-22)

- آداب تجهيز اموات «آداب و احکام اموات

179- آداب تحویل سال / آداب و سنن / عربی و فارسی

ādāb-e tahvīl-e sāl

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 27486

بی کا، تا: 1314؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی در تاریخ 87/4/10

180- آداب ترسل = صورت نوشتجات / نامه نگاری / فارسی

ādāb-e tarassol = sūrat-e nevešējāt

الگوی سر آغازهای نامه های خانوادگی و اخوانی است با سر عنوان های «قربانت گردم»، «تصدقت گردم»، «بلا گردانت شوم» و امثال آن که بهتر است نامه ها را با آن شروع کنند. همین بخش خود به قسمت های ریز تری تقسیم شده مانند: این نوشتجات است که به جهت دوستان عزیز الوجود بخواهند انشاء نمایند (21ر)؛ محبت نامه (در خطاب همسر) (21پ)؛ «رقیمه دوست نوازی است» و نامه به مخدوم (22ر) و مانند اینها. آغاز و انجام این قسمت عیناً با نسخه مرعشی 7521 که در برگ 80ر پایان

ص: 83

می یابد یکی است.

آغاز: قربانت گردم در هنگامیکه از دست جفای آسمان از چشمم رود خون جاری و از فراق آن یار عزیز در کنار خود لاله گری مینمودم
که ناگاه پیک خجسته ...

انجام: بسرت گر همه عالم به سرم جمع شوند XX نتوان برد هوای تو برون از سر من. هر چه می کنید مختارید. لیکن بهر سلاح که خون
مرا بخواهی ریخت XX حلال کردم الا به تیغ بیزاری. باقی بقایت. جانم فدایت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8005/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی ساده با جدول هایی ساده در اطراف، 25 گ (21-46 پ)،
15 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 19-1/27]

181- آداب التزویج طب، آداب و سنن / فارسی

ādāb-ot tazvīj

حسینی اسفراینی، ابو طالب بن محمد، ق 12 ق

(hoseynī esfarāyenī, abū-tāleb e-bn-e mohammad (18C

تألیف: شاید در 1091

در روزگار شاه سلیمان در 12 «باب» و هر باب در چند «فصل» و در آن از ذخیره خوارزمشاهی نقل شده است. باب یکم: در اغذیه
مبیهه و اطعمه مقویه (دو فصل)؛ باب دوم: در ادویه مفرده که تقویت باه کند (دو فصل)؛ باب های دیگر در نسخه نیست. آغاز: بسمله.
حمدله. و الصلاة علی رسول محمد و آله الطاهرین. اما بعد این رساله ای است در از یاد قوه باه ... از احادیث ... و رسایل اطباء سلف و
مقالات تجربه کاران، واقف بتوفیق سبحانی ابو طالب بن محمد الحسینی الاسفراینی و بآداب التزویج موسوم گردانید، و بنانها آن را بر
دوازده باب. باب اول .. [فهرستواره منزوی 3261/5]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4291/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... روغن را بر پارچه بمالند و بر هر زخم که بینداختی ناسور به شود ...

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف (شاید)، تا: قرن 11-12؛ افتادگی: انجام؛ 66 گ (1-66 پ)، اندازه: 15/7×25/1 سم [ف: 335-7]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4291/3

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي خلق الذكر والانثى وجعل بينهم مودة والفا، ... اما بعد، اين رساله ايست ... (برابر)؛ انجام: اگر منی از جای خود حرکت کند آن وقت خود را نگاه داشتن ضرر میکند، میباید بریزد ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11-12؛ افتادگی: انجام؛ 18 گ (69 پ - 86 پ)، اندازه: 15/7 × 25/1 سم [ف: 7-335]

- آداب تصوف « آداب تصوف

- آداب صوفیه « آداب اهل تصوف

182- آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

adab-e tasavvof

طبسی، درویش محمد بن علی شاه، ق9ق

(tabasā, darvīš mohammad ebn-e 'alī-šāh (15C

به نثر آمیخته به نظم. رساله ای است در 28 «فصل»: 1 تا 3 افتاده؛ 4. ریاضت؛ 5. مراقبت؛ 6. تقوی؛ 7. خلوت؛ 8. تفکر؛ 9. خوف؛ 10. رجاء؛ 11. صبر؛ 12. شکر؛ 13. ارادت؛ 14. شوق؛ 15. محبت؛ 16. معرفت؛ 17. یقین؛ 18. انس؛ 19. سکون؛ 20. توکل؛ 21. رضا؛ 22. تسلیم؛ 23. دیده نشد؛ 24. قرب؛ 25. تجرید؛ 26. غیبت و شهود؛ 27. اتحاد و توحید؛ 28. فنا. آغاز: بقا در عشق اگر خواهی فنا شو xx حیات از وصل اگر جویی جو (سوی؟) ما شو / فابقوا بالبقاء ری xx فاقتوا از وجود خود فنا شو

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 277/1

از نیمه های فصل سوم در فقر تا پایان؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 19 با یادداشت جمادی الاول 1005 در حاشیه ش 3 و 4 (13676)؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی نو، 84 ص (1-84)، 18 سطر، اندازه: 17 × 25 سم [سنا - ف: 1-133]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2017/1 - ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آقای دکتر مهدوی بیانی؛ خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 835-842 افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 41 گ (1-42 پ)، 21 سطر (5/9 × 16)، اندازه: 17 × 25 سم [فیلم ها - ف: 1-640]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 22/1 - عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا [عکسی - ف: 2-2]

183- آداب تصوف اعرافان و تصوف / فارسی

خوافی، قوام الدین

xafi, qayam-od-din

اندرزهای کوتاهی است به سالکان.

آغاز: بسمله. من انتایج نفاس شریف امیر قوام الدین الخوافی قدس روحه العزیز از جنون المجانین خاصیت جلال کار نیک و یار نیک را دوست دارد کار بد و یار بد را دشمن گیرد

انجام: و دائم در سیر باشد تا بمقصود رسد از مقصد و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب و الحمد لله رب العالمین

[فهرستواره منزوی 16/7]

ص: 84

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز و حاشیه سرخ ضربی مقوایی، 4 گ (250پ-253پ)، 14 سطر (13/5×7)، اندازه: 20×13 سم [ف: - 309]

184- آداب تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e tasavvof

گفتاری است در آداب تصوف و دارای 3 «فصل»، که نام دقیق رساله و مؤلف آن شناخته نشد.

آغاز: بسمله، بدان و آگاه باش، که اصل همه ادب ها در تصوف، مواظبت است بر سنن نبوی، چه اول یادگارست، پس دید کارست پس بود کار، هر چه در تصوف نوشته اند یا گفته اند ...

انجام: پیوسته بر وضو بودن طریقت و در نماز وری به قبله آوردن شریعت است، و دل حاضر داشتن طریقت است این قدر اشارت بس باشد بر هر که ذکائی و فطنتی دارد.

[فهرست نسخه های فارسی 1173/1]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14697/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمود بن علی طبسی، تا: 1059؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، 4 گ (42پ-45پ)، 17 سطر، اندازه: 15×6/5 سم [ف: 208-37]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2799/10

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله عرفانی»؛ بی کا، بی تا، 3ص (36-38) [ف: 5-12]

185- آداب التصوف / عرفان و تصوف / عربی

adab-ut tasawwuf

در آداب تصوف و وظیفه مرید و کیفیت تصفیه باطن و بیان روح که منبع انوار الهی و تجلیات عرفانی است.

آغاز: الحمد لله الملك العلام و صلواته و سلامه على محمد خير الانام اعلم ايها الطالب اول ما يجب عليك أن تسعى الى معرفته

انجام: فأراهم من آياته مالا عين رات ولا أذن سمعت ولا خطر على قلب بشر

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10872/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد قزقز العجلونی، تا: جمعه 25 شعبان 1274؛ 5 گ (44-149ر)، 21 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 27-295]

186- آداب تصوف / عرفان و تصوف / ترکی

ādāb-e tasavvof

در آداب و اوراد و دعاها و مناجات های مختلف بعضی از فرق تصوف که به صورت یادداشت های متفرقه گرد آورده شده و دارای نظم و ترتیب مخصوصی نیست. بیشتر مطالب به ترکی و بعضی از آنها عربی است.

مطالب آن چنین است: شروط دخول الخلوة، ترتیب سیدی عبدالقادر الجیلانی، آداب الذکر فی الطریقه الخلوتیه البکریه، اوراد الخلوتیه، منظومه الاسماء الحسنی للشیخ الدردیر، ترتیب طریق قادریه، ترجمان نصیحت، قاعده مبایعه طریق الرفاعیه، قاعده مبایعه قادری، بیان الخرقه، فتوت نامه، اوراد عبد القادر

جیلی، اوراد الرفاعیه، اوراد القادریه، تلقین طریق نقشبندی، رؤیه الواصلین، جنة الاسماء، حزب البحر، حزب کیلانی، کلمة التوحید علی اصول القادریه، مقابله و سماع قرآن کریم، اوراد خلیفه مجاهد، صلوات و دعوات، اصولات النقشبندیه الخالديه، طریقت احمد رفاعی.

آغاز: حکم ما فی الكتاب، اعلم أن المرید اذا دخل الخلوة لا یطلع علیه أحد الا شیخه و یكون طعامه کل یوم و لیله خمسة و عشرون درهم خیز

انجام: ... او جیور اون لمقوز سنه هجریه سی صفر الخیرک او اسطنده ختام پذیر اولمشدور.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3207

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 12 رمضان 1291 تا 16 صفر 1319؛ جلد: مقوایی عطف

تیماج قهوه ای، 185 گ، 23 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف: 9-10]

187- آداب تصوف = سیر و سلوک اسیر و سلوک / فارسی

ādāb-e tasavvof = seyr va solūk

شامل دیباچه، مناجات، نعت سید المرسلین منقبت امیرالمؤمنین و 28 «فصل»: 1. در مبدء سلوک؛ 2. در معرفت سالک، 3. در مقامات سالک؛ 4. در نصیحت سالک؛ 5. در بدایت خلقت؛ 6. در بیان وحدت؛ 7. در تجرید سالک؛ 18 در قاعده طریقت؛ 9. در کمال استغنا؛ 10. در آغاز فطرت؛ 11. در اختلاف حالات؛ 12. بیان دل؛ 13. در تصفیه دل؛ 14. در دیباچه عشق؛ 15. در حقایق عشق؛ 16. در حیرت عشق؛ 17. معرفت نفس؛ 18. در مخاطبه نفس خود؛ 19. در معاملات؛ 20. در نیکوئی احوال؛ 21. در صحبت و مطابعت؛ 22. در نصیحت اهل وفا؛ 23. دلالت در صبر و تسلیم؛ 24. در کشف معانی؛ 25. در ارشاد و انتباه؛ 26. در اشارت اهل طریقت؛ 27. در نهایت طریقت؛ 28. در ختم کتاب.

آغاز: بسمله صائعی که دست ارادتش فلک را پی پای در چرخ آورد، مبدعی که انگشت مشیتش چهار طغرای پنجه بر هم یافت

ص: 85

منظومه: یگانه کردگار شیب و بالا XX باو جسم و باو جوهر تعالی ...

انجام: رباعی: تصویر نکونامی را کرده رقم XX از حرمت خود یافت پناهی بعدم / تا از قلم سجود بر لوح وجود XX مرقوم شود ثواب بر بام
عدم. تمت

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1078/2

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی، 11 سطر (13×6/5)، اندازه: 17/5 × 10/5 سم [ف: 3-1486]

188- آداب تعلم / آداب و سنن / عربی

adab-e ta'allom

دشتکی شیرازی، منصور بن صدر الدین محمد، - 948 ق

(daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad (1541

منقول از خط غیاث الدین منصور (م-948)

آغاز: منقول من خط استاد البشر غیاث الاسلام و الدین منصور بواسطه واحده قال المعلم الثاني ابونصر الفارابی طالب العلم ینبغی أن
یکون شابا صحیح المزاج ...

انجام: و المبالغة مؤکد فی ترک النفاق و الکذب معهم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/3

آغاز و انجام: برابر

خط نستعلیق؛ کا: محمد میر حسین استرآبادی، تا: 1058 [ف: 9-457]

189- آداب تعلیم الكتاب / خط / فارسی

.ādāb-o ta'ālim-el k

بخشی از رساله ای است در خط و خطاطی این بخش خاتمه این رساله را شامل است. در این خاتمه مؤلف پسرش را مخاطب قرار داده و
آداب منشی گیری و مسائلی را که منشی باید رعایت کند ذکر نموده است. در مقدمه کتاب که فقط صفحه اول آن موجود است مؤلف
گوید که سنش به 85 رسیده است. آغاز: بسمله بعد از ادای حمد خالق لوح و قلم الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم و پس از
مؤدای درود بنی هاشمی مکرم الذي ... خاتمه در ذکر بعضی وصیتها است که نویسندگانرا

انجام: پروردگار خود را بان تعظیم کردم و گفتم جل جلاله پس این کلمه را از برای پیغمبر خود صلی الله علیه واله ذکر مکن ... بگذاری
وباز سطر دیگر کنی آغاز زین غلط بگذر هوالباقی

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 26/126-5282

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد علی، تا: شوال 1303؛ جلد: مقولایی، عطف پارچه ای، 8 گ، 15 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-23]

-آداب تعلیم و تعلم « آداب المتعلمین (ترجمه)

190- آداب تلاوت القرآن علوم قرآن / عربی

ādāb-u tilāwat-il qur'ān

نووی، یحیی بن شرف، 631 - 676 ق

navāḥī, yahyā ebn-e Šaraf (1233-1277) nava

در 10 «باب» است.

تهران؛ لغت نامه دهخدا، شماره نسخه: 298/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: پنج شنبه 3 ذیقعده 901؛ جلد: تیماج سبز مقوائی، قطع: ربعی [نشریه: 3-414]

191- آداب تلاوت قرآن / علوم قرآن / فارسی

ādāb-e telāvat-e qor'ān

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 ق

(xātūn ābādī «mohammad hoseyn-e-bn-e sāleh (-1738

آداب تلاوت قرآن را بر اساس روایات و کلام فقهاء به اختصار برگزار کرده است. آغاز: در بیان آدابی که از احادیث و کلام فقهاء رضوان الله
علیهم برای تلاوت قرآن مجید ظاهر می شود و آن ها بر دو قسم است قسم اول آداب واجبه و آنها چند امر است

انجام: و در بعضی روایات جهر باستعاذه وارد شده است و علما آن را بر بیان جواز حمل نموده اند و جد علامه ام مولانا محمدباقر
مجلسی قدس الله روحه به رجحان جهر نمودن آن خصوصاً برای امام و خصوص در نماز مغرب میل نموده است و در تلاوت غیر نماز
مخیر است میان جهر و اخفات

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 569/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 3گ، 21 سطر، اندازه: 16×21سم [ف مخ: 1-7]

192- آداب تلاوت القرآن / آداب و سنن / عربی

ādāb-u tilāwat-il Qur'ān

نجفی، سید نصر الله

najafī, seyyed nasr-ol-lāh

آغاز: بعد البسملة ... من افادات سيدنا الاجل السيد نصر الله النجفی رحمة الله للتلاوة آداب منها ظاهرة كالطهارة والاستعاذة و تعظیم المصحف و الدعاء اولاً و آخراً و في الأثناء

انجام: ... فتعطيه ما لا تعطيني فبئس العبد عبدا يكون كذلك ...

ص: 86

انتهی کلام المصنف رحمه الله عن خطه العبد محمد علی الاصفهانی الرهنانی و السلام.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 10137/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد علی اصفهانی رهنانی، بی تا؛ از روی خط مصنف؛ اندازه: 22×17 سم [رشت و همدان - ف: -1587]

- آداب تلاوت قرآن « تلاوت و آداب قرائت قرآن مجید

193- آداب التهجد // عربی

فایده ای است در آداب تهجد به طریق صوفیه به خصوص برای مریدان شیخ علوان

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة... اما بعد فاعلم ایها الراغب فی الاخرة أن المراد من العلم ليس الا العمل...

انجام: و منها قراءة فاتحة الكتاب و سور اقرا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15940/8

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 1 گ (48 روپ)، اندازه: 22×16 سم [ف: 44-146]

194- آداب الجماع (احادیث) / حدیث / عربی

(adab-ul jima (ahadit

به روایت از ابی سعید خدری از آنچه حضرت پیغمبر به امیر المؤمنین (علیه السلام) آموخته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2531/6

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: یک شنبه رمضان 1267؛ 4 گ (111 پ-114 پ)، 14 سطر، اندازه: 16×11 سم [ف: 6-36]

195- آداب الجمعة / دعا / فارسی

ādāb-ol jom'e

به نام و درخواست: شاهزاده محمد ولی میرزا

در اعمال وارده در شب و روز جمعه، در 2 «باب» و 1 «خاتمه». باب اول، در 1 «مقدمه» و دو «فصل»: مقدمه، در بیان فضیلت شب جمعه؛ فصل 1. در ذکر تلاوت سور قرآن و اذکار مختصه شب جمعه؛ 2. در اعمال و نوافل و ادعیه شب جمعه الی طلوع صبح؛ باب دویم، در مقدمه و سه فصل: مقدمه، در بیان فضیلت روز جمعه و بعضی اعمال آن، فصل 1. در ذکر و ادعیه و اذکار موقته روز جمعه و

تعقیب نمازها؛ 2. در ذکر تلاوت سور قرآنی و ادعیه و صلوات؛ 3. در آداب نوافل و ادعیه مخصوصه بعد از نوافل؛ خاتمه، در ذکر برخی زیارات شب و روز جمعه.

آغاز: الحمد لله الذي اصطفانا ببركات يوم الجمعة على سائر الأمم و اختصاصها دون سائر الملل التي لبني آدم و جعل العمل فيها من بين سائر الأيام اتم و اقوم و هدانا للدين القويم

انجام: ... و مرویست که قبور اکابر دین و والدین و علما و مومنین را رعایت ادب باید نمود و نیز مرویست که حرمت مومن بعد از مردن مثل حرمت اوست در زندگی باینجا ختم شد این مجموعه.

قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2356

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: ذیقعه 1256؛ سرلوح زر زیبا در بالای برگ اول، با حواشی زر و گل و بوته و صفحات مجدول زر و سیاه؛ جلد: تیماج روغنی مجدول، با گل و بوته الوان، 213 گ، قطع: رقعی، 22 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف مخ: 1-7]

- آداب جنگ «بحر النظام

196- آداب جنگ = کتاب هندسه نظامی / فنون نظامی / فارسی

ādāb-e jang = k.-e hendese-ye nezāmī

شیرازی، محمد حسن، ق 13 ق

(Šīrāzī mohammad hasan 19C)

اهداء به: ناصر الدین شاه (1264-1313 ق) و به جهت حاج میرزا آقاسی

تالیف: احتمالاً 21 شعبان 1267 ق

ترجمه کتابی از فرانسوی است در بیان قواعد جنگ به ویژه قواعد توپخانه. مؤلف یکی از مهندسين ارتش فرانسه بوده و تجربیات خود را که از زمان ناپلئون و غیره داشته به رشته تحریر در آورده است. دارای 3 «باب» است: 1. در دانستن بعضی از علوم ضروریه غزویه از قبیل ساختن سنگر و غیره، مشتمل بر 23 قاعده؛ 2. در بیان ساختن سنگرهای توپ و غیره، مشتمل بر 8 قاعده؛ 3. در بیان گرفتن و نگاهداشتن و استحکام قلاع و سنگرها و غیره، مشتمل بر 10 «پرسش و پاسخ».

آغاز: ستایش موفور و ثنای غیر محصور کریمی را سزااست که از قدرت کامله خود گوهر نفس نفیس انسانرا در سلک موجودات شرف نطق بخشید.

انجام: مابقی علومات استحکامیه را از این بعد مشروحه در معرض عرض آورده که سپاهیانرا از مطالعه آن فایده ها حاصل شود؛ و السلام

علی من اتبع الهدی.

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1829

آغاز: این نام برای کتاب از دفاتر اخذ شد ... انجام: از آتش زدن و انداختن نارنجک عدد دشمنانرا اندک نمایند

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1264، جا؛ تهران؛ به اول و آخر

ص: 87

کتاب نقشه های نظامی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز ترنج و نیم ترنج، 76گ، 15 سطر (14×24/5)، اندازه: 21×34/5سم [ف: 4-
[276

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11905/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، کاغذ: فرنگی آهار مهره شده، 97گ (1-97)، 14 سطر، اندازه: 11×19سم [ف:
[186-30

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2896

آغاز: برابر؛ انجام: که چه قسم باید انداخته و شناخته شود.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1264؛ دارای یک نقشه جنگی؛ کاغذ: کاغذ قورخانه، جلد: میسن قهوه ای لایی، 99 گ، 15 سطر،
اندازه: 9/15×3/21

سم [ف: 1-2]

197- آداب جنگ / فنون نظامی / فارسی

ādāb-e jang

رساله ای است در فن و اصول جدید جنگ با اسلحه اروپائی، در سه «مقاله» و یک «مقدمه» و چهار «باب». گویا مؤلف همان کاتب آن
یعنی باقر بن میرزا احمد مهندس است.

آغاز: بسمله و حمدله ... اما بعد چون در ازمنه سابقه سلاطین سلف قاعده محاربه و قانون جنگ در مملکت ایران گذاشته بودند هنوز
توپ و تفنگ اختراع نشده بود... محمد شاه غازی ... حاجی میرزا آقاسی ... و از معلم فرانسه موسی نام مهندس هم رموزات علم ریاضی
را کسب کرده ...

انجام: چنانکه در دوازده پوند مذکور گردید.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1320

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: باقر بن میرزا احمد مهندس، تا: رجب و شعبان 1274، جا: یورت عیشه مرو، هنگام آمدن از مرو به مشهد؛ نقوش و
تصاویر قلعه سازی آب رنگ است؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای ضربی، 67گ، 13 سطر، اندازه:

198- آداب جهاد / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e jehād

رساله ای عرفانی در 2 مقاله».

آغاز: فرض جهاد و بست و گشاد و فتح بلاد و قهر عباد از فرایض اسلام است انجام: و عارض مقصود نامشهود و ذیل مراد لا ینال

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 743/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی محمد بن محمد رضا شاه رودی، تا: قرن 13 و 14؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: عطف و گوشه میشن، رویه ساغری پارچه دار، 12 گ (44-56پ)، اندازه: 21/9×16/8 سم [ف: 5-165]

199- آداب چوب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e čūb-e tarīqat

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبد الله، 730؟ - 834 ق

(ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1329?-1430

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 2ص (167-168)، 20 سطر (7×13)، اندازه: 18×11سم

سنا - [ف: 1-75]

200- آداب حجامان = کسوت نامه حجامان / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e hajjāmān = kesvat-nāme-ye hajjāmān

فرهنگ عامیانه دعاست درباره حجامت گران.

آغاز: حمدله. عاقبة، صلوات، بدانکه اسعد الله فی الدارین که این تحفه کسوت نامه حجامان است، در احکام و ارکان حجامت .

انجام: خواهد گرفت، هر که بر تواند خواهند گذاشت. تمام شد کسوت نامه حجامان ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 322/10 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گنج بخش ش 1133؛ خط: نستعلیق پخته؛ بی کا، تا: 19 ذیحجه 1314؛ ص 28-29) عکسی - ف: 2-2]

- آداب الحج «مناسک حج

- آداب الحج «آداب حج

- آداب حج «مناسک حج

201- آداب حج / فقه / فارسی

ādāb-e haj

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1627-1698

تألیف: 1080 ق

وی در بیان علت تألیف نوشته است: «چون والد ماجد فقیر نورالله مرقدہ رسائل صغیره و کبیره در بیان آداب و احکام حج

ص: 88

بیت الله الحرام تصنیف فرموده بودند و فقیر نیز رساله صغیره در این باب تألیف نموده بودم و بر رساله کبیره ایشان امرار نظر نموده الحاقات کرده بودم خواستم رساله مختصری تألیف نمایم که مقصور بر آداب و ادعیه بوده باشد و احکام را بر رسائل دیگر حواله نمایم که موجب تسهیل امر بر مؤمنان و شیعیان گردد». او دارای رساله ای با عنوان «مناسک حج» به فارسی است که به مناسک صغیر هم خوانده شده که جز این رساله است و خود نیز اشاره کرده است. گرچه در فهرس این دو رساله با هم خلط شده و بعضاً آن را «مناسک حج کبیر» نام گذاشته اند. محتمل است این رساله الحاقی به همان رساله صغیره باشد که به آداب و ادعیه پرداخته است.

آغاز: الحمد لله الذي جعل من فضائل الانعام على الأنام أن فرض عليهم حج بيته الحرام ليشهدوا منافع لهم ... اما بعد چنین گوید ذره حقیر ... که چون والد واجد فقیر نور الله مرقدہ رسایل صغیره کبیره در بیان آداب و احکام حج بیت الله الحرام تصنیف فرموده بودند. ... خواستم رساله مختصری تألیف نمایم که مقصور در آداب ادعیه بوده باشد.

آغاز صغیر: حمد له. اما بعد این رساله ای است مختصر در بیان واجبات حج و عمره ...

انجام: و بهترین زیارت زیارت جامعه کبیره است باید که تا ممکن باشد آنرا نیز بخواند.

[دنا 25/10 (28) نسخه با عنوان «مناسک حج» آمده که دو رساله است و

آداب حج او فقط ادعیه مربوط به حج است که با هم خلط شده لذا برای تفکیک شماره های مسلسل 272729 و 272730 و 272733 و 272735 و 272739 و 272741 و 272743 و 272746 و 272748 و 272751 در ذیل مناسک حج» همان رساله مناسک اوست و بقیه نسخه ها این رساله است)؛

[الذریعة 15/1،؛ فهرستواره منزوی 266/6 (11 نسخه)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9151

آغاز: در این باب تألیف نموده بودم؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شوال 1080؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مجدول؛ واقف: حاج شیخ محمود واعظ حلبی، تاریخ وقف: آذر 1341؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف گالینگور، 45گ، 12 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 15-4]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3154

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1091؛ مصحح و مقابله شده؛ واقف: نادر شاه، تاریخ وقف: 1145ق، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 49گ، 11 سطر، اندازه: 6/11×18سم [ف: 15-3]

3. قم؛ موقوفه میرزا ابوطالب قمی؛ شماره نسخه: 36

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، تا: قرن 11 جلد: مقوایی، 113گ، 7 سطر [جنگ: 1-502]

4. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 4448-22/168

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: میر خسرو مدنی بن میر حسن مدنی ساکن کشمیر، تا: 1103؛ تملك: محمد اصفهانی فرزند عبدالرحیم قزوینی در 29 شعبان 1269؛ جلد: تیماج مشکی، 75گ، و سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 8-4565]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1854/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، 16ص (346-360)، 27 سطر، اندازه: 22×33سم [ف: 4-316]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6388

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در آغاز و انجام دعاها است به قلم همین نویسنده، کاغذ: ترمه، جلد: میشن لایی قهوه ای، 62گ، 11 سطر، اندازه:

11/5×17/8سم [ف: 2-207]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1645

آغاز: برابر؛ انجام: اللهم لا تجدني حيث نهيتني و بارک لی فیما اعطيتني و ارحمني اذا توفيتني انک علی کل شیء قدير.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ تملك: سید محمد بن احمد موسوی حسنی حسینی شهر بابکی در غره رمضان 1200؛ جلد: تیماج مشکی، 78گ، 11 سطر، اندازه: 12×18سم [ف: 5-54]

8- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29255

آغاز: بسمله، حمد له أما بعد ... در گاه رب العالمین و خادم آثار الأئمة الطاهرين محمد باقر بن محمد تقی الموسوی ...، انجام: اگر مطمئن باشد که موکنده نمی شود عیب ندارد حکم بعدم جواز نمی توان نمود تمت

خط: نستعلیق خوش جلی؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: میشن ضربی، قطع: رقعی، 13 سطر (6×11)، اندازه: 10/5

16/5 ×

سم (رایانه)

9. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6147

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: عبدا پسر محمد، تا: 1205؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 12 سطر (6×11)، اندازه: 16×11/5 سم [ف: 285-4]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14620/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد حسن بن علی اکبر شریف (به قرینه رساله

نخست)، تا: 1223؛ کاغذ: فرنگی، 27 (343پ-369ر)، 16 سطر (8×14)، اندازه: 16×12/5 سم [ف: 43-37]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12306

آغاز: المبعوث علی الخاص و العام ... اما بعد چنین گوید ذره حقیر و مجرم کثیر التقصیر محمد باقر بن محمد تقی انجام: برابر

ص: 89

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شوال 1226؛ از دیباچه کتاب اندکی افتادگی دارد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 61 گ، 10 سطر، اندازه: 14×8/5 سم [ف]:
[270-35]

12. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1719/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1230؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی ضربی طلاپوش، 20 گ (3 پ - 22 پ)، قطع: رحلی،
27 سطر، اندازه: 30×18/5 سم [ف: 3-13]

13. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 162

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1241؛ 63 گ، اندازه: 14/5×10 سم [نسخه پژوهی: 2-229]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2680

آغاز: در آداب رفتن بحج است بدانکه کسی که اراده سفر حج دارد باید که قطع تعلقات و علایقات نماید؛ انجام: و بتصدق باو بدهد.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1286؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: آبی رنگ، 40 گ، 15 سطر، اندازه: 21×16 سم [ف: 6-199]

15. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7605/2 - 38/225

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه ای، 23 گ، 18 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 8-4565]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1059/1

آغاز: برابر

کا: سید مصطفی صفائی خوانساری، بی تا؛ از روی نسخه ای به خط مؤلف؛ قطع: رقعی [اهدائی ف: - 330]

17. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی یک لا، 158 ص، 9 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 1-14]

18. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6889/1 - 35/69

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 51، 14 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 8-4565]

19. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1836-10/146

آغاز: لهم الجرائم والخطايا والاثام والصلوة على سيد الأنام و اشرف الكرام محمد المبعوث على الخاص و العام ... چنین گوید ذره حقیر و مجرم کثیر التقصیر محمد باقر بن محمد تقی انجام: برابر

از اول تا آخر، کمی از خطبه تحریر نشده؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، 46 گ، 14 سطر، اندازه: 15/5 × 20/5 سم [ف: 8-4565]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 187/31

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، بی تا، دعاها و زیارت ها معرب؛ جلد: تیماج قهوه ای، 16 گ (333 - 349 پ)، 22 سطر، اندازه: 16×21/5 سم [ف: 1-216]

202- آداب حج افقه / فارسی

ādāb-e haj

تنکابنی، احمد بن محمد حسین، ق 13 ق

(190) (tonekābonī, ahmad ebn-e mohammad hoseyn)

در ثواب و آداب حج که در آن سرزمین مکه و ذیح اسماعیل با کربلا و خود آن حضرت مقایسه شده، مشتمل بر «مقدمه» و 7 فایده» و «خاتمه»: مقدمه و اوائل فایده اول که در ولادت و مقام والای امام علی (علیه السلام) و علت واجب بودن حج است ساقط می باشد؛ فایده 2. در بیان شرافت مکه و اسامی آن؛ 3. در آداب خروج از منزل؛ 4. دل از غیر خدا بریدن و به یاد خدا بودن؛ 5. قربانی و شرایط آن؛ 6. وظیفه حاجیان پس از قربانی؛ 7. وظایف و اعمال حاجیان در مدینه منوره؛ خاتمه: در مواعظ و نصایح. انجام: فلهدا این عاصی را از دعا فراموش نفرماید حیا و میتا حسب الحکم سر کار شریعتمدار آقا دام فضله

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2318

آغاز: منفرج گشته فاطمه بیرون آمد و آن آفتاب اسمان اعجاز در کنارش قرار گرفته روشنی بخش عرصه هستی گردید؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1282؛ واقف: سیده فقیهی، تاریخ وقف: 1364ش؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف
گالینگور زرشکی، 138 گ، 15 سطر، اندازه: 11×16/5 سم [ف: 5-678]

203- آداب حج / فقه / فارسی

ādāb-e haj

گفتاری کوتاه در آداب و اعمال حج.

آغاز: بسمله. نیت جامه کندن جامه های دوخته از تن خود ...

انجام: در حج اسلام حج تمتع واجبست قرۃ إلى الله. من الله الاعانة والتوفيق، و به الحول والقوة.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3624/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه و سپس پسته ای، جلد: رویه میشن قرمز ضربی، 1 گ (91-91پ)، اندازه: 18/1×30/3
سم [ف: 6-7]

204- آداب حج (رساله) / فقه / فارسی

ص: 90

بی کا، بی تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی در تاریخ 6/12/84 [رایانه]

205- آداب حج و عمره / فقه / فارسی

ādāb-e haj va 'omre

فصیح، جعفر علی

fasāh, ja'far 'alī

رساله ای است در بیان احکام و ادعیه حج برگرفته از «مناسک حج» ملا محمد تقی مجلسی و انتخاب الزاد» آقا محمد علی و رساله حجیه» میرزا ابوالقاسم و «زاد المعاد» علامه مجلسی با عنایت ویژه به احکام حج شخص نایب در حج. آغاز: بسملة حمد لله والصلوة علی محمد وآله الطیبین و بعد این مختصریست در آداب حج و عمره و زیارت به طریق دستور العمل خصوصاً برای کسانی که حج و زیارت را بنیابت بر خود واجب ساخته باشد و زبده ایست

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 281/1

آغاز: برابر؛ انجام: مستحب است که نماز کند در خانه حضرت امام زین العابدین علیه السلام و خانه حضرت امام جعفر الصادق علیه السلام و مسجد حضرت ... خط: نسخ معرب و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور مشکی، عطف تیماج مشکی، 123 گ، 9 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف مخ: 1-442]

206- آداب الحرب و الشجاعة = آداب الملوك و كفاية الملوك / حکومت و سیاست، اخلاق / فارسی

ādāb-ol harb va-š šojā'a =ādāb-ol molūk va kefāyat-ol molūk

فخر مدبر، محمد بن منصور، ق 7 ق

faxr-e modabber, mohammad e-bn-e mansūr (13C) =e

اهداء به: ابوالمظفر سلطان ناصر

در آداب جنگ و چگونگی فراهم آوردن لشکر و پرورش آنان و ذکر بعضی از اخلاق پادشاهان و تشویق آنان به عدل و داد و رحم بر رعیت، با بهره گیری از آیات و احادیث و داستانهای تاریخی، مشتمل بر 34 «باب»: 1. اندر کرم و حلم و عفو پادشاهان؛ 2. اندر عدل و نیت پادشاهان و خصال حمیده ایشان؛ 3. اندر رحمت و شفقت پادشاهان؛ 4. اندر آنچه که باید پادشاهان از آن غافل نباشند؛ 5. اندر اختیار کردن وزیر کانی عالم و ناصح؛ 6. اندر فرستادن رسول و تحف و هدایا؛ 7. اندر مشورت کردن در حرب؛ 8. اندر خلقت و فضیلت

تعهد آن؛ 9. اندر شیت اسب و عیب و ریاضت او؛ 10. اندر شناختن اسب و معالجت آن؛ 11. اندر فضیلت و خاصیت هر سلاحی و کار بستن آن؛ 12. اندر عرض کردن لشکر و ترتیب نگاه داشتن؛ 13. اندر فرود آوردن لشکر و لشکرگاه کردن؛ 14. اندر بیرون فرستادن طلائی و جاسوسان و منهیان؛ 15. اندر شبیخون فرستادن؛ 16. اندر کمین فرمودن که چگونه باید کرد؛ 17. اندر اختیار کردن زمین مصاف و جای جنگ؛ 18. اندر تعبیه راست کردن مصاف هر گروه؛ 19. اندر راست کردن صفهای حرب و ترتیب آن 20. اندر حرب کردن و بیداری سالاران؛ 21. اندر آغاز کردن جنگ؛ 22. اندر بیرون شدن بمبارزان؛ 23. اندر فرهنگ و آدابهای حرب؛ 24. اندر سپاه حشری؛ 25. اندر غزا کردن و فضیلت جهاد کردن بر کافران؛ 26. اندر ستدن غنیمت از لشکریان؛ 27. اندر جنگ حصار و تدبیر ساختن و حیل آن؛ 28. اندر لشکر صلاح و معونت و مدد ایشان؛ 29. اندر علامت ظفر و پیروزی در روز حرب؛ 30. اندر پرداخت حق بر اندازه کار؛ 31. اندر آنچه لشکریان بدان سزاوار عقوبت گردند؛ 32. اندر آنچه استادان هر چیزی را حکمتی نهاده اند؛ 33. اندر آنکه اجل بچنگ و پرهیز پستر و پیشتر نشود؛ 34. اندر پنجهایی که پادشاه و رعیت باید بکار بندند.

آغاز: حمد و ثنای بی نهایت و سپاس و ستایش بی غایت آن صانع را که از گل خار و خاک تیره کثیف سفلی چون آدم صفی بوجود آورد انجام: تا نیکو تأمل نمایند و بدل و جان قبول کنند و مؤلف را بدعای خیر باد نمایند

چاپ: تهران، 1346ش، سربی، وزیری، اقبال، به اهتمام احمد سهیلی خوانساری، 30+539ص

[مقاله آقای احمد سهیلی، راهنمای کتاب، 330/5-332؛ نذیر احمد، همان

مجله، 305/6-306-447؛ عبدالحی حبیبی، آریانا، ج 6 ش 1/7-19؛ سرور

گویا اعتمادی، کابل ج 9 ش 72/12-78؛ عبدالحسین میکده، مهر

904 901/3؛ فهرست ایوانف انجمن آسیایی ص 744 س 1068؛ فهرستواره منزوی 266/6 (3 نسخه)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8968

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 9 و 10؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه) و انجام در باب 34؛ این باید همان نسخه میکده باشد؛ 164گ، 15 سطر (17×10)، اندازه: 17×26سم [ف: 17-265]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10318

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 11؛ تملک: بدون نام به تاریخ صفر 1079؛ مهرها: «کلب شیر خداست کیخسرو» و «توکی بالله العلی و توسلی بالنبی و الولی عبده فتحعلی»؛ 116گ، 18 سطر، اندازه: 16/5×28سم [ف: 26-253]

3. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 5347

آغاز: برابر؛ انجام: و به دل و جان قبول کنند و مؤلف را به دعای خیر یاد نمایند. تم الكتاب.

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: رمضان 1084؛ تملک: عثمان بن رفعت؛ مهرها: «عثمان بن رفعت» و «محمد عاصرم 1159»؛ 119 گ، 22 سطر، اندازه: 18/6

× 31/6 سم [ف: 2-2]

4. تهران: مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ف 40

نسخه اصل: دیوان هند 647 (2767 فهرست اته)؛ باب های ششم و هفتم و هشتم و نهم و دهم و یازدهم و دوازدهم؛ بی کا، بیتا [مینوی ف: -161]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1288 ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش add. 16853 خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 201 گ، 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-2]

207- آداب الحکمة / شعر / فارسی

ādāb-ol hekma

ادیب، احمد

adīb, ahmad

در متن آن را «عیون فاریابی» و در پایان آن را رساله ی «آداب الحکمة» نامیده است. آغاز: چنین گوید ادیب از متن قرآن XX برو من یؤت حکمة را فرو خوان / اگر خواهی که حکمت را بدانی XX بیا بشنو عیون فاریابی

انجام: اگر خواهی تو برهانی موفا XX بخوان مقداره خمسین الفا [فهرستواره منزوی 90/10]

شیراز؛ شاهچراغ، شماره نسخه: 151/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1242؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، 16 ص، اندازه: 22×11 [ف: 2-388]

- آداب خرقه پوشیدن» آداب صوفیه

- آداب خط آداب» المشق

- آداب خط» اصول خط

ādāb-e xat = serāt-os sotūr = qalamīyye-ye manzūm = ādāb-e mašq = xat va davāyer = r.-ye xat

سلطان علی مشهدی، 841؟ - 926؟ق

(?soltān 'alī-ye mašhadī (1437?-1519

اهداء به: خواهر زاده خود محمد هاشم حسینی متخلص به هاشمی

تألیف: 920ق

در تعلیم خط که در 82 سالگی در حدود 252 بیت سروده است. با عنوان: در اسناد خط با امیرالمؤمنین (علیه السلام): علیکم بحسن الخط فانه من مفاتیح الرزق، در بیان آنکه حسن خط وابسته به تعلیم استاد است که عبارت از تعلیم زبانی است و در بیان تعلیم و تعلم، خلاصه سخن، در بیان کلمة الخط ما یقرو، در بیان ادوات کاتب و ساختن قلم و غیره، در سبب سیاهی ساختن، در ساختن کاغذ نیک و بد، در بیان آهار، در بیان مهره کشیدن، در بیان قلمتراش، در تراشیدن قلم، در بیان نی قط، در بیان قط زدن قلم، در بیان تجربه قلم، در شأن واضع نستعلیق (از خواجه میر علی است)، در بیان ترکیب و کراسی و نسبت و شمیر بردن در جمع کردن خطوط، در بیان مشق و نوع تعلیم، در بیان نقل کردن خط، در میان رجوع کتاب مسطری، در بیان آنکه خط نویسنده از تعلیم استاد است که عبارت از تعلیم با زبانست، در قواعد حروف مذکوره، در بیان اصلاح خط، در بیان تعیین اوقات سلوک کاتب.

آغاز: ای قلم تیز کن زبان بیان XX بهر حمد خدای هر دو جهان / آن خدایی که آفرید قلم XX زان قلم حرف صنع کرده رقم انجام: ای خوش آنانکه عیب پوشانند XX نه که سر خیل عیب پوشانند / حق نگهدار عیب پوشان باد XX با النبئی و آله الامجاد

چاپ: در المشرقیه به چاپ رسیده است

[یوانف کرزن 638؛ خوشنویسان بیانی 253؛ لس آنجلس 679 د به نام قلمیه؛ فهرست نسخه های فارسی 1901/3؛ الذریعه 105/19؛ فهرستواره منزوی

[92/10

1. تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه: 13

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: جمال الدین مشهدی خطاط، تا: 984؛ با سر لوح زرین و جدول کشی؛ کاغذ: سمرقندی نخودی متن و حاشیه، جلد: تیماج مشکی سخت لچکی ترنجی، 15 گ، 10 سطر (15/5×9)، اندازه: 17×26 سم ([نشریه: 3-137]

2. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: 131/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسین بن یار محمد ازغندی، تا: رمضان 1091؛ گ (56-63ر)، 21 سطر، اندازه: 15×9 سم (ف)

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5764/9

آغاز: برابر؛ انجام: بود هشتاد و چهار عمر عزیز XX گشته زایل تمام عقل و تمیز 7 سال اتمام این چنین نامه XX نهصد و بیست زد رقم خامه / شرح آداب خط ز بیش وز کم XX کردم آنرا در این رساله رقم خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، به خط کاتب هندی، کاغذ: رنگارنگ هندی، جلد: قهوه ای مغزیدار پشمی، 9 گ (158 ر - 167 پ)، 13 سطر، اندازه: 30/9×12/8 سم [ف: 9-31]

ص: 92

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6496/2

آغاز: ... صلوات خدای بر جانش به باد بر آل و دوستانانش؛

انجام: ورنه در عهد خواجه دو سرا به کی بدی فارغ از جهاد و غزا

خط: نستعلیق؛ کا: علی بن خلیل الله حسینی نطنزی، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى، 6گ (64ر -

70پ)، اندازه: 18×12سم [ف: 75-20]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13407/2

آغاز: ای که خواهی که خوشنویس شوی xx خلق را مونس و انیس شوی / خطه خط مقام خود سازی xx عالمی پر ز نام خود سازی الخ؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ بعد از آن رساله ای است به فارسی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج دورویه، 3ص، 13 سطر، اندازه:

18×12سم [ف: 595-19]

6. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2070/8

آغاز: برابر؛ انجام: بود ماه نخست از اول سال × که بآخر رسید قال و مقال

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 24 شوال 1181 و 1195؛ واقف: غیاثی، تاریخ وقف: بهمن 1337 کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک

لای مشکى، اندازه: 16/5×11سم [ف: 461-5]

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3032/6 - 16/42

آغاز: یا علی باسّمک استعین فی آداب الخط از گفتار مولانا سلطان علی المشهدی. باب در بیان شناختن قلم. او می کنم بیان قلم xx

بشنو این حرف از زبان قلم؛ انجام: کاغذ خویش چون دهی آهار xx مال آبی به روی او زنهار / مهره کاغذ آنچنان باید xx که رخ بدوی

بنماید

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکى با جدول گرهی ضربی، 14گ، 17 سطر، اندازه: 24×15سم [ف: 24-1]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21321

آغاز: بسمله. چونکه از مشق بیحد و بیعد بهر تعلیم خط؛ انجام: یادگیر این سخن ز پیر کهن

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، اندازه: 26×17سم (رایانه)

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6086/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 2گ

5-7ر)، قطع: وزیری، 27 سطر (12×22)، اندازه: 17×26سم [ف: 16-195] 10. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 855/5

آغاز: برابر

کا: عبدالرحیم بن کریم قمی کهکی، تا: 1220، جان شیراز و مشهد؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: 7-134]

11. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 460/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمود قاجار، تا: ربیع الأول 1263، جا: مدرسه میرزا صالح (نشریه: 11-948)

12. اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه: 7

آغاز: برابر؛ انجام: وز نوک قلم زبان گشادم x نامش خط توامان نهادم

خط: نستعلیق؛ کا: محمود خان قاجار، تا: ربیع الاول 1264، جا: مدرسه میرزا صالح در بالاخانه تفرشی ها [نشریه: 5-308]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8365/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1272، به دستور حسینقلی خان؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 11گ (41پ-51پ)، 12 سطر، اندازه:

16×23/5سم [ف: 21-329] 14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12151

آغاز: بعد از ادای حمد خالق لوح و قلم الذي علم بالقلم؛ انجام: آداب مشق منظوم: بالنبی و آله الأمجاد المقلب به شمس الكتاب که عکس روی دروی بماند و ...

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین شمس الكتاب، تا: 1299؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 10 سطر (7×11)، اندازه: 13×22سم الفبائی:

(11)

15. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 63/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: مقوایی آبی عطف تیماج قهوه ای، 10گ (59پ-68ر)، اندازه: 11×18سم [ف: 1-57]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8995/5

آغاز: بعد از ادال حمد خالق لوح و قلم الذي علم بالقلم؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: حدود 1311، 13ص (719-730) (مختصر

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5928/1

خط: نستعلیق و شکسته؛ کا: علی اصغر تهرانی، تا: 1420؛ دارای یک سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 31 (2-33)، قطع: خستی،
15 سطر، اندازه: 14×24 سم [ف: 17-318]

18. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4736159

آغاز: بسمله بعد از ادای حمد خالق لوح و قلم ... و پس از مؤدی درود هاشمی بنی مکرم ... و آل آن حضرت ... نموده میشود. ای قلم
تیز کن زبان بیان XX بهر حمد خدای هر دو جهان / بنده سلطان علی غلام علی است XX شهره خط او ز نام علی است؛ انجام: گوشه انزوا
نشیمن کن XX یادگیر ای گیر تا شود معلوم بی کا، بی تا، درص 311 بندی است به نثر درباره «ساختن کاغذ ابری که نیل را چون بکار
برد»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 10 ص (301-310)، سطور چلیپا (9×23)، اندازه: 13×26 سم [ف: 14-
3697]

19. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3828-ع و 3838-عکس

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی CDLIV؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ وقف شاه عباس بر آستانه شاه صفی؛ 16 گ، 2+14

ص: 93

فیلم ها - ف: 1-129] و [فیلم ها - ف: 3-229]

20. تهران؛ دانشگاه، شماره نسخه: 1105-ف، 1594 و 4636-ع

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C.1655 (فهرست آکادمی ص

260 ش 1874)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 1-2 و 129]

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 488/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، 25ص

(20-44)، 12 سطر (5×11)، اندازه: 9×18سم [سنا - ف: 1-286]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3079

آغاز: بعد از ادال حمد خالق لوح و قلم الذي علم بالقلم، انجام برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ کا: محمد حسینی شمس الکتاب، بی تا، به فرمان میرزا محمد حسین خان مستوفی؛ کاتب در پایان نسخه رقم چند سطری دارد؛ کاغذ: فرنگی ضخیم سیصدرسگ، جلد: تیماجی عنابی رنگ، 30ص، 12 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×16/5سم [ف:

10-633]

23. تهران؛ دانش سرای عالی - کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب

گر کانی؛ شماره نسخه: 89/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ قطع: بغلی (نشریه: 5-639]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7935/16

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 3گ (262پ - 264پ)، اندازه: 5/19×32سم [ف: 20-265]

25. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: 2/20

این منظومه به نام «صراط السطور» در آخر جلد دوم کتاب تذکره سنگلاخ «امتحان الفضلاء» چاپ شده است، لکن آغاز نسخه ما با آنچه در ذریعه آمده تفاوت دارد؛ خط: نستعلیق زیبا؛ بی کاه، بی تاب 11 گ (196 پ - 207 ر)، اندازه: 12×17 سم (نشریه: 5-140)

209- آداب خط = قواعد خط = مثنوی در آداب و قواعد خط / شعر، خط / فارسی

āḍāb-e xat = qavā'ed-e xat = masnavī dar āḍāb va qavā'ed-e xat

مجنون مشهدی، - 940؟ ق

(1533) (?majnun-e mashadi)

اهداء به: شاهزاده تهماسب (930-984ق) در دیباچه با اشاره به خود می گوید: «مجنون» قلم مصور آن است XX موبر سرش از برای آن است. در منابع به چند نام آمده است. دو نسخه آن در موزه بریتانیا نادرست از دیگران دانسته شده. شمار بیت ها و آغاز منظومه در نسخه ها یکی نیست. شمار بیت ها در نسخه عکسی ش 23/3 پیرامون 580 بیت در قالب مثنوی است. پس از حمد و نعمت پروردگار، منقبت دوازده امام، تاریخ مرگ شاه اسماعیل (984-985ق) و ستایش از شهزاده تهماسب، نمایه 5 باب را می آورد: 1. در ذکر مخترعان و داستان ایشان؛ 2. در بیان اوقات کتابت، در صنعت سیاهی و اجزای آن، طلا جلا کردن، ساختن شنگرف، در لطافت کاغذ، معرفت رنگ گلگون، رنگ زرد، رنگ لاجوردی، الوان مختلف، قلم خوب و قلم تراشیدن؛ 3. در معرفت نقطه و حروف، معرفت حرف الف (از واضع خط و نستعلیق (چنین) XX حرفی بشنوز روی تحقیق / بالای الف سه نقطه باید ...)، حرف با حرف جیم، حرف دال ... حرف یا؛ 4. در شکل حروف و نام هر یک و اتصال و تعیین مقام هر یک، در تشکیل حرف الف، تشکیل با، اتصال بای منحنی، در اتصال بای دندان، بای طولانی و مدور و دندان و سینه دار، بای مضمّر، در تشکیل جیم، جیم چخماقی، جیم مدور ... 5. در اتصالات و انفصالات، اتصال بای مضمّر، اتصال جیم چخماقی ... اتصال ها. [فهرست مشترک پاکستان 39/5 و 14/14؛ نسخه های فارسی منزوی 1902/3

؛ الذریعة 105/19 و 183/17 و 967/9؛ فرهنگ سخنوران 513؛ فهرستواره

منزوی 90/10]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3668/2 - ف

آغاز: در قلم واسطی گوید: وصف قلم لطیف و رنگین XX سرخ است و سفید و سخت و سنگین / وان نقطه مربع ار نباشد XX مجنون قلمی ز سر تراشد. (در نسخه دانشگاه: باید قلمی ز سر تراشد) / از واضع خط نسخ تعلیق XX حرفی بشنوز روی تحقیق / الام است الفی به نون مرکب XX کردند بدین صفت مرتب / استاد هنر در آخر میم XX یک نقطه نموده است تعلیم. انجام: پس از هجده بیت: طولانی و منحنی مدور XX دندان و سینه ای و مضمّر خط: شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: سه شنبه 28 جمادی الاول 1337 [فیلم ها - ف:

[218-2]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2897/1

آغاز: بسمله، آیات بنیات که در قرآن مجید در شأن سیزده پیغمبر مرسل علیهم السلام نازل شده؛ انجام: لام الف دو نوعست مفرد لا مرکب بلا و یا دو نوعست مفردی معکوس لی؛

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: احتمالاً قرن 12، کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی رویه کاغذ فرنگی رنگی گل و بوته دار، عطف و تیماج مشکئی، 12ص

(1-12)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 11×13/5 سم [ف: 6-601]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13740/9

آغاز: از واضع خط نسخ و تعلیق X× بشنو سخنی ز روی تحقیق؛

انجام: لا را الفی بنه در آغاز XX یک نقطه به سوی زرکش باز؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ یک برگ در خصوص ساخت مرکب خط در پایان نسخه آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ (105-107)، 12-13 سطر (7×13)، اندازه:

ص: 94

21×17 سم [ف: 34-720]

4. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 63/3

خط: نستعلیق؛ کا: محمود خان قاجار، تا: شنبه ربيع الأول 1263، جا: مدرسه میرزا صالح؛ جلد: مقوایی آبی عطف تیماج قهوه ای،
19 گ (68 پ-86 پ)، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-57]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4211/5

آغاز: ای کاتب هر صحیفه و راز xx لوح قلم تو خامه پرداز / از کلک ... به دلخواه Xx بر پنجه ما نوشته الله

انجام: در آخر کار مرد کافی xx گر کاف کشش دهی معافی / گفتم حدث یا بظاهر (?) x× در آخر سخن باشد آخر (?) خط: نسخ؛ کا:
عبدالوهاب اصفهانی، تا: 1269؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: رویه میشن قهوه ای ضربی، 20 گ (90 ر - 109 پ)، 15 سطر، اندازه:
17/2 × 21/7 سم [ف: 7-274]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 23/3 - عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-2]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4736/24

آغاز: توروز نوی و وین جماعت xx نوروز ترا بجای ساعت / چرخنی تو و این دوازده برج xx برد ور تو چون دوازده برج، انجام: لام است
الفي بنون مرکب xx کردند بدین صفت مرتب بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 5 ص
(144-149)، سطور چلیپا (9×23)، اندازه:

26×13 سم [ف: 14-3694]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7772

آغاز: ای کاتب هر صحیفه راز xx لوح و قلم از تو نامه پرداز /... وین نسخه که نسخ هر کتاب است x× تعلیق خوشش زینج بابا است؛
انجام: نه نقطه چو بعد از او بر آید Xx شکل سر یا مطول آید

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ تملک: عباس علی خان؛ در ص ع و آغاز نسخه آمده: «رساله ملا میر علی در علم نستعلیق مشتمل بر قانون
خوشنویسی»؛ جلد: گالینگور، 16 گ، قطع: ربعی، 11 سطر (8×14)، اندازه: 12×21 سم [ف: 16-694]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9409/4

آغاز: بسمله. باید دانست که خط نسخ و تعلیق و واضع الاصل ملا میر علی التبریزی نورالله مرقد؛ انجام: زو بازو دریغ مدار x× ورنه
میدان که کرده بیکار خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج یشمی، 10 گ (62 پ-72 ر)؛ اندازه: 11×16 سم [ف: 30-114]

210- آداب الخط = مداد الخطوط / خط / فارسی

ādāb-ol xatt = medād-ol xotūt

هروی، میر علی بن میرباقر، - 960 ق

(heravī, mīr--alī ebn-e mīr-bāqer (-1552)

میر علی هروی رساله ای در آداب خط دارد موسوم به «مداد الخطوط» مشتمل بر پنج باب: 1. در بیان خطوط و سطح و دور؛ 2. در ذکر استادان و مخترعان و بیان مرتبه ایشان؛ 3- در بیان ادوات کتابت؛ 4- در بیان قواعد مفردات و اصول ترکیب خطوط؛ 5- در بیان کتابت و انواع حروف.

چاپ: سه باب اول این کتاب در «کتاب آرای در تمدن اسلامی» به کوشش نجیب مایل هروی (ص 89-110) به چاپ رسیده و در همان جا اظهار شده که باب چهارم و پنجم این کتاب مفقود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14176/1

آغاز: چهارم فم الأسد که بشکل نعلیست و بدهان شیر ماند؛ انجام: یاهای مجرد پیوند که ایشان را مدور نویسد اما حروف دال و ذال نیز این حال دارد دیگر به ایشان متصل تواند شد و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین تم بالخیر

بخشی از باب پنجم این کتاب؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تاب افتادگی؛ آغاز؛ تمام صفحات جدول زرین و لاجوردی؛ گ (1-2)، 12 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 38-219]

211- آداب الخط / خط / عربی

ādāb-ul xatt

رساله ای است کوتاه در تاریخچه علم خط و بیان انواع آن، از بزرگان این علم مانند: ابن مقله، ابن بواب علی بن هلال، یاقوت مستعصمی و دیگران.

آغاز: علم الخط مبدأ العلوم التعلیمیة و هو فضیلة عظیمة من فضائل بنی

آدم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12429/5

آغاز: برابر؛ انجام: و إن دور ذیل الحاء یكون حاء غیر معوج و میم الثلث الواقع أولاً یکتب ...

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای مجدول یک لا، 12 گ (89-76)، 11 سطر

(12/5×5/5)، اندازه:

18/5×9/5 سم (ف: 31-410)

212- آداب خط / خط / فارسی

ā dāb-e xat

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 250

آغاز: موجود: ... باب چهارم: در بیان قواعد خط، قال أمير المؤمنين عليه السلام ... اعلم أن حسن الخط مخفي في تعليم الاستاد وقوامه ... و دانستن اصول خط موقوف است بر دانستن و معرفت مفردات ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز، 6 گ، اندازه: 16×10/5

سم [ف: 3-4]

ص: 95

213- آداب الخلوۃ = شروط خلوت / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ul xalwat = ŠorŪt-e xalvat

علاء الدوله سمنانی، احمد بن محمد، 659-736؟ ق

(?alā'-od-dowle semnānī, ahmad ebn-e mohammad (1260-1335)

آغاز: ... خلوت و عزلت بدان تو ای سالک ...

[فهرستواره منزوی 17/7 و 337/7]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 441/18-ف

نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش 1819؛ در فهرست با عنوان بندی در خلوت؛ بی کا، تا: قرن 19 2 گ (109-110) [فیلم ها - ف: 1-

[474

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10197/9

آغاز: برابر؛ انجام: ... علی قلب بشر؛ منقول از زین المعتمدین شیخ علاء الدوله سمنانی

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ فهرست مندرجات به خط احمد گلچین معانی در ص 20 و 21 الحاق شده است؛ جلد: تیماج

مشکی، 4ص (60 حاشیه -63 حاشیه)، اندازه: 14×20سم [ف: 32-245]

214- آداب الخلوۃ = رساله خلوت / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ol xalva =r.-ye xalvat

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبد الله، 730؟ - 834 ق

(ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1329?-1430

به نثر و نظم عرفانی و در آن از آداب خلوت صوفیان گفتگو می کنند: از تقلیل طعام، قلت منام، صوم ایام، قلت کلام، ترک محافظت انام،

مداومت ذکر، نفی خواطن، دوام مراقبت.

آغاز: یا اخی اعزک الله فی الدارین، معلوم باد که خلوت از جمله مستحسنات متصوفه است، و خلوت مجموعه ایست از چند گونه

مخالفت نفس ..

انجام: ... این چنین خلوتی مبارک باد xx یا چنین حضرتی مبارک باد. بحق محمد و آله الامجاد. والسلام خیر ختام. چاپ: به کوشش

عبدالحسین ذوالریاستین، در مجموعه رساله های عرفانی او، تهران: 1311ش

[منزوی 1140؛ فهرستواره منزوی 337/7]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5298/6

خط: نستعلیق؛ کا: شیخ السلام بن حسین بن علی کاتب، تا: 1 ذیحجه، 860 کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ سبز نگارین، 1 گ (42 پ - 143)، 21 سطر، اندازه: 16×23 سم [ف: 4-681]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4262/21

خط: نستعلیق؛ کا: میر غلام محی الدین، تا: 1109؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه ای ضربی، 1 گ (197 پ)، اندازه: 17×25 سم [ف: 4-673]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4189/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن لائی قرمز، 2 گ (23 پ - 24 پ)، 12 سطر، اندازه: 10/3×15/4 سم [ف: 7-236]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10124/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: اسماعیل بن مبین، تا: 12 ربیع الثانی 1221؛ 1 ص (169)، قطع: بیاضی، اندازه: 11/5×23 سم [ف: 32-1256]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1464/56

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1255؛ کاغذ: فرنگی، 4 ص (836-840)، 17 سطر، اندازه: 9/5×19 سم [ف: 3-522]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 530

خط: نسخ؛ کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی همدانی، تا: سلخ رمضان 1264؛ جلد: کالینکور مشکی، 1 گ (126)، 29 سطر، اندازه: 28/5×40 سم (القبائی: 241)

مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 40/31 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 3-1307]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10119/31

خط: نسخ ریز؛ کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: 1264؛ 2 ص (247 - 248)، قطع: رحلی، 29 سطر،
اندازه: 32×19/5 سم [ف: 32-149]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3067/29

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق

بی کا، تا: 1265؛ کاغذ: فرنگی نازک شکر آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، 2 ص (140 - 141)، قطع: وزیری، 25 سطر، اندازه:
14/5 × 23/5 سم [ف: 10-593]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 132/4 - فیروز

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: میرزا احمد نعمة اللهی کرمانی، تا: 1304، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی شکر رنگ، جلد: تیماج عنابی یک لا،
2 ص (75-76)، قطع: خشتی، 16 سطر، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 21-249]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 372/31

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 33 سطر

(9×20)، اندازه: 24×13 سم [سنا - ف: 1-207]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 416/5

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا [ف: 255]

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4184/9

خط: نستعلیق؛ کا: محمد علی بن میرزا عزیز تفرشی، بی تا، کاغذ:

ترمه پسته ای، جلد: رویه میشن سیاه، 1 گ (130 پ)، 17 سطر، اندازه: 12×23 سم [ف: 4-670]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2831/5

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضریبی مقوایی، اص (144) [ف: 10-1672]

215- آداب الخلوۃ = شروط خلوت / سیر و سلوک / فارسی

ādāb-ol xalwat = Šorūt-e xalvat

شروط خلوت هشت است: اول تنها در خانه نشستن است روی به قبله آورد و مربع دستها بر ران نهاده و غسل کرده - اما به واسطه وفات شیخ ما با سفری دور که نتواند ... به خدمت شیخ دیگر پیوندد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 688/12

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی [ف: 5-150]

- آداب خوردن» آداب صوفیان

216- آداب الدخول علی النساء / آداب و سنن / عربی

ādāb-ud duxūl 'ala-n nisā

آل عبدالجبار، اسماعیل بن حسن، ق 13 ق

(āl-e 'abd-ol-jabbār, esmā'īl ebn-e hasan (19C

روایات و دستورات بهداشتی را که باید در روابط زناشویی و معاشرت با زنان و تربیت فرزندان رعایت شود در بخش های کوتاهی بدون ترتیب خاصی جمع آوری نموده است.

آغاز: بسمله. روی عن علی بن ابی طالب عن النبی أن رسول الله کره ان یغتشی الرجل امرته و هی حیض

انجام: باب الدعاء فی طلب الولد ... و یقول اللهم انی سمیته محمد ولد له غلام و آن حول اسمه اخذ منه

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 258/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا؛ کاتب = مؤلف، تا: یکشنبه شعبان 1287؛ جلد: تیماج با روکش کاغذ سرخ، 11 گ (123 پ-133 ر)، 12 سطر،

اندازه: 14×22 سم [ف: 1-227]

(r. ādāb-e darūnī)

ابوالحسن خرقانی، علی بن احمد، 352 - 425 ق

ab-ol-hasan-e xaraqānī, "alī ebn-e ahmad (963-1033) an-e

در دیباچه به ابوالحسن خرقانی نسبت داده اما از تالیفات متاخران و از خاکساریان می نماید و مؤلف آن در باب 9 از نجم الدین کبری یاد می کند. در فهرست کتابخانه انجمن ترقی اردو (پاکستان) تالیف سر فراز علی (ص 33) دو نسخه از رساله توبه از ابوالحسن خرقانی یاد شده و دور نیست همین نسخه حاضر باشد. در آغاز دیباچه آن آمده: «این نسخه من تصنیف شیخ ابو الحسن خرقانی در بیان توبه و ارادت و ذکر و عبادت و مقراض و کلاه و خرقه پوشیدن و میان بستن و سجاده گسترده و قندیل و زنبیل و جاروب و کشکول گردانیدن و خدمت کردن و تکبیر گفتن». این رساله در 9 «باب» است: باب 1-8 در شرح ارادات و توبه و دیگر عناوین یاد شده در دیباچه و باب نهم در بیان 44 مقام فقر. مؤلف برخی از مطالب خویش را به گونه سوال و جواب بیان می دارد. در باب نهم رساله چنین آمد: «پس بنابراین بعضی از جهال عوام ناس که مثل بهائم هستند ... و می خواهند امر معاش بگذرانند و تکدی کنند و تن به کار ندهند و از شریعت غراء ... بیرون هستند اینها اراذل ناس هستند و فقیر نیستند بل که سائل به کف هستند».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 57/26 - فیروز

کاتب: سید اسماعیل خوانساری، تا: قرن 14؛ در باب نهم کاتب چند سطر زیر عنوان «تنبیه در توضیح معنی طریقت و حقیقت و شریعت» افزوده (ص 241)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، 14 ص (230-244)، قطع: نیم خستی، اندازه: $12/5 \times 20/5$ سم [ف: 21-211]

- آداب درویشی «طریق السلوک

- آداب درویشی «فقرنامه

- آداب درویشی «وحدت وجود و آداب درویشی

ādāb-e darvīšī

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبد الله، 730؟ - 834 ق

(ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1329?-1430

پرسش و پاسخ است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2920/8

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمود بن محمد حسینی، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی، 3 گ (56-59)، 32
سطر (5/10×19)، اندازه: 24×16 سم [ف: 10-1775]

219- آداب درویشی / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e darvīšī

در 9 «باب»: 1. در بیان توبه؛ 2. در بیان ارادت؛ 3. مقراض

ص: 97

راندن؛ 4. کلاه پوشیدن؛ 5. خرقه پوشیدن؛ 6. میان بستن؛ 7. قندیل و زنبیل و علم؛ 8 جاروب دادن و کجکول گردانیدن و تکبیر گفتن؛ 9. چهل و چهار مقام فقر. آغاز: بسمله، حمدله عاقبة صلاة. بدانکه اسعد الله تعالى في الدارين این رساله ای است در بیان توبه دادن و ... ارادت آوردن و مقراض راندن انجام: ... هفتم قناعت و قول دیگر هر که قناعت دارد. [فهرستواره منزوی 267/6]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 732/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری به شیوه شبه قاره هند؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 9 گ (6 پ-14 پ) [ف: 2-2]

220- آداب درویشی / اخلاق / فارسی

ā dāb-e darvīšī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12258

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین؛ انجام: سفر نیس و احوط جمع است

خط: نستعلیق؛ کا: چراغعلی، تا: 1298؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 15 سطر (14×11)، اندازه: 17×11 سم [الفبائی: -10]

221- آداب درویشی عرفان و تصوف / فارسی

ā dāb-e darvīšī

به نظم و نثر با عنوان «باب» بسیار سودمند

[فهرستواره منزوی 18/7]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2398/7 - ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای سید جواد مدرسی یزدی؛ بی کا، بیتا [فیلم ها - ف: 1-679]

222- آداب درویشی / اخلاق / فارسی

ā dāb-e darvīšī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24098

آغاز: در ضمن تفسیر قول خداوند فتول عنهم فانت ... انجام: ابلیس یا ویله اطاع و عقب و سجدوا بیت؛ خط: نسخ؛ کا: حسین بن

ابوالقاسم، بی تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، 22 سطر (16×7)، اندازه: 22×10 سم [رایانه]

223- آداب الدعاء / دعا / فارسی

ādāb-ud du‘ā

سبزواری، قاسم بن محمود، ق 10 ق

(sabzevārī, qāsem ebn-e mahmūd (16C

تألیف: جمعه 6 جمادی الثانی 950

در آداب دعا و دارای 1 «مقدمه» و 8 «فصل» (به ازای درهای بهشت) و 1 «خاتمه: مقدمه، در بیان احتیاج به دعا و افتقار به آداب؛ فصل 1. در بیان اقوال و مذاهب؛ 2. در فضیلت دعا؛ 3. در تعریف دعا و صفت و تقسیم آن و معنی اجابت؛ 4. در اوقات دعا؛ 5. در شرایط داعی و آداب دعا؛ 6. در اسباب تأخیر اجابت و حکمت آن؛ 7. در آنکه داعی چه دعا خواند؛ 8. در فواید تلاوت دعوات؛ خاتمه: در نصیحتی شایسته و وصیتی بایسته.

آغاز: الحمد لله الذي أمر عباده لطفاً عليهم بدعائه ... اما بعد این مختصری است مفید و تمام از خیار فواید

انجام: وقد تمت بحمد الله على وفق الارادة هذه المقالة و تنسيقها واتفقت الفراغة من تليفق هذه الرسالة و تنميقها ... [فهرستواره منزوی 19/7]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10113

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 53گ، 15 سطر، اندازه: 16×9/5سم [ف: 26-80]

224- آداب الدعاء / دعا / فارسی

adab-ud dua

حزین، محمد علی بن ابی طالب، 1103 - 1180 ق

(hazīn, mohammad ‘alī ebn-e abī-tāleb (1691-1766

در ترغیب بر دعا و آداب آن و برخی از ادعیه مجربه.

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده ... پوشیده نیست که معنی دعا طلب حاجت است از حق تعالی.

زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-89]

225- آداب الدعاء دعا / فارسی

“ādāb-ud du‘ā

عبدالرشید بایزید بستکی

abd-or-rašīd-e bāyazīd-e bastakī

در مقدمه آمده: «چون بتقدیر پروردگار و تغییر فلک دوار از جهت ارشاد بعضی ایلات مقدم و افشار نامدار وارد بلده ارومیه و حوالی آن دیار گردیده دید که اکثر مردم از مؤمنین آن دیار از معرفت مسائل ضروری طهارت و نماز که اهم ضروریات دین

ص: 98

مبین است غافل و عاری و بعضی دیگر محتاج بادعیه طلب فرزند و ضروری آن از حضرت باری و خواص ایشان محتاج بآداب و اسباب رعیت پروری». رساله دارای 1 «مقدمه» و 3 «باب» است: مقدمه در بیان تحریص و ترغیب بر خواندن ادعیه و اذکار و بیان بعضی شرائط دعاء و حالات داعی و اوقات دعاء؛ باب 1. در بیان آداب طهارت و کیفیت و اقسام ادعیه آنها؛ 2. در بیان آداب واجبات ضروری نماز و تعقیبات؛ 3. در بیان ثواب فرزند داشتن و آداب ادعیه طلب آن، خاتمه در بیان دستور العملی که حضرت امام جعفر صادق (علیه السلام) جهت عبدالله نجاشی در باب حکومت اهواز نوشته. مؤلف دارای رساله دیگری بنام

تحفة الاخوان» است.

آغاز: ... و سپاس قایم الاساس و شکر و ثنای خارج از حد و قیاس ... استحقاق و لوازم اختصاص واجب الوجودی را مخصوص و سزااست.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12845

آغاز: برابر؛ انجام: و پادشاهی او را گفت زراقه که بعد از واقعه از اول تا آخر باب دوم، خط: نسخ؛ بی کا، تا: اواخر قرن 12، اضمیمه: در 5 برگ: آداب نماز میت و دعاء رویت هلال سجادیه (علیه السلام) و دعاء عقیه، اوراق با کمند طلایی و تحریر مشکی و جدول بندی به زر و سیاهی؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج اسقاطی، 86 گ، 10 سطر، اندازه: 16×10/3 سم [ف: 1-15]

226- آداب الدعاء / دعا / عربی

ā dāb-ud du 'ā

موسوی، نورالدین محمد بن علی، - 1301 ق

mūsavī, nūr-od-dīn mohammad ebn-e 'alī

رساله مختصری است در آداب دعا با استفاده از آیات و روایات و کلمات علما که شانزده امر را در این باره بیان می کند: 1. تسمیه؛ ... 12. أن لا یعلوا صوته؛ 13. آن یدعوا و هو خائف من الرد لقصور عمله و طامعاً بالاجابة تفضلاً منه؛ 14. ان لا یطلب شیئاً منها عنه؛ 15. التقليد او الاجتهاد في اسماء الله تعالى؛ 16. آن لایکون ملحوناً.

آغاز: بسمله حمدله و صلى الله على محمد و آله الطاهرين .. اعلم ان المستفاد من الآيات الشريفة و الأخبار الواردة عن الأئمة الاطهار (عليه السلام) و من كلام العلماء الأخيار انه ينبغي لمن أراد الدعاء و التوسل إلى باري الارض و السماء أن يلاحظ امورا و اياه و التغافل عنها ...

انجام: و البناء للفاعل او المفعول و امثال ذلك و يأتي في المقام بعض الكلام يتجدد عند ذكر بعض الاداب اسأله تعالى أن يوفق للاتمام انه ارحم الراحمين على يد فخر العلماء و افصح الفصحاء ... مولانا السيد محمدنورالدين ... و هو محمد بن علي بن حسن بن مرتضى ... بن ابراهيم بن الإمام موسى الكاظم ... چاپ: با تصحيح فارس حسون كريم، در ميراث حديث شيعه، دفتر نوزدهم، قم، مؤسسه فرهنگي دار

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1376/4 عکسی و 1578/4 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان در رم ایتالیا، ش 1739؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 5 رمضان 1301؛ محشی؛ 20 گ (17-36)، 14-19 سطر [عکسی - ف: 4-155 و 522]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1119/4

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی - ف: 3-401]

2. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 6371-32/71

آغاز و انجام: برابر

این نسخه عکسی است (شاید این هم عکسی از همان نسخه بالا)؛ خط: نسخ؛ بیکا؛ تا: 1301، جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه ای، 20 گ، 14 سطر، اندازه: 21×29 سم [ف: 1-13]

227- آداب الدعاء / دعا / عربی

āḍāb-ud du'ā

مختصری است در آداب دعا به روش اهل سنت و سپس متن

چند دعا که در مناسبت های مختلف خوانده می شود. گویا بخشی از کتابی مفصل باشد. برخی از آداب دعا که در این رساله مطرح شده از این قرار است: تجنب الحرام في المأكل والمشرب والملبس والمكسب؛ اخلاص لله تعالى؛ تقديم عمل صالح؛ التنظيف والتطهر والوضوء؛ استقبال القبلة الثناء على الله تعالى؛ الصلوة على النبي صل الله عليه وآله وسلم بسط اليدين ورفعها؛ التأدب والخشوع والخضوع؛ السؤال بأسماء الله الحسنی وصفاته العلی؛ اجتناب السجع والتكلف؛ التوسل بانبياء الله والصالحين من عباده؛ خفض الصوت؛ الاعتراف بالذنب؛ اختيار الأدعية الصحيحة عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم: الدعاء للوالدين و اخوان المؤمنين و ... اوقات مناسب برای دعا با عنوان اوقات الاجابة» چنین مطرح شده است: ليلة القدر، يوم عرفه، شهر رمضان، ليلة الجمعة، يوم الجمعة، نصف الليل الثاني و ثلث الليل الأول و ثلث الليل الآخر و جوفه و وقت السحر و ...

پس از بیان آداب و اوقات مناسب، متن چند دعا نقل شده است، از جمله: اسماء الحسنی (شامل 99 نام پروردگار متعال) دعا در هنگام طلوع خورشید، دعای روز و شب، دعای منت نزل به کرب او شده، دعای فراغ از اکل و شرب، دعای الاستسقاء دعای اذا سمع الرعد و الصواعق، دعای اذا رأى المطر، دعای اذا سمع صياح الديكة و دعای اذا سمع نهيق الحمير و اذا سمع نباح الكلاب و اذا رأى ليلة القدر، و اذا أبلغ سلام من أحد و اذا عطس و اذا أراد نمو ماله و اذا رأى أخاه المسلم يضحك و اذا اصطنع اليه معروف، و اذا ابتلي بالدين، الدعاء عند

الغضب و...

ص: 99

در این رساله، احادیثی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده و در جایی از عمر بن خطاب مطلبی آمده و از نووی و کتاب الدعاء واحدی نیز مطالبی نقل شده است.

آغاز: آداب الدعاء بسمله. منها ما يبلغ أن يكون ركناً و أن يكون شرطاً و أن يكون غير ذلك من مأمورات و منهيات و غيرها و هي تجنب الحرام في المأكل و المشرب و الملبس و المكسب و الاخلاص لله تعالى.

انجام: و من انتهى الى مجلس فليسلم فان بدا له أن يجلس ثم اذا اقام فليسلم د-ت س.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1177 عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، در ابتدای نسخه نام کتاب «آداب الدعاء» ثبت شده است، در بین برخی جملات کلماتی به رمز نهاده شده مانند: «مس»، «م ت»، «خ د مس»، «ع»، «د ت س»، «ت س ح» و... شماره گذاری در بالای صفحات از 34 شروع و به 59 ختم می شود، در جایی از نسخه کلمه «بلغ» دیده می شود؛ 54ص، 9 سطر [عکسی - ف: 3-399]

228- آداب الدعاء / دعا / عربی

ādāb-ud du'āó

رساله کوتاهی در آداب دعاء و گویا ناتمام، مشتمل بر چند «حرف»، از جمله حرف اول در شرائط دعا و حرف دوم در مراتب دعوات. آغاز: أحمدك يا مجيب دعوة المضطرين و أصلي على اشرف الداعين محمد سيد المرسلين

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2802/3

آغاز: برابر؛

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1314؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 5گ (43پ - 47پ)، 21 سطر، اندازه: 15/5× 21سم [ف: 5-8]

229- آداب الدعاء / آداب و سنن / عربی

'ādāb-ud du'ā

در فضل و آداب دعا است. بخشی تحت عنوان «ذکر» نیز به آن الحاق شده است. در عناوین «فصل - فصل» تنظیم شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4132

آغاز: ... قال أن رجلاً دخل المسجد وصلى ركعتين ثم يسأل الله عزوجل فقال رسول الله صلى الله عليه و آله وسلم اعجل العبد ربه ا

وجاء اخر وصلی رکعتین ثم اثني على الله عزوجل وصلی على النبي صلى الله عليه و آله وسلم؛ انجام: ولا يزال المرض بالمؤمن حتى لا يبقى عليه دينا وصداع ليلة يحط كل خطية الا الكبائر خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 220 گ، 13 سطر، اندازه: 16×8 سم [ف مخ: 1-8]

230- آداب الدعاء / آداب و سنن / فارسی

'ādāb-ud du ā

رساله مختصری است در بیان فضیلت دعا و فواید آن و توضیح مجملی از شرایط و آداب دعا و شرایط استجاب، با استفاده از احادیث شیعی.

آغاز: بسمله در بیان فضیلت دعا و فواید آن است بدانکه افضل عبادات و نزدیکترین راه های قرب بنده به جناب قاضی الحاجات طریقه دعا انجام: اگر بدون آن شرایط به عمل آورد مقبول نیست پس اگر نمازی بی وضو بکند نماز نکرده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7767/1 - 39/147

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا با عطف

گالینگور قهوه ای؛ 14 گ، 16 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-25]

231- آداب الدعاء / آداب و سنن / فارسی

'ādāb-ud du ā

بخشی از یک کتاب است. از آغاز ارشاد پنجم. با عنوان های

کفایة، کفایة»..

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5210/3

آغاز: الارشاد الخامس. در بیان فضیلت دعا نمودن و آداب آن و قرائت قرآن و آداب. که ذکر آنها بعد از قسم نماز و روزه ها خالی از مناسبت نیست؛ انجام: و طاهر بودن از حدث و خبث و گفتن تکبیر بعد از برداشتن سر را از آن هیچ کدام واجب نیست و مستحب است. و الحمد لله رب العالمین

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: 26 ذیحجه 1273؛ جان بروجرد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضریبی [ف: 16-42]

- آداب دعا « استجاب دعا

ādāb-e do‘ā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12844

آغاز: بسمله، حمد و سپاس قائم الالاس و شکر و ثنای خارج؛

انجام: موجود: گفت زراقه که بعد از واقعه ... فقیر را طلبیدن بهتر است

ص: 100

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخود، جلد: تیماج، 10 سطر (6×11)، اندازه: 10×16 سم (رایانه)

233- آداب دعا و عبادت / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e do'ā va 'ebādat

آداب دعا و عبادت و سیر و سلوک به طریقه صوفیه نقشبندیه و در پایان مطالبی را از گفتار اقطاب نقشبندی نقل کرده است.

آغاز: بسمله الهی یا حی یا قیوم بک تحصنت ناجمنی بحمایة کفایة حقیقة حرز امان بسم الله

انجام: هذا مهر الشریف الذی بین کتفیه المبارک حضرت رسول الله صلی الله علیه و... مسلمانی که در روزها بخواند... از جمیع بلاها محفوظ و منصور است

قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 536/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: سه شنبه آخر صفر 1262؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه ای، 29 گ (99-137 ر)، 20 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-464]

234- آداب دعای اولاد / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e do'ā-ye owlād

تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 303/2

آغاز: بسمله. طریق آداب و شرایطی که در دعای اولاد لازم رعایه است؛ انجام: سلام قولاً بمن رب رحیم یا ولی یا حمید

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، 3 گ (37-39 پ)، 18 سطر (7×14)، اندازه: 12×19 سم [ف: -278]

- آداب دلاکی « دلاکی

235- آداب دم زدن (رساله) / عرفان و تصوف / فارسی

(r ādāb-e dam-zadan)

سجزی، خواجه معین الدین، - 632 ق

(-1234 sejzī, xāje mo'īn-od-dīn)

در 2 «باب»: 1. رگ های وجود آدمی؛ 2. کیفیت دم (نفس) مشترک پاکستان

خط: نستعلیق؛ کا: محمد اسمعیل، تا: 1128؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی زرکوب مقوایی عطف سرخ درون سوخت زرکوب آراسته، 5ص (84-88)، 11 سطر (7×12)، اندازه: 14×9 سم [ف: 14-3622]

236- الآداب الدینیة للخزانة المعینیة / حدیث، آداب و سنن / عربی

al-ādāb-ud dīnīyya li-l-xazānat-il mu'īnīyya

طبرسی، فضل بن حسن، 468؟ - 548؟ ق

(1075?-1153) (tabarsī, fazl ebn-e hasan)

اهداء به: خواجه اتابک ابو احمد بن فضل بن مرتضی امیر المؤمنین

در بیان آداب دینی و اخلاق و ادعیه و اعمال و سنن مرویه از خاندان عصمت (علیه السلام) است.

به جهت اختصار و هم شهرت احادیث منقوله، اسانید و رواة اخبار را حذف کرده است. کتاب مکارم الاخلاق تألیف فرزندش به مانند مستدرک و متمم این کتاب است. کتاب بر 14 «فصل» ترتیب یافته است: 1. فی ذکر الملابس و ما یتعلق بها؛ 2. فی ذکر الحمام و ما یتعلق به؛ 3. فی تسریح الشعر و ما جاء به؛ 4. فی ذکر الأخذ من الاطراف و ما یتعلق به؛ 5. فی ذکر السواک و السنة فیہ؛ 6. فی ذکر ما یتعلق بالنظر من الاداب و الادعیه؛ 7. فی ذکر ما یتعلق بالسمع؛ 8. فی ذکر آداب الاکل و الشرب؛ 9. فی ذکر آداب التجارة و ما یتعلق بها؛ 10. فی ذکر المناکحة و المباشرة و ما یتعلق بهما؛ 11. فی ذکر ما یتعلق بالولادة و المولود؛ 12. فی ذکر ما یتعلق بحالتی النوم و الانتباه؛ 13. فی کر ما یتعلق بالسفر؛ 14. فی ذکر آداب یختم به الكتاب من الاداب و الادعیه.

آغاز: بسملة الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى محمد و آله الطاهرين و بعد فان نعم الله المنعم على عباده كثيرة ذوالجلال و الاكرام على عباده ... سماه كتاب الاداب الدینیة للخزانة المعینیة

انجام: تکرار المکارم و یریده مما یزلفه لمرضاته و یبوه بالفردوس الی اعلا من جناته بمنه و طولہ و سعة فضله و جوده و الحمد لله رب العالمین

چاپ: با تحقیق احمد عابدی، قم، انتشارات زائر، 1380 ش

شرح و حواشی:

1- الآداب الدینیة للخزانة المعینیة (ترجمه)؛ ناشناس (سه نسخه از آن معرفی شده)

2- الآداب الدینیة للخزانة المعینیة (ترجمه)؛ ناشناس [الذریعة 18/1 و 19؛ ریحانة الأدب 38/4؛ معالم العلماء ش 893]

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن فضل بن هیکل حلی، تا: 833؛ مصحح، در آغاز و انجام مطالب پراکنده ای از کتاب های گوناگون نقل گردیده و بخشی از کتاب انوار در دو فصل در پایان آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، عطف: تیماج قرمز، 18 گ (117 پ - 134 ر)، 23 سطر (5/9×13)،

اندازه: 14×18/5 سم [ف: 35-672]

ص: 101

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18616

آغاز: برابر؛ انجام: آن لو كانوا يعملون الغيب ما لبثوا في العذاب المهين

خط: نسخ؛ کا: حسن بن احمد بن علی بن امین الدین، تا: اواخر قرن 9؛ واقف: خواجه شیر احمد، تاریخ وقف: 1034؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی، 24 گ، 18 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 14-2]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10277/3

آغاز: برابر؛ انجام: وضلا عن اتباع الشهوات و الحمد لله رب العالمين ... الطاهرين خط: نسخ؛ کا: نجم الدین ولد الحاج عبدالله الأديب بن الحاجی احمد بن الحاجی نصراسیسی (?)، تا: 920 مهر: «عبدہ مرتضیٰ یطلب من ربه الرضا»؛ جلد: تیماج قرمز، 24 ص (123-146)، 14 سطر، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 32-297]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2625/2

خط: نستعلیق؛ کا: لطیف بن عبدالباقی طالقانی، تا: 953، جا: مشهد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، 52 ص (49-100)، 17 سطر (6×13)، اندازه: 5/10×18

سم [ف: 9-1500]

5. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 245/1

خط: نستعلیق؛ کا: شاهوردی بن بیستون، تا: ذیقعدہ 955؛ 20 گ (7-27)، اندازه: 11/5×19 سم (نسخه پژوهی: 3-84)

6. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2007/7 و عکسی 2191/7

آغاز: برابر؛ انجام: بذخایر الجبر فی الدنيا والآخرة ولم یفتق جمع مثل لاحد من المتقدمین والله یوفق مولانا للعمل بمضمونه وسیدده...

خط: نسخ؛ کا: محمد بن ابراهیم اوالی بحرانی، تا: جمعه از شوال 957، جا: تبریز؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 18 گ (167 پ-185 ر)، 19 سطر، اندازه: 13×19 سم (محدث ارموی مخ: 1-4] و عکسی - ف: 6-241)

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19583

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالحسن بن عبدالله استر آبادی، تا: نیمه جمادی الاول 966؛ محشی، تصحیح و مقابله شده، مذیل به دو صفحه تفسیر برخی از آیات سوره مزمل به نقل از تفسیر امام فخر رازی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوای روغنی با نقش ترنج و سرترنج، بوم مزین به گل و بوته، 28 گ، 17 سطر، اندازه: 10×15 سم [ف: 26-12]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1919/7

آغاز: برابر؛ انجام: صلوات متصله غیر منفصله إلى يوم الدين يا رب العالمين

نام مؤلف به قرینه آغاز تعیین شد؛ خط: نسخ؛ کا: علی بن محمد عاملی، تا: 979، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لائی، 21ص (141پ-162)، 17 سطر (20×14/5)، اندازه: 13×9 سم [ف: 10-582]

9. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3272/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ مصحح، 35گ (87پ-116پ)، 17 سطر، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-4]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12749

آغاز: برابر، انجام: فقال له اكتب تقبل قال نعم قال و تركت ذاك قال نعم قال عد فعاد ...

تا فصل 12؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی مشکی عطف تیماج مشکی، 39گ، 11 سطر (11×7)، اندازه: 21×13 سم [ف: 32-405]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15466

آغاز: ... تبع و نحن علی آثار کم و اردون؛ انجام: و بر اختصار اقتصار کردم از اسانید بیفکندم ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: پنج شنبه 8 شوال 1027؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 13 سطر (11×7)، اندازه: 21×14 سم [رایانه]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6043

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد مؤمن تونی، 1025؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310 کاغذ: حنایی روشن، جلد: مقوا با روکش پارچه برنگ دار چینی، 31گ، مختلف السطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 1-5]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 258

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-296]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 522/7

کاتب: حسینی تفرشی، علی بن یونس، تا: 8 رمضان 1036، جا: اشرف؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالوئی ضریبی یک لایی، ابعاد متن: 15×12، اندازه: 24×17 سم [سنا - ف: 1-322]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9212/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد حسینی مدنی احسائی خراسانی تونی

جنابذی، تا: پنج شنبه 13 صفر 1041، جا: بندر سورت گجرات؛ جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج، 21 گ (9 پ-30 ر)، 19 سطر،
اندازه: 14×24 سم [ف: 15-30]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 569

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-161]

15. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 196/2

خط: نسخ؛ کا: محمد قاسم بن حسین حسینی تونی، تا: چهارشنبه 8 ربیع الثانی 1049؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا و
فرسوده، 26 گ (32 پ-58 پ)، اندازه: 11×18 سم [کتابخانه های قائن - ف: - 170]

16. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6174/2

خط: نسخ؛ کا: قوام الدین بن حبیب الله کازرونی؛ تا: پنج شنبه 13

ص: 102

ربیع الاول 1065؛ در سلخ جمادی الاول 1066ق با جمال ابن شاه محمد فسوی مقابله کرده است؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: مقوا،
45گ (127ر-171پ)، 16 سطر، اندازه: 17×11سم [ف: 3-14]

17. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 70/3-د

خط: نسخ؛ بی کا، تا: یک شنبه 23 ذیحجه 1073؛ مقابله شده در 16 شعبان؛ 15گ (15ر-29ر) [ف: 1-8]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21309

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد باقر، تا: 12 شوال 1083؛ منقول از نسخه محمد بن رحمة بن حسن بن احمد بن کامل بحرانی (مکتوب
در 18 صفر 958)، حواشی برخی از صفحات توضیح و ترجمه لغات؛ اهدایی رهبر در خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد:
مقوا، 34 برگ، 15 سطر، اندازه: 25×13سم [اهدائی - ف: 2 اخبار 1-14]

19. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 70-د

خط: نسخ؛ بی کا، تا: آدینه 28 محرم 1084؛ مقابله شده با دو نسخه در آدینه 5 صفر 1085؛ 67گ (72پ-138ر) [ف: 1-8]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10799/26

آغاز: کتاب آداب الدینیة... و هذا یشتمل علی فصول متعلق بالآداب من الادعیة و الاعمال من اهل البیت؛ انجام: اللهم اجعل اوتی
هذه مباركة میمونة مقرونة بتوبة نصوح توجب لي بها السعادة يا ارحم الراحمین

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد ابراهیم نصیری، تا: 1097 با چند خط، دیباچه کتاب در این نسخه نیامده است؛ جلد: تیماج مشکی،
4گ (465ر-469پ)، اندازه: 31×18/5سم [ف: 27-220]

21. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 9466/44

منتخباتی از آن؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 3ص (85-87)

مختصر ف: 805

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10622/1

خط: نسخ؛ کا: جلیل الله غیاث الدین حسینی جزوی، تا: قرن 11؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س 9 ش 2-33]

23. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: 100

آغاز: ... بقدرح من ماء فیکراً فيه انا انزلناه عشرة مرات الفصل الثانی فی آداب دخول الحمام فلا تدخله الا بمیزر و قل فی الوقت الذی

تنزع ثيابك فيه اللهم انزع عني ربة النفاق. انجام: فانی سمعت الله يقول بعقبها ان ترك انا اقل منك مالا وولدا فعسى ربي ان يؤتيني خيرا من جنتك وعسى موجبة. و الله اعلم بالصواب تم الدعوات.

خط: نسخ و نستعليق؛ کا: قطب الدين محمد ابرقویی، تا: 15 ربيع الاول 1111؛ افتادگی: آغاز؛ تمام صفحات مجدول، مصحح، علامت بلاغ نیز به چشم می خورد، رساله چهارم مجموعه؛ 37 گ، 14 سطر [ف: -17]

24. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1632/1

آغاز: برابر؛ انجام: و ثلاث يتخوف من الجنون التغوط بين القبور و المشي في خف واحد.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12 افتادگی: انجام؛ واقف: سد سعید طباطبائی، تاریخ وقف: 1332؛ برگ 11 دستخط سید محمد بن زین العابدین موسوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: میسن یک لای قهوه ای ضربی با ترنج و سر ترنج، 40 گ، قطع: ربعی، 15 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 5-45]

25. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3143/2 - 16/153

آغاز: برابر؛ انجام: قال قضاء حاجة المؤمن افضل من طواف وطواف حتى عد عشرة وروي عن ميمون بن مهران قال كنت جالسا عند.

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12، جلد: تیماج مشکى ضربی مجدول گرهی، 51 گ، 14 11 سطر، اندازه: 9×15 سم [ف: 6-3059]

26. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2155/2

انجام: یا علی سبع من کن فيه فقد استكمل حقيقة الايمان و ابواب الجنان ... خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 41 گ (140 پ-180)، 14 سطر، اندازه: 9/5×17 سم [محدث ارموی مخ: 1-4]

27. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11517/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: روح الله فرزند نعمت الله، رازی، تا: قرن 12 مصحح، محشی، در پایان ادعیه مختلفی نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، 54 گ (25-78)، 11 سطر، اندازه: 6/5×10/5 سم [ف: 29-158]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24743

آغاز: برابر؛ انجام: هذا كله لمن طاف طوفا واحدا قال نعم افلا اخبرك بافضل منه قال بلى قال حاجة المومن افضل من كل شر شر كل دابة آخذ بناصيتها انك رب العرش العظيم

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: چهارشنبه 24 رمضان 1250؛ اهدایی در خرداد 1373، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى

آغاز: برابر؛ انجام: وبها يدرك الخير في الدنيا و الآخرة و لم يتفق جمع مثله لاحد من المتقدمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين و الحمد لله رب العالمين

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد علی بن آخوند ملا احمد، تا 1288؛ ترقیمه: «حسب الفرموده عالیجناب فضائل و کمالات اکتساب علام فهام عمدة العلماء الاعلام و الفضلاء العظام استادنا المعظم الحاج بيت الله الحرام..... الحاج ملا علی اکبر سلمه الله.... بجهت شخصی که عارف به حق او نیستم با تمام این نسخه در حالت افسردگی و رنجوری در شب شنبه ششم شهر رجب

المرجب کوشیدم قلم و کاغذ و مرکب معشوق استدعا دارم از ناظرین بقلم عفو اصلاح ... محمد علی ابن مرحمت مآب آخوند ملا احمد را به دعای خیری یاد نمایند في سنة 1288، محشی، مصحح کاغذ: فرنگی، 42 گ (1-42)، 10 سطر، اندازه: 6×14 سم [ف: 34-826]

30. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1518/1

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تقی بن محمدرضای کوکدی گلپایگانی، تا: قرن 13، جا: سپاهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکى ضربی مقوایی، 25 گ (پ 25-ر)، 15 سطر (5/5×11)، اندازه: 11×18 سم [ف: 8-152]

31. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14366/2

آغاز: برابر؛ انجام: و نسئل الله أن ینفعنا بما أملىناہ و یجعلنا من أهل الوصف بما ذکرناه إنه أحق مدعو و أملاء مرجو و صلی الله علی من لا نبی تعدہ محمد و آلہ الطاہرین

خط: نسخ؛ کا: صاحب مجموعه، تا: 1333 کاغذ: فرنگی، 48 گ (7-54)

، 19 سطر، اندازه: 7×14 سم [ف: 36-285]

32. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7468

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله وحده و صلی الله علی محمد و آلہ و صحبه و سلم تسلیما کثیرا

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: 1 شعبان 1352، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 23 گ، 19 سطر، اندازه: 19×6/20 سم [ف: 14-1]

33. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 48/2

آغاز: من کتاب آداب الدینیة ... قال حدثنا الحسن بن الصقر ... قلت یابن رسول الله یخالج فی صدري شیء من العلم الذی خصکم الله به و فضلکم علی الخلائق؛ انجام: نسخ: قلت یا سیدی یابن رسول الله لقد اشفیت قال ان علمنا شفاء لما فی الصدور و هدی و رحمة للمؤمنین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم

خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا، ترجمه در بین سطور به سنگرف؛ 16 گ (پ 499-514)، 19 و 20 سطر، اندازه: 21×30 سم [ف: 1-50]

34. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 39

آغاز: برابر؛ انجام: قال فكان لا یری احدا من محبی آل محمد علیهم السلام الا وضع خده له ... و الله تعالی یوفق مولانا للعمل بمضمونه ... وسعة جوده و فضله.

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، بی تا؛ ناسخ پیش از آغاز کتاب مقدمه ای ادیبانه و شیوا آورده است و از حضرت علی (علیه السلام) با عظمت نام می برد؛ جلد: گالینگور، عطف پارچه، 17 گ، مختلف السطر، اندازه: 23x17/5 سم [ف: 1-59]

35. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 269/13

خط: مختلف؛ بی کا، بی تا؛ به صورت بیاض نوشته شده است؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، عطف تیماج قرمز بدون مقوا، 15 ص (201-216)، اندازه: 5x12/5

سم [ف: 1-253]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 610/8

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-211]

36. قم؛ مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 428/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 29 گ (44 پ-73 ر)، اندازه: 18x11/5 سم [ف: 2-270]

37. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1377/1 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان در رم، ش 1767؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، در پایان آن چند بیت عربی درج شده است از جمله ابیاتی از شهید اول محمد بن مکی؛ 20 گ (2001)، 20 سطر [عکسی - ف: 4-156]

قم، گلپایگانی، شماره نسخه: 6133/1 - 32/43

عکسی، نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 1-14]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17212 ض

بی کا، بی تا (د.ث. مجلس)

237- الآداب الدینیة للخزانة المعینیة (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی

(al-ādāb-ud dīniya li-l-xazānat-il mu'īniya t)

وابسته به: الآداب الدینیة للخزانة المعینیة؛ طبرسی، فضل بن حسن

(548-468)

از مترجمی نامعلوم و کاملاً منطبق با متن عربی. شامل بعضی از آداب شرعی و دعا‌های کوتاه که در احادیث اهل بیت (علیه السلام) آمده است، در 14 «باب»: 1. در آنچه تعلق به حال پوشیدن دارد؛ 2. در آنچه تعلق به حال گرمابه رفتن دارد؛ 3. در آنچه تعلق به موی شانه کردن دارد؛ 4. در آنچه تعلق به موی فراگرفتن و ناخن چیدن دارد؛ 5. در آنچه تعلق به نگریستن دارد؛ 6. در آنچه تعلق بگوش کردن و شنیدن دارد؛ 7. در آنچه تعلق به خوردن و آشامیدن دارد؛ 8. در آنچه تعلق به تجارت و بیع و شرا دارد؛ 9. در آنچه تعلق به مناکحت و مباشرت دارد؛ 10. در آنچه تعلق به مولود و ولادت دارد؛ 11. در آنچه تعلق به خفتن و بیدار شدن دارد؛ 12. در آنچه تعلق به حال سفر کردن دارد؛ 13. در انواع فواید متفرقه؛ 14. در مجموع فواید که کتاب به آن ختم گردد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... این مختصریست مشتمل بر انواع آداب و سنن و فوائد و ادعیه.

انجام: و بر اختصار اقتصار کردم و اسانید بیفکنم تا کتاب دراز نشود و خواننده را ملال نگیرد.

[فهرستواره منزوی 267/6]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12725

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 948؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی مشگی،

ص: 104

70گ، 12 سطر، اندازه: 16/4×10/5 سم [ف: 14-2]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4049

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 20 محرم 984؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد، صفحه اول دارای سرلوح مختصر؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 93گ، 9 سطر، اندازه: 14×9 سم [ف: 11-51]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15466

آغاز: ... و نحن علی آثار کم واردون نسأل الله الصلوة علی محمد و آله، انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: پنج شنبه 8 شوال 1027؛ این نسخه با اندکی تفاوتی مانند نسخه شماره 12725 آستان قدس است، اما از باب 1 تا اواسط 5 و همچنین ابواب 7 و 8 ساقط است؛ فاقد جلد، کاغذ: نخودی، 30گ، 17 سطر، اندازه: 20×13/4 سم [ف: 14-3]

4. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 14

آغاز: برابر؛ انجام: و بنده تابده رسیده گفت مانند آن و مانند آن تا هفتاد

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ برگ آخر کتاب دیگری است؛ 37گ، 17 سطر، اندازه: 20×10 سم [ف: 13-]

- آداب الذکر « جلاء القلوب

238- آداب ذکر / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e zekr

رساله ای است عرفانی در بیان صورت شغل نقش اسم ذات و صورت شغل هشت رکنی، صورت شغل خلوت در انجمن و ...

آغاز: بسمله طریق کشش الله هو اینست صورت شغل هشت رکنی دو طریقست یکی از تحت هو برآرد و همدر آن هو گم گردد ... صورت شغل نقش اسم ذات سالک اسم ذات برنگذر

انجام: یا الله بفکر گوید و گردن و اعضا را هیچ حرکت ندهد و صفات نودونه نام هم بفکر گوید یا در عین گفتن الله هرصفت را باحد متصف کند یا بغیر احد گوید عین المعانی تمت بالخیر

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 514/12 - 3/134

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 5گ، 11 سطر [ف: 1-25]

239- آداب الرسالۃ / ادبیات عربی

.ādāb-ur r

به نظم و نثر به عربی با عنوان های «اذا راسلت، اذا راسلت»

آغاز: بسم الله. الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى وسلم تسليماً كثيراً، وكما ذكرك الذاكرون. وكلما غفل عن ذكرك الغافلون ... وبعد فهذا جمع لطيف في وصف الرسل والرسائل والتلطيف في المدائح ...

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3553/3

آغاز: برابر؛ انجام: وربما يكون له يسفده أن ينال مراماً و ماربا

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام کاغذ: گوناگون از ترمه کلفت و متوسط، جلد: رویه پارچه آبی، 16گ (19ر-34پ)،

اندازه: 17/2×13

سم [ف: 6-483]

- آداب الرمی «آداب اسب دوانی و تیراندازی

- آداب الرياضة «طريقة الرياضة

240- آداب زناشویی / طب / فارسی

ādāb-e zanāšūyi

رساله ای پیرامون مسایل زناشویی و دستوره های پزشکی برای مردان و زنان و آدابی که باید آنان رعایت کنند تا بهتر لذت برند و مبتلا به بیماری نشوند. در چند «فصل» است.

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد مر خداوندی را که عالم اجسام را از عوالم اربعه بید قدرت کنج خانه کنت کنزاً مخفياً.

انجام: و در پنبه کهنه حل کند و به پشم پاره بموضع مخصوص بنهد عجایب بیند.

[فهرستواره منزوی 3261/5]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7409/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق؛ بی کا، تا: 1258؛ جلد: تیماج مشکى، 4 گ (27 پ - 30 ر)، اندازه: 15×24 سم [ف: 19-215]

241- آداب زیارت / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e zīyārat

تبریزی، محمد بن محمد، ق 13 ق

(tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad (190

رساله ای مختصر در آداب و اعمال زیارت اماکن مقدسه مدینه و اعمال حج و مناسک آن و اعمال دهه ذیحجه به اختصار نوشته و گفته که کتابی مستقل و مفصل در مناسک حج نوشته است.

آغاز: بسمله چون بمدینه رسد غسل کند جهت دخول مدینه وهم چنین جهت دخول مسجد و جهت زیارت و در حین غسل این دعا بخواند اللهم طهرنی و طهر قلبی ..

انجام: ... مثل انداختن موی و یا شپش و او غافل بوده باشد آن تصدق کفاره او می شود این بود تمام مناسک حج به وجه اختصار و مواضعی که در اعمال حج مذکور شد ازین شکل ظاهر است.

قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3002

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، نام مولف در برگ 10 پ و 18 پ آمده

ص: 105

است؛ فاقد جلد، 50گ، 11 سطر، اندازه: 10×16 [ف مخ: 1-9]

242- آداب زیارت / زیارات / عربی

ādāb-e zīyārat

مدرس حائری، محمد، ق 14 ق

(modarres-e hā'erī, mohammad (20C

اهداء به: شیخ موسی نجفی

تألیف: 7 رمضان 1312ق

با اعتماد به آثار ابن طاوس در طریق زیارت احمد بن اسحق قمی از اصحاب امام حسن عسگری مدفون در سر پل استان کرمانشاه نگاشته است.

آغاز: الحمد لله الذي وفقنا لمعرفة اوليائه

انجام: و بك عليهم توجهي والسلام عليك ورحمة الله وبركاته

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7474/2

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 7 رمضان 1312؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج کنار تریاکی، 3گ (41-44)، قطع: ربعی، 11 سطر (14/5×7)، اندازه: 13/5

× 19/5 سم [ف: 16-583]

2. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 236/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری؛ بی کا، بی تا؛ نسخه مسوده اصلی است، آخر نسخه متفرقات در 9 برگ کاغذ: حنایی و شکری فرنگی کاهی، جلد: تیماج مشکلی، 15 سطر، اندازه: 9×14/5 سم [ف: 281]

243- آداب الزیارة / زیارات / فارسی

ādāb-oz zīyārat

رساله مختصری است در آداب زیارت ائمه طاهرين (عليهم السلام) و دعایی که در هر یک از آنها باید خوانده شود.

آغاز: بسمله و به توفیقی چون خواهد یکی که به زیارت یکی از ائمه علیهم السلام رود در حال بیرون رفتن غسل کند و نیت چنین کند که.

انجام: اللهم صدقة من روحه الى ارواح آبائنا و امهاتنا و جميع المؤمنين و المؤمنات و الاخوان و الاخوات برحمتك يا ارحم الراحمين.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1655/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوارویه گالینگور
دار چینی عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 28گ، قطع: ربعی، 9 سطر، اندازه: 12/5 × 19 سم [ف: 71-5]

244- آداب الزيارة / دعا / فارسی

ādāb-oz zīyārat

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27532

آغاز: موجود: طریقه نماز میت اصلی علی هذا المیت لوجوبها قریة إلى الله. ... انجام: هادیا مهدیا اللهم صل علی محمد و علیه افضل ما
صلیت علی احد من انبیائک و اصفیائک یا رب العالمین

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج، قطع: رقعی، 8 سطر (6/5 × 12)، اندازه:
14/5 × 9/5 سم (رایانه)

245- آداب زیارات / آداب و سنن / عربی

ādāb-i zīyārāt

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26938

بی کا، بی تا؛ خریداری از عباس محسنی (رایانه)

246- آداب زیارت امام رضا علیه السلام / زیارات / فارسی

ādāb-e zīyārat-e emām rezā 'alayh-es-salām

حسینی میدی، علی بن محمد علی، - 1313 ق

(-1895) (hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī)

مؤلف، پس از مدتی اقامت در کرمانشاه، قصد سفر به مشهد مقدس و زیارت حضرت امام رضا (علیه السلام) را نمود و با عجله به تألیف

کتاب حاضر پرداخت، ولی گویا موفق به اتمام آن نشد و فقط سه فصل آغاز آن را تحریر نموده است: 1. در فضیلت زیارت قبور ائمه (علیهم السّلام)؛ 2. در خصوص فضیلت امام رضا (علیه السّلام)؛ 3. در آداب زیارت هر یک از ائمه (علیهم السّلام).

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چون بعد از مجاورت متمادی بجهت اصلاح بدن بکرمانشاهان آدمم از قضای خداوندی اسباب ماندن فراهم آمد

1. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 9/1 مشهد

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 34ص (2-36)

(، اندازه: 18×10سم [ف: 142، شخصی میبدی - ف: 1-32]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2134/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 6-164]

247- آداب زیارت امام رضا علیه السلام / زیارات / فارسی

ādāb-e zīyārat-e emām rezā 'alayh-es-salām

هروی مشهدی، حسین بن یوسف، ق 14 ق

(heravī mašhadī, hoseyn-e-bn-e yūsof (20C

اهداء به: مقرب السلطنه کار گزار مشهد

در آداب و کیفیت زیارت حضرت امام رضا (علیه السّلام) چنانچه در

ص: 106

کتاب معتبره نقل شده. برای این تألیف شده که زایران زیارت ها را هنگام تشرف به حرم مطهر درست و صحیح بخوانند. در آغاز احکام نماز و تعقیبات و بعضی از دعاها آمده و گویا بیش از این تدوین نشده که مقرب السلطنه معزول گردید و تألیف کتاب ناتمام ماند.

آغاز: الحمد لله راحم عبرات المتضرعین و رافع درجات المخلصین ... و بعد فيقول المتمسك بولاء اهل بيت نبيه المفتقر الى شفاعتهم

1. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 45 مشهد

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کاتب = مؤلف، تا: 1342، جا: مشهد؛ دعاها

نسخ معرب نیکو؛ جلد: تیماج قهوه ای، 82گ، اندازه: 13×22سم [ف: -175، شخصی میبدی - ف: 1-63]

248- آداب زیارت پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ائمه عليهم السلام / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e zīyārat-e payāmbār va a'emme 'alayhem-os salām

رساله ای در بیان زیارت حضرات معصومین (علیهم السّلام) که در چهار فصل تنظیم شده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 342/5

آغاز: در زیارت حضرت رسالت پناه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و حضرت امیر المؤمنین و ائمه معصومین (علیهم السّلام) و ایام مولود ایشان و وفات ایشان. از آخر ناتمام؛ خط: مختلف؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ساده، 17 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 169]

249- آداب الزيارة الرضوية / زیارات / فارسی

ādāb-oz zīyārat-er razavīyya

کاشف یزدی، قاضی بن کاشف الدین محمد، - 1075 ق

(1664) (kāšef-e yazdī, qāzī-ye-bn-e kāšef-od-dīn mohammad)

در فضیلت زیارت امام رضا (علیه السّلام) و شرح آداب و ادعیه متعلقه به آن و ترجمه احادیث و ادعیه مرویه، که مؤلف به واسطه سفر شاه عباس صفوی به مشهد مقدس نگاشته و آن را در 1 «مقدمه» و 1 «مقاله» و 1 «خاتمه» تنظیم نموده است. مقدمه: در بیان احادیث مروی از اهل بیت علیهم السلام در فضل زیارت آن مشهد مقدس و ترجمه آنها به فارسی؛ مقاله: در بیان آداب زیارت آن حضرت و ادعیه متعلق به آن و تفسیر و ترجمه ادعیه به فارسی؛ خاتمه: در بیان زیارت نامه مشهوره در ماه رجب و ترجمه آن به فارسی و آداب زیارت امام رضا (علیه السّلام) از دور.

انجام: و لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی أطیب المرسلین محمد و آله الطاهیرین

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3800

آغاز: و بعد چنین گوید معتکف زاویه دعا قاضی بن کاشف الدین محمد الیزدی ... که چون ثواب زیارت مرقد منور و مشهد از هر؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11 یا 12؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، برخی از ادعیه ترجمه نشده است؛ جلد: تیماج جگری ضربی، 124گ، 7 سطر، اندازه:

13/5×20/5سم [محدث ارموی مخ: 1-5]

250- آداب زیارت عاشورا / زیارات / فارسی

(r ādāb-e zīyārat-e 'āšūrā .)

اصطهباناتی، محمد باقر بن ملامحسن، - 1326 ق

(1908 (estahbānātī, mohammad bāqer ebn-e mollā-mohsen

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4373/9

آغاز: در روز محرم روایت حکیم ابن داود از سیف بن عمره،

انجام: از صفوان از صادق آل محمد گفت عرض نمودم خدمت امام علیه السلام چه اجر است.

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابری مقوایی، 9گ

(157 - 166، 17 سطر (22×11)، اندازه: 24/5×18/5سم [ف: 12-84]

251- آداب زیارت و سفر / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e zīyārat va safar

رساله کوتاهی است در 1 «مقدمه» و 12 «باب» و 1 «خاتمه».

آغاز: بعد الحمد و الصلاة ... در بیان آداب سفر و زیارت مراقد منوره و ضرایح مطهره ...

مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 349/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: دو رو تیماج قهوه ای، 43گ (2پ-44پ)، اندازه: 20×10سم [ف: 2-59]

adab-e saqin gozastan-e asb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15792/4

خط: نستعلیق؛ کا: محمد طاهر بن محمد حاتم بن رضاقلی بن محمد امین خان مهاجرانی، تا: چهارشنبه 7 ربیع الاول 1263، جا:

ص: 107

کنگاور؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (66پ-72پ)، 16 سطر، اندازه: 11/5

17× سم [ف: 69-44]

253- آداب ساغون گرفتن اسب / حیوان شناسی / فارسی

ādāb-e sāqūn gereftan-e asb

در 3 «باب».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5899/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1254؛ سپس بندی است با عنان علاج سلاطین نزدیک به یک صفحه؛ 161-162، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی لابی، 8ص (153-161)، قطع: ربعی، 18 سطر (7×13)، اندازه: 20×12 سم [ف: 139-16]

- آداب السالکین» زاد السالک

آداب سالکین» آداب السالکین

254- آداب السالکین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-os sālekīn

خواجگی کاسانی، احمد بن جلال الدین، - 949ق

(xājegī kāsānī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn (-1542)

نگارشی در آداب سلوک به مشرب عرفاء سلسله نقشبندیه است. درباره نفس حیوانی و انسانی و خودشناسی، مسائل عرفانی و سیر و سلوک آمیخته به نظم نگاشته شده و همچون بیشتر تألیفات او با عناوین «بدان ای طالب صادق» است و به عییدالله خان شیبانی (904-946) در مصرعی (ای عییدی سر متاب از خدمت مردان راه) اشاره نموده است. جز آن از چند تن از متصوفه مانند: نظام الدین خاموش علاء الدین عطار، خواجه محمد بابای سماسی، شمس الائمه کردری، حافظ الدین محمود، خواجه عبدالخالق، خواجه احمد صدیق، خواجه عارف ریوگری، خواجه اولیا کلان و خواجه محمود انجیر فغنوی و خواجه علی رامیتنی و شیخ امیر حسین موزه فروش، خواجه عبدالله برقی، خواجه حسن اندقی، خواجه احمد یسوی، امیر عبدالاول و خواجه مکاس یاد می کند.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي خلق الانسان ... بدان ای طالب صادق که پیغمبر صلی الله علیه و سلم چنین می فرمایند که هر که شناخت نفس خود را بدرستی که شناخت پرودگار خود را ... بدان ای درویش که نفس بر دو قسم است ... نفس انسانی که عبارت از آن قطره ایست که از دریای حقیقت خود در قالب آدم دمید.

انجام: هر چگونه که خواهد و آن شو XX هر سوی که دواندت می رو / هر که کشتش غلام شاه شود XX ملک و انس را پناه شود

فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان 1211/3؛ دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی 55/1؛ فهرستواره منزوی 19/7 (5) [نسخه]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10560/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی؛ کا: بابا گلکار، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج سرخ، 34 گ (185 پ-218 ر)، 15 سطر، اندازه: 22×16 سم (ف: [101-1/33])

2. تهران: فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: 187/4

در فهرست بدون نام مؤلف آمده است؛ خط: نستعلیق؛ کا: حسن خان جوهر، تا: 1054؛ کاغذ: سپاهانی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضریبی، 17 سطر (18/5×9/5)، اندازه: 23×16 سم [نشریه: 3-232]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 335/4-فیروز

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی؛ کا: محمد جمیل بن عبدالرحمن، تا: قرن 12 کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج زرشکی با یک ترنج، 32 گ (44 پ-75 پ)، قطع: وزیری، 19 سطر، اندازه: 26×15/5 سم [ف: 21-335]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12537/3

آغاز: ... درین مقام سبب ترقیات سالک طریق می شود باعلی درجات و مقامات این طایفه علیه کفوله تعالی لآن شکرتم الأزیدنکم؛ انجام: سلطان ابراهیم ادهم گورمادی معشوق لورین سر جمله یارلیقنی بوقلوق قاسا نمعونجی

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: شرقی، 7 گ (19-25)، 17 سطر، اندازه: 18×9/5 سم [ف: 31-589]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 267/4-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و اعتقاد اهل سنت و جماعت و روش محققان و عارفان است. قدس الله اسرارهم.

نسخه اصل: گنج بخش، ش 1401 (گنج 545/2، 664)؛ خط: نستعلیق تحریری؛ کا: محمد امین، تا: 1280؛ 25 ص (48-72) عکسی - ف: 2-3

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3741/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: میرک، بی تا، کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، 37 (69-106)، 10×18 سطر، اندازہ: 18×25 سم
[ف: 5-1776]

7. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8762

آغاز: الحمد لله الذي خلق الانسان لمعرفة النفس و الخالق و الصلوة على محمد المبعوث البيان المعارف و الحقائق و اصحابه المسحوبه
(كذ) قال النبي عليه السلام حكاية عن الله تعالى اعرف نفسك يا انسان تعرفه ربك؛ انجام: و ملك و انس را پناه شود نام مؤلف به قرينه آغاز
نسخه تعيين شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ توضیحات: پس از این ضمن 21 برگ عبارات مختلفه در سلوک و عرفان و چهار غزل از
«سیدا» ضمیمه است؛ 70 گ، 13 سطر، اندازہ: 15×20 سم [ف: 6-367]

ص: 108

رساله ای کوتاه که در سه بیان: سخن گفتن، حرکت و سکون و غذا خوردن که از بیان کلمات بزرگان انتخاب و به همراه مواعظ و پندهای لقمان حکیم و بزرجمهر در یک دفتر گرد آورده است.

آغاز: بسمله در آداب سخن گفتن و حرکت و سکون و غذا خوردن حقیر از کتب حکما انتخاب کرده و در اینجا بمناسبت مینگارد و مراعات این آداب برای همه کس ... بیان اول: در آداب سخن گفتن باید بسیار نگوید و سخن دیگری را به سخن خود قطع نکند و چیزی را که از دیگری پرسند و جواب ندهد ...

انجام: ... و بهره زبان ذکر و بهره اعضا طاعت، گفتم عاقبت را چه بهتر گفت: خشنودی خدا.

[فهرستواره منزوی 268/6]

1. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2658/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید مهدی بن محمد حسین قاسانی، تا: ذیحجه 1312؛ 17 گ، 10 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف مخ: 1-9]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15980/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید بهاء الدین حسینی ولد مقرب الخاقان آقا میرزا سید رضی مستوفی، تا: 27 ربیع الثانی 1312، جا: قریه جهره از توابع بلوک خنج از محال فارس؛ تملك: امان الله خان ولد امرالله ساکن قریه بزم در 1337ه؛ جلد: تیماج سرخ، 12 گ (1 پ-12ر)، 11 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف: 44-169]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4116/3

آغاز: برابر؛ انجام: سبقت نکند بر دیگران ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 3 گ (124ر-127ر)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 21×13 سم [ف: 13-3094]

- آداب السبق و الرمایه» آداب اسب دوانی و تیراندازی

- آداب السفر» الرفیق

- آداب سفر» آداب السفر

عسکری موسوی، حسن، ق 11 ق

(askarī mūsavī, hasan (17C'

رساله ای است روان، در آداب و ادعیه سفر شامل مقدمه و چهار فصل: مقدمه سفر از دیدگاه احکام خمس؛ فصل 1. فی الطلوع عن البلد والشروع فی المقصد؛ 2. فی اختیار الطريق و الاغترار بالرفیق؛ 3. فی نزول المنازل و حلول المراحل؛ 4. فی وصول المقام و دخول الحمام

آغاز: اللهم اهدنا الصراط المستقیم حمد بیحد واهب العطای را سزد که نوع انسان را بتاج وهاج و لقد کرنا بنی آدم و حملنا هم فی البر و البحر سرفراز فرموده و از جنس حیوان صنف ایشان را بخطاب مستطاب فامشوا فی مناکیبها و کلوا من رزقه ممتاز نموده.

انجام: و الکفاف من الرزق برحمتک یا ارحم الراحمین و اصلی علی نبیک محمد و آله الطیبین الطاهرین

[منزوی 1514؛ فهرستواره منزوی 268/6 (1 نسخه)]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1182/31

آغاز: برابر؛ انجام: فانه لاحول ولاقوة الا بالله العلی العیم ...

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: سه شنبه 6 ذیقعدہ 1060؛ ادعیه به نسخ معرب؛ 3ص (87-89) [عکسی - ف: 3-418]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11094/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب؛ کا: محمد علی بن محمدیان، تا: صفر 1110؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول یک لا، 41گ، 12 سطر (5×10)، اندازه: 14×10 [ف: 28-144]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14302/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، 30گ (65-94)، 13 سطر، اندازه: 11/5×6/5سم [ف: 36-137]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1667/3 - 9/217

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، پس از اتمام رساله فایده ای در دعا درج شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 27 گ، 14 سطر،
اندازه: 15x10/5

سم [ف: 1-15]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1887

آغاز: برابر؛ انجام: وصل علی نبیک محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 63 گ، 11 سطر، اندازه: 19x13 سم [ف: 6-199]

257- آداب السفر / دعا / فارسی

ādāb-os safar

آغاز: بسمله. بعد از حمد الهی و صلوات نامتناهی بر حضرت رسالت انتباهی این نخبه ایست مختصر در بیان آداب ...

انجام: و اخرجني مخرج صدق و اجعلني و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین وسلم تسلیم کثیرا کثیرا

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29782

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی ممتاز، کا: محمد شریف بن نجم الدین، تا: 999؛ ضمیمه نسخه 17544؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج

ص: 109

ضربی با تریج و دو سرتریج ضربی، قطع: رقعی، ابعاد متن: 16×7، اندازه: 17/8×9/6 سم (رایانه)

258- آداب السفر / حدیث / عربی

ādāb-us safar

برگرفته از کتاب «من لا یحضره الفقیه» و «المجموع فی الآداب» فیض کاشانی به قلم فرزند او.

اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 179/2

بی کا، تا: قرن 11؛ 19 سطر، اندازه: 24×15/5 سم [ف: 121]

259- آداب السفر / آداب و سنن / عربی

ādāb-us safar

فصل نخستین از کتابی است درباره سفر و در این فصل از صاحب «عوارف المعارف» یاد شده و بسیاری از آداب مقدمات سفر از احادیث نقل گردیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 748/4 - طباطبائی

آغاز: ... الفصل الأول فی مقدمات السفر و آدابه و ما یتعلق بذلك ... اذا اردت الخروج الی السفر فینبغی أن تصوم ... و تختار من ایام الاسبوع یوم السبت. خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی، جلد: تیماجی مشکلی، 13 ص (195-207)، قطع: رقعی، 12-15 سطر، اندازه: 14/5×9 سم [ف: 23-39]

260- آداب السفر / آداب و سنن / فارسی

ādāb-os safar

یادداشت‌هایی مختصر در آداب سفر منقول از کتاب «مصباح» کفعمی و «مصباح الزائر» می باشد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11523/5

آغاز: بدانکه بهترین روزهای هفته از برای سفر بنا بر آنچه مفهوم می شود از احادیثی انجام: و باید که نظر کنی در رقفا و اقل آن سه کس اند و اکثر آن

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، آغاز این نسخه از پایان نوشته شده و پایان آن به آغاز می انجامد، در آغاز نسخه حکایات فاضل هندی آورده شده است؛ کاغذ: شرقی، 3 گ (72-74)، 21 سطر، اندازه: 18×8 سم [ف: 29-]

261- آداب السفر / آداب و سنن / فارسی

ādāb-os safar

پاره ای از آداب سفر و در ذیل آن چند طلسم و دعاست برای دفع تب غب و درد سر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 505/2 - طباطبائی

آغاز: آن چه به سند معتبر رسیده عصاره بادام تلخ

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری و سفید آهار مهره، جلد: تیماجی قهوه ای، 1 گ (28ر)، قطع: رقعی، اندازه: 18×10/5 سم [ف]:
[190-22]

262- آداب السفر / آداب و سنن / عربی

ādāb-us safar

البحث الخامس في بيان آداب السفر. نقل هذا البحث عن كتاب «المنتهى»

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 318/3

بی کا، بی تا [تراثنا: س 6 ش 4-98]

263- آداب السفر / آداب و سنن

ādāb-us safar

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 318/4

بی کا، بی تا (تراثنا: س 6 ش 4-98)

264- آداب السفر المنتخب من كتاب امان الأخطار / دعا / عربی

ādāb-us safar al-mn. min k.-i amān-il axtār

شاه میر، اسدالله، ق 10 ق

(šāh mīr, asad-ol-lāh) (160)

وابسته به: الأمان من اخطار الاسفار و الأزمان = امان الاخطار؛ ابن طاوس، علی بن موسی (589-664)

منتخبی است تهذیب شده از کتاب «الامان من اخطار الأسفار و الزمان» اثر ابن طاووس علی بن موسی. مؤلف از دانشمندان روزگار شاه تهماسب است که در آن از سفری که در سال 955 با پادشاه به جنگ روم یا عثمانی رفته بود یاد کرده و در آن «امان لاخطار» ابن طاوس را در 8 «باب»، هر یک چند «فصل» در همین سال مرتب کرده است.

آغاز: بسمله، نحمد الله باشرف قنایاک و اعلا صفات جلالک و بهائک ... و بعد لما تشرفت بمطالعت کتاب الامان من اخطار الاسفار و الزمان

انجام: قلت لأبي عبدالله (عليه السلام) علمني دعاء قال افضل الدعاء ما

جرى على لسانك هذا آخر ما اردنا ايراده في هذا المنتخب

1. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 1318

ص: 110

خط: نسخ؛ کا: شریف محمد بن برکات شریف رازی، تا: قرن 10؛ دارای حواشی لغوی نستعلیق؛ قطع: ربعی [نشریه: 7-97]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3228

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 955 (شاید تاریخ تألیف باشد)؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی یک لایی، 96 گ، 15 سطر (7×13)، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 15-33]

265- آداب السفره / آداب و سنن / فارسی

ādāb-os sofre

در این رساله از آداب شرعی خوردن و نوشیدن یاد شده است و روی هم هفتاد و نه ادب شماره گردید. رساله از دانشمندی سنی می باشد.

آغاز: بسمله. هذه الرسالة الشريفة في بيان السفره. حمد و ثنا پادشاهی را که خلق را از کتم عدم بمیدان وجود آورد

انجام: 79 بگوید: اللهم اني اعوذبك من الخبث ... الخبيث المخبث

[فهرستواره منزوی 268/6 و 3261/5]

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 251/7 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالله کشمیری بخاری، تا: سه شنبه 15 صفر 1259، جا: بخارا؛ 5 گ (36 پ-40 پ) [ف: 4-]

- آداب سقایی « کسب نامه سقایی

266- آداب سلام / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e salām

حسینی خاتون آبادی، محمد حسین بن عبدالحسین، 1104 - 1139 ق

hoseynī xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e 'abd ol-hoseyn

اهداء به: سلطان حسین صفوی

رساله ای در آداب سلام کردن با استفاده از آیات و احادیث و مشتمل بر 1 «مقدمه» و 2 «باب» و 1 «خاتمه». مقدمه: در اینکه در واجب و مستحب باید پیروی پیامبر نمود؛ باب اول: در آیاتی که در باب سلام وارد شده؛ باب دوم: در احادیثی که در باب سلام روایت شده؛

خاتمه: در بقای ثواب ترویج سنت ها. آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد بنا بر آنکه ترویج سنن حضرت سید المرسلین از اهم مطالب و وسیله اعظم مقاصد و مآرب است.

انجام: بعد از مردن آدمی آن سنت یا واجب را بکنند تو در ثواب آن شریک باشی

[فهرستواره منزوی 268/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7287

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 15گ، 18 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 19-75]

- آداب سلطانی « آداب سلطنت

- آداب سلطنت» نصایح الملوک

267- آداب سلطنت = آداب سلطانی / حکومت و سیاست / فارسی

ādāb-e saltanat = ādāb-e soltānī

شاه میری شیرازی، هبة الله بن عطاء الله، - 898 ق

(1542) (šāh-mīrī-ye šīrāzī, hebat-ol-lāh ebn-e 'atā'-ol-lāh)

اهداء به: علاء الملک

تألیف: 882ق

رساله ای در آداب ملکداری در 2 «باب» و هر باب در چند «فصل»: باب اول در آداب سلطنت، در 4 فصل: 1. در آدابی که پادشاه را جمع می باید کرد؛ 2. در استماع کلمات؛ 3. در مشورت؛ 4. در اعوان مملکت. باب دوم در آداب وزارت در سه فصل: 1. در آدابی که وزیر را جمع باید کردن؛ 2. در صنوف خدمات که واجب است وزیر را؛ 3. در خدمات جذب منفعت و دفع مضرت. در 882ق. تألیف و در 898ق آن را تصحیح کرده است.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3457

آغاز: بسمله لالی بیقیاس حمد و سپاس پادشاهی را سزد که فطرت انسانی را در مکتب علم؛ انجام: از همه غم رستی اگر راستی و بر راستی ختم این رساله صادق مقاله اتفاق افتاد ... عبدالرحمن

خط: نسخ؛ کا: عبدالرحمن بن محمد بن حسن، تا: 898، جان جهرم؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن، 17 سطر (5×12)، اندازه: 9×17 سم

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3837/3

آغاز: بسمله. سپاس و ستایش مر خدایی را جل جلاله که پدید آورنده مخلوقات و دارنده مصنوعات است ... اما بعد بدان ... که این رسالتی است در آداب سلطنت و وزارت مبنی بر دو باب ...؛

انجام: تا خلل برخیزد و الله اعلم بالصواب

نام مؤلف به استناد نسخه ش 1633 مکتبه امیر المؤمنین نجف ذکر شد؛ خط: نستعلیق درشت خط؛ بی کا، تا: 1136؛ با جدول زر و لاجورد و سرلوح زیبا؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج سرخ

ص: 111

ضربی مقوایی، 18 گ (25 پ-43 پ)، اندازه: 13×21 سم [ف: 12-2822]

268- آداب سلطنت / حکومت و سیاست / فارسی

ādāb-e saltanat

محمد قاضی، محمد بن برهان الدین، - 921 ق

(mohammad qāzī, mohammad ebn-e borhān-od-dīn (1515

اهداء به: ابوالخیر سیونج خواجه بهادر خان

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي خص طایفه من عظماء المكاشفه شمیم نسیم الحقایق و العرفان ...

انجام: اما این که مذکور شد فاضل تر است و به همه قولها درست است ان الله يقول الحق و هو یهدی السبیل.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5861/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه مقوایی، 17 گ (137-154)، قطع: بغلی، 17 سطر (6×13)، اندازه: 11×17

سم [ف: 16-112]

269- آداب سلطنت و مملکت داری / حکومت و سیاست فارسی

ādāb-e saltanat va mamlekatdārī

از مؤلفی امامی از روزگار صفوی. وی نخست از لزوم در اجتماع زیستن سخن گفته که پیامد آن لزوم تشکیل حکومت و سلطنت سلطانی دادگر و نظم و نسقی است و نیز لزوم گردن نهادن بر نظامی. در یک مقدمه و چند باب و هر باب در چند فصل. باب یکم: فصل 1، در ذکر صفات و اخلاق مرضیه و اطوار و آداب پسندیده پادشاهان؛ فصل 2، در ذکر بعضی از خواص و آثار نفس پادشاه؛ باب دوم: فصل 1، در بیان آنکه پادشاه پیوسته باید جمعی از بزرگان این طبقات را در مقام تربیت و ترقی و آزمایش داشته باشد؛ فصل 2، در بیان کیفیت و آداب تربیت این جماعت و سلوکی با ایشان؛ باب سوم: فصل 1، در اقسام و اصناف مردمان و چیزهایی که به جهت آبادی و رفاهیت لازم است؛ فصل 2، در بیان اخلاق و صفات هر یک از این جماعت و طبقات که مذکور شد؛ فصل 3، در بیان ضرورت اطلاع پادشاه بر احوال و اوضاع مملکت؛ فصل 4، در بیان لزوم سعی و اهتمام پادشاه در حفظ رعیت و سپاه؛ خاتمه، در چند فایده: 1. اجر و ثواب و صعوبت شغل سلطنت. سپس فصل سوم چنین است در متن، در ذکر اقسام و اصناف پادشاهان و شرف رتبه هر یک و نسبت هر یک با دیگران؛ باب دوم [باب چهارم]: فصل 1، بعضی از چیزها و مردمانی که در کار ضرور است پادشاه را؛ فصل 2، در ذکر بعضی دیگر از ضروریات پادشاهی [تندرستی شخصی او]؛ فصل 3، در ذکر بعضی دیگر از ضروریات پادشاهی، تندرستی شخص او؛ فصل 4، در بیان آنکه هر یک از آن جماعت [کارگزاران] از چه طایفه و کدام طبقه باشند. در این فصل از «ریش سفید کتابخانه» (=رئیس کتابخانه) سخن رفته است.

آغاز: بسمله، حمدله، صلوات. حمد بی حد و ثنا و ستایش مر خدای را که دلیل است ذات او بر ذات او ... بدانکه چون خلاق خواهند که از آفات و بلیات محفوظ ...

انجام: درود فرستد خدا بر محمد و آل او که پاکانند. سزاوار است که ختم شود این رساله به نام خدا و پیغمبر او تا عاقبت به خیر باشد دائرة المعارف بزرگ اسلامی 2/1؛ ذریعه 20/1، که اثری به نام آداب سلطنت از سید هبة الله شاهمیر نوشته شده در 882-898ق، عرفی کرده است که ممکن است همین باشد؛ نسخه ها 1514/2، نشانی 2 نسخه که این کتاب نیست [

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 277

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: مقوایی تیماج مشکی، 442، 15 سطر (5×10)، اندازه: 5×10/5سم [ف: 2-1]

- آداب السلوک « زاد السالک

- آداب سلوک « سلوک

آداب السلوک « السیر و السلوک

270- آداب السلوک = آداب المریدین = السیر و السلوک / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-us sulūk = ādāb-ul murīdīn = as-siyr wa-s sulūk

نجم الدین کبری، احمد بن عمر، 540 - 618 ق

(?najm-od-dīn-e kobrā, ahmad ebn-e 'omar (1145-1221

در نسبت آن به نجم الدین کبری اختلاف است. در 2 «باب»: 1. بیان السفر القلبي الروحانی (یک فصل)؛ 2. بیان سفر القوالب و الاشباح (سه فصل).

آغاز: الحمد لله العلی الکریم الذی یسیر عباده فی الآفاق ... اما بعد فاعلم یا عبدالله انک مسافر الی الله ... و دبر له سیرین احدهما قهری و الآخر کسبی اختیاری ... ونحن نذکر لک فی کل واحد من هذین السفرین بابا ...

انجام: انه علی ذلك قدیر و باجابة العبد جدیر.

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4034/12

آغاز: برابر؛ انجام: ... و يصل الى حضرت الجليل انه على ذلك قدير و باجابة العبد جدير ... على اتمامه. به همان خط. جمادى الثانيه

842

ص: 112

خط: نسخ؛ کا: محمد بن احمد علوی اردکانی، تا: قرن 9؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاہ، 25 سطر، اندازہ: 19/3×11/7 سم [ف: 7-
[155]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1685/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 7ص (203-209)، اندازہ: 20×14 سم [ف: 8-244]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 593/5

آغاز: برابر؛ انجام: ... غیر بنعمته الأدب السادس الحزن الدائم نام مؤلف به قرینہ آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد،
تا: 1258، 2 گ (120 پ-121 ر)، 17 سطر [ف: 2-2]

4. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبہ)؛ شماره نسخه: 1161/8

آغاز: الحمد لله الكريم الحليم العلي العظيم والصلاة على النبي المصطفى والولي المرتضى؛ انجام: منها يزهر الإنسانية المؤمنية ولا
يشمر له الولاية والنبوة فافهم ترشد

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 3 گ (235 پ-237 پ)، اندازہ: 20×12/5

سم (مؤید: 3-141)

5. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 202/6 - ج

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ نویسنده کتاب را به خیوقی نسبت می دهد؛ 6 گ (353 پ-358

ر) [ف: 229-]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26506

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز؛ کا: گوهرین، صادق، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور سفید، 12 سطر (16×10)، قطع: وزیری کوچک، اندازہ:
20×13 سم (رایانه)

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3876/2 - ف

بی کا، بی تا (فیلم ہا - ف: 2-274)

271- آداب السلوک = السلوک = كيفية التوجه نحو الحق / سير و سلوک / عربی

ādāb-us sulūk = as-sulūk = kayfīyyat-ut tawajjuh nahw-al haqq

صدرالدين قونبوی، محمد بن اسحاق، 607 - 673 ق

(sadr-od-dīn qūnīyāvī, mohammad ebn-e eshāq (1210 -1274

در این رساله توجه به خداوند و انواع آن را بیان می کند و صراط اقوم و طریق اقصا را در آن باز می گشاید و نشان می دهد که چگونه اگر کسی بر قواعد و تعریفات مندرج در این گفتار دست داشت به راه راست رهبری خواهد شد. دارای 1 «مقدمه» و 3 «فصل» و 1 «تتمه».

آغاز: بسمله. و نستعین. الحمد لله المنعم على الصفوة من عباده بمطبة الاجتباء البازل لهم زيل المنح و سوايغ النعماء ... امام بعد فهذه عجالة يتضمن التعريف بكيفية التوجه الالى الاولى نحو الحق ... و كيفية تخليص العريمة و تحرير المطلب حال القصد اليه و الاقبال بوجه القلب عليه و بيان الصراط الاقوم و الطريق الأقصا

انجام: بطول ذكر انواعها فكيف تعينها و بيانه فافهم والله يقول الحق و يهدي من يشاء إلى صراط مستقيم

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 829/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 24 جمادی الثانی 1022، جا: بقعه شیخ عبدالله انصاری؛ کاغذ: ترمه، جلد: ابری فرنگی، 4 گ (19 پ - 22 پ)، اندازه:

13×8/19 سم [ف: 5-197]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1383/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تقی بن رفیع الدین قاشانی 1046؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی عطف و سجاف تیماج مشکی مقوایی، 12 ص (1-12)، 22 سطر (5/6×13)، اندازه: 12×20 سم [ف: 9-387]

3. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 715/6

آغاز: برابر

نام مؤلفه به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ کا: عبدالرحیم حسینی یزدی، تا: 1301، 6 گ، قطع: خشتی [ف: 299]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6521/5

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، تا: 1306، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی، 14 گ (178 پ-191 ر) [ف: 3-14]

5. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6521/2

آغاز: برابر؛ انجام: كما سبقت الإشارة اليه في بعض المباحث المقدمة

خط: نسخ؛ کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: 1306، در نیمه دوم (40-81) پرسش هایی از خواجه طوسی دارد؛ 42 گ (91 پ-132 پ) [ف: 5-17]

6. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 90/33 - د

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا، 7 گ (114 ر-120 پ) [ف: 1-138]

272- آداب السلوک / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-os solūk

علاء الدوله سمنانی، احمد بن محمد، 659-736؟ ق

'(1260-1335) ahmad ebn-e mohammad (alā'-od-dowle semnānī?)

به درخواست: عزالدین ابوبکر طوسی

ص: 113

تاریخ تالیف: دوشنبه 26 صفر 752 (؟)؛ محل تالیف: خانقاه قطب الاقطاب عبدالرحمن اسفراینی

در کیفیت سلوک خود و بیان طریقه و نتیجه آن. مؤلف از عزیز الدین ابی بکر طوسی و جنید بغدادی در آغاز کتاب یاد کرده است. نسخه دانشکده الهیات تهران ناشناس است و نسخه کتابخانه ملی از علاء الدوله دانسته است که تاریخ نقل شده در نسخه دانشکده الهیات انتساب به علاء الدوله را نفی می کند. ولی هر دو نسخه یکی است.

آغاز: بسمله، رب یسر و تمم بالخیر، فاتحة الكتاب را بحمد رب الأرباب که مفتوح ابواب و مسبب اسباب مزین گردانیدن اولی ...

انجام: و ثمرات معارف مطلوبه از شجره انسانی چیده و ذوق چشیده شود انشاء الله تعالی

[فهرستواره 515/7 ناشناس]

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2163/7

آغاز: برابر؛ انجام: نسخه: تمت الرسالة الشریف نقل عن خط المبارك الشيخ الزمان السالك الصمدانی شیخ رکن الدین علاء الدوله سمنانی قدس الله سره العزیز فی یوم الثلاثاء من شهر ذی قعدة الحرام سته ثلث و ثلثین و تسعمائه من هجرة النبویة (0933. ق)؛

خط: نسخ؛ کا: محمد بن عبدالله محمد مولائی و سلطان محمد بن شیخ علی، تا: قرن 10؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، قرمز، مقوایی، 27، 19 سطر (16/5×10)، اندازه: 23×16/5 سم [ف: 5-332]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14/3

آغاز: برابر؛ انجام: انه ولی الاجابة فرغ من تحريره یوم الاثین سادس عشرین من صفر ختم بالخیر و الظفر سنة اثین و خمسین سبعمائة هجرية

در فهرست ناشناس آمده و نسخه در ملی دارد که از علاء الدوله سمنانی دانسته شده؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی، 14 گ (359 پ-373)، اندازه: 27/5×13 سم [ف: 151-]

273- آداب سلوک / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e solūk

گیسودراز، محمد بن یوسف، 721 - 826؟ ق

(?gīsūderāz, mohammad ebn-e yūsuf (1321-1422)

آغاز: بسمله از رسوم مستمره و عادات ملتزمه دوام وضو است عوام و ... انجام: دامن خرقة بریستند کارش بفضل الله تمام شد و الله اعلم بالصواب [فهرستواره منزوی 21/7]

آغاز و انجام: برابر؛ انجام نسخه: تمت الكتاب من تصنيف حضرت خواجه صدر الملة ودين حضرت سيد محمد حسيني گيسودراز قدس الله سره العزيز بخط فقير حقير سيد محمد حسيني از اولاد حضرت شاه ابراهيم مصطفوي حسيني خالوي حضرت خواجه قدس الله سرهما برای پاس خاطر برادرم حضرت شاه جعفر حسيني مدظله العالی بروز سلخ رمضان المبارک 1123 ه بوقت عصر باتمام رسانيد خط: نستعلیق؛ کا: سيد محمد حسيني از دودمان گيسودراز، تا: رمضان 1123؛ جلد: مقوا، 16 سطر هندی (10×19)، اندازه: 15×24سم [ف: 1-271]

274- آداب السلوك / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-os solūk

شبر، عبدالله بن محمد رضا، 1188؟ - 1242 ق

(Šobbar, “abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774? 1826

تألیف: 15 جمادی الاول 1124

نام رساله و مؤلف در آغاز و پایان نیامده. محدث نوری علیه الرحمه در کتاب «دار السلام» (ص 277) مؤلفات سيد عبدالله شبر را به تفصیل ذکر نموده و نامی از این رساله نبرده است و در «روضات الجنات» که به اجمال ترجمه وی را آورده ذکری از این رساله نیست لیکن به قرینه ارجاع برخی مطالب این کتاب به کتابهای دیگرش از جمله «انيس الذاکرين» و «نزهة العابدین» و «روضة العارفين»، مؤلف شناخته شده است. در دیباچه آورده است که برخی پنداشته اند که راه به خداوند متعال تنها از راه مکاشفه و تحمل رنج ریاضت های مخترعه و خواندن اذکار و اوراد مبتدعه است با اعراض از آداب شریعت و برخی گمان کرده اند که راه به سوی حق تعالی تنها در اداء جمله اعمال ظاهری است هر چند دارای ملکات سوء و آلوده و گرفتار آفات قلبی (چون حقد و حسد و عجب و ریاء) باشد لذا به اصرار برخی از اخیار به نگارش این رساله پرداختم که راه نجات از نقتمت و عقاب خداوند و رسیدن برضوان را چنانچه بین خود و خدا می دانم نشان دهم. مؤلف عقاید حقه و طاعات و معاصی جوارحی و جوانحی و آداب و وظائف و اعمال را طبق نصوص شریعت به اختصار در 20 «فصل» بیان نموده است: فصل اول، اعلم ان الحق الحقیق بالاتباع و التصدیق أن وجود الصانع و توحیده امر فطری؛ ... فصل آخر، ثم اذا اصفرت الشمس فتجهدان تعود ...

آغاز: حمدله. صلاة أما بعد، فقد حثني بعضی العارفين المحصلين من الأخبار المقدسين مرة بعد اخرى ... على بيان طريق السلوك الى الله تعالى الذي يحصل به النجاة في الآخرة و الاولى.

انجام: كل آفة و بلیة و أن مات في ذلك اليوم مات شهيدا. هذا ما

اقتضاه الحال في هذه الرسالة على العجالة. و الحمد لله اولاً و آخرأ و ظاهراً ...

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 603

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: پنج شنبه 15 جمادی الاول 1240؛ مصحح است؛ واقف: نائینی؛ 50 گ (پ 1-53)، مختلف السطر، اندازه: 15x10 سم [ف: 6-367] تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 96/1-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-162]

275- آداب السلوک / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-os solūk

همان رساله عرفانی منسوب به ابن طاوس است و نباید از بحر العلوم هم باشد و در سرگذشت او که در دو سرگذشت انصاری (ص 159) و بهبهانی (ص 22) هست از این رساله یاد نگردید. در عنوان نسخه آمده «رساله سید سند مرحوم بحر العلوم در آداب سلوک»

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3594/3

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن محمد باقر کاشانی، تا: 10 شوال 1290، جا؛ تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 78ص (153-230)، 5 سطر (7×13)، اندازه: 18×12 سم [ف: 12-2604]

276- آداب سلوک / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e solūk

رساله ای است در بیان سلوک و آداب آن در 3 «فصل»: 1. در گشوده شدن دیده ارباب سلوک در نگاه داشتن دیده و نفس از شهوات؛ 2. در بیان علماء صوری و معنوی؛ 3. در بیان ارباب نعم واصحاب مال.

آغاز: رساله در بیان ارباب سلوک کی فصل اول بدانکه دیده بصیرت ارباب سلوک آنگاه گشاده شود که دیده هوای نفس از مطالعه مزخرفات دنیوی

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 178 / 2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن شمس الدین محمد کرانی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 6 گ (پ 29-35)، اندازه: 22×18/5 سم [ف: 159-1]

[159-1]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14762

آغاز: اعلمان اشرف الممكنات و الغایت؛ انجام: و التاء و الخلاف و الاصل و قد یجاء

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: نباتی، جلد: گالینگور، 53 گ (پ 53-ر)، 16 سطر، اندازه: 21×14 سم (رایانه)

حسینی خاتون آبادی، محمد صالح بن عبدالواسع، 1058 - 1126؟ ق

(?hoseynī xātūn-ābādī, mohammad sāleh ebn-e 'abd-ol vase (1648-1714

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی

تألیف: دهه آخر رمضان 1126 ق

مؤلف این کتاب را پیرامون مسائل مربوط به بردگان (غلامان - کنیزان) طی سه «مقاله» نوشته و درباره هر یک از مطالب با استناد به روایات گسترده سخن گفته است. به شیوه پسندیده مؤلف که برای هر یک از تألیفات مستقل خود فهرس مفصلی ترتیب و در آغاز کتاب قرار می داده، این اثر نیز دارای فهرس مطالب است. این رساله مشتمل است بر سه مقاله: مقاله اول در 4 باب (در بیان کفاری که بنده کردن آنها حلال است و در تفصیل طوایف اسیران که در آن ازمنه اسیر می شدند و نیز احوال مادران بعضی از ائمه که از کنیزان بوده اند)، مقاله دوم در 7 باب (در مسائل مربوط به خرید و فروش غلامان و کنیزان، حقوق مولی بر ممالیک، احکام مقاربت مولی با کنیز و حقوق ممالیک بر مولی)، مقاله سوم در 12 باب (در بیان استحباب عتق و ازمنه وقوع عتق و احکام مختلف مربوط به عتق). در «ریحانه الأدب» در ذیل نام ایشان اسمی از این کتاب نمی برد.

آغاز: بسم ... الحمد لله مالك الرقاب، و محررها بفضلہ من أليم العقاب. و الصلوة على محمد و الهل بيته الأكارم الأخيار، الذين بولايتهم يحصل العتق من النار، و يا طاعتهم يستحق الفوز في دار القرار. و بعد؛ گوشه نشین زاویه عبودیت و بندگی و معتكف صومعه دعا گوئی، المذنب الخاطی محمد صالح بن عبدالواسع الحسينی جعلهما الله عليق لطفه و رحمته و طليق عفوه و مغفرته؛ اثر نگار صفحه ذکر مطلب، و چهره پرداز شاهد عرض مدعا میگردد که: چون حکمت عملی که معرفت آن و عمل نمودن بآن سرمایه فوز بسعادات جاودانی است، منقسم سه فن است. فن اول علم تهذیب اخلاق که عبارتست از تصفیه باطن و معالجه نفس بتخلیه آن از صفات ذمیمه و تخلیه آن بأخلاق حمیده. و فن دویم علم تدبیر منزل است که عبارت از معرفت کیفیت سلوک اهل یک منزل و ساکنان یک خانه با یکدیگر است. و

فن ثالث علم سیاست مدنیہ است کہ علم سلوک با اهل بلاد و متوطنان مدینہا شہرہا از بندگان و عباد است. و ہموارہ خاطر قدسی مظاہر شہنشاہ گیتی ماہ انجم سپاہ ... الشاہ سلطان حسین الصفوی الموسوی الحسینی. ... بترویج جملہ معارف و علوم ... متعلق است ... و در این وقت، مراسم علم ثانی و فن باقی از آن فنون ثلثہ را مکنون ضمیر منیر والا ساختہ، خاطر خورشید إعتلا بمعرفت تفصیلی آنها بنحوی کہ از اخبار و احادیث ائمہ اطہار علیہم الصلوٰات الملک الجبار و کلمات علمای اخیار رضوان اللہ علیہم معلوم و استفاد میگردد؛ متعلق، و باینجہت این بندہ البضاعۃ و فرومایہ عديم الإستطاعۃ، بنگارش معظم مباحث آن کہ معرفت طریق سلوک با ممالک و عبید و إماء است، مأمور گردید.

لہذا این بندہ مطیع بتحریر این رسالہ شافیہ پرداخت، و چون خواست کہ فائدہ آن اتم و اکمل و منفعت آن اعم و أشمل بودہ باشد، ببعضی از تحقیقات و تدقیقات کہ مناسب این مقصد اقصی بود نیز اشارہ نمود، و آنرا بہ «آداب سنیہ» موسوم، و بر سہ مقالہ مرتب ساخت ...

انجام: ختام: بدانکہ أشهر میان علما آنست کہ مال إمام علیہ السلام را در زمان غیبت واجبست کہ بفقرا و مساکین رسانند ... و بہر یک زیادہ از قدر احتیاج او ندهند ... باینجا ختم میکنم این رسالہ کثیر الفائدہ را، و قد وقع الإتمام فی لیالی العشر الآخر من شهر اللہ الأعظم شهر رمضان من شہور سنۃ عشرين و مائة بعد الألف، و الحمد لله أولاً و آخراً، و صلی اللہ علی محمد و آلہ الأقدسین.

[فہرستوارہ منزوی 269/6 (1نسخہ)]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخہ: 3611

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز، 87 گ، مختلف السطر، اندازہ: 12×19 سم [ف: 10-10]

2. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبہ)؛ شماره نسخہ: 1359

آغاز: .. افروز محفل دانش و بینش و روشنی بخش کلبہ تاریک آفرینش ...، انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: اواخر رمضان 1128؛ افتادگی: آغاز؛ مہرہا: ابوالقاسم) و «لا حول و لا قوۃ الا باللہ عبدہ علاء الدین محمد»؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 143 گ، 11 سطر، اندازہ: 12×18/5 سم [مؤید: 3-295]

3. اصفہان؛ کتابخانہ ہای اصفہان، شماره نسخہ: 22

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 2 برگ در اول و دو برگ در آخر عطف، مصحح، روی برگ 1 چند دعا نوشتہ شدہ؛ مہر: «عبدہ زین العابدین حسینی»؛ تملک: کتابخانہ مرحوم حاج میر سید محمد چہارسوی؛ کاغذ: اصفہانی، جلد: تیماج سیاہ یک لا، 129 گ، 12 سطر، اندازہ: 11/5 × 17/5 سم [فہرست روضاتی: 72]

آغاز: بسمله تبارک و تعالی ... ای بوده در معراج اقبال کامجوی

انجام: زخضم دولت ماب خواهی رخ بعدل شاه کن

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16009

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: نخودی، جلد: میثن، 7 سطر (7×14)، اندازه: 20×13 سم (رایانه)

280- آداب الشریعة / اخلاق / فارسی

ādāb-o šārī'a

فشار کی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1314-1252 ق

fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far

وابسته به: حلیة المتقین مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (1110-1037)

در 14 باب، گویا گزیده از «حلیة المتقین» مجلسی است.

چاپ: مشار فارسی، ج 1، ص 50 (6 چاپ)؛ ایران، سنگی، بی ناشر، 1296 ق، خشتی، 53 ص (صص 35-87)؛ آداب الشریعة المطهرة: ایران، سنگی، 1306، خشتی، 52 ص (صص 35-86)؛ ایران، سنگی، 1343، وزیری، 48 ص (صص 90-137)؛ ایران، سنگی، 1293، جیبی، بدون شماره صفحه؛ ایران، سنگی، 1301، جیبی، بدون شماره صفحه؛ [مشهد]، سنگی، 1331، جیبی، 1+111 صص

[الذریعه 21/1؛ فهرستواره منزوی 269/6]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3552/2

انجام: بیان دو چیز زیاده واسطه میخواست تا دو بودن ...

خط: نستعلیق؛ کا: محمد رحیم، تا: 1308؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 50 گ
(92-142)، ابعاد متن: 15×8، اندازه: 18×11 سم [ف: 5 - 1694]

2. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 168/1

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: چرم قہوہ ای روشن، 85 گ (1-85 پ)، قطع: نیم رقعی، اندازہ: 17×10 سم
[ف: 1-221]

281- آداب الشریعة و الحکم المرعیة فی الشریعة = القصیدة المیمیة الخالیة من الالف / فقہ، شعر عربی

ādāb-uš Šarī'a wa-l Ṣikam-ul mar'īyya fi-š Šarī a = al

ص: 116

(mūsavī esfahānī, ja'far ebn-e hoseyn (1679-1745

منظومه ای است بدون الف که شاعر (که جد صاحب روضات الجنات است) در پیروی از خطبه علی (علیه السلام) که بدون الف است سروده است. این منظومه قریب به هفتصد بیت است. موضوع این قصیده، اخلاق، اعتقادات و فقه است و شاعر در آن فرزندش را به آداب و محاسن اخلاقی سفارش می کند. در پایان اشعاری در تمجید از منظومه حاضر از سید شریف کاظمینی درج شده است.

آغاز: بسمل تشمت في قصدی بخیر تشم XX و بدیت منظومی بذکر معظم / فبسملت في قیدوم نظمی و منطقی XX تبرکت من فوری بخیر مقدم

انجام: و من بعدهم و رطت في مثل قصدهم XX لقتلی من دوم بعزم مصمم / فیینی في صدرهم بعد محضری XX فلم یر منهم غیر فعل معظم

چاپ: این منظومه به ضمیمه «معدن الفوائد» میرزا محمد هاشم خوانساری از احفاد ناظم، به چاپ رسیده است.

[الذریعة 58/2 و 58/23؛ طبقات اعلام الشيعة، تا: قرن 12، ص 591]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1519/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد صادق بن محمد موسوی، تا: جمعه 18 رمضان 1264، جا: خوانسار؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکي، 27 گ (62 پ-88ر)، 18 سطر، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 4-320]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5794/1 - 29/134

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین جریادقانی، تا: 18 صفر 1331؛ کاتب حواشی توضیحی بر لغاط مشکله قصیده در حاشیه نوشته است؛ جلد: مقوای سفید، عطف گالینگور قهوه ای، 19 گ، 19 سطر، اندازه: 20×16 سم [ف: 8-4637]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23341

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «فقه منظوم» آمده، مشتمل است بر مباحث ذیل: في الصلاة، في الزكاة، في الخمس، في الصوم، في الحج؛ خط:

نسخ؛ بی کا، تا: 1331، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی، 21گ، 25 سطر، اندازه: 17×21/5سم [ف: 20-375]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6720-34/90

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه» و «ق»؛ جلد: تیماج مشکی، 26گ، 18 سطر، اندازه: 12×18سم [ف: 8-4643]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4277/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا، با حواشی «منه، منه اعلى الله مقامه»، در پایان (ص 425) ستایشی است در شش بیت عربی از این منظومه از سید شریف کاظمینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، 49گ (376-425)، 17 سطر (7×13)، اندازه: 11×18سم [ف: 13-3245]

282- آداب الصالحین اعرافان و تصوف / عربی

adab-us salihin

سهروردی، عمر بن محمد، 542 - 622؟ ق

(sohravardī, 'omar ebn-e mohammad (1147-12252)

رساله ای کوتاه در بیان آداب و سنت های پسندیده در مکتب صوفیان که به صورت وصیت و نصیحت به سالکان ابراز شده است

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فانی اذکر لاخوانی انی ما اريت (؟) من آداب الصالحین اعون علی طریق الحق سبحانه من العزلة و الاقطاع عن الخلق ...

انجام: ... و اهجّر المقيمين علی الغفلات (؟) علی ادخار الخیرات و يبلغ أعلى درجات ان شاء الله تعالى.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10717/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج، 5ص (264-268)، اندازه: 16×24سم [ف: 1/33-193]

283- آداب الصالحین / اخلاق / فارسی

عبد الحق دهلوی، عبد الحق بن سیف الدین، 958 - 1052ق

(abd-ol-haqq-e dehlavī, 'abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551-1642'

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (450-505)

در پاسخ درخواستی که چهار سال پیش از او کرده اند. ترجمه مانندی است از ربع معاملات احیاء العلوم غزالی، در احکام معیشت و آداب مجالست و محافظت. در دیباچه می گوید: «بعد از مدتی مطالعه احیاء العلوم... برخی از ربع معاملات را ترجمه کردم و کمتر چیزی باشد که از غیر آن کتاب در اینجا آورده باشم» به خواهش یکی از احباب، در 7 «باب» و «فصل» ها: باب 1. آداب آکل؛ 2. آداب نکاح؛ 3. آداب صحبت و اخوت؛ 4. فصل؛ 4. حقوق مسلم و قرابت و رحم، 2 فصل؛ 5- عزلت، 3 فصل؛ 6- سفر، 2 فصل؛ 7- امر به معروف و

ص: 117

نهی از منکر، 7 فصل.

آغاز: جمیع محامد از ازل تا ابد از هر حامدی که باشد بر هر صفت کمال در مقابله هر نعمتی که بود به هر معنی که تواند تصور نمود ثابت است مر خالق جمیع موجودات و رازق تمامی مخلوقات را.

انجام: و اختلاف است در حرمت او و تشدید امر دروی بسیار واقع است و السلام علی من اتبع الهدی و صلی الله.. اجمعین.

[منزوی 1515؛ سمنوف 114: 3؛ لنینگراد 41؛ فهرستواره منزوی 270/6]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9749

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: غلام مرتضی وانی پسر غلام عنی وانی، تا: پایان رجب 1263؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی، 150 گ، 11 سطر (13×7/5)، اندازه: 14×19 سم [ف: 17-476]

284- آداب الصالحین / فقه / فارسی

ādāb-os sālehīn

کتاب، مختصری است ذوقی و اخلاقی، در اسرار، احکام، اعمال، واجبات و اقسام نماز، همراه با ذکر دقائق اصول دین منقول از فرمایشات امام صادق (علیه السلام) خطاب به مفضل بن عمر در توحید مفضل. نام مؤلف و عنوان کتاب در متن نیامده است، در طرفین «بسمله» به خط مصحح نسخه آمده «هذا کتاب آداب الصالحین در اصول دین و فروع دین». مؤلف در مطاوی و مندرجات کتاب به رساله مستقل خود در باب غیبت اشاره نموده و همچنین ضمن بیان واجبات نماز، ذکر مستحبات را به رساله علیحده خود ارجاع می دهد. با بررسی شیوه نگارش و نظر منفی وی نسبت به فرقه صوفیه و مستندات دیگر موجود و تألیفات دیگر، مؤلف به احتمال ملا-حسن بن عبدالرزاق لاهیجی متوفی 1121ق. صاحب «جمال الصالحین» «شمع الیقین»، «تزکیة الصحبة در ترجمه کشف الریبة»، «رساله فی الغیبه»، «رساله فی الزکاة» و غیره می باشد.

آغاز: بسمله. بدانکه ایدک الله تعالی فی الدارین که خداوند عالم مطلع است بر قدر هر کس ...

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37312

آغاز: برابر؛ انجام: و از جمله نمازهای سنتی نماز حضرت زهرا (علیها السلام) است

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، ظهر برگ اول دو یادداشت هبه و تملک به خط محمد حسینی مشکاة در جمادی الاولی 1363 و به قلم سرهنگ عطاء الله فصیحی در 1323/2/18 شمسی آمده است؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 89 گ، 16 سطر، اندازه: 15×22 سم اهدائی - ف: 3-11]

285- آداب الصدیقین / عرفان و تصوف / فارسی

خواجگی کاسانی، احمد بن جلال الدین، - 949ق

(xājegī kāsānī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn (-1542

این کتاب با حدیث نبوی «أدبني ربي فأحسن تأديبي» و اهمیت مقام پیر آغاز می گردد، سپس داستان هایی از ملامتیان و آزمون هایی که پیران از مریدان خود نقل می کرده اند می آید و این که مرید می باید تابع بی چون و چرای مراد باشد ... و هدف پرورش مریدان است بدانگونه که بایستی پرورش یابند.

آغاز: سپاس بی حد و ستایش بی عد خدایی را سینه آدم را گنجیه گنج بی نهایت آن ذات شریف خودش بود ساخت ...

انجام این است کمال مرد دانا به یقین xx در هر چه نظر کند خدا را بیند [دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی 55/1؛ فهرستواره منزوی 21/7؛ مشترک پاکستان 1212/3 (2 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10560/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی؛ کا: بابا گلکار، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج سرخ، 10 گ (219 پ-228 پ)، 15 سطر، اندازه: 22×16 سم [ف: 1/33-101]

2. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: 187/5

در فهرست این رساله بدون نام مؤلف آمده است؛ خط: نستعلیق؛ کا: حسن خان جوهر، تا: 1054؛ کاغذ: سپاهانی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی، 17 سطر (18/5×9/5)، اندازه: 23×16 سم [نشریه: 3-232]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12537/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: شرقی، 11 گ (107-97)، 17 سطر، اندازه: 18×9 سم [ف: 31-594]

4. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 267/6 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گنج بخش 1401 (گنج، 665/2)؛ خط: نستعلیق تحریری؛ کا: محمد امین، تا: 1280؛ 9 ص (76-84) [عکسی - ف: 2-]

5. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3741/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: میرک، بی تا، کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، 11 ص (105-115)، ابعاد متن: 18×10، اندازه:

25x18 سم [ف: 5-1776]

-آداب الصلاة « مقدمة الصلاة

ص: 118

286- آداب الصلاة = آداب نماز = ترجمة الصلاة / فقه / فارسی

ādāb-os salāt = ādāb-e namāz = tarjomat-os salāt

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1627-1698

رساله عملی فتوایی است در کیفیت انجام نماز. مؤلف پس از ذکر مسائل اعتقادی به شرایط صحت نماز از جمله طهارت، نیت و سایر اعمال پرداخته و آنچه در نماز از قرائت و ادعیه خوانده می شود ترجمه و در خاتمه احکام مشترک مردان و زنان و همچنین احکام مخصوص به زنان را بیان نموده است. آغاز: بسمله، حمدله و بعد چنین گوید احقر عبادالله محمد باقر بن محمد تقی که چون نماز عمده ارکان ایمان است می باید بنده مؤمن شرایط و آداب آن را بداند.

انجام: ذرع میان جای ایستادن مرد و جای ایستادن زن بوده باشد این مجملی است از احکام مختلفه مردان و زنان و احکام دیگر هست که در کتب مبسوطه مذکور است. و الحمدلله اولاً و آخراً.

[الذریعة 21/1 و 113/4؛ کتابشناسی علامه مجلسی 67]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4291/3

آغاز: اراده کند که موجود شود بمجرد اراده مجرد می شود، انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد علی بن حسین رازی سبزواری، تا: پنج شنبه ربیع الثانی 1104؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 39 گ (181-220)، 16 سطر (5×14)، اندازه: 10×19 سم [ف: 13-3260]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15271/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1113؛ 31 گ (پ1 - 31ر) (مختصر ف: -12)

3. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 162/2

خط: نسخ زیبا؛ کا: میر احمد بن میر حمزه حسینی، تا: پنج شنبه ذیقعده 1120؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی، 25 گ (65 پ-90 پ)، 17 سطر، اندازه: 9×16 سم [ف: 124]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12418/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان محمد طاهر بن علی اصغر حسینی طالقانی، تا: 1120؛ تمامی صفحات مجدول محرر مذهب مرصع؛ جلد: تیماج دورو، سوخت شمسه با سر، ص (3-8)، 25 سطر، اندازه: 18×31 سم [ف: 35-374]

5. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3284/2

انجام: و تذلل من تشاء بیدک الخیر

خط: نسخ؛ کا: ولی محمد بن علیرضا، تا: 1121؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماجی مشکی، 9 ص (104-112)، 20 سطر (5×14)، اندازه: 7×18 سم [ف: 5-1601]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10359/4

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری؛ کا: میر محمد امین بن میر محمد حسین مازندرانی مشهد سری، تا: 24 ربیع الاول 1131، جان اصفهان، مدرسه باب قصر؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 16 ص (56-71 حاشیه)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 32-341]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7007/2

آغاز: برابر؛ انجام: پیش از فرو رفتن، این دعا را بخواند الحمد لله الذي يفعل ما يشاء ولا يفعل ما يشاء غيره.

بی کا، تا: 1151؛ از انجام ناتمام؛ جلد: تیماج مشکی سوخت ترنج با سر، 15 ص (397-411)، اندازه: 15×28 سم [ف: 25-11]

8. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: 135

آغاز: برابر؛ انجام: وعمده از جمیع عبادات و اذکار حضور قلب است در جمیع عبادات. تمت.

بی کا، تا: قرن 12، در حیات مؤلف تحریر شده و از او با «دام ظلّه» یاد می کند [تراثنا: س 13 ش 2 و 3-329]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25089

آغاز: برابر؛ انجام: ادعیه را در کتاب مقیاس بیان کرده ایم

خط: نسخ؛ بی کا، قرن 12 [رابانه]

10. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 226/6

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: مقوائی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 10 گ (67-76 پ)، 19 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف:

1-178]

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1854/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز ترنج و نیم ترنج، 13ص (1-13 حاشیه)، 27 سطر،
اندازه: 22×33سم [ف: 4-312]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8862/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: نیمه اول قرن 12، 3ص (24-26) (مختصر

ف: -11]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 31685

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، بهمن 1383، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی دار چینی، 52گ، 11 سطر،
اندازه: 26×16/5

سم [اهدائی - ف: 3-12]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37722

آغاز: ظاهر است و در ازل الآزال علم داشت با آنکه در ابدالآباد آفریده...؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی رهبری،

ص: 119

مهر 1386، کاغذ: نخودی، جلد: میشن یک لای قهوه ای، 17 گ، 16 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [اهدائی - ف: 3-13]

15. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4069/3 - 20/189

آغاز: بیرون کند و بعد از آن دست چپ را به دستور بشوید و بعد از آن مسح پیش سر را بکند و بهتر آن است که اقلا به مقدار سه انگشت، انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف گالینگور قهوه ای، 25 گ، اندازه: 10×15 سم [ف: 1-130]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18526

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نخودی بیاضی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 16 گ، 24 سطر، اندازه: 11×21 سم [ف: 1-21]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35000

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: علیرضا بن امین الله، تا: 20 جمادی الأولى 1217؛ مذیل به (4 برگ) روایاتی در اذکار و ادعیه بعد از نماز و طول روز و منافع آنها، اهدائی در اردیبهشت 1386؛ کاغذ: حنایی آهار مهره کشمیری، جلد: میشن فرنگی، 22 گ، 17 سطر، اندازه: 16×23 سم [اهدائی - ف: 3-12]

18. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 461/1

خط: نستعلیق هندی؛ کا: بهادر علی بن شاه محب علی هاشمی، تا: دوشنبه 23 رجب 1225، جا: قصبه ساده بودن؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها پارچه مشکی، اندازه: 5/13×5/20 سم [ف: 2-118]

19. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1846/6

بی کا، تا: 1227؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: میشن قهوه ای،

11 گ (159 ر - 170 ر)، اندازه: 15×21 سم [ف: 5-383]

20. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2580/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علیمراد بن ملاباقر هراتی، تا: 1239؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، 36 گ، 15 سطر [ف مخ: 1-10]

21. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 18 ذیقعدہ 1252؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ 19 گ (400-382)، اندازہ: 20/5x15 سم [نسخہ پژوهی: 1 - 59]

22. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6762/3

خط: نستعلیق ہندی؛ کا: میر غلام حسین، تا: 10 ذیحجہ 1268؛ جلد: تیماج قرمز ترمیمی عطف و دور تیماج مشکی، 53 گ (69 پ - 122 پ)، اندازہ: 5x10 سم [ف: 20-243]

23. اصفہان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 246/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ با آداب غسل جمعہ در ہامش؛ کاغذ: سپاہانی آہار مہرہ [نشریہ: 11-933]

24. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16865

آغاز و انجام: برابر

نسخہ کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ واقف: غفور حقیقی ایرانی، تاریخ وقف: مہر 1368؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 43 گ، 11 سطر، اندازہ: 14/5 x 20 سم [ف: 1-21]

25. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12801

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قہوہ ای یک لا، 40 گ، 14 سطر، اندازہ: 13x7/5 سم [ف: 2-21]

26. اصفہان؛ مدرسہ صدر بازار؛ شماره نسخه: 25/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 29 گ (1 پ-29 ر)، 15 سطر، اندازہ: 16x11 سم [ف: 1-33]

27. مشہد؛ رضوی، شماره نسخه: 20928

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: 1328؛ اہدائی رہبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 8 ص، 22 سطر، اندازہ: 21/5 x 17/5

سم [اہدائی - ف: 3-13]

28. مشہد؛ شیخ علی حیدر (مکتبہ)؛ شماره نسخه: 1277/1

آغاز: ... ظاهر است و در ازل آزال علم داشت با اینکه در ابد آباد آفریده ... انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد، در فهرست نام رساله احکام و عقائد، آمده است؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج

قهوه ای، 17 گ (1ر-17پ)، اندازه: $12 \times 17/5$ سم [مؤید: 3-229]

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7954/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 17 گ (113پ-130)، 17 سطر، اندازه: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 26-428]

30. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8889/3 - 59/109

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 57 گ (35-91)، 11 سطر، اندازه: 10×16 سم [ف: 1-15]

31. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1076/4 - 6/166

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 19 گ، 18 سطر، اندازه: $11 \times 17/5$ سم [ف: 2-841] 32

32. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6623/6 - 33/173

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ، 17 سطر [ف: 1-15]

33. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2670/9 - 14/120

آغاز: برابر؛ انجام: واحوط مبادرت نمودن آن است بر روزه روز

ص: 120

سیم بعد از آن ایام مذکوره والله العالم باحکامه

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 47گ، 16 سطر، اندازه: 14×21سم [ف: 1-15]

34. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 3034/6

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 27گ (85پ-111پ)، اندازه: 12×18سم [ف: 8-226]

35. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 187/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، بی تا؛ دعاها و زیارت ها معرب؛ جلد: تیماج قهوه ای، 13گ (2پ-14ر)، 22 سطر، اندازه: 16×21/5سم [ف:

1-205]

36. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 370/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى بی مقوا، 87گ، 10 سطر، اندازه: 5/14 × 5/20 سم [ف: 1-352]

37. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 564/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 26ص (483-509)، 19 سطر

(5/12×20)، اندازه: 5/19×5/28سم [ف: 2-202]

38. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 937/2

آغاز: برابر؛ انجام: زنان را نماز جماعت کردن آن قدر تاکید ندارد که مرد آن را دارد و پیشنمازی زنان مرد آن را جایز نیست هرچند محرم

باشند اما پیشنمازی زن زنان را هرگاه متصف به صفات پیشنمازی باشند محل خلاف است و اشهر کراهت است و احوط ترک است

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول گره ای، 33گ، 15 سطر [ف مخ: 1-11]

39. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1420/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، در پایان فایده ای در ذکر اشعار منسوب به مولا امیرالمومنین (علیه السلام) ذکر شده است؛ جلد: تیماج دورو

قهوه ای، مجدول، 22گ، 16 سطر [ف مخ: 1-10]

40. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3570/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی روکش کالینگور مشکی عطف تیماج قرمز، 18 ص (6-24)، 18 سطر (9×18)، اندازه: 16×25سم [ف: -1704]

41. بشرویه؛ اسدی مقدم مهدی؛ شماره نسخه: 2/2

آغاز: برابر؛ انجام: تواند کرد هر چند میان پیش نماز و ایشان حایلی باشد که مأمومان او را نبینند

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 40گ (65-25)، 20 سطر، اندازه: 12×19سم [ف] -

42. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 408/1

آغاز و انجام: برابر بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، اندازه: 16×22سم [ف: -226]

43. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 9مجموعه بدون شماره

بی کا، بی تا [دلیل المنحطوطات: 1-133]

44. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 281/4

بی کا، بی تا [نشریه: 5-224]

287- آداب الصلاة | بهائیت / فارسی و عربی

adab-us salat

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، 1233 - 1309 ق

(bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mlrżā bozorg (1817 1891

رساله بسیار مختصری است در بیان آداب وضو و نماز بهائیان.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6576

آغاز: آداب صلوه صغیر و مقارنات آن شش است؛ انجام: انک انت الغفور الکریم ...

کا: سید حسن ناصری، بی تا، دو برگ چاپ سربی در ورد اخلاق بهایی با عنوان «پراگرام کلاسهای یازدهم و دوازدهم درس اخلاق»؛
جلد: مقوایی با روکش کاغذی مشکی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 1گ، 15 سطر (5/15)

× (18/5)، اندازه: 18×22سم [رایانه]

288- آداب الصلاة / فقه / فارسی

ādāb-uṣ Ṣalāt

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1412

آغاز: موجود. و از خدا بهشت و حور العین و خلاصی از جهنم سؤال نکند ... خط: نسخ؛ کا: عبدالحسین پسر محمد هادی، تا: 1309؛
افتادگی: آغاز؛ اهدایی محمد جواد علمیه؛ کاغذ: مختلف، جلد: تیماج مشکی، 79گ، 10 سطر (5/6×11/5)، اندازه: 10×16/5سم
[ف 3- 953]

- آداب صلاة اللیل «آداب نماز شب

289- آداب صلاة اللیل / فقه / عربی و فارسی

ādāb-u Ṣalāt-il layl

چند برگ از کتابی در خصوص آداب نماز شب نقل گردیده و سپس ناتمام رها شده، با اینکه تألیف آن به پایان نرسیده است.
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین؛ أما بعد بدانکه قیام در اسحار که

ص: 121

بعد از گذشتن نصف شب تا صبح که اشرف اوقات است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12101/1

آغاز: برابر؛ انجام: و ما آثرونا علیٰ اٰبنائهم و اٰهالیهم و قرابتهم اللهم ان اٰعداءنا عابوا علیهم خروجهم فلم ...

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، در حاشیه برگ آغاز و انجام مطالبی در مورد نماز وصیت والدین، دعای دفع عقرب و مار، دعای قنوت وتر و افزودگی های دیگری آمده است؛ کاغذ: فرنگی آبی، 7 گ (1-7)، 16 سطر، اندازه: 8×14 سم [ف: 30-528]

290- آداب الصلاة و ... / فقه / فارسی

... ādāb-os salāt va

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19780

بی کا، بی تا، خریداری از عبدالله ناصری [رایانه]

291- آداب الصلاة و الوضوء / فقه / عربی

ādāb-uṣ Ṣalāt wa-l wulū

آداب صلاة و وضوء به روش حنفیان است.

آغاز: بسمله. رساله در آداب وضو و نماز بطریق مذهب امام اعظم ابوحنیفه نعمان بن ثابت. اعلم وفقك الله ... ان اول آداب الصلاة الوضوء ...

انجام: عبدالرحمان عوف ... و علی اصحاب رسول الله اجمعین. و الحمد لله رب العالمین

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5973/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج سرخ، 2 گ (114 پ-115 ر)، 15 سطر، اندازه: 13×22 سم [ف: 3-15]

292- آداب الصلاة و تعقیباتها / دعا / عربی

ādāb-uṣ Ṣalāt wa ta'qībātihā

رساله مختصری است در آداب نماز و توضیحی کوتاه از برخی ذکرها و سپس ذکر تعقیبات نمازهای پنج‌گانه است در برخی از مطالب (مثلاً بحث نیت). مؤلف به طور فتوایی سخن گفته است و با عناوین «فصل - فصل» برگزار شده است آغاز: افتاده: الأول الصّیت الحسن والذکر الجمیل بین من يتأخر عنه من الأمم وقد استجيب دعاؤه فان كل من تأخر عنه من الأمم يحبونه ويثنون عليه

انجام: افتاده: اعوذ بنور وجهك الذي اشرقت به السماوات والارض وكشفت به الظلمة واصلح عليه أمر الأولين والآخرين أن يحلّ على غَضَبِكَ وينزل بي سخطك لك الحمد حتى ترضى وبعد الرضا ولا حول ولا قوة الا بك توضيح رب الظلام والفلق المراد

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4016

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی‌کاء، بی‌تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه» و «محمد صادق»؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 56گ، 13 سطر، اندازه: 17×9 سم [ف مخ: 1-11]

- آداب صوفیان «منور القلوب

293- آداب صوفیان / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e sūfīyān

محمد حسین بن محمد، ق 13 ق

(mohammad hoseyn ebn-e mohammad (19C

در آداب خوردن برای صوفیان و در آن از مفید و سید مرتضی و حکیم غزنوی و خواجه طوسی و ابن فهد حلی و علی بن طاوس و شیخ صفی‌الدین و مجلسی یاد شد.

آغاز: آداب طعام خوردن اول آنکه رازق را الله داند نه فلان.

انجام: و نفوس محدث اند بحدوث ابدان مع ذالک هیچ یک یکدیگر را تکفیر نکردند.

[دانشگاه تهران 451/3 با عنوان «آداب خوردن»؛ فهرستواره منزوی 22/7 با

عنوان «آداب صوفیان»]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 358/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی‌کاء، بی‌تا؛ 4گ (117پ - 120 ر) [ف: 3-451]

به نقل از ابوالقاسم عبدالکریم بن هوزان قشیری نیشابوری (376-465)

ق / 986-1073 م). برای نشانی: «باب صحبت المشایخ مع المرید. اگر پرسند که صحبت پیران با مریدان بر چه صفت [است]. باید گوئیم به نصیحت و شفقت و مدارا و خلق نیکو، پیر می باید که می نگرد چنانکه مرید طاققت دارد وی را به اندازه آن تأدیب کند، به خلق و رفق و شفقت». با «الرسالة القشيرية» عربی او مقابله شد، ترجمه ای از آن نبود. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله، حمدله، عاقبة، صلاة. از گفتار شیخ امام اعظم. استاد ابوالقاسم عبدالکریم بن هوزان القشیری (ق). قال الشيخ: سپاس ایزد را بر نعمت هایش، و درود بر مصطفی و اهل بیت و یارانش. اما بعد، در پیدا کردن بعضی از آداب صوفیان چنانکه مبتدی را

بدان قولی باشد و منتهی را نیز تذکری ...

انجام: ... و شاید که طاعت ما را قبول نکنند. تمت.

دائرة المعارف 2/2؛ کحاله، 6/6؛ زرکلی، 57/4؛ بغدادی، هدیه 607/1 که

هیچ یک رساله ای بدین نام از وی یاد نکرده اند.]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1078/5

آغاز و انجام: برابر

تنها باب صحبت المشایخ؛ خط: نسخ پخته؛ بی کا، تا: قرن 9؛ افتادگی: میانه (پس از دیباچه)؛ گ (127 پ- 128 پ) [ف: 2-2]

2. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: 1/31

خط: نسخ جلی؛ بی کا، قرن 19 کاغذ: چهار بغل، گ (127 128 پ)، اندازه: 15×13 سم [نشریه: 5-134]

- آداب الصوفیة « تحفة البررة في اجوبة المسائل العشرة

295- آداب صوفیه = آداب تصوف = اصطلاحات صوفیه = خرقة عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e sūfīye = ādāb-e tasavvof = estelāhāt-e sūfīye = xerqe

نجم الدین کبری، احمد بن عمر، 540 - 618 ق

(?najm-od-dīn-e kobrā, ahmad ebn-e 'omar (1145-1221

تألیف: 616ق

رساله ای است در بیان آداب تصوف که آنها را به هفت «باب» تقسیم نموده با این عناوین: 1. پوشیدن خرقة؛ 2. در نشستن و خاستگاه؛ 3. رفتن در خانقاه؛ 4. در طعام خوردن؛ 5. در دعوت؛ 6. در سماع؛ 7. در سفر. برخی نسخه ها بدون بخشبندی است. آغاز: بسمله صفت هذه الاداب الشيخ الكبير ... وضع هذه الاداب على سبعة أبواب باب اول در خرقة پوشیدن هر که را ارادت این پدید آید و خواهد که خرقة پوشد.

انجام: مجاهده و ریاضت باید کشید یا در باطن او چیزی ظاهر شود و الله اعلم بالصواب و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

[ریحانة الادب 144/6؛ احوال میر سید علی همدانی ص 158-159؛ فهرستواره منزوی 22/7 (5 نسخه داخلی)؛ فهرست نسخه های

خطی فارسی، 1012/2

«آداب صوفیه»؛ اصطلاحات صوفیه، «خرقه»؛ مشترک پاکستان، 1212/2

«آداب صوفیه ...» در 7 «باب».

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 118/7-عکسی

آغاز: بسمله. هذه نسخة ... خرقه الشيخ سيف الدين البخارزي (ق). حمدله. صلاة. أما بعد، يقول اضعف عباد الله تعالى ... احمد بن عمر بن محمد بن عبدالله الصوفي الخيوي في لبس الخرقه، انجام: و التجريد و الله اعلم. هذه النسخة كتبها سلطان المشايخ شيخ نجم الدين الكبرى (قد) بخطه الشريف و ذكر في آخرها كتب احمد بن عمر بخطه سنة ستة عشر و ستمائة و الله اعلم

نسخه اصل: ترکیه، مرادخان بخاری ش 318؛ خط: نسخ تحریری؛ کا: محمد بن حسین الشیخ الخرقانی، تا: اواخر 691، از روی نوشته نجم الدین کبری در 616 [عکسی - ف: 2-107]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2367/7-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلم ها - ف: 1-676]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12013/4

آغاز: برابر؛ انجام: و آداب باطن چیز دیگرست و اگر کسی خواهد که زیادت کند ریاضت و مجاهدت بسیار باید کشید. و پنج آهن با خود باید داشت در سفر کارد و ناخن گیر و استره و سوزن و آتش تمت آداب التصوف و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 8؛ جلد: مقوقهوه ای عطف تیماج، 10ص (325-334)، 17 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 35-35]

3. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 85/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ضیا الحافظ، تا: 709؛ جلد: تیماج قهوه ای، ضربی، مجدول، ص (12-20)، 19 سطر، اندازه: 13/5×17 سم [اوراق عتیق: 1-115]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 195/33-ف

نسخه اصل: حمیدیه ش 1447؛ بی کا، تا: 750 تا 811 [فیلم ها - ف: 1-424]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1/19-عکس

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بیاید دانست که اهل تصوف را آدابی است در نشستن و برخاستن و خفتن و جامه پوشیدن و خوردن و آشامیدن و به دعوت رفتن

نسخه اصل: ایا صوفیا ش 4792؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن محمد کاتب، تا: با تاریخ 815 جا: شیراز، 7 ص (336-343)

فیلم ها - ف: 3-216]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1206/15

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 4-21]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3299/1

آغاز: برابر؛ انجام: بزرگان گفته اند طلب الحال بعد الزوال محال از مقاله شیخ مرشد السالك الشيخ نجم الدين الكبرى

خط: نسخ و تعلیق؛ بی کا، تا: قرن 8 و 9، با تاریخ 5 ربیع الثاني 831ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکى ضربى مقوایى، 1 گ (2-
1)، 13 سطر (9×14)، اندازه: 13×17 سم [ف: 11-2277]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 101/13 - عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-2]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12428/10

آغاز: این اجزا در آداب تصوف بیرون آورده اند و تصنیف این اجزاء شیخ زاهد عابد سلطان طریقت و برهان حقیقت، شیخ نجم الدین
قدس الله روحه وضع کرده است بر هفت باب باب اول در پوشیدن خرقة باید هر کس که خواهد خرقة پوشد ... انجام: در باطن تو خبری
ظاهر شود از نور الهی که مردان چنان کردند که

ص: 123

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 840؛ در ترقیمه، کلمه «اربعین» اندکی مخدوش شده، لکن قدر مسلم کتابت سده 9 می باشد، در پایان قطعات شعر از سعدی به خط نسخ و قطعه ای به خط نستعلیق با تخلص «عماد» آمده است؛ کاغذ: شرقی، 6 گ (42-47)، 25 سطر، اندازه: $12/5 \times 6$ سم [ف: 31-403]

8 تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4216/4

آغاز: برابر؛ انجام: ... تا کوتاه آمل شوی، و چون کوتاه امل شدی نیکو عمل شوی. تمت الكتاب بعون الملك الوهاب

بی کا، تا: قرن 19 کاغذ: نوعی ترمه رویه کاغذ فرنگی، 8 گ (82-89 پ)، 14 سطر، اندازه: $18/9 \times 13/1$ سم [ف: 7-277]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 474/9

خط: نستعلیق؛ کا: عزیز الله بن محمد یوسف ختلائی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز و حاشیه سرخ ضربی مقوایی، 9 گ (241 پ-249 ر)، 11 و 13 و 14 سطر ($13/5 \times 7$)، اندازه: $13/5 \times 7$ سم [ف: 309]

10. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 964/29

آغاز: برابر

در فهرست از سید علی همدانی دانسته شده؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 6 ص (549-555) [عکسی - ف: 3-201]

296- آداب صوفیه / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e sūfīye

خوافی بر آبادی، محمد بن محمد، 757 - 838 ق

(xāfi borābādī, mohammad ebn-e mohammad (1356 - 1434

رساله برگزیده ای است از رفتار و آداب صوفیان که مؤلف آن را در 19 «باب» نگاشته و جزئیات آداب معاشرت یک صوفی را در این رساله بیان نموده است. آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... و بعد چنین گوید بنده ضعیف محب الفقراء ... این رساله ست در آداب صوفیه و موسوم است به آداب الصوفیه در باب نشستن و برخاستن از سجاده و غیره انجام: باب 19 بدانکه تجرید قسم ظاهر است و تقرید قسم باطن و هو الموفق و المعین

[الذریعة 409/9؛ ایضاح المکنون 711/2؛ فهرستواره منزوی 22/7]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12593/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، افزودگی هایی در موضوع دعا بعد از انجام آمده؛ کاغذ: شرقی، گ 4 (40 پ - 43 پ)، اندازه: 11/5×6 سم [ف: 31-736]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2016/55 - ف

نسخه اصل: مجموعه ای از خاورشناسی ساریوو؛ بی کا، بی تا؛ 5 ص فیلم ها - ف: 1-640]

297- آداب الصوفیة / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-uṣ ṣūfīya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26163

بی کا، بی تا، مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ خریداری از منصوره تألهی معین الدین (رایانه)

298- آداب صوفیه صفویه / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e sūfīye-ye safavīyye

سه باب کوتاه است در طریقه و آداب صوفیه صفویه منسوب به شیخ صفی الدین اردبیلی نیای پادشاهان صفویه، بیشتر آن به طور پرسش و پاسخ «اگر پرسند - بگو» با این عنوانین: باب: در بیان تاج های پنج گانه؛ باب: در بیان ایمان، باب: در نصیحت پره.

آغاز: در سیر و سلوک راه محمد و علی صلوات الله علیهما در معرفت خاموشی و غصه نوشی و سر پوشی و تاج پوشی.

انجام: هشتم باید که در مال پره طمع نکنند، نهم باید که غیبت مردم نکنند، دهم باید که از خود بگذرند تا بمراد رسند.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1766/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: رضا قلی بن نور الله (مشهدی)، تا: 12 شعبان 1085؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، گ 5 (34-38 پ)، 15 سطر، اندازه: 20x13/5

سم [ف: 5-174]

299- آداب الصیغ و التحریر / متفرقه / فارسی

ādāb-os sīyaq va-t tahrīr

(esfahānī, mohammad moqīm ebn-e mohammad bāqer (17C

در صیغ عقود و کیفیت نوشتن قبالحجات و تمسکات، در آن به تاریخ ظهور کتابت و نقش خواتیم ائمه و معصومین (علیه السلام) نیز اشاره کرده. مؤلف دارای صیغ عقود دیگر به نام «توضیح العقود» است که آن را در کتابخانه مرحوم شبر با اجازه ای از او به شاگردی به نام سلطان محمد (مورخ 1072) دیده اند (ذریعه 494/6). دارای 1 «مقدمه» و 16 «فصل»: مقدمه: در شرعیت و بعضی از آداب نکاح؛ فصل 1. در آداب صیغه گفتن؛ 2. در کیفیت صیغه عقد فضولی؛ 3. در صیغه خواندن اگر موجب و قابل یکی باشند؛ 4. در کیفیت صیغه کنیز آزاد شده به آزادیش؛ 5. در کیفیت صیغه نکاح عید؛ 6. در بیان نکاح متعه؛ 7. در کیفیت صیغه تحلیل؛ 8. در کیفیت صیغه طلاق؛ 9. در کیفیت

ص: 124

عقد اجاره؛ 10. در بدایت ظهور صنعت کتابت؛ 11. در نقش خواتیم حضرات معصومین علیهم السلام؛ 12. در آداب نوشتن مکتوبات و قبالات و تمسکات؛ 13. در آداب نوشتن تمسک بیع شرط؛ 14 در نوشتن تمسک مرهون؛ 15. در کیفیت تکاتب. آغاز: حمد و ثنائی که در غرر الفاظ آن چهره عرایس ابکار معانی را آراید و شکر و سپاسی که جواهر زواهر عبارات آن لایق عقد عبودیت و اخلاص نماید.

انجام: و بتوجهات شاهانه مستمال و امیدوار باشد، هذا آخر ما اردناه في هذه الرسالة

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام [میراث شهاب: س 7 ش 1-2-35]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6867

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد محسن، تا: 16 ذیقعده 1092، به دستور آخوند مولانا کداعلی؛ مصحح؛ تملك: میرزا صادق طبیب و عبدالباقی بن محمد حسین حسینی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 36گ، 18 سطر، اندازه: 18×9/5

سم [ف: 18-61]

3. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 552/5 ر

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، تا: قرن 12 (رشت و همدان - ف: -1220)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15106

آغاز: چنین گوید محمد مقیم... که این رساله ای است مشتمل بر برخی از صیغ عقود و کیفیت نوشتن قبالة جات و تمسکات... فصل در شریعت و بعضی از آداب نکاح؛ انجام؛ و مباحث دیگر در باب اقرار در کتب اصحاب بطلبند، هذا آخر ما اوردنا ایراده في هذه الرسالة

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: میانه؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج، 51گ، 15 سطر (8×13)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 38-273]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 38377

آغاز: برابر؛ انجام؛ و مباحث دیگر در باب اقرار در کتب اصحاب بطلبند هذا آخر ما اوردنا ایراده

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: نسخ خوش، جلد: گالینگور زرشکی بیاضی، 36گ، 18 سطر، اندازه: 20×10 سم [اهدائی - ف: 3-14]

6- تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 239/2- طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: و دیگر در باب اقرار در کتب اصحاب بطلبند. هذا آخر ما اردنا ايرادہ في هذه الرسالة

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: عبدالخالق خراسانی، تا: 1234، جا: اصفهان، مدرسه چهار باغ؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماجی قرمز روشن، 49 گ (21-70)، قطع: رقعی بزرگ، 18 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 22-80]

7. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1949

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن حاج محمد، تا: 1267؛ جلد: گالینگور قرمز، 59 گ، مختلف السطر، اندازه: 11×15/5 سم (ف: 5-379)

8. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبہ)؛ شماره نسخه: 1402/1

آغاز: برابر، انجام: بدو چیز مبهم الزام می دهند مقر را بیان و مباحث دیگر در باب اقرار در کتب اصحاب بطلبند

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 36 گ (1-36 پ)، اندازه: 10×20 سم [مؤید: 3-328]

- آداب الضیافه» گلزار قدس

300- آداب الطالبین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ot tālebīn

چشتی گجراتی، محمد بن حسن محمد، - 982 ق

(1574) (Čaštī gojrātī, mohammad e-bn-e hasan mohammad)

مؤلف از نوادگان شیخ نصیر الدین محمود اودهی چشتی چراغ دهلی بوده است. کتابی عرفانی است با سربندهای «طالب را باید» در آداب طریقت چشتیه.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين على كل حال وفي كل حين و الصلوة و السلام على رسوله محمد و آله ... اما بعد فيقول العبد الفقير ... الشيخ محمد بن قطب الأولياء ... طالب را باید که کتاب احکام الصلوة یا مقدمة الصلوة

انجام: ... آنچه در این رساله است ممکن بسیار ... و الصواب بلا شک و لا ارتیاب. تمام شد.

چاپ: دهلی، 1311 ق، همراه با رفیق الطلاب

[نسخه های فارسی منزوی 1012/2 ؛ فهرست کتابهای فارسی چاپ سنگی

گنج بخش 109/1 ؛ فهرست مشترک 121373]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10065/1

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ جلد: مقوایی با نقش

طوفانی و حاشیه و عطف قهوه ای، 22ص (1-22)، 18 سطر، اندازه: 24/5x15

سم [ف: 32-87]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1389/1 - 8/91

آغاز: برابر؛ انجام: و توفیق بیابد در این کار مگر صاحب دولت در هر دو سرای آنچه در این رساله است ممکن بسیار مردمان باشد که عمل

بیارند. الحمدلله و المنة... الهی پیامرز هرسه را XX مصنف نویسنده خواننده را

ص: 125

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: غلام محیی الدین، تا: 16 محرم 1304، جا: حیدر آباد دکن؛ جلد: مقوا با روکش کاغذ عطف و حاشیہ تیماج قہوہ ای، 38 گ، 13 سطر، اندازہ: 15×24 سم [ف: 1-16]

301- آداب الطریق / عرفان و تصوف / فارسی

adab-ot tariq

عبدالرحیم، ق 11 ق

(abd-or-rahim (17C

اهداء به: ناصر الدین سید عبدالعزیز بہادر خان

مؤلف شاگرد سید مرجان محمد قلندر است. در آن از جامی و طریقہ قادریہ و کبرویہ یاد شدہ است با عنوان ہای «اگر پیرسند ... جواب بگو» سلسلہ خرقة او از محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) است تا شیخ عبدالقدوس کہ از نزد او بہ سوی خوارزم شتافتہ است. سلسلہ خرقة او از صدیق است تا خواجہ عبداللہ کوچک کہ اکنون در لنگر است. از سلسلہ عصا ہم یاد نمودہ است. او می گوید کہ کشکول در زمان شہادت حسین شکست و اثری از آن نماند، کدو مطبخ در زمان ابوذر شکست و ادهم سعالدونی یافت و چہار تسمہ بہ آن بست، در 12 «باب»: 1- کله؛ 2- موی سر؛ 3 دلق و خرقة و ژند؛ 4- کمرہ عصا؛ 5- کشکول؛ 6- کدو مطبخ؛ 7- سفرہ؛ 8- تختہ پوست؛ 9- لباس؛ 10- ...

آغاز: بسملہ ستایش و سپاس بی قیاس مر خیاطی را در خور است کہ بہ سوزن الوہیت و رشتہ ربوبیت لباس فقر در بر و دوش و سر بہ عربانی بر آورده ...

انجام: ... ندای سید القوم و خادم الفقرا زده امید بروزنات نوید نہادہ. امید است کہ خطاب مستطاب رب الارباب شود کہ فادخلوها خالدین برحمتک یا ارحم الراحمین.

[فہرستوارہ منزوی 23/7]

تہران؛ مجلس؛ شمارہ نسخہ: 1055 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: قرن 13؛ برگ ہای اضافی آغاز نسخہ (ص 8-1) مشتمل بر تعقیب مشترک رمضان المبارک و نیز دعای سحر است، در صدر صفحہ آغاز بیت ذیل بہ قلم شنگرف وجود دارد: حب درویشان کلید حنت است xx دشمن ایشان سزای لعنت است، بر پشت برگ پایان سہ بیت ترکی و نیز یادداشتی در بارہ اقسام ایمان دیدہ می شود؛ کاغذ: فرنگی آہار مہرہ، جلد: تیماج حنایی یک لایہ، 59 گ (با احتساب برگ ہای اضافی)، قطع: جیبی، 15 سطر، اندازہ: 11×15/5 سم (ف: 2-120)

302- آداب طریقت = وصیت نامہ = رشحات عرفان و تصوف / فارسی

غجدوانی، عبدالخالق بن عبدالجمیل، - 617؟ ق

(-1220) (?qojdavānī, 'abd-ol-xāleq ebn-e 'abd-oj-jamīl

رساله مختصری است که مؤلف در آن خواجه اولیاء کلان را به جوامع کلم و دستورات سلوک امر فرموده است.

آغاز: بسمله حمدله. اما بعد این رساله ایست از آداب و طریق سلطان المشایخ عبدالخالق غجدانی قدس سره هر سالکی از سالکان طریقت را به جمع این کلمات قدسیه امر فرموده اند، چون مرد سالک باین دقایق که گفته می شود موصوف شود از چشمه معرفت قطره ای در کام جاننش چکانند که تا ابد مست حضرت شود که جمله هشیاران طالب آن مستی اند خواجه قدس سره هر سالک را اول به تقوی امر فرموده اند که اول مقامات نیکان طریقت تقوی است فرمود یا بنی ای پسرک من به صغیر شفقت است وصیتت میکنم که تقوای را شعار خود کن ...

انجام: محل آن اسرار گردان ... برحمتک یا ارحم الراحمین

[فهرست نسخه های فارسی 1012/5؛ دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی

593/1؛ هدیه العارفین 509/1؛ فرهنگ ایران زمین دفتر 1 مجلد 1 و دفتر 1

مجلد 2؛ فهرستواره منزوی 23/7 (6 نسخه) و 1033/8)

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8632/2

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن سلطان محمد شیرغانی، تا: 2 رمضان 998؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لائی بغلی، 5 گ (120 ر - 124 پ)، 18 سطر 13×7 [ف: 17-183]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10450/6

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... انجام: وصیتهای مرا نگاه دار تا از جمله رستگاران باشی

خط: نسخ خوش؛ کا: محمد تبریزی، تا: 999؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی مشکی، 16 سطر، اندازه: 24×15/5 سم [ف: 9-331]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2464/18

آغاز: برابر؛ انجام: تا زمانی که الم برخیزد و پاک شود

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون تریاکی، 4 گ (1-4 حاشیه یکم)، سطور

چلیپا (33×17/5)

، اندازه: 34×18/5 سم [ف: 9-1204]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4185/11

آغاز: برابر؛ انجام: ... و هر که بعد از نماز شام هفت بار بگوید اللهم اجرني من النار» آمریزده شود

بخشی از آن؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه و رنگارنگ، جلد: رویه میشن سیاه مغزیدار، گ (112 پ-113 ر)، 17 سطر، اندازه: 23/8×12/6

سم [ف: 7-234]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 391/19

آغاز: برابر؛ انجام: اگر در سالگی از سالکان راه پدید آید مرتبه شیخی او را شاید و هر که بدو اقتدا کند به مقصود برسدان شاء الله تعالی.

ص: 126

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، گ (218 پ - 219 پ)، 8×13 سطر، اندازہ: 16×29 سم
[سنا - ف: 1-236]

6. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/92 - 3312/1

آغاز: برابر؛ انجام: واز آن اسراری کہ بر جانهای پاکان کشف کردی شمه ای بر ما مکشوف گردان و خاتمه ما را به خیر گردان وصلی الله
علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین آمین آمین

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: گالینگور قهوه ای، گ، 7 سطر، اندازہ: 16×21 سم [ف: 8-4934]

7. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 251/1 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالله مقبول شاه مخدوم کشمیری بخاری، تا: قرن 13، جا: بخارا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای سبز زرکوب
عطف میشن سرخ، 389 گ، 13 سطر (7/5×14)، اندازہ: 5/12 × 5/21 سم [ف: 4-]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12537/2

آغاز: برابر؛ انجام: سالک این راه خواجه اولیاء کلان است قدس الله روحه العزیز می گوید خواجه اولیاء کلان کہ خواجه عبدالخالق
غجدوانی و الله اعلم بالصواب تمت

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، گ (18-14)

(، 13 سطر، اندازہ: 10×19 سم [ف: 31-589])

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17920

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

10. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 807/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، بی تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 4 ص، 16 سطر (5/6×13)،
اندازہ: 13×20 سم [ف: 3-1094]

11. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/9

بی کا، بی تا [نشریه: 7-560]

خط: نستعلیق، کا: سید احمد خرسوه، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف و گرداگرد تیماج تریاکی، قطع: ربعی، گ (134) ر - پ، 14 سطر (8×14) [ف: 17-164]

303- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e tarīqat

خفاجی، احمد بن محمد، 979؟ - 1069 ق

(1571?-1658) xafājī, ahmad ebn-e mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17748

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

304- آداب الطریقة عرفان و تصوف / فارسی

ذهبی دزفولی، عین الدین حسین، ق 14

zahabī dezfūlī, ‘ayn-od-dīn hoseyn

در فقر و مراتب آن پس از خطبه دارای چند «فصل»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به ثقتی؛ انجام: في الطريقة بمنزلة السيف في المجاهد بحكم الشريعة و الشيخ امير السرية و السلاک الفئة المجاهدة ... بی کا، بی تا [نشریه: 5-736]

305- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e tarīqat

مطالبی در مورد نزدیک شدن طالبان به احدیت از طریق نماز و روزه و مجاهدت و تزکیه نفس و غیره و جملاتی از عرفا در این زمینه می باشد.

تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 118

آغاز: نسخه: بسمله بدان ای عزیز که راه طالبان جناب احدیت بر قسم یاد می گردد؛ انجام: نسخه: چهارم به قضای ایزدی جل قدرته رضا

تمام شد... کند در حق درویشان دعائی

خط: شکسته نستعلیق خوب؛ کا: میرزا آقا صید آبادی، تا: 10 شعبان 1331، جا: قریه ازاده از بیلاقات و کوهستانهای جام؛ محشی، 5 برگ ابتدایی حاشیه اکلیلی دارد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، فاقد جلد، 29 گ، مختلف السطر، اندازه: 16×9 سم [ف: 112]

306- آداب طریقت / عرفان و تصوف / فارسی

adab-e tariqat

آغاز: بسمله. و به نستعین. شمه ای از آداب طریقت باز نمایم و هشت شرط خلوت که تلخیص سید الطائفة شیخ جنید بغدادیست ... بیان کنم.

انجام: و شکوک نفسانی بکلی بر خیزد و الله اعلم بالصواب

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4736/68

آغاز و انجام: برابر

کا: محب الله حسینی برای آخوندی مولانا محمد قاسم، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 3 ص (337 - 339)، سطور چلیپا (9×23)، اندازه: 26×13 سم [ف: 14-3699]

307- آداب طریقت و شریعت و معرفت و حقیقت بر طریق مولوی / عرفان و تصوف / فارسی

ص: 127

ā dāb-e tarīqat va Šarī at va ma' refat va haqīqat bar tarīq-e mowlavī

در سه «قسم» که هر کدام دو «باب» دارند درجات صوفیان را در طریقت مولوی بیان کرده است.

آغاز: در آداب طریقت و شریعت و معرفت و حقیقت بر طریق مولوی ... که از جمله اولیاء و زمره اصفیاء و پیشوا و سالار و شیخ طریقتند و مظهر اسرار قیومی

انجام: درجه عاشق و ورع است و اصل دین و قاعده اسلام ورع است و ورع اصل توفی نفس است از وقوع در مناهی بلکه ترک شبهات و فضول است فعلا و قولا ظاهرا و باطنا اگر چه شرع در آن رخصت داده پس تورع از منتهی درست نیاید الا به ترک شبهات و در چیزی که شبهه داری از قلب علم استفتا کردن

است

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 745/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 5گ، اندازه: 21×13 سم [آف مخ: 1-11]

308- آداب طریق همدانیه / عرفان و تصوف / فارسی

ā dāb-e tarīq-e hamedānīye

احمد بن عمادالدین

ahmad ebn-e 'emād-od-dīn

آداب تصوفی روش ختانیان و طریق سید محمد نوربخش را برای مطالعه پادشاه وقت نگاشته و آنها را هشت چیز برشمرده است: وحدت، ذکر، وضو، نفی خاطر، ربط قلب، صمت، تقلیل، رضا. در آغاز این رساله سلسله سند این طریقه را نیز ذکر کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6835/5

آغاز: نسخه: و هر چند رعایت این آداب را بیشتر مرعی دارند دقایق آنرا بیشتر مشاهده نمایند

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: 1310؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (111-105)

ر)، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 18-29]

309- آداب طعام خوردن و فواید صحبت نیکو / آداب و سنن / فارسی

رساله ای به نظم در آداب طعام خوردن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 375/25-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 2049؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 1گ (248پ) [فیلم ها - ف: 1-462]

310- آداب طلب مسائل / دعا / فارسی

ā dāb-e talab-e masā 'el

حسینی خاتون آبادی، محمد باقر بن اسماعیل، 1070 - 1127 ق

(hoseynī rātūn-ā bādī, mohammad bā qer ebn-e esmā 'īl (1659-1715

به دستور شاه سلطان حسین صفوی

مؤلف می گوید از طرف شاه سلطان حسین صفوی دستور داده شد که رساله ای در «آداب و کیفیت طلب مسائل و مطالب و خواستن حوائج و مآرب از جناب قاضی الحاجاب و معطی المسوولات» تحریر شود من بنده نیز به نوشتن این رساله پرداختم و در آن ادعیه لازم و کیفیت بیان این ادعیه لازم و کیفیت بیان این ادعیه را به طور وضوح نگاشتم امیدوارم که در محضر سلطانی مورد استفاده قرار گیرد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2599/1

آغاز: ادای فرائض پنجگانه به پنج نوبت دعای دوام دولتش؛

انجام پایان: لیکن حقیر درین مختصر تذکر همینقدر که مطابق فرمان واجب الاذعان بود اکتفاء نمود و الحمدلله رب العالمین و الصلوة والسلام علی اشرف الخلائق اجمعین محمد و اهل بیته الطاهیرین

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1115، جا: محتملاً اصفهان؛ کاغذ اصفهانی، جلد: تیماج زرد یک لائی، 10ص (1-10)، 16 سطر (7×12/5)، اندازه: 13×18سم [ف: 6-133]

311- آداب طهارة و صلاة / فقه / فارسی

ā dāb-e tahā rat va salā t

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25494

بی کا، بی تا، خریداری از منصور گلستانی (رایانه)

رساله ای است روان در آداب طهارت و نماز و روی نشانه های نسخه ما باید در روزگار صفویان نگاشته شده باشد.

آغاز: بسمله. آبی که دغدغه نجاست آن داشته باشیم مثل آب چاههایی که در اکثر خانها میباشد احتیاطا اولاً باب کر یا آب روان بی دغدغه فرو میکنیم و بعد از آن استعمال می نمائیم.

انجام: و بعد از اتمام حمد و بعد از بسمله توحید و بعد از قل هو الله احد ... و بعد از رسوله و بعد از اتمام تشهد و بعد از اتمام سلام.
والسلام.

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: از میانه طهارت (میان گ 110 و 111) افتاده و به مبحث نماز می پیوندد؛ در پایان نسخه دارد «بلغ قبلا»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، 5گ (110-114ر)، اندازه: 18×11/5

سم [ف: 5-1757]

313- آداب عباسی - ترجمه مفتاح الفلاح ادعا / فارسی

ādāb-e 'abbāsī = t.-ye mestāh-ol falāh

صدرالدین تبریزی، محمد بن محب علی، ق 11 ق

(sadr-od-dīn-e tabrizī, mohammad ebn-e moheb--ālī (17C

وابسته به: مفتاح الفلاح؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (953-1030)

اهداء به: شاه عباس صفوی (996-1038ق)

مؤلف که از شاگردان شیخ بهایی (-1031ق) بوده کتاب «مفتاح الفلاح» استادش را به ترتیب اصل به فارسی ترجمه نموده و به نام شاه عباس صفوی ساخته و به همین جهت به نام «آداب عباسی» نامیده شده است. این اثر نخستین ترجمه کتاب مذکور به شمار می رود. بخش دیباچه را ترجمه نکرده و خود به جای آن دیباچه مستقلی نگاشته است. به گفته صاحب ذریعه از این کتاب دو تحریر بزرگ و کوچک در کتابخانه سردار کابلی در کرمانشاه و کتابخانه خوانساری در نجف بوده است. در دیباچه نسخه بزرگ این شعر دیده می شود: «چنین گوید این بنده خاکسار XX به صدرا شده شهره روزگار». ظاهراً این شعر در تحریر کوچکتر آن نیامده است و برخی وجود نام «صدرا» در آن را با تصریح به این که مؤلف شاگرد شیخ بهائی است و صدرالدین تبریزی ناهماهنگ دانسته و در نسبت آن تردید کرده اند. از کیفیت ذکر اسم مؤلف در مقدمه معلوم می شود که در زمان حیات ایشان ترجمه شده است.

آن را در شش «باب» تنظیم ساخته: 1. در بیان آنچه از طلوع صبح صادق تا طلوع آفتاب بجا باید آورد؛ 2. در بیان آنچه از وقت طلوع آفتاب تا وقت ظهر بجا باید آورد؛ 3. در بیان آنچه از وقت ظهر تا فرورفتن آفتاب بجا باید آورد؛ 4. در بیان آنچه از وقت خوابیدن تا نصف شب بجا باید آورد؛ 6. در بیان آنچه از نصف شب تا طلوع صبح باید بجا آورد.

آغاز: تقدیس و تسبیح پادشاه قادری را که خلص عبادش بمفتاح الفلاح قد افلح المؤمنون الذین هم صلوتهم خاشعون اقبال خزائن عبودیت و بندگی گشایند. انجام: و ما را بغیر خود محتاج مساز، درد ما را خود دوا کن بحق الحق و النبی المطلق و آله.

[مجله علوم حدیث] شماره 11 ص 109؛ الذریعه 24/1 و 138/4 و 339/21

؛ اعیان الشیعه ج 171/43؛ طبقات اعلام الشیعه، قرن 11ه ص 502؛ فهرستواره منزوی 25/7 (11 نسخه)؛ دنا 42/1 (33 نسخه)؛

آغاز و انجام: برابر

کا: میرزا علی، تا: سلخ رمضان 1062؛ بخش خاتمه به خط نستعلیق ریز حسین هروری در غره رمضان 1335 کسر نویسی شده، صفحه اول دارای سرلوح، صفحات مجدول به تحریر و طلا و شنگرف و لاجورد، میان سطور صفحه اول و دوم طلااندازی شده؛ واقف: فهرستی؛ 212گ، اندازه: 11×17سم [ف: 6-200]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13713

آغاز: برابر

خط: نستعلیق کا مقصود علی شیرازی، تا: 19 جمادی الثانی 1069، جا: شیراز، دارالفضل، برای علیخان بیک ولد بهرام سلطان عز الدینلو؛ برگ اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع، دو صفحه اول طلااندازی بین سطور، تمام صفحات جدول زرین و لاجوردی و محرر، مصحح، مقداری از دو برگ اول نسخه از بین رفته؛ جلد: تیماج دورو قهوه ای ضریبی ترنج با سر مجدول گرهی، نام جلدساز در داخل ترنج «فتاح الموسوی 1238»، 71گ، 15 سطر، اندازه: 10/5×18

سم [ف: 37-239]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26391

آغاز: برابر؛ انجام: بسوء اعمالنا الی یوم الدین ... ابوالحسن شیراز خط: نسخ خفی؛ کا: شیرازی، ابوالحسن بن عبدالله، تا: 1071؛ جدول کشی به زر و لاجورد و مشکی، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی با عطف تیماج گل و برگ در دو طرف درون ترنج و سرترنج، مختلف السطر (5/5×14)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 12×22سم (رایانه)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13841

آغاز: برابر؛ انجام: (118 الف) فصل و اگر وقت وسعت داشته باشد بخوان این دعا ... و تملأ الأرض و السماء صلی الله علیه و آله حتی یرضی و صلی الله علیه و آله بعد الرضا صلوة لاحد لها ولا منتهی یا أرحم الراحمین

خط: نسخ؛ آیات معرب، کا: الله و یردی بن یعقوب الوردیلی، تا: 1074، 24 سال بعد از درگذشت مترجم کتابت گردیده است؛ مصحح، دارای حواشی عربی با نشان «منه» ظاهراً از مرحوم شیخ بهاء الدین عاملی باشد، مقابله گردیده با این عبارت: «قد قوبل و صحح بقدر الواسع و الامکان بعون الله الملك المنان في عشر الاخر الملك المنان»، در آغاز نسخه یک سرلوح مرصع زیبا از عصر صفوی محرابی زمینه طلا لاجورد و سبز (زنگار) با گل و بوته رنگارنگ و نگاره های اسلیمی طلایی وجود دارد، برگ ها مجدول 3 خطی به طلا، لاجورد و مشکی است؛ واقف: حاجی یوسف یوزباشی، تاریخ وقف: 1095ق؛ مهرها: «عبده محمد علی الحسینی 1184» و «محمد علی الحسینی 1263»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی تیره با ترنج ضریبی، 122گ، 14 سطر

(12/5×6/5)، اندازه: 19/5×12/5 سم [ف: 35-168]

5. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 111

آغاز: نسخه: بر اقدس مقدسین و مهللین و اشرف ممجدین و مسبحین شارب رحیق و انهار من خمر لذة للشاریین تاجدار ملک ... چون رساله مفتاح الفلاح که تازه گلیست از بهار گلزار افادات، انجام: و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین. تمت الكتاب.

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: پنج شنبه 8 جمادی الاول 1078؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 114، 14 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 165]

6. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2176

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خوب؛ کا: محمد رفیع بن عبد الرحمن، تا: 1078؛ مجدول به طلا و زنگار؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: ضریبی منقش، 179ص، قطع: ربعی، 11 سطر، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 1-13]

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/200-7200

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: رضی بن قاسم حسینی رودسری، تا: شنبه ذیحجه 1078؛ تمام صفحات جداول زرین و لاجوردی و شنگرفی و محرر، در دو برگ اول کتیبه مزدوج زرین و لاجوردی و عبارات در داخل جدول بین دو کتیبه نوشته شده، مابین تمام سطور خطوط زرین، مصحح، تملک: سردار کابلی با مهر وی؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، 261گ، 12 سطر، اندازه: 16×9 سم [ف: 1-26]

8 تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9265

آغاز: برابر؛ انجام: و صلی الله علیه و آله بعد الرضا صلوة لاحد لها و لامنتهی یا ارحمن الراحمین

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: اسماعیل، تا: دهه سوم شعبان 1081، حسب الاشاره میرزا محمد کاظم؛ تمامی صفحات مجدول محرر به زر و مشکی لاجورد، صفحه آغاز سرلوح مذهب مذیل به کتیبه مذهب و دو صفحه نخست تشعیر و طلااندازی بین سطور دارد، مصحح، دارای رکابه نویسی؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه ای، 122گ، 14 سطر، اندازه: 17×9/5 سم [ف: 30-473]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13576/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا و نستعلیق؛ کان محمد رفیع بن عبدالرحمن (شیداسر) (شیدابر) (شیداتر) (سیدانتر)، تا: 1081؛ مصحح، با سرلوح زیبای

مذهب، برگ ها مجدول به رنگه ای لاجوردی و قرمز؛ مهرها: «لا اله الا الله الملك الحق المبين عليرضا بن ادریس الموسوی»؛ کاغذ: شرقی، 204گ (1-204)، 12 سطر، اندازه: 5×13سم [ف: 34-408]

10. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 45

آغاز: مفتاح فلاح دنیا و عقبی و مقدمه نجاح اخری ... که دعاء کلمه خزاین فضل و احسان و مفتاح ابواب؛ انجام: نزدیک بشوید به نماز و حال آنکه ... باشید تا اینکه بدانید آنچه می گوئید

خط: شکسته نستعلیق و نسخ؛ بی کا، تا: یک شنبه 6 شوال 1083؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی ضربی و عطف تیماج مشکی دارای ترنج و سرترنج، 207گ، 15 و 16 سطر، اندازه: 5/12×19

سم [ف: -43]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3510/2

خط: نستعلیق؛ کا: حسنعلی بن حیدر شیرازی، تا: 1083، جا: سپاهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی ترنجی، 12 سطر (5×11)، اندازه: 12×12سم [ف: 12-2516]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3953

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: میر هادی بن میر مهدی حسینی لنگرودی، تا: شنبه 22 جمادی الثانی 1091؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين حسن الطباطبائي»؛ جلد: دورو تیماج رو سبز پشت قرمز، 118گ، 15 سطر، اندازه: 10×21سم [ف: 10-336]

13. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2001/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... وروی رئیس المحدثین عن الصادق علیه السلام أنه قال من صلی رکعتین یعلم ما یقول فیهما انصرف و لیس بینہ و بین الله دنب ... فی هذا الكتاب مفسرا مشروحا سهلا التناول.

... اتوکل وباللہ استعین ...

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تقی بن محمد زمان تفرشی، تا: دوشنبه پنج شنبه 11 رمضان 1093، جا: احمد آباد از بلاد گجرات هند؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 111گ، 15 سطر، اندازه: 14×24سم [ف مخ: 1-12]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 203

خط: نسخ؛ کا: محمد جعفر بن محمد حسین لاهیجانی، تا: چهارشنبه 18 رمضان 1095؛ افتادگی؛ آغاز؛ جدول زر و لاجورد، نشان زر، ص 1 حاشیه سازی با گل و بوته زر و لاجورد، خط کشی میان سطرها زر و لاجورد؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی،

156گ، 12 سطر (6×12)، اندازه: 20×12سم [سنا - ف: 1-96]

15. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5480

آغاز: برابر؛ انجام: وأن يوقننا و سایر الاخوان للمواظبة على العمل بما تضمنه خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاغذ خطائی، جلد: رویه میشن سیاه مجدول، 167گ، 12 سطر، اندازه: 11/6×19/2سم [ف: 2-3]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12460

آغاز: برابر؛ انجام: لاتصلني بهم و ارزقني بهم

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، 12 سطر (7×14)، اندازه: 21×13سم (رایانه)

ص: 130

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15723

خط: ادعیه نسخ معرب؛ نستعلیق، کا: محمد مهدی بن ابی طالب، تا: 1100؛ مصحح، دارای رکابه نویسی، در اول نسخه چند تاریخ تولد و نقلی از خصال شیخ صدوق و در هامش برگ های آخر نسخه هفت بند ملاحظه کاشی درج شده و در صفحات آخر دعای ام داود آمده است؛ جلد: تیماج سرخ دورو با ترنج و سرترنج، 165گ، 12 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 23-44]

18. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1186

آغاز: بسمله مفتاح فلاح دنیا و عقبی و مقدمه نجات آخرت ... و بعد چون رساله مفتاح الفلاح که تازه گلیست از بهار گلزار ...

انجام: یا ارحم الراحمین ای رحم کننده ترین رحم کنندگان؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: ملک محمد بن عباس، تا: شنبه 11 ربیع الأول 1113؛ کاغذ: آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای، 14 سطر (6×11)، اندازه: 11×16 سم [ف: 3-1644]

19. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2215/13

آغاز: برابر؛ انجام: و دست را بکش بر آن تا سرانگشتان اما اینجا واجب است رسانیدن ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، اصفهانی، جلد: مقوایی رویه تیماج حنایی ضربی با ترنج و ستاره و جدول، 10گ (161پ - 170)، 14 سطر (7×12)، اندازه: 5/11×18 [ف: 11-552]

20. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 835

آغاز: برابر؛ انجام: سلام علی موسی و هرون سلام علی آل یس سلام علیکم طبتم فادخلوها خالدین سلام هی حتی مطلع الفجر تمت

خط: نسخ؛ بی کا، تا: احتمالاً قرن 12؛ سرلوحه مذهب (پارگی دارد)؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج ماشی، ترنج و نیم ترنج، ضربی مقوایی، 215گ، 15 سطر (5/6×12/5)، اندازه: 14×20 سم [ف: 2-368]

21. قم؛ گلیپایگانی شماره نسخه: 5507-27/177

آغاز: برابر؛ انجام: قرائت را با توجه تمام و حضور دل بجا آرد چنانکه هر اسمی از اسماء الهی که بزبان گذراند معنی آنرا در دل نقش کند و را قرب زیاده شود بدرگاه

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: مقوای عطف گالینگور، 192گ، 11 سطر، اندازه: 11×20 سم [ف: 1-26]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3135

آغاز: باب ششم در بیان آنچه از نصف شب تا طلوع فجر بجا باید آورد؛ انجام: و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب

فقط باب ششم؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ ضمیمه: ضمن دو برگ ادعیه ماه رجب و رمضان و مغفرت والدین و قنوط نماز عید

فطر، انجام نسخه: «عبادك المخلصون»؛ واقف: عضدالملک، تاریخ وقف: 1276 هق؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج مشکی، 58گ،
9 سطر، اندازه: $15/6 \times 10/2$ سم [ف: 15-2]

23. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3193/1

آغاز: برابر؛ انجام: و صلی الله علیه و آله بعد الرضا صلاة لاحد لها ولا منتهی یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، در پنج برگ اول یادداشتی در فضل دعای سمات و متن دعاء با علامت بلاغی در
آخر و دعای شب شنبه به سال 1176 کتابت شده است؛ 106گ (5پ-111پ)، 15 سطر، اندازه: $24 \times 12/5$ سم [محدث ارموی مخ:
8-1]

24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15225/1

خط: نسخ؛ کا: محمد قاسم بن محمد علی، تا: 1205؛ 87گ (1پ-87پ) [مختصر ف: 11-]

25. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3266/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوطالب بن محمد حسین (ساکن قریه سقانیق)، تا: 1247؛ 63گ، 14 سطر، اندازه: 21×16 سم [ف مخ: 1-12]

26. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2180

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1264؛ مصحح، اصل کتاب از قرن دوازدهم و تاریخ کتابت فوق مربوط به چند برگ آخر
است که بازنویسی شده؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی بدون مقوا، 174گ، 14 سطر، اندازه: 21×13 سم [محدث ارموی مخ: 1-8]

27. مشهد، گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1768

آغاز: برابر؛ انجام: و بر خدا توکل می کنم و یا رویارویی می جویم تا این جا قلم شکسته رقم بر ترجمه کلام شیخ رحمه الله اقدام نمود

خط: نسخ؛ کا: عبدالحمید خراسانی، تا: 1267؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ اندازه جدول 12×5 ، کاغذ: نخودی
آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 282گ، قطع: جیبی، 10 سطر، اندازه: $14/5 \times 8$ سم [ف: 5-185]

28. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5747

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ابوطالب بن محمد شریف خافی، تا: سه شنبه 25 شعبان 1333؛ خاتمه را ندارد، ترجمه را با نشر به شیخ اهدا کرده است؛

کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه ای ضربی یک لا، 96گ، 15 سطر، اندازه: 21×13/5

سم [ف: 3-16]

29. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12460

آغاز: برابر؛ انجام: موجود؛ و اهدنی بهم و لاتصلنی بهم و ارزقنی بهم

از اول تا آداب نماز شب؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ بعضی اوراق معلق به حواشی مؤلف؛ واقف: عباس فحیمی، تاریخ وقف: مرداد 1362؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمائی، 128 گ، 12 سطر،

ص: 131

اندازه: 21×13/5 سم، [ف: 15-2]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12422/2

آغاز: برابر؛ انجام: فصل پس چون سلام نماز دادی سه تکبیر بگو دستها را برداشته تا برابر رو و کفها دست ها

فقط چند فصل از مقدمه کتاب؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: مقوایی زرد، 12 ص (129-140)، 21 سطر، اندازه: 21×12/5 سم
[ف: 35-379]

31. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 6

آغاز: برابر؛ انجام: کما احسنت فیما مضی منه یا ارحم الراحمین بی کا، بی تا؛ مجدول کمند کشی زرین و رنگین است، حواشی ساده و بین السطور کتابت هم ساده می باشد، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح مذهب ساده به طرح محرابی دارد؛ مهر: «ناصرالدین شاه قاجار» و «حسین بن هدایت الله - رضا الحسینی»؛ جلد: چرمی قهوه ای، 372 ص، 14 سطر [ف: 1-3]

32. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8988/1

خط: نسخ معرب؛ بی کا، تا: نزدیک عصر مولف؛ تفسیر سوره فاتحه در پایان این نسخه ترجمه نشده و کاتب زیارت امین الله را بر آن افزوده است؛ جلد: دورو تیماج فرسوده، 170 گ (2پ- 172ر)، 10 سطر، اندازه: 18×11/5 سم [ف: 23-151]

33. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 10/208-1898

آغاز: برابر؛ انجام: اما قضاش افضل است از تقدیم پس چون خواستی که شروع در نماز شب کنی بگو که اللهم انی اتوجه الیک بنبیک ... ومن المقربین اللهم ارحمینی و از نزدیکان خداوندا رحم کن مرا

خط: نستعلیق، عبارات عربی نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام: تمامی صفحات مجدول، صفحه اول سرلوح مزدوج؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 167 گ، 11 سطر، اندازه: 17×9/5 سم [ف: 1-26]

34. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 2059

خط: نسخ؛ بی کا، بی تاب 146، 9 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 2-6]

35. قم؛ فیضیه، شماره نسخه: 385

آغاز: برابر؛ انجام: و آن تغفرلی موبقات الذنوب و تستر علی فاضحات الذنوب ... خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام: صفحات آن مجدول به آب طلا و اطراف صفحه و ما بین سطرهای دو صفحه اول آن نیز با آب طلا نقاشی و رنگ آمیزی شده؛ قطع: کوچک، کاغذ: زرد، جلد: تیماج مشکی، 292 ص، 9 سطر، اندازه: 16/5 × 10/5 سم [فهرست عراقی: 1-136]

اهری، عبدالکریم بن محمد صادق، ق 13 ق

(aharī c*abd-ol-karīm-e-bn-e mohammad sādēq (19C

اهداء به: فتحعلی شاه (1211-1250ق) در یک مقدمه و شش باب و خاتمه در مملکت داری، به اشاره میرزا عیسی قائم مقام و به نام ولیعهد (عباس میرزا) تألیف شده است.

آغاز: بسمله، حمد و ثنای بی حد و منتهای شکر و سپاس بیعد و احصا مالک الملکی را سزااست ..

انجام: به آب چشمه بیغش کند پاک xx جهان را از وجود روس بی پاک

[فهرستواره منزوی 370/6]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6178

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 50گ، 11 سطر، اندازه: 14/4 × 20/5 سم [ف: 2-2]

315- آداب العبودیة و السلوک / اخلاق / عربی

ādāb-ul 'ubūdīyya wa-s sulūk

رساله ای است اخلاقی که مستند مطالبش گفته حکماء است.

آغاز: بسمله قال أفلاطون أن الفلسفة معناها التشبه بالله بقدر الامكان عني بقوله التشبه بالله باقتناء نوعی الحكمة الذين هما العلم بالحق و العمل الفاضل انجام: ویناطق من ینبغی أن یناطق و الله یقول الحق و هوی یهدی الی سواء السبیل

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4001/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: تقی الدین گیلانی، تا: 1014، جا: آگره، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی ضربی زرکوب، 4گ (114-117ر)، اندازه: 14×23 [ف: 5-11]

316- آداب العبودیة و فوائد الربوبیة / اخلاق / فارسی

از: ملاجعفر (ق 13 و 14ه)

در مقدمه گوید: «تحریر این اجزاء متفرقه جهت تذکره خواطر محرر احقر عباد و مفتق الی رحمة ربه یوم التناد از کتب اوتاد و علما و امجاد دست داد، چون بر مراتب عبودیت مشتمل و افاضات پروردگار را نسبت به کاملین شامل نمود، آداب العبودية و فوائد الربوبية مسمی باشد خالی از وجهی نخواهد بود». همچنین بر فراز برگ دوم نسخه به خط جدید نوشته شده: آداب العبودية تألیف مرحوم آخوند ملاجعفر و به خط خودشان مرقوم شده است». در ذریعه، 25/1

کتابی موسوم به آداب العبودية از ناشناسی در عصر فتح علی شاه قاجار معرفی شده که آغاز آن با نسخه حاضر مطابقت ندارد.

ص: 132

کتاب حاضر ابواب و فصولی ندارد و در آن از منابع حدیثی شیعه و کتب تاریخی نقل قول شده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله و کفی و سلام علی علی عباد الذین اصطفی سیمما محمد المبعوث علی الوری و آله ائمة الهدی. تحریر این اجزاء متفرقه ...

انجام: ... حضرت قرآن را باو داد و در برابر ناکسان ناکثان فرستاد و ایشان او را شهید کردند

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15933

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق کا = مؤلف، تا: قرن 13 و 14؛ روایاتی در هامش برخی صفحات درج شده است؛ جلد: تیماج مشکى فرسوده، 244گ، 24 سطر، اندازه: 15×23سم [ف: 44-140]

317- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة / آداب و سنن / عربی

ādāb-ul 'arab wa-l furs = jāvidān xerad = al-hikmat-ul xālida

ابن مسکویه، احمد بن محمد، 320 - 421 ق

(ebn-e meskavayh ahmad-e-bn-e mohammad (932 1030

در نام کتاب اختلاف است چنانکه در ترجمه ای که تقی الدین محمد بن ارجانی شوشتری (ق 10ه) از این کتاب ترتیب داده، از اصل کتاب با عنوان «جاوید خرد» یاد می کند و همین نام را بر ترجمه نهاده است. در کشف الظنون و ذریعه از این کتاب با عنوان «آداب العرب و الفرس» یاد می کنند. دایرة المعارف اسلامی برای این کتاب عنوان ذکر نمی کند و با عبارت «مجموعه من الحکم ..» از آن نام می برد و عبدالرحمن بدوی اصل کتاب را با عنوان «الحکمة الخالدة» به چاپ رسانیده است. حال آنکه به گفته صاحب ذریعه، «جاویدان خرد» عنوان ترجمه فارسی ابن مسکویه از ملخص عربی «جاویدان خرد» تألیف حسن بن سهل است. برای رهائی از این تشتت نیازمند بررسی جدی تری است. متن اصلی کتاب از تألیفات حکمای ایران در قبل از اسلام بوده و در عصر مأمون به عربی و سپس به فارسی ترجمه شده است.

مجموعه ای است از اقوال حکمای فارس، هند، عرب و یونان. مؤلف در این اثر به جزئیات آداب و اخلاق و مواعظ حکما پرداخته و بیان اصول علم اخلاق را به کتاب دیگرش «تهذیب الاخلاق»، که همان «طهارة الأعراق» اوست، احاله می کند. در توصیف اثر خود آورده: «فهذه جمل حکمها قبل تفصیلها بالجزئیات و إن کنا قد أحکمنا لك الاصول کلها فی کتابنا الموسوم «تهذیب الاخلاق» لأوجبنا لك ایرادها هنا و لکن هذا کتاب عرضنا فيه ایراد جزئیات.»

مطالب کتاب در 4 «بخش» و «خاتمه» ترتیب یافته است که به به اختصار چنین است: بخش 1. کتاب «جاویدان خرد» با دیگر از حکم و آداب پارسیان باستانی که مؤلف بدان ضمیمه نموده است از مواعظ آذرباد و سخنان بزرگمهر، گفتار قباد، گفتار انوشیروان، گفتار بهمن و آراء و عقائد جمله دیگر از دانایان ایران، تحقیق درباره فرزادگانی که این حکم و آداب از آنها بیادگار مانده از عهده این دفتر بیرون است و

این قدر مسلم است که از آثار ایران پیش از دوره اسلامی است و دارای اصلی است قدیم، در شاهنامه مطالب شبیه آن آمده؛ 2. حکم و اقوال حکماء هند؛ 3. گفتار حکماء عرب (شامل جمله ای از احادیث پیغمبر اکرم ((صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)) و حضرت امیر المؤمنین و برخی از ائمه اطهار علیهم السلام، احادیث قدسی، وصایای لقمان، کلمات مشایخ صوفیه و امراء عرب، وصیت قس بن ساعدة، امثال عرب در دوره جاهلیت نیم بیتی هایی که حکم مثل سائر دارد؛ 4. حکم روم (شامل گفتار و آراء و عقائد سقراط، هرمس، دیو جانس بطلیموس، وصایای افلاطون و ارسطو و فیثاغورث، لغز قابس افلاطونی، اقوال حکماء اسلامی از آداب ابن مقفع و آراء فارابی)؛ خاتمه در جمله ای از گفتار دانایان متقدم و ارباب فضل از وصایای عامری و غیره.

آغاز: قال أبو علي أحمد بن محمد بن مسكويه: بعد حمد الله و الثناء عليه بما هو أهله و الصلاة على النبي محمد و آله الطاهرين الأخيار، إني كنت قرأت في الحداثة كتاباً لأبي عثمان الجاحظ يعرف باستطالة الفهم ... فرأيت أن أنسخ هذه الوصية على جهتها ثم ألحق به ما أجده من الواصايا و آداب الأمم الأربعة أعني الفرس و الهند و العرب و الروم...

انجام: قال أبو عثمان الجاحظ قال الحسن بن سهل.. هذا ما يهمننا لنا ترجمته من الأبواب و الأوراق التي أخذنا من كتاب جاويدان خرد.. و فيما أوردناه غنى و كفاية و بلاغ ممن أراد الانتفاع و في أكثر منه مشغلة للمتخلف المستعبد منه إن شاء الله

چاپ: به کوشش عبدالرحمان بدوی، با نام «الحكمة الخالدة»

شرح و حواشی:

1- آداب العرب و الفرس = جاويدان خرد (ترجمه)؛ قزوینی، عثمان بن ابی الوفاء (7-)

2- جاويدان خرد (ترجمه)؛ ارجانی شوشتری، محمد بن محمد (قرن 10 ق)

3- آداب العرب و الفرس = جاويدان خرد (ترجمه)؛ حکیم، محمد حسین بن شمس الدین (11-)

4- جاويدان خرد (منتخب)؛ قمی، علیقلی بن قره چغای (1020 - 11)

[اعیان الشيعة 158/3 - 172؛ الذريعة 25/1 و 178/5 كشف الظنون 577/1

؛ دنا 1: 43 (18 نسخه)]

1. تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 290 و 291 بخش 3

نسخه اصل: بادلیان (86/1 ش 292)؛ کا: علی بن عبدالله رازی، تا: محرم 439 [ف: -137]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18435 ض

بی کا، 775 [د.ث. مجلس]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5330/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... و یصح بذلك جاویدان خرد، فلذلك يجب ان يقتصر على مبلغ ما احتیه و لا یطلب الغایة فیما لا غایة له. تم الكتاب المسمی بجاویدان خرد. و الحمد لله حمد الشاکرین، و الصلاة على خیر خلقه محمد و آله الطیبین خط: نسخ؛ کا: حسین بن محمد بدر استر آبادی، تا: 779؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن سیاہ، 161 ص (2-163)، 21 سطر، اندازہ: 28/2×37/2 سم [ف: 8-300]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ف 41/1 و 18/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [مینوی ف: -182]

4. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 497

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 9؛ تمام کتاب همراه با اضافات؛ 175 گ، اندازہ: 18/5×25/5 سم [نسخه پژوهشی: 1-21]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 391

آغاز: بسمله، قال أحمد بن یعقوب مسکویه، بعد حمد الله و الثنا علیه و هو اهله و الصلوه.... انجام: فلذلك يجب أن يقتصر على مبلغ ما احصته و لا یطلب الغایة فیما لا غایة لها

خط: نسخ؛ کا: عزیز الله الحسنی السبزواری ابن امیر معروف به زیرای، تا: 1018؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن عنابی ترنج دار ضربی مقوایی لولدار، 276 گ، 12 سطر (9/5×16/5)، اندازہ: 18/5×25 سم [ف: 7-336]

6. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4001

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: ذیحجه 1058؛ در آغاز و هامش و پایان نسخه پراکنده ها است در اخلاق و حدیث شیعی بسیاری از کتاب ورام و شعر عربی از ابن عامر و امام افضل الدین القاسی: اذا ما جيفة الدنيا تركنا xx نجونا من مهارة الكلاب / فلاقاسان خیر الارض طیباً xx ولا سکانها خیر الصحاب. در آن آمده: «عدد اوراقه قلب و من غریب الاتفاق کانت عدد اوراقه العددیة مشعرة باسم الموضوع له»، بهای نسخه بیست عباسی، از آن علی خان کاظمی و سماهیجی و علی بن احمد بن زین بوده است، دارای یادداشت های تملک به خط عبد الامام که شعر عربی او در آغاز و پایان هست و جز خط متن است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی مقوایی، 139، 21 سطر (7×14)، اندازہ: 13×25 سم [ف: 12-2990]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/47

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، نسخه بدل ها در حاشیه آمده؛ کاغذ: شرقی، 3 گ (123-124 پ)، 40 سطر، اندازہ: 14×28/5 سم [ف: 31-711]

8 تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 679/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 9گ، 15 سطر، اندازه: 19/5×13/5

سم [ف: 1-172]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3585

آغاز: برابر؛ انجام: فلیکن مبعدا منحی عن هذا التعليم تمت وصایا افلاطن فی تادیب الاحداث و تم بها ما اردت ان اکتب من کتاب جاودان خرد

خط: نسخ خوب؛ کا: محمد تقی بن ابی الحسن، 1101، به دستور علم الهدی محمد فرزند فیض کاشانی؛ این نسخه منتخبی است از آن کتاب و مشتمل است بر جاویدان خرد و جمله برگزیده از حکم و آداب فرس و روم و پند لقمان، دستخط و مهر علم الهدی در پشت صفحه اول است؛ واقف: نائینی؛ 45گ، 15 سطر، اندازه: 18×12سم [ف: 6-371]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3494

آغاز: برابر؛ انجام: و سلطان ظلوم خیر من فتنه یدوم

جلد 1، از اول کتاب تا اواسط بخش سوم؛ خط: نسخ؛ کا: رجبعلی اصفهانی، تا: رمضان 1123؛ صفحات مجدول به تحریر و طلا و شنگرف؛ واقف: نائینی؛ 95گ، 14 سطر، اندازه: 23×16سم [ف: 6-369]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3495

آغاز: کتب امیر المؤمنین علیه السلام الی عبدالله بن عباس رضی الله عنه أما بعد فان المرء انجام: فیما لاغایة له

جلد 2، از اواسط بخش سوم (حکم عرب) تا خاتمه؛ خط: نسخ، کان رجبعلی اصفهانی، تا: رمضان 1123؛ واقف: نائینی؛ نسخه بی غلط نیست، صفحات مجدول به تحریر و طلا و شنگرف؛ 77گ، 14 سطر، اندازه: 23×16سم [ف: 6-371]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13521/3

آغاز: برابر؛ انجام: فمن قصر فی هذه الوصایا فلیکن مبعدة منحی عن هذا التعليم، تمت وصایا افلاطن فی تادیب الاحداث و تم بها ما اردت ان اکتب من کتاب جاودان خرد

خط: نسخ؛ کا: محمد تقی بن ابی الحسن (به قرینه رساله های قبلی)، تا: اوایل قرن 12، برای نوه فیض کاشانی، به نام محمد هادی بن شاه مرتضی ثانی بن محمد مؤمن بن شاه مرتضی اول کاشانی؛ حواشی و تصحیحات آن نیز به خط محمد هادی با نشان «ص» می باشد؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای 15/5×23، 27گ، 18 سطر (9×14)، اندازه: 15/1×12/5 سم [ف: 34-309]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1038 ط

آغاز: الروح للجسد لا ینفع احدهما الا بالآخر الحق یعرف من وجهین ... انجام: ... فانظر الی هذه المقامات سرها و علا نیتها فان سببها الهوی و یمكن

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام تمام صفحات دارای جدول به قلم سنگرف زر و مشکی است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج حنایی، 181 گ، قطع: وزیری، 14 سطر، اندازه: 15×23 سم [ف: 2/24-115]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4565/2

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز، اندازه: 12×18 سم [ف: 12-257]

ص: 134

15. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 376/1 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 2098؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق؛

بی کا، بی تا؛ 45 گ (1-45) [فیلم ها - ف: 1-462]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1155/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، بی تا، 19 سطر [عکسی - ف: 3-332]

318- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی

(.ādāb-ul 'arab w-al furs = jāvidān-e xerad t)

قزوینی، عثمان بن ابی الوفاء، ق 7 ق

(qazvīnī, o'smān ebn-e ab-el-vafā' (130

وابسته به: آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة؛ ابن مسکویه، احمد بن محمد (320-421)

اهداء به: ابوبکر بن سعد بن زنگی (623-568)

[فهرستواره منزوی 413/6]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4197-ف

نسخه اصل: بنیاد خاورشناسی لنینگراد c650؛ خط: نسخ معرب؛ کا: اسحق بن محمود بن محمد بن محمود یمانئ، تا: 709 [فیلم ها -

ف: 3-29]

319- آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد (ترجمه) / آداب و سنن / فارسی

(.ādāb-ul 'arab w-al furs = jāvidān-e xerad t)

حکیم، محمد حسین بن شمس الدین، ق 11 ق

(hakīm, mohammad hoseyn ebn-e Šams-od-dīn (170

وابسته به: آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة؛ ابن مسکویه، احمد بن محمد (320-421)

اهداء به: نواب شایسته خان از بزرگان دربار اورنگ زیب (1068-1118ق)

تاریخ تألیف: 1065ق

دیباچه و خاتمه ای بر آن افزود. مترجم در کتاب ابن مسکویه دست برده و پس و پیش کرده و در میانه فرخنامه یونان دستور و نامه دهقان خداپرست با نوشیروان و داستان دخمه نوشیروان و در پایان رساله ایمنی از بطلان نفس بابا افضل کاشانی را در آن گنجانده.

آغاز: پادشاه معارف آگاه هوشنگ شاه، این پندنامه که معروف است به جاودان خود ترتیب داد ...

انجام: که حلم با دشمن کردن سفاهت کردن است.

چاپ: به کوشش درویش فانی مانکجی، به نام ناصر الدین شاه، به سال 1293-1294ق، در بمبئی و تهران چاپ سنگی شده است.

[دنا 44/1 (2 نسخه)؛ الذریعة 78/5؛ مشارص 476؛ فهرستواره منزوی 328/6]

تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 111-ج

خط: نستعلیق؛ کا: شعبانقلی بن جعفر، تا: 1324؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج سرخ زرکوب مقوایی، 98گ، 15 سطر (15×7/5)،

اندازه: 14/5×22سم [ف: 1-152]

320- آداب العشرة / اخلاق / فارسی

āḍāb-ol 'ašara

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، -1234ق

(hezarjaribi, mohammad kazem ebn-e mohammad safi (-1818

در هفت باب: 1. معاشرت نمودن؛ 2. مصاحب کردن با نیکان خلق؛ 3. سلام کردن؛ 4. شناختن دوستان؛ 5. عطسه کردن؛ 6. تعظیم نمودن پیران؛ 7. گرامی داشتن بزرگ قوم

آغاز: بسمله حمدله وصلی الله أما بعد چنین گوید عبد خا طی محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی الله جرائمهما که این کلمات مختصره ایست در آداب عشرت مؤمن با یکدیگر ... و این رساله مشتمل است بر هفت باب

[الذریعة 26/1]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 366/2

آغاز: برابر؛ انجام: و آن حضرت خانه باز را کرایه نمی کرد

خط: نسخ؛ کا: محمد علی ولد شاطر تقی، تا: 20 جمادی الأول 1291؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 8 گ، 20 سطر،
اندازه: 20×15 سم [ف مخ: 1-3]

321- آداب العشرة و ذکر الصبحة و الآخرة / اخلاق / عربی

ādāb-ul "ašara wa dīkr-uṣ ṣuḥba wa-l āxira

از: غزی (?). در این کتاب اقوال بزرگان درباره آداب معاشرت و وظیفه برادران مومن نسبت به هم و این که گذشت از لغزش دوستان و برادران از واجبات است و این که آدمی چه باید کند تا در جامعه محبوب افتد، سخن رفته است. آغاز: بسمله، الحمد لله الذي اكرم خواص عباده بالالفه في الدين.

انجام: قال استحي من الله عزوجل كما يستحيي.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1936/4

آغاز و انجام: برابر

کا: احمد بن سید عبدالحی بن سید محمد بن سید احمد حسنی قدسی، تا: 1087؛ جلد: مقوایی تیماج مشکى ترنج، 2 گ (38 37 پ)،
21 سطر (9×15)

، اندازه: 20×15 سم [ف: 10-608]

322- آداب عطایا / فقه / فارسی

ādāb-e 'atāyā

ص: 135

نوری دونائی، محمود بن محمد تقی، ق 14 ق

(nūrī dūnā'ī, mahmūd ebn-e mohammad taqī (20C

به دستور: عضدالملک قاجار

در بیان آداب و شرایط ادای خمس و زکات و عطایای دیگر که واجبات آن مطابق با فتوای میرزا حسن شیرازی و مستحباتش طبق اقوال سایر فقها می باشد، مشتمل بر 12 «مطلب».

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید به امر امیر الامراء العظام

انجام: که در این صورت اظهار افضل است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16429

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: رمضان 1303؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور 1367؛ کاغذ: حنایی آهاری، جلد: تیماج ماشی یک لا، 24گ، 12 سطر، اندازه: 17×10/7 سم [ف: 4-21]

323- آداب عقد نکاح / فقه / فارسی

ādāb-e 'aqd-e nekāh

مازندرانی، محمد هادی بن محمد صالح - 1120 ق

(māzandarānī, mohammad hādī ebn-e mohammad sāleh (-1708

رساله مختصری است در آداب و شرایط خواندن خطبه عقد نکاح، پس از اتمام رساله مصنف یک صفحه در «حل فرج به سبب ملک یمین» اضافه نموده و به رساله ملحق کرده است.

آغاز: بعد الحمد و الصلوة مستحب است خطبه پیش از ایقاع و این خطبه که مذکور می شود فقیر محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی خود انشاء نمود. ... بسم الله الرحمن الرحيم الحمدلله الذي خلق من الماء بشرا

انجام: و آنها از متبوع کتب نحو و صرف معلوم می شود والله يعلم تمت ... بسم الله الرحمن الرحيم نباید دانست که حلال می شود فرج به یکی از سه چیز به عقد دوام و عقد متعه و ملک یمین احللت لك لمسها او احللت لك تقبيلها تم.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5999/2-30169

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ عطف و حاشیہ قهوه ای، 3 گ، 23 سطر، اندازہ: 12×24 سم [ف: 1-27]

324- آداب العقل و الدین / اخلاق / عربی

ādāb-ul 'aql wa-d dīn

ماوردی، علی بن محمد، 364 - 450 ق

(māvardī 'alī ebn-e mohammad (974-1058

نام این کتاب «آداب العقل و الدین» در ظہر نسخه ملی نوشته شده و در متن نامی بر آن نهادہ نشده. در دفتر کتابخانہ ملی بہ نام «آداب الدنیا و الدین» آمدہ است کہ حداقل مناسب تر است.

کتابی اخلاقی است کہ از اموری سخن می گوید کہ موجب سعادت دنیا و آخرت می شود. مطالب خود را ضمن کلمہ «ادب» بیان می کند و در 5 «باب» می آورد: 1. فی فضل العقل و ذم الهوی؛ 2. فی ادب العلم؛ 3. فی ادب الدین؛ 4. فی ادب الدنیا؛ 5. فی ادب النفس.

تہران؛ ملی؛ شمارہ نسخہ: 255

خط: نسخ کهن؛ بی کا، تا: قرن 8؛ افتادگی: انجام؛ در آخر نسخہ پنج صفحہ از «نوابغ الکلم» ابو القاسم محمود بن عمر زمخشری آمدہ کہ حاوی کلماتی است چون مثال های سایر ولی افتادگی دارد؛ کاغذ: اصفہانی، الوان، جلد: تیماج مشکی مقوایی لولادار، 235 گ، 15 سطر (13/5 × 10/5)، اندازہ: 15×21 سم [ف: 7-226]

325- آداب عقیقہ / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e 'aqlīq

آغاز: باید گوسفند نر باشد، خواه مولود نر باشد

تہران؛ مجلس؛ شمارہ نسخہ: 1162/10 - طباطبائی

آغاز: برابر

خط: شکستہ نستعلیق خوب؛ کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن 12؛ در ذیل این بخش فقرہ ای است با این عنوان: «جهت خواب دیدن یکی از انبیاء یا پدر و یا مادر»، در حاشیہ آداب عقیقہ اشعاری است کہ مطلع آن بیت زیر است: «آمد آشفته بہ خوابم شبی آن مایہ ناز x بہ روش مهر فزا و بہ نگہ صبر گداز»؛ 11 گ [ف: 23-648]

326- آداب العلماء و المتعلمین / اخلاق / عربی

ādāb-ul 'ulamā' wa-l muti' allimīn

وابسته به: جواهر العقدين في فضل الشرفين شرف العلم الجلي و النسب العلى؛ سمهودى، على بن عبدالله (844-911)

هفت «فصل» است در آداب تعليم و استادان و شاگردان انتخاب شده از كتاب «جواهر العقدين في فضل الشرفين». عناوين فصول چنين است: 1. في آداب العالم في نفسه؛ 2. في آداب العالم في درسه؛ 3. في آداب العالم مع طلبته؛ 4. في آداب المتعلم في نفسه؛ 5. في آداب المتعلم مع شيخه؛ 6. في آداب متعلم في درسه؛ 7. في الاداب مع الكتب الخاتمة: فيما ينبغي لاهل البيت النبوي من الاداب و الأخلاق.

آغاز: الحمد لله الهادي الى طريق الصواب الرافع درجات العلماء

المتأدبين باكرم الاداب الناهجين مناهج السنة و الكتاب

انجام: فسنأل الله أن ينفع به وأن يجعل أعمالنا خالصة لوجهه الكريم وأن يهدينا الى صراط المستقيم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5015/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد بن صلاح بن علی، تا: 28 رمضان 1146؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 25 گ (75-100 پ)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 13-215]

- آداب علیه» رفیق توفیق

-آداب عمره تمتع « مناسک حج

327- آداب عید قربان و عید فطر / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e 'eyd-e qorbān va 'eyd-e fetr

آغاز: در بیان اعمال ضروریه عید قربان که شب آن و روز آن باید بعمل آورد و مستحب است و ایام تشریق است ... بدان که عید اضحی از جمله چهار شب است که احیای آنها سنت است ...

انجام: هر که در این دعا شک آورد کافر گردد، و حضرت ابراهیم این دعا را میخواندند. بسمله، اللهم انی اسئلك اعوذ بنور قدسك..

[فهرستواره منزوی 271/6]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6138/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: رنگارنگ، جلد: میشن لایی پازهری، 8 گ (1-8 پ)، 17 سطر، اندازه: 22×17/8 سم [ف: 9-188]

328- آداب الغرر / رمل / عربی

adab-ul gurar

رساله ای است در رمل

آغاز: بسمله - رب سهل - الحمد لله القديم الأزلي المومن المهيمن الفرد العلی انجام: ارجوزه سمیت اداب الغرر صح بها حلم البیان و

الخبر احکمتها من سالفات الکتب من نسخه مکتوبه بالذهب أیضاء من حکم بنی العباس من صحب ثابته الأساییی مارواه المغربی فی القاهره فلیطه کان فکری ناظره - تمت بحمداللهو حسن توفیقه

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف 248/12

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 4 گ، 27 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-226]

329- آداب غسل و نماز و کفن میت (رساله) / اجتهاد و تقلید / عربی و فارسی

(r .ādāb-e qosl va namāz va kafan-e meyyet)

شامل آداب غسل و نماز و تکفین میت. در آخر آن نماز وحشت و نماز آیات هم شرح داده شده است.

آغاز: در بیان آداب غسل و نماز و تکفین میت و میته و این سه غسل است. انجام پایان - ذکر رکوعات و سجودات و ذکر تشهد و سلام مثل نمازهای دیگرست.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 105

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ؛ بی کا، بی تا عبارات عربی به خط نسخ و شرح آنها به فارسی و خط شکسته نستعلیق نوشته شده؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، 7 گ (13)، مختلف السطر (5/6×13)، اندازه: 11×16/5 [ف: 2-248]

330- آداب فصاحت و بلاغت / بلاغت / فارسی

ādāb-e fesāhat va belāqat

رساله ای است در آداب فنون فصاحت و بلاغت مشتمل بر 48 فن.

آغاز: بدانکه آداب فنون فصاحت و بلاغت آنچه به استقصای تام بیرون آمده است چهل و هشت فن است

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 89/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمدابراهیم بن محمد حسین یزدی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 10 گ (46 پ-56 ر)، 11 سطر، اندازه:

14×10 سم [ف: 1-91]

331- آداب الفقر / عرفان و تصوف / فارسی

عنقا طالقانی، ابوالفضل بن علی، 1266 - 1333 ق

‘(1849-1914) anqā tāleqānī, ab-ol-fazl ebn-e ‘alī

در سیر و سلوک از روی اخبار نبوی.

آغاز: گرچه بسیار است آداب طریقت ای جوان XX عمده اینها بود این هشت کامد در بیان / وحدت و ذکر و طهارت نفی خاطر ربط قلب XX صحبت و تسلیم و رضا شرط سلوک سالکان. و در شرایط ثمانیه دوام مواظبت مطلوبست و ابن هشت شرط از هشت پیغمبر که برکت دین ایشان بوده مانده.

انجام: وقفنا الله و جمیع المؤمنین بالعمل بها.

ص: 137

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1-عنقا

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تاب 70ص، قطع: جیبی، 4 سطر [نشریه: 5-746]

332- آداب فقر و درویشی / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e faqr va darvīšī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5972/6

خط: نستعلیق؛ کا: حسین بن حاج محمد ترشیزی، تا: 18 ذیقعه 1094؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی لایی، 2 گ (36-37)،
قطع: بغلی، 17 سطر (7×14)، اندازه: 18×12 سم [ف: 16-171]

333- آداب الفلاسفة / فلسفه / عربی

ādāb-ul falāsifa

حنین بن اسحاق، 194 - 260 ق

(honayn ebn-e eshāq (809-873

از حنین بن اسحاق کتابی به نام «نوادر الفلاسفة و آداب المعلمین القدماء» به یادگار مانده که سه نسخه از آن در دست هست:

1- نسخه مورخ ذیقعه 595 اسکوریال مادریدش 756 (ش 1760 کنونی)

2- نسخه مورخ روز آدینه 7 صفر 506 مونیخ ش 651

3- نسخه ش 608 کوپر ولی در استانبول که در برگ های 1-10 و 11-47 و 52-65 و 74-77 و گویا هم در جاهای دیگر آن بخش های این کتاب هست. خزرچی در عیون الانباء (1/28- 29-47-51-57-61-62-63-88-77) بندهایی از آن آورده است. مرکله (k.Mmerkle) آن را از روی نسخه مونیخ به آلمانی در آورده و در 1921 به چاپ رساند. ترجمه اسپانیایی کهن آن از روی نسخه مادرید در 1879 به چاپ رسیده و ترجمه حبشی و عبری آن هم چاپ شده است. (دانش پژوه) اما این که این رساله همان است یا جز آن، اطلاعی به دست نمی دهد و از محتوای آن هم گزارشی ندارد تا بتوان تشخیص داد.

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2165

خط کوفی؛ بی کا، بی تا؛ این نسخه ما که از حنین دانسته شده و در پایان آن آمده که او آن را در ذیحجه 249 نوشته است با دو نسخه اسکوریال و مونیخ چندان ربطی ندارد و به اندازه یک دهم آنها هم نمی شود. در آغاز این نسخه نخست خطبه ای است که به سخن

فیلسوفی مسلمان بیشتر مانند است تا به گفتار دانشمندی نصرانی، سپس سخنان فیلسوفان است در مرگ اسکندر و سخنان برخی از دانشمندان و گفتار چهار حکیم نزد اسکندر و نیز چهار فیلسوف دیگر و مطالبی دیگر و بخش نخستین بدین گونه پایان می یابد: «تمت الرسالة... کتبه حنین بن اسحاق العبادی...» که درست خوانده نمی شود و گویا تاریخی در اینجا بوده است (27ر وپ). پس از این بخش دوم یا رساله دیگری بدین گونه آغاز می شود: «بسمله. قد بلغنا ان افلاطن الحکیم نظر إلى بعض التلاميذ و هو يکتب ما يسمع» (28ر). در این بخش نقش نگین های انگشتری فیلسوفان آمده است. روی هم مطالب این کتاب که به ساخت دو رساله می ماند اگر چه با تغییری هم باشد در نوادر حنین و کتب دیگر جستجو گریخته دیده می شود و به گواهی نسخه ما این یکی جزو یکم است و باید گفت که با طرح و شالوده ای است که حنین ریخته و سپس کتاب نوادر بزرگ خود را ساخته است یا این که کسی دیگر این رساله ما را از روی کتاب حنین و کتاب های دیگر ساخته است. در این باره گویا نتوان درست داوری نمود مگر این که این نسخه ما به دقت با سه نسخه نوادر و نسخ منتخبات صوان الحکمه و کتاب های ابن فاتک و ابن هند و مشکویه رازی و شهرزوری و دیگران سنجیده شود تا دانسته شود که این رساله (نسخه ما) چیست و چگونه ساخته شده است. در پایان آن آمده «و کتبه حنین بن اسحق الطیب العبادی فی ذی الحجه من سنة تسع و اربعین و مأتین من الهجرة»، در صفحه عنوان امضای شیخ بهایی دیده می شود؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج مشکئی آراسته مقوایی گرد سرخ، 51گ، 8 سطر (9×14)، اندازه: 13×28سم [ف: 9-858]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4282-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا 8681or؛ خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [فیلم ها - ف: 3-41]

334- آداب الفلاسفة و نوادرهم / فلسفه / عربی

ādāb-ul falāsifa wa nawādir-u-hum

اسحاق بن حنین، 215 - 298 ق

(eshāq ebn-e honayn (830-910

آنچه «دانش پژوه» درباره آن آورده چنین است:

این رساله جز نوادر حنین بن اسحق است و شاید از پسرش ابویعقوب اسحاق عبادی ترجمان باشد چه:

1- در آن آمده که من این سخنان را از کتاب های کهن سریانی به عربی در آوردم (ص 2 و 15)

2- در آن آمده «كنت سمعت هذه الحكاية من يوحنا ابن بختيشوع المطران» (ص 165) این یوحنا مطران موصل بوده و در 285 (898م) می زیسته است.

3- در دو جای این کتاب از حنین بن اسحاق یاد شده است (ص 159 و 161) اگر چه در آن هیچ اشارتی نشده که پدر مؤلف است.

4- میدانیم که اسحاق «تاریخ الاطباء» دارد و در مجله ارینس (ش 1 ج 7 سال 1954) به چاپ رسیده است. او در آغاز این رساله از «ابی الحسین» (اصل: ابی الحسن) ولی الدوله یاد کرده و در این نوادر نسخه ما هم چنین آمده است: «نسخة فصل کتبت

(اصل: کتب) به الی ابی الحسن ایدہ اللہ...» و از نامه ای اخلاقی و فلسفی یاد شده که او بدو نوشته است (ص 165). این ابی الحسین همان ولی الدولة قاسم بن عبید اللہ بن سلیمان بن وہب است که در 288 ق پس از مرگ پدر، وزیر معتضد شده و تا مرگش در 289 ق وزیر بوده و سپس وزیر مکلفی (289-295) گشته و تا پایان زندگی خود وزیر او بوده است. اسحاق «تاریخ الأطباء» را در سال 290 ق برای این وزیر ساخته است. دور هم نیست که آن نامه را به او نوشته و در این کتاب خود آورده باشد. افسوس که نسخه در انجام افتادگی دارد و این نامه به پایان نمی رسد.

خزرجی (201/1) سرگذشت او را آورده و از این کتاب «آداب الفلاسفة و نوادرهم» او و «کتاب ذکر فیہ ابتداء صناعة الطب و اسماء جماعة من الحكماء و الاطباء» همان که به نام «تاریخ الأطباء» چاپ شده یاد نموده است. او در جاهای دیگر (71/1 و 75 و 76) بندهایی از کتاب دوم را آورده ولی در یک جای دیگر (36/1) یک بند از اسحاق آورده که در «تاریخ الاطباء» نیست و در این «آداب الفلاسفة» نسخه ما هم نیافته ام.

باری این کتاب اگر از خود اسحاق باشد از نسخه های نادر دانشگاه به شمار خواهد آمد و اگر هم نباشد باز کتابی است لطیف و برای تاریخ فیلسوفان یونانی بسیار ارزنده است. در بیشتر جاها سخنان ثمسپیوس آمده و گویا بیشتر از شرح او بر کتاب النفس ارسطو که خود اسحق به عربی در آورده است (ابن ندیم ص 352) این سخنان آورده شده باشد. سخنان بسیاری از فیلسوفان یونانی در برخی از مسائل مهم فلسفی در آن دیده می شود. فهرست پاره ای از مطالب مهم این کتاب:

1- درباره توحید و خداشناسی و رستاخیز و پیامبری که رساله جداگانه ای را می ماند (ص 2)

2- درباره فضائل و رذائل (ص 16)

3- اقسام موجودات و تعاریف برخی از آنها (ص 20)

4- عوالم عالیه و عالم نفس و عقل و ربوبیت (ص 28)

5- صور افلاطونی (ص 30)

6- فرق فلاسفه (ص 55)

7- موسیقی و نغمه (ص 56)

8- سخنان فیلسوفان و حکما و اهل رای و زهد (68). در این بخش نامه ای که انوشیروان به موبدان موبد نوشته است آمده است (ص 75) سخنان منسوب به فیثاغورس در رساله ذهبیه و جز آن هم در آن فراوان است.

9- تعریف فلسفه (ص 123-138)، در اینجا از اجتماع در بیت الذهب که در نوادر الفلاسفه حنین مانند آن آمده است یاد گردید (ص 134 و 137).

10- از اخلاق النفس جالینوس ترجمه حنین بن اسحق در آن بندهایی دیده می شود (ص 159 و 161)

در این رساله تعریفی است از سه گونه نفس از افلاطون (ص 160) آمده که مانند آن را نسبت به امیر مؤمنان علی (علیه السلام) داده اند ص 259 و 460).

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2103

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 9 و 10؛ افتادگی: پایان؛ تملك: محمد مکی بن الشریف محمد بن شمس الدین بن الشریف حسن من ذریة الشریف الشهید محمد بن شرف الدین مکی المطلبی العاملی، در 1157؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف میشن، 84گ، 15 سطر (13/5×9/5)، اندازه: 18×12/5

سم [ف: 8-730]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1372-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-279]

335- آداب القرآن / تجوید / عربی

ādāb-ul qur'ān

رساله مختصری است در مسائل تجوید مشتمل بر چندین باب که چون مؤلف کتب این فن را مفصل دیده و به تحریر این رساله پرداخته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین حمداً طیباً مبارکاً علی کل حال ... و بعد فان القرآن العظیم افضل کلام و اشرف خطاب و اولی علم صنف فیه کتاب.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1612/8

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم، ش 1159؛ آغاز نسخه با کتاب «الدر الاحسان...» محمد بن صلاح بن مهدی برابر است؛ خط: نسخ؛ کا: هادی بن عبدالله بن داود بن محمد بن صالح بن داود، تا: قرن 11؛ کاتب تمامی نسب خود را تا امام هادی إلى الحق یحیی بن الحسین آورده است، مصحح؛ 16ص (322-337) عکسی - ف: 5-31

336- آداب قرأة القرآن / قرائت / عربی

ādāb-u qirā'at-il qur'ān

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - 948 ق

ظاهراً بخشى است از يك رساله او.

آغاز: منقول من كلام غياث المدققين منصوراً، المقالة الرابعة النصوص الدالة على فضيلة القاري و القراءة كثيرة عديده معروفه مشهورة غير مستورة و من الاداب ان ينبغي للقارى السواك ...

انجام: الاستحسان و جوز وافي الصلوة و اكثر هم على أن السجدة اربع عشر و الاكثرون أوجبوا الطهارة في سجدة التلاوة

ص: 139

و کذا استقبال القبلة و قد يجوز خلاف هذا

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/6

آغاز و انجام: برابر

خط نستعلیق باکا: محمد میر حسن استر آبادی، تا 1058 [ف: 9-458]

337- آداب قرائت قرآن / آداب و سنن / فارسی

adab-e qera'at-e qor'an

استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، 1198 - 1263 ق

(sayf-od-dīn ja'far-e-bn-e estarābādī ḡmohammad (1783- 1846

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17515 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

2. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 934/7

بی کا، بی تا؛ 4گ، قطع: رفعی [ف: -329]

338- آداب قشون = سیاست نظام ارتشی حکومت و سیاست / فارسی

ādāb-e qošūn = sīyāsāt-e nezām-e artešī

تبریزی، علی بن محمد، 1202 - 1316 ق

(tabrīzī, 'alī ebn-e mohammad (1787-1898

اهداء به: ناصرالدین شاه

تاریخ تألیف: 1283 ق

رساله ای در سیاست نظامی و آداب قشون است در ابتدا با تعریف لفظ دولت آغاز می شود و سپس درباره اسباب دفاع و علت عقب ماندگی مشرق زمین سخن گفته و در پی آن سه جدول درباره بزرگی مملکت و جمعیت و تعداد لشکر بری و بحری سه کشور روس و عثمانی و انگلیس با آمار و ارقام آورده است. رساله دارای سه فصل است، 1. در بیان ترتیب و تربیت آحاد و افراد لشکر و فرماندهان و اجزای آن؛ 2. در بیان قانون گرفتن و تشخیص اهل محاربه و مجادله از عموم سکنه مملکت؛ 3. در بیان نظارت سپاه و رسانیدن مواجب

صاحب منصبان و ملاحظه آسایش افراد اسلحه سه گانه.

آغاز: لفظ دولت با علم فیزیک و ژغرافیا عبارت از قسمتی از روی کره است که با علامات مختلفه از کوه و دریا و شهر محدود نموده.

انجام عمله و عرادکش نظامی یک دسته.

چاپ: به کوشش منصور جغتائی، مجموعه رسائل خطی، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، دفتر پنجم، مشهد، 1378 ش.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2349

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق؛ کا: فرج الله، تا: ذیقعه 1287؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: میسن سورمه ای ضربی لایی، 22 گ، 14 سطر، اندازه:

21/8×15/9

سم [ف: 3-480]

339- آداب قلم تراشی و خوشنویسی / خط / عربی

ādāb-e qalam-tarāšī va xošnevīsī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10931/5

آغاز: وصف قلم لطیف رنگین XX سرخ است و سفید و سخت و سنگین / بسیار ضعیف و لک نباید XX سست و سیه و سبک نباید / بر دور قلم رسن بگردان XX بنگر که چه شد بلندی آن / نوک قلمت بدان درازی XX کافی است از آن فزون نسازی ... / بالای الف سه نقط باید XX اما به همان قلم که آید ... باید تن جیم را چنان ساخت XX کش هیأت بیضه ای توان ساخت

انجام: طولی و منحنی و مدور XX دندان و سینه دار و مضمّر / نه نقطه چو بعد از آن برآید XX شکل سر یا مطول آید. تمت الرسالة التعليمية

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای یک لا دورو، وسط و حاشیه های آن با طرحهای اسلیمی تزئین شده است، مجدول

گرهی، 2 گ (75-76 پ)، سطور چلیپا (10/5 × 19/5)، اندازه: 21/5 × 12/5 سم [ف: 20-512]

340- آداب القمار = قمارنامه = قمارخانه / متفرقه / فارسی

ādāb-ol qomār = qomār-nāme = qomār-xāne =

قاجار، محمد امین میرزا، 1234-1309 ق

(qājār, mohammad amīn mīrzā (1818-19C

تدوین رساله از شاه زاده محمد امین میرزای قاجار (پسر فتح علی شاه قاجار)، که برای پسر خود ساخته و در آن به او با عبارت های «بدان ای پسر، بدان ای فرزند، بر تو باد ای فرزند» خطاب کرده است. آن را در 1 «منصوبه» و 9 «لعب» و هر لعب در 3 «بساط»، جمعاً بیست و هفت «بساط» و 1 «نیرنگ» ساخته است که دارای حکایاتی شیرین و اشعاری از خود او در بیان انواع بازی ها و قمار و مخترع هر فن و استادان آن و مفت بری های متفامین است. در پایان دیباچه گوید: «در این قمارخانه هر آنکس که بنگریست XX آگه شود که رسم فنون قمار چیست / با هیچکس مبارز قمار ای پسر بمفت XX بشناس از نخست که مرد قمار کیست» مؤلف می گوید چون در خردی پدر را از دست دادم و سر گرمی و تعلیم دهنده اخلاق عالیه نداشتم لذا بر آن شدم که قمار بیاموزم و از انواع آن اطلاع و بهره گیرم پس، از دوستی استاد این فن را خواستم. او تنی چند را بمن شناساند - نویسنده نام یکایک آنها را می آورد - من از این گروه حسینیقلی خان زاد را اختیار کردم و در خدمتش نرد

قمار باختم و فنون قمار را آموختم که حاصل آن این کتاب شد. فهرست آن چنین است:

منصوبه در آداب کلیه قمار باختم و بیان مقاماتی که در آنها از قمار احتراز باید کرد و شناختن اشخاصی چند که قمار با آنها نشاید کرد؛
لعب 1. در پیدا شدن شطرنج و واضع و آداب و شرایط کلیه آن و اقسام شطرنج ها؛ 2. در آداب نرد باختم و واضع و قاعده کلیه این بازی و
مقامین است و حيله هايي که در بازی نرد کرده اند؛ 3. در آداب اسناس بازی و واضع آن و حيله و مفت بری ها و اشخاصی که در این
قمار هنر کامل دارند؛ 4. در آداب گنجفه بازی و بازی هایی که با گنجفه الان معمول است و اشخاص مفت بر گنجفه باز و حالات ایشان؛
5. در آداب بیجار بازی و طریقه آن و اشخاصی که به بیجار طالب و راغب هستند؛ 6. در پیدا شدن دوزبازی و واضع آن؛ 7. در آداب کلیه
قاپ بازی و واضع آن و اشخاصی که قاپ بازند و کلمات مضحک آنها و غذاهایی که مخصوص ایشان است؛ 8 در بازی به معنی مغل
افغان که به مغل بتان معروف و چنگ نادر مشهور است؛ 9. در اقسام بازی های متفرقه و بازی که با پول سیاه می کنند و اشخاصی که
مایل این بازی هستند و تخم بازی و لیل بازی و فنجان بازی؛ نیرنگ: در افعال شنیعه و گفتار قبیحه قماربازان.

از قرار معلوم محمد امین میرزا این رساله را به دستگیری ضیاء الدین حاج میرزا محمد ابراهیم مشتری شیرازی طوسی (1264 1305)
تألیف کرده است از این رو در بعضی از نسخه ها مؤلف میرازی مشتری دانسته شده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم XX داد نخست است ز نرد قدیم / ای نقش

جهان ز صنع تو گشته پدید XX در حکم تو کعبتین ماه و خورشید ... ستایشی که پاک بازان منصوبه نرد بندگی را شاید و نیایشی که یکه
تازان رقعه شطرنج پرستندگی را باید حمد و ثنای منصوبه پرداز نرد وجود و رقعه ساز شطرنج موجود است ... و بعد طرازنده این رقعه نرد
مروت و فرازنده بقعه قمار خانه فتوت بنده کمین شهریار محمد امین قاجار در اندرز نصیحت فرزند دلبنده خود چنین گوید ای فرزند
سعادت مند در آغاز جوانی چنانکه بیشتر کس را افتد و دانی مرا پدر تا جور سایه از سر بر گرفت و از جای فانی بسرای جاودانی برفت ...
انجام: بندگان را نیز مترصد بودن باید تا آنکه نظام عیش را سببی دیگر از اسباب زاید یا مالک از منہ امور پس از آنکه سد این باب فرمود فتح
دیگر باب فرماید اگر قهرمان حکمش سد باب حرامی نمود فتح باب حلالی نیز خواهد فرمود انشاء الله انه قادر علی ذلك تمت الكتاب.

[دنا 45/1 (به نام محمد امین قاجار و مشتری خراسانی که یک رساله است)؛

منزوی 1709/2]

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1291

آغاز: برابر؛ انجام: .. نیز خواهد فرمود انه قادر علی ذلك

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1280، جا: تهران؛ سر لوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، در صفحات اول و دوم میان دو
جدول گل و بوته زر، در این دو صفحه میان سطور طلاندازی؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی، اص (146گ)، 11 سطر
(15×8/5)، اندازه: 23/5×15/5 سم [ف: 3-355]

2. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 798

خط: نسخ و نستعلیق خوب؛ کاتب = مؤلف، بی تا، صفحات مجدول کمند کشی زرین رنگین است، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح کنگره ای و یک کتیبه مذهب منقش مرصع بسیار خوب طرح است، بین السطور دو صفحه اول طلا-اندازی دندان موشی است، در صفحات 38 و 54-72-80-98 تصاویر آلات و ادوات قمار به آب زر ترسیم شده است؛ کاغذ: ترمه آهار مهره بخور رنگ، جلد: مقوای روکش تیماج گلی رنگ مجدول کمند دار زرین حاشیه ریسه گل و برگ طلایی، 304 ص، قطع: وزیری متوسط، 11 سطر، اندازه: 23/5x15 سم [ف: 7-554]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5494/2

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: ذیحجه 1291، به دستور میرزا مشتری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی لابی، 22 گ (81-103)، قطع: ربعی، 12 سطر (8x13/5)، اندازه: 22x14 سم [ف: 16-21]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2916/2-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-741]

4. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 2968

آغاز: برابر؛ انجام: ... بعد از توفیق و تاکید و موافق و عهود و شرایط قرار بر آن شد که در مجالس و محافل بی انکار و نفاق و کدورت و شقاق زندگانی کنند ... که گاهی از مطالعه آن بعیبهای قمار و بی شانی مقامین آگاهی یافته هیچوقت پیرامون این عمل نگردی و الله بصیر بالعباد ...

خط: نستعلیق؛ کا: مشتری، حاج ابراهیم طوسی حسام الشعراء، تا: 1293؛ در خاتمه مطالبی در قمار به عنوان «نصایح شیخ المقامین» و لغت نامه طنز آمیز به ترتیب حروف تهجی مسطور است به آغاز: «حرف الالف: آب: چیزی است که درغربال نباید ...» و انجام: «... عاقبت اندیش و آنکسیکه نتواند در شهر زیستن کند» و در آن قصیده نونیه و رائیه از شاعری نامعلوم در مدح سلطان جمال الدین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، 69 گ (7+62)، 17 سطر؛ اندازه: 20/5 x 14/5 [ف: 3-1044]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4872/2

آغاز: برابر، انجام: گاهی از مطالعه آن بعیب های قمار و بی شانی مقامین آگاهی یافته هیچوقت پیرامون این عمل نگردی، و الله بصیر بالعباد

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: مشتری طوسی، تا: ذیقعدہ 1293؛ با اغلاط املائی بسیار؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه ای، 36 گ، اندازه: 22/3×17/7

سم [ف: 7-764]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1048

آغاز: برابر؛ انجام: فتح باب جلالی نیز خواهد بود، انه قادر علی ذلك

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میسن سرخ، 155 گ، 11 سطر، اندازه: 21/8×14/4 سم [ف: 3-597]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13555/1

آغاز: برابر، انجام: و بی شانی مقامین آگاهی یافته هیچوقت پیرامون این عمل نگردي و الله بصر بالعباد

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: دوشنبه 15 ربیع الاول 1309؛ جلد: تیماج سبز، 62 گ (1 پ-62 پ)، 13 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف: 37-50]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 494/1

آغاز: برابر، انجام: بدان ای فرزند من این کتاب را به مقتضای رای مهر نمای شاهنشاه جهان به دستاری و ربط و آن الفاظ و اشعار میرزای مشتری که سالها است معاشر شب و روز من است انجام دادم که گاهی از مطالعه آن به عیبهای قمار و بی شانی مقامین آگاهی یافته هیچ وقت پیرامون این عمل نگردي و الله بصیر بالعباد. تمت الكتاب الموسوم بقمارخانه مستعجلا بید اقل الشعراء ابراهیم المتخلص بمشتری الطوسی. کس نداند که پس پرده که خوب است و که زشت. في شهر ذي القعدة الحرام 1293 خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: ذیقعدہ 1314؛ از روی نسخه کتابت شده توسط میرزای مشتری در ذیقعدہ 1293 (شاید همان نسخه آستان قدس ش 4872/2 یا نسخه کتابخانه ملی تبریز)، در پشت ورق اول یادداشتی است از اسماعیل بن علی اکبر مبنی بر این که نسخه را جزء جزء از میرزای مشتری گرفته و دستور استتساخ آن را داده است؛ تملك: اسمعیل بن علی اکبر با تاریخ ربیع الاول 1314؛ جلد: میسن مشکی، 162 ص (4-165)، 15 سطر، اندازه: 21/6×14 سم [ف: 5-44]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3011/1 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-781]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1327/2

خط: نستعلیق؛ کا: فرج الله بن میرزا علی خان تفرشی، تا: چهارشنبه 5 صفر 1317؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی، 91 ص (160-250) [سنا - ف: 2-224]

رساله ای در آداب کسب با شواهدی از روایات مطابق مذاق عارفان و درویشان، او ده شرط از آداب کسب را برشمرده و معتقد است اگر این ده شرط رعایت نشود آنچه کاسب به دست می آورد حرام است.

آغاز: حمد و سپاس مر خداوندی را سزاست که آفتاب مشرق از واهب او صید مرکز دل دوستان است

انجام: و کسانی که حقی در گردن ما دارند از زبان تکبیر گوئیم الله اکبر ...

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1766/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: رضا قلی بن نور الله (مشهدی)، تا: 12 شعبان 1085؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 4 گ (68ر-71پ)، 15 سطر، اندازه: 20×13/5 سم [ف: 5-177]

342- آداب کفش دوزان = کسب نامه نعلین دوزان / آداب و سنن / فارسی

گفتارهایی در فرهنگ مردمی است جدا از یکدیگر، همه در آداب کفش دوزی و کفش دوزان است، با روش اگر پرسند، بگو.

آغاز: حمدله. عاقبت. صلوات. بدانکه خواندن این رساله بر کفش دوزان فرض است، هر که این رساله را نداند. انجام: نتواند و یا نداند پیش خود نگاهدارد بهتر است. تمام شد کسب نامه نعلین دوزان به بد ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 322/4-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گنج بخش ش 1133 (مشترک 2593/4)؛ خط: نستعلیق پخته؛ کا: غلام محمد قرشی، تا: 1315، 5ص (6-10) [عکسی
- ف: 2-3]

- آداب کفن و دفن» آداب و احکام اموات

- آداب کفن و دفن» دراهم الکبیر

- آداب گلنبوی» آداب البحث و المناظرة

343- الآداب لأولي الألباب / اخلاق / عربی

al-ādāb li-uli-1 albāb

ذہبی، احمد بن محمد، ق 5 ق

(zahabī, ahmad ebn-e mohammad (11C

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 350/5 -ف

نسخه اصل: اور خان جامع ش 1543؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 5؛ 31 گ (91-122) [فیلم ها - ف: 1-457]

- آداب لباس رسول» آداب لباس سید البشر

ص: 142

عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، 958 - 1052 ق

(abd-ol-haqq-e dehlavī, 'abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551-1642'

در پوشاک پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) از «مدارج النبوة» خود او. در دیباچه از اینکه لباس بدعتی گمراهان پوشیده می شود اندوهگین است و این را نگاشت تا از آن پوشاک ها بپرهیزند. وی دو رساله در این زمینه دارد: یکی به نام های «رسالة آداب لباس» و «آداب لباس سید البشر» و «آداب لباس رسول» خوانده شده که با «دستور الفایض» یکی است. دوم «مطلع الانوار» و «حلیة حضرت سید المرسلین» و «حلیة جلیله حضرت سید المرسلین» که سرآغاز خطبه آنها جداست.

آغاز: بعد حمد و سپاس الهی و پس از نعمت و تحیت رسالت پناهی نموده می آید که این رساله ایست مختصر در بیان آداب لباس حضرت سید البشر... انجام: و باید که جامه کهنه بفقیر و مسکین دهد یا باهل و عیال خود به بخشد اگر مستحق باشند که درین اجر بسیار و ثواب بی شمار است

چاپ: مشار 2/2540؛ 1902م، وزیری، 167ص

[فهرستواره منزوی 3/1530؛ دانشنامه ادب فارسی 4/1004؛ نسخه های فارسی منزوی 6/4524]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21785

آغاز: برابر؛ انجام: عبدالله الصالحین برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 17 سطر (10×19)، اندازه: 17×26سم [رایانه]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13948/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عمر، تا: قرن 13؛ اشعاری به اردو در حاشیه چند برگ آغازین آمده است؛ کاغذ: شرقی، 10گ (201پ-211ر، 15 سطر، اندازه: 9×16 سم [ف: 35-390]

3. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه: 137

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1281؛ پرغلط؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی سبز سیر، 12، 16 سطر، اندازه: 5/10

345- آداب الکتاب = نامه نگاری / نامه نگاری / فارسی

ādāb-ol k. = nāmenegārī

اهداء به: محمد علی پاشا

در آداب نامه نگاری است در 2 «قسم»: یکی نامه های عادی و دیگر نامه ها و نوشته هایی که برای پادشاهان و بزرگان باید تحریر شود. هر یک از این قسمت ها را به چند نوع دیگر تقسیم می کند و یک یک آنها را شرح می دهد و در ضمن بیان مطالب خود نامه هایی برای شاهد مثال می آورد که بسیار زیبا و بعضی از آنها واجد نکات با ارزش ادبی و فنی است.

آغاز: بسمله و به ثقتی، اما بعد حمد من بیده الاعادة و الانشاء و صلوة و سلام علی من رفع منار الشریعة و نشاء و علی اله من اصبح بهم برد البلاغة موشی انجام: فؤادنا بحکم متحقق و الدعاء ترفع و القلب یبتهل و یخضع ابقاکم الله سالمین و اقرکم فی اوطانکم آمین آمین غیره

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 431/18

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، رویه ساغری، 41ص (359-400)، 15 سطر (17×9/5)، اندازه: 21×16/5 سم [ف: 1 - 422]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6285/1

آغاز: برابر؛ انجام: علی سیدنا محمدنا و آله

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، 15 سطر (11/5×6)، اندازه: 17×10 سم [ف: 16-235]

346- آداب الکتوی / منطق / عربی

ādāb-ul kafawī

کفوی، محمد بن حمید، - 1174 ق

(kafavī mohammad-e-bn-e hamīd (-1760)

در دیباچه از خود و کار خود چنین یاد می کند: «الفقیر الی الله السید الکفوی ... النسبی الهاشمی. هذه رسالة في الآداب لخصتها من كتب هذا الباب». گفتاری است در آداب مناظره، کوتاه و نامبوب.

آغاز: بسمله. حامداً لله علی نعمائه و مصلیاً علی سید انبیائه و علی الآل و الاصحاب ... و بعد، فیقول السائل الفقیر الی الله ...

انجام: ... المقبول من المردود و نكرة المقبول و لا تكون من المردود. تمت

شرح و حواشی:

1- شرح آداب البحث؛ قره حصارى، عمر بن حسين (1200-)

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 434/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته؛ بی کا، تا: 1176، جا: مدرسه ایاصوفیه استانبول؛ در ادامه شرح آن از قره حصارى؛ گ (21 پ-24ر) [ف: 1-3]

ص: 143

آغاز: بسمله این کتاب مشتمل است بر چند فصل اول در علم نحو، دوم در صرف، سیم در معانی بیان، چهارم در لغت، پنجم در محاوره، ششم در شعر، هفتم در عروض، هشتم در سیاق

مشهد؛ ادبیات، شماره نسخه: 243/2 فرخ

آغاز: برابر

خط شکسته نستعلیق، کا: علی بن حسین به خاطر آقا میرزا کاظم، تا: غره رمضان 1302؛ کاغذ فستقی، جلد: تیماج لایه ای قهوه ای، 12ص (104-115)، قطع: پستی، 15 سطر (6×12)، اندازه: 15/5×9 سم [ف: -173]

آغاز: بسمله. این رساله ایست در آداب مباشرت از قول حکما و علماء برانند که در وقتی که مباشرت زنان باید کرد که نعوذ تمام حاصل شود.

انجام: قوت مجامعت دهد و الله اعلم

[فهرستواره منزوی 3262/5]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3157/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 6گ (178-184)، 14 سطر (8×12)، اندازه: 15/5×10 سم [ف: -11-218]

آغاز: رساله در باب معاشرت و مباشرت و در معجونهای این باب در باز نمودن منفعت و مضرت جماع و در داروها و معجونهایی که قوت و لذت مجامعت زیاده کند. ...

انجام: ... با شب یمانی پیش از جماع و پس از جماع به خویشتن برداشتن دفع آبستنی کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6645/24

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج تریاکی ترنج و سرترنج دار ضریبی، 9 گ (293-302 حاشیه)، 18 سطر چلیپا، اندازه: 14×21 سم [ف: 20-174]

- آداب مباشرت و معاشرت با زنان « باهنامه سنجری

- آداب مبتدی « تلقینیه

350- آداب متعلم / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e mote'alleṃ

همراه با حکایاتی از عرفاء.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7566/9

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، قطع: بغلی، 15 سطر (8/5×15)، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 16-631]

- آداب متعلم حکمت « آموختن حکمت و فوائد آن

- آداب متعلم حکمت « عرض نامه

351- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی

ādāb-ul muti'allimīn

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 ق

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1200-1273)

مختصری است در دوازده فصل دارای دستورات اخلاقی که استادان و شاگردان و طالبان علم باید آنها را به کار بندند. در مورد مؤلف این کتاب اختلاف است، مشهور بین علمای شیعه آن است که از تالیفات خواجه نصیر الدین طوسی است.

همسانی فصول و مطالب این کتاب با «تعلیم المتعلم» زرنوجی (519ق) موجب گردیده که عده ای گمان کنند این کتاب همان کتاب زرنوجی می باشد.

دانش پژوه معتقد است که آن را از خواجه طوسی دانسته اند ولی از زرنوجی است و همان تعلیم المتعلم او (فهرست ادبیات ص 8 حقوق 229). این رساله در مجله معهد المخطوطات العربیة مجلد 3 جزو 2 ص 267-284 نیز بنام خواجه طوسی چاپ شده و در آن آمده

(ص 280 حاشیه 1) که «محمد بن الحسن» که در فصل 6 و 7 از آن یاد شده است «محمد بن الحسن المهدی» است که از ترس دشمنان پنهان شده است. از این حاشیه پیداست که گروهی در پرداختن این رساله به نام طوسی دست اندر کار بوده اند. (دانش پژوه) با تطبیق کامل مطالب و نیز آغاز و فصول هر دو کتاب می توان نتیجه گرفت: الف: «تعلیم المتعلم» تألیف زرنوجی می باشد.

ب: «آداب المتعلمین» تهذیب و تلخیص «تعلیم المتعلم» است و کتابی مستقل می باشد.

ج: مشهور این است که مؤلف «آداب المتعلمین» خواجه نصیر طوسی می باشد، فصول و عبارات کتاب با «تعلیم المتعلم»، تنها تلخیص و مهذب بودن این کتاب را می رساند نه اینکه این هم از تالیفات زرنوجی باشد. (صدرائی با تلخیص)

علامه مجلسی (در مقدمه جلد اول بحار الانوار) و متأخرین این

ص: 144

رساله را از خواجه نصیرالدین طوسی دانسته اند. لکن اختلاف این نسخه با نسخه چاپی متداول دور می دارد که این رساله از خواجه باشد. در فصل ششم و هفتم نام محمد بن محمد بی کلمه «طوسی» آمده و استشهاد به گفته او شده و بعید است که مؤلف به گفتار و مدعا خویش استناد کند. (اردلان)

زیاده آن که مؤلف فصل دهم را ختم داشته به پنج بیت شعری را که برای نجم الدین عمر بن محمد نسفی (متوفی در 537 یا پس از 561) انشاء داشته و همچنین در فصل یازدهم بیتی از نصر بن حسن مرغینانی نقل کرده است که علاوه بر اینکه در نسخه های متداول نیست با زندگی خواجه نصیرالدین طوسی وفق نمی دهد و انتساب به او درست نمی آید (ولائی). در فهرست سپهسالار، از آقای دانش پژوه و علینقی منزوی بخش سوم صفحه 16 کتاب حاضر به شیخ برهان الدین زرنوجی حنفی متوفی 591 ه. ق. نسبت داده که این انتساب درست نیست، چون علاوه بر ضعف دلایل ذکر شده در فصل سوم (في اختيار العلم و الاستاد و الشريك این کتاب) آمده است: «قال العارف الشيرازي مصلح الدين عليه الرحمة: با بدان کم نشین که صحبت بد ...» پیداست که سعدی شیرازی در سال 691 ه. ق. یا 694 ه. ق. در گذشته است در صورتی که شیخ برهان الدین حنفی متوفی 591 ه. ق. می باشد و یکصد سال با سعدی فاصله داشته، چگونه به شعر او استشهاد می جوید؟ (فاضل) نقل نظرات بدان جهت بود که تشابه بسیار و برخی قرائن نشان می دهد که «آداب المتعلمین» تلخیصی از کتاب زرنوجی است و این تلخیص که تالیفی دیگر است را کسی از زرنوجی ندانسته، لذا باید نسبت آن را به او منتفی دانست. فقط سخن در نسبت آن به خواجه نصیر و احتمالاً فرد دیگری است. تا آنجا که من مطلعم نسبت این کتاب فقط به دو نفر مطرح بوده که اگر نام زرنوجی را حذف کنیم جز خواجه نصیر کسی نخواهد ماند.

تردید میان خواجه و زرنوجی نیز از این جهت بوده که این دو کتاب را یکی فرض کرده اند در حالی که «آداب المتعلمین» تلخیصی از «تعلیم المتعلم» است نه عین آن.

آغاز: بسمله؛ احمد علی آلانه و اشکره علی نعمانه و الصلاة علی سید انبیائه و خیر اوصیائه، أما بعد فکثیر من طلاب العلم و لا تیسر لهم التحصیل و آن اجتهدوا ...

انجام: و لا بد لطالب العلم من أن يتعلم شيئاً من الطب و يتبرک بالاثار الواردة في الطب الذي جمعة الشيخ الامام ابو العباس المستغفري في الكتاب المسمى بطب النبي صلى الله عليه و آله يجده من يطلبه و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: مکرر چاپ شده .

[الذريعة 26/1 و 28 و 27 و 24/1 و 315/15؛ مشار عربی / 4؛ برای توضیح بیشتر به دائرة المعارف بزرگ اسلامی ج 1 ص 165 ذیل آداب المتعلمین؛

چلبی 266/1؛ معجم المطبوعات 11 و 969؛ التعلیم علی رای القابسي 218؛

سرگذشت طوسی از مدرس رضوی 294 و 1319]

شرح و حواشی:

1- آداب المتعلمین (ترجمه)؛ نحوی، ملا محمد صادق

2- آداب المتعلمین (منتخب) = زبدة الآداب = لب آداب الطالبین؛ خوئینی، محمد حسن بن مصطفی (13)

3- آداب المتعلمین (ترجمه)؛ ناشناس

1. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 243/8

خط: نسخ؛ کا: محمود بن ابراهیم بن علی يعرف بابه، تا: محرم 745؛ کاغذ: سمرقندی (نشریه: 11-932)

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 13/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا؛ تا قرن 9 یا 10؛ کاتب رساله دوم این مجموعه محمد بن علی بن علی بن محمد بن طی (با تاریخ کتابت: 9 صفر 854) است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا، اندازه: $13 \times 17/5$ سم [ف: 1-16]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 108/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-129]

3. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 96/2-1/96

آغاز: برابر؛ انجام: الفصل الثانی عشر فیما یجلب الرزق ... و تبارک الذی بیده الملك وقت الصبح و حضور المسجد

مباحث: از اول تا فصل دوازدهم؛ خط: نستعلیق، کان هدایت الله دست غیب حسنی حسینی، تا: ذیقعدہ، 962، جا: دارالسلطنه تبریز؛ افتادگی: انجام؛ 4 گ، 23 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 1-18]

4. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1995/11

خط: تحریری؛ کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: 970؛ 7 گ، اندازه: 12×18 سم [ف: 3-162]

5. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 8/2 عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: جلال بن نورالدین احمد بن قاسم بن حسین حسنی حسینی، تا: اواخر جمادی الثانی 987؛ مصحح، محشی، علامت بلاغ و قرائت و مطالعه در بسیاری صفحات دیده می شود؛ جلد: مقوا، 8 گ (104 پ-111 ر)، 19 سطر، اندازه: 8×12 سم [ف: - 335]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1932/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی کا، تا: 999، کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماجی و قرمز سیر با عطف از کرباس مندرس، 22 ص (49-61)، قطع:
رقعی، 15 سطر، اندازہ: 18×12 سم [ف: 9-638]

7. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2631/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 10؛ 12 گ، 14 سطر، اندازہ: 18×12 سم

[ف مخ: 1-13]

8. تهران؛ الہیات؛ شماره نسخه: 755/5

ص: 145

خط: نستعلیق؛ کا: محمد شریف بن شمس الدین، تا: چهارشنبه 4 ربیع الاول 1009؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 6گ (37پ-42پ)، 21 سطر (4×13)، اندازہ 9×19/5 سم [ف: 384-]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1630/5

خط: نستعلیق؛ کا: شمس الدین مازندانی، تا: شعبان 1015، جا: شیراز؛ جلد: میسن سیاہ، 17 سطر [ف: 314-5]

10. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 154/4 - 1/154

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمدباقر، تا: چهارشنبه آخر صفر 1018؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده، دارای حواشی با نشان زین رحمہ اللہ؛ 4گ، 21 سطر، اندازہ: 13/5×19/5 سم [ف: 1-17]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4682/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1021؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 12گ (52پ-63پ)، اندازہ: 12/5×19 سم [ف: 12-270]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1679

آغاز: الا قدر ما يعرف به القبلة و اوقات الصلوة ... انجام: برابر خط: نسخ ریز؛ بی کا، تا: 1022؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: کاهی ووصالی شده، جلد: تیماجی قرمز، قطع: ربعی، 19 سطر، اندازہ: 12×15 سم [ف: 4-406]

13، مشهد، شیخ علی حیدر (مکتبہ)، شماره نسخه: 577/5

خط: نستعلیق؛ کا: حسن بن حاجی محمد حسین مرنجان، تا: 15 رمضان 1025؛ جلد: چرم زرد، 10گ (181پ-191ر)، 15 سطر، اندازہ: 10/5 × 16/5

سم [مؤید: 2-81]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1254/7 ط

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: نورالهدی، تا: 1025؛ جلد: تیماج مشکی، 26ص (193-218)، اندازہ: 13×19/5 سم [ف: 24-3-42]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5340/5

خط: نسخ؛ کا: بدر الدین، تا: اواخر شعبان 1026؛ ناقص؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: رویه مقوای عطف میشن، 2 گ (123-125 پ)، 18 سطر (11×5/5)، اندازه: 17/5×10 سم [ف: 16-252]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3497

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سعید بن قاسم حسنی حسینی طباطبائی، تا: چهارشنبه سلخ رمضان 1027؛ واقف: نادرشاه؛ 9 گ، 17 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 6-371]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9690

خط: نسخ؛ کا: ابراهیم سلیمی، تا: 1028 [الفبائی: 11]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7036/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: شمس الدین محمد بن اسعد، تا: 1028، جا: کربلا؛ کاغذ: شرقی نخودی نازک، جلد: تیماج قهوه ای، 4 گ (142-145 پ)، 25 سطر، اندازه: 30×18/5 سم [ف: 18-200]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29684

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی ممتاز؛ بی کا، تا: 1041؛ اهدایی خاندان مرحوم سید ضیاء الدین تقوی بهبهانی شیرازی به کتابخانه شیرازی به کتابخانه آستان قدس مشهد، ضمیمه به نسخه 16679؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی ترنج و سرترنج ضربی، قطع: رقعی، 15 سطر (14×7/5)، اندازه: 19/7×13 سم (رایانه)

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19653

آغاز: برابر؛ انجام: فی آداب العلم اللهم اغفر للمسلمین و المسلمات

خط: نستعلیق کا: مقصود بن محمد امین، تا: 1044؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 15 سطر (11×6)، اندازه: 12×16 سم (رایانه)

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3496

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، پس از این در چهار صفحه در بیان نوع الفباء خطوط مرموزه است: نام نوع قلم اول نوشته نشده، 2. صورت قلم

قلطیر نوش حکیم، 3. قلم سرمایوس حکیم، 4. قلم فیلاوس حکیم، 5. قلم هیلانوس حکیم، 6. قلم قیطو خیس حکیم، 7. خط قبطیان، کاتب این چهار برگ صالح تونی است که در 3 رجب 1052 نوشته، ظاهراً تمام نسخه به خط او باشد؛ واقف:

فهرستی؛ 11گ، 18 سطر، اندازه: 12×19سم [ف: 6-372]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3936/14

بی کا، تا: جمعه 1 ربیع الثانی 1061؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم ترنج ضربی، 2 ص (335-337)، قطع: خستی، 15 و 24 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: 10-2053]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2296/10-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-670]

23. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، تا: 1061 [تراثا، س 13ش 1-123]

24. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 559/3

خط: نسخ؛ کا: صالح بن رمضان المسالی اصلا و الجزائری مسکنا، تا: 14 شوال 1062، جا: شیراز، مدرسه منصوریه؛ جلد: چرم زرد ترمیمی، 34گ (182پ-148پ)، 17 سطر، اندازه: 5/9×21سم [مؤید: 2-66]

25. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5366/1

خط: نسخ؛ کا: حاجی غیاث الدین بن ابوالفضل گیلانی، تا: 1 ذیحجه 1064، جا: طوس؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 9گ

(پ-9)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 11×18سم [ف: 15-4220]

ص: 1476

26. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1778/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمد افلاطون مازندرانی، تا: پنج شنبه سلخ شوال 1065؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه سرخ، قطع: جیبی، اندازه:

14/5×9 سم [ف: 5-198]

27. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13388/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: رجب 1071؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی سفید، 7 گ (1 پ-7 پ)، 16 سطر، اندازه: 11/5×8 سم [ف: 33-666]

28. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 603/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: قمر بن نجم بن هلال بن حاجی عبد العزیز، تا: نیمه جمادی الاول 1072؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ مصحح، در حاشیه صفحات و صفحه آخر مطلب پراکنده ای درج شده از جمله طریق نماز حاجت خواندن و طریق ختم آیه «من یتق الله» به تاریخ جمادی الاول 1186 و تاریخ مختصر چهارده معصوم که در 1143 ق کتابت شده است؛ 8 گ (164 پ-171 ر)، 15 سطر،

اندازه: 24/5×20 سم [ف: 1-18]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6112/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد امین بن احمد لیمانی گیلانی، تا: پنج شنبه 20 ذیحجه 1076؛ جا: قم؛ کاغذ: شرقی نخودی نازک، جلد: گالینگور قهوه ای، 10 گ (88 پ-97 ر)، 17-20 سطر، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 16-115]

30. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 493/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شعبان 1079؛ جلد: تیماج قهوه ای، 22 گ (13 ر-35 ر)، 11 سطر 5×11، اندازه: 16×6 سم [ف: 2-105]

31. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 286/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شنبه 15 شوال 1083؛ جلد: تیماج سیاه، 18 سطر [ف: 1-355]

32. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15058/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1083؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نشان «بلغ»، چند بیت عربی از شیخ محیی الدین در آغاز آمده است؛ کاغذ: شرقی و فرنگی، 4 گ (93-96)، 21 سطر، اندازه: 15×8 سم [ف: 38-143]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13514/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: نور ابن آقا محمد علی یا «ابن آقا محمد علی نورا» (به قرینه رساله قبلی)، تا: 1083؛ مصحح، محشی، یک بیت شعر و برگ نخست رساله کبری از میر سید شریف جرجانی در پایان این نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مشمع قهوه ای، عطف: تیماج قهوه ای، 9 گ (75-83)، 15 سطر (8×13)، اندازه: 21×15 سم [ف: 34-289]

34. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 147/3

بی کا، تا: سه شنبه 5 رمضان 1085؛ 17 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 101-]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 277 ضمیمه 276

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد فاضل ولد محمد مهدی، تا: رمضان 1085؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: ساغری مشکی ساده، 10 گ، 15 سطر [ف: 1-25]

36. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 88/4

خط: نسخ؛ کا: میرهاشم بن میر ابوطالب حسنی حسینی اصفهانی، تا: 1077-1087؛ جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، 13 گ (49 پ-61 پ)، اندازه: 17×7/5 سم [ف: 68-]

37. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 800/3

آغاز: برابر؛ انجام: الوضوء و حفظ الصحه و الحمد لله رب العالمین

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1093؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، مقوایی، ساده، 17 ص (150-167)، 19 سطر (5/5 × 15/5)، اندازه: 23/5 × 12/5

سم [ف: 8-303]

38. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22419

آغاز: بسمله. الحمد لله و بعد فان كثيرا من طلاع العلم، انجام: بن صالح بن حسین بن آدم بن حزر عفا الله عن المومنین اجمعین

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1095؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 28 سطر (9×21)، اندازه: 13×23 سم (رایانه)

39. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3382/13

خط: نسخ؛ کا: حاجی محمد بن حاجی عباس، تا: 1097؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، 12 گ (181-193)، 20

سطر (7×15/5)، اندازه: 9×18/5 سم [ف: 11-2382]

40. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 47/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ بدخط؛ کا: محمد حسین بن رستم ... هزار جریبی، تا: رجب 1098؛ کاغذ: زرد فرسوده، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 14

سطر [ف: - 42]

41. تهران؛ مجلس: شماره نسخه: 1987/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماجی قرمز، 9 ص (17-25)، قطع: رقعی، 22 سطر، اندازه:

12×19/5 سم [ف: 9-693]

42. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 654/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، 11 گ (30-40)، 15

ص: 147

سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-18]

43. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11251/6

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، کاغذ: سمرقندی آهار مهره، 8 گ (84-86)، 21 سطر، اندازه: 4×12/5 سم [ف: 28-363]

44. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3393/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، 7 گ، 19 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف مخ: 1-13]

45. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 317/4

خط: نسخ؛ کا: حاجی بن محمد بوانی، تا: قرن 11، 4 گ (164-168)، اندازه: 12×18 سم (نسخه پژوهی: 3-91)

46. قم: دار الحدیث: شماره نسخه: 91/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان محمد طاهر بن محمد تقی مهدیان، تا: قرن 11؛ 8 گ (36-43)، 17 سطر [ف: -214]

47. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11252/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، 10 گ (61-51)

(، 14 سطر، اندازه: 5×10/5 سم [ف: 28-367])

48. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5271/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضریبی مقوایی بالولا، 17 سطر (5/5×13)، اندازه: 12×19 سم

[ف: 15-4189]

49. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 273/4

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 [ف: 3-42]

50. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 85/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 10 گ (1-10)، اندازه: $18 \times 12/5$ سم (نسخه پژوهی: 3-78)

51. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 27/1 - ج

خط: نستعلیق ریز؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 4 گ (3پ-6ر)، 24 سطر (23×8)، اندازه: 24×10 سم [ف: 229-]

52. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14315/4

آغاز: برابر؛ انجام: علی نفسه و علی غیره وقال النبی علیه السلام الناس کلهم فی الفقر... ناتمام.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، کاغذ: شرقی، 8 گ (37-30)، 18 سطر، اندازه: $13 \times 3/5$ سم [ف: 36-169]

53. تهران، ملک، شماره نسخه: 1099/4

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1100؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکلی، 15 سطر [ف: 5-233]

54. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9466/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد سعید بن محمد مؤمن تبریزی، تا: غره ربیع الثانی 1104؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی نخودی نازک آهار مهر زده، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 16 گ (1پ-16ر)، 14 سطر، اندازه: $16/5 \times 9/5$ سم [ف: 24-228]

55. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1145/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: فضلعلی بن نقد علی رازی، تا: 1108؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 12 گ (72ر-83پ)، 15 سطر، اندازه: $12/5$

$18/5$ سم [ف: 3-319]

56. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 451/7

خط: نسخ؛ کا: عبدالاحد بن عبد الغفور نیریزی، تا: 1114، جا: مدرسه غیاثیه؛ 9 گ (88-97)، اندازه: 20×15 سم [نسخه پژوهی: 3-]

57. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11174/8

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد کریم بن محمد باقر حسینی (طیب تنکابنی)، تا: شنبه 26 صفر 1114، جا: پیلاق؛ مصحح، محشی، نسخه بدل ها را نیز در حاشیه آورده اند، در پایان نسخه تاریخ تولد فرزندان کاتب نگاشته شده است؛ کاغذ: سمرقندی، 6 گ (83-88)، 16 سطر، اندازه: 10×8/5 سم [ف: 28-250]

58. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 172/3 - 1/172

آغاز: المقصود قل أو جل أردت و أجبیت أن أبین لهم طریق التعلّم علی ما رأیت فی الکتب و سمعت من استاذی اولی العلم والحکم؛
انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد بن یوسف، تا: 1117؛ افتادگی: آغاز، با حواشی به نقل از «شرح» و حواشی دیگر، مصحح: 28 گ، 15 سطر، اندازه: 18×15 سم [ف: 1-17]

59. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4051/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان محمد علی خراسانی، تا: سه شنبه غره رجب 1120؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته، 9 گ (118 پ - 127 پ)، 15 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-6]

60. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 248/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: چهارشنبه وسط ربیع الأول 1125؛ 10 ص (79-88)، 13 سطر [ف: 244-]

61. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1989/1

خط: نسخ؛ کا: عبدالله بن محمد زمان رودباری سر آشفت، تا: 1131؛ اندازه: 19×12 سم [ف: 3-161]

62. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7437/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1189؛ تا برگ 15 فوایدی در منازل قمر است به فارسی؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 13 گ (1 پ - 13 پ)، 13 سطر (5×10/5)، اندازه:

10/5 × 15/5 سم [ف: 3-17]

63. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18061

آغاز: موجود: المال فیفرض علی الطلاب ما یصلح حاله و شرف ...

انجام: برابر؛

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: نخودی، 14 سطر (11×14) [رایانه]

64 تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6354/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شنبه 1 شعبان 1200؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی یک لا ضربی، 15 گ (2-16ر)، 14 سطر، اندازه:

10/5 × 16/5 سم [ف: 3-17]

65. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 131/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: محرم 1202؛ جلد: تیماج سرخ، 9 گ، 16 سطر، اندازه: 20×12 سم [ف مخ: 1-3]

66. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 682/1

انجام: برابر

از اواسط فصل چهارم تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1203؛ 5 گ (1پ-5ر)، 13 سطر، اندازه: 13/5 × 19/5 سم [ف: 1-]

[18]

67. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 309/5

خط: نسخ؛ کا: غلام رضای خراسانی، تا: رمضان 1207؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 6 گ (51ر-56پ)، اندازه: 11×17/5 سم [ف: -]

[279]

68. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 699/3

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین موسوی، تا: 1208 [ف: -121]

69. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1149/4

بی کا، تا: 1208؛ ناقص، قطع: خشتی [اهدائی ف: 347]

70. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14576/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن فاضل سبزواری، تا: 14 شوال 1210؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج خرمائی یک لا، 8 گ (1-8)، 20 سطر، اندازه: 9×19 سم [ف: 12-363]

71. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 23/220 - 4700/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 4 ذیحجه 1221؛ جلد: تیماج و عطف تیماج مشکی، 10 گ، 13 سطر، اندازه: 11×15 سم [ف: 1-17]

72. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1165/5

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد تبریزی، تا: شعبان 1223؛ 98 گ (199-102 پ) [ف: 6-2114]

73. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1482/4

کا: باقر بن محمد کاظم، تا: 1225؛ جلد: تیماج قرمز، 11 گ (102 پ-112 پ)، 12 سطر، اندازه: 5/10 × 5/14 سم (مؤید: 3-390)

74. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 921/3

خط: نسخ؛ کان فتحعلی بن علیقلی بیگ بیگدلی شاملو، تا: 1226؛ 10 ص (176-185) [عکسی - ف: 3-125]

75. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 687/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: یک شنبه 2 صفر 1227؛ در حاشیه تصحیح شده؛ 8 گ (174 پ-181 پ)، 16 سطر، اندازه: 11×15 سم [ف: 18-1]

76. تهران؛ عبدالعظیم، شماره نسخه: 657/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد علی بن ملا محمد علی، تا: چهارشنبه 14 ربیع الاول 1228، 5 گ (1 پ-5 پ)، 21 سطر، اندازه: 5/15×21 سم

[ف: 1-18]

77. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 274/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شنبه 24 ربیع الثانی 1229؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه ای، 12 گ، 14 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [ف مخ: 1
- 4]

78. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8311/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: محرم 1230؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 12 گ (78 پ-89 ر)، 13 سطر، اندازه: 18/5×12 سم [ف:
21-272]

79. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 2822/

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد امین، تا: سه شنبه 5 جمادی الاول 1231؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 11 گ، اندازه: 17×10 سم
[ف: 2]

80. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1742/15

بی کا، تا: جمادی الثانی 1233؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای، 5 گ (211 پ-215 پ)، 21 و 23 سطر، اندازه: 21×16 سم
[ف: 5-356]

81. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 128823

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی؛ کا: لاریجانی، محمد رضا، تا: 1235؛ ضمیمه به نسخه 28813؛ کاغذ: فستقی، 14 سطر (6/8 × 11/5) [رایانه]

82. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25575

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: 1236؛ احادیث اخلاقی در 12 صفحه و تفسیر آیه نور برگ ضمیمه اند؛ کاغذ: آبی، جلد: مشمع، قطع:
خستی، 14 سطر (5/5×10/5)، اندازه: 10/5×17 سم (رایانه)

83. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 403/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1236، جا: روستای پالنجری؛ در برگ 55ر

ص: 149

تا 74 شرح امثله و کبری (در منطق) به فارسی دیده می شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، گ (49-54 پ)، 17 سطر (10×6)، اندازه: 15×10 سم [ف: -294]

84. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2582/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی محمد بن حسین اصفهانی، تا: 1237؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 10 ص (1-10)، 17 سطر (14×8/5)، اندازه: 21×15 سم [ف: 6-111]

85. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 552/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید بشیر موسوی، تا: 15 جمادی الثانی 1238؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج مشکی ضربی دار، 20-24 سطر برخی صفحات به صورت چلیپا (8×16)، اندازه: 21×14 سم [ف: 2-657]

86. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 13/74 - 2394/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن ملا محمد تفرشی مشهور به تاجر اصفهانی، تا: چهارشنبه ربیع الأول 1239؛ جلد: ساغری مشکی، 9 گ، 15 سطر، اندازه: 21×16 سم [ف: 1-18]

87. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2156/2

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن محمد ابراهیم، تا: 1242؛ اهدایی موسس محترم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، گ (7-37) - 30، مختلف السطر (9×14)، اندازه: 20×14 سم [ف: 4-1183]

88. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 449/2

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: 1244 [ف: -108]

89. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12232/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: ابوالحسن بن زین العابدین (به قرینه برگ 84 و 101)، تا: 1244؛ محشی، در برگ آغاز و انجام چندین بیت شعر آمده

است؛ کاغذ: فرنگی آبی، 13 گ (1-13)، 13 سطر، اندازه: 12×7 سم [ف: 31-58]

90. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1920/3

خط: نستعلیق؛ کا: محمد بن مرتضی قلی، تا: 1246-1247؛ 10 گ، 14 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 3-149]

91. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: 294/2

بی کا، تا: 1246 [چند نسخه -ف: 375]

92. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8453/3

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، تا: 1247؛ مصحح؛ جلد: پارچه ای ترمه اندرون و دور و عطف تیماج زرشکی، 14 گ (87پ-100پ)، 14 سطر، اندازه: 14×7/5

سم [ف: 28-52]

93. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1639/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد رحیم بن محمد خلیل بن محمد جعفر بن محمد خلیل هرنجی، تا: 1250؛ کاغذ: فرنگی (الوان)، جلد: تیماج تریاکی یک لایی ساده، 14 ص (162-176)، 17 سطر (8×13/5)، اندازه: 22×14 سم [ف: 10-216]

94. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 346/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: صفر 1250، جا: کربلا [نشریه: 2-114]

95. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8949/3 - 59/169

آغاز: برابر

خط: نسخ، کان عبد الباقي بن الصادق حسینی، تا: 1251، 7 گ (45-52)

، 17 و 16 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 1-18]

96. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4683/1

خط: نسخ؛ کان محمد ابراهیم بن محمد قاسم، تا: 1252، جا: همدان، مدرسه شیخ علی خان؛ قطع: حرزی بغلی رشت و همدان - ف: [1523-

97. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 4035/3

بی کا، تا: 1252 نشریه: 13-357]

98. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 458/4

خط: نسخ زیبا؛ کا: ابو طالب بن محمد خطیب سرخه ای، تا: 1253، جا: سمنان، مدرسه صادق خان؛ مهرها: «عبدہ ابوالقاسم بن ..» و عبدہ عبدالکریم؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سر ترنج دار، 16 سطر، اندازه: 20×13/5 سم [ف: 2-117]

99. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 9297/2

خط: نسخ؛ کا: محمد علی بن فضل الله حسینی سبزواری، تان ذیقعدہ 1254، جا: مدرسه فخریه، در اطاق آقا محمد جعفر بیاری؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج مشکی لایی، 11 گ (69-79 پ)، 12 سطر (5/5×10/5)، قطع: بغلی، اندازه: 14×9 سم [ف: 17-342]

100. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1304/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: یکشنبه غره ماه جمادی الاول 1255؛ جلد: تیماج مشکی، 13 (پ 1-14 ر)، 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف: 4-135]

101. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 18/2

آغاز: برابر؛ انجام: و تضييع اوقاتك و عليك بالتحمل لا سيما من السفهاء ...

تنها شامل 8 فصل؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ بی کا، تا: رمضان 1255؛ بر فراز نسخه به خامه کاتب نام «آداب المتأدبین» بدون نسبت به مؤلف آمده است؛ 4 گ (155 پ-158 پ) [ف: 1-3]

102. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5317/3 - 26/197

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری؛ بی کا، تا: چهارشنبه 13 شوال 1255؛ جلد: تیماج مشکی، ضربی جدول دار، 10 گ، 13 سطر، اندازه: 15×11 سم

ص: 150

[ف: 1-19]

103. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 176/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: چهارشنبه 28 ربیع الثانی 1255، جا: مدرسه حاجی صفرعلی؛ جلد: عادی، 10 گ (14 پ-23 پ)، 14 سطر، اندازه: 15×20 سم [مؤید: 1-172]

104. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3 و 2702

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: عبدالله بن العابدین الهریسی، تا: 1257؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، 6 گ، 17 سطر، اندازه: 14/5 × 21/5 [ف: 1-8]

105. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6152

آغاز و انجام: برابر

در نسخه حاضر این کتاب از تالیفات شهید ثانی دانسته شده، دارای سیزده فصل و عنوان فصل سیزدهم آن (فیما یزید فی العمر) است؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1259؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن قهوه ای مقوایی لبه ها سجاف عنابی و عطف سجاف تریاکی سوخته، 7 گ (54 پ-60)، 17 سطر (9×17)، اندازه: 13/3 × 21/7 سم (رایانه)

106. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4155/1

دارای دوازده فصل؛ کا: محمد اسماعیل بن محمد کاظم بن محمد باقر مازندرانی، تا: 1260؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 18 گ (1-19)، 17 سطر (6×12)، اندازه: 11×17 سم [ف: 13-3124]

107. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 7702/2

خط شکسته نستعلیق و نسخ؛ کا: رضا حسینی، تا: 1260؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: 1575]

108. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14920/2

خط: نسخ؛ کا: محمد رضا بن محمد علی، تا: 1262؛ 27 گ (78 پ-105) [مختصر ف: 12]

109. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4422

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: اسد اللہ ابن محمد علی الحسینی، تا: 1262؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: گالینگور روکش کاغذ شطرنجی آبی و سفید،
8گ، 15 سطر (8/5×15/5)، اندازہ: 21/5 × 15/8 سم [ف: 19-41]

110. کرمانشاہ؛ نجومی، سید مرتضیٰ؛ شماره نسخه: امجموعه بدون شماره کا: محمد طاهر بن محمد صالح، تا: 1227-1263 [دلیل
المخطوطات: 1-270] 111. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6839/7

کا: سید ابراهیم بن محمد بن میرزا عبداللہ جندقی، تا: 1263؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 6گ (49-55ر)، 17 سطر،
اندازہ: 19/5×15 سم [ف: 20-297]

112. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبہ)؛ شماره نسخه: 77/26

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالقاسم حسینی تفریشی، تا: 1263؛ جلد: چرم سبز، 4گ (88پ-91پ)، 33 سطر، اندازہ: 34/5 × 21/5 سم
[مؤید: 3-632]

113. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 262/1

خط: نسخ؛ کا: عبدالجواد بن کربلائی مصطفیٰ مسگر اردبیلی، تان ربیع الاول 1265؛ جلد: گالینگور مشکی، 11گ (1پ-12پ)،
اندازہ: 16/5 × 11/5 سم [ف: 1-227]

114. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 52/87 - 7747/1

آغاز: برابر؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم محمد، تا: 1265؛ 16گ، 13 و 14 سطر، اندازہ: 22×16 سم [ف: 1-18]

115. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 490/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: حسن بن غلامحسین سیستانی، تا: 1266؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 11گ (141پ-151ر)، اندازہ: 10/5
× 15/5 سم [ف: 2-106]

116. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4815/3

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: اسعیل، تا: صفر 1267؛ قطع: بیاض رقعی (رشت و همدان - ف: 1570-)

117. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3635/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: فتحعلی، تا: رمضان 1267؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 13 گ (22 پ-35 پ)، 11 سطر، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 10-35]

118. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3617/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تقی بن محمد رضا قزوینی، تا: چهارشنبه 19 رجب 1267؛ در برگ اول اشعاری به خط کاتب آمده است؛ 8 گ (76 پ-84 ر)، 14 سطر، اندازه: 17/5×11 سم [محدث ارموی مخ: 1-6]

119. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9209/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 26 جمادی الثانی 1269؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی با ترنج و سرترنج و لچکی ها، 7 گ (1 پ-8 ر)، 20 سطر، اندازه: 22×15 سم [ف: 13-30]

120. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9244

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد تقی، تا: 1269؛ 21 گ، 10 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 6-372]

121. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14476/4

آغاز و انجام: برابر

ص: 151

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1271، جا: همدان؛ در پایان نسخه 2 صفحه مطالب متفرقه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 5 گ (104-108)، 25 سطر چلیپا، اندازه:

18/5×9/5 سم [ف: 456-36]

122. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24506

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ کا: کشمیری، محمد علی بن محمد صادق، تا: 1273؛ به هم ریختن شیرازه، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا منقش با عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 17 سطر (16/5×8/7)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 17×28 سم (رایانه)

123. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7734/2

خط: نسخ؛ کا: عبدالرزاق بن محمد مهدی، تا: ربیع الأول 1273؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی ترنجی مقوایی فرسوده، 30 سطر (16×10)، قطع: ربعی، اندازه: 17×22 سم [ف: 686-16]

124. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 10552/1

خط: نسخ درشت؛ کا: غلامحسین، تا: 1275؛ اندازه: 15×23 سم رشت و همدان - ف: -1599]

125. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد تقی بن نوروز مراغه ای، تا: 1275 [تراثنا: س 13 ش 1 - 124]

126. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 585/2

خط: نسخ؛ کا: سید محمد بن سید علی بن سید مرتضی، تا: چهارشنبه 25 رمضان 1278، جا: یزد؛ جلد: مشکی، 8 گ (25 پ-33 پ)، اندازه: 17×10/5 سم (مؤید: 2-90)

127. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 151/8

خط: نسخ؛ کان محمد صادق بن محمد جواد بن محمد صادق استر آبادی

حائری، تا: 1277-1279؛ جلد: تیماج قرمز، 4 گ (85-88 ر)، اندازه: 13/5×21

سم [ف: 114]

128. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1138

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 25 صفر 1283؛ اندازه: 17×11 سم (نسخه پڑوھی: 2-108)

129. قائن؛ مدرسه جعفریہ؛ شماره نسخه: 179/1

آغاز: في المال كما يقال العلم علم الحال و افضل العمل حفظ المال

خط: نسخ؛ کا: حاجی عبداللہ بن محمد جعفر (ساکن مزرعہ محموبی)، تا: 7 محرم 1283؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی ضربی فرسودہ، 12 گ (1-12 پ)، اندازه: 21×7 سم [کتابخانہ های قائن - ف: 156]

130. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18265

آغاز: برابر؛ انجام: فانه يقول والله لئن ذكرتم عثمان بشتمه لاعليا عليه السلم خط: نستعليق شکسته؛ بی کا، تا: 1286؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا، ابعاد متن: 7×12، اندازه: 10×16 سم (رایانہ)

131. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2739/4

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1287؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روغنی مشکی با سه ترنج و جدول زر، 11 گ (136-147)، اندازه: 22×15 سم [ف: 4-1410]

132. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 393/15

خط: نسخ و نستعليق؛ کا: علی قلی بن همت علی سراپی، تا: 18 ذیحجه 1296، جا: دارالسلطنه تبریز؛ جلد: مقوایی نازک، اندازه: 17×11 سم [ف: 2-77]

133. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1996/5

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «آداب المتعلمین و المحصلین» و ناشناس آمده؛ خط: نستعليق؛ کا: عنایت اللہ حسینی هر آبادی الخلیالی، تا: 1297، جا: قریہ سرای بادکوبہ در خانہ آخوند ملا فتح اللہ؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه ای فرسودہ یک لای 4 گ (125 ر-129 ر)، مختلف السطر (9×17)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 11-46]

134. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2932/1

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 5 گ (1 پ-5 پ)، 14 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 3-16]

135. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 22/138 - 4418/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکى، 6گ، 21 سطر،

اندازه: 20x15 سم [ف: 1-18]

136. قم: دار الحديث؛ شماره نسخه: 347

انجام: و طريق تقليله تقليل الطعام لان النسيان من كثرة البلغم و كثرة البلغم من كثرة

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ 5گ (52پ - 56ر)، 12 سطر [ف: -214]

137. قم؛ دارالحديث؛ شماره نسخه: 92/1

انجام: الفصل الثامن في ما يورث الحفظ و ما يورث النسيان و اقوى اسباب الحفظ و ما يورث النسيان ... لاسيما آية الكرسي و قراءة القرآن

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ 8گ (1پ-8پ)، 11 سطر [ف: -214]

138. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 1838/4

خط: نستعليق تحریری خوش؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین عطف تیماج آبی، 4ص (79 -

82)، 30 سطر، اندازه: 22x17 سم [ف: 3-1070]

139. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11078/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشى، مقابله شده؛ تملك: ابراهيم حسيني؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 27گ (1-27)، 9 سطر،

اندازه: 11x6 سم [ف: 28-117]

ص: 152

140. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2532/4

خط: نسخ؛ کا: حاجی علی اکبر بن حاجی محمد علی شاه میرزایی شهیرزادی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی کیبود و سفید، جلد: تیماج مشکی، 17ص (110-116)، 16 سطر (5/9×17)، اندازه: 13×21سم [ف: 9-1331]

141. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1130/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن ملا عید محمد شورایی، تا: قرن 13؛ مهر: حاج سید سعید کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا عطف پارچه سرخ، 17 سطر (5/5×13)، اندازه: 11×17/5سم [ف: 3-1572]

142. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7284/2-37/74

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 6گ، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-18]

143. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 4/165/1-6376

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ آغاز: افتادگی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، قطع: ربعی، 11 سطر [آستانه قم: 223]

144. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23563

آغاز: برابر، انجام: یجده من مطلب برحمتك یا ارحم الراحمین

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ابعاد متن: 7×14؛ اندازه: 13×21سم [رایانه]

145. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18323

آغاز: برابر؛ انجام: لانی بعده و آله الطاهرین آمین یا رب العالمین

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ابعاد متن: 1×13 [رایانه]

146. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14314/6

آغاز: برابر؛ انجام: و يقول الهوم من الحرارة و كان يصنع عنده دفاتر فکان إدا من نوع ...

از آغاز تا فصل 7؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ در ادامه نسخه (گ 136 - 149) یادداشت های گوناگون آمده؛ کاغذ: فرنگی، 8گ (128-135)، 13 سطر، اندازه: 5/6×12سم [ف: 36-163]

147. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5744/5

بندهایی از «آداب المتعلمین»؛ خط: نسخ؛ کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز [ف: 9-11]

148. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3380/3

کا: محسن بن محمد قراجه داغی الاصل نیریز المسکن، تا: 1300-1301

؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 18ص (49-66)، قطع: رقعی، 15 سطر، اندازه: 11×17سم [ف: 10-1230]

149. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1851/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علی نوری، تا: 1302؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: تیماجی قرمز رنگ، 19ص (229-247)، قطع: رقعی 12 سطر، اندازه: 18×10/5

سم [ف: 9-528]

150. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9218/3

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین بن محمد موسوی خوانساری، تا: 1307، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 22گ (87پ-108ر)، 11 سطر، اندازه: 15/5×10 سم [ف: 19-24]

151. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12810

خط: مختلف؛ کا: ابوالقاسم خوانساری، تا: 1315 [الفبائی: 11]

152. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8979/1 - 59/199

آغاز: برابر خط: نسخ و ترجمه نستعلیق؛ بی کا، تا: 1320؛ 19گ (1-19)، 8

سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 1-17]

153. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 12/188 - 2298/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: میر محمد موسوی، تا: 22 ربیع الاول 1330؛ جلد: مقوا، 8 گ، 18 سطر، اندازہ: 17×11 سم [ف: 1-18]

154. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 415

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: شگری، 7 گ، 17 سطر، اندازہ: 22×16 سم [ف: 6-372]

155. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3515

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچہ ای، 14 گ، 13 سطر (6×10)، اندازہ: 15×10 سم [ف: 6-372]

156. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5991

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ اوراق مجداول بہ تحریر و طلا؛ واقف: نائینی؛ ضمیمہ بہ نسخہ شماره 847 حکمت؛ اندازہ: 43×26 سم [ف:

6-373]

157. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18607

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی خوش؛ کا: اردبیلی، نظام الدین بن احمد، بی تا؛ ضمیمہ بہ نسخہ شماره 1595؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: مقوا با

رویہ پارچہ ای، 21 سطر (8×15)، قطع: رقعی، اندازہ: 19×13 سم [رایانہ]

158. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11022/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، بی تا؛ واقف: مرحوم حاج آقا محمد ایرانی؛ کاغذ: حنایی فرنگی سرخی، جلد: تیمج ضربی دارای ترنج و

سرترنج، 21 سطر (6×14)، قطع: رقعی، اندازہ: 19×10 سم [رایانہ]

ص: 153

159. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 550/5

بی کا، بی تا؛ 11گی (89پ-100ر)، اندازه: $19/5 \times 12/5$ سم (مؤید: 2-50)

160. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 613/1

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: چرم مشکی، 10گ (1پ-10ر)، اندازه: $14/5 \times 10$ سم [مؤید: 2-121]

161. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17129 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

162. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17754 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

163. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6528/6

خط: نسخ؛ کا: محمد کاظم بن محمد صادق، بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، 9گ (193پ - 202پ)،

اندازه: 18×12 سم [ف: 20-103]

164. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14484/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول، 6گ (43ر - 49پ)، 16-24 سطر، اندازه: $21/5 \times 16$ سم [ف: 38-

640]

165. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 330/1-طباطبائی

کا: شمس الدین اصطهباناتی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 21گ

(1-22ر)، قطع: وزیری، 21 سطر، اندازه: $20/5 \times 14$ سم [ف: 22-113]

166. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9622/11

خط: نسخ بابی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای مجدول ضربی، 5گ (113پ-118پ)، 15 سطر، اندازه: $21 \times 15/5$ سم [ف: 20-31]

167. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6699/9

فقط بخش پایانی رساله؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 4 گ (196 پ-200 ر)، اندازه: $16/5 \times 9/5$ سم [ف: 20 - 210]

168. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 27119

بی کا، بی تا، خریداری از آزیتا نامجو (رایانه)

169. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25950

بی کا، بی تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

170. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1668/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، 12 ص (267-279)، 15 سطر (13×7)، اندازه: 19×12 سم [ف: 10-248]

171. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4274/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، برگ 2 و 3 انتهای اثری است به فارسی در معنی لغات؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن یک لایه ساده؛ 7 گ (4 پ-11 پ)، 16 سطر ($12/5 \times 6$)، اندازه: $15/3 \times 10/3$ سم [ف: 18-234]

172. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1688/13

بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 14 پ-در باره توحید است، 15 پ برای برآوردن نیاز، معنی مناظره به فارسی، 20 پ بندی از شرح آداب البحث مولا حنفی بر مختصر میبدی، 23 پ بندی از حاشیه گرگانی بر مطول و در 30 پ و پ بندی در صرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج تریاکی لایه، 5 گ (124 ر - 129 پ)، اندازه: 18×12 سم [ف: 5-335]

173. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1712/7

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای لایه مغزی سیاه، 7 گ (199-206 پ)، 18 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-344]

174. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5712/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: رویه کاغذی، 7 گ (1 پ-8 پ)، اندازه: $20/5 \times 13/8$ سم [ف: 8-473]

175. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5782/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: میسن تریاکی لایی، 20 گ (86پ-105ر)، اندازه: $16/6 \times 10/8$ سم [ف: 9-38]

176. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7705/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: میانه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد:

تیماج مشکی، 17 سطر ($10/5 \times 5$)، اندازه: 16×9 سم [ف: 16-679]

177. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1301/3

بی کا، بی تا؛ 4 گ (65پ-69پ) [ف: 7-2601]

178. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2082/2

کا: محمد مؤمن جرفاد قانی (گلپایگانی)، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 5 گ (21پ-25ر)، اندازه: $21/5 \times 17/5$ سم [ف: 8-705]

179. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5102/4

خط: نسخ؛ کا: عبدالله بن محمد قاسم بن علی مردان، بی تا، جا: قزوین، مدرسه مولاوردی خان؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج
حنایی، 1 گ (147پ-148ر)، قطع: خستی، 17 سطر (15×10)، اندازه: 22×17 سم [ف: 15-4113]

180. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5904/3

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی عطف

حنایی و لایی، قطع: خستی، 17 سطر (18×10)، اندازه: 23×18 سم [ف: 16-142]

181. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2625/3

خط: نستعلیق؛ بکا: امان الله بغدادی، بی تا، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، 19 ص (113-131)، 17 سطر (13×6)، اندازه: $18 \times 10/5$ سم [ف: 9-1500]

182. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3072/3

در یازده فصل و یک خاتمه، در نسخه منسوب به کسی نشده

است؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 15 گ (150-165)، 17 سطر (7×12/5)، اندازه: 12/5×20 سم [ف: 11-2016]

183. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2712/4 - ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای روضاتی در اصفهان؛ در دوازده فصل؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-723]

184. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 369/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 11 گ (45-50)، 12 و 16 سطر (5×7/14)، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 287]

185. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 470/3

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 11 گ (152 پ-162 ر)، 17 سطر (8×14)، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 306]

186. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 70/8 - د

از فصل 12 افتاده دارد؛ بی کا، بی تا؛ 8 گ (160 پ-168 پ) [ف: 1-10]

187. تهران؛ شهشانی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا [میراث اسلامی: 5-606]

188. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 19/127 - 3797/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، ضربی، ترنج با سر ولچکی، مجدول گرهی، گ 7، 25 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-18]

189. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 19/152 - 3822/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 5 گ، 15 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-18]

190. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2/177 - 357/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، با حواشی «نصیرالدین رحمہ اللہ» و «زین رحمہ اللہ»؛ 8 گ، 16 سطر، اندازه: $18/5 \times 12/5$ سم
[ف: 1-18]

191. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7/118 - 1218/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر، مجدول گرهی؛ 5 گ، 19 سطر، اندازه:
 $21/5 \times 14/5$

سم [ف: 1-18]

192. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7/152 - 1252/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، پس از اتمام رساله چند حدیث در فضیلت علم درج شده است؛ جلد: تیماج مشکی عطف و حاشیه قهوه
ای، 7 گ، 15 سطر، اندازه: $21 \times 13/5$ سم [ف: 1-17]

193. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 9/109 - 1559/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای سیر لولادار، 9 گ، 15 سطر، اندازه: 19×10 سم [ف: 1-18]

194. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 857/4

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین، بی تا [ف: 3-32]

195. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 336/10

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ محشی؛ 15 گ (193 پ-207 پ)، اندازه: 22×17 سم [ف: 1-294]

196. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا، ضمن مجموعه ای که کاتب آن عبدالرحیم بن ملا عبدالکریم در سال 1101 است (تراثنا: س 13 ش 1-123)

197. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 100/3

انجام: قال النبي صل الله عليه وآله الناس كلهم في الفقر مخافة الفقر و كان في الزمان ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز رساله یک برگی از شرح رساله ای در کلام آمده است؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قرمز، 4 گ (197-200 پ)، 17 سطر، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف: 1-81]

198. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2458/5

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ اهدایی اخوان مصلائی؛ کاغذ: کیود اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، 7 گ (65-72)، اندازه: 10 × 16 سم [ف: 4-1301]

199. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: 48/4

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین بن برخوردار بیک تبریزی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 11 گ (83-93 ر)، 15 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 53] 200. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: 33/2

خط: نسخ؛ کا: ابوالحسن حسینی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 11 گ (78 پ-88 پ)، 17 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 37]

201. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 332/1

خط: نسخ؛ کا: ملا احمد پسر محمد، بی تا [نشریه: 11-941]

202. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 55/1

خط: نسخ؛ کا: محمد مهدی بن حاجی ظهیر، بی تا، 6 گ (3 پ - 9 پ)، اندازه: 12 × 18 سم [ف: 1-50]

203. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره 2/

بی کا، بی تا [نشریه: 7-541]

204. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره 2/

بی کا، بی تا [نشریه: 7-540]

205. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 893/3

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضریبی با ترنج، 8 گ (137 پ-145 ر)، 17 سطر، اندازه: 13 × 24/5 سم (میراث اسلامی):

206. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 835/1

خط: نسخ؛ بی کا، بیتا؛ 8 گ (1پ)، اندازه: 21×16سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-89]

207. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 738/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 16 سطر، اندازه: 15×10سم [ف: 398]

208. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4794/3

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، قطع: بیاض رقی (رشت و همدان - ف: 1558)

209. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 838/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، قطع: بیاض رقی (رشت و همدان - ف: 1457)

210. کرمانشاه؛ نجومی، سید مرتضی؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

کا: عبد سمعی، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-265]

211. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 99/4

بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 20 گ (106-125پ)، اندازه: 15×10سم [ف: 75]

212. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 193/5

آغاز: برابر؛ انجام: وكثرة الهموم والأحزان في أمور الدنيا وكثرة الاشتغال والعلايق وقد ذكرنا لانه ينبغى ...

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی

لبه دار، 6 گ (103پ-109پ)، اندازه: 18/5×7/5سم [ف: 2]

213. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 86/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی بدون مقوا، 8 گ (63پ-71پ)، اندازه: 25/5×12سم [ف: 2]

214. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 347/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه ای با ترنج ضربی، 14، 16 سطر (9×14/5)، اندازه: 21×15 [ف: 2-]
[174]

215. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 519/4

انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 15 گ، اندازه: 18×11 سم [ف: - 273]

216. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه: 45/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، 10 گ (130 پ-140 پ)، 13 سطر، اندازه: 21×11 سم [ف]

217. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 141/1

کا: محمد شفیع بن محمد قاسم، بی تا، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 6 گ (1 پ-7 ر)، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: -108]

218. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 300/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سرخ مجدول با ترنج و سر ترنج ضربی لولادار، 8 گ، 19 سطر، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف]

219. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 316/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جا: تهران؛ جلد: تیماج با مقوا [ف: 1 - 317]

220. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: 112/3

انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد بن ملا اسماعیل ترشیزی، بی تا، جلد: گالینگور قرمز عطف تیماج قرمز، 203 گ، اندازه: 19×11/5 سم [ف: 89]

352- آداب المتعلمين (ترجمه) / اخلاق / فارسی

(.adab-ol mote allemin (t

نحوی، ملا محمد صادق

nahvī, mollā-mohammad sādeq

وابسته به: آداب المتعلمين؛ نصير الدين طوسی، محمد بن محمد (597-672)

آغاز: الحمد لله على آلائه ... اما بعد بدان ايدک الله تعالى که اين ترجمه رساله آداب متعلمين است

انجام: در کتاب خود که مسمى است به طب النبي صلى الله عليه و آله می يابد آنرا هر که می جويد و الحمد لله رب العالمين

گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن، شماره نسخه: 66/1

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 27 گ (2پ - 28ر)، اندازه: 11×15 سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 176]

353- آداب المتعلمين (منتخب) = زبدة الآداب = لب آداب الطالبين / اخلاق / عربی و فارسی

ādāb-ul muti'allimīn (mn.) = zubdat-ul ādāb = lubb-u ādāb-it tālebīn

خوئینی، محمد حسن بن مصطفی، ق 13 ق

(xū'īnī, mohammad hasan ebn-e mostafā (19C

وابسته به: آداب المتعلمين؛ نصير الدين طوسی، محمد بن محمد (597-672)

رساله ای مختصر که مؤلف از «آداب المتعلمين» خواجه نصير

ص: 156

الدین گزیده است. به جز چند سطر پایانی که به فارسی است متن کتاب به عربی نگاشته شده است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الإنسان و علمه البيان و أحكام القرآن ... و بعد اعلم أن العلماء رضوان الله عليهم قد صنفوا في آداب السالكية .. و إنى أردت أن انتخب آداب المتعلمين تبصير و جيزاً مفيداً و مختصراً لطيفاً.

انجام: طاعات و عبادات ریاضات و ادب XX بی این همه تحصیل محال است و عجب

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12962/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی، برخی از حواشی ادامه متن می باشد که مؤلف بعداً بدان افزوده است؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (11 پ-12 ر)، 21 سطر (10×16)، اندازه: 21/5×16 سم [ف: 32-865]

354- آداب المتعلمين (ترجمه) / اخلاق / فارسی

(.ādāb-ol mote'allemin t)

وابسته به: آداب المتعلمين؛ نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد (597-672)

آغاز: حمدله، صلاة، بدانک این مختصری ست در آداب تعلم و تعلیم. باید که متعلم پیوسته این را در تحت نظر دارد، تا از علم محفوظ گردد و تمتع یابد. و هذا ترتیب الأبواب: باب 1 در ماهیت علم ... باب اول در ماهیت علم. بدانک طلب علم فریضه است. قالی رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) طلب العلم فریضة على كل مسلم و مسلمة. لکن بر هر فردی از افراد طلب همه علوم واجب نیست، بل که علم حال از فریضه است. چنانک گفته اند افضل العلم علم الحال ...

انجام: ... از شیخ ابوالعباس مستغفری در کتابش که مسمی می باشد به «طب النبی» صلی الله علیه و آله و سلم میباید آن را هر کس که طلب نماید و الحمد لله وحده و الصلوة علی ... و آله الطاهرين ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1076/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد شیرازی، تا: 889 و 900 ق؛ 11 صفحه پایان نوشته محمد بن زین العابدین موسوی (برادر صاحب روضات)؛ 22 گ (200 پ-221 ر) [ف: 1-2]

355- آداب المتعلمين (ترجمه) / اخلاق / فارسی

(.ādāb-ol mote-allemin t)

وابسته به: آداب المتعلمین؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (672-597)

شاید مؤلف آن محمد شیرازی باشد. ترجمه متعلق به قرن 13 و 14ه

آغاز: بسمله فصل اول واجب است بر طالبان که اول متوجه شوند بر اصلاح و خوب کردن نفس خود ...

انجام: که جمع کرده است شیخ فاضل ابو العباس مستغفری و از کتابی که ... که طلب هر علمی را که می کند بتوفیق رب العالمین و صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد. تمت.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1582/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 13 برگ (19-30)، 22 سطر (9×16)، اندازه: 15×20سم [ف: 4-2132]

356- آداب المتعلمین (ترجمه) / اخلاق / فارسی

(.ādāb-ol mote'allemin (t

وابسته به: آداب المتعلمین نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (672-597)

این رساله ترجمه و شرح مختصری است بر رساله «آداب المتعلمین» منسوب به خواجه طوسی به قلم یکی از فضلاء اهل سنت و بسیار خوب نگاشته، لکن مع الأسف ناقص است و از اوایل باب یازدهم تا آخر را که از اصل نسخه مفقود بوده، دانشمند محقق مرحوم حاج میر سید محمد موسوی برادر بزرگتر صاحب روضات الجنات در شش برگ از روی اصل کتاب خواجه ترجمه و به نسخه الحاق کرده است.

آغاز: بسمله. الحمد ... بدانکه این مختصری است در آداب تعلم و تعلیم، باید که متعلم پیوسته این را در تحت نظر دارد تا از علم محفوظ گردد و تمتع یابد و هذا ترتیب الأبواب

اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: 3/9

آغاز: برابر؛ انجام: مسمی می باشد به طب النبی می یابد آن را هر کس که طلب نماید ... ترجمه یعنی «سته اوراق منه» العبد محمد بن زین العابدین الموسوی، تمام شد ترجمه آداب المتعلمین خواجه نصیرالدین طوسی، رحمة الله

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ از 98 تا 100ر مناقب امیر المومنین (علیه السلام) از کتاب حضرت سید علی همدانی؛ کاغذ: اصفهانی، 21گ (200پ-22ر)، اندازه: 13×18سم (نشریه: 5-147)

357- آداب المتعلمین / اخلاق / فارسی

خراسانی، محمد جعفر بن محمد طاهر، 1080 - 1175 ق

xorāsānī, mohammad ja'far ebn-e mohammad tāher

ص: 157

اهداء به: میرزا محمد

رساله مختصری است در بیان آنچه دانش آموزان باید بدانند مشتمل بر دو منهج: 1. در بیان آنچه محصلین را دانستنی است؛ 2. در تقدیم بعضی علوم بر برخی دیگر.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین معروض اخ گرامی و موفق بتوفیقات سبحانی میرزا محمد می دارد.

انجام: و در تعطیلات شفا را مباحثه و آخر الأمر اوقات خود را صرف تفسیر و حدیث فرمایند.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4051/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در پایان این رساله مقداری از رساله شهید ثانی در آداب متعلمین آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته بدون مقوا، 2 گ (128ر - 130ر)، 15 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-7]

358- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی

ādāb-ul muti' allimīn

استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، 1198 - 1263 ق

(estārābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1783 1846

رساله ای کوتاه و موجز در آداب و اخلاق متعلمین و دانشجویان و شیوه مباحثه، مدارس و برخورد با اساتید و همقطاران و ... که در یک دفتر جمع آوری شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فيقول العبد الذليل العريق في بحر العصيان المتماذي محمد جعفر الاسترآبادي قده رسالة في بيان آداب المتعلمين اعلم انه ينبغي لطالب العلم الذي

انجام: ... و العبر النافعة للعوام و المجادلة بالطريقه التي هي احسن طرق المجادلة ما يكون مع الرفق و اللين و ايثار الوجه الا يسر و المقدمات الاشهر فبذلك يهتدي المهتدون.

[الذريعة 5/11؛]

1. سليمانيه؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 150/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: حسین بن غلامرضا بن محمدعلی آرانی، تا: شعبان 1262؛ جلد: تیماج سیاه، 2 گ، 20 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف] مخ: -1]

2. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 122/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمدرحیم بن علی اکبر، تا: 1295؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (54 پ-56 ر)، 19 سطر، اندازه: 5/16×21 سم [ف] - [92]

359- آداب المتعلمین / اصول فقه / فارسی

ādāb-ol mote allemīn

? استرآبادی، محمد ابراهیم بن محمد خلیل، ق13 ق

(19C) (estārābādī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad xālī)

این رساله در بیان عدم جواز عمل به مظنه است و محتمل است مؤلف آن محمد ابراهیم استرآبادی باشد. عنوان مرتبی در آن یاد نشده است.

آغاز: الحمد لله علی نعمه و آلائه ... اما بعد این رساله ایست در بیان عدم جواز ادخال عمل بمظنه در شریعت مطهرة تألیف نموده است آنرا بعضی از علمای زمان و نامیده است آنرا به آداب المتعلمین و جامع عقول المتأدیین و داعی بر وضع و تألیف آن این است که چون اختلاف در ادیان و مذاهب مشاهده گردیده و معلوم شد که آن ناشی از عمل بمظنه و از اکتفاء بان است ...

انجام: و اگر کسی که از قواعد خدا و رسول باخبر است اظهار علم خود را نماید اینقدر در مذمه او میگویند که چاره نشود و طریقه تحصیل علم بقانونی که خدا و رسول قرار داده اند در این رساله مندرج شد هر کس طالب صادق باشد توفیق هدایت خواهد یافت ان شاء الله.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2905/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی یک

لا، 79 ص (358-436)، قطع: رقعی، 15 سطر، اندازه: 12×6/19 سم [ف: 10-301]

360- آداب المتعلمین / اخلاق / عربی

رساله مختصری است در آداب تعلیم که بر اساس روایات و حکایات اهل سنت نگارش یافته است. فصول و مطالب آن شبیه آداب المتعلمین معروف می باشد ولی روایات و حکایات آن از سران اهل سنت آورده شده و از هارون رشید با عبارت «رحمة الله علیه» یاد شده بعضی از فصول آن عبارتند از: فصل في التوكل، ... فصل في النية، ... فصل في تعظيم العلم، ... فصل في وقت التحصيل ...

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1084/1

آغاز: ... به سته بما انه را ... في ذلك مذلة لنفسه وقال صلى الله عليه وآله للمومن من أن يذل نفسه وحكى أن فخر الاسلام ...

انجام: افتاده: فلم يقبلها فقال عجل لكم في واجل لنا ولعله انما لم

ص: 158

يقبلها وان قبول الهدية ...

خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، 24 گ، اندازه: 15×21/5 سم [ف مخ: 1-13]

361- آداب المتعلمين (ترجمه) / اصول فقه / فارسی

(.ādāb-ol mote' allemīn t

عبدالله بن محمد اکمل

abd-ol-lāh ebn-e mohammad akmal`

شیخ حسین بن محمد بن احمد بن ابراهیم بن عصفور بحرانی (م-1216) برادرزاده شیخ یوسف بحرانی و شیخ اجازه شیخ احسائی کتابی به نام «آداب المتعلمین» به عربی درباره لزوم تحصیل علم و یقین و عدم جواز اکتفاء به ظن و تخمین نگاشته.

فردی به نام عبدالله بن محمد اکمل آن را به درخواست جمعی به فارسی ترجمه نمود. کتاب «آداب المتعلمین» بر یک مقدمه و دو فصل ترتیب یافته: مقدمه در بیان تحریر محل نزاع ما بین فریقین و بیان کیفیت شرایط استدلال به عنوان اجمال؛ فصل 1. در ذکر آیات قرآنی که دلالت واضحه دارند بر لزوم تحصیل علم و یقین به مراد خداوند رب العالمین و بر عدم جواز اکتفاء به ظن و تخمین در احکام دین مبین؛ فصل 2. در ذکر احادیث متواتره و غیرها که دلالت صریحه دارند بر لزوم تحصیل علم به مراد خدا و عدم جواز عمل به ظن در نفس احکام و لزوم ملازمه تقوی و احتیاط هنگام عدم حصول علم.

آغاز: الحمد لله الذي رفع سماء العلوم وجعل لها ابراجا جری فیها شمس الدرایة فجعلها سراجاً وهاجا اما بعد چنین گوید عبد اقل عبدالله بن محمد الأكمل ... که چون جناب افضل الفضلاء ... حسین بن شیخ عصفور البحرانی ... در تحقیق مذهب اهل علم و اهل ظن رساله در سلک تحریر و رشته تقریر در آورده اند ... و جمعی از فارسی خوانان که از وصول بفیض مطالب آن مرحوم بودند از این بی بضاعت خواهش نمودند که آنرا بلغة فارسی ترجمه نمایم ... [ریحانه ج 1-142؛ اعلام الشیعه (کرام البررة): 427؛ فهرستواره منزوی

دقة 196/9]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2905/2

آغاز: برابر؛ انجام: چنانکه عامه در احادیث دلالة کنند بر خلاف کبری وسوسه ها کرده اند و احتمالات داده اند و بواسطه اینها دلالت صریحه آنها را مظنونه نموده اند و چنانکه اهل ظن را از امامیه دلالت صریحه آیات و احادیث داله بر وجوب اجتناب از عمل بظن و لزوم عمل بعلم و با احتیاط و كذلك احادیث علاجیه را مظنونه ...

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی یک لا، 104 ص (190-293)، 15 سطر، قطع: رقی، اندازه: 12×19/6 سم [ف: 10-299]

362- آداب المتعلمين / اخلاق عربی

در پنج فصل گویا گرفته از آداب المتعلمین منسوب به طوسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6851/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: دوشنبه 13 ربیع الثانی 1117؛ کاغذ: سپاهانی،

جلد: مقوا گرد و عطف تیماج تریاکی، 16 گ (1-17ر)، 22 سطر (8×14)، قطع: ربعی، اندازه: 22×16 سم [ف: 16-382]

363- آداب المتجهدين / آداب و سنن / فارسی

رساله ای است در آداب نماز شب شامل «مقدمه» و 3 «فصل» و «خاتمه»: فصل 1. فضیلت نماز شب و خواص بیدار بودن در شب؛ 2. آداب بیدار شدن؛ 3. آداب نماز شب و کیفیت آن. آغاز: بسمله سپاس و ستایش بی قیاس معبودی را سزااست که از راه تفضل و مرحمت بندگان خود را به تهجد و قیام در شب ترغیب نموده

انجام: من الخدام و صرفت وجه تأمیلی بالخیبة فی دار المقام فغیر ذلک منتی نفسی منک یا ذالفصل والانعام الهی و عزتک.

[فهرستواره منزوی 272/6]

1. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5/135 - 845/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ قسمتی از ادعیه در بین سطور ترجمه شده، مصحح؛ جلد: تیماج زیتونی ضربی مجدول گرهی، 27 گ، 15-16 سطر، اندازه: 20/5 × 12/5 سم [ف: 1-19]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2266

آغاز: برابر؛ انجام: و عنده ام الكتاب؛

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: کاغذ فستقی جلد: میشن سیاه، 165 گ، 13 سطر، اندازه: 17/1 × 11/2 سم [ف: 2-3]

-آداب المحادثة و المحاوره « الغفاریة

364- آداب مداومت بر لعب شطرنج و نرد / متفرقه / فارسی

بندی است در موضوع بازی ها و سرگرمی های ملوک مانند شکار، تیراندازی، شطرنج و نرد، مشتمل بر قطعات نثر و نظم لطیف و برگزیده. درباره شکار چنین آمده: «شکار ملاعب و لهو ملوک که منافی مناقب نباشد شکار است چه آن هزلیست جدا در آن مضمون و جدیست هزلها به آن مقرون ...»

درباره نرد این شعر آمده: «خانه گیر عمر شو فکر طویل آور به

ص: 159

کار XX دهر را منصوبه بگشاکین بود نردی شریف / عرصه ملک و مهره عدل و حقه دل طاسکش XX داد و بذل و کعبتین انصاف و توفیقت حریف.»

آغاز: از سیر ملوک جهان دار ستوده نیست مگر احیاناً انما الحیوة الدنیا لعب ولهورا... بر سری عظیم منظویست یعنی چون حد و حقیقت دنیا بازی و مجازیست لغو لهور او خود چگونه باشد صهصه ابن دامر که واضع لعب شطرنج است ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 901/36- طباطبائی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی قهوه ای با ترنج و نیم ترنج طلائی و با نقاشی گل و بوته، کص (247-248)، قطع: وزیری، اندازه: 25x15/5 سم [ف: 23 - 215]

365- آداب مذهبی (رساله) / آداب و سنن / فارسی

(r ādāb-e mazhabī).

همانند «حلیة المتقین».

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7204/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: فرنگی، جلد: نو، 15 سطر (10x14)، قطع: ربعی، اندازه: 21x16 سم [ف: 16-508]

366- آداب مراقبه / اخلاق / فارسی

ādāb-e morāqebe

دوازده شرط در آن آمده است.

آغاز: نخست می باید که در جمیع احوال حق را جل ذکره مطلع احوال و ناظر افعال خود دانند

انجام: دوازدهم هر کجا باشد این ضعیف را بدعای خیر یاد آورد و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2398/10

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون سرخ زرکوب، 2 ص (1051-1052)، 20 سطر (12x20)، اندازه: 25x16/5 سم [ف: 9-1002]

367- آداب مرض و مرگ / اخلاق / فارسی

ādāb-e maraz va marg

دارای 3 «مقدمه» و 5 «باب». عنوان مطالب: تحفة» و «تحفة أخرى» می باشد. آغاز مقدمه یکم افتاده، مقدمه دوم در اشعار مریض مردم را به مرض خود.

[فهرستواره منزوی 272/6]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2163/3

آغاز: .. تا عمل بنده مؤمن صالح را ثبت نمایند ... مقدمه دوم در اشعار مریض مردم را به مرض خود ... انجام: بدنی و عقبی و روز جزا XX نگردانی این روسیه را جدا

بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ سپس سه صفحه فضایل ابوحنیفه است به فارسی به روایت فضایل بن حسن، اعمال سه ماهه دیده می شود؛ 33گ (50-82ر) [ف: 3-18]

368- آداب مرکب ساختن اصنعت / فارسی

ādāb-e morakkab-sāxtan

رساله مختصری است در مرکب ساختن و رنگ کردن کاغذ. در آخر از مولانا سلطانعلی مشهدی (926ق) مطلبی نقل کرده است.

آغاز: نسخه مداد مطوسی که جهت سلطان مرحوم بایستقر ترکیب کرده شده ... آداب مرکب ساختن آنچه از همه بهتر بود باید که قدری روغن کتان خالص بستاند واز پنبه نو فتیله سازد بسیار سطر

انجام: باید که قلم تراش درغایت تیزی باشد و قلم سخت سست نباشد چنانچه مولانا سلطانعلی درباب قلم و کاغذ معین فرموده والحمدلله اولاً و آخراً و باطناً.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1295/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، 16گ، 12 سطر، اندازه: 13×23سم [ف مخ: 1-14]

369- آداب مرید / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e morīd

نویسنده با عنوان «فهذا المسکین» از خود یاد کرده است. چون هدف نویسنده در این کتاب ارائه طریق برای سالک الی الله است لذا ده

شرط برای آن ذکر کرده است: 1. طهارت بدن؛ 2. خلوت؛ 3. دوام السکوت الاعن ذکر الله؛ 4. دوام الصوم؛ 5. دوام الذکر لله؛ 6. تسلیم؛ 7. نفي الخواطر؛ 8 ربط القلب بالشيخ؛ 9. النوم عن غلبه؛ 10. المحافظة على الأمر الوسط في الطعام و الشراب لافوق الشبع ولا الجوع المفرط.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 836/1

آغاز: ... المرید یوسوسانه فیمنعانه و پردعانه و لایدعانه علی برهانه، انجام: قال (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ثلث للطعام و ثلث للشراب و ثلث للنفس خط: نسخ؛ کا: محتملاً ابوالقاسم بن میرزا جان منجم، تا: قرن 11؛

ص: 160

افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی (فستقی، شکر، آبی)، جلد: تیماج قرمز یک لایی، 21ص (1-21)، 15 سطر (5/5×12)، اندازه: 20/5812 سم [ف: 2-369]

370- آداب مرید نسبت به شیخ / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e morīd nesbat be Šeyx

در آداب احترام کردن به شیخ و رابطه سالک با او.

آغاز: دلجوی گردد روی او بروز پس هر گاه سبب کثرت عبادت و وفور مجاهدت سالک را رنجی طاری بر بدنش المی ساری گردد.

انجام: و کندن در خبیر نیز یکی از کرامات دست حق بر دست حیدر صفدر است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 879/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، 8گ (57-65پ)، 17 سطر، اندازه: 18×11/5 سم [ف: 2-137]

- آداب المریدین «آداب المشیخه و المریدین

- آداب المریدین» آداب السلوک

371- آداب المریدین / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-ul murīdīn

سهروردی، عبد القاهر بن عبد الله، 490 - 563ق

(sohravardī, 'abdolqāher ebn-e 'abd-ol-lāh (1096-1167

این کتاب در عقاید و آداب و اخلاص و روش و گفتار صوفیان است که به خامه روان نگاشته است. برای شناسانیدن کتاب چند سطر از دیباچه نقل می گردد: «اعلم ارشدك الله أن كل طالب شیئی لابد له أن يعلم ماهیته و حقیقته حتی تتكامل له الرغبة فيه و لا یصح لأحد أن یسلك طریق التصوف حتی یعرف عقائدهم و آدابهم فی ظاهرهم و باطنهم و یفهم اطلاقاتهم فی محاوراتهم و اصطلاحاتهم فی کلماتهم حتی یصح له أن یحذو حذهم و یقفو أثرهم فی افعالهم و اقوالهم فانه من كثرة المدعین جهل حال المحققین و فساد الفاسدین الیهم یعود و لا یقدح فی صلاح الصالحین فنبداً او لا بذكر مذهبهم فی اصل الاعتقاد.» اعتقادات صوفیه را با عنوان «اجمعوا» آورده به این ترتیب «اجمعوا علی أن الله تعالی واحد» ... «اجمعوا علی اثبات ما ذكره الله تعالی فی كتابه و ما صح عن النبی صلعم) فروع اخلاق و آداب را با عنوان «فصل» ذکر کرده، فصل اول: «الفقر غیر التصوف بل نهایته بدایته» ... فصل آخر: «آدابهم فی الرخص».

آغاز: بسمله. وبه الاستعانة وعليه التوكل حمد له. و الصلوة على خاتم النبيين محمد وآله اجمعين. اعلم ارشدك الله أن كل طالب لشي لا بد أن يعلم ماهيته و حقيقته حتى يتكامل... فنبداء بذكر مذهبهم في اصل الاعتقاد

انجام: دون استعماله و متابعتة بجموده و سعة رحمته انه قريب مجيب.

چاپ: محقق: فهيم محمود شلتوت، قاهره، دار الوطن العربي، 1977م، 183ص

شرح و حواشی:

1- شرح آداب المریدین؛ قاری هروی، علی بن سلطان محمد (-1014)

2- حاشیة آداب المریدین؛ ناشناس

3- آداب المریدین (مختصر)؛ ناشناس

4- آداب المریدین (ترجمه) (سه ترجمه ناشناس)

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6235

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلواته على خاتم النبيين سيدنا محمد النبي و آله اجمعين؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: رکن بن محمد بن ابی بکر، تا: سه شنبه 9 ربیع الثانی 663؛ واقف: نائینی؛ 79گ، 15 سطر، اندازه: 20×12سم [ف: 6-

[373

2. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 274/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: دهه سوم محرم 701، 79ص (308-387)، 21 سطر، اندازه: 20×14/5سم [نشریه: 3-350]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 214/6 - ف

نسخه اصل: احمد 3 ش 1416؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 822؛ 96گ (337-241

،) 13 سطر [فیلم ها - ف: 1-435]

4. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 20384/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید ہاشم بن حسین حسینی، تا: یک شنبہ 18 صفر 995؛ مهر: «محمد ہادی»؛ جلد: مقوا عطف میسن مشکی،
16 و 18 سطر)

اندازه: 10×15 سم [ف: 2-455]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10289/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1105؛ تملک: حسین بن عبدالرحمن بن کثیر احساوی (به احمد متقی هبه کرده)؛ مهر: «الفقیر الی اللہ تعالیٰ جل
جلالہ احمد 1098»؛ جلد: مقوایی با عطف و حاشیہ تیماج قرمز، 23 سطر، اندازه: $21 \times 14/5$

سم [ف: 32-302]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/69

بندی از آن به فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن 13 [ف: 7-188]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3290/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن ملا محمد نهبندی ساکن طارق، تا: 18 جمادی الاول 1313؛ در حاشیہ مطالب عرفانی متفرقه افزوده شدہ

ص: 161

است؛ جلد: تیماج سبز، 23 گ (101-1124)، اندازه: 21×34 سم [ف: 9-72]

8- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6236

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالحکیم بن حافظ یوسف، بی تاب معلق به حواشی فارسی و عربی، ظاهر این حواشی از کاتب نسخه باشد؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ 27 گ، 23 سطر، اندازه: 14×24 سم [ف: 6-374]

372- آداب المریدین (ترجمه) / عرفان و تصوف / فارسی

(t .ādāb-ol morīdīn)

وابسته به: آداب المریدین؛ سهروردی، عبدالقاهر بن عبدالله (563-490)

در فهرست کاتب را همان مترجم دانسته ولی آقای دانش پژوه معتقد است مترجم معلوم نیست. توضیح دانش پژوه این است: گیسو دراز در 813ق «آداب المریدین» را به فارسی در آورده است. نسخه کتابخانه مجلس تهران، نسخه ای از ترجمه فارسی کهن است در جمادی الثانی 760 (ستین و سبعمائه). در پایان آن پیش از نام نویسنده و تاریخ آمده است: «تم الكتاب بحمدالله الملك الوهاب [علی ید الفقیر] الحریق بنار الفراق...» که آنچه میان دو قلاب گذارده ام تراشیده شده و با ذره بین آن هم با رنجی خواننده می شود و شاید آنچه در اینجا آورده ام درست نباشد. گویا تراشیدند که نویسنده نسخه را نگارنده رساله نشان دهند. مترجم در آن از خود یادی نکرده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین... اما بعد از حمد آفریدگار عز شأنه و علت کلمه و قدرته و صلوات بر سید مختار مصطفی... چنین تقریر کنند نویسنده ی این کلمات اضعف عبد من عباد الله... که چون کاتبی که موسوم است باداب المریدین... و الفاظ آن عربی بود و از فواید آن عوام بی نصیب بودند آن را ترجمه پارسی نوشته می شود..

انجام: ... خدای ما را و شما را اندرین رؤف و رحیم است و درود بسیار بر سید مختار محمد رسول الله باد و بر اهل بیت و خویشاوندان و یاران و متابعان و دوستان وی جمله. تم الكتاب.

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 10616

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن؛ کا: عمر بن محمد بن حاج محمد بن ابی القاسم بن احمد شیرکان، تا: جمادی الثانی 760؛ مهر: «متوکل به حضرت معبود چاکر اولیاء مسعود»؛ نسخه کهن، نفیس و گرانها است؛ جلد: تیماج سیاه، 122 گ، 11 سطر، اندازه: 12×15 سم [ف: 1/33 - 132]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5478/1 ف

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه توینگن Ma VI 90؛ بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 3-156)

373- آداب المریدین (مختصر) / عرفان و تصوف / عربی

(.ādāb-ul murīdīn (mx

وابسته به: آداب المریدین؛ سهروردی، عبدالقاهر بن عبدالله (490-563)

خلاصه و زبده کتاب «آداب المریدین» ضیاء الدین ابوالنجیب عبدالقاهر سهروردی

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/119

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن 13، 4 گ (220 پ-223 ر) [ف: 7-193]

374- آداب المریدین (ترجمه) / عرفان و تصوف / فارسی

(.ādāb-ol morīdīn (t

وابسته به: آداب المریدین؛ سهروردی، عبدالقاهر بن عبدالله (490-563)

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد صاحب الشريعة الغراء و على صاحب ...

انجام: بطن اول از بطون شريعت مقدسه حضرت ختميه است عليه السلام الى يوم القيام

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1404/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 24 ص (58-81) [ف: 5-497]

375- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ol morīdīn

همدانی، علی بن محمد، 714 - 786 ق

(hamadānī, 'alī ebn-e mohammad (1314-1384

در بین آثار میر سید علی همدانی آمده است و احتمال دارد که از او باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 774/18-ف

نسخه اصل: پاریس p.39 (بلوشه 156)؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 23 سطر [فیلم ها - ف: 1-538]

376- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ol morīdīn

کمال خوارزمی، حسین بن حسن، - 839؟ ق

(kamāl xārazmī, hoseyn ebn-e hasan (1435

تألیف: 24 ذیحجه 936، محل تألیف: خانقاه فیض آباد سفیدمون

ص: 162

دستورالعمل و آداب سیر و سلوک جهت ساکنان خانقاه، در دو فصل.

آغاز: حمد و ثنای بیحد احدیرا که غمام رحمت عامش بر شجره وجود انام متقاطر گشته اصل آنرا در بوستان ارادت بعیون شریعت خرم گردانیده و فرع آنرا بفحوای اصلها ثابت و فرعها فی السما ...

انجام: هر که با فاتحه کند یادم XX از رقاب جریمه آزادم / نور ایمان ورا قرین گردد XX روز محشر ز محسنین گردد

[فهرستواره منزوی 26/7]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10043/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علی محمد، تا: 956؛ جلد: تیماج قهوه ای، مجدول، 46گ (77پ - 123پ)، 9 سطر، اندازه: 17/5 × 12/5 سم
[ف: 58-32]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3260/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ محمد هاشم، تا: 18 ذیحجه 1307، جا: دارالسلطنه قزوین، به فرموده عالیجاه مقرب الخاقان آقائی آقای معین الرعایا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج بی مقوا، 15ص (293-308)، 19 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 28×18 سم [ف: 865-10]

377- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ol morīdīn

فاروقی، احمد بن عبد الاحد، 971 - 1034 ق

(fārūqī, ahmad ebn-e 'abd-ol-ahad (1563-1624

آغاز: بسمله، رب یسر و تتمم بالخیر، الحمد لله الذي ادبنا بالآداب النبویه و هدینا بالأخلاق المصطفویه ...

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2708/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1213؛ اهدایی نواب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 3گ (1-4)، اندازه: 14×10/5 سم [ف:

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16179

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و ایاک آن معتقد السادات النقشبندیه قدس الله احوالهم، انجام: فی سائر الطرق و ذکروه فی کتبهم
والله سبحانه الموفق

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، 11 سطر (10×11) [رایانه]

378- آداب المریدین / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-ol morīdīn

شیروانی، زین العابدین بن اسکندر، 1194؟ - 1253؟ ق

(?šīrvānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e eskandar (1780?-1837

آغاز: بسمله جناب شمس الموحدین و قطب السالکین مستعلیشاه سیاخ شیروانی در ضمن سیاحت ... فقیر روزی از آنجناب پرسید که
شرط ارادت چیست ... و آداب مرید چگونه است؟ جواب فرمود: ...

مشهد، الهیات؛ شماره نسخه: 14865/2

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد بن آقا حیدر خوانساری، بی تا؛ جلد: تیماج ضربی دار نیلی، 15 سطر (8×15)، اندازه: 20×12/5 سم
[ف: 2-170]

379- آداب المریدین = ننبیه المرید / سیر و سلوک / فارسی

ādāb-ol morīdīn = tanbīh-ol morīd

میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبد النبي، 1212؟ - 1286 ق

(ebn-e 'abd-on-nabī mīrzā bābā šīrāzī, ab-ol-qāsem (1797?-1869

سال تألیف: 1269 ه.ق.

رساله مختصری است در بیان مجملی از طریقه سلوک در طریقه رضویه مرتضویه با استفاده بسیار از روایات از جمله حدیث نبوی

الشريعة اقوالی و الطريقة افعالی و الحقیقة احوالی و المعرفة رأس مالی». در آن صمت، جوع، سهر، عزلت را توضیح داده و آنها را باعث تخلیه و دباغی ظاهر و باطن و ذکر را باعث تخلیه و آرایش باطن سالک می داند.

آغاز: ای دوستدار سلوک سبیل حضرت رب العالمین، آگاه باش که شرایع انبیاء علیهم السلام که در حقیقت نظام نشاتین، صورت و معنی بر آن است بحسب کمال قوه قدسیه و مراتب عقول قادسیه و ارواح کلیه ایشان علی حسب مراتبهم من قرب الحضرت الالیهه ... کما قال علیه السلام او تیت جوامع الکلم و نحن الکلمات التامات وارد است ...

انجام: اگر چه حاصل نشود این سیر بطریق کمال مگر از برای نادری از الوف الوف الوف از سالکین الهی و لیکن این است مجملی از طریقه سلوک در طریقه رضویه مرتضویه که بطن اول از بطون شریعت مقدسه ختمیه است صلی الله علیه و آله تمت.

چاپ: ایران، سنگی، 1330، خشتی، 138 ص

[فهرستواره منزوی 234/7؛ منزوی 1212/2؛ اطرائق 211/3؛]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15603/2

آغاز: برابر؛ انجام: .. ولایت الهیه را بشم قلبی که انی لاجد نفس الرحمن من قبل الیمن وان الله فی ایام دهرکم نفحات..

ص: 163

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالفتح، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم قهوه ای روشن ساده، 8 گ (40 پ - 47 پ)، 18 سطر،
اندازه: $13/9 \times 22/3$ سم [ف: 43-183]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3081/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 30 گ (89-119)، 15 سطر ($13 \times 6/5$)، اندازه:
 $17/5 \times 11$ سم [ف: 11-2026]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1913/1

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و الصلوة و سلام علی محمد صاحب الشریعة الغراء

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آبی مقوایی؛ 35 ص (1-35)، 15 سطر (14×9)،
اندازه: $21/5 \times 16$ سم [ف: 4-364]

4. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 16/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ کا: علی رضا بن حسین شیرازی، تا: شعبان 1253؛ جلد: تیماج حنائی، 7 گ (243 پ - 250 پ)، اندازه: $14/5 \times$
 $21/5$ سم [ف: 1-29]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5/79 - 789/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد حسین بن محمد صادق حسینی حسینی خاتون آبادی، تا: شنبه
25 شعبان 1282، جان: تهران، دارالخلافة؛ جلد: تیماج قهوه ای، 11 گ، 19 سطر، اندازه: $22 \times 13/5$ سم [ف: 4-2359]

6. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4810/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد حسن نوری، تا: یکشنبه 1 جمادی الثانی 1282؛ قطع:
بیاض رقیعی ([رشت و همدان - ف: 1566])

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2504/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 3 ذیقعه 1283؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه یک لائی، 20 گ (1پ-20پ)، 10 و 11 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 6-26]

8. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 992/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1289؛ صفحات مجدول؛ مصحح؛ اندازه: 17×10/5 سم (نسخه پژوهی: 3-128)

9. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 2065/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1300؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سورمه ای فرسوده، 14 گ، 17 سطر (8×15/5)، اندازه: 20/5×13 [ف: 2-351]

10. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 427/9

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 4 گ (118پ - 121پ)، 15 سطر (5×13)، اندازه: 21×13 سم [ف: 298-]

11. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 159/1

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ کا: سید اسماعیل خراسانی بیرجندی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 19 گ (8پ - 27پ)، اندازه: 17×10 سم [ف: 121]

380- آداب مریدین منظوم / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e morīdīn-e manzūm

یگانه نسخه در دست، تنها «فصل های 4، 5 و 6 را دارد؛ فصل 4. در آداب مرید با شیخ؛ 5. در آداب شیخ با مرید؛ 6. در آداب صحبت و صلاح و فساد آن. [فهرستواره منزوی 93/10]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 849/2

آغاز: آغاز فصل 4: بود واجب بر ارباب ارادت xx که باشد شان ادب با شیخ عادت آغاز فصل 5: نبی را نایب آمد شیخ کامل xx که او را

پایه عالی است حاصل آغاز فصل 6: ز صحبت می شود حاصل سعادت XX که در صحبت ...

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 788؛ به دنبال «معارف، ترجمه عوارف» نوشته، روی هم 59 بیت (ف: 2-2)

381- آداب المسافرین / تراجم / فارسی

ādāb-ol mosāferīn

خوئی، محمد تقی بن محمد، ق 13 ق

(190) (xūī, mohammad taqī ebn-e mohammad)

تألیف: روز پنج شنبه 28 صفر 1256

در سرگذشت صوفیان و بویژه عارفان متأخر ایران و سرگذشت خود مؤلف نیز در پایان هست.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس مرخدای آفرینش را سزا است که کم گشتگان بادیه ضلالت را با مصباح هدایت انبیا بسر حد اقلیم سعادت رسانید

انجام: این مسکین را یادی بکنند و رحمتی فرمایند

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2409 و 6113-ف

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج

ص: 164

تریاقی ضربی مقوایی، 258گ، 15 سطر (16×10/5)، اندازه: 21×15/5

سم [ف: 9-1034] و [فیلم ها - ف: 3-199]

382- آداب مسلمانی / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e mosalmānī

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 ق

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1058-1111

با عنوان «باب»، نخستین باب ایمان .

آغاز: الحمد لله خالق الخلق و رازق الرزق ... اما بعد بدانکه این کتابرا محمد بن محمد غزالی رحمه الله ... باب، ایمان قال رسول الله (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) الايمان أن تؤمن بالله و ملئكته و كتبه و رسله

انجام: و بالاسلام دينا و بمحمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) نبياً و بالقرآن كتاباً و بالكعبة قبله و بالمؤمنين اخواناً

[مؤلفات غزالی، بدوی 467 «آداب الشريعة»؛ اعلام 2411/2؛ نسخه های

فارسی منزوی 1516/2؛ فهرستواره منزوی 272/6]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 203/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12 و 13، 11گ (34-44)، 22 سطر (17×7/5)

، اندازه: 21/5×12 سم [ف: -183]

-آداب المشق «خط (رساله در)

- آداب المشق «آداب خط

383- آداب المشق / خط / فارسی

adab-ol masq

مستعصمی، یاقوت، - 698 ق

آغاز: في معرفة المفردات، بدانکه اصل خط منقسم به شش می شود ..

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1676/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1056؛ 3گ، اندازه: 13×19سم [ف: 3 - 118]

384- آداب المشق = رساله خط = اصول خط = آداب خط = رسالة الخط = قلمیه / خط / فارسی

ādāb-ol mašq=r.-ye xat = osūl-e xat = ādāb-e xat=r. ol xat = qalamīye

صیرفی تبریزی، عبد الله بن محمود، - 742 ق

(sayrafi tabrizī, 'abd-ol-lāh ebn-e mahmūd (-1341

تألیف: قرن 6

در اصول نوشتن و قواعدی که در نوشتن خط ثلث به کار می رود و همچنین چگونگی ساختن مرکب و کاغذ و آهار کردن. در 1 «مقدمه» و 3 «فصل» و 2 «باب» و 1 «خاتمه»: فصل 1. فضیلت و شرف این علم؛ 2. مداد ساختن؛ 3. مداد تراشیدن؛ باب 1. وضع خط؛ باب 2. اصول خط از الف تا یاء. در سبب تألیف گوید: «اما بعد چنین گوید مقرر این رساله و محرر این کتابت عبدالله الصیرفی اصلح الله احواله که چون جمعی از بزرگان پیش این ضعیف ترددی میکردند، و تعلیم اصول خط با ایشان به قدر فهم و استعداد هریک گفته می شد، و به اندک روزگاری در خط ایشان را ترقی پیدا می شد و از همسران سبق می بردند، التماس نمودند که مختصری در اصول خط باید نوشت، تا مبتدیان را عدتی و منتهیان را حجتی بود، پس چون جانب ایشان عزیز بود و نازک، این مختصر را در قلم کشید.»

آغاز: بسمله. و به نستعین. شکر و سپاس فراوان و ثنا و ستایش بی پایان کاملی را که از نقطه نیستی دائره هستی نهاد ... اما بعد چنین گوید. ... عبدالله صیرفی. ... که چون جمعی از بزرگان زاده ها پیش این ضعیف تردد می کردند و تعلیم اصول خط ایشان ... گفته میشد ... التماس نمودند که مختصری در اصول خط باید نوشت ... این مختصر را در قلم کشید و بر یک مقدمه و دو باب و خاتمه مؤسس گردانید

انجام و این مقدار که درین فن مختصر یاد کرده آمد، ضبط کردن و بدان عمل نمودن قابل مستعد را کافیت، و الله اعلم [الذریعة 2/624 ؛ احوال و آثار خوشنویسان 1090/4 ؛ دانشمندان آذربایجان ص 238]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12224

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب؛ انجام: عجب بموصل الدنيا يطلبه صدق رسول الله ... و مصليا على نبیه

خط: نسخ؛ کا: ابودوس، تا: 961 [الفبائی: 235]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4806/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: طالب بن جعفر نوروزی، تا: 8 رمضان 1010؛ افتادگی: اواخر (یک برگ = المقالة في المركبات)؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی، 18ص (22-40)، اندازه: 15x10/6 سم [ف: 7-754]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1220/12

آغاز: برابر؛ انجام: فاصله میان لام و این حروف می باید که بقدر دو نقطه باشد اما اگر دو ...

خط: نستعلیق؛ کا: حمزة بن احمد گیلانی، تا: 1018؛ نسخه ناقص است؛ 21ص (197-216) [ف: 5-499]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3928/2-ف

نسخه اصل همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-283]

4. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 10615/1

ص: 165

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه؛ بی کا، تا: 1053؛ مصحح؛ تملک: میرزا باقر در مدرسه علی قلی خان؛ قطع: رقعی (میراث شهاب: س 9 ش 2-40)

5. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 18/2 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته؛ بی کا، تا: نیمه محرم 1081؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 59 ص (76-85)، قطع: رقعی، و سطر (10/5 × 19/5)، اندازه: 30×22 سم [ف: 7-15]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3928/1-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-283]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15361

آغاز: برابر

در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه؛ خط: نسخ ممتاز؛ بی کا، تا: صفر 1088؛ کتاب چهل حدیث پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) را کاتب خواسته بنویسد که فقط به حدیث اول و دوم کفایت کرده است؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی طرح دار نقطه ای، عطف و لبه ها تیماج خاکستری تیره، 14 گ، 18 سطر، اندازه: 18/3×12/2 سم [ف: 43-48]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12429/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ یادداشت هایی در آغاز و انجام دیده می شود؛ کاغذ: شرقی، 30 گ (66-37)، 11 سطر، اندازه: 12/5×5/5 سم [ف: 31-408] 8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9409/1

آغاز: برابر؛ انجام: بحر فی که پیش از وست پنجم فم الثعبانی و آن عین صادی خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج پشمی، 24 گ (1پ - 22 و 29ر - 32پ)، اندازه: 16×11 سم [ف: 30-114]

9. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 3032/5 - 16/42

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علی رضا بن محمد مؤمن ریحانی کمره ای، تا: جمعه 3 شوال 1125؛ جلد: تیماج مشکی با جدول گرهی ضربی، 12 گ، 17 سطر، اندازه: 24×15 سم [ف: 1-23]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11105/4

آغاز: برابر؛ انجام: و متابعت خط بن بواب کرد و خط بدو رسانید بعد از او در قلم تراشیدن و قط کردن تغییر می کرد ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام، کتاب حاضر ناقص بوده و فقط دارای 2 برگ است؛ کاغذ: خانبالغ، 3 گ (34-36)،
17 سطر، اندازه:

14/5×7/5 سم [ف: 28-157]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1833/4

آغاز: برابر، انجام: یا نزدیک باشد یا متصل و اگر متصل نشود بهتر باشد ...

خط: نستعلیق؛ کان محمد طاهر، تا: 1226-1232؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 2 گ (51 پ-53 پ)، اندازه: 21×15 سم [ف: 5 -
218]

12. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3914/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ تملک به تاریخ 1262؛ جلد: مقوا، 17 برگ، 13 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف مخ: 1-14]

13. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2097/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: عطف و گوشه میشن رویه کاغذی، 6 گ (11 پ-17 پ)، اندازه: 22×18 سم [ف:
5-421]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 24/4-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-4]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 11541

آغاز: برابر؛ انجام بدین دو کلمه اختصار یافت و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا [الفبائی: 235]

15. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 688/8

آغاز: برابر؛ انجام: وملايمة القرطاس ولمعان الأناقش وحبس الانفاس

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج لایه ای قهوه ای، 7 گ، 23 سطر (5/6×16)، اندازه: 21×10 سم [ف: 1-1]
[509]

16. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 511/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، در خاتمه سه بیت شعر دارد باین مطلع: پنج چیزی است که تا جمع نگردهد با هم؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکى، اندازه: 19×112 سم [ف: 1-262]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3898 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-277]

17. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 15963/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ، 28 ص (46-73)،

15 سطر، اندازه: 22×14 سم [ف: 44-160]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3366/1

آغاز: برابر؛ انجام: و محقق نام نهاده اند از بهر آنکه این خط رادانگ و نیم دور است و چهار دانگ و نیم سطح بس مشابهدت با خط معلقی و کوفی بیشتر دارد از جهة سطحیت پس این قسم را مقدم داشت ...

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ حاشیه هایی به عربی و فارسی دارد؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماجی قرمز رنگ، 7 ص (1-7)،

قطع: خشتی، اندازه: 21×16 سم [ف: 10-1202]

ص: 166

19. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 127/1 - د

آغاز: برابر؛ انجام: بی اما سر یا نیز مرکب است... بهتر بود المقالة في المركبات (خاتمه ندارد)

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، در 1-14 ر و نیز از 10 تا 75 پ شعر است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، 119 گ، 16 سطر (12×7)، اندازه: 18×12/5

سم [ف: 1-288]

20. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4143/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ فائده در تعلیم خط نستعلیق تصنیف میر علی خوش نویس؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 14 گ (55-68 پ)، اندازه: 21×8 سم [ف مخ: 1-14]

21. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1676/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 13 گ، اندازه: 19×13 سم [ف: 3-115]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7935/15

بی کا، بی تا؛ 3 گ (259-1261)، اندازه: 32×19/5 سم [ف: 20-264]

385- آداب المشق / خط / فارسی

adab-ol masq

اصفهان، بابا شاه، - 996؟

(-1587) (?esfahānī, bābā šāh)

رساله ای در 6 «فصل»: 1. در بیان آنکه کاتب را از صفات ذمیمه احتراز می باید؛ 2. در بیان اجزای خط؛ 3. در تعریف مشق؛ 4. 5. در آداب مرکب ساختن؛ 6. در ترتیب کردن کاغذ.

چاپ: به کوشش نجیب مایل هروی، کتاب آرابی در تمدن اسلامی، مشهد، 1372

[منزوی 1902/3؛ نشریه 97/7؛ خوشنویسان بیانی ص 87 و 530]

1. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 914

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 7 صفر 1207، با نسبت به میر عماد؛ در پایان چند انشاء است به نستعلیق ریز، جدول زر و لاجورد؛ قطع: ربعی [نشریه: 7-97] .. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 1255

خط: نستعلیق؛ کا: محمد ایروانی، تا: رمضان 1213؛ قطع: ربعی، نشریه: 7-97

3. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1266

آغاز: شکر و سپاس خداوند را سزاست

خط: نستعلیق شکسته زیبا؛ بی کا، تا: سه شنبه 7 ذیحجه 1282، جا:

تهران، دارالخلافه؛ 10 گ، اندازه: 10×17 سم (نسخه پژوهی: 2-107)

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 10704/2

آغاز: و هر کس را ادراک این صفت در خط دست ندهد با وجود آن که مشاهده آن کنند؛ انجام: ... و آن نقل کردن است از خط استاد، بدان که مبتدی را ناچار است

شامل بخش آغازین فصل سوم در تعریف مشق و آداب آن (برابر با صفحات 151-153 متن چاپی)؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج تریاکی یک لا، 1 گ (7ر-7پ)، 10 سطر، اندازه: 20×13/5 سم [ف: 20-217]

- آداب مشق « آداب خط

386- آداب مشق اخط / فارسی

شریف استرآبادی، علی بن علی، ق 10 ق

(160c) (Šarīf-e estarābādī-i-ālī ebn-e 'alī)

آغاز: بسمله، صبا بعطر آمیزی رقم مشگین بسم الله که سر دفتر ارقام مشکفام دیوان حمد و ثنای خالق ...

انجام: عکس روی دروی نماید مثل آئینه مصقول - يلوح الخط في القرطاس دهرا و كاتبه رهيم في التراب

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29379

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش جلی؛ بی کا، تا: قرن 13؛ ضمیمه به نسخه 16025؛ کاغذ: حنایی سرخی، جلد: تیماج، قطع: وزیری کوچک، 16

387- آداب المشق / خط / فارسی

adab-ol masq

میرعماد، 961؟ - 1024 ق

(mir emad (1553?-1615

نویسنده می گوید چون به خط مولانا سلطانعلی مشهدی نظر کردم آن را نکو یافتم و بر آن شدم که در آداب نوشتن رسالتی پردازم. مؤلف نام این رساله را «آداب المشق» نهاده و در دیباچه و 6 «فصل» مرتب کرده: 1. در این که کاتب از صفحات ذمیمه باید احتراز کند؛ 2. در بیان اجزای خط؛ 3. در تعریف مشق و آداب آن؛ 4. در بیان چگونگی قلم و تراشیدن آن؛ 5. در آداب مرکب ساختن؛ 6. در تربیت کردن کاغذ و اقسام آن و طریقه رنگ آمیزی و آهار و مهره کردن آنها. این رساله در حدود 200 بیت می باشد.

آغاز: بسمله. صبا بعطر آمیزی رقم مشکین بسم الله که سر دفتر ارقام مشک فام دیوان حمد و ثنای خالق بی چونست چون آفتاب تابان از مطلع رحمت بر جمله کائیات پرتو تجلی یافت و بقلم صنیع و قدرت سواد این رقم در سویدای مردمک دیده اقل خلق الله الغنی عماد الحسنی جای گرفت ... اما بعد برای مدققان جهان صنایع و موی شکافان عالم بدایع پوشیده نماند که روزی این فقیر بحسب اتفاق بمطالعه خط نسخ تعلیق مشغول بود و بجست و جوی انوار جمال شاهد حقیقی راه تماشای خط

ص: 167

می پیمود که چند بیتی از کتابت شریف قبله الکتاب مولانا سلطان علی المشهدی علیه الرحمه در نظر آمد و در نظر از هر چه گویی خوبتر آمد... اکنون می خواهد که آنچه بیمن صحبت عزیزان فراهم آورده و بکثرت کتابت و مشق تجربه کرده سمت التیام و صورت انتظام یابد شاید که مبتدئی را شاد کند و آن مبتدی این خاکسار را بدعای خیر باد کند بنابراین درین باب اتفاق شش فصل افتاد و آن را آداب المشق نام نهاد... إلى آخر.

انجام: فصل ششم در بیان قلم تراشیدن اول باید که قلم سرخ و سفید که سختی آن متوسط بود و دو قلم تراش که یکی باریک و تنگ و تیز باشد... در وقت مهره کردن کاغذ را نم کند تا از گرمی مهره نسوزد و خوبی مهره آن است که چنان روشن شود که عکس روی در وی نماید. والله اعلم بالصواب.

چاپ: تهران، 1308ق، سنگی، جیبی، 47ص؛ ایضا با رساله «نصایح الملوك

في السير و السلوك»، 1317ق، جیبی، 45+17ص؛ تبریز (ضمیمه تذکره سنگلاخ)، 95-1291ق، سنگی، رحلی، بی شماره صفحه.

[دنا 54/1 (30 نسخه)؛ فهرست نسخه های خطی فارسی، 1904/3

؛ الذریعة 29/1؛ مشار فارسی ص 51/1]

1. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 2221

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «وصف الخط و آداب المشق» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق ممتاز؛ کا = مؤلف، تا: اوایل قرن 11؛ در این نسخه چهار مجلس مینیاتور تصویر آداب کتابت و طریقه مشق نویسی نشان داده شده است، صفحات مجداول کمند کشی زرین بند مشکی است، در صفحه اول بین السطور طلائاندازی دارد و یک سرلوح و یک کتیبه مذهب منقش بسیار خوب در تارک صفحه اول طرح است؛ کاغذ: متن و حاشیه شده اصفهانی متن نخودی رنگ تیره حواشی، جلد: تیماج یک لای لاکه رنگ حاشیه سجاف تیماج مشکی، 48ص، قطع: رقعی، 7 سطر، اندازه: 20/3×13/5 سم [ف: 7-780]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14684/1

آغاز: شکر و سپاس خداوندی را که مفردات و مرکبات عالم آفرید؛ انجام: مقدار سه من زریر باید، اما زمه پنج سیر باید...

خط: نستعلیق؛ کا: حسن شریف ابن محمد نصیر، تا: صفر 1089؛ افتادگی: انجام؛ در پایان نسخه کیفیت خواندن نمازهای قضاء، دعای شهای جمعه، دعای بر آمدن مهمات و صفای باطن منقول از امام رضا (علیه السلام)، صیغه توبه و زیارت سید الشهداء (علیه السلام) درج شده است؛ جلد: چرم مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، 30گ (1پ-30پ)، 15 سطر، اندازه: 19×11سم [ف: 14-157]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 16899

بی کا، تا: 1207؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 50گ، اندازه:

21/9×15/2 سم (رایانه)

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5513

خط: تاییبی؛ بی کا، تا: 1257؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج عنابی سیر، 18 گ، قطع: ربعی، 9 سطر (7×13)، اندازه: 13×19 سم [ف: 16-26]

5. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 805

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسین الطهرانی، تا: 1259؛ مجدول و کمند دار زرین و رنگین است، یک کتیبه مذهب در پیشانی صفحه اول طرح است و بین السطور دو صفحه اول طلائاندازی است؛ کاغذ: متن و حاشیه آهار مهره اصفهانی متن حنایی، جلد: مقوای روکش مخمل زیتونی رنگ، قطع: وزیری، 28 ص، 9 سطر، اندازه: 26/5×16/5

سم [ف: 5-7]

6. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4923

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی (?) 1261؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 20 گ، 9 سطر (7×14)، اندازه: 14×22 سم [ف: 14-4043] |

7. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 804

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالفضل مجدالدین محمد بن فضل الله، تا: 1261؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ متن و حاشیه شده بین السطور دو صفحه اول طلائاندازی است و تمامی صفحات مجدول کمنددار زرین و نیلی رنگ است؛ کاغذ: متن و حاشیه دولت آبادی متن نخودی رنگ تیره حواشی زن، جلد: تیماج یک لایی لاکی رنگ حاشیه سجاف تیماج مشکی، 29 ص، قطع: ربعی، 11 سطر، اندازه:

15×23/2 سم [ف: 1-7]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2767

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1261؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 11 ص، قطع: وزیری، 12 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 2-3]

9. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3574/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1264؛ با پنج رساله دیگر در یک مجلد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، 9 گ، 13-14 سطر، اندازه: $22/5 \times 18$ [ف: 2-748]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8842

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1266، جان شیراز؛ جلد: تیماج مشکى، 23 گ، 8 سطر، اندازه: $22/5 \times 18$ سم [ف: 23-33] |

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1991/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: یک شنبه 22 ربیع الثانی 1281، در خدمت آقا میرزا بزرگ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ماشی، مقوائی، 29 ص (169-198)، 13 سطر ($12 \times 6/5$)، اندازه: 17×11 سم [ف:

ص: 168

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2284

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالفتح بن حسام السلطنه، تا: شعبان 1284؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آبی، جلد: میسن لایی سیاه، 19 گ، 9 سطر، اندازه: 20/8×13/7

سم [ف: 2-3]

13. تهران، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب؛ شماره نسخه: 20/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق عالی؛ کا: عماد الحسنی (احتمالاً نام مؤلف است نه کاتب)، تا: 1285؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی حاشیه عطف سر مه ای، 27 گ (8 پ-35 پ)، اندازه: 17×10 سم [ف: 16-]

14. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 419

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: 1288؛ کاغذ: زرد و آبی، جلد: مقوا، 40 ص [رشت و همدان - ف: 1083-]

15. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 110-1/110

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسن، تا: 1290، از روی خط آقا میرزا محمد حسین منشی؛ در برگ اول سرلوح مزدوج با کتیبه بسمله در ذیل با زمینه زر و مزین به شنگرف و لاجورد و سبز و گل های الوان با حواشی سبز و لاجورد و شنگرف مرصع، تمامی صفحات مجدول مذهب و لاجورد و تحریری؛ جلد: تیماج، کرمی سیر، 23 گ، 8 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 1-20]

16. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 464/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ؛ بی کا، تا: شوال 1291، جان محتملاً مشهد؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: تیماج مشکی دولائی، 27 ص (1-27)، 14 سطر (16×10)، اندازه: 16×21 سم (ف: 1-449)

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6667

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: محمود خان نعیم السلطنه، تا: ذیقعد 1292، جا: کرمانشاه؛ جدول به تحریر و زر؛ واقف: علی فهیمی، تاریخ

وقف: فروردین 1324؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی، 19گ، 9 سطر (12/8×9/5)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 7-187]

18. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 428

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ واقف: سپهسالار در سال 1296 داخل در کتابخانه اعتضادیه شده و پشت صفحه اول به نام «رساله در قواعد خط از میرعماد» یادداشت گردیده است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، 25ص، قطع: نیم خستی باریک، 9 سطر، اندازه: 11×6/5 سم [ف: 2-3]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 381/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: سفید، جلد: حنایی ضربی یک لایی، 30ص (65-94)، 11 سطر (5×11)، اندازه: 10×17 سم [سنا- ف: 1-217]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3439/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ کا: علی رضا بن محمد کاظم اصفهانی، تا: 3 ذیحجه 1305، جلد: مقوایی، 10گ (62 پ - 72ر)، اندازه: 12×19 سم [ف: 9-226]

21. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 718

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: میرزا آقا، تا: 1305، به خواهش استادش آقا شیخ؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوای عطف و گوشه تیماج، 14گ، 10 سطر (5/5×11/2)، اندازه: 12×18 سم [ف: 1-2]

22. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 103/4

آغاز: برابر؛ انجام: ... بعد از آن سر آن را ببندد ...

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ کا: فضل الله بن عبدالله بن میرزا

نجف هراتی خراسانی، تا: 1307، 10گ (287-296ر) [ف: 1-3]

23. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه: 1

کا: علی یزدانی، تا: 1312 [نشریه: 5-290]

24. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3584

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 13 و 14؛ جدول زر و لاجورد، سرلوح زیبا دارد؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی
ضربی مقوایی، 17گ، 15 سطر (7×15)، اندازه: 15×22سم (ف: 12-2599)

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26439

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی؛ کا؛ میرعماد، محمد بن حسین (احتمالاً همان مؤلف است و با کاتب اشتباه شده است)، بی تا؛ کاغذ: نباتی، جلد:
میشن قهوه ای، قطع: رقعی، وگی، 14 سطر (7×13/5)، اندازه: 7×13/5 سم (رایانه)

26. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 526/6

آغاز: برابر؛ انجام: در آداب مرکب ساختن چون ده مثقال ... که چهل مثقال صمغ در آب ریزد تا چون

خط: نستعلیق؛ کا: سید حسن حسینی متخلص به ثریا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 14ص
(168-182)، 15 سطر، اندازه: 11/1×17/3 سم [ف: 5-59]

27. تهران؛ دانش سرای عالی - کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گر کانی؛ شماره نسخه: 89/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: بغلی [نشریه: 5-639]

28. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7885/2 - 53/95

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، 3گ، 13 سطر، اندازه: 15×20سم [ف: 1-20]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8798

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برگها با کاغذ سبز یا آبی حاشیه سازی شده است، صفحه ها مجدول به زر و
شنگرف و مشکی و لاجورد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12گ،

ص: 169

10 سطر، اندازه: 13/5×20/5 سم [ف: 22-329]

30. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 937/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: مسیح نوری واری، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7 گ (66-73ر)، اندازه: 22×15 سم [ف: 3-124]

31. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 107

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ کا: میرزا رضای کلهر، بی تا؛ تمام صفحات جدول شنگرف و زرین و مشکی و لاجوردی؛ مهر: «دکتر ابوالحسن»؛
جلد: تیماج قهوه ای، 36 گ، 7 سطر، اندازه: 35×21 سم [ف: 1-93]

32. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 224/3

بی کا، تا: محرم 132 (?); کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه گلدار، 16 گ (115 ر - 130 پ)، قطع: وزیری، اندازه: 23×15 سم
[ف: 2-304]

388- آداب المشق / خط / فارسی

āḍāb-ol maṣā

محمد یوسف بن مقصود

mohammad yūsof ebn-e maqsūd

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10439/4

کا: ابوالقاسم قاضی، بی تا؛ قطع: جیبی (میراث شهاب: س 8 ش 4-69)

389- آداب المشق / خط / فارسی

adab-ol masq

رساله کوتاهی در آداب خط ثلث است.

آغاز: بدانکه دانستن خط به طریق استاد الكتاب یعقوب مستعصمی علیه الرحمة

انجام: یا دو نوع است مفردی ی ی معکوس تم بعون الله و حسن توفیقه

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12429/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ در انجام سه برگ مطالب گوناگون آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای مجدول یک لا، 6 گ
(68-74)، 11 سطر (12/5×5/5)، اندازه: 18/5×9/5 سم [ف: 31-409]

390- آداب المشق / خط / فارسی

adab-ol masq

چند رساله آداب المشق غیر همانند

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19012

کا: ابوالفضل مجدالدین، تا: 1265؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: 10×6 سم (رایانه)

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19015

کا: علیبن یزدانی، تا: 1312؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی مجموعه نوازی [رایانه] 3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12966

آغاز: بسمله، از واضح خط نسخ تعلیق حرفی بشنوز روی تحقیق ... انجام: باید سر کردنش چنان ساخت کازی سرنکون توان ساخت

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: شکری، جلد: پارچه ای، 16 سطر (18×10)، اندازه: 21×14 سم (رایانه)

391- آداب المشیخه و المریدین = آداب المریدین / عرفان و تصوف / عربی

ādāb-ul mašīxa wa-l murīdīn = ādāb-ul murīdīn

عثمانی، تاج الدین بن زکریا، - 1050 ق

(-1640) (osmānī, tāj-od-dīn ebn-e zakaryžā)

آغاز: بسمله اللهم خلصنا عن الاشتغال بالملاهی و انها حقایق الأشياء كما هي ...

انجام: ... و لا تعتمد علی عبادتک و لا تقنطوا من رحمة الله و کن راضیا ... تسلیمیا کثیرا کثیرا

[فهرستواره منزوی 26/7 (1 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10171/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: 1039؛ 50 ص (45 - 95)، 13-14 سطر، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 32-204]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17690 ض

بی کا، تا: 1267 [د.ث. مجلس]

3. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14822/6

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بیتا؛ جلد: تیماج عنابی ضربی دار لولایی، 24 گ، قطع: پستی، 19 سطر [ف: 2-124]

392- آداب المضيفين و زاد الآكلين / اخلاق / فارسی

adab-ol mozifin va zad-ol akelin

سلطان محمود بن محمد، ق 8 ق

(soltān mahmūd ebn-e mohammad (14C

اهداء به: خواجه جمال الدین شیخ صوفی علی رساله ای است در بیان فضیلت مهمانداری و موضوعات مربوط به آن، که در 5 «باب» نگاشته شده است: 1. در بیان معنی حلال و حرام بر حسب فتوای فقها و تقوای ارباب هدی و فضیلت

ص: 170

حلال خوردن و فواید آن 3. در بیان فضایل و ثوابت حلال خوردن و رذایل و عقوبات حرام خوردن و فواید کم خوردن و مفسد پر خوردن؛ 3. در بیان فضیلت و ثوابت طعام دادن مسلمانان و رعایت حال اخوان؛ 4. در بیان آدابی که رعایت آن بر مهمان لازم می باشد؛ 5. در بیان آداب طعام خوردن.

آغاز: حمد نعمتهای حق کریم نخست XX تا شود این نامه با نامش درست / شکر منعم نیز واجب می شناس XX ورنه بگشاید در خشم و هراس

انجام: رسول فرمود که تمام باقی مانده مگر شانه، حق سبحانه مذاق جان همکنانرا بحلاوت انفاق شیرین کناد و همه را توفیق نعمت مهمانداری رفیق کرد آناد بحرمة محمد و آله الامجاد. [فهرستواره منزوی 273/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:

13212/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 941، این مجموعه نفیس و کهن است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول با ترنج و سر ترنج گل و بوته، 44گ (250-207)، 15 سطر (15x10)، اندازه: 22x15سم [ف: 33-397]

393- آداب المطالعة / منطق / عربی

adab-ul mutalia

غفاری، حامد بن برهان، ق 10 ق

(qefārī hāmed-e-bn-e borhān) (16C)

کتاب در منطق و آداب مطالعه است در 1 «مقدمه» و 1 «مقصد» و 1 «وصیت»: مقدمه در تصور و تصدیق، مقصد در آداب شروع مطالعه آن را به درخواست گروهی از دوستان نگاشته است. نسخه ملک از آن صدر الدین محمد حسینی گویا دشتکی دانسته است.

آغاز: بسمله حمدا من استغرق في مطالعة جماله انظار الناظرين ... فيقول المتوكل على الباري حامد بن برهان ابي ذر الغفاري ... هذه رسالة في آداب المطالعة مشتملة على مقدمة و مقصد و وصية ... مقدمة كل ماتذكر في كتب الفنون لا يخلوا عن ...

انجام: ... فان ذلك ايض سوالب الادراك و مورثات البلاد و الاعوجاج في الطبايع، تمت

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2261/22

آغاز: برابر؛ انجام: و ليس المقصود كما هو المتبادر من العبارة أن ذلك المعنى معنى لغوى او اصطلاحى له

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن لایی قهوه ای سیر، 21 گ (132 ر - 153 پ)، اندازه: 18×12 سم
[ف: 5-454]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 459/2

آغاز: و عليك اعتمادی یا کریم. اما بعد حمد من استغرق في مطالعة جماله انظار الناظرین... فيقول المتوكل على الله الملك الباریء
حامد برهان بن ابی ذر الغفاری... هذه رسالة في آداب المطالعة... انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: علی بن حسن، تا: 1061؛ 3 گ (3 پ - 5 ر) [ف: 1-3]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11447

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1093؛ مذیل به 5 برگ مطلب به عربی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، قطع: وزیری کوچک، 17 سطر
(14×7)، اندازه: 21×14 سم [الفبائی: 11]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10955/8

بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س 9 ش 2-32]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10103/27

آغاز و انجام: برابر

شامل مقدمه و مقصد و وصیت؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ اص، 139، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 32-129]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18533

آغاز: بسمله، لملا حامد في آداب المطالعة حمد لمن استغرق؛ انجام: برابر؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1244؛ کاغذ: آبی، جلد: اسقاطی،
15 سطر (12×6)، اندازه: 16×10 سم (رایانه)

7. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 532/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد هاشم بن علی اصغر هروی، تا: غره ذیقعدہ 1261؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 6 گ، قطع:
جیبی، 7 سطر (9/5×4)، اندازه: 15×7/5 سم [ف: 1-432]

8. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 482/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالوحد بن نعمت الله الجیلی، بی تا، جلد: چرم قرمز، 2 گ (156 پ- 157 پ)، 20 سطر، اندازہ: 19×10/5 سم
[مؤید: 1-390]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2975/5

آغاز و انجام: برابر

در فهرست از صدرالدین دشتکی دانسته؛ خط: نسخ؛ کا: شیخ اسماعیل بن عبدالوهاب بن سعید، بی تا، کاغذ: ترمه، 3 گ (133 پ-
135 ر)، 19 سطر، اندازہ: 22×13 سم [ف: 6-176]

10. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1513/5 - عکسی

آغاز: برابر

در 1 «مقدمه» و «مقصد»؛ خط: تحریری شکسته؛ بی کا، بی تا عکسی - ف: 1-2

11. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7518/10

آغاز: برابر، انجام: علی من تبعهم فی زمره احبائه (قد استراح ...

ص: 171

بنقل هذا الشرح من السواد الى البياض العبد الفقير عبدالرحمان الجامي. ... ضحوة السبت الحادي عشر من رمضان ... في مسلک سبع و تسعين و سبعمائه):

خط: نسخ؛ کا: محمد علی کرمانشاهی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی یک لا، 2 گ (75-76 پ)، 14 سطر، اندازہ: 18×11/5 سم [ف: 3-19] 12. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 797/9

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر مجدول عطف قهوه ای، 1 گ (89)، اندازہ: 21×14 سم [ف: 2-79]

394- آداب المطالعة / اخلاق / عربی

adab-ul mutalia

کشمیری، محمد شریف، ق 11 ق

(keŠmīrī, mohammad Šarīf (17c

رساله بسیار کوتاهی است در آداب مطالعه که با عنوان «ارشاد و تخذیر» نگاشته شده و شرایط مطالعه با استفاده از عبارات علما بیان شده است. «رساله علم الله عین ذاته» نیز از همین مؤلف است.

آغاز: هذه مقالة في آداب المطالعة نمقتها ونفقتها من كلام اكابر الفضلاء المقتفين الى الله الغني محمد شريف الكشميري وفقه الله تعالى لارتقاء ... اذا شرعت في المطالعة فاطلب الفيض من الله تعالى

انجام: قد يتوقف على معرفة اصطلاحات الفنون و الله الموفق و المعين و الحمد لله رب العالمين

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1232/14

کا: غیاث الدین مسعود حسینی حسینی طباطبائی، تا: 1076، جا: میانه کاغذ رنگین، جلد: تیماج مشکی ضربی یک لایی [سنا - ف: 2-176]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13388/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 1 گ (8)، 16 سطر، اندازہ: 11/5×8 سم [ف: 33-666]

3. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 710/10

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 [نشریه: 7-132]

4. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11، 25 سطر، اندازه: 13x22/5سم [ف: 358]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13779/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، 1گ (10)، 19 سطر، اندازه: 10x14سم [ف: 34-792]

395- آداب مطالعه = مفتاح الفنون = کنز الجواهر مکنون / منطق / فارسی

ādāb-e motāle'e = meftāh-ol fonūn = kanz-ol javāher e maknūn

از ناشناس که نام خود را در دیباچه و پایان نبرده است. نام رساله بر فراز نسخه «رساله در آداب مطالعه کردن» آمده است. و در دیباچه گوید: «و اگر قدر فهمان رتبه تألیف و تدوین «مفتاح الفنون» نامندش سزاست، و قیمت شناسان جوهر تصنیف این فن منیف «کنز الجواهر مکنون» خوانندش رواست». در خاتمه از

مولانا جلال الدین محمد دوانی «(د908ق/1502م) به واسطه بعضی از شاگردانش نقل می کند. و تاریخ نوشتن نسخه 1073 ق در حیدر آباد است، که این دو تاریخ حدود روزگار نگارش را نشان می دهد. در 1 «مقدمه» و

«باب» و 1 «خاتمه»: مقدمه در تعریف و بیان غایت و موضوع این علم؛ باب در بیان مقصود؛ خاتمه در اشارات و رموز مصنفین که دانستن آنها در کار ناچار

است.

آغاز: نیکوتر فکری در ابواب نسخه آفرینش مطالعه و احضار، باب الحمد منعم علامی ست که ... اما بعد، این رساله ای است وجیزه، بل جوهره ای ست عزیزه ...

انجام: ... و شاگردش، شکرالله مساعیه و مساعیههم. و الله ولی التوفیق، و بیده ازمة التحقیق. تمت ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 874/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: ربیع الاول 1073، جا: حیدر آباد؛ 5گ (73-78پ) [ف: 2-2]

396- آداب مطالعه و تعلم / اخلاق / فارسی

ādāb-e motāle'e va ta'allom

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4815/2

از برهان بن ابی ذر غفاری (منقول از کشکول شیخ بهائی)؛ خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: بیاض رقعی (رشت و همدان - ف: [1570

- آداب المعاصرین « ده باب

397- آداب معاشرت و امثال و اخلاق / اخلاق / عربی

āḍāb-e mo'āšerat va amsāl va axlāq

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 686/20

کا: محمد تقی دزفولی، تا: 1259؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، 1ص، قطع: رحلی، اندازه: $19/5 \times 29/5$ سم [ف: 1-518]

ص: 172

ādāb-ol ma'ānī

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق 10 ق

(dehdār-e 'ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (160c

در فهرست آستان قدس این رساله بدون نام مؤلف است. در فهرستواره منزوی

30/7 آورده که می تواند از محمود بن محمد دهدار باشد که در 985ق نگاشته و نسخه دیگری جز همین نسخه آستان قدس معرفی نکرده است. در علم حروف است.

آغاز: بسمله، اول این درج معانی گهر XX هست بنام احد دادگر / عقل که آداب معانی نهاد XX قفل ز ابواب معانی گشاد

انجام خواسته ها را بطریق صواب « از کرم و لطف نما مستجاب

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12077/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته؛ کا: شفیع بن محمد صالح یزدی، تا: 1062؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج جگری یک لا، اندازه: 19×10سم [ف: 161-10]

ādāb-ul mufti

ابن صلاح، عثمان بن عبدالرحمن، 577 - 643 ق؟

(?ebn-e salāh, o'smān ebn-e 'abd-or-rahmān (1181 1245

عنوان کتاب در نسخه چاپی و دیگر منابع «ادب المفتی و المستفتی» آمده است.

آغاز: بسمله ... الحمد لله الذي كرم هذه الأمة بالشريعة السمحة الطاهرة وأيدها بالحجج الباهرة.

چاپ: چاپ شده

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1359/1 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چسترییتی، ش 3854 (فهرس تشترییتی، 1/500-504)؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 5 شوال 736؛ 28 ص (3-30)، 22 سطر [عکسی - ف: 4-121]

400- آداب الملوك / اخلاق / عربی

ādāb-ul mulūk

ثعالبی، عبدالملک بن محمد، 350 - 429 ق

(sa'ālebī, "abd-ol-malek ebn-e mohammad (961-1037

ساخته به نام مامون بن مامون خوارزمشاه .

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 532/1 ف

نسخه اصل: اسعد افندی ش 1808؛ خط: نسخ؛ کا: عمر الشهدشتی، تا: دهه سوم رجب 1000؛ 191 گ (1-91) [فیلم ها - ف: 1-496]

401- آداب الملوك = شرح عهد نامه مالک اشتر / شرح / حدیث / فارسی

ādāb-ol molūk = š. "ahdnāme-ye mālek-e aštar

نظام العلماء، محمد رفیع بن علی اصغر، 1250 - 1326

(nezām-ol-'olamā' mohammad rafī'-e-bn-e 'alī asqar (1834-1908

وابسته به: عهد نامه مالک اشتر؛ منسوب به علی بن ابی طالب (علیه السلام)، امام اول (-40)

در گزارش عهدنامه اشتر با آوردن داستان ها و شعرها با عنوان «اصل و ترجمه».

آغاز: قل اللهم مالك الملك تؤتي الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء تعز من تشاء.....

انجام: زان نواز شگری که یافت از او xx بعد از آن روی بر تافت از او

چاپ: تبریز، 1320ق، سنگی، خشتی، 323ص

[مشار فارسی ص 51/1؛ فهرستواره منزوی 273/6]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1204/1

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی مغز پسته ای، 15

سطر [ف: 5-244]

2. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1262

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، بی تا؛ در برگ اول هدیه کتاب از ملک الشعراء بهار به محمد حسین در 1349 دیده می شود؛ جلد: معمولی، 98 گ، 12 سطر، اندازه: 18×11/5 سم (مؤید: 3-219)

402- آداب الملوك في اقصى مراتب السلوك / شرح حدیث / فارسی

ādāb-ol molūk fi aqsā marāteb-es solūk

دزفولی، محمد تقی بن علی، 1223 - 1295 ق

(1808-1878) (dezfūlī, mohammad taqī ebn-e `alī)

وابسته به: عهد نامه مالک اشتر منسوب به علی بن ابی طالب (علیه السلام)، امام اول (-40)

اهداء به: ناصرالدین شاه

تألیف: 1284 ق

ابتدا شرح مفصلی در مناقب ناصر الدین شاه دارد و می گوید شاهزاده محسن میرزا مرا بر آن داشت تا عهدنامه حضرت امیر به مالک اشتر نخعی را از عربی به فارسی برگردانم. در این ترجمه

ص: 173

بیشتر سعی بر رساندن مقصود بوده تا ترجمه لغت به لغت.

آغاز: بسمله و به ثقتی، الحمدلله الذي الهمنا بالصواب و احيا قلوبنا

انجام: و منافع و منها تأكلون و من الانعام خموله و فرشنا

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2459/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی (الوان)، جلد: تیماج ماشی مقوایی، 61ص (1-61)، 11 سطر (7×12)، اندازه: 18×11/5

سم [ف: 5-613]

403- آداب الملوك و ذوی الالباب / اخلاق / عربی

ādāb-ul mulūk wa dawī-l albāb

سرخسی، احمد بن محمد، - 286 ق

(saraxsī, ahmad ebn-e mohammad (-899

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 936-ف

نسخه اصل: کتابخانه دانشکده ادبیات آنکارا ش 44688، مصطفی چون الف 70؛ خط: نسخ؛ کا: یوسف بن عماد، تا: 10 ذیحجه 847، 91گ، 11 سطر [فیلم ها - ف: 1-279]

تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 292 بخش 3 و 376 بخش 3

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: 137 و 155]

- آداب الملوك و كفاية الملوك» آداب الحرب و الشجاعة

- آداب المناظرة» جمع الفرائد

- آداب المناظرة» آداب البحث و المناظرة

- آداب المناظرة» آداب البحث

-آداب مناظره «آداب البحث و المناظرة

404- آداب المناظرة / منطق / عربي

ādāb-ul munāzira

فخر رازی، محمد بن عمر، 544؟ - 606 ق

(faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1149?-1209

ده دستور کوتاه در آداب مناظره و گفتگو با خصم، و در آغاز تنها نسخه معرفی شده به فخر رازی نسبت داده شده است.

آغاز: آداب المناظرة ... اعلم أن هذه الأبواب عشرة، الأول أن لا يكون قوله في الاختصار بحد الاملال.

انجام: فاحفظها فانها امهات آداب المناظرة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9021/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: نوروز علی، تا: 1069؛ مصحح: جلد: تیماج فرسوده عطف پارچه، 1 گ (49پ-50پ)، 12 سطر، اندازه: 12/5 × 19

سم [ف: 23-174]

405- آداب المناظرة / منطق / عربي

ādāb-ul munāzira

فاضل کاشی کبیری

fāzel-e kāshī kabīrī

تألیف: در چاشت روز 26 رمضان 964

در این رساله وظیفه سائل و معلل در مناظره بیان شده است.

برخی فهارس از طاش کبری زاده دانسته اند.

آغاز: احمد کی یا مجیب کل سائل و اصلی علی نبیک المبعوث باقوی الدلائل ... و بعد فهذه رسالة لخصتها في علم الاداب مجتبا عن طرفي القتصاد الاخلال و الاطناب ... اعلم أن المناظرة هي النظر بالبصيرة من الجانبين في النسبة بين الشيين اظهارة اللصواب

انجام: و أن لا يحسب الخصم حقيرا هذه غاية ما يراد في هذا الباب، و من الله التوفيق في كل باب

[ظاهریه 187؛ کحاله 177/2 و 370/13؛ سر کیس 1221/2؛]

1. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 459/3

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف را طاش کوبری زاده ذکر کرده است که به قرینه آغاز نسخه تغییر یافت؛ خط: نستعلیق تحریری؛ کا: علی بن حسن،
تا: 1061؛ 1 گ (5-5پ) [ف: 1-3]

2. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 123/2 - د

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین گردید؛ کا: محمد جواد بن محمد تقی ساوجی، تا: دهه اول شعبان 1290؛ در 84 پ - 85 پ
گفتاری است درباره اصطلاحات علم مناظره به فارسی و ناقص و 86 و 87 سفید است، در 88

- 90 ترجمه و شرح چند بیت عربی است به فارسی و در 92 ر - 101 پ از باب چهارم منهاج العارفين است در شرح اسماء حسنی؛
2 گ (83 ر - 84 پ) [ف: 1-8]

3. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 24/5

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: سید ضیاء الدین علامه، تا: 1314؛ این رساله را سید ضیاء الدین علامه با نسخه ای که علامه شیخ آقا بزرگ طهرانی در
سال 1314 در مازندران کتابت کرده مقابله کرده و اختلاف دو نسخه را با مداد در حاشیه نگاشته است؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 1 گ
(37 ر - 37 پ) [سه کتابخانه اصفهان - ف: 104]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7453/6

آغاز و انجام: برابر

عنوان در فهرست «آداب البعث» و ناشناس آمده؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج زرد مقوایی، 38، 19 سطر، اندازه:
16×23 سم [ف: 3-12]

ص: 174

5. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 655/13

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف با توجه به آغاز و انجام به دست آمد؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 1 گ (141 پ-142 پ)، اندازه: 12×20 سم [مؤید: 2-161]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 859516

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا، نسخه ناقص؟ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ترنجی لایی بغلی، 1 گ (90 ر و پ)، 11 سطر (4×10) [ف: 17-169]

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8466/8 - 57/136

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 3 گ (59-61)، 15-23 سطر، اندازه: 14×19 سم [ف: 1-10]

406- آداب المناظرة / منق / عربی

ādāb-ul munāzira

طبری، محمد کاظم بن رضا، ق 13 ق

(tabarī, mohammad kāzem ebn-e rezā (19c

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي ارسل رسله بالهدى ... فيقول ... محمد ابن الرضا الكاظم الطبري قد سئلني من لا يسعني الا اسعافه تحرير رسالة في المناظرة فاجبته ... فرتبته على مقدمة و ثلاثة فصول و خاتمة.

انجام: بعيد عن اهل التحصيل و الكمال عصمنا الله عن ذلك هذا آخر ما اردنا تحريره و الصلوة على محمد وآله.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3358/1

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضریبی مقوایی، 22 گ (1-22)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 11-2359]

407- آداب المناظرة / منطق، شعر / عربی

ādāb-ul munāzira

قزوینی، محمد تقی، ق 13 ق

(qazvīnī mohammad taqī (19C

منظومه ای است در 44 بیت در آداب مناظره و تعریف آن و وظایف مثبت و ... آغاز: بسملة الحمد لله الذي تحيرا xx في فضله المناظرون الكبرا

انجام: صل على بحر جوامع الكلم xx و آله خير الأنام والامم

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1049/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کان محمد کاظم بن محمد صادق بن محمدرضا بن محمد صادق، تا: 1228؛ کاغذ: فستقی و شکری، جلد: سرخ عطف و گوشه پارچه، 2 گ (43-45 پ)، ابعاد متن: 12/5×7، اندازه: 18×11 سم [ف: 3-1437]

408- آداب المناظرة / منطق / عربی

ādāb-ul munāzira

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، 1262 - 1340 ق

(kāšānī, habīb-o-llāh ebn-e 'alī madad (1845-1921

رساله مختصری است در آداب و شرایط و کیفیت مناظره که بنا به گفته مؤلف، راهی برای یافتن حق و حقیقت می باشد، با بهره بردن وی از گفته های علماء دیگر که در این موضوع بحثی دارند.

آغاز: سبحان من دل علی ذاته بذاته و اصلي علی محمد برهان صفاته و علی آله مظاهر آیاته.

انجام: و هكذا جميع ما يعترض عليك في ذلك الباب، هذا آخر ما اردناه في تلك الوجيزة فالحمد لله حق حمده.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 909/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: حسن شریف بن علی کاشانی، تا: 1309، جا: کاشان؛ جلد: گالینگور سبز، 9 گ (1 پ-9 پ)، 18 سطر، اندازه:

409- آداب المناظرة / منطق / عربي

ādāb-ul munāzira

آغاز آن ساقط شده و مؤلفش مجهول است. قسمت موجود شامل یک مقدمه، تتمه، دو مقصد و یک خاتمه است.

آغاز: افتاده: و فیضه لاحتیاج الناظر المباحث إليه لیعضمه عن الخطاء الواقع فی المناظرات

انجام: زادك الله تعالى من الفهم و اوفر حظك في العلم و احياك في الحلم و هداك إلى ما يهتدي إليه ذهنك انه عزيز جليل و اهب الجزيل

خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه: ض 1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد بن ابراهیم بن عیسی اوالی، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز؛ گ (1-7)، مختلف السطر، اندازه: 15×10

سم [آینه پژوهش: سال 4 ش 22-103]

- آداب المناظره « ایات فاخره در علم مناظره

410- آداب المواقعه و دستور المجامعة / حدیث / فارسی

ص: 175

روایاتی درباره آمیزش، حرمت زنا، لواط، مساحقه، قذف، فحاشی و نظر آورده سپس اسامی پدران و مادران معصومین و پس از آن چیزهایی که موجب فقر و پریشانی می شود بیان کرده است.

آغاز: الحمد لله الذي احل التزويج والنكاح و حرم الزنا و السفاح و الصلوة و السلام على محمد و عترته اهل الفوز و الفلاح.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 87/1

آغاز: برابر؛ انجام: بر 66 در حال راه رفتن چیزی خوردن، 67 روز یکشنبه ناخن گرفتن، 68 حاجت مسلمان با قدرت بر نیابردن.

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: شمیم مشکی بزرگتر از کتاب ها، 13 گ (ار-14پ)، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 1-106]

411- آداب المؤمن / دعا / فارسی

ādāb-ol mo'men

خطیب اردلانی، عبدالمؤمن بن محمد

xatīb-e ardalānī, 'abd-ol-mo'men ebn-e mohammad

در اعمال و دعاهاى شبانه روز است، از هنگام برخاستن از خواب تا وقت خفتن. از کتابهای اذکار نووی و «حصن حصین» جزری و کتاب های غزالی و ایقاظ شهرانی و دیگر کتابهای معتبر نزد اهل سنت گرفته شده است.

آغاز: ای بسرا پرده عزتو راه xx داده آن مرد که گم کرده راه ا پاکایگانه ای که سالکان مسالک شریعت را بقائد جذبات لطف و هدایت به پیشگاه قرب و وحدت رسانده

انجام: در زمین مانم تهی خشکی و بس، و السلام على تابعی سبیل الحق و الهدایة ...

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1777/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 23 گ (50پ - 72پ)، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 5-192]

412- آداب المؤمنین و أخلاقهم / آداب و سنن / عربی

ādāb-ul mu'minīn wa axlāq-u-hum

گیلانی، سلیمان بن محمد، ق 11

(gīlānī, soleymān ebn-e mohammad (17c

تالیف: اواخر ذیحجه 1098ق

چند باب مختصر در آداب و فضائل اخلاقی که با استفاده از روایات تنظیم شده است. احادیث را همراه با سند اجازه خود نقل می کند و بیشتر آنها در حاشیه شرح شده است.

آغاز: أحمد الله الذي لا اله الا هو وهو رب العالمين والصلاة على محمد نبيه الذي خلق لاجله السماوات والارضين.

انجام: وقال اذا لم تكن حليماً فتحلم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4087/5

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، تا: 1098؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 8گ (75 پ - 82 پ)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 11-104]

413- آداب میت / فقه / فارسی

ādāb-e meyyet

رساله کوتاهی است در مسائل و احکام و آداب مربوط به میت مانند نماز میت، تلقین، مسائل دفن و ...

آغاز: بسمله بدانکه در وقت حضور موت سنت است که تلقین کنند میت را به شهادتین و اقرار به امامت دوازده امام صلوات الله
اشهد ان لا اله الا الله. انجام: فضیلت قراءت این سوره بسیار است لیکن اختصار نمودیم تا خواننده و نویسنده را ملال نیفزاید و الله اعلم بالصواب، بسمله یس و القرآن الحکیم

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14334/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (71 ر - 78 ر)، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 38-465]

414- آداب ناصری / اخلاق / فارسی

ādāb-e nāserī

خلوتی، محمد ابراهیم بن احمد، - 1252 ق؟

(-1836 (?xalvatī, mohammad ebrāhīm ebn-e ahmad

اهداء به: ناصر الدین شاه قاجار (1264-1313ق)

تألیف: 1303، محل تألیف: تهران

رساله کوتاهی است به نظم و نثر، در اخلاق از یکی از خادمان خلوت ناصرالدین شاه قاجار که به خلوتی نیز مشهور شده است.

این رساله فصل بندی مشخصی ندارد.

آغاز: السلام علی من اتبع الهدی سلام و درود من بر جوانان نوحاسته و نوباوگان آراسته روشن ضمیر نصیحت پذیر پاک نهاد نیک اعتقاد باد که عمر همه بر تلف است و حامل آن افسوس و اسف ...

انجام: روی به پستی نهی این مقام حکم اکل میته در مخمسه دارد و از مطالعه کنندگان مستدعی و متمنی دعای خیر است.

چاپ: چاپ سنگی در 1322؛ تهران، 1301ق، سنگی، رقعی، 254ص؛ تهران، بی تاریخ، سنگی، رقعی، خط محمد رضا سلطان الکتاب، 118+254 ص؛ مشارف فارسی، ج 1، ص 53، صص 1-2 در هامش)

ص: 176

1305، (تاریخ تألیف 1303)، وزیر ی کوچک، 1+118 صص؛ دارالخلافة طهران، سنگی، 1322، رقی، (مجموعه البلاغة: صص 1 و 78)، (تصویر ناظم: ص 78) [569؛ رجال ایران 296/3، فارسی مشار 1823؛ مولفین مشار 89/1؛ ذریعه 31/1 و 301/9 و 610؛ خوش نویسان بیانی ص 730-فرهنگ سخنوران ص

194؛ فهرستواره منزوی 274/6 (4 نسخه)]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7434

خط: نستعلیق؛ کا: صفا، تا: 1303؛ با چند بیت از پرتو شعاع الدین میرزا نوشته برادرش شاه زاده تاج الدین میرزای قاجار در چهارشنبه 27 ذیحجه 1318؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی با جدول مشکی مقوایی، 60 گ، قطع: ربعی، 10 سطر (8/5×16/5)، اندازه: 13×29 سم [ف: 16-569]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1190

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: 10 رجب 1304؛ جلد: تیماج قهوه ای، 70 گ، 10 سطر، اندازه: 13×20/5 سم [ف: 3-450]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9778

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، بی تا، در روزگار مؤلف؛ روی برگ اول تقریظی از محمود الشریف به تاریخ جمادی الاول 1304 و برفراز صفحه اول تقریظی از فرهاد میرزا به همان تاریخ آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 60 گ، 10 سطر، اندازه: 13×21 سم [ف: 25-116]

4. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2229

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا؛ کا: جعفر قلی [از روی نسخه محمد رضا بن میرزا حبیب الله خاقانی محلاتی (متخلص به صفا و ملقب به سلطان الکتاب)، تا: 1306، در پایان سیزده بیت از کاتب نسخه در وصف کتاب و طبع آن سروده شده است؛ جلد: مقوا اسلیمی با عطف تیماج قهوه ای، 60 گ، قطع: خشتی، 10 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف مخ: 1-15]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10716

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حسین بن محمد طاهر خان قزوینی، تا: رجب 1308؛ در هامش برگ اول و دوم مطالبی در معرفی مؤلف و اثر حاضر به خط محمد حسن خان مراغی اعتماد السلطنه در سال 1305 ه نوشته شده است؛ جلد: تیماج سبز با کناره و عطف قهوه ای، 58 گ،

11 سطر، اندازه: 13×21 سم [ف: 1/33-190]

6. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 1256

خط: نستعلیق؛ کا: حاجی محمد رضای صفای سلطان الکتاب پسر میرزا حبیب الله شیرازی محلاتی، تا: ذیحجه 1310؛ قطع: ربعی
[نشریه: 7-97]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 65

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: موسی مفتاح، تا: 2 ذیحجه 1310، از روی خط حاج محمد رضا فرزند میرزا حبیب متخلص به صفا و ملقب به سلطان الکتاب که قصیده ای در پایان نسخه در تقریظ کتاب نیز دارد؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 40 گ، 13 سطر، اندازه: 14/5
22× سم [ف: 1-94]

8. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 2327

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم نخستین ستایش آن محبوب یکتائی را سزاست که سراپا کم کرده گان سیر گوش مات رخسار اویند و دل از دست داده کان خیال رویش محو دیدار او در پرده هزار عاشق شیدا دریده و... نام این کمنام محمد ابراهیم آبا خلف مرحوم میرزا احمد محلاتی آنچه از اسلاف خود بتواتر شنیده بخواجه نصیرالدین طوسی اعلی الله مقامه منتهی میشود امام زاده صبیبه مرحوم مغفور شاه خلیل الله طاب ثراه... انجام: تا که دیوان تو بنوشت صفا کاتب شه شه مظفر کرمش بر همه بسیار فتاد علی ید العبد الراجی الی رحمة الملک الوهاب ابن مرحوم حاجی میرزا حبیب الله متخلص بخاقانی محلاتی کاتب قدیم استان مبارک حاجی محمد رضای ملقب بسلاطان الکتاب 18 ربیع الاول 1322

خط: نستعلیق؛ کا: محمد رضا ملقب به سلطان الکتاب متخلص به صفا، تا: 1322؛ کمند سرخ رنگ و مجداول زرین بند مشکی است، پنج سرلوح منقش مذهب (متوسط) سرآغاز عناوین این کتاب طرح است، اشعار در جداول بند زرین رقم رفته است؛ مهر: دولت علیه ایران 1329ق، کاغذ: فرنگی آهار مهره نباتی، جلد: مقوای روکش تیماج یشمی، وسط گل ترنج منگونه ای، 290ص، قطع: وزیری، 12 سطر، اندازه: 19×27/5 سم [ف: 6-7]

9. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17070

بی کا، بی تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: 13×21 سم [رایانه]

10. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4072/4

آغاز: در دارالخلافة الباهرة الناصریة سکنا نموده حسن اتفاق ابتدای افتخار و اعتبار دین و دولت... به چه دلیل و چه امتیاز استوار داری و خود را اشرف مخلوقات شماری؛ انجام: شه ناصر دین جز ره حق کی پوید X بر هر چه کند رضای حق می جوید / با مهر علی ز آب شمشیر غزا XX از روی زمین گرد ستم می شوید... جهاد را حاضر و بلاد را عامر کم و کاستی نداند و جز به

راستی نپوید... خطبه را ندارد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 56 گ (152ر-207پ)، 10

سطر، اندازه: 15×22سم [ف مخ: 1-16]

415- الآداب النافعة بالألفاظ المختارة الجامعة | مواعظ / عربي

ص: 177

افضلی، جعفر بن محمد، - 622 ق

(afzali, ja'far ebn-e mohammad (-1225

کلمات حکمت آمیز را به نظم و نثر در 5 «باب» تنظیم نموده: 1. الحکمة من النثر؛ 2. الفصول القصار من الحکمة؛ 3. الحکمة من الشعر؛ 4. آیات الأمثال المفرة؛ 5. اعجاز الآيات.

آغاز: بسمله. حمدله. و صلواته علی محمد خاتم النبیین و آله الطاهیرین و صحبه المنتخبین و سلامه و بعد فان ألطف الکلام موقعاً و أشرفه موضعاً کلمة حکمة یقتدی الانسان بسناها فیهددی و یتبع هداها فیرتدع و مثل سایر یغنی بایراده فی المحافل عن ألفاظ یولفها و معان یتکلفها.

انجام: کم نعیم نعمته XX غیر انی عدمته

چاپ: چاپ شده

[الأعلام زرکلی 128/2]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1108/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 10 شوال 72 877 ص (29-100)، 17 سطر [عکسی - ف: 3-226]

- آداب نامه نگاری « ترسل

416- آداب نامه نگاری / نامه نگاری / عربی

ādāb-e nāmenegārī

ابیاتی است به عربی مناسب صدر نامه خطاب به دوستان یا پاسخ نامه به دوستان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 770/39 - طباطبائی

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، جلد: تیماجی مشکی رنگ، 3 ص (161-163)، قطع: رقعی، 19، 20 و 27 سطر، اندازه:

12×10 سم [ف: 23 - 70]

417- آداب النساء / آداب و سنن / فارسی

احتشام الدوله، - 1278 ق

(ehtešām-od-dowle (-1861

تأليف: 18 جمادى الاول 1271

[فهرستواره منزوی 3262/5]

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: 91

خط شکسته نستعلیق؛ کا: محمد باقر خان، تا: 1280؛ کاغذ: فرنگی کبود، 9 سطر (5×11/5)، اندازه: 15×9/5 سم، [نشریه: 3-144]

418- آداب النساء و الفرق بین احکامهن / حدیث / عربی

ādāb-un nisā' wa-l farq bayn-a ahkām-i-hin

برگرفته از خصال شیخ صدوق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3819/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون آبی، 4 ص (89-92)، 14 سطر (7×13)، اندازه:

13×20 سم [ف: 12-2798]

- آداب النظر « آداب البحث

419- آداب النفس / اخلاق / عربی

ādāb-un nafs

عیناثی، محمد بن محمد، ق 11 ق

(aynāsī, mohammad ebn-e mohammad (17c

تاریخ تألیف: 1088 ق

کتابی برگرفته از روایات اهل بیت و بزرگان از فلاسفه و زهاد در مواعظ، مشتمل بر 1 «مقدمه» و چند «فصل» و 1 «خاتمه». المقدمة: في حاجة النفس إلى التأديب و التهذيب؛ فصل: في الترغيب في الطاعات و الزهد في الدنيا الفانية، في العزلة و الخلو، في صحبة الأنفس الطاهرة، في آداب النفس بالعفة و التقوى، في اشیاء متفرقة، في الشکر، في المعارف و السعادات النفسية، في آداب النفس، في نبذ من آداب

السفر، يشتمل على مواعظ، يشتمل على محاسن آداب النفس، في التواضع والتكبر، في التنبيه على ما في النفس من الحياء والوفاء، يشتمل على ما في الانفس من أحوال الفقر والجوع، يشتمل على ما في الأنفس من دواعي الحرص، في قمع الأنفس و مخالفتها في شهواتها، في غضب الأنفس والحكمة في وضعه فيها، في استصلاح نفس الانسان البشرية الملكية، يشتمل على ما في الأنفس من الخير والشر، في أسباب الشرور في العالم، في كمية أنواع الخيرات والشرور في العالم، في كيفية معاشرة اخوان الوفا و خلان الصفا، في ماهية الايمان والخصال الحسنة، في كيفية دعوة الأنفس الى الله؛ خاتمة: في خطاب الشاكين في أمر النفس. آغاز: الحمد لله الذي لا يحصر آداب فضله ديوان ولا يحصى آفات نفس الانسان لسان فالواجب علينا أن نؤدب أنفسنا.

چاپ: تحقيق سيد كاظم موسوى مياموى، تهران، انتشارات مرتضوى، 1380ق، 280 ص، چاپ اول.

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 6001

آغاز: برابر؛ انجام: افتاده: و الجيء إلى الله و غ xx سير بابه لا تقزعى؛

خط: نسخ؛ بى كا، بى تا، افتادگى: انجام؛ مصحح، محشى، روى برگ اول نام كتاب و مؤلف به خط خودش؛ تملك: محمد بن

ص: 178

حاجی حسن عرجاوی شیرازی به تاریخ ربیع الاول 1114؛ مهرها: یا رب صل علی محمد و آل محمد» و «عبد زین العابدین الموسوی» و «زین العابدین الموسوی»؛ پشت برگی قبل از کتاب یادداشتی است که حسن بن احمد بن محمد باقر موسوی اصفهانی (نواده صاحب روضات) به تاریخ ربیع الاول 1358 مشهود است؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه ای پشت قرمز عطف مشکی، 282گ، 21 سطر، اندازه: 16×5/5 سم [ف: 16-3]

2. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا، نسخه به خط مؤلف تصحیح شده، این کتاب در تهران از روی همین نسخه چاپ شده [نشریه: 7-511]

420- آداب النفس / اخلاق / عربی

ādāb-un nafs

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي لا يحصر آداب فضله ديوان و الا يحصر افات نفس الانسان لسان فالو اجب ...

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29383

آغاز: برابر؛ انجام: موجود: و لاتهم يوم الميثاق بايعوا الله فصافحوا ...

خط: نسخ و نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: 1241؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه به نسخه 16028؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با حواشی زنجیره ای ضربی و جداول خط کشی، قطع: وزیری کوچک، 18 سطر (5/9×15)، اندازه: 5/5×21/2 سم (رایانه)

421- آداب النفوس / اخلاق / عربی

ādāb-un nufūs

حارث محاسبی، 165 - 243 ق

(781-857) hāres-e mohāsebī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 474/7-ف

نسخه اصل: جارالله ش 1101؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 5 ذیقعه 522؛ 45گ (63-108)، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-488]

- آداب نکاح «صیغ عقود و نکاح و کفاره افطار رمضان (رساله در ...)

422- آداب النکاح = النکاح / آداب و سنن / عربی

adab-un nikah = an-nikah

در آداب زناشویی از منظر فقهی و پزشکی و با استفاده از روایات، در 15 «فصل» 1 «خاتمه»: 1. في فضل النكاح و استحبابه و وجوبه؛ 2. في آداب عقد النكاح و الاكفاء و الصداق و ما يتعلق به؛ 3. في آداب الخلوة؛ 4. في آداب الجماع و ما يتعلق به؛ 5. في حق كل من الزوجين على صاحبه و كيفية المعاش بينهما في المنزل و الفراش؛ 6. في الوطى؛ 7. في آن الانسان هل ينبغي أن يجامع ام لا؛ 8. في طلب الولد؛ 9. في المرنّة المحمودة و المذمومة؛ 10. في أحوال الناس في الجماع؛ 11. في الرجال الذين لهم قوة على الجماع؛ 12. في جمال النساء؛ 13. في صفات مفردة للرجل و المرنّة؛ 14. في صفات كل واحدة من النساء على حدة؛ 15. في آن ضعف الجماع من اى شىء يكون. آغاز: الحمد لله الذي حرم السفاح و احل النكاح و الصلوة على محمد و آله اجمعين في الغدو و الرواح اما بعد فيقول الفقير الحقير اضعف من الى الله هرب المشهور شيخ عرب ان النكاح فضله عظيم و سره جليل و هذه الرسالة تحتوى على بعض اسراره و تطوي على شىء من اخباره و آثاره و رتبها على فصول و خاتمه ...

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 5551

آغاز: برابر؛ انجام؛ و الضعيف يورد ما آورده بعض الفضلاء، وان تجد عيباً فسد الخلل فجل من لا عيب فيه

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: جمعه 28 رجب 1065؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 34گ، 15 سطر، اندازه: 10×14/5 سم [ف: 14-

315]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 575/4

آغاز: برابر؛ انجام؛ الفصل الرابع في آداب الجماع ... فلهذا جاء الدجال بعين واحدة في وسط جبهته

بی کا، بی تا؛ 3گ (33ر-35پ) [ف: 5-1776]

3. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 261

آغاز: برابر

خط: نستعليق نازيبا؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 21گ، مختلف السطر، اندازه: 12/5×19 سم [ف: - 139]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2030

آغاز: برابر؛ انجام؛ موجود: من الأدهان الباردة كدهن البنفسج و من ...

موجودی از نسخه 15 فصل است؛ خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا؛ واقف؛ فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با

روکش پارچه، 14گ، 17 سطر، اندازه: 12/5×19 سم (ف: 5-160)

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، - 1268 ق

(yazdī ‘abd-ol-xāleq-e-bn-e ‘abd-or-rahīm (-1851

رساله ای کوتاه در بیان آداب واجب و مستحب و مکروه زناشوئی، دارای 1 «مقدمه» و 12 «فصل» و 1 «خاتمه». مقدمه: در طریق اجراء صیغه عقد؛ فصل 1. در مدح تزویج و مذمت

ص: 179

عزوبت؛ 2. در آداب خطبه؛ 3. در آداب ادعیه شب زفاف؛ 4. در ادعیه وارده نزد جماع؛ 5. در مستحبات متعلقه به نکاح؛ 6. در مکروهات متعلقه به نکاح؛ 7. در آداب طلب فرزند؛ 8. در آدابی که به آن فرزند پسر می شود؛ 9. در گشادن بسته شدن؛ 10. در فضیلت حمل و پرستاری فرزند؛ 11. در آنچه باعث آسانی وضع حمل می شود؛ 12. در آداب تولد فرزند؛ خاتمه: در بیان طریق معاشرت زن و شوهر.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چون نکاح را آداب و شرایط بسیار از واجبه و محرمه و مستحبه و مکروهه و مباحه می باشد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7188/5

آغاز: برابر؛ انجام: هرگاه عذری نباشد چهار ماه یکدفعه با او جماع کند و چهار شب یکشب پیش او بخوابد

خط: نسخ؛ کا: عبدالرحیم، بی تا؛ به خط مؤلف تصحیح شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 19 گ (145 پ-163 ر)، اندازه: 21/5x15 سم [ف: 18-326]

424- آداب النکاح / آداب و سنن / عربی

ādāb-un nikāḥ

آغاز: بسم ... ایجاب زوجت مو کلک موکلتی ...

انجام: لاتجعل للشیطان فیما رزقنی نصیباً تمت

تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 86/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بد؛ بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج نرم مشکی فرسوده، 13 سطر (6x11/5)، اندازه: 17x11 سم [ف: 72-]

425- آداب النکاح / آداب و سنن / عربی

ādāb-un nikāḥ

رساله کوتاهی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18627

بی کا، بی تا انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 66 گ، اندازه: 14/8x10/4 سم (رایانه)

426- آداب النکاح / آداب و سنن / فارسی

در آداب و احکام زناشوئی و بعضی از صفات خوب و بد زنان که در روایات و کلام فقها آمده است، دارای 8 «فصل» کوتاه و 1 «خاتمه».

آغاز: این رساله ای است در نکاح زنان و آداب و احکام آن، در حدیث وارد شده که حضرت امام جعفر علیه السلام

انجام و همچنین نگاه کردن به زنی بقصد آنکه اگر پسند کند او را زن خود کند جایز است

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9729/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان محمد علی بن آقا علی رایانی، تا: 1084؛ جلد: تیماج زرد بدون مقوا، 13گ، 13گ (94پ-106ر)، اندازه: 18×11/5

سم [ف: 25-82]

427- آداب النکاح / آداب و سنن / فارسی

آغاز: بسمله. این چند کلمه در آداب نکاح است مرور است هر که دو رکعت نماز کند در حالتیکه زن داشته باشد ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15777/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: گیلانی، محمد رضی بن شیخ علی، تا: قرن 14؛ رکابه دارد، جلد: تیماج سرخ، 4گ (113ر-117ر)، 24 سطر،

اندازه: 20/5×15سم [ف: 44-61]

428- آداب نکاح / فقه / فارسی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23977

آغاز: وصیت نامه جناب پیغمبر در بیان آداب زنان؛ انجام: که نام خدا نقش کرده باشد جماع نکند تمام شد

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1244؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 8 سطر (9×10)، اندازه: 14×9 سم (رایانه)

429- آداب نکاح / فلسفه احکام / فارسی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19529

آغاز: اجناس شکر و انواع سپاس متجاوز از سپاس ..، انجام: همه مسلمانان را از این خصلتهای بد نگاه دارد آمین
خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، تا: 1250؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 22 سطر (8×17)، اندازه: 20×12 سم (رایانه)

430- آداب النکاح و احکام اولاد / آداب و سنن / فارسی

ādāb-on nekāh va ahkā-m-e owlād

رضوی، شاه بن میر رضا

razavī, šāh ebn-e mīr rezā

اهداء به: امیر قوام الدین

رساله ای مختصری در آداب نکاح و احکام اولاد با اشاره به آیات و روایات که مؤلف از کتب علمای دین جمع نموده،

ص: 180

شامل 1 «مقدمه» و 10 «فصل» و 1 «خاتمه»: مقدمه، در فضل نکاح؛ فصل 1. در آداب نکاح و عروسی؛ 2. آداب دخول و آداب جماع؛ 3. در فضیلت فرزند؛ 4. در آستن شدن و آسان زاییدن؛ 5. در غسل کردن و نام نهادن؛ 6. در عقیقه؛ 7. در رضاع؛ 8. در فضیلت دختر و دوست داشتن فرزند؛ 9. در تربیت کردن فرزند؛ 10. در حقوق والدین، خاتمه: در حقوق زن بر شوهر و ایام تولد.

آغاز: بسمله، اجناس شکر و انواع سپاس متجاوز از سپاس هر سخن سپاس که خالقی را سزاوار پروردگاری را رواست

انجام: بارخدايا همه مسلمانان را ازین خصلت های بد نگاهدار آمین یا رب العالمین برحمتک یا ارحم الراحمین

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19529

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: چهارشنبه 24 رمضان 1250؛ مذیل است به واقعه کربلا از عزیمت امام حسین (علیه السلام) به جانب کوفه تا ماجرای شام و پس از آن شهادت امام موسی کاظم (علیه السلام) کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 93گ، 22 سطر، اندازه: 12/5 × 20سم [اهدائی - ف: 2 اخبار 1-16]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7831/1 - 39/211

آغاز: برابر؛ انجام: وسعی کند به اینکه کشته شود در راه خدا و جهاد زن آن است که صبر کند از ایذای که از شوهر ...

از آغاز تا خاتمه؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه ای، 25گ، 17 سطر، اندازه: 19×12سم [ف: 1-27]

-آداب نماز «مقدمة الصلاة

-آداب نماز «تحفة الأبرار (مختصر)

-آداب نماز «صلاة

-آداب نماز «تعقیبات نمازها

آداب نماز «آداب الصلاة

-آداب نماز «کیفیت و آداب نماز

-آداب نماز «غوامض الصلاة

431-آداب نماز = شرح حدیث حماد / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz=š.-e hadīs-e hammād

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی

از آقا رضی الدین محمد خوانساری برادر آقا جمال خوانساری که حدیثی را که از ابو محمد حماد بن عیسی جهنی کوفی بصری در دستور نماز آورده شده به فرمان شاه سلطان حسین صفوی ترجمه کرده و آداب نماز را پس از آن گزارش داده است. خوانساری در دیباچه از خود به نام «محمد رضی» یاد می کند و می گوید که این خبر از دوراه یکی صحیح از راویان شیعی امامی عادل، دیگر حسن مانند صحیح که تنها به عدالت بعضی از آنها تصریح نشده است روایت گردید و دانشمندان هم به آن عمل کردند و در «کافی» و «من لا یحضر» آمده است. نیز می گوید که من بر حدیث بیضه شرح نوشتم و بر شاه عرضه کردم.

آغاز: بسمله فاتحه نماز بندگی حمد معبود یکتائی است که هر بنده طاعت پژوه که از روی خلوص نیت و صفای طویت پشت بماورا و رو بکعبه جلالش کرده از جمله فرائض یومیه یکی را بوجهی که مقبول نظر اندک پذیرری رحمت بالغه و عنایت سابقه اش تواند افتاد افتاد ... اما بعد ... پوشیده نماناد که بمقتضای مصدوقه الناس علی دین ملوکهم اهتمام پادشاه دل آگاه بکار گذاری شعایر دین مبین باعث رونق پذیرری کیش و آئین ... میباشد لهذا .. لازم است که از جمله احکام دینی هر چه را اهم دانند بتقریبات مناسبه بعرض اقدس رسانند. انجام و اینست وقت ختم کلام بذکر حق تعالی و سجده شکر ملک علام و هنگام اشتغال بورد دائمی دعای بود دین و دولت و خلود فتح و فیروزی و نصرت پادشاه ظل الله دین پناه و المستعان و علیه التکلان

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1407/2

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالقاسم بن سید حسین موسوی حسینی، تا: 17 شوال 1109، از روی خط مؤلف؛ 27ص (184-211) [عکسی - ف: 4-254]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 792/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در 53 الف دارد «ترجمه حدیث حماد من افادات عالیحضرة علامة العلمائی آقا رضی خوانساری طاب ثراه» و در 82 الف دارد «قوبل مع نسخة الاصل» از اینجا برمی آید که نسخه پس از مرگ خوانساری نوشته شده است؛ مهرها: «محمد تقی» و «عبدہ الراجی فیروز»؛ 30گ (53پ - 82ر) [ف: 5-1756]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1398

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 4-249]

موسوی اصفهانی، جعفر بن حسین، 1090 - 1158 ق

(mūsavī esfahānī, ja'far ebn-e hoseyn (1679-1745

اهداء به: علی رضا بن قربانعلی قراتیکنی

رساله ای است مختصر در آداب نماز روزانه در یک «مقدمه» و

ص: 181

چندین فصل» که ظاهراً تألیف آن ناتمام مانده است چرا که کاتب که از نوادگان مرحوم مؤلف است در پایان اشاره کرده که تا بدینجا نوشته اند.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد پس این مختصری است در آداب نماز شبانروزی و مقدمات آن که صحت یا کمال آن موقوف بر آنها بوده باشد.

انجام: یعنی علی با حق است و حق با علی است و دور می زند و می گردد با او هر کجا که بگردد یعنی هرگز حق از علی مفارقت نخواهد کرد و همیشه با او خواهر بود.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4259/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 6گ (111-106)

پ، 25 سطر، اندازه: 13×21سم [محدث ارموی مخ: 1-9]

433- آداب نماز / فقه / ترکی

ādāb-e namāz

اهداء به: سلطان مرادخان عثمانی

تاریخ تألیف: 994ق

رساله کوتاهی در آداب نماز و نمازهای پیامبران گرامی و پیامبر اسلام و روایاتی در فضیلت نماز که به عربی یا فارسی یا ترکی نوشته شده، پس از آن همان مطلب را به نظم ترکی سروده است. در آن نامی از کمال پاشا نیز برده شده است.

آغاز: خدایه صد هزاران شکر و منت xx که محبوبینه قلدی بنری امت

انجام: یعنی کشینک سفری صفات بشریدن صفات ملکیه اوله و صفات مذمومدن صفات حمیده اوله.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4451/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 14گ (1پ-14پ)، 19 سطر، اندازه: 14×23/5سم [ف: 12-42]

434- آداب نماز / فقه / فارسی

شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 1722/1

آغاز: کتاب دوم: در بیان احکام نماز است و آن مشتمل است بر چند باب ... خط: نستعلیق؛ کا: نور محمد بن علی محمد نوری، تا: 1235؛ 27گ (1-28)، اندازه: 10×14/5 سم (نسخه پژوهی: 3-172)

435- آداب نماز / فقه / فارسی

ādāb-e namāz

آغاز: بسمله به نستعین. اما بعد از اصول دین عمده مقاصد در میان سائر واجبات نماز است رساله ای درین یاد شد و مرتب شد بر یک مقدمه و چهار باب و یک خاتمه.

انجام: و نماز کردن بر دو جنازه با هم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2949/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مازندرانی تا: آدینه ذیقعدہ 1252، جا: سمنان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 18گ (12ر - 30پ)، 30 سطر (10×20/5)، اندازه: 16×28 سم [ف: 10-1832]

436- آداب نماز / فقه / فارسی

ādāb-e namāz

گویا دنباله کتاب فرض و سنت عجللی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 375/3 - ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 2049؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 15گ (33-18)

([فیلم ها - ف: 1-461]

437- آداب نماز تراویح / آداب و سنن / عربی

ādāb-e namāz-e tarāvīh

قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 775/6

بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، کرم عطف تیماج، 1 گ (86-87 پ)، اندازہ: 22×13 سم [ف: 2-52]

438- آداب نماز شب / فقہ / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

سلطان العلماء، حسین بن محمد، 1001 - 1064 ق

(soltān-ol-'olamā', hoseyn ebn-e mohammad (1592 1653

رسالہ کوتاہی است در آداب و مستحبات نماز شب مشتمل بر 1

مقدمہ» و 3 «فصل».

. آغاز: بسملة الحمد الخالق الليل والنهار والصلوة والسلام على شفيح اهل العثار في يوم الاعسار اما بعد اين رساله ايست در بيان ثواب و كيفية نماز شب

انجام: در نصف اول شب بعد از نماز خفتن کرده شود بنیه ادا یا بنیه تقدیم اما قضای آن افضل است از تقدیم واللہ اعلم بالصواب.

ص: 182

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج، 12 گ، 14 سطر، اندازه: 15×11 سم [ف: 1-29]

439- آداب نماز شب = آداب صلاة اللیل / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e šab = ādāb-o salāt-el layl

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1627-1698

رساله کوتاهی است در آداب و ثواب و کیفیت انجام دادن نماز شب و دعاهایی که در آن خوانده می شود با ترجمه آنها و تفصیل بیشتر به رساله کبیر در آداب نماز شب و حلیة المتقین و روضة المتقین محول شده است.

آغاز: الحمد لله مکرم العابدین و الصلوة علی سید المتجهدين محمد و عترته الاکرمین و بعد این رساله ایست در آداب نماز شب که از احادیث معتبره استخراج نموده.

انجام: و تفصیل احکام نماز شب و دعاها در رساله کبیره والد مرحوم قدس الله روحه مذکور است بهمین اکتفا نمود مستدعی آنست که هر که باین رساله عمل کند این مجرم را از دعا فراموش نکنند و الحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[الذریعة 22/1 رقم 110؛ کتابشناسی مجلسی حسین درگاهی، علی اکبر تلامی داریانی (ص. 69)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7410

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، 6 گ، 14 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 6-200]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3034/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: غره رجب 1121؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 5 گ (49-53 پ)، اندازه: 18×12 سم [ف: 8-225]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2282/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد هادی، تا: 9 صفر 1124؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 3 گ (129-131 ر)، 22 سطر، اندازه: 18×12 سم

[محدث ارموی مخ: 1-10]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3420/10

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد تقی بن حاج عبدالله، تا: 14 ذیقعدہ 1126؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف تیماج قرمز،
4گ (134-137)، 21 سطر، اندازه: 18×24سم [ف: 5-1647]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1369/10

خط: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 4-216]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3315

آغاز: و اعبده پس هرگاه خواهی که شروع در نماز شب؛ انجام: هر چه قدر که خواهی

خط: نسخ؛ احمد نیریزی، تا: 1139؛ افتادگی: آغاز؛ به طور مرقع مرتب شده، مجدول به سفید آب و شنجرف و حواشی با کاغذهای
الوان تزیین شده است؛ واقف: نائینی؛ 24، ص 7 و 8 سطر [ف: 6-201]

6. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 1289/7

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد هزار جریبی، تا: پنج شنبه 1 رجب

1177؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: 7-275]

7. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2918/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: رضی الدین محمد صادق بن محمد خوانساری، بی تا، پس از آن تفسیر آیه «والسابقون الاولون» است که در 15 ربیع
الثانی 1229ق. به همان خط نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، 1ص (100)، اندازه: 31×21/5

سم [ف: 3-20]

8. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه: 22/7

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: با تاریخ 1240؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 3گ (76-78)، اندازه: 18×22سم [ف: 33]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20931

آغاز: بسمله، بدان که سنت است نماز شب به استحباب مؤکد و احادیث در فضیلت آن بسیار است؛ انجام: تا در آن روز معذب و خائب و خاسر نباشند الهی بجاه محمد و عترته الطاهرين الأنجيين

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمدرضا صفائی خوانساری، تا: 1328؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 3ص، 22 سطر، اندازه: 17/5

× 21/5 سم [اهدائی - ف: 2 اخبار 1-14]

10، تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7604

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ این رساله در حاشیه «زاد المعاد» است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج یک لا قهوه ای الحاقی مجدول منگنه ضربی، 8ص (18-25)، مختلف السطر، اندازه: 16×22/5 سم (رایانه)

11. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8978/2 - 59/198

آغاز: بدانکه سنت است نماز شب با استحباب مؤکد و آیات و احادیث در فضیلت آن بسیار است و وقتش بعد از نصف شب است. خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ 11گی (34-44)، و سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 5-2856]

12. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1076/5 - 6/166

آغاز و انجام: برابر

ص: 183

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 4 گی، 18 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 1-29]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1443/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، صفحه ها مجدول به زر و مشکی؛ جلد: تیماج مشکی، 4 گ (341 پ-1344)، 19 سطر، اندازه: 12×22 سم [ف: 4-231] 14. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3082/4

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی با گل و بوته زرین، کص (201-202)، اندازه: 14×24 سم [ف: 5-1526]

440- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ā dā b-e nam ā z-e š ab

شیرازی، عبدالنبي بن محمد مفید، - 1192 ق

(Sirazl, abd-on-nabi-ye-bn-e mohammad mofid (-1778)

اهداء به: میرزا ابو طالب طیب

رساله ای کوتاه در آداب، آثار و شیوه ادای نماز شب. این رساله در 1 «مقدمه» و پنج دقیقه» تنظیم شده است: مقدمه، در فضیلت نوافل 24 ساعته و شب بیدار شدن؛ 1. در بیان اوقات سیزده رکعت مذکوره؛ 2. در کیفیت هشت رکعت نماز است؛ 3. در کیفیت دو رکعت شفع است با مفرده وتر؛ 4. در کیفیت نافله فجر است؛ 5. در بیان چند مسأله در احکام نماز شب خاتمه در ادعیه قضای مهمات.

آغاز: الحمد لله الذي لا يوارى عنه ليل ساج ولا سماء ذات ابراج و لا ارض ذات فجاج و الصلاة على محمد البشير النذير السراج و آله البررة ما تلاطمت السجور بالا و بعد چنین گوید: «که چون عالیحضرت قدس طویت ...

انجام: ... در اخبار به بلند کردن دو دست دعا مفسر شده است حق تعالی عواقب امور هر کس را بخیر مبدل نماید و همه را موفق کند بطاعت و عبادت و خیر دنیا و آخرت فانه علی ما یشاء قدیر، تم بالخیر .

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23000

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: مرتضی طباطبائی یزدی، تا: 1238؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، اندازه: 20×11 سم (رایانه)

2. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 137

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13، 43گی، اندازه: 15x10/5 سم [نسخه

پژوهی: 2-167]

3. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2682/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مطالب متن پس از پایان یافتن در

هامش ادامه یافته به 14گ، 19 سطر، اندازه: 17x11 سم [ف مخ: 1-16]

441- آداب نماز شب / فقه / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

حسینی، محمد صالح، ق 12 ق

(hoseynī, mohammad sāleh (18C

در چگونگی نماز شب و آداب آن، در نهایت ایجاز و اختصار و بر وجه منقول از ائمه اطهار (علیه السلام) و بدون نقل دعاهاى متفرقه.

آغاز: الحمد لله الذي جعل التهجد وسيلة لقرب المتجهدين... و بعد خامه متشبهت بأذیال ائمه معصومین

انجام: و ما در این رساله بهمین قدر اکتفا نمودیم و الله الموفق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3312/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: زکیه بنت ملا محمد صالح، تا: 1113، جا: مشهد؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی، جلد: دو رو تیماج قرمز، 20گ

(2-22)، 12 سطر، اندازه: 15x9 سم [ف: 9-93]

442- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

محمد علی بن عبدالمطلب

mohammad `alī ebn-e `abd-ol-motalleb

در آداب شب از هنگام خوابیدن و بیدار شدن برای نماز شب تا هنگام طلوع صبح، با اشاره به مستحبات و ادعیه وارده در نماز شب. در دعا برای مؤمنین در قنوت نماز وتر به نام خود و پدرش اشاره کرده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این مختصری است در بیان نافله شب و ادعیه آن از آداب وقت خوابیدن و بیدار شدن از برای عبادت.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 41

آغاز: برابر؛ انجام: که نافله صبح است و افضل وقت آن ما بین فجرین است و در رکعت اول جحد و در رکعت دوم سوره ... خط: نسخ؛ بی کاه؛ تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ فاقد جلد، 35گ، 11 سطر، اندازه: $10/5 \times 15/5$ سم [ف: 1-41]

443- آداب نماز شب / فقه / فارسی

ādāb-e namāz-e šab

ایچی، علی اکبر بن محمد باقر، - 1232 ق

(-1816) alī akbar ebn-e mohammad bāqer (Ājā)

در کیفیت نماز شب، ثواب و فضائل و آداب آن. از این رساله، طبق ادعای صاحب روضات الجنات، برمی آید که مؤلف دائماً در عبادت و تهجد بوده و بسیار می گریسته از خوف خداوند و

ص: 184

مستحباب الدعوة بوده است.

آغاز: بسمله نحمدک یا من اذاق احبائه حلاوة المونسة فقاموا بين يديه متضرعين ونشكرک یا من البس اولياؤه ملابس هييته

انجام: متوقع می باشیم که مرا در نیم شبها خصوص در وقت گریه یاد نمایند چاپ: مشار فارسی عربی، ج 4، ص 489، اصفهان، سنگی، 1329ق، رقعی، 167ص

[الذريعة 23/1]

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 19/165-3835

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 78گ، مختلف السطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-28]

444- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ā dā b-e nam ā z-e Š ab

فشار کی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1314-1252 ق

(fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad jaffar (1836-1896

در این رساله بسیار مختصر آداب نماز شب و اینکه در هر وقت و هر جا و لو بطور ناقص می شود انجام داد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بعرض برادران ایمانی می رساند که چون از اعظم اسباب.

انجام: در کتب ادعیه مثل منهاج العارفين و غیر آن مذکور است و در اینجا نقل آنها ملحوظ نبوده.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4183/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قرمز، 2گ (83-84)، اندازه: 13×20 سم [ف: 11-192]

445- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ā dā b-e nam ā z-e Š ab

اردکانی یزدی، محمد حسن بن محمد ابراهیم، 1315 - 1232 ق

تاریخ تألیف: جمادی الثانی 1276 ق

رساله ای متوسط در آداب و کیفیت نماز شب که از کتاب های مختلف و گوناگون جمع آوری شده و برای آسانی کار مؤمنین در هفت فصل «تنظیم شده است: 1. در اموری که مانع از قیام لیل می شود؛ 2. در فضیلت و تحریض

بر قیامت لیل؛ 3. در وقت نماز شب؛ 4. در مستحبات وقت برخاستن از خواب؛ 5. در کیفیت نماز شب؛ 6. در کیفیت نماز وتر؛ 7. ...

آغاز: الحمد لله الذي من علينا بمحمد نبيه صلى الله عليه دون الأمم الماضية وختم بنا على جميع ... اما بعد این مختصر رساله ایست که از هر جا جمع شده از کتب احادیث و دعوات از برای آسانی ...

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9755

آغاز: برابر؛ انجام: صلاة لا حولها ولا منتهی یا ارحم الراحمین، رحمتی که حد نباشد مر آنرا و منتهایی که رحم کننده ترین رحم کنندگان خط: نسخ؛ کا: سید عبدالرحیم، تا: پنج شنبه 18 شوال، قرن 13؛ در پایان کتاب چند دعا و روایت به خط اسماعیل موسوی افزوده شده است؛ جلد: تیماج مشکى، 47گ، مختلف السطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 25-101]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2792

آغاز: برابر؛ انجام: ... و تملاء الارض و السماء صلى الله عليه حتى يرضى و صلى الله عليه واله بعد الرضا صلوة لاحد لها ولا منتهی یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1302؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجداول مذهب حلقوی، 49گ، 12 سطر، اندازه: 10×18 سم [ف مخ: 1-17]

446- آداب نماز شب / فقه / فارسی

ā dā b-e nam ā z-e Š ab

محمد باقر بن محمد تقی

mohammad bā qer ebn-e mohammad taqī

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 25/2

انجام و انت الله زين السموات و الارض و انت الله جمال السموات و الارض ... خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13، 4گ (29-32پ)، 15 سطر، اندازه: 11×16 سم [ف: 1-33]

ādāb-e namāz-e Šab

علیاری، علی بن عبدالله، 1234 - 1327 ق

(aliyari, ali ebn-e abd-ol-lah (1818-1909

اهداء به: مقرب خاقان محمد هادی خان

تاریخ تالیف: 1289 ق

رساله ای در آنچه از آیات در ثواب و جزای نماز شب و از روایات در فضیلت نماز شب وارد شده و نیز آداب و اذکار آن، در یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه، در بیان ادعیه ای که در وقت خوابیدن و بیدار شدن باید خواند؛ فصل 1. در آداب دو رکعت مقدم بر نماز شب؛ 2. در آداب هشت

ص: 185

رکعت نماز شب؛ 3. در آداب نماز شفع و وتر؛ خاتمه: دارای دو «امر» مشتمل بر آنچه که در صورت عدم موفقیت بر قرائت نماز شب باید بجا آورد.

آغاز: حمد و ستایش بی قیاس و بی حد و شکر و سپاس بیعد قادر لم یزل و خالق عزوجل را سزد که عبادت را سبب فوز و فلاح.

انجام: باین ترکیب بخواند در حقیقت گویا از نماز شب غفلت ننموده است و ثواب او را درک نموده است

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2563

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1289؛ مصحح، در برگ اول یادداشتی ظاهراً به خط مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی درباره کتاب و مؤلف و در برگ سوم دعایی جهت رفع درد سر آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 42 گ، 17 سطر، اندازه: $11/5 \times 17/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-9]

2. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 1389

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد علی قراچه داغی، تا: شب پنج شنبه ذیحجه 1304؛ مصحح، قبل و بعد از کتاب چند برگ است دارای موضوعات متفرقه؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 55 گ، 15 سطر، اندازه: $10/5 \times 16$ سم [ف: 4-162]

448- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

āḍāb-e namāz-e Šab

انصاری، محمد بن جابر

ansārī, mohammad ebn-e jāber

در آداب و اعمال و دعاهای نماز شب با استفاده از روایات و اخبار، تنظیم شده به روشی آسان که برای عموم مفید و قابل استفاده باشد، در یک «مقدمه و پنج «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه: در فضیلت نماز شب؛ فصل 1. در آداب وقت بیدار شدن؛ 2. در وقت نماز شب؛ 3. در کمیت و عدد رکعات این نماز؛ 4. در کیفیت و چگونگی نماز شب؛ 5. در نماز شفع و وتر؛ خاتمه: در نافله صبح.

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 96

آغاز: ... کلمات و وفق بازار بیمقداری ابن جابر محمد انصاری که یکی از اخوان دین و خلان یقین؛ انجام: کسی که سعی کند در حاجت برادر مسلمان خود ثواب کسی دارد که در روز روزه داشته و شب را به عبادت بسر برده باشد

خط: نسخ؛ کا: سید احمد موسوی جواهری، تا: اوایل قرن 14، به دستور میرزا محمد کاظم فرزند آقا محمد جعفر؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 49 گ، 11 سطر، اندازه: 10/5 × 14/5 سم [ف: - 72]

449- آداب نماز شب / عرفان و تصوف / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

اصفهانی، علی اکبر

esfahānī, 'alī akbar

مختصری عرفانی در آداب و فضیلت نماز شب که از آیات مبارکه و برخی اشعار بهره نیز برده است.

آغاز: الحمدلله ... اما بعد این رساله ای است در آداب نماز شب و کیفیت و احوال و احکام آن که بعضی از این بی بضاعت خواهش نمودند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4119/2

آغاز: برابر؛ انجام؛ و عجب فیضی است هرگاه گریان شدی به خدا قسم لذتی به مرتبه آن نمی رسد درهای پادشاهان و حکام و بزرگان در آن وقت بسته است.

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ فائده در چند دعای چند برگ در اصول دین محمد جعفر استر آبادی و چند برگ از بدایة الانشاء؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 8 گ (59 پ - 66 پ)، 17 سطر، اندازه: 11 × 18 سم [ف مخ: 1-17]

450- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

مختصری است در آداب و اذکار و اوقات نماز شب. موجودی تنها نسخه حاضر: چهار باب آخر به انضمام خاتمه آن با این تفصیل: در تحقیق و تحدید اوقاتی که مذکور شد و بیان اوقات مرغوبه شب؛ در ذکر آداب نماز شب و بعضی اذکار مخصوصه آن؛ در بیان کیفیت نماز شفع و وتر و آداب آنها؛ در بیان نافله صبح و آداب آن؛ خاتمه، در بیان آداب ادای این نوافل در مضائق اوقات و قضای هر یک در محل فوات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13569/1

آغاز: از فراغ از نماز شفع است تا طلوع صبح صادق و اکثر در عرف شرع وتر باین رکعت با دو رکعت شفع اطلاق میشود؛ انجام: بنابراین بزواید بتخصص اکذ ذکر آداب پی اثر اطناب ننموده و الحمدلله اولاً و اخراً و باطنا و ظاهراً

خط: نسخ؛ کا: خضر شاه بن نجیب الله شوشتری، تا: چهارشنبه ذیحجه، 980؛ کاغذ: آهار مهره حنائی، جلد: مقوا عطف پارچه مشکى،

25گ، 15 سطر، اندازہ: 11/5 × 17/5 سم [ف: 15-399]

451- آداب نماز شب = ترجمہ مفتاح الفلاح (منتخب) / دعا / فارسی

(.ādāb-e namāz-e Šab = t.-ye meftāh-ol falah (mn

ص: 186

آغاز: بسمله، حمد و سپاس مر خدای را که شرافت بخشیده است

انجام: و قول به سقوط قنوت در نماز شفع ضعیف است

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25488

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ ترجمه به سرخی؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: مقوا، قطع: وزیری کوچک، 10 سطر (125x7/5)، اندازه: 21x15 سم (رایانه)

452- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

اصفهان، دانشگاه، شماره نسخه: 246/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ مقابله شده نویسنده نسخه با همکاری علی نقی و علی محمد پسران آقا محمد در 2 ربیع الاول 1270؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره [نشریه: 11-933]

453- آداب نماز شب / دعا / فارسی و عربی

ādāb-e namāz-e Šab

آغاز: بسمله. الحمد لله و السلام علی عباده الذین اصطفی سیما محمد المصطفی ... اما بعد چون در این ایام بعض ارباب

انجام: و غرض از اصلی از آمدن آدمی به دنیا همین است مثمر و بارور فرماید انه قریب مجیب

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26700

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: 1218؛ هفت صفحه مطالب در پایان نسخه سؤال حضرت رسول از معاد می باشد؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: اسقاطی، قطع: وزیری، 15 سطر (22x11)، اندازه: 28x17 سم (رایانه)

454- آداب نماز شب / دعا / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

آغاز: بسمله الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی

انجام: الطيبين الطاهرين الخيرين لاسيما بعده

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18215

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: حسینی، ابوتراب بن محمد، تا: 1219، جا: حیدر آباد دکن کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 12 سطر (8×17)، اندازه: 25×15 سم (رایانه)

455- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

دارای چند فصل «در فضائل و آداب نماز شب و نماز شفع و وتر و مستحبات بر خواستن از خواب و تهجد در نیمه شب و دعاهایی که در این موضوع روایت شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد این رساله ایست در آداب نماز شب و کیفیت و احکام آن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7499/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوتراب بن ابی القاسم حسینی نطنزی، تا: جمادی الثانی 1239؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 65 گ (1پ-65پ)، اندازه: 10/5×15 سم [ف: 19-297]

456- آداب نماز شب / دعا / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

آغاز: بسمله، بدا که وقت نماز شب از انتصاف لیل است تا صبح و هر قدر نزدیک بصبح باشد افضل است ...

انجام و حوالی الأعمام و مواصی الازمان و الایام الی آخره فلیرجع الی الصحیفة السجادیة الصلوه و السلام علیه و علی آبائه و انبائه.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29730

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی خوش؛ بی کا، تا: 1245؛ ضمیمه به نسخه ش 17144؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج با حواشی خط کشی، قطع: وزیری کوچک، 19 سطر)

14/5×8/5)، اندازه: 21×14/5 سم [رایانه]

457- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

āḍāb-e namāz-e Šab

در آداب و کیفیت و ثواب و بعضی از اذکار و دعاهای نماز شب به درخواست یکی از بانوان نگاشته شده است.

آغاز: چون محترمه که اجابت او مقرر به ثواب بود خواهش نمود چند سطر از منتخبات ادعیه و کیفیت نماز شب

انجام: تمت المختصرة بحمد الله و شكره و الصلاة على اكرم رسله و آله المطهرين ابدا دائما سرمد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10815/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد علی هزار جریبی خادم روضه رضویه، تا: 24 ذیقعدة 1253، جا: مشهد، مدرسه میرزا جعفر؛ جلد:

تیماج قرمز، 17گ (34-51پ)، اندازه: 15x10سم [ف: 27-237]

ص: 187

458- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

رساله ای مختصری پیرامون آداب نماز شب و دعاها و دعاهای وارده در قنوت های آن با ترجمه تحت اللفظی دعاها.

آغاز: وقت نماز شب از اول نصف شب است تا طلوع فجر صادق و تقدیم این نماز بر نصف شب جایز نیست مگر در حق مسافری که مظنون او باشد عدم تمکن از اتیان نماز شب بعد از نصف شب که جایز است

انجام: یا مولای قبل أن تغل الأیدی الی الاعماق یا ارحم الراحمین و یا خیر الغافرین

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12483/1

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد حسن هروی، تا: 1264، جا: مشهد، از روی خط میرزای نیریز در ایام سالار جعفر قلیخان نوشته شده؛ جلد: تیماج مشکى، 18 ص (1-18)، اندازه: 11×19 سم [ف: 35-438]

459- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

رساله کوتاهی است در آداب نماز شب و ادعیه و سوری که خواندن آنها در نماز شب مطلوب است.

آغاز: بسمله در بیان آداب نماز شب چون بنده مؤمن شب از خواب بیدار شود اول چیزی که باید بکند آنست که

انجام: مغفر تک اوسع من ذنوبی و رحمتک ارضی عندی من عملی فصل علی محمد و آله.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 425/4-3/45

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی کا، تا: 1273؛ 4گ، 21 سطر (ف: 1-28)

460- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e Šab

گویا نقل ترجمه «مفتاح الفلاح» شیخ بهائی است.

آغاز: ... بدان که هرگاه بیدار شوی از خواب پس اول آنچه سزاوار است برای تو کردن آن این است که سجده کنی از برای خدای تعالی.

انجام: بعد از نماز شب یعنی یازده رکعت این دعا را می خوانده اند حضرت سید العابدین (علیه السلام) ... اللهم يا ذا الملك المتابد بالخلود تا آخر دعا تمت.

قم، مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 887/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (24-26ر)، 17 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 2-149]

461- آداب نماز شب / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e šab

بیاضی است شامل دعای کمیل در 8 برگ اول و پس از آن آداب نماز شب و طریقه آن که گویا از کتابی نقل شده است.

آغاز: مقامه ولا یخفف عن اهله لانه لا یكون الا عن غضبك و انتقامك و سخطك

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/274-9054

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا 32 گ، قطع: بیاض رقی، 10 سطر، اندازه: 7×13 سم [ف: 1-28]

462- آداب نماز شب = آداب صلاة اللیل / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz-e šab = ādāb-o salāt-el layl

رساله مختصری است در بیان کیفیت و آداب نماز تهجد.

آغاز: بسمله، بعد از حمد الهی و درود نامتناهی بر حضرت رسالت پناهی و آل هدایت انتباهی ... بر ارباب طاعات و اصحاب عبادات از مومنین و مومنات مخفی نماند که نماز تهجد گزاردن سنت موکد است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3649/2

آغاز: برابر؛ انجام: و کلمات فرج بخواند آنگاه چهل مرد مومن از برادران دینی خود یاد کند با ...

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ در حواشی اوراق ادعیه مختلفی نوشته شده، احتمال دارد رساله حاضر همان کتاب المتهجدین باشد که در الذریعه (280/17) با مولف ناشناس معرفی شده و به سال 1339 به چاپ رسیده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی عطف تیماج تریاکی، 3 گ (109-111 پ)، 17 سطر (7×13/5)، اندازه: 5/11×18 سم [ف: 16-244]

رساله ای است در آداب نماز شب و ادعیه ای که در آن باید خوانده شود و در پایان آداب زیارات را آورده است.

آغاز: چون از خواب بیدار شوی اول چیزی که سزاوار است ترا که بجای آری این است که سجده کنی خدایتعالی را.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 407/5

آغاز: برابر

ص: 188

خط: نسخ معرف (عبارات عربی) و نستعلیق (عبارات فارسی)؛ بی کا، تا: قرن 14؛ جلد: تیماج قرمز، 60 گ (35 پ-95 ر)، اندازه: 14×21 سم [ف: 2-101]

464- آداب نماز میت و تلقین و غیره / آداب و سنن

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 1/7

خط: نسخ؛ کا: زین العابدین، تا: 1202؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 22 ص (456-477)، 17 سطر (6×12)، اندازه: 10×17 سم [ف: -10]

465- آداب نماز و ادعیه = ادعیه الاسبوع / دعا / عربی

“ādāb-e namāz va ad’īye = ad’īyat-ul usbū

از ادعیه شیعی است مربوط به روزهای هفته از جمعه تا پنج شنبه شامل تسبیح، عوذ و ورد برای هر روز، در پایان نسخه چند قطعه صلواتیه با عناوین «تحیة ریحانیة، تحیة یاسمینیه، تحیة مسکیة» درج شده است.

آغاز: اوراد هفته دعاء روز جمعه بسمله مرحباً بخلق الله الجدید و بکما من کاتبین و شاهدین

انجام: من شر ما اخاف واحذرو اشهد ان الله على كل شيء قدير و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله و سلم تسليماً و حسبنا الله و نعم الوکیل

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 37/159-7369

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا، صفحات مجدول، صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب، حواشی از احمد بن حسن؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 46 گ، 12 سطر، اندازه: 12×17 سم [ف: 1-179]

466- آداب نماز و ادعیه = ادعیه الاسبوع / آداب و سنن / فارسی

“ādāb-e namāz va ad’īye = ad’īyat-ul usbū

قم؛ طبسی، شماره نسخه: 63/2

آغاز: قدیر الله اکبر اللهم ان هذا عبدك و ابن عبدك و ابن امتك... و اگر میت زن باشد ضمیرهای آن را مؤنث بیاورد و اگر میت طفلی باشد که به حد بلوغ؛ انجام: و بولاة امرالله من غيرها ما اخاف و احذروا و اشهد ان الله على كل شيء قدير و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و حسبنا الله و نعم الوکیل و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم تسليماً

خط: نسخ معرب؛ بی کا، تا: غره ربیع الثانی 1165؛ افتادگی: آغاز، جلد: تیماج قهوه ای، 48گ، 17 سطر، اندازه: 21×15سم [ف مخ: 4-1]

467- آداب نماز و ادعیه آداب و سنن / فارسی

ādāb-e namāz va ad'īye

یزد: وزیری؛ شماره نسخه: 2267/2

انجام: الا ما کنت ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1219؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی شیخ مهدی روحانی فیروز آبادی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با پارچه قرمز، 20گ (9-29)، 14 سطر (7×13)، اندازه: 15/5×10 سم [ف: 4-1225]

468- آداب نماز و چند مبحث فقهی دیگر / فقه / فارسی

ādāb-e namāz va Čand mabhas-e feqhi-ye dīgar

رساله عملی در آداب نماز و چند مبحث فقهی دیگر شامل مباحث زیر است: 1. رساله درباره نکاح که اول آن افتاده؛ 2. فصل نکاح که مؤلف آن محمد بن باقر الحسینی النائینی است و در سال 1125 نوشته شده؛ 3. رساله نکاحیه از مرحوم مجلسی؛ 4. مختصری در بیان شکایات در بیان شکایات نماز (مرحوم مجلسی)، این رساله در سال 1979 نوشته شده است؛ 5. فهرست رساله ارثیه در دو برگ و بعد خود رساله شروع می شود، نویسنده محمد هادی ابن محمد صالح مازندرانی و کاتب ابن ابی المحسن الحسینی ابوطالب است و در سال 1979 نوشته شده؛ 6. کتاب الطلاق؛ 7. صورت مسائلی است از محمد باقر اصفهانی مشهور به مجتهد بهبهانی (رساله عملی)؛ 8. مجملی از احکام زکوة و خمس (علامه مجلسی)؛ 9. مختصری در بیان کفارات (علامه مجلسی)؛ 10. مختصری در آداب نماز و شکایات نماز (محمد باقر اصفهانی مشهور به مجتهد بهبهانی از جهت حاجی عیدی محمد نوشته)؛ در آخر کتاب یک صفحه درباره پیدا کردن مساحت نوشته شده است.

آغاز: ازمة التحقيق فصل بدان ایدک الله بالهدایة و التوفیق و سقاك من رحیق التحقيق.

انجام: یعنی احاد آن اسم را همان احاد حساب کنند و عشرات و مآت و الوف را همه باحاد گیرند تمت بعون الملك الوهاب.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 8-ب/431

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوطالب ابن ابی محسن حسینی، تا: 1125؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، 166ص، 24 سطر (5/6×16)، اندازه: 18/5×9/5 سم [ف: 2-25]

469- آداب نهان شده طلسمات دیگر علوم غریبه، آداب و سنن / عربی

ā dāb-e nahān-šode-ye telesmāt-e dīgar

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2576/25

ص: 189

خط: نسخ؛ کا: علاء الدین طریحی نجفی مسلمی عزیزی، تا: 1083؛ 2 گ (98-99 ر هامش) [ف: 6-56]

470- آداب نوافل اللیل / آداب و سنن / عربی

ādāb-u nawāfil-il layl

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4263/1

خط: نسخ، کا: کرکری، موسی بن حسن، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای عطف مشکی، 24 برگ (1-25)، 20 سطر 1487،
اندازه: 14×7 سم [ف: 13-3234]

471- آداب نویسندگی / ادبیات / فارسی

ādāb-e nevīsandegi

تألیف: 927ق

این رساله که حاوی یک سلسله مطالب و مقالات گوناگونی است. ابتدا ادعیه ای که برای شاه و حرم پادشاه باید نگاشت و بعد فرامین اعلی و سپس نامه به امرای اعلی و خواجگان ... و فرزندان و والدین و اعمام و احوال باید نوشت آمده و پس از آن خطاب هایی که باید به مقامات کشوری کرد و در نامه ها باید رعایت نمود آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2835

آغاز: و عنایتش دیگر هر که را کشته؛ انجام: و این را تمثالی نموده شد صورتش این است.

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: محتم قرن 10؛ افتادگی: آغاز؛ در آخر این رساله اسماء ایام به عربی و اسماء شهور به عربی و اسماء سال ها به ترکی آمده و نیز مطالبی درباره حساب و هندسه و عددنویسی ذکر گردیده است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی ساده خاکستری، 78 گ، 6 سطر (9×15)، اندازه: 13/5 × 19/5 سم [ف: 6-478]

472- آداب نیمه شب تا طلوع فجر / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e nīme-šab tā tolū-e fajr

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 218

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ سرلوحه با گل و بوته های زرین و جدول شنگرف و لاجورد و زرین و مشکی، ترجمه های فارسی شنگرف کاغذ: متن و حاشیه فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی، 46 گ، قطع: رحلی، 16 سطر (5/10×19)، اندازه: 20×30 سم [ف: 2]

473- آداب و آثار دعای سیفی / دعا / فارسی

جمع آورنده و کاتب رساله می نویسد چون دعای سیفی (حرز یمانی) بسیار آثار و خواص خارق العاده دارد، من در صدد تهیه نسخه صحیحی از آن بر آمدم ولی همه دارای اختلافات بسیار با هم بودند تا اینکه به نسخه ای که به خط شیخ بهایی بود دست یافتم و آن را با شرح و آثار و خواص و شأن نزول در اینجا آوردم.

آغاز: بسمله، أما بعد بشرف عرض برادران دینی خود می نگارد این بنده خاکسار و این ذره بيمقدار ... که در مدت مدیدی وعهد بعیدی طالب وجویای نسخه مبارک سیفی بودم ...

انجام: ... فقل حسبي الله لا اله الا هو عليه توكلت وهو رب العرش العظيم.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2630 / 1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسین، تا: قرن 13؛ برخی فقرات ادعیه ترجمه شده اند، در ادامه ادعیه و اذکار مختلف و گاه بی سروته آورده شده اند؛ 33 گ، 11 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف مخ: 1-17]

474- آداب و احکام اموات = آداب تجهیز اموات = آداب کفن و دفن / فقه / فارسی

ādāb v ahkām-e amvāt = ādāb-e tajhīz-e amvāt = ādāb-e kafan va dafn

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1627-1698

تاریخ تألیف: 6 ربیع الثانی 1099

رساله ای متوسط در احکام اموات و جناز که از احتضار تا زمان دفن را دربر می گیرد، در پنج فصل: احتضار، غسل، کفن، نماز میت و دفن. در «کشف الحجب» از آن به عنوان «رسالة في احکام الجنائز» تعبیر شده است و همان باب سیزدهم از «زاد المعاد» است که در اینجا جداگانه آمده است.

آغاز: الحمد لله الذي لا يبقی الا وجهه و لا يدوم الا ملكه ... اما بعد، این رساله ایست در بیان آداب تجهیز و تکفین و تغسیل و دفن اموات مؤمنین

انجام: و بعد از وفات با استدعای رحمت و مغفرت یاد نمایند

[الذریعة: 14/1 و 294؛ ریحانة الادب 191/5؛ کتابشناسی مجلسی ص 64؛

فهرستواره منزوی 265/6 (5 نسخه داخلی)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15271/5

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 6 ربیع الثانی 1097؛ 31 گ (59 پ-90 ر) مختصر ف: -10] 2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3461/4

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، در پایان علامت بلاغی

ص: 190

آمده است، در حاشیه و برگ اول مطالب متفرقه‌های مکتوب است؛ 32 گ (73-105 پ)، 12 سطر، اندازه: 10×14/5 سم [محدث
ارموی مخ: 1-71]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13496/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ مصحح، مطالبی از کتاب امان الاخطار» سید بن طاوس، مطالبی از کتاب «الجواهر المنثورة
في الادعية المأثورة» و مطالبی دیگر در برگ پایانی نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 25 گ (162-186)، 15 سطر، اندازه: 8×16 سم
[ف: 34-230]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12677/27

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «5»؛ کاغذ: شرقی، 21 گ (173-193)، 21 سطر، اندازه: 7×18 سم
[ف: 32-214]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 20/187-4067

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ بعد از پایان رساله منتخب سور برای برآورده شدن حاجات، دعای کفن و
دعای جوشن کبیر و صغیر تحریر شده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، 65 گ، 14 سطر، اندازه: 10×15 سم [ف: 1-124]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4903/19

آغاز: این چند کلمه ایست از رساله مولانا محمدباقر مجلسی که در بیان آداب تجهیز و تغسیل و تکفین میت ... بدانکه احکام میت از
غسل دادن و کفن کردن و نماز کردن؛ انجام: فصل در آداب دفن میت. واجبست ... که عقاید حق را تلقین او کنند، خصوصاً ولایت ائمه
معصومین صلوات الله علیهم أجمعین

گزیده ای است از رساله پنج فصلی او؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن علینقی باکی، تا: 1111، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:
تیماج سرخ یک لایی، 2 گ (174-175 پ)، 48 سطر (9×23)، اندازه: 5/14×30 سم [ف: 14-126]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3034/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: غره رجب 1121؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 29 گ (21-49 ر)، اندازه: 12×18 سم [ف: 8-225]

8. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2737/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بهزاد و محمد مجید، تا: قرن 13؛ در چهار برگ اول صلوات بر چهارده معصوم ((علیه السلام)) مکتوب است؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 34گی (در 39ر)، اندازه: 1912سم

محدث ارموی مخ: 1-71]. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22735

آغاز: برابر خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: هندی، جلد:

آداب نوافل اللیل - آداب و احکام 191 تیماج لایه ای عنابی، 43 گ، 15 سطر (5/5×11)، اندازه: 12×19سم [ف: 3-867]

10. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4/9198 - 60/138

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 11گ (118-128)، اندازه: 12×19سم

[ف: 1-30]

11. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 6/135

خط: نستعلیق تحریری، کا: سلطان علی ابن علی گواری، تا: چهارشنبه 28 شوال؛ کاغذ: نخودی آسمانی بعضی از رساله ها آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 34گ (107ر-140ر)،

قطع: وزیری، اندازه: 15226سم [ف: 1-157]

12. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 18/564

آغاز: سنت است که چون آثار احتضار ظاهر شود مکرر بگوید اللهم اغفر لي الكثير من معصيتك و اقبل مني اليسير من طاعتك، انجام: چون این تلقین را بکنند منکر و نکیر می گویند بیا برویم تلقین حجتش کردند احتیاج به پرسیدن نیست.

خط: نستعلیق؛ کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 10ص (509-519)، 19 سطر (5/12×20)، اندازه: 5/19×5/28سم [ف: 2-202]

13. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 377

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 71گ، 13 سطر، اندازه: 6×15سم [ف]

14. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8/8879

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، قطع: بیاضی، 17 سطر (9×20) [ف: 17-242]

475- آداب و احکام اهل سنت (مختصر) / فقه / فارسی

(.āḍāb v ahkām-e ahl-e sonnat (mx

در احکام طهارت و برخی مسائل اعتقادی و صلاة و زکات و اکل و شرب و مسائل ضروری دیگر بنا بر رای اهل سنت.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... چهار نوع استنجاء فرض است اول استنجاء جنب دوم استنجاء زنی که از حیض پاک شده

یزد، کاظمینی؛ شماره نسخه: 96

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ محشی؛ جلد: مقوایی، 15 گ، مختلف السطر، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 1-96]

476- آداب و احکام صلاة / فقه / عربی

āḍāb va ahkām-e salāt

ص: 191

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 21018

بی کا، بی تا؛ خریداری از محمد مصطفی حسینی [رایانه]

477- آداب و احکام ماه رمضان (رساله) / آداب و سنن / فارسی

(.āḏāb va ahkām-e māh-e ramezān r

رساله ای است در آداب و احکام ماه مبارک رمضان در چند «فصل» و برخی از فصول آن بدین تفصیل می باشد: فصل 2. در بیان حقیقت روزه و آنچه در آن معتبر است؛ 3. در سنت ها و آداب روزه؛ 4. در بیان آداب دخول ماه مبارک رمضان؛ 5. در اعمال هر شب و هر روز ماه مبارک رمضان؛ 6. در اعمال مختصره شب ها و روزهای مخصوص این ماه.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 15730

آغاز: ... شر خود را از مردم باز دارد حق تعالی غضب خود را در قیامت از او باز دارد و هر که در اینماه؛ انجام: و بحق الراغبین الیک الفرقین من المتعوذین بک و بحق ...

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، 59 گ، 15 سطر (15/5×7/5)، اندازه: 19×13/5 سم (رایانه)

478- آداب و احکام میت = احکام اموات / فقه / فارسی

āḏāb va ahkām-e meyyet = ahkām-e amvāt

رساله ای است در آداب تجهیز و احکام اموات در 5 فصل بدین ترتیب: 1. حالت احتضار؛ 2. تغسیل و تکفین میت؛ 3. نماز میت؛ 4. دفن میت؛ 5. تلقین میت. آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله ای در آداب و احکام میت نوشته می شود و از حالت احتضار تا هنگام دفن ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12677/28

آغاز: برابر؛ انجام: و تجدید نمودن قبری که کهنه شده باشد مکروه است مگر اینکه قبر یکی از اهل فضل و شرف باشد ...

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ 7 برگ مطالبی منقول از کشکول شیخ بهایی، خواص اسماء الله تعالی، چند سطر از آغاز کتاب «نبذ الداعی فی مختصر عدة الداعی» و مطالب گوناگون در انجام آمده است؛ کاغذ: شرقی، 7 گ (193-199)، 21 سطر، اندازه: 19×6/5 سم [ف: 215-32]

479- آداب و احکام نوافل یومیه / فقه / فارسی

āḏāb va ahkām-e navāfel-e yowmiye

موسوی بادکوبه ای، یعقوب بن احمد، ق 13 ق

(mūsavī bād̄kūbēī, ya'qūb ebn-e ahmad (190

تألیف: 4 محرم 1282ق

رساله کوتاهی است در احکام و آداب نمازهای مستحبی روزانه که نوافل یومیه نامیده می شود.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي فضلنا على سائر الامم و اكرمنا بالولاية و اعظم النعم و اخرجنا بالمحبة عن الكره و النقم و الصلوة الطيبة و التحية الزكية .. انجام: طلب آمرزش از خداوند غفار بکن آن وقت امید هست بلطف عمیم و بکرم جسیم خود لباس مغفرت را باو بپوشاند. هذا آخر ما أوردناه في هذا الرسالة ...

قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 13/180-2500

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سه شنبه 27 رجب 1282؛ جلد: گالینگور، 13 گ، 15-31 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-30]

480- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی

ādāb va axlāq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16412

بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ افتادگی: آغاز [د.ث. مجلس]

481- آداب و اخلاق / اخلاق / فارسی

ādāb va axlāq

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18413

کا: محمد تقی، تا: 1082؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 224 گ، اندازه: 5/11×24 سم (رایانه)

482- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی

ādāb va axlāq

در بیان آداب و مستحبات و دعاهایی که در موارد گوناگون باید خوانده شود. مشتمل بر چهارده «باب» کوتاه است: 1. در آنچه تعلق به پوشیدن دارد؛ 2. در آنچه تعلق به گرمابه دارد؛ 3. در آنچه تعلق به موی شانه کردن دارد؛ 4. در آنچه تعلق به موی چیدن دارد؛ 5. در آنچه

تعلق به نگرستن دارد؛ 6. در آنچه تعلق به شنیدن دارد؛ 7. در آنچه تعلق به به اکل و شرب دارد؛ 8 در آنچه تعلق به بیع و شری دارد؛ 9. در آنچه تعلق به مناکحه و مباشره دارد؛ 10. در آنچه به مولود و ولادت دارد؛ 11. در آنچه به خفتن و بیداری دارد؛ 12. در آنچه تعلق به حال سفر دارد؛ 13. در آنچه تعلق در انواع فواید و آداب متفرقه دارد؛ 14. در چیزهایی جامع و ختم کتاب.

آغاز: در آنچه تعلق به پوشیدن دارد روایت است از امیرالمؤمنین علیه السلام که چون خدای تعالی مؤمنی را جامه نو دهد باید که وضو کند و دو رکعت نماز بگزارد و در هر رکعتی الحمد یکبار

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12451/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... بسم الله خير الأسماء رب الأرض و رب السماء بسم الله الذي لا يضر مع اسمه شي في الأرض ولا في السماء
از باب اول تا آخر باب هفتم؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ جلد: تیماج، قهوه ای، 16ص (1-16)، اندازه: 17/5×12 سم [ف: 401-35]

483- آداب و اخلاق / آداب و سنن / فارسی

ādāb va axlāq

با استناد به احادیث نبوی و علوی و انتخاب ابیات مناسب از مثنوی مولوی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17634

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

484- آداب و ادعیه زراعت (رساله) / دعا / فارسی

(r ādāb va ad'īye-ye zerā'at)

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 ق

(xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (-1738)

مطالب بسیار مختصری است در آداب و ادعیه کاشتن تخم و درخت نشانیدن. آغاز: در بیان آداب و ادعیه تخم کشتن و درخت نشانیدن
بدان که بهتر آن است که اول زمین را شخم کنند و بعد از آن تخم بکارند چنانچه کلینی رحمت الله علیه

انجام کلینی رحمت الله علیه به سند مرفوع از حضرت امام محمد باقر علیه السلام یا امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است که
هر گاه خواهی نهالی در زمین بنشانی یا تخمی بکاری این آیه را بخوان و مثل کلمة طيبة كشجرة طيبة أصلها ثابت وفرعها في السماء تؤتي
اكلها كل حين باذن ربها

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 569/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 1گ، اندازه: 21×16 سم [ف مخ: 1-18]

ādāb va ad'īye namāz-e Šab

حسینی مازندرانی، محمد کاظم بن محمد، ق 11 ق

hoseynī māzandarānī, mohammad kāzem ebn-e

(mohammad (17c

انجام: ... و صلوات مرغبه فیها بسیار است و در اینجا همین قدر اختصار شد

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15830/7

آغاز: بتو کسی که ختم شد برای او بقیام شب بعد از آن مرد ... باب اول در بیان آداب و ادعیه نماز شب و نوافل بعد از آن تا طلوع فجر و در آن دو فصل است؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کاه، تا: 2 ربیع الثانی 1128؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج فرنگی، 5 ص (139-189)، 21 سطر، اندازه: 21×14 سم
[ف: 44-88]

ādāb va oslūb va mašy-e tarīqe-ye zahabī

غافل سلماسی، پرویز بن فرج الله، - 1336 ق

(qāfel-e salmāsī, parvīz ebn-e faraj-ol-īāh (-1917

مختصری است در دستور العمل برای سالکان طریقه ذهبی از صوفی ها. از همین نویسندگان «جواهر و جیزه» را در همین موضوع سراغ داریم.

آغاز: الحمد لله رب العالم و الانام و الصلوات و السلام علی اشرف المکونات محمد و آله البرره الکرام سیما وصیه الذی هو هادی الامة من الخواص و العوام انجام: دل خون سکندر است به ظلمات تن اسیر xx ای خضر پی خجسته تو هادی راه باش / خواهد حبیب [...] مولا زفضل رب xx جان را اسیر حب تو در سلسله ذهب

[نسخه های خطی فارسی 1119/2 و 1472 و 1482]

1. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3732

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شعبان 1303؛ صفحات مجدول شنگرف، جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول منقوش، 25 گ، 14 سطر،
اندازه: 21×14 سم [ف مخ: 1-18]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9382

بی کا، بی تا [الفبائی: -273]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9404

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا [الفبائی: 273]

- آداب و اعمال حج « مناسک حج

487- آداب و اعمال مساجد کوفه / آداب و سنن / فارسی

adab va a'mal-e masajed-e kufe

رساله مختصری است در آداب و اعمال و ادعیه مساجد شهر

ص: 193

کوفه: مسجد کوفه، مسجد سهله، مسجد زید بن صوحان، مسجد صعصعة بن صوحان، مسجد غنی، عمارت حنانه، مسجد جعفی، مسجد بنی کاهل معروف به مسجد امیرالمؤمنین علیه السلام و در بیان اعمال مسجد کوفه و مسجد سهله آداب و اذکار تمام مقام های دو مسجد مذکور را ذکر کرده است. آغاز: بسمله بدانکه حق سبحانه و تعالی از شهرها چهار شهر را اختیار فرموده و التین و الزیتون و طور سینین و هذا البلد الامین.

تین مدینه طیبه است. زیتون بیت المقدس است و طور سینین کوفه است و ...

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2/173-353

آغاز: برابر؛ انجام: وقال ابو الحسن الرضا(عليه السلام) اني ساقتل بالسم مظلومين فمن زارني عارفاً بحقّي غفر الله له ما تقدم من ذنبه و ما تأخر انجام ناتمام؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 و 14؛ مصحح، دارای نسخه بدل؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول، 45گ، 12 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 1-31]

488- آداب و اعمال نوروز / دعا / فارسی

adab va a'mal-e nowruz

وقار شیرازی، احمد بن محمد شفیع، 1298-1232 ق

(1816-1880) (vaqār-e Šīrāzī, ahmad ebn-e mohammad Šafī)

شامل: آداب و اعمال مستحبه نوروز منقول از کتاب اقبال و سوره های فاطر و یس و قصیده در تهنیت عید نوروز و مدح میرزا یوسف خان مستوفی الممالک آشتیانی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10300

آغاز: پس از خطبه مختصر: و بعد این مختصریست در بیان آداب و اعمال روز نوروز و وقت تحویل سال ... انجام: با شکوه و جلال و قدر و محل.

خط: نسخ خوب؛ بی کا، تا: 1281، جا: تهران؛ اوراق با کمند سیاهی و جدول بندی با زر و لاجورد و سیلو و سیاهی، صفحه اول دارای سرلوح کوچک مزدوج زرپوش مرصع پر کار، سوره فاطر و پس در زمینه زرپوش با سرخی، فواصل آیات گوی زرین منقش؛ کاغذ: آهارمهره نباتی متن و حاشیه، جلد: تیماج دورویه سرخ و سبز، 24گ، 10 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 4-15]

489- آداب و اعمال و مراسم دینی / فقه / فارسی

ādāb va a'māl va marāsem-e dīnī

حج، اقسام نماز و ادعیه برای شیعیان.

کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا، اندازه: 15×21 سم [نشریه: 7-721]

490- آداب و بعضی از شرایط سلوک / سیر و سلوک / فارسی

ādāb va ba'zī az šarāyet-e solūk

همدانی، علی بن محمد، 714 - 786 ق

(hamadānī, alī ebn-e mohammad (1314-1384

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/121

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن 13؛ 1 گ (224 پ) [ف: 7-193]

491- آداب و تعقیبات نماز / دعا / فارسی

ādāb va ta'qibāt-e namāz

شریف، محمد کاظم بن محمد فاضل، ق 12 ق

(šarīf, mohammad kāzem ebn-e mohammad fāzel (18C

اهداء به: اسماعیل آقا جبادار باشی [جبادار باشی (ترکیب وصفی صاحب منصب جباخانه مشتمل بر سه مطلب) و 1 «خاتمه»: 1. در بیان فضیلت مسواک کردن و بیان فوائد و منافع و آداب آن؛ 2. در بیان فضیلت با وضو بودن و کیفیت وضو و ذکر ادعیه و اذکار آن؛ 3. در بیان کیفیت نماز و ترجمه اذکار آن و ذکر سوره فاتحة الكتاب و سوره قدر و سوره مبارکه توحید و ترجمه آن؛ خاتمه در بیان فضیلت تعقیب و ذکر بعضی از تعقیبات بر سبیل اختصار و فضیلت سجده شکر و اذکار متعلقه به آن.

در مقدمه نوشته است: «بخاطر فاتر رسید که رساله مشتمله بر آداب و بعض تعقیبات نماز بر سبیل اختصار و ترجمه اذکار آن به تحریر در آورد.»

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی سید الأنبیاء و المرسلین و حبیب اله العالمین محمد المصطفی.

انجام: ما لا بد منه از آنچه از اذکار نماز و آنچه خوانده میشود در نماز و بعد از آنرا بر وجه اختصار بیان و شرح کردیم و ما توفیقی الا بالله و هو حسبنا و نعم الوکیل.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3282

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کاء، تا: اوایل قرن 12؛ مصحح؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: 1145 ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، 69 گ،
17 سطر، اندازه: 20/6×13 سم [ف: 5-15]

492- آداب و رسوم معاشرت (رساله) / آداب و سنن / فارسی

(r .ā dā b va ros ū m-e mo 'ā šerat .)

اهداء: ناصرالدین شاه قاجار (1264-1313 ق)

مؤلف آداب معاشرت و اصول مدنیت را در بعضی از اصناف اجتماع از قبیل عرفا و مرشدان، فیلسوفان، واعظان، طبیبان و وزرا

ص: 194

به طور بسیار مختصر بیان کرده است. در این اثر نامی از عنوان رساله و مؤلف آن نیامده است.

آغاز: در بیان آدابی که متعلق به رسوم معاشرت و اصول مدنیت است و مراعات این از لوازم صورت آدمیت که بطور نصیحت بیان می شود ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6946

آغاز: برابر؛ انجام: ... رمالان و دعانویسان را هم در معزولی دور خود جمع مکن که رندان بشنوند و به زبانهای مختلف مضمون کنند از عدم ...

در حاشیه کتاب «مصاحب الخلوات» نوشته شده است؛ خط: نستعلیق متوسط؛ بی کا، تا: 1304؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی دارای ترنج و سرترنج و لچک، 53ص (14-66 حاشیه)،

10-12 سطر، اندازه: 11×18/5 سم (رایانه)

493- آداب و رویه ارباب غنا / موسیقی / فارسی

ādāb va ravīyye-ye arbāb-e qenā

گفتاری است کوتاه در غنا و مقام ها، از مجلس مأمون سخن می گوید و مقایسه هنرهای بازی شطرنج و استماع اقاویل مقلدان و مسخره گان و افسانه گویان با سماع آغانی، بخش بندی نشده.

آغاز: آداب و رویه ارباب غنا. اما بعد، سراینده بلبل معنی طرازی و گوینده طوطی شکرستان سخن سازی، یعنی مطربان خوش الحان بیان گلفشان (نام تصنیفی است) ...

انجام: . غم را از دل بزاید. از حکمای قدیم نوشته و به تحریر رسانیده اند. تمام شد

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 832

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: میرزا محمد، تا: 1215؛ 13گ، 11 سطر (6×12/5)، اندازه: 10×17/5 سم [ف: 2-3]

494- الآداب و الزیارة / گوناگون / عربی

al-ādāb wa-z ziyārāt

خوانساری، عبد الحسین بن محمد مهدی، ق 11 ق

(xānsārī, 'abd-ol-hoseyn ebn-e mohammad mahdī (170

تألیف: سه شنبه 25 ربیع الثانی 1097ق

مقاله رابعه و گویا آخرین قسم کتاب مفصل مؤلف است که در این مقاله آداب و سنن مأثوره را بیان کرده. دارای سر آغاز و 5 فصل: در آغاز بحثی پیرامون تسامح در ادله سنن؛ فصل 1. فیما ینبغی الاخذ به والعمل علیه من حین ارادته السفر قبل الخروج من المسکن و الدار؛ 2. فیما ینبغی أن یتخذہ الانسان فی اسفاره للسلامة؛ 3. فیما ینبغی العمل علیه من حین ارادته الخروج من

الدار؛ 4. فیما ینبغی العمل به من الادعیة اذا کان سفره فی السفینة؛ 5. فیما ینبغی التنبیه علیه لکونه نافعاً لدفع الاخطار؛ دعائی که بعد از زیارت هر یک از ائمه باید خواند.

مؤلف در آخر می گوید چون حین نگارش این رساله عزم زیارت امام رضا (علیه السلام) داشتم رساله را با ذکر پاره ای از فضائل زیارت آن حضرت و برخی از زیارات آن حضرت به پایان می برم.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي وعظنا بالناطق و الصامت ... و بعد فنقول المقالة الرابعة فیما وعدنا فی بدو الرسالة من اختتامهما بالسنن والآداب المأثورة الامنة للاخطار.

انجام: اما غاية التسليم او للنعم المذكورة قبله فی البرزخ او لامر مقدر بقرینة ما سبق ای اسئل الكون فی تلك النعم حتی العود.

هذا آخر ما اردنا ایراده فی المختصر وفقنا الله لنیل المقصود.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 344-2/162

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: اسماعیل بن عبدالله، تا: سه شنبه 25 ربیع الثانی 1097؛ در اول نسخه زیارت نامه حضرت معصومه (علیها السلام) در چهار صفحه نوشته شده است، با حواشی «منه» و «منه غفر الله له»، در آخر نسخه اشعاری درباره امام رضا (علیه السلام) و رقعه استغاثه به امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نوشته احمد در 1343ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی مجدول، 94گ، 18 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 1-32]

495- الآداب و السلوك / عرفان و تصوف / فارسی

al-ādāb wa-s sulūk

نیشابوری، محمود بن ابی الحسن، ق6ق

(neyšābūrī, mahmūd ebn-e ab-el-hasan (12C

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 436/13-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4821؛ کا: عبدالرزاق بن عبدالکریم، بی تا

496- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی

al-ādāb wa-s sunan

آداب دینی که در احادیث حضرت پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) آمده است از روایت های اهل سنت. در این کتاب آداب نکاح و معاشرت و اعمال روز و شب و فضیلت نمازهای روزانه و تهجد در شب و ثواب روزه داری و صدقه دادن و جز اینها ذکر شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7091

آغاز: ... قال من صلى بعد المغرب قبل أن يتكلم ركعتين وفي رواية أربع ركعات رفعت صلاته في عليين؛ انجام: قال رسول الله

ص: 195

صلی الله علیه و سلم نوم العالم عبادة و نفسه تسبیح و لكن المراد بهذه الطهارة الطهارة الكاملة

خط: نسخ؛ بی کا، قرن 18 افتادگی: آغاز و انجام؛ برگ هایی دارای مطالب تفسیری و حدیثی قبل و بعد و گاهی وسط کتاب گذاشته شده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 100گ، 15 سطر، اندازه: 13/5×18سم [ف: 18-245]

497- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی

al-ādāb wa-s sunan

استر آبادی، ابراهیم بن ولی الله، ق 10 ق

(estarābādī, ebrāhīm ebn-e valī-yol-lāh (16c

شامل آداب و سنن اخلاق است. نام کتاب دقیقاً معلوم نشد.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي خلق الحديث باللسان و امر عبیده بالبیان.

انجام: و عنه 4 مکتوب علی باب الجنة الصدقة بعشر و القرض ثمانية عشر.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16824

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1352، جا: نجف اشرف؛ برخی از سطور مترجم به فارسی تحت اللفظی؛ واقف: عبدالکریم بقالان، تاریخ وقف:

تیرماه 1368، فاقد جلد، کاغذ: نخودی و فستقی، 136گ، 7 سطر، اندازه: 11×16/5سم [ف: 14-3]

498- آداب و سنن / اخلاق / فارسی

ādāb va sonan

اصفهان، محمد بن محمد ابراهیم، ق 13 ق

(esfahānī, mohammad ebn-e mohammad ebrāhīm (19c

آداب و سنن اسلامی را از واجب و مستحب و مباح و مکروه و حرام، در این کتاب گرد آورده، و ضمناً بعضی از دعاها و خواص سوره ها و آیات را نیز می آورد.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... چنین گوید تراب اقدام المومنین و خادم طلبه علوم ائمه طاهرین محمد بن الحاج محمد ابراهیم الاصفهانی ... که چون عمده امتیاز بنی نوع انسان

انجام: و امثال این اعمال بسیار است بدین اکتفا شد امید هست هر کس برسد به اینها اینها را نگهداری کند که انشاء الله منتفع خواهد شد.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 18/59-3539

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، بی تا، نسخه را مؤلف اصلاح و اضافه کرده است، بعضی از فصول ناتمام مانده؛ جلد: تیماج مشکى، 375گ،
21 سطر، اندازه: $15/5 \times 21/5$ سم [ف: 1-33]

499- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

رساله کوتاهی است در هشت «فصل» در آداب و سنن دینی: 1. در بیان نوافل یومیه؛ 2. در بیان اوقات نوافل؛ 3. در بیان نوافل یوم
الجمعة؛ 4. در بیان زیارات؛ ... 8- در بیان اغسال مستحب. احتمال می رود گردآورنده، همان کاتب نسخه باشد.

آغاز: فصل: در بیان نوافل یومیه یعنی سنتهای شبانه روزی در حضر سی و چهار رکعت است ...

انجام: چون کسی خواهد که بر کلام الله یا در غیر آن استخاره کند مستحب است که او غسل کند و بعد از آن استخاره کند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14112/2

آغاز و انجام: برابر

کا: شاهرودی، تا: قرن 10؛ ترقیمه: «تم بالخیر ... سوده بطریق الاستعجال الفقیر الداعی شاهرودی عفی عنه و لوالدیه»، مصحح کاغذ:
شرقی، 6گ (1پ-6ر)، 15 سطر، اندازه: $11/5 \times 7$ سم [ف: 35-652]

500- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

رساله ای است در باب آداب و سنن و واجبات که برای یک مسلمان لازم است. مؤلف که از علمای اهل سنت است کتابش را در چندین
باب قرار داده و در هر باب دعاهای مندوبه وارده در آن را ذکر کرده است. تنها نسخه حاضر از اول و انتها ناقص است و از اثنای باب دهم
شروع شده و در آن از کتاب فقیه فخرالدین احمد کاکوک تبریزی که در آن از کتاب وظایف ابی موسی حافظ نقل نموده و همچنین از
غزالی نقل قول شده، فهرست عناوین ابواب آن چنین است: باب 11. در دعوات بعد از نماز بامداد و اوراد پس از آن؛ 17. در سجده سهو؛
18. سجده تلاوت و سجده شکر؛ 20. در نماز جمعه؛ 21. در نماز عیدین؛ 25. در نوافل و نماز شب؛ 26. در نماز شب و رغایب؛ 30.
در زکوة؛ 32. در صلوات بر رسول؛ 37. در تصوف و جوانمردی؛ 38. در طعام خوردن؛ 36. در ترک معاصی و آداب با خلق و آداب
حقوق

آغاز: ... باب یازدهم در دعوات بعد از نماز بامداد و او را پس از آن و اعمال شبنگاه بسم الله الرحمن الرحيم بسم الله خير الاسماء ...

انجام: ... نماز در روز عاشورا، رسول صلعم فرمود که هر که در روز عاشورا دو رکعت نماز کند در هر رکعتی یکبار فاتحه و یکبار آیت الکرسی و ده بار قل هو الله، چندان باشد که تقرب جسته باشد بخدای تعالی بعمل صدیقان.

از میانه باب دهم تا باب سی و ششم؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا،

تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در اثنای نسخه صفحاتی پس و پیش شده است؛ جلد: تیماج مشکى، 126 گ (11-ر-137 پ)،
مختلف السطر (10×14)، اندازه: 14×19 سم [ف: 2-316]

501- آداب و سنن / امامت / فارسی

ādāb va sonan

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19435

آغاز: ورود مقاصل و سلسل بول و طپیده دل؛ انجام: اندک چیزی تناول می گرداند و او می گفت که مردم می گویند

خط: نستعلیق خفی؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، قطع: وزیری کوچک، 16 سطر (9/5×14/5)،
اندازه: 13/5×20 سم (رایانه)

502- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

باب های کوتاهی است در اخلاق و آداب با عنوان «باب فی» بدین ترتیب: حصول القیامة، البغض و الغیظ، رعایة الفقراء، الصبر،
المصیبة، الوضوء، المسواک، الاذان، الصلوة، فضیلت صلوة جمعه، الحرمت المساجد، القرآن، شهر رمضان، الزکوة، دهه محرم. مؤلف
در هر باب ابتدا آیه ای می آورد پس از آن ترجمه احادیث نبوی را در آن موضوع آورده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5782/1 - 29/122

آغاز: که در تو ساکن بودند و تو را آبادان داشتند حق تعالی فرمان داد و گفت رفتند و مردند گویا هرگز نبودند عیسی (علیه السلام) از آنجا
بگذشت گور دید بر سر راه از گورهای دیگر جدا ... حکایت آورده اند که عیسی (علیه السلام) بر زمین شام گذر کرد؛ انجام: حکایت که
در بنی اسرائیل قومی بودند و ایشان را باغی بود پر از میوه و چون وقت میوه چیدن بودی همه درویشان و مسکینان را به باغ بردی ... چون
میوه را وقت چیدن آمد همه اتفاق کردند

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1245؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه ای، 22 گی، 14 سطر، اندازه:
16×21 سم [ف: 1-34]

503- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

رساله مفصلی است در آداب و سنن، مانند «حلیة المتقین» ولی غیر از آن این رساله در دوازده «باب» و هر باب در چند فصل تنظیم
شده: باب 2. در تنظیف بدن و جامه، 10 فصل؛ 3. در فضائل نماز و متعلقات آن، 15 فصل؛ 4. در فضائل ذکر و دعا و احکام متعلق به
آنها، 10 فصل؛ 5. در آداب عادت و مجاری احوال به سبیل اجمال، 12 فصل؛ 6. در حقوق اموال و رعایت احوال عیال، 10 فصل؛ 7.

در فضائل روزه و اعتکاف، 10 فصل؛ 8 در اعمال شهور و اعوام و لیالی، 12 فصل؛ 9. در تزویج و احکام آن، 10 فصل؛ 10. در آداب سفر و احکام آن، 10 فصل؛ 11. در فضل حج و عمره، 10 فصل؛ 12. در احکام متعلق به اموات، 10 فصل.

انجام: کجایند آنان که ایشان را گمراه دانستیم و اولیا برایشان نگرند و خنده کنند هر کس یکی را از اولیای ما به کلمه ای اعانت کند در آن بهشت عنبر سرشت رود الله ولی التوفیق.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 21/71 - 4151/1

آغاز: ... بر او بگذرد و اجرش باطل شود و فرموده هر کس از جمله خلق قطع امید کند و طمع بر گیرد و توکل و اعتماد بر من کند و پناه به من آورد و در این امر نیتش صادق ...؛ انجام: برابر. خط: نستعلیق شکسته؛ کا: سید اسماعیل بن میر محمد تقی مکنی به میرزا کوچک دستجردی الاصل کشیر مانی المسکن، تا: 14 ربیع الثانی 1272؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای سفید و سیاه، 195گ، 15 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 1-32]

504- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

اوراق متفرقه در خواص اسماء حسنی و آداب عبادت در منزل، نگاه داشتن برخی حیوانات در منزل، در آداب خانه، آداب پیاده و سواره رفتن، رعایت حقوق چهارپایان و فضیلت و آداب تجارت.

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 497

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سه شنبه 3 ربیع الأول 1328؛ از وضعیت برگ ها و مطالب معلوم است این اوراق مربوط به چند رساله جداگانه بوده است که یک جا صحافی شده است؛ جلد: مقوای عطف پارچه، 25گ، 18 سطر، اندازه: 17×22سم [ف: 1-430]

505- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

تألیف: قرن 13ق

رساله مفصلی است در آداب و سنن و اخلاق و پند و اندرز، تألیف یکی از عالمان شیعه در سده سیزدهم هجری. مؤلف کتابش را در یک «مقدمه» و 20 «باب» و هر باب در چند «فصل» و یک «خاتمه» قرار داده است. او مباحث را اغلب مستند به آیات و روایات نموده و از آوردن متن روایات و مآخذ آن خودداری نموده است. فهرست کتاب در آغاز آن ذکر شده که عنوان ابواب آن چنین است: مقدمه: در ذکر بعضی از معجزات حضرت پیامبر 19 معجزه؛ باب 1. در ذکر فضیلت محبت اهل بیت؛ 2. در ذکر اینکه هیچ عصری خالی از امام نمی باشد، 2

ص: 197

فصل؛ 3. در ذکر صفات و علامات امام و شرایط امام و معجزات ایشان؛ 4. در ذکر عدم اعتراف به عبادت و اعتراف به عجز آن، 4 فصل؛
 5. در ذکر فضیلت دعا و فواید آن و فضیلت بعضی از آیات قرآن، 3 فصل؛ 6. در ذکر فضیلت اذکاری که مخصوص به وقتی نیست، 6
 فصل؛ 7. در ذکر اذکاری که مخصوص بوقتی چنداند، 7 فصل؛ 8 در ذکر فضیلت نماز شب، 4 فصل؛ 9. در ذکر ثواب اعانت مؤمنان، 2
 فصل؛ 10. در ذکر مذمت غیبت مؤمنان، ده فصل؛ 11. در ذکر مذمت سخریه و استهزا، سه فصل؛ 12. در ذکر مذمت خندیدن، 4
 فصل؛ 13. در ذکر مذمت دنیا، 4 فصل؛ 14. در ذکر طلب مال از حلال، 2 فصل؛ 15. در ذکر شرافت عمر و بی بهایی آن، 5 فصل؛
 16. در ذکر خوف و رجا، 2 فصل؛ 17. در ذکر صفت تواضع و فروتنی؛ 18. در ذکر مذمت صفت کبر و تکبر، 2 فصل؛ 19. در ذکر
 مذمت صفت ریا و سمعه، 2 فصل؛ 20. در ذکر مذمت تندخویی و تلخ گویی، 3 فصل؛ خاتمه، در ذکر قلیلی از احادیث متفرقه.

آغاز: بامامت ائمه اثنی عشر صلوات الله علیهم أجمعین و بدون آن ثمری نمی بخشد بلکه باعث عقاب میشود. اما مقدمه در ذکر بعضی
 از معجزات سید انبیاء محمد مصطفی صلی الله علیه و آله بد آنکه معجزات

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/207-8987

آغاز: ... گفتند دستوری داد تا خانه از برای او بسازند چون بدان خانه در آمد گفت سبحان الله من از قوم عادیان نیستم که در خانه قرار گیرم

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ 150گ، 14 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 1-33]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/70-8850

آغاز: برابر

از اول تا باب چهاردهم؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز (مختصری از اول مقدمه) و انجام؛ 180 گ، 17 سطر، اندازه:
 14×21 سم [ف: 1-33]

506- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربی

al-ādāb wa-s sunan

تاریخ تالیف: یکشنبه 22 ربیع الاول 1378؛ محل تالیف: در «اورله» از توابع از میر چهل و هشت «باب» در مسابله اعتقادی و عبادی و
 فضایل و سرگذشت پیامبران گذشته و آداب و سنن اسلامی، گرفته شده از آیات کریمه با تفسیر پاره ای از آنها و احادیث مرویه از طریق
 اهل سنت و گفته هایی از علما و شیوخ.

عناوین کتاب: 1. الاستعاذه؛ 2. البسملة؛ 3. الايمان و الاسلام؛ 4. قول «لا اله الا الله»؛ 5. التسبيح و التحميد؛ 6. نشأة نبينا عليها
 السلام؛ 7. معراج نبينا عليه الصلاة و السلام؛ 8 في معجزات النبي ص؛ 9. الصلاة على النبي «ص»؛ 10. القرآن العظيم؛ 11. فضيلة
 العلم و المعرفة؛ 12. صفة الملائكة؛ 13. خلق آدم و حوا و احوال الزوجية؛ 14. قصة نوح (عليه السلام)؛ 15. محاجة نمرود مع ابراهيم؛
 16. ذبح ابراهيم ابنه اسماعيل؛ 17. صبر ايوب في البلاء لأهل الولاء؛ 18. قصة موسى مع فرعون؛ 19. قصة داود و سليمان؛ 20. قصة
 زكريا و يحيى؛ 21. التوبة و الاستغفار؛ 22. فضيلة الوضوء و الاذان؛ 23. الصلوات الخمس؛ 24. الجمعة و الجماعات؛ 25. عقوبة تارك

الصلاة؛ 26. فضيلة الصوم؛ 27. فضائل الحج؛ 28. الزكاة والصدقة؛ 29. فضائل الفقر والفقراء 30. الاخلاص وترك الرياء والسمعة؛
31. الاخلاص أيضاً؛ 32. فضل التواضع و ذم الكبر؛ 33. ذم الحسد و الحقد؛ 34. الغيبة و آفات اللسان؛ 35. فضل الجوع و ذم الشبع؛
36. الأخوة و حقوق الوالدين؛ 37. المحبة و أهلها؛ 38. الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر؛ 39. التقوى و الورع؛ 40. الربا و الخمر و
غيرهما من المحرمات؛ 41. هجرة النبي و غزاة بدر و أحد؛ 42. هول الموت و شدته؛ 43. عذاب القبر و كلماته؛ 44. رؤية الأموات في
المنامات؛ 45. القيامة و البعث؛ 46. صفة النار؛ 47. صفة الرحمة؛
48. صفة الجنة.

آغاز: الباب الأول في الاستعاذة ... قال اهل المعرفة هذه الكلمة وسيلة الى المقربين و اعتصام الخائفين و مباسطة المحبين

انجام: و هذا بسط قوله عليه السلام حفت الجنة بالمكاره و حفت النار بالشهوات

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 10447

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ كا: محمد بن احمد بن مصطفى، تا: يكشنبه 22 ربيع الاول 1378، احتمالاً كاتب خود مؤلف و اين تاريخ تاريخ تأليف
باشد؛ جلد: گالينگور نيلي، 308گ، 24 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 26-365]

507- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربي

al-ādāb wa-s sunan

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18823

بي كا، بي تا (د.ث. مجلس)

508- الآداب و السنن / آداب و سنن / عربي

al-ādāb wa-s sunan

آغاز: فوائد مما ينبغي اجتنابه حرق قشر البصل و النوم على الوجه و كنس البيت بالليل

انجام: و الاكل على الطبق المقلوب و كل هذه الخصال ثرت ... فينبغي اجتنابها هكذا ذكر اكثرها الكاشغري في بعض مصنفاته ... و الله
اعلم

ص: 198

آغاز و انجام: برابر

فوائد مما ینبغی اجتنابه؛ بی کا، بی تا؛ 1گ (176 ر) [ف: 14-48]

509- آداب و سنن / آداب و سنن / فارسی

ādāb va sonan

رساله مختصری است در آداب و سنن که مؤلف از احادیث نبوی و ائمه (علیهم السّلام) بدون ذکر سند و مأخذ، به فارسی ترجمه نموده است. عنوان باب ها و فصول رساله، در تنها نسخه موجود نانوشته مانده است.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمین و درود و صلوة نامیات زاکیات بر قبر پر فتوح حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله و بر آل و اولاد او باد

قم، گلیپایگانی شماره نسخه: 9109/1 - 60/49

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام؛ 28گ (2-29)، 14-18 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 1-34]

- آداب و سیر اهل کمال « داودیه

510- آداب وصیت / آداب و سنن / فارسی

ādāb-e vasīyyat

آغاز: بدانکه سزاوار آنست مریض را بلکه صحیح خالی از مرض خصوصاً کسیکه متوجه سفر باشد.

انجام: و وصایای ایشان در گردن داشته باشد بصاحب رساند اگر میسر باشد و الا ذکر آنها نماید و اوصیا را گوید که بصاحب رسانند

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4943/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج کبود بالولا، 15 سطر (6×11)، اندازه: 13×20سم [ف: 14-199]

511- آداب و عبادات (رساله در) / دعا / عربی

(ādāb va 'ebādāt (r. dar

رساله ای است در ترتیب و کیفیت وضو و چگونگی آن از نماز واجب و سنت نوافل و آنچه از ائمه هدی (علیه السلام) وارد شده است، مطالب در چند فصل» آمده با این عناوین: در یاد کردن غسل ها؛ نماز حضرت فاطمه؛ نوافل ماه رمضان و دعای سحر در هر روز رمضان؛ دعاء عشرات؛ روز آدینه؛ عوزه روز آدینه و عوزه و دعای روزها؛ دعای شب نیمه شعبان و ...

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطیبین و الطاهرین اما بعد این مختصریست و مجموعه از عمل السنة از جمله عبادات شرعی و ترتیب آن از وضو ...

انجام: عیوبی و لم یفضحنی بین الناس و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین و الطاهرین تمت ...

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 244/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ (عربی) و نستعلیق (فارسی)؛ کا: محمد باقر بن ملاسلطانعلی گواری، تا: شنبه 29 رجب 1264؛ کاغذ: کرم، جلد: مقوا
زیتونی، 188گ (1-188پ)، قطع: نیم رقعی، اندازه: 15×11 سم [ف: 2-333]

512- آداب و فنون جنگ / فنون نظامی / فارسی

ādāb va fonūn-e jang

تقریرات درس «کنل صاحب» است در آداب و رموز جنگ، مطالب تحت عنوان ماده 1 و 2 و ... فصل آمده، دارای نقشه های جنگی می باشد.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 383

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تاب جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 88گ، 13 سطر (17× 10/5)، اندازه: 21/5×18 سم [ف: 1-229]

513- آداب الولاية = سلوک ولاة العدل = عهدنامه مالک اشتر (ترجمه) / حدیث، اخلاق / فارسی

(.ādāb-ol volāṭ = solūk-o volāṭ-el 'adl = ahdnāme-ye mālek-e aštar (t

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 ق

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1627-1698

وابسته به: عهد نامه مالک اشتر منسوب به علی بن ابی طالب (علیه السلام)، امام اول (-40)

تألیف: ربیع الاول 1095

توضیح استاد دانش پژوه درباره این عهدنامه:

این دفتر از مجلسی دوم و هزار بیت است. در اجازه ای که او به یکی از شاگردان خود در طوس در پایان شعبان 1085 داده (بحار 171:25) و در اجازه ای که در 17 ذی‌قعدة سال 1098 به مولانا حاجی محمد اردبیلی داده است (پایان جامع الروات) از آن به نام «ترجمة وصية أمير المؤمنين للاشتر» یاد نمود و در روضات (ص 120) «رسالة في ترجمة رسالة مالك الأشتر» و در فیض

قدسی (ص 9) «ترجمه عهد امیر المؤمنین الی مالکم و در ذریعه (4: 119) «ترجمة عهد مالك الأشتر» خوانده شده است. مجلسی پند و دستوری را که از امیر مؤمنان علی (علیه السلام) و به نام

ص: 199

مالک اشتر نخعی نامزد فرمانروایی مصر دانسته شده با سه حدیث دیگر که همه اینها درباره کشورداری است در این دفتر به پارسی در آورد و می خواست این بندها و دستوره‌های پیشوایان شیعی برنامه کار دربار صفوی باشد.

این نامه امیر مؤمنان علی به مالک اشتر در «تحف العقول» ابی محمد الحسن بن علی بن حسین بن شعبه حرانی حلبی (332ق) آمده و دارد که آن را علی (علیه السلام) هنگامی که فرمانروایی مصر به اشتر می داد ساخته است و اندکی هم با آنچه در نهج البلاغه سید رضی آمده است جدایی دارد.

همچنین در «دعائم الاسلام ابی حنیفه نعمان مغربی دانشمند اسماعیلی (-363) با دیباچه ای که در جاهای دیگر نیست دیده می شود و گسترده تر و دراز تر از آن است که در نهج البلاغه» آمده و در شیوایی کمتر از آن است و آنچه رضی آورد بسیار شیواتر و گزیده تر از این است.

در «دعائم» دارد که علی (علیه السلام) آن را از پیامبر روایت کرده و برخی هم آن را از خود علی دانسته اند و نامی از مالک در آن برده نشده است. سید رضی گویا در «نهج البلاغه» از این دو جا آن را گرفته باشد و به نام سفارش علی (علیه السلام) به اشتر خوانده و پس از او به همین نام بر سر زبان ها افتاد.

ابن ابی الحدید معتزلی در شرح نهج البلاغه (4:56-58 چاپ مصر) دریافت که این نامه مالک با سفارش نامه ای که اردشیر بابکان پادشاه ساسانی برای جانشینان خویش نوشته مانده است و پاره ای از آن را آورد و همه این سفارش نامه اردشیر در «تجارب الأمم» ابو علی مسکویه رازی دیده می شود (ص 99-127 ج 1 چاپ عکسی).

در نامه تنسر که ابن مقفع به تازی در آورده و ابن اسفندیار از تازی به پارسی کرده و در تاریخ طبرستان (ص 12-41) می بینیم از این سخنان اردشیر بهره برده شده است.

در آغاز این نامه تنسر گویا نامه ارسطو به اسکندر هم بوده که در نسخه های تاریخ طبرستان نیست. نامه ارسطو به اسکندر و در پاسخ او هم در همان تجارب الامم (ص 69-72) آمده و ابن ابی الحدید هم در شرح همین نامه علی (علیه السلام) به اشتر آن را با انشائی دیگر و دراز تر آورده است (4:129)

-130). این را هم می دانیم که پندی از منوچهر شاه افسانه ای ایران به سران و گرانمایگان کشور در تاریخ طبری (1:267) دیده می شود. این گونه پندها و سفارش نامه های بزرگان ایران گویا پس از ابن مقفع نگارنده آداب کبیر وصغیر که پاره از آن را باز همان ابن ابی الحدید در شرح همین نامه مالک (4:137)

(آورده در میان مردم پراکنده شده است و گویا دانشمندان ایرانی می خواستند بگویند که نیاکان ما را هم فرهنگی بوده و نیازی به تازیان نداریم (دیباچه بدوی بر الحکمة الخالدة یا جاویدان خرد که در خود آن از این گونه پندها و دستوره‌های ایرانی و یونانی فراوان دیده می شود).

باز سفارش نامه ای می بینیم که طاهر بن الحسین پوشنگی به پسر خود عبدالله هنگامی که مأمون فرمانروایی رقه و مصر را در 206ق بدو داده بود نوشت و مأمون آن را که بدید گفت طاهر چیزی از کشورداری فرو نگذاشت. این سفارش نامه هم به نامه مالک بسیار مانده است.

در «الاصول اليونانية للنظريات السياسية في الاسلام» از عبدالرحمن بدوی (جزء 1 چاپ 1954 مصر) دو رساله می بینیم یکی کتاب العهود اليونانية» از احمد بن يوسف (در گذشته در سیصد و سی و اندی) دیگری «سر الاسرار» که از ارسطو پنداشتند و یوحنا بن بطریق آن را به تازی کرده است و دو نسخه ای از آن در آستانه طوس (2: 1-340 ش 38 و 39) هست و به پارسی هم در آمده است. گذشته از این که در دومی از مسأله هایی گفتگو شده که گزیده آن در نامه اشتر و سفارش نامه پوشنگی دیده می شود در نخستین که عنوان «کتاب العهود اليونانية المستخرجة من رموز كتاب السياسة لأفلاطون و ما انضاف اليه» دارد سه پند و سفارش است یکی «عهد الملك الى ابنه» که آذریانوس

گویا همان هادریانوس Hadrianus پادشاه روم (117-138) به پسر خود می دهد و از خواندن آن پندی که امیر مؤمنان پس از برگشت از صفین به فرزند خود حسن (علیه السلام) داده است و آن را در «نهج البلاغه» (باب المختار من الکتب ش 31) و در «تحف العقول» و «کشف المحجبة» ابن طاوس (فصل 154 ص 159-173) از کتاب الرسائل کلینی م 328 (با یاد کردن روایت دیگری از کتاب «الزواجر و المواعظ حسن بن عبدالله عسکری) و در «بحار» (17: 78-92) به چند روایت می بینیم. همچنین همین نامه ای که امیر مؤمنان برای اشتر نوشته است به یاد می آید، سپس پندی است که وزیر به پسرش می دهد آنگاه پند عامی است به پسر خود که این دو هم درباره کشورداری و زندگی شهر نشینی می باشد.

در این گونه کتاب ها گویا در برابر ایرانیانی مانند ابن مقفع و اسحق بن یزید و حسن بن سهل که می کوشیدند هنر کشورداری را بر بنیاد فرهنگ فارسی استوار سازند دوستداران دانش یونانی می خواستند آن را بر روی اندیشه و پندار یونانیان بگذارند و از این راه از فرهنگ تازی خود را بی نیاز وانمود کنند.

این هم گفته شود که اندیشه های سیاسی با زندگی آدمی همراه است و هر دسته مردمی ناگزیر باید این اندیشه ها را کم و بیش دارا باشند پس هیچ باکی هم نیست که بگوئیم علی (علیه السلام) این گونه پندها و سفارش ها را خود ساخته و پرداخته و از کسی هم نگرفته است و این که پیروان هم آنها را از دیگران نگرفته و بدو نبسته اند و اگر هم مانند آنها را در میان ایرانیان و یونانیان ببینیم باز هم می شود گفت که این اندیشه ها را زندگی اجتماعی بار آورده و دانشمندان ملت ها ناگزیرند که بدانها بر خورند.

رساله مجلسی در 2 «فصل» است. نخست ترجمه سفارش علی به مالک اشتر، دوم گزارش سه حدیث:

1- سفارش علی به عثمان پسر حنیف فرمانروای بصره از نهج البلاغه رضی.

2- نامه نجاشی فرمانروای اهواز به امام صادق (علیه السلام) و پاسخ او بدو و پندها که بدو داده است. (در رجال نجاشی ص 74 دارد: «لم یر لابی عبدالله مصنف غیره») نیز کشف الریبه شهید ص 36)

3- پندی که خضر به منصور دوانیقی داده است در هنگام طواف حج به سال 144 از ارشاد القلوب دیلمی. (بحار 16: 213) «آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی و آله خیره الوری اما بعد این رساله ای است در ترجمه بعضی از احادیث شریفه که در کیفیت سلوک ولات عدل با کافه عباد که ودایع رب الاربابند وارد شده

انجام: که شاید او هدایت یابد یا حجت بر او تمام گردد و الله تعالی یعلم حقایق الامور و هو الهادی الی سواء السبیل چاپ: با تصحیح سید مهدی رجائی، در بیست و پنج رساله فارسی مجلسی، انتشارات کتابخانه آیه الله مرعشی دنا 63/1 (22 نسخه)؛ ذریعه 119/4 رقم 569؛ مشار 407، بیست و پنج رساله

فارسی 133؛ فهرستگان نسخه های خطی حدیث 105/2-107؛ فهرستواره

منزوی 275/6 (10 نسخه)

1. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 6306/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10، کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 101 گ (1پ-101ر)، 14 سطر، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 3-421]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5418/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 31 گ (1پ-31پ)، 15 سطر (7×13/5)، اندازه: 17×12 سم [ف: 3-420] 3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3059/11

آغاز: برابر؛ انجام: سنة خمس و تسعین و الف من الهجرة النبویه.

خط: نسخ؛ کا: محمد کریم بن اسماعیل قاضی، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهار مهره دار، جلد: میشن زرشکی رنگ داغ کرده، 11 ص (126-226)، قطع: رقعی، 14 سطر، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 10-509]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14759/2

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق؛ کا: محمد علی بن محمد قدیر، تا: 1097؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم 1405؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 12 سطر، اندازه: 11/7 × 19/1 سم [ف: 14-133]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10625/2

آغاز: بشکند نفس را در هنگام شهوتها و لگام بر دهانش زند در وقت سر کشیها؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ برگ اول ترجمه عهدنامه را بدون دیباچه مؤلف نونویس کرده اند؛ جلد: تیماج سرخ عطف قهوه ای، 51 گ (83-133ر)، 12 سطر (6×12)، اندازه: 8×12 سم [ف: 20-88]

6. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 78/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 17 گ (66-83ر)، 19 سطر (11×16)، اندازه: 17×24/5 سم [ف: 712-]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8839/12

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قهوه ای، 11 گ (164 پ-175 ر)، اندازه: 23×15 سم [ف: 23-28]

8. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4360/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه ای ضربی، دور و عطف و پشت مشکی، 21 گ (194 پ-215 ر)، 18 سطر، اندازه: 5/13

× 20/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-370]

9. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5864

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1112؛ جدول هازر و لاجورد، بایک سرلوح زر و شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 47 گ، 12 سطر، اندازه:

9/5×15/5 سم [ف: 3-421]

10. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 564/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، تا: صفر 1130؛ جلد: تیماج مشکی، 23 ص (91-114)، 19 سطر (5/12×20)، اندازه:

19/5 × 28/5 سم [ف: 2-194]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14881/6

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1150؛ مجدول به طلا، مشکی، لاجورد و نارنجی؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع خاکستری، عطف: تیماج قهوه ای، 27گ (154پ - 181ر)، سطرها چلیپا (12×19)، اندازه: 18×28سم [ف: 37-515]

12. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1010/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی لایه ای، 28گ (80-108)، 15 سطر (8×13)، اندازه: 18×11/5سم [ف: 3-1380] 13. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1541/4

آغاز: نسخه: این مبارک رساله ترجمه خطبه و دستور العملی است، انجام: نسخه: چیزی را نگفتن است و ساکت نباشند از آنچیزی که گفتنی است

خط: نستعلیق؛ کا: میرزا اسماعیل خادم رکن الدوله، تا: 1281، جا: طهران؛ دیباچه رضاقلیخان هدایت در یک صفحه کاغذ:

ص: 201

فرنگی، جلد: تیماج قرمز یک لایی، 64ص (218-282)، 29 سطر (10×21)، اندازه: 21/5 × 34/5 سم [ف: 4-34]

14. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/13

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: حاج محمد زمان بن کلبعلی متطبیب خراسانی، بی تا؛ کاغذ: قورخانه، جلد: میسن قهوه ای ضریبی، 3گ (28-30)، اندازه: 19×23/5 سم [ف: 7-183]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 670 و 4787-ف

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مهرها: «محمد تقی مالک» و «بسم اله الرحمن الرحیم 1220» و «محمد تقی»؛ تملک: سید عبدالله حسینی در 1149؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرد ساده، 24گ، 17 سطر (7/5×13/5)، اندازه: 12×18 سم [ف: 5-1219] و [ف: 3-106]

16. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 9191/2 - 60/131

آغاز: برابر

ترجمه سه حدیث دیگر؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ برگ اول دارای سرلوح مزدوج زرین زیبا؛ 72گ (36-87)، 12 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 2-882]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 187/29

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، بی تا، دعاها و زیارت ها معرب؛ جلد: تیماج قهوه ای، 14گ (273-287پ)، 22 سطر، اندازه: 16×21/5 سم [ف: 1-215]

18. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 896/4

آغاز: ... الحمد لله ... اما بعد این رساله ای است در ترجمه بعضی از احادیث ..

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 20 سطر، اندازه: 17×24 سم [ف: 3-34]

19. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1186/24

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 166-176 [عکسی - ف: 3-442]

20. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 290/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ به زر و آراسته، با پنج پیشانی و یک

سرلوح [نشریه: 7-232]

21. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3877/2

آغاز: الحمد لله رب العالمین والسلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله خیر الوری بعد ... برای تنبیه ارباب غفلت و اصلاح دولت که صلاح همکنان منوط به صلاح ایشان است؛ انجام: هر که برادر مؤمن پیاده خود را سوار گرداند پروردگار عالمیان او را بر ناقه های جنان سوار گرداند و در روز قیامت به او ملائکه مقربین مباحثات نمایند و هر که برادر مؤمن را زنی دهد که مونس او گردد و از صحبت او راحت یابد حق تعالی حورالعین بهشت را جفت گرداند

خط: تحریری؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، 19 گ، اندازه: 15×20 سم [ف مخ: 1-10]

22. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5878/4

خط: نسخ؛ کا: ابوالقاسم بن ابی الحسن حسینی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 70 گ (101-171)، قطع: جیبی، ابعاد متن: 6×10، اندازه: 10×15 سم [ف: 16-119]

- آدابیة « الرسالة الحنفیة فی علم الآداب

514- آدابیة در قواعد بحث و مناظره / منطق / فارسی

ādābiye dar qavā'ed-e bahs va monāzere

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17526 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

515- آدم عالمی صغیر است // فارسی

ādam 'ālamī saqīr ast

آغاز: بسمله. قال الله تعالی: سنرهبم آیاتنا الافاق ... اکنون بدان ... هر چه در این عالمست در وجود بنی آدمست ...

انجام: در خطای عطارد و در ماورا النهر قمر در روم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5025/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: نو و تازه، 4 گ (4-4پ)، اندازه: 13×18سم [ف: 14-328]

516- آدمیان غریب و مخلوقات عجیب / متفرقه / فارسی

ādamiyān-e qarīb va maxlūmāt-e 'ajīb

آغاز: بسمله ذکر بعضی از آدمیان غریبه الأشکال و الأفعال. به ثبوت پیوسته که تمیم داری مردی نصرانی در زمان هدایت نشان پیغمبر آخر الزمان (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) به جهت تجارت در کشتی نشسته سفر دریا اختیار کرد انجام: رایت دولت نواب کامیاب شاهی از افق بلده خراسان طالع شد و آن مملکت به حیز تسخیر خدام آستان اقبال آشیان در آمد. ذلك من تقدير العزيز

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1168/19- طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالخالق خراسانی، تا: 1260، 6 گ (155-161 حاشیه) [ف: 23-665]

- آذر و سمندر « شعله دیدار و آذر و سمندر

517- آذر و سمندر / شعر / فارسی

āzar va samandar

ص: 202

زلالی خوانساری، محمد حسن، - 1031؟ ق

(?zolaī xānsārī, mohammad hasan (-1621

دومین مثنوی از «سبعه» اوست. مثنوی عرفانی با دیباچه ای به نثر پیرامون 120 بیت.

آغاز: آه از این دلسوز اثر در جگر گذاری فهرست نثر آذر و سمندر نار الله الموقدة التي تطلع على الأفئدة..... نامش عشق است و حسن آذر ×× آتش ساقیست کو سمندر

انجام: ... خود عشق به روی عشق بازد ×× ما را و ترا بهانه سازد

1. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 4843/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن سیاه، 15 گ (235 پ-250 ر)، 12 سطر، اندازه: 16/1×9/3 سم [ف: 107-8]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5403/32

آغاز: برابر؛ انجام: در یک جهتی جهت رها گشت xx عمری با ... آشنا گشت (؟)

خط: شکسته نستعلیق چلیپا؛ کا: جنونی، تا: 15 ربیع الثانی 1100؛ کاغذ: ترمه رنگارنگ نازک، جلد: میسن قهوه ای ضربی، 11 گ (131 ر-142 پ)، اندازه:

22/8×12/3 سم [ف: 8-341]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1093/1

بی کا، تا: 1234؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماجی نیم ضربی، قطع: خشتی، 17 سطر، اندازه: 23×13 سم [ف: 3-337]

4. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 326/7

آغاز: برابر؛ انجام: در ماتم و آذر و سمندر.

خط: نستعلیق ابی کا، بی تا، کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج عنابی، مقوایی،

40 ص (667-706)، 17 سطر، اندازه: 22×12 سم [ف: 2-67]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5040/2

خط: نستعلیق هندی؛ بی کا، بی تا، کاغذ: ہندی، جلد: تیماج تریاکی ترنجی مقوایی، قطع: وزیری کوچک، 15 سطر (9×19)، اندازہ: 27×15 سم [ف: 15-4094]

6. تہران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 414/5

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: متن کشمیری زرافشان نخودی رنگ، حاشیہ کشمیری ابری چہ، جلد: مقوای روکش تیماج سورمہ ای وسط ترنج دو سر ترنج چہار گوشہ لچکی منگنہ ای قطع: ربعی حجیم، 14 سطر، اندازہ:

12/1×22/9 سم [ف: 3-490]

518- الآراء الطبيعية = مقالات / فلسفہ / عربی

al-ara-ut tabi'iyya = maqalat

پلوتارک، 46؟ - 120؟ م

(?plutark (46?-120

مترجم: قسطنطین لوقا، ق 3 ق

رسالہ ای است از فلوطر خوس (پلوتارک) در پنج مقالہ» و یکصد و شصت «باب» کہ بہ وسیلہ قسطنطین لوقا بہ عربی ترجمہ شدہ است.

آغاز: بسملة، الحمد لوہب العقل و الحیة و علی انبیائہ و اولیائہ الصلاة، هذا کتاب لفلو طرخس فی الآراء الطبیعیة التي یقول بہا حکماء و هو خمس مقالات، المقالة الأولى فی الآراء الطبیعیة یراہا حکماء

انجام: و اما الذین یسکنون فی الشمال فان ابدانہم متکاثفة و لذلك یكونون اطول زماناً. تمت المقالة الخامسة من کتاب فلو طرخس و بتمامہ تم الکتاب و هو مائة واحد و ستون بابا و لله الحمد.

چاپ: با تصحیح عبدالرحمن بدوی، قاہرہ، مکتبۃ النهضة، 1954م، ضمن دراسات الاسلامیة، رقم 18، ص 89-188

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1457/22 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخہ اصل: گویا در کتابخانہ دانشگاہ پرینستون، آمریکا؛ بی کا، تا: با تاریخ 677، 24 ص (269-292) [عکسی - ف: 4-310]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 286/63

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: 1072؛ در فهرست (1: 325) با شماره 286/33 آمده است؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: دورو تیماج رو مشکی ضربی پشت قرمز، 18 گ (286-303 پ)، 27 سطر، اندازه: 18×27/5 سم (میراث شهاب: 42-144]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6511/13

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: رجب 1334؛ مصحح؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه ای، 17 گ (44 پ-61 پ)، اندازه: 14/5×22/5 سم [ف: 20-88]

519- الآراء الفقهية الغربية / فقه / عربي

al-ārā'-ul fiqhīyyat-ul garība

هرندی، محمد باقر بن محمد مهدی، ق 12

(harandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mahdī (18C

مؤلف می گوید برگ هایی از بعضی کتب فقهی عامه به دستم رسید که به دلیل شگفتی مطالب آن، بعضی از آنها را برای عبرت می نگارم. مطالب این رساله از احکام طهارت آغاز و تا افعال صلوات، ادامه می یابد.

آغاز: أقول بعد الحمد و الصلوة وجدت وریقات من بعض کتب العامة في علم فقههم مشتملة على حرمة

انجام: و ضرب الحائط أبطلها أبو حنيفة خلافاً لأصحابه و لا تبطل برد الغلط أبطلها أبو حنيفة

ص: 203

[طبقات أعلام الشيعة (قرن 12) ص 98]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11431/3

آغاز و انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 12 کاغذ: شرقی، 1ص (434)، اندازه: 26×13 سم (ف: 29-40)

-آراء المذاهب» اشارات اسرار الحكماء في امارات حکم الکیما (مختصر)

- آراء اهل المدينة الفاضلة» مبادئ آراء اهل المدينة الفاضلة

520- آراء شیعه و مقایسه آنها با آراء دیگران / کلام و اعتقادات / فارسی

ara'-e Sie va moqayese-ye anha ba ara'-e digaran

آراء شیعه و مقایسه آنها با آراء اشعریان و معتزلیان. آغاز در رأی هفدهم افتاده.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2463/1-فی

نسخه اصل: کتابخانه وزیری جامع یزد، ش 3792 [در فهرست این شماره جز آن است و کلا در فهرست این رساله دیده نشد؛ بی کا، تا:

1084 [فیلم ها - ف: 1-697]

521- آراء و اختلاف اخباریون و اصولیین (رساله در) کلام و اعتقادات / عربی

(ārā' va extelāf-e axbārīyūn va osūlīyān (r. dar

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فاعلموا یا اولادی بطن بعد بطن هداکم الله بسبیل الرشاد

انجام: فانه فداخذ العنان و اتفق لتاریخه وعظ جدید للاولاد و الاحفاد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26997/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: قرن 13؛ در انتهای رساله برخی مباحث درباره کواکب به نقل از خواجه نصیر الدین طوسی، نسخه های طبی

و بحث ناقصی از تحفة القرایب شیخ محمد هروی است کلا در 4 برگ کاغذ: الوان، جلد: مقوا با عطف، قطع: وزیری کوچک، 14 سطر

(9×14)، اندازه: 21/5×16 سم (رایانه)

522- آرامگاه صدرالدین حموی / تراجم / فارسی

ārāmgāh-e sadreddīn-e hemavī

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، 1259-1313 ق

(e'temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e 'alī (1843- 1895

رساله ای است در شرح حال و مدفن صدر الدین ابراهیم بن سعد الدین محمد حموی صوفی از مشاهیر مشایخ اواخر سده هفتم هجری، از محمد حسن خان ملقب به صنیع الدوله که بعدها به اعتماد السلطنه معروف شد، وی از مقربان دربار ناصرالدین شاه قاجار و وزیر انطباعات آن دوره بوده، دارای آثار فراوانی است، و بعضی از سفر نامه های ناصرالدین شاه را نیز همو نوشته است.

آغاز: آنچه از تتبع کتب رجال و تواریخ استفاده و معلوم می گردد.

انجام: و اینجا را یکی از مزارات محترمه مسلمین می توان ساخت.

چاپ: به کوشش محمد سلیمانی ساوجی، میراث اسلامی ایران، دفتر ششم، 1376 ش

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10565

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش؛ کا: عبدالجلیل تهرانی، تا: 25 فروردین 1303، از روی خط مؤلف؛ کاغذ: فرنگی مخطوط، جلد: مقوایی، 8گ،
قطع: خشتی، اندازه: 16×20سم [ف: 4-9]

523- آرا و احوال آقا محمد هاشم ذهبی / تراجم / فارسی

ārā va ahvāl-e āqā mohammad hāšem-e zahabī

مجدالاشراف، محمد بن ابوالقاسم، 1246؟ - 1331 ق

(?majd-ol-ašraf, mohammad ebn-e ab-ol-qāsem (1830?-1912

تهران؛ نوربخش: شماره نسخه: 602/7

آغاز: نقاش جواهر حمدی که جواهریان اهل عرفان؛ انجام: سمت استکتاب پذیرفت.

گویا از مجدالاشراف؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 19 ربیع الاول 1302، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد مقوایی، 43ص (178 - 220)،
اندازه: 13/5×22سم [ف: 2-246]

524- آرایش بدن / طب / فارسی

ārāyes-e badan

رساله در آرایش جمیع اعضاء: در سه «گفتار»: 1. اندر احوال موی زیاد کردن؛ 2. اندر احوال بشره؛ 3. اندر حالها که تعلق به تن و اطراف دارد.

آغاز: در زینت و آراستگی تن از سر تا پای و این رساله ها مشتمل است بر سه گفتار ...

انجام: منفعت دهد و ماده را از وی باز دارد

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 492/26

ص: 204

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: رویه میشن ضربی قرمز، پشت معرق قدیمی، 23ص (234-257 هامش)، 18 سطر، اندازه:

20/7×12/2 سم [ف: 5-42]

525- آرایش جمیع اعضا / طب / فارسی

ārāyeš jamī-e a'zā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6645/23

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج تریاکی ترنج و سرترنج دار ضربی، 29گ (حاشیه 264-293)، 18 سطر چلیپا، اندازه: 21×14 سم [ف: 20-174]

526- آرایش دیده / شعر / فارسی

ārāyes-e dīde

شیرازی، حاج علی اکبر

šīrāzī, hāj 'alī akbar

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 183

بی کا، بی تا [نشریه: 5-209]

527- آرایش نگار شعر / فارسی

ārāyes-e negār

صائب تبریزی، محمد علی بن عبدالرحیم، 1016؟ - 1086؟ق

(1607?-1675) (sā'eb-e tabrīzī, mohammad alī e-bn-e 'abd-or-rahīm)

او در میان سروده های خود آنچه نام آینه و شانه و یا نام یکی از اندام ها در آن آمده است جدا کرده و بدین نام خوانده است. نسخه حاضر در بردارنده 216 بیت است. [فهرستواره منزوی 96/10]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1007/5

کاتب = مؤلف، تا: 1016-1081؛ 13 ص (755-767) [ف: 3-255]

528- آرایش و پیرایش زبان فارسی / ادبیات / فارسی

arayer va pirayer-e zaban-e farsi

نکرا

nokrā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4752/1-4754-ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-102]

529- آرتیکل مسیو سوورین در خصوص امپراطور آلمان / حکومت و سیاست / فارسی

ārtikel-e mūsīyo sūvrīn dar xosūs-e emperātūr-e ālmān

مترجم، سید عبدالله، ق 14 ق

(motarjem, seyyed "abd-ol-lāh (20C

ظاهرا از روزنامه یوونه در میاست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9452/32

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ 2 ص (1707-1709) مختصر ف: -13]

530- آرتیکلی که باعث تعطیل روزنامه ترجمان حقیقت شد (ترجمه) / متفرقه / فارسی

(.ārtikelī ke bā'es-e ta'tīl-ye rūznāme-ye tarjomān-e haqlqat Šod (t

اسپناچی پاشازاده، محمد بن محمد شریف، ق 14 ق

(espenāqčī pāšāzāde, mohammad ebn-e mohammad Šarīf (200

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار (1264-1313ق)

تاریخ ترجمه: 1301 ه.ق

آرتیکلی که موجب تعطیل روزنامه ترجمان حقیقت شد بحث مشبعی بود که آن روزنامه از کم کرد قشون انگلیس در مصر و علت کم

کردن آن ژنرال وود به مصر و صلاح دید او راجع به این مسأله نموده بود.

آغاز: ترجمه ارتیکلی است که باعث تعطیل جریده ترجمان حقیقت شده است انجام: روز قیامت هم باعث خجالت ملت مقدسه اسلامند

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1791

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 11 محرم 1301، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: کاغذی گل و بوته دار عطف تیماج سبز مقوایی، 6گ، 13 سطر (25x13/5)

، اندازه: 33x21/5 سم [ف: 4-247]

531- آرزو و خیال / متفرقه / فارسی

ārezū va xīyāl

رساله ای است خیالی و در آن آرزو خیال و وعده و شوق و توفیق و انتظار و عواطف و احساسات دیگری که همراه اینها است در عبارات منشور شیوایی یاد شده است.

آغاز: در وادی تو هم روزی شحنه آرزو دامی خیالی را بدست پیچیده کام دل می جست تصور خیال شخص آرزو را بوادی توهم در آورده متوجه شهر وعده ساخت.

انجام: چون بخدمت آن بزرگ رسید نوشته مرا بانجناب رسانید که شما را بی توقف بسر حد حقیقت رساند

ص: 205

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز تیره زرکوب گرد و درون عنابی، گ (77-79)، 16 سطر (7/5×15)، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف: 10-1974]

532- آرزوی زند / داستان / فارسی

ārezū-ye zand

زند دوست، عباس، ق 14 ق

(zand dūst, abbās (20C

آرزوی جوانی فعال به نام «زند» را که در ترقی و تعالی کشور و ریشه کن کردن فقر و تکدی بود به روش رمانتیک به رشته تحریر کشیده، جوان دار الصناعة قالبیافی، نساجی و غیره می سازد و زنان و مردان تنگدست را به کار می گمارد، ولی از آزار و اذیت رقیبان و حسودان به خصوص شخصی به نام شاهرخ میرزا در امان نمی ماند. در پایان ادامه داستان را به جلد دوم وعده می دهد. برخی از عناوین رمان بدین قرار است: فصل 1. قرائت خانه؛ 2. محله خاموشان؛ 3. خانه بزرگ وقفی، مرام زند «نیت مقدسه خیریه».

آغاز: آرزوی زند: اگر یک شب زمستان را انسان بر رویه حال دائمی فقرا تغییر به زندگانی عادی خود داده ...

انجام: مستنطق آن مراسله را هم ضبط دوسیه کرده بقیه محاکمه را بروز بعد وعده داده و بجلد دوم کتاب بقیه حکایت را نیز وعده می دهیم، والسلام.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 48

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کاتب = مؤلف، تا: 10 آذر 1306، امضاء کاتب که همان مولف است ظاهرة «عباس» زنددوست؛ جلد: شمیم عطف پارچه، 87گ، 18 سطر، اندازه: 13/5×21 سم [ف: 1-67]

533- آرمونی موسیقی ایران / موسیقی / فارسی

ārmūnī-ye mūsīq -ye īrān

وزیری، علینقی، 1266

(-vaziri, all-naqi (1849

تاریخ تألیف: 11 خرداد 1314 ش

تقسیم موسیقی به اروپایی و مشرقی و در مشرق ربع پرده در دو علامت کرن و سری و بحث درباره ربع پرده و کیفیت اجرای آن در دستگاه های مختلف موسیقی شرق با رسم نت های مخصوص آن.

آغاز: قبل از شروع به مطلب برای استفاده از سطور ذیل بر هر خواننده لازم است که به حد کافی از موسیقی و مخصوصاً از نظری موسیقی و آرمونی اطلاعات داشته باشد تا بتواند درک منظور نماید ...

انجام: و این برای جلوگیری از خراب شدن تأثیر گام فروشو است که مشتبه به گام بر شو نشود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8738

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 11 خرداد 1314؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 69 گ، و سطر، اندازه: 16/5
17× سم [ف: 28-236]

534- آزاد نامه / عرفان و تصوف / فارسی

āzād-nāme

منشی، محمد معصوم بن حسین، ق 11 ق .

(monšī, mohammad ma'sām ebn-e hoseyn (17c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9087/35

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 2 گ (87-89)، [مختصر ف: 13]

535- آزاد نامه / انشاء / فارسی

āzād-nāme

صورت انشاء آزادنامه برای کسی که بنده آزاد کند. نسخه ها غیر همانند است.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6324/24

بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینکور قهوه ای عطف حاشیه تیماجی، 1 ص (155)، قطع: رحلی، اندازه: 18×29 سم [ف:

19-232]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4746/15

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، قرن 12 [ف: 8-78]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 10931/18

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای یک لا دورو، دارای طرح های اسلیمی مجدول گرهی، 2 گ (89-90)، سطور چلیپا (اندازه: $19/5 \times 10/5$)، $21/5 \times 12/5$ سم [ف: 20-515]

536- آزاد نامه استاد بهادر از خان احمد حسینی / ادبیات / فارسی

āzād-nāme-ye ostād bahādor az xān ahmad-e hoseynī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 975/78

آغاز: یک نفر غلام هندی الاصل متوسط القامه بین السواد و البیاض المسمی به استاد بهادر که به طریق ابتیاع از مولوی جمشید قصه خوان به اینجانب تعلق عبدیت پیدا کرده بود ... آزاد کرده شد ...

ص: 206

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمہ، جلد: رویہ میشن قہوہ ای یک لایی، 1 گ (143-143 پ)، 22 سطر،
اندازہ: 13×24/4 سم [ف: 7-101]

537- آزاد نامہ استاد مقبول شربت دار خان احمد / ادبیات / فارسی

āzād-nāme-ye ostād maqbul sarbat-dār-e xān ahmad

این بردہ نیز ہندی بودہ و نزدیک بہ پنجاہ سال سن داشتہ است و پیش از آزادی جانب جہانبان کشورستان حمزہ میرزا خلداللہ ملکہ بہ
احمد خان ہبہ شدہ بودہ است، مورخ 986.

تہران؛ ملک؛ شمارہ نسخہ: 975/79

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمہ، جلد: رویہ میشن قہوہ ای یک لایی، 1 گ (143 پ)، 22 سطر، اندازہ: 13×24/4 سم
[ف: 7-101]

538- آزاد نامہ غلامان / اسناد / فارسی

āzād-nāme-ye qolāmān

سندی است کہ در آن جریان آزادسازی غلامان توسط امیر گتہ میر بن مرحوم امیر حسین حسینی پازواری بہ سال 1033 ق ثبت شدہ
است. مطابق این سند امیر مذکور عبید زر خرید خود را ذکورہ و اناثاً، صغیراً و کبیراً سیما غلام گرجی الاصل مسمی بہ قرجغای و زوجہ او
مسماء بہ دریجن را خالصاً مخلصاً لوجہ اللہ الکریم معتوق گردانید و آزاد ساخت.

آغاز: الحمد لله المعتق الرقاب و فاعل الحسنات و ... جعل عتق الرقاب صدقة الجارية و الوسيلة لفوز السعادات ... اما بعد این ذکر است
قطعی و وثیقہ ای است شرعی محتوی ... امیر گتہ میر ابن المرحوم ... الأمير حسین الحسینی پازواری شدہ

انجام: فمن بدله بعد ما سمعه فأنها اثمه وكان ذلك غرة شهر شوال با اقبال سنہ ثلث و ثلاثون بعد الالف ...

قم؛ طبسی؛ شمارہ نسخہ: 837/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1033؛ جلد: تیماج مشکئی، 2، 13 سطر، اندازہ:

15×19/5 سم [ف مخ: 1-5]

539- آزاد نامہ گلنار نام باریک اندام / ادبیات / فارسی

āzād-nāme-ye golnār-nām-e bārīk-andām

سیاه چشم، تنک چهره، هندوستانی، بدون شرط.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 975/80

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه ای یک لایی، گ (143 پ - 144 ر)، 22 سطر، اندازه: 13×24/4 سم [ف: 7-101]

- آزادی خواجه سرایان و علت خواجه شدن « تمثیل و تنکیل

540- آزمایش دارو طب / فارسی

āzmāyes-e dārū

از گفته بقراط و جالینوس

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3445/4

خط: نسخ کهن؛ بی کا، تا: قرن 18 اص (129 پ) [ف: 6-420]

541- آسانی وضع حمل (جدول) / علوم غریبه / عربی

(āsānī-ye vaz' -e haml (jadval

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3439/6

خط: نسخ؛ بی کا، قرن 13 [ف: 6-419]

542- آستانه امام زاده سهل بن علی (علیه السلام) / جغرافیا، تاریخ / فارسی

āstāne-ye emāzāde sahl-e bn-e 'alī

افضل الملک، غلامحسین بن مهدی، 1279-1348 ق

(afzal-ol-molk, qolām-hoseyn ebn-e mahdī (1862-1929

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9452/28

کاتب= مؤلف، تا: قرن 14، 5ص (1686-1691)[مختصر ف: 13]

- آستانه سلطان آباد عراق « -احوال قصبه آستانه سلطان آباد عراق

(t.āsemān).

نجم الدوله، عبد الغفار بن علی محمد، 1259-1326ق

(najm-od-dowle, 'abd-ol-qaffār ebn-e 'alī mohammad (1843-1908

تاریخ تألیف: 1300ق

در علم نجوم و صور فلکیه مشتمل بر فصول و ابواب، تألیف «آمده کلیمن»، ترجمه از روی چاپ پنجم کتاب و از فرانسه بوده است.

آغاز: بسمله حمدله .. و بعد چنین گوید بنده جانی ابن الفاضل الکامل ... که چون از آن اوان که تخت سلطنت ...

انجام: و بمرور دهور متدرجاً منفصل گشته و هر جزء عزلتی گزیده است

ص: 207

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1869

آغاز: برابر؛ انجام: بسمله، مقدمه چاپ پنجم اصل کتاب. این چاپ

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1300، جا: تهران؛ سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، در پشت صفحه اول نوشته شده: «آسمان ترجمه اصول نجوم طبیعی از تألیفات آمده کیلین چاپ پنجم که نسبت به چاپ سابق خیلی افزوده شده و اسلوب تازه گرفته و مشتمل است بر 64 نقشه بزرگ که 22 ورق آن رنگین است و بر 361 اشکال که در متن مندرج شده منطبعه پاریس فی سنه 1294 متر جم نجم الملک چاکر عبدالغفار فی سنه 1300» + پایان نسخه، «و السلام ختم بخیر در 23 ج م 1300»؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: زری، سبز، مقوایی، 444گ، 23 سطر (12×24)، اندازه: 21×34سم [ف: 4-329]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3638

خط: نستعلیق؛ کا: عباسعلی تفرشی، تا: عاشورای 1308؛ با مرور و مقابله مترجم؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، 323گی، 25 سطر، اندازه: 22/4×35/3سم [ف: 2-4]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 810 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ممتاز؛ بی کا، تا: 9 رجب 1314؛ این نسخه برای چاپ کتاب تعبیه شده و بر پشت برگ آغاز، چنین آمده: «آسمان ترجمه اصول نجوم طبیعی از تألیفات آمده کیلین چاپ پنجم که نسبت به چاپ سابق خیلی افزوده شده و اسلوب تازه گرفته و مشتمل است بر 64 عدد نقشه بزرگ که 22 ورق آن رنگین است و بر 361 اشکال که در متن مندرج شده منطبعه پاریس فی سنه 1294 مترجم...»، محل نصب تمام نقشه ها و صور در نسخه نانوشته باقی مانده است؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج سیاه، 384گ، قطع: رحلی، 23 سطر، اندازه: 21×34/5سم [ف: 24/2-31]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 151

آغاز: چنین گوید بنده جانی ابن الفاضل

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 426گ، قطع: وزیری، 21 سطر، اندازه: 11/5×17 سم [ف: 2-83]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 152

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، 334گ، قطع: رحلی، 17 سطر، اندازه: 14×25/5سم [ف: 2-83]

544- آسمان هشتم = بهرام نامه = پنج گنج = خمسه / شعر / فارسی

āsemān-e haštom = bahrām-nāme = panj ganj = xamse

روح الامین، محمد امین، 971 - 1047 ق

(rūh-ol-amīn, mohammad amīn (1563-1637

اهداء به: سلطان محمد قلی قطب شاه (989-1020ه)

تاریخ تألیف: 1021، محل تألیف: گلکنده

چهارمین مثنوی از مثنوی های پنج گانه اوست که به سال 1021 ق پیرامون 3000 تا 4000 بیت سروده شده و با نام های متعددی از آن یاد شده است. داستان منظوم بهرام گورست.

آغاز: ای روان آفرین گردون ساز xx وی غنی از شریک و از انباز

[فهرستواره منزوی 97/10 ؛]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9182

خط: نستعلیق ابی کا، تا: قرن 11؛ 1 [مختصر ف: 120]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9182/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 58 گ (247 پ-305 ر) (مختصر ف: 113)

3. تهران؛ دانشسرای عالی - کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: 116

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ با سرلوح، هر یکی با مقدمه ای به نثر، گویا پنجمی را سروده است؛ قطع: رحلی [نشریه: 5-
[619]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5005

آغاز: برابر؛ انجام: مشتری روی خویش ننماید ... این دعا میشود به آئین ختم

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 [الفبائی: 12]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4427

آغاز: برابر، انجام: کرد اشارت بنظم دفتر حال xx جستم از جای خود ...

خط: نستعلیق هندی؛ بی کا، تا: 1047؛ افتادگی: انجام؛ جدول به تحریر و زر و لاجورد؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج
بنفش، 181 گ، 14 سطر)

[ف: 7-187] سم 23×13/5، اندازه: 15/2×7/6

6. تهران؛ دانشسرای عالی - کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گر کانی؛ شماره نسخه: 116/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: رحلی [نشریه: 5-619]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3222-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-102]

- آسمان و زمین « گفتگوی آسمان و زمین

545- آشامیدن جذوار طب / فارسی

āšāmīdan-e jezvār

عماد الدین شیرازی، محمود بن مسعود، - 984؟ ق

(?emād-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (1579

آغاز: دستور العمل در آشامیدن جذوار آنست که بعد از امتحان بافر فین به طریقی که سم است یک دوم یا یک مثقال به حصه

ص: 208

کنند.

انجام و در کتب قدماء این فواید نیست بعون الله تعالی.

[مجله وحید 1056/47 ؛]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7565/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 65، قطع: بغلی، 18 سطر (4/5 × 13/5)، اندازه: 21/5 × 12 سم [ف: 16-630]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6536/6

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج و سرترنج دار، 1 گ (77-77 پ)، اندازه: 21/5 × 12 سم [ف: 20-111]

- آشپزی «مادة الحياة»

- آشپزی «خوراکیهای ایرانی»

546- آشپزی / آشپزی / فارسی

āšpazī

نحوه آشپزی و تهیه انواع حلوها، آش ها و شربت های مختلف و مواد لازم برای هر کدام بیان شده است.

قم، دار الحدیث، شماره نسخه: 306

آغاز: ... و فرو گیرد و اجزای کوفته و بیخته اضافه نمایند و قند یا نبات صلایه کرده در اندرون آن ریزند و هموار سازند و ناشتا بخورند؛ انجام: مربای آمله درست که نشکسته باشد و این وقتی است که تازه ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام رساله دوم مجموعه؛ 67 گ (68-134 پ)، 67 گ، 15 سطر [ف: 281]

547- آشپزی / آشپزی / فارسی

āšpazī

طریقه پختن انواع خورش ها، دلمه ها، حلویات، سوپ، سوس، اغذیه فرنگی، ترشی آلات و طریقه نگاهداشتن بادمجان زمستانی، برگ

تاک، قارچ، گوشت شور و زبان گاو .

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15503

آغاز: آب نبات نباتی، نبات را با آب بجوشانند بقدری که قوام بیاید همینکه خوب قوام آمد بظرف علیحده بریزند همینکه قدری سرد شد با دست خورده خورده برداشته پهن کرده بادام مقشر میانش گذاشته یا بانجان فرنگی و غیره بدون خورش هم میتوان خرد ...

خط: شکسته نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 14، در آغاز، برگ الحاقی است در اسامی کتبی که در علم طبخ نوشته شده، نیز چند یادداشت متفرقه؛ جلد: چرم قهوه ای ساده، 14 گ، 22 سطر، اندازه: $13/3 \times 21/4$ سم [ف: 43-130]

548- آشپزی / آشپزی / فارسی

āšpazī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16693

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

549- آشپزی بورژواوسویل (ترجمه) / متفرقه / فارسی

(t āšpazī būržūāvesvīl .)

این کتاب از فرانسه ترجمه شده و راجع به آشپزی جدید است. در آن از چیدن میز تا پختن انواع و اقسام غذاها، به طرز فرنگان، سخن می رود و در ترجمه نیز رعایت سلاست عبارات شده است.

آغاز: ترجمه آشپزی بورژواوسویل. عیش و لذت طعام در همه مواقع سن برای همه کس همه ایام موجود است

انجام: بدون اینکه اندکی بجوشانند آبغوره و سرکه سفید و ریشه جوز داخل کرده استعمال کنند

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 489

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، جا: شاید تهران؛ افتادگی: آغاز؛ دارای دو جدول: 1. جدول دور سطور زر و سیاه و آبی 2. جدول بیرونی قرمز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل قرمز، گل و بته ضربی مقوایی، 190 گ، 11 سطر)

($13/5 \times 8$)، اندازه: $13 \times 21/5$ سم [ف: 1-469]

550- آشنایی با احوال و آثار خوشنویسان و خطاطان اردستان / تراجم / فارسی

تاریخ تألیف: آغاز 21 رمضان 1417ق و پایان 27 صفر 1418 احوال و آثار 189 نفر از خوشنویسان اردستان و زواره و توابع آن که نتیجه تحقیقات سه ساله مؤلف می باشد، به اختصار گزارش داده شده است. نگارنده تحقیقات وسیعی در خصوص اردستان داشته است.

آغاز: از قدیم اهمیت خط خوب بحدی بوده که آن را نصف علم گفته اند، این معنا از مفاد این جمله مفهوم می گردد: الخط

انجام: متأسفانه شرح حال و نمونه خط آنها دیرتر از موقع مقرر بدستم رسید لذا شرح حال آنها نوشته نشد، بعون الملک الوهاب.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12130

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کاتب = مؤلف، تا: 27 صفر 1418، جا: تهران؛ مصحح، بخش زیرین بسیاری از برگها سفید مانده و ظاهراً مؤلف قصد تکمیل آن را داشته است؛ جلد: مشعی مشکى، 98گ، 11 سطر، اندازه: 9×14سم [ف: 30-577]

551- آشنایی با مناطق استان اصفهان اردستان» / تاریخ / فارسی

«ardestān «āšnāyī bā manāteq-e ostān-e esfahān

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق 14

(Safi'i ardestani, morteza ebn-e ahmad (20

هفته نامه اصفهان در سال 1371 ش از پژوهشگران استان اصفهان درخواست نموده تا درباره آن استان مطالبی تحقیقی بنویسند و برای درج آن را به آن هفته نامه ارسال دارند، مؤلف نیز بنا به درخواست جمعی از همشهریان، این مقاله را نگاشته و در شماره های 7 تا 18 مورخ 23 فروردین تا 14 تیر ماه سال 1372 ش به چاپ رسیده است، تاریخ تألیف و بازنویسی این کتاب روز شنبه 6 دی ماه سال 1376 ش در تهران می باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12696/2

آغاز: روزنامه هفته نامه اصفهان که محل آن در خیابان شیخ بهایی اصفهان قرار داشت؛ انجام: 29، قلعه میشاب در قریه میشاب برزادنه از دوره قاجار.

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شنبه 6 دی 1376؛ ترقیمه: «بعون الملک الوهاب در روز شنبه ششم دیماه سال 1376 ش مقاله اردستان که توسط اینجانب مرتضی ... ساکن تهران تهیه شده بود و در 9 شماره هفته نامه اصفهان به چاپ رسیده بود ... به پایان رسید»؛ کاغذ: ایرانی جدید (دفتری خط دار)، 9گ (9-27)، 10 سطر، اندازه: 15×17سم [ف: 32-281]

552- آشوب آخر الزمان / تاریخ ایران / فارسی

āšūb-e āxar-oz zamān

اولیاء، حسین بن اسماعیل، 1265 - 1311

گزارشی است درباره انقلاب احوال خراسان در گیر و دار استبداد صغیر و جنگ رشیدالدین سلطان و ارشد الدوله در سال 1330 هجری قمری که شیخ حسین اولیاء بافقی خطاب به یکی از بزرگان عهد نوشته است.

آغاز: بسمله. انشاء الله از برکت قطب دایره امکان حضرت قائم

انجام: در وقت مطالعه این بنده ذلیل را فراموش نکنند از دعا، حسین

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7289

آغاز و انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1330؛ واقف: مؤلف، تاریخ وقف: اردیبهشت 1329؛ کاغذ کاهی فرنگی، جلد: پارچه ای، 13 گ، مختلف السطر، اندازه: 18×11/3 سم [ف: 3-7]

553- آشوب نامه = هفت آشوب / ادبیات / فارسی

āšūb-nāme = haft āšūb

طغرای مشهدی، - 1100 ق

(toqrā-ye mašhadī (-1688

بر سبعه سیاره زلالی به نظم و نثر نگاشته است. در هفت آشوب است و «آشوب نامه» نامیده است.

در دیباچه آن شاعران زیر را نام برده و هر یک را با چند جمله کوتاه ستوده است: عنصری، فردوسی، انوری، فرخی، سنائی، قطران، عطار، خیام، نظامی، عبدالرزاق، رشید، سعدی، کمال، ابوالفرج، ملای روم، سلمان، خسرو، حافظ، جامی، مکتبی، آذری، اوحدی، کاتبی، معزی، ازرقی، ابوالعلاء، سهیلی، سیف اسفرنگ، شاهی، هاتقی، هلالی، آصفی، فغانی، عصار، اهلی، نظام، امیدی، وحشی، عبید، ضمیری، غزالی، سبحانی، عرفی، شاه طاهر، نوعی، سنجر، فیضی، ظهوری، ملک، طالب، مشرقی، مغربی، و در پایان نام زلالی را با ستایش فراوان آورده و از (سبعه سیاره) هفت اورنگ وی تعریف بسیار کرده، و سپس آشوب ها را آغاز کرده است:

آشوب 1. دیباچه محمود و ایاز، آغاز: مثنوی محمود و ایاز است، که بنای لفظ و معنی بر ناز و نیاز است؛ 2. دیباچه حسن گلوسوز، آغاز: مثنوی حسن گلوسوز است، که در چشم عشق بار سخن را طراوت افروز است؛ 3. دیباچه شعله دیدار، آغاز: مثنوی دیدار است که دوره بیت روشنش؛ 4. دیباچه سلیمان نامه، آغاز: سلیمان نامه است که نوشتن کلمات آن سبب علو خامه است؛ 5. دیباچه آذر و سمندر، آغاز: مثنوی آذر و سمندر است که زمین شعرش؛ 6. دیباچه میخانه، آغاز: مثنوی میخانه است که ابیات بکیفیتش همه جا مستانه است؛ 7. دیباچه ذره و خورشید، آغاز: مثنوی ذره و خورشید است که شعاع نظمش فروغ ده سیاه و سفید است ... در خاتمه آشوب نامه از شیخ ابو الحسین که محمود و ایاز زلالی را جمع آوری و پاکنویس کرده، نام برده و او را ستوده است.

آغاز: بسمله. این نامه را چو خامه طغرا تمام کرد XX «آشوب نامه» اش ز سر صدق نام کرد. شکر ناطقی که ابیات بروج سپهر از معنی

ابداعش صورت وجود بسته ...

ص: 210

انجام: بترتیب مذکور باد این کتاب xx که فیضش با علی و ادنا رسد

چاپ: گانپور، سنگی، 1266ق، وزیری بزرگ، 18ص (رسائل طغرا: صص 113 - 130)؛ 1302 ق./1885م؛ 1288 ق./1871م؛
لکهنو، سنگی، 1281، وزیری بزرگ، 18ص

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13443/9

آغاز: برابر

بی کا، تا: 1095-1048؛ تمامی صفحات مجدول و مذهب و شنگرف؛ جلد: گالینگور سرخ عطف تیماج، 7ص (118-124)، اندازه:
32×20سم [ف: 36-379]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4671/42

آغاز: برابر؛ انجام: ... این دیباچه میمونه وقوع پذیرفت در سنه هزار و هفتاد و یک هجری نبوی، علیه و علی آله افضل الصلاة و السلام.

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه ای ضربی، 5گ (204-209پ)، اندازه: 24/4×15/2سم [ف:
7-8]

3. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1385/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1097، جان بندر مبارکه؛ اندازه: 22×12سم [ف: 3-87]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15274/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی، 8گ (34-41)، 19 سطر، اندازه: 17×10سم [ف: 38-778]

5. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 769/17

آغاز: ز نظم و نثر چو پر شور بود این انشا خطاب یافت به «آشوبنامه» طغرا. شکر ناظمی که ابیات بروج سپهر از معنی ابداعش؛ انجام:
برابر

خط: نستعلیق پخته؛ بی کا، تا: قرن 12 در مجموعه «رسایل طغرا»؛ 16گ (145-160پ) [ف: 2-3]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3679/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: میشن سیاه لایی، 15 سطر [ف: 4-661]

7. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 258/16-عکسی

نسخه اصل: گنج بخش، ش 4193 (گنج 3/1253)، نسخه اصل: کتابخانه شخصی میرداد خان افغان، که در پاکستان به خرید و فروش کتاب می پردازد؛ خط: نستعلیق پخته؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در مجموعه 17 رساله او، نسخه به نام «نامه طغرا» است؛ 24 گ (110-133) [عکسی - ف: 2-4]

8. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 200/13-عکسی

نسخه اصل: گنج بخش، ش 2086 (گنج 3/1253)؛ خط: نستعلیق

تحریری؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در مجموعه «رسایل» او؛ 17ص (144-127) [عکسی - ف: 2-4]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11419

آغاز: برابر؛ انجام: آید بچرخ ساغر صهبا ازین سرود xx مستی فتد بگردن مینا ازین سرود

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، 195 گی، 19 سطر، اندازه: 14×21سم [شورا: ف: 2/33-120]

10. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 750/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری شیرین و پخته؛ بی کا، تا: قرن 12؛ در مجموعه «رسایل طغرا»؛ 10 گ (116 پ-125 پ) [ف: 2-3]

11. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5861/21-ف

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب در لاهور شماره 874/9 فارسی؛ کا:

ظهیرای تفرشی، تا: 1245 [فیلم ها - ف: 3-188]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3215/18

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، سرلوح با قلمهای طلا و لاجورد و شنگرف و سفید و مشکی نقاشی شده، هر صفحه دارای جدول به قلم های لاجورد و شنگرف و نیز دارای کمند لاجورد است؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی یک لا، 12ص (168-180)، 32 سطر (9×27)، اندازه: 16×32/5سم [ف: 10-795]

13. تهران: بانکی پور؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا [میراث اسلامی: 5-627]

آغاز و انجام: برابر

این کتاب 350 بیت نوشته دارد و نسخه مجلس آن را ندارد؛ خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج سرخ مقوایی زرکوب کهنه، 1گ (71پ)، 15 سطر (10×19)، اندازه: 18×29/5سم (ف: 2-199) |

- آشیانه میکده» میکده

554- الأصفیة / فلسفه / عربی

al-asifiyya

شیروانی، محمد بن حسن، 1033 - 1098 ق

(šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1623-1686

اهداء به: آصف میرزای صفوی

رساله ای است درباره تحقیق در رابطه جزء و کل و وجود نسبت علیت و معلولیت میان آنهاست که یکی از مسائل فلسفی می باشد.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام ... قد کنت کتبت اجابة لالتماس بعض اخوان الصفا. ..

انجام: فلعل المراد ما فهمه دام ظلّه العالی و لنختم ... والسلم تم [ذریعه 1: 35 و 2: 176]

شرح و حواشی:

ص: 211

1- ملحقات آصفیه؛ ناشناس

2- ملحقات الاصفیة = حاشیة الخوانساری؛ شیروانی، محمد بن حسن (1033-1098)

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7162/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی عطف و گرد تریاکی، 21 گ (2پ-23ر)، قطع: بغلی،
15 سطر (5/5×11/5)، اندازه: 19×16/5 سم [ف: 16-470]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1646/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن لایی، 19 سطر [ف: 5-320]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1378/1 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکى، 29 ص (1-29)، 21 سطر، اندازه: 19/5 × 12/5 سم [ف: 3/24-100]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1343

آغاز: برابر؛ انجام: و مصلین علی نبیه و آله علیه و آله الصلوة و السلام.

بی کا، بی تا؛ این نسخه با رساله مقدمه واجب آقا حسین خوانساری در یک مجموعه قرار دارد [ف: 4-144]

555- آصفیه / کلام و اعتقادات / فارسی

āsefīye

بهبهانی، محسن بن محمد صالح، ق 14 ق

(behbahānī mohsen-e-bn-e mohammad sāleh) (20C)

اهداء به: آصف الدوله حاج غلامرضا خان وزیر خراسان

در اصول دین پنج گانه. در سر آغاز نام ناصر الدین شاه قاجار و مظفرالدین شاه قاجار و میرزا فرج الله خان کاشانی بنان السلطنة مشیر
آصف الدوله را برده است. دارای یک «مقدمه و پنج «باب»: مقدمه، در لزوم تحصیل اعتقادات به أدله عقلی؛ باب 1. در توحید؛ 2. در
نبوت و ولایت؛ 3. در معرفت عالم کبیر و معاد؛ 4. در معرفت عالم صغیر؛ 5. در اصطلاحات صوفیان.

آغاز: خدائیکه هست هر هست همه اوست و هر چه هست از اوست و وحیدیکه از آنچه اندیشیده برون پیدا کن

انجام: این رساله را هدیه از تابعان با اخلاص خود قبول فرما و بواسطه ایشان عنایتی به این عاجز فرما

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3732

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ بی کا، تا: ربیع الاول 1314؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف، صفحه اول دارای سر لوح رنگین زیبا؛ جلد: تیماج قرمز، 141 گ، 15 سطر، اندازه: 14×22/5 سم [ف: 10-128]

556- آصفیه / تاریخ ایران / فارسی

āsefiye

نخجوانی، عبدالاحمد بن عبدالله

naxjavānī, 'abd-ol-ahmad ebn-e 'abd-ol-lāh

در وصف حالات رذیله عبد الوهاب خان شیرازی ملقب به آصف الدوله که از سوی ناصرالدین شاه قاجار مدتی متولی آستان قدس رضوی و فرمانروای خراسان و سیستان بوده است و مؤلف از تهران تا خراسان همراه او سفر کرده بود. وی در این اثر به رد آصف الدوله پرداخته و شدیداً به وی تاخته است. در یک «مقدمه» و ده «بیان» و «خاتمه» و از آن فوائد تاریخی بسیار استفاده می شود.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي من علينا بمعرفة احوال العباد ... اما بعد چنین می گوید احقر المومنین المحتاج الى الملك الخلاق الوافي عبدالاحمد بن عبدالله النخجوانی که در اوایل مائه چهاردهم از هجرت ...

1. قم؛ لاجوردی، سید مهدی؛ شماره نسخه: 24

آغاز: برابر

بی کا، بی تا؛ 87 گ، قطع: ربعی [چند نسخه فی: -108]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10958

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، قطع: رقعی [میراث شهاب: س 9 ش 2-3]

557- آغاز پیدایش آمریکا / جغرافیا / فارسی

āqāz-e peydāyeš-e āmrīkā

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، 1259-1313 ق

دارای بیست و شش «فصل» مربوط به چگونگی پیدایش آمریکا و موقعیت جغرافیائی و سبب ترقی تکنیکی و صنعتی آن کشور است.

آغاز: بنده درگاه خلاق پناه ... که پدر بر پدر جان نثار و کمین خدمت گذار این دولت است شطری بل شرحی از آغاز پیدا شدن ارض جدید

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1477

آغاز: برابر

فقط سه فصل اول آمده است؛ خط: نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 6گ، 19 سطر، اندازه: 18×11/5 سم [ف: 4-314]

558- آغاز ترتیل قرآن مجید / علوم قرآن / فارسی

ācāz-e tartīl-e qor'ān-e majīd

از شیخ شاطبی گویا دنباله کتاب فرض و سنت عجلی است.

ص: 212

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 375/2 ف

نسخه اصل: ایاصوفیاش 2049؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 1گ (17 روپ) [فیلم ها - ف: 1-461]

559- آغاز داستان اردشیر بابکان به پهلوی / ادبیات / فارسی

āqāz-e dāstān-e ardešīr-e bābakān be pahlavī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1393/8 - ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا add.24413 (ریو 50)؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1179؛ 13 سطر (فیلم ها - ف: 1-599)

560- آغاز منتخب نجات نامه / اخلاق / فارسی

ādāz-e montaxab-e nejāt-nāme

تاریخ تألیف: سلخ ربیع الأول 575ق

[فهرستواره منزوی 436/6]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 583/2 - ف

انجام: تمام شد به فرخی و پیروزی خردنامه از مقالات حکما فی سلخ ربیع الاول سنة اربع سبعین خمسمائة (575) بورک لصاحبه علی بن محمد.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 575؛ 8گ (112ر-120پ)، 10 سطر فیلم ها [- ف: 1-506]

- آغاز و انجام « اسطرلاب مسطح

- آغاز و انجام « الاعتقادات و المواعظ

561- آغاز و انجام = مبدأ و معاد / فلسفه / فارسی

aqaz va anjam = mabda' va maad

اثیر الدین ابهری، مفضل بن عمر، - 660ق

(-12612) (asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar)

در آن از ابن سینا و در بعضی از نسخه ها از مشایخ و حکمای اشراق و محیی الدین اعرابی یاد شده است. در نسخه مجلس (ش 14590) و نیز نسخه چاپی به زین الدین سیفی (قرن 7) نسبت داده شده است. به دو نام بالا در فهرست ها آمده است. نسخه های آن در بخش

بندی و مطالب نیز یکسان نیستند. برخی در دو بخش مبدأ و معاد، یکم در 6 «فصل» و برخی 7 «فصل» و دوم در 5 «فصل» اند. قسمت اول در معرفت مبدأ: فصل 1. در برهان واجب الوجود؛ 2. در توحید واجب الوجود؛ 3. در تنزیه واجب الوجود؛ 4. در اثبات معلول؛ 5. در کثرت عقول؛ 6. در اثبات نفوس فلکی؛ 7. در ترتیب وجود و کیفیت لزوم کثرت از واجب واحد. قسم دوم در معاد: فصل 1. در معاد جسمانی؛ 2. در بطلان تناسخ؛ 3. در بیان آنکه نفس فاسد نشود بعد از خرابی بدن؛ 4. در معاد روحانی؛ 5. در کرامات و معجزات و وحی و الهام.

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لله رب العالمین. ... قال المولى العلامة افضل المتأخرین اثير الملة و الدين الأبهري تغمده الله برضوانه و اسكنه اعلى جنانه: بدانکه غرض از علم الهی معرفت مبدء و معاد است و معرفت مبدء آن باشد که واجب الوجود را بدانی و فیضان موجودات را از او معلوم کنی و بر عالم ملکوت اطلاع یابی و معاد آن باشد که روح بعد از خرابی بدن باقی خواهد بود و سعادت او بدانستن موجودات باشد و لذت او بدان باشد که بعالم ملکوت متصل شود و شقاوت او بجهل باشد لاجرم ما علم الهی را بدو قسم کردیم قسم اول در معرفت مبدء و قسم دوم در معرفت معاد و هر یکی مشتمل است بر چند فصل.

انجام: و چون خلاصه علم الهی برهان معلوم شد در کتب متکلمان نظر نباید کرد تا اعتقاد باطل در نفس جای پذیر نشود و شک و شبهه پذیر نباشد چنانکه شیخ الرئیس بدین معنی اشارت کرده است که جل جناب الحق عن أن یكون شریعة لكل وارد او یطلع علیه الا واحد بعد واحد و الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین. چاپ: تهران، «سفینه تبریز»، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، 1381 ش، ص

649-650، با انتساب به زین الدین سیفی چاپ شده است.

[ذریعه 117/18؛ فهرستواره منزوی 55/6 (11 نسخه)، 221/6 و 506/9]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14590/156

آغاز: برابر

کتاب در این نسخه به زین الدین سیفی (قرن 7) نسبت داده شده است؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: یکشنبه آغاز محرم 723؛ جلد: تیماج کرم قهوه ای زمخت با شمسه ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف؛ 2 ص (649-650)، 41 سطر، اندازه: 32×19 سم [ف: 10241]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5968/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: آغاز صفر 1000؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، عطف

پارچه، 7 گ (17 پ-24 ر)، قطع: بغلی، 15 سطر (7×11)، اندازه: 16×12 سم [ف: 16-169]

3. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1070/4

آغاز: قال المولى العلامة ... اثير الملة و الدين الابهری، فهو مشتمل على سبعة فصول. فصل اول در برهان واجب الوجود. بدانکه هر

موجودی که هست یا قابل عدم است یا نیست. اگر قابل عدم نیست واجب الوجود لذاته.. اما ممکن الوجود ... انجام: و او را به اعتبار قوت نظری گویند، و به اعتبار تدبیر قوت عملی گویند. تمت الرسالة الشریفة.

تنها بخش مبدأ را دارد، در هفت «فصل»؛ خط: نستعلیق خوش؛

ص: 213

بی کا، تا: قرن 11؛ نسخه هنری، اهدایی دکتر علینقی منزوی؛ 2 گ (7 پ-8 پ) [ف: 2-3]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/34

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: رضا بن موسی کشمیری، تا قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی درون سرخ، 5 ص (316-320)، 28 سطر (19/5×13/5)، اندازه: 24/5×18 سم [ف: 9-1018]

5. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/10

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 3 گ (34 پ-36 پ)، 24 تا 33 سطر (22×12)، اندازه: 27×17/5 سم [ف: -144]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/140

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 1 گ، 575 [ف: 15-201]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8211/13

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی کبود و نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 3 گ، 6 ص (2-7)، قطع: ربعی، 17 سطر (15×7)، اندازه: 23×13/5 سم [ف: 17-57]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11251/8

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ قبل از نسخه چنین آمده: «اثبات واجب از اثیر الدین ابهری» که این نام اشتباه است، مصحح، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، 9 گ (103-111)، 21 سطر، اندازه: 13×4/5 سم [ف: 28-364]

9. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3067/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: ذیحجه 1081؛ آغاز آن دارای سرلوحه زرین و شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش گالینگور مشکی عطف تیماج قرمز، 4 ص (30-34)، 20 سطر (19×8)، اندازه: 27×15 سم [ف: 5-1522]

10. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1365/13

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة على محمد و آله اجمعين.

قال المولى العلامة؛ انجام: و الحمد لله رب العالمين و الصلاة على خير خلقه محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين صلاة دائمة ابد الدهر.

خط: نستعليق؛ کا: محمد شفیع فیروز آبادی، تا: 1083، جا: حیدر آباد؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 5 گ (101-105ر)، 23 سطر، اندازہ: 18×10/5 سم [مؤید: 3-304]

11. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3238/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق؛ کا: علی بن ابی الحسن حسینی مازندرانی، تا: 1241؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، 8 گ (64-72)، 18 سطر (8/5×14)، اندازہ: 21×16 سم [ف: 11-2196]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9541/25

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: 1287؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 3 گ (252-255پ)، 21 سطر، اندازہ: 35×22 سم [ف: 30-210]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10704/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: 1347؛ جلد: گالینگور سیاه با عطف تیماج سبز، 7 ص (89-95)، اندازہ: 22×13 سم [ف: 1/33-177]

14. تهران؛ مہدوی؛ شماره نسخه: 281/8

خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا، جان کرمان [نشریہ: 2-105]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4732/6

خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج سبز زرکوب مقوایی، 12 ص (49-60)، 12 سطر (5×11)، اندازہ: 17×10 سم [ف: 14-3683]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17490 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

17. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2772/2 - ف

نسخه اصل: کتابخانه نفیسی ش 470؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - فی: 1 - 729]

18. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/93

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 3 گ (272 پ - 274 پ) [ف: 5 - 496]

19. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6747/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ این رساله در ص ع این نسخه از ابن سینا دانسته شده ولی به گواهی پایان آن چنین نیست؛ 12 گ (81 پ - 92 ر) [ف: 5 - 496]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6525/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد تبریزی معروف به برهانه المنجمین، بی تا؛ جلد: تیماج سبز، 2 گ (124 پ - 126 ر)، اندازه: 17×25 سم [ف: 110-17]

562- آغاز و انجام = منازل السائرین = تذکره = مبدأ و معاد / کلام و اعتقادات / فارسی

$\bar{a}c\bar{a}z$ va $anj\bar{a}m$ = $man\bar{a}zel$ -os $s\bar{a}'er\bar{I}n$ = tazkere = mabda' va maad

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 ق

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1200-1273

نام مشهور این رساله آغاز و انجام است، لیکن در بعضی از نسخه های قدیمی به نام «مبدء و معاد» آمده، در مقدمه کتاب از

ص: 214

آن به عنوان «تذکره» یاد گردیده است. با این که نام این رساله در فهرست تالیفات خواجه دیده نمی شود معهذرا در نسبت آن به خواجه طوسی جای تردید نیست.

رساله مشتمل بر بیست «فصل» است که خواجه آن را به خواهش بعضی دوستان خود تالیف کرده و در آن از آغاز و انجام خلقت و قیامت و بهشت و جهنم و غیر آن به روش عرفانی بحث نموده است. در مقدمه گوید: «دوستی از عزیزان از محرر این تذکره التماس کرد که نبذی از آنچه سالکان راه آخرت مشاهده کرده اند از انجام کار آفرینش و بد آنچه در کتاب خدای تعالی مسطور است و بر زبان اولیاء و انبیاء مذکور از احوال قیامت و بهشت و دوزخ و غیره آن ثبت کند بر آن وجه که اهل بینش بعین بینند نه بر آن وجه که اهل دانش بیان می کنند.»

فصول کتاب چنین است: 1. صفت راه آخرت و ذکر سالکانش و اسباب اعراض مهم؛ 2. اشارت به مبدء و معاد؛ 3. اشارت به هر دو جهان؛ 4. اشارت به زمان و مکان؛ 5. اشارت به خلاق؛ 6. احوال اصناف خلق در آن جهان و ذکر بهشت و دوزخ؛ 7. اشارت به صراط؛ 8. اشارت به صحائف اعمال؛ 9. اشارت به طی آسمانها؛ 10. اشارت به وزن اعمال و ذکر میزان؛ 11. اشارت به طی آسمانها؛ 12. اشارت به نفحات صدر؛ 13. اشارت به حالها که در روز قیامت حادث شود؛ 14. اشارت به درهای بهشت و دوزخ؛ 15. اشارت به زبانیه دوزخ؛ 16. اشارت به جویهای بهشت؛ 17. اشارت به منازل بهشت و دوزخ؛ 18. اشارت به درخت طوبی و زقوم؛ 19. اشارت به حور عین؛ 20. اشارت به ثواب.

این کتاب غیر از «التذکره» خواجه نصیر به زبان عربی است که در علم هیأت نگاشته شده است.

آغاز: بسمله. هو الذي انزل عليك الكتاب منه آيات محكمات هن ام الكتاب و اخر متشابهات ... ربنا لا تزغ قلوبنا بعد إذ هديتنا و هب لنا من لدنك رحمة ... سپاس آفریدگاری را که آغاز همه ازوست و انجام همه بدوست بلکه همه خود اوست و درود او برگزیدگانی که ... دوستی عزیزی از محرر ضعیف این «تذکره» التماس کرد که نبذی از آنچه سالکان راه آخرت مشاهده کرده اند کنند از انجام کار آفرینش شبیه بدانکه در کتاب خدای تعالی مسطور است

انجام: دنیا و آخرت بر مرد خدا حرام است الدنيا حرام على اهل الاخرة و الاخرة حرام على اهل الدنيا و هما حرامان على اهل الله پس نیست آن چه تحریرش در این وقت دست داد انتظار بیندگانی که در این فصلها نظر کننده است که دعای خیر دریغ ندارد و اصلاح سهوهائیکه قابل اصلاح باشد به جای آورند

چاپ: این رساله مکرر در طهران و شیراز و باز در طهران به هزینه دانشگاه به چاپ رسیده است؛ با مقدمه و شرح و تعلیقات آیت الله حسن زاده آملی در پائیز 1366 ش، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، 232 ص؛ به کوشش ایرج افشار،

تهران؛ دارالخلافة طهران، سنگی، 1312 - 1314، وزیری، 272 ص؛ ایران، سنگی، 1313، جیبی، بدون شماره صفحه؛ ایران، سنگی، 1346-1347

، جیبی، 78 ص

؛ مشار فارسی 2540/2 و 27؛ ریحانة الأدب 179/2؛ آثار و احوال خواجه از مدرس رضوی: 319؛ فهرستواره کتابهای فارسی: 56/6]

شرح و حواشی:

1- شرح منازل السائرین؛ تلمسانی، سلیمان بن علی (610 - 690)

2- شرح منازل السائرین؛ ابن دقیق عید، محمد بن علی (625-702)

3- شرح منازل السائرین کو کسی، لطف الله

4- شرح منازل السائرین (دو شرح ناشناس)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12412/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: احمد بن محمود بن ابی بکر بناکتی، تا: 670. جا: تبریز؛ مصحح، در پایان، صورت نامه ای به عربی از سید تقیب نسابه «مجد الدین، ابو طالب الحسینی المدنی الواحدی» آمده است، ترقیمه: «فرغ من تحریر هذه الرسالة، أحمد بن محمود بن أبي بکر البناکتی [ظ] أصلح الله شأنه سنة سبعین وست مائة بمدينة تبریز حماها الله»؛ کاغذ: شرقی (خانبالغ) نخودی، 17 گ (63 - 47)، 25 سطر، اندازه: 14×7 سم [ف: 31-375]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 241/4

خط: نسخ؛ کا: محمود بن علی بن ابی عبدیل، تا: ذیحجه 679؛ جلد: مقوایی، عطف و گوشه تیماج مشکى، 21 ص (99-120)، 23 سطر (13×22)، اندازه: 19×28 سم [سنا - ف: 1-120]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14590/84

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: یک شنبه 5 ربیع الاول 723؛ جلد: تیماج کرم قهوه ای زمخت با شمسه ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، 6 ص (352-357)، 41 سطر، اندازه: 19×32 سم [ف: 41-87]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 462/59 (آ) - 463/59 (ب)-ف

نسخه اصل: کوپرولوش 1589؛ بی کا، تا؛ با تاریخ 753؛ از روی نسخه

فارسی، در هامش؛ 5 گ (121 پ - 126 پ) [فیلم ها - ف: 1-483]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1/31-عکس

آغاز: برابر

نسخه اصل: ایا صوفیا 4792؛ کا: اسعد بن احمد بن محمد کاتب، تا: 816 جا: شیراز [فیلم ها - ف: 3-217]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1205/7

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا، تا اواخر فصل یازدهم را

ص: 215

دار است و بقیه آن در شماره بعد همین فهرست معرفی شده است؛

16ص (1024-1040 در حاشیه [عکسی - ف: 4-14])

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1206/19

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا، از فصل 12 تا 20، ادامه همان مجموعه 1205؛ 9ص (1-9 در حاشیه) [عکسی - ف: 4-23]

6. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 150/2-طباطبائی

خط: تعلیق؛ کا: یوسف بن حسن بن علی بن احمد جاستی، تا: قرن 68 دنباله فصل 14 تا آخر رساله از این نسخه افتاده و بعدها با قلم تازه در حاشیه (ص 372-377) فصل های ساقط را تا فصل 19 بازنویس کرده اند و فصل 20 را ندارد، در زندگی عبدالرزاق کاشی نوشته شده، تمام برگ ها (جز ده برگ نو نویس اول نسخه) دارای جدول است با دو قلم شنگرف کاغذ: سمرقندی شکری ضحیم، جلد: تیماج قهوه ای، 11گ (175-186)، قطع: وزیری، 18 سطر، اندازه: 16×24سم [ف: 22-35]

7. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

بی کا، تا: 879؛ تملك: شفیع المحسنی الفراهانی سنة 1099 (تراثان

س 13ش 1-124]

8 تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10408/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 8 و 9، صفحات بسیاری افتاده و ناقص است؛ جلد: تیماج سرخ، 11ص (29-39)، 20 سطر، اندازه: 6×16سم [ف: 1-12/33]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4216/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 19 کاغذ: نوعی ترمه رویه کاغذ فرنگی، 23گ (60پ-82پ)، 14 سطر، اندازه: 13/1×18/9سم [ف: 7-276]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4040/2

آغاز: برابر؛ انجام: له ما فی السموات و الارض..

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: عبدالقادر کرمانی، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام

کاغذ: اصفهانی نخودی، 16ص (311-326)، 7 سطر (8×15/5) سطر [ف: 11-43]

11. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 507/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1026، 21گ (1-22)، اندازه: 12/5 × 19 سم [نسخه پژوهی: 3-101]

12. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/6-ف

نسخه اصل: بادلیان ش 95 اوزلی (1422)؛ بی کا، تا: 1042 [فیلم ها

-ف: 1-557]

13. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 189/8

آغاز: برابر؛ انجام: فصل بیستم در اشارت بثواب و عقاب و عدل .. تمام شد مختصر آغاز و انجام بعون الله و توفیقه سبع عشر شهر شعبان المعظم سنه خمس و خمسين بعد الالف من الهجرة النبويه عليه افضل و الصلوة و التحیه.

خط: نستعلیق؛ کا: طیب، تا: 17 شعبان 1055؛ نستعلیق کوفی تزئینی کتابت تحریری به شیوه ترکی؛ کاغذ: ترکی نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش چرم لاکه وسط سه ترنج و چهار لچکی ضربی، جلد کار ایران است، قطع: رحلی، اندازه: 24/5 × 36 سم [ف: 7-169]

14. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4253/9

خط: شکسته نستعلیق؛ کان محمد کاظم اصفهانی، تا: 1059؛ با جدول زرین و مشکی و لاجورد، کاغذ: پسته ای متن و حاشیه، جلد: عطف و گوشه میشن قرمز رویه کاغذ سبز فرنگی، 12گ (135-146ر)، 25 سطر، اندازه: 18/5 × 27/5 سم [ف: 7-306]

15. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1046/16

خط: تعلیق؛ کا: رجبعلی، تا: 1061؛ 8گ (66-73ر) [ف: 3-403]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3321/2

آغاز: برابر؛ انجام: و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین.

کا: محمد مؤمن حسینی تنکابنی معروف به حکیم مؤمن، تا: 1063، جا: قریه یقانکوه از توابع تنکابن، در ذیل آن به خط دیگری که ظاهراً خط مرحوم رضا قلیخان هدایت است نوشته شده: «خط مرحوم حکیم میر محمد مؤمن بن حکیم محمد زمان تنکابنی صاحب تحفه است رحمة الله علیه»، از این قرار این نسخه به خط محمد مؤمن حسینی تنکابنی معروف به حکیم مؤمن است

که ساکن اصفهان و خود پدر و جدش از پزشکان دربار صفویه بوده اند و خود طیب شاه سلیمان صفوی (1077-1105) بوده و تحفه

حکیم مؤمن را به نام شاه سلیمان نوشته؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سبز، 21ص (13-34)، قطع: بیاض رقعی (ف: 10-978)

17. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3915/5

خط: نستعلیق؛ کا: ابراهیم طباطبایی، تا: 15 صفر 1064؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 45 (197-242)، 15 سطر (7×14)، اندازه: 13×21سم [ف: 12-2904]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5180/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1069؛ 15گ (23-38) [ف: 15-319]

19. تهران: نوربخش، شماره نسخه: 209/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: شاه محمد بن محمد زمان میبدی، تا: 1071؛ کاغذ:

ایرانی، جلد: مقوایی، 120ص (100-220)، 23 سطر، اندازه: 19×29سم [ف: 1-201]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 15088

خط: نستعلیق؛ کا: محمد مومن، تا: 1078 [الفبائی: 619]

21. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1365/15

آغاز: برابر؛ انجام: و ما تشاؤون الا أن یشاء الله ان الله کان علیما حیکما بدخل من یشاء فی ...

فقط یک برگ اول کتاب است؛ خط: نستعلیق؛ کا: محمد شفیع فیروز آبادی، تا: 1083، جا: حیدر آباد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ

ص: 216

(118)، 23 سطر، اندازه: $18 \times 10/5$ سم (مؤید: 3-305)

22. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3/66 - 446/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 5 شوال 1083؛ افتادگی: وسط و انجام؛ در برگ 50 روایتی از حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) آورده شده است

و برگ آخر رساله جابجا شده است؛ 9گی، 35 سطر [ف: 1-35]

23. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 228/15 فرخ

آغاز: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد. در فهرست نام کتاب «سیر و سلوک» از ناشناس آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سلطان محمود المیر بزرگی مازندرانی شیرازی مولد، تا: 10 جمادی الاول 1083؛ کاغذ سپاهانی، جلد: تیماج سوخته عطف و لبه تیماج قهوه ای، قطع: رقعی، اندازه:

$11/5 \times 19/5$ سم [ف: 209]

24. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 91/2

آغاز: فصل اول در صفت راه آخرت و ذکر سالکانش و اسباب اعراض مردم از آن؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: شهریار بن ابو الکریم حسینی فراهانی، تا: 24 رمضان 1085؛ جلد: تیماج قهوه ای با روکش پارچه ای سبز، 18گ (82پ -99پ) [ف: 110] 25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1930/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد حسین پسر حاج محمد هاشم طبیب، تا: 1087؛ بالای نسخه نام رساله «مبدأ و معاد» ثبت شده؛ کاغذ: آهار مهره شکر رنگ، جلد: تیماجی قرمز بدون مقوا با عطف از تیماج روشن تر، 43ص (82-125)، قطع: رقعی، اندازه: 18×15 سم [ف: 9-9] [633]

26. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 138/1

بی کا، تا: 1 رجب 1089 [نشریه: 5-225]

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 901/54 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق خوب؛ بی کا، تا: 2 ذیحجه 1098؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی قهوه ای با ترنج و نیم ترنج
طلایی و با نقاشی گل و بوته، 24 ص (364-387)، قطع: وزیری، اندازه: 25x15/5 سم [ف: 23-224]

28. تهران؛ مجلس: شماره نسخه: 4942/56

آغاز: فصل 4 در اشارت بمکان و زمان آخرت، چون دنیا ناقص است بمثابت طفل او را از دایه و گهواره گریز نیست؛ انجام: فصل در
اشارت بزبانیه دوزخ نباتی ... تأثیر آن نوزده کار گران سفلی است علیها تسعة عشر

شامل فصل 4 و 5 و 8 و 11 و 14 و یک فصل بدون شماره؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ در هامش صفحه آخر چند
سطر از تفسیر سوره العصر نوشته شده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، 1 گ (180-180 پ)، ابعاد متن: 11x18،
اندازه: 24x14 سم [ف: 14-195]

29. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5915/2

خط: نسخ چلیپا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی لایی، 8 گ (78-86 ر)، قطع: بغلی، 16 سطر
(6x12)، اندازه: 18x12 سم [ف: 16-151]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10029/12

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا قرن 11؛ جلد: تیماج جگری، ترنج و
سرترنج طلایی، 14 ص (57-71)، اندازه: 17x12 سم [ف: 32-37]

31. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 14881/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1105، جا: مکه معظمه؛ جلد: تیماج قهوه ای لایه ای فرسوده، 15 سطر (7x16/5)، اندازه: 20/3x14/3 سم
[ف: 2-189]

32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4334/3

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: جمعه جمادی الاول 1117، جان شیراز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 18 گ (35 پ-53 پ)، 19
سطر (5/6x14)، اندازه: 20x12/5 سم [ف: 12-26]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12165/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید محمد فرزند اسماعیل حسینی جنابذی خراسانی، تا: پنج شنبه 7 ذیحجه 1146؛ این رساله در هامش کتاب گوهر مراد نگارش یافته است، نسخه توسط کاتب با عبارت: «فراغ حاصل شد از مقابله، نصف شب یک شنبه شهر مزبور سال 1146» مقابله شده است، در انجام افزودگی هایی در دو برگ در علم کلام آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مجدول ضریبی. اندازه 13 گ (247-235)، 30 سطر (23×5)، اندازه: 25/5×15

سم [ف: 30-665]

34. تهران؛ لغت نامه دهخدا، شماره نسخه: 214/3

خط: نستعلیق؛ کا: لطفعلی بن عبدالله بن لطفعلی ساوجی، تا: 1199؛

جلد: تیماج سبز مقوایی، قطع: رحلی کوچک [نشریه: 3-401]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2219/3-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-658]

35. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2895/10

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لایی، 9 ص (162-171)، 14 سطر (9×15)، اندازه: 14/5
20× سم [ف: 6-597]

36. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4763/11

آغاز: برابر؛ انجام: فصل 17 در اشارات بخازن بهشت ... باید که وجودش در وجود او تعالی منتفی شود تا بخود هیچ نباشد و این مقام اهل وحدت است، اولئك الذين أنعم الله عليهم من النبيين ...

ص: 217

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (186 پ-197 پ)، 22 سطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 12-328]

37. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1958/5

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ نام این رساله در صدر نسخه حاضر «تذکره» یاد شده؛ کاغذ: اصفهانی آهار شده، جلد: تیماجی سبز، 29 ص (432-460)، قطع: خشتی باریک، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 9-664]

38. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4027/16

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میسن قهوه ای سیر، 24 گ (104-127 پ)، 16 سطر، اندازه: 15/7×9/8 سم [ف: 7-151]

39. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1346/14 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: تا: قرن 12؛ جلد: تیماج سرخ، مجدول، 13 ص (119-113)، اندازه: 17×30 سم [ف:]

[3/24-76]

40. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9459/2

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست با عنوان «تذکره» و مجهول المؤلف آمده و نام اصلی کتاب و مؤلف از فهرست دستنوشته های نصیر الدین طوسی در کتابخانه مرعشی استدراک شد؛ خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالغنی حسینی، تا: سه شنبه 15 ربیع الاول 1205؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهر، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 25 گ (16 پ-141)، 14 سطر [ف: 24-223]

41. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1952/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسن حسینی خوبی زنوزی، تا: غره شوال 1206، جا: تهران؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 15 گ

(130ر145-پ)، اندازه: 10/5

× 14/5 سم [ف: 5-323]

42. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 36616

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 24 صفر 1252؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: 11 - 943]

43. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 176/7

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: شنبه 4 صفر 1252؛ جلد: تیماج مشکی

ضربی، 15 گ (67پ-81ر)، اندازه: 24×16 سم [ف: 1-127]

44. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 13380

خط: نسخ؛ کا: قربان علی، تا: 1256 [الفبائی: 12]

45. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26616

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: 1257؛ واقف: جنابان مستطابان، تاریخ وقف: 2 جمادی الثانی 1319؛ 4 برگ در صدر نسخه، نقل حدیثی از جلد هفتم بحار الانوار با آغاز: «بسمله. فی جلد السابع من البحار باب نادر فی معرفتهم» و انجام: «درجۃ من الفصل و الطلع علی سر من سر الله و مکنون ... محسن الموسوی الطهرانی ... صلی الله علیهم» ضمیمه می باشد؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، برون: تیماج خرمایی، قطع: رقعی، 18 سطر (6/5 × 11/5)، اندازه:

× 10/5 سم رایانه]

46. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9562/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد مهدی بن محمد رضا اصفهانی مشهور به ارباب، تا: شعبان 1257؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قهوه ای، 14 گ (122ر-135ر)، 16 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 24-305]

47. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 849/2

خط: نستعلیق؛ کا: هاشم بن ابراهیم حسینی، تا: 1264، 11 گ،

اندازه: 21×14 سم [ف: 3-31]

48. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2909/7

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 2 رجب 1267، جا: خمسه، نوشته شده در زمان فرمانروای علی اشرف خان در خمسه؛ 25 ص (261-286)
[ف: 10-1759]

49. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 776/2

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن ابی الحسن بن محمد حسین بن شمس الدین بن محمد کاظم بن محمد امین حسینی تنکابنی، تا: 1268 و
1269، جا: مدرسه شاه کاشان؛ 24 سطر، اندازه: 23×18 سم [ف: 3-21]

50. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2271/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1270؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ گرد و درون سبز، 20 گ (2پ-21پ)، 16 سطر (5/9×19)، اندازه:
17×27 سم [ف: 9-921] 51. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 116 خوئی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1235 تا 1275، به خط چند کاتب؛ این دفتر مشتمل بر 16 رساله و یادداشت هایی پراکنده است و در ذیل برخی از رساله ها
نام کاتب و تاریخ کتابت دیده می شود، محمد زمان بن عبدالله، قربانعلی، هادی بن حاج فتح الله قزوینی و محمد حسن، از کاتبان این
دفترند؛ 12 گ، 12 ص (111-123) [ف: 7-2]

52. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4193/1

آغاز: برابر؛ انجام: ولی التوفیق: در دارالخلافة ... آخر جمادی الاولی 1275 ... العبد عبد الله و عبد رسوله....

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالله ریاضی، تا: جمادی الاول 1275؛ کاغذ: فرنگی نازک، جلد: رویه کاغذ فرنگی، 20 سطر، اندازه:
13/7×21/6 سم [ف: 7-250] 53. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29506

آغاز و انجام: برابر

ص: 218

خط: نسخ جلی، کا: کاخکی، عبدالصمد، تا: 1278؛ ضمیمه به نسخه ش 29504، در ذیل برگ آخر مطالب پراکنده مشاهده می شود،
ذیلاً سه برگ در ادعیه ضمیمه دارد؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج با حواشی خط کشی، سطور مختلف و مورب (9×15/5)،
قطع: رقعی، اندازه: 17/2×10/6 سم (رایانه)

54. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: 24/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1278 [نشریه: 6-595]

55. تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 54/2

خط: نستعلیق؛ کا: محمد صالح پسر محمد رفیع طیب رشتی، تا: یک شنبه 17 جمادی الثانی 1280، جا: تهران؛ مقابله شده پنج شنبه
4 شعبان 1280؛ 26ص (101-127) [نشریه: 6-677]

56. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 561/9

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: جمادی الثانی 1281؛ در 220 پ-223 پ بندی است به عربی درباره نظر در افعال خدا و معاملات او، کاغذ:
فرنگی، 21 گ (200 پ-220 ر)، 13 سطر (6×12)، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 329-]

57. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4786/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: سه شنبه 27 ربیع الثانی 1285؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 23 گ (77 ر-59 پ)، 16
سطر، اندازه: 21/5×15

سم [ف: 12-352]

58. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1285؛ جلد: تیماج قهوه ای یک لا، قطع: رقعی (میراث شهاب: س ش 4-18)

59. کرمانشاه؛ مدرسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 119/1

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: 1294؛ جلد: تیماج مشکی، 13 گ (5 پ-17 پ)، 23 سطر، اندازه:
21/5×13/5 سم [ف: 93-]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1780/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 5-234]

60. تهران، ملک، شماره نسخه: 2553

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد تقی نراقی، تا: 12 جمادی الاول 1299؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 39 گ، 10 سطر، اندازه: 20/4613/4

سم [ف: 2-4]

61. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 336/1 حکمت

خط: نسخ؛ کا: محمد صالح بن محمد رفیع طبیب رشتی، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج حنایی مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-60]

62. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4868/14

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مقوایی مشکی، اندازه جلد: 27 سطر، اندازه: 25/5 × 14 [ف: 13-312]

63. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2/1 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ شامل 2 رساله که در قرن 13 به خط نستعلیق و نیم دوم آن به خط شکسته نستعلیق نوشته شده؛ 217 ص (2-219) [ف: 7-2]

64. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 639/4 - طباطبائی

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید شکری آهار مهره شده، جلد: تیماجی قرمز، 23 گ (95-118ر)، قطع: رقعی، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 22-343] 65. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2059/4

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز یک لانی، 30 ص، 15 سطر (9×17)، اندازه: 24/5 × 15 سم [ف: 5-62]

66. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 714/2

خط: نسخ و نستعلیق بی کا، قرن 13 [ف: -123]

67. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2364/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13، 25 گ، 13 سطر، اندازه: 13×21 سم [ف مخ: 1-19]

67. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4107/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قرمز، 15 گ (114 پ-129 پ)، 16 سطر، اندازه: 15/5 × 22/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-11]

69. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6914/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1300، جا: دارالخلافة تهران؛ بین رساله دوم و سوم یادداشتی به نقل از خزائن نراقی و چند حکایت از کاتب که خود شاهد بوده و اشعاری به فارسی و ترکی با تخلص نوائی و نورعلی شاه و داود و لمحرره و وحشی و محتشم و بهاء الدین و جامی و یادداشتی به خط کاتب به سال 1306 ه در مدرسه ناصریه دارالخلافة تهران و اشعاری فارسی و عربی بدون نام آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 12 گ (7 پ-19 ر)، 18 سطر،

اندازه: 17/5 × 21/5 سم [ف: 20-341]

70. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6332/1

خط: نسخ؛ کان محمد علی کرمانشاهی، تا: 1302، جا: مدرسه سپهسالار محمد خان قاجار؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ مقوا ضربی، 36 گ (2 پ-37 ر)، 12 سطر (6/5×11/5)، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 3-21]

71. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10677/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی؛ بی کا، تا: 1304؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: میشن، قطع: وزیری، 19 سطر (10×17)، اندازه: 17/5×22 سم [رایانه

[

72. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7518/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1306، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی

ص: 219

لایی، قطع: ربعی، 14 سطر (8×15/5)، اندازه: 21/5× سم [ف: 16-607]

73. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3439/2

خط: نستعلیق؛ کا: شیخ محمد واعظ تهرانی، تا: یک شنبه 14 ربیع الثانی 1307، 17 گ (5 - 22 پ)، 18 سطر، اندازه: 18×11 سم [محدث ارموی مخ: 1-11]

74. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1490/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا بن فرج الله زنجانی، تا: 1319-1344؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 13 گ (36-ر - 49 پ)، اندازه: 18×11 سم [ف: 4-334]

75. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24328

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز؛ کا: علی زرین قلم، تا: شوال 1354؛ ضمیمه به نسخه ش 24324؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا با عطف گوشه پارچه، قطع: رقعی، مختلف السطر، اندازه: 18/8×12 سم (رایانه)

76. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه: 25/1

خط: نسخ؛ کا: سید محمدرضا بن سید محمد باقر نجفی شفتی، تا: پنج شنبه جمادی الاول 1359، جلد: مقوایی، 11 گ (1-11 پ)

[سه کتابخانه اصفهان - ف: 174]

77. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8122

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره شگری، جلد: مقوا با روکش پارچه، 17، 16 سطر، اندازه: 20×15 سم [ف: 11-143]

78. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 549

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، در سه ستون در متن و حاشیه، بین ستون ها مجدول به طلا و تحریر؛ واقف: نائینی؛ 4 گ، اندازه: 43×26 سم [ف: 4-107]

79. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 890/9

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 14 گ

(41 پ-54 ر)، 24 سطر (18×10)، اندازه: 24×15/5 سم [ف: 3-402]

80. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4195/2

کا: محمد شفیع بن حاج محمد سعید قراگوزلو، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای تیره، 5 گ (16-21)، 16 سطر (16×7)،

اندازه: 21×13 سم [ف: 13-3164]

81. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 606/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ محشی به نظم و نثر، در گوشه راست گ

83 ب دارد: «تذکره خواجه نصیرالملة و الدین طوسی (رحمه الله) المشهور باغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی فرسوده،

13 گ

(83 پ-95 ر)، 12 سطر (14×8)، اندازه: 18/5×11 سم [ف: 6-2115]

82. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1113/15

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، در این نسخه است که آن را «منازل السالکین» نامیده اند و در پایان دارد: «هذه تذکرة للامام السعید فرید

الدهر استاد البشر افضل المحققين عمدة الموحدين نصیر الحق و الملة و الدین محمد بن الحسن الطوسي قدس روحه و نور ضریحه؛

23 گ (113 ر-135 پ) [ف: 6-2117]

83. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 436/1 - ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4821؛ کا: عبدالرزاق بن عبدالکریم، بی تا فیلم ها - ف: 1-467]

84. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8134/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی؛ 32 ص (323-355)، اندازه: 21/6×13/4 سم [ف:

1/27-252]

85. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6/1خ

بی کا، بی تا؛ این نسخه از خلاصه فهرست مجلس صفحه 6 وارد شد [شورا: ف]

86 تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15367/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: علی بن محمد، بی تا؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی ترنج و سرترنج دار، 14 گ (235 پ - 248 پ)، اندازه:

15/2 × 27/5 سم [ف: 43-53]

87. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2911/54

بی کا، بی تا، کاغذ: هندی، جلد: تیماج حنایی مقوایی درون تیماج مشکی، 11 سطر، اندازه: 32/5×21 سم [ف: 3-20]

88. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5838/4

بی کا، بی تا، صفحه ها در جدول لاجورد و شنگرف، کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 14 گ (30 پ - 43 ر)، 23 سطر، اندازه: 25×12 سم [ف: 3-20]

89. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1396/1

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن

سرخ [ف: 5-262]

90. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1668/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، 20 گ (36 ر - 56 ر)، 14 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف: 5-326]

91. تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 13/8 بخش 3

نسخه اصل: مجموعه کرامت رعنا حسینی؛ بی کا، بی تا [ف: -107]

92. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3917/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، 14 گ، 20 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف مخ: 5-

[2039

ص: 220

93. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1365/3

بی کا، بی تا؛ ناتمام؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن زرد و مقوا، قطع: خشتی، 18-24 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [فهرست عراقی: 1-456]

94. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1143/2

بی کا، بی تا، 3 گ، اندازه: 15×10 سم [ف: 3-59]

95. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2287/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای روشن، 45 گ (35 پ-80 ر)، 10 سطر، اندازه: 17/5 × 10/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-11]

96. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 99/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و آیات شریفه نسخ؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول، 14 گ، 19 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف مخ: 1-5]

97. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3198/11

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ با طرب المجالس و نه نسخه دیگر در یک مجلد جلد: چرمی، 12 گ، متن و حاشیه 32 سطر، اندازه: 23/5×14 [ف: 2-732]

98. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 116/28

خط: نستعلیق؛ کا: عطاء الله بن محمد بن نظام حسینی بخاری، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز، لاگ (262 پ-269 ر)، اندازه: 22×16 سم [ف: 1-106]

99. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

کا: عبد الصمد بن محمد صادق، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-156]

100. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 642/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: 1421]

563- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی

āqāz va anjām

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق ق

(nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (13C

آغاز: بسمله و حمد ... ای درویش قاعده و قانون سخنان اول دیگر بود.

انجام: و عقل این طائفه پوشیده است و دیوانه را بهمین معنی مجنون گویند و الله اعلم بالصواب.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 405/16

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ کان احمد بن عبدالعلی بیک بیوک آبادی همدانی، تا: زمستان 1283؛ گ 4 (125-128 پ) [ف: 3-446]

564- آغاز و انجام = مبدأ و معاد کلام و اعتقادات / فارسی

ācāz va anjām = mabda' va ma'ād

عبدالرزاق کاشی، عبدالرزاق بن احمد، - 730 ق؟

(?abd-or-razzāq-e kāšī, "abd-or-razzāq ebn-e ahmad (1329'

رساله کوتاهی است در مبدأ و معاد که آن را به درخواست دوستی نوشته است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي ابد الخلق و اعاده و دبر الأمر كما اراده ... بعده، دوستی که دست توفیق گریبان دل او را بسوی تحقیق میکشید ... درخواست کرد که فصلی مختص جهت او در بیان مبدء و معاد مسطور گردد

انجام: انواع عذاب چشند که بوصف در نیاید اعاذن الله من ذلك و الصلاة و السلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين و الله اعلم بالصواب

چاپ: در مجموعه رسائل و مصنفات کاشانی (تهران، میراث مکتوب)

[منزوی 722/2؛ الذریعة 51/19؛ فهرستواره منزوی 57/6]

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1037؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی، 3 گ (379 پ-381 ر)، اندازه: 13x27/5 سم [ف: - 152]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2594/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: میر محمد مؤمن حسینی، تا: 1081؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، 6 ص (47-52)، 21 سطر (5x13/5)،

اندازه: 19x9/5

سم [ف: 9-1435]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 702/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نامرتب؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قرمز، 3 گ (84 پ-86 پ)، اندازه: 10x15/5 سم [ف: 2-298]

4. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14280/36

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج با زمینه مذهب با نقش گل مجدول، 1 گ (96 ر-پ)، 21-39 سطر،

اندازه: 15x25 سم [ف: 38-399]

565- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی

āqāz va anjām

احمدی، محمد

ahmadī, mohammad

به روش حروفیان و عرفانی

ص: 221

نسخه اصل: ایاصوفیاش 4795؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 855، گک (263-265)

، 14 سطر (فیلم ها - ف: 1-414)

566- آغاز و انجام / داستان / فارسی

āqāz va anjām

فیاض، ق9ق

(fayyāz (150

اهداء به فرزندش نورالله

قصه آغاز و انجام است به روش حسن و دل از فیاض که برای فرزندش نورالله ساخته. در عنوان نسخه با شنگرف نوشته است: خلاصه قصه آغاز و انجام که به جهت فرزندى نورالله تألیف شد.

آغاز: بر ضمیر منیر برادران مخفی نماند که مراتب آغاز و انجام را مرشدان کبار و دبیران عالی مقدار کتابها بیان فرموده اند و حقیر را یاری آن نبوده و نیست که توانم به آن زبان بیان نمایم لهاداد و کلمه به طریق قصه مذکور میشود و این قصه آغاز و انجام نام نهادم. ملتمس از برادران و یاران آن که در صدد نکته گیری برنیامده در اصلاح آن کوشند. اما راوی اخبار و ناقل آثار یعنی فیاض خاکسار به عرض میرساند که عرصه ای بود در عدم و آن را نام بود مشهور به قدم و پادشاهی بود که در آن شهر صاحب کرم با هزار غلام که متصف به صفاتند در خلوت خانه کنت کنزآقرار و آرام داشت روزی خواهش نمود که عظمت و بزرگی خود را به ظهور آورد یکی از غلامان را که بدیع نام بود منصب و صاحب جاهی عقل کل مفوض داشت و عقول را در تحت وی مقرر داشت و دیگری که باعث نام بود حکومت نفس کل به وی.

انجام: به خلوت خانه وحدت نشست و در کثرت بر روی خود بست نه کسی را با او نازی و نه او را به کسی نیازی و به زبان حال میفرمود: ای آن که طلبکار خدایی به خود آیی از خود بطلب کز تو جدا نیست خدای. این دو کلمه به جهت فرزندى نورالله سلمه الله مرقوم رقم حقیر فیاض گردید استدعا آنکه به شکسته بسته این فقیر نظر نموده و از راه ذره پروری به فاتحه ای یاد آوری فرمائید زیرا که فرموده اند: بدی را در عوض بدی سنگساری نیکی را در عوض نیکی خیر خواری، بدی را در عوض نیکی کار عبدالله انصاری. خلاصه آن که: حامی معاد و مبداء ما وحدت است و بس - ما در میان کثرت موهوم و السلام.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1109/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: گالینگور مشکی عطف تیماج قهوه ای، 37ص (250-286)، قطع: رقعی،

13 سطر، اندازه: 11×16سم [ف: 3-560]

āqāz va anjām = mabda' va ma'ād

بید آبادی، محمد بن محمد رفیع، - 1197 ق

(-1782) (bīdābādī, mohammad ebn-e mohammad rafi)

در اکثر فهرس مؤلف ناشناخته است ولی نسخه ای همانند در مجلس به شماره 3260 است که از محمد بن محمد رفیع بید آبادی دانسته و ما به همین استناد همه را به او نسبت دادیم. نام آن نیز گوناگون ثبت شده است. متن رساله می رساند که مؤلف از فضلاء امامیه است. در دو موضع از نسخه به خط مغایر نوشته شده: «مؤلف شیخ عبدالرزاق کاشانی». رساله مرتب است بر سه «قسم»: 1. در معرفت توحید و آنچه بدان متعلق از مقدمات و لواحق، در 10 فصل؛ 2. در مبدأ، مشتمل بر سیزده فصل؛ 3. در معاد، مشتمل بر چهار فصل.

آغاز: بسمله، جوامع آحاد حمد و ثناء واحدیرا که قطرات کثرت اشیاء در بحر واحدیت او ناچیز است جوامع افراد شکر و سپاس

انجام: انس و جانرا و درود و آفرین بر بهترین رسل باد و بر یارانش و سلم و تسلیماً کثیراً

چاپ: به تحقیق سید جلال آشتیانی، در منتخباتی از آثار حکمای الهی، ج 4 (قم، دفتر تبلیغات اسلامی، 1378 (چاپ دوم))

[فهرستواره منزوی 57/6 با عنوان «آغاز و انجام» و ناشناس؛ فهرستواره

238/7 با عنوان «توحید»]

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 635

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه مجلس ش 3260/5 تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ تملک: عبدالحسین طهرانی با مهرش با تاریخ 1347؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکى، 50 گ، 18 سطر (14/5×7/5)، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 36]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9626

آغاز: برابر؛ انجام: و این غایت بیروزی (گذ) و نهایت بهروزی. در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق و شکسته؛ بی کا، تا: 18 ذیحجه 1283؛ واقف: خان بابا مشار؛ کاغذ: آهارى الوان، جلد: تیماج مشکى، 30، 12 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 11-290]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 3260/5

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله در توحید»؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1307؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج بی مقوا، 18 ص (53-71)، قطع:

خشتی، 19 سطر، اندازه: 18×28 سم [ف: 10-860]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 640/4

آغاز: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه مجلس ش 3260/5 تعیین شد؛ بی کا،

ص: 222

بی تا، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری، 17 سطر، اندازه: 13×19/5 سم

[ف: 2-405]

5. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 57/4 - د

آغاز و انجام: برابر

کم دارد و بدینجا پایان می یابد: «و مطالعه جمال و جلال»، نام مؤلف و کتاب به استناد نسخه مجلس ش 3260/5 تعیین شد؛ بی کا، بی تا، 13 گ (63 پ-75 پ) [ف: 5-]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10304/8

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه مجلس ش 3260/5 تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، 32 ص (223-254

، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 32-312]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6556/5

آغاز: برابر، انجام: این عنایت پیروزی و نهایت بهروزی ... علی نبیه محمد و آله اجمعین.

کاتب در پایان این مجموعه می گوید که همه رساله ها از عبدالرزاق کاشانی است، نام مؤلف به استناد نسخه مجلس ش 3260/5 تعیین شد؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 65 گ (107-172 پ)، 11 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 3-] [21

568- آغاز و انجام / کلام و اعتقادات / فارسی

āqāz va anjām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 152/18 ف

نسخه اصل: حسین چلبی ش 1184؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 756؛ دیباچه تبصره از نگارنده ص 53 [فیلم ها - ف: 1-420]

569- آغاز و انجام / عرفان و تصوف / فارسی

āqāz va anjām

رساله مختصری است در اجسام و ارواح، به زبان عرفان و حکمت؛ چنانکه گوید: «و من آغاز از عالم اجسام خواهم کرد تا انجام به عالم ارواح کنم.» سپس با مقدمه کوتاهی از تعاریف مقدماتی فلسفه، از بحث اجسام گذشته، در قسم دوم وارد مبحث ارواح می شود: «قسم دوم که تعلق به ارواح دارد و آن مبنی است بر چند فصل و رمزی چند.»

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11604/12

آغاز: که اگر کسی خواهد که شمع بر افروزد اول فتیله از پنبه راست کند؛ انجام: فصل چهارم بدانکه اکنون نفس را دو جهتست

خط: نسخ خوش؛ کا: محمد فرزند عبدالحسین، آل حسینی نجفی نخعی، تا: حدود 1078؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج؛ 15 گ (139-153)، 20 سطر (6×13)، اندازه: 20×12 سم [ف: 29-341]

570- آغاز و انجام قدسی / فلسفه / عربی و فارسی

āqāz va anjām-e qodsī

قمی، علیقلی بن قره چغای، 1020؟ - ق 11 ق

(qomī, 'alī-qolī ebn-e qara ĉaqāy (1611?-17C)

تالیف: 1083 ق

در آغاز آن می نویسد که چهل و سه سال است که به منطق و حکمت و حدیث می پردازد (در سال 1083). در 3 «مقاله» و 1 «خاتمه»؛ مقاله 1، در بیان آغاز و انجام و ما بین آغاز و انجام؛ مقاله 2. در بیان اینکه چرا نفس کل از وطن اصلی و قدسی خود به عالم اوسط یعنی به عالم ابدان مثال فلکی و عنصری و ابدان مثال لافلکی و لا عنصری آید و مقید شود و به توسط عالم ابدان مثال فلکی و عنصری به عالم ابدان عینی و حسی فلکی و عنصری کشیف آمد و مقید شد، این مقاله مشتمل بر دو فصل «است: فصل 1) در بیان اینکه چرا به ابدان مثالی فلکی و عنصری مقید شد، فصل 2) در بیان اینکه چرا به ابدان غیر فلکی و عنصری مقید شد؛ مقاله 3. در بیان اینکه نفس کل را چه باید کرد تا به وطن الی و مقرر قدسی خود عود کند و آرام گیرد، در دو فصل «: فصل 1) در بیان اموری که مانع عود و مراجعت اوست به وطن اصلی و مقرر قدسی، فصل 2) در بیان طریق علاج امراض و استخلاص از آنها. خاتمه مسکیه قدسیه فی تحریص النفس علی رفض العالم الحی و ترغیبها و تشویقها الی العام العقلي القدسی.

او در فصل دوم مقاله سوم پس از نقل عبارت شیخ رئیس در تقسیم علوم فلسفی می نویسد: «و چون این حکمت عامه را کما هو حقه فرا گیرد بعد از آن حکمت خاصه را به ترتیبی که ارسطو در اثولوجیا وضع کرده است تا آخر مراتب حکمت خاصه از استاد ماهر فرا گیرد و فکر کند تا به انتهای اسرار حکمت رسیده حکیم و فیلسوف حقیقی شود انشاء الله و چون در زمان ما که هزار و هشتاد و سه از هجری نبوی ... گذشته از حکمت عامه و آثار علویه و نبات و حیوان و نفس از حکمت خاصه سوای اثولوجیا در میان نیست و کتاب شفاء که عمده تصانیف شیخ رئیس است اگر چه ترتیبش موافق ترتیب کتب ارسطو است الا اینکه چنانکه ابن رشد و ابن حقیر تتبع کرده ام در اکثر مسائل عمده مخالف به مذهب ارسطو دارد از این جهت فی الحقیقه زمان اضطرار شدید از آن جهت گوئیم که هم امام علیه السلام غایب است و هم استاد حکیم تالیف او نیست (پیش از این در ص 195 گفته که باید از پیامبر و امام آموخت و اگر نیستند به ترتیب تالیف

ارسطو از استاد ماهر فرا گرفت). اگر کسی طالب حکمت عامه باشد کتاب احیای حکمت ما را بخواند و اگر طالب حکمت خاصه باشد
اول کتاب مثول عقلیه و

ص: 223

کتاب تمهیدات و تنقیحات اثولوجیای ما را بخواند و بعد از آن اثولوجیا را با شرح و حواشی و تنقیحات که ما کرده ایم، چه این حقیر مدت چهل و سه سال است که ... تمام عمر خود را همین صرف احادیث و تفاسیر معصومین (علیهم السّلام) کرده ام و از جمیع کتب مشهور متقدمین و متاخرین آنچه موافق اصول معتمده و مجمع علیه حکمت عامه و خاصه معلم اول و سایر محققین حکمای قدیم یافته و اکثر آنها را با احادیث و تفاسیر معصومین (علیهم السّلام) منطبق ساخته ام در این کتاب ها آورده ام ...»

آغاز: بسمله، و به ثقتی و علیه توکلی، الحمد لله رب العالمین و الصلاة و السلام علی اشرف الأولین و آخرین محمد و علی و الهما الطیبین و بعد این رساله ایست از کمترین کمتران علی قلی بن قرچغای خان در بیان آغاز و انجام و مابین آغاز و انجام نفس ناطقه انسانی به عنوان تصدیق و تسلیم نه به عنوان دلیل و برهان چه دلیل و برهان اینها در کتاب احیای حکمت و تمهیدات و تنقیحات اثولوجیا و در سایر مولفات خود گفته ایم مدلل خواهند آنجا رجوع کنند و بیان اینکه نفس چرا از عالم قدسی عقلی و وطن اصلی و فطری خود باین عالم کثیف عنصری آمد و درین مجلس نحس گرفتار شد و بیان اینکه چه باید کرد تا به وطن اصلی و مقرر فطری و ابداعی خود عود کند و برسد، و این مشتمل بر سه مقاله و یک خاتمه و مسمی به آغاز و انجام قدسی ساختم و سبب تالیف این بود که کلامی چند از حکمای قدیم و از وحی قدیم و از حدیث معصوم ع دیدم که مرا بی تاب و بی آرام کرد و از برای تحقیق و تفتیش حقیقت نفس کل و نفس ناطقه انسانی و آغاز و انجام او ...

انجام: و كذلك انتم قد زدم نورا و بهاء او جمالا ما ترکناکم علیه قولهم اهلینهم و كذلك انتم قد زدم من البهاء و الجمال ما لم یکن فیکم عندنا و ما فارقتمکم ایانا منعم (؟) بعضهم ببعض.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7431/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ گرد مشکلی لایی، 43 گ (171-214)، قطع: ربعی، ابعاد متن: 6×4، اندازه: 12×20/5 سم [ف: 16-564]

571- آفات اللسان = آفة اللسان / اخلاق / عربی

āfāt-ul lisān=āfat-ul lisān

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 ق

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1058-1111

در بیان مذمت و نکوهش زبان و آفات و خطرات و زیانهای ناشی از آن در بیست آفت، با استفاده از آیات و روایات.

آغاز: بسمله، ثم لما علمت أن الشيطان یجری علی اللسان الفاظاً.

انجام: و يستحق به العقوبة و کذا سایر صفات الله تعالی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9768

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مشکول؛ بی کا، تا: قرن 10؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت 1346؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه
میشن مشگی، 55گ، 15 سطر، اندازه: 20×14سم آف: 4-14]

572- آفاق نامه = آفاق و انفس = قصیده زونه ناصر خسرو / شعر / فارسی

āfāq-nāme = āfāq va anfos = qasīde-ye nūniye-ye nāser

Xosro

ناصر خسرو، 394 - 481 ق

(naser xosro 1003-1088)

منظومه ای است در 92 «بیت» به قافیه نون در حقیقت نفس انسانی. در بیت آخر و جز رساله «آفاق و انفس» وی است که به نثر نگاشته شده است.

آغاز: الا ای زاده گردون الا ای زبده ارکان xx بمعنی حکمتی بشنو طرازش حجت برهان 7 حروف عقل بشمارم که آمد مصدر اشیا xx
کتاب نفس بر خوانم که باشد نسخه دو جهان

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 129/39 - ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4795؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 855؛ 28گ (300-328)

، 14 سطر [فیلم ها - ف: 1-414]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10843/4

آغاز: برابر؛ انجام: بمعنی ناصر خسرو نمود از بهر آگاهان xx ظهور عالم فطرت حضور حضرت سبحان

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 3گ (48پ-51پ)، اندازه: 13×18/5سم [ف: 27-260]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4214/2

آغاز: برابر

کا: ناظر کازرونی، تا: 1183؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 3گ (28ر-31ر)، قطع: بیاضی، 15 سطر (8×17)، اندازه:

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 764/5-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 113 (بلوشه 149)؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-536]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4736/36

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد ای طالب بدانکه حضرت امیر متقیان عالم و سرور کل بنی آدم مظهر العجائب ... فرموده اند که من عرف نفسه فقد عرف ربه که پروردگار عالم از چهار عنصر وجود انسان را ترتیب داده است؛ انجام: و الله بكل شیء علیم

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 2ص (201-202)، سطرها چلیپا (9×23)، اندازه: 13×26 سم [ف: 14-3695]

ص: 224

573- آفاق و افلاک / هیأت / فارسی

āfāq va aflāk

در تعیین آفاق است.

آغاز: بدان آفاقی که بر کره ارض فرض توان کرد از سه نوع بیرون نتواند بود اول از انواع آفاق استوایی است و دویم آفاق مایله. .

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4119/4

آغاز: برابر انجام: هرگاه یکی از دوائر عظام بر قطب دیگری مرور نماید آن دیگر نیز بر دو قطب این یک مرور می نماید و این دویم وضع است از اوضاع چهارگانه. خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ فائده در چند برگی از احوال نادر شاه؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 10 گ (109 پ-118 پ)، اندازه: 11×18 سم [ف مخ: 1-19]

- آفاق و انفس « آفاق نامه

574- آفاق و انفس / شعر / فارسی

āfāq va anfos

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، 604 - 672 ق

(mowlavī, jalāl-od-dīn mohammad ebn-e mohammad (1207-1273

قصیده ای است سروده جلال الدین مولوی از دیوان شمس با این عنوان.

آغاز: مغرب شد گوش و شرق شد دهان XX پایها باشد زمین سر

آسمان

انجام: اسم ما عین مسما شد یقین XX نیست ما را حاجتی با دیگران

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 714/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالقادر کرکوک، تا: 1279، جا: قسطنطنیه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 3ص (44-47)، قطع: رقعی، 23

سطر، اندازه: 11×18 سم [نشریه: 13-86]

575- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی

نسفی، عزیز الدین بن محمد، ق 7 ق

(nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (13C

رساله ای کوتاه و عرفانی در توحید و معرفت آفاق و انفس که جزء رسایل عزیز نسفی در فهرست نسخه های خطی نیامده است.

نیز با جستجویی که در مجموعه رسائل مطبوعه وی به نام «الانسان الکامل» به عمل آمده نشانی به دست نیامد.

آغاز: بدانکه حق تعالی هست مطلق و واجبست و معنی واجب آنست که بذات خود قائم است نه بچیزی دیگر و هر چه بچیزی دیگر قایم است ممکن است و معنی ممکن آنست که چیزی قایم باشد ...

انجام: ... بدانکه عمل اهل حقیقت و علامات ایشان بر چند چیز است، اول آنست که بخدا رسیده باشد و خدا را بشناسد و بعد از آن تمامت جواهر اشیا را

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2296/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 4 گ، 15 سطر، اندازه: 20×12 سم [ف مخ: 1-20]

576- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی

نسیمی، عماد الدین، 771 - 820 ق

(nasīmī, "emād-od-dīn (1369-1417

در باب شناخت نفس و روح

آغاز: رساله آفاق و انفس از قول حیدر کرار و الأبرار سید النجباء و قطب الاخیار سید نسیمی علیه الرحمه فرموده در باب شناختن نفس و روح اما بدانکه ای طالب راه که پروردگار عالم ... وجود ترا از چهار چیز آفریده ...

انجام: ... و دل را به آخرت به تزویج و حور عین ... از خدا در خواهد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10128/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 11ص (81-92)، اندازه: 12×5/12سم [ف: 162-32]

577- آفاق و انفس = معرفت نامه = معرفت = معارف / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

āfāq va anfos = ma'refat-nāme = ma'refat = ma'āref

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبد الله، 730؟ - 834 ق

(ne'mat-ol-lāh-e valī ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1329?-1430

گفتاری منظوم در آفاق و انفس به روش عرفانی است که در سی و چهار بیت سروده شده است.

آغاز: در دو عالم چون یکی دارنده اشیاء بود XX هر یکی در ذات خود یکتای بی همتا بود / جنبش دریا اگر چه موج خوانندش ولی XX در
حقیقت موج دریا عین آن دریا بود

انجام: یاد گیر این گفته های نعمت الله بی خلاف XX تا ترا امروز پند و مونس فردا بود.

ص: 225

چاپ: به کوشش دکتر نوربخش، در مجموعه رساله های او، صص 89-102

[نسخه های خطی فارسی 1015/2؛ فهرستواره منزوی 901/8]

1. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2296/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 2گ، 10 سطر، اندازه: 20×12سم [ف مخ: 1-19]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 149/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 2 ص (1-2)، 20 سطر (7×13)، اندازه: 18×11سم [سنا -

ف: 1-74]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 149/2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12، کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 4 ص (52)، 20 سطر (7×13)، اندازه: 18×11سم [سنا -

ف: 1-74]

578- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی

āfāq va anfos

قطب الآفاق، اشرف

qotb-ol-āfāq va šraf

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5972/2

خط: نستعلیق؛ کا: حسین بن حاج محمد ترشیزی، تا: 18 ذیقعد، تا: 1094؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی لایی، 4گ (16-)

20)، قطع: بغلی، 17 سطر (7×14)، اندازه: 18×12سم [ف: 16-171]

579- آفاق و انفس / عرفان و تصوف / فارسی

āfāq va anfos

حسینی، محمد اسماعیل بن مهدی حسین، ق 14 ق

رساله «آفاق و انفس» رساله دیگری است از سید اسماعیل مدرس (مؤلف «مرآة الملوك») که سید ابو الحسن مدرس در اول کتاب «مرآة الملوك» افزوده (ص 26-86 نسخه حاضر) و در عنوان دوم دیباچه چنین می گوید: «رساله آفاق و انفس ضم به این کتاب شده و مشتمل است بالاستطراد بر مطالب مختلف با فائده از علم کلام و حکمت و طب و تشریح و غیر آن که دلالت دارد بر فضیلت سر کار مؤلف و از این جهت نظر کنندگان را اطمینان به فرمایشات ایشان زاده شود».

از پایان رساله صفحاتی افتاده و به جای آنها یک برگ سفید گذارده اند.

آغاز رساله نخست (دیباچه = تاریخچه کتاب): «الحمد لله رب العالمین ... و بعد خادم خدام شریعت ... ابو الحسن الحسینی المدرس الیزدی معروض ... میدارد که این رساله مختصر تاریخی است به منزله دیباچه کتاب مرآة الملوك و به آن ملحق شده است در این ایام تا شمه ای از شمیم مرضیه آن که این کتاب به نام مبارک اوست ... و جمله ای از احوال خیر مآل مصنف ... پدیدار گردد و مجملی از سبب تدوین کتاب و وضع و ترتیب آن ...» این رساله مشتمل است بر سه عنوان.

آغاز: بسمله والحمد لله رب العالمین و بعد بر انظار ذوی الافکار پوشیده نیست که منظویست در صورت نوعیه انسانیه نصیر آنچه موجود است در عالم کبیر و توضیح این کلام ... مقتضی است اموری چند را اول موجوداتی که محسوس ماست یا معلوم ماست یعنی به حواس ظاهره آن را درک می کنیم

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 162/1 فیروز

آغاز: برابر، انجام؛ و عمال خراج و ارباب صناعات و تجارات و زراعات

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوای، 61ص (26-86)، قطع: وزیری، اندازه: 23×15سم
[ف: 21-319]

580- آفاق و انفس / داستان / فارسی

āfāq va anfos

جمال زاده، محمد علی، 1270

(-jamāl-zāde, mohammad 'alī (1853

مجموعه چند قصه که توسط سید محمد علی جمال زاده ترجمه شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9350

بی کا، بی تا؛ نسخه ماشین شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، 63گ، 16 سطر (15×18/5)، قطع: ربعی، اندازه: 23/5×18/5 سم [ف: 17-

āfāq va anfos

شیرازی، کمال الدین غیاث

šīrāzī, kamāl-od-dīn qīyās

قصیده ای است عرفانی که در 161 بیت سروده شده و سیر انسانی را در مطالعه آفاق و انفس و چگونگی تصفیه باطن از نظر عرفان، به نظم کشیده است.

آغاز: دلا چون کشتی حکمت روان کردی در این دریا xx ز بسم الله اجرا ده که بسم الله مجراها

انجام: زبان و دل گردان دعا گو و اجابت کن x الهی آتنی خیراً و عبداً قال آمینا [فهرستواره منزوی 99/10]

ص: 226

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4650/37

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمود مطیب تولمی گیلانی، بی تا؛ جلد: مخمل قرمز، 7 گ (271 پ-277 پ)، اندازه: 17×12/5 سم
[ف: 12-236]

582- آفاق و انفس / شعر / فارسی

āfāq va anfos

گویا نام آن «تحفة العشاق» است و جام جمشیدی ش 7507/26 دانشگاه تهران باید دنباله همین منظومه باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7507/30

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی کبود و سفید، جلد: مقوا عطف

تریاقی، 6 گ (274-280)، قطع: خشتی، 18 سطر (10×20)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-600]

583- آفاق و انفس / اخلاق / فارسی

āfāq va anfos

رساله مختصری در معنی آفاق و انفس و تطبیق آنها با هم.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 775/4

فقط باب ششم در برابر کردن آفاق با انفس و باب هفتم در تطبیق آفاق و انفس را شامل است؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن یوسف چورسی، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ تملك: عبدالحمید سیوانی 27 رجب 1310؛ جلد: مقوایی، اندازه: 20×13 سم [ف: -417]

584- آفاق و انفس و حکمت خالق / کلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی

āfāq va anfos va hekmat-e xāleq

کیاء گیلانی، احمد بن محمد، ق 10 ق

(kīyā" gīlānī, ahmad ebn-e mohammad (16C

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1142/19

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1160؛ 3 برگ (69 پ-72 پ) [ف: 5-238]

585- آفتاب و کواکب (رساله استخراج اوساط) / اختربینی / فارسی

(āftab va kavakeb (r. dar estextrāj-e owsat-e

آغاز: بسمله، وقتی که خواهیم که اوساط آفتاب و دیگر کواکب در آن وقت معلوم و استخراج

انجام می باید ساخت و تقویم شمس را از مجموع کم کرد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19254

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی؛ بی کا، تا: 1032؛ ضمیمه به نسخه شماره 5555؛ کاغذ: شکری، جلد: میسن، قطع: وزیری، مختلف السطر، اندازه: 17×25 سم (رایانه)

586- آفة اصحاب الحدیث / درایه / عربی

afat-u ashab-il hadit

ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی، 508؟ - 597 ق

(ebn-e jawzī i-abd-or-rahmān ebn-e 'alī (1114?-1200

آغاز: بسمله. توکلت علی الله قال الشیخ الامام العالم

انجام: عن اجابه الجهال اولی الجهال اولی تم الكتاب ...

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1601

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ابعاد متن: 13×24، اندازه: 17×24 سم [الفبائی: 12]

- آفة اللسان « آفات اللسان

587- آفریده اول (رساله) / کلام و اعتقادات / فارسی

(.āfarīde-ye avval (r

گزیده ای از رساله امیر سید شریف علامه در توجیه میان قول حکماء و اهل شرع در بیان صادر و آفریده اول و آنکه نام آن چیست

آغاز: انتخابیست از رساله امیر سید شریف علامه در توجیه میان قول حکماء و اهل شرع در بیان آفریده اول و آنکه نام او چیست، طایفه از بزرگان گفته اند که عقلا را معلوم است

انجام و امامعیته و احاطته العلمیه و الحکمیة فهو اظهر من أن يخفي فاعرف وقع الفراغ

[فهرستواره منزوی 58/6]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 159/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1057، جا: مکه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 13 گ (142 پ-154 پ)، 21 سطر (9×13/5)، اندازه: 15×21 سم [ف: -248]

588- آفرین / نامه نگاری / فارسی

āfarīn

ناصر الدین قاجار، شاه ایران، 1247 - 1313 ق

nāser-od-dīn-e qājār, šāh-e īrān

خطاب به معتمدالملک و در آن می نویسد عرایضی که نوشته بودید به توسط عزت الدوله رسید. در این نامه از خدمات معتمد

ص: 227

الملک اظهار رضایت خرسندی شده است در پایان نامه می نویسد کمال خرسندی از خدمات شما داشته و داریم آفرین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5121/19

بی کا، بی تا، مهر: صدر نامه 2 مهر دربار سلطنتی هست؛ 8 سطر (12×12) [ف: 15-82]

- آفرینش « کتاب آفرینش

589- آفرینش = صنع و صانع / کلام و اعتقادات / فارسی

āfarīneš = son' va sāne

جرجانی، علی بن محمد، 740 - 816 ق

(jorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1339-1413

تاریخ تألیف: قرن 8

منسوب به میر سید شریف جرجانی. این رساله با بحث از وجود و عدم شروع می شود و سپس در آن از روح و عقل و فرشته و شیطان صحبت به میان می آید. نویسنده آن در ضمن بحث خود از استدلال های فیلسوفان کمک می گیرد. ظاهراً این نویسنده میر سید شریف جرجانی است. این کتاب گویا آخرین تألیف اوست. «منصور» و «منزوی» احتمال داده است که مؤلف زین الدین علی بن جمال الدین احمد صوفی اردستانی باشد.

آغاز: بعد البسملة: بدان ارشد ک الله للصدق و الصواب که بعضی از طالبان راه یقین در باب معرفت صانع و صنع کلمه چند گفته محصول آن در این فصول مسطور است

انجام: لمعه از آن مرتبه چون برق خاطف ظهور کند و اشارات ایشان بتوحید از آنجا ناشی گردد و الله الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب

[فهرستواره منزوی 58/6 (1 نسخه، ناشناس) و 6/189]

1. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/33

خط: نسخ؛ کا: اسدالله بن ظهیر الدین علی دوانی، تا قرن 11 [ف: 359-]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 225/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: خلیل بن محمد زمان، تا: 1119، جا: قزوین؛ انجامه: «تم تمیق الرسالة المنسوب الی السید الشریف علی

یدی حامدا للمرسل علی نواله و مصلیا علی الرسول و آله سنه 1119 ق.؛ کاغذ: اصفهانی زرد و سفید، جلد: تیماج مقوایی قرمز، 7ص (1386-379)، 28 سطر (20/5×11)، اندازه: 26/5×16 سم [ف: 1-227]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1215/9

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا؛ با عنوان های فصل، فصل» می باشد، دنبال آن آداب دعای حزب البحر است؛ 88ص (117-199) [ف: 3-21]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9464/14

آغاز: برابر، انجام: چنان که میان حرکت بد و حرکت مفتاح که در ید است والله اعلم بالصواب

خط: نسخ؛ کا: محمد قاسم بن احمد طبرستانی آملی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای دوروی لبه دار، 3گ (161پ-164 ر)، 21 سطر، اندازه: 25×13 سم [ف: 152-30]

590- آفرینش / کلام و اعتقادات / عربی

āfarīneš

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ق

(1752-1825) (ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn)?

رساله در این که اسم حق قدیم است و بر اثر آن این عالم و حیات پدید گشت و امام حسن عسکری نیز به آن اشاره کرده وقتی که گفته است «ثم انه اذاب ما حمد فکان نفسا ثم امتزجت اجزاء ما ذاب ...». در ذیل این بحث شیخ احمد مطالب مفصل می آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/29

آغاز: بسمله، اعلم ان الله اسمه کان قدیماً و القدم، انجام: المجردات لا یفنی لانه لیس فیه.

خط: نسخ ابی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 4ص (268-271)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-534]

591- آفرینش / عرفان و تصوف / فارسی

āfarīneš

به روش عرفانی

آغاز: باب در مبدء فطرت آدمی بدان ای یار عزیز و دوست با تمیز که مفردات عالم سیزده چیز است.

انجام: و از هر چه نشاید و نباید پاک گرداند بحق الحق اهله.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7545/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی

مقوایی، 5گ (227-232)، قطع: بغلی، 15 سطر (9/5×4/5)، اندازه: 15×10 سم [ف: 16-620]

592- آفرینش ارواح و اجسام = ارواح و اجسام / عرفان و تصوف / فارسی

āfarīneš-e arvāh va ajsām = arvāh va ajsām

نسفی، عزیز الدین بن محمد، ق 7 ق

(nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (13C

ص: 228

در 8 «فصل»: 1. آدمی مرکب از روح و قالب است؛ 2. در بیان آفرینش ارواح و اجسام؛ 3. در بیان روح و مراتب آن؛ 4. در بیان جسم و مراتب اجسام 5- جایگاه ارواح 6- مقام معلوم ارواح؛ 7. تقدیر خدای، جبر و اختیار؛ 8 معاد، صراط، بهشت و دوزخ نسخ چاپی دارای نه «فصل» است که فصل نهم دارای این عنوان است که در بیان آنکه هر چیز که در دنیا و آخرت است در آدمی است». پایان «و بر وسط رفتن از شمشیر تیز تر است» مربوط به انتهای فصل هشتم است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین. ... چنین گوید اضعف ضعفا ... می باید که در آفرینش ارواح و در مراتب ارواح و در نزول و عروج ارواح. انجام: ... و از شر نفس اماره در حفظ و امان خود بداراد، بحق محمد و آله اجمعین. تمت ...

چاپ: با پیشگفتار هانری کربن، با تصحیح و مقدمه ماریژان موله، تهران، انتشارات طهوری، چاپ دهم، 1389ش

[دانشگاه تهران 443/3 «در آفرینش جان ها و تنها»؛ فهرستواره منزوی

58/6 و 1026/8 با عنوان «نزول و عروج»]

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1760/2

آغاز: برابر؛ انجام: و طریق افراط و تفریط عالم طبیعت است که دوزخ است وسط را نگاه داشتن و بر وسط رفتن از شمشیر تیز تر است.

خط: نستعلیق خوش؛ بی کا، تا: قرن 11؛ دارای سرلوح زرین؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قرمز، 7گ (8ر-14ر)، 13 سطر، اندازه: 19/5 × 10/5 سم [ف: 5-168]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 538/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 8گ (156ر-163ر) [ف: 1-3]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4045/7

آغاز: برابر؛ انجام: و بر وسط رفتن از شمشیر تیز تر است. تمت.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1275؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه، 5گ (82پ-86پ)، 18 سطر، اندازه: 22/2 × 15/7 سم [ف: 7-167]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 405/4

آغاز: برابر؛ انجام: و صفت خوشی بهشت و ناخوشی دوزخ معروف و مشهور است. و الحمدلله رب العالمت تمت الرسالة.

خط: تعلیق، کا: احمد بن عبدالعالی بیک بیوک آبادی همدانی، تا: زمستان، 1283، 5گ (83پ-87پ) [ف: 3-443]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7/4949/2

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: محمد جواد بن محمد حسین الطیب الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: 1314؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ یک لا، 5 گ (44-48)، 15 سطر (9×15/5)، اندازه: 20/5×13 سم [ف: 14-214]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4009/3

کا: امان الله بن حسین اسفراینی، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میثن قرمز لبه دار، 15 سطر، اندازه: 17/6×12/6 سم [ف: 7-144]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2644/2

آغاز: برابر؛ انجام: با وجود نعمت اگر قدر بدانی توانی که آن نعمت را بغنیمت داری.

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 2 گ (21-23)، اندازه: 22×18 سم [ف: 7-217]

593- آفرینش جهان از روی بندھشن / کلام و اعتقادات / فارسی

āfarīneš-e jahān az rūye bondahešn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 917/2-ف

نسخه اصل: پاریس s. p.38 (بلوشه 196)؛ بی کا، بی تا؛ 15 سطر

[فیلم ها - ف: 1-549]

594- آفرینش جهان و مخلوقات و قصص انبیاء / گوناگون / فارسی

āfarīneš-e jahān va maxlūqāt va qesas-e anbīyā

آغاز: باب اول در بیان آفریدن آسمان و زمین نقلست که اول چیزی که حضرت ذوالجلال قیوم ...

انجام: ... پس آن کود کو آن زن صاحب مال و نعمت و گشتن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10235/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 856؛ اوراق به رنگ های آبی و نخودی؛ جلد: تیماج مشکی، 15 ص (106-121)، اندازه: 18×11 سم (ف: 32-)

[272]

595- آفرینش حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) = مولود نامه پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) = آفرینش نامه =

نور نامه = مولود نامه / تاریخ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) / فارسی

āfarīneš-e hazrat-e mohammad = mowlūd-nāme-ye payāambar = āfarīneš-nāme = nūr-nāme = mowlūd
nāme

گفتار کوتاهی است درباره تولد حضرت پیغمبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم).

آغاز: مولود نامه حضرت رسالت پناهی ص مولود نامه حبیب خدا و شفیع روز جزا حضرت محمد مصطفی ص و سلم اول ما خلق الله
نوری چنین فرمودند که اول چیزی که ...

انجام: و در دم آخر مؤمنان را و ما را با نور ایمان ببری یا اله

ص: 229

العالمین و یا خیر الناصرین برحمتک یا ارحم الراحمین.

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 15/222 - 2982/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 9گی، 12 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف: 8-4722]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1468/7

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 10 ذیقعدہ 1233؛ جلد: تیماج مشکى نرم، 10گ (1-104)، اندازه: 21/5×10 سم [ف: 3-967]

3. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 457/4

آغاز: برابر؛ انجام: همچنان باشد که در جماعت پیغمبر نماز گزارده باشد حق سبحانه و تعالی او را صواب چهار کتاب بدهد اول ثواب هدایت، دوم ثواب انجیل، سوم زیور، چهارم ثواب.

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام؛ جلد: تیماج مشکى ساده، جدول دار، 2گ، 15 سطر، اندازه: 20×16 سم [ف: - 230]

- آفرینش نامه «تذکره الارض ناصری

- آفرینش نامه «آفرینش حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وآلہ و سلم)

596- آفرینش نامه جهان افسانه / فارسی

āfarīneš-nāme-ye jahān

واجد، محمد جعفر

vājed, mohammad ja'far

آغاز: پرستش جهان آفرین را سزاست (کذ) که جهان را چنانکه خواست بزیباترین صورت بیاراست

انجام: یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد

[فهرستواره منزوی 58/6]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11680

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ واقف: سید کاظم عصار؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها پارچه زرد، 60 گ، 10 سطر، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 1-11]

597- آفرین نامه زرتشت / داستان / فارسی

āfarīn-nāme-ye zartōšt

آفرین نامه زرتشت که بوشتاسپ شاه کرده بود

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13742/15

آغاز: اندر دین به چنین پیداست که شاه طهمورث تا سی سال کجسته اهریمن را به بند داشته بود و هر روزی سه بار بر وی سوار شدی و به چنیوپول رفتی و باز آمدی؛ انجام: پس ازین آفرین برساد اوی شما و هان آن پشوم اخانان اشوان روشن هما خارهی ایدون رساد ایدون باداین آفرین

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1190، جلد: پارچه ای مشکی عطف و گوشه تیماج، 38 گ (179 پ-217 ر)، 21 سطر [ف: 37-279]

598- آقا شیخ محمد علی کچوئی مؤلف انوار المشعشعین / تراجم / فارسی

āqā šeyx mohammad 'alī kačū'ī mo'allef-e anvār-ol moša'sa'īn

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق 14

(Šafi'ī ardestānī, morteza ebn-e ahmad (20c

در شرح حال محمد علی کچوئی، یکی از مشاهیر اردستان و بررسی آثار وی از جمله کتاب «انوار المشعشعین» که یکی از کتاب های ارزشمند در مورد تاریخ و رجال قم می باشد.

آغاز: اهل علم و قلم درباره قم و نواحی اطراف آن به تناسب زمینه تخصص و مطالعات خود کتابها، رساله ها و مقاله های گوناگون متعددی نوشته اند. انجام: کتاب ریاض المحدثین کچوئی هم که نسخه اصل آن در کتابخانه مذکور موجود است انشاء الله در آینده نزدیکی به چاپ خواهد رسید.

چاپ: قم، انتشارات کتابخانه مرعشی، 1381، در 3 جلد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15290/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1381؛ ترقیمه: «سه شنبه 1381/6/12

خورشیدی. تهران، کوی نصر، خیابان 15، پلاک 51، کد پستی 14476، مرتضی شفیعی اردستانی بن شیخ احمد شفیعی اردستانی»، برگ ها مجدول به مشکی می باشد؛ کاغذ: جدید، 4 گ (26-29)، 24 سطر، اندازه: 19×28 سم [ف: 38-809]

599- آقا محمد خان / داستان / فارسی

ācā mohammad xān

تاریخ آقا محمد خان قاجار را به صورت داستان بلند نگاشته است. شخصیت هایی که در این داستان به چشم می خورند فتحعلی میرزا، آقا محمد خان، سهراب، امینه، مریم هستند.

انجام: کمی بعد فتحعلی شاه به همراهی سهراب و تمام درباریان و قشون راه طهران را پیش گرفت ... تا مسافتی بعید مشایعتش کردند و به عمر و اقبالش دعا گفتند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4171

آغاز: فتحعلی میرزا تصور می کرد که آن جواهری قسمتی یا تحفه ای نفیس است که آن همه مراقبت در حفظ آن به عمل آمده؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ اوراق شطرنجی، جلد:

ص: 230

گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 444گ، مختلف السطر، اندازه: 22×25سم [ف مخ: 1-193]

- آقا محمد هاشم ذهبی « آرا و احوال آقا محمد هاشم ذهبی

600- آقا میرزا جان زنوزی (منظومه) / شعر / فارسی

(.āqā mlrā-jān-e zanūzī (mnz

درباره تاریخ مرگ کریمخان کرمانی در 1324.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3910/7

خط: نستعلیق، کا: عبدالجبار بن حاج قاضی محمد قرباغی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی زرکوب، 1ص (34)، 12 سطر (8×14)، اندازه: 11×17سم [ف: 12-2900]

601- آقای کسروی و مفهوم ماتریالیسم / فلسفه / فارسی

āqā-ye kasravī va mafhūm-e māterīyālīsm

کارشاد، ق 14 ق

(kāršād (200

چاپ: تهران، 1324ش، سری، رقی، 63ص

[مشار فارسی 86/1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4752/2-4754-ف

بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 3-102]

602- آکام المرجان فی احکام الجن / کلام و اعتقادات / عربی

akam-ul marjan fi ahkam-il jann

شبلی، محمد بن عبد الله، 712 - 769 ق

(šablī, mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh (1312-1367

در مجلسی سخن از جایز بودن ازدواج انسان ها با جنیان پیش می آید و موجب می گردد که مؤلف بعد از استخاره درباره جن ها به تحقیق بپردازد و اخبار و احادیث وارده درباره خلقت، کیفیت وجود، روابط آنان با انس و شیاطین و احکام متعلق به آنها، وقوع تکلیف و

سایر حالات اجنه را در این کتاب بحث کند. کتاب مشتمل بر 140 «باب» و هر باب در چند فصل) و مقدمه ای است در سه مسأله: 1. تقرير وجود الجن؛ 2- ان لهم اجساماً مشخصة رقيقة او كثيفة؛ 3. بيان تكليفهم.

عناوين ابواب چنین است: 1. اثبات وجود الجن و الخلاف فيه؛ 2. ابتداء خلق الجن؛ 3. أن أصل الجن النار كما ان اصل الانس الطين؛ 4. اقسام الجن؛ 5. أصناف الجن؛ 6. تصور الجن و تشكلهم في صور شتى؛ 7. ان بعض الكلاب من الجن؛ 8 مساكن الجن؛ 9. ما يمنع الجن من المبيت بمنازل الانس؛ 10. القرين من الجن؛ 11. أن الجن يأكلون و يشربون؛ 12. أن الشيطان يأكل بشماله و يشرب بشماله؛ 13. ما يمنع الجن من تناول الطعام و الشراب؛ 14. أن الجن يتناكحون و يتوالدون؛ 15. تكليف الجن؛ 16. هل كان في الجن نبي قبل نبينا محمد (صلى الله عليه وآله و سلم)؛ 17. دخول الجن في عموم بعثة النبي (صلى الله عليه وآله و سلم)؛ 18. صرف الجن إلى النبي (صلى الله عليه وآله و سلم) و استماعهم القرآن؛ 19. قراءة النبي (صلى الله عليه وآله و سلم) القرآن على الجن و اجتماعه بهم في مكة و المدينة؛ 20. فرق الجن و ما ينتحونه؛ 21. تعبد الجن مع الانس و فرادى و اخراجهم الصدقة؛ 22. ثواب الجن على اعمالهم؛ 23. دخول كفار الجن النار؛ 24. دخول مؤمنى الجن الجنة؛ 25. مؤمنى الجن اذا دخلوا الجنة هل يردون الله تعالى؛ 26. هل تصح الصلاة خلف الجن؛ 27. انعقاد الجماعة بالجن؛ 28. قطع الصلاة بمرور شيطان الجن؛ 29. الحكم اذا قتل الانسى جنياً؛ 30. مناخكة الجن؛ 31. تعرض الجن للنساء الانس؛

32. منع الجن من التعرض الى نساء الانس؛ 33. وطئ الجنى الانسية هل يوجب عليه غسلًا 34. أن المخنثين أولاد الجن؛ 35. حكم المرأة إذا اختطف الجن زوجها؛ 36. النهي عن اكل ما ذبح للجن على اسمهم؛ 37. رواية الجن الحديث؛ 38. حمل الجن العلم عن الإنس و فتواهم للإنس؛ 39. وعظ الجن و الإنس؛ 40. تكلم الجن بالحكم و القانهم الشعر على السنة الشعراء؛ 41. تعليم الجن الطب الإنس؛ 42. اختصاص الجن و الإنس ألى الإنس؛ 43. خوف الجن من الإنس؛ 44. نسخير الجن للإنس و طاعتهم لهم؛ 45. دلالة الجن على ما يرفع كيدهم و يعصم منهم؛ 46. ما يعتصم به من كيد الجن و الشياطين و يستدفع به شرهم؛ 47. تأثير القرآن و الذكر و الرقي في ابدان الجن و فرارهم من ذلك؛ 48. السبب الذي من اجله تنقاد الشياطين للعزائم و الطلاسم؛ 49. مكافاة الجن الإنس على الخير و الشر؛ 50. سبب صرع الجن الإنس؛ 51. دخول الجن في بدن المصروع؛ 52. حركات المصروع و اضطرابه و كلامه هل ذلك من فعل الشيطان؛ 53. ايراد سؤال يتعلق بمعالجة المصروع و جوابه؛ 54. سخرية الجن من الإنس؛ 55. أن الطاعون من جز الجن؛ 56. الاستحاضة ركضة من ركضات الشيطان؛ 57. نظرة الجن و صابتها بني آدم؛ 58. قبال عمار بن ياسر الجن؛ 59. تصفيد مرده الجن في شهر رمضان؛ 60. ان الظبا ماشية الجن؛ 61. عنادة الإنس للجن؛ 62. جواز المذاكرة بحديث الجن؛ 63. اخبار الجن بمبعث النبي (صلى الله عليه وآله و سلم) و حراسة السماء منهم بانجوم؛ 64. اخبار الجن بنزول النبي (صلى الله عليه وآله و سلم) خيمة أم معبد حين الهجرة الى المدينة؛ 65. اخبار الجن باسلام السعدين؛ 66. اخبار الجن بقصة بدر؛ 67. أخبار الجن بقتل سعد بن عبادة؛ 68. جواز سؤال الجن من الأحوال الماضية و الأشخاص النائية دون الأمور المستقبلية؛ 69. شهادة الجن للمؤذنين يوم القيامة؛ 70. بغى الجن عبد الله بن جدعان؛ 71. نوح الجن على ابي بن مسعود و اصحابه؛ 72. نوح الجن على النخع لما اصابوا بالقادسية؛ 73. رث الجن عمر بن الخطاب رضی الله عنه؛ 74. نوح الجن على عثمان بن عفان رضی الله عنه؛ 75. نوح الجن على من اصاب بصفين؛ 76. نوح الجن بوقاة على بن ابي طالب كرم الله وجهه و رضی عنه؛ 77. نوح الجن على الحسين بن على رضی الله عنهما؛

78. نوح الجن على الشهداء بالحيرة؛ 79. إخبار الجن بوفاة عمر بن عبد العزيز و هارون الرشيد؛ 80 بكاء الجن أبا حنيفة رحمة الله تعالى؛ 81 نوح الجن على وكيع بن الحلاج؛ 82 نوح الجن على المتوكل؛ 83 هل الجن كلهم منظرون؛ 84 هل الجن كلهم منظرون؛ 85 هل كلم الله تعالى ابليس؛ 86 خطاء ابليس في دعواه انه خير من آدم و تعليله بانه خلق من نار و خلق آدم من طين؛ 87 كيفية الوسوسة و ماورد في الواسواس و الاستعاذة منه؛ 88 اخبار الواسواس بما وقع في قلب ابن آدم و حدث به نفسه وان لم يبح به لغيره؛ 89 ما يدعو الشيطان اليه ابن آدم و يوسوس له، و ينحصر ذلك في ست مراتب؛ 90 اى اعمال الشر أحب الى ابليس؛ 91. ما يستعين به الشيطان على فتية ابن آدم؛ 92. ان الشيطان مع من يخالف الجماعة؛ 93. شدة العالم على الشيطان؛ 94. شدة بكاء الشيطان على المومن لفوات فتنته و تعرضه إليه عند الموت؛ 95. تعجب الملائكة عند خروج المؤمن من نجاته من الشيطان؛ 96. افعال لم يسبق ابليس اليها؛ 97. رنات ابليس لعنه الله؛ 98. ان عرش ابليس على البحر؛ 99. ركن الشيطان رايته؛ 100. جعل ابليس كل واحد من ولده على شئ من أمره؛ 101. حضور الشيطان الإنس عند كل شئ من شأنهم؛ 102. حضور الشيطان جماع الرجل أهله؛ 103. حضور الشيطان للمولود حين يولد؛ 104. أن للشيطان لمة بابن آدم، 105. أن الشيطان يجري من ابن آدم مجرى الدم؛ 106. انتشار الشيطان اذا كان جنح الليل و تعرضه للصبيان؛ 107. ما يلهي الشيطان عن الصبيان؛ 108. نوم الشيطان على الفراش الذي لا ينام عليه احد؛ 109. عدم قيلولة الشيطان؛ 110. عقد الشيطان على رأس النائم و بوله في اذنه؛ 111. ان الحلم المكروه من الشيطان؛ 112. طلوع قرن الشيطان من نجد؛ 114. طلوع الشمس وغروبها بين قرني شيطان؛ 115. مقعد الشيطان؛ 116. تلزوم الشيطان للقاضي اذا جار؛ 117. إدبار الشيطان اذا نودي للصلاة في الصححين و غيرهما من حديث ابي هريرة؛ 118. مشي الشيطان في نعل واحد؛ 119. اعتزال الشيطان اذات تلى ابن آدم السجدة؛ 120. نحيل الشيطان للمطلى أنه أحدث و أن التثاؤب و النعاس و العطاس من الشيطان؛ 121. ان العجلة من الشيطان؛ 122. نهيق الحما عند روية الشيطان؛ 123. تعرض الشيطان لاهل المسجد؛ 124. تكبر ابليس عن السجود لآدم و وسوسته له حتى اكل من الشجرة؛ 125. تعرض الشيطان لحوازوج آدم عليهما السلام؛ 126. تعرض الشيطان لنوح (عليه السلام)؛ 127. بعرض الشيطان لابراهيم (عليه السلام) لما أراد ذبح ولده؛ 128. تعرض الشيطان لموسى (عليه السلام)؛ 129. تعرض الشيطان الذي الكفل؛ 130. تعرض الشيطان لايوب و امرأته؛ 131. تعرض الشيطان اليحيى بن زكريا (عليه السلام)؛ 132. تعرض الشيطان عيسى بن مريم (عليه السلام) 133. تعرض الشيطان للنبي (صلى الله عليه و آله و سلم) في الصلاة؛ 134. فرار الشيطان من عمر بن الخطاب رضي الله عنه و صرعه اياه؛ 135. لقيا الشيطان عبد الله بن حنظلة غسيل الملائكة؛ 136. اغواء الشيطان قارون؛ 137. حضور الشيطان مجمع قريش بدار الندوة للتشاور

في أمر النبي (صلى الله عليه و آله و سلم) و تقبيحه اراءهم و تصويبه رأى أبي جهل؛ 138. صراخ الشيطان من رأس العقبة وقت البيعة؛ 139. حضور الشيطان وقية بدر؛ 140. صراخ الشيطان يوم احد على جبل عينين.

آغاز: الحمد لله خالق الانس و الجنة و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له شهادة تكون لمن تدرع بها اوقى جنة و اشهد ان محمداً عبده و رسوله الداعي إلى الجنة.

انجام: فنعوذ بالله من همزات الشياطين و اعوذ بك رب ان يحضرون و الحمد لله رب العالمين

چاپ: قاهره، مطبوعات السعادة، 231 ص، 1326 ق.

[كشف الظنون 1/141؛ الاعلام 1/234؛ ذخائر التراث العربي الاسلامي 1/609؛ معجم المطبوعات 1/1101؛ الاوقاف العامة

موصل 2/31]

1- لقط المرجان في أخبار الجان؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (849-911) 1. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 214

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ فهرست کتاب به طور جدول در اول نسخه، صفحه اول لوح کتیبه دار مذهب مرصع و در وسطش شمسه، نام کتاب در اول کتیبه و نام مؤلف داخل شمسه و در صفحه دوم سر لوح با کتیبه، داخل کتیبه بسمله و در حاشیه اش دو دایره مذهب مرصع که به وسیله خطی به هم متصل شده اند، تمامی صفحات جدول مرصع؛ تملک: عبدالباقی؛ مهر: «الواثق بالله الغنی الشریف ابراهیم الحسینی»؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، تاریخ وقف: 1230؛ جلد: تیماج سوخت با ترنج با سر، لچکی با نقش گل و بوته مذهب، 117 گ، 25 سطر، اندازه: 17×27/5 سم [ف: -110]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1001

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 3-239]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3250

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: پیر محمد بن اسحاق سیالکوتی، تا: یک شنبه 13 جمادی الاول 1084، جا: شاه جهان آباد؛ مهر: «سیف الزمان محمد»؛ صفحه ها مجدول به مشکی و زر، قبل از کتاب هفت برگ است دارای فهرست ابواب؛ جلد: تیماج قرمز، 130 گ، 19 سطر، اندازه: 19×24/5 سم [ف: 9-42]

-آکل و مأکول « حل شبهه آکل و مأکول

603- آگاه کننده عقلاء / اخلاق / فارسی

'āgāh-konande-ye 'oqālā

نویسی، محمد حسن

nevīsī, mohammad hasan

ص: 232

رساله ای کوتاه در هشدارهایی به عقلا از حیث شناخت اطراف خود، در یک «مقدمه» و سه «مقصد» و یک «خاتمه»: مقدمه؛ مقصد 1. در شناختن عاقل است خود را، در 4 فصل؛ مقصد 2. در شناختن غیر خود است، در 6 فصل؛ مقصد 3. در شناختن عاقل است عمل خود را، در 7 فصل؛ خاتمه.

آغاز: مقدمه شروع می نماید بنام آن کسی که همیشه بود و است و بودهای غیر او از او پدید آمده است و از او یاری می جویم و او را ثنا می کنم ...

قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3033/2

آغاز: برابر؛ انجام: ... و از اینها عجیب تر کسانی هستند که خود را سزاوار راهنمایی مردم می دانند و متوقعند که مردم پیروی آنها را در اخلاق دیناتی و خدا پرستی کنند با اینکه اگر درست در عملیات خود تامل ...

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، افتادگی: انجام (خاتمه)؛ مصحح؛ 16گ، 18 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف مخ: 1-20]

604- آگهی گستر / عرفان و تصوف / فارسی

āgahī-gostar

علم الهدی، محمد بن محسن، 1039 - 1115 ق

(alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1629-1703

زمان تألیف: قرن 11، محل تألیف: قمصر کاشان

در انواع ذکر دارای چند «فصل». مؤلف می گوید: «نگارنده ... اندیشه آن دارد که در این نامه آگهی گستر فصلی چند خرد پرور در تصنیف اصناف گوناگون ذکر پرورگار بیچون جل شأنه عن ان یصفه العقول اویدر که العیون بر لوح تذکیر و تبصیر شاریان مشارب آگهی و ساریان مسارب روز بهی نگارد چه فریقی از تصوف پوشان خیره سر و تعرف فروشان بی خیر را کمال بر چنانست که ذکر پروردگار جهان که زبده شعائر ایمانست مقصود بر تهلیل و تکبیر و تسبیح و مانند آنست.»

آغاز: بسمله، سپاس حق شناس و ستایش نیایش اساس آفریننده آشکار و نهان را ... بعد از ادای وظائف تحمید ... نگارنده این سخنان ... علم الهدی ... اندیشه آن دارد که در این نامه آگهی گستر فصلی چند خرد پرور در تصنیف اصناف گوناگون ذکر پروردگار بیچون.

انجام: و اذنجز المقصود من وضع هذه العجالة فلنختم الکلام ... و کتب مؤلفها الفقیر ... محمد المدعو علم الهدی ابن محمد المحسن. و اتفق تألیفها ... اثین و انه والف بقریة قمصر .. و الحمدلله علی آلائه ... فی الدنيا الآخرة.

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1307/1

آغاز: برابر انجام: و الحمد علی الآئه المستفیضة المتکاثرة ...

خط: نسخ و نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 11 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، 26، 19 سطر (8/5×16/5)، اندازه: 25x16 سم [ف: 3-368]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3741/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علم الهدی، تا: 1102؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی مندرس، 77ص (109-186)، قطع: رقعی، 14 سطر، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 10-1725]

605- آلاء الرحمن في تفسير القرآن / تفسير / عربي

ālā' -ur raḥmān fī tafsīr-il qur'ān

بلاغی، محمد جواد بن حسن، 1289 - 1352 ق

(balāqī, mohammad javād ebn-e hasan (1872-1933

تفسیری بر اساس مذهب امامیه است. این کتاب دارای را «مقدمه» ای است مشتمل بر چهار «فصل» که در وجوه اعجاز و کیفیت جمع آوری و اختلاف قرائت و مبانی تفسیر قرآن کریم تحقیقات فاضلانه ای نموده که بسی سودمند است. تألیفات او در آخر این تفسیر ثبت شده است.

چاپ: در صیدا، 1325ق

1. قم: فیضیه؛ شماره نسخه: 24

جزء اول از تفسیر، مشتمل بر سوره های فاتحة الكتاب و بقره و آل عمران؛ کاتب = مؤلف، تا: 1352؛ آیات قرآنی بالای صفحات نوشته شده و با فاصله خطی افقی در زیر آن تفسیر شده؛ واقف: آقای حاج سید محمد رضا مجد، تاریخ وقف: شعبان 1370؛ مهر: «حاج سید محمد رضا مجد»؛ کاغذ: سفید ضخیم، جلد: تیماج مشکی، 496ص، قطع: وزیری [فهرست عراقی: 1-17]

2. قم: فیضیه؛ شماره نسخه: 25

بی کا، بی تا؛ این نسخه در مشخصات مانند نسخه سابق (شماره 24) است و در تاریخ 1312/3/2 در دفتر ثبت شده؛ جلد: تیماج زرد رنگ [فهرست عراقی: 1-18]

606- آلات اسطرلاب / هیأت / فارسی

ālāt-e ostorlāb

عبدالاحسین حائری در معرفی نسخه مجلس (ش 6401/3)، ضمن اشاره به این که در نسخه نام و عنوانی خاص برای رساله دیده نمی شود. درباره این رساله می گوید: «این رساله گویا همان است که رها تسک با نام «جامع الانوار یعنی صورت آلات رصدی» و عنوان «جامع الأنوار في الكواكب و الاسرار» آورده و ا. ستوری نیز رساله ای با همین عنوان در شمار تألیفات قاسم علی قائنی یاد و تنها به نسخه یاد شده در فهرست رها تسک (کتابخانه ملا فیروز در بمبئی) اشارت می کند.» اما بر خلاف نظر استاد حائری، از

آنجا که آغاز نسخه های این رساله با آغاز نسخه ای مسلم از «جامع الانوار» که در کتابخانه آستان قدس (ش 6460) موجود است تطابق ندارد، نمی تواند آن رساله باشد و رساله دیگری است.

دارای دو مقاله» و یک «خاتمه»: مقاله اول در اسامی اجزاء مقیاس و هیأت آن و خطوط آن و طریقه صنعت آن در نه فصل: 1. دایره مصمت؛ 2. حلقه = دایره معدل النهار؛ 3. حلقه یا دایره اقطاب اربعه؛ 4. حلقه دایره مدیر قطب؛ 5. ربع دایره سمتیه که آن را ربع ارتفاع گویند؛ 6. حلقه نیم دایره شرق و مغرب؛ 7. حلقه دایره افق؛ 8 ارکان اربعه؛ 9. صنعت مکتسبه، ساختن کره. مقاله دوم در بیست «فصل»: 1. خط نصف النهار؛ 2. عروض بلاد؛ 3. ارتفاع گرفتن آفتاب؛ 4. معرفت ارتفاع از طالع؛ 5. موضع کوکب؛ 6. مطالع و مغارب؛ 7. تسویه البیوت؛ 8 ساعات و اجزاء ساعات؛ 9. طالع سال مستقبل؛ 10. عرض اقلیم؛ 11. میل اول؛ 12. تقویم آفتاب؛ 13. صبح و شفق؛ 14. معرفت سمت ارتفاع؛ 15. طول بلد؛ 16. تقویم قمر و خمسه؛ 17. رجعت و استقامت؛ 18. سهم السعاده و الغیب؛ 19. قبله؛ 20. مساحات. مؤلف سبب تألیف و موضوع رساله را در دیباچه بیان می دارد و از رساله صاحبقرانیه محمد تقی بن عبدالحسین نصیری یاد می کند.

آغاز: بسمله، سبحانک اللهم یا فاطر السماوات و العرش العظیم ...

آغاز و انجام سخن فقیر الحقیر ... قاسم علی قاینی آنست که به خرج عقل پیوند ... آغاز و انجام سخن فقیر الحقیر ... قاسم علی قاینی آن است که به مطالعه رساله موسوم به رساله صاحبقرانی که از جمله تصانیف نقاب گشای افکار حکما اعنی محمد تقی بن عبدالحسین النصیری بود رسید و در آن رساله فرموده اند که در هر فن از ظاهر و پوشیده به قدر طاقت و توانایی کوشیده در این وقت ... مقیاسی که در آن عرض بلدان و سمت قبله و سایر جهات بی رنج و عنا حاصل تواندش، به خاطر فاتر رسید و موسوم نمود به مرکز ادوار و رساله تازه های در آن تألیف کرده اما به خاطر حقیر رسید که در این رساله متوجه مقال و اکثر اعمال که سبب ... ساختن آن آلت و تکمیل مسائل آن گردد نشدند. بنابراین رساله ای دیگر که آن مشتمل بود بر طریقه ساختن آلات با وجود اشکال و اکثر اعمال اسطرلاب تألیف کرد و آن مشتمل است بر دو مقاله و خاتمه.

انجام: پس اعمال جمیع احوالات بلاد نسبت به افلاک و عناصر از این مقیاس آید و الله اعلم بالصواب فی کل باب.

[ستوری 89: 2-90 فهرست رهاتسک ص 20؛ فهرستواره منزوی 2900/4؛ ذریعه 247/26 «جامع الانوار»]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6401/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1355، کاغذ: فرنگی آهار مهره و اصفهانی ضخیم، جلد: مقوای سفید عطف و گوشه تیماج سیاه، 1ص (75)، قطع: نیم خستی، 25+27010 سطر، اندازه: 11/5 × 22 سم [ف: 19-555]

2. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 202/2

آغاز و انجام: برابر؛ انجام: و چون یک جزو از دو جزو بروج را که مساحت جزو وسط نصف النهار شود اعتبار کنند طول موضع بعد ثوابت معلوم شود، العلم عند الله

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ کا: عبدالعظیم بن علی اصغر بن حاجی بن ذال اسفراورینی، تا: 7 صفر 1270؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج

مشکی، 22 گ، 11 سطر، اندازه: $12/5 \times 19/5$ سم [ف: 235]

607- آلات الأظلال / ریاضیات / عربی

ālāt-ul izlāl

ابراهیم بن سنان، 296 - 335 ق

(ebrāhīm ebn-e sanān (908-946

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 437/14-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4832؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 7؛ افتادگی دارد؛ 11 گ (66-76) [فیلم ها - ف: 1-468]

- آلات الرصد « شرح آلات رصدیه

608- الآلات الرصدية / هیئت / عربی

al-ālāt-ur raṣādiyya

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 ق

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (980?-1036

آغاز: بسمله. الحمد لله وحده و صلواته على النبي محمد وآله وسلم. غرضنا أن نصف آلة رصدية يبلغ بها غاية الاستقصاء في تعرف علم الهيئة و يتهيأ الوصول بها في رصد مواضع الكواكب الى الثوابت.

انجام: فهذه هي الآلة التي اعتمدها في تدقيق امر الرصد بمشية الله و حسن تسييره. الحمد لله رب العالمين و الصلوة على سيدنا محمد و آله اجمعين و حسبنا و نعم الوكيل. آمين.

[فهرست مصنفات ابن سینا، یحیی مهدوی، ص 1]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1686/8 ف

نسخه اصل: لیدن Cod. Or 184 بی کا، تا: چهارشنبه 17 رجب

514 [فیلم ها - ف: 1-626]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14/9

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی یک لائی درون تیماج سرخ، 12ص (61-72)، 20 سطر
(7×13)، اندازه: 14×20سم [سنا - ف: 1-7]

ص: 234

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ بی کا، بی تاب کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوائی، 4 گ (227پ-330ر)، 31 سطر، اندازه: 13×23سم [ف: 6-2423]

609- الآلات الرصدية / هیأت / عربی

al-ālāt-ur raṣādīyya

رساله در توصیف آلات و ابزار رصدی است و مشتمل است بر 18 ابزار رصدی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11521/4

آغاز: اعني جانب المحيط اعلى من الجانب الذي يليه، انجام: ارتفاع كو كب من ابدته الظهور و غایت الخطاطه و هو يتعدد بالحق و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ در صدر نسخه به خط مغایر نوشته شده: «کتاب اباسهل قوهی در شرح پر کار»؛ کاغذ آهار مهره حنائی، جلد: ساغری مشکی ضربی دارای ترنج و دو سرترنج و چهار ابرو و حاشیه قلمدانی، اندازه: 12×19 سم [ف: 18-127]

610- الآلات الرصدية / هیأت / عربی

al-ālāt-ur raṣādīyya

آلاتی که در اعمال رصدی و ستاره شناسی به کار برده می شوند و چگونگی استفاده از آنها با دوائر و اشکالی توضیحی در این کتاب گزارش شده با استفاده در تعداد آلات از کتاب «جامع المبادئ والغایات» حکیم حسن بن علی بن عمر مراکشلی جز دو آلت ذات الثقبین و ذات المثلث که از تصانیف خازنی گرفته شده است.

این کتاب دارای نوزده «باب» است: 1. صفة الصفحة الزرقانية؛ 2. صفة الميزان المعزاري؛ 3. صفة الربع والعمل به؛ 4. صفة الكرة؛ 5. صفة الشاملة؛ 6. صفة الماشرة؛ 7. معرفة الاسطرلاب الخطيچ؛ 8. وضع الحاضر؛ 9. صفة الحلزون؛ 10. صفة الاسطوانة المعرفة الساعات؛ 11. صفة ساق الجرارة؛ 12. صفة المخروط المعرفة الساعات؛ 13. رسم الساعات في السطح الموازي للافق؛ 14. رسم الساعات في السطح الموازي لدائرة نصف النهار، 15. رسم الساعات في السطح الموازي لدائرة اول السموت؛ 16. صفة اللبنة و الحلقة و السدس الفخری، 17. صفة ذات الحلق؛ 18. صفة ذات الشعبین و ذات الثقبین؛ 19. صفة ذات المثلث.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فهذا مختصر في صفة بعض الآلات الرصدية والعمل بها مشتمل على تسعة عشر بابا

آغاز: برابر

خط: نستعلیق بی کا، تا: شعبان 1236؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 61گ، 20 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: -77]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1526

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 4-344]

611- الآلات العجیبة الرصدیة / ریاضیات / عربی

al-ālāt-ul 'ajībat-ur raṣadīyya

خازنی، عبدالرحمن، ق6

(120) (xāzenī abd-or-rahmān)

دارای هفت مقاله) و هر مقاله در سه «قسم»: مقاله 1. آله ذات الشعبتین؛ 2. آله ذات النقبتین؛ 3. آله ذات الثلث؛ 4. الاله المعروفة بالربع؛ 5. آلات الانعکاس؛ 6. الاسطرلاب؛ 7. استخراجها بغير آله اعنى آلات سهلة الوجود. او هر مقاله را در سه قسم (1- صفة الاله، 2. فائدة الاله، 3- البراهین الهندسیة) بحث می کند.

آغاز: بسمله. و به التوفیق. الحمد لله الذي أنار قلوبنا بنور الاسلام و هدانا اليه بخاتم النبيين محمد المصطفى عليه السلام. اما بعد فان الله تعالى لما ابدع الاشياء وعمم بعضی احوالها... فاعطى الانسان... مالم يؤته غيره... و من جملة ذلك اتخاذ الآلات النفیسة التي يستخرج به المسافات على الاستقامة و الارتفاع و الانحطاط... و نجعلها سبع مقالات...

انجام: .. و ذلك ما أردنا أن نذكر و اذ قد بلغنا هذا الموضوع فقد آن لنا أن نختم الكتاب حامدين الله تعالى و مصليين على نبيه محمد و آله الطاهرين

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 681/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: ذیحجه 638، جان موصل، از روی نسخه مورخ 621 در دمشق؛ برگ نخستین این نسخه هنگام صحافی به نسخه شماره 682 این کتابخانه برده شده و در آنجا است و پس از آن «رسالة الاعتبار» است؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 32ص (1-32)، 31سطر، اندازه: 17x25سم [ف: 3]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3228-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-103]

آغاز: افتاده: فالقسم الاول من الأولى يشتمل على صنعة الآلة و كيفية استعمالها و صورتها على هيتين احديهما كما ذكره بطلميوس في المجسطى ... انجام: افتاده: ... و ايضا مثلثا ركح احب متشابهان يكون نسبة رك الى كح كنسبة اح الى حب ففي المساواة نسبة ط د الفضلة الى كح القدر الأول كنسبة.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 8؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرمه ای جدید، 11 گ (49-60 پ)، 25 سطر، اندازه:

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4618/3-ف

از القسم الاول يشتمل على صنعة الاولة و كيفية استعمالها تا المقالة الثانية في الالة المعروفة بذات الشعبين؛ بي كا، بي تا؛ 12گ (49ر - 61پ) [فيلم ها - ف: 3-80]

612- آلات الغذاء و تدبيره و امر الدواء المسهل / طب / عربي

āiāt-ul ġidā' wa tadbīr-uh wa amr-ud dawā'-il mushil

حنين بن اسحاق، 194 - 260 ق

(honayn ebn-e eshāq (809-873

در سه «مقاله»

آغاز: المقالة الأولى من كتاب حنين فيما سئل عنه من آلات الغذاء... فيحتاج إلى أن يعلم على اي جهة تجرى الغذاء من باطن البدن الى ظاهره ...

انجام: ... و لا مسح به الا بعد سقوط القوة في آخر الأمر تمت المقالة

تبريز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3606/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 726؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی ضربی، اندازه: 20×27 سم [ف: 3-1130]

613- آلات ربع / اسطراب / فارسی

“āiāt-e rob

مختصری است در دو صفحه در شناخت آلات ربع و اسامی آنها

آغاز: بسمله، اسامی آلات ربع، ربع شکلی است بسیط مستوی

انجام: و مضاعف کردیم شد سیزده ساعت و دو دقیقه و این ساعات نیم روز باشد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12042/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: محمد هادي بن محمد تقی سهروردی مشهور به شولستانی، تا: 1104، جا: شیراز، مدرسه صالحیه؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج، 2 ص، اندازه: 14×26 سم [ف: 10-175]

614- آلات رصد و اسطرلاب / اسطرلاب / عربی

ālāt-e rasad va ostorlāb

مؤلف پس از فراغ از رساله اول خود در نجوم، به تألیف رساله حاضر در بیان آلات رصد و اسطرلاب پرداخته است و آن را در یک «مقدمه» و سه «مقاله» ترتیب داده است: مقدمه، در شناخت نام آلات رصد؛ مقاله 1. در بیان معرفت اسطرلاب، در 17 باب؛ مقاله 2. در معرفت صفحه آفاقی اسطرلاب و بقیه انواع آن، در 15 باب؛ مقاله 3. در بیان علم خطوط اسطرلاب، در 4 باب. نسخه ای از این کتاب در معرفی شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین اما بعد چون از رساله نجوم فارغ شدیم ابتدا کردیم به رساله ثانی در معرفت آلات رصد از اسطرلاب و غیره ...

انجام: و از جانب دیگر تا مدار سرطان تا مقدار میں کلی منقسم گردانند که آن میل باشد بدان طریق که باز نموده شد و بدین فصل این رساله ختم کرده شد.

[فهرستواره منزوی 4: 2761]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6990

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالکریم بن حاج محمد شریف نراقی، تا: رجب 1222؛ جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار با جدول کشی ضربی، 61 گ، 22 سطر، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: 20-383]

615- آلات صنعت کیمیا / کیمیا / عربی

ālāt-e san'at-e kīmīyā

آغاز: بسمله، الحمد لله ... اعلم ادم الله سمعک آن آلات الصنعة الالهية ...

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5740/12

آغاز: برابر بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: میشن آلبالوئی، 2 گ (198 ر -

200 پ)، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف: 8-487]

رساله ای است در آن انواع کاغذ و قلم و رنگ ها و طرز ساختن آنها.

آغاز: الحمدلله و الصلاة و السلام علی عباده (الذین) اصطفی، و بعد بدانکه کاغذهای ...

مشهد، شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 1441/6

آغاز: برابر؛ انجام: اول بگیرد یک من روغن کتان و در دیگ مس کند ...

خط: نستعلیق؛ کا: میرزا اسحاق بن محمد قزوینی، تا: 1294؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (68 ر-73 پ)، اندازه: 10/5

× 16/5 سم (مؤید: 3-355)

رساله ای در چند باب»

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 328/8

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-10]

618- آلاتی که حکماء پیشین ساخته اند / صنعت / فارسی

ālāt-ī ke hokamā'-e pīšīn sāxte-and

اعتضاد السلطنه، علیقلی بن فتحعلی، 1298 - 21234 ق

(e`tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-alī (1818? 1880

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6151/37

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13 [ف: 9-196]

619- آل اعین = رساله ابی غالب الزراری الی ابن ابنه = رساله فی نسب آل اعین / رجال / عربی

āl-u a'yun = r.-u abī gālīb ar-zurrārī ilā ibn-i ibn-i-h = r.-un fī nasab-i āl-i a'yun

زراری، احمد بن محمد، 285 - 368 ق؟

(?zorrārī, ahmad ebn-e mohammad (898-978

اهداء به: پسر پسرش محمد بن عبدالله

تاریخ تألیف: 367-356 ق

مؤلف این رساله را برای پسر پسرش محمد بن عبدالله (متولد بروز یک شنبه 3 شوال 352 در قصر عیسی بغداد، آخرین شخصی است که از آل اعین شناخته شده) هنگامی که طفل چهار ساله بوده نگاشته و در آن نخست شرح احوال خاندانش را آورده و سپس اجازه تمام مرویات و مقررات و مؤلفاتش را داده است. الذریعه (ج 1 ص 143) این رساله را به نام «اجازه» ضبط داشته و آورده است که این اجازه مبسوط نفیس ترین اجازه ای است که از قدماء امامیه به دست آمده و مدرک بر اعتبار سیره اجازه است از قدیم و این رساله را به نام «رساله ابوغالب» از آن جهت خوانند که در آغاز شرح و احوال و نسب آل زراره است. مؤلف این رساله را در ذیقعه 356 نبشته و در 367 از نو نگاشته. در الذریعه (ج 1 ص 143-4) آمده که ابن الغضائری این رساله را از مؤلف روایت کرده و مطالبی را که از قلم مؤلف افتاده بوده بر آن افزوده) و شیخ طوسی و شیخ نجاشی این رساله را از ابن الغضائری روایت کرده اند. صاحب حدائق نسخه مغلوپی از این رساله را به

دست آورده و در کتاب کشکول موسوم به «انيس المسافر» مندرج داشته. (ولائی)

آغاز: بسمله. حدثنا أبو عبدالله الحسين بن عبدالله بن إبراهيم الواسطي قال حدثنا أبو غالب أحمد بن محمد بن محمد بن سليمان بن الحسن بن الجهم بن بكير بن أعين الشيباني منه الى ابنه محمد بن عبدالله بن أحمد سلام الله عليك فاني أحمد اليك الله الذي لا اله الا هو ... أما بعد فانا أهل بيت أكرمنا الله عز وجل بمنه علينا بدينه.

انجام: يصوت بصوت حسن واحد و اثنين و الحمد لله و صلوته على ساداتي محمد النبي و آله الأخيار تمت رسالة أحمد بن محمد بن سليمان بن الحسن الزراري الى ابن ابنه أحمد بن عبدالله بن أحمد في ذكر نسبه و روايته رضي الله عنه و عنهم ...

چاپ: تحقيق محمد رضا حسيني جلالی، قم، مركز البحوث و التحقيقات الاسلاميه، 1411ق، وزیری، 365ص.

[الذريعة 7/1 و 7/11 و 143/1-144؛ هدية العارفين 66/1، دايرة المعارف

بزرگ 572/1 «آل اعين»، 573 «احمد بن محمد معروف به ابو غالب زراري»]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6970/3

خط: نسخ؛ بی کا، تا: شعبان 1057؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی با لولا، قطع: ربعی، 22 سطر (9×15)، اندازه: 15×21سم [ف: 16-416]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1893/2-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ کا: رضا بن امامقلی، تا: عید اضحی 1109؛ با نشانه «بلاغ» و امضای عبدالحسین بن حاجی منصور نجفی؛ 36ص (304-339) [عکسی - ف: 1-178]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7669

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ این نسخه مضافات ابن غضائری را دارد؛ نسخه تازه نوشته شده و می نمایاند که مصحح است، در ابتدای یادداشتی از محمد حسن طهرانی به تاریخ ذیقعد 1398 در قم راجع به رساله حاضر و مؤلف آن ثبت شده است؛ 15گ، 19 سطر، اندازه: 16×21سم [ف: 6-609]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 214عکسی، 1128عکسی و 1309عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 1-196؛ 3-263؛ 4-21]

4. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 499/5

خط: نسخ؛ کا: نصرالله قزوینی، تا: رجب 1279؛ جلد: تیماج سبز، 20 گ (68 ر-88 پ)، اندازه: 15x10/5 سم [ف: 2-318]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6982/4

کا: مهریجردی، 1279، جا: یزد در خانه خود؛ از روی نسخه نوشته نصرالله بن علی پیرمی مورخ 1101 که با دو نسخه مقابله شده بود یکی در مجموعه مورخ 680 و خوانده شده بر نجیب الدین ابوزکریا یحیی بن احمد بن یحیی بن الحسن بن سعید حلی (همراه معانی الاخبار)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: بی جلد، قطع: ربعی، 20 سطر (10x13)، اندازه: 23x16 سم [ف: 16-419]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12327/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 14؛ در انجام 2 برگ مطالب گوناگون

ص: 237

در مورد رجال و حدیث آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 16 گ (30 - 45)، 18 سطر، اندازه: 9×17 سم [ف: 31-207]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2375/5-ف

کا: آقا بزرگ تهرانی (محمد حسن بن علی)، تا: چهارشنبه 15 محرم 1320 [فیلم ها - ف: 1-676]

8. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 6-6278

خط: نستعلیق؛ کا: مهدی بن علی رضای قمی، تا: چهارشنبه 15/5/1320

؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، قطع: ربعی، 20 سطر [آستانه قم: -227]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2/1337 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تنها صفحه آغاز رساله در این تصویر

موجود است؛ 1 گ (11) [عکسی - ف: 4-60]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19982

آغاز: برابر؛ انجام: رضی الله عنه و عن جميع شیوخنا و جميع بنینا فی جنات النعیم و صلی الله علی عباده الذین اصطفی.

خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: سه شنبه 1 شعبان 1330؛ مصحح، مذیل به فایده ای به نقل از درة

المعارف عبدالرحمن بن محمد بن علی بن احمد بسطامی (246ر)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی مجدول گرهی با ترنج و سر

ترنج، 8 گ (238 پ-245 ر)، 21 سطر، اندازه: 5/7×22 سم [اهدائی - ف: 8-95؛ ف: 27-163]

10. قم؛ امام صادق شماره نسخه: 87

خط: نسخ؛ کا: احمد بن حسین بن محمد بن حسین بن عبد الکریم بن محمد جواد بن عبد الله بن نورالدین بن نعمة الله موسوی جزائری

شوشتری، تا: 8 صفر 1336، 12 گ، 20 سطر، اندازه: 20 / 5/15×5 سم [ف: -72]

11. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 198/3

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن نصرالله شیرازی، تا: 22 صفر 1336، به امر محمد خوانساری؛ مصحح، در یادداشتی که خوانساری روز جمعه

30 محرم 1336 در اول رساله سوم نگاشته چنین آمده که رساله ابی غالب استنساخ شده از مکتوب حسن بن عبد الکریم بن حسن بحرانی

در بحرین به تاریخ 9 رجب 1007 و او از نسخه ای به کتابت محمد بن حسین بن علی بن حسین مازندرانی در ماه صفر 686 نگاشته بود؛

جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 51 ص (37-88)؛ اندازه: 5/14 × 5/19 سم [ف: 1-147]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 170/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-191]

12. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: 58/7

خط: نسخ؛ کا: سید ابوالقاسم (محرر) موسوی نجفی اصفهانی، تا: 1342؛ جلد: تیماج قرمز، 10 گ (246 پ-256 پ)، اندازه: 13×21 سم [ف: 61-]

13. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1071/1

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا؛ کا: سید محمد حسن حسنی طباطبائی، تا: سه شنبه 3

شوال 1348، جا: نجف اشرف؛ 33 ص (1-33) [عکسی - ف: 3-329]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 155/3

آغاز: برابر؛ انجام: رضی الله عنه و عن جمیع شیوخنا و جمع بیننا فی جنات النعیم و صلی الله علی عباده الذین اصطفی.

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ به تاریخ 1359 مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (251 ر-263 پ)، اندازه: 17×21 سم [ف: 1-175]

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 33249

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 10 جمادی الثانی 1360؛ در حاشیه به خط هبة الدین حسینی شهرستانی نجفی تصحیح شده است، در برگ های دیگر مجموعه مانند 144 ر و 92 به این امر تصریح شده و ایشان نوشته اند که این مجموعه را در سال 1331 ق در فیض آباد هنگام سفر به هند مقابله و تصحیح کرده اند؛ هدایی رهبری، بهمن 1384؛ کاغذ: فرنگی حنایی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی قهوه ای مجدول زرکوب، 12 گ (152 پ-163 ر)، 24 سطر، اندازه: 15/5×21 سم [اهدائی - ف: 8-95]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11600/1

خط: نسخ؛ کا: حسن بن علی رضی الدین تبریزی، تا: 1376، با یک واسطه از نسخه مرحوم میرزا محمد تهرانی کتابت شده است

[میراث شهاب: س 10 ش 1-2-25]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4067/3

خط: نستعلیق؛ کا: حمزہ بن محمود متولی مسجد شمس، بی تا؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 22 گ (43 پ-64 پ)، اندازہ: 17×11 سم [ف]:
[73-11]

620- آلبم چیمور / متفرقہ / اردو

ālbom ċīmor

مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28550

آغاز: کل شب سی مجمی جناب قمر الدین صاحب برائی هوا خوری کی خورد کی؛ انجام: سی آرایش ربی ربنا موجب عنایت هوا قمر الدین ..

خط: نستعلیق خفی؛ کا: اصفہانی و جلال، تا: 1294؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرکوب با حواشی با زنجیرہ ای زرکوب، قطع: وزیری بزرگ، مختلف السطر (14×29)، اندازہ: 33×20/2 سم (رایانہ)

621- آلة أخذ ارتفاع الكواكب / هیات / عربی

ālat-u 'axd-i irtifā'-il-kawākib

رسالہ ای است در توصیف ابزاری از آلات اخترشناسی کہ برای سنجش ارتفاع کواکب بہ کار گرفته می شود و شامل سه «باب»

ص: 238

است: باب 1. في المقدمات، در یک فصل؛؛ باب 2. في صفة الآلة، در هفت «فصل»: (1 فصل في اتحاد صفحة الامي، 2 فصل في كسور الارتفاع، 3 فصل في الحجرة وربع الارتفاع، 4 فصل في المسطرة المرتبة للكسور، 5 فصل فيالبكرات، 6 فصل في العضادة، 7 فصل في القطب؛ باب 3. في تركيب الآلة و امتحانها، در سه فصل: (1 فصل في حركاتها، 2 فصل في امتحانها، 3 فصل في العمل بها.

آغاز: الحمد لولى و أهله و الصلوة على نبيه محمد و آله اجمعين هذه صفة آلة صغيرة القدر و المؤنة عظيمة النفع و المعونة يؤخذ بها ارتفاع الكواكب بالدقائق و يوصل بها إلى ساير اعمالها بالحقائق سبق الى ايجادها عبدالرحمن الخازن. انجم: و نظرنا إلى حرف المسطرة على كم وقع من اجزاء المكتوبة و مربها على كم وقع من الصحاح من ربع الارتفاع و ذلك هو المطلوب و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12889/4

آغاز و انجم: برابر

خط: نستعليق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ مهر: «حسین منى و أنا من حسین»؛ تملک: ملا مهدی؛ مصحح، در برخی برگ ها آمده که این نسخه متعلق به کتابخانه مرحوم مهندس سرتیپ حاج عبد الرزاق بغایری است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مجدول بدون مقوا. 8 گ (32 پ - 39 ر)، 18 سطر (6×14)، اندازه: 20×11 سم [ف: 32-685]

622- الآلة المعروفة بالمقود / هیات / عربی

al-ālat-ul ma'rūfa bi-l-miqwad

صوفی، محمد بن احمد، - 950؟ ق

(?sūti, mohammad ebn-e ahmad (-1543

اهداء به: محمد سبط ملک اشرف

مؤلف گویا محمد بن ابو الفتح صوفی باشد، و یا ابی الفتح محمد بن احمد بن محمد بن احمد صوفی باشد که از علماء ریاضی متوفای حدود سنه 950 بوده است. رساله در آلت معروف به مقود است. کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» تحت عنوان اقول و ده «باب» است که برخی از عناوین آن چنین است: مقدمه در رسوم آله، الباب في معرفة اعداد الآلة على الجهات و معرفة استقبال القبلة: الباب في العمل بالكواكب و الطريق أن تضع الالة.

آغاز: بسملة الحمد لله ... و بعد فقد سألني من و جب حقه على ... الناصر بن سیدی محمد سبط المقام الشریف مولانا السلطان الملك الاشرف ابو النصر ایتال خلدالله ملكه و ثبت قواعد دولته و یخل المقر الاشرف العالی السیفی سردیک امیر دوا دار المالکی الاشرفی اعز الله ..

انجم: في هذا القدر كفاية لمن اراد العمل بهذه الأمة والله ولى التوفيق ...

مشهد، الهیات، شماره نسخه: 566/8

آغاز و انجام: برابر، و نقلت هذه النسخة المباركة من خط استاذنا الشيخ عبدالرحمن البزنيسي و هو نقل ايضا من خط العلامة محمد بن ابي الفتح الصوفي تغمده الله رحمة على يد العبد الفقير محمد القاضي بمدينة قور 17 صفر سنة 1073هـ

خط: نسخ؛ كا: محمد قاضي، تا: صفر، 1073، جا: قور؛ كاغذ فرنگی، جلد: تیماج سبز، 5 ص (24-32) سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-527]

623- آلة دائرة المعدل / رياضيات / عربي

ālat-u dā`irat-il mua`ddil

وفائي، عبدالعزيز بن محمد، 811 - 876 ق

(vafā`ī, cabd-ol-'azīz ebn-e mohammad (1408-1471

دارای «مقدمه» و «خاتمه» به درخواست بعضی دوستان.

آغاز: بسمله، هذه رسالة المعدل، قال شيخنا عبدالعزيز محمد الوفاي الموقت بالجامع المؤيدي وغيره بالديار المصرية اسبغ الله عليه ظلاله و ختم بالصالحات اعماله. اما بعد حمدالله و الصلوة على رسوله محمد خير خلقه فقد سألتني بعض الأصدقاء في عمل رسالة على الآلة التي سميتها بدائرة المعدل فاجبته .. انجام: ... و هذا ظاهر لمن له ادنى رياضة، و الله تعالى اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب

[برو کلمن 129/2 ذیل 160/2]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3100/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ كا: عبدالرحمن بن ابراهيم، تا: 27 ذیحجه 1177، جا: جزيره قبرس؛ كاغذ: فستقی، جلد: رویه كاغذ سبز، 5گ (25-29پ)، 21 سطر، اندازه: 14/2×22/2 سم [ف: 6-212]

- آلة ذات الكرسي (رسالة في) الكرة (رسالة في)

624- آلت رصدی / هیأت / عربي

ālat-e rasādī

گفتاری است در آلات رصدی و تصویر یک ابزار رصدی. نگارنده آن از مردمان سده 7ه ق. است.

آغاز: صفة فنون استنبطناها من ذات الشعبتين غربية مما عملناها بالرصد المعروف المهدوس بمراغه ذات الاسطوانتين.

انجام: فيكون عملها اقوى و اسهل و الله اعلم بالصواب.

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 11521/5

آغاز و انجام: برابر

ص: 239

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: ساغری مشکی ضربی دارای ترنج و دو سرترنج و چہار ابرو و حاشیہ قلمدانی، اندازہ: 12×19 سم [ف: 18-127]

625- آلت رصدی / ہیأت / عربی

ālāt-e rasādī

گفتاری است مشتمل بر سه ابزار رصدی و در آن ذکر شدہ: «نوع آخر مما عملته بدمشق سنہ خمسین و ستمائہ لاجل الملک المنصور صاحب حمص بحضور الامام العالم الفاضل الوزير نجم الدين اللنوذی و سماها الاله الكامله». آغاز: و من الالات التي عملنا لها مثالا بالرصد ذات الجنوب و السهم.

انجام: و قول الصدق لاشيء غيره و صلى الله على سيدنا محمد و آله و سلم

مشهد، رضوی؛ شماره نسخه: 11521/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: ساغری مشکی ضربی دارای ترنج و دو سر ترنج و چہار ابرو و حاشیہ قلمدانی، اندازہ: 12×19 سم [ف: 18-127]

626- آلت مظهر الانوار اسطراب / فارسی

ālāt-e mazhar-ol anvār

اهداء به: صاحبقران محمد زمان قزاق خان

تاریخ تالیف: ربیع الثانی 1085 ق

دربارہ آلت «مظهر الانوار» کہ برای معرفت سمت قبلہ و ضبط ساعات و جمیع آنچه با اسطراب معلوم می شود با زواید مختصہ بہ آن ساختہ و تحفہ مجلس سامی صاحبقران محمد زمان قزاق خان کردہ شدہ و ناگزیر ترتیب رسالہ ای نمودہ شدہ شامل یک «مقدمہ» و چند «فصل» و «خاتمہ». فہرستوارہ منزوی

[2762/4

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3857/6

از دیباچہ رسالہ ای دربارہ آلت مظهر الانوار؛ خط: شکستہ نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج قہوہ ای ضربی مقوایی عطف

حنایی، 3ص (218-221)، سطرها چلیپا (9×19)، اندازه: 14×24سم [ف: 12-2835]

627- آل زیار / تاریخ / فارسی

āl-e zīyār

فروغی، ابوالحسن، 1263 - 1338

(foruqi, ab-ol-hasan (1883-1958

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9452/24

خط: نسخ و نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 12 محرم 1311؛ 5ص (1656-1660) (مختصر ف: -14)

آل سلجوق «تاریخ آل سلجوق

- آل عثمان «تاریخ آل عثمان

- آل محمد «تاریخ آل محمد

628- آل محمد «(صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)» / فضائل و مناقب، حدیث / عربی

āl-e mohammad

مردی جراحی، حسام الدین

marḍī jarrāhī, hosām-od-dīn

2337 حدیث منقول از پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) را که در فضایل و مناقب آن حضرت و اهل بیت طاهرینش (علیه السلام) در کتاب های اهل سنت روایت شده، به ترتیب حروف آغاز احادیث جمع آوری کرده و به نام مصادر تمامی آنها تصریح کرده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین. ... أما بعد الباب الأول فيما جاء في فضلهم مجتمعهم اهل بيت رسول الله يعني أولا بالذات.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 343

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید احمد حسینی اشکوری، قم؛ خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، 695ص [عکسی - ف: 1-404]

- آل مظفر «تاریخ آل مظفر

629- آل نوبخت و ابونواس / تراجم

āl-e nowbaxt va abū-novās

[دانشگاه تهران 188/17]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8660 /2

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، بی جلد، 8گ، جیبی، قطع: ربعی [ف: 188-17]

- آله صیدیه و حاله فیدیه» الصید (رسالة في ...)

630- آلودگی های اجتماع / متفرقه / فارسی

ālūdegī-hā-ye ejtemā

جزایری، محمد علی، ق 14 ق

(jazāyerī, mohammad 'alī (20C

چاپ: تهران، 1375ش، سری، رقی، 78ص [مشار فارسی 91/1]

ص: 240

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-102]

631- آمار / اقتصاد / فارسی

āmār

دادبخش، محمد، ق 14 ق

(dadbaxs, mohammad) 20C

بحث های مختلفی است درباره آمار و فرمول های آن با استفاده از درس استاد میر حیدر که در آخر این کتاب فرمول های مهم کتاب نیز ضمیمه شده است.

خوانسار: فاضل؛ شماره نسخه: 437

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، دارای جداول و نقشه های مختلف در علم آمار؛ کاغذ: خط دار معمولی، جلد: مقوایی، 140گ، مختلف السطر، اندازه: 17×21سم [ف: 2-104]

632- آمار / تاریخ / فارسی

āmār

آمار عمارات، مساجد، خانقاه ها و محله های اسلامبول به خط نورالدین محمد حسینی تحریر در 1142 ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14179/5

خط: شکسته نستعلیق؛ کا: نورالدین محمد حسینی، تا: 1142؛ تمام صفحات جداول زرین و لا-جوردی و محرر، تمام صفحات زرافشان؛ جلد: تیماج سرخ ضریبی، ترنج با سر با زمینه مذهب، مجدول، 1گ (15پ)، سطرها چلیپایی، اندازه: 34×21/5 سم [ف: 38-

[226

633- آمار استرآباد = خانوار و انفاس مملکت استرآباد / حدیث / فارسی

āmār-e estarābād = xānevār va anfās-e mamlekat-e estarābād

که در پیچی نیل 1276 در زمان فرمانروایی ملک آرا گرفته شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1644-ف

نسخه اصل: موزه آسیایی آکادمی علوم شوروی b2494؛ نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی 162/1 تکمیل گردید؛ بی کا، بی تا [فیلم
ها - ف: 1-3]

634- آمار تهران / جغرافیا / فارسی

āmār-e tehrān

نجم الدوله، عبدالغفار بن علی محمد، 1259-1326ق

(najm-od-dowle, 'abd-ol-qaffār ebn-e 'alī mohammad (1843-1908

آن را به دستور اعتضادالسلطنه نگاشته و می گوید ما در این شهر در دو ماه خانه به خانه آمار گیری کرده، شماره جمعیت آن صد و چهل و هفت هزار و دویست پنجاه شش تن بود بجز سپاهیان و نه هزار و پانصد و هشتاد خانه بود و در هر خانه نزدیک شانزده تن می زیستند. هشت تن از شاگردان دارالفنون به کار این آمار گیری در چهار کوی تهران: عودلاجان، چاله میدان، سنگلج، بازار با ارگ گمارده شده بودند. این کار به دستور ناصرالدین شاه انجام شد. در متن رساله سخن مالتوس اقتصاددان انگلیسی را رد کرده است.

رساله ای درباره تهران و راهنمای این شهر از اخضر علی شاه که در زمان میرزا علی اصغر خان به دستور مختارالسلطنه به سال 1320ق نوشته است. در کتابخانه دانشکده ادبیات (ش 20ب) هست.

آغاز: الحمدلله رب العالمین .. و بعد چون بر حسب امر قضا جریان دارای جهان و داور گیتی ستان

انجام: و براهین عقلیه و تجربه بسیار در دست است که در این مختصر رساله نگنجد و ما بدانچه ذکر شد اکتفا نمائیم

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2763

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا قرن 13 کاغذ: فرنگی کبود، جلد: مقوا رویه تافته، 50گ، 12 سطر (7/5×14)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 3-
25]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9813/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 46گ (143پ-188ر)، اندازه: 21×14 سم [ف: 25-142]

635- آمار تهران / اسناد / فارسی

āmār-e tehrān

یا شمارش شاه. خانه های تهران در 1269 در زمان ناصرالدین

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 844 ف

نسخه اصل: کیمبریج برون (91) k9 خط: نستعلیق و سیاق؛ بی کا، بی تا، 190گ، 25 سطر [فیلم ها - ف: 1-3]

636- آمار تهران = صورت املاک خالصه تهران / اسناد / فارسی

āmār-e tehrān= sūrat-e amlāk-e xālese-ye tehrān

مرز بخش ها، شمار قنات ها، شمار خانوارها، پیشه وران، سکنه، باغ ها، وضع آبادی، فرآورده ها و دیگر مشخصات بخش های

ص: 241

زیر: سعد آباد، عباس آباد، سرخ حصار، کبود گنبد ... از نظر تاریخی بسیار ارزنده است. [فهرستواره 163/1]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8649

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای،

43گ، 15 سطر [الفبائی: 388]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2106-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-138]

637- آمار کارمندان دولت عثمانی / اسناد / فارسی

āmār-e kārmandān-e dowlat-e 'osmānī

در این دفتر نام کسانی که در رتبه های مختلف دولتی عثمانی ترکیه کارمند بوده، از سال 88 تا سال 98 (1088-1098ظ) ثبت شده است. بر فراز صفحه ها زیر عناوین کارها، حقوق را تعیین نموده و اگر تغییر کرده است اندازه تغییر را نیز ثبت کرده. در طرف راست نامهای آنانکه در گذشته اند با جمله «رحمه الله مشخص شده و گاهی تاریخ درگذشتش نیز آمده است، و در طرف چپ نام ها تاریخ اشتغال به مناصب نیز دیده میشود. لیست آمارها بدین تفصیل است: نقابت الاشراف، مسند صدارت روم، مسند صدارت اناتول، قضاء استانبول، تفتیش اوقاف همایون، قضاء مکه مکرمه، قضاء مدینه منوره، قضاء ادرنه، قضاء بروسه، قضاء شام، قضاء مصر، قضاء فلبه، قضاء قدس، قضاء حلب، قضاء خواص رفیعه، قضاء سلانیک، قضاء باب فنار، قضاء غلظه، قضاء از میر، قضاء صوفیه، قضاء طرابوزن، قضاء کرید، قضاء بغداد، قضاء عینتاب، قضاء بوسنه، قضاء ارض روم، قضاء مرعش، قضاء طرابلس غرب، قضاء بیروت، قضاء کردستان، قضاء روسجق، قضاء سیواس، قضاء اطنه، قضاء کنقری، معزولین صدارت روم، معزولین صدارت اناتول، معزولین استانبول، معزولین حرمین، معزولین بلاد خمسه، معزولین مخرج، دوریه مؤخر از میر، زمره متقاعدین از مدرسین کرام، مدرسه دارالحديث، مدارس سلیمانیه، مدارس خامسه سلیمانیه، مدارس موصله سلیمانیه، مدارس حرکت النمشلی، مدارس ابتداء النمشلی، مدارس صحن ثمان، مدارس موصله صحن، مدارس حرکت داخل، مدارس ابتداء داخل، مدارس حرکت خارج، مدارس ابتداء خارج.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1558

خط: رقیعی؛ بی کا، بی تا؛ مهر: «محمد کامل شریف» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی طلائی، 174 گ، 11 سطر، اندازه:

11×24سم [ف: 4-360]

638- آمار کارمندان دولت عثمانی / اسناد / فارسی

āmār-e kārmandān-e dowlat-e 'osmānī

این دفتر در تمام مشخصات مانند دفتر سابق می باشد و از تاریخ 91 تا 106 (1091-1106ظ) را دارد، بدین تفصیل: صدارت روم، صدارت اناتولی، قضاء اسلامبول، تفتیش اوقاف همایون، قضاء مکه مکرمه، قضاء مدینه منوره، قضاء ادرنه، قضاء بروسه، قضاء شام، قضاء مصر، قضاء فلبه، قضاء قدس، قضاء حلب، خواص رفیعه، سلانیک، غلظه، از میر، طربزون، بغداد، عینتاب، ارضروم، مرعش، طرابلس، غرب، بیروت، وان، سیواس، اطنه، کنقری، معزولین مشیخه الاسلامی، نقابت اشراف، معزولین صدور روم، معزولین صدور اناتولی، معزولین صدارت، معزولین اسلامبول، معزولین حرمین، معزولین بلاد خمسه، معزولین مخرج، معزولین بلاد دوریه، اصحاب پایه مجرده ادرنه، اصحاب پایه مجرده از میر، متقاعدین از مدرسین اسلامبول، دار الحدیث سلیمانیه، سلیمانیه، خامسه سلیمانیه، موصله سلیمانیه، حرکت النمشلی، ابتداء النمشلی، صحن ثمان، موصله صحن، حرکت داخل، ابتداء داخل، حرکت خارج، ابتداء خارج.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1559

خط: رقعی؛ بی کا، بی تا، دو صفحه اول دارای نقشه های طلایی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 202گ، 11 سطر، اندازه: 24×11سم [ف: 4-363]

- آمار هند» وقایع هندوستان

639- آمار و بودجه قوی نیل / ریاضیات / فارسی

āmār va būdje-ye qovī-īl

شعاع السلطنه، احمد، ق 13 ق

(šō'ā'-os-sāltane, ahmad (19C

آمار و بودجه سال قوی نیل ابواب جمعی شاهزاده احمد شعاع السلطنه که در گیلان انجام وظیفه می نمودند، به حساب سیاق نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7556

خط: نستعلیق سیاق؛ بی کا، بی تا، مهر: «وزیر السلطنه نظام الملک 1247»؛ جلد: تیماج دورو قهوه ای مجدول، 50گ، مختلف السطر، اندازه: 17/5×27سم [ف: 26-50]

640- آمال العارفین = دیوان پروین / شعر / فارسی

āmāl-ol 'ārefin = dīvavn-e parvīn

پروین تهرانی، ابوالقاسم، ق 13 ق

(parvīn-e tehrānī, ab-ol-qāsem (19C

تاریخ تألیف: آغاز 1273 ق و پایان 1278 ق

مثنوی عرفانی و مذهبی است در 37 «رشحه» و دیباچه ای

ص: 242

آغاز: دیباجه: ... اما بعد چنین گوید ... ابوالقاسم تاجر طهرانی متخلص به پروین که از یمن همت و یاری مدد این بزرگوار و به الهام غیبی لاریبی روح القدسی ایشان از روی حقیقتی که اعتدال شرعی از آن مرئی است.

دیوان: پس از بسمله. آغاز رشحه اول: باز آمد طوطی طبعم بگفت XX گوئیا از غیب آوازی شنفت / ورنه مدتهاست کو خواموش بود XX همچو هوش از پا تا سرگوش بود

چاپ: تهران، 1278ق، سنگی، جیبی، 250+232ص، با شرح الزیارة شیخ احمد احسائی در یک جلد

[منزوی 2619، الذریعه 158/9؛ مشار فارسی 100/1؛ فهرستواره منزوی

[101/10

1. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 689

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز، قطع: ربعی [نشریه: 7-97]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 739

آغاز: برابر؛ انجام: بند هیجدهم: کن ختم این مقدمه را و بوصف کوش XX تا قبر تو نصیب شود وادی السلام. ... پروین خموش باش که از عرش کبریا XX آمد ندا که ده صله بر فخر کائنات / مداح دوستان مرا در بهشت عدن XX این قدر کن عطا که شود مات کائنات

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ با سه سرلوح مذهب، 1ص از آغاز دیباجه اولی افتاده؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: تیماج سرخ ضربی و مقوایی نو، 310 گ، 16-12 سطر (5/5×11)، اندازه: 18×12سم [سنا - ف: 2-48]

641- آمال العارفين في شرح صحيفة سيد الساجدين / شرح دعا / عربي

āmāl-ul 'ārifīn fī š.-i šaḥīfat-i sayyid-is sājidīn

برغانی قزوینی، عبدالوهاب بن محمد صالح، -1250ق

(-1834 baraqānī qazvīnī, 'abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad saleh

وابسته به: الصحيفة الكاملة السجادية = الصحيفة السجادية؛ علی بن حسین (علیه السلام)، امام چهارم (38-94)

شرح مزجی بسیار مفصلی است بر صحیفه سجادیه با در نظر گرفتن مطالب و نظرات سید علی خان کبیر در کتاب «ریاض السالکین» و نقل احادیث و روایات و آوردن گفته های فلاسفه و عرفای معروف و گفتگو در آنها و سعی در پیوند دادن مبانی فلسفی با اعتقادات دینی.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... هذا ما يومله العالم البصير و يشتاقه العامل الخبير من شرح الصحيفة الكاملة علی سبيل المزج و

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8854

آغاز: برابر جلد اول، مشتمل بر شرح سه دعای اول صحیفه؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 4 رمضان 1291؛ مصحح، در آغاز چند بیت عربی و فارسی در تقریظ کتاب دیده می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای، 284 گ، مختلف السطر، اندازه: $17/5 \times 21/5$ سم [ف: 23-41]

642- آمال المجتهدین فی شرح تبصرة المتعلمین / فقه / عربی

āmāl-ul mujtahidīn fī š.-i tabširat-il muti-allimīn

نراقی، علی بن ابی القاسم، ق 13 ق

(narāqī, 'alī ebn-e ab-el-qāsem (19C

وابسته به: تبصرة المتعلمین فی احکام الدین؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (648-726)

شرح مزجی استدلالی بر کتاب «تبصرة المتعلمین» علامه حلی با نقل اقوال بعضی از بزرگان فقها، که از جمله آنها استاد مؤلف می باشد و مطالب درسی او را نقل کرده و پاره ای از آن مطالب را در مسجد هندی (در نجف اشرف به سال 1337 شنبه است).

آغاز: بسمه تعالی و الصلاة علی نبیه المعلی و وصیه العروة الوثقی ... کتاب الطهارة قال عرفت شرعاً.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4409

آغاز: برابر

تا احکام حیض و مقداری از کتاب صلاة، کتاب میراث ناتمام شرح شده؛ خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، بی تا، در آغاز احکام حیض «آمال البررة فی شرح التبصرة» نیز نامیده شده است، مصحح، پس از کتاب مطالب متفرقه بسیار و فتوهای فقهی و اشعاری از مؤلف و جز وی به خط مؤلف نوشته شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشککی، 274 گ، مختلف السطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 10-12]

643- آمد نامه / ادبیات / فارسی

āmād-nāme

خرم شاه، عاشق الله بن محمد فاضل، ق 12 ق

(xorram šāh, 'āšeq-ol-lāh ebn-e mohammad fāzel (17c

تاریخ تألیف: 1137، محل تألیف: قصبه بیجار سر کار لکنهو آمدنامه رساله هایی را گفته می شود که در باب صرف افعال یا مصادر

فارسی است (گاه با تفسیر و ذکر کلمه مرادف مانند نسخه حاضر) و با آمدن (وصیغ مشتق از آن) آغاز می گردد.

آغاز: بسمله بعد از نیایش استادی که اطفال کتاب را علامه روزگار سازد ... چنین میگوید خورم (کذا ..) شاه عاشق الله ولد شیخ محمد
فاضل ساکن قصبه بجاور سر کار لکنهو که پیش از این عزیزی آمدنامه گفته بود در واجش از مکتبها برخاسته لهذا در

ص: 243

سنه يک‌هزار و يکصد و سي و هفت، آمدنامه بقيد مصدر و ماضی و زمان حال و استقبال.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6125/4

آغاز: برابر؛ انجام: بيارام بيار آמיד، بيارامی.

ناقص است و تا اشتقاق فعل امر است و دنباله آن از دفتر افتاده؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترکی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 15 ص
[222-236)، قطع: خشتی، اندازه: 22/5×16/5 سم [ف: 19-121]

644- آمد نامه / ادبیات / فارسی

āmad-nāme

صاحب هندی، حیات علی

sāheb-e hendī, hayāt 'alī

در صرف مصادر فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2692-ف

نسخه اصلی: قاهره مجموعه فارسی م.؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ پس از این «آمدنامه» ترکی است از همو؛ 51 گ (1-51)، 13 سطر
(21×13) (فیلم ها - ف: 1-3)

645- آمدن جبرئیل نزد پیامبر / تاریخ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) / فارسی

āmadan-e jebre'īl nazd-e payāmbar

به روایت حسن بصری.

تهران؛ مینوی، مجتبی؛ شماره نسخه: 389 بخش 3

نسخه اصل: 288 Elliott بی کا، بی تا، 16 گ (ف: 157-)

646- آمدن عبدالملیح بن عمرو غسانی نزد سَطیح / حدیث / عربی

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 194/3

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی لایه ای، 1 ص، اندازه: 17×12 سم [ف: 177-]

647- آمدن و فدایاد نزد رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) / حدیث / عربی

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 194/2

خط: نستعلیق چلیپا؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی لایه ای، 1ص، اندازه: 17×12 سم [ف: -177]

- الآملیات « اجوبه مسائل الآملی

648- آموختن حکمت و فوائد آن = فضیلت علم = فائده عظیم النفع / فلسفه / فارسی

āmāxtan-e hekmat va favā'ed-e ān = fazālat-e 'elm = fā'ede-ye 'azīm-on-naf

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - 667؟ ق

(?bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (-1268

در تتمه صوان الحکمه بیهقی ص 20 گفتاری از فارابی درباره روشی که جوینده حکمت باید داشته باشد آمده و این نسخه ما نیز مانند همان است و به پارسی و آغاز آن ترجمه گزیده ای است از آغاز همان متن عربی.

آغاز: فایده عظیم النفع حکما فرموده اند که هر که در علم حکمت شروع نماید باید که شباب و صحیح المزاج باشد.

انجام: فکر ارباب دانش ذات ملک حی قیوم است و هیچ سفری بهتر از سفر عقل در ملکوت اعلی نیست و قانا الله تعالی و ایاکم بحرمة من لانبی بعده و السلام.

[فهرستواره منزوی 55/6 با عنوان «آداب متعلم حکمت» و ناشناس و بر اساس

نسخه مجهول مانده دانشگاه؛ و 58/6 با عنوان «آموختن حکمت و فوائد آن»

از بابا افضل (4 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3456/21

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: سمرقندی نباتی رنگ، جلد: مقوایی آبی رنگ با عطف گالینگور فهوه ای و گوشه های مشکی، ص (214-209)، قطع: نیم خستی، اندازه: 23×13 سم [ف: -1389]

2. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 888/6

خط: نستعلیق بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ جلد: تیماج فهوه ای سوخته

ضربی، 5گ (133-137 ر)، اندازه: 9×20سم [ف: 3-663]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 431/4

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه ذکر شد؛ خط: تعلیق، کا: محمد علی، تا: محرم 1302، 4گ (117پ - 120پ) [ف: 3-642]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3514/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، عطف مشکی، 2 ص (98-99)، سطرها چلیپا (12×20)، اندازه:

18×25سم [ف: 12-2525]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 26310

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرکوب، 2گ، مختلف السطر، اندازه: 5/17×25سم (رایانه)

649- آموزش حروف

āmūzes-e horūf

ص: 244

هران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17983

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: $10 \times 16/3$ سم (رایانه)

650- آموزش رزمی / متفرقه / فارسی

āmūzes-e razmī

از: شیفته. آموزش هایی است در دانشگاه افسری احتیاط به فرماندهی ستوان خواجه نوری، در 74 فراز (فصل) از تاریخ آبان ماه 1318 تا تیر ماه 1319 انجام می شده، و در هر فراز یکی از عملیات رزمی را گزارش کرده است. در آغاز هر فراز اصول و قواعد کلی عملیات خاص تشریح شده پس از آن تنقیدات و اشتباهات را در آن عملیات با تصحیحات آنها ذکر می کند. پس از آن نقشه جغرافیایی از محل عملیات کشیده شده است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1523

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ نقشه های مواقع آموزشی با چند رنگ و دقیق ترسیم شده؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 174 گ، مختلف السطر، اندازه: $17 \times 21/5$ سم [ف: 4-371]

651- آموزش زبان فرانسه / ادبیات / فرانسوی

amuzes-e zaban-e faranse

یک دوره آموزش زبان فرانسه در دو بخش است: 1. دستور زبان فرانسه؛ 2. مکالمات فرانسه.

آغاز: verb anciliaire avoir affirmative

انجام: pourguai aviyyous faitteela :pbuil

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7074

آغاز و انجام: برابر

خط: لاتین فرانسه، فارسی؛ بی کا، بی تا، احتمالاً کاتب نسخه محمد علی فروغی می باشد (با مقایسه نسخه 7073)؛ فروشنده محمودی در تاریخ

82/10/27 به قیمت 250000 ریال؛ کاغذ: فرنگی، 112 ص، مختلف السطور، اندازه: $12/3 \times 13/5$ سم (رایانه)

652- آموزش کتابت / ادبیات فارسی

āmūzeš-e ketābat

رساله ای است در آموزش کتابت دفاتر حسابداری، نامه نگاری، قراردادهای اجتماعی و اقتصادی و عقدنامه ها ...

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 868

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: فاقد جلد، 56 گ، 16 سطر، اندازه: 14×18 سم [ف: 2-128]

-آمیزش با زنان « ترجمه النسا

653- آناتمی ماده عصبی = تشریح ماده عصبی / طب / فارسی

ānātomī-ye mādde-ye 'asabī= tašrīh-e mādde-ye 'asabī

کتابی مفصل در باب کالبدشکافی سیستم عصبی انسان که بدون تقسیم بندی خاصی نگاشته شده است و ظاهراً از ترجمه های علمی عهد ناصری است.

آغاز: بسمله، آناتمی سیستم نرو یعنی تشریح ماده عصبی، جزء اول در بیان ماده عصبی بطریق کلی؛ ماده عصبی مرکبست از دو آلت یکی مالی سپنیر یعنی نخاع و دیگری آنسفال یعنی دفاع ...

انجام: ... بالاخره می توان گفت که بنیان عصبی یکی است و عصب ربطی بخودی خود عملی ندارد و سبب یا اصل این عمل از نخاع یا بصل نخاع یا پل یا فراش باصره یا جرم مخفف است

1. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3485

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سلخ رمضان 1307؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 117 گ، 16 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف مخ: 1-21]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1431

آغاز: برابر؛ انجام: از آنجا به ریه که در «ماهی» موسوم است به «نشیک» در آنجا به «اجمر ناصع» گشته و از آنجا دارد این شریان بزرگ شوردم ماهی قرمز است و گلبولهای آن بیضی است

خط: نستعلیق شکسته؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، مجدول 175 گ، 13 سطر، اندازه: 11/5 × 17/5 سم آف مخ: 1-451]

654- آنچه برای نفس خوب است / فلسفه / فارسی

ānĉe barāye nafs xūb ast

اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 426/10

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، اص [نشریہ: 11-947]

-آہنگ بلبل «دیباچہ معیار الادراک

655- آہنگ حیات / ادبیات / فرانسوی

Le Rythme de La Vie āhang-e hayāt

ادگار تانت

edgār tānt

اشعاری است بہ زبان فرانسوی و بہ سبک رمانتیک سرودہ شدہ و بہ یاد و خاطرہ والدین سراینده است.

تہران؛ ملی؛ شمارہ نسخہ: 2724

ص: 245

کا: پزلو، تا: قرن 14، جا: شاید طهران؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: گالینگور سبز مقوایی، 176 گ، 16 سطر (6×11/5)، اندازه: 17×22 سم [ف: 6-333]

656- آهنگری / متفرقه / فارسی

āhangarī

رساله ای است به صورت پرسش و پاسخ در آداب آهنگری و اذکار آن که با سؤالی از امام جعفر صادق در تعداد آهنگران از زمان حضرت داود پیغمبر تا زمان خوردک آغاز شده و به پاسخ سؤال شرایط آهنگری که دوازده شرط ختم می گردد. این رساله، در 3 «باب» تنظیم گشته است، بدین ترتیب: 1. در بیان سؤال و جواب گفتن آتش بر خایسک و سندان و جایگاه دم و کوره و 2. در بیان کوره راست کردن و آتش در کوره انداختن و ... (که بخشی از آن در سؤال از استادان اولیه حرفه های وابسته به آهنگری چون شمشیر گری، قفل سازی، صیقل گری، و ... می باشد)؛ 3. در بیان مشغول شدن به کار (و اذکار آن می باشد).

آغاز این نسخه با نسخه هایی که در فهرست نسخه های خطی کتابخانه گنج بخش پاکستان 865/2 و فهرست مخطوطات شیرانی پاکستان

559/3 گزارش شده، همخوانی ندارد، لیکن 12 شرط آهنگری که در فهرست گنج بخش آمده، با اندکی تفاوت و جابجایی، در پایان نسخه موجود نیز آمده است.

نسخه ای نیز به عنوان «رساله آهنگری و زرگری» به صورت ناشناخته و به نقل از امام جعفر صادق در فهرست نسخه های خطی فارسی انستیتوی آثار خطی تاجیکستان 140/1 گزارش شده، که در قرن 12 ه کتابت شده است. آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و آله اجمعین، روایت از آن رهنمای دین و پیشوای مقتدای محقق یعنی حضرت امام جعفر الصادق رضی الله عنه فرمودند که عارف کوی شریعت و ذاکران کوی طریقت و عاشقان سر حقیقت سؤال کردند که

انجام: هر چه ازین [کسب] خورد حرام خورده باشد و روح استادان و پیران ما تقدم همه لعنت کنند و در عرصات قیامت سیاه رو باشد و الله اعلم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15186/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید اعلا، بی تا، کاغذ: شرقی، 4 گ (84-87)، 14 سطر، اندازه: 8×14 سم [ف: 38-548]

657- آهنگ شکست / داستان / فارسی

āhang-e Šekast

ترجمه یک داستان خارجی است.

آغاز: ... که خیلی میل داشتند فقط با خود آقای مک آدافر ملاقات کنند ... آیا شما مطمئن هستید که این آقا.

انجام این تحفه آهنگ کالیسپو نام دارد و اینکه خانم مایا آنجلو.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4167

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق درشت خط؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بقیه اوراق این نسخه مطالب پراکنده ای در طب، شعر، نظامی، هندسه فلسفه، یک برگ از جامع المواعظ، تفسیر، دعا، چند برگ از فوائد الضیائیه و اصول فقه در جواب به سه سؤال هلیه بسیطه، ماء حقیقیه و هلیه مرکبه و مطالب دیگر؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 298 گ، مختلف السطر، اندازه: 17×23 سم [ف مخ: 1-21]

658- آهن و پولاد / طبیعیات / فارسی

āhan va pūlād

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 710/11-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا 5321 or؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-526]

659- آواز زندگی / شعر / فارسی

āvār-e zendegi

ارفع، هادی، 1313 ش

(arfa, hadi (-1933

مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 389

مباحث: جزء پنجم دیوان استاد ارفع شامل اشعار پراکنده در غزل یا سوک خویشان و دوستان و چند یادداشت مختلف که به سال های 1345-1386 ق سروده شده؛ خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: گالینگور سبز، 81 گی، مختلف السطر، اندازه: 17×24 سم [ف: 2-85]

660- آواز پر جبرئیل / عرفان و تصوف / فارسی

āvāz-e par-e jebre' 11

سهروردی، یحیی بن حبش، 549؟ - 587؟ ق

(?sohravardī, yahyā ebn-e habaš (11542-1191

مؤلف پس از حمد خدای بزرگ و درود بر پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) می گوید روزی یکی از نادانان بر بزرگان خرده می گرفت و در اثنای کلام خود از خواجه علی فارمدی نام برد و گفت ایها

ص: 246

الخلق این مرد گفته که «بیشتر چیزها که حواس تو مشاهده آن می کند او از پر جبرئیل است» و این نیست مگر هذیان. من چون سخن این جاهل بشنودم بر آن شدم که این رساله را در تأیید قول خواجه علی فارمدی به رشته تحریر در آورم. پس او در ضمن داستانی حرکت خود را از شکم مادر بیان می کند و در طول این سفر مراحلی که گذشته می آورد و در عین حال از آواز پر جبرئیل نیز آنچه قابل فهم بوده و مقصودی که فارمدی داشته بیان می نماید و در آخر به صحت قول فارمدی می رسد.

آغاز: بسمله، تقدیس بی نهایت حضرت قیومیت را سزاوار ست لا غیر، تسبیح بی قصا را جناب کبریا را شایسته است بی شرکت .

انجام: و جماعت پیران از چشم من ناپدید شدند و من در حسرت ایشان انگشت در دندان بماندم و آوخ می کردم و زاری بسیار می نمودم، سود نداشت. تمام شد قصه آواز پر جبرئیل علیه السلام.

چاپ: باهتمام دکتر مهدی بیانی، ضمیمه شماره 12 سال دوم مجله پیام نو، تهران، 1325 ش، سربی (پاول کراوس ترجمه فرانسه آن را با مقدمه و توضیحات و حواشی با همکاری هانری کوربن در سال 1935 م. در مجله آسیایی فرانسه به طبع رسانیده است.)؛ نیز به تصحیح دکتر سید حسین نصر، در مجموعه مصنفات شیخ اشراق، جلد سوم، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی: 1380، چاپ سوم

[فهرست نسخه های خطی فارسی 1015؛ مشار فارسی 121/1]

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2412/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد بن علی الدامغانی الجابر می المولد، تا: 659 کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج تریاکی یک لائی، 15 ص (96-111)، 19 سطر (6×15/5)، اندازه: 19×9/5 سم [ف: 5-542]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1136/3 و 3059/8 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-566 و 2-51]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 623/13 - ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا ش 2703؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن

8، 9 گ (199-208)، 25 سطر [فیلم ها - ف: 1-1516]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14590/188

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ بابی کا، تا: چهارشنبه 9 صفر 723؛ جلد: تیماج کرم قهوه ای زمخت با شمسه ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی

در اطراف؛ 41 سطر، اندازه: 32×19 سم [ف: 10641]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8225/8

خط: نسخ؛ کا: صدرالدین محمد بن ابراهیم بن یحیی شیرازی، تا: 1006، جا: قزوین؛ کاغذ: سپاهانی، بی جلد، ص (202 پ- 209 ر)،
قطع: ربعی، 15 سطر (10×4/5)، اندازه: 17×9/5 سم [ف: 17-61]

5. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 91/8

خط: نستعلیق؛ کا: شاه محمد بن محمد زمان میدی، تا: 1070؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی؛ 6 گ (159 پ-
164 پ)، 18 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 1-76]

6. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12، نوشته از روی نسخه روز شنبه 1 ربیع الاول 751 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی، 5 گ (374 ر-
378 پ)، اندازه:

13×27/5 سم [ف: -151]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 436/4 - ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4821؛ کا: عبدالرزاق بن عبد الکریم، بی تافیلیم ها - ف: 1-467

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10180/14

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 6 ص (135 - 141)، اندازه: 24×13 سم [ف: 32-212]

661- آواز پرندگان (خواص ...) / شعر / فارسی

(... āvaz-e parandegān (xavās-e

در تقاؤل با شنیدن آواز پرندگان. نسخه در دست در 40 بیت است: خواص آواز زاغ پاس اول روز، خواص آواز زاغ پاس دوم روز، در پاس
سوم، پاس چهارم ... [مشترک 1385/8 « آواز پرندگان، خواص .. »، گنج 1505/3 همان]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 32216-عکسی

آغاز: زاغ قاصد بر صبح از لطف حق، بر خاص و عام XX می دهد اخبارهای غیب، هر یک را مدام / حمد گویم مر خدای و، رازق جهان
XX می دهد روزی هر کس را، ز شاه و بی کسان ... انجام: گر به جانب مغرب آوازت کند دشمن، هلاک XX ذوقها بر تو بود، او سرنگون
افتد به خاک

[نسخه اصل: گنج بخش، ش 1133 (گنج 1505/3)؛ خط: نستعلیق پخته؛ کا: غلام محمد، تا: 1315؛ ص 2 (11-12) [عکسی - ف:
[4-2

- آواز خاموش « کلیات صهبای قزوینی

662- آیات، احادیث، اشعار و اقاویل در کتب سعدی / ادبیات / عربی

āyāt, ahādīs, aš'ār va aqāvīl dar kotob-e sa di

در این رساله برخی از آیات، احادیث و نقل قول های عربی که در کتاب های سعدی شیرازی ذکر گردیده، جمع آوری و در لابه لای سطور
به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الانسان وعلمه البيان والصلوة ... وصحبه الذين كانوا ناطقين بالحق و افضلين من الناس مع الحججة و

ص: 247

البرهان اما بعد فهذه الآيات و ..

انجام: کم من مؤمن في قباء و کم من کافر في عباء - ظل الله تعالى في الأرض و رب الأرض راض عنه اللهم ... اطال الله عمره و اجل قدره و شرح صدره و ضاعف اجره.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14163/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج، 13 گ (58 پ - 71 ر)، اندازه: 21×14 سم [ف: 38-203]

663- آیات احکام فقهیه / تفسیر / فارسی

āyāt-e ahkām-e feqhīyye

تونى، ملك على بن محمد شفيح، ق 11 ق

(17c) (tūnī, malek 'alī ebn-e mohammad Šafi')

اهداء به: شاه سليمان صفوى

رساله مختصرى در آیات احکام از طهارت تا دیات است که در 21 «کتاب» تنظیم و به طور اختصار توضیح داده و تعداد آیات نازل شده هر حکم را فقط نام برده است: کتاب الطهارة؛ کتاب الصوم؛ کتاب الحج؛ کتاب الامر بالمعروف و النهي عن المنکر؛ کتاب الدین؛ کتاب الوصیة؛ کتاب العتق؛ کتاب الفراق؛ کتاب المیراث؛ کتاب الجنایات؛ کتاب الصلاة، کتاب الزکاة؛ کتاب الجهاد؛ کتاب المکاسب؛ کتاب عدة من العقود؛ کتاب النذر و العهد و اليمين؛ کتاب النکاح، کتاب المطاعم و المشارب؛ کتاب الحدود؛ کتاب القضاء و الشهادات. پس از آن مسائل کلامی و اعتقادی از جمله بداء است.

آغاز: بسمله. فاتحه فایحه کتاب کتاب فصاحت ماب

انجام: بلکه معنی از جانب خداست و عبارت از نبی است

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2430

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1098؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 37 گ، 15 سطر، اندازه: 13×7 سم [ف: 20-10]

664- آیات احکام کلام مجید / تفسیر / عربی

āyāt-e ahkām-e kalām-e majīd

این نسخه در چاپ نخست جلد 1 فهرست آستان قدس اشتباهاً با «زبدة البیان فی براهین احکام القرآن» مقدس اردبیلی، یکی دانسته شده و حال آن که این نسخه فقط مشتمل بر متن آیات احکام شرعی و فقه القرآن به ترتیب کتب فقهیه و رسائل عملیه از باب طهارت است به بعد و شرح و تفسیر در آن نیامده و از آن جا که مقدمه و مؤخره می باشد، جامع آن ناشناخته مانده است.

آغاز: عشر الأول من المائدة: یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم إلى الصلوة فاغسلوا وجوهکم و ایدیکم الی المرافق.

انجام: هو اقرب للتقوی و اتقو الله ان الله خبیر ما تعملون.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1209

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب؛ کا: محمد بن محمد بن محمد مشهور به فاضل بن الحسینی، تا صفر 962، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری، 61گ، 11 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 1-402]

665- آیات استخاره / استخاره / عربی

āyāt-e estexāre

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2045/5

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج عنابی [ف: 5-423]

666- آیات استخاره / استخاره / عربی و فارسی

āyāt-e estexāre

آیات قرآن را برای استخاره تنظیم نموده و در برابر هر آیه خوب و بد بودن آن کار را گوشزد کرده است.

آغاز: فایته الله الملك و الحکمة - ولایت و پادشاهی و حکمت نیکو بود؛ من قبل ان یاتی یوم فاتح فیہ - فرورفتن این سبزه نیک است

انجام: یقاتلونکم یؤتکم الادبار - بیم کشتن و هزیمت است؛ والذین تدعون من دون الله - این حاجت اکنون برنیاید.

قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 256/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 3گ، 23 سطر، اندازه: 14×22سم

[ف مخ: 1-22]

āyāt-ol a'emme

کوثر همدانی، علی نقی بن محمد رضا، - 1296 ق

(1878 (?kowsar-e hamedānī, 'alī naqī ebn-e mohammad rezā

تاریخ تألیف: 1274

تفسیر چند آیه است که آن را دلیل بر ولایت ائمه اثنی عشر علیهم السلام می داند و استخراج اسامی آنان بر مبنای «زبر و بینات». نام «آیات الائمة» در خود کتاب دیده نشد اما مؤلف ذریعه که گزارش زندگی مؤلف و نام مؤلفات او را از زبان میرزا محمد همدانی حفید مؤلف شنیده است (ذریعه ج 2 ص

ص: 248

477) و همچنین مؤلف مآثر و آثار، آن را ضبط کرده اند. در دیباچه می گوید: «یکی از علماء درباره این آیه قرآن «ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین» سؤال کرد که آیا کدام یک از آیات قرآنی بر امامت موسی بن جعفر (علیه السلام) دلالت دارد؟ یکی از حاضران مجلس از خود آن دانشمند پاسخ این سؤال را خواست و او در پاسخ گفت آیه «و من قبله موسی اماماً و رحمة» دلیل بر آن است. زیرا موسی نامی که امام و رحمت باشد کسی جز موسی بن جعفر (علیه السلام) نیست. و پیداست که آیه مزبور از لحاظ قواعد عربی و از دیگر نظرها نمیتواند ناظر بدین مقصود باشد. من بدرخواست یکی از اخوان صفا بر آن شدم که چند آیه از آیات قرآنی که دلالت بر ولایت هریک از ائمه اثنا عشر داشته باشد ذکر کنیم».

دارای یک «مقدمه» و پنج «باب»: مقدمه، در تفسیر آیه «لا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین» و تفسیر آیه «و فیه تبیان کل شیء»؛ باب 1. در ذکر بعضی از اشارات و رموزی است که در آیه وافی هدایه بسم الله الرحمن الرحیم است؛ 2. در ذکر اشارات و رموزی که در اسامی ائمه و خمسة النجباء و چهارده معصوم (علیهم السلام) و مطابق است با اشاراتی که در آیه وافی هدایه بود مذکور شد مشتمل است بر چند عنوان ایقاف؛ 3. در ذکر بعضی از آیات که همه در شأن ائمه طاهرین نازل شده است؛ 4. در ذکر اشارات و رموزی است که در آیه مبارکه «ان عدة الشهور عند الله اثني عشر شهرا» است؛ 5. در ذکر بعضی از آیاتی که تورات و انجیل و زبور و صحف دانیال و کتاب حقیق و کتاب اشعیا و کتاب صفیات شاهد است.

آغاز: (پس از خطبه) و بعد معروض میدارد اقل عباد ... علی نقی بن محمد رضا الهمدانی ... که از آنجا که ظهور اسرار علوم و حکم و معارف که سر آمد کمالات معنویه است در هر عصری از اعصار بسته توجه و اقبال ... و تربیت سلطان عصر و زمانست، و این اوقات که مقارن یکهزار و دویست و هفتاد و چهار هجری است چند سالست که ستاره ...

انجام: و جاماسب حکیم نیز در جاماسب نامه خبر از آمدن انبیاء (علیه السلام) و رجعت داده و بتفضیل بعضی از آنها را اسم می برد و در وحی کودک نیز اشعاری باین ماجری شده و انشاء الله ذکر خواهد شد

[فهرستواره منزوی 62/9]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6950

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 1319؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشنی خرمایی، 161 گ، 19 سطر، اندازه:

15/5×22 سم [ف: 11-511]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1685

آغاز و انجام: برابر

تنها تا قسمتی از فصل نهم از مشکوة اول را شامل است؛ خط: نسخ روشن؛ بی کا، بی تا؛ پشت نخستین برگ در یادداشت بی امضائی نوشته شده: «کتاب در اسرار حروف قرآنی تألیف حاج میرزا علی نقی»؛ جلد: تیماجی مشکی، 322 ص، قطع: خشتی، 20 سطر، اندازه:

16×5/2 سم [ف: 5-2]

مرکب نیاکی، محمد علی بن مهدی، - 1332 ق

(morakkeb-e nlyākī, mohammad 'alī ebn-e mahdī (1913

تألیف: پنج شنبه 15 جمادی الثانی 1230 (این تاریخ با تاریخ وفات مؤلف سازگاری ندارد، پس ناگزیر یکی نادرست است) آیاتی که درباره حضرات معصومین (علیهم السلام) نازل شده و مشتمل بر فضیلتی از فضائل آنان می باشد در فصولی گرد آورده شده و آنها را به ترتیب سوره ها در هر فصلی آورده و ترجمه و تفسیر می کند و تفسیر وی از احادیث اهل بیت (علیهم السلام) گرفته شده است.

چاپ: طهران، 11301، 342ص؛ طهران، 1316ق، سنگی، 342ص؛ دارالخلافه طهران، سنگی، 1316-1317، رحلی، 342ص

[معجم التراث الکلامی 1/79؛ کشف الاستار 3/480؛ ادبیات فارسی، استوری،

1/245؛ مشار فارسی 1/128]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10323

آغاز: ... تاریخ بود و نمی دانست که او در کجا خوابیده است او را صدا کرد و چون جواب داد انجام: گفت که نازل شد این آیه در شأن علی بن ابی طالب علیه السلام ...

در این نسخه آیات مربوط به حضرت پیامبر اکرم ((صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)) و آیات ولایت اهل بیت و بعضی از فضائل حضرات امیر المؤمنین علیه السلام آمده و «جلد قصص» نامیده شده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1230؛ افتادگی: آغاز؛ نام «آیات الائمة» به خطی جدید به کتاب داده شده و باید تحقیق شود، مصحح، در فهرست از محمد باقر لاهیجی دانسته که خطاست؛ جلد: تیماج مشکی، 149، 23 سطر، اندازه: 34×21/5سم [ف: 26-264]

- آیات الاحکام «تفسیر شاهی

- آیات الاحکام «کنز العرفان فی فقه القرآن

- آیات الاحکام «مسالک الافهام الی آیات الاحکام

- آیات الاحکام «آیات احکام کلام مجید

- آیات الاحکام «آیات احکام فقهیه

- آیات الاحکام «معارج السؤل و مدارج المأمول

- آیات الاحکام «کنز العرفان فی فقه القرآن

- آيات الاحكام «تفسير القرآن

- آيات الاحكام « زبدة البيان في براهين احكام القرآن

ص: 249

āyāt-ul ahkām = fiqh-ul Qur'ān al-muntaza' min kalām il malik-id dayyān

قطب راوندی، سعید بن هبة الله، - 573 ق

(qotb-e rāvandī, safīd ebn-e hebat-ol-lāh (-1177

تاریخ تألیف: 562ق

آیات الاحکام است که به ترتیب کتب فقهی از طهارت تا دیات به طور استدلالی جمع آوری شده است. پس از هر آیه مسائلی که مناسب آنها باشد را می آورد. در این کتاب از مؤلفات شیخ طوسی استفاده شده و مخصوصاً از کتاب «التبیین» بهره فراوان برده و گاهی عین عبارات وی نقل می شود بدون اشاره به منبع نقل.

آغاز: الحمد لله الذي خلق كما اراد ولم يرد الا الحكمة و السداد ابتدعهم بقدرته ابتداءً.

انجام: و سرت له ما خلته تلبس على من يقتبس و الحمد لله حق حمده و الصلاة على نبينا محمد و آله من بعده.

چاپ: قم، با تحقیق احمد حسینی، مکتبه آیه الله المرعشي العامة، 1397ق، 2 جلد

[الذريعة 41/1 و 42/ رقم 202]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1570

خط: رقعی؛ کا: حسن بن یعقوب بن یوسف بن محمد حائری حلی، تا: سه شنبه 26 شوال 759؛ مصحح، پس از کتاب دو برگ است قدیم دارای حدیثی در فضل حضرت زهرا علیها السلام؛ مهرها: «نجني في الدارين عبد المؤمن» و «عبد محمد على الحسيني» و «الوائق ... محمد بن علي الشهير بابن خاتون العاملي» و «عبد زین العابدین»؛ تملك ها: «حسن بن محمد بن نصر عاملي به تاریخ دوم رمضان سبع ...» و «هاشم بن علی بن مرتضی بن علی بن احمد الحسینی» و «محمد باقر بن محمد سعید الحسینی» و «نور الدین محمد حسینی» و «محمد علی الحسینی به تاریخ 1163» و محمد مشهور به این خاتون عاملي به تاریخ 1041»، عاریه نزد محمد سعید ابن محمد تقی حسینی کرمانی؛ جلد: تیماج قرمز، 196گ، 27 سطر، اندازه: 16×23/5سم [ف: 4-379]

2. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: حسن بن یعقوب بن یوسف بن محمد حائری حلی، تا: 26 شوال 759 [احتمالاً همان نسخه بالا که منتقل شده] [نشریه: 7-537]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3010

آغاز: تفسیر القرآن ما لا یحیط به الأعلى امتداد الزمان و العذر الناخضة واضح؛ انجام: وقد وفیت بعون الله بما شرطت في صدر الكتاب و الله سبحانه ینفعی و أسأل الناظر ...

خط: نسخ؛ کا: علی بن شمریح، تا: جمعه 23 ربیع الاول 768؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در پایان ظاهراً علامت بلاغی آمده که چون مقداری از صفحه در اثر قدمت از بین رفته کلمات آن واضح نیست، بعضی اوراق بازنویسی شده؛ مهر: «محمد باقر بن محمد نقی الموسوی»؛ جلد: تیماج قهوه ای، 352 گ، 16 سطر، اندازه: 15/5×18 سم [محدث ارموی مخ: 1-11]

4. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2157

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 6-200]

5. یزد؛ علوم، شیخ علی؛ شماره نسخه: 42

آغاز: برابر

خط: نسخ؛ کا: قطب الدین فخرالاسلام محمد بن ابی الفاجر محمد بن محمد بن ابی الفتوح راوندی رازی، تا: قرن 7 و 8 افتادگی: انجام؛ نسخه را نواده راوندی از دو سوی، به نام قطب الدین فخرالاسلام محمد بن ابی الفاجر محمد بن محمد بن ابی الفتوح راوندی رازی، نوشته و نسخه هم از آن خود او بوده است و پسر خاله او می گوید چون دیدم که کسی فقه قرآن را گرد نیاورده است من این کتاب را نوشته ام اگر چه اجماع ما ما را بسنده است، علی بن ابی القاسم حمصی رازی در 1 ذیحجه 706 در ص ع نسخه به این امر گواهی داده به خط خود نوشته که نسخه را او به من بخشیده است، دارنده دیگر آن محمد بن ابراهیم بن عبدالله بن فتح الله بن عبدالملک بن اسحق است و دیگری به نام اسحق بن عبدالملک نیای این دومی در تاریخ ثمانین و سبع [مائة] (780)، شماره کتاب ها در پشت برگ ها در گوشه راست آمده و عنوان آنها در بالای صفحات زوج نوشته شده تا کتاب 22 (دیات) و می رسد به «فصل و قوله تعالی و من تصدق به فهو كفارة له» در باب «دیات الجوارح و الأعضاء و القصاص فیها» کراسه شماره 8 برگی داشته با حروف ابجدی در برخی از آن اکنون هست تا «کب» و 177 برگ آن مانده گویا دو سه برگی افتاده باشد؛ قطع: وزیري نشریه: 4-441]

6. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 5471 و 2275-ف

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 18 تملك: اسحاق بن عبدالملک در 780؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: مقوایی لولادار عطف تیماج مشکى، 177 گ، 28 سطر (12×19/5)، قطع: وزیري اندازه: 17×25 سم [ف: 16-17] و [فیلم ها - ف: 1-361]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1042

آغاز و انجام: برابر

چند سطر پیش از «فصل و معنی لاتقربوهن ای لاتقربوا مجامعتهم» در باب الحيض کتاب الطهارة تا «باب في ما يحتاج اليه الناظر في هذا الكتاب» در کتاب الديات تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق؛ کا: احمد بن معین بن همایون، تا: جمعه 9 رمضان 807 افتادگی: آغاز و میانه؛ با نسخه ای که از روی نسخه مصنف تصحیح شده بود مقابله شده است؛ 169 گ، 25 سطر، اندازه: 14/5×21

سم [ف: 3-235]

ص: 250

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2302ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-361]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6767/2

خط: نسخ نازیبا؛ کا: رکن الدین بن تاج الدین بن زهره حسینی، تا: شنبه 13 محرم 912، جا: استر آباد، به دستور پدرش؛ جلد: تیماج قرمز، 174گ (207پ-381ر)، اندازه: 26×17/5 سم [ف: 17-314]

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2301-ف

انجام: در فصل اما قوله: «الزانیة و الزانی فاجلدوا» در کتاب الحدود افتاده.

اصل نسخه: کتابخانه آقای مشکات؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ با سرلوح ساده کوچک زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنجی، 218گ، قطع: ربعی [فیلم ها - ف: 1-361]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5506

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ضربی سرخ، 234، 25 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 16-407]

11. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 221

آغاز: کیفیتها و مابه تکفی و ما به ینقضها یدل علی هذه الأربعة آیتان من المائدة و النساء و هما قوله تعالی؛ انجام: وقد استدل بعض المفسرین علی الرجم حیث یجب الرجم و علی القتل حیث یجب القتل فی الزنا من الکتاب

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 260 گ، 25 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-192]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1055

کا: میرزا محمد بن محمد علی خوانساری، 1233، قطع: خشتی اهدائی ف: 183]

670- آیات الاحکام / فقه / فارسی

āyāt-ol ahkām

حسینی، سعد الحق، ق 10 ق

(hoseynī, sa'd-ol-haqq (160

رساله کوتاهی در احکام است که برگرفته از 53 آیه قرآن کریم می باشد و پیش از بیان احکام، مقدمه ای در سه بحث: 1. در حکم شرعی؛ 2. در تقسیم فعل؛ 3. در تقسیم لفظ. نام مؤلف در کتاب های تراجم یافت نشد.

آغاز: یا من تفرّد فی إعلاء علوم الدین بین المسلمین و توحّد فی نصب رایات آیات إحکام سید المرسلین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12451

آغاز: برابر؛ انجام؛ و قرائت او شنود زیرا که انصاف که مقتضی امر است وجود نمی یابد الا بسکوت و خاموشی

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: قرن 11؛ نسخه زیبا از اوایل عصر صفویه است که دو صفحه آغازین مذهب و مزین بوده است که حواشی آن از بین رفته و با کاغذ فرنگی بازسازی شده است، سر لوح برگ نخستین بازوبندی مرصع با زمینه طلا و لاجورد که «بسمله» با خط سفید در میان آن نقش بسته و بر فراز لوح به شکل کنگره آرایش یافته است بین سطرهای دو صفحه نخست دندان موشی طلا با تحریر سیاه دارای عنوانین نستعلیق طلا و نسخ لاجورد به خط نستعلیق سبک تبریز «میر حسین تبریزی و شاگردان او»؛ مهر: «زین العابدین بن عبد الباقي الطباطبائی»؛ تملك: زین العابدین بن عبد الباقي الطباطبائی؛ کاغذ: شرقی، 68گ، 12 سطر، اندازه: 15/5x7 سم [ف: 31-448]

671- آیات الاحکام / فقه، تفسیر عربی

āyāt-ul aḥkām

استر آبادی، محمد بن علی، - 1028 ق

(-1618) (estārābādī, mohammad ebn-e 'alī)

آیات الاحکام است با شرح و تفسیر و اشاره به اقوال علماء اسلام با نقل روایات وارده در بیان مراد آیات از اهل بیت عصمت که در بسیاری از موارد از «کنز العرفان» حضرت مقداد نقل و بعضی از آنها را هم رد می کنند.

وی آیات احکام را به ترتیب کتب فقهی از طهارت تا دیات شرح و تفسیر و در هر مورد اقوال مفسران و فقها و احادیث مربوطه را نیز نقل کرده و قبل از ورود به ابواب، به تفسیر سوره حمد پرداخته است. او خود بر کتاب خود حاشیه هایی نوشته است. تألیف کتاب در روز سه شنبه 17 صفر به پایان رسیده است. در شرح حال او از کتاب آیات الاحکامش نام برده شده است.

آغاز: بسملة، الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم.. اعلم أن جمعا من المفسرین صرحوا بان هذا مقول علی السنة العباد

چاپ: تهران، مکتبه المعراجی، علق علیه و اخرج احادیثه محمد باقر شریف زاده، 1394ق/1350ش، [روضات 88/4؛ سلافة العصر در بیان علماء عجم. امل الآمل 65/2؛ الذریعه 1: 41 و 43، 8: 252، 13: 56]

1. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 74

آغاز: الحمد لله رب العالمين الرحمان الرحيم مالك يوم الدين؛

انجام: يقتضي عدم التفصير في الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر ولا حول ولا قوة الا بالله

جزء اول، از او تا آخر كتاب الامر بالمعروف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه 26 جمادی الثاني 1010؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»؛ مهرها: «عبده حسين بن محمدرضا الحسيني»، افوض أمري إلى الله عبده أحمد»؛ و «محمد زاهد سرداری»؛ جلد: چرم قرمز، 164گ، 25 سطر، اندازه: 31/5×20

سم (مؤید: 3-620)

ص: 251

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1436

آغاز: پس از سوره مبارکه فاتحه الكتاب: اعلم أن جمعا من المفسرين صرحوا بان هذا مقول على السنة العباد و معناه تعليم عباده كيف يتبركون باسمه؛ انجام: يقتضي عدم التقصير في الامر و النهي تقدير المكنة ولا حول ولا قوة الا بالله جلد 1، تا آخر كتاب امر به معروف و نهی از منکر؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1010؛ بعضی از برگ ها خط نسخ و مختلف السطر؛ واقف: سید محمد زمان، تاریخ وقف: سال 1024؛ 184، 25 سطر، اندازه: 26×15 سم [ف: 4-403] 3. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 279

جزء اول؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: دهه آخر شوال 1015؛ مقابله شده در صفر 1016، دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»؛ واقف: ملا محمد حسن بر شیعہ اثنا عشریہ، تاریخ وقف: شوال 1232؛ اندازه: 25/5×17 سم (نسخه پژوهی: 2-108)

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11973

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا الموعد المؤكد من الله سبحانه يقتضي عدم التقصير في الأمر و النهي بقدر المكنة و لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

خط: نسخ؛ بی کا، تا: دوشنبه رجب 1021؛ یادداشتی از آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی بر روی صفحه اول نسخه به این ترتیب: «اظن ان مؤلف هذا الكتاب الميرزا محمد بن علي بن ابراهيم الاستر آبادي صاحب كتاب الرجال المعروف نزيل مكة المشرفة توفي بها لثلاث عشرة خلون من ذي القعدة الحرام ابوالحسن الموسوي الاصفهاني»، دارای حواشی با نشان «منه مدظله العالی و منه مدظله»؛ تملک: تملکی به تاریخ 1100 ه و تملک لطف الله عاملی میسی با این عبارت: «هذا الكتاب ملكي و انا الفقير إلى الله لطف الله العاملي الميسي الخادم»؛ جلد: تیماج مجدول قهوه ای، 249 گ، 19 سطر (9×16)، اندازه: 25×18 سم، [ف: 34-106]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 858 عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: وقيل الذين يظنون انقضاء اجالهم و سرعة موتهم فيكونوا بدا على حذر و دخل.

نسخه اصل: کتابخانه ای شخصی، جزء اول کتاب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه اول قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»؛ تملک: لطف الله عاملی میسی الخادم و تملک ناخوانای دیگری به تاریخ 1100 ه 121 گ، 19 سطر [عکسی - ف: 2-336]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8562

از آغاز تا کتاب صوم؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 (در عصر مؤلف)؛ مصحح، دارای حواشی مؤلف؛ تملک: محمد باقر بن محمد مؤمن شریف سبزواری و احمد بن لطفعلی تبریزی و محسن شریانی و حمید آقا شریانی به تاریخ شوال 1368؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 135، 19 سطر، اندازه: 20×15 سم [ف: 22-141]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5032

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا الوعد المؤكد من الله سبحانه يقتضي عدم التقصير في الأمر و النهي بقدر المكنة، ولا حول ولا قوة الا بالله

جلد اول، تا کتاب امر به معروف؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11 (در عصر مؤلف)؛ مصحح، محشی؛ مهرها: «محمد باقر بن محمد تقی الموسوی» و «ابو طالب بن احمد الحسینی»؛ «حسین الحسنی...»؛ تملک: محمد حسین بن سلطان حیدر حسنی طباطبائی و صفی الدین محمد هرنندی و یادداشتی از یحیی بن محمد شفیع به تاریخ ربیع الأول 1316؛ جلد: تیماج قرمز، 198 گ، مختلف السطر، اندازه: 16×29/5 سم [ف: 13-230]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2053

آغاز: بسمله کتاب مکاسب و فيه فصول الأول في مطلق الاکتساب و فيه آیات منها في الحجر و الأرض مددناها بسطناها فكان مسکناً ومنتعشا لكم؛ انجام: و لنختم الکلام حامدين لله على جميل احسانه... فرغ من تسويده مؤلفه العبد المفتقر الى رحمة ربه الهادي محمد بن علی بن ابراهيم الاستر آبادی تغمدهم الله بغفرانه و اسکنهم بحبوحه جنانه في اعلى جنة الخلد في خدمة محمد و اهل بيته الطاهرين في آخر نهار الثلثا سابع عشر شهر صفر ختم بالخير و الظفر حامداً مصلياً مستغفراً مسلماً

جلد دوم، از کتاب مکاسب تا آخر قضاء و شهادت؛ خط: نسخ خوب؛ بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ دارای حواشی با نشان «منه» دام ظله، و بخطه الشریف ادم الله ایام افادته»، دارای حواشی دیگر با نشان «منه، و منه عفی عنه» که احتمالاً به خط خود مؤلف باشد؛ تملک: اعتضاد السلطنه در 1287؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی کهنه، 186 ص، قطع: رحلی، 25 سطر، اندازه: 19×29 سم [ف: 1-86]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4293-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-43]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6319-32/19

عکسی، نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 1-36]

9. قم: مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 75

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف با عناوین «منه مد ظله»، تاریخ تولدی به سال 1985 روی برگ اول دیده می شود؛ تملک: محیی الدین محمد بن کمال الدین حسین اردبیلی؛ 18 گ، 18 سطر، اندازه: 17×25 سم [ف: 1-51]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13095

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا الوعد المؤكد من الله سبحانه يقتضى عدم التقصير في الأمر و النهي بقدر المكنة و لاحول و لا قوة الا بالله العلي العظيم

جلد 1، از آیات الطهارة تا کتاب الأمر بالمعروف و النهي عن المنکر؛ خط: نسخ؛ کا: محمد هادی بن میرزا عرب شیرازی، تا: قرن 11؛ با نسخه اصل تصحیح و مقابله شده، دارای سرلوح

مزدوج مذهب مرصع، جداول اوراق به شنگرف و لاجورد و تحریر و اکلیل، دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله» و «منه قدس سره»؛
اهدایی کاظم مدیر شانه چی، آبان 1362؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی مستعمل، 256گ، 21 سطر، اندازه: 26×15 سم
[ف: 11-22]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37240

آغاز: برابر؛ انجام: من تأکید الوعد بالنصرة و التمکین ... خاتم النبیین صلوات الله علیه و آله الطیبین الطاهرین

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی آهار مهره اصفهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و دو سر
ترنج منقش به چنگ های ضربی و پیچ و خم اسلیمی، 163گ، 25 سطر، اندازه: 31/2×20/7

سم [اهدائی - ف: 1 علوم قرآن - 59]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 33149

انجام: وقال علیه السلم اذا كان القدر طباعاً فالتقتة الی کل احد عجز ... ختم بالخیر و الظفر حامداً مصلياً مستغفراً مسلماً.

جلد 1-2؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: سه شنبه 17 صفر، قرن 11؛ اهدایی رهبری، بهمن 1384؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی،
23 سطر، اندازه: 16 × 33/5 سم [اهدائی - ف: (علوم قرآن - 60)]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37527

آغاز: بسمله. کتاب المکاسب و فيه فصول الأول في مطلق الاکتساب و فيه آیات؛ انجام: انت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرین ... مصلیا
مستغفراً مسلماً. ابتدای مکاسب تا انتهای کتاب القضاء و الشهادات؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد:
میسن قهوه ای با عطف میسن عنابی، 135 گ، 21 سطر، اندازه: 12/5 × 25/5 سم [اهدائی - ف: 1 علوم قرآن - 60] 14. مشهد؛
رضوی؛ شماره نسخه: 1435

آغاز: کتاب المکاسب و فيه فصول الأول في مطلق الاکتساب و فيه آیات منها في الحجر و الأرض مددناها بسطناها فکان مسکناً؛ انجام:
خبیر باحوالکم و یهم النفوس في هواها

در فهرست ناشناس آمده، شامل ابواب مکاسب تا نکاح؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: نادرشاه، تاریخ
وقف: 1145؛ 73گ، مختلف السطر، اندازه: 20×32 سم [ف: 4-403]

15. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1300

آغاز: برابر؛ انجام: و النهی بقدر المکنه و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم. تم الجزء الاول.... اکمل.

جزء اول، آیات عبادات؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، رویه تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج،
عطف تیماج قرمز، 217گ، 23 سطر (18×7/5)، اندازه: 26×13/5 سم [ف: 9-285]

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا الوعد المؤكد من الله سبحانه يقتضى عدم التقصير في الأمر و النهي بقدر المكنة و لاحول و لاقوة الا بالله العلي العظيم

از ابتدای کتاب تا پایان امر به معروف و نهی از منکر؛ خط: نسخ؛ کا: حسین علی بن محمد حسین، تا: 26 جمادی الثانی 1358؛ دارای حواشی با نشان «منه قده»؛ کاخذ: مشقی، جلد: مقوا، عطف و گوشه میسن مشگی، 205 گ، 19 سطر، اندازه: 22×17/5 سم [اهدائی - ف: 1 علوم قرآن - 60؛ ف: 22؛ 12] 17. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبه)؛ شماره نسخه: 56

آغاز: کتاب مکاسب و فيه فصول: الأول في مطلق الاکتساب و فيه آیات؛ انجام: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

جلد دوم، از مکاسب تا کتاب القضاء و الشهادات؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: سه شنبه 17 صفر؛ دارای حواشی با نشان «منه ره»، در برگ اول این عبارت دیده می شود: «قد استکتبت و انا المفتقر الى الله محمد سعيد الحسنی الحسينى عفى عنه»، در هامش برگ 25 این عبارت دیده می شود: «هكذا بياض في النسخة»؛ مهرها: «عبده نوروز علی» و «عبدالأحد»؛ جلد: چرم زرد رنگ، 135 گ، 21 سطر، اندازه: 12/5 × 25/5 سم (مؤید: 1-83)

672- آیات الاحکام (ترجمه) = تفسیر قطب شاهی / تفسیر / فارسی

āyāt-ol ahkām (t.) = tafsr-e qotb-šāhī

شاه قاضی، محمد، ق 11 ق

(šāh qāzī, mohammad (17c

اهداء به: سلطان محمد قطب شاه

تاریخ تألیف: غره شهر رمضان 1021ق

آیات الاحکام است و مشتمل بر دو «باب»: 1- عبادات، در هشت کتاب؛ 2- معاملات و توابع آن، در سه کتاب.

آغاز: بعد از سپاس و ستایش رب العالمین که منشور دولت سلطان مرسلین را قرآن که جامع علوم اولین و آخرین است ساخت و مراعات حق آن را مکمل ایمان و کفران حق آنرا مکمل ایمان و کفران حق آن را موجب زیان و خسران گردانید.

انجام: که سبب خفت وی باشد و صنایع دنیه مثل حجامت و جولاهی و مانند آن در آن داخل نیست هر چند که آن شخص مستغنی باشد از آن صنایع و الحمد لله رب العالمین...

قائن؛ امام، سید حسن؛ شماره نسخه: 13

خط: نستعلیق؛ کا: غلامشاه بن غلامعلی بیگ، بی تا، روز شنبه من الاسبوع الثالث من العشر الثاني من الشهر الثاني من السنة الحادية من الخمسين الثاني من المائة الثالثة من الألف الثاني من التاريخ الثاني، توسط کاتب تصحیح شده؛ مهرها: «مرتضی الحسینی» و سید علی آیتی قاننی؛ وقف نامه کتاب از «سید مرتضی» به سال

1309 با مهر وقفی از «سید علی آیتی قاننی» آمده است، دارای حواشی مختصر از سید علی آیتی مذکور؛ جلد: تیماج مشکى، عطف پارچه ای آبی، 165گ، مختلف السطر، اندازه: 15×21/5 سم [کتابخانه های قانن - ف: 187]

673- آیات الاحکام = دلائل المرام / تفسیر / عربی

ayāt-ul ahkām = dala'il-ul maram

استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، 1198 - 1263 ق

(estārābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1783 1846

کتاب فقه القرآن است. پیش از ورود به ابواب کتاب به تفسیر سوره فاتحة الكتاب پرداخته. کتاب در برخی از تراجم به نام «شرح آیات الاحکام» یاد شده. اسلوب این تفسیر ایراد آیات وارده در هر باب و بیان جهات فقهی و تفسیری و ذکر اخبار است. روضات 88/4، سلافة العصر در بیان علماء عجم. امل الآمل

65/2؛ ذریعه 41/1 و 252/8 و 43/1 و 56/13

1. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 457/1

آغاز: بسمله. فهرست آیات الاحکام ... الطهارة. يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم إلى الصلوة فاغسلوا؛ انجام: موجود: ... و اتقوا الله و اعلموا ان الله خبير بما تعلمون ... شامل الطهارة، الصلاة، الصوم، الزكاة، الخمس، الحج، الجهاد، الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر، المكاسب، البيع، الدين و توابعه، الرهن، الضمان، الصلح، الوكالة، جملة من العقود، الاجارة، الشركة، المضاربة، الأبخاع، الايداع، العارية، السبق و الرمائية، الشفعة، اللقطة، الغصب، الإقرار، الوصية، العطايا، النذر، العهد، اليمين، العتق، النكاح و الطلاق، الظهر، الايلاء، اللعان، المطاعم، الحدود، القضاء و الشهادات؛ خط: نستعليق تحریری؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 32گ (پ 1-32پ) [ف: 1-4]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27368

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي بسنا وجوده لباس الوجود فاخرجنا عن كنتم الاعدام و اعطانا من فضله؛ انجام: العدول عن الظاهر بمثل ذلك الشكال و الحمل على ارادة بيان المعنى الباطني غير بعيد و رابعا أن المعارض

خط: نسخ و نستعليق خفی؛ بی کا، تا: 1241، مربوط به نسخه اصلی است؛ ضمیمه به نسخه 27359؛ کاغذ: نباتی سرخی، جلد: اساقطی، 20 سطر)

(رایانه) (15/8×8/8)

674- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul ahkām

شریف نائینی، محمد بن محمد هادی، - 1305 ق

(Šarīf nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad hādī (-1887

تاریخ تالیف: (ابتدای نگارش) دوشنبه 19 رمضان 1261ق؛ محل تالیف: اصفهان آیات احکام را با اختصار به ترتیب کتاب های فقه شیعه از کتاب طهارت تا دیات تفسیر کرده و چگونگی استنباط حکم تکلیفی را از آیه بیان نموده با آوردن نظرات خود. تیمنا به تفسیر سوره فاتحه شروع شده است.

آغاز: الحمد لله المستعان و الصلاة على من أرسله الله سبحانه بالكتاب الفرقان و على وصيه و آله هداة الانس و الجن.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1773/1

آغاز: برابر؛ انجام: افتاده: و منها قل للمؤمنين يغضوا - أه، أو نسائهن أو ما ملكت إيمانهن من في صحبتهن ...

کتاب طهارت تا نکاح؛ خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تاب افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور مشکی، 12 گ (1 پ - 12 پ)، اندازه: 17811 سم [ف: 5-186]

675- آیات الاحکام / فقه / عربی

āyāt-ul aḥkām

بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن، 1276-1352ق

(bīrjandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad hasan (1859-1933

تألیف: شوال 1299

آیات احکام فقهی را به ترتیب کتاب های فقه از طهارت تا دیات گرد آورده بدون شرح و توضیح.

آغاز: الحمد لله الذي نزل على عبده الكتاب ... و أوضح فيه مسالك الرشاد ولم ينزل كله متشابها لا يستتير بشعاعه الموقنون

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3414/2

آغاز: برابر؛ انجام: و زواره المتقين تحت اللواء يوم الجزاء فانه أهل لذلك

خط: نستعلیق؛ کا: محمد باقر بن محمد حسن بیرجندی قائی، تا: 1300، جا: سامراء؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 23 گ (43 پ - 66 ر)، اندازه: 14×19 سم [ف: 9-197]

676- آیات الاحکام / تفسیر / فارسی

ترجمه و شرح آیات احکام فقهی است به ترتیب کتاب های فقه از کتاب طهارت تا دیات. نام مولف بر فراز صفحه اول نسخه مرکز میراث اسلامی آمده و باید تحقیق شود.

آغاز: ... بعید است عطف او بر وجوهکم بنا بر آنکه عطف شی بر اقرب ظاهر تر است از عطف او بر وجوهکم بنا بر آنکه عطف شی بر اقرب ظاهر تر است از عطف او بر ابعاد؛ انجام: شهداء بالقسط بهمان معنی است که در آیت سابق معلوم شد لکن ظاهر آنستکه الله اینجا متعلق است به قوامین ...

خط: نسخ معرب و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 159 گ، 29 سطر، اندازه: 25x15 سم (ف: 1-197)

677- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul aḥkām

شامل تمام کتب فقهی، فقط آیات را آورده و دسته بندی کرده است.

شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 139

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ 30 گ، اندازه: 20x10 سم [نسخه پژوهی: 2-108]

678- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul aḥkām

در این کتاب آیات احکام از طهارت تا انتهای فقه ذکر و در هر مورد تنها به تعداد آیات اکتفا گردیده و هیچ اشاره ای به تفسیر و توضیح آنها نشده است. ترتیب کتب آن چنین است: کتاب الطهارة، 12 آیه؛ کتاب الصلاة، في دلائلها و اوقاتها و مقارناتها و مندوباتها، 63 آیه؛ کتاب الصوم، 5 آیه؛ کتاب الزکاة، في وجوبها و قبضها و اعطائها للمستحق، 16 آیه؛ کتاب الخمس، 3 آیه؛ کتاب الحج، في وجوبه و افعالها و انواعها و احکامه، 21 آیه؛ کتاب الجهاد، في وجوبه و كيفية القتال و وقته و احکامه، 32 آیه؛ کتاب الأمر بالمعروف و النهي عن المنکر، چندین آیه؛ کتاب المکاسب، 11 آیه؛ کتاب البیع، 10 آیه؛ کتاب الدین و توبعه، 6 آیه؛ کتاب الضمان، 2 آیه؛ کتاب الصلح، 6 آیه؛ کتاب فيه جملة من العقود، الشركة: 3 آیه، المضاربة: 3 آیه، الأبداع: 3 آیه، العارية: 2 آیه، السبق و الرماية: 3 آیه، الشفعة: 3 آیه، اللقطة: 2 آیه، الغصب: 4 آیه، الاقرار: 3 آیه، الوصية: 9 آیه، العطایا: 3 آیه، النذر و العهد و اليمين: 8 آیه، العتق: 2 آیه؛ کتاب النکاح، دارای شش نوع و هر نوع شامل چند آیه: النوع الخامس، في نکاح النبي (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) و ازواجه، 7 آیه، النوع السادس، في روافع النکاح و هو اقسام، 1. الطلاق: 10 آیه، 2. الخلع و المباراة، 1 آیه، 3. في الظهار، 4 آیه، 4. الايلاء، 2 آیه، 5. اللعان، 4 آیه؛ کتاب المطاعم و المشارب، چند آیه؛ کتاب الموارث، 5 آیه؛ کتاب الحدود، 8 آیه؛ کتاب الجنایات، 10 آیه؛ کتاب القضايا و الشهادات، 15 آیه.

با مطابقت به عمل آمده، ترتیب آیات و کتب فقهی که بعضاً به چند نوع تقسیم شده دقیقاً همانند «کنز العرفان» فاضل مقداد - 826 ق. و «تفسیر شاهی» ابوالفتح بن مخدوم شریفی (-976 ق.) است، با توجه به قدمت نسخه 1209 رضوی (مورخ 962 ق.)، این کتاب فهرست آیات احکام «کنز العرفان» می باشد نه «تفسیر شاهی» (که در 974 ق. تألیف شده). نکته دیگری که از این مطابقت معلوم می شود،

پیروی میر ابوالفتح از فاضل مقداد در ترتیب آیات است.

آغاز: کتاب الطهارة و اما الآيات فالأولى يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم إلى الصلوة فاغسلوا وجوهكم.

انجام و اتقوا الله ان الله خبير بما تعملون.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20524

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 78گ، 9 سطر، اندازه: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 12-22]

679- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul aḥkām

شرح و تفسیر پانصد آیه از آیات قرآن کریم است که در احکام فقهی بدانها استدلال می شود، به ترتیب سوره ها با نقل بعضی از گفته های صحابه و حاکم جشمی و بعضی از فقهای بزرگ زیدیه.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و بالله استعين ... ان الذين كفروا سواء عليهم الاية دلت اشارة مع قوله تعالى.

انجام: و ان كان فعل ذلك تعد من المروة و مكارم الأفعال و تار که ينسب الى عكس ذلك.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4558/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان احمد بن محمد الکشتبان، تا: 1095؛ جلد: تیماج قهوه ای، 87گ (1پ-87ر)، اندازه: 30×21 سم [ف: 12-133]

680- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul aḥkām

مشمول بر همگی آیات احکام قرآن کریم به ترتیب سوره ها. تنها متن آیات است بی هیچ توضیح.

قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه: 77/1

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 16گ (2ر-18پ)، قطع: خستی، 16 سطر [چند نسخه - ف: 52]

آیات فقهی قرآن را به ترتیب کتاب های فقهی با استدلال و تفسیر و نقل بعضی از اقوال فقها، گرد آورده است. مؤلف آن از دانشمندان قرن 13 می باشد.

آغاز: افتاده: في المال راضی به فيقولان سواء علينا الزيادة في اول البيع بالربح او التأخير مع الربح عند حلول الأجل
انجام: وقيل لالما مر والتحقيق الاستفصال فان قال بحيث انزلو كنت حالفاً قبل و الا اشكل القبول، والله أعلم بالصواب

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 18/134 - 3614/1

آغاز و انجام: برابر

از کتاب البيع تا پایان؛ خط: نسخ؛ کا: نور محمد بن محمد جعفر لاریجانی، تا: رجب 1233، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی سوخت ترنج با سر مجدول، 205گ، 17 سطر، اندازه: 21×16سم [ف: 1-36]

آیات طهارت و صلاة وصیام را بر اساس نظر شیعه بیان نموده است.

آغاز: فنقول في الطهارة آیات الاولى يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم ... تخصيص المومن بالخطاب لان الكافر لم يقم إلى الصلوة ولانه المنتفع به كما في اكثر التكاليف ...

انجام: ثم أنه نهى عن الباشره في حال كونهم عاكفين في المساجد و كانه لمناسبته اشتراط الصوم في الاعتكاف ذكر متصلا باحكام الصوم من آیات الاحكام

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1792/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ در صحافی قسمتی از کتاب در اول و قسمتی در آخر بعد از رساله دوم آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 32گ، 48 سطر، اندازه: 25×15سم [ف مخ: 1-21]

در آن از مجمع البیان و ابن ابی الحدید یاد می شود.

انجام و ان لم یکن فیها (فی سوره نوح) الفروع الفقهیه المذكوره فی الفقه ولكن ذکرتها لکثرة فوائدها واللہ اعلم

قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: 74/3

آغاز: افتاده؛ انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ 6گ (24ر - 30پ)، قطع: وزیری (چند نسخه - ف: 217)

684- آیات الاحکام / تفسیر / عربی

āyāt-ul aḥkām

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17459

بی کا، بی تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ 23گ، اندازه: 20/8×13/6

سم (رایانه)

685- آیات الاحکام / تفسیر / عربی و فارسی

āyāt-ul aḥkām

مشمتمل بر متن آیات احکام شرعی و فقه القرآن به ترتیب کتب فقهیه و رسائل عملیه فقهای شیعه است و از باب طهارت تا آخر فقه را در بر دارد.

آغاز: بسمله. کتاب الطهارة و فيه اثنا عشرة آية. الأولى في المائدة. يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم إلى الصلوة.

انجام و اتقوالله ان الله خبير بما تعلمون. از عذاب خدای بدرستی که خدای تعالی خبر دارست بآنچه میکنید از عدل و ستم ... و نحن على ذلك من الشاهدين.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1210

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ (متن) و نستعلیق تحریری (ترجمه)؛ بی کا، تا پایان قرن 11؛ ترجمه فارسی هر آیه به طور کلمه به کلمه در زیر آن به شیوه چلیپائی نگاشته شده و مترجم از شرح و تفسیر خودداری کرده است، دارای سرلوح نیم ترنج به زر تحریردار با نقش گل و برگ اسلیمی؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145؛ کاغذ: دولت آبادی فیروزه ای آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری، 142گ، 5 سطر، اندازه:

19×11 سم [ف: 1-402]

شامل آیاتی از قرآن است که در احکام شرعیه از آنها استفاده می شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 265

آغاز: اهل بیت علیهم السلام واقع است بر آن جمهور مخالفین مخالفت اهل بیت نموده و جوب غسل پایها را اختیار کرده اند و استدلال نموده اند؛ انجام: پس کسی که عفو کرده شود از برای او

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نسخه صحافی شده در صحافی پارگی ها را با کاغذی سفید پوشانده اند و از این جهت صفحات اول و آخر وضع کتاب را

ص: 256

روشن نمی کند؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: مقوایی سفید، 317 گ، 19 سطر (8×18)، اندازه: 16/5 × 27/5 سم [ف: 1-261]

687- آیات الاحکام / تفسیر / فارسی

āyāt-ul ahkām

گویا از ملا محمد کاظم مترجم شرایع به نام «نجات المومنین» که از روی مشرق الشمسین درس هایی عنوان کرده و در احکام طهارت و جز آن آیاتی آورده و تفسیر کرده است.

آغاز: قال الله تعالى في سورة الفرقان و انزلنا من السماء ماء طهورا ... بدانکه شیخ بهاء الدین.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 8/1

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، در آغاز در چند برگ فهرست همان ترجمه شرایع است. (ش 8/2)؛ قطع: رحلی، 21 سطر [چهار کتابخانه مشهد - ف: 60]

688- آیات الاحکام / تفسیر / فارسی

āyāt-ol ahkām

اهداء به: سلطان محمد قطب شاه

رساله ای است کوتاه که آن را مؤلف به فرمان سلطان محمد قطب شاه نگاشته است مشتمل بر 4 باب: 1. اصول دین، در پنج فصل؛ 2. عبادات، در هشت کتاب؛ 3. معاملات، در 4 کتاب؛ 4. احکام، در پنج کتاب.

آغاز: بسملة الحمد لله و صلى الله على مصطفىاه و اله الهداة أما بعد فرمان ... سلطان محمد قطب شاه ... نفاذ یافت که تفسیر آیات اصول و احکام که این اقل آنام تألیف نموده بمقتضای هر مقام بر ترجمه کلام فوائد ...

مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 17534/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: نجف علی حیدری، تا: 14 صفر 1250؛ مهر: «حسنعلی رضوی»؛ 39 سطر (5/13×26)، اندازه: 23×35/5 سم [ف: 2-33]

689- آیات الاحکام / تفسیر / فارسی

āyāt-ol ahkām

آیات احکام را به ترتیب کتاب های فقهی از طهارت تا دیات گرد آورده و در هر کتاب به ترتیب سوره های قرآن تنظیم شده است. در حاشیه و بین سطرها توضیحات لازمه فقهی و تفسیری آمده است.

آغاز: کتاب الطهارة طهارت در لغت بمعنی نظافت و نزهت است

انجام: علی أن لا تعدلوا اعدلوا هو أقرب للتقوی و اتقوا الله ان الله خبير بما تعملون

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4968/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکى، 74گ (24پ-98ر)، اندازه: 12/5 × 19/5 سم [ف: 13-166]

- الآيات الباهرات في معجزات النبي و الاثمة الهداة» باهرات آیات

690- الآيات الباهرة بأخبار العترة الطاهرة / تفسير / عربی

al-āyāt-ul bāhira bi-a'xbār-il 'itrat-it ṭāhira

میانجی، محمد حسن بن محمد علی، - 1334 ق

(1915) (mlyānjī, mohammad hasan ebn-e mohammad 'alī)

تفسیری است که آیات شریفه قرآن با استفاده از احادیث شریفه اهل البیت و نظریات مفسران شیعه همچون صاحب مجمع البیان تفسیر شده است. به نظر می رسد وی تمامی قرآن کریم را تفسیر نموده ولی آنچه در دسترس می باشد، دو جلد است که از آغاز قرآن تا پایان بقره در جزء اول و از آیه هفتم سوره زمر تا پایان قرآن در جلد بعدی قرار دارد. مؤلف از شاگردان فاضل شریانی، ایروانی و مامقانی بوده و از سوی آنان اجازه اجتهاد داشته و آیت الله العظمی مرعشی به واسطه پدر بزرگوار خود از وی روایت می نموده است. وی دارای آثار دیگری است از جمله: رساله فی منجزات المریض، رساله فی الموسعة و المضایقة، کتاب فی المواعظ و غیر آنها.

آغاز: الحمد لله اول محمود و آخر معبود و اقرب موجود البدی بلا معلوم، لازیته و الآخر لأولیته الكائن قبل الكون ... اما بعد ... إني من اول زمن تحصیلي للعلوم اتمنى التوفيق من الله الحق لتألیف كتاب في العلوم الحققة.

[مفاخر آذربایجان: 520/1 ؛]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13239 و 346عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: وفي ثواب الاعمال عن الصادق من قرء سورة البقرة وآل عمران جاء يوم القيمة تضلانه علی راسه مثل الغمامتين او مثل الغیابتین اقول و الغابة ...

جلد 1؛ خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ مصحح، محشی، به درخواست مالک نسخه مرحوم آیت الله بدلا، آیت الله مرعشی نجفی در ذیقعدہ 1348 در خصوص مؤلف و کتاب در برگ نخست مطالبی را مرقوم داشته اند، یک برگ نانوشته قبل از انجام قرار دارد؛ تملک: آیت الله حاج آقا حسین بدلا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع قرمز با مقوا، عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای،

ص: 257

329گ، 14 سطر (17/5×8/5)، اندازه: 23×18/5 سم [ف: 33-456]

و [عکسی - ف: 1-305]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 201

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-225]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13240 و 347 عکسی و 348 عکسی

آغاز: الی کشفه من قل، من قبل النعمة، و جعل الله أندادا، شركاء، لیضل عن سبيله، ای لیضل الناس عن سبيل الله؛ انجام: قال الصادق ... اذا قرأت قل اعوذ برب الفلق، فقل في نفسك اعوذ برب الفلق و اذا قرأت، قل اعوذ برب الناس، قل في نفسك اعوذ برب الناس.

جلد 2، از آیه هفتم سوره زمر تا پایان قرآن؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه عفی عنه، منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمعی قرمز با مقوا عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 316گ، 26 سطر (17×9/5)، اندازه: 23×18 سم [ف: 33-458] و [عکسی - ف: 1-306]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 448

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-43]

691- الآيات الباهرة في مدح الأئمة الطاهرة / فضائل و مناقب / فارسی

al-ayat-ul bahira fi madh-il a'immāt-it tahira

قاری، محمد مهدی بن مصطفی، ق 11 ق

(17c qārī, mohammad mahdī ebn-e mostafā)

اهداء به: شاه سلیمان صفوی

تاریخ تألیف: 1094ق

آیاتی که درباره پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و خاندان آن حضرت (علیه السلام) نازل شده به ترتیب سوره ها گرد آورده و آنها را با بیانی ساده و همه فهم و تضمین اشعار بسیار عربی و فارسی و انشائی نیکو با نقل روایاتی موضوع آیات ترجمه و تفسیر کرده است.

نام کتاب از عناوینی که در آغاز هر سوره آمده گرفته شده، مانند «سوره ص و ما فیها من الآيات الباهرة في مدح الأئمة الطاهرة» و باید تحقیق بیشتر شود. آغاز: بسمله. ای ذات توبی خلاف و شک فرد و قدیم XX بی نام تو کی بره رود دین قویم ... زواهر جواهر تفسیر آیات بینات کتاب الهی و نوادر عواطر ترجمه احادیث حضرت رسالت پناهی حمد و سپاس و شکر و ستایش بی قیاس خالق الخلق.

انجام: ای عزیز آیات بسیار و احادیث بی شمار در فضایل و مناقب حیدر کرار مذکور و مسطور است که سالهای بسیار و قرنهای بی شمار عشر عشیر آنرا در حیز تحریر و تمیق هیچ بشری در نمی تواند آورد... بحمدالله نمردم تا بیان کردم تمامی را xx ز بهر خود خریدم این حیات جاودانی را. مصرع: یک نکته از این دفتر گفتیم و همین باشد.

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5931/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ترنجی مقوایی، 40گ، 18 سطر (15×19)، قطع: رحلی، اندازه: 20×31سم [ف: 16-159]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7446

نام مؤلف به استناد فهرست عکسی مرعشی (3: 469) ذکر شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ نسخه ناتمام، برگ ها درهم صحافی شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 322برگ، 19 سطر، اندازه: 19×30سم [ف: 19-250]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1199/3

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: آکادامی علوم شرقی، باکوش 737 - Q؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 16 ربیع الاول 1206؛ آیات نسخ معربا 154ص (3-156)، 25 سطر [عکسی - ف: 3-469]

-آیات البینات» آیات بینات

692- آیات البینات / اصول فقه / عربی

al-āyāt-ul bayyināt

عبادی قاهری، احمد بن قاسم، - 994 ق

(-1585) (ebādī qāherī, ahmad ebn-e qāsem)

وابسته به: جمع الجوامع فی أصول الفقه؛ سبکی، عبدالوهاب بن علی (727-771)

حاشیه مفصلی است با عناوین «قوله- اقول» در دفاع از اعتراضات وارده بر شرح جلال الدین محمد بن احمد محلی (-864 ه ق). بر کتاب «جمع الجوامع» تألیف ابو نصر تاج الدین عبدالوهاب بن علی شافعی معروف به سبکی. محشی در توضیح کار خود بعد از خطبه نگاشته است: «هذا تعليق لطيف و مجموع شريف يعترف بفضله العالمون و لا يجحده الا الظالمون و الجاهلون بينت فيه اندفاع او فساد ما وقعت عليه مما اورد على جمع الجوامع للعلامة الامام تاج الدين السبكي و شرحه للمحقق المحلي من الاعتراضات الشنيعات ... فاذا

هي في الأغلب لا يخرج عن اقسامه ثلثة الأول ما يرجع حاصله الى مجرد المناقشات اللفظية التي اشتهر انها ليست من داب المحصلين ... والثاني ما لا منشاء له الا الى الفاحشة والأوهام كما يستبين ذلك الموافق من ذوي الافهام والثالث ما لا سبب له الا مجرد مخالفتها لما قاله ابن الحاجب و العصد او احدهما وهذا القسم كما لا يخفى على انسان من البطلان» .

آغاز: بسمله، احمدالله على جزيل احسانه واشكره على جميل افضاله و امتنانه .

انجام آن اجتناب الكبائر المكفر للصغائر هي الكبائر المتعلقة بتلك الصغائر كالزنا بالنسبة للنظر او للمس فيجوز المقام جدا.

ص: 258

آغاز و انجام: برابر شامل هر دو جلد؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: 5 رجب 1064؛ از روی نسخه اصل، پشت صفحه اول نسخه یادداشت وقف کتاب بر کافه شیعیان توسط سلطان حسین صفوی به خط آقا جمال خوانساری در رمضان 1012؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ: 1145 ه ق؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی عنابی، 366گ، 39 سطر، اندازه: 24×37سم [ف: 1-16]

693- آیات الجهاد في اعلام العباد / فقه / فارسی

āyāt-ul jihād fi a'lām-il 'ibād

جاجرمی، ابوالحسن بن محمد کاظم، ق 13 ق

(jājarmī ab-ol-hasan-e-bn-e mohammad kāzem (19C

تاریخ تألیف: جمعه 26 جمادی الاول 1238

کتابی جهت تشویق مردم به جهاد با کفار است که به مناسبت جنگ ایران و روس در عهد فتحعلی شاه قاجار (1250) و شکست ایرانیان در این جنگ تألیف شده است. دارای یک مقدمه و شانزده «فصل» [مؤلف در مقدمه کتاب، فصول را چهارده فصل گفته است، ولی شمارش فصول مشوش و شانزده فصل می باشد. و یک «خاتمه» است. او در هر فصلی آیات قرآنی پس از احادیث مناسب را ترجمه و شرح می نماید و گاهی به گفته های علما و فقها نیز استشهاد می کند. مقدمه، در سبب تألیف کتاب؛ 1. در امر به معروف و نهی از منکر؛ 2. در معنی جهاد و دفاع؛ 3. در فضیلت جهاد و ثواب آن؛ 4. در او امری که خدا و رسول در خصوص جهاد فرموده اند؛ 5. در ثواب انفاق اموال در راه جهاد؛ 6. در مذمت آنان که از انفاق در راه خدا بخل می ورزند؛ 7. در مذمت آنانکه از جهاد بر کنار می روند؛ 8. در لزوم تهیه آلات و ادوات حرب؛ 9. در مذمت آنانکه جهاد را باعث مرگ می دانند؛ 10. در مدح آنانکه در جهاد صبر و توکل دارند؛ 11. در عدم جواز فرار از جهاد؛ 12. در عدم جواز دوستی مسلمانان با کفار؛ 13. در عدم اعتماد بر عهد کفار؛ 14. در مدح آنانکه از آیات و احکام قرآن پیروی می کنند؛ 15. در ذم آنانکه از قرآن پیروی نمی کنند؛ 16. در آداب و رسوم لشکر کشی؛ خاتمه: در چند دعای کوتاه.

آغاز: نحمدک یا من حبب الینا حمیة الاسلام ولم یجعلنا بلا غیرة کمن ینشأ فی الحلیة و هو غیر مبین فی الخصام. [فهرستواره منزوی 944/2 با عنوان «جهادیه»]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1480

آغاز: برابر؛ انجام: بخصوص در سجده شکر نماز مغرب و در قنوت نماز وتر و در هنگام غروب آفتاب روز جمعه ...

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا: افتادگی: انجام؛ مهرها: «عبده محمد اسماعیل» و «العبد المذنب ابو حبیب»؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 218گ، 14 سطر، اندازه: 17×22سم [ف: 4-271]

2. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 29

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: احتمالاً قرن 13؛ دارای فهرست، تعداد دویست و سی و پنج آیه و یکصد و هفتاد و یک حدیث در این نسخه به کار رفته، برخی از آیات مترجم با قلم شنگرف، یادداشت بدون نام و تاریخ در اهمیت کتاب و مسأله دفاع و جهاد در صفحه آخر دیده می شود؛ مهرها: «عین محمد مقل»؛ کاغذ: فرنگی (آبی) آهارمهره، جلد: چرم قهوه ای روشن با پنج ترنج نقره کوب، مجدول، 215گ، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 21×16/5 سم [ف: 1-44]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15231

آغاز: برابر؛ انجام: بلکه بحث بر کسانی وارد است که آرام دارند و تغیر ندارند، اللهم عجل فرج آل محمد و اذفع اعداء الدین برحمتك یا ارحم الراحمین و بمحمد و آله الطاهرین المعصومین.

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: محمد رحیم بن محمد رفیع موسوی، تان قرن 13؛ ترقیمه: «گر بر زده بینی خط من عیب مکن که مرا محنت ایام بهم بر زده است کتبه اقل السادات ابن محمد رفیع، محمد رحیم الموسوی»؛ مهرها: «... ابراهیم ... 1256» و «عبدہ الراجی محمد علی» و «اللهم صل علی محمد و آل محمد»؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سر ترنج و لچک، مجدول، 216گ، 17 سطر (10×15)، اندازه: 22×17 سم [ف: 38-656]

694- آیات الرقية و الحرز / علوم قرآن / عربی

- āyāt-ur ruqya wa-l hirz

خوری حنیفی، محمد بن یحیی، - 427 ق

(xuri hanifi, mohammad ebn-e yahya (-1035

شامل آیات حرزی است و به مانند جزو چهارم کتاب «قوارع القرآن» وی است. آغاز: و فیما اجاز لنا عمر بن احمد بن ابراهیم الحافظ و کتبه من اصل سماعه بخطه.

انجام: و فی اقامتی حتی ما کان من اصحابی اکثر شیامنی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12405/2

آغاز و انجام: برابر، فرغ من کتبه ابو عبدالله أحمد بن ابی عمر الاندرابی عشية يوم الاحد الثالث بقین من شعبان سنة تسع وعشرين و اربعمائة.

خط: نسخ؛ کا: ابو عبدالله احمد بن ابی عمر الاندرابی، تا: قرن 5 تمام سه جزو مقرو است بر مشایخ، تاریخ قرائت بر مشایخ و سماع آنان در چهار موضع نوشته شده است: یک شنبه 12 روز گذشته از رمضان 429 در مدرسه شیخ ابوالحسن عبدالرحیم بن محمد الجزنی واقع در نیشابور و دوشنبه 13 همان ماه و شب یک شنبه سه شب باقی مانده از شعبان همان سال، ضمیمه: نقل دو حدیثی از

وی در فضیلت و ثواب بسم الله و قرآن؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 10ص، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 11-672، ف: 12-413، ف: 15-337]

695- آیات الفردانية و مبنی الوجدانية / عرفان و تصوف / عربی

āyāt-ul fardānīyya wa mabni-1 wa ḥdānīyya

قیصری، داود بن محمود، - 751 ق

(-1350) (qaysarī, dāvūd ebn-e mahmūd)

اهداء به: جمال الدین جمال الاسلام

در توحید با روشی عرفانی که در چهار «اصل» ساخته است.

[فهرستواره منزوی 62/9؛ هدیه العارفین 261/1؛ معجم المؤلفین 142/4]

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 138/3

بی کا، بی تا [نشریه: 5-225]

696- آیات القرآن التي نزلت في شأن علي بن ابيطالب و الأئمة من ولده / فضائل و مناقب / عربی

āyāt-ul qur'ān allatī nazalat fi Ṣa'n-i 'alī-bn-i abī tālib wa-l a'imma min wuld-i-h

با عنوان های «و منها، و منها»

آغاز: فصل ... و منها: من يقول الله و رسوله و الذين آمنوا فان حزب الله هما الغالبون، روی ابن جبیر فی نخبه ...

انجام: و قد قال بعض الاعيان في هذا الشأن (پس از 13 بیت) .. و هیهات عشرة لاتقال

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6101/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، بی تا، جا: اصفهان؛ جلد: میشن زرد لایی، 4 گ (20 ر-24 ر)، 33 سطر، اندازه:

13/9 × 24/8 سم [ف: 9-155]

697- الآيات المأولة بالحجة و الرجعة / كلام و اعتقادات / عربی و فارسی

al-ayat-ul mu'awwala bi-l-hujja wa-r raja

تاریخ شروع تألیف: 1330 ق

کتاب مفصلی است درباره امام زمان (علیه السلام) و قیام آن حضرت و رجعت با استفاده بسیار از آیات و روایات و کتب شیعی و سنی، در آغاز فهرستی از اسامی کتبی که اهل سنت درباره امام زمان (علیه السلام) نگاشته اند را ارائه نموده، و پس از آن به تفصیل آیاتی را که به امام عصر (علیه السلام) تفسیر و تأویل شده را با احادیث ذیل آنها آورده است که این بخش خطبه خاصی هم دارد: «نحمدک اللهم یا من خصنا بمحمد خاتم النبیین...» و پس از آن خطب و کلمات صادره از اهل بیت در ملاحم و فتن را آورده از جمله خطبه البیان و خطبه طنتجیه و... و سپس فهرست کسانی که امام (علیه السلام) را دیده اند. [الذریعة 47/1]

1. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 116

آغاز: بسمله اعلم ان اصل الإمامة بعد التوحید والنبوۃ انما هو من اعظم اصول الدین المبین؛ انجام: ادركتکم الصواعق المحرقة سیوف المسلمین واللبث فی الذل الی یوم الدین

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1330؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 350 گ، 23 سطر، اندازه: 22/5×17 سم [ف مخ: 1-6]

2. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 26/2

آغاز: بسمله. الحمد لله و کفی... فیقول العبد اللائذ بجبل ولاء الأئمة من آله طه و یس محمد علی بن الحسن الحائری انی کنت قد الفت کتابا جامعاً فی الإمامة

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، بی تاب مصحح؛ جلد: عطف و گوشه تیماج، 32 گ (21 پ-52 پ)، 32 سطر، اندازه: 34×21 سم [ف مخ: 1-6]

3. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 143

آغاز: بسمله حمدله والصلوة والسلام علی اشرف سفرائه محمد و عترته الطاهرين وبعد اعلم ان الايات المأولة بقيام القائم و وجوده وطول غيبته الواردة عن المصاحف الناطقة والسنة الوحی و الرسالة... جمعتها في هذه الوریقات و... هي آیات الاول ذكر المحدث الجلیل والسید النبیل السید هاشم البحرانی..... انجام: و الاختیار ثابت و لابد من ارادته و البداء حق والله اعلم .

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح، در این نسخه غیر از کتاب فوق فواید متفرقه دیگری به خط مرحوم سنقری درج شده است؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 223 گ، 23 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف مخ: 1-6]

(?behbahānī, ahmad e-bn-e mohammad 'alī (1777-1819

کتابی در ده «فصل» و فصل آخر در پنج «باب» در معنی محکم و متشابه و تفسیر و بیان آیات متشابه مربوط به مسائل اعتقادی و جز اینها، با استدلال ورد و ایراد در بحث‌ها: فصل 1. معنی المحکم و المتشابه؛ 2. أن المتشابه بماذا يتميز عن المحکم؛ 3. عدم جواز اجراء المحکم و المتشابه علی ظواهرهما؛ 4. ان المتشابه هو الذي يرد الى المحکم؛ 5. حکم من سمع المتشابه و

ص: 260

لم يسمع المحكم؛ 6. وجه الحكمة في انزال المحكم والمتشابه؛ 7. أن أحداً لم يفسد بمتشابهات القرآن؛ 8 أن المتشابه صدق وليس بكذب؛ 9. أن المتشابه مجاز أو حقيقة؛ 10. تفصيل الآيات المتشابهات

مشهد؛ ميدي؛ شماره نسخه: 116/2

آغاز: ... أولها ذكر الآيات المتشابهة في التوحيد؛ انجم؛ افتاده: و ثمود فما أبقى وقوم نوح، و منها قوله تعالى فغشبهم من...

خط: نستعليق؛ بي، كا، بي تا، از عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجم؛ جلد: تیماج سبز، 43 گ (109ر-251)، اندازه: 20×14 سم [ف: 1-106]

699- آیات المتوسمين / كلام و اعتقادات / عربی

āyāt-ul mutiwassimīn

قزوینی، محمد مهدی بن حسن، 1222 - 1300 ق

(qazvīnī, mohammad mahdī ebn-e hasan (1807-1882)

تاریخ تألیف: سه شنبه 22 رجب 1295، محل تألیف: حله مطالب کلامی مربوط به مبدأ و معاد را به گونه ای استدلالی و مفصل به درخواست بعضی از عزیزان در یک مقدمه و چند توسم» و یک «خاتمه» جمع آوری کرده و عناوین مطالب آن آیه - آیه» می باشد. کتاب در دو جزء می باشد، که جزء دوم آن مشتمل بر خاتمه می باشد و خود شامل چندین «توسم» است.

آغاز: الحمد لله الذي غاب عن مدارك العقول والأوهام فدل على ذاته بما ابدع و اخترع من صنع مشيته وآياته. الذريعة 48/1 شماره 241؛ الاعلام زرکلی 114/7

(

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1859

آغاز: برابر؛ انجم: فيقول له لا دريت و يفتح له باب إلى النار ولا يزال ينفخه من حرها الى يوم القيامة و روت

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف، جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالهادي خلف شيخ عبد علي آل الشيخ خضر، تا: حدود 1345؛ افتادگی: انجم؛ مصحح، گاهی نسخه بدل دارد؛ 208 ص [عکسی - ف: 5-323]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1860

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف، جلد دوم ادامه نسخه سابق؛ خط: نسخ، کا: عبد الهادي خلف شيخ عبد علي آل الشيخ خضر، تا: پنج شنبه 17 ذيقعدة 1345، 212 ص [عکسی - ف: 5-324]

700- الآيات المحكمات و المتشابهات (فائدة في معنى) / محكم و متشابه / عربي

(al-āyāt-ul muḥkamāt wa-l mutašābihāt (fā'idat-un fi ma'nī

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006-1091ق

(feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1597 -1680

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 252/2

آغاز: فائدة مما قيل في معنى الآيات المحكمات و الآيات المتشابهات اختلفوا في الآيات المحكمات و الآيات المتشابهات اختلفا شديدا

خط: نسخ و نستعليق؛ کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی، تا: 1295؛ جلد: تیماج مشکى مجداول ساده، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-223]

701- الآيات النازلة في امير المؤمنين (عليه السلام) / فضائل و مناقب / عربي

al-āyāt-un nāzila fi amīr-il mu'minīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12659/2

خط: نستعليق؛ بی کا، بی تا، توسط سيد محمد علی النقوی در 1265 مقابله شده؛ جلد: مقوا، 6گ (66ر-71ر)، 15 سطر [ف: 36-227]

702- الآيات النازلة في اهل البيت / تفسير / فارسی

al-āyāt-un nāzila fi ahl-il bayt

تعدادی از آیات که در فضائل حضرت امیر المؤمنین و ائمه معصومین (علیه السلام) روایت شده، در این کتاب گرد آورده و شرح و تفسیر شده است. در تنها نسخه حاضر از آیات سوره نور شروع شده و نامرتب است، و گمان می رود که تمام نباشد و در آخر حواله به کتاب «احسن الکبار» «و اجابة المضطرين» داده است.

آغاز: قوله تعالى في سورة النور الله نور السماوات و الارض مثل نوره كمشكاة فيها مصباح المصباح.

انجام: این آیات شریفه را فرستاد که وادع الی ربک انک لعلی هدی مستقیم الی قوله ان ذلك علی الله یسیر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 749/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کان محمد بن حسین خراسانی کرمانشاهی، بی تا؛ پس از کتاب تا آخر مجموعه قصائد بسیاری است در فضائل ائمه و موضوعات اخلاقی؛ جلد: تیماج مشکى، 45 گ (264 ر-310 ر)، اندازه: 15×21 سم [ف: 2-351]

703- الآيات النازلة في شأن اهل البيت / فضائل و مناقب / عربى

al-āyāt-un nāzila fī Ša'n-i ahl-il bayt

ص: 261

رساله ای مختصر در فضایل و مناقب اهل بیت (علیه السلام) که در یک

مقدمه و 4 فصل و «خاتمه» نگارش یافته است: المقدمة، في بيان أصول الا...؛ فصل 1. في الآيات النازلة في فضل أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عليه السلام؛ 2. في الآيات النازلة في آل محمد و أهل بيته عليهم السلام؛ 3. في تعدد سير من الأخبار الكثيرة التي وردت في فضائل أمير المؤمنين؛ 4. في قلائل من الأخبار الكثيرة الواردة في الأئمة عليهم السلام؛ الخاتمة: في بيان أن الأحاديث المتفعلة في فضائل الأصحاب الثلاثة موضوعة.

آغاز: الحمد لله الهادي إلى سواء الصواب المنجز وعده لأولى الباب مناطق ناطق بأي الكتاب.

انجام: فيضاحك له الحجاج و قال للطف ما توسلت به قد وليتك موضع كذا و كذا، انتهى كلام ابن ابى الحديد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12165/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: سید محمد فرزند اسماعیل حسینی جنابذی خراسانی، تا: پنج شنبه 19 شعبان 1150؛ در حاشیه مقابله شده با عبارت: «با منقول عنه که خط مصنف است مقابله نموده شد، يوم الأربعاء 4 رجب سنة 1148»، گویا این تاریخ مربوط به نسخه ای که از روی آن کتابت شده است، این رساله در هامش کتاب گوهر مراد نگارش یافته است، در انجام رساله 3 برگ افزودگی هایی درباره فضائل امیرالمؤمنین و مطلبی از کتاب «نبراس الضیاء» اثر میر محمد باقر داماد آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 11 گ (185-195)، میانگین 23 سطر، اندازه: 22x5 سم [ف: 30-663]

- الآيات الناسخة « بيان الآيات الناسخة

704- الآيات الواردة في الصبر و التوكل / اخلاق / عربي

al-āyāt-ul wārida fi- Ṣabr wa-a tawakkul

کرهرودی، محمدعلی بن محمد ابراهیم، 13

(karahrūdī, mohammad-ālī e-bn-e mohammad-ebrahīm) 19C

گردآورنده برای پاسخ به تردید خود در این مسئله که صبر در مصایب و مشکلات واجب است یا راجح و اظهار و بیان حوائج حرام است یا مرجوح، آیات و بعضی اخبار مرویه از معصومین (علیه السلام) در صبر و توکل و تقوی و رزق را به ترتیب سور گرد آورده است. ذیل عنوان «قال» به آیات اشاره کرده است و ذیل عنوان «اقول» نظرات خود را بیان می کند و در بعضی موارد با جملات دعایی به نفس خود فرمان می دهد که به مفاد آیات عمل کند.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة على محمد و عترته الطاهرين الهادين المهديين و بعد يا اخي فقد استشكل على المسئلة فاني لا ادري ان الصبر في التوائب ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6238

آغاز: برابر؛ انجام: و من يطع الله و رسوله و يخش الله و يتقه فاولئك هم الخائزون. .

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد ابراهیم [کرهودی]، تا: قرن 13؛ در نسخه حاضر مطلب نیمه تمام است و تا آیات سوره نور آمده است (برگ 44)، نویسنده پس از آن چند برگ نانویس باقی گذارده (تا برگ 47) و سپس مطالبی پراکنده از قرار ذیل آورده است: دعای «الساری» به نقل از «مهج الدعوات» (برگ 52-47)، دعای پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) در روز احزاب (برگ 52)، و اخباری به نقل از محمد بن جریر طبری و کتابهای «مهج الدعوات» و «منهاج الحق و الیقین» و «عیون» و جز آن بیشتر در مورد حضرت علی (علیه السلام) (تا برگ 61) آورده است، نویسنده نسخه را در حاشیه تصحیح کرده، نام کاتب به قرینه برگ 15 پ و 73 نسخه و به تشابه خط این نسخه با نسخه های 5-6236 (ع6236) و 5-6237 (ع6237) نوشته شده با کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذی مشکی با طرح ابره صورتی عطف تیماج قهوه ای، 29 گ (16-44 پ)، 14-21 سطر (متغیر میان 7×12/2 و 5×14/5)، اندازه: 17/3×10/8 سم (رایانه)

705- آیات باهرات = الآيات الباهرات في معجزات النبي و الأئمة الهداة / کلام و اعتقادات، شعر / عربی

āyāt-un bāhirāt = al-āyāt-ul bāhirāt fī mu'jizāt-in nabī wa-l a'immat-il huda

حاج حسینی، محمد بن امیر، - 1174 ق

(-1760 hāj hoseynī, mohammad ebn-e amīr (?hāj

اهدا به: سید نصرالله بن حسین مدرس حایری (-1138 ق)

اثری است به نظم که برای هر یک از ائمه (علیه السلام) نه آیه و معجزه باهره به عدد آیات موسی (علیه السلام) ذکر کرده و به نظم در آورده است.

آغاز: بسمله، ما شرف المسطور بعد البسمله xx بالنظم و المنتور الا لحمدله. انجام: ابھی الصلوة علیک ما صلیت فی xx ظلم الدحی و تلوت فی القرآن

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1771

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: عبدالحامد الرازی بن عبدالمومن، تا: 1168؛ بین مصاریع جدول قرمز و آبی، ابیات بین دو جدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی لاکه بوم مشکی رویه گل و بوته قرمز و زرد، 152 گ، 17 سطر (9×16)، اندازه: 21×14 سم [ف: 10-348]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 24

ص: 262

آغاز: برابر

خط: نسخ نازیبا؛ بی کا، تا: قرن 13؛ در برگ اول نام کتاب و مؤلف به خط شیخ آقا بزرگ و چند بیت شعر متفرقه مکتوب است، دارای حواشی از کتب لغت و بعضی با نشان «ق»، در چند برگ آخر اشعاری از شعرای دیگر عرب و ایضاً حکایت و مطاب متفرقه دیگر آمده؛ کاغذ: ضخیم نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، 168 گ، مختلف السطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-23]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 28/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-38]

706- آیات بهائی / بهائیت / فارسی

āyāt-e bahā'ī

در این قسمت آیات زیادی از کتاب اقدس آمده است و قصد نویسنده از این کار حمله به مخالفان و منکران مذهب بهائی است.

آغاز: بسم الله الأَمع اقدس، الحمد لله الذي قد نزل الايات بالحق الى عبده لعل الناس بآيات يؤمنون.

انجام: من قبل فاذكر الله ربكم فان ذلك لهو الفوز العظيم تبارك.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 586/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 3 ص، 19 سطر (8×16)، اندازه: 14×22 سم [ف: 2-93]

707- آیات بهائی / بهائیت / عربی

āyāt-e bahā'ī

در این رساله آیات متعددی که دال بر خداشناسی و انزال کتب دینی و مباحث مذهبی است به تفصیل آمده و این شیوه به تقلید از قرآن است.

آغاز: بسمله، یا ایها المؤمنون اتقواالله ...

انجام: ولا تفعلوا بالفحشاء والمنکر ولتقن الله وانتم تقهون.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 586/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 7ص، 19 سطر (8×16)، اندازه: 14×22سم [ف: 2-94]

708- آیات بینات / کلام و اعتقادات / فارسی

āyāt-e bayyenāt

شهرستانی، محمد حسین بن محمد علی، 1255 - 1315 ق

(Šahrestānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad `alī (1839-1897

تاریخ تألیف: 1299ق

رساله ای است کوتاه در اثبات صانع و رد دهریین با دلایل عقلیه و نقلیه. این رساله مشتمل بر یک «مقدمه» و پنج «باب» و یک «خاتمه» و مصدر به فهرست ابواب و فصول است.

چاپ: این کتاب در ایران و پاکستان چاپ شده است؛ لاهور، سنگی، بدون تاریخ، رقعی، 2+68صص

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعدد مالک الملکی را سزد که نعمتش لا یحصی و کرمش بی منتهی است.

انجام: در رساله دیگر مفصلاً عنوان نموده بحل آن مبادرت خواهد شد، و الله یهدی من یشاء إلی صراط مستقیم. [فهرستواره منزوی 62/9]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4679/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: رمضان 1299؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 53گ (1پ-53ر)، اندازه: 11/5×19سم [ف: 12-265]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37

آغاز: برابر؛ انجام: یا اینکه آیات آفاق و انفس بآن گواهی دادند یا اینکه ممتنع است که ...

خط: نستعلیق بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام (2 برگ)؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری، تاریخ وقف: 1309ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای زرد، 91گ، 13 سطر، اندازه: 12×19سم [ف: 1-26]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5845/1

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسین سراپی، تا: 26 جمادی الثانی 1317؛ مهرها: «افوض امری الی اللہ عبده رضا بن شکرالله»؛ تملک: شیخ رضا ساکن مدرسہ طالبیہ؛ جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قہوہ ای، 42 گ (1 پ - 42 پ)، اندازہ:

14/5 × 18/5 سم [ف: 15 - 227]

709- آیات تورات درباره پیامبر اسلام / عبری و فارسی

āyāt-e towrāt darbāre-ye payāmbār-e eslām

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 777/21

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 12؛ با دو سرلوح رنگارنگ و جدول سفیداب و شنگرف، رباعی شافعی درباره علی (علیه السلام) و بندی به فارسی درباره مفوضیة و مبائیہ و عراقیہ و شریفیہ و نمیریہ؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز ضربی، 2 گ (197-198)، 16 سطر [ف:

1755]

ص: 263

اصفهانى، عبدالرزاق بن علیرضا، 1293 - 1383 ق

(esfahānī, 'abd-or-razāq ebn-e 'alī-rezā (1876-1963

چاپ: به نام «قرآن و حجاب»، تهران، چاپخانه دانش، دی ماه 1324

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4613

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، قطع: ربعی [رشت و همدان ف: 1241]

711- آیات قرآن و احادیث پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) (منتخب) / حدیث / فارسی و عربی

(mn) āyāt-e qor'ān va ahādīs-e peyqambar

رساله ای است در منتخب آیات قرآن مجید و احادیث نبوی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) به زبان عربی که ترجمه فارسی آن در ذیل سطور با جوهر سرخ نوشته شده است.

آغاز: بسمله رب یسر و تمم بالخیر: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و آله اجمعین قال الله تعالی.

انجام: عشر حسنات و محی عنه عشر سیئات و رفع له عشر درجات.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 64/663

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ خط متن نسخ درشت ولی ترجمه نستعلیق است؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج قهوه ای، 27 گ، 8 سطر (9×16)، اندازه: 14/5×20/5 سم، [ف: 2-246]

712- آیات قرآنی و ادعیه، برای شفای بیماران / دعا / فارسی

āyāt-e qor'ānī va adīye, barāye šefāye bīmārān

رساله کوتاهی است در ذکر برخی از آیات قرآن و ادعیه ای که برای درمان بیماران مؤثر است. در آغاز تنها نسخه حاضر، با خطی اصلی، نوشته شده: «نقل این رساله از خط شریف علامی امیر ابو تراب انجوست رحمه الله تعالی.» آغاز: الحمد لله الذي هو يطعمني ويسقيني و اذا مرضت فهو يشفين ... و بعد، بدانکه این رساله ایست در ذکر بعضی از آیات قرآنی و بعضی از ادعیه مأثوره و بعضی از اعمال منقوله از

حضرت ائمه معصومین (علیه السلام) که از برای شفای مرضی فرموده اند.

انجام: و قنا عذاب النار وعذاب الفقر بفضلک و برحمتک یا ارحم الراحمین.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15237/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 32 برگ، شامل مطالبی درباره نماز شب، خواص اسماء الله الحسنی، دوازده امامی مختصر، با آغاز: «نبی عربی و رسول مدنی»، قاعده نماز روز افتتاح و غیر آن در پایان نسخه آمده است، مطالبی به خط محمد علی دیلمی در برگ 146، مهر مستطیل با نشان «نورث من عبادنا من کان تقیة» و دعایی که در زیر آن عبارت «نقلتها من خط ثالث [المعلمین] امیر محمد باقر الداماد سلمه [الله] عن الآفات» آمده؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی مجدول، 15×25، 3 گ (139-141)، 26 سطر (22×11/5)، اندازه: 15×25 سم [ف: 38-685]

713- آیات کریم / عرفان و تصوف / فارسی

āyāt-e karīm

رشیدی، مرتضی بن احمد

rašīdī, mortezā ebn-e ahmad

تاریخ تالیف: 1345 ش

پاره ای از مباحث عرفانی را با بهره گیری از آیات قرآن و روایات شیعی در دو جلد گرد آورده است و در تألیفات این کتاب از راهنمایی های استاد و پدرش احمد کرمانشاهی کمک گرفته است. کتاب فاقد ترتیب خاص و فصل بندی است و مباحث پراکنده ای درباره خلقت، عالم ناسوت، بهشت، لیلۃ القدر، حقیقت قرآن، محبت و غیر از آن دارد. از قوت علمی چندانی برخوردار نیست. آغاز: بسمله. و هو العالمین فی بیان النکات، الأولی: بدان که چون در آیات کریمه و احادیث شریفه اندکی تأملی رود، ظاهر آید که در بهشت پاک سرشت کل شیء فی کل شیء است.

انجام: در خصوص وجه الله می فرماید: قل کفی بالله شهیدا و بینکم (کذا) و من عنده علم الکتاب. حقیر مرتضی رشیدی ابن احمد کرمانشاهی به قلم م - رشیدی 1345/10/13 شمسی، با کمک فکری استاد عزیز و پدر بزرگوارم حاج احمد رشیدی با زحمت زیاد نوشته شد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1416 عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: رشیدی (خواهر مؤلف)، تا: 13 دی 1345؛ یادداشت و امضای مؤلف در جاهای مختلف نسخه دیده می

شود، مؤلف کتاب، این تصویر را در تاریخ 1372/6/16 ، به وسیله آقای شکر الله رشیدی به کتابخانه حاضر اهدا کرده است؛ 284، 9
سطر [عکسی - ف: 4-230]

714- الآيات و الاخبار الراجعة الى العقل / اصول فقه / عربی

al-āyāt wa-l axbār-ur rāji'a ila-l 'aql

ص: 264

اصفهانى، ميرزا مهدي، 1303 - 1365 ق

(esfahānī mlrżā mahdī) (1885-1945)

در فضل عقل و عاقل با استناد به آیات و روایات بسیار، و سپس اثبات حجیت عقل.

آغاز: قال الله عز وجل وكان لنفسي أن تو من الا باذن الله ويجعل الرجس على الذين لا يعقلون وقال عز وجل

1. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: 195

آغاز: برابر؛ انجام: الأمكنة والأزمنة والأموال والحيوانات ولهذا كانت الحيوانات مفطورة على الجرى ...

خط: نستعلیق؛ کا: محمد رضا دامغانی، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ جلد: پارچه ای زرشکی عطف تیماج قهوه ای، 28 گ، 17 سطر،
اندازه: 22×17/5

سم [ف: 2]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1971

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 5-426]

715- آیات و روایات تنبیه الغافلین (ترجمه و تفسیر) = ملحق تنبیه الغافلین / اخلاق / فارسی

āyāt v revāyāt-e tanbīh-ol qāfelīn (t. va tafsīr) = mulhaq-e tanbīh-ol qāfelīn

بهارى، مولی بخش

bahārī, mawlā baxš

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16178/2

خط: نستعلیق هندي؛ کا: عبدالقادر، تا: 14 محرم 1251؛ صفحه پایان یک غزل از غزلیات شمس تبریزی [مختصر ف: 170]

716- آیات و مسایل ارث / فقه / عربی

āyāt va masāyel-e ers

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2576/16

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 1 گ (68)، [ف: 6-56]

717- الآياتية في المواعظ النباتية / شعر، اخلاق / فارسي

al-āyātīya fi-l mawā'iz-it tabātīyat

شیرازی، حاج علی اکبر

Šīrāzī, hāj 'alī akbar

پند و اندرز به نظم. [فهرستواره منزوی 102/10]

1. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 211

جلد 1؛ بی کا، بی تا [نشریه: 209-5]

2. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 322 جلد 2؛ بی کا، بی تا (نشریه: 209-5)

3. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 323

جلد 3، بی کا، بی تا [نشریه: 209-5]

718- آیاتی که به مناسبتها باید خوانده شود / دعا / عربی

āyāt-ī ke be monāsebat-hā bāyad xānde savad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9466/211

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ 2 ص (459-458) [مختصر

ف: 14]

719- الآیة الكبرى / اصول فقه / عربی

āyat-ul kubrā

کرمانشاهی، محمد مهدي بن محمد محسن، -1346ق

(kermānšāhī, mohammad mahdī ebn-e mohammad mohsen (-1927

وابسته به: زبدة الاصول؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (953-1030) شرح مزجی بر «زبدة الاصول» شیخ بهائی.

آغاز: حمدا لربنا الأكرم الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم وصلاة على من ارسل لهداية الأمم

کرمانشاه؛ نجومی، سید مرتضی؛ شماره نسخه: 3 مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

کا: علی اکبر الخادم، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-285]

720- آیه الکبری (در افضلیت امام علی بر سایر انبیاء و اولیاء علیهم السلام) / فضائل و مناقب / فارسی

(āyat-ol kobrā (dar afzalīyat-e emām 'alī bar sāyer-e anbiyā' va owlīyā' 'alay-hem-os-salām

طواری یزدی، عباس بن محمد، ق 15 ق

(tavārī yazdī, "abbās ebn-e mohammad (21c

یزد: وزیری؛ شماره نسخه: 3946

خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، تا: 1379؛ اهدایی مؤلف؛ کاغذ: خطی جدید، جلد: کاغذ زرد، 23 گ، مختلف السطر، اندازه:

18×13/5 سم [ف: 5-1857]

721- آیه الكرسي / دعا / عربی

āyat-ol korsī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10967/11

خط: نسخ معرب؛ بی کا، بی تا، 1 گ، 10 سطر، اندازه: 11/5×5/5 سم [ف: 20-561]

ص: 265

- آية الله خالصي « مجالس سخنرانی آية الله خالصي

722- الآية المبصرة في شرح التبصرة = شرح تبصره / فقه / عربي

al-āyat-ul mubšira fl š.-it tabšira = S.-e tabšira

قزوینی، عباس بن اسماعیل، - 1304 ق

(qazvīnī, "abbās ebn-e esmā'īl (-1886

وابسته به: تبصرة المتعلمين في أحكام الدين؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (648-726)

شرح مزجی استدلالی است بر کتاب «تبصرة المتعلمين» علامه حلی در آغاز گوید که طبق استنباط از کتاب و سنت فتوی می دهد گر چه با گفته های مشهور علما مخالف باشد.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي هدانا من بعد ما سوانا إلى خير الأديان و بصرنا بنور الايقان و أغنانا بالذكر الحكيم وأهله الكريم ... اما بعد فيقول العبد عباس ابن اسماعيل بن علي بن معصوم القزويني

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3765/2 - 19/95

آغاز: برابر؛ انجام: الباب الثالث في الغسل و هو سيلان الماء على جميع البدن بنية .. وفي الاخبار انه كغسل الجنابة له و بالجملة صلاح در این نسخه تا احكام وضو از كتاب طهارت شرح شده و ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج مشکي، مجدول، 49گ، 23 سطر، اندازه: 21×17سم [ف: 1-37]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14503/1

آغاز: برابر

تا بخشی از کتاب الصوم؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج ضربی، 64گ (1پ - 64پ)، اندازه: 21/3×13/4

سم [ف: 41-19)

723- آية الملك = الفیه / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

āyat-ol molk = alfiye

حسینی خوئی، حسین بن عبدالله، ق 13

تاریخ تألیف: 6 جمادی الاول 1258ق

مثنوی عرفانی است در هزار بیت با سربندهایی به عربی. در پایان آمده: «بهر این «الفیه» تاریخ از هجا XX گفت ساقی «غین» و «را» و «نون». «حاء» و در آن آمده: «آیت الملکش» بود فرخنده نام XX کرده ام در الف بیت آن را تمام. دستور العمل به ولایة الأمر است.

آغاز: بسمله فی الافتتاح بمحمد الملک المحمود و طلب العفو عن ... ای بحمدت افتتاح هر ثنا XX وی ز تو تسدید جوی از هر خطا

انجام: بهر این «الفیه» تاریخ از هجا XX گفت ساقی غین ورا و نون وحا [فهرستواره منزوی 102/10]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6176

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 7 شوال 1258؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، عطف تیماج سرخ، 46گ، قطع: ربعی، 13 سطر (7×14)، اندازه: 13×21سم [ف: 16-211] 2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5232

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 20 رجب 1260؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن سیاه لایی، 39گ، 14 سطر، اندازه: 1371×22/5سم [ف: 2-34]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3832

آغاز و انجام: برابر، رقمه من نظمه فی 6 شهر جمید الاول فی سنة: 1258.

خط: نستعلیق ابی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضربی، 37گ، 14 سطر (7×14)، اندازه: 13×21سم [ف: 12-2818]

- آیه النور» نوریه

- آیه النور» اصول و فروع دین ظاهری و باطنی

724- آیه کن فیکون = تفسیر آیه کن فیکون / تفسیر / عربی

āyat-u kun fa-yakūn = tafsīr-e āye-ye kon fa-yakūn

بهارى همدانى، محمد باقر بن محمد جعفر، 1277 - 1333 ق

تاریخ تالیف: 1331ق

رساله ای است در توضیح و تفسیر آیه شریفه «کن فیکون» و در اثبات اینکه این آیه انشائی است نه اخباری.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فهذه كلمات حررتها الوضوح الحال في قوله تعالى «كن فیکون»

انجام: و روحاً من امرنا وصف لاحال فهذا المذكور في الآيات بهذا الوجه يقارب الاسم كما لا يخفى فليكن هذا آخر ما نمليه [الذريعة 50/1؛ میراث شهاب، سال 4، تابستان 1377 ش - صفحه 67]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12290/1

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1331، در حاشیه از سوی مؤلف تصحیح گردیده و حواشی و تعلیقاتی را نیز بدان

ص: 266

افزوده است، قلم خوردگی های فراوان که حکایت از مسوده بودن نسخه دارد به چشم می خورد، برخی سطور مورب نگاشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، 26 گ (1-26)، 13-18 سطر، اندازه: 6×14 سم [ف: 31-152]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12339/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: 1331؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 21 گ (1-21)، 14-16 سطر، اندازه: 7×12 سم [ف: 31-31-227]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12290/4

آغاز: برابر؛ انجام: ناتمام؛ و الحروف هي المغول بذلك الفعل و هي حروف اللتي عليها الكلام و العبارات

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ از سوی کاتب ناشناسی به سه نوع خط، نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق نگاشته شده است، گویا از روی همان رساله نخست این مجموعه کتابت شده و به صورت ناتمام مانده است، مصحح؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: تیماج آجری ضربی با ترنج گل و بوته اندازه: 11 گ (88-98)، 10-12 سطر (7×13)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 31-154]

- آینه بدن نما» سراپای مهری عرب

- آینه حق نما» حقیقة الحق

- آینه حق نما» آینه حق نما

- آیه امانت» تأویل آیه امانت

725- آیه هایی از تورات / کتاب آسمانی / فارسی

āye-hā-yī az towrāt

جدید الاسلام، علی قلی بن محمد، ق 11 ق

(jadīd-ol eslām "alī qolī-ye-bn-e mohammad (17c

رساله ای که در آن آیت های تورات به عبارت های عبری به خط فارسی یا عبری آمده و ترجمه شده و به سود آئین اسلام تفسیر گشته است.

آغاز: بسمله. مؤلف گوید این اوراق علی بن محمد جدید الاسلام. فصل اول در سفر اول توراۀ مذکور است که حضرت ابراهیم در الهام نبوت یافت که چندین پیغمبران از اولاد اسحق (علیه السلام) در ایام بنی اسرائیل پدید می آیند.

انجام: و شریعت توراۀ کامل شد. و در اثبات نسخ گوئیم مصالح تفاوت کند نمی بینی طیب همیشه یک دوا ندهد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1186/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: نزدیک 1278؛ افتادگی: میانه؛ در گ 115 الف دارد:

«در بیان الفاظی که در وحی کودک در نام و نشان حضرت محمد... در حرف لام تا آخر گفته... بجملا اگر درین فصل بعبرت نظری گمارند انشاء الله رفع شبهه میشود. من»، در 124ب، بندی است که الفاظ وحی کودک در آن آمده و تفسیر شده باید دنباله همین رساله باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 17 سطر (5/8×13)، اندازه: 15×20/5سم [ف: 6-2254]

726- آیه هایی که عثمان دزدیده / علوم قرآن / فارسی

āye-hā-yī ke o'smān dozdīde

اراکي؛ دهگان؛ شماره نسخه: 135/29

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، اشعار دوستونی و سه ستونی؛ کاغذ: نخودی آسمانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 3گ (663پ - 665) پ، قطع: وزیری، اندازه: 15×22سم [ف: 1-162]

727- آیین / فارسی

āyīn

کسروی، احمد، 1269 - 1324

(kasravi, ahmad (1852-1906

در 19 گفتار

چاپ: طهران، چاباک، 1336ش، سربی، رقعی، 63ص. 2 جلد، طهران، 1311 و 1312ش، 116 و 96ص.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4752/1-4754-ف

بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 3-99)

728- آیینات فرهنگ جهانگیری (منتخب) / لغت / فارسی

(mn) .āyīnāt-e farhang-e jahāngīrī

نسخه اصل: بادلیان 4 (1340) ouseley add و 975 و 1402 و 1746 و 1401؛ بی کا، بی تا؛ 19 سطر [فیلم ها - فی: 1-582]

729- آیین بهین / اخلاق / فارسی

āyīn-e behīn

رفعت، عباس بن احمد، 1241 - 1309 ق؟

(?rafat, "abbās ebn-e ahmad (1825-1891

ترجمه آیین نامه کامندک است که به زبان سنسکریت و هندی و در بیست فصل است. کامندک کارپرداز یکی از راه های هند است. مترجم این کتاب را نذر سلطان عبدالحمید خان ثانی قیصر روم کرده و از بهوپال آن را به قسطنطنیه فرستاده است. برای توضیح بیشتر، بخشی از مقدمه نقل می شود: «پیش از تابیدن ستاره کیش محمدی و بلند برآمدن آفتاب آیین احمدی کامندک نام کارپرداز یکی از راجهای هندوستان بوده و بدانش و بینش گوی بیشی از همسران می ربود، به زبان سنسکریت

ص: 267

آیین نامه در گزیده بر بیست فصل نگاشته درفش دانایی در این جهان برافراشته و بر این کتاب دانا دلی دستی (شرح) خرد رقم فرموده و بلند خیالی پایخوانش (ترجمه) به هندی زبان نموده به حواشی نغز و گفتارهای پرمغز محشی ساخته ... لب لباب و حاصل کتاب پاکیزه تر از چهره رافی و لیس به فارسی صاف و سلیس برداشته ... آیین بهین برنگاشت.»

آغاز: دمدام به نام یزدان ترزبان بودن و پیایی سر نیاز بر زمین سودن سر نامها به ستایش دوستان خدا آراستن و از بخشنده مهربان همواره بهبود خود خواستن ...

انجام: ... و سپاه خود را بجنگانند تیرانداز و نیزه داران و سیف بازان هر یک به قاعده خود به فرمان سالار خویش یورش بکنند و هنر خود ظاهر نمایند.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1616

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شخصی سید علی رضا ریحان یزدی؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سه شنبه 14 ربیع الاول 1295؛ صفحات تصویر جابه جا شده است؛ 27ص، 27 سطر [عکسی - ف: 5-24]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3742-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلم ها - ف: 2-236]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8607

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابوالقاسم، تا: 9 رجب 1306، جا: دار الاقبال بهوپال؛ در دو برگ پایانی شرح حال مختصری از مؤلف به قلم میرزا محمد علی مالک چاپخانه جعفری لکهنو و مؤلف کتاب نجوم السماء آمده و در آن متذکر شده که مؤلف متولد 1241ه در بنارس است و از شاگردان میر خیرات علی خان فیض آبادی و غالب دهلوی و اشاره به برخی از تألیفات وی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 35گ، 14 سطر، اندازه: 20×21سم [ف: 28-154]

- آیین پزشکی «ناموس الطب» (ترجمه)

730- آیین رستگاری / اخلاق / فارسی

āyīn-e rastegārī

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 518

از اول جزء دوم تا صفحه 208 آن را در بر دارد؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ شماره فصل 6 که در تاریخ 13 رجب 1372 هق در دفتر

کتابخانه مبار که ثبت شده است. [فهرست عراقی: 1-199]

731- آیین سپهداری / فنون نظامی / فارسی

āyīn-e sephaḏārī

رساله ای است در آیین سپهداری، در چند «فصل» و هر فصل در چند «ماده»: فصل 1. در بیان ترتیب لشکر وارد و تکالیف سرکردگان (6 ماده)؛ 2. دارای هشت ماده و ماده اول در تکالیف توپچیان؛ 3. در بیان آداب معمول داشتن خدمات در اردو؛ 4. در تربیت اردوی اسلحه سه گانه.

[فهرستواره منزوی 275/6]

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: 291/1

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، بی تا: افتادگی: میانه [چند نسخه - ف: 373]

- آیین عالم شاهی «شاه عالم نامه

732- آیین قورخانه = رساله ای در فشنگ = شوارق النظام / فنون نظامی / فارسی

āyīn-e qūr-xāne = r.-ī dar fešang = šavāreq-on nezām

مهندس تبریزی، محمد رضا، - 1299 ق

(mohandes-e tabrizī mohammad rezā (-1881

اهداء به: حاجی میرزا آقاسی

رساله ای است در بیان فوائد فشنگ جنگی و اقسام آن و مسائل مربوط به آن در یک «مقدمه» و 17 «فصل» و «خاتمه». در مقدمه از فواید فشنگ جنگی بحث شده و در فصل اول سبب تألیف کتاب ذکر گردیده و در بقیه فصل ها از طرز ساختن و شیوه استفاده از فشنگی در میدان جنگ سخن رفته است.

آغاز: سبحانک لا احصى ثناء علیک ... مبدعی که وجود کاینات از دیوان قدرتش ترجمه ای است مفسر و نه اوراق اطباق سماوات از برهان شهودش رساله ای است مختصر ...

انجام: و چنان بیکدیگر وصل کنند که جای وصله ها بهیچوجه بلندی و پستی نداشته باشد که وقت انداختن مانعی بهم رسیده باشد شکر که این نامه بعنوان رسید. [فهرستواره منزوی 3867/5]

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1055

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، جا: محتملاً تهران؛ سرلوحه زر و شنجرف و لاجورد، جدول دور سطور زر و سیاه و قرمز، جدول بیرونی قرمز، دارای ده لوحه نقاشی آب و رنگ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: طال شال عطف و اندرون تیماج قرمز، 45 گ، 19 سطر (26×15) اندازه: 34×22/5 [ف: 3-73]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 494

آغاز: بالهامات غیبی دریافت کرده این بنده درگاه آسمان جاه محمد رضای مهندس توپچی تبریزی را با تمام این خدمت؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ در برگ اول مطالبی متفرقه آمده است، دارای جداول و اشکالی مخصوص به این فن؛ فاقد

ص: 268

جلد، 26 گ، مختلف السطر، اندازه: 22×35 سم [ف: 2-140]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1101

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 3-385]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8574

آغاز: برابر؛ انجام: بنابراین لازم است که اول منفعت استعمال فشنگ را در محاصرات به رشته بیان بیاورم و ثانیاً هر چه منفعت از استعمال آن در عرصه جنگ به عمل می آید ظاهر و آشکار سازم ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (1 پ 6 پ)، مختلف السطر، اندازه: 20/5×33/5 سم [ف: 28-132]

733- آیین مملکت داری / حکومت و سیاست / فارسی

āyīn-e mamlekat-dārī

از فخرالملک و نظام الملک یاد شده؛ در صدر آن آمده: «وصایا الدینیة فی أمور الدیوانیة و ذکر قضایاء القوانین و الأعمال السلطانیة»

آغاز: قال أمير المؤمنين علي بن ابيطالب (عليه السلام) من نصب نفسه للناس امام فعليہ أن يبداء بتعليم نفسه قبل تعليم غيره اکنون چون صاحب کفایتی بدین رتبت موسوم شد و در عهده مملکتی رفت ... عهد باید بست که آیین جور محو فرماید ...

انجام: روز قیامت جز حسرت و ندامت ثمره نیابد، قال یحیی بن خالد لاولاده اذا ولیتم امرأ فاذکروا العزل عنه و عاملوا الناس فیہ معامله أن عشتم مالوا الیکم وان متم ترحموا علیکم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3455/160

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1063-1141؛ جلد: تیماج یک لا قرمز، 16 ص (143 - 158)، قطع: بیاضی، اندازه: 15/5×33 سم [ف: 10-1351]

734- آیین نامه خدام و حفاظ آستان قدس / متفرقه / فارسی

āyīn-nāme-ye xoddām va hoffāz-e āstān-e qods

در آستان قدس تهیه شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12391

آغاز: و من يعظم شعائر الله فانها من تقوى القلوب بسمله، آئين نامه خدام و حافظت آستان قدس رضوى؛ انجام: آئين نامه هاى قبلى ملغا خواهد بود توليت آستان قدس رضوى

خط: نستعليق؛ كا: موسوى هاشمى، غلامعلى، بى تا؛ كاغذ: فرنگى، جلد: مخمل، ابعاد متن: 15×19، اندازه: 21×28 سم [الفباى: 13]

735- آئين نامه دبستان / متفرقه / فارسى

āyīn-nāme-ye dabestān

آيين پزشكى - آيين نگارش 269

آيين نامه اى در 112 ماده كه در آن وظائف هر يك از دست اندر كاران محيط مدرسه بيان شده است. داراى سيزده قسمت: 1. كليات؛ 2. وظائف مدير؛ 3. وظائف معلم؛ 4. وظائف آموزگاران؛ 5. شوراى دبستان؛ 6. مقررات راجع به دانش آموزان؛ 7. امتحانات؛ 8. بهداشت؛ 9. تشويقات و تنبيهات؛ 10. امور مالى؛ 11. وظائف خدمتگزاران؛ 12. تعطيلات رسمى؛ 13. تتمه.

آغاز: اداره آموزش وزارت فرهنگ اخيراً در آيين نامه دبستانها تجديد نظر نموده ... انجام: ... ماده 112 - تخلف از مواد اين آيين نامه موجب مسئوليت و متخلف و مورد تعقيب و مواخذه ادارى واقع خواهد شد.

قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1311/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق؛ بى كا، بى تا؛ جلد: مقوا، 14 گ، 13 سطر، اندازه: 13×22 سم [ف مخ: 1-23]

736- آيين نامه نگارى / نامه نگارى / فارسى

āyīn-e nāme-negārī

حسينى، عطاء الله بن محمود، - 919ق

(hoseynī, 'atā' -ol-lāh ebn-e mahmūd (-1513)

در دوازده «ركن» و چند «صحيفه» با عناوين «باب».

آغاز: بسمله، هو الذي انشاء الخلق ثم يعيده و هو القوى العظيم، بدانكه كاتب بايد تعريف هر كسى مناسب حال او ايراد كند و محل ايجاز و اطناب و فصاحت و بلاغت رعايت كند و بايد دانست كه مكتوب خطايى باشد يا جوايى ...

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 2654/4

آغاز: برابر؛ انجام: ... باب در بيان صفات منشوره منظومه صفات النقباء مرتضى ممالك الاسلام مؤمل اعظم ... اين ضوء الصباح من

مصباح بیت: چو گردد جلوه گر خورشید انور ...

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ در هامش نیز نامه ها آمده است؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای ضربی
لایی، 20 گ (29 پ-49 پ)، 15 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف: 6-84]

- آیین نگارش « ترسل

737- آیین نگارش / دستور زبان / فارسی

ayin-e negares

رساله باید از دانشمندان زمان قاجار باشد. دستور زبان فارسی است در پنج «فن»: 1. املا و قرائت در 56 قاعده؛ 2. اشتقاق و

ص: 269

صرف در پانزده فصل و یک مقاله و یک خاتمه باید باشد؛ 3. نحو و ترتیب جمل؛ 4. معانی و بیان و انشاء؛ 5. شعر و شاعری
آغاز: بنام ایزد متعال بعد الحمد و الصلوة چنین گوید مؤلف این رساله گرچه خودستایی و خود نمایی خوی دیرین مؤلفان ست.

انجام: یازیدن، یافتن، پارستن (پایان فصل 13 فن 2)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 75 - ج

آغاز و انجام: برابر

تا فصل سیزدهم فن دوم است؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، 42 گ، 17 سطر (8×15)، اندازه:
22/5×14/5 سم [ف: 1-10]

738- آیین نگارش / دستور زبان / فارسی

āyīn-e negāreš

آغاز: خیر و عافیت، مزاج مبارک، مزاج شریف ...

انجام: صلاح داد که تبدیل بسیار فایده دارد. تمام شد.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 570/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1281؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، 56ص (182-127)، 13 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 2-
221]

739- آیین نمایش / هنر / فارسی

دعوتی، میر محمود، 1301

(da'vatī, mīr mahmūd (1883

تاریخ تألیف: 1324 ق

سلسله درس های علینقی کلنل وزیر (استاد موسیقی و کرسی نمایش و تئاتر) است که مؤلف، آنها را وقتی که در سال 1324 ش،
دانشجوی سال اول دانشکده ادبیات و زبان های خارجی در دانشگاه تهران بوده، نگاشته است. عناوین مطالب این درس ها عبارت اند از:
1. هنرهای زیبا بطور کلی؛ 2. چگونگی انتقاد (خرده بینی)؛ 3. درام و نگارش درامی؛ 4. نمایش و تأثیر آن در اشخاص فعال و غیر فعال؛
5. فوائد کلی برای نمایش نویسی؛ 6. ذوق نمایش

در ملل مختلف؛ 7. نمایشگاه یونان باستان؛ 8 نمایشگاه رومی ها 9. نمایش در قرون وسطی؛ 10. دوره کلاسیک؛ 11. دوره نوین؛ 12. روشنایی سن؛

13. آرایش؛ 14. کارگران نمایش؛ 15. آشنایی به ساختمان نمایشگاه؛ 16. تأثیر هنر نمایشی یونان در دوره نوین؛ 17. مذهب یونان انگیزه هنرهای آن بوده است؛ 18. تأثیرات نمایشی؛ 19. تأثیر نمایش روی جماعت؛ 20. چکامه درامی؛ 21. حکمت پیدایش تراژدی و کمدی؛ 22. هنر اکثر یونانی ها؛ 23. ترکیب و ساختمان نمایشنامه؛ 24. مقایسه تراژدی و کمدی؛ 25. برگزیدن تراژدی و صفت قهرمانان آن؛ 26. علت خوش آمدن از تراژدی؛ 27. سرایه در تراژدی؛ 28. اشکال درک تراژدی یونان برای توده کنونی از نظر محیط و مذهب؛ 29. قهرمان تراژدی؛ 30. مقایسه انواع ادبیات با انواع حجاری ها؛ 31. سه نفر تراژدی نویس یونان و مقایسه آنان با سه نفر حجار معروف آن زمان؛ 132 تریلوژی اشیل؛ 33. احمال نظر در تریلوژی اشیل؛ 34. نتایجی که اشیل از کار خود می خواسته؛ 35. سوفکل؛ 36. نمایشنامه سوفکل؛ 37. ارپید و صفات و نقایصش.

قم، دار الحدیث؛ شماره نسخه: 269

آغاز: هنرهای زیبا به طور کلی، اشکل در تعریف هنرهای زیبا می گوید: احتیاج هنرهای زیبا و لذت بردن از آنها برانگیخته وضعیت خاص طبیعت انسان است؛ انجام: و غرورهای خطایی و فلسفی و اخلاقی بی بند و بار و وسائل مادی او را برای تحریک به کار می بسته تخطئه می نماید.

خط: تحریری؛ کاتب = مؤلف، تا: اردیبهشت 1324؛ 27 گ، 27 سطر، اندازه: 16×20سم [ف: 135]

- آینه « مرآت الارض

740- آینه آیین مزدیسنی / ادیان و مذاهب / فارسی

- āyīne-ye āyīn-e māzdayasnī

ارباب کیخسرو بن شاهرخ، 1253 - 1319 ق

(arbāb keyxosro ebn-e Šāhroxx (1837-1901

اهداء به: محمد علی شاه قاجار

تاریخ تالیف: 1276ق

این کتاب به درخواست اردشیر جی نماینده و فرستاده انجمن پارسیان هندوستان و به نام محمد علی شاه قاجار نوشته شده است. کتابی است در آیین مذهب زردشتی (مزدیسنی یا مزدیسنی) که مؤلف آن را برای آشنایی و آگاهی کودکان گردآوری کرده است.

چاپ: طهران، 1335ق، سری، 143ص؛ تهران، 1325ه سنگی، 143ص

آغاز: بنام خداوند بخشنده مهربان. پس از سپاس آفریدگار توانای بنده پرور و نیایش ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 15577

آغاز: برابر؛ انجام: ... فه هورمزد و امشاسپندان کامه باد ایدون باد ایدون ترج یاد

خط: نستعلیق؛ کا: مرتضی حسینی، تا: 1325؛ واژه ها در حاشیه ترجمه شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی روکش الوان
عطف و گوشه ها تیماج ماشی، 68 گ (73-پ140)، 13 سطر (9/5×16/5)، اندازه: 22/5 × 16/5

سم (رایانه)

ص: 270

اهداء به: سلطان اسکندر بهادر خان

رساله ای در بیماری های چشم، در یک «مقدمه» و شش «باب» و هر باب در چند فصل» که برای سلطان اسکندر بهادر خان ساخته شده: باب 1. در بیماری های چشم، در ده فصل؛ 2. در بیماری های طبقه ملتحمه، در هفت فصل؛ 3. در بیماری های طبقه قرنیه، در سه فصل؛ 4. در بیماری های طبقه عنبیه، در سه فصل؛ 5. در احوال بینایی، در چهار فصل؛ 6. در بیان ترتیب و تدبیر داروهای چشم.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم حمد و سپاس بيجد و قياس حضرت صانعی جل جلاله که حکمت کامله و قدرت شامله نور بصر را در چراغ چشم دست صنع او نهاد ... اما بعد چون حضرت سلطان سلطان نشان ... سلطان اسکندر بهادر خان از این کمینه بنده درگاه عالم پناه، رساله مشتمل بر معالجات بیماریهای دیده طلب فرمودند این خاکسار ... اطاعت نموده واجب دیده بر تالیف آن اقدام نمود. این رساله را آئینه اسکندر نام نهاد بالله التوفیق ...

انجام: تمام شد آئینه اسکندری بفرخی و فیروزی و الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی نبینا محمدا و آله اجمعین و سلم تسلیم کثیرا کثیرا

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 259/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 14؛ 12 ص (223-235)، 25 سطر (5×12)، اندازه: 17×21/5 سم [نشریه: 3-343]

- آئینه اسکندری « آئینه سکندری

امیر خسرو، خسرو بن محمود، 651 - 725 ق

(amīr xosro, Xosro ebn-e mahmūd (1253-1324

تاریخ تألیف: 699ق

چهارمین مثنوی از «پنج گنج» اوست در 4450 بیت. پس از حمد و نعت و معراج، داستان اسکندر و خاقان چین را آورده است.

آغاز: جهان پادشاهای خدایی تراست xx ازل تا ابد پادشاهی تراست

انجام: روان زانمیان جام خسرو بکام xx بیک زخمه کن کار خسرو تمام

چاپ: بمبئی، 1336ق. سنگی؛ با پیشگفتار میر جمال سید اوف در مسکو، 1977 چاپ شده

[نسخه های فارسی منزوی 2620/4؛ الذریعة 50/1 و 259/7 و 293/9]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 921/2

کا: روح الله بن علی بن عماد الاسلام جمال الاسلامی، تا: 714؛ در ضمن خمسه و در حاشیه آمده است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مرغش، 247ص (763-1009 حاشیه)، قطع: وزیری [ف: 3-164]

2. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 2166/5

خط: نستعلیق؛ کا: سلطان علی (کاتب این نسخه سلطانعلی مشهور نیست بلکه سلطانعلی کاتب اصفهانی است که هر دو در یک عصر می زیستند)، تا: 863؛ دارای 17 مجلس مینیاتور آب و رنگ بسیار عالی به مناسبت اشعار متن طرح و نقش، چهار سرلوح مذهب مرصع بسیار عالی سبک کار شیراز دارد که در میان هر یک عنوان مثنوی ها را به قلم زر و به خط رقاع نگاشته اند، در هر صفحه دو لچکی گل و بوته مذهب دارد و در صفحه نخستین تمامی متن و حاشیه مذهب مرصع بسیار عالی است که در متن هر صفحه 12 مصرع را به چلیپا نوشته؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط ترنج و دو سر ترنج ضربی منقش، 18 سطر در متن و 12 نیم سطر در حواشی به طریق مورب نو، قطع: ربعی، اندازه: $22/3 \times 14$ سم [ف: 3-35]

3. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 392/6

خط: نستعلیق؛ کا: قطب شیرازی، تا: 894؛ در بعضی از مثنوی ها اوزان اشعار تعیین و در پیشانی آنها به قلم ثلث و به آب زر و سرخی و لاجورد کتابت شده است؛ مجدول و کمنددار زرین بند مشکی است و دارای 6 سرلوح و 9 سرفصل مذهب مرصع ممتاز است که نام مثنوی ها و عناوین را به خط کوفی تزئینی با سفیداب و تحریر الوان نوشته شده، اشعار به وسیله جداول بند زرین طولی به دو مصرع تقسیم شده؛ مهرها: «مشیر السلطنه»، «حسین بن هدایت الله»، «محمد رضا الحسینی» و «ناصرالدین شاه قاجار 1274»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش میشن یشمی وسط ترنج و چهار سرترنج و نیم ترنج و چهار لچکی و حاشیه منگنه ای کار محمد باقر 1240، قطع: وزیری، 19 سطر در متن 40 نیم سطر در حاشیه، اندازه: 24×16 سم [ف: 3-41]

4. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 256/4

خط: نستعلیق؛ کا: جلال الدین محمود فیروز بخت حسینی، تا: ربیع الأول 968؛ افتادگی: انجام؛ 52گ (169پ - 221ر)، قطع: وزیری [ف: 2-5]

5. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 342/8

خط: نستعلیق؛ کا: محمد سعید بن مسعود هروی، تا: 972، جا: دارالسلطنه گلکنده، برای ابراهیم قطب شاه؛ دارای تزئینات و تذهیبات بسیار زیاد؛ مهرها: «بنده شاه محمد محسن سنه 1004»، «فتحای نائینی ابن غیاث الدین 1012»، «حسن بن احمد 1207»، مشیر

السلطنه 1322»، «قرة العين احمد»، « زفتح على شد چو حق منجلى / مه برج شاهى محمد على 1215» و «ناصرالدين شاه قاجار
1274»؛ تملك: محمد محسن ديوانه اين نظام ديوانه المخاطب به سربابان 1004، محمد على ميرزا دولتشاه فرزند فتحعليشاه قاجار

ص: 271

1215؛ کاغذ: متن و حاشیه، متن کشمیری، حاشیه اصفهانی، جلد: مقوای روغنی تصویر نیم تنه نقاشی آب و رنگ زن جوانی همراه با تزیینات بسیار، قطع: وزیری، 19 سطر، اندازه: 21×30 سم [ف: 3-29]

6. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 598/5

خط: نستعلیق؛ کا: خواجه محمد حسین استرابادی، تا: ربیع الأول 986 [نشریه: 7-109]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7812/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: شیر محمد، تا: پنج شنبه 27 ربیع الاول 4994 صفحات مجدول، جلد: تیماج دورو، مشکی سوخت ترنج باسر، لچکی مذهب، 23 سطر، اندازه: 11×22 سم [ف: 26-295]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4538/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: نیمه دوم قرن 10؛ جدول به تحریر وزر و لاجورد، تحریر در متن و هامش؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای، 21 سطر (15 سطر متن 6 سطر هامش) (12/4×7/3) سطر، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 7-733]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 10563/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای جدول دار

گرهی، 61 گ (105 پ-165 ر)، 18 سطر (10/5 × 17/5)، اندازه: 17×26/5 سم [ف: 20-25]

10. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 397/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ در وسط صفحه اول شمسه مذهب مرصعی است که در میان پنج دایره طلائی نام مثنوی های کتاب را به سفیداب به خط رقاع زوج تحریر مشکی نگاشته اند، اشعار به وسیله سه جدول بند زرین به چهار مصرع تقسیم شده است، عناوین در جداول عرضی بند زرین به خط نسخ و رقاع و به سرخی نگاشته شده است و دارای پنج سرلوح مذهب مرصع به طرح کتیبه بازوبندی است که در سر آغاز هر مثنوی طرح شده است و در زمینه طلائی وسط کتیبه عنوان مثنوی ها را به خط نسخ و به سفیداب زوج تحریر مشکی نوشته اند؛ مهر: ناصر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارائی، جلد: مقوای روکش تیماج زیتونی با ترنج و سرترنج ضریبی، 21 سطر، قطع:

وزیری، اندازه: 18×25 سم [ف: 3-39]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1414/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: سفید، جلد: سوخت مشکی درون مذهب زمینه تیماج تریاکی [سنا - ف: 2-250]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19396

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: نیمه دوم قرن 10، برگ آخر از روی نسخه ای به تاریخ 962 ق. نوشته شده؛ صفحه اول دارای سرلوح مستطیلی با نقش ترنج، مذهب و مرصع عنوان نسخه به زر در وسط ترنج در زمینه لاجورد، جداول اوراق به لاجورد و زر تحریردار، بین السطور دو صفحه اول طلا اندازی تحریر دار؛ واقف: میرزا رضا خان نائینی، تاریخ وقف: مرداد ماه 1311؛ مهر: السلام علی ابراهیم 1165؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچه با عطف و گوشه تیماج، 101 گ، 15 سطر سه ستونه، اندازه: 12×19 سم [ف: 5-17]

13. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 261/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا؛ بی کا، تا: 1014؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، با گل و بوته، مجدول، 86 گ (202 پ-287)، 19 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-231]

14. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 341/5

خط: نستعلیق؛ کا: محمد شاه دارابی، تا: 1052؛ نوشته شده است: «از اشیاء استردادی از میرزا علی اکبر ایپکچی»، در سر آغاز پنج مثنوی دارای 5 سرلوح مذهب مرصع عالی طرح شده به سبک کار شیراز که در کتیبه های آنها عنوان مثنوی را به سفیداب با تحریر مشکی و قلم نستعلیق نگاشته اند، دارای تزئینات و تذهیبات بسیار، اشعار به وسیله 3 جدول طولی بند زرین به چهار مصرع تقسیم شده است؛ مهر: «کتابخانه علیه دولت ایران 1329»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش میشن زیتونی سیر مجدول دانه تسییحی، قطع: وزیری، 19 سطر، اندازه: 17/5 × 28/5 سم [ف: 3-33]

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29672

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش جلی؛ بی کا، تا: قرن 11؛ ضمیمه به نسخه ش 16647، برگ آغازین دارای کتیبه و سرلوح زرپوش با زمینه لاجورد منقش و الوان، جداول اوراق به زرد و تحریر و لاجورد، برگ اول دارای زراندازی میان سطور، کتیبه / سرلوحا جدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن، قطع: وزیری، 15 سطر (5/5×12/2)، اندازه: 14/5×25 سم [ف]

16. تهران، فرمانفرماییان، حافظ (دکتر)، شماره نسخه: بدون شماره 3

خط: نستعلیق ریز؛ بی کا، تا: قرن 11؛ جدول زرد لاجورد و زنگار و شنگرف، با دو سر لوح و در حاشیه سازی در آغاز و چهار سرلوح دیگر، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، قطع: وزیری [نشریه: 7-544]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16647/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ با حاشیه به طرز مورب، دارای دو سر لوح مذهب و منقش، دو صفحه اول هر مثنوی، بین السطور
طالاندازی شده، جداول اوراق به زر تحریردار و لا-جورد؛ کاغذ: حنایی کمرنگ، جلد: میشن قهوه ای، 117 گ، 15 سطر، اندازه:
24×13/5 سم [ف: 17-383]

18. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2950/36

ص: 272

خط نستعلیق ابی کا، تا: قرن 11 و 412ص (157-160) [ف: 10-1838]

19. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25681

بی کا، تا: 1324؛ خریداری از رضا غیبی (رایانه)

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 924/2

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، 75ص (79-153)، قطع: خشتی باریک، اندازه: 14×22 سم [ف: 3-165]

21. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 39/11-7631/1

آغاز: برابر؛ انجام: شاخی که برش نه زود باشد x× همیزم بود ارچه عود باشد خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 245گ، 16 سطر، اندازه: 17×25 سم [ف: 1-39]

22. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 401/4 حاشیه

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا: افتادگی: انجام؛ مجدول کمند کشی بند مشکی است، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب و سرآغاز بقیه قسمت های کتاب که شامل 21 سرفصل مذهب مرصع به طرحهای مختلف است؛ مهرها: «عبدہ احمد»، «علی بن ابیطالب»، «محمود» و «ناصرالدین شاه قاجار»؛ کاغذ: اصفهانی شگری رنگ، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی مجدول زرین، 40 سطر، قطع: نیم ورقی حجیم، اندازه:

18×30 سم [ف: 3-52]

23. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 216079/4

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی زمینه سبز ترنجی سرخ عطف تیماج قهوه ای بخارایی، قطع: وزیری، 22 سطر (5/7×17)

(، اندازه: 13×25 سم [ف: 16-193])

743- آینه اسکندری / کیمیا / فارسی

āyīne-ye eskandarī

کرمانی، غیاث بن محمود،

kermānī, qīyās ebn-e mahmūd

اهداء به: سلطان جلال الدین اسکندر

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 27261 (ریو 868)؛ خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: 813-814 [فیلم ها - ف: 1-402]

744- آینه اسکندری و جام جم / هیأت / فارسی

āyīne-ye eskandarī va jā-m-e jam

کاشفی، حسین بن علی، - 910ق

(kāšefī, hoseyn ebn-e 'alī (-1504)

اهداء به: شاهزاده معزالدين اسکندر تیموری

کتابی است در استخراج مطلوب از طریق احکام نجوم مشتمل بر دو مقدمه و هشت جدول و بیست دایره و چهل و هشت سؤال و چهل و هشت کوکب ثابت و صد و نود و دو صفحه و اجوبه سؤالات که در تهذیب و تکمیل دایره جهان نما جزو سبعة کاشفیه است. نیز رک: منزوی (= فهرست نسخه های خطی فارسی 204.1)

آغاز: الحمد للعلام الغیوب والمطلع علی خفیات الضمایر و سرایر القلوب سامع اسئلة السائلین و مجیب دعوة الأملین، و کل ذلک فی اللوح مثبت و مکتوب انجام: سره الفرس، حضر، بسند، دهد، بفروش، کار ترا، عاجز، بلا، که، م، حضو، را بکنم، جد، ح [فهرستواره منزوی 2762/4]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8232

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، بی تا، در آغاز این نسخه قصیده ای است میمیه به تازی در هشت ورق و شامل نود و یک بیت در منقبت حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) از نجم الدین بن یعقوب مالکی به مطلع ذیل: «ملاح برق علی الزوراء مین اضم xx الا و صیرنی الحما علی وضم»؛ در آغاز و انجام نسخه نه فقره یادداشت «داخل عرض شد» مرقوم است از 1154 تا 1312ق، روی ورق نهم و بالای ورق ماقبل آخر مهر یک کتابخانه سلطنتی بوده با امضای کتابدار، مهر را محو کرده اند و این عبارت باقی است: «غلام خسرو غازی محمد ایغور در سنه 938»؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145 ه ق کاغذ: سمرقندی حنایی، جلد: تیماج عنایی، 14 برگ، 13 سطر، اندازه: 17/5 × 12/2 سم [ف: 8-3]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5238

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیمج، 13 سطر (12×19)، اندازہ: 17×12 سم [الفبائی: 13]

3. مشہد؛ الھیات؛ شماره نسخه: 1

خط: نسخ و نستعلیق؛ کا: عبد الحمید بن عبدالجواد منجم ملقب بہ نجم التولیه، تا: جمادی الثانی 1308؛ کاغذ: ترمہ، جلد: تیماج
عنابی ضربی ترنج دار زمینہ ترنج طلائی، 114، 15 سطری (12×13/5)، اندازہ: 12/9 × 18/5 سم [ف: 1-1]

745- آئینہ جهانبانی در آیین جهانداری / شعر، اخلاق / فارسی

عنقا طالقانی، ابوالفضل بن علی، 1266 - 1333 ق

(anqā tāleqānī, ab-ol-fazl ebn-e 'alī (1849-1914)

در بحر مثنوی در اخلاق و سیاست کہ بہ در خواست مظفرالدین شاہ قاجار ساختہ.

آغاز: الها قادرا پا کا ملیکا xx یگانہ خالقا بی ہر شریکا

انجام: ظفربانی ابوالفضل است ناظم xx صفا کاتب ز اول تا نجاتم

ص: 273

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ نسخه اصل آن به خط مؤلف و نسخه چاپ سنگی به خط میرزا علی محمد سقای خوشنویس استاد است، هر دو نسخه به خط نستعلیق و بقطع جیبی است. [نشریه: 5-746]

746- آینه جهان نما = آینه حق نما = آینه حقایق نما = مرآت حقایق نما / اخلاق / فارسی

$\bar{a}y\bar{i}n\bar{e}-y\bar{e} j\bar{a}h\bar{a}n-n\bar{a}m\bar{a} = \bar{a}y\bar{i}n\bar{e}-y\bar{e} h\bar{a}q-n\bar{a}m\bar{a} = \bar{a}y\bar{i}n\bar{e}-y\bar{e} h\bar{a}q\bar{a}y\bar{e}q-n\bar{a}m\bar{a} = mer'\bar{a}t-e h\bar{a}q\bar{a}y\bar{e}q-n\bar{a}m\bar{a}$

کاشانی، محمد بن مرتضی، - 1115 ق

(-1703) $(?k\bar{a}\bar{s}\bar{s}\bar{a}n\bar{i}, mohammad\ ebn-e\ mortaz\bar{a})$

وابسته به: مصفاة الأشباح و مجلدة الأرواح = التفکر؛ کاشانی، محمد بن مرتضی (1115)

منتخب و تلخیصی از کتاب او به نام «مصفاة الأشباح و مجلدة الأرواح» به عربی است که در تفکر و اسرار شرایع نگاشته بود و در کتاب حاضر منتخبی از آن را به فارسی ترجمه نموده است. آن را در چهار «فن» تنظیم نموده و هر فن را در چند «باب» قرار داده است: فن 1. در مجاری تفکر در اسرار طاعت الهیه و عبادات نقلیه و دیانات شرعی و منافی که در تحت آنها مندرج است، شامل 15 باب؛ 2. در موانع تفکر در اسرار اخلاق ناپسند و پسندیده، شامل یک مقدمه و 10 باب؛ 3. در مسارح تفکر در انوار علوم حقیقه و معارف عقلیه، شامل یک مقدمه و 5 باب؛ 4. در مطارح تفکر در انوار عجایب مصنوعات و لطایف مخلوقات، شامل 21 باب.

آغاز: بسمله شکر و سپاس بی قیاس مر خداوندی را سزاست که وسعت داده سینه های ما را به انوار معرفت ... اما بعد چنین گوید خادم علوم دین مبین ... اعظم سعادات و بلند ترین قربات شناختن خداوند عالم و اطاعت اوست

انجام: و هر کس از آنچه روزی او شده بهره مند می گردد فسیحان الله بدیع السموات والارض

[الذریعة 271/20؛ فهرست نسخه های فارسی 1517/2؛ طبقات اعلام الشیعة، تا: قرن 12، ص 792؛ مقدمه تفسیر المعین؛ دانشگاه 6917؛ فهرستواره منزوی 27616 (5 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 565

آغاز: برابر

نصف صفحه اول کتاب پاره شده، منقسم بر چهار فن؛ خط: نستعلیق شکسته؛ کا: عبدالعلی بن محمد معصوم قزوینی اصفهانی، تا: آدینه دهه سوم جمادی الثانی 1223؛ 206گی، قطع: وزیری، 17 سطر، اندازه: 16×23سم [ف: 2-332]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2327-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-191]

2. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 48/3-8334

خط: نسخ؛ کا: ابوالحسن بن ملا محمد اردکانی، تا: 8 ذیحجه 1229، جا: روستای هفتادر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی رویه مشمع، 257 گ، قطع: خشتی، 17 سطر [آستانه قم: 75]

3. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 118

آغاز: الحمد لله الذي شرح صدورنا بأنوار معرفته ... اعظم سعادات و بلند ترین قربات شناختن خداوند عالم و اطاعت اوست؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: علی بن حسین شاطر، تا پایان شعبان 1234 [ف: 3-10]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2749-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-3]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 18/102 - 3582/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالله بن علی حسن آبادی، تا: 14 رجب 1240؛ جلد: تیماج قرمز، ضربی، ترنج با سر مجدول گرهی، 217 گ، 15 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 1-1]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13622

آغاز: برابر؛ انجام: ملک گفت بلی آنحضرت فرمود رخصت دادم و آن ملک گفت ...

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسن کرجی (کرجی)، تا: 1251؛ افتادگی: انجام؛ ترقیمه: «این یک جلد کتاب مرآت جهان نما را حسب الحکم سر کار ... و حکمران قلمرو ایران و مقرب الخاقان ... سر کار بیگلربیگی ممالک فارسی و ترک که از عدلش با میش همخوابه گرگ بنده درگاه و خانه زاد کمترین محمد حسن الکرچی در سنه 1251 باتمام رسانیدم تحریراً فی شهر شوال المکرم سنه 1251»، نسخه ای است که به دستور یکی از حاکمان منطقه فارس کتابت شده، برگ نخست دارای سرلوح مرصع معمولی با حواشی گل و بوته طلایی و دو صفحه آغازین بین سطور دندان موشی طلایی، برگها مجدول به طلایی و مشکی، یادداشت زاد روزی به سال 1253 ه در پایان نسخه آمده است؛ مهر: حضرت آية الله العظمی مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول با ترنج و سر ترنج، 172، 19 سطر (21×11)، اندازه: 20/5×30 سم [ف: 34-500]

6. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 22/74 - 4354

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1268؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن، 173 گ،

20 سطر، اندازه: 20×15 سم [ف: 1-39]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10001

آغاز: الحمد لله الذي شرح صدورنا بأنوار معرفته ... اعظم سعادات و بلند ترین قربات شناختن خداوند عالم و اطاعت اوست؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ کا: نصرالله بن میرزا علی اکبر، تا: دوشنبه 22 ربیع الأول 1269؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 212 گ، 21 سطر،

ص: 274

اندازه: 15×21/5سم [ف: 26-3]

8. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6917

خط: نسخ؛ کا: محمد رفیع بن حاج ابراهیم، تا: 3 شعبان 1269؛ واقف: حاج رمضان کرمانی، تاریخ وقف: 26 ذیحجه 1269؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 224گ، قطع: ربعی، 22 سطر (10×16)، اندازه: 14×22سم [ف: 16-400]

9. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: 13

خط: نسخ؛ کا: محمد رفیع بن ابراهیم ندوشنی، تا: ذیحجه 1269؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 216گ، 21 سطر، اندازه: 15×20/5سم [ف: 15-] 10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6234

آغاز: برابر؛ انجام: و ما اسبخ نعمك في الدنيا و ما اصغرها في نعم الاخره تمام شد تمامی کلام در فن اخير و بتمامی آن تمام شد کتاب مرات (کذ) حقائق نما و گوهر نور انتما و الحمدلله اولاً و آخراً و باطنا و ظاهراً وقع الفراغ في ثالث و العشرين من شهر شوال المكرم سنة خمس و عشرين و مائة بعد الف.

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 115گ، 26 سطر، اندازه: 18×24سم [ف: 6-366]

747- آینه جهان نما / تاریخ / فارسی

āyīne-ye jahān-namā

استر آبادی، علی بن محمد جعفر، 1242 - 1315 ق

(1826-1897) (estārābādī, 'alī ebn-e mohammad ja'far

تاریخ تألیف: شب پنجشنبه 17 صفر 1304

کتابی است در تاریخ آفرینش، وقایع جهان، پادشاهان جهان، پیامبران و تاریخ اسلام تا سال 1294 ه به ترتیب سال، این کتاب تاریخی در دو جلد نگارش یافته و جلد نخست آن از آغاز آفرینش تا حواث سال 59 ه و جلد دوم از حواث سال 60 ه تا حواث سال 1294 ه می باشد.

[الذریعة: 51/1؛ فهرستواره منزوی 562/1]

1. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 13184/1

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد این جلد ثانی است از... ابتدا می شود از جلوس یزید بن معاویه؛ انجام: چرا دولت می گذارد که مثل شمائی مازندران رفته گمنام بماند هر چند سعی کردم نشد، خبر آوردند چون سرخه کلا متصل به ده سهام الدولة بود و خودش...

جلد دوم؛ خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد تقی شریعتمداری؛ کاغذ: فرنگی، 117گ (1پ
-117ر)، 17 سطر، اندازه: 18×8 سم [ف: 33-349]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4038

آغاز: و از داود (علیه السلام) تا عیسی (علیه السلام) هزار و صد ... و این سال شروع در این کتاب که سنه 1297 هجریه است سنه
7514 هبوط می شود؟

انجام: چون برادر بر شداید صبر می فرمود قد تم المجلد الأول ... ليلة الخميس

سابع عشر شهر صفر ... لسنة 1304 بتاریخ هبوط آدمی سنه 7521 می شود. خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ شعر
حسامی و خوشدل و ذوقی مورخ 1340 در هفتاد سالگی و میرزا مهدی شوقی تنکابنی در ستایش مولف در آغاز نسخه هست سپس یک
صفحه و نیم از رساله احباط به عربی از سیف الدین علی بن محمد جعفر استرآبادی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوائی،
257گ، 18 سطر (6×14)، اندازه: 22×12 سم [ف: 13-3027]

748- آینه جهان نما و طلسم گنج گشا / عرفان و تصوف / فارسی

āyīne-ye jahān-namā va telesm-e ganj-gošā

یمنی، ابوسعید بن یحیی، ق 8 ق

(yamanī, abū-sa'īd ebn-e yahyā (14c

اهداء به: صدر اعظم احمد خالدی، محل تألیف: قیروان

متنی عرفانی و ادبی که نثر آن شباهت به «مرصاد العباد» نجم الدین رازی دارد با استفاده از آثار سنایی، عطار نیشابوری، نجم الدین رازی،
و شهاب الدین سهروردی. کتاب به تصریح مؤلف آن در 11 «باب» تنظیم شده: 1. در رموز و اشارات و معانی و حکایات در حال انسان
و بازماندن از سعادت ابدی و مشغول شدن به دنیا و تنبیه از غفلت؛ 2. در اشارات به طلسم وجود انسان؛ 3. مقصود از آفرینش؛ 4.
آفریدن انسان و سپردن امانت به وی؛ 5. در آفریدن انسان و حقیقت انسان و چگونگی سر؛ 6. از کجا و چرا آمده ای؛ 7. بدایع فطرت و
صنایع قدرت الهی؛ 8 در شش «فصل»: در عجایب خلقت سر، عجایب خلقت چشم، عجایب خلقت گوش، عجایب خلقت بینی،
عجایب خلقت دهان، عجایب خلقت روی و غیره؛ 9. در خلقت تن و جوارح و عجایب حلق و معده و عجایب خلقت دست و انگشتان
کف و ناخن، مشتمل بر پنج «فصل» است؛ 10. در عجایب جمله تن و تشبیهات او به جمله موجودات و تشبیه صفات او به حیوانات و
رموز و اشارات چند از قصص؛ 11. در سلطانی روح و تاثیر او در لوح جسم در عالم و وصف افعال روح و عجایب و وصف جهان جان
و دل.

آغاز: 1: دیباچه: تحصنت بذی الملک و الملکوت و اعتصمت بذی العزة و الجبروت و بالله استعین و اتوکل علیه مفاتیح القلوب بیده ...
کوزبانی که به آن شرح کمالت گویم xx یا کجا نطق که تا وصف جمالت گویم ...

2: بسملة. الحمد لله الذي تعزز عن وصف الواصفين و تعالی عن تفكر العارفين و تقدس عن تصور العارفين حمد بيحد و شكر بيحد و شكر بيعدد جناب مقدس حضرت منزه صانع قديم و مبدع كريم ... چنين گوید مولف اين كتاب الغريب المضطر

ص: 275

العاجز ابو سعید بن یحیی الیمینی - نگویم از یمینم کان که بوی من شنود - ز بوی من بشناسد مرا که از یمینم.

انجام: چو از دل یار می گوید به هر دم XX که ای اغیار بین آخر مرا بین از پندار وجود غیر تا کی XX همه ماییم ماها را به ما بین.

چاپ: با تصحیح و تحقیق دکتر محمد رضا موحدی و الهه ربیعی مزرعه شاهی، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، 1390ش،
408 ص الذریعه: 1/55ش 258 و 51/1؛ نسخه های خطی فارسی، منزوی 725/2 فهرستواره منزوی

[59/6 (4 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8802/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ 69گ (68پ-136پ)

[مختصر ف: -9]

2. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 1701/6

آغاز: برابر 2

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11، 85گ (72-157)، اندازه: 19×12/5سم (نسخه پژوهی: 3-170)

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8622/1

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 1015؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج زرشکی جدید، 15گ (1ر-15پ)، اندازه: 18×12سم [ف: 28-

168]

4. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3926/1

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: ابراهیم علی بن احمد قلی آبادهای، تا: 18 جمادی الثانی 1041؛ محشی؛ 83گ (1پ-83ر)، 17 سطر، اندازه:

20×12/5سم [محدث ارموی مخ: 1-12]

5. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق؛ کا: ابن منصور یونس حسینی، تا: رجب 1098؛ پشت صفحه اول و آخر کتاب اشعار و یادداشت هایی آمده؛ کاغذ:

ایرانی، جلد: تیماج زرشکی نرم و کهنه، اندازه: 18/5×12سم (نشریه: 7-726)

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10938/1

بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س 9 ش 2-28]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 35-فیروز

آغاز: برابر 2؛ انجام: و از سلطان العارفين سوال کردند که از دل ما را نشان ده فرمود که دلرا عين عين يقين گویند و نشان نداد لیکن صفت آن بیان کرد و الله اعلم و الحمد لله اولاً و آخراً قال النبي (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) الناس اربعة الكريم و السخی و البخيل و اللئيم.

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: 1225؛ کاتب در ذیل نسخه چنین آورده: «حسب الفرموده قبله حقیقی و واقعی آقا محمد هادی مرشد الکامل در صدد تصنیع این نسخه برآمده امید که ارباب کمال و دانش به چشم حقارت ننگرند و مخلص خود را خجل نساخته در صدد تصحیح آن بر آیند. سنه 1225.»، همه صفحات دارای جدول به چند قلم طلائی و لاجوردی خطوط در بعضی صفحات بطور چلیپا نوشته شده در صفحه ما قبل صفحه آخر ابیات چند به خط خوب دیده می شود؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماجی قرمز، 116ص، قطع: رقعی، 12 و 15 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 21-3]

8. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 119/2

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: علی بن الله ویردی مشهور به بابا سهراب، تا: 17 جمادی الثانی 1240، جا: شال رامند جزء بلوک دارالسلطنه قزوین؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 82 برگ (77پ-159پ)، 14 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-143]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3803/4

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ بی کا، تا: 1271؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی مشکی، 3ص (109-112)، قطع: خشتی [ف: 10-1814]

10. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر 2

خط نستعلیق؛ کا: محمدبن علیرضا، تا: چهارشنبه 25 ربیع الثانی 1281؛ 92گ (43-134)، اندازه: 10/5 × 16/5 سم [نسخه پژوهی: 1-58]

11. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 126/2

آغاز: برابر 2؛ انجام: واز با یزید بسطامی سؤال کردند که از دل ما را نشان ده فرمود که دل را عين الله گویند و نشان نداد لیکن صفت آن را بیان کرد الحمدلله من أوله و آخره

خط: نستعلیق؛ کا: محمد حسن ابن ملافضعلی طالبی، تا: 1282، جا: کربلا؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 75گ، 18 سطر، اندازہ: 14×20سم [ف مخ: 1-7]

749- آئینہ جهان نامی و طلسم گنج گشای / عرفان و تصوف / فارسی

āyīne-ye jahān-namāy va telesm-e ganj-gošāy

تبریزی، علی بن احمد، ق 11 ق

(tabrīzī, 'alī ebn-e ahmad (17c

مؤلف، کہ سال ہا در طلب حق تعالی کتاب های بسیار مطالعه کرده و بہ صحبت علما و مشایخ و بزرگان رسیده و شہرہای بسیار دیدہ، این کتاب را بر ہفت «باب» نہادہ است: 1. در معرفت وجود و گنج حق تعالی؛ 2. در معرفت دل و عجایب؛ 3. معرفت جان جهان نما و چشمہ آب حیات؛ 4. معرفت جان جهان نما و چشمہ آب حیات؛ 5. شرح صورت دل و کیفیت آن؛ 6. معرفت آنکہ طلسم گنج دل را خود بگشاید؛ 7. در نصیحت تا مردان و عاشقان روند. در مشترک پاکستان (938/2) از گفتاری بہ ہمین نام «آئینہ ...» نشان دادہ شدہ، کہ جز این است و جز آن است کہ از ابو سعید محبی یمنی در یازدہ باب دانستہ

ص: 276

شده است.

آغاز: بسمله. حمد بی حد و شکر بیعد حضرت مقدس صانع قدیم و مبداع کریم را جل جلاله و عم نواله که سر کنت کنزا مخفیا آشکار کرد و به اراده بی علت ...

انجام: و بدولت دو جهانی برسد انه علی ذلك قدیر و بالا جابة جدیر، حسبی الله و نعم الوکیل نعم المولی ... و صلی الله

[گنج بخش 450؛ فهرستواره 59/6 «آینه جهان نما و طلسم گنج گشا» از ابو

سعید فرزند یحیی یمنی]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2578/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... که این کرامت با هیچ مخلوقات نکرده اند

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای لایی، 30 گ (31-2)، 15 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 6-59]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 561/1 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: تا دیده دل خون نکنی پنجه سال XX از قال شراره نمایند به حال تمام شد این آینه گیتی نمای و طلسم گنج گشای به خوبترین ساعتی روز پنج شنبه غره ماه ذی الحجه سنه ثلاث سبعین و تسعمایه «آینه جهان نما و طلسم گنج گشا» از ابو سعید فرزند یحیی یمنی.

اصل نسخه: همان نسخه بالا؛ عبارت انتهای این نسخه که از ابوسعید بن یحیی یمنی دانسته با عنوان و سرآغاز آن ناسازگار است و این رساله از او نیست؛ تا: غره ذیحجه 973 (شاید تاریخ نگارش یا نوشته باشد) [عکسی - ف: 2-4]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2130/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: درویش مصطفی استنبولی، تا: 1065؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میسن آلبالویی سیر لبه دار، 20 گ (19 پ-39)، اندازه: 13×23 سم [ف: 5-427]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 930/4

آغاز: برابر؛ انجام: (در پایان باب نصیحت افتاده): ... و اندر طلب یار شبی (را) نغنودی / هم عاقبت کار شدی ساکن خود شد، چون طالب و مطلوب همه

بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قهوه ای [ف: 5-216]

- آینه حقایق نما « آینه جهان نما

750- آینه حق نما / کلام و اعتقادات / فارسی

āyīne-ye haq-namā

پادری زیرونیمو شاوریرست، 956 - 1026 ق

pādorī zīronimo šāvīrest

اهداء به: شهریار مغولی هند جهانگیر شاه

تاریخ تالیف: 1596 م/1004 ق

مؤلف، پادری زیرونیمو شاوریرست، از مردم کشور پرتغال و از کشیشان و مبلغین دین مسیحی در قرن 11 ه.ق. و مقیم لاهور بوده است. این کتاب مشتمل است بر پندارهای او در اثبات بر حق بودن دین مسیحی کنونی و بطلان ادیان دیگر که به روش گفتگو «حکیم گفت. پادری» نگاشته است. کتاب مرتب است بر مقدمه و پنج «باب» و هر بابی مشتمل بر «فصول»: 1. در احتیاج آدمیان به دین خدا، 5 فصل؛ 2. در چیزهایی که دین عیسویان از خدا می آموزد، 8 فصل؛ 3. در خدائیت (کذا) عیسی، 9 فصل؛ 4. در احکام دین انجیل، 8 فصل؛ 5. تأییدات که در دین حق عیسویان یافته می شود برای بندگی خدا، 8 فصل.

آغاز: یا فتاح باب اول در بیان احتیاج آدمیان بدین خدا به حکم و جوب ...

انجام: ... و حضرت بی بی مریم پارسا که والده او و خداوند ماست به فردوس برین خواهد رسید. [فهرستواره منزوی 63/9]

شرح و حواشی:

1- رد دیباچه آینه حق نما؛ علوی عاملی، احمد بن زین العابدین (1054-)

2- مصقل الصفا = مصقل صفا در تجلیه و تصفیه آینه حق نما و رد تثلیث نصارا؛ علوی عاملی، احمد بن زین العابدین (1054-)

3- رد مصقل صفا؛ ناشناس

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10351

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1017 (1609 م)؛ جلد: تیماج مشکوی فرسوده، 336 گ، 15 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 32-337]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11638

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 1017 (1609م)؛ واقف: حسن فرید محسنی؛ کاغذ: آهاری نباتی، جلد: تیماج مشکی ضربی کهنه، 347گ،
15 سطر، اندازه: 21/5×16سم [ف: 1-11]

751- آیینہ حق نما = رسالہ حق نما / عرفان و تصوف / فارسی

āyīne-ye haq-namā=r.-ye haq-namā

داراشکوه بابر، شاهزاده هند، 1024 - 1069 ق

(dārāšokūh-e bāberī, šāhzāde-ye hend (1615-1658

اهداء به: به دستور مرشدش

تاریخ تألیف: شب آدینه 7 رجب 1055 ق آغاز و 1056 ق پایان یافته است

این رساله مختصری است در سیر و سلوک به مسلک سلسله قادریه که به دستور مرشدش تألیف شده است.

این رباعی گویا تاریخ ختم تألیف باشد: «این رساله حق نما باشد تمام XX در هزار و پنجه و شش شد تمام هست / از قادر بدان از قادری

XX

ص: 277

آنچه ما گفتیم افهم و السلام». در 6 «فصل»: فصل 1. عالم ناسوت؛ 2. عالم ملکوت؛ 3. عالم جبروت؛ 4. عالم لاهوت؛ 5. هویت رب الارباب؛ 6. وحدت وجود. آغاز: بسمله. هو الأول و الآخر و الظاهر و الباطن. حمد ذاتی که او است موجود مطلق و نعت نبی که او است مظهر کل و خلیفه حق و سلام بر وصی او که او است ...

انجام: ... که از جزو تراکل سازد و از قطره دریا، و از ذره آفتاب، و از نیست هست، تمام شد خلاصه و لب رساله حق نما. و از ذره آفتاب سازد و السلام علی من اتبع الحق.

چاپ: به کوشش محمد رضا جلالی نائینی، تهران، 1335 ش، همراه «مجمع البحرین» او.

[فهرستواره منزوی 308/7؛ ذریعه 39/7 بی نام نگارنده، اعلام 802/1 مشترک پاکستان 1415/3 (30 نسخه): نسخه ها 1127/3 (4 نسخه) صفا 1585/3، 1768، 2280؛ مشار، فارسی 1763/2 (5چ)؛ پیشگفتار چاپ از جلالی نائینی]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17889 ض

بی کا، تا: 1055 [د.ث. مجلس]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 253/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر نسخه اصل: گنج بخش، ش 377 (تسییحی 443/2)؛ خط: نستعلیق پخته؛ بی کا، تا: 1056 [عکسی - ف: 2-104]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4672/1

آغاز: برابر؛ انجام: این رساله حق نمای خاص و عام در هزار و پنجه و شش تمام شد هست از قادر مدان از قادری آنچه ما گفتیم فافهم و السلام.

خط: نستعلیق؛ کا: محمد اسمعیل، تا: 1128؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی زرکوب مقوایی عطف سرخ درون سوخت زرکوب آراسته، 25ص (1-25)، 11 سطر (7×12)، اندازه: 14×9 سم [ف: 14-3621]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/3

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق؛ کا: حاج محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: 4 رجب 1256؛ کاغذ: قورخانه، جلد: میشن قهوه ای ضربی، 2 گ (12-13 پ)، اندازه: 19×5/23 سم [ف: 7-182]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 585

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته؛ بی کا، بی تا، سطور چلیپا؛ واقف: فهرستی؛

13گ، مختلف السطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 6-423]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10719/7

آغاز: برابر؛ انجام: این رساله حق نمای خاص و عام در هزار و پنجه و شش تمام شد. هست از قادر بدان از قادری به آنچه ما گفتیم فافهم و السلام

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سبز یشمی، 61ص (682-739)، اندازه: 15×20 سم [ف: 1/33-195]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7755/47

خط: نستعلیق هندی؛ بی کا، بی تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سبز زerkوب مقوایی، قطع: رحلی، 25 سطر (16×28)، اندازه: 21×36 سم [ف: 16-691]

752- آینه حق نما / تراجم / فارسی

āyīne-ye haq-namā

غفران مآب هندی، - 1235 ق

(-1819) qofrān maāb hendī

اهداء به: غازی دین حیدرخان بهادر پادشاه اود (Oudh)

تاریخ تألیف: 1231 ق

مؤلف که از شاگردان علامه سید دلدار علی نقوی هندی بوده است این کتاب را در شرح حال او، اساتید، شاگردان، ادبا و فضیله شیعه هم عصر و مرتبط با استادش تألیف کرده است. وی در مقدمه کتاب علت تحریر چنین کتابی را رواج تظاهر به دین داری و سوء استفاده برخی از عالم نمایانی که مهارت در علم دین ندارند و ظهور بدعت ها و گرمی بازار ارباب بدعات ضلالت و دفاع از علماء و نایبان بر حق ائمه اثنا عشر ذکر کرده است.

کتاب در سه «باب»، چند «تبصره» و چند «تذکره» تنظیم شده است: باب 1. در تنبه و بیان اموری که رعایت آنها بر فقیه و عالم دین لازم است؛ باب 2. در بیان احوالات علماء و مجتهدین شیعه مسلک، در دو فصل: 1) در ذکر علماء مشاهد مشرفه که سمت استادی مرحوم سید دلدار علی نقوی را داشته اند: علامه بحر العلوم، کاشف الغطاء، سید علی طباطبائی و سید علی شهرستانی، 2) در شرح حال علمای شیعه هندوستان، در چند تبصره، تبصره اول در شرح حال سید دلدار علی نقوی که سر آمد علمای هندوستان بوده است؛ باب 3. در شرح حال مهاجران از علماء به هندوستان.

بیشتر مطالب کتاب به نحوی مرتبط به سید دلدار علی نقوی است که در ضمن دارای نکات و دقائق بسیار مهم علمی و تاریخی می باشد.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي أنار الحق و اعلى اعلامه ... اما بعد بر ارباب عقول سافیه و اصحاب نفوس زاکیه، مخفی و محجب نماند که باعث بر تحریر این عجاله رایعه و تسوید این رساله ناحفه آن است که برای العین مشاهده نموده که در این زمانه ... علمای حق در زوایای خمول مخفی و مجهول گردیده اند و آن ها که مهارت در علم دین ندارند ... در نظرهای مردمان سر آمد علمای زمان و نایبان بالاستحقاق از قبل حضرات ائمه انس و جان اند.

انجام: از آن جمله مصلح الدوله سید علی نقی خان بهادر مبلغ دو هزار روپیه برای تعمیر مسجد سنبله داده و الامر سهل. و

ص: 278

عجب این است که شیخ به هر کس می گفت که: من برای ادای فرض عالیجناب معلی القاب سید رضا خلق الصدق علین مکان آقا سید مهدی طباطبائی نور الله مرقده آمده ام... و الله يعلم ما فی الصدور در ماه ذی قعده سنه 1231 هجری از این شهر روانه عتبات عالیات گردیده بدون رخصت و ملاقات نموده باشد. و لیکن ذلك آخر الكتاب ولی الله المرجع و المآب

[منزوی 1975/3؛ الذریعه 52/1 ش 262؛ تذکره نویسی فارسی در هند و

پاکستان 764]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2764

آغاز: برابر؛ انجام: مشتمل بر عقیده سامی منزلت عالی نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ تملك: محمد مهدی بن علی طباطبایی در 1316؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد مقوایی با لولای 117 گ، 24 سطر (22×12)، اندازه: 18×31 سم [ف: 10-1625]

2. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 1084-عکسی و 1085-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه در دو قسمت صحافی و تجلید شده است: قسمت اول؛ خط: نستعلیق زیبا؛ کا: شیخ غلام حسین بن شیخ لعل محمد بن شیخ دلدار علی متوطن قصبه سلون، تا: ذیقعه 1232؛ اهدایی آقای حاج محمد کلاهی به کتابخانه؛ جلد: گالینگور آبی، 130 گ + 137 گ، 19 سطر، اندازه: 20×28 سم [ف: 2-320]

753- آینه حق نما = حماسه انقلابی عاشورا / تاریخ / عربی و فارسی

āyīne-ye haq-namā = hemāse-ye enqelābī-ye 'āšūrā

شاه چراغی، طاهر بن حسن، - 1397 ق

(-1976) (Šāh-Čerāqī, tāher ebn-e hasan)

شرح حال مختصری از شهدای کربلا را به ترتیب حروف الفبا آورده و سپس اشعاری را که در حین رفتن به میدان جنگ می خوانده اند جمع آوری نموده است.

آغاز: حرف الالف ابو عبدالله الحسین المظلوم علیه السلام حرک فرسه ووقف قباله القوم وسیفه

انجام: هذه من علاه احدی المعالی وعلی هذه فقس باسراها

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: 175

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: مقوایی، 100گ، مختلف السطر، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 2]

754- آئینه حق نمای در شرح جام جهان نما / عرفان و تصوف / فارسی

āyīne-ye haq-namāy dar š.-e jā-m-e jahān-namā

شطاری، ابراهیم

šattārī, ebrāhīm

وابسته به جام جهان نما؛ شمس مغربی، محمد شیرین (750-809)

مؤلف به درخواست شاگردان شیخ محب الله، متن «جام جهان نما» محمد شیرین مغربی را شرح کرده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8063

خط: نستعلیق؛ کا: غلام زین العابدین، تا: 17 ربیع الاول 1321؛ در ص ع آمده، برای چاپ در مطبعه حکیم سید عبدالمجید صاحب صوفی در 1320؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوای عطف تریاکی، 116گ (231ص)، قطع: ربعی، 11 سطر (17×12)، اندازه: 22/5×17 سم [ف: 17-21]

755- آئینه حکمت / فلسفه / فارسی

āyīne-ye hekmat

لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، 1045 - 1121 ق

(lāhījī, hasan ebn-e 'abd-or-razzāq (1635-1709)

تاریخ تألیف: پنج شنبه 17 رجب 1088؛ محل تألیف: اصفهان مؤلف می گوید چون به کار اهل دین و اهل حکمت نگریستم، دستگیرم شد که بی جهت یکی بر دیگری به نزاع برخاسته و دیگری بهر او از پای ننشسته و در مبارزه کوشیده است در حالی که بین آن دو یعنی دین و حکمت اختلافی نیست و اگر با دیده واقع بین توجه شود ملاحظه می شود که همواره دین مؤید مسائل فلسفی و قضایای عقلی است و نیز بجای خود مؤید مطالب دینی است. لذا برای توضیح مطلب فوق این رساله را پس از استخاره نوشتم تا مورد کما هو حقّه روشن شود. رساله در دیباچه چنین توصیف شده: «و چون باعث بر تألیف این رساله نمودن حقیقت حکمت بود تسمیه آن به «آئینه حکمت» مناسب نمود و این

حقیر درین رساله مدعی هیچ یک از طرفین نیستم بلکه مجملی از آنچه از جانب هر کدام صورت گفتن داشته باشد بر سبیل روایت حکایت کنم.»

در سه باب: 1. در تعریف حکمت و فضیلت آن، در سه فصل؛ 2. در مسائلی چند که مورد اختلاف است و حل آن اشکالات، در 10 فصل؛ 3. در احادیثی در مدح حکما و فضیلت حکمت، در دو فصل.

مؤلف در این زمینه رساله دیگری به عربی دارد به نام «الفة الفرقة» و در دیباچه هم می گوید: «در مصنفات خود ... بیان نموده و پرده اشتباه ... گشوده ام، اما می خواهد به فارسی بنویسد. این رساله را در رفع تکفیر فقها از حکما نوشته است.

آغاز: بسمله و به نستعین، حمد و سپاس بیحد و قیاس جناب کبریای حکیم بی همتا را سزاست که ... کمترین آفاق حسن بن عبدالرزاق ...

انجام: و شیخ بهاء الملة و الدین در کتاب حدایق الصالحین بعد

ص: 279

از نقل این کلام گفته که کلام سید استبعادی ندارد چه هر کس تأمل و تعمق در این علم شریف کند تواند دانست که اصول آن مستفاد از انبیا علیهم السلام است و حکم جزم باین معنی کنند بحیثی که هیچ شک و ریب در آن نداشته باشد و این بود مقصود از این رساله. تم بعون الله و حسن توفیقه و الحمد لله رب العالمین.

چاپ: به کوشش علی صدرائی، ضمن رسائل فارسی میرزا حسن لاهیجی، 1375 ش، توسط نشر میراث مکتوب

[نسخه های خطی فارسی، منزوی 725/2؛ الذریعة 521 و 245/9؛ فهرستواره

منزوی 64/9 و 59/6]

1. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 256/7

خط: نستعلیق؛ کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، تا: میانه دهه اول شعبان 1070؛ در برگ 31 تا 34 روایتی از پیغمبر (لاتسبوا الاول) و روایتی از کتاب ارشاد مفید در مناظره مردی با امام صادق و درباره ابن ابی العوجاء و ابن طلوت و دیگر زندیقان که در موسم حج در مسجد الحرام گرد آمده بودند و تاریخچه ای از شوهر دادن مأمون دختر خود ام الفضل را و روایتی از امام جعفر صادق درباره مردم آخر الزمان با تاریخ 1279 و روایتی از کتاب حسن بن سلیمان درباره رفتن نزد احمد بن اسحق قمی که از اصحاب امام حسن عسکری بوده و چگونگی رفتن احمد نزد همین امام و گفتگوی آنها و حدیثی از قبر غلام علی و گفتاری از افلاطون در مجاری امور دنیا از رهگذر قضا و قدر و جز آنها و حدیث کساء از فاطمه (علیها السلام) با تاریخ شب شنبه 11 جمادی الثانی 1295 دیده می شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 9 گ، 22 پ-30 پ، ابعاد متن: 21×14، اندازه: 24×16/5 سم [ف: 193]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10814/3

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: ربیع الاول 1098، جا: قم؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 26 گ (31 پ-57 ر)، 18 سطر، اندازه: 15/5×9/5 سم [ف: 236-27]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5794

آغاز: برابر

فقط مقداری از باب اول را داراست؛ خط: نستعلیق؛ کا: علی نقی، تا: 1114؛ صفحات مجدول، مصحح، محشی؛ 8 ص (346-352) [رایانه]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1367/17

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 4-209]

4. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2495/5

خط: نستعلیق؛ کا: حسن بن علاء الدین محمد طیب تنکابنی، تا: 1149؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی مقوایی،

(277-350)، 14 سطر (6×12/5)، اندازه: 11/5 × 19/5 سم [ف: 9-1265]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2495/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، 14 سطر [ف: 6-24]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1963/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد شریف، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای یک لائی، 32 ص (105-137)، 21 سطر (9×15)، اندازه: 13×18/5 سم [ف: 4-443]

7. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 471

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 48 گ، 9 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 2-337]

18 تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10538/4

آغاز: برابر؛ انجام: ... و بغیر از علام الغیوب کسی حقیقت آن را نداند، و الله و رسوله و حججه اعلم بالجنة و أهله.

خط: نسخ بی نقطه؛ کا: نظر علی بن محمد، تا: 1206؛ جلد: تیماج قهوه ای مندرس، 65 ص (457-521)، 12 سطر، اندازه: 14×18 سم [ف: 1/33-87]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 145/2

خط: نستعلیق؛ کا: ابن میر هاشم عبد الفتاح موسوی، تا: آدینه 26 ذیقعدة 1223؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 15 گ (58 پ-72 ر)، 28 سطر (8×16)، اندازه: 12×21 سم [ف: -246]

10. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7197/7 - 36/197

آغاز: برابر؛ انجام: و حکم جزم باین معنی کند به حیثیتی که هیچ شک وریب در آن نداشته باشد این بود مقصود از این رساله والحمدلله ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: سلخ ذیحجه 1257؛ مصحح، جلد: تیماج مشکی مجدول، 17، 23 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 1-1]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1803/33

آغاز: برابر؛ انجام: در کتاب حدایق الشیعه بعد از نقل این کلام گفته که کلام سید استبعادی ندارد چه هر کسی تأمل و تعمق در این علم شریف کند تواند دانست که اصول مطالب مستفاد از انبیاء علیهم السلام است ... که هیچ شک و ریب در آن نداشته باشد و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1267؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 43ص (322-365)، قطع: رقعی، 17 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 9-312]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6987

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته؛ بی کا، تا: احتمالاً قرن 13؛ پس از

این ضمن پنج صفحه گفتاری است به فارسی روان در وصف «بهشت» که می نماید این نیز اثر خامه وی باشد: آغاز: «در صفت بهشت چنانکه هست چه هر چند کسی در صفت جنت مبالغه کند و بسیار گوید کم گفته»، انجام: «و غیر علام الغیوب کسی حقیقت آن را نداند تمام تمام شد»؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ کاغذ:

ص: 280

شکری، جلد: مقوا عطف پارچه خاکستری، 16 گ، مختلف السطر، اندازه: 20/5×16 [ف: 11-2]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10626

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج، 195 گ، 25 سطر، اندازه: 32×21 سم [ف: 1/33-137]

14. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7698/8

باب یکم و اندکی از باب دوم را ندارد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 4 گ (75 ر - 79 پ)، قطع: ربعی، 19 سطر (8×13)، اندازه: 15×10 سم [ف: 16-675]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11482/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: محمد هاشم بن محمد جعفر کاشانی، تا: قرن 13؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 25 سطر، اندازه: 30×20 سم [ف: 2/33-146]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 351

آغاز: کار را تنک نموده بلکه دین را بر شما آسان نموده؛ انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ 44 گ، 15 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 4-1]

17. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 21705/12

خط: نستعلیق؛ کا: شیخ عبدالکریم بن شیخ بدر، بی تا، کاغذ فرنگی

آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 17 سطر، اندازه: 20/5×14/5 سم [ف: 2-576]

18. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2267/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و درون سرخ، 21 گ (54 ر - 74 پ)، 17 سطر (10×19)، اندازه: 28/5×18/5 سم [ف: 9-918]

19. تهران، دانشگاه شماره نسخه: 10841/69

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ؛ کا: علی اصغر قزوینی، بی تا، جلد: تیماج مشکی یک لا ضربی با ترنج و سرترنج، عطف قهوه ای، 14 گ (124 پ - 137 ر)، مختلف السطر (9×20)، اندازه: 12×24/5 سم [ف: 20-402]

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3260/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج بی مقوا، 19 ص (139-158)، قطع: خستی، 19 سطر، اندازه: 18×28 سم [ف: 10-862]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6389

آغاز: ... کمترین اهل آفاق حسن بن عبد الرزاق در معرض سماع استماع هوشمندان گوش آشنا با حرف حق می آورد؛ انجام: و بغیر از علام الغیوب کسی حقیقت آنرا نداند، و الله و رسوله و حججه اعلم بالجنة و أهله ...

خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ قبل و بعد از کتاب اشعاری است از میرزا محمد حسین بن امام قلی تبریزی و احادیث و فوائد دیگری به خط همان تبریزی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 42، 18 سطر، اندازه: 16/5 × 21/5

سم [ف: 16-345]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6658/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ جلد: روغنی ضربی، 18 گ (31 پ - 49 پ)، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 17-220]

23. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 77/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته؛ کا: محمد علی بن حبیب الله حسینی، بی تا؛ 17 گ (39 پ - 56 ر)، اندازه: 12×18 سم (نسخه پژوهی: 3-77)

- آینه دین» «شمع الیقین فی معرفة حق الیقین

- آینه راکها» راگ درپن

756- آینه سکندر / تاریخ / فارسی

āyīne-ye sekandar

مترجم، حسن بن علی، ق 14 ق

مؤلف که مترجم دربار ناصرالدین شاه پس از 1306 ق بوده در این رساله تاریخ روسیه را در یک «مقدمه» و دو «باب» آورده است. این کار را او پس از اینکه با همین شاه به روسیه و فرنگستان رفته بود کرده است.

آغاز: بسمله تعالی شأنه العزیز. اللهم مالک الملک ... اما بعد حضرت ایزد جلت عظمته بر حسب حکمت بالغه

انجام: و عضویت مجلس محترم ژغرافیای پترزبورغ (تمت ... فی شب یک شنبه 11 رمضان سنه 1312 در ... طهران)

1. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 57 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: 11 رمضان 1313؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی آراسته مقوایی، 155 گ، 11 سطر (24/5×17)، اندازه: 24/5×17 سم [ف: -5]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4076

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ کا: قزوینی، محمد، تا: 1313؛ کاغذ: آبی، جلد: مخمل، 13 سطر (24×12)، اندازه: 33×20 سم [الفبائی: 14]

- آئینه سکندری « آئینه سکندری

- آئینه اسکندری « خردنامه اسکندری

757- آئینه سکندری = آئینه اسکندری / تاریخ ایران / فارسی

ص: 281

میرزا آقا خان کرمانی، عبدالحسین، 1270-1314؟ ق

(?mīrzā āqā xān-e kermānī, "abd-ol-hoseyn (1853-1896

کتابی است که مؤلف پس از کتاب «آیین سخنوری» تألیف کرده و شامل دوازده گفتار است در احوال پادشاهان ایران تا اواخر دوره ناصر الدین شاه با یک خاتمه در ذکر عادات و اخلاق و آداب ایرانیان و موجبات ویرانی مملکت. این کتاب در سه جلد تدوین شده است که جلد اول آن شامل فهرست طبقات سلاطین ایران تا استیلای عرب است در یک مقدمه و پنج گفتار و خاتمه و بسیاری از نسخه ها شامل تنها این جلد نخست است. سخنان کرمانی در این تاریخ نسبت به دستگاہ فرمانروایی زمان بی طنز نیست و این کتاب هم از نخستین نوشته های ایرانی است که در آن به سبک نو تاریخ نویسی توجهی شده است.

آغاز: هو المستعان، در سال هزار و سیصد و هفت هجری که حقیر کتابی در ادبیات پارسی موسوم به آیین سخنوری ساخته و پرداخته بودم و بر یکی از بزرگان عرضه نمودم... و بمناسبت آیین سخنوری این کتاب را نام نهادم آئینه اسکندری تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا...

چاپ: 2 جلد، تهران، 26-1324ق. سرپی، خشتی، به تصحیح جهانگیر خان صور اسرافیل، 638ص

[مشار 7/1 و 754/3؛ الذریعه 53/1؛ خشتی 638ص؛ منزوی 4090/6 و 4215؛

مکتبه امیر المؤمنین 1/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7463

آغاز: برابر؛ انجام: در یازدهم شهر ربیع الاول که ارتحال آن حضرت بدار بقا بوقوع پیوست بمحض استماع این خبر لشکر اسامه بن زید از راه برگشته در مسجد مدینه مشغول سوگواری حضرت سید المرسلین گشتند.

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف (تا برگ 191)، خط شیخ احمد روحی، بی تا، در برگ 192 و در برگ آخر نوشته ای از روحی نماینده سنا به تاریخ 16 خرداد 1329 ش؛ جلد: تیماج مشکي، 312گ، مختلف السطر، اندازه: 24×15/5 سم [ف: 25-436]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3723

خط: نسخ؛ بی کاء، تا: رمضان، 1311؛ دارای فهرست مطالب در اول؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن قرمز، 132، 14 سطر، اندازه: 22/8×15/7

سم [ف: 2-4]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2265

آغاز: فهرست طبقه سلاطین، سلسه آبادیان؛ انجام: توفیق اتمام باقی کتاب را می خواهم و کان ذلك في غرة شهر ...

خط: نسخ روشن؛ بی کا، تا: 1313، کاتب در پایان نسخه نوشته است «غره شهر رمضان یکهزار و سیصد و سیزده هجری» و ظاهراً این تاریخ اتمام کتاب است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: میشن خرمایی داغ کرده، 185، 19 سطر، اندازه: 21/5×14 سم [ف: 6-222]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4167

آغاز: فهرست طبقات سلاطین ایران تا استیلای عرب: موافق ضبط مورخان یونان یازده سلاله در ایران حکومت کرده اند؛ انجام: از راه برگشته مشغول سوگواری حضرت سید المرسلین گشتند.

جلد اول؛ خط: نستعلیق؛ کا: علی بن شیخ محمد خوشنویس، تا: رجب 1321؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: زرد فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، 229، 18 سطر (19×10/5)، اندازه: 29×20 سم [ف: 3-7]

5. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 215

آغاز: برابر

خط: نسخ ریز؛ بی کا، بی تا، 219 گ، قطع: وزیری، 17 سطر، اندازه: 17×9/5

سم [ف: 2-121]

6. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 333 - ج

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 14؛ این نسخه در 249 صفحه برابر است با چاپی تا ص 214؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوائی، 129 گ، 3 سطر (15×8/5)

(، اندازه: 21×13 سم [ف: 6])

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2393

آغاز: بسمله، فهرست طبقات سلاطین ایران، سلاله آبادیان از احوال ایشان چیزی معلوم است؛ انجام: بمحض استماع این خبر لشکر اسامة بن زید از راه برگشته در مسجد مدینه مشغول سوگواری حضرت سید المرسلین نشستند خط: نستعلیق خوش؛ کا: محتملاً محتشم السلطنه، تا: اوایل قرن 14، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى مقوائی، 211 گ، 17 سطر (16×9)، اندازه: 22×13/5 سم [ف: 5-509]

8. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 152 الف

خط: نستعلیق؛ کا: گویا از جهانگیر صور اسرافیل، بی تا؛ با اصطلاحات در هامش با عکس همان کرمانی در ص 1؛ جلد: مقوا عطف چرمی، 868 ص، 11 سطر (15×8)، اندازه: 20/5×13 سم [رشت و همدان - ف: 1083]

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006-1091ق

(feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1597 -1680

وابسته به: ضیاء القلب؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (1091-1006)

اهداء به: شاه عباس صفوی ثانی (-1077ق)

تاریخ تألیف: 1066ق

انتخابی از کتاب «ضیاء القلب» فیض کاشانی است که در 12 «باب» و 300 بیت تنظیم کرده است. باب 1 تا 5. در احکام پنج گانه مسلط بر انسان: عقل، شرع، طبع، عادت و عرف؛ 6.

ص: 282

شناخت خود که فرمانبر این پنج است؛ 7. مرتبه های آن پنج؛ 8. چرا آنها بر مردمی چیره اند؛ 9. اگر آنها با یکدیگر ن سازند کدام برتر اند؛ 10. اگر آنها با یکدیگر بیامیزند چگونه می توان از هم جدا ساخت؛ 11. برخی از داده های خدا؛ 12. چگونه از خدا یاری توان جست. فیض در این گفتگو خود را برتر از شرع دانسته است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم سپاس شایسته و ستایش بایسته سزاوار پروردگاری که رسوم شرع را مطابق مقتضای عقل گردانید و طبع و عادت عقل کامل تابع عقل او ساخت و درود نامعدود بر روان خاتم انبیا و سرور اصفیا که بکاملتر عقلی و تمامتر شرعی بتکمیل خلائق پرداخت و بر اهل بیت عصمت و طهارت او که فرقه ناجیه شیعه را بمحبت و طاعت ایشان نواخت

انجام: از فضل خویش جای دهم جوارشان xx چون در دلم محبت ایشان گرفته جا

چاپ: در 1320 ش به چاپ رسیده است به ضمیمه الفت نامه و ترجمه الصلاة؛ شیراز: سربی، رقعی، بی نا، 1320. 14-10-24 // ا به اهتمام بهمن کریمی، به ضمیمه همانها و ترجمه العقائد و زاد السالکین و ترجمه الصلاة؛ تهران: کانون معرفت، بی تا، به کوشش رسول جعفریان [الذریعة 53/1 و 127/15؛ منزوی 1517/2؛ مشار 8/2؛ محجه 18/2 و 33 و 46؛ ریحانة الادب 369/4

؛ فهرست های خودنوشت فیض 130؛ کشف الاستار 3/202؛ فوائد 636؛ فهرستواره منزوی 60/6]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6338

آغاز: برابر؛ انجام: در تاریخ تصنیف گفته شد برسم تعمیه: آئینه جان برگیر از مکمن غیب دل xx کابینه شاهی را تاریخ شود حاصل. آئینه جان که از مکمن غیب دل بیرون آید آنچه بماند تاریخ است.

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: کاغذ آبی پاره، 10، 15 سطر، اندازه: 16/3×25/2 سم [ف: 2-5]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 82/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ کا: محمد هادی بن مرتضی، تا: حدود قرن 11، برای محمد هادی بن شاه مرتضی ثانی بن محمد مؤمن کاشانی نوه برادر فیض کاشانی کتابت شده و دستخط وی در آغاز مجموعه هست و ظاهراً از سوی ایشان مقابله شده با نشان «بلغ بحمد»؛ جلد: تیماج مشکی، 11 گ (64 پ-74 پ)، 18 سطر، اندازه: 19×10 سم [ف: 1-102]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/255 - 9035/4

آغاز: برابر

خط: شکسته؛ بی کا، تا: 1066، 14 گ، قطع: بیاض رقعی، 12 سطر، اندازه: 14×8 سم [ف: 1-2]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2895/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لائی، 12 ص (138-150)، 14 سطر (9×15)، اندازه: 20×14/5 سم [ف]:
[596-6]

5. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1788/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک لای ماشی، قطع: بغلی، 17 سطر، اندازه: 12/5×7/5 سم [ف]: [210-5]

6. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3554

آغاز: برابر، انجام: آئینه جان برگیر از مکمن غیب دل xx کائینه شاهی را تاریخ شود حاصل. آئینه جان از مکمن غیب دل که بیرون آید آنچه بماند تاریخ است 1066

خط: نسخ؛ بی کا، تا: صفر 1121؛ در آخر رساله آئینه شاهی تاریخی منظوم به حساب جمل مندرج و مربوط است به تاریخ تألیف کتاب (1066 هجری) و این نسخه تقریباً پنجاه و پنج سال پس از تألیف و سی سال بعد از وفات مؤلف استنساخ گردیده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی نرم، 17 گ، 20 سطر (16/5 × 11/5) [ف]: [1-1]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18257 ض

بی کا، تا: 1182 [دث. مجلس]

8- قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 24/195 - 4895/7

آغاز: برابر؛ انجام: کائینه شاهی را تاریخ شود منزل آئینه جان از مکمن غیب دل که بیرون آید آنچه بماند تاریخ است 1066

خط شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی ساده، 6 گ، 22 سطر، اندازه: 16×11 سم [ف]: [2-1]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11134/14

آغاز: برابر؛ انجام: رد کنی با او هر چند بد کرده باشد

خط: نستعلیق خفی؛ بی کا، تا قرن 13؛ ضمیمه به نسخه ش 11134؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج، قطع: وزیری کوچک، 16 سطر (16/5×7/5)، اندازه: 21×11/5 سم (رایانه)

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10124/30

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق؛ بی کا، تا: 1221، 8ص (275-282)، قطع: بیاضی، اندازه: $23 \times 11/5$ سم [ف: 32-158]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1430/3

آغاز و انجام: برابر

در حاشیه تصحیح شده است؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملا خلیل اردبیلی (به قرینه رساله های دیگر)، تا: 1222؛ جلد: تیماج
مشکی بدون مقوا، 7گ (11پ-17ر)، 19 سطر، اندازه: $21 \times 13/5$ سم [ف: 4-213]

12. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7542/1

ص: 283

خط: نسخ؛ کا: عبد العظیم بن محمد تقی بیدگلی اردستانی، تا: 1228؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، 24 گ (1-25)،
قطع: بغلی، 15 سطر (5/5×11/5)، اندازہ: 17×11 سم [ف: 16-619]

13. شیراز؛ علامہ طباطبائی؛ شماره نسخه: 68/2

خط: نسخ؛ بی کا، تا: 1238؛ 26 گ (19-45)، اندازہ: 15×10 سم نسخه پڑوھی: 3-74

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13462/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا؛ کا: عبدالعظیم، تا: 1285، جا: کاشان؛ این نسخه از روی نسخه ای که به خط مولی محمد علم الهدی ابن فیض کاشانی
و او از روی نسخه خط مؤلف نگاشته شده بوده، به دستور احتشام الملک جلال الدین میرزا کتابت شده است، صورت دست خط علم
الهدی در پایان نسخه مشهود می باشد، برگ ها مجدول به طلا، مشکی، قرمز و لاجورد است؛ کاغذ: فرنگی،

جلد: تیماج قهوه ای، 25 گ (48-72)، 11 سطر، اندازہ: 12×6 سم

[ف: 34-164]

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21239

آغاز: برابر؛ انجام: و اغفر لنا و اهدنا آمین یا رب العالمین

خط: نستعلیق؛ کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: 1340؛ کاغذ:

نخودی، جلد: مقوا، 23 سطر (11×16)، اندازہ: 21×17 سم (رایانه)

16. تهران؛ مهدوی، شماره نسخه: 364/8

کا: علی بن احمد رشتی، بی تا، جان یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، قطع: جیبی، 19 سطر [نشریه: 2-178]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12612/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 12 ص (155-144)

([ف: 36-170])

18. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 314/2

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق؛ بی کا، بی تا؛ 21 گ (16 پ - 36 ر) [ف: 3-641]

19. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4437/2

خط: نسخ؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 13 گ (44 پ - 57 ر)، 14 سطر (6×11)، اندازه: 9×17 سم [ف: 13-3396]

20. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1295/5

آغاز: . بار خدایا اگر چه بنده گناهکارم و از شرم و خجالت گناه روی سوال ندارم؛ انجام: ... فیض اگر بود غرقه گنه دست گیرش مهر این دو شه مصطفی نبی مرتضی علی مهر این دو ... فقط بخش مناجات را در بردارد؛ خط: نستعلیق؛ بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه ای، 2 گ، اندازه: 13×23 سم [آف مخ: 1-1]

759- آینه شاهی = مرآت آگاهی = ترجمه مجالی المجالی / کلام و اعتقادات / فارسی

āyīne-ye šāhī= mer'āt-e āgāhī=t.-ye majāl-el majālī

طبسی خراسانی، محمد ابراهیم بن محمد علی، ق 13 ق

(tabasī xorāsānī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad ali (19C

وابسته به: مجال المجالی فی شرح مجالی الأنوار؛ اخباری، محمد بن عبدالنبی (1178-1232)

اهداء به: به نام فتح علی شاه قاجار (1211-1250 ق)

تاریخ تألیف: 22 ذیقعده 1222، محل تألیف: تهران

مؤلف می گوید: «خاتم المحققین ... عارف اسرار وجودی ... میرزا محمد [اخباری] ... رساله ای در تحقیق مبداء و معاد به طریق علماء راسخین و شیوه عرفای کاملین، نگاشته و به نظر افلاطون مرتبت ارسطاطالیس منزلت مولانا علی نوری مازندرانی رسانده و ایشان کلماتی چند در جرح و تعدیل آن، بر کناره های آن رساله نوشته اند، و چون آن نکات مورد قبول نگارنده (میرزا محمد اخباری) نبود، پاسخ هایی مناسب به ایجاز بر رساله خود که در مبداء و معاد بود) افزود و چون به ایجاز بود، من توضیح ها بر آن نگاشته، پیشکش شاه کرده (مرآت آگاهی) ملقب به آینه شاهی کرده است.»

اصل رساله مجالی با عنوان «متن» و گفته های نوری با عنوان افاده» و پاسخ های اخباری با عنوان «شرح» و حواشی آن با عنوان «حاشیه» و ترجمه مترجم با عنوان «ترجمه و توضیحات مترجم با عنوان (مترجم گوید) عنوان شده است.

آغاز: کل حمدی که در گلشنزار بر شاخسار انسیه قابلات ممکنات چارباغ عوالم ... (23 سطر بعد). اما بعد، محب ختامه فقیر سراپا

تقصیر ... محمد ابراهیم بن محمد علی الطبسی الخراسانی ...

انجام: مترجم گوید که با تمام رسید مرآت آگاهی و آئینه شاهی در شب اول از هفته چهارم از ماه یازدهم. الذریعه 360/20 ؛ اعلام، 42/1 ؛ طبقات 21/13 ؛ فهرستواره منزوی 664/9 [

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5704/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: چهارشنبه 23 ربیع الثانی 1248؛ جلد: تیماج مشکى، 182 گ (1-182ر)، 16 سطر، اندازه: 14/5 × 20/5 سم
[ف: 15-106]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1338/1 ط

آغاز: برابر؛ انجام: .. جفت بالا- من و الأمان الی یوم قیام صاحب الأمر والزمان. خط: نسخ و نستعلیق، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی، تا: 1253؛ جلد: تیماج قهوه ای، 248 ص (1-248)، 21 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف:

[3/24-71

3. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1785/1 -عکسی

ص: 284

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری؛ کا: نورالدین محمد بن ابوالقاسم حسینی، تا: دهه دوم صفر 1254، مهر: «هو الواقف»؛ وقف کتابخانه مرحوم آقا حاج محمد خان اعلی الله مقامه؛ 204 ص (4-207) [عکسی - ف: 1-353]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9050/1

خط: نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13 و 14؛ 138 گ (1پ - 138پ) | مختصر ف: 9]

760- آیینہ ظرفا / تاریخ / ترکی

āyīne-ye zorafā

محمد جمال الدین، ق 13 ق

(mohammad jamāl-od-dīn (19C

تاریخ تألیف: 1259 ق

خلاصه ای است به ترکی در تاریخ ترک عثمانی زمان سلطان عبدالمجید خان و دربار او و ساخته 1259.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5330

خط: نستعلیق ترک؛ بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف تیماج سبز، 39 گ، 17 سطر (10×17)، اندازه: 26×18 سم [ف: 15-4206]

- آیینہ عباسی در نمایش حق شناسی « امالی عباسی

761- آیینہ عبرت = سفرنامه شیراز به هند / شعر، سفرنامه / فارسی

āyīne-ye 'ebrat = safarnāme-ye Šīrāz be hend

الفت اصفهانی، محمد کاظم بن زین العابدین، 1253 - 1299 ق؟

(?olfat-e esfahānī, mohammad kāzem ebn-e zayn-ol abedin (1837-1881

مثنوی عرفانی و وصف الحال. در آن از مسافرت های خود نیز یاد کرده است. آغاز: ای نامه نگار خامه من XX نام تو مراد نامه من / هر نامه که خامه می نگارد XX نام تو بخامه می سپارد

انجام: امسال به رغم حاسدان من XX زرینه سلب نموده بر تن / یعنی که چه دیدش این مراتب XX با آب زرش نوشت کاتب

[فرهنگ سخنوران 53؛ الذریعة 90/9؛ نسخه های منزوی 2622؛ فهرستواره

منزوی 112/10)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5152/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته بد؛ کاتب = مؤلف، تا: پنج شنبه 19 جمادی الاول 1313؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میسن سبز ضربی، 33گ (1پ-34پ)،
14 سطر، اندازه:

17/6×11/1 سم [ف: 8-226]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4923

آغاز: خصم تو به تو چنان ستیزد XX از دوک شکسته خود چه خیزد؛ انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی:
آغاز، کاغذ: فرنگی آبی، جلد: میسن آلبالویی، 31، 11 سطر، اندازه: 17×10/3 سم [ف: 3-463]

762- آینه گیتی نما / عرفان و تصوف / فارسی

سالک العارفين، ق 13 ق

āyīne-ye gītī-namā

(salek-ol-arefin (19C

تاریخ تالیف: هفته سوم دهه سوم ماه دهم سال 1243

رساله عرفانی است در هفت «باب».

آغاز: هو تصنیف حقیر عاصی کلب آستان امیر المؤمنین سالک العارفين در تطبیق آفاق و انفس موسوم بآینه گیتی نما، انه من سلیمان و انه
بسمله. و به نستعین هذا کتابنا ینطق علیکم بالحق الحمد لله الذي فضلنا علی كثير من عباده المؤمنین آینه گیتی نمای حقیقی حمد و ثنای
خداوند گار یگانه ایست

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2779/1

آغاز: برابر؛ انجام: فانما ائمه علی الذین یدلونہ 1243

خط: نستعلیق؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 55ص (1-55)، 15 سطر (10×15)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 10-]

[1633

مؤلف شناخته نشد. در پایان باب چهارم رباعی از نجم الدین رازی نقل کرده، ازین رو مؤلف از علماء سده 7 ه ق. به بعد است. رساله مرتب است بر پنج باب و خاتمه در مباحث اثبات واجب، معرفت نفس طبیعی، صدور موجودات، سبب ایجاد عالم، مبدأ و معاد، حکمت ابتلاء اولیاء ببلاء. احمد منزوی آن را از ملا محمد شریف نامی دانسته و گفته در فهرست ازبکستان از میر سید شریف دانسته و دو نسخه از پاکستان گزارش کرده است.

آغاز: این رساله شریفه بآئینه گیتی نما تسمیه شد زیرا که خاصیت آئینه این است که اگر هوا نورانی و آئینه مصیقل باشد هر که درو نظر کند البته خود را می بیند. [فهرستواره منزوی 60/6]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11722/6

آغاز: برابر

ص: 285

خط: نستعلیق خوش؛ کا: محمد عارف بن محمد صالح غزنوی، تا: 1072؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج عنابی، اندازه: 17/5×9 سم [ف: 315-11]

764- آئینه گیتی نامی / شعر / فارسی

āyīne-ye gītī-namāy

مثالی کاشانی، فوق

(mesālī-ye kāšānī) (15C)

قصیده ای است شینی پیرامون 95 بیت، به پیروی از خاقانی، امیر خسرو دهلوی در «مرآت الصفا» و جامی در «جلاء الروح» و نظام استر آبادی در «منهاج الهدی».

آغاز: معلم عشق و بیت الله من کنج دبستانش xx خط تقدیر نقش لوح طفلان سبق خوانش [فهرستواره منزوی 113/10]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5367/35

آغاز: برابر؛ انجام: چو آهنگ برون رفتن کند جان از بدن یارب xx از این ظلمت سرا بیرون ... نور ایمانش

خط: شکسته نستعلیق؛ بی کا، تا: قرن 13، جلد: میشن سبز مجدول، 15 سطر، اندازه: 21/4×15/2 سم [ف: 315-8]

765- آئینه مراد / فلسفه / فارسی

āyīne-ye morād

در هفت «مراد»: 1. در معرفت خلقت عالم علوی و سفلی و فلکیات؛ 2. در خلقت زمین و تقسیم آن و ربع مسکون و اقالیم سبعة؛ 3. در بیان نفس

طبیعی و نباتی و حیوانی و انسانی؛ 4. در معرفت حکمت و حقیقت آفرینش اجسام؛ 5. در معرفت خلقت جنین؛ 6. در شرافت بدن انسان بر مخلوقات دیگر؛ 7. در بیان اذکار جلی و خفی و ریاضت ظاهری و باطنی.

آغاز: بسمله. فهرست آئینه مراد. مراد اول در بیان معرفت خلقت عالم علوی ... بدانکه در خلقت عالم دو قول است، یکی از اهل شریعت ...

انجام: ... و از این غفلت آگاه سازند، تا نابینایان نروند، و الله اعلم بالصواب. [فهرستواره منزوی 2763/4]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4696/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش؛ بی کا، تا: ذیحجه 1220؛ متن و هامش با یک پیشانی زرین؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سرخ مغزی قهوه ای، 3گ (94-97)، اندازه:

15/8×15/6 سم [ف: 8-54]

766- آینه مشروطه / تاریخ ایران / فارسی

āyīne-ye mašrūte

دستگردی، محسن، ق 14 ق

(dastgerdī, mohsen (20C

کاتب تنها نسخه حاضر که در غره شهر رجب 1343 شروع به تحریر نموده است مؤلف را با القاب «ادیب دانشمند تجدد خواه دل آگاه جناب معارف آداب آقای آقا میرزا محسن دستگردی متخلص به مهندس» معرفی می نماید و خود مؤلف نیز در مقدمه خود را به نام «بنده گمنام محسن دستگردی» معرفی می کند. مؤلف برای کتاب خود فهرستی ترتیب داده و رؤوس مطالب را در 129 فقره ذکر کرده است و ضمن بیان مطالب سیاسی و اجتماعی داستان های مناسبی نیز نقل می کند: 1. مختصر احوال مه آبادیان؛ ... 22. بیان کردن سیاح اختیارات ایران را که در چین شنیده بود؛ 23. بیان کردن دهقان برای سیاح داستان جوان شیره کش را (این داستان عبرت انگیز و نشان دهنده بدبختی های ملت در دوران استبداد است و تا فصل 52 و صفحه 68 ادامه دارد)؛ 82 لزوم تعیین نماینده برای ترک بدات. [فهرستواره منزوی 269/1]

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3360

آغاز: الف. (مقدمه نثر و دیباچه ای است به شرح:) بنام خداوند گردون پیر x× خطا پوش و بخشنده سخت گیر. خدمت خداوندان خرد و فرهنگ و طالبان استقلال مملکت کیومرث و هوشنگ ... با کمال ادب معروض میدارد ... انجام این مقدمه: بقول متقدمین و السلام علی من اتبع الهدی و بقول متجددین

گردبادی یا خدا حافظ (بعد آغاز منظوم باین شرح شروع می شود): بسمله. چو کردم ختم استبداد نامه xx گرفتم از پی مشروطه خامه؛ انجام: سه کم کردم ز مصراع ختامش xx که شد آئینه مشروطه نامش 1343 / ز هجرت چل و سه با سیزده صد xx گذشته بود شد ختم این مجلد.

خط: نسخ؛ کا: حاج ادیب الشریعه متخلص به سودائی، تا: 1343؛ کاتب نسخه پس از خاتمه آئینه مشروطه دو قصیده بلند به مطالع زیر آورده است: 1. نخست فتنه و بیداد و مکر شیطان کرد xx ز فتنه خانه آدم بخلد ویران کرد؛ 2. هر کسی را هوس گردش باغ و چمن است xx جز دل من که چو یعقوب به بیت الحزن است، و عنوان آنها را چنین ذکر کرده است: الف. کنیم فتنه و گوئیم فتنه شیطان کرد؛ ب. با دل خویش ز ناظم به نصیحت سخن است، او سپس هفت غزل از ناظم می نویسد و در خاتمه قطعه ای از خودش در توصیف کتاب و مدح ناظم آن و یک رباعی ماده تاریخ می نگارد و مطلع و مقطع نظم و رباعی مذکور نوشته می شود. مطلع: دو صد احسن بافکار مهندس xx به از این نظم دربار مهندس، مقطع: همی سودائیش در مدح گوید x× دو صد احسن بافکار مهندس، رباعی: ز افکار مهندس چو شد این

نظم عیان XX سودائی ازین نطق و بیان شد شادان / برداشت سر از مصرع و

ص: 286

تاریخش گفت XX باقی شود آثار مهندس بجهان، یعنی حرف سر مصرع آخر که با است و دو عدد است برداری باقی مصرع تاریخ است،
فی 10 شهر رجب 1343؛ کاغذ: خط دار تحریری فرنگی، جلد: چرمی، 77گ، 19 سطر، اندازه: 13/5 × 21 [ف: 1-3]

767- آینه مظفری / جغرافیا / فارسی

āyīne-ye mozaḡfarī

خرموجی، محمد جعفر بن محمد علی، 1225 - 1301 ق

(xormojī, mohammad ja'farebn-e mohammad "ālī (1810-1883

از سر آغاز آن بر می آید که جلد دوم «نزهت الأخبار» اوست. گویا پس از پرداختن از جغرافیا و تاریخ فارس که در کتاب «نزهت الأخبار» به آن پرداخته، در این یکی به جغرافیا و تاریخ ربع مسکون می پردازد. ساختار آن نیز به مانند همان یکی است. بخشبندی شده و از جغرافیای آسیا و ایران آغاز می کند. آمار بخش ایران آن بسیار ارزشمند است.

در آغاز از کار ویلیم پلنگ انگلیسی که کار خود را در سال 1250 ق نگاشته، یاد می کند که به کوشش امیرزاده فرهاد میرزا معتمد الدوله در 1272 ق به فارسی در آمده، و این که مترجم آن در واقع میرزا ابراهیم شیرازی بوده، که اواخر روزگار محمدشاه از لندن به تهران برگشته است. او می افزاید فرهاد میرزا مرد فاضلی بود و میرزا ابراهیم را به ترجمه آن کتاب واداشت و رویدادهای 22 ساله پس از نگارش متن را خود بر آن افزود، و این که روزنامه میرزا فتح خان گرمودی که در 1266 ق پرداخته در «جهان نما»ی (فهرستواره 210/1

(فلوغن رفائیلی انگریزی در 1266 ق مدون ساخته و محمد حسن خان صنیع الدوله در 1292 ق تحریر کرده است. خرموجی از این کارها به گونه ای سخن می گوید که آنها منابع کار او هستند.

آغاز: جلد دوم مسمی به آینه مظفری ... یونان و ایران از ده درجه شمالی خط استواء اول معموره داشته اند ...

انجام: چهار سال در مملکت سوئد بود که از دار دنیا ارتحال نمود [فهرستواره منزوی 690/1 خرموجی، نمایه، همانجا 164] «آینه مظفری»، نسخه ها 3932/6 (1 نسخه)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5007/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن 14؛ جدول اکلیل و شنگرف و لاجورد و زنگار، صفحات طلاافشان، پاره ای از صفحات دارای هامش است؛ کاغذ: فرنگی، 150گ (433پ-582ر)، 15 سطر آف: 14-305]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 579/2-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 2-5]

ayine-ha-ye arasmidos

مقاله در صفت آینه های ارشمیدس

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19295

آغاز: بسمله، رب یسر ولا تعسر مقاله دیدیمس فی صنعت المرآة التي احرق بها؛ انجام: احرق بها ارشمیدس مراکب العدو... ولم اعتبر شيئاً من اشکالها خط: نستعلیق پست؛ بی کا، تا: 867؛ ضمیمه به نسخه ش 5593؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، قطع: وزیری کوچک، مختلف السطر (7/5 × 16/5)

، اندازه: 13×23سم [رایانه]

- آداب البحث « ابیات فاخره در علم مناظره

ص: 287

1- الالباء عن موقع الوباء طب / عربی

'al-ibā' 'an muqi'-il wabā

بدلیسی، ادريس بن حسام الدين على، - 930؟ قمری

(1524 -) (bedlīsī, edrīs ebn-e hosām-od-dīn 'alī)

مؤلف در 917 ق که از قسطنطنیه از راه مصر به مکه می رفت، شنید که در مصر وبا افتاده و برخی از دانشمندان هم درباره آن سستی کرده اند لذا این رساله را در 3 «اصل» (تحقیق القضاء و القدر، تنقیح الجبر و الاختیار، عالم البرزخ الذي هو محل ظهور النوازل و الدواهي) و «مقاصد» در 3 «باب» (العلل الموجبة لأمراض البوبية و الطواعين، تحريم الدخول على المهالك سيما الوباء و الطاعون و اباحة الخروج عن البلدان البوبية و ترجيح الفرار على الإقامة و السكون، معالجات الامراض البوبية و الطاعونية) تألیف کرده است.

آغاز کتاب: یا حیا لایموت و یا قیوما فی الملک و الملکوت ... فیقول ... انه لما وفقني التوفيق ... شددت رحال الاعزام ...

انجام کتاب: و جهد البلاء یا حی یا قیوم ... و الحمد لله رب العالمین

[برو کلمن 233/2 و ذیل 325]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 844/13

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: با تاریخ 1038 ق؛ کاغذ: دولت آبادی و پسته ای استانبولی، جلد: رویه ابری کهن مغزی میشن، 8 گ (91 پ- 98 پ)، 17 سطر، اندازه:

[27/1×18/2 سم [ف: 5-208]

2- اباحة شرب الدخان / فقه / عربی

ibāḥat-u šurb-id duxān

[تسبیحی 3/1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6218/1_ ف

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش، ش 907؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-210]

ebāhīyat = hemāqat-e ahl-e ebāhat

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 قمری

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112

اباحیان فرقه ای از متصوفه اند که می گویند ما را توانایی اجتناب از معاصی و انجام دادن احکام نیست. این رساله در باب همین جماعت است که همه چیز را حلال و روا می دانند و بطلان عقاید ایشان را ثابت کرده است.

آغاز کتاب: بسمله، حمدله، عاقبت، صلوات. قال الشيخ الامام حجة الاسلام ... اما بعد، بدانکه گمراهان در اصول دین و قواعد شریعت بسیارند و همه را علاج کردن به حجت و برهان آسان تر از علاج اباحتیان، که به سبب گمراهی همه کافران و مبتدعان و گمراهان شبهت و خلط است در شناخت حجت، چون عالمی کامل که حجت از شبهت بشناسد ... به راه آیند.

انجام کتاب: والسلام علی من سلم من هذه الافات و فاز يوم القيمة بالدرجات و صلی الله علی محمد ... و سلم تسليماً كثيراً ابداً - تمام شد رساله در بیان ... اهل اباحت و ذکر شبهه ایشان و جواب از آن ...

چاپ: به کوشش otto pretzl به سال 1933م در مونیخ، انتشارات علمی آکادمی بایر فهرستواره منزوی 7/35 و 6/61؛ اعلام، 2/1711 غزالی، حاجی خلیفه، 2/1274 «فضایح الاباحتیه»؛ نسخه ها، 2/726 «الاباحتیه»؛ مشار، مولفین 5/726؛ صفا، 2/925؛ فهرستواره 7/787 با نام گمراهی اباحتیان]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 152/6 ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: حسین چلبی، ترکیه ش 1184؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 756ق؛ 16گ، 21 سطر [فیلم ها - ف: 1-420]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 135-عکسی

تصویر دیگری از نسخه بالا [عکسی ف: 2-6]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3984

خط: نسخ، بی کا، تا: آخر ربیع الثانی 983ق؛ کاغذ: کاغذ ترمه جلد: ابری فرنگی؛ 31، 15 سطر، اندازه: 16/8×9/2 سم [ف: 2-6]

3. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 35/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفری، تا: 1030ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی فرسوده، 24گ، 16 سطر (5/5 × 11/5) اندازه:

17×9 سم [ف: 2-386]

4- ابادریه / تراجم / فارسی

abāzarīye

در حالات ابوذر غفاری، صحابی بزرگ پیامبر است که در 6 «باب» تنظیم شده: 1. در ذکر اسم و نسبت و کنیت و لقب و سبب اسلام او؛ 2. در ذکر بعضی از اخباری که دلالت بر مدح و منقبت وی می کند؛ 3. در بعضی از احوال و مواعظ او مردم را؛ 4. در باب خبر دادن حضرت رسول فوت او را؛ 5. در سبب اخراج او به بیابان ریزه؛ 6. در عدد اولاد و مجملی از احوال ایشان.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي وفقنا بانتشار اخبار المصطفوية... و بعد این رساله مختصری است در بیان احوال خیر مآل محرم اسرار رسول حضرت باری، ابوذر غفاری انجام کتاب: اناث یک دختر بود که در ریزه همراه او بود الی یوم وفات ابی ذر و نام او معلوم نیست.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7306/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن مرحوم حاجی میرزا عبدالوهاب، تا: 28 جمادی الاول 1304ق؛ جلد: تیماج قهوه ای تیره ضربی مجدول،

38گ (15پ-52ر)، 14 سطر [ف: 25-295]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9227/2

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن میرزا عبدالوهاب کاشانی، تا: 9 شعبان 1304ق؛ جلد: تیماج زیتونی مجدول گرهی، 33گ (18پ-51پ)، 14 سطر، اندازه: 14/5 × 22/5 سم [ف: 23-30]

5- الابانة = فقه ناصر الدين = الناصريات / فقه / عربی

al-ibāna = fiqh-u nāṣir-id-dīn = an-nāṣiriyyāt

؟ ناصر علوی، حسن بن علی، 225 - 304؟ قمری

(nāser-e 'alavī, hasan ebn-e 'alī (841 - 917

هوسمی ناصری، محمد بن یعقوب، - قرن 5ق

(-12C) (hūsemī nāserī, mohammad ebn-e ya'qūb

کتابی است شامل مسائل و فتاوی فقهی الناصر للحق الاطروش حسن بن علی بن حسین بن علی بن عمر بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب (م 304ق) که سومین حاکم علویان در طبرستان و از پیشوایان زیدیه و جد مادری سید مرتضی و سید رضی بوده است. این کتاب به صورت متن و حاشیه است که آراء الناصر الحق در حاشیه شرح و تفسیر شده است. در مؤلف این کتاب اختلاف است. برخی مؤلف را خود الناصر للحق دانسته اند که بعید به نظر می رسد که خود او کتاب را تدوین و گردآوری کرده باشد بلکه ظاهر آن است که از آثار وی جمع آوری شده است، شاهد آنکه مؤلف در وصف کتاب می آورد: «جمعت فی کتاب هذا فتاواه و فروعاته ما ذکرها فی کتبه و مسائله اما نصا و اما تخریجا علی نصه، و اجتهدت فی ایجازه و تجنبت من اطالته، و اشرت الی وجوه بعضها علی وجه الاختصار». دانش پژوه آن را از محمد بن یعقوب هوسمی ناصری (م قرن 5ق) دانسته (دانشگاه 16: 318) و در نسخه مجلس (7: 384) که نام آن «الناصریات» آمده است با احتمال از حسن بن محمد علوی (-670ق) دانسته شده است. اما محتمل تر آن است که هوسمی مسائل و فتاوی الناصر للحق را از آثار او گردآوری و شرح و تفسیر کرده است. سید مرتضی نیز بر فقه الناصر للحق شرحی با نقد نوشته است که «الناصریات» یا المسائل الناصریة» نامیده می شود و آن جز این کتاب است.

در نسخه مدرسه نمازی آمده است که کتاب در 40 «باب» مرتب شده است و در اول هر باب «قال ناصر الحق علیه السلام» آمده است، اما به نظر می رسد که این نسخه متفاوت از نسخه های دیگر باشد و اساسا کتاب دیگری است. به هر روی این 40 «باب» از این قرار اند:

1. ذکر توحید و معرفة الصانع المعبود؛ 2. الهدی و بابه و مفتاحه؛ 3. الضلالة و بابه و مفتاحه؛ 4. ما يجب علی المسلم؛ 5. جهة معاش العباد؛ 6. معنى الاجارات؛ 7. الصناعات؛ 8. اخراج الاموال؛ 9. ما يحل للانسان اكله؛ 10. فرض الوضوء و التيمم؛ 11. الغسل من الجنابة؛ 12. آداب الصلاة؛ 13. الاذان و الاقامة؛ 14. اوقات الصلاة المفروضة؛ 15. عدد الركعات؛ 16. صلاة الجمعة؛ 17. صلاة المسافرين؛ 18. صلاة العيدين؛ 19. صلاة الكسوف و الاحرام و الاستسقاء؛ 20. صلاة الخوف و التسبیح؛ 21. صلاة الميت؛ 22. الزكاة و الخمس و الصدقة؛ 23. الصوم؛ 24. الحج و ما يحتاج فيه؛ 25. الجهاد؛ 26. الكفارات و الايمان و النذر؛ 27. كفارات الدم في العمدة و الخطاء؛ 28. كفارات الصيد؛ 29. الرضاع؛ 30. النكاح؛ 31. ذكر الطلاق؛ 32. تفسير الطلاق؛ 33. تفسير الاقراء؛ 34. الايلاء؛ 35. الخيار؛ 36. المبارات؛ 37. الخلع؛ 38. اللعان؛ 39. ذكر الفرائض؛

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 235 خوئی

آغاز: ... ذکر تم اسعدکم الله و آتاکم خیر الدارین ما بالمتعلمین من الحاجه کتاب جامع لمذهب الناصر للحق علیه السلام الحسن بن علی بن الحسین بن علی بن عمر بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب صلوات الله علیهم اجمعین ... و اجتهدت فی انجازہ و تجنبت من الاطالة و اشرت الی وجوه بعضها علی وجه الاختصار و الله تعالی سبحانه اسئل المعونة و التفویق؛ انجام: فان كانت الأرض ارض الصلح ترکوا بمعنی مع و ما عوهدوا صلحوا علیه أن وقعت المصالحة علیه و الله اعلم بالصواب تم الكتاب، انجام حواشی: لان الواجب علی المسلمین منعهم من جمع ما یمكنه من آثار الکفر و رسوم الجاهلیة احتراماً بالاسلام و تعظیماً لله و اهانة للکفر و اذلالاً له و الله اعلم.

از کتاب الطهارة باب القول فی المیاه آغاز می شود؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 8؛ کتاب در وسط با خط ثلث درست و شرح در حواشی نوشته شده، این حواشی بیشتر در شرح و استدلال بر متن است، زیر برخی از آنها نام قطب الدین کندری و غیره دیده می شود، چند برگ اول خوانده نمی شود [ف: 7-385]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6623

از طهارت تا جزیه، همراه با شرح حاشیه مانند و در برخی جاها ترجمه طبری دارد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 9 و 10؛ افتادگی: انجام؛ با حواشی در 8 جزء، در ابتدای آن مشیخه زیدی آمده است، در آغاز نسخه هفت برگ پراکنده های فقهی عربی و فارسی است. همچنین بندهایی در آن هست نوشته فضل بن احمد، حسین بن ابی الحسن، حسن بن ابراهیم حسن، محمد بن احمد حسنی، یوسف بن حسن جماستانی، حسن بن حاجی محمد، سید حسن کیا (مد ظله)، سید احمد جماستانی و احمد کوکی؛ مهرها: محمد تقی بن محمد باقر شریف؛ تملک: مرتضی بن احمد حسینی رشتی؛ رحلی کوچک خشتی مانند و کلفت؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی مقوایی بالولا، 489 گ، 13 سطر (30x20)، قطع: رحلی کوچک، اندازه: 30x22سم [ف: 16-318]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9189

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ حاشیه نویسی بسیار از کتاب های مختلف

دارد؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 319 گ، مختلف السطر، اندازه: 30x23سم [ف: 23-300]

4. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 616/2

آغاز: اما بعد فقد جعلنا الله و ایاکم اخوانی ... انا قوم ادرکنا الاختلاف و لم ندرک الائتلاف فخشینا علی انفسنا الهلکة ... فاحیبت ان اولف کتاباً لطیفاً جامعاً خفیفاً و اذکر فیہ من کل شیء مما جاءت الاخبار عنه و صحت و شهرت فی اصول شرایع الدین ... فکان سبب تألیف کتابنا هذا أن محبب شیعة آل محمد الذین هم بهذه الناحية تعذر علیهم طلب ما وجب علیهم ... قال الناصر للحق ع باب التوحید ان اول العبادة المعرفة و اصل المعرفة التوحید؛ انجام: باب الزکوة و الخمس. الصدقة و ما یجب فی الحصاد و زکاة قال الناصر للحق ع الزکاة التي أمر الله تعالی باخراجها إلى اربابها و ادائها الیهم علی وجهین وجه من ذلك زکاة الراس یوم الفطر.

از اول کتاب تا اوایل باب 22؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن عبدالهادی شهیر به بقای آشتیانی، تا: با تاریخ 1090ق؛ افتادگی: انجام؛
جلد: تیماج قهوه ای، 125ص (114-239)، اندازه: 20×14سم [ف: 327]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 948/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-171]

6- الابانة / عربی

al-ibāna

سرماری، احمد بن عبدالله

sarmārī, ahmad ebn-e 'abd-ol-lāh

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله الواحد القادر الصمد

انجام کتاب: بحمدلله و توفيقه و كرمه ... و الحمدلله رب العالمين

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1593

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 996ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، 26 سطر (9×14)، اندازه: 20×14سم (الفبائی: 15)

7- ابانة الخطین (رسالة) / ریاضیات / عربی

(ibānat-ul xattayn (r

این کشته، محمد بن احمد

ebn-e košne, mohammad ebn-e ahmad

در توضیح و تبیین مقاله دوم از «مخروطات» ابلونیوس است که به خواهش ابوالبدر عبد العزیز بن علی بن عبدالعزیز نوشته است.

آغاز کتاب: بسمله، رسالة في ابانة الخطین الذين يقربان ابداء و لا يلتقيان

انجام کتاب: فليختم القول هيهنا حامدين لله تعالى و مصلين على انبيائه و رسله اجمعين و سلمهم تسليمًا

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5521/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق بی نقطه، بی کا، تا: 867ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه ای، 5ص (22-26)، 27 سطر (5/7×16/5)،
اندازه: 13/3×23/7سم [ف: 8-349]

8- الإبانة عن العلة القریبة / فلسفه / عربی

ص: 293

از نظر موضوع چیزى مانند «كون وفساد» ابن سیناست.

آغاز کتاب: بسمله. و القوة الحول، الإبانة عن العلة القريبة الفاعلة للكون و الفساد في الكون و الفساد في الكائنات الفاسدات. اطال الله بقاءك يا بن السادة الاخبار و الأئمة الأبرار منار الدين و الجوهر الثمين و صفوة العالمين. انجام کتاب: و لنکمل هذا الفن في کتابنا هذا ... نجز الفن الأول من الإبانة عن العلة القريبة الفاعلة الأوان و النقصان في الكائنات الفاسدات. بعون الله و تأييده، و الشکر لواهب العقل و الصحة دائما كما هو اهله و مستحفة، و صلواته على سيدنا محمد النبي المصطفى و على آله الطاهرين الأخيار.

1. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 434/10 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 558ق [عکسی ف: 2-6]

2. یزد؛ علومى، شیخ على، شماره نسخه: 64/10

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، قطع: ربعی [نشریه: 4-448]

9- الإبانة عن المماثلة في الاستدلال = الإبانة و المماثلة = اثبات النبوة و الامامة = ايضاح المماثلة بين ... = مجلس الكر و الفر = الكر و الفر في الأمانة و الامامة / كلام و اعتقادات / عربى

al-ibāna "an-il mumāṭila fi-l istidlal = al-ibāna wa-l mumāṭila = itbāt-un nabuwwa wa-l imāma = idāḥ-ul mumāṭila bayn ... = majlis-ul karr wa-l farr = al-karr Wa-l farr fi-l amana wa-l imama

کراچکی، محمد بن على، - 449 قمرى

(1058 -) (al-ibāna, mohammad ebn-e 'alī (karājakī)

رساله مفصلی است در اثبات این که مسأله امامت از مسائل فرعی نبوده و در ردیف اصول عقاید است و با مسأله نبوت همسان و از لحاظ دلیل به هم نزدیک اند. مؤلف پس از بحث و استدلالی که در این باره می کند برای تشریح موضوع، نمایشی از یک جلسه بحث و احتجاج میان یک یهودی و یک مسلمان معتزلی و یک شیعی ترتیب داده است، با عنوان «قال الشیعی» و «قال الیهودی» و «قال المعتزلی».

آغاز کتاب: الحمد لله على ما منحه من ارشاده و هدايته و الصلاة على من بعثه ببرهانه و آيته سيدنا محمد صاحب شريعته و دلالتہ...

انجام کتاب: ... فاما من طريق الخاصة فقد جاء منه ما لا يحصى كثرة قال الذي اسلم آمنا و صدقنا و الحمد لله شكرا فقد ثبت لك يا اخي في هذا الكتاب من الإبانة عن المماثلة في الاستدلال بين طريق النبوة و الامامة ما فيه غنى و كفاية و الحمد لله اولاً و آخراً و صلواته على

سیدنا محمد رسوله المصطفی و علی ... و سلم تسلیم کثیرا ...

[الذریعة 1/57 و 58 رقم 289 و 2/501؛ ایضاح المکنون 1/8 و 2/352؛ تاسیس

الشیعة 391؛ مرآة الكتب 2/5؛ هدية العارفين 2/70؛ مجله تراثنا، قم، 1416،

س 11، ع 3-4 (43-44) ص 396؛ معجم التراث الكلامی 1/98؛ مستدرک

3/499؛ روضات 552؛ مكتبة امير المومنين 4/225

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/96

آغاز: بسمله، و به نستعين فصل في حكاية مجلس فقد بان لك من هذا الوجه ايضا صحة ما ذكرناه و قد فرضنا أن ثلاثة اجتمعوا في مجلس احدهم يهودي و الاخر معتزلي و الاخر شيعي امامي .

انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرينه انجام نسخه تعيين شد؛ خط: نسخ، بی کا،

تا: قرن 11؛ 1گ (376) [ف: 15-176]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2760/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ تصحيح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو عطف مشکی، 13گ (39-52)، 21 سطر، اندازه: 14/5 ×

20/7 سم [محدث ارموی مخ: 1-13]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7172/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، 31گ (2پ-32)، 13 سطر (9×10/5)، قطع: ربعی، اندازه:

10/5 × 15/5 سم [ف: 16-473]

4. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 120/7 حکمت

خط: نسخ، کا: محمود بن حسام مشرقی جزائری حواری برای یونس بن حسن صیمری، تا: سه شنبه 23 ربیع الاول 1015ق؛ جلد:

تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-41]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1295

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، کا: ابوطالب ابن ابی تراب، تا: 1098ق؛ کاغذ: فرنگی و مهره شده، جلد: تیماجی سبز رنگ، 353ص، 18 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 14×27سم [ف: 4-120]

6. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 99/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 20 رجب 1113ق، به فرمان محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی قزوینی؛ نسخه توسط کاتب در همان تاریخ از روی نسخه مولی خلیل غازی قزوینی تصحیح و مقابله شده است، در انتهای رساله کاتب به تاریخ محرم الحرام 1122ق کتاب را معرفی کرده است؛ جلد: تیماج باروکش اسلیمی، 9گ، 22 سطر [ف: 1-343]

7. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2762/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، از روی نسخه فوق کتابت شده است؛ تصحیح شده؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 15گ (85پ -

ص: 294

100پ)، 19 سطر، اندازه: 21×15سم [محدث ارموی مخ: 1-13]

8. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 796/3

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب ابن قاسم رازی، بیتا؛ اندازه: 18×12سم [ف: 3-130]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3205/1

آغاز: بسمله، باسمه سبحانه، فصل في حكاية مجلس وقد فرضنا أن ثلاثة نفر اجتمعوا في مجلس احدهم يهودي و الآخر معتزلي و الآخر شيعي امامي و انهم تناظروا في النبوة و الامامة فترجح بينهم النظر حتى حصل في التشبيه كالكر و الفروان اليهودي افتح الكلام فسال المعتزلي من الدلالة على صحة نبوة النبي؛ انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 19 گ (1-19)، 24 سطر (7×16)، اندازه: 23/5×13 سم [ف: 11-2161]

10- الإبانة عن ان طبيعة الفلك مخالفة لطبايع العناصر الأربعة / فلسفه / عربی

"al-ibāna 'an 'inn-a tabī'at-al falak muxālifa-un li ṭabāyi--il 'anāṣur-il arba'a

کندی، یعقوب بن اسحاق، 185؟ - 252؟ قمری

(kendī, ya qūb ebn-e eshāq (802 - 867

چاپ: در مصر، مطبعة الاعتماد، بی تا؛ نیز به تصحیح محمد عبدالهادی ابوریده، در رسائل الکندی الفلسفیه، جلد دوم قاهره، دار الفکر العربی: 1372ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 437/32-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4832؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7؛ 2 گ (154-155) [فیلم ها - ف: 1-469]

11- الإبانة عن سرقات المتنبي = سرقات ابي الطيب / المتنبي فيما نظمه من الشعر / ادبیات عربی

al-ibāna 'an saraqāt-il mutannabī = saraqāt-u abi-t tayyib al-mutannabi fima nazama-h min-as sir

عمیدی، محمد بن احمد، - 433 قمری

(amīdī, mohammad ebn-e ahmad (- 1042'

کتابی است شامل 250 بیت از اشعار متنبی و ابیات قریب اللفظ و المعنی آنها از دواوین بحتری و ابو تمام و ابن الرومی و دیک الجن و دیگران از فحول شعرای متقدم.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي أجرانا على عادة تفضله وهدانا في جميع أحوالنا الى طريق الخير و سبله
انجام کتاب: و هذا البيت غلط في هذا المكان لأن هذا أخذ المعني دون اللفظ يحتاج أن يلحق باخوانه

چاپ: تحقیق ابراهیم الدسوقی الیساوی، القاهرة، دار المعارف، الطبعة الأولى، 1961، 284ص

[ایضاح المکنون 1/7؛ معجم المؤلفین 9/13؛ بغية الوعاة 19؛ بروکلیمان ذیل

1/141؛ قاهره 3/2؛ ملحق 32؛ معجم المطبوعات 1386؛ جرجی زیدان 2/248]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 95-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4035؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 5؛ 85گ، 19 سطر [فیلم ها - ف: 1-335]

2. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 817/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: محمد بن حجاج النجفی الغطاوی، تا: اواسط جمادی الاول 1032ق؛ مصحح، جلد: تیماج سبز، 33گ (544ر -
577ر)، اندازه: 18/5 × 25سم [ف: 3-18]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5871

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دیباچه نسخه حاضر کامل نیست، جزء اول فاقد آغاز و جزء دوم فاقد انجام، قبل
از آغاز و بعد از پایان چند برگ نانوشته است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز یک لا با ترنج و منگنه، 90ص، 15 سطر، قطع:
خستی، اندازه: 14/5 × 21/5سم [ف: 17-271]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4428

آغاز: برابر؛ انجام: و لیستریحوا من عنائه خط: نسخ، بی کا، تا: 1286ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج ضربی

دار چینی، 109گ، 15 سطر (17/5 × 8/2)، اندازه: 28/3 × 17سم [ف: 7-188]

5. اصفهان؛ مکتبه الزهراء؛ شماره نسخه: 130

انجام: إن یکن النفع ضر باطها فریما ضر ظهرها القبل. أخذه من قول ابن الرومي فامد ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 91گ، 18 سطر، اندازه: 18 × 10سم [ف: 84].

6. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 308 بخش 3

12- الإبانة عن مذهب العدل بحجج القرآن و العقل / كلام و اعتقادات / عربي

al-ibāna ‘an madhab-il ‘adl bi-hujaj-il qur‘ān wa-l ‘aql

صاحب بن عباد، اسماعیل بن عباد، 326 - 385 قمری

(sāheb ebn-e ‘abbād, esmā‘īl ebn-e ‘abbād (939 - 996

رسالهای اعتقادی است که مؤلف با ارائه نظریات فرقه هایی چون مشبهه، مجبره و مرجئه، با استفاده از آیات قرآن کریم و استدلال عقلی، به شبهات آنان پاسخ داده است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله الواحد القديم العدل الکریم ... هذا مختصر في الإبانة، عن مذهب العدل بحجج القرآن و العقل ... زعمت الدهرية، أن الأجسام الذي نشاهدها قديمة ..

انجام کتاب: فاما من نابذ عليا (عليه السلام) و حاربه و شهر سيفه في وجهه

فخارج عن ولاية الله، الا من تاب بعد ذلك و اصلح، أن الله يحب التوابين و يحب المتطهرين.

چاپ: تحقیق محمد حسن آل یاسین، بغداد، مکتبة النهضة، ضمن نفائس المخطوطات، الطبعة الثانية، 1963م، ص 7-34

[الذريعة 1/56 - 57؛ الصاحب بن عباد حياته و ادبه 199-201]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15359/8

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد مقیم موسوی، تا: شنبه 16 ربیع الأول 1063ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج پشمی ضربی، 20ص (159-178)، 19 سطر، اندازه:

10×8/8 سم [ف: 43-46]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14673/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: 1233ق؛ برگ ها مجدول به طلا و لاجورد با کمند طلائی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره زده، 6گ (181پ -186)، 23 سطر، اندازه: 14/5×8/5 سم [ف: 37-158]

3. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 289/2

خط: نسخ، کا: محمد موسوی زرین نجفی برای شیخ محمد باقر نجفی، تا: دوشنبه 7 صفر 1324ق؛ کاغذ: آهار مهره [نشریه: 11-937]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4526/2-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-69]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10006/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مجدول مشکی؛ جلد: مقوایی آبی، 11ص (25-14

، 15-16 سطر، اندازه: 17×10/5 [ف: 32-18]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/2 ف

نسخه اصل: کتابخانه شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

6. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 914/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 5 گ (71-پ-75)، اندازه: 17×27 سم [ف: 3-683]

13- الإبانة عن وحدانية الله و تناهی جرم العالم = رسالة الكندي الى محمد بن جهم = وحدانية الله و تناهی جرم العالم / فلسفه / عربی

al-ibāna 'an waḥdānīyat-il lāh wa tanāhī jirm-il ālam

کندی، یعقوب بن اسحاق، 185؟ - 252؟ قمری

(kendī, ya qūb ebn-e eshāq (802 - 867

اهدا به: برای محمد بن جهم

این رساله در حقیقت از شش عنصر تشکیل شده: 1. دیباچه آشنایی، شامل گزارش موضوع و دعای خیر او در حق مخاطب رساله؛ 2. مقدمات بدیهی و معقول بی واسطه که بیشتر آنها را از مبانی ریاضیات گرفته و شامل شش مقدمه اند و در پی آن بی درنگ به استنتاج از آنها می پردازد؛ 3. اثبات این که محال است وجود جسم بالفعل بی نهایت باشد که شکل پیچیده همان

دلیل تطبیق است که میان فیلسوفان و متکلمان مشهور است؛ 4. تناهی زمان را با ضرورت تناهی حرکت مرتبط می شمارد و با اثبات همین ارتباط و با تکیه بر اصل اساسی و مقدمه اولیه خود محال بودن وجود بالفعل بی نهایت به اثبات تناهی زمان می پردازد؛ 5. در این که همه اینها (جرم، حرکت و زمان) از لیس = نیستی» پدید می آیند و به پدید آورنده محتاج اند و چنین عملی «ابداع» است و این همان تعریفی است که کندی در تعریف ششم رساله خود «فی حدود الاشياء و رسومها» از ابداع ارائه می کند؛ 6- به یکتایی پدید آورنده پرداخته بر این مبنا که چند تایی پدید آورندگان، به ترکیب ذاتی شان می انجامد. این رساله گواهی است بر این که کندی نه جهان را قدیم میداند و نه حرکت و زمان را. با این که هر کدام از اینها بالقوه و الامکان می توانند نامتناهی باشند ولی بالفعل این گونه نیستند.

آغاز کتاب: رساله یعقوب بن اسحاق الکندی الی محمد بن الجهم فی الإبانة عن وحدانية الله جل ثناؤه و عن تناهی جرم الكل و انه لا یمكن أن یكون شئی بفعل لانهاية له .. فهتم ماسئلت من وضع ما كنت سمعتنی اوضحه بالقول من وحدانية الله ...

انجام کتاب: و اقتنها لحيوة نفس الزكية و اصبر نفسك على اقتفاء آثارها الخفية نقض بك الى كنه اقطار المعرفة و لين مرتفق الراحة و ظل رحمة مبدع الرحمة و اياه أسأل أن ينير فهمك و يوسع علمك و يسعد بذلك عواقبك. تمت الرسالة بعون الله و حسن توفيقه و الحمد لله رب العالمين و الصلاة على رسوله

محمد و آله اجمعين.

چاپ: به کوشش دکتر غلامرضا جمشید نژاد، در گنجینه بهارستان، بخش حکمت، تابستان 1379ش؛ نیز به تصحیح محمد عبدالهادی

ابوریده، در رسائل الکندی الفلسفیه، جلد اول (قاهره، دار الفکر العربی: 1369ق)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 437/31-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4832؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7؛ گ (153-154)

([فیلم ها - ف: 1-469]

2. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 242/45

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، گ (195-196ر)، 24-33 سطر (12×22)،

اندازه: 17/5 × 27سم [ف: 146]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/35

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1043ق؛ 31 سطر، قطع: بیاضی، اندازه: 18×31سم [ف: 2-400]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15725/5

آغاز و انجام: برابر

ص: 296

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1056ق؛ رکابہ دارد؛ جلد: تیماج قہوہ ای با جدول زرین، 3گ (70پ-72پ)، 15 سطر، اندازہ: 14×8سم [ف: 27-44]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15113/28

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید اسدالله صفوی ماسالی مصطفوی، تا: قرن 14؛ مصحح؛ کاغذ: دفتری خط دار، 2گ (82-83)، 25 سطر، اندازہ: 14×8سم [ف: 313-38] 6. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 422/2

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، با شماره 434 یکجا تازہ جلد شدہ؛ کاغذ: تیماج زرد سادہ مقوائی، جلد: تیماج زرد سادہ مقوائی، 8ص، 9 سطر (16×12)، اندازہ: 21/5×17سم [ف: 3-70]

7. اصفہان؛ عمومی اصفہان (فرہنگ سابق)؛ شماره نسخه: 2813/14

بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی [نشریہ: 4-474]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2523/14

ف-نسخہ اصل: همان نسخہ بالا [فیلمہا - ف: 1-711]

8. تهران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 2912/8

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوائی، 3گ (37ر - 39ر)، 30 سطر، اندازہ: 35×21 [ف: 3-27]

14- ابانۃ عن وصول الدیانۃ / امامت / عربی

ibāna 'an-il wuṣūl-id dīyāna

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18648

آغاز: بسملہ، قال السید الامام ابو الحسن علی بن اسماعیل بن ابی اثیر؛ انجام: اللہم صل علی نبینا محمد و الملائکہ الصالحین خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 15 سطر (10×19)، اندازہ: 25×15سم (رایانہ)

15- الابانۃ فی شرح السامی فی الاسامی / لغت عربی - فارسی

al-ibāna fī ṣ.-is sāmī fi-l asāmī

وابسته به: السامی فی الاسامی = السعیدی؛ میدانی، احمد بن محمد (-518)

شرحی است مختصر بر الفاظ غریب و مبهمی که مؤلف در کتاب خویش «السامی فی الاسامی» ذکر نموده و فهم آن و حفظش برای متعلمین مشکل می نموده است.

آغاز کتاب: بسمله و به نستعین الحمد لله کاشف کل خطب و دافع کل کرب الذي بعث محمد ابالدين القويم و الذكر الحكيم و البراهين الواضحة و الدلائل الالايحة صلى الله عليه و على آله و اصحابه صلاة تدوم على مرور الأيام و مرور الأعوام و بعد فاني لما توسهت في كتاب السامی فی السامی الفیت بعض ترجمات الفاظ بشعة شنعة يعسر على التلمين فهمها و حفظها، فدعتني نفسي الى شرح ما استغلقت منها فاجبتها اجابة المطيع سميته بكتاب الإبانة و الله تعالى ولى الاعانة

انجام کتاب: الباب السادس - في الابينة و الأمكنة ... ح قال الكتاس الخلم جای آهو و گوزن و اراد بقوله گوزن البقرة الوحشية و اللغو و اللغا سخن ... و هو الباطن من الكلام ه (تم بحمد الله و منه).

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1338/2 و 1709/2 ف

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7 کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 37ص (1-37)، 25 سطر (6×19)، اندازه: 23×12سم [ف: 8-23 و فیلم ها - ف: 1-627]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1219/3

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 11 کتب فارسی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: رمضان 680ق؛ 16ص (290-306) [عکسی ف: 4-44]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 18/6 بخش 2

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: 66]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 312/3

بی کا، بی تا، افتادگی: از انتها در باب پنجم فی الأشجار المثمرة و غيرها؛ کاغذ: ختائی، جلد: میشن نیلوفری نو، 15 سطر، اندازه: 23/8×17سم [ف: 5-16]

16- ابانة المختار في ارث الزوجة من ثمن العقار بعد الأخذ بالخيار / فقه / عربي

ibānat-ul muxtār fī irt-iz zawja min taman-il 'iqār ba'd-al 'axd-i bi-l-xīyār

شريعة اصفهانی، فتح الله بن محمد جواد، 1266 - 1339 قمری

(Šarī'at-e esfahānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad javād (1850 - 1921

زمان تألیف: ذیقعده 1319ق

اگر شخصی زمینی و ملکی بخرد و ضمن عقد، برای خود شرط اختیار فسخ گذارد، آیا این حق به زن او به عنوان ارث منتقل می شود یا نه و اگر منتقل شود چه اندازه حق آن زن خواهد بود؟ این مسأله در این رساله، پس از طی هفت «مقدمه» در 3 «فصل» بحث شده است: 1. في الاحتجاج لما اخترناه والاستدلال على ما رجحناه؛ 2. في نقل رسالة الفاضل المعاصر و توضیح ما علیها؛ 3. في ارث الزوجة من الخيار في الأرض.

این رساله در پاسخ اهالی گیلان نگاشته شده و مؤلف در آن با

ص: 297

نظرات فقیه معاصرش مرحوم سید محمد کاظم طباطبایی یزدی (1337ق) (صاحب عروة) مخالفت می کند، زیرا سید محمد کاظم یزدی در حاشیه بر متأخر شیخ مرتضی انصاری منکر ارث زوجه از حق خیار شده و شریعت اصفهانی این رساله را در اثبات ارث از خیار (به معنی ارث زوجه از بهای عمار پس از اعمال حق خیار) نوشته است. این مسأله در مرکز علمی نجف مطرح و بحث شده و شیخ محمد حسین کاشف الغطاء رساله‌های مبسوط در طرفداری از شریعت نگاشته است. همچنین بعضی علماء معاصر وی رساله ای بر رد او نوشته و در آنچه که او در این کتاب اختیار کرده مناقشاتی کرده اند. لذا مرحوم شریعت اصفهانی رساله دیگری در شعبان 1320) نوشته و از خود دفاع کرده و خرده های ایشان را پاسخ گفته و نام آن را «صیانة الابانة عن وصمة الرطانة» نهاده است. شریعت اصفهانی همچنین در این بین (در رمضان 1319) رساله دیگری با نام «ارث الزوجة» نگاشته است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا نصيرح ... وبعد فيقول اقل الاقلين العبد الاثم الجاني ابن محمد جواد الشيرازي النمازي الميرزا فتح الله الشيرازي الاصفهاني الغروي انه قد وقع على سؤال من بعضى اخواننا في الإيمان من اهل جيلان في قصة طال التشاح فيها بينهم فحررت السؤال و ابنت عن الجواب ... ثم جئتوني بجواب معلل ... من بعضى مشاهير العصر ... انجام کتاب: وعن داء اللجاج و التعصب منزهون خالون و الحمد لله على آلائه العظام ... بينما مؤلفه الخاسر ... في شهر ذي القعدة من شهور السنة التاسعة عشر بعد الثلاثة و الالف من الهجرة المقدسة النبوية على مهاجرها الالف سلام و تحية .

[الذريعة: 59، 15: 103-104؛ ریحانة الادب 2: 18-317، مكتبة امير المؤمنين 1: 7]

1. قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 6544-33/94

آغاز: برابر؛ انجام: و تعرف القيم من القول من الجائر المائل ونسأل الله تعالى أن يجعله خالصا لوجهه الكريم ... والصلوة على رسوله واهل بيته المعصومين المصطفين الكرام ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1319ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، 41گ، 22 سطر، اندازه: 14×21سم [ف: 1-40]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2627/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، در پایان آمده که این رساله نزدیک به 1900 بیت است با حواشی آن؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 21 سطر (10×15/5)، اندازه: 17×23سم [ف: 9-1503]

3. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 3255/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: 1319ق؛ مهر: محمد تقی بن جعفر من آل الشیخ رضا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج سرخ ضریبی یک لا، 73ص (8-81)، 21-22 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 5/15×22سم [ف: 10-843]

4. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2255/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ محرم 1320ق؛ مصحح، 97 ص (11-108) [عکسی ف: 6-302]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8582/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: 1335ق، جا: نجف اشرف، برای کتابخانه صدر الاسلام میرزا محمد امین خوئی؛ حسنعلی همدانی در همان سال این کتاب را با اصل مؤلف مقابله کرده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 37 گ (1 پ - 37)، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: 22-159]

6. قم، مؤسسه امام صادق؛ شماره نسخه: 83/1

خط: نسخ، کا: شیخ حسین سرخابی تبریزی، تا: غره جمادی الثانی 1335 [ف: 70]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1880/1

آغاز: برابر

نسخه اصلی: کتابخانه شخصی، ایران؛ خط: نسخ، کا: شیخ حسین سرخابی، تا: غره جمادی الثانی 1335ق؛ مصحح؛ 67 ص (1-67) عکسی ف: 5-341)

8. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا [نشریه: 7-519]

17- الابانة و الاعلام بغاية الالهام / شرح حديث / عربی

al-ibāna wa-l'īlām bi-gāyat-il ilhām

طربینی، عبدالجواد بن ابراهیم، - 1073 قمری

(- 1663 (tarīnī, 'abd-ol-javād ebn-e ebrāhīm

توضیحات و شرحی است بر حدیث نبوی «اقروا علی من لقیتم من أمتی السلام الأول فالأول إلى يوم القيامة»، با ذکر مطالب دیگران و اضافات زیادی از مؤلف با عناوین «اقول» . .

آغاز كتاب: حمدة لمن خص هذه الأمة المحمدية بخصائص عظام و افاض عليهم سجال الفضل و الخير و الاكرام.

قم، مركز احياء؛ شماره نسخه: 1856

آغاز: برابر

نسخه اصل: كتابخانه كاشف الغطاء، نجف اشرف.؛ خط: نسخ، بی كا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ 29ص [عكسی ف: 5-321]

- الابانة و المماثلة « الابانة عن المماثلة في الاستدلال

ص: 298

18- ابتداء الخلق / حدیث / عربی

ibtidā'-ul xalq

گفتاری درباره آفرینش جهان با استناد به تفسیر علی بن ابراهیم قمی و عیون الاخبار و غیره.

آغاز کتاب: بسمله فی بیان ابتداء الخلق فی الأخبار عن ابتداء خلق الدنیا... انجام کتاب: و السماء السابع اسمها عجم و هی دره بیضا.

ساری عمومی؛ شماره نسخه: 154/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1257ق؛ کاغذ: آهار مهره ای، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 12 سطر (4×8/5)، اندازه: 12×8/5 سم

[عمومی ساری و تنکابن - ف: 120]

19- ابتداء علم النجوم / هیأت / عربی

ibtida'-u 'ilm-in nujūm

ابو معشر فلکی، جعفر بن محمد، 172 - 272 قمری

(abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886

ابتداء علم النجوم من بابل من جهة الكلدانین

تهران؛ دانشگاه شماره نسخه: 6616/37

بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 1ص (129ر)، 27 سطر (10×21)، قطع: رحلی، اندازه:

31×18 سم [ف: 16-311]

20- ابتدا نامه / شعر / فارسی

ebtedā'-nāme

سلطان ولد، احمد بن محمد، 623 - 712 قمری

(soltān valad, ahmad ebn-e mohammad (1227 - 1313

سال تألیف: 4 جمادی الثانی 690ق

مثنوی مفصلی است که فرزند مولوی درباره حالات عرفانی پدرش و ارتباط او با شمس تبریزی و صلاح الدین زرکوب و دیگران سروده و

در لایه لای آن به سبک پدر خود آیات و روایات و حکایاتی را نقل کرده و به تفسیر آنها پرداخته است. آغاز کتاب: زنده از وی زمین و هفت فلک XX آدمی و پری و دیو و ملک / نور چشم و دل است و عقل و روان XX نیست چیزی از او تهی به جهان انجام کتاب: در زمین بود کمتر از ناهید XX بر فلک رفت باز شد خورشید / لفظ خورشید شعر تفهیم است XX ورنه این لفظ ترک تعظیم است

[الذریعة 9/1279؛ نسخه های خطی، منزوی 2/1017؛ ریحانة الادب 2/218؛

هدية العارفين 1/104؛ فهرستواره منزوی 7/35 (2 نسخه)]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6196-ف

نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه حاجی محمد افندی 2206، ج 2 خط: نسخ، کا: محمد بن اسحاق بن ابراهیم لارندی ولدی، تا: محرم 694ق؛ 252گ [فیلم ها - ف: 3-209]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 594ف

نسخه اصل: نافذ پاشا ش 480؛ خط: نسخ، کا: محمد بن اسحاق بن ابراهیم لارندی، تا: جمادی الثانی 697ق؛ 288گ، 17 سطر [فیلم ها - ف: 1-3]

3. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3503

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، 83گ، 50 سطر، اندازه: 35×21سم [ف مخ: 1-23]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 315-ف

نسخه اصل: قونیه ش 2138؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 278گ، 19 سطر (فیلم ها - ف: 1-3)

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 351-ف

نسخه اصل: کتابخانه حسین چلبی ش 469؛ خط: نسخ، بی کا، بی تاب 196، 19 سطر [فیلم ها - ف: 1-3]

21- ابتدای دولت خوارزمشاهی / تاریخ / فارسی

ebtedā-ye dowlat-e xārazmšāhī

از تقریر خواجه نصیرالدین طوسی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14590/115

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: 723ق؛ اص (221ر) [مختصر ف: -384]

22- ابتدای ظهور صنعت طبع در قسطنطنیه و اروپا / صنعت، تاریخ / فارسی

ebtedā-ye zohūr-e san'at-e tab' dar qostantāniye va orūpā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3961 /9

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14 [ف: 7-113]

23- ابتدای ظهور و عالم عما و تنزلات / کلام و اعتقادات / عربی

ebtedā-ye zohūr va 'ālam-e 'amā va tanazzolāt

فانی شیرازی دهدار، محمد بن محمود، 947 - 1016 قمری

(fānī šīrāzī dehdār, mohammad ebn-e mahmūd (1541 - 1608

ص: 299

24- ابتغاء الفضيلة في شرح الوسيلة / فقه / عربي

ibtiqā'-ul fadīla fi Ṣ.-il wasīla

حائری، مرتضی بن عبدالکریم، - 1406 قمری

(hā'erī, mortezā ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1986

زمان تألیف: ذیقعدہ 1386ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

شرحی است بر کتاب «وسيلة النجاة» سید ابوالحسن موسوی اصفهانی و به همان ترتیب، مشتمل بر جمیع مباحث بیع و شروط آن و عوضین و متعاقدین و آنچه متعلق به آن مباحث می باشد، با نقل اخبار و اقوال بزرگان.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 155 عکسی و 156 عکسی

آغاز: کتاب بیع، و هو انتقال عين مملوكة من شخص إلى غيره بعوض مقدر على وجه التراضي؛ انجام: کفت ضمیمه واحده ... مضافا الی القاء الخصومية و ظهور عدم الملاك الوارد في ذیل الوثق المتقدم

نسخه اصل: کتابخانه شخصی مولف؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، 236گ، مختلف السطر [عکسی ف: 1-145]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 157 عکسی و 158 عکسی

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم، الثامن: خيار التذليس، التذليس بما يختلف الثمن يثبت به الخيار بين الفسخ والامضاء؛ انجام: فالاقرب عدم الفرق بين دى الفاسخ و المفسوخ عليه، و الله اعلم، هذا ما تسرلى بتوفيق رب العالمين في باب الخيارات واحكامها ...

نسخه اصل: کتابخانه شخصی مؤلف. مشتمل بر بحث پیرامون خيار تذليس، خيار شرط و خيار شركة و خيار تعذر التسليم و خيار تبعض صفقه و خيار تقليس و خيار غريم الميت و خيار ثبوت كذب البايع و خاتمه در احكام خيار؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 12 ذیقعدہ 1386ق؛ 88گ، مختلف السطر [عکسی ف: 1-146]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1023

آغاز: کتاب بیع (پله) و هو انتقال عين مملوكة من شخص إلى غيره بعوض مقدر على وجه التراضي (من عد) مسألة عقد البيع يحتاج الى ايجاب و قبول نسخه اصل: کتابخانه شیخ علی مؤمن، قم. جلد دوم، از ابتدای بحث بیع تا بحث کفایة ضمیمة واحدة للعبدین؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 15؛ مصحح، محشی، در چند برگ اول فهرست کتاب به خط مؤلف آمده؛ 472ص [عکسی ف: 3-]

نسخه اصل: کتابخانه شیخ علی مؤمن، قم. مشتمل بر خیرات، در دو بخش: بخش اول از ابتداء «بیان معنی الخیار» تا «انکار الوکیل سبق العیب» و بخش دوم از ابتداء «خیار تدلیس» تا «ضمان عین التي هي بيد المنسوخ عليه»؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 15؛ مصحح، محشی، در چند برگ اول فهرست کتاب به خط مؤلف آمده؛ 571ص [عکسی ف: 3-281]

25- ابتلاء الأولیاء / تاریخ معصومین / فارسی

ebtelā'-ol owlīyā

براد کاهی لنکرانی، محمد صادق بن محمد، - 1285 قمری

(ebn-e sādēq lankarānī, mohammad barādkāhī mohammad (-1869

زمان تألیف: دوشنبه 28 جمادی الاول 1286ق

در تاریخ معصومین (علیه السلام) و بیان وقایعی که بعد از وفات پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) بر آنها روا داشتند و بیان برخی از مناقب و فضایل آنان و مثالب اعدائشان و ابطال مذهب مخالفان، و در تاریخ اسلام و سوانح ایام امامان با ذکر اولاد و ازواج و اصحاب هر یک. نگارنده، جلد سوم آن را در دوشنبه 28 جمادی الاول 1286 به پایان رسانده است لیکن در ذریعه (1: 61) آمده است

که این کتاب دو جزء دارد و نگارنده آن در 1285 در گذشته است. جلد دوم آن در 27 ذیقعد 1285 به پایان رسیده است.

آغاز کتاب: جلد اول: الحمد لله الجواد الذي من جوده احدث الاشياء اللطيف الذي من لطفه بعث الأنبياء علما للهدى و انزل الكتب من السماء.

جلد دوم: حمد له. أما بعد فهذا هو الجزء الثاني من كتاب الابتلاء في بقية ما جر على امير المؤمنين. بدانکه چون محاربه و قتال در ليله الهريره و روز آن اشتداد يافت

جلد سوم: الحمد لله الذي اختار لأوليائه دار البقاء

انجام کتاب: و الاغفال و عدم الظفر بالاقوال فرغ منه مولفه الخاطی ... تمام شد ابتلاء الأئمة جلد ثالث .

[الذريعة 1/61؛ فهرستواره منزوی 3/1532]

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2585

آغاز: برابر جلد اول؛ انجام: جابر گوید وقتیکه آن حضرت این حدیث را می فرمود برای ما گریست الی هنا انتهى الجزء الأول ... جلد اول و تا پایان فصل پنجم از مطلب دوم را داراست؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 9 ربیع الثانی 1285ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 423گ، 15 سطر، اندازه:

12/5 × 21/5 [محدث ارموی مخ: 1-13]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7412

آغاز: برابر جلد دوم؛ انجام و حسن علیه السلام فرمود شما آخرت را خراب کرده و دنیا را تعمیر نموده اید و اکراه دارید که از معمورده بخرابه منتقل شوید.

جزء دوم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 27 ذیقعده 1285ق؛ مختوم به عبارت ذیل: «الی هنا انتهى الجزء الثاني من کتاب

ص: 300

الابتلاء و يتلوه انشاء الله الجزء الثالث منه في المطلب الرابع فيما جرى على سيدنا الحسين المظلوم المقتول بطف كربلاء وما يتبعه، فرغ منه مؤلف الجاني محمد صادق ابن الاقا محمد البراد كاهي النكراني يوم الخميس سبعة وعشرين من ذي القعدة سنة خمس وثمانين و مأتين و الالف من الهجرة على مهاجرها الف تحية حامداً مصلياً مسلماً سائلاً من الله القبول بمنه فانه المنان الكريم». . جدول به شنگرف، تحرير بعضی صفحات چلیپا؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، 125گ، مختلف السطر (13×22/5)، اندازه: 31×21/5

سم [ف: 4-7]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14225

آغاز: برابر جلد اول؛ انجام می فرمود برای ما گریست از خوانندگان و مطالعه کنندگان دارد

خط: نستعلیق، کاتب: عبد الحسین، تا: 1286ق، کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 17 سطر (7×14)، اندازه: 21×12سم [القبائی: 15]

4. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1530/2

آغاز: برابر جلد سوم جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کاتب: حبیب الله بن حاجی نظر تاش، تا: جمعه 19 جمادی الثانی 1287ق؛ با دعای مغفرت برای نگارنده؛

217گ (13-230)، 17 سطر، اندازه: 22×13سم [ف: 3-98]

5. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 215

آغاز: برابر جلد سوم؛ انجام: برابر

جلد سوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب: محمد طاهر بن میرزا عبدالله طالش، تا: جمعه 19 محرم 1289ق، جا: قلعه نمین؛ تاریخ وقف: محرم 1295؛ مهر: لطفعلی حسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 219گ، 15 سطر (7×14/5)، اندازه: 21×13سم [ف: 193] و [رشت و همدان - ف: 1718 (مدرسه خیرات خان، ش 21)]

26- ابتلائات الانبياء و الاوصياء / تاريخ معصومين / فارسی

?ebtelā'āt-ol anbiyā' va-l owsīyā

رساله ای در 10 «باب» و «خاتمه»، به نشر آمیخته به نظم. در ابتلاءات انبیا و حضرت ختمی مرتبت و اوصیا و بضعه آن جناب و خاتمه در ذکر اولاد سبطین و سلسله نسب برخی از ایشان است.

آغاز کتاب: آن روز که آب و خاک بر هم زده اند XX بر طینت آدم زخم غم زده اند / خالی نبود آدمی از درد و بلا XX کین ضربت اولین بر آدم زده اند

قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3996

آغاز: برابر؛ انجام: قربتش با کربت آمیخته و مسرتش با مضرت در آویخته نوش لطفش با نیش قهر است و اثر تریاقش مقترن زهر وفاقش با نفاق هم وثاق است و ملاقش را با افتراق اتفاق عشرتش بی عسرت وجود نگیرد و فرحش ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 76گ، 15 سطر، اندازه: 22×13 سم [ف] مخ: 1-24]

27- ابتهال العاشقین / شعر / فارسی

ebtehāl-ol 'āšeqīn

فدائی، محمد بن مؤمن، ق 12 قمری

(fadā'ī, mohammad ebn-e mo'men (- 18c

سال تألیف: 1183ق

نام کتاب تاریخ تألیف آن است چنانکه در پایان می گوید: «سال نظمش راست تاریخی گزین XX ابتهال العاشقین الکاملین». تخلص «فدایی» در چند جا دیده می شود. آگاهی بیشتری از سراینده به دست نیامد، جز آن که سراینده ای از آن روزگار، به نام حاجی محمد کرمانی با تخلص «فدایی» در یزد می زیسته است.

آغاز کتاب: آغاز 1: بر سرم از یمن عشق تازه ای XX اوفتاده شور بی اندازه ای / تازه عشق بر دلم آتش زده XX کعبه دل زان شده آتشکده
آغاز 2: دل همان سرگرم داغ افروزش XX باده در آهنگ عالم سوزیش / چرخ در بسته به روی مهر و ماه XX یا به مرگ صبح پوشیده سیاه
انجام کتاب: ای فدایی خط نومیدی مخوان XX هست دریاها رحمت بی کران / آی پی عضو گنه بر گریه کوش XX قطره ای این بحر را آرد بجوش / ای خدای بحر بخشش قطره بین XX لا تردن ابتهال العاشقین
[الذریعة 9: 815؛ فرهنگ سخنوران 437؛ فهرستواره منزوی 10: 114]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14871/5

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: حدود قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 4گ (31-34پ)، چلیپا سطر، اندازه: 23/5 × 16 سم [ف: 37-489]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2896/8

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: یک شنبه 19 ربیع الأول 1213ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 7گ
(139 - 146)، 31 سطر (168)، اندازہ: 24×13/5سم [ف: 10 - 1743]

3. تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شماره نسخه: 806/3

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر

تذکر: در فہرست ناشناس آمدہ؛ خط: نستعلیق شکستہ، بی کا، تا: چہار شنبہ ربیع الثانی 1247ق؛ 8گ (27پ - 134) [ف: 2 - 5]

28- اجد / ریاضیات / عربی

ص: 301

ابن محمد قاضی طهرانی، ق 13 قمری

(19c - ebn-e mohammad-e qāzī-ye tehrānī)

در این رساله از علت وضع ابجد و معنای آن و این که چه سری در این وضع قرار دارد سخن رفته است. همچنین درباره چگونگی استعمال حروف و حساب جمل مطالبی دارد.

آغاز کتاب: فی سر وضع ابجد و معناه اما سر وضعه اولاً هو الاشعار للمبتدی بعد تعلمه المفردات و الثنائیات

انجام کتاب: توفیق الهدایه و نعوذ به خذلاً الغوایه

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1089/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کاتب = محتملاً نویسنده، تا: جمادی الاول 1274ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، قرمز یک لائی، 74گ، 11 سطر (6×12/5)، اندازه: 17×11 سم [ف: 3-112]

29- ابجد طریقت، عرفان و تصوف / فارسی

abjad-e tarīqat

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، 730؟ - 834 قمری

(1330 - 1431) (ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh)

[فهرستواره منزوی 7: 35]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 149/11

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 6گ (64-69)، 20 سطر (7×13)، اندازه: 18×11 سم [سنا - ف: 1-74]

30- ابجدیات / فارسی

Abjadīyāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1178/2

بی کا، تا: قرن 12؛ محشی، با فهرست؛ کاغذ: سفید برخی رنگین، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی، 4گ، 12-15 [سنا: ف 2-

31- الأبحاث الباقية / كلام و اعتقادات / عربي

al-abhat-ul baqiya

صدیقی، عبدالباقی بن غوث الاسلام، ق 11 قمری

(seddīqī, 'abd-ol-bāqi ebn-e qaws-ol-eslām (- 17c)

آغاز کتاب: بسمله یا من لا مانع لما عطاہ و لا ناقص لما آتاه و لا عطاہ ولا ناقص لما آتاه و لا معارض ... صل علی مقدمة الرسل

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27768

آغاز: برابر؛ انجام: بالخصم في الأعوان و الانصار لاسيما ... و ان يكون ثلاثة في رتبة الجلوس و مرتبه الاغوار من ... عند الصلوة

خط: نستعلیق خفی، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری کوچک (رایانه)

32- الأبحاث التسع في الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر / فقه / عربي

al- abḥāt -ut tis“ fi-l amr-i bi-l-ma'rūf wa-n nahy-i 'an il munkar

تنکابنی، محمد کاظم بن عبد العلی، ق 11 قمری

(tonekābonī, mohammad kāzem ebn-e 'abd-ol-'alī (- 17c)

زمان تألیف: نزدیک به پایان صفر 1022ق

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2614/3

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن علی گیلانی، تا: نزدیک به پایان ذیحجه 1027ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی ضربی

مقوایی، 5گ (26پ - 30ر)، 23 و 17 سطر، اندازه: 12×19سم [ف: 6-71]

33- ابحاث فقهية / فقه / عربي

abḥāt-un fiqhīyya

مشمول بر چگونگی تقسیم ارث و ما یمنع ذلك من معرفة مستحقها و معرفة أصولها، در پنج شب.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7043/6

34- الأبحاث في تقديم الاحداث / كلام و اعتقادات / عربی

al-abhat fi taqdim-il ahdāt

رکن الدین جرجانی، محمد بن علی، ق 8 قمری

(14c - rokṅ-od-dīn-e jorjānī, mohammad ebn-e 'alī)

زمان تألیف: جمعہ سوم جمادی الثانی 728ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

رسالہ در رد زیدیه و اثبات امامت ائمہ (علیہ السلام) و اثبات غیبت ورد شبہات آنہاست، مشتمل بر 1 «مقدمہ» و 10 «فصل» و 1 «خاتمہ»: المقدمہ: فی امور لابد منها؛ فصل 1. فی بیان أن الفرقة الناجية هم شيعة علي بن ابيطالب عليه السلام؛ 2. فی معنی الشیعة و انہم ہم الامامیة فی الحقیقة؛ 3. فی اصول الامامیة فی الامامة و تأکیدها بقاعدة حکمیة؛ 4. فی قواعد الزیدیة و تعیین مواضع النزاع منهم؛ 5. فی الزامهم فی مواضع متعددة؛ 6. فی ہدم قاعدة القيام و الدعوة و الجواب عن الشبهات؛ 7. فی الاحتجاج علی ان زید بن

ص: 302

على لم يكن أماماً و الجواب عن شبهاتهم؛ 8. في اثبات امامة الأئمة الاثني عشر بالدلائل و النصوص؛ 9. في اثبات الغيبة و الجواب عن الشبهات الموردة عليها؛ 10. في ايراد وجوه التشنيعات على الأمامية؛ الخاتمة: في وصية المؤلف.

آغاز كتاب: حمداً لله مستحق الحمد من اسمائه و مستوجب الشكر و الشكر سبب زيادة نعمائه و الصلاة على ...

انجام كتاب: والان حيث و فينا مما وعدنا به حان أن يقطع الكلام حامدين الله تعالى على آلائه و مصلين ... [الذريعة 1: 63]

1. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: 2990/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: حسن بن على حلى، تا: قرن 10؛ مصحح، برگ اول بازنويسى شده؛ جلد: تيماج قهوه اى بدون مقوا، 57گ (پ-57ر)، 13 سطر، اندازه: 13×18سم [محدث ارموى مخ: 1-14]

2.. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 9540

خط: نسخ، كا: ابراهيم، تا: 1096ق [القبائى: 15]

3. تبريز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/9

بى كا، بى تا [نشریه: 7-539]

35- الأبحاث المددة من فنون مسایل متعددة / گوناگون

funūn-i masā'il-il

al- abhāt -ul madada min muti'addida

جهرم؛ كريم اشراق؛ شماره نسخه: بدون شماره

بى كا، بى تا [ميراث اسلامى: 5-610]

36- الأبحاث المسددة في فنون متعددة / كلام و اعتقادات، تفسير / عربى

al-abhat-ul musaddida fi funun-in muti'addida

مقبلى، صالح بن مهدى، 1047 - 1108 قمرى

(maqbalī, saleh ebn-e mahdī (1638 - 1697

تفسير كلامى آيات قرآن به ترتيب مصحف، با عناوين «فان قلت، قلت»، مشتمل بر چند سؤال و جواب، امثال، احاديث متواتر و غيره ...

در مسائل مختلف است.

آغاز کتاب: بسمله و صلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم. قوله تعالى هدى للمتقين ان قلت هل المراد المتصفون بالتقوى حقيقة او مجازاً اى من علم الله منهم ذلك مطلقاً ...

[فهرس المخطوطات اليمنية، ج 1، ص 236-238؛ مصادر الفكر العربى

الاسلامى فى اليمن، ص 132]

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 28428

آغاز: الحمد لله وحده هذه السؤالات و ما اليها من الأحاديث و غيرها مما الحقها العاصى العلامة صالح بن مهدي المقبلى؛ انجام و ما ادراك ما يوم الوصل

خط: نسخ، كا: اسماعيل بن احمد على، تا: پنج شنبه 4 ربيع الاول 1182ق؛ كاغذ: شكرى آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تيماج قهوه اى، 48گ، 27 سطر، اندازه: 32×22سم [اهدائى رهبر، اخبار 1: 2-16]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10666/2

آغاز: برابر؛ انجام: و فسروا بعضهم القرآن بذلك و صيغة اليس اعم من ذلك و قد حققناه فى حاشية الكشاف و حاشية البحر

خط: نسخ، بى كا، بى تا، افتادگى: ميانه (پس از برگ 198) و انجام؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكى سوخت با ترنج و سرترنج و جدول زرین، 72گ (158پ - 239پ)، 28 و 36 سطر (11/5 × 22/5 و 24×4/5)، اندازه: 29×19/5

سم [ف: 20-154]

37- الأبحاث المفيدة فى تحصيل العقيدة / كلام و اعتقادات / عربى

al- abhat -ul mufida fi tahsil-il (aqida

علامه حلى، حسن بن يوسف، 648 - 726 قمرى

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326'

يك دوره مباحث اصول دين را به صورت فشرده در 8 «فصل» و هر فصل در چند «مبحث» بيان نموده است: 1. فى الأمور العامة؛ 2. فى الجواهر؛ 3. فى الأعراض؛ 4. فى اثبات واجب الوجود؛ 5. فى العدل؛ 6. فى النبوة؛ 7. فى الامامة؛ 8. فى المعاد.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله المتوحد بالجلال المفترد بالكمال انجام کتاب: إلى رحمة ربه رب العباد و شفاعة نبيه محمد و آله الأمجاد چاپ: در مجله كلام (وابسته به مؤسسه تحقیقاتى و تعليماتى امام صادق حوزة علميه قم) ش 3، سال 1371، ص 22-40

[الذريعة 1/63، مكتبة العلامة الحلي، سيد عبد العزيز طباطبائي 25-26؛ ايضاح

المكنون 1/10؛ هدية العارفين 1/284؛ تاسيس الشيعة 398؛ معجم التراث

الكلامى (1/100)

شرح و حواشى:

1- الدرّة النضيدة في شرح الأبحاث المفيدة؛ عاملى، ناصر بن ابراهيم (-853)

1. تهران؛ ملى؛ شماره نسخه: 1946/4

آغاز و انجام: برابر

تذکر: در فهرست به خطا مؤلف را، کاتب آن دانسته اند؛ کان محمد جواد بن کلبعلی بن جواد کاظمی، تا: 1090ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد:

مقوایی تیماج مشکى، 21گ (202پ-223ر)، 15 سطر (7/5×11/5)، اندازه: 20×14سم [ف: 10-630]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7413

آغاز: برابر؛ انجام: و ابو على اوجب بهما معاً لبرهان ابى هاشم و

ص: 303

هو الحق و لیکن هذا آخر ما اردنا ذكره .

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا آبی، 10 گ، 23 سطر، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 25-394]

38- الأبحاث النقية في مسألة التقية / فقه / عربی

al-abḥāt -un naqīyya fi mas'alat-it taqīyya

عاملی، محمد بن علی، 1071 - 1139 قمری

(āmelī, mohammad ebn-e 'alī (1661 - 1727

فردی به نام سید میر حسین نامی سوالی از مؤلف پیرامون معنی و حقیقت تقیه نموده، مؤلف جوابی نگاشته و برایش فرستاد و پس از آن در این رساله در چند «فصل» به بسط و استدلال برای مطالب آن پرداخته است. در آن از گفته های فقهاء و علماء شیعه و سنی استفاده شده و گاهی به ایراد و رد آنها می پردازد.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي رفع قدر المومن بقدر تقاه و در اعنه شر المنافق بما اذن فيه بقوله تعالى الا ان تتقوا منهم تقاه .

انجام کتاب: هو الحكم الذي ذكرناه لمن سمعها من امام لا يقتدى به سواء بسواء. و الله تعالى اعلم بحقائق احكامه

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 371

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 29 ذیقعدہ 1155ق؛ مصحح، گاهی دارای حواشی از مؤلف یا سید شبر بن محمد حسینی موسوی؛ تملك: سید شبر بن محمد حسینی موسوی؛ جلد: دور و تیماج قهوه ای بدون مقوا، 73 گ، 17 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 1-222]

39- الابحر (منظومة في بيان) / ادبيات عربی

(al-abhar (mnz.-tun fi bayan

منظومه ای است در 18 بیت در بیان معرفت 16 بحر شعری از بحر طویل تا بحر محدث.

آغاز کتاب: طویل له دون البحور فضایل xx فعولن مفاعیلن فعولن مفاعل

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4043/8

آغاز: برابر، انجام: متکارس متراکب متدارک متواتر من بعده المترادف

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ دارای مطالبی در توضیح و شرح ابیات متن در حواشی اوراق؛ 2 گ (137-138 پ)، 16 سطر (8×14)،

اندازه: 16×10 سم [ف: 17-350]

40- ابداء البداء في حقيقة القدر و القضاء / كلام و اعتقادات / عربى

ibda'-ul bada fi haqiqat-il qadar wa-1 qada

طباطبائى تبريزى، محمود بن على اصغر، - 1310 قمرى

(tabātabā'ī tabrizī, mahmūd ebn-e 'alī asar (- 1893

تحقيقى در حقيقت قضا و قدر و مسأله بدهاء.

آغاز كتاب: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله ... يقول العبد الحقيق محمود بن على اصغر العلوى الفاطمى الحسنى الحسينى الطباطبائى التبريزى هذه ما ادى اليه نظري في تحقيق مسألة البدهاء سميتها ابداء لبداء القول بالبدهاء مما نسب.

انجام كتاب: و على أنهم (عليه السلام) لو لم يزالوا بذلك ... هذا ما ادى اليه نظري في الحال و استغفر الله مما لا يرتضيه الا من الأقوال. الحمد لله رب العالمين

چاپ: دارالخلافة طهران، سنگى، 1302، جيبى

[الذريعة 1: 64، 3: 56]

قم، گلپايگانى؛ شماره نسخه: 31/150 - 6270/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: ابوالحسن حسيني، تا: 1298ق؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكى سوخت ترنج با سر، 12گ، 15 سطر، اندازه: 21×14سم [ف: 1-41]

41- الابداع / اصول فقه / عربى

al-ibdā

حسينى قانئى، حسن بن محمد، - 1300 قمرى

(hoseynī qā'enī, hasan ebn-e mohammad (- 1883

ه مختصر مباحث اصول فقه است مشتمل بر 1 «مقدمه»

و 5 «مقصد» و 1 «خاتمه»: مقصد 1. المبادئ اللغوية، در يك مقدمه و سه مبحث و خاتمه؛ 2. المبادئ الاحكامية، در يك مقدمه و 11

مسألة؛ 3. مشتركات الكتاب و السنة، در يك مقدمه و شش مبحث؛ 4. الأدلة، در يك مقدمه و دو مطلب؛ 5. الاجتهاد و التقليد، در دو مطلب؛ الخاتمة في التعارض و اخويه. مؤلف در مقدمه آورده: «ان هذه فهرست اصولية مشتملة على كيفية انتظام مسائلها و مباحثها محتوية على عدتها و على موجب تقديم بعض على بعض هنا حررته اجابه لمن لا يسعني مخالفته». در تاريخ شروع تأليف «بدأ مرغوباً» و در خاتمه آن «اختتم» تاريخ آمده است.

آغاز كتاب: الحمد لله الذي ابتدع اصول البدايع و سن محاسن الشرايع و الصلاة على من تنور من سطوعه السواطع و أشرق من نوره اللوامع ...

[الذريعة 1/64]

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 13182

آغاز: برابر؛ انجام: و الا فيرجع الى الأصول الفقائيه [كذا] هذا آخر ما اردناه فقد جاء لتاريخ ابتدائه بدء رغوبا و لانتهاهه اختتم ضررا فعليكم بمحافضة مواظبة

ص: 304

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: نیمه دوم قرن 13؛ این نسخه ضمیمه قواعد شهید اول (ش 13182) است؛ کاغذ: فرنگی شگری، جلد: تیماج عنابی، 19 گ، اندازه: $21 \times 15/3$ سم [ف: 16-2]

2. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 78/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالعظیم قائی، تا: 3 شعبان 1263ق؛ جلد: تیماج فرسوده مشکی، 32 گ (156-188)، اندازه: $21/5 \times 15$ سم [کتابخانه های قائن - ف: 70]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1716/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-171]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26897

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فیقول الفقیر الی رحمة ربه الغنی؛ انجام: موجود: مفهوم الوجوب کل و قیل مفهوم التحریر و لیس بشئ

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1268ق؛ افتادگی اوراق، ضمیمه نسخه شماره 26896 می باشد؛ کاغذ: نباتی، 14 سطر ($10/5 \times 6$) [رایانه]

42- ابداع / صنعت / فارسی

ebdā

سپهر، عبدالحسین، 1250 - 1312 شمسی

(sepehr, 'abd-ol-hoseyn (1871 - 1933

سال تألیف: 1317ق

تاریخ مفصل اختراعات و انکشافاتی است که بعد از ظهور اسلام در عالم شده است و نیز از کارهای نو و تحولات اجتماعی جدید در ایران که در زمان مظفرالدین شاه تحقق یافته، یاد شده است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمدلله المعبود الذي انشاء الموجود ثم تكون الاشياء .

[فهرستواره منزوی 1/505]

شرح و حواشی:

1- الابداع في الانكشاف و الاختراع (منتخب)؛ سپهر، عبد الحسین (1250-1312 ش)

آغاز: برابر، انجام: هر سه روز را روز وفات گفتند و شرایط سوگواری را بجا آوردند خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1317ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: مخمل قرمز گل و بوته کوبیده مقوایی، 152گ، 12 سطر (5/8×15)

(، اندازه: 23×16/5 سم [ف: 2-45])

43- ابداع / فلسفه / فارسی

ebda

ابوالبرکات، قرن 12

abo-1-barakāt

زمان تألیف: حدود رمضان 1105ق

رساله ای در 19 «حرف» طبق حروف بسمله و به نام بزرگی ساخته شده است.

در آغاز آمده که از ابوالبرکات است. فهرست کتاب نامنظم و چنین است: فصل و همه موجودات از یک امر حاصل اند ازل و ابد و مکان و زمان؛ فصل این نوزده مرتبت را به آفرینش به حکمت و حقیقت حدود و حلول این بباید شناخت؛ فصل در مرتبت موالید که بر میم الرحیم است؛ فصل در شرح بیان انسان و حقایق ترکیب او از جسمانی و روحانی؛ فصل پس جمله اعضاء تن بر دو قسم است یکی را اعضاء عالی خوانند و دیگر را اعضاء متشابه الأجزاء؛ فصل در بعضی حکمت های جزوی جسمی که نتیجه جسم عالم کلی است؛ فصل بدان که چون عالم کبیر را یک جسم بود کامل عالم صغیر؛ فصل در معرفت ارواح و قوتها؛ فصل در شرح روح انسان؛ فصل بدانکه نفس جزئی را اعنی روح انسانی که در اشخاص انسانی نظر دارد از عالم غیب به اشاره؛ فصل اکنون بدان که اول قوت نفس انسانی را خاطر است که جنبش او از قوت عقل باشد؛ فصل در عقل مردم؛ فصل اندر خواب مردم؛ فصل در خواب دیدن مردم که آن را به تازی رؤیا گویند؛ فصل در بیداری که او را به تازی یقظه گویند؛ فصل بدانکه حقیقت زندگانی بکار داشتن نفس است مر جسد را به آلت جسمانی از برای تحصیل علم و معانی؛ فصل بدان اسعد الله که موالید عالم سه است معادن و نبات و حیوان؛ فصل در مرتبت حیوان که او به درجه ای از نبات برتر است؛ فصل در مرتبت آب که محل حرف راء را دارد؛ فصل در مرتبت آتش که علامت حرف الف دارد؛ فصل سیم در مرتبت نفس؛ فصل چهارم در اقامت برهان بر آنچه نفس ناطقه انسانی جوهری روحانی است؛ فصل پنجم در پدید کردن اختلاف نفوس انسانی که از مبادی حاصل می شود؛ فصل ششم در کیفیت استفادت نفس انسانی از عقل فعال در اکتساب صورت معقولات؛ فصل هفتم در شناختن معاد نفوس انسانی؛ فصل هشتم در شناختن احوال نفوس انسانی در معاد بعد از مفارقت از بدن؛ باب سیم در شناختن نبوات و معجزات و کرامات و دانستن نفس قدسی نبوی که چگونه بود و قبول وحی و کیفیت حال خراب و شناختن حال مغیبات و معرفت کهانت و این شش فصل است: 1. در شناختن وجود نفس نبوی که پیغمبران را بوده و در مراتب موجود در سلسله نظام چگونه ممکن بود؛ 2. در پدید کردن آنکه نفوس قدسی صورت معقولات کلیات به فطرت چگونگی دریابند که عبارت از آن وحی است؛ 3. در دانستن مغیبات که چگونه دانند و حقیقت حال خواب و کهانت؛ 4. در دانستن کیفیت معجزات و کرامات؛ 5. در پیدا کردن آنچه وجود نبی به سببی ضروریست؛ 6. در خاتمت این رسالت. آغاز کتاب: بسمله. چنین گوید فراهم آورنده این سخنها بعد

حمد الله و الثناء عليه بما هو اهله و بعد کی چون اکرام و انعام فلان در حق اهل فضل و ارباب علم در کل عالم بسیط

انجام کتاب: و اسباب سعادت جاودانی و نعیم آن جهانی که ورای همه سعادت‌ها است میسر گرداناد بمنه و جوده و کرمه و سعة رحمته و صلوات الله علی سیدنا و مولانا محمد و آله اجمعین و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین

[فهرستواره منزوی 6/61]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 683/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان محمد علی بن محمد کاظم، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 51 گ (22 پ - 72 پ)، اندازه: 19×12/5 [ف: 361]

44- الابداع في الانکشاف و الاختراع (منتخب) / صنعت / فارسی

(.al-ibdā' fi-l inkšāf-i w-al ixtirā' (mn

سپهر، عبدالحسین، 1250 - 1312 شمسی

(sepehr, abd-ol-hoseyn (1871 - 1933

وابسته به: ابداع؛ سپهر، عبدالحسین (1250-1312 ش)

سال تألیف: 1318 ق

خلاصه کتابی مفصل در تاریخ اختراعات و انکشافات خود مؤلف است که مطالب آن بیشتر مربوط به اختراعات ایرانی و اسلامی است.

آغاز کتاب: بسمله، نیایش پاک آفریننده افلاک را در خور است که پیغمبر بر حق و رهبر مطلق محمد مصطفی ..

انجام کتاب: هزاران سکه صد دیناری و یک شاهی زدند و در ماه رمضان المبارک سنه 1318 هجری در تهران رواج نمودند.

[فهرستواره منزوی 5/3776]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1318 ق، جا؛ تهران؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 15 گ، 11 سطر (7×13)،

اندازه: 18×11 سم [ف: 2-277]

45- الابداع و الابتداء / فلسفه / عربى

'al-ibdā' w-al ibtida

آغاز کتاب: الابداع و الابتداء و الاختراع بل الفطرة و الانشاء و الابتداء ايضا عبارة عن أحداث الفاعل ...

انجام کتاب: فانقطع و صلهم بمسباحتهم و ظهر قبحه بمن اتهم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10099/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی ک، بی تا؛ 2 ص (26-27)، اندازه: 20×9/5 سم [ف: 32-122]

46- الابداع و ارضاع الطباع في الأسجاع و الاتباع / انشاء / عربى

al-ibdā' w-a irdā' -it tibā' f-il asjā' w-al ittibās

دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم، 1268 - 1350 قمری

(dāneš-e tabrizī, lotf--alī ebn-e mohammad kāzem (1852 - 1932

آغاز کتاب: باسم الله اللطيف العلي تعالى شأنه الحمد على قياس الرشد الشكر على قدر البر الثناء على زنة العطاء ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15827/5

آغاز: برابر؛ انجام: ... تهن، غدن، و سن سنه، رؤيا، غفو، كرى، تهويم.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1306ق؛ صفحات مجدول به شنگرف، رکابه نویسی شده و حواشی دارد؛ جلد: تیماج قهوه ای یک لا،

38گ (85پ-123پ)، 21 سطر، اندازه: 26/5×18 سم [ف: 44-86]

47- ابداعیه (منظومه) / فلسفه، شعر / عربى

ibdā' iyya

منظومه در حکمت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8615

آغاز: لله حمد العالمين جميعها؛ انجام: و الحمد لله الذي اوحى الى قلبي معارفه لدى توقيعها

خط: نستعلیق، کاتب: یوسفعلی، تا: 1316ق، جا: نجف؛ کاغذ: مشقی شنگرف، 19 سطر (9×17)، اندازہ: 20×13سم (الفبائی: 15]

48- الابدال / عرفان و تصوف / عربی

al-abdāl

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūtlī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

این رساله در پاسخ کسی که منکر وجود اولیا و ابدال و نقبا و نجبا و اوتاد و اقطاب - که صوفیان بدانها عقیده دارند - بوده نوشته شده است در اثبات وجود ابدال به نقل چند روایت و گفته های بعضی از بزرگان صوفیان.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي بين خلقه في المراتب ... و بعد فقد بلغني عن بعض من عنده انكار على من اشتهر من السادات الاولياء

ص: 306

انجام کتاب: و هو هذا الدعاء يا سريع الحساب يا شديد العقاب ... إلى آخره

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10872/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد فزقر العجلونی، تا: جمعه 25 شعبان 1274ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، گ (7-8-پ)، 21 سطر،
اندازه: 20×14سم [ف: 27-292]

49- ابدال / عرفان و تصوف / عربی

abdāl

کلامی از سهل درباره ابدال

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/68

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، قرن 13 [ف: 7-188]

50- ابدال الأدوية / طب / فارسی

شاپور بن سهل، - 255 قمری

abdāl-ol advīya

(šāpūr ebn-e sahl (- 870

رساله ای در معرفی ادویه و مقدار مصرف و حقیقت آنها که به طریق حروف تهجی تنظیم شده اند و پس از ذکر هر دو ابدال و عوض آنها نیز ذکر شده است. آغاز کتاب: بسمله باب فی ابدال الأدوية المفردة و مقدار شرباتها و حقیقة درجاتها من الحرارة و البرودة و غيرها بترتیب الهجاء حرف الالف ابهل بدل فی التلطیف ...

انجام کتاب: ... اما سنگ کرم متعارف آن بلاد نیست و جهی نیز ندارد جهت آنکه ابتداء مرض وقت روح است نه تحلیل ... از قاعده طب بیرونست و الله اعلم [نسخه های خطی فارسی 1: 463؛ فهرستواره منزوی 5: 3263]

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 70/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 23 سطر، اندازه: 30×21سم [ف: 182]

رازی، محمد بن زکریا، 251 - 313 قمری

(rāzī, mohammad e-bn-e zakaryā (866 - 926

رساله ای است در بیان داروهای مشابه که به جای داروهای دیگر و هنگام فقدان آنها استفاده می شود و «بدل» یا «مشابه» گفته می شود و خلاصه داروهایی که (با درجات و مراتب مختلف) تأثیر مشترک روی یک مرض دارند به ترتیب حروف الفباء.

مصنف در دیباچه این موضوع را از مسائل مهمه طب شمرده است. در دیباچه شرحی درباره اهمیت موضوع و فقدان تألیفی جامع و استدلالی درباره آن به جز کتاب حنین بن اسحاق (طیب مشهور قرن 3هـ) نوشته است. مؤلف می گوید: «حنین بن اسحاق آن کتاب را از مقاله جالینوس و جامع ارماسیس و جامع بولس تهیه کرده و با همه خوبی و کمالی که آن تألیف دارد باز احساس احتیاج به تألیف کاملتری می کردم و دست به کار تألیف این رساله در ابدال ادویه شدم.»

آغاز کتاب: بسمله کتاب الابدال قال محمد بن زکریا القول في الابدال، بحسب ما اری جزء من أجزاء الطب العظام يستحق أن يحض و یفرد ... قوانین الأبدال قال جالینوس في المقالة اللادوار متي اصبحت ...

انجام کتاب: غافت بدله في النفع من الحمى الحاده نصف وزنه اسارون. تم کتاب الأبدال

[فهرست مؤلفات رازی از دکتر نجم آبادی چاپ 2: 100؛ ذریعه 1: 64]

؛ نشریه 7/687

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 460/4

آغاز و انجام: برابر؛

خط: نسخ، بی کا، تا پایان جمادی الاول 989ق؛ مهر: اسدالله بن آقا محمد تقی طیب خوانساری؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی، 4گ (130پ-133پ)، 21 سطر (9/5×15/5)، اندازه: 15/5×25/5سم [ف: 4-714]

2. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 964/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 4 گ (1-4)، 23 سطر (8/5×14/5)، اندازه: 12×18/5سم [ف: 3-1322]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 360/27

آغاز: برابر؛ انجام: و نصف وزنه افسنتین و وجدت فی نسخه آخرین بدل الفاریقون و فیون.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1004ق، کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی

مقوایی، 35 سطر (20×11)، اندازه: 32×18سم [سنا-ف: 1-188]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2824/1

آغاز: برابر؛ انجام: و نصف وزنه افسنتین و وجدت فی نسخه آخرین بدل الفاریقون و فیون.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1275ق؛ جلد: تیماج مشکی منگنه، 15گ

(1-15)، 30 سطر، قطع: جیبی، اندازه: 18×10سم [ف: 10-145]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 669/3

آغاز: برابر؛ انجام: و وجدت فی نسخ اخرای بدل الفارقون فزقیون ...

ص: 307

خط: نسخ، بی کا، تا: یکشنبه 24 ذیقعده 1275ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری قهوه ای سیر، 16 سطر [ف: 5-138]

6. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه: 22/5

بی کا، بی تا [آشربه: 7-687]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1538

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا [ف: 4-250]

52- ابدال ادویه مفرده / طب / فارسی

abdāl-e advīye-ye mofrade

مهابادی، فخر الدین، ق 10 قمری

(mahābādī, faxr-od-dīn (- 16c

در این رساله مختصر ادویه مفرده را به ترتیب حروف الفبا گرد آورده و بدل هر یک را نیز متذکر شده و آن را در 1 مقدمه و چند «باب» تنظیم نموده است. آغاز کتاب: الحمدلله رب العالمین .. این رساله ای است در ابدال ادویه مفرده بنا بر التماس یکی از اجله اصحاب اتمام یافت.

انجام کتاب: هلیون بدل وی حنجل است و الله اعلم بحقایق الامور.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3843/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 یا 13، 5 گ (214-218ر)، اندازه: 19×29سم [محدث ارموی مخ: 1-15]

53- الابدال / طب / فارسی

al-abdal

گیلانی، صدرالدین علی بن محمد، - 1018 قمری

(gīlānī, sadr-od-dīn 'alī ebn-e mohammad (- 1610

[فهرستواره منزوی 3263/5]

بی کا، تا: 15 ربیع الاول 1311ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 31گ (24-55)، 14 سطر (9×16/5)، قطع: ربعی، اندازه: 24×15/5 [ف: 17-17]

54- الابدال / طب / عربی

al-abdāl

الهمی، محمد بن ابی نصر

alhamī, mohammad ebn-e abī-nasr

کتابی است در ادویه و این که بدل هر دارو، از چه دارویی و به چه میزان می توان استفاده کرد. در مقدمه آمده: «چون ذکر ادویه مفرده و مرکبه برای تکمیل صناعت طب لازم است و اصولی ادویه ای که در دسترس نیست نیاز به جایگزین دارد و از آن جایی که متقدمین و متاخرین ابدال ادویه را به صورت پراکنده بیان کرده اند، لذا این اصول را بر حسب اولویتی که به دستم رسیده است گردآوری کردم و برای دسترسی آسان طالبین بر اساس حروف معجم مبوب کردم.» در منابع به نام مؤلف اشاره نشده است تنها نام محمد بن محمد ابی نصر خجندی تا حدودی به این نام مشابهت دارد. وی کتابی با عنوان

صناعت طب» یا «اصول تراکیب» دارد. شاید رساله حاضر بخشی از این کتاب باشد. در این نسخه از ابو علی، ابن ماسویه، جالینوس و ابن زکریا نام برده شده پس کتاب «الابدال» محمد بن زکریا رازی نیست. بدر الدین قلانسی نیز در پایان کتاب قرابادین فصلی در ابدال ادویه دارد. کتاب رکن الدین مسعود بن حسین با عنوان «درر کنز الحکما» نیز فصل فی الابدال» دارد که با نسخه حاضر متفاوت است. نجیب الدین سمرقندی مؤلف اطعمة المرضی» و «قرابادین» نیز کتابی با عنوان «قوانین الأدوية المفردة» دارد. ممکن است رساله حاضر بخشی از این کتاب وی باشد.

آغاز کتاب: قال الفاضل الحکیم زین الدین ... لما كانت الادوية المفردة و المركبة محتاجا اليها في تنمة صناعة الطب ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4867

آغاز: برابر؛ انجام: باب الیاء ... بدله عفص غیر مشعوت بیروج بدله شوکران .

خط: نستعلیق متوسط، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی مشکی نقش دار عطف تیماج اناری، 12گ (32پ-44پ)، 17 سطر (5/6×14/5)، اندازه: 21/5 × 12/5 سم (رایانه)

55- ابدال = معرفت ابدال ادویه / طب / فارسی

ebdāl = ma' refat-e abdāl-e advīye

شوشتری، محمد معصوم بن کریم الدین، ق 11 قمری

(Šoštarī, ma'sūm-e-bn-e karīm-od-dīn (- 17c

سال تألیف: 1095ق؛

فایده هفتم از کتاب قرابادین معصومی که در آن داروهای بدل به ترتیب حروف تهجی ذکر شده است.

آغاز کتاب: فایده هفتم از قرابادین معصومی ... حرف الألف ابهل بدل آن جوز السرو است ...

انجام کتاب: صمغ عربی یا صمغ درخت سدر بود هکذا وجدت ابدال الادویه وانتسختها من قرابادین المعصومی .

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1530/2

آغاز و انجام: برابر

ص: 308

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 18 سطر (6/5×15/5)، اندازه: 20/5×12/5 سم [ف: 2088-4]

56- ابدال الأدوية / طب / عربی

abdāl-ul adwīya

رساله ای است به ترتیب حروف در مواد دارویی و بدل آنها.

آغاز کتاب: الحمد لله المتفرد بجلال هویتة و بقاءه .. فهذا ذكر ابدال الأدوية التي تورده في كتاب الادوية المفردة

1. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 248/2

آغاز: برابر؛ انجام: یاقوت بدله ضعفه ذهب

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم خلخالی، تا: شب پنج شنبه 25 ذیقعده 1225ق، به دستور آخوند ملا محمد جعفر؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 6گ

(87پ-93ر)، 18 سطر، اندازه: 20×14سم [ف: 133]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 669/2

آغاز: برابر؛ انجام: غالیه بدله دهن البان ولادن

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه 23 ذیقعده 1275ق؛ کاغذ: آهارمهره فرنگی، جلد: ساغری قهوه ای سیر، 16 سطر [ف: 5-138]

57- ابدال (مختصر) / طب / فارسی

(.al-abdāl (mx

تفسیر برخی اصطلاحات پزشکی است که از کتاب «ابدال الأدوية» انتخاب و نقل شده است. نام مختصر کننده و مؤلف معلوم نشد. در فهرست عکسی دائرة المعارف متن «ابدال الأدوية المفردة و المركبة» را از شاپور بن سهل، پزشک (255ق) دانسته که فهرست نگار آستان قدس دلیلی بر آن نیافته است.

آغاز کتاب: هذا مختصر من كتاب الإبدال. «افستین» بدل آن جعده است یا شیخ ارمنی، و از جهت تقویت معده مثل آن اساروون یا نیمه وزن آن هلیله و از جهت پاک کردن معد صبر. اسقیل» بدل او مثل او ...

انجام کتاب: «غافث» بدل آن ... «غاریقون» بدل آن دو مثل آن تربد است و مثل آن صبر. و الله اعلم بالصواب.

[فهرستواره 5/3263 «ابدال الادویه؛ ابدال»؛ نسخه ها 1/463؛ کحاله 4/201؛ زرکلی 3/69، حاجی خلیفه 1/2 متن عربی آن؛ آستان

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5048

آغاز و انجام: برابر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: آقا زین العابدین، تاریخ وقف: 1166ق، کاغذ: نخودی آهاری، جلد: مقوا با رویه پارچه، 3گ (2ر-4)، 22 سطر، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 19-520]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 144/1-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-6]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4558/2 - 23/78

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ، 18 سطر، اندازه: 21×16 سم [ف: 7-4226]

58- ابدال ادویه / طب / فارسی

abdāl-e advīye

فایده کوتاهی است در طب و داروشناسی، نام داروها را آورده و بدل های هر یک از آنها را بیان نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6737/2 - 34/107

آغاز: بسمله ابدال ادویه از نسخه قانون افسن بدل وی جعده باشد یاد دمنه ارمنی ... استیل بدل وی قردمانا ودود انک؛ انجام: سنداب را در داروی فواق بدل سینسبر است ... بدل بود نه است و هوالحق و اگر نیابند نعناع.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 3گ، 21 سطر، اندازه: 23×16 سم [ف: 1-41]

59- ابدال نامه = مثنوی الف ابدال ظهوری = ابدالیه = الف ابدال / شعر / فارسی

abdāl-nāme = masnavī-ye alef-e abdāl-e zohūrī

ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد، - 1026؟ قمری

(zohūrī toršīzī, nūr-od-dīn mohammad) - 1617

داستان قلندری است که شب سردی را در مسجدی به روز می رساند و با پروردگارش به طنز سخن می گوید. تعداد بیت ها 77 تا 92

بیت دیده شده است. شاید با «ابدالیه» او یکی باشد. آغاز کتاب: الف ابدال نام درویشی XX سینه از داغ مفلسی ریشی | حلقه در گوش
دیک بغرابی XX مرده خان نان حلوایی انجام کتاب: ای ظهوری به پای توبه گرای XX از ته تیره چاه نفس بر آی / پای تا سر ز داغ عیبی ریش
XX کپنک را جدا مساز ز خویش

[نسخه های فارسی منزوی 3: 1880، 4: 2623؛ مشترک 5: 69 «مثنوی ابدالیه»؛ موزه سالار 5: 110 «مثنوی الف ابدال» با همین
سرآغاز؛ فهرستواره منزوی 10: 115]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8977/30

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1091ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه ای ساده، 3ص (290-292)، اندازه: 14/2 ×
23/5 سم [ف: 29/1]

[538-

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 39/185 - 7805/1

ص: 309

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ یادداشتی در نسخه به تاریخ 1042 به چشم می خورد و اشعاری از میرزا صادق دستغیب و محمد قلی سلیم نیز در نسخه درج شده است؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه ای، 1 گ، اندازه: 20×12 سم [ف: 1-41]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8982/37

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره نازک، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سر ترنج سجاف مشکی؛ 4 گ (30-33 حاشیه)، اندازه: 22/1×13 سم [ف: 1-29/553]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 945

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 11-12 ق؛ دارای حدود 92 بیت؛ 3 گ (27 پ-29 ر) [ف: 2-18]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1003/23

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1259 ق؛ دارای 77 بیت؛ 2 گ (193 پ-194 ر) [ف: 2-19]

6. مشهد؛ ادبیات، شماره نسخه: 75/8 فرخ

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 14 محرم 1264 ق، کاغذ فرنگی آهار مهره؛ جلد: تیماج سبز، 17 سطر (7×13)، قطع: پستی، اندازه: 20/5×13 سم [ف: 198]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2329/45

آغاز: برابر؛ انجام: تا سحر همچو بید میلرزید Xx بخداوندگار مینالید

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، دارای 26 بیت؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: میشن قهوه ای ترنج و نیم ترنج و سر ترنج ضربی، 3 گ (455-453)، 16 سطر (7×14)، اندازه: 21/5 × 13/5 سم [ف: 8-29]

- ابدالیه « ابدال نامه

60- ابداع ما کان فی صور سلاطین آل عثمان / متفرقه / فارسی

abda'-u mā kān-a fi ṣuwar-i salātīn-i āl-i 'utmān

این کتاب در سی و شش ورق است و در هر ورق عکس رنگین یکی از سلاطین عثمانی (دولت ترکیه فعلی) به طرز زیبایی و با تذهیب کاری کراور و چاپ شده. اول آنها غازی عثمان خان است که سر سلسله و مؤسس خاندان سلطنت همان دولت است و در سال 699 هجری به سلطنت رسیده و در سال 722 وفات یافته است. بعد از آن به ترتیب، عکس سی و سه نفر دیگر از سلاطین آل عثمان است که آخرین آنها سلطان عبدالحمید ثانی است. در بالای هر عکسی که نام سلطان و تاریخ تولد و تاریخ جلوس و تاریخ وفات همان سلطان را به عربی و سال هجری، و در زیر عکس همان کلمات را به فرانسه و تاریخ میلادی چاپ کرده اند.

گردآورنده سلیم افندی فارس مدیر مطبعه جوائب اسلامبول است تاریخ طبع را در جایی از کتاب نیاورده ولی معلوم است که در زمان سلطان عبدالحمید ثانی بوده که سی و چهارمین سلطان از همان سلسله می باشد و در سال 1293 قمری به سلطنت رسیده است. در پشت ورق تمام عکس ها که سفید بوده است یکنفر ایرانی که نامی از خود نبرده شرح حال همان سلطان و سوانحی که در ایام سلطنت او از لشکر کشی و فتوحات اتفاق افتاده به طریق اختصار به فارسی و به خط ریز بسیار خوب نوشته است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 48

بی کا، بی تا [ف: 250]

61- ابراء الاب زوجة ابنه الصغير / فقه / عربی

ibrā' -ul ab-iz zawja ibn-ah-uṣ Ṣagīr

استر آبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، 1198 - 1263 قمری

(estarābādī, mohammad ja far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847

سال تألیف: 1239ق

در این رساله به طور مفصل در این باب بحث نموده است که اگر مردی برای فرزند غیر بالغ خود زنی به عقد انقطاع بگیرد می تواند زن را از مدت قراردادی ابراء نماید.

آغاز کتاب: مسألة لوزوج اب الصغير في حال صغر ولده و لو بعد البلوغ الى عشر سنين تزويج انقطاعياً بقدر شهر مثلاً

انجام کتاب: بعد البلوغ و العقل و الرشد و الاختيار، و الله العالم بالاحكام

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3851/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (50-55ر)، اندازه: 18×11 سم [ف: 10-239]

62- الابرار = کتاب الابرار = نبوت / کلام و اعتقادات / فارسی

al-abrār = k.-ol abrār = nabovvat

شیخ الاسلام رشتی، حسن بن مرتضی، ق 14 قمری

(Šeyx-ol-eslām-e raštī, hasan ebn-e morteza (- 20c

رساله ای است که در پاسخ پرسش شخصی به نام سید رضا کربلایی نگاشته شده است. موضوع آن نبوت خاصه و حقانیت دین اسلام و نسخ بقیه ادیان است و ضمناً مشتمل بر اثبات حقانیت مذهب شیعه و سبب غیبت امام زمان علیه السلام است.

ص: 310

دارای 10 «فصل» و «خاتمه» است. در فهرستواره منزوی دو کتاب پنداشته شده و تحت دو عنوان «اثبات نبوت خاصه» و «کتاب ابرار» آمده ولی سر آغاز هر دو یکی است.

آغاز کتاب: الحمد لله القادر المقتدر الخبير الولي العالم السميع البصير ... اما بعد جناب مستطاب فاضل عارف کامل آقا سید رضای کربلایی

انجام کتاب: این آثم در معرفت شاید بالتمام از مفهومات فرضیه باشد ان شاء الله بصیرت ... یا رب العالمین و یا اکرم الأکرمین و ارحم الراحمین

چاپ: مشهد، 1322

[فهرست نسخه های خطی منزوی 869 و 92 و 903 و 955 و 1001؛ مشار فارسی 1: 140؛ فهرستواره منزوی 9: 71، 88، 482 «کتاب ابرار»]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7863

آغاز: برابر؛ انجام: و بر ولی خدا ترسی نخواهد بود یقین. خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 97گ، 11 سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 11-267]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6389

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الثانی 1315ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوارویه کاغذی، 33 گ، اندازه: 9/4 × 14/5 سم [ف: 2-387]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 50 15ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-123]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18829

تذکر: در فهرست با عنوان «پاسخ آقا سید رضا» آمده است؛ بی کا، تا: 1315ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 34گ، اندازه:

12/169/4

سم (رایانه)

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 925

آغاز: برابر تذکر: در فهرست با عنوان «رساله در نبوت» آمده است؛ بی کا، تا: ا

1316ق؛ قطع: جیبی [اهدائی ف: 131]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6627

آغاز: برابر؛ انجام: و توقفنا الی ما تحب و ترضی فی الدنيا و الاخرة ابد الابدین یا کریم یا رب العالمین و یا اکرم الأکرمین خط: نسخ، بی کا، تا: شب پنج شنبه 15 محرم 1317ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 39گ، 11 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 17-196]

6. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4049 و 4740-ف

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: شب شنبه 1 ذیقعده 1317ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی مقوایی، 46گ، 11 سطر (10×5)،

اندازه: 18×11 سم [ف: 13-3035 و فیلم ها - ف: 3-98]

7. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1066

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 9 جمادی الثانی 1319ق؛ مهر: حاج سید سعید

کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف پارچه، 11 سطر (10×5)، قطع: جیبی، اندازه: 18×11 سم [ف: 3-1460]

63- الابرار فی نوادر الاخبار عن الائمة الاطهار / حدیث / عربی

al-abrar fi nawadir-il axbar an-il a'immat-il athar

خراسانی، عبدالحسین بن محمد، ق 14 قمری

(xorāsānī, 'abd-ol-hoseyn ebn-e mohammad (- 20c

مجموعه احادیثی است که مؤلف برگزیده است.

آغاز کتاب: بسمله 1- روی عبدالله بن عبدالرحمن قال سمعت عثمان بن عفان ... قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول ان الله تبارک و تعالی خلق من نور وجهه علی

[این نسخه منحصر است و در منابع کتاب شناسی یافت نشد]

بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 116

آغاز: برابر؛ انجام: قوم عبدوا الله عز و جل: حباله فتلك عبادة الاحرار وهي افضل العباده

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1340ق؛ تمام صفحات مجدول؛ 14گ، 14 سطر، اندازه: 18×11 سم (ف)

64- ابراز الحكم من حديث رفع القلم = رفع القلم / اصول فقه / عربی

ibraz-ul hikam min hadit-i rufi-al qalam

سبکی، علی بن عبدالکافی، 683 - 756 قمری

(sobki, ali ebn-e abd-ol-kafi (1285 - 1356

این حدیث را نسبت به پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) داده اند که به حدیث رفع» مشهور است که فرمود: «رفع القلم عن ثلاثة: عن النائم حتى يستيقظ، و عن المبتلى حتى يبرأ، و عن الصبي حتى يكبر». مؤلف از سی و نه وجه مختلف درباره این حدیث بحث کرده است.

آغاز کتاب: بسم الله الرحمن الرحيم ربنا اغفر لنا ذنوبنا و اسرافنا في امرنا و ثبت اقدامنا اخبرنا الحافظ الامام ابو محمد عبد المؤمن

[كشف الظنون 1/3 و هدية العارفين 5/721]

شرح و حواشی:

1- ابراز الحكم من حديث رفع القلم (مختصر)؛ محمد بن عطار شافعی

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 193/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج زرد شتری ضربی ترنج و سرترنج دار، 48ص (89-137)، اندازه: 20×15 سم [ف: 1-140]

ص: 311

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 76/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-98]

65- ابراز الحکم من حدیث رفع القلم (مختصر) / حدیث / عربی

(.ibrāz-ul ṣikam min hadīṭ-i rufi'-al qalam (mx

محمد بن عطار شافعی

mohammad ebn-e 'attār-e šāfe'ī

وابسته به: ابراز الحکم من حدیث رفع القلم؛ سبکی، علی بن عبدالکافی (683-756)

مختصری است از کتاب «ابراز الحکم من حدیث رفع القلم» تقی الدین علی بن عبد الکافی سبکی (756) که در آن اشاره به اموری شده که از آنها رفع قلم شده است .

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1627/16

آغاز: قال أبو داود: حدثنا عثمان بن أبي شيبة، ثنا يزيد بن هارون، ا ثنا حماد بن سلمة، عن حماد، عن ابراهيم، عن الأسود، عن عائشة؛
نسخه اصل: کتابخانه دار الکتب الظاهرية، دمشق ش 3769؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبد الدائم برماوی شافعی، تا: با تاریخ 787ق؛
37ص (87-123) [عکسی ف: 5-61]

66- ابراز المعانی من حرز الامانی = شرح حرز الامانی / تجوید / عربی

ibraz-ul maani min hirz-il amani = .-u hirz-il amani'

ابوشامه، عبدالرحمن بن اسماعیل، 599 - 665 قمری

(abū-šāme, 'abd-or-rahmān ebn-e esmā'īl (1203 - 1267

وابسته به: حرز الامانی و وجه التهانی = قصیده الشاطبية؛ شاطبی، قاسم بن فیره (538-590)

زمان تألیف: سلخ ذیحجه 624ق

«حرز الامانی و وجه التهانی یا شاطبیه» قصیده ای است لامیه در تجوید از شاطبی که «التیسیر» ابوعمر و دانی را به نظم آورده و دارای 1173 بیت در قرائت قراء سبعة می باشد. این قصیده شرح و حاشیه های فراوان دارد از جمله شرح حاضر که شارح آن از علمای سده هفتم هجری بوده و در فقه، حدیث، تاریخ، نحو، ادبیات، و قرائات مختلف زبانزد بوده است. او در آغاز شرح مفصلی بر قصیده شاطبی نگاشته که تنها باب الهمز تین آن یک جلد بوده است. از این رو برای دسترسی آسان، آن را گزیده کرده و کتاب حاضر را ترتیب داده است.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله الذي اسبغ علينا نعمه و افاض لدينا مننه و انزل الينا كتابه ... اما بعد فان اولى ما ... (بعد از سه برگ) و سمیته ابراز المعانی من حرز الامانی ...

انجام کتاب: فحسن تشبیه الصلوة علی الصحابة بذلك لانهم في الصلوة تبع لرسول الله ص فلهدا أصابتهم نجاتها و برکاتها رضی الله عنهم .

[فهرست موضوعی نسخه های خطی عربی کتابخانه های جمهوری اسلامی ایران ... علوم قرآنی 1: 208-209؛ فهرس مخطوطات دار الکتب الظاهرية علوم قرآن کریم 1: 288-290؛ کشف الظنون 1: 647، دار العلم 127؛ الأوقاف العامة بغداد 1: 22-21؛ الأوقاف العامة موصل 4: 15]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12500

آغاز: المتقاربین فما احتاج إلى ذكره لأجل حمزة رمز لای عمر و معه خشية أن یظن بحمزه وحده و لهذا نظایر سابقه و لا حقه و كان یلزمه مثل ذلك في اول و الصافات فلم یفعله؛ انجام: برابر خط: نسخ، کاتب: عبدالرحیم بن مکى وافقى هلالی، تا: سه شنبه 5 شوال 676ق، افتادگی: آغاز؛ بسیار نفیس، مصحح، با نسخه اصل مقابله شده با عبارت «بلغ مقابلة بنسخة الأصل حسب الطاقة بحمد الله و منه خامس شوال من شهور سنة ستة وسبعین و ستمائة و الحمد لله وحده»، این نسخه به رسم شیخ شهاب الدین ابی بکر بن الحسن احمد المعروف بالجوسق کتابت شده است؛ تملک: ابن احمد، حیدر بن احمد و محمد المشتهر بشاه ... العاری؛ مهر: «لا إله إلا الله الملك الحق المبين عبده أبو تراب»، «الفقیر حیدر 1061»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج خردلی ضربی با لچک و ترنج گل و بوتہ، 225 ، 20 سطر (18×12/5)، اندازه: 23×17/5 سم

[ف: 31-542]

2. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 119 - ب

از سوره آل عمران تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 68 در صفحه عنوان شعرهایی است در حل رمزهای شاطبی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب، 232گ، 21 سطر (22×12)، اندازه: 28×18/5 سم [ف: 1-330]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1130

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کان ابو طالب بن احمد شیرازی، تا: 753ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میثن سیاه نو، 376، 21 سطر، اندازه: 24×16 سم [ف: 1-11]

4. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1119

از بیت 445 را دارد؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن احمد بن محمود بن محمد قاری، تا: یک شنبه 11 رمضان 770ق؛ افتادگی: آغاز؛ 308گ، اندازه: 20/5×13 سم (نسخه پژوهی: 1-18 و 2-108)

آغاز: ... عامر، قرا الثلاثة فیما علی وزن عنب، و نافع هنا فقط و سیصلون سعیرا بضم الیاء و فتحها .. یوصی بفتح الصاد صح کما دنا XX و وافق حفص فی الخیر محملا ... ؛ انجام: برابر

از اواخر سوره نساء تا پایان قرآن کریم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن 8؛ مصحح، شش برگی از آغاز نو نویسی شده؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با لبه برگردان، 171، 25 سطر (17/5×12)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 37-258]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1345

خط: تعليق، کا: امام بن جلال کرمانی، تا: 6 ربيع الثاني 843ق، جا: سبزوار، برای حافظ احمد عاملی؛ تملک: خليل طيب؛ کاغذ: ترمه، جلد: ميشن قهوه ای ضربی گره دار، 314گ، 23 سطر، اندازه: 26/6×17/8 سم [ف: 1-12]

7. اردکان یزد؛ امام صادق شماره نسخه: 357

آغاز: ثابت و ابا زید و مجمع بن جارية و انس بن مالک و من التابعين بالمدينة ابن المسيب و عروة و سالما و عمر بن العزيز؛ انجام: و يقصد من اجل كرمه كالعبة و هذه المعاني كلها موجودة في المصطفى

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ توسط کاتب تصحیح شده، اهدایی ورثه امام زاده؛ 330 گ، 25 سطر، اندازه: 24/5×15/5 [ف: 2-95] 8. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 236

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن علی بن نظر داد، تا: جمعه ربيع الثاني 1003ق؛ حدود یک سوم کتاب از قسمت میانی با خطی کهنه نگاشته شده است بر روی کاغذ حنائی، مصحح، قسمت های اول و آخر نسخه که تحریر تازه دارد بر روی کاغذ فرنگی؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه ای لولائی عطف و لبه ميشن زرد، 318گ، 23 سطر (12×18)، اندازه: 25×19 سم [ف: 1-204]

9. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 287

آغاز: فجاهد يقال جبل الصيد اذا اخذه بالحباله و هي الشبكة و استعمال التجانس في هذا البيت و الذي بعده

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، در دو برگ پایانی وقف نامه کتاب به سال 1104 با مهر مربع «افوض امري إلى الله عبده ناصح و اجراى صيغه وقف به خط علامه مجلسی دیده می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 395گ، 23 سطر، اندازه: 23×13/5 سم [ف: 1-205]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7113

آغاز: بسملة باب فرش الحروف و هو الكلام على كل حرف في موضعه على ترتيب السورة؛ انجام: و يرسل فارفع مع فيوحى مسكنا xx ابانا وان كنتم بكسر شذالعا

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز، 232گ، مختلف السطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 25-125]

67- ابرام النقض و نقض الابرام / فقه / فارسی

ebrām-on naqz va naqz-ol ebrām

وابسته به: كشف الأوهام في حلية شرب الغليان في شهر الصيام؛ نوری، محمد تقی بن علی محمد (1201-1263ق)

تاریخ تألیف: جمعه 9 ربیع الثانی 1245ق

ردی است بر رساله ای که میرزا محمد تقی نوری مازندرانی در موضوع حلال بودن کشیدن غلیان در روز ماه رمضان و در حال روزه نگاشته و در آن فتوای سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی را نقض کرده است، با عنوان «گمنام گوید - گمشده گوید» یا قال - اقول». نام کامل این کتاب «ابرام النقض و نقض الابرار علی کشف الأوهام عن وجه الغلیان الذی صنفه بعض افاضل الأيام» می باشد، به نثر و نظم از شعر مؤلف نگارش یافته است.

آغاز کتاب: حمد بی حصر و حد و ثنای بی انتها و عدد خداوند و احد احدی را سزد که در هر عهد به صواب دید حکمت جمعی زشت و درشت

انجام کتاب: زما رحمت اگر بیگانه گردد xx سراسر این و آن ویرانه گردد

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1789

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ عناوین و عبارت های عربی نسخ، مصحح، روی برگ اول نشانی امانت محمد شوشتری از میرزا عبد الرزاق رشتی با مهر بیضوی «عبدہ الراجی محمد...» و تملکی بدون نام به تاریخ ذیقعدہ 1312 با مهر بیضوی «هو الرزاق» دیده می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 157گ، 14 سطر، اندازه: 11×15/5سم [ف: 5-209]

68- ابر گهر بار / ادبیات فارسی

abr-e gohar-bār

ارشد هروی، محمد ارشد بن علی اکبر، 1025 - 1114 قمری

(arsad-e heravi, mohammad arsad ebn-e ali akbar (1616 - 1703

اهداء به: عباسقلی خان بن حسن خان بن حسین خان شاملو حاکم هرات و بیگلریگی خراسان

منظومه ای است به پیروی از «مخزن الاسرار» نظامی. نظم مثنوی مزبور پیش از 1049 شروع شده و در اوایل حکومت عباسقلی خان سرانجام یافته و به خواهش وی به اتمام رسیده است. در این مثنوی پس از حمد باری و نعت نبی (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) شاعر به ذکر منقبت دوازده امام پرداخته و بدین امتیاز و اختصاص بر نظامی گنجوی و خسرو دهلوی و جامی که در «مخزن الاسرار» و «مطلع الانوار» و «تحفة الأحرار» دم از منقبت شاه دین و ائمه معصومین نزده اند تفاخر کرده است. از میرزا سعدالدین محمد راقم مشهدی وزیر خراسان و علی قلی خان شاملو برادر عباس قلی خان نیز در این منظومه یاد شده است. شاعر در ضمن حکایات و تمثیلات، داستان حیرت انگیزی از سفر راقم مشهدی به گلکنده هند به نظم آورده است که از کلیه مثنویات قضا و قدر که تاکنون سروده شده موضوعاً مهمتر است.

آغاز کتاب: بسم الله الرحمن الرحيم XX رشحہ اول ز سحاب قدیم

ص: 313

انجام کتاب: پخته نگردد بسخن فکر خام XX ختم شد اینجا سخنم و السلام چاپ: به کوشش اصغر علی در اورینتل کالج میگزین، ج 34 ش 2/3

[الذریعة 19/109؛ میرزایان برناباد از مایل هروی ص 6؛ فهرستواره منزوی

[10/116]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7535/6

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی روی مقوا، 14 سطر (7×16)، قطع: ربعی، اندازه: 21/5×13 سم [ف: 16-615]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6546

آغاز و انجام برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نیمه شعبان 1091ق؛ در پیش و پس مثنوی مزبور ابیاتی از خسرو شیرین نظامی و چندین قطعه و غزل و رباعی از ارشد هروی به خط کاتب دیگری همزمان کتابت مثنوی ابر گهربار نوشته شده است؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای عطف و گوشه چرمی، 133 گ، 15 سطر (5/6×16)، اندازه: 23/5×14 سم [ف: 7-188]

69- الابصار (مقالة) / فلسفه / عربی

(.al-ibṣār (mq

اسکندر افرویدیسی، ق 3 میلادی

(eskandar āfrūdīsī (- 3c

مقاله اسکندر افرویدیسی در رد کسانی که می گویند ابصار به خارج شدن شعاع از چشم صورت می پذیرد.

آغاز کتاب: بسمله. قال ان كان الأبصار انما يكون.

چاپ: تحقیق عبدالرحمن بدوی در شروح علی ارسطو مفقودة في اليونانية و رسائل أخرى (بیروت، دارالمشرق: 1971م)

[سلطنتی برلین 4: 399، 645]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1289/22 عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: ولا حركة الصورة الى البصر ولا بهما جميعا نسخه اصل کتابخانه سلطنتی برلین، ش 5060؛ خط: مغربی، بی کا، تا: 667ق؛ 2 گ (216-217پ)، 28 سطر، قطع: ربعی، اندازه: 27×20 سم [عکسی ف: 3-645]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5283/33

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 2 گ، 95-96 پ [ف: 16-190]

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 293/22

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 2 گ (93-94ر)، 24 سطر (12/5 × 18/5)، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: 200]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4655/56

آغاز: برابر؛ انجام: .. وأن الممكنون مکنون منها اضطرارة علی ما قال الحکیم

خط: نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، بی تا، کاغذ: فستقی آبی، 2 گ (252-253ر)، 22 سطر، اندازه: 18/5 × 14/6 سم [ف: 7-465]

70- ابصار / فلسفه

ebsār

ملا اسماعیل

mollā esmā'il

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17886 ض

بی کا، تا: 1288ق [د.ث. مجلس]

71- الابصار (رسالة) / فیزیک / عربی

(r) .al-ibṣār

رساله درباره چگونگی دیده شدن اشیاء است که نظریات و آراء دانشمندان فیزیک قدیم را مورد بحث قرار داده است. ظاهراً قسمت یا باب اول کتابی باشد که باب دوم آن در هیأت اجرام سماوی بوده است.

آغاز کتاب: بسمله، تذنیب اعلم انه قد يحتاج في هذا العلم الى معرفة مخروط انجام کتاب: الباب الثاني في هيئة الأجرام العلوية و اوضاعها. تمت الرسالة بعون الملك الوهاب

آغاز و انجام: برابر بی کا، تا: محتملا قرن 13؛ حاوی اشکال هندسی با مرکب قرمز؛ کاغذ: ترمه، فستقی، جلد: تیماج مشکی یک لایی
حاشیه دار، 69ص (1-69)، 18 سطر (5/5×16/5)، اندازه: 12/5 × 23/5 سم [ف: 8-301]

72- ابصار الافکار لانتصار الأبرار / اصول فقه / عربی

ibsar-ul afkar li-intisar-il abrar

حسینی قائی، حسن بن محمد، - 1300 قمری

(1883 - hoseynī qā'enī, hasan ebn-e mohammad)

تاریخ تالیف: پنج شنبه 24 ربیع الثانی 1251ق

چون اکثر کتب مختصر در اصول فقه و متداول بین طلاب آمیخته با حشو و زواید و خالی از اکثر مباحث مهم این علم بود، مؤلف تصمیم
به تدوین رساله ای جامع در این علم گرفته تا طلاب از آن منتفع شوند. وی این کتاب را در 1 «مقدمه» و چند مقصد» و «خاتمه» تنظیم
نموده است: المقدمة: في التعريف والموضوع والغاية؛ المقصد 1. الأدلة العقلية؛ 2. الأدلة الشرعية؛ 3.

ص: 314

المبادئ الأحكامية؛ 4. مشتركات الكتاب و السنة؛ 5. في المبادئ اللغوية؛ 6. الاجتهاد و التقليد؛ الخاتمة: في التعارض و التعادل و التراجيح.

آغاز کتاب: رب يسر، بسمله، الحمد لله الذي أناط الاصول بالفروغ و رزقنا بها الوصول الى غاية المامول ... فيقول الفقير ... حسن ابن سيد محمد الحسيني الخراساني. لما رايت المختصرات الأصولية المتدواله ...

انجام کتاب: هذا آخر ما اردناه من ابصار الأفكار لاستعانة الابرار و الحمد لله على حسن الاختتام ... و قد وقع الفراغ منه على يد مصنفه حسن ابن سيد محمد الحسيني الخراساني يوم الخميس الثالث رابع عشر الثالث من الشهر الرابع من السنة الاولى العشر السادس من المائة الثالثة من الألف الثاني من الهجرة النبوية عليه و على آله آلاف التحية في كل غدوة و عشية.

[الذريعة 1765؛ التراث العربي 1: 33-34]

1. قم؛ مرعشي؛ شماره نسخه: 6953

آغاز: برابر؛ انجام؛ و الصلاة على محمد المختار و آله الأبرار بعدد قطرات الأمطار و أوراق الأشجار مادام الليل و النهار

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 6 ربيع الاول 1252ق، برای سيد علی؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 87 گ، 20 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 18-136]

2. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 70

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: رمضان بن حسین بن علی افینی، تا: پنج شنبه 28 جمادی الاول 1253ق، جا: مدرسه جعفریه قائن؛ در برگ آخر وصیتی از «رمضان» مکتوب است، مصحح؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 94 گ، 24 سطر، اندازه:

16/5×22سم [کتابخانه های قائن - ف: 62]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1721

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-176]

3. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان، شماره نسخه: 71

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1274ق؛ از روی نسخه ای به تاریخ شنبه 10 صفر 1254 استکتاب شده؛ جلد: گالینگور، عطف تیماج قهوه ای سوخته، 84 گ، 19 سطر، اندازه: 15×20/5سم [ف: 57]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26892

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ حقی، بی کا، تا: 1274ق؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج، 19 سطر (6×12)، قطع: رقعی، اندازه: 17×10/5 سم (رایانه)

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4315/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن میر حسینعلی عرب قرشی، تا: شعبان 1274ق، جا: مدرسه جعفریه قاین؛ دارای یادداشت 1280 از کاتب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن و مقوای ستر، 121گ (24-125)، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 9-12]

6. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 199

آغاز: بالعمل لكنه بواسطة المسائل الفرعية اذ الأصول يسبب الاستنباط الفقه؛ انجام: سببية للترجيح ثم ان المرجحات تنقسم الى الداخلة و خارجه و كل منها الى ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14، افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 145گ، مختلف السطر، اندازه: 16×11 سم کتابخانه های قائن - ف: 171]

73- ابصار المستبصرين = بصائر المستبصرين / كلام و اعتقادات / فارسی

absār-ol mostabserīn = basā'er-ol mostabserīn

شیرازی دیبلی، عبدالوهاب بن عبدالرحمان، ق 11 قمری .

(- 17c) (šīrāzī deyboli, 'abd-ol-vahhāb ebn-e 'abd-or-rahmān)

سال تألیف: 1042 یا 1062ق

شرح چگونگی گرویدن مؤلف است به مذهب تشیع توسط مولانا عبدالعلی شیرازی که تاجری به نام حاج علی رضا بن سال 1062 او را با خود به هند برده بود و تصادفاً با دیبلی ملاقات کرده است. در این رساله گفتگوی مؤلف با شیرازی مذکور که از علمای آگاه و با اطلاع در علوم دینی و مذهبی بوده، تشریح شده و گاهی نگارنده گفت و شنوهای خود را که با بعضی از علمای حنفی مذهب نیز در میان می گذاشته ولی پاسخ قانع کننده نمی یافته است. وی بحث ها را با اختصار در این رساله آورده تا حقانیت مذهب شیعه و بطلان مذاهب دیگر را اثبات کند.

در ذریعه آمده است که چنین می نماید که این رساله به سال 1042 تألیف شده است ولی این گفتار با تاریخ مسافرت شیرازی به هند و ملاقات مؤلف با وی و تشیع او و تألیف رساله پس از تشیع، درست نمی آید. وی قبل از استبصار و شیعه شدن مذهب حنفی داشته است و با توجه به تاریخ تألیف کتاب دیگر وی به نام مناظره که سال 1073ق می باشد، وی تا این تاریخ زنده بوده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي اتم حجته على الثقلين ببعثة النبي الهاشمي المنصور ليخرجهما تبيان آيات بينات آياته من الظلمات الى النور ... اما بعد فيقول احقر البرية ... المهتدى بمذهب امامية انجام كتاب: از روی صدق وعقیده درست تصدیق قولش نمود دست وثوق بر دامن محبان آل رسول صلی الله علیه و آله و سلم زده از مبغضان ایشان بالکلیه تبراً نمودم.

چاپ: بمبئی، 1285ق، سنگی، رحلی، در هاشم مطارح الانظار شیخ مرتضی انصاری، 392ص؛ به اهتمام محمد درودی، قم، 1385ه، سربی، جیبی، 117ص؛ دارالحکومه بمبئی، سنگی، بی ناشر، 1287ق، رحلی؛ به کوشش سید سعید اختر به زبان اردو

ص: 315

ترجمه و در 1950م به نام «رهبر منزل» نیز چاپ شده است.

[نسخه های فارسی منزوی 870/2؛ فهرستواره منزوی 64/9 مشترک 1019/2 به تفصیل؛ الذریعة 66/1 که تاریخ نگارش را 1042 و 1062 و نسبت نگارنده را شیرازی و دیبلی آورده است، همانجا 284/22 «المناظرات مع العامه» از همو که در 1073 ق انجام گرفته است؛ اعلام 1434/2 عبدالوهاب دیبلی شیرازی؛ مشار 141/1 که نسبت او را شیرازی دیبلی و تاریخ نگارش را نادرست 1126 ق آورده است]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24761

آغاز: برابر؛ انجام: بعد از تفکر استحسان سخن نمود الحمد لله رب العالمین خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: 1063ق؛ در صفحه اول یک سرلوح مذهب و مرصع با کتیبه بازوبندی و حاشیه سازی مرصع به گل و بوته دیده می شود، تمامی صفحات دارای جدول به لاجورد، صفحه اول زر تحریردار و صفحات بعدی زعفرانی تحریردار است، سرلوح، کتیبه، ترصیع، تشعیر، تذهیب، جدول؛ اهدایی رهبری، اسفند 1376؛ کاغذ: نخودی، 36گ، 16 سطر (8×15/5)

[رایانه]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18654

آغاز: ... بر وجوب متابعت او گفتم نه گفت آیا اهل اسلام؛ انجام: بارک الله اجورکم و اصلح امور کم مکن مکن که ره جور خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1093ق، افتادگی: آغاز؛ اهدایی رهبری، دی 1372؛ کاغذ: حنایی، 48گ، 14 سطر (10×19)، اندازه: 14×24سم (رایانه)

3. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 296/1

خط: نستعلیق، کا: محمد ابن میرک محمد، تا جمعه شوال 1098ق؛ صفحه آغاز نسخه نونویس و ترمیمی است؛ کاغذ: لیمویی، جلد: چرم قهوه ای ضربی، 95گ (پ-95پ)، 12 سطر، قطع: نیم رقعی، اندازه: 10×15سم [ف: 2-390]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18772

آغاز: بسمله، تم بالخیر کیف خوان مرتبه اول که فقیر عبد الوهاب را از خواب؛ انجام: اولئك حزب الشیطان الا ان حزب الشیطان هم... ارحم الراحمین

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: حنایی، 19 سطر

(17×8)، اندازه: 22×14سم (رایانه)

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10174/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... صحابه کبار حضرت مختار ... خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الثانی 1126ق، افتادگی: انجام؛ 66ص (1-66)،

21 سطر، اندازه: $12/5 \times 23/5$ سم [ف: 206-32]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18956

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله رب العالمین و الصلوه علی رسوله محمد و آله خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1132ق؛ اهدایی رهبری، فروردین 1372؛ کاغذ: نخودی، 44گ، 19 سطر (8×16)، اندازه: 14×22 [رایانه]

7. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 293/2

آغاز: برابر؛ انجام: از مبغضان ایشان بکلی تبری نمودم الحمد لله رب العالمین خط: شکسته نستعلیق، کا: معصوم بن اسحق حسینی وردلی ساوجبلاغی، تا: 1132ق، جا: مسجد نواب علیه (مریم بیگم)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 22گ (48پ - 69ر)، 20 سطر (5/8×13)، اندازه: 12×18/5

[ف: 275]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7742/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... و صد تازیانه نواخته حبس نمود و الله اعلم بالصواب و العاقبة بالخیر تمت . خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه ذیقعد 1154ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 69گ (1پ - 69پ)، 16 سطر، اندازه: 12×20 [ف: 26-231]

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4296/3

آغاز: برابر؛ انجام: از مبغضان ایشان بالکلیه تبرا نمودم و الحمد لله رب العالمین کا: کمال الدین حسینی، تا: 7 رمضان 1163ق، جان قلعه گنجی کوهه؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه، 37گ (49پ - 86پ)، سطور چلیپا (6×15)، اندازه: 10×19 [ف: 13-3266]

10. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4341/4

آغاز: برابر؛ انجام: ... و اگر افعال شر از او باشد ظلم لازم می آید، تعالی شأنه عن ذلك، بعد از تفکر استحسان مقالاتم نمود، و الحمد لله رب العالمین .

خط: نستعلیق، کا: میر علی اکبر میر محمد محسن زکی حسینی، تا: 1191-1193ق، جا: محمد آباد بیدر؛ جدول و کمندبندی شده، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالویی، 19گ (30پ-48ر متن و هامش)، 13 سطر، اندازه: 3/22×34سم [ف: 7-357]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 34/4 - عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-6]

11. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1732

آغاز: .. و جعلنا في سفينة اهل بيت حبيبه التي هي سفينة اهل السعادة.. انجام: اگر افعال شر از او باشد ظلم لازم می آید تعالی شانه عن ذلك بعد از تفکر بسیار استحسان سخنان و مقال نمود الحمد لله رب العالمين ... و آله الطاهرين.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ واقف: سید سعید

طباطبایی، تاریخ وقف: 1332، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با آستر میشن قهوه‌ای، 77گ، 11 سطر، اندازه: 9×15 سم
[ف: 5-149]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13759/7

آغاز: برابر

بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 36گ (64-100ر) [ف: 37-295]

ص: 316

آغاز: آیه کریمه فمن اتبع هداي فلا يضل ولا يشقى همانا که فرقه ناجیه ایشان باشند گفت معاذالله بلکه ایشان نزد اهل سنت کافر مطلق اند که سب و شتم و طعن شیخین می کنند؛ انجام: چون سخن به اینجا رسید از شوایب هموم ضلالت باز رسته ... دست و ثوق بر دامن محبان آن رسول (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) زده از متعصبان ایشان بالکلیه تبرانمودم الحمدلله رب العالمین

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: آغاز؛ جلد: کاغذی سبز، 24گ، 19 سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 1-42]

14. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 12399

آغاز: برابر؛ انجام: دامن افشاند و برخواست (کذا)

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: احتمالاً حدود قرن 13؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: اردیبهشت 1362؛ کاغذ: آهاری شگری، جلد: تیماج خرمایی ضربی، 55گ، 12 سطر، اندازه: 16×9/5 سم [ف: 7-11]

15. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4072/1

آغاز: برابر؛ انجام و راقم را به زیارات عتبات عالیات رشک روضات الجنات علی و اذیها الصلوات و التحیات رساند بمنه و جوده انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 37گ (1پ-37پ)، 15 سطر، اندازه: 15×10 سم [محدث ارموی مخ: 1-15]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11864/2

آغاز: برابر؛ انجام: در خواب دیدم آن حضرت مرا گفت که اگر کسی یک موی از محاسن مبارک آخوند همراه خود به قبر ببرد از قبر ایمن شود اکنون التماس چند موی از ریش شما دارم که به رسم تبرک نزد بعضی از اصحاب ...

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: غازیپوری، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز افزودگی هایی از محمد جعفر در 4 ربیع الثانی سال 1247 آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 40گ (85-124)، 14 سطر، اندازه: 16×11 سم [ف: 30-129]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1285/2

آغاز: برابر؛ انجام: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین بتاریخ یوم شنبه 17 شهر جمادی الأولى من شور سنه 1169 در صدر نهار که ابتدای فصل بهار و ساعتی که تحویل مردار سپاه انجم اقلیم ملک چهارم بیرج حمل بود اتمام این نسخه شریفه اتفاق افتاد الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین.

پایان نسخه: تمت الكتاب بعوان الملك الوهاب علی يد احقر الناس فرج الله بن محمد السرابی هر که خواند و کاتب را بدعای خیر باد و شاد نکند بلعنت خدا و نفرین رسول گرفتار شود خصوصاً کاتبان آخر صفحه را و السلام.

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کان محمد حسین النفرشی و فرج الدین محمد السرابی، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ترنج و نیم ترنج کوبیده مقوایی، 175 گ (275 - 349)، 25 سطر (9×14)، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-347]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18208

آغاز: برابر؛ انجام: مصباح الموده الی النجناح ...

خط: نستعلیق، کا: ابو علی بن عبدالواسع، تا: 1206 ق؛ واقف: بیگم عقیلی، تاریخ وقف: خرداد 1371؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 112 گ، 18 سطر (6×14)، اندازه: 10×17 سم (رایانه)

19. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9892/1

خط: نستعلیق، کا: میر محمد باقر بن میرزا عبدالفتاح حسینی طباطبائی تبریزی، تا: پنج شنبه 25 ربیع الثانی 1211 ق، جان تبریز؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوای عطف تیماج مشکی، 41 گ (پ - 41)، 14 سطر، اندازه: 10×15/5 سم [ف: 25-188]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2511/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 7 ربیع الثانی 1220 ق؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی به تاریخ 11 ربیع الثانی 1342؛ مهر: «العبد ریحان الله الموسوی»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 42 گ (پ - 42)، 11 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 7-96]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16616

آغاز: طایفه این تامتابعت نمایم گفتم در امور دین؛ انجام: لازم می آید تعالی شانہ عن ذالک بعد از تشکر استحسان مقالتم نمود... التوفیق من الملك المعبود

خط: نستعلیق، کا: سبزواری محمد علی بن تقی، تا: 1222 ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 16 سطر (4×13)، اندازه: 6×16 سم [رایانه]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11749/1

آغاز: ... کردم روز دیگر که مهر سپهر چون دلیل روشن چهره نما گشت؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کان محمد حسین فرزند محمد جعفر، حسینی هروی کرمانشاهی کربلایی، تا: شنبه 15 رمضان 1223 ق، جا: روستای «فدشکوه» از روستاهای فسای فارس؛ افتادگی: آغاز (خطبه بلند عربی مقدمه و بخشی از اصل مطلب)؛ مصحح: کاغذ: فرنگی، 12 گ (1-12)، 16 سطر، اندازه: 5/5×10 سم [ف: 29-533]

23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 361

آغاز: برابر؛ انجام: بلکه بیشتر در شک افتادند آنگاه مخدوم الأنامی دامن افشاندہ برخواست (کذا)

خط: نسخ، کا: جعفر بن زین الدین، تا: 1233ق؛ واقف: تاج ماه بیگم، تاریخ وقف: 1262؛ کاغذ: شکری، جلد: پارچه ای، 37گ،
20 سطر (9×16)، قطع: وزیری بزرگ، اندازہ: 26×16سم [ف: 4-2]

24. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 51/1 و 1640/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن آقا عبداللہ شیروانی شیرازی، تا

ص: 317

جمعه 14 رجب 1240ق؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 39گ (1پ-39پ)، 18 سطر، اندازه: 14×20/5سم [ف: 1-77 و عکسی
ف: 5-83]

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18321

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة على خير خلقه؛ انجام: بعد از تفکر استحسان مقال نمود الحمد لله رب العالمين

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1244ق؛ واقف: مهرداد بوستان، تاریخ وقف: 1370؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 16گ، ابعاد متن: 9×16،
اندازه: 13×20سم (رایانه) 26. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5924/6

آغاز: برابر؛ انجام: بسیار استحسان سخنان مقال نمود و السلام

خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه 15 ذیحجه 1249ق؛ در ص ع آمده «رساله فاضل هندی ... لیان الحق و احواله الشریف فی وصوله
الی الصدق المطلق»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مصور، عطف تیماج قهوه ای، 36ص، 23 سطر (12×16)، قطع: ربعی، اندازه: 17×22سم
[ف: 155-16]

27. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4352/2

آغاز: برابر؛ انجام: من روسیاه را از گوشه خاطر فراموش نفرمایید.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 14 ذیقعد 1253ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی تازه، 70گ (36پ-106ر)، 14 سطر
(7×14)، اندازه: 10×16سم [ف: 13-3307]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10690/1

آغاز: برابر؛ انجام: ... دست وثوق بر دامن محبان آل رسول صلی الله علیه و آله و سلم زده از مبغضان ایشان بالکلیه تبرا نمودم.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1263ق؛ جلد: گالینگور قهوه ای با عطف تیماج، 88ص (2-89)، اندازه: 13×20سم [ف: 1-33-167]

29. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 75پ

بی کا، تا: 1267ق [ف: 77]

30. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 135/42

خط: نسخ، کا: سلطان علی ابن کربلایی ناد علی گواری، تا: 1268ق؛ اشعار دوستونی و سه ستونی؛ کاغذ: نخودی آسمانی، جلد: تیماج
مشکی مقوایی، 63گ (842ر-904ر)، قطع: وزیری، اندازه: 15×22سم [ف: 1-164]

31. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21717

آغاز: بسمله، و به نستعين مناظره عبدالوهاب ... الحمد لله الذي حجته على الثقلين؛ انجام: وصلى الله على محمد وآله الطيبين الطاهرين وسلم تسليما كثيرا كثيرا في ليله عيد غدیر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1270ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، 30 گ، 14 سطر (12×7)، اندازه: 15×10 سم (رایانه)

32. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2273/1

آغاز: برابر؛ انجام: ودعای صنمی قریش را چند سطر نوشتم و به دستش دادم و به همین مجابش نمودم.

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسن، تا: دوشنبه ذیحجه 1296ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوارویه گالینگور، 16 سطر، اندازه: 12/5 × 18/5

سم [ف: 5-645]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12146/4

آغاز: برابر، انجام: اگر چه نماز بر جمله مکلفین واجب است امام از مؤمن صحیح است، شما اول ایمان خود را ثابت بکنید، بعد از آن به قیام نماز اقدام نمائید.

خط: نسخ خوش و شکسته نستعلیق، کا: فرج الله فرزند ملاعبدالله، تا: دوشنبه جمادی الاول 1297ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن زرشکی مجدول یک لا، 39 گ (138-176)، 16 سطر (20/5×14/5)، اندازه: 20/5 × 14/5 سم [ف: 30-626]

34. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12430

آغاز: برابر؛ انجام: بعد از تفکر بسیار باستحسان سخنان و مقال نمود

خط: نسخ و نستعلیق، کان محمد خلیل بن محمد حسین قاینی، تا: ذیقعدہ 1301 ق، برای حشمت الملک امیر تومان حاج امیر علمخان فرمانروای قهستان و زابلستان؛ واقف: اسدالله علم، خرداد 1362 ه.ش.، کاغذ: فرنگی، جلد: میشن زرشکی، 57 گ، 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف: 8-11]

35. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 356/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی حائری، تا: غره ذیحجه 1313ق؛ جلد: تیماج قهوه ای دور و سوخت مجدول با ترنج و سر ترنج، 47 گ، 14 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف مخ: 1-7]

36. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23745

آغاز: برابر؛ انجام: 1296 هجری ... شیخ بزرگ طهرانی نقل شده است

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1381ق؛ واقف: علی اصغر اصغرزاده، تاریخ وقف: خرداد 1371؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 32گ، ابعاد متن: 8×15، اندازه: 11×18 سم (رایانه)

37. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 535

آغاز: برابر، انجام: عن ذلك بعد از تفکر استحسان مقام نمود و الحمد لله رب العالمین

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ واقف: عماد فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچه ای، 42گ، 16 سطر، اندازه: 12×20 سم [ف: 2-4]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17530

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

39. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز [نشریه: 7-511]

40. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9426

آغاز: برابر؛ انجام: در حقیقت او گفتم تعالی الله شانه عن ذلك

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ واقف: خان بابا مشار؛

ص: 318

کاغذ: شکری، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها پارچه زیتونی رنگ، 84گ، 14 سطر، اندازه: 18×29سم [ف: 11-6]

41. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4137/38

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی ضربی، 12گ (15پ-26ر)، اندازه: 9/15 × 5/29سم [ف: 7-214]

42. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 896/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر، اندازه: 17×24سم [ف: 3-34]

74- ابطال / کلام و اعتقادات / فارسی

ebtāl

حسینی اردکانی، اسماعیل بن محمد، - 1317 قمری

(1900 -) (hoseynī ārdakānī, esmā'īl ebn-e mohammad)

زمان تألیف: 18 رمضان 1308ق

این رساله در رد علی محمد باب و صبح ازل و میرزا حسینعلی بهاء است با استفاده از منابع آنان. دارای 1 «مقدمه» و 7 «فصل»: 1. اثبات نبوت؛ 2. اثبات امامت؛ 3. احوالات حضرت حجت؛ 4. ابطال مذهب بابیه. مؤلف جهت چاپ کتاب فقط باب چهارم را - که کتاب حاضر باشد - جدا کرده است. البته اصل کتاب در چهارده باب بوده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي علم القرآن خلق الانسان علمه البيان و اعد للموحدين المطيعين الجنان فقال هل جزاء الإحسان الا الاحسان

چاپ: تهران، 1313ق، سنگی، خشتی، خط محمداسماعیل بن احمد خوانساری؛ دارالسلطنه اصفهان، سنگی، بی ناشر، 1313 ق.، خشتی

[مشار فارسی 141/1]

1. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 386

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ پشت برگ اول تقریظی از محمد باقر فشارکی بر کتاب به سال 1314 دیده می شود؛ جلد:

تیماج قهوه ای روشن بدون مقوا، 125گ، 20 سطر، اندازه: 17×21/5سم [ف: 2-115]

2. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 391

انجام: و گفت که آنچه از او بروز کرد که دلیل بر حقیقت او بود همه از من بود در این مدت مدید که این جماعت به طریق

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14، افتادگی: انجام؛ مصحح، در پشت برگ آغازین یادداشتی به سال 1314 آمده است؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه ای، 114گ، 19 سطر، اندازه: 16×20/5سم [ف: 2-119]

75- ابطال الاتحاد / فلسفه / عربی

ibtāi-ul ittiḥād

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3966/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7، 1ص [ف: 7-122]

76- ابطال احکام النجوم = ابطال علم النجوم = الرد علی المنجمین / پیشگویی / عربی

ibtal-u ahkam-in nujum = ibtal-u ilm-in nujum = ar radd 'ala-l munajjimīn

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

این رساله منسوب به ابن سیناست و در آن پس از بیان و بررسی مختصر احکام نجومی که در طالع بینی از آن استفاده می شود، صحت این احکام مورد انکار قرار گرفته است. وی به بطلان کار کیمیاگران نیز اشاره کرده است و تلاش کسانی مانند جابر و ابوزکریا رازی را که در این باب کتاب تألیف کرده و در پی تبدیل مس به نقره و نقره به طلا بوده اند، بیهوده شمرده است.

آغاز کتاب: بسمله، رساله فی ابطال احکام النجوم نسخها من اصل اهداه الی الشیخ ابو العزیز زیله رحمه الله علیه ... و بعد، فان العلم الذی لا یقصد العاقل بقصد ولا یشغل بالرد علیه ضربان، احدهما أن یكون دارالعلم من الصحة و الوضوح و قیام الدلالة علیه بحیث لا یشک فی عاقل

انجام کتاب: فکیف و هو کذب محض و باطل صراح و شک و ظن و لان. فلیختم هذا الكتاب ههنا فانه لا فائدة في الاكثار و من لا ینفع بهذا القدر لا ینتفع باکثر منه. و الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی نبیه و آله اجمعین

چاپ: به کوشش حلمی ضیاء اولکن، در رسائل ابن سینا، جلد دوم (استانبول: 1953م)؛ با نام «الاشارة الی علم فساد احکام المنجمین» به چاپ رسیده است.

[مهدوی، ص 1-2؛ معجم المطبوعات العربية 128/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14473/11

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول، 1 گ (53)، 29 سطر، اندازه: $18/5 \times 25/5$ سم [ف: 38-621]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 462/57 (آ) - 463/57 (ب) ف

نسخه اصل: در هامش کوپرولوش 1589؛ بی کا، بی تا؛ 8 گ (108-116 ر) [فیلم ها - ف: 1-483]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1584/13 - ف

نسخه اصل: لیدن 1464-2479 (cod. a Warn1020)؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-613]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10376/7

بی کا، بی تا، قطع: بیاضی جیبی [میراث شهاب، س 8 ش 4: 62]

ص: 319

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2743/4

آغاز و انجام: برابر؛ انجام: برابر

خط نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی و فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی سوخته، جداول حاشیه ای به زر، 11گ (122-111

، 21 سطر (5×13)، اندازه: 18×8سم [ف: 13-212]

77- ابطال اکتساب التصورات / منطق / عربی

ibtāl-u iktisāb-it taṣawwūrāt

جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم، - 976؟ قمری

(1569 -) (jorjānī, abo-l-fath ebn-e maxdūm)

سال تألیف: 953ق؛ محل تألیف: مشهد مقدس

حاشیه ای است بر گفتار قطب رازی در شرح شمسیه درباره «المطلوب التصوری اما آن یكون معلوماً اولاً یكون معلوماً».

آغاز کتاب: یا من فتح الأمور بأقواله الشارحة و شرح الصدور الحججه الواضحة صل علی معرف تلك الحجج.

انجام کتاب: لا لتماس بعض الأذکیاء المؤید الممتاز من بین ذریة آل محمد یوسف مصر الفضل و الإقبال

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 957/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: کلب علی بن پیر غیب کلبی، تا: 982ق؛ جلد: تیماج مشکى، 5گ (126پ - 130ر)، اندازه: 21×12سم [ف: 3-149]

78- ابطال التسلسل / فلسفه / عربی

ibtāl-ut tasalsul

تکابنی، محمد بن سلیمان، 1234 - 1302 قمری

(1819 - 1885) (tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān)

این رساله درباره شبهه «دروغگو» که به نام «جذر اصم» مشهور شده است نگاشته شده است و از روی تعریف خبر به احتمال صدق و

کذب، تسلسل عالم و قدم آن را باطل و حدوث آن را ثابت می کند.

آغاز کتاب: الحمد لله ... قال بعض الفضلا اعلم ان امتياز الخبر عن نظائره من الكلام انما هو باحتمال للصدق و الكذب

انجام کتاب: و قد عرفت ما فيه و ظهر بما ذكرته ما في قوله فظهر بما قررنا - اخ

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 136/3

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی، بی تا؛ این نسخه به سفارش سید مهد بن سید ابراهیم حسینی قزوینی بر دانشجویان دینی در جمادی الثانی 1163 وقف گردید به این شرط که از آن شهر بیرون نبرند؛ جلد: تیماج سرخ ساده یک لا، 17 سطر (14×7/5)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 3-71]

79- ابطال التسلسل = التسلسل / فلسفه / عربی

ibtāl-ut tasalsul

به نقل از حاشیه ملا میرزا و دیگران

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 732/2

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی کلفت، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 4 گ (75-78)، 13 و 16 تا 19 سطر (12×6/5)، اندازه: 10/5 × 17/5 سم [ف: 373]

80- ابطال تصوف = رد صوفیان = رد تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

ebtāl-e tasavvof=radd-e sūfiyān = radd-e tasavvof

قزوینی، محمد رضی بن محمد نبی، - 1137؟ قمری

(1725 -) (qazvīnī, mohammad razī ebn-e mohammad nabī)

اهدا به: شاگردش «ابراهیم»

آن را به دستور یکی از سادات و به نام یکی از شاگردانش به نام ابراهیم که پدرش صوفی بوده، نگاشته است. دارای 1 «فاتحه» و 3 «باب» و 1 «خاتمه»: فاتحه در معنی تصوف؛ باب 1. در ابطال تصوف، در دو فصل؛ 2. ادله عقلیه و نقلیه بر بطلان تصوف، در چهار فصل؛ 3. حرمت غناء؛ خاتمه: نبذی از قبایح متصوفه و بیست و یک فرقه آنها. مؤلف در خاتمه از «حدیقه الشیعه» اردبیلی آورده است.

آغاز کتاب: 1: بسمله، یا رب یا الله بسمک ابتدی یا رب یا ربنا بنورک اهتدی ... اما بعد می گوید ... محمد رضی بن محمد نبی قزوینی
نزیل بلده تهران من بلاد الری ..

2: الحمد لله الذي جبلني على العصبية الدين ملائكته وأنبيائه العظام ... أما بعد می گوید غبار اقدام طلبه علوم دینیه

انجام کتاب: چنانچه شاعر گفته: الدهر ساومنی عمری فقلت له ... قد خاب شاریها ... و باطنا .

[فهرستواره منزوی 149/6]

1. تهران: ملک، شماره نسخه: 4192

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر

تذکر: در فهرست با عنوان «تصوف و عرفان» آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ملا خلیل، تا: 21 رجب 1133ق؛ مقابله شده در
15 ذیقعدہ همین سال کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن لایی قهوه ای، 104گ، 15 سطر، اندازه: 20×15/5سم [ف: 2-153]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 129

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ حواشی با تاریخ 1229، در برگ 2پ روایتی از امام صادق (علیه السلام) درباره نماز جماعت و تاریخ امر
نمودن متوکل عباسی به تخریب قبر امام حسین (علیه السلام) و در برگ 130 و 131، اشعار عربی و روایتی از کعب الاحبار درباره اندازه

ص: 320

گندم از زمان آدم تا زمان خود او روایت معروف خلیفه دوم «متعنان محللتان» و ثواب متعه دیده می شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 131، 17 سطر (8/5×15/5)، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 33]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8316/1

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن اسماعیل حسینی، تا: 1239ق؛ جلد: تیماج قرمز، 89گ (1پ-89ر)، اندازه: 21×16 سم [ف: 21-276]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9652/1

خط: نسخ و نستعلیق، کا: غلامحسین بن محمد علی ساوجی، تا: 1257ق، جا: مدرسه پیغمبریه قزوین؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 89گ (1پ-89ر)، اندازه: 17/5 × 21/5 سم [ف: 25-35]

81- ابطال التناسخ = التناسخ / فلسفه / فارسی

ebtāl-ot tanāsox

تهرانی نجفی، محمد رضا بن محمد جعفر، - 1310 قمری

(1893 -) (tehrānī najafī, mohammad rezā ebn-e mohammad ja'far)

زمان تألیف: دوشنبه 7 رجب 1307ق

ردی است بر کتاب «تحقیق الناسخ» که در آن یکی از هنود به اثبات تناسخ انتقال نفس آدمی به جسم دیگر پس از مرگ پرداخته بود. مؤلف به روشی فلسفی به رد آن کتاب پرداخته در 1 «مقدمه» و «مشرّد» و «مقصد» و «خاتمه». از آنجا که «تحقیق التناسخ» به فارسی بوده و نیز به جهت استفاده بیشتر هندیان که با عربی مانوس نبوده اند آن را به زبان فارسی و بدون مراجعه به هیچ کتابی نگاشته است.

آغاز کتاب: الحمد لله المبدع نسخ الموجودات ادلاء علی وحدانیتہ فی وجوب وجوده و المخترع لا سناخها شواهد لائحة علی فیضان جوده .

چاپ: تهران، 1310ق، سنگی

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1302

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اپن اسکول، شیکاگو؛ خط: نسخ (عبارات عربی) و نستعلیق (عبارات فارسی)، کا: سید فضلعلی ولد سید امیر شاه ساکن پر کنه کهسکردو از علاقجات اسکردو، تا: 29 رمضان 1357ق، به امر سید غلام جیلانی؛ سید محمد حسین جلالی مالک نسخه

در آغاز یادداشتی درباره کتاب و مؤلف نگاشته و در آن تصریح کرده که کتاب از تملکات جدش سید علی جلالی در سال 1367 بوده و سپس به پدرش سید محسن در سال 1396

منتقل شده بود؛ 120ص [عکسی ف: 4-124]

82- ابطال الجبر و التفویض = الجبر و التفویض / فلسفه / عربی - فارسی

ibtāl-ul jabr wa-t tafwīd = al-jabr wa-t tafwīd

محمد ابراهیم بن محمد علی، ق 14 قمری

(mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad 'alī - 20c)

رساله ای کوتاه در رد مذهب جبر و تفویض و اثبات امر بین الامرین به صورت استدلالی و با بهره گیری از آیات و روایات و اشعاری فارسی از مؤلف، اشعاری از استادش محمد اسماعیل اصفهانی که با عنوان «طاب ثراه» از او یاد کرده، اشعاری از حکیم سنائی، مولوی رومی، خیام، محمود شبستری و دیگران. این رساله به درخواست برخی از برادران نگاشته شده و تاریخ 1303 ه که در پایان نسخه موجود آمده، ممکن است تاریخ تألیف این رساله باشد.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي أحاط بقدرته الكاملة عامة الموجودات و اتم با فاضة العامة قابلية كافة الممكنات ... اما بعد، فيقول احقر العباد ... لما طال ما سئلني بعض اخواني

انجام کتاب: فعل تو است این غصه های دم بدم xx این بود معنی قد جف القلم [مکتبه امیر المومنین 147/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13497/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1303ق، ترقیمه: «قد تمت الرسالة في شهر ربيع الثاني 1303»، محشی، اشعاری به فارسی از نظامی و دیگران و مطالب گوناگون در پایان نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 7گ (59-65)، 18 سطر، اندازه: 9×19 سم [ف: 34-233]

83- ابطال الجزء / فلسفه / عربی

ibtal-ul juz

تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 322/3 حکمت

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج تریاکی زرکوب مقوایی بالولا، قطع: ربعی [ف: 2-59]

84- ابطال الجزء الذي لا يتجزى = الجزء الذي لا يتجزى / فلسفه / عربی

در آن از ابن سینا و خواجه نصیر طوسی و سید شریف گرگانی نقل کرده و محتملاً مؤلف از دانشمندان قرن دهم باشد.

آغاز کتاب: حمد الله الذي لا ينقسم اصلا لا وهماً ولا فرضاً و صلاة على فرد به استقر جوهر العمل في حيزه نفلا و فرضاً

انجام کتاب: فکلما کان الجسم مؤلفة من اجزاء لا تتجزى کان الأجزاء التي لا تتجزى متجزية و هو المطلوب

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 346/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: انجام؛ این رساله از نسخه خط فرزند مؤلف استتساخ شده است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 7 گ (185-191 پ)، 17 سطر (5/5 × 11/5)، اندازه: 18×9/5 سم [ف: 284]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/21

آغاز: برابر؛ انجام: لکن فی بعض الصور فتامل

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: احمد سروی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 3 گ (70 پ-73 پ)، 27 سطر (10×21)، قطع: رحلی، اندازه: 31×18 سم [ف: 16-310]

3. یزد؛ علمی یزدی، محمود؛ شماره نسخه: بدون شماره/10

بی کا، تا: 1079 ق [نشریه: 7-712]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3627/1

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: قاسم بن احمد، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 7 گ (1 پ-7 پ)، 17 سطر، اندازه: 11/5

× 17/5 سم [ف: 10-25]

85- ابطال خلاء / فلسفه / فارسی

'ebtāl-e xala

از کتاب حکمت فهلوی

آغاز کتاب: از علامت طبیعی بر باطل کردن خلاء یکی آن است که اگر طاس آهن در آب افکنند در وی غوص نکند و او را هیچ سبب نیست مگر آنکه هوا متشبت است

انجام کتاب: و همچنین بسیار حیلت ساخته است فیلسوف تا بمشاهده استحاله خلاء محقق گردد، حکمة فهلوی

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 675/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: حدود 1025ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، اص، 168 هامش [ف: 5-143]

86- ابطال دور و تسلسل (مقاله ای در) / فلسفه / فارسی

(ebtāl-e dowr va tasalsol (maqāle-ī dar

آغاز کتاب: در بیان ابطال دور پوشیده نماند که غرض از ابطال دور و تسلسل الزام و اسکات خصم است و استدلال بر وجود واجب، چه جمعی از مشرکین هند می گویند که این عالمی است که در آن تخم از درخت و درخت از تخم حاصل می شود

انجام کتاب: در بیان برهان سلم پوشیده نماند که وضع برهان سلم بجهة افاده اثبات تناهي العادات است خواه آن ابعاد در خلاء مفروض باشد ... و انفراج بین الخطين غير متناهي نمی تواند بود چه لازم می آید که غير متناهي محصور بين الحاضرين باشد و الله اعلم . [فهرستواره منزوی 62/6]

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4647/14

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، قطع: وزیری [رشت و همدان - ف: 1515]

87- ابطال الرؤیة (رسالة) = الرؤیة / کلام و اعتقادات / عربی

(.ibta-ur ru'ya (r

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، 1017 - 1090 قمری

(mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2801/10

خط شکسته نستعلیق چلیپا، بی کا، بی تا؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز مقوایی، 4 گ (233 پ - 236 ر)، 17 سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 6-108]

88- ابطال الزمان الموهوم = حاشیة حاشیة آقا جمال الخوانساری علی حاشیة الخفزی علی شرح التجرید الجدید = الزمان الموهوم / فلسفه / عربی

ibtal-uz zaman-il mawhum = hasiyat-u hasiyat-i aqa jamāl al-xānsārī 'alā hāšīyat-il xafri 'alā š.-it

خواجویی، محمد اسماعیل بن حسین، - 1173 قمری

(xājā'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760

وابسته به: حاشیه حاشیه الخفري علی شرح التجريد = حاشیه جمالیه؛ آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین (-1125)

افلاطون در آثار خود دو گونه سخن در مورد زمان دارد. در بعضی جای ها آورده است که زمان و آسمان با هم آفریده شده اند و با هم از بین می روند و در جای های دیگر زمان را نمونه ای از همیشگی و پایداری آفریننده می داند. متکلمان معتزلی و اشعری از آنجا که از یک سو به حدوث زمانی عالم قائل بودند و از سوی دیگر در قائل شدن به وجود زمان پیش از خلق عالم مشکلاتی می دیدند، معتقد شدند که برای مدتی که پیش از خلق عالم گذشته است می توان نوعی کشش و امتداد

ص: 322

تصور نمود که از آن تعبیر به زمان موهوم می کردند. شیخ رئیس در شفا و «المبدأ و المعاد» و در رساله «الحکومة فی حجج المثبتین للماضی مبدأ زمانياً» به بحث درباره این مسأله می پردازد و بر دلایل متکلمان بر وجود زمان موهوم خرده می گیرد.

میرداماد نیز به مخالفت با نظر متکلمین پرداخته و می گوید که چنین نیست که کشش و امتداد موهومی پیش از پیدایش عالم بوده باشد، بلکه میان عالم و خالق او صرف عدم فاصله بوده است که از هر گونه کشش بیگانگی دارد. میرداماد در «صراط مستقیم» و «افق مبین» و «قبسات» درباره همین مسأله سخن گفته و از نظریه خاص خود در این باب با عنوان «حدوث دهری» سخن می گوید.

پس از وی شاگردش ملاصدرا چندان به حدوث دهری ارجی نهد. او همه هستی های مادی را متحرک دانست و گفت که چون گوهر همه چیزها در حرکت بوده و زمانی می باشد پس سراسر جهان حادث زمانی خواهد بود به جز جهان عقل مجرد که پرتوی است از خدای و چندان جدایی از جهان خدایی ندارد و نمی توان گفت که حادث است.

آقا جمال خوانساری در حاشیه ای که بر حاشیه خفری بر الهیات تجرید نگاشته، عبارتی از «قبسات» میرداماد می آورد و بر آن خرده می گیرد و در پایان می گوید که حدوث جهان با این چیزها درست نمی شود و باید دید که شرع در این باره چه می گوید. اگر به آنچه از برخی اخبار بر می آید پابند باشیم باید چیزی در این باره نگفت تا خدای گشایشی دهد. خوانساری در این رساله می کوشد تا دلایل میرداماد را بی پایه نشان دهد.

مولی محمد اسمعیل خواجوی - که خود از شاگردان میرداماد است. این رساله «ابطال الزمان الموهوم» را نوشت تا به خرده گیری های آقا جمال خوانساری بر میرداماد پاسخ گوید. وی سخنان داماد و خوانساری را بند به بند می آورد و سپس خود به بررسی و کاوش می پردازد. مؤلف این رساله را پس از مرگ آقا جمال خوانساری نگاشته است.

آغاز کتاب: بسمله بعد حمدالله المتفرد بالقدم و الازلیة المتوحد بالبقاء و الدوام الابدیة ... فیقول ... محمد بن حسین المدعو باسماعیل المازندرانی، لما تاملت فیما استدلل به السید المحقق الداماد علی ابطال القول بالزمان الموهوم وجدته حقاً حقیقاً بان یقبله اولوا الاحلام و الفهوم

انجام کتاب: بل ربما یورث ذلك له شبهة یضلل فهمه عن جوابها لوضوحها و خفائه فیصیر من التائهم المتحیرین بل من الملحدین المنکرین کما ضل قبله کثیر و اضلوا اعادنا الله و ایاک من الضلالة و الغوایة و ارشدنا الی مافیة صلاحنا فی البدایة و النهایة و صل الله علی سیدنا محمد و آله معدن الرسالة و منبع الهدایة و الحمد لله اولاً و آخراً

چاپ: با تحقیق سید احمد تویسرکانی، ضمن سبع رسائل، تهران، نشر میراث مکتوب 1381 ش، 335ص؛ نیز به تحقیق سید جلال الدین آشتیانی، در منتخباتی از آثار حکمای الهی، ج 4 (قم، دفتر تبلیغات اسلامی، 1378 (چاپ دوم)) [الذریعة 1: 68 و 69]

1. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 273/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا حسینی، تا: قرن 12 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 43 گ (1پ-43پ)، 12 سطر (6×11)، اندازه: 15/5×8/5 سم [ف: 270]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5071/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ با حاشیه هایی با نشانه «شیخ عبد النبي» و «منه ره»؛ 34 گ (123 پ-157 پ) [ف: 15-31]

3. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 494/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالمنان بن محمد یحیی نصیری طوسی، تا: شنبه 10 صفر 1153ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: اصفهانی؛ جلد: تیماج عنابی لبه دار، 25 گ، 14 سطر (2/6×12)، اندازه: 17×12 سم [ف: 1-347]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14122/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین الحسینی نیاکی لاریجانی، تا: 1170ق، عنوانها و نشانی ها قرمز؛ با نسخه اصل مقابله گردیده،

حاشیه نویسی دارد با نشان «منه ره»، «لمحرره» و «لکاتبه زین العابدین حسینی»، ابیاتی در انجام از مثنوی معنوی و چند بیت از محمد بن ابی بکر آمده، چند سطر نیز در آغاز رساله آمده که کاتب آنها را بعد از کتابت «شمع الیقین فی اصول الدین» در ظهر کتاب نوشته است، در صفحه بعد از رساله که گویی حاشیه کاتب بر رساله باشد دیده می شود، در انجام کاتب از مؤلف به عنوان استاد یاد نموده؛ کاغذ: فرنگی، 23 گ (51 پ-73 ر)، 20 سطر، اندازه: 13×6/5 سم [ف: 35-683]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 56/91 - 8241/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ابراهیم المظری اصلاً الحائری مسکناً، تا: 9 ربیع الثانی 1176ق؛ 18 گ (138-155)، 22 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 3-1569]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1357/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-191]

6. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: 25/3

کا: احمد بن ابراهیم بن محمد مظری حایری، تا: 1176ق [نشریه: 4-327]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3006/1

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 15 ذیحجه 1184ق، جا: مدرسه چهار باغ اصفهان؛ از روی خط مؤلف عبدالکریم بن اخلاص دربندی، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: پسته ای نازک، جلد: میشن آلبالویی یک لایی، 17 گ (2پ-18ر)، 22 سطر، اندازه: 12×20سم [ف: 6-187]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1952/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقر خوئی، تا: 10 محرم 1188ق؛ سطرها راسته و چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 23 گ (170پ-193پ)، اندازه: 14/5 × 10/5 سم [ف: 3255]

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 308/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1197ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 27 گ (101پ-127ر)، 17 سطر (7×14/5)، اندازه: 14×21سم [ف: 3-73]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 141/2 - عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-7]

10. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبد اللطیف حسینی شاگرد همان خواجوی، تا: 1200ق، جا: شیراز؛ 22 گ (78-100)، اندازه: 15×21سم [صد و شصت نسخه: 60]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5440/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12-13؛ جلد: تیماج قهوه ای یک لائی، 14 گ (37پ-51پ)، اندازه: 15/5×21سم [ف: 16-342]

12. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3153/2

آغاز: برابر؛ انجام: فما ذكره الشيخ ليس مجمل ما ذكره مطلقا بل هو مجمل ما ذكره في الشق الأول فتأمل.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی، دارای علامت بلاغ؛ 43، 12 سطر، اندازه: 10×14سم [محدث ارموی مخ: 1-16]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7347/2

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن حاجی محمد، تا: قرن 13؛ مصحح، امحشی؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، گ (86-93)، 21 سطر، اندازه: 21/5×17

سم [ف: 147-19]

14. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه: 9/3

بی کا، تا: قرن 13 [اندیشه حوزه، س 2، ش 7: 211]

15. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6941/2

خط: نسخ، کاتب: اسماعیل بن ابی الہادی بن عبدالواحد حسینی، تا: پنج شنبه 29 صفر 1201ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 26 سطر (8×15)، قطع: ربعی، اندازه: 21×15 سم [ف: 16-406]

16. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 81/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کا: حاجی میر محمد حسین شہیر بہ قاضی

عسکر، تا: رجب 1207ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج سرخ، 31 گ (1-32 پ)، 15 سطر (5/5×12)، اندازه: 16/5 × 10/5 سم [ف: - 68]

17. تهران؛ الہیات؛ شماره نسخه: 482/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1209ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 13 گ (58 پ - 70 پ)، 18 و 19 سطر (5/5×8/5 - 6/5)، اندازه: 20×13/5

سم [ف: 311]

18. ہمدان؛ مدرسہ غرب؛ شماره نسخه: 4616/1

خط: شکستہ نستعلیق، کا: ملا عبد الکریم، تا: رجب 1214ق؛ قطع: وزیری (ارشت و ہمدان - ف: 1510)

19. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 168/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: 22 شعبان 1214ق، کاغذ: فستقی جلد: تیماج لایہ قہوہ ای، 16 سطر (7×12/5) [عمومی ساری و تنکابن - ف: 131] 20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27603

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: موسوی زنجانی، علی نقی بن محمد علی، تا: 1215ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ ضمیمه نسخه شماره 27600 می باشد؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 12گ، 22 سطر (7×14)، قطع: رقعی، اندازه: 20×11/8سم (رایانه)

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5093/1

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد تنکابنی، تا: 1217ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون، 20گ (1پ-20ر)، اندازه: 17×12سم [ف: 13-288]

22. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 534/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1218ق؛ جلد: تیماج مشکی، 29گ (104ر-132پ)، اندازه: 21×8/5سم [ف: 2-410]

23. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1381/5

کا: نصر الله سید حسن، تا: پنج شنبه 1228ق، کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج سبز مقوایی ضربی، 58ص (165-222)، 19 سطر، اندازه: 21×12سم [ف: 3-27]

24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1734/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: ملا عبدالله زنوری پدر آقا علی مدرس، تا: حدود 1229ق؛ کاغذ: اصفهانی سفید رنگ آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 18ص (200-182)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 19/5×12سم [ف: 9-277]

25. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 60/2

آغاز: برابر، انجام: برابر با عبارت: يلوخ الخط في القرطاس دهرًا xx و کاتبه رمیم في التراب

خط: نستعلیق خوش، کا: علی حسین بن کربلایی احمد، تا: سه شنبه 7 محرم 1232ق؛ کاغذ: زرد آهار زده، جلد: الحاقی، 32گ (48پ - 80ر)، 17 سطر (5/4×10)، اندازه: 15/5×10سم

ص: 324

[ف: 53]

26. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3190/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد شفیع لنگرودی، تا: 1241ق؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، 23 ص (90-113)،
16 سطر (5/6×15)

، اندازه: 11×20/5 سم [ف: 5 - 1564]

27. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11478/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن محمد حسین حسینی، تا: جمادی الاول 1242ق، جان قریه سادات محله تنکابن؛ واقف: عبدالله نورانی، تاریخ وقف: اردیبهشت 1352؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، اندازه: 3/10×15

سم [ف: 17-438]

28. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 773/2

خط: نستعلیق، کا: سید رضا لاریجانی، تا: 1243ق؛ 13 گ (45 - 58)، 19 سطر، اندازه: 17×21 سم [ف: 3-21]

29. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6329/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 17 رجب 1268ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: فستقی، جلد: میسن قهوه ای ضربی، 111 گ (13 پ - 124 پ)، 22 سطر، اندازه:
13/2 × 21/5 سم [ف: 9-341]

30. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 504

خط: نسخ، کا: محمد جعفر، تا: جمعه 12 محرم 1281ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 41 گ، 12 سطر، اندازه: 5/10×16 سم [ف:
2-322]

31. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 38/2 - د

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ حاشیہ دارد؛ 36 گ (87 پ-126 پ) [ف: 1-10]

32. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1822/3

آغاز: برابر؛ انجام: تمت الرسالة الشریفه في يوم الأربعاء من شهر رمضان المبارك في مشهد المقدس الرضوي آلاف التحية و الشاء عليه و آبائهم عليهم السلام .

بی کا، بی تا، جا: مشهد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 38 ص (24-62)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازہ: 15×10 سم [ف: 9-417]

33. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 23/3 ر

آغاز: برابر؛ انجام: معلولا لنفسه مما ذكره الشيخ ... ما ذكره مطلقا بل هو مجمل ما ذكره في الشق الأول . .

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام [رشت و همدان - ف: 1191]

34. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5084/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 13 گ (24 پ-37 پ)، 25 سطر، اندازہ: 16/5 × 10/5 سم [ف: 13-277]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1350/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-160]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5923

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، ضمیمہ نسخه شماره 556 است؛ واقف: محمد علی قائم مقام، تاریخ وقف: بهمن 1396، کاغذ: نباتی، جلد: مقوا باروکش پارچه، 16 گ، 21 سطر، اندازہ: 21×17 سم [ف: 4-107]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 144/2 - عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-7]

36. قم، گلیایگانی؛ شماره نسخه: 8137/2 - 55/107

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 18 گ، 18 سطر، اندازه: 13×20 سم (ف: 1-42)

37. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17782 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

38. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 885

آغاز: بسمله. تبارک الذي كان و لم يكن معه شيء؛ انجام: اوبحست الزمان التقديري فافهم تمت

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا؛ واقف: رضا نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: شکر، جلد: مقوا، 31، 19 سطر (5×10)، اندازه: 15×10 [رایانه]

89- ابطال سحر (مختصر) / متفرقه / فارسی

(.ebtāl-e sehr (mx

ادعیه و نماز حاجات و ختومات و زبور داود (علیه السلام). در آن منظومه یک سوره از 118 سوره زبور با ترجمه فارسی آمده است. این سوره (عروس سوز زبور) توسط ابن عباس از سریانی به زبان عربی ترجمه شده است، اما مترجم فارسی شناخته نشد.

آغاز کتاب: بدانکه این رساله سوره ای است از زبور داود ... این آیه را بجهت بر آمدن حاجت نزد ارباب جاه هفتاد بار بخواند انا الموجود فاطلبنی تجدنی منم موجود پس بخوان مرا تا بیابی

انجام کتاب: و یشفع للخلائق یوم الحشر - و یشفع منه فطلبنی تجدنی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16197/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: نخودی و حنائی فرنگی، اندازه: 13/7×9/5 سم [ف: 15-152]

90- ابطال السحر = السحر / دعا / عربی - فارسی

ibtal-us sihr

در ادعیه ابطال سحر است. مؤلف آن از اهل سنت است ولی نام

ص: 325

کتاب شناسایی نشده و «ابطال السحر» نام دادیم. برخی از مطالب آن از این قرار اند: دعای نور، حرز ابودجانی، انساری، اسناد دعای قرشیا، اسناد هفت حصار

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1399

آغاز: قل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل كان زهوقا. بسم الله از آسمان تا زمین بسم الله از عرش تا کرسی...؛ انجام: ... اسناد هفت حصار... فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون. انی مصلوب فانتصرون خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج رو پشت مقوا عطف پارچه ای، 158گ، 8 سطر، اندازه: 16/5×10 سم [ف مخ: 1-24]

91- ابطال سحر و جادوگری / علوم غریبه / فارسی

ebtāl-e sehr va jādūgarī

1. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 574/29

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1255ق، جلد: تیماج عنابی، 4ص، 21 سطر (10/5)

(21/5 ×)، اندازه: 25×14/5 سم [ف: 1-523]

92- ابطال سریان الذات في الأشياء / عرفان و تصوف / عربی

'ibtāl-u sarayān-id dāt fi-l ašyā

فایده ای است در نقل اقوال عرفا و فلاسفه در بحث ابطال سریان ذات در اشیاء.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15982/34

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج فرنگی، 19ص (603-585)

(، اندازه: 18×11 سم [ف: 44-175])

93- ابطال الشبهة / کلام و اعتقادات / عربی

ibtāl-u š ſubha

مفید، محمد بن محمد، 336 - 413 قمری

(mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 334316-ف

نسخه اصل: کتابخانه عمومی حکیم در نجف؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-127]

94- ابطال شبه المتأولين لنص ولاية امير المؤمنين / كلام و اعتقادات / عربي

ibtāl-u šubah-il muti'awwilīn li-nass-i wilāyat-i amīr-il mu'minin

رساله ای است در دفع کسانی که نمی خواهند لفظ مولی در کلام رسول خدا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) را که فرموده: «من كنت مولاه فعلي مولاه» را نص در ولایت آن حضرت بدانند و ظاهر این کلام به معانی دیگر تأویل می کنند. این رساله در فهرست از یحیی بن حسین حلی دانسته شده ولی مصحح محترم این رساله «محمد الکاظم» در بررسی دقیق تر آن آورده است که رساله دارای چهار فقره است: فقره اول که قسمت اعظم آن را دربر می گیرد آن چنان که در مقدمه نسخه تصریح دارد از علامه یحیی بن حسین حلی نقل شده اما به اسم کتاب او تصریح نشده است. بعد از بررسی مصحح معلوم شد که تصحیفی در نام مؤلف رخ داده و نام مؤلف یحیی بن حسن بن حسین حلی معروف به ابن بطریق (-600ق) است و تمامی آن، نقل از فصل چهاردهم کتاب «العمدة» ابن بطریق است؛ فقره دوم قسمت اندکی از کتاب مشکاة الأنوار للسالکین مسالك الأبرار» امام زیدیه المؤید بالله یحیی بن حمزه نقوی (669-747ق) است؛ در فقره سوم مؤلف حدیثی را از کتاب «المعتمد» نقل می کند ولی از مؤلف آن نام نمی برد و تنها کتابی که از جهت زمانی و تناسب می توان از آن نام برد «المعتمد في الامامة» علامه کراچکی (-449ق) است؛ فقره چهارم که کتاب به آن خاتمه می یابد یک حدیث از تاریخ طبری است. با این شرایط این کتاب مجموعه ای از این چهار کتاب است و هیچ چیز زاید بر آن ندارد و مؤلف چیزی از خود بدان نیافزوده است.

آغاز کتاب: مما نقل من تأليف العلامة يحيى بن الحسين الحلي تولى الله مكافاته في دفع من لا يريد أن يكون لفظ مولى في قوله صلى الله عليه و اله من كنت مولاه نصا في امير المؤمنين و سيد الوصيين و يريد اخراجها عن ظاهرها من ناصبي حاسد او مكابر جاحد ذلك قوله ...

چاپ: با تصحيح محمد الکاظم، ميراث حديث شيعه، دفتر ششم، قم، مؤسسه فرهنگي دار الحديث، 1380ش

[کتابخانه برلين 100/97]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 841

آغاز: برابر

نسخه اصلی: کتابخانه برلين - 97/100؛ خط: نسخ، بی کا، تا: محرم 1149ق، صفحات مجداول، بین سطرها دندان موشی با کتیبه و سرلوح عادی؛ تملك: «محمد بن حسین بن عبد القادر» در شعبان 1149 و «عبدالله بن ... بن لطف الله»؛ 75ص [عکسی ف: 3-33]

95- ابطال ضرورت / بدیع / فارسی

ebtāl-e zarūrat

کتابی در بدیع در سه «قسم»: تصرف لفظی و معنوی و هر دو.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7759/1

آغاز: این نسخه که بر هم زده تمثال ضرورت XX نامی شده از

ص: 326

غیب به ابطال ضرورت

خط: نستعلیق، کا: حسین شادان شارح دره نادره و معلم مدرسه عالی رامپور، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور تازه، 44 گ (1 پ-44 پ)، 15 سطر (11×20)، قطع: رحلی، اندازه: 17×28 سم [ف: 16-692]

- ابطال علم النجوم « ابطال احکام النجوم

96- ابطال العمل باخبار الآحاد = خبر الواحد و ابطال العمل بها / اصول فقه / عربی

ibṭā'ul-'amal bi-axbār-il āḥād = xabar-ul wāḥid wa ibṭā'ul-'amal bi-hā

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

رساله ای در رد و ایراد در باب یکی از مسائل اصولی به نام حجیت خبر واحد است و رد قول عمل به اخبار آحاد و استدلال برای نفی حجیت آن با استناد به برخی آیات قرآن کریم مثل «و لا تقف ما لیس لك به علم» و امثال آن. در نسخه مجلس در آغاز این رساله نوشته شده: «رساله ای است در عدم حجیت خبر واحد از سید مرتضی» تایید این نسبت از خط شیخ علی سبط شهید ثانی نقل شده که او نیز از خط جد خود شهید ثانی نقل کرده است.

آغاز کتاب: اعلم انه لا يجوز أن يتعبد أصحابنا و الحال هذه بان يعملوا في احكام الشريعة على اخبار الآحاد ولا يتم على موجبات اصولهم ان يكون الاخبار التي يروونها في الشريعة معمولاً عليها ... وقد بينا هذا كله و اشبعناه و فرعناه في جواب المسائل التبانيات

انجام کتاب: و كذلك القول في احكام الحوادث التي تحدث و لا قول للامامية فيها على وفاق و لا خلاف. آخر المسئلة ... و افاض على توبته المراحم الربانية و الحمد لله وحده

چاپ: تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دارالقرآن الکریم، 1405 ق، الجزء الثالثة، ص 267-272

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/21

آغاز: قال فيما يجب الاعتماد عليه في فساد العمل بأخبار الآحاد في الشريعة قوله تعالى «و لا تقف ما لیس لك به علم و قوله تعالى «و ان تقولوا على الله ما لا تعلمون»؛ انجام: خصصنا ذلك بتناوله النهی و بقيت مسائل الخلاف بتناولها الظاهر فلا يخرجها منه الأبدليل و لا دليل يوجب اخراجها.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: شرقی، 2 گ (63 پ-64 ر)، 22 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 32-757]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5787/13 - 29/127

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابن قاسم عینانی، تا: 1059ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول گرهی، 3گ، 17سطر، اندازه: 21×14 [ف: 3-
1700]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/21

آغاز: برابر؛ انجام: الظاهر فلا یخرجها منها الا بدلیل ولا دلیل یوجب اخراجها

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 1گ (173)، 12 سطر، اندازه: 16×12سم [ف: 28-572]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/25

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، 2گ (104-105)، 31 سطر، اندازه:

11/5 × 20/5 سم [ف: 36-82]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/1

آغاز: قرینة للخبر لا یخلو من أو یعتبر فیہ العلم بعمل المعصوم فی جملة عملهم؛ انجام: وقد أجبتنا عن هذه المسائل بنا اتسع له وقت
ضیق

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق، افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه ای که در سال 676 نوشته شده بود کتابت شده؛ جلد: تیماج قهوه
ای، 28گ (1پ-128)، 22 سطر، اندازه: 22×13/5 سم [ف: 20-14]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب: سید احمد بن محمد رضا صفائی خوانساری، تا: قرن 14؛ از روی خط شیخ زین الدین در حاشیه تصحیح شده و
حواشی اندکی از کاتب و غیر او دیده می شود، رکابه نویسی دارد، در اول مجموعه اسامی رساله ها به خط کاتب ثبت شده همراه با مهر
کاتب، در برگ 158 یادداشتی به نقل از کشف الظنون درباره حریری آمده است؛ 2گ (155-156)، 22 سطر، قطع:

خشتی اهدائی ف: 373 (شماره بازیابی اصلاح شد)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/65 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-396]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2904/2

آغاز: من املاء السيد الأجل المرتضى علم الهدى ... في ابطال العمل باخبار الآحاد نقلت من خط جدي المبرور الشهيد الثاني ... من كتاب بخطه في المشهد المقدس وهي التي يحكي كلامها جدي الشيخ حسن طاب ثراه في أصول المعالم قال ... اعلم انه لا يجوز أن يتعبد اصحابنا؛ انجام: برابر

خط: نستعليق، كا: محمد امين پسر يحيى خويى (امام جمعه)، تا: 1334ق، جا: كوفه با كاغذ: سفيد فرنگى، جلد: تيماج سرخ رنگ، 4 گ (45-48)، 18 سطر، قطع: خشتى، اندازه: 21×15 سم [ف: 10-295]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10007/3

آغاز و انجام: برابر

خط: تحريرى، كا: عبد الله بن محمد حسن هشترودى تبريزى، تا:

ص: 327

1336ق؛ در آغاز این رساله نوشته شده: «من املاء السيد الأجل المرتضى علم الهدى رضوان الله عليه في ابطال العمل باخبار الآحاد نقلت من خط جدي المبرور الشهيد الثاني قدس سره من كتاب بخطه في المشهد المقدس وهي التي يحكي كلامها جدي الشيخ حسن طاب ثراه في أصول المعالم؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه ای مشکی، 2 گ (41-42)، 21 سطر، اندازه: 16×20/5 سم [ف: 20-32]

97- ابطال قول من خالف في امامة امير المؤمنين بعد النبي عليهما السلام (فصل في) / كلام و اعتقادات / عربي

(ibtāl-u qawl-i man xālaf-a fi imāmat-i amīr-il mu'minīn ba'd-an nabī 'alay-him-as salām (faṣl-un fī

يزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1864/2

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد صادق الابهري، تا: محرم 1092ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روکش تیماج عنابی لولا دار، 19 سطر (8×14/5)، اندازه: 5/14×21 سم [ف: 3-1078]

98- ابطال كون الحركة فرداً سياًلاً = حاشية الشفا = الحركة في المقولة / فلسفه / عربي

ibtal-u kawn-il haraka fard-an sayyal-a = hasiyat-us šifā = al-ḥaraka fi-1 maqūla

تنكابنی، محمد بن عبد الفتاح، 1040 - 1124 قمری

(tonekābonī, mohammad ebn-e 'abd-ol-fattāh (1631 - 1712

وابسته به: الشفاء؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (370-428)

رساله انتقادی کوتاهی است در حرکت که مؤلف به عنوان حاشیه ای بر قول ابن سینا در فصل دوم از مقاله دوم طبیعیات شفا نوشته است.

آغاز کتاب: قال الشيخ في الفصل الثاني من المقالة الثانية من طبيعیات الشفاء في ابطال كون الحركة من السواد ... و ليس يعجبني المذهب الاوسط و مراده بالمذهب الاوسط

انجام کتاب: نعم أن ادعى احد بداهة بطلان السيلان في الصورة فهو كلام آخر له قوه و ليس كلامنا وبعض ما كتبه على الحاشية القديمة و على حاشية المدقق ... و نقلته ههنا كافيان للمتدبر

[کتاب الشفا، طبیعیات 94/1؛ بزرگان تنکابن ص 318؛ اصغر مهدوی 125/2]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12372/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کان محمد صادق بن مؤلفه، محمد بن عبدالفتاح التنکابنی «ملا سراب»، تا: جمعه 22 ربیع الثانی 1101ق؛ در حاشیه استدراک و تکمیل و تصحیح شده است، به نظر می رسد بخش نخست آن و برخی از حواشی، به خط مؤلف باشد، کاتب نسخه

فرزند مؤلف است؛ کاغذ: شرقی، 3 گ (46-48)، 20 سطر، اندازه: 8×13 سم [ف: 31-272]

2. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 592/5

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن عبدالنبی نصیری، تا: اواخر جمادی الاول 1105ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 4 گ (11ر-14 ر) قطع: خشتی [نشریه: 2-125]

3. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5018/5 - 25/108

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: یوسف بن محمد حسینی (گویا شاگرد مؤلف)، تا: 7 ذیقعه 1110ق؛ جلد: مقوای لایی باروکش کاغذ نارنجی عطف و گوشه تیماج، 4 گ، 21 سطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 3-1619]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14719/2

آغاز: برابر خط: نستعلیق، کان محمد بن حبیب سیاهکلرودی از محال جیلان، تا: جمعه 22 محرم 1115ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا نرم، 3 گ (13 پ - 16 پ)، 21 سطر، اندازه: 6/12 × 5/18 سم [ف: 17741]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1889/7

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله الذي اثبتنا على طريق الحق والرشاد و ابعدنا عن الجدل و ...؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شفیع، تا: 1121ق، جا: اصفهان، خاتون آباد؛ محشی، با نسخه اصل مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لایی ساده، 4 ص (110-114)، 15 سطر (3×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 10-535]

6. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 72/10

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میر حسین بن شاه رضا سنکچاره پشتی، تا: 1152ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ (165ر-167پ)، اندازه: 16×20 سم [ف: 47] قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1380/10

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-228]

7. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه: 38/4

آغاز: بسمله، قیل سلم الحكماء ان وقوع الحركة في آن محال و هو بسيط لانه اذا قطع؛ انجام: ... فاصل من الاجسام ام لامع انك بعد اذا فتأمل برجع عن هذا الحكم، تمت .

بی کا، بی تا؛ این رساله در حیات مؤلف تحریر گشته زیرا در اول رساله قبل این مجموعه نوشته «از تألیف ملا محمد سراب سلم الله تعالی»؛ 3ص [نشریه: 7-785]

99- ابطال الکیما / کیما / فارسی

ebtāl-ol kīmīyā

حکیم باشی، میرزا ولی، ق 13 قمری

(hakīm-bāšī, mīrzā valī - 19c)

ص: 328

اهداء به: ناصر الدين شاه و اعتضاد السلطنة

از راه شیمی جدید و فلسفه قدیم، کیمیا را رد کرده است.

آغاز کتاب: یکی از دانشمندان که با منش سابقه معرفتی در میان بود ...

انجام کتاب: از بارگاه عزت خواهان است

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2867

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 13؛ صفحه ها در جدول شنگرف و زر و لاجورد، سرلوح زر و شنگرف و لاجورد دارد؛ کاغذ: کبود فرنگی، فاقد جلد، 31 گ، 12 سطر، اندازه: 20×12 سم [ف: 3-27]

100- ابطال اللاتهای / کلام و اعتقادات / عربی

ibtāi-ul lātanāhī

تختی کردستانی، عبدالقادر بن محمد سعید، 1211 - 1306 ؟ شمسی

(e taxtī kordestānī, 'abd-ol-qāder ebn-e mohammad sa'īd (1832 - 1927-1

گفتاری است کوتاه و بخش بندی نشده

آغاز کتاب: الحمد لله علی حکمه بعد علمه، و علی صفوته بعد قدرته، و الصلاة ... و بعد، فاعلم أن البراهین الموردة المشهورة في ابطال اللاتهای، كما اطلعنا علیه، غیر تامة ...

انجام کتاب: ... فصح العلم بها دون وجودها، فاندفعت الشبهة المتهومة في علمه تعالی .

[بغدادی 605/1؛ زرکلی 44/4؛ سر کیس 1291/2 که هیچیک از این کار او

یاد نکرده اند .]

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 630/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: جمادی الثانی 1299ق؛ از مؤلف به «مدظله» یاد شده؛ 2 گ (146 پ-147 ر) [ف: 2-5]

101- ابطال محو الموهوم / کلام و اعتقادات / فارسی

ebtāi-e mahv-ol mowhūm

رشاد زنجانی، محمد باقر بن محمد کاظم، 1284-ق 14 شمسی

(rašād-e zanjānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad kazem (1905 - 20c

«محو الموهوم» اثر میرزا محمد حسن بن حاج رضاقلی شریعت سنگلجی (متوفای 1363 ق) است که تحت تاثیر عقاید وهابیت و بعضی نویسندگان متجدد مصری قرار گرفت و برخی از مسلمات دین مانند معراج و معاد جسمانی و معجزه پیامبران و شفاعت و غیبت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و ... را انکار نمود و پیروانی دور خود جمع نمود. او در این کتاب عقیده به طول عمر حضرت عیسی (علیه السلام) و حضرت خضر (علیه السلام) و حضرت الیاس (علیه السلام) را رد و تکذیب نموده است.

مؤلف کتاب حاضر را در رد آن کتاب تالیف نموده است.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... چون ممکن است بعضی از خوانندگان در پاره ای از موضوعات این مختصر توضیحات شفاهی و مراجعه به بنده را لازم بدانند

انجام کتاب: لذا بهمین مقدار از تزییع وقت خود اکتفا نموده و خاتمه میدهم، والسلام علی من اتبع الهدی.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 702

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: سید اشرف الدین کیانی طالقانی، تا: 1372ق؛ در پایان نسخه کاتب، مؤلف کتاب را ستوده و متذکر شده سال های زیادی در مسجد عباسی تهران در نزد مؤلف تلمذ نموده و از کتاب دیگر مؤلف به نام «جامع الشتات» نام می برد؛ جلد: مقوایی، 53ص، 17 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 2- 343]

102- ابطال مدعی الرؤیة / کلام و اعتقادات / عربی

ibtal-u mudda'i-r ru'ya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, "alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

رساله مختصری است در خصوص تأویل و بیان آیه شریفه «وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة» ایشان با بیان نظر علما در ابطال رؤیت و استناد آنها به این آیه و تأویلات آن، به بحث و بررسی پرداخته است.

آغاز کتاب: مسألة من الكتاب ايضاً، اعلم أن اصحابنا قد اعتمدوا في ابطال ما ظنه أصحاب الرؤیة في قوله تعالی «وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة...» [الآیة] علی وجوه معروفة .

انجام كتاب: وفي الجواب الذي ذكرناه لا يفتقر الى تقدير محذوف، لان الي فيه اسم يتعلق به الرؤية، فلا يحتاج الى تقدير.

چاپ: در ضمن مسائل المرتضى، بيروت، 1422 ه تحقيق

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12923/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ 1 گ (61)، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 32-755]

103- ابطال مذهب الدهريين و اثبات الدين / كلام و اعتقادات / عربى

ibtāl-u madhab-id dahrīyīn wa itbāt-ud dīn

عبده، محمد، 1266 - 1323 قمرى

ص: 329

اصل رساله به فارسی و از سید جمال الدین اسد آبادی است که عبده با کمک عارف افندی ابوتراب افغانی ترجمه کرده است. در این رساله مذهب دهریین که در هند شیوع داشت و مولوی محمد واصل از حقیقت آن پرسیده بود، با دلایل عقلی رد شده است.

آغاز کتاب: حمدا لله علی الهدایة و نعوذ به من الغوایة ... و بعد فقد اتیح لی اطلاع علی رساله فارسیة فی نقض مذهب الطبیعیین

انجام کتاب: و الی الله المنتهی و رضاه المبتغی و الصلاة و السلام علی خاتم رسله و آله و صحبه و سلم

چاپ: در مصر چاپ شده است.

[هدیه العارفین 394/2؛ معجم المطبوعات 706/1-707؛ ذریعه 433/24 ضمن

معرفی نیجریه؛ مکتبه امیر المؤمنین 505/2]

1. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 294

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد حسین علی آبادی فومنی رشتی گیلانی، تا: پنج شنبه سلخ رمضان 1304 ق، به دستور آقا محمد اسماعیل صراف تهرانی؛ در 11 برگ آغازین ترجمه نسبتاً مفصلی از مؤلف با فهرست مطالب کتاب حاضر دیده می شود؛ جلد: تیماج دو رو و بدون مقوا، رو قهوه ای ضربی، 53 گ، مختلف السطر، اندازه: 13×20/5 سم [ف: 1-216]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10005

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن ابراهیم خلیل بادکوبی، تا: 27 رمضان 1329 ق؛ جلد: پارچه مشکی، 35 گ، 17 سطر، اندازه: 18×22 سم [ف: 5-26]

- ابطال وجود الواجبین» اثبات الواجب

104- ابطال وحدة الوجود = توحیدیه = التوحید = الرد علی اهل الشهود القائلین بوحدة الوجود / فلسفه / عربی

ibtal-u wahdat-il wujud = tawhidiyya = ar-radd ala ahl is suhud al-qa'ilin bi-Wahdat-il wujud

قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید، 1049 - 1103 قمری

(qāzī sa'īd-e qomī, mohammad sa'īd ebn-e mohammad mofid (1640 - 1692

مؤلف کوشیده است مذهب وحدت وجود صوفیان و دیگر آراء آنان را که مبنی بر وحدت وجود است باطل سازد. او از شبهه منسوب به این کمونه در توحید» یاد می کند و می گوید که دوانی و دیگر قائلان به وحدت وجود، پنداشته اند شبهه ابن کمونه، جز بر اساس وحدت

وجود پاسخ دادنی نیست.

آن گاه پس از نقل متن شبهه به بیان پاسخ هایی پرداخته که بر اساس وحدت وجود ساخته نشده است. در آن همچنین از سید شریف و خفیری و صاحب محاکمات و محشی شیرازی و کتاب سواد العین» یاد شده است. در برخی از موارد به اشکالی و پاسخ آن به صورت «فان قلت - قلنا» طرح شده است. قاضی سعید در پایان این رساله، حدیث مناظره امام جعفر صادق (علیه السلام) را با زندق که بخشی از آن درباره حدوث عالم و اثبات آفریدگار است (حدیث فرجه) نقل و شرح کرده است. وی از پاسخ های امام صادق (علیه السلام) به زندق، سه برهان بر اثبات توحید استخراج کرده، و همین سخن قاضی سعید است که فیض کاشانی، در وافی (در شرح این حدیث) به نقل از قاضی سعید در شرح توحید» آورده است. در الذریعة (235/10) از چنین رساله ای از شیخ علی بن میرزا فضل الله مازندرانی در گذشته (1339) یاد شده است.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله رافع درجات العالمین و مرجح میزانهم علی العالمین و صلی الله علی اشرف الأولین و الاخرین محمد و عترته الطاهرین فانی ارید ان اذکر اصل شبهة القائلین بوحدت الوجود الذي هو مبني سائر شبههم

انجام کتاب: ایضاً مع فرض عدمها فيه وان كان وجوب الوجود متحصلاً بدون تلك الزيادة فيكون في الشق الأول تلك الزيادة فضلاً غير محتاج اليه في التحصل و هو خلاف المفروض مع انه يلزم التركب في الأول و باقي الألفاظ و العبارات غير محتاج الى التفسير. تمت

[الذریعة 4: 479]

شرح و حواشی:

1- حاشیة التوحید؛ تنکابنی، محمد بن عبد الفتاح (1040-1124)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4256

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ تملک: عبدالعزیز الرضوی؛ مهر: نصرالله تقوی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی تریاکی یک لائی نرم، 31گ، 15 سطر (6/5×13)

(، اندازه: 12×18 [ف: 11-273])

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24118

آغاز: برابر؛ انجام: قال الرضا علیه سلام ان کلیم الله ... یا موسی انا اخوک جبرئیل نور الثقلین

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: موسوی

گلپایکانی، ابوالقاسم، تا: 1111ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج ضربی، 23گ، 22 سطر (5×12)، اندازه: 9×17 سم (رایانه)

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کان محتشم سپاهانی، تا: 1112ق؛ صفحات در دو جدول یکی به زر و دومی زر و لاجور با دوسرلوح زر و لاجورد و شنگرف در آغاز

ص: 330

دو شماره آن، دو صفحه آغاز میان سطرها زرافشان است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زر و سوخت زرکوب و آراسته به شنگرف، 52 گ (3 پ-54)، 11 سطر (5×11)، اندازه: 10×17 سم [ف: 5-6]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14719/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حبیب سیاهکلودی، تا: 22 صفر 1115 ق؛ با نسخه اصل مقابله شده؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا نرم، 18 گ (19 پ-37)، 21 سطر، اندازه: 6/12 × 5/18 سم [ف: 41-178]

5. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 299

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد داود، تا: جمادی الثانی 1121 ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: 11-922]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4555-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-71]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1889/10

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شفیع، تا: 1121 ق، جا: اصفهان، خاتون آباد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لایی ساده، 24 ص (134 - 158)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 10-538]

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 157/4 - 1/157

آغاز و انجام: برابر

فهرست نگار این رساله را به گیلانی، محمد سعید بن عطاء الله نسبت داده است؛ خط: نستعلیق، کا: طالب بن محمد طالب بن محمد علی الحسینی الطبرستانی متولدة فی مشهد سر، تا: شنبه از دهه سوم رجب 1124 ق، جا: منزل استاد کاتب محمد تقی بن علی نقی طبسی؛ مصحح، 21 گ، 19 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 1-43]

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 874/5

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته تعلیق، بی کا، تا: 1129، جا: اصفهان؛ 30 گ (141 پ - 170 پ) [ف: 3-405]

9. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 13/2

آغاز: زیداً موجود وان لم يعتبر احد من المعتمر آن وجوده؛ انجام: برابر

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه تغییر یافت؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1155ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 29گ (حاشیه 1-29)، اندازه: 18×8سم [اوراق عتیق: 1-87]

10. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 124/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 و 13؛ نسخه ناتمام است؛ 7گ (154-160ر)، 16 سطر (11×17/5)، اندازه: 21×14/5سم [ف: 241]

11. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6559/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 24گ (1پ-24پ)، 14 سطر، اندازه: 21×12/5سم [ف: 3-27]

12. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 2991/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: علی محمد بن قربانعلی خوانساری، تا: دوشنبه 17 ذیقعده 1232ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی قهوه ای با عطف از تیماج قرمز، 23گ (1-23)، 22 سطر، قطع: خشتی کوچک، اندازه: 14×12سم [ف: 10-436]

13. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم

آغاز: برابر

در فهرست از محمد سعید گیلانی دانسته شده؛ خط: نستعلیق، بی کا، بیتا (در روزگار زندگی نگارنده)، با یادداشت «رساله مولانا محمد سعید گیلانی سلمه الله»؛ 29گ، 14 سطر، اندازه: 18×11سم [صد و شصت نسخه: 18]

14. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 122/1

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ تملک: محمد مهدی حسینی موسوی در اصفهان؛ مهر: عبد الجواد حسینی؛ جلد: تیماج عنابی لایه ای، 15 سطر (5/4×9/5)، اندازه: 15×9سم [ف: 162]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9459/3

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالغنی حسینی، بی تا، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 29 گ
(44 پ-72 پ)، 14 سطر [ف: 24-225]

105- ابطال وحدت وجود / فلسفه / عربی

ebtāl-e vahdat-e vojūd

رساله در ابطال وحدت وجود

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10939/7

بی کا، بی تا؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س 9 ش 2: 39]

106- ابعاد الاثیریات و اجرام الکواکب و العنصریات / هیأت / عربی

wa-l ajrām-ul kawākib wa ab'ād-ul atīrīyyātwa 'unṣurīyyāt

عزلتی یزدی، زین العابدین، ق 11 قمری

(ozlatī yazdī, zayn-ol-'ābedīn (- 170'

آن را به خواهش کسی از برادران که از وی نام نبرده کوتاه و مصور نوشته است.

آغاز کتاب: بسملة. الحمد لله الباطن الظاهر و اللطيف القاهر ...

ص: 331

فقد التمس منى بعض ... اقترح له رسالة في علم ابعاد الاثيريات و اجرام الكواكب و العنصریات ... مشتملا على مسايله مصورة الاشكال
مبينة البراهين المزيدة الاشكال

انجام كتاب: و الاصابع [و] الشعيرات و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 306/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1087ق؛ 4گ (122-125) [نشریه: 2-109]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 358/7 - عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-7]

107- ابعاد کواكب (جدول) / هیأت

(ab'ād-e kavākeb (jadval

از مرکز عالم موافق حساب خواجه نصیرالدین طوسی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6399/50

بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماجی مشکی مندرس، 139 ص، قطع: خشتی، اندازه: 19×14/5 سم (ف: 19-

[524

108- ابعاد مقعرات افلاک / هیأت / عربی

abad-e moqa'arat-e aflak

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi (1628 - 1699

من فوائد مولانا علامه مجلسی دام ظلّه و احتمالا بخشی از دیگر تألیف او.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3279/3

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 5ص [ف: 6-347]

109- الابعاد و الاجرام / ریاضیات / عربی

قیبسی، عبدالعزیز بن عثمان، - 380 قمری

(qablsī, "abd-ol-'azlīz ebn-e 'osmān (-991

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 437/17-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4832؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7، گ (88-94

([فیلم ها - ف: 1-468

**110- ابعاد و اجرام = مساحت سطوح اجسام = بدایع آثار هفت اقلیم = عجایب الاجرام = عجایب البلدان و الجبال = اجرام
سفلی و اوضاع اجرام علوی = مسالک و ممالک = مساحت ابعاد و اجرام / ستاره شناسی، جغرافیا / فارسی**

ab'ād va ajrām = masāhat-e sotūh-e ajsām = badāye-e āsār-e haft eglīm= 'ajāyeb-ol ajrām

بیرجندی، عبدالعلی بن محمد، - 934 قمری

(bīrjandī, 'abd-ol-'alī ebn-e mohammad (- 1528

اهدا به: خواجه حبیب الله وزیر معروف

سال تألیف: 908 یا 930ق؟؛ محل تألیف: هرات

مؤلف در مقدمه نام خود را نیاورده و همین قدر اشاره می کند که چون کسی رساله ای در مساحت سطوح اجسام و مقادیر ابعاد و اجرام و تحقیق مبادی اقلیم و نهاییات آن و تعیین مواضع و اعجوبات هر یک از آن تألیف نکرده است این رساله را نگاشته است. وی آن را در یک «مقدمه» و دو مقاله» و یک «خاتمه» نوشته است: مقدمه در بیان اشیائی که مقاصد بر آن موقوف است؛ مقاله 1. در مساحت سطح ارض و تعیین اقلیم و آنچه متعلق بدان است: مساحت ربع مسکون، تقسیم ربع مسکون به اقلیم سبعة، معرفت ما بین خط استوا و اقلیم اول، اقلیم اول، اقلیم دوم تا هفتم (جغرافیای شهرها و شگفتی های آنها)؛ مقاله 2. در معرفت مساحت افلاک و کواکب، معرفت ثخن افلاک، مقادیر سطوح افلاک، مقادیر حرکات شبانه روزی، اقطار کواکب، مقادیر اجرام کواکب؛ خاتمه در ملحقات، در 4 مسأله: 1- وقت نماز پیشین، 2- معرفت سمت قبله، 3- معرفت زمان نصف اللیل، 4- معرفت وقت دعا. مؤلف در این رساله از شرح خود بر تحریر مجسطی یاد می کند. در پایان خاتمه جدولی است که در اول سال 882 یزدگردی استخراج کرده است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمدلله الذي زين الدنيا بزينة الكواكب ... اما بعد، بر ضمیر منیر ارباب فطنت و خاطر مستنیر اصحاب خبرت واضح و لایح است که معرفت هیأت اجسام سفلی و اوضاع اجرام علوی از اشرف ...

انجام کتاب: ... و از اول شب اگر از بروج اسفل باشد. و الحمدلله و المنة في البداء و النهاية و اسأله العصمة عن الضلالة و الغواية بحرمة النبي ...

[منزوی 205/1؛ استوری 81/2؛ مکتبه امیر المؤمنین 488/2؛ فهرستواره منزوی 2767/4 و 3044/4 با عنوان «مساحت ابعاد و اجرام»]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 4/3

آغاز: موجود: ... از تعرض به مساحت سطوح افلاک تغافل نموده اند ...؛ انجام: ... او را به منزله غریب و اجنبی دارد. تمت ..

از «اقلیم اول» تا پایان «اقلیم هفتم»؛ خط: نسخ کهن، بی کا، تا: قرن 10، افتادگی: آغاز؛ مهر: «عسی ان یبعثک ربک مقاماً محموداً»؛
32گ (37ر-68ر) [ف: 1-6]

ص: 332

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5234

آغاز: برابر؛ انجام: تاریخ تألیفه بالسنین الیزدجردیه الفته أنا العبد عبدالعلی

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه 18 ربیع الثانی 961ق؛ واقف: شیخ بهائی، در پشت صفحه اول مهر وقف خورده و امضاء شده است و در بالای صفحه به خط شیخ مرقوم است: «من تألیفات استادنا المحقق مولانا عبدالعلی البرجندی»، در آغاز و انجام نسخه هشت فقره یادداشت تاریخی «داخل عرض شد» مرقوم است از محرم 1250 تا 27 جمادی الثانی 1312، کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: چرمی مشکی، 91گ، مختلف السطر، اندازه: $19\frac{1}{4} \times 13\frac{1}{2}$ سم [ف: 4-8]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 82/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی کا، تا: 20 ذیحجه 976ق؛ 53گ (پ-53) [ف: 1-6]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1463/1

خط: نستعلیق، کا: شاه وردی بن میر حسین منجیلی، تا: 22 ع 992ق؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، 76گ (1-76)، 19 سطر [سنا - ف: 2-276]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 223-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش 770 (گنج 163/1)؛ خط: نستعلیق خوش، کا: احمد جامی، تا: میانه رجب 196ق، جا: بخارا؛ 189ص عکسی ف: 2-9

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 641/1 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1000ق، کاغذ: اصفهانی شکری رنگ (سیر و کم رنگ)، جلد: تیماجی مشکی رنگ، 59گ (ر-59پ)، قطع: رقعی، اندازه: $20 \times 10\frac{1}{5}$

سم [ف: 22-344]

7. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 39/7

آغاز: برابر؛ انجام: وطریق عمل به این جدول چنانست که از دفتر تقویم در نصف النهار هر روز خواهند

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: انجام؛ جلد: روغنی مندرس، 67گ (49-116)، 23 سطر، اندازه: 21×15 سم

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5206

آغاز: برابر؛ انجام: پس بآن طریق بعد مقعر هر فلك و بدرجات خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: انجام؛ تحریر به طرز چلیپا؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی، 17 گ، 27 سطر (11×20)، اندازه: 17×25 سم [ف: 8-5]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6723

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: قرن 11؛ صفحات مجدول به مشکی و زر و لاجورد، برگ اول دارای سرلوح مرصع مذهب که نیمه میانی آن از بین رفته است، روی برگ اول قیمت کتاب به پنج هزار دینار و در برگ پایانی یادداشتی از حبیب الله که نوشته در مزرعه خیر آباد از توابع سبزوار کتاب را ملا عبدالعلی معلم باغبانی در 1291 ه به او داده است دیده می شود؛ جلد: تیماج عنابی ضربی ترنج و سرترنج دار، 82 گ، 15 سطر، اندازه: 11×20/5 سم [ف: 20-221] 10. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 837/2

آغاز: برابر؛ انجام: واطر برون قلعه محکم است در زمین ... اشجار که بر کنار آنست والله اعلم بدانکه از عجایب و غرایب که در این نسخه مذکور شده منقول از کتب فضلاست که احوال بلاد نوشته اند و العهده علیهم فی صحتہ و الحمد لله و المنة فی البدایة و النهایة ... تاریخ تألیفه و تحریره سنه 1017

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1017 ق، جلد: تیماج مشکی، 24 گ، 14 سطر، اندازه: 15×19/5 سم [ف مخ: 1-54]

11. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1054/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: قاسم بن محمد حسینی مداح، تا: 1021 ق؛ جلد: روغنی با عطف تیماج، 42 گ (100 پ-142 ر)، اندازه: 16×23 سم [نسخه پژوهی: 3-132] 12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4918

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1062 ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، 88 گ، 17 سطر (8×16)، اندازه: 12×21 [ف: 14-144]

13. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8426

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 27 ربیع الأول 1065 ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ربعی، 110 گ، 11 سطر (9×11)، اندازه: 5/12×19 سم [ف: 17-133]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6489/8

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: دوشنبه 27 ذیقعدہ 1087ق؛ جدولها و اشکال هندسی به شنگرف، مصحح، با حاشیه نویسی متفرقه بیشتر در پزشکی؛ جلد: تیماج مشکی ترمیمی، 19گ (111پ - 130 ر)، اندازه: 25×17سم [ف: 20-64]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1323

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1100ق؛ از کتابخانه صنیع الدوله محمد حسن خان کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 65 گ، 15 سطر (8×14)، اندازه: 20×13سم [سنا - ف: 1-164]

16. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 300

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف و کتاب به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رضا اصفهانی، تا: 1104ق، جا: استرآباد؛ جلد: تیماج تریاکی ضربی، قطع: بغلی (نشریه: 3-416)

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2224/11

ص: 333

آغاز: برابر؛ انجام: شیروان ناحیتی است نزدیک باب الابواب که نوشیروان آن را عمارت کرد ... به اندک زمانی پخته شود. تمت چهار اقالیم.

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ پخته، کا: حسین بن شمس الدین الشبلری، تا: 1120ق، جا: مدرسه ابراهیم بکیه بایزید؛ نسخ پخته نزدیک ثلث در غرب ایران (کردستان)؛ کاغذ: ترمه، نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج قهوه ای ترنج، 7گ (127پ-133پ) [ف: 11-600]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 661

آغاز: برابر؛ انجام: تاریخ تألیفه بالسنین الیزد جردیه الفته انا العبد عبدالعلی کاتب: عثمان احمد بن قاضی محمد حسان عثمانی، تا: 25 ربیع الاول 1197ق؛ در نسخه به نام «بدیع آثار» آمده است؛ کاغذ: سفید هندی، جلد: مقوایی و مشمای سبز، 70گ، 16 سطر (7×16)، اندازه: 13×21سم [سنا - ف: 2-9]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6363/3

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد صادق شیرازی، تا: 1251ق، جا: بغداد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 71ص (109-38)، قطع: خشتی، اندازه: 14/5 × 21/5سم [ف: 19-418]

20. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1465/2

فی نسخه اصل: موزه بریتانیاش Or. 23542؛ خط: نستعلیق، بی کا،

تا: 1251ق، جا: بغداد، 71ص (1-71) [فیلم ها - ف: 1-605]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 121/1 - عکسی و 347/2 - عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: 2-9]

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11381

آغاز: برابر؛ انجام: .. تقویم آفتاب به نصف النهار بگیرند و آن تقاصیل را به پانزده قسمت کنند خارج قسمت تمت الکتاب. خط: نستعلیق، کا: محمد تفرشی، تا: 1252ق، جا: دارالسلطنه قزوین؛ صفحات مجدول زر، فهرست شهرهای مورد بحث در نسخه در برگ های آخر نسخه با ارجاع به شماره صفحات کتاب آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 86گ، 14 سطر، اندازه: 14×23سم [ف: 2-33/104]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9541/19

آغاز: برابر؛ انجام: باقی سخن آن فلک بود پس بآن طریق بعد مقعر هر فلک و بدرجات

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1287ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 26گ (126پ-152ر)، 21 سطر، اندازه: 22×35سم [ف: 30-209]

23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12297/21

آغاز: برابر؛ انجام: پس بآن طریق بعد مقعر هر فلکی بدرجات

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد، تا اوایل مقاله دوم را بیشتر ندارد؛ خط: نسخ خوش، کان محمد طاهر مشهدی، تا: 1309ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی زرکوب ترنج دار، 32ص (238-269)، اندازه: 23/1×20/2 سم [ف: 10-249]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 486/22 -عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-9]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3333

آغاز: برابر؛ انجام: قسمت ساعات وصول کف الخضیب است بدرجه نصف النهار و الله تبارک و تعالی اعلم بحقائق الأمور...

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن جعفر آشتیانی، تا: جمعه 24 جمادی الثانی 1354ق، جا: قزوین؛ صفحه ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی و لاجورد و سبز؛ جلد: دورو تیماج بدون مقوارو مشکی پشت قرمز، 104گ، 12 سطر، اندازه: 16/5×11 سم [ف: 9-111]

25. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 5685/26

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 18 رجب، جا: اصفهان؛ کاغذ: متن ترمه زرد حاشیه ترمه سفید، 26گ (88پ-114ر)، 41 سطر، قطع: بیاض رقی، اندازه: 22×9/8

سم [ف: 8-461]

26. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 836016

آغاز: برابر

ناقص نوشته شده و کامل نیست، نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا؛ 4گ (20-23ر) [ف: 5-563]

27. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3487/1 - ف

نسخه اصل: باکوش 19 C - 401/20644 و 16 C - 401/20645، ص 18 فهرست؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-151]

28. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 6066-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or 5881: بی کا، بی تا فیلم ها - ف: 3-196)

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 621/11

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مجدول؛ قطع: رحلی، اندازه: 19×31سم [ف: 2-376]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2140

آغاز: برابر؛ انجام: و غرایب هر دیار بود و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب خط: تحریری خوش، کا: محمد امین، بی تا، کاتب در پایان نسخه رقم کرده است: «قد تم ... فی سنة 171 ... محمد امین ..»؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهار مهره، جلد: کاغذ ابری خاکستری و آبی و سرخ گوشه و عطف تیماج سیاه، 51 گ، 18 سطر، اندازه: 14×22/5سم [ف: 6-112]

31. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5306

آغاز: برابر؛ انجام: موجود: مقعر هر فلک و بدرجات

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، 27 سطر (20×11)، اندازه: 16×25سم (رایانه)

111- ابقاء شرع سید المرسلین لابطال بدع المعاندین / کلام و اعتقادات / فارسی

ص: 334

رساله ای در اثبات جاودانگی دین اسلام و احکام قرآن کریم و رد بر آنان که دعوی پیامبری می کنند و دین اسلام را منسوخ می دانند، در یک «مقدمه» و سه «اصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در شناختن مجملی از حالات شخص مدعی؛ اصل 1. در ابدیت قرآن مجید؛ اصل 2. در این که دین اسلام چیست و تغییر پذیر نیست؛ اصل 3. در این که پیامبری بعد از پیامبر اسلام نیاید؛ خاتمه در بعضی اخبار موافق با آیات.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي رزقنا من طعام احكام الشريعة الابدية ... اما بعد اين بنده حقير الى الله التقدير

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5080

آغاز: برابر؛ انجام؛ و اهل خودتان را در زمان آن پادشاه جهان فراموش نمائید ... خط: نسخ، بی کا، بی تاب افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، 105گ، 15 سطر، اندازه: 16/5 × 10/5 سم [ف: 13-271]

112- ابکار الافکار = شرح شرح الأفكار / نحو / عربی

abkār-ul afkār= š.-u š.-il afkār

قزوینی قاضیچق، عبداللطیف بن جلال الدین محمد

qazvīnī qāzīčpoq, 'abd-ol-latīf ebn-e jalāl-od-dīn mohammad

وابسته به: المصباح في النحو؛ مطرزی، ناصر بن عبد السيد (538 - 610)

شرح بر «الضوء» ناصر بن عبد السيد مطرزی (-610) که تلخیص «المصباح» همان مطرزی است.

آغاز کتاب: بسمله قوله ای قول المصنف اما بعد حمدالله اما كلمه فيها ای مفهومها ... فذهب ابن الحاجب و من تابعه الى الاول ... انجام کتاب: ... فارتفع بقولک خلا ما يرفع الإبهام عن احد طرفي النسبة تم شرح شرح الباب الثاني بحسن عناية الله

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 947 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: مصطفی بن ابراهیم، تا: 1064ق؛ بر پشت برگ آغاز شانزده بیت عربی است به اضافه تعلیقاتی در هامش، تمام صفحات به قلم شنگرف مجدول شده است، مصحح، دارای تعلیقاتی است با علامت های «لمحرره، مقالید، رحمه الله، سید علی، لمحررها محمود عفی عنه» و نیز تعلیقاتی به نقل از شرح عصام الدین بر کافیه، شرح مفصل، مطول، تحریر قوچق زاده علی افندی جامی، صحاح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با حاشیه منگنه، 171گ، 21 سطر، اندازه: 19/5 × 12/5 سم [ف: 24/2-81]

113- ابکار الأفكار في اصول الدين / كلام و اعتقادات / عربی

اثری مفصل در علم کلام با نقل بسیاری از اقوال و رد و ایراد در آنها مخصوصاً معتزلیان، دارای هشت قاعده که هر یک مشتمل بر «اقسام» و «فصول» و «ابواب» و «مسلك» هایی است: قاعده 1. العلم و أقسامه؛ 2. النظر وما يتعلق به؛ 3. الطرق الموصلة إلى المطلوبات؛ 4. انقسام المعلوم الى الموجود و المعدوم؛ 5. النبوات؛ 6. المعاد و ما يتعلق به؛ 7. الاسماء و الأحكام؛ 8. الامامة و من له الأمر و النهي.

آغاز کتاب: قال سيدنا و مولانا ... الحمد لله الذي لا يبلغ مدى عظمته الواصفون و لا يدرك كنه حقيقته العارفون ... و قعد فانه لما كان كمال كل شيء و تماميته بحصول کمالاته الممكنة له انجام کتاب: الامارات و العلامات الدالة على استمراره و الدوام عليه و نمکن اخذ ظن الوقوع في المستقبل قيد كامنة في الوجود و بما انتهينا إلى ههنا تم الكتاب ... و كان الفراغ من تأليفه في منتصف شهر ذي الحجة من شهور سنة اثني عشر و ستمائه من الهجرة.

چاپ: به تحقیق احمد محمد المهدي، قاهره، دار الكتب و الوثائق القومية: 1423ق [كشف الظنون 4/1 و هدية العارفين 707/1]

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1024

آغاز: القسم الثاني في الموجود الممكن الوجود و يشتمل على مقدمة و خمسة اصول؛ انجام: برابر

از القسم الثاني (في الموجود الممكن الوجود) از القاعدة الرابعة تا انتهای کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی طاهر بن حسن شوشتری، تا: جمعه 29 صفر 754ق؛ تصحیح شده، تملك: «محمد بن محمد بن ابی...»، «علی بن محمد حسینی ... لاری» و «حسین بن حاجی احمد»؛ کاغذ: ترمه ختایی، جلد: میسن آلبالویی سیر ضربی مغزی قهوه ای، 253گ، 23 سطر، اندازه:

17/6×25/4 سم [ف: 1-12]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 989

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-231]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10450

آغاز: بسمله، القسم الثاني في الموجود الممكن الوجود و يشتمل على مقدمة و خمسة اصول؛ انجام: برابر

از القسم الثاني في الموجود الممكن الوجود) از القاعدة الرابعة تا انتهای کتاب؛ خط: نسخ کهن، کا: محمد بن احمد بن محمد، تا:

28 محرم 779ق؛ مصحح، در لابه لای نسخه برگ هایی نونویسی شده است؛ جلد: تیماج بنفشه ساده مجدول، 262گ، 28 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 33-33/1]

3. شیراز؛ امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ شماره نسخه: 332

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دهه دوم شعبان 1014ق، جان شیراز؛ هنگام حکومت الله ویردی خان نوشته شده، مصحح؛ واقف: امام ویردی (به طلبه مدرسه امامیه و تولیت شیخ جابر)، تاریخ وقف: 1091؛ 355گ، اندازه: 18×24/5

سم [ف: 1-3]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1360

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1070ق، در یکی از برگ های اضافی اول نسخه اشتباهاً نام مؤلف «علی بن علی بن علی» یادداشت شده است؛ کاغذ: فرنگی معمولی، جلد: تیماجی قرمز و مستعمل، 770ص، 27 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 19×31سم [ف: 4-121]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14109

آغاز: نسخه: علی اربعة اقسام (1) في حد العلم و حقیقته (ب) في العلم الضروری و اختلاف العلماء فيه (ج) في العلم الكسبي (د) في احكام العلم - القسم الاول في حد العلم و حقیقته اما حقیقة العلم فقد اختلف العلماء في العبارات الدالة عليها .؛ انجام: مذهب بعض البصريين من المعتزلة أن الرؤية منها حادثة بطريق التولد عن قیح العين و هو باطل علی ما يأتي ايضا في ابطال التولد و الله اعلم المسئلة السابعة في ان الله . .

از آغاز کتاب تا «المسئلة السابعة في أن الله تعالی ...»؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ ضربی شمسه مجدول لولادار، 73گ، 31 سطر، اندازه: 17×26سم [ف: 38-140]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7912

آغاز: برابر؛ انجام: و اثبات أنه غير مضر كما سبق في مثال المنع الغير المضر في التنبيه السابق فتذكر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 342گ، 31 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 20-242]

114- اباکار الأفکار في الرسائل و الاشعار / ادبیات عربی و فارسی

abkār-ul afkār fi-r rasā'il wa-l aš'ār

(rašīd-e vatvāt, mohammad ebn-e mohammad (-1178

اهدا به: خوارزمشاه علاء الدین ابو مظفر اتسز بن خوارزمشاه

(551-521 هـ)

به نثر و نظم عربی و پارسی دارای چهار «قسم»: 1. مشتمل بر ده نامه تازی؛ 2. مشتمل بر ده قصیده و چند قطعه تازی؛ 3. مشتمل بر ده نامه پارسی؛ 4. مشتمل بر ده قصیده و چند قطعه و غزل و رباعی پارسی.

آغاز کتاب: الحمد لله على صنایع كرمه و روايع نعمه و الصلوة على نبیه الوفي و رسوله الصفي محمد و آله اخيار الخلق و اصحابه انصار الحق، و بعد فراهم آورنده این مجموع محمد بن محمد بن عبد الجليل العمري الرشید المشتهر بوواط ...

[كشف الظنون 4/1؛ فهرست نسخه های خطی فارسی 3519/5]

1. قم: مركز احیاء؛ شماره نسخه: 1018/2

آغاز: برابر

نسخه اصلی: کتابخانه احمد ثالث، ترکیه 2326؛ خط: نسخ، کا: (ظاهراً) محمد بن یوسف ابو عقیل نوقارینی، تا: جمادی الثاني 727ق؛ 107ص (66-173) [عکسی ف: 3-273]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 75-عکسی

نسخه اصل: کتابخانه او نیورسیتته استانبول ش. 1424؛ بی کا، تا احتمالاً قرن 11 [نشریه: 2-271]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4429

آغاز: برابر؛ انجام: اندر دل من نشسته باشد پیوست XX مقبل تر ازین دل نبود کان منست.

خط: نستعلیق دودانگی، کا: میرزا آقاخان کرمانی، تا: 5 جمادی الثاني 1305ق، جا: استانبول؛ روی صفحه اول از برگ آخر نسخه میرزا حبیب اصفهانی غزلی از مخفی رشتی شاعر قرن یازدهم را که به مطلع ذیل است: «باده نوش جان کن شد، خون عاشقان نوشی XX بعد ازین چومی با او، میتوان زدن جوشی» به خط شکسته نستعلیق پخته و طرز چلیپا نوشته و در ذیل آن چنین رقم کرده است: «بر حسب فرمایش جناب جلالت مآب مقرب الخاقان مؤید الملک دام عزه العالی در محمیه استانبول مرقوم گردید، فی 17 شهر جمادی الاولی 1305 بنده کمینه حبیب اصفهانی». طلاکوب ضربی کار اسلامبول، آستر و بدرقه کاغذ تزیینی رنگارنگ؛ واقف: میرزا رضاخان نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: چرمی ماشی، 59، 16 سطر (5/6×14)، اندازه: 20×12/5

سم [ف: 7-192]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2054ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-4]

4. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 69/2 بخش 2

بی کا، بی تا [ف: 82]

5. تهران، مینوی؛ شماره نسخه: 91/2 بخش 3

بی کا، بی تا، 63گ (35-98) [ف: 104]

115- ابکار الخیال / تاریخ ایران / فارسی

abkār-ol xīyāl

دنبلی خوئی، حبیب الله بن اسدالله (-1312ق)

donbalī xū'ī, habīb-ol-lāh ebn-e asad-ol-lāh

داستان و افسانه ای است تاریخی که در تبریز اتفاق افتاده و

ص: 336

قهرمان داستان را حاجی نظر نامیده و ظاهراً راجع به خانواده سلطنتی و ولیعهد آن عصر (مظفرالدین شاه) باشد. در اشعار خود از خواجه هدایت نام برده که آشنا به شعر و شاعری بوده، بایستی مرادش رضاقلی خان هدایت باشد که در آن وقت در تبریز بوده و در خلال ذکر داستان به مدح و ثنای قطب خود پرداخته و در ضمن مثنوی، غزلیاتی به همان وزن گنجانیده و ظاهراً داستان را به آخر رسانده است. این بخش که در دست ماست در حدود 4000 بیت می باشد و چنان که از این دو بیت قصه ای کاندر نظر لفظ است و حرف XX لیک در معنی یکی دریای ژرف / نار نظم افزایش زیب و حلی XX چست شد تنبل لسان دنبلی» استفاده می شود این داستان صرف افسانه نیست و اشاره به وقایع و قضایایی دارد. آغاز کتاب: با صفا مشاط ابکار خیال XX پرهنر خراط لولوی

مقال

انجام کتاب: زانکه بهر چاره ماخولیا XX هست خود اشفتن افسانها احسها شاغل شده بر قیل و قال XX میشود رفع پریشانی خیال

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 887

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ توضیحات: این دفتر شامل دو نسخه از کتاب است که مسلماً هر دو به خط انشا کننده آن است، نسخه دوم که از ص 103 تا 292 می باشد پیش نویس کتاب است و در بسیاری از ابیات آن اصلاحاتی گردیده و نسخه اول پاکنویس نیمه ای از این نسخه دوم می باشد و پایان آن آخرین بیت ص 198 است که تقریباً دو هزار بیت به آخر نسخه دوم می باشد، نمونه خط شاعر و شرحی فرزند ایشان بابا خان در شرح حال پدر و این مولفه در جواب دوست خود آقای نظام الدین خسرو پرویز نوشته اند در ص 100 و 102 گذارده شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی، 197گ، 21 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 22/5×14سم [ف: 3-129]

116- ابن تراب / سفرنامه / فارسی

ebn-e torāb

مؤلف سفرهایی داشته و با بازرگانی ملاقات نموده و ضمن سؤال و جواب هایی پند و اندرزهای بسیاری در آداب ملوک و کشورداری و وظایف رعایا و اخلاق اجتماعی آموخته است که در این کتاب به صورت نگارشی ادبی به نثر و شعر با آوردن داستان هایی تاریخی گزارش کرده است. افرادی که این تراب با آنها گفتگو نموده عبارت اند از: کیوان بخت، خواجه عقیل الدین، سیاره، شهاب تندر، نجم یثربی.

قم، مؤسسه امام صادق؛ شماره نسخه: 37

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌ای، 107گ، 13 سطر، اندازه: 19×13/5سم (ف: 39)

- ابن شدقم « اجوبة مسائل ابن شدقم

117- ابن الفضا ئری / رجال / عربی

خواجوی، محمد اسماعیل بن حسین، - 1173 قمری

(xājā'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760

مؤلف در این رساله درباره ابن الغضائری ابوالحسین احمد بن

حسین بن عبیدالله نگارنده «الضعفاء» سخن گفته است و به مجلسی یکم تاخته که چرا در گزارش کتاب «من لا یحضره الفقیه» درباره او سخن به درستی نگفته و چرا او را ناشناخته پنداشته است. او از گفته ملا عبدالله شوشتری می گوید که کتاب رجال ابن الغضائری بسیار سودمند است و من جز نسخه ای از آن که در رجال ابن طاوس هست و آن هم به خط همو و از کتابخانه شهید دوم بوده است ندیده ام. در آن از ملا میرزا محمد استرآبادی و قهپائی یاد شده است.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله على نعمته و الصلوة على اشرف بريته محد و آله و عترته و بعد فانی حین ما رجعت بتقریب مسئله الی شرح مولانا الفاضل المللی محمد تقی بن علی الملقب بالمجلسی «قس» رأیت فیہ جرح من لا جرح به و تعديل من لا عدالة له

انجام کتاب: و غیرهما من الأقسام المذكورة في الدرايات و الحمد لله على البدايات و النهايات و الصلوة على رسوله و آله اكمل الصلوات و اتم التحيات ما سكنت الارضون و تحركت السموات. هذا ما كتبه بيمينه الجانية الفانية العبد الجانى محمد بن الحسين بن محمد رضا المشتهر باسمعيل المازندرانی عفى الله عن جرائمهم بمحمد و آله و قائمهم صلى الله عليه و آله .

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 791/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مهر: «محمد هادی»؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى ضربی، 18 گ (19 پ- 36 پ)، 15 سطر (6×10/5)، اندازه: 11×15/5 سم [ف: 5-1655]

118- ابن القتیبة و کتابه «الامامة و السياسة» / تراجم / عربی

"ibn-ul qutayba wa k.-u-hū "al-imāma wa-s sīyāsa

بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1277 - 1333 قمری

(bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1861 - 1915-

رساله ای است در شرح حال ابن قتیبه و معرفی کتاب «الامامة و

السياسة». بهاری با ارائه دلایل گوناگون ثابت می کند که این کتاب تالیف ابن قتیبه بوده، گرچه در بیشتر منابع اهل سنت نیامده است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... و بعد، فابو محمد عبدالله بن مسلم بن قتیبة قال: فيه الیافعی فی مرآة الجنان فی وقایع سنة سبعین و مائین و فیها ...

انجام کتاب: و نحن نروی کتب ابن قتیبة، و روایاته بطرقنا الی جمال الدین الحسن عن والده یوسف (رحمه الله) ... عن ابی محمد بن عبدالله بن درستویه النحوی عن المصنف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14634/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1313ق، جا: نجف اشرف محشی؛ کاغذ: فرنگی، 12گ (1ر-12ر)، 18 سطر، اندازه: 13×6 سم (ف): [66-37]

119- ابنه (رساله) = رسالة في الداء الخفي = الداء الخفي / طب / عربي

ubna (r.) = r.-un fi-d dā'-il xafī

رازی، محمد بن زکریا، 251 - 313 قمری

(rāzī, mohammad ebn-e zakarīyā (866 - 926

رازی در آغاز این رساله می گوید که درباره بیماری ابنه بحثی وافی نیافته است جز در کتابی به نام «الداء الخفي»، اما مؤلف آن کتاب به سبب مستقلى برای این بیماری یاد می کند نه درمانی سودمند. در این رساله رازی درباره علل نری و مادگی فرزند در رحم مادر و اختلاف ماده منی زن و مرد سخن گفته و نیز از زن ریش داری که در بیمارستان معتضد دیده است که لازمه این حکایت نادرست بودن نوشته های مأخذ درباره سن محمد ابن زکریا است (رجوع شود به مجله وحید، سال 2، ص 78).

[مقاله در مجله وحید (سال 20502)؛ مجله معهد الخطوط العربیه 5؛ فهرست

مؤلفات رازی 106]

شرح و حواشی:

1- ابنه (رساله) (منتخب) = رسالة في الداء الخفي (منتخب)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 35216-طباطبائی

خط: نستعلیق، کا: سالک الدین حموی، تا: 999ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی زرد رنگ، 2گ (62ر-63پ)، 25 سطر، قطع:

وزیری، اندازه: 15×23/5 سم [ف: 22-120]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6201/5

خط: نسخ، بی کا، تا: 1006ق؛ کاغذ: دولت آبادی ضخیم، جلد: مقوایا روکش کاغذ زرد و عطف تیماج قرمز، گ (57-63)، 23
سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 19-188]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 360/29

خط: نستعلیق، کا: طیب حموی، تا: 20 محرم 1007ق، کاغذ: سفید سنا - ف: 1-188]

120- ابنه (رساله) (منتخب) = رسالة في الداء الخفي (منتخب) / طب / عربی

(mn) = r.-un fi-d dā' -il xafī (mn.) = r.-ubna (r.)

وابسته به: ابنه (رساله) = رسالة في الداء الخفي؛ رازی، محمد بن زکریا (251-313)

منتخبی است از رسالة «الداء الخفي» از محمد بن زکریا رازی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3821/12

خط: نستعلیق، بی کا، تا: حدود 1006ق؛ کاغذ: آهار مهره شکری ضخیم، جلد: تیماج مشکی یک لا و مندرس، ص (297-298)،
19 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 12×19 سم [ف: 10-1852]

121- الابنية عن حقائق الادوية / طب / فارسی

al-abnīya 'an ḥaqā'iq-il adwīya

هروی، موفق بن علی، ق 5 قمری

(- 11c) (heravī, movaffaq ebn-e 'alī)

آغاز کتاب: به نام ایزد بخشاینده بخشایشگر ستایش باد یزدان دانا و توانا را کی آفریدگار جهان است و داننده آشکار و نهانست

چاپ: ویندو بانا، 1859م. سری، رقعی، 272ص؛ تهران، 1344ش، سری، وزیر بزرگ، بنیاد فرهنگ ایران، شماره 2 سلسله عکسی
نسخه های خطی با مقدمه مجتبی مینوی، 146+97ص

1. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 1 تا 4-عکسی

نسخه اصل: کتابخانه ملی وین شماره A. F. 340 (فهرست فلوگل 2: 534/5)

؛ کا: علی بن احمد اسدی طوسی، تا: 447ق؛ با دیباچه محمد قزوینی (نشریه: 2-271)

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 315 بخش 3 و 316 بخش 3

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ 97گ (1-97) [ف: - 141]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1725 ف و 1726-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلم ها - فی: 1-4]

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 131

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [نشریه: 3-3]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 3عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ 219گ [ف: 1-529]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6569

آغاز: . انگیزد سخت و گر سخت نیک بپزی هم باز کردن از وی بنشود و چون پوستش بپزی باز زیاده کند و از معده دیر بشود... انجام:
..... و بر جای مار کشته نهند دردش بنشیند و ... کهنه اندر معده بسیار بیاید باید کی با انگبین بیشتری خورند و این.

ص: 338

از حرف باء تا حرف لام؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7 یا 8 افتادگی: آغاز و انجام؛ تملك: محمد مکی بن محمد بن شمس الدین مکی عاملی از نوادگان شهید اول به سال 1158ه؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول عطف ترمیمی، 83گ، 15 سطر، اندازه: 19×25/5سم [ف: 20-132]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3038فی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-38]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1745ف

نسخه اصل: چاپ زلیگمان (نشریه 271/2)؛

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-4]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6345-عکس

بی کا، بی تا؛ نسخه ماشینی با حواشی [فیلم ها - ف: 3-250]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1607ف

نسخه اصل: ترجمه آلمانی عبدالخالق آخوندوف در 1892 در دربات DORPART روسیه به آلمانی؛ بی کا، بی تا، 481ص [فیلم ها - ف: 1-3]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1609-ف

نسخه اصل: متن فارسی با مقدمه آلمانی چاپ زلیگمان که قسم دوم آن خلاصه ای است به لاتین چاپ 1833؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-3]

122- ابنیه و آثار دوره ناصری در ایران / تاریخ ایران / فارسی

abnīye va āsar-e dowre-ye nāserī dar īrān

شرح و توصیف ابنیه و آثار ساخته شده در تهران و ایران در دوره ناصری است، شامل باغها و کاخ ها و مدارس و مساجد و خیابان ها و قنات ها و موزه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8968/37

آغاز: ایجاد سالنامه که اروپائیان المانا گویند و آلماناکهای .. (جا دو سه کلمه سفید) برخی از آثار مادیه و مآثر حسیه چه بر سبیل ابداع و ایجاد؛ انجام: از الوان گل‌های فنون ریاحین بر صفحه گلزار اشعار می رویاند و اشکال نعر و تصویرات شگفت می پروراند

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: اوایل قرن 14، ص 361 در میان این رساله اضافی است و مربوط به یادگیری آداب نامه نگاری است که به اشتباه کتابت شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی جلد: چرم قهوه ای ضربی با ترنج منقش به گل و مرغ، 12 ص (357-368)، اندازه: 21/8×12/6 سم [ف: 29/1-496]

123- ابنیه و مساجد و تعداد نفوس شاهرود و بسطام / تاریخ ایران / فارسی

abnīye va masājed va te'dād-e nofūs-e Šāhrūd va bastām

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4330/2

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 7-355]

124- ابواب احوال صاحب الزمان / تاریخ معصومین / فارسی

abvāb-e ahvāl-e sāheb-az-zamān

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - 1234 قمری؟

(1819 -) (hezārjarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad safī)

زمان تألیف: سه شنبه 13 جمادی الاول 1223 ق

در سرگذشت امام غایب است.

آغاز کتاب: جلد 2: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام ... اما بعد چنین گوید محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی عنه که این جلد ثانی ابواب حضرت صاحب الزمان و خلیفة الرحمن حجة بن الحسن صلوات الله انجام کتاب: و التماس می کنم از آنها که نگاه بکتاب من می کنند از خداوند غفار طلب رحمت و مغفرت نمایند از برای این حقیر و والدین و ذوی حقوقهم و بچشم عیب نظر کنند که این حقیر سر و پا نقص و تقصیرم و الحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله

[فهرستواره منزوی 1533/2]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 223

آغاز و انجام: برابر

جلد دوم، در سرگذشت امام دوازدهم؛ خط: نسخ، کان عبدالرحیم، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 272 گ، 19 سطر)

(15/5×9)، قطع: وزیری، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 2]

abwāb-ul bayān

خطیب قاری، محمد حسن بن علی، ق 11 قمری

(xatīb-e qārī, mohammad hasan ebn-e 'ali (- 17c

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (1077-1105ق)

سال تألیف: 1086ق

در خطب و مواعظ است از حسن خطیب قاری که در زمان شاه سلیمان صفوی منصب خطابت جامع گوهرشاد را داشته و خطبه های منبری خود را به نام سلطان مزبور جمع و تدوین کرده و «ابواب البیان» نام نهاده است. بیان اول: در ذکر خطب و مواعظی که مخصوص به روز نوروز است، با خطبه جلوس شاه سلیمان بر سریر سلیمانی؛ بیان دوم: در خطب و مواعظ مخصوص به عید رمضان؛ بیان سوم: در خطب و مواعظ مخصوص به عبد قربان؛ بیان چهارم: در خطب و مواعظ مخصوص به عید غدیر؛

ص: 339

بیان پنجم: در خطب و مواعظ مخصوص به جمعات؛ بیان ششم: در خطب و مواعظ مخصوص به روز مولود و مبعث و عاشورا؛ بیان هفتم: در ذکر خطبه سرطوق مشهد بعد از وقوع زلزله و دیباچه کلام نواب همایون در فرستادن شمعدانهای نذری به مشهد مقدس .

آغاز کتاب: الحمد لله الذي فتح لعباده ابواب البيان بالبر والامتنان و أنزل عليهم نورا مينا كيلا يسلكوا غياهب العصيان .

انجام کتاب: وتوصل ایام دولته علی ظهور صاحب الزمان بحرمة النبي و آله المعصومين يارب العالمين .

[الذريعة 74/1 شماره 364؛ فهرستواره منزوی 277/6 (1 نسخه)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1592

آغاز: برابر؛ انجام: نفاذ یافت آنکه تمت ... آمین یا رب العالمین ... بعد الالف

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1086ق؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145؛ کاغذ: شکری، جلد: پارچه ای، 95 گ، 14 سطر (9×16)، اندازه: 23×15 سم (الفبائی: 16)

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4216

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ عبارات عربی معرب، در هفت برگ آغاز دو خطبه از امام علی و امام حسن (علیه السلام) در صلوات بر ائمه (علیه السلام) و در اوراق پایانی چندین دوازده امام و دوازده امام خواجه و خطبه اتمام مدرسه سعدیه و خطبه های متفرقه دیگر آمده است؛ جلد: تیماج سرمه ای، 193 گ، 9 سطر، اندازه: 19613 سم [محدث ارموی مخ: 1-16]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6153

آغاز: برابر، انجام: و اولئک هم المهتدون. مختصری از اوایل ابواب البیان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: پارچه ای، 5 گ، 15 سطر (7×13)، اندازه: 18×11 سم [ف: 7-194]

4. قم؛ لاجوردی، سید مهدی؛ شماره نسخه: 27

آغاز: برابر

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ در مجموعه ای بیاضی که پایان آن رساله «تبصرة القراء» همو است و در آغاز نسخه نام کتاب را «سبع البیان مولانا حسنا خطیب مشهد رضا» نوشته ولی در دیباچه، مؤلف خود آن را «ابواب البیان» نامیده است. چند نسخه - ف: 109]

126- ابواب تسعه مجدوله (ترجمه) / رمل / فارسی

(t .abvāb-e tes'e-ye mojadvale)

از کتاب امجد المحققین فی علوم الیقین عبدالله بن علی منجم در رمل.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3596

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، ستون و جدول بندی شنگرف؛ کاغذ: کاغذ قورخانه ای، جلد: میشن لایی سیاه، 29 گ، مختلف
السطر، اندازه: 18/1×28/6 سم [ف: 2-126]

127- ابواب التصریف / صرف / عربی

abwāb-ut taṣrīf

دارای 35 «باب» است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1207/4

خط نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ با سرلوح، قطع: ربعی [نشریه: 7-270]

128- ابواب الجنان / اخلاق / فارسی

abwāb-ol jenān

واعظ قزوینی، محمد رفیع بن فتح الله، 1027 - 1089 قمری

(vā'ez-e qazvīnī, mohammad rafi ebn-e fath-ol-lāh) (1618 - 1678)

اهدا به: شاه عباس دوم صفوی (1052-1077ق)

تاریخ تألیف: 1079ق

این کتاب از مؤلفات معروف و مورد توجه در پند و مواظ و اخلاق است و مطالب آن از قرآن مجید و احادیث اهل بیت استفاده شده است و مشتمل است بر اشعار و حکایات و از نمونه های نثر خوب آن عصر به شمار می رود. مؤلف بنا داشت کتاب را در هشت «باب» به عدد درهای بهشت ترتیب دهد، ولی عمر مؤلف به اتمام آن وفا نکرد و مآثور خامه اش فقط دو باب است که در دو جلد سامان یافته و جلد سوم را فرزندش میرزا محمد شفیع متمیم نموده است و کتاب دوره کامل پیدا نکرد.

جلد اول را در زمان شاه عباس به انتها آورد و جلد دوم را بعد از یک سال از مرگ شاه عباس تمام نمود در حالی که شاه سلیمان به شاهی رسیده بود یعنی سال 1079 و دیگر اجل مهلتش نداد تا سایر مجلدات را بنگارد.

جلد اول در 1 «مقدمه» در احتیاج به وعظ و فواید آن، در 3 مطلب»، سپس «باب» یکم در دنیای فانی و مفسد آن، در 3 فصل»: 1. حب دنیا، 2. بی وفایی دنیا، 3. شعب حب دنیا، فصل سوم در چهارده «مجلس» است در بیان صفات ذمیمه که عبارت است از جاه طلبی،

مال دوستی، آز و طمع، بخل، خود آرائی، خودنمائی، خودبینی و عجب و غرور، پر خوارگی، شهوت رانی و عیاشی، مصاحبت ناهلان، کینه توزی و رشک ورزی، ستمگری، تند خوئی، تلخگوئی. جلد دوم در پنج «مطلب» است: مطلب 1. در بیان شرافت عمر و بی بهایی آن؛ مطلب 2. در بی وفایی عمر؛ 3. در غفلت آدمی از قدر عمر الخ؛ 4. در ذکر هر یک از فصول اوقات «در 4 فصل»؛ 5. در ذکر مصارف عمر بر سبیل تفصیل. در اول مطلب پنجم آورده است که «و این مطلب

را چهارده مجلس مطابق فصل آخر باب اول مرتب گردانیده و در هر مجلس انشاء الله تعالی بذکر قسمی از آن می پردازد». مجلس هشت گانه در عبادات است و متضمن فوائد علم و عمل، فضل و ثواب و اقسام نماز، فضل و آداب و خواص ادعیه، اذکار و قرآن به تفصیل، فضل و ثواب روزه؛ فضائل عمره و حج است. در الذریعه (1: 76) آمده است که این جلد مرتب بر هشت مجلس است. آغاز کتاب: جلد 1: بهترین مقالی که سرخیل کاروان فنون محاورات تواند بود و خوشترین کلامی که به شادابی لالی کلماتش تیغ زبان بیان را آب گیری توان نمود حمد یگانه است جل شانہ ...

جلد 2: زلال مقالی که از سرچشمه سار دل که مجدول ... انجام کتاب: بر امزجه قلوب دردمندان سازگار و گوارا گردانیده توفیق اتمام باقی ابواب را بر وجه صواب کرامت فرماید بمنه و کرمه.

چاپ: تبریز، 1261ق، 1277ق و 1282ق، سنگی؛ تبریز، 1263ق، سنگی، رحلی، 303ص؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، تخاقوی نیل 1265ق، رحلی کوچک، 303ص؛ دارالسلطنه تبریز، 1277ق، 237ص؛ تهران، 1281ق، سنگی، رحلی، باهتمام کربلائی اسماعیل و کربلائی غلامرضا تهرانی، بی شماره؛ طهران، 1274ق؛ مشارف فارسی، ج 1، صص 145-146؛ لکهنو، بدون تاریخ، وزیری، 21+326ص؛ 1303ق، 274ص؟

[الذریعة 76/1 و 1252/9؛ فهرست نسخه های فارسی منزوی 1518/2؛ مشترک پاکستان 2210/4 نشانی 11 نسخه؛ فهرستواره منزوی 6: 277-279؛

دنا: 1: 109-120]

شرح و حواشی:

1- ابواب الجنان (منتخب)

1. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 107

آغاز: برخاک شب تیره فتاده در محفل آثارش روز روشن چراغیست بر افروخته؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ بعضی اوراق بازنویسی شده؛ مهرها: «یا باقر العلوم» و «عبدہ محمدباقر»؛ جلد:

تیماج قهوه ای ضربی، 292گ، 17 سطر [ف: 3]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18154

آغاز: اول باید دیده بصیرت خود را از خوابگران غفلت برگشاید؟

انجام: بر امام زمان محابانکرده آنهمه مبالغه در مقاتله آن

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 220گ، 19 سطر (10×22)، قطع: حرزی بغلی، اندازه: 17×29سم (رایانه)

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 123519

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: چکنی بر قلمزنان دغل تکیه ... باید که دارد

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، 225گ، 19 سطر (13×21)، اندازه: 19×28سم (رایانه)

4. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 412

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: و از این قبیل سخنان بشاشت انگیز مطایبه آمیز بسیار است که وسیله استخلاص گنهکاران می شود و هر گاه ادای آن بر وجهی باشد که شاید و مقام اقتضای آن نماید و سایر دقایق و لوازم حسن خلق ... همیشه منظور نظر لطف و عنایت بی نهایت خود سازد

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ تملك: محمد علی بن عسکر هراتی به تاریخ 27 ذیقعدہ 1247؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن عطف تیماج زرشکی، 346 گ، 18 سطر، قطع: خستی، اندازه: 13×23سم [ف مخ: 1-26]

5. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1780

آغاز: عقل رمی بنفسه علی امه و ترک ظنره یعنی دنیا را دایه خود گیرید و آخرت را مادر نمی بینی که چون کودک به سن شحور رسید دایه را ترک می کند و خود را به آغوش مادر؛ انجام: این بدنامی را بهر شما نپسندیدم و مرتکب گناهی عظیم گردیدم که به آن مستوجب قتل گردم تا اگر هر نمایی و به قتل من

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج زرشکی عطف پارچه، 354 گ، 18 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 15×24سم [ف مخ: 1-27]

6. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1241

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم، تا: قرن 11؛ صفحه ها در جدول زر و لاجورد و شنگرف، کاغذ متن و حاشیه شده، سرلوح و حاشیه سازی گل بوته در آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای سوخت زركوب، 304گ، 19 سطر، اندازه: 15×24سم [ف: 3-28]

7. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1826

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ صفحه ها در جدول زر و لاجورد، سرلوح در زمینه زر با گل و بوته شنگرف و لاجورد در آغاز، اعتمادالدوله در جمادی الاول 1273ق آن را به پسرش میرزا داود وزیر کشور بخشیده است؛ تملك: اعتضادالسلطنه در 1296ق؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: 1297ق؛ کاغذ: سپاهانی نخودی متن و حاشیه، جلد: روغنی مشکی مقوایی ترنج نارنجی، 300گ، 21 سطر، اندازه: 5/15×25سم [ف: 3-29]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4667

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ سیزده ورق اول و شش ورق آخر نونویس است؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن قهوه ای روشن،
320گ، 21 سطر، اندازه: $23/5 \times 15/6$ سم [ف: 2-7]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4728

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ از انتها در وجه تسمیه کعبه افتاده است؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه
ای ضربی، 468گ، 19 سطر، اندازه: $34/3 \times 14/6$ سم

ص: 341

[ف: 2-7]

10. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5343

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: غره ربیع الثانی اواخر قرن 11؛ تملک: عبد الحسین بن محمد؛ مهر: 1298؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: رویه میشن ضربی سیاه، 244گ، 20 سطر، اندازه: $34/8 \times 22/6$ سم [ف: 2-7]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13519/1

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: که از قبل ایشان بحکومت و قضای ولایات و رتق ...

تا ابتدای مجلس اول در مذمت حب جاه و ریاست و ...؛ خط:

نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: مقوایی با حاشیه تیماج مستعمل، 90ص (110-200)، 16 سطر، اندازه: $19/5 \times 11/5$

سم [ف: 17-523]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/27

آغاز: برابر جلد 1، انجام: و ریاض اسالیب فقراتش از کوثر شبنم صدق و صفا بذکر جنات تجری من تحتها الأنهار است و السلام علی من اتبع الهدی

تنها شامل دیباچه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: شرقی، 3گ (79پ-81ر)، سطور چلیپا، اندازه: $29/5 \times 16/5$ سم [ف: 31-696]

13. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 676

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، 354گ، 19 سطر ($17 \times 8/5$)، اندازه: $24/5 \times 14$ سم [ف: 2-579]

14. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 276

آغاز: ... گذاشته یعنی پنج خصلت را مورث پنج خصلت دیگر ساخته است؛ انجام: بآن نمی ارزد که در یک ساعت چه مدت طویل در حسابگاه قیامت توقف نماید.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: حنائی مجدول، جلد: مقوایی با کاغذ آبی عطف تیماج قرمز، 62گ، 19

سطر (24×13/5)، اندازه: 32/5×20/5 سم [ف: 1-284]

15. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 332

آغاز: برابر؛ انجام: حضرت خداوند بیچون و روشنی بخش دیده ها.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی مرتضی قوی دل؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی ضریبی عطف و حواشی تیماج مشکی، 220 گ، 21 سطر (22×11)، اندازه: 30×17 سم [ف: 1-317]

16. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 336

آغاز: تسنیم صدق و صفا مذکر جنات تجری من تحتها الأنهار؛ انجام: بیچون و روشنی بخش دیده های درون

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی استادان خباز، کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با کاغذ مشکی سفید عطف و گوشه ها تیماج آلبالویی، 202 گ، 23 سطر (20×12)، اندازه: 27×18 سم [ف: 1-319]

17. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 339

آغاز: در او محتاج گردید غمناک و دلتنگ شد؛ انجام: تو محافظت کن آنها را فرمودند که مرا با آنها واگذار.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوایی با کاغذ ابری رنگین عطف تیماج قرمز، 297 گ، 17 سطر (20×10)، اندازه: 30×18 سم [ف: 1-320]

18. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 498

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: خلقتش بطراز لقد خلقنا الانسان في احسن تقویم مطرز است خصوصاً اهل ایمان.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی محمد ابراهیم تقی زاده تویسرکانی؛ کاغذ: حنایی اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضریبی، 355 گ، 17 سطر (19×18/5)، اندازه: 24/5 × 13/5 سم [ف: 1-435]

19. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: 169

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوب، بی کا، تا: قرن 11؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و سبز و صفحه اول دارای سرلوح دقیق، در صفحه آخر پنج بیت به خط محمد حسن مسعودی خراسانی در اوصاف آقا شیخ محسن گنابادی دیده می شود، کاغذ: ترمه، جلد: دورو تیماج روغنی گل و بوته دار،

274 گ، 18 سطر، اندازه: 23/5×14 سم [ف: 137]

20. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 356

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 [ف: 1]

21. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4171/34

آغاز: فصل چهارم از کتاب ابواب الجنان من تألیفات میرزا محمد رفیع در شهوت مباشرت شاهدان گلعدار و بوس و کنار خوبرویان؛ انجام: انشاء الله در باب صبر برزبان قلم موعظت شیخ جاری خواهد شد.

بخشی از آن با حکایت ها در زناشویی و اشعاری از نگارنده و صایب و مولوی و سنائی در آن باره؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جدول بندی شده به زر؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز ضریبی، 12 گ (82-93 پ)، 25 سطر، اندازه:

37/7×323/1 سم [ف: 7-227]

22. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1862

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ تمام صفحات دارای جدول زر و لاجورد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، 152 گ، 19 سطر (8/5×17/5)، اندازه: 23×13 سم [ف: 3-1077]

23. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 102

آغاز: کل بر دارد جواهر اجزای کاینات انتظام نپذیرد مدبری که

ص: 342

اگر شیرازه تالیفش پا از میان کشد اوراق مجموعه عالم هر یک سر خویش گیرند

جلد اول، خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز، توسط کاتب تصحیح شده، در برگ آخر متفرقاتی مکتوب است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 362گ، 18 سطر، اندازه: $24 \times 14/5$ سم [ف: 1-100]

24. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 500

خط: نسخ، بی کا، تا قرن 11؛ اندازه: 24×15 سم (نسخه پژوهی: 2-108)

25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 627- طباطبائی

آغاز: شرح متین را بر خاکستر پوچ گویی ژاژ خایان نگذارد؛ انجام: اجمع کلبك يتبعك سگ خود را گرسنه دار تا از دنبال تو آید یعنی چون رعیت پریشان

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تمام صفحات به قلم زر و مرکب مجدول شده است با کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، 244گ، 21 سطر، اندازه: 23×12 سم [ف: 24-389]

26. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 66- ج

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ با نشانه های شنگرف و زعفرانی که عبدالمجید بن یوسف بن مجید بن علیقلی بن کیا فخر الدین آهی دماوندی آن را در 1 محرم 1272 کامل نموده است؛ کاغذ: سپاهانی فرنگی، جلد: تیماج زرکوب مقوا، 445گ، 14 سطر ($18 \times 9/5$)، اندازه: 25×15 سم [ف: 7]

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5529

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه آخر صفر 1099، جلد دوم 7 رمضان 1099؛ دارای سرلوح و صفحات مجدول بندی شده با زر و لاجورد؛ مهر: شعاع الملک شیرازی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، 523، 15 سطر ($17 \times 8/5$)، اندازه: $26/5 \times 17$ سم [ف: 16-417]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8228

آغاز: عزیزی که تا قبضه قدرتش کمال زرافشان؛ انجام: بمذاق خاطر مشکل پسندان روزگار و آشنا. جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام تمامی صفحات مجدول زر و لاجورد؛ جلد: تیماج سرخ، مجدول، 253گ، 22 سطر، اندازه: 27×17 سم [ف: 19-27/2]

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 779 ط

آغاز: برابر؛ انجام: مرحله اول را از مراحل ثمانیه ... به سر منزل انجام رسانید جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ صفحه آغاز دارای یک سرلوح مذهب و مرصع است، تمام صفحات بها قلم چند گانه زر و مشکی و لاجورد مجدول شده است؛

جلد: روغنی گل و بوته با ترنج و نیم ترنج، 261گ، 24 سطر، اندازه: 18×19/5 سم [ف: 22-24/2]

30. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 627 ط

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 [مختصر ف: 16]

31. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: 101

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ دو برگ آخر در یک شنبه 29 رمضان 1242 بازنویسی شده، تصحیح شده، عبارات عربی نسخ معرب، در سه برگ اول فهرست مطالب کتاب و اشعاری فارسی در مدح کتاب و در برگ آخر یادداشتی از «بابا خان بن محمد عرب» به سال 1299 آمده است؛ واقف: محمد صادق بن علی نقی زمانی، تاریخ وقف: 1204 (یا 1240)؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی،

217گ، 19 سطر، اندازه: 15×24 سم [مدرسه جعفریه زهان - ف: 82]

32. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6400

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جدول زر و لاجورد با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضریبی مقوایی، 216گ، 21 سطر (9×17)، قطع: ربعی، اندازه: 15×24 سم [ف: 16-259]

33. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 73

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: 2-62]

34. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3016

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1024ق (در فهرست چنین آمده که نادرست است)؛ مجدول به طلا با عناوین و نشان شنگرف، ورق اول و آخر به خط دیگر؛ تملک: عباسقلی نوری در 1255؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای ضریبی، 357گ، 19 سطر، اندازه: 17/7×30/5 سم [ف: 2-7]

35. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 109

آغاز: باب دوم از ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان که هر درفش سرای خودسازی را یک خشت؛ انجام: فصل اول در آموختن و مداومت بر آن لفظ و معنی و بیان فضل و ثواب آن.

باب دوم؛ خط: نستعلیق خوش، کا: بی کا، تا: 1028ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، 193، 15 سطر [ف: 1-21]

36. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2508

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برای اینکه نماز شام و خفتن را در آنجا باهم جمع نموده بیک اذان و دو اقامه می گذرانند.

خط: نستعلیق، کا: آقا احمد نور جلو، تا: 27 جمادی الاول 1067ق؛ صحت بر وقف با مهر بیضوی «یا ابا عبدالله» که اسماء پنج تن آل عبا در حاشیه مهر حک شده مشهود است، دارای حواشی مختصر که در برگ شانزدهم حاشیه ای در 27 ذیقعده 1105 در قلعه تفلیس از معزالدین محمد منجم و در برگ 168 یادداشتی از محمد سعید بن محمد رضا حسینی در 18 ربیع الاول 1134 مشهود است؛ واقف: میرزا نصرالله بن رضاقلی خان، تاریخ وقف: 1284؛ مهرها: «نصر الله بن رضاقلی»، «عبدہ نصرالله» و «معین الرعایا»؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 288گ، 21 سطر، اندازه: 19×28سم [محدث ارموی مخ: 1-19]

37. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 1333

آغاز: و اگر آفتاب جهانتاب حکمش از افق انقلاب تیغ کشیدی ... محمد رفیع واعظ خاکسار؛ انجام: پیشانیها و پهلوها و پشتهای

ص: 343

ایشان پس گویند این آن چیزی است که برای خود جمع کردید.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: سلخ جمادی الثانی 1079ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: واقف: علی حمیدی؛ جلد: تیماج قهوه ای
مجدول، 370گ، 14 سطر، اندازه: $13 \times 18/5$ سم [ف: 1-19]

38. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 355

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: 20 شوال 1081ق؛ 233، 22 سطر، اندازه: $24/5 \times 17/5$ سم [ف: 1-342]

39. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16796

آغاز: بسمله، زلال مقامی که از چشم سار دل بجدول؛ انجام: روانه شوید بر اسم خداویاری او تم بحمد الله و منه

خط: نستعلیق، کا: رازی، جعفر القاری، تا: 1081ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 112گ، 15 سطر (7×17)، اندازه: 25×15 سم
(رایانه)

40. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 794

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر و محمد علی، تا: 1083ق؛

317، 24 سطر، اندازه: 25×12 سم [ف: 2-7]

41. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2887

آغاز: برابر جلد 1 خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1084ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی با سه ترنج، 237گ،
26 سطر (5/10×23)

، اندازه: 32×13 سم [ف: 4-1462]

42. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 107

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه 24 شوال 1085ق؛ در آغاز نسخه دو برگ از کتابی با چند یادداشت
افزوده شده است؛ جلد: تیماج قرمز، 265گ، 17 سطر، اندازه: 24×18 سم [ف: 1-150]

43. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 149

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: غلام علی، تا: 22 جمادی الثانی 1086ق؛ دو نوع خط، مصحح، آهار و
مهره دارد؛ تملك: «آقا نورالله»؛ مهر: «فاطمه حسینی»، «لافتی الاعلی»؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج ضربی منگنه مجدول و دارای
ترنج و سرترنج و لچک در گوشه ها و آستر کاغذ آبی، 299گ، 19 سطر، اندازه: $25/5 \times 15/3$ سم [ف: 137]

44. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 567

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1086ق؛ دارای سرلوح، مجدول 221گ، 17 سطر، قطع: رحلی کوچک، اندازه: 28×17سم [ف: 2-333]

45. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 90

خط: نسخ زرین، کان حسام الدین مراغی، تا: جمعه ربیع الثانی 1086ق؛ با جدول از محمد سعید بن حسام الدین مراغی، باب یکم، قطع: رحلی [نشریه: 7-98]

46. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8466

خط: نسخ خوش، کا: عبدالله بن عباس، تا: سه شنبه از دهه آخر جمادی الثانی 1087ق؛ مصحح، روی برگ اول تاریخ تولدی به سال 1287 ه و در پشت برگ پایانی اشعاری فارسی با تخلص «ساجد» آمده است؛ تملک: سید محمد بن محسن سیر آفتاب به سال 1283 ه جلد: تیماج دورو، 254گ، 23 سطر، اندازه: 30/5×18سم [ف: 28-57]

47. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 20

آغاز: ساخت فیاضی که ترشح ابر فیضش بیک قطره خورشید غبار شب تیره را فرو نشاند؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن مولا محمد جان، تا: 1087ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 248گ، 21 سطر [ف: 3]

48. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 16/38-3028

آغاز: و زنگار آمال و امانی آنقدر بر روی هم نشیند که آئینه دل را دیگر مجال انجلا نماند و تلاش صیقل پند و نصیحت فایده نرساند؛ انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالواسع بن محمد سلیم، تا: 1088ق؛ افتادگی: آغاز، جلد: زمینه مقوایی و عطف تیماج قهوه ای، 294گ، 18 سطر، اندازه: 25×14سم [ف: 1-47]

49. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 520

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عنایت بن محمد، تا: چهارشنبه از نیمه ربیع الاول 1088ق؛ افتادگی: انجام؛ توسط کاتب تصحیح شده، برگ اول از چاپ سنگی افزوده شده است، در دو برگ آخر چندین تاریخ تولد به سالهای 1166 و 1168؛ تملک: «احمد بن حبیب الله اشتهاردی» و «محمد حسین بن صادق وانشانی» به سال 1151؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته، 162گ، 21 سطر، اندازه:

25×16سم [ف: 2-201]

50. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2673

آغاز: برابر جلد 1، انجام پایان: عبدك ورسولك و جميع المومنين و المومنات بحق محمد و آله الامجاد خط: نستعلیق، كان نصیر گلپایگانی، تا: 1088ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، قهوه ای، ترنج و نیم ترنج، کوبیده،

مقوایی، 223 گ، 21 سطر (22×10)، اندازه: 31×18 سم [ف: 6-242]

51. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 337

خط: نسخ، کا: محب علی بن عبدالرضا شوشتری، تا: 1088ق؛ متن در جدول شنگرف و لاجوردی، اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: حنایی مجدول، جلد: مقوایی با تیماج مشکی درون تریاکی، 272 گ، 21 سطر (18/5×10)، اندازه: 27/5×17 سم [ف: 1-319]

52. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3017

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عسکر بن علی تبریزی، تا: 1088ق؛ مجدول به طلا، دارای تذهیب و آرایش در دو صفحه اول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی، 325، 17 سطر، اندازه: 30/2×20/9 سم [ف: 2-7]

53. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1980

ص: 344

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: به سر مه انصاف بر عیوب ظاهر و باطن خود بینایی داده جمله را به فکر اصلاح حال خود اندازد و جمال احوال زمره مومنان ... همیشه منظور لطف و عنایت بی نهایت خود سازد.

باب اول؛ خط: نسخ، کا: محمد اشرف، تا: رجب 1089ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 208گ، 30 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 23×12سم [ف: 1-26]

54. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1702

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1089ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج ماشی ترنج و نیم ترنج کوبیده مقوایی، 188 گ، 25 سطر (27×14/5)، اندازه: 38×23سم [ف: 4-173]

55. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 566

آغاز: برابر جلد 1

مشمتمل بر مقدمه و هشت باب و منقسم بر چند فصل و سیزده مجلس؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1089ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سر لوح؛ 274گ، 21 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 30/5×18سم [ف: 2-332]

56. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7611

تا پایان باب دوم؛ خط: نستعلیق، کا: مراد بن ساقی هبلرودی، تا: 1 رجب 1089ق، جا: اصفهان؛ با یادداشت 1273؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 191گ، 19 سطر (20×10)، قطع: رحلی، اندازه: 27×8سم [ف: 16-655]

57. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 94

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: ابو تراب بن محمد هاشم (ساکن قریه بوژان از بلوکات نیشابور)، تا: 24 ربیع الثانی 1089ق؛ سه برگ اول بازنویسی شده است؛ مهر: «عبدہ الراجی ابراهیم الموسوی»؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج با سر اسلیمی، 316گ، 20 سطر، اندازه: 24×18سم [ف]

58. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8227

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: فیض الله بن شیخ محمد، تا: 24 شوال 1090ق؛ جلد: تیماج عنابی و درون مشکی، ترنج با سر زرین، مجدول، 236گ، 21 سطر، اندازه: 29×18سم [ف: 19-27/2]

59. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3113

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: و آن مکان را جمع نیز می نامند برای اینکه نماز شام و خفتن را در آنجا با هم جمع نموده بیک اذان و اقامت میگزارند. تمت الکتاب بعون ...

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن میرزا خان قزوینی، تا: 1090ق؛ آرایش و یادداشت های تاریخی؛ جلد: چرمی کهنه، 361گ، 19 سطر، اندازه: 16×24سم [ف: 1-14]

60. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5764

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کان محمد نصیر بن محمد مؤمن منشی قزوینی، تا: 12 ربیع الاول 1090ق؛ افتادگی: انجام؛ عربی ها به نسخ، صفحه ها در جدول زر و لاجورد و شنگرف کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک طرف، 286گ، 18 سطر، اندازه: 16×30سم [ف: 3-30]

61. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6756

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: زین الدین علی بن محمد بن قاسم الحسینی دارابی، تا: 1091ق؛ بعضی از صفحات بطور چلیپا نوشته، مجدول به تحریر و طلا صفحه اول دارای یک سرلوح، میان سطور دو صفحه اول طلااندازی شده حاشیه ابری و الوان و بعضی از صفحات مذهب با گل بوته؛ واقف: حاجیه سکینه خانم، تاریخ وقف: فروردین 1326؛ 197گ، اندازه: 12×20سم [ف: 6-374]

62. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22732

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: وقد فرغت من و صلی الله علیه و آله وسلم

خط: نسخ، بی کا، تا: 1091ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، 314گ، 21 سطر (9×17)، اندازه: 14×23سم (رایانه)

63. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14555

آغاز: که عاصم به سبب این امر یعنی ترک دنیا؛ انجام: عنایت بی نهایت خود سازد .. بحق محمد واله خط: نسخ، کا: عبدالواحد حسینی، تا: 1091ق، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 300گ، 18 سطر (9×16)، اندازه: 15×22سم

الفبائی: 16]

64. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 499

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد حسینی، تا: صفر 1091ق؛ صفحات

مجدول، با سرلوح مذهب؛ اندازه: $22/5 \times 13/5$ سم [نسخه پژوهی: 2-108]

65. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8941/1

آغاز: که مهر لطفش عاجزان را چندان رو نداده که پرتو خورشید دامن از دست ذره [تواند کشید، سمیعی که نوازش] توفیقش ضعیفان را آن قدر قوی دست نکرده؛ انجام: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عباس قلی بیگ غلام، تا: یک شنبه 9 صفر 1091ق؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه از مقدمه) و انجام (دو برگ پیش از صفحه خاتمه)؛ مصحح، دارای علامت بلاغ، رکابه دار؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره نازک، جلد: میشن بنفش ساده، 394ص (1-394)، 25 سطر ($23 \times 14/5$)، اندازه: $28/8 \times 19/3$ سم [ف: 29/1 - 401]

66. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 43-1/43

آغاز: شیرازه تألیفش پا از میان کشد اوراق مجموعه عالم هر یک سر خویش گیرند؛ انجام: برابر

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1092ق؛ افتادگی: آغاز؛ برگی اول سرلوح مزدوج با زمینه زرد لاجورد با گل های الوان وکتیبه

ص: 345

بسمله، تمامی صفحات مجداول مذهب و مشکی و شنگرف، تمامی آیات و احادیث معرب، نسخه دارای علامات تصحیح و بلاغ می باشد و در آخر نسخه دو تاریخ تولد در 1269 و 1272 و دو صفحه جدول در بیان شک های صحیح و باطل در نماز؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، 292 گ، 23 سطر، اندازه: 26×14 سم [ف: 1-46]

67. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1935-11/35

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه حسن بن غیاث الدین علی، تا: شنبه 28 ذیقعده 1093ق؛ جلد: تیماج مشکی، 218 گ، 23-24 سطر، اندازه: 27×14 سم [ف: 1-44]

68. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1975

تا آخر باب دوم؛ خط: نستعلیق، کا: یوسف، تا: رجب 1093ق؛ مجداول به طلا، دارای سرلوحی در صفحه اول؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن قهوه ای، 178 گ، 17 سطر، اندازه: 26/7×16/5 سم [ف: 2-6]

69. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2674 جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1093ق، کاغذ: کاغذ فستقی جلد: رویه ترمه بید زده با مغزی میشن یشمی، مجداول به شنگرف و سیاهی، 302 گ، 15 سطر، اندازه: 23/3×6/1 سم [ف: 2-6]

70. تهران؛ نوربخش، شماره نسخه: 65

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: بر وجه ثواب کرامت فرماید، بمنه و کرمه، تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 4 جمادی الأول 1095ق؛ در آغاز نسخه دو سر لوح کوچک وجود دارد؛ کاغذ: ایرانی سفید مایل به زردی، جلد: تیماج مشکی با عطف پارچه ای، 914 ص، 17 سطر، اندازه: 24×14 سم [ف: 1-97]

71. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26141

بی کا، تا: 1095 ق [رایانه]

72. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 26388

آغاز: که دیده التفات را از تماشای خارستان؛ انجام: که سالک خامه بیان به ره نمایی ...

خط: نسخ و نستعلیق خفی، بی کا، تا: 1096ق؛ افتادگی؛ آغاز: جداول اوراق به الوان، کمند به سرخی؛ تملك: ابن مرحوم حاجی محمد نصیر بن حاجی محمد نصیر بن حاجی محمد اسمعیل گیلانی در صفر 1965 در کربلا کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 296 گ، 17 سطر (20×11/5)، قطع: وزیری بزرگ،

اندازه: 26×16/6 سم (رایانه)

73. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 72

خط: نستعلیق، کا: نصیر کثیر التقصیر، تا: جمادی الثانی 1096ق؛ مجدول به طلا و لاجورد و شنگرف؛ 25 سطر، اندازه: 27×16سم
[ف: 51]

74. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16475

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: این نسخه در جهان قاش شد و الحمدلله

خط: نسخ، کا: قاینی، قاسم بن دوست محمد، تا: 1097ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 248 گ، 28 سطر (16×27)، اندازه:
34×22سم (رایانه)

75. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 273 ط

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن عبدالجبار خوشنویس، تا: 1097ق [مختصر ف: 16]

76. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 113

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الاول 1097ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی مشکی ساده، 392ص، 25 سطر، اندازه: 18×13سم
[ف: 152]

77. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 273-طباطبائی

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: به عصا کشی لطف عنایت خود بطریق مستقیم حق راهبری نماید

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالجبار خوشنویس، تا: 1097ق، صفحه آغاز دارای سرلوح مذهب و مرصع زیبایی است و به
سبک دندان موشی تذهیب شده، تمام صفحات، متن و حاشیه است و دارای کمند و جدول به قلم های چندگانه زر و شنگرف و لاجورد؛
کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم ترنج زرکوب، 199 گ، 19 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 27×16سم [ف: 24-192]

78. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 403

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: رفاع، بی کا، تا: ذیحجه 1097ق؛ رفاع تحریری، هدایی علی اخلاقی فیروز آبادی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی
ضربی و مجدول، 206 گ، 25 سطر (20/5 × 12/5)، اندازه: 25/5×17سم [ف: 1-367]

79. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8562-58/12

آغاز: چون ابواب مباحثش بعد از مقدمه با ابواب جنت در عدد موافقت نموده .. جنانش ابواب الجنان خطاب دهند نامناسب نخواهد بود.

اما مقدمه متضمن سه مطلب است؛

جلد دوم؛ خط: نسخ، کان عبد اللطیف، تا: ذیقعدہ 1098ق؛ افتادگی: آغاز؛ 200گ، 26 سطر، اندازه: 19×28سم [ف: 1-48]

80. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2957

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: اسمعیل، تا: چهارشنبه دهه سوم ماه یکم 1098ق، برای مولانا عبد الفتاح بن مولانا محمد فاضل مصعبکی؛ یادداشت تولد فرزند در 3 جمادی الاول 1300 در صفحه عنوان دارد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 177گ، 19 سطر (11/5×17)، اندازه: 18×25سم [ف: 10-1851]

81. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 64

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید علی بن محمد رفیع حسینی نطنزی، تا: سه شنبه 6 ربیع الاول 1098 ق، به خاطر حاج ابدال بیک؛ کاغذ:

ص: 346

سپاهانی، جلد: تیماج مشکى ضربى دار، 236 گ، 21 سطر (2012)، اندازه: $18/5 \times 28/5$ سم [ف: 76]

82. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 582

خط: نستعلیق، کا: علیرضا اشتهااردی، تا: 6 صفر 1099ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 165گ، 21 سطر (19×29) [ف: 34]

83. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 121

آغاز کرد و روی عزیمت از طریقه ناشایست رهبانیت بر تافته سر تعلیم به ربقه اطاعت غرا در آورد

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ذیحجه 1099ق؛ جلد: تیماج مشکى، 204گ، 23 سطر، اندازه: 27×18 سم [ف: 1-114]

84. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 243

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: به دستگیری عنایت بی نهایت رهانیده و گریبان گیر به ساحت قرب خود کشانیده، در محفل کرامت بر مسند منزل آنا جلیس من ذکرنی نشاند بفضله و کرمه.

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد، تا: ذیحجه 1099ق؛ تملک: محمد باقر عبدالباقی بن محمد مقیم سال 1207؛ مهر: «محمد باقر حسینی»؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول دورو، 304گ، 16 سطر، قطع: وزیرى، اندازه: 24×15 سم [ف مخ: 1-26]

85. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 753

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمد مقیم، تا: جمعه 6 ربیع الثانی 1100ق؛ 357گ، 23 سطر (9×19/5)، اندازه: 27×16 سم [ف: 1-3]

86. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 140- فیروز

آغاز: برابر جلد 1، انجام: توفیق اتمام باقی ابواب را بر وجه صواب کرامت فرماید بمنه و کرمه اللهم اغفر سیات کاتبه و ضاعف حسناته بحق شافع یوم العرصات بمحمد و آله الطیبین الطاهرین.

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح اصفهانی، تا: 1100ق؛ دارای سر لوحه ای در آغاز و جداول به قلم های لاجورد و شنگرف و زر در همه صفحات، ابیاتی به فارسی و عربی از سعدی و سنائی و از مؤلف در حاشیه برخی از صفحات دیده می شود؛ کاغذ: اصفهانی متن سمرقندی نخودی و حاشیه فرنگی، جلد: تیماجی مشکى، 740ص 13 سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: $31 \times 21/5$

سم [ف: 4-21]

87. اهواز؛ شوشتری، محمد، شماره نسخه: بدون شماره

جلد دوم؛ بی کا، تا: 1100ق [نشریه: 7-795]

88. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق، بی کا، تا: از قرن 11 و 12؛ جلد: چرمی قهوه ای کم

رنگی، اندازه: 14×23 سم (نشریه: 7-721)

89. کاشان؛ مزار افضل الدین کاشانی؛ شماره نسخه: 1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 21 سطر، قطع: وزیري [نشریه: 4-354]

90. شیراز؛ شاهچراغ شماره نسخه: 591

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 یا 12؛ افتادگی: انجام؛ صفحات مجدول؛ 292 گ، اندازه: 16×27 سم [ف: 3-5]

91. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 179

آغاز: ضعیفانرا آتقدر قوی دست نکرده که کنگره اجابت از کمند دعای ضعیف نالان کردن توان دزدید؛ انجام: که طفلان بیچاره دارم چهار
همی خندم از لطف یزدان پاک

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 یا 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عبارات عربی نسخ معرب، صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف،
مصصح، جلد: تیماج دورو قهوه ای، 238 گ، 21 سطر، اندازه: 17×28 سم [ف: 134]

92. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 239 حکمت

آغاز: برابر جلد 1، انجام: امام جعفر صادق علیه السلام (ننوشته مانده)

جلد اول، خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-3]

93. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6614

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 271 گ، 21 سطر
(14×23)، قطع: رحلی، اندازه: 19×30 سم [ف: 16-308]

94. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9576

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سیاه ترنجی مقوایی، 170 گ، 23 سطر (13×20)، قطع:
رحلی، اندازه: 19×27 سم [ف: 17-409]

95. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 164

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ توسط کاتب تصحیح شده، چند برگ آغازین و پایانی کتاب بازنویسی شده و لبه برخی از اوراق ترمیم شده است، روی برگ اول تملکی با مهر مربع پاک شده به سال 1280 دیده می شود؛ جلد: مقوایی، عطف و گوشه ها تیماج قرمز، 321گ، 18 سطر، اندازه: 24×15سم [ف: 1-135]

96. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 90

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ با یادداشتی از ابوطالب دار جانی صفر 1259؛ تملک: محمود ولد حاجی رحیم در رجب 1266؛ 26 سطر، اندازه: 20/5

× 29/5سم [ف: 61]

97. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 34/1-6130

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 21 سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: 75]

98. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 3/2-6047

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی تازه، 338گ، 17 سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: 75]

99. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 343

بی کا، تا: قرن 12 [نشریه: 5-209]

100. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه: 1

خط: نستعلیق، کا: فضل الله بن عبد الجواد، تا: قرن 12 و 13؛

ص: 347

جدول زر و لاجورد؛ تملک: جلال الدین بن موید الدوله در ذیحجه 1291 [نشریه: 5-366]

101. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: 120

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ برخی اوراق توسط غلامحسین مقدس بن محمد حسن عبد النعیم بن محمد جعفر بن محمد رضا زمانی قائنی خراسانی به سال 1296 در قریه بمرود بازنویسی شده، در نیمه پایانی کتاب مقداری از کتابی در طب آمده است، در برگ اول متفرقاتی به خط «محمد حسین» و «میرزا محمد علی» و یادداشتی به سال 1323 آمده و در روی برگ شروع کتاب تملک کاتب به سال 1301 و چند بیت شعر فارسی و عربی آمده است؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 292 گ، 24 سطر، اندازه: $18/5 \times 24/5$ سم [ف: 95]

102. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2483

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ سه صفحه پایان نونویس؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 361 گ، 15 سطر ($16 \times 9/5$)، اندازه: 33×17 سم [ف: 9-1255]

103. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه 1980 - فیروز

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ بر نخستین برگ آن سرلوحه ای است مزین به طلا و لاجورد و شنگرف و زنگار، آغاز مقدمه و فصول و برخی از اعلام و کلمات شنگرف نوشته شده، برگ ها دارای جدول زرین و لاجوردی است؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ آهار مهره شده، جلد: تیماجی قرمز رنگ عطف قرمز روشن، 19 سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: $26 \times 15/5$ سم [ف: 5-21]

104. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2217

آغاز: زلال تعالی که از ... انجام. مقدس را ملتزم می گویند. جلد دوم؛ خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ به دو خط تحریری؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره دار، جلد: میشن عنابی، 601 ص، 24 سطر، اندازه: $20 \times 12/5$ سم [ف: 6-176]

105. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 139

انجام: مانند شارح موافق که از عدم وقوع و اطلاع یا از غلبه تعصب انکار موقف غدیر نموده ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای

بدون مقوا، 187 گ، 17 سطر، اندازه: 19×14 سم [ف: 107]

106. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 32

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 17 سطر (20×11)، اندازه: 19×14 سم [ف: 701]

107. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 518

آغاز: ... گو میخ مزن که خیمه می باید کند گو بار منه که بار می باید کرد؛ انجام: در بیست و پنجم ذیقعدہ از مدینہ مبارکہ روانہ آن سفر فیض اثر گردید و بعد از وصول بہ کعبہ مقصود ...

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عبارات عربی نسخ معرب، توسط کاتب تصحیح شدہ؛ جلد: گالینگور زرشکی، عطف تیماج زرشکی، 149 گ، 21 سطر، اندازہ: 25x15/5 سم [ف: 2-200]

108. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 436

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ صفحات مجدول بہ زر و مشکی و لاجورد و شنگرف، برگ اول دارای سرلوح زرین؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 339 گ، 16 سطر، اندازہ: 25x15/5 سم [ف: 2-122]

109. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 494

آغاز: ... چون طبل رحیل فرو کوبند و ساحت جهانرا از خاشاک وجودت رویند؛ انجام: ... چشم از سعادت ہمیشگی نپوشند و یوسف دل را بہ دراہم معدودہ پنج روزہ عیش و شادمانی نفروشد ...

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ صفحات مجدول بہ شنگرف، توسط کاتب تصحیح شدہ، عبارات عربی نسخ معرب؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 268 گ، 18 سطر، اندازہ: 27x19/5 سم [ف: 2-183]

110. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2013

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حاجی جمال ابن ملک محمد شیرازی، تا: احتمالاً قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز ترنج و نیم ترنج مقوائی، 256 گ، 22 سطر (18x9/5)، اندازہ: 22/5x16 سم [ف: 5-14]

111. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 45

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ رحیمای کهدمی و محمد رفیع لاهیجانی، تا: قرن 12، جا: اصفهان؛ مجدول بہ دو جدول آبی و قرمز و سیاه و زر، سرلوحہ مذهب زر و قرمز و آبی؛ کاغذ: ترمہ، جلد: تیماج قرمز، سادہ، 327 گ، 18 سطر (19x8/5)

(، اندازہ: 29x17/5 سم [ف: 1-33])

112. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 180

آغاز: مشہور است کہ از پسری پرسیدند کہ می خواهی پدرت بمیرد و ملک و مالش بہ تو تعلق گیرد؛ انجام: و انی اخاف علیکم عذاب یوم محیط ای قوم بدرستی کہ خدایرا نیست کہ شما را

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ عبارات عربی نسخ معرب، در روی برگ 226 یادداشتی در آمدن برف به سال 1153
آمده است؛ جلد: پارچه ای قرمز عطف تیماج مشکی، 278گ، 12 سطر، اندازه: 20×14سم [ف: 1-162]

113. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 73

از اواخر باب نخستین تا پایان آداب خوابیدن؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی،
110گ، 20 سطر (22/5×13/5)، قطع: رحلی، اندازه:

ص: 348

114. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه 1080

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 300گ، 17 سطر (11×19)، قطع: رحلی، اندازه: 17/5×27 سم [ف: 3]

115. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 999

آغاز: برابر؛ انجام: برابر پایان نسخه: یوم چهارشنبه بتاریخ بیست و هفتم ربیع الاول سنه.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 27 ربیع الاول قرن 12؛ سرلوحه: مذهب زر و شنجرف و لاجورد، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش گل و بوته ضربی مقوایی، 343گ، 17 سطر (5/8×16)، اندازه: 14/5×23/5 سم [ف: 2-554]

116. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه: 39 بخش یکم

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: کافه جاهلان به خود مغرور را سرمه انصاف بر عیوب ظاهر و باطن خود بینایی داده، جمله را به فکر اصلاح خود اندازد ... تمت الكتاب بعون الكتاب بعون الله ... تعمیر و صحافی این کتاب مستطاب در شهر شعبان المعظم 1311 علی ید ... محمد علی بن احمد آشتیانی حسب الخواش سرور معظم آقا ملا علی اکبر ولد ارجمند کربلایی مهدی حفظه الله تعالی گردید.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ نیمی از کتاب نونویس شده، با نشان مهر تصویری «ترنج» و این دو یادداشت که چند کلمه آن محو شده: «در اطاق ملاحسین به خدمت بودیم، قلمی گردید، حرره محمد حسن ابن علی اکبر (1245)، روزی فلک هر آینه بر من خطا کند XX در زیر خاک بند از بندم جدا کند/ یا رب تو نگاه دار ایمان کسی XX کاین خط ما نخواند سر ما دعا کند و ... در دولت خانه عالیجاه تعالی محمد طاهر بودیم، قلمی گردید 1177». وقف از محل ثلث ادیب؛ مهر: عبده محمد رضا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن درون حنایی گلدار عطف چرم، 156گ، 26 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 17×29/5 سم [ف: 93]

117. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 334

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: اصل نسخه از قرن 12؛ برخی اوراق به سال 1238 توسط محمد حسین بن علی اکبر وصالی و ترمیم و تکمیل شده است، عبارات عربی نسخ، در دو برگ اول و آخر چند یادداشت متفرقه و تاریخ تولدی به سال 1252 در نجف اشرف آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن، 164گ، 21 سطر، اندازه: 17×27/5 سم [ف: 2-51]

118. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 89

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 387گ، 15 سطر، اندازه: 12/5×22/5 سم

119. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 334

آغاز: ... طاعت گزاریش از صبح صادق عابدی است؛ انجام: در سرای باطن آدمی بمنزله سگی است دیوانه آشنا می داند

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی میرزا سید علی افصح زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی فرسوده با تیماج مشکی، 183 گ، 26 سطر، اندازه: 30x19 سم [ف: 1-318]

120. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 330

آغاز: روستائیان صحرا گرد از استعمال الفاظی که فهمیدنش بصحاح و قاموس احتیاج داشته باشد؛ انجام: منقول است که کثرة المزاح تذهب بماء الوجه یعنی بسیاری مزاح آبروی را می برد. خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 254 گ، 20 سطر، اندازه: 28x19 سم [ف: 1-316]

121. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 677

آغاز: برابر؛ انجام: هشام چون احوال بود از این سخن خجل شد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ افتادگی: انجام کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 651 گ، 17 سطر (11x19)، اندازه: 25x17 سم [ف: 2-579]

122. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8929

خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف بن زین العابدین، تا: قرن 12؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 412 گ، 19 سطر، اندازه: 35x22 سم [ف: 23-104]

123. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4294

آغاز: باب دوم از ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان که هر ورقش سرای خود سازی خود را یک خشت و هر بابش طالبان منزل نجات را؛ انجام: منشأ چنین اثر عظیمی گردید که تا غایت خلق عالم از برکات آن بهره مند گشته و خواهند گشت

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته ضربی، عطف و دور تیماج مشکی، 202 گ، 25 سطر، اندازه: 11/5

× 24/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

124. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4303

آغاز: چند جادر آیات بر برکت قرآنی حیات بی ثبات دنیای فانی را به سبزه تمثیل و تشبیه نموده؛ انجام: و در میان هر دو خانی بود سرخ رنگ و بتدریج فرود می آمد تا بر زمین رسید و در پیش حضرت عیسی و حواریین گسترده گردید.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 297، 17 سطر، اندازه: $11/5 \times 23/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

125. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3386

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، برگ اول بازنویسی شده؛ جلد: رو تیماج مشکی، پشت قهوه ای، 207گ، 25 سطر، اندازه: $18/5 \times 26/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

126. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8141

جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ یک سرلوح

ص: 349

زر و شنگرف درجه 3 دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 302گ، 17 سطر، اندازه: 10×30سم [ف: 3-30]

127. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1136

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: روغنی کشمیری اسلیمی دار مجدول به طلا دارای سرلوح در صفحه اول، 516گ، 17 سطر، اندازه: 16/1×26سم [ف: 2-6]

128. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 148

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج سید سعید با مهر او؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی فرسوده عطف پارچه ای، 165گ، 18 سطر (10/5×20)، اندازه: 17×28سم [ف: 1-124]

129. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 258

آغاز: و آب مضامین دلنشین بر سن نفس و دلو سخن از چاه

جلد دوم که باب دوم را دارد، مشتمل بر پنج مطلب؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول صفحات زرین و شنگرف و آبی و مشکی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی دار، 162گ، 19 سطر (10×19)، اندازه: 16×25سم [ف: 1-224]

130. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 12464

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 216گ، 21 سطر (13×24)، قطع: رحلی، اندازه: 20×31/5سم [ف: 2-24]

131. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5252

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالحسن بن عنایت الله موسوی ابرقوهی، تا: قرن 12؛ صفحه ها در جدول زر و لاجورد و شنگرف، یادداشت 1332 ق در آن دیده می شود؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی مشکی مقوایی عطف تیماج مشکی، 325گ، 18 سطر، اندازه: 5/16×25سم [ف: 3-29]

132. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 947

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول گره ای، ترنج و سر و لچک، 199گ، 23 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20×30سم [ف مخ: 1-25]

133. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه: 6

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: آنچه از خاتم طایی نقل کرده اند که وقتی قوتی بعزم خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ 231 گ،
20 سطر، اندازه: 20×29 سم (گنجینه موزه)

134. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1706

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: خدای تو یکی است و تو رسول وی. ابراهیم گفت: هر چه در این خانه ستون و دیوار است گواهی دهد به
یگانگی خدای تعالی به رسالت من. از آن در و دیوار آواز آمد که ان الله هو

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن ترنج و سرترنج زرین مجدول گرهی، 186 گ، 19
سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20×30 سم [ف مخ: 1-26]

135. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 474

آغاز: برابر جلد 1، انجام: در طی طریق ... قدم از منهج صدق و راستی بیرون نمی گذاشته و سزاوار است که امت نیز در این شیوه خط:
نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای علامت و بلاغ در اول نسخه، با یادداشتی به تاریخ 1252؛ واقف: آخوند ملا
محمد خالقی، تاریخ وقف: 1265؛ جلد: تیماج قهوه ای، 466 گ، 20 سطر، اندازه: 14×24 سم [ف مخ: 1-8]

136. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26928

آغاز: برابر جلد 1، انجام: تقصیر مؤلف قصیر نخواهند نمود و اما از جمله اکابر دین ...

خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، 294 گ، 21 سطر (11×23/5)، قطع:
وزیری بزرگ، اندازه: 18×32 سم (رایانه)

137. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20080

آغاز: برابر؛ انجام: و یقی الخط فی القرطاس دهر و کاتبه رمیم فی التراب

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 322 گ، 21 سطر (8×17)، اندازه:
23×14 سم (رایانه)

138. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29344

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: موجود: بخدا قسم نه بخدا قسم نه بخدا قسم بعد از آن...

خط: نستعلیق خوش جلی، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه شماره 15537 است؛ کاغذ: نخودی سنگرف، جلد: تیماج
ضربی، 24 سطر)

26/6×15/5، قطع : وزیری بزرگ، اندازه: 24×36/2 سم (رایانه)

139. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19317

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: برای اینکه نماز شام و حقیقی را در آنجا با هم جمع نموده باشد از آن در... میگذارند. تمت

خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: قرن 12؛ دارای سرلوح مزدوج زرین با گل و بوته الوان حاشیه پهن، جدول کشی زرین؛ کاغذ: شکری سرخی، جلد: تیماج ضربی عنابی دارای ترنج و سرترنج، 304گ، 20 سطر (26/6×15/5)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 36/2×24 سم (رایانه)

140. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22658

آغاز: برابر جلد 1، انجام: رحمه الله علیه بحق محمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12، کاغذ: شکری، جلد: تیماج، 284گ، 18 سطر (20×10)، اندازه: 28×18 سم [رایانه]

ص: 350

141. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2263

آغاز: به شعله بیان بر افروخت تا فهم مخاطب به روشنی؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، 423 گ، 19 سطر،
اندازه: 21/5×12

سم [ف: 5-635]

142. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: ظاهره قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: 24/5×15 سم [نشریه: 7-721]

143. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15047

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: دوستان یقین چگونه خواهد بود که وعده نیز شده باشد تمت الكتاب بعون الملك الوهاب خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 210 گ، 18 سطر (22×12)، اندازه: 28×19 [الفبائی: 619]

144. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 137

آغاز: بسمله مجلس هشتم از جلد اول ابوالجنان در مذمت صفت خبیثه کبر؛ انجام: باده کبر لطیفه پردازی های کثیف می کردند و از گفتن به هیچ. جلد اول، از مجلس هشتم تا مجلس چهاردهم از جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ هدایی اسماعیل مهجوری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ناقص، 14 سطر (18×7)، اندازه: 18×11 سم [عمومی ساری و تنکابن - ف: 110]

145. قم، دار الحدیث؛ شماره نسخه: 200

آغاز: برابر جلد 1، انجام: و در مجموعه ورام از سلمان فارسی رحمه الله منقول است که ثلاث أعجبتني حتى أضحكتني مؤمل الدنيا و الموت يطلبه و غافل جلد اول کتاب؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛

190 گ، 19 سطر، اندازه: 24814 سم [دارالحدیث: 220]

146. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 509

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، در دو برگی آغازین اشعاری فارسی و یادداشتی از محمد مؤمن به سال 1137 دیده می شود؛ تملک: محمد ابراهیم؛ جلد: تیماج دورو قهوه ای سوخته ضربی، 290 گ، 19 سطر، اندازه: 27×17 سم [ف: 2-397]

147. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 252-2/72

آغاز: و سواد شام از کلک قدرتش سپاه قلعی. مؤلفه: تعالی چه شأن و جلال است این XX تقدس چه قد و کمال است این / روان بر فلک شوکت عزتش XX نشان بر زمین دامن رحمتش؛ انجام: و هم در آن کتاب مذکور است که ابودلف که از اعظم امرای نامدار و در جود و کرام مشهور روزگار بود وقتی خرما به صدقه داد و در آن ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تمامی صفحات مجدول مذهب و مشکی، آیات معرب؛ مهر: «عبده الراجی محمد الطباطبائی 1248»؛ جلد: تیماج، سرخ، 246گ، 17 سطر چلیپایی، اندازه: 16×23سم [ف: 1-48]

148. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 12/40-2150

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: آورده اند که هشام بن عبدالملک روزی از خانه بیرون آمد و به مرد یک چشمی دچار شد و به زدن و حبس کردن وی امر نمود ... اما احوال به دیگران شوم است نمی بینی

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سرخ عطف پارچه مشکی، 356، 17 سطر، اندازه: 16×23سم [ف: 1-46]

149. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 51166-7606

آغاز: که مهرش بسی قلعه دل گشود، نبی ولی هر دو نسبت بهم، دو تا و یکی چون زبان و قلم

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 319گ، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 17×22سم [ف: 1-49]

150. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 59

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: نسخه: گفت در بصره پدر من با تو همسایه بود گفت پدر تو چه نام داشت، گفت از ترس تو نام خودم هم فراموش کرده ام

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: احتمالاً قرن 12؛ افتادگی: انجام؛

مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی الوان، جلد: مقوایی روکش تیماج سیاه، 333گ، 14 سطر (12×16)، اندازه: 5/15×20سم [ف: 56]

151. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 13205

آغاز: عطایش فراخ سبو پر کند غنچه از جوی شاخ؛ انجام: و عنایت بی نهایت خودسازد ... نمقه المذنب الحقییر علی رضا خط: نستعلیق، کا: علی رضا، تا: 1101ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 296گ، 21 سطر (6×14)، اندازه: 8×14سم [الفبائی: 16]

152. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 12517

آغاز: برابر جلد 1، انجام: لطف و عنایت بی غایت خود سازد. .. شاه نظر الطالقانی

خط: نسخ، کا: زین العابدین طالقانی، تا: 1101ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی، 203گ، 24 سطر (11×12)، اندازہ: 18×29سم
[الفبائی: 16]

153. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 244

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد قاسم بختیار شہمرزادی، تا: غره ربیع الاول 1101ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی
ضربی ترنج و سرترنج دار، 310گ، 18 سطر، اندازہ: 5/19×29 سم [ف: 1-211]

154. قم؛ معصومیہ؛ شماره نسخه: 208

آغاز: از کتاب قدرت او مشاطہ صنعش عروس جهان را بسرخاب و سفیداب شفق و فلق آراسته؛ انجام: وضعیت چشمان دیدہ

ص: 351

بصیرت را، بعضا کش لطف و عنایت خود به طریق مستقیم حق رهبری نماید، بالنبی و آله الطاهیرین.

باب دوم؛ خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن آقا علی همدانی، تا: دوشنبه ربیع الاول 1102ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: شمیم بنفش عطف تیماج مشکی، 170گ، 21 سطر، اندازه: 17×27سم [ف: 1-220]

155. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1055

آغاز: اجل بر خاک ندامتش کشید؛ انجام: بسر منزل انجام آن رسیده.

جزء اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعدة 1103ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملك: ابوطالب؛ اهدائی علی بیگی خورمیزی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 433گ، 17 سطر (5/4×15)، اندازه: 12×20سم [ف: 3-837]

156. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 2081

خط: نستعلیق، کا: محمد سلیم بن محمد تقی تبادکانی، تا: صفر 1103ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میسن قرمز ضربی، 216گ، 22 سطر، اندازه: 17/3×22/6سم [ف: 2-6]

157. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 4334

آغاز: برابر جلد 1، انجام: بر وجه صواب کرامت فرماید بمنه و جوده و کرمه و لطفه و احسانه.

خط: نستعلیق، کا: یحیی ابن حسین فیروز آبادی، تا: 23 ذیقعدة 1104ق؛ 266گ، اندازه: 23×35سم (نشریه: 13-389)

158. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7281-3771

آغاز: و تیرگی آن آینه را به خاکستر ... دویم آنکه تراکم کدورت معصیت به حدی رسد و زنگار آمال و امانی؛ انجام: برابر

خط: عبارات عربی نسخ و نستعلیق، کا: خواجه عبدالحکیم کشمیری، تا: غره جمادی الاول 1108ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو سوخت با ترنج و سر ترنج، 504گ، 15 سطر، اندازه: 11×22سم [ف: 1-47]

159. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8651

آغاز: نجوشیدی مرغ دلش از دامگاه علایق جسته بر شاخسار مطلب بلندی آشیان بسته بود

جلد اول و باب اول از جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 29 جمادی الثانی 1109ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قرمز، 157گ، 26 سطر، اندازه: 17×24/5سم [ف: 22-209]

160. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 419

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: شاه حسن بن میرزا قیصری به جهت محمد باقر بن محمد کاظم، تا: 1109ق؛ جدول بندی به زر، سرنج و تحریر مشکی و لاجورد، برگ اول دارای سرلوح مزدوج زرپوش مرصع منقش به سبک صفوی؛ واقف: محمد علی، تاریخ وقف: 1273ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی

ضربی، 1 تا 257، 19 سطر، اندازه: 22×34سم [ف: 11]

161. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14932

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابن محمد مومن بن حاجی درویش، تا: 1109ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 256گ، 23 سطر (17×28) [رایانه]

162. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 4

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 9 محرم 1110ق؛ کاغذ نباتی رنگ، جدول صفحات زرین و مشکی و قرمز؛ جلد: تیماج تریاکی لبه دار، عطف مشمع قرمز، 302گ، 17 سطر، قطع: وزیری [ف: 1-3]

163. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12518

آغاز: برابر؛ انجام: و مسئله التوفیق بعمل ما فیه سنه 1112

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1112ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 308گ، 17 سطر (9×22)، اندازه: 16×28سم [الفبائی: 16]

164. تهران: حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 60/2

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: فرمودند که این برادر بین که قوم بر من چه جفا کردند خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1112ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 201گ (215پ-415پ)، 23 سطر، اندازه: 20×29/5سم [ف: 11]

165. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9966

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: 1106 یا 1116ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 322گ، 18 سطر (9×17)، اندازه: 15×24سم (الفبائی: 16)

166. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 549/2

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمان بن سلطان محمود هاشمی، تا: صفر 1116ق؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج ضربی دار قهوه ای، 25 سطر (13×23/5) [ف: 1-272]

167. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1272

آغاز: و وزیر عقل را مهربانی دل برگردن انداخته سر رشته تدبیر معاش و معاد، انجام: در آنجا جمع نموده بیک اذان و دو اقامت میگذارند با تمام رسید، باب دوم ..

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: ابو تراب بن محمد رضا اوره، تا: چهارشنبه 27 ربیع الثاني 1119ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد ابراهیم قزوینی با مهر و آئیناها ابراهیم حجتنا؛ جلد: تیماج مشکی با کنج و ترنج، 25 سطر (12/5 × 22/5)

، اندازه: 18/5 × 29سم [ف: 4-1889]

168. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24150

آغاز: اکتفا نمینماید دیگر از او ذایل صفات که دامان ضمیر؛ انجام: راهبری نماید بالنبی ... فی دار السلطنه اصفهان

خط: نسخ، کا: قزوینی، نورالدین محمد بن عسکر خان، تا: 1119ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: حنایی، جلد: اسقاطی، 15 سطر (15x7)، اندازه: 20x12سم (رایانه)

ص: 352

169. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27910

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: گر نیاید بگوش رغبت کس بر رسولان بلاغ باشد و بس خط: نستعلیق خوش جلی، بی کا، تا: 1123ق، جدول بندی به زر و تحریر و مشکی مزین شده است؛ مالک: شجاع 1246، علی خان، تقی خان 1299؛ کاغذ: نباتی سرخی، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج، 18 سطر (7/5×17)

(، قطع: وزیری، اندازه: 26×13/8 سم (رایانه)

170. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: و-8

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا ابن محمد ابراهیم بن خواجه معین شیرازی، تا: 1123ق؛ کاغذ کاهی صیقلی نازک، جلد: مقوای چرمی، 578ص، 24 سطر (21×23)، اندازه: 30×19 سم [ف: 17]

171. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3498

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1125ق؛ صفحه اول دارای یک سرلوح مذهب گل بوته و مجدول به طلا؛ واقف: نائینی؛ جلد: مقوای روغنی زمینه مشکی دارای ترنج و حاشیه گل بوته طلایی، 495گ، 15 سطر، اندازه: 23×14 سم [ف: 6-375]

172. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 520

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: در فقیه مرویست که در سجده آخرین این نماز گوید «یا من لبس العز و الوقار استلک بمقاعد العزة.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علیقلی فرزند کربلانی علی پسر کربلانی حسین، تا: 30 رجب 1128ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 132گ، 20 سطر (14×22)، اندازه: 30/5×21 سم [ف: 3-644]

173. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8075-55/45

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1133ق؛ برگ اول دارای سر لوح مزدوج مذهب زیبا، دو صفحه اول طلااندازی دندان موشی بین سطور، تمامی صفحات مجدول مذهب محرر؛ 241گ، 17 سطر، اندازه: 25×15 سم [ف: 1-45]

174. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 722

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن کربلانی آقا محمد بیگ، تا: سلخ ربیع الثانی 1135ق؛ در سه برگ پایانی رساله ای در تعبیر

خواب به نقل از عبدالله بن جعفر بن محمد الصادق (علیه السلام) به سال 1177 و چندین تاریخ تولد به سال های 1303، 1306، 1311 و 1313 و چند بیت شعر فارسی دیده می شود، در دو برگ آغازین نیز چند تاریخ تولد به سال های 1223 و 1234 و 1240 و 1272 و 1276 و چند بیت شعر فارسی و عربی و چند دعای پراکنده به خط محمد رفیع جواهری به سال 1252 دیده می شود؛ تملک: میرزا سید حسن بن سعید طباطبائی به سال 1219 و محمد رفیع بن محمد شفیع جواهری به سال 1222؛ جلد: تیماج مشکى ضربی، 266گ، 19 سطر، اندازه: 29×19/5

سم [ف: 2-552]

175. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14215/49

آغاز: برابر جلد 1

بی کا، تا: ذیقعدہ 1136ق؛ تمام صفحات جداول مرصع محرر؛ جلد: گالینگور، سبز، عطف و گوشه تیماج مشکى، 10گ (153ر-163پ)، اندازه: 30/5×21سم [ف: 38-319]

176. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 1727

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: ... ولكن بعضی از ایشان [...] نعمت و انکار آن قدرت به عذاب مسخ گرفتار گشته بعد از سه روز به در کات ... شتافتند و این مقام تفصیل آن نیست جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: یک شنبه 14 صفر 1139ق؛ تمام صفحات مجدول به خطوط شنگرف و سیاه و لاجوردی؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن مجدول گرهی، 185، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 24×17سم [ف مخ: 1-26]

177. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1152

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: رمضان بن سلطان حسین، تا: رمضان 1147ق؛ اهدایی علی بیکی خورمیزی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی ضربی، 138، 19 سطر (7/5×15)، اندازه: 19/5×11سم [ف: 3-874]

178. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8462

آغاز: جبرئیل و میکائیل؛ انجام: که دختر.

از اواسط مجلس هفتم تا بخشی از مجلس دوازدهم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: پیش از 1159ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حاج شیخ غلامعلی فائق؛ 151گ، 17 سطر، اندازه: 24×14سم [ف: 6-376]

179. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9710

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: پنج شنبه 1 رمضان 1160ق؛ با سرلوح زرین و رنگین، جدول زر و لاجورد؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوای پارچه دار، 168گ، 19 سطر (7/5×16)، قطع: ربعی، اندازه: 23×13/5سم [ف: 17-463] 180. قم: مرکز احیاء؛ شماره

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن قطب الدین سمنانی، تا: شعبان 1179ق؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ تملك: «محمد باقر بن عبدالله نوری» به سال 1275؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 207گ، مختلف السطر، اندازه: 24/5×15

سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

181. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 475

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: پیشانیها و پهلوها و پشتهای ایشان پس گویند این آن چیزی است که برای خود جمع کردید.

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: دوشنبه 20 محرم 1180ق؛ افتادگی: انجام؛ عبارات عربی معرب؛ واقف: علی حمیدی؛ جلد: تیماج مشکی، 256گ، 16 سطر، اندازه: 20×15سم [ف: 1-20]

182. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3193

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، دارای آرایش و یادداشت های تاریخی، ذیل صفحه آخر با خط و مرکب دیگری

ص: 353

این سطور نوشته شده است «تاریخ شا... نوشتن روز رفته دو ساعت از ظهر رفته ماه صفر مظفر در سال تنگو (زیل) که از اطراف تبریز... بسیار خراب شده قصبه طسوج یک سره خراب شده سنه 1194» و «تاریخ زله زله و خراب شدن تبریز در آخر ذل حجة الحرام در سال تنگوزیل و سه شنبه یک ساعت از شب گذشته سنه 1194»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، 316 گ، 21 سطر، اندازه: 15×24 سم [ف: 16-1]

183. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14780

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1198ق؛ صفحات مجدول به طلا و مشکی؛ کاغذ: صیقلی؛ جلد: روغنی عطف میهن مشکی، 278 گ، 25 سطر (10/5 × 21/5)، اندازه: 17×27/5 سم [ف: 2-82]

184. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 546

جلد اول کا: تقی بن علیخان، تا: 1199ق؛ قطع: خشتی [ف: 62]

185. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 15/99-2859

آغاز: اقوال و مابین حق و باطل در اعتقادات و ما بین نیکی و بدی در افعال..... و اما قوه شهوت و غضب پس حسنشان در این است که ایشان را راه بدهند و جلو نکشند؛ انجام: در بیان ثواب کسی که شهوت را خلاف کند. بدانکه شهوت هر چند غالب تر ثواب در مخالفت او بیشتر... پس آن سنگ حرکت کرده به فضل خدای تعالی راه گشاده شد و بیرون. جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 108 گ، 21 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 1-50]

186. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 25/119-5029/3

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: از فرعون باک مدار چه او را تسلطی بر ما نیست چون دختر حضرت شعیب قوه حضرت موسی را در برداشتن آن سنگ از سر چاه دید. جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ 86 گ، 14 سطر، اندازه: 16×20 سم [ف: 1-46]

187. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/27-3247

آغاز: برابر جلد 2، انجام: الحمد لله رب العالمین که به اتمام رسید جلد دوم ابواب الجنان... و توفیق اتمام باقی ابواب را بوجه ثواب کرامت فرماید

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای سیر با ترنج و سرترنج ضربی عطف و حاشیه تیماج مشکی، 285 گ، 19 سطر، اندازه: 18×29 سم [ف: 1-49]

188. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 16/105-3095

آغاز: بیان این معنی و توضیح این مدعا چنین شده که اذا عاش امرء ستین عاما فنصف العمر تمحقه الیالی و نصف النصف یدهب لیس یدری لغفلة یمینا عن شمالی؛ انجام: منقول است که هر گاه اشتهاب داشته باشی بگزار نماز جعفر را..... یعنی بی تسبیحات و بعد از آن

تسیبحات راقضا کن و نیز در آن کتاب خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر، 190گ، 18 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-48] 189. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3259-17/39

آغاز: بیار کشتش دل گرم نبودی از رشک آسمان نیا سودی و اگر از فیض عروجش آسمان ذخیره سعادت ابدی برنداشتی زبان طعن زمین را از خود کوتاه ننمودی؛ انجام: چنانکه در کافی از امامین همامین و بدرین تمامین حضرت ابی عبداللہ ع یا یکی از ایشان روایت نموده که کثرة المزاح یذهب بماء الوجه یعنی بسیاری مزاح آبرو

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ تمامی صفحات مجدول؛ جلد: مقوایی با عطف تیماج قهوه ای، 273گ، 21 سطر، اندازه: 18×27 سم [ف: 1-48]

190. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 141 سرود

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری رنگ، جلد: تیماجی مشکی با ترنج و نیم ترنج با گلبرگ آب طلائی، قطع: رحلی [نشریه: 13-444]

191. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه: 3

جلد اول؛ بی کا، تا: قرن 13 [ف: 5]

192. قم؛ ارگانی بهیانی؛ شماره نسخه: 94

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اوایل قرن 13؛ در پایان نسخه چند تاریخ تولد به تاریخ های 1231، 1234، 1237، 1249، 1255 به چشم می خورد، همچنین دو یادداشت است از شخصی با مهر بیضوی عبده حسین رودسری (؟) «اولی به تاریخ 24 جمادی الاول 1235 که در قریه یونس خدمت حاجی حرمین شریفین حاجی میرزا عبدالصمد بوده، و نیز یادداشتی به تاریخ ذیقعد 1236 که خدمت همان حاجی در سلطانیه بوده است؛ مهرها: «العبد المذنب عبدالصمد»، «یا امام محمد باقر»، «الله محمد علی»؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته، 240گ، 21 سطر، اندازه: 20×28/5 سم [ف: 76]

193. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15100

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 229گ، 21 سطر (10×18)، اندازه: 15×24 سم [الفبائی: 619]

194. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24293

آغاز: بقدر کفاف و رفع مضار؛ انجام: و از کثرت اشتغال به لهو و لعب در ارتکاب خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛

کاغذ: شکری شنگرف، جلد: تیماج برون جلد تیماج مشکی، 221گ، 21 سطر)

12×20/8)، قطع: وزیری، اندازه: 25×16سم (رایانه)

195. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1102

آغاز: طعنه مزید و عیب مکنید نفسهای خود را یعنی اهل ایمان را که بمنزله نفسهای شمایند و به بدی مخوانید یکدیگر را به لقبها؛

ص: 354

انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ همه صفحات مجدول شنگرف؛ جلد: مقوا، 253گ، 19 سطر، قطع: وزیری اندازه: 25x16سم [ف مخ: 1-25]

196. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 93

آغاز: و مدبری که اگر شیرازه تألیفش پا از میان کشد اوراق مجموعه عالم هریک سر خویش گیرند مریدی که تا سر پنجه مشیت اش چوگان امر کن بر گرفت گوی آسمان سراسیمه خود را انجام: گفت اعزک الله اگر به همین حد باید زدن تو بر آن سزاوارتری از من که الت زنا با خود داری والی وی را به این سخن بخشید گویند یکی از بزرگی گنه کاری را نزد ملوک آوردند.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 250گ، 20 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 28x19سم [ف: 1-26]

197. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2051

آغاز: باب دوم از ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان که هر ورقش سرای خود سازی خود را یک خشت وهر بابش طالبان منزل نجات را انجام: منشأ چنین اثر عظیمی گردید که تا غایت خلق عالم از برکات آن بهره مند گشته و خواهند گشت

از باب دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ تصحیح شده، در برگ اول فائده ای به نقل از فاضل جاپلقتی و در برگ آخر روایتی از امام صادق (علیه السلام) نقل شده است؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 137، 22 سطر، اندازه: 15/5

21/5سم (محدث ارموی مخ: 1-17)

198. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3686

آغاز: معاصی آلوده و قدم جرأتش طریق هر ناشایستی پیموده بود ناگاه نظرش بر آن زن افتاده پرسید که انسانی یا پری گفت انسانم مرد آتش شهوت سینه آسا از جا برانگیخت؛ انجام: مطلب سیم در شنیدن وعظ و آداب و شروطی که مستمع را رعایت باید نمود نخستین امری که حاضران مجلس وعظ و مستمعان کلام خدا و احادیث اهل بیت عصمت علیهم السلام ضروری است آن است

که تحصیل رضای الهی را مقصود

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه، 143گ، 22 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 30x20سم [ف مخ: 1-27]

199. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5765

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه ای، 272گ، 23 سطر، اندازه: 31x21سم [ف: 3-30]

200. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 453/1

آغاز: باب دوم از ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان که هر ورقش سرای خودسازی را یک خشت و هر بابش طالبان؛

دو مقصد را دارد پس از آن مجلس چهارم از باب دوم را دارد که در ذکر دعاها که انبیاء و اوصیاء و سایر مؤمنان کرده اند و آثار غریبه که بر آنها مترتب است، در پنج فصل که تا اواخر فصل سوم را دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 19 سطر (15x11)، اندازه: 17x22/5 سم [ف: 2-556]

201. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 167

آغاز: برابر جلد 2 جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ برگ آخر در 1319 نونویسی شده است؛ مهر: حاج سید سعید کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی که یکسوی آن افتاده، 185 گ، 15 سطر (17/5x11/5)، اندازه: 17/5x26/5 سم [ف: 1-141]

202. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3397

انجام: بگزار نماز جعفر را مجرد یعنی بی تسبیحات و بعد از آن تسبیحات را قضا کن.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، در برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مؤلف و تملکی به سال 1251 و یادداشتی به سال 1283 آمده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 152 گ، 19 سطر، اندازه: 16/5x24/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

203. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3418

انجام: تا حق تعالی او را از آن درماندگی فرجی و مخرجی به او ارزانی دارد.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، در برگ اول تاریخ تولدی به سال 1260 آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 343 گ، 22 سطر، اندازه: 20x30 سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

204. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 155/1

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: موجود؛ شخصی را دید که بدار کشیده اند هنوز رسن عمرش. خط: نستعلیق، بی کا، تا: اوایل قرن 13؛ ترجمه اشعار به شنگرف؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: مقوایی با پارچه سربی عطف تیماج ماشی، 52 گ، 15-24 سطر (14x24/5)، اندازه: 20/5x30/5 سم [ف: 1-194]

205. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 335

آغاز: برابر جلد 1، انجام و میخوانی در هر رکعت «قل هو الله احد» و «قل یا ایها الکافرون» و مراد بعد از فاتحه است.

از اول کتاب تا پایان باب دوم؛ کا: محمد باقر بن شیخ ابوالحسن، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه ای عطف و گوشه

ها تیماج تریاکی، 163گ، 19 سطر (11×19)، اندازه: 17×27سم [ف: 1-318]

206. مشهد؛ میبیدی: شماره نسخه: 204

جلد دوم؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ توسط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول تملکی به تاریخ 12 شوال 1331 دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکی، 244گ، 18 سطر،

ص: 355

12/5 × 22 سم [ف: 1-159]

207. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1134

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 13؛ سرلوحه زر و شنگرف و لاجورد، سرفصل ها با مرکب قرمز، جملات عربی با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و سیاه؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیمیاج ماشی مقوایی، 477 گ، 15 سطر (7×16)، اندازه: 13×26/5 سم [ف: 3-156]

208. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1684

آغاز: ظلمت را منهزم گردانید خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، 240 گ، 24 سطر (5/8 × 5/14)، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 3-1020]

209. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 506

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام (چند سطر)؛ جلد: تیمیاج مشکی، 199 گ، 23 سطر، اندازه: 20×30 سم [ف: 2-190]

210. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 2216

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: فرماید بمنه و کمال کرمه.

جلد اول؛ خط: نسخ تعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ صفحه اول دارای یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه خاکستری آهار مهره دار، جلد: ساغری سیاه، 736 ص، 16 سطر، اندازه: 13/5 × 22/5 سم [ف: 6-176]

211. همدان؛ جواهری، حبیب: شماره نسخه: 1

خط نستعلیق، کا: سلطانی، تا: قرن 13 [رشت و همدان - ف: 1673]

212. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5579

آغاز: مجلس 4 چهارم در سایر اوراد و اذکار؛ انجام: در آنجا با هم نموده بیک اذان و دو اقامت میکنند.

از آغاز مجلس چهارم تا پایان جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیمیاج مشکی مندرس، 196 ص، 21 سطر، اندازه: 15/5 × 25/5

سم [ف: 17-40]

213. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5586/1

آغاز: دست و زبان نصیحت و پند گوئی از دور بلند مینماید و بفریاد رسی سخنان حق آن انجام: شعور کافه بندگان را بر عیوب ظاهر و باطن بینایی داده جمله را بفکر اصلاح حال خود اندازد بمحمد و آله الطاهرین (صلی الله علیه و آله و سلم)

جلد اول (باب اول): خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز (تا نیمه مطلب اول مقدمه)؛ کاغذ: فرنگی سفید نازک آهاردار، جلد: تیماج زرشکی با ترنج طلایی و سجاف و عطف تیماج قهوه ای، 478ص (2-480)، 18 سطر، قطع: خستی، اندازه: 20×14سم [ف: 17-45]

214. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15496

آغاز: برابر جلد 1

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: قرن 13؛ صفحات افتادگی نسخه در آغاز و اواسط و برگ آخر الحاق شده است، صفحات مجدول به زرد و لاجورد و مشکی؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی با نقش گل ولچکی، 638گ، 12 سطر، اندازه: 22/7×12/9 سم [ف: 43-126]

215. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 5935-3/88/1

بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 15 سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: 197]

216. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5563

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاجی میرزا بابای تبریزی، تا پایان رجب 1201ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 210گ، 23 سطر (10×21)، قطع: رحلی اندازه: 29×16سم [ف: 16-35]

217. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 21/23-4103

آغاز: در صومعه بند کیش شبها ز تیرگی زاهدی است پلاس پوش معبودی که در صف طاعت گزاریش روز از صبح صادق عابدی است را بر دوش بصیری که نگاه شوخ چشمان؛ انجام: برابر

باب اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1201ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو عطف و گوشه تیماج سرخ، 305 گ، 22 سطر، اندازه: 26×15 سم [ف: 1-47]

218. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/104-3324

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: واز خار بست دل بستگی به باغ دلگشای به تعینی و شکستگی بسته باشند برای یافتن دین چراغ یقین افروزند و جهت خرید متاع نجات سرمایه نجات اندوزند تمت

جلد دوم؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: 1205ق؛ 40گ، 21 سطر، اندازه: 20×14سم [ف: 1-50]

219. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 52/34-7694/1

آغاز نموده خیبری که پیک وهم و خیال را در بسته جلد اول؛ خط: نسخ، کا: مشهدی سلیمان بن مشهدی عبدالله النجق، تا: سه شنبه 2
ربیع الأول 1206ق؛ 173گ، 22-24 سطر، اندازه: 30×20سم [ف: 1-48]

220. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25800

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خفی، بی کا، تا: 1207ق؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج مستعمل، 437گ، 13 سطر (8/5×14/5)، قطع:
خستی، اندازه: 12/5

× 15/5 سم (رایانه)

221. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26518

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: به تحریر باقی نیابد قرار

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: کهتری، علی بن حسین، تا: 1214ق؛ در آخر نسخه یک مجلس تصویر وجود دارد؛ کاغذ: نخودی
شنگرف، جلد: تیماج، برون تیماج مشکی ضربی فرسوده دارای ترنج و سرترنج، 228گ، 20 سطر (21×23/5)، قطع: وزیری بزرگ،
اندازه: 21×23/5 [رایانه]

222. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 160

ص: 356

آغاز: مردار بی اعتبار نیالائیم جواب آمد که دروغ می گوئید؛ انجام: هر که را خواب گران غفلتی بودی گلاب نصیحتش بر چهره دل افشاندی و هر که را آتش بیتابی مصیبتی در خانه طاقت افتادی و به آب تنبیه لغزش فرو نشاندی تمت الكتاب بعون الملك الوهاب کتبه العبد ...

خط: نستعلیق، کان محمد علی بن حاج میر مهدی عطار یزدی، تا: چهارشنبه 24 صفر 1216ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: مقوایی کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 168گ، 23 سطر (11×19)، اندازه: 19×29سم [ف: 1-196]

223. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 71

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن عشور، تا: 1220ق [ف: 1]

224. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: 43

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1202 یا 1220؛ عبارات عربی نسخ معرب، در برگ اول چند یادداشت متفرقه و وقف نامه کتاب و چند تاریخ تولد به سال 1218 و 1260، دو برگ اول بازنویسی شده، در دو برگ آخر نیز چند یادداشت متفرقه و اشعاری به فارسی آمده است؛ تملك: «استاد قربانعلی کرمانی» به سال 1249؛ جلد: گالینگور قرمز، 235 گ، 21 سطر، اندازه: 17×26/5سم [ف: 37]

225. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1500

آغاز: برابر جلد 1، انجام: منظور لطف و عنایت و حمایت خود گرداند بمحمد و آله ...

خط: نستعلیق، کان ابوطالب صخاری، تا: 26 ربیع الثانی 1222ق؛ اهدائی حاج سید محمد تقوی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج مشکی ضربی زرین درون سبز روشن، 202گ، 23 سطر (5/13×23) [ف: 3-975]

226. کاشان؛ امیر کبیر؛ شماره نسخه: 5

بی کا، تا: 1222ق (نشریه: 4-355)

227. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 222

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1222ق؛ جلد: مقوایا روکش کاغذ با عطف تیماج سیاه، 211گ، 21 سطر، اندازه: 21×30سم [ف مخ: 2]

228. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 5717

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسمعیل الحسینی ارسنجان، تا: 1223ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار،

جلد: تیماج مشکی ضربی عطف فرسوده، 494ص، 17 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 19×23سم [ف: 17-167]

229. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6153

جلد اول؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، بی کا، تا: 1223ق؛ مصحح، محشی؛ مهرها: «عبدالمنذوب عبدالمجید»، «ادر کنی یا علی»، «عبده الراجی محمد علی»، «عبدالسلام»؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج تریاکی با ترنج و نیم ترنج و حواشی ریشه ای ضربی، 222گ، 20 سطر (22×13/5)، اندازه: 20×29/6سم (رایانه)

230. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22834

خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن ملا عباس، تا: شعبان 1224ق؛ در پشت صفحه اول یک بیت شعر از حاج میرزا حسین نوری؛ تملک: اسدالله بن محمد حسین تهرانی در محرم 1328 ه ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 215گ، 20 سطر (21×11/5)، اندازه: 19×28/5سم [ف: 3-950]

231. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 150

آغاز: برابر جلد 2 | جلد دوم؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: سه شنبه 13 ذیقعده 1225ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 167گ، 19

سطر، اندازه: 18×27/5سم [ف: 1-216]

232. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1269

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: و عنایت خود به طریق مستقیم حق راهبری نماید، آمین یا رب العالمین. تمت. جلد دوم؛ خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: دهه میانه شعبان 1225ق، جا: دارالسلطنه زنجان؛ دارای یادداشتی به خط نظام

شهیدی در 1376 ه ق کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی دار، 21 سطر (21×9/5)، اندازه: 15×29سم [ف: 4-1887]

233. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 3

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کان حسین بن اسماعیل، تا: شعبان 1226ق؛

کاغذ فرنگی آهار مهره ای؛ جلد: تیماج قهوه ای، 230گ، 19 سطر)

18/5×9/5)، اندازه: 17×28/5سم [ف: 1-2]

234. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3238-17/18

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

خط: تحریری، کا: محمد اسماعیل بن محمد مهدی مشهور به آقا جونی، تا: 10 محرم 1227ق؛ جلد: تیماج مشکى ضربی با ترنج و سر ترنج عطف تیماج قهوه ای، 267گ، 19 سطر، اندازه: 19×30سم [ف: 1-44]

235. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 83

خط: نسخ جلی، بی کا، تا: 1228ق؛ تملک: شیخ علی؛ واقف: حاجی جعفر آقا، تاریخ وقف: 1273؛ جلد: تیماج مشکى ضربی با ترنج جدول دار، پشت

جلد اسلیمی، 17 سطر، اندازه: 19/5×29 سم [ف: 52]

236. تهران، سادات ناصری، حسن؛ شماره نسخه: 239

خط: نستعلیق، کا: علی بن حاجی سید هاشم حسینی، تا: یکشنبه

1ربیع الثانی 1228ق؛ قطع: رحلی [نشریه: 6-696]

237. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1707-عکسی

انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: حاج رجب علی بن حاجی بابا سمنانی، تا: دوشنبه 19 ذیحجه 1228ق؛ با وقفنامه ای به امضای محمد بن کریم (کرمانی)، وقف بر شیخیان کرمان، جدول بندی 2 راه و کمند 1 راه؛ 592ص، 19 سطر (14×22/5)، اندازه: 21×30سم عکسی ف: 1-

[4

ص: 357

238. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1361

خط: نسخ، کان محمد علی بن عبدالعظیم، تا: 1228ق؛ قسمتی از کتاب جمال الصالحین بدان ضمیمه شده، اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، 228، 19 سطر (6×11)، اندازه: 9×14/5 سم [ف: 3-938]

239. مشهد؛ ادبیات، شماره نسخه: 190 فرخ

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد ازغدی، تا: چهارشنبه 25 جمادی الثانی 1229ق؛ تملك: ابن میر عابد ازغدی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره؛ جلد: تیماج مشکی ضربی دار، 240گ، 22 سطر (5/7×13/5)

(، قطع: پستی، اندازه: 20812 سم [ف: 4]

240. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1242

جلد اول؛ خط: نستعلیق درشت خط، کا: کریم بن میرزا ابوالحسن سنقری برای سید محمد مهدی اصفهانی، تا: جمعه 4 ربیع الاول 1229ق؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 291گ، 21 سطر، اندازه: 21×30/5 سم [ف: 3-29]

241. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3883

خط: نستعلیق، کان سعادت قلی بن محمد قلی خان افشار، تا: سه شنبه 29 ربیع الاول 1229ق؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 348گ، 21 سطر، اندازه: 29×17/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

242. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 116

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: 7 شوال 1229ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ ش 318، 254 از کتاب های مرحوم محمود عدلی؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم مشکی، 329 گ، 20 سطر، قطع: نیم رقعی، اندازه: 9×16 سم [ف: 1-127] 243. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 147

جلد دوم؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، تا: 4 رجب 1230ق؛ نستعلیق و عبارت های عربی نسخ معرب، در پایان تاریخ تولدی به تاریخ 14 جمادی الثانی 1273 دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکی، 163گ، 23 سطر، اندازه: 20×31 سم [ف: 1-123]

244. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 983

آغاز: برابر؛ انجام: برابر ... نماز شام و خفتن در آنجا جمع نموده به یک اذان و دو اقامت می گذرانند. بعون الله و توفیقه.

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: جلد اول 1230 ق و جلد دوم غره صفر 1231 ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين، عبده...»، مجدول؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: مقوایی تیماج قهوه ای تیره پوشانیده ضربی سوخت، 328+374ص، 28 سطر (5/11×20)، اندازه: 5/30×20 سم [ف: 2-6]

245. قم؛ مؤسسه امام صادق؛ شماره نسخه: 50

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوب، بی کا، تا: 17 شعبان 1231ق؛ صفحه ها مجدول به شنگرف و لاجورد و صفحه اول دارای سرلوح عادی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 194گ، 25 سطر، اندازه: 21×33سم [ف: 51]

246. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 533

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم ساروی، تا: 18 رجب 1231ق؛ در برگ اول وقفنامه پاک شده کتاب به سال 1282 مشهود است، توسط کاتب تصحیح شده؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج قهوه ای سوخته ضریبی، 176گ، 15 سطر، اندازه: 21×33/5سم [ف: 2-215]

247. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: 2665

باب اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم نائینی (باب اول) و ابوالقاسم نائینی (باب دوم)، تا: رجب 1231ق (باب اول) و 1236ق (باب دوم)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: جلد چرمی سیاه ضریبی نقشه دار، 474ص، 26 و 23 سطر (22×12)، اندازه: 21×30سم [ف: 1-1]

248. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14213

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد ممقانی، تا: 1231ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 200گ، 22 سطر (23×12)، اندازه: 19×28سم [الفبائی: 16]

249. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16631

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد خان، تا: 1231ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن، 278گ، 20 سطر (23×13)، اندازه: 16×27سم [رایانه]

250. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16383

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: آقا بابا بن اسماعیل، تا: 1232ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: روغنی، 202گ، 23 سطر (22×13)، اندازه: 20×30سم [رایانه]

251. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 21

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر عرب عامری، تا: شنبه 14 رجب 1232ق؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 214گ، 21 سطر، اندازه:

30×20 سم [ف: 1-50]

252. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 21 مشهد

آغاز: نجوشیدی مرغ دلش از دامگاه علایق جسته بر شاخسار مطلب بلندی آشیان بسته بود

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر عرب عامری، تا: شنبه 14 رجب 1232ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 214گ، 21 سطر، اندازه: 30×20 سم [ف: 162]

253. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1827

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد حسین آشتیانی، تا: 6 رجب 1232ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 196، 24 سطر، اندازه: 33×20/5 سم [ف: 3-29]

254. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5344-27/14

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق شکسته، کان محمد جعفر بن محمد علی شریف

نائینی، تا: جمادی الثانی 1232ق؛ جلد: تیماج مشکی

ص: 358

سوخت با ترنج با سر و لچکی جدول دار، 289گ، 19 سطر، اندازه: 20×30سم [ف: 1-46]

255. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3649

آغاز: برابر جلد 1، انجام: و از این قبیل سخنان بشاشت انگیز مطایبه آمیز باعث خلاص گناهکاران می شود آن گاه ادای آن بر وجهی باشد که شاید و مقام اقتضای آن نماید و سایر حقوق و لوازم حسن خلق مرجوع به دریافت این گونه مقالات و سالک ... بیش از این تصویع نمی دهد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعه 1233ق؛ مهر: «عبدہ میرزا جان»؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو مجدول، 289گ، 16 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20×30سم [ف مخ: 1-25]

256. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12380

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: کین خط من بخواند و بر من دعا کند خط: نستعلیق، کا: نجف آبادی اصفهانی، زین العابدین، تا: 1233ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، 248گ، 21 سطر (13×21)، اندازه: 20×30سم (رایانه)

257. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25197

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1234ق؛ خط: نسخ خفی ممتاز، کاغذ: نباتی فرنگی سرخی، جلد: تیماج، 202گ، 23 سطر (13×22)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 20/5×29/5سم (رایانه)

258. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25086

آغاز: در آینه پردازی در قلمز جلالش؛ انجام: در باطن به هم رسد از پی آن مرو ...

خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: 1234ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج، 199گ، 18 سطر (5/8×18)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 13×23/5سم (رایانه)

259. تهران: نوربخش، شماره نسخه: 169

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1234ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 436ص، 24 سطر، اندازه: 28×19/5سم [ف: 1-179]

260. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3581

آغاز: برابر جلد 1

خط: نستعلیق، کا: محمد لطیف بن میرزا محمد مهدی، تا: جمادی الثانی 1234ق؛ آغاز دارای سرلوحه و کتیبه زرین و شنگرف و لاجورد و سفیداب و غیره صفحات دارای جدول آبی و شنگرف در کمند شنگرف، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، 274گ، 19 سطر (13×22/5)، اندازه: 19×29سم [ف: 5-1709]

261. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 123

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: کاظم بن ملا احمد، تا: محرم 1234ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با رویه کاغذی، 476ص، 21 سطر (11×22)، اندازه: 19×29سم [ف: 160]

262. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3098

آغاز: نرگس چشم شب را سرمه سیاهی داده و طاق ابروی فلک را و سمه کبودی نهاده؛ انجام: و جویای فضل و ثواب تخم نیرومندی گزارش آنرا در هر قطعه از قطعات حدیقه عمر که خواهد میگذارد. تمت الکتاب ...

جلد دوم؛ خط: تعلیق، کا: زین العابدین ولد ملا محمد روشتی، تا: جمادی الاول 1203 یا 1231 یا 1235ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، 149گ، 21 سطر، اندازه: 20×29سم [ف: 1-12]

263. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2058

آغاز: مفتاح ابواب الجنان و مصباح مشکاة جنان حمد و سپاس حضرت خالق نطق و بیان و فاتح باب؛ انجام: به جاده مستقیم و ملتقویم توفیق چابک قدمی و کرم عنانی کرامت فرماید بمحمد و آله الامجاد

خط: نستعلیق، کا: سید اسدالله، تا: 29 صفر 1235ق؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ تملك: نصرالله بن رضا قلی؛ مهر: «معین الرعایا» جلد: تیماج قهوه ای

ضربی، 397گ، 15 سطر، اندازه: 16/5×22 سم [محدث ارموی مخ: 1-19]

264. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2068

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1236ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه باترنج با طبله رو، 254 گ، 20 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-25] 265. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 35

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: به رمز است، تا: پنج شنبه 16 رجب 1236ق؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن، 246گ، 20 سطر، قطع:

رحلی، اندازه: 30x20 سم (ف مخ: 1-24)ا

266. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3245-17/25

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: دعای اللهم وال من والاه قوت گرفت و منشور امامت آن جهان پناه بلغت نامه دعاء من دعاء مؤکد گردید ... به اطراف و اکناف عالم روانه گردیدند اللهم صل علی محمد و آل محمد تمت.

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کان محمد علی، تا: 12 رجب 1236ق، جا: دارالخلافة طهران؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج و سرترنج ضربی، 159گ، 21 سطر، اندازه: 29x19 سم [ف: 1-50]

267. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2687

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا عبدالله بن رمضانعلی همدانی برای محمد ولی پسر محمد حسین خان، تا: ربیع الأول 1236ق؛ کاغذ: فرنکی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی زرکوب، 274گ، 17 سطر (21x11/5)، اندازه: 29x18/5 سم [ف: 10-1573]

268. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 419

ص: 359

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد طاهر رزوه ای، تا: 18 جمادی الاول 1236ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دو برگ قبل و سه برگ پس از کتاب دارای اشعار و روایات متفرقه می باشد؛ جلد: روغنی مشکی معمولی، 287گ، 14 سطر، اندازه: 21×29/5سم [ف: 2-107]

269. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 343

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1236ق؛ افتادگی: انجام؛ تصحیح شده توسط کاتب، روی برگ اول چندین یادداشت متفرقه به سال 1336 دیده می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای، 278 گ، 17 سطر، اندازه: 19/5×28 سم [ف: 2-56]

270. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8054-55/24

آغاز: برابر جلد 2 جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 6 جمادی الثانی 1236ق؛ 282گ، 28 سطر، اندازه: 19×29سم [ف: 1-50]

271. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7038-36/38

آغاز: ذره تواند کشید صمیعی که نوازش توفیقش ضعیفان را آن قدر قوی دست نکرده که ... اگر ارباب جناتش از باب تسمیه سبب به اسم مسبب ابواب جنان خطاب دهند نامناسب نخواهد بود، انجام: براهنمایی تایید ملک منان مرحله باب اول را از مراحل ثمانیه کتاب ابواب الجنان که به تنهایی مجلد می تواند بود ... بحق محمد و آله و اولاده الطاهرین

جلد اول؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کان عبد کاظم، تا: چهارشنبه 3 رمضان 1238ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، 183گ، 21 سطر، اندازه: 20×30سم [ف: 1-47]

272. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 292

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1239ق؛ 220گ، 18 سطر، اندازه: 18×33سم [ف: 2-7]

273. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 113

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسدالله ولد مرحوم حاجی ابراهیم یزدی، تا: 9 ربیع الثانی 1239ق؛ آیات و روایات شریفه نسخ معرب؛ در آخر نسخه تملک حاجی رضای شانی 1246 و اشعاری از وی که در 15 ذیقعه 1246 که پس از گریختن از طاعون در بیلاق شان از محال شاهرود نوشته است و تملک حاجی میر سدید در ربیع الثانی 1258 و چندین تاریخ تولد از 1280 تا 1285؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده سوخت ترنج با سر مجدول گرهی، 220گ، 23 سطر، اندازه: 20×37سم [ف: 1-98]

274. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: 105

جلد اول؛ خط: عبارات عربی نسخ و نستعلیق، کا: میر زین العابدین بن میرزا عبدالکریم تفرشی ساکن طهران، تا: یک شنبه 20 جمادی الثانی 1239ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 250گ، 19 سطر، اندازه: 21×30سم [ف: 87] 275. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هادی، تا: یکشنبه 25 ربیع الثانی 1239ق، صفحه ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی و لاجورد و صفحه اول دارای سر لوح دقیق؛ جلد: تیماج روغنی عطف تیماج مشکی، 191، 32 سطر، اندازه: 20×30 سم [ف: 110]

276. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3017

آغاز: برابر جلد 1 و 2؛ انجام: انجام جلد 2: و در ادراک سعادت هر گونه عبادتی بتوفیق و عنایت خود مددکاری فرماید. بحرمت محمد و آل محمد شرف اتمام یافت.

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز بن زین العابدین اصفهانی، تا: 14 رجب 1239 (جلد اول) و 13 جمادی الاول 1240 ق (جلد دوم)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی مشکی رنگ دارای ترنج و نیم ترنج و کنگره ضربی، 656، 25 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20×30 سم [ف: 10-465]

277. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7390

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: یا رب ز قناعتم توانگر گردان XX وز نور خودت دلم منور گردان / کار دنی بیچاره سرگردان را XX بی منت مخلوق میسر گردان

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن ملا حاجی محمد رودشتی، تا: 1240ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 275گ، 20 سطر، اندازه: 19×29 سم [ف: 25-374]

278. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25009

آغاز: برابر جلد 2، انجام: همیشه منظور نظر لطف عنایت خود ساز ... خط: نستعلیق خفی، کا: بروجنی، علی اصغر بن محمد اسماعیل، 1240؛ کاغذ: شگری، جلد: تیماج ضربی، 185گ، 23 سطر (22×12/5)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 20×30 سم (رایانه)

279. همدان؛ همراه، رضا، شماره نسخه: 1

باب اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: پنج شنبه ربیع الاول 1241ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، اندازه: 19×31 سم [رشت و همدان - ف: 1687]

280. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 714الف

خط: نستعلیق، کا: سید رضا مازندرانی، تا: 19 رمضان 1241ق، جا: رودسر؛ ص 1 زرین و آراسته؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج سوخته، 401ص، 21 سطر (22/5×13)، اندازه: 20×30 سم [رشت و همدان - ف: 1083-]

281. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 595/3

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمن بن یعقوب علی کجوری، تا: 15 رجب 1242ق، جا: تهران؛ عبارات عربی نسخه معرب، در آخر نسخه
چند تاریخ تولد مربوط به سال های 1265 تا 1283ق؛ 164گ، 26 سطر، اندازه: 21/5×34سم [ف: 1-20]

282. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2218

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: ... ایام می گذرانند.

ص: 360

جلد دوم؛ خط: نسخ خوب، بی کا، تا: 7 رجب 1242ق؛ صفحه اول دارای یک سرلوح و دو صفحه اول دارای حاشیه وسیع از گل و بوته مذهب، همه صفحات با آب طلا مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید رگه دار آهار مهره دار، جلد: روغنی نقاشی دار دورو، 690ص، 21 سطر، اندازه: 30×20سم [ف: 6-176]

283. همدان؛ ایزدی، محمود؛ شماره نسخه: 1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1242ق (نشریه: 5-369)

284. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 37/22-7232

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: در آنجا با هم جمع نموده بیک اذان و دو اقامت میگذارند تمت

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1242ق؛ جلد: تیماج مشکی، 206گ، 25 سطر، اندازه: 30×20سم [ف: 1-49]

285. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 57/7-8337

آغاز: برابر جلد 1 از اول تا آخر باب اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: یکشنبه 17

جمادی الثانی 1242ق؛ 181، 25 سطر، اندازه: 29×19سم [ف: 1-45]

286. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 4

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا؛ علی رضا بن میر محمد، تا: 1242ق؛ واقف: شهید؛

جلد: تیماج، 35 سطر، اندازه: 31×19سم [ف: - 22]

287. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 13

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: رمضان 1242ق، به خواهش خیر الزائرین المعصومین کربلائی کاظم زرگر؛ جلد: تیماج سیاه مجدول. ،

135گ، 20 سطر (19×28) [ف: 33]

288. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6261

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر، انجامه: اختتام این مواعظ دلپذیر و اهتمام تسطیر این نصایح محنت تاثیر بتاریخ ششم شهر شعبان المعظم بحسب الفرموده علامی فهامی صاحبی بل قبله گائی ام ملامهدی نوشته شد التماس ... یاد آوری نمایند.

خط: نستعلیق، کا: قربانعلی بن مظفر علی بن محمد حسن اسدی، تا: 1242ق؛ در حاشیه تصحیح شده و بعضی حواشی پراکنده دارد، اشعار و فوایدی در ابتدا و انتهای کتاب با تاریخ های 1249 و 1254ق و ...؟ تملک: ملافاطمه بنت بی بی؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه ای روشن مقوایی با ترنج و سرترنج مجدول، 206گ، 24 سطر (13×22)، اندازه: 29/8×20/7 سم (رایانه)

289. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 13/17-2337

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: امیدوارم که در روز عرض اگر کشف گناهان صغیره و کبیره شماها نشود امین یارب العالمین أن الله لایضیع أجر المحسنین، سبحان ربک رب العزۃ عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمد ..

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد حسین ساکن قریه لنجان از توابع اصفهان، تا: 1242ق؛ جلد: تیماج روغنی با جدول و ترنج و سرترنج و لچکی الوان عطف تیماج سرخ، 165گ، 23 سطر، اندازه: 28×20سم [ف: 1-49]

290. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 12/3-2113

آغاز: برابر جلد 1. انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب بن میرزا عبدالکریم حسینی تفرشی، تا: دوشنبه 15 رجب 1242ق؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 236گ، 22 سطر، اندازه: 35×20سم [ف: 1-44]

291. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6304

آغاز: امر کن بر گرفت کوی اسمان سراسیمه خود را به میدان وجود انداخت عزیز ی که تا قبصه قدرتش کمان زرافشان فلک را انجام: یعنی رخصت می دهید مرا که بدرون روم سلیمان گفت قدم الله امرک خدای تع

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشتی از محمد کریم مورخ 1243ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی و حنایی، جلد: تیماج قهوه ای مجدول ضربی دارای ترنج و سرترنج نقش گل و بوته، 266گ، 17-21 سطر (9×17 و

19×9/7)، اندازه: 22/5 × 14/7 سم (رایانه)

292. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5/83-793

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدعلی بن حاجی ملا عبدالله نائینی، تا: سه شنبه 6 ذیحجه 1244ق، جا: قصبه طیبه نائین؛ جلد: روغنی مشکی ضربی ترنج با سرلچکی با زمینه مذهب با نقش گل و بوته، 222گ، 19 سطر، اندازه: 21/5×15سم [ف: 1-45]

293. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 30/33-5963

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: جوای فضل و ثواب تخم برومند گزارش آن را در هر قطعه از قطعات حدیقه عمر که خواهد می گذارد. تمت جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین بن ملا حاجی محمد روشتی، تا: شعبان 1244ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای،

140گ، 20 سطر، اندازه: 30x20سم [ف: 1-49]

294. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 565

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: نسخه: منقول است که هرگاه شتاب داشته باشی بگذار نماز جعفر را مجرد... و بعد از آن تسیحات را قضا کن
تمت. خط: نسخ، کا: عبد الله بن علی، تا: 1244ق؛ تملک در 23 رجب 1310؛ جلد: روغنی، 92گ، 24 سطر (21/5×12)، اندازه:
30x20/5 سم [ف: 2-205]

295. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 217- فیروز

خط: نستعلیق، کا: حسنعلی نائینی، تا: 1245ق؛ آیات و جملات عربی به خط نسخ؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای
رنگ ضربی، 664ص، 17 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 28/2×19 سم [ف: 5-21]

ص: 361

296. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1016

جلد اول، خط: نسخ، بی کا، تا: 1245ق؛ 355 گ، 19 سطر، اندازه: 15×20سم [ف: 2-7]

297. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 117

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد زکی خان بن رمضانعلی، تا: 1245ق؛ واقف: محمد زکی (کاتب)، تاریخ وقف: 1250ق؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج، 194، 21 سطر (21×31) [ف: 34]

298. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 1088

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: نوروز علی بن علی محمد رستمرودی، تا: 28 شعبان 1245ق؛ صفحات مجدول به شنگرف؛ جلد: معمولی، 278گ، 19 سطر، اندازه: 17/5 × 27/5 سم [مؤید: 3-90]

299. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1370

خط: نستعلیق، کا: سید علی بن میرزا علی گوهر قندهاری، تا: 16 ربیع الاول 1246ق؛ جلد: تیماج مشکی، 164 گ، 27 سطر، اندازه: 19/5×29سم (مؤید: 3-308)

300. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11309

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: عنایت بی نهایت خودسازد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الاول 1246ق؛ جلد: مقوا، 252گ، 20 سطر (15×16)، اندازه: 23×34 [الفبائی: 16]

301. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: 400

کامل؛ بی کا، تا: 1246ق [اوراق عتیق: 1-241]

302. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5674

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی بن نعمة الله بن حسین بن نعمة الله، تا: 1246ق؛ پشت صفحه اول اشعار از مؤلف نوشته شده با کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: روغنی مندرس با عطف سجاف شده با پارچه، 450ص، 23 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 22×36/5سم [ف: 17-126]

303. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/11-3231

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر شه میرزادی ولد حاجی محمد علی الوند، تا: چهارشنبه 25 محرم 1247ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی

مجدول با ترنج و سرترنج، 213گ، 27 سطر، اندازه: 30x20سم [ف: 1-44]

304. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 23

آغاز ساخت فیاضی که ترشح ابر فیضش بیک قطره خورشید غبار شب تیره را فرو نشاند؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1248ق؛ مصحح، چند برگ اول بازنویسی شده؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 143 گ، 33 سطر [ف: 3]

305. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 463

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: علی محمد بن سعید رحیمی، تا: شنبه 27 رجب 1248ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی،

217گ، 15 سطر، اندازه: 21x16سم [ف: 1-390]

306. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14879

خط: نستعلیق، آیات نسخ معرب، بی کا، تا: 1248ق؛ بر فراز آیات شنگرف، در پایان تولدی به سال 1271؛ تملك: میرزا عنایت الله

ملقب به آقا بزرگ

خلف میرزا عبدالکافی در شوال 1248 با مهر المتوکل علی الله عبده عنایت الله؛ جلد: روغنی فرسوده با نقوش گل و بوته در نقوش ترنج

و سرترنج و لچکی با زمینه مشکی، 192گ، 24 سطر، اندازه: 29/5 x 20/5 سم [ف: 25541]

307. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20262

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: تمت بعون الملك الوهاب بتاريخ شهر محرم سنه 1249 خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1249ق؛ اهدایی

رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 348 گ، 18 سطر (13x24)، اندازه: 34x21سم [رایانه]

308. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1473-9/23

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: و آن مکان را جمع نیز می نمایند برای اینکه نماز شام در آنجا با هم جمع نموده به یک اذان و اقامت می گذارند.

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملا نجف قزوینی، تا: 8 ذیقعدة 1249ق؛ واقف: نواب سلطان بدیع الزمان میرزا، تاریخ وقف: 18

ذیقعدة 1249؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، ترنج با سرو لچکی مجدول گرهی، 302، 20-21 سطر، اندازه: 30/5x21سم [ف: 1-]

[49]

309. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4741-24/41

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: محرم 1250ق؛ جلد: مقوای سبز عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 261گ، 26

سطر، اندازه: 30/5x18سم (ف: 1-45)

310. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24023

آغاز: موجود: انتقامش بقصاص خرامش چهره گلبرگی؛ انجام: و ادخله فی بحیوچه الجنان اللهم اغفر لی... علی 1251

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1251ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 142گ، 20 سطر (17×23)، اندازه: 18×27سم
(رایانه)

311. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11920

انجام: و چون نزدیک پادشاه رسید دهشت بر وی غلبه کرده پایش بلغزید و قدری از آن شوربا بر گوشه جامه پادشاه خلید پادشاه ایران

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و سبز؛ تاریخ وقف: محرم 1252؛ جلد:
دورو تیماج رو روغنی رنگین گل و بوته دار پشت تیماج قرمز، 268گ، 17 سطر، اندازه: 19×30سم [ف: 5-291]

312. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 711

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن ملا جعفر سلماسی، تا:

ص: 362

جمعه آخر ربیع الثانی 1255ق؛ تملک: علی اکبر حسینی زنوزی خوئی ملقب به شمس العلماء در پنج شنبه 21 صفر 1352؛ جلد: تیماج مشکی، 240گ، 26 سطر (13×24)، اندازه: 21×30سم [ف: 2-351]

313. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3614

آغاز: برابر جلد 1، انجام: و از این قبیل سخنان بشاشت انگیز مطایبه آمیز بسیار و وسیله استخلاص گنهکاران می شود آن گاه ادای آن بر وجهی باشد که شاید و مقام اقتضای آن نماید و دقایق و لوازم حسن خلق مرجوع به دریافته اهل خرد... و ذکر جزئیات آن پیش از این تصدیع عزیزان

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1255ق؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سر، 218گ، 21 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 21×31سم [ف: مخ: 1-25]

314. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: 78/1

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن میرزا علی طباطبائی، تا: جمادی الثانی 1256ق؛ جلد: تیماج ضربی قهوه ای سوخته، 21 سطر، اندازه: 20×33/5سم [ف: 54]

315. کرمانشاه؛ مدرسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 37

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1258ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 354گ، 21 سطر، اندازه: 13×25/5سم [ف: 34]

316. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29489

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: و محامد خصال اراسته همیشه منظور نظر لطف و عنایت بی نهایت خود سازد بمحمد و آله الطیبین الطاهرین تمت

خط: نستعلیق خوش جلی، کان لاهیجی، میرزا محمد بن محمد صادق، تا: 1258ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، برون به ترنج و دو سرترنج و چهار لچکی و حواشی زنجیره ای ضربی، 135 گ، 20 سطر (3/14×27)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 20/5×34سم (رایانه)

317. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 28/9-5589

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: آقا بابا ساروی به خواهش آقا عبدالمطلب تاجر اصفهانی، تا: شنبه 6 ذیحجه 1258ق، جا: مدرسه حاجی درویشعلی؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج و لچکی، 223، 22 سطر، اندازه: 24×36سم [ف: 1-44]

318. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16335

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: منظور نظر لطف و عنایت بینهایت خدا سازد بمحمد و اهل بیته خط: نستعلیق، کا: نوری، محمد قلی بن علی

محمد، تا: 1259ق؛ کاغذ: شکری، جلد: میسن، 226گ، 17 سطر (21×12)، اندازه: 21×30سم (رایانه)

319. قم؛ ارگانی بهیانی؛ شماره نسخه: 118

خط: نستعلیق، کان حاجی حیدر علی ہندی، تا: رجب 1259ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای ضربی ترنج و سر ترنج دار، 301گ، 19 سطر،
اندازه: 20×9/5

سم [ف: 91]

320. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5887

آغاز: برابر جلد 2 خط: نستعلیق، بی کا، تا: 15 جمادی الاول 1259ق؛ مصحح، جلد: تیماج سبز، 46گ، 21 سطر، اندازه: 22×16/5
سم [ف: 15-267]

321. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 965

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن حسین گرجی، تا: شنبہ 7 ربیع الثانی 1260ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: عقیل طهرانی بہ تاریخ
رمضان 1343؛ جلد: تیماج قہوہ ای ضربی، 200گ، 23 سطر، اندازه: 20/5×31سم [ف: 3-185]

322. قم؛ معصومیہ؛ شماره نسخه: 729

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 23 ربیع الثانی 1260ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای،

195، 25 سطر (24×13)، اندازه: 21×33/5سم [ف: 2-362]

323. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1168/13 - طباطبائی

آغاز: برابر جلد 1، انجام: رحمت کناد خدای تعالی مرد، را کہ قدر خود شناسد و از حد خود تجاوز ننماید

دیباچہ و اوایل جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق خراسانی، تا 1260ق؛ افتادگی: انجام؛ 10گ (139-149) [ف: 23-663]

324. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11209

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: بر وجہ ثوابت کرامت فرماید بمنہ و عونہ و کر مہ ... اللهم اغفر له و لوالدیه خط: نسخ، کا: عباسقلی، تا:
1260ق، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، 259، 22 سطر (25×14)، اندازه: 21×33سم [الفبائی: 16]

325. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 115

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد مومن، تا: 1260ق، کتابت نسخه بہ دو قلم، پشت جلد آغاز یادداشتی مورخ 1289 و در برگ سوم
حدیثی در جہل و نادانی با چند بیت شعر و مطلبی از مجمع المعارف آمدہ؛ کاغذ: لیمویی، جلد: روغنی با سہ ترنج گل و بو تہ مجدول بہ

زر، 310 گ، 21 سطر، اندازه: 21×15 سم (ف: 1-27)

326. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26159

بی کا، تا: 1260ق (رایانه)

327. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16757

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: که سالک خامه بیان براهنمائی تایید به

حمد الله تعالی تمام شد کتاب ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 286 گ، 19 سطر (11×19)، اندازه: 28×18 سم (رایانه)

328. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2573-14/23

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد صادق عرب، تا: جمعه دهه آخر شوال 1263ق؛ جلد: تیماج

مشکی سوخت با ترنج با سر

ص: 363

جدول دار و نقش گل و بوته داخل ترنج ها، 171 گ، 24 سطر، اندازه: 20×30 سم [ف: 1-46]

329. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4179-21/99

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: هاشم بن عیسی خان محمد قاسم دارانی، تان شنبه 9 رمضان 1263ق؛ جلد: تیماج مشکی، 271گ، 18 سطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 1-45]

330. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: 23

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار بن محمد اسماعیل درزی کلائی من قری علی آباد، تا: چهارشنبه 25 ذیحجه 1264ق؛ واقف: جلال الدین علامه حائری؛ جلد: تیماج، 202گ، 22 سطر، اندازه: 23×36 سم [ف: 28]

331. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1245

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: برای اینکه نماز شام و خفتن را در آنجا با هم جمع نموده بیک اذان و دو اقامه می گذارند

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی بن نعمه الله بن محمد حسین جیلانی، تا: 6 ذیقعه 1264ق (جلد اول) و 9 شعبان 1264 (جلد دوم)؛ جلد: روغنی سبز، 322گ، 24 سطر، اندازه: 21×5/30 سم [مؤید: 3-207]

332. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 521

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: تعلیق خوش، بی کا، تا: 1265ق؛ دارای سرلوح بسیار زیبا به شنگرف و زر و لاجورد و رنگ سبز، صفحه 1 حاشیه دارد با گل و بوته و دیگر صفحه ها در دو جدول به زر و لاجورد و شنگرف؛ تملک: میر فیروز کوهی در 1316؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: روغنی گل و بوته دار دورو و ضربی با پوشه تیماجی، 171گ، 20 سطر، اندازه: 21×25 سم [ف: 3-643]

333. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 127/2

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1268ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: 2-96]

334. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2014-36/14

آغاز: برابر جلد 1، انجام: منظور نظر لطف و عنایت بی نهایت خود سازد بمحمد و آله... مرحله باب اول از مراحل ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان که به تنهایی مجلد... بمنه و کرمه بمحمد و آل امجد و اکرمه و صلی الله علی خیر خلقه جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه رجب 1268ق؛ مصحح: جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سرترنج مجدول گرهی، 190گ، 26 سطر، اندازه: 17×31 سم [ف: 1-45]

335. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6717

خط: نسخ، کا: مصطفی، تا: 1272ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته مجدول، 263گ، 19 سطر (15x7/5)، اندازه: 22x14/6 سم (رایانه)

336. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 73

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق خوش، کا: کاظم بن محمد جرمی جاجرمی، تا: سه شنبه 17 صفر 1274ق، جان مدرسه بالاسر؛ واقف: حاج محمد باقر وحدتی، تاریخ وقف: 24 شوال 1355 ه.ق؛ کاغذ: نخودی رنگ، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 460گ، 15 سطر (17x9/5)، اندازه: 24/5x15

سم [ف: 84]

337. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 21

آغاز: برابر جلد 1 جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1274ق، جا: مشهد رضوی در مدرسه بالاسر مبارک؛ در پشت صفحه اول تاریخ تولد مورخ 1284 ه. ق. و در آخر نسخه تاریخ تولد میر فضل الله مورخ 1286 ه. ق. و تولد خلیل الله در 1290 ه. ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: آهار مهره ای، جلد: تیماج تریاکی ضربی دار، 207گ، 22 سطر (25x13)، اندازه: 34x9/5

سم [ف: 1-20]

338. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3713

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن میرزا خلیل، تا: 16 شعبان 1277ق؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 139گ، مختلف السطر، اندازه: 34/5x21 سم [محدث ارموی مخ: 1-18]

339. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 96-ب

جلد دوم، تا مبحث نماز عید غدیر؛ خط: نستعلیق، کا: خلیل بن حاج محمد، تا: سه شنبه 3 ذیقعده تخاتوی نیل 1277ق؛ در دو جدول شنگرف و لاجورد؛ مهر: «محمد رضی بن محمد خلیل»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 153گ، 19 سطر (20x10/5)، اندازه: 28x18/5 سم [ف: 6]

340. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11557

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 و 1282ق؛ آغاز و انجام نسخه نونویس است مورخ 15 محرم 1282ق، حواشی و تعلیقات در هامش صفحات؛ جلد: تیماج قهوه ای، 270گ، 19 سطر، اندازه: 27x18 سم [ف: 33/2-178]

341. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 181

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: ملا علی شهبیر به قاضی بن آخوند ملا محمد کریم، تا: شعبان 1283ق؛ تملک: «عبدالله الحسینی»؛ جلد: تیماج قهوه ای ترنجدار، 157گ، 26 سطر، اندازه: 33×21/5 سم [ف: 1-199]

342. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 131

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: علی بن محمدرضا خان الشهبیر، تا: یک شنبه 14 جمادی الثانی 1285ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی تریاکی ضربی لبه منگنه، 522ص، 20 سطر

ص: 364

(25x13)، اندازه: 20x33سم [ف: 167]

343. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3499

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: بروجہ صواب کرامت فرماید ... بدعا یاد فرماید و السلام

جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کاظم، تا: پنج شنبه 29 جمادی الثانی 1291ق؛ واقف: رجب علی، تاریخ وقف: مرداد 1316؛ 363گ، 18 سطر، اندازه: 15x22سم [ف: 6-375]

344. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: 2-5

جلد اول، خط: نستعلیق، کا: محمد شریف غالب صحاف، تا: 1291ق؛ کلیه صفحات با خطوط مشکی، طلایی، آبی و قرمز در پنج ردیف جدول کشی شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای تذهیب کاری شده، 330 گ، اندازه: 23x30سم [ف: 70]

345. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: 2-6

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1291ق؛ در انتهای کتاب (گ 485-503) چند غزل با تخلص «واعظ» مؤلف ابواب الجنان به صورت مورب کتابت شده است، غزل اول آن حاوی این مطلع است: صبح می سازد شب من چشم گوهر پاش را XX بار خاطر نیست هرگز من خفاش را / اگر بخشم آن تند خود دامن ز ما افشانند رفت XX مدعا دامن زدن بود آتش سوداش را ... واعظ ما تا چشم واکرد از غیر تو بست XX اینچنین باید بنام دیده بیناش را، ظاهراً این غزلیات ناقص است زیرا فقط تا حرف «ت» در این دفتر جمع آوری شده است؛ جلد: تیماج زیتونی تذهیب کاری شده [ف: 73]

346. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 331

خط: نسخ، بی کا، تا: 1293ق؛ اهدایی حاج علی دیهیمی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه ای عطف تیماج تریاکی، 157گ، 26 سطر (13x20)، اندازه: 19x29سم [ف: 1-317]

347. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1366

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد حسین در 1294؛ مهرها: «عبدہ محمود»، «ادر کنی یا علی» و «علی»؛ جلد: تیماج قهوه ای، 199گ، 20 سطر، اندازه: 17/5 x 28/5سم [مؤید: 3-306]

348. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1475-9/25

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: و محامد خصال آراسته همیشه منظور الطاف و احسان و عنایت بی نهایت خود ساز و بمحمد و آلہ الطاهرین لله الحمد که سالک خامه بیان به راهنمایی ملک منان جلد باب اول را از مراحل ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان به انجام رسانید.

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 12 شعبان 1296ق (تاریخ نونویسی)؛ برگ اول و آخر نونویس؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج و لچکی مجدول، 204گ، 22-26 سطر، اندازه: 17/5x30سم [ف: 1-46]

349. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7115

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: بیک اذان و دو اقامت میگذراند.

جلد دوم، تا آخر مجلس هشتم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 9 ذیحجه 1300ق؛ تاریخ ختم مقابله: شنبه 8 جمادی الاول 1301؛
416گ، 18 سطر، اندازه: 25x14سم [ف: 6-376]

350. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 59

آغاز: فصل در ذکر هر یک از طرق و شعب حب دنیا و بیان اصول و ... انجام: یقین می شمارند و نخل آزار.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آهار مهره ای، جلد: مقوا عطف پارچه، 20 سطر (9/5 x 17/5
)، اندازه: 22x15سم [عمومی ساری و تنکابن - ف: 49]

351. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 676

آغاز: در مصر نمی افکند آسمان بر هم نمی افتادند؛ انجام: یعنی اگر نیکوئی کنید برای خود کرده خواهید کرده بود خط: نستعلیق، بی کا،
تا: قرن 14؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مشمع مشکی، 86گ، 17 سطر (14x22)، اندازه: 30x25سم [ف: 536]

352. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 323- فیروز

خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی نقی، تا: 1307ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 438ص، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه:

24815سم [ف: 21-6]

353. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 168

آغاز: گریبان یک شخص بیرون می آورند مؤلفی که کثافت و لطافت جسم و جان را مانند شیر و شکر به نوعی آمیزش یکدیگر نموده؛
انجام: توفیق انجام باقی جلود را بر وجه صواب کرامت فرماید خط: نسخ خوب، کا: علی اصغر بن حسین موسوی، تا: 20 رجب
1332ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، دارای حکایاتی در رابطه با متن اصلی؛ کاغذ: فرنگی حنایی، فاقد جلد، 228گ

21 سطر (12x20) [ف: 153]

354. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17723

کا: علی اسکویی، تا: 1335ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 278گ، اندازه: 34/4x21/1سم (رایانه)

355. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 333

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن میرزا محمد کاظم، تا: 1347ق؛ اهدایی زین العابدین خمسه ای؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی
با تیماج مشکی ضربی، 192 گ، 25 سطر (12×23)، اندازه: 20×30سم [ف: 1-317]

356. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24229

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: ایمان محمدرفیع واعظ طاب ثراه... گلستان خان... خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: ذیحجه 1379ق، کتیبه به
لا-جورد، جدول بندی به لا-جورد و سرخی و سیاهی و زره کاغذ: نخودی، جلد: چرمی خرمایی اسقاطی، 186 گ، 19 سطر ()
18/5×9/8)، قطع: وزیری، اندازه: 19×25سم (رایانه)

ص: 365

357. مشهد: رجائی مغزی (کتابخانه): شماره نسخه: بدون شماره

جلد اول و دوم بی کا، تا: نزدیک عصر مؤلف (تراثانس 13 ش 1: 124)

358. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1372

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 243 گ، 17 سطر، اندازه: $24 \times 18/5$ سم (مؤید: 3-309)

359. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12519

آغاز: سپر ساخت فیاضی که ترشح ابر فیضش، انجام: یکی از هوشمندان مردم حلیم خوشخورا

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: حنایی، جلد: میشن، 255 گ، 19 سطر (21812)، اندازه: 27×17 سم [الفبائی: 16]

360. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8679

آغاز: اما چون کتاب ابواب الجنان حقیقت اوار جنان است؛ انجام: و تعصبات مشهورند و معروف بهمین ختم نمودم خط: نستعلیق، بی

کا، بی تا، کاغذ: الوان، 25 سطر (26×25)، اندازه: 34×21 سم [الفبائی: 16]

361. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11396

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: مومنان سعادت مال را به مشاطگی

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: شکری، جلد: پارچه ای، 176 گ، 22 سطر (22×13)، اندازه: 29×20 سم [الفبائی: 16]

362. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12522

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: انصاف به عیوب ظاهر و باطن خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: کالینگور،

334 گ، 15 سطر (22×12)، اندازه: 28×17 سم (الفبائی: 16)

363. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9374

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: چنانکه در کافی از جناب ولایت ماب خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا،

15 سطر (20×9)، اندازه: 25×15 سم [الفبائی: 16]

364. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 135780

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: صد هزار گناه از و محو شود و صدا هزار

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام کاغذ: نباتی، جلد: مقوا،

339 گ، اندازه: 25x15 سم (الفبائی: 16]

365. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15349

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: یارب نگاهدار تو ایمان آنکس کین خط من بخواند و من را دعا کند

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 143 گ،

28 سطر (27x13)، اندازه: 34x21 سم [الفبائی: 619]

366. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25605

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: به سوی کسی تند نتواند دید و گردش فلک

خط: نستعلیق تحریری خفی، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام کاغذ: آبی نخودی شنگرف، جلد: تیماج ضربی، 158 گ، 18 سطر

(21x11/5)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: 28x19 سم (رایانه)

367. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10462

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: میسن، 360 گ، 19 سطر (19x18)، اندازه: 24x14 سم

(رایانه)

368. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14182

آغاز: که کرد آن خران دامن گیر؛ انجام: پیش ارباب عقول آنکه او داد

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، 236 گ،

17 سطر (14x7)، اندازه: 19x11 سم (رایانه)

369. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23176

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی، 340 گ، 19 سطر (19x18)، اندازه:

24x14 سم (رایانه)

370. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28413

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نسخ جلی خوش، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: تیماج، 325 گ، 22 سطر (17x6/5)، قطع: وزیری کوچک، اندازه:

سم [رایانه]

371. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28685

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: صفت بغض و حسد که آن نیز از فروغ شجره ملعونه حب دنیا

خط: نستعلیق خوش جلی، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میسن ضربی با ترنج و دو سر ترنج و چهار لچکی و حواشی زنجیره ای ضربی، 280 گ، 15 سطر (6/2 × 16/7)، قطع: رقعی، اندازه: 12 × 21/5

سم (رایانه)

372. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6237

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: انجام موجود و بعد از آن تسبیحات.

جلد دوم، از اول تا اواخر مبحث نمازهای مستحبی؛ خط: نستعلیق،

بی کا، بی تا؛ 104 گ، 23 سطر، اندازه: 21 × 32 سم [ف: 6-376]

373. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 44

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ برگ های آخر نونویس است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 230 گ، 15 سطر، اندازه:

23/5 × 15/5

سم [ف: 29]

374. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 6

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی؛ جلد: تیماج خرمائی، 216 گ، 21 سطر، اندازه: 20 × 31/5 سم [ف: 1-3]

375. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 442/3

آغاز: برابر جلد 1

دیباچه است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجدول، در فهرست دیباچه رفیعای واعظ ذکر شده است؛ کاغذ: الوان، قطع: وزیری اندازه:

24 × 14/5

سم [ف: 2-259]

376. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6153

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

ص: 366

بی کا، بی تا [رایانه]

377. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25461

بی کا، بی تا (رایانه)

378. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 20722

بی کا، بی تا [رایانه]

379. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19622

بی کا، بی تا، خریداری از محمد حسین علوی (رایانه)

380. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25807

بی کا، بی تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

381. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25917

بی کا، بی تا، خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

382. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26030

بی کا، بی تا، خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

383. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17008

بی کا، بی تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: $23/5 \times 1873$

سم [رایانه]

384. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 26088

بی کا، بی تا؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی (رایانه)

385. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6814

آغاز: و از آن عمل توبه نکنند و همچنان بر آن مصر باشد تا بمیرد؛

انجام: ظاهره مراد اینست که به ترتیب و اغوانی مردمان را ... هم چشمی و اقتدا باشد بقدر ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور قرمز، 213 گ، 20 سطر
(20/5×11)، اندازه: 26/5 × 17/5 سم (رایانه)

386. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18023

بی کا، بی تا انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 185 گ،

اندازه: 23×17 سم (رایانه)

387. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14376

آغاز: برابر جلد 1، انجام: و از کمان کج نهادی هوا خواهان عباسیان چه تیرهای جور و جفا بر تن و جان اولاد.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: حاج شیخ محمد جعفر بن محمد حسین سلیمانی؛ جلد: مقوایی قهوه ای عطف و گوشه گالینگور، 163 گ، 21 سطر، اندازه: 31×21 سم [ف: 38-506]

388. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14409

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: را در آنجا با هم جمع نموده بیک اذان و اقامه می گذارند تمام شد.

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه ربیع الاول؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی ترنج با سر لچکی مجدول گرهی، 237 گ، 23 سطر، اندازه: 31×20 سم [ف: 38-546]

389. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 7589

جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی کا، بی تا؛ افتادگی:

انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، 91 گ، 23 سطر (6×15)، قطع: ربعی، اندازه: 19/5 × 10/5 سم [ف: 16-643]

390. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1823 ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی فرهنگی 1689/973؛ کاتب: محمد رفیع لاهیجانی و شیخ رحیمای کهدمی، تا: سه شنبه 16 ربیع هزار واندی، جا: اصفهان؛ 336 ص [فیلم ها - ف: 1-4]

391. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1153/1 - ف

نسخه اصل: بادلیان ش 17 وینفیلد (ش 2664)؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-573]

392. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 463/3

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام [ف: 3-10]

393. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 191

آغاز: برابر جلد 1، انجام: برابر خط: نستعلیق متوسط، بی کا، بی تا، در حاشیہ توضیح و تصحیح دارد، دارای جدول بہ رنگ قرمز و آبی؛ جلد: مقوایی روکش تیماج قہوہ ای روشن ضربی مجدول با جدول داخلی و نقش ترنج و سرترنج و لچک، 23 سطر (14/5 × 27)، اندازہ: 20/5 × 33/5 سم [ف: 172]

394. تهران؛ فرہاد معتمد؛ شماره نسخه: 197

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 16 سطر (10 × 17)، اندازہ: 16 × 24 سم (نشریہ: 3-144) 395. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 86

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 217 گ، 26 سطر، اندازہ: 18 × 30 سم [ف: 2-7]

396. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 194/1

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اندازہ: 19 × 28 سم [ف: 3-7]

397. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 1292

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 248 گ، 22 سطر، اندازہ: 12 × 22 سم

[ف: 2-7]

398. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 1349

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 193 گ، 15 سطر، اندازہ: 14 × 21 سم [ف: 2-7]

399. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 1518

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 90 گ، 18 سطر، اندازہ: 16 × 20 سم [ف: 2-7]

400. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 28

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 180 گ، 24 سطر، اندازہ: 21 × 34 سم [ف: 2-6]

401. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 84

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 212 گ، 18 سطر، اندازہ:

17×30 سم [ف: 2-7]

402. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 524

ص: 367

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تاب 250گ، 20 سطر، اندازه: 26×28سم [ف: 2-7]

403. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 289

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 341گ، 21 سطر، اندازه: 12×23/5سم [ف: 1-283]

404. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 323

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای فرسوده،

145 گ، 22 سطر، اندازه: 19×31سم [ف: 1-317]

405. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 574

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، عبارت های عربی نسخ، پانزده برگ آخر نونویس است؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قرمز، 312، 19

سطر، اندازه: 17×24سم [ف: 2-170]

406. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6513

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، صفحه اول دارای سرلوح رنگین و بین

سطرها زرین دندان موشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: دور و روغنی گل بوته دار، 385، 17 سطر، اندازه: 14×25سم [ف: 17-97]

407. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8180-56/30

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول، تا بحث «مزاح و مطایبه»؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ 145 گ، 21 سطر، اندازه: 17×26سم [ف:

1-45]

408. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7605-51/65

آغاز: یزل القطر عن الصفا؛ یعنی چون عالم بعلم خود عمل نکند پند و نصیحتش جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز

(6 ورق) و انجام (8 ورق)؛ 306گ، 19 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 12×22سم [ف: 1-48]

409. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7830-53/40

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، تمامی صفحات جدول مذهب؛ 369گ، 19 سطر، اندازه: 25x15سم [ف: 1-44]

410. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7928-54/18

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 219گ، 24 سطر، اندازه: 30x18سم [ف: 1-44]

411. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 211

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 434، 18 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 30x18سم [ف مخ: 1-]

[25]

412. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 183

آغاز پیش روان راه دین زگل سر سبد حسنات خود دانند و چون تعداد الاء الهی گذرد و شرح الوان نعمتهای نامتناهی در بارگاه خاطرها خوان تذکر گسترده انجام: گفت ما را کاری به تو افتاده گفت اگر از من برآید تقصیر در آن نمایم قارون گفت به تو یک طشت زر میدهم بشرط اینکه در حضور بنی اسرائیل گوئی که موسی با من

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ همه صفحات با جدول های مذهب مشکی و لاجوردی؛ جلد: تیماج سرخ،

382گ، 17 سطر، اندازه: 25/5x14سم [ف مخ: 1-8]

413. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 202

آغاز: بر خواسته بحجره فاطمه آمد آثار ضعف از بشره آن سیده دو سرا مشاهده نمود فرمود که این زردی چهره و تغییر بشره از چیست؛ انجام: و بار خانه حسن عمل را از کریوه پر خوف و خطر اجل و امل بسلامت خواهند گذرانید، غافل مشو که مرکب مردان مرد را در سنگ
لاخ

حدود یک پنجم جلد اول؛ خط: نستعلیق زیبا، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ فاقد جلد، 72گ، 20 سطر، اندازه: 25x17سم

[ف: 1-174]

414. قم؛ مرکز مطالعات، شماره نسخه: 58

آغاز: او گلاب تلخ سخنان حق را به آتش دلسوزی از گلبرگ زبان ناصحان کشیده بر چهره خاطر گران خوابان فراش غفلت بی خبری می افشاند؛ و عبارات مورخین ایشان متضمن اقرار برین مدعا است و ایراد مباحثات و مقالات فریقین که حق و باطل آنها نزد هر منصف باشعور

باب دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ در اول نسخه شعری از اقدس شوشتری؛ جلد: تیماج، قهوه ای، 159گ،
18 سطر، اندازه: 30x18سم [ف: 1-57]

415. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 229

آغاز: او گلاب تلخ سخنان حق را به آتش دلسوزی از گلبرگ زبان ناصحان کشیده بر چهره خاطر گران خوابان فراش غفلت بی خبری می افشاند؛ انجام: و از همواری سلو کش در طریق عمل دامن دولت از کدورت شکایت ساکنان هر محل بی کرد پیوسته تقد زهاد و عباد آن
عصر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «دکتر ابو الحسن»؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول، 237 گ، 18
سطر، اندازه: 25x13سم [ف: 1-202]

416. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 558/2

انجام: چه این طایفه را پیوسته چشم طمع بر دست مردم و دست تعدی در مال.

جلد اول، ناقص؛ خط: نستعلیق و ثلث، کا: رضا علی بن عبدالله فارسی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی سید احمد معتمد ریاضی؛ کاغذ:
حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 29گ، 25 سطر

ص: 368

(22×13)، اندازه: 30×19 سم [ف: 2-477]

417. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3406

آغاز: چو کان امر کن برگرفت؛ انجام: کنیزک گریان و آزرده

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی عطف و گوشه ها تیماج قرمز،
272گ، 21 سطر (5/10 × 5/23)، اندازه: 32619 سم [ف: 5-1641]

418. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3189

آغاز: برابر جلد 2

جلد دوم؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، بی تا؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی درون سبز،
322گ، 21 سطر (8×15/5)، اندازه: 21/5 × 12/5 سم [ف: 5-1564]

419. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 4320

بی کا، بیتا (نشریه: 13-387)

420. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: 38

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: ... و فصل اول، در آموختن و مداومت بر آن لفظ و معنی و بیان فضل و ثواب آن ..

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 178گ، 21 سطر، اندازه: 28×19 سم [ف]

421. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 150

آغاز: برابر؛ انجام: ... گویند هشام روزی از خانه در آمده با عوری دچار شد گفت بر بند که شو مست ... جمله را به فکر کار خود اندازد.
بمحمد و آله الطاهرین صلوات الله علیهم اجمعین الی یوم الدین.

تمام باب اول (با چهارده مجلس)؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبدہ الراجی ابن الرضا احمد»؛ جلد: تیماج،
مشکی، 269گ، 22 سطر، اندازه: 22/5×13/5 سم [ف]

422. کرمانشاه؛ مدرسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 8

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عبارت های عربی نسخ؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده عطف تیماج قهوه ای،
253گ، 19 سطر، اندازه: 27/5×18 سم [ف: 15]

423. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام [دلیل المخطوطات: 1-214]

424. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3161

آغاز: ... آنکه عاقل دقیقه یاب میباید در هر باب حصول رضای الهی و وصول بدرجات سعادت آنجهانی را مقصود اصلی و علت غائی هستی خود دانسته اعتبارات بی اعتباری دنیای فانی و تجملات دوروزه این سرای سست مبانی را از جمله توابع و زواید شمارد؛ انجام: و آنچه امروز گل گل از لطافت آن می شکند فردا ازار زار از ندامت آن خواهند ...

جلد اول، خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز (پنج مجلس) و انجام

کاغذ: هندی، جلد: چرمی پوسیده، 1+254 گ، 19-20 سطر، اندازه 11×22/5

سم [ف: 3-1082]

425. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 729

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: مرویست که حضرت ابو عبدالله پرسید که کیف ملاعبه بعضکم بعضا یعنی چگونه است مطایبه بعض شما با بعضی یعنی باهم مزاح و خوش طبعی میکنند - گفتم کم فرمود فلا تفعلوا فان الملاعبة.

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ تمام صفحات با خطوط شنگرف و آب طلا و نیلی مجدول است؛ جلد: لاکه با گل و بته بسیار زیبا، 198 گ، 25 سطر)

13×22/5)، اندازه: 19×26 سم [ف: 2-320]

426. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 30

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: ابتدا و انتها؛ جلد: تیماج قهوه ای، 205 گ، 17 سطر (14×24) [ف: 34]

427. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه: 24

جلد اول؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: 5]

428. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 334

آغاز: اما مقدمه متضمن سه مطلب است، مطلب اول در بیان احتیاج بوعظ وفائده آن ...

خط: نستعلیق، کا: بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، 365 گ، مختلف السطر [ف: 1-22]

429. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 22

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کاه، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ صفحه ها جدول مرصع؛ جلد: تیماج ضربی با ترنج با سر و عطف پارچه ای،
17 سطر، اندازه: 28×20 سم [ف: 29]

129- ابواب الجنان = عین الحیات = تتمیم ابواب الجنان / اخلاق / فارسی

abvāb-ol jenān = 'ayn-ol hayāt

واعظ قزوینی، محمد شفیع بن محمد رفیع، ق 11 قمری

(vaz-e qazvini, mohammad safi ebn-e mohammad rafi (- 17c

باب سوم از ابواب هشت گانه کتاب «ابواب الجنان» محمد رفیع قزوینی است که فرزند وی آن را نگاشته است و در آن به گروه صوفیان متعرض شده است. این باب در صبر است و عناوین مطالب آن عبارت اند از: ینبوع اول در بیان اکرام پیران مسلمانان؛ ینبوع دوم در فضیلت قرآن (در صفت قاری قرآن فضائل و فوائد سور کریمه و بعضی از آیات)؛ در عنوان «سامیه»؛ طبقه دوم در بیان بعضی از قصص خائفان که تذکر احوال ایشان موجب تبه مؤمنان است؛ در خصلت توبه؛ در بیان شمائل جناب نبوی؛ در بیان آنکه در هیچ عصری خالی از امام نمی باشد؛ در بعضی از شرائط امام؛ در بیان دجال؛ مجملی از معاد... در خصوص اذکار؛ در حقائق فرد (معنی فرد، وتر)؛ در فضائل امام. آغاز کتاب: گل و ریحان صبر و رضا در بوستان خاطر ارباب درد و عنا بغمخواری نسیم عنایت حضرت صبور بی بلائی لباس رنگ و بو می پوشد و قامت نهال تحمل و شکیبائی در چمن

ص: 369

قلوب اصحاب ابتلا به آبیاری سحاب فضل شکور بی زوالی زلال رشاقتم می نوشد ... باب سیم از ابواب ثمانیه ابواب الجنان ... در فضل صبر و رضا ستودن شیوه تحمل بر محن و عنا است ... کلک اخلاص سمات راقم این مسودات محمد شفیع بن محمد رفیع واعظ ... معروض می گرداند.

انجام کتاب: که بر ورق تحریر نگارد خروج از طریقه ایجاز خواهد بود لذا به همین قدر اکتفا شد تمت [فهرستواره منزوی 530/6]

1. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 432

خط: نستعلیق، کا: محمد سلیم بن محمد حسین، تا: 1123ق؛ عبارات عربی نسخ معرب، توسط کاتب تصحیح شده؛ تملک: با مهر «... گلشن پیغمبری علی اکبر» در دارالسلطنه تبریز به سال 1229 و «کربلائی اسماعیل نوحه سرا» به سال 1216؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته ضربی، عطف پارچه ای، 295گ، 19 سطر، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 2-117]

2. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه: 8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن مشهدی علی رضا، تا: شوال 1202ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج باسر، جدول دار، 161گ، 22 سطر، اندازه: 30/5×20 سم [اوراق عتیق: 1-124]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 338

آغاز: بسمله ... از جمله نمازهای ... نماز بیست و چهارم ذیحجه است. الخ خط: نسخ تحریری، کا: غیاث الدین، تا: 1226ق؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: مقوایی، 249گی، 20 سطر (22×11/5)، اندازه: 29×17/5 سم [ف: 1-319]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1261

آغاز: برابر جلد 3، انجام: برابر خط: نسخ (عبارت های عربی و نستعلیق، بی کا، تا: 19 ذیقعه 1232؛ در 2 الف دارد: «قد انتقل إلى العبد ریحان الله الموسوی فی ربیع الاول 1320»؛ مهر: «العبد ریحان الله الموسوی»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 292گ، 19 سطر (18×10)،

اندازه: 24×15 سم [ف: 7-2601]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8679

آغاز: اما چون کتاب ابواب الجنان به حقیقت ابواب جنان است و عین الحیوة نیز آب حیات است لازم بود که در باب الجنان چشمه آب حیوان باشد که هرگاه عشاق درگاه احدیت از سیر و گلگشت گلزار جنان سرخوش باده حقیقت گردند جرعه نیز از آب حیات که موسوم بعین الحیات است جرعه نوشیده خمار شکن آن باده وصال میگردد لهذا چند کلمه از احادیث نبوی صلی الله علیه و آله و باقی ائمه معصومین از کلام الهی و غیره در این جزو مندرج گردید که خواننده جماعت اثنا عشری از آن بهره مند و فیض یاب گردند؛ انجام: که

همیشه به بدعتها و تعصبات مشهورند و بهمین ختم نمودیم.

خط: نستعلیق، بی کما، بی تا، افتادگی: آغاز؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ واقف: حاج سید علی اصغر اصغرزاده، تاریخ وقف: اردیبهشت 1338؛ 40گ، 25 سطر، اندازه: 21×34سم [ف: 6-377]

130- ابواب الجنان (منتخب) / اخلاق / فارسی

(.abvāb-ol jenān (mn

وابسته به: ابواب الجنان؛ واعظ قزوینی، محمد رفیع بن فتح الله (1027-1089

ق)

مختصری است در تعریف علم و تحصیل آن برگرفته از «ابواب الجنان» واعظ قزوینی.

[نسخه های فارسی منزوی 1518/2 «ابواب الجنان»]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 557/1

آغاز: مقصد دویم در بیان فضل و شرف علم و ثواب آن بر راست ... میزان نظر و قیمت شناسان جواهر هنر معلوم است که انجام: و کسی که چنین نباشد عالم نیست ... سنائی علم کز تو ترا نسقاند x جهل از آن علم به بود صد بار اللهم قد وفقنا للعمل و العلم و خلصنا من الحرص و طول الامل

خط: نسخ، کان عبد الوهاب بن محمد مازندرانی، تا: پنج شنبه 1238ق، جا: کربلا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه ای، 24گ، 7 سطر، اندازه: 13×19 [ف مخ: 2-535]

131- ابواب الجنان (منتخب) / اخلاق / فارسی

(.abvāb-ol jenān (mn

وابسته به: ابواب الجنان؛ واعظ قزوینی، محمد رفیع بن فتح الله (1027-1089

ق)

در بیست «فصل» با این عناوین: 1. فضیلت و عظمی گفتن؛ 2. آداب و عظمی گفتن؛ 3. شنیدن و عظمی؛ 4. ذکر دنیای فانی و شرح مفسد و ذمائم؛ 5. مذمت حب جاه و ریاست؛ 6. شهوت اندوختن ملک و مال؛ 7. شهوت عمارات عالیه؛ 8. شهوت مباشرت گل عذاران؛ 9. شهوت اکل و شرب؛ 10. تسکین شهوت لباس و خودآرایی؛ 11. شهوت محالست؛ 12. مدح صفت فروتنی؛ 13. ریا و سمعت؛ 14. مذمت عجب؛ 15. بیان صفت بغض؛ 16. مذمت حسد؛ 17. مذمت بخل؛ 18. بیان مصارف مال؛ 19. ذم صفت ظلم؛ 20. مذمت تندخویی و تلخ گویی.

آغاز کتاب: بسمله حمد له و العاقبة للمتقين و الصلوة على اشرف خلقه و نور عرشه محمد صلى الله عليه و آله اجمعين اما بعد اين
منتخباتی است از كتاب ابواب الجنان

انجام کتاب: و اما مزاح و مطایبه که به ادناس عیوب نیالوده باشد در اخبار و آثار طریق تحسین آن سپرده و از حسن خلق شمرده است.

ص: 370

[نسخه های فارسی منزوی 1518/2]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 583

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قاینی بن کربلایی حسینعلی، تا: دهه دوم صفر 1249ق؛ در دو برگ اول و برگ آخر اشعاری تحریر شده؛ جلد: مقوا آبی عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 90 گ، 21 سطر، اندازه: 21×12 سم [ف منخ: 2-536]

132- ابواب الجنان / آداب و سنن / فارسی

abvāb-ol jenān

موسوی نجفی، ابوالقاسم، ق 14 قمری

(mūsavī najafi, ab-ol-qāsem (- 20c

[الذریعة 74/1 ش 366]

شیراز؛ امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ شماره نسخه: 53

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 188 گ، اندازه:

14/5×10 سم [ف: 1-3]

133- ابواب الجنان المشتمل علی رسائل ثمان / اصول فقه / عربی

abwāb-ul jinān al-muštamil 'alā rasā'il-in tamān

حمیری نجفی، محمد بن فرج، - 1059؟ قمری

(hemyarī najafī, mohammad ebn-e faraj (- 1649

ظاهراً پیش نویس کتابی است که صاحب ذریعه آن را به نام ابواب الجنان» در ذریعه معرفی کرده است. وی در پایان مشایخ اجازه و طرق روایت خود را ذکر کرده و مشایخ وی عبارتند از شیخ جابر بن عباس، شیخ عبدالنبی جزائری، شیخ محمد بن جابر بن عباس، میر شرف الدین علی حسنی (ظاهراً شولستانی)، شیخ محمود بن حسام الدین جزائری، شیخ حسین مشغری (در مشهد)، قاضی معز الدین محمد اصفهانی (در نجف)، شیخ بن حسن بن زین الدین عاملی (در نجف)، شیخ محمد بن حسین بن عبدالصمد عاملی بهاء الدین.

[الذریعة 77/1؛ طبقات اعلام الشیعه (ق 11ه) ص 547-548]

آغاز: الباب الأول هي مقدمة اختلفت المذاهب والآراء والاعتقادات فيما بين دين واحد ورسول واحد، لافتراقهم في موضوعاتهم و اختلاف لغاتهم ... هوية بلادهم و تباین موالیدهم و آراء رؤساهم الذین یخالفون بینهم طلباً للرئاسة و حب الجاه و الدنيا ... انجام: ... هذا آخر الأبواب المقصودة أولاً بالذات من هذا الكتاب فمن نظر في كتابي هذا و أمعن النظر فيه ثم نظر في فوائد مولانا.

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برخی از عبارات را خود کاتب که ظاهراً همان مؤلف است خط زده و تصحیح کرده؛ تملک: محمد حسن بن شیخ اسدالله (ظاهراً صاحب المقایس)؛ کاغذ: ترکی بغدادی، جلد: تیماج سرخابی با حاشیه و جدول، 168گ، 20 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 15×21/5سم [ف: 24/2-171]

134- ابواب الجنان في حقوق الاخوان = حقوق الاخوان / اخلاق / عربي

abwāb-ul jinān fī ḥuqūq-il ixwān

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225 - 1288 قمری

(kermani, mohammad karim ebn-e ebrahim (1810 - 1871

تاریخ تالیف: عصر یکشنبه 8 ربیع الاول 1261ق

رساله ای متوسط در بیان معنی «اخ» و «أخوت» و آداب معاشرت با مردم و دوستان که در پاسخ سوال محمد کریم بن آقا بابا کرمانی نگاشته و اسراری از طریقت و مسلک مخصوص خویش را در این رساله فاش کرده است دارای هشت (برخی نسخه ها 10) «وصل»: 1. معنی الاخ و حقیقته؛ 2. معرفة من یلیق بالاخوة و من لا یلیق (2 مقام)؛ 3. بیان حقوق اخوان الثقة؛ 4. بیان

حقوق اخوان المکاشرة؛ 5. فضل اداء حقوق الاخوان؛ 6. عقاب من ضیع حقوق الاخوان؛ 7. الحث علی اتخاذ الاخوان و ذکر فوائده و ثمراته؛ 8 بیان عدد الاخوة. آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... و بعد یقول العبد الأئیم کریم بن ابراهیم انه قد ارسل الی السناد الجلیل و العماد النبیل الفاضل العظیم و العالم الحلیم ... بمسئلة کریمه قد طال ما کنت اسئل عنها و اطالب

انجام کتاب: و ان فی ذلک لذکری لمن کان له قلب او القی السمع وهو شهید و هذه اخر ما قدر الله و قضی من امتحان هذه الرسالة باسرار حقیقة السلوک اجمالاً و الحمد لله اولاً و اخرأ و ظاهراً و باطناً

[فهرست کتب مشائخ عظام / 391]

1. قم، مسجد اعظم، شماره نسخه: 2301

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: یکشنبه 8 ربیع الاول 1261ق؛ مهر: «وقف مدرسه ابراهیمیة دار العان کرمان»؛ جلد: تیماج سبز با ترنج و با سر و مجدول، 71گ، 16 سطر، اندازه: 14×21سم [ف مخ: 1-28]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 240 /2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: پایان قرن 13، 27 گ (17 پ-43 ر) [ف: 1-5]

ص: 371

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9922

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین وصلى الله على محمد و آله الطاهرين؛ انجام: حسب فرموده دوستی از دوستان که وجود شریفش ...

خط: نسخ، کا: ابوالحسن، تا: جمادی الثانی 1261ق؛ کاغذ: نباتی،

جلد: تیماج، 20 سطر (8×15)، اندازه: 21×13سم (رایانه)

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1097/2

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1261ق، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی یک لایی، 51 گ (74-125)، 21 سطر (10×15)،
اندازه: 21×15سم [ف: 3-853]

5. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 2060/9

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1264ق؛ 83گی، اندازه: 15×11سم

[ف: 3-175]

6. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 146/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1268ق؛ جلد: شمیم عطف تیماج قرمز،

49گ (1پ-49ر)، اندازه: 21/5 × 15/5سم [ف: 1-167]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1278

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: 1271ق؛ این نسخه با 12 کتاب دیگر از تألیفات مؤلف این کتاب در یک مجموعه قرار دارد، دارای جدول
و سطر بندی کامل؛ کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماجی قرمز، 623ص، 29 سطر، قطع: رحلی [ف: 4-54]

8. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4796/1

خط: نسخ، کا: حسن بن ابراهیم موسوی اصفهانی، تا: شنبه 26 جمادی الاول 1282ق؛ با چهار برگ در خطبه نکاح و جز آن؛ قطع:

ربعی رشت و همدان - ف: 1559]

9. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 559/2

آغاز: برابر؛ انجام: و آن فی ذلك لذكری لمن كان له قلبا او القی السمع و هو شهید ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 51 گ (68 پ- 119 ر)، 18 سطر)

8×15/5، اندازه: 21×15 سم [ف: 2-190]

135- ابواب الجنان و بشایر الرضوان = مزار شیخ / زیارات / عربی

abwāb-ul jinān wa bašāyir-ur ridwān = mazār-e Šeyx

عنکاوی، خضر بن شلال، 1180؟ - 1255 قمری

(ofkāvī, xezr ebn-e Šelāl (1767 - 1839'

تاریخ تالیف: 26 شعبان 1242 ق

مؤلف در مقدمه می گوید که چون در شرحی که بر لمعه می نوشته است به باب حج رسیده است لازم دیده که برای تکمیل حج کتابی در زیارت پیغمبر و ائمه بقیع و سائر ائمه تالیف کند. این کتاب دارای 1 «مقدمه» و هشت «باب» است: مقدمه فی بیان فضل مکه و المسجدين الاعظمين و سایر مشاهد المعصومين و الاشارة الى الجمع بين ما ظاهره التنافي في مما ورد في تفاضلها؛ باب 1. فضل الزیارات (2 فصل)؛ 2. فیما يتعلق بالمدينة المنورة (11 فصل)؛ 3. فیما يتعلق بزیارات امیر المؤمنین علیه السلام و من حوله و اعمال مساجد الكوفة (12 فصل)؛ 4. فیما يتعلق بزیارة سيد الشهداء و ما يتبعها (12 فصل)؛ 5. زیارة مولانا موسى بن جعفر و اولاده الخمسة عليهم السلام (4 فصل)؛ 6. زیارات الجامعه للائمة و الاستغاثة بهم و الصلوة عليهم (7 فصل)؛ 7. اعمال الشهور على الاجمال و فيه (12 فصل)؛ 8 طائفة من النوادر (3 فصل). آغاز کتاب: الحمد لله اللطيف بعباده حيث أمرهم بعبادتهم ... فلما تم ما اقتضت الارادة ايراده اذا هو من لطف الله و كرمه

انجام کتاب: قد تم بتمام هذه التتمة المباركة بعد مضي كم ساعة من ليلة ... على مهاجرها و آله الطاهرين الف الف صلوة و سلام و تحية و الحمد لله اولاً و آخراً

[الذريعة 74/1]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3107

آغاز: برابر و انجام

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه 2 ذیقعد 1242 ق؛ با یک واسطه از مسوده اصلی کتابت شده، اوراق با کمند و جدول بندی به سرخی، پنج

برگ اول نونویس، صفحه اول دارای سرلوح نیم ترنج درشت رنگی؛ واقف: میرزا موسی خان، تاریخ وقف: جمادی الاول 1261؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: تیماج مشکی، 343گ، 18 سطر، اندازه: 20×12سم [ف: 15-6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 828عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-303]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6453

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1244ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مصحح، خط و مهر مؤلف در برگی پس از کتاب آمده است؛ تملک: خای ضیاء الدین آل اسد الله به تاریخ رجب 1279 و فرزندش جلال الدین بن ضیاء الدین و برادرش محمد صادق بن ضیاء الدین به تاریخ 1311؛ جلد: تیماج قهوه ای، 284گ، 19 سطر، اندازه: 21×13سم [ف: 17-55]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 75

آغاز: علی الفصل التاسع في فضيلة مساجد مشهده انجام: و مظهر الحقایق المفخم بحجته کل ناطق مخرس ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای مقوایی نه چرم سرخ، 237گ، اندازه: 21×12سم [ف: 1-1]

136- ابواب الحيوان / كيميا / عربی

ص: 372

از صقیه ام مراکشی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10799

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی [الفبائی: 16]

137- ابواب الدعاء / دعا / فارسی

'abvāb-od do ā

نصیر اصفهانی، محمد بن عبد الله، - 1191 قمری

(nasīr-e esfahānī, mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1777

تاریخ تألیف: سه شنبه 8 شوال 1111ق در ادعیه و اذکار مشتمل بر «مقدمه» و نه «باب» و «خاتمه»، مقدمه در شرایط دعا و اوقات استجاب آن و امکان آن؛ باب 1. تعقیبات عقیب هر فریضه (5 فصل)؛ 2. دعاهایی که هر یک به اسم معینی موسوم اند؛ 3. ادعیه جهت دفع اعداء؛ 4. ادعیه جهت دفع امراض؛ 5. احراز شریفه؛ 6. حجابهای شریفه و هیاکل مبارکه؛ 7. ادعیه جهت دفع شیاطین جن و انس؛ 8 ادعیه جهت خلاصی از حبس و زندان؛ 9. ادعیه حاجات؛ خاتمه در ادعیه متفرقه و اوراد و اذکار.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3931

آغاز: باشد و دعا از روی اخلاص کند با دل پاک از کدورات و صفات بد و با توجه تمام باشد؛ انجام: و منا الهم و هو عظیمها و من ذلک بول المرء فی الماء را کدا و اکلک سور الفار و هو تمیمها.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه شنبه 8 شوال 1111ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ مهرها: «شعاع» و «ابراهیم الحسینی»؛ جلد: پلاستیکی مشکی عطف و گوشه ها تیماج قرمز، 211گ، 12 سطر، اندازه: 11×18 سم (محدث ار موی مخ: 1-20)

138- ابواب الرحمة / حدیث / عربی

abwāb-ur rahma

رساله ای است شامل چند حدیث و دعا.

آغاز کتاب: سپاس و ستایش مختص خداوندی است که ابواب رحمت را بر خلق گشود

قم؛ حجّتی؛ شماره نسخه: 594

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 1]

139- ابواب الرمل / علوم غریبه / فارسی

abvāb-or raml

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16597

آغاز: مال دوزد (کذا) برده بدست آید اما ... انجام: راست نباشد و اگر میزان خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: حنایی، 26گ، 19 سطر، اندازه 12×19 سم (رایانه)

140- ابواب الروضات = فهرست روضات الجنات / فهرست / عربی

abwāb-ur rawdāt = fihrist-u rawdāt-il jannāt

آقا نجفی، محمد باقر بن محمد تقی، ق 14 قمری

(- 20c) (aqa najafi, mohammad baqer ebn-e mohammad taqi)

وابسته به: روضات الجنات في أحوال العلماء و السادات؛ خوانساری، محمد باقر بن زین العابدین (1226-1313ق)

تاریخ تالیف: 23 رمضان 1324ق؛ محل تالیف: مشهد الرضا فهرست کتاب «روضات الجنات» محمد باقر خوانساری، دارای یک «مقدمه» و هشت «باب» به عدد ابواب خود کتاب و یک خاتمه. مؤلف آن را در اوان تحصیل در نجف نگاشته است.

آغاز کتاب: الحمد لله ولی الحمد و مستحقه و الصلاة علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین و بعد فانی حینما کنت مشغلا بتألیف کتابی

انجام کتاب: فانی صححتها و جعلت المدار علی المصحح فیکون علی هذا عدد جمیع صفحات کتاب تسعة و سبعین و سبعة مائة صفحه و لابد للطلاب من تصحیح عدد صفحات کتابه اولاً من الموضع المذكور الی اخر کتاب و كتابة مالم یکن مکتوبا من العدد

چاپ: اصفهان، سنگی، 1312ش / 1352 (تاریخ تنظیم 1324)، رحلی، 58ص

[الذریعة 78/1؛ التاریخ و التراجم ص 310]

1. قم؛ حجثیه؛ شماره نسخه: 517

خط: نسخ، کا: حاج شیخ علی اکبر نهاوندی، تا: 23 ربیع الاول

1350ق [ف: 32] 2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 794

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 99گ، مختلف السطر، اندازه: 21×13سم [ف مخ:
[28-1

141- ابواب سبعة / عرفان و تصوف / فارسی

abvāb-e sab'e

بخاری، محمد بن عثمان

boxārī, mohammad ebn-e o'smān

ص: 373

برگزیده ای است از روی «نفحات» جامی و «تذکره الاولیاء» و شواهد النبوة» و «نزهة الأوصاف» و «تاریخ مزارات بخارا» در هفت «باب» و یک «خاتمه».

آغاز کتاب: سپاس و ستایش مر خدای را عزوجل که بنی آدم را از یک کف خاک آفرید.

انجام کتاب: وجود ناپاک رفضه باطله را از میان دور ساخته راه حجاج پاک سازد حق محمد و آل محمد و اصحاب او صلی الله علیه و سلم و رضی عنهم

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7988/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر عبدالله بن خواجه عزیز، تا: سه شنبه صفر 1042ق، کاغذ: فرنگی و سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 15 سطر (9/5×18)

(، قطع: وزیری، اندازه: 16×24سم [ف: 16-757]

142- ابواب السعادة / دعا / فارسی

abwāb-us sa'āda

علی اکبر محمد تقی، ق 13 قمری

(- 19c (alī akbar mohammad taqī

تاریخ تألیف: جمادی الثانی 1298ق؛ محل تألیف: کرمانشاه دارای هشت «باب» و «خاتمه» در دعاء با اعمال روزهای هفته.

آغاز کتاب: الحمد لله الذی الدعاء و التضرع سبيله الیه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8486

آغاز: برابر؛ انجام: ابدا دائما.

خط: نسخ، کا: محمد نبی بن محمد تقی، تا: شعبان 1298ق؛ کاغذ: بغلی، فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 191 گ، 13 سطر (5×12)، اندازه: 10×15سم [ف: 17-146]

143- ابواب السعادة في اسباب الشهادة / عربی

abwāb-us s'āda fī asbāb-iš šahāda

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 604/2D

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [نشریه: 11-626]

144- الأبواب العشرة / کیمیا / عربی

al-abwāb-ul 'ašāra

در ده «باب»، با این سرآغاز: «التي افادها الشيخ الزاهد محمد بن عبدالله الزروماجاني (؟) في سنة تسع وسبعين واربعمائة علمها بمحضر مني قال القاضي عبدالجبار تلميذ جابر بن حيان.»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5395/11

خط: نستعلیق، کان محمد بن محمد جعفر استرآبادی، بی تا، کاغذ:

فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای [ف: 15-4236]

145- الابواب العشرة / کیمیا / عربی

al-abwāb-ul 'ašāra

دارای ده «قسمت» در طبیعیات: در بیان تکلیس؛ در تصفیه نفس و مجرد ساختن جوهر آن؛ در ساختن زیبق غربی؛ در بیان رنگ؛ در بیان زیبق شرقی؛ درباره زمین و طبیعت آن، در بیان طبیعت آتش و بخار؛ در امتزاج زیبق غربی و شرقی؛ در ترکیب زمین و آتش؛ در ترکیب طبیعی احجار.

آغاز کتاب: بسمله، وصلی الله علی سیدنا محمد ... فهذا کتاب نذکر فيه الأبواب العشرة و من کتاب الکافی ...

انجام کتاب: ... فواجد منه بکلس خمسة شمس و من الشمس المکلس علی اربعین قمر یكون ابریزا.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5740/10

آغاز و انجام: برابر

خط: مختلف، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: میسن آلبالوئی، 20 گ (163-183ر)، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف: 8-487]

146- ابواب العلوم / لغت عربی به فارسی

abwāb-ul 'ulūm

آغاز کتاب: علی الله التوکل في البداية xx علیه الاعتماد في النهاية

انجام کتاب: نام بت من ز غایت لطف xx آبی است میان گل چکیده

[فرهنگنامه های تازی به پارسی ص 229]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7040/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 11 شعبان 1244ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 14گ (42ر-55پ)، 6 سطر، اندازه: 21×16سم [ف: 3-
[31]

147- ابواب في التفسير = التفسير / تفسير / عربی

abwāb-un fi-t tafsīr

تفسیری در سی و یک «باب» است با عنایت بیشتر به آیات اخلاقی که با بهره از تفاسیر دیگر تنظیم شده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي هدانا للاسلام و اكرام علينا بأنواع الافضال و الأنعام و فضلنا على سائر الأمم.

انجام کتاب: لئلا يكونوا معذنين بسببه في الآخرة، حفظنا الله من الفلول و جميع الذنوب في كمال لطفه و كرمه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 223/3

ص: 374

خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبدالقادر معروف به موسی افندی زاده، تا: 20 جمادی الاول 1115ق، هنگامی که در اسکوب قاضی بوده است، صفحه ها مجدول به شنگرف؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 67گ (123پ-190 پ)، 29 سطر، اندازه: 24×13/5 سم [ف: 1-1]
[251]

148- الأبواب في الحديث / كلام و اعتقادات، حدیث / عربی

al-abwāb fi-l ḥadīth

در «باییت» امام دوازدهم، با عناوین «باب»: باب الامام الثاني عشر و ما جاء فيه من ولادته و غيبته و دلائله؛ باب ما جاء عن رسول (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) و جمیع الأئمة الراشدين (علیه السلام) و علی ابوابهم الذين يخرج منهم العلم الى اهل التوحيد و هم اثني عشر باباً بالاثني عشر اماماً و اولهم سلمان الفارسی ... باب سلمان: قال الحسين بن حمدان رض الدلالة علی بابية سلمان؛ باب ما جاء في رشيد الجری كنيته ابو محمد و ابوالعلی و مشهده بالكوفة؛ باب ماورد في ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1651/1 - عکسی

آغاز: بسمله، باب الامام الثاني عشر و ما جاء فيه من ولادته و غيبته؛ انجام: در «باب ما ورد من الوكالة و الدلالة علی ابی عمرو عثمان بن سعید»، چنین می انجامد: و الاخف بن حاتم و حاتم بن وهب و حجری بن حاتم بن وهب. تمت الجزء الثاني.

خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا؛ 162ص (2-163) [عکسی ف: 1-4]

- ابواب القیاس « ابوالقیاس

149- ابواب الكنوز / لغت / عربی

abwāb-ul kunūz

استر آبادی، محمد علی، ق 13 قمری

(- 19c) (estarābādī, mohammad 'alī)

فرهنگی مفصلی است به ترتیب حروف آغاز کلمات در بیست و هشت «کتاب» و هر کتاب دارای چند «باب» به ترتیب حروف پایانی. در این فرهنگ بیشتر به غریب قرآن و حدیث پرداخته و جنبه های دیگر را کمتر رعایت می کند. بنا به گفته آقا بزرگ در «الذریعة» در چهار جلد تألیف شده است: جلد اول از حرف

الف تا ذال که به سال 1242 پایان یافته؛ جلد دوم تا حرف ضاد؛ جلد سوم تا حرف کاف که به سال 1245 به پایان رسیده؛ جلد چهارم تا پایان یاء که 1243 پایان پذیرفته است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله الذي قاموس الوهم رشحة من قاموس قدرته البالغة... اما بعد فقال العبد المذنب الراجي الى الله الغني محمد علي الا ستر آبادى... و فني بتحصيل العلوم بعد مضى اربعين من عمري

[الذريعة 79/1]

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1634

آغاز: نحمدك يا من هو بكنيونته كائن ما كان نسالك بكنيونتك التي انت بها حقيق جدير؛ انجم: و من الله بفتحهما، و من الله بكسرهما كما قدمنا في امن يامن انتهى، اتممت الكتاب بعون الملك الوهاب...

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، بي تا، جلد: تيماج قهوه اي، 342گ، 26 سطر، اندازه: 21×30/5 سم [ف: 5-37]

2. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 200

آغاز: اذا بلغ المؤمن اربعين سنة امنه الله من الاداء الثلاثة البرص و الجذام و الجنون و الادواء بالضم جمع الداء و الدواء ما يتداوى به و عن الصحاح الدواء ممدود واحد.... انجم: اخوان الصدق و انقطاعه عن الخلق إلى الله و روى بفتح الحاء اي يضمن بحاجته اي لا يذكر هنا لاحد من كلامه بعد التحكيم حتى ارتاب الناصح بنصحه و ضن الزند بقدحه قيل هو ضرب مثل لمن ييخل بفوائد.

جلد اول و دوم (دال - ضاد)؛ خط: نسخ، بي كا، تا: شعبان 1240ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكى ترنج و سر مجدول گرهي ضربی، 377گ، 26 سطر، اندازه: 21×31سم [ف: 1-29]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4891

آغاز: بسمله. الحمد لله الواصل الحمد بالنعم و النعم بالشكر و الصلاة على نبيه... اما بعد فاني احمدك الله ليبيك ثم نقول و بالله التوفيق؛ انجم: اي لا يذكر هنا لاحد من كلامه بعد التحكيم حتى ارتاب الناصح بنصحه... تمت المجلد الثاني من ابواب الكنوز في شهر جمادى الأول 1240

جلد دوم، از حرف دال تا حرف ض؛ خط: نسخ، بي كا، تا: جمادى الاول 1240ق؛ دارای یادداشت آغاز کتابت نسخه به تاريخ شوال 1239؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج ضربی زرد، 388گ، 23 سطر (12×21)، اندازه: 21×30سم [ف: 14-39]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4230

آغاز: المجلد الرابع من ابواب الكنوز. بسمله. نحمدك يا من هو بكنيونيته كائن ما كان، نسئلك بكنيونيتك التي بها حقيق... و بعد فقد قدمنا الجلد الثالث من... و يتلوها الجلد الرابع فنقول... كتاب اللام. و هي في اللغة...؛ انجم: من الله بضميتين، و من الله بفتحهما، و من الله بكسرهما، كما قدمنا في امن يامن انتهى.

جلد چهارم؛ خط: نسخ، بي كا، تا: شنبه 10 ذيقعدة 1243ق؛ شاید از نویسنده باشد، همان نسخه ای که صاحب ذریعه در کتابخانه تقوی دیده است، در 17 شعبان 1243 آغاز به نوشتن این مجلد شده است؛ مهر: «خلیل 1295»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج زرد طلاکوب،

227گ، 31 سطر (13×22/5)، اندازہ: 21 × 30سم [ف: 11-247]

5. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1454

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن ملاقاسم، تا: 1243ق؛ 297گ، اندازہ:

19/5 × 29/5 سم [نسخہ پڑھی: 2-108]

ص: 375

. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5040

آغاز: برابر؛ انجام؛ و الحرص و نحوها کنزت هذا الكتاب المستطاب ثم كتبتة لنفسی فی السنة الثالثة العشر الرابع بعد المائتین جلد اول، از حرف الف تا حرف خ؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1243ق؛ در آغاز یک جدول اسم و کنیه و لقب و ولادت و مدت خلافت و تاریخ مرگ و مدفن چهارده معصوم آورده شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی مشکی، 285گ، 33 سطر (22×13)، اندازه: 29×20سم (ف: 4-15)

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5035

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي لا تدرکه الشواهد والصلاة والسلام على رسوله العربي الهاشمي الماجد؛ انجام: کذ فی الحديث مالکم رسول الله ص العباد عقله قط کنه الشی نهایتہ ولا شیق منه فعل قاله الجوهری و يقال اعرفه کنه المعرفة ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1245ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی

کبود، 209گ، 29 سطر (23×14)، اندازه: 29×21سم [ف: 1-15]

150- ابواب المسائل و ما بعدها من الاختيارات / هیات / عربی

abwāb-ul masā'il wa mā ba'da-hā min-al ixtiyārāt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1730/4

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن حاجی محمد جعفر تهرانی، تا: 1290 ق [ف: 5-349]

151- ابواب المقاصد / رمل / فارسی

abwāb-ul maqāṣid

محمودی، حسین

mahmūdī, hoseyn

اهدا به: سلطان ناصرالدین شیرانشاه فرخ یسار

در مباحث علم رمل است در یک «مقدمه» و یک «مطلوب» و سی و دو «فصل» (شانزده فصل پیرامون مسائل علمی و شانزده فصل پیرامون مسائل عملی) و یک «خاتمه».

آغاز کتاب: شکر و سپاس پادشاهی را که مؤسس بنیان افلاک و مهندس اشکال آب و خاکست آن قادری که قبه زبرجدی و گنبد لاجوردی فلک را بی عمودی برافراشت.

انجام کتاب: یعنی چهار شکل آن ربع بر گیرد و شش شش طرح کند آنچه بماند حکم در آن خانه بود.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12589

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: 1091ق؛ با تعدادی جدول؛ جلد: تیماج مشکى، 74گ، 18 سطر، اندازه: $16/5 \times 23/5$ سم [ف: 36-141]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11067

آغاز: نوع دیگر بنویسد بهجت عداوت ... هذا کتاب ابوالمقاصد بسمله. شکر و سپاس پادشاهی را؛ انجام: بسم الله رحنی قودکف خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای، 98گ، ابعاد متن: 10×5 ، اندازه: 16×11 سم (الفبائی: 17)

152- ابواب المکنونة / کیمیا / عربی

abwāb-ul maknūna

در اسرار کیمیا و اصطلاحات آن و بنا بر آنچه در آخر آن آمده استخراجی است از کتاب «اندرانا ملک» پادشاه هند.

آغاز کتاب: رب یسر بالتمام، بسمله، الصینی و فیانون هو اللاجورد و قیر اطیس حجر الاسود

انجام کتاب: و احمد الله تعالی و اشکره شکرًا کثیرًا و انفقہ فی سبیل الله بمصالح دینک و دیناک انشا الله تعالی

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1920/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد زمان بن محمد یوسف چرکس، تا: 1140ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: ابره کاغذی عطف تیماج قهوه ای مقوایی، 10ص (2-91 هامش)، 14 سطر ($18/5 \times 13$)، اندازه: 21×15 سم [ف: 4-373]

153- ابواب المیاه و مفاتیح الصنعة / کیمیا / عربی

abwāb-ul mīyāh wa mafātīḥ-uṣ Ṣan'a

جلد کی، علی بن ایدمر، - 762 قمری

(jaldaḳī, 'alī ebn-e īdmar (- 1361

آغاز کتاب: بسمله، رهن العقاب و هوان تأخذ العقاب و تسحقه ناعما و یكون لطیفاً ...

انجام کتاب: ... فمن هنا افعال ما تريد فان لها اعمالا لا تحصى، انتهى كلامه و السلام على من اتبع الهدى

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3119/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، بی تا، کاغذ: فلفل نمکی آبی فرنگی، جلد: میشن لایی قهوه ای مغزی سبز، 11ص (242-252)، 17 سطر، اندازه:

13×8/20سم [ف: 6-236]

154- ابواب النجاة / خط / فارسی

abvāb-on nejāt

یزدی، محمد حسین بن عبدالرحیم

yazdī, mohammad hoseyn ebn-e 'abd-or-rahīm

دارای هشت «باب» و هر باب دارای پنج «فصل» و یک «خاتمه».

ص: 376

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2391

کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1285ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج نارنجی، 156گ، مختلف
السطر، اندازه: 11/5 × 18سم [ف: 4-1276]

155- ابواب الهدی / کلام و اعتقادات / عربی

abwāb-ul hudā

اصفهان، میرزا مهدی، 1303 - 1365 قمری

(1886 - 1946) (esfahānī, mīrzā mahdī)

رساله ای در معارف و توحید و ابطال برخی از اندیشه های فلاسفه، مرتب شده بر یک «مقدمه» و 25 «باب». در آن بیشتر از آیات و روایات استفاده شده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الملك العزيز القدوس العلی العظيم الذي يفعل ما يشاء و يحکم ما يريد و افضل صلواته و اکمل تحياته علی اشرف انبیائه.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8473

آغاز: برابر؛ انجام: فی دار المحنة و الاختبار و له الحمد كما هو اهله

خط: نستعلیق، کاتب: شیخ غلامعلی فائق، تا: قرن 14؛ واقف: شیخ غلامعلی فائق، تاریخ وقف: آذر 1332؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا
روکش پارچه نیلی، 26ص (61-87)، 28 سطر، اندازه: 22×28سم [ف: 8-11]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1216/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-41]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 4289

بی کا، بی تا [نشریه: 13-384]

156- ابوابی در لطائف / متفرقه / عربی و فارسی

abvābī dar latā'ef

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11069

آغاز: بسمله. عن بعض الحكماء قال حججت فيبينما انا اطوف و اذا؛ انجام: دلشاد و خاطر بی دغدغه الحمد لله اولاً و آخراً ... و کنت نست/ اهل اکثر من هذا

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: نباتی، جلد: میشن، 80گ، ابعاد متن: 14×8، اندازه: 12×19 سم (رایانه)

157- ابوالقیاس = ابواب القیاس = اعتقادات / کلام و اعتقادات / فارسی

ab-ol-qīyās = abvāb-ol qīyās = e'teqādāt

چند پرسش و پاسخ است با عناوین «س - ج» پیرامون پاره ای از مسائل اعتقادی و شناخت پیامبران و داستان های آنها، بدون ترتیب تدوین شده است. آغاز کتاب: هذا کتاب ابوالقیاس، بسمله، ثنای نامتناهی مرحضرت کریمی را که دولت وصالش مطلوب هوشیاران با جاه است ... س: خبر کن ما را که صراط چیست و چگونه چیزی است؟ ج: بگو که صراط بر مثال پلی است ...

انجام کتاب: و سریر سلطنت ابدی یافت، والله ولی التوفیق و المعین.

[فهرستواره منزوی 65/9]

1. همدان؛ دانشگاه بوعلی، شماره نسخه: 208/2

آغاز: برابر؛ انجام: و از دولت و صحبت پادشاهی دنیا گذشته و سریر سلطنت ابدی یافته

در فهرست با عنوان «اعتقادات» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه 3 جمادی الاول 1255ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 47گ (93-140پ)، مختلف السطر، اندازه: 17×21سم [ف: 110]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2114

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با «ابوالقیاس» آمده است؛ خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعه 1258ق؛ تملك: علی محمد در 1284؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه ای لایی، 75گ، 14 سطر، اندازه: 8/16×21 سم [ف: 2-7]

158- ابودرجمهر و درویش / ادبیات: فارسی

abūzarjomehr va darvīš

یزدی، غلامحسین بن میرزا علی، ق 13 قمری

(- 19c) (yazdī, qolām-hoseyn ebn-e mīrzā 'alī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8140/1

آغاز: بسمله. از ابوذر جمهر از فیلقوس هم ز جاماس هم ز جالینوس؛ انجام: اینهمه مایه هلاکت دان باعث درد و رنج و محنت دان
خط: نستعلیق خفی، کاتب = مؤلف، تا: 1305ق؛ حکایت درویش سحر و رویاه و فاخته به نثر در 5 صفحه ضمیمه است؛ کاغذ: نخودی،
جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، 2گ، 13 سطر (7×13)، قطع: رقعی، اندازه: 16×10سم (رایانه)

159- ابو فراس (بندی دربارہ) / ادبیات عربی

(abū-ferās (bndi darbāre-ye

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 19320/4

خط: نسخ، کا: مصطفی بن ابراهیم بن محمد، بی تا، جا: دار الحدیث سلیمانی؛ جلد: تیماج بنفشه ای رنگ لولایی با حاشیه ای از طلا که
در میان از طلا شاخه ای از گل دارد، 1ص،

ص: 377

160- ابوقماش في النجوم = احكام تحاويل سني العالم / هيات / عربي

abū-qumāš fi-n nujūm = aḥkām-u taḥāwīl-i san7-yil 'ālam

ابوقماش، اسحاق بن سليم

abū-qumāš, eshāq ebn-e salīm

گزیده ای است از چند کتاب در احکام تحاوایل سنین که این نام ها در آن دیده می شود: من کتاب «الطول» لهرمس مما انتخبته منه، من کتاب «العرض في تحاوایل السنین»، من کتاب «الامثال» و هو کتاب النوادر الذي معت كلما فيه من تحاوایل السنین، من کتاب «الأکوان في اشراق الكواكب بعضها على بعض»، من کتاب هرمس في «ممرات الكواكب بعضها فوق بعض»، لابت الهندي في تحاوایل السنین، من کتاب ابی علی الخياط في تحویل سني العالم»، في «تحاوایل السنین للهند»، من کتاب سرامه في «تحویل سني العالم» في «تحویل السنة» من کتاب ريمس، من کتاب ابی سهل بن نوبخت في «دلالة الكواكب»، من کتاب «ماشاء الله في تحویل السنین». این کتاب در روی برگ اول و هجدهم نسخه موجود به نام «ابوقماش في النجوم» نامیده شده است ولی شاید همان «احکام تحاوایل سني العالم، يحيى مغربي باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6485

آغاز و افتراق الجنود و علی خلع الملوک و علی لزوم الخلاف و ترک الجماعة و ايثار العدو علی ما يكون مزاولة الحرب و اداتها و علی دخول البلايا و المضار من ذلك علی العامة انجام: ... في تحویل السنة من كتب الهند اذا كان طالع السنة في الوقت الذي يدخل فيه الشمس الى الحمل احد منازل القمر النارية و كان القمر فيها و هي.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 7؛ افتادگی: آغاز و انجام برخی از برگ ها بازنویسی شده، در دو برگ آغازین نام کتاب و یادداشتی درباره کتاب حاضر و مؤلف آن اسحاق بن سلیم ابوقماش آمده است؛ تملک: فرهاد میرزا به سال 1304ه؛ جلد: تیماج سرمه ای با جدول کشی ضربی، 208گ، 17 سطر، اندازه: 24×16/5 سم [ف: 20-59]

161- ابومسلم نامه / داستان / فارسی

abū-moslem-nāme

طرطوسی، ابوطاهر بن حسن، ق 6 قمری

(tartūsī, abū-tāher ebn-e hasan - 12c)

داستانی افسانه ای درباره ابومسلم خراسانی (-137ق) است که همانند داراب نامه، حمزه نامه، اسکندرنامه و رستم نامه و امثال آن است. تحریرهای این داستان گوناگون می باشد. راوی اخبار این کتاب به نام ابوطاهر بن حسین طرطوسی معرفی می شود که از شخصیت و

تاریخ زندگی او هیچ گونه اطلاعی نیست. در تجارب السلف» که با تصحیح مرحوم اقبال آشتیانی چاپ و منتشر شده است نامی از ابومسلم نامه و نگارنده اش دیده شده که مرحوم اقبال نگارش آن را از سال 724 هجری قمری مقدم تر تشخیص داده است. راوی آن را در نقش اسلامی و رنگ شیعی با انشائی سبک ساخته و پرداخته است.

آغاز کتاب: بسم الله الرحمن الرحيم ای دل زبان بگشا xx که بسم الله الرحيمست اول اسماء اما بعد از راویان اخبار و ناقلان آثار از قصه و داستان صاحب الدعوة خاندان نایب شاه مردان ... ابو مسلم مروزی غازی حجازی روایت کند ابوطاهر بن حسین طرطوسی که در زمانی که یزید علیه اللعنه بجهنم رفت پسری داشت معاویه نام ...

انجام کتاب: ... الحال به لشکر طاهر ملحق شد باتفاق متوجه ری شدند تمام شد این کتاب بعون الملك الوهاب.

[الذریعه 150/4؛ فهرستواری منزوی 3654/5 و 269/1؛ مجله سخن سال 10،

ش 3، ص 282]

1. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 2236

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ صفحات مجدول زرین بند مشکی، دو سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب در صدر صفحات اول و 195 ترسیم شده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی متن و حاشیه ضربی طلاپوش روغن کشیده گل برجسته وسط ترنج و دو سرترنج زمینه طلای آتشین، 436ص، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 21×35سم (ف: 5-572)

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 428

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ گویا از میرزا صالح در 1284 در آن نوشته که گویا خط میرعماد است، جدول زر و لاجورد، با سرلوح با یادداشت علی بن حسین طباطبائی 1304؛ تملک: عبدالله در 1280 و حاج قاسم بیک زاده 19 رمضان 1329؛ مهر: عبدالغفار؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی زمینه سرخ، 116گ، 17 سطر (22×12)، اندازه: 21×34سم [سنا - ف: 1-255]

3. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: 249

آغاز: و گذارنده اسرار این چنین نقل نمود که در قبیله عرب ... هاشم میگفتند و در قبیله طبریز کی که او را مهاهل بن طایی میگفتند؛ انجام: و آنچه دوش با ما کردند ما نیز بجای آوردیم پس برفتند و آن چهار مرد دیندار و محبان آل یس را بیاوردند و سر و پای برهنه در پیش

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی بن عبدالمجید کاشانی، تا: سه شنبه 18 ذیقعده 1245ق، جا: دار الایمان قم؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، 299 گ، 16 سطر، اندازه: 16×21سم

ص: 378

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7141

آغاز: مروان را ولی عهد خود ساخت و وصیت نامه نوشت و مهر کرد و از دار فنا به دار جزا رحلت نمود. انجام: نیزه را بر سینه او که از پشت او بدر رفت و چهل و یک خوارج را کشت نصر سیار را قهر فرمود قاسم.

تا آخر دفتر دهم؛ خط: نسخ، کا: مظفر حسین بن درویش محمد قصه خوان سمرقندی، بیتا؛ جلد: تیماج قهوه ای ترنج، 302 گ، 27 سطر، اندازه: 15×24 سم [ف: 25-153]

162- ابومسلم نامه / داستان / فارسی

abū-moslem-nāme

داستانی است حماسه ای شامل سرگذشت و زندگی افسانه گونه ابو مسلم شامل بیست و شش «داستان»: 1. در تولد شدن امیر ابا مسلم؛ 2. خروج کردن ابا مسلم؛ کشتن امیر مردی را؛ 3. کشتن رئیس زاده مرغدن را؛ 4. کشتن ...؛ 5. راست کردن خوردک تیر را؛ 6. در بند افتادن امیر ابامسلم در تل تر کلاخ و خلاص او؛ 7. در بند افتادن ابامسلم و خلاص شدن او؛ 8. رفتن امیر ابامسلم به دشت کربلا؛ 9. رفتن امیر ابامسلم به خط منشور؛ 10. نشستن امیر ابا مسلم بر تخت پادشاهی روز دوشنبه؛ 11. امیر ابامسلم از

جارذولاب شکست خورده به جانب خوارزم رفتن و مضراب شاه ملاقات کردن؛ 12. مضراب شاه به امیر ابامسلم ملحق شد و نسر سیار شکست خورده؛ 13. آن هفت سردار که در قید و بند بودند؛ 14. آمدن احمد زمجی؛ 15. در بند و قید افتادن امیر ابا مسلم در دست ترک ترکان؛ 16. در آمدن معاذ کاشمیری؛ 17. در ایلچی فرستادن امیر ابا مسلم ... به نسر سیار؛ 18. در جنگ مرو شاه جهان و شکست خوردن نسر سیار؛ 19. بر سر داستان خاوران؛ 20. نسر سیار شکست خورده به طرف خاوران بدر رفت؛ 22. رسیدن اسلم سلم عادی؛ 23. غایب شدن احمد زمجی طرف ماوراء النهر که تیزپای عبر سمرقندی

گرفته رفته بود؛ 24. در آمدن دیوس شاه؛ 25. در ملحق شدن احمد زجی میر ابا مسلم صاحب قران در شهر بلخ؛ 26. در غایب شدن با دیلدا سمرقندی و رفتن در ملک هندوستان. همه نسخه ها همانند نیستند.

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 100

آغاز: بسمله حمدله اما بعد چنین گوید حکیم خواجه نصیر طوسی علیه الرحمه که در ولایت مرو شاه جهان دو برادر بودند یکی را سید عمران و دیگر را سید اسد می گفتند (در صفحه 10) ... مجموعه هفتاد و یک صاحب خروج می شوند ایشان نتوانستند این قوم نا پاک را دور کرد مگر هم کسی صاحب خروج هفتاد و دوم پیدا شود پس این رمالان ... اصل او از عربستان باشد و تولد او در صفاهان ... و خروجش از مرو شاه جهان ... و کنیتش ابا مسلم انجام: راوی می گوید چون با دیلدا سمرقندی این واقعات شنید رفتیم. تمام شد.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1061ق؛ صفحه اول نونویس شده، در پایان نسخه یادداشت 1061 دیده می شود؛ واقف: حاج سید سعید؛ جلد: مقوا با روکش مشمع سرخ عطف و گوشه پارچه نیلی رنگ، 508 گ، 21 سطر (14×25)، اندازه: 30819/5 سم [ف: 1-1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2152 ف و 3932-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-4]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1753

آغاز: بسمله حمدله. اسد گفت دلی که درین شهر ببرد که تا ببینیم که کار بکجا میرسد؛ انجام: جهد کن کز همه آلود گیان پاک شوی چون مسیحا شرف ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 و 13؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی مقوایی فرسوده، 402 گ، 22 سطر
(25/5 × 12/5)، اندازه: 19×32 سم [ف: 8-279]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1325-ف

پاریس ش SP 843؛ خط: نستعلیق، کا: نظام الدین بن سید عبدالعزیز لاهوری، تا: 21 جمادی الاول 1147 ق؛ در پایان آمده: باقی این در دفتر سیزدهم بیاض

خواهد آمد»؛ 543 گ، 19 سطر [ف: 1-4]

4. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 91

آغاز: بسمله خروج کردن سید امیر احمد بن محمد حنفیه و بازخواست نمودن خون امیر ابو مسلم صاحب الدعوه از کفار و به نستعین. اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده اند که چون ابو جعفر لعین ابو مسلم را بمهمانی طلبیده او را شهید کردند احمد و ... انجام: و بسر می برم سالها است و دعا و زیارت امیر کرده از نظر ناپدید شد. کتاب را خاتمه دادیم.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1152 ق؛ واقف: حاج سید سعید کاغذ: فرنگی آهار مهره ای، جلد: تیماج مشکی، 76 گ، 19 سطر (14×22)،
اندازه: 19/5

× 29/5 سم [ف: 1-79]

5. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 142

از این شماره و شماره 143 و 166 مجلدات یک کتاب به دست می آید؛ خط: نستعلیق، کا: رحیم بن آقا حسین بن آقا محمد رحیم سپاهانی، تا: پنج شنبه 26 شعبان 1232 ق (نشریه: 2-62)

6. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 143

از این شماره و شماره 142 و 166 مجلدات یک کتاب به دست می آید؛ خط: نستعلیق، کا: رحیم بن آقا حسین بن آقا محمد رحیم سپاهانی، تا: 2 محرم 1237 ق [نشریه: 2-62]

7. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 166

از این شماره و شماره 142 و 143 مجلدات یک کتاب به دست می آید؛ خط: نستعلیق، کا: رحیم بن آقا حسین بن آقا محمد رحیم سپاهانی، تا: چهارشنبه 18 ربیع الثانی 1237 ق [نشریه: 2-62]

ص: 379

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1580-ف

نسخه اصل: پاریس ش SP 892؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا: 407 برگ [فیلم ها - ف: 1-4]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17172

از داستان های نسبتاً کامل است؛ بی کا، بی تا (د.ث. مجلس]

163- الإبهاج في شرح المنهاج / فقه / عربي

al-ibhāj fī š.-il minhāj

آغاز کتاب: الحمد لله الذي علمنا العلوم بالحقائق و الصلوة على نبيه محمد ...

شیراز؛ ثامنی، محمد رضا، شماره نسخه: 1

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابن کلبعلی فیض الله، بی تا، صفحات مجدول؛ قطع: پالتویی [اوراق [عتیق: 1-267]

164- ابهى الدرر في تكملة عقد الدرر في اخبار الامام المنتظر / كلام و اعتقادات / عربي

abha-d durar fi takmilat-i 'aqd-id durar fi axbār-il imām-il muntazar

بهارى همدانى، محمد باقر بن محمد جعفر، 1277 - 1333 قمرى

(bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1861 - 1915-

وابسته به: عقد الدرر في اخبار الامام المنتظر؛ سلمی، یوسف بن یحیی (-685ق)

تاریخ تألیف: شب 7 شوال 1309ق؛ محل تألیف: نجف اشرف مؤلف گوید: «وقتی کتاب عقد الدرر فی اخبار الامام المنتظر تألیف ابی بدر یوسف بن یحیی سلمی شافعی مقدسی متوفی به سال 685ه را استنساخ می کردم، آن را کتاب جامعی یافتم، مگر اینکه در آن کتاب اشاره نشده به اینکه حضرت مهدی علیه السلام امام دوازدهم شیعه اثنی عشری می باشد، لذا تصمیم گرفتم احادیثی که در این زمینه هست، از اهل سنت به آن کتاب بیفزایم.» کتاب دارای 4 «باب» است.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فيقول العبد الفاتر ... اني لم كتبت نسخة كتاب عقد الدرر

انجام کتاب: وقلة تأملهم مروياتهم و شبه ذلك فليكن هذا آخر ما نسوقه من الكلام في هذه الرسالة الذريعة 79/1؛ عقد الدرر: بيروت،

1403ه؛ فرهنگ بزرگان: ص 676 الاعلام: بيروت، 1989م، [257/8

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12324/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 7 شوال 1309ق، جا: نجف اشرف؛ دارای حواشی با نشان «منه»، مصحح، یک برگ از کتاب «الدعوة الحسينية» مؤلف در پایان این نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، مجدول، 15 گ (47-61)، 19 سطر (15×17)، اندازه: 17×21 سم [ف: 31-202]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12325/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 7 شوال 1309ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی مجدول 20 گ (54-37)، 19 سطر (10×16)، اندازه: 17×22 سم [ف: 31-204]

165- ابیات الآداب / ادبیات / عربی

abyāt-ul ādāb

افضالی، جعفر بن محمد، - 622 قمری

(afzālī, ja'far ebn-e mohammad) - 1226

گزیده ای است در امثال عربی منظوم (بیت ها و مصراع ها) که از کتاب «العباب» شرف الدین حسن بن علی عدوی جمع آوری شده است.

آغاز کتاب: الله انجح ما طلبت به و البر خير حقیبة الرجل

[ایضاح المکنون 4/1؛ الاعلام 128/2؛ ذخائر التراث العربی 153/1]

قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1582/8

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 1177؛ خط: نسخ کم نقطه، کا: ابراهیم بن علی بن یحیی بن محمد بن عیسی بن اسعد سعیدی مالکی مرادی مذحجی، تا: 861-862ق؛ 24 ص (276-300)

[عکسی ف: 4-442]

166- ابیات ابوعلی سینا فی قواعد الطب = طب منظوم / طب / عربی - فارسی

abyāt-u abū--alī sīnā fi qawā'id-iṭṭib

ابن سینا، حسین بن عبدالله (370-428ق)

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e abd-ol-lāh

مترجم:؟ عادل خراسانی، عادل بن علی، ق 10 قمری

(ādel-e xorāsānī, 'ādel ebn-e 'alī (- 16c'

ابیات عربی از ابن سینا همراه ترجمه منظوم فارسی گویا از عادل شیرازی. آغاز کتاب: جمیع الطب فی البیتین جمع XX و حسن القول فی قصر الکلام

بیاد دار عادل برای صحت تن XX دو بیت مختصر خوشگوار همچو شکر

انجام کتاب: لا تکثرن من الجماع XX فانه ماء الحیاة یراق فی الأرحام

ص: 380

آب پشت آب حیاتست ای شهوت پرست XX پر مریز اندر رحم تا گردی ایمن از ضرر [فهرستواره منزوی 3556/5]

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: 296/4 و 296/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: ربعی [نشریه: 3-412]

167- الأبيات الحسان المجردة من وفيات الاعيان / شعر / عربي

al-abyāt-ul kisān-ul mujarrada min wafayāt-il a'yān

وابسته به: وفيات الاعيان و انباء ابناء الزمان؛ ابن خلکان، احمد بن محمد (608-681)

اهدا به: مصطفی آغا بن قاسم آغا

تاریخ تألیف: 16 جمادی الثانی 1079ق؛

وفیات الاعیان تألیف ابن خلکان و شامل شرح حال جمعی از دانشمندان تا قرن هفتم هجری می باشد. مؤلف در ذیل نام بعضی از آنها بی که به شرح حال و معرفی آنها پرداخته، ابیات و اشعاری از منشآت ایشان را آورده است. در مجموعه حاضر دانشمندی که از خود نام نبرده (بنا بر تصریح در مقدمه) بنا به خواست مصطفی آغا پسر قاسم آغا از اشعار مذکور (به ترتیب وقوع آن در وفیات انتخابی نموده و خاتمه آن را دو بیت از امام شافعی که در ذیل شرح حال ابو موسی یونس بن عبد الأعلى در وفیات می باشد قرار داده است. مجموعه حاضر در حدود 6400 بیت شعر می باشد و نامی صریحاً برای این مجموعه نگذارده، ولی از عبارت مذکور در انجام نسخه دانشگاه نام کتاب بر می آید. به نام «اشعار وفيات الاعيان» داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه شده و به همین نام بر این کتابخانه وقف گردیده است. به قرینه این که کتاب را به شعر امام شافعی خاتمه داده احتمال دارد که شافعی مذهب بوده است.

آغاز کتاب: بسمله، حمدا لمن شرح لمن تحلى بالبلاغة صدرا و منح اهل الفصاحة عزا و اعلام قدرا و نشر لبراعتهم على هام السماكين ... و بعد فقد امرني من امره مطاع ... حضرة مصطفی آغا ابن ... قاسم آغا ... ان اجمع ما اورده ... بن خلکان في تاريخه المسمى بوفيات الاعيان من الأبيات

انجام کتاب: ما حك جلدك مثل ظفرك XX فتول انت جميع امرك / و اذا قصدت لحاجة XX فاقصد لمعترف بقدرک. و الله سبحانه و تعالی اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب.

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2929

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، خاتمه: تمت الابيات المجردة من وفيات الاعيان المنسوب تاليهه للقاضي شمس الدين احمد بن خلکان ... برسم من ذكر اسمه الكريم في اويله ... و ذلك في 16 جمادی جمادی الثاني لسنة 1079. تم المرام بعون الله ذي المنن XX في غفلة قد خلسناها من الزمن / فان يجد احد في موضع خطنا XX فليبدل السبيء الممقوت بالحسن

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1079ق؛ مهر حاج مصطفی صدقی و خط عبدالله بن منصور و عبدالفتاح طباطبایی که در شوال 1258 آن را خریده و لطفعلی دانش تبریزی در 1316 و کسی دیگر که در 1080 آن را خریده است در آغاز دیده می شود، نیز مهر محمد نامی مورخ 1267 که آن را در تبریز در 23 ذیحجه 1296 خریده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 237گ،

14 سطر (7×13/5)، اندازه: 20×13سم [ف: 10-1787]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 3214

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1252ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی، 200ص، 19 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 30×18/5سم [ف: 2-457]

168- ابیات حسنة / شعر / عربی

abyāt-un ḥasana

ابیاتی برگزیده از شاعران مختلف است، از جمله اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین امام علی (علیه السلام)، شافعی، ابن سماک، شیخ علامه صالح بن ابی شریف اندلسی و منقول از خط علامه عمادالدین یحیی بن محمد و ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1248/8

خط: نسخ، کان یحیی بن صالح بن حسین بن علی سراجی صنعایی یمنی، تا: 5 جمادی الثانی 1395ق، 3ص (71-73)، 13 سطر [عکسی ف: 3-555]

169- ابیات حسنة في مدح العلم / شعر / عربی

abyāt-un ḥasana fi madḥ-il 'ilm

دو بیت از این راوندی (کم عاقل عاقل اعیت مذاهبه...) و سه بیت از محمد بن اسماعیل الامیر در پاسخ به او و چهار بیت دیگر در مدح علم بدین مطلع: «به یعبد الرحمن حقا و یقدر XX به یعرف التوحید و الحق یظهر»

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1248/15

خط: نسخ، کان یحیی بن صالح بن حسین بن علی سراجی صنعایی یمنی، بی تا، 1ص (85)، 13 سطر [عکسی ف: 3-558]

170- ابیات خالد با شرح آن، کیمیا / عربی

abyāt-e xāled bā š.-e ān

آغاز: خذ الحجر الاعلی طریاً منطقیاً و قطره ماء ابیضا ثم اصفرها، و حافظ علی الماء ین بالحشم و الندی؛ انجام: ... و اضیف الیها قدر نصفها من النوشادر الجنسی الذی هو اکلیل العلیه فاذا انحل المجموع و انعقد کان اکسیر البیاض و السلام ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جدول زر و لاجورد، کمند مشکی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی عطف و دور، 4 گ (232 - 235) سنا - [ف: 2-234]

171- ابیات عربیه حافظ شیرازی (ترجمه) / ادبیات فارسی

(t.abyāt-e ‘arabīye-ye hāfez-e šīrāzī)

قندهاری، محمد قاسم

qandehārī, mohammad qāsem

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین اما بعد چنین گوید بنده آثم محمد قاسم که چون ابیات عربیه شمس الدین محمد حافظ شیرازی قدس سره ... بعد از تصحیح ابیات که از تصرفات کاتبان نسخ شده بود بر شرح لغات و ترجمه عبارات آن پرداختم

انجام کتاب: قد صرت ذی حیوة کانت بلا زوال، یعنی بتحقیق گردیدی صاحب زندگی که بی زوال است

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 756/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: فتح الله بن ملک حسین ساروی، تا: شنبه 8 ربیع الاول 1273ق؛ کاغذ: فرنگی، 9 گ (12پ-20پ)، 15 سطر (5×12)، اندازه: 18×11 سم [ف: 385]

172- ابیات فاخره در علم مناظره = آداب البحث = آداب المناظره / منطق، شعر / فارسی

abyāt-e fāxere dar ‘elm-e monāzere = ādāb-ol bahs = ādāb-ol monāzere

شهرستانی، هبة الدین، 1884 - 1967 میلادی

(Šahrestānī, hebat-od-dīn (1884 - 1967

منظومه ای در فن مناظره.

آغاز کتاب: هزاران حمد گویم خالقی را xx که هست از جسم و از جوهر مبرا / مقیم گوشه عزلت بدیعا xx لقی من ربه الحسنی سریععا

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5087/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ناظم، تا: ربیع الأول 1319ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی، گ (17پ-19ر)، 11 سطر، اندازه: 16×11 سم [ف: 5-42]

173- ابیات مشکله از فرهنگ سروری / ادبیات: فارسی

abyāt-e moškele az farhang-e sorūrī

وابسته به فرهنگ سروری = مجمع الفرس؛ سروری، محمد قاسم بن محمد (-11)

در این رساله کوتاه ابیاتی را که محمد قاسم سروری در فرهنگ سروری برای استشهاد درج نموده، جمع آوری شده است.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 56/103 - 8253/2

آغاز: بسمله ابیات مشکله که از نتایج افکار شعرای فصاحت و بلاغت آثار سلف است و ملا محمد قاسم الکاشی

کامل؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1233ق؛ گ (188-200)، 13 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 1-51]

174- الابیات المنظومة / شعر / عربی

al-abyat-ul manZuma

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 قمری

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112

از غزالی که از یاران جامه نو خواست تا پیش پادشاه برود. آوردند و او به خانه شد و بمرد و این شعرها را بالای سرش دیدند: «قل لاقوام راونی میتا XX فبکونی آذراونی حزنا ... وعلیکم من سلام طیب XX و سلام الله بدء و ثنا»

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 771/5

آغاز: قل لاقوام راونی میتا XX فبکونی آذراونی حزنا وعلیکم من سلام طیب XX و سلام الله بدء و ثنا

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 9 و 10؛ در 208 و 209-221 پ سه بیت است به عربی و گزارش آن گویا از غزالی و سخن او از فاتحة

العلوم او و پراکنده های دیگر کاغذ: دولت آبادی، جلد: میسن قهوه ای ضربی لبه دار، 2گ

(209-210ر)، اندازه: 13/8×18سم [ف: 5-172]

175- ابیات و امثال و لغات عرب / ادبیات / عربی

abyāt va amsāl va loqāt-e 'arab

نام این شاعران عرب در این رساله دیده می شود: ابو تمام احمص، صاحب بن عباد، ابوالطیب، سید حسین بحرالعلوم (تضمین قطعه ای از متنی)، بحتری، صمة ابن عبدالله قشیری، ابوزیاد اعرابی، جریر و ابن حجاج بغدادی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3512/10

کا: سید محمد رضوی قمی، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی پشمی، 4ص (65-68)، قطع: خشتی، اندازه: 15×21/5سم

ص: 382

- ای حنیفة « أجوبة مسائل أبي حنیفة

176- اتابکیه / طب / فارسی

atābakiye

رساله ای در چشم پزشکی که دردها و علامات آنها و درمان هر یکی از آنها را، در سه «گفتار» هر کدام مشتمل بر چند «باب» سامان داده است: گفتار 1. در حد چشم و تشریح آن (4 باب)؛ 2. در بیماری ها و اسباب و درمان آنها (5 باب)؛ 3. در نسخ ادویه و کیفیت ترکیب آنها (3 باب).

آغاز کتاب: بسمله. این رساله ایست موسوم به رساله اتابکیه و این بر سه گفتار نهاده آمده است

انجام کتاب: قدری در آب کاسه حل کنند، و بدان غرغره کنند و الله اعلم

[منزوی 264-استوری 331/2؛ فهرستواره منزوی 3265/5]

1. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 1

آغاز: برابر؛ انجام: و علاج بیماری چشم بر سبیل اختصار عرض بموجب جداگانه ... کاتب: محمد ابراهیم بن ملا حسین آغونی، تا: 27 ربیع الاول 1026ق؛ 93ص، 6 سطر، اندازه: 11x15 سم (نشریه: 3-299)

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 831/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ 31گ (100پ-131ر) [ف: 3-32]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8387/1

آغاز: برابر؛

انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعد 1116ق؛ جلد: تیماج سبز، 14گ

(2پ-15ر)، 25 سطر، اندازه: 12x24 سم [ف: 21-356]

4. تهران: مجلس، شماره نسخه 688/30

آغاز: برابر؛ انجام: و آن مقدار که متغیر بود ببرند و مردگی بزرگ را که درو بود بریسمانی باریک ببنند و به اندرون فرستند و غایت رفق و

احتیاط رعایت کنند مقاله هفتم. تا عنوان مقاله هفتم؛

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکى یک لایی، 115ص (132 - 246)، 20 سطر [سنا - ف: 2- (31

177- اتحاد / فلسفه / عربی

ittihād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9480/81

گفتاری در باب اتحاد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 11؛ 1گ (115) [مختصر ف: -679]

178- الاتحاد (منتخب) / کیمیا / عربی

(.al-ittihad (mn

وابسته به: کتاب الاتحاد؛ جابر بن حیان (120-198)

منتخبی است از کتاب الاتحاد جابر بن حیان کوفی.

آغاز کتاب: اعلم أن في مادة الحجر اقول كثيرة و احسن منها المرار فيؤخذ من البقر الصفر الجلود او الحمراء او السوداء و ليكن ذلك عند نزول الشمس الى الحمل.

انجام کتاب: فان هذه المياه تعمل بجسم الصبغ الذي هو الدهن صبيرا على النار و قوة على العلاج و هو من كبار الأسرار.

[سزگین 262/4 که در آن نسخه ای از همین منتخب در کتابخانه آصفیه هند

معرفی شده است]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12599/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد هاشم الخمسة الفاخور تلوثی، تا: 27 شوال 1309ق؛ جلد: تیماج سبز مجدول، 14، 105ر-118ر، 17 سطر [ف: 150-36]

179- اتحاد از نظر صوفیه و ارباب تجرید / عرفان و تصوف / عربی

ettehād az nazar-e sūfīye va arbāb-e tajrīd

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4057/58

خط شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن 13 [ف: 7-187]

180- اتحاد اسلام / متفرقه / فارسی

ettehād-e eslām

شیخ الرئیس قاجار، ابوالحسن بن محمد تقی، 1264 - 1336 قمری

(Šeyx-or-ra'īs-e qājār, ab-ol-hasan ebn-e mohammad taqi (1848 - 1918

اهداء به: پادشاه عثمانی وقت

تاریخ تألیف: 18 جمادی الثانی 1312ق

دعوتی است از مسلمین و مخصوصاً ایرانیان بر اتحاد و همبستگی و پیروی از دستورات دینی که سبب استواری ملت و دولت خواهد بود، با شواهدی از قرآن کریم و ابیاتی از شعر شاعران و انشائی روان و ادبی. این کتاب در کشتی هنگام سفر به عتبات و اضطراب مسافرین نوشته شده است.

آغاز کتاب: خداوندی که تا درون پرده ها همراه است و از بطون کرده ها آگاه و بر قلوب بندگان یگانه گواه.

انجام کتاب: عاقبت دیده ما مردم دریائی شد XX رازهای دل ما

ص: 383

چاپ: بمبئی، 1312ق، سنگی، 96ص [مشار فارسی 151/1؛ فهرستواره منزوی 279/6]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10530

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: ابوالفضل تهرانی، تا: ربیع الأول 1327ق، صفحات مجدول؛ قطع: رقعی میراث شهاب: س 8 ش 4: [71]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 56

خط: نستعلیق، کا: ابو تراب بن ضیاء الدین زنجانی، تا: 1 جمادی الاول 1338ق؛ سرلوح با گل و بوته های شنگرف و سرخ و لاجورد و قهوه ای، جدول لاجورد؛ کاغذ: شطرنجی، جلد: مقوا، 50گ، 12 سطر (5/8×14)، اندازه: 14×21سم [ف: 3]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5634

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: مرتضی بن عباس حسینی برقانی، بی تا، در پایان مقاله ای از کتاب الابرار مؤلف و شرح حال ناتمام وی افزوده شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 60گ، 11 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 15-34]

181- اتحاد اسلامیت / حکومت و سیاست / فارسی

ettehād-e eslāmīyat

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، 1259 - 1313 قمری

(e'temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e 'ali (1843 - 1896

ترجمه از متن فرانسوی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9450/48

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ 2ص (362-363) [مختصر ف: 17]

182- الاتحاد او الاختلاف بین معویة بن شریح و معویة بن میسرة / رجال / عربی

al-ittihād aw-il ixtilāf bayn-a mu'āwīyat-i bn-i šurayḥ wa mu'āwīyat-i bn-i maysara

کلباسی، ابوالمعالی بن محمد ابراهیم، 1247 - 1315 قمری

(kalbāsī, ab-ol-ma'ālī ebn-e mohammad ebrāhīm (1832 - 1898

آغاز کتاب: بسمله. فقد اختلفت الكلمات بالصراحة او الظهور في ان معاوية بن شريح و معاوية بن ميسرة متحدان او مختلفان ...

انجام کتاب: ...بمنزلة ابن العم للسيد السند النجفی من جانب الاب بالعكس و بمنزلة ابن الخال من جانب الأم، و الله العالم

تهران؛ ملکی؛ شماره نسخه: 3530/17

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز لایی، 17 گ (376 پ-392 ر)، 19 سطر، اندازه: 21/8×18 سم
[ف: 6-471]

183- اتحاد العاقل و المعقول / فلسفه / عربی

ittihād-ul 'āqil-i wa-l ma'qūl

صدرالدين شیرازی، محمد بن ابراهيم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

رساله ای مختصر که در آن مؤلف خلاصه ای از آنچه در این باب در کتاب «الأسفار الأربعة» آورده است یاد می کند. از دو مقاله تشکیل شده است و هر کدام از چندین فصل: مقاله 1. در اتحاد عاقل و معقول با در نظر داشتن گفته های ابن سینا در کتاب شفاء؛ مقاله 2. در آن که عقل بسیط تمام معقولات است و این که نفس هنگامی که به اشیاء تعلق می گیرد با عقل فعال متحد می شود.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لو اهب العلم و الحكمة و الصلاة على واسطة الجود و الرحمة و آله الأئمة خزنة اسرار الشريعة و الدين و حفظة انوار العلم و اليقين ... فهذه آية عظيمة من آيات كلمة الله و عنايته و درة يتيمة من جواهر بحر وجوده و رحمته من تحقيق مسألة الاتحاد بين العاقل و المعقولات ...

انجام کتاب: لکنه عند ممن ارتاضت نفسه بالفلسفة يترجح على كثير من البراهين

چاپ: در تهران به چاپ رسیده است

[الذريعة 81/1؛ فهرست کتابهای چاپی عربی 14؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن

12 ه ص 584؛ ریحانه 417/3-420]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4646/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ ناقص؟ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن قهوه ای مغزی زرد، اندازه: 12×17 سم [ف: 7-448]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10029/14

ظاهراً بخشی از کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: غره شعبان 1047؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری ترنج و سر ترنج طلایی، 2ص (72-73)، اندازه: 12×17 سم [ف: 32-37]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13616/1

آغاز: برابر؛ انجام: و من أشكال علیه ذلك فلانه ذهل عن ... همراه مقاله دیگری است، این رساله غیر از نسخه شماره 1948/1 کتابخانه مرعشی است که با عنوان «اتحاد العاقل و المعقول»

ص: 384

گزارش شده است؛ خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد شريف بن فضل الله كاشاني، تا: نیمه دوم قرن 11ه؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، ا محشی، دست خط محمد جعفر بن محمد ابراهيم كاشاني مشهور به علامه فیضی در پشت برگ آغازین نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 11گ (1-11)، 23 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 34-488]

4. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 526/3

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن سید حیدر حسینی، تا: دهه اول محرم 1077ق، جا: مدرسه جده اصفهان؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 22گ

(75پ-97ر)، 19 سطر، اندازه: 11/5×19/5 سم [ف: 2-334]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4763/9

آغاز: اتحاد العاقل و المعقولات و الحساس علی المحسوسات.. و هو أنه قد صح عند الحكماء أن الصورة المجردة. ، انجام: برابر گزیده است، تذکر: نام مؤلف به قرینه انجام و بر اساس «کتاب شناسی ملا صدرا» تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (174-176 پ)، اندازه: 14×20 سم [ف: 12-327]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1796/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن

تریاقی لایی، 20 سطر [ف: 5-365]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1744/2-ف

کا: صادق حسینی، تا: قرن 11 و 12، جا: مشهد (فیلم ها - ف: 1-627)

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20984

آغاز: برابر؛ انجام: فی الحي الذي يليه الى ان ياتي ... هناك تمت خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 26، 19 سطر (6×15)، اندازه: 13×21 سم (رایانه)

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4859/3

آغاز: برابر؛ انجام: فاذا نظرت اليه فاذن من عند الله تعالى.

خط: نسخ، کا: محمد صدر حسینی بهزادی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 25ص (86-111)، 16 سطر، اندازه: 11/5×19 سم [ف: 13-298] 10. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 663/7

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قہوہ ای ضربی مقوایی، 15 گ (66 پ-81 پ)، اندازہ: 15×21 سم [ف: 352]

11. تہران: ملک؛ شماره نسخه: 594/10

آغاز: برابر؛ انجام: ناتمام: بتباین انواعه تبایننا فی المعنی و المفہوم فکون المعقول من ...

دارای شش مقاله؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: حدود 1206 ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میسن قہوہ ای نو، 16 ص (464-479)، 25 سطر، اندازہ: 13/7×20/1 سم [ف: 5-100]

12. دامغان؛ قمر بنی ہاشم؛ شماره نسخه: 75 2/

آغاز: برابر؛ انجام: ولا يزال الحيوان يقل ويضعف في الحي الذي ثلثه الى أن يأتي الى الحيوان الصغير الضعيف القوة فتقف منك. خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد جواد هزار جریبی تلما دره ای، تا: 1240 ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قہوہ ای سادہ، 9 گ، 18 سطر، اندازہ: 16/5×22 سم [ف: 4]

13. تہران؛ الہیات؛ شماره نسخه: 626/3

آغاز: بسمله. علی اتحاد العاقل و المعقولات و الحساس علی الحسوسات من افادات العقل حصل؛ انجام: برابر تذکر: نام مؤلف بہ قرینہ انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کان محمد کهنلو، تا: 17 ربیع الثانی 1241 ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 2 گ (75 ر-76 پ)، 21 سطر (5/9×16)، اندازہ: 14/5×21 سم [ف: 342]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7068

آغاز: فصل في درجات العقل النظری؛ انجام: لولا أن هدانا الله تعالى ... بمحمد و آلہ

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر سالیانی، تا: جمادی الاول 1263 ق، جا: رشت؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 12 ص (27-39 متن و هامش)، ابعاد متن: 8×16، اندازہ: 17×22 [الفبائی: 17]

تہران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2111 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ہا - ف: 1-279]

15. تہران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 378-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و شرح صدره بقوته العزيز الحكيم. و الحمد لله الذي هدانا و ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا...

خط: نستعلیق پختہ، کا: بن محمد کریم محمد اکبر طیب، تا: جمادی الاول 1263 ق؛ سپس بخشی از رسالہ شیخ محیی الدین بن عربی؛ 13 ص، 19 سطر [عکسی ف: 2-7]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1199/3 - طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: الی ان یاتی الی الحيوان الصغیر الضعیف القوه فیقف هناک و الحمد لله اولاً و آخراً ...

بی کا، تا: 18 جمادی الثانی 1292ق؛ 34گ (33-67) [ف: 23-708]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10048/3

خط: نستعلیق، کا: فرج الله بن هاشم حسین، تا: رمضان 1294ق، جا: تهران؛ از روی نسخه اصل کتابت شده؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س 8 ش 2: 17] 18. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6135/6

بی کا، تا: پنج شنبه 28 ذیقعدہ 1299 ق جلد: میشن لایه سیاه، 23گ (13-36پ)، 17 سطر، اندازه: 22/4×14/5 سم [ف: 9-188]

19. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4653/5

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی سبز، جلد: میشن سیاه ضربی، اندازه: 22/6×15/1 سم [ف: 7-453]

20. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2992/2

آغاز: المقالة الأولى فی اتحاد العاقل و المعقول و فیها فصول (الفصل الأول) فی درجات العقل النظری موافقاً لما ذکره الاسکندر الافرویدیسی؛ انجام: و كذلك حال الوحدة العقلية فانها

ص: 385

لا بالغ عن اجتماع دو مقاله از آن باقی مانده است: 1- اتحاد عاقل و معقول، 2 العقل البسيط كل الأشياء، شاید از ملا هادی سبزواری باشد، چون در مجموعه آثار وی می باشد سرآغاز آن با رساله ملاصدرا هماهنگ است؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 18 گ (27 پ-44)، 17 سطر، اندازه: 22×11/5 سم [ف: 3-32]

21. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5417/3

آغاز: بسمله. علی اتحاد العاقل و الحساس و المحسوسات من افادات العقل حصل جميع الكمالات علينا بوجوده ... و هو انه قد صلح عند الحكماء أن الصورة المجردة بالكلية صورة معقولة بالفعل ... انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف در فهرست ذکر نشده است و بر اساس کتاب شناسی ملاصدرا» تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 8 گ (250 پ- 257 ر) [ف: 3-33] 22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1948/1

آغاز: اعلموا أصدقائي وأوليائي أن اشد المسائل العلمية اشكالا وغموضاً ودقة مسألة حضور المعقولات؛ انجام: و لهذا يبحث عن احوال تلك المبادئ من علم من هو فرق علوم الطبيعة فتأمل

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکئی، 7 گ (1 پ-7 ر)، 10 سطر، اندازه: 14/5 × 10/5 سم [ف: 5-313]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 330/2- طباطبائی

کا: شمس الدین اصفهانی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکئی، 17 گ (23 پ-40 پ)، 21 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 22-113]

24. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4700/5

آغاز: برابر؛ انجام: ولا يزال الحيوان يقل ويضعف في الحس الذي يليه الى ان ياتي لك الحيوان الصغير الضعيف القوه فيقف هناك.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، ضربی، جداول، 19 گ (79-98)، 20 سطر (6×15)، اندازه: 17/5×9 سم [ف: 19-370]

25. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 803/5

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جا: اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 11 گ (124 ر-134 ر)، 13 و 14 سطر (5/5×9/5 و 10/5) اندازه: 14/5×10 سم [ف: 398]

26. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 61/3

آغاز: برابر؛ انجام: ولا يزال الحيوان يقل ويضعف في الحس الذي يليه الى ان ياتي لك الحيوان الصغير الضعيف ويقف هناك

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: صادق الحسنی المشهدی، بی تا؛ کاغذ: سفید آهار زده، جلد: تیماج

قهوه ای نرم، 31 گ (114 پ-83)، 15 سطر (4×10/2)، اندازه: 14/5×9/5 سم [ف: 54]

184- اتحاد العاقل و المعقول و اتحاد النفس مع العقل الفعال / فلسفه / عربی - فارسی

ittiḥād-ul 'āqil wa-l ma'qūl wa ittiḥād-un nafs ma'a-1 'aql-il fa'āl

گیلانی، توفیق بن حسین، ق 13 قمری

(gīlānī, towfīq ebn-e hoseyn) - 19c

تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 671/6

خط: نستعلیق، بی کاء، بی تا، در پایان فارسی هم دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 4 گ (54-57)، 23 سطر (

14/5×9)، اندازه: 14/5

× 20/5 سم [ف: 359]

185- اتحاد عاقل و معقول / فلسفه / فارسی

etteḥād-e 'āqel va ma'qūl

گیلانی، علی مراد بن حسین، ق 13 قمری

(gīlānī, 'alī morād ebn-e hoseyn) - 190

آغاز کتاب: بسم الله خير الاسماء اتحاد عاقل و معقول را مقدماتیست

انجام کتاب: و سعة رحمته و الحمد لو اهب العقل و الصلوه على النبي و الائت

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18396

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: 1247ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 17 سطر (6×11)، اندازه: 15×11 سم (رایانه)

186- اتحاد العلم و المعلوم / منطق / عربی

ittiḥād-ul 'ilm wa-l ma'lūm

عبدالباقی، ق 13 قمری

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22002

آغاز: بسمله. الثانی آن خیره الله حقین بالهیره؛ انجام: بحکم المقدمه التانیه لا یكون باطلا بحکم المقدسة الثاله

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1185ق، جا: احمدنگر؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 1گ، 17 سطر
[رایانه]

187- اتحاد فلکیات و عنصریات / فلسفه / فارسی

ettehād-e falakīyāt va `onsorīyāt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2571/8

بندی در ... خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا [ف: 6-51]

ص: 386

188- الاتحاد الكوني في حضرة الاشهاد العيني = الایجاد الكونی / عرفان و تصوف / عربی

al-ittiḥād-ul kawnī fi ḥadrat-il iṣṣhād-il ‘aynī = al-ījād ul kawnī

ابن عربی، محمد بن علی، 560 - 638 قمری

(ebn-e ‘arabī, mohammad ebn-e ‘alī (1166 - 1241

اهداء به: صحر بن سنان ابی الفوارس

خطبه های ادبی و عرفانی از محیی الدین عربی می باشد که به نام برخی از جانوران مانند انسان، مطوقه ورقاء، عقاب، عنقاء و غراب ساخته است.

آغاز کتاب: و حسبنا الله و نعم الوکیل ... بعد يقول عبد الله الفقير الى الله محمد بن علی بن محمد بن العربی ... من كان اولقي السمع وهو شهيد، من انتقاص الى كمال ...

انجام کتاب: و هذا آخر ما بدقناه و بالحق انزلناه من هذا الرسالة المسماة بالاتحاد الكوني في حضرة الاشهاد العيني بحضرة الانسانية و الطيور المربعة الروحانية. چاپ: تحقیق قاسم محمد عباس، عمان، از منة للنشر و التوزيع:

2004م.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2716/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 9-10؛ جلد: تیماجی زرشکی تیره، 13ص (35-48)، 25 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×23سم [ف: 9-27]

2. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 6588/2

آغاز: بسمله. قال شیخنا ... محیی الدین ... الطائی ... هذا کتاب کریم و خطاب جسیم؛ انجام: و كانوا حیث ما كنا بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی نخودی، 8گ (68 پ-75)، 23 سطر، اندازه: 13×24سم [ف: 3-33]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8556/16

آغاز: قال الشيخ محيي الدين ... هذا كتاب كريم في خطاب جسيم ... من انتقاص الى كمالی XX من انحرافي الى اعتدالی؛ انجام: فابحث فيها بحث العاقل الطالب نجاة نفسه و السلام على منشئها و رحمة الله عليه. خط: نسخ، کا: حاجی عبد الله بن سيد طه عرب، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 12گ (297 پ-1309)، 15 سطر، اندازه: 13×22/5سم [ف: 22-135]

189- اتحاد المقول و المقول عليه و تغايرها (فائدة في) / فلسفه / عربي

(ittiḥād-ul maqūl wa-l maqūl-i 'alayh wa tagāyur-u-hā (fā'idat-un fi

نصير الدين طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

رساله ای است درباره مقول و مقول عليه و اتحاد آنها.

آغاز کتاب: من فوائد العلامة المحقق نصير الدين الطوسی برد الله مضجعه اذا قيل شىء على شىء كان المقول عليه و المقول متحدين بالحقیقة و متغایرين من حيث كون احدهما وحده مأخوذاً من اعتبار والاخر بمجرد

انجام کتاب: غير مجرد عن معنى الخصوص اصلاً فهذا ما حضرني في هذه المعاني فلينظر فيه مولانا علامة العصر نجم الملة و الدين افضل العالم دام علوه و لينعم على خادمه بالاشارة الى ما يرى فيه الخطاء ... كما هو عادته الكريمة ادام الله ظله و حرس مجده بحق الحق و صلى الله على سيدنا محمد النبي وآله الطاهرين.

این رساله در مجموعه دکتر بیانی هم دیده شده؛ احوال و آثار خواجه مدرس رضوی، چاپ جدید، ص 522

1. قم؛ گلبایگانی؛ شماره نسخه: 35/59- 6879/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ، 20 سطر، اندازه: 13×23سم [ف: 4-2014)

2. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 1187/55

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سرلوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 11گ (257-258)، 24 سطر (10×20)، اندازه: 17×27سم [رشت و همدان - ف: 1477]

190- الاتحاد و الاتصال (فائدة في بيان) / عرفان و تصوف / عربي

(al-ittiḥād wa-l ittiṣāl (fā'idat-un fī bayān-i

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 441/13 - ف

نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش 1819؛ بی کا، تا: قرن 9؛ 1گ (89) [فیلم ها - ف: 1-474]

191- اتحاد وجود حق با ذات او / عرفان و تصوف / فارسی

رساله مختصری است درباره اتحاد وجود با حقیقت حق. مؤلف قائلان به اتحاد را دو فرقه دانسته: فرقه اول ارباب فکر و نظر و فرقه دوم صوفیه که قائل به وحدت وجود اند.

آغاز کتاب: قایلان به اتحاد وجود واجب با حقیقتش دو فرقه اند فرقه اول ارباب فکر و نظر چون حکماء و ایشان میگویند نشاید که واجب الوجود کلی باشد... انجام کتاب: به این معنی که هیچ چیز از آن خالی نیست که اگر

از حقیقت وجود کلی خالی بودی اصلاً بوجود موصوف نگشتی و السلام

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1822/20

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 2ص (172-173)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 10×15سم [ف: 9-426]

192- الاتحاد و الطول عند الصوفية / عرفان و تصوف / عربی

al-ittihād wa-l hulūl 'ind-aṣ ṣūfiyya

از انوار نعمانیه سید جزایری است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2611/11

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 3گ (270-272)، 19 سطر (6/5 × 13/5)، اندازه: 5/6 × 13/5 سم [ف: 9-147]

193- الاتحانات السنية بالاحادیث القدسیة / حدیث / عربی

al-itḥāfāt-us sanīyya bi-l-aḥādīt-il qudsīyya

مناوی، محمد عبدالرؤف بن علی، 952 - 1031 قمری

(1546 - 1622) (manāvi, mohammad abd-or-ra'ūf ebn-e 'alī)

احادیث قدسیه را به ترتیب حروف هجاء در دو «باب» گرد آوری نموده است: باب 1. احادیثی که بعد از لفظ «قال الله عزوجل» صادر شده اند؛ باب 2. احادیثی که بدون لفظ «قال الله» صادر شده اند و در آنها کلام خدا با کلمات دیگر ممزوج است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمدلله الذي انزل اهل الحديث اعلى منازل التشريف والصلاة السلام على سيدنا محمد النبي شهد الآي القرآنية والأحاديث القدسیة بانه سيد العفيف و على آله و صحبه المعصومين في مقالهم عن التحريف

انجام کتاب: المقري في التبصرة عن انس بن ملك رضى الله عنهم اجمعين و هذا ما تيسر جمعه و الحمدلله اولاً و آخرأ و ظاهراً و باطنأ

چاپ: قاهره، تحقيق محمد منير الدمشقي، مطبعة محمد على صبيح واولاده بالازهر، 1354ق.، 64ص

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22033

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 36 گ، 18 سطر، اندازه: 15 × 21/5 سم
[اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 17]

194- اتحاف الأخصاء بفضائل المسجد الأقصى / تاریخ / عربی

ithaf-ul axissa bi-fada'il-il masjid-il aqsa

منهاجی، محمد بن احمد، 813 - 880 قمری

(menhājī, mohammad ebn-e ahmad (1411 - 1476

تاریخ تألیف: تحریر نخست در سال 875 ق پایان یافته و تحریر دوم در دوشنبه 23 صفر 880 ق؛ محل تألیف: بیت المقدس

مؤلف که از اهالی مصر است در روز شنبه 28 رمضان 870 ق در مصاحبت نایب والی حلب به زیارت مسجد الاقصی نایل آمد.

این سفر انگیزه ای شد تا وی دیده ها و خواننده هایش درباره قدس را در کتابی جمع کند، چرا که عهد کرده بود در صورت زیارت آن مسجد کتابی در فضائل بیت المقدس و عجایب آن بنویسد. وی در مقدمه از منابعش یاد کرده است و مطالبش بیشتر از کتاب «روض المغرس» گرفته شده است. کتاب در 17 «باب» سامان یافته است: 1. اسماء المسجد الاقصی و فضائله و فضل زیارته و ما ورد في ذلك على العموم و التخصیص و الافراد و الاشتراك؛ 2. مبدء وضعه و بناء داود و بناء سليمان (عليه السلام)؛ 3. فضل الصخرة الشريفة و الأوصاف التي كانت فيها في زمن سليمان (عليه السلام)؛ 4. فضل الصلوة في بيت المقدس و مضاعفتها؛ 5. ذكر الماء الذي يخرج من اصل الصخرة و انها على نهر من انهار الجنة؛ 6. ذكر الاسراء بالنبي (صلى الله عليه و آله و سلم) الى البيت المقدس و معراجه الى السماء منه؛ 7. ذكر السور المحيط بالمسجد الاقصی و ما في داخله من المعاهد و المشاهد و المحاريب؛ 8. ذكر عين سلوان و العين التي كانت عندها و 9. ذكر فتح امير المؤمنين عمر بن الخطاب بيت المقدس و ما فعل به؛ 10. ذكر من دخله من الأنبياء (عليه السلام) و اعيان الصحابة و التابعين؛ 11. فضل سيدنا الخليل (عليه السلام) و فضل زیارته؛ 12. ذكر ابتلائه (صلى الله عليه و آله و سلم) بذبح ولده و هو الذبيح و عمر اسحق (عليه السلام)؛ 13. ذكر المغارة التي دفن فيها الخليل (عليه السلام) هو و ابناؤه الأكرمين؛ 14. ذكر مولد اسمعيل (عليه السلام)؛ 15. قصة لوط (عليه السلام) و موضع قبره و ذكر المغارة الغربية؛ 16. ما قيل في قبر سيدنا موسى (عليه السلام)؛ 17. فضل الشام و ما ورد في ذلك من الآثار و الأخبار.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي جلت نعمائه عن الاحصاء و علت الاؤه أن تعد او تحد او تستقصي و بعد فلما راق لی مشرب الحب و صفا و دق ليظل الغمام و صفا ورد على عزمی الساكن ماحر كه الى الشرف الأماكن الباب الأول في اسماء مسجد الاقصی و فضائله و فضل زیارته ... اعلم أن كثرة الاسما تدل على

شرف المسمى قال صاحب اعلم الساجد بالحكام المساجد

انجام کتاب: و قال في كتبا المسالك خمسة و عشرون يوماً و عدده مسافة ما بين كل بلدين المقدسة المنزهة بالتقديس عن التدنيس و الحمد لله وحده و صل الله على من لا نبي بعده و على آله و صحبه و سلم

چاپ: تحقيق احمد رمضان احمد، مصر، الهيئة المصرية العامة للكتاب، 1982م.

[كشف الظنون 5/1؛ مخطوطات فضائل بيت المقدس ص 92-104؛ معجم ما

ص: 388

الف في فضائل و تاريخ المسجد الاقصى ص 127-140؛ البلدية الاسكندرية ج 3 ص 43-44؛ پرینستون گارت ص 197؛ ماخ ص 379؛ معجم التاريخ التراث الاسلامی ج 5 ص 3100 (با انتساب کتاب به محمد بن محمد بن ابوبکر مقدسی، ابن ابی شریف)؛ آلوارت ج 5 ص 410-411؛ چستریتی آربری ج 5 ص 16]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13884

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 17 شوال 1153ق؛ تمام صفحات جدول شنگرف، هفت باب اول مصحح؛ تملك: يوسف الزعبي؛ مطالعه: حاج محمد بن شيخ اسماعيل بن جنيد؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج لولادار، 125گ، 25 سطر، اندازه: 28/5x17 سم [ف: 37-461]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8927

آغاز: برابر؛ انجام: و ما في الارض الا الى الله تصير الامور قال رحمه الله تعالى و عفى عنه و كان الفراغ من تأليفه و تعليقه في يوم الاثنين المبارك الثالث و العشرون من شهر صفر الخير الاغر الميمون من شهور ثمانماية و ثمانين بيت المقدس الشريف و المعبد العلى المنيف و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و صحبه اجمعين ...

كامل؛ خط: نسخ، كا: سليمان بن صالح آغا پنکیچریان، تا: 18 رجب 1158ق، جا: بغداد؛ ابتدای نسخه یادداشت فرهاد میرزا که در 18 محرم 1285ق این کتاب از آخوند ملا هدایت الله به او رسیده است، یادداشت کاتب به شنگرف که نوشته: «تأليف الامام السيوطي في فضائل المسجد الاقصى و اسمائه و سماه كتاب المستقصى في فضائل المسجد الاقصى بدأت بكتابه يوم الاربعاء في اليوم الثالث من شهر ذالحجة الشريفة سنة 1157»، رکا به دار، جزوها 10 برگي، نام کتاب در لبه پايين نسخه: «تاريخ بيت المقدس سيوطي»؛ مهر: «توكلي على خالقي، عبده سليمان» و «المتوكل على الله عبده حسن 1190»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سرترنج و جدول لبه دار، 145 گ، 19 سطر (10x15)، اندازه: 21/5 × 16/4 سم [ف: 1-29-356]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11553

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد قال السيد صاحب الروض المغرس في فضائل بيت المقدس؛ انجام: باب التاسع في ذكر فتح عمر بن الخطاب بيت المقدس ... و ذكر بناء عبد الملك بن مروان ...

خط: نستعليق ماوراء النهری، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملك: محمد تقی؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: مقوایی سفید؛ 44گ، 15 و 16 سطر (5/6x13)، اندازه: 18x12 سم [ف: 29-231]

195- الاتحاد - اتحاف الاكابر اتحاف الاخوان في تاريخ دعاة قرناء القرآن / تراجم / عربي

ithāf-ul ixwān fī tāriḫ-i du'āt-i qarnā'-il Qur'ān

جنداری، احمد بن عبد الله، - 1337 قمری

(jondārī, ahmad ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1919

منظومه ای است در تاریخ ائمه زیدیه از ابتداء تا سال 1326ق، در 454 بیت.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي عرفنا x سبل النجاة و لها بصرنا ... أرخت من قد قام بالامامة xx و خفقت راياته امامه

انجام کتاب: مفتي الزمان جامع الفنون xx ثم صلوة القادر المتين / على النبي المصطفى و عترته xx و المؤمنين من جميع امته

[اعلام المؤلفين الزيدية 133-136؛ مؤلفات الزيدية 37/1؛ مصادر الفكر

الاسلامي في اليمن 546]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1248/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: يحيى بن صالح بن حسين بن على سراجي صنعائى يمنى، تا: 5 جمادى الثاني 1395ق؛ 18گ (18-35)، 13 سطر

[عكسى ف: 3-552]

196- اتحاف الاكابر باستاذ الدفاتر / متفرقه / عربى

ithāf-ul akābir bi-isnād-id dafātir

شوکانی، محمد بن علی، 1173 - 1250 قمری

(Šawkānī, mohammad ebn-e 'alī (1760 - 1835

تاریخ تألیف: شب پنج شنبه 15 جمادى الثاني 1214ق فهرست کتاب هابی است که شوکانی اجازه روایت آنها را داشته است، اعم از کتاب های ائمه زیدى و اهل سنت. در آن 73 مؤلف با 404 کتاب از ایشان به همراه اسانید آنها معرفی شده است. وی در این کتاب در عموم موارد به قصد اختصار به ذکر اسناد واحد اکتفا کرده است و اسنانید بعضی کتب را به کتب دیگر احاله داده است اما در ذکر اسانید صحیحین اختصار نورزیده و به نحو مفصل اسانید طرق روایت را ذکر کرده است.

آغاز کتاب: الحمد لله حق حمده و الصلوة و السلام الاتمان الأكملان على محمد رسوله و عبده و على آله و أصحابه الموفين بعهده.

چاپ: حيدر آباد دکن، مجلس دائرة المعارف النظامية، با تعليقات محمد بن ياسين فادانى، 1328ق، 117ص؛ تحقيق خليل بن عثمان سبيعي، بيروت، دار ابن حزم، 1420ق، 283ص؛ دار الغرب الاسلامى، با ترجمه عربى و تصحيح محمد اكرم ندوى، مقدمه سيد ابو

الحسن على حسنى ندوى، تاريخ مقدمه 1423ق، 282ص

[فهرست خدابخش 122/3؛ معجم المطبوعات العربية 1160/2؛ ذريعه 25/26؛

مؤلفات الزيدية 3/1؛ مصنفات الامام الشوكاني و مواردہ، ص 36-42؛ فهرست

ص: 389

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 32949

آغاز: برابر؛ انجام؛ و الله اعلم و نیز از اشعار اوست امتنی نوبتی بالبکاء.

از ابتدا تا کتاب معالم شرح سنن ابی داود، خط: نستعلیق تحریری زشت، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی رهبری، بهمن 1384؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج فرنگی بنفش زرکوب، 85گی (107-191پ)، 15 سطر، اندازه: 12/5 × 21/5 سم [اهدائی رهبر: 8-509]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21822

آغاز: الحمد لله الذي حمى حما هذه الشريعة الغراء بائمة امجاد فهدوا شواردها و جمعوا او ابدها بسلاسل الاسناد؛ انجام: اليواقيت يحيى بن احمد خش ارويه بالاسناد المتقدم الى الامام المهدي احمد بن يحيى في الأزهار و البحر له عن القسم بن احمد حميد عن أبيه عن مؤلفه. والى ههنا انتهى ما قصدت جمعه من الاسانيد على هذا الترتيب العجيب و التقريب الغريب و كان الفراغ من تحريره ... قال فيه بقلم مؤلفه محمد بن علي بن محمد الشوكاني غفر الله لهم و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و سلم.

خط: نسخ، بی کا، تا: شب پنج شنبه 15 جمادی الثاني 1214ق؛ صفحات مجدول به شنگرف و لاجورد، اسامی کتاب ها به ثلث درشت در حاشیه نسخه نوشته شده است، اهدایی رهبری در خرداد 1372؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوای قرمز با کاغذ ابر و باد، عطف و لچکی ها تیماج قهوه ای، 38گ، 23 سطر، اندازه: 19/5 × 30/5 سم [اهدائی ف: 8-507]

197- اتحاف الساري في زيارة الشيخ مدرک الغزاري (الفزاري) / زيارات / عربي

(itāf-us sārī fi zlyārat-iš šayx mudrik-il ġazārī (fazārī

نابلسی، عبد الغني بن اسماعيل، 1050 - 1143 قمری

(nābolosī, 'abd-ol-qanī ebn-e esmā'īl (1641 - 1731

رساله ای است کوتاه در زیارت قبر شیخ مدرک بن زیاد الغزاري (الفزاري) صحابی رسول الله (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ). مؤلف در سال 1099 ه در قریه راهویه دمشق نخست قبر حضرت زینب بنت علی بن ابیطالب (علیها السلام) را زیارت نموده سپس به زیارت قبر مدرک رفته است. وی احادیثی نیز در مقامات و فضائل شیخ مدرک آورده است.

آغاز کتاب: الحمد لله مدرک العبد المؤمن في الشدة و ملهمه انواع الخيرات و مبلغه اشده ... اما بعد فيقول عبدالله المدعو ... لما ساقتنا جذبات الاقدار

انجام کتاب: و الله بكل شئ عليم و هو الذي بالمؤمنين رؤف رحيم

[ايضاح الممكنون 19/1 ؛ هدية العارفين 590/1 ؛ معجم المؤلفين 271/5]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13704/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كان محيي الدين بن قاسم نبكي، تا: 1196ق، كاغذ: فرنگي، 3 گ (81-83)، 25 سطر، اندازه: 15×8 سم [ف: 34-627]

198- اتحاف السائل / عرفان و تصوف / عربي

ithaf-us sa'il

تاريخ تأليف: جمعه 15 محرم 1072ق؛

شرح ابیاتی است لامیه در عرفان و تصوف با نقل گفته هایی از بزرگان صوفیه. آغاز کتاب: هبت نسیم الواصلة xx بلا اتصال و لانفصال ..
عبر رضي الله عنه بالنسيم الذي هو من ألطف الرياح وأرقها

انجام کتاب: رب اغفر وارحم وأنت أرحم الراحمين و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين ...

قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 2779/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عمر بن علی بن عمر الهندوان، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 4 گ (18-22ر)، 17 سطر، اندازه: 17×13 سم [ف: 7-336]

199- اتحاف السعداء بمناب سید الشهداء / فضائل و مناقب / عربي

'itḥāf-us su'adā' bi-manāqib-i sayyid-i Šūhadā

میر غنی حسینی، عبدالله بن ابراهیم، - 1207 قمری

(mīr-qanī-ye hoseynī, 'abd-ol-lāh ebn-e ebrāhīm 1793-

تاريخ تأليف: یکشنبه سلخ شوال 1186ق

رساله مختصری است در فضائل و مناقب حمزه سید الشهداء عموی پیامبر گرامی اسلام، در سه «عقد» و یک «خاتمه»: عقد 1. في فضله و شرفه و نبله؛ 2. في اسلامه و ايمانه و اكرامه؛ 3. في اسمه و كنيته و لقبه و رسمه الخاتمة في ختامه و وفاته و انصرامه.

آغاز کتاب: الحمد لله حمداً منه اليه و الشكر لله شكراً به فيه اليه نحمده سبحانه أن اختار لنا خير الخلائق أجمعين و تفضل علينا بأله و

أصحابه...

[اهل البيت في المكتبة العربية 19]

قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 2501

آغاز: برابر

نسخه اصل: كتابخانه اى در نجف اشرف؛ خط: نسخ، بى كا، تا: يك شنبه 4 جمادى الاول 1214ق؛ 14ص [عكسى ف: 7-99]

ص: 390

200- الاتحاف في نسبة آل الأشراف / انساب / عربي

al-ithaf fi nisbat-i al-il asraf

عمر آغا حنفی، ق 11 قمری

(omar āqa hanafi - 17c)

تاریخ تألیف: 5 شعبان 1073ق

آیا کسانی که از طرف مادر به خاندان نبوت متصل می شوند، حکم سادات را دارند یا خیر؟ چون برخی قبول این مطلب را به ابو حنیفه نسبت داده بودند، مؤلف به درخواست شخصی رساله حاضر را نگاشته و آن را در یک «باب» و یک «فصل» و «خاتمه» تنظیم نموده است.

آغاز کتاب: حمدة لمن تنزه عن الانساب و صلاة على سيد الأنبياء العظام و آله الشرفاء و أصحابه السعداء الكرام ...

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2465

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دار الکتب الظاهرية، دمشق 5224؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1082ق؛ محشی؛ تملک: حاج احمد و سید محمد ابو السعود الحسیب الحسینی به سال 1282؛ 39ص [عکسی ف: 7-76]

201- اتحاف القرناء / طبعیات / عربي

ithaf-ul qarna

آغاز کتاب: بسمله. نحمدک یا من خضع لعظمه النور و الظلام و الارض

انجام کتاب: فقد ثبت دعوانا باحسن الوجوه و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22035

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374، کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 43گ، 21 سطر (18×13)، اندازه: 16×23 [رایانه]

202- اتحاف مولینا السید الحسن بتاریخ خلفاء الزمن و ملوک و ولاته السالکین احسن سنن / تاریخ عربي

ithaf-u mawla-na as-Sayyid-il hasan bi-tarix-i xulafa' - iz zaman wa molūk-i-hī wa wulā-t-i-hi-s sālikīn-
i ahsan i sunan

سمرقندی، محمد، ق 11 قمری

(samarqandī, mohammad (- 17c

این کتاب در تاریخ و شرح خاندان «سید حسن» خلیفه است که از مکه معظمه برخاست. تولد او به سال 932 ه ق اتفاق افتاد و بعدها مؤسس خاندانی شد که سالها خلافت کردند. کتاب در ده «باب» است: 1. ذکر نسب و اسماء اولاد و آباء و اخوان و اجداد او؛ 2. ذکر خلفاء از ابتدای عالم که اول آنها آدم بود و آخر آنها سید حسن است؛ 3. ذکر انبیاء و خلفاء؛ 4. آنچه شرح آن در دولت حسنیه لازم است که بیاید؛ 5. ذکر مولانا السید الحسن؛ 6. فراستی که خداوند به مولانا السید الحسن بخشیده؛ 7. فتوحات سید حسن؛ 8 کرم وجود او؛ 9. عنایات الهیه ای که شامل حال او شده است.

آغاز کتاب: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم، الحمد لله الذی فضل الحرمین المحترمین علی جمیع البلاد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1456

آغاز: برابر؛ انجام: ثم ولیها محمد باشا ابو النور سنه 1063.

خط: نسخ بدخط، بی کا، تا: محتملاً قرن 11؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مقوایی تریاکی روشن عطف تیماج عنابی، 50 گ، 29 سطر
(14×10)، اندازه: 15×19 سم [ف: 9-484]

203- اتحاف النبلاء باخبار الثقلاء

itḥāf-un nubalā bi-axbār-it tuqalā

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

رساله مشتمل بر روایات، اقوال و اشعاری است در مذمت و نکوهش چاقی و سنگینی وزن.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و روی الحافظ ابو محمد بن الحسن الجلال فی کتابه اخبار الثقلاء ..

انجام کتاب: و هذا آخر استحقاق (کذا) النبلاء فی اخبار الثقلاء و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18784

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن 12؛ جداول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، اهدایی رهبری، فروردین 1372؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه میشن قهوه ای، 3گ، 23 سطر، اندازه: 25/5×17 [سم زاهدانی رهبر 2 اخبار 1: 18]

204- اتحاف النواظر بمختصر الزواجر / فقه / عربی

ithaf-un nawazir bi-muxtasar-iz zawajir

ملاحنفی، ابوبکر بن محمد، ق13 قمری

(mollā hanafī, ābū-bakr ebn-e mohammad (- 19c

وابسته به: الزواجر عن اقتراف الكبائر = الكبائر؛ ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد (909-973)

مختصری است از کتاب «الزواجر عن اقتراف الكبائر»، در احادیث وارد در گناهان کبیره و نهی از ارتکاب آنها.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي وفق من شاء من عباده لامثال أوامره و

ص: 391

آغاز: برابر؛ انجام: ... قوام کرام ينظرون بقرة أعيان و نحن الخالدات فلا نمتهه خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کلمه اتصال احادیث مانند واو عاطفه یا «قال» شنگرف، عبدالواحد بن محمد فرامرزی کتاب را بر فرزندش عبدالله وقف کرده است؛ تملك: سلمان بن محمد به کتابت و شهادت ابراهیم بن محمد؛ مهر: «محمد بن سلمان»؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی پر کار ترنج و سرترنج دار با ستاره های تزئینی، 189گ، 20 سطر، اندازه: $23/5 \times 17/3$ سم [ف: 43-58]

205- اتحاف الوفد بنبأ سورتی الخلع و الحفد / حدیث / عربی

itḥāf-ul wafd bi-naba"-i sūratay-il xal' wa-l ḥafd

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūtlī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی اخرج عبد بن حمید فی تفسیره.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1471/5 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، شماره 1798؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ رکابه نویسی شده؛ 6گ (66-71)، 15 19 سطر [عکسی ف: 4-335]

206- اتریش / سفرنامه فارسی

otrīs

قراگزلو، مسعود، ق 14 قمری

(qarāgozlū, mas'ūd (- 20c

یادداشت های سفر مسعود فرید به 12 کشور دنیا (لبنان، مصر، ایتالیا، سوئیس، بلژیک، فرانسه، انگلستان، از یک طرف و ترکیه، یونان، یوگسلاوی، اتریش، آلمان از طرف دیگر است. وی دو بار به اروپا سفر کرده است: بار اول، اواخر خرداد 1326 در اجرای تصویب نامه دولت از طرف راه آهن دولتی ایران به عنوان سرپرست عده ای از کار آموزان راه آهن و بار دوم در اواسط سال 1345 به منظور معاینه پزشکی. وی در بازگشت از سفر دوم یادداشت های سفر اول را با یادداشت های سفر اخیر توأم نمود که حاصل کتاب حاضر شد. وی همچنین قسمت مهمی از اطلاعات را از راهنماها و کتب و منابع مختلف اقتباس و استخراج کرده است، زیرا در سفر اول به واسطه

اشتغال به مأموریت و در سفر دوم به علت ضیق وقت موفق نشده تمام جاهای دیدنی مسیر خود را ببیند. از تاریخ هایی که در این مجلدات مختلف کتاب آمده دانسته می شود وی در سال های 1346 و 1347ش به تدوین این سفرنامه ها اشتغال داشته است. وی همچنین از سفرنامه پدرش به اروپا یاد می کند که 40 سال پیش در 1325ق نوشته شده بود و گفته که وی گزارش روزانه و وقایع ایام خود را از اوایل عمر تا آخرین روز زندگی نوشته است. جلد حاضر به سفر وی به کشور اتریش اختصاص دارد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10804

آغاز: سفری به اتریش. تهران - وین برای مسافرت به این کشور کوچک ولی جالب که سابق امپراتوری بزرگی بود؛ انجام: یک برج ساعت و یک برج زنگ از بقایای قلعه است که طبق مقررات عهدنامه دینی (1809) تخریب گردید

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 14؛ جلد: مقوای ساده با روکش پلاستیک فنری، رو و پشت جلدها عکسی از مناظر همان کشور گذاشته اند، 93گ، مختلف السطر، اندازه: 22×7/5 سم [ف: 20-338]

207- اتصاف العلم بالاجمال و التفصیل / فلسفه / عربی

ittiṣāf-ul 'ilm bi-l-ijmāl wa-f tafsil

سنقری، حسین بن علی، ق 14 قمری

(sonqorī, hoseyn ebn-e 'alī - 200)

بیان اختلاف فلاسفه و اصولیان در این که آیا علم به اجمال و تفصیل متصف می شود یا اینکه نمی شود چون از ماهیات می باشد و اثبات این که گفته های این دو گروه در دو جهت است، همراه با مقدمه ای در معنی علم و اجمال و تفصیل. آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... انه قد شاع و لاح في السنة المحققين من الأصوليين من اتصاف العلم على الاجمال و التفصیل.

انجام کتاب: فانه مما يضحك به الشكلى لا يصدر عن عوام فضلا عن الخواص

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1951/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا؛ از عصر مؤلف و شاید بخط وی، تا: قرن 14ق؛ جلد: تیماج قرمز، 11گ (44پ-54ر)، 13 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 5-381]

208- اتصاف الماهية بالوجود = مفهوم وجود / فلسفه / عربی

ittisaf-ul mahiya bi-l-wujud = mafhum-e vojud

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

رساله ای در باب اصالت وجود در مقابل اصالت ماهیت که از ابتکارات فلسفی صدرالدین شیرازی است. وی این رساله را درباره پیوستگی وجود و ماهیت نگاشته است و می خواهد به اشکالی که درباره حمل وجود بر ماهیت پیش می آید پاسخ گوید. آن مزبور این است که هنگامی که می گوئیم: «سنگ هست»، ثبوت چیزی برای چیز دیگر آن گاه رواست که خود آن چیز باشد، اما ماهیت وجود دیگری ندارد به جز همین وجود که بر آن حمل می گردد پس باید با این قاعده روشن عقلی را نپذیریم و یا این که نگوئیم چیزی هست. در اینجا دانشمندان مانند دوانی و دیگران راه هایی برای گشایش این دشواری پیشنهاد کرده اند. ملاصدرا همه را یاد می کند و نمی پسندد و خود از سه راهی که نشان می دهد سومین را بهتر از همه می پندارد که اگر درست بنگریم ماهیت بر وجود حمل می شود نه اینکه وجود بر ماهیت بار گردد و این راه بر پایه اصالت وجود می باشد. ملاصدرا در این رساله از «اسفار» خود یاد می کند و بدان ارجاع می دهد.

آغاز کتاب: الحمد لواءب الحیة و العقل و الصلاة علی النبی و الاهل اما بعد، اعلم هداك الله انه قد اضطربت الأهواء و اختلفت الآراء في باب اتصاف المهیة بالوجود و عروضه لها بناء علی قاعدة المشهورة ...

انجام کتاب: بل الموجود والثابت في العین هو بالحقیقة الوجود الخاص لكل شیء و المهیة معنی کلی صادق علیه متحد معه موجودة به لا بنفسها الا بمجرد الاعتبار.

چاپ: ایران، در کارخانه آقا میرزا عباس، 1302 (با هشت رساله دیگر وی)، صص

110-119؛ دارالخلافة طهران، بی ناشر، 1311 ق.، خشتی، 23 ص، سنگی (التصور و التصدیق صص 1-23) در هامش؛ وزیری، 10 ص (رسائل آخوند ملاصدرا: صص 1-109)

[الذریعة، 82/2 «اتصاف الماهیة بالوجود»، همانجا، 118 «اصالة الوجود»، همانجا، 55/25 «وحدت الوجود»؛ مشار، مؤلفین، 257/5 : برای کارهای چاپیش از آن میان «اتصاف...» و نمونه دستنوشته او؛ ریحانه، 419/3 ؛ یادنامه: 108 فلاسفه الشیعه از عبدالله نعمه: 365-366؛ کتابشناسی ملاصدرا صص 114-116]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/28

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کیود، 4 گ (85-188)، 29 سطر (10×19)، اندازه: 14×24 سم [ف: 14-184]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 3638/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی ترنجی مقوایی، 11 گ (285-295)، 21 سطر (8×19) [ف: 12-2643]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1924/3 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: ربیع الثانی 1181ق؛ 8ص (202-209)

[عکسی ف: 1-4]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 90/4- طباطبائی

خط شکسته نستعلیق، کا: عباس بن علی محمد حسینی تفرشی طرخورانی، تا: قرن 13؛ کاتب در پایان نسخه چنین رقم دارد: «در نهایت سوختگی دماغ بر حسب فرموده آقا سید میرزا محمود استنساخ گردید»؛ کاغذ: فرنگی آبی و شکری رنگی، جلد: تیماج قرمز یک لا، 6گ (115پ-120پ)، قطع: خشتی، اندازه: 17×21سم [ف: 17-22]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 592/6

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف در فهرست نیامده است و بر اساس «کتاب شناسی ملامصدرا» تعیین گردید؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی رویه پارچه، 8ص (298-306)، 18 سطر، اندازه: 13/8×21/8سم [ف: 5-92]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1719/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: نازک اصفهانی، جلد: تیماج قرمز سیر، 4ص (191-194)، قطع: خشتی، اندازه: 15/5×21سم [ف: 9-253]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 909/4

آغاز: برابر

نسخه اصلی: همان نسخه بالا (تذکر: در فهرست شماره نسخه اصل 1720 آمده است اما عکس حاضر مطابق با نسخه شمار 1719 مجلس است) [عکسی ف: 3-110]

8. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 280/6

آغاز و انجام: برابر

کا: عبد الجلیل الحسین الزنجانی، تا: 1214ق؛ 5گ (174ر - 178ر)، 22 سطر، اندازه: 15×21/5سم [مؤید: 1-250]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6408

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: احمد بن محمد حسینی، تا: 1216ق؛

واقف: نائینی؛ 4گ، 17 سطر، اندازه: 20x15سم [ف: 4-108]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1866/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1217ق؛ جلد: چرم قهوه ای بدون مقوا، 8ص (39-46)، قطع: خشتی، اندازه: 20/5x15 سم [ف:

9-538]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2338/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 6-426]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5438/3

خط: نسخ، کا: محمد حسن جوینی شیرازی، تا: 1237ق، جا:

ص: 393

شیراز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه یک لائی، گ (45-50)، 21 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 16-341]

12. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 593/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1258ق؛ گ (117-119پ)، سطور چلیپا [ف: 2-6]

13. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3157/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیحجه 1264ق؛ مصحح، دارای علامت بلاغی؛ گ (6-64ر)، 21 سطر، اندازه: 21/5×14 سم [محدث
ارموی مخ: 1-21]

14. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 10681/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد مهدی طیب جهرمی، تا با تاریخ 1277؛ جلد: تیماج مشکی، گ (116-120پ)، 21
سطر (5/8×15/5)

(، اندازه: 22×15 سم [ف: 20-176])

15. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 640/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: عبدالوهاب، تا: 1277ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج با سر با نقش گل و بوته مجدول، 4 گ (105ر-
108پ)، اندازه: 22×16 سم [ف: 1-545]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15007/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لطفعلی بن محمد شیرازی، تا: ربیع الاول 1278ق، جا: جهرم؛ مطلب کوتاهی درباره آیه امانت از ملاصدرا در پایان
نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، گ (67-72)، 15 سطر، اندازه: 14×7 سم [ف: 23-38]

17. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 870/3

خط: تعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: 1287 ق [ف: 3-77]

18. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2608/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1301ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 8 گ

(70-77 پ)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 16/5×10/5 سم [ف: 9-1762]

19. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6275/5

خط: نسخ، کان محمد درجزینی، تا: شنبه دهه سوم شوال 1309ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 10 گ (107 -

117)، 22 سطر (10×13)، قطع: بغلی، اندازه: 18×12 سم [ف: 16-232]

20. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4824

آغاز: اعلم أن جمهور المتأخرین ذهبوا وفقاً لمذهب الحكماء ...

انجام: برابر خط: نستعلیق متوسط، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی ساده مقوایی، 1 گ (21 پ-22 پ)، 19 سطر

(5/7×13)، اندازه: 19×13 سم (رایانه)

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14456/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای عطف گالینگور، 3 گ (316 پ-319 پ)، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 38-601]

22. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2273/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 5 گ (127-131 پ)، 22 سطر (5/8×17/5)، اندازه:

16×25/5 سم [ف: 9-922] 23. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 4-ع/3/469

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی شکر سفید، جلد: مقوایا تیماج قهوه ای مستعمل ضربی ساده، ص، ابعاد متن: 15/5×9/5، اندازه:

15/5×21/5 سم [ف: 2-60]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6717/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابو الحسن بن محمد حسینی شیروانی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 5گ (1پ-5پ)، اندازہ: 21/5x15
سم [ف: 17-273]

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7577/3

خط: نستعلیق، کا: عبدالملک بن محمد ابراهیم بوناتی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (119پ-124ر)، 19 سطر، اندازہ:
15x21 سم [ف: 19-384]

209- اتصاف المہیة بالوجود / فلسفہ / عربی

ittiṣāf-ul mahāyya bi-l-wujūd

فایده ای است شامل بحث فلسفی اتصاف موجود خارجی به وجود. رساله حاضر غیر از رساله ملاصدرا است. در این رساله به قول
تفتازانی و محقق شریف و خواجہ نصیر در تجرید استناد شده است.

آغاز کتاب: قال المحقق التفتازانی فی المطول الفرق الظاہرین قولنا القیام حاصل لزید فی الخارج و حصول القیام له امر متحقق موجود
فی الخارج قال المحقق الشریف هنا لاختفاء ... انتهى کلامه و من زعم أن الخارج

انجام کتاب: ولا يجب الملاحظة علیه الی غیر النہایة فینقطع بانقطاع الاعتبار کما قال فی التجرید مرارة کثیرة واللہ اعلم بالصواب.

قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: 5/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرد، 4گ (72-75)، اندازہ: 14/5x11 سم (ف)

210- اتصالات سیارات / هیأت / فارسی

ص: 395

در باب بیان اتصالات کواکب سبعة سیاره با یکدیگر و سایر حالات.

آغاز کتاب: بسمله. اول اتصال زحل با کواکب سبعة سیاره از تثلیث و تسدیس و تربیع و مقابله و من الله التوفیق. تسدیس مشتری با زحل ...

انجام کتاب: و آن را صاحب قران گویند. و الله اعلم

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7421/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: پنج شنبه 26 جمادی الاول 1231ق؛ در یک هفته با وفور هموم و بدون داشتن سی فصل قلمی شده؛ 14گ (22-35ر) [ف: 3-34]

211- اتصالات کواکب = قرانات / هیأت / فارسی

ettesālāt-e kavākeb = qerānāt

ابو معشر فلکی، جعفر بن محمد، 172 - 272 قمری

(abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886

در تأثیر قران ستارگان در عالم سفلی است. نخست کلیاتی درباره قران ها در 12 برج که چهار گانه است: قران عظمی، قران کبری، قران وسطی، قران صغری، سپس قران ستارگان بر حسب 12 برج: زحل و مشتری، زحل و مریخ، زحل و آفتاب، زحل و زهره، زحل و عطارد ... برخی مبوب و برخی نامبوب است. محتملاً از کارهای عربی او انتخاب شده و آنچه از او در این باب ترجمه شده همانند نیست.

آغاز کتاب: 1: بسمله الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ابوالمعشر بلخی ... که تأثیر ستارگان از قران عالم علوی سفلی بیشتر پدید آید و قوی تر باشد از تأثیر اتصالات دیگر.

2: آغاز کتاب الاحتراقات: احتراق زحل اندر حمل چون مشتری با وی بود یا پیوسته وی، دلیل کند بر فراخی نعمت.

3: آغاز باب اندر احکام منسوبات: بدان که کواکب را اندر بروج دو گونه حظ است یکی کلی و دیگری جزوی.

4: بسمله. چنین گوید ابو معشر محمد بن احمد البلخی که تأثیر ستارگان از عالم علوی به عالم سفلی، از قرآن بیشتر پدید آید و قوی تر باشد از تأثیر اتصالات، خاصه تأثیر قرآن مشتری و زحل ...

انجام کتاب: پایان قرانات: تا آن برج که در روی قران باشد به کدام شهر منسوبست ... اندر شهر با آن بیشتر پدید آید.

پایان احتراقات: و مخاطره زنان حامله و دل مشغولیهاء عامه مردمان ... ضد دینها بر باطل و الله اعلم بالصواب. تم القرآن بحمد الله و حسن توفیقه ...

[الذریعة 301/1؛ نسخه های فارسی منزوی 211/1؛ فهرستواره منزوی

اتصاف الماهیه - اتصالات کواکب 2764/4 395؛ اعلام 2322/3 «ابو معشر»؛ بغدادی، هدیه 251/1]

شرح و حواشی:

1- تتمه قرانات؛ بکرانی، محمد بن نجیب (7-)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 575

آغاز: برابر 1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 18 افتادگی: انجام کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی نو، 28 گ، 7 سطر (8×10)، اندازه: 14×11 سم [سنا - ف: 1-364]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11246/2

آغاز: برابر 4 انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 736ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: خانبالغ، 15 گ (40-55)، 18 سطر، اندازه: 11/5×8/5 سم [ف: 28-351]

3. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 437/3

آغاز: برابر 4: انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 10؛ 10 گ (79-88 پ) [ف: 1-7]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 820/1 - طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماجی قهوه ای رنگی، 51 ص (1-51)، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 19×9 سم [ف: 23-112]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5299/3

آغاز: بسمله، حمده، اما بعد این مختصریست در احکام اتصالات کواکب و قرانات و احتراقات و بودن کواکب هفتگانه با رأس و ذنب من

قول الشيخ الفاضل خواجه ابومعشر بلخی رحمه الله تعالى؛ انجام: و بروز هر دو بالای زمین باشند، والله اعلم بحقایق الآثار

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد حسین بن خلف تبریزی، تا: 1041ق؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: مقوایی، 8ص (18-25)، 25 سطر (20x11)، اندازه:

[ف: 8-411]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 137/4

آغاز: برابر 4؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 12، 35گ (17پ-51ر)

[ف: 1-8]

7. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 65/2 ر

بی کا، تا: قرن 13؛ اندازه: 12/5 × 17/5 [سم زرشت و همدان - ف: 1194]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 647

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد چنین گوید ابو معشر بلخی: که تأثیر ستارگان از قران عالم علوی بر عالم سفلی بیشتر پدید آید؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1236ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی یک لای ضربی ساده، 72گ، 19 سطر، اندازه: 20x15سم [ف: 3-66]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12297/19

ص: 395

آغاز: بسمله، حمدله، أما بعد این مختصریست در احکام اتصالات کواکب و قرانات و اختراقات و بودن کواکب هفتگانه با رأس و ذنب من قول الشيخ الفاضل خواجه ابومعشر بلخی رحمه الله تعالى؛ انجام: و کسادی بازار و کاسدی شرکتها تمت الرساله خط: نسخ خوش، کا: محمد طاهر مشهدی، تا: 1309ق، جا: مشهد؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی زرکوب ترنج دار، 5 گ (223-227)، 31 سطر، اندازه: 20/2×33/1 سم [ف: 10-249]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 486/19-عکسی

اصل آن: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-10]

10. مشهد، رضوی؛ شماره نسخه: 5301

آغاز: بسمله و الحمد لله رب العالمین؛ انجام: بالای زمین باشند و الله اعلم

در فهرست بدون نام مؤلف آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: حنایی، 8 گ، 25 سطر (20×11)، اندازه: 16×25 سم [الفبائی: 17]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1006/4-ف

نسخه اصل: بادلیان (1526. 683 marsh)؛ بی کا، بی تا [فیلم ها -

فی: 1-553]

12. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5859/6

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 3 گ (86 پ-89 ر)، 22 سطر (7×12)، قطع: ربعی، اندازه: 12×20 سم [ف: 16-110]

13. تهران، ملک، شماره نسخه: 3395/5

آغاز: برابر 1؛ انجام: ... مفسر به اصل باشند، و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جدول شنگرف و زنگار؛ کاغذ: ترمه،

جلد: میشن سیاه، 23 سطر، اندازه: 18×24 سم [ف: 6-390]

14. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3326/2

آغاز: برابر 1

خط: نستعلیق، کا: رضا حسینی، بی تا؛ جدول ها و دوایر جوهر سرخ؛ کاغذ: پسته ای، جلد: رویه میشن قهوه ای مایل به پشمی، 19

سطر، اندازه: 15/3

× 20/7 سم [ف: 6-375]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 499/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 7ص (26-32)، 22 سطر (13×19)، اندازه:

17×23 سم [سنا - ف: 1-291]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3469/3 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-148]

16. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره /4

بی کا، بی تا [میراث اسلامی: 5-573]

17. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 893/7

آغاز: کتاب الأحكام علی قرانات الكواكب علی رای الاوائل؛ انجام: و جایگاه قمر وقت ولادت طالع ابتدای کون بود.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اهدایی خاندان فرساد؛ جلد: مقوایی با

تیماج مشکی، 38 گ، اندازه: 14×21 سم [ف: 2-739]

18. رشت؛ ملی رشت؛ شماره نسخه: 65/2ر

بی کا، بی تا [نشریه: 5-389]

212- اتصال خلق به غوث اعظم / کلام و اعتقادات / فارسی

ettesāī-e xalq be qows-e a'zam

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī Šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902-

فایده کوتاهی است به نقل از سید - احتمالاً سید کاظم رشتی - درباه اتصال خلق یعنی شیعه به غوث اعظم که بعد از سیر در چند قریه از قرای ظاهره اول است و شرح قرای مذکور.

آغاز کتاب: بسمله تتمه تعلیقه که سرکار سید اعلی الله مقامه به سرکار آقا روحی لتراب مقدمه الغدا نوشته اند اما آنچه اشاره به آن فرمودید که مردم الان اکتفا بلفظ نمی کنند

انجام کتاب: امید از کرم عمیم دارم مثل سگ اصحاب کهف پی عمل محسوبم فرمایند و به دعای خیر یاد وشاد فرمایند.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1043/4 - 6/133

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: فتح الله افشار، تا: 1295ق؛ 2گ، 12 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 6-3002]

213- اتصال و انصراف / هیأت / فارسی

ettesāl va enserāf

مسعودی غزنوی، محمد بن مسعود، ق 6 قمری

(mas Ūdī qaznavī, mohammad ebn-e mas'ūd (- 12c

وابسته به: کفایة التعلیم فی صناعة التنجیم؛ مسعودی غزنوی، محمد بن مسعود (6-

فصلی است از کفایة التعلیم ابوالمحامد غزنوی در حد اتصال و انصراف (مصطلح در علم احکام نجوم).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6400/1

بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی ضحیم شکری، جلد: تیماجی مشکى رنگ، 2ص (2-3)، قطع: رقعی [ف: 19-536]

214- اتفاق ابن المبارک بالسيدة العلوية / فضائل و مناقب / عربی

ittifāq-u ibn-il mubārak bi-s-sayyidat-il 'alawīyya

به نقل از «منهاج الیقین» علامه حلی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9467/11

ص: 396

خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن 13؛ 1 گ (19 ر) [مختصر ف: 17]

215- اتفاقات بدیع و شگفت = لطائف الطوائف = لطائف و ظرائف = مجموعة اللطائف / داستان / فارسی

ettefaq-e bad' va segeft = lata'ef-ot tava'ef = lata'ef va zara'ef = majmu'at-ol lata'ef

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16011/4

آغاز: بدیع است اگر بهم برسد: از خراسانی وفا، از ازبک سخا، از شیرازی شجاعت؛ انجام: از نامرد مردی، قزلباش صالح، وزیر الباده پوش، عالم با عمل. خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1302 ق، رکابه دار؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1 گ (139 ر و پ)، 12 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 44-196]

216- اتفاقات و اسبابها = کیفیت استناد اتفاقات به اسباب آن / فلسفه / فارسی

ettefāqāt va asbāb-hā = keyfiyat-e estenād-e ettefaqāt be asbāb-e ān

م احتمالاً بخشی از کتابی دیگر است.

آغاز کتاب: در بیان کیفیت استناد اتفاقیات به اسباب آن بر طریق اجمال از آنچه گفتیم روشن شد که هیچ امری حادث نتواند شد، بل هیچ ممکن موجود نتواند بود بی سببی موجب.

انجام کتاب: این است آنچه مهم باشد تصور آن در این موضع تا در این احکام مذکور در باب اسباب حیرت و اشتباه نیفتد انشاء الله العزیز.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18399

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 3 گ،

17 سطر (5×13)، اندازه: 11×21 سم (رایانه)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 970

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری با عطف تیماج مشکی، 20 گ +4، 15 سطر، ا

اندازه: 11×21 [ف: 1-317]

217- اتفاق مثلث روس و آلمان و اطريش / حكومت و سياست / فارسي

ettefāq-e mosallas-e rūš va ālmān va otrīš

ملکم، 1249 - 1326 قمری

(malkam (1834 - 1908

نقل از کتاب «در عصر هیجدهم» تألیف مسیو آلبر سورل درباره اتفاق مثلث روس و آلمان و اطريش.

اتصالات کواکب - الاتفاق 397

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3563/3

آغاز: ... در سال 1294 بعد از آنکه مملکت قریم را یکتزینه ثانی امپراطریس روسیه ضبط کرد فردریک کبیر در سال 1769 در ضمن مکتوبی به برادرش شاهزاده هانری مضامین ذیل را نوشته است

خط: نستعلیق شکسته، بی کاه، بی تا، کاغذ: فرنگی سفید و سبز، جلد: مقوا، 3 گ [ف: 3-1232)

218- الاتفاق و الافتراق لصنعة التریاق = الجامع لصنعة التریاق / طب / عربی

al-ittifaq wa-l iftirāq li-Şan`at-it taryāq = al-jāmi` li Şan`at-it taryāq

انصاری، علی بن عبدالعظیم، ق 7 قمری

(ansārī, `alī ebn-e `abd-ol-`azīm (- 13c

تاریخ تألیف: دهه میانی محرم 669ق

کتاب مفصلی است در شرح کیفیت ساختن تریاق فاروق (Thebaic electuary) و بیان خواص طبی آن بر اساس اقوال فحول علمای علوم گیاهی و طبای متقدم از قبیل دیسقوریدوس و جالینوس و رازی و ابن سینا و ابن جلیجل و ابی بیطار و ابن جمیع و ابن سمحون و ابن ماسویه و ابن التلمیذ و ابن الصوری و غافقی و اسحق بن عمران و زهرای و غیره. این کتاب مشتمل بر 25 (نسخه آستان قدس) یا 35 «باب» (نسخه دانشگاه) است (تفاوت در باب بندی این دو نسخه است). در ابتدای نسخه دانشگاه به نام کتاب و نام مؤلف تصریح شده است.

ابواب آن چنین است: 1. شرح اسم و رسمه؛ 2. شرف التریاق و عموم نفعه بطریق کلی؛ 3. بیان الحاجة و السبب الموجب الی تألیفه؛ 4. السبب الی تألیفه؛ 5. ذکر طبقات الحکماء المؤلفین له؛ 6. ذکر من زاد و من نقص فی التریاق؛ 7. کیفیت ترکیبه من کلام جالینوس؛ 8. فی ترکیبه من کلام المتأخرین؛ 9. کیفیت ترکیب الاندروخورون و مقدار ما یستعمل فیہ؛ 10. صفة اقراص العنصل؛ 11. کیفیت عمل اقراص الأفاعی؛ 12. وصف الحیات و ذکر اجناسها و لحومها؛ 13. ماهیة ادویة المفردة و قواها و اقرصتها و منافعها و صفاتها و هیاتها و طعومها

و روايحها و اختيار الجيد منها و اشكالها و مواضعها وقت اختيارها بطريق كلي؛ 14. الكلام على كل واحد ادوية المفردة و ماهيته و مزاجه و طعمه و رائحته و قوته و فعله و منفعتة و شكله و موضعه و اختياره و وقت اختياره بطريق جزئي (در اينجا داروها به ترتيب ابجدی شناسانده شده و سخنان پزشكان در آن آمده است و در بسياری از جاها به رمز (ج) جالينوس را می خواهد)؛ 15. الابدال لما يبدل من ادوية عند فقده (داروها بی ترتيب یاد گردیده)؛ 16. الخلاف و الغلط الواقع في مفرداته و ذکر ما يغلط به و يغش (اينجا نیز در یاد کردن داروها ترتیبی نیست)؛ 17. ذکر ما وقع فيه من الاختلاف في تركيبه و كيف وقع و من خالف فيه (در اينجا نام دانشمندان به

ص: 397

رمز یاد شد؛ 18. فيما وقع من الناس فيه في تركيب من الغلط و

كيف وقع؛ 19. ذكر سبب وقوع الغلط في الترياق والخلاف فيه وكيف وقع؛ 20. تعليل وضع مفرداته؛ 21. تعليل اوزان ادوية الترياق؛
22. صفة امتحانه و معرفة ما هو الفاضل منه و كيفية طريق اختياره و اللرن المطلوب فيه؛ 23. منافع الجزئية و مقدار الشربة المستعملة في
قرص قرص؛ 24. الزمان الذي يعمل فيه الترياق؛ 25. المكان الذي يعمل فيه الترياق؛ 26. انية الترياق و انية اقراصه و مفرداته؛ 27. مدة
عمره و اي وقت يقوى و اي وقت يضعف و اي وقت تتسلخ عنه صورة الترياقية و يبقى كبعض المعاجين؛ 28. اختصاصه بهذه المنافع دون
سائر المركبات؛ 29. صفة دق ادويته و حلها و خلطه و تخميره و عجنه و مدة ذلك؛ 30. مقدار وزنه و وزنة كل واحد من ادويته و عددها؛
31. التشكيك على الترياق و الجواب عنه؛ 32. التشكيك على الترياق و الجواب عنه؛ 33. مزاج الترياق كم ذا يكون في درجته؛ 34
مصنفيها و مقدار حجمها (در اين باب مراجع مؤلف ذكر شده و از حيث كتاب شناسی در باب اين موضوع دارای اهميت بسيار است ؛
35. ذكر الخطب التي في اوائل الكتب المنقولة منها هذه المقالة قد اردنا ذكر هذه الخطب لانها يعرف منها مقاصد تلك الكتب.

آغاز كتاب: بسمله ... جعل بدنه اشرف الأبدان و الهمة ... و نبات و حيوان و الصلوة ... سيد ولد عدنانا

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 647

آغاز: فساله غرس نعمه ... المتطبب عفى الله عنه؛ انجام؛ و تجتهد ان لاتخالطها كيفية ردية من آناء او موضع و الله اعلم و احكم
بالصواب.

خط: نسخ، كا: عبد الملك بن ابي الفتح بن منصور منبجی، تا: 25 شعبان 670ق؛ افتادگی: آغاز؛ نوشته از روی نسخه مصنف، اهدایی
حاج وزيری؛ كاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی عطف و حواشی تیماج قرمز، 317 گ، 21 سطر (20x12/5)،
اندازه: 26x17/5 سم [ف: 2-559]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2399-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-313]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5081

آغاز: برابر؛ انجام؛ اذ كان في لطيف ماذرا و بديع. تذكر: نام كتاب به استناد نسخه ملی ش 843 ذكر شد؛ خط: نسخ، بی كا، تا: قرن 8؛
واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145؛ كاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی دورو، 303 گ، 21 سطر، اندازه: 31x17 سم [ف: 19-
100]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1129/5

آغاز: بسمله. هذا كتاب الافتراق و الاتفاق تأليف الفقيه الاجل العالم الفاضل الأوحده نورالدين ابوالحسن على بن عبدالعظيم المتطب
الانصارى. قد رتبته على خمسة و ثلاثين بابا. الباب الأول في شرح اسمه و رسمه و كيف سمي بهذا الاسم اعنى الترياق و لقب بالفراوق و
المخلص و الحافظ؛ انجام: الباب

31 في التشكيك على الترياق و الجواب عنه. لقائل أن يقول قد أظن الأطباء في مدح هذا المركب و تعظيمه و مدح مفرداته ... فان كان مستنده التجربة فالاشكال عليه من وجوه احدها في قول فاضل الاطباء ان رأى اهل التجربة غير صحيح اذ كان بلاقياس فكري ... و ذلك محال على ما قرر في العلوم الحكمية و ثالثها.

خط: نستعليق ريز، كا: سالک الدين محمد بن مريد الطيب الحموي، تا: جمادى الاول 1005ق، جا: اصفهان؛ كاغذ: سپاهانی، فاقد جلد جلد، 92گ (18پ - 110پ)، 25 سطر (10×15)، اندازه: 13×19سم [ف: 6-2236]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 843

آغاز: برابر؛ انجام: فهو اشد قبضاً من نفس الورد فهو كذلك ايضاً من كتاب اتفاق و افتراق

خط: نستعليق، بی کا، تا: محتملاً قرن 11؛ محشى؛ كاغذ: اصفهانی (الوان)، جلد: تیماج قرمز مقوایی عطف تیماج الحاقی لولادار، 180گ، 26 سطر (9×16)، اندازه: 12×20/5سم [ف: 8-346]

219- الاتقان / اصول فقه / عربی

al-itqān

تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین، - 1321 قمری

(1903 -) (tehrānī najafi, hādī ebn-e mohammad amīn)

مؤلف از استادان این فن است و او را در این فن مسلکی است مخصوص به خود و مبنایی جدای از مبنای مشهور دارد. جمله ای از مباحث آن را به خلاف مشهور بر اساس مقتضی و مانع « استوار داشته و آراء متقدمین را مورد نقد قرار داده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي شرفنا باصول الهدايه معدن النبوة ... و بعد فيقول خادم الملة و الدين محمد هادی بن محمد امین حشر هما الله تعالی مع آباءه المعصومين ... أن هذا كتاب الاتقان يشيد اركان الدين و يجدد شرع خاتم النبيين صلى الله ..

انجام کتاب: و يساوق المفعول اخرى كالجريح لكن الاختلاف انما هو باختلاف الموارد و الافالفاعلية على نسق واحد في الجميع

[الذريعة 83/2]

1. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 4453

آغاز: اصل لا خلاف في انه يجوز امر الامر مع جملة بانتفاء الفرط در این کتاب مباحث لفظیه (ادله لفظیه از اصول) مطرح است و از ص 77 تا آخر کتاب در علم کلام است که با بحث از تحسین و تقبیح عقلی آغاز شده و به بحث شکر منعم خاتمه می پذیرد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13ق؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مقوایی ضربی، 25 سطر [ف: 12-134]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18175

بی کا، تا: 1326ق [د.ث. مجلس]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8584/2

خط: نستعلیق، کا: محمد امین صدر الاسلام خوئی و عبدالله بن محمد حسن هشترودی، تا: 1335ق؛ توسط حسنعلی همدانی در همان سال مقابلہ شدہ است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قہوہ ای، 25گ (9پ-34ر)، 18 سطر، اندازہ:

13x20/5سم [ف: 22-164]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7356

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن شیخ حسن بن شیخ محمد حسن صاحب جواهر الکلام، تا: 1339ق؛ کاغذ: کاهی خط دار، 51گ، 16 سطر، اندازہ: 14x21سم [ف: 6-1]

5. مشهد؛ مدرسہ آیة اللہ خوئی؛ شماره نسخه: 61

بخش مباحث الفاظ؛ خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالحسین، تا: 5 رجب 1342ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 35 گ، 15 سطر، اندازہ: 15x21سم [ف: 38]

6. زنجان؛ امام جمعہ؛ شماره نسخه: 188/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 20 ربیع الاول 1375ق؛ بہ خط کاتب تصحیح شدہ؛ جلد: مقوایی عطف و گوشہ ہا پارچہ ای خاکستری، 62گ (22پ-83پ)، 9 سطر، اندازہ: 5/18x23 سم [اوراق عتیق: 1-190]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6983

آغاز: برابر

چند برگ از آغاز کتاب؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، پس از کتاب چند برگ از کتابی در اصول با آن صحافی شدہ؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 41گ، 18 سطر، اندازہ: 16x21سم [ف: 18-157]

8. قم؛ زنجانی (آیة اللہ)؛ شماره نسخه: 78/3

کا: حسین بن علی نقی، بی تا؛ 29گ (192پ-221پ)، قطع: خشتی (چند نسخه - ف: 224)

9. تہران: مجلس؛ شماره نسخه: 2714/8

آغاز: برابر؛ انجام: وان کان خیاطة فعین لهم خیاطة الجبہ والقمیص بادعاء انها عین تعیین المطبوخ و اقبیح من علاقة الاقران فی الذکر

در فهرست با عنوان «مباحث الفاظ» آمده؛ خط: نسخ، بی کا، بی تاب کاغذ: دو نوع کهنه و نوبه رنگهای گوناگون، جلد: مقوای مشکی با عطف پارچه ساده، 57ص (183-240)، قطع: خشتی اندازه: 15×21سم [ف: 9-22]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7884/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تاب؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 37ص (245-282)، اندازه: 13×21سم [ف: 26-360]

11. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر بی کا، بی تا تراثنا: س 13 ش 1: 125]

220- الاتقان في علوم القرآن / علوم قرآن / عربی

al-itqān fī 'ulūm-il Qur'ān

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

تاریخ تألیف: 878ق

مؤلف در مقدمه از این که دانشمندان پیشین به تدوین کتابی در علوم قرآنی نپرداخته اند شکوه می کند. کتب معدودی که در این باب نوشته شده اند به دلیل اختصار یا دلایل دیگر او را قانع نساختند، از این رو خود به تألیف در این باب مبادرت نمود. وی در ابتدا کتاب «التجیر فی علم التفسیر» را تألیف کرد، آن گاه با تهذیب و تنقیح آن، همراه با افزودن و کاستی «اتقان» را نوشت. وی در تألیف آن از کتاب «البرهان فی علوم القرآن» نوشته محمد بن بهادر بن عبدالله زرکشی (745-794 ق.) بهره بسیار برده است. این کتاب که دارای هشتاد فصل است با فصل آیات مکی و مدنی آغاز شده و با فصل طبقات مفسرین پایان پذیرفته است. بیش از صد کتاب در مقدمه این اثر نام برده شده که از منابع تألیف آن بوده اند.

شیوه تصنیف او چنین است که ابتدا عنوان موضوعی را بیان می کند و مشهورترین کسانی را که درباره آن موضوع کتاب تألیف کرده اند نام می برد، آن گاه فایده دانستن آن موضوع و اهمیت و نقش آن را در شناخت و تفسیر معانی قرآن بیان می نماید، سپس مسائل و فروع و نکاتش را بازگو می کند، در بیان تمام این مطالب به قرآن و حدیث یا اقوال دانشمندان فن استشهاد می نماید و گاهی قسمت هایی از کتاب هایی که درباره آن موضوع هست به طور کامل یا خلاصه نقل می کند و در موارد بسیار در پایان فصل رأی خودش را نیز می نگارد. از امتیازات این کتاب آن است که سیوطی در آن بسیاری از نصوص و متون نوشته هایی را آورده است که اصل آنها به دست ما نرسیده، از جمله کتاب های جعبری و باقلانی و الکیا الهراسی و الزملکانی و ابن الانباری و غیره.

آغاز كتاب: قال الشيخ الإمام: الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب تبصرة لأولي الألباب وأودعه من فنون العلوم والحكم العجب العجاب.

انجام كتاب: وصلى الله على من لا نبي بعده سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم كلما ذكره الذاكرون وغفل عن ذكره الغافلون.

چاپ: تحقيق محمد ابوالفضل ابراهيم، قاهره، مكتبة المشهد الحسينى، چاپ جديد، 4جزء، 1386.

[ريحانة الادب 277/2؛ حاجى خليفه 8/1؛ مشار عربى 15: نشانى 3چ؛

سركيس 1073/1؛ الأوقاف العامة بغداد 39/1-41 و 118/1؛ الأوقاف العامة

موصل 17/4؛ ترجمه الاتقان في علوم القرآن به قلم سيد مهدي حائرى

قزوينى شرح و حواشى:

1- مظهر التبيان في ترجمة الاتقان؛ طباطبائى يزدى، على اكبر بن

ص: 399

1. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 100

خط: نسخ، کا: احمد بن شریف احمد بن شریف حسین بن شریف

علی بن شریف وهب، تا پایان جمادی الثانی 967ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: استنبولی (نشریه: 11-881)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13779

آغاز: برابر؛ انجام: و لا یخذل من انقطع عن سواه وام له.

خط: نسخ، کا: علی بن شعبه شافعی معروف به «طعم»، تا: قرن 10؛ واقف: فاضل خان کاغذ: حنایی، جلد: تیماجی مشکی آسترदार
ضربی، 227گ، 35 سطر، اندازه: $17/3 \times 27/5$ سم [ف: 11-517]

3. قم؛ موقوفه میرزا ابوطالب قمی؛ شماره نسخه: 30

خط: نسخ، کا: طه بن صالح دیری، تا: 13 ربیع الاول 1020ق؛

جلد: تیماج قهوه ای، 397گ، 23 سطر [جنگ: 1-500]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 443

آغاز: بسمله، قال سیدنا و مولانا و شیخنا الشیخ الإمام العالم العلامة انجام: و حسن توفیقه و صلواته و سلامه علی اشرف خلقه و تاج
رساله محمد و علی آله و صحبه و الحمد لله وحده.

خط: نستعلیق، کا: عبد الحسین بن عنایت الله نجفی، تا: 1040ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز مقوایی لولا دار، 261گ، 23 سطر
($19 \times 10/5$)، اندازه: $18/5 \times 25/5$ سم [ف: 7-375]

5. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 31

آغاز: برابر؛ انجام: هو الجواد الذي لا یخیب من امله و لا یخذل من انقطع عن سواه

کامل؛ خط: نسخ کهن، کا: ابوبکر بن عبدالله بن احمد عجمی حنفی، تا: حدود قرن 10 و 11؛ دارای گواهی خرید کتاب توسط سید
محمد مومن بن محمد امین گنجوی در بلده ارض روم در 1079ق، محشی، نسخه به شمال آفریقا تعلق دارد؛ تملک: علی بن سلطان
محمد هروی؛ جلد: تیماج سیاه سوخت، 388گ، 21 سطر، اندازه: 21×15 [ف: 3-]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24961

آغاز و انجام: برابر

جلد 1-2؛ خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 11؛ تعداد نه برگ از مطالب و فهرست جلدین توسط کمال بن سید محمد کاظم اصفهانی در چهاردهم جمادی الثانی 1369 نونویسی شده؛ مالکیت: محمد جواد بن محمد رضا و محمد جلال زواری؛ واقف: سید کمال الدین مرتضوی، تاریخ وقف: مهر 1377؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی شیرازه بندی با الوان، 373 گ، 21 سطر، اندازه: 13×22/5 سم [ف: 13-22]

7. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 629

آغاز: برابر؛ انجام: ... جل جلاله و عز سلطانه، من با تمام هذا الكتاب أن يتم النعمة بقبوله وان يجعلنا من التابعين الأولين من اتباع رسوله وأن يجيب سعينا فهو الجواد لا يخيب من امله ولا يتحول من انقطع عن سواه.

خط: نستعلیق پخته، بی کا، تا: قرن 11؛ جدول بندی 6 راه به زر و مشکی و شنگرف، دو برگ آغاز نونویس؛ مهر: «یا محمد و علی»؛ جلد: مقوایی تیماج قهوه ای پوشانیده ضربی درون طلا، 351 گ، 21 سطر (20×9/5)، اندازه: 14×25/5 سم [ف: 2-6]

8. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 184

خط: نسخ، کا: حبیب الله، تا اواخر شعبان 1100 ق، جا: در حرم قدسی؛ مصحح، در برگ پایانی اسامی کتبی که نزد حاجی محمد باقر قزوینی عاریه بوده دیده می شود؛ جلد: تیماج قرمز، 310 گ، مختلف السطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 1-152]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1437

آغاز: قال الشيخ الامام العالم العلامة؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن لطف الله یحیی، تا: 18 شوال 1126 ق؛ برگ اول دارای یک سرلوح کوچک رنگ آمیزی، مجدول به لاجورد و شنگرف؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1391 342 گ، 25 سطر، اندازه: 14×24 سم [ف: 4-404]

10. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 452

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه 11 شعبان 1134 ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی دارای ترنج و نیم ترنج ضربی، 667 ص، 27 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 2-141]

11. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7093-36/93

آغاز: النوع الثاني والاربعون في قواعد مهمة يحتاج المفسر الى معرفتها قاعدة في الضمان؛ انجام: ولا يخذل من انقطع عن سواه وام له تم الكتاب بحمد الله وعونه قال مؤلف فسمح الله في مدته ... فرغت من تعليقه يوم السبت المبارك ثالث عشر من شوال سنة ثمان وثمان سبعين وثمانمائة سوى اشيء الحقتها بعد ذلك وكان الفراغ من تعليقه ... ثلاثين و الف من الهجرة

خط: نسخ، بی کا، تا: 1144 ق؛ مصحح؛ جلد: مقوای عطف تیماج قهوه ای، 235 گ، 19 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-52]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 53

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی طعمه بن احمد البقاعی، تا: 1147ق، 335گ،

29 سطر، قطع: وزیری، اندازه: $10 \times 17/5$ سم [ف: 2-24]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14699 |

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1181ق؛ مصحح، دارای نشان بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی ترنج و سرترنج و لچکی و گره دار، طبله هم دارای لچکی و سرترنج و گره، 249گ، 21 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 41-165]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10239

آغاز: وقد صنف في علوم الحديث جماعه.؛ انجام: برابر

فاقد خطبه؛ خط: نسخ، کا: عطاران محمد رافع اردلانی، تا: سلخ

ص: 400

شوال 1185ق، برای عمر بیک بن خالد پاشا؛ واقف: احمد طاهری، تاریخ وقف: تیر 1349؛ کاغذ: حنایی، جلد: میسن سرخ، 205گ،
23 سطر، اندازه: 25x18سم [ف: 11-518]

15. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2473

خط: نسخ، کا: عطار بن محمد رافع اردلانی، تا: 1191ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میسن مشکی، 209گ، 13 سطر، اندازه: 25x18سم
[ف: 1-12]

16. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 89

آغاز: برابر؛ انجام: ... فهو الجواد الذي لا يخيب من امله ولا يخذل من انقطع عن سواه وام له أمين أمين.

خط: نسخ، کا: بی کا، تا: حدود قرن 12؛ مصحح؛ جلد: تیماج سیاه، 384گ، 21 سطر [ف: 1-22]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1002 ط

آغاز: برابر؛ انجام: ... فهو الجواد الذي لا يخيب من امله ولا يخذل من انقطع عن سواه امله

خط: نسخ ممتاز، بی کا، تا: ربیع الآخر 1286ق؛ از روی نسخه ای که کاتبش علی بن شعیر مشهور به طعم بوده است؛ کاغذ: فرنگی
آهارمهره، جلد: تیماج نیلی با حاشیه و شمسیه مذهب، 235گ، 28 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 26x17سم [ف: 24/2-103]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7990

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ابی بکر الکوی الرایخچی، بی تا قبل از کتاب دو برگ دارای فواید متفرقه و اشعاری مربوط به سیوطی و کتابش
دیده می شود، دو مرتبه مقابله و تصحیح شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 151گ، 30 سطر، اندازه: 33x21سم [ف: 20-304]

19. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 597

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 389گ، 26 سطر، اندازه: 20x15سم [ف: 1-4]

221- اتقان المقال في أحوال الرجال = احياء الموات في احوال الرواة / رجال / عربی

itqān-ul maqāl fi ahwāl-ir rijāl = ihyā`-ul mawāt fī ahwāl-ir ruwāt

تبریزی، محمد طه بن مهدی، 1241 - 1323 قمری

(tabrīzī, mohammad tāhā ebn-e mahdī (1826 - 1905

تاریخ تألیف: پنج شنبه 12 ذیقعده 1277ق

کتابی مفصل دارای یک «مقدمه» و سه «بخش»: مقدمه در بیان رموز مصطلح؛ بخش 1. درباره ثقات؛ بخش 2. درباره حسان؛ بخش 3. درباره ضعاف. مؤلف ابتدا نام آن را «احیاء الاموات في احوال الرواة» نهاده بود و سپس نام «إتقان المقال» را برای آن برگزید.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله الذي اصطفى لدينه المبين محمد وآله و من علينا بأصحابه التابعين الحافظين لشرعه المستبين الذين رووا أفعاله

انجام کتاب: هذا آخر ما يسره الله تعالى بلطفه و رحمته بركة نبيه محمد وآله و عترته و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين ...

چاپ: نجف اشرف، 1341 ق، سری، 398 ص.

[مصنفی المقال 207؛ ذریعه 830/1 مشارص 15]

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 3558

آغاز: برابر؛ انجام: سنة 1277. تم و الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 12 ذیقعده 1277ق؛ مقابله و تصحیح شده ی مؤلف در 1306، عدنان بن سید شبر موسوی آن را بر او خوانده است؛ کاغذ: فستقی، جلد: میثن آلبالویی، 156 گ، 25 و 29 و 30 سطر، اندازه: 22×15/8

سم [ف: 1-18]

222- الاتکا علی الوسادة / حدیث / عربی

al-ittikā 'ala-l wisāda

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

شامل روایاتی است مبنی بر اینکه پیامبر به متکاهای مختلف چه مصور و چه ساده تکیه می کرده و از برخی روایات در همین باب استفاده نموده که پیامبر پرده مصور را مکروه می داشته است.

آغاز کتاب: بسمله، اللهم صل على سيدنا محمد وآله .. باب ما جاء في تكاة رسول الله صلى الله عليه و سلم حدثنا عباس بن محمد ... قال رأيت رسول الله صلى الله عليه و سلم متكئا على وسادة على يساره

انجام کتاب: فهاله كل بدر في سماء XX ترى من حسن شكلي مستفاداً

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد شافعی، تا: 1060ق؛ جداول به سنگرف و لاجورد؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 3گ، اندازه: 25x16سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 2: 635]

223- اتلاف العبد مال المولی و جنایته علیه / فقه / عربی

itlāf-ul 'abd māl-al mawlā wa jināyat-u-hū 'ala-yh

شفتی اصفهانی، محمد علی بن محمد باقر، ق 13 قمری

(šaftī esfahānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad bāqer (- 19c

اگر برده ای در هنگام بردگی مالی را از صاحب خود تلف کند یا ضرر جانی به وی وارد آورد، پس از آزاد شدن ضامن جنایت

ص: 401

خود هست یا نه؟ این رساله استدلالی را مؤلف درباره این موضوع و این که «آیا برده مالک مالی می شود یا نه؟» به دستور استادش نگاشته است.

آغاز کتاب: الحمدلله الذي أقدّر العباد على الطاعات و فعل الخيرات ولم يحجر عليهم عن الوصول الى القربات و نيل المثوبات انجام کتاب: اذ تسلط المولى على مال العبد و لو مجاناً لا يستلزم أن لا يثبت للعبد عليه حق مع ان المفروض أن العبد يكون له اهلية للملك فتأمل فيه

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1995/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 21 گ (6 پ - 27 ر)، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 5-366]

224- اتللو (مغربی ونیز) / داستان / فارسی

(otello (maqreb7-ye venīz

شکسپیر، ویلیام، 1564 - 1616 میلادی

(Šekspīyer, vīlīyām (1564 - 1616

نمایشنامه ای از ویلیام شکسپیر بزرگترین شاعر و نویسنده انگلیسی می باشد که به فارسی ترجمه و نام مترجم در نسخه آورده نشده است. اما با مقابله و این که تاریخ ختم تحریر در پایان نسخه با زمان اقامت ناصر الملک (یکی از مترجمین اتللو) در اروپا مطابقت دارد. معلوم گشت که این کتاب تحریر اولیه ترجمه ناصر الملک در لندن می باشد. این کتاب توسط افراد متعددی به فارسی ترجمه شده است: 1- علی اصغر حکمت، 2 عبدالحسین نوشین، 3- م.ا. به آذین، 4- داریوش، شاهین.

چاپ: تهران، 1337 ش، سربی، رقعی، بنگاه نشر اندیشه، 171 ص؛ تهران، 1340 ش، سربی، رقعی، اندیشه، چاپ دوم، 171 ص؛ تهران، 1343 ش، سربی، رقعی، چاپ سوم، اندیشه، 202 ص؛ تهران، 1346 ش، سربی

[مشار فارسی 153/1]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16093

آغاز: بسمه تعالی، ویلیام شکسپیر مهمترین شعرای انگلستان است؛

انجام: در لندن بتاريخ 15 شهر ذي العقده الحرام سنه 1335 مطابق 3 سبتمبر 1917 ترجمه و تحریر انجام یافت.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 15 ذیقعه 1335 ق، جا: لندن؛ واگذاری بنیاد مستعضفان در شهریورماه 1367، کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: فرنگی سر مه ای در قطع بیاضی، 148 گ، 12 سطر، اندازه: 19×24 سم [ف: 6-17]

itmām-ut tatimma

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 28/3 بخش 2

بی کا، بی تا [ف: -68]

226- اتمام الحجة = اتمام حجت / کلام و اعتقادات / فارسی

etmām-ol hojja

مجدوب تبریزی، محمد بن محمد رضا، - 1093 قمری

(1682 -) (majzūb-e tabrizī, mohammad ebn-e mohammad rezā)

اهدا به: شاه سلطان حسین (1105-1135 ق)

تاریخ تألیف: شروع 1111 ق

رساله متوسطی است در عقاید مشتمل بر ده «فصل» و یک «خاتمه»: فصل 1. توحید؛ 2. عدل؛ 3. پیامبری؛ 4. نود و نه دلیل بر امامت؛ 5. دوازده حدیث بر امامت از کتاب های اهل سنت؛ 6. دوازده دلیل بر امامت؛ ... خاتمه در خطبه ششقیه.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله الذي دل على وجوب وجود الممكنات و نظم بارسال الرسل و... و بعد بر لوح عرض محبان اهل بیت رسالت و موالیان خاندان ولایت و [نسخه های فارسی منزوی 870/2؛ فهرستواره منزوی 66/9؛ الذریعه

[188/2 اصول دین]؛ همانجا 326/2 «امامت»

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5383/3 - 27/53

آغاز: برابر؛ انجام: باز می گویم که این امامی که منصوب خدا و رسول است حال خالی نیست یا معصوم است یا غیر از اول تا فصل چهارم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ در صفحه اول رساله دستخط فرزند مؤلف میرزا محمد، که نسخه را در سال 1125 به محمد سلیمان خان قورچی باشی هدیه نموده، موجود است؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو، 33 گ، 19 سطر، اندازه: 22×15 سم [ف: 1-52]

227- اتمام الحجة = اتمام حجت / کلام و اعتقادات / فارسی

etmām-ol hojja

براد کاهی لنگرانی، محمد صادق بن محمد، - 1285 قمری

تاریخ تألیف: یکشنبه 2 ربیع الاول 1281ق

در اثبات وجود حجت بن الحسن (علیه السلام) امام دوازدهم شیعیان ورد گفته منکران وجود آن حضرت، مشتمل بر یک «مقدمه» و دوازده «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در علامات امام و وصف امامت؛ فصل 1. دلیل های عقلی و نقلی بر وجود حضرت حجت؛ 2. اخبار داله بر امامت آن حضرت؛ 3. آیات مربوطه به آن

ص: 402

حضرت؛ 4. غیبت های پیغمبران؛ 5. ذکر گروهی از معمرین؛ 6. ولادت حضرت مهدی (علیه السلام)؛ 7. اسماء و القاب و کنای آن حضرت؛ 8 ذکر کسانی که آن حضرت را دیده اند؛ 9. ذکر توقیعات آن حضرت؛ 10. علامات ظهور آن حضرت؛ 11. کیفیت ظهور و خروج آن حضرت، 12. ثواب انتظار فرج؛ خاتمه در بیان رجعت آغاز کتاب: بسمله، به نستعین ولا حول ولا قوة الا بالله یا مغنی یا ناصری، الحمد لله القائم الدائم الذي لا انقطاع لامده ولا اول الاوله... با دلیلهای قاهره عقلی و براهین واضحه نقلی

انجام کتاب: والذی و اعمامی و اخوانی یوم الدین و یحشرنا | تحت لواء محمد و آله یوم القیامة ...

چاپ: در ایران چاپ شده است.

[فهرستواره منزوی 66/9]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6700

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبد الحسین بن عبد الله طالشی، تا: جمعه 29 جمادی الثانی 1284ق، برای مؤلف؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 355 گ، 15 سطر، اندازه: 13×21سم [ف: 17-260]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2877

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن میرزا عبدالله طالش، تا: 1285ق؛ مجدول دور سطور قرمز، جدول خارجی قرمز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاکی مقوایی ساده، 303، 15 سطر (9/5×16/5)، اندازه: 15/5×22 سم [ف: 6-554]

-اتمام حجت» اتمام الحجة

228- اتمام حجت پیله ور / کلام و اعتقادات / فارسی

etmām-e hojjat-e pīle-var

پیله ور، اکبر، ق 14 قمری

(pile-var, akbar (- 20c

تاریخ تألیف: 1310ق

پاسخی است کوتاه و همه فهم بر رساله «اتمام حجت» که بعضی از مبلغین مسیحی نگاشته و در بیروت چاپ شده و در ایران نشر می دادند و سبب گمراهی جوانان می شدند. این پاسخ به صورت چند مقاله در مجله «دعوت اسلام» صادره کرمانشاه چاپ می شد و پس از

آن به صورت کتابی جداگانه در آمده است.

چاپ: به صورت چند مقاله در مجله «دعوت اسلام»، کرمانشاه؛ رشت، سال 1313 ش [فهرستواره منزوی 66/9]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 655

خط: نستعلیق، بی ک، تا: 1313ق؛ از روی نسخه چاپ رشت سال 1313 ش؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، 37گ، مختلف السطر،

اندازه: 18×11/5

سم [ف: 2-318]

229- اتمام الدراية لقراءة النقاية / چند دانشی / عربی

itmām-ud dirāya li-qurrā'-in niqāya

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

وابسته به: النقاية؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (849-911) تاریخ تألیف: سه شنبه 3 ربیع الاول 873

سیوطی کتاب «النقاية» را در بیان 14 علمی که طلاب علوم دینی بدان نیاز دارند پرداخته و چون در آن کتاب رعایت نهایت اختصار و ایجاز شده و برای اتمام فایده، کتاب «اتمام الدراية» را در شرح «النقاية» به رشته تحریر در آورد. او در ابتدای شرح بیان داشته که به نظر من چهارده علم محتاج الیه هر طالبی است و برین چهارده علم هر علم دیگری متوقف است چه از علوم پاره ای واجب عینی اند و آن اصول دین و تصوف است و پاره ای واجب کفایی اند چون تفسیر و حدیث که بر اثر توقف غیر بر آنها واجب شده اند، با این تطبیق و تفحص چهارده علم زیر مورد احتیاج هر صاحب دینی می باشند: 1. علم اصول دین؛ 2. علم تفسیر؛ 3. علم حدیث؛ 4. علم اصول فقه؛ 5. علم فرائض (مواریث)؛ 6. علم نحو؛ 7. علم تصریف؛ 8. علم خط؛ 9. علم معانی؛ 10. علم بیان؛ 11. علم بدیع؛ 12. علم تشریح؛ 13. علم طب؛ 14. علم تصرف؛ خاتمه در علم و افضل بودن هر کدام از علوم بر دیگری.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله على نعمة السابعة الشاملة و اشهد ان لا اله الا الله.

انجام کتاب: هذا آخر اتمام الدراية لقراءة النقاية و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على رسوله محمد و على آله و أصحابه اجمعين.

چاپ: هند به سال 1309ق؛ تهران، چاپ سنگی، 231 ص، 1309ق؛ قاهره، مطبعة التقدم العلمية، 251 ص، 1348ق، کشف الظنون

1970/2 و 8/1

؛ دليل مخطوطات السيوطي ص 255؛ مخطوطات الموصل 115/8؛ الأوقاف العامة موصل 168/2 [

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1412

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شمس الدین بن علی الکروی، تا: 1000ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تریاکی سیر عطف تیماج تریاکی روشن لب رفته
مقوایی ترنج و نیم ترنج، 129گ، 19 سطر (6/5 × 13/5)، اندازہ: 14×19/5 سم [ف: 9-431]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 674-4/144

ص: 403

آغاز: الفائدة و ابرازة لما أنا باستخراجه احرى اذ صاحب البيت بما فيه ادري ... قلت بسم الله الرحمن الرحيم اى ابتدى الحمد اى الثنا بالجميل ثابت لله والشكر له والصلوة والسلام على خير نبى ارسله هذه نقاية بضم النون؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1095ق؛ افتادگی: آغاز؛ تمامی صفحات مجدول مذهب محرر، علامت بلاغ دارد، حواشی به نقل از عوارف المعارف و ...، نسخه توسط کاتب در مجالس متعدد مقابله و تصحیح شده که آخرین آن روز جمعه 16 ربیع الاول 1095 بوده است، مهرهایی دارد به تاریخ 1129؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 156گ، 15 سطر، اندازه: 20x11/5 سم [ف: 1-53] 3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1360/4 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه در استانبول ترکیه؛ خط: نسخ، کا: عبدالرحمان بن یحیی دیار بکری، تا: 1195ق، جا: حرم مکی؛ 78گ (40-118)، 21 و 25 سطر [عکسی ف: 4-126]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12397/12

آغاز: قال الامام السیوطی - رحمه الله تعالی - فی آخر شرح النقایة المحتویة علی اربعط عشر علما اعلم ان المؤمن حقا إلی الکامل فی ایمانه، انجام و تفاوت المراتب فی الدنیا والآخرة، الاراد لقضائه بالدفع ولا معقب لحکمه بالنقض سبحانه و تعالی.

بخش نهایی کتاب، در شرح درجات و مراتب ایمان؛ خط: نسخ، کا: محمد بن یحیی الشویطر، تا: 25 ربیع الثانی 1226ق، از روی خط صفی الاسلام احمد بن حسن بی ابی الرجال، با اصل مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج با روکش پارچه سبز با لبه برگردان، 6گ (115-120)، ابعاد متن: 23/5x13/5 اندازه: 30x22 سم [ف: 31-352]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2546

آغاز: برابر؛ انجام: لقضائه بالدفع ولا معقب بالنقض سبحانه و تعالی و قد فرغ المصنف الشارح من تالیفه ... و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین اجمعین.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: فخر الدین بن ملا احمد رودباری، تا: 1274ق؛ پشت برگ پایانی رباعی عرفانی به همراه مطالبی از یکی از مالکین نسخه که پس از مدتی مطالعه کتب تاریخ و سیره و اخبار در مورد امام علی (علیه السلام)، خلاصه ای از برداشت خود را از آن کتب نوشته، مصحح؛ مهر: «جلال الاطباء»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی یک لا، 146گ، 15 سطر (7x15)، اندازه:

20/5x13/5 سم [ف: 12-447]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 473/2

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن سعید الدین حسینی کلجینی، تا: 4 شوال 1286ق، جا: کلجین؛ افتادگی: آغاز کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی با ترنج، 201گ (70-271)، ابعاد متن: 13x7، اندازه: 17x10 [سنا - ف: 1-273]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2416/1

خط: نسخ، کا: جلال الدین ملا مصطفی، تا: 1300ق، کاغذ: فرنگی، آهار مهره، جلد: میسن قهوه ای ضربی مقوایی، 116گ (پ5) -
121پ)، 14 سطر، اندازه: 21×15 [ف: 6-11]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27605

آغاز: برابر؛ انجام: او المعایش و تفاوت المراتب في الدنيا و الاخرة لاراد لقضائه بالرفع و لامعقب بالنقص... و امتاز بتائید الملك الغفار
عن كافة لاخق و الذي مع حداثة سنه جامع القواعد ...

خط: نسخ خفی خوش، کا: عبدالرحیم، تا: 1301ق؛ کاغذ: شکری شنگرف، جلد: تیماج، 89گ، 18 سطر (5/7x15)، قطع: وزیری
کوچک، اندازه: 21×12 (رایانه)

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10044

خط: نسخ، کا: سید مهدی رکن الدینی حسینی عزآبادی یزدی، تا: ربیع الثانی 1397ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب س 8 ش 2: 16]

230- اتیولوژی دکتر هونیاک (ترجمه) / طب / فارسی

(t doktor hūnīyāk-ye etlyoložī).

دکتر هونیاک

doktor hūnīyāk

شامل مقدمه ای کوتاه و چند کتاب و فصل و قسم به جای باب و فصل.

آغاز کتاب: از آنجائیکه اتیولوژی و پاتوژنی یعنی علم معرفت اسباب امراض و طریق تکون آنها را از علوم واجبی طب حدید می باشد و
تابحال کتابی در این خصوص در ایران منتشر نشده بود لذا بنده عاصی خادم ملت و نوع سید رضا طبیب ...

انجام کتاب: اول اگر مربوط بععل کتدی باشد ابتدا از تهیج پاها نموده و اول اتساع در آورده تحت جلد بطنی بوده و علایم تشمع یا
سرطان کبد در مریض مییاشد.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3398

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید رضا طبیب، تا: 1298ق؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 298گ، 18 سطر، اندازه: 20/5×13سم [ف: 3-1089]

231- الایبات / کیمیا / فارسی

رازی، محمد بن زکریا، 251 - 313 قمری

(rāzī, mohammad ebn-e zakaryā (866 - 926

رساله کوتاهی در کیمیا.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطاهرین و علی الله ... رازی گوید مردمان در علم صنعت
اختلاف کرده اند قومی گفتند هست و قومی گویند

ص: 404

نیست و قومی گویند جایز باشد

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/111 - 3331/2

آغاز: برابر؛ انجام: هر گاه که آب جوهر حرارت کسب کند هوا گردد و باز این اکتساب چون جوهر پیوست حاصل شد آتش استحال
آتش بود.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جلد: کاغذی با روکش پارچه گلدار، 8 گ، 17 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 1-
[53

232- اثبات الآيات و الكرامات / عربی

itbāt-ul āyāt wa-l kirāmāt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 331/3-ف

نسخه اصل: یوسف آغاش 4862؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ گ (39-32)

، 23 سطر [فیلم ها - ف: 1-455]

233- اثبات الأئمة / کلام و اعتقادات / فارسی و عربی

itbāt-ul a'imma

استخراج نامهای معصومان است به طریق زیر و بینات از آیات قرآن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2909/8

آغاز: بسمله. باب اول در ایراد آیات قرآنی که بقاعده زیر و بینه دلالت بر امامت اثنی عشر ... دارد اولاً قوله تعالی: بسمله اقوال من بیناته
بعد از اسقاط المکررات یستخرج اسم علی؛ انجام: الثامن عشر قوله تعالی فی سورة المائدة الیوم اکملت لکم دینکم ... اقول روی الخاصة
و العامة أن هذه الآية نزلت فی غدیر خم ... و وصی نبی الله علی الحیب ابن ابی طالب و آله و اولاده

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ گ (289-296) [ف: 10-1756]

234- اثبات احتیاج الممكن / فلسفه / عربی

itbāt-u ihtiyāj-il mumkin

ملا شمس، شمس الدین محمد، 1016 - 1098؟ قمری

(mollā Šamsā, Šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687

آغاز کتاب: هو هو لا اله الا هو ذو الفضل و البهاء كل امر معقول متصور بالكنه او الوجه اذا انسب اليه الوجود و العدم

انجام کتاب: فظهر أن الممكن بالذات لا يكون الا مستفيضا من الغنى الحقيقي ولا يكون مفيضاً ابداً

تهران؛ الهيات، شماره نسخه: 735/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن افضل حسینی، تا: 1073ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 18 سطر (6×14)، اندازه: 19×10 سم [ف: 376]

235- اثبات الاحدية / كلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol ahādīya

پانی پتھی، امان الله، - 957 قمری

(pānī pathī, amān-ol-lāh (- 1550

نقل اخبار است از اخبار الاخبار عبدالحق دهلوی.

[ایوانف 102/1 ش 259 / 298]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7816/4

بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: هندی، فاقد جلد، 23 سطر (6×16)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: 19×10 سم اف: 16-714]

236- اثبات افضلیت امیرالمؤمنین (علیه السلام) / کلام و اعتقادات / عربی

esbāt-e afzālīyat-e amīr-al-mo'menīn

کتابی کلامی در اثبات برتری و حقانیت شیعه بر اهل سنت و فضائل امیرالمؤمنین (علیه السلام) است. کتاب در دو بخش تنظیم شده: العقد الأول، في الدلائل العقلية، در 45 دلیل؛ العقد الثاني: في الدلائل النقلية، در 55 دلیل. در پایان خاتمه ای در جمع بندی مطالب دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8972/4

آغاز: حق و باطل و ان في هذا العالم عالم و جاهل و واع و غافل و فاسق و عادل قد ضاع الحق بينها؛ انجام: ... و لانظروا في الدلائل و

البراهين. هذا و الحمد لله على ما منحنا من سنن الهداية و اولانا من عظيم الولاية و جعلنا من عبيده المصطفين ... و حيث انتهينا إلى هذا و تخالف الشافعية و روايات الكيسانية و خجل العمانية و كرب الخطايه و مقالات الزيدية و معالات المشقشقية و تخيلات الصوفية و انتحالات السكمانية و الحمد لله اولاً و آخراً». انجامة: «فرغ من تسويده في اوائل العشر الثالث من شهر شعبان الفقير إلى الله الغني على بن موسى بن علي الفتوني العاملي في النجف الأشرف في سنة ثلاث و ثلثين بعد الألف من الهجرة النبوية

خط: نسخ، كا: على بن موسى بن علي فتونى عاملى، تا: اوائل دهه سوم شعبان 1033ق، جان نجف؛ افتادگى: آغاز؛ مصصح، كاغذ: نخودى آهار مهره، جلد: مقوا با رويه كاغذى ابر و باد مرمرى عطف ميشن عنابى، 10گ (121ر-131)، 19-25 سطر (5/12 × 5/18)، اندازه: 17/9×24/4 سم [ف: 29/1-508]

237- اثبات امامت / كلام و اعتقادات / فارسى

esbāt-e emāmat

مشكك رستمدرارى، محمد بن على، ق 10 قمرى

(moškak-e rostamdārī, mohammad ebn-e `alī - 16c)

اهداء به: شاه طهماسب

ص: 405

آغاز کتاب: و بعد چون مسأله امامت از اشرف مسائل مجمل جدا شدن مذهب حق از طریق باطل است.

انجام کتاب: و بعضی را این ضعیف در کتاب های مخالفان دیده و بعضی را اکابر و اتقیای علماء ما از کتاب هایشان نقل کرده اند.

در هیچ یک از اینها انکار نمی گنجد.

1. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا، شماره نسخه: 69

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اوراق کتاب مشوش است؛ مهر: «عبدہ بحر العلوم العلوی الفاطمی الحسینی»؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا. ، 42گ، 15 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 72]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28703

آغاز: برابر؛ انجام: از قریش اند و ... هیچ دوازده نفر غیر از حضرت امیر و یازده فرزندان

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام (رایانه)

238- اثبات امامت / کلام و اعتقادات، فلسفه، شعر، دعا / ترکی

esbāt-e emāmat

خداویردی آهاری تبریزی، ق 11 قمری

(xūdāveyrdī-ye āhārī-ye tabrizī - 17c)

رساله ای در اثبات امامت علی و فرزندان (علیه السلام) با استفاده از آیات و اخبار اهل سنت که به دستور شاه عباس بزرگ و شیخ بهائی برای آشنا شدن شاهین گرای خان والی که نزد شاه آمده بود به آیین شیعی ساخته است. در آن از تفسیر «حافظ محمد شیرازی» درباره آیات ولایت علی یاد گردیده است. آغاز کتاب: بسمله، و به نستعین. الحمد لله علی آلائه و الصلوة و السلام علی اشرف انبیائه و اولیائه شکر و سپاس مر خدایرا بر نعمتهای او و درود و سلام بر اشرف پیغمبران و دوستان خدا باد اما بعد بوبیر رساله در شیعه مذهبنده مرتب در بیر مقدمه و بیرنجه باب و خاتمه. مقدمه بیز که گروه شیعه اثنا عشری او از اصول دینمز که برهان عقلی از کاقایم در.

انجام کتاب: و انکله حالتکی دویه سن و السلام علی مع التبع الهدی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4442

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن عبدالفتاح ساوه ای، تا: شوال 1059ق؛ در ص ع شعر فارسی است در ستایش علی (علیه السلام)، سه

صفحه در نسب نامه عمر و عثمان و ابوبکر به ترکی در پایان هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 84گ، 16 سطر (8×13)،
اندازه: 18×11 سم [ف: 13-3403]

239- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e emāmat

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225 - 1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

رساله ای در پنج «مقصد» و هر یک در چند «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6940

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 23 ذیقعده 1265ق، گویا اصل؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ترنجی مقوایی،
311گ، 17 سطر (16×18)، قطع: ربعی، اندازه: 21×17 سم [ف: 16-406]

240- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی و عربی

esbāt-e emāmat

بهبهانی، عبدالله بن محمد، - قرن 14 قمری

(behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 14c

از مؤلف چهار کتاب در مجموعه حاضر در دست است: 1. کتاب حاضر، 2. صراط مستقیم، 3. میزان الحق، 4. نبوت و ولایت. نام
کامل کتاب «اثبات امامت و حجت ائمه اثنا عشر (علیه السلام)» است و نامبوب است.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله الذي انزل الكتاب فمناه آيات محكمات هن ام الكتاب ... و بعد، چنین گوید ... عبدالله بن محمد البهبهانی
...

انجام کتاب: ... شرط قبولی اعمال و روح طاعات است

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 224/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1341-1342؛ 7گ (112-118پ) [ف: 1-5]

241- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / عربی

esbāt-e emāmat

حسینی مازندرانی ، محمد باقر بن محمد تقی

hoseynī māzandarānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi

شیراز؛ امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ شماره نسخه: 256/7

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي ارسل رسوله بالهدى و دين الحق بى كآ، بى تا؛ 52 گ، 213-265، اندازه: 23×12 سم [ف: 1-110]

242- اثبات الامامة / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul imāma

بخشی از رساله ای است در اثبات امامت که در آن به تفصیل

ص: 406

درباره امامت و حقانیت ائمه (علیهم السّلام) به صورت استدلالی بحث شده و همچنین عدم استحقاق ثلاثه برای خلافت به اثبات رسیده است. مؤلف در آن از «حاشیه محاکمات» خود و همچنین «نقد الرجال» مصطفی تفرشی مطالبی را یاد می کند.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5547-27/217

آغاز: رسول الله (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ابی بکر حتی نهی عمر لاجل عمرو بن الحریث لما استمتع وفي الجمع بين الصحیحین من عدة طرق ... الفصل السادس في اثبات امامة باقي الأئمة الاثني عشر؛ انجام: و لانطوله بالامور المشهورة التي نذكر في هذا البحث من ... من العبادة والعمل من يرجو من الله

خط: نستعلیق (به خط های مختلف)، بی کا، تا: قرن 12 (در زمان حیات مؤلف)؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله تعالى»؛ جلد: مقوا عطف گالینگور، 61 گ، 21 | سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 1-54]

243- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e emāmat

رساله در امامت به روشی شیعی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1065

آغاز: مردمان بر اتباع یزید پلید و عدم خلع او تحریر و ترغیب مینمود؛ انجام: خاتمه رساله ... چنانکه یزید پلید نزد سنیان خلیفه بحق بوده.

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، دارای نشان «بلاغ» با کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه مشکی، 302 گ، 16 سطر (9×17)، اندازه: 15×32 سم [ف: 3-522]

244- اثبات امامت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e emāmat

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18241

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 60 گ، اندازه: 15/4×20/2 سم (رایانه)

- اثبات الامامة « اثبات الوصية

245- اثبات امامة الامام علی بن ابی طالب (علیه السّلام) کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-u imāmat-il imām `alī ibn-i abī tālib

مؤلف در این اثر امامت حضرت علی (علیه السلام) و ائمه اطهار (علیهم السلام) را با استناد به آیات قرآن و احادیث به اثبات رسانده است. با جستجو در منابع موجود نشانی از این اثر و مؤلف آن به دست نیامد.

آغاز این رساله افتاده ولی انجام آن با «منهاج الكرامة»

علامه حلی هماهنگی تام دارد و به احتمال بسیار همان است که قسمتی از آغاز آن افتاده است.

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4490/1

آغاز: إلى هذا الغاية كالغلات والنصيرية و كان ولده سبطى الرسول (صلى الله عليه وآله وسلم) سيدى شباب اهل الجنة امامين نبض النبي (صلى الله عليه وآله وسلم)؛ انجام: و لا تلهيه الدنيا عن اىصال الحق الى مستحقه و لا يمنع المستحق حقه. فهذا آخر ما اردنا اثباته في هذه المقدمة و الحمد لله رب العالمين

خط: نستعليق، کا: صادق بن جعفر الحسيني الحاسبى الدراني، تا: 1261ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکرى، جلد: تیماج مشکی یک لایى، 64گ (1-65پ)، 13 سطر (11×4/5)، اندازه: 15/2×11/2 سم (ف: 19-104)

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4601/2

آغاز: ... على وجوب اتباع مذهب الامامية قاله شيخنا الامام الاعظم خواجه نصير الملة و الحق و الدين محمد بن الحسن الطوسى ... انجام: فقد نهى الله تعالى في كتابه عن ذلك و لا تلهيه الدنيا اىصال الحق الى مستحقه و لا يمنع المستحق عن حقه. فهذا آخر ما اردنا اثباته في هذه المقدمة و الحمد لله رب العالمين ...

خط: نسخ، کا: محمد هادى بن محمد رضا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش مشکی عطف پارچه مشکی، 48گ (27-75پ)، 18 سطر (14×7/5)، اندازه: 20×13 سم [ف: 19-243]

246- اثبات امامة امير المؤمنين و ابطال مخالفهم / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-u imāmat-i amīr-il-mu'minīn wa ibtāl-u muxālifī him

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7027/3

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایى، 2گ (83پ -84ر)، 21 سطر (16×10)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: 14×7/5 سم [ف: 16-433]

247- اثبات امامت امیرالمؤمنین علیه السلام / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e emāmat-e amīr-al-mo'menīn 'alayh-es-salam

کتابی است در اثبات امامت علی بن ابی طالب و ذکر خصائص آن حضرت که مشتمل بر چند «قاعده» است و هر قاعده مشتمل بر چند

«منهاج».

آغاز كتاب: الحمد لله خلق الخلق و احصاهم عدد و قسم الارزاق و لم ينس احد و صلى الله على محمد و آله الامجد

ص: 407

مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1099

آغاز: برابر؛ انجام: در رشته خلوص نیت و صفای طویت ... باد بالنبی و آله الامجاد

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ برگ اول نسخ نونویس، مصحح، در برگ آخر نوشته سهراب بن رستم دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکى، 158گ، 22 سطر، اندازه: 25/5×16 سم (مؤید: 3-97)

- اثبات الامامة لعلی بن ابی طالب» اثبات الوصیة

248- اثبات امکان نظیر / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e emkān-e nazīr

لکهنوی، سراج الدین، ق 13 قمری

(lakhnavī, serāj-od-dīn) - 19c

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27751

آغاز: بسمله. حمدله، أما بعد استعاذه بخدای جلیل از سوء ادب بحضرت رسالت صلی الله علیه و سلم حضرت؛ انجام: فهو امتناع بالغير لا بالذات كما في اولويت الخلق و اولويت النبوه و آخريتها و قد اوضحناه فيما فتذكر وهذا آخر ما اردناه و الحمد لله رب العالمين

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1278ق؛ اهدایی رهبری، دی 1380؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج، 12گ، 23 سطر، اندازه: 28×19 سم (رایانه)

- اثبات الباری « اثبات الصانع القديم بالبرهان القاطع القويم

249- اثبات بزرگی شیخ الاسلام احمد جام / عرفان و تصوف / فارسی

esbāt-e bozorgi-ye Šeyx-ol-eslām ahmad-e jāīm

جامی، شهاب الدین اسماعیل بن احمد، ق 6 قمری

(jāmī, Šahāb-od-dīn esmā'īl ebn-e ahmad) - 12c

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3752/4-عکس و 3753/4-عکس

نسخه اصل: چاپی توپینگن 3784. oroct. ص 179-186؛ بی کا، بی تا؛ 6گ (149-155ر) [فیلم ها - ف: 3-227]

250- اثبات بقای نفس پس از مرگ / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e baqā-ye nafs pas az marg

رساله روان نامه شبانی برای علی بن شعبان از علی بن احمد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 195/142-ف

نسخه اصل: حمدیه ش 1447؛ در هامش است؛ بی کا، بی تا [فیلم ها

-ف: 1-431]

251- اثبات تاج / عرفان و تصوف / فارسی

esbāt-e tāj

در درویشی

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9702/8

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، 3 گ (142 پ-144 پ)، قطع: ربعی، اندازه: 14×21 سم [ف: 17-455]

252- اثبات تحریف عهدین / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e tahrīf-e 'ahdayn

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906

به خواهش موتمن السلطان آن را نگاشته است. در ذریعه و فهرست های چاپ ایران از آن یاد نشده است.

[نسخه های فارسی منزوی 900/2] د

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 847

آغاز: حمد له. وصلى الله على سيدنا محمد خاتم النبیین .. و بعد چنین گوید بنده ائیم محمد بن محمد کریم بن ابراهیم: که در این اوان سعادت اقتران تعلیقه انیقه ... از جانب ... موتمن السلطان حاج میرزا حسین خان وکیل سیاسی و جنرال فونسول دولت ایران ... از معموره بمبئی ... اثبات می نمایم که ... آنچه در دست یهود و نصاری است اصل کتب منزله نیست؛ انجام: که مقام زهره زهرا است صلوات الله کامل؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ تملک: محمد بن ابراهیم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی یک لایی تریاکی نرم،

105 گ، 20 سطر (10×16)، اندازه: 15×22 سم [ف: 2-712]

esbāt-e tašayyū' bā zeylī bar radd-e bahā'īyat

جدید الاسلام، حسینقلی، - 1333 قمری

(jadīd-ol-eslām, hoseyn-qolī - 1915)

کتابی در دفاع از مذهب تشیع و رد عامه با تکیه بر احادیث صحیح بخاری و دارای مقدمه ای مشتمل بر دوازده «تمییز» در تمییز بین تشیع و تسنن. مؤلف در تمییز چهارم وعده کرده است که به زودی درباره مذاهب منکر ضروریات اسلام سخن براند و بعد از پایان اخبار البخاری به وعده خویش عمل می کند و بخش عمده ای را به رد بابیه و بهائیه و احیانا شیخیه اختصاص می دهد که عینا بخشی از کتاب «منهاج الطالبین» خود مؤلف است و شاید این بخش طرح اولیه کتاب «منهاج الطالبین» باشد. نسخه موجود دارای تقریظاتی است از: فاضل شرایبانی، میرزا حبیب الله

ص: 408

رشتی، علی بن شیخ حسن کاشف الغطاء، شیخ زین العابدین مازندرانی، میرزا اسماعیل سلماسی کاظمی، به خط و مهر خود آقایان نامبرده. شایان توجه اینکه تقریظ میرزا ابراهیم سلماسی در «منهاج الطالبین» چاپی و منابع عینا تقریظ پدرش میرزا اسماعیل سلماسی است که در نسخه موجود به خط خود او موجود است.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله الذي خلق الانسان في أحسن تقويم و طوى فيه العالم الأكبر ... اما بعد اقول و بالله التوفيق انه انا الفقير ... من ملة الأرمن من فرق النصارى ..

انجام کتاب: و علی الاخوان المومنین الخائفین المخلصین الموحدين ... آمین یا رب العالمین و قد فرغنا من تصنیفه يوم الاثنين يوم العاشر من شهر جمادى الأولى

چاپ: کتاب منهاج الطالبین به سال 1320 در مطبعه گلزار حسینی بمبئی با تقاریظی از علماء به چاپ رسیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 844 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ بر پشت برگ آغاز و پایان نسخه تقاریظی است که یاد شد، در صدر صفحه آغاز ابیات زیر در توصیف کتاب آمده است: «هذا الكتاب هو الصواب XX ما لمرء فيه ارتياب / هیئات ینکر فضله XX الله یشهد و الكتاب»؛ تملك: مرتضى بن محمد صادق طبسی به تاریخ 1219 مطابق 1820؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 210 گ، 15 سطر، اندازه: 17/5 × 11/5 سم (ف: 24/2-42)

254- اثبات التعلّم لله و تفسیر الکلام النفسی / کلام و اعتقادات و فلسفه / عربی

itbāt-ut takallum l-i-l-lāh wa tafsīr-ul kalām-in nafsī

دوانی، محمد بن اسعد، 830 - 908؟ قمری

(davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503

در این گفتار در باب سخن خدای و کلام نفسی بحث می کند.

آغاز کتاب: بسملة. المبحث الأول في اثبات كونه متكلمًا و تفسیر الکلام النفسی الذي اثبتوه.

انجام کتاب: و لاشك أن الخبر الكاذب لو كان من افراده الممكنة بهذا المعنى لم يصح كون جميع اخباره صادقة. و الله اعلم. تمت.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1021/13

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق ریز، کا: علی بن مسافر قاضی، تا: 939ق [ف: 3-523]

255- اثبات التلقین / فقه / فارسی

esbāt-ot talqīn

ابن مقری، اسماعیل بن ابی بکر، 755 - 837 قمری

(ebn-e moqrī, esmā'īl ebn-e abī-bakr (1355 - 1434

رساله در چگونگی تلقین میت است بنا بر نظر اهل سنت. کتاب دارای دو «مقدمه» و چهار «فصل» است: مقدمه اول در نصیحت به منکران تلقین؛ مقدمه دوم در معنی تلقین؛ فصل 1. دلایل تلقین؛ فصل 2. در کیفیت تلقین؛ فصل 3. آیا تلقین باید به زبان عربی باشد؟؛ 4. بیان حکمت در سؤال منکر و نکیر (شامل 15 مسأله). مؤلف از سعید بن هبة الله طیب (436-495ق)، «کتاب الحدود» و «تفسیر الوسیط» ابوالحسن واحدی نیشابوری (468ق)، «بحر المذهب» عبدالواحد رویانی (415-502ق)، تعلیق «قاضی حسین مروزی، محمد بن علی ترمذی (-320)، احیاء العلوم» غزالی (450-505)، «شعب الایمان» بیهقی احمد بن حسین (384-458)، ابن جوزی ابوالفرج (510-597)، امام الحرمین عبدالملک (-478)، شهرستانی (479-548)، محیی السنة حسین بن مسعود بغوی (436-510؟) در «وسیط» و «معالم التنزیل»، احمد بن محمد هروی (401) در «الغریبین»، عبد البر (-458) در «شعب الایمان»، ابواسحاق فیروز آبادی (476) در مذهب» و دیگران نقل می کند.

آغاز کتاب: الحمد لله الدائم الخالق الحي الحميد الذي سوى الموت بين الخلق ... اما بعد جامع این فوائد افقر الخلق الى غفران الحق محمد بن أبي بكر بن محمد المقرئ الخطيب جبر الله ... و این کتاب موسوم آمد به «اثبات التلقین و شرح احوال الیقین و ...

انجام کتاب: گفت هر چه ما می گویم به برهان او مطلع است به طریق عیان ... و اکتب بها براءة من النار برحمتك ... اجمعین. رحمت باری تعالی برای برادری باد که چون در این کتاب مطالعه کند مؤلف را دعاء خیر کند ... و الطیبات تم الكتاب في احسن ... لیالی الرمضان المبارک ... حمداً یوفای نعمه و یکافی مزیده

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2219/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 9 یا 10؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج مشکی سوخته با ترنج و لچک و عطف، 42 گ (1-42)، ابعاد متن:

22/5×9/2، اندازه: 22/5×14 سم [ف: 11-561]

256- اثبات التناقض / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ut tanāqud

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2986/20 - ف

نسخه اصل: نسخه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شیخ آقا بزرگ تهرانی و دیگران، بی تا؛ نوشته از روی خط ملک محمد بن عبدالله مورخ 19 شعبان 1197؛ 2 گ

ص: 409

257- اثبات التوحید = اثبات واجب = توحید استدلالی = شرافت انسان = فضیلت انسان / عرفان و تصوف / فارسی

esbāt-ot towhīd = esbāt-e vājeb = towhīd-e estedlālī = šerāfat-e ensān = fazālat-e ensān

فانی شیرازی دهدار، محمد بن محمود، 947 - 1016 قمری

(fānī šīrāzī dehdār, mohammad ebn-e mahmūd (1541 - 1608

اهدا به: سلطان ابو الغازی مرتضی نظام شاه (چهارمین نظام شاهیان احمد نگر که در 972ق به شاهی رسید)

در 1 «مقدمه» و 3 «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در بیان شرافت انسان؛ فصل 1. توحید به طریق استدلال؛ 2. در بعضی اشارات به زبان اهل ذوق؛ 3. اشارت به وحدت وجود و کثرت اطوار؛ خاتمه در اشارات به مبدأ و معاد. از مقدمه بر می آید که نگارنده می خواسته توحید را به مشرب اهل ذوق و وحدت وجود بیان کند و فصل یکم را که به روش استدلالیان است برای آمادگی خواننده نوشته است.

آغاز کتاب: حمد و سپاس بی قیاس مر خداوندی را که در مشکاة دل انسان چراغ و لکن یسعی قلب عبدي المؤمن بر افروخت ... اما بعد این چند کلمه ای است رقم زده ... محمد دهدار

انجام کتاب: اگر دانی و گر هرگز ندانی xx که با حق تا ابد باقی بمانی واللہ یقول الحق وهو یهدی السبیل و صلی اللہ علی محمد و آلہ اجمعین و السلام علی من اتبع الهدی.

چاپ: به کوشش محمد حسین اکبری ساوی، ضمن رسائل دهدار، نشر میراث مکتوب، 1375ش، صص 213-232

[مکتبه امیر المؤمنین 314/1 و 317/1، الذریعة 158/11؛ فهرستواره منزوی و 11376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14580/1

آغاز: برابر؛ انجام: نهال نامی نامش را در روضه ی خلود و دوام سبز و تر دارد و نخل دولت دارینش را از چشمه ترقی و تصاعد درجات منزلین شاداب و با دور بحق الحق و أهله و الحمد لله رب العالمین

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12، دارای سرلوح مرصع، مصحح، نسخه بدل ها با نشان «بدل» در حاشیه نگارش یافته، با نشان «بلغ مقابله بحمد الله تعالی» نسخه مقابله شده، برگ ها مجدول سه خطی طلا مشکی و لاجورد، مهر: «محمد حسین بن محمد الفاضل»؛ کاغذ: شرقی، 11گ (1پ-11ر)، 15 سطر، اندازه: 12×6/5 سم [ف: 36-640]

258- اثبات توحید / کلام و اعتقادات / عربی

حسینی، محمد جعفر بن محمد باقر، ق 13 قمری

(hoseynī, mohammad ja far ebn-e mohammad bāqer (- 19c

تاریخ تألیف: 20 رجب 1215؛ مکان تألیف: شیراز رساله ای است بسیار مختصر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15657/2

آغاز: بسمله، و الصلوة عبد الحمد على النبي الكريم .. في اثبات توحيد هذا مما من الله على ..

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ 1219ق، کاغذ: الوان با قطع های نزدیک به هم ولی مختلف، جلد: تیماج مشکی،
1ص (53)، اندازه:

17/5×22/2 سم [ف: 43-220]

259- اثبات توحید واجب الوجود / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e towhīd-e vājeb-ol-vojūd

محمد امین بن امامی

mohammad amīn-e-bn-e emāmī

رساله فلسفی مختصری است در اثبات توحید واجب الوجود که به دستور بزرگی نگاشته است. مؤلف در این رساله از ادله عقلی بهره
جسته است.

آغاز کتاب: بسمله الحمد لله المتوحد في الذات والصفات بالبراهين والايات ... اما بعد پس می گوید خادم ... محمد امین که این رساله
وجیزه سهل المأخذ است در اثبات توحید واجب الوجود که با اشاره علیه بعض اجله کرام و اعزه آنام که اطاعت امرش ... بدان ایدک الله
که ادله حکما بر توحید

انجام کتاب: و بیان سابق لازم می آید امکان احد جزئین و این نیز خلاف فرض است. [فهرستواره منزوی 112/6 با عنوان «توحید»]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1710/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن سرخ [ف: 5-341]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1952/11

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن حسینی خویی زنوزی، تا: غره شوال 1206ق، جا: طهران؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 2 گ (104 پ-106 ر)، اندازه: $10/5 \times 14/5$ سم [ف: 5-322]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10072/2

ص: 410

آغاز: برابر؛ انجام: .. و آنچه را محجوبان موجودات پندارند ... کل من ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ بعد از آن نوشتاری است از مؤلف در توضیح و شرح همین رساله با عنوان «جوابی که مسود حروف به موجب مکتوب علیحده نوشته و با این رساله به جهت آن عزیز فرستاده»؛ 13ص (67-80)، 15 سطر، اندازه: 14×21/5سم
[ف: 101-32]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11545/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3ص (97-100)، 21 سطر، اندازه: 11×19سم [ف: 33/2-173]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6889/3 - 35/69

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 4گ، 14 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 1-62]

260- اثبات التوحید و النبوة و الامامة و المعاد = شرح الرسالة في العقائد / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ut tawhīd wa-n nabuwwa wa-l imāma wa-l ma'ād = Š.-ur r. fi-l 'aqā'id

بحرانی، علی بن عباس، ق 13 قمری

(- 19c) (bahrānī, 'alī ebn-e 'abbās

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10151/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1297ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی تیره، قطع: رقعی بزرگی [میراث شهاب: س 8 ش 1: 22]

261- اثبات التوحید و فایدتان / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ut-tuhid wa fayidatan

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1135/13

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی یک لایی، 6ص (136-141)، 18 سطر [سنا-ف:

[129-2]

itbāt-ul juz'-i lā-yatajazzā

فخر رازى، محمد بن عمر، 544؟ - 606 قمرى

(faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1150 - 1210

مؤلف در آن آورده است که «من نیمه نخستین این رساله را در شهرهای ماوراء النهر نوشته بودم ولی در اثر موانعی نتوانستم آن را به پایان برم و نسخه های آن هم به همه جا رفته بود تا هفت سالی گذشت و به درخواست دوستان آن را به انجام رساندم.

اگر نسخه های ناقصی پیدا شود و در اثر همین است که گفتم.» در آن از ابن سینا و ابو البركات یاد شده است. چنین است فهرست آن: 1. النمط الأول في الجوهر الاجسام؛ 2. حجج المحققين (در 19 دلیل)؛ 3. مناقضات الخصوم على مسألة المماسه؛ 4. مباحثة في حد الجسم؛ 5. براهین اثبات الجوهر الفرد؛ 6. التشنيعات الواردة على نفاة الجوهر الفرد؛ 7. الفصل الثالث في حكاية ادلة نفاة الجوهر الفرد في ثلاثة أنواع)؛ 8 القول في بقیة دلالتهم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3179/1 ف

نسخه اصل: مجلس 5296/3998 [شماره 3998 مجلس «رسالة الحدود» فارابی است و شماره 5296 مجلس رساله هایى دیگر است. در اینجا نیز سرآغازی نیامده تا بتوان تشخیص داد. اجالتا این رساله و این شماره در فهراس مجلس یافت نشد محتمل است که همان رساله حدود فارابی باشد؛ خط: نسخ، کا: قاسم عربی نابلسی، تا: 1 ذیحجه 1292 ق [فیلم ها - ف: 2-91]

263- اثبات الجوهر المفارق = عقل الكل = اثبات العقل = العقل = اثبات العقل المجرد المسمى بالعقل الكل = رسالة نفس الامر / فلسفه / عربى

itbāt-ul jawhar-il mufāriq = 'aql-ul kull = itbāt-ul 'aql = al-'aql = itbāt-ul 'aql-il mujarrad al-musammā bi-l 'aql-il kull = r.-u nafs-il amr

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمرى

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

این رساله با نام های مختلف ضبط شده است، از جمله «اثبات العقل»، «رساله در برهان وجود جوهر مجرد که عقل کل نامند»، رساله در بیان نفس الامر»، «رساله نصیری» و «اثبات العقل المفارق». در برخی نسخه ها جزء فوائد ثمانیه خواجه به شمار آمده است. در آثار و احوال خواجه نیز یکجا جداگانه و بار دیگر جزء فوائد ثمانیه یاد شده است. این رساله می گوید که نفس الامر چیست و غرض از آن چه می باشد و نفس الامر در فلسفه و منطق چه نقشی دارد. این رساله با دقت خاصی می گوید که مسائل عینی و ذهنی چگونه به هم مرتبط اند.

آغاز كتاب: اعلم انا لا نشك في كون الاحكام اليقينية التي قد حكم بها أدهاننا مثلا كالحكم بان الواحد نصف الاثنين او بان قطر المربع لا يشارك ضلعه به او يحكم به (او يحكم له) مما لم يسبقه اليه ذهن (الذهن) اصلا بعد ان يكون يقينا مطابقة لما في نفس الامر ولا نشك في أن الأحكام التي يعتقدها الجهال بخلاف ذلك كما لو اعتقد معتقد ان القطر يشارك الضلع او غير ذلك غير مطابقة (ذلك مطابقة) لما في نفس الأمر. ونعلم يقينا ان المطابقة لا يمكن أن يتصور الا بين شيئين متغايرين بالشخص (بالتشخيص) و متحدين فيما يقع به المطابقة... وهو الذي يعبر

ص: 411

عنه بما في نفس الامر.

انجام کتاب: ... و لنسمة بعقل الكل الذي عبر عنه في القرآن المجيد تارة باللوح المحفوظ و تارة بالكتاب المبین المشتمل على كل رطب و يابس و ذلك ما اردناه. و الله الموفق و المعین.

چاپ: در احوال و آثار خواجه نصیر، مدرس رضوی، ص 467 464؛ در نهایت تلخیص المحصل همراه با چند رساله دیگر

[الذریعة 88/1، آثار و احوال خواجه، مدرس رضوی 526 «فوائد ثمانية» که فایده هشتم آن در اثبات عقل مجرد است، با سر آغاز نسخه در دست؛ فهرست نسخه های فارسی منزوی: 856/1؛ کشف الحجب 228]

شرح و حواشی:

1- روضة الناظر = شرح رسالة في نفس الامر؛ كيشي، شمس الدين محمد بن احمد (615-695)

2- شرح رسالة نفس الامر = شرح رسالة اثبات الجوهر المفارق؛ جندي، احمد بن محمد (9)

3- شرح اثبات الجوهر المفارق = شرح اثبات العقل = حاشية اثبات الجوهر المفارق = اثبات جوهر المفارق = تكثير الفوائد و تيسير العوائد = شرح رسالة نفس الامر؛ دواني، محمد بن اسعد (830-908)

4- شرح اثبات الجوهر المفارق = شرح رسالة نفس الامر؛ حنفي تبريزي، شمس الدين محمد (-10)

5- حاشية اثبات العقل = رسالة في تحقيق معني نفس الامر؛ ملا شمس، شمس الدين محمد (1016-1098)

6- شرح رسالة نفس الامر

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3923/6

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 8 کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: تیماجی مشکى، 2 ص (80-81)، 19 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 18×13 سم [ف: 10-1979]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 644/8

خط: نسخ، بی کا، تا: 886ق؛ 27 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20/5×29 سم [ف: 2-412]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14309/2

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 19 کاغذ: شرقی، 2 گ (357-358)، 25 سطر، اندازه:

10/5×4/5 سم [ف: 36-153]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1145216

خط: نستعلیق، کا: شهاب الدین علی الحسنی الحسینی الطباطبائی الشولستانی، تا: شنبه 27 ذی‌قعدہ 1019ق، جا: اصفهان، کاغذ: آهاری
نخودی، جلد: تیماجی عنابی اسقاطی، 17 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 11-308]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1119/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: طهماسبقلی، تا: 1050ق؛ 3گ (73پ-75ر) [ف: 6-2316]

6. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1079/10

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، تا: 1034 تا 1052ق؛ کاغذ: ترمه سپاهانی زرد، جلد: تیماج سرخ ضریبی مقوایی، 3ص (23-25)، 23 سطر
(9×16)، اندازه: 15×26 سم [ف: 3-305]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/36

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1058ق؛ 3ص (170-172) [ف: 9-473]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22874

آغاز: برابر؛ انجام: وحب الدنيا راس کل خطیئه ... کل عبادہ صدق

خط: نستعلیق، کا: حسینی، محمد بن شفیع، تا: 1082ق؛ کاغذ

الوان، جلد: مقوا، 2گ، ابعاد متن: 4×13، اندازه: 9×20 سم (رایانه)

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12084/4

آغاز: البرهان علی وجود الجوهر المجرد المسمی بعقل الكل؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: 1092ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی و شکری، جلد: تیماجی خرمایی، 11 سطر، اندازه: 10×16 سم [ف:

11-319]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6123/28

آغاز: بسمله، بعد حمد الله مبدع الحقایق؛ انجام: المعقولات ایضا بالفعل

این سرآغاز شرح رساله اثبات جوهر المفارق از دوانی است نه این رساله؛ خط: مختلف، بی کا، تا: 1094ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن
[رایانه]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 611/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1097ق؛ 17 سطر، قطع: وزیری، اندازه: $26 \times 14/5$ سم [ف: 2-365]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2938/25

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مهر قرمز رنگ، 3ص (155-157)، 20 سطر، قطع: رقعی،
اندازه: 19×12 سم [ف: 10-362]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1925/1

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن 11؛ گ (2-3)، ابعاد متن: $12/5 \times 6/5$

، اندازه: 17×10 سم [ف: 8-536]

14. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/20

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 12گ (77پ-187)، 24 تا 33 سطر
(22×12)، اندازه:

$27 \times 17/5$ سم [ف: 145]

15. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 190/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج

ص: 412

مشکی ضربی مقوایی، 3 گ (154 پ-156 ر)، اندازه: 19/5×12/5 سم [ف: 257]

16. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1081/3

آغاز: بسمله و به ثقتی و علیه اعتمادی رب تمم بالخیر و هذه رساله في تفسير قول العلماء؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1168ق، کاغذ: ترمه، جلد: تیماج تریاکی یک لائی مستعمل، 2ص (118-119)، 27 سطر (8/8×18/5)،

اندازه: 24/5 × 14/5 سم [ف: 9-74]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2787/15

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، کا: شهاب الدین حسین بن ناصر الدین حسین حسنی حسینی جعفری دیباجی، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی

نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، 1 گ (64 پ)، ابعاد متن: 20×10/5، اندازه: 22/5 × 14/5 سم [ف: 13-276]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11110/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن عبد الکریم بن محمد علی بن کلیم الله بن محمد قاسم تفرشی، تا: 1274ق، در پایان نسخه طی

یادداشتی شرح رباعی معروف از محقق دوانی (خورشید کمال است نبی ماه ولی) نقل و شرح می شود؛ کاغذ: فرنگی، 1 گ (20 ر-20 پ)،

17 سطر، اندازه: 11×9 سم [ف: 28-166]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 90/16 - طباطبائی

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی آبی و شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز یک لا، 2 گ (189-190)، قطع: خشتی، اندازه: 21×17 سم [ف:

19-22]

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14951/2

خط: نسخ، بی کا، تا قرن 13؛ 1 گ (256 ر) [مختصر ف: 866]

21. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 24/143 - 4843/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یحیی بن حاجی میرزا علی محمد حسن لاریجانی، تا: 11 ربیع الثانی 1313ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ، 21

سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 4-2111]

22. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1175/9

آغاز و انجام: برابر

خط نستعلیق تحریری، کا: یدالله، تا: 1357ق؛ 4ص (48-51) [ف: 2-7]

23. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15113/24

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید اسدالله صفوی ماسالی مصطفوی، تا: قرن 14؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 2گ (73-74)، 26 سطر، اندازه: 15×8سم
[ف: 38-310]

24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6813/2

بی کا، بی تا؛ به خط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه ای دور و اندرون مشکی، 4گ (9پ-13پ)، اندازه: 17/5×11
سم [ف: 20-276]

25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4900/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مغزی دار، 2گ

(34پ-35ر)، 25 سطر (15×29)، اندازه: 35×23سم [ف: 14-60]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15982/22

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج فرنگی، 2ص (312-311)

(، اندازه: 18×11سم [ف: 44-173])

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1805/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، با توجه به شماره صفحات نسخه 1805/10

این نسخه باید 1805/9 باشد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضربی، 2ص (66-67)، 25 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 34×21سم [ف: 9-335]

28. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3459/3

خط: نسخ، کا: شریف محمد شریف بن بابا جان حسینی مالک نسخه، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 2گ (43-45)، 23 سطر (4×12)، اندازه: 18×10سم [ف: 11-2466]

29. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6734/3

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی با

لولا، 27 سطر (10×18)، قطع: خشتی، اندازه: 25×18سم [ف: 16-347]

30. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 70/13 - ج

بی کا، بی تا، پس از این خبری است علوی و گفتگوی سید مرتضی با معری و چند حدیث دیگر تا 63ر؛ 1گ (61روپ) [ف: 496]

31. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4658/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر طبیب بن محمد کریم، بی تا، جا: قصبه قمشه؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قهوه ای سبز لبه دار، 2گ (62ر-62پ)، اندازه: 21×14/8سم [ف: 7-481]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5029/3 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-124]

32. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6415/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ مقوایی در یک طرف، 2گ (41پ-43پ)، 17 سطر، اندازه: 17×9سم [ف: 3769]

33. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 170/11 صدر

بی کا، بی تا، 2گ (112ر-113پ) [ف: 5-723]

34. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/79

بی کا، بی تا؛ 1 گ (251ر) [ف: 5-724]

ص: 413

35. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 364/25

کا: علی بن احمد رشتی، بی تا، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 19 سطر، قطع: جیبی [انشریه: 2-179]

36. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5938

آغاز: البرهان علی وجود الجوهر المجرّد المسمی بعقل الكل؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، بی تا، واقف: نائینی؛ 2 گ، 16 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 4-145]

37. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا، شماره نسخه: 45/4

آغاز: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 2 گ (59 پ - 60 پ)، 15 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 46]

38. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 680/8

بی کا، بی تا؛ 2 گ (61 پ - 62 ر)، اندازه: 14/5 × 26/5 سم [ف: 2-526]

264- اثبات الحجة و الرد علی البایة / کلام و اعتقادات / فارسی

itbat-ul hujja wa-r radd 'ala-l babiya

اهدا به: امیر محمد وزیر دارالعباده یزد

رساله در سه «مقدمه: 1. توحید؛ 2. عدل و لوازم آن؛ 3. نبوت و توابع آن.

آغاز کتاب: بسمله. حمد بیحد و ثنای بیعد مر آفریدگاریر است تعالی شانه و عظم برهانه...

انجام کتاب: ... سپس شمشیر قاطع ظهور و خروج فرموده باطل را هلاک و حق را ظاهر فرماید عجل الله فرجه

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10050

آغاز: برابر؛ انجام: برابر [انجام این نسخه با انجام نسخه ای که با عنوان جنگ در مجموعه سید محمد مدرسی است یکسان است خط:

نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ این نسخه جزو کتابخانه باقر ترقی بوده است، انجامه پاک شده، در برگ اول به قلم آبی نوشته شده: دکتر

غلامحسین - حافظ الصحی یزدی؛ جلد: تیماج قرمز با روکش ترمه، 222، 20 سطر، اندازه: 22×15/5 سم [ف: 32-63]

265- اثبات حدود الارادة / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-u hudut-il irada

قزوینی، خلیل بن محمد زمان، ق 12 قمری

(qazvīnī, xalīl ebn-e mohammad zamān (- 18c

تاریخ تألیف: 22 ربیع الثانی 1148؛ محل تألیف: قزوین

مؤلف این کتاب را در رد گفتار حکماء و متکلمین که قائل به ازلیت اراده و از صفات ذات بودن آن هستند، نوشته و حادث بودن و از صفات فعل بودن اراده را موافق مذهب اهل بیت و روایات شیعه اثبات نموده است. وی با دلایل عقلی کلام خود را تأیید کرده و دو حدیث مشهور عمران صابی و سلیمان مروزی را نیز شرح داده است. تنها حاجی نوری در «خاتمه مستدرک» نامی از او و کتابش برده و کتاب را ستوده است، همانند او صاحب ذریعه آن را یاد و نسخه ای را در نزد سید محمد ناصر حسینی طهرانی در طهران نشان داده، همچنین محدث قمی در «فوائد الرضویة» از او و سه خلیل قزوینی دیگر یاد کرده است.

آغاز کتاب: بسم ... رب هب لی سمعاً یسمع آیاتک، و عقلاً یفهم ایمانک، و بصراً یری قدرتک ... فهذه مقالة في إبطال بأزلية الإرادة و جعلها من صفات الذات؛ كما هو المشهور من الحكماء و جمهور المتكلمين، و إثبات حدوثها و أنها من صفات الفعل؛ كما هو المعلوم من مذهب أهل البيت عليهم السلام انجام کتاب: فانقطع سليمان و خاب و خسر مأمون، و ظهر حجة الله على الجاحدين ... فهذا آخر ما أردنا في هذه الرسالة .. الذريعة 1: 88، خاتمه مستدرک: 413؛ اعيان الشيعة 30: 111؛ فوائد الرضویة 1: 174]

اصفهان؛ کتابخانه های اصفهان، شماره نسخه: 1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد سلیم حسینی طالقانی، تا: اواسط ربیع الاول 1154ق؛ بالای برگ دوم شخصی چنین نوشته: «رساله اثبات اراده و علم حاجی محمد خلیل قزوینی، از امانات عالیحضرت سیادت منقبت میر محمد صادق قزوینی» و در زیر آن فاضل دانشمند میر سید محمد بن حجة الاسلام حاج میر أبو القاسم موسوی خوانساری نوشته است: «انتقد إلى علی نهج مشروع، و أنا الحقیق محمد بن السید أبي القسم الموسوی ره»، آثار مقابله دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه ضربی مقوایی، 92گ، 21 سطر، اندازه: 11×17سم [فهرست روضاتی: 6]

266- اثبات حدوث العالم / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

itbāt-u hudūt-il 'ālam

تنکابنی، حسین بن ابراهیم، - 1105 قمری

(tonekābonī, hoseyn ebn-e ebrāhīm (- 1694

در این که عالم و آنچه در آن است حادث و جز خداوند متعال ازلی نیست. این بحث از دید فلسفی نگاشته شده است. در ذریعه (89/1) گوید که در نسخه چاپی تاریخ نگاشتن این رساله 1219 آمده ولی درست نیست زیرا که مؤلف از شاگردان ملا صدرا است.

آغاز كتاب: الحمد لله المتفرد بوجوب وجوده عن كل عين المتعالى عن الزمان و الاين المخرج عن ظلمة العدم بنور ذاته المبرى عن
البطلان و الشين ... الدليل الدال على حدوث العالم بجميع اجزائه من المجردات و الماديات ...

انجام كتاب: لا يخلو مكان عنه ان يكون منشاء لانتزاع الاماكن و

ص: 413

كلما كان يكون مصححاً لا تتزاع المكان لا يكون الا جسمانيا.

تعالی عن ذلك علواً كبيراً.

چاپ: در حاشیه مشاعر ملاصدرا (ص 107-110)، 1315ق؛ همراه «عرشیه» ملاصدرا، تهران، 1315، چاپ سنگی؛ مشار عربی ص 439

[نقباء البشر ص 512؛ الذریعة 89/1؛ اعیان الشیعه 16/25-20؛ فهرست عربی

مشار 439]

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 735/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن افضل حسینی، تا: 1073ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 5گ (207پ-211ر)، 18 سطر (6×14)، اندازه: 19×10 سم [ف: 377]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3321/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین گیلانی، تا: 1084ق، جان تهران؛ بعضی از صفحات چلیپا نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سبز، 7ص (369-376)، 18 سطر، قطع: بیاض رقیعی، اندازه: 18×8 سم [ف: 10-987]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19356

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1084ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای، 2گ، ابعاد متن: 17×11، اندازه: 19×12 سم (رایانه)

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15536/12

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ 1089ق؛ جلد: تیماج کرم عطف و لبه ها تیماج قهوه ای، 8ص (129 - 136)، 14-19 سطر، اندازه:

20/8×15/8 سم [ف: 43-149]

5. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 4123/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: گالینگور مشکی، 5 گ (43 پ-47 پ)، 16 سطر، اندازه: 18×10 سم [ف: 11-140]

6. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: 105/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: بدون جلد، 8 گ (1-8 ر)، 22 سطر، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: 93]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1866/10

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: سه شنبه صفر 1219 ق؛ جلد: چرم قهوه ای بدون مقوا، 5 ص (91-95)، قطع: خشتی، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 9-544]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2338/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 6-427]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14104/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد علی رشتی، تا: 1221 ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (75-76 پ)، 20 سطر، اندازه: 12×6/5 سم

[ف: 35-638]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2792/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه جمادی الاول 1246 ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 2 گ (44-45 پ)، اندازه: 19×12 سم

سم [ف: 7-356] 10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1803/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1267 ق؛ این دفتر از کتابخانه مرحوم تنکابنی بوده و بر کنار برخی از رساله ها حاشیه هایی از او با امضای صریح او

یا با نشان «ط ط» دیده می شود، بر پشت آخرین برگ نیز یادداشتی از او با تاریخ 1354 موجود است؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج

قهوه ای بدون مقوا، ص (280-374)، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 5-203]

11. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7518/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: 1308ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی یک لا، گ (33-37)، 14 سطر، اندازه: 11/5
18× سم [ف: 4-300]

12. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4843/9 - 24/143

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، کا: یحیی بن حاجی میرزا علی محمد حسنی لاریجانی البقائی، تا: 24 رمضان 1312ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4
گ، 14 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 3-1598]

13. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14827/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین زنوزی تبریزی، بی تا، مهر: «عبدہ الراجی ابراهیم»؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج لایه ای مشکی،
3گ، 19-21 سطر، اندازه: 5/5×21 سم [ف: 2-130]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5925

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: قائم مقام؛ 3گ، 21 سطر، اندازه: 17×21 سم [ف: 4-108]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1995/2

آغاز: برابر؛ انجام: لوصح ما ذکر لکان الواجب موجودا وله تحقیق فی معنی کون الی موجوده فی الزمان ...

بی کا، بی تا؛ 6ص (179-184) [ف: 9-700]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17301 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

17. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2198/16

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، 4 گ (130 پ-133 ر)، اندازه: 20×15 سم [ف: 9-881]

18. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10841161

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی یک لا ضربی با ترنج و سرترنج، 3 گ (111 ر-113 ر)، ابعاد متن: 20×9، اندازه: 24/5×12 سم [ف: 20-398]

19. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/43

بی کا، بی تا کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 3 گ (180 پ-182 ر)، 27 سطر (20×9)، قطع: رحلی، اندازه: 24/5×12 سم [ف: 16-311]

20. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2235/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 2 گ (14 ر-15 پ)، سطور چلیپا، اندازه: 21×10 سم (محدث ارموی مخ: 2-609)

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10799/3

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، با چند خط؛ جلد: تیماج مشکی، 2 گ (64 پ-65 پ)، اندازه: 31×18/5 سم [ف: 27-214]

22. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 188/7

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان -

ف: -1395]

23. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 138/8

بی کا، بی تا [نشریه: 5-225]

267- اثبات حدوث زمانی عالم / فلسفه / عربی

esbāt-e hodūs-e zamānī-ye 'ālam

نائینی، محمد رضا بن رشید، ق 13 قمری

رساله مرتب است بر یک «مقدمه»، دو «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در حدوث ذاتی ممکنات؛ فصل 1. تقریر دلیل حکماء بر قدم زمانی؛ فصل 2. تقریر دلیل حکماء بر امتناع تخلف معلول از علت تامه؛ خاتمه در وجود زمان قبل خلق العالم بالتقدیر و بعده بالتحقیق. مؤلف در پایان رساله می گوید که نگاشتن این رساله را بامداد پنج شنبه آغاز و شبانگاه پایان داده است.

آغاز کتاب: بسملة الحمدلله بدیع الأشیاء بقدرته ... و بعد فیقول الفقیر .. محمد رضا بن محمد رشید لما رایت اجماع اهل الملل علی حدوث العالم بالزمان ... بحیث لا بعد عده من ضروریات الدین ... و تحیر بعض القاصرین فی ذلك لما اقام الحکماء علی قدمه من البراهین فاردت ردها

انجام کتاب: نقول بوجود الزمان قبل خلق العالم بالتقدیر و بعده بالتحقیق و الله ولی التوفیق تمت علی ید مصنفه الفقیر فی ضحی یوم الخمیس ... سنة احدى و ثلاثین و ماه بعد الألف ... قد شرعت فیهِ عشیه

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1032/21 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، تا: 1131؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک لا مشکی رنگ، 3 گ (29 پ - 31 ر)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 14×20 سم [ف: 23-328]

268- اثبات حدیث «من کنت مولاه» / علوم حدیث / عربی

«itbāt-u hadīt-i (man kunt-u mawlā-h)

در این رساله سندهای مسلسل این حدیث که یکی از دلایل های شیعیان بر خلافت علی (علیه السلام) است آورده شده و در بیشتر جاها درستی یا نادرستی آنها روشن گردیده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/11

آغاز: الحمدلله حق الحمد و منتهی الحمد کما ینبغی لعظمته ... حدیث من کنت مولاه ... مما تواتر و افاد القطع؛ انجام: فاعتموا فان العمائم سیماء الاسلام و هی حاجز بین المسلمین و المشرکین هذا مرسل. تمت و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 12 گی (211 پ - 223 پ) [ف: 3-523]

269- اثبات حرکت جوهری / فلسفه / فارسی

esbāt-e harkat-e jawharī

؟ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006 - 1091 قمری

فیض که از شاگردان ملاصدر است در آثار مختلفش از حرکت جوهری ملاصدرا بحث کرده و این رساله نیز برهانی است بر حرکت جوهری و پاسخ به اشکالاتی که در این باب وجود دارد. به نظر می‌رسد مؤلف در این رساله پس از طرح حرکت جوهری به مسأله تجدد امثال می‌پردازد و تجدد و تغیر را توسعه داده و علاوه بر عالم جسمانی، کل ما سوی الله را متبدل و متجدد معرفی می‌کند.

آغاز کتاب: بدان ای جوینده تحقیق و پوینده وسط طریق ایدک الله بروح منه که مجموع عالم جسمانی از سماوات و ارضین و مافیهما و مابینهما همیشه در تغیر و تبدیل و تجدد و سیلانست

انجام کتاب: و اما ثالثا بجهت آنکه حرکت امریست نسبی و هو تغیر المتغیر و حدوث الحادث خروج من القوة الی الفصل فلا بد و أن ینتهي الی متغیر و حادث و خارج بالذات لیتقوم به والا لم تکن موجودة وباللہ التوفیق

چاپ: تصحیح عبد الله صلواتی، گنجینه بهارستان، حکمت 2، مسلسل 11، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، 1379ش

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10148/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مراد، تا: 1071ق؛ متن و حاشیه، 2ص (50-51)

[ف: 183-32]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1712/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قرمز، 4ص (249-253)

(، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 9-249]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18353

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 2گ، 11 سطر [رایانه]

4. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 60/3 عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علم الهدی (فرزند مؤلف)، تا: قرن 12؛ جلد: گالینگور سرخ عطف میشن، 3گ (130-132)، 17 سطر، اندازه:

20×290 سم [ف: 3-1335]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 10681/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی، 2گ (167پ-168پ)، 21 سطر (8/5×15/5)، اندازه: 15×22 سم [ف: 20-

[179]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 599

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا [ف: 4-129]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 280/11

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا [سنا -

ف: 1-139]

8. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 35/94- 6914/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقو اعطف تیماج، 2گ، 16 سطر، اندازه: 22×13سم [ف: 3-1321]

270- اثبات الحرمة نسبا و رضاعا / فقه / عربی

itbāt-ul hurma nasab-an wa ridā'-an

شیبانی، ماجد بن فلاح، ق 10 قمری

(- 16c) (šeybānī, mājed ebn-e fallāh)

آغاز کتاب: بسمله يقول الفقير إلى الله تعالى ماجد بن فلاح الشيباني وفقه الله لمرضاته اني قد طلعت على بعض عبارات الفقهاء فوجدتهم لا يختلفون في أن الرضاع وأن من صارت به احدى المحرمات نسباً او مصاهرة كامه من الرضاع و اخته و بنته و خالته الى غير ذلك من المحرمات نسبا و كزوجة ابنه من الرضاع و ام زوجته و اختها إلى غير ذلك من المحرمات مصاهرة.

انجام کتاب: و لو كان متاخرا فالطلاق و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2105/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب جديد الايمان، تا: ربيع الثاني 1078ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه بی ضربی، کب پ - لچ را ابعاد

متن: 11×6/5

، اندازه: 15×10/5 سم [ف: 8-740]

271- اثبات الحسن و القبح العقلین / اصول فقه / عربی

itbāt-ul husn wa-l qubḥ al-“aqlīyīn

گنجی، ابوالقاسم بن حسن، قرن 12 ق

ganjī, ab-ol-qāsem ebn-e hasan

تاریخ تألیف: جمعه 14 محرم 1165 ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

رساله استدلالی مختصری است در اثبات حسن و قبح عقلی مشتمل بر چهار «مقدمه» و دو مطلب: مقدمه 1. اصل معنی الحسن و القبح؛ مقدمه 2. تحقیق معنی الثواب و العقاب؛ مقدمه 3. بیان مثبتی الحسن و القبح یحکمون بالاجمال أو التفصیل و کیفیت الاثبات و اقسامهما؛ مقدمه 4. تحریر محل النزاع؛ مطلب 1. اقامة الحجج علی المذهب المنصور؛ مطلب 2. حجج الاشاعرة.

آغاز کتاب: الحمد لله ... و بعد فهذه نبذة في اثبات الحسن و القبح العقلین و یحتاج بیانہ الی رسم اربع مقدمات و مطلبین.

قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1303

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح، در آغاز نسخه یادداشتی است از حسن حسینی قمی در سال 1382 که کتاب را به خط مؤلف آن جد اعلاى محقق قمی دانسته است؛ تملک: حسین حسینی جلالی در سال 1387 در قم؛ واقف: میرزا ابوطالب قمی؛ 16ص [عکسی ف: 4-125]

272- اثبات الحق = ترجمة احقاق الحق / کلام و اعتقادات / فارسی - عربی

itbat-ul haqq = t-u ihqaq-il haqq

شریف نائینی، محمد بن محمد هادی، - 1305 قمری

(Šarīf-e nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad hādī - 1888)

وابسته به: احقاق الحق و ازهاق الباطل؛ شوشتری، نورالله بن

ص: 417

علامه حلی (-726 ق) کتابی به نام «نهج الحق و کشف الصدق» در اثبات حقانیت شیعه، نوشته بود، که آن را قاضی فضل الله بن روز بهان (قرن دهم ه.ق) مورد نقد و پاسخ قرار داده و کتاب «ابطال نهج الباطل و اهمال کشف العاطل» را نگاشته است. قاضی نورالله شوشتری به دفاع از علامه حلی کتاب «اثبات الحق» را در سال 1014 ق در آگره هند نگاشته و به قاضی فضل الله روزبهان پاسخ داده است. کتاب حاضر ترجمه تحت اللفظی «احقاق الحق» قاضی نورالله شوشتری است که گاهی توضیحاتی در متن به عنوان «مترجم گوید» یا در حاشیه از مترجم نیز دیده می شود.

آغاز کتاب: حمد و ثنای چون نعمای خالق اکبر نامحدود و شکر و سپاسی چون آلالی ایزد غیر معدود حضرت حکیم خبیری را سزا.

انجام کتاب: و توفیق نهد ایشان را بسوی پاداشتن اتفاق و هر چند پیچیده شود ساق بساق و الیه المرجع و المساق.

[الذریعة 1/290، 4/75؛ منزوی 2/870؛ فهرستواره منزوی 9/67 (1 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: بدون شماره بهار

آغاز: برابر؛ انجام: و هر چند پیچیده شود ساق به ساق و الیه المرجع و المساق (در منع اشاعره استحقاق ثواب بر طاعت و عقاب بر معصیت)

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ قطع: ربعی [نشریه: 5-658]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6144

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، دارای علامت بلاغ؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 184گ، مختلف السطر، اندازه: 17/5 × 21/5 سم [ف: 16-142]

3. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 519/4

آغاز: بسم الله خیر الاسماء کلامه تعالی منفضلاً عنه لانه الحروف والاصوات وهي لا تحل إلا علی احد الوجوه التي يحصل بها الأفهام من الخبر والامر والنهي والاستفهام، انجام این است بعضی از مطاعن ابی بکر و عمر و اما مطاعن عثمان و معاویه و عایشه و سایر اهل ضلالت پس آن را ایراد نکردیم زیرا که در آنچه مذکور شد کفایت است در ثبوت شاه ولایت و فساد حال غاصبین خلافت.

توحید تا امامت؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 9گ، اندازه: 18×23 سم [ف مخ: 1-29]

سپهر، عبدالحسین، 1250 - 1312 شمسی

(sepehr, "abd-ol-hoseyn (1871 - 1933

اهدا به: مظفرالدین شاه (1313-1324ق)

تاریخ تألیف: 1317ق

شرح حال مدعیان نبوت از آغاز اسلام تا زمان عضد الدوله دیلمی یک به یک آمده است. نخستین آنها مسیلمه کذاب و آخرین آنها ابو طیب متنبی است و در کتاب شرح معجزات ایشان آمده است.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد الذي نور قلوب المؤمنين بذكره و قدس ارواح الموقنين بسره و بره

انجام کتاب: کم قد قتلت و کم قدمت عندکم xx ثم انتقضت نزال القبر و الکفن [فهرستواره منزوی 67/9]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 419

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1317ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: ابره پارچه، مشکی مقوایی، 154گ، 14 سطر (16×10)، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف: 1-401]

274- اثبات الحق / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol haqq

جوانشیری، عباس بن زین العابدین

javānšīrī, "abbās ebn-e zeyn-ol-'ābedīn

کتابی است در رد مذهب حقه شیعه شامل «مقدمه» و «اثبات ها» و

خاتمه». مؤلف این کتاب را پس از دیدن «تحفه اثنا عشریه» عبد العزیز دهلوی که آن هم در رد شیعه است، نگاشته است. مقدمه شامل دو چیز: 1. شروط با علمای شیعه، 2- موانع شیعه از وصول بحق؛ اثباتها شامل 85 اثبات؛ خاتمه در حماقات و خرافات

آغاز کتاب: بسمله الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله ... اما بعد چنین گوید بنده ای از بندگان الهی صاحب تقصیر غیر متناهی اقل عبیدالله الملقب بذی الأوصاف المسمى بعباس بن زین العابدین جوانشیری

قم؛ گلپایگانی، شماره نسخه: 804-5/94

آغاز: برابر؛ انجام: در مسائل قضا و قدر از کتب قدماء خود بعضی سخنان علما پسند نوشته و اما مابقی همه سخنان بیچه گان و جاهلان است علماء از جواب دادن

از اول تا خاتمه (حماقت 52)؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تاب افتادگی: انجام؛ مصحح؛ 159 گ، 20-21 سطر، اندازه: 17/5
22/5× سم (ف: 1-54)

ص: 418

275- اثبات حقانیت صبح ازل و خلافت او برای باب / بهائیت / فارسی

esbāt-e haqqānīyat-e sobh-e azal va xelāfat-e ū barāye bāb

قهیر، ملا رجب علی

qahīr, mollā-rajab'alī

ملا رجب علی قهیر پیرو سید علی محمد باب و میرزا یحیی صبح ازل و گویا بهائیان او را در کربلا یا بغداد کشته اند و کشنده او گویا نصیر عرب پیرو بهائیان بوده است. در چهار فصل «است، به فارسی با دیباچه ای به عربی.

[مواد بررسی آیین بابی ص 199 و 208 و 220]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4018-ف

نسخه اصل: کمبریج (9) 24f) نسخه برون، ص 6 فهرست نیکولسون؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-2]

276- اثبات حقانیت طریقه اخباری / اصول فقه / فارسی

esbāt-e haqqānīyat-e tarīqe-ye axbārī

مؤلف پس از بررسی و سؤال از علمای اصولی و اخباری به این نتیجه رسیده است که طریقه اخباری ترجیح دارد و حق است و برای تأیید آن به کتاب های «فواید طوسییه» و «فواید مدنییه» شیخ امین استر آبادی و «سفینه النجاة» فیض و «انوار نعمانیة» سید نعمت الله جزایری حواله می دهد، بعد خود اجمالاً دلایل خود را بر ترجیح روش اخباریون از کتاب و سنت و عقل اجماع ذکر می کند.

آغاز کتاب: بسمله، حمدله، أما بعد چون احقر در مقام تمیز و فهمیدن اختلاف اخباری محدثین و اصولی مجتهدین بر آمدم از علماء طرفین سئوالات نمودم

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 9035/20 - 59/255

آغاز: بسمله، حمدله، أما بعد چون احقر در مقام تمیز و فهمیدن اختلاف اخباری محدثین و اصولی مجتهدین بر آمدم از علماء طرفین سئوالات نمودم؛

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 10 گ (162-171)، 12 سطر، اندازه: 14×8 سم [ف: 1-140]

277- اثبات الخلافة / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol xelāfa

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - 1234؟ قمری

(hezārjarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad safī (- 1819

دارای چند «باب» در معجزات و کرامات و فضائل و مناقب زندگانی و شهادت حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) که از روایات و احادیث گرد آورده شده تا خلافت بلا فصل آن حضرت را اثبات نماید.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... چون بعضی از گمراهان که حق را از باطل و باطل را از حق ندانسته

[فهرستواره منزوی 68/9 (انسخه)]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7199

آغاز: برابر؛ انجام: چون نزدیک آمدم مرد پیری دیدم با جثه عظیم

خط: نسخ، بی ک، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج نیلی، 232گ، مختلف السطر، اندازه: 14×20سم [ف: 18-335]

- اثبات خلافت « اثبات الخلافة

278- اثبات خلافت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e xelāfat

سپهر کاشانی، عباسقلی بن محمد تقی، 1268 - 1342 قمری

(sepehr-e kāšānī, "abbās-qolī ebn-e mohammad taqī (1852 - 1924

اهدا به: مظفرالدین شاه قاجار

تاریخ تألیف: ذیقعد 1320ق

بحث و احتجاجی است که بین یکی از علمای زمان مأمون با ابوالهذیل علاف متکلم مشهور زمان درباره خلافت بلا فصل امیر المؤمنین علی (علیه السلام) در گرفته است. این مرد عالم که به ظاهر دیوانه می نموده به طرفداری علی (علیه السلام) ابوالهذیل را مجاب می کند و ابوالهذیل با تعجب او را ترک می گوید و به مأمون می پیوندد.

آغاز کتاب: بعد البسمله. الحمد لله رب العالمین و صلی الله تعالی علی محمد و علی الهما الطاهرین بر حسب امر مطاع جهان اتباع بندگان اعلی حضرت قدر قدرت فریدون فطرت فلاطون فطنت هوشنگ آیت بقراط زکاوت (ذکاوت) جمشید رایت سقراط کیاست سکندر دلالت ارسطو نباهت نوشیروان عدل قا آن بذل دارا ...

انجام کتاب: چه بیمناک بودم که چون بدانند او را بیاورد و با خود نزدیک و مقرب نماید و مرا متروک و دور گرداند و صلی الله علی محمد و آله اجمعین و لعنت الله علی اعدائهم و مخالفیهم الی یوم الدین

[فهرستواره منزوی 68/9 (1 نسخه)]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 325

آغاز و انجام: برابر

ص: 419

خط: نستعلیق، کا: کمال السلطنہ، تا: ذیقعدہ 1320ق، جا: تہران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابرہ کاغذی مقوایی، 32گ، 12 سطر (8/5×15)، اندازہ: 14/5

× 21/5 سم [ف: 1-319]

279- اثبات الخلافة / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol xelāfa

بخشی از کتاب اثبات الخلافة خاص به امام مهدی (علیه السلام) و نواب او در غیبت صغری است.

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 291/25 - فیروز

آغاز: ذکر امام دوازدهم و تاریخ ولادت و دلایل امامت و بعضی از سوانح غیبت صغری. و ذکر رویت صاحب (علیه السلام) در زمان غیبت و علامات نزول عیسی (علیه السلام) بی کا، بی تا، کاغذ: مختلف آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، 30ص (698-728)، قطع: رحلی، اندازہ: 22×35 سم (ف: 21-278)

280- اثبات خلافت بلافضل علی (علیه السلام) کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e xelāfat-e belā-fasl-e 'alī

تنکابنی، محمد بن محمد طاهر، ق 13 قمری

(- 19c) (tonekābonī, mohammad ebn-e mohammad tāher)

آغاز کتاب: الحمد لله الذي بعث الينا اشرف الانبياء و اتم الحجة علينا باثني عشر من الأوصياء ... و بعد فقد سنلتنى يا اخى و سيدى عن بيان وجه استدلال مولانا و سيدنا الرضا و على آباءه الف الف التحيته و الثنا لكون امير المؤمنين خليفة رسول الله بلافضل ...

مشهد؛ الهيات، شماره نسخه: 14873/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید علی نواب شہرستانی، بی تا، 14 سطر (7×12/5)، اندازہ: 10/5 × 17/5 سم [ف: 2-181]

281- اثبات خلافت علی (علیه السلام) کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e xelāfat-e 'alī

لاهیجانی، محمد طاهر

انجام کتاب: این مختصر در میان شیعیان امیر المومنین حیدر منتشر و مشهور گردد دوستان را سبب کوشش تمام در پیروی دوازده امام (علیه السلام) و مخالفان را باعث اهداء و استبصار شود و این فقیر ضعیف را حق تعالی از دوستان امیر المومنین حساب کند بحق محمد و آله الطاهرين ...

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 715 الف

آغاز: ... ع و زیدیه و اسمعیلیه و امامیه جمیع فرقه شیعه که هیچده فرقه اند و به قولی هفتاد و سه ... که بعد از رسول ص. س. بی فاصله امام به حق علی بن ابی طالب (علیه السلام) است؛ انجام: برابر خط: نستعلیق خوانا، بی کا، تا: رجب 1243 ق؛ 618 ص، 23 سطر [رشت و همدان - ف: - 1084]

282- اثبات دعوت / بهائیت / فارسی

esbat-e davat

در این رساله به بعضی از آیات قرآن و کلمات ائمه اطهار استناد شده تا دعوت این جماعت به اثبات رسد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 586/8

آغاز: بسمله، المتکبر الملک المهیمن المتعال اشهد الله في ذلك الكتاب بانه لا اله هو اله واحد رب السموات والارض و ما بينهما؛ انجام: في الاحزان أن ذلك يوم الوعد و جائکم ... و ما من اله الا اله الواحد القهار. تمت.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ص (150-156)، 19 سطر (8×16)، اندازه: 22×14 سم [ف: 2-91]

283- اثبات رابطة = رسالة في ان الرابطة بدعة أم لا / عرفان و تصوف / عربی

itbat-u rabita

شهرزوری، خالد بن حسین، 21193 - 1242 قمری

(Šahrazūrī, xāled ebn-e hoseyn (1779 - 1827)

آغاز کتاب: بسمله الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفی من العبد الفقیر المستہام خالد النقشبندی ... اما بعد فقد وردت مکاتیبکم الدالة علی صحة ذواتکم ... و قرع سمع هذا المسکین أن بعض الغافلین عن اسرار حق الیقین يعدون الرابطة بدعة في الطريقة و یزعمون أنها ليس لها اصل و لا حقيقة کلا ان لها اصلا عظیما من طریقتنا العلیة النقشبندیة بل هي اعظم اسباب الوصول

انجام كتاب: التي عليها مدار الاسلام ونصرتها على أعداء الدين من النصارى الماحين و الأعجام المؤبدين اللثام و السلام عليكم و رحمة
الله و بركاته في المبدأ و الختام

مشهد؛ الهيأت، شماره نسخه: 19301/1

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: جمادى الثانى 1304ق؛ جلد: مقوا عطف و البه ميشن قهوه اى، 16 سطر، اندازه: 21×17سم [ف: 2-367]

- اثبات الرجعة « اثبات رجعت

ص: 420

284- اثبات الرجعة / كلام و اعتقادات / عربى

itbāt-ur raj'ā

ابن شاذان، فضل بن شاذان نیشابورى، - 260 قمرى

(-875) (ebn-e šāzān, fazl ebn-e šāzān-e neyšābūrī)

[النجاشى 307؛ الذريعه 93/1 و 201/20 و 367/22؛ معجم التراث الكلامى

[126/1

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض 7442

خط: نسخ، كا: حسين ارموى، تا: 1350ق؛ 88گ [الفبائى: 17]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11600/4

كا: حسن بن على رضى الدين تبريزى، تا: ربيع الاول 1375ق ميراث شهاب س 10ش 1-2: 25]

285- اثبات الرجعة / كلام و اعتقادات / عربى

itbāt-ur raj'ā

حر عاملى، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمرى

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

شرح و حواشى:

1- اثبات الرجعة (منتخب)

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11600/5

كا: حسن بن على رضى الدين تبريزى، تا: ربيع الأول 1375ق؛ اين نسخه با چند واسطه از روى نسخه اصل كتابت شده است (ميراث شهاب س 10ش 1-2: 25]

286- اثبات الرجعة (منتخب) / كلام و اعتقادات / عربى

(.itbāt-ur raj'a (mn

وابسته به: اثبات الرجعة؛ حر عاملی، محمد بن حسن (1033-1104)

منتخبی است از اثبات الرجعه شیخ حر عاملی.

آغاز کتاب: بسمله نقلت من رساله شیخ محمد بن الحسن العاملی فی الرجعة ومن جملته آیات القرآنی دالة علی صحة الرجعة ولو بانضمام الأحادیث فی تفسیرها قال الشیخ أن مذهب قدمائنا وجميع الاخبار

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8775/4 - 58/225

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 37 گ، 47-83 سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: 10×23 سم [ف: 8-4585]

287- اثبات رجعت = اثبات الرجعة = ترجمه چهارده حدیث = ظهوریه = علائم ظهور / کلام و اعتقادات، شرح حدیث / فارسی

esbāt-e raj'at = esbāt-or raj'a = t.-ye Čahārdah hadīs = zohūrīye = 'alā'em-e zohūr

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi (1628 - 1699

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (1077-1105 ق)

تاریخ تألیف: 19 رجب 1078 ق

مؤلف در دیباچه می گوید که از جمله احادیث بسیاری که در «بحار الانوار» فراهم آورده دو حدیث است که متضمن پیش گویی و بشارت به ظهور دولت صفویه است. وی ترجمه و شرح دو حدیث مزبور را با ترجمه و شرح 12 حدیث دیگر درباره احوال و تاریخ میلاد و زندگی امام صاحب الامر (علیه السلام) به صورت رساله حاضر فراهم می آورد. وی از حدیث سوم حدیث «ابو لبیده» چنین استنباط و برداشت می کند که در 1155 هجری قیام امام خواهد بود. در شرح حدیث 13 به تفصیل به اثبات رجعت پرداخته است.

دو حدیث نخست که از آنها سخن رفت از این قرار اند: حدیث اول که از ابو خالد کابلی از محمد باقر (علیه السلام) است چنین است:

«کانی بقوم قد خرجوا بالمشرق يطلبون الحق ولا يعطونه ثم يطلبونه فلا يعطونه فاذا را و ذلك وضعوا سيوفهم على عواتقهم فيعطون ما سالوا فلا يقبلونه حتى يقوموا ولا يدفعونها الا الى صاحبكم قتلاهم شهداء». مجلسی پس از ترجمه آن می گوید:

«مترجم گوید که بر صاحبان بصیرت ظاهر است که از جانب مشرق کسیکه دین حق را طلب نمود و مردم را بدین حق دعوت کرد و پادشاهی یافت بغیر سلسله علیه صفویه ... نبود و در این حدیث شریف جمیع شیعیان خصوصا انصار و اعوان این دولت ابد توامان را بشارتها است که بر عاقل پوشیده نیست». حدیث دوم از امام صادق (علیه السلام) است که در آن آمده است: علی (علیه السلام) از آینده خبر می داد تا ظهور قائم تا گفت: «اذا اقام القائم بخراسان و غلب علی ارض کوفان (کرمان - نعمانی) و الملتان و حاز جزیره بنی کاوان و الملتان و قام مناقم بجیلان و اجابته الابر و الدیلم و ظهرت لولدی رایات الترتک متفرقات فی الأقطار و الحرمات (الجنات) و كانوا بین هنات و هنات اذا خربت البصرة و قام امیر الامرة (بمصر) فحکی علیه السلام حکایة طویلة ثم قال اذا جهزت الالوف و صفت الصفوف و

قتل الكيش الخروف هناك يقوم الآخر و يثور الثائر و يهلك الكافر ثم يقوم القائم المأمول و الامام المجهول له الشرف و الفضل و هو من ولدك يا حسين لا- ابن مثله يظهر بين الركبتين في ذر يسير (في دريسين باليين) يظهر على الثقلين ولا يترك في الارض الا دين (دمين - شراخ) طوبى لمن ادرك زمانه و لحق اوانه و شهد ايامه». به گفته مجلسى جزيره بنى كاوان حوالى بصره است و ابر در حوالى استرabad و ديلم، قزوین و حوالى آن است. آن گاه مى گوید: «مترجم گوید

ص: 421

خروج کننده خراسان اشاره است به امرای ترکمان مثل چنگیز خان و هلاکو خان و خروج کننده در گیلان اشاره است به شاه دین پناه رضوان مکان شاه اسمعیل ... لهذا حضرت فرمود که از ماست و او را فرزند یاد کرد ... یا مراد همان خسرو خلد آشیان است یا دیگر از سلاطین عظام اولاد کرام او و چون راوی بسیاری از حدیث را انداخته به خصوص نمی توان حکم کرد و کشتن قوج فرزند خود را به گمان این فقیر اشاره است به شهادت شاهزاده عالی تبار صفی میرزا ... و پادشاه دیگر که طلب خون نماید اشاره است به سلطنت ... شاه صفی ... چون حدیث را اختصار کرده اند بعضی از وقایع بعد افتاده است اما

بشارت بتعجیل ظهور صاحب الزمان ... و اتصال این دولت دین پرور بدولت حق امام البشر از آخر حدیث ظاهر است».

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. اما بعد چنین گوید فقیر خاکسار محمد باقر بن محمد تقی ... که چون بر کافه ارباب فطنت و ذکا و عامه اصحاب بصیرت و اعتلا ظاهر و هویدا است که ادای شکر و نعمت سلسله علیه صفیه صفویه ... که اساطین دین مبین اجداد طاهرین ایشان ببرکات تأییدات ایشان استوار ... است بر کافه مؤمنان متحتم و ... لازمست و چون از پرتو خورشید این سلطنت روز افزون این ذره بیمقدار توفیق یافت که اخبار حضرت ائمه اطهار ... را در ضمن بیست و پنج مجلد از کتاب بحار الانوار جمع نمود ... و در اثنای جمع احادیث دو حدیث بنظر قاصر رسید که ائمه ... بظهور این دولت علیه خبر داده اند و باتصال این سلطنت الهیه بدولت قائم آل محمد ... شیعیان را بشارت فرموده اند بخاطر فاتر رسید که ترجمه این دو حدیث شریف با دوازده حدیث دیگر که مشتمل بر احوال خاتم اوصیا .. اعنی صاحب الزمان و خلیفه الرحمن ... بوده باشد بموقف عرض نواب کامیاب ... ابوالمظفر شاه سلیمان الصفوی الموسوی الحسینی بهادر خان ... رساند

انجام: و هر کلمه از این دعا هزار حسنه باو عطا فرماید و هزار گناه از نامه عمل او محو نماید دعا اینست اللهم رب النور العظيم ... او نریه قریبا برحمتك یا ارحم الراحمین پس دست را بر ران راست خود سه مرتبه میزنی سه مرتبه بگو العجل العجل یا مولای یا صاحب الزمان

چاپ: به تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن رسائل اعتقادی علامه مجلسی؛ تحقیق ابوذر بیدار، تهران، رسالت قلم، 1367/01409 ش، 144ص؛ به اهتمام مرتضی جنتیان، اصفهان، کانون پژوهش، 1379/01421 ش، 100ص؛ بمبئی، 1306ق، سنگین [الذریعة 90/1 و 68/13 و 308/15 و 191/5؛ نسخه های فارسی منزوی 1871/2 کتاب شناسی مجلسی ص 237؛ مشار، 46/1

، 158: دو چاپ؛ فهرستواره منزوی 69/9 (50 نسخه) و 373/9؛ ج 1، ص 135-138 (91 نسخه)]]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18813 ض

بی کا، تا: 1075ق [این تاریخ با سال تالیف ناهماهنگ است

[د.ث. مجلس]

2. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 65/1

آغاز: و حضرت مسیح و مریم از تو خشنود گردند و حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) به دیدن تو بیاید

خط: نسخ، بی کا، تا: 16 صفر 1079ق؛ افتادگی: آغاز؛ 66گ (2ر-68پ)، اندازه: 18×11/5سم [ف: 1-56]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1920/8

در 12 حدیث؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1080ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: انجام [ف: 5-397]

4. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22468

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 17 رمضان 1080ق؛ سه برگ اول نونویسی شده؛ کاغذ: اصفهان، جلد: تیماج قهوه ای، 14 سطر (6×12/5)،

اندازه: 20/5×12سم [ف: 2-672]

5. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 330 حکمت

خط: نستعلیق، کا: عباس بن مهدی قلی شیرازی، تا: جمادی الاول

1081ق؛ جلد: مقوا، قطع: ربعی [ف: 2-22]

6. اصفهان؛ مکتبه الزهراء؛ شماره نسخه: 213

کا: ملا ملک، تا: 1087ق؛ 89گ، 14 سطر، اندازه: 28×18سم [ف: -133]

7. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1786/17-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1087ق [عکسی ف: 1-5]

8. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 4332

بی کا، تا: 1088ق (نشریه: 13-388)

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4282/4

بی کا، تا: شب پنجشنبه 13 شوال 1088ق؛ میانه حدیث هشتم افتاده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ترنجی مقوایی گرد حنایی،

75گ (89-164)، 14 سطر (1287)، اندازه: 19×12سم [ف: 13-3251]

10. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3868

خط: نستعلیق، کا: ملا بیضاء، تا: در ذیحجه 1088ق؛ واقف: علی خان وزیری؛ کاغذ: اصفهانی آبدیده، جلد: مقوایی با تیماج عنابی،
126 گ، 12 سطر (5×11/5)، اندازه: 8×15/5سم [ف: 5-1827]

11. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: 153

آغاز: برابر

بی کا، تا: 1089ق (تراثنا: س 13 ش 2 و 3: 337)

12. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 351

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد بن محمد شریف، تا: 17 صفر 1090ق؛ صفحات مجدول به سبز سیر و شنگرف؛ تملك: محمد بن ملا محمد
قاسم؛ مهرها: «صلوات بر محمد و آل محمد» و «صل علی

ص: 422

محمد و آل محمد» و «افوض امری الی الله اللطیف ملا محمد بن شریف» و «الوائق الی الله اللطیف ملا محمد بن محمد شریف»؛
جلد: تیماج حنایی ضربی، 67گ، 17 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 1-340]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9386/1

آغاز: از حال بد مآل تو خبر داده دجال جدال آغاز کرده گوید یابن الحسن خار انکار؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالغفار گیلانی تبریزی، تا: 9 صفر 1091ق؛ جلد: تیماج فرنگی آبی، 70گ (1-70پ)، 19 سطر،
اندازه: 29×8/5 سم [ف: 30-104]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14843/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حمد قلی صفوی موسوی حسینی، تا: محرم 1091ق، جا: اردبیل؛ مصحح، با عبارت «صح مقابله و تصحیحا
فی القرية نمین فی 1091ه» در انجام مقابله شده، نسخه بدل ها در حاشیه آمده است؛ کاغذ: شرقی، 27گ (402پ - 428ر)، 23 سطر
(22×12/5) [ف: 37-454]

15. شیراز؛ امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ شماره نسخه: 348

خط: نستعلیق، کا: قوام الدین محمد بن میر محمد باقر بن میر محمد اشرف حسینی قمی، تا: 21 ذیحجه 1095ق، جا: اورنگ آباد؛
افتادگی: آغاز؛ 58گ، اندازه: 22/5×12 سم [ف: 1-4]

16. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 48/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: میر محمد زمان حسینی، تا: صفر 1096ق؛ جدول بندی به سرخی و لاجورد؛ مهر: «الوائق بعفوه الغنی سید محمد
زمان الحسینی»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقواروغنی زمینه مشکی با جدول زرین عطف تیماج خرمایی، 243گ، 17 سطر،
اندازه: 22/5×14 سم [ف: 43]

17. چالوس؛ امام صادق شماره نسخه: 583

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الاول 1097ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور آبی، 40گ، 15 سطر (14×19) [ف: 34]

18. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2077/3

آغاز: برابر؛ انجام: و لا تقبض روحی حتی رای سیدی و مولای محمد بن الحسن صاحب الزمان صلوات علیه و اله و علی ابائه الطاهرین
الاجمعین

خط: نستعلیق خوش، کا: حکیم، تا: قرن 11؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 129ص، 17 سطر (7×17)، اندازه: 29×15/5
سم [ف: 5-86]

19. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3822/2

تا عنوان حدیث نهم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی سوخت ضریبی مقوایی، 37گ (18ر-
55پ)، سطور چلیپا (7×14)، اندازه: 20×11سم [ف: 12-2801]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19673

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد طاهر حسینی، تا: 1109ق؛ مهر: مصطفی الحسینی؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛
کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک لای مشکی با عطف تیماج قهوه ای، 59گ، 15 سطر، اندازه: 22×16سم [اهدائی رهبر 2
اخبار 1: 314]

21. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 5880 /2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 11 جمادی الثانی 1110ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرلایی، 23 سطر (8×16)، قطع: ربعی، اندازه:
20×12سم [ف: 16-120]

22. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 69

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1115ق، جا: اصفهان؛ صفحات مشکی مجدول به طلا، صفحه اول دارای سرلوح زمینه طلا گل و بوته اندازی؛
کاغذ ترمه؛ جلد: مقوای عطف پارچه ای، 77گ، 12 سطر (6/8×13/5)، قطع: ربعی، اندازه: 19×11/5سم [ف: 1-126]

23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7267/2

آغاز: برابر؛ انجام: و سلم تسلیمات کثیراً متواترة زاکیه.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شنبه 21 ربیع الاول 1120ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج خرمایی، 269گ، 21 سطر، اندازه: 25/7 × 17/3
سم [ف: 14-386]

24. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1023/1

آغاز: داشته باشم پس تو درین وقت برو بخدمت؛ انجام: برابر از اوایل حدیث چهارم تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: میر عزیز بن سید رضا

حسنى، تا: 1121ق؛ افتادگى: آغاز؛ مهر: حاج سيد سعيد كاغذ: اصفهانى، جلد: تىماج مشكى، 52گ (1-52)، 17 15 سطر
(13×7/5)، اندازه: 18×11/5 سم [ف: 3-1395]

25. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 7

آغاز: برابر؛ انجام: وصلى الله على خير خلقه وفي خليفته محمد و على

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 10 ذيقعدہ 1121ق؛ جداول اوراق به لاجورد و سنگرف؛ واقف: عبدالعلى رئيس المحدثين، تاريخ وقف: خرداد
1361؛ كاغذ: نخودى، جلد: مقوا، 19 سطر، اندازه: 23×14/3 سم [ف: 14-262]

26. قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 3688/2

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1127ق؛ عبارات عربى نسخ معرب، مصحح، 25گ (269پ-294پ)، 22 سطر، اندازه:
28×18/5 سم

[محدث ارموى مخ: 1-25]

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15298/4

خط: تحریرى، بی کا، تا: 11 صفر 1154ق؛ 25گ (62پ-87پ) مختصر ف: 481 [28]. تهران؛ عبدالعظيم؛ شماره نسخه: 716/4

ص: 423

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، دارای علامت بلاغ؛ 52 گ، 17 سطر، اندازه: 14/5×19 سم [ف: 1-267]

29. تهران، عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 716/5

آغاز: حمد لله و الصلوة على سيد المرسلين محمد و آله الاكرمين.

بدان که مقرون به قیامت یازده علامت سمت وقوع خواهد یافت اول خروج صاحب الزمان علیه صلوات الرحمن چنانکه ابن عباس از حضرت؛ انجام این غریق بحر خطا را با سایر برادران ایمانی به ساحل نجات رساند و از عقوبت ابدی نجات بخشیده به درجات عالیه باقیه بهشت جاوید فایز گرداند بمحمد و آله الطاهرين.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح؛ 56 گ، 17 سطر، اندازه: 14/5×29

سم [ف: 1-392]

30. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7133/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی لایی، ابعاد متن: 5×11، قطع: بغلی، اندازه: 6×15/5 سم [ف: 16-462]

31. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 495/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 [نشریه: 2-119]

32. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 25/4

انجام: و از همین علت است که مردم نمی توانند برای خود امام تعیین نمایند. بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، 12 گ (57 پ-68 پ) [سه کتابخانه اصفهان: ف: -107]

33. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7540/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 53 گ (85 پ-137 پ)، 17 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 3-407]

34. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10031/1

خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ جلد: تیماج مشکی، 55 گ (1 پ-55 پ)، 17 سطر، اندازه: 16×23/5 سم [ف: 26-27]

35. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 89

آغاز: برابر؛ انجام: و نراقربیا برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ در آخر رساله به خط مغایر آمده: «تمت هذا الرسالة على يد العاصی میرزا محمد محسن در سنه یکهزار و دو صد و یک هجری»؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: میسن زرشکی، 65گ، 14 سطر، اندازه: 14×23سم [ف: 76-]

36. قم؛ حجتیة؛ شماره نسخه: 697/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 [ف: -120]

37. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 121232

بی کا، تا: قرن 12؛ خریداری از مصطفی حسینی (رایانه)

38. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18699

آغاز: برابر؛ انجام: و كان ذلك خمس مائة درهم قلت بوزننا هذا قال نعم» خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 12؛ متن حدیث به خامه نسخ؛ اهدایی

رهبری، فروردین 1372؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، 17، 17 سطر، اندازه: 12×20سم [اهدای رهبر 2 اخبار 1: 315]

39. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 493/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ عبارات عربی معرب؛ جلد: کاغذی، 91گ، 15 سطر، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف مخ: 1-225]

40. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35518

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 12 جمادی الثانی 1212ق؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت 1386؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ساده، 80گ، 14 سطر، اندازه: 11/5×19 سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 315]

41. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1968/2

آغاز: برابر؛ انجام: ... و بعد از آنکه صد هزار آفت و بلا و محنت

که مثلا در گور کشیده آوازی بان شنیده و یک بار سر بر آورده و ترسیم و بیم با هموم و عموم انتظار .. جانب آسمان خروشان و گریان و زاری کنان نمانده بود با کسی عقل و رای دخول حساب از ترس خدای

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الاول 1216ق؛ جلد: گالینگور مشکی عطف مقوا، 68، 15 سطر، اندازه: 18×22سم [ف مخ: 3-]

42. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 332/1

آغاز امامت و ولایت خلیفه احفاد سید المرسلین ... شاه سلیمان الصفوی الموسوی بهادر خان ... حدیث اولی شیخ عالمقدار محمد بن ابراهیم؛ انجام: یا مولای یا صاحب الزمان علیه السلام، تمام شد رسالت الرجعت ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نهم ربیع الثانی 1225ق، جا: بلده جهانگیرنگ؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه)؛ پس از پایان رساله مطالب متفرقه ای به نظم و نثر دیده می شود از جمله نظم عقرب شناسی: عقرب اندر هر مهی دونیم روز آرد کران XX هر که کاری نو کند او را بود بیشک زیان؛ جلد: کاغذی، 37گ، 19

سطر، اندازه: 20x15سم [ف مخ: 1-225]

43. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 46/2

خط: نستعلیق، کا: ملا شهباز اوروج رودباری از قریه عبداللیانی ساکن شیروان، تا جمعه 19 رمضان 1227ق؛ جا: شماخی؛ افتادگی: انجام؛ به دو خط؛ جلد: تیماج مشکى، 34گ (80پ-113پ)، اندازه: 20x14سم [ف: -42]

44. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 33161

انجام: یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک.

خط: نستعلیق، کا: علی، تا: 1227ق؛ اهدایی رهبری، بهمن 1384؛

ص: 424

کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، 103گ، 11 سطر، اندازه: 12×22سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 315]

45. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28670

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: میر صادق بن میر بابا موسوی، تا: دوشنبه 19 جمادی الاول 1232ق؛ اهدایی در آبان 1381؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف پارچه، 46گ، 22 سطر، اندازه: 15×20/3سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 315]

46. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16054

آغاز: علیه السلام از حجره خود صدا زدند که شک مکن که وقتش رسیده است؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلامعلی بن محمد قاسم حوزشاهی، تا: 1234ق؛ افتادگی: آغاز؛ مذیل به دورساله به نامه‌های اختیارات الایام از مجلسی و رساله ای در اعمال و عبادات از حسن بن محمد بن کرشاسف استرآبادی، واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور 1367؛ کاغذ: فستقی، 17، 20 سطر، اندازه:

14/3×21سم [ف: 14-262]

47. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 32972

انجام: ... و مشیدا لما ورد من اعلام دینک و سنن نبی صلی الله علیه و آله.

از ابتدای رساله تا حدیث چهاردهم و دعای عهد (ناتمام)؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد کاظم همدانی، تا: 1235ق؛ اهدایی رهبری، بهمن 1384. کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش گالینگور طلایی و عطف و گوشه میشن عنابی، 50گ، 17 سطر، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 315]

48. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11491

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: سبحان وردی بن عبد السلام، تا: 13 محرم 1236ق؛ کاغذ: آبی، 140گ، 13 سطر، اندازه: 10/2 × 17/7 سم

[ف: 14-261]

49. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 138/2 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد جعفر نوری الاصل طهرانی المسکن، تا: 1239ق؛ از نسخه حاضر اوراقتی افتاده و حدیث

دهم و دوازدهم و بخش هایی از پیش و بعد آنها را ندارد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماجی بنفش، 52 گ (93-145)، قطع: رقعی، اندازه: $19/5 \times 13/5$ سم [ف: 48-22]

50. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27156

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم مرودشتی، تا: جمعه 13 محرم 1239ق؛ عطف شیرازه بندی با نخ های الوان؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: مقوا، عطف تیماج، 8 گ، 21 سطر، اندازه: $26/5 \times 18/5$ سم [ف: 277-26]

51. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15010/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1241ق؛ کاغذ: فرنگی، 63 گ (79-17)، 14 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف: 29-38]

52. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 2423/2

خط: نسخ، کان حسن بن مرحوم میرزا محمد، تا: 7 جمادی الثانی 1242ق؛ افتادگی؛ انجام؛ اندازه: $29/5 \times 20/5$ سم [ف: 124-3]

53. قم؛ فیضیه، شماره نسخه: 1138

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1250ق؛ 52 گ، 16 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 7-2]

54. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 453/2

آغاز و انجام: برابر

دو مقصد را دارد پس از آن مجلس چهارم از باب دوم را دارد که در ذکر دعاها که انبیاء و اوصیاء و سایر مؤمنان کرده اند و آثار غریبه که بر آنها مترتب است، در پنج فصل که تا اواخر فصل سوم را دارد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الاول 1256ق؛ اوراق آشفته؛ مهر: حاج سید سعید کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 19 سطر ($16/5 \times 11$)، اندازه: $22/5 \times 17$ سم [ف: 557-2]

55. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 212/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: رجب علی بن محمد خوانساری، تا: 1258ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی ضربی، 31 گ، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف] - 56. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22756/4

خط: نستعلیق، کا: علی بن عباس خوبشانی، تا: 7 صفر 1260ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 65 گ (81-17)، 14 سطر،

اندازه: 11×17/5 سم [ف: 3-888]

57. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: 42/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه 30 ذیقعدہ 1262ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 53 گ (38-90پ)، 18 سطر، اندازه:
11×18/5 سم [ف]

58. قم، دار الحدیث؛ شماره نسخه: 81/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه 3 ذیقعدہ 1262ق؛ 56 گ (38پ - 93پ)، جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 55 گ، 18 سطر، اندازه:
11×18 سم [ف: 57]

59. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2653/12

آغاز: برابر؛ انجام: ... و بعد از آن بسیار بگوید اللهم صل علی محمد و آل محمد برحمتك یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: محمد باقر عبدالرحیم، تا: 8 ذیقعدہ 1264ق؛ کاغذ: گوناگون، جلد: میشن سیاه مغزی رویه پارچه گلدار، 50 گ (هامش
67پ-116ر)، اندازه: 11×29 سم [ف: 6-83]

ص: 425

60. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 57/120-8450

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن فتح الله السلماسی المسکن، تا: یک شنبه 3 ربیع الثانی 1266ق؛ 55گ، 14-15 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 1-63]

61. تهران؛ مجلس، شماره نسخه: 18563

بی کا، تا: 1270ق (د.ث. مجلس)

62. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 15/181 - 2941/2

آغاز: برابر؛ انجام: وعجل لنا ظهوره انهم یرونه بعیدا ونراه قریبا برحمتک یا ارحم الراحمین والحمدلله علی اتمامه این وجیزه در مدت پنج ماه مستعجلاً قلمی گردید.

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی کا، تا: شعبان 1275ق؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 63گ، 13 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-63]

63. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 11/6 - 1906/2

آغاز: برابر؛ انجام: و هزار گناه از نامه اعمال او محو نماید ودعا این است بسمله اللهم رب النور العظیم ... انهم یرونه بعیداً ونراه قریباً برحمتک.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج با ترنج و جدول گل و بوته الوان، 20گ، 23 سطر، اندازه: 20×30 سم [ف: 1-63]

64. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 809/1

آغاز: حضرت سید الشهداء حسین بن علی ع فرمودند که یا امیر المومنین؛ انجام: یا مولای یا صاحب الزمان، تمام شد این رساله کثیر الفائده.

کا: محمد علی بن حاج میر مهدی عطار یزدی، تا: قرن 13؛ واقف: ورثه محمد خان عسکری؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف و گوشه ها تیماج عنابی، 18 سطر (8×15/5)، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 2-687]

65. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 776

آغاز: برابر

تا پایان حدیث 14؛ خط: نستعلیق خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: گالینگور سرمه ای

عطف تیماجی قهوه ای، 51 گ، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12/5 × 19 سم (نشریه: 13-159] 66. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 14/3

ا خط: نستعلیق خوانا، بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: ربعی آنشریه: 5-604]

67. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 1001

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ 50 برگ اول نسخه جنگ اختیارات ایام و نجوم؛ 119 گی، اندازه: 12 × 18/5 سم [ف: 3-5]

68. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14856

آغاز: برابر؛ انجام: ... در ماه شعبان ماه بگیرد پادشاه کشته شود یا ا بمیرد و پسرش پادشاه...

خط: نسخ عالی، بی کا، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد عطف تیماج مشکلی، 85 گ، 17 سطر، اندازه: 16 × 21/5 سم [ف: 24541]

69. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: 8

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14 [نشریه: 5-374]

70. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1659

کا، بی تا [الفبائی: 181]

71. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6752

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جدول بندی به لاجورد و تحریر و طلا؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه عطف و گوشه ها تیماجی قهوه ای، 56 گ، 17 سطر، اندازه: 14 × 23 سم [ف: 5-71]

72. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2040

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای یک سرلوح کوچک، بین سطور دو صفحه اول طلائاندازی، اوراق جدول بندی به تحریر و شنگرف و لاجورد؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: روغنی، پشت جلد دارای یک ترنج و دو سر ترنج با گل و بوته در زمینه لاک، 59 گ، 18 سطر، اندازه: 14 × 21 سم [ف: 5-71]

73. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22575

آغاز: برابر؛ انجام: پرسند آن کجا رفت بگریخت از دست زمانه خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا [رایانه]

74. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 172/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ ضربی دار، 48 گ (346-393)، 17 سطر (10/5) ×
اندازه: 18×27 سم [ف: 1-145]

75. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1755/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: 1332؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 17 سطر،
قطع: جیبی [ف: 5-174]

76. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17199

بی کا، بیتا (د.ث. مجلس)

77. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16899

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

78. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13566/3

بخشی از این رساله؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، 6 گ

(77-83 پ)، اندازه: 14×20 سم [ف: 37-60]

79. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8945/36

آغاز: برابر؛ انجام: حدیث نهم... فرورفتن مردم به زمین در پیدا چنانکه گذشت و یکی در مغرب

ص: 426

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ الوان آهار مهره، جلد: گالینگور بنفش عطف و گوشه ها میشن قهوه ای، 31ص

(279-299 متن و حاشیه)، اندازه: $27/8 \times 15/5$ سم [ف: 29/1-427]

80. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3367/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی مقوایی، 84گ (2پ -86پ)، 15 سطر (5×12)، اندازه: $10/5 \times 18/5$ سم [ف: 11-2367] 81. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1120

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ربیع، بی تا؛ کاغذ: فرنکی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 51گ، 19 سطر (9×20)، اندازه: $26 \times 16/5$ سم [ف 5-1203]

82. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1968/4

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ گویا غیر از نسخه های دیگر است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، 37گ (183پ-219ر)، 14 سطر (6×11)، اندازه: $14/5 \times 10$ سم [ف: 8-581]

83. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1103

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن پشمی لایی، 45گ، 17 سطر، اندازه: $32/2 \times 15/5$ سم [ف: 3-403]

84. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 187/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، دعاها و زیارت ها معرب؛ جلد: تیماج قهوه ای، 32گ (77ر - 109ر)، 22 سطر، اندازه: $21/5 \times 16$ سم [ف: 1-209]

85. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5328/2

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «شرح چهارده حدیث» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 25گ (9پ - 33پ)، اندازه: $33/5 \times 20$ سم [ف: 14-113]

86. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10592/2

بی کا، بی تا [میراث شهاب: س و ش 2: 30]

87. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 47/2

آغاز: بسمله حمدله والصلوة علی اشرف الانبیاء ... اما بعد چنین گوید فقیر ... محمد باقر بن محمد تقی ... سلسله علیہ صفیہ صفویہ؛
انجام: بصورت مردی کامل مشاهده کردم او را نشناختم بفرزند برادر خود گفتم که ...

خط: نسخ جلی، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 104، 15 سطر، اندازه: 23×35سم [ف مخ: 1-225]

88. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 400

آغاز: برابر؛ انجام: آن حضرت در روز شنبه عاشورای محرم ظاهر شود و پشت بر حجر الاسود اندازد

از آغاز تا حدیث دهم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ قبل از شروع رساله سوره یاسین و دعا درج شده است؛ جلد: تیماج
قهوه ای، 86گی، 11 سطر، اندازه: 11×15/5سم [ف مخ: 1-225]

89. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 797

آغاز: امام حسن عسکری علیہ السلام در شبی از شبها که در فلان روز جدت لشکری بکنگ مسلمانان خواهد فرستاد پس خود از عقب
ایشان خواهد رفت ... حدیث پنجم مشائخ عظام ذوی الاحترام محمد بن یعقوب کلینی؛ انجام: هر که نشسته باشد برخیزد و هر که ایستاده
باشد از دهشت ...

حدیث چهارم تا حدیث نهم؛ خط: نسخ معرب، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام تمامی صفحات مجدول محرر مذهب؛
52گ، 12 سطر، اندازه: 9×16سم [ف مخ: 1-225]

90. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 1199/2

آغاز: برابر، انجام: یا صاحب الزمان یا صاحب الزمان یا صاحب الزمان یا صاحب الزمان یا صاحب الزمان خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛
جلد: تیماج قهوه ای، 64 گ، 15 سطر، اندازه: 17×20سم [ف مخ: 2-654]

91. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 11/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مهر: «عبدہ الراجی محمد رضی»؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف تیماج زرشکی مذهب مجدول، 29گ، 23
سطر، اندازه: 18×30سم [ف مخ: 3-971]

92. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 649/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 67گ، 17 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 3-972]

93. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3915/1

آغاز: برابر؛ انجام: پس حکیمه فرمود که هر چهل روز یک مرتبه به خدمت او می رسیدم در زمان امام حسن علیه السلام تا آن که چند روزی قبل از وفات آن حضرت او را ملازمت کردم به صورت فردی کامل مشاهده کردم و او را نشناختم به فرزند برادر خود گفتم که این مرد کیست که مرا می فرمایی که نزد او بنشینم فرمود که این فرزند نرجس است

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، 16گ، 14

سطر، اندازه: 10×16سم [ف مخ: 3-972]

94. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3772/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، 19گ، 19 سطر، اندازه: 22×26سم [ف مخ: 3-972]

95. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 871/1

آغاز: برابر؛ انجام: از حضرت صادق علیه السلام منقول است که زود باشد که شما را شبهه پیش آید و امام شما غایب شود و نجات نیابد در آن زمان مگر کسیکه دعای غریق را بخواند و دعا این است یا الله یا رحمن یا رحیم یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی

ص: 427

دینک و صلی الله علی محمد و آله اجمعین و بعد از آن این مناجات بخواند اللہی قلبی محجوب و عقلی مغلوب و نفسی معیوب

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، مجدول، 23 گ، اندازه: 10×19 سم [ف: 3-972]

96. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 199/2

آغاز و انجام: برابر بی کا، بی تا فاقد جلد، 51 سی (43 پ-93 ر)، 11 سطر، اندازه: 10×19 سم [ف: 1-170]

97. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8285/2 - 56/135

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 36 گ (38-73)، 13 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-63]

98. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 564/21

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 71 گ (596-667)، 19 سطر (20×12/5)، اندازه: 19/5

× 28/5 [ف: 2-203]

99. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 419/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ برگ اول دارای سرلوح مزدوج عنوان به سنگرف جدول بندی به زر، سرنج و تحریر مشکی و لاجورد؛ واقف: محمد علی، تاریخ وقف: 1273؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی ضربی، 34 گ (258-291)، 20 سطر، اندازه: 22×34 سم [ف: 11]

288- اثبات الرجعة = رجعت = سر مخزون / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-or raj'a = raj'at = serr-e maxxūn

لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، 1045 - 1121 قمری

(lāhījī, hasan ebn-e 'abd-or-razzāq (1636 - 1710

اهدا به: به درخواست یکی از امراء عظام

رساله ای در مسأله رجعت از دید عقلی و نقلی که در یک

مقدمه « و چهار فصل» نگاشته شده است: مقدمه در شرح لفظ رجعت؛ فصل 1. اثبات وقوع اصل رجعت؛ 2. در این که کدام جماعت رجعت می کنند؛ 3. مدت دولت اهل رجعت؛ 4. تحقیق کیفیت رجعت.

آغاز کتاب: بسمه و به نستعین. الحمدلله و الحمد حقه کما يستحقه ... چون از جانب یکی از اجلای امرای عظام ... اشاره امر شریف ... تعلق گرفته و تمسک پذیرفته بود که مسئله رجعت در زمان دولت حضرت صاحب الزمان ... و کیفیت و خصوصیت این مسئله شریفه مرقوم قلم شکسته کمترین ... حسن بن عبدالرزاق ... شود ... این رساله در مقدمه و چهار فصل ... تسمیه آن به سه مخزون مناسب نمود

انجام کتاب: این بود مقصود از نوشتن این مسأله در این رساله و تمت بحمد الله.

چاپ: به کوشش علی صدرائی، در «رسائل فارسی لاهیجانی، تهران، انتشارات میراث مکتوب، صص 273-300 [الذریعة

169/12؛ کشف الحجب ص 263؛ منزوی 954/2؛ فهرستواره

کتابهای فارسی 345/9 و 68/9 و 345/9 «سر مخزون» [

1. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 160/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: جیبی (نشریه: 4-403)

2. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 65/18

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد معصوم بن محمد قاسم کشمیری، تا: دوشنبه 22 شوال 1103ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول لبه دار با ترنج و سر ترنج، گ 7 (121 پ-127 ر)، اندازه: 17×24 سم [ف: 108]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2430/2

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1109ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی عطف پارچه آبی، 21 گ (51-72)، 15 سطر (4×11/5)، اندازه: 6×12/5 سم [ف: 4-1291]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14302/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1120ق؛ برگ های این نسخه، به صورت راسته و چلیپا، کتابت شده است، 8 برگ در آغاز نسخه مطالبی در تأکید نماز و سایر سنن و آداب آمده است؛ کاغذ: شرقی، 18 گ (26-9)، 17 سطر، اندازه: $12/5 \times 7/5$ سم [ف: 36-134]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2495/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: حسن بن علاء الدین محمد طیب تنکابنی، تا: 12 ذیقعدہ 1148ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضریبی مقوایی، 10 گ (225-264)، 14 سطر ($19/5 \times 11/5$)، اندازه: $19/5 \times 11/5$ سم [ف: 9-1264]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11503/1

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ افتادگی: وسط؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شده، 13 گی (1-13)، 17 سطر،

اندازه: $12 \times 5/5$ سم [ف: 29-139] 7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1739/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد صادق قاری قمی، تا: قرن 12؛ تملك: ابوطالب پسر عبدالکریم؛ مهر: محمد بن خلیل و باقر و محمد هاشم بن محمد باقر؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه

ص: 428

ضربی، 24گ (3پ-27پ)، 17 سطر، اندازه: 15×8 سم (ف: 5-353)

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 285/18

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 18گ (280-297)، اندازه: 15×9 سم آسنا - ف: [145-1]

9. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 141/4

آغاز: برابر؛ انجام: و رجوع به جایی وقتی صحیح است که پیش از آن در آنجا باشد و غیبتی کرده باشد

بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی حنایی و نخودی، جلد: تیماج تریاکی مجدول ضربی، 12گ (134-146)، اندازه: 14×23/5 سم [ف: 130]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6658/4

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: روغنی ضربی، 10گ (53-63پ)، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 17-221]

289- اثبات رجعت = رجعت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e raj'at

طبسی، محمود بن غلام علی، ق 12 قمری

(- 18c) (tabasī, mahmūd ebn-e qolām 'alī)

اهدا به: میرزا بن عباس بن میرزا محمد بدیع متولی امامزاده شیراز تاریخ تألیف: 1078ق

مؤلف این رساله را هنگامی که از شیراز به طوس آمده تألیف کرده و بیست آیه و بیست خبر در آن آورده است. این رساله دارای دو «فصل» است: 1. آیه ها؛ 2- حدیث ها.

آغاز کتاب: حمد بیرون از شمار و ثنای متعاقب لیل و نهار قادری را سزاست که بی واسطه کام و زبان به کلمه کن

انجام کتاب: و من لم یقنع بهذا القلیل لایقنع بالجزیل و آن قرئت علیه التوراة والإنجیل نسخه های خطی منزوی 945/2؛ الذریعة 94/1؛ منزوی 871/2-872؛ کشف الحجب 263؛ مکتبة امیر المؤمنین 341/1؛ فهرستواره منزوی 68/9 (5 نسخه)

1. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1989/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1087ق؛ 27گ، اندازه: 12×19 سم [ف: 3-161]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1112/5

آغاز: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 23 گ (75-98)، 15 سطر (7×14/5)،
اندازه: 12×20 سم [ف: 3-862]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3596/2

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف «اردبیلی، محمود بن محمد» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، 46 گ (17 پ-63 ر)، 13 سطر،

اندازه: 13×19/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-25]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13443/94

آغاز: برابر بی کا، تا: قرن 11؛ تمام صفحات مجدول مذهب و شنگرف؛ جلد: گالینگور، سرخ، عطف تیماج، 25 گ (521-546)،
اندازه: 20×32 سم [ف: 36-389]

5. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 155/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی نشریه: 4-400]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3149/1

آغاز: برابر، انجام؛ و انتقام بکشند الحمد لله الذي على ما وصل الى اعداء الدين ... و السلام الى يوم القيمة.

خط شکسته نستعلیق، کا: محمد خان بن ملا محمد حسین عزیز کی بارفروشی، تا: 11 رمضان 1242 ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج
مشکی ضربی، 30 گ (1-31)، 19 سطر (7×16)، اندازه: 11×21 سم [ف: 11-2105]

7. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 645/4

آغاز: علی بن موسی الرضا علیه التحیه والثناء در گردن این فقیر

حقیر بی بضاعت و فرومایه بی استطاعت سلطان محمود طوسی انداخته بود؛ انجام: بعد از آن صاحب الامر علیه السلام به کجا خواهد
رفت فرمود به مدینه خود و آنجا مقام کرد و امور عجیبه از او ظاهر شود آنجا که باعث سرور مؤمنین و رسوائی منافقان پس مفضل گفت چه
چیزها از او ظاهر شود فرمود که بر سر تربت جدم رود و گوید که ای خلائق این قبر جد من است خلائق گویند

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ چند فایده در دعاء جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، مجدول، 16 گ، 16 سطر، اندازه:
10×17 سم [مخ: 3-973]

290- اثبات الرجعة / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ur raj'a

توضیحی ندارد تا معلوم شود چه رساله ای است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25870

بی کا، بی تا، خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

- اثبات رجعت « اثبات الرجعة

291- اثبات سببیت و علیت ائمه اطهار / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e sababīyat va 'ellīyat-e a'emme-ye athār

تبریزی، علی بن نصر الله، ق 13 قمری

(tabrīzī, 'alī ebn-e nasr-ol-lāh (- 19c

دارای یک «مقدمه» و پنج «باب»

ص: 429

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 915/2

آغاز: بسمله. حمدله ... چنین گوید علی بن نصر الله تبریزی ... انجام: مطابق اعتقاد ما بیان فرموده و فارغ شد بنده ... از تحریر این رساله در شب چهارشنبه سنه 1277 هجری مصلیا مستغفرا

خط: نسخ، بی کا، تا: 1277ق، کاغذ: فرنگی، جلد: میسن لایی سیاه، 14 سطر [ف: 5-215]

292- اثبات سکون زمین / هیأت / فارسی

esbāt-e sokūn-e zamīn

کمال اصفهانی، اسماعیل بن محمد، 568؟ - 635 قمری

(kamāl-e esfahānī, esmā'īl ebn-e mohammad (1173 - 1238-

رساله مختصری است در اثبات ساکن بودن زمین. مؤلف قول به حرکت زمین را برابر با انکار خدا می داند.

آغاز کتاب: بسمله وبه ثقتی الحمدلله الذي أنار السموات والارض بنوره فتجلی باسمائه

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4867/2 - 24/167

آغاز: برابر، انجام: آیا نمی بینی که در حال حیوة چگونه خون سیلان دارد و در حال ممات منجمد است و ثانیاً آنکه دو کره بخار ملاصق سطح ارض اجزاء است.

خط: نسخ، کا: محمد تقی استرآبادی، تا: 1304ق؛ جلد: مقوا، 13گ، 15 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 1-63]

293- اثبات سکون زمین و حرکت آفتاب / هیأت / فارسی

esbāt-e sokūn-e zamīn va harekat-e āftāb

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī Šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

اهدا به: عباسقلی میرزا

تاریخ تألیف: 7 ذیحجه 1294

مؤلف ظاهراً دو رساله در این باره نوشته که دومی آن در رد کتاب میرزا محمد اسماعیل تهرانی است که در 1295 ق نوشته و رساله مورد گفتگو باید پیش از آن نگاشته شده باشد. در مورد مؤلف نیز اختلاف شده و برخی به اشتباه به جهت بودن نام «محمد باقر» در برخی نسخه

ها، او را مجلسی تصور کرده اند.

تعبیر ابتدای این رساله با دیگر رساله های همدانی مؤید انتساب صحیح به اوست. نمونه آن که عبارات «محنت اقتران» در ابتدای این رساله در چند رساله دیگر او همچون «احقاق الحق» و توضیح» و «رد بایه» و «رساله وقف» و ... نیز آمده است.

آغاز کتاب: چنین گوید این بنده خاسر محمد باقر غفر الله له و لو الدیه و لا خوانه المؤمنین که چون درین اوان محنت اقتران بعضی از بوالهولان بر خلاف سابقان بسکون آفتاب و حرکت زمین قائل شده اند و حال آنکه سکون زمین و حرکت آفتاب مانند واضح است خواستم این مطلب را به مقدماتی چند بدیهی الاتحاج ذکر کنم بطوریکه بعد از دیدن این مقدمات احتمالی باقی نماند در حرکت آفتاب و سکون زمین ..

انجام کتاب: همین قدر از بیان بستن زبان بوالهوسان کافی است و الحمد لله رب العالمین تمام شد این مقدمات در شب پنج شنبه هفتم ماه ذی الحجة الرحام 1294 هزار و دویست و نود و چهار حامدا مصلیا مستغفرا تمت

[رجال بامداد 2:234؛ فهرستواره منزوی 4/2909 و 4/2943]

؛ منزوی 346 و 303]

شرح و حواشی:

1- سکون زمین؛ همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر

(1239-1319)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5/2769

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی اصغر، تا: 15 صفر 1296ق؛ کاغذ: فرنگی آهاردار، جلد: تیماجی قهوه ای کمرنگ، 35ص (184-149)، 16 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 10×18سم [ف: 9-192]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6956

آغاز: بسمله، حمدله ... و بعد چنین گوید این بنده خاکسار محمد باقر غفر الله له که چون در این اوان محنت اقتران تعلیق رسیده از جانب سنی الجوانب بندگان ... عباسقلی میرزا؛ انجام: و همین مسائل از برای اغلب این بلاد کفایت می کند و تفصیل آن مسائل در هدایة العوام و کتاب جامع الاحکام و سایر کتب علمای اعلام ضبط است و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین» انجامه: «وقد فرغت منها سلخ الصفر المظفر و سایر کتب علمای اعلام ضبط است و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین»

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1300ق؛ در حاشیه تصحیح شده، خریداری از مشیری؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، یک لایی مجداول میان جداول بوته های ریشه ای ضربی، 13گ (120-108)، 17 سطر (5/6×14) سطر، اندازه:

11×8/17 سم [رایانه]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2390/3

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی اصغر، تا: 1302ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 15 سطر، اندازه: 14×32 سم [ف: 3-6]

294- اثبات سلسله طولیه و مراتب ثمانیه / فلسفه / فارسی

esbāt-e selsele-ye tūlīye va marāteb-e samānīye

مامقانی، حسین بن محمد، ق 13 قمری

(māmaqānī, hoseyn ebn-e mohammad (- 19c

ص: 430

رساله در پاسخ حاجی میرزا هاشم خان به روش فلسفی شیخی در اثبات سلسله طولیه و مراتب ثمانیه از برای اصناف موجودات نوشته شده است.

آغاز کتاب: بسمله. حمد له ... و بعد چنین گوید ... حسین بن محمد التبریزی الممقانی که درین روزها راقی مراقی حقیقت ... حاجی میرزا هاشم خان ... مسئله ای ازین حقیر ... سوال نموده و جوابی خواسته بود.

انجام کتاب: این همه طول و تفصیل و بسط و تطویل بکنیم و الله الهادی .. المهدیین و قد فرغ من تسویده ... محمد حسین الشریف ابن محمد التبریزی الممقانی فی شهر ذی الحجة الحرام ... سنة اثنین وتسعین و ماتین بعد الالف 1292 مصلیا مسلما حامدا.

[فهرستواره منزوی 62/6]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4168

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه 1292ق، کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 50 گ، 15 سطر (6×11)، اندازه: 17×10 سم [ف: 13-3136]

295- اثبات السیادة / فقه / عربی

itbāt-us sīyāda

بروجردی، محمد رحیم بن محمد، - 1309 قمری

-) borūjerdī, mohammad rahīm ebn-e mohammad

(1892

تاریخ تألیف: شنبه 10 جمادی الثانی 1262ق

رساله ای است استدلالی در پاسخ سؤالی است که از لکهنو رسیده در کیفیت اثبات نسب سیادت و هاشمیت.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم و مخالفهم اجمعین من الأولین و الاخرین الی یوم الدین و رضوانه

علی مشایخنا و رواة احادیثنا المتقدمین و المتأخرین

انجام کتاب: و اودعت فیها کنوزاً من القواعد الشرعية و مع ذلك قد کتبتها فی غاية الاستعجال و کمال تشتت البال فان عثرت علی زلل فیها فسا محنی فانها من صفات الرب عزوجل ثم التماسی من الناظر فیها أن ينظر فیها بعین الانصاف و حسن السیرة

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5850

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1262ق؛ واقف: منتجب الدین رحیمی، تاریخ وقف: 19 مهر 1317؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، وگ، مختلف السطر، اندازه:

18×22 سم [ف: 5-491]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5851

آغاز: برابر؛ انجام: کما اعترف به بعض الأساطین

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1262ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: منتجب الدین رحیمی، تاریخ وقف: 19 مهر 1317؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 18گ، مختلف السطر، اندازه:

14/8 × 22 سم [ف: 5-492]

296- اثبات السیادة للشریف و الشریفه / متفرقه / فارسی

itbāt-us sīyāda li-š-šārīf wa-š-šārīfa

زاهدالدین شاه، میرزا محمد سلطان، ق 13 قمری

(zāhed-od-dīn šāh, mīrzā mohammad soltān - 19c)

تاریخ تألیف: 13 رجب 1283ق؛ محل تألیف: کربلا

رساله ای در یک «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه» است. او اندکی از سرگذشت و نسب خود را در این کتاب آورده و نام او و نام کتاب در دیباچه هست و در آن آمده که دو رساله بزرگ پیش از این در اثبات سیادت شریف (آن که مادرش هاشمی است) ساخته و می خواسته به چاپ رساند.

آغاز کتاب: سملة. الحمد لله المعلن انساب الشرفاء بالانتساب الى سيد الانبياء [فهرستواره منزوی 70/9]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3272

آغاز: برابر؛ انجام: در روز سیزدهم شهر رجب ... هزار و دویست و هشتاد و سه ... و ظاهرا و باطنا تحریرا في شهر الله الأصمم الأكرم سنة 1283

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 13 رجب 1283ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 85 گ، 10 سطر

(8×13)، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 11-2232]

-اثبات الصانع « اثبات صانع القديم بالبرهان القاطع القويم

-اثبات الصانع « اثبات الصانع

297- اثبات الصانع / كلام و اعتقادات / عربى

'itbāt-uṣ ṣāni

صدقة بن على

sadaqat-e-bn-e 'alī

آغاز كتاب: بسمله. رسالة في اثبات الصانع و ايراد البرهان عليه من انشاء الحكيم الفاضل زين الدين صدقة بن على قدس الله نفسه. كل جملة مرتبة من علل و معلولات فلا بد وأن تنتهي الى طرف.

انجام كتاب: و على الوحدة براهين خاصة فهذا خاصية هذا البرهان و الله اعلم، تمت.

ص: 431

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1260/8

آغاز و انجام: برابر؛ انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی، ش 13045 خط: نسخ، بی کا، تا: 699ق؛ 2گ (51-52)، 19 سطر [عکسی ف: 3-584]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 227/20 - ف

نسخه اصل: روان کو شکو، ش 2042؛ بی کا، تا: ربیع الأول و الثاني 888ق، جا: شیراز؛ نویسنده عبدالرحمن بن علی بن مؤید [فیلم ها - ف: 1-437]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8297

آغاز: بسمله الحمد لله والصلوه والسلام علی عباده؛ انجام: الی مرتبه العش انك انت الروف الرحيم... لما تحب وترضی خط: نستعلیق، کا: تاج الدین صاعد، تا: 986ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 2، 23 سطر (4×16)، اندازه: 21×9 سم [الفبائی: 17]

298- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us sani

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641-

المقصد الثالث في اثبات الصانع ای في اثبات أن للعالم صناعا واجب الوجود

اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 114/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: سپاهانی آبی (نشریه: 926-11)

299- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us sani

طغانی کمره ای، علینقی بن محمد هاشم، 953 - 1060 قمری؟

(toqānī kamare'ī, "alī-naqī ebn-e mohammad hāšem (1547 - 1650

رساله ای مختصر در استخراج دلیل بر اثبات و توحید صانع و عین ذات بودن صفات خدا با اشاره به دو حدیث «کل مولود یولد علی

الفطرة» و «فمن كان قائماً على ما فطر عليه الرحمن لا يحتاج الى الدليل و البرهان». در آغاز این رساله یک مقدمه در کلیات وجود دارد.
آغاز کتاب: بسملة الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فهذه دلالة ذوقية على وجود الصانع تعالى و صفاته العلي و عينية الصفات و نفى الشريك و دفع التشكيك سنحت للفقير المقر بالتقصير في
العلم و العمل على النقي بن محمد هاشم الطغائي بالتأمل في الحديثين المذكورين فيها فان كانت قد صادف الحق و الصواب فبركة التوجه الى اول ناطق

انجام کتاب: فلا معنى بعد العجز عن تعقل الذات محاولة تعقل

كيفية العلم و كذا باقي الصفات و بالتأمل فيما سبق من الكلام ينكشف حقيقة المقال و إلى الله المتعال المفزع في الحال و المآل.

[الذريعة 1122/9 ؛ فوائد الرضويه قمی: 338 امل الآمل - تصحيح سيد احمد حسینی چاپ بغداد 150/2]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3333/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: اصفهانی، 10 گ (102-111)، قطع:

رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1128]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3489/3

آغاز: برابر؛ انجام: لزوم النيابة و التجوز عينية الصفات حقيقة ولاح ايضا سر قول مولانا محمد بن على الباقر عليهما السلام مخاطبا

خط: نسخ، بی کا، تا: 1097ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی اندرون جلد آستر کاغذی، 227گی، 15 سطر

(7×12)، اندازه: 13×19/5 سم [ف: 15-299]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1043/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1265ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ

(140 پ-142 ر)، اندازه: 16×22 سم [ف: 3-277]

4. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 119

آغاز: برابر، انجام: فمن قصور المتأمل فيما ينتجبه و الله تعالى المؤمل لارشاد السبيل و هو حسبنا و نعم الوكيل و الحمد لله رب العالمين و

الصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، محشی، دور صفحات خطوطی که وسط آنها تذهیب شده رسم گردیده؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، 8 گ، 12 سطر (10×5)، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 2-365]

300- اثبات الصانع = اثبات الواجب = المعارف الالهية = المعارف في الكلام = المعارف في المعارف / كلام و اعتقادات /
عربی

itbat-us sani = itbat-ul wajib = al-maarif-ul ilahiya = al-ma'ārif fi-l kalām = al-ma'ārif fi-l ma'ārif

شیروانی، محمد بن حسن، 1033 - 1098 قمری

(Šīrvānī, mohammad-e-bn-e hasan (1624 - 1687

رساله ای در اثبات واجب و صفات الهی از دید فلسفی و کلامی است و به رد و ایراد نظر بعضی از فلاسفه پرداخته است. این رساله، در پایان برخی نسخه ها «المعارف في المعارف الالهية»

ص: 433

نامیده شده و به مولانا ابو الحسن کاشی نسبت داده شده است در الذریعة (188/21) با عنوان «المعارف في الكلام» و به صورت ناشناخته، و در جای دیگر الذریعة (107/1) با عنوان «اثبات الواجب» شیروانی آمده است. رساله دارای 7 «اشراق» است: 1. اثبات الصانع و فيه لمعتان؛ 2. التفحص عن كيفية صدور الحادث عنه تعالى و فيه لمعة و اشراقات؛ 3. كشف استار الشبهة عن ثبوت القدرة الله تعالى؛ 4. اثبات علمه؛ 5. ارادته تعالى و فيه مقدمة و لوامع؛ 6. حیوته تعالى و سمعه و بصره؛ 7. کلامه تعالى. آغاز کتاب: الحمد لله على آلائه و الشکر على نعمائه، مقصود الكتاب ما يحتوي عليه شوارق [الأول في إثبات الصانع، و فيه لمعتان

انجام کتاب: و الجواب أن الكلام أزلی لكن تعلقاته بالاشخاص و الأزمان حادثة [الذریعة 107/1 و 188/21؛ ریحانة الادب 17/5

و 386؛ مرآة الكتب ثقة الاسلام تبریزی 294/3]

1. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 800/1

آغاز: برابر

در فهرست از ابی الحسن کاشی دانسته شده؛ بی کا، تا: 1096ق؛ تصحیح 1101؛ 52ص، قطع: خشتی [ف: 307]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5096/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین بن میر محمد باقر بن قاسم بن باقر حسینی رودباری، تا: چهارشنبه 14 جمادی الثانی 1099ق، برای مولانا محمد قاسم استر آبادی؛ جلد: تیماج قرمز، 76گ (25پ-101ر)، اندازه: 17×10 سم [ف: 13-297]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 534

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1110ق (تاریخ نوشتن شعبان 1011 این تاریخ اشتباه از کاتب است و باید 1110 باشد)؛ واقف: فهرستی؛ 78گ، 15 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 4-2]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13446

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: معین الدین، تا: اوایل قرن 12، جا: کاشان؛ این معین الدین (کاتب) به جز معین الدین احمد بن فیض کاشانی است زیرا نمونه ای از خط و امضای او در نسخه شماره 13566 کتابخانه مرعشی گزارش شده که با این نسخه همخوانی ندارد، مصحح؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده ملک علی»؛ واقف: آخوند ملا ملک علی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی مجدول، 67گ، 19 سطر (7×13)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 34-122]

5. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 11166

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، (در نسخه تاریخ 983 آمده است اما این تاریخ با مرکب تازه است و مؤلف به سال 1098 در گذشته)؛ واقف: حاج وزیر؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با کاغذ

ابری، 79 گ، 19 سطر (7×12) [ف: 3-878]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5146/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: دورو تیماج بدون مقوار و قهوه ای پشت قرمز، 6 گ (50 پ-56 پ)، اندازه: 16/5×9/5 سم [ف: 13-351]

7. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 94/8

آغاز: برابر؛ انجام: ذهب أبو علی الجبائی إلى الأول و ابنه هاشم إلى الثاني، احتج أبو علی أولاً بأنه لو انقطع لوجب إن یوصل بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: 19×12/5

سم [ف: 69-]

301- اثبات المانع / فلسفه / عربی

itbat-us Sani

قزوینی، عباس بن اسماعیل، - 1304 قمری

(1887 - qazvini, abbas ebn-e esma'il)

رساله ای در مباحث کلامی و فلسفی است در اثبات صانع و بیان آفات عقاید دینی و معالجه آن با دفع شبهات.

آغاز کتاب: بسمله، بعد حمده تعالی یقول عباس ابن اسمعیل ... اعلم أن لكل شيء آفات و تخلیصه موقوف علی العلم بوجه آفاته

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14503/3

آغاز: برابر؛ انجام: ... و اما الوضع الخاص و الموضوع له العام فغير ممكن لان الخاص و الجزئي لا يكون مرآة ملاحظة الكل. خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای با صحافی معاصر دارای ترنج ضربی، 61 گ (88 پ-1148)، اندازه: 21/3×13/4 سم [ف: 19-41]

302- اثبات صانع / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e sāne

لاهیجانی، محمد بن محمد علی، - 1354 قمری

(1935 - (lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad 'alī

آغاز: بسمله، در بیان اثبات صانع به چند مقاله، مقاله اول ... انجام: چه کلام او تعالی و تقدس بهترین کلماتست الحمدلله

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23263

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 33 سطر (17×10)، اندازه: 21×13 سم (رایانه)

303- اثبات الصانع / فلسفه / عربی

itbat-us Sani

ص: 433

مرندی، علی اکبر، - 1373 قمری

(marandī, 'alī akbar) - 1954

رساله ای فلسفی در اثبات صانع، در پنج مقاله»

آغاز کتاب: لاریب فی أن الحادث یحتاج فی وجوده الی مؤثر فهذا المؤثر المحتاج الیه اما ان یکون قدیما او حادثا

انجام کتاب: ولكن خالقه قد اوجد فیہ الدماغ وجعله مستعدا بالتدریج للتعلق والشعور والادراک بعد ما یسقط من الله کل ذلك لیتم الحجة علی وحدانية وصنعه وقدرته

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 4024/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، چند برگ در اصول الدین با عنوان منتخب المقاصد؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 5گ، اندازه: 12×19 سم [ف مخ: 1-30]

304- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / فارسی

itbāt-uṣ ṣāni

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی و میرزا محمد باقر حسینی.

رساله ای در یک «مقدمه» و چهار «باب» و «خاتمه» که مؤلف آن شناخته نشد.

تهران؛ دانش سرای عالی - کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: 29/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 19 شوال 1308ق؛ قطع: خشتی (نشریه 5-638)

تهران دانشگاه؛ شماره نسخه: 3160/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-87]

305- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us sani

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2252/4

آغاز: هو. استدل الحكماء علی اثبات الصانع بادلّة خمسة؛ انجام: الأولیة الخارجیة

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز تیره مقوایی، 5 گ (59-63 پ)، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 9-908]

306- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us Sani

رساله ای است در شرح رساله اثبات صانع دیگر.

آغاز کتاب: بسمله، الشيء لا شك في وجود موجود قيل عليه هذا الترديد قبيح اذا المردود الغير المشكوك

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5168/7

آغاز: برابر؛ انجام؛ انه واجب للممكن ان يحتاج الى مبدا معين شخصى الا أن يقال على منوال ما سبق أن الممكن يجب أن يكون اله مبدا شخصى

این رساله در ابتدا شباهتی به حاشیه شرح تجرید محمد بن حسن شیروانی دارد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 5 گ (67 پ - 72 ر) [ف: 15-307]

307- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us sani

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15043/02

آغاز: بسمله، المقصد الثالث في اثبات الصانع ای فی اثبات الصانع؛ انجام: من قال بخلق القران فهو كافر شهرو الثاني. هو ما قالوا المتكلم

خط: نسخ، کا: نوری، محمد نبی بن مرتضی، بی تا، کاغذ: فرنگی جلد: تیماج، 54 گ، 46 سطر (8×16)، اندازه: 21×14 سم (ریانه)

308- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / فارسی

itbat-us Sani

مجالسی است در اثبات توحید و بیان طرق معرفت صانع که تنها هشت مجلس و قسمت هایی از مجلس نهم تالیف شده است. مجالس بدون عنوان بوده و مؤلف در هر مجلس با آوردن آیات و روایات و شرح و بسط آنها بحث های اعتقادی مربوط به توحید را به صورت خطابه ای بیان می کند.

آغاز کتاب: شهد الله أنه لا اله الا هو الملكة و اولو العلم قائماً بالقسط گواهی داد ذات اقدس حضرت یزدان و تمام فرشتگان و سایر دانان از انس و جان باینکه نیست و سایر دانایان

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 597

آغاز: برابر؛ انجام: گویند لؤلؤ و مرجان از دریای حور بیرون می آید نه از دریای شیرین بنابر این ایراد ضمیر ... خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: پلاستیکی، 90 ص، 18 سطر (16×13/5)، اندازه: 22×18 سم [ف: 2-229]

309- اثبات الصانع / کلام و اعتقادات / فارسی

itbat-us sani

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19533

بی کا، بی تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی (رایانه)

310- اثبات صانع / فلسفه / فارسی

“esbāt-e sāne

ص: 434

بخشی از رساله ای است فلسفی در اثبات صانع که در مقدمه آن را در سه «مسلک» دانسته: 1. مسلک حکمای الهیین؛ 2. مسلک حکمای طبیعیین؛ 3. مسلک متکلمین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15982/31

آغاز: در اثبات صانع واجب الوجود جلت کبریا و بهرت آیات باید دانست که برهان بر دو قسم است، یکی برهان لمی و دیگری برهان انی؛ انجام: تناهی زیادتی عدد معلولات بر عدد علل پیدا گردید و زیادتی معلولات.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج فرنگی، 62ص (422-483)، اندازه: 11×18سم [ف: 44-174]

311- اثبات الصانع القديم بالبرهان القاطع القويم = اثبات الباری = اثبات واجب الوجود = اثبات الصانع || کلام و اعتقادات / عربی

itbat-us sani-il qadim bi-1-burhan-il qati-il qawim = itbāt-ul bārī = itbāt-u wājib-il wujūd = itbāt-uṣ
“ṣāni

تنکابنی، محمد بن عبد الفتاح، 1040 - 1124 قمری

(tonekābonī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-fattāh (1631 - 1712

تاریخ تألیف: پنج شنبه 14 صفر 1113ق؛ محل تألیف: هنگام مراجعه از مشهد رضوی

رساله ای است در بیان اعتباریت وجود و علم و قدرت و عدل و توحید باری تعالی به وجه اختصار. نویسنده می گوید در گذشته بحث اثبات صانع را در کتابی که در اصول دین نگاشته آورده است ولی نفع آن عام نبود بعدها که در این مطلب، مطالب نوی یافته لازم دیده همگان را از آن بی بهره نگذارد، پس این رساله را در آن زمینه نوشته است. مؤلف در بحث اثبات نبوت و توحید خواننده را به کتاب دیگرش «سفینه النجاة» حواله می دهد.

آغاز کتاب: بسم الله. الحمد لله الذي ابان ما يجب معرفته من وجوده وصفاته لارباب العقل و النهي بالدلائل اليقينية و البراهين القاطعة ... فيقول ... محمد بن عبد الفتاح التنكابي اني كنت قد ذكرت في سالف الزمان برهان اثبات الصانع في كتاب الفته في اصول الدين و ظهر لي بعد مضي مدة من تاليفه اصل متين ... فخطر ان اولف رسالة في تأسيس هذا الاصل و بيان بعض فروعاته.

انجام کتاب: الى البيان اليه اوالى بعض الكتب المعتمره المدونة في هذا المطلب.

1. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 14719/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد بن حبيب سياهکلی، تا: جمعه 22 محرم 1115ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا نرم، 13گ (1پ-13ر)،

21 سطر، اندازه: 12/6 × 18/5 سم [ف: 41-177]

2. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد پسر حبیب گیلانی، تا: 1115ق؛ با نسخه اصل مقابله شده [نشریه: 7-531]

3. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1878/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد زمان بن جانی طباطبایی، تا: 25 شعبان 1120ق؛ دارای حاشیه با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، 14 گ (147-160)، اندازه: 12×19 سم [ف: 8-484]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1889/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شفیع، تا: 1121ق، جا: اصفهان، خاتون آباد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لایه ساده، 15 گ (118 پ-133)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 10-537]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1262/4

آغاز: برابر؛ انجام: قد تم تالیف هذا الرسالة في اليوم الرابع عشر من شهر شوال من شهر سنه ثلاث عشر بعد مائه و الف بحقهم اجمعين ...

خط: نسخ، بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی روشن یک لایه، 34 ص (99-133)، 20 سطر (7×13)، اندازه: 12×18 سم [ف: 9-252]

6. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 122/2 فیاض

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ تملك: محمد مهدی حسینی موسوی در اصفهان؛ مهر: عبدالجواد حسینی؛ جلد: تیماج عنابی لایه ای، 15 سطر (5/4×9/5)، اندازه: 9×15 سم [ف: 163]

312- اثبات الصانع و اصول دین / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-os s̄āne' va osūl-e dīn

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - 1234 قمری

(hezārjarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad Šafī' (- 1819

رساله مختصری است در اثبات صانع که مؤلف با استفاده از آیات الهی و سپس با توضیح صفات الهی به شرح مسأله پرداخته و سپس

خیلی کوتاه به دیگر اصول دین از نظر گاه شیعه می پردازد و از روایات استفاده می کند.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین اما بعد این کتاب ... در بابت اثبات صانع عالم است. کلینی در کافی روایت کرده است از ابراهیم بن عمر که گفته است که شنیدم از حضرت صادق علیه السلام

انجام کتاب: عرض کردم به خدمت حضرت باقر علیه السلام که چه شده است مردم را که عقل دارند و می فهمند و عمل

ص: 435

نمی کنند و نمی دانند مانند کسی که جاهل است آن حضرت فرمود که حق تعالی وقتی که خلق کرد آدم را گردانیده است ... از این جهت می فهمد و عمل نمی کنند کانه که نمی دانند.

[نسخه های فارسی منزوی 1820/2]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 414/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مهر: «عبد محمد علی»؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته ترنج با سر مجدول، 18 گ، 20 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف مخ: 1-31]

313- اثبات الصانع و ایراد البرهان القاطع علیه و العلل و المعلولان و علمه تعالی = الفصول الثلاثة / فلسفه / عربی

itbāt-uṣ ṣāni' wa īrād-ul burhān-il qāti " 'alay-h wa-1 'ilal wa-l ma'ūlāt wa-l 'ilm-u-hū ta'ālā

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

رساله ای منسوب به ابن سینا در 3 «فصل»: 1. اثبات الصانع و ایراد البرهان القاطع؛ 2- العلل و المعلولان؛ 3. علمه تعالی.

آغاز کتاب: قال الشيخ الرئيس بسملة الحمد لله رب العالمين ... الفصل الأول في اثبات الصانع و ایراد البرهان القاطع عليه كل جملة من علل و معلولات فلا بد و أن ينتهي الى طرف هو علة ليس بمعلول.

انجام کتاب: انت المرجوع اليه و المعلول عليه في تفسير هذا الأمر العظيم و الانزال في هذا المنزل المبارك الكريم ... و المشتاقين منهم الى مرتبة العشق. انك انت الرحيم و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: در «جامع البدايع به نام «زين الدين علم الحق و اليقين

الامام صدقة بن علي» چاپ شده است.

[مجمع علمی 248/3]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1190/12 - ف

آغاز: برابر، انجام: برابر

نسخه اصل: ایصوفیا 4849؛ خط: نسخ کهن، بی کا، بی تا؛ مقابله شده 697ق؛ 2گ (46-47پ) [فیلم ها - ف: 1-576]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 359/10-عکسی و

371/10-عکسی و 437/10-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: 2-205]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/15

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 21 رمضان 1058ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 2گ (68-69ر)، 24 تا 33 سطر (12×22)، اندازه: 17/5×27سم [ف: 144]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6275/8

خط: نسخ، کا: محمد در جزینی، تا: 1309ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 4گ (195-199)، 22 سطر (10×13)، قطع: بغلی، اندازه: 18×12سم [ف: 16-232]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10376/10

بی کا، بی تا، قطع: بیاضی جیبی (میراث شهاب: س 8 ش 4: 62)

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 876/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته تعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا

گوشه ها و ته آن میشن، 5گ (43پ-47پ)، 18 سطر (9×15)،

اندازه: 18×11سم [ف: 3-115]

314- اثبات صحت تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

esbāt-e sehhat-e tasavvof

عاصی ارومیه ای، حسن، - 1326 قمری

(1908 - asi orumiye-l, hasan)

تاریخ تألیف: 1316ق

رساله ای به نثر و نظم در اثبات صحت طریقه تصوف ذهبیه و این که تابعان این طریقت حتما شیعه اثنی عشری و اتباع ائمه هدی (علیه السلام) می باشند با حملات بسیار به علمای ظاهر و تخطئه روش آنان و این که در آغاز تحصیلات بسیاری داشته و پس از آن هدایت شده و به این گروه توسط شخصی به نام حاجی پرویز خان شهاب نظام پیوسته است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي جعلني معاديا لأعدائه الخالدين في النار وبئس المقر... بر ارباب قلوب صافیه زاکیه که فطرت

توحیدیه

انجام کتاب: استدعا از عموم فقراء حقه آنست که این رو سیاه را از خاطر مبارک خودشان فراموش نفرمایند [فهرستواره منزوی

[37/7

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 719/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: علی نقی موید لشکر فرزند میرزا غفار الشکر نویس افشار، تا: چهارشنبه 21 شعبان 1316ق؛ جلد: مخمل سبز، 34گ (30پ-63ر)، 17 سطر، اندازه: 20×13سم [ف: 2-377]

2. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 56/2

بی کا، بی تا [نشریه: 5-219]

315- اثبات الصور الروحانية التي لا هیولی لها / فلسفه / عربی

itbāt-uṣ Ṣuwar-ir rawḥānīyya allatī lā hayūlā la-hā

ارسطو، 384 - 322 ؟ قبل میلاد

(arasti (-384 - -322

ص: 436

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 146/13 ف

نسخه اصل: راغب پاشا 1464؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 2 گ (88-89)، 25 سطر [فیلم هاف: 1-419]

316- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولي لها (مقالة في) / فلسفه / عربي

.itbāt-uṣ Ṣuwar-ir rawḥānīyya allatī lā hayūlā la-hā (mq)

اسکندر افروديسی، ق 3 میلادی

(eskandar āfrūdīsī - 3c)

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/59

بی کا، بی تا؛ 1 گ (207) [ف: 5-633]

317- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولي لها (مقالة في) / فلسفه / عربي

.itbāt-uṣ Ṣuwar-ir rawḥānīyya allatī lā hayūlā la-hā (mq)

اسکندر افروديسی، ق 3 میلادی

(eskandar āfrūdīsī - 3c)

مترجم: دمشقی، سعید بن یعقوب، ق 4 قمری

1. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 242/61

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 1 گ (308 ر و پ)، 24 تا 33 سطر (22×12)،

اندازه: 17/5 × 27 سم [ف: 147]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 293/13

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 1 گ (69 ر و پ)، 24 سطر (18/5 × 12/5)، اندازه:

24×18/5 سم (ف: 199)

318- اثبات الصور الروحانية التي لا هيولي لها (مقالة في) / فلسفه / عربي

.itbāt-uṣ Ṣuwar-ir rawḥānīyya allatī lā hayūlā la-hā (mq)

اسکندر افرویدیسی، ق 3 میلادی

(eskandar āfrūdīsī - 3c)

مترجم: ابن سینا، حسین بن عبدالله 370؟ - 428 قمری

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5283/20

آغاز: قال الاسکندر، ان کان ما یرجع الی ذاته فهو روحانی غیر

جرمی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1079ق؛ 1گ (48پ) [ف: 16-186]

319- اثبات عصمة الأئمة عليهم السلام = عصمة الأئمة عليهم السلام / كلام و اعتقادات / عربی

itbāt-u 'iṣmat-il a'imma 'alayhim-us-salām = 'ismat-ul a'imma 'alayhim-us-salām

مازندرانی ، احمد بن سلیمان

māzandarānī, ahmad ebn-e soleymān

در اثبات عصمت ائمه (علیه السلام) که اولی الامر می باشند و در تبلیغ احکام هیچ گونه اشتباهی نمی کنند، به روشی عقلی و با استناد به بعضی از آیات

آغاز کتاب: أما بعد الحمد و الصلاة فهذه مقالة في اثبات أن من هو من جملة أولى الأمر لابد أن يكون معصوماً عن الخطأ.

انجام کتاب: فثبت المطلوب بلا مؤنة ما ذكرنا سابقاً، و الحمد لله رب العالمين.

1. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 203/2

بی کا، بی تا [ف: 3-33]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5657/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تاب جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 1گ (234پ-235پ)، 24 سطر، اندازه: 14×22سم [ف: 15-57]

320- إثبات عصمة الأنبياء و الأئمة الطاهرين = تفسير آية و اذ ابتلى ابراهيم ربه بكلمات» = رسالة في عصمة الأئمة / تفسير /

عربی

itbat-u ismat-il anbiya' wal-la'immat-it tahirin = tafsīr-u āyat-i «wa id ibtalā ibrahīm-a rabb-u-hū bi' kalimāt»> = r.-un fī 'ismat-il a'imma

جیلانی، محمد رفیع بن فرج، - 1160؟ قمری

(jīlānī, mohammad rafi' ebn-e faraj (- 1747

طباطبائی بروجردی، محمد بن عبدالکریم، ق 12 قمری

(tabātabāī borūjerdī, mohammad ebn-e 'abd-ol-karīm (- 18c

در تفسیر آیه 124 سوره بقره («و إذ ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فأتهمن قال إني جاعلک للناس اماما قال و من ذریتی قال لاینال عهدی الظالمین») است که بدان بر وجوب عصمت امام ورد بر اهل سنت استدلال می شود که عصمت را شرط نمی دانند. در آن بیان می شود که «لاینال» در این آیه دلیل بر استمرار است و مخصوص به وقت خاصی نیست. در واقع دنباله گفتار طبرسی در «مجمع البیان» و بیان مراد وی می باشد. این رساله در برخی فهرس ناشناس و در برخی از محمد رفیع جیلانی و در برخی از محمد بن عبد الکریم بروجردی دانسته شده است. آغاز کتاب: من افادات مولینا الفاضل الکامل العالم العامل ملا

ص: 437

محمد رفيعا دام فضله سلمه الله. بسمله و به ثقتى. و اذ ابتلى ابراهيم ربه ... قال الشيخ ابو علي في مجمع البيان استدلال اصحابنا في هذه الاية على أن الامام لا يكون الا معصوما من القبائح لان الله سبحانه نفى ان ينال عهده الذي هو الإمامة ظالم و من ليس بمعصوم فقد يكون ظالما اما لنفسه و اما لغيره. فان قيل انما نفى أن يناله ظالم في حال ظلمه فاذا تاب لا يسمى ظالما فيصح أن يناله. فالجواب أن الظالم ...

انجام کتاب: ... و على هذا فدلالتها على وجوب عصمة كل نبي يتم بان التعبير بعهدى دون الامامة للاشارة الى التعميم و النبوة مطلقا عهد من الله تعالى مضافا الى عدم القول بالفصل فتامل. هذا ما تيسر من الكلام في هذا المقام و رزقته من فهم خير الكلام و منه التأييد و به الاعتصام

چاپ: تصحيح على اكبر زمانى نژاد، در ضمن مجموعه الرسائل آقا جمال خوانسارى، با گمان منسوب به او، قم، كنگره بزرگداشت آقا حسين خوانسارى، 1378ش

[الذريعة: 97/1 و 273/15؛ طبقات اعلام الشيعة (قرن 12 هـ): 645؛ معجم التراث الكلامى 132/1؛ دنا 141/1]

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 9509/4

آغاز: برابر، انجام؛ و أنه لا حاجة في الأخير الى تعميم الظلم فتيقظ، و الحمد لله و صلى الله على محمد و آله.

خط: نسخ و نستعليق، بی کا، تا: 1 شوال 1133ق، جا: مشهد مقدس؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 2گ (58-59ر)، اندازه:

12/5×19 سم [ف: 24-264]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12997/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1279ق؛ مصحح، دارای حاشیه ای با نشان «منه» که از خود مؤلف نقل گردیده است، عبارت «دام فضله و ظله العالی» در انجام نسخه مربوط به نسخه مستنسخ عنه می باشد؛ کاغذ: فرنگی، 5گ (96پ-100پ)، 17 سطر (7/5×14/5)،

اندازه: 13×21/5 سم [ف: 32-970]

3. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 3054/3

آغاز و انجام: برابر

نام رساله و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعليق، کان اسدالله بن سهراب چاپلاقی، تا: پنج شنبه 9 شوال 1299ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (109ر-111پ)، اندازه: 17×11/5 سم [ف: 8-274]

4. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 663/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مختلف، بی کا، تا: قرن 13؛ تملک: محمد رضوی؛ مهر: عبد الراجی محمد حسین الرضوی؛ جلد: تیماج لایه ای زرد، اندازه: 20x12/5 سم [ف: 526]

5. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 99/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن علی اکبر بروجردی (حاج احمد خادمی)، تا: 1351ق، به دستور آیه الله حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی؛ جلد: تیماج مشکی، 3 گ (74پ-77ر)، اندازه: 22x17/5 سم [ف: 1-66]

6. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 697/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ملهمی، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 4 گ (79ر-82ر)، 20 سطر

(12x5/5)، اندازه: 19x12 سم [ف: 368]

7. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 307/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا [ف: 255]

8. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 232/1

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، در عصر سید محمد بروجردی مؤلف بیشتر رساله های این مجموعه و احتمالاً به خط وی؛ جلد: تیماج قرمز ساده، 21 ص (1پ-11پ)، 19 سطر، اندازه: 21x14 سم [ف: 1-191]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 31/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-41]

- اثبات العقل « اثبات الجوهر المفارق

نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود، - 1030 قمری

(nasrā-ye hamadānī, nasr-od-dīn ebn-e mas'ūd (- 1621

نصیرا در این کتاب به اثبات عقل و این که او صادر اول است می پردازد و سخن یکی از عرفای صوفیه را که بر قاعده «الواحد لا یصدر عنه الا الواحد» اعتراضاتی داشته نقل کرده آنگاه به رد آن پرداخته است. کتاب دارای نثری زیباست که مطالب خود را در سه «لوح» ارائه می کند: لوح 1. بیان مذهب حکما و نقل و نقد اقوال مختلف؛ لوح 2. دلایل قاعده «الواحد لا یصدر عنه الا واحد»؛ لوح 3. در اثبات جوهریت عقل و این که صادر اول نمی تواند هیولا، صورت، جسم و نقش باشد و تنها عقل است که این صلاحیت را دارد. هر لوح شامل چندین دلیل است.

آغاز کتاب: نام خدا ستایش مبدع یگانه در روش قدیم گفتار بود درین تازه عهد کردار ست کودک منشأ ترا ... تار و پود گفتار رشته چرخ
حیاتست صید شاه باز معنی بان محال کردار بکار

آید اعتماد بر تقویم پار نشاید ...

انجام کتاب: فکیف یجوزان یكون علز لا مر معین او امور معینة فان العقل ینقبض عن آن یكون ... فاحفظه فانه بذلک جدیر و هو حسبی و نعم الوکیل ...

[تذکره نصر آبادی: 166؛ فهرستواره منزوی 63/6]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 2859/19

آغاز و انجام: برابر

لوح اول (ناقص) و سوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد شفیع حسینی سبزواری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سفید و زرد، جلد: تیماج مشکی یک لا، 14 ص (136 - 149)، اندازه: 18×8 سم [ف: 10-193]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4824

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، بی کا، بی تا؛ حواشی اوراق مطالب مختلف همچون اشعار فارسی از جمله اشعار قاسم انوار و شعر عربی از یحیی بن معاذ، توبه بشیر حافی به دست امام موسی کاظم (علیه السلام)، نحوه شهادت ابن سکیت، و مطلبی در بیان نصوصی از شافعی و ابو حنیفه بر خلاف نص رسول خدا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی ساده مقوایی، 8 گ (119 پ-127 پ)، 18 سطر (9×13/5)، اندازه: 19×13 سم (رایانه)

322- اثبات غدیر / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e qadīr

استر آبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر، 1100 - 1180؟ قمری

(estarbādī, mohammad mahdī ebn-e mohammad nasīr (1689 - 1767

استر آبادی واقعه غدیر را با استفاده از روایات و برخی تعابیر فلسفی و عرفانی و بعضاً با بهره از اشعار با نثری زیبا و تعبیری کاملاً منشیانه ترسیم می کند. این رساله، همانند دیگر آثار استر آبادی، دارای نثری ادیبانه است. رساله نام مشخصی ندارد و سرفصل و عناوینی در آن دیده نمی شود.

آغاز کتاب: عنوان اوراق مرقومه به ذکر بعضی از امور مسموعه معنون به بیان حکایت یوم الغدیر گشته تاخیر ... حقیقت حال بر این منوال است که چون مرآت حالات نبوی

انجام کتاب: روایات معتبره متضمنه ارتداد سابقین و کفر لاحقین است حشرهم الله فی زمرة المشرکین و عذبهم عذاباً لا یعذب احداً بمثله

چاپ: به کوشش شیخ احمد عابدی «غدیریہ»، میراث اسلامی ایران، دفتر دوم، 309-323 [فهرستواره منزوی 453/9]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2477/14

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 11 گ (276-286)، 23 سطر (21×13/5)، اندازه: 23×16 سم [ف: 9-1246]

323- اثبات الغیبة و كشف الحیرة = الغیبة / کلام و اعتقادات / فارسی

itbāt-ul gayba wa kašf-ul ḥayra

رساله ای درباره غیبت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف). داستان علی بن فاضل مازندرانی است که در سال 690 ق در جزیره خضراء به محضر امام زمان (علیه السلام) شرفیاب شده است.

آغاز کتاب: حمد و سپاس و ستایش و ثنای بی قیاس واجب الوجودی را ...

انجام کتاب: ختم سخن باین نمود که چون شیخ علی بن فاضل از حله بیرون رفت شنیدم که اوقاتی در سهله اقامت کرد و توقف نمود بواسطه وعده که به او شده بود و مولد و موطن شیخ علی فاضل از اقلیم مازندران بود از بلده که آن را پریم می گویند و شیخ علی فاضل گفت رسیدن من به آن جهت شریفه در ماه رجب بود سنه تسعین وستمائه و الحمد لله رب العالمین تمت الرسالة اثبات الغیبة و كشف الحیرة.

[الذریعة 98/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10397

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: شاه محمد حلوایی نیشابوری، تا: 25 ذیقعدہ 952ق؛ تمامی صفحات مجداول زرین، در آغاز نسخه

کتیبه ای مرصع و مذهب که در آن نام کتاب نگارش یافته است، دو برگ اول طلائندازی بین سطور؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده حاجی بابا»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 72ص، 12 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 32-357]

2. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 38/189 - 7569/4

آغاز: از طول این مدت بغایت متاثر شد و چون چاره نبود تحمل نمودم و نفس را تکلیف مصابره فرمودم و مترصد لطایف غیبیه و فیوضات لاریبیه از عنایات الهیه میبودم تا بعد از یک هفته؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: 14 رجب 1064ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قہوہ ای، 6 گ، 17 سطر، اندازہ:

12×18 سم [ف: 1-55]

324- اثبات الفرقۃ الامامیۃ (مقالۃ فی) / کلام و اعتقادات / عربی

(itbat-ul firqat-il imamiyya (mq.-un fi

ص: 439

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2182/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ 2گ (13-15ر) [ف: 5-443]

325- اثبات الفضيلة للقرون الثلاثة / حديث / عربي

itbat-ul fadila li-l-qurun-it talata

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūṭī, 'abd-or-rahman ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

در این رساله با استناد به روایتی فضیلت قرون ثلاثه (اول و دوم و سوم) و اهل آنها یعنی صحابه، تابعین و اتباع تابعین اثبات شده و به کسانی که به روایت ایراد کرده و آن را ضعیف دانسته اند پاسخ استدلالی داده و گفته است هر چند در نقل روایت، راویان ضعیف و غیر معتمد مشاهده می شوند ولی این ضعف با روایات متعدد دیگر جبران می شود.

آغاز کتاب: بسمله، اللهم صل على محمد و اله و صحبه و سلم... قال الطبراني في معجمة الصغير... حدثني انس بن مالك قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم طوبى لمن رأى و آمن به و من رأى من رأى من رأى من رأى قال الحافظ ابن حجر... هذا حديث ضعيف من حديث أنس رواه عنه دينار و ابوهدبة و موسى الطويل و الثلاثة ضعفاء

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22202

آغاز: برابر، انجام: قال قلت فما قوله و لمن رأى قال من رأى و رآهم هذا آخرها

خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد محلی شافعی، تا: 1060ق، جداول به شنگرف و لاجورد و کمند به لاجورد؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374، کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: مقوا، 6گ، 23 سطر، اندازه: 16×25سم [اهدائی ف: 2-16]

326- اثبات قائمیت باب (رساله) / کلام و اعتقادات / عربي

(.esbāt-e qā'emīyyat-e bāb (r

دارابی، شاه محمد بن محمد، - 1147؟ قمری

(- 1735) (dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23698

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمد لله الذي هدانا الى الاكسير الأحمر و هو؛ انجام: و نقول أن الحمد لله رب العالمين خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع، 59گ، 10 سطر (5×9)، اندازه: 7×11سم (رایانه)

327- اثبات الكشف و الكرامات (رسالة) / فلسفه، كلام و اعتقادات / فارسی

(.esbāt-ol kašf va-1 kerāmāt (r

گیلانی، سلیمان بن محمد ق 11 قمری

gālānī, soleymān ebn-e mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6123/10

خط: مختلف، بی کا، تا: 1094ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن، 19 سطر، اندازه: 20×13سم (رایانه)

328- اثبات لزوم وجود مجتهد در غیبت / فقه / فارسی

esbāt-e lozūm-e vojūd-e mojtahed dar qeybat

طغانی کمره ای، علینقی بن محمد هاشم، 953 - 1060 ؟ قمری

(toqā'ī kamare'ī, 'alī-naqī ebn-e mohammad hāšem (1547 - 1650

تاریخ تألیف: پس از 1040ق

کمره ای درباره دلیل تألیف این رساله نوشته است که برخی از برادران دینی از وی درباره این سخن میرزا حبیب الله صدر پرسش کرده اند که ایشان گفته است در این زمان مجتهد در ایران و عربستان نیست. وی کوشیده است تا اثبات کند که مجتهد هست و لازم است که باشد. او که خود از شاگردان میرداماد و خلیفه سلطان است چند دلیل عقلی و نقلی بر وجود مجتهد عادل و لزوم آن در روزگار غیبت امام (معصوم) اقامه می کند. آخرین دلیل او گواهی ها و اجازات اجتهادی است که او خود از علمای نامدار و اساتید آن عصر دریافت داشته و از هر یک جمله ای چند نقل می کند. نقی کمره‌های پس از پرداختن از تألیف این رساله، آن را برای خلیفه سلطان فرستاد و از او خواست که در آن نظر افکند.

آغاز کتاب: بسمله بعد حمد الله رافع درجات العلما ... چنین گوید افقر الفقراء ... غبار راه. شیعیان امیر مؤمنان ... که بعضی از برادران دینی و خلاق یقینی پرسید از سند قول مشهور سی امجد نواب صدر پادشاه دینی پناه سمی حبیب الله که در این عصر و زمان در ایران و عربستان مجتهد نیست و از وجه صحت آن و آن که در عصر غیبت امام هادی انام ... خلوزمان از مجتهد عدل امامی امکان فعلی دارد ... ؟... فقیر ... در جواب گفت بدان اللهم الله ... که قول مذکور نواب با آن که مرجع آن، شهادت بر نقی غیر محصور بود.

انجام کتاب: غرض تذکیه نفس نبود بلکه مقصود تحدیث به نعمت منعم حقیقی جل جلاله بود لقوله تعالی و اما بنعمة ربك فحدث.

چاپ: به کوشش سید ابوالحسن مطلبی، میراث اسلانی ایران، دفتر ششم

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3813

آغاز و انجام: برابر

ص: 440

کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ برگ اول دارای سر لوحی مذهب و نقاشی شده با قلم های لاجوردی و شنگرف، بسمله با سفید آب در زمینه زرین نوشته شده؛ تملک: فرهاد میرزا؛ کاغذ: شکری رنگ آهار مهره شده، جلد: تیماجی مشکی، 58ص، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 15/5×9/5 سم [ف: 10-1828]

329- اثبات المبدأ الأول = موضوع علم مابعد الطبيعة / فلسفه / عربی

itbāt-ul mabda'-il awwal = movzū'-e "elm-e māba'd-ot tabā'e

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

در نسخه 1484 لیدن با نام «موضوع العلم المعروف به مابعد الطبيعة» و منسوب به شاگرد او بهمنیار است و بایستی بخشی از «المباحثات» باشد که دربرگیرنده مباحثات میان شیخ و شاگردش بهمنیار است. مکتبه امیر المومنین

11/1؛ مجمع العلمي بغداد 248/3 و 260/3؛ مهدوی، فهرست مصنفات 259 در بخش کتابهای منسوب به او و یا جزوی از مصنفات او آورده شده است

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1190/4-ف

آغاز: بسمله. قال الشيخ موضوع العلم المعروف به ما بعد الطبيعة الموجود به ما هو موجود و مطالبة الأمور التي يلحقه بما هو موجود من غير شرط و بعض هذه الأمور له؛ انجام: یسمى عقلا هیولائیا فاذا استکملت سمى عقلا بالفعل. تمت. رسالة الرئيس في اثبات المبدأ الأول ...

نسخه اصل: ایاصوفیا 4849؛ خط: نسخ کهن، بی کا، بی تا؛ مقابله

شده 697ق؛ 4گ (23-26) (فیلم ها - ف: 1-576]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 359/4-عکسی و 371/4

-عکسی و 437/4-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا 196 ص (26-44) [عکسی ف: 2-8

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2264/10-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4829؛ بی کا، بی تا؛ 1گ (43پ - 44پ) [فیلم ها - ف: 1-662]

330- اثبات المبدء و صفاته و العمل المقرب الى الله / کلام و اعتقادات، اخلاق - عربی

ابن کمونه، سعد بن منصور، - 683 قمری

(ebn-e kamūne, sa'd ebn-e mansūr (- 1285

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2712/1 ف

نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن خلیل الله موسوی، بی تا [فیلم ها - ف: 1-722]

2. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 628/12

بی کا، بی تا؛ قطع: خشتی [ف: 289]

331- اثبات مذهب اثنا عشری و بطلان مذهب اهل سنت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e mazhab-e esnā 'ašarī va botlān-e mazhab-e ahl e sonnat

رساله ای در چند «باب».

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 284/15

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی (نشریه: 2-107)

332- اثبات مشروعیت علم نجوم / هیأت / فارسی

esbāt-e mašrū'iyat-e 'elm-e nojām

گیلانی، مهر علی بن محمود، ق 12 قمری

(gīlānī, mehr 'alī ebn-e mahmūd (- 180

رساله ای است در اثبات مشروعیت علم نجوم و شاید از ملا مهر علی بن خواجه محمد گیلانی باشد. نویسنده نخست روایاتی را از «کافی» آورده و سپس در سخن خویش از «مجمع البیان» و جز آن (با نقل به فارسی) می آورد. این رساله ظاهره ناتمام است. آغاز کتاب: بسمله، و به نستمد. عدة من أصحابنا عن احمد بن محمد بن خالد ... عن عبدالرحمان بن سیابه قال قلت لأبي عبدالله (عليه السلام) جعلت فداك الناس يقولون ان النجوم لا يحل النظر اليها ... و هي تعجبني فان كانت تضر بديني فلاحاة لي في شيء يضر بديني - وان كانت لاتضر بديني فوالله اشتيها و اشتهي النظر فيها فقال (عليه السلام) ليس ما يقولون لاتضر بديني ثم قال (عليه السلام) انكم تنظرون في شي كثيره لايدرك و قليله لا ينتفع به تحسبون على طالع القمر ثم قال (عليه السلام) اندرى كم بين المشتري و الزهرة دقيقه قلت لا والله.

آغاز: برابر؛ انجام: بعضی از جهال که از این علم شریف بی بهره اند در قوه مدرک ایشان نیست که درک نمایند توجهات و تاویلات
مینمایند (سپس دنبال آن یک صفحه با قلم دیگر و ظاهراً متمم همین نوشته است)

خط شکسته نستعلیق، کا: ملا علی بن خواجه محمود گیلانی، تا: 1120ق؛ ناقص است و چند برگ سفید در آخر آن هست؛ کاغذ:
فرنگی آهار مهره شده، جلد: تیماجی، 814ص (919-105)، قطع: رقعی [ف: 19-357]

333- اثبات المعاد الجسمانی = المعاد الجسمانی / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul ma'ād-il jismānī = al-ma'ād-ul jismānī

لاری انصاری، محمد بن صلاح، - 979؟ قمری

(lārī ansārī, mohammad ebn-e salāh (- 1572

وابسته به: شرح المواقف السلطانية = شرح مواقف؛ جرجانی، علی بن محمد (740-816)

رساله مختصری است در اثبات معاد جسمانی و در حقیقت شرحی است بر کلام میر سید شریف جرجانی در شرح بر مواقف.

آغاز کتاب: بعد اداء الحمد و الثناء للذي منه الابتداء و اليه الانتهاء و به ظهور الاشياء و هو يعيد الأموات بالاحياء.

انجام کتاب: و أصحابه المحرزين قصبات السبق في مضممار الحقائق و الدقائق.

[الذريعة 100/14 و 174/21]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 222/10

آغاز: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، 11ص (181-192)، اندازه: 16×11سم

[ف: 1-174]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2204/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 6-254]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8748/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن کمال الدین حسین قهپائی، بی تا، جلد: تیماج سبز، 5گ (52پ-57ر)، اندازه: 20×12سم

[ف: 22-286]

334- اثبات المعدوم / فلسفه / عربی

itbāt-ul ma'dūm

محقق حلی، جعفر بن حسن، 602 - 676 قمری

رساله در پاسخ سؤالی است که از مؤلف شده در این باب که آیا نظریه اثبات معدوم نظریه درستی است یا نه؟ و آیا بر معتقد به این نظر حکم کفر یا فسق بر او جاری می شود یا نه؟ پاسخ وی مورد اعتراض برخی از علما واقع شده است. در رساله حاضر جواب شرف الدین ابو عبدالله حسین بن ابی القاسم بن حسین بن محمد عودی اسدی بر وی با عناوین «قوله - قوله» آمده است.

در الذریعة (5: 182) «جواب السؤال عن اثبات المعدوم» از محقق کرکی (940ق) دانسته شده و «الرد علی جواب المحقق کرکی» از معاصرش (!) شرف الدین ابی عبدالله حسین بن ابی القاسم عودی اسدی حلی در الذریعه (ج 1 ص 192) معرفی شده است و در طبقات اعلام الشیعة (قرن 10 ص 69) حسین عودی از علمای شیعه در قرن دهم هجری درج شده و این مطلب به کتاب «حیة المحقق الکرکی و آثاره» (606/2 و 395) نیز راه یافته است. ولی این رساله از محقق حلی است و تاریخ کتابت برخی نسخه ها 741ق است و نمی تواند از محقق کرکی باشد.

آغاز کتاب: ما تقول السادة الفقهاء ائمة الدين و هداة المسلمين في إثبات المعدوم هل هو حق ام لا؟ ... الجواب قال الشيخ نجم الدين ... قبل بيان ما تضمنه السؤال ينبغي أن يقرر عقيدة الميثب للمعدوم ثم تبين حقها و باطلها انجام کتاب: ولا يجوز أن يقدح فيه بفسوق و لاغيره لاجل إعتقاد المعدوم. و الله اعلم بالصواب.

چاپ: به کوشش حسین مدرسی طباطبائی، همراه با رديه عودی، میراث اسلامی ایران، 1 (1373): 157-174.

شرح و حواشی:

1- الرد علی المحقق الحلی في اثبات المعدوم؛ عودی، حسین بن ابی القاسم (8-)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1104/8

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه بادلیان، آکسفورد انگلستان F64 عربی (E. 157)، همراه با رديه عودی؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن ابی القاسم بن عودی اسدی حلی، تا: 741ق؛ 2 گ (99-100)، 17 سطر [عکسی ف: 3-213]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1625/7

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ 12 ص (198-209) [عکسی ف: 5-55]

335- اثبات المفارقات = اقسام المفارقات / فلسفه / عربی

itbāt-ul mufāriqāt = aqsām-ul mufāriqāt

(fārābī, mohammad-e-bn-e mohammad (875 - 951

مؤلف در این رساله چهار نوع موجود غیر مادی مورد بررسی قرار می دهد: 1. موجودی که سبب ندارد و یگانه است؛ 2. عقوله فعاله که کثرت آنها نوعی است؛ 3. نفوس آسمانی که کثرت آنها نیز نوعی است؛ 4. نفوس انسانی که کثرت شخصی دارند. آن گاه خدا را با برهان نیازمندی رشته ممکنات به واجب الوجود از طریق دلیل «وسط و طرف» اثبات می کند و برای اثبات عقل ها شش دلیل می آورد که یکی از آنها برهان «خالق واحد دارای مخلوق واحد است» می باشد. مؤلف در همین دلایل نیروهای آسمانی و نفس را مجرد نشان می دهد و در پایان دلیل های دیگری برای تجرد نفس می آورد که یکی از آنها همان دلیل حضور ذاتی است که شیخ الرئیس در مباحثات با بهمنیار آورده

ص: 442

است. فارابی در انجام این کتاب به عقل هیولایی و بالفعل و مستفاد اشاره می کند. این کتاب با عنوان «المفارقات و النفوس» به ابن سینا هم نسبت داده شده است. اسماعیل واعظ جوادی که «مراتب الموجودات» را همراه با ترجمه فارسی آن چاپ کرده (مجله جاویدان خرد، ش 2، 1354 ش، صص 56-73) انتساب این رساله را به بهمنیار شاگرد ابن سینا منطقی تر دانسته است.

آغاز کتاب: قال المفارقات اربع مراتب مختلفة الحقائق الأول الموجود الذي لا سبب له و هو واحد الثاني العقول الفعالة و هي كثيرة بالنوع الثالث النفوس السماوية

انجام کتاب: و بالجمله لا بد للنفس في أن يحصى لها العقل بالفعل من البدن فإن العقل بالملكة يستفاد بالبدن لا محالة و كثير من الأوساط في الثواني تقيض من الرصد و بالحسن، تمت

چاپ: حیدر آباد دکن، 1345ق؛ قاهره، دائرة المعارف العثمانية: 1354ق.

[الذريعة 100/1 و 312/21 و 10/11؛ ريحانة الادب 261/4؛ كتاب شناسی

فارابی 79]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 536

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن 7 ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ 3گ، 28 سطر، اندازه: 7×17 سم [ف: 4-115]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3923/13

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 18 کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: تیماجی مشکی، 4 ص (171-175)، 19 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 13×18 سم [ف: 10-1980]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4001/7

آغاز: برابر؛ انجام: تم الفصل في اثبات المفارقات المذكورة

خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد گیلانی، تا: 1014ق، جا: آگره؛ این کتاب در فهرست به عبدالله معصومی شاگرد ابن سینا نسبت داده شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی ضربی زرکوب، 3گ (103 پ-105)، 27 سطر، اندازه: 14×23 سم [ف: 3-11]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1776/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد ربیع نیشابوری، تا: 1016ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی رویه تیماج مشکی، 4ص (26-29)، 20 سطر (14×8)، اندازه: 14×23/5 سم [ف: 10-359]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11452/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شهاب الدین علی الحسنی الحسینی الطباطبائی الشولستانی، تا: شنبه 27 ذیقعده 1019ق، جا: اصفهان؛ کاغذ:

آهاری نخودی، جلد: تیماجی عنابی اسقاطی، 17 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 11-308]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2971/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1023ق، جا: بقعه مرقد شیخ عبدالله انصاری در هرات؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: ساغری تریاکی سوخته عطف و گوشه ها تریاکی روشن، 4گ (62-65)، 19 سطر (6×14)، اندازه: 10×17/5 سم [ف: 14-80]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1043ق؛ 31 سطر، قطع: بیاضی، اندازه: 18×31 سم [ف: 2-395]

8. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 680/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 6 ربیع الثانی 1066ق؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها پارچه ای قرمز، 2گ (57-58ر)، اندازه: 14/5×26/5 سم [ف: 2-525]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 286/78

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: 1072ق؛ در فهرست (1: 328) با شماره 286/40 آمده است؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: دورو تیماج رو مشکی ضربی پشت قرمز، 2گ (352پ-353پ)، 27 سطر، اندازه: 18×27/5 سم [میراث شهاب: 42-151]

10. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1253/15

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1077ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه،

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 15088

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: 1078ق [الفبائی: 674]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2843/2-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملک ش 1610؛ بی کا، تا: با تاریخ 1087؛ نوشته از روی نسخه مورخ 15 جمادی الثانی 580 به چند واسطه [فیلم ها - ف: 1-736]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1255/48

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت الطبسی، تا: 3 جمادی الاول

1091ق؛ کاغذ: سفید، 5گ (490-494)، 25 سطر [سنا - ف: 2-194]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9309/8

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 شوال 1092ق؛ جلد: تیماج مشکى، 4گ (70-67)

ر)، 18 سطر، اندازه: 14×20/5سم [ف: 24-104]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/32

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اختلاف نسخه ها در حاشیه آمده است؛ کاغذ: شرقی، 1گ (92)، سطور چلیپا، اندازه:

14×28/5 سم [ف: 31-700]

16. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/29

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 1 گ (99 ر و پ)، 24 تا 33 سطر (22×12)،
اندازه: 17/5 × 27 سم [ف: -145]

17. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/30

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی، 7 گ (292 -
298)، 28 سطر (13/5)

× (19/5)، اندازه: 18×24/5 سم [ف: 9-1017]

18. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/52

مکرر؛ خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی، 1 گ (398)،
28 سطر (19/5×13/5)، اندازه: 18×24/5 سم [ف: 9-1022]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5283/7

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 2 گ (14 پ-15 ر) [ف: 16-182]

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 1 گی (125) [ف: 15-138]

21. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: 695/42

بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: ربعی [نشریه: 6-695]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10055/57

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 3ص (473-476)، اندازه: 23×11/5

سم [ف: 32-75]

23. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 873/1 خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 2گ (1پ-3)، اندازه: 19×12/5 سم [نسخه پژوهی: 122-3]

24. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6853/16 - 35/33

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: صفر 1102ق؛ صفحات مجدول مذهب؛ جلد: تیماج دورو، 2 گ، 25 سطر، اندازه: 29×15/5 سم [ف: 1-56]

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6403

آغاز: برابر؛ انجام: وهو المستعان و علیه التکلان خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: رمضان 1106ق؛ واقف: تقی موسوی؛ 10گ، 20 سطر، اندازه: 19×10 سم [ف: 4-115] |

26. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 4693/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، 3گ (1ر-3ر)، اندازه: 25/5×13/7 سم [ف: 8-32] |

27. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11619/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد نصیر فرزند ملا حسن، بالانکابی جیلانی، تا: قرن 12؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 3گ (75-77)، 22 سطر، اندازه: 15×6 سم [ف: 29-371] 28. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3445/10

خط: نستعلیق، کا: مهر علی تبریزی، تا: شعبان 1251ق؛ جلد: تیماج مشکی، 2گ (182ر-183پ)، اندازه: 21×14 سم [ف: 9-236]

29. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 263486

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 4گ، 19 سطر، اندازه: 17×12 سم

[ف مخ: 1-31]

30. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1792/10 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا؛ با تاریخ دوشنبه 23 رجب 1317ق؛ 8ص (178-185) [عکسی ف: 1-5]

31. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5875

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، پس از این ضمن 6 صفحه تقریباً عهدنامه منسوب به شیخ الرئیس و هم فائده در تقسیم حکمت منسوب به خواجه نصیر و خبر مروی از کمیل در نفس ضمیمه است؛ واقف: نائینی؛ 6گ، 16 و 17 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 4-116]

32. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5966

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، واقف: نائینی؛ 1گ، 28 سطر، اندازه:

20×26 سم [ف: 4-116]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6454/8 - عکس

نسخه اصل: یکی از دو نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-256]

33. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1216/48

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 3ص (316-314)

([ف: 3-34]

34. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/75

انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 1گ (234ر - 234پ)، 30 سطر، اندازه: 21×35 سم [ف: 3-35]

35. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8371/13

کا: عبدالقادر اردوبادی، بی تا، کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 3 گ (144 ر-146 ر)، 25 سطر، اندازه: 19×9/5 سم
[ف: 3-35]

36. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14280/23

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضریب ترنج با زمینه مذهب با نقش گل مجدول، 2 گ (50 ر-51 ر)، 21-39 سطر،
اندازه: 25×15 سم [ف: 38-396]

ص: 444

37. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1405

آغاز و انجام: برابر بی کا، بی تا؛ کتابت آن مشجر است؛ جلد: تیماجی برنگ قرمز بدون مقوا، مختلف السطر، اندازه: 25×6 سم [ف: 4-]
[180]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10292/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، در حاشیه تصحیح شده جلد: تیماج قهوه ای مجدول ضربی ترنج با سر، 5ص (119-123)، 15 سطر، اندازه:
 $17/5 \times 11$ سم [ف: 32-304]

39. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 653216

در ابتدا رساله حاضر به ابوعبدالله معصومی نسبت داده شده است؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار
مجدول، 2گ (30-31پ)، 25 سطر، اندازه: $17/5 \times 11$ سم [ف: 20-107]

40. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 240/3

بی کا، بی تا؛ این نسخه شماره سوم دفتری است که دارای چندین

رساله از فارابی می باشد [ف: 3-81]

41. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 380/4 - ف

آغاز: برابر؛ انجام: و جاهله معا.

نسخه اصل: ایاصوفیا 2389؛ در فهرست از بهمینار دانسته شده؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا (فیلم ها - ف: 1-463)

42. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 601/12

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 2گ (99-100پ)، 17 سطر (15×11)، اندازه: $21/5 \times 17$ سم [ف:
339-]

43. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4694/35

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: عبدالقادر اردوبادی، بی تا، جان شیراز؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی خراب، 3گ (221پ-
223ر)، 23 سطر، اندازه: $22/3 \times 12$ سم [ف: 8-48]

44. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4655/41

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کرمعلی خراسانی، بی تا؛ کاغذ: فستقی آبی، 2 گ (217-218 پ)، 22 سطر، اندازه: $14/6 \times 18/5$ سم [ف: 7-462]

45. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4353/7

کا: محمد مهدی بن علینقی حسینی قمی مشهور به توحید، بی تا؛ جلد: دورو تیماج بدون مقوار و قهوه ای پشت قرمز، 1 گ (38-38 پ)، اندازه:

$12/5 \times 23$ سم [ف: 11-337]

46. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 186116

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 2 گ (42-43 ر)، اندازه: $15 \times 25/5$ سم [ف: 5-281]

47. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 89/8

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا [ف: 132]

48. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 17/5

بی کا، بی تا [نشریه: 5-287]

336- اثبات مناسب ذاتیه / اصول فقه / عربی

esbāt-e manāseb-e zātīye

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8272

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمین؛ انجام: أن النفس لأمارة بالسوء الا مارحم الله ... شعبان المعظم 1256

خط: نسخ، کا: یزدی، محمد، تا 1256 ق، جا: نجف؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، 29 گ، 19 سطر (8×18)، اندازه: 15×20 سم [رایانه]

337- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-un nubuwwa

ابو یعقوب سجستانی، اسحاق بن احمد، - 386 قمری

(abū-ya qūb-e sajestānī, ešāq ebn-e ahmad (-997

در هفت «مقاله»، در هر یک دوازده فصل)..

چاپ: بیروت، 1966م، 200ص؛ تحقیق و تقدیم عارف تامر، بیروت، دارالمشرق، 1982م، طبع 2، 201ص

[ایوانف ش 33؛ مجدوع ص 183 تا 185 و 301؛ فهرست فیضی ش 13]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3130-ف

نسخه اصل: کتابخانه انجمن اسماعیلی بمبئی.. خط: نسخ، کا: غالب علی حسین محسن جیلی یعبری، تا: 1350ق، جا: بندر سورت در
قبه بیضاء؛ 445ص [فیلم ها - ف: 2-82]

338- اثبات النبوة = ازالة الشكوك في النبوة و تأويل رموزهم و امثالهم / كلام و اعتقادات / عربی

itbāt-un nubuwwa = izālat-uš Šukūk fi-n nubuwwa wa ta'wil-urumuz-i-him wa amtal-i-him

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

شیخ الرئيس، پس از اثبات عقلی نبوت خاتم الانبیاء در رساله حاضر، به تاویل آیات «نور» و «علی العرش استوی» و تاویل ملک، ثواب و عقاب، بهشت و ابواب هشت گانه آن، جهنم و ابواب هفت گانه آن پرداخته است. ابن سینا در این رساله مانند «اضحویه» و «معراج نامه» همه پدیده های آن جهانی را روحانی تفسیر می کند نه جسمانی و مادی.

آغاز کتاب: بسمله. و به نستعین عونك يا لطيف سألت اصلحك الله تعالى ان اجعل جل ما خاطبت به في ازالة الشكوك المتاكده

ص: 445

عندك في تصديق النبوة لاشتمال دعاويهم على ممكن سلك به سلك الواجب و لا يقيم عليه حجة لا برهانية و لاجدلية و منها ممتنعة يجري مجرى

انجام كتاب: و السبعة المؤدية الى النار سمت ابوابا لها و الثمانية المؤدية الى الجنة سميت ابوابا لها فهذا ابانة جميع المسائل على الايجاز.

چاپ: ضمن «تسع رسائل» او؛ القسطنطينيه، 1298ه، 104ص؛ هند،

بومباي، 51318، 104ص، قاهره، المطبعة الهندية، 1326ه؛ تحقيق ميشال مرموره، بيروت، دار النهار، 1969م، طبع 1، 80ص الذريعة 100/1-101 شماره 492؛ فهرست مصنفات از مهدوی ص 2-3 و ص 200؛ معجم المطبوعات العربية

[129/1

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1190/18 ف

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: ایاصوفیا 4849؛ خط: نسخ کهن، بی کا، بی تا، مقابله

شده 697ق؛ 6گ (62پ-68پ) [فیلم ها - ف: 1-577]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 359/16 -عکسی و 371/16 -عکسی و

437/16 -عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا خط [عکسی ف: 2-8]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 232/6 -ف

نسخه اصل: اونیورسیتته ش 4754؛ خط: نسخ، بی کا، تا پایان ربیع

الثانی 702ق؛ 11گ (51-62)، 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-440]

3. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 19/7

آغاز: برابر

در نسخه با عنوان «رسالة في ازالة الشكوك التي تورده على تصديق النبوة» و بدون نام مؤلف آمده است؛ بی کا، تا: قرن 8 نسخه تاریخ تحریر

703 دارد؛ قطع: رحلي [ف: - 272]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4694/23

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: عبدالقادر اردوبادی، تا: 1021ق، جا: شیراز، کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن سیاه ضربی خراب، 4گ (189پ-193 ر)، 23 سطر، اندازه: $22/3 \times 12$ سم [ف: 8-45]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15232/7

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1035ق؛ 3گ (46-49پ)

[مختصر ف: -852]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6895/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: میر محمد سلیمان بن میر معصوم حسینی، تا: رجب 1045ق، جا: مدرسه ملا عبدالله در اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی،

گی (1پ-6ر)، 20 سطر، اندازه: $19/5 \times 12/5$ سم [ف: 18-86]

7. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 301/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: با تاریخ شنبه 5 رجب 1069ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج لایه ای سبز ضربی دار، 5گ (41-45)، 21 سطر، اندازه: $19/5 \times 9/5$ سم [ف: -251]

8. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: 55/6

بی کا، تا: 1080ق؛ قطع: ربعی نشریه: 4-444]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1255/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت الطبسی، تا: 1091ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، 8گ (125-132)، 25 سطر [سنا - ف: 2-189] 10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 537

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: 1097ق؛ نسخه پس از رساله مذکور حاوی مقالات و عبارات ذیل است: 1. «رسالة في أن لا مخافة في الموت» (4ص)، 2. «رسالة العروس» (نصف صفحه) به شیخ رئیس نسبت داده شده است، 3. پاسخ خواجه نصیر الدین از پرسش

محقق اول از گفته شیخ رئیس: «ان الحرارة تفعل في الرطب بياضا» (11ص)، 4. لغزی از شیخ بهائی و پدرش و نامه از ملاصدرا به میرداماد و پاره ای مطالب متفرقه دیگر، به طور چلیپا نوشته شده؛ واقف: نائینی؛ 12گ، مختلف السطر، اندازه: 22×12سم [ف: 4-109] 11. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2441/16

خط: نستعلیق، کا: عبد الرشید، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی زرکوب، 6گ (137-142)، 25 سطر (18×8/5)، اندازه: 24/5×15

سم [ف: 9-1120]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22689

آغاز: برابر؛ انجام: و الصلواه علی من لانی بعدہ تمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 3گ، 31 سطر (18×8)، اندازه: 24/5×15سم (رایانه)

13. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/5

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 2گ (29ر - 30پ)، 24 تا 33 سطر (22×12)، اندازه: 27×17/5سم [ف: 144-]

14. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 35/33-6853/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 20 ذیحجه 1101ق، صفحات مجدول مذهب؛ جلد: تیماج دورو، 4گ، 25 سطر، اندازه: 29×15/5سم [ف: 4752-8]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3071/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: 1301ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماجی سبز رنگ، 21ص (305-326)، قطع: رقعی، اندازه: 17×11سم [ف: 10-615] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1832/2

ص: 446

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-297]

16. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 60116

خط: نسخ، بی کا، تا: 1309ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 4گ

(84-81ر)، 17 سطر (11×15)، اندازه: 17×21/5سم ف: -338]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2743/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی نخودی و فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی سوخته جداول حاشیه ای به زر، 4گ

(147-143پ)، 21 سطر (5×13)، اندازه: 8×18سم [ف: 13-215]

18. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2222/13

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، زرد، 5گ (57پ - 61پ)، 17 سطر [ف: 11-586] 19. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1216/16

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 5ص (87 - 91) [ف: 3-35]

20. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2799/19

بی کا، بی تا، تملك: اعتضادالسلطنه 1283؛ واقف: سپهسالار 1297؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 4ص (149-

146)، 34 تا 21 سطر و برخی سطور چلیپا، اندازه: 5/9×19سم [ف: 3-35]

21. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/87

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی،

کگی (1267-268ر)، 30 سطر، اندازه: 21×35سم [ف: 3-35]

22. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8371/7

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشک 5گ (119ر-123ر)، 25 سطر، اندازه: 5/9×19سم [ف: 3-35]

23. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1149/72

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 3گی (384-386پ)، 31 سطر،
اندازه: 13×23سم [ف: 6-2434]

24. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1584/7-ف

نسخه اصل: لیدن Cod. 1020a Warn 1464-2479 بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-613]

25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10006/5

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مجدول مشکی؛ جلد: مقوایی آبی، 4ص (44-40)، 16-15 سطر، اندازه: 10/5×17 سم
[ف: 19-32]

26. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 683/7

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد کاظم، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، وگ (114پ - 122ر)، اندازه: 12/5×19
سم [ف: -364] 27. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 14890/4

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج خرمایی لولایی، 9گ، 15 سطر (8×16/5)، اندازه: 23616سم [ف: 2-201]

28. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 10200/3

خط: نسخ، بی کا، بی تاب اندازه: 10×20سم [رشت و همدان - ف: -1595]

339- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-un nubuwwa

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، 1100 - 1160 قمری؟

(razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747

تقریراتی است که عباس بلاغی شاگرد صدر الدین رضوی درباره اثبات نبوت برداشت نموده است.

آغاز کتاب: بسمله و به نستعین. فی کل الأمور. حمد له ... فیقول ... محمد بن محمد باقر صدرالدین محمد الرضوی هذا البرهان متین
على النبوة اوضحه و ابينه و الطفه و احسنه و من خصائصه انه ينتفع به المبتدی و المتوسط و المنتهی.

انجام کتاب: و قد فرض هذا النادر عالما كاملا فتامل.

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3808/34

آغاز: قال الأستاذ ... صدرالدين محمد رضوى سلمه الله: برهان على النبوه ما اوضحه؛ انجام: و هكذا في العجم و سائر الطوائف ... على اشرف من اوتى علم المبدء و المعاد محمد و خلفاء الطاهرين الى يوم التتاد

خط: نسخ بدخط، کا: عباس بلاغی، تا: 1148ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوارویہ کاغذ زرد ته چرم قهوه ای، 1 گ (258 ر وپ)، 25 سطر (11×16/5)، اندازه: 15×21/3 سم [ف: 17-33]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7698/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1209ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 6 گ (87-93 ر)، 19 سطر (8×13)، قطع: ربعی، اندازه: 10×15 سم [ف: 16-675]

340- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-on nabovva

مجذوبعلی شاه، محمد جعفر بن صفر، 1175 - 1238 قمری

(majzūb--alī-šāh, mohammad ja'far ebn-e safar (1762 - 1823

ص: 447

رساله در اثبات نبوت و رد شبهات یهود و نصاری است، مشتمل بر «مقدمه» و سه «بحث» و «خاتمه».

آغاز کتاب: سؤال: ادله اثبات نبوت نبی آخر الزمان صلوات الله علیه و آله و صحبه را بیان نمایند. جواب: در این باب مرحوم والد ماجد علامه قدس سره رساله مبسوطی مرقوم فرموده و متعرض شبهات یهود و نصاری شده اند و بجهة تیمن و تبرک همان رساله شریفه را در این اوراق ذکر می نمائیم.

انجام کتاب: و از این قبیل است اکثر هرزهای صوفیان و درویشان و قلندران اعاذنا الله و سایر اخوان من همزات الشیطان بمحمد و آله اشرف ولد عدنان.

[فهرستواره منزوی 72/9؛ ریحانة الادب 1965/5]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ واقف: حاجیه تاج ماه بیگم، تاریخ وقف: رجب 1263؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میش دار چینی، 85 گ، 17 سطر، اندازه: 14×12 سم [ف: 1-29]

341- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-un nubuwwa

وابسته به: تنقیح الأبحاث في البحث عن الملل الثلاث؛ ابن کمونه، سعد بن منصور (-683ق)

در رد «تنقیح الملل الثلاث» ابن کمونه و دفع اجوبة اعتراضات حکیم علامه موید الدین سموئل، در دو باب: احکام الاسلام؛ مذمة اليهود.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 195/3 ف

نسخه اصل: حمیدیه ش 1447؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - فی: 1-422]

342- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-on nabovva

رساله ای در اثبات پیغمبری خاتم الانبیاء (صلی اللہ علیہ و آله و سلم) و رد نصاری. مؤلف با استناد به کتب معتبره در نزد یهود و نصاری و آیات و احادیث به ایراد دلایل خود پرداخته است.

آغاز کتاب: بسمله. ستایش و سپاس کیهان خالق الناس را لایق و سزااست که ...

آغاز: برابر؛ انجام: یعنی بودم من گنج پنهانی پس خواستم که شناخته شوم خلق کردم

خط: نسخ خوب، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح زرین مرصع با کتیبه بازوبندی در پیشانی، صفحات مجدول به تحریر وزر و لاجورد. واقف: اشرف السلطنه، تاریخ وقف: شعبان 1334؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن گلی، 117 گ، 14 سطر، اندازه: 12x18 سم [ف: 1-29]

343- اثبات النبوة / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-on nabovva

رساله کوتاهی است در اثبات نبوت، که مؤلف آن را بعد از گفتگو با یکی از اهل کتاب در باره مسأله نبوت نگاشته است. او برای اثبات مدعای خود از تورات و انجیل مطالبی را به زبان عبری نقل نموده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي جعلنا من المعففين بالكتاب ولم يجعلنا من اهل الكتاب وصلى الله على محمد بن عبدالله وعترته الطيبين هم خير خلق الله و بعد حمدی چون آیات قاهرة بی نهایت سزاوار حکیمی است

انجام کتاب: الدال على الخير كفاعله بی بهره نباشد انه الفياض والوهاب وصاحب المواهب السنية والدائم الفضل على البرية.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4043/1 - 20/163

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی با ترنج و سرترنج، 19 گ، 18 سطر، اندازه: 11x15 سم [ف: 1-64]

-اثبات نبوت « اثبات النبوة

344- اثبات النبوة از کتاب سماویہ / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-on nabovva az k.-e samā vīye

در این رساله آیاتی از تورات که دلالت بر پیامبری حضرت

محمد (صلى الله عليه وآله و سلم) دارد، انتخاب و توضیح داده شده است. آغاز کتاب: بدانکه از جمله دلائل که دلالت بر اثبات نبوت پیغمبر آخرالزمان می کند آن است که در همه کتابهای سماویه که به جهت پیغمبران نازل شده است.

انجام کتاب: و يدل على ما ذكرنا حالة ولى الشرع في صلاته وقت جر المقلة عن رجله المباركة الشريفة نظم: چون یاد دوست بر دل عاشق نظر کند XX او را هوای دوست زخود بی خبر کند. والسلام على من اتبع الهدى

قم؛ گلپایگانی، شماره نسخه: 2749/5 - 14/199

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 14 جمادی الثانی 1306ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سرترنج، 12، 16 سطر،
اندازه: 17×11 سم [ف: 1-64]

345- اثبات نبوت به شمشیر دعوت = قدسی / کلام و اعتقادات / فارسی

ص: 448

تاریخ تألیف: 1309ق

تهذیب آیین مسیحایی از سرهنگ حسین آقا رئیس تلگراف مجموعه ای است شامل: 1. منقولات از اناجیل؛ 2. جواب دکتر کارگران امیر کائی و جواب قصیده عالم بیروتی در سه رکن با عنوان کشف که در آن نبوت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) اثبات شده است؛ 3. با عنوان جواب ششم؛ 4-5. جواب عالم بیروتی؛ 5. چندین جواب و چندین کشف و با عنوان رکن چهارم. روی هم رفته باید یک کتاب به شمار بیاید.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9313

کا: عبدالله بن محمد علی مستوفی افشار، تا: ربیع الاول 1309ق؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 465گ، 24 سطر (11×18)، قطع: ربعی، اندازه: 14/5×22سم [ف: 17 - 344]

346- اثبات نبوت پیامبر (رساله در) / کلام و اعتقادات

(esbāt-e nabovvat-e payāmbār (r. dar

رساله ای است در اثبات نبوت حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) از کتب یهود و نصاری که مؤلف در مقدمه از خود به نام «عبدالله» یاد کرده است.

اصفهان؛ تویسرکانی؛ شماره نسخه: 2/3

کا: عبد الغفار حسینی تویسرکانی (متوفی 1319 ق)، تا: 1277ق مجله ادبیات اصفهان: [132]

347- اثبات نبوت خاصه = رد نصاری / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e nabovvat-e xāsse = radd-e nasārā

ایچی، علی اکبر بن محمد باقر، - 1232 قمری

(- 1817) (Ājī, "alī akbar ebn-e mohammad bāqer

وابسته به میزان الحق؛ پادری، هنری مارتین (1810-1883م) اهدا به: فتحعلی شاه قاجار (1211-1250ق) مؤلف آن را به دستور شاه در رد پادری مسیحی نگاشته است. کتاب در اثبات نبوت خاصه است، دارای یک «مقدمه» و چند فصل» و یک «خاتمه».

آغاز کتاب: آی بدیوان کمالت هر کتاب xx نکته ای از دفتر فصل الخطاب / وی بگردون رفیع قرب تو xx انبیا انجم محمد آفتاب / مرغ عیسی را مجال دید کو xx آفتاب آسمان را بی حجاب. زیب لسان ناهجان کناهج صاحب تنزیل و زین بیان پیروان آئین حامل انجیل حمد سپاس ذات جامع الصفات خداوند محی الاموات است

انجام کتاب: پس کسی را که او بیندازد گرداند چگونه ما | میتوانستیم او را عزیز گردانیم هزار سخن گفت و جواب گفت که الحق شایسته است که بر حدود حور العین نوشته شود بقلم السور. قد اشار لي بتحرير هذه الرسالة الشريفة ... بالنبي وآله والسلام على من اتبع الهدى.

[فهرستواره منزوی 158/9]

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1856/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید نازک، جلد: تیماج حنایی ضربی، 54 گ (24 پ-97 پ)، 19 و 22 سطر، اندازه: 22×15/5

سم [ف: 3-275]

2. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3221

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالباقی بن ملا شفیع، تا: 1230 ق؛ مجدول و مذهب و دارای سر لوحی زیبا با آب طلا و مینا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، 118 گ، 15 سطر، اندازه: 28×14 سم [ف: 3-1081]

348- اثبات نبوت خاصه / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e nabovvat-e xāsse

میرزا بزرگ قائم مقام، عیسی بن حسن، 1167 - 1237 قمری؟

- mīrzā bozorg-e qā'em maqām, 'Isā ebn-e hasan (1754-

(1822

آغاز کتاب: سبحانک لا احصى ثناء عليك كما أثنيت على نفسك شكر و سپاس مر خدايرا سزاست که بندگانرا.

انجام کتاب: چنانکه در اول این باب اشاره شد بقای شریعت و خاتمیت آنجناب ثابت و محقق است.

چاپ: با مقدمه فرزندش ابی القاسم، ضمن منشآت او، تهران: 1294 ق. [مشار فارسی 159/1؛ فهرستواره منزوی 71/9]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کاه، تا: قرن 13، در زمان حیات مؤلف؛ افتادگی: وسط (دو باب)؛ محشی؛ واقف: تاج ماه بیگم، تاریخ وقف: رجب 1263؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 129، 13 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 1-28]

349- اثبات نبوت خاصه / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e nabovvat-e xāsse

کوثر همدانی، محمد رضا بن محمد امین، - 1247 قمری

(ebn-e rezā hamadānī, mohammad kowsar-e mohammad amīn (- 1832

ص: 449

حاجی ملارضای همدانی «مفتاح النبوة» را در پاسخ هانری مارتین «پادری» نگاشت، سپس «ارشاد المضلین» را که گویا گزیده ای از «مفتاح النبوة» باشد نگاشته است که هر دو در نبوت خاصه است. رساله حاضر هیچ کدام از آن دو نیست. کتاب حاضر رد کتاب «حقیقت نما»ی پادری است.

آغاز کتاب: حمدله ... اما بعد برای ارباب دانش و بینش هویدا و پیدا است که مقصود از آفرینش معرفت و شناخت آفریدگاریست.

انجام کتاب: گمراه نشوید و الله ولي التوفيق .. والسلام.

چاپ: به دستور و با دیباچه میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی و با فهرست میرزا محمد علی پسر او، 1240، چاپ سنگی

[اعلام الشيعة 594/2 ؛ ريحانة الادب 394/3 ؛ مؤلفين مشار 140/3؛ طرائق الحقايق 264/3 - مقالات الحنفاء ص 215؛ ذريعه 1:101؛ فهرستواره منزوی

[72/9

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 199

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی ک، تا: 1274ق (نشریه: 7-98)

350- اثبات نبوة النبي = النبوة / كلام و اعتقادات / عربی

itbāt-un nubuwwat-in nabī

هارونی دیلمی، احمد بن حسین، - 421 قمری

(hārūnī deylamī, ahmad ebn-e hoseyn (- 1031

کیفیت اعجاز قرآن و اثبات نبوت خاتم انبیاء (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)، بارد و ایرادات بسیار نسبت به مناقشاتی که درباره قرآن کریم شده است.

آغاز کتاب: الحمد لله ذي الفضل والاحسان المخول من شاء من عباده سوايغ الأنعام الذي هدانا لدينه

[مولفات الزيدة 92/3؛ اعلام المؤلفين الزيدية ص 64؛ ذخائر التراث العربي

[866/2

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1471/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 1019؛ خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه نیمه آخر جمادی الثانی 691ق؛ مصحح: 193ص (146-339) [عکسی ف: 4-297]

351- اثبات نبوة نبینا من کتب الانبیاء / کلام و اعتقادات / عربی

'itbāt-un nubuwwat-i naby-yi-nā min kutub-il anbyā

جدی، عبدالله، ق 13 قمری

(joday, 'abd-ol-lāh (- 19c

رساله ای است در آیات مصرحه در کتب اهل کتاب بر نبوت رسول گرامی اسلام.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله الطاهیرین. اما بعد فهذه آیات صریحة فی اثبات

انجام کتاب: وصلى الله على خاتم الرسل و اوصيائه الطاهيرين سيدنا و رسولنا محمد و اهل بيته الطاهيرين

مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 618/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن شکر الله التاجر الهمدانی، تا: 1279ق؛ از روی نسخه ای به تاریخ 1266، مصحح؛ 10گ (پ-11ر)،
19 سطر؛ 12سم [مؤید: 2-126)

- اثبات النبوة و الامامة « الإبانة عن المماثلة في الاستدلال

352- اثبات نبوت و امامت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e nabovvat va emāmat

رساله بسیار مفصلی است در رد گفتار عامه که اتهاماتی را بر شیعه در باب نبوت و امامت وارد کرده اند. در چندین «باب» و هر کدام مشتمل بر «فصولی» که مباحث را در ضمن مسائلی پاسخ گفته و از کتب عامه بسیار استناد می کند.

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 339

آغاز: ثلاثة ایام ولم یجتمعوا علی شیء فاضربوا أعناقهم ... گفت تو آیا عمر خلیفه را شناسی در آن میان ... عمر گفت بر طریق انکار بر عثمان؛ انجام: از آن جمله نقض معالم فخر الدین رازی هم در این روز به آخر رسید یک مجلد تمام به عربیت با سعی بلیغ و جهد تمام به ایراد فکلمة فکلمة رحمک الله و ایانا و جمیع المومنین و المومنات

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 25 محرم 1025ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد سمیع بیگ خان بن ملک حسین بن محمد بن محمد تقی اردکانی، تاریخ وقف: 1146؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 293گ، 24 سطر، اندازه: 28×11/5 سم [ف: 2-73]

353- اثبات نبوت و ولایت و وصایت / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e nabovvat va velāyat va vesāyat

آغاز کتاب: ستایش و سپاس کیهان خدای خالق الناس را لایق و سزاست انجام کتاب: که خواهد به آن رجوع نماید، و من یرد الله ... ظاهراً و باطناً.

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 1654

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 13 ذیقعده 1300ق، جا: بروجرد؛

ص: 450

کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی قهوه ای، 79گ، 5 سطر، اندازه: 21×13/6 سم [ف: 2-8]

354- اثبات النجوم علی الوجه المرسوم = ترجمه فرج المهموم / فقه، هیأت / فارسی

esbāt-on nojām 'alā vajh-el marsām = t.-ye faraj-ol mahmūm

رضوی قائینی، محمد بن حسن

وابسته به: فرج المهموم في معرفة نهج الحلال و الحرام من علم النجوم؛ ابن طاوس، علی بن موسی (589-664ق)

ترجمه و شرح نیکویی است از کتاب «فرج المهموم» تالیف سید بن طاوس

حلی، در 10 «باب» در بحث این که آیا علم نجوم حرام است یا خیر؟ و احادیث وارد شده در این باب کدام صحیح و کدام سقیم است؟ در نتیجه مؤلف یقین حاصل کرده است که دانش احکام نجوم با شرایط لازم، مخالفتی با شرع ندارد. در باب پنجم نام دانشمندان شیعی این علم شمرده شده است.

آغاز کتاب: بهترین حدیثی که خطیب مشکین طیلسان خامه فصیح البیان، بر فراز منبر بنان بنشر آن پردازد ستایش و نیایش کریم بی همالی است که روایات ثقات نسایم

انجام کتاب: چون وقت غیر آن وفا بتتمیم نمی نمود الحال بر همین قدر اختصار نمود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14490

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: محمد زکریا، تا: 1048ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: طرح روغنی با زمینه مرقش طلائی با ترنج زمینه سیاه و نقش گل

و برگ، 63، 15 سطر (5/9×18)، اندازه: 21×30 سم [ف: 36-481]

355- اثبات نفس (برای بدن) / فلسفه / عربی

(esbāt-e nafs (barāye badan

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6123/33

آغاز: فصل في اعنا للبدن انفسا؛ انجام: لم يخرج الفصول في وقتها

خط: مختلف، بی کا، تا: 1094ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: الوان سرخی، جلد: میشن، قطع: وزیری، ابعاد متن: 11/5 × 14/5، اندازه: 20×13 سم (رایانه)

- اثبات واجب « اثبات الواجب

-اثبات التوحيد» اثبات الصانع

356- اثبات الواجب = الرموز / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib = ar-rumūz

قزوینی، عبدالغفار بن عبدالکریم، - 665 قمری

(1267 - (qazvīnī, abd-ol-qaffār ebn-e 'abd-ol-karīm

رساله کوتاهی است در اثبات واجب الوجود که مؤلف با عناوین «رمز رمز» به بحث فلسفی در این موضوع پرداخته است.

نام مؤلف در نسخه با عنوان «نجم الدین» آمده که از سوی کاتب «عبدالغفار قزوینی» نیز به آن افزوده شده و احتمالاً نجم الدین عبدالغفار بن عبدالکریم قزوینی شافعی 665 باشد.

آغاز کتاب: قال مولانا الشيخ الإمام العلامة نجم الملة و الدين ... طيب الله نفسه و نور مسه، أما بحيث لا يتوقف على شيء و هو الواجب سبحانه و تعالى أو يتوقف و هو الممكن و الممكن إما أن يكون لا في موضوع إذا وجد و هو الجوهر أو يكون و هو العرض

انجام کتاب: و ذلك حين تجردها عن القوة الخيالية و الوهمية و غيرهما يفيض عليها الفيض المعنى كلياً غير مفص و لا منتظم ثم ينزل عنها إلى القوة الخيالية فيجعله مفضلاً منتظماً لعبارة مسموعة منظومة، رمز، المنتهي من الأمور العقلية لو كان في نفوسنا، تمت

[الاعلام 31/4، ریحانة الادب 141/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/61

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، نسخه بدل ها در حاشیه آمده، آغاز به اشتباه کاتب از برگ 160 آغاز شده و در برگ 155 خاتمه یافته است؛ کاغذ: شرقی، 6گ (155پ-160پ)، 38 سطر، اندازه: 29×14/5

سم [ف: 31-724]

357- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(1274 - 1201) (nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad

در این گفتار کوتاه که گویا از نگارش های کلامی خواجه طوسی گرفته شده است وی بی آنکه نیازی به ابطال دور و تسلسل باشد خدا را ثابت نموده است. این رساله در فهرست دانشگاه (3: 116) و فهرست مجلس شورا (9: 456) از شیخ طوسی و در فهرست مجلس شورا (32: 68) از نصیر الدین کاشی دانسته شده است. قرینه دانشگاه عبارت مبهم «ذکره» شیخ (?) الطوسی...» است که معلوم نشد تردید از کیست: فهرست نگار یا

کاتب. در نسخه مجلس (ش 1830/2) عبارت «للمحقق الطوسی»

در آغاز موجود است و صراحت به مؤلف بودن محقق طوسی دارد. بعید است که این همان رساله «اثبات الواجب» نصیر الدین کاشی باشد. ولی به هر روی، مسلم آن است که رساله مستقل

ص: 451

نیست و برگرفته از آثار کلامی آنهاست ولی به نظر می رسد برگرفته از آثار خواجه نصیر باشد نه شیخ طوسی.

آغاز کتاب: برهان شریف فی اثبات الواجب تعالی غیر متوقف علی ابطال الدور .. للمحقق الطوسی و بیانہ موقوف علی تقریر مقدمتین احدیہما تصوریة و الاخری تصدیقیة ...

انجام کتاب: واجبة و اجاب عنه بان الخلاف انما هو فی المباشر القریب و هو العبد ضرورة و لیس بتام فی التأثير فسقط النقصان کما لا یخفی علی من له ادنی مسکة فتأمل.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10055/13

آغاز و انجام: برابر

تذکر: در فهرست نام مؤلف «سلطان العلماء نصیر الدین کاشی» آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، تمامی صفحات مجدول زرین و مرصع؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول عطف و حاشیه تیماج قرمز، 2ص

(98-99)، اندازه: 23×11/5 سم [ف: 32-68]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/2

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد میر حسین استرآبادی، تا: 1058ق، نیم صفحه [ف: 9-456]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16961/2

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، بی تا، تملک: محمد رضا به تاریخ 1153، محمد کاظم استرآبادی به تاریخ 1208؛ جلد: چرم قهوه ای مایل به زرشکی، 1ص (162)، 29 سطر (8×18)، اندازه: 25×13 سم [ف: 47-]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1088/6

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: محمد علی بن محمد یوسف، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز یک لا، 1گ (34ر)، 15 سطر (8×13/5)، اندازه: 16/5 × 11/5 سم [ف: 3-116]

5. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 1گ (27پ)، 14 سطر، اندازه: 20×14 سم [صد و شصت نسخه: 60]

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

خواجه طوسی در این رساله به روش مناظره خدا را ثابت می کند. در ذریعه (1: 108) می نویسد که خواجه این رساله را برای نجم الدین کاشی فرستاده بود. این رساله در برخی نسخه ها دنباله رساله خواجه در باره تقسیم موجودات آمده است و چندان معلوم نیست که آیا تألیفی جداگانه است و یا اینکه یک تالیف بوده که این قسمت آن جدا شده است. البته شکل مباحث رساله تقسیم موجودات به گونه ای است که امکان جدا کردن قسمتی از مباحث آن هست گرچه شکل مباحث درباره وجود و عوارض آن و در نهایت بحث درباره واجب و ممکن و مباحث مربوط به آن مجموعه آن را تشکیل می دهد. در هر صورت این قسمت از بحث در رساله موسوم به «تقسیم موجودات» نیز آمده است.

آغاز کتاب: من فواید مولانا الامام المعظم الافضل الاعلم المحقق السعيد نصر الحق و الملة و الدين محمد الطوسي سقى الله ثراه در اثبات واجب الوجود بطریق مناظره اگر واجبی نبود هیچ موجود نبود اما موجودی هست پس واجبی هست بیان شرطی آنست که موجود یا واجب بود یا ممکن و ممکن نتواند بود تا غیر او نبود و آن غیر یا واجب بود یا ممکن اگر واجب بود پس ممکن نتواند بود تا واجب نبود

انجام کتاب: و این باطل است چنانکه بیان کرده شد ... چون همه اقسام باطل شد، ثابت شد که واجب نبود و هم اقسام منحصر نبود چه اگر وجوب سلبی باشد خارج بود از این قسمها و بر تقدیر تسلیم حصر فساد لازم بیاید. و السلام چاپ: به کوشش مدرس رضوی، در مجموعه رسائل خواجه

[الذریعة 108/1 ؛ فهرستواره منزوی 64/6 «اثبات واجب 2»]

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 84/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10 11 گ (ور -20)، اندازه: 18×25 سم [ف: 713]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1079/19

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: با تاریخ 1047؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: تیماج سرخ ضریبی مقوایی، 10 ص (103 - 113)، 23 سطر (9×16)، اندازه:

15×26 سم [ف: 3-120] 3. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 224/9

خط: مختلف، بی کا، تا: 1211 ق؛ جلد: تیماج ضریبی قهوه ای ترنج و

سر ترنج دار عطف تیماج مشکی، اندازه: 22×15 سم [ف: 1-178]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/81

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1266ق، 256 به بعد [ف: 3-491]

359- اثبات الواجب (دیگر) = اثبات واجب / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol vājeb

؟ نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

ص: 452

گفتاری است منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی در اثبات صانع به طریق متکلمین و حکماء و ریاضیین که برای اثبات واجب چهار وجه به طریقه متکلمین و سه وجه به روش حکماء دلیل آورده شده است. الذریعة به نقل از «کشف الحجب» این رساله را در شماره مؤلفات خواجه دانسته است.

آغاز کتاب: سبحان قادری که قهرمان و جوب الوهیت و سلطان صولت ربوبیتش کله کمال لم یزل و بارگاه جلال لایزال بر سریر سلطنت ابدیست ... بدان اید ک الله تعالی الی الصراط المستقیم و ارشد ک الی الطریق القویم که ... باب علم و عرفان و اصحاب حکمت یونان افضل علوم و اشرف معارف که دانستن آن بر عقلاء واجب است

انجام کتاب: پس معلوم شد که ورای طبیعت چیزی دیگر است که این اجسام مختلفه را بدین ترتیب مختلف ایجاد کرده بر مقتضای حکمت و ارادت خود ... از فواید این بهره مند کردند تم بالخیر و الصواب

چاپ: به کوشش مدرس رضوی، در مجموعه رسائل خواجه

[فهرستواره منزوی 64/6 «اثبات واجب»]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4675/10

آغاز: برابر؛ انجام: ... و عنایت خود را از آینه دل ایشان بزداید باجابت مقرون باد. تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق هندی، بی کا، تا: قرن 12؛ مجدول؛ کاغذ: گوناگون از انواع ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، 5 گ

[117 پ - 122 پ)، اندازه: $26/5 \times 14/2$ سم [ف: 8-16]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 1462

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [الفبائی: 18]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6022

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، بی تا؛ مجدول به زر و تحرید، کمند به سنگرف، رساله ترجمه الصلاة با شماره اموال 1462 ضمیمه می باشد؛ کاغذ: نخودی سنگرف، جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، 2 گ، مختلف السطر (5/35×18

، قطع: رحلی، اندازه: $26 \times 42/5$ سم [الفبائی: 18، ف: 4-2]

itbāt-ul wājib

کاتبی قزوینی، علی بن عمر، 600 - 675 قمری

(kātebī qazvīnī, 'alī ebn-e 'omar (1204 - 1277

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27792

آغاز: بسمله، قال الامام ملك الحكماء نجم الملة و الدين على بن عمر الكاتبى ... اما بعد حمدالله و الثناء عليه بما هو اهله و مستحقه؛
انجام: متساویان فان كل واحد منهما يختار... اخر من مرجح لم قلتم بأنه ليس كذلك لا بلدله من الدليل و لیکن هذا آخر ما اردنا ایراده في
هذه الأوراق ... على محمد بغير عدد و غاية

خط: نستعلیق خفی، بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 7 گ، 18 سطر (9×14)، قطع: وزیری، اندازه: 17×23 سم (رایانه)

361- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol wājeb

داماد نیشابوری، فریدالدین، ق 7 قمری

(dāmād-e neyšābūrī, farīd-od-dīn (- 13c

برهانی است از فریدالدین داماد به نقل از خط قطب شیرازی، شاید ترجمه آن باشد.

آغاز کتاب: اگر موجودی هست واجب الوجودی هست

[فهرستواره منزوی 63/6]

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2799/18

آغاز: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ در دنبال آن پاره ای است به عربی از فصوص و جز آن؛ تملك: اعتضاد السلطنه 1283؛ وقف: سپهسالار، تاریخ وقف:
1297؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخی ضربی مقوایی، 1ص (144)، 21-34 سطر و برخی سطور چلیپا، اندازه: 24×38 سم [ف:

[38-3

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/15

بی کا، بی تا [میراث شہاب: س 7 ش 2-1: 40]

362- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

حاج بلہ تبریزی، امین الدین، - 720 قمری

(hāj bale tabrizī, amīn-od-dīn (- 1321

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2144/16

آغاز: لو لم یکن الواجب موجودا لزم الترجیح بلا مرجح؛ انجام: و هو محال بالضرورة

کا: صاعد، تا: چهارشنبه 9 رجب 980ق؛ 2 گ (17-18)، اندازہ: 23×10/5

سم [ف: 9-820]

363- اثبات الواجب / عرفان و تصوف / عربی

itbāt-ul wājib

قیصری، داود بن محمود، - 751 قمری

(qeysari, davud ebn-e mahmud (-1351

ص: 453

رساله ای است کوتاه در توحید و اثبات واجب و صفات الهی و نبوت و ولایت و خلافت به طریق اهل کشف و شهود (صوفیان) گرچه دارای استدلال می باشد، مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «مقصد» هر کدام دارای فصول: «المقدمة في موضوع هذا العلم و بعض الاصطلاحات؛ مقصد 1. الوجود الالهی و الأسماء و الصفات؛ مقصد 2. طریق الوصول الی اصل الاصول؛ مقصد 3. الجمع و التوحید و مراتبهما. دیباچه کتاب در این نسخه نیامده و نام آن معلوم نشد، باید تحقیق شود.

آغاز کتاب: المقدمة فیها فصلان، الفصل الأول فی موضوع هذا العلم و مبادئه و مسائله، اعلم أیدنا الله و ایاک أن الوصول إلى الله قسمان علمی و عملی

انجام کتاب: فمن أراد ذلك فليطلب في شرح الفصوص الذي لنا فقد نبهنا هنالك مشبعا و الله العالم بالصواب ...

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1475

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: قرن 10؛ در برگی قبل از کتاب و شش برگ پس از آن متفرقات و اشعاری افزوده شده و بعضی از آنها به خط شیخ بهاء الدین عاملی است که در محرم 997 نوشته است؛ جلد: گالینگور سبز، 22 گ، 17 سطر، اندازه: 18×11/5 سم [ف: 4-312]

364- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ul wajib

نصیر الدین کاشی، علی بن محمد، - 755؟ قمری

(nasīr-od-dīn kāshī, alī ebn-e mohammad (- 1355

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1621/14

آغاز: بسمله. مما سنح للعبد علی بن محمد القاشی ... فی اثبات الواجب لذاته مقدمه؛ انجام: فلمینع النظر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1080ق، کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، نیم صفحه [ف: 5-310]

365- اثبات الواجب و صفاته الحسنی = اثبات الباری تعالی و صفاته = اثبات الواجب تعالی = الحقائق المحمدیة | کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

itbat-ul wajib wa Sifat-i-hi-1 husna = itbat-ul bari ta'ala wa şifāt-i-h = itbāt-ul wājib ta'ālā = al-ḥaqā'iq-ul muḥammadīyya

دشتکی شیرازی، میر صدرالدین محمد، 828 - 903 قمری

(daštakī šīrāzī, mīr sadr-od-dīn mohammad (1425 - 1498

کتابی است در اثبات وجود و وحدت واجب تعالی، دارای 12 فصل» و یک «خاتمه» است: فصل 1. فی اثباته تعالی؛ 2. توحیده؛ 3. فی آن واجب الوجود لا یقبل القسمة إلى الأجزاء اصلاً؛ 4. فی آن واجب الوجود هل يجوز أن يكون له صفة زائدة علیه أم لا؛ 5. علمه تعالی؛ 6. قدرته تعالی؛ 7. ارادته؛ 8. حیاته؛ 9. سمعه و بصره؛ 10. کلامه؛ 11. القضاء و القدر؛ 12. فی سائر صفاته منها الحکمة؛ خاتمه فی تقسیم صفاته.

غیاث الدین منصور، فرزند مؤلف، شرحی بر آن نگاشته به نام «کشف الحقائق المحمدية» و در آن، شرح حال او را آورده است و 7 «فصل» بر آن افزوده است. مؤلف این رساله در ذریعه در چند جا اشتبهاً صدرالدین محمد بن غیاث الدین منصور دشتکی معرفی شده و اساساً بسیاری از مؤلفات صدرالدین مقتول در 903 از صدر الدین فرزند غیاث الدین منصور دانسته شده است. از آن جمله همین اثبات الواجب، حاشیه قدیم و جدید بر شرح تجرید و حاشیه های او بر شرح مطالع و جواهر نامه. این اشتباه منحصرراً در ذریعه نیست صاحب «مجالس المؤمنین»، صدرالدین محمد شیرازی معروف به صدر الحقیقه را پسر غیاث الدین منصور و مقتول در 903 به دست ترکمانان دانسته است. در فهرست دانشکده ادبیات «جواهر نامه» تألیف صدرالدین محمد مقتول در 903 و فرزند غیاث الدین منصور دانسته شده و فهرست نگار به نوشته قاضی نورالله شوشتری استناد کرده است. در فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه سخن صاحب ذریعه در ذیل معرفی «اثبات الواجب» عین نقل شده است. همنامی این خاندان، اشتباهات بسیاری را در نسبت دادن آثار برخی به دیگری باعث شده است. همچنین همنامی او با ملاصدرا (صدرالدین شیرازی) موجب شده است تا برخی این رساله را به ملاصدرا نسبت بدهند.

آغاز کتاب: الله لا اله الا هو له الأسماء الحسنى منه الابتداء وبه البقاء واليه الرجعى ... و بعد، فهذه رسالة في اثبات الواجب (البارى) و صفاته الحسنى ... الشهير بصدر الحسينى الشيرازي

انجام کتاب: و ما يكون في نفس الامر من غير تعقل نقص هو الوحده و الحمد لله اولاً و اخراً ... الطاهرين.

[ذریعه 108/1؛ ریحانة الأدب 426/3؛ کشف الظنون 1: 539]

شرح و حواشی:

1- کشف الحقائق المحمدية في شرح الحقائق المحمدية = شرح اثبات الواجب؛ دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد (-) (948)

2- حاشیه اثبات الواجب

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری غیر منقوط، کا: محمد حسین ابن قاسم الطبسی، تا: احتمالاً 903 یا 943ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ

وقف: 1067؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری، 24گ، مختلف السطر، اندازه: 11×18سم [ف: 1-32]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4668/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 5 ربیع الاول 906ق؛ افتادگی: وسط (میانه فصل 3)، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای زرکوب مقوایی بالولا، 50گ (113-162)، 19 سطر (4×11)، اندازه: 9×17سم [ف: 14-3617]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 228 صدر

خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: ذیحجه 957ق؛ حاشیه ها از مولانا حسن دارد، پیش از آن یک صفحه از آخر کتابی از دوانی است به خط همو در 1 ذیقعه 957ق؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، فاقد جلد، 73گ، 17 سطر، اندازه: 5/9×17

سم [ف: 3-38]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2377/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 965ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ عنابی عطف تیماج قرمز، 25گ (1-26)، اندازه: 13×19سم [ف: 4-1269]

5. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 452/11

آغاز: يستدعي تحقيق امرين احدهما الأجزاء العقلية و الثاني تقدم العلة على المعلول؛ انجام: برابر

از اوایل مساله سوم تا آخر؛ خط: نسخ و نستعلیق مختلف، بی کا، تا نیمه صفر 992ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حاج محمد مهدی فراش حرم؛ جلد: تیماج لایه ای مشکی، اندازه: 12×18/5سم [ف: - 371]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1834/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 10؛ 53ص (61-113) [ف: 9-478]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6607/1

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن جلال الدین محمد کاشانی، تا: 1027ق، جا: قم؛ جلد: تیماج قرمز، 21گ (1پ - 22ر)، اندازه: 5/18×19سم [ف: 17-181]

8. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1147/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1042؛ مهرها: «نورث من عبادنا من کان تقیا 1042»، «افوض امری الی الله عبده محمد صالح»، «الفقیر بیان عیان»، «یا بیان لاتخف مخلوقا یعصمک الله ربک جل»، «یا هو محمد صالح»، از این مهرها و نشانه های دیگر برمی آید که این دفتر پیش از 1042 در روزگار غیاث دشتکی و پیش از 948 باید نوشته شده باشد چه این که در هامش

3 در گ 49 حاشیه «منه مدظله» دارد و در پایان همین شماره هم از دشتکی به مانند زنده یاد شده است و مانا نویسنده همه شماره ها یکی است ولی به قلم های گوناگون؛ تملک: شیخ تقی بن شیخ علی شریف لاهجانی در نزدیکی 1042؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، گ (پ-7)، 17 سطر (5×11)، اندازه: 19×10 سم [ف: 6-2118]

اثبات الواجب

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5094/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالواسع نجیب بن محمد امین طیب، تا: 1042ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «محمد حسین»، روی برگ اول نام رساله ها و اشعار و یادداشتی گویا از محمد حسین سابق الذکر به تاریخ 1275 به جهت صدرالممالک دیده می شود؛ جلد: تیماج قرمز، گ (پ-46)، اندازه:

17×10 سم [ف: 13-290]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13134

آغاز: بسمله، بعد حمد الله علی الائه و الصلوه علی انبیائه سیما سیدنا محمد آله و اولیائه؛ انجام: و الاذعان بمعارفهم کلها علی ماصرح به فی مواضع شی لا ینفعهم انکار عالم المثل و صورهما سیما اذا

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: 1065ق؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا، 21 سطر (10×20)، اندازه: 25×13 سم (القبائی: -19)

11. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 119308

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن عبدالله حسینی، تا: 3 جمادی الأول 1065ق؛ مهر «الواثق بالله الصمد عبده محمد نظر»؛ جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، گ، 13 سطر (5×11)، اندازه: 15×9/5 سم [ف: 2-372]

12. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 13/1

آغاز: الوجود فیکون وجوده راجحا علی عدمه الفصل الثانی فی توحیده تعالی و برهانه یقتضی تمهید مقدمه هی أن الوجود ... الفصل الثالث فی آن واجب الوجود؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: میرزا محمد بن حاجی فرح زاد، تا: 14 رمضان 1068ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 30گ (1) -
30)، 23 سطر، اندازه: 18×8سم [اوراق عتیق: 1-87]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19881

آغاز: برابر، انجام: تم بعون الله تعالى وحسن توفيقه في شهر ذي الحجه الحرام عام سبعی و الف هجرته خط: نسخ، بی کا، تا: 1070ق؛
اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج ضربی، 37، 14 سطر (5×12)، اندازه:

18×10 سم (رایانه)

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7184

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: 1072ق، جان لاهیجان؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 23 سطر (18×35)، اندازه: 43×26سم
[الفبائی: -19]

15. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 11604/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد فرزند عبدالحسین، آل حسینی نجفی نخعی، تا: 1078ق؛ این نسخه را کاتب از روی نسخه ای بد خط و
مغلوپ کتابت نموده است، مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شده،

ص: 455

26گ (112-137)، 20 سطر، اندازه: 6×13 سم [ف: 29-340]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19511

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد نعیم بن محمد صفی، تا 1095ق؛ اهدایی رهبری، 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 30گ، 21 سطر (3×13)، اندازه: 8×19 سم (رایانه)

17. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 22/8

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عماد الدین حسینی، تا: قرن 11 [نشریه: 7-222]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9471/2 خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11

جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 35گ (14پ-49پ)، اندازه: 5/9×16/5

سم [ف: 24-235]

19. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 1556/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 22گ (2ر-23ر)، 20 سطر (6×11)، اندازه: 11×18 سم [ف: 8-177] 20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13096/31

آغاز: برابر؛ انجام: فهذه العلة لا يخلوا من أن يكون ذات المبدأ الاول او غيره فان كان الأول لزم أن يكون الشيء الواحد من جميع الوجوه قابلاً.

از فصل نخست تا فصل چهارم؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن 13؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره شده، 4گ (161پ-164ر)، 33 سطر، اندازه: 15×27 سم [ف: 33-186]

21. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 638/4

آغاز: برابر؛ انجام: وفقني الله تعالى على جمع هذه الرسالة و ترتيبها عند تلاطم امواج حوادث الزمان و تتابع خطوات الحدثان، في ايام محرم الحرام سنة ثلث و تسعمائه

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربيع الاول 1241ق؛ این نسخه را صاحب الذریعه در کتابخانه سید نصرالله تقوی دیده بودند (الذریعة 1: 108)؛ 15گ (52پ-66ر) [ف: 2-6]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13096/39

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: 12 صفر 1262ق، جا: تهران؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شده، 10گ
(193ر-202ر)، 33 سطر، اندازه: 15×27سم [ف: 33-191]

23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 297

آغاز: برابر، انجام: فان كان الأول لزم أن يكون الشئ الواحد من جميع الوجوه قابلا تا قدری از فصل چهارم را داراست؛ خط: نسخ، بی کا،
بی تاب صفحات مجدول به زر و تحریر؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ 9گ، 23 سطر، اندازه: 43×26سم [ف: 4-4]

24. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 877

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: نائینی، 12گ، 32 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 4-4]

25. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2543/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان محمد شفیع، بی تا، کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی باروکش کاغذی عطف تیماج زرشکی، 23گ (53پ-
76پ)، 19 سطر (5/6×12/5)، اندازه: 13×20سم [ف: 12-441]

26. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4066/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، در برگ 50 اشعار مختلف؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی ضربی، یک لا، 18گ
(50پ-67)، 18 سطر (8×13)، اندازه: 13×19سم [ف: 17-392]

27. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2278/7

آغاز: برابر؛ انجام: و اما بالکل بعد العلم بذاته فلأن العلم بذاته تعالی علی الوجه المذكور

این رساله در فهرست به ملاصدرا نسبت داده شده است که به قرینه آغاز نسخه نام مؤلف تغییر یافت؛ بی کا، بی تاب افتادگی: انجام؛
کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج زرد ضربی، 12گ (135پ-147ر)، 16 سطر (7×14)، اندازه: 5/12 × 5/18سم
[ف: 11-703]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 483/3

خط: نسخ، کا: عبد القائم ابن عبدالوهاب، بی تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی یک لایی، 52 گ (26-87)، 17 سطر (5×11)،
اندازه: 17×9 سم [سنا - ف: 1-281]

29. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 174/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 31 گ (4پ-35 ر)، اندازه: 16/5 × 10/5 سم [ف: 1-244]

30. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7036/37

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (269پ-279 پ)، اندازه: 30×18/5 سم [ف: 18-204]

31. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 52/127 - 7787

آغاز: برابر

از آغاز کتاب تا اول فصل دوازدهم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ 17 گ، 21 سطر، اندازه: 18×13 سم [ف: 1-60]

366- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

دشتکی شیرازی، صدرالدین ثانی محمد بن منصور، ق 10 قمری

(daštakī šīrāzī, sadr-od-dīn-e sānī mohammad ebn-e mansūr (- 16c

ص: 456

احتمالاً همان که برخی از میر صدر الدین دشتکی (-903ق) دانسته اند و برخی از نوه او صدرالدین ثانی.

1. تهران، الهیات؛ شماره نسخه: 285

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ حاشیه با نشانه «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، 152 گ، 15 سطر (6×11)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: -443]

2. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 305

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول زرین و مشکی، دارای حواشی با نشان «قال في تعليقاته رحمه الله»، در ص ع از دری شرحی درباره مؤلف و کتاب دیده می شود؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 134 گ، 15 سطر (5/6×15/5)، قطع: وزیری، اندازه: 22×13 سم [ف: -443]

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 732/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 27 رجب 1207ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی کلفت، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 74 گ (پ-74)، 16 تا 19 سطر (5/6×12)، اندازه: 17/5×10/5 سم [ف: -373]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15384

آغاز: الممكن فلو وقع احدهما دون الآخر من غير مؤثر يقتضيه بخصوصه

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بروجردی، تا: دهه سوم ربیع الثانی 1302ق، جا: بروجرد؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج و سرترنج دار، 74 گ، 14 سطر، اندازه: 23×18/3 سم [ف: 43-63]

367- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

دوانی، محمد بن اسعد، 830 - 908؟ قمری

(davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503

دو رساله به این نام از او می شناسیم که یکی به نام «اثبات الواجب القديم» و دیگری با عنوان «اثبات الواجب الجديد» معروف است ولی نسخه هایی با این عنوان در فهرس آمده که بدون توضیح و سر آغاز و انجام است که تشخیص این که کدام یک از این دو رساله است ممکن نیست.

1. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: 57/1

خط: نستعلیق، کا: نظر علی، تا: قرن 10 [نشریه: 6-598]

2. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 8/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1060ق (نشریه: 6-590)

3. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، تا: 1080ق [میراث اسلامی: 5-603]

4. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 184/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه» و ناقص؛ قطع:

ربعی [نشریه: 4-411]

5. همدان؛ کمالی؛ شماره نسخه: 8/2

کا: محمد صالح کو کدی گلپایگانی، بی تا [نشریه: 5-386]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18647 ض

با حواشی از خان احمد، اسماعیل، احمد بن حیدر و یوسف قره باغی؛ بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

368- اثبات الواجب الجدید / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib-ul jadīd

دوانی، محمد بن اسعد، 830 - 908؟ قمری

(davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503

رساله‌های متوسط در اثبات واجب و توحید و صفات خداوند که پس از اثبات واجب قدیم در اواخر عمر خود و در شهر لار نگاشته و مورد توجه دانشمندان قرار گرفته است، دارای یک مقدمه و 14 «فصل» و یک «خاتمه»: 1. اثبات واجب الوجود؛ 2- فی آن وجوده و لا یرید (کذا) علیه بل هو عین وجوده الخاص؛ 3. توحیده؛ 4. فی آن واجب الوجود لا یقبل القسمة الی الاجزاء؛ 5. فی ان صفاته تعالی عین ذاته؛ 6. علمه تعالی؛ 7. قدرته تعالی؛ 8. ارادته تعالی؛ 9. فی حیاته تعالی؛ 10. سمعه و بصره؛ 11. کلامه تعالی؛ 12. القضاء و القدر؛ 13. حکمته تعالی؛ 14. وجوده تعالی. مؤلف در این رساله در موارد عدیده به شیخ رئیس نقض و ایراد می کند ولی از عقاید صاحب «حکمة الاشراق» بهره بسیار می برد و نیز مطالبی از شهرستانی می آورد. وی در ابتدای همین رساله تصریح نموده بر این که در اوایل جوانی رساله قدیم خود را در همین موضوع نگاشته است.

آغاز كتاب: بسمله و منه الاعانة في التتميم وله الحمد على كرمه العميم و منه القديم ... فهذه نبذة من الحقايق و زبدة من الدقايق فيه نفائس المطالب العالية و فرائد [الفوائد] الحكمة الحقّة المتعالية و هي اشرف المباحث الحكمية المتعلقة بذات المبدأ الأول ... حررتها مع تفرق البال و شتات الحال رجاء أن يفتح الله تعالى على عباده و بلاده ابواب العافية و يشملهم ... الفصل الاول في اثبات واجب الجود: و قد أفردت في عنفوان شبابه رسالة في هذا المطلب و اوردت فيها وجوه البراهين المنقولة عن ائمة الحكمة و الكلام مع ما سنع لي فيها من النقص و الأبرام و الهدم و الأحكام. و اقتصرت ها هنا على ما هو اوضح و اظهر و اتقن و اخصر. فاقول: ان العقل يقسم الموجود في اول النظر

انجام كتاب: و العلم عين الذات فقد رجع الأمر كله الى الله تعالى. الا إلى الله تصير الامور ... و الحمد لله رب العالمين حامد مصلي على محمد و آله اجمعين. چاپ: در اسلامبول؛ با تحقيق سيد احمد تويسركانى، ضمن سبع رسائل، مركز نشر ميراث مكتوب، تهران، 1381

[الذريعة 106/1 و 107/1 ؛ كشف الظنون 842/1]

ص: 457

- 1- حاشیه اثبات الواجب الجدید؛ حسینی شیرازی، محمود بن محمد (-932)
- 2- شرح اثبات الواجب الجدید؛ خلخالی، نصر الله بن محمد (-946)
- 3- حاشیه حاشیه اثبات الواجب؛ فارسی، محمد تقی بن محمد (-948)
- 4- اثبات الواجب = شرح اثبات الواجب الجدید؛ الهی اردبیلی، حسین بن عبدالحق (870-950)
- 5- حاشیه اثبات الواجب الجدید؛ میرزا جان باغنوی، حبیب الله (-994)
- 6- حاشیه اثبات الواجب الجدید = حاشیه حنفیه؛ حنفی تبریزی، شمس الدین محمد (-10)
- 7- شرح اثبات الواجب الجدید؛ نیریزی، محمود بن محمد (-10)
- 8- حاشیه اثبات الواجب الجدید؛ شیرازی، محمود بن یعقوب (-10)
- 9- حاشیه اثبات الواجب الجدید؛ تنکابنی، حسین بن ابراهیم (-1105)
- 10- اثبات الواجب الجدید دوانی (ترجمه)

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 236

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ تحریری، کا: ابراهیم بن خمیس بن بصر العمروی الجزایری، تا: ربیع الثانی 932ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، 25 سطر، اندازه: 17×25سم [ف: 1-204]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6430/2

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر میر خرد، تا: 12 ربیع الثانی 963ق؛ دارای حواشی با نشان «شرح اثبات الواجب» و «12»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 23 گ (13پ-35ر)، 21 سطر، اندازه: 10/5 × 19/5

سم [ف: 3-40]

3. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: 3مجموعه بدون شماره

کا: محمد بن عباد الله الحسینی الأعرجی، تا: جمعه 15 ربیع الثانی

966ق، جا: مقبره شیخ خلیفه در شیراز [دلیل المخطوطات: 1-276]

4. شیراز؛ بنیاد فارس شناسی؛ شماره نسخه: 85/1

انجام: برابر

تذکر: نام کتاب به قرینه انجام نسخه کامل شد؛ خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمد بن علی جان، تا اواسط شوال 977ق، دارالسلطنه هرات، مدرسه نظامیه؛ جلد: تیماج سرخ، 15گ (1ر-16ر)، اندازه: $11/5 \times 17/5$ سم [ف: -104]

5. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 409/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلطان محمود بن شیخ محمد، تا: جمعه 14 ربیع الاول 980ق، جا: مشهد رضوی، مدرسه قدمگاه؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 16-20 سطر، اندازه: $10/5 \times 6$ سم [ف: -340]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1989/1 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف و با عنوان «اثبات الواجب و صفاته» آمده است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 987ق؛ افتادگی ها و نسخه بدل ها در کناره آورده شده است عکسی: [1-6]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1772/3

آغاز و انجام: برابر

کا: نظر علی، تا: 992ق؛ کاغذ: فرنگی (الوان)، جلد: مقوایی تیماج ماشی ساده، 16 سطر (4×10)، اندازه: $17/5 \times 9/5$ سم [ف: -10-350]

8. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 219/1

آغاز: ... قلت ان اردتم بالعلة العلة التامة بمعنى جميع الأحاد التي يتوقف المجموع على كل منها فهي عينه ولا محذور فيه لان توقف ذلك المجموع على كل واحد من الأحاد؛ انجام: برابر خط: نسخ، کا: بابا جان بن باباعلی جعفر امامی اصفهانی، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور زرشکی، 63گ، 11 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف مخ: -2]

9. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2592/5

آغاز: برابر؛ انجام: ارید به ما ذکرناه اننا كان ذلك صار الخلاف قال المتكلمون ان القديمة ... من کیفیات النفسانية ... كان عبدالله بن شهاب الدین بهابادی یزدی، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «ح. م مدظله العالی»؛ 19گ، 17 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف مخ: -1-33]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4245/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 22 گ (15 پ-36 ر)، اندازه: 19×10 سم [ف: 11-243]

11. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 1957/2

آغاز: برابر؛ انجام: الحمد لله الشکور و الصلوٰة و السلام علی نبیه شفیع یوم النشور و علی الله و صحبه معاون الجبور و سلم تسلیم کثیراً

خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن 10، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی عطف تیماج قرمز
مقوایی، 33 ص (59-92)، 18 سطر (8/9×13)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 4-426]

12. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: 6 مجموعه بدون شماره

بی کا، تا قرن 10؛ 40 گ، قطع: بیاض رقعی (چند نسخه - ف: 388-)

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13423/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نیمه دوم قرن 10؛ مصحح، در تملک خاندان فیض

کاشانی بوده است؛ کاغذ: شرقی، 21 گ (66-86)، 17 سطر، اندازه: 12×8 سم [ف: 34-55]

14. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 1430/8

ص: 458

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10 [نشریہ: 7-280]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9899/1

انجام: و هو مجموع السلاسل الداخلة فيه

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: رمضان 1008ق، جا: احمد آباد؛ افتادگی: انجام؛ مقابلہ شدہ؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 16گ (پ1) - 16پ)، اندازہ:

19/5×10 سم [ف: 25-192]

16. قم؛ حجتیہ؛ شماره نسخه: 685/2

انجام: اذا تأملت في صفاته العظمى و اسمائه الحسنی وجدت كلها سوى الصفات الذاتية ... شفیع یوم النشور و آله و صحبه معادن الخیور

از فصل چهارم تا پایان؛ خط: نستعلیق، کا: صوفی بن مختار، تا: 1013ق؛ با یک

حاشیہ از جمال الدین محمود شاگرد دوانی (ذریعہ 6:10)؛ قطع: جیبی [ف: -118]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4001/1

آغاز: برابر؛ انجام: و صحبه معادن الحبور

خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد گیلانی، تا: دوشنبہ 6 رمضان 1014ق، جا: لاهور؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی ضربی زرکوب،

22ص (1-22)، 24 سطر، اندازہ: 23×14سم [ف: 1-11]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1354/5 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: معز الدین محمد بن مظفر حسین امامی، تا: 1016ق؛ جلد: تیماج عنابی ترنج با سر ضربی مجدول، 44ص (

138-95)، 19 سطر، اندازہ: 17×10 سم [ف: 24/3-86]

19. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4366/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: غره شوال 1032ق؛ توسط کاتب تصحیح شدہ؛ جلد: مقوایی دور و عطف تیماج مشکی، 23گ (96پ-

119پ)، اندازہ: 19/5×13

سم (محدث ارموی مخ: 1-23)

20. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 76/1

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد مهدی بن حبیب الله، تا: 1036ق؛

26گ (1-27)، اندازه: 19×10 سم (نسخه پژوهی: 3-76)

21. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 164/1

آغاز: برابر؛ انجام: فی ایجاد رحمته و رزقنا من برکات علمه و حکمته و الحمد لله اولاً و آخراً و باطنا و ظاهراً.

خط: نستعلیق، کا: عبد الرضا بن قاضی علی شولستانی، تا: 1046ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج، 56ص (1-

56)، 24 سطر (4×15)، اندازه: 29×8 سم [ف: 7-145]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9500/51

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: 1047ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 40گ (225پ-265ر)، 21 سطر، اندازه: 20×11 سم [ف:

30-176]

23. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6600/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 17 ربیع الاول 1048ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکى، 17گ (17پ-34پ)، 19 سطر، اندازه:

18/5×13 سم [ف: 17-176] 24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4954/10

آغاز: برابر؛ انجام: اذا تأملت فی صفاته العظمی و اسمائه الحسنی وجدت کلها سوی الصفات الذاتیة ... شفیع یوم النشور و آله و صحبه

معادن الخیور

خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله الحسینی، تا: حدود 1069ق؛ دارای حاشیه با نشان «ابوعلی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی حاشیه

گل و بوته میان ترنج، 45گ (65پ-109ر)، 14 سطر (5/7×14)، اندازه: 25×15 سم [ف: 14-236]

25. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3057/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن ناصر الدین الجیلانی، تا: 1075ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای روشن

مجدول ضربی، 17گ

114پ - 130پ)، اندازه: 12×19/6 سم [ف: 14-176]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12869/12

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کان محمد طاهر بن شکری قمی، تا: 1077ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 17گ (101پ-117ر)، 23 سطر،
اندازه: 7×17 سم [ف: 32-651]

27. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 783/3

خط: نستعلیق، کا: عبد المطلب، تا: دوشنبه 3 ربیع الثانی 1087ق؛ در 74 تا 75 ر بندی است درباره هبوط حجر به زمین، به عربی، گویا
از آقا حسین خوانساری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، 27گ (48پ-74ر)، 17 سطر (4×9)، اندازه: 5/9×16 سم [ف: 393]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12852

آغاز: موجود لغيرها بل مهيتها لها و هي مجردة عن الهيولى الأخرى؛ انجام: واجب الوجود بذاته الا وان كان سبب ما صارا كان واجب
الوجود بذاته واجب الموجود بغيره تم

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر طالقانی، تا: 1087ق؛ کاغذ: نخودی،

15 سطر (6×13)، اندازه: 12×19 [الفبائی: -18]

29. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1257/8

کا: علی نقی بن حاجی محمد امین قاری ساروی، تا: دوشنبه 20 صفر (اربعین) 1095ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی
مقوایی ته آن گلی، 12گ (24پ-36پ)، 26 سطر (14×20)، اندازه: 9×15 سم [ف: 7-2666]

30. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9706/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان عبد العظم بن صالح الحسینی، تا: شوال 1097ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی و شکری، جلد: مقوا عطف میشن

ص: 459

خرمایی، 15 سطر، اندازه: 9×19 سم [ف: 11 - 321)

31. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2278/6

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر القزوینی، تا: شب سه شنبه 9 رجب 1098ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی
رویہ تیماج زرد ضربی، 31 گ (105پ-135ر)، 16 سطر (6×11)، اندازه: 7×14 سم [ف: 11-703]

32. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 861/2

خط: نستعلیق شکسته بی نقطه، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ 22 گ (19پ-41)، اندازه: 13×19/5 سم (نسخه پژوهی: 3-122)

33. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1637/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ 23 گ (20-43)، اندازه: 12×19 سم (نسخه پژوهی: 3-158)

34. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 830/2

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: ترمه ختایی،
جلد: میشن قهوه ای، 18 سطر [ف: 5-202]

35. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 273/5

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 [ف: 3-42]

36. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2089/6

بی کا، تا: قرن 11؛ با حواشی و نسخه بدل؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

مقوا، 31 گ (141پ-171پ)، اندازه: 10×17 سم [ف: 8-713]

37. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 104/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، 46 گ (1-46)، 21 سطر (8×11)، اندازه: 14×20 سم [سنا -
ف: 1-54]

38. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19617

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله علی کل حال و هو الفقیر إلى الله الغنی حبیب الله الشهیر بمیرزا خان الشیرازی

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 97گ، 19 سطر (3×8)، اندازه: 9×19 سم (رایانه)

39. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12443/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، 16گ (68-83)

(، 17 سطر، اندازه: 9×15 سم [ف: 31-432])

40. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6575/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قهوه ای، 25گ (48پ-73پ)، اندازه: 10×18 سم [ف: 17-154]

41. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9543/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شنبه 3 ربیع الاول 1106ق؛ 22گ (19پ-40پ)، 19 سطر، اندازه: 5/12 × 5/18 سم [ف: 24-289]

42. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4404/2

خط: نسخ، کان محمد جعفر بن تاج الدین علی موسوی عاملی خادم، تا: 21 صفر 1122ق، جا: جناب؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا،

32گ (28پ-59پ)، اندازه: 12×18 سم [ف: 6-12]

43. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 19295/6

آغاز: برابر کا: موسی بن ابراهیم قاضی ابن مولانا جامی بن شیخ عبدالکریم، تا: 1124ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، اندازه:

5/14×20

سم [ف: 2-361]

44. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 23730/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: جمادی الثانی 1139ق؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج قهوه ای، عطف و لبه مشکی، 24گ (

62-39)، 19 سطر، اندازه: 5/11 × 5/18 سم [ف: 3-990]

45. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 541

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالنبي بن محمد نقی قزوینی، تا: 1157ق، جا: تبریز؛ واقف: فهرستی؛ 28گ، مختلف السطر، اندازه: 11×18سم [ف: 4-8]

46. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 293

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1160ق؛ واقف: سید محمد تقی،
تاریخ وقف: 1119؛ 15گ، 21 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 4-8]

47. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9480/20

منتخب آن؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 و 12، 5ص (117 - 122) [مختصر ف: -18]

48. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4389/1

بی کا، تا: قرن 12؛ جدول شنگرف کاغذ: پسته ای، جلد: میسن سیاه لایی، 14 سطر، اندازه: 5/9×4/14سم [ف: 7-381]

49. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4903/2

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست شناخته نشده است و به نام «رسالة في الحكمة» و بدون نام مؤلف معرفی شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن علینقی باکی، تا: قرن 12، جا: اصفهان؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ یک لایی، 8گ (21-28ر)، 48 سطر (9×23)، اندازه: 5/14×30سم [ف: 14-115]

50. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5666/1

بی کا، تا: قرن 12، کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: تیماجی قرمز، 3ص، 120-123، قطع: وزیری، اندازه: 7/15×27سم [ف: 17-117]

51. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4037/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: محمد قسیم، تا: 1286ق؛ اندک حاشیه در میان سطور، کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوارویه گالینگور قهوه ای، 29گ (2پ - 30پ)، 14 سطر (2/9×15)، اندازه:

17×21/5 سم [ف: 17-333]

52. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1556/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 21 گ (33-53ر)، 20 سطر (6×11)، اندازه: 11×18 سم [ف: 8-177] 53. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1240/4

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: محتملاً قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی مشکی منگنه دار، 34 ص (337-371)، 13 سطر (5/9×15)، اندازه: 15×21 سم [ف: 9-224]

54. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13096/26

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن 13؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، 11 گ (127ر-137پ)، 33 سطر، اندازه: 15×27 سم [ف: 33-183]

55. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6275/16

خط: نسخ، کان محمد درجزینی، تا: شعبان 1311ق، برای بدیع الملک؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 36 گ (329-365)، 22 سطر (10×13)، قطع: بغلی، اندازه: 12×18 سم [ف: 16-232]

56. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 292

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ هر صفحه دارای سه خانه و حاشیه است که در متن و حاشیه نوشته شده، صفحات مجدول به زر و تحریر؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ گ، اندازه: 43×26 سم [ف: 4-8]

57. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 595/2

آغاز: برابر؛ انجام: او الاخلال بحکمة الله تعالی ... و انتفاء المفسدة

با توجه به کتاب شناسی و آغاز و انجام کتاب نام مؤلف مشخص شد؛ خط: نستعلیق، کان شجاع الدین محمود بن علی الحسینی، بی تا؛ جلد: چرم زرد میل به سیاهی، 43 گ (81پ-124ر)، اندازه: 6×19 سم (مؤید: 2-105)

58. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4066/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ضربی، یک لا، 22 گ (67 پ-88 پ)، 18 سطر (13×8)، اندازه: 13×19 سم [ف: 17-393]

59. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2543/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان محمد شفیع، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی عطف تیماج زرشکی، 24 گ (29 پ-53) 19 سطر (12/5×6/5)

(، اندازه: 13×20 سم [ف: 12-440]

60. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 69/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین طیب اردوباری، بی تا، جا: اردبیل، مسجد خواجه سلطان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز ترنج و نیم ترنج ضربی، 31 ص (119-150)، 21 سطر (13×8)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 7-68]

61. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1132/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ در فصل 3 میان گ 6 و گ 7 اندکی و گویا به اندازه یک برگ را ندارد و پیش از آن یک صفحه است از اثبات واجب قدیم دوانی به همین خط بدین گونه: «نقلنا الکلام الیه حتی یلزم أن یكون للشيء الواحد وجودات غیر متناهیة و هو بط... و لهذه المباحث مزید تفصیل انما تعثر علیه فی تعلیقاتنا و لیکن هذا آخر ما قصدت الیه فی هذه الرسالة مع تفرق المجال و تشتت الحال و وقوعی فی زمان اضحی الهمم متقاصرة و الجهلة متناصرة یکتفون بالخضاب عن الشباب و یستغنون بترانی السراب عن التروی بالشراب و لكن هو الله بحق الحق بفضله و یبطل الباطل بعد له بیده الحسنی و الیه الرجعی له الحمد حق حمده و الصلوة و السلام علی من لانی من بعده و علی آله المعصومین و صحبه المرحومین و المتابعین لهم الی یوم الدین. تم.» پیداست که این دفتر دو رساله اثبات واجب دوانی را داشت و پراکنده شده و پس از جستجو چهار برگ دیگر نیز پیدا شده است؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 30 گ، 17 سطر (10×6/5)، اندازه: 11×16 سم [ف: 6-2119]

62. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1295/1

انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی حنایی، جلد: تیماج سرخ یک لا، 21 گ (1 پ-21 ر)، 19 سطر (13×7/5)، اندازه: 14×22

سم [ف:3-40]

63. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3627/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: قاسم بن احمد، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 26 گ (38 پ-63 ر)، 17 سطر، اندازه: $11/5 \times 17/5$ سم [ف:10-

[27

64. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7036/11

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (118 ر-129 ر)، اندازه: $30 \times 18/5$ سم [ف:18-199]

65. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 804/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج دورو زیتونی ضربی ترنج با سر مجدول، 16 گ، (68 پ-84 پ)، اندازه: 20×14 سم [ف:2-

[87

66. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 334/1

آغاز و انجام: برابر

ص: 461

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی شکری، 25 گ، 14 سطر، اندازه: 10/5×5 سم [ف: 1-313]

369- اثبات الواجب الجديد (ترجمه) / کلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی

(t. itbāt-ul wājib-ul jadīd)

وابسته به: اثبات الواجب الجديد؛ دوانی، محمد بن اسعد (830 - 908)

این گفتار ترجمه بخشی از رساله «اثبات الواجب الجديد» دوانی به فارسی است و مترجم در پایان آن می گوید که نخواستیم همه کتاب را ترجمه کنیم. وی پس از ترجمه آن بخش از سه گونه آفرینش یاد می کند: 1. آفریدن هستی که لازم ماهیت است و مشائیان مانند ارسطو و ابن سینا و خواجه طوسی و همه متأخران بدین رأی هستند؛ 2. آفریدن ماهیت که اشراقیان مانند سهروردی می گویند؛ 3. آفریدن که آفریده به هستی حقیقی یا خدا پیوندد که ذوق متالهان مانند دوانی همین است. در این ترجمه از «بهجة السعادة» بهمنیار شاگرد شیخ یاد می شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1035/48/2

آغاز: در بحث توحید از رساله اثبات واجب جدید میگوید که «این مطلب یعنی اثبات واجب ادق مطلب الهیه است و احق است بانکه طالب در آن صرف سازد اوقات خود را انجام: و موجودات اعم است ازین وجود قائم بنفس خود و آن وجود منسوب الیه است بانتساب خاص - مترجم کلام میگوید که مقصود محقق دوانی ... اثبات ذوق حکماء متالیهین و صوفیه متشرعین که قایل بوحدت وجودند ... دیگر شک و شبهه در تحقیق حقیقت این طریقه حقه نماند. و الله المستعان و الیه التکلان. کا: شهاب الدین علی حسنی حسینی دیباجی، تا: با تاریخ 1109، جان کرمان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی طلاکوب، کص (436-437)، اندازه: 25x15/5 سم [ف: 3-123]

370- اثبات الواجب الجديد (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

(t. itbāt-ul wājib-il jadīd)

وابسته به: اثبات الواجب الجديد دوانی، محمد بن اسعد (830 - 908)

ظاهرا ترجمه ای دیگر از آن است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5908/13

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی لایی، 18 سطر (6×12)، قطع: جیبی، اندازه: 16×10 سم [ف: 144-16]

371- اثبات الواجب القديم = صیت و صیدا / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib-ul qadīm = Şiyt wa Şiydā

اهداء به: سلطان ابی الفتح بایزیدخان بن سلطان مراد (886 - 918)

عنوان «اثبات الواجب» پیش از سده نهم کمتر دیده می شود هر چند چلبی در کشف الظنون می گوید که گروهی درباره آن نگاشته اند، لیکن او کسی را پیش از دوانی (830-908) نام نبرده است، ولی در همین فهرست از برخی آنها نام برده شده گرچه اندک بوده اند. ولی شاگردان دوانی و اصحاب مکتب دشتکی بر رساله او حاشیه ها و شرح ها نگاشتند و فتح بابی جدید در این بحث آغاز کردند. گویا نوظهور بودن این مسأله در آن قرن توجه خوانندگان را بدان جلب کرد، پس گروهی از شاگردان دوانی و شاگردان مدرسه معارض ایشان (مدرسه دشتکی) به نقد و ابرام آن پرداختند.

گویند مؤلف از اعقاب ابوبکر صدیق بوده و در آغاز مذهب شافعی داشته و بعد مذهب امامیه را پذیرفته است. وی در رساله به نام «اثبات واجب» دارد که یکی را در آغاز جوانی نگاشته و به نام «اثبات واجب قدیم» معروف است که همین کتاب می باشد. اثبات واجب جدید منسجم تر و منظم تر از قدیم تألیف شده است. گویا دوانی پس از نگارش قدیم، متوجه کمبود آن شد، و به نگارش جدید پرداخت.

این کتاب عصاره آراء و افکار متقدمین و متاخرین است. مؤلف در آغاز به اثبات واجب پرداخته و سپس با ادله عقلی، دور و تسلسل را باطل نموده است. این کتاب شامل دو «مقصد» است: مقصد اول در اثبات وجود واجب تعالی به مسلک متکلمین است، شامل چهار طریق: طریق 1. طریق وجوب و امکان و اثبات واجب الوجود از طریق ابطال دور و تسلسل؛ طریق 2. احتیاج ممکن الوجود به ایجاد کننده؛ طریق 3. اگر واجب الوجود بالذات نباشد، واجب بالغیرهم نخواهد بود؛ طریق 4. هر ممکن الوجودی بنفسه نه استقلال در وجود دارد و نه استقلال در ایجاد؛ مقصد دوم، شامل سه «طریق» در اثبات واجب است: 1. برهان تطبیق؛ 2. برهان تضایف؛ 3- برهان عرشی خاتمه مشتمل بر دو «مطلب»: 1- بطلان ترجیح بلا مرجح؛ 2- الممکن مالم یجب لم یوجد.

آغاز کتاب: بسمله سبحانه سبْحانک ما اعظم شأنک و اظهر برهانک انت الشاهد فی العین و لا یشاهد العین و انت اقرب الی الشیء من عینه و قد حال الحجب فی البین لا یبصرک نواظر البصائر الا بانوارک و لا یظہرک ظواهر الدلائل الا باظهارک ... و بعد فیقول الفقیر الی ربہ الحقیقی محمد بن اسعد الدوانی الصدیقی قد حررت فی هذه الرسالة وجوه براهین اثبات الواجب

جل ذكره على ما اورده ائمة الحكمة و الكلام و اجتهدت في تشييد مبانيها و ترتيب مقدماتها على ابلغ النظام ... اعلم أن البراهين المؤدية الى المطلب في مسلكين احدهما يتوقف على ابطال الدور و التسلسل

انجام كتاب: و لهذه المباحث نريد تفصيل ربما تعثر عليه في تعليقاتنا و ليكن هذا آخر ما قصدت اليه في هذه الرسالة مع تفرق الحال و تشتت البال ... لكن هو الله ربي يحق الحق بفضله و يبطل الباطل بعدله بيده الحسني و اليه الرجعي و السلام على خير خلقه محمد و آله و صحبه اجمعين الطيبين الطاهرين و الحمد لله رب العالمين على الابتداء و الاختتام.

چاپ: در اسلامبول؛ با تحقيق سيد احمد تويسركانى، ضمن سبع رسائل، تهران، مركز نشر ميراث مكتوب، 1381

[الذريعة 6: 10-11 (حاشية های اثبات واجب)، 58: 13 (شرح های اثبات واجب)؛ فهرست نسخ خطی عربی برلین شماره 4428-4440؛ كشف الظنون 842/1 و 482/1؛ الاوقاف العامة موصل 257/2]

شرح و حواشى:

1- اللمحات الملحقة باللمعات = الحدوث و القدم؛ دشتكى شيرازى، منصور بن صدر الدين محمد (-948)

2- حاشية اثبات الواجب القديم = شرح اثبات الواجب القديم؛ ميرزا جان باغى، حبيب الله (-994)

3- حاشية اثبات الواجب القديم = شرح اثبات الواجب؛ حنفى تبريزى، شمس الدين محمد (-10)

4- حاشية حاشية اثبات الواجب القديم؛ همدانى، ابراهيم بن حسين (-1026) 5- حاشية اثبات الواجب القديم؛ شيروانى، محمد بن حسن (1033-1098)

6- شرح اثبات الواجب القديم؛ ملا شمس، شمس الدين محمد (1016-1098)

7- حاشية حاشية اثبات الواجب القديم؛ قره باغى، يوسف بن محمد جان (-1054)

8- حاشية حاشية اثبات الواجب القديم؛ عاملى، خير الدين بن عبدالرزاق (-11)

9- حاشية اثبات الواجب القديم؛ قاضى زاده كرهرودى، عبدالخالق (-11)

10- عيان المدركين في بيان المسلكين؛ حائرى خراسانى، هادى (1259-1327)

11- حاشية اثبات الواجب القديم؛ سعيدى، احمد

12- حاشية اثبات الواجب القديم

13- حاشية اثبات الواجب

14- شرح اثبات الواجب

15- تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3112/1

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 24 رجب 889ق؛ دارای حواشی با نشان «مدظله» از حسین کاشانی در روز آدینه 21 شعبان 889 و دیگری در روز یکشنبه 10 ربیع الثانی 900، آن را با اصل دوانی سنجیده اند؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، 30 گ (4 پ - 33ر)، 17 سطر، اندازه: 18/2×12/5

سم [ف:6-223]

16- همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 196/3

آغاز: برابر؛ انجام: و الدلیل الذی ذکره انما یدل علی الاستلزام دون التقدّم... قد تم بعونه الحسنی و الیه الرجعی

خط: نسخ، کا: شمس الدین گیلانی، تا: 1 رمضان 195ق؛ قطع: بیاض رقیعی (رشت و همدان: ف: -1398)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4245/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 13 گ (1 پ - 13 پ)، اندازه: 19×10 سم [ف:11-243]

2. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: 4333/3

نیمه دوم این رساله؛ خط: نسخ، بی کا، تا: بین سال های 902-1928

جلد: تیماج تریاکی ضربی با لولا [نشریه: 2-216]

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6295

خط: نسخ، کا: محمد بن محمود بن محمد کرمانی، تا: 914ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی، 22 ، 15 سطر، اندازه: 18×13/5

سم [ف:3-41]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2235

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ، کا: عنایت الله بن حسن الحسینی، تا: 24 محرم 928ق؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 35 گ، 17 سطر، اندازه: 17/5×12 سم [ف:6-222]

5. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2485/3

آغاز: برابر؛ انجام: ویستقون بشراب السراب عن التروی بالشراب ولكن هداية ربي تحقيق الحق ويبطل الباطل

خط: نسخ، کا: محمود بن علیشاه، تا: جمادی الثانی 129ق، جا: تبریز؛ با امضای محشین قبلی تحشیه نویسی شده است؛ 37 گی، 15 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-33]

6. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 301/4 - ج

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 5 ربیع الثانی 136ق، جا: کاشان؛ 19 گ

(150 پ- 168 ر) [ف: -230]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9543/1

آغاز: الجور والاعتساف لم احمد علی التقلید فلمسلك خلنظر؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد، تا: رجب 938ق؛ افتادگی: آغاز صفحه اول؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوای عطف تیماج سرخ، اندازه: 9×5/15 سم [ف: 11-303]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1834/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 ذیحجه 939ق؛ کاغذ: شکری رنگ،

ص: 463

55ص (1-55)، قطع: رفعی، اندازه: 10×18/5 سم [ف: 9-477]

9. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1430/9

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 142ق (نشریه: 7-280)

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 294

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: حافظ غیاث الدین، تا: جمادی الثانی 146ق، جا: کاشان؛ مصحح و مقابله شده با نسخه اصل؛ واقف: نائینی؛ 16گ،

21 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 4-7]

11. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 253/3

حکمت خط: نستعلیق، بی کا، تا: 147ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ

تیره مقوایی با ترنج و نیم ترنج زرین، قطع: بغلی [ف: 2-55]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10051/1

آغاز و انجام: برابر خط: تحریری، کا: جعفر بن محمد عاملی، تا: 9 محرم 157ق، جا: قزوین؛ 29گ (1پ-29ر)، 20 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 32-64]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4081/1

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین محمود بن امین الدین محمد، تا: 962-963

؛ بر فراز صفحه اول کتاب وقف نامه کتاب به تاریخ جمادی الثانی 1316 مشهود است؛ مهر: «ورفعناه مکانة علیا»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکئی، 17گ (2پ-18پ)، اندازه: 13×18 سم [ف: -93]

14. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6430/1

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر میر خرد، تا: 7 رجب 963ق؛ افتادگی: نیمی از مقصد یکم؛ دارای حواشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 12گ (ار-12ر)، 21 سطر، اندازه: 5/10 × 5/19 سم [ف: 3-41]

15. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 406/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن زین العابدین الأشرف الحسینی، تا: 17 رجب 966ق، جا: بلده استر آباد؛ مقابلہ شدہ، مصحح، محشی؛ جلد: چرم زرد رنگ، 21 گ (56 پ-76 ر)، 20 سطر، اندازہ: 13×19 سم (مؤید: 1-330)

16. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1073/3 - 6/163

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبہ صفر 977ق؛ مصحح، نسخہ بدل در حاشیہ آورده شدہ؛ 21 گ، 21 سطر، اندازہ: 11×17/5 سم

[ف: 1-59]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1772/1

آغاز: والدیار البلاقع و طرز؛ انجام: برابر

کا: نظر علی، تا: 992ق؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: فرنگی (الوان)، جلد: مقوایی تیماج ماشی، 53 ص (1-54)، 16 سطر (4×10)، اندازہ: 9/5×17/5 سم [ف: 10-349]

18. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 882/3

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد رضا بن اسماعیل، تا: جمادی الثانی 194ق، جا: قم، مدرسه معصومیہ؛ 14 گ (56-80)، اندازہ: 11×19 سم [نسخہ پژوهی: 3-124]

19. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1457/4

انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن کمال الدین حسین قہپائی، تا: پنج شنبہ 13 ذیحجہ 995ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قہوہ ای بدون مقوا، 18 گ (59 پ-77 پ)، اندازہ: 12×19 سم [ف: 2854]

20. تهران؛ چہل ستون؛ شماره نسخه: 7 مجموعہ بدون شماره

بی کا، تا: قرن 10؛ 33 گ، قطع: بیاض رقی (چند نسخہ سف: 388)

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 607/5

آغاز: برابر

بی کا، تا: قرن 10؛ قطع: وزیری، اندازہ: 13×20 سم [ف: 2-362]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13423/3

آغاز: برابر؛ انجام: و من حیث الأجزاء جميعها و علتها التامة... هی اجزائها باسرها لما تقدم من معنی المؤثر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نیمه دوم قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ تملک: خاندان فیض کاشانی؛ مهر: «محمد مهدی بن محمد هادی الفیضی»؛ کاغذ: شرقی، وگ (87-95)، 17 سطر، اندازه: 12×8 سم [ف: 34-56]

23. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10882/9

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن شاه محمد استر آبادی، تا 1006ق؛ جلد: تیماج مشکى، 24 گ (58 پ-82 ر)، اندازه: 19×11 سم [ف: 27-304]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9899/2

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: رمضان 1008ق، جا: احمد آباد؛ افتادگی: آغاز (صفحه اول)؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 10 گ (17 ر-26 ر)، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 25-192]

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7290/6

خط: نستعلیق، کا: ابوالفتح بن عبدالحی، تا: 1010ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 32 گ (120 پ-151 پ)، 19 سطر، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 19-79]

26. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 599/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نیمه ربیع الأول 1019ق؛ تملک: «عبدہ علی قلی 1062) و محمد بن عابد بن محمد علی؛ جلد: تیماج قهوه ای مجداول، 36 گ، 14 سطر، اندازه: 15/5×9 سم (ف: مخ: 1-9)

27. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 303/2

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: ادهم بن قاضی بیک هرابادی خلخالی، تا: 5 رمضان 1025ق؛ دارای حواشی از خود دوانی؛ 29 گ (21 پ-49 ر) [ف: 3-122]

ص: 464

28. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4366/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: رمضان 1032ق، جا: قزوین؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: مقوایی دورو عطف تیماج مشکئی، 30گ (120پ-150ر)، اندازه: 13×19/5 سم [محدث ارموی - مرکز احیاء میراث اسلامی: 1-24]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6600/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 17 ربیع الاول 1048ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکئی، 16گ (1پ-17ر)، 19 سطر، اندازه: 13×18/5 سم [ف: 17-176]

30. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 13/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن حاجی فرح زاد، تا: 29 رمضان 1067ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 28گ (49-77)، 23 سطر، اندازه: 18×8 سم [اوراق عتیق: 1-87]

31. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: 13/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن حاجی فرح زاد، تا: 29 رمضان 1067ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 28گ (49-77)، 23 سطر، اندازه: 18×8 سم [اوراق عتیق: 1-87]

32. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1364/1

خط: نستعلیق، کا: محمد الجدید بن مصطفی بن فرخ روز، تا: 1068ق، جا: مدرسه احمدیه ارض روم، در خدمت مولانا ولی افندی؛ دارای حواشی با نشان «م» و «محبی الدین»؛ کاغذ: اصفهانی سفید آهارمهره، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 65ص (65-1)، 15 سطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 3-40]

33. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5478/4

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1068ق؛ دارای حواشی با نشان «منه» و «خفری»؛ جلد: میشن زرد ضربی، اندازه: 14/2 × 20/5 سم [ف: 16-379]

34. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1185/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1072ق؛ افتادگی: آغاز (خطبه کتاب)؛ از روی نسخه منقوله از خط مؤلف بلاواسطه، دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 18 سطر (5×11)، اندازه: 16×10سم [ف:3-1641]

35. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12443/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الاول 1073ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، 16گ (67-53)، 17-20 سطر (5/6 × 5/13)، اندازه: 1579/5

سم [ف:31-431]

36. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12869/11

آغاز: لنفسه و هو قطعی الاستحالة قلنا العلط التامظ لا تقدم لها علی لمع كما قرره في غيره هذه الكتاب فيجوز أن يكون عينها كما قرره هو و العجب اورد هذا المنع في ساير كتبه؛ انجام: برابر از اواخر مقصد نخست تا پایان کتاب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طاهر بن شكري قمی، تا: 1077ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 11گ (91-101)، 23 سطر، اندازه: 17×7 سم

[ف:32-651]

37. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 439/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوانا، کا: اصغر بن قوام الدین حسینی، تا: 1077ق، جا: در مدرسه تبو کال صفاهان، 35گ (46-11)، 18 سطر [آیه الله جلیلی - ف:-270] 38. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1257/7

کا: علی نقی بن حاجی محمد امین قاری ساروی، تا: 1085ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی به آن گلی، 10گ (14پ-24پ)، 26 سطر (14×20)، اندازه: 15×9سم [ف:7-2666]

39. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1699/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، کان عبدالغنی بن خلیل کازرونی، تا: 1085ق؛ ضمیمه مفتاح الغرر و حاشیه خفزی، دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه» رحمه الله» از حنفی (گویا از کتاب اثبات الواجب)، از کتب لغت مانند صحاح، دستور اللغه، قاموس و نیز تعلیقاتی بدون امضاء دیده می شود؛ کاغذ: نازک آهارمهره شکری رنگ، 58ص (249-192)، 19 سطر، قطع: رقعی باریک و بلند، اندازه: 19×11 سم [ف:5-36]

40. قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 870/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی ابن میرسعید طالقانی، تا: ذیحجه 1085ق؛ مصحح، با نسخه مصححه در سال 1109ق مقابله شده؛ جلد: مقوا، 26گ، 14 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-33]

41. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

کا: محمد اسماعیل بن محمد صالح الحسینی، تا: سه شنبه 22 جمادی الثانی 1090ق [دلیل المخطوطات: 1-275]

42. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19509

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد نعیم بن محمد صفی، تا: 1095ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 21 سطر (3×13)، اندازه: 8×19 سم
رایانه [

43. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9655/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: 1097ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: مقوا عطف تیماج خرمایی، 14 سطر، اندازه: 9×16 سم
[ف: 11-320]

ص: 465

44. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2278/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن حاج علی اصغر، تا: چهارشنبه و رجب 1098ق؛ دارای حواشی با نشان «منه، ایضاح»؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج زرد ضربی، 33گ (73پ-105ر)، 16 سطر (7×14)، اندازه: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 11-700]

45. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2089/3

بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 31گ (13ر-43پ)، اندازه: 17×10 سم [ف: 8-712]

46. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1843/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: بدون مقوا، جلد: تیماج قرمز، 62گ (2-63)، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 18×10 سم [ف: 9-520] 47. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 190/3

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ در گ 140-128

شرحی است بر کتابی از ابن سینا در حکمت، در 142ر - 142 رساله بی آغاز و انجام در استخراج اسماء الله از حروف و در 144ر- 145پ بندی است در احکام نجوم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 13 (105پ -

127پ)، 14 سطر ($12 \times 6/5$)، اندازه: $19/5 \times 12/5$ سم [ف: 257-]

48. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1763/1

آغاز: برابر؛ انجام: پایان: و منبع الخیر و الجود محمد محمود و آله و عترته الطیبین.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن لا-کی ترنج دار، 125ص (1-126)، 11 سطر (10×5)، اندازه: $17/5 \times 11$ سم [ف: 10-341] 49. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 454/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تان قرن 11؛ کاغذ فرنگی، 31گ، 18 سطر ($13 \times 5/5$)، اندازه: $10/5 \times 20$ سم [ف: 1-403] 50. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1871/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: جیبی [ف:3-141]

51. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/76

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج

حنایی مقوایی درون سرخ با لولا، 4 گ (193 پ - 197 ر)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی، اندازه: 20×31 سم [ف:16-343]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356162

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف:4-190]

52. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1637/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی منه؛ 18 گ (1 - 19)، اندازه: 12×19 سم [نسخه پژوهی:3-158]

53. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10722/2

آغاز: برابر؛ انجام: ... و يعلم من هذا الوجه و مما سبق في المطلب الأول أن الأولويه ذاتیه كانت أو غيرها... خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: گالینگور سرخ، 42 گ (100 پ - 141 پ)، 15 سطر، اندازه:

16×22 سم [ف:33/1-199]

54. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7355/2 - 37/145

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 24 سطر، اندازه: 10×18 سم [ف:1-59]

55. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 295

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، شکسته، کا: حافظ، غیاث الدین، تا: 7 ذیقعده 1106 ق، جا: کاشان؛ واقف: سید محمد تقی، تاریخ وقف: 1106؛ 14 گ، اندازه: 13×20 سم [ف:4-7]

56. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11093/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمد جعفر بن سلطان حیدر الحسینی، تا: 15 جمادی الثانی 1107ق، کاغذ: آهار مهره حنایی و نخودی، جلد: تیماج خرمایی، 18 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 11-325]

57. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 327/2

خط: نسخ، کا: داود بن محمد حسین، تا: 1119ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، 28 گ (68 پ-95ر)، اندازه: 12×23/5 سم [ف: 1-238]

58. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25788

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1121ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 19 سطر (1577)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 21815 سم

رایانه [59. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4404/1

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن تاج الدین علی موسوی عاملی خادم، تا: ربیع الأول 1123ق، جان مشهد؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 27 گ (1 پ-27 پ)، اندازه: 12×18 سم [ف: 6-12]

60. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 19295/1

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالغفور حسینی، تا: 1125ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 17 سطر (5/8×14)، اندازه: 14/5×20 سم [ف: 2-359]

ص: 466

61. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 12/3 خ

کا: نصیر بن لقمان، تا: 1125ق، جان در روستای سموق کنار رودخانه کرمن گنجه در خدمت ملا بدیع افندی اجکی؛ اندازه: 21×15سم
[رشت و همدان - ف: -1188]

62. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: 266/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نبی بن میرزا علی بن احمد بن میرزا علی بن مصطفی (ساکن قریه بلجوکی)، تا: 1135ق، جا: در مدرسه ملا علی بن ملا
رجب در قریه خچماز؛ 41گ (95-55پ)؛ 16 سطر [ف: -215]

63. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: 15/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نبی خاک ولد مرضا علی بن احمد بن میرزا علی بن مصطفی قریه بلجوکی، تا: 1145ق، جان قریه چخماز مدرسه
ملا علی ولد ملا رجب؛ با حواشی بسیار؛ جلد: گالینگور زرد، 41گ (95-55پ)، 16 سطر، اندازه: 20/5×16 سم (ف)

64. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25390

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1163ق؛ دارای حواشی از محی الدین علی قره باغی؛ کاغذ: نخودی شنگرف، جلد: مقوا، 21 سطر ()
8/5×14/5)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 21×15سم (رایانه)

65. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1844/1

کا: عبد الکریم، تا: 1190ق؛ جلد: مقوا حاشیه و عطف تیماج، 70ص (1-70)، قطع: خستی، اندازه: 20/5×17/5 سم [ف: 9-521]

66. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 501/1

آغاز: نسخه: الی النور... و بعد فیقول الفقیر الی عفوربه و و محمد بن اسعد الدوانی قد اردفت فی هذه الرسالة؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن ملا نوری نزد ملا محمد او جکی، بی تا، جا: قریه چخماز؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «محمد شریف 1191»؛
جلد: تیماج، مشکی، دار -1ص (74پ)، 13 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 1-435]

67. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18655

آغاز: برابر، انجام: انما یتوقف علی الاول و دون الثانی

بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام کاغذ: حنایی، 18 سطر (7×14)، اندازہ: 12×22 سم (رایانہ)

68. تہران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 1093/2

خط: نستعلیق، کا: فضل اللہ بن محمود، تا: قرن 12؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد سادہ یک لا، 35 گ (43 پ-79)، 14 سطر (7×14)، اندازہ: 20×13/5

سم [ف:3-40]

69. تہران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 6559/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ محشی؛ کاغذ: اصفہانی نخودی، جلد: تیماج قہوہ بی یک لا، 96 گ (8 پ-104)، 14 سطر (7/5×13/5)، اندازہ: 21×12/5 سم [ف:3-41]

70. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15266/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، دارای حواشی با نشان (12)، بعد از رسالہ چند برگ از حاشیہ آقا حسین خوانساری و چند برگ از شرح تجرید فوشچی آمدہ است؛ کاغذ: شرقی، 19 گ (41-59)، 22 سطر، اندازہ: 11×17/5 سم [ف:38-755]

71. تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شماره نسخه: 1985/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا قرن 12، 63 ص (86-147) [عکسی: 1-6]

72. مشهد؛ گوہرشاد؛ شماره نسخه: 957/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ دارای حواشی با نشان «منہ»؛ مہر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی لایہ ای، 58 گ (1-58)، 15 سطر (7×13)، اندازہ: 12×18/5 سم [ف:3-1311]

73. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5478/8

تنہا دیباچہ را دارد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: میشن زرد ضریبی، اندازہ: 20/5 × 14/2 سم [ف:16-380]

74. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 238/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 و 13، 5 گ، اندازه: 30x20 سم [ف: 3-8]

75. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4746/3

خط: نسخ، کا: خلیل وصفی بلغادی، تا: 1205ق؛ نشان زرین، جدول زر و لاجورد و شنگرف کاغذ: استنبولی، جلد: پارچه زری آبی
گرد و عطف تیماج مشکی زرکوب، 25 گ (18-42)، 23 سطر (9x16)، اندازه: 24x18 سم [ف: 14-3704]

76. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 638/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد نوتشی، تا: 1241ق، جا: قصبه سنندج، در

مدرسه شیخ محمد سعید؛ 22 گ (72 پ - 93 پ) [ف: 2-7]

77. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2131/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا قرن 13، 45 ص (56-100) [عکسی: 1-6]

78. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15982/17

آغاز: برابر خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی تفرشی، تا: ربیع الثانی 1303ق؛ جلد: تیماج فرنگی، 39 ص (241-279)، اندازه:
18x11 سم [ف: 44-172]

79. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10732/1

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد علی بن حسن بن حاج عبدالقادر تبریزی، تا: دهه سوم صفر 1303ق؛ کاغذ: فرنگی آهاری حنایی، جلد: تیماج سبز، اندازه:
15/5 x 21/5 سم (ف: 11-367)

80. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 3828/2

ص: 467

کا: علی بن عبدالرسول، تا: 1313ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 22ص (68پ - 90پ)، 14 سطر (8×14)،
اندازه: 13×20سم [ف: 12-2807]

81. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ محشی؛ واقف: ملا موسی؛ کاغذ: حنایی مجدول به زر و تحریر، جلد: پارچه ای زرد، 41گ، 15 سطر،
اندازه: 10×19/5

سم [ف: 1-33]

82. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 296

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: فهرستی؛ 27گ، 19 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 4-7]

83. مشهد؛ ادبیات، شماره نسخه: 39/1

فیاض خط: نستعلیق، بی کا، بی تاب افتادگی؛ آغاز؛ جلد: مقوا عطف میشن، 19 سطر (4×12/5)، اندازه: 11×17سم ف:- (192)

84. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22576/2

آغاز: برابر

از آغاز تا مطلب دوم از خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی؛ انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 42گ
(106-147)، 11 سطر، اندازه: 15×19/5سم [ف: 3-758]

85. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 466816

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای زرکوب مقوایی با لولا، 60گ (282-342)، 19 سطر (4×11)،
اندازه: 9×17سم [ف: 14-3617]

86. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7705/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج 17 سطر (5×10/5)، اندازه: 9×16سم [ف: 16-679]

87. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 664/1

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی بن محمد، بی تا، دارای حواشی با نشان «محمی الدین، عب، م یقه، خ، قزوینی»، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 34 گ (1 پ-34 پ)، 17 سطر (6/5 × 14/5)، اندازه: 16×20/5 سم [ف: 353]

88. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10359/13

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، 23 ص (111-134)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 32-342]

89. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10323/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، 74 ص (1-74)، 15 سطر، اندازه: 9×16 سم [ف: 32-322]

90. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2719/4

آغاز: برابر؛ انجام: بیده احسنی و الیه الرجعی ... فرغ من انتساخها یوم الجمعة الرابع من خامس الاثني عشر الرابع العشر الثالث من عاشر سنی الجهرة النبویة تمهد مولا امیر المومنین ... ابراهیم بن علی بن حاجی یوسف الخانیساری ..

خط: نستعلیق شکسته، کا: ابراهیم بن علی بن حاجی یوسف الخانیساری، بی تا، جا: نجف اشرف؛ دارای حاشیه هایی از صحاح، شرح حکمه العین و نیز با نشان «منه»؛ جلد: تیماج زرد مقوایی دارای چهار ترنج کوچک در میان، 63 ص (11-74)، 14 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×17/5 سم [ف: 9-41]

91. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 483/4

خط: نستعلیق، کا: عبد القائم ابن عبدالوهاب، بی تا، جا: قزوین؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی یک لایی، 66 ص (90-155)، 17 سطر (5×11)، اندازه: 9×17 سم [سنا - ف: 1-281]

92. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10393/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمدرضا بن تاج الدین حسن نخعی خادم، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، مجدول، 52 ص (221-170)، 20 سطر، اندازه: 10×18/5 سم [ف: 32-356]

93. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1858/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، 35ص، 98-133، 16 سطر، اندازه: 12×5/5 سم [ف: 10-442]

94. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2529/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، مطالب آغازین رساله در 10 پ و ادامه آن از برگ 13 به بعد است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی ضربی، سه ترنج عمودی در میانه و چهار لچکی با گل و بوته، 19 گ (10 پ و 13 - 30)، ابعاد متن: 15/5×9/5، اندازه:

14/5 × 20/5 سم [ف: 12-412]

95. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2543/1

خط: نسخ، کا: محمد شفیع، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی عطف تیماج زرشکی، 26 گ (2 پ - 28)،

19 سطر کامل (12/5×6/5)، اندازه: 20×13 سم [ف: 12-440]

96. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 69/1

آغاز: و آن ارید بالعله الفاعلیه فلم لا یجوزان یکون جزء له؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین طیب اردو باری، بی تا، جا: اردبیل، مسجد خواجه سلطان؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج

سبز ترنج و نیم ترنج ضربی، 24ص (1-24)، 21 سطر (8×13)، اندازه: 18/5 × 12 سم [ف: 7-66]

97. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1193/2

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام کتاب به قرینه آغاز و انجام نسخه تغییر یافت؛ بی کا،

ص: 468

بی تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی یک لائی، 52ص (73-21)، 15 سطر (5/4x10)، اندازه: 9x15/5 سم [ف: 9-180]

98. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7453/4

خط: نستعلیق، کا: ملا عبد الوهاب محلاتی، تا: شنبه 8 ربیع الثانی، جا: نجف؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج زرد مقوایی، 21گ (17ر-37پ)، 19 سطر، اندازه: 16x23 سم [ف: 3-41]

99. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2329/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 61گ (1ر-61ر)، اندازه: 15x21/5 سم [ف: 6-307]

100. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3123/6

خط: نستعلیق، کا: قریش بن هاشم حسینی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 13گ (50پ-62ر)، اندازه: 15x21/5 سم [ف: 8-354]

101. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7301/10

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج نیلی بدون مقوا، 29گ (216پ-244پ)، اندازه: 10x18 سم [ف: 19-94]

102. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1457/1

در این نسخه فقط دو برگ آغاز رساله آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن کمال الدین حسین قهپائی، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 2گ (1پ-2پ)، اندازه: 12x19 سم [ف: 4-284]

103. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1457/3

آغاز: برابر؛ انجاء: قوله يجب كون ذلك الخارج علة لبعض الاحاد، قلنا...

در فهرست ناشناخته است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن کمال الدین حسین قهپائی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 31گ (27پ-58پ)، اندازه: 12x19 سم [ف: 2854]

104. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 174/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 31گ (95پ-126ر)، اندازه: 5/10 x 5/16 سم [ف: 1-246]

105. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2232/4

خط: نستعلیق، کا: خواجه محمد بن ملک محمد اند کانی، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی،
15 گ (87-102)، 21-25 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [ف:4-1211]

106. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2318/4

انجام: و هي عدم علة التامة ...

خط: نسخ، کا: صفی الدین محمد کرمانی، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماجی مشکی، 31 گ (44-75)، ابعاد متن:
11×5، اندازه: 7×17 سم [ف:4-1247]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2465/4-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها: ف: 1-699]

107. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: 118/2

کاتب: محمد غلام بن محمد کاظم، بی تا، جلد: گالینگور مشکی، 21 گ (29 پ-50 ر)، اندازه: 11/5×17 سم [ف:-93]

108. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 219/2

آغاز: ... اما بعد فيقول الفقير إلى عفور به الحقيقي محمد بن اسعد الدواني الصديقي قد حررت في هذه الرسالة وجوه براهين اثبات الواجب
جل ذكره على ما أورده اية الحكمة والكلام و ... انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور زرشکی، 68 گ، 11 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف مخ:-3]

372- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي

itbāt-ul wājib

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - 948 قمری

(1542 -) (daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad)

در احوال میرغیاث الدین منصور دشتکی آمده است که وی بر رساله «اثبات واجب» پدر خود میر صدرالدین شیرازی (با سرآغاز «الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنی») شرحی نوشته است و خود نیز رساله ای در اثبات واجب به نام «مشارق النور و مدارک السرور» نگاشته است. ممکن است رساله حاضر همان مشارق» باشد. مؤلف در بیشتر جاها شک های رازی بزرگ را می آورد و در برابر آن از سخنان رازی کوچک یاد می کند و گاهی از کتاب های ابوعلی و طوسی در آن یاد می شود. این رساله دارای شش «مقاله» است: 1. اثبات واجب (در 4 مسأله)؛ 2. صفات خدا (در 4 مسأله)؛ 3. افعال او (در 3 مسأله)؛ 4- احوال اجسام (در 4 مسأله)؛ 5- اقسام اجسام (در 2 مسأله)؛ 6- در نفس. از خود کتاب نام آن و نگارنده آن دانسته نمی شود.

آغاز کتاب: بسمله هذه الرسالة مرتبة على ستة مقالات اما المقالة الأولى ففيها اربع مسائل. المسئلة الاولى في اثبات واجب الوجود. اما البرهان الذي اقامه الحكماء عليه

انجام کتاب: و حکم الکلی علی الجزئی لیس بقادح فی هذا و نحن قد قررنا فی ما سلف هذا المعنی فلا نعيدها.

[الذريعة 108/1 ؛ ريحانة الأدب 426/3 ، كشف الظنون 1: 539 و 842/2

«رسالة في اثبات الواجب»]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 318

آغاز و انجام: برابر

خط: تعليق، كا: عبدالقادر اردوبادی، تا: نیمه ذیقعدہ 1020ق، جا: فاروق شیراز؛ در برگ 26 ر حاشیه ای از قاضی میر حسین دارد در این که چرا نگارنده هنگام آوردن خبر «اول الدین معرفته» قال

ص: 469

علیه السلام گفته با اینکه درود فرستادن بر جز پیامبران به تنهایی نکوهیده است، آن گاه سخنان فقیهان بزرگ سنی را درباره این می آورد، در برگ

ار و برگ های 37 تا 39 پ سخنانی از عارفان و فیلسوفان مانند رینون اکبر و همیروس و سولون و بقراط و از احادیث شیعی آمده است؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ساده، 37 گ (1 پ-37)، 23 سطر (6×13/5)

، اندازه: 12×21 سم [ف: 3-128]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10126/2

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «کتابی در فلسفه» و ناشناس آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: مسعود بن فضل الله حسنی حسینی بهبهانی، تا: 1050ق، جا: اصفهان؛ جلد: مقوایی با عطف تیماج قهوه ای، 61ص (21-83)، 17 سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 32-160]

3. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 10201/3

آغاز و انجام: برابر

در فهرست به نام «رسالة فلسفیه» و بدون مؤلف آمده که به استناد نسخه دانشگاه تهران ش 318 تصحیح شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ قطع: بیاض رقی (رشت و همدان - ف: 1597)

373- اثبات الواجب = شرح اثبات الواجب الجدید / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = š. itbāt-ul wājib-il jadīd

الهی اردبیلی، حسین بن عبد الحق، 870 - 950 ؟ قمری

(elāhī ardabīlī, hoseyn ebn-e 'abd-ol-haqq (1466 - 1544

وابسته به: اثبات الواجب الجدید؛ دوانی، محمد بن اسعد (830 - 908)

شرحی است بر اثبات الواجب الجدید» جلال الدین دوانی. صاحب ذریعه شرح الاهی اردبیلی را یک بار بنام «اثبات الواجب» و بار دیگر بنام «شرح اثبات الواجب» شناسانده است. مؤلف در دیباچه این شرح نوشته است: «در برخی از نوشته های دوانی در رساله اثبات الواجب، جای تأمل یافتیم و خرده هایی دیدیم و به درخواست بعضی از دوستان، این رساله برای روشن ساختن اشکالات مزبور پرداختیم». وی نخست چند سطر از دوانی پس از عنوان «قوله» نقل می کند و آنگاه به شرح و خرده گیری می پردازد و بیشتر در آغاز سخن خود «قول» می آورد. به نوشته ذریعه تاریخ تألیف این کتاب 916، مطابق با «اثبات واجب» است.

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله على انعامه العام و اكرامه التام، و الصلوة و السلام على سيد الأنام و افضل رسل الله ... اما بعد فيقول الفقير

إلى عفوره العلى، حسين الالهى الأردبىلى غفر الله له ولوالديه واحسن اليهما و اليه، لما كان المقصد الاقصى و المطلب الأعلى اثبات وجود الواجب سبحانه و تعالى و صفاته العلى ...

انجام كتاب: موصوف بالوحدانيه و منعوت بالفردانيه ... و الآن كما كان في نظر شهود اولياء الله الابرار ... و الحمدالله العزيز الغفار الكريم السيار و الصلوة و السلام على نبيه محمد المختار و عترته الأخيار ...

[الذريعة 104/1 و 106، 92/6، 92/9، 58/13؛ تحفه سامى 59؛ معجم المؤلفين 31473، فرهنگ سخنوران 55؛ كشف الظنون 538/1؛ دانشمندان آذربايجان: 47 و 337]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 51316-طباطبائى

انجام: قد تمت الرساله الموسومة باثبات الواجب على يدي الفقير الى الله الولي سعد الله بن امان الله بن علي في شهر ربيع الثانى سنه 901 و الختم بالصلوة على محمد و آله.

خط: نستعليق، كا: سعدالله بن امان الله بن علي، تا: 951ق؛ از اين نسخه تنها برگ آخر آن موجود است؛ كاغذ: اصفهاني شكرى رنگ و نخودى، جلد: تيماجى مشكى، 1گ، 75 الف، قطع: رقى، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 22-30]

2. قم؛ مرعى؛ شماره نسخه: 13343

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، كا: ابراهيم بن يوسف تنكابنى، تا: ربيع الأول 999ق؛ با يك واسطه منقول از نسخه به خط مؤلف، مصحح، محشى، با عبارت «بلغ» در حواشى مقابله شده؛ وقف نامه نسخه با تاريخ 1156 هجرى با مهر مربع «أنا مدينة العلم و على بابها»؛ تملك: حسين بن ابراهيم؛ مهرها: «بنده شاه نجف شيخ حسين»، «يا امام حسن» و «يا امام حسين»؛ كاغذ: شرقى آهارمهره، جلد: تيماج سورمه اى ضربى با ترنج گل و بوته، 135 گ، 16 سطر (6×10/5)

(، اندازه: 17/5×10 سم [ف: 33-602])

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 607/4

آغاز: برابر

بى كا، تا: قرن 10؛ قطع: وزيرى، اندازه: 20713 سم [ف: 2-362]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3439

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق بى نقطه، بى كا، تا: قرن 10 و 11؛ كاغذ: سمرقندى، جلد: تيماج زرکوب ضربى مقوايى، 92گ، 19 سطر (6×12)، اندازه:

17×11سم [ف: 11-2450]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1584

آغاز و انجام: برابر

خط: میان تعلیق و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ محشی؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه کاغذ روغنی آبی، 67 گ، 19 سطر،
اندازه: $21\frac{1}{2} \times 15\frac{1}{4}$ سم [ف: 1-277]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1840/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالکریم پسر هادی قزوینی، تا: 1318ق؛ با یک واسطه از روی نسخه اصل کتابت شده، این دفتر

ص: 470

در کتابخانه تنکابنی بوده، در آن یادداشتی از تنکابنی و اسدالله منجم دیده می شود؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز برگردان دار، 158ص (389-546)، 20 سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 22/5x15/5 سم [ف:5-297]

7. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2232/1

آغاز: اشاره الی انه یحکم تقریر البرهان

خط: نستعلیق، کا: خواجه محمد بن ملک محمد اندکانی، بی تا؛ اهدایی موسس، 21 تا 25 سطر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی، 28گ (1-29)، اندازه: 18/5x12 سم [ف:4-1210]

374- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

خفری، محمد بن احمد، - 957؟ قمری

(1550 - (xafri, mohammad ebn-e ahmad

اهداء به: حسین خان مبارز الدوله

تاریخ تألیف: 22 ذیقعد 897 ق

خفری دارای چند رساله در این باب است و این یکی از آن رساله هاست. دارای یک «مقدمه» و 4 یا 3 «مقصد» و «خاتمه» است: مقدمه در بیان اصول موضوعه این باب، دارای 6 «مطلب»؛ مقصد 1. در اثبات وجود واجب الوجود بالذات، در این مقصد براهین وجود واجب را دو دسته کرده و در دو «فصل» بیان داشته است: فصل اول. براهین غیر متوقف بر ابطال دور و تسلسل (12 برهان)، فصل دوم. براهین متوقف بر ابطال آن دو (یک دلیل)؛ مقصد 2. اثبات توحید ده دلیل؛ مقصد 3. اثبات علم باری تعالی، دارای دو مسلک: مسلک عوام (7 برهان) و مسلک خواص؛ خاتمه در نقل کلمات فلاسفه متقدم و متأخر که بسیار مبسوط است. وی از شفاء شیخ رئیس، مطارحات صاحب اشراق و بهمینار و فارابی یاد کرده است.

آغاز کتاب: اما بعد فیقول احوج خلق الله الیه محمد الخفری هذه رسالة فی اثبات واجب الوجود بالذات و صفاته بالدلائل التي تقررت عندي قطعيتها و يحصل العروج من حضيض التقليد

انجام کتاب: ... فهي اربعة على التفضل المذكور و لما كان مراتب العلم و توابعه بحر عميقة لاساحل له اقتصر على ما ذكر و الحمد لله على افضاله و الصلوة و السلام على محمد و آله اجمعین الطیبن الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین چاپ: به اهتمام محمد تقی دانش پژوه، جاودان خرد، 1 (1354): 46-42

شرح و حواشی:

1- حاشیه اثبات الواجب

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2264/3

خط: نستعلیق، کا: مرشد بن علی شیفکی، تا: نزدیک صفر 939ق؛ تملک: محمد تقی بن محمد رضا رازی در طرشت در 1020؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ، 17 سطر [ف: 5-455]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 119

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری غیر منقوط، کا: محمد حسین طبسی، تا: رمضان 146ق؛ پس از انجام رساله، مقاله ای در یک صفحه و نیم در بیان کلام صوفیه درباره واجب الوجود افزوده است، آغاز مقاله: «اقول مدار الکلام الصوفیه علی خمسة احرف»، انجام مقاله: «فهذا حکم الممكنات بالنسبة إلى الوجود الحقيقي و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب»؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067 هجری؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری، 28گ، مختلف السطر، اندازه: 18×11سم [ف: 1-32]

3. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 184/6

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 149ق، جا: سپاهان؛ قطع: ربعی [نشریه: 4-411]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2465/6-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 1-699]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 261416

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد واقفی، تا: چهارشنبه 4 ربیع الاول 953ق؛ در 69پ بندی است در عرفان به فارسی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالونی ضربی مقوایی، 31 (39پ-69ر)، 23 و 17 سطر، اندازه: 12×19سم [ف: 6-72]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1806/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 973ق؛ جلد: تیماج قهوه ای تیره بدون مقوا، 43ص (306-263)

(، 16 سطر، قطع: خستی، اندازه: 12×18سم [ف: 9-390])

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4176/5

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن سلطان حسین عبدالعظیمی، تا: 984؛ دارنده نسخه گویا از شاگردان خفری بوده است، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 102گی (631-539)، 15 سطر (3×11)، اندازه: 9×19سم [ف: 13-3143]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 602/13

خط: نستعلیق، کا: حسین بن شاه حسن بن محمد بن محمد بن محمد علوی خلوتی، تا: دهه اول رمضان 988ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه ای نو، 58گ

(196-253)، 26 سطر (5×12)، اندازه: 9×16سم [سنا - ف: 1-389]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7

آغاز: برابر؛ انجام: تمت الرسالة المملوءة بالحقایق و الدقایق لاستاد المحققین و المدققین شمس الملة و الدنيا والدين محمد الفخري غفر الله له ولوالديه و لمن كتبها و نظر فيها أمين رب العالمين بتاريخ شهر ذي الحجة سنة 991

خط: نسخ، کا: این شاه حسین شاکری ... حسینی علوی، تا: 991ق؛ خط بدون نقطه؛ واقف: نادر شاه افشار، تاریخ وقف: 1145ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: پارچه ای زرد اخری،

ص: 471

24گ، 25 سطر، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 1-31]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، بی کا، تا: قرن 10؛ واقف: ملا موسی گیلانی؛ کاغذ: سمرقندی حنایی آهارمهره، جلد: پارچه ای زرد، 103ص (136-33)، 18 سطر، اندازه: 20×10/5 سم [ف: 1-116]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10882/14

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن شاه محمد استرآبادی، تا: 1006ق؛ جلد: تیماج مشکى، 32گ (155ر-187پ)، اندازه: 19×11 سم [ف: 27-305]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 691/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن محمد علی تبریزی، تا: 1051ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای، 40گ (101پ-141ر) اندازه: 19/4×12 سم [ف: 5-151]

12. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2707/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن حاج صادق، تا: 1059ق؛ مصحح، نسخه توسط علم الهدی بن محمد محسن فیض کاشانی در سال 1059ق مقابله شده و یادداشت آن به خط خود او در برگ 48ر آمده است؛ جلد: تیماج زرشکی، 48گ، 17 سطر، اندازه: 19×13 سم [ف: 1-32]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1074/5

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1061؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی، 47گ (76ر - 122ر)، 18 سطر (5/5×14)، اندازه: 10/5×20 سم [ف: 3-126]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12869/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طاهر بن شکرى قمى، تا 1077ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگى، 20 گ (8-27ر)، 24 سطر، اندازه: 17/5×7 سم [ف: 32-644] 15. تهران؛ الهيأت؛ شماره نسخه: 728

خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه اواخر محرم 1077ق؛ تملک فاضل تونى؛ مهر: مهدى بن محمد کاظم حسینی؛ کاغذ: فرنگى، جلد: تیماج قهوه ای، 51 گ، 15 سطر (6×12/5)، اندازه: 12×19 سم [ف: 442]

16. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1621/6

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1080ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن

آلبالویى [ف: 5-310]

17. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/18

انجام: فکذلک الوجود الحقیقى غیر ان الکثرة فى الوجود الحقیقى انما یکون فى الظهور

خط: تعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1094؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگى، جلد: تیماج ضربی، 18 سطر (8×4)، اندازه: 14/5 × 20/5 سم [ف: 3-127]

18. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 11687

آغاز: برابر؛ انجام: انما یکون بکون السابق اصلا

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن 11؛ در پشت صفحه اول نامه به فارسى متکلف به خط نستعلیق و شکسته درباره استنساخ و ارسال کتاب برای شخصی متعین نوشته شده؛ واقف: سید کاظم عصار، کاغذ آهار مهره حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، عطف و گوشه ها میشن خرمایی، 50 گ، 15 سطر، اندازه: 12/5 × 20 سم [ف: 9-11]

19. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3425/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ محصص؛ فاقد جلد، 36 گ، 17 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-32]

20. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 9468/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 49 گ (94 پ-142ر)، اندازه: 9/5 × 16 سم [ف: 24-230]

21. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11647/4

آغاز: برابر؛ انجام: فهو فى مبدعه و يتعالى فى وحدانيته و هو يته أن يوصف مما يوصف به مبدعه

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ در حاشیہ انجام نسخہ آمدہ: «واشتری لی ہذہ الأوراق فی رابع عشر من شہر محرم الحرام و عمرہا فی شہر رجب المرجب و أنا أقل الطلبة أبو الفضل الحسینی»؛ کاغذ: شرقی، 6 گ (158-163)، 19 سطر، اندازہ: 12/5×6/5 سم [ف: 29-418]

22. قم؛ مرعشی؛ شمارہ نسخہ: 11784/5

آغاز و انجام: برابر

خط: شکستہ نستعلیق و نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 11؛ مصحح، در انجام نسخہ مطالبی دربارہ «کلام صوفیہ» از فاضل خفری آمدہ است؛ کاغذ: سمرقندی آہار مہرہ، 36 گ (107-142)، 19 سطر، اندازہ: 13×5 سم [ف: 29-591]

23. تہران، دانشگاه؛ شمارہ نسخہ: 2401/1

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی درون سرخ، 18 گ (1-18)، 28 سطر (13/5 × 19/5)، اندازہ: 24/5×18 سم [ف: 9-1012]

24. اصفہان؛ مدرسہ صدر بازار؛ شمارہ نسخہ: 766/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ واقف: سید محمد بن محمد حسین طباطبائی، تاریخ وقف: 1225؛ تملک: اسماعیل حسینی خاتون آبادی 1058؛ مہر: «سید محمد المدرس الطباطبائی»؛ جلد: تیماج مشکی، 39 گ (1-39 پ)، اندازہ: 21×13 سم [ف: 3-572]

25. تہران: دانشگاه؛ شمارہ نسخہ: 3901/2

ص: 472

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری، تا: قرن 11؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی، 7، 2-9، سطور چلیپا (9×17)، اندازہ: 14×22 سم [ف: 12-2888]

26. تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/57

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج حنایی مقوایی درون سرخ با لولا، 5 گ (144ر149)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی، اندازہ: 20×31 سم [ف: 16-342] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/45

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-184]

27. تہران؛ الہیات، شماره نسخه: 242/55

خط: شکستہ نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 11 گ (258 پ-268ر)، 24 تا 33 سطر (12×22)، اندازہ: 17/5×27 سم [ف: -147]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1204

کا: صدر الدین محمد حسینی، تا: قرن 11 و 12؛ 59 گ، قطع: رقعی [اهدائی ف: 43]

29. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1733/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفہانی آہار مہرہ شدہ شکرری رنگ، جلد: تیماج قرمز روشن، 106 ص (1-107)، 19 سطر، قطع: رقعی، اندازہ: 12×18/5 سم [ف: 9-275]

30. تہران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 1093/1

خط: نستعلیق، کا: فضل اللہ بن محمود، تا قرن 12؛ کاغذ: اسمرقندی، جلد: تیماج زرد سادہ یک لا، 79 گ (پ-43ر)، 14 سطر (7×14)، اندازہ: 13/5×20

سم [ف: 3-39]

31. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5950

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: محرم 1222ق، جا: مشهد رضوی؛ پس از آن مقاله ای است در تفسیر آیه مبارکه نور منسوب به ملا میرزا جان باغنوی؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 16×10سم [ف:54]

32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1842/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: جعفر میربابای تبریزی، تا: قرن 13؛ کاغذ: نخودی رنگ آهار مهره شده، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 30ص (225-254)، 26 سطر، اندازه: 22×17/5سم [ف:9-519]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5901/1

خط: نسخ، کا: محمد علی رهنانی، تا: یک شنبه 19 ربیع الثانی 1322ق؛ جلد: تیماج قرمز، 34گ (1پ -34پ)، 21 سطر، اندازه: 15/5 × 20/5سم [ف:15-279]

34. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10045ض

آغاز: برابر؛ انجام: فمعنا انها ذات ارتباط بالوجود الحقيقي

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: میشن، 16 سطر (6×13)، اندازه: 19×12 [الفبائی: -18]

35. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/53

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی،

13گ (167پ -179ر)، 30 سطر، اندازه: 35×21سم [ف:3-39]

36. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: 46/4

آغاز: برابر؛ انجام: فی تعریف الکیف انه عرض بحیث

خط شکسته نستعلیق متوسط، کا: سلیمان بن پیر احمد، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی مایل به حنایی، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، اندازه:

15/5 × 19سم [ف: -45]

37. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8242/6

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز، 18گ (95پ - 112ر)، اندازه: 18×12سم [ف:21-200]

38. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5085/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: دورو تیماج قرمز، 53 (114 پ - 167 ر) [ف: 13-279]

39. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2318/6

خط: نسخ، کا: صفی الدین محمد کرمانی، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماجی مشکی، 28 گ (83-111)، 11×5
سطر، اندازه: 17×7 سم [ف: 4-1248]

40. اصفهان؛ مکتبه الزهراء؛ شماره نسخه: 157

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تاب افتادگی: انجام (یک ورق)؛ 92 گ، مختلف السطر، اندازه: 19×9/5 سم [ف:-96]

375- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

خفري، محمد بن احمد، - 957؟ قمری

(- 1550) (xafī, mohammad ebn-e ahmad)

رساله ای کوتاه و بسیار شیوا و روان که در آن با دو گونه دلیل مشائی و اشراقی که روی هم به شش دلیل می رسد، وجود و وحدت و بساطت خدا را روشن می سازد. خفري به دلیل مشائی عنوان «لمحه» و به دلیل اشراقی عنوان «لمعه» می دهد. فهرست آن چنین است: لمحة مشائية في اثبات الواجب؛ لمعة اشراقية في اثبات نور الانوار؛ لمعة مشائية في التوحيد؛ لمعة اشراقية فيه؛ لمحة مشائية في الاحدية؛ لمعة اشراقية فيها. این رساله غير از

اثبات الواجب» معروف خفري است.

آغاز کتاب: بسمله. قال الاستاد العلامة الخفري رب افض علينا بفضلک يا فياض. لمحة مشائية في اثبات الواجب، مجموع الممكنات بالامكان الخاص في حکم ممکن واحد

انجام کتاب: هو محض النور و الا لكان اظهر منه و هو باطل. تمت و الحمد لله و اهب العقل

41. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 273/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ

(46 پ-47 پ)، 12 سطر (6×12)، اندازه: 15/5×8/5 سم [ف: -271]

42. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1038/5

آغاز و انجام: برابر خط: شکسته تعلیق، کا: محمد باقر سپاهانی، تا: 1056ق؛ از برگ 31 الف تا برگ 34 الف سخنانی است به نظم و نثر از خواجه احرار و بوذرجمهر و ناصر خسرو بابا افضل و مؤیدالدین جندی در شرح فصوص و دیگران، در 37 ب تا 41 الف نظم و نثری است از نظامی و قونوی در تبصرة المبتدی و تذکره المنتهی به فارسی و از شیخ عبدالعلی در نورالثقلین و از ابی الفتوح رازی و امام فخر رازی هر دو در تفسیر خود، در برگهای 41 تا 48 الف باز سخنان گوناگون دیده می شود؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، 1 گ (41 پ)، 31 سطر)

(19/5×9/5)، اندازه: 26×11 سم [ف: 3-127]

376- اثبات الواجب = اثبات الواجب و صفاته / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = itbāt-ul wājib wa šifāt-i-hī

ایبوردی، ابوالحسن بن احمد، - 966 قمری

(1559 -) (abīvardī, ab-ol-hasan ebn-e ahmad)

تاریخ تألیف: 27 شعبان 957ق یا شنبه شب 5 ربیع الاول 963ق؛ محل تألیف: سبزوار

رساله در سه «باب» و یک «خاتمه» است: 1. مقدمات (چهار لائحه)؛ 2. اثبات واجب (دوازده برهان از خود او)؛ 3. اثبات واجب (یازده برهان از دیگران)؛ خاتمه در دفع سه شبهه. تاریخ تألیف آن متفاوت ثبت شده است.

آغاز کتاب: اثبات الواجب من کلام و مفتتح الرسالة لدى الاعلام فاتحة فاتحة رائحة هي حمد الاء الا له المصور

انجام کتاب: بصحته ذو الحدس الصائب و العلم عند الله و لنختم هذه الرسالة بهذا القدر شاكرين لله على حسن توفيقه و مصلين على نبيه و آله الهادين بطريقه تمت الرسالة على يد مؤلفها خادم ارباب النهی ابوالحسن بن احمد اوتی کتابه بيمينه و لا يؤتی بشماله بمحمد و آله في 27 شعبان المعظم سنة 957 هجرية النبوية عليه الصلوة و التحية

[الذريعة 1: 102؛ مجله المورث س 4، ش 1، ص 191]

کاغذ: نخودی آهار مهر دو پوسته شده، جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 37گ(2پ-38ر)، اندازه: 19/4×12/5 سم [ف: 29/2-588]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11307/2

آغاز: برابر؛ انجام: الليل و النهار كتبها اقل عباد الله ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: آهاری نخودی و حنائی، 5 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 18-117]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1193/3

آغاز: برابر، انجام: صلوة متلقاه بالقبول ما كان للشمس طلوع و افول.

بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی یک لایی، 81ص (156-75)، 15 سطر (10×4/5)، اندازه: 15/5×9 سم [ف: 9-181]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17784 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6430/3

آغاز: برابر؛ انجام: ما كان للشمس طلوع و افول. فرغ من تسويدها مؤلفها ... ابو الحسن بن احمد ... ليلة السبت 5 ربيع الاول 963 في بلدة سبزوار ... ما تعاقب الليل و النهار

خط: نستعلیق، کان محمد باقر میر خرد، بی تا، کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 37گ (36پ-73پ)، 21 سطر، اندازه: 19/5 × 10/5 سم [ف: 3-37]

9. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: 57/5

بی کا، بی تا (نشریه: 6-598)

377- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

قطب شیرازی

qotb-e šīrāzī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2144/5

آغاز: لو لم يكن في الوجود موجود واجب لذاته لكان كل موجود ممكناً؛ انجام: وبه الحول والقوة

کا: صاعد، تا: چهارشنبه 9 رجب 980ق؛ با یک واسطه از روی خط امین الملة و الدين تبریزی از خط قطب؛ کاغذ: متن و حاشیه سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوا با پارچه زری عطف میشن، اندازه: 23×10/5 سم [ف: 9-820]

378- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

ترکه طوسی، افضل الدین محمد، - 991 قمری

(1583 - (torke-ye tūsī, afzal-od-dīn mohammad

گزارش روشنی از آن داده نشده و در فهرس بعضاً ناشناس آمده و در برخی به بابا افضل هم نسبت داده شده است.

آغاز کتاب: بسمله. واجب الوجود لذاته لا يمكن أن يكون متعدداً لأن نسبة التعدد اليه من حيث هو واجب لا يخلو أما أن يكون بالامتناع

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2144/11

آغاز: هو. في اثبات الواجب اقول بعد تمهيد مقدمتين؛ انجام: واجب الوجود بذاته و هو المطلوب حرره ... افضل ترکه عفی عنه کاتب = مؤلف، تا: قرن 10؛ کاغذ: متن و حاشیه سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوا با پارچه زری عطف میشن، 2 گ (125-126)، اندازه: 23×10/5 سم [ف: 9-822]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14280/42

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضری ترنج با زمینه مذهب با نقش گل مجدول، 2 گ (106ر-108ر)، 21-39 سطر، اندازه: 25×15 سم [ف: 38-401]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1805/75

آغاز: برابر؛ انجام: المنع و لما ظهر آن جواز عدم ذات الواجب بالقياس الى واجبيته مستلزم لجواز عدمه بالنظر الى ذاته ظهر الجواب عن الشبهة باختيار الشق الثاني در فهرست با عنوان «فوائد پراکنده» از بابا افضل کاشی دانسته شده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضری، 2 ص (470-471)، 25 سطر، قطع: خستی، اندازه: 34×21 سم [ف: 9-380]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 988/24 - طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: واجب الوجود فاذا يكون متعددا. من فوائد بعض الأجله افضل الدین محمد ترکه

در فهرست با عنوان برهان توحید آمده است؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی (نیای اهدا کننده)، بی تاب این مجموعه به وسیله نوه کاتب سید محمد صادق طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی به کتابخانه مجلس اهداء شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 2ص (355-356)، قطع: رقعی، اندازه: 11×18 سم [ف: 23-275]

379- اثبات الواجب = رسالة في الواجب و الممتنع / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی

“itbāt-ul wājib = r.-un fi-l wājib wa-l mumtani

نیریزی، محمود بن محمد، ق 10 قمری

(- 160 (neyrīzī, mahmūd ebn-e mohammad

اهداء به: ناصر الملک

تاریخ تألیف: 918ق

در دو «مقصد» (مبادی، مقاصد) هر دو در دو «فصل».

آغاز کتاب: بسمله. بعد الثناء علی موجود دل علی وجوب وجوده جوده ... يقول ... حاجی محمود

ص: 475

انجام کتاب: دالة على أن له تعالى علة شاهدة على وجود تعالى ... علوا كبيرا. هذا آخر ما اوردنا في هذه الرسالة و المسئول عنه تعالى أن يرفع به الطالبين و أن يجعله ذخيرة لي في يوم الدين بحرمة سيد المرسلين و آله الطاهرين

تهران؛ ملك، شماره نسخه: 688/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود 930ق؛ از روی نوشته نیریزی در 918، با پراکنده ها و حواشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی، 133گ (15پ-148 ر)، 17 سطر، اندازه: 18/4×12/8 سم [ف: 5-148]

380- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

منصوری، محمد بن حارث، ق 10 قمری

(mansūrī, mohammad ebn-e hāres (- 160

تاریخ تألیف: 8 جمادی الثاني 935

رساله ای در حکمت

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لمن ظهرت آثار وحدانيته في مفردات الاعيان و تقدست ذاته عن مشابهة مركبات الأکوان.

انجام کتاب: العفو و الغفران - فالففو عند كرام الناس مأمول -

1. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 10-472/3ر

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، ... فرغ من تأليفه الفقيرى الى الله الغني محمد بن الحرث المنصوري - ثمان من جمادى الاخر سنة خمس و ثلاثين و سبعمائة [ظاهراً تسعمائة بوده است که کاتب اشتباه نوشته است]

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 18 کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، 14ص، 13 سطر (11×7/5)، اندازه: 20/5 × 14/5 سم [ف: 2-63]

381- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

کر کی عاملی، حسین بن حسن، - 1001 قمری

اهدا به: سام میرزا پسر شاه تهماسب

یکی از مبسوط ترین و کامل ترین مؤلفات در توحید و اثبات واجب و براهین آن است. مؤلف در اثبات توحید از پنج مسلک یاد می کند و در هر مسلک با چندین نهج و صورت به استدلال می پردازد. دارای یک «مقدمه»، پنج «فصل» و «خاتمه». مؤلف در فلسفه به روش مشاء نظر دارد و مسلک اشراق را خطابی و ظلمانی می خواند. در فصل اول از شبیه ابن کمونه و راه حل آن یاد کرده است. در فصل 3 (الطریق القرآنی و المنهج الفرقانی) بر دوانی که ادله عقلی توحید را کافی ندانسته و تنها مستند اثبات توحید را ادله نقلی می داند، اعتراض می کند.

آغاز کتاب: یا واحدا تقدست وحدانیتته أن يكون شريعة لكل وارد ... و وفقنا فيما تصدینا له من ازاحة التعقید عن ادلة التوحید ... و تحریر السدید من براهین التوحید حیث اتفق أن ملجاء ارباب الدین والدول ملاذ اصحاب الابهة النواب النامي السامي لازال منقلبا تحت اجنحة الدولة السلطانية ... انعم بالتشريف إلى زاويتنا ... فاجريت في خدمته بعض الكلام من فنون الحكمه ... فتلقاها بالنقض والابرام - وكان قد استقر في خاطره الشريف ... ان الدليل العقلي لايفي بذلك المرام فاحببت ان اجرد نبذة من عرائس الدلائل و اشرح شزيمة من نفاس العقائل الداله على هذا المطلب.

[الذريعة 47804 اعيان الشيعه 25:285 رياض العلماء (ترجمه مؤلف)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10120/5

آغاز: برابر؛ انجام؛ ولی الاعتصام في الافتتاح و ...

در فهرست با عنوان «الرسالة التوحيدية» و از آن سيد حسين بن حسن حسینی (?) دانسته است؛ خط: تحریری، کا: علی بن محمد بن حسن خوراسکانی، تا: با تاریخ 1035ق؛ 103ص (172-275) اندازه: 13x25سم [ف:32-151]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3988/6

آغاز: برابر؛ انجام: جف القلم من تسويدها في اوائل جمادى الثانى و مفتتح حلول الشمس في اشرف منازلها - من شهور السادس من آحاد السابعة من عشرات العاشره من المآت من الهجرة النبويه على من انتسبت اليه اشرف سلام و تحيه. خط: نسخ، کا: عبدالله بن حسن کوهزى دامغانى، تا: 1039ق؛ کاغذ: اصفهانى آهار مهره، جلد: تیماجى قرمز با عطف دامن، 116ص (445-561)، 31 سطر، قطع: وزیرى، اندازه: 5/16x27 سم [ف:10-2163]

382- اثبات الواجب = اثبات وجود الواجب الوجود و صفاته / كلام و اعتقادات / عربى

itbāt-ul wājib = itbāt-u wujūd-il wājib-il wujūd wa Sifat-i-h

خلخالى، حسين بن حسن، - 1014 قمرى

اهدا به: شاه روزگار خود حسن پاشا این رساله در چند «فصل» است و بیش از این گزارشی ندارد.

آغاز کتاب: بسمله .. لك الحمد يا من تفرد بوجوب الوجود و القدم.

انجام کتاب: وليكن هذا آخر الكلام في اثبات الواجب و صفاته .. من لدنك رحمة انك انت الوهاب ... تمت الرسالة.

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 312/3

ص: 476

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1013ق؛ 25گ (154پ-178پ) [ف:3-130] 2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/51

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1072ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 13گ (285ر-298پ)، 27 سطر (10×21)، قطع: رحلی
اندازه: 18×31سم [ف:16-312]

383- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

itbat-ul wajib

حسینی دشتکی، احمد بن ابراهیم، - 1015 قمری

(hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607

اهدا به: الله ویردی خان

رساله ای است در یک «فاتحه» و سه «مقصد» و فصل ملحق به جای خاتمه و گویا از امیر نظام احمد دشتکی شیرازی باشد. در این رساله نویسنده با استدلالی آمیخته از عقل و اشراق و متکی بر موازین شرع اسلام نشان می دهد که واجب چیست و ممتنع چه می باشد و ممکنات چگونه اند و چگونه ممکن احتیاج به واجب دارد و بالاخره حق جل جلاله به چه صورت احاطه بر ممکنات دارد و واجب الوجود به چه صورت در عالم کون و مکان بر رشته ممکنات صاحب سیطره است.

[الذریعة 103/1 ؛ ریحانة الأدب 200/6]

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 252/4

خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه ره، کنز»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 55گ (107پ-161ر)، 24 سطر (10×19)، اندازه: 16×25/5سم [ف:-190]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20966

آغاز: بسمله، و به ثقتی سبحانک اللهم یامن تفرّد بالوجوب و الوجود؛ انجام: من خط نقل من خط العلامة الشیرازی

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی صفائی خوانساری، تا: 1357ق؛ هدایی رهبری، 1373، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 21 سطر (11×11)، اندازه: 17×21 [رایانه]

384- اثبات الواجب الصغیر / کلام و اعتقادات / عربی

حسینی دشتکی، احمد بن ابراهیم، - 1015 قمری

(hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607

رساله مختصری است درباره واجب (بالذات و بالعرض)، عام و مطلق. شیخ آقا بزرگ تهرانی می گوید: «سه رساله منسوب به سید نظام الدین است ولی من غیر از 2 رساله کبیر و وسیط ندیده ام».

[الذریعة 11/11 ؛ ریحانة الأدب 200/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11784/3

آغاز: اللهم صل على محمد و آل محمد و وفقني لحل هذا الإشكال الذي هو الداء العضال عندي؛ انجام: فإن بهذا التحقيق تندفع إشكالات أخرى و شبهات شتى غير ما ذكرنا، فتدبر.

خط: شکسته نستعلیق، بی کاء، تا: اوایل قرن 11؛ مصحح؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره شده، 3 گ (90-92)، 19 سطر، اندازه: 12/5×5 سم [ف: 29-590]

385- اثبات الواجب الكبير / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib-ul kabīr

حسینی دشتکی، احمد بن ابراهیم، - 1015 قمری

(hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607

میر نظام الدین دشتکی شیرازی، نیای سید علیخان مدنی پسر معصوم پسر نظام الدین، سه رساله به عنوان «اثبات الواجب» داشت که با صفت کبیر و وسیط و صغیر شناخته می شد و این رساله که «اثبات الواجب الكبير» اوست به روشی تازه خداوند را اثبات می کند و دارای یک «مقدمه» و بیست فصل» و یک خاتمه» در کلام نفسی است. در پایان آن می گوید که به گفته استاد نخستین (ارسطو) در الهیات به یقین نتوان رسید و تنها می توان گفت که بهتر و شایسته تر چنین است. دشتکی در این رساله از ارسطو و از شرح منافع الاعضاء» جالینوس و از فصوص» فارابی و از شرح حکمت اشراق شیرازی و «شجره الهیه» شهر زوری و از محقق شریف و شارح تجرید و از «شرح زوراء» یاد می کند و در پایان از شیخ رئیس نام می برد.

آغاز کتاب: سبحانه اللهم يا من تفرد بالوجوب والوجود وتوحد بافاضة الخبر والوجود يا من تنزه عن مشابهة الأعراض والأجسام

انجام کتاب: وقد قال الشيخ الرئيس: جل جناب الحق عن أن يكون شريعة لكل وارد... ونقل عن المعلم الاول انه لا سبيل في الالهيات إلى اليقين وانما الغاية القصوى فيها الاخذ بالالتيق والاولى واعلموا اني وان لم ابلغ درجة الصنيف.. لكن من نظر فيه... يجد فيه اشارات الى فوائد و تلويحات الى زوائد خلت عنها الكتب المتعارفه والزير المتداوله والله ولي الافاضة واليه الرجوع في البداية والنهاية و

منه التوفيق وبيده ازمة التحقيق.

[الذريعة 103/1 ؛ ريحانة الأدب 200/6]

1. قم؛ مرعشي؛ شماره نسخه: 11784/1

آغاز: يجب صدور ب عنه لم يكن واجباً صدر ب عنه فإنه إن صدر عنه ج... انجام: برابر.

خط: شكسته نستعليق، كا: ابوالعلاء فرزند على، تا: دوشنبه رجب 1024ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه

ص: 476

رحمه الله»، در انجام دو برگ افزودگی هایی به خط «علیرضا روستائیان ضیاء الدوله» به تاریخ 1317/12/8 شمسی آمده است؛ کاغذ: سمرقندی، آهار مهره شده، 57گ (1-57)، 18 سطر، اندازه: 12×5 سم [ف: 29-588]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1944/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی دوست، تا: 13 رمضان 1024ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: دورو تیماج رو قهوه ای اندرون زرد، 96گ (1پ) - 96ر)، 12 سطر، اندازه: 19×13 سم [ف: 5-374]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1161/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1028ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی باروکش تیماج عنابی عطف کرباس سفید، 101گ (3-104)، اندازه: 18×10 سم [ف: 3-877]

4. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 5

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا الحسینی ابن غیاث الدین علی، تا: اواسط 1039ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»، در سال 1233 به بیع شرعی حسن ابن علی در دارالعلم شیراز در آمده؛ کاغذ: ترمه 1 جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 130، 15 سطر (8/4 × 11/5)، اندازه: 18×10 سم [ف: 1-4]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1431

آغاز: برابر؛ انجام: انه الکلام النفسی فتامل و الله اعلم بالصواب فی کل باب و الیه المرجع و المآب و السلام علی نبیه و آله اجمعین.

خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف بن عبدالوحید، تا: 1042ق، جا: مدرسه خانیه؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مقوایی تریاکی، 70گ، 20 سطر (6×13)، اندازه: 19/5×10 سم [ف: 9-448]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 164/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الرضا بن قاضی علی شولستانی، تا 1046ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج و منگنه ضربی مقوایی، 173ص (57-230)، 24 سطر (4×15)، اندازه: 20×8 سم [ف: 7-145]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4536/2

آغاز: بسمله و به نستعين. و اعلم ان البراهين الدالة على هذا المطلب عديدة، منها ما هو المشهور من انه بتساوي نسبة إلى ذات الممكن انجام: امر آخر يمكن أن يقال انه الكلام النفسي. تامل بجوانب الكلام. و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب. هذا من تصنيف افضل المتأخرين نظام الملة و الدين احمد سيد السادات الدشتکی شیرازی ...

خط: نسخ، کا: عباس بن محمد بن علی الجیلانی، تا: شوال 1047ق، جا: مصلاي یزد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، 75گ (25ر-100پ)، 18 سطر (5/9×15)، اندازه: 13×20سم [ف: 12-210]

8. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: 86/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه از جمادی الثانی 1048ق؛ دارای حواشی مؤلف و گاهی از دیگران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 32گ (25پ-57ر)، اندازه: 15×21سم [ف:-88]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5632

خط: نستعلیق، کا: زمان بن هدایت الله اصفهانی، تا: 14 رمضان 1048 ق، به دستور سید میر محمد جعفر کشمیری؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ مهرها: «عبدہ اسماعیل» و «یا امام محمد باقر»؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت قهوه ای، 133گ، 15 سطر، اندازه: 10×20 سم [ف: 15-32]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/37

آغاز: و ظاهراً انه اذا كان مستتبعا كوجوده كان متحيزا قبل كونه موجودا و اما الاحتمال الثاني مما ذكرناه آنفاً في بيان احتياج الممكن مع بقاء الأولوية؛ انجام: برابر

این رساله در فهرست شناخته نشده و با نام «رساله فلسفیه» آمده است و نام مؤلف به قرینه انجام آن تعیین شد؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: فرید الدین بن محمد الکبیر، تا: 1052ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، 39گ (100ر - 138پ)، ابعاد متن: 10×19، اندازه: 14×24سم [ف: 14-188]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6897

خط: نسخ، کا: سید عبدالقادر رفاعی حسینی حسنی، تا: جمعه 9 صفر 1054ق، جا: مکه؛ از روی نسخه شمس الدین حسین بن محمد شیرازی که در ماه رجب 1048 از نسخه مؤلف نوشته بود، سرآغاز مؤلف در این نسخه نیامده است، وقف نامه کتاب به تاریخ 1201 دیده می شود؛ تملک: مرتضی بن روح الامین مختاری حسینی به تاریخ پنج شنبه 17 ربیع الثانی 1105، مهدی بن ابی ذر نراقی با مهر «المهدی من هدیت»؛ جلد: تیماج قرمز، 78گ، 19 سطر، اندازه: 12×19/5سم [ف: 18-90]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13843

خط: شکسته، نستعلیق، کا: شیخ محمد، تا: سه شنبه 7 ذیقعده 1070ق، جا: قصبه دیلمان استان گیلان؛ دارای حواشی با نشان های «منه رحمه الله» (به نقل از مؤلف) و «س ح ن رحمه الله»، مصحح، نام اثر به صورت اثبات الواجب للمحقق السيد صدر الدين الشيرازی» به خط قرمز آمده که صحیح نمی باشد؛ تملك: شیخ ابراهیم بلاغی که نسخه به صورت عاریت نزد سید محمد بن محسن بوده؛ مهر: «ابن حسین الحسینی رضا 1260»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی؛ 67 گ، 22-24 سطر (20/5×13)، اندازه جلد: 20/5×13سم [ف:35-172]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11292/1

آغاز: برابر؛ انجام: انه الكلام النفسي فتامل ... والله اعلم بالصواب

ص: 478

في كل باب و اليه المرجع و الماب و السلام على نبيه و آله اجمعين.

خط: نستعليق، بی کا، تا: 1082 و 1083ق؛ نسخه از ابتدا تا انتها با درج نشان «بلغ قبالا» مقابله شده؛ جلد: تیماج سیاه، 52 (35-87)، قطع: بیاضی [ف: 33/2-64]

14. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 897/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1096 و 1097؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، 31

(59پ-89ر)، 28 سطر (13×26)، اندازه: $21/5 \times 34/5$ سم [ف: 3-131]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8272/1

خط: نستعليق، کا: میرزا محمد بن نعمت الله قهپائی اصفهانی، تا: 1098ق؛ مقداری از آغاز خطبه کتاب در این نسخه نیامده است؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 95گ (2پ-96پ)، 19 سطر، اندازه: $17/5 \times 17/5$ سم [ف: 21-234]

16. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 697/1

آغاز: المقصد الثالث في اثبات الواجب الوجود بالذات بالطرق البرهانية وفيه مطلعان المطلع الاول في الاستدلال عليه بالموجودات الممكنة وبالجملة؛ انجام: و جحود الجاهدين من الملحدين و المشركين انما هو من خذلان رب العالمين نعوذ بالله من خذلان الله ربنا لا نزع قلوبنا بعد إذ هديتنا و هب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب و صلى الله على خير خلقه محمد و على آله و أصحابه خير آل و أصحابه

خط: نستعليق، کا: محمد ملهمی، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 48گ (1پ-48پ)، 18 و 19 سطر ($12 \times 5/5$ و $12/5$)، اندازه: 19×12 سم [ف: -366]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14779

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 19 سطر (4×12)، اندازه: 18×9 سم [الفبائی: -18]

18. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 2289/4

آغاز: برابر؛ انجام: ثم أقول: يقرب مما ذكره هذا المدقق قدس سره ما افاده بعض المحققين في بعض سائله، حيث قال اذا علم الاول ذاته بذاته فهو باعتباراته يعلم و يعلم يكون عالما و معلوماً، و باعتبار أنه يعلم بذاته لا بصورة زائدة على ذاته يكون علماً (گ 65ر) ... الواجب الحق متكلم باجماع الانبياء (عليه السلام) ... و من اثبت الكلام النفسي، فان كان المراد به الكلام المعنوي الذي يقع به التقاويل في العالم

المجرد فقد علمت حاله و ان أراد به غيره فليس على ثبوته دليل ... يمكن أن يقال انه الكلام النفسي، فتأمل تحط بجوانب الكلام. و الله اعلم بالصواب (گ 65ب).

خط: نستعليق شکسته خوش، بی کا، تا: 6 محرم 1311ق، جا: قریه معروف به امامزاده قاسم در شمیران؛ کاغذ: نخودی، فرنگی، جلد: تیماج حنایی یک لا، اندازه: 18×22سم [ف: 11-729]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1822/21

آغاز: الفاعل على اربعة اقسام الاول الفاعل بالطبع و هو الذي يصدر عنه الفعل من غير علم و شعور؛ انجام: نقل من رسالة اثبات الواجب مولانا و سيدنا مير نظام الدين احمد بن غياث الدين منصور بن صدر الدين شيرازى رفع الله مقامهم في عليين

بخشى از آن درباره اقسام فاعل؛ بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ در پایان نسخه حاضر احمد پسر غياث الدين منصور نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 176ص، 20 سطر، قطع: رقی، اندازه: 10×15سم [ف: 4269]

20. تهران: الهیات، شماره نسخه: 697/5

آغاز: بسمله و به ثقتی و عليه اعتمادی و توکلی اللهم صل على محمد و آل محمد و سلم. الحمد لله الذي ارانافى بدايع خلقه امارات صنعته و اعلام حكمته و ابدى لنا شواهد الافتقار ... و بعد فهذه رسالة في اثبات الاله المدير العالم الواجب الحق تعالى شأنه؛ انجام: و كثير من صفاته بل وجوده تعالى شأنه على خلاف ما هو المشهور عند الجمهور كما لا يخفى على المتأمل المنصف فتأمل خط: نستعليق، كا: محمد ملهمى، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 16گ (82پ-97ر)، 15 و 16 سطر (5/5×11)، اندازه: 12×19 سم [ف: -368]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5085/1

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعليق، بی کا، بی تا؛ جلد: دورو تیماج قرمز، 112گ (1پ-113پ) [ف: 13-279]

22. همدان؛ مدرسه غرب، شماره نسخه: 4752/1

آغاز: آخر لا يلزم من الأحكام و الاتقان علم فاعل و بالجمله دعوانا أن الحكم بوحدة فاعل مثل تلك الأمور المرتبط المتعاقبه التي بمنزلة امر واحد ليس ابعده ولا يخفى من الحكم بعلم فاعل الفعل المحكم بل لعله اجلى و هو معتبر ضمنا في الحكم بعلم الفاعل الذي فعله ممكن ثم بعد المقدمتين نقول أن النظر في السموات و الأرض؛ انجام: برابر

خط: شکسته نستعليق، کا: محمد تقی انصاری، بی تا، قطع: ربعی رشت و همدان - ف: -1538]

- اثبات واجب الوجود « اثبات الصانع القديم بالبرهان القاطع القويم

itbāt-ul wājib-ul wasīt

حسينى دشتكى، احمد بن ابراهيم، - 1015 قمرى

(hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607

اهدا به: الله ويردى خان يكي از سرداران عصر صفوى

ص: 479

رساله ای است در اثبات واجب در دو «مقصد» و «خاتمه» و هر مقصد دارای چند «فصل»: مقصد 1. اثبات تفرد الواجب؛ مقصد 2. اثبات توحیده تعالی فی الوجوب الذاتی؛ الخاتمة فی تفسیر قوله تعالی: «لو كان فيهما آلهة إلا الله لفسدتا». مؤلف که از نوادگان غیاث الدین منصور دشتکی است، بر خلاف نیاکان خود، که خصومتی بس عظیم با ملا جلال دوانی داشته اند و او را به عنوان «مظهر اسماء جلاله» یاد می نمودند، با وی از در تجلیل و احترام در آمده و او را «علامه محقق دوانی» ذکر می کند. مؤلف رساله ای مفصل مشتمل بر مقدمه و بیست فصل و خاتمه در این موضوع نگاشته که به نام «اثبات الواجب کبیر» مشهور است.

آغاز کتاب: سبحانک اللهم یا هادی المجاهدين فيه سبيله القويم و مبلغ السالكين اليه طريقه المستقيم ... فاني لما رأيت ان اجل المطالب و اعليها و ارفع المآرب و اسناها هو العلم بتوحيد الواجب ذاتا

انجام کتاب: و قال أبو الحسن العامري في بعض رسائله ثم قالوا لو لا ارتباط بعض الموجودات بالبعض على الوصف الحقيقي.. فانكار المنكرين و حجود الجاحدين من الملحدين و المشركين انما هو من خذلان رب العالمين ... و صلى الله على محمد و آله الهادين للحق و الصواب و المزيل للزيغ و الارتباب في كل باب و هذا آخر ما اردنا ايراده في هذه الرسالة و ليكن اليه الرجوع في البداية و النهاية

[الذريعة 103/1؛ ريحانة الأدب 200/6؛ كشف الحجب 3-4]

1. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 576/1

خط: نستعلیق، کا: ابوالمفاخر حسینی، تا: 1010ق، جا: قریه کوهین و به همراهی میرزابو جعفر و هنگام سفر ایمر ناصر خان؛ مصحح، روی برگ اول یادداشتی از سید محمد علی روضاتی درباره کتاب و آن که آن را از کتابخانه شیخ محمد باقر اصفهانی خریده دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکی، 24 گ (1 پ - 24 پ)، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 2-445]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11784/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابو العلا فرزند علی، تا: رجب 1028ق، جا: مشهد مقدس؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: سمرقندی، آهار مهره شده، 31 (60-90)، 19 سطر، اندازه: 5×12 سم [ف: 29-589]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 164/4

آغاز: برابر؛ انجام: ربنا لا تزع قلوبنا بعد اذ هديتنا و هب لنا من كذلك رحمه انك انت الوهاب و صلى الله على محمد هادی الحق و الصواب.

خط: نستعلیق، کا: عبد الرضا بن قاضي علی شولستانی، تا: 1046ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج ضربی مقوایی، 59 ص (253-312)، 240 سطر (4×15)، اندازه: 8×20 سم [ف: 7-146]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1219/24

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، بی کا، تا: 1046ق؛ چند حاشیه از مؤلف در متن رساله به طور مشجر نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نازک و کهنه، جلد: تیماجی مشکی، 39ص (413-451)، 23 سطر، قطع: وزیری اندازه: 12/5 × 25سم [ف: 4-149]

5. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 6192/14

آغاز: برابر؛ انجام: من الملحدین والمشرکین انما هو خذلان من رب العالمین نعوذ بالله من خذلان العار، لاترغ قلوبنا بعد إذ هدیتنا، وهب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب، وصل ... تم بالخیر فی سنة ثمان و خمسين بعد الألف ... علی ید ... محمد الاسترآبادی

کاتب: ... محمد استرآبادی، تا: 1058ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن

قرمز، 44ص (131-175)، 24 سطر [ف: 9-233]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11292/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1082 و 1083ق؛ از ابتدا تا انتها با درج نشان «بلغ قبلا» مقابله شده؛ جلد: تیماج سیاه، 22ص (87-109)، سطور چلیپا، قطع: بیاضی [ف: 33/2-64]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی مقوایی، 4گ (55-59پ)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی اندازه: 20×31سم [ف: 16-338]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/13

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-169]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4681/30

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد قاسم بن بهزاد، تا: قرن 11؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن زرد سیر، 9گ (64پ-73ر)، راسته و چلیپا، اندازه: 16/6 × 25/5سم [ف: 8-29]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 697/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ملهمی، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضریبی مقوایی،
25 گ (98 پ - 122 ر)، 16 تا 19 سطر (5/5 و 6 تا 11 تا 13)، اندازه: 19×12 سم [ف:-368]

10. همدان، مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4752/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد تقی انصاری، بی تا، قطع: ربعی

ص: 480

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها پارچه ای قرمز، 2 گ (64-65 پ) اندازه: $14/5 \times 26/5$ سم [ف: 2-526]

387- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

تفرشی، مراد بن علی، 965-1051 ق

(1558-1642) tafreṣṡī, morād ebn-e alī

مؤلف دو دلیل برای اثبات خدا می آورد که در آن نیازی به باطل ساختن دور و تسلسل نیست. نام مؤلف در فهرست نامعلوم است اما مؤلف در پایان رساله به کتاب خود به نام «الرضیة الحسینیة» ارجاع می دهد. از آنجا که مراد تفرشی کتابی به همین نام دارد، معلوم می شود که همو مؤلف این رساله است. شاید تاریخ کتابت نسخه موجود صرفا تاریخ تألیف باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1079/34

آغاز: هو الموفق و المعین. الموجود اما واجب او ممکن، لانه من حیث هو، مع قطع النظر عما یغیره، موجود، لایقبل العدم ام لا؟ انجام: فلم یکن واجبا، و ذلك خلاف المفرد (و) ض و قد بسطنا فی الدلیین فی «الرضیة الحسینیة» فمن یرد الاطلاع علیه، فلیرجع الیه. و الله تبارک و تعالی هو الموفق و المعین.

تذکر: در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: تعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه 1047 ق، برای مولی محمد صالح کرامی؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 2 ص (240-241)، 23 سطر (6×19)، اندازه: 15×26 سم [ف: 3-135]

388- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

قره باغی، یوسف بن محمد جان، - 1054 ؟ قمری

(- 1645) qara-bāqī, yūsuf ebn-e mohammad jān

گزارشی از آن داده نشده است.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5052/6 ف

نسخه اصل: دهلی در دیوان هند شماره 40 f-a؛ خط: نستعلیق،

بی کا، تا: قرن 12 [فیلم ہا - ف: 3-129]

389- اثبات الواجب = الرسالة المهدية / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = ar-r.-ul mahdīyya

مینا سپاهانی، صادق بن محمد صالح، 1018 - 1061 قمری

(1610) - mīnā sepāhānī, sādeq ebn-e mohammad sāleh

(1651)

رساله ای در اثبات واجب الوجود و صفات ثبوتیه و سلبيه و اثبات نبوت و امامت و معاد، دارای یک «مقدمه» و چند «باب».

آغاز کتاب: بسمله اللهم انانحمدک حمدا تالاً لوجوب وجودک ... و بعد فيقول أضعف مخلوق الخالق ابن محمد صالح محمد صادق ...

انجام کتاب: قدتم هذه الرسالة على وجه الاختصار في عشر الثاني من شهر الثالث من السنة التاليه لعشر الأولى من العشرة الثامن المأت الأولى من الف الثاني ووقفني الله ان الف - کتابا يشتمل على هذه المطالب على وجه الأطناب انشاء الله تعالى

[فهرستواره منزوی 63/6 (ظاهراً فارسی دانسته)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7

خط: نسخ، بی کا، تا: 1011 یا 1017، به سفارش مهدیقلی [الفبائی: -19]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: ربیع الأول 1017ق؛ از تاریخ 1154 تا 1289، 8 بار داخل عرض شده است؛ واقف: آغورلوی شاملو، تاریخ وقف: رمضان 1080؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج گلی ضربی مزین به ترنج شرفه دار، 42 گ، 17 سطر، اندازه:

25x13 سم [ف: 1-34]

390- اثبات واجب الوجود / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e vājib-ol vojūd

لاهیجی، عبدالرزاق بن علی، -1071ق

(1661-) (lāhījī, abd-or-razzāq ebn-e alī)

مأخوذ از گوهر مراد او.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15466/2

آغاز: فصل هفتم از باب اول از مقاله دویم در اثبات واجب الوجود، بدان که مقصد اقصی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1261ق؛ 6ص (42-47)، 11 و 12 سطر، اندازه: 11/8

× 18/5 سم [ف: 108-43]

391- اثبات الواجب = اشتراک لفظی وجود (رساله) / فلسفه / فارسی

(r) (esbāt-ol vājeb = ešterāk-e lafzī-ye vojūd)

تبریزی، رجب علی، - 1080 قمری

(1670 -) (tabrīzī, rajab--alī)

رساله مختصری است در اثبات واجب الوجود و اثبات صفات ذات و اشتراک لفظی وجود، دارای یک «مقدمه» و پنج «مطلب» و «خاتمه»: مقدمه در بیان معنی وجود و معنی اشتراک لفظی و

ص: 481

معنوی؛ مطلب 1. اثبات واجب الوجود بالذات؛ 2. اثبات احدیت ... یعنی در نفی ترکیب؛ 3. اثبات احدیت و نفی شریک الباری؛ 4. بیان آن که صفت عین ذات نمی تواند بود؛ 5. بیان آن که اشتراک لفظ میان ممکنات و واجب اشتراک لفظی است نه معنوی؛ خاتمه در بیان احادیث شاهد بر این دو مطلب اخیر. شاگردش میر محمد اسماعیل خاتون آبادی همه آن را در اعتقادیه» خود با ذکر نام استادش آورده و شاگرد دیگرش قاضی میر محمد سعید قمی آن را به عربی در آورده و میرزا محمد مهدی در «وجودیه» خود آن را رد کرده است.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد و آله اجمعين بدانکه این نوشته مشتمل است بر مقدمه و پنج مطلب و خاتمه مقدمه در بیان معنی وجود اشتراک لفظی و معنوی ... مطلب اول در اثبات وجود واجب الوجود

انجام کتاب: ... تا اینکه ذات الله تعالی به معنی وجود موجود باشد و به معنی وجوب واجب چنانچه در ممکنات است. سبحان رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين.

چاپ: با تحقیق سید جلال الدین آشتیانی، در منتخباتی از آثار حکمای الهی، جلد 1 (قم، دفتر تبلیغات اسلامی، 1378 (چاپ دوم))؛ با تحقیق علی اکبر زمانی نژاد، ضمن رسائل آقا جمال خوانساری، قم، 1378 ش، کنگره آقا حسین خوانساری

[الذريعة 104/1؛ نسخه های فارسی منزوی 733/2؛ مکتبه امیر المومنین

14/1؛ فهرستواره منزوی 90/9 و 65/6 (همین رساله است)]

شرح و حواشی:

1- رد رساله اشتراک لفظی وجود؛ آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین (-1125)

2- البرهان القاطع و النور الساطع = ترجمه اثبات واجب؛ قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید (1049-1103)

3- اثبات الواجب؛ حسینی، محمد طاهر بن محمد (قرن 12) 4- اثبات الواجب (مختصر) = تلخیص رساله اشتراک وجود

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 971/12

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصر آبادی، تا: 16 رجب 1064ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى با نقشه های زرین، 3 گ (200-203 پ)، 23 سطر، اندازه: 13×24/5 سم [ف: 3-164]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1711/7

خط شکسته نستعلیق، کا: محمد سعید بن میر نظام حسینی مازندرانی، تا؛ با تاریخ 1077ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای لایی، 5 گ (165 پ-160 ر)، اندازه: 10×18 سم [ف: 5-343]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3950/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1088ق، جا: سپاهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی، 16 گ (72-88)، 15 سطر (6×11)، اندازه: 20×12 سم [ف: 12-2939]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1988/5-ف

خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین حسینی لارجانی، تا: 1093ق؛ در ص ع تاریخ مرگ محمد ابراهیم بن محمد سلیم در شب 10 ربیع الثانی 1165 و تاریخ های 1198 و 1195 و 1189 دیده می شود.

[فیلم ها - ف: 1-633]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1631/1-ف

نسخه اصل: مجلس 12909 (221)؛ کا: محمد صالح حسینی ترشیزی، تا: صفر 1096ق [فیلم ها - ف: 1-624]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1711/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان نوری، در حیات مؤلف با تعبیر «سلمه الله»؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماجی تریاکی رنگ، 14ص (110-124)، 14 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 17×11/5 سم [ف: 9-247]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 884/3

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-78]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2938/4

آغاز و انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مهر قرمز رنگ، 10ص (68-77)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 19×12 سم [ف: 10-349]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4639/5

آغاز و انجام: برابر

در فهرست این رساله با عنوان «رساله فلسفی» و ناشناس آمده

است؛ بی کا، تا: قرن 11 [ف: 7-445]

9. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: 44/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 15 سطر (7×11/5)، اندازه: 18/5×12 سم [نشریه: 3-]

10. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 710/8

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 [نشریه: 7-132]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/43

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا قرن 11، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی مقوایی،
گ (109-110ر)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی اندازه: 20×31سم [ف: 16-341]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/35

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-180]

12. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 679/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ 11گ (179پ-190ر)،

ص: 482

15 سطر، اندازه: 19/5x13/5 سم [ف: 1-48]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/60

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: شرقی، 2 گ (155 پ-154 پ)، 33 سطر، اندازه: 29/5x15/5 سم [ف: 31-723]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 100 55/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، تمامی صفحات مجدول زرین و مرصع جلد: تیماج قهوه ای مجدول عطف و حاشیه تیماج قرمز، 6 ص (47-56)، اندازه: 23x11/5 سم [ف: 32-67]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 278/31

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: دهه دوم شعبان 1114ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج دولای مشکی گرد تریاکی، ابعاد متن: 19x7، اندازه: 23x7/5

سم [سنا - ف: 1-136]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15676/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1124ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 18 ص (66-83)، 15 سطر، اندازه: 15x10/3 سم [ف: 43-233]

17. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14855/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الثانی 1125ق؛ جلد: مقواروکش

پارچه ای، 9 ص، اندازه: 18x13 سم [ف: 2-156]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/49

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: رجب 1126ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، 4گ (161-164 پ)، 26 سطر (10×19)، اندازه: 14×24سم [ف:192714]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3455/198

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: بین 1063 تا 1141ق؛ جلد: تیماج یک لا قرمز، اص (255)، قطع: بیاضی، اندازه: 33×15/5 سم [ف:10 - 1356]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12749/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالمفاخر، تا: شعبان 1141ق؛ کاغذ: حنائی،

جلد: میشن مشکی، 23 سطر، اندازه: 16×8 سم (ف:11-327)

21. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 933/2

آغاز: باید دانست که معنی لفظ وجود و موجود بدیهی است خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 28 رجب 1159ق؛ 3گ (114-117) اندازه: 11×19/5

سم (نسخه پژوهی: 3-126)

22. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 804/2

آغاز: برابر نام

کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الأول 1167ق؛ جلد: تیماج دوروزیتونی ضربی ترنج با سر مجدول، 2گ (22-24ر) اندازه: 20×14 سم [ف:2-84]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1419/8 ط

خط: نستعلیق، کا: گویا محمد تقی تازی، تا: قرن 112111ص (86-76)، اندازه: 25×15 سم [ف:24/3-118]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14557/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، محشی، نسخه بدل ها در حاشیه با نشان «خ ل» نگارش یافته؛ مهر: «العبد المذنب لطف علی

بن محمد کاظم» به تاریخ 1268؛ کاغذ: شرقی، گ (58-61)، 24 سطر، اندازه: 7×14 سم [ف: 36-575]

25. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 404016

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای ضربی، 21 سطر، اندازه: 8/12 × 5/22 سم [ف: 16077]

26. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/39

آغاز: ... خواهد بود و بس، نه در معنی که فهمید شود از آن اسم. و حکیم مسلمة احد مجریطی تصریح باین معنی کرده؛ انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن سیاه، گ (115-117ر)، اندازه: 7/13 × 5/25 سم [ف: 8-40]

27. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 995/3

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 12؛ در حاشیه کتاب اول از

برگ 13 به بعد؛ اندازه: 11×19 سم (نسخه پژوهی: 3-128)

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14759/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً اواخر قرن 12؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، گ (58-64پ)، 15 سطر، اندازه: 3/12 × 5/18 سم [ف: 41-200] 29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2/3926

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماجی مشکی یک لا، 20 ص (148-167)، 14 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12×17 سم [ف: 10-2002]

30. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4055/5

آغاز: الحمدلله رب العالمین... قال الله تعالى أن الله لا یغفر أن یشرك به و یغفر ما دون ذلك؛ انجام: برابر نام مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد کریم تبریزی ملقب به ابوالفضل، تا: 1216ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، گ (38-43ر)، اندازه: 11×15 سم [ف: 11-57]

31. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2/2487

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1226ق؛ واقف: اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روغنی با گل و بوته، گ (9-22)، 14 سطر (5/4×10)، اندازه: 9×5/15 سم [ف: 4-1313]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1364/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-203]

32. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1732/9

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 23 ذیقعدہ 1227ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قهوه ای لایی، 3گ (83-86پ)، 23 سطر، اندازه: 15×31سم [ف: 5-350]

33. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5438/5

خط: نسخ، کا: محمد حسن جوینی شیرازی، تا: 1237ق، جا: شیراز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه یک لایی، 6گ (62پ-67پ)، 21 سطر، اندازه: 14×21سم [ف: 16-341]

34. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2811/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن کاظم طباطبائی، تا: 1249ق؛ 10گ، 15 سطر، اندازه: 10×18سم [ف: 1-155]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12260/2

آغاز: بسمله، بدانکه انفس معانی و مهیات باقطع نظر، انجام: در خانه حاجی حسن نوشته شد

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد باقر زنجانی متخلص به سالک، تا: 1253ق، جا: زنجان؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، تاریخ وقف: مرداد 1361؛ کاغذ: نخودی و شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مستعمل، وص (57-65)، اندازه: 14/5 × 20/5سم [ف: 17-441]

36. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14724/27

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تان ربیع الثانی 1253ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره زده، 3گ (338پ - 340پ)، 25 سطر، اندازه: 9×14سم [ف: 37-290]

37. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2051/3

بی کا، تا: جمعه جمادی الاول 1257ق، جا: زنجان؛ در متن و هامش؛

کاغذ: پسته ای، جلد: میسن سیاه، اندازه: 10×16سم [ف: 5-416]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14504/1

در فهرست از اسماعیل بن محمد کریم تبریزی ملقب به ابوالفضل دانسته، که به نظر خطا رفته است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی قراگزلو برای ملا اصغر اردبیلی، تا: پنج شنبه 20 ذیقعده 1272ق؛ 7ص (1-7) [مختصر ف: 18]

39. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3894/13

خط: نستعلیق، کا: نصرالله بن احمد نراقی، تا: 1294ق، جا؛ تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضریبی مقوایی، 12گ (200 - 211)، 16 سطر (7×12)، اندازه: 11×16سم [ف: 12-2882]

40. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9258/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج عنابی [ف: 30-38]

41. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 415/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، 6گ (16پ-182ر)، اندازه: 5/12×18سم [ف: 2-136]

42. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4656/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد الحسینی النفرشی، تا: صفر 1311ق؛ با مقابله مرتضی فرهنگ و یادداشت هایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه میشن زرد لایی مجدول، 7گ (41ر-47ر)، 15 سطر، اندازه: 7/13 × 21/2سم [ف: 7-471]

43. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9225ض

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن حسنعلی، بی تا؛ ضمیمه: گفتاری به پارسی و دو گفتار به عربی در دفع «شبهه این کمونه» از میرزا ابراهیم و میرزا قاضی؛ وص، 28 سطر، اندازه: 10×18سم [ف: 11-161]

44. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 631

آغاز: پس از تسمیه و تحمید: قال الله تبارک و تعالی ان الله لا یغفر ان یشرک به؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، بی تا، مجدول به شنگرف؛ واقف:

نادرشاه، تاریخ وقف: 1145؛ 5گ، اندازه: 20×29سم [ف:4-151]

45. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 12231

خط: نسخ، بی کا، بی تا [الفبائی:-51]

46. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15530

آغاز: برابر؛ انجام: الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی کا، بی تا [الفبائی:-680]

47. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه:550/4

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی کا، بی تا؛ 5گ (84-89)، اندازه: $12/5 \times 19/5$ سم (مؤید: 2-50)

48. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 257016

خط: نسخ، بی کا، بی تا، گویا همه شماره های این مجموعه نوشته مرتضی بن علم الهدی حسینی طالقانی است، ناقص است؛ کاغذ:

سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 7گ (154-160)، 31 سطر (7/5×17)، اندازه: 12×21 سم [ف:9-1364]

49. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 374/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ آگ (52-58پ) [ف:3-132]

50. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1036/1

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، 4گی (2پ-8پ) [ف:3-405]

51. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2267/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و درون سرخ، 6گ (44-49پ)، 17 سطر (10×19)، اندازه:

$18/5 \times 28/5$ سم [ف:9-917]

52. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 256/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، بی تاب کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 3گی (68-70)، ابعاد متن (13×22/5)، اندازه: 24×16/5 سم [ف:-194]

53. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 4633/10

آغاز: برابر؛ انجام: و فرموده اند که عالم است یعنی ظاهر نیست و قادر است یعنی عاجز نیست که صفات کمال را حمل بسبب فضایل آن صفات ...

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا ضربی، 5گ (85-90)، سطور حمایلی، اندازه: 2388/5 سم [ف:19-289]

54. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:

10183/19 آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمین ... بدانکه این نوشته مشتمل است بر رساله آخوند ملا رجب علی؛ انجام: ... که آنچه می توان فهمید همین است و زیاده ممکن التعقل نیست و الله اعلم بحقائق الامور.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز با عطف و حاشیه مشکی، 13ص (130-142)، اندازه: 18/5 × 11/5 سم [ف: 32-218] 55. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1310/3 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز یک لایی، 14ص (36-49)، اندازه: 19×12 سم [ف: 24/3-64]

56. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1232/12

کا: غیاث الدین مسعود حسینی طباطبائی، بی تا، جا: میانه؛

کاغذ رنگین، جلد: تیماج مشکی ضربی یک لایی [سنا- ف: 2-176]

57. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 719/1

بی کا، بی تا، 4گی، قطع: خشتی [ف:-301]

58. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 649/22

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 8، 1139-146، 16 سطر، اندازہ: $11\frac{1}{5} \times 18\frac{1}{5}$ سم [ف: 1-49]

59. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8601/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت سبز، 10 گ (1 پ-10 ر)، اندازہ: $21 \times 14\frac{1}{5}$ سم [ف: 22-177]

60. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6872/3

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز، 8 گی (42 پ-49 پ)، اندازہ: $18 \times 10\frac{1}{4}$ سم [ف: 18-67]

61. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1861 / 2

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، بی تا: مصحح؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 3 گ (4 ر-6 ر)، اندازہ: $25\frac{1}{5} \times 15$

سم [ف: 5-278]

62. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2044/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای سوخته، 6 گ (251 پ-256 پ)، 17 سطر، اندازہ: $20\frac{1}{5} \times 14$ سم [محدث ارموی مخ: 135-1]

63. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8/66 - 1356/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ، 25 سطر،

اندازہ: 25×15 سم [ف: 1-57]

44. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4768/4

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی رشت و همدان - ف: 1548-

65. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 17/1

بی کا، بی تا [نشریه: 5-287]

392- اثبات الواجب (مختصر) = تلخیص رساله اشتراک وجود / فلسفه / فارسی

esbāt-ol vājeb (mx.) = talxīs-e r.-ye ešterāk-e vojūd

وابسته به اثبات الواجب = اشتراک لفظی وجود (رساله)؛ تبریزی، رجب علی (1080-)

اصل رساله در «اشتراک وجود» از ملا رجب علی تبریزی است و تلخیص کننده شناخته نیست و نسخه در دنبال «اثبات الواجب» فسایی جا دارد و شاید از وی باشد.

[فهرستواره منزوی 111/6]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6296/2

آغاز: مقدمه؛ در بیان معنی وجود، و معنی اشتراک لفظی و معنوی؛ انجام: لا یكونان له. هكذا قال العقلاء فيما یصفون.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج

زرد ساده یک لا، 3 گگ (48 - 50 پ)، 14 سطر، اندازه: 20x13/5

سم [ف: 3-498]

393- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

حسینی قزوینی، محمد معصوم بن فصیح الحق، - 1091 قمری

(hoseynī qazvīnī, mohammad ma'sūm ebn-e faṣīḥ-ol haqq (- 1680

رساله ای فلسفی در اثبات صانع، مشتمل بر پنج «فصل»: 1. فی أن بعض الموجودات الخارجية واجب بالذات؛ 2. فی أن الموجود الواجب بالذات واحد بالذات؛ 3. فی أن صفاته الذاتية عين ذاته بالعينية؛ 4. فی أن كل معلول مسبوق بالعدم الخارجي؛ 5. فی

ص: 485

الإشارة الجمالية الى علمه وقدرته تعالى.

آغاز كتاب: الحمد لله الذي دل بذاته على جميع صفاته ... و بعد فهذه وجيزة اشتملت من المطالب العقلية الأصولية ... فاولها اثبات أن بعض الوجود واجب الوجود. و ثانيها أن الموجب الواجب بالذات واحد بالذات. و ثالثها ان صفاته الذاتية عين ذاته ...

انجام كتاب: منقولاً من الاول الى الثاني مشتقاً. انتهى. و لولا مخافة التكثر لاوردت منه و من غيره ما يسهل العسير و على الله التكلان في كل عسير و يسير انه على ما يشاء كيف يشاء قدير.

1. قزوين؛ فحول قزوينی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر؛ انجام: و نبع الماء من الحجر لموسى و من اصابع نبينا و غير ذلك فلنختم الكلام في هذا المقام حامدين و مستغفرين.. در پنج فصل؛ كا: محمد جعفر بن رستم طالقانى، تا: 3 جمادى الثانى 1072ق [فحول قزوينى: ف-27]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 3716/1

آغاز: برابر، انجام: و الشريعة الغراء المنسوبة إلى خير الورى عليه و آله السلام الى أن يشاء الله تعالى و يرضى

خط: نستعليق، كا: صدر الدين محمد حسينى، تا: 1097ق؛ جلد: تيماج قهوه اى بدون مقوا، 18گ (2پ-19پ)، اندازه: 21×12سم
ف: 10-114]

3. تهران؛ ادبيات، شماره نسخه: 216/2

بى كا، تا: قرن 12 [ف: 3-25]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1381/2

آغاز و انجام: برابر

كا: نصرالله بن سيد حسن حسينى، تا: 1229ق؛ در دنبال نام مؤلف واژه «ره» دارد؛ 9ص (135-143)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 20×15سم [ف: 3-35]

5. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7687/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بى كا، بى تا؛ كاغذ: فرنگى، جلد: تيماج مشكى ضربى، 6ص، 18 سطر (9×15)، قطع: خشتى، اندازه: 20×15سم [ف:-
671]

ملا شمساً، شمس الدين محمد، 1016 - 1098؟ قمری

(mollā Ṣamsā, Ṣams-od-dīn mohammad (1608 - 1687

تاریخ تألیف: 1050ق؛ محل تألیف: شیراز رساله ای فلسفی در اثبات واجب است که مؤلف در آن به شبهه تعدد واجب تعالی منقول از این کمونه سخن گفته و پاسخ گفته است.

آغاز کتاب: لو كان في عالم الوجود واجبان بالذات العياذ بالله تعالى لوجب أن يكون حقيقة الوجود الذاتي مشتركاً بينهما اشتراكاً ذاتياً ولا يجوز أن يكون وجوب الوجود مشتركاً عرضياً كما هو مذكور في شبهة ابن كمونة

انجام کتاب: و اعلم أن المفسد التي تكون واردة على القول بكون وجوب الوجود معلولاً على ما ذكرنا مفصلاً يرد جميعاً على القول بكون وجود الواجب بالذات مطولاً- كما يظهر بالعامل غيراً فعليك باستخراجها تفصيلاً على محاذات ما ذكرنا مفصلاً في الوجوب إذا كان معلوماً، تمت

[الذريعة 1: 105، 373؛ ریحانة الادب 5: 383]

1. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 735/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن افضل حسینی، تا: 1073ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 6گ (78-83ر)، 18 سطر (14×6)، اندازه: 10×19 سم [ف: 373-]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1701/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1076ق؛ کاغذ: فرنگی آهارمه‌ره، جلد: تیماج قرمز، 7ص (241-248)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 10×17 سم [ف: 2399]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8272/2

آغاز: الحمد لله خالق الكل و باعث الرسل و هادی السبل و الصلاة و السلام على سيد النبيين و أفضل المرسلين؛ انجام: و احشرنا في الدنيا و الآخرة مع محمد و آله الاطهار صلوات الله و تسليماته عليه و عليهم أجمعين

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن نعمت الله قهپائی اصفهانی، تا: 1099ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 59گ (155-97)، 19 سطر، اندازه: 17/5 × 17/5 سم [ف: 21-234]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12589/15

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، کاغذ: شرقی، 2 گ (42-43 پ)، 35 سطر، اندازه: 14×28 سم [ف: 31-686]

395- اثبات الواجب (2) / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

ملا شمس، شمس الدین محمد، 1016 - 1098 قمری

(mollā Šamsā, Šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687

تاریخ تألیف: 1060 ق

آغاز کتاب: اعلم أن الموجود الخارجي ينقسم إلى قسمين لأن وجوده الخارجي اما ان يكون وجوداً معلولاً للغير و مستفاداً منه او لا يكون

انجام کتاب: فبان بهذا البرهان وجود الواجب بالذات في الخارج

ص: 486

و کتب مسئولاً مؤلف هذه الرسالة بيده محمد المدعو بشمسا الجيلاني ... في تاريخ ستين بعد الألف

[التراث العربي 46/1؛ الذريعة 105/1 و 373/1؛ ریحانة الادب 383/5]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2929/12

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 2 ص 266-267 [ف: 3-36]

396- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

حسنی حسینی، حمزه بن محمد، ق 11 قمری

(hasanī hoseynī, hamze ebn-e mohammad (- 17c

رساله ای کوتاه در اثبات واجب تعالی که مطابق مذاق و مشرب امامیه نگاشته شده است و در آن بدون این که به امتناع دور و تسلسل استناد شود به اثبات حق تعالی پرداخته شده است. مؤلف که از این تألیف اثری در جایی دیده نشد احتمالاً همان «قوام الدین حمزه بن تقی الدین محمد شیرازی» است که در قرن 11 می زیسته و نامش در «طبقات اعلام الشیعة» به اختصار آمده است.

آغاز کتاب: اعلم أن للقوم مسلكين في اثبات الواجب تعالی أحدها يتوقف على ابطال الدور و التسلسل و هو المشهور لدى الجمهور و الثاني لا يتوقف عليه و قرروه بان مجموع الممكنات الموجودة

[طبقات اعلام الشیعه 190/5-191]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10029/37

آغاز: برابر؛ انجام: هذا ما سنع به الخاطر العلیل و انظیر اکلیل و التوفیق من الله الجلیل

در فهرست ناشناس، نام مؤلف به استناد نسخه ش 2/2228 مسجد اعظم ذکر شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری ترنج با سرترنج طلائی، 2ص (107-108)، اندازه: 17×12 سم [ف: 32-40]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2228/2

آغاز: برابر؛ انجام: لان هذا العدم من حملة عدم الجمعة على النحو الثاني اذ هو عبارة من عدم جزء و جزء حتى يستوفي الأجزاء بأسرها و هذا يمتنع محاد ضرورة

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ سطور به شکل چلیپا؛ جلد: تیماج سیاه، 2گ، 17 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-32]

397- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي

itbat-ul wajib

حيدر على بن شيخ جمال الدين، ق 11 قمری

(heydar 'alī ebn-e Šeyx jamāl-od-dīn (- 17c

رساله ای در اثبات واجب الوجود.

آغاز کتاب: هذه نبذة صدرت مني ارتجالاً بحسب بعض الاخوان مع تشتت البال و تفرق المجال في اثبات واجب الوجود جلت عظمتة و هو طور جديد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 542

آغاز: برابر؛ انجام: فاعترف الزنديق بذلك و حسن اعتقاده و ذلك من قوله تعالى و اذ امسكم الضرفي البحر الاية

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ سپس ضمن 15 صفحه مختصری است در تفسیر سوره مبارکه توحید و بعضی از آیات و فواید متفرقه؛ واقف: نائینی؛ 10 گ، 31 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف:4-6]

398- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / عربي

itbāt-ul wājib

عقيلي استر آبادی، محمد بن حسين

aqīlī estarābādī, mohammad ebn-e hoseyn

در سه «مسلك». گویا حاشیه ای است بر شرح تجرید الکلام در اثبات الواجب.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله رب العالمين اعلم ان للقوم في اثبات هذه المسألة العظمى مسالك احدها مسلك الالهيين و هو ان يستدل بالنظر الى ...

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6921/3

آغاز: برابر؛ انجام: والله المستعان في كل حال. خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: امام وردی پسر کلب علی مشهدی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی ترنجی مقوایی، 2 گ (82-83 پ)، 23 سطر (10×15)، قطع:

ربعی، اندازه: 21×14 سم [ف:16-401]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1351/2 ط

آغاز: برابر؛ انجام: هذا ما حررته و جمعته حسب التماس بعض ... محمد بن حسين العيقلی الاسترآبادی. خط: نستعلیق، کا: محمد تقی سمنانی، تا: 1275ق؛ جلد: تیماج یشمی مجدول، ص (120-126)، 17 سطر، اندازه: 18×11سم [ف:-84]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10377/2

آغاز: برابر؛ انجام: و جمعته حسب التماس بعض ... و انا العبد المذنب ... (پاک شده) ابادی.

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج یشمی مجدول، 6ص (79-84)، 16 سطر، اندازه: 16/5×8سم [ف: 32-351]

399- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

محمد حسین

ص: 487

آغاز کتاب: اعلم أن الرسالة مرتبة على ثلاثة مقاصد، المقصد الأول في بيان أن الممكن لا يوجد إلا لموجد موجود

انجام کتاب: و لنختم هذه الرسالة بهذا العدد شاكرين الله تعالى على حسن توفيقه و مصلين على نبيه و آله الهادين لطريقه صولات الله عليهم أجمعين الطيبين الطاهرين

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 800/16

کا: محمد قاسم بن محمد شفیع، تا: 1101ق؛ قطع: خشتی [ف:-309]

400- اثبات الواجب = قواعد التوحيد | کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = qawā'id-ut tawhīd

حسینی، جعفر بن محسن

hoseynī, ja'far ebn-e mohsen

مؤلف رساله را برای یکی از بزرگان روزگار خود که همنام «خلیل الله» می خواندش نوشته، در یک «مقدمه» و دو «مقاله» و یک «خاتمه» در آن از این کمونه یاد کرده است.

آغاز کتاب: اللهم يا من عجز عن تصور هويته عقول العقلاء

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 285

آغاز: برابر؛ انجام: و اما امکان احد الفردین المفروض و اجبیتها. خط: نسخ خوش، کا: درویش علی فرزند حاجی شمس کازرونی، تا: جمعه 14 ذیقعدة 1118ق، کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج کهنه، 31گ، 20 سطر (7/5×12/5)، اندازه: 13×18سم [ف:3-134]

401- اثبات الواجب = اثبات واجب الوجود / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol wājib

قاضی زاده، قاسم

qāzī-zāde, qāsem

رساله فلسفی مفصلی است در اثبات صانع تعالی و گویا قطعه ای از کتابی باشد که مؤلف در اصول دین نوشته است. فهرست آن چنین است: مقدمه 1. در تقسیم مفهوم به واجب و ممکن و ممتنع؛ مقدمه 2. در بعضی از خواص

کیفیات ثلاث؛ مقدمه 3. در بیان ممکن؛ مقدمه 4. در جهات امتناع تسلسل؛ مقصد 1. در اثبات واجب الوجود، دارای دو هدایت.

آغاز کتاب: بسمله. و به ثقتی. مقدمه اولی در بیان مفهوم واجب و ممکن و ممتنع و ذکر اقسام آنها. تقسیم مفهوم به واجب و ممکن و ممتنع بدانکه هر یک از وجوب و امکان و امتناع کیفیت و حالتی است که عارض نسبت چیزی به چیزی به ایجاب یا به سلب می شود.

[فهرستواره منزوی 65/6]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 260/2

آغاز: برابر؛ انجام: بنابراین از نفی ادراک ببصر نفی رؤیت مطلق لازم میآید و مطلوب حاصل است.

خط: نسخ، کا: هادی بن حاج ابراهیم خاتون آبادی، تا: شب چهارشنبه 14 ذیحجه 1123ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 53گ (84پ-137ر)، اندازه: 25x18سم [ف: 1-292]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3395

آغاز: برابر؛ انجام: علما در مولفات خود بحث از آن نمروده اند و بالله التوفیق و هو المستعان.

نام مؤلف به استناد نسخه ش 2/260 مرعشی ذکر شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ با حواشی با نشان «منه عفی عنه، منه مد ظله» به خط نستعلیق، یادداشت 1296 در پایان هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، 193، 16 سطر (7x13)، اندازه: 18x12سم [ف: 11-2396]

402- اثبات الواجب | کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol vājeb

مسیحافدشکوئی، محمد مسیح بن اسماعیل، 1037؟ - 1127 قمری

(masāhā fedeškū'ī, mohammad masāh ebn-e esmā'īl (1628 - 1715

رساله ای در توحید و اثبات واجب در یک «فاتحه»، در مقدماتی در ضمن 4 «فصل» و دو «مقصد»: 1. اثبات وجود واجب؛ 2. اثبات توحید واجب؛ و «خاتمه» در ذکر احادیثی برای اثبات مدعا. گویا همان اثبات واجب محمد اسماعیل مسیح فسوی شیرازی است. الذریعة (1: 109) مؤلف این کتاب را به طور قطع

محمد مسیح نسائی دانسته است.

آغاز کتاب: بسمله و به ثقتی. یا من منه المبدء و الیه المنتهی یا من له الاسماء الحسنی دلنا علی طرق اثباتک و عرفنا آیه صفاتک و اذقنا حلاوة توحید و ارقنا من سنة الغفلة... چنین گوید... این اسمعیل الفسائی محمد المدعو بمسیح... این چند کلمه ای است مختصر در بیان اثبات واجب و توحید او.

انجام کتاب: ... واجب الوجود بالذات را شریکی در موجودیت حقیقی نخواهد بود چنانکه او را شریکی در واجبیت بالذات و در ایجاد ممکنات نیست.

چاپ: به کوشش عبدالله نورانی، آرام نامه، تهران، 1362: ص 113-154.

[الذریعة 109/1 ؛ فهرستواره منزوی 63/6]

شرح و حواشی:

1- شرح اثبات الواجب شکیب شیرازی، محمد علی بن محمد امین (1135)

ص: 488

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 286/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «محمود»، در حواشی نشانه های مقابله دیده می شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، 60 گ

1(پ-60پ)، 17 سطر (8×12)، اندازه: 13×19 سم [ف: -273]

2. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 593/3

خط نسخ، بی کا، تا: 1107ق؛ اندازه: 12×17 سم (نسخه پژوهی: 3-108)

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 781/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج روغنی ضربی زرکوب مقوایی، 71 گ (آپ -71ر)، 14 سطر (5/5×11)، ا اندازه: 5/10 × 5/16 سم [ف: -391]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3282/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوای عطف

پارچه، 70ص (1-70)، 16 سطر (7×13)، اندازه: 13×18 سم [ف: -2248-11]

5. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6296/1

انجام: راجع به جانب معدوم مذکور تمت

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوای، 47 گ (1پ-47پ)، 18 سطر، اندازه: 10×20 سم [ف: -3-39]

6. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6829/6

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ پس از آن برهانی بر امتناع درک کنه واجب نوشته شده است؛ 126 گ (13ر-149ر)، 18 سطر (8×5/15)، اندازه: 10×20 سم [ف: -3-39]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7382/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای،

32گ (2پ-33ر)، اندازه: 21×12سم [ف:19-184]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10640/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 72ص (96-167)، اندازه: 19×13سم [ف: 33/14-143]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 855

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای سرلوح زرین و جدول به زر و شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج زرد حاشیه دار، 14 سطر (7×15)، اندازه: 18/5×11سم [ف:3-133]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 874/8

خط: شکسته تعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 14 سطر (7×15)، اندازه: 19/5×10سم [ف:3-134]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 299

آغاز: برابر؛ انجام: لمن لا یكونان له هكذا حال العقلا فیما یصفون الله تعالی

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ واقف: نائینی؛ 54گ، 16 سطر،

اندازه: 18×12سم [ف:4-6]

12. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2513/1

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ واقف: اهدایی موسس، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی درون زرد، 45گ (1-46)، 17سطر (8×13)، اندازه: 16×11سم [ف:4-1324]

403- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ul wajib

فاضل هندی، محمد بن حسن، 1062 - 1137 قمری

(fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725

تاریخ تألیف: لیلۃ الرغائب 1080ق

رساله در دیباچه «اثبات الواجب فی اثبات الواجب» نامیده شده که در زمان شاه سلیمان صفوی در هشت «مقدمه» و دو «مقصد» ساخته شده است. آغاز کتاب: بسمله. سبحان من ثبت وجوده علی صفحات اللیل و النهار ... اما بعد فهذه خوزة خريذة اولؤلؤة فريذة في اثبات اوجب ما يثبت في صفحات الجنان و تدلك و جنات اللسان.

انجام کتاب: وقع الابتداء بابداع هذا الكتاب لليلة الرغائب الثمانين بعد الالف و الحمد لله العالمين.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1864/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 88 گ (1 پ - 88 پ)، 20 سطر)

اندازه: 13×19 سم [ف: 8-464]

404- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

itbāt-ul wājib

حسینی، محمد طاهر بن محمد، ق 12 قمری

(180 - hoseynī, mohammad tāher ebn-e mohammad)

وابسته به: اثبات الواجب = اشتراک لفظی وجود (رساله)؛ تبریزی، رجبعلی (-1080ق)

رد رساله اثبات الواجب مرجب علی تبریزی است، کلمات وی را با عناوین «قوله» آورده و با عنوان «شرح» به رد آن پرداخته است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي ليس كمثل شيء وهو السميع العليم ... که چون مرحوم ملا رجب علی که از افاضل زمان بود رساله ای نوشته که مضموم وجود انجام کتاب: بر اکثر فوق مشتبه می شود چنانکه از حدیث مفضل معلوم شد و مکرر بیان کردیم و العلم عند الله تعالی

ص: 489

گلیپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: 62/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین جریادقانی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 24 گ (112 پ-135 ر)، اندازه: 17×10/5 سم
[کتابخانه های گلیپایگان - ف: 171-]

405- اثبات الواجب = اصول الدین و معالم الحق و الیقین / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = usūl-ud dīn w ma'ālim-ul haqq wa-l yaqīn

حسینی تفرشی، محمد داود بن محمد مخدوم، ق 12 قمری

(180 -) (hoseynī tafrešī, mohammad dāvūd ebn-e mohammad maxdūm)

تاریخ تألیف: ربیع الاول 1170 ق

رساله مختصر کلامی فلسفی است دارای اصطلاحات این فن، در اثبات صانع و نبوت و امامت و معاد (اصول دین).

آغاز کتاب: یا منشئ مبادی الحركات الأول و یا متصفا بالبقا الدائم والعز الذي لم يزل اليك توجهت نفوسنا الناطقة

انجام کتاب: فکن مع الله علانية وسرا ومن يتق الله يجعل له من امره يسرا

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14535/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ در 59 پ یادداشتی است از مؤلف در بیان معنی «تشخیص» و این که آیا در خارج موجود است یا نه؛ مهر: «عبدہ محمد داود الحسینی»؛ تملك: محمد حسین بن محمد افضل حسینی خوزانی (؟) افطسی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی بدون مقوا، 6 گ (60 - 66 پ)، 15 سطر، اندازه: 18/5×11/5 سم [ف: 41-36]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7605/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، در حاشیه صفحه اول و دوم دو یادداشت است که سید محمد بن زین العابدین محمد حسینی تفرشی وقف محله ای به تاریخ 1317 نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ (1-5 ر) اندازه: 22×18 سم [ف: 20-5]

406- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

ظهیرا، ظهیر الدین بن مراد، ق 12 قمری

(zahīrā, zahīr-od-dīn ebn-e morād (- 180

رساله ای پیرامون اثبات واجب تعالی است که مؤلف در پی بحث های میرزا محمد شیروانی و آقا حسین خوانساری نوشته و از گفته های شیروانی خرده گیری می کند.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی غرضنا الأهم والمقصود بالإصالة من هذه المقالة علی أن نتکلم علی برهان بین براهین إثبات الواجب تعالی شأنه.

انجام کتاب: متهافت متناقض يدفع بعضه بعضاً بلامرية فهذا البرهان و لله الحمد أمتن البراهین وأوثقها وأخضرها علی ذلك المطلب ... الحمد لله أولاً و آخراً..... باطناً و ظاهراً.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1409/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1128ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 9گ (136ر-144ر)، 23 سطر، اندازه: 24×12سم [ف: 4-189]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1262/3

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب در فهرست «اجتماع النقیضین» آمده که با توجه به کتاب شناسی نسخه و نیز آغاز و انجام آن تغییر یافت و مؤلف تعیین گردید؛ خط: نسخ، بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی روشن یک لایی، 26ص (71-97)، 20 سطر (7×13)،

اندازه: 18×12 سم [ف: 9-251]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12997/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1279ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 11گ (120ر-131پ)، 17 سطر (5/7×14/5)، اندازه: 21/5×13 سم

[ف: 32-978]

4. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 99/6

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی اکبر بروجردی (حاج احمد خادمی)، تا: 1351ق، به دستور آیه الله حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی؛ جلد: تیماج مشکئی، 8گ (90-98پ)، اندازه: 22×17/5سم [ف: 1-67]

5. خوانسار: فاضل؛ شماره نسخه: 232/6

آغاز: برابر

این کتاب در فهرست به شیروانی نسبت داده شده؛ خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، در عصر سید محمد بروجردی، مؤلف بیشتر رساله های این مجموعه، و احتمالاً به خط وی؛ جلد: تیماج قرمز ساده، 12گ (21پ-132)، 19 سطر، اندازه: 21×14سم [ف: 1-192]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 31/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-44]

407- اثبات الواجب = رساله در کلام | کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol vājeb =r. dar kalām

حاجی سید کاظم

ص: 490

رساله مختصری است در توضیح علت های چهارگانه (فاعلیه، مادیه، صوریه، غائییه) که با استفاده از آیات و روایات به اثبات واجب تعالی و «اول و آخر» که در لسان بعضی از روایات وارد شده پرداخته است.

آغاز کتاب: بدان اید که الله فی الدنيا و الاخرة بصنوف تأییداته که جمیع موجودات را چهار علت است.

انجام کتاب: احادیث که تفسیر شده «نبا عظیم» به امیر المومنین (علیه السلام) شاهد صدق بر مدعاست. این است مجملی که موجب رکون خواطر منصف می شود و متعصب معاند را بغیر آتش جهنم چیزی چاره نمی کند کلا سیعلمون ثم کلا سیعلمون.

1. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 890/2

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان رساله در کلام آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبد الرحیم بن علی بن اشرف خراسانی قاننی بیرجندی، تا: شوال 1261ق، جا؛ تهران؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج با سر مجدول گرهی، 3 گ (45-148)، 17 سطر، اندازه: 11×18سم [ف:2-155]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7511/5

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه نسخه شماره 2/890 مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا حسن بن مؤمن پاشاکجوری، تا: 1263ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 5 گ (121 پ-125)، اندازه: 10/5×17سم [ف:19-312]

408- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

استر آبادی، محمد شفیع، ق 13 قمری

(19c - estarabadi, mohammad Safi)

مشهد رضوی؛ شماره نسخه: 24871

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمد لمن جلا غیاهب الشکوک؛ انجام: و جعلناه علی وفق مراحه بعون الله المعین

خط: نسخ خفی، بی کا، بی تا؛ ضمائیم: 1. فائده از محمد باقر مجلسی (2ص)، 2. من افادات العلامة آقا جمال خوانساری (12گ)، 3. مقاله فی احکام النظر (7ص)، 4. انوار الهدی فی تحقیق البداء از سلیمان بن عبدالله بحرانی (23گی)؛ مهر: کتابخانه ناصریه لکهنو؛

واقف: علامه حامد حسین؛ اهدایی رهبری، اسفند 1376، کاغذ: نخودی، 8گ، 15 سطر (6×11/5)، قطع: خشتی رایانه]

409- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

گیلانی، توفیق بن حسین، ق 13 قمری

(gīlānī, towfīq ebn-e hoseyn) - 19c

رساله ای در چند «فصل».

آغاز کتاب: بسمله. الحمد لله الذي قضى بالفناء والزوال على جميع عباده و انفضه امره فيهم على وفق الحكمة و مراده ... اما بعد فيقول الفقير إلى ربه الغني توفيق الجيلاني هذه رسالة في اثبات الواجب و توحيد صفاته و افعاله و اسئل الله التوفيق و عليه التكلان

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 671/1

آغاز: برابر؛ انجام: انتهى حديث ابى بكر النقاش الذي اسدناه في باب القيمة قبل هذا في حديث المواقف

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى ضربی، 24گ (1پ -24ر)، 23 سطر (9×15/5)، اندازه: 20/5×14/5 سم (ف: -358)

410- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

نائینی، محمد رضا بن رشید، ق 13 قمری

(nā'īnī, mohammad rezā ebn-e rašīd) - 19c

این رساله در ضمن جنگی از رضا نائینی است در بیان مسلک های اثبات واجب به اختصار.

آغاز کتاب: بسمله ... اعلم أن من الأدلة على وجوده سبحانه النظر في المصنوعات

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1032/10 - طباطبائی

آغاز: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا، قطع: وزیرى کوچک (خشتی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک لا مشکى رنگ، 11گ، قطع: وزیرى کوچک، اندازه: 20×14 سم [ف: 23-325]

تختى ، عبدالرحمن بن محمد سعيد

taxī, 'abd-or-rahmān-e-bn-e mohammad sa'īd

رساله کوتاهی در اثبات واجب الوجود است، به دلیلی که خود مؤلف یافته و آن این است که «لولا الواجب لم يوجد شیء» و از ادله دانشمندان دیگر استفاده نموده است.

آغاز کتاب: الحمد لله و الصلاة على رسول الله و بعد ... لما كان اثبات الواجب من أهم الواجبات و أسبقها مما لا بد منه.

انجام کتاب: فكيف يصلح علة الموجود الذي هو مثله لا ترجيح الله عليك في ذلك.

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نور علی بن عباسقلی بیک پونلی طالشدولابی، تا: سه شنبه 25 ربیع الاول 1291ق، جا: مسجد قریه چکوجه پشت گیلان، به جهت حاجی محمود؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، گ (11پ-12پ)، اندازه: 14×19 سم [ف:6-253]

412- اثبات الواجب (1) / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

تختی کردستانی، عبدالقادر بن محمد سعید، 1211 - 1306 شمسی

(taxtī kordestānī, 'abd-ol-qāder ebn-e mohammad sa'īd (1832 - 1927

رساله ای است که در آن اثبات واجب بر نهج و روشی نو است که گذشتگان به آن روش چیزی ننوشته اند. او ابتدا «معنی اضافی» را طرح می کند و سپس با استفاده از این معنی به اثبات واجب می پردازد. در حاشیه صفحه اول در توضیح لفظ آوردت» متن آمده: «المورد ... عبد القادر بن شیخ سعید» و از این تذکر احتمال داده می شود که نویسنده این رساله شاید شیخ عبدالقادر بن شیخ سعید باشد.

آغاز کتاب: الحمد لله لهم للصواب والصلوة والسلام على نبيه المنعوت في الكتاب

انجام کتاب: هذا آخر ما اردت ايراده في هذه الصحيفة و الحمد لله اولاً و آخراً.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 38/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد جسیم، تا: 1274ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی الوان عطف تیماج تریاکی روشن، 3ص (233-235)، 15 سطر)

[ف:-221]، اندازه: 5/8 × 5/15 سم [ف:-221]

413- اثبات الواجب (2) / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ul wājib

تختی کردستانی، عبدالقادر بن محمد سعید، 1291 - 1306 شمسی

(taxtī kordestānī, 'abd-ol-qāder ebn-e mohammad sa'īd (1832 - 1927

وی چند گفتار نزدیک به یکدیگر در این زمینه دارد. رساله حاضر کمی مبسوط تر است و مؤلف در ابتدای آن می گوید که بیشتر راه هایی که پیشینیان برای معرفت پیمودند سخت و بلند بوده است و وی اکنون می خواهد راه ساده و کوتاهی را بیان کند. سپس به اثبات واجب می پردازد.

آغاز کتاب: حمدله. صلاة. و بعد، فيقول افقر الوري الى عفو الملك المجيد عبدالقادر بن محمد سعيد انجاهم الله عن العذاب الشديد. أن من المطالب العالية جملة أكثر طرق سلوا فيها الى معرفتها كانت بعيدة صعبة. و انا بعونه تعالى

انجام کتاب: ... يعجز عن دفعه عنه سواه تعالى. كما حصل ذلك الجميع، منهم الصديق رض فيا المعجزة اولي. و الحمد لله على ذلك. رقم حين غلبة النوم

[دائرة المعارف 7/2 و 8/2؛ بغدادی 605/1، زرکلی 44/4؛ سرکیس 1291/2

که هیچیک از این کار او نام نبرده اند.]

1. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 38/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد جسیم، تا: 1274ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی الوان، عطف تیماج تریاکی روشن، 6ص (12-17)، 15 سطر (15/5×8/5)، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: -213]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 630/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: اواخر محرم 1289ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ 4گ (142-145ر) [ف: 2-8]

414- اثبات الواجب (3) کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

تختی کردستانی، عبدالقادر بن محمد سعید، 1211 - 1306 ؟ شمسی

(taxtī kordestānī, 'abd-ol-qāder ebn-e mohammad sa'īd (1832 - 1927

گفتاری است کوتاه در اثبات واجب و جز رساله های دیگر اوست. بخش بندی نشده.

آغاز کتاب: بعد حمدله علی ما هداانا الی طریق الحق، طریق رسوله الی الخلق (علیه السلام) و من التسلیمات اسناها. يقول العبد الفقير الی رحمة الله الغني عبد القار بن مرحوم محمد سعید الغفاری التختی. هذه زبدة في جملتين اوليهما في المبدأ.

انجام کتاب: و هذا هو نبينا محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) واصحابه و تابعيه الى يوم القيامة رزقنا الله خير الاولی و الآخرة بجاهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) آمین. عبد القادر مدظله.

[بغدادی 605/1، زرکلی 44/4؛ سر کیس 1291/2 که هیچیک از این کار او

نام نبرده اند.]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1406/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: ابراهیم، تا: 1300ق؛ محشی؛ 2گ (258پ-259پ)

[ف:2-8]

ص: 492

415- اثبات الواجب (منظومه) / كلام و اعتقادات / عربي

(.itbāt-ul wājib (mnz

کرمانشاهی، محمد مهدی بن محمد محسن، - 1346 قمری

(kermānšāhī, mohammad mahdī ebn-e mohammad mohsen (- 1928

منظومه رائیه، دارای بیش از هزار بیت در اثبات واجب به طریق مناجات و ادله ای که اکثر آنها فلسفی هستند. آغاز کتاب: با وجود حق یا حقا ظهر x× منه حق في وجودات الفطر / حقها منه و منه الباطل xx زاهق بالحق بالحق استقر

[الذريعة 100/18 ؛ تراثنا س ش / 67 4]

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، شاید به خط ناظم، بعد از آن قصیده طویلی است به همان قافیه در مدح ائمه (علیه السلام) [تراثنا: س 2 ش 04-67]

416- اثبات الواجب اکلام و اعتقادات / عربي

itbāt-ul wājib

صدر، جمال الدین

sadr, jamāl-od-dīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1246/2

آغاز: ذات واجب الوجود او شیئاً من لوازمها او غیر ذلک الاجاز ان یکون علتها ذات الواجب او شیئاً من لوازمها والا لکان قدیما لان قدم العلة يستلزم قدم المعلول؛ انجام: علی هذا المعنى و التي يفهم منها فرض كفائي على اعمال اليد اللهم ارنا الحق حقا و ارزقنا اتباعه و ارنا الباطل باطلا و ارزقنا اجتنابه والصلوة على ختم الرساله

بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکى و مقوایی نو، 84ص (16-99) [سنا - ف: 2-182]

417- اثبات الواجب و اصول دین / كلام و اعتقادات / فارسی

esbat-ol vajeb va osul-e din

قمی، محمد طالب بن محمد باقر

اصل کتاب در چهار «رکن» است اما تنها نسخه موجود تنها رکن اول آن را دارد که در اثبات صانع و صفات ثبوتیه و سلبيه است و به چهارده «اساس» تقسیم شده است: 1. در اثبات صانع و وجوب وجودش، در سه تمهید: تمهید اول در بیان معنی واجب و ممکن و ممتنع، تمهید دوم در معنی دور و بیان بطلان آن، تمهید سوم در ابطال تسلسل؛ 2. در بیان توحید واجب، دارای پنج دلیل؛ 3. از لیت و ابدیت؛ 4. نفی جسمیت؛ 5. نفی رؤیت؛ 6. صفات ثبوتیه؛ 7. صفت مرید است؛ 8. صفت متکلم؛ 9. حدوث و قدم عالم؛ 10. قدرت و اختیار؛ 11. افعال بندگان؛ 12. بدا؛ 13. حسن تکلیف؛ 14. احباط و تکفیر. آغاز کتاب: حمد بی حد واجب الوجودی را سزااست که امکان حوادث کاینات بر وجوب وجود ذاتیش شاهدهی است صادق ... لمؤلفه: از تو آوازه هستی بجهان گشته بلند xx گر چه این زمزمه دیری است که دارد دلها

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2044/11

آغاز: برابر؛ انجام: نسخه: اینکه تکفیر را تخصیص به صغیره داده ... که اشاره بان رفت شامل جمیع گناهان

تنها رکن اول؛ خط: نستعلیق بدخط، بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی ترمه نخودی رنگ، جلد: تیماج سرخ، یک لا، 104گ، 127پ-
211پ، اندازه: $13/5 \times 19/5$ سم [ف: 11-160]

418- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ul wajib

سه حاشیه کوتاه است بر سه عبارت از رساله ای در اثبات واجب بدین تفصیل: 1. بحثی است در دلالت موجود بر صانع که در آن به آیات و روایات و اشعار فارسی استناد شده است، آغاز فاقول من الأمور البینه کل موجود من الممكنات یدل علی وجود صانعه دلالة عقيلة فظعية فهو بهذا الاعتبار مظهر له؛ 2. در این حاشیه از اسماء الهی و دلالت الفاظ بر آنها بحث شده است، آغاز: «قوله فتوهموا أن تلك الألفاظ، اعلم أن مدار التوحيد الأول علی أن المراد من قوله ان تلك الاسماء الفاظ موضوعة لها»؛ 3. حاشیه ای است بر حاشیه دوم همین رساله که قبل از این ذکر شد، آغاز: «قوله حسبوا الخ اقول مدار التوحيد الأول الذي افاده المحقق قدس سره لحسناتهم هذا علی أن المراد من الالفاظ في قول الشارح حسبوا أن هذه الاسماء كلها».

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 26/177 - 5297/2

آغاز: بسمله فاقول من الأمور البینه أن کل موجود من الممكنات یدل علی وجود صانعه دلالة عقيلة؛ انجام: وهي علة كون الحكم من المسلمه او مثالها هذا ما ... في هذا المقام لتوجيه هذا الكلام و تمام المرام بقصد من الخبير العلام والسلام والصلوة علی نبیه محمد المصطفى واولاده وعلی المرتضى.

خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد بن حسن، تا: حاشیه اول 5 ذیقعه، دوم و سوم 8 ذیقعه 115ق؛ جلد: تیماج مشکى، 10گ (12پ - 22ر)، 19 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 1-58]

419- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

رساله کوتاهی است در اثبات الواجب که مؤلف ضمن دیدگاههای گوناگون در رابطه با موضوع به بیان مطلب پرداخته است

ص: 493

آغاز: هذه رسالة التفصيل الكلام في حقيقة الواجب و وجوده و اختلاف الآراء فيه على ما أفاده الأستاذ العلامة في أثناء تقريره، فنقول و بالله التوفيق حقيقة الواجب لا يخلو إما أن يكون وجوده او غير و الثاني مذهب اكثر المتكلمين من أصحابنا المعتزلة القائلين..؟

انجام: فهو في الحقيقة راجع الى القسم الأول و هو أن يكون وجوده غير متناهية زائدة عليها هذا و القول بالوجود الخالص مع إختيار كون الوجود الخاص مع إختيار كون الوجود المطلق من المعقولات الثانية على ما هو مذهب الحكماء مشكل جداً و الله أعلم بالصواب

خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: شرقی، 2 گ (187 پ - 188 پ)، 19 سطر، اندازہ: 15/5×8 سم [ف: 36-624]

420- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

رساله ای است مختصر در اثبات واجب به مذاق اهل تصوف و اشراق. مؤلف پس از بررسی مذهب عرفا و صوفیه و متکلمین و حکمای پیشین در وجود واجب و اسماء و صفات او، گفته هر یکی از مذاهب سه گانه را بیان کرده است. در بخش هایی از رساله، وحدت وجود و کیفیت صدور کثرت از وحدت مورد بحث قرار گرفته است.

آغاز کتاب: الحمد لله الاحد الفرد الصمد و الصلوة على سيد الانبياء محمد و آله المكرم الممجد اما بعد فهذه رسالة في اثبات الواجب و توحيدة و صفاته. جميع الممكنات الصرفة التي نسبتا الوجود و العدم اليه و الى كل من اجزائه متساويين يكون باعتبار ماهيتها غير منصفة بالموجوديه

انجام کتاب: فاعلم ذلك فانه يظهر بملاحظه ما ذكر قبل من ان الوجود الحقيقي واحد قد يتقيد بتقييدات اعتباريه يتراى منه المهيئات المتغايرة التي منها تعدد الذوات.

همانند: 1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5085/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بی کا، تا: جمادی الاول 1022ق؛ جلد: دور و تیماج

قرمز، 2 گ (184 پ - 186 ر) [ف: 13-280]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2604/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1056ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی روشن عطف تیماج عنابی مقوایی، 22 گ (33-55)، 13 سطر (11×6/5)، اندازہ: 19×12 سم [ف: 7-13]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8364/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1130ق؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ جلد: تیماج قهوه ای، گ 4 (144پ-147ر)، 11 سطر، اندازه: 13×23سم [ف: 21-326]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18364

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1279ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه ای، گ 3،

17 سطر (6×13)، اندازه: 12×21 [رایانه]

5. کرمانشاه؛ مدرسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 119/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: 1295ق؛ جلد: تیماج مشکی، گ 2 (63پ-64ر)، 23 سطر، اندازه: 13/5×2 1/5سم [ف: 93-] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1780/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-238]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1842/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: جعفر میربابای تبریزی، تا: قرن 13؛ کاتب دفتر (جعفر تبریزی) که خود اهل فضل بوده و با سخنان متصوفه مخالفت داشته در حاشیه رساله، مؤلف آن را تکفیر کرده است؛ کاغذ: نخودی رنگ آهار مهره، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 2ص (212-213) اندازه: 17/5×22سم [ف: 9-515]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15982/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج فرنگی، 2ص (307-308)

(، اندازه: 11×18سم [ف: 44-173])

در اثبات واجب، در یک «مقدمه» و پنج «مطلب» و یک خاتمه» و کاملاً شبیه رساله «اثبات واجب» یا «اشتراک لفظی و معنوی در وجود» ملا رجب علی تبریزی است، با همان فصل بندی و همان عناوین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6489/15

آغاز: الحمد لله الذي خلق الاشياء بقدرته ... اما بعد بدانکه اول چیزی که باری تعالی در عالم اجسام بیافرید ماده بود و آن را به اصطلاح حکما هیولی خوانند و از آنجا عناصر اربعه پدید کرد؛ انجام: ذات الله تعالی به معنی وجود و موجود باشد و به معنی وجوب واجب چنانچه در ممکنات است. خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: صفر 1088ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ترمیمی، 2گ (164پ-166 پ)، اندازه: 17×25سم [ف: 20-66]

422- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

رساله ای است که مؤلف در آن ده طریق برای اثبات واجب الوجود ذکر کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/42

آغاز: طرقي که از آن استدلال کنند بر وجود ... بسیار است و آنچه یاد خواهیم کرد اینجا ده است: طریق اول آنستکه اگر در وجودی واجب الوجود نباشد حقایق و ماهیات؛ انجام: و فرض کرده شد که واجب است به آن خلف پس متعین شد که در موجودات موجودی باشد واجب لذاته و آن مطلوب است بعضی ازین طریق نزدیکتر است بعضی بسبب اشتراک ایشان در اکثر مقدمات. خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، اص (176) [ف: 15-150]

423- اثبات الواجب / فلسفه / فارسی

itbāt-ul wājib

ظاهراً در بر رساله ای در اثبات واجب الوجود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6702/2

آغاز: حکما در مقام اثبات وحدت فعل از برای واجب تعالی که می گویند الفاعل الواحد لا یصدر عنه امران سلب فعلیت افعال عباد را از او می کنند و هذه عبارة بعضهم العامة والأشاعة من یحذو حذوهم.... انجام: وجود که ظهور نور قهار است نه آنکه مرتبه ذات که لا اسم له ولا رسم له عین همه مرغوبین و مطلوبین شده است که غیر او مرغوب و مطلوب نشود غیره منه تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی جدید، 5گ (7پ - 12پ)، 21 سطر، اندازه: 25x14سم [ف: 20-212]

424- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol vājib

رساله ای در این که وجود واجب تعالی عین ذات اوست و نسبت وجود ممکن با وی. آمیخته به تصوف و عرفان است با رباعیاتی که گویا از خود نگارنده رساله است. احتمالاً این رساله بخشی از کتابی باشد که جدا شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10917/3

آغاز: في الإشارة ... هستی تو بذات و ما بتو هست نما ... محققان اصحاب عیان و مدققان ارباب برهان؛ انجام: نسال الله تعالی الاطلاع علی حقائق اسراره و الاستضاءة بلوامع انواره

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن عبدالغفار، تا: ربیع الأول 1126؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 28گ (65پ) - 93ر، اندازه: 20x13سم [ف: 27-330]

425- اثبات الواجب = الوجود = ارتباط الممكن بالواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib = al-wujūd = irtibāt-ul mumkin bi-l-wājib

گفتار مختصری است در وجود و تعریف وجود حقیقی به مذاق اهل عرفان.

آغاز کتاب: لا شبهة في أن الممكن بالامكان الخاص لا يمكن أن يوجد الا بارتباطه بالوجود الحقيقي الذي هو واجب الوجود

آغاز کتاب: و من هذا قيل انت تراه في عين الامور ممتزجا و مقيدا فالقرآن يتضمن الفرقان و الفرقان لا يتضمن القرآن.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8364/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1130ق؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (147-149ر)، 11 سطر، اندازه: 13×23سم [ف: 21-327]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18365

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1279ق؛ کاغذ نباتی، جلد: پارچه ای، 2گ، 17 سطر [رایانه]

3. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1780/5

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه بروجردی - کرمانشاه 119؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: 1295ق؛ 3ص (117-119) [عکسی ف: 5-239]

4. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1842/14

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، کا: تبریزی، بی تا، 213سم [ف: 5169]

426- اثبات الواجب و توحیده / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib wa tawhīd-i-h

رساله مختصری است در اثبات واجب تعالی و توحید حضرت حق که از پنج مقدمه تشکیل شده و به وسیله این مقدمات توحید را ثابت می کند و سپس به دفع شبهه این کمونه از دوراه و با دو بیان می پردازد.

آغاز كتاب: في اثبات الواجب اعلم أن معنى واجبيته وتوحيده لا يتم الا- بخمسة مقدمات الأولى أن واجب الوجود مجرد الوجود اي لا يمكن ان يكون له حقيقة غير الوجود

انجام كتاب: اذ الموجود الحقيقي حينئذ يكون هذا الفرد لا هذا الامر وهو خلاف الفرض فتأمل وكن على بصيرة وخذ بما اتيتك وكن من الشاكرين.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 30/85 - 6015/1

آغاز و انجام: برابر

ص: 495

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 12؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «عفی عنه»، تصحیحات و حواشی مؤلف در آن مشاهده می شود، فاقد خطبه است؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی عطف تیماج قهوه ای، گ، 17 سطر، اندازه: 23×12 سم [ف: 1-60]

427- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

itbat-ul wajib

رساله ای در بیست «فصل». شاید مقاله ای از کتابی باشد.

تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 2799/32

آغاز: در معرفت باری تعالی و در وی بیست فصل است. فصل اول، در شناختن واجب و ممتنع و ممکن.... انجام: اختلاف عرض سوم بوهم

بی کا، بی تا، تملك: اعتضاد السلطنه 1283؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: 1297؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 17 گ (280-296)، 34 تا 21 سطر و برخی چلیپا، اندازه: 38×24 سم [ف: 3-37]

428- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

مؤلف ظاهراً نظر به کارهای علامه دوانی داشته است. وی ابتداء به شرح «امکان» و «واجب» و «امتناع» می پردازد و بعد در اثبات واجب الوجود وارد می شود و آرائی دقیق در این زمینه می آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1240/6

آغاز: الكل كذلك و ان لم يجب أن يكون حكم الكل كحكم كل؛ انجام: مع انه ذهب اليه كثير من الحكماء و مال اليه جم غفير من العلماء.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: محتملاً قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی مشکی، 3 ص (382-1385)، 13 سطر (9/5×15)، اندازه: 21×15 سم [ف: 9-225]

429- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

itbāt-ul wājib

رساله کوتاهی در دو «باب» در اثبات واجب تعالی و بیان صفات الهی: باب اول شامل هفت دلیل و باب دوم دارای یک مقدمه و دو «فصل» است. مؤلف در این رساله داستانی را از شیخ بحرینی و فخرالدین رازی و عالمی از اصفهان که بدون تحصیل، علم به وی عنایت شده بود را نقل کرده است.

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 259/2

آغاز: بسمله بدان ای طالب هدایت که این مطلب از جمله اموریست که ظاهر و روشن است؛ انجام: و کسی که تأمل در این مخلوقات بکند می داند که آن کس این مخلوقات

خط: نسخ، بی کا، تا: 1323ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا آبی عطف پارچه، 23گ (78-100ر)، اندازه: 22×13سم [ف: 1-229]

430- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

در معنی وجود و اثبات واجب الوجود و صفات ایجابی و سلبی الهی بر پایه های فلسفی ضمن چند مرحله.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10180/1

آغاز: الحمد لله تعالى و تقدس عن فهم غيره و جل عن أن يدرك أحد سر شره و خيره فصفته كذاته حاشا هما العقل؛ انجام: أي الكثرة لا يقاوم الوحدة الأصلية الحقيقية فعلة تعالى بذاته عين علمه

بالعالم و علمه ... خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: اوایل قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 16گ (1پ-16ر)، اندازه: 21/5×13سم [ف: 26-143]

431- اثبات الواجب / فلسفه / عربی

itbāt-ul wājib

رساله متوسطی است در اثبات واجب تعالی با براهین فلسفی. مؤلف در آن از ملاصدرا در موارد متعدد نقل می کند و از عقاید فلسفی وی از جمله حرکت جوهری دفاع می کند. او همچنین در یک مورد به حاشیه حاشیه خفری بر شرح تجرید قوشچی که استادش نگاشته، ارجاع می دهد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 57/207 - 8537/1

آغاز: قوله جل شأنه: الذين يتفكرون في خلق السماوات و الارض و اختلاف الليل ... بل العاقل اذا تأمل في جزء من أجزاء العالم

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 46گ (1-46)، 10 سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 1-58]

432- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی و عربی

itbāt-ul wājib

نیمی به فارسی و نیمی دیگر به عربی برای شاه سلطان حسین صفوی ساخته شده است.

شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه: 2

بی کا، بی تا [نشریه: 5-290]

433- اثبات واجب / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e vājeb

تقریرات درس میرزا ابراهیم عاملی نویسنده تفسیر عاملی است،

ص: 496

در دانشکده معقول و منقول مشهد. شامل تعریف وجود و ماهیت، وحدت وجود (وحدت تشکیکی)، اثبات واجب، اثبات توحید ذات واجب، احدیت ذات واجب، معرفت صفات کمال، اقسام صفات، در بیان آن که کدامیک از صفات ثبوتیه عین و کدام یک زایدند بر ذات حق تعالی، ربط خالق و مخلوق، توحید اله عالم، در بیان خیر و شر و دفع شبهه ثبوتیه، اصول صفات کمالیه، بیان علم واجب تعالی، قدرت واجب تعالی عمومیت قدرت واجب تعالی، اثبات حیات واجب تعالی، در بیان سمع و بصر حق تعالی، کلام باری تعالی، اراده خداوند، همراه با شواهدی از قرآن و حدیث و شعرهای عرفانی. مؤلف محترم یادداشت های خود را ناتمام رها کرده است

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 162

آغاز: آغاز بسمله الله ولي التوفيق. شیء به تقسیم اولی بیش از سه قسم نیست: وجود، عدم، ماهیت؛ انجام و دیگر از ظلمت عالم طبیعت و پندار غفلت. چنانچه حضرت مسیح (علیه السلام) می فرماید.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، در آخر قطعه ای با قافیه راء به فارسی در چهل و هشت بیت آمده؛ کاغذ: مشقی خط دار، جلد: مقوا با روکش کاغذ نارنجی رنگ و عطف مشمع سرخ، 52 گ، 14 سطر (10×15)، اندازه: 16×10/5 سم [ف:-149]

434- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib

رسائلی زیر در باب اثبات الواجب نگاشته شده اند، اما در فهرست ها هیچ توضیحی در مورد مضمون آنها ذکر نشده است. غیر همانند:

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18661 ض

بی کا، تا: با تاریخ 1065ق (د.ث. مجلس)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19879

آغاز: بسمله، و منه الاعانة في التيمم و له الحمد على كرمه؛ انجام قد فرع من تسويد العبد محمد محسن البردی سنه 1070

خط: نستعلیق، کا: بردی، محمد محسن، تا: 1070ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: گل بهی، جلد: تیماج ضربی، 51 گ، 12 سطر (5×12)، اندازه: 18×10 سم (رایانه)

3. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 685/1

آغاز: دلائل التوحید التي تقررت عندی عشرة. الاول _ الواجب الوجود بالذات هو عين الوجود الحقيقي ... المقصد الثالث في اثبات العلم و باقی صفاته تعالی ... المقصد الرابع في بیان مذاهب الحكماء في تحقیق العلم

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 30 گ، قطع: جیبی [ف:-118]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16342

بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: خشتی (د.ث. مجلس)

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16446 ض

بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: جیبی (د.ث. مجلس)

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9275/4

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی یک لا، 1ص (35)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 30-48]

435- اثبات الواجب / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol vājeb

رسائلی زیر در باب اثبات الواجب نگاشته شده اند، اما در فهرست ها هیچ توضیحی در مورد مضمون آنها ذکر نشده است.

غیر همانند: 1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2525

آغاز: تقسیم پیش از اقامت براهین احتمال تعدد و جهل و عجز و غیر ذلك ... فصل دوم در ابطلا اولویت ذاتیه؛ انجام: (آخرین عنوان) مسلک دوم در بیان آنکه واجب الوجود بالذات شریکی در ایجاد نیست ... چنانکه او را شریکی در واجبیت بالذات و در ایجاد ممکنات نیست، تم والله اعلم.

خط: نسخ، بی کا، تا: 3 رمضان 1117ق؛ افتادگی: آغاز، کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن لایی قرمز، 67، 17 سطر، اندازه: 19/6×11/6 سم [ف: 2-8]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 224/10

آغاز: فصل اول در بیان اثبات واجب الوجود بدانکه می گوئیم هر چه بعقل در آید یا واجب است وجود آن ...

خط: مختلف، بی کا، تا: 1211ق؛ جلد: تیماج ضربی قهوه ای ترنج و سر ترنج دار، اندازه: 22×15 سم [ف: 1-178]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1666/2

آغاز: اعلم ایدک الله بلطفه و فضله در اثبات وجود صانع، اولاً اثبات حدوث عالم که از مصنوعات حق است می باید کرد ... انجام: و هر چه باقی باشد قدیم باشد بیت: عروس حجله آن نقاب آنگه براندازد xx که دارالملک ایمان را مجرد یابد از غوغا با عنوان مسأله؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن شعبان رومی علانی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، 2گ (5پ-7ر) اندازه:

13×12 سم [ف: 5-322]

آغاز: در بیان معارف الهی، بیاید دانست که اصل اصول معارف الهی شناخت و معرفت حق تعالی است بواجب الوجودی و بی نیازی مطلق. پس بیاید دانست که حق تعالی انجام: ... این حال در غایت تحیر و اضطرارند، بیت. بچه نسبت کند جان که شدست در تو حیران XX توبه هیچکس نمائی بتو هیچکس نماند خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ نامبوب است؛ جلد: رویه کاغذی، 2 گ (20 پ - 22 پ)، اندازه: $13/8 \times 20/5$ سم [ف: 8-474]

436- اثبات الواجب / كلام و اعتقادات / اردو

itbāt-ul wājib

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22311

آغاز: بسمله، فصل پہلی اثبات واجب الوجود، انجام: بصرہین قائم کئی ہین بط ہون و هو المطلوب

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ اہدای رہبری، فروردین 1374؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 105 گ، 19 سطر (14×22)، اندازہ: 20×31 سم (رایانہ)

437- اثبات الواجب = الرسالة المهدية / كلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wājib = ar-r.-ul mahdīya

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10636

خط: مختلف، بی کا، بی تا [الفبائی: -19]

438- اثبات الواجب (رسالات فی) / كلام و اعتقادات، تفسیر

(itbāt-ul wājib (risālāt-un fi

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18529

به نقل از متقدمین؛ کا: محمد حسین سیستانی، بی تا [د.ث. مجلس]

- اثبات الواجب تعالیٰ « اثبات الواجب و صفاته الحسنی

- اثبات الواجب و صفاته « اثبات الواجب

- اثبات الواحد الاول « اثبات الواحد الحقیقی

439- اثبات الواحد الحقیقی = اثبات وحدة المبدأ = وحدة واجب الوجود = اثبات الواحد الاول = رسالة اثبات وحدة الله جل جلاله / فلسفه / عربی

itbat-ul wahid-il haqiqi = itbat-u Wahdat-il mabda' = waḥdat-u wājib-il wujūd = itbāt-ul wāḥid-il awwal
= r.-u itbāt-i wahdat-il lāh jall-a jalāl-i-h

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

یکی از فوائد ثمانیه خواجه نصیر طوسی است. در این فائده پس از اثبات واجب الوجود به طریق فلسفی (علت و معلول و بطلان دور و تسلسل) وحدت مبدأ اول اثبات می گردد. این رساله، جزئی از پرسش های خواجه از اثیر الدین ابهری است و در صفحه 527 «احوال و آثار خواجه نیز بدان اشاره شده است. آغاز کتاب: المبدء الاول الذي لا شئ قبله ولا مبدء له يستحيل ان يكون اكثر من واحد وذلك لأن كل ما سوى الواحد فهو كثير. و كل كثير فهو مؤلف من احاد و كل واحد من تلك الآحاد يكون مقدما عليه و مبدء له. فاذن الكثير له مباد فالمبدء الاول الذي لا مبدء له لا يكون كثيرا بل واحدا فقط. و ايضا المبدء الأول الذي لا مبدء له لا يجوز أن يكون ممكن الوجود لان كل ممكن موجود فله مبدء. فاذا المبدء الأول الذي لا مبدء له يجب ان يكون واجب الوجود

انجام کتاب: لكن لا يستعمل منها الا ما يليق بجلاله و تنزهه. فهذا ما اردنا ايراده في اثبات الواحد الحقيقي الذي هو المبدء الأول لجميع الموجودات تعالى حده و تقدست ذاته وصفاته. چاپ: در احوال و آثار خواجه نصیر، مدرس رضوی، ص 546 تا 548؛ در نهایت تلخیص المحصل

[الذريعة 329/16؛ آثار و احوال: 289، چاپ جدید ص 546]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1830/33

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین عقیلی استر آبادی، تا: 1058ق؛

167 سم [ف: 9-471]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2938/30

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مهر قرمز رنگ، 160 ص، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه:

12×19 سم [ف: 10-363]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2938/31

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مهر قرمز رنگ، 2 ص (160-161)، 20 سطر، قطع: رقعی،

اندازه: 12×19 سم [ف: 10-363]

4. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/45

خط: نسخ، کا: اسدالله بن ظہیر الدین علی دوانی، تا قرن 11 [ف:-359]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10029/51

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، جلد: تیماج جگری ترنج با سر ترنج طلائی، اص (149)، اندازه: 17×12 سم
ف: 32-41

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15236/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مقابله شده با نشان «بلغ»؛ کاغذ: فرنگی، 3 گ (91-93)، 14 سطر، اندازه: 14×7 سم [ف: 38-673]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2613/3

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: طالب بن محمد تقی کرمانی، تا: 1102ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی باروکش
کاغذی، 2 گ

(191-192)، 15 سطر (7×11)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 13-23]

8. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 39/90 - 7710/5

ص: 498

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 2 گ، 17 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 1-56]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/34

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد حسین استرآبادی عقیلی،

بی تا؛ 3 ص (167-169) [ف: 9-472]

10. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3575/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین ابو محمد سلیمان بن محمد قاری، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، 19 سطر [ف: 3-1238]

11. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 469/3

آغاز: فان قیل: آن قدر کلمة التوحید موجود لم یلزم منه الا نفی وجود ما سوی الله؛ انجام: برابر

در فهرست نام کتاب و مؤلف به اشتباه ثبت شده که با توجه به انجام آن تصحیح گردید؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زردرنگی، 3 گ (87-پ89)، 17 سطر، اندازه: 16×21/5 سم [مؤید: 1-379]

440- اثبات وجود الأنبياء و الاوصياء في قبورهم | کلام و اعتقادات / عربی

itbāt-u wujūd-il anbiyā' wa-l awḳilyā' fi qubūr-i-him

حسینی کاظمی، محمود بن فتح الله، ق 11 قمری

(hoseynī kāzemī, mahmūd ebn-e fath-ol-lāh) - 17c

تاریخ تألیف: 20 صفر 1079 ق؛ محل تألیف: نجف

مؤلف که از دانشمند روزگار صفویان است در این نامه می گوید که میان من و چند تن از برادران دانشمندم در نجف درباره دو حدیثی که می گویند پس از سه روز تن و روان پیامبر و جانشینانش را پس از مرگ آنان به آسمان می برند گفتگویی شده و من می خواهم میان این حدیث ها و حدیث های دیگر که می رسانند که تن برخی از پیامبران و پیشوایان در زمین یافت شده جمع کنم و روشن سازم که تن آنان در خاک جایشان هست و آنها را پس از مرگ به آسمان برده و برگرداندند. این نامه را در نجف پس از «تفریح الکرية» نگاشته است. در روضات (ص 156) و در ذریعه (4: 230) بنام «رسالة في صعود جثة الامام الى السماء من بعد ثلاثة ايام» و «رسالة في عدم صعود جثث

الائمة عليهم السلام» از آن یاد شده است.

آغاز کتاب: في اثبات وجود الانبياء والأوصياء في قبورهم. بسملة. بعد الحمد و الصلاة على محمد و آله النجباء من اهل العباء. فانی
اخبر الاخوان في الايمان عن الكلام الذي جرى بيني وبينهم في ذلك المكان.

انجام کتاب: و فرغ من کتابتها مؤلفها تراب اقدام المؤمنین محمود بن فتح الله الحسيني الكاظمي النجفي نسباً و مولداً و موطناً و ان
شاء الله محشراً و ذلك في اليوم التاسع للعشرة الثالثة من الشهر العاشر لسنة التاسعة للعشرة الثامنة بعد الألف لسيد الوصيين عليه و على
اهل بيته الصلاة و السلام.

[الذريعة 238/15؛ دنا 161/1 (9 نسخه)]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1836/8 - عكسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: ابن محمد تقی الحسينی محمد مفید، تا:

1081ق؛ 10ص (276-285) [عکسی: 1-6]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4217/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن بدوی جزائری عسکری، تا: 20 ربيع الأول 1115ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف تیماج
مشکی، 7گ (109پ - 116پ)، اندازه: 18×11/5 سم (محدث ارموی: 1-26)

3. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 368/8

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن حاج علی خواندوی، تا: از ذیقعه 1260 تا 12
صفر 1262ق، جا: مشهد رضوی، در مدرسه صالحیه مشهور به مدرسه نواب؟ کاغذ: آهار مهره ای، جلد: تیماج عنابی، 4، 25 سطر
(12×17)، اندازه: 15×21/5 سم [ف:- 307]

4. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 12/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کان: محمد علی امامی خوانساری نجفی، تا: 16 ذیحجه 1299ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: آهار مهره ای، جلد: تیماج

شتری مجدول، 8گ (261-269)، 21 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 1-14]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 514/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-106]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19930

آغاز: برابر، انجام: لان نظر الخاسر و فکری القاصر فی ذلك سیان

خط: نسخ، کا: سید مصطفی حسینی علوی فاطمی، تا: سه شنبه 26 محرم 1341ق؛ اهدای رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی
فرنگی، جلد: مقوا، 10گ، 15 سطر، اندازه: 10/5 × 16/5 سم اف: 17-26

6. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2624

نسخه اصل: کتابخانه ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن عبد الهادی بن موسی بن حسن بن علی بن شکر بن مسعود بن
ابراهیم بن حسن موسوی خراسان، تا: یک شنبه 23 شوال 1351ق، جا: نجف اشرف؛ 12ص [عکسی ف: 7-230]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1122/4

ص: 499

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، بی تا 10 گ، 166 پ-175 ر [ف: 5-1190]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2525/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 11 گ (38 پ-149)، 14 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 7-111]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 726/3

آغاز: برابر، انجام: لان نظری الخاسر و فکری القاصر فی ذلك سیان

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن حسین خراسانی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 9 گ (79 ر-187)، اندازه: 5/15×21 سم [ف: 2-321]

- اثبات وجود الصانع « اثبات الواجب

441- اثبات وجود حجة الله عجل الله تعالى فرجه الشريف = مقام ختمیت ولایت / عرفان و تصوف / عربی

itbāt-u wujūd-i hujjat-il lāh 'ajjal-al lāh ta'ālā faraj-a h-uš Šarīf = maqām-e xatamīyat-e velāyat

رساله ای است در بحث ختمیت مقام ولایت کلیه الهیه. از مؤلف نامی ذکر نشده لکن به قرینه باید بخشی از کتاب امانه یا امامت سید حیدر آملی باشد که توسط ملا علی نوری نوشته شده است. خطبه کتاب از دعای دوم صحیفه سجادیه اقتباس شده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الأول بلا اول کان و الاخر بلا آخر یكون بعده ابتدع بقدرته ... اما بعد فاقول والله يقول الحق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11214/1

آغاز: برابر؛ انجام: لیستکمل به و بقاء النظام الافضل المہیا للاستکمال و الاستتمام من دون ما ینتظم ...

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، در پایان نسخه بخشی از نامه ابوسعید ابوالخیر به ابن سینا آمده است، 13 برگگی در آغاز نسخه، حواشی بر متون از حکمت و منطق به خط نسخ نگاشته شده ممکن است که از ملا علی نوری باشد؛ کاغذ: فرنگی، 10 گ (14-23)، 18 سطر، اندازه: 5/13×21 سم [ف: 28-303]

442- اثبات وجود خدا / کلام و اعتقادات / اردو

esbāt-e vojūd-e xodā

در اثبات وجود خدا و خلقت روح قبل از جسد و بیان حضرات خمسہ و مرتبه الوهیت و روح و عناصر به شعر.

آغاز: عینیت یگانگی کو کهتی هین هور غیریت بیگانگی کو بولتی هین...؛ انجام: پیرو هور سمجوا جهود لمین شاد XX دعا سو کرو جیو مین عاشق کو یاد خط: نستعلیق هندی، بی کا، تا: 7 ذیقعه 1212ق، جا: الله آباد (در هند)؛ جلد: چرم قهوه ای ساده، 8گ (144پ- 151پ)، 15 سطر، اندازه: 24/3×15/5

سم [ف: 43-98]

443- اثبات وجود صاحب الزمان = منتخب رساله جهانشاهی / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e vojūd-e sāheb-ez-zamān

خلخالی، محمد صالح بن محمد سعید، 1095 - 1175 قمری

(xalxālī, mohammad sāleh ebn-e mohammad sa'ld (1684 - 1762

اهدا به: برای حسین علی خان سعدلو

میرزا عبدالرزاق جهانشاهی رساله ای به حسینعلی خان سعدلو نوشته و برای نظر خواهی و تأمل نزد محمد صالح خلخالی فرستاده تا چنانچه ایراد و اشکالی داشته باشد با نظر خویش اصلاح کند. ملا محمد صالح رساله را می خواند و پس از آن شرحی مختصر و پربار بر کلام او می نویسد که این شرح به

منتخب رساله جهانشاهی» معروف است. ملا محمد صالح در این شرح مختصر با استدلال به قرآن و حدیث وجود صاحب الزمان را واجب و لازم دانسته و آن را اثبات می کند. در پایان مطلب نام محمد حسین تنکابنی آمد است.

آغاز کتاب: بسمله، سواد کتابت مرحوم میرزا عبدالرزاق جهانشاهی به غفران پناه مستطاب نخبه عالی جاه حسینعلی خان سعد لو طاب ثراه نوشته ... استدلال به وجود صاحب عصر و زمان شده ... می گوئیم نظر به تمامیت علت و عدم جواز تخلف چنان که در سلسله نزول نقصی در ترتب نمی تواند بود ... شرح کلام میرزای میرزا عبدالرزاق، قوله می گوئیم نظر به تمامیت علت و عدم جواز تخلف چنانچه در سلسله نزول نقصی در ترتب نمی تواند لود الی آخر، چه به قاعده امکان اشرف ثابت گردیده که جایز نیست وجود ممکن احسن مگر بعد از وجود ممکن اشرف

انجام کتاب: ... سر اینکه از درخت برگ نمی افتد مگر باذن ائمه معصومین. من افادات الفاضل الاعظم و المولی المعظم ... حاجی محمد صالح الخخالی تغمده الله بغفرانه و اسکنة بحبوحة جنانه

چاپ: به کوشش غلامرضا پرنده، در مجموعه رسائل خطی، دفتر ششم، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، 1380 ش.

[فهرستواره منزوی 66/9 و 73/9]

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1235ق، کاغذ: فستقی، جلد: میسن قهوه ای

و سیاہ، 25 سطر [ف: 9-76]

2. تهرآن؛ ملک؛ شماره نسخه: 3116/5

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای فرنگی، جلد: میسن قرمز، 3 گ (54-56ر)، 18 سطر، اندازہ: 21/7×16سم [ف:-
[226]

- اثبات وحدة المبدأ « اثبات الواحد الحقيقي

444- اثبات وحدت فعل واجب تعالی / فلسفه / فارسی

esbāt-e vahdat-e fe'l-e vājeb ta'ālā

سیزواری، هادی بن مهدی، 1212 - 1289 قمری

(1798 - 1872) sabzevārī, hādī ebn-e mahdī

گزارشی از آن داده نشده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9363/11

آغاز: الحمدلله الودود، انجام: گوید خلق را چون خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه 1273ق؛ ناقص؛ کاغذ: فستقی، جلد:
مقوا، 17 سطر [ف: 11-349]

445- اثبات وحدة الواجب = اثبات توحيد = التوحيدية / كلام و اعتقادات / عربی

itbat-e towhid = al itbat-u wahdat-il wajib tawhīdiyya = ملا شمس، شمس الدین محمد، 1016 - 1098؟ قمری

(1608 - 1687) mollā šamsā, šams-od-dīn mohammad

تاریخ تألیف: شوال 1045ق؛ محل تألیف: مشهد در این رساله به روش مشائیان توحید خداوند اثبات گردیده و گاهی شعر فارسی و عربی نیز در آن آمده است. آغاز کتاب: بسمله الحمدلله الواحد الأحد الصمد و الصلوة و السلام علی سید المرسلین المسمی باحمد و آله الطاهرین المعصومین المتصفین بالکمال الامجد اما بعد فبقول فقیر خلق الله محمد الشهير بشمسا گیلانی ... هذه رسالة في بيان لزوم الفساد على تقدير تعدد الواجب بالذات و بيان نفي الشريك عن الواجب بالذات و اثبات التوحيد له تعالى على ما وقع الاشارة اليه في قوله

تعل في اوائل سورة الانبياء و هو قوله تعالى لو كان فيهما الهة الا الله لفسدتا، و اعلم ...

انجام كتاب: الذي ذكرناه يلزم فوت الاشارة الى المطلب الأول الذي هو عمدة الطالب عند علماء الدين و الحكماء الالهيين و اهل الكشف و اليقين. تمت.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1701/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1076ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شده، جلد: تیماج قرمز، 23 ص (442-465)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 17×10 سم [ف: 9-244]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 926/2

آغاز: برابر؛ انجام: تتجلی علیه انوار التحقيق و الله ولي التوفيق.

خط: تعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ حاشیه منه دام ظلّه» دارد؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: مقوا، 4 گ (3-96ر)، 25 سطر (13×20)، اندازه: 27×20 سم [ف: 3-136]

3. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 5904/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: بهاء الدین محمد ابن محمد سعید بن قاضی میرم بن لطف الله بن قاضی میرم، تا: 1112ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی عطف حنایی و لایی، 20 ص، 17 سطر (10×18)، قطع: خشتی، اندازه: 23×18 سم [ف: 16-141]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21768

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته تعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

5. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 388/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی عطف و لبه میشن سرخ، 18 گ (247)، 15 سطر (5/7×15) [ف: 1-316]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2150/2 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-647]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1671/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن درون

مغزی قهوه ای، 14 گ (88 پ - 102 ر)، 19 سطر [ف: 5-327]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1823/5

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، فی سلخ شهر الشوال المندرج سنة خمس و اربعین و الف فی المشهد المقدس الرضوی ... و اللیالی خط:
شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 32 ص (93-125)، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12×19/5 سم [ف:
9-441]

446- اثبات وحدة الواجب / فلسفه / عربی

itbat-u wahdat-il wajib

گیلانی، علی بن فضل الله، ق 11 قمری

(- 17c) (gīlānī, 'alī ebn-e fazl-ol-lāh)

مؤلف در این رساله سخن ابن کمونه بغدادی را در این که در گفته های فیلسوفان برهانی از روی اختلاف ماهیت دیده نمی شود، آورده و از آن خرده می گیرد و خود برهانی می آورد

ص: 501

که هیچ شبهه ای در آن راه ندارد.

آغاز کتاب: اعلم انه قد نقل عن ابن کمونه قال: لانجد الى الآن في كلام المتقدمين و المتأخرين برهان التوحيد باختلاف المهية. انجام کتاب: و به یندفع هذا الشبهه عن كلام المحققين ... من المتلفطات اضعف عبادالله الغني علی بن شیخ فضل الله الجیلانی الزاهدی

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1088/8

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، 2 گ (36 پ - 37 پ) [ف: 3-138]

447- اثبات وحدت وجود / عرفان و تصوف / فارسی

esbāt-e vahdat-e vojūd

عین القضاة، عبد الله بن محمد، 492 - 525 قمری

‘(ayn-ol-qozāt, “abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1100 - 1132

شاید بندی از مکاتیب او باشد.

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 238/11

آغاز: من معقولات عین القضاة رحمة الله بدانکه مردم بهر کمالی نقصان کمال ویست از جمال؛ انجام: ادراک بوی باشد خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 19 اص (285)، 15 سطر، اندازه: 19×25 سم (نشریه: 3-332)

448- اثبات الوصية = اثبات الامامة لعلی بن ابی طالب / کلام و اعتقادات / عربی

itbat-ul wasiyya = itbat-ul imama li-ali ibn-i abi-talib

مسعودی، علی بن حسین، - 345 قمری

(mas'ūdī, 'alī ebn-e hoseyn (- 957

تاریخ تألیف: 332 ق کتابی در اثبات امامت امامان و وصیت پیامبر اکرم به امامت آنان و چگونگی اتصال حجج الهی از انبیا و اوصیای ایشان از عصر آدم تا خاتم و عصر حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، بنابر آنچه در روایات اهل بیت و تواریخ صحیح آمده است. گروهی در نسبت این کتاب به مسعودی تشکیک می کنند. این کتاب به سه بخش « تقسیم می شود: 1. جریان مخلوقات قبل از آدم (علیه السلام) تا هنگام آفرینش آن حضرت؛ 2. کیفیت خلقت آدم و حالات و معجزات پیامبران و تاریخ پادشاهان تا دوران نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)؛ 3. زندگانی رسول اکرم و ائمه اطهار (علیه السلام) و تاریخ خلفای همدوره ایشان. مؤلف در اواخر کتاب

آورده است که حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) تا زمان وی (ربیع الاول سال 332 هجری)، سن مبارکشان دقیقاً هفتاد و پنج سال و هشت ماه بوده است. آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... روى عن عالم اهل البيت عليهم السلام أنه قال لشيعة اعلّموا العقل وجنوده واعرّفوا الجهل وجنوده

انجام کتاب: و منها منفردة بالامامة احدى وسبعون سنة وقد تركنا بياضاً لمن يأتي بعد والسلام

چاپ: به کوشش محمد رضا مستوفی اول دیوان اعلی و مباشرت علینقی جیلانی در تهران 1318-1320 ق به چاپ سنگی در 210ص؛ به اهتمام محمد صادق امیر الشعراء، تهران 1318 ق، 260ص، سنگی؛ نجف، 1367ق، 229ص، سربی؛ نجف، مطبوعه حیدریه، 1374ق، 267ص؛ قم، مکتبه بصیرتی، 267ص. [الذریعة 110/1؛ مشار عربی 16؛ نشانی 3 چ]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14953

آغاز: ... حضرته الوفاء فوحي الله إليه أن استودع الاسم الاعظم والحكمة غنميشا فاحضره و اوصى اليه بمثل ما اوصى به و سلم اليه في يده من التابوت و العلم و مضى صلى الله عليه؛ انجام: فآمن به المومنون بالحجج و كذبه بنو اسرائيل و افترقوا فيه فرقا ... ثم احبى الموتى و ابرا الاكمه و الابرص باذن الله و روى أنه ...

خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه دوم قرن 6؛ افتادگی: آغاز کهن ترین و بی نظیر ترین نسخه موجود در جهان، مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای تیره ضربی مجداول با لچک ترنج و سرترنج گل و بوته، 103گ، 19 سطر (14×21/5)، اندازه: 18×26سم [ف: 37-608]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2550

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان علی محمد بن اسماعیل سدهی لنجانی، تا: چهارشنبه 29 رجب 1244ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 164گ، 18 سطر، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [محدث ارموی ف: 1-24]

3. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 15

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کان ابن اسماعیل علی محمد سدهی لنجانی، تا: دوشنبه 8 ربیع الاول 1248ق؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی روغنی با گل بوته زیتونی، 161گ، 19 سطر (5/5×13)، اندازه: 20×10/5سم [ف: 1-6]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9733

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد باقر موسوی، تا: 14 محرم 1273ق؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت 1346؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: تیماج مشگی ضربی با ترنج و سر ترنج و گوشه، 150گ، 15 سطر، اندازه:

21/2×13/1 سم [ف:14-5]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 36359

خط: نستعلیق تحریری، کا: اسدالله بن حسین علی انزلیجی، تا: شنبه 4 ذیقعدہ 1281ق؛ ذیلاً یک برگ ترجمہ از مؤلف؛ اهدایی

ص: 502

رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با عطف میشن قهوه ای، 77گ، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [اهدائی ف: 2 اخبار
20-1]

6. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6297

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین عراقی تهرانی، تا: شب چهارشنبه ذیقعدہ 1296ق، به دستور دبیر الملک؛ در صفحه عنوان و نیز در انجام
نسخه، تحقیقی در صحت اسناد کتاب دیده می شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 100گ، 19 سطر، اندازه: 5/14×5/21سم
[ف: 3-41]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 36162

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری خفی، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج
و دو سرترنج، 111، 20 سطر، اندازه: 16×22سم [اهدائی ف: 2-20] اخبار: 1

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 666/1- طباطبائی

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی آهار مهره نباتی رنگ، جلد: تیماجی قرمز، 126گ (پ 1-127پ)، قطع: وزیری، اندازه:
15×21سم [ف: 22-355]

9. شیراز؛ بنیاد فارس شناسی؛ شماره نسخه: 44/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد کاظم فروشانی اصفهانی، تا: 1309ق؛ مهر: «یا صادق الوعد»؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول
107گ (پ 85-192پ)، 21 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 66]

10. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3113

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رضا بن مصطفی، تا: 1322ق؛ شماره پیشین: 196/ص 261؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی،
152گ، 17 سطر (7×9)، اندازه: 5/12×17سم [ف: 14-236]

11. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نصر الله القرشي، بی تا؛ تصحیح شده، بر برگ 1 ایبات، بر برگ 2 صورت خط علامه مجلسی در معرفی کتاب و مؤلف آن و بعد از آن صورت خط حاج سید محمد باقر در تاریخ وفات مؤلف آمده است؛ جلد: چرم قرمز دارای نقش، 114 گ، 20 سطر، اندازه: 22×15/5 سم [مؤید: 1-43]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10204/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن حسینعلی شریف قزوینی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه، 51 گ (1پ-51ر)، اندازه: 22×16 سم [ف: 26-168]

13. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3223

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی الحسینی، بی تا، عنوان کتاب با زعفران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سرخ، 202 گ، 15 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [ف: 1-17]

449- اثبات وقوع حرکت در شیء / فلسفه / عربی

'esbāt-e voqū'-e harekat dar Šey

تکابنی، محمد بن عبد الفتاح، 1040 - 1124 قمری

(tonekābonī, mohammad ebn-e 'abd-ol-fattāh (1631 - 1712

تاریخ تألیف: 1088 ق

مؤلف بر این دلیل می آورد که وقوع حرکت در آن ممکن است. وی پس از طرح مسأله به استدلال می پردازد و به ایراداتی که ممکن است بشود پاسخ می گوید.

آغاز کتاب: بسمله و به نستعین، الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله اجمعین اما بعد قصد قبل ...

انجام کتاب: و من هذا الجواب اوضح من ان یحتاج الی البیان.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1889/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شفیع، تا: 1121 ق، جا: اصفهان، خاتون آباد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک لایی، 2ص (

104-106)، 15 سطر (7×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 10-534]

450- اثبات الولاية على امير المؤمنين / كلام و اعتقادات / عربی

itbāt-ul wilāyat-i 'alī amīr-il mu'minīn

نویسنده می گوید در مجلس یکی از خلفای بنی عباس جماعتی از اهل سنت فراگرد هم آمده بودند و گفتند می خواهیم یکی از فقیهان شیعی را حاضر کنی تا یکی از اخبار راجع به دین را از او بپرسیم. در عراق فقیهی شیعی بود امیر او را حاضر کرد. او درباره امامت علی (علیه السلام) مطالبی گفت که این رساله حاوی آن مطالب است.

آغاز کتاب: بسمله، قال رواة الأحادیث و الاخبار انه حضر.

انجام کتاب: فیکون ما قلناه قطعة بالصواب و الحمد لله رب العالمین.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1411/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1063ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میسن عنابی عطف تیماج تریاکی، 8ص (381-389)، ابعاد متن: 6×12، اندازه: 13×20/5 سم (ف: 9-430)

451- اثبات ولایت حضرت علی (علیه السلام) / کلام و اعتقادات / ترکی

ص: 504

452- اثبات ولایت امیرالمؤمنین (علیه السلام) کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e velāyat-e amīr-al-mo'menīn

رساله ای با عنوان «فصل فصل» در بیان مسائل تاریخی، اعتقادی و حدیثی که در راستای اثبات ولایت امام علی (علیه السلام) بدان ها استناد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10486/1

آغاز: ... اسامی دوازده کس از مهاجرین که انکار ابوبکر کردند و حجت گرفتند اینست خالد بن سعد بن العاص

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای ساده، 16گ (1-16پ)، اندازه: 16×24سم [ف: 33/1-51]

453- اثبات الولاية / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-ol velāya

دوازده «باب» در اثبات ولایت و امامت حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) است و این که آن حضرت جانشین بلافضل حضرت پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می باشد. نص آیات و احادیث از کتاب های اهل سنت در هر باب نقل شده و به فارسی ترجمه می شود و گفته های مؤلف با عنوان «ای ولی مؤمنین» می آید. دارای دوازده «باب» است: 1. ثبوت افضلیت مرتضی به نص احادیث؛ 2. ثبوت افضلیت مرتضی به جهت شرف محل؛ 3. ثبوت افضلیت مرتضی به جهت سبق اسلام؛ 4. ثبوت افضلیت مرتضی به جهت وجوب موالات وی؛ 5. ثبوت افضلیت مرتضی به جهت تلقیب به خلیفه و وصی؛ 6. ثبوت افضلیت مرتضی به جهت تلقیب به ولی المؤمنین؛ 7. ثبوت افضلیت مرتضی به سبب تلقیب به امیرالمؤمنین؛ 8. ثبوت افضلیت مرتضی به نص اخوت؛ 9. ثبوت افضلیت مرتضی به مفهوم بودن وی با قرآن؛ 10. ثبوت افضلیت مرتضی به نص آیات و احادیث وارده در شأن وی؛ 11. ثبوت افضلیت مرتضی به سبب کفویت وی به فاطمه؛ 12. بعض احادیث متعلق به غرض ما.

آغاز کتاب: در ثبوت افضلیت مرتضی بجهت شرف محل و ولایت و استحقاق خلافت بنص حدیث و آیه مؤسس بر نه حجت و منقبت اول به نص آیه و اولوا الأرحام بعضهم اولی ببعض

انجام کتاب: چنانچه در باب دهم از ابن عباس روایت رفت فهذا ما اردنا ایراده

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: روح الله کرمانی، بی تا، جا: در دارالسلطنه کل کنده؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «العبد محمدرضا»؛ جلد: تیماج مشکى، 170 گ، 13 سطر، اندازه: 20/5×14 سم [ف:1-61]

454- اثبات ولایت حضرت علی (علیه السلام) / کلام و اعتقادات / فارسی

esbāt-e velāyat-e hazrat-e ‘alī

آغاز کتاب: بسمله و به اتوکل حمد و سپاس خدای را که جمله موجودات را از عدم بوجود آورد انجام کتاب: فرمود که اطلبوا العلم ولو بالصین

[فهرستواره منزوی 73/9]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3218/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکى، 25 گ (1-25)، 13 سطر (7×11) [ف:15765]

455- اثبات الهداة بالنصوص و المعجزات = النصوص و المعجزات = الهداة في النصوص و المعجزات / کلام و اعتقادات، حدیث / عربی

itbāt-ul hudat bi-n-nuṣūṣ wa-l mu'jizāt = an-nuṣūṣ wa l mu'jizāt = al-hudat fi-n nuṣūṣ wa-l mu'jizāt

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e ‘āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

تاریخ تألیف: آغاز روز عید غدیر 1092 ق و پایان اواخر 1095 ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

در اخبار وارده در امامت ائمه هدی (علیه السلام) و معجزات و کرامات آنان که بالغ بر بیست هزار حدیث را از 142 کتاب خاصه و 24 کتاب اهل سنت و 50 کتاب خاصه به واسطه 223 کتاب از اهل عامه به واسطه نقل کرده است. مؤلف تنها به ذکر اخبار پرداخته است بدون این که شرحی پیرامون آنها بدهد. این کتاب در دو جلد تألیف شده است.

آغاز کتاب: آغاز جلد 1: الحمد لله رب العالمین ... هذا کتاب اثبات الهداة بالنصوص و المعجزات و الذي دعاني الى جمعه و تصنيفه و صرف الفكر الى تحريره و تأليفه هو اني لم اظفر بكتاب شاف في هذا الباب ...

آغاز جلد 2: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... فيقول الفقير إلى الله الغني محمد بن الحسن بن علي الحر العملي هذا الجزء الثاني من

كتاب اثبات الهداة بالنصوص والمعجزات باب.

انجام كتاب: انجام جلد 1: أقره منا السلام ورحمة الله يا امام المتقين قد شهدنا لابن عمك بالنبوة ولك بالولاية و الامامة.

ص: 504

انجام جلد 2: كما يشهد به كل من له ادنى عقل اذا تتبع السمعيات و اعتبر الشرعيات نفع الله به المؤمنين و الطالبين للحق و اليقين و الله الموفق و المعين چاپ: قم، 39-1337ش، سربی، وزیری، با ترجمه فارسی در هامش از محمد نصر اللهی و احمد جنتی؛ تصحیح هاشم رسولی محلاتی و ابوطالب تجلیل تبریزی، تهران، 1396، 6 جلد؛ تهران، دار الکتب الإسلامية، 1364 - 1366 ش، ج 1، 656ص [الذريعة 1/111؛ مشار، مؤلفین، 407/5؛ هدية العارفين 2/304]

؛ ايضاح المكنون 1/24؛ مشار عربي 17؛ مشار فارسی 1/160 [

شرح و حواشی:

1- اثبات الهداة (ترجمه)؛ حقیر، ابوتراب (13)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3251

آغاز: لابی طالب أطع ابنك فقد امر عليك. قال عن ابی رافع هذه القصة

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1096ق؛ افتادگی: آغاز؛ در حاشیه به خط مؤلف تصحیح شده؛ تملك: ریحان الله بن جعفر الموسوي به تاریخ صفر 1321؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت قهوه ای، 428گ، 21 سطر، اندازه: 18/5×24 سم (مرعشی: ف: 9-42)

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6247

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1096ق؛ افتادگی: انجام؛ نسخه را مؤلف مقابله و تصحیح کرده و خط وی در حواشی دیده می شود، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف به خط خودش مشهود است که می نویسد روز غدیر سال 1092 به تألیف کتاب شروع کرده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 357، 21 سطر، اندازه: 19×24/5 سم [ف: 16-233]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18650

آغاز: بسمله، حملة و الصلاة و السلام على محمد و آله الطاهرين و بعد فيقول الفقير الى الله محمد بن الحسن العاملي؛ انجام: و لم اذكر الآيات في ذلك ايضا لما ذكر

خط: نسخ، کا: محمد تقی کشمیری، تا: 20 جمادی الاول 1096ق؛ اهدایی رهبری، فروردین 1372؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، 314، 25 سطر، اندازه: 23/5-16 سم [اهدائی ف: 2 اخبار 1-21]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10125

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين ... و بعد فيقول الفقير الى الله الغني محمد بن الحسن ...؛ انجام: برابر جلد 2

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد علی طبسی گیلکی، تا: 5 ربیع الاول 1097ق؛ اوراق بعضا معلق به حواشی، تصحیح و مقابله با نسخه مؤلف که قسمتی از آن در محضرش قرائت گردیده است؛ واقف: سیدرضا امیر شهیدی، تاریخ وقف: بهمن 1348؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 327گ، 26 سطر، اندازه: 24/7 × 18/7 سم [ف: 5-14] 5. تهران؛

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: برابر جلد 2. انجامه: کتبت هذه النسخة الشريفة المنيفة من نسخة الاصل التي هي نسخة الثانية المنقولة من المسودة... وقد فرغ المؤلف سلمه الله من تاليف نسخة الاصل سنة 1096 و كان فراغ ايضا من النسخة الثانية المنقولة من المسودة في سحر الليلة الثامنة عشرة من صفر سنة 1099

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 20 صفر 1099ق؛ مقابله و تصحیح شده، رکابه نویسی دارد؛ تملك: عبدالرحيم بن شعبان، عبدالله بن علوي (بلادی بحرانی)، علی بن محمد دعبل، صالح بن علی زاید بحرانی در 1298، عبدالله بن صالح بحرانی در اصفهان در 1129 سید محمد بن سید اشرف بن سید ابراهیم در قطیف در 1172، عبدالله بن مبارک بن علی در 1235؛ جلد: تیماج قهوه ای فرسوده با ترنج و سرترنج، 290گ، 24 سطر، اندازه: 17×24سم اف: 30-244

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2684

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی لایی، 105گ، 20 سطر، اندازه: 9/14×21/1 سم [ف: 13-1]

7. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3392

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر جلد 1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ تصحیح شده، در نیمه اول کتاب علامت های بلاغی به خط مؤلف آمده است؛ تملك: «حیدرقلی بن نور محمد خان کابلی» به سال 1331؛ واقف: میر محمد تقی رضوی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی لبه دار، 347گ، 24 سطر، اندازه: 18×24/5سم [محدث ارموی ف: 1-23]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16908

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلاة والسلام علی محمد و آله الطاهرين المويدين بالنصوص و المعجزات و البراهين؛ انجام: برابر جلد 1

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد باقر زرهی، تا: رجب 1111ق؛ انتقالی از دانشگاه علوم اسلامی رضوی در آذر 1368؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سر ترنج، 241گ، 26 سطر، اندازه: 8/16×24/8

سم [ف: 17-26]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7413

آغاز: برابر جلد 2، انجام: برابر جلد 2

خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه 21 ربیع الاول 1114ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 327، 25 سطر، اندازه: 18×24سم

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6478

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: برابر جلد 2

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: مشهدی، صادق، تا: 1115ق؛ محشی، در پشت برگ اول جدولی است حاوی کلمات و جملی که ماده تاریخ عمر شریف و وفات پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ائمه اطهار (عليه السلام) و مدت

ص: 505

سفارت سفرای اربع و تاریخ فوت علی بن محمد صیمری (سفر چهارم) و کلینی و علی بن بابویه و محمد بن علی بن بابویه و ابن جنید و ابن قولویه و شیخ مفید و شریف مرتضی و شیخ طوسی و ابن الغضائری و نجاشی و خواجه نصیرالدین طوسی و محقق حلی و علامه حلی و شهید اول و شهید ثانی و محقق کرکی و شیخ بهائی و مجلسی اول است؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماجی خرمایی ضربی، 320گ، 27 سطر، اندازه: 18×30سم

[ف:5-3]

11. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه: 79

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد کاظم حسینی طالقانی، تا: یک شنبه ذیقعدہ 1117ق (نشریه: 6-336)

12. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1441-عکسی

آغاز: برابر جلد 1 جلد اول؛ خط: تحریری، بی کا، بی تا، با یادداشتی درباره تاریخ نگارش از 1091 تا 1095 ق.؛ تملک: عبدالنبی بن محمد نقی قزوینی

1195 ق، 429ص، 19 سطر (20×12)، اندازه: 29/5×20سم (عکسی: 1-7) 13. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2047

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: برابر جلد 1

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن علی الشریف، تا: جمادی الثانی 1263ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 253گ، 17 سطر (15×11)، اندازه: 21615سم [ف:4-2047]

14. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 19256

آغاز: برابر جلد 1

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ سپاهانی، جلد: تیماج عنابی عطف میسن قهوه ای، 614ص، 25 سطر (18×12)، اندازه: 24×17سم [ف:2-315]

15. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 911

آغاز: لیالیها. فنظمت کل نوع من تلك الجواهر في سلك يفوق و يروق اللبيب الماهر و لم اقتصر علی ایراد ما تيسر تخريجه و ایراده (دیاچه)؛ انجام: فصل و روی مولانا محمد بن مرتضی المدعو بمحسن الكاشي في كتاب منهاج النجاة عن النبي ... فقد تبعني سنة جرت في من ابراهيم. تم الجزء الأول من كتاب اثبات الهداة بالنصوص و المعجزات علی يد مؤلفه العبد محمد بن الحسن الحر العاملي يتلوه في الجزء الثاني انشاء الله تعالى باب في ذكر جملة مما ورد في النص علی علی من طرق العامة وفق الله لا كماله و كان این نسخه نزدیک بیک چهارم کتاب است گویا).

جزو اول از جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، حاشیه های «منه» به خط نستعلیق دارد، در برخی برگ ها نوشته است: «بلغ قبالا» و «بلغ

سماعاً وفقه الله تعالى»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ زرکوب مقوایی، 279گ، 26 سطر (11×18)، اندازه: 19×25سم [ف:5-1057]

16. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 910

آغاز: بمسله. باب النصوص علی امامة ابي الحسن موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مضافاً إلى ما مضى منها. محمد بن يعقوب في الكافي عن محمد بن يحيى ... عن ابي عبدالله عليه السلام قال قلت له: ان كان يوم - ولا أراني الله - فيمن ايتهم؟ فإومى بيده: الى موسى؛ انجام: برابر جلد 2

ربع سوم و چهارم یا جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ تملک: للحقیر آقا میرزا»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 309گ، 19 سطر (12×17/5)، اندازه: 18×23سم [ف:5-1057]

17. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1889

آغاز: برابر جلد 1؛ انجام: ... لکنه کان جبرئیل جاء الیکم لیحذرکم ویأخذ علیکم العهد الذي اخذ منکم في علی فاحذروا أن تحلوه وتتقضوه الحديث. وروی جعفر بن محمد بن شریح الحضرمی الثقة فی کتابه الذي

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای ترنج و سر زرین، 330گ، 24 سطر، اندازه: 19×24سم [ف:1-34]

18. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 928

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: وزیری رشت و همدان - ف: -1283]

19. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 86

آغاز: برابر جلد 2؛ انجام: من علی بن ابیطالب و یقتل خلقاً من الخلق و یقتل فی یومه قال من اینا ذلک - باب النصوص علی امامة ابي الحسن موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مضافاً إلى ما مضى منها.

جلد دوم، از ذکر حضرت امیر المؤمنین علی (علیه السلام) تا ذکر حضرت امام جعفر صادق (علیه السلام)؛ خط: نسخ، کا: سید میرزا آقا اصفهانی، بی تا مقداری حاشیه دارد؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوای کاغذ سرخ و عطف تیماج، 242گ، 19 سطر (5/11×16)، اندازه: 18×22/5سم [ف:2-3]

456- اثبات الهداة (ترجمه) / حدیث / فارسی

(t.itbat-ul huda)

حقیر، ابو تراب، ق 13 قمری

وابسته به: اثبات الهداة بالنصوص و المعجزات = النصوص و المعجزات = الهداة في النصوص و المعجزات؛ حر عاملي، محمد بن حسن
(1104-1033)

آغاز كتاب: بسملة الحمد لله الذي شرفنا في آخر الزمان بنبوة آخر الانبياء ... اما بعد بر طالبان علوم سيد المرسلين ...

مشهد، الهيأت، شماره نسخه: 22564/1

آغاز: برابر

ص: 506

ترجمه بخشی از آن؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا، 17 گ (1-17)، 18 سطر (9×15/5)، اندازه: 15×21/5 سم [ف:3-748]

457- اثبات هیولی / فلسفه / عربی

esbāt-e hayūlā

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 332/4

بندی در اثبات هیولی؛ بی کا، بی تا (نشریه: 11-941)

458- اثبات الهیولی و نفیها = نفی الهیولی / فلسفه / عربی

itbat-ul hayula wa nafi-u-ha

حسینی بحرانی، محمد بن ابراهیم، ق 11 قمری

(hoseynī bahrānī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 17c

رساله ای در هیولی و این که هیولی وجود خارجی ندارد و پاسخ آنان که آن را اثبات می کنند، دارای یک «مقدمه» و سه «مقصد»: المقدمه: فی تحقیق مفهوم الهیولی المتنازع فیها؛ مقصد 1. فی حجج الفرقة الأولى و ما یرد علیها؛ مقصد 2. فی ذکر حجج المتأخرین؛ مقصد 3. فی ابطال الهیولی المتنازع فیها. آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... لما کثر الخلاف بین أرباب المعقول فی اثبات الهیولی و نفیها و طال النزاع فیما بینهم

انجام کتاب: تجد الحق و تستبیط الصدق، و الله ملهم الصواب و معین العقول.

1. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: 81/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ فاقد جلد، 5 گ (پ 5-)، 19 سطر، اندازه: 16/5×25 سم [ف:-68]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6025/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یکی از شاگردان سید ماجد می باشد، تا 1152-1151

، جا: کاشان، مدرسه عمادیه؛ جلد: تیماج قهوه ای، 109 گ (60 پ-78 ر)، اندازه:

12/5×8/5 سم [ف:16-28]

459- اثبات الهیولا / فلسفه / عربی

itbāt-ul hayūlā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/40

آغاز: فتقول لم لا يجوز أن يكون الباقي بعد الانفصال هو الصورة النوعية و ما ذكره؛ انجام: فهو فصل للجسم الطبيعي و الاتصال يلزمه فبانتقاء الاتصال ينتفى القابل للابعادى الصورة الجسمية

خط شکسته نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن 11؛ شکسته نستعلیق راسته و چلیپا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، 1 گ (140 پ)، ابعاد متن: 19×12، اندازه: 24×14 سم [ف:14-189]

460- الأثر الجديد في تاريخ علي بن الحسين الشهيد / تاريخ معصومين / فارسی

al-atar-ul jadīd fī tāriḫ-i 'alī ibn-il husayn-il šahīd

سردردی تبریزی، محمد حسن بن محمد حسین، 1306 - 1371 قمری

(sardrūdī tabrizī, mohammad hasan ebn-e mohammad hoseyn (1889- - 1952)

تاریخ زندگانی حضرت علی بن الحسین (علیه السلام) (علی اکبر) از ولادت تا شهادت و فضایل آن بزرگوار می باشد.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 614

آغاز: شرح حال نسب حضرت علی اکبر سلام الله علیه، اما از طرف پدر بزرگوارش پس آن بی نیاز از توضیح و تکرار است نسخه اصل: کتابخانه محمد صحتی، سردرود؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، جا: سردرود؛ مصحح، در آغاز نسخه محمد صحتی سردردی به صحت خط مؤلف و مکانی که نسخه آنجا بوده تصریح کرده است؛ 173 ص [عکسی ف:2-229]

461- الأثر الحمید في ذریة زید الشهيد / تراجم / عربی

al-atar-ul ḥamīd fī durrīyat-i zayd-i šahīd

خرسان، طالب، ق 15 قمری

(xarsān, tāleb (- 21c

شرح حال نسبتاً مفصلي است از علمایی که نسب آنان به زید شهید (علیه السلام) می رسد. برخی از ترجمه ها بسیار مفصل نگاشته شده است.

آغاز کتاب: علی الجزائري ابن عطاء الله الحسينی نزیل احمد نگر بالهند، کتب هناک بخطه المسائل المهنائية الأولى و الثانية في سنة 993

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2124

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف، قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 84ص [عکسی ف: 6-146]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2125

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف، قم، نسخه حاضر مشتمل بر مقداری از شجره این خاندان می باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛

60ص [عکسی ف: 6-147]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2145

ص: 507

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف، قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 232ص [عکسی ف: 6-189]

462- اثمار الشهية في المكتاب العربية و الفارسية / ادبيات / فارسی

fe-l makātīb-el “arabīyya va-1 asmār-oš Šahīyya fārsīyya

کنتوری، ناصر حسین بن حامد حسین، 1284 - 1361 قمری

(kantūrī, nāser hoseyn ebn-e hāmed hoseyn (1868 - 1942

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24824

آغاز: اولاً قند سفید یک ثار یا دو ثار، انجام: جاسوسا و ناظراً علی صاحبہ

خط: مختلف، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: مشقی، جلد: گالینگور، قطع: رقعی، اندازه: 13×21سم (رایانه)

463- الاثمار في فقه الاثمة الاطهار / فقه / عربی

al-atmar fi fiqh-il a'immat-il athar

متوکل علی الله، یحیی بن شمس الدین احمد، - 965 قمری

(motavakkel-o-ala-1-lah, yahya ebn-e Sams-od-din ahmad (- 1558

وابسته به: الأزهار في فقه الاثمة الاطهار؛ یمنی، احمد بن یحیی (840-775)

مختصری است از کتاب «الأزهار» امام مهدی و یکی از مشهورترین کتب فقهی زیدیہ می باشد.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین الذي دل علی الفروع بالاصول كما دل علی الأصول بالفروع و اوصل إلى المسموع بالمعقول كما اوصل الى المعقول بالمسموع.

[مؤلفات الزیدیة 44/1؛ اعلام المؤلفین الزیدیة ص 1134]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1612/9

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ش 1159؛ خط: نسخ، کا: هادی بن عبدالنبي هادوی زیدی عدلی، تا: 5 محرم 1050ق؛ کاتب تمامی نسب خود را تا امام هادی إلى الحق یحیی بن الحسین آورده است، از روی نسخه ای که بر مؤلف خوانده شده کتابت شده، مصحح؛

464- اثنا عشر حديثاً حديث / عربى

itnā 'ašara ḥadīt-ā

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1654/3

آغاز: بسمله. الحمد لله نور السموات و الارض ... اما بعد فهذه اثنا عشر حديثاً من جملة ما ورد في اهل بيت نبي الرحمة كانها اثنا عشرة عينا انفجرت من منبع الحكمة. الحديث الأول قال الامام فخر الدين الرازي في مفاتيح الغيب في تفسير قوله تعالى قل لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة في القربى ناقلاً عن صاحب الكشف انه قال الا من مات على حب آل محمد مات شهيداً... قال الامام الرازي ما حاصله انه لا شك ولا اختلاف في ان علياً و فاطمة و الحسن و الحسين عليهم السلام آل رسول الله و اما آن غيرهم هل يدخل تحت آل فمختلف فيه؛ انجم: لا اله الا الله ما اكرم هذا الفتى (وقد رسم احقر عباد الله الغني فضل الله بن محمد الحسينى هذه الأحاديث في ربيع 962 تقلا من خط زبدة السادات ... صفدر الحسينى)

خط: نسخ، كا: فضل الله بن محمد حسينى، تا: نيمه ربيع الأول 962ق، جا: مشهد؛ 7گ، 15 سطر، قطع: ربيعى [ف: 5-69]

465- اثنا عشرة خطبه / ادبيات عربى

كاشانى، حبيب الله بن على مدد، 1262 - 1340 قمرى

(kāšānī, ḥabīb-ol-lāh ebn-e 'alī madad (1846 - 1922

دوازده خطبه از منشآت مؤلف است.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1999/2

آغاز: بسمله. و هو المستعان هذه اثنا عشرة خطبة ... الخطبة الأولى الحمد لمن تجلى بأنوار جماله في آفاق الأكوان فأشرق ببوارق وجهه الكريم، انجم: والله متم نوره ولو كره الكافرون.

نسخه اصل: كتابخانه آستان حضرت معصومه، قم، ش 66004 خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: ربيع الثانى 1276ق، داراى مهر مؤلف؛ 27ص (363-390)، 15 سطر [عكسى ف: 5-411]

466- الاثنى عشريات / حديث / عربى

al-itnā 'ašarīyāt

حاجى سيد كاظم

خط: نسخ، کا: خلیل بن فتح الله خمسه ای، تا: 1317ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه ای [ف:5-461]

467- الاثنی عشریات الخمس / فقه / عربی

al-itnā 'ašarīyāt al-xams

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

شیخ بهائی این رساله را در مسائل مربوط به طهارت، صلوة، صوم، زکوة و خمس و احکام حج با اسلوب بدیع خوبی تألیف فرموده و به مناسبت این که کلیه مطالب هر یک از کتب مذکور را در دوازده مطلب یا فصل مرتب نموده آنها را به نام اثنی عشریه طهارت و صلوة و غیره نامیده اند. وی هر یک از آنها را با خطبه مخصوصی آغاز کرده است. چنان که از دیباچه خود این رسائل معلوم می شود ترتیب تألیف آنها از این قرار بوده: 1. الصلاة؛ 2. الحج؛ 3. الزکاة و الخمس؛ 4. الصوم؛ 5. الطهارة، اما در عموم نسخه ترتیب آنها چنین است: 1. الطهارة؛ 2. الصلاة؛ 3. الصوم؛ 4. الزکاة و الخمس؛ 5. الحج

آغاز کتاب: (آغاز طهارت) بسمله، أما بعد حمدالله على آلائه .. يقول هذه رسالة اثنا عشرية ...

انجام کتاب: (انجام حج) فان ذلك راجع الى تعظيم صاحب البقعة سلام الله عليه ...

چاپ: تحقیق مسعود شکوهی، قم، اعجاز، 1423 = 1381، 350 ص؛ تقدیم و تحقیق سید احمد اشکوری، قم، مجمع الذخائر الاسلامیه، 1419 ق (عنوان الاثنی عشریات) | [دنا 164/1 (32 نسخه)]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9865

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علاء الدین حسینی جرفادقانی و برج علی بن مرشد علی جرفادقانی، تا: جمعه 18 ربیع الاول 1015 و ذیقعه 1028 ق؛ مذیل است به بخشی از «حاشیه اثنی عشریه» همین مؤلف به لفظ «منه ره» و «دام ظلّه»، دارای بلاغ از مؤلف و نیز دستخط محمد یوسف طالقانی در پایان صوم: «سمعت من أوله إلى آخره في خدمة ... شيخ بهاء الدين سلمه الله ...»؛ واقف: عباسقلی واعظ چرندابی، تاریخ وقف: اسفند 1346 کاغذ: الوان، جلد: مقوا، 84 گ، 13 و 14 سطر، اندازه: 25/3/14 سم [ف: 21-6]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1846

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-314]

5. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه: 86/1

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق رستمدراری، تا: 1018 ق، جا: مشهد،

مدرسه بالاسر (نشریه: 7-699)

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37623

آغاز: بسمله. الحمد لله وفقنا للاهداء بشريعة اشرف المرسلين

(آغاز صلوات)؛ انجام: و ادخال الخلاء شيئاً عليه اسم الله تعالى او

احد المعصومين سلام الله عليهم اجمعين (انجام طهارت)

بخش طهارت در آخر نسخه آمده، آخر حج و آغاز طهارت نیز افتادگی جزئی دارد؛ خط: نسخ، کان محمد بن علوان خیقانی جزائری، تا: 1028ق، جا: اصفهان؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»، 10 برگ نخست با خط نستعلیق نونویسی شده؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی آهارمهره کشمیری، جلد: میشن قهوه ای یک لا، 197گ، 7 و 9 سطر، اندازه: $12/5 \times 19/5$ سم [اهدائی ف: 3-16]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7414

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله حسینی رضوی بروجردی، تا: 1028ق، اصفهان، مدرس شیخ بهایی؛ مناسک الحج از زین الدین شهید ضمیمه است، نام کاتب را محو کرده اند، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»، مزین به بلاغ های متعدد و چهار انهاء از مصنف در سال 1029؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج فرنگی، 123گ، مختلف السطر، اندازه: $17/2 \times 10$ سم [ف: 21-10]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1845

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-311]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13849

آغاز: و انا سائل من الله سبحانه أن ينفع بها الطالبین؛ انجام: ینبغی أن یختم الحاج حجه بالورود الی المدینة المشرفة لزیارة النبی صلی الله علیه و آله و ائمة البقیع و الزهراء سلام الله علیهم.

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ابراهیم بن فخرالدین بازوری عاملی، تا: و شوال 1028ق؛ افتادگی: آغاز (1 برگ) و انجام (6 برگ)؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی» و «منه سلمه الله تعالی»، مقابله شده و دارای بلاغ از مرحوم شیخ بهایی؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: 1065 هـ ق.؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 210گ، 7 سطر، اندازه: $12 \times 19/5$ سم

سم [ف: 21-11]

9. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: ج-6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: هاشم بن احمد بن عصام الدین اتکانی خراسانی، تا: 1029ق؛ مقابل صفحه آخر این نسخه یک صفحه زیارت مطلقه ائمه اثنی عشر از بهاء الدین محمد عاملی است، از نظر مؤلف (شیخ بهائی) گذشته، ملاحظه و تصحیح کرده است و به خط خودش کلمه «بلغ قرآنه ایدالله تعالی» را در حاشیه بعضی از صفحات نوشته و بعد از ختم رساله قسمت نماز یک صفحه به خط شیخ بهائی است که آغاز آن «بسم الله الرحمن الرحیم. قراء علی الولد العزیز الفاضل الزکی المرتضی»، و انجام صفحه «کتب ... هذا الی حرف بیده الجانیة الفانیة مولفها اقل الانام محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی فی العشر الأول من شهر رجب المرجب سنه ثلثین بعد الف حامدا مسلما» می باشد؛ واقف: علی محمد الحسینی مشهدی؛ کاغذ: کاهی صیقلی زرد کم رنگ، جلد: مقوای چرمی، 218ص، 11 و 12 سطر

(5/5×13)، اندازه: 13×24سم [ف:-40]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 230

نسخه اصل: همان نسخه بالا [در فهرست نسخه اصل از کتابخانه آستان قدس رضوی ش 4995 معرفی شده که این شماره در کتابخانه آستان قدس کتاب دیگری است (عکسی ف: 1-259)]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9778

ص: 509

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و مختلف، بی کا، تا: کتابت صوم آخر شعبان 1019 و زکات سلخ محرم 1031ق؛ افتادگی: وسط طهارت (چهار برگ)؛ مذیل است به «الجعفریة» تألیف علی بن عبدالعالی محقق کرکی، نام کاتب ظاهرة محمد است (چون خود را «سمی النبی» معرفی کرده)، برگ اول نونویسی شده؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت 1346؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی فرسوده، 147 گ، مختلف السطر، اندازه: 13×20سم [ف: 21-10]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37664

فاقد بخش زکات و خمس است، در انتهای طهارت رساله «احکام سجود التلاوة» آمده؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1033ق؛ معلق به حواشی با رمز «منه» و «ص»؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: مقوا با روکش پارچه و عطف تیماج قهوه ای سوخته، 117 گ، 11 سطر، اندازه: 10×17سم [اهدائی ف: 3-17]

12. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18615

کا: محمد بن حسین شیخ بهایی، تا: 1033ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 223 گ، اندازه: 3/9×17/3 سم (رایانه)

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12617

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن فتح الله رواقی، تا: 23 رمضان 1034ق؛ مذیل است به «صیغ العقود و الایقات» تألیف شیخ علی کرکی، برخی از اوراق معلق به حواشی به لفظ «منه مد ظله»؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی یک لا، 158 گ، 10 و 11 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 21-9]

14. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1317

زکاة را ندارد؛ خط: نسخ، کا: عبدالفتاح بن میرزا محمد کاشانی، تا: 1026 و 1042ق؛ 90 گ، 12 سطر، اندازه: 12×23سم [ف: 1-4]

15. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1605

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد زمان خوانساری، تا: 1066ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن سیاه، 164 گ، 11 سطر، اندازه: 11×19 سم [ف: 5-304]

16. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 11541

صلات و حج و صوم؛ خط: نسخ، کا: ابوالفضائل حسینی سلامی، تا: 1068ق؛ کتاب صلات ناقص الاول است؛ اندازه: 14×19/5 سم [نسخه پژوهی: 2-109] 17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2211

آغاز: برابر؛ انجام: و مع حضوره سلام الله عليه يصرف الكل اليه و الزيادة عن كفايتهم له و النقيصة عليه عجل الله فرجه و رزقنا الشهادة بين يديه بحق محمد و آله الطاهرين صلوات الله عليه و عليهم اجمعين (انجام زكات)

رساله حج قبل از زكات و خمس است؛ خط: نستعلیق عالی، بی کاه، تا: 1072ق؛ دارای پنج سرلوح مذهب و مرصع بسیار عالی بین سطور صفحات سرلوح، طلا اندازی شده، جداول اوراق به زر و تحریر و زنگار و شنگرف، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ واقف: نواب ابراهیم خان، تاریخ وقف: 1095؛ جلد: دارای ترنج و چهار ابروی ضربی زمینه متن لاکمی و گل و بوته زرین،

137گ، 9 سطر، اندازه: 38×18سم [ف: 21-8]

18. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

آغاز: لایباحتها ما یجامع الاصغر كالصوم و دخول المسجد؛ انجام: ختمت الاثني عشرية الحجية بتوفيق الله. سلام الله عليه و علی آباءه الطاهرين.

خط: نسخ تحریری، کا: محمد اشرف بن محمد هادی یزدی، تا: 1075-1072

ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج عنابی، 68گ (1 - 69)، 17 سطر (6×12)، اندازه: 13×19 سم (میراث اسلامی: 8-461)

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6179

آغاز: آغاز صلوات؛ انجام: و الزهراء سلام الله عليهم أجمعين

شامل اثني عشرية در نماز و زکوة و خمس و روزه و حج، اثني عشرية صومیه و حجیه ناقص است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم قزوینی، تا: 1080ق؛ معلق به حواشی مؤلف؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 44گ، 19 سطر، اندازه: 11×23سم [ف: 5-367]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14270

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان محمد بن عبد حیدر بن محمد بن عبدالصمیری، تا: محرم 1094ق؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه دام ظلّه»؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم 1405؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 74گ، مختلف السطر، اندازه: 15×21/3سم [ف: 21-8]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 16/1182/2

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (8201) M 140؛ خط: نسخ، بی کاه، تا: قرن 11؛ محشی [عکسی ف: 3-414]

22. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

بی کا، تا: 1108ق (نشریہ: 7-540)

23. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 1836

خط: نسخ، بی کا، تا: (پایان صلوة) 1127ق؛ افتادگی: مقداری از آغاز صلوة و پایان حج؛ دارای حواشی فراوانی از خود مؤلف بر صلوة؛
126، 12 سطر، اندازہ: 18×12 سم [ف: 1-4]

24. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 849/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 1141ق؛ 11 سطر، اندازہ: 16×9 سم (میراث

اسلامی: -104] دفتر نهم:

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20044

آغاز: برابر، انجام: لقد تم الاثنی عشریہ الحجیة و الحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1148ق؛ محشی؛ اهدایی رهبری،

ص: 510

خرداد 1373 کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: میسن آلبالویی، 134 گ، 9 سطر، اندازه: $19 \times 10/5$ سم [اهدائی ف: 3-17]

26. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26599

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوطالب حسینی، تا: 1178ق؛ تملک: علینقی به تاریخ ذیقعدہ 1310 در دارالسلطنہ قزوین؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: مقوای منقش و روغنی با رنگ ماشی، مختلف السطر ($13 \times 6/3$)، قطع: رقعی، اندازه: 19×12 سم (رایانه)

27. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7547

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید کاظم بن سید باقر، تا: شنبہ 9 جمادی الاول 1285ق؛ دارای حواشی با نشان «منہ رہ» و «طاب ثراہ»؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 90 گی، 15 سطر، اندازه: $20 \times 12/3$ سم [ف: 9-21]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 36459

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ ابتدای نسخه سرلوح مانند ترسیم از گل و برگ به سرخی و سیاهی؛ اهدایی رهبری، مهر 1386 کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا دارای ترنج و سرترنج ضریبی، 23 گ، 15 سطر، اندازه: $16/5 \times 9/5$ سم [اهدائی ف: 3-17]

29. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20523

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل دزفولی، تا: 27 رمضان 1303ق؛ کاتب طہارت سید مصطفی حسینی خوانساری در سوال 1358، دارای حواشی با نشان «منہ»؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی و شکری آهار مهره، جلد: میسن ماشی، 170 گ، 8 و 14 سطر، اندازه: $15/5 \times 10/5$ سم [اهدائی ف: 3-16]

30. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14894/6

خط: نسخ، کا: احمد بن ملا عبدالرحیم قرنجائی اندری، تا: 1304ق، جا: بارفروش مدرسه صدر؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج تریاکی، 13 گ، 17 تا 21 سطر، اندازه: $21/5 \times 17/5$ سم [ف: 2-211]

31. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 263618

خط: نسخ، کا: محمد حسین علاء الدین درزی مازندرانی، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی [ف: 10-1513]

32. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا [میراث اسلامی: 5-607]

33. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 31

خط: نسخ، کا: محمد حسین گلپایگانی، بی تا، دارای توضیحات در حاشیه و بین سطور؛ 11 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف:-33]

34. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: 71/2

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن احمد بن محمد صفوی حسینی عاملی، بی تا؛ 7 سطر، اندازه: 12×19/5 سم [ف:-51]

35. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 22/1

کا: محمد قاسم بن ایرانشاه رواردشتی رودباری، بی تا؛ اندازه: 19×12/5

سم [رشت و همدان - ف:-1190]

468- الاثنی عشریات الخمس (تحریر جدید) / فقه / عربی

(al-itnā 'ašarīyāt al-xams (tahrīr-e jadīd

حسینی عاملی، حسین بدرالدین، ق 11 قمری

(hoseynī 'āmelī, hoseyn badr-od-dīn (- 17c

وابسته به: الاثنی عشریات الخمس؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین

(953- 1030)

پنج رساله به نام های اثنی عشریه، در طهارت، صلوات، زکات، صوم، حج در دست است که شیخ بهائی آنها را به همین ترتیب نگاشته است. یکی از شاگردان بهائی به نام حسین بدرالدین الحسینی عاملی به دستور استاد دیگرش محمد بن خاتون عاملی تحریری دیگر از سه بخش صلوات، حج و صوم از اثنی عشریه های بهایی ساخته که جای گفتگوی ما است. او در مقدمه می گوید که هیچ چیز بر کتاب نیفزوده و از آن نکاسته، لیکن در واقع او بسیار از کتاب کاسته و عبارت بهائی را دگرگون کرده است.

آغاز کتاب: بسملة وبه نستعين ... و بعد فان المولى زبدة المجتهدين ... محمد ابن خاتون قد تفضل على الفقير ... بان أكتب ما تيسر لي من ... الشيخ البهائي فيما ألفه من الاثنی عشرية في الصلوات اليومية و ان اغیر العبارة دون المعني ... من دون نقص و لازیارة ... اقول: بعد الصلوة على الرسول و على اخيه و ولديه و البتول ... و بعد فالكلام الذي فهمناه من بعض الأحكام ... و لنذكر بعض الأخبار تبركاً ... قال الشيخ البهائي بعد الخطبة : فاقول؛ شرائط و جوب الحج اثنی عشر ... بسملة. اقول: و انا الفقير الى الله الغني حسين بن بدرالدین

الحسينى انى قد اقتصرت من هذه الرسالة الصومية على بعض المسائل كالصلواتية و الحجية ... فصل قال المصنف رحمه الله: أن الأمور
المعتبرة في نية الصوم اثني عشر ... يادداشت درباره اجتهاد: بسملة. اقول وانا الفقير الى الله الغني حسين بن بدر الدين الحسينى العاملى:
لما كنت في خدمة الشيخ المرحوم البهائي و كان مواظباً على التدريس حضراً و سافراً. فتذاكروا يوماً عن معنى الاجتهاد ...

انجام كتاب: الثانية عشرة أن ثواب تلاوة آية واحدة كثواب ختم القرآن في غيره. و الحمد لله وحده و صلى الله على محمد و آله تمت

تهران؛ ملى؛ شماره نسخه: 2041

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ نسخ بد پر غلط، از کاتبی کم سواد است که معاصر و شاگرد شيخ بهائی و ابن خاتون بوده است، او فارسی
را بهتر از عربی و خوش خط تر به نستعلیق نوشته است، در

ص: 511

آغاز یادداشتی نقل از شهاب الدین احمد ابن ادريس العراقی در منطق و از شمس الدین خسرو شاهی و عز الدین بن عبد السلام در ریشه شناسی واژه «لو» شرطیه (گ 1 و 3) است، سپس چند نسخه داروی پزشکی به فارسی (گ 2-3)، سپس مطلبی در یک صفحه درباره اجتهاد عام و خاص که به گفته نویسنده این نسخه، در حضور شیخ بهائی نوشته شده است (گ 4ب) کاغذ: هندی، نخودی، جلد: مقوایی ته تیماج قهوه ای، 32 گ، 16 تا 24 سطر (8×20)، اندازه: 11×24 سم [ف: 11-144]

469- الاثنی عشریات فی المرآئی = العقود الاثنی عشر فی مرآئی سادات البشر / مرآئی / عربی

al-itnā 'ašarīyāt fi-l marāṭī = al-'uqūd-ul itnā 'ašar fi marāṭī sādāt-il bašar

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī-ye-bn-e mortezā (1742 - 1798

دوازده قصیده است که هر قصیده در دوازده بیت می باشد در مرثیه سید الشهداء (علیه السلام) و در آن مضمون دوازده بند مشهور محتشم کاشانی را به شعر عربی ترجمه کرده است، به علاوه 17 بیت «فی ذکر من اجمعت العصابه علی تصحیح ما یصح عنهم» و فی ذکر العدة» روی هم 147 بیت.

آغاز کتاب: الله اكبر ماذا الحدث الجلل xx لقد تزلزل سهل الأرض والجبل / ماهذه الزفرات الصاعدات اسی xx کانهما شعل ترمی بها شعل

انجام کتاب: لهفي عليه وقد مال الطغاة الى xx نحو الفیام وخاض النقع سابحه / قال اقصدونى بنفسی واتر کو احر می xx قدحان حینی وقد لاحت لوائحه چاپ: دارالخلافه طهران، سنگی، 1306، خشتی، 1+455ص الذریعة 113/1؛ مکتبه امیر المؤمنین 253/4؛ دنا 165/1 (15 نسخه)

شرح و حواشی:

1- تخمیس الاثنی عشریات؛ بحر العلوم بروجردی، حسین بن محمد رضا (1221-1306)

2- الاثنی عشریات فی المرآئی (ترجمه و شرح)

3- شرح الاثنی عشریات فی المرآئی

4- الاثنی عشریات فی المرآئی (ترجمه و شرح)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4255/2

آغاز: برابر؛ انجام: و بعد ذین ابن اذنیة علی xx و ابن الابراهیم و اسمه علی کا: حسین چیفانی، تا: 1223ق؛ در هامش ابیات حاشیه و شرح برخی واژه ها آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشکی صحافی شده، 6گ (73پ-78ر)، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 11-271]

2. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 248/1

فقط هفت بند آغازین آمده است؛ خط: نسخ معرب، بی کا، تا: شعبان 1242ق؛ برگها رنگین؛ جلد: تیماج مشکی، گ 4 (پ-4ر)، اندازه: $18/5 \times 21/5$ سم [ف: 1-172]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2612/8

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس در [فهرست منتشر شده آن چنین رساله ای معرفی نشده و در اینجا نیز فهرست نگار به شماره آن اشاره نکرده و از طریق نام کاتب و تاریخ هم کنترل شد یافت نگردید؛ کا: سید محمد بن زین العابدین موسوی، تا: شب یکشنبه 6 رجب 1245ق؛ مصحح؛ 5 ص (213-217) عکسی ف: 7-214]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25040

آغاز: برابر؛ انجام: نسی سوی الطف لانسوی وقایعه

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1259ق؛ ضمیمه نسخه شماره 25039 می باشد. کاغذ: شکری، جلد: تیماج، مختلف السطر، قطع: رقعی، اندازه: $14/5 \times 10/5$

سم (رایانه)

5. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 448/3

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: جمعه اواخر صفر 1259ق؛ صفحات مجدول به قرمز و آبی، ما بین سطرها زرین دندان موشی (10238)؛ جلد: مقوایی مشکی، عطف تیماج قرمز، گ 5 (15ر - 19ر)، اندازه: $14/5 \times 10$ سم [ف: 2-358]

6. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 187/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ملا آقا بابا روضه خوان التبریزی الاردوبادی، تا: 1262ق؛ جلد: چرم مشکی، گ 5 (39ر - 43پ)، 15 سطر، اندازه: 22×16 سم [مؤید: 1-184]

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/106 - 7106/3

آغاز: برابر؛ انجام: تلك الرزایا لو أن القلب من حجر * اصم کان لادنا هن ینفطر خط: نسخ، بی کا، تا: 1279ق، در پایان مطالبی در مراثی که کاتب از فاضل دربندی شنیده است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، گ 6، 8 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف: 1-72]

8. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 4/156/3-6237

آغاز: برابر؛ انجام: فعلی مسلم و هان سلام XX يتلا لا من السلام الجليل

به قافیه لام و هاء و یاء و الف و در پایان هم می رسد به قافیه لام، هر یک چند بند، در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی حسینی، تا: 1285ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، 11 سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: -221]

9. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: 73/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین موسوی تونی، تا: جمادی الثانی 1291ق،

ص: 512

جا: مدرسه فاضلیه؛ تمام قصیده معرب است؛ جلد: تیماج مشکی

مجدول، 2 گ (125-127 پ)، 18 سطر، اندازه: 14×22 سم (ف)

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 113

این نسخه در فهرست به اشتباه جنگ اشعار معرفی شده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جدول زر و لاجورد؛ تملک: نواب آقا درویش؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج تریاکی، 9 گ، 9 سطر (10×15)، اندازه: 15×21 سم [سنا - ف: 1-58]

11. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 27/150 - 5480/2

آغاز: برابر؛ انجام: ما دامت الاطیاری فی او کارها xx وحنینها نبکی علیک و تسجع / وکواکب الأفلاک فی دورانها xx بیکی علیک غروبها والمطلع

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ تمامی صفحات جدول دار؛ جلد: تیماج مشکی ضربی جدول دار، 13 گ، 15 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 1-72]

12. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/143 - 7143/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا معرب، بی کا، تا: قرن 13؛ تمامی صفحات مجدول محرر مذهب؛ جلد: تیماج سبز مجدول گرهی، 18 گ، 8 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-72] 13. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 29/143 - 5803

آغاز: کان نفخة صور الحشر قد فجات xx فالناس سکری و الاسکر ولا ثمل / قد هل عاشورا و غم الهلال به xx کانما هو من شوم به زحل؛ انجام: و اذیق الحتوف من بعد صبیرا xx مثل ما ذاق مسلم بن عقیل / فعلى مسلم وهان سلام xx يتللا من السلام الجلیل تمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی؛ آغاز؛ جلد: مقوا، 12 گ، 10 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-76]

14. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2734/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ تحشیه بسیار در هامش و لابه لای

سطور؛ 14 گ، 10 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 3-1384]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3322/9

خط: نسخ، کا: بهاء الدوله، بی تا، کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماجی سبز، 7 ص (486-493)، 21 سطر، قطع: رحلی،

اندازه: 31×17/5 سم [ف: 10-1029] 16. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 506/15

آغاز: برابر؛ انجام: ان یکن لی بکل عضو لسان XX ما وفی لی بمسلم بن عقیل / لابن عم الحسین خیر شهید XX وسول الحسین سبط الرسول

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ شش برگ در آخر رساله سفید مانده؛ جلد: تیماج قهوه ای، مجدول گره ای، 12 گ، اندازه: 20×14 سم [ف: 3-1384]

17. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 9/175 - 1625/3

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن حاج علی اکبر قمی، بی تا؛ در هر صفحه 12 بیت شعر وجود دارد که 6 بیت مستقیم و 4 بیت چلیپایی و 2 بیت در وسط صفحه از پائین به بالا نوشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ، 12 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 1-72]

18. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/102 - 1012/4

آغاز: برابر؛ انجام: فعلی مسلم و هان سلام XX یتلا لی من السلام الجلیل خط: نسخ، کا: رحیم، بی تا، 4 گ، چلیپایی سطر، اندازه: 19/5×12/5 سم [ف: 1-71]

470- الاثنی عشریات فی المراتی (ترجمه و شرح) / مراثی / عربی و فارسی

(.al-itna asariyat fi-l marati (t. Was

وابسته به: الاثنی عشریات فی المراثی = العقود الاثنی عشر فی مراثی سادات البشر؛ بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

این رساله ترجمه و شرح مراثی بحر العلوم است که شارح ابتدا یک بیت را می آورد پس از آن با عنوان «قوله» به شرح آن به زبان عربی می پردازد و سپس با آوردن «یعنی» ترجمه فارسی آن را می آورد.

[الذریعة 1/113]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 15746

آغاز: و نواحیها من جهة هذه الرزية الى يوم القيمة والخضر اسم للسماء لخضر تھا حين النظر اليها والشهب بضم تين جمع شهاب ... یعنی قادر نیست چشم استطاعت را از ...؛ انجام: و اشتفی الکفر بالاسلام مذ دخلوا XX و البغي بالحق لما راح صارعه. اللغة الاشتفاء تحصيل السفا او طلبه و الشفا هو البرء من الداء و لو بالدواء

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 و 14؛ رکابه دارد؛ جلد: تیماج فرنگی، 38 گ، 15 سطر، اندازه: 22×18 سم [ف: 44-40]

471- الاثنى عشریات فی المراثی (ترجمه و شرح) / تاریخ معصومین / فارسی

(.al-itnā 'ašarīyāt fi-l marāṭī (t. wa s

وابسته به: الاثنى عشریات فی المراثی = العقود الاثنى عشر فی مراثی سادات البشر بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی (1155- 1212)
(

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15746

شرح قصائد سید مهدی بحر العلوم طباطبائی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [مختصر ف:-500]

ص: 513

472- الاثنى عشریات فی المراثی (ترجمه و شرح) / مراثی / فارسی

(.al-itnā 'ašārīyāt fi-l marāṭī (t. wa š

وابسته به: الاثنى عشریات فی المراثی = العقود الاثنى عشر فی مراثی سادات البشر؛ بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی (1212-1155)

رساله حاضر ترجمه و تفسیر کوتاهی است بر مراثی بحر العلوم. مؤلف ابتدا یک بیت را می آورد و پس از آن با عنوان «المعنی» آن را به صورت کوتاه ترجمه و شرح می کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13845

آغاز: زمان را چنانکه بر شخص بصیر خبیر مخفی نیست غیر از چنگ زدن بدامن حامل آل عبا ... بند اول. الله اکبر مازا الحادث الجلل XX فقد تزلزل سهل الارض و الجبل. المعنی پناه می برم به عظمت و بزرگی خدا چه حادثه و شورش قیامت است که بر پا شد بزرگی آن را کسی غیر از خدا نمی داند مصیبتی بر پا شد که خدا صاحب عزا پیغمبر و علی مجلس نشین او هستند؛ انجام: یا قاصم الفجار قم بالسيف قد XX ضاع الرعية أن یکن لك مطمع. ای قطع کننده ریشه فجار و فساق ... رعیت خود را از چنگ دشمنان خلاص کن

خط: نسخ، کا: علی آقا بن آخوند ملا احمد روضه خوان محلاتی، تا: 17 شعبان؛ اشعار عربی معرب؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 47گ، 13 سطر، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 37-410]

473- الاثنى عشرية / حدیث / عربی

al-itnā 'ašārīyya

حسنی، فضل الله بن محمد، ق 10 قمری

(hasanī, fazl-ol-lāh ebn-e mohammad (- 16c

تاریخ تألیف: 145ق؛ محل تألیف: نجف

دوازده حدیث است درباره اهل بیت و خاندان پیامبر.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله نور السماوات و الارض

انجام کتاب: ما اكرم هذا الفتى و قدم رسم ... فضل الله بن محمد الحسنی هذه الحادیت العظام فی الواسط رجب ... بمشهد ... علی ... سنة 945 و الحمد لله علی جزیل نواله ... و آله

تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 70/1 - د

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: قاسم بن مرتضیٰ حسینی تونی، بی تا؛ از روی خط مؤلف؛ 5گ (174پ-178 ر) [ف: 1-11]

474- الاثني عشرية / عربي

al-itnā 'ašarīyya

عاملی، حسن، ق 10 قمری

(āmelī, hasan - 16c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه 26 ربیع الاول 989

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3072/4

کا: محمد تقی بن محمد حسین شهرستانی، تا: پنج شنبه 7 رجب 1089ق، کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 21گ (167-188)، 17 سطر)

(12/5×7)، اندازه: 20×12/5 سم [ف: 11-2016]

475- الاثني عشرية = دوازده امام = زیارت مطلقه = صلواتیه / دعا / عربي

al-itnā "ašarīyya = davāzdah emām = ziyārat-e motlaqe = salavātīye

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

متن زیارت نامه ای است از شیخ بهائی. هر فقره ای از این زیارت نامه 12 حرف است و جمعا 24 فقره است.

آغاز کتاب: زیارة مطلقه مختصره یزار بها کل واحد من الائمة الاثني عشر سلام الله عليهم أجمعين وقد جرى على لسانی و انا الفقير بهاء الدين محمد العاملي و سميتها بالاثني عشرية ...

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3203

در هامش صحیفه سجادیه؛ خط: نسخ جلی، کا: عبدالرحیم حسینی، تا: 1086ق [ف: 15-351]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2859/9

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1089ق؛ منسوب به شیخ بهائی، داخل شماره 2859/10 می باشد؛ کاغذ: سفید و زرد، جلد:

تیماج مشکى یک لا، اندازه: 8×18 سم [ف: 10-188]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13610/3

آغاز: سلام الله عليكم xx اهل بيت العصمة

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1091ق؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 1 گ (9ر)، اندازه: 17×27/5 سم [ف: 37-131]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 46216-طباطبائی

خط: نسخ، کا: محمد مومن حسینی، تا: 1 محرم 1092ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماجی قهوه ای، 1 گ (36پ)، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 22-178]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19485/15

آغاز: بنی عربی و رسول مدنی و اخیه اسدالله مسمی علی و بزهره بتول و بام ولدتها

خط: نسخ، کا: محمد زمان قمی، تا: قرن 11؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنایی مندرس، 8 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 15-212]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3455/42

آغاز: برابر

ص: 514

بی کا، تا: بین 1063 تا 1141ق؛ جلد: تیماج قرمز یک لا، 1ص (48)، قطع: بیاضی، اندازہ: 33×15/5 سم [ف: 10 - 1340]

7. مشہد؛ گوہرشاد؛ شماره نسخه: 1790/3

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جداول اوراق بہ زر و تحریر و لاجورد و سنگرف و زنگار، مطالب متفرقہ کتاب شامل اعتصام حزب البحر العظیم و اخبار متفرقہ اخلاقی منقول از ائمہ اطہار و دیگر مشاہیر می باشد؛ واقف: سید سعید طباطبائی، تاریخ وقف: 1332، کاغذ: نخودی آہار مہرہ بیاضی، جلد: تیماج مشکی، اندازہ: 22/5 × 11/5 سم [ف: 5-212]

8. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14232/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ بی کا، بی تا؛ ثبت 87896؛ جلد: مقوایی، عطف و حاشیہ تیماج، 1گ (39پ)، اندازہ: 19/5 × 12/5 سم [ف: 38-343]

9. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1298/1 ط

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي وفقنا للاهتداء بشريعة اشرف المرسلين، انجام: الثاني عشر اكرام خدام تلك البقعة وآبائه الطاهرين

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، 208 ص (1-208)، 15 سطر، اندازہ: 17/5×12 سم [ف: 3-24-62]

10. تہران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 7524/3

بی کا، بی تا؛ با دو واسطہ از روی نسخہ شیخ بہایی نوشتہ شدہ است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز مقوایی، 7گ (129ر-135پ)، 15 سطر، اندازہ: 18×11 سم [ف: 4-460]

476- الاثني عشرية / فقه / عربی

al-itnā 'ašarīyya

شیخ بہائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

1. ہمدان؛ مدرسہ غرب؛ شماره نسخه: 225

خط: نسخ، بی کا، تا: 1023ق؛ افتادگی: انجام؛ قطع: نیم ربعی [رشت و ہمدان - ف: 1283]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1279

خط: نسخ، کا: افضل بن مسعود، تا: 1040ق؛ اہدایی مؤسس؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، 98گ، 12 سطر (8×12)، اندازہ:

18/5 × 11/5

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17434

بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ با علائم بلاغ [د.ث. مجلس]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1904/2

خط: نسخ، کا: مهدی بن الحسن الحسینی، تا: 1262ق؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج مشکی یک طرفه، 13گ (12-25) اندازه: 15×21سم [ف:3-1090]

477- اثنی عشریة = شرح دوازده امام / کلام و اعتقادات / فارسی

esnā 'ašarīyye = š.-e davāzdah emām

ابوالمفاخر صفوی، محمد هادی بن محمد مهدی - 1050 قمری

(abol-mafāxer-e safavī, mohammad hādī ebn-e mohammad mahdī - 1641)

رساله ای در اثبات امامت ائمه اطهار (علیه السلام) و استخراج نام آنان از زبر و بینات حروف، با استفاده از کتاب امیر صدر الدین محمد شیرازی و «مجالس المومنین» قاضی نور الله تستری، دارای مقدمه مفصلی در اثبات اینکه ائمه (علیه السلام) دوازده نفرند. رساله ای همانند در آغاز و انجام و موضوع، در کتابخانه مجلس است که عنوان شرح دوازده امام» دارد و مؤلف آن روح الله بروجردی دانسته شده و به نظر یک رساله است.

آغاز کتاب: سپاس بی قیاس سزاوار مالک الملکی است جل شانہ که به طلوع خورشید نبوت محمدی ظلمت کفر برانداخته و شمس ادیان سابقه منکسف ساخته.

انجام کتاب: طوبی و حسن مآب.

[فهرست کتابخانه گنج بخش منزوی 479/2؛ فهرست مشترک پاکستان 1023/2]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7424

آغاز و انجام: برابر

گرچه در فهرست نام مؤلف امیر صدرالدین محمد شیرازی دشتکی ذکر شده است ولی جهت تعیین نام مؤلف رک: فهرست گنج بخش 2/479 و عکسی مرکز احیاء ش 2079؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا قرن 12 جدول شنگرف و مشکی و زرد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای ترنجی زرکوب مقوایی، 86گ، 6 سطر (6×12)، قطع: بغلی، اندازه: 11/5×18/5سم [ف:16-556]

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان 5967؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن درویش علی مشهدی، تا: سلخ رجب 1130ق؛ صفحات مجداول، مصحح، محشی، در ده صفحه آغازین و برگ پایانی کتاب وقف نامه آن از مؤلف به سال 1130 دیده می شود؛ 213ص [عکسی ف: 6-106]

478- اثنی عشریة = نور مبین فی اثبات خلافة امیر المؤمنین / کلام و اعتقادات / فارسی

esnā "ašarīyye = nūr-on mobīn fī esbāt-e xelāfat-e amir-al-mo'menin

قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - 1098 قمری

-) qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn

ص: 515

رساله ای در اعتقادات شیعی که در دوازده «باب» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: باب 1. در بیان امت ناجیه از میان هفتاد و سه فرقه؛
2. در بیان مختصری از اعتقادات شیعه اثنی عشریه؛ 3. مختصری از فضل و ثواب زیارت حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام)؛ 4.
سبب سنی شدن مردم ایران و شیعه شدن مردم قم؛ 5. در بیان فضیلت روزی که عمر هلاک شد؛ 6. در ذکر دعای صنمی قریش و ترجمه
آن؛ 7. در شرح و تفسیر عبارات مشکله دعای صنمی قریش؛ 8 در بیان مختصری از احوال معزالدوله؛ 9. در بیان مختصری از احوال رکن
الدوله؛ 10. در بیان مختصری از احوال عضدالدوله؛ 11. در بیان مختصری از احوال سلطان محمد خدابنده؛ 12. در بیان مختصری از
احوال خیر مآل ابن علقمی قمی؛ خاتمه در ذکر صلوات و دعا و مناجات و لعنیه

آغاز کتاب: بسمله ... حمد له ... اما بعد این رساله ای است مختصر که ... تالیف نمود آن را محمد طاهر بن محمد حسین ... در بیان
اینکه بعد از وفات حضرت خاتم النبیین امّش هفتاد و سه فرقه شدند و یک فرقه از ایشان ناجی و رستگار و باقی همه اهل نارند و آن فرقه
ناجی و رستگار شیعه اثنا عشریست و در بیان مختصری از اعتقادات شیعه اثنا عشری و در بیان فضل زیارت عبد العظیم بن عبدالله
الحسنی ...

انجام کتاب: و الأدیان الشافعی و مالکا و ابن حنبل و ابا حنیفة نعمان اللهم العن أعداء محمد و آل محمد من الانس و الجن

[نسخه های فارسی منزوی 873/2؛ فهرستواره منزوی 73/9 (2 نسخه)؛ دنا 166/1 (4 نسخه)]

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6805-34/1754

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ تمامی صفحات مجدول مذهب، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 100 گ، 13
سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 1-75]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2479/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ عبارات عربی به نسخ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی زرکوب مقوایی، 78 گ (617 - 694)،
17 سطر (20× 10/5)، اندازه: 30×19 سم [ف: 9-1247]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19548

آغاز: برابر؛ انجام: عند قبر زکریا بن آدم القمی ره انتهى ما فی السفینه

خط: نستعلیق، کا: صفائی خوانساری، احمد بن محمدرضا، تا: 1358ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، 64
گ، 15 سطر، قطع: جیبی (رایانه)

آغاز: ... فضل زیارت عبدالعظیم بن عبد الله الحسنی که به چهار واسطه به حضرت امام حسین علیه السلام می رسد و در بیان فضل زیارت فاطمه بنت موسی علیها التحیة و الثناء که امام زاده بی واسطه است ... انجام: ... اللهم العن رؤساء الكفر و الظلم و الطغیان ... ثم المغیره و سالم و الحکم و ابنه مروان ثم اباعبیده و ابی عوف

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ جلد: تیماج قهوه ای، 90 گ، 13 سطر، اندازه: 18×9 سم (ف)

479- اثنی عشریة = میراث / فقه / فارسی

esnā 'ašarīye = mīrās

نظری، جمال الدین بن علیجان، ق 11 قمری

(nazarī, jamāl-od dīn ebn-e 'alījān - 17c)

رساله مشتمل است بر «مقدمه» و دوازده «باب» و «خاتمه»: باب 1. میراث زن و شوهر؛ 2. میراث پدر و مادر؛ 3. میراث فرزندان؛ 4. میراث جد و جده و برادر و خواهر؛ 5. میراث عم و عمه و خال و خاله؛ 6. میراث خنثی؛ 7. موانع ارث و حاجب؛ 8. برخی از مسائل علم حساب که در این مقام لازم است؛ 9. فریضه پیدا کردن و قسمت کردن ترکه؛ 10. بیان مناسخه؛ 11. بیان جمعی که یک دفعه بمیرند و مقدم و مؤخر معلوم نباشد؛ 12. بیان کسانی که به ولایت ارث می برند.

آغاز کتاب: بسمله اما بعد چنین گوید ابن ملاعلی جان النظری جمال الدین که این مختصری است در علم میراث بجهة التي که بعضی از برادران مؤمن که مبتدی اند در این علم ... و مسمی گردانید باثنی عشریه.

انجام کتاب: حق ایشان را تسلیم باید نمود و اگر کمتر باشد آنچه مانده میانه ورثه قسمت می شود و اگر بعضی فوت شده باشد از ورثه نصیب او را به ورثه او بدهند. والله المستغان علی تصفون. تمت الرسالة بعون الله و صلی الله علی محمد و آله.

[دنا 167/1 (5 نسخه)]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 723/2

آغاز و انجام: برابر

کا: مهدی بن مولانا محمد علی بن عبدالخالق، تا: 23 ذیحجه 1080ق؛ 11گ (30-40پ) حاشیه [ف: 5-1763]

2. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 448/2

آغاز: برابر؛ انجام: باب یازدهم در بیان ترکه جماعتی که با هم بمیرند یا غرق شوند یا عمارت بسر ایشان فرود آید و معلوم نباشد یکبار مرده اند ...

کا: محمد، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج روغنی، 12گ، اندازہ: 15×21سم [ف:-248]

3. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23381

آغاز و انجام: برابر

ص: 516

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد حسین، تا: 1278ق؛ واقف: حجة الاسلام محمدی گلپایگانی، تاریخ وقف: مهر 1375؛
جلد: تیماج، 8گ، 17 سطر، اندازه: 21×16سم [ف: 12-20]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 10/191 - 1881/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1301ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 15گ، 11 سطر، اندازه: 17/5×11

سم [ف: 1-75]

480- الاثني عشرية / كلام و اعتقادات / عربي

al-itnā 'ašārīyya

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

تاریخ تألیف: شعبان 1076ق

دوازده مسأله است در بدعت ها و اعتقادات صوفیه که از مؤلف پرسیده شده و او هر کدام را دوازده پاسخ داده است، مشتمل بر دوازده «باب» و دوازده «فصل»: عناوین باب ها: 1. باطل کردن این نسبت و مذمت آن؛ 2. ابطال تصوف و ذم آن عموماً؛ 3. ابطال اعتقاد حلول و اتحاد و وحدت وجود؛ 4. اعتبار کشفی که ادعا می کنند و عدم اعتبار و نفی حجیت آن؛ 5. ابطال آنچه اعتقاد می کنند از سقوط تکالیف شرعیه در نزد حصول آن؛ 6. ابطال آنچه اعتقاد می کنند آن را عمادت از نشستن در زمستان در چله و ابطال آنچه اختراع کرده اند از ریاضت؛ 7. ابطال آنچه اعتقاد کرده اند آن را از افضل عبادات است از هم برچیدن و بر زمین افتادن و اضطراب کردن؛ 8. ابطال اعتقادات آنان در رقصیدن و دست بر همزدن و فریاد کردن؛ 9. اثبات آنچه می طلبند و منع می کنند از آن از سعی کردن بر روزی و طلب معاش و تجمل؛ 10. تحریم آنچه حلال می دانند و آن را عبادت می شمارند یعنی غنا؛ 11. ابطال اختراعات آنان از ذکر خفی و جلی؛ 12. ابطال اشعار ایشان در دوستی اعداء الله و دشمنی اولیاء الله. عناوین فصول: 1. تحریم اقتداء به اعداء دین و مشابه و مشاکل شدن به ایشان؛ 2. تحریم اختراع در دین؛ 3. ذکر بعضی مطاعن مشایخ صوفیه؛ 4. وجوب امر به معروف و نهی از منکر؛ 5. تحریم ترک آن و تقاعد از آن؛ 6. وجوب مجادله در دین و مناظره از برای بیان حق و اثبات آن؛ 7. وجوب جهاد اعداء دین و مبتدعین با شرایط آن؛ 8. وجوب اجتناب از معاشرت اهل بدع و وجوب ترک مخالطه با ایشان؛ 9. جواز لعن مبتدعین و بیزار شدن از ایشان بلکه وجوب آن؛ 10. تحریم تعصب در باطل؛ 11. جوائز نبودن ظن نیکو بردن بعامه و تابع شدن به چیزی از طریقه مختصه ایشان؛ 12. وجوب جهاد نفس و توبه از کفر و بدعت و فسق. آغاز کتاب: بسم الله الذي اختار من عباده ائمة اثني عشر ... و بعد فيقول الفقير هذه مسائل اثني عشر اثنا عشر من جملة .. فاجبت عنها.

انجام کتاب: لم يكن هناك نبات ولا شجر يمكن أن يستظل بها فكان دائماً في الشمس بخلاف ما لو كان طولها سبعين شبراً فانه يمكنه دخول

بیت او الجلوس في ظل شجر ونحوهما و یحتمل احتمالات اخر بعيدة ... تمت ...

چاپ: قم، با تصحیح مهدی الحسینی، دار الکتب علمی، 1400 ق

[الذریعة 116/1 رقم 559، 209/10؛ دنا 167/1 (2 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4471/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن نورالدین محمد الحسینی، تا: ذیقعدہ 1086ق؛ پس از آن دیباچه یک کتاب در اصول فقه، شاید «اشارات الاصول» باشد؛ 6 گ (144-150)، 33 سطر، اندازه: 19×31 سم [ف: 12-148]

2. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 1150

آغاز: یقبلون قول کل منهم فی الآخر یخرجون من الدین بالکلیه؛ انجام: قال أن الله یحب من عباده المتقین الثواب و من لا یكون ذلك منه کان افضل

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود 1125ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ این کتاب در چاپ 1 جلد 1 فهرست کتابخانه، ص 47 به نام «سهام المارقه من اغراض الزنادقه» علی بن محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی (1014-1103) معرفی شده است، شاید علت این اشتباه افتادگی اول و آخر نسخه و تشابه موضوع (رد بر صوفیه) و خط و کاغذ آن با «سهام المارقه» شماره 672 بوده است، این نسخه در مقایسه با چاپی از سطر 8 صفحه 17 تا سطر 9 صفحه 201 را در بر و در واقع 8 برگ از آغاز و یک برگ از پایان کسر دارد؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: پارچه ای زرد اخری، 90 گ، 21 تا 23 سطر، اندازه: 11×19 سم [ف: 1-35]

481- اثنی عشریة / علوم غریبه / عربی

itnā 'ašarīyya

مجلسی، عزیز الله بن محمد تقی، - 1163 قمری

(majlesī, 'azīz-ol-lāh ebn-e mohammad taqī - 1750)

تاریخ تألیف: 1142ق

مؤلف از نوادگان ملا محمد تقی مجلسی می باشد و رساله حاضر را در بیان خواص عدد دوازده و بیان اسامی ائمه معصومین به طریقی که مطابق که مطابق با عدد دوازده باشد به رشته تحریر در آورده است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمدلله علی جلی هدایا ته و خفی الطافه و الصلاه علی محمد و آله المخصوصین بخواص کراماته و مزید اعطافه و بعد ای صاحب عقل و درایت و طالب حق و هدایت اگر از شمیم تحقیق بویی برده

انجام کتاب: تاریخ یک پرتو از این لمعه اثنی عشری ... اثنی عشریه نام و تاریخ رقم. و الحمدلله اولاً و آخراً و صلی الله علی

ص: 517

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1142ق؛ خط: نستعلیق به سبک حمایلی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه یک لا، 2گ (27پ-28پ)، 23 سطر (20×12)، اندازه: 22/5×14سم [ف: 17-437]

482- اثنی عشریة = شرح دوازده امام / کلام و اعتقادات / فارسی

esnā `ašarīyye = Š. davāzdah emām

بروجردی، روح الله، ق 13 قمری

(borūjerdī, rūh-ol-lāh (- 19c

تاریخ تألیف: 1268ق

شرحی است بر «دوازده امام» صدر الدین محمد شیرازی که در واردات قدسی خود آورده و نام دوازده امام را به حروف دوازده دوازده تقسیم کرده و از کتبی چون «مجالس المؤمنین» و «جامع الاسرار» آملی و «تاریخ جهان آرا» ی غفاری و دیگر کتب بهره برده است. گرچه این رساله «شرح دوازده امام» و از بروجردی دانسته شده ولی رساله ای با همین موضوع و همین سر آغاز و انجام با نام «الاثنی عشریة» هست که از محمد هادی صفوی دانسته شده و ما جهت نزدیک کردن این دو آن نام را نیز بدان افزودیم تا امکان تطبیق بیشتری باشد که آیا دو رساله است و یا یکی است و اگر یکی است مؤلف کدام است؟ گرچه نسخه ای از آن در دانشگاه هست که مؤلف را صدرالدین دشتکی دانسته که باید مرادش احتمالاً صدر الدین ثانی باشد.

آغاز کتاب: سپاس بی قیاس سزاوار مالک الملکی است جل شأنه که به طلوع خورشید نبوت محمدی صلی الله علیه و آله ظلمت کفر بر انداخته و شمس ادیان سابقه منکسف ساخته

انجام کتاب: ... و بقیه عدد آن تضعیف نمایند دوازده شود از ماه دوازدهم از هجرت حضرت نبوی صلی الله علیه و رحمة الله و آل المعصومین و علی التابعین الذین نزل فیهم طوبی و حسن مآب.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8694/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ شاید به خط مؤلف دارای حواشی با نشان «روح الله»، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 12گ (1ر- 12پ)، اندازه: 21×13سم [ف: 28-211]

al-esnā 'ašarīye

تنکابنی، هاشم بن حسین، ق 13 قمری

(tonekābonī, hāšem ebn-e hoseyn (- 19c

مؤلف در ایام عید سلطانی و هنگام دید و بازدید، جنگی از سید محمد بن سید منصور بن سید صدر حسینی دید که دارای مطالب متفرقه و رساله ای به عربی بود در باب این که اسامی ائمه اثنی عشر (علیه السلام) و القاب و کنیه های ایشان از تورات و صحف پیغمبران به حساب جمل بعد از جمع محصول و طرح دوازده دوازده، دوازده عدد باقی می ماند. برخی از مؤلف درخواست نمودند که رساله ای به فارسی در این موضوع نوشته شود، لذا با تنظیم و ترتیب و رفع نواقص، این کتاب را در دوازده «باب» تنظیم نمود: 1. اسامی ائمه (علیه السلام)؛ 2. حساب اعداد اسامی ائمه؛ 3. القاب ائمه؛ 4. کنیه های ائمه؛ 5. اسماء ائمه از تورات و صحف انبیا؛ 6. وجه انحصار ائمه در دوازده عدد؛ 7. بیان رمزی از آیه نور؛ 8 بعضی از نکات در اعتبار وحدت و کثرت ائمه؛ 9. وحدت واقعی ائمه دور از اعتبارات ظاهری؛ 10. برخی از فضائل قرآن؛ 11. ائمه از شرائط توحیداند؛ 12. برخی از فضائل شیعه.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... و بعد بر ضمائر صافیه قلوب مؤمنین و سرائر صغیه افنده عارفین

1. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1476/2

آغاز: برابر؛ انجام: أن النفس لأمارة بالسوء الا ما رحم ربي ان ربي غفور رحيم. کاتب: نجفقلی بن عبدالرحیم معمار شیرازی، تا: دوم عید غدیر 1258ق؛ جلد: پارچه ای سبز، 78گ (94پ-171ر)، 12 سطر، اندازه: 11×17/5

سم (مؤید: 3-385)

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 883

آغاز: برابر؛ انجام: و الطاف رحمانی شخص در عالم مجاهده بر آید و غالب شود، و ما ابریء نفسی ... خط: نستعلیق، کا: نجفقلی بن عبدالرحیم معمار شیرازی، تا: 12 رجب 1258ق؛ مصحح؛ تملک: ریحان الله موسوی به تاریخ جمادی الثانی 1313؛ مهر: «العبد ریحان الله الموسوی»؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 8گ، 12 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 3-74]

al-esnā 'ašarīye

حسینی رازی، ابوالقاسم بن محمد باقر، ق 13 قمری

(hoseynī rāzī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad bāqer (- 19c

رساله ای است در علاج وبا دارای دوازده فصل» و «خاتمه».

آغاز کتاب: بعد از حمد و سپاس نامتناهی الهی و صلوات بهترین موجودات انجام کتاب: که ناظرین این رساله بعد از وقت در ملاحظه در
معالجه این مرض بر بصیرت باشند

[دنا 167/1 (1 نسخه)؛ الذریعة: ج 1 ص 118]

ص: 518

مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 1452

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: صفر 1265ق؛ مصحح؛ مهر: الراجی محمد باقر بن ابی القاسم الحسینی؛ جلد: تیماج مشکى، 30گ، 12 سطر، اندازه: 15x10/5 سم (مؤید: 3-364)

485- اثنی عشریة / گوناگون / فارسی و عربی

esnā 'ašarīye

کرمانشاهی، عبدالرحیم بن عبدالرحمن، 1223 - 1305 قمری

ebn-e "abd-or-rahmān

(kermānšāhī, "abd-or-rahīm (1808 - 1888

کتاب مختصری است در 12 «مجلس» در شرح برخی احادیث و آیات درباره صفات مؤمن، آخرت، عدل، احسان و غیر اینها.

آغاز کتاب: بسملة المجلس الأول: الحمد لله الذي أمر بعبادته عباده اجمعين و قرن العبادة بالقربة ... اما بعد ... ظاهر آیه کریمه اینکه امر اوامر شرعیه بشما تعلق ...

1. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 266

آغاز: برابر؛ انجام: من الفقر الذي ذكرناه و على الغني الذي فيه الى هنا جف قلمه الشريف عطر الله مرقده

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ پشت برگ اول آثار و تألیفات مؤلف به شرح زیر کتابت شده است: 1. سر الاسرار في مصيبة الثامن الائمة الاطهار، 2. دقایق الاصول، 3. شرح منظومه ... دره سید محمد مهدی بحرالعلوم، 4. لمعات الانوار في الفقه، 5. مجمع المسائل في المسائل الأصولیه و الفقهیه، 6. رساله في الربا؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج خرمايي، 85، 15 سطر، اندازه:

17/5x9/5 سم [ف:-14]

2. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 14844/1

آغاز: برابر خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق گلپایگانی، تا: 1303ق؛ کاغذ مشقی؛ جلد: مقوا عطف میشن قهوه ای، 10 و 18 سطر، اندازه: 20x13 سم [ف:2-145]

486- اثنی عشریة / ادبیات فارسی

esnā 'ašarīye

حائری مازندرانی، محمد صالح، 1258 - 1350 شمسی

(hā' erī māzandarānī, mohammad sāleh (1879 - 1971

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 27009

آغاز: بسمله، کلک من امروز باز طرح نوی ریخته دوازده نافه مشک بد امن آویخته؛ انجام: مانعی نیست که حذف شود پاره بندها را نیز بهمین نظر حذف کردم

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1364ق؛ اهدایی کتابخانه آیت الله شیخ محمد صالح علامه حائری در سمنان به کتابخانه آستان قدس رضوی، تیر 1351؛ جلد: مقوا، 12 سطر (16×11)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 20×13سم (رایانه)

487- اثنی عشریة

itnā 'ašarīyya

بدون توضیح و گزارش

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 19633

بی کا، تا: 1026ق؛ خریداری از محمد حسین علوی (رایانه)

488- اثنی عشریة / کلام و اعتقادات / فارسی

itnā 'ašarīyya

دارای یک «دیباچه» در اسرار عدد 12 و این که امام باید دوازده تن باشند، سپس کلمه توحید است و القاب پیغمبر و امامان و در زیر هر یک عدد 12 نوشته شده، در پایان آمده است: یک پرتو ازین لمعه اثنی عشری XX چون تافت برو سیاه دم دار قلم / برداشت ز چار دست و شد شیعه و کرد XX اثنی عشریه نام و تاریخ رقم

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 1005/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1142ق؛ قطع: ربعی [نشریه: 7-265]

489- الاثنی عشریة / اخلاق / عربی

al-itnā 'ašarīyya

از کتابی به نام «الاثنی عشریة»، در فرق میان عجب و ریاء

آغاز: بسمله. من كتاب الموسوم باثنى عشرية في الفرق. الفرق بين الرياء والعجب؛ انجام: وان قلت نعم كنت كافراً. قال الله تعالى الست بربكم قالوا بلى. تم

در فهرست با عنوان بندی در ادب آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی حاشیه تیماج، 2ص (81-80)، 17 سطر (6×15)، اندازه: 14/5 × 21/5 سم [ف: 11-228]

490- الاثنی عشریة / فقه / عربی

al-itnā 'ašarīyya

رساله ای در فقه و اخلاق است. عنوان های «الكتاب الثاني عشر الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر وفيه اثني عشر فصلاً» و القسم الثاني في العقود وفيه اثنا عشر كتاب» در آن دیده می شود.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5869

ص: 519

از نیمه بحث هفتم در جهاد پیش از «باب في الأحكام» تا مبحث «حدالاحتکار»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، 100 گ، 14 سطر، اندازه: 18×12/5 سم [ف: 3-42]

491- اثنی عشریه / فقه

esnā 'ašārīye

کتابی است شامل 12 «باب»، هر باب در 12 مقدمه یا فصل یا ... و هر مقدمه یا فصلی نیز در 12 قسم: باب 1. اذان و اقامه (12 فصل)، تتمه این باب در مقدمات جزئی متفرقه که باعث زیادتی ثواب می شود در نماز که دوازده چیز است؛ 2. افعال نماز (12 چیز)؛ 3. تعقیب و سجده شکر (12 فصل)؛ 4. در آنچه قطع نماز کند (12 فصل)؛ 5. نماز جمعه و آداب آن (12 فصل)؛ 6. نماز عید (12 فصل)؛ 7. نماز کسوف و آیات (12 فصل)؛ 8. نمازهای سنتی (12 فصل)؛ 9. خلل نماز (12 فصل)؛ 10. قضای نماز (12 فصل)؛ 11. نماز جماعت (12 فصل)؛ 12. نماز قصر (12 فصل).

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 650

آغاز: سنت است که عمل خیر را همیشه بجای آورده باشند و حضرت صادق (علیه السلام) ... انجام: و بعضی از ایشان از عقب کاری بر گردید و بیرون رفتن آن صورت

از مقدمه دوم از باب اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی دار، 291 گ، 17 سطر (17×12)، اندازه: 24×17 سم [ف: -518]

492- اثنی عشریه / فقه

itnā 'ašārīyya

فصول موجود بدین شرح است: مقدمه در مسائل طهارت، که شامل دوازده فصل است ... مقدمه دوازدهم در اذان و اقامت و در آن دوازده فصل است، باب دویم در افعال نماز واجب و سنت و آن دوازده است، پس از آن تتمه و فایده است.

مشهد؛ مدرسه حاج حسن؛ شماره نسخه: 1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام کاغذ: فرنگی قهوه ای، 291 گ، 17 سطر (17×12)، اندازه: 24×17 سم (نشریه: 7-763)

493- الاثنی عشریه / عربی

itnā 'ašārīyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 15994

بی کا، بی تا انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: 17×10/5 سم (رایانه)

کتاب مختصری است برگرفته از کتب معتبر احادیث شیعه با حذف سند، مشتمل بر ابواب دوازده گانه (و هر باب شامل 12 حدیث) در خصوص نیکی، عدل و احسان به این ترتیب که ضمن هر حرف تهجی دوازده حدیث مرتبط با مبحث که اول آن حدیث مشابه همان حرف است را آورده است. مؤلف از کل حروف تهجی تنها حروف الف، باء، نون، عین، شین، راء، یاء، تاء، میم، قاف، لام، حاء را نگاشته است.

آغاز کتاب: بسملة الحمد لله الذي ارشدنا شرايع الاسلام وخصصنا بايضاح فوائد الاحكام ووقفنا بتهذيب الحديث الكافي ... اما بعد هذا مختصر منتخب من الكتب المعتمدة من احاديث النبي بطريق ائمة اثني عشر مشتمل على ابواب اثنا عشر. . وسميناها اثنا عشرية الباب الألف ... الحديث الأول قال النبي صلى الله عليه وآله وسلم الأئمة اثني عشر كلهم من قريش الثاني اليد العليا خير من السفلي الثالث الحرب خدعة

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 39886

آغاز: برابر؛ انجام: الم أمر بالشهادة قال علي عليه السلام من ذهب حقه على غير بينة لم يؤجز.

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1131ق؛ نام مؤلف در نسخه نیامده اما مسلم آن که از علمای امامیه قرن 8ق. است؛ هدایی رهبری، خرداد 1373؛ جلد: تیماج قهوه ای تیره، 10گ، 20 سطر، اندازه: 12x19/5 سم [اهدائی ف: 2-21] اخبار: 1

2. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 552/2

آغاز: برابر؛ انجام: قال علي (عليه السلام) اربعة لا يستجاب لهم دعوة احدهم رجل كان له مال فادانه بغير بينة يقول الله عزو جل الم امرک بالشهادة قال علي (عليه السلام) من ذهب حقه على غير بينة لم يؤجز خط: نسخ، کا: محمد حسن بن شیخ عبدالحسین، تا: 1107 یا 1170؛ مصحح، با نسخه اصل مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 14 گ، اندازه: 13x20 سم [مخ ف: 1-10]

495- الاثني عشرية في البشارات المحمدية / كلام و اعتقادات / فارسی

سلطان العلماء، محمد بن دلدار علی، 1199 - 1284 قمری

(soltān-ol-'olamā', mohammad ebn-e deldār 'alī (1785 - 1868)

تاریخ تألیف: سه شنبه 22 ذیحجه 1279ق

رساله مختصری است در بیان دوازده بشارت مستخرجه از کتب مقدس عهدین درباره رسالت حضرت ختمی مرتبت (صلی الله علیه و آله و سلم) و موضوعات دیگر. در فهرست آستان قدس از محمد بن دلدار

دانسته شده و در فهرست مرعشی از علی محمد بن محمد نقوی نصیر آبادی (1260-1312ق)

آغاز کتاب: الحمد لله الذي لم يلد فيكون مورثا هالك.. أما بعد بر ارباب و اصحاب انصاف مخفی و مستور نیست.

انجام کتاب: با شرط و بسط سمت تحریر خواهد یافت و العاقل تكفيه الاشارة و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: در هند به چاپ رسیده است. دنا 168/1 (1 نسخه)؛ مشار فارسی

[163/1

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 32044

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، بهمن 1383، کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی، 6 گ، 15 سطر،

اندازه: 25/5 × 16

م [اهدائی ف: 2-22] اخبار: 1

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 216316

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر فضل شاه کاته میدانی کشمیری، تا: 23 ذیقعدة 1308ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 9 گ (80 پ-89ر)،

15 سطر، اندازه: 5x16 سم [ف: 6-168]

496- الاثني عشرية في الحج / فقه / عربي

al-itnā `aŠarīyya fi-1 ħajj

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā`ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

احکام و مناسک حج به ترتیبی مخصوص که تقسیم بر 12 می باشد با اشاره به دلیل یا قول بعضی از بزرگان فقها در این رساله که پنجمین رساله «اثنا عشریات» او می باشد، بیان شده است.

آغاز کتاب: بسمله الحمد لله على آلائه... و بعد فيقول احوج الخلق... هذه رسالة اثني عشرية تتلو عليك مناسك الحج التمتع...

جعلتها على منوال رسالتي الاثني عشرية في فقه الصلوة اليومية

انجام کتاب: اکرام خدام تلك البقعه المقدسه ... و احترامهم فان ذلك راجع الى تعظيم صاحب البقعه سلام الله عليه و على آبائه الطاهرين
تمت الرساله الاثني عشرية بتوفيق الله [الذريعة 115/1 و 113/1؛ ريحانة الأدب 308/3 و 319/3؛ دنا 168/1 (105 نسخه)]
شرح و حواشی:

1- حاشية الاثني عشرية في الحج؛ شيخ بهائی، محمد بن حسين (1030-953)

2- مناسک حج = ترجمه اثنا عشریه حجیه

1. کرمانشاه؛ میبیدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 3/2

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1019ق؛ دارای حواشی مؤلف با نشان

«منه مد ظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 10گ (34پ - 43پ)، 16 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف:-12]

2. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه: 148/3

خط: نستعلیق، کا؛ تقی الدین محمد بن محسن حسینی، تا: ذیحجه 1019ق، جا: قم؛ دارای حواشی با نشان «منه» و جز آن، با بلاغ به

خط شیخ بهائی در هامش و پایان کتاب؛ قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهد - ف: 40]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4696/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی، علامت بلاغ دارد، در صفحه آخر کتاب آنهایی است که بهائی برای کاتب به تاریخ 14 ربیع

الثانی 1020 نوشته است؛ جلد: تیماج مشکى، 13گ (50پ - 62ر)، اندازه: 13×19 سم [ف: 12-281]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14232/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا؛ حاجی بابا بن میرزا جان قزوینی مولدا، تا: سه شنبه 16 رمضان 1020ق، جا: اصفهان؛ جلد: مقوایی، عطف و حاشیه

تیماج، 9گ (52پ - 61ر)، اندازه: 5/12 × 5/19 سم [ف: 38-343]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2685

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا؛ علی بن عبدالرحیم، تا: 1020ق؛ دارای حواشی مؤلف؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1390 کاغذ: عدسی، جلد: مقوا

با روکش پارچه، 14 گ، 15 سطر، اندازه: 5/12 × 5/22 سم [ف: 5-365]

6. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 698/4

خط: نستعلیق، کا: محمد بجستانی ابن حسن، تا: محرم 1021ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: یکی مقوا با تیماج خرمایی کهنه
دیگری مقوا با تیماج سرخ ضربی کهنه، 6گ، 23 سطر (9×17)، اندازه: 27/5 × 17/5

سم [ف: 2-283]

7. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 236

خط: نسخ، کا: کرم الله بن کامل بن کرم الله طائی حویزروی، تا: 27 ذیحجه 1021ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»، در انجام
جواب شیخ بهایی به «افضلیت قرآن یا کعبه» و «افضلیت پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) بر مردم» که از روی خط شیخ بهایی نوشته
شده و قصیده ای از شیخ بهائی در رد شعر یک ناصبی، آغاز شعر ناصبی: «اهوی علیا امیر المومنین و لا xx ارضی بسب ابی بکر و لا
عمرا»، آغاز جواب شیخ بهائی: «یا ایها المدعی حب الوصی و لم xx یسمح ابی بکر و لاعمر» (نسخه پژوهی: 2-108)

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3119/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 26 رمضان 1022ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، 14گ (12پ-26پ)، 13 سطر (7×11)، اندازه:
20x13/5

سم [ف: 11-2073]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4979/2

ص: 521

خط: نسخ، کا: بدیع الزمان، تا: 1024ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 22گ (30پ-52پ)، 9 سطر، اندازه: 12×20سم [ف:13-175]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7079/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن منصور احسائی، تا: اواخر جمادی الاول 1024ق، جان اصفهان قریب جامع کبیر؛ جلد: تیماج قهوه ای، 22گ (74پ-95)، اندازه:

13/5×19 سم [ف:25-89]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6040

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عیسی بن نصار، تا: 1024ق؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری، تاریخ وقف: 1309؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، 15، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [ف:5-368]

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2625/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 25 محرم 1024ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن قهوه ای، 2 سطر، اندازه: 13/1×19/2 سم [ف:6-75]

13. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 577/2

خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ رجب 1025ق؛ جلد: چرم زرد، 13گ (107پ-120پ)، 15 سطر، اندازه: 10/5 × 16/5 سم [مؤید: 2-81]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16258 ض

بی کا، تا: 1025ق؛ قطع: رقعی (د.ث. مجلس)

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 38316

خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ رجب 1025ق، اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، 13، 15 سطر، اندازه: 10/5 × 16/5

سم [اهدائی ف:3-19]

16. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1673/1

کا: محمد خلیفه بن دجله بن عبدالنبی بن زیاد جزائری سمناوی، تا: 1025ق [نسخه پژوهی: 3-163]

17. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 287

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن بصر بن حسن علوی راشدی، تا: 1025ق؛ مصحح؛ اندازه: 15×19/5 سم (نسخه پژوهی: 2-109)

18. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2257/1

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن محمد بن عبد صیمری جزائری، تا: با تاریخ 1026ق؛
50ص (3-53) [عکسی ف: 6-303]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2212

خط: نسخ، بی کا، تا: 1027ق، جا: مشهد مقدس [ف: 19-21]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19955

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 6 شوال 1027ق؛ با نسخه ای که به خط مؤلف بوده توسط محمد تقی حسینی در 28 رمضان 1030 در کوه بیستون
مقابله و تصحیح گردیده است؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی، 11گ، 16 سطر، اندازه:
16/2×9/2 سم اهدائی ف: 3-19] و

[ف: 20-21]

21. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2396/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1027ق؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، 13گ (68-80ر)، 16 سطر، اندازه: 12×19/5 سم [محدث ارموی
ف: 1-27]

22. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 465/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد باقر الحافظ بن حاجی محمد، تا اواخر دهه آخر ذیقعد 1027ق؛ تمام صفحات مجدول مذهب
محرر، دارای حواشی با نشان «منه مدظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 23گ، 12 سطر، اندازه: 8×14 سم [مخ فی: 1-10]

23. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8731/5

خط: نسخ، کا: نعمة الله بن فتح الله بناد کی یزدی، تا: 1028ق، جا: یزد؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، وزیری، 30گ (112پ-141پ)، 21 سطر (17×10) [ف: 17-206]

24. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 241/4

خط: نسخ، کا: نجم بن شمس الدین بن یعقوب بن فضل الله بن مطر بن محمد بن یحیی، تا: دوشنبه 1 جمادی الثانی 1029ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 20گ (84ر-103ر)، اندازه: 20×15سم [ف: 1-195]

25. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 103/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن سلطان حسین بشروی، تا: 12 رمضان 1031ق، جا: بلده تون؛ جلد: تیماج مشکی ساده بدون مقوا، 15گ (106پ-121پ)، 12 سطر، اندازه: 19×12سم (ف)

26. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6934

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، بی کا، تا: محرم 1032ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج اناری یک لایی، 7گ (78پ-95)، 12 سطر (12×6/5)، اندازه: 20×13/5

سم (رایانه)

27. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 526/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1033ق؛ 19گی (96پ-115ر)، اندازه: 17×10سم (مؤید: 2-28)

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 971616

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد رضا تاجر اصفهانی، تا: 29 شوال 1036ق، جلد: تیماج زرد، 14گ (113پ-127ر)، 14 سطر، اندازه: 16/5×10سم [ف: 31-64]

ص: 522

29. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12882

کا: جلال الدین محمد بن مراد مازندری، تا: 1037ق [ف: 21-19]

30. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3594/5 خط: نسخ، کا: جمشید بن اسماعیل، تا: 12 شوال 1043ق؛ مصحح، محشی؛ 16گ (53پ-69پ)، 14 سطر، اندازه: 13x19/5 سم [محدث ارموی: 1-27]

31. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2057/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 محرم 1048ق، کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی لبه دار، 12 و 13 سطر، اندازه: 7x10 سم [ف: 5-417]

32. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2247/3

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 28 ربیع الثانی 1053ق؛ افتادگی: انجام (صفحه آخر)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، 12ص (62-73)، 10 تا 11 سطر، اندازه: 5/15 × 5/20 سم [ف: 11-637]

33. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9692/2

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: شکر الله تویسرکانی، تا: 15 جمادی الثانی 1058ق، ا جان خرم آباد؛ جلد: تیماج سرخ، 18گ (60پ-78پ)، 12 سطر،

اندازه: 10x17 سم [ف: 31-54]

34. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 147/5

خط: نسخ، کا: محمد بن عزیز الله الطباطبائی، تا: دوشنبه 4 ربیع الاول 1063ق؛ موافق با جمله «المقالات البهائیات» به امر استادش الذي سمي جده المرتضى»؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی ترنج و سر ترنج دار، اندازه: 5/11x19

سم [ف: 1-106]

35. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 3334/2 - 17/114

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی مشهدی، تا: یک شنبه 4 ذیقعد 1065ق، جا: شاهجهان آباد؛ جلد: تیماج سرخ ضریبی با ترنج و سر ترنج، 17گ، 12 سطر، اندازه: 11x18 سم [ف: 1-65]

36. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4402/3

خط: نستعلیق، کا: ابن اسمعیل بن عبدالصمد بن أخ المصنف، تا: سه شنبه 4 ذیحجه 1073ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی سرخ

جدید، 15 گ (55 پ-70) اندازه: 25x13 سم [ف: 104-12]

37. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3718/1

آغاز: او ما بحکمه فان انکره الزوج قدم قول من یشهد له الحال او الینه

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن حسن قماری، تا: 1075ق؛ افتادگی: آغاز، دارای حواشی از مؤلف، در کنار رقم کاتب «بلغ بعون الله» و در ذیل آن دو بیت از حرفی دیده می شود، در پشت این برگ تعلیقه ای بر یکی از فقرات اثنی عشریه صلوته (شماره 12 دفتر) به خط کاتب آن رساله نوشته شده با کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 34 ص (1-35)، 15 سطر، قطع: خستی، اندازه: 20 × 13/5 سم [ف: 10-1693]

38. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/3

خط: نستعلیق، کا: نظر علی بن صالح لاهیجی، تا: 10 ربیع الثانی 1075ق، جلد: تیماج مشکی، 8 گ (45 پ-52 پ)، اندازه: 12/5 × 19 سم [ف: 25-90]

39. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 138/2

خط: نسخ، کا: محمد طالب بن محمد تقی هزار جریبی، تا: ربیع الأول 1075ق، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 16 گ (19 پ - 34 ر)، 17 سطر، اندازه: 18×9 سم [ف: 91]

40. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8503/3 - 57/173

آغاز: عن الشادروان و یمسی ... الموالاة فی الطواف الواجب بین الأشواط الاربعة الاول اما الثلاثة الاخیره

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی یار احمد طالقانی، تا: سه شنبه 11 ذیحجه 1082ق؛ افتادگی: آغاز؛ در حاشیه کتاب مکاتباتی به فارسی نگاشته شده است.؛ 15 ص (83-97)، 13 سطر، اندازه: 18×9 سم [ف: 1-65]

41. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 616

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: 1087ق؛ دارای حواشی با نشان «عبدالنبی عفی عنه، منه رحمه الله ...»، مصحح؛ جلد: مقوا عطف میشن مشکی، 9 گ (48 پ-56)، 16 سطر (9×18)، اندازه: 19×12 سم [ف: 15-]

42. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3152/5

آغاز: برابر؛ انجام: سلام الله علیه و علی آباءه الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین. کاتب افزوده: قد فرغت ... محمد صادق المشهدی اللهم اغفره و لوالدیه و احسن الیهما و کفر سیأتی یوم حشری فانی فی عذابک لست اصبر. خط: نسخ، کا: محمد صادق المشهدی بن

محمد زمان القادری، تا: 1088ق؛ کاغذ: نباتی آهاردار، جلد: تیماج مشکی یک لا، 33ص (174-207)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 19×12/5 سم [ف:10-735]

43. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7229/2

خط: نستعلیق، کا: محمد زمان شیرازی، تا: 12 ذیحجه 1097ق؛ 16گ (29پ-44ر) [ف:25-230]

44. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23018

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد امین نوربخشی، تا: 1097ق [ف:21-16]

45. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 5884/4

خط: نسخ، کا: فخرالدین محمود بن عبدالوکیل حسنی حسینی، تا: 10 محرم 1099ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 8گ (60پ-68ر)، 16 سطر (6×13)، قطع: جیبی، اندازه: 9×16سم [ف:16-130]

46. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2842

آغاز و انجام: برابر

ص: 523

خط: نسخ، کا: احتمالاً مؤلف، تا: قرن 11، زمان مؤلف؛ مصحح، مقابله شده، دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه مدظله العالی»، منه دام بقاه؛ تملک: بابا علی بن رجب علی؛ مهر: «عبدہ حسین بن صادق الموسوی سنہ 1261»؛ فاقد جلد، 48گی، 7 سطر، اندازه: 17×10سم [ف: 1-24]

47. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4078/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه اول قرن 11؛ 8 برگ در ابتدای رساله | مجدول با خطوط زر، مصحح، محشی با نشان «منه سلمه الله»، با یادداشتی مبنی بر این که نسخه در زمان حیات مؤلف از روی نسخه ای که صورت اجازه مؤلف در آن بوده نگاشته شده و این یادداشت را افصح المتکلمین الرانکوی ثبت نموده، در حاشیه برگ 24 تاریخ ولادت فرزندان مالک نسخه به سال های 1249 و 1251 و 1255 ثبت شده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، 24 گ (پ 1-24)، 11 سطر (5/5×11)، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 17-406]

48. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 120/4

حکمت خط: نسخ، کا: احمد بن شیخ محمد بن شیخ ماجد نجفی، تا: قرن 10 و 11؛ با اجازه قرائت شیخ بهائی در سپاهان؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-41]

49. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم 1/

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 [صد و شصت نسخه: -57]

50. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16913

خط: نسخ، کا: تقی الدین محمد بن محسن حسینی قمی، تا: نیمه اول قرن 11، 15 سطر، اندازه: 12/8 × 19/5 سم [ف: 21-20]

51. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20677

آغاز: بسمله، و علیک اعتمادی المقدمه فی علم الحساب و هی؛ انجام: تمت الرساله فی الحساب بعون الله الملك الوهاب

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی با نشان «منه دام ظلّه»، برگ آخر توسط مرحوم صفائی خوانساری کسر نویسی شده، این نسخه نزد مؤلف قرائت شده که دارای بلاغ های متعدد از ایشان می باشد، اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 17 گ، اندازه: 16×10سم [اهدائی ف: 3-19]

52. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1182/13

آغاز: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (8201) M 140؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی؛ 3 گ (53-55) عکسی
ف: 3-413]

53. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5503/5 - 27/173

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی با نشان «منه مدظله العالی»؛

30 گ، 8 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-65]

54. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4371/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، مصحح، محشی، پنج برگ آخر به خط محمد مؤمن بن نقدی در ذیقعدہ 1093 بازنویسی شده؛ جلد:
تیماج قهوه ای بدون مقوا، 26 گ (42 پ-68)، 7 سطر، اندازه: 20×10/5 سم [محدث ارموی ف: 1-28]

55. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4387/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 10 گ (208 پ-218)، 16 سطر، اندازه: 18×12 سم
[محدث ارموی ف: 1-28]

56. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20672

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»

و بلاغ های متعدد از شیخ بهایی، برگ آخر توسط سید مصطفی حسینی خوانساری در محرم 1376 نونویسی شده، اهدایی رهبری؛ کاغذ:
نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 17، 12 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 21-21]

57. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11577/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، مقابله شده با عبارت: «بلغ قبالا»، در پایان یک بیت شعر عربی که اعمال حج را به رمز
بیان نموده، آمده که منسوب به شیخ بهائی است، بیشتر حواشی و تعلیقات از مصنف با امضای «منه رحمه الله» آمده است؛ کاغذ:

سمرقندی آهار مهره، جلد: تیماج آجری ضربی با تریج، 13 گ (126-138)، 14 سطر (7×13)، اندازه: 20×13/5 سم

[ف: 288-29]

58. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7175/4 - 36/175

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1100ق؛ در آخر فایده ای در تسمیه قم به قم به روایت صدوق (رحمه الله)؛ جلد: تیماج قهوه ای
مجدول دور و لولا دار، 12 گ، 18 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 65-10]

59. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22673/6

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1102ق؛ تصحیح و مقابله شده است به وسیله سلیمان شاه بن محمد امین، معلق به حواشی؛ کاغذ: هندی،
جلد: تیماج سبز فرسوده، 10 گ (80-89)، 9-19 سطر [ف: 826-3]

60. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2825/3

خط: نسخ، بی کا، تا: میانه ذیحجه 1105ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ابری فرنگی مقوایی، 12 گ (پ 12-پ 23)، 17 سطر، اندازه:
18×12 سم [ف: 124-6] 61. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 10/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: تقتمش بن محمد، تا: 17 رمضان 1108ق؛ جلد:

ص: 524

تیماج قهوه ای مجدول، 19 گ، اندازه: 14×20 سم [ف: 168]

62. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1618

خط: نسخ، کا: محمد هادي بن محمد رضا، تا: دوشنبه 17 جمادی الاول 1114 ق؛ افتادگی: انجام؛ وسط نسخه چند بیت در تجوید از محمدرضا حافظ؛ اندازه: 16×10/5 سم (نسخه پژوهی: 2-109)

63. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29712

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: محمد ابراهیم بن اسماعیل اصفهانی، تا: 1118 ق؛ به نسخه شماره 16884 ضمیمه است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 1 گ، 16 سطر، اندازه: 19×12/5 سم (رایانه)

64. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 214687

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 15 شعبان 1118 ق؛ در برگ 74 تا 75 ر پند علامه حلی است به پسرش در پایان قواعد الأحکام و بندی از شرح مفتاح و مطالع؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آبی، 8 گ (65 پ-73)، 18 سطر، اندازه: 22×12 سم [ف: 5-432]

65. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 65216

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن ملاصفات الله نائینی، تا: چهارشنبه 6 ذیحجه 1124 ق؛ محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول، 10 گ، 17 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 1-34]

66. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 849/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1141 ق؛ 11 سطر، اندازه: 1689 سم (میراث

اسلامی: 104]

دفتر نهم: 67. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12551/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، 5 گ (153-157)، 23 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 31-624]

68. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1433/6

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی یک لایی، 21ص (172-193)، 20 سطر (11×18)، اندازه: 5×13 سم [ف: 9-456]

69. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2074/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن سرخ، 7 و 14 سطر، اندازه: 9×15 سم [ف: 5-420]

70. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3738/7

خط: نسخ، کا: محمد جعفر مشهور به ملا آقا کوچک بن مشهدی عبدالجبار ترک خوئی، تا: 1251ق، جهت آقا میرزا علی محمد؛ تصحیح شده، دارای حواشی، در دو برگ آخر خطبه ای در صلوات بر ائمه (علیه السلام) و رموزی برای برخی رجال و کتب شیعه آمده است؛ 5 گ (208-213ر)، 23 سطر، اندازه: 15×21 سم [محدث ارموی ف: 1-27]

71. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 538/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسین بن سلطان حسن الحسنی، تا: شنبه شوال 1284ق؛ جلد: تیماج، مشکی، 20 گ (37پ-56ر)، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-465]

72. قم، گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 56/55 - 8205/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: موسی بن ابوطالب لاریجانی، تا: 1299ق؛ 8 گ (51-43)

(، اندازه: 17×21 سم [ف: 1-65])

73. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 182/1

انجام: التاسع کونها مما یطلق علی کل منهما اسم الحصاة فلا تجزی ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جدول ها شنگرف؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 3گی (1پ-4پ)، 17 سطر، اندازه: 5/13×22/5

سم [ف: -91]

74. قم، گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 34/84 - 6714/5

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: اوایل ربیع الأول 1301ق؛ جلد: تیماج مشکی، 6گ، 20 سطر، اندازه: 20x13سم گلپایگانی: [ف:1-65]

75. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3290/3

خط: نستعلیق، کا: شیر جعفر طالقانی، تا: غره ربیع الثانی 1308ق؛ مصحح؛ 10گ (30پ-40پ)، 16 سطر، اندازه: 17/5x11سم

[محدث ارموی ف:1-27] 76. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3093/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1313ق؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول 39گ، 9 سطر، اندازه: 8x4سم [ف:1-35]

77. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13202

بی کا، بی تا [ف:15-21]

78. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10045

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف:15-21]

79. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22478/3

آغاز: برابر خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی

لایه ای، 14 سطر، اندازه: 19x12سم [ف:2-681]

80. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 1

بی کا، بی تا [نشریه: 5-590]

81. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 41/12

بی کا، بی تا، دارای حاشیه نویسی؛ 10گ (119-129پ)، اندازه: 18x12/5

سم [ف:-35]

82. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7539/5

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: مقوایی، 15گ (107پ-121پ)، 14 سطر، اندازه: 18/5 x 12/5 سم [ف:3-46]

83. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1194/8-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

ص: 525

بی کا، بی تا، در پایان رساله فصلی است در آداب زیارت ائمه (علیهم السلام)

که 12 بند است؛ 5ص (91-96) [ف: 23-694]

84. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9590/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سرخ، 14گ (23 پ-37)، 11 سطر، اندازه: $14/5 \times 19/5$ سم [ف: 30-240]

85. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 417/4

کا: محمد حسین بن محمد علی، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی با لولا، 43گ (199-241)، اندازه: 20×13 سم [سنا - ف: 1-250]

86. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7684/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 19 سطر ($14 \times 7/5$)، قطع: ربعی، اندازه: 20×13 سم [ف: 16-670]

87. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4005/5

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید حسینی علم جناحی، بی تا:

محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 7گ (37 پ-44)، 19 سطر (19×17)، اندازه: 25×19 سم [ف: 12-2993]

88. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 217/3 - ج

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 12گ، 34 - 44ر [ف: -230]

89. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 243/4

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن حاجی الله ویردی قاینی، بیتا [ف: 3-37]

90. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 245/7

خط: نسخ، کا: محمد طالب بن حاجی حیدر اصفهانی، بی تا [ف: 3-39]

91. تهران؛ نوریخش، شماره نسخه: 590/4

آغاز: برابر؛ انجام: سلام الله عليهم اجمعين ... الطاهرین.

خط: نسخ، بی کا، بی تا، در کنار صفحه 173 صورت اجازه نقی الدین صوفی به حاجی محمد معلم سمنانی نوشته شده است؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، 32ص (142-173)، اندازه: 20x13/5 سم [ف: 2-236]

92. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 89/7

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، 26گ (149پ-164پ)، 10-15 سطر [ف: 106-]

93. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/5

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 13گ (92پ-104پ)، اندازه: 21x15 سم [ف: 21-250]

94. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3706/7

آغاز: برابر؛ انجام: ففي الدفعة تصح واحدة لاغير [السابع] كونها حرامية [الثامن كونها ابكار] [التاسع] كونها مما يطلق على كل منهما اسم الحصاره

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی بدون

مقوا، 14گ، 10 سطر، اندازه: 21x15 سم [ف: 1-35]

95. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 315/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای با ترنج و لولدار، 15، 14 سطر، اندازه: 19x13 سم [مخ فی: 1-10]

96. قم؛ معصومیه، شماره نسخه: 89/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 15گ (167پ-182ر)، اندازه:

19x12/5 سم [ف: 1-110]

97. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 647/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 11 گ (46 پ - 56 ر)، 12 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 1-554]

98. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3293/2

انجام: ثانیة من جانب الحجرۃ القبلی مستقبلا

خط: نسخ، کا: محمد علی حسینی، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج
عنابی، 26 گ (24-50)، 8 سطر (6×9)، اندازه: 12×16/5 سم [ف: 5-1604]

99. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3532/5

انجام: بحقه و حق القرآن

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ تمام صفحات و بین سطور دارای جدول شنگرف، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج
مشکی، 8 گ (30-37)، 14 سطر (14×24)، اندازه: 22×34 سم [ف: 5-1686]

100. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 269/16

خط: مختلف، بی کا، بی تا؛ به صورت بیاض نوشته شده است؛

جلد: تیماج قرمز مجدول عطف تیماج قرمز، 11 گ (169-180)، اندازه: 12/5×25 سم [ف: 1-254]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 610/6

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-210]

101. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 292/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 11 ص (91-102) [ف: -124]

102. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 516

آغاز: برابر؛ انجام: الثامن امراره بعد الذبح بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ 14 گ، 14 سطر، اندازه: 5×10 سم [ف: 1-9]

497- الاثنی عشریة فی رد الصوفیة / کلام و اعتقادات / فارسی

al-itnā 'ašarīyya fi radd-iṣ ṣūfīyya

تاریخ تألیف: شعبان 1076 ق رساله ای در رد صوفیان، دارای 12 «باب» و هر باب مشتمل بر 12 فصل». مؤلف از فرقه های صوفیه یاد می کند و 12 تن از نامداران صوفیه را می شناساند. در آغاز رساله نیز از میان دانشمندانی که رساله در رد متصوفه نوشته اند و یا بخشی از یکی از تألیفات خود را به رد بر آنان اختصاص داده اند، از دوازده تن آن ها یاد می کند و از آن جمله است: این حمزه و کتاب او الهادی «إلى النجات من جميع المهلكات»؛ علامه حلّی و کشکول او؛ علی بن عبدالعال کرکی و کتاب او به نام «المطاعن المجرمیه» و فرزند او حسن بن علی صاحب کتاب «عمدة المقال في كفر اهل الضلال»؛ ابوالمعالی محمد بن نعمه بن عبدالله حسنی که در 475 کتابی به فارسی در ملل و ادیان تصنیف کرد و مذهب صوفیه را باطل شمرد (مؤلف قسمتی از سخنان او را با ترجمه عربی در این رساله می آورد).
حر عاملی از کتاب

حدیقه الشیعه» و از رساله ترجیع خود یاد می کند و خلاصه رساله ای را که یکی از فضلاء معاصر او در شرح حدیث عبد الله بن سنان (درباره صوفیه) نوشته آورده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي وفقنا للتمسك بالعروة الوثقى ... و بعد فيقول الفقير. لما رأيت كثيراً من ضعفاء الشيعة قد خرجوا عن طريق قدامائهم.

انجام کتاب: و تجعله من احسن الذخائر ليوم الحساب و ينفع اخوان الدين و خلان - اليقين.. فرغ منه مؤلفه العبد محمد بن حسن الحر العاملي في شعبان سنة ست و سبعين و الف و الحمد لله.

چاپ: با تحقیق آیه الله سید مهدی لاجوردی حسینی، قم، 1408 ق [دنا 170/1 (7 نسخه)؛ الذریعه 1:20 و 209/10 و 116/1؛ کشف الحجب: 6]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21808

آغاز: برابر؛ انجام: و علی ستمائه و عشرين حدیثا و ادله جواب شبهات

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1118ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 74 گ، 19 سطر (11×20)، اندازه: 17×21سم (رایانه) 2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3912

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل 12؛ در حاشیه ص

264 تعلیقه ای است به خط تازه از فرج الله حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی قهوه ای با ترنج و نیم ترنج، 267ص، 14 سطر، قطع: رقعی، اندازه:

12×18 سم [ف: 10 - 1940]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3008

آغاز: که منسوبند به آن صوفیه و از جمله معلومات واضحه است آنکه آنچه مترتب شود بر آن؛ انجام: آنچه روایت کرده از او علیه السلام که فرموده که بدرستی که الله تعالی دوست می دارد بنده گرفتار

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، در برگ اول مهر کتابخانه ضیاء الدین نوری مشهود است؛ جلد: تیماج زرشکی سوخته، 169، 17 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [محدث ارموی: 1-32]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6634/4

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسینی بهبهانی، محمد علی بن محمد مومن، تا: چهارشنبه 10 ربیع الاول 1218ق؛ با تاریخ جمعه 21 محرم 1218 که آغاز نوشتن آن در ص ع است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 60 گ (65 پ - 125 پ)، 30 سطر (17×28)، قطع: رحلی، اندازه: 21×33 سم [ف: 16-321]

5. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، تا: 1221ق (نشریه: 7-531).

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15147/2

آغاز: ... ما رواه الكليني عن رسول الله (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) قال اذا رأيتم اهل البدع فاطهر وا البرائة منهم ... الفصل التاسع في جواز لعن المبتدعين والبرائة منهم؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید زین العابدین بن ابی القاسم موسوی خوانساری (پدر صاحب روضات الجنات)، تا: 1247ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج، 3 گ (8-10)، 26 سطر (9×15)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 38-448]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3348

آغاز: پس نامیدند خود را به صوفیه و نسبت ندادند خود را بنبی و ائمه علیهم السلام آنچه ائمه که ایشانند بهترین بریه؛ انجام: دهم آنچه روایت کرده از آن بزرگوار که فرمود که بدرستی که خدایتعالی دوست می دارد بنده گرفتار شونده ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، 134، 17 سطر، اندازه: 20×12/5 سم [محدث ارموی ف: 1-33]

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، مقابله شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روکش کاغذ سفید عطف تیماج مشکی اطراف تیماج تریاکی، 70ص (1-71)، 21 سطر (6/5×13/5)، اندازه: 12/5×18/5 سم [ف:4-1428]

498- الاثنی عشریة فی الرد علی المارقین من الاثنی عشریة / کلام و اعتقادات / عربی

al-itnā "ašarīyya fī-r radd 'ala-1 māriqīn min-al itnā

ص: 527

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 114/1

خط: نسخ زیبا، کا: هادی مشهدی، تا: 16 محرم قرن 11؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، 245 گ، 13 سطر،
اندازه: 19/5×12/5 سم [ف: 89]

499- الاثنی عشریة فی الزکاة / فقه / عربی

al-itnā 'ašarīyya fi-z zakā't

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

این رساله سومین اثنی عشریه شیخ بهائی و در احکام زکات مالی و زکات بدنی (فطره) است که به روشی ابتکاری و بسیار مختصر در دوازده مطلب (شش مطلب مربوط به زکات مالی و بقیه مربوط به زکات بدنی) گزارش کرده است و در پایان احکام خمس را بر آن افزوده است: 1. ما الزکاة المالیة؛ 2. علی من الزکاة المالیة؛ 3. فیما الزکاة المالیة؛ 4. کم الزکاة المالیة؛ 5. متى الزکاة المالیة؛ 6. لمن الزکاة المالیة؛ 7. ما زکاة الفطرة؛ 8. علی من زکاة الفطرة؛ 9. عن زکاة الفطرة؛ 10. مم زکاة الفطرة؛ 11. کم زکاة الفطرة؛ 12. متى زکاة الفطرة؛ خاتمة: فی احکام الخمس.

آغاز کتاب: حمدالك اللهم على جميع آلائك و جزيل نعمائك و الصلاة على اشرف انبيائك و افضل اوليائك

انجام کتاب: و يتولى ثابت الغيبة صرف حصة اليهم و مع حضورها سلام الله عليه يصرف الكل اليه و الزيادة عن كفايتهم له و النقيصة عجل الله فرجه و رزقنا الشهادة بين يديه بحق محمد و آله آمين رب العالمين.

[الذريعة 116/1 ؛ ريحانة الأدب 308/3 ؛ مكتبة امير المومنين 18/1]

1. کرمانشاه؛ ميبدي (خانندان)؛ شماره نسخه: 3/3

خط: نسخ، کا: محمد بن جواد بن علی حسینی ميبدي، تا: شعبان 1019ق؛ دارای حواشی مؤلف با نشان «منه مد ظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 6 گ (34 - 39)، 16 سطر، اندازه: 19×13 سم [ف:-12]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1283

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد مؤمن، تا: 1020ق؛ دارای حواشی مؤلف و حاشیه‌هایی منقول از کتاب «حبل المتین» تصنیف مؤلف؛ کاغذ کاهی و آهار شده، جلد: تیماجی قرمز، 11 و 12 سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 20×14 سم [ف: 4-61]

3. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: 103/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن سلطان حسین بشروی، تا: 3 رمضان 1031ق؛ جلد: تیماج مشکی ساده بدون مقوا، 32 گ (74 پ - 86 پ)، 12-13 سطر، اندازه: 12×19 سم (ف)

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 22/77-4357/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدصادق بن زین العابدین، تا: 2 رمضان 1031ق، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، 20، 7 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-66] 5. تهران؛ نوربخش، شماره نسخه: 590/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1 ذیقعه 1032ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 11ص (129-139)، اندازه: 20×13/5 سم [ف: 2-236]

6. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: 289/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1035ق؛ جلد: تیماج، 12 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: -205]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9716/4

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد رضا تاجر اصفهانی، تا: 25 شوال 1036ق؛ جلد: تیماج زرد، 11 گ (84 پ 95 ر)، 14 سطر، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 31-64]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12893/1

آغاز: بالاولی فذکر النماء لیس بلا ثمرة، المطلب الثانی: علی من الزکوة المالیه تجب البالغ العاقل المتمکن من التصرف ولو متبعضاً بالنسبة الی الفن؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1036ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، 11گ (1ر-11ر)، 17 سطر، اندازہ: 5×13سم [ف: 32-695]

9. تهران؛ الہیات؛ شماره نسخه: 184/4

خط: نسخ، کا: محمد بن منصور بن وحید احسائی، تا: یک شنبہ 4 ربیع الاول 1042ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش پارچہ ای،
27گ (102پ-129ر)، اندازہ: 5/13×5/19 سم [ف: 723-]

10. تهران؛ الہیات، شماره نسخه: 184/4

کا: محمد بن منصور بن وحید احسائی، تا: 1042ق [ف: 723-]

11. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3594/3

خط: نسخ، کا: جمشید بن اسماعیل، تا: سه شنبہ 5 شوال 1043ق؛ مصحح، در پایان امضای بلاغی آمدہ است؛ 12گ (19ر-31پ)،
14 سطر، اندازہ:

13×5/19 سم [محدث ارموی ف: 1-27]

12. تهران؛ سپہسالار؛ شماره نسخه: 2670/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1046ق؛ حاشیہ هایی بدون امضاء دارد و در پایان آخرین صفحہ نوشتہ شدہ: «تاریخ وفات المصنف (افسر
فضل او فتاد بیسرو پاکشت شرع)»؛ واقف: سپہسالار؛ کاغذ: اصفہانی، جلد: مقوایی، وص، 17 سطر، قطع: وزیری، اندازہ: 13×20سم
[ف: 1-354]

ص: 528

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، تا: جمعه 12 شوال 1055ق؛ برای شیخ جعفر بن کمال الدین بحرانی؛
جلد: تیماج قهوه ای، 10گ (68پ-77ر)، اندازه: 21×15سم [ف: 21-249]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11577/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: دوشنبه 13 ذیقعده 1074ق؛ مصحح، دارای حواشی مصنف با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: سمرقندی
آهارمهره، 13ص (113-125)، 12 سطر، اندازه: 10/5×7سم [ف: 29-288]

15. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2396/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دهه اول رمضان 1079ق؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، 10گ (82ر-91ر)، 17 سطر، اندازه: 12×19/5سم
[محدث ارموی ف: 1-26]

16. مشهد؛ نواب، شماره نسخه: 6/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: 1087ق؛ دارای حواشی با نشان «عبدالنبي عفی عنه، منه رحمه الله»،
مصحح؛ جلد: مقوا عطف میسن مشکی، 7گ (42پ-48ر)، 16 سطر (9×15)، اندازه: 12×19سم [ف: -15]

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3152/3

آغاز: برابر؛ انجام: و صلی الله علی محمد و آله اجمعین قد تم هذه الرسالة الموسوم بالاثني عشرية الزكوتية في فقه الاماميه ... و لوالديه و
احسن اليهما و اليه بمحمد و آله الطاهرين.

خط: نسخ، کا: محمد صادق المشهدی بن محمد زمان القادری، تا: 1088ق؛ کاغذ: نباتی آهاردار، جلد: تیماج مشکی یک لای 24ص
(108-132)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12/5×19سم [ف: 10-735]

18. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 23018

آغاز: برابر، انجام: فان ذلك راجع الى تعظیم صاحب البقعة سلام الله عليه

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد امین نوربخشی، تا: 1097ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللہی، تاریخ وقف: اسفند 1374 کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 22، 21 سطر، اندازہ: 19/4×11/5 سم [ف: 21-16]

19. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 16/1182/1

آغاز: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (8201) M 140؛ خط: نسخ معرب، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی [عکسی ف: 3-414]

20. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 676/3

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن سلیمان، تا: 3 ربیع الاول 1101ق؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، تاریخ وقف: 1347ش؛ فاقد جلد، 12 سطر، اندازہ: 19×13 سم [ف: 368-]

21. مشهد؛ الہیات؛ شماره نسخه: 22673/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1102ق؛ تصحیح و مقابلہ شدہ بہ وسیلہ سلیمان شاہ بن محمد امین، محشی؛ کاغذ: ہندی، جلد: تیماج سبز فرسودہ، 7 گ (22-28)، 9-19 سطر [ف: 3-825]

22. مشهد؛ امام ہادی؛ شماره نسخه: 41/8

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد شریف طیب خواتون آبادی، تا: 22 ذیقعدہ 1115ق؛ محشی؛ 7 گ (88 پ-95)، اندازہ: 18×12/5 سم [ف: 34-]

23. تہران؛ ملک؛ شماره نسخه: 214616

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبہ از دہہ آخر 1118ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمہ، جلد: میشن آبی، 6 گ (58 پ-64 پ)، 18 سطر، اندازہ: 22×12 سم [ف: 5-432] 24. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 652/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن ملاصفیات اللہ، تا: 1124ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، مجدول، 7 گ، 17 سطر، اندازہ: 19×12 سم [ف: 1-35] 25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12551/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 12ق، کاغذ: فرنگی، گ (151-153)، 23 سطر، اندازہ: 20×13سم [ف: 31-624]

26. تہران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2074/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمہ، جلد: میشن سرخ، 7 و 14 سطر، اندازہ: 15×9سم [ف: 5-420]

27. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1702/2

آغاز: برابر؛ انجام: و عسی ان نملی رسالہ فی هذا الباب لیزول بہا الارتیاب و اللہ اعلم بحقایق الامور تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج کھنہ سیاہ، 13ص (137-124)

(، 14 سطر، قطع: ربعی، اندازہ: 17×12/5 سم [ف: 9-246])

28. کرمانشاہ؛ فیض مہدوی (کتابخانہ)؛ شماره نسخه: بدون شماره 1

کا: محمد رضا بن محمد علی، تا: دوشنبہ غرہ ذیحجہ 1237ق [تراثنا 2ش 4: 51] 29. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8205/3 - 56/55

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ موسی بن ملا ابوطالب لاریجانی، تا: 1299ق، ص (27-32)، اندازہ: 21×17سم [ف: 1-67]

30. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3738/6

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی؛ گ (204پ-208ر)، 24 سطر، اندازہ: 21×15سم [محدث ارموی ف: 1-26]

ص: 529

31. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 1

بی کا، بی تا [نشریه: 5-590] 32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9590/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ، 6 گ (1ر-6ر)، 11 سطر، اندازه: $14/5 \times 19/5$ سم [شریعتی، محمد حسین - ف: 30-239]

33. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7087/2

بی کا، بی تا [ف: 16-449]

34. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4005/3

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید حسینی علم جناحی، بی تاب محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 5 گ (24پ-29ر)، 19 سطر (17×19)، اندازه: 25×19 سم [ف: 12-2993]

35. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 7087/2

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف تیماج مقوایی عنابی، 13 سطر (9×13/5)، قطع: ربعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 16-449]

36. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7684/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 19 سطر (7/5×14)، قطع: ربعی، اندازه: 20×13 سم [ف: 16-670]

37. تهران: ادبیات؛ شماره نسخه: 243/5

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن حاجی الله ویردی قاینی، بی تا [ف: 3-37]

38. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 245/4

خط: نسخ، کا: محمد طالب بن حاجی حیدر اصفهانی، بی تا [ف: 3-39]

39. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 7539/6

بی کا، بی تا، حاشیه «منه» دارد؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: مقوایی، 11 گ (122پ-132پ)، اندازه: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 3-45]

40. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 89/5

آغاز: برابر؛ انجام: عام لاکتساب و ضروریات اسفار الطاعات بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 14 گ (128پ-141ر)، 10-15 سطر

41. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/5

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 6گ (62پ- 67پ)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 25-91]

42. قم، گلیایگانی؛ شماره نسخه: 6714/3 - 34/84

آغاز: برابر؛ انجام: المطلب الحادي عشر. کم زکوة الفطرة هي بالكيل صاع وبالوزن الف و ماته و سبعین درهما ... من الحنطة نصف صاع
محمول عند الشيخ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، 5گ، 20 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-67]

43. خوانسار: فاضل؛ شماره نسخه: 147/3

خط: نسخ، کا: محمد بن عزیز الله الطباطبائي، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، اندازه: 19×11/5 سم [ف: 1-106]

44. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 5/4

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب به قرینه آغاز آن معین شد؛ بی کا، بی تا؛ محشی؛ 11گ،

14 سطر، اندازه: 10×6 سم [ف: 1-8]

45. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3532/3

انجام: من الیتامی و المساکین و ابن السبیل و هو بیته و

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ تمام صفحات و بین سطور دارای جدول شنگرف کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج
مشکی، 6گ (18-23)، 14 سطر (14×24)، اندازه: 34×22 سم [ف: 16865]

500- الاثني عشرية في الصلاة / فقه / عربي

al-itnā 'ašarīyya fi-ṣ Ṣalāt

عاملی، حسن بن زین الدین، 959 - 1011 قمری

(ameli, hasan ebn-e zayn-od-din (1552 - 1603

تاریخ تألیف: چهارشنبه 26 جمادی الاول 989ق؛ محل تألیف: کربلا رساله ای فتوایی و مختصر است که به درخواست عده ای در 12

فصل» نكاشته است: 1. الطهارة؛ 2. ازالة النجاسة؛ 3. لباس المصلى و مكانه؛ 4. الاستقبال؛ 5. اعداد الصلوات اليومية؛ 6 كيفية الصلاة؛ 7. شرائط الجمعة و خصوصياتها؛ 8 بيان سبب القصر؛ 9. منافيات الصلاة؛ 10. حكم السهو و الشك؛ 11. القضاء؛ 12. صلاة العيدين و الآيات و الأموات.

أغاز كتاب: بسمله و به نستعين. رب سهل و لاتعسر. الحمد لله ولى الحمد و اهله و صلواته على خير خلقه و خاتم رسله محمد ... اما بعد (و بعد) فهذه رسالة مختصرة في فقه الصلوة بعثنى (بعثنا) على املائها التماس بعض الاصحاب ... و جعلتها مرتبة على فصول اثنى عشر.

انجام كتاب: و أحق الناس بامامتها أولاهم بالميت ولا تسليم فيها بل الانصراف منها بالتكبير و الحمد لله وحده ... تحررت الرسالة ... و كان الفراغ من تسويدها يوم الأربعاء رابع من شهر عاشور سنة العاشر و الف من الهجرة في المشهد المشرف المقدس الحسينى .. و كتب مؤلفها ... حسن بن زين الدين العاملى عامله الله برافته و اوزعه شكر نعمته حامدا مصليا مسلما.

[الذريعة 1/116 ؛ ريحانة الأدب 3/393 ؛ دنا 1/172 (24 نسخه)]

شرح و حواشى:

1- النور القمرية في شرح الاثنى عشرية؛ حسينى تفرشى، فيض الله بن عبد القاهر (-1025)

2- شرح الاثنى عشرية؛ سبط الشهيد، محمد بن حسن (980 - 1030)

3- الفوائد الغروية في شرح الاثنى عشرية = توضيح الأقوال و

ص: 530

4- الادلة؛ شولستانی، علی بن حجة الله (-1060)

5- شرح الاثني عشرية في الصلاة؛ نباطی، علی بن احمد (11)

6- شرح الاثني عشرية؛ ابن مکی، علی بن محمد (-11)

7- الفوائد السننية في شرح الاثني عشرية؛ بلاغی، حسن بن عباس

(-12)

8- حاشية شرح الاثني عشرية؛ ناشناس

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 893/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن یعقوب جزایری قطرانی، تا: قرن 10 یا 11؛ کاتب درباره بند پایان آن گواهی میدهد که: «هذه صورة خطه من خطه و مدظله الی قیام الحق» پس در روزگار عاملی این را نوشته است، در پایان علی بن احمد بن شیخ صالح عاملی در آغاز محرم 1010 گواهی می دهد که نسخه را او (گویا همان قطرانی) در چندین هنگام نزدش خوانده است و بدو اجازه می دهد که آن را از او از عاملی نگارنده آن روایت کند (143پ)، نیز دارد «بلغ قراءة و فقه الله تعالی» که باید خط همان مجیز باشد (139 و 140 و 142)، حاشیه ای هم در گ 140 ر هست؛ 5 گ (139-143پ)، 25 سطر، اندازه: $17/5 \times 12/5$ سم

[ف:5-1761]

2. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 490/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مونس بن مریض القاسانی، تا: شب پنج شنبه 24 اسفند 968ش، جا: کاشان؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: مقوا با عطف تیماج عنابی، 11 گ (45پ-55پ)، 18 سطر، اندازه: $19 \times 12/5$ سم (مؤید: 1-379)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 38451

همان نسخه بالاست؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد مومن بن مرتضی قاسانی، تا: رجب 1007ق، جا: کاشان؛ اهدایی رهبری، مهر 1386 [اهدائی ف:3-20]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11520/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الہادی فرزند شرف الدین، تا: 21 رجب 1007ق؛ مصحح، مقابلہ گردیدہ با عبارت: «بلغ مقابله هذه النسخة الشريفة مع نسخة مصححة بقدر الطاقة»؛ تملك: احمد بن محمد تقى الموسوي الحكيم در صفر 1373 و محمد حسين بن حاجى على اكبر؛ كاغذ: شرقى، 11ص

(36-26)، 16 سطر، اندازہ: 12×7 سم [ف: 29-162]

4. کرمانشاہ؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 223/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: شعبان 1008ق؛ نسخه از خط مؤلف کتابت شده و توسط همو مقابلہ شدہ: «بلغ سماعاً سلمه الله تعالى حرره الفقير مؤلف الرسالة بهاء الدين محمد العاملي»؛ 20 گ (208-227) [ف:- 239]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5377/1

خط: نسخ، کا: محمد مکی بن حسن بن احمد بن سنبل (سنبله) عاملی، تا: جمعه 23 ذیحجه 1010ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 16 گ (2پ-17ر)، اندازہ: 13×19/5 سم [ف: 14-164]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6883/2

خط: نسخ، کا: ابو القاسم بن حسین بن محمد سمغبادی، تا: سلخ جمادی الثانی 1010ق؛ جلد: تیماج مشکی، 24 گ (17پ-40ر)، 12 سطر، اندازہ: 11×19 سم [ف: 18-77]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 574/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کان عبد الله همدانی، تا: دوشنبه 27 شوال 1012ق؛ کاغذ: مختلف، جلد: میشن قرمز ضربی، 14 سطر، اندازہ: 9×12/19 سم [ف: 5-87] 8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 277/2 - طباطبائی

خط: نسخ، کا: علی بن محمد دروازی، تا: 1012ق، کاغذ: اصفهانی نازک و شکری، جلد: تیماج قرمز، 11 گ (33-44)، قطع: رقعی، اندازہ: 11×16 سم [ف: 22-88]

9. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1576/5 - 9/126

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الثانی 1012ق؛ جلد: مقوای عطف تیماج، 16، 17 سطر، اندازہ: 10×18 سم [ف: 1-73]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 918/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین قاری، تا: 10 رمضان 1014ق، جا: اردبیل؛ در کنار صفحه در پایان 193 ر به خط بهائی دارد «بلغ قراءة ایده الله تعالی»؛ 22 گ (194 پ-215 ر) [ف:5-1762]

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3161/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا علی بن ملک علی قمی، تا: 1012 و 1014؛ کاغذ: اصفهانی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی سوخته مقوایی ضربی، 22 گ (34 پ-55)، اندازه: 18×10/5 سم [ف:14-278]

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2625/6

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر 1024ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه ای، 12 سطر، اندازه: 19/2×13/1 سم (ف:6-75)

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13202

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر 1024ق؛ مصدر است به اثنی عشریه شیخ بهایی؛ اهدایی کاظم مدیر شانه چی، آبان 1362؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی لبه دار مزین به ترنج و سر ترنج، 51 گ، 10 سطر، اندازه: 16/3×9/7

سم [ف: 21/1-22]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 36408

ص: 531

آغاز: بسمله. اما بعد حمدالله على الائه ... يقول هذه اثنا عشرية تتلوا عليك مسائل الطهارة على نهج جدد و نمط؛ انجام: المكث الغير حاجة و ادخال الخاشيا عليه اسم الله تعالى او احد العصومين سلام الله عليهم أجمعين تمت شامل مبحث طهارت؛ خط: نسخ، کا: مصطفی بن محمد حسینی، تا 15 ربيع الثاني 1031ق؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، فاقد

جلد، 32گ، 12 سطر، اندازه: 19/3×12/5سم [اهدائی ف: 3-20]

15. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه: 6/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 13 صفر 1039ق، کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه ای ضربی با ترنج بزرگ و نقش گل و بوته، 15 گ (38پ-52ر)،

15 سطر، اندازه: 25×17سم [ف: 23-]

16. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 436/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین الحسینی القمی، تا: 1091ق، جا: کاشان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 7ص (1013-

1006)، 27 سطر (14×19/5)، اندازه: 25×15سم [ف: 7-370]

17. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 81/2

انجام: و هي ركعتان كغير هما من الصلوات لكن تزيد خمس تكبيرات بعد القراءة خط: نستعليق خوش، کا: محمد اشرف بن محمد

هادی، تا: جمعه 21 شعبان 1095ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت مشکی، 11گ (136پ-146پ)، 17 سطر،

اندازه: 16/5×9سم [ف: 64-]

18. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6062/1

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 28 رجب 1095ق؛ از روی نسخه پر غلط نوشته شده است از روی نسخه علی بن محمد بن ابو منصور

عاملی (نواده مصنف)، در برگ 2 پراکنده هایی است: بیان آفات، مناظره و علم «از احیاء العلوم» غزالی و جز آن به نستعلیق ریز؛ کاغذ:

فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی یک طرف، 11گ (2پ-12ر)، 20 سطر (8×15)، اندازه: 20×14سم [ف: 3-42]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6811/2

در نسخه حاضر برگ آغازین از رساله نقلیه شهید اول جایگزین شده است.؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی جزائری، تا: قرن 11؛ مصحح،

برخی از برگ ها به خطوط دیگری غیر خط کاتب کتابت شده است، در پایان رساله امضای بلاغی به خط کاتب آن به سال 1010ه دیده

می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای دورو عطف

ترمیمی، 21گ (88پ-109پ)، اندازه: 20×15سم [ف: 20-276]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14702

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی، تاریخ وقف: محرم 1405؛ کاغذ: نخودی، جلد: میسن عنابی
ضربی با تریج و سرتریج، 98گ، 17 سطر، اندازه: $11\frac{1}{2} \times 19\frac{1}{2}$ سم [ف: 21-22]

21. تهران، ملک، شماره نسخه: 1561/4

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1110ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میسن

قهوه ای لبه دار، 10 سطر [ف: 5-290]

22. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9329/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 120گ (116پ - 236ر)، 14 سطر ($13 \times 8\frac{1}{5}$)، قطع: ربعی،
اندازه: 20×12 سم [ف: 17-349]

23. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5112/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محب علی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 12گ (57پ - 69ر)، اندازه: $18\frac{1}{5} \times 13$ سم [ف: 13-317]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/7

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 15گ (115پ - 129پ)، اندازه: 21×15 سم
[ف: 21-251]

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/11

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 11گ (152پ - 162ر)، اندازه: $19 \times 12\frac{1}{5}$ سم [ف: 25-92]

26. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 698/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با تیماج خرماپی، 6گ، 23 سطر (17×9)، اندازه: $27\frac{1}{5} \times 17\frac{1}{5}$ سم
[ف: 2-286]

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى ضربى، 23 گ (1 پ - 24 ر)، اندازه: 10×16/5 سم [ف: 2-576]

501- الاثني عشرية في الصلاة / فقه / عربى

al-itnā 'ašariyya fi-ṣṢalāt

شيخ بهائى، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمرى

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاريخ تأليف: 17 ربيع الاول 1012ق

دومین بخش از اثنا عشریات شیخ بهایی که در احکام نماز است. تمام آنچه که در نماز معتبر است در دوازده نوع حصر نموده و در هر فصلی دوازده حکم می آورد. عناوین فصول آن عبارت است: 1. الأفعال الواجبة اللسانية؛ 2. الأفعال الواجبة الجنانية؛ 3. الأفعال الواجبة الاركانية؛ 4. الأفعال المستحبة اللسانية؛ 5. الأفعال المستحبة الجنانية؛ 6. الأفعال المستحبة الاركانية؛ 7. التروك الواجبة اللسانية؛ 8. التروك الواجبة الجنانية؛ 9. التروك الواجبة الاركانية؛ 10. التروك المستحبة اللسانية؛ 11. التروك المستحبة الجنانية؛ 12. التروك المستحبة الأركانبة.

ص: 532

آغاز کتاب: الحمد لله الذي وفقنا للاهتداء بشريعة اشرف المرسلين و سيد الأولين و الاخرين ... و بعد يقول اقل العباد محمد المشتهر
ببهاء الدين العاملی انجام کتاب: و لا تكون قاعدا على الأرض فتكون انما فقد بعضكم على بعض فلا تصبر للشهد و الدعا

چاپ: ایران، سنگی، 1309، جیبی

[الذريعة 117/1 و 214/7؛ ریحانة الادب 3/319 و 4/176؛ مشارع عربی 18؛

مکتبة امير المومنين 15/1؛ دنا 172/1 (161 نسخه)]

شرح و حواشی:

1- حاشية الاثني عشرية في الصلاة؛ شيخ بهائي، محمد بن حسين

(953- 1030)

2- الانوار البهية في شرح الاثني عشرية؛ موسوی عاملی، نورالدين على بن على (970-1068)

3- الاثني عشرية في الصلاة (ترجمه) = مختصر عباسی؛ صدرالدين تبریزی، محمد بن محب على (-11)

4- الفوائد السرية في شرح الاثني عشرية؛ بحرانی، سليمان بن عبدالله (1075-1121)

5- حاشية الاثني عشرية في الصلاة؛ ناشناس

6- شرح الاثني عشرية في الصلاة؛ ناشناس

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14232/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: بنیاد حسینی، تا: چهارشنبه غره جمادی الثاني 1012ق؛ توسط حاجی بابا قزوینی با نسخه قرائت شده بر مؤلف در دهه اول
جمادی الثاني 1013 مقابله شده است؛ جلد: مقوایی عطف و حاشیه تیماج، 30گ (2پ - 32ر)، اندازه: 12/5 × 19/5سم [ف: 38-
[342

2. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 168/3

خط: نستعلیق، کا: نصرالله دماوندی، تا: 15 شوال 1012ق؛ قطع: ربعی [نشریه: 4-405]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7087/6

خط: نسخ، کا: یوسف بن حسن شهیر به ابن جعفر الحسنی العینائی العاملی، تا: 1012ق، جا: اصفهان؛ مقابله شده با اصل با بلاغ سماع

به خط مؤلف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف تیماج مقوایی عنابی، 13 سطر)

9/13/5، قطع: ربعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 16-449]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 574/3

کا: صدر الدین محمد تبریزی، تا: 1012ق؛ دارای حواشی با نشان منہ مدظله»، از روی خط مولف؛ کاغذ: مختلف، جلد: میشن قرمز
ضربی، 14 سطر [ف: 5-88]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 225/1

خط: نستعلیق، کا: نظام الدین احمد بن عبدالحی شریف، تا: چهارشنبه 8 شوال 1012ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد:
تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 57ص (1-57)، ابعاد متن: 7×13، اندازه: 13×19 سم [سنا - ف: 1-105]

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 962/3

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث، کا: نصرالله دماوندی، تا: 1012ق؛ جلد: تیماج مشکی یک لایی نرم، 19گ، 12 سطر (8×11)، اندازه: 12×19 سم [ف:
2-792]

7. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 223/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: سه شنبه 18 جمادی الاول 1012ق؛ نسخه از خط مؤلف کتابت شده و توسط همو مقابله شده: «بلغ سماعاً سلمه الله تعالی
حرره الغیر مؤلف الرساله بهاء الدین محمد العاملی»، 23ص (138-116) [ف:-238]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2683

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شیخ زین الدین علی بن احمد نباطی، تا: جمادی الاول 1012ق؛ کاتب نسخه را نزد مؤلف خوانده و مقابله نموده و معلق
به حواشی داشته است، شیخ بهایی در آخر نسخه، اجازه ای در روایت این کتاب در هفت سطر برای کاتب قلمی فرموده که تاریخ آن
اواسط جمادی الاول 1012 است؛ واقف: شیخ محمد باقر، تاریخ وقف: 1176؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش

پارچه، 23گ، اندازه: 13×18 سم [ف: 5-364]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1363/2

خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین سرکانی، تا: رمضان 1012ق؛ دارای حاشیه نویسی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 35گ (13پ-48ر)،
اندازه: 18/5x10

سم [ف:4-136]

10. قم: گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1576/4 - 9/126

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن اسماعیل مغربی، تا: شنبه 17 جمادی الثانی 1012ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»؛ جلد:
مقوا عطف تیماج، 20، 18 سطر، اندازه: 18x10 سم [ف: 1-68]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1283

آغاز: برابر؛ انجام: وقفه للعمل فی یومه لغده قبل أن یخرج الأمر من یده و الحمد لله اولاً و آخراً.

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن، تا: 1012ق؛ کاغذ کاهی و آهار شده، جلد: تیماجی قرمز، 265ص، 11 و 12 سطر، قطع: وزیری کوچک،
اندازه: 20x14 سم [ف: 4-59]

12. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3161/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا علی بن ملک علی قمی، تا: 1012 و 1014؛ در برگ های 32-34 دو روایت از صحیح زراره و یک روایت از
صحیحیه حماد در مورد نماز از کتاب حبل المتین شیخ بهایی نقل شده؛ کاغذ: اصفهانی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی سوخته
مقوایی ضربی، 30گ (2پ - 31پ)، اندازه: 18x10/5 سم [ف: 14-278]

ص: 533

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: غره صفر 1013ق؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکي، روی برگ اول خط بهائی است که کتاب را بخشیده است، میان نقشه زرین نوشته شده، پس از کتاب اجازه ای است از بهائی به سید سلیمان به تاریخ دهه سوم ماه صفر 1016 و در صفحه ای که میان سطرها زرفشانی شده نوشته است؛ مهر: «محمد جواد شفیعی»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 53گ، 9 سطر، اندازه: $12/5 \times 17/5$ سم [ف: 1-87]

14. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 441/3-طباطبائی

خط: نسخ، کا: امین الحسینی، تا: 2 شوال 1013ق؛ دارای حواشی مؤلف با نشان «منه دام ظلّه»؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه سربی رنگ، 34گ (65پ-99ر)، 12 سطر، قطع: رقعی، اندازه: $10/5 \times 18/5$ سم [ف: 22-169]

15. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 918/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ روشن، کا: محمد مقیم بن محمد علی تبریزی، تا: 1014 ق، برای مولانا محمد امین قاری؛ حاشیه هایی به نستعلیق دارد به رمز «5»، «منه مدظله»، «منه مدظله العالی»، «منه دام بقائه»، «منه» یا «منه دام ظلّه»، حاشیه ها به خط محمد امین قاری است و رمز «5» از اوست، در کنار چند صفحه به خط بهائی و به نسخ دارد: «بلغ قراءة ایده الله تعالی»، به خط بهائی دارد: «هو قرا علی الولد الاعز الفاضل التقی الذکی الزکی نتیجة اما جد الافاضل وزبدة افاحم الأمائل مولانا محمد امین وفقه الله تعالی لآحراز سعادتي الدنيا و الدین جمیع هذه الرسالة الاثني عشرية من المطالع الی المقاطع و اجزت له أن یرویها عنی لمن ارادو احب سائلا منه الإمداد بالدعاء حرره الفقیر مؤلف الرسالة محمد المشتهر ببهاء الدین العاملي تجاوز الله عن سیئاته حامدا مصليا مسلما سنة 1014»، پیش از این در 190-193ر (ش 7 این دفتر) دو صحیح زراره و یک صحیح حماد که در ص 211 و 212 جبل المتین

چاپی دیده می شود به خط نسخ آمده است و چنین است: «قد اشیر فی هذه الرسالة فی مواضع عديدة إلى صحیحتي زرارة المشهورتين و کذا اشیر فی مواضع كثيرة الی صحیحة حماد اما صحیحتنا زرارة فهما هاتان ... نقلت الأحادیث من کتاب الحبل المتین فی جمادی الثانی سنة الف و اربع عشرة ببلدة نخجوان» پیداست که نویسنده اینها همان محمد امین قاری می باشد؛ 34گ (151پ-184ر) [ف: 5-1758]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5377/2

خط: نسخ، کا: محمد مکی بن حسن بن احمد بن سنیغ (سنیغه) عاملی، تا: جمعه 8 محرم 1014ق؛ از روی نسخه مؤلف نوشته و مقابله شده است، بین آن و رساله قبل قصیده ای است در مناجات از شیخ لطف الله؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 28گ (18پ-45پ)، اندازه: $13 \times 19/5$ سم [ف: 14-164]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6883/3

خط: نسخ، کا: ابو القاسم بن حسین بن محمد سمغا بادی، تا: دوشنبه 2 رجب 1014ق؛ جلد: تیماج مشکی، 44گ (42پ - 85پ)،
12 سطر، اندازه: 11×19سم [ف: 18-77]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8258/3

خط: نسخ، کا: سید غیاث بن سلطان دزماری، تا: اواخر ربیع الأول 1014ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 45گ (25پ - 69ر)،
اندازه: 13×18/5

سم [ف: 21-216]

19. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 1630/2

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین مازندرانی، تا: شعبان 1015ق، جا: مدرسه لطفیه شیراز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، 17 سطر
[ف: 5-313]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 104/3

خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن عبدالله الحلی، تا: سه شنبه 8 ذیقعدہ 1018ق؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج مشکی
طلاکوب، 27گ (23پ - 50ر)، اندازه: 12×18/7سم [ف: 1-125]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 280/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-329]

21. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 3/1

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1019ق؛ دارای حواشی مؤلف با نشان منه مد ظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 31گ (2پ - 32پ)،
16 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: 11-]

22. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 300/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1019ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه مدظله»، در 68 پ یادداشتی در باب سبب حبس و شهادت شهید
اول از طریق فاضل مقداد سیوری توسط حسن بن حمزه بن حسن حسنی نقل شده است؛ جلد: تیماج سرخ مجدول با ترنج و سر ترنج
ضربی لولادار، 29گ، 12 سطر، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف]

23. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 28 ربیع الاول 1023ق؛ جلد: تیماج مشکی، 33گ (11پ -43ر)، اندازه: 19×12/5 سم
[ف:25-90]

24. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: 114/1

خط: نسخ، کا: اسدالله بن عباد الله حسینی ساکن بلده یزد، تا 1023ق، جا: یزد؛ تملك: عبدالکریم؛ جلد: تیماج قهوه ای، 14 سطر،
اندازه: 20×12 سم [ف:-91]

25. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4448/2

خط: نستعلیق، کان محمد شریف ابن حافظ شاهی شریف معرف داراب دامغانی، تا: 1024ق؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله، منه
دام ظله» و مانند اینها؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 56گ (15پ -71پ)، 12 سطر (6×16)، اندازه: 10×6 سم [ف:13-
3406]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7079/1

آغاز و انجام: برابر

ص: 534

خط: نسخ، کا: محمد بن منصور احسائی، تا: اواخر جمادی الاول 1024ق، جا: اصفهان قریب جامع کبیر؛ جلد: تیماج قهوه ای، 51گ (پ-51پ)، اندازہ: 13/5×19سم [ف: 25-89]

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15258/1

خط: نسخ، کا: محمد امین استر آبادی، تا: 1024ق؛ 47گ (2پ-48ر) [مختصر ف: -20]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2682

آغاز: برابر؛ انجام: کثواب ختم القرآن فی غیره

شامل رساله دوم و چهارم است؛ خط: نسخ شکسته، کا: عیسی بن نصار، تا: 17 و 24 صفر 1024ق؛ پس از این مقاله ای است ضمن دو صفحه در علامت قبله، منقول از رساله «ازاحة العلة في معرفة القلبة»، دارای حواشی مؤلف؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری، تاریخ وقف: 1309، کاغذ: شکری، جلد: مقو با روکش پارچه، 25گ، 20 و 21 سطر، اندازہ: 15×21سم [ف: 5-367]

29. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13202

آغاز: برابر

مذیل به «اثنتی عشریه» صاحب معالم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: صفر 1024ق؛ اهدایی کاظم مدیر شانه چی، آبان 1362؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی لبه دار با ترنج و سر ترنج، 10 سطر، اندازہ: 9/7×16/3سم [ف: 21-15] 30. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2625/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 5 محرم 1024ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن قهوه ای، 12 سطر، اندازہ: 13/1×19/2سم [ف: 6-75]

31. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 715/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد خواجه حسین السجستانی، تا: 1025ق؛ دارای چند فواید در حدیث؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 58گ، 9 سطر، اندازہ: 13×20سم [ف: 1-36]

32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16258 ض

بی کا، تا: 1025ق؛ قطع: رقعی (د.ث. مجلس)

33. شیراز؛ طباطبائی، شماره نسخه: 287

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن بصر بن حسن علوی راشدی، تا: 1025ق [نسخه پژوهی: 2-109]

34. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10359/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: شوال 1025ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى، مجدول، 52ص (1-52)، اندازه: 12×18/5 سم
[ف:32-340]

35. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1254/5 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: نورالهدى، تا: 1025ق؛ جلد: تیماج مشکى، 32ص (99-130)، اندازه: 13×19/5 سم [ف:24/3-42]

36. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1673/1

کا: محمد خلیفه بن دجلة بن عبدالنبي بن زیاد جزائری سمنانی، تا: 1025ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»؛ 49گ (1-50)،
اندازه: 13×25/5

سم (نسخه پڑوهی: 3-163)

37. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1021/2 - 6/111

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: جمادى الثانی 1026ق؛ مصحح؛ 24گ، 13 - 19 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-68]

38. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2257/3

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن محمد بن عبد صیمری جزائری، تا: 28 جمادى الاول
1026ق؛ 96ص

(122-218) [عکسی ف: 6-303]

39. تهران: نوریخس؛ شماره نسخه: 590/2

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی محمد بن قطب الدین بن علی بن کمال الدین بن شمس الدین محمد معلم سمنانی،
تا: 1026ق؛ حواشی بسیاری از مؤلف با نشان «دام ظلّه العالی» در کنار صفحه ها نوشته شده است، در صفحه 14 صورت اجازه شیخ
بهایی به شمس الدین محمد مشهور به نقی صوفی قزوینی زیا پادی چنین یادداشت شده است: «قرأ عنی الولد الاعز ... نقی الدین ... هذه

الرسالة الاثني عشرية من تأليفاتي و اجزت له ان يرويها عنى لكل من هو اهل لها و كتبت اقل العباد محمد المشتهد ببهاء الدين العاملى عفى عنه في او اخر شهر محرم الحرام الف و تسع عشرة في ولاية قواباغ حامد مصليا مسلمة»، تقى الدين صوفى نيز در 1026 جهت شمس الدين محمد اجازه اى نوشته كه صورت آن در صفحه 15 آمده و در کنار آن شيخ بهايى با خط خود مجيز را با اين عبارت تأييد کرده است: «نعم قد اجزت للمجيز دام توفيقه ذلك حرره بهاء الدين محمد العاملى»، در صفحه 24-25 تقى الدين صوفى روايتى را با ذكر سند از شيخ بهائى نقل نموده است؛ كاغذ: ايرانى، جلد: تيماج قرمز، مقوايى، 62ص (52-113)، اندازه: 20x13/5 سم [ف: 2-235] 40. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 17800

آغاز: و لو بنذر و شبهه و قصد امام معين لو تعدد وا؛ انجام: أن ثواب تلاوة آية واحدة فيه كثواب ختم القرآن في غيره

خط: نسخ، بى كا، تا: ربيع الاول 1026ق؛ افتادگى: آغاز؛ مذيل به الجعفرية» است، داراى حواشى با نشان «منه مد ظله»، واگذارى سازمان حج و اوقاف

در آبان 1369؛ كاغذ: حنايى آهار مهره، جلد: ميشن قهوه اى مستعمل، 14ص، 10 سطر (5×9)، اندازه: 18×12 سم [ف: 21-14]

41. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 2212

آغاز: برابر

خط: نسخ، بى كا، تا: سلخ شعبان 1027ق؛ داراى حواشى با نشان منه دام ظله»؛ واقف: نادرشاه، تاريخ وقف: 1145؛ كاغذ:

ص: 535

نخودی، جلد: تیماج مشکى، 96، 12 سطر، اندازه: 18611 سم [ف: 21-19]

42. قم؛ طبسى؛ شماره نسخه: 465/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زيبا معرب، کا: محمد باقر الحافظ بن حاجى محمد، تا: سه شنبه رمضان 1027ق؛ تمام صفحات مجدول مذهب محرر، دارای حواشى با نشان «منه دام ظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 46گ، 12 سطر، اندازه: 14×8 سم [ف مخ: 1-11]

43. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 921/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: شمس الدين محمد بن ملاخواجه مازندرانی، تا: ربيع الأول 1028ق، جا: ساری؛ دارای حواشى با نشان «منه مدظله العالی»، در پشت رساله دوم یادداشتی دارد: «من عوارى الزمان الدى»؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد تقي العلوى»، التقى من وقاه الله» و «صراط على حق نمسكه»؛ مهر: ؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابى لایه ای عطف میسن مشکى، 23گ (70-47)، 14 سطر (7×12/5)، اندازه: 20×12/5 سم [ف: 3-1256]

44. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 281/1

آغاز: برابر؛ انجام: وفقه الله للعمل في يومه لغده قبل أن يخرج الأمر من يده و الحمد لله اولاً و اخراً و الحمد لله رب العالمين وصل الله على افضل المرسلين

خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر صفر 1028ق؛ دارای حواشى با نشان

منه دام ظله»؛ جلد: تیماج، 41گ [ف: 1-359]

45. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8731/3

خط: نسخ، کا: نعمة الله بن فتح الله بنادكى يزدى، تا: پنج شنبه 23 شوال 1028ق، جا: یزد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: وزیرى، 28گ (66پ-93)، 21 سطر (10×17) [ف: 17-206]

46. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 647/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن عماد الحسينى، تا: 1028ق؛ جلد: گالینگور، قهوه ای، 20گ (26پ-45پ)، 12 سطر، اندازه: 22×15 سم [ف: 1-554]

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: 1028ق؛ دارای حواشی از مؤلف با نشان منه مدظله العالی؛ مهر: «عبد الله بن محمد طاهر 1219»؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، 94ص (84-178)، 10 سطر، اندازه: 14×23سم [ف مخ: -3]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 155/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-174]

48. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2146/2

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد قاینی فرزی، تا: 8 شعبان 1029ق، برای حاج شیخ محمد رحیم؛ کاغذ: میشن آبی، جلد: میشن آبی، 19گ (19-38ر)، 18 سطر، اندازه: 12×22سم [ف: 5-432]

49. مشهد؛ ادبیات، شماره نسخه: 42/1 فیاض

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق ابن غیاث الدین محمد رستمدراری، تا: 1028-1030ق، جا: مشهد مقدس رضوی در مدرسه بالاسر؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج عنابی لایه ای، 9 و 12 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: -160]

50. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10121

آغاز: برابر

کا: علی دوست بن شمس الدین، تا: با تاریخ 1030؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»، مذیل به چند رساله دیگر است؛ واقف: محمد رفیع تونی؛ کاغذ: حنایی نخودی آهارمه، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سر ترنج، 63گ، مختلف السطر، اندازه: 12×19/8سم [ف: 19-21]

51. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7014

خط: نسخ، کا: اسماعیل پسر آقای عقیلی هزار جریبی، تا: 28 ربیع الثانی 1031ق، جا: در مدرسه بالا سر امام رضا؛ افتادگی: آغاز؛ حواشی با نشان «شرح»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 109گ، 10 سطر (6×13)، قطع: ربعی، اندازه: 13×20سم [ف: 16-429]

52. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7242/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 13 شوال 1032ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، 15 سطر (8×14)، قطع: ربعی، اندازه: 13/5 × 20/5سم [ف: 16-]

53. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: 103/3

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: احمد بن حاجی محمد بشروی، تا: نیمه رمضان 1032ق؛ جلد: تیماج مشکی ساده، 37گ (37پ-
73ر)، 14 سطر، اندازه: 19×12سم [ف]

54. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 526/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1033ق؛ 39گ (32پ-71پ)، اندازه: 17×10 سم (مؤید: 2-27)

55. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3281/4

کا: جمال الدین محمد انصاری، تا: 1035ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 23گ (148-126
)، اندازه: 19×12سم [ف: 5-1600]

56. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9716/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدصادق بن محمدرضا تاجر اصفهانی، تا: 6 ذیقعه 1036ق؛ جلد: تیماج زرد، 25گ (58پ-83پ)، 14 سطر،
اندازه: 16/5×10 سم [ف: 31-64]

57. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/2

کا: مکی بن شرف الدین الکربلائی، تا: 22 ذیحجه 1042 ق [تراثنا

ص: 536

58. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 2057/2

خط: نسخ، کا: ابو الحسن محمد رشید اردوبادی، تا: محرم 1048ق، کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالویی لبه دار، 12 و 13 سطر، اندازه: 10×7 سم [ف: 5-417]

59. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 33/128 - 6578/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محسن بن حسین حسینی، تا: چهارشنبه 19 ربیع الثانی 1058ق؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»، پس از اتمام رساله فواید متفرقه ای در دعا نگاشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21، 14 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-68]

60. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9301/2

خط: نسخ، کا: عبد الحسین بن قطس المسلمی، تا: شوال 1059ق؛ جلد: تیماج مشکی، 32 گ (81 پ-112 پ) اندازه: 20×14/5 سم [ف: 24-95]

61. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23323

آغاز: برابر؛ انجام: و ادخال الخلاء شیئاً علیه اسم الله تعالی او احد المعصومین سلام الله علیهم أجمعین ...

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن زمان خوانساری، تا: شنبه 27 رجب 1061ق؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله الظلیل»، «منه سلمه الله تعالی» و «منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 46 گ، 14 سطر، اندازه: 24/7×12/6 سم [ف: 17-21]

62. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 147/2

خط: نسخ، کا: محمد بن عزیز الله الطباطبائی، تا: سه شنبه محرم 1063ق؛ موافق با جمله «قبلت صلوته»؛ مهر: «محمد ابراهیم»؛ جلد: تیماج مشکی ضربی تریج و سرتریج دار، اندازه: 19×11/5 سم [ف: 1-106]

63. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12939/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نعمه الله بن سید عبدالله بن سید محمد بن سید حسین جزائری حسینی، تا: صفر 1063ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظله، منه رحمه الله»؛ کاغذ: فرنگی، 33 گ (90 پ-122 پ)، 11 سطر، اندازه: 11×7/5 سم [ف: 32-823]

64. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4756/4

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان تویسرکانی، تا: پنج شنبه ذیقعدہ 1065ق؛ 19گ (88-106)، 15-24 سطر، اندازه: 19×10 سم زرشت و همدان - ف: [1544-]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1224/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-521]

65. شیراز؛ طباطبائی، شماره نسخه: 1541

خط: نسخ، کا: ابوالفضائل حسینی سلامی، تا: 1068ق [نسخه پژوهی: 2-109]

66. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12210

خط: نسخ، کا: علی رضا بن جعفر قلی بروجردی، تا: 10 رجب 1071ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، تاریخ وقف: مرداد 1361. کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی یک لا، 26گ، 12 و 14 سطر، اندازه: 15/4×9/3 سم [آف: 21-18]

67. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 243/2

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن حاجی الله ویردی قاینی، تا: 17 ربیع الاول 1073ق [ف: 3-37]

68. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8503/1 - 57/173

آغاز: عظیم الثواب و جزیل الأجر یوم یقوم الحساب ... ان الامور المعبتره فی الصلوٰة الخمس اثنی عشر نوعا؛

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی یاراحمد طالقانی، تا: محرم 1074ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ 42ص (1-42)، 13 سطر، اندازه: 18×9 سم [ف: 1-68]

69. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7859/5 - 53/69

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: شیخ موسی بن سعید احمد رستم آبادی الجابری، تا: یکشنبه 22 ذیحجه 1076ق؛ 19گ، 14 سطر، اندازه: 23×13 سم [ف: 1-67]

70. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2659/1

خط: نسخ، کا: تقی بن خواجہ محمود گسگری، تا: 1077ق؛ دارای حواشی از مؤلف، در دفتر کتابخانه و بر خود نسخه به نام رساله در واجبات صلاۃ» ثبت و وقف گردیده است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی مهره زده، جلد: تیماجی، 26گ (64ر-89ر)، 11 سطر، اندازه: 11×19 سم [ف:3-44]

71. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2396/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مدعوبه کافی، تا: دهه اول رمضان 1079ق؛ جلد: تیماج کرمی ضریبی، 42گ (6پ-48پ)، اندازه: 12×19/5 سم [محدث ارموی ف: 1-28] 72. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه: 88/2

خط: نسخ، کان محمد جعفر بن محمد قاسم اصفهانی، تا: 1079ق؛ قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: 18-]

73. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 6/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: 1087ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «عبدالنبی عفی عنہ، منہ رحمہ اللہ...»؛ 16گ (38پ-53ر)، 16 سطر (9×15)، اندازه: 12×19 سم [ف:-14]

74. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3152/2

آغاز و انجام: برابر

ص: 537

خط: نسخ، کا: محمد صادق المشهدی بن محمد زمان القادری، تا: 1088ق؛ کاغذ: نباتی آهاردار، جلد: تیماج مشکی یک لا، 60ص (46-106)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12/5×19 سم [ف: 10-734]

75. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1178/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1092ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، 30 گ (1پ - 30ر)، اندازه: 12/5×19 سم [ف: 3-433]

76. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7229/1

خط: نستعلیق، کا: محمد زمان شیرازی، تا: 12 ذیقعده 1097ق، جا: بلده اورنگ آباد هند؛ جلد: تیماج قهوه ای، 29 گ (1پ - 29ر) [ف: 25-230]

77. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ با این یادداشت در پایان به خط شیخ بهائی: «انها ها کاتبها وفقه الله تعالى قرائة وفهما وقد اجزت له أن یرویها لمن هو اهل لها و کتب مولفها اقل الانام محمد المشتهر ببهاء الدین العاملي في رابع عشر ربیع الاخر ... عشرین بعد الالف حامدا مصليا»؛ 15 سطر، اندازه: 13×18 سم [صد و شصت نسخه: -57]

78. مشهد: رضوی، شماره نسخه: 16913

مشمتمل بر صلاة و حج و مصدر به «اربعین» و مذیل به «رسالة القبلة» و یک ورق از ابتدای «رسالة الکر» همین مؤلف است؛ خط: مشتمل بر صلاة و حج و مصدر به «اربعین» و مذیل به «رسالة القبلة» و یک ورق از ابتدای «رسالة الکر» همین مؤلف است؛ خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد بن محسن حسینی قمی، تا: نیمه اول قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»، دارای چندین بلاغ از مصنف و دستخط ایشان در پایان حج، ارسالی از دانشگاه علوم اسلامی رضوی در مهر 1368؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 33 گ، 15 سطر، اندازه: 19/5×12/8

سم [ف: 21-20]

79. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22563

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نیمه اول قرن 11؛ مصحح، مقابله شده و دارای بلاغ، دارای حواشی با نشان «منه مد ظله العالی»؛ اهدایی رهبری، خرداد 1375

کاغذ: نخودی و شکری متن و حاشیه شده، جلد: مقوارویه گالینگور، 35 گ، 10 و 11 سطر، اندازه: 18/5×26 سم [اهدائی ف: 3-18]

80. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2670/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه دام ظله»، عبارت «بلغني سماعاً ایده الله» در کنار

اغلب صفحات رقم گردیده و بسیار شبیه به خط مرحوم شیخ بهائی است، چهار ورق از آخر کتاب نونویس است و رساله «وجیزه در علم درایه» که نیز تألیف شیخ بهائی می باشد در هفت صفحه پس از آخرین صفحه این رساله به خط نستعلیق نوشته شده و قابل تجزیه نیست و سال کتابت در آخر وجیزه سنه 1046 تعیین گردیده است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، 31ص، 11 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 13×20سم [ف: 1-354]

81. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11577/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف با نشان دام ظلّه» و نیز حواشی از دیگران، علامت بلاغ دارد با عبارت: «بلغ قبلاً مرة ثانية بعون الله تعالى»، در انجام نسخه صورت خط مؤلف آورده شده که تصور می شود خط مؤلف است و حال این که این گونه نیست؛ کاغذ:

سمرقندی، 33گی (1-33)، 12 سطر، اندازه: 6×12سم [ف: 29-281]

82. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 127

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ دارای حاشیه مؤلف با نشان «منه دام ظلّه»، مقابله شده؛ کاغذ: شگری آهار مهره کشمیری، جلد: تیماج خرمایی ضربی، 34گ (1-34)، 8 سطر [ف: 13-]

83. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، انجامه: اتفق فراغی من تألیف هذه الرسالة الاثنا عشرية ... و الحمد لله رب العالمين

خط: نسخ متوسط، بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ مصحح، دارای حاشیه های زیاد با نشان «منه دام ظلّه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج اناری یک لایی، 37 (39پ-76پ)، 15 و 16 سطر (5/6×11 و 7×12)، اندازه:

20×13/5 سم (رایانه)

84. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8296

آغاز: برابر؛ انجام: ... و اطلق في المبسوط ... و كيف كان.

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظلّه العالی»، گویا خط حاج میر سید محمد برادر صاحب روضات باشد؛ جلد: تیماج عنابی، 39گ، 14-11 سطر، اندازه: 11×16/5سم [ف: 27/2-54]

85. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2247/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی فرسوده مقوایی، 41 گ
(1-41 پ)، 6 تا 12 سطر، اندازه: $20/5 \times 15/5$ سم [ف: 11-636]

86. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3599/1

خط: نسخ، کا: علی بن حسن جیلانی، تا: قرن 11؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه»، کاتب از شاگردان مؤلف و کتاب از
خط مؤلف نوشته شده است.؛ 22 گ (1 پ - 22 پ)، 17 سطر، اندازه: $19/5 \times 13$ سم [محدث ارموی مخ: 1-29]

87. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه: 9/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 (در حیات مؤلف)؛ دارای حواشی مفصل از مؤلف با نشان «منه دام ظلّه»؛ جلد: تیماج قهوه ای، مختلف
السطر، اندازه: $19 \times 12/5$ سم [ف: 33-]

88. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5503/4 - 27/173

ص: 538

آغاز: علی بن مهزیار شمول المطالب الدینیة والدنیویہ لا الاختلاف اللغویة الثاني عشر التلفظ بما يجب التلفظ به عن ظهر القلب؛ انجام: برابر؛ اتفق فراغی من تألیف هذه الرسالة ... قبل أن يخرج الأمر من يده والحمد لله اولاً وآخرآ تمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله العالی»؛ 46 گ، 8 سطر، اندازه: 20x13 سم [ف: 1-] [69]

89. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3334/1 - 17/114

آغاز: برابر؛ انجام: علی صاحبها الف الف صلوة وسلام و تحیه وانا احوج الخلق الی رحمة الله الغنی ... وفقه الله للعمل فی یومه لغده قبل أن يخرج الأمر من يده والحمد لله اولاً وآخرآ.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: طبله رو تیماج سرخ ضربی با ترنج و سرترنج، 33 گ، 12 سطر، اندازه: 18x11 سم [ف: 1-] [68]

90. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1182/14

آغاز: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (M 140 (8201)؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی بسیار؛ 5 گ (60- [56] [عکسی ف: 3-413] 91. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 1

بی کا، تا: قرن 11 [نشریه: 5-590]

92. تهران: مفتاح، شماره نسخه: 1435/1

بی کا، تا: قرن 11؛ قطع: بغلی (نشریه: 7-281)

93. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 120/2 حکمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ با اجازه انهای شیخ یونس بن حسن صیمری جزائری از مؤلف در شب دوشنبه 2 رمضان 1012؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-41]

94. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1902/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 و 12؛ 39 گ (1-39)، 13 سطر، اندازه: 15x9 سم [ف: 3-148]

95. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8462/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 21 گ (102-123ر)، 15 سطر، اندازه:

16/5×8/5 سم [ف: 22-50] 96. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4387/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 20 گ (175 پ-195 ر)، 16 سطر، اندازه: 18×12 سم (محدث
ارموی مخ: 1-28)

97. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 321

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علی اکبر، تا: قرن 11 و 12؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»؛ تملک: سید جعفر موسوی؛ کاغذ:
اصفهانى، جلد: تیماج سرخ، 58 گ، 8 سطر (7×13)، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: -443]

98. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22673/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1102 ق؛ به وسیله سلمان شاه بن محمد امین تصحیح و مقابله شده، محشی؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج
سبز فرسوده، 39 گ (31-69)، 9-19 سطر [ف: 3-826]

99. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: 85/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1107 ق؛ واقف: نصره الملك؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج

مشکی، 47 گ، قطع: ربعی رشت و همدان - ف: -1790

100. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 10/2

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن حاجی عزیز بیگ الزوارقی، تا: 1108 ق؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 38 گ، اندازه:
20×14 سم

[ف: 166]

101. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 221/2

خط: نسخ، کا: ابن عبدالحسین نجفی، تا: بامداد پنج شنبه پایان شعبان 1109 ق، جا: اصفهان؛ دارای حواشی با نشان «منه غفر له»؛ کاغذ:
اصفهانى کبود و سفید، 49 گ (117 پ-166 پ)، 11 سطر (5/5×10)، اندازه: 17×10 سم [ف: -740]

102. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13334/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد چلبی، تا: چهارشنبه 5 رجب 1110ق؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله شده، دارای حواشی بسیار با نشان «منه ره»؛ مهرها: «العبد المذنب محمد چلبی» و «از نام محمد شرافت یافت نامم»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمعی مشکئی با مقوا عطف: تیماج مشکئی، 12 گ (108-119ر)، 16 سطر، اندازه: $10/5 \times 14/5$ سم [ف: 33-574]

103. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1561/3

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن الیاس سلطانیپوری، تا: 1110ق؛

کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن قهوه ای لبه دار، 10 سطر [ف: 5-290]

104. شیراز؛ طباطبائی، شماره نسخه: 1618

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد رضا، تا: دوشنبه 17 جمادی

الاول 1114ق [نسخه پژوهی: 2-109]

105. شیراز؛ طباطبائی، شماره نسخه: 170/2

خط: نسخ، کا: عبدالله بن شیخ راشد جزایری، تا: 1123ق؛ 20 گ (63-43)، اندازه: $20 \times 14/5$ سم [نسخه پژوهی: 3-82]

106. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 652/3

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد رفیع بن ملاصفیات الله، تا: ذیقعدہ 1124ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول 17 گ، 17 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف مخ: 1-35]

107. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 41/1

آغاز: لأنها أما أفعال او تروک و کل منها اما واجبة او مستحبة

ص: 539

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد شریف طیب خواتون آبادی، تا: 14 ربیع الثانی 1126ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ 21گ (1ر-
21پ)، اندازه: 18×12/5

سم [ف: -33]

108. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 849/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1141ق، 11 سطر، اندازه: 16×9سم (میراث اسلامی دفتر نهم: -104)

109. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1949

آغاز: بسمله، الاجارة هي لغة الأجرة ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با تیماج عنابی ضربی، 201گ، 17 سطر (9×15)،
اندازه: 22×15سم [ف: 3-1104]

110. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2074/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، 7 و 14 سطر، اندازه: 15×9سم [ف: 5-420]

111. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 292

آغاز: بیته الطاهرین صلوات الله و سلامه علیه ... و بعد فیقول أقل العباد؛ انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ مهر: «باقر بن محمد طاهر 1203»؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج،
76گ، 7 سطر، اندازه: 19×13سم [ف: 1-261]

112. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 487/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 63گ (47پ-110پ)، 9سطر، اندازه: 17/5 × 11/5 سم [ف: 2-
308]

113. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1255116

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ در حاشیه تصحیح شده؛ کاغذ: فرنگی، لاگ (146-140)، 23 سطر، اندازه: 20×13سم [ف:
31-623]

114. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1635

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی گرد آن مشکی، 107 گ، 7 سطر
(6×13)، اندازہ: 12×19 سم [ف: 8-216]

115. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29510

آغاز: برابر؛ انجام: بخلاف المراه و تکرک الاعالین الحد تین و فی جلسیہ الاستراحه و التشهد ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: 10×14، قطع: رقعی، اندازہ: 10×17 سم (رایانہ)

116. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 855/16

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن کریم قمی کھکی، تا: 1220 ق [نشریہ: 7-134] 117. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 577/1

بی کا، تا: حدود 1220 ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن لابی قهوه ای تیره، 34 ص (1-35)، اندازہ: 6/10×15/3 سم [ف:
5-88]

118. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 612/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: باقر بن محمد خراسانی، تا: سه شنبه غره جمادی الاول 1222 ق، جا: اصفهان؛ 9 گ (205 پ-213 پ)، 22 سطر،
اندازہ: 15×21/5

سم [ف: 1-20]

119. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره 2/

کا: محمد رضا بن محمد علی، تا: دوشنبه غره ذیحجه 1237 ق تراثناس 2 ش 4: 51]

120. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1935/2

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: احمد الموسوی الطیب، تا: 1261 ق، کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، 99 ص
(193-291)،

قطع: رقعی، اندازہ: 11×15/5 سم [ف: 9-646]

121. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 37/3

کا: علی بن حسینعلی تویسرکانی، تا: 1262 ق؛ جلد: مقوایی،

31گ (14 پ-44 پ) [سه کتابخانه اصفهان - ف: -119]

122. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 538/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: 25 ذیقعدہ 1267ق؛ جلد: تیماج، مشکی، 34گ (2 پ-35 پ)، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-465]

123. قم؛ گلیپایگانی شماره نسخه: 56/55 - 8205/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ موسی بن ملا ابوطالب لاریجانی، تا: 1299ق؛ 14گ (12-26)، اندازه: 17×21 سم [ف: 1-68]

124. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1135/8

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: سفید، جلد: تیماج

حنایی ضربی یک لایی، 4گ (105-108)، 18 سطر لسناف: 2-129

125. قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 34/84 - 6714/2

آغاز: الیومیه و مستحباتها... هذه المقالة الاثني عشرية منحصرة في اثني عشر فصلاً و هذا تفصيلها الفصل الاول الافعال الواجبة اللسانية
الفصل الثاني الافعال الواجبة الجنانية؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 21 محرم 1301ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، 13 گ، 20 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-69]

126. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3290/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الأول 1308ق؛ مصحح، دارای حواشی نسبتاً مفصل، در برگ اول یادداشتی از «رضاعلی مشهور به
شریعتمدار» به سال 1349 آمده که نوشته کتاب را در بین کتب پدرش «شیخ حسن» یافته است؛ جلد: پارچه ای خاکستری عطف تیماج
قهوه ای، 18گ (1 پ-18 پ)، 16 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-29]

127. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5798/2

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالله نوری ساکن تهران، تا: 12

ص: 540

جمادی الثانی 1309ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میسن سبز سیر، 16 سطر [ف: 9-44]

128. قم؛ حجّتیہ؛ شماره نسخه: 235

صلوتیہ و صومیہ است؛ خط: نسخ، کا: علی بن حسین احمد آبادی دماوندی، تا: 1309 ق [ف: 32-]

129. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3738/4

خط: نسخ، بی کا، تا: غره رمضان 1323ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: این کتاب از متملکان و جزء کتابخانه احقر محسن الحسینی است؛
28گ (171پ - 199ر)، 14 سطر، اندازه: 21×15سم [محدث ارموی مخ: 1-29]

130. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1004616

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 18 ربیع الاول 1398ق؛ قطع: جیبی [میراث شهاب س 8 ش 2: 17]

131. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2681

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ معلق به حواشی مؤلف؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه،
23گ، 15 سطر، اندازه: 24×13سم [ف: 5-365]

132. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 221/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: رضا علی فرزند شیخ محمد تقی هزارجریبی استرآبادی، بی تا؛ محشی؛ واقف: امیر تیمور؛ مهر: امیر تیمور، «العبد
محمد رحیم» و «وقف مدرسه خیراتخان»؛ جلد: تیماج لایه ای مشکی، 8 سطر (7×11/5)، اندازه: 13×18/5سم [ف: 200-]

133. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 883/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی؛ آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی، 15 سطر (10×15)، اندازه: 16×19سم [ف:
3-1197]

134. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه: 148/2

خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد بن محسن حسینی، بی تا، جا: قم؛ قطع: جیبی چهار کتابخانه مشهد-ف: - 40]

135. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9590/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سبز، 28 گ، 37 ر-65، 11 سطر، اندازه: $14/5 \times 19/5$ سم [ف: 30-240]

136. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3718/2

خط: نستعلیق، کان محمد تقی بن محمد علی، بی تا، دارای حاشیه های بسیار از مؤلف، بر صفحه بعد قاعده ای از قواعد علامه نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 50 ص (38 88)، 15 سطر، قطع: خستی، اندازه: $20 \times 13/5$ سم [ف: 10-1693]

137. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 417/2

بی کا، بی تا، عنوان و شکل هندسی شنگرف؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی با لولا، 75 گ (65-139)، اندازه: 20×13 سم [سنا - ف: 1-250]

138. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7684/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 19 سطر ($14 \times 7/5$)، قطع: ربعی، اندازه: 20×13 سم [ف: 16-670]

139. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4005/2

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید حسینی علم جناحی، بی تا؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 12 (11 پ- 23 پ)، 19 سطر (19×17)، اندازه: 25×19 سم [ف: 12-2993]

140. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 184/3

خط: نسخ، کا: احسائی، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش پارچه ای، 27 گ (75 پ-102 ر)، اندازه: $19/5 \times 13/5$

[ف: 723-]

141. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 245/3

خط: نسخ، کان محمد طالب بن حاج حیدر اصفهانی، بی تا [ف: 3-39]

142. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 89/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم دزماری، بی تا، 34 گ (52 پ-85 پ)، 10 - 15 سطر [ف: 105]

143. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/2

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 45 گ (18 پ - 64 ر)، اندازه: 21×15 سم
[ف: 21-249]

144. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/175 - 7175/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول دور و لولا دار، 23 گ، 18 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-68]

145. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 315/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ با حواشی «منه رحمه الله»، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای با ترنج و لولا دار، 34، 14 سطر، اندازه: 19×13 سم
[ف مخ: 1-11] 146. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3706/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین بن قاسم، بی تا، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 38، 10 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-36]

147. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 89/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 41 گ (107 پ - 148 پ)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 1-109]

148. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 466/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 33 گ (35 ر - 68 پ)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 2-295]

ص: 541

149. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 5/3

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، انجامه: تمت بعون الله و حسن توفيقه و الحمد لله وحده و صلى الله على محمد و آله اجمعين

بی کا، بی تا، مقداری حاشیه دارد؛ 60گ، 8 سطر، اندازه: 5×9 سم [ف: 1-7] 150. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 698/2

آغاز: الفصل الخامس في القنوت سبعة و عشرون حديثا - من الصحاح؛ انجام: واقتصرنا على احكام لانه هو المقصود من ايرادها في هذا المقام و سعيدها في باب الخلل الواقع في الصلوة و نتكلم فيها هناك بما يقتضيه الحال ان شاء الله تعالى.

مباحث قنوت و تسليم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با تیماج خرمائی؛ 10گ، 23 سطر (17/5 × 27/5)، اندازه: 17/5×5/

سم [ف: 2-282]

151. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 711/2

انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مقداری حاشیه دارد؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه ای باز، 21گ، 11 سطر (11/5×7)، اندازه: 14×18 سم [ف: 2-304]

152. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 3532/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: وسط؛ تمام صفحات و بین سطور دارای جدول شنگرف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 11گ (8-18)، 14 سطر (14×24)، اندازه: 2×34 سم [ف: 5-1686]

153. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 3201/2

بی کا، بی تا، کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با تیماج عنابی ضربی، 42گ (81-39) اندازه: 12×19 سم [ف: 5-1569]

154. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 3370

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ بارساله اثنی عشرية الصومیه و رساله ای دیگر از شیخ در یک مجلد است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، 30گ، 10 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 3-1305]

155. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 14216

انجام: نفي الشيخ في البيان و جوب البسمة في الأوليين ولم اظفر في الأخبار بما يدل على ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 8گی (157-165پ)، اندازه: 5/12×18 سم [ف: -

156. بابل؛ خاتم الانبياء؛ شماره نسخه: 216/2

آغاز و انجام: برابر

خط ثلث جلی، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، 12 سطر، اندازه: 19×13 سم [ف: -149]

502- الاثني عشرية في الصلاة (ترجمه) = مختصر عباسی / فقه / فارسی

al-itnā 'aṣṣarīyya fi-ṣ Ṣalāt (t.) = moxtasar-e 'abbāsī

صدرالدين تبریزی، محمد بن محب علی، ق 11 قمری 17c -) (sadr-od-dīn-e tabrizī, mohammad ebn-e moheb 'alī

وابسته به: الاثني عشرية في الصلاة؛ شيخ بهائي، محمد بن حسين

(953- 1030)

اهدا به: شاه عباس صفوی

تاریخ تألیف: چهارشنبه 15 رمضان 1014ق

ترجمه اثني عشریه استادش، شیخ بهایی است. در ذریعه (74/4) از این رساله یاد شده ولی با آغاز دیگر.

آغاز کتاب: حمد و پرستش معبودی را سزاست که با فتاب رسالت احمد مختار صلوات الله وسلامه علیه و آله الاخيار ظلمت ضلالت زایل گردانید و با نوار ولایت حیدر کرار و اولاد اطهارش

انجام کتاب: بر زمین نشسته نخواهی بود بلکه پاره از بدن تو نشسته خواهد بود بر پاره دیگر پس صبر نخواهی کرد برای تشهد و دعا بلفظ دعا ختم شد تمت

[الذريعة 74/4 ؛ اعيان الشيعة 45/9 ؛ دنا 177/1 (6 نسخه)]

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2091/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه امیر المومنین علیه السلام - نجف اشرف؛ خط: نستعلیق، کان محمد بن عزیز الله حسینی خلخالی، تا: با تاریخ

1026ق؛ تصحیح شده؛ 53ص (390-337) [عکسی ف: 6-117]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5884/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخرالدین محمود بن عبد الوکیل حسینی حسینی، تا: شنبه 15 جمادی الثانی 1099ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 10 گ (47 پ - 57)، 16 سطر (6×13)، قطع: جیبی، اندازه: 9×16 سم [ف: 16 - 130] 3. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 223/5

آغاز: برابر؛ انجام: و اشغلي بطاعتک و عبادت و با تمام ما انعمت علی بابتدائه تم بحمد الله و فضله

بی کا، تا: قرن 11، جا: اصفهان؛ دارای حواشی مؤلف با نشان «منه

دام ظلّه»؛ 46 گ (139-184) [ف: -238]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9516/2

آغاز: برابر؛ انجام: با تمام ما انعمت علی بابتدائه تم بحمد الله و فضله و کرمه و منه وجوده و لطفه...

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن میر عبدالله حسینی دریاباری، تا: 1124ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 18 گ (117ر-135پ)، 23 سطر، اندازه: 14×19/5 سم [ف: 30-187]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18827 ض

بی کا، تا: 1127ق؛ جلد: با رقم صحاف، عمل عبدالقادر صحاف

ص: 542

[د.ث. مجلس]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7242/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، 15 سطر (8×14)، قطع: ربعی، اندازه: 13/5×20/5 سم [ف: 16-497]

7. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 405

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ فاقد جلد؛ 17گ، 11 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 1-341]

503- الاثني عشرية في الصوم / فقه / عربي

al-itnā 'aṣarīyya fi-ṣṢawm

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ تألیف: شعبان 1019ق

احکام روزه را مختصراً در هشت فصل و هر فصل شامل 12 حکم گرد آورده و در آخر آن دارای فصلی است در دوازده مزیت ماه رمضان که از کتاب و سنت مستفاد می گردد. این چهارمین رساله اثنی عشریه اوست عناوین فصول عبارت اند از: 1. مالا- يتحقق الصوم الا بالامساك عنه؛ 2. الصوم الواجب؛ 3. الصوم المستحب؛ 4. الصوم المحرم؛ 5. الامور المعترف في الصوم؛ 6. لا يصح الصوم؛ 7. ما يستحب فعله ليلا في شهر رمضان؛ 8 يكره للصائم امور اثنا عشر؛ 9. اختصاص شهر رمضان باثني عشرة مزية. در آخر خاتمه ای دارد راجع به دوازده مزیت از مزایای ماه رمضان که در قرآن کریم و احادیث آمده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي جعل الصوم جنة من النار والصلاة على اشرف الخلائق محمد وآله الأطهار، اما بعد فيقول ... لما فرغت من تأليف المقالة الاثنا عشرية في الصلاة.

انجام کتاب: الثاني عشر آن تلاوة آية فيه كثواب ختم القرآن في غيره، قد فرغت ...

چاپ: تحقیق شیخ علی مروارید، قم، آل البيت (ضمن مجله تراثنا، ش 11، صص 191 - 226)

[الذريعة: 117/1؛ مكتبة امير المؤمنين 16/1؛ دنا 177/1 (140 نسخه)]

شرح و حواشی:

1- الاثني عشرية في الصوم (ترجمه)؛ صدرالدين تبریزی، محمد بن محب علی (-11)

2- الفوائد العلية في شرح الاثني عشرية؛ جزائری، هارون بن خمیس (-11)

3- حاشية الاثني عشرية في الصوم؛ خواجهنوی، محمد اسماعیل بن حسین (-1173)

4- شرح الاثني عشرية في الصوم؛ عریضی خراسانی، حسن بن محمد علی (-1306)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4696/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج مشکی، 18 گ (32 پ-49 پ)، اندازه: 19×13 سم [ف: 12-281]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 441/4 - طباطبائی

خط: نسخ، کا: امین الحسینی، تا: 1013 ق [در فهرست این تاریخ آمده که با توجه به تاریخ تألیف رساله نادرست است؛ افتادگی: وسط؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله» و نیز با نشان های دیگر از آن جمله یکی با نشان «محمد حسن الموسوی»؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه سربی رنگ، 24 گ (101 پ-125 پ)، 12 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 18/5 × 10/5 سم [ف: 22-169]

3. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 3/4

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1019 ق بعید نیست که تاریخ تألیف باشد. دارای حواشی مؤلف با نشان «منه مد ظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 11 گ (43 پ-53 ر)، 16 سطر، اندازه: 19×13 سم [ف: 12-]

4. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 120/3 حکمت

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه رجب 1020 ق؛ یک گواهی خواندن که گویا نویسنده نسخه این رساله را نزد مؤلف در شهر سپاهان خوانده است؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-41]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2684

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم، تا: جمادی الثانی 1020 ق؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ کاغذ: عدسی روشن، جلد: مقوا با روکش پارچه، 16 گ، 15 سطر، اندازه: 22/5 × 12/5 سم [ف: 5-365]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14232/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی بابا بن میرزا جان قزوینی مولدا، تا: اوایل رمضان 1020ق، جا: اصفهان؛ جلد: مقوایی، عطف و حاشیہ تیماج،
11گ (40-51ر)، اندازہ: 12/5 × 19/5 سم [ف: 38-343]

7. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 698/3

انجام: ختمت اثنی عشریہ الصومیہ ... فی شهر شعبان المعظم سنہ الف و تسع عشرۃ من الهجرة ... نقلت من السواد الی البیاض فی شهر
شعبان المعظم الف و عشرين.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان 1020ق؛ مقداری حاشیہ دارد؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوایا تیماج خرمائی کهنہ، 7گ، 23 سطر
(9×17)، اندازہ:

17/5 × 27/5 سم [ف: 2-283]

8. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 236

خط: نسخ، کا: کرم اللہ بن کامل بن کرم اللہ طائی حویزوی، تا: 27 ذیحجہ 1021ق [نسخہ پڑوہی: 2-108]

9. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1283

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: 1021ق؛ دارای حواشی

ص: 543

مؤلف؛ کاغذ: کاهی و آهار شده، جلد: تیماجی قرمز، 11 و 12 سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 20×14 سم [ف: 4-60]

10. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 292/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 23 رجب 1022ق؛ 13 گ (78-91) [ف: 123-]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3119/3

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه 23 رمضان 1022ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، 6 گ (27 پ-43 پ)، 13 سطر (7×11)،
اندازه: 20×13/5 سم [ف: 11-2073]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13202

خط: نسخ، بی کا، تا: 1024ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضریبی، 10 سطر [ف: 21-15]

13. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 7079/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن منصور احسانی، تا: اواخر جمادی الأول 1024ق، جا: اصفهان قریب جامع کبیر؛ جلد: تیماج قهوه ای، 22 گ
(52 پ-73 ر)، اندازه: 19×13/5 سم [ف: 25-89]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15258/2

خط: نسخ، کا: محمد امین استر آبادی، تا: 1024ق؛ 1 گ (49 پ)

مختصر ف: -20

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4979/1

خط: نسخ، کا: بدیع الزمان، تا: 1024ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی عطف

تیماج قهوه ای، 27 گ (1 پ-27 ر)، 9 سطر، اندازه: 20×12 سم [ف: 13-175] 16. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2625/5

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1024ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه ای،
12 سطر، اندازه: 19/2×13/1 سم [ف: 6-75]

17. شیراز؛ طباطبائی، شماره نسخه: 287

خط: نسخ، کا: ابراہیم بن بصر بن حسن علوی راشدی، تا: 1025ق [نسخہ پڑوہی: 2-109]

18. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1673/1

کا: محمد خلیفہ بن دجلہ بن عبدالنبی بن زیاد جزائری سمنانی، تا: 1025ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»؛ 50گ (1-50)،
اندازه: 25/5x13

سم [نسخہ پڑوہی: 3-163]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16258 ض

بی کا، تا: 1025ق؛ تملك مهم در زمان خود شیخ بهائی؛ قطع: رقعی (د.ث. مجلس [

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 17800

خط: نسخ، بی کا، تا: 1026ق [ف: 21-14]

21. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2257/4

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن محمد بن عبد صیمری جزائری، تا: با تاریخ 1026ق؛
69ص (220-289) [عکسی ف: 6-303]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2212

خط: نسخ، بی کا، تا: 1027ق [ف: 21-19]

23. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2396/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1027ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، 18گ (49-67پ)، اندازه: 19/5x12 سم
(محدث ارموی مخ: 1-29)

24. قم؛ طیبسی؛ شماره نسخه: 465/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد باقر الحافظ بن حاجی محمد، تا 24 رمضان 1027ق؛ تمام صفحات مجدول مذهب محرر، دارای

حواشی با نشان «منه دام ظلّه»؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 32گ، 12 سطر، اندازه: 8×14 سم [ف مخ: 1-12]

25. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8731/4

خط: نسخ، کا: نعمة الله بن فتح الله بناد کی یزدی، تا: یک شنبه دهه سوم شوال 1028ق، جا: یزد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، 17گ (110پ-94)

پ)، 21 سطر (17×10)، قطع: وزیری [ف: 17-206]

26. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 647/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن عماد الحسینی، تا: 1028ق؛ جلد: گالینگور، قهوه ای، 13 گ (56پ-68پ)، 12 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 1-554]

27. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 2146/3

خط: نسخ، کا: محمد یوسف ابن محمد مراد، تا: با تاریخ 1029ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن آبی، 10گ (40پ-50پ)، 18 سطر، اندازه: 12×22 سم [ف: 5-432]

28. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10121

کا: حسینی هزار جریبی، تا: شوال 1030؛ دارای حواشی با نشان منه دام ظلّه»، مذیل به چند رساله دیگر است؛ واقف: محمد رفیع تونی؛ کاغذ: حنایی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج و سرترنج، 63گ، مختلف السطر، اندازه: 12×19/8 سم [ف: 21-19]

29. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 103/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بشروی، تا: 19 رمضان 1031ق، جا: بلده تون؛ جلد: تیماج مشکی، 26گ (89پ-105پ)، 9-12 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف]

30. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3596/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 27 صفر 1032ق، جا: نطنز؛ مصحح، دارای حواشی مفصل؛ تملک: «محمود بن حاجی محمد رضا»؛ 16گ (1پ-16پ)، 14 سطر، اندازه: 13×19/5 سم (محدث)

ارموی مخ: 1-30]

31. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 526/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1033ق؛ 22گ (73پ-95ر)، اندازه: 17×10 سم [مؤید: 2-28]

32. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3281/3

کا: جمال الدین محمد انصاری، تا: 1035ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 13گ (109-121)، اندازه: 19×12 سم [ف: 5-1600]

33. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 245/6

خط: نسخ، کان محمد طالب بن حاجی حیدر اصفهانی، تا: پنج شنبه 3 رمضان 1036ق [ف: 3-39]

34. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9716/5

آغاز: الحمد لله الذي جعل الصوم جنة من النار و الصلاة على اشرف الخلايق محمد و آله الأطهار؛ انجام: ان ثواب تلاوة آية واحدة فيه كتلاوة ختم القرآن في غيره.

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد رضا تاجر اصفهانی، تا: 8 ذیقعدہ 1036ق؛ جلد: تیماج زرد، 17گ (95پ-112ر)، 14 سطر، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 31-64]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12882

خط: نسخ، کا: جلال الدین محمد بن مراد مازندری، تا: ربیع الأول 1037ق؛ دارای حواشی با نشان «منه قدس سره»؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348. کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا، 45گ، 15 سطر، اندازه:

16/7×9/9 سم [ف: 19-21]

36. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1415/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1038ق؛ 19گ (45-64)، اندازه: 19×12 سم

[ف: 3-90]

37. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 711/4

انجام: ختمت اثنا عشرية الصوميه بتوفيق الله تعالى في خاتمة شهر شعبان المعظم سنة الف و تسع عشر من هجرة ...

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1039ق؛ مقداری حاشیه دارد؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه ای باز، 24گ، 12 سطر (11×6/5)، اندازه: 18×14سم [ف: 2-305]

38. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3594/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 9 شوال 1043ق؛ مصحح، محشی؛ 20گ (52-32)

پ، اندازه: 19/5×13 سم (محدث ارموی مخ: 1-30)

39. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2057/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1048ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی

لبه دار، 12 و 13 سطر، اندازه: 10×7سم [ف: 5-417]

40. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7904/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی همدانی بن درویش علی، تا: پنج شنبه

29 رمضان 1048ق، جا: رامهرمز؛ جلد: تیماج مشکي، 25ص (1 26)، 11 سطر، اندازه: 24×14/5 سم [ف: 26-383]

41. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5884/5

خط: نسخ، کا: عبدالوکیل بن مجد الدین اسماعیل طباطبائی، تا: دوشنبه دهه دوم ذیحجه 1052ق؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج

سبز مقوایی، 27گ (69پ - 96ر)، 16 سطر (6×13)، قطع: جیبی، اندازه: 16×9سم [ف: 16-130]

42. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2247/2

خط: نسخ، کا: محمد ابن ...، تا: پنج شنبه 28 ربیع الثانی 1053ق؛ عبارت «فرغ من کتابته بیده لنفسه یوم الخمیس 28 ربیع الثانی

1053 بید صاحبه محمد ابن ...» (بریده شده است گ 61پ)، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه» که ظاهراً نقل عبارت باشد از نسخه

ای که در زندگی مؤلف نوشته شده است، زیرا که این نسخه 23 سال پس از مرگ بهائی نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد:

تیماج مشکي، 20ص (42-61)، 8 تا 12 سطر، اندازه: 20/5×15/5 سم [ف: 11-636]

43. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 39/259 - 7879/1

آغاز: مخصوص وهو كما ترى وعرفه بعضهم بكف المكلف كل النهار ... فصل مالا يتحقق الصوم الا بالامسك عنه اثنا عشر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: آخر شعبان 1060ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه ای،
19گ، 14 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 1-70]

44. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 147/4

خط: نسخ، کا: محمد بن عزیز الله الطباطبائی، تا: اواخر دهه اول صفر 1063ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، اندازه:
19×11/5 سم [ف: 1-106]

45. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12939/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 4 صفر 1063ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذی
نارنجی، 21گ (123پ-143پ)، 11 سطر (8×11)، اندازه: 21/5×15/5 سم [ف: 32-824]

46. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 475613

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان تویسرکانی، تا: پنج شنبه شوال 1065ق، جا: مدرسه فیضیه قم؛ دارای حاشیه هایی به نشان مد
ظله» و «سلمه الله»؛ 12گ (76-87)، اندازه: 19×10 سم [رشت و همدان - ف: 1544] قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1224/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-520]

47. قم: فیضیه، شماره نسخه: 1835/1

خط: نسخ، کا: رضی الدین بن حاجی نصر الله جزائری، تا: 1066 1067، جا: شیراز؛ صلاتیه و صومیه و حجیه؛ 98گ (1-98)،

ص: 545

اندازه: 12×19 سم [ف: 3-139]

48. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22682/2

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن شاه ولی، تا: 8 ذیقعه 1068ق؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج ضربی دار قهوه ای، 10گ (111-120)، 25 سطر (5×18/5)، اندازه: 10×24/5 سم [ف: 3-832]

49. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1541

خط: نسخ، کا: ابوالفضائل حسینی سلامی، تا: 1068ق نسخه پژوهی: 2-109]

50. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد جعفر بن رستم طالقانی، تا: 3 جمادی الثانی 1072ق

[ف: 27-]

51. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20831

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1072ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373.؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی مستعمل، 17گ، 14 سطر، اندازه: 15×20 سم [اهدائی ف: 3-18]

52. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 586/1

خط: نسخ، کا: میرزا علی بن سید محمد حسین لاریجانی، تا: 1073ق [ف: 115-]

53. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 243/3

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن حاجی الله ویردی قاینی، تا: رمضان 1073ق [ف: 3-37]

54. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 138/1

خط: نسخ، کا: محمد طالب بن محمد تقی هزار جریبی، تا: 2 رجب 1074ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 18گ (1پ-18پ)، 17 سطر، اندازه: 10×20 سم [ف: 91-]

55. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11577/9

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 12 ذیقعه 1074ق؛ مصحح، دوبار مقابله شده با عبارت: «بلغ قبلاً مرة ثانية»، دارای

حواشی با نشان

منه دام ظلّه» و «منه رحمه الله ح ل»؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره،

20 گ (94-113)، 12 سطر، اندازه: 11×7 سم [ف: 29-287]

56. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/4

خط: نستعلیق، کا: همو، تا: چهارشنبه 14 ربیع الثانی 1075ق؛ جلد: تیماج مشکی، 9 گ (53 پ-61 پ)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 25-90]

57. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3596/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 1076ق؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره و کبود، جلد: تیماجی مشکی، 25 گ (1-25)، ابعاد متن: 10×7، اندازه: 16×11 سم [ف: 5-1714]

58. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 595/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن سیاوش طالقانی، تا: 2 شوال 1078ق؛

کاغذ: ایرانی، جلد: مقوایی، 38 ص (144-181)، اندازه: 19×13/5

سم [ف: 2-240]

59. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3532/3-ف

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه ربیع الأول 1081ق؛ قطع: بغلی [فیلم ها - ف: 2-173]

60. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 8301

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1082ق؛ مصحح، دارای حواشی اندکی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی مجدول ضربی، 21 گ (1 پ-21 پ)، 12 سطر (5/5×12/5)، اندازه: 18/5×12 سم (رایانه)

61. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4387/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالغفور بن شعبان تونی، تا: 20 رجب 1082ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 13گ (195پ - 208ر)، 16 سطر، اندازه: 12×18سم محدث ارموی مخ: 1-30 [

62. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1363/1

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه 2 ربیع الثانی 1083ق؛ دارای حواشی از مؤلف؛ تملک: محمد اشرف نائینی شهدادی، محمد بن حاج محمود؛ مهر: «از شه نجف هست شرف کعبه»؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12گ (1پ - 12ر)، اندازه: 10×18/5 سم [ف: 4-136]

63. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 36/175 - 7175/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1084ق؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول دورو لولادار، 14گ، 14 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-70]

64. قم: بروجردی؛ شماره نسخه: 468/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الاول 1086ق؛ جلد: دورو تیماج لبه دار رو قهوه ای اندرون قرمز، 17گ (1پ - 18پ)، 10 سطر، اندازه: 10/5×17 سم [ف: 2-296]

65. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 6/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: 1087ق؛ دارای حواشی با نشان «عبد النبی عفی عنه، منه رحمه الله ..»، مصحح؛ جلد: مقوا عطف میسن مشکی، 10گ (57-66)، 16 سطر (9×15)، اندازه: 12×19 سم [ف: -15]

66. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3152/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق المشهدی بن محمد زمان القادری، تا: 1088ق؛ کاغذ: نباتی آهاردار، جلد: تیماج مشکی یک لا، 38ص (134-172)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 5/12×19 سم [ف: 10-735]

67. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9706ض

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد العظیم بن صالح حسینی، تا: سه شنبه 11 ذیقعدہ

ص: 546

1088ق؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت 1346.؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 16گ، 15 سطر، اندازه: 9×19/5 سم [ف: 21-14]

68. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 680/2

آغاز: اویری قبل الزوال و التناول و صوم نذب المنوی قبل الغروب. مالا یتحقق؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعدہ 1094ق؛ افتادگی: آغاز؛ فاقد جلد، 14 سطر (5×14)، اندازه: 12×18 سم [ف: 538-]

69. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 89/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 ذیحجه 1094ق، در زمان زلزله عظیمی که روی داده بود؛ 19گ (110پ-128ر)، 10-15 سطر [ف: 105]

70. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9706/3

خط: نسخ، کا: عبدالعظم بن صالح الحسینی، تا: شوال 1097ق؛ کاغذ: آهار مهره حنائی و شکری، جلد: مقوا عطف میشن خرمایی، 15 سطر، اندازه: 9×19 سم [ف: 11-321]

71. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20818

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»، «خلیل دام ظلّه»، «خ ل دام ظلّه» و «ع ل»؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمائی، 12گ، 17 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [اهدائی ف: 3-18]

72. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10045

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با رمز «منه دام ظلّه»؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، تاریخ وقف: شهریور 1348.؟ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی، 21گ، 16 سطر، اندازه: 7/11×19/8

سم [ف: 21-15]

73. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4371/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 42گ (1ر-42ر)، 7 سطر، اندازه: 5/10×20 سم [محدث ارموی مخ: 1-30]

74. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4078/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه اول قرن 11؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»، در حاشیه برگ 50 پ صورت اجازه شیخ بهائی به کاتب نسخه به خط خود ایشان؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، 27 گ (24 پ-50 پ)، 11 سطر (5/5×11)، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 17-407]

75. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2670/4

خط: نسخ، کا: محمد قطب الدین الغفاری، تا: قرن 11؛ ظاهراً تصدیق بر مقابله آن به خط مؤلف است، دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه دام ظله»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، 22 ص، 13 سطر [ف: 1-353]

76. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 606/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ 13 گ (42 پ-54 ر)، 18 سطر، اندازه: 14/5 × 23/5 سم [ف: 1-21]

77. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 188

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 21 گ، 11 سطر، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 4-]

78. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5503/6 - 27/173

آغاز: برابر؛ انجام: وصحیحة الحلبي تساعده و المشهور المنع من اعطاء الفقير اقل من صاع الا اذا اجتمعوا و ضاق المال

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ 22 گ، 8 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 1-70]

79. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 [صد و شصت نسخه: -57]

80. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1182/15

آغاز: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (8201) M 140؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ قرن 11؛ با حواشی بسیار؛ 3 گ
(61-63) [عکسی ف: 3-414]

81. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8515/1

انجام: .. و هو ثلاثة أيام متتابعات في الحج و سبعة و لو متفرقة على الأصح اذا رجع الى اهله و شرط الخمسة.

خط: نستعلیق، کا: محمد زمان بن گدا علی کیایی شاهرودی، تان قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی
ترنج دار، 6 گ (1پ-6پ)، اندازه: $14/5 \times 19/5$ سم [ف: 28-81]

82. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 590/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ در پایان رساله صفحه 214 صورت اجازه صوفی به معلم سمنانی آمده است؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج
قرمز مقوایی، 41ص (174-214)، اندازه: $20 \times 13/5$ سم [ف: 2-236]

83. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 22/3 و 1329 عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، کا: محمد بن یحیی الحسینی الندیدی، تا: قرن 11؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله» و «منه رحمه
الله» و نیز حواشی برگرفته از کتاب های فقهی همچون لمعه و غیر آن، در آخر نسخه صفحه ای از «صیغ العقود و الايقاعات» محقق کرکی
دیده می شود و در اول نسخه دعای درد دندان درج شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 32 گ (48پ-80ر)، 9

ص: 547

سطر، اندازه: 15x10 سم [ف: 1-33] و [عکسی ف: 4-48]

84. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22673/5

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1102ق؛ به وسیله سلمان شاه بن محمد امین تصحیح و مقابله شده، محشی؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سبز فرسوده، 11 گ (70-80)، 9-19 سطر [ف: 3-826]

85. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9754/1

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: 19 رجب 1103ق؛ جلد: دو رو تیماج قهوه ای، 10 گ (1-10پ)، 17 سطر، اندازه: 18x22 سم [ف: 100-25]

86. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13267

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مراد بن نوروز دامغانی، تا: یک شنبه 14 رمضان 1104ق؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله» و «دام بهاؤه»؛ اهدایی کاظم مدیر شانه چی، آبان 1362؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوارویه پارچه طوسی [ف: 13-21]

87. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5993

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 18 ذیحجه 1105ق، کاغذ: شکری و نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 15 گ، 20 سطر، اندازه: 11x19 سم [366-5]

88. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2636/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین علاء الدین درزی مازندرانی، تا: 1105ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی [ف: 10-1513]

89. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 10/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 36 شعبان 1108ق؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 24 گ، اندازه: 14x20 سم [ف: -167]

90. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2630/1

خط: نسخ، کا: محمد صفی قزوینی، تا: رمضان 1114ق، کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی لایی، اندازه: 18×12 سم [ف: 6-77]

91. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 652/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن ملا صفات الله، تا: ذیحجه 1124ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا
مجدول، 11گ، 17 سطر، اندازه: 19×12 سم آف مخ: 1-36

92. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29750

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1126ق؛ ضمیمه نسخه ش 17167 است؛ قطع: رقعی (رایانه)

93. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 142/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیحجه 1129ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 8گ (137پ-145ر)، اندازه: 18×12/5 سم [ف: -110]

94. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 635/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن عبد الله، تا: پنج شنبه 1 ذیحجه 1163ق؛ دارای حواشی به نسخ تحریری با نشان «م لک»، نشانه وقفی به نام
محمد اسماعیل بن محمد ملک یزدی دارد؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، 7گ (1-7)، 20 سطر (10/5 × 19/5)، اندازه:
29×18 سم [ف: 2-538]

95. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 883/5

خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الاول 1168ق؛ مهر: حاج سید سعید؛

جلد: تیماج مشکی، 13 سطر، اندازه: 19×16 سم [ف: 3-1198]

96. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12551/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا اوایل قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، 5گ (150-146)

، 23 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 31-623]

97. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3431/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، محشی، در ادامه فوایدی برای طلاب آورده شده است؛ مهر: «محمد حسن»؛ 13 گ، 15 سطر،
اندازه: 18×12 سم [ف مخ: 1-37]

98. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 577/2

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه ربیع الأول 1220ق، جان خراسان؛ کاغذ: فستقی، جلد: میسن لایی قهوه ای تیره، 20ص (36-56)، اندازه:
15/3×10/6

سم [ف: 5-88]

99. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره /4

کا: محمد رضا بن محمد علی، تا: دوشنبه غره ذیحجه 1237ق تراثناس ش 4: 51]

100. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15135/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1238ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 9گ (95-87)

، 16 سطر، اندازه: 14×8 سم [ف: 38-410]

101. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1935/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1261ق؛ کاغذ: اصفهانی آهارمهره، جلد: تیماجی مشکی، 31گ (245-275)، قطع: رقعی، اندازه:
11×15/5 سم [ف: 9-646] 102. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11499/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 شعبان 1298ق؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، 16گ (48-63)، 12 سطر، اندازه: 12×6/5 سم [ف: 29-133]

103. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8205/4 - 56/55

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: موسیٰ بن ملا ابو طالب لاریجانی، تا: 1299ق؛

ص: 548

10گ (33-42)، اندازه: 17×21سم [ف: 1-70]

104. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 79/1

بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: دورو تیماج رو قهوه ای پشت قرمز، 8گ (پ 8-ر)، اندازه: 12/5×18 سم [ف: 62-]

105. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13338/16

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عنایت الله بن محمد نصیر رضوی گلپایگانی، تا: قرن 13؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: فرنگی، 12گ (پ 279 - ر 290)، 14 سطر، اندازه: 8/5×14 سم [ف: 33-591]

106. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 6185-3/60/1

خط: نستعلیق، کا: علی محمد کریم رشتی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، 18 سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: 195]

107. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 34/84 - 6714/4

آغاز: برابر؛ انجام: الی البیاض فی أوائل شهر جمید الثانی سنة الف وعشرین من الهجرة و الحمد لله اولاً و آخراً.

خط: نسخ، کا: حاجی محمد مؤدب، تا: دهه اول صفر 1301ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه طاب ثراه»؛ جلد: تیماج مشکلی، 8گ، 20 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 1-70]

108. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3738/3

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 2 محرم 1305 یا 1350ق؛ مصحح، محشی؛ 5گ (165ر - 170پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-30] 109. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3290/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الاول 1308ق؛ مصحح، محشی؛ 11گ (19ر - 30پ)، 16 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-30]

110. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 235

خط: نسخ، کا: علی بن حسین احمد آبادی دماوندی، تا: 1309ق [ف: 32-] 111. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3093/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 21 ذیقعدة 1313ق؛ 46گ، 9 سطر، اندازه: 4×8سم [ف مخ: 1-36]

112. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6608

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: سید مصطفی و میرزا محمد، تاریخ وقف: جمادی الثانی 1307؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماجی مشکی،
15 گ، 17 سطر، اندازه: $12 \times 18/5$ سم [ف: 5-366]

113. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 22478/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی لایه ای، 14 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 2-681]

114. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 41/5

خط: نسخ، کان محمد کاظم بن محمد شریف طبیب خواتون آبادی، بی تا، محشی؛ 14 گ (60 پ-74 پ)، اندازه: $12/5 \times 18$ سم [ف:
34-]

115. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 5/2

خط: نستعلیق خوانا، بی کا، بی تا؛ قطع: وزیری [نشریه: 5-603]

116. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3718/3

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد علی، بی تا، دارای حاشیه هایی از مؤلف به خط کاتب و حاشیه هایی از شیخ مفلح صمیری، در
ذیل این نسخه نوشته ای است درباره فلک نهم بارمز «ح س رحمه الله» به خط کاتب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 55 ص
(90-35)، 15 سطر، قطع: خشتی، اندازه: $13/5 \times 20$ سم [ف: 10-1693]

117. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 417/3

بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی بالولا، 52 گ (196-145)

(، اندازه: 13×20 سم [سنا - ف: 1-250]

118. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9590 /2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سرخ، 16 گ (7-23 پ)، 11 سطر، اندازه:

14/5 × 19/5 سم [ف: 30-239]

119. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4005/4

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید حسینی علم جناحی، بی تا؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 7 گ (29 پ - 36 پ)، 19 سطر (17×19)، اندازه: 25×19 سم [ف: 12-2993]

120. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7242/6

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، 15 سطر (8×14)، قطع: ربعی، اندازه: 20/5 × 13/5 سم [ف: 16-497]

121. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7684/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 19 سطر (5/7×14)، قطع: ربعی، اندازه: 20×13 سم [ف: 16-670]

122. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 6934

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، بی کا، بی تا، مصحح، دارای حواشی اندکی با نشان «منه دام ظلّه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج اناری یک لایی، 37 گ (1 پ-38 پ)، 65 سطر (5×11/5)، اندازه: 20×13/3 سم (رایانه)

123. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7539/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: مقوایی، 17 گ (9 پ - 106 پ)، 4 سطر، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: 3-45]

124. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8258/5

خط: نسخ، کا: سید غیاث بن سلطان دزماری، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 14 گ (94 پ - 107 پ)، اندازه: 18/5×13 سم

ص: 549

[ف: 21-216]

125. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/4

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 15 گ (78 پ-92 ر)، اندازه: 15×21 سم
[ف: 21-250]

126. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6347/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 14 گ (1 پ-14 پ)، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف: 16-310]

127. قم: مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 715/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 24 گ، اندازه: 13×20 سم [ف مخ: 1-36]

128. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 89/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه اطال الله بقاء»؛ جلد: تیماج مشکی، 17 گ (149 پ-166 پ)، اندازه: 12/5 × 19 سم [ف: 1-110] 129. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1425/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 15 گ (1-15)، اندازه: 13×20 سم [ف: 3-90]

130. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 315/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ علامت های بلاغ متعدد در حاشیه به چشم می خورد، دارای حواشی با نشان «منه دام بهائ» و «منه مدظله»؛ جلد: تیماج قهوه ای، با ترنج و لولا دار، 19 گ، 14 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف مخ: 1-11] 131. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2306/5

خط: نسخ، کا: نعمت الله، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 29 گ (90-119)، اندازه: 12×17 سم [ف: 4-1243]

132. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3293/1

آغاز: الطهارة من الحدیثین فی الطواف الواجب

خط: نسخ، کا: محمد علی حسینی، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج عنابی، 24 گ (1-24)، 8 سطر (6×9)، اندازه: 12×16/5 سم [ف: 5-1604]

133. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3532/4

آغاز: فقط و تبعه شیخنا العلائی

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ تمام صفحات و بین سطور دارای جدول شنگرف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،
گ (23-30)، 14 سطر (14×24)، اندازه: 34×22 سم [ف: 5-1686]

134. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3401/3

بی کا، بی تا، کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با تیماج عنابی ضربی، 23 گ (82-105)، اندازه: 19×12 سم [ف: 5-1569]

135. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 241/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 27 گ (58-84)، اندازه: 20×15 سم [ف: 1-195]

136. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:

199/3 آغاز: برابر؛ انجام: فی المصباح ان المشهور من الروایات اصحابنا

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد:

تیماج قهوه ای بدون مقوا، 18 گ، اندازه: 16/5×10 سم [ف: 4]

137. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 5/5

آغاز: برابر، انجام: برابر، تمت الرسالة بعون الله و حسن توفيقه علی يد مالکها الاقل الاحقر تراب اقدام المومنین حسین بن حسن الکاتب
البحرانی

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ کا: حسین بن حسن بحرانی، بی تا؛ 19 گ، 14 سطر، اندازه: 10×5 سم [ف: 1-8]

138. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا، شماره نسخه: 48/1

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن برخوردار بیک تبریزی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 20 گ (پ 20-)، 15 سطر [سه
کتابخانه اصفهان - ف: 50]

504- الاثني عشرية في الصوم (ترجمه) / فقه / فارسی

(.al-itnā 'ašarīyya fi-ṣ-Ṣawm t)

صدرالدین تبریزی، محمد بن محب علی، ق 11 قمری

(sadr-od-dīn-e tabrīzī, mohammad ebn-e moheb 'alī (- 17c

وابسته به: الاثني عشرية في الصوم؛ شيخ بهائي، محمد بن حسين

(953- 1030)

ترجمه اثني عشرية شيخ بهائي است.

آغاز کتاب: حمد و ثنا معبودی را رواست که صیقل صیام زنگ ذنوب را از آینه قلوب عباد زداید ...

انجام کتاب: و برابر است با ثواب ختم قرآن تمام در غیر آن و الله اعلم بالصواب

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 588416

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخرالدین محمود حسینی، تا: 1099ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 25گ (97پ - 122ر)، 16 سطر
(6×13)، قطع: جیبی، اندازه: 9×16 سم [ف: 16-130]

505- الاثني عشرية في الطهارة / فقه / عربي

al-itnā 'ašarīyya fi-t tahāra

شيخ بهائي، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

ص: 550

این رساله اولین اثنا عشریه» مؤلف است که در آن دوازده مطلب از احکام طهارت که به اختصار بیان شده است: 1. ما الطهارة؛ 2. کم الطهارة؛ 3. لم الطهارة؛ 4. بم الطهارة؛ 5. مم الطهارة؛ 6. علی ما الطهارة؛ 7. متی الطهارة؛ 8. ممن الطهارة؛ 9. فیما الطهارة؛ 10. ما اللذی یتقدم الطهارة؛ 11. کیف الطهارة؛ 12. ما اللذی یتبع الطهارة.

آغاز کتاب: اما بعد حمد الله تعالى على آلائه و الصلاة على سيد انبيائه و اشرف اوليائه هذه اثنا عشرية تتلو عيك مسائل الطهارة على نهج جديد و نمط سديد انجام کتاب: و ادخال الخلاء شيئاً عليه اسم الله تعالى او احد المعصومين سلام الله عليهم أجمعين

چاپ: مشارعربى ص 18

[دنا 181/1 (72 نسخه)؛ الذريعة 117/1 رقم 567؛ ريحانة الأدب 308/3 و 319/3؛ مكتبة امير المومنين 19/1]

شرح و حواشى:

1- مفتاح الكرامة في معرفة الطهارة؛ مارندرانى، مهدى بن هادى (14-)

2- المناهج السوية في شرح المطلب الأول من الاثني عشرية؛ مارندرانى، مهدى بن هادى (14-)

3- الاثني عشرية في الطهارة (ترجمه)؛ يزدى، احمد بن محمد (14-)

4- الاثني عشرية في الطهارة (ترجمه)

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 4696/1

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ مصحح، محشى، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج مشكى، 31 گ (1پ-31ر)، اندازه: 13×19 سم [ف: 12-280]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1283 |

آغاز: الحادي عشر كيف الطهارة الثاني عشر ما الذي يتبع الطهارة؛ انجام: برابر كا: محمد مؤمن، تا: 1020ق؛ فاقد برگ اول است كه شامل خطبه و قسمتى از فهرست اجمالى مطالب كتاب بوده و به جاى آن صفحه اول رساله حج گذارده شده اين اشتباه حتماً هنگام تعمير و مجموعه ساختن اين رساله ها روى داده است؛ داراى حواشى مؤلف با نشان «منه رحمه الله»؛ كاغذ: كاهى و آهار شده، جلد: تیماجى قرمز، 11 و 12 سطر، قطع: وزيرى كوچك، اندازه:

14×20 سم [ف: 4-61]

3. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: 2257/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن محمد بن عبد صیمری جزائری، تا: 1026ق؛ 66ص
(121-55) [عکسی ف: 6-303]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3333/2

کا: زمان الدین بن جمشید، تا: سه شنبه 23 جمادی الثانی 1029ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ دارای حواشی با نشان «منه مدظله»؛ کاغذ:
اصفهانی، 83ص (15-98)، قطع: رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1127]

5. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 89/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه 5 شعبان 1029ق، جا: موضع اردوباد، برای اخ اعز امجد محمد باقر؛ 24گ (86پ-109ر)، 10-15 سطر
[ف: 105]

6. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 241/2

خط: نسخ، کا: موسی بن عبدالله، تا: سه شنبه 14 ربیع الاول 1029ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى، 39گ (20پ-58ر)، اندازه:
15×20 سم [ف: 1-195]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5352/2

خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ شعبان 1029ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 18گ (25پ-42ر)، اندازه: 13×19 سم [ف: 14-136]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7539/2

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه 5 جمادی الاول 1031ق؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: مقوایی، 21گ (43پ-63پ)، 4 سطر، اندازه:
12/5 × 18/5 سم [ف: 3-44]

9. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: 103/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بشروی، تا: غره رمضان 1031ق، جا: بلده تون؛ جلد: تیماج مشکى، 29گ (1پ-28پ)، 11-13 سطر،
اندازه: 12×19 سم [ف: 10]. مشهد؛ علی حیدر؛ شماره نسخه: 526/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1033ق؛ 28گ (1پ-29ر)، اندازه: 10×17 سم (مؤید: 2-27)

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12893/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1034ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه قدس سره و صدرالدین سلمه الله»؛ کاغذ: شرقی، 61گ (120پ-
180ر)، 9 سطر، اندازه: 10/5×4/5سم [ف: 32-700]

12. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3281/1

کا: جمال الدین محمد انصاری، تا: 1035ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 16گ (1 - 16)،
اندازه: 19×12سم [ف: 5-1600]

13. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 245/1

خط: نستعلیق، کان محمد طالب بن حاج حیدر اصفهانی، تا: شوال

1036ق [ف: 933]

14. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 9716/2

آغاز و انجام: برابر

ص: 551

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمدرضا تاجر اصفهانی، تا: 22 شوال 1036ق؛ جلد: تیماج زرد، 21گ (36پ-57پ)، 14 سطر، ا
اندازه: 16/5×10 سم [ف: 31-64]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8288/1

خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین بن عبدالرؤف حسینی موسوی، تا: نیمه شوال 1039ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 17گ (1ر-17ر)، اندازه:
15×21سم [ف: 21-249]

16. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5503/1 - 27/173

آغاز: يساعده و الشيخان على التصيق و نقل المرتضى الاجماع يعضده و التفصيل المشهور قريب وفي الاخبار ما يؤيده؛ انجام: برابر خط:
نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1040ق؛ افتادگی: آغاز؛ 125 گ، 8 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 1-71]

17. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: 35/1

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الخطیب، تا: 1040ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 17گ (1پ-17پ)، 14 سطر، اندازه: 14×21سم [ف:
28-]

18. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7087/1

کا: محمد مومن، تا: اول شطور الجماد بین 1040ق، برای صفی الدین محمد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف تیماج مقوایی عنابی،
13 سطر (9×13/5)، قطع: ربعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 16-448]

19. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2670/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1046؛ دارای حواشی مؤلف، اثنی عشریه صلوة و صوم، زکوة و خمس، رساله در تعیین جهت قبله و
رساله وجیزه در علم درایه ضمیمه این نسخه است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، 20ص، 17 سطر، قطع: وزیری،
اندازه: 13×20سم [ف: 1-353]

20. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 131/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی محمد حسن قائنی، تا: رمضان 1053ق؛ مصحح؛ فاقد جلد، 29گ (89-117)، اندازه: 13×20سم
[کتابخانه های قائن - ف: 112-]

21. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 590/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین بن ملا- عبدالعظیم، تا: 1057ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 36ص (14-49)، اندازه: 20×13/5 سم [ف: 2-235]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9301/3

خط: نسخ، کا: عبد الحسین بن قطس المسلمی، تا: شوال 1059ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، 24گ (113پ-136ر)، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 24-95] 23. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 906/3

خط: نستعلیق، کا: صالح بن قاسم، تا: 1060ق؛ در برگ 67 بندی

در تفسیر آیه «ولکن حق القول...»؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج عنابی، 18گ (48-66)، 14 سطر (6×12/5)، اندازه: 20×12 سم [ف: 3-1228]

24. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23323

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن زمان خوانساری، تا: 1061 ق [ف: 21-17]

25. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 147/1

خط: نسخ، کا: محمد بن عزیز الله الطباطبائی، تا: 1062ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه قدس سره»؛ تملك: «ابن السید مرتضی...»؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، اندازه: 19×11/5 سم [ف: 1-106]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12939/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نعمة الله بن عبدالله بن محمد بن حسین حسینی جزائری، تا: 2 صفر 1063ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه رحمه الله»؛ تملك: «سید نعمت الله بن عبدالله الجزائري الحسيني الموسوي»؛ کاغذ: فرنگی، 27گ (63پ-89پ)، 11 سطر، اندازه: 11×7/5 سم [ف: 32-822]

27. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11577/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفر فرزند محمد باقر، تا: جمعه 1 جمادی الثانی 1075ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده با عبارت: «بلغ قبالا»؛ کاغذ: سمرقندی آهارمهره، 19گ (75-93)، 13 سطر، اندازه: 12×7 سم [ف: 29-286] 28. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4387/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالغفور تونی، تا: 23 جمادی الاول 1082ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 20گ (156پ - 175ر)، 16 سطر، اندازه: 12×18سم [محدث ارموی مخ: 1-31]

29. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 6/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: 1087ق؛ مصحح، محشی با نشان «عبدالنبی عفی عنه، منه رحمه الله...»؛ جلد: مقوا عطف میسن مشکی، 12گ (26-38ر)، 16 سطر (9×15)، اندازه: 12×19سم [ف: -14]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3152/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق المشهدی بن محمد زمان القادری، تا: 1088ق؛ کاغذ: نباتی آهاردار، جلد: تیماجی مشکی یک لا، 42ص (2-44)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 5/12×19سم [ف: 10-734]

31. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3347/2

خط: نسخ، کا: محمد یوسف بن بابا محمد خوبشانی، تا: 1090ق؛

ص: 552

کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز، 29ص (77-105)، قطع: رقعی، اندازه: 13×18سم [ف: 10-1146]

32. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1178/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1092ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، 24گ (30پ-53ر)، اندازه: 12/5×19 سم [ف: 3-434]

33. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 800/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1093ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 39ص (231-270)، 19 سطر (5/5×15/5)، اندازه: 12/5

× 23/5 سم [ف: 8-304]

34. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 647/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن شیخ سعید، تا: 6 صفر 1094ق؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 25گ (1پ-25پ)، 12 سطر، اندازه: 15×22 سم

[ف: 1-553]

35. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8462/3

انجام: عفی عن الصلاة عن خمس دوم الجروح والقروح غیر الراقية...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 15گ (85پ-100پ)، 15 سطر، اندازه: 16/5×8/5

[ف: 22-50]

36. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22765/1

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای عطف میشن سرخ،

16گ (1-16)، 16 سطر (6/5×11/5)، اندازه: 12/5×18 سم [ف: 3-896]

37. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 23509

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوای روغنی مزین به ترنج و سرترنج، 8گ، 40 و 42 سطر

چلیپایی، اندازه: 15×28 سم [ف: 18-21]

38. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1231/7 - طباطبائی

خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: قرن 11؛ دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه» و نیز حاشیه هایی به نقل از شرح اربعین حبل المتین و غیره؛ کاغذ: اصفهانی نخودی رنگ، جلد: تیماجی قهوه ای تیره، 14 گ (26 پ - 139)، قطع: وزیری، اندازه: 19×26 سم [ف: 23-812]

39. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 1

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 11؛ از زمان مؤلف با حواشی «منه»؛ قطع: وزیری نشریه: 5-590

40. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1182/12

آغاز: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (8201) M 140؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ با حواشی بسیار؛ 4 گ (49 - 52) [عکسی ف: 3-413]

41. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 676/1

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن سلیمان، تا: 3 ربیع الاول 1101ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، تاریخ وقف: 1347ش؛ فاقد جلد، 12 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: -367]

42. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22673/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1102ق؛ مصحح و مقابله شده به وسیله سلمان شاه بن محمد امین، معلق به حواشی؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سبز فرسوده، 15 گ (8-22)، 9-19 سطر [ف: 3-825]

43. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1618

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 17 جمادی الاول 1114ق [نسخه پژوهی: 2-109]

44. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 652/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن ملاصفات الله نائینی، تا: 1124ق؛ محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج زرشکی، 14 گ، 17 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف مخ: 1-37]

45. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 2146/1

خط: نسخ، کا: محمد مهدی، تا: جمعه رجب 1181ق؛ محشی با نشان «منه رحمه الله» و نیز دارای حواشی لغوی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آبی، 15 گ (3پ-18پ)، 18 سطر، اندازه: 22×12سم (ف: 5-432)

46. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1668/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: محرم 1199ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (52پ-64ر)، اندازه: 18×12/5سم [ف: 5-65]

47. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12551/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 12؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 7 گ (133-139)، 23 سطر، اندازه: 20×12سم [ف: 31-622]

48. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 487/1

آغاز: علی الارض و دفع الاول بارادة الماء و التراب من الطهور لا المشتق

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 46گی (1ر-47ر)، 9 سطر، اندازه: 17/5 × 11/5 سم [ف: 2-308]

49. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 2074/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، 7 و 14 سطر، اندازه: 15×9سم [ف: 5-420]

50. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3431/3

ص: 553

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، محشی؛ مهر: «محمد حسن»؛ 14 گ، 15 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف مخ: 1-37]

51. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1409/11

آغاز: برابر؛ انجام: انما قعد بعضك على بعضك فلا تصیر للشهد و الدعاء

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد جعفر الخاجوی، تا: 1225ق؛ در آخر کتاب فایده ای در حدیث از کمیل بن زیاد آمده است؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف پارچه، 31، 19 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف مخ: 1-37]

52. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/3

کا: محمد رضا بن محمد علی، تا: دوشنبه غره ذیحجه 1237ق [تراثناس 2ش 4: 51]

53. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23379

انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: پنجشنبه اوایل ربیع الثانی 1279ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی مستعمل، 8، 17 سطر، اندازه: 21×16/5 سم [ف: 17-21] 54. قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 8205/1-56/55

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ موسی بن فخر المجهتدین ملا ابوطالب لاریجانی، تا: 1299ق؛ 11 گ (1-11)، اندازه: 21×17 سم [ف: 1-71]

55. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3738/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی؛ 8 گ (157 پ- 165 ر)، 23 سطر، اندازه: 21×15 سم [محدث ارموی مخ]

56. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: 41/2

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد شریف طیب خواتون آبادی، بی تا؛ 15 گ (23 پ- 38 پ)، اندازه: 18×12/5 سم [ف: -33]

57. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 2

خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه» و «زین الدین» (نشریه: 5-590)

58. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7229/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد زمان شیرازی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 11 گ (44 پ- 54 پ) [ف: 25-230]

59. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3718/5

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد علی، بی تا؛ محشی، پس از پایان این رساله بر یک صفحه فقراتی از کشکول بهائی به قلم کاتب نسخه و چند بیت فارسی از ملهمی تبریزی به خط دیگر دیده می شود، بر یک برگ دیگر ابیاتی از گیلانی، مولانا ضمیری، میرزا معصوم، فغفور، شیخ فیضی، صائبا، شیدا و تعلیم و بر یک صفحه دیگر تعلیقاتی بر چند فقره از اثنی عشریه صومیه

به خط کاتب دفتر دیده می شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 139 ص (34-173)، 15 سطر، قطع: خستی، اندازه: 20x13/5 سم [ف: 10-1694] 60. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 417/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی

با لولا، 61 گ (1-61)، اندازه: 20x13 سم [سنا - ف: 1-250]

61. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9590/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز، 9 گ (66 پ- 75 ر)، 11 سطر، اندازه: 14/5 x 19/5 سم [ف: 30-1240]

62. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1266/1 ط

آغاز: برابر؛ انجام: و فی اشتراط بلوغه و اسلامه.

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 31 ص (1-31)، 10-7 سطر، اندازه: 18x10 سم [ف: 24/3-45]

63. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4005/1

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید علم جناحی، بی تا، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 10 (1 پ- 11 پ)، 19 سطر (17x19)، اندازه: 25x19 سم [ف: 12-2993]

64. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 184/2

خط: نسخ، کا: احساسی، بی تا؛ آغاز نونویس، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش پارچه ای، 20 گ (54 پ- 74 پ)، 13 سطر (8x12/5)، اندازه: 19/5 x 13/5 سم [ف: 723-]

65. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6347/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، کار مقابلہ توسط محمد عرب بن محمد رشید الدین انجام گرفته است؛ جلد: تیماج قہوہ ای بدون مقوا، 20 گ (14 پ-33 ر)، اندازہ: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 16-310]

66. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/1

انجام: و مضروب الفرض الأول في الخطأ الثاني ثمانية واربعون

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکى، 9 گ (2 پ-10 پ)، اندازہ: $12/5 \times 19$ سم [ف: 25-90]

67. قم، گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 34/84-6714/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 13، 18 سطر، اندازہ: 20×13 سم [ف: 1-71]

68. قم؛ طبعی؛ شماره نسخه: 315/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قہوہ ای با ترنج و لولادار،

17 گ، 14 سطر، اندازہ: 13×19 سم [ف مخ: 1-12]

69. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 5/2

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ محشی؛ 22 گی، 14 سطر، اندازہ: 6×10 سم [ف: 1-7]

70. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 711/1

انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد:

ص: 554

تیماج قهوه ای باز، 22، 13 سطر (7/5×14)، اندازه: 14×18 سم [ف: 2-304] 71. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3532/1

آغاز: المطلب الأول الطهارة و المطلبوب تحدیدها

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ تمام صفحات و بین سطور دارای جدول شنگرف کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 8 گ (1-8)، 14 سطر (14×24)، اندازه: 22×34 سم [ف: 5-1686]

72. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2738/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: حاج حسین تراب یزدی؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری قرمز عطف و گوشه ها تیماج عنابی، 21 گ (1-22)، مختلف سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 4-1410]

506- الاثني عشرية في الطهارة (ترجمه) / فقه / فارسی

(.al-itnā "ašarīyya fi-t tahāra t

یزدی، احمد بن محمد، ق 14 قمری

(yazdī, ahmad ebn-e mohammad) - 20c

وابسته به: الاثني عشرية في الطهارة؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین

(953-1030)

ترجمه مقداری از کتاب الطهارة اثني عشریه شیخ بهائی است که مترجم تا اواخر مطلب دهم از کتاب را ترجمه کرده و ناتمام مانده است.

آغاز کتاب: سؤال: طهارت چند قسم است، جواب: سه قسم می باشد وضو و غسل و تیمم.

1. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

آغاز: برابر؛ انجام: دو دست از دو بند کفین یک مرتبه از حدث. خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: مقوایی، 12 گ، 17 سطر (11×17)، اندازه: 17×21 سم [میراث اسلامی: 8-452]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1759/1

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید محمد حسین مدرسی، قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، تملك: «سید محمد حسین مدرسی» در جمادی الثانی 1420؛ مهر: «عبدہ الراجی احمد الطباطبائی»؛ 23 ص (2-24) [عکسی ف: 5-214]

507- الاثني عشرية في الطهارة (ترجمه) / فقه / فارسی

(al-itnā 'aṣṣarīyya fi-ṭṭahāra t)

وابسته به: الاثني عشرية في الطهارة شيخ بهائي، محمد بن حسين

(953- 1030)

به فرمان شاه سلطان حسين صفوی رساله الاثنا عشریه فی الطهارة) شيخ بهایی را مترجمی ناشناس به فارسی با عنوان «قال - الترجمة ترجمه نموده است.

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 80/2

آغاز: الحمد لله عظیم النوال سنی الجلال و الجمال و الصلاة على سيد من هدى عن الضلال و أوضح الحرام؛ انجام: و اسم خدا با یکی از ائمه هدی بر آن نقش باشد در این است.

خط: نسخ، کا: محمد معصوم بن ابی طالب حسنی، تا: ربیع الأول 128ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه مد ظله»، پس از این رساله اشعاری به عربی و تاریخ تولدی به سال 1251 آمده؛ مهر: «الواثق بالله الغني عبده محمد مهدي»؛ 20 گ، اندازه: 24×17/5 سم [ف: 34]

508- الاثني عشرية في المواعظ العددية / حديث / عربي

al-itnā 'aṣṣarīyya fi-l mawā'ie-il 'adadīyya

عینائی، محمد بن محمد، ق 11 قمری

(aynāṣī, mohammad ebn-e mohammad (- 17c'

تاریخ تألیف: شنبه 9 رجب 1068ق؛ محل تألیف: مشهد مقدس احادیث اخلاقی و اقوال بزرگان را به ترتیب در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و یک «خاتمه» جمع آوری کرده است و آنها را به ترتیب مفردات، ثنائیات، ثلاثیات، رباعیات ... اثنی عشریه تنظیم و در هر باب به ترتیب احادیث نبوی، علوی، حسنی و سایر امامان و همچنین کلمات علما و حکما را تا آخر ابواب ذکر نموده است. مؤلف در مقدمه دوازده وجه برای امتیاز و برجستگی عدد دوازده بر سایر اعداد بیان نموده که حروف دوازده گانه دو کلمه مقدس «لا اله الا الله» و «محمد رسول الله» شمار ائمه اطهار، بروج و همچنین شهور و اناهار در آیات کریمه از جمله آنهاست. مؤلف در پایان می نویسد که اگر به اغلب اشیاء گرانهای عالم یا کلمات مرکب اسماء الحسنی و انبیاء بنگریم آنها را دوازده عدد خواهیم دید مانند لا اله الا الله، محمد رسول الله، الرحمن الرحیم، الحمید المجید، العروة الوثقی، امیر المومنین، فاطمه بنت محمد، آدم خلیفه الله، نوح خالصه الله، موسی کلیم الله، عیسی مسیح الله، محمد حبیب الله و

آغاز کتاب: الحمد لله الذی و عظنا بالناطق و الصامت لتجر بهما عن ارتكاب السيئات و رزقنا العقل لنهتدي به في ظلمات المشكلات. و

بعد حمدالله المتفرد بالازل ... يقول الجاني ... محمد بن محمد بن حسن الشهير بابن قاسم.

انجام كتاب: استغفر الله استغفار معترف بما يقدم ابلاغاً و انذاراً

چاپ: مشار عربي، ص18؛ مشهد مقدس، سنگی، بی ناشر، 1322ق.، رحلی، 300+1ص؛ تهران، بدون تاریخ، 289+1صص [الذريعة
119/1 رقم 576؛ دنا 183/1

(23 نسخه)

شرح و حواشی:

1- الاثني عشرية في المواعظ العديدة (منتخب)

ص: 555

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 22

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1068ق؛ 387گ، 19 سطر، قطع: رحلی اندازه: 17×27سم [ف: 2-10]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24760

آغاز: بسمله. الحمد لله الواحد الأحد المتفرد بالأزل و الأبد [و الصلاة على اول العدد محمد خاتم النبیین؛ انجام: بنو عبدالمطلب سادات الدنيا اثني عشر نقيب اللهم صل عليهم بأفضل صلواتك يا رب العالمين

خط: نسخ، کا: امین کشمیری، تا: 1077ق؛ دارای بلاغ؛ اهدایی رهبری، اسفند 1376؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیر، جلد: اسقاطی، 14 سطر، اندازه: 16×24سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 24]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1149/3

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهراراسنجی قزوینی مستوفی قندهار، تا: محرم 1079ق، جا: مشهد در مدرسه فاضل خان؛ کاتب با مؤلف نسخه ملاقات نموده و از روی نسخه اصلی نوشته است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، 111گ (46 - 156) [سنا - ف: 2-140]

4. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 393

آغاز: لي فقال أما ترضى أن تكون رابع اربعة؛ انجام: خذوع ظاهر زينة ما هو باطل

خط: نسخ خوش و معرب، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: حنایی روشن آهار مهره سوخته، 246گ، 17 سطر، اندازه: 17×27سم [ف: -12]

5. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 466

خط: نسخ، بی کا، تا: تا برگ 162 از قرن 11 و بقیه ترمیمی سال 1277، 261گ، اندازه: 5/18×23سم [ف: 3-5]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2646

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن علی اکبر تبریزی، تا: شنبه 21 جمادی الثاني 1104ق؛ یادداشت ابوالحسن بن شاه کوثر در 1214 در صفحه عنوان هست؛ تملك: ابراهیم شیخ حسین بلاغی در سپاهان در 1204 و عبدالله بن محمد رضای شیر و جمال الدین بن عیسی در 1299؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی با گل و بوته درون روغنی گلدار، 280گ، 26 سطر (12×33)، اندازه: 21×31سم

دانشگاه: [ف: 10-1520]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 31829

منتخب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، بهمن 1383. کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج فرنگی، 203 گ، 14 سطر، اندازه: 21×15/5

سم [اهدائی رهبر 2 اخبار 1: 25]

8. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1711

آغاز: الحمدلله الذي اقام المأموميين بسره لآظهار غيبة مقامه؛ انجام: و اذا عطس قال الحمدلله رب العالمين

خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه جلد: مقوایی با پارچه، 330 گ، 18 سطر (16×10/5)، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: 3-1034]

9. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: 1250

آغاز: برابر؛ انجام: فرغ من کتابته و تالیفه العبد الفقير ... محمد بن محمد حسن الشهير بابن قاسم الحسيني العینالی العاملی ... و كان ذلك في يوم السبت التاسع من شهر رجب الحرام سنة ثمان و ستين بعد الالف من الهجرة النبوية على مشرفها ... في المشهد المقدس الرضوی ..

خط: نسخ خفی، کا: ابوالحسن ابن شاکور عفی عنهما الهندي ابا و النجفی مولدا، تا: ربیع الثانی 1216 ق، جان اصفهان؛ نوشته شده اثنی عشریه در مواعظ ابتیاعی از ورثه مرحوم طهماسب میرزا بتاریخ شهر محرم الحرام داخل کتابخانه مبارکه موزه سرکاری توشقان نیل 1297»، مجدول کمند اندازی زرین بند مشکى است، دو صفحه اول در حواشی دارای تذهیب مختصر و ساده، مجدول کمند کشی زرین بند مشکى؛ مهر: مشیر السلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم یک لا آلبالویی رنگ، 427 ص، 26 سطر، قطع: ربعی، اندازه: 20×12/5 سم [ف: 1-5]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2832

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد ملقب به آقا بابا، تا: 1226 ق، جا: اصفهان؛ با دو قلم از قرن 13، از آغاز تا پایان برگ 421 با قلم تحریری ریز بدون نام و نشان از برگ 422 تا پایان خط نسخ محمد ملقب به آقا بابا در اصفهان چهارم ذیقعد 1226، صفحه نخست کتاب دارای یک سرلوح مذهب و دارای نقاشی با قلم طلا و لاجورد و شنگرف و سبز و مشکى؛ تملک: میرزا علی قمی؛ مهر: «التمسک بالله الغنی عبده میرزا علی»؛ کاغذ: فرنگی خوب، جلد: تیماج قهوه ای، 1048 ص، 19 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 31×19 سم [ف: 10-155]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 742/1 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد شریف بن رجب علی، تا: 1226ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماجی قرمز سوخته ای دارای ترنج و نیم ترنج،
255گ (1-255)، 23 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 11×19/5 سم [ف: 23-36]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10931

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد علی حسینی مطبب گلپایگانی، تا: 1234ق، جا: کرمانشاه؛ مصحح، نشانی بلاغ دارد؛ جلد: تیماج قهوه
ای، 400گ، 21 سطر، اندازه: 17×24 سم [ف: 27-343]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20729

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: عصر جمعه سلخ ذیحجه 1241ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: تیماج

ص: 556

مشکی، 161 گ، 25 سطر، اندازه: 20/5x15 سم اهدائی رهبر 2 [اخبار 1: 23] 14. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1486-
عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: العاثر و خطا الخاطر لتضعیف

خط: نسخ خوب، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جدول بندی یک راه، سربندها و یادداشت ها در کناره، وقف نامه با تاریخ 1245؛
608ص، 23 سطر (22/5x12)، اندازه: 30x21سم [عکسی ف: 1-7]

15. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8176-56/26

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ابوالقاسم القمی، تا: شنبه 16 رجب 1276ق؛ 185گ، 29 سطر، اندازه: 28x18سم [ف: 1-74]

16. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 6154

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد زمان دزفولی، تا: 1282ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سرخ، 417گ، 17 سطر، اندازه:
19/6 × 29/7سم [ف: 1-13]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1588

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین بن محمد تقی تبریزی، تا: 1282ق، جا: تبریز؛ دو صفحه اول حواشی مذهب زر و قرمز و بنفش و
سبز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج، 231گ، 29 سطر (21x10)، اندازه: 30x17/5سم [ف: 10-116]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 719ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی حسینی اصفهانی، تا: چهارشنبه 25 صفر 1290ق؛ جلد: تیماج سرمه ای مجدول گرهی، 465ص، 21
سطر، اندازه: 21/5x15سم [ف: 27-24/3]

19. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5256

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه بی مقوایی، 109گ، 24 سطر، اندازه: 22/5 × 18/5سم [ف: 3-42]

20. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3714

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن محمد حسینی، تا: پنج شنبه 22 ربیع الأول 1300ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 218گ، 20 سطر، اندازه: 35/5×22 سم (محدث ارموی مخ: 1-31)

21. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 920

آغاز: برابر؛ انجام: و ایضا لكل امام معصوم اثني عشر حرفا.. خط: نسخ، بی کا، بیتا (نزدیک عصر مؤلف)؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی فرسوده، 287گ، 18 سطر، اندازه: 23×17 سم [ف: 3-139]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1888

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای یک سرلوح مزدوج مذهب مرصع شرفه دار، اوراق جدول بندی و کمند کشی به زر و تحریر؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماجی دار چینی، 496گی، 19 سطر، اندازه: 32×16 سم [ف: 5-5]

23. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 59/133-8913

آغاز: وهرب القاتل فدخل ابوهما فقلت له ان ابنك قتل اخاه وهرب... قد افترسه السبع

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 194گ، 19 سطر،

اندازه: 17×12 سم [ف: 1-74]

24. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 57/139-8469

آغاز: علی و فاطمه بحران من العلم عمیقان لایبغی احدهما علی صاحبه و فی روایة: بینهما برزخ رسول الله صلی الله علیه و آله از اواسط باب ثانی (ثنائیات) تا اواسط باب ثالث (فی المواعظ الثلاثیات)؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ 82گ، 19 سطر، اندازه: 18×14 سم [ف: 1-74]

509- الاثني عشرية في المواعظ العددية (منتخب) / ادبيات / عربي

(mn) al-itnā ' ašarīyya fi-l mawā' iz-il ' adadīyya

وابسته به: الاثني عشرية في المواعظ العددية؛ عینائی، محمد بن محمد (11) گفته های کوتاه حضرت پیامبر اکرم و ائمه طاهرين (عليهم السلام) در ابواب مختلف معارف دینی از کتاب «الاثنا عشرية» عینائی انتخاب شده و تقریباً به ترتیب موضوعی می باشد.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمين اما بعد فهذه كلمات جامعة و انوار لامعة يتلأل في الأصداف الطاهرة عن الأئمة الطاهرين.

انجام کتاب: قال نعم و لو مثل رأس الذباب، و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق، جلد: تیماج قهوه ای، 14گ (49ر-63ر)، 17 سطر، اندازه: 13×21/5سم [ف: 22-315]

510- اثولوجیا = ثولوجیا = میامر / فلسفه / عربی

utulujiya = ti'ulujiya = mayamir

فلوطین، 204؟ - 270؟ قبل میلاد

(falotin 204-270)

مترجم: حمصی، عبدالمسیح بن عبد الله، ق 3 قمری

ترجمه عربی بخشی از آثار فلوطین که تا قرون اخیر به ارسطو نسبت داده می شده است. حمصی آن را از یونانی یا سریانی به عربی ترجمه کرده است و کندی (188-258ق) آن را برای خلیفه عباسی احمد بن المعتصم بالله اصلاح کرده است. حمصی، کندی، فارابی، میرداماد، ملاصدرا و قاضی سعید قمی

ص: 557

از جمله کسانی هستند که آن را به ارسطو نسبت داده اند. در ده « میمر » یا « میم » تدوین شده است بدین شرح: 1. فی معرفة الغایة؛ 2. رجوع النفس الی العالم العقلی؛ 3. ماهیة جوهر النفس؛ 4. فی شرف عالم العقل و حسنه؛ 5. فی ذکر الباری و ابداعه ما ابداعه؛ 6. فی الكواکب؛ 7. فی النفس الشریفة؛ 8. فی صفة النار؛ 9. فی النفس الناطقة؛ 10. فی العلة الأولى؛ باب من النوادر: فی العقل الاول.

آغاز کتاب: بسمله. المیمر الأول من کتاب ارسطوطالیس الفیلسوف المسمی بالیونانیة اثولوجیا و هو القول علی الربوبیة تفسیر فرفور یوس الصوری و نقله الی العربیة عبد المسیح بن عبدالله ناعمة الحمصی و اصلحه لاجل الاحمد بن المعتصم بالله ابویوسف یعقوب بن اسحق الکندی.

انجام کتاب: لانها قد لبست صوراً کثیره فهی خفیة تحتها لا ینالها شیء من الحواس البتة.

چاپ: با تحقیق عبدالرحمن بدوی، قاهره، مکتبه النهضة، 1955م، فی کتاب افلوطنین عند العرب، 1-164؛ با تحقیق جلال الدین آشتیانی، تهران، انجمن فلسفه: 1360؛ مشار عربی، ص 18، تهران، سنگی، بی ناشر، 1314 ق.، وزیرى، (ص 158-323) [دنا 184/1 (64 نسخه)؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی 6: 579-585]

شرح و حواشی:

1- تفسیر کتاب اثولوجیا من الانصاف؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (428-370)

2- تحریر اثولوجیا = المیمر؛ فارسی، محمد تقی بن محمد (948)

3- تعلیقات اثولوجیا = حاشیة اثولوجیا؛ قاضی سعید قمی، محمد

سعید بن محمد مفید (1103-1049)

4- حاشیة اثولوجیا

5- شرح اثولوجیا (فارسی)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1704

آغاز: برابر؛ انجام: و الثانی الی مشاهدة المجنون تلك الصور انتهى کلامه

دارای 10 « میمر »؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1008ق؛ در آغاز کتاب پیش از میمر نخستین، دیباچه ای متضمن نام مفسر و مترجم و اصلاح کننده کتاب، معرفی موضوع بحث و هدف (غایت) این تألیف و فهرست کلی مسائل آن گذارده شده است، بر پشت نخستین برگ یادداشتی از «ابوالحسن طباطبائی» است، پس از پایان نسخه، روی چندین برگی اضافی، قطعات مختلفی از غرر و درر سید مرتضی و سخنان پاره ای از حکما نقل گردیده است؛ کاغذ: فرنگی متوسط، جلد: تیماجی مشکی، 256ص، 17 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 17×16 سم [ف: 5-38]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 8590

خط: نسخ، بی کا، تا: 1011ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ لایی، بغلی، 95گ، 15 سطر (4×10)، اندازہ: 9×15 سم [ف: 17-
[167

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1281/1 ط

آغاز: بسمله. رب تمم بالخیر المیمر الأول من کتاب ارسطوطاليس؛ انجام: برابر خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1020ق؛ جلد: تیماج
قهوه ای لولادار، 98ص (1-98)، اندازہ: 5/12 × 5/19 سم [ف: 3-24-51]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 141/1

آغاز: برابر؛ انجام: بل انما کان من صانع حکیم فاضل غیر انه ...

خط: نسخ، بی کا، تا: 1027ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 191ص (1-191)، 17 سطر (6×13)، اندازہ: 12×20 سم
[ف: 7-122]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2848/1 -ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-737]

5. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 909/1

آغاز: برابر تا میمر عاشر؛ کا: خلیل بن محمد حسین عبدالعظیمی، تا: 1029ق؛

قطع: رقعی [ف: -325]

6. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 622/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الثانی 1041ق؛ مصحح، مقابله شده، از موقوفات رمضانیه آقا ابراهیم 1230؛ جلد: تیماج سوخت سرخ،
12 سطر، اندازہ: 9×17 سم [ف: -332]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/15 -ف

نسخه اصل: بادلیان ش 95 اوزلی (1422)؛ بی کا، تا: 1042ق [فیلم ها - ف: 1-558]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/19

آغاز: قد عبر المعلم الأول فی کتاب اثولوجیا عن الوجوب بالذات بالسکون ... بخش کوتاهی است منقول از آن؛ کا: محمد میر حسین

استرابادی، تا: 1058ق؛ جلد: تیماجی قرمز رنگ، 2 ص (130-131)، قطع: رقعی مستطیل، اندازه: $10/5 \times 18/5$ سم [ف: 9-462]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6499/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صفی بن اسکندر متطبب، تا: ربیع الأول 1063ق؛ مصحح، در دو برگ آغازین چند بیت شعر فارسی به خط لطفعلی و جمله ای از مناجات نامه خواجه عبدالله انصاری دیده می شود؛ تملک: علی افندی؛ مهر: کتابخانه «جعفر سلطان 1104»؛ جلد: تیماج دورقهوه ای سر طبل دار، 68گ (2پ - 70)، 19 سطر، اندازه: 23×13 سم [ف: 20-78]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12039/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن باز یکیای گیلانی دیلمی، تا: 1065ق؛ سرلوح منقش کم کار، جداول ریاضی به شنگرف، مذیل به سه

ص: 558

ورق فوائد تاریخی در باب حکمای یونان؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکلی، 14 سطر، اندازه: 9×16 سم [ف: 10-203]

11. مشهد؛ رضوی: شماره نسخه: 12039/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، بی کا، تا: 1065ق؛ مذیل به 3 فوائد تاریخی در باب حکمای یونان است؛ کاغذ: حنایی آهاری سرخ، جلد: تیماج، 14 سطر (5×10)، قطع: خشتی، اندازه: 9×16 سم (رایانه)

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4787

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شریف، تا: 5 شوال 1070ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، 116 گ، 16 سطر (5×14)؛ اندازه: 12×19 سم [ف: 13-182] 13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: غیاث الدین محمد بن اویس رستمدراری، تا: غره جمادی الثانی 1070ق؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: 1145ق، کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: میشن خرمایی، 10 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-36]

14. یزد؛ صدوقی یزدی: شماره نسخه: 48

آغاز: أما اذ قد وصح أن النفس بجرم و أنها لا تموت ولا تفسد ولا تقنى بل هي باقية دائمة فانا نريد أن نفحص عنها أيضاً

خط: نسخ، کا: گدا علی مشهدی، تا: شنبه 16 جمادی الثانی 1070ق، جا: یزد آباد اصفهان؛ توسط کاتب تصحیح شده و کتاب را نزد مولا موسی طبسی خوانده و در اصفهان به تاریخ 9 ذیحجه 1070 به پایان برده است، در دو برگگی قبل از کتاب قصیده ای از فغانی به خط محمد سعید و به تاریخ 26 ذیقعه 1070 در اصفهان و روایتی به خط میرزا سید علی طبیب ملقب به صدر الأطباء مدرسی به تاریخ غره رجب 1331 دیده می شود؛ تملک: شهربانو دختر سید یحیی حسینی حسنی؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 129 گ، 20 سطر، اندازه: 12/5×19 سم [ف: -36]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1569

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین محمد، تا: 1072ق؛ نیمه میمر 8 مورخ 23 رمضان و میمر 9 مورخ 25 رمضان و میمر 10 مورخ 1 ذیقعه همین سال است، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، 37 گ، 15 سطر (8×14/5)، اندازه: 14×19/5 سم [ف: 8-185]

16. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 17/17

بی کا، تا: ذیقعه 1080ق [نشریه: 5-288]

17. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1861/17

آغاز: المیمر الأول: أما بعد اذ قد بان وضح أن النفس ليست بجرم وانها لا تموت ولا تقسد ولا تقنی بل هي باقية دائماً فانا نريد أن نفحص عنها ايضاً. ؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، تا: ذیقعدہ 1080ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، 35گ (61پ-95ر)،
اندازه: 25/5x15

سم [ف: 5-285]

18. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 48/2

آغاز: و حینئذ یذکر رؤوس المسائل، بسمله، رؤوس المسائل التي وعد الحکیم بالامانة عنها في کتاب اثولوجیا

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه جمادی الثانی 1084؛ افتادگی: آغاز؛ تملك: اسماعیل عقدائی 1270؛ جلد: مقوایی عطف و حواشی
تیماج تریاکی، 142گ (59-201)، 23 سطر (13x17)، اندازه: 24x18سم [ف: 1-63]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8682

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمد حسن مشهدی، تا: 1087ق، جا: مشهد؛ عبارات متفرقه ضمن 13 صفحه ضمیمه، به وسیله سید
علی اصغر اصغرزاده موسوی در اردیبهشت 1338 تسلیم کتابخانه شده؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج زیتونی، 116، 17 سطر، اندازه:
16x9سم [ف: 10-11]

20. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 1270

خط: نستعلیق، کان محمد طاهر بن محمد تقی مشهدی، تا: 14 ذیحجه 1088ق؛ قطع: بغلی (نشریه: 7-98)

21. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1921

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن مختار مازندرانی، تا: شنبه صفر 1088ق، جا: مدرسه باقریه سپاهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی
مقوایی، 226گ، 15 سطر (5x11)، اندازه: 17x10سم [ف: 8-533]

22. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5742/3

آغاز: فلذلك يحتاج الفاعل الاول الى ان يرى الشيء قبل أن يفعله؛ انجام: من الحواس البتة. تم کتاب اثولوجیا للمعلم الأول ارسطاطاليس
... في يوم الاثنين خط: نسخ، بی کا، تا: 14 صفر 1098ق، جا: بلده جهانگیر نگر؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 33گ (49ر-82پ) [ف: 8-8]

[492]

23. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 256/17

خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق بن محمود دماوندی، تا: جمعه میانه های رجب 1098ق؛ در برگ 150 پ اشعار فارسی از جامی و تاریخچه هایی از مفضل بن یزید از کتاب مستطرف دیده می شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 31 گ (120 پ-150 ر)، ابعاد متن: (20×14)، اندازه: 24×16/5 سم [ف: 195]

24. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5392

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ چند برگ آخر را اسمعیل موسوی به دستور عارف وحید کلب علی بیکا در جمادی الاول 1067 نوشته است، وقف اولاد ملا محمد اسمعیل استرآبادی در 1249 با یادداشت 1314 از محمد صالح از نوادگان او که متولی بوده است با مهر «یا صالح المؤمنین»، در ص ع نسخه ما یک صفحه از غیث الدین منصور دشتکی بدین گونه دیده میشود:

ص: 559

«صورة خط غياث الحكماء عليه الرحمة: بسمله. اللهم يا متمم الانوار و منزل السكينة على ذوى الاسرار بمعرفة اسرار ك ... و بعد فان ... غياث المشهور بمنصور يقول أن غرضنا في كتابنا هذا هو مطلع العرفان و فاتحة البيان و خاتمة البرهان سر البيان الذي هو رابع مناظر اركان رياض الرضوان هو الايتان بحق البيان لكشف اثولوجيا الذي نظمه ... ارسطا طاليس الحكيم فانه وضعه بلسان يونان القديم فنقله و ترجمه من عرفه و تعرفه و انى اوردت اولا رواية عبارته و حكاية كلامه و مقالته ثم اشتغلت بما اردت من ايراد كلام [في تحقيق المرام في كل مقام سيما فيما اعيت الفضلاء و صارت القلوب فيه صرعى. و بالجملة مؤلف هذا الكتاب الكريم هو الفيلسوف العظيم ارسطا طاليس الحكيم و مفسره فرفوريوس الصورى و مترجمه عبد المسيح الحمصى و مصلحه يعقوب الكندى و مرتبه و مرصفه و محرره و مهذبه و محققه و مقرره الراجي رحمة ربه الغفور الغني ابو على بن محمد منصور الحسيني احسن الله حاله و انجح آماله و كشف با المعارف الالهية باله»، پس اين نسخه تحرير و پاكيژه شده دشتكى است و شايد از روى خط او نوشته شده است ولى شرح و تحقيق او را ندارد و تنها متن است و همين اندازه پيدااست كه او را تحرير و شرحى است بر اين كتاب؛ تملك: قوام حسيني، حبيب الله بن رفيع الدين محمد؛ كاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج قهوه اى، 73گ، 19 سطر (7×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 15-4234]

25. تهران؛ ادبيات؛ شماره نسخه: 46 - د

تا نيمه هاى ميمر عاشر؛ خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 11؛ افتادگى: انجام كاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج مشكى ضربى، 134 گ، 15 سطر (5/5-11/5)، اندازه: 12×19 سم [ف: 1-11]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1174/1 - طباطبائى

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بى كا، تا: قرن 11؛ داراى علائم مقابله و تصحيح، از آنجا كه اين نسخه در دست عبدالرزاق لاهيجى فيلسوف معروف قرن 11 بوده است دور نيست تصحيح و مقابله با نظر او و يا به دست خود او انجام يافته باشد؛ 63گ (1-64) [ف: 23-668]

27. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7275/1

از ميمر سوم تا ميمر 10؛ خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 11؛ افتادگى: آغاز و انجام كاغذ: سپاهانى، جلد: نو، 20 سطر (8×12/5)، قطع: ربعى، اندازه: 13/5×20/5 سم [ف: 16-503]

28. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 203/1

انجام: فالكون آخر العلل العقلية المصورة و اول العلل المكونه و لم يكن يجب أن يقف ...

خط: نستعليق، بى كا، تا: قرن 11؛ افتادگى: انجام؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكى، 56گ (1پ-56پ)، اندازه: 10×17 سم [ف: 1-152]

29. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 4396/1

خط: شكسته نستعليق، بى كا، تا: قرن 11؛ كاغذ: ترمه، 17 سطر [ف: 7-382]

30. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2915/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مقیم بن ابراهیم دماوندی، تا: قرن 11؛ مصحح؟ 104

، 15 سطر ف مخ: 1-28]

31. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1297

خط نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج

یک لا خاکستری، 158گ، 11 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 3-46]

32. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8274

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11. یادداشت ابوالحسن بن محمد رضوی و تاریخ 1070ق و «1299 ملاحظه شده در آن هست، مهر وقف

مدرسه فاضلخان و عرض نسخه در آن مدرسه در سوال 1273 ق در پایان نسخه در دو جا هست؛ کاغذ: سپاهانی، 75گ، 19 سطر،

اندازه: 26×13/5 سم [ف: 3-46]

33. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 21688/2

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکلی لایه ای، 15 و 20 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 2-554]

34. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8705

آغاز: أما اذ قد بان و صح أن النفس لیست بجرم و انها لا تموت و لا تقسد و لا تقنی بل هی باقیة دائماً فانا نرید أن نفحص عنها ایضاً؛

انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، مقابله آن توسط محمد نصیر انجام شده است، در پایان فائدهای فلسفی آمده است؛ مهر: تلك

حجتنا آتیناها ابراهیم» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 186گی، 12 سطر، اندازه: 16/5×10

سم [ف: 22-247]

35. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/54

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ در 257پ روایتی است از عیون الاخبار از صادق درباره ولایت علی کاغذ: سپاهانی جلد:

تیماج سرخ مقوایی، 22گ (236-257ر)، 24 تا 33 سطر (22×12)، اندازه: 27×17/5 سم اف: -147]

36. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 241

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی با نشان «عبدالله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 110گ، 18 سطر (8/5×16)،
قطع: وزیری، اندازه:

24/5×15/5 سم [ف: -444]

37. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 31/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 [ف: 3-25]

38. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 2847

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدباقر بن ایلدر غلام، تا: غره ربیع الثانی 1101ق؛ صفحات مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج سیاه مجدول،
65گ، 15 سطر [ف مخ: 1-38]

39. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1120/1 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

ص: 560

خط: نسخ، کا: محمد امین بن عبد الوهاب شاگرد صدر الدین محمد، تا: 1103ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 89گ (3-92) [ف: 23-565]

40. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 27/1

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوہ و السلام علی محمد اشرف اولی الحکمہ و آلہ الطاہرین؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: 1107ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرد ترنج و نیم ترنج، 200ص (1-200)، 19 سطر (5×11/5)،
اندازه: 16×9/5 [سم: 7-28]

41. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 300

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالمفاخر الحسینی الخادم، تا: 1115ق؛ واقف: نائینی؛ 73گ، 18 سطر، اندازه: 18×12 سم [ف: 4-9]

42. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 2559

خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: 1131ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن مشکی لایی، 66گ، 20 سطر، اندازه: 21/6×13 سم [ف: 1-13]

43. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13604

خط: نسخ، کان محمد علی آزاد، تا: 1133ق [القبائی: 20-1]

44. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 610/1 - ف

نسخه اصل: سرویلی کتا پلیگی ش 179؛ خط: نسخ، کا: شریف عبدالله مقری شاگرد ضیائی، تا: سه شنبه 17 ربیع الاول 1160ق؛

71گ (1پ-72پ)، 23 سطر [فیلم ها - ف: 1-510]

45. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4280/1

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر 1186ق؛ افتادگی: آغاز (دیباچه)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، 61گ (1ر-61پ)، 23 سطر

(8×17)، قطع: بیاضی، اندازه: 23×11 سم [ف: 13-3248]

46. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3956

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 12؛ آغاز هر میمر با بسمله در وسط آغاز شده است، مصحح، برگهای 99ب تا 101ب چند غزل

فارسی عرفانی زیبا در بحر مجتث و ردیف افعاد» نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی سپید، جلد: تیماج قهوه ای یک لا دورادور جدول و گل

و بوته ضریبی، 102 گ، 16 سطر (5/5×14)، اندازه: 9/5×19 سم [ف: 17-237]

47. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 386/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام کاغذ: سپاهانی [نشریه: 11-945]

48. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1055

آغاز: برابر؛ انجام: و لیس هو مکتبا و نحن ممثلون ذالك غير انا ... خط: نستعلیق آمیخته به شکسته، تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ ا افتادگی: انجام؛ با نشان مهر تملک مورخ صفر 1160 ق، کاغذ: آهار مهره نباتی، 84 گ، 18 سطر (11×14/5)، اندازه: 8/5×15 سم [ف: 2-8]

49. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1705

آغاز: برابر؛ انجام: و هذه الصورة هي العالم الأعلى اعنى العقول و الأنفس

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ روی سه صفحه اضافی آغاز نسخه چند رباعی و قطعه فارسی و عربی نوشته شده، صفحه 16-291 تجدید کتابت شده و کاغذ آن تازه تر است؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، 185 ص، 18 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 11×17/5

سم [ف: 5-40]

50. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14058

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب؟ بن محمد حسین کاشانی، تا: جمادی الثانی 1231 ق؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله گردیده، اشعاری از مولوی در برگ 10 و نیز اشعاری در قالب مثنوی در دو برگی انجام نسخه آمده است که برگی از آنها از مولوی می باشد، دو فایده فلسفی در آغاز و انجام نسخه دیده می شود که ظاهراً به خط کاتب می باشد؛ مهر: «عبده ... احمد» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مجدول با ترنج و سرترنج، 99 گی، 15 سطر (6×13)، اندازه: 12/5×18 سم [ف: 35-540]

51. مشهد؛ علی حیدر، شماره نسخه: 61

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد حسین الموسوی، تا: اواسط دهه اول رجب 1238 ق، به امر آقا سید محمد حسین؛ دارای تذهیب؛ جلد: چرم سبز، 108 گی، 15 سطر، اندازه: 14×21 سم [مؤید: 3-609]

52. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12053/2

آغاز: یا من نصب رایات آیات قدرته علی کواهل هیاکل الممکنات؛ انجام: برابر خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: جمادی الاول 1277ق، جان تهران؛ کاغذ: آهار مهره حنائی، جلد: تیماجی خرمایی، 21 سطر (8×14/5)، اندازه: 21/5×15سم [ف: 11-340]

53. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5504/2

خط: نسخ، کا: شرف الدین، تا: جمعه 24 صفر 1281ق، جا: همدان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مقوایی زرد و ضربی، 71گ (77پ 147-ر)، 17 سطر [ف: 16-406]

54. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1333 |

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اندازه: 15×10سم [نسخه پژوهی: 2-109]

55. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 4/1 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن معصوم بن جعفر حسینی اشکوری، تا: قرن 13، جا: مدرسه محمدیه طهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی عنابی رنگ، 149ص (1-150)، اندازه: 22×18سم [ف: 7-3]

56. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 146

خط: نسخ، بی کا، تا: 1321ق؛ 47گ، قطع: رحلی، اندازه:

ص: 561

21×33سم [ف: 2-78]

57. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 145

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1340ق؛ 79گ، 23 سطر، قطع: ربعی، اندازه: 7×14سم [ف: 2-76]

58. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 301

آغاز: برابر؛ انجام: و المركب لا يدرك الا شياء البسيطة كنه ادراكها

تا قدری از میمر هشتم را دارا است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا: واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: 1145؛ 38گ، اندازه: 20×29سم [ف: 9-4]

59. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8371/5

بی کا، بی تا، در پایان دارد: «قوبل مع أصله الشريف»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 68گ (43پ-110پ)،
25 سطر، اندازه: 5/9×19سم [ف: 3-47]

60. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1396/1

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام (اندکی از پایان میمردهم)؛ کاغذ: سپاهانی حنایی، جلد: تیماج سبز تیره مقوایی، 119ص (1-119)، 23
سطر (6×13)، اندازه: 12×23سم [ف: 3-46]

61. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2764/10

آغاز: برابر، انجام: منفصله في الأرض و أن فيها قوة بيانية و قوة حسيه و تملا و هو الذي سهوة ...

خط: گوناگون، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی مشکی، 2ص (97-99)، 28-30 سطر، قطع: رحلی، اندازه: 20×30سم [ف: 9-172]

62. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14280/62

آغاز: برابر؛ انجام: نسخه: من غير أن يكون الساحر يقدر على ان يؤثر فيه الآثار الردية كالعشق ... الى ان يكون النفس الناطقة يمیل آي ذلك الأثر و يقبله و لا يقدر. از اول تا بخشی از المیمر السادس؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا: افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی
ترنج بازمینه مذهب با نقش

گل، مجدول، 22گ (129پ-151پ)، 21-39 سطر، اندازه: 15×25سم [ف: 38-404]

63. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18126

بی کا، بی تا انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: $10 \times 14/9$

سم (رایانه)

64. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4134

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی دارای ترنج با نقش گل و بوته و جدول، 177گ،
11 سطر ($5 \times 10/5$)، اندازه: $16/7 \times 9/3$ سم [ف: 18-49]

65. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 19/2

بی کا، بی تا، قطع: رحلی [ف: -271]

66. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/172 - 1082

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا (نسخه جدید است)؛ برگ اول سرلوح با ترنج کتیبه ای با حاشیه مذهب و لاجورد و مزین به گل های الوان، دو
برگ اول بین سطور دندان موشی سبز و تمامی صفحات مجدول شنگرف و لاجورد و تحریری، مصحح، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج
دورو یشمی، 93گ، 14 سطر [ف: 1-77]

47. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 680/2

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن نظام الدین احمد طبیب، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها پارچه ای قرمز، 36گ (9پ-45پ)،
اندازه:

$14/5 \times 26/5$ سم [ف: 2-525]

68. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: 43/2

آغاز: برابر؛ انجام: فیبنیگی للمرء الفاضل المشتاق إلى النظر الى العالم الأعلى اذا صار مع بعض سادة النجوم أن يكون على الصفة التي
وصفنا

از میمر اول تا میمر سابع؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 41گ (59پ-99پ)، 21 سطر [سه کتابخانه
اصفهان - ف: -44] 69. همدان؛ مدرسه غرب، شماره نسخه: 702/1

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: وزیری (رشت و همدان - ف: -1441)

511- اتولوجیا / فلسفه / فارسی

utulujyā

فلوطين، 204؟ - 270؟ قبل میلاد

(falotin (-204 - -270)

گزارشی از مترجم آن داده نشده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 369/5

خط: نستعلیق، کا: عین علی، تا: قرن 11؛ جدول زر و لاجورد؛ کاغذ سفید و آبی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی نو، 101 گ (180-280
)، 25 سطر (9×19)، اندازه: 26×15 سم [سنا - ف: 1-202]

512- اتولوجیا / کلام و اعتقادات / عربی

utulujyā

رازی، محمد بن یحیی، قمری

rāzī, mohammad-e-bn-e yahyā

تاریخ تألیف: دوشنبه 9 ربیع الاول 605ق؛ محل تألیف: جرجانیه خوارزم

در یک مقدمه و چند فصل: کتاب اول در سه قسم، قسم اول در 24 فصل، قسم دوم دو فصل؛ کتاب دوم در بیست فصل؛ کتاب سوم
بیست و دو فصل در توحید و کلام اسلامی

آغاز کتاب: قال مولانا الامام الداعي إلى الله محمد بن يحيى بن

ص: 562

الحسين الرازی ... و هو المسمى في لسان اليونانيين باثولوجيا و هو مرتب على مقدمة و كتب ...

انجام کتاب: ان یختم عاقبتی بالخیر و الرحمة و الروح و الريحه و الريحان أنه الملك الדיان الرحيم المنان.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1295

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، 197گ، 21 سطر، اندازه: 24/4×16/2 سم [ف: 1-13]

513- اثولوجيا / منطق / عربی

uṭlujyā

از صدرالدين محمد ابراهيم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10947

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [الفبائی: -157]

514- اثولوجيا / فلسفه / عربی

uṭlujyā

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 25707

بی کا، بی تا؛ خریداری از میر داد خان [رایانه]

515- اثولوجيا / فلسفه / فارسی

utulujyā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4253/5

آغاز: ارسطو گوید بدرستی که مکرر من در خلوات خود خلع بدن کرده ام و راجع شده ام بذات خود، کان گردیده ام جوهری مجرد و ... انجام: پس او را فوق و اسفل نباشد و چون بر شد بعالم اعلی و بلوغ ... در میانه واقع شود، و السلام علیکم.

خط: شکسته نستعلیق، کان محمد کاظم اصفهانی، تا: 1059ق؛ با جدول زرین و مشکی و لاجورد؛ کاغذ: پسته ای، متن و حاشیه، جلد: عطف و گوشه میشن قرمز رویه کاغذ سبز فرنگی، 5گ، 110-114ر، 25 سطر، اندازه: 18/5

27/5 سم [ف: 7-305]

utulujyā

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 20055

بی کا، بی تا، خریداری از مهرداد همای [رایانه]

517- اجابة السائل باختصار انفع الوسائل / فقه / عربی

ijābat-us sāl bi-ixtiṣār-i anfa'il wasā'il

ابن نجیم، زین الدین بن ابراهیم، - 970 قمری

(1563 -) (ebn-e nojaym, zeyn-od-dīn ebn-e ebrāhīm)

وابسته به: انفع الوسائل الی تحریر المسائل؛ طرسوسی، ابراهیم بن علی (720-758)

تاریخ تألیف: سه شنبه اوایل صفر 984ق

خلاصه کتاب «انفع الوسائل» طرسوسی می باشد در فقه حنفی همراه با حذف زوائد و افزودگی هایی. تألیف آن شب سه شنبه اوایل صفر 984 و پاک نویس آن روز یک شنبه 11 شوال 995 پایان یافته است.

آغاز کتاب: أحمدهمك اللهم على ما الهمت و اشكرهم على ما أسبغت و اسبلت ... و بعد فان علم الفقه مما تكل الأقدام عن احصاء فخره.

[دنا 186/1 (1 نسخه)]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7504

آغاز: برابر؛ انجام: فان قالوا أعد للخروج معه تكفله الى وقت الخروج.

خط: نسخ، کا: علی بن محمد مکی مقری در حرم مکه، تا: آخر صفر 1136ق؛ مصحح؛ مهر: «وقف ولی الدین پاشا»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکى، 138گ، 21 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [ف: 19-303]

518- اجابة المضطرين / شرح حدیث / فارسی

ejābat-ol moztarrīn

شرح احادیث منتخب از کتاب الحججة «الكافی» کلینی، در باب معرفة الأئمة و فضائلشان که با «ح 6 باب معرفة الامام» آغاز شده است. مؤلف می نویسد به مرضی صعب العلاج مبتلا شده بوده است که درمانی برای آن پیدا نشده حتی آن که قریب الموت شده و باعث آن را

اغماز از تفسیر حدیث دانسته، لذا به تفسیر این احادیث پرداخته است. وی در شرح خود به آیات و احادیث بسیار دیگری نیز استشهاد می کند. [دنا 186/1 (1 نسخه)]

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 927

آغاز: ... سیل از برای آن مرض نداشتیم ... در کتاب اصول کافی از حضرت امام جعفر صادق (علیه السلام) مرویست که فرموده اند: انکم لا تکونون الصالحین حتی تعرفوا ولا تعرفوا حتی تصدقوا؛ انجام: نسخه: ان الله خلق الاشیاء بالمشیة و المشیة بنفسها یعنی بدرستی که خدا خلق فرموده جمیع چیزها را بسبب مشیت و مشیت را خلق فرموده ... که حقیقت محمد ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، از انجام ناتمام است؛ فاقد جلد، 73گ، 17 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 2-
[193

ص: 563

ejābat-ol moztarrīn fī bayān-el osūl va forū'-ed dīn

کشفی، جعفر بن ابی اسحاق، 1189 - 1267 قمری

(kašfī, ja'far ebn-e abī-eshāq (1775 - 1851

اهداء به: شاهزاده محمد تقی میرزا پسر فتحعلی شاه

تاریخ تألیف: غرة ربيع الاول 1228ق؛ محل تألیف: قریه بغداد آباد یزد

در اصول دین و برخی فروع و اخلاق و به جای باب و فصل، کلمه «نصرة» و «اجابت» را معین کرده است. مشتمل بر دو مقدمه و دو مقاله: مقاله 1. سه «نصرة» و هر یکی را چند اجابت است؛ مقاله 2. پنج «نصرة» که در هر نصرة چند اجابت است؛ «خاتمه». در مقدمه گوید که این کتاب را در موقع مسافرت از نجف الاشرف به مشهد مقدس بین راه که هیچ کتاب و اسبابی که رجوع به آن شود با او نبود نگاشته است. این کتاب به نام «بلد الامین» به نظم در آمده و به نام «الحصن الحصین» گزارش شده است.

آغاز کتاب: ملك الكلام قول الله و حمده ... و بعد اوان طلوع طالع جوزائی زمان سطوع ساطع شاهنشاهی قبله عالم ناسوت

چاپ: در هند، 1306ق. سنگی، وزیري، خط ابوطالب بن ملا علی اکبر جهرمی، 374ص؛ جلد اول، تهران، 1337ش، سری، وزیري، 384ص؛ بی ناشر، 1306ق.، 37408صص [دنا 186/1 (34 نسخه)؛ نسخه های فارسی منزوی

873/2 ؛ الذریعة 120/1 ؛ ریحانه الادب 366/3 ؛ مشار فارسی 163/1 ؛ مکتبة امیر المؤمنین 14/1؛ فهرستواره منزوی 74/9 و 38/7 (14 نسخه)]

شرح و حواشی:

1- البلد الامین في أصول الدين؛ کشفی، جعفر بن ابی اسحاق (1189-1267)

2- الحصن الحصین في شرح البلد الامین؛ اصطهباناتی، ابوالحسن بن اسماعیل (1250-1338)

1. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه: 211

خط: نسخ روشن، کا: محمد علی بن محمد صادق الموسوی الحسینی، تا: ذیقعدہ 1228ق؛ 193گ، مختلف السطر، اندازه: 18×11/5 سم [ف: - 131]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 171

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: ربيع الاول 1228ق، جا: قریه بغداد آباد یزد بعید نیست صرفاً تاریخ و مکان تألیف باشد؛ به سر کاری عالی

حضرت آقا محمد جعفر صحاف اصفهان به اتمام رسیده، مصحح، جلد: تیماج مجدول مشکی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 127 گ، 26 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-127]

3. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 1579

خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: 1228 ق بعید نیست صرفاً تاریخ

تألیف باشد؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میسن لایی قهوه ای سیر، 126 گ، 15 سطر، اندازه: 21×15/2 سم [ف: 2-8]

4. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 4711

خط: نسخ، بی کا، تا: 1228 ق بعید نیست صرفاً تاریخ تألیف باشد؛ مقاله یکم؛ قطع: خشتی (رشت و همدان - ف: 1242)

5. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 205

خط: نسخ، کا: قاسم بن محمد نصر آبادی، تا: چهارشنبه 16 جمادی الاول

1238 ق؛ 158 گ، اندازه: 20/5×14 سم نسخه پژوهی: 2-109].

6. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 592

خط: نستعلیق، بی کا، تا: صبح دوشنبه 6 جمادی الاول 1240 ق؛ اندازه: 20/5×15 سم [نسخه پژوهی: 2-109]

7. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 69

خط: نستعلیق خوانا، کا: میر عبدالغادر حسینی قندهاری، تا: 1242 ق؛ در آخر قریب پنجاه و شصت صفحه به خط نسخ نوشته شده [ف:

(77

8. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 30/177-6297

آغاز: برابر؛ انجام: روزی صد بار گویم ای صانع پاک xx مشتی خاکم چه آید از مشتی خاک. چنانکه اراده فرموده و مقاله اولی به اتمام رسید امید آنست که اراده فرمایی و مقاله دویم ایضا به انجام رسد تاریخ اختتام در غره ...

مقاله اول؛ خط: نسخ، کا: محمدعلی بن علی نقی حسینی، تا: دوشنبه 26 جمادی الثانی 1243 ق، برای حاجی حسین علی؛ توسط فرزند مؤلف یحیی بن جعفر بن ابی اسحاق موسوی با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 162 گ، 21 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 1-78]

9. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 56/118-8268

آغاز: مدعا و ملتسم ایشان شده و مجیب المضطر اذا دعاه جل جلاله و علا علاه اجابة دعای ایشان را فرموده

خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه شوال 1244ق؛ افتادگی: آغاز؛ 156گ، 17-19 سطر (متن و حاشیه)، اندازه: 16×21سم [ف: 1-78]

10. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 135/1

خط: نسخ، کا: علی نقی الکاتب الکاظمی، تا: محرم و صفر 1245ق؛ اهدایی سید عباس نبویان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، 120گ، 27 سطر (20/5×12)، اندازه: 12×29سم [ف: 1-174]

11. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: 101/1

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن محمد قاسم بن ابوالقاسم، تا: 1251-1253؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: 15×21/5سم [ف: 83-]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1117

آغاز: برابر؛ انجام: و چنانکه اراده فرموده و مقاله اول باتمام رسید امید آنستکه اراده فرمائی و مقاله دوم ایضا بانجام رسد. تاریخ اختتام کتاب در دوازدهم شهر جمادی الأول در 1255 تحریر

ص: 564

پذیرفت.

دارای مقدمه و مقاله یکم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 12 جمادی الأول 1255؛ عبارت های عربی به نسخ، در برگ 272 الف حاشیه ای است از محمد باقر خراسانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ساده، 342گ، 17 سطر (8×15)، اندازه: 16×22/5سم [ف: 6-2121]

13. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1891

آغاز: بسمله أما بعد، بیان طریق و فهرست آنچه در مجلد اول از کتاب اجابة المضطربین؛ انجام: و چنانکه اراده فرموده و مقاله اولی با تمام رسید امید است که اراده فرمائی و مقاله دوم ایضا بانجام رسد.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعدہ 1259ق؛ واقف: شیخ حبیب الله نظام الدینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی، 231 گ، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1087]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8134

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 17 رمضان 1262ق، جان قریه بنه نسا از قرای تفرش؛ تملك: محمد شرایبانی به تاریخ 2 جمادی الثانی 1362؛ جلد: مقوایی عطف و حاشیه ها تیماج قهوه ای، 232گ، 18 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 21-128]

15. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 134/1

آغاز: برابر؛ انجام: تاریخ اختتام در غره شهر ربیع الأول در سنه هزار و دویست و بیست و هشت در قریه بغداد آباد ... و بدی های آن از بدی دی و بهمنی من و زشتی بغداد آبادیان است و الحمدلله رب العالمین

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم، تا: 1261 تا 1262ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی پارچه قهوه ای، 227ص (1-227)، 19 سطر (13×21)، اندازه: 20×29سم [ف: 1-173]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23201

آغاز: هو الموفق و المعین بسمله فهرس آنچه در این مجلد است؛ انجام: بغداد آبادیان است عفی الله عن جرائمهم سنه 1263

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1263ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی،

22 سطر (13×24)، اندازه: 21×34سم (رایانه)

17. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 174/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1263ق؛ قطع: خشتی [ف: 101-]

18. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 9

خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه 22 شوال 1265ق؛ تیماج قهوه ای؛ 203گ، 18 سطر (5/9×16/5)، اندازه: 15×21سم [ف: 1-5]

19. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 216/2

کا: غلام رضا حیران یزدی، تا: 1266ق؛ کاغذ: سپاهانی (نشریه: 11-931)

20. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1448

خط: نستعلیق، بی کا، تا: تاسوعا 1276ق؛ اندازه: 15×21سم

[نسخه پژوهی: 2-109]

21. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 69

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر 1280ق؛ مصحح، در برگ اول و آخر متفرقاتی مکتوب است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 148گ، 21 سطر،

اندازه: 5/14×23

سم [ف: 58-]

22. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 4358-22/78

آغاز: بسمله و به ثقتی و رجائی اما بعد بیان طریق و فهرست آنچه در مجلد اول از کتاب اجابة المضطربین است و مشتمل است بر مقدمه و مقاله مقدمه و در آن سه نصرت است؛ انجام: شفاعت آن جناب به انبیا و پیغمبران حتی اولوالعزم ... عترت وائمه هدی است چنانکه وساطت ایشان بعد از آن ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 195گ، 16 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 1-77]

23. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7472-38/92

آغاز: بسمله حمدلله والصلوة علی رسول الله وآله آل الله الی یوم لقاء الله المقالة الثانية از کتاب اجابة المضطربین در بیان فروع دین است مقدمه سابقاً در مقاله اولی در جلد اول مذکور و معلوم شد؛ انجام: النصرة الثانية در بیان علم به نجاسات صوریه حسیه که انهارا اخبار می گویند ... در نمازی است که بر بندگان مفروض و مکتوب است

مقاله دوم در فروع دین از انجام ناتمام؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ جلد: تیماج زیتونی، 95گ، 17 سطر، اندازه:

14×21سم [ف: 1-77] 24. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 681

آغاز: برابر؛ انجام: معنی جوهر شیئی است قایم بالذات و موجودی است لافی الموضوع به این معنی ضرر ندارد که اطلاق.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ 61گ، 22 سطر (5/12×22)، اندازه: 17×25/5سم [ف: 539-]

25. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 230 ط

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [مختصر ف: 20]

26. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9921

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 319 گ، 12 سطر (5/8×13)، قطع: ربعی خستی، اندازه: 15×21 سم [ف: 17-505]

27. تهران؛ لغت نامه دهخدا، شماره نسخه: 273/1

بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: ربعی [آشربه: 3-405]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 230-طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: امید آن اس که اراده فرمائی و مقاله دوم ایضاً به انجام رسد ... اگر خوبی در آن بوده باشد هر آینه از خوشی ... یزدیان است و بدیهای او از ... زشتی بغدادیان است و الحمد ... مشتمل بر مقدمه و مقاله اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، جا: اصطهبانات فارس، به سفارش آخوند ملا علی محمد سروستانی؛ مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج به نقش گل و بوته و نیم ترنج، 246 گ، 20 سطر، قطع: وزیری

ص: 565

اندازه: 14/5 × 21/5 سم [ف: 24-161]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3010

خط: نسخ، کا: جعفر بن احمد عرب عسیده، تا: دوشنبه 7 رجب 1300 ق؛ جلد: تیماج مشکى، 143 گ، 32 سطر، اندازه: 20/5 × 32 سم [ف: 8-200]

30. اصفهان؛ سيد كشفى؛ شماره نسخه: بدون شماره

الجزء الاول کا: جعفر بن الشيخ احمد، تا: 1301 ق [دليل المخطوطات: 1-48] 31. اصفهان؛ سيد كشفى؛ شماره نسخه: 1 مجموعه بدون شماره

کاتب: السيد روح الله الكشفي، تا: 24 جمادى الثانى 1366 ق [دليل

المخطوطات: 1-49]

32. قم؛ حجتيه؛ شماره نسخه: 288

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام [ف: -1]

33. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 750/6

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حسين خراسانى کرمانشاهی، بی تا، در این نسخه مقدمه کتاب نوشته شده و مقاله اول در ضمن کتاب نهج المسترشدين» نوشته شده و بقیه کتاب نوشته نیست؛ جلد: تیماج مشکى، 33 گ (198 پ - 230 پ)، اندازه: 15 × 21 سم [ف: 2 - 354]

34. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17978

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

35. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13396

آغاز و فروع دين مبین سيد المرسلين؛ انجام و اكران اهل العذاب

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نباتی، 19 سطر (14 × 19)، اندازه: 14 × 21 سم [الفبائی: -20]

520- الاجابة لايراد ما استدرکته عائشة على الصحابة / حديث / عربى

al-ijāba li-īrād-i mā istadrakat-hu 'ā'īša 'ala-s-ṣahāba

زرکشی، محمد بن بهادر، 745 - 794 قمری

(zarkašī, mohammad ebn-e bahādor (1345 - 1392

شامل روایاتی در مدح عایشه و اشکالاتی که بر صحابه نموده است. مؤلف آنها را در چندین فصل جمع آوری نموده و بعضاً توضیحاتی در ذیل احادیث آورده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي جعل فضل عائشة على النساء كفضل الثريد على سائر الطعام و اعلى اعلام نواها بين الاعلام.

چاپ: با تحقیق سعید الأفغانی، دمشق، مطبعة الهاشمية، 228 ص، 1939م؛ مکتب الاسلامی، 1971 و 1980م. [دنا 186/1 (1 نسخه)]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1627/8

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دار الکتب الظاهرية، دمشق ش 3769؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ 787ق؛ در اواسط رساله (ص 214) علامت بلاغی از فرزند مؤلف محمد و جمعی که کتابت را نزد مؤلف خوانده اند به تاریخ 22 صفر 794 مشهود است؛ 95ص (135 - 230) [عکسی ف: 5-61]

521- الإجابة في شرح القلادة / ادبيات عربی

al-'ijāda fi š.-il qalāda

کعبی، فتح الله بن علوان، 1053 - 1130 قمری (1644 - 1718)

kabi, fath-ol-lah ebn-e alvan

در شرح «القلادة» که قصیده ای است از سید علی بن بالیل جزائری دورقی با این مطلع: «ردی علی رقادی ایها الرود X علی اراک به و البین مفقود». این شرح به اصرار ناظم نوشته شده است و به گفته شارح در مقدمه، ناظم در سال 1110 فوت کرده است. الذریعة 121/1 ش 582؛ دنا 187/1 [

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 689

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ 165 گ، اندازه: 20×29سم [ف: 3-5]

522- الاجارة / فقه / عربی

al-ijāra

کتابی استدلالی در باب اجاره بر مبنای فقه شیعی، شامل یک مقدمه و چهار «باب»: المقدمة في بعض ما يتعلق بصيغ العقود اللازمة؛ باب 1. في شروط الاجارة؛ 2. في نبد من الأحكام المتعلقة بالعين المستأجره والمنفعة المستحقه بالاجارة؛ 3. في بعض احكام الاجرة؛ 4. في احكام الاجارة. كتاب در ديپاچه چنين توصيف شده است: «ولست اقصد في هذا الكتاب قصد المصنفين في هذا الباب من ايراد كل المسائل المودعة في كتب الاصحاب او جلها مقتصرين على ذكر الأدلة المعهودة عندهم جامدين على المدارك الموردة في مصنفاتهم و انما ابتغى ايداع ما اختلج بالبال من مزايا الأحوال من فروع بديعة و احكام جليلة و افكار ابكار عميقة و استنباطات دقيقة و مدارك خفيه و فوائد سنيه و قواعد عليية قد خلت عنها كتب الاوائل ولم يمسح بمثلها انظار الأواخر و لاعن و ققي المثل السائر كم ترك الاول للاخر».. آغاز كتاب: بسمله، الحمد لله على نعمائه و الشكر على آلائه و الصلوة و السلام على اشرف انبيائه و اكمل اصفيائه و على آله... لما وقفت لاستكشاف سرائر الاحكام و وقفت على أسرار قواعد

انجام کتاب: فلا نظیل بذکر ما آورده الاصحاب من الأحكام المتعلقة بهذا الباب فان فیما ذکره بلاغة لأولي الألباب و الحمد لله رب العالمین [دنا 187/1

(5 نسخه)

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6640

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 127گ، مختلف السطر، اندازه: 20×24سم [ف: 20-13 و 368-5]

2. مشهد: الهیات؛ شماره نسخه: 19299/1

آغاز: برابر

خط: نسخ، کان محمد علی بن میرزا احمد اصفهانی مشهور به عقدائی، تا: دوشنبه 17 شعبان 1273ق، جا: نجف، برای حاجی شیخ محمد طهرانی؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی ضربی دار، 122گ، 21 سطر (

اندازه: 15×20/5سم [ف: 2-365]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3192/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 172گ (63پ-234ر)، 18 سطر، اندازه: 15×22سم [ف: 8-413]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7313/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی سوخت ترنج با سر با نقش گل و بوته، 73گ (159پ-231ر)، 29 سطر [ف: 25-301]

523- الإجارة / فقه / عربی

al-ijāra

انصاری، مرتضی بن محمد امین، 1214 - 1281 قمری

(ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 – 1865

گزارشی از آن داده نشده.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 336/1

آغاز: لا اشکال و لا خلاف فی لزوم عقد الاجارة و يدل عليه عموم الأمر بالوفاء بالعقود و الكون عند الشروط؛

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ بعضی از رسائل و کتب با خط خوردگی بسیار؛ 29 ص (1-29) [عکسی ف: 1-395]

524- الاجارة = شرح شرایع الاسلام / فقه / عربی

al-ijāra = š.-u šarāyi'-il islām

رشتی، حبیب الله بن محمد علی، 1234 - 1312 قمری

(raštī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad 'alī (1819 – 1895

وابسته به شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (602-676)

شرح مزجی مبسوطی است بر بخشی از «شرایع الاسلام» (کتاب الاجارة) محقق حلی در فقه امامیه که در آن مسائل کتاب الاجارة را با تفصیل بسیار و ذکر ادله و اقوال و رد و ایراد بسیار آورده و شرح نموده است.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین اولاً و آخراً و الصلوة علی محمد و آله ... کتاب الاجارة، بمعنی الاجرة كما هو المعروف او بمعنی الايجار كما في حديث تحف العقول و محکی المبسوط

انجام کتاب: ولا اجرة له اي للغاصب للقطع، لانه عمل لم يأذن فيه المالك. و لله الحمد اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

[الذريعة 1/122 و 13/319؛ دنا 1/187 (10 نسخه)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25351

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ واقف: زین الدین زاهدی، تاریخ وقف: 1377؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، 242 گ، 21 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 1/21-877]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2786

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1299ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی عطف با چرم حنایی، 261گ، 25 سطر (17×10)، اندازه: 23/5×17 سم [ف: 13-264]

3. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه: 771

خط: نسخ، بی کا، تا: 1301ق؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری (چهار

کتابخانه مشهد-ف: -34]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16909

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 23 جمادی الثانی 1301ق؛ انتقالی از دانشگاه علوم اسلامی رضوی در آذر 1368؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی مزین به ترنج و سر ترنج، 165گ، 27 سطر، اندازه: 21/4×30 سم [ف: 21/1-877]

5. قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: 4

خط: نسخ، کا: عبد الله بن مرحوم مغفور مهدی لاهیجانی، تا: جمعه رجب 1304ق؛ مصحح: قطع: وزیری (چند نسخه -ف: -190]

6. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 31/129-6249

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 9 رمضان 1304ق؛ مصحح، با نسخه اصل مقابله شده، نسخه بدل دارد، محشی با نشان «منه» و «محمد مهدی قمی در 1304»؛ تملک: حسین بن سید عبدالباقی موسوی در 1304؛ جلد: تیماج سرخ ضربی ترنج با سر مجدول گرهی، 262گ، 22 سطر،

ص: 567

اندازه: 15×21سم [ف: 1-78]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2436

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: شب چهارشنبه 6 ربیع الثانی 1308ق؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه فضل الله نوری (مربع بزرگ)؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 236گ، 21 سطر، اندازه: 15/5 × 21/5سم [محدث ارموی مخ: 3-1124]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ممتاز، بی کا، تا: 1311ق؛ در حاشیه برگ آغاز یادداشت زیر دیده می شود: «این کتاب ان شاء الله تعالی در طهران باید خدمت سرکار مقرب الخاقان آقای آقا میرزا احمد مذهب باشی رسیده شود»، مصحح به خط خود کاتب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، 311گ، قطع: وزیری، اندازه: 15×21/5

سم [ف: 24-33]

9. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 160

خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه 28 صفر 1370ق؛ در صفحه عنوان تذکاری از سید رضا موسوی چاپلوی نگاشته شده، عین مطلب چنین است: «کتاب الاجاره من شرح الشرایع من تصانیف شیخنا العلامة المحقق استاد حجة الاسلام میرزا حبیب الله رشتی اصلاً و مولداً و النجفی موطناً و مدفنناً انشاء الله لا زالت ایام شرحه بانوار هدایتته جعلني الله من کل محذور فداء هذا الكتاب المستطاب ثلث و ثلثون جزوا کل واحد ثمانیه اوراق الا الاول و الآخر فان الأول اربعة و الاخر ستة حرره ... سید رضا الموسوي چاپلوی»، از کتاب های شادروان محمود عدلی؛ کاغذ: شیری آهارمهره، جلد: تیماج سبز چمنی دارای سه ترنج نقره کوب، 256گ، 21 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 15×22سم [ف: 1-210]

10. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 39

آغاز: برابر انجام؛ ولو سلم امکن مع توقف صحة العقد علی کونه مالا عرفا اذا کان باقیا علی ملک المالکی و تضمین [...] الحیلولة لا یدل علی الدعوی المذكورة كما يظهر بالتامل

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی ترنج و سر مجدول گرهی، 127گ، 27 سطر، اندازه: 21×31سم [ف مخ: 1-28]

525- الاجارة / فقه / عربی

al-ijāra

زنجانی، فیاض، 1247 - 1319 قمری

(zanjani, fayyaz (1832 - 1902

تاریخ تألیف: شب شنبه 29 صفر 1336ق

کتابی استدلالی در باب اجاره بر مبنای فقه شیعی، در سه فصل « و یک «خاتمه»: ... فصل 2. فی شرائطها؛ فصل 3. فی احکامها؛ فصل 4. فی التنازع. مؤلف از شاگردان شیخ هادی طهرانی است و از وی با عنوان «شیخنا شیخ الاساطین» یاد می کند.

آغاز کتاب: بسمله حمد له وصلاة و لعنة الله على أعدائهم اجمعين الى يوم الدين كتاب الاجارة و هي العلقة البدلية المتحصلة من الايجاب و القبولين

انجام کتاب: لم يجب الاجابة عليه لانه تصرف في مال الغير يتوقف على طيب نفسه كما أنه لودفع الخياط قيمة الثوب لم تجب الإجابة على المالك قطعة. چاپ: ایران، سنگی، 1343، خشتی، 171ص الذريعة 1/122؛ دنا 1/188

(2 نسخه)

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 144

آغاز: ... طوائف فمنها ما هو ممحض لافادة الأثر المقصود منه بالفعل كالبيع و النكاح الدائم و الطلاق

نسخه اصل: کتابخانه سید عزالدین حسینی، زنجان؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، افتادگی: آغاز؛ با تصحیحات و اضافات؛ 108ص [عکسی ف: 1-160]

2. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1183-7/83

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: یکشنبه 8 ربیع الاول 1342ق؛ مصحح؛ جلد: مقوا باروکش پارچه مشکی عطف تیماج، 90 گ، 15 سطر، اندازه: 18×22/5

سم [ف: 6-3286]

526- الاجارة = التقریرات / فقه / عربی

al-ijāra = at-taqrīrāt

؟ آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، 1255 - 1329 قمری

(āxūnd-e xorāsānī, mohammad kāzem ebn-e hoseyn (1839 - 1911

این رساله در فهرست مجلس شورا (36: 260) به یکی از شاگردان شیخ انصاری و در فهرست دانشگاه (5: 1832) به عنوان تقریرات به فرزند آخوند خراسانی و در فهرست مرعشی (ش 14989/10) به عنوان «تقریرات...» به محمد علی بن احمد حسینی کاشانی نسبت داده شده است. البته در الذریعة از کتاب «اجاره» آخوند نام می برد و می گوید: «یوجد عند العلامة السيد عبدالحسین الحجة في كربلا و معه تقریرات ابن عمه السيد محمد الصادق الطباطبائی» ولی با توجه به این که برخی فهرست نگاران از این رساله به «التقریرات» تعبیر کرده اند، تقریرات بودن رساله تقویت می شود. به هر صورت از آن یکی از شاگردان شیخ انصاری است. کتابی استدلالی و تحقیقی است مشتمل بر «مقدمه و چهار فصل»: مقدمه در تعریف و ماهیت اجاره؛ فصل 1. در الفاظ و اجرای عقد؛ 2. در شرایط عقد؛ 3. در احکام عقد؛ 4. در موارد اختلاف.

آغاز کتاب: بسمله، حمدله، کتاب الاجارة و هي ثابتة كتاباً و سنةً

ص: 568

و اجماعاً من المسلمين كما اعترف به غير واحد من الأساطين وفيه مقدمة و فصول

[دنا 188/1 (6 نسخه)؛ ذریعه 122/1]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14735

آغاز: برابر؛ انجام: و ان كان ما افاده البعض من الفرق في موانع الانتفاع لا- استبعده كثيرا و الله العالم. الفصل الرابع في التنازع وفيه مسایل.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ تملك: محمد تقی بن جعفر تهرانی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم 1405؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوارویه گالینگور عطف تیماج قهوه ای، 51، 17 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 21-23]

2. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 261/2/1 - ج

آغاز: برابر انجام: الفصل السابع في التنازع وفيه مسائل

در فهرست از محمد صادق بن محمد باقر حجت طباطبائی آل علامه صاحب الرياض دانسته شده؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد باقر حجت طباطبائی، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 100گ، 19 سطر (9×15)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 301-]

3. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 13169/2

آغاز: برابر؛ انجام: و ان كان ما افاده البعض من الفرق في موانع الانتفاع لا استبعده كثيرا و الله العالم الفصل الرابع في التنازع

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج سرخ، 54گ (17پ - 70پ)، 17 سطر [ف: 36-260]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4546/2

آغاز: برابر؛ انجام: ناتمام. الفرع التاسع. قال المحقق ره و كل موضع يبطل فيه عقد الاجارة ... بعد اعتبار لفظ خاص فيها ...

نام رساله در فهرست «التقریرات» آمده و نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، بی تا؛ سپس پراکنده های بی به نقل از ذخیره المعاد و حاشیه میر داماد و رساله معاملات آقای بهبهانی فارسی و مسائل فقهی بعربی. خط: نستعلیق راستا و چلیپا، شماره دفتر 62795؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، 13گ (170پ - 183پ)، اندازه: 21×17 سم [ف: 12-219]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1151/2

آغاز: برابر انجام: الفصل الرابع في التنازع وفي مسائل (هذا ما اوصل اليها من تحريراته الشريفة و تقريراته المنيفة و ياليت قد امتدالى آخر الدهر. و الحمد لله اولاً و آخراً. و قد كتبه و سوده و ضيعه اقل العباد عملاً و اكثرهم زللاً العبد المذنب الجاني الراجى الى عفوره البارى محمد سعيد ابن المرحوم حجة الاسلام السيد على التتکابنى طاب ثراه في يوم الأربعاء السابع عشر من شهر جمادى الاولى 1337 سنة

سبع و ثلثین و ثلثمائة بعد الألف من الهجرة النبوية على هاجرها الف سلام و تحية)

نام مؤلف در فهرست محمد بن محمد کاظم خراسانی (فرزند آخوند خراسانی) آمده است؛ خط: نسخ، کان محمد سعید بن علی تنکابنی، تا: چهارشنبه 17 جمادی الاول 1337ق؛ با عنوانهای زیر خط در هامش میباید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 84ص (2-86)، 28 سطر (8×16)، اندازه:

16×22سم [ف: 5-1832]

6. شیراز؛ امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)؛ شماره نسخه: 182/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن ابو تراب محلاتی شیرازی، بی تا: کاتب یکی از شاگردان آخوند خراسانی بوده.؛ 40گ (55-95)، اندازه: 15×20/5 [ف: 1-98]

527- الإجارة / فقه / عربی

al-ijāra

آقا نجفی، محمد تقی بن محمد باقر، 1262 - 1331 قمری

(1846 - 1913) (āqā najafī, mohammad taqī ebn-e mohammad bāqer)

کتابی استدلالی در باب اجاره است با نقل گفته های بعضی از فقها ورد و ایراد در آنها.

آغاز کتاب: کتاب الاجارة و ما يتعلق بها و قبل الشروع في بيانها لابد من بيان امور الاول الاجارة في اللغة على ما ذكره جماعة اسم للاجرة.

چاپ: ایران، 1294، سنگی، وزیری دنا 188/1 [

قم، بروجردی؛ شماره نسخه: 304

آغاز: برابر؛ انجام: این نسخه: و لائن القابض في الفرض المزبور ماذون من قبل المالك في التصرف في ملكه حیثما شاء حتی التصرف المتلف له فلا ضمان على المتلف حیثئذ.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14 (در عصر مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 88گی، 19 سطر، اندازه: 18×22سم [ف: 1-179]

528- الإجارة / فقه / عربی

al-ijāra

رساله ای کوتاه در مباحث کتاب اجاره که به صورت استدلالی و علمی نگاشته شده و به نظر می رسد بخشی از تقریرات مؤلف از دروس اساتید خود می باشد

آغاز کتاب: کتاب الاجارة التي هي لغة رسم للاجرة وهي كراء للاجر او هي مصدر اجر ياجر نحو كتب يكتب كتابة ..

انجام کتاب: ولعل القولین ناظر آن إلى اختلاف المشارب في ضاحیه ثم القول التفصیل بین الآیة و غیرها لا دلیل علیه فی القاء

... و هنا منتهی ما اوردناه و آخر ما قصدناه

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 198/2

آغاز: برابر؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، بی کاء، تا: 22 شوال 1302ق؛ جلد: مقوا، اندازه: 19×24سم (ف: 1910)

529- الاجارة / فقه / عربی

al-ijāra

حجت کوه کمری، محمد بن علی، 1310 - 1372 قمری

(hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e 'alī (1893 - 1953

قم؛ حجت کوه کمری؛ شماره نسخه: 52/18

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح [ف: 53]

530- الاجارة / فقه / عربی

al-ijāra

صافی گلپایگانی، محمد جواد بن عباس، - 1378 قمری

(sāfi golpāyganī, mohammad javād ebn-e abbās (- 1959

تاریخ تألیف: شعبان 1311ق

رساله ای است در باب اجاره در چهارده «مقام» و هر مقام دارای فروع» و «مسائل» و مقامات متفاوتی و مقام چهارم در شروط متعاقبین که به طور اجمال تا پایان آن را بررسی نموده با استفاده از کتب اصحاب و کلام اساتیدش.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین... فی الإجارة و الکلام فیها یقع فی مقامات المقام الأول فی لفظها و معناها لغة و اصطلاحاً.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 949/5

آغاز: برابر

نسخه اصلی: کتابخانه شیخ لطف الله صافی، قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1310-1312ق؛ 61ص (189-250) [عکسی

ف: 3-173]

531- الاجارة = التقريرات / فقه / عربي

al-ijāra = at-taqrīrāt

حسينى كاشانى، محمد على بن احمد، ق 14 قمرى

(hoseynī kāšānī, mohammad 'alī ebn-e ahmad (- 20c

تاريخ تأليف: 1323ق؛ محل تأليف: نجف اشرف

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 14989/10

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين... كتاب الاجارة وهي ثابتة بالكتاب والسنة والاجماع من المسلمين كما اعترف به غير واحد من الاساطين وفيها مقدمة وفصول؛ انجام: فالمسالة عندي مشكلة لان المدار في الوجوب وعدمه هو بناء العرف وهو غير معلوم ولا مبين بحيث يطمئن النفس وان كان ما افاده البعض من الفرق في موانع الانتفاع.

خط: شكسته نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 6 رجب 1323ق، جا: نجف اشرف

كاغذ: دفترى خط دار، 47گ (331پ-377پ)، 20 سطر، اندازه: 9×16/5 سم [ف: 37-675]

532- الاجارة / فقه / عربي

al-ijāra

ديزجى زنجانى، ابراهيم، ق 14 قمرى

(dīzajī zanjānī, ebrāhīm (- 20c

وابسته به شرايع الاسلام في مسائل الحلال والحرام؛ محقق حلى، جعفر بن حسن (602-676)

شرح مزجى استدلالى است بر كتاب اجاره «شرايع الاسلام» محقق حلى. آغاز كتاب: قوله كتاب الاجاره، قبل الخوض في الشرح لابد من تقديم امور، الأول انه لا اشكال في شرعيتها وثبتها بالكتاب والسنة والاجماع

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 10140 /2

آغاز: برابر

قطعه ای از آغاز كتاب؛ خط: نستعليق، كا: اسماعيل بن ابراهيم ديزجى، تا: محرم 1332ق؛ 42گ (25پ-66پ)، اندازه: 12×18 سم

[ف: 26-103]

533- اجارة (كتاب) / فقه / عربي

(k.ijāra).

اشرفی مازندرانی، عباس بن محمد، قرن 14 ق

ašrafī māzandarānī, 'abbās ebn-e mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 17351

آغاز: مسئله في بطلان الاجاره كل من المستاجر و الموجر؛ انجام: مسمى كلى طلب كلى كلى نباشد و مجاز درندب زيادى خط: نسخ
تحريرى، كاتب = مؤلف، تا: 1300ق؛ كاغذ: الوان، جلد: مقوا، ابعاد متن: 1487؛ اندازه: 17×11 سم (رايانه)

534- الاجارة / فقه / عربي

al-ijāra

تاريخ تأليف: اواخر ذيقعدة 1319ق

ص: 570

آغاز کتاب: الحمد لله ... و بعد فهذه وجيزة متعلقة بكتاب الاجارة قوله قد و فيه فصول اربعة الأول في العقد و ثمرته تمليك المنفعة بعوض معلوم الخ هنا مقامات الاول لاشبهة في أن الاجارة من الالفاظ المنقولة شرعا عن موضوعها اللغوي حيث انها لغة اسم للأجرة.

انجام کتاب: الثوب مقطوعا قباء او قميصا هذا تمام الكلام فيما يتعلق بهذا الكتاب المستطاب و على المتأمل المنصف التأمل فيما ذكرنا و استخراج ما اهملناه اذ أغفلناه مما اسلفناه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14328/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: اواخر ذيقعدہ 1319ق؛ جلد: تیماج، مشکى، 28گ (16ر-44پ)، 17 سطر، اندازہ: 21/5×17سم [ف: 458-38]

535- الاجارة / فقه / عربى

al-ijāra

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 21090

بی کا، تا: قرن 12؛ خریداری از رضا شیخان (رایانه)

536- اجارة (کتاب) / فقه / عربى

(k.ijāra)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14918

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين؛ انجام: انما لو اراد فتدبر و الله العالم بحقايق الامور

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 16 سطر (10×16)، اندازہ: 21×16سم رایانه [

537- الإجارة الفاسدة / فقه / عربى

al-ijārat-ul fāsida

بهبهانی، عبدالله بن اسماعیل، 1262 - 1328 قمری

(1846 - 1910) (behbahānī, "abd-ol-lāh ebn-e esmā'īl)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی 1302ق

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... و لیعلم انه قد لهجت السنة الفقهاء و طفحت عبارتهم و تطابقت فتاواهم علی الزام المستوفی المنفعة مورد الاجازة الفاسدة بأجرة المثل

انجام کتاب: فعلیک بمراجعة رسالتنا التي عملناها في تفصیل أحكام الغرور و بیان مترتباته في الشرع فانها قد اشتملت علی ابحاث شریفة و تحقیقات لم یسبقها مصنف ولا رسالة.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8405/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 16 گ (181 پ - 196 پ)، 17 سطر، اندازه: 21×16/5 سم [ف: 13-28]

538- اجارة الوارث قبل الموت / فقه / عربی

al-ijārat-ul wārit qabl-al mawt

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) (mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn)

آغاز کتاب: لأصحابنا في لزوم اجارة الوارث قبل الموت قولان

انجام کتاب: و لیس فیها علی لزوم الاجازة ولا عدم ذلك فتأمل و الله سبحانه الموفق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7829

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای ضربی با نقش ترنج و سر ترنج، 3ص، اندازه: 19×12 سم [ف: 24-21]

539- اجاره نامه ملک زراعی / اسناد / فارسی

ejāre-nāme-ye melk-e zerā'ī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11755

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعه 1294ق؛ با چندین مهر موجر و مستاجر و شاهدان در حاشیه سند؛ 1گ، اندازه: 43×29 سم [ف: 61-34]

حسینی کرکی ، حسین بن حیدر (-1041ق)

hoseynī karakī, hoseyn ebn-e heydar

پیشوایان همه مذاهب آداب و رسوم و آئین مذهبی را پشت به پشت مانند امانت به یکدیگر می سپردند و این عادت ویژه مسلمانان نبوده است. از قرن سوم که خبر و حدیث ها را روی کاغذ نوشتند، روایت کردن حدیث خود کاری شناخته شد و روایت کنندگان حدیث در میان مردم جایی برای خویش باز کردند و برای این کار شرایطی پذیرفتند؛ هر روایت کننده باید آن را از استاد خود بشنود و اگر در کتاب نوشته شده است، آن را بر استاد بخواند و استاد به شاگرد اجازت دهد که آن را برای دیگران نقل کند. بعدها این جازه ها در پایان کتابی که شاگرد خوانده است به دست استاد نوشته می شد، در این اجازه ها نام استادان اجازه دهنده و استادان استنادش تا پایان زنجیره سند روایت یاد می شد. در قرن های پسین بر درازی این اجازه ها افزود گردید تا آنجا که آنها را مانند یک کتاب جداگانه می ساختند.

ص: 571

این اجازه ها برای شناسایی زمان زندگی پیشوایان و استادان و شاگردان این دانشمندان که مهره های این زنجیره ها هستند کمک سودمندی به شمار می آید. بسیاری از خبر شناسان اجازه های یکایک دانشمندان را که به دست آورده اند یکجا گرد آورده کتابی ساخته اند. در الذریعة (1: 131-123) کسان زیر را در شمار چنین گرد آوردند گان یاد کرده است: رضی الدین ابن طاوس، علی بن موسی (-664ق) در کتاب «الأجازات لكشف طرق المفازات فيما يحصى (يخصني) من الاجازات»؛ غياث الدين عبدالكريم بن طاوس، احمد بن موسی (-673ق) نیز اجازه های خویش را یکجا گرد می آورده است؛ شهید اول، محمد بن مکی (786ق)؛ شهید ثانی زین الدین بن علی شامی (-966ق)؛ صاحب معالم حسن بن شهید دوم (-1011ق)؛ محمد بن علی تبینی عاملی استاد مجلسی یکم (-1070 و)؛ شرف الدین شولستانی علی بن حجة الله (1060 ق)؛ سید حسین بن حیدر کرکی استاد مجلسی دوم (1110ق)؛ محمد حسن استرآبادی بن محمد علی در پایان قرن یازدهم؛ حر عاملی، محمد پسر حسن (-1104ق)؛ علامه مجلسی (-1110ق) جلد 25 بحار را ویژه آن ساخته است؛ عبدالله افندی بن میرزا عیسی (-1130ق)؛ محمد محسن پسر عبد علی عاملی به سال 1125ق کتابی در این باره نگاشته؛ میر عبدالصمد نواده سید جزائری؛ سید نصر الله حائری (-1168ق) بیست و اند اجازه را گرد آورده؛ بحر العلوم بروجردی سید محمد مهدی پسر مرتضی (-1212ق) کتابش

نزد حاجی نوری (-1320ق) بوده است؛ شیخ احمد احسائی (-1241ق)؛ حجة الاسلام شفتی (1260ق) سیزده اجازه خود را یکجا گرد کرده است؛ شیخ العراقرین عبدالحسین تهرانی کربلانی (-1286ق)؛ محمد بن عبدالوهاب همدانی امام الحرمین (-1303ق)؛ سید محمد حسین شهرستانی (م 1315ق) در کربلا؛ آقا رضا درخشی بن آقا باقر قائنی (در قرن 14)؛ آقا باقر پسر محمد تقی آقا نجفی اصفهانی (در قرن 14)؛ میرزا محمد تهرانی سامرائی (-1372ق) دنباله اجازات بحار را در چهار جلد نگاشته است؛ صاحب ذریعه اجازه های سه قرن پسین را گرد کرده است؛ سید محمد صادق بحر العلوم از شاگردان صاحب الذریعه.

اینان کسانی هستند که در جلد اول ذریعه گردآوری اجازهها را به ایشان نسبت داده است. در این جلد الذریعه (ص 131-266) حدود هشتصد اجازه شناسانده شده است، ولی آشکار است که این شماره ها یک صدم همه اجازه ها که در میان دانشمندان داد و ستد شده نمی باشد.

سید حسین بن حیدر بن قمر کرکی عاملی (-1041ق) در سال های 991-1030ق مجموعه ای از اجازات و فوائدی از دانشمندان شیعه را جمع آوری کرده که به کتاب «الاجازات» معروف است. نسخه اصل این مجموعه در کتابخانه وزیری به شماره 1708 است. بعدها از روی این نسخه دو رونوشت تهیه

شده که یکی نسخه ای است که احمد بن حسین اصفهانی، شاگرد کرکی، در 1048 آن را کتابت کرده است و بخشی از آن است و نسخه ای را ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی (1080 ق) تهیه کرد که نسخه ای کامل است. رونویس اخیر بعدها در تملک علامه مجلسی (1110ق) قرار می گیرد و او تقریباً بیشتر محتویات آن را در بخش اجازات «بحار الانوار» نقل می کند. هر دو نسخه اخیر در کتابخانه مجلس شورا نگهداری می شوند. اجازات این کتاب به نقل از نسخه وزیری از این قرارند [لازم به ذکر است که نسخه به خط حرفوشی در فهرست مجلس (29/1) با تفصیل بیشتری و با مقداری تفاوت معرفی شده است و اجازات بیشتری در آن آمده است که اجازات آن نسخه به صورت جدا جدا و تفکیک شده در این مجموعه معرفی خواهند شد :

1. اجازه شیخ حسین بن عبدالصمد حارثی عاملی به دو پسرش شیخ بهائی و عبدالصمد (به خط او) برای روایت اجازه مبسوطی که شهید ثانی برای او نوشته است (در 2 رجب 971ق)؛ 2. اجازه شیخ بهائی (به خط او) برای حسین بن حیدر کرکی برای روایت اجازه بالا (در

1003 ق؛ 3. اجازه مبسوط شهید ثانی برای حسین بن عبدالصمد (در جمادی الثانی 941ق)؛ 4. اجازه محمد بن حسن بن ابی الرضا علوی به شمس الدین محمد بن جمال الدین ابی المعالی موسوی برای روایت کتاب «غریب القرآن» محمد بن عزیز سجستانی (در صفر 730ق)؛ 5. اجازه محمد بن حسن بن ابی الرضا به همو برای روایت کتاب «اسرار العربیة» عبدالرحمن انباری (در شعبان 730ق)؛ 6. اجازه محمد بن حسن بن ابی الرضا به همو برای روایت کتاب «نهج البلاغة» (در صفر 730ق)؛ 7. اجازه محمد بن حسن بن ابی الرضا به همو برای روایت «مقامات الحریری» (در اواخر صفر 730ق)؛ 8. اجازه محمد بن قاسم بن حسین بن سعید بن معیه حسینی به همو (در 12 محرم 768ق)؛ 9. اجازه محمود بن محمد لاهیجانی به عماد الدین علی بن سید هاشم (در 23 صفر 997ق)؛ 10. اجازه مبسوط علامه حلی به بنی زهره (در 15 شعبان 723ق)؛ 11. اجازه شهید اول به ابی جعفر محمد بن عبدالعلی بن نجده (در 10 رمضان 770ق)؛ 12. اجازه علی بن محمد بن عبدالحمید نیلی به ابن فهد حلی برای روایت کتاب «شرایع الاسلام» (در 20 جمادی الثانی 791)؛ 13. اجازه شمس الائمہ محمد بن یوسف بن علی بن محمد بن سعید بن محمد قرشی شافعی کرمانی به شهید اول (در اوایل جمادی الاول 758ق)؛ 14. اجازه علی بن عبد العالی کرکی به عیسی بن عبدالرحمن بن محمد علی ساوی (در 9 رمضان 937ق)؛ 15. اجازه محمد بن حسن بن محمد بن ابی الرضا علوی به شمس الدین محمد بن احمد بن جعفر موسوی؛ 16. اجازه ابی محمد بن عنایت الله مشهور به بایزید بسطامی (به خط او) به سید حسین بن حیدر کرکی (در اواسط محرم 1004 ق)؛ 17. اجازه علی بن عبدالعالی کرکی

به حسین

ص: 572

بن محمد حر عاملی (در 16 رمضان 903ق)؛ 18. اجازة علی بن عبدالعالی کرکی به شیخ علی بن عبدالعالی میسی و ابن مفلح و فرزندش در جمادی الثانی 934ق)؛ 19. اجازة ابراهیم علی بن عبدالعالی میسی به عبدالکریم بن ابراهیم میسی (در اوایل رمضان 975ق)؛ 20. اجازة علی بن هلال جزائری به علی بن عبدالعالی کرکی (در نیمه رمضان 909ق)؛ 21. اجازة محمد بن علی بن محمد بن خاتون عاملی به علی بن عبدالعالی کرکی (در 11 ذیحجه 900ق)؛ 22. اجازة شهید الأول به ابن خازن حائری (در 12 رمضان 784ق)؛ 23. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی به شاه محمود خلیفه؛ 24. اجازة محمد بن احمد بن نعمة الله بن خاتون عاملی به میرزا ابراهیم بن حسین همدانی (در 14 محرم 1008ق)؛ 25. اجازة حسن بن حسین بن علی دوریستی به ابوالعلاء برای روایت کتاب «الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد» شیخ مفید (در 576ق)؛ 26. اجازة علی بن محمد بن مکی بن عیسی بن حسن بن عیسی عاملی (به خط او) به سید حسین بن حیدر کرکی (در 18 محرم 1010ق)؛ 27. اجازة حسن بن زین الدین عاملی به نجم بن محمد حسینی و فرزندانش سید محمد و سید علی؛ 28. اجازة محمد بن علی بن ابی جمهور احسایی به محمود بن علاء الدین بن جلال الدین طالقانی؛ 29. اجازة علی بن هلال کرکی به ملک محمد بن سلطان حسین اصفهانی (در صفر 984ق)؛ 30. اجازة سید حسین بن حسن حسینی به ابوالمکارم بن شیخ بنیاد؛ 31. اجازة حیدر بن المنور بن حیدر سبزواری (اسم مجاز ثبت نشده است) (در 714ق)؛ 32. اجازة محمد بن علی بن ابی جمهور احسائی به محمد بن صالح غروی حلی برای قرائت کتاب «ارشاد الاذهان» (در نیمه جمادی الاول 898ق)؛ 33. اجازة فخر الدین محمد بن الحسن بن یوسف حلی به شمس الدین محمد بن ترکی (در 758ق)؛ 34. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی به شمس الدین محمد بن ترکی (در 915ق)؛ 35. اجازة شیخ ابراهیم بن سلیمان قطیفی به منصور بن شمس الدین محمد بن ترکی (در 923ق)؛ 36. اجازة علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی به عبدالعلی بن احمد استرآبادی (در 26 رمضان 929ق)؛ 37. اجازة علامه حلی به محمود بن محمد بن عبد الواحد رازی در اواخر ربیع الأول 709ق)؛ 38. اجازة صدرالدین محمد بن منصور دشتکی به علی بن قاسم حسینی عریضی یزدی (در جمادی الاول 973ق)؛ 39. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی به شریف بن نور الله بن محمد شاه حسینی تستری (در 11 جمادی الاول 944ق)؛ 40. اجازة فخر المحققین حلی به شهید اول (در 6 شوال 756ق)؛ 41. اجازة علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی به علی بن حبیب الله بن سلطان محمد جوزدانی (در 11 صفر 928ق)؛ 42. اجازة علی بن عبدالعالی میسی به حسین بن شمس الدین محمد استرآبادی (در 11 شوال 907ق)؛ 43. اجازة محمد بن علی بن ابی جمهور احسائی به محمد بن صالح غروی حلی در 898 ق)؛ 44. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی به شمس الدین

محمد بن حسن استرآبادی (در 21 محرم 920ق)؛ 45. اجازة محمد بن علی ابی جمهور احسائی به محسن بن محمد رضوی مشهدی (در 897ق)؛ 46. اجازة شهید ثانی به تاج الدین بن هلال جزائری (در 14 ذیحجه 964ق)؛ 47. اجازة فخر المحققین حلی به ناصر بن ابراهیم بویهی احسائی (در ذیحجه 741ق)؛ 48. اجازة علامه حلی به مهنا بن سنان علوی حسینی (اجازة دوم علامه به اوست در محرم 720ق)؛ 49. اجازة فخر المحققین حلی به مهنا بن سنان علوی حسینی؛ 50. اجازة ابن فهد حلی به ابی محمد علی بن محمد بن حسین بن جعفر بن عزیز حائری برای روایت کتاب المهدب البارع فی شرح مختصر الشرایع»؛ 51. اجازة شیخ بهائی به ملا حسن علی بن عبدالله شوشتری (در ربیع الاول 1030ق)؛ 52. اجازة شیخ بهائی به حسین بن حیدر کرکی عاملی (در شعبان 989ق)؛ 53. اجازة دیگر از شیخ بهائی به حسین بن حیدر کرکی عاملی (در 989ق)؛ 54. اجازة علی بن عبدالعالی به حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ 55. اجازة حسین بن حسن حسینی به حسین بن حیدر کرکی عاملی (در 996ق)؛ 56. اجازة تاج الدین حسین صاعد به حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ 57. اجازة عبدالعالی بن علی بن عبدالعالی به حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ 58. اجازة محمد باقر داماد به حسین بن حیدر کرکی عاملی (در 1038ق)؛ 59. اجازة شیخ بهائی به مظفر علی و حسن علی و حیدر علی اولاد حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ 60. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی (به خط خود) به شاه محمود خلیفه؛ 61. اجازة محمد بن علی بن ابی جمهور احسائی به محسن رضوی مشهدی در 897ق)؛ 62. اجازة فخر المحققین حلی به شمس الدین محمد بن ترکی (در 758ق)؛ 63. اجازة ابراهیم بن سلیمان قطیفی

به شمس الدین محمد بن ترکی (در 915ق)؛ 64. اجازه شهید ثانی به تاج الدین ابن هلال جزائری (در 964ق). الذریعة 1: 125؛ بحار الانوار ج 105-108]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708

کاتب = مؤلف، تا: قرن 10 و 11؛ خطوط مختلف از علمای معروف در 991 و 1003 و 1011 و 1012 و غیره شامل اجازات مجیزین و یا سوادى از آنها به خط کاتب، از این اجازه شماره 50 تا آخر مجموعه به خط کرکی نیست و اکثر آن به خط نوه اش سید حسین بن مظفر علی بن حسین بن حیدر کرکی عاملی می باشد، از برگ 149 تا 151 فوئدی متفرقه و از برگ 151 تا 160 فوئدی از عبدالصمد جباعی بر مطول و حاشیه ای ناقص بر شرح اربعین شیخ بهائی دارد، پشت برگ عنوان اجازه شیخ بهائی به خط خودش مشهود است، اجازات 60 الی 64 به ترتیب تکرار اجازات 23 و 45 و 33 و 34 و 46 می باشد ولی اینها به خط مجیز است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، 189 گی، مختلف السطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

ص: 573

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین اصفهانی، تا: 1048ق؛ کاتب نسخه حاضر چند اجازه مهم را از روی دستخط استادش حسین کرکی (در همان نسخه بالا) کتابت کرده است. وی در دو انجامه خود به این نکته تصریح کرده: «نقلت من خط سیدنا و سندان و استادنا السید الأفقه الأکمل سید حسین بن سید حیدر الحسینی قدس الله روحه العزیز و هو نقل من خط المجیز رحمه الله تعالی و کتب ذلك افقر الفقرا احمد بن الحسين الأصفهاني في سادس عشر شهر ربيع الأول من شهر و سنة ثمان و اربعين و الف» (ص 398 در پایان اجازه شهید الثانی به حسین بن عبدالصمد حارثی) و کتب الفقیر الی الغنی احمد بن الحسين الأصفهاني في عصر يوم الاثنين 28 شهر ربيع الأول من شهور سنة ثمان و اربعين و الف من خط سید المحققین و سند المدققین افقه قفهاء زمانه ابو عبدالله الحسين بن حیدر الکرکی العاملی قدس الله سره و قد کتب في اخره بهذه العبارة و کتب صورة هذه الاجازة في عصرية الخميس ليلة السادس من شهر ربيع الاول سنة الف و اثنان هجرية على مشرفها الصلوة و التحية افقر عباد الله الغنی الحسين بن حیدر الحسینی الکرکی عقی عنه من نسخة مشحونة بالغلط وفقنا الله الاصلاحها و مقابلتها بنسخة صحيحة و الحمد لله رب العالمين» ص 422 پایان اجازه علامه حلی به بنی زهره). [نه در فهرست

جلد 4 مجلس و نه در فهرست جلد 29/1 که همین مقدار اطلاعات از آن تهیه شده، اطلاعات بیشتری در مورد تعداد اجازات آن نداده اند فقط روشن است که تمامی اجازات کرکی در این نسخه نیست؛ 116ص (373 - 488) [ف: 4-400]

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی، تا: 1070 و 1071ق؛ از روی خط سید حسین بن حیدر بن قمر کرکی عاملی در بعضی از بخش ها انجامه کرکی به خطی جدیدتر در حاشیه به نسخه افزوده شده است)، محمد بن زین العابدین موسوی در سال 1255 ق ص 343-346 را به نسخه افزوده است، مصحح، با نسخه اصل مقابله شده، نسخه سه بار مقابله شده با علامت بلاغ به صورت های «بلغ» و «بلغ قبالا» و «بلغ ثانيا» و «بلغ ثالثا»، ص 222 279-

پ دارای حاشیه نویسی با نشان های «منه ره» و «منه سلمه الله»، دو صفحه فهرست اجازات و فوائد نسخه و حدیثی از معانی الاخبار با حذف اسناد به خط مکی بن محمد بن شمس الدین نجل شهید مکی عاملی در 1158ق همو در ص 30 پ نوشته: «قد نظر في هذا الكتاب افقر ... مکی بن محمد بن شمس الدین من ذرية الشهيد مکی»، در حاشیه صفحاتی که اجازه یا فایده جدیدی آغاز می شود حرف «ح» کوچک و در کنار اجازات تکراری کلمه «مکرر» نوشته شده است، رکابه دار؛ تملك: علامه مجلسی: «مما اعارني الله بفضله العميم، من كتب الحقیير محمدباقر بن محمد تقی»، عبدالله بن محمد تقی با مهر بیضوی او به نقش: «محمد نبی الله و علی ولی الله و عبدهما «عبدالله»، فاطمه خانم، محمد بن زین العابدین موسوی (برادر صاحب روضات الجنات)؛ مهر: «عبده عبدالباقی الحسینی 1147»، المتوکل علی الله عبده محمد کریم» با تاریخی که از آن اعداد 124 خوانده می شود، کتابخانه مجدالدین نصیری به شماره 471؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: دو طبله جلد ناهماهنگ اند و هر یک مربوط به کتاب دیگری بوده اند که در این نسخه با هم صحافی شده اند، طبله اول: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج و چهار لچکی کوچک و جدول، طبله دوم: میشن عنابی با نقوشی متفاوت از طبله اول با ترنج و سرترنج زرین منقش و جدول های گرهی زرین، 346گ، 17 سطر (8×14/5)، اندازه:

محقق خوانساری، حسین بن محمد، 1016 - 1099 قمری

(mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688

اجازه جمال الدین حسین خوانساری به خط خودش در باب مباحثه کتاب با میرزا محسن.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: 28/3

کاتب = مؤلف، بی تا (نشریه: 4-7)

542- الاجازات / اجازات / عربی

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

علامه مجلسی اجازات زیادی را که از علماء و مشائخ عظام در طول زمان عصر خود دیده و همچنین اجازاتی که بزرگان برای او نوشته اند به انضمام فوائدی دیگر در همین زمینه در یک جا جمع نموده و تحت عنوان «کتاب الاجازات» به آخر موسوعه گرانقدر خود «بحار الانوار» ملحق کرده است. در نسخه موجود مقداری از این کتاب به خط خود علامه مجلسی و مقداری هم به خط شاگرد بلندمرتبه اش علامه میرزا عبد الله افندی صاحب ریاض العلماء» و مقداری هم به خط مبارک اجازه دهندگان و دیگران می باشد.

چاپ: به طور گراور به آخر مجلد 109 و 110 بحار الانوار چاپ تهران ملحق گردیده است.

[ذریعه 124/1]

ص: 574

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 62 عکسی و 63 عکسی

آغاز: الحمد لله ... اما بعد: فهذا هو المجلد السادس والعشرون من

جملة مجلدات كتاب بحار الانوار ... و هذا المجلد آخر مجلدات البحار وهو كتاب الاجازات، و هو يشتمل على فهرس اسامى علماء اصحابنا الاماميه...؛ انجام: صورة اجازة الشيخ حسين بن عبد الصمد العاملي لولديه ... و كان ذلك يوم الثلاثاء ثانى شهر رجب المرجب المعظم سنة إحدى وسبعين و تسعمائة في المشهد المقدس الرضوى على مشرفه و على آباه و ابنائه افضل الصلوات و اكمل التسليم تمت

نسخه اصل: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، شماره 1774

[فهرست دانشگاه 8: 315، این نسخه در فهرست دانشگاه با عنوان بحار الانوار] آمده و در این مجموعه نیز ضمن نسخه های بحار الانوار معرفی شده است)، جزء اول که در فهرست در دو قسمت و طی دو شماره معرفی شده، ضمناً فهرست منتجب الدین نیز به اول این جزء الحاق شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علامه مجلسی و میرزا عبد الله افندی صاحب ریاض العلماء و دیگران، بی تا؛ مصحح، دارای حواشی با نشانه «منه ره، منه بخطه قدس سره، م ق ر عفی عنه»، دارای نشانه بلاغ؛ 226 گ، مختلف السطر

عکسی ف: 1-63]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 42 عکسی و 43 عکسی

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم ... و بعد فيقول العبد الفقير الى رحمة الله تعالى حسن بن زين الدين العاملي؛ انجام: و لأختم هذا المكتوب بالقاء معاذير ... لاتحبون أن يغفر الله لكم

نسخه اصل: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، شماره 1775، جزء دوم که در فهرست طی دو شماره معرفی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علامه مجلسی و میرزا عبد الله افندی و دیگران، بی تا؛ دارای حواشی با نشان «منه، منه ره، منه سلمه الله»، قبل از کتاب فهرست اجازاتی که به خط مجیز بوده به خط مجد الدین ابن صدر الافاضل دیده می شود [عکسی ف: 1-45]

543- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

جزایری، عبدالله بن نورالدین، 1112 - 1173 قمری

(1701 - 1760) (jazāyerī, 'abd-ol-lāh ebn-e nūr-od-dīn)

فوائدی از رساله اجازات سید عبدالله جزائری است که در آن طرق اجازات به سه مرتبه تقسیم شده است: مرتبه اول، مقدمین بر شیخ الطائفة؛ مرتبه دوم، متأخرین از شیخ و مقدمین بر شهید اول؛ مرتبه سوم، متأخرین از شهید اول و مقدمین بر شهید ثانی.

[ریحانة الادب 115/3]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11384/2

آغاز: قال السيد الفاضل السيد عبد الله ابن السيد نور الدين ابن السيد نعمت الله الحسيني الموسوي الجزائري التستري؛ انجام: بالمديج لانهم تعطون ديباجة وجههم الى الآخرة والسلام خط: شكسته نستعليق، بی کا، تا: قرن 14، در پایان نسخه یک برگ منظومه حشیش و کشیش شاهزاده افسر آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مجدول یک لا، 4 گ (20-23)، 17 سطر (15×9/5)، اندازه: 22×16 سم [ف: 28-642]

544- الاجازات / اجازات / عربي

al-ijāzāt

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(ebn-e vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer mohammad akmal (1707 - 1791

مجموعه ای از اجازات است به افراد زیر: به سید محمد مهدی بن مرتضی بن محمد طباطبائی؛ محمد باقر بن محمد باقر هزارجریبی مجاور نجف در جمادی الثانی 1195؛ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی؛ ابو صالح محمد مهدی بن بهاء الدین محمد فتونی عاملی؛ حسین بن ابی القاسم موسوی خوانساری؛ عبدالباقی بن محمد حسین بن محمد صالح حسینی در شعبان 1193؛ حسین بن محمد بن ابراهیم حسینی در ربیع الاول 1194.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6845/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى لایبی، 22 سطر (15×9)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-379]

545- الاجازات / اجازات / عربي

al-ijāzāt

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 20404

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على اشرف الموجودات محمد و آله الاطهرين ... و بعد فهذه صورة الاجازات التي كتبها ... صورة الإجازة التي لم يكتب مثلها في عصره ... سيف الله الساهر سمي خامس الائمة الملقب بالباقر عليهم الاف التحية

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد حسن، تا: 1 محرم 1268ق؛ محمد ابراهیم بن محمد در 5 جمادی الثانی 1280 ه ق و محمد محسن حسینی صحت و برابری این نسخه را با اصل تصدیق نموده اند؛ مهرها: «الواثق نفسي بالله عبده محمد ابراهیم بن محمد»، عبده

محمد محسن بن محمد هاشم الحسيني؛ كاغذ: اصفهاني،

ص: 575

جلد: تیماج مشکی لایه ای، 14 گ، 18 سطر (6×13/5)، اندازه: 11×19 سم [ف: 2-478]

546- اجازات / اجازات / عربی

ijāzat

اصفهانی، محمد بن محمد ابراهیم، ق 13 قمری

(19c -) (esfahānī, mohammad e-bn-e mohammad ebrāhīm)

صورت اجازات علمای شیعه است که به آقا محمد بن محمد ابراهیم اصفهانی ابن محمد حسن خراسانی داده اند قبل و بعد از سفر مکه ایشان در سال 1261، از این قرار: 1. اجازه سید محمد باقر رشتی اصفهانی (مفصل)؛ 2. آقا محمد ابراهیم اصفهانی در ربیع الثانی 1260؛ 3. استفتاء بعضی از متدینین از سید محمد باقر اصفهانی در 1251؛ 4. اجازه شیخ حسن نجفی در نجف اشرف؛ 5. تقریظ علمای نجف اشرف بر کتب مصنفه در موضوع ارث؛ 6. تقریظ بعضی افاضل بر کتاب الطهارة و الصلاة.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15334/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: چرم قهوه ای ضربی ترنج دار، 9 گ (1پ-9پ)، 20 سطر، اندازه: 16×22 سم [مختصر ف: -26]

547- الاجازات / اجازات

al-ijāzāt

کریدی، سلیمان بن حسن

korīdī, soleymān ebn-e hasan

اجازاتی است از مؤلف از این قرار: 1 تا 5. پنج اجازه به سید نورالله ابوالفضل حسن رأفت پسر حاج ابراهیم اسلامبولی؛ 6. اجازه به ابو عبدالله محمد بن سلیمان جزولی سراینده صلوات بر پیامبر؛ 7 و 8 دو اجازه به همان رأفت. اجازه های سودمندی است و شیوخی عثمانی از آنها شناخته می شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9685

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ جدول زر و لاجورد و شنگرف، پیشانی زرین، محشی؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، بغلی، 28 گی، 19 سطر (6×12/5)، اندازه: 11×18 سم [ف: 17-451]

548- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

مجموعه ای است از صورت پنج اجازه اجتهاد و روایت: 1. اجازه شیخ راضی بن محمد به شیخ علی کرمانشاهی، مجیز همان شیخ راضی بن محمد بن محسن بن خضر نجفی (-1290 ق) از علمای بزرگ نجف و شاگرد صاحب جواهر بوده و چندین اجازه از او در الذریعة (192/1) آمده است، این اجازه مهور به مهر اوست و تاریخ مهر سال 1276 ق می باشد؛ 2. اجازه محمد حسن (رازی) به همان شیخ علی کرمانشاهی، این اجازه نیز مهور به مهر «محمد حسن» است و در آغاز آن با خطی غیر اصلی به صاحب جواهر نسبت داده شده؛ 3. اجازه دیگری از همان شیخ راضی نجفی به همان شیخ علی کرمانشاهی در سال 1277 ه و مهور به مهر وی؛ 4. اجازه های دیگر از همان شیخ راضی به آخوند ملا علی اصغر، مهور به مهر او؛ 5. اجازه ای از شیخ مهدی بن علی بن شیخ جعفر کاشف الغطاء نجفی (1289 ق) به همان شیخ علی کرمانشاهی در سال 1278 ه، مجیز، شاگرد شیخ راضی بوده و خودش نیز دارای اجازه از شیخ حسن و شیخ حسن از شیخ موسی کاشف الغطاء و شیخ موسی از شیخ جعفر کاشف الغطاء و شیخ جعفر کاشف الغطاء از علامه سید محمد مهدی بحر العلوم طباطبائی و او نیز از علامه محمد باقر وحید بهبهانی و او نیز از مشایخ خود تا ائمه معصومین بوده و در این اجازه بدان تصریح گردیده است، این اجازه به مهر «مهدی بن علی» نیز مزین است.

[دائرة المعارف بزرگ اسلامی: 103/2؛ الذریعة: 192/1؛ کرام البررة: 527/2]

؛ نقباء البشر: 1026/3.]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12788 I

آغاز: الحمد لله ذي الفضل و الأنعام الذي شرح الاحكام ... و بعد فلما كان من فضل الله على العباد أن سهل لهم سبيل الرشاد؛ انجام: راجياً منه دام توفيقه أن لا ينساني من صالح الدعاء كما اني منه لا انساه و الله سبحانه ولي التوفيق لي وله و هو الهادي إلى سواء الطريق.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ یادداشت فرزند شیخ علی به نام بعد الحسین بن شیخ علی کرمانشاهی «در آغاز آمده است؛ مهرها: راضی بن محمد (1276)» (دایره)، «محمد حسن» (بیضی) و «مهدی بن علی (1280)» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ (51)، 19-20 سطر (16×10)، اندازه: 21×16 سم [ف: 32-477]

549- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

چهارده اجازه از علمای طراز اول است که برای شاگردان خود نگاشته اند: 1. اجازه سید محمد مهدی بن سید مرتضی بن سید محمد حسنی حسینی طباطبائی معروف به ملا محمد قرمیسینی رازی؛ 2. اجازه یکی از شاگردان برجسته سید محمد مهدی مزبور به ملا محمد بن عاشور کرمانشاهی؛ 3. اجازه محمد حسین بن محمد صالح حسینی به محمد مهدی هرنندی در سال 1151 ق؛ 4. اجازه شیخ جعفر نجفی به شیخ محمد تقی؛ 5. اجازه شیخ حسنعلی تویسرکانی به شیخ عبدالحسین تهرانی در شعبان 1272؛ 6. اجازه حسن بن شیخ باقر (صاحب جواهر) به

ص: 576

عبدالحسین بن ملا علی تهرانی؛ 7. اجازه صاحب جواهر نیز به شیخ مزبور؛ 8 اجازه شیخ عیسی معروف به زاهد به شیخ عبدالحسین مذکور؛ 9. اجازه شیخ حسن بن شیخ جعفر به همو؛ 10. اجازه شیخ حسن بن شیخ جعفر نیز به شیخ عبدالحسین تهرانی؛ 11. اجازه محسن بن حسن حسینی به میر محمد باقر در جمعه 27 محرم 1223؛ 12. اجازه شیخ جعفر کاشف الغطاء به سید محمد باقر؛ 13. اجازه میرزا ابوالقاسم بن حسن قمی صاحب قوانین) به سید محمد باقر بن محمد تقی موسوی گیلانی در 1215 هـ.ق. (بسیار مبسوط و مفصل است)؛ 14. اجازه محمد شفیع موسوی به شیخ عبدالحسین تهرانی در سه شنبه چهارم شعبان 1273.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10220

آغاز: بسمله، الحمد لله علی افضاله و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد و آله و بعد فقد استجازني الأخ الفاضل الأجدد... المولی محمد القرمیسینی اصلا و الرازی مسکن فاجزت له زید فضله و علانبله؛ انجام: في يوم الثلاثاء الرابع شهر شعبان المعظم سنة 1273 ثلث و سبعین و ماتین بعد الألف في الحایر علی مشرفها السلام» نقش مهر شریف «عبدہ محمد شفیع الموسوی»

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ هیچ یک از اجازات مزبور به قلم شیخ مجیز نیست، بلکه صورت اجازه اوست؛ کاغذ: نخودی و فستقی فرنگی، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن قهوه ای، 31 گ، 15 سطر، اندازه: 20×15 سم [ف: 16-27]

550- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

چند اجاره و استجازه در این نسخه آمده است، از جمله: استجازه سید حیدر بن حسین موسوی از استادش؛ پاره ای از اجازه یکی از شاگردان ملا محمد باقر بهبهانی به سید حیدر؛ اجازه محمد جواد بن محمد تقی نجفی به ملا محمد حسین بن محمد اسماعیل یزدی به خط و مهر مجیز؛ اجازه شیخ محمد تقی بن محمد رحیم در 15 ذیحجه 1246؛ اجازه شیخ مرتضی انصاری به میرزا محمد تقی در 9 جمادی الاول 1259 به خط مجیز؛ محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی به اجازاتی که از علما گرفته اشاره کرده است از جمله از شیخ مرتضی انصاری و...؛ اجازه صدرالدین بن صالح بن محمد موسوی عاملی به مولانا عبدالکریم بن ملا شهباز شیرازی در 18 ذیقعه 1254 به خط و مهر مجیز.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/3 عکسی

نسخه اصل: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، شماره 6836 اجازه های نسخه اصل به صورت تفکیک شده و جدا جدا در این فهرست آمده اند؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ برخی اجازات به خط مجیز بوده که در جای خالی خود ذکر شده است، مصحح، محشی؛ 8 گ (36-29) [عکسی ف: 4-352]

551- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

مجموعه ای از اجازات است که در این نسخه قبل از کتاب حصر الشارد» آمده و در بیشتر آنها به این کتاب و مؤلف آن اشاره شده است:

1. اجازه احمد بن عبد القادر الصدیقی در سال 1329 ه به محمد افندی که انجام آن به مهر بیضی «احمد الصدیقی» ممهور می باشد. مجیز که خود از شیخ داود بغدادی خالدی نقشبندی، پدر محمد افندی محمود عابد و دیگران اجازه داشته مجموعه اجازات خود را به محمد افندی اجازه می دهد. بخشی از این اجازه منظوم می باشد، آغاز: «احمدک یا من رفع ... اهل الحق ...»

، به خط مجیز (4 صفحه).

2. اجازه محمد بهاء الدین بن داود بن نقشبندی خالدی از پدر خود که آن نیز از پدرش اجازه کسب نموده است. این اجازه در مورد کتاب «حصر الشارد می باشد» و 8 سطر (2ب) آن گویا به خط مجاز کتابت شده و آغاز آن چنین است: هذا حصر الشارد الی محمد عابد الذي اجاز والدي المرحوم و جدی ...»

3. اجازه سید مصطفی رحمتی گویا به سید یحیی که در متن اشاره ای به نام مجاز و مجیز نشده و بر فراز آن عبارت «اجازة السيد مصطفی الرحمتی ... خادم سيدنا يحيى» آمده است (10 سطر).

4. اجازه ای به شیخ بکر بن حامد افندی عطار زاده در تاریخ 1266 ه که نام مجیز نیامده است وی از پدر خود محمد عابد مدنی انصاری صاحب کتاب حصر الشارد و عبدالرحمن افندی روزبهانی اجازه داشته است، آغاز: «الحمد لله الذي وصل من احب بسلسلة فضاله...» (1 صفحه).

5. اجازه عبدالله بن عمر بن ابی بکر ... به داود بن سلیمان بن جرجیس کاظمی حسینی در 29 ربیع الثانی 1355 در مدینه النبی (صلی الله علیه و آله و سَلَّمَ)، مجیز در این اجازه مشایخ خود را نیز آورده است، آغاز: «الحمد لله الذي حيرت قلوب العارفين لوامع بروق معرفة صفاته...» (3 صفحه).

6. اجازه منظوم داود بن سلیمان بغدادی به عمر بن عطارد در 12 شوال 1266، آغاز: «الحمد لله الذي من اقتفى آثار خير خلقه تشرفاً...»، این اجازه در مورد آثار مجیز و آثار حدیثی اهل سنت نگاشته شده و در آن نام مشایخ مجیز از جمله محمد عابد درج گردیده است (1/5 صفحه).

7. اجازه داود بن سلیمان افندی شافعی که در آن به برخی از مشایخ خود اشاره نموده است (8 سطر).

8 اجازه ای به عبد الرحمن بن احمد قاضی نابلسی دیر سطاوی

که نام مجیز در آن نیامده ولی مشایخ او عبارت اند از محمد عابد صاحب «حصر الشارد» و عبدالغفور خالدی نقشبندی، آغاز: الحمدلله الذي فقه في الدين من اتبع اثر السنة...» (1 صفحه)

9. اجازه محمد عابد بن احمد علی انصاری سندی به سید سلیمان بن جرجیس کاظمی حسینی، به خط مجیز در ذیقعده 1254 نگاشته شده، آغاز: «الحمدلله العزيز يستانس بذكره كل غريب ..» (1 برگ)

10. اجازه‌های دیگر از محمد عابد بن احمد علی انصاری سندی به شاگردش سید سلیمان بن جرجیس کاظمی حسینی در مورد کتاب «حصر الشارد: در ذیقعده 1254، به خط مجیز؛ آغاز: الحمدلله الذي اجاز الضعيف المنقطع الى بابہ العالی.» (1 برگ)

11. اجازه سید مصطفی نور الدین واعظ محمد امین افندی به شاگردش محمد بهاء الدین بن داود افندی خالدی به صورت عام در هفتم جمادی الثانی 1300، به خط مجیز، در انجام آن مهر دایره «السید مصطفی» آمده است، آغاز: «الحمدلله و کفی و سلام علی عبادہ الذین اصطفی...»، بر فراز این اجازه 5 سطر به خط محمد بهاء الدین بن داود افندی آمده که از شاگرد پدرش سید مصطفی نور الدین واعظ درخواست اجازه نموده است (1 صفحه).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13919/1

آغاز: احمدک یا من رفع ... اهل الحق و وصل ... و اهلهم للاخلاص و الصدق و جعل غریبهم عند اهل العرفان معروف ... انجام: و جعل مستقبل حالنا و حاله خیرة من ماضیه و صلی الله علی سید المرسلین ... و آخر دعوانا الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، کا: متفاوت، تا: حدود قرن 13 و 14؛ برخی از اجازات به خط صاحبان آنها می باشد؛ کاغذ: فرنگی، 12 گ (2-13) [ف: 316-35]

552- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

این رساله شامل صورت اجازات روایی است از بزرگان همچون: ناصر الدین محمد بن احمد خراسانی تونی بیدستانی مشهور به «نصر» به سید عبد العظیم بن سید عباس حسینی مازندرانی؛ اجازه حسن الرضوی القاینی به مولانا محمد یوسف در 1053 ق در مشهد مقدس؛ اجازه شیخ بهاء الدین محمد عاملی، به مولا کمال الدین حاجی بابا، در محرم 1028؛ اجازه شیخ احمد (ابن فهد حلی) به شیخ عزالدین حسن فرزند علی؛ اجازه شهید اول (محمد بن مکی) برای ابن عبد العالی در 770 ق و وقف نامه عبدالله بن تعاش؛ بابتی در تصحیح بعض کلماتی که در شرع از شهید نقل شده است؛ اجازه علامه حلی به نجم الدین مهنا بن سنان بن عبدالوهاب الحسینی در 719 ق و دو اجازه دیگر از علامه حلی به وی در 720 ق؛ اجازه علی بن محمد بن مکی به شیخ عزالدین حسن ولد علاء الدین بن حاج زین الدین در 853 ق؛ خطبه نکاح از حسن بن علی بن صدقه؛ فائده ای در سهام ارث؛ صورت اجازه علامه حلی به جمال الدین مظفر بن علی مخلص انباری در 690 ق که به خط حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی بازنویسی شده است؛ اجازه ابوالحسن شریف به جناب سید محمد قدسی در 1318 ق؛ اجازه جلال الدین رئیس العلماء بن آیه الله محمد طاهر علامه خاقانی به سید محمد بن سلطانعلی قدسی در 1347 ق و تقریظ علی بن محمد تقی بر مصنفات شیخ حسن کاشانی و سایر اجازات.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام الأتمان الأكملان على سيدنا و نبينا محمد و آله أجمعين الطيبين الطاهرين و بعد فان تحلية النفوس ما يحلى القدسية و تكرمها بالعلوم العقلية و النقلية؛ انجام: و يوجد فيه من الخطأ و الزلل فاني بالخطايا و الزلات.

خط: نسخ و نستعليق تحریری، کا: محمد بن ...، تا: 856ق؛ برخی از اجازات اصل به خطوط مجیزین می باشد، مصحح، جدولی به رنگ قرمز در مورد سهام ارث و اشعاری به عربی در انجام دیده می شود، دو اجازه که در برگی 3 و 14 آمده (صورت اجازات شیخ بهائی و علامه حلی) به خط آیت الله العظمی مرعشی نجفی نگارش یافته است، در انجام یک برگ الفبای فرانسه و عباراتی به زبان عبری آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه ای، 16گ، 29 سطر (16×23)، اندازه: 18/5 × 28/5 سم [ف: 30-199]

553- الاجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

در مجموعه حاضر این اجازه ها آمده است: پیش نویس اجازه ای بدون نام مجیز و مجاز و ناتمام مانده است؛ اجازه ای برای سید نصرالله بن رضا بن سید میرزا اخوی طهرانی که یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری نوشته بدون تصریح به نام خود؛ اجازه شهید اول به شیخ شمس الدین ابو جعفر محمد بن تاج الدین ابی محمد عبدالعلی بن نجده؛ اجازه شیخ احمد بن محمد بن فهد حلی بن زین الدین ابو علی حسن بن یوسف ابن العشرة؛ اجازه شهید دوم به عزالدین حسین بن عبد الصمد حارثی عاملی؛ برگی از اجازه ای که نام مجیز و مجاز در آن معلوم نیست؛ تقریظ بر کتابی با مهر مربع «محمد بن علی».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8301

خط: نسخ، کا: عیسی بن محمد علی (اجازه سوم تا ششم)، بقیه مجموعه به خط مجیزین، تا: 1022ق؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 19گ، اندازه: 15×19 سم [ف: 21-261]

ص: 578

554- الإجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

گزارشی ندارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10220

خط: مختلف، بی کا، تا: 1273 ق [الفبائی: -20]

555- الإجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

در این مجموعه این اجازها جمع شده است: 1. اجازة سید محمد رضوی خراسانی معروف به قصیر به سید ابوطالب حسینی خراسانی قاننی؛ 2. اجازة شیخ محسن خنفر به سید ابوطالب خراسانی قاننی؛ 3. اجازة شیخ محمد رحیم بروجردی به سید ابوطالب قاننی به تاریخ رمضان 1261؛ 4. اجازة سید ابراهیم حسینی اصطهباناتی شیرازی معروف به میرزا آقا به سید علی رضا بیرجندی و تصدیق این اجازة از شیخ عبدالکریم حائری یزدی؛ 5. اجازة میرزا احمد بن لطفعلی بن محمد صادق قراداغی تبریزی به سه فرزندش میرزا لطفعلی و میرزا محمد جعفر و میرزا محمد باقر به تاریخ رجب 1253؛ 6. تقریض و اجازة شیخ محمد جواد بن محمد تقی نجفی به حاج محمد رضا تبریزی؛ 7. اجازة شیخ محمد باقر نجفی [صاحب جواهر به حاج محمد رضا تبریزی؛ 8 اجازة سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی به ملا محمد شفیع به تاریخ ذیقعدة 1252 و تصدیق اجازة از سید اسدالله شفتی به تاریخ 22 شوال 1267؛ 9. صورت اجازة یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری به میرزا محمد علی به تاریخ غره ماه شعبان 1275؛ 10. اجازة مولی عبدالرحیم به آخوند ملا ابراهیم؛ 11. اجازة ملا محمد تقی مجلسی به مولی محمد صالح طبرسی به تاریخ دوازدهم رمضان 1050؛ 12. نامه شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر به ملا ابراهیم به تاریخ 1242، 13. اجازة شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر به آخوند ملا ابراهیم؛ 14. اجازة شیخ مهدی بن علی بن جعفر کاشف الغطاء به میرزا محمد طهرانی؛ 15. اجازة شیخ حسن بن جعفر کاشف الغطاء به شخصی که نامش ذکر نشده است. 16. اجازة ملا محمد صالح برغانی قزوینی به میرزا عبدالوهاب، چند سطر آخر این اجازة به خط مجیز می باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5924

خط: نسخ، بی کا، بی تا، صورت اجازة ها به خطوط مختلف و اجازة های دیگر به خطوط مجیزین می باشد و مجموعه برگ های پراکنده ای بوده که در صحافی یک جا جمع شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 34 گ، مختلف السطر، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 15-307]

556- الإجازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt

دو اجازة یا دو خط ارشاد مرشد حقیقی برای شیخ محمد مراد کشمیری یکی از شیخ محمد سعید و دومی آن «ارشاد نامه» خوانده می شود و مورخ 5 شوال 1903 در شهر گزی و اجازة دهنده آن شاه علی رضا است.

نسخه اصل: کتابخانه ملی 224 [با این شماره در کتابخانه ملی یافت نشد؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 1-630]

557- الإجازات / اجازات / عربی

al-ijazat

اجازه ای به میرزا علی از پدرش و او از عمش شیخ حسن و او از برادرش شیخ موسی و او از پدرش شیخ جعفر کاشف الغطاء.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 20641

بی کا، بی تا، تذکر: شماره بازیابی اصلاح شد؛ عص [اهدائی ف: - 376]

558- الإجازات / اجازات / عربی، فارسی

al-ijāzāt

مجموعه ای است از اجازات روایت و اجتهاد از علمای بزرگ شیعه بدین ترتیب: 1. اجازه آقا بزرگ تهرانی محمد محسن بن علی (- 1389 ق) به سید کاظم بن احمد موسوی در 1358 ق با مهر مربع «آقا بزرگ»؛ 2. اجازه شیخ همان سید کاظم بن احمد موسوی در 1359 ق؛ 3. اجازه سید علی بن محمد تبریزی فارسی؛ 4. اجازه حسن بن شیخ جعفر با مهر بیضی «رق حسن الزکی» (ظاهراً از نوادگان خلیل رازی نجفی به سید محمد علی بن کریم هزار جریبی)؛ 6. برگ پایانی کتابی از تألیفات محمد مهدی بن محمد جعفر ساروی مازندرانی به خط خودش به سال 1278 ق در نجف اشرف؛ 7. اجازه نوح جعفری نجفی با مهر مستطیل «نوح الجعفری» (که باید همان نوح بن قاسم بن محمد جعفری نجفی (- 1300 ق) باشد که حالات او در کتاب اعیان الشیعه (227/10)

(آمده) به شیخ مهدی مازندرانی ساروی (که باید همان مهدی بن محمد جعفر باشد)؛ 8 برگي ناشناخته در روایات و اجازات؛ 9. صورت اجازه علامه اجازه در 1092 ق؛ 10. صورت اجازه و برگ پایانی یکی از تألیفات حضرت آیه الله مرعشی نجفی، اصل این اجازه در 1380 ق نگاشته شده است.

[الذریعة: 192/1، کرام البررة: 527/2؛ نقباء البشر: 1026/3]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12791/4

آغاز: الحمد لولیه و الصلاة و السلام علی نبیه و آل نبیه و بعد فقد

ص: 579

استجاز مني السيد السند المقبل الصالح السيد كاظم بن السيد احمد الموسوي زاد الله توفيقه. ؛ انجام: هذه نقشة مصدور و تنفس صعدا و ما اشكو بشي و حزني الا إلى ربي و السلام على من اتبع الهدى و انا العبد المسكين المستكين ابو المعالي شهاب الدين الحسيني المرعشي النجفي و قد فرغت من تأليفه ...

خط: نسخ و نستعليق، بی کا، تا: قرن 13 و 14ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «الراجی علی بن محمد الرضوی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 9گ (16-24)، ابعاد متن: 14×10، اندازه: 21×16سم [ف: 32-486]

559- اجازات الأئمة / اجازات / عربی

ijazat-ul a'imma

مشوری، احمد بن سعد الدين، 1007-1079ق

(mešvarī, ahmad ebn-e sa'd-od-dīn (1599-1668

کتابی در طرق روایت کتب ائمه زیدیه و کتب دیگری که ائمه ایشان را روایت کرده اند و از جمله اسناد مذهب زیدیه به شمار می آیند.

[مصادر تاریخ الأئمة 238]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5210ف

نسخه اصل: مکتبه القاضي محمد علی الأکوع الخاصة بتعز؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 [فیلم ها - ف: 3-142]

560- اجازات الأئمة / اجازات / عربی

ijazat-ul a'imma

زیدی، محمد بن قاسم، ق 11 قمری

(zeydī, mohammad ebn-e qāsem (- 17c

اجازه روایتی است که الموید بالله، از ائمه زیدیه یمن، بنا به درخواست سید علی بن حسن بن سدقم حسینی مدنی، در اوایل سال 1034 ها نوشته و به مدینه منوره فرستاده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 93عکسی و 112عکسی

آغاز: فیقول العبد ... احمد بن سعد الدين بن الحسين بن محمد بن علی بن محمد المسوری ... ولی من مولانا امیر المومنین الموید بالله ... و هذه الاجازه التي كتبها عليه السلام الى المدينة النبويه على مشرفها افضل الصلوة و السلام في عام اربع و ثلاثين و الف؛ انجام: و هذه الاجازة التي تلفظ بها ليست مقصورة على بعض دون بعض ... و صلى الله على خير مبعوث من بنى عبد مناف نسخه اصل: کتابخانه

قاضی محمد علی الاکوع الصنعائی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی؛ 154گ، 29 سطر [عکسی ف: 1-96]

561- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

اجازاتی است که مرحوم بحر العلوم به این اشخاص داده است: سید عبدالکریم بن محمد بن جواد بن عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله موسوی جزائری؛ سید حیدر بن حسین بن علی موسوی یزدی در 27 رمضان 1209؛ مولی عبدالنبی قزوینی یزدی، آقا محمد صالح لاهیجی؛ سید دلدار علی بن محمد معین هندی نصیر آبادی؛ محمد حسن بن حاج معصوم قزوینی حائری در 16 شعبان 1211. در بخش اول این مجموعه اجازات اساتید بحرالعلوم به قرار ذیل نیز آمده است: اجازه وحید بهبهانی، اجازه مولی محمد باقر بن محمد باقر هزار جریبی در جمادی الثانی 1195، شیخ یوسف بن احمد درازی بحرانی، ابوصالح محمد مهدی بن بهاء الدین محمد فتونی عاملی نجفی، سید حسین بن ابوالقاسم موسوی خوانساری، عبدالباقی بن محمد حسین بن محمد صالح حسینی در شعبان 1193، حسین بن محمد ابراهیم حسینی ربیع الاول. 1194

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2586/2

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فقد استجازني الولد الاعز الأمد المؤید الموفق المسدد و الفطن الارشد؛ انجام: مصلية مسلما علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين والحمد لله

خط: نسخ، کا: محمد بن سید زین العابدین موسوی، تا: 16 شوال 1268ق؛ مصحح، در اجازه سید حسین خوانساری به بحر العلوم کاتب نوشته که وی جد او بوده است؛ جلد: تیماج مشکى ضربی، 30گ (139پ-169ر)، 23 سطر، اندازه: 21×15/5 سم (محدث ارموی مخ: 1-34)

562- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

دو مجموعه از اجازات حجة الاسلام شفتی است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038 و عکسی 2098

آغاز: الحمد لله العليم الحليم المجيد الحكيم الرحيم الفعال لما يريد والصلاة والسلام على أكمل انبيائه؛ انجام: حرره خادم الشريعة في
سحر الليلة التاسعة من سنة ثلاث وخمسين ومأتين بعد

ص: 580

اسامی مجازین چنین است: 1. ملا محمد اشرفی مازندرانی در 23 صفر 1258، 2. ملا احمد علی در 2 ربیع الثانی 1252، 3. میرزا فتح الله در 24 ذیحجه 1252، 4. ملا علی اکبر تربتی که ناتمام مانده است، 5. ملا عبد الوهاب در شب 10 شعبان 1254، 6. ملا صفر علی در 16 شعبان 1254، 7. سید قوام الدین در 24 شعبان 1255، 8. ملا محمد صالح استرآبادی در 10 جمادی الاول 1246، 9. سید محمد تقی زنجانی در شب 9 محرم 1253، 10. میرزا محمد رضوی در 14 ربیع الاول 1256، 11. ملا محمد صالح استرآبادی در 10 جمادی الاول 1246 (که تکرار همان فوق الذکر است)، 12. سید محمد تقی زنجانی در 9 محرم 1253 (که تکرار همان فوق الذکر است)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ مصحح، دارای علامت بلاغ، خطوط مختلف و در پایان اکثر اجازات مهر بیضوی حجة الاسلام محمد باقر بن محمد نقی الموسوی» مشهود است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 85 گ، مختلف السطر، اندازه: 15/5

× 21/5 سم [محدث ارموی مخ: 33-1] و [عکسی ف: 6-123]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 61

نسخه اصل: کتابخانه فاضل خوانساری، خوانسار 208 [اجازات نسخه اصل به صورت جدا جدا در این مجموعه آمده است، مجموعه سیزده اجازه روایتی نسبتاً مفصل است که حجة الاسلام علماء زیر داده است: 1. حاج محمد ابراهیم قزوینی اصفهانی در جمادی الاول 1246، 2. آخوند ملا محمد علی محلاتی، 3. شیخ علی بن شیخ محمد نخجوانی، 4. ملا محمد رفیع بن علی گیلانی شریعتمدار رشتی در ذیقعد 1258 (بعد از این اجازه، نامه ای از مجیز به اهالی رشت به تاریخ دوم ذیحجه 1258 نگاشته و در آن تصریح به اجتهاد ملا محمد رفیع و جواز رجوع به ایشان کرده است)، 5. ملا عبد الوهاب قزوینی در سحر شب دهم شعبان 1254، 6. ملا مرتضی قلی در شب دوم ذیحجه 1256، 7. سید میرزا محمد رضوی در تاریخ 14 ربیع الاول 1256، 8. سید فضل الله استرآبادی در 3 ذیحجه 1252، 9. سید محمد تقی زنجانی در 9 محرم 1253، 10. آقا محمد نائینی اصفهانی (در آخر این اجازه سفارشی است از اجازه دهنده به فارسی بر این که به آقا محمد در نماز جماعت اقتدا شود به تاریخ 26 رجب 1256)، 11. ملا محمد صالح استرآبادی در 10 جمادی الاول 1246، 12. ملا عبد الباقی کاشانی در ربیع الاول 1260، در این اجازه که به زبان فارسی جهت اهالی کاشان نوشته به اجتهاد و عدالت ملا عبدالباقی شهادت داده است؛ 13- اجازه به سید محمد علی ابرقوئی در شوال 1257؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، بی تا؛ اجازه چهارم را به سال 1260 در اصفهان نوشته است، دارای حواشی مختصر از مؤلف با عبارت «منه دام ظلّه»؛ 138 ص [عکسی ف: 73-1]

563- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

نقوی نصیر آبادی، علی محمد بن محمد، 1260 - 1312 قمری

(naqavī nasīr-ābādī, 'ali mohammad ebn-e mohammad (1844 - 1895

اسامی علمایی که به وی اجازه داده اند و اجازات آنان در این مجموعه گرد آمده است چنین است: 1. سید حسین کوهکمری در نجف

اشرف؛ 2. شیخ حسن بن اسد الله در غره ذیحجه 1285؛ 3. ملا محمد حسین اردکانی در سلخ شوال 1285؛ 4. سید علی بن محمد رضا بن محمد مهدی حسینی طباطبایی غروی در ذیقعدہ 1285؛ 5. شیخ زین العابدین مازندرانی در 24 شوال 1285؛ 6. شیخ راضی بن محمد نجفی در 15 ذیقعدہ 1285؛ 7. شیخ عبدالحسین بن علی طهرانی در غره ذیحجه 1285؛ 8. شیخ حسین بن محمد حسین سبط صاحب جواهر الکلام. [تقیاء البشر 1624/4-1626]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 816

نسخه اصلی: کتابخانه کاتب؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ ابراهیم (بن احمد) محقق رودسری، تا: قرن 14 [عکسی ف: 3-16]

564- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

در این مجموعه اجازات زیر آمده است: 1. اجازه صاحب معالم حسن بن زین الدین عاملی به سید نجم بن سید محمد حسینی و دو فرزندش سید ابو عبدالله محمد و سید ابوالصلاح علی؛ 2. اجازه شهید ثانی زین الدین بن علی بن احمد عاملی به شیخ حسین بن عبدالصمد حارثی عاملی پدر شیخ بهائی در پنج شنبه 3 جمادی الثانی 941؛ 3. اجازه شهید ثانی زین الدین بن علی عاملی بن سید علی به عزالدین حسینی مشهور به صائغ حسینی موسوی در پنج شنبه آخر جمادی الاول 958، 4. اجازه علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر به مهنا بن سنا علوی حسینی؛ 5. اجازه علامه ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی به سید امیر ابو طالب بن جلال الدین میرزا بیگ موسوی حسینی فندرسکی در 24 ربیع الاول 1102.

آغاز: اجازه اول: الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین ... و بعد فیقول العبد الفقیر ... ان اعطاء الحدیث حقه من الروایة و الدراية امر مهم لمن اراد التفقه

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 789 و عکسی 982

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن الحسن نوه شهید دوم، تا 1090ق؛ از نسخه ای که از روی نسخه مجیز نوشته شده در 18 شوال 1075، چهار اجازه اول نسخ، اجازه آخر به خط علامه

ص: 581

مجلسی می باشد، روی برگی قبل از مجموعه معرفی اجازه ها به خط سید محمد جزائری به تاریخ 1375/2/14 دیده می شود؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 30گ، مختلف السطر، اندازه: 34x24سم [ف: 2-445]

565- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijazat-ul hadit

در این مجموعه این اجازه ها گرد آورده شده است: 1. اجازه مبسوط ملا احمد بن مهدی نراقی برای ابوالقاسم که در نراق در حدود پنجاه سالگی نوشته آغاز آن در این نسخه افتاده است؛

2. اجازه میرزا علی نقی طباطبائی حائری به شخصی که نامش پاک شده است؛

3. اجازه فارسی شیخ زین العابدین مازندرانی حائری به شخصی که نامش نوشته نیست؛

4. اجازه سید حسین بن محمد حسینی به شخصی که نامش پاک شده است؛

5. اجازه شیخ مهدی بن علی به شخصی که نامش نوشته نیست؛

6. اجازه شیخ عبدالحسین طهرانی به شخصی که نامش نوشته نیست؛

7. اجازه شیخ زین العابدین مازندرانی حائری به شخصی که نامش نوشته نیست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6868

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 49گ، 15 سطر [ف: 18-61]

566- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

در این مجموعه اجازات ذیل آمده است: اجازه شیخ محمد سعید بن یوسف دینوری به ملا مهدی بن محمد مهدی نراقی در چهارشنبه 3 ذیحجه 1245؛ اجازه مهدی بن محمد مهدی بن ابی در نراقی به سید حسین بن میر محمد علی کاشانی در 1262؛ اجازه حسین بن محمد علی حسینی کاشانی به ملا محمد حسین بن محمد باقر آرائی کاشانی در دوشنبه 8 شعبان 1280؛ اجازه سید عبدالله شبر بن سید محمد تقی قزوینی در 7 رمضان 1240؛ اجازه سید محمد تقی قزوینی به سید حسین بن محمد علی کاشانی در شعبان 1267.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3479/2

آغاز: نحمدک یا من ربانا من البداية إلى النهاية وهدانا طرق الارشاد والهداية و انقذنا من حرف الضلالة و الفواتة؛ انجام: حیث کان بقزوین حفت عن الشین وانا السید محمد تقی الحسینی تحریرة فی شهر شعبان المعظم من سنة 1267. خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛

مصصح، اجازات به نقل از خط اصل می باشد و ظاهراً همگی به خط محمد حسین بن محمد باقر آرائی کاشانی می باشد و اجازه سوم به خط مجیز می باشد؛ 12 گ (1339 پ-351 ر)، 17 سطر، اندازه: 22×16/5 سم (محدث ارموی مخ: [1-34])

567- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

صورت سه اجازه روایتی است که برای خانم امینیه اصفهانی نوشته اند، نام مجیزین چنین است: 1. میرزا آقا اصطهباناتی شیرازی، به تاریخ صفر 1354؛ 2. حاج آقا رضا ابوالمجد نجفی اصفهانی، به تاریخ 12 ربیع الاول 1357؛ 3. شیخ محمد کاظم شیرازی، به تاریخ هفتم صفر 1354.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 833

خط: نستعلیق، کا: ظاهراً به خط سید مصلح الدین مهدی اصفهانی، تا: قرن 14؛ جلد: گالینگور سبز، 8 گ، مختلف السطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 3-42]

568- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

صورت اجازه تعدادی از علمای بزرگ می باشد که اسامی آنان چنین است: اجازه سید میر محمد حسین اصفهانی برای سید صدر الدین رضوی، (1148)؛ اجازه سید علی بن محمد طباطبائی برای مولی محمد جعفر استرآبادی (1228)؛ اجازه سید محمد حسین کاشانی برای مولی حبیب الله کاشانی (1279)؛ اجازه سید مهدی قزوینی حلی نجفی برای سید محمد تقی طالقانی طهرانی (1295)؛ اجازه سید علی آل بحر العلوم نجفی طباطبائی برای سید محمد تقی طالقانی، (1296)؛ اجازه مولی محمد ایروانی؛ اجازه سید حسین آل بحر العلوم الطباطبائی به شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر الکلام؛ اجازه شیخ زین العابدین مازندرانی برای سید محمد تقی؛ اجازه شیخ مرتضی بن محمد امین انصاری برای شیخ علی شریعتمدار استرآبادی طهرانی (1272).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12261

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العلماء على قدر روایاتهم عن فخر المرسلین و عترته الطاهرين؛ انجام: اثنین و سبعین بعد المآتین و الالف وقد وجدناها نقلاً من نفس المجازین

خط: شکسته نستعلیق، کا: صدر الاسلام محمد امین بن میرزا یحیی امام نجفی خوئی، تا: قرن 14؛ مصصح، با دو نوع خط نگاشته شده است که خط پایانی از مرحوم صدر الاسلام میرزا محمد امین خوئی است؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج گل و بوته، وگی، 16 تا 20 سطر (17×10)، اندازه: 21/5×14 سم [ف: 31-103]

صورت اجازة هايی است که از مرحوم بحر العلوم به اشخاص داده شده و تعدادی اجازات اساتید وی که به ضمیمه رجال بحر العلوم آمده است: 1. اجازة ای مولی محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی به امیر محمد مهدی بن امیر سید مرتضی طباطبایی، آغاز: «بسمله و به نستعین، الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلم علی افضل الأولین و الآخین محمد و آله المعصومین ... و بعد فقد استجازني الولد الاعز».

2. اجازة مفصلی که محمد باقر بن محمد باقر هزار جریبی جهت سید محمد مهدی طباطبایی مورخ جمادی الثانی 1195 در نجف اشرف صادر کرده است، آغاز: «بسمله ... الحمد لله الذي نزل علی عبده ... اما بعد فان الولد الاعز الأجل».

3. اجازة شیخ یوسف بحرانی برای سید مهدی بن سید مرتضی طباطبایی، آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي هدانا لجادة دينه القويم ... اما بعد فيقول الفقير إلى ربه الكريم يوسف بن احمد بن ابراهيم الدرزي البحراني».

4. اجازة ابو صالح محمد مهدی بهاء الدین محمد فتونی عاملی نام مجاز در آن یاد نشده است)، آغاز: «بسمله، اجزت له زاد الله توفيقه و يجعله قرينه و رفيقه أن يروي جميع ما روته عن مشايخي قراءة».

5. اجازة های حسین بن ابی القاسم موسوی به سید محمد مهدی حسینی طباطبایی، آغاز: «بسمله، الحمد لله رب العالمين و رافع درجات العالمين و الصلاة و السلم علی سيد الأولين و الآخين ... و بعد فقد استجازني السيد».

6. اجازة عبد الباقي بن محمد حسين بن محمد صالح حسینی به سید محمد مهدی بن سید مرتضی طباطبایی در شعبان 1193، آغاز: «بسمله نحمدك يا من ربانا من البداية الى النهاية و هدانا طريق الارشاد و الهداية ... و بعد فلما كان فيما من الله المنان».

7. اجازة حسین بن محمد ابراهیم حسینی به مهدی ... ؟ در ربیع الاول 1194، آغاز: «بسمله و به ثقتي، الحمد لله الذي حبل العلم علما للهدي ... و الصلوه علی نبي الرحمة ... اما بعد فلما كان من السنن».

8. اجازة محمد بن مرتضی بن عبدالکریم المدعو بمهدی الحسینی الحسنی طباطبائی به سید عبدالکریم بن سید عماد، آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية الأئمة الهادين المهديين و نظمنا ... و بعد فلما كان الحديث».

9. اجازة ای به سید حیدر بن سید حسین بن سید علی موسوی یزدی مورخ شب 27 رمضان 1200 (نام مجیز در اجازة نامه نیامده است)، آغاز: «بسمله الحمد لله الذي رفع درجات العلماء و جعلهم ورثة الأنبياء خلفا الأوصياء و فضل ... و بعد فلما كان من فضل الله سبحانه».

10. اجازة محمد مهدي الحسيني الطباطبائي به عبد النبي قزويني يزدی مورخ چهارشنبه 17 ذی الحجة [؟...]، آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي رفع مدارك العلماء.. و بعد فقد وفقني الله و له الحمد».

11. اجازة ای به آقا محمد صادق اللاهجي (نام مجیز در آن یاد نشده است)، آغاز: «بسمله، الحمد لله الذي رفع درجات العالمين علی

العاملین و ابان فضله و شرفهم فی الذکر .. و بعد فان افضل صلوة متصله الی».

12. اجازہ ای به علی بن سید محمد معین ہندی نصیر آبادی، آغاز: «بسملة الحمد لله الذي رفع درجات العلماء و جعلهم ورثة الاطياب و نواب الاوصياء .. و بعد فلما كان من فضل الله تعالى».

13- اجازہ محمد بن مرتضی بن محمد مدعو به مهدی حسنی حسینی طباطبایی به محمد حسن بن معصوم قزوینی حائری در 16 شعبان 1211، آغاز: «بسملة، الحمد لله الذي رفع درجات العلماء و جعلهم ورثة الأنبياء و خلفاء الأوصياء ... اما بعد فلما كان من فضل الله سبحانه»، انجام: «فان فيه النجاة عند المرور على الصراط و كتب ذلك فقير عفوره الغني محمد بن مرتضی بن محمد المدعو بمهدی الحسنی الحسينی الطباطبائي في سادس عشر شهر شعبان المعظم سنة 1211 ... حامداً لله ...»

همانند:

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3331/2

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على افضل الأولين و الآخرين محمد و آله المعصومين الطاهرين الى يوم الدين انجام: مصلياً و مسلماً على خير خلقه محمد و آله الطاهرين الحمد لله على الأثام و الصلاة و السلام ... خط: نسخ، بی کا، تا: 10 ذیحجه 1263ق؛ مصحح؛ 29گ (139پ-168پ)، 21 سطر، اندازه: 22×15سم [محدث ارموی مخ: 1-35]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7803/2

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن جواد موسوی، تا: یک شنبه 21 جمادی الثانی 1270ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 23 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 20-163]

3. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 137/2

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1274ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی مجدول، 81گ (367ر-447ر)، 17 سطر، قطع: وزیري، اندازه: 21×15سم [ف: 1-170]

570- اجازات الحديث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

در این مجموعه این اجازہ های روایتی آمده است: 1. اجازہ حاج حافظ محمد شکری ابن محمد زهدی معروف به عطاء الله زاده برای محمد کامل بن عبد اللطيف الأقسکی، به تاریخ 23 جمادی

ص: 582

الأول 1313؛ 2. اجازہ حاج حافظ محمد شکرى به همو، برای روایت صحیح بخاری و به همان تاریخ.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6248

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، صفحه ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد، دارای دو سرلوح معمولی؛ جلد: مقوایی عطف گالینگور سبز، 15 گ، 15 سطر، اندازه: $14 \times 23/5$ سم [ف: 16-233]

571- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

در این مجموعه این اجازہ ها که هر کدام به صورت جزوه ای بوده و در صحافی با هم یک جا صحافی شده، دیده می شود:

1. اجازہ طلحة بن حاجی عمر افندی تیر بولی به احمد جمال بن علی ناظم پاشا استانبولی، به تاریخ 1323.
2. اجازہ حاج علی زین العابدین بن حسن بن موسی استانبولی به حسن فوزی بن سلیم فهمی باطومی، به تاریخ 1322.
3. اجازہ عبد اللطیف بن شاکر اسلامبولی به حافظ حسین فهمی بن علی رضا الشیله وی، به تاریخ 1322 و پس از این اجازہ روایت دلانل الخیرات از همین اسلامبولی به شیله وی.
4. اجازہ محمد حلمی بن رجب القلقاندلنوی به سید محمد توفیق اسلامبولی به تاریخ 1293.
5. اجازہ قرائت حافظ حسن فهمی بن اسماعیل حقی اسکداری قسطنیونی به حافظ محمد نوری بن حافظ خالد افندی، به تاریخ اوائل ربیع الاول 1319.
6. اجازہ حافظ ابراهیم شوقی بن علی الاکینی معروف به قصاب زاده به سلیمان بن عثمان الاکینی، به تاریخ 21 جمادی الثانی 1302.
7. اجازہ یوسف بن عبد القادر الهمشنی به اسماعیل حقی بن حسین الارخوی، به تاریخ پنجشنبه 13 جمادی الثانی 1327.
- 8- اجازہ قرائت قصیده «برده» بوصیری از محمد حلمی به حافظ سلیمان افندی بن خواجه عثمان افندی اسلامبولی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6178

خط: نسخه و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اجازہ اول نسخ زیبا، صفحه ها مجدول به زر و مشکی، در پایان خط مجیز و مهر دائری وی «طلحه» دیده می شود، اجازہ دوم نستعلیق، فاصله جمله ها دوائر رنگین، صفحه ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف، وسط حاشیه تمام صفحه ها گل ترسیم شده و صفحه اول دارای سرلوح می باشد، در پایان خط مجیز و مهر دائری وی «علی زین العابدین» دیده می شود، اجازہ سوم نستعلیق، فواصل جمله ها و جدول صفحه ها به زر و مشکی، در پایان خط مجیز و مهر هشت گوشه وی «الهی باعزاز شرع شریف بر اور تو مقصود اللطیف» دیده می شود، اجازہ چهارم نسخ، مهر دائری مجیز «محمد حلمی» در پایان دیده می شود، اجازہ پنجم نسخ، در پایان خط و مهر دائری مجیز «حسن بن اسماعیل فهمی» دیده می شود، اجازہ ششم نسخ زیبا، در پایان خط و مهر دائری مجیز «السید

حافظ ابراهیم شوقی» دیده می شود، اجازه هفتم نسخ، در پایان خط و مهر دائری مجیز «یوسف» دیده می شود، اجازه هشتم نسخ، در پایان خط و مهر دائری مجیز «محمد حلمی» دیده می شود، نسخه ها در قطع مختلف است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 90 گ، مختلف السطر، اندازه: 23×16 سم [ف: 16-179]

572- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

در این مجموعه صورت این اجازه ها آمده است: 1. اجازه سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی به دامادش ملا محمد مهدی به تاریخ هشتم شعبان 1256، با اجازه پدر مجاز دنبال آن بتاریخ اواخر ربیع الثانی 1260؛ 2. اجازه سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی به آقا محمد بن محمد ابراهیم کرباسی؛ 3. اجازه ملا محمد ابراهیم کرباسی به فرزندش آقا محمد، بتاریخ ربیع الثانی 1260؛ 4. اجازه (...). به (...). با اجازه شیخ احمد احسانی دنباله آن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6613

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد موسوی، تا: اواخر جمادی الثانی 1261 و 13 جمادی الاول 1287؛ در پایان مجموعه دو قصیده از شیخ محمد علی الاعسم نجفی افزوده شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 29 گ، مختلف السطر، اندازه: 18/5×11 سم [ف: 17-184]

573- اجازات الحدیث / اجازات / عربی

ijāzāt-ul ḥadīth

شامل دو اجازه حدیثی کوتاه بدین ترتیب: 1. اجازه سید محمد تقی بن مؤمن حسینی برای سید ابوالقاسم اصفهانی و شخصی دیگر گویا به نام سید ابوالقاسم در 1267؛ 2. اجازه سید عبدالله شبر کاظمینی برای سید محمد تقی حسینی مذکور در 7 رمضان 1240.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5769

خط: نستعلیق نازیبا، بی کا، بی تا، اجازه اول نستعلیق نازیبا بخط مجیز و اجازه دوم نسخ معرب زیبا؛ مهر: «محمد تقی بن مؤمن الحسینی»؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 14 گ، مختلف السطر، اندازه: 15/5×10 سم [ف: 15-157]

574- اجازات الروایة و الوراثة في القرون الأخيرة الثلاثة / اجازات / عربی

ص: 584

آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، 1293 - 1389 قمری

(āqābozorg-e tehrānī, mohammad mohsen (1876 - 1969

بیش از پنجاه اجازه مفصل و متوسط روایی است مربوط به علمای سه قرن اخیر مانند سید عبدالله جزائری، شیخ عبدالله سماهیجی بحرانی، شیخ سلیمان ماحوزی، محدث جزائری، میر محمد حسین خاتون آبادی، اجازات مشایخ سید بحر العلوم به وی، اجازات بحر العلوم به شاگردانش، برخی از اجازات محقق قمی، اجازات سید محمد جواد عاملی صاحب مفتاح الكرامة، اجازات شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر. مؤلف همچنین اجازاتی از مشایخ خود که جهت وی یا دیگران نوشته اند و نیز بعضی از اجازات خود به معاصرینش را نیز آورده است.

[الذریعة 129/1 شماره 612]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1742

آغاز: هذه صورة اجازة الشيخ عبدالله بن الحاج صالح بن جمعة بن علي بن احمد بن ناصر بن محمد بن عبدالله السماهيجي البحراني الاخباري.

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف، نجف اشرف.؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، خطوط مختلف، بعضی از صفحات و حواشی و تصحیحات به خط مؤلف، از صفحه 147 الی 239 به خط ابو محمد سید حسن صدر الدین بن سید هادی بن سید محمد علی بن سید صالح بن سید محمد بن سید ابراهیم شرف الدین بن سید زین العابدین بن سید نورالدین (برادر سید محمد صاحب مدارک) موسوی عاملی کاظمی در جمادی الثانی 1330 که به درخواست مؤلف طرق روایی و تصنیفات خود را مفصلاً بیان کرده، تصحیح شده و نشانی بلاغ دارد، نسخه در فهرست کتابخانه جامع الاجازات» نامیده شده که صحیح نیست؛ 245ص [عکسی ف: 5-197]

575- اجازات لعبدالله بن محمد البهبهانی / اجازات / عربی و فارسی

ijāzāt li-abd-ul-lāh ibn-i muhammad al-bihbahānī

چند اجازه نامه اجتهاد از سید هاشم موسوی احسائی و شیخ محمد احسائی و سید محمد طاهر عرب به عبدالله بن محمد البهبهانی است. چاپ: شیراز، سنگی، 1338ق.، خشتی، 10ص تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5606

بی کا، تا: قرن 14؛ این رساله در انتهای نسخه است [ف: 17-62]

576- الاجازات لكشف طرق المفازات / اجازات / عربی

al-ijāzāt li-kašf-i ṭuruq-il mufāzāt

ابن طاوس، علی بن موسی، 589 - 664 قمری

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13360/2

آغاز: من کتاب الاجازات الكشف طرق المغازات للسيد الجليل الكبير الزاهد العابد رضی الدین علی بن موسی بن جعفر؛ انجام: اتفقوا علی قولنا لا اله الا الله انتهى هكذا وجدت هذه الرسالة خط: نسخ، كان عاملي، علی بن زین الدین، تا: 1104ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 17 سطر (7×14)، اندازه: 21×13سم (رایانه)

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3108/2

آغاز: بسمله. و صلوته علی سید المرسلین ... يقول علی بن موسی ... بن محمد هو الطاوس ... احمد الله جل جلاله بما علمني من التحميد حمدا كما يليق بعظمة المالك المجيد؛ انجام: واقعد واجلس (آخر ما وجدته من كتاب الاجازات بخط شيخنا الشهيد رحمه الله وترك هو الباقي ولم اقف عليه والله المستعان. كذا)

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، گ (42ر - 44پ)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 21×17سم [ف: 11-2062]

577- اجازات للسید بحر العلوم / اجازات / عربی

ijāzāt li-s-sayyid bahr-il-'ulūm

مجموعه ای است از صورت اجازات علمای شیعه به سید محمد مهدی بحر العلوم بن مرتضی طباطبایی نجفی (-1212 ق) از این افراد: 1. محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی (1206 ق) (الذريعة 147/1)؛ 2. محمد باقر بن محمد باقر هزارجریبی نجفی (-1205 ق) در 1195ق در نجف اشرف (الذريعة

148/1)؛ 3. شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی صاحب حدایق (-1186 ق) البته در این نسخه اشتباهاً یوسف بن محمد نگاشته شده (الذريعة

266/1). 4. ابوصالح محمد مهدی بن بهاء الدین محمد فتونی عاملی نجفی (-1183ق) (الذريعة 254/1)؛ 5. سید حسین بن ابی القاسم جعفر بن حسین موسوی خوانساری (1191 ق)؛ 6. ایمر عبد الباقي بن محمد حسین بن صالح حسینی خاتون آبادی اصفهانی (1208 ق) در 1193ق (الذريعة 200/1

؛ 7. اجازة سید حسین بن محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی قزوینی تبریزی (-1208 ق) در 1994 (الذريعة 180/1). تمامی این اجازات در نسخه شماره 7803 کتابخانه مرعشی نیز آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12792

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... وبعد فقد استجازني الولد الامجد المؤيد المسدد و الفطن الأرشد و المحقق المدقق الاسعد ولدي
الروحاني؛ انجام: عن مشايخه منهم الشيخ السابق و عن المولى

ص: 585

اللامعی و الفاضل الیلمعی ... خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، بخشی از اجازہ فردی بہ محمد سمیع بن ملا آقا بابا در آغاز آمدہ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قہوہ ای، 24گی، 21 سطر (9x14)، اندازہ: 16x22سم [ف: 32-488]

578- الاجازات و السلاسل / اجازات / عربی

al-ijāzāt wa-s salāsīl

مالکی، محمد بن حسین

(mālekī, mohammad ebn-e hoseyn (- 16c

از «محمد بن حسین رئیس المعلمین و المدرسین بمکة المشرفة المالکی مسلکا و مذهب». مشیخہ اوست.

چاپ: ہمراہ اجازہ روایت بہ «الشیخ محمد محسن الشہیر بالشیخ آقا بزرگ نزیل النجف» [نگارندہ الذریعة] مورخ 10 ذیحجہ 1364 ق چاپ شدہ است. سر کیس، معجم 2: 1682]

تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شمارہ نسخہ: 1057/4

آغاز: الحمد لله المجیز من قصده وام له. المجیب من دعاه؛ انجام: ا... افضل الصلاة و اذکی التحیة.

بی کا، تا: 1363ق؛ نسخہ چاپی با افزودگی ہایی بہ خامہ اجازہ دہندہ و یادداشتی از حاج شیخ آقا بزرگ تہرانی (مجاز)، ا اہدایی دکتہر علیقتی منزوی؛ 4گی (153ر156پ) [ف: 2-8]

579- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

بدر العینی، محمود بن احمد، 762 - 855 قمری

(badr-ol-'eynī, mahmūd ebn-e ahmad (1361 - 1452

مجاز: گویا شمس الدین ابو البرکات

تہران؛ مجلس؛ شمارہ نسخہ: 4786/2

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسین بن محمد عاملی، تا: 985ق؛ کاغذ: اصفہانی، جلد: تیماج، 17 سطر (7x15)، اندازہ: 12x19سم [ف: 13-182]

580- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

ایچی، محمود بن محمد، ق 9 قمری

(15c - (Ījā, mahmūd ebn-e mohammad

اجازه ای است به شیخ منصور بن حسن بن یوسف بحرانی.

مشهد رضوی؛ شماره نسخه: ض 13865

آغاز: الحمد لله باری الكونين و الصلاة وعلى محمد و آله سادات الثقلين و بعد فقد اجزت للاخي الوفي و النحل الصفي الصالح التقى النقي الشيخ منصور؛ انجام: و انا العبد الضعيف الفقير احوج الخلق إلى عفوره الغني محمود بن محمد .. و الحمد لله رب العالمين.

این اجازه در ظهر ورق اول کتاب «روض الجنان 13865» نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمود لاهیجیانی (مجیز)، بی تا؛ 11 سطر [ف: 27-42]

581- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد، 909 - 973؟ قمری

(1566 - 1504) ebn-e hajar-e haysamī, ahmad ebn-e mohammad

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1188

آغاز: إن أزهى زهر لمؤانس عناية الله اكبرى؛ انجام: الأصل في واسع الفضل و الكرم ... مفوضا مسلما

خط: نسخ، کا: مصطفی خطیب، تا: 1244ق، کاغذ: فستقی، جلد: میشن سرخ ضربی، 183 گی، 14 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 14-1]

582- اجازة = ارشادنامه / عرفان و تصوف / فارسی

ejāze = eršād-nāme

بیدوازی، فقیر شاه علی بن محمد، ق 10 قمری

(16c - (bīdvāzī, faqīr šāh 'alī ebn-e mohammad

از فقیر شاه علی بن محمد بیدوازی (بیدواز: 1. کوهی ست در فرارود، 2. دهی است در شهرستان قوچان (لغتنامه دهخدا)) به کمال الدین

شکر الله اسفراینی (قرن 10 ق)، که مدت 15 سال در خدمت او و خانقاه بوده و مآذون به ارشاد طالبان شده است.

آغاز کتاب: شکر و سپاس حضرت شکوری را که شکر شاکران انعام و افضالش شکری ست که زبان از بیان آن لال است. انجام کتاب: غافل و عاطل نباشد، فاستقم كما أمرت. و السلام علی من اتبع الهدی. الفقیر شاه علی بن محمد الییداوازی. تمت.

[فهرستواره 2002/3 «ارشادنامه»، همانجا 2002/3؛ مشترک 865/11 بیدوازی؛

نسخه ها 1024/2 : چند «ارشادنامه»؛ منزوی 1024]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 264/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گنج بخش ش 5250 (گنج 2082/4)؛ خط: نستعلیق پخته، بی کا، تا: 1003ق؛ 2گ (5-6) [عکسی ف: 2-19]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4137/50

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی ضربی، مختلف السطر، اندازه: $15/9 \times 29/5$ سم [ف: 7-216]

ص: 586

583- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، 1017 -

1090 قمری

(mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/14

نیمه دوم اجازة به کسی است؛ خط: نسخه و نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 2 گ (42-43)، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22 سم [ف: 16-376)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/8 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-353)

584- الإجازة / اجازات / عربی

جزایری، نعمة الله بن عبد الله، 1050 - 1112 قمری

(jazāyerī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1641 - 1701

اجازة ای است از سید نعمت الله بن عبدالله جزایری به شیخ حسین بن محیی الدین جامعی عاملی که در آغاز اجازة او را بسیار ستوده است. چاپ: در کتاب «نابغه فقه و حدیث»، 172-175 به چاپ رسیده است. الذریعة 259/1؛ طبقات اعلام الشیعة 785/6؛ نابغه فقه و حدیث 169.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13943/4

آغاز: الحمد لله الذي آخا بين الاحباب في عالم الأرواح واحكم بالوداد بينهم في قوالب الاشباح ونصلى على من اجازة في تبليغ الرسالة؛ انجام: على صفحات خاطره الشريف في مظان الاجابات واعقاب الصلوات وكتب هذه الأحرف العبد المذنب الجاني نعمت الله الحسيني الجزايري عفى عنه ... لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 2 ربیع الاول 1090 ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج سبز تیره، 2 گ (177 پ-178 پ)، 16 سطر (9×14)، اندازه: 15×19 سم [ف: 35-377)

585- الإجازة / اجازات / عربی

آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - 1125 قمری

(āgā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3894/6

خط: نستعلیق، کا: نصر الله بن احمد نراقی، تا: 1294ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 3گی (169-
171، 16 سطر (7×12)، اندازه: 16×11سم [ف: 12-2881]

586- الاجازة / اجازات / عربی

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhozī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1768

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1556/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 16 رمضان 1162ق؛ بر پشت نسخه ای از «مرآة الازمان و القول السدید» [ف: 5-289]

587- الاجازة / اجازات / عربی

جنابذی، محمد نبی بن محمد رحیم، ق 12 قمری

(jonābezī, mohammad nabī ebn-e mohammad rahīm (- 18c

اجازه بسیار مفصل و مبسوطی است که برای یکی از شاگردان فاضل و مجتهد خویش نگاشته و متأسفانه با آن همه تمجید و تجلیل از مقام علمی او نامی از وی نبرده و جای اسم او سفید و نانویس است. جنابذی در این اجازه پس از ذکر نام سلسله مشایخ نظر مجاز را به چند وصیت و تذکر از جمله امامت جلب کرده است که به بخشی از آنها اشاره می شود: 1. غایة الاحتیاط فی الفتوی، 2. تقوی الله و العمل بما یقول و یرویة و الاجتناب عما ینافیة، 3. تصحیح الغرض و اخلاص النیة و از همه مهم تر مبحث امامت است که بسیار تأکید کرده و گفته است: «و الامام اهم ما یهم بشانه و اولوالالباب ... انه قد علم کل من فتح عینیه بادین نظر ان الامامة لیست من الأمور السهلة التي یكون للمکلف فیها التفصی عنها بحیث یمكن الخروج عنها ...»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2254

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي جعلنا من مقتبسی انوار الربانية النبوية مشكاة النور و حاملي آثار مصابيح ابراج الهوتية العلوية نوراً من نور؛
انجام: و تلك الأيام نداول بين الناس و على هنا (كذا) ختم الكلام المسيء راجيا للاحسان من الناظرين و ان الله لمع المحسنين.

خط: نسخ جلی خوش، بی کاء، تا: اوایل قرن 12؛ دارای حواشی با نشان «منه عفی عنه»، داخل عرض از محرم 1154 تا 12 جمادی
الثانی 1312ه ق؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145ق؛ جلد: مقوارویه پارچه اخرا، اندازه: 18×12 سم [ف: 27-40]

588- الإجازة / اجازات / فارسی

ص: 588

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، 1161 - 1231 قمری

(tabātabā'ī karbalā'ī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (1748 - 1816)

صورت دو اجازه صاحب ریاض است. [آستان قدس 27/27 و 28/27]

1. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: ض 11331

آغاز: بسمله، الحمدلله رافع درجات العلماء عالی ذروة العلاء و مفضل مداد العلماء علی دماء الشهداء؛ انجام: و متوقع این که خادم خود را از دعای خیر فراموش نفرماید در جمیع اوقات خصوصاً در مظان استجابات دعوات ... و کتب الجانی علی الطباطبائی

اجازه ای است به شاگرد برجسته اش فرزند آخوند ملا رضا (نام مجاز ذکر نشده)؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تاب این اجازه و دستخط شریف و مهر در ظهر ورق اول «ریاض المسائل» می باشد و حاشیه همان صفحه نیز مزین است به دستخط مبارک ملا محمد صالح مازندرانی مبنی بر تأیید خط صاحب ریاض با این عبارت: «بسمله، این خط آفتاب محط دستخط مبارک صاحب ریاض است قدس سره که باید بزیارت آن و استشفاء به آن افتخار نمود حرره محمد صالح بن فضل الله المازندرانی 1333»، نسخ مورب محمد صالح در 8 سطر؛ 13 سطر [ف: 27-27]

2. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: ض 20474

آغاز: بسمله، الحمدلله تعالی و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله خیره الوری؛ انجام: و کتب بیمنه الدائرة اوتی بها کتابه فی الآخرة الفقیر الفانی و العبد الجانی ابن محمد علی علی الطباطبائی فی تاسع عشر شهر ربیع الاول سنة 1230 و الحمدلله تعالی اولاً و آخراً و الصلاة علی محمد و آله. اجازه ای به سید ابوالقاسم؛ خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: 19 ربیع الاول 1230؛ این اجازه در ظهر ورق اول «ریاض المسائل» ایشان است؛ 16 سطر [ف: 27-28]

589- الإجازة / اجازات / عربی

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844)

اجازه روایتی است از حجة الاسلام شفتی به شاگرد خود ملا محمد جعفر که گویا محمد جعفر بن محمد صفی آباده ای باشد. حجة الاسلام شفتی در این اجازه روایت از تمامی تالیفات، مسموعات و روایت از مشایخ خود را اعطا نموده است. وی از مشایخ خود از جمله سید علی حائری و ابوالقاسم جیلانی صاحب قوانین نام برده است.

[موسوعة طبقات الفقهاء 533/13 .]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14188

آغاز: الحمد لله الذ يجعل سفن النجاة مقصورة في متابعة الرسول وآله و الصلوة و السلام على من ... انجام: تجارة لن تبور اجورهم و يزيدهم من فضله انه غفور شكور.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای روشن، 8 گ، 24 سطر (16/5×10)، اندازه: 22×15/5 سم [ف: 35-764]

590- اجازة / اجازات / عربی

ijāza

اصفهانى، محمد تقى بن محمد رحيم، ق 13 قمرى

(esfahānī, mohammad taqī ebn-e mohammad rahīm (- 19c)

اجازة ای از شیخ محمد تقیا محمد تقی بن محمد رحیم، شاگرد شیخ جعفر، به تاریخ 15 ذیحجه 1246.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/5

بی کا، تا: قرن 13؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 29 سطر (17×9)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-375]

591- الإجازة / اجازات

al-ijāza

شريف يزدى، محمد تقى بن محمد باقر، ق 13 قمرى

(Šarīf-e yazdī, mohammad taqi ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

مجموعه ای از اجازات به مؤلف بدین ترتیب: شیخ مرتضی انصاری دزفولی شوشتری در یک شنبه 5 جمادى الاول 1259 در خانه خود در نجف؛ همچنین شیخ محمد حسن نجفی در شنبه 11 جمادى الاول 1259؛ مولی علی اصغر یزدی حایری در 20 صفر 1259 در حضرت حسینیه از استادان خود سید محمد مجاهد و شریف مازندرانی؛ مولی علی اکبر یزدی شاگرد شیخ جعفر نجفی در مسجد حظیره پهلوی خانه او در یزد در دوشنبه 20 جمادى الثانی 1262؛ شیخ محسن از استادش شیخ محمد تقی در ایوان اشرف در دوشنبه 19 یا 18 ربیع الاول (گویا همین سال)؛ شیخ نوح شاگرد محمد حسن و شیخ حسن بن شیخ جعفر در همین جا و همین زمان؛ شیخ محمد حسن باره دوم به او و پسرانش محمد عبدالجواد و محمد اسدالله در 20 جمادى الثانی و شیخ زین العابدین ملا آقا جان مازندرانی بر آن گواه

ص: 589

بوده است؛ شیخ مولی حسین علی تویسرکانی بهبهانی در خانه خود در کوی احمد آباد شهر اصفهان در شنبه 3 شعبان 1268 به روایت از شیخ محمد تقی نجفی داماد شیخ جعفر نجفی صاحب کشف الغطاء؛ حاج ملا محمد صالح قزوینی برغانی هنگام بازگشت به عتبات در 1268؛ حاج محمد جعفر اردوبادی در همان هنگام در اصفهان پس از مرگ حجة الاسلام حاج کرباسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/7

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22 سم [ف: 16-375]

592- اجازة / تاریخ معصومین، اجازات / عربی

ijāza

قزوینی، محمد ابراهیم، ق 13 قمری

(qazvīnī, mohammad ebrāhīm) (19c -)

اجازه نامه ای است که محمد ابراهیم قزوینی (مجیز) در تاریخ رجب 1274 نوشته، به خاطر افتادگی آغاز، نام مجاز معلوم نگردید.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 264/5

آغاز: فاجرت له وفقه الله تعالى للارتقاء الی اعلى معارج؛ انجام: و اسبغ الله تعالى علیه نعمه بحق النبی و الوصی و الائمه من ولده سلام الله ... حررها ... محمد ابراهیم القزوینی ...

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب 1274 ق؛ افتادگی: آغاز

کاغذ: لیموئی، 8 گ (87-94 ر)، قطع: وزیری، اندازه: 17×22 سم (ف: 2-359)

593- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

نوری، حسین بن محمد تقی، 1254 - 1320 قمری

(nūrī, hoseyn ebn-e mohammad taqi) (1838 - 1902)

رساله ای است مختصر در اجازة حدیث و اجتهاد و فوائد و اهمیت آن و در پایان نیز به شخصی که نام او در این نسخه نیامده است اجازة داده است، نامی از این رساله، در منابع موجود و تألیفات محدث نوری، یافت نگردید، بخشی از اصطلاحات علم حدیث و نام برخی از کتاب ها به صورت براءت استهلال در خطبه این رساله آمده است. از شیخ العراقین عبد الحسین بن علی تهرانی (1286 ق) با عنوان «ادام الله اعزازه» یاد کرده است.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12791/1

آغاز: نحمد لمن اتصل اسانید ذواتنا بالمرسل لوجود الوجود و فضل مداد علمائنا ... فيقول العبد المذنب ... ان في ما سارت به السيرة بين الاصحاب؛ انجام: وقد اشار الى منا منه على ان ادخله في سلسلة من تقدمنا من العلماء واجيز له رواية آثار ائمه الهدى.

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، گ (1-6)، 11-13 سطر، اندازه: 14×10 سم [ف: 32-483]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18505 ض

بی کا، تا: 1317ق [د.ث. مجلس]

594- الإجازة / اجازات

al-ijāza

دهکردی، محمد باقر بن محمد جواد، - 1367 قمری

(1948 -) (dehkordī, mohammad bāqer ebn-e mohammad javād)

اجازه سید محمد باقر دهکردی اصفهانی در روز آدینه 4 شوال 1346 .

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/9

بی کا، تا: قرن 14؛ قطع: ربعی خشتی (نشریه: 7-42)

595- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijaza

عوامی بحرانی، علی بن جعفر، ق 14 قمری

(20c -) (avāmī bahrānī, 'alī ebn-e ja'far)

مجیز از پدرش جعفر بحرانی و او از پدرش زین الدین علی بن سلیمان بحرانی و او از شیخ محمد بن شیخ حسین بن عبدالصمد عاملی اجازه داشته اند. اجازت روایت به کسی (نام مجاز معلوم نیست) پس از قرأت «اصول کافی» نزد استاد پیش گفته داده شده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1450-عکسی

آغاز: الحمد لله الذي من علينا باتباع الشريعة الطاهرة

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1088ق؛ در پایان «اصول کافی» کلینی [عکسی ف: 1-9]

596- الإجازة / اجازات / عربی و فارسی

al-ijāza

احمدی، محمد مقیم

ahmadī, mohammad moqīm

اجازه ای است از سوی ابو محمد مقیم مشهور به محمد مقیم احمدی به اجازه ای که در کتاب «الانتباه فی سلاسل اولیاء الله» این کتاب در همین نسخه آمده است) صادر شده از پدرش و

ص: 589

استادش احمدالله صدیقی سهروردی کو پاموی ماتریدی حنفی قادری نقشبندی در سال 1211 ه و او نیز مجاز است از سید ابوسعید حسینی بریلوی از محمد عاشق صدیقی فلتی و او از مصنف کتاب الانتباه ولی الله محدث دهلوی و دهلوی نیز در آن کتاب، اسناد خود را تا شیخ شهاب الدین عمر سهروردی رسانده است. مجاز و فردی که این اجازه، به نام او صادر شده، شناخته نشد، در پایان این اجازه، محمد ارتضا به خط خودش یا دیگری چنین نوشته: «بنده اضعف الوری محمد ارتضا عفی عنه اجازت انتباه فی سلسله اولیاء الله را همچنانکه از شیوخ خود یافته به عالیجناب جامع المعقول و المنقول حاوی الفروع و الاصول مجمع مکارم اخلاق مخدومی مولوی حسنعلی صاحب دام افضاله داده کتبه بخطه»..

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13775/2

آغاز: قد شافهني العامل العالم جامع الطريقة و الشريعة .. ابو محمد مقيم الذي الموعو بمحمد مقيم الاحمدی سلمه الله تعالی باجازه ما فی الانتباه فی سلاسل اولیاء الله كما هو مجاز عن والده و استاذہ ... الحاج احمدالله الصدیقی السهروردی ... سنة احدى عشرة بعد الالف و المأتین ... و هو مجاز به عن شیخه؛ انجام: عن التقی سلیمان بن حمزه المقدسی عن الشیخ و القدوة الشیخ شهاب الدین عمر السهروردی انتهى

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ احادیثی در پایان نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، گ (27-28)، 12 سطر، اندازه: 15x10سم [ف: 782-34]

597- الإجازة / اجازات / عربی

al-ijāza

صورت اجازة و مشیخه ای است که از امیر محمد حسین حسینی

اصفهانى شروع و به ابن بابویه ختم می گردد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5086/1

آغاز: صورة اجازة مولاي ابي طول الله عمره عن مشايخه الكرام رضوان الله عليهم قال سلمه الله اجازنا السيد السنند ... محمد حسين الحسينى الاصفهاني عن والده ... عن جده الاعظم اية الله في العالمين محمد باقر المجلسي؛ انجام: عن والده المعظم المكرم محمد بن حسن الطوسي ... عالم اهل البيت محمد بن يعقوب الكليني ... رئيس المحدثين محمد بن علي بن بابويه القمي قدس اله روحه الشريف

خط: نستعلیق، بی کا بی تا؛ گ (1)، 25 سطر (8x13) (ف: 15-51)

598- اجازة الاجتهاد لشرف الدين الهمداني / اجازات / عربی

ijāzat-ul ijtihād li-š-šaraf-id-dīn al-hamidānī

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: 10164

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، قطع: خشتی (رشت و همدان - ف: -1604)

599- اجازة ارشاد للقاسم / اجازات / عربی

ijāzat-u iršād li-l-qāsim

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9466/284

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 11؛ 1ص ف: (561) [مختصر ف: -20]

600- اجازة اقراء القرآن لمصطفى / اجازات / عربی

ijāzat-u iqrā'il qur'ān li-mustafā

اجازة اقراء القرآن به مصطفی بن الحاج احمد قسطومی لوری زاده شاگرد مجیز، گویا از ابوطاهر محمد بن مصطفی بن ابراهیم بن احمد نعیمی کتابی زاده، در پنج شنبه 7 ربیع الأول 1178. مجیز سلسله سند قرائت قرآن خود را می آورد و به او اجازه می دهد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9464/5

آغاز: بسملة الحمد لله الذي اكرم هذه الأمة و شرفها باسناد؛ انجام: في ربیع الأول في يوم الخميس في 17 خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مهر: «هدایت ازلی رهبر محمد باد»؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقو اعطف تیماج تریاکی، 8گ (81 پ - 88 پ)، 19 سطر (12/5×7/5)، قطع: ربعی، اندازه: 14×19/5 سم [ف: 17-375]

601- اجازتان روایتان / اجازات / عربی

ijāzatān riwā'iyatān

دو اجازة روایی است از علمای اهل سنت که برای جلال الدین صدیق (طبسی) نگاشته شده است. اجازة اول از امام ابن العلاء به تاریخ 21 ذیحجه 831 می باشد و در آن تصریح شده که صدیق مقداری از تفسیر کشاف را در کرمان بر او خوانده است. اجازة دوم از عبد الغفار بن سعد (سعید) بن عبدالله در تاریخ نیمه ذیحجه 831 است.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 239/11

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، 4ص (262-266)، اندازه:

12/5 × 18/5 سم [ف: 1-202]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 186/13

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-210]

602- اجازه به شاگرد خود / اجازات / عربی

ejāze be šāgerd-e xod

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad) (- 1632)

اجازه ای به تاریخ 1034 ق به یکی از شاگردان خود

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3358/7-ف

نسخه اصل: آستان قدس ش 2259 و 561؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-130]

603- اجازه به شاگرد خود / اجازات / عربی

ejāze-ye mahmūd jalāl-ed-dīn be šāgerd-e xod

محمود جلال الدین

mahmūd jalāl-ed-dīn

اجازه محمود جلال الدین به شاگرد خود در خوشنویسی با آوردن سلسله مشایخ و سند خوشنویسی .

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5100/2-عکس

نسخه اصل: علی امیری A. Amirie ش 812؛ پس از آن دو اجازه به همین گونه به ترکی آمده است؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-

[233]

604- اجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīth

بصری، احمد بن عبدالرضا، ق 11 قمری

(basrī, ahmad-e-bn-e 'abd-or-rezā) (- 17c)

از مذهب به شیخ احمد بن شیخ جعفر چلبی که مذهب الدین از او با این عنوان ها یاد می کند: «و كان ممن صرف في ذلك اوقاته ... و تصدي اليه بكلية المولى الجليل ... المحقق المدقق ... جامع المعقول والمنقول ... قد التمس من هذا العبد الذليل ... الاجازة له في نقل الخبر والحديث والاثر». مذهب الدین شاگرد شیخ حر عاملی بود و شیخ اجازه او نیز - در این اجازه نامه - هم اوست. شیخ اجازه

حر عاملی حسین بن الحسن بن یونس بن یوسف بن ظهیر الدین عاملی و شیخ او نجیب الدین علی بن محمد بن مکی عاملی و شیخ او بهاء الدین محمد عاملی است. تاریخ این اجازہ نامہ 1085 هجری است. در الذریعہ و طبقات از این اجازہ یاد نشده است.

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخہ: 1131/13 - طباطبائی

آغاز: بسملہ احمدک یا من اجاز لنا نقل الاخبار عن الابرار ... و بعد فلا یخفی علی اهل الحال آن اعلی مراتب الکمال ... الترقی عن حضيض المقلدین و الجهال و التعلی عن حضيض المترددین و الغفال؛ انجام: راجیا منه الدعاء فی حیوۃ و الترحم علی بعد مماتہ حرره العبد ... المشتہر بمہذب الدین احمد بن عبد الرضا سنہ خمس و ثمانین بعد الألف من الهجرة علی مهاجرها ... اکمل التحیہ

بی کا، بی تا؛ 1 گ (99-100) (ف: 223-583)

605- إجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīth

جزایری نجفی، احمد، - 1149 قمری

(1737 -) (jazāyerī najafī, ahmad)

اجازہ حدیث برای حاج محمد بن حاج محمد حسن بزاز ساکن حضرت عبدالعظیم است. مجیز در این اجازہ نامہ بہ علت ضیق مجال، از میان طرق بسیار، یک طریق را اختیار نموده و از نقاط اتصال خود بہ سلف صالحین، میر محمد صالح بن میر عبدالواسع را تا ابن بابویہ رسانده است. نام و نسب مؤلف، احتمالاً: «احمد بن اسماعیل بن عبدالنبی بن سعد الجزائری النجفی» باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخہ: 14477/6

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لدينه و ارشدنا إلى معرفة نبيه و آله الذين جعلهم حججاً على العباد، انجام و صلى الله على من لا نبي بعده محمد و آله الابرار و كتب الأقل احمد الجزائري النجفي حامداً مصلياً

خط: شکسته، کا؛ احمد جزایری، تا: قرن 13؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه، عبده محمد رضا الحسيني الشريف» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (45-46)، 25 سطر، اندازہ: 11×12/5 سم (ف: 36-46)

606- إجازة الحديث / اجازات / عربی

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 قمری

(1739 -) (xātūn ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh)

اجازہ روایت و نقل حدیث است، از طریق معروف خاندان خاتون آبادی» بہ حاج محمد مدرس (ابن حاج محمد حسین بزاز) مجیز، این اجازہ را در راه بازگشت از مشهد مقدس و نزول در جوار حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) نوشته است.

آغاز: الحمد لله الذي جعل لنا من المصطفين الأخبار أئمة هادية و حججاً ظاهرة و أنقذنا بموالاتهم و متابعتهم من اللجج الغامرة؛ انجام:
الثقة التقى المولى احمد الأردبيلي أجزل الله ...

خط: نستعلیق شکسته، بی ک، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ افتادگی: انجام؛ در ادامه، در برگ «49» صورت اجازه برای «میرزا محمد رضا
طهرانی» به تاریخ «1219» از سوی مجیزی آمده که نام خود را ننوشته است؛ کاغذ: فرنگی، 3 گ (46-48)، 26 سطر، اندازه:
19/5×9/5 سم [ف: 36-461]

ijāzat-ul ḥadīth = al-ijāzat-ul kabīra

جزایری، عبدالله بن نورالدین، 1112 - 1173 قمری

(jazayeri, abd-ol-lah ebn-e nur-od-din (1701 - 1760

تاریخ تألیف: یکشنبه 2 جمادی الثانی 1168 ق اجازة معروف و مفصلی است که برای شیخ محمد بن کرم الله الحویزی و شیخ ابراهیم بن خواجه عبدالله بن کرم الحویزی نگاشته و در آخر شیخ ابراهیم بن عبدالله بن ناصر الحویزی الهمیلی و شیخ محمد بن محمد مقیم اصبهانی غروی را نیز افزوده است. در ضمن چند فصل « به شرح حال پنجاه نفر از بزرگان معاصر خود نیز پرداخته است.

آغاز کتاب: الحمد لله المتواترة نعمائه المتظافرة آلاؤه المسلسلة مكارمة المستفیضة مراحمه العزيز سلطانه القوى برهانه.

انجام کتاب: و لو لا خوف الاطالة لأوردنا لجميع ما ذكرناه امثلة بها تتضح جليلة الحال وقد نبهت على نبذ منها في شرح النخبة خامسها و هي خاتمة الشروط ... و يستروا على ما عثروا عليه في هذه الرسالة و غيرها من الهفوات، عصمنا الله و إياهم عن الزلل و وفقنا جميعا للعلم و العمل ...

چاپ: با مقدمه آیت الله مرعشی نجفی، قم، 1409 ق.

[الذريعة 206/2 ش 1077؛ طبقات اعلام الشيعة قرن 12 ص 457؛ معجم

المطبوعات العربية، رفاعى 273]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14114/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج مشکى مجدول، 26 گ (223-249)، 15 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 38-151]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 5777/2

خط: نسخ، کا: بهاء الدين محمد بن عبدالله بن نورالدین بن نعمه الله بن عبد الله حسينى موسوى جزائرى شوشترى، تا: دوشنبه نیمه شعبان 1187 ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 60 گ (94 پ-153 ر)، اندازه: 15×10 سم [ف: 15-163]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2953/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: 1238 ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: چرم حنایی، 28 گ (64-91)، 20 سطر

(14×8)، اندازه: 15×21 سم [ف: 14-59]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5604

آغاز و التحرير الفالح بالسهم الاوفي قداحه الفايض برحيق التحقيق أقداحه. ؛ انجام: غفر الله ذنوبه و ستر في الدارين عيوبه اصيل يوم الاحد

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد قلی، تا: یکشنبه 27 ربیع الاول 1277ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف یا از محمد (سید محمد موسوی جزائری) و به خط وی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 44گ، 15 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 7-15]

5. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1166/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن محمد بن حسین بن عبدالکریم بن محمد جواد بن عبدالله موسوی جزائری (نوه صاحب اجازه)، تا: 22 ذیقعدہ 1316ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 53گ (99پ - 152پ)، 15 سطر، اندازه: 15×10/5

سم [ف: 3-408]

6. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7530-38/150

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: استکتاب از احمد بن حسین بن محمد بن حسین بن عبدالکریم بن محمد جواد بن عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله موسوی جزائری تستری، تا: 14 ربیع الاول 1322ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 72گ، 14 سطر، اندازه: 12×17 سم [ف: 1-79]

7. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 338/4

خط: نسخ، کا: حاج احمد بن علی اکبر بروجردی (حاج احمد خادمی)، تا: 1351ق، به دستور آیه الله بروجردی؛ جلد: تیماج مشکی، 27گ (122پ-149ر)، اندازه: 18×22/5 سم [ف: 1-198]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5860/1

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن احمد بن محمد جعفر بن عبدالصمد بن احمد ابن محمد بن نورالدین بن نعمت الله جزائری موسوی، تا: 1361ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 34گ (1پ - 34پ)، 18 سطر، اندازه: 20×12/5 سم [ف: 15-245]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 203/1 عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و كتب الفقير عبد الله بن نور الدين ... اصیل يوم الاحد الثاني جمادى الثانية سنة ثمان و ستين بعد المائة و الف، و الحمد لله اولاً و آخراً

نسخه اصل: کتابخانه شخصی؛ خط: نسخ، کا: سید مرتضی بن سید محمد جعفر موسوی جزائری، تا: 25 رجب 1394ق؛ 36گ (36-1)، 16 سطر [عکسی ف: 1-186]

608- اجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīth

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhozī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1768

اجازه روایت حدیث به شیخ محمد مفید بن حسین شیرازی.

شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 117716

آغاز: نحمد اللهم على ما الهمتنا من دراية المدارك

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعدہ 1299ق؛ 2گ (73-74)، اندازه: 26×16سم [نسخه پژوهی: 3-139

ص: 592

609- اجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīṭ

موسوی، نصر الله بن حسین، ق 12 قمری

(mūsavī, nasr-ol-lāh ebn-e hoseyn (- 18c

گزارش سلسله اجازة «نصر الله موسوی» است که از «ابو الحسن شریف» مدرس نجف گرفته و او از سید نعمت الله جزایری و او از سید هاشم بجرانی... تا آخر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14477/5

آغاز: الحمد لله الذي أردنا من زلال الشريعة الغراء و نجانا بر كوب السفينة النوحية؛ انجام: في مظان الإجابة لى و لمشاىخى رضوان الله عليهم أجمعين حرر في تاسع عشر محرم الحرام سنة 1151

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 3گ (42-44)، 19 سطر، اندازه:

18/5×9/5سم [ف: 36-490]

610- اجازة الحديث / اجازات / عربی و فارسی

ijāzat-ul ḥadīṭ

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن، 1177 - 1244 قمری

(ārānī kāshānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad hasan (1764 - 1829

ابتدا اجازة روایی ملا احمد بن محمد مهدی نراقی (1245) به مؤلف نقل شده که تاریخ آن ذیقعدہ 1217 بوده و سپس به عنوان «فائده» معنای اجازة عنعنه یا معنعنه (که اجازة حاضر از آن قبیل است) را توضیح داده است. این مطالب فصل دوم یکی از تألیفات آرانی است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 621/12

آغاز: فصل دوم در ذکر اجازة معنعنه است که عالیجناب فضائل مآب شیخنا الاعظم، آغاز اجازة: الحمد لله رافع درجات العلماء و جاعلهم ورثة الأنبياء و نواب الأئمة الاصفیاء و خلفاء الخلفاء

نسخه اصل: کتابخانه مجلس شورای اسلامی - تهران؛ بی کا، تا: با تاریخ 1237ق؛ 14گ (414-428) [عکسی ف: 2-245]

611- اجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīt

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: 32/2

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد فقد اجازني الاخ في الله الآقا محمد شريف

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 2 گ (20-22ر)، 16 سطر، اندازه: 17/5×11 سم (مدرسه جعفریه زهان - ف: -141]

612- اجازة الحديث / اجازات / عربی

ijāzat-ul ḥadīt

نقوی لکهنوی، حسین بن دلداری علی، 1211 - 1273 قمری

(naqavī lakhanūī, hoseyn ebn-e deldār 'alī (1797 - 1857

اجازه مبسوطی است که به تاریخ پنج شنبه 2 جمادی الثانی 1262 برای یکی از علما نوشته و چون آغاز آن افتاده معلوم نشد برای کیست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6712/2

آغاز: رواية اخبار الائمة الاطهار من الكتب الأربعة التي عليها المدار في جميع الأمصار؛ انجام: رزقهما الله شفاعة سيد الثقلين وآله المصطفين اللهم اجعلني بهم و جيهها في النشاطين

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی؛ آغاز؛ نستعلیق و نسخ به چند خط؛ جلد: تیماج مشکى، 20 گ (52 - 72ر)، اندازه: 23×16 سم [ف: 17-267]

613- اجازة ذكر / عرفان و تصوف / فارسی

ejāze-ye zekr

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

تاریخ تألیف: شوال 1213ق؛ محل تألیف: قم

رساله ای است در پاسخ پرسش یکی از فضلا راجع به اجازه ذکر فکری که از شاه نعمت الله ولی کرمانی رسیده است در خصوص این که سال هنگام ذکر بایستی صورت استاد و مرشد خود را در خاطر داشته باشد. میرزای قمی (رحمه الله) قبل از پاسخ به طرح سه مقدمه در معنی ذکر و دلائل عقلی و نقلی در رد این اجازه و طریقه صوفیان پرداخته است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي فتح لنا اليه من مفاتيح الالباب بابا ... اما بعد این چند کلمه ایست حسب الاقتضای بعضی فضلاى اصحاب انجام کتاب: و هدانا إلى سواء الصراط محمد و آله الغر الكرام لهم افضل الصلوات و اكمل التحيات

[الذريعة 238/15 و 58/5؛ الكرام البرره 52/1؛ فهرست کتاب های چاپی

فارسی 1496/2.]

ص: 593

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13930/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1213ق، جا: قم؛ ترقیمه: «و فرغ من تالیفه الفقیر إلى الله الدائم ابن الحسن الجیلانی ابوالقاسم نزیل دار الایمان قم صانها الله عن التلاطم فی شهر شوال المکرم من شهور سنة الف و مأتین و ثلاث عشر حامد مصلية مسلمة مستغفرة»، دارای حواشی نیز به خط مؤلف، با نشان «بلغ» مقابله گردیده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع قهوه ای عطف مشمع مشکى، 9 گ (2ر-10پ)، 26 سطر (9×16)، اندازه: 22×16 سم [ف: 35-349]

2. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1723/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عسکر بن محمد جواد طباطبائی، تا: 1230ق؛ 24 گ (41-65)، اندازه: 15×10 سم (نسخه پژوهی: 3-173)

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2820/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: سلیمان بن حسن، تا: 1295ق؛ مجدول به مشکى؛ جلد: مقوایی، 38 گ (25پ-62پ)، 16 سطر، اندازه: 21×13 سم [ف: 8-24]

4. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 7437

آغاز: برابر، انجام: و اما بعد از توبه و انقضای عده وفات بعقد جدید او را میتواند عقد کند. نام کتاب با توجه به آغاز معین گردید، و در فهرست «جامع الشتات» ذکر شده؛ خط: نسخ، بی کا، بی تاب افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، 410 گ، مختلف السطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 2-8]

5. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 504/11

آغاز: برابر

نام کتاب با توجه به آغاز نسخه تعیین گردید؛ بی کا، بی تا، جلد: تیماج سیاه سوخت با ترنج با سر، 25 گ [ف: 1-401]

614- اجازة الرواية / اجازات / عربی

ijāzat-ur riwāya

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4339/5 مکرر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن عیسی، تا: 12 ذیحجه 948ق [ف: 12-40]

615- اجازة الرواية / اجازات / عربی

ijāzat-ur riwāya

تبریزی حکم آبادی، محمد تقی بن محمد حسین، ق 14 قمری

(tabrīzī hukm-ābādī, mohammad taqī ebn-e mohammad hoseyn (- 20c

متن مختصری است متضمن درخواست کسب اجازة نقل توسط مؤلف از محمد علی غروی اردوبادی و موافقت ایشان ضمن ارائه نام تمامی اسنادی که سلسله اجازة او بدانان منتهی می شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3200/2

آغاز: بسمله، الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد فقد استجازني الفاضل المهذب البارع ... میرزا محمد تقی تبریزی ... في رواية احاديث ائمتنا الهداة؛ انجام: من ابي ان يعيش الا عزيزاً XX او تجلي الكفاح و هو صريع. هذه وصيتي اليك و المولى سبحانه نعم الخليفة عليك و السلام عليك و رحمة الله و بركاته.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1352ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی شطرنجی، جلد: ساغری مشکى مقوایی عطف و گوشه ها پارچه کتان، 7 گ (58 پ-64)، اندازه: 22×17/3 سم [ف: 14-307]

616- اجازة الرواية / اجازات / عربی

ijāzat-ur riwāya

اجازة روایت از قاضی فخرالدین بن مکانس برای شاگردش سیخ ابو البقاء بدر الدین محمد بشتکی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 179- طباطبائی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 19 از خلاصه فهرست مجلس ص 21 وارد شد که در ضمن مجموعه آمده است [ف: 22-111]

617- اجازة روایت کتاب التشریف / اجازات عربی

ejāze-ye revāyat-e k.-e at-tašrīf

دو اجازه ای است که این طاوس برای عده ای که «التشريف بتعريف وقت التکليف» را پیش وی سماع نموده اند نوشته است. این سماع در سال 658 در جمادی الاول در بغداد صورت گرفته و افرادی که اجازه به آنها داده شده عبارت اند از: زکی الدین حسن بن ابی الفتوح حسینی عریضی و برادرش داود، سید شمس الدین علی بن عرفه علوی حسنی مدنی، سید زین الدین ابوطالب محمد بن محمد علوی حسینی آوی، سید محمد بن شرف شاه علوی قمی، سید نجم الدین حسین بن یوسف بن حسن شیبانی قاضی مکه، علی بن دبیس بن حماد، قاری عز الدین حسن بن علی بن البغداده، حاج علی بن ایوب، سدید الدین حسین بن الیاس الخازن بالمشهد الشریف حایری، شیخ رضی الدین علی بن احمد بن وزیر شافعی، سید شمس الدین محمد بن ابی الفتوح عریضی حسینی، سید نجم الدین ابوطالب بن ابی الفایز حایری حسینی، سیاً یافت بن یافت مدنی حسینی، سید علی بن حمزه بن

ابی مضمهر حسینی، کاتب اجازه حسن بن علی بن محمد بن الابنر حسینی. اجازه دوم را سید در بغداد 14 ربیع الثانی 658 صادر نموده برای این افراد: شمس الدین علی بن حسین معروف بالحسام، شمس الدین علی بن قیصر بن عبدالرحمن المطرز، نورالدین عمر بن صالح اسدی، حاج حسین بن محمد بن شجاع، سید شرف الدین حسین بن علی بن اسعد علوی حسینی، جمال الدین محمد بن احمد بن صالح سیبی، سید بدرالدین علی بن محمد بن ابی الغنایم علوی حسینی، سید صفی الدین محمد بن علی بن نفی، رضی الدین علی بن احمد بن وزیر و صالح بن ابی عبدالله بن العظیم، محمد بن یوسف بن محسن و کاتب احمد بن ابی علی عبد الله هاشمی.

قم، گلپایگانی، شماره نسخه: 5787/20 - 29/127

آغاز: بسمه تعالی وجدت في آخر النسخة بخط غير السيد ما صورته التمس صاحب الديوان احمد بن الدامغانی ... بسمله وصلوته علی سید المرسلین محمد النبی وآله الطاهیرین وسلامه سمع جمیع ما اشتمل علیه؛ انجام: الهمهم الله جل جلاله معاملته الکلمة سألوا أجازته وکتب عبدالله علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن محمد الطاووس العلوی الفاطمی فی تاریخ تم. خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن حسن مشهور به ابن قاسم حسینی عینائی عاملی، تا: شنبه 29 ذیقعدہ 1098 از روی خط شهید ثانی که در پنج شنبه 15 ذیحجه 941 تحریر نموده است؛ از روی نسخه شهید ثانی که از نسخه اصل نقل نموده؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجداول گرهی، 3 گ، 19 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 1-85]

- اجازه سید حسین کاشانی به ملا محمد حسین آرنی «ملا محمد حسین آرنی»

618- اجازه طبابت / اجازات / فارسی

ejāze-ye tebābat

از ناشناس، در مجموعه منشآت. به کسی که از وی به «مولانا معظم، زبده الفضلاء العجم» تعبیر می شود که مدتی در دارالملک هرات مشغول به تحصیل مقدمات و مطولات بوده است: از کتب آنچه بود بر قانون، مرضی بوعلی و افلاطون ... به او اجازه داده شده که به وطن خود ختلان برگشته، به درمان بیماران «خالصاً لمرضاة الله» پردازد و اجازه دهند که از خود نام نمی برد: «که در ذمه حق مباحثه و مذاکره دارد از دعوات فرو نگذارد».

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1070/22

آغاز: بسمله. و الاعتصام بمیامن اسمه العظیم منت بی ضنت و سپاس بی قیاس حضرت حکیمی را که قانون؛ انجام: دعوات از خاطر فرونگذارد. و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 11؛ نسخه هنری، هدایی دکتر علینقی منزوی؛ 1 گ (65-65 پ) [ف: 2-10]

619- اجازه عامة مطلقة / اجازات / عربی

ijāzat-un 'āmmat-un mutlaqa

محفوظ، حسین بن علی، - 1430 قمری

(mahfūz, hoseyn ebn-e 'alī (- 2009

اجازه عامه ای است به نظم عربی در 17 بیت.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1892/3

آغاز: بسمله. وقد أجزت العلماء الفضلاء xx الراسخين العالمين النبلا

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف در کاظمین؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم آل حاج غانم دباغ کاظمی، تا: جمادی الثانی 1419ق، به دستور مؤلف؛ 2ص (15-16)، 27 سطر [عکسی ف: 5-327]

620- الإجازة العلمية / اجازات / عربی

al-ijāzat-ul 'ilmīyya

برزنجی واژی، عبدالکریم بن محمد، ق 14 قمری

(barzanjī vāžī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad (- 20c

در این اجازه نامه، مجیز که یکی از علماء اهل سنت قرن 14ق.

است به ملا احمد بن محمد مبرور که مدت ها در جلسات درس او به فراگیری علوم معقول و منقول اشتغال داشته، اجازه تدریس علوم شرعی را می دهد و در ضمن، مدارک اجازه خود را نیز نقل می کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 422316

آغاز: بسمله، الحمد لله جعل العلماء ورثة الأنبياء والمرسلين ونور قلوبهم باشعة اسرار اليقين و اتاهم الحكمة و من يؤت الحكمة فقد اوتي خيرا كثيرا؛ انجام: و هو عن معبود اهل السموات و الارضين عزوجل بواسطة الروح الامين الممتاز بين الملائكة المقربين جبريل عليه السلام

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1354ق، جا: قریه الباغچه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور با روکش کاغذی قرمز گوشه ها چهارخانه آبی و سفید، 2ص (92-93)، 18 سطر (10/5 × 17/5)، اندازه: 21/5×16سم [ف: 18-177]

621- الإجازة العلمية / اجازات / عربی

al-ijāzat-ul 'ilmīyya

جلی زاده، عبدالله، ق 14 قمری

(jalī-zāde, 'abd-ol-lāh (- 20c

عبدالله جلی یا جلی زاده که از علماء اهل سنت قرن 14 ق. است به ملا احمد بن محمد ساوجبلاغی که علوم معقول و منقول را نزد وی فرا گرفته، اجازه تدریس علوم شرعی را می دهد و در ضمن، مدارک اجازه خود را نیز نقل می کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4223/7

آغاز: بسمله، الحمد لله الاول بلا ابتداء الاخر بلا انتهاء السميع بلا اصغاء البصير بلا سودا.... انجام: و اجعل هذا العهد مقربا اليك و وسيله لديك عند الوقوف بين يديك و اقرن بفاتحه السعادة آمالنا و اختتم بخاتمه الهاده اجالنا امين ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1354 ق؛ مصحح؛ مهر: «عبدالله» (مدور)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور با روکش کاغذی گوشه ها چهارخانه آبی

و سفید، 3ص (94-96)، 17 سطر (5/10 × 5/17)، اندازه: 16×21/5

سم [ف: 18-178]

622- اجازة قراءة القرآن / اجازات / عربی

ijāzat-u qirā'at-il Qur'ān

نقشبندی قادری، قرن 13 ق

(13c - naqšbandī qāderī)

اجازة قرائت قرآن کریم است به روایت حفص از عاصم کوفی، از مؤلفی به نام نقشبندی قادری. این شخص در این خصوص از رفیع الدین محمد بن شمس الدین محمد نقشبندی قادری قندهاری دکنی و او از حافظ محمد حیات بن طالب علیخان محمدی قادری دهلوی در مدینه منوره سال 1198 ق و ... دارای اجازه بوده است. این اجازه مشخص نیست برای چه کسی صادر شده است. در پایان این اجازه، چند ذکر و دعا آمده و در پایان آنها چنین نگاشته: «تمام شد عطیه جناب آیه الله عارف بالله قدوة المحققین زبدة العارفين سيدنا و مولانا پیر و مرشد. حضرت مولی محمد رفیع الدین بن محمد شمس الدین آدم الله خلاله و ارشاده الی یوم الدین آمین».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13775/5

آغاز: الحمد لله الذي أنزل على عباده الكتاب ... اما بعد، فاقول انا العبد المفتقر الى الله الهادي النقشبندي القادري عفى الله عنهما باني قد اجزت بقراءة القرآن العظيم برواية حفص عن عاصم الكوفي اصلح الله مقاصده و منازلہ كما اجازني بقراءة القرآن العظيم؛ انجام: و اخذوا عن عثمان و ابن مسعود عن النبي صلى الله عليه و آله و أصحابه و سلم

خط: نستعلیق، کا: سید ابراهیم رضوی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 3گ (141-143)، 13 سطر، اندازه: 9×15 سم [ف: 34-785]

623- اجازة القراءة و رواية القراءات / اجازات / عربی

محفوظ، حسین بن علی، - 1430 قمری

(mahfūz, hoseyn ebn-e 'alī (- 2009)

تاریخ اجازة: پنج شنبه 3 جمادی الثانی 1419ق؛ محل صدور اجازة: کاظمین اجازة عامه ای است که دکتر محفوظ برای مراجع، مجتهدین، علما و فضلا و قراء نگاشته در قرائت و روایت قرائات و در آن اسامی مشایخ اجازة ای در قرائات را آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1893/1

آغاز: بسمله. حمدله. الرحمن الرحیم و صلی الله علی سیدنا محمد رسول الله ... اما بعد فقد استخرت الله سبحانه و أجزت المراجع الأعلىین؛

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف در کاظمین؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم آل حاج غانم، تا: 25 جمادی الثانی 1419ق؛ ص (7 1)، 27 سطر [عکسی ف: 5-327]

- الاجازة الكبيرة « اجازة الحديث

624- اجازة لآقا بزرگ الطهرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-āqā buzurg at-ṭihrānī

صدر، حسن بن هادی، 1272 - 1354 قمری

(sadr, hasan ebn-e hādī (1856 - 1935

تاریخ اجازة: جمادی الثانی 1330ق

اجازة مبسوطی است که در آغاز مقدمه ای دارد در فواید اجازة و توقف عمل به حدیث به اجازة و طرق روایت حدیث.

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: الحمد لله المجیز لعباده الاخذ بطریق الروایة لیصلوا إلى سبیل الحق و الدرایة و جعله نهجا یعرف بها حدیث الانبیاء؛ انجام: فقد اجزته الروایة بالکل عن کل و قلت ذلك بلسانی و رقمته بینانی و انا الاحقر الفانی ابو محمد ...

کا: مرتضی بن جواد بن اسماعیل (صاحب المكتبة)، تا: شنبه 7 رجب 1381ق؛ بعد از آن اجازة شیخ الشریعة اصفهانی برای شیخ آقا بزرگ طهرانی است در 3 برگ (دلیل المخطوطات: 1-215)

625- اجازة لآقا بزرگ الطهرانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-aqa buzurg at-tihrani

احمدی، ابراهیم بن احمد، ق 14 قمری

(ahmadī, ebrāhīm ebn-e ahmad (- 20c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1581616

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 20 ذیحجه 1364ق؛ 1گ (16ر) مختصر ف: -20]

ص: 596

626- اجازة لآقا بزرگ الطهرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-āqā buzurg at-ṭihrānī

خوگیر، عبدالوهاب بن عبد الله، ق 14 قمری

(xūgīr, 'abd-ol-vahhāb ebn-e 'abd-ol-lāh (- 20c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15816/8

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم احمدی، تا: 21 ذیحجه 1364ق [مختصر ف: - 22]

627- اجازة لآقا بزرگ الطهرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-āqā buzurg at-ṭihrānī

عبدالرحمن عایش حنفی، ق 14 قمری

(abd-or-rahmān 'alīš hanafi (- 20c'

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15816/8

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 19 ذیقعه 1364ق؛ 1گ (17پ) [مختصر ف: - 22]

628- اجازة لآقا محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-āqā muhammad

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāger ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/10

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1256ق، کاغذ آهار مهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 4گ (63 ر- 66ر)، 22

سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

629- اجازة لابراهيم بن ابی الفرج البيرونی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibrāhīm ibn-i abi-l-faraj al-blrūnī

الجاوی خلوتی، یوسف التاج بن عبدالله، ق 11 قمری

(al-jāwī xalvatī, yūsuf tāj ebn-e 'abd-ol-lāh (- 17c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4898/12

آغاز: قال بقمه و كتب بقلمه العبد الفقير يوسف التاج الجاوی الخلوتی و اجزت بهذه الطريقة السيد العلامة العارف ابراهيم بن ابى الفرج البيروني الاهل؛ انجام: اللهم ارزقه الاستقامة التي هي فوق الكرامة أمين. يوم الأربعاء في سواخ ربيع الاول 1080

خط: شكسته نستعليق، بی كا، تا: ربيع الأول 1080ق [ف: 14-49]

630- اجازة لابراهيم بن حسين بن على عاملى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-ibrāhīm ibn-i husayn ibn-i 'alī "āmīlī

سماهیجی، عبدالله بن صالح، 1076؟ - 1135 قمری

(samāhījī, 'abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1045/1

نسخه اصل کتابخانه واتیکان، شماره 1750، تنها برگ آخر از اجازة موجود است؛ خط: نسخ، کا: ابراهيم بن عبدالله هزار جریبی، تا: شب سه شنبه 14 جمادى الاول 1134ق، جا: کربلا؛ 1گ، 15 سطر [عکسی ف: 3-97]

631- اجازة لابراهيم بن حسين همدانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-ibrāhīm ibn-i husayn-i hamidānī

عاملى، محمد بن احمد، - 1008؟ قمری

(āmelī, mohammad ebn-e ahmad (- 1600'

تاریخ اجازة: جمعه 14 محرم 1008ق؛ محل صدور اجازة: مکه اجازة ای به ظهیرالدین میرزا ابراهیم بن حسین حسنی همدانی. آغاز اجازة: بسملة. الحمد لولیه و مستحقه و الصلوة علی اشرف انبیایه و خلقه و آله الائمة البررة انجام اجازة: ما قرره علما درایه الروایه و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهیرین و كتب الفقیر إلى عفو الله تعالى ... بن خاتون العاملي ... حامدا مصليا مسلما مستغفرا

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 109: 107-101)

[الذريعة 1: 231؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن 11، ص 531]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/24

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: غرة جمادی الثانی 1009ق؛

از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف:3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/45

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میثن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 6گ (215-220پ)، 18-17 سطر (8×5/14)، اندازه:

[ف:1-29/526] 20/1×12/3 سم

632- اجازة لابراهيم بن علي الميسى و ابنه / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibrāhīm ibn-i 'alī al-mīsī wa ibn-i-h

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(1506 - 1558) (Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī)

اجازة به ابراهیم بن علی بن عبدالعلی میسی و پسرش عبدالکریم

ص: 597

در سه شنبه 14 رجب 957ق [الذريعة 1/193؛ بحار الانوار 108/137]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى و بعد فان تحلیة النفوس بالتحلی القدسیة؛

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی در خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج،
4گ (302پ-1305)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5سم [اهدائی ف: 8-45]

633- اجازة لإبراهیم بن محمد امین از میری / اجازات

ijāzat-un li-ibrāhīm ibn-i muhammad amīn izmīrī

از میری، محمد امین بن حسین

ezmīrī, mohammad amīn ebn-e hoseyn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17952

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

634- اجازة لابنائہ = انساب المجلسی = انساب السلسلة المجلسیة / اجازات عربی

ijāzat-un li-abnā`-i-h = ansāb-ul majlisī

مجلسی، حیدر علی بن عزیزالله، 1146 - 1220 قمری

(majlesī, heydar `alī ebn-e `azīz-ol-lāh (1733 - 1806

تاریخ تألیف: جمعه 28 محرم 1205ق

اجازة مفصلی است که مؤلف که از نوادگان علامه مجلسی است به پنج پسرش محمد علی و محمد کاظم و محمد تقی و عزیزالله و محمد صالح ملقب به آقابرگ و پسر عمویش میرزا حسن علی و آقا حسن علی بن آقا محمد هادی داده است.

در آن از استادش امیر عبدالباقی بن میر محمد حسین بن محمد صالح حسینی خاتون آبادی یاد و از طریق او اسنادش را ذکر می کند. به بخشهایی از زندگی خود و خاندان مجلسی نیز اشاره کرده که در مآخذ دیگر دیده نمی شود از جمله تاریخ تولدش را سه شنبه 18 رمضان 1146ق نوشته است. از آنجا که این اجازة شامل تفصیل احوال خاندان علامه مجلسی می باشد، گروهی آن را «انساب المجلسی» نامیده اند. این اجازة بسیار سودمند است و تاریخ بسیاری از دانشمندان زمان صفوی در آن روشن می شود.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله رب العالمین و السلام على سيدنا محمد و آله الطاهرين و بعد فيقول الفقير إلى عفوره الغني حيدر علي بن

الفاضل عزيز الله ... انه لما كان دأب المصنفين من متقدمين و المتأخرين اجازة نقل مصنفاتهم و رواية رواياتهم لتلاميذهم

انجام كتاب: و وقفنى و اولادى اقتفائهم بحرمة سيد المرسلين و آله الطاهرين صلى الله عليهم اجمعين و كان الفراغ في يوم الجمعة الثامن و العشرين من شهر محرم الحرام سنة خمس و مائتين بعد الألف.

[كشف الحجب و الاستار ص 21؛ الذريعة 1: 191، 2: 382؛ مصفى المقال ص 164]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2128

خط شكسته نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 1205ق؛ افتادگی: آغاز؛ حيدر على بن عزيزالله مجيز (1146-1220)؛ كاخذ: سپاهانى، جلد: تیماج سرخ، 17، 28 سطر (21×9/5)، اندازه: 11/5 × 22 سم [ف: 9-767]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6027/2 ف

نسخه اصل: ناصريه لكهنو؛ خط: نستعليق، كاتب = مؤلف (گویا)، بی تا؛ 63

(1-63) [فیلم ها ف: 3-192]

3. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 6057

آغاز: برابر؛ انجام: هذا ما أردت اثباته بعد ما استخرجت الله تعالى خط: نسخ، كا: محمد تقى بن محمد مقيم موسى، تا: 1230ق، جا: اصفهان؛ چون از اجازة معروف شيخ يوسف بحراني «لؤلؤة البحرين» بهره بسیار برده است بر فراز صفحه اول اين نسخه منتخب اللؤلؤة» ناميده شده است؛ جلد: تیماج قهوه اى، 92گ، 14 سطر، اندازه: 10/5 × 17 سم [ف: 16-59]

4. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 3208/4

خط: نسخ، بی كا، تا: 1264ق؛ تملك: حاج محمد بن عبدالرحيم قزوینی اصفهانی به تاريخ 1265 و 4 جمادى الاول 1269؛ جلد: تیماج مشكى، 18 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 9-12]

5. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 22295

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بی كا، تا: قرن 13؛ اهدایى رهبرى، فروردین 1374؛ كاخذ: نخودى آهار مهره، جلد: مقوا با كاخذ ابر و باد عطف و گوشه ها تیماج قهوه اى، 38، 20 سطر، اندازه: 20/5×30 سم [اهدائی ف: 8-43] و [ف: 24-27]

- اجازة لابن الخازن « اجازة لابي الحسن

ابن خازن، علی بن حسن، ق 8 قمری

(ebn-e xāzen, 'alī ebn-e hasan (- 14c

تاریخ تألیف: 20 رجب 791ق

اجازه به احمد بن محمد بن محمد ابن فهد حلی (757-841ق). در این اجازه متن اجازه شهید اول به ابن خازن در نیمه روز چهارشنبه 12
رمضان 784 درج شده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي بنعمته تم تم الصالحات ... وبعد

ص: 598

يقول علي بن حسن بن محمد الخازن بالمشهد المقدس الطاهر الأمامي الحسيني الحايري ... چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج107: 218-217) [الذريعة

[212/1

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4339/4

آغاز: برابر، انجام: كتب العبد الفقير إلى عفو ... محمد بن مكي بن محمد بن حامد بن طي بدمشق المحروسة منتصف نهار الاربعاء عن ثاني عشر شهر رمضان سنة أربع وثمانين و سبعمائه و الحمد لله ... اجمعين.

خط: نستعلیق ریز، کا: محمد بن ابراهيم الاواني البحراني، تا: قرن 10؛ بر روی آن چنین آمده است: «صورة اجازة بخط ابن الخازن الحايري للشيخ العلامة أحمد بن فهد، نقلتها كما وجدتها»؛ جلد: تیماج سرخ، 1 گ (80-80 پ)، 35 سطر (

13×16/5)، اندازه: 15×21 سم [ف: 12-39]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/42

آغاز: برابر؛ انجام: صلاح دنياه و خرته بمحمد و اله و ذريته ... بسمله. اللهم انا نحمد الخ

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشي کر کی عاملی، تا: 1070 ق؛ تملک:

علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1 گ (207 پ حاشیه)، 18-17 سطر (8×14/5)،

اندازه: 12/3×20/1 سم [ف: 1-29-526]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/14

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکي، 15 سطر

(6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر

ترنج، 8 گ (320 پ-328 پ)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم [اهدائی ف: 8-47]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 7 گ (296 ر-302 ر)، اندازه: 10×15 سم [ف: 15-164]

- اجازة لابن نجدة» اجازة للشيخ شمس الدين محمد بن نجده

636- اجازة لابنه آقا محمد / اجازات / عربی

ijazat-un li-ibn-i-h aqa muhammad

کرباسی، محمد ابراهیم بن محمد حسن، 1180؟ - 1262؟ قمری

karbāsī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad hasan

(1846 - 1767)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی 1260ق

اجازة ای است که برای پسر خود آقا محمد نوشته است. کرباسی در آن از استادان خود یاد می نماید و سلسله اجازة را به لؤلؤه و جز آن می رساند و نوید می دهد که اجازة دیگری درازتر بنویسد. وی اجازة دیگری هم برای او در 1259 و اجازة ای به تاریخ رمضان 1260 برای همو نوشته که جز این می باشد (ذریعه، 134: 1)

آغاز کتاب: و هو الغني: بسملة. اجزت ولدی و قره عینی محمدا... جمیع مالی من الطرق المذكورة في تصانیفی کالاشارات و غیرها

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 907/2

آغاز: برابر؛ انجام: فی المقبولة المسلمة بین الطائفة. حررته فی ربیع الثانی من الالف و المأتین و ستین. (کتب هذه الكلمات الشريفة اقل السادات حسن بن ابی الحسین الحسینی عفی عنهما - هذا مطابق لاصله «عبده محمد ابراهیم بن محمد حسن»)

خط: نسخ درشت، کا: سید حسن بن ابی الحسین حسینی، بی تا؛ با

نسخه اصل مقابله شده؛ گ 6 (58 پ - 64 پ) [ف: 6-2122]

637- اجازة لابنه السيد محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibn-i-h as-sayyid muhammad

نقوی نصیر آبادی، دلدار علی بن محمد معین، 1166 - 1235 قمری

(e naqavī nasīr-ābādī, deldār-“alī ebn-e mohammad mo‘īn (1753 - 1820

اجازة روایت مبسوطی است که مجیز برای فرزندش سید محمد سلطان العلماء (1199-1284 ق) در 1218 ق نوشته است و در آن از تألیف خود یاد کرده است.

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 24618

آغاز: بسمله، اصح الاحاديث و احسن الاخير حمد من هو مستند صحاح النعوت و محاسن الآثار سبحان من وجوده لا ينقصى و لا ينصرم وجوه عنا لا ينقطع، انجام: هذه وصيتي اليك و الله خليفتي عليك و رحمة الله و بركاته و كان ذلك في السنة الثامنة عشرة بعد الف و مأتين من الهجرة المقدسة النبوية على الصادع بها الف الف صلاة و تحية

خط: نستعليق، كا: مير حامد حسين، تا: قرن 13؛ اول نسخه يادداشتى از كاتب دربارہ اجازہ ثبت شدہ است، اهدايى رهبرى، اسفند 1376؛ كاغذ: كشميرى نخودى، جلد: مقوا با روکش كاغذى آبي عطف و گوشه پارچه آبي، 27گ، 19 سطر، اندازہ: 25x17سم [اهدائى ف: 8-44]

ص: 599

638- اجازة لابنه محمد باقر (الأولى) / اجازات / عربي

ijāzat-un li-ibn-i-hī muhammad bāqir

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660

تاریخ اجازة: آغاز رجب 1064

گواهی ای از مجلسی اول که در حاشیه نسخه ای از کافی نگاشته شده دال بر این که فرزندش محمد باقر آن کتاب را نزد وی خوانده است.

اجازة: انهاء الولد الاعز محمد باقر اعزه الله في الدارين ووقفه الحصول كمالات النشاطين سيما فحص و تحقيق و تدقيق و تصحيح في مجالس آخرها اوائل شهر الله الاصب رجب سنة اربع وستين بعد الألف في الهجرة ... محمد تقی مجلسی حامدا لله تعالى و مصليا على نبيه و آله

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:ض 1124

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب 1064؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 1 گ (261پ)، اندازه: 14×23سم [ف: 5-1479]

639- اجازة لابنه محمد باقر (الثانية) / اجازات / عربي

ijāzat-un li-ibn-i-hī muhammad bāqir

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660

تاریخ اجازة: جمادی الثاني 1068ق

اجازة ای است که مجلسی اول به فرزندش محمد باقر داده است و در آن از استادان روایت خود مانند بهائی، قاضی معزالدین محمد، شیخ یونس جزائری، قاضی ابی السرور، شیخ عبدالله بن جابر عاملی، شیخ ابو البرکات واعظ، شرف الدین علی شولستانی، میرزا محمد استرآبادی، شیخ جابر بن عباس نجفی و نیز از نیای خود ابو نعیم سپاهانی و از سند روایت من لایحضر یاد می کند.

آغاز اجازة: بسمله، الحمد لله رب العالمين و الصلوة على سيد الأنبياء والمرسلين ... و بعد فيقول احوج المربوبين الى رحمة ربه الغني محمد تقی بن مجلسي العاملي النطنزي الاصفهاني انه لاريب لأولي الألباب والعقول

چاپ: در قصص العلماء تنکابنی بی تاریخ چاپ شده است (ص 155)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 230/1

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی 1068ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج سرخ ضریبی، 41ص (1-42-1)، 15 سطر (5×12)، اندازه: 11×18سم [سنا-ف: 1-114]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3394/1-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-134]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 13118/1 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 3-1332]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15312/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: میر جعفر بن امیر محمد حسینی، تا: 1082ق؛ کاتب نسخه را برای پدرش نوشته و چنین عبارتی در پایان آورده است: «تمت لاب الاعز الاجل و لمعلی و استادی و مخدومی امیر محمد الحسینی و انا العبد جعفر الحسینی سنه 1082»، به خط علامه شیخ محمد باقر مجلسی تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد و در پایان امضای وی با عبارت «بلغ مطالعة ایده الله تعالی» آمده است، در بقیه مجموعه مطالبی متفرقه مندرج است از جمله: احادیثی از کافی در باب امر به معروف و نهی از منکر (91-98)، دعا به جهت کثرت مال (99)، خطبه امیر المؤمنین علیه السلام در تقوا (122-125)، کلام آن حضرت در صفت خلق انسان و تقوا و آخرت (127-134)، رساله الباقيات الصالحات فی نعت اهل بیت سید السادات «134-138» بدین مطلع: «هذا الكتاب المنتقى و المجتبى xx من نعت اهل البيت اصحاب العبا»؛ جلد: تیماج قهوه ای نرم بدون مقوا، 40ص (47-88)، اندازه: 10×16/8سم [ف: 13-43]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1390/12

آغاز: برابر

بی کا، تا: محتملاً قرن 12؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج عنابی ترنج و نیم ترنج زر عطف تیماج قهوه ای، 19ص (224 243)، 21 سطر (5/7×14)، اندازه: 5/12×5/19سم [ف: 9-407]

640- اجازة لابنه محمد باقر (الثالثة) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibn-i-hī muḥammad bāqir

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(majlesī, mohammad taqī ebn-e maqṣūd 'alī (1595 - 1660

اجازه دیگری است که مجلسی اول به فرزندش محمد باقر داده است که در آخر جلد دوم کتاب «الاستبصار» شیخ طوسی نگاشته شده است.

آغاز اجازه: بسملة الحمد لله الذي جعل الرواية ذريعة إلى درك احكامه و اوضح بها ...

ص: 600

انجام اجازة: و كتب هذه الاحرف بيمنه الدائرة احوج المرابين الى رحمة ربه الغني محمد تقى بن مجلسي الاصفهاني النطنزي العاملي عاملهما الله ... الأكرمين المطهرين.

چاپ: در یادنامه شیخ طوسی، مشهد (ص 95-140) الذریعة 1: 162]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1010/2

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، قرن 11ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی مغزی دار، 10ص، اندازه: 24/8×18/6 سم [ف: 1-34]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 13171 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 3-1277]

641- اجازة لابنه مصطفى / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibn-i-h mustafa

موصلی، سعدالدین بن احمد، ق 12 قمری

(- 18c (mūsēlī, sa'd-od-dīn ebn-e ahmad

اجازة قرائت که سعدالدین بن احمد موصلی به شیخ مصطفی بن سعد الدین نجل موصلی در چهارشنبه 8 ربیع الثانی 1176 ق در موصلی در مسجد ولی الله شیخ دندان داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 12230/3

آغاز: الحمد لله الذي جعل القرآن معجزة بلاغته كل صاحب منظوم و منشور

خط: نسخ، کا: سعد الدین الموصلی بن شیخ احمد، تا: چهارشنبه 8 ربیع الثانی 1176ق؛ با مهر مکعبی مجیز؛ جلد: تیماج قهوه ای
ترنج، 11گ (4پ-14ر)، 19 سطر، اندازه: 21/5×15 سم (ف: 35-222)

642- اجازة لابنه ملا محمد جواد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ibn-i-h mullā muḥammad jawād

نجفی، محمد حسن بن باقر

najafī, mohammad hasan ebn-e bāqer

اجازت روایت از شیخ محمد حسن بن المرحوم شیخ باقر نجفی که نباید صاحب الجواهر (-1266 ق) باشد) به فرزند خود آخوند ملا محمد جواد.

[دائرة المعارف 9/2]

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 639/2

آغاز: بسمله. حمدله. الذي جعل في الارض خلفاء من الأنبياء والأوصياء ... اما بعد، فان ولدنا وقره أعيننا ... الآخوند ملا محمد جواد ... قد قراء علينا مدة من الزمان وسمعنا كلامه؛ انجام: ... خادم الشريعة محمد حسن بن المرحوم الشيخ باقر.

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 13، در پایان تأییدی است مبنی بر این که این رونویس برابر اصل و خط شیخ محمد حسن است؛ مهر: «عبدہ الراجی محمد جواد بن محمد حسن» (بیضی)؛ 1 گ (8-8پ) [ف: 2-9]

643- اجازة لابوتراب الكرمانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abū-turāb al-kirmānī

همدانی، محمد باقر، ق 14 قمری

(hamadānī, mohammad bāqer) - 20c

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29599

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي جعل اعلام هدايته واضحة لمن يريد وآن عمي الاكثرون ولا يبصر الا الاقلون الذين شهروا بالحق وهم يعلمون؛ انجام: و اعتمد عليه في حالاتك كلها وملتمس منك طلب المغفرة و الخير المرضي الله من الله ... محمد الباقر في همدان في الخامس والعشرين في شوال من سنة 1295 حامدا مصليا مستغفراً تمت.

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: 25 شوال 1295ق؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور 1367؛ جلد: تیماج یک لای مشکى، 4گ، اندازه: 16/3x10/3

سم [ف: 27-31]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10493/2

آغاز: الحمد لله الذي جعل اعلام هداية واضحة لمن يريد وآن عمل الأکثرون و لا يبصرها الا الاقلون

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز مجدول، 5ص (36-40)، 19 سطر، اندازه: 17x11 سم [ف: 1-33/56]

644- اجازة لابو العلاء / اجازات / عربی

دوریستی، حسن بن حسین، ق 6 قمری

(- 12c (dūrīstī, hasan ebn-e hoseyn

بلاغ قرائت و اجازہ روایت «الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد» شیخ مفید در 576ق در کاشان.

آغاز اجازہ: قرا علی الاجل العالم الاوحد مجدالدين بهاء الاسلام جمال العلما ابو العلا ادام الله توفيقه كتاب الارشاد

انجام اجازہ: و كتب الحسن بن الحسين بن علي الدوریستی نزیل قاشان بخطه سنه ست و سبعین و خمس مایه حامد الله تعالى مصليا علی نبینا محمد و آله الطاهرين.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 25)

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/25

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم [ف: 3-
[1027

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/46

ص: 601

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی
ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (220پ-221ر)، 17 18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/1-527]

645- اجازة لابو القاسم النراقی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ab-ul-qāsim an-narāqi

نراقی، عبدالصاحب محمد بن احمد، 1215؟ - 1297 قمری

(narāqī, 'abd-os-sāheb mohammad ebn-e ahmad (1801 - 1880

اجازة روایتی برای پسرش نجم الدین میرزا ابوالقاسم نراقی (1319-1252

(در تاریخ 1282ق.

قم؛ فیضیه، شماره نسخه: 1997/1

کاتب = مؤلف، تا: 1282ق؛ 8گ، 10-17 سطر، قطع: بیاضی، اندازه: 20x10سم [ف: 1-5]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 183/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-209]

646- اجازة لابو القاسم النراقی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mīrzā ab-ul-qāsim an-narādī

حائری مازندرانی، زین العابدین بن مسلم، 1227 - 1309 قمری

(hā'erī-ye māzandarānī, zeyn-ol-'ābedīn-e-bn-e moslem (1812 - 1892

تاریخ اجازة: 20 محرم 1287ق

اجازة اجتهاد

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1997/2

کاتب = مؤلف، تا: 20 محرم 1287ق؛ 1گ، 10-17 سطر، قطع: بیاضی، اندازه: 10x20سم [ف: 1-5]

قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 183/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-209]

647- اجازة لأبي البقاء / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abi-l-baqā

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 47/3 خوئی

کاتب = مؤلف، تا: 1074ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز، اندازه: 5/25x38سم [ف: 7-291]

648- اجازة لابی تراب / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mawlānā abī-turāb

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/12

کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ اجازة ناتمام

کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف تیماج سبز، 29 سطر (9x17)، اندازه: 15x22سم [ف: 16-376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/6 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی فی: 4-353]

649- اجازة لابی الحسن = اجازة لابن الخازن / اجازات / عربی

ijazat-un li-abi-l-hasan

شهید اول، محمد بن مکی، 734 - 786 قمری

تاریخ تألیف: چهارشنبه 12 رمضان 784ق؛ محل تألیف: دمشق این اجازه برای شیخ زین الدین أبو الحسن علی بن ابی محمد حسن بن شمس الدین محمد خازن حائری نوشته شده است و بیشتر به طریق روایتی کتاب های مهم علماء شیعه نظر داشته است. در این اجازه، شهید نام 9 تألیف خود را آورده است که عبارت است از: الفوائد و القواعد، الدروس الشرعية، شرح التهذيب الجمالي، جامع البين من فوائد الشرحين، اللمعة الدمشقية، الرسالة الألفية، الرسالة النفلية، التکلیفیه و رساله في مناسك الحج. این اجازه را علامه مجلسی در بحار آورده است. آغاز اجازه: اللهم انا نحمدك ونشكرك والشكر من قسمك ونسألك أن تصلي علي سيدنا محمد الهادي إلى أممك ... فان العلم من اشرف الصفات و ناهيك أن به ترفع الدرجات و يتقبل الاعمال الصالحات و احد طرقه الرواية عن الاثبات

انجام اجازه: و عترته الطيبين الطاهرين و صحبة الأخيار المنتجبين و جميع الصحابة اجمعين آمين يا رب العالمين.

چاپ: ضمن رسائل شهيد اول، سال 1423ق، صص 303-309؛ ضمن موسوعة الشهيد الأول، قم، 1430ق، جلد 19

[الذريعة 247؛ بحار الانوار ج 107، ص 186-192؛ الشهيد الأول حياته و آثاره، ص 230 - 236 ف]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/22

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1027]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/5

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/15

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ همین اجازه را ابن الخازن به ابن فهد در 20 رجب 791 منتقل کرده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8493/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 4 گ

(59-63 پ)، 14 سطر، اندازه: 17×21 سم [ف: 22-81]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3108/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، 2 گ (58-60 پ)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 17×21 سم [ف: 11-2063]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/43

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070 ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 6 گ (207 پ-212 ر)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 3/12×20/1

سم [ف: 1-29/526]

7. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 759/5

خط: نسخ، کا: سید محمد موسوی (گویا خوانساری)، تا: 1284 ق [ف: 3-19]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5605/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن میرزا محمد، تا: 1309ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 3گی (13-15پ)، 19 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 8-15]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/15

آغاز: برابر؛ انجام: و علیه أن يذكرني في ... و كتب العبد ... محمد بن مکی بن محمد بن حامد بن طی ... هذه صورت خط شيخنا الشهيد. خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ این اجازه دوبار تکرار شده، بار اول در 77-79 پ که در پایان آن (80ر) اجازه ذیل بدان اضافه شده: «الی هنا انتهى صورة ما حرره ... و المجازله علی بن الحسين الخازن المذكور قد أجاز للشيخ الفقيه جمال الدين احمد ... جميع ما ا اجازه الشيخ شمس الدين محمد ...» و بار دوم در 81-84 گ (74-76پ)، بین 18 و 19 سطر [ف: 14-14]

-اجازة لأبي الحسن علی بن ابراهيم «اجازة الحديث لبني زهرة

650- اجازة لأبي القاسم / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abi-l-qāsim

نراقی، احمد بن محمد مهدی، 1185؟ - 1245؟ قمری

(narāqī, ahmad ebn-e mohammad mahdī (1772 - 1830

اجازة نراقی به ابوالقاسم (گویا برادرش) در 8 ذیقعدة 1276 نزدیک به پنجاه سالگی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/19

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13، افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف تیماج سبز، 15گ (52-66)، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22سم [ف: 16-376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/13 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-353]

651- اجازة لابی بكر بن علی الطوسی / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abi-bakr ibn-i 'alī at-ṭūsī

سرخسی، محمد بن جلال

saraxsī, mohammad-e-bn-e jalāl

از محمد بن جلال بن محمود سرخسی به زین الدین ابوبکر بن علی طوسی برای حرزالامانی و جمیع مرویات.

شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 439/4

خط: نسخ، کان رحمت الله قاری گیلانی رشتی، تا: 1041ق، جا: حیدرآباد؛ 1گ (68 پ-69ر)، اندازه: 26×17/5 سم [نسخه
پژوهی: 3-96] و [نسخه پژوهی: 1-29]

652- اجازة لابی سعید بن عماد بن یحیی الكاسی الاولى / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abi-sa'īd ibn-i 'imād ibn-i yahyā al-kāsī

فخر المحققین، محمد بن حسن، 682-687 771-726 قمری

(faxr-ol-mohaqqeqīn, mohammad ebn-e hasan (1286 - 1372

تاریخ تألیف: سلخ ربیع الثانی 759ق

در این نوشته فخر المحققین اجازة روایت کتاب «الفخرية في معرفة النية» خود و دیگر مؤلفات پدرش را به ابوسعید بن امام عماد ابن یحیی کاسی می دهد.

ص: 603

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4953/8

آغاز: قرء على مولانا الامام ... ابو سعيد بن الامام السعيد عماد بن الكاشى.. وقد اجزت له رواية هذا الكتاب وغيره من مصنفات والد مصنف هذا الكتاب في العلوم العقلية و النقلية؛ انجام: في سلخ ربيع الآخر لسنة تسع و خمسين و سبعمائة، و الحمد لله وحده و صلى الله على محمد و آله

خط: نستعليق بد، كاتب = مؤلف، تا: سلخ ربيع الثاني 759ق؛ در آغاز احاديثى با سند به فارسى به خط نستعليق از همان تاريخها هست (40-41)؛ كاغذ: سمرقندى، جلد: تيماج تازه، 1 گ (41ر)، اندازه: 19×13/6 سم [ف: 14-228]

653- اجازة لابي سعيد بن عماد بن يحيى الكاسى (الثانية) / اجازات / عربى

ijāzat-un li-abi-sa'īd ibn-i 'imād ibn-i yahyā al-kāsī

فخر المحققين، محمد بن حسن، 682-771 648 - 726 قمرى

(faxr-ol-mohaqqe'īn, mohammad ebn-e hasan (1286 - 1372

تاريخ تأليف: سلخ شعبان 759ق؛ محل تأليف: حله

اجازة به ابوسعيد بن امام عماد ابن يحيى بن امام محمد الكاسى.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4953/4

آغاز: قراء على مولانا المعظم ... تاج الحق و الدين ابو سعيد بن الامام السعيد عماد؛ انجام: على سيدنا محمد النبي و آله. و ذلك في سلخ شعبان سنة تسع و خمسين و سبعمائة في الحلة

خط: نستعليق بد، كاتب = مؤلف، تا: سلخ شعبان 759ق، جا: حله؛ كاتب خود اجازة دهنده، نونويس اجازة در برابر نسخه اصل الصاق شده است؛ كاغذ: سمرقندى، جلد: تيماج، 1 گ (33ر)، اندازه: 19×13/6 سم [ف: 14-226]

654- اجازة لابي سعيد بن عماد بن يحيى الكاسى (الثالثة) / اجازات / عربى

ijāzat-un li-abi-sa'īd ibn-i 'imād ibn-i yahyā al-kāsī

فخر المحققين، محمد بن حسن، 682-771 648 - 726 قمرى

(faxr-ol-mohaqqe'īn, mohammad ebn-e hasan (1286 - 1372

تاريخ تأليف: 15 رمضان 759ق

اجازة روايت احاديث كتاب «ثلاث و اربعون حديثاً» به ابوسعيد بن امام عماد ابن يحيى بن امام محمد الكاسى.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4953/6

آغاز: قرء علی مولانا الامام العلامة ... ابو سعید بن الامام السعید

عماد ... و اجزت له روايتها عنی؛ انجام: خامس شهر رمضان سنة و خمسين و سبعمائة. الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد النبي وآله الطاهرين بالحلة.

خط: شکسته نستعلیق بدخط، کاتب = مؤلف، تا: 15 رمضان 759ق؛ بخط و امضای اجازه دهنده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تازه، اندازه: 19×13/6

سم [ف: 14-227]

655- اجازة لابی طالب الحسینی الفندرسکی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abi-tālib al-ḥusaynī al-findiriskī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

به سید امیر ابو طالب بن جلال الدین میرزا بیگ موسوی حسینی

فندرسکی در 24 ربیع الاول 1102 چاپ: با تحقیق سید احمد حسینی اشکوری، میراث حدیث شیعه، دفتر چهارم، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، 1378ش،

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 982/5

نسخه اصل: مرکز احیاء میراث اسلامی ش 789 [اجازه های نسخه اصل به صورت یکجا و تفکیک نشده با عنوان «اجازات الحدیث» در این مجموعه آمده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1102ق؛ در بعضی از صفحات تصحیحاتی

ظاهرة به خط مجلسی می باشد، دارای حواشی مختصر به خط کاتب؛ 3ص (54-56) [عکسی ف: 3-225]

656- اجازة لأحد الفضلاء / اجازات / عربی

ijāzat-un li-aḥad-il fudalā

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Ṣeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 970/2

نسخه اصل: چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی ش 3759؛ کاتب = مؤلف، تا: دهه آخر ذیقعدہ 1012ق، جا: قم؛ این اجازه در پایان رساله دوم این مجموعه آمده است. عکسی ف: 2-452]

657- اجازة لأحد الوزراء / اجازات / عربی

ijāzat-un li-aḥad-il wuzarā

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8279

ص: 604

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 996ق [ف: 21-239]

658- اجازة لاحمد ازدي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-ahmad-i azdī

جلی زاده، عبدالله، ق 14 قمری

(jalī-zāde, 'abd-ol-lāh (- 20c

در این اجازة نامه، عبدالله جلی یا جلی زاده که از علماء اهل سنت قرن 14 ق می باشد، به ملا احمد ازدی اجازة نقل حدیث از کتاب های حدیث اهل سنت را می دهد و در ضمن مدارک اجازة خود را نیز نقل می کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4223/8

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي نضر لاهل الحديث من القديم والحديث وجوها وجعلهم في ديوان السلطنة الشرعية صدورا وجوها؛ انجام: وكذلك اجزته للتدريس العلوم وقرائه القرآن والصلوة على خير البرية وسائر عبادات البدنية والمالية حتى طرح قمامه من المسجد واماطة الأذى من الطريق ...

خط: نسخ، کا: عبدالله جلی زاده، تا: 1354ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور باروکش کاغذی قرمز، 1 گ (96پ)، 14 سطر (10/5×17)

(، اندازه: 16×21/5سم [ف: 18-178]

659- اجازة لاحمد البهراني / اجازات / عربي

ijazat-un li-ahmad al-bahrani

بهرانی، سلیمان بن عبد الله، 1075؟ - 1121 قمری

(bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710

تاریخ اجازة: سه شنبه 5 شعبان 1119ق

اجازة ای است که مجیز آن را جهت شیخ احمد پدر شیخ یوسف بهرانی صاحب «حدائق» نگاشته است.

[الذريعة 1/196 و 197]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 210/2

آغاز: ... و طرفی إليها متکثرة و أعلاها عن الشيخ الجليل أعجوبة الزمان و فريد الدوران مولانا خاتمة المحدثين و خلاصة المتبحرين خط: نستعليق، عبارات عربی نسخ، کا: احمد بن ابراهيم بن احمد بحرانی درازی، تا: 1119ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج و سر ترنج دار عطف تیماج مشکى، 4 گ (161-164)، 23 سطر، اندازه: 14/5 × 19/5 سم [ف: 1-162]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 745/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-416]

660- اجازة لاحمد البسطامی / اجازات / عربی

ijazat-un li-ahmad al-bastami

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4815/2

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و الحمد لله رب العالمين الذي جعل في الأرض خلفا من الأنبياء و الأولياء؛ انجم: الذي هو قائم على كل نفس في كل وقت في كل جزئى و كلى و القاء دراسى اليه و الاستمداد مني في كل شيء و رجائى آن لا ينساني من الدعافى اوقات المخلوات و مظان الاجابات كما اني لا- انساه انشاء الله كذلك و كتبت بيده الوالد العاثر المفتقر القاصر الراجي عفوره الفاجر خادم الشريعة محمد حسن بن المرحوم الشيخ باقر النجفي

کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ خط آخوندی بد؛ مهرا: محمد حسن 1227، «لا- اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمد حسن» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ص، 19 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف: 13-224]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12959/1

آغاز: نحمدک يا من رفع العلاء درجات على قدر دراهتم للروایات و فضل مدادهم على دماء الشهداء في مقامات السعادات ... اما بعد فان العالم العالم و الفاضل العاد زبدة العلماء الأبرار و عمدة الفضلاء الاخير ... انجم: و الصدق في النية و اعمل فان ذلك ملاك الأمر و الاكثار من ذكر الدار الآخرة فانه يسد الفكرة و يجلو القوة الباصرة و أن لا ينساني من الدعاء في مظان الاجابات و أن يجرينى على خاطره الشريف في الحيات و الممات

خط: نسخ، بی کا، تا: جمادى الاول 1243ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين، محمد حسن» (مستطیل)؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (1 پ-2 پ)، 21 سطر، اندازه: 9×14/5 سم [ف: 32-850]

661- اجازة لاحمد البسطامی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ahmad al-bastāmī

انصاری، مرتضی بن محمد امین، 1214 - 1281 قمری

(ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865

تاریخ اجازہ: 1262ق؛ محل صدور اجازہ: نجف

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4815/3

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين ... وبعد فقد استجازني الاغر الأرشد و الاجل الامجد و العالم العامل المعتمد و
الفاضل الكامل المسدد السالك من طرق العلوم ... جناب الميرزا احمد وفقه الله؛ انجام: في مظان الاجابة و اسئل الله أن يوفقه لذلك و
ان يصلى على محمد و آله الطاهرين. حرره الاقل الاحقر

ص: 605

مرتضى الأنصاري في جمادى الأولى من سنة 1262 حامداً لله مصلياً لرسوله صلوات الله عليهم اجمعين.

خط: نسخ خوانا، كاتب = مؤلف، تا: 1262ق؛ جلد: تیماج زرد، 2گ، 13 سطر، اندازه: 20x15سم [ف: 13-225]

662- اجازة لاحمد الحسينى العالمى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-aḥmad al-ḥusaynī al-`āmilī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمرى

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad) (1632 -)

تاریخ اجازہ: 1019ق

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1442/1

عكسى آغاز: بسمله. الحمد كله لله رب العالمين ذي السلطان الساطع و البرهان اللامع؛ انجام: حامد مصلياً مسلماً مستغفراً في عام 1019 من الهجرة.

نسخه اصل کتابخانه چستر بيتى در ایرلند، شماره 3112؛ خط: نسخ و نستعلیق، كاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ 1گی، 20 سطر [عكسى ف: 4-277]

663- اجازة لاحمد الحلى / اجازات / عربى

ijazat-un li-ahmad al-hill

شهيد ثانى، زين الدين بن على، 911 - 965 قمرى

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e `alī) (1506 - 1558)

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1554/14 عكسى

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي أروى بزلال الرواية غليل الأفهام نسخه اصل: کتابخانه فخرالدين نصيرى امينى در تهران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بى کا، تا: قرن 10؛ 2گ (157-158)، 17 سطر [عكسى ف: 4-481]

664- اجازة لاحمد بن جعفر چلبى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-š-šayx aḥmad ibn-i ja'far-i Ḥalabī

بصرى، احمد بن عبدالرضا، ق 11 قمرى

basrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rezā (- 17c

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3572/5

خط: نسخ، بی کا، تا: 1085ق [ف: 6-496]

665- اجازة لاحمد بن جمال مراغه ای / اجازات / عربی

Ijizat-un li-ahmad ibn-i jamal maragi

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zejn-od-dīn (1753 - 1826

در این اجازة احسانی با ذکر زنجیریه مشایخ خود به آقا احمد بن آقا جمال مراغه ای اجازة روایت می دهد. این اجازة نامه نسبتاً گسترده است (146 سطر) و انجامه ای به خامه خود احسانی، به تاریخ 21 شوال 1234 ق/1819 م دارد. این اجازة در برگ های آغازین صراط الیقین فی شرح تبصرة المتعلمین» نوشته شده که به خامه این شاگرد (مراغه ای) است و از ترقیمه او در این مجموعه به دست می آید که وی در رجب 1234 ق در شهر کرمانشاه می زیسته است.

آغاز کتاب: الحمد لله رافع الذین اوتو العلم درجات و جعلها متفاصلة ... اما بعد، فان المحترم الممجد سامي الشرف ... احمد بن الاكرم الاوحد المعظم آقا جمال المراغی.

[دنا 197/1؛ طبقات، 723/13، فهرستواره، 2475/3: نمایه برای چند کارش]

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 2111/1-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و کتبت لجنابه هذه الاجازة رفع الله شأنه. في الحادي والعشرين من شهر شوال سنة أربع و ثلاثين بعد المائتين و الالف و انا العبد المسكين احمد بن زین الدین بن ابراهیم الاحسانی و الحمد لله حق حمده (مهر). خط: نسخ روشن، کاتب = مؤلف، تا: 21 شوال 1234ق؛ 8ص (1-8) [عکسی ف: 1-7]

666- اجازة لاحمد بن عبد السلام بن ناصر بن حسن البحرانی / اجازات / عربی

ijizat-un li-ahmad ibn-i 'abd-us-salām ibn-i nāṣir ibn-i hasan al-bahrānī

بحرانی، ماجد بن هاشم، - 1028 قمری

(bahrānī, mājed ebn-e hāšem (- 1619

تاریخ تألیف: میانه صفر 1028ق؛ محل تألیف: شیراز

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/6

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن سبز ضربی، 21 سطر [ف: 5-235]

667- اجازة لاحمد بن علی اکبر الترتبی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-aḥmad ibn-i 'alī akbar at-turbatī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāger ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

اجازه روایت است.

آغاز: بسمله ومنه التوفیق للفوز بجنات النعیم و به الالتجاء للنجات

ص: 606

من عذاب الجحيم... الحمد لله المعين لمن استعاره في كل شدة وصعاب و المجيز لمن استجازه في الفوز

[دنا 197/1 (4 نسخه)]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/2

آغاز: برابر؛ انجام: و يحرم يقضائه الفرج الحلال لاملىء يا صدار ما ورد ولا هو اهل لما منه فرط من ادعائه علم الحق. توضيح هكذا وجد سند الحديث الظاهر انه خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره با ته نقش و نقش تجاری آن، جلد: تیماج مشکی با جدولهای گرهی عطف میسن، 15ص (13-27)، 21 سطر (8/5×15)، اندازه: 21/4×15 سم [ف: 29/1-561]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/23

آغاز: برابر؛ انجام: في اتصاف شخص وصيا لنبی رجوعه الى نفسه الكون الانسان على نفسه بصيره.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 92، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2098/4

نسخه اصل: کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی - قم 2038 اجازات نسخه اصل در این مجموعه به صورت یک جا و تفکیک نشده با عنوان «اجازات الحديث» آمده است؛ بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ افتادگی: انجام [عکسی ف: 6-123]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 7-50]

668- اجازة لاحمد بن محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ahmad ibn-i muhammad

دورستی، عبدالله بن جعفر، - 600 قمری

(1204 -) (dūrīstī, 'abd-ol-lāh ebn-e ja'far)

صورت اجازة ای که به ابی عبدالله احمد بن محمد بن عبدالله بن الحسین بن عیاش در شعبان 575 نگاشته است.

آغاز: بسم الله تعالى كذا كان في المستنسخ منه الجزء الأول من مقتضب الاثر... و له أن يرويه عني بالاسناد المذكور على ظهر الاكراسة وقد اجزت له ولولده الاعز...

انجام: ... من شهور خمس وسبعين و خمسمائة حمداً لله تعالى و مصلياً على نبيا و آله صلوات الله عليهم تمت على ما رسمت ...

کتاب اخبار وکلاء الأئمة عليهم السلام الاربعة مختص تمت.

[دنا 198/1]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 14432

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم 1405؛ جلد: میشن یک لای عنابی، عطف میشن قهوه ای، 2گ، 13 سطر، اندازه: 10×15سم [ف: 26-27]

669- اجازة لاحمد بن محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-aḥmad ibn-i muḥammad

برازی، قاسمعلی بن حسنعلی، ق 12 قمری

(barāzī, dāsem-“alī ebn-e hasan-alī (- 18c

تاریخ اجازة: ظاهراً 1092 ق.

اجازة ای به میرزا احمد بن میرزا محمد کاتب نسخه ای از «من لایحضره الفقیه» که در پایان آن کتاب قبل از اسانید نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 13840

آغاز: بسمله، الحمدلله وحده و الصلاة علی محمد و آله و بعد فیقول الفقیر الی عفوره الغنی قاسمعلی؛ انجام: و قد اجزته ان پرویه عنی بسندی المتصل الی مؤلفه قدس الله نفسه و المأمول منه آن لایسنانی فی الخلوات و یذکرنی مظان اجابة الدعوات و لله الحمد ... و سلم تسلیما کثیراً کثیراً.

خط: نسخ مورب، کاتب = مؤلف، بی تا؛ در حاشیه صفحه آخر من لایحضره الفقیه؛؛ 16 سطر [ف: 27-29]

670- اجازة لاحمد بن محمد بن فهد الحلی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-aḥmad ibn-i muḥammad ibn-i fahd al-ḥillī

نیلی، رضی الدین علی بن محمد، ق 8 قمری

(nāī, razī-yod-dīn 'alī ebn-e mohammad (- 14c

تاریخ اجازة: 20 جمادی الثانی 791ق

اجازہ روایت کتاب «شرايع الاسلام» محقق حلی (602 - 676ق) است کہ به شیخ ابوالعباس احمد بن محمد بن فہد حلی (د 141ق/8-1437م) دادہ است. آغاز کتاب: حمدلہ. صلاہ. و بعد، فقد استخرت اللہ و اجزت للشیخ الأجل الأوحده العالم ... المحقق ... جمال الملة و الحق و الدین احمد بن المرحوم شمس الدین محمد بن فہد ... جمیع کتاب شرايع الاسلام في معرفة الحلال و الحرام. انجم کتاب: و سلم كثيراً كثيراً. کتبہ العبد الفقیر إلى اللہ تعالیٰ علی بن محمد بن عبدالحمید النیل. تجاوز اللہ تعالیٰ اللہ عن سیئاتہ و ذلك في عشرين جمادى الآخرة سنة احدى و تسعين و سبعمئة.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 216-215)

[دنا 198/1؛ الذریعة، 220/1 «اجازہ»؛ طبقات، 148/8]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/12

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبہ دار، اندازہ: 21×15سم

ص: 607

[ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/22

آغاز: برابر؛ انجام: ولده فخر الحق و الدین محمد المذكور عنه فلیرو ذلك لمن شأوا حب و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و اله الطاهرین

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (109ر-110ر)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/1-521]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2143/3-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن بن محمد حسین، تا: 1337ق؛ از روی نسخه نوشته غره صفر 1045ق؛ 1 ص (96) [عکسی ف: 1-10]

671- اجازة لاحمد بن محمد بن ماجد النجفي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-ahmad ibn-i muhammad ibn-i mājid an najafī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 120/4

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن شیخ ماجد نجفی، تا: قرن 11 [ف: 2-41]

672- اجازة لاحمد بن محمد الخاتوني / اجازات / عربي

ijazat-un li-ahmad ibn-i muhammad al-xatuni

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازة: اواخر ربیع الاول 1029ق

اجازة ای است به احمد بن محمد بن احمد بن نعمت الله خاتونی که بهائی در انتهای «مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین» خود نگاشته

است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 222/1

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: اواخر ربیع الاول 1029ق، جا: اصفهان؛ ضمیمه کتاب «مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین» بهائی است که مجاز کتابت کرده است؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، 3ص، اندازه: 16×24سم [ف: 1-250]

673- اجازة لاحمد بن محمد مهدی الخاتون آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā ahmad ibn-i muhammad mahdī al xātūn-ābādī

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 قمری

(xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739

تاریخ اجازة: رجب 1139ق

اجازة ای برای ملا احمد بن محمد مهدی خاتون آبادی و فرزندش ملا محمد مهدی.

آغاز اجازة: الحمد لله الذي جعل في الأرض خلفاء من الأنبياء والأوصياء و جعل العلماء لهم أمناء فجعل في كل خلف منهم عدولا

انجام اجازة: خصهما الله بالرحمة يوم لا ينفع فيه مال ولا بنون و جعلهما من الذين لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 3گ (232-234پ)، اندازه: 10×15سم [ف: 15-164]

674- اجازة لاحمد بن محمد هادی الاصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ahmad ibn-i muhammad hādī al-isfahānī

کنبار اوالی، محمد بن یوسف، ق 12 قمری

(kembār avālī, mohammad ebn-e yūsuf (- 180

اجازة ای است به سید احمد بن میر هادی اصفهانی خاتون آبادی در 1122 ه.ق. این اجازة در پشت برگ اول کتاب المعیشة «الكافی» نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2115

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي اوجب على عباده العلم بطريق الرواية و اخذ عليهم أخذ الأحكام بالرجوع و لو بالوسائط الى اهل العصمة و

الهداية؛ انجم: وكتب هذه الحروف بيده الجانية العاتية تراب اقدام المؤمنين محمد بن يوسف بن علي كنبار الاوالي الموالى حامداً ممجدا
مصليا معددا للسنة 1122.

خط نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 1122ق؛ 1ص، 25 سطر [ف: 27-37)

675- اجازة لاحمد بن محمد هادى الاصفهانى / اجازات / عربى

ijazat-un li-ahmad ibn-i muhammad hadi al-isfahani

حسينى موسوى، احمد بن على، ق 12 قمرى

(hoseynī mūsavī, ahmad ebn-e 'ali (- 18c

صورت اجازة اى است به احمد بن مى محمد هادى اصفهانى خاتون آبادى در 1122 ه ق، اين اجازة در پشت برگ آخر كتاب الجهاد
«الكافى» نگاشته شده است. تاريخ اجازة به قرينه اجازة شيخ محمد ابن يوسف كنبار اوالى در پايان كتاب المعيشة» الكافى تعيين گرديده
است.

ص: 608

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2115

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي انعم علينا بايضاح سبل الهداية و نظمنا في سلك ارباب الدراية؛ انجم: و كتب هذه الحروف بيده الفانية الجانية الاقل احمد بن على الحسيني الموسوي عفا الله تعالى عنهما و عن المؤمنين و المؤمنات آمين.

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: قرن 12؛ اص، 24 سطر [ف: 20-27]

676- اجازة لاحمد على الرشتي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-ahmad 'alī ar-raštī

شفتی بيد آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 2 ربیع الثانی 1253 ق و یا محتملاً 1251 ق طبق آنچه در نسخه ملک هست. [الذريعة 11: 15، 16: 379-380]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/9

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 27 ذیحجه 1251 ق [ف: 7-50]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/2 و عکسی 2098/2

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکى، اندازه: $15/5 \times 21/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-

[123

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/14

آغاز: بسمله و منه التأييد و النصره للغلبة على الشيطان الرجيم و التوفيق به الفوز .. الحمد لله فاطر السموات و الارضين جاعل الجنة حاوية لما تشتهيهِ الانفس؛ انجم: و الجد التام في اتصاف النفس بالصفات الملائمة في الوصى و تنزيه ها عن اذائل المتحققه في الشئ. حرره خادم الشريعة في ثانی شهر ربیع الثانی في سنة 1253

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکى با جدول های گرهی عطف میشن، 22 ص (197-218)، 21 سطر (8/5 × 15)، اندازه: $21/4 \times 15$ سم [ف: 1-29/563]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/10

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 2-33/175]

677- اجازة الاسد الله قاسمی خوئی / اجازات

نجفی اصفهانی، محمد رضا بن محمد حسین، 1288 - 1362 قمری

(najafī esfahānī, mohammad rezā ebn-e mohammad hoseyn (1871 - 1943

تاریخ اجازه: 22 رمضان 1347ق، محل صدور اجازه: قم

اجازه نامه ای است که ابوالمجد محمد رضا بن شیخ محمد حسین بن شیخ محمد باقر بن شیخ محمد تقی نجفی اصفهانی به حاج شیخ اسدالله بن حسینقلی قاسمی خوئی اعطا نموده است.

[میراث اسلامی 780/10]

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 923/1

این نسخه زیراکس از روی نسخه اصلی می باشد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، در پایان این اجازه نامه مرحوم شیخ اسدالله طی یادداشتی اظهار نموده که در سال 1350 در قم از حاج شیخ عباس قمی به صورت شفاهی اجازه روایت دریافت نموده است. [میراث اسلامی: دفتر دهم-780]

678- اجازة لاسد الله بن محمد باقر الشفتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-asad-ul-lāh ibn-i muḥammad bāqir aš-šaftī

تربتی، احمد بن علی اکبر، ق 13 قمری

(torbatī, ahmad ebn-e `alī akbar (- 19c

اجازه مفصلی است دارای فوائد تاریخی بسیار و نقل پاره ای از احادیث و مقداری از حالات و شرح حال حجة الاسلام شفتی و اجازه وی به مجیز (تربتی). تربتی از شاگردان حجت الاسلام شفتی بوده و از او اجازه روایت داشته است. وی اجازه روایت حاضر را برای سید اسدالله بن محمد باقر شفتی (-1290 ق)، فرزند استادش، که خود از علمای مشهور و صاحب تألیفات متعدد است در تاریخ سه شنبه 23 شوال 1273 نگاشته است. در پایان برای اقتدا به علمای سلف چند حدیث از روایات ائمه معصوم (علیهم السّلام) را نقل می کند.

آغاز: بسمله یا رحمن یا رحیم أعدنا من شر الشیطان الرجیم... الحمدلله علی کل نعمة من نعمائه حمداً دائماً بدوام کبریائه

انجام: ختم الله لنا بالخير والعافية وحشرنا مع خاتم النبیین وعترته الطاهرين صلی الله علیهم صلاة کثیرة دائمة

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 18/119 - 3599

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه شنبه 23 شوال 1273ق؛ مصحح؛

15گ، 34-36 سطر، اندازه: 15×22سم [ف: 1-79]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1043 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-95]

679- اجازة لاسد الله بن محمد باقر الشفتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-asad-ul-lāh ibn-i ibn-i muḥammad aš-šaftī

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850

ص: 609

اجازه ای است روایی اجتهادی در چهار برگ که صاحب جواهر به سید اسدالله شفتی فرزند مرحوم حجة الاسلام سید محمد باقر شفتی داده در زمانی که حجة الاسلام نیز در قید حیات بوده است. صاحب جواهر تصریح کرده که هنگامی که تصنیف جواهر می کرده شیخ اسدالله مدت مدیدی را در درس او حاضر می شده و بخش مهمی از آن را به دقت خوانده و مسائل و مقامات دیگری را هم از او استفاده کرده تا به رتبه اجتهاد رسیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15505

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم العطف الحنان المنان ذي الفضل والاحسان والحمد لله رب العالمين الذي جعل في الارض خلقا... و كان ممن جد في الطب وبذل الجهد في تحصيل المطلب وفاز بسعادتي العلم والعمل و حاز منهما الحظ الأوفر الاكمل ولدنا وقره أعيننا التقى النقي والمهذب الصفي العالم العامل والفاضل الهامل الدير الأريب ذوالفطنة الوقادة والقريحة النقادة والأخلاق الكريمة و الفطرة المسقيمة؛ انجام: العبد العاثر الراجي عوربه الغفور محمد حسن بن المرحوم الشيخ باقر قدس سره.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13 ق؛ مهر: «محمد حسن 1224» (بیضی)، «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده محمد حسن» (مستطیل)؛ جلد: چرم قهوه ای، 4 گ، 18 سطر، اندازه: 16/4 × 22/5 سم [ف: 43-131]

680- اجازة للایاس خان / اجازات / عربی

ijāzat-un li-l-ilyās xān

کربلائی، حسین بن علی، ق 12 قمری

(karbalā'ī, hoseyn ebn-e 'alī - 18c)

تاریخ اجازه: نیمه محرم 1124 ق

اجازه ای حدیثی برای الیاس خان بکا استرآبادی (؟).

آغاز اجازه: الحمد لله الذي أوضح لنا السبيل إلى مآخذ الأحكام وجعل الرواية طريقة لأخذها عن هداة الأنام و صلى الله على سيد الأنبياء محمد المصطفى انجام اجازه: قال ذلك بلسانه ... و فقه الله للعمل في يوم لغده قبل أن يخرج الأمر من يده حامدا مصليا مسلما ...

قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 1148/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: بابا ابن مولانا يحيى دزجی از محال همدان، تا: 1124 ق، به دستور الیاس خان بکا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا 7 گ (136 پ-142 ر)، 20 سطر، اندازه: 17/5 × 12 سم [ف: 3-384]

681- اجازة لامينة الاصفهانی / اجازات / عربی

نجفی اصفهانی، محمد رضا بن محمد حسین، 1288 - 1362 قمری

(najafī esfahānī, mohammad rezā ebn-e mohammad hoseyn (1871 - 1943

صورت اجازہ ای است برای خانم امینہ اصفهانی به تاریخ 10 ربیع الاول 1357 که در اصفهان نگاشته شده است.

آغاز کتاب: ما الروض اذا طاب شمیمه و تدبج ادیمه و صح هواؤه فاعتل نسیمه تسلسلت فی خلاله جداوله و حدثت بحديث قدرة القديم
تعالی عناده.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8771

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ بخط مجیز و نسخه پیش نویس وی می باشد؛ جلد: تیماج زرد ضربی، 8گ، مختلف السطر، اندازه:
20/5x13

سم [ف: 22-306]

682- اجازة لبدر الدين احمد العالمي الحسيني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-badr-id-dīn aḥmad al-'āmilī al-ḥusaynī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3614

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1026ق [ف: 10-13]

683- اجازة لبنی زهرة = اجازة لأبي الحسن علي بن ابراهيم / اجازات / عربي

ijāzat-ul ḥadīt li-banī zuhra = ijāzat-un li-abi-l-ḥasan 'alī ibn-i ibrāhīm

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326'

تاریخ تألیف: 15 شعبان 723ق

اجازه حدیث مبسوط و معروفی است از علامه که برای پنج تن از بنی زهره، یعنی علاء الدین ابی الحسن علی بن ابراهیم و فرزندش شرف الدین حسین بن علی و برادرش بدر الدین محمد بن ابراهیم و فرزند وی امین الدین احمد بن محمد و فرزند دیگرش عزالدین حسن بن محمد نگاشته است. | آغاز کتاب: بسمله، أما بعد حمد لله علی تواتر نعماته و تظافر الائه و السلام علی اشرف انبیائه و سید رسله محمد. فان العبد الفقیر الی الله حسن بن یوسف بن علی المطهر غفره الله تعالی و لوالدیه و اصلح امرداریه، یقول ان العقل و النقل متطابقان علی ان کمال النفس هو بامثال الا و امر الالهیه و الاتقیاد الی التکالیف الشرعیة

انجام کتاب: فلیروا ادام الله ایامهم ذلك عنی محتاطین فی

ص: 610

الرواية، عظم الله أجرهم ...

چاپ: ضمن اجازت بحار الانوار (ج107: 137-60)

[دنا 193/1 (11 نسخه)؛ الذريعة 176/1؛ مكتبة العلامة الحلي ص 27-28؛

الاجازة الكبيرة، علامه حلی، تحقیق کاظم عبود فتلاوی، نجف 1426ق

[120 ص]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 604/27

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن حسن جباعی، تا: قرن 19 کاغذ: فستقی، جلد: میسن زرد ضربی نو، 8 ص (157-165)، 23 سطر، اندازه: 21/4×15 [ف: 5-108]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/20

آغاز: برابر؛ انجام: برابر؛ انجامه: «و کتب صورة هذه الاجازة في عصر نهار الخميس ليلة السادس عشر من شهر ربيع الاول سنة الف و اثنان هجرية على مشرفها السلام و التحية أقفر عباد ربه الغني الحسين بن حيدر الحسيني الكركي عفى عنه من نسجه (كذا؛ نسخة مشحونة بالغلط وفقنا الله لاصلاحها بنسخة صحيحة و الحمد لله رب العالمين. و كتبه الفقير ابراهيم بن محمد الحرفوشي العاملي غفر الله له و لوالديه و لجميع المومنين في سنة سبعين بعد الالف من الهجره على مشرفها السلم»

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشي کركی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ تملك: علامه مجلسی، محمد بن زین العابدین موسوی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 21 گ (82-102ر)، 17-18 سطر (

8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29-520]

3. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 260/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: ناصر الدین محمد بن احمد بندستانی تونی خراسانی، تا: 26 محرم 1021ق، جان مکه؛ مصحح، محشی، از موقوفات رمضانیه 1230؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، تاریخ وقف: 1230؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، 19 ص (181-199)، 24 سطر، اندازه: 30×16/5 سم [ف: -131]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 430/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-27]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5396/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 17 گ (196 پ - 213 ر)، 18 سطر (7×13)، اندازه: 14×20 سم [ف: 15-4238]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/4

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکئی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/104

آغاز: برابر؛ انجام: و ابی محمد جمال الدین حسن عضد هم الله تعالی بدوام امام مولانا و کتب العبد الفقیر إلى الله تعالی حسن بن یوسف بن علی بن المطهر الحلبي في خامس عشر شعبان سنة ثلث و عشرين و سبعمائة حامدا مصليا أن يروي هو و هم عني جميع ما صنفته في سائر العلوم العقلية و النقلية ..

خط: نسخ، کا: ابن محمد شریف مراد حسین السمنانی، تا: قرن 11؛ در مجموعه ای که گرد آورنده آن شمس الدین محمد خاتونی معروف به ابن خاتون است، در پایان این عبارت آمده: قد وفق العبد الذلیل الجانی ابن محمد شریف مراد حسین السمنانی بامثال امر الصاحب الأعظم الأکرم شرف آل خاتون شمس الملة و الحق و الدین متعنا الله و جميع المسلمين بطول بقائه بحرمة سيد المرسلین محمد و آله) معلوم می شود که این مجموعه به دستور ابن خاتون نوشته شده زیرا که از این نوع تعبیرات در بسیاری از جاهای آن آمده است و بعدا مجموعه در تصرف حکیم احمد گیلانی در آمده و او نیز اضافاتی بر آن کرده است؛ کاغذ: فرنگی، اندازه: 24×38 سم [ف: 15-181]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8493/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکئی بدون مقوا، 21 گ (63 پ - 84 ر)، 14 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 22-81]

8. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 759/4

خط: نسخ، کا: سید محمد موسوی، تا: 1284 ق [ف: 3-19]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 885216

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن عبدالله خوانساری، تا: 1294 ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 18 گ (597 ر - 615 پ)، 23 سطر، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 23-40]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5605/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن میرزا محمد، تا: 1309ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 12گی (1ر-12پ)، 19 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 8-15] 11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15198

خط: نستعلیق، کا: عیسی بن شکرالله طهرانی، تا: 3 رجب 1319ق

مختصر ف: -22]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3108/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، 13گ (44پ-57پ)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 17×21سم [ف: 11-2063]

13. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 598/4

نسخه اصل: کتابخانه شهرداری گرگان.؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا: در پایان کتاب (اجازة الحدیث) ص 424 چنین آمده: «نقلتها من الشيخ ناصر بن ابراهیم البویهی حفظه الله تعالی و هو نقلها من خط الشهيد شمس الدین محمد بن مکی قدس الله روحه»؛ 32گ (424-391) (عکسی ف: 2-188)

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16930/5

ص: 611

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم قهوه ای با یک ترنج ضربی در وسط و جدول حاشیه، 19-21 سطر (10×16)، اندازه: 17×23 سم [ف: 47-]

684- اجازة لبهاء الدین زکریا بن محمد قریشی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-bahā'-ud-dīn zakarīyyā ibn-i muhammad qurayšī

سهروردی، عمر بن محمد، 542 - 622؟ قمری

(sohravardī, "omar ebn-e mohammad (1148 - 1226

نگاشته شده در شب 21 ذیحجه 626 در حرم شریف.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5478/3- ف

نسخه اصل: کتابخانه توینگن Ma VI 90؛ بی کا، تا: 4 ربیع الاول 722؛ سپس

چند بند پراکنده فارسی و تازی [فیلم ها - فی: 3-157]

685- اجازة لبهاء الدین محمد الجیلی = انهاء / اجازات / عربی

ijāzat-un li-bahā'-ud-dīn muhammad al-jīlī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9647/2

پایان کتاب العتق؛ خط: تعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 4 جمادی الثانی 1075ق [مختصر ف: 23-]

- اجازة لبهاء الدین محمد و ابو تراب عبد الصمد «اجازة للشیخ البهائی و اخیه عبد الصمد

686- اجازة للبهتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-l-biyhaqī

فاضل یمنی، یحیی بن قاسم، 680 - 750 قمری

(fāzel-e yamanī, yahyā ebn-e qasem (1282 - 1350

تاریخ اجازہ: ذیقعدہ 729ق، محل صدور اجازہ: جوین از بلاد خراسان

اجازہ نامہ ای است کہ برای شمس الدین محمد بن محمد بن شمس بن حسن حسینی بیہقی صادر شدہ و در آن اجازہ روایت «کافیہ» و «شافیہ» ابن حاجب و کتاب مفصل و مختصر المعانی را بہ بیہقی دادہ است. فاضل یمنی خود، کتاب «المفصل» را از رضی الدین یحیی بن مسیب بن خمیر روایت می کند و او از فخرالدین قزاری و او از صدرالدین علی بن عمر بن محمد خراسانی اندقانی و او از نجم الدین ابی عمر و عثمان بن الموفق اسفراینی و او از تقی الدین عثمان بن عبدالرحمن شہروزی و او از زمخشری روایت می کند. همچنین فاضل یمنی «مختصر المعانی» را بہ سند متقدم از شہاب الأئمہ خوانی و او از مصنف روایت می کند.

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخہ: 14210/2

آغاز: الحمد لله المتوحد بالعظمة والكمال المتفرد بالجلال والجمال

خط: نستعلیق، کا: شمس بن محمد بن شمس بن حسن حسینی بیہقی، تا: قرن 8 جا: قریہ قارزیہ از ناحیہ جوین؛ محشی؛ جلد: تیماج قہوہ ای سوخت ترنج لچکی، 2گ (113 پ - 114 پ)، 16 سطر، اندازہ: 24×16 سم [ف: 306-38]

687- اجازة لتاج الدين اسماعيل / اجازات / عربی

ijāzat-un li-tāj-ud-dīn ismā'īl

نصر تونی، محمد بن احمد، ق 11 قمری

(nasr-e tūnī, mohammad ebn-e ahmad (- 17c

اجازہ نامہ ناصر الدین محمد مشہور بہ نصر تونی بہ تاج الدین اسماعیل بن سید محمد مازندرانی. مجاز نزد مجیز در مشہد مقدس کتاب «کانی» و «من لایحضرہ الفقیہ» و «خلاصۃ الأقول» را از اول تا آخر تلمذ کردہ و وی ہم در دہہ اول ذیقعدہ 1034 اجازہ نقل این کتاب را از طرق سلسلہ روایتی خودش بہ وی دادہ است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخہ: 532/2

آغاز: بسملة و عليك المعول في الافتتاح و التميم و عونك و غفرانك نرجوا يا كريم الحمد لله الذي جعل الرواية من انفس نفائس دراية الأحكام

خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای حواشی از شیخ محمد شامی با نشان «سلمه الله»؛ تملك: محمد مهدی و مهدی بن کیقباد، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر جدول دار، 2 ص، 19 سطر، اندازہ: 20×13 سم [ف: - 272]

688- اجازة لتاج الدين بن هلال جزائري / اجازات / عربی

ijāzat-un li-tāj-ud-dīn ibn-i hilāl-i jazyr Ā

شہید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

تاریخ اجازہ: شب جمعہ 14 ذیحجہ 964ق

آغاز اجازہ: بسملة. الحمد لله و سلامه على عباده الذين اصطفى و الصلوه على نبيه محمد و اله الخلفا الشرفا

ص: 612

انجام اجازہ: علی سبیل الارتجال و غایہ الاستعجال و ضیق المجال حامد اللہ تعالیٰ علی کل حال و مصلیا علی رسولہ محمد و علی الہ و صحبہ و ہو حسبنا و نعم الوکیل

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 143-145)

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/64

کا: حسین بن مظفر علی بن حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبہ دار، اندازہ: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/67

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراہیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق، تملک: علامہ مجلسی؛ کاغذ: نخودی آہارمہرہ، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (334-336)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازہ: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-532]

689- اجازة تاج الدين حسن بن غياث الدين الاسترآبادی / اجازات / عربی

ibn-i gīyāt-ud-dīn al ijāzat-un li-tāj-ud-dīn hasan istarābādī

میسسی، علی بن عبدالعالی، - 938؟ قمری

(1532 -) (mī sī, 'alī ebn-e 'abd-ol-'āī)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4996/1

آغاز: الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفی خصوصاً علی سیدنا محمد النبی الأمی ... و بعد فان الشیخ الجلیل ... مولانا تاج الدین؛ انجام: و کتب هذه الأحرف بيده الفانية الجانية علی بن عبدالعال بالمشهد (پاک شدہ) ... لاحدی عشر لیلة خلت من شهر جمادی الاخر سنة اثین (به زیر وصالی رفتہ) لتسع مائة حامد لله تعالی مصلیاً

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 11 جمادی الثانی، قرن 10؛ جلد: تیماج ضربی قهوه ای، 1گ (1پ)، 20 سطر (10×15)، اندازہ: 16×24سم [ف: 14-287]

690- اجازة لتلمیذہ / اجازات / عربی

ijāzat-un li-tilmīd-i-h

فاضل هندی، محمد بن حسن، 1062 - 1137 قمری

(fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9585/2

کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ 1گ (161پ) [مختصر ف: -23]

691- اجازة لجعفر الطهرانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-ja'far at-tihrani

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

692- اجازة لجلال الدین بن مرتضی ناج الدین / اجازات / عربی

ijāzat-un li-jalāl-id-dīn ibn-i murtadā tāj-id-dīn

حسینی کرکی، حسین بن حیدر، - 1041 قمری

(hoseynī karakī, hoseyn ebn-e heydar (- 1632

کرکی در این اجازة از خود نام نبرده اما تصریح کرده که در دوزمان ظهر شنبه 16 جمادی الاول 1003 ق در کاظمین و شب جمعه 7 جمادی الثانی 1007 ق از شیخ بهایی اجازة گرفته است. در همین مجموعه هم احادیثی از شیخ بهایی در همین تاریخ ها نقل کرده که نشان می دهد بی شک نویسنده اجازة خود اوست. مجلسی در «بحار الانوار» با تردید او را نویسنده این اجازة دانسته

است.

آغاز اجازة: الحمد لله و الصلوة و السلم علی عباده الذین اصطفی خصوصاً علی سیدنا محمد المصطفی و آله اولی السبق و الفضل و الصفا

انجام اجازة: فان دعاه مرجوا اجابته و المحه المجیز المعترف بذنبه المغترف من بحار لطف ربه چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج

11- 13:110)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/32

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی
ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (154ر-155پ)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/1-523]

693- اجازة لجلال الدین محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-jalāl-id-dīn muḥammad

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 1009

در انتهای مشرق الشمسین؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا

ص: 613

694- اجازة لجلال الدين محمد بن عليخان جربادقاني / اجازات / عربي

ibn-i 'alī-ān li-jalāl-id-dīn muḥammad ijāzat-un jurbādiqānī

شيخ بهائي، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

1. قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 636/2

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 3 ربيع الاول 1016ق [ف: 2-292]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 387/2

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 1016ق [ف: 22-142]

3. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6207

خط: نستعليق درشت خط، بی کا، تا: 1072ق [ف: 16-217]

695- اجازة لجمال الدين احمد السعدی / اجازات / عربي

ijāzat-un li-jamāl-id-dīn aḥmad as-sa'dī

شيخ بهائي، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 80

آغاز: بسمله، الحمد لله الفرد ... و صلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين؛ انجام: العمل في يومه لغده قبل أن يخرج الأمر من يده في رابع شهر رجب ... باطنا و ظاهرا

در پایان کتاب «مختلف الشيعة» آمده است؛ بی کا، تا: 1000 (?). جا: کربلا [ف: 1-54]

696- اجازة لجمال الدين يوسف بن حاتم / اجازات / عربي

ijāzat-un li-jamāl-id-dīn yūsuf ibn-i ḥātam

ابن طاوس، علی بن موسی، 589 - 664 قمری

(ebn-e tāvūs, 'alī ebn-e mūsā (1194 - 1266

اجازه نسبتاً مفصلی است در چند فصل» بسیار مفید برای شناخت ابن طاوس و آراء مخصوص وی که برای شیخ جمال الدین یوسف بن حاتم بن فوز بن مهند شامی نگاشته شده است.

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 604/72

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن 9، 2ص (308-309) [ف: 5-110]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8493/2

آغاز: يقول علی بن موسی ... احمد الله جل جلاله بما علمني من التحميد حمدا كما يليق بعظمة المالك الحميد حمدا ببيان المقال و لسان الحال.؛ انجام: گویا ناتمام: فلعلی لا اروه كما سمعت فقال ان اصبت فيه فلا بأس انما هو بمنزلة تعال و هلم و اقع و اجلس.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 4گ (54-58پ)، 14 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 22-80]

697- اجازة لعاجی حسينا / اجازات / عربی

ijazat-un li-haji husayna

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: 150/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1019ق (نشریه: - 4398)

698- اجازة لعاجی محمد طالب / اجازات / عربی

ijazat-un li-haji muhammad talib

حمیری نجفی، محمد بن فرج، - 1059؟ قمری

(hemyarī najafī, mohammad ebn-e faraj (- 1649

محمد حمیری نجفی به حاجی محمد طالب که در کسب دارایی و دانش موفق بوده است اجازه روایت کتاب «الکافی» را می دهد که نزد اجازه دهنده خوانده و نسخه را مقابله کرده است. اجازه دهنده بایستی محمد بن فرج حمیری نجفی (حدود 1052-1059 ق) باشد که

«ابواب الجنان المشتمل على رسائل

الثمان» (الذريعة 1/77) را در 1052 ق نگاشته است.

[اعلام 2066/3؛ طبقات 547/11]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 813

آغاز: حمدله. صلوات. اما بعد، فقد وفق الله المولى الأعظم والدستور المكرم خط: نستعليق تحریری، بی کا، تا: قرن 11؛ در پایان «کتاب الجنایز» از «الکافی» کلینی؛ 1 گ (168 پ) [ف: 2-9]

699- اجازة لحاجی مصطفی قلی = اجازة نامه / طب، اجازات / فارسی

ijazat-un li-haji mustafa qull

سرخابی، مهدی بن عبدالله، ق 13 قمری

(sorzābī, mahdī ebn-e 'abd-ol-lāh (- 19c

تاریخ تألیف: دوشنبه پایان شعبان 1264 ق

اجازة به حاجی مصطفی قلی درباره هشت چیز: افسون کردن 800 گروه مار و 71 ملت مار مگر افعی و افسون کردن عقرب و سگ دیوانه، و رطیلا و کنه، افسون تب لرز سه یک، و نزله بندی و اجازة کاربرد. در برابر او باید چهار غاز به فقرا کفاره بدهد. همچنین به او اجازة افسون داده است در هفت چیز: مارگزیده، عقرب گزیده، درد گلو، درد پستان، درد اصول، دشوار زاییدن

ص: 614

زن، بچه انداختن.

[فهرستواره منزوی 3265/5]

همدان؛ ایزدی، محمود؛ شماره نسخه: 2

بی کا، بی تا [نشریه: 369-5]

700- اجازة لحافظ حسن الفهمی / اجازات / عربی

ijazat-un li-hafiz hasan al-fahmi

باتونی، امین بن رجب، قرن 14 قمری

(bātūnī, amīn ebn-e rajab (20c

اجازه نامه ای است در نقل حدیث و روایت که توسط امین بن رجب باتونی (باطومی) از شاگردان سید محمد حلمی الباطومی در 1325 به حافظ حسن فهمی صبانجهوری پسر علی الباطومی داده شده است. مجیز که نزد استادانی همچون مصطفی باطومی اوغلاوری و محمد افندی خوبوی و عبدالله رشیدی طاشکوبری علوم اسلامی را فرا گرفته، اجازه روایت را خود از سید محمد حلمی باطومی و ایشان نیز از احمد شاکر بن خلیل زعفرانبولی دریافت کرده است.

1. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 11072

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (امین بن رجب باتونی راوی)، تا: قرن 14؛ جدول زر و لاجورد، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: 98-7]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3782

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي شرح صدور العلماء الانوار العلوم النافعه و شح نحورهم بجواهر الفنون اللامه ... اما بعد، فان احسن ما يبتغي و يطلب و انفس ما يشتهي و يرغب ... ؛ انجام: هذه وصيتي اليك. و الله تعالى حفيظ عليك ... الحمد لله على التمام و الصلوه و السلام على سيد الأنام و على آله الكرام و اصحابه ذوى الاحترام.

خط: نسخ، کا: رجب الباطومی، تا: 1325ق؛ سرلوح و کتیبه به زر و شنگرف و لاجورد در ابتدای رساله، مجدول، جداول به زر و سیاه، دو صفحه آغازین دارای کمنداندازی و تذهیب ما بین دو جدول، ما بین عبارات در متن دوایری به زر؛ مهر: ناخوانا با تاریخ 1318 که احتمالاً مهر کاتب باشد؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه ای سبز ماشی ضربی ترنج و لچکی زرکوب، 10گ، 15 سطر (13×7)، اندازه: 20/5×13سم [ف: 16-434]

701- اجازة لحافظ محمد بن عبد الله کامی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ḥāfīz muḥammad ibn-i 'abd-ul-lāh-i kāmī

احمد بن عبدالرحمن بن مصطفی، ق 13 قمری

(ahmad ebn-e 'abd-or-rahmān ebn-e mostafā - 19c)

تاریخ اجازه: 1267ق

اجازه ای که به سید حافظ محمد بن عبدالله کامی در روایت قصیده برده از طریق وی داده و در پایان خواص این قصیده به ترکی آمده است.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 495

آغاز: الحمد لله الذي جعل طلب الاستاد مما يتشرف به العباد و هو من خصائص هذه الأمة دون باقي العباد

خط: نسخ معرب، بی ک، تا: 20 رجب 1267ق؛ با مهر مربع مجیز، در برگ آخر یادداشتی از مجاز آمده که در هنگام اجازه 17 سال داشته است؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، 5گ، 13 سطر، اندازه: 19/5×13/5

سم [ف: 2-183]

702- اجازة لحافظ محمد توفيق / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ḥāfiz muhammad tawfiq

قیصری، محمود حمدي بن محمد امين، ق 14 قمری

(qeysarī, mahmūd hamdī ebn-e mohammad amīn - 20c)

اجازه ای است که به سال 1322 برای حاج حافظ محمد توفیق بن ابو بکر نوشهری نوشته شده و مجیز در آن مشایخ و طرق روایتی خود را ذکر کرده است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي علمنا ما لم نعلم و اسعدنا بتعليم العلوم و اكرم و الصلاة و السلام على محمد المرشد للأمم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9964

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی ک، بی تا به امضاء و تاریخ در پایان به خط مجیز؛ مهر: «محمود حمدي» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرد، 9گ، 13 سطر،

اندازه: 21/5 × 13/5

سم [ف: 25-236]

ijāzat-un li-hasan ibn-i turkī al-'azlī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, "alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

اجازه ای است نسبتاً مفصل که برای جمال الملة و الدین ابو محمد حسن بن ترکی عزیزی نگاشته است.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2007/1 و عکسی 2191/1

آغاز: ربنا آتنا فی الدنيا حسنة الحمد لله الذي تفرد بالكمال فكل كامل سواه منقوص واستوعب عموم الحلال فكل ذی عموم عداة مخصوص انجام: وفقیها ابي جعفر محمد بن الحسن الطوسی بحق روایتہ عن عربي بن مسافر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 2 گ (2 پ - 4 پ)، 18 سطر، اندازه: 13×19 سم [محدث ارموی مخ: 1-36] و [عکسی ف: 6-237]

ص: 615

704- اجازة لحسن بن عباس البلاغی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan ibn-i 'abbās al-balājī

قنواتی، عبدالرحیم بن رمضان، ق 12 قمری

(qanavātī, 'abd-or-rahīm ebn-e ramezān (- 18c

اجازة ای برای شیخ حسن بن شیخ عباس بلاغی که 8 ربیع الثانی 1157 نوشته شده است.

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 494/2

آغاز: الحمد لله الذي نظمنا في سلك نقلة الأحكام عن اربابها و حملة الاخبار عن ابوابها حتى ادخلنا في سلسلة الرواة؛ انجام: وكتب هذا ببنانه بعد النطق بلسانه خادم المحدثين و تراب اقدم العلماء و المتعلمين.

کاتب = مؤلف، تا: 8 ربیع الثانی 1157ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 6گ (14پ-20ر)، اندازه: 12×17/5 سم (ف: 2-312)

705- اجازة لحسن بن محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan ibn-i muhammad

کاشانی، صدرالدین بن شمس الدین، ق 10 قمری

(kasani, sadr-od-din ebn-e sams-od-din (- 16c

تاریخ اجازة: 930ق، محل صدور اجازة: سبزوار

اجازة نامه روایتی صدرالدین بن شمس الدین کاشانی به شیخ حسن بن محمد بن الجامع است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7118/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقوایی سرخ عطف تیماج، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 25-7118]

706- اجازة لحسن بن محمد بن راشد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan ibn-i muhammad ibn-i rāšid

شیرازی، عبدالله بن شرفشاه، ق 9 قمری

(šīrāzī, 'abd-ol-lāh ebn-e šaraf-šāh (- 15c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10187/3

خط: نسخ و تعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سبز و قهوه ای، 1ص (70)، اندازه: 14×21سم [ف: 32-225]

707- اجازة الحسن بن محمد بن راشد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan ibn-i muḥammad ibn-i rāšid

فاضل مقداد، مقداد بن عبدالله، - 826 قمری

(fāzel-e meqdād, meqdād ebn-e 'abd-ol-lāh) (- 1423

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10187/4

خط: نسخ و تعلیق، کا: حسن بن محمد بن راشد، تا حدود 810ق؛ تملک: هدایت الله بن شیخ محمد حلی جهیمی؛ جلد: تیماج سبز و قهوه ای، 1ص (71)، اندازه: 14×21سم [ف: 32-225]

708- اجازة لحسن بن محمد علی السبزواری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan ibn-i muhammad 'alī as-sabziwārī

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(bahrānī, yūsef ebn-e ahmad) (1696 - 1773

صورت اجازة مفصلی است به آخوند ملاحسن بن محمد علی سبزواری که در نیمه دوم قرن دوازدهم هج. نگاشته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 2730

آغاز: بسمله، أما بعد حمد الله سبحانه على جزيل فضاله و جميل نواله .. فيقول الفقير إلى ربه الكريم يوسف بن احمد بن ابراهيم البحراني؛ انجام: بتاريخ اليوم السابع عشرين شهر ذي القعدة الحرام من السنة الماس (كذا) بعد المائة و الألف من الهجرة النبوية على مهاجرها و آله افضل الصلاة و السلام و التحية حامدا مصليا مسلما مستغفراً.

خط: نسخ، کا: میر اسماعیل بن میر ابوالهادی بیرجندی قائمی، تا: چهارشنبه 1 ذیحجه 1205ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، واقف: میرزا رضاخان نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311، 2گ، اندازه: 20×30سم [ف: 27-43]

709- اجازة لحسن علی بن عبدالله الشوشتري / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan 'alī ibn-i 'abd-ul-lāh aš-šūštārī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازہ: دہہ دوم ربیع الاول 1030.

آغاز اجازہ: بسمله، أما بعد حمدالله علی نعمائه و الصلوة علی سید انبیائه و اشرف اولیائه فقد اجزت للولد الاعز ... مولانا حسن علی انجام اجازہ: علی اکمل الأوضاع و أحسن الوجوه. و کتب هذه الأحرف بيده ... اوائل العشر الأوسط من اول ربیعی سنه ثلاثین بعده الالف من هجرة ... الحمدلله اولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 110: 23-24)

[الذریعة 1: 237 ش 1250]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/51

کا: حسین بن مظفر علی بن حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازہ: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 8975/70

ص: 616

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1 صفر 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی
ضربی با ترنج و سرترنج، گ (342-343ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 532-29/1]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن سبز ضربی، 21 سطر [ف: 235-5]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ این اجازہ در این صفحات دوبار و با دو خط مختلف نوشته شده؛ گ (3-5) [ف: 14-5]

710- اجازة الحسن علی بن عبدالله الشوشتري / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan 'alī ibn-i 'abd-ul-lāh aš-šūštarī

معز اصفهانی، معزالدین محمد بن جعفر، - 1075 قمری

(mořezz-e esfahānī, mo'ezz-od-dīn mohammad-e-bn-e ja'far (- 1665

صورت اجازہ بہ مولی حسن علی بن عبدالله تستری در 1035 ق.

[الذریعہ 1: 250]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/3

آغاز: بسمله. صورة اجازة ... الحمد لله المتفرد بدوام و البقاء ... اما بعد فلما التمس مني الاخ الذكي الالمعي العامل الكامل؛ انجام: و
يذكر في عقيب صلواته بصلح دعواته و يسأل الله أن يتجاوز عن زلاتي و كتبه الفقير ... معز الدين محمد ... 1035. پاورقی: صورة خط
شريف عاليحضرت ... قاضي معز الدين محمد اعزه الله تعالى في دار القيامة

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ گ (5پ)، 16 سطر [ف: 14-6]

711- اجازة لحسن علی الكاشاني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-hasan-alī al-kāshānī

موسوی شفقی، اسدالله بن محمد باقر، 1227؟ - 1290؟ قمری

(mūsavī Šaftī, asad-ol-lāh ebn-e mohammad bāqer (1812 - 1873

تاریخ اجازہ: 1 ذیقعدہ 1262 ق

تہران؛ دائرۃ المعارف، شماره نسخه: 691/1

آغاز: الحمد لله الواهب العطیات، العافر عن الخطیئات ... و بعد، فقد استجازنی جناب العالم الفاضل الزکی ... الآخوند ملاحسینعلی
الکاشانی جعل الله کل یوم؛ انجام: و انا العبد الحقیر اسدالله بن محمد باقر الموسوی فی غرة شهر ذیقعدة 1262ق.

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1319ق؛ با گواهی «عبدہ الراجی محمد جعفر بن محمد باقر الحسنی الحسینی» 1319 ق، در آغاز فقه
عربی «همان کاشانی [ف: 2-9]

712- اجازة لحسین بن حیدر کرکی / اجازات / عربی

ijazat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karaki

تاج الدین حسین بن صاعد، ق 10 قمری

(tāj-od-dīn hoseyn ebn-e sā'ed (- 16c

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/73

آغاز: باسم الله و له الحمد و الصلوة و السلم علی عباده المصطفین المرتضی و الهم الاتقیاء تهذیب الحدیث الصحیح المسند؛ انجام: من
مراعاة حقوق الاخوة فالامر اليه و العهدة فی الدارين عليه و كتب ذلك بيده الفانية فقير عفوره المهيمن الواحد العبد الشهير بتاج الدين
حسين صاعد وفقه الله تعالى، انجامه: نقل من خط نقل من خطه الشريف و انا العبد كاتبه محمد بن السيد زين العابدين الموسوي تجاوز
الله عنهما بالنبي و الوصي و الهما صل الله عليهم اجمعين و الحمد لله رب العالمين في سنة 1255

کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: 1255ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (344ر -
345ر)، 17-18 سطر)

اندازه: 14/5×8، 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-533]

713- اجازة لحسین بن حیدر کرکی (الاولی) = گواهی انهاء / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i Ṣiydar-i karakī = govāhī enhā

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

تاریخ اجازہ: شعبان 989ق

1. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9679/2

خط نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1020ق؛ آگ (235) [مختصر: -21]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/53

کا: حسین بن مظفر علی بن حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبہ دار،
اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

3. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/72

آغاز: صورة اجازة مولينا الشيخ بهاء الدين العاملي رحمه للسيد الاجل الورع التقى السيد حسين بن السيد حيدر الكركي المفتي باصبهان
شيخ مولينا محمداقرا السيزواري رحمه الله. بسمله. الحمد لله الذي صح لنا تهذيب الرواية وصل سندنا بسند أهل الاستبصار؛ انجام: قال
ذلك بلسانه ورقمه بينانه افقر عباد الله الغني

ص: 617

بهاء الدين محمد العاملي وفقه الله لمراضيه و جعل مستقبله خيرا من ماضيه في شهر شعبان المعظم سنة 989 حامدا مصليا مسلما مستغفرا كان محمد بن زين العابدين موسوى، تا: 1255ق؛ بايك واسطه از روى خط مجيز؛ تملك: محمد بن زين العابدين موسوى (برادر صاحب روضات الجنات)؛ كاخذ: نخودى آهار مهره، جلد: ميشن عنابى ضربى با ترنج و سرترنج، 2گ (343پ-1344)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-533]

714- اجازة لحسين بن حيدر كركى (الثانية) / اجازات / عربى

ijazat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karaki

شيخ بهائى، محمد بن حسين (953-1030ق)

Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn

شيخ بهائى روايت اجازة مبسوطى كه شهيد ثانى به پدرش (در 941ق) و پدرش به او (در 971ق) داده بود را در 1003 ق به كركى اجازة مى دهد.

1. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 1708/2

كا: حسين بن حيدر كركى عاملى، تا: قرن 11؛ كاخذ: سمرقندى، جلد: مقوايى با تيماج عنابى لبه دار، اندازه: 21815 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/12

آغاز: اما بعد الحمد و الصلوة فقد استخرت الله سبحانه و اجزت السيدنا الاجل الافضل صاحب الحسب الفاخر ... حسينا؛ انجام: و المكتوب في صدر هذه الصفحة بخط سيدنا المشار اليه هو صورة خطه الشريف عطر الله مرقده و كتب هذه الأحرف الفقير الى الله سبحانه محمد المشتهر ببها الدين العاملي كان الله له في سنة 1003 كا: ابراهيم بن محمد حرفوشى كركى عاملى، تا: 1070ق؛ تملك: علامه مجلسى؛ كاخذ: نخودى آهار مهره، جلد: ميشن عنابى ضربى با ترنج و سرترنج، 1گ (56ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/1-518]

715- اجازة لحسين بن حيدر كركى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karakī

بايزيد ثانى بسطامى، على بن عنایت الله، ق 11 قمرى

(- 17c (bāyazīd-e sānī-ye bastāmī, 'alī ebn-e 'enāyat-ol-lāh

تاریخ اجازہ: اواسط محرم 1004ق

آغاز اجازہ: الحمد لله الذي اسلكنا سبيل الهدى ووقفنا للتمييز بين طريق الصواب والخطا... اما بعد فقد طلب مني السيد الأجل انجام اجازہ: أن يذكر في صالح دعواته وخطر في البال في بعض خلواته وكتب هذه الكلمات بيده الجانية على طريق الاستعجال في وقف الترحال العبد الاقل ابو محمد بن عناية الله الشهير بابيزيد البسطامي عفى الله عنهما في تاريخ اواسط شهر محرم الحرام الف واربع.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 109: 168-167)

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1708/16

کاتب: مؤلف، تا: 1004ق، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/26

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1گ (135-135 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 1-29/522]

716- اجازة لحسين بن حيدر کرکی / اجازات / عربی

ijazat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karaki

حسنی بیژنی، حیدر بن علاء الدین علی، ق 11 قمری

(170 - (hasanī-ye bīza'ī, heydar ebn-e 'alā' -ed-dīn 'alī

آغاز اجازہ: الحمد لله على نعمه وفضاله والصلوة والسلام على سيدنا محمد واله وبعد فقد صدر الأمر من الاخ في الله المحبوب

انجام اجازہ: شارطا عليه الاخذ بالاحتياط واتباع ما هو المقرب عند اهل الرواية و الدراية من الاشتراط چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 109: 166-165)

[الذريعة 1: 139 ش 653]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/10

آغاز: برابر؛ انجام کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (55-56 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

717- اجازة لحسين بن حيدر كركي / اجازات / عربي

ijazat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karaki

ابن مكى، على بن محمد، ق 11 قمرى

(ebn-e makkī, alī ebn-e mohammad (- 17c

تاريخ اجازة: پنج شنبه 18 محرم 1010ق

آغاز اجازة: بسملة، الحمد لله اهل الكبريا و الكرم و صلى الله على سيدنا محمد النبي و اله و سلم و بعد فقد امرني السيد الحسين النسيب العريق الاصيل انجام اجازة: فليرو ذلك كذلك. و كتب العبد الجاني على نجيب الدين بن محمد بن مكى بن عيسى بن حسن بن عيسى العاملي سامحه الله في اخر نهار الخميس ثامن عشر محرم الحرام

ص: 618

عام عشره بعد الالف من الهجره

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج109: 164-162) الذريعة 1: 221 ش 1161]

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1708/26

کاتب: مؤلف، تا: 1010ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/48

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ از روی خط مجیز؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (221 پ - 222 پ)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29-527]

718- اجازة لحسين بن حيدر کرکی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i hiydar-i karakī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(1632 -) (mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad)

تاریخ اجازة: 1038ق

آغاز اجازة: بسملة. الحمد لله رب العالمين حمداً حامداً ضاماً تاماً ... و بعد فان السيد السند الابد المؤبد الفقيه النبيه ... الحسين بن السيد الأجل .. حيدر الحسيني الكرکی العاملی ..

انجام اجازة: في مظان الاجابة، و مآن الاستجابة. و كتب بيمناه الوزارة الدائرة الجانية الفانية ... محمد بن محمد يدعى باقر الداماد الحسيني في

عام سنة 1038 ... حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار ج 110: 5-3

[الذريعة 1: 160 ش 749]

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1708/58

به تاریخ 1038ق؛ کا: حسین بن مظفر علی بن حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج
عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 1گ (1پ) [ف: 5-14]

719- اجازة لحسين بن عبدالله البحراني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i 'abd-ul-lāh al-bahrānī

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhūzī, hoseyn ebn-e mohammad) - 1768

اجازة مبسوطی است که بحرانی برای شیخ حسین بن عبدالله بحرانی در 6 ذیحجه 1179 نوشته و از سه نفر از شیوخ خود در آن نام می
برد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7004/2

آغاز: الحمد لله جاعل تفاوت منازل الرجال في ارتقائهم الى معارج الكمال و جعلنا من أهل الرواية عن المعصومين؛ انجام: لا سيما في
الخلوت و اعقاب الصلوات خصوصا بعد الممات

خط: نستعلیق، کا: فتحعلی بن محمد کریم خان زند، تا: 1261ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سبز، 152گ (96ر -
106ر)، اندازه: 14/5

× 21/5سم [ف: 18-176]

720- اجازة لحسين بن عبدالله الحسيني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i 'abd-ul-lāh al-ḥusaynī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem) (1798 - 1843)

تاریخ اجازة: 1242ق آغاز اجازة: الحمد لله الذي جعل العلماء سلما للارتقاء إلى معالي الدرجات و طريقاً مهياً لسلوك انحاء المزايا و
السعادات

آغاز: برابر؛ انجام: عسی أن تهب علی نفة من نفات زاکیات دعائه؛ ان ربي لطيف مجيب وباللجابة جدير

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 4 گ (219-222)، 20 سطر، اندازه: 24/5x13 سم [ف: 11-28]

721- اجازة لحسين بن عبدالصمد العاملي (الاولی) اجازات / عربي

ijāzat-un li-husayn ibn-i ‘abd-uṣ-Ṣamad al-‘āmilī

؟ شهيد ثانی، زين الدين بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ‘alī (1506 - 1558

تاریخ اجازة: 3 جمادی الثانی 141ق

اجازة معروفی است که شهيد برای شيخ حسين بن عبدالصمد جباعي عاملي (پدر شيخ بهائي) نوشته و در آن مفصلاً به ذکر مشايخ روايي خود پرداخته است. شيخ حسن (صاحب معالم) پسر شهيد در نسخه ای که از این اجازة کتابت کرده است خاطر نشان می کند که وی با این مجاز ملاقات کرده و از وی اجازة خواسته است و مجاز اجازة ای را که از پدر گرفته در نجف در

روز جمعه 18 شوال 983 به این پسر اجازة داده است. سپس حسن بن زين الدين این اجازة را به دو پسر خود محمد و علی به تاریخ 990 اجازة داده است. آغاز اجازة: بسملة. الحمد لله الذي اوضح للانام سبل الاكرام و جعل الرواية ذريعة إلى درك الاحكام ... و بعد فان العبد

ص: 619

الضعيف ... زين الدين بن علي بن احمد بن جمال الدين بن تقي الدين صالح بن مشرف العاملي ... يقول ... انه قد تطابق شاهد العقل...

انجام اجازة: عن مولانا العسكري ... اشد من يتم اليتيم انقطع عن امامه لا يقدر على الوصول اليه، فلا يدري كيف حكمه فيما ابتلي به من شرايع دينه، الا- فمن كان من شيعتنا عالما بعلومنا فهدى الجاهل بشريعتنا كان معنا في الرفيق الأعلى. فنسال ... وكتب ... زين الدين ليلة الخميس لثلث ليال مضت من شهر جمادى الاخر سنة احدى و اربعين و تسعمائة حامداً مصلياً ...

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 171-146) الذريعة 193/1 و 194 رقم 1002]

1. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 979ق، جا: در کلکنده؛ 13 گ (267)

(279)، قطع: وزیری [نسخه پژوهی: 1-61]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/3

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: سه شنبه 4 شوال 1000؛ از

روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی

لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 655/4

کا: محمد حسین بن مجدالدین اصفهانی (از روی خط اجازه دهنده) تا: شنبه محرم 1003ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی ضربی لبه

دار، 19 سطر، اندازه: 21/5 × 12/3 سم [ف: 5-131]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7436/1/1

کا: غیاث الدین محمد بن شاه قاضی محمد، تا: 1032ق، جا: حیدر آباد؛ نقل از خط صاحب معالم حسن بن زین الدین پسر شهید که او

در دو شنبه 19 ذیقعد 983ق در نجف از خط شهید نقل کرده است، کاتب خاطر نشان می کند که محمد بن حسن بن محمد بن حسن

بن زین الدین تمام اجازات بالا را به ملاصدرالدین محمد به تاریخ 1017 ق در مکه اجازت داده است (کاتب این مطلب را از خط محمد

بن حسن نقل می کند و سپس صدرالدین محمد بن عبدالرشید مطالب بالا را بنا به خواهش شاه قاضی محمد به فرزندان وی (غیاث الدین

محمد کاتب نسخه و نورالدین علی و شرف الدین حسن) اجازه داده است و این کار در حیدرآباد در 18 ربیع الثانی 1032ق رخ داده

است. پیش از آن (1 پ -46 پ) زیارت نامه هایی صحافی شده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 13 سطر (

12/5×6)، اندازه: 17×12 سم [ف: 3-47]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/13

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: چهارشنبه 22 ذی‌قعدة 1070ق؛ از روی نسخه حسین بن حیدر کرکی که آن از روی خط مجیز بوده است؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 19 گ (57-75 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه:

20/1×12/3 سم [ف: 29/1-519]

6. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 789/2 و عکسی 982/2

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن الحسن نوه شهید دوم، تا: 1090ق؛ از نسخه ای که از روی نسخه مجیز نوشته شده در 18 شوال 1075؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 14 ص (38-51)، اندازه: 34×24 سم [ف: 2-445] و [عکسی ف: 3-225]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 2 ص، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 24×14 سم [ف: 16-409]

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/6

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 24×14 سم [ف: 16-410]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4949/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قهوه ای، 11 گ (66 پ-77 ر)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 13-146]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/103

آغاز: برابر؛ انجام: عز الدنيا و الدين حسين بن الشيخ الصالح العالم العامل المتقن (المستفطن) خلاصة الأخيار الشيخ عبد الصمد بن الشيخ الإمام شمس الدين محمد الشهير بالجبعي الحارثي الهمداني ... و حرر هذه الأحرف بيده الفانية زين بان علي بن احمد الشهر بابن الحاجة ليلة الخميس لثلاث ليال مضت من شهر جمادى الاخر سنة 941

بی کا، تا: قرن 11 [ف: 15-181]

11. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3279/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح؛ 15 گ (104 پ-119 ر)، 16 سطر، اندازه: 18×12 سم (محدث ارموی مخ: 1-37)

12. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 260/4

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ از موقوفات رمضانیه 1230؛ جلد: تیماج سرخ ساده جدول دار، 24 سطر، اندازه: 30x16/5 سم [ف:-]
[131]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 986

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین الحسینی الکاشانی، تا: با تاریخ 1288؛ کاتب آن را در کتاب اجازه خویش گنجانده است؛ کاغذ: فرنگی نخدی، فاقد جلد، 13 گ (13-25)، اندازه: 22x17/5 سم [ف: 2-480]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ در هامش دو صفحه مطالبی بامضای م. ق

نوشته شده است؛ 16 گ (35 - 50 پ) [ف: 11-14]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7447/3

ص: 620

انجام: و قد صارت مواخاة الناس يومكم هذا اكثرها على الدنيا عليها يتوادون و عليها ...

خط: نسخ، بی کا، بیتا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7 گ، 18 پ-24 پ، اندازه: 18×30 سم [ف: 19-251]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4250/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 13 گ (27-39 پ)، اندازه: 19×13/5

سم [ف: 11-250]

17. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 466/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، 28 گ (1 پ-28 پ)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 2-294]

18. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2330/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسینعلی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی، 8 گ (45 پ-53 پ)، 25 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [محدث

ارموی مخ: 1-37]

19. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 57/92-8422/5

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، در نسخه حاضر کاتب تصرفاتی نموده از جمله نام شهید ثانی را به این نام تغییر داده است: «وبعد فان العبد

الضعیف المفتقر إلى عفو الله تعالى زين العابدين بن محمد بن علی بن احمد بن حسن بن سلیمان بن محمد بن احمد بن جمال الدین بن

حسن»؛ جلد: تیماج سرخ ساده جدول دار، 13 گ (52-65)، 20 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-85]

722- اجازة لحسين بن عبدالصمد العاملي (الثانية) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i 'abd-uṣ-Ṣamad al-'āmilī

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

اجازه ای دیگر که شهید برای شیخ حسین بن عبدالصمد جباعی عاملی (پدر شیخ بهائی) در تاریخ یکشنبه 4 شعبان 141 ق نگاشته است.

شهید آن را در پشت «قواعد» علامه حلی نوشته است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ از روی خط شهید در پشت «قواعد» علامه حلی نقل شده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی
مقوایی عطف مشکی، 2ص، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24سم [ف: 16-409]

723- اجازة لحسين بن عبد الصمد العالمي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-husayn ibn-i 'abd-uṣ-Ṣamad al-'āmilī

منشار، علی بن احمد، - 984 قمری

(menšār, 'alī ebn-e ahmad) (- 1577)

اجازة زين الدين علي بن احمد بن جمال الدين بن تقى الدين صالح بن مشرف ابن الحاجة العالمي به حسين بن عبد الصمد جبعی نیای
شیخ بهائی که در شب پنج شنبه 3 جمادی الثانی 141ق نگاشته شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/1

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه 1 رمضان 1085ق، کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میسن سبز ضربی، 21 سطر [ف: 2355]

724- اجازة لحسين بن محمد استر آبادی / اجازات / عربي

ijazat-un li-husayn ibn-i muhammad istarabadi

میسی، علی بن عبدالعالی، - 938؟ قمری

(mīsi, 'alī ebn-e 'abd-ol-ālī) (- 1532)

این اجازة را پس از خواندن «قواعد الاحکام» علامه حلی در 11 شوال 907ق به او داده است.

آغاز اجازة: قرا علی المولی الکبیر و العالم التحریر و صدر دهرة و فرید عصره الفقیه الکامل العامل

انجام اجازة: و عقیب صلواته بدعائه المجاب و کتب العبد الضعیف المحتاج الی کرمة تعالی بن علی بن عبد العالی حادی عشر شهر
شوال ... و مصلیا علی رسوله محمد و احبائه مسلما

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 53-49) [الذریعة 1: 214 و 218؛ طبقات اعلام الشیعة، قرن 10ق، ص 60 و 165]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1112ض

کاتب = مؤلف، تا: 11 شوال 907ق [ف: 3-283]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/42

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/62

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ در پایان یادداشت بعد التحریری از مجیز آمده که طریق دیگری را در همان روز به مجاز اجازه داده است (322-323ر)؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (320-322ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/530]

725- اجازة الحسين بن محمد حر عاملی / اجازات / عربی

ijazat-un li-husayn ibn-i muhammad-i hurr-i 'amili

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

ص: 621

تاریخ اجازہ: 16 رمضان 903ق، محل صدور اجازہ: دمشق

آغاز اجازہ: اما بعد حمدالله علی سوابغ الانعام... فقد استخرت الله سبحانه و منه الخيرة و اجزت للشيخ الجليل الفاضل، القدوة النبيل... حسين بن المرحوم الشيخ الجليل شمس الدين محمد الحر القبا، بن المرحوم الشيخ الجليل شمس الدين محمد بن مکی.

انجام اجازہ: ابرء اليه من الغلط و التصحيف و التحريف وفقه الله و ايانا لمراضيه و كتب العبد الفقير إلى كرم الله... علی بن عبد العالی بدمشق سادس عشر شهر رمضان... عام ثلث و تسع مائة... چاپ: با تحقیق محمد حسون، میراث حدیث شیعه، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، دفتر اول، 1377ش؛ نیز ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 54-57) الذریعه 1: 123، 212، 215؛ حیاة المحقق الکرکی و آثاره، ج 2، ص 283 288؛ دنا 207/1 [

1. یزد: وزیری؛ شماره نسخه: 1708/17

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/29

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 4گ (142ر-145پ)، 17-18 سطر (

8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/523]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی عاملی (گویا)، تا: قرن 11 یا 12؛ از روی خط حسین بن حیدر حسینی کرکی که از روی نسخه مجیز کتابت کرده بوده، شاید نسخه حاضر کار کاتبی باشد که از روی نسخه حرفوشی کتابت کرده است؛ 2گ (28ر-29پ)، 20 سطر [ف: 10-14]

726- اجازة لحسين بن محمد بن علي العلوي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-husayn ibn-i muḥammad ibn-i 'alī al-'alawī

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326

از علامه حلی به حسین بن محمد بن علی علوی حسینی کاتب نسخه «ارشاد الاذهان».

[الذریعه 1: 142 و 176]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4941/1

آغاز: بسمله. قرا هذا الكتاب السيد الأجل الأوحده ... حسین بن محمد بن علی العلوی الحسینی؛ انجام: و کتب العبد ... حسن بن یوسف بن المطهر الحلی، مصنف الكتاب حامداً مصلیاً مستغفراً فی سلخ ذی الحجة سنة أربع و سبعمائة. خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: سلخ ذیحجه 704ق، جا: حله با کاغذ: سمرقندی، 1ص [ف: 14-170]

727- اجازة به حسینعلی شاه اصفهانی / اجازات / فارسی

ejāze be hoseyn-alī-šāh-e esfahānī

نورعلیشاه، محمد علی بن عبدالحسین، 1160؟ - 1212 قمری

(nūr-'alī-šāh, mohammad 'alī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (1747 - 1798

صورت اجازة ای که مرحوم نورعلیشاه به مرحوم حسینعلی شاه اصفهانی داده است.

مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 689/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1306ق؛ کاغذ فرنگی خط دار و اصفهانی؛ جلد: تیماج عنابی، 2ص، 16 و 17 سطر (8×14)، اندازه: 8×22/5 سم [ف: 1-469]

728- اجازة به حسین قلی شاه بن نور علی شاه اصفهانی / عرفان و تصوف، اجازات / فارسی

ejāze-e be hoseyn qolī šāh ebn-e nūr-'alī šāh-e esfahānī

نورعلیشاه، محمد علی بن عبدالحسین، 1160؟ - 1212 قمری

(nūr-alī-šāh, mohammad 'alī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (1747 - 1798

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1697/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شوال 1238ق، کاغذ: فرنگی آبی [ف: 5-338]

729- اجازة لحدید بن حسین الموسوی الیزدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li- hiydar ibn-i ḥusayn al-mūsawī al-yazdī

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

اجازه بحر العلوم به سید حیدر بن حسین موسوی یزدی که احتمالاً دو اجازه است یکی به تاریخ 24 رمضان 1209 ق و دیگری به تاریخ 27 رمضان 1209 ق.

الذریعة 1 / 255]

ص: 622

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6845/3/2

تاریخ اجازة: 27 رمضان 1209؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، 22 سطر (9×15)، اندازه: 15×22 سم [ف: 16-380] 2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض19836

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العلماء وجعلهم ورثة الأنبياء و خلفاء الأوصياء؛ انجام: فقیها و عالما و علی هذا نقطع الکلام و نحمد الله و نصلی علی رسولہ و آلہ الکرام تاریخ اجازة: 24 رمضان 1209ق؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سر ترنج، 3گی (155 ر - 157)، 23 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [اهدائی ف: 8-52]

3. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 124/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-73]

4. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 124/10

تاریخ اجازة: 27 رمضان 1209؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-73]

730- اجازة لخضر بن محمد / اجازات / عربی

ijazat-un li-xidr ibn-i muhammad

لیثی، حسین بن علی، ق8 قمری

(14c -) (laysī, hoseyn ebn-e 'alī)

اجازة به نجم الدین خضر بن محمد بن یعمر مطار آبادی، شامل دو اجازة به او که اولین آنها در یکشنبه 3 شوال 756 ق صادر شده است. در اجازة دوم لیثی اجازة جمال الدین محمد بن یحیی به حکم حموی قاضی حلب در شوال 720 ق برای خودش را به مطار آبادی منتقل کرده است. [طبقات اعلام الشیعة، قرن 8، ص 56]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض20095

آغاز: الحمد لله الذي رفع اعلام العلوم و ارساها

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر ترنج، 11 گ (328 پ-339 پ)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم [اهدائی ف: 8-42]

731- اجازة لخلیل بن سلطان الجبوری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-xalīl ibn-i sultān al-jubūrī

ابراهیم بن سلطان، ق 13 قمری

(ebrāhīm ebn-e soltān (- 19c

تاریخ اجازہ: 1271ق

اجازہ روایت کتاب «صلة الخلف بموصل السلف» به شیخ خلیل بن شیخ سلطان بن ناصر جبوری.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1057/3

آغاز: الحمد لله الذي ارسل محمداً رحمة للعالمين؛ انجام: من نعم المولى المنان على عبده، ابراهيم بن الشيخ.

خط: نسخ خوش، کا: حاج شیخ آقا بزرگ تهرانی، تا: 1356ق؛ بر روی نسخه ای از «صلة الخلف بموصل السلف» مورخ 1356 ق،

اهدایی دکتر علیتنقی [ف: 2-9]

732- اجازة لخليل بن غازي القزويني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-xalīl ibn-i gāzī al-qazwīnī

نصر تونی، محمد بن احمد، ق 11 قمری

(nasr-e tūnī, mohammad ebn-e ahmad (- 17c

تاریخ اجازہ: 1 رجب 1034ق، محل صدور اجازہ: مشهد

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4202/2

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي أبقى أن يصح سوى كتابه ... و بعد فان الشيخ. سراج الدين خليل الله بن المرحوم ابو الفتح المشهور بغازی

القزويني ... قد قرأ على قراءة مشتملة على البحث والتحقيق؛ انجام: و كتب هذه الاحرف بيده ناصر الدين محمد بن احمد الشهير

بنصر التوني بالمشهد المقدس ... في غرة شهر رجب سنة اربع و ثلاثين بعد الألف ... و الحمد لله رب العالمين

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: رجب 1034ق؛ مهر: «محمد تقی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، اندازه: 30x20سم

[ف: 11-218]

733- اجازة لخواجه نصيرالدين الطوسي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-xāji naṣīr-id-dīn at-tūsī

مازنی، سالم بن بدران، - 619 قمری

(māzenī, sālem ebn-e badrān (- 1223

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10564/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 18 جمادی الثانی 617ق؛ 1گ (116ر) [مختصر ف: - 22]

734- اجازة لدلدار علی بن محمد معین / اجازات / عربی

ijāzat-un li-dildār 'alī ibn-i muḥammad mu'īn

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

صورت دو اجازة است به دلدار علی بن محمد معین نقوی

نصیر آبادی (-1235ق).

الذریعة 255/1 ش 1347]

ص: 623

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35714

آغاز: الحمد لله الذي فضل العالمين وحباهم مواريث الانبياء والمرسلين وادعهم اسرار الائمة؛ انجام: عليه ان لا يترك سبيل الاحتياط فاز في ذلك الخلاص و النجاة إذا مر على ... (مورياته خورده) و كتب بيمنه الدائرة اوتى بهما كتاب في الآخرة فقير غفور ربه الغني محمد بن مرتضى بن محمد الحسنى الحسينى خط: نسخ، بي كا، تا: قرن 13؛ اهدايى رهبرى، ارديهشت 1386؛ كاخذ: كشميرى نخودى آهار مهره، جلد: مقوارويه كاخذ ابر و باد عطف و گوشه ها ميشن قهوه اى، 3گ، 18 سطر، اندازه: 25/5 × 15/5 سم [اهدائى ف: 8-52]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19836

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العلماء و جعلهم ورثة الأنبياء و نواب الأوصياء؛ انجام: وانما اذكر هنا الاعراف منها و الاشهر و الأحرى بان پرسم و يذکر

خط: نسخ، بي كا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهدايى رهبرى، خرداد 1373؛ كاخذ: فرنگى نباتى، جلد: تيماج سرخ مجدول گرهي با ترنج و سرترنج، 2گ (160 پ-16 پ)، 23 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [اهدائى ف: 8-52]

735- اجازة لدلدار على بن محمد معين / اجازات / عربى

ijazat-un li-dildar ali ibn-i muhammad mu'in

شهرستانى، محمد مهدى بن ابوالقاسم، 1130 - 1216 قمرى

(Šahrestānī, mohammad mahdī ebn-e abo-l-qāsem (1718 - 1802

اجازه اى براى سيد دلدار على بن محمد معين نقوى نصير آبادى (1235 ق) در شب 20 شعبان 1205 ق. اين اجازه در مجموعه اجازاتى كه از ميرزا مهدى شهرستانى در ميراث حديث شيعه، ج 5 ص 521-549 چاپ شده نيامده است.

كشفا الحجب و الاستار ص 10، الذريعة 253/1 [

مشهد، رضوی؛ شماره نسخه: 35714

آغاز: الحمد لله الذي نور قلوبنا بانوار هدايته وفتح مسامع البانبا بمقاليد عنايته ونظمننا في مسالك حملة دينه؛ انجام: أن لا ينساني من الدعاء في مظان الاجابات و مآن استجابة الدعوات خصوصا في أدبار الصلوات.

خط: نستعليق، بي كا، تا: قرن 13؛ پس از پايان رساله يادداشتى درباره استخاره با تسبيح و قرآن به نقل از خط مير سلمه الله تعالى؛ اهدايى رهبرى، ارديهشت 1386، كاخذ: كشميرى نخودى آهار مهره، جلد: مقوارويه كاخذ ابر و باد عطف و گوشه ها ميشن قهوه اى، 2گ، 18 سطر، اندازه: 25/5 × 15/5 سم [اهدائى ف: 8-51]

736- الإجازة الدلدار على بن محمد معين / اجازات / عربى

al-ijāza li-dildār `alī ibn-i muḥammad mu'īn

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، 1161 - 1231 قمری

(tabataba'i karbala'i, ali ebn-e mohammad ali (1748 - 1816

اجازه به سید دلدار علی بن محمد معین نقوی نصیر آبادی که در میانه رجب 1225 ق صادر شده است.

کشف الحجب والاستار ص 10؛ الذریعه 219/1 [

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35714

آغاز: الحمد لله الذي زين سماء العلم بالانجم الزاهرات و رفع بناء الدين بالاركان القويمة الشامخات؛ انجام: ولا سيما في أدبار صلوته و مظان اجاباته و كتب هذه الكلمات احوج المربوبين الى رحمة ربه الغني على بن احمد ...

خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت 1386؛ کاغذ: کشمیری نخودی آهارمهره، جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد عطف و گوشه ها میشن قهوه ای، 2 گ، 18 سطر، اندازه: 25/5 × 15/5 سم [اهدائی ف: 8-48]

737- اجازة الربيع الدين محمد الحسيني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-rabī*-id-dīn muḥammad al-ḥusaynī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāger ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5187/2 مکرر

آغاز: بسملة. أيها السيد الماجد الصالح ... امير ربيع محمد الحسيني الاصفهاني؛ انجام: وفقه الله لما يرضاه سماعا و تصحيحا ... فاجزت له اين پروی عني ... محمد باقر بن محمد تقی

خط: شکسته نستعليق، کاتب: مؤلف، تا: 11 ربيع الثاني 1078 ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی مشکی، 21 سطر (10×17) [ف: 12-16]

738- اجازة للرضوی الكاشانی / اجازات / عربي

ijāzat-un li-r-radawī al-kāshānī

آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، 1255 - 1329 قمری

(āxūnd-e xorāsānī, mohammad kāzem ebn-e hoseyn (1839 - 1911

تاریخ اجازہ: آغاز دہہ دوم جمادی الثانی 1325ق. اجازہ ای بہ سید محمد حسین علم الہدی رضوی کاشانی.

ص: 624

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/6

بی کا، تا: قرن 14؛ قطع: ربعی [نشریه: 42-7]

739- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-r-radawī al-kāšānī

یزدی، محمد کاظم بن عبدالعظیم، 21247 - 1338 قمری؟

(yazdī, mohammad kāzem ebn-e 'abd-ol-'azīm (1832 - 1920

اجازاتی است به سید محمد حسین علم الهدی رضوی کاشانی.

1. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/5

تاریخ اجازة: جمادی الاول 1325؛ بی کا، تا: قرن 14؛ ربعی خشتی. [نشریه: 42-7]

2. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/7

تاریخ اجازة: 1314/11/17؛ بی کا، تا: قرن 14؛ ربعی خشتی [نشریه: 42-7]

740- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-r-radawī al-kāšānī

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، 1262 - 1340 قمری

(kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e 'alī madad (1846 - 1922

اجازة ای به سید محمد حسین علم الهدی رضوی کاشانی

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/3

بی کا، تا: قرن 14؛ ربعی خشتی. [نشریه: 42-7]

741- اجازة للرضوي الكاشاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-r-radawī al-kāšānī

دهکردی، ابوالقاسم بن محمد باقر، 1272 - 1353 قمری

(dehkordī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad bāqer (1856 - 1934

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 85/4

در روز جمعه 4 شوال 1346؛ بی کا، تا: قرن 14؛ ربیعی خشتی [نشریه: 7-42]

742- اجازة لرضی الدین علی لالا / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šayx radī-yid-dīn 'alī lālā

مجدالدین بغدادی، محمد، 544؟ - 607 قمری

(majd-od-dīn baqdādī, mohammad (1150 - 1211

همان که در فرائد غیاثی آمده است.

چاپ: در مجله یغما، س 18 ش 10 ص 531

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 849/9

نسخه اصل: پاریس 5. 1356 p.؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 877ق؛ 1گ (230ر)، 17 سطر [فیلم ها - ف: 1-543]

743- اجازة لرفیع الدین محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-rafī'id-dīn muḥammad

مؤمن کاشانی، محمد هادی بن مرتضی، ق 12 قمری

(mo'men-e kāšānī, mohammad hādī ebn-e mortazā (- 18c

اجازه ای است به رفیع الدین محمد (12 ه.ق.). این اجازه در پشت برگ آخر «الوافی» است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11203

آغاز: بسمله، الحمد لله ابقی رمق روایة الحدیث بابقاء نوع حامیله.؛ انجام: و کتب ذا اقل العباد عملا و علما و اکثرهم زللاً و جهلاً محمد بن مرتضی بن محمد مؤمن المدعو بهادی خاله (کذا) احسن الله حاله بحمد و آله.

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف (مجیز)، بی تا؛ اص، 23 سطر [ف: 27-41]

744- اجازة لزیین الدین علی بن احمد النباطی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-zayn-id-dīn 'alī ibn-i ahmad an-nubāṭī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2683

کاتب = مؤلف، تا: 1012ق؛ پشت برگ آخر [ف: 5-364)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2751

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1012ق، پشت برگ آخر [ف: 5-498]

745- اجازة لزين الدين علي بن الحسين الزيني استر آبادي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-zayn-id-dīn 'alī ibn-i al-ḥusayn az-ziynī istarābādī

حلی، رضی الدین علی بن یوسف، 635 - 703؟ قمری

(hellī, razī-od-dīn 'alī ebn-e yūsuf (1238 - 1304

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9533/3

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 28 محرم 703ق؛ 1گ (2ر) [مختصر ف: -23]

ص: 625

746- اجازة لزین العابدین بن محمد علی المشهدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-zayn-ul-'ābidīn ibn-i muhammad 'alī al mashadī

موسوی عاملی، رضی الدین بن محمد علی، 1103 - 1168 قمری

(mūsavī 'āmelī, razī-yod-dīn ebn-e mohammad Salī (1692 - 1755

تاریخ اجازہ: 20 ذیحجہ 1150 ق.

این اجازہ در پشت برگ اول «منتہی المرام» نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5725

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین .. و بعد فقد التمس الشاب الصالح الفاضل الموفق للسداد الملا زین العابدین؛ انجام: و حرره بقلمه راجی عفو الله و کره رضی الدین بن محمد بن محمد بن حیدر الحسینی نزیل حرمه اعانه الله بعونه. خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، 15 سطر [ف: 25-27]

747- اجازة لسعد الدین / تاریخ، اجازات / عربی

ijāzat-un li-sa-d-ud-dīn

ابوبکر بن سلمان، قرن 8 قمری

(abū-bakr ebn-e salmān (14c

اجازہ ای است کہ ابی بکر بن سلمان در 729 به سعد الدین داده و در روایت مسموعات و مستجازات خود و در مسند خضر و الیاس او را مجاز ساخته است. در آن از پیر سالخورده «رتن» کہ در قاموس فیروز آبادی و شرح آن از زبیدی و اربعین بهایی (حدیث 21) نامبرده شده است یاد گردید و در «لسان المیزان» (2: 528) آمده کہ او مردی دروغگو بوده و در قرن 7 می زیسته و گویا در 632 مرده است. او می گفت کہ پیامبر را دیده ام و حدیث های بسیاری هم از او گرد آورده اند. نام او را رتن بن کربال بن رتن بترندی یا خواجه رتن بن ساهوک بن جکندریق ہندی بترندی یاد کرده اند. ذہبی کتابی دارد بہ نام «کسرون بابارتن». در فوات الوفيات (1: 206) نیز از او یاد شده است. در جام گیتی نما» ی طوسی از چنین پیر ہندی ہزارسالہ کہ در روزگار مأمون می زیسته است یاد گردیده است.

تہران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 90/24 - د

آغاز: بسمله و بہ نستعین یقول ... ابو بکر بن سلمان انی اجزت للولد ... سعد الدین ... أن یروی عنی جمیع مسموعاتی و مستجاتی و جمیع ما أخذتہ عن شیوخی خاصۃ منہ مسند الخضر و الیاس ... و ما رویتہ عن ... شیخ سسلی و هو یروی عن الشیخ الصالح المسن شیخ معمر المعروف برتن؛ انجام: حرره ... ابی بکر بن سلمان فی شہور سنۃ تسع و عشرين و سبعمائة و الحمد لله رب

بی کا، تا: قرن 18 تملک: شرف الدین محمد مکی بن ضیاء الدین محمد مطلبی قرشی حارثی در 1055؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج
عناپی، 2 گ (54 پ - 55 ر)، 32 سطر (13×7/5)، اندازہ: 15×9/5 سم (ف: 1-12)

748- الاجازة لسعد الدین محمد بن مؤید / اجازات / عربی

ijāzat-un li-sa'd-id-dīn muḥammad ibn-i mu'ayyid

نجم الدین کبری، احمد بن عمر، 540 - 618؟ قمری

(najm-od-dīn-e kobrā, ahmad ebn-e `omar (1146 - 1222

از نجم الدین کبری خوارزمی به شیخ سعد الدین محمد حموی بن المؤید بن ابوبکر حسین بن محمد بن حمویہ (رح)، شامل توصیه ها و
زنجیره پیران و شرایط خرقة پوشی.

[صفا 1013/2-1015؛ اعلام 3/2483؛ طبقات 10/7-11؛ مشار، مؤلفین

[479/1

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 118/6-عکسی

آغاز: بسمله. سواد الاجازة التي كتبه شيخ الشيوخ قدوة اهل الحديث نجم الدين الكبرا ابوالجنان احمد بن عمر بن محمد بن عبدالله
الصوفي الخيوقى الخوارزمي السعيد الشهيد (رض) للشيخ سعد الدين محمد بن المؤيد ... حمويه (رح). حمدله. صلاة. اما بعد، فان الولد
الاعز البارع الورع المتقي سعد الدين؛ انجام: فليرو عني بشرط الصحة. ان شاء الله.

اصل نسخه: تركيه، مراد بخارى ش 318؛ خط: نسخ تحریری،

بی کا، تا: 691ق؛ 3گ (118-120) [عکسی ف: 2-9]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2367/6-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-676]

749- اجازة لسلطان العلماء / اجازات / عربی

ijazat-un li-sultan-il-ulama

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

تاریخ تألیف: 7 ذیقعدہ 1024ق

گویا همان باشد که در الذریعة (1: 160) یاد شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1837/2

آغاز: بسمله و الاعتصام بالعزیز العلیم صدر کتاب الوجود سلسلتی البدء و العود؛ انجام: الهجرة المباركة المقدسة النبوية حامدا مصليا مسلما.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 7 ذیقعدہ 1024ق؛ با حاشیه «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 2 گ (250 پ-).

ص: 626

251ر)، 12 سطر (5/8×15)، اندازه: 16×24سم [ف: 8-432]

750- اجازة لسلطان محمود الطبسی / اجازات / عربی

ijazat-un li-sultan mahmud at-tabasi

بحرانی، ماجد بن هاشم، - 1028 قمری

(bahrānī, mājed ebn-e hāšem (- 1619

تاریخ اجازة: 7 ذیحجه 1059ق

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/11

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج سبز ضربی، 21 سطر [ف: 5-236]

751- اجازة للسید ابوالقاسم الزنجانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid ab-ul-qāsim az-zanjānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/8

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22سم [ف: 2-175]

752- اجازة للسید الأمير عبدالباقی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-siyyid al-amīr 'abd-ul-bāqī

از محمد باقر بن محمد تقی مجلسی؟ لاهیجی؟ به امیر [...] ابن السید المغفور الامیر عبدالباقی برای سماع حدیثها و قرائت کتاب روضه کافی و اجازة روایت، مورخ 7 صفر 1094 ق.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1587/2-عکسی

آغاز: انهاء السید الأند: د الفاضل الزاهد الورع الذی الالمعی الأمير [...] بن السید المبرور المغفور الامیر عبدالباقی. جزاها الله مع آبائه؛ ا خط: تحریری شکسته، کاتب = مؤلف، تا: 7 صفر 1094ق؛ به دنبال «روضه کافی» کلینی؛ مهر: «هو الواقف ..» (گرد تاجدار)

[عکسی ف: 1-10]

753- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

عاملی، محمد مهدي بن محمد، - 1183 قمری

(āmelī, mohammad mahdī ebn-e mohammad (- 1770

اجازہ ای به سید محمد مهدي بن سید مرتضی حسینی حسینی

طباطبائی معروف به سید بحر العلوم. [الذريعة 1: 254 ش 1342؛ مرعشی 20: 163]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 19836

آغاز: اجزت له زاد الله توفيقه و جعله قرينه و رفيقه أن يروي عني جميع ما روئته عن مشايخي؛ انجام: و اجزل الصلوات و اكمل التحيات و كتب بيده الجانية الفانية ابوصالح ... و الصلوة على نبيه و آله و أصحابه التابعين الآدابه.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، 2 گ (143 پ- 144 پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [اهدائی ف: 8-51]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 124/7

خط: نسخ، بی کا، تا: 1292 ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-73]

754- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(baḥrānī, yūsof ebn-e ahmad (1696 - 1773

اجازہ ای است برای سید محمد مهدي بحر العلوم نجفی که بحرانی در آن طرق روایت کتب شیعه و طرق روایتی خود را ذکر کرده و در پایان آن فهرست کتاب های خود را می آورد. آغاز اجازة: الحمد لله الذي هدانا لجماعة دينه القويم و ثبتنا على صراطه المستقيم و وفقنا للتمسك بولاية الأئمة الميامين ...

انجام اجازة: ولا سيما في الحمل و الفتوى فانه السبب الأقوى للنجاة من كل بلوى و أن لا ينساني من الدعوات في الحياة و بعد الممات

...

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 19836

آغاز: برابر؛ انجام: تحت القبة العلية العلوية و البقعة الشريفة المرتضوية على مشرفها الف الف سلام و تحية و اكرام

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، 6گ (138ر-143پ)، 23 سطر، اندازه: 21/5×15سم اهدائی ف: 8-57]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 124/6

خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 3-73]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5605/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن میرزا محمد، تا: 1309ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 8گ (15پ-22پ)، 19 سطر، اندازه: 21/5×15سم [ف: 9-15]

4. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 460/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، 11گ، قطع: جیبی، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [ف: 1-408]

ص: 627

755- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

خوانسارى، حسين بن جعفر، - 1191 قمرى

(xānsārī, hoseyn ebn-e ja'far (- 1777

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض19836

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمين و رافع درجات العالمين و الصلوة و السلام على سيد الأولين و الآخريين؛ انجام: و صفوته من بريته محمد و آله الطاهرين الطيبين و سلم و رحم و كرم

خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 13؛ اهدايى رهبرى، خرداد 1373؛ كاغذ: فرنگى نباتى، جلد: تىماج سرخ مجدول گرهى با ترنج و سرترنج، 2گ (144پ-145پ)، 23 سطر، اندازه: 21/5×15سم [اهدائى ف: 8-42]

2. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 124/8

خط: نسخ، بى كا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 21/5×15سم [ف: 3-73]

756- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

هزار جريبي، محمد باقر، - 1205 قمرى

(hezār-jarībī, mohammad bāqer (- 1791

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض19836

آغاز: الحمد لله الذي نزل على عبده الفرقان ليكون للعالمين نذيرا و علمه الشرايع الاحكام، انجام: أن يتجاوز عنى عن السيئات و نمق ذلك بيميناه الجانيه ...

خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 13؛ مصحح، اهدايى رهبرى، خرداد 1373، كاغذ: فرنگى نباتى، جلد: تىماج سرخ مجدول گرهى با ترنج و سرترنج، 3گ

(135ر-138ر)، 23 سطر، اندازه: 21/5×15سم [اهدائى ف: 8-49]

2. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 124/5

در جمادى الثانى 1195؛ خط: نسخ، بى كا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-73]

757- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

وحيد بهبهانى، محمد باقر بن محمد اكمال، 1118 - 1205 قمرى

(ebn-e bāqer vahīd-e behbahānī, mohammad mohammad akmal (1707 - 1791

آغاز اجازة: بسملة الحمد لله رب العالمين الصلوة و السلام على افضل الأولين والآخرين محمد و آله المعصومين الطاهرين الى يوم الدين ... و بعد فقد استجازني الولد الاعز الامجد ... الأمير محمد مهدى ...

1. مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه: 460/1

آغاز: برابر؛ انجام: أن يتجاوز عني عن السيئات و نمق ذلك بيميناه الجانية الفانية العبد الذليل المعترف القاصر محمد باقر بن محمد باقر الهزار جريبي الملتجى بيا مولاه سيد الاوصياء المجاور في النجف الأشرف في شهر جمادى الثانية من شهور سنة خمس و تسعين و مائة بعد الف.

خط: نسخ، كا: محمد باقر بن محمد باقر هزارجربى، تا: جمادى الثانى 1195، جا: نجف اشرف كاغذ: فرنگى، جلد: تىماج مشكى، 7گ، 15 سطر (6×10/5

، قطع: جيبى، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 1-408]

2. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 19836

آغاز: برابر؛ انجام: الى يوم القيام و انا الاقل محمد باقر بن محمد اكمال عفى الله عنهما بمحمد و آله صلوات الله عليهم

خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهداى رهبرى، خرداد 1373؛ كاغذ: فرنگى نباتى، جلد: تىماج سرخ مجدول گرهى با ترنج و سرترنج، 1گ (135ر)، 22 سطر، اندازه: 15×21/5سم [اهدائى ف: 8-48]

3. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 124/4

خط: نسخ، بى كا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-73]

758- الإجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربى

al-ijāza li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

خاتون آبادى، عبدالباقى بن محمد حسين، - 1207 قمرى

در شعبان 1193ق

[الذريعة 200/1]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض19836

آغاز: نحمدک یا من ربانا من البداية الى النهاية و هدانا طريق الارشاد و الهداية و انقذنا من جوف الضلالة؛ انجام: و اعقاب صلواته و كتب تلك الكلمات احوج الى رحمة ربه الغني عبدالباقي ... و عترته و خلفائه مسلما عليهم اجمعين.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، بلاغ مقابله دارد، اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، 5گ (145پ-150پ)، 23 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [اهدائی ف: 8-45]

759- اجازة للسيد بحر العلوم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid bahr-ul-'ulūm

قزوینی، حسین بن محمد ابراهیم، 1126؟ - 1208 قمری

ص: 628

(qazvīnī, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (1714 - 1794

تاریخ اجازہ: ربیع الاول 1194 ق.

[الذریعة 1: 182 ش 924]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19836

آغاز: الحمد لله الذي جعل العلم علما للهدى و نجاتا من موبات الردى و الصلوة على نبي الرحمة؛ انجام: و كتب الاقل الاقلين (كذا) و اذل الاذلين ... و الحمد لله اولاً و اخراً و ظاهراً و باطناً خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، اهدای رهبی، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرھی با اترنج و سرترنج، 2 گ (151-152 ر)، 23 سطر، اندازہ: 21/5×15 سم [اهدائی ف: 8-43]

760- اجازة للسید بحر العلوم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid baḥr-ul-'ulūm

موسوی، حسین بن ابی القاسم، ق 13 قمری

(mūsavī, hoseyn ebn-e ab-el-qāsem (- 19c

تاریخ اجازہ: شعبان 1193 ق

مشهد؛ الھیات، شماره نسخه: 460/3

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و رافع درجات العالمين؛ انجام: كتب اقل الاقلين ... حسين بن محمد ابراهيم الحسيني ... في شهر ربیع الأول ... من شهور سنة أربع وتسعين و ماته بعد الالف

خط: نسخ، کا: عبد الباقي بن محمد حسين بن محمد صالح حسینی، تا: ربیع الاول 1194؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 13 گ، 15 سطر)

[15/5×10/5، قطع: جیبی، اندازہ: 15/5 × 10/5 سم [ف: 1-409]

761- الإجازة للسید جعفر / اجازات / عربی

al-ijāza li-s-sayyid ja far

آل کاشف الغطاء، حسن بن جعفر، 1201-1262 قمری

(āl-e kāšef-ol-qetā', hasan ebn-e ja'far (1786-1850

تاریخ اجازہ: 1258ق

اجازہ اجتہاد از شیخ حسن بن شیخ جعفر بہ سید جعفر کہ احتمالاً مجاز میرزا بابا سبزواری (-1292 ق) می باشد.

مشهد؛ مدرسہ باقریہ؛ شماره نسخه: 315/1

خط: نسخ؛ بی کا، تا: با تاریخ 1261ق؛ واقف: میرزا بابا سبزواری؛ تاریخ وقف: رمضان 1292ق؛ کاغذ: فرنگی آرائش 6ش 4: 95)

762- اجازة للسید حسین المشهدی / اجازات / عربی

ijazat-un li-s-sayyid husayn al-mashadi

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازہ: 1030ق

تہران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمہ اصفہانی، جلد: میسن سبز ضربی، 21 سطر [ف: 5-235]

763- اجازة للسید رضی الدین بن ... / اجازات / عربی

... ijāzat-un li-s-sayyid radī-yid-dīn ibn-i

شریف خاتون آبادی، احمد بن محمد مهدی، - 1155 قمری

(Šarīf-e xātūn-ābādī, ahmad ebn-e mohammad mahdī (- 1742

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 577716

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اگی (236پ)، اندازہ: 10×1سم [ف: 15 - 164]

764- اجازة للسید رفیع الدین ابراهیم الحسینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid rafī -id-dīn ibrahīm al-ḥusaynī

فخرالدین حسینی، محمد بن حسین، - 984؟ قمری

(faxr-od-dīn-e hoseynī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1577

اجازه فلسفی است که مجیز بعد از خواندن کتاب شرح اشارات و الهیات شفا نزد وی، به حسینی داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14280/53

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، قهوه ای ضریبی ترنج با زمینه مذهب با نقش گل مجدول، 1گ (117پ)، 21-39 سطر، اندازه: 25x15سم [ف: 38-403]

765- اجازة للسید سلیمان بن شمس الدین محمد / اجازات / عربی

sulaymān ibn-i Šams-id-dīn

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 75

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1016 ق [ف: 1-88]

ص: 629

766- اجازة للسيد شمس الدين محمد / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid Šams-id-dīn muḥammad

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326“

اجازہ ای بہ سید شمس الدین محمد بن تاج الدین علی پادشاہ

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8784/6

خط: نستعلیق، کا: سید محمد شرف الحسینی، تا: قرن 9؛ 1 گ (84ر) [مختصر ف: -22]

767- اجازة للسيد شمس الدين محمد حسيني اصفهاني / اجازات / عربي

ijazat-un li-s-Sayyid sams-id-din muhammad husayni isfahānī

جزائری، محمد بن علی، ق 11 قمری

(jazā`erī, mohammad ebn-e `alī (- 17c

تاریخ اجازہ: اوایل ذیعدہ 1067ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15312/1

آغاز: الحمد لله الذي ازلفنا باسانيد نعمته إلى علم المأثور من احاديث معرفته و اتحفنا بمواريث صفوته فهم عجائب حكمته و غرايب
صنعتہ

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اوایل ذیعدہ 1067ق؛ جلد: تیماج قهوه ای نرم بدون مقوا، 16ص (12-27)، اندازه:

16/8×10 سم [ف: 13-43]

768- اجازة للسيد صدرالدين بن جواد عاملی / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid Šadr-id-dīn ibn-i jawād-i `āmilī

صدر، حسن بن هادی، 1272 - 1354 قمری

(sadr, hasan ebn-e hādī (1856 - 1935

اجازہ ای نسبتاً مفصل است کہ سید حسن صدر بہ سید صدر الدین بن سید جواد بن آقا مجتهد بن سید صدرالدین عاملی داده است و در

آن مشایخ اجازه خود را ذکر کرده است. در این اجازه اشاراتی به شرح حال اجدادش نیز دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15493

آغاز: الحمد لله الذي اجازنا ان نحث بنعمته و نرؤى حديث علمه و قدرته و الصلاة على خير الرواة عن رب السموات محمد و آله الهداة؛
انجام: ... بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان في سابع ربيع الثاني سنة 1338

خط: نستعلیق مایل به نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 7 ربيع الثاني 1337ق؛

جلد: چرم قهوه ای، 8گی، 28 سطر، اندازه: 20/8×13/6 سم [ف: 43-125]

769- اجازة للسید طاهر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid tāhir

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/14

به تاریخ اول رمضان 1257؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

770- اجازة للسید عبد الکریم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'abd-ul-karīm

اصفهان، محمد بن محمد زمان، ق 12 قمری

(esfahānī, mohammad ebn-e mohammad zamān (- 18c

اجازه به سید عبدالکریم (نیای خاندان دولت آبادی).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3510/1

آغاز: بسمله، حمداً لك يا من شرع الدين و حفظ من انتحال المبطلين و استحفظ بالهداة بعد الهادين و رجح مداد العلماء؛ انجام: علی
هاجرها آلاف من الثناء و التحية حامداً مسلماً مصلماً مستغفراً.

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکوی یک لا، 13 ص (2-14)، 14 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 20×13 سم [ف:

[1619-10

ijāzat-un li-s-sayyid 'abd-ul-karīm jazāyirī

بحر العلوم، محمد مهدي بن مرتضى، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

در آغاز این اجازة علما را به پنج دسته تقسیم نموده پس از آن طریق حدیثی خود را ذکر می کند.

آغاز اجازة: الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية الأئمة الهادين المهديين و نظمنا في سلك الحاملين لأحاديثهم المعنونة عنهم عن جدهم عن جبرئيل الأمين.

انجام اجازة: و على هذا تقطع الكلام مصليا على الرسول و آله

الكرام.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19836

آغاز و انجام: برابر

ص: 630

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، 4گ (152-155ر)، 23 سطر، اندازه: 15×21/5سم اهدائی ف: 8-53]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 124/9

خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ 23 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-73]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8691/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن محمد بن الحسن بن عبدالکریم جزائری، تا: 1329ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 8گ (72-80پ)، 13 سطر، اندازه: 10/5×16سم [ف: 22-238]

772- اجازة للسید عبدالله بن محمد رضا الشبر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid `abd-ul-lāh ibn-i muhammad rida aš-Šubbar

کاشف الغطاء، جعفر بن خضر، 1154 - 1228 قمری

(1742 - 1813), ja'far ebn-e xezr (kāšef-ol-qetā`)

تاریخ اجازہ: 1220ق

در الذریعہ (164/1) کہ از چند اجازہ شیخ کاشف الغطاء نام بردہ شدہ است از این اجازہ نشانی نیامدہ است.

[الذریعہ، 88/21 «مصابیح الظلام» سید شبر؛ اعلام، 1389/2: عبدالله شبر؛

طبقات، 777/13 و این «اجازہ»]

تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شماره نسخه: 2008/1 - عکسی

آغاز: الحمد لله الذي تفرد بالازلية و القدم. و اشتق أنوار الوجود من ظلمات مبهمات العدم.. انجام: اللهم اجعله و الحق مقتربين. لا يفترقان كالفرقدين. و كتبه بيده الاقل الاحقر بن الشيخ خضر جعفر.

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1220ق؛ بر برگ آستری آغازین مجلد هشتم کتاب «مصابیح الظلام» مجاز نگاشته شده است؛ مهر: «... جعفر الصادق» (هشت گوش)؛ ص 2 (3-4) عکسی ف: 1-9]

773- اجازة للسید عبد المطلب الحسينی / اجازات / عربی

ijazat-un li-s-sayyid abd-ul-mutallib al-husayni

گلستانه اصفهانی، محمد بن ابی تراب، - 1110 قمری

(golestāne esfahānī, mohammad ebn-e abī torāb (- 1699

تاریخ اجازہ: 13 صفر 1075ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 23303

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلواته على سيدنا محمد و آله المطهرين و بعد فقد قرأ على السيد الحسين الذكي و الورع الفطن؛ انجام:
و انا المذنب المرتجي من الله الاعانة علاء الدين محمد بن ابی تراب گلستانه غفر الله لهما سوائف الآثام بالنبي و آله ائمة الانام صلوات
الله عليهم اجمعين الى يوم القيامة.

در پایان کتاب الصلاة «تهذيب الاحكام» نگاشته شده؛ خط: نسخ خوش معرب، بی کا، بی تا، 8 سطر [ف: 26-27]

774- اجازة للسيد عطاء الله تبریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'atā'-ul-lāh-i tabrīzī

تکابنی، محمد بن سلیمان، 1234 - 1302 قمری

(tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/11

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شب یک شنبه 18 ذیقعده 1297ق؛ در پایان مهر مربع مجیز «و آمنوا بما انزل علی محمد و هو الحق»
دیده می شود؛ 13 گ (315 پ - 327 پ)، اندازه: 15x10 سم [ف: 15-164]

775- اجازة للسيد علی بن حسین صایغ الحسینی الاولی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'alī ibn-i husayn ṣāyig al-ḥusaynī

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

تاریخ تألیف: پنج شنبه آخر جمادی الاول 958ق

اجازہ ای به سید علی بن عزالدین حسینی مشهور به صائغ حسینی موسوی. [الذریعة 11: 291]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 789/3 و عکسی 982/3

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن الحسن نوه شهید ثانی، تا: 1090ق؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 2ص (50-51)، اندازه: 34×24سم
[ف: 2-445] و [عکسی ف: 3-225]

776- اجازة للسید علی بن حسین صایغ الحسینی (الثانیة) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'alī ibn-i husayn Ṣāyiġ al-ḥusaynī

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

تاریخ تألیف: 3 جمادی الثانی 958

اجازة ای به سید علی بن حسین صایغ حسینی عاملی جزینی که پس از کتاب «الروضة البهیة» اثر شهید ثانی (که به دست مجاز کتابت شده توسط مجیز نگاشته شده است).

ص: 631

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4886/2

خط: نستعلیق بد، کاتب = مؤلف، تا: یک شنبه 3 جمادی الثانی 958ق؛ سپس چند بیت شعر به خط مجاز؛ کاغذ: سمرقندی، 1گ
(168 ر) [ف: 14-29]

777- اجازة للسید علی الحسینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-siyyid 'alī al-ḥusiynī

فاضل اردکانی، محمد حسین بن محمد اسماعیل، 1235 - 1302 قمری

(hoseyn-e-bn-e ārdakānī, mohammad fāzel-e mohammad esma'il (1820 - 1885

تاریخ تألیف: شب شنبه 10 ذیقعده 1294ق؛ محل صدور اجازة: کربلا

اجازة ای است برای سید علی حسینی میبدی (بزرگ خاندان میبدی) که اردکانی در آن بعضی از شیوخ خود را یاد می کند.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: 451

آغاز: الحمد لله الذي تواترت نعمائه و تظافت آلاؤه الذي رفع مدارج العلماء و فضل مدادهم علی دماء الشهداء

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ با مهر بیضوی مجیز «محمد حسین» در پایان؛ جلد: گالینگور مشکی، 4ص، 20 سطر، اندازه:
15×21سم [ف: 2-130]

778- اجازة للسید علی حیدر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'alī hiydar

الهامی، احمد بن عمر طاهر، ق 14 قمری

(elhāmī, ahmad ebn-e 'omar tāher (- 20c

تاریخ اجازة: 25 رجب 1307ق

اجازة ای برای سید علی حیدر بن حسن حسنی استانبولی که الهامی در آن شیوخ اجازة خود و طریق روایت صحیح بخاری را ذکر کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9998

آغاز: الحمد لله الذي جعل العلماء ورثة الأنبياء و جعل مدادهم افضل من دماء الشهداء و الصلاة و السلام على سيدنا و سندنا محمد؛
انجام: و وقفنا كون آخر كلامنا لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله تعالى عليه و سلم تسليمأ كثيراً خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 14؛
سطرهای آخر به خط الهامی می باشد با مهر دائری وی «السید احمد الهامی»؛ جلد: تیماج مشکى، 6 گ، 19 سطر، اندازه: 23×16/5
سم [ف: 25-259]

779- اجازة للسید عمر حفظی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid 'umar bifāi

بروسوی، علی نقیب بن محمد، ق 14 قمری

(borūsavī, 'alī naqīb ebn-e mohammad - 20c)

تاریخ اجازة: 9 جمادی الثاني 1318ق

این اجازة برای یکی از شاگردان مجیز به نام سید عمر حفظی بن محمد شکری قویلحصاری معروف به زورنال زاده نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9962

آغاز: شهادة منجية في الآخرة منه التوفيق و الهداية و منه البداية و اليه النهاية، و نشهد أن سيدنا و سندنا محمد

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ پشت برگ آخر امضاء و تاریخ به خط مجیز علی نقیب بن محمد بن عثمان آینه کولی بروسری با
مهر دائری وی علی نقیب» دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکى، 12 گ، 15 سطر، اندازه: 21/5×17 سم [ف: 25-235]

780- اجازة للسید غياث الدين محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid ḡīyāt-id-dīn muḥammad

دوانی، محمد بن اسعد، 830 - 2908 قمری

(davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503

تاریخ اجازة: 21 محرم 904ق

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7090/1

خط: نستعليق، کاتب = مؤلف (شاید)، بی تا، کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، 1 گ (1پ-2ر)، قطع: ربعی، اندازه:
19×12 سم [ف: 16-450]

781- اجازة للسید فضل الله الاستر آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid fadl-ul-lāh al-istar ābādī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: شنبہ 3 ذیحجہ 1252ق

خوانسار؛ فاضل، شماره نسخه: 208/8

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1252ق؛ کاغذ آہار مہرہ؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 13گی (56 پ۔ 58 پ)، 22
سطر، اندازہ: 16×22سم [ف: 1-160]

782- اجازة للسید قوام الدین القزوینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-siyyid qawām-ud-dīn al-qazwīnī

ص: 632

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: سحر 24 شعبان 1255ق

اجازہ روایت به سید قوام الدین قزوینی که در اصفهان و قزوین علم آموزی کرده بود.

آغاز: بسمله و منک الاعانة للفوز بما في جنات النعيم و الاستخلاص من شدايد درک الحميم. الحمد لله فاطر السموات و الارضين ليدل بهما على وجوده و قدرته ...

انجام: في هذا المقصد فمن فاز به فاز بالخط الوافر و حاز الكمال الكامل و من حرم منه حرم نفسه عن الكمال و ادرجه في الضلال حرره خادم الشريعة في سحر الليلة الرابعة و العشرين من شعبان في سنة مائتين و خمس و خمسين بعد الالف من الهجرة النبوية على هاجرها آلاف السلام و التحية.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/7

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعدہ 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلله العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان، اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملك: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 17 گ (67-83ر)، 17 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

2. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 3810/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 7-50]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/3

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره با ته نقش و نقش تجاری آن، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 23ص (29-51)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 21/4×15

سم [ف: 1-29/561]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 92گ، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 2-33/175]

5. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/7 و عکسی 2098/7

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکى، اندازه: 15/5

× 21/5 سم (محدث ارموى مخ: 1-33] و [عکسى ف: 6-124]

783- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid mājid al-baḥrānī

سبط الشهيد، محمد بن حسن، 980 - 1030 قمرى

(sebt-oš-šahīd, mohammad ebn-e hasan (1573 - 1621

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1118/9

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانى، جلد: میسن سبز ضربى، 21 سطر [ف: 5-236]

784- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid mājid al-baḥrānī

شیخ بهائى، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمرى

(šeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1118/4

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانى، جلد: میسن سبز ضربى، 21 سطر [ف: 5-235]

785- اجازة للسيد ماجد البحرانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid mājid al-baḥrānī

استر آبادى، محمد امین بن محمد شریف، - 1033 قمرى

(estarābādī, mohammad amīn ebn-e mohammad šarīf (- 1624

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1118/8

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: ترمه اصفهانى، جلد: میسن سبز ضربى، 21 سطر [ف: 5-236]

786- اجازة للسيد ماجد البحراني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid mājid al-baḥrānī

حرفوشي، محمد بن علي، - 1059 قمری

(harfūšī, mohammad ebn-e 'alī (- 1649

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1118/10

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن سبز ضریبی، 21 سطر [ف: 5-236]

787- اجازة للسيد ماجد البحراني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid mājid al-baḥrānī

تستری، حسنعلی بن عبدالله، - 1075 ؟ قمری

(tostarī, hoseyn- alī ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1665

ص: 633

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/7

در میانه های صفر 1055؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11 [ف: 5-235]

788- اجازة للسید محسن بن محمد بن ناد شاه رضوی / مشهدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥsin ibn-i muḥammad ibn-i nād- šāh-i radawī mašhadī

ابن ابی جمهور، محمد بن علی، 838؟ - 906؟ قمری

(ebn-e abī jomhūr, mohammad-e-bn-e 'alī (1435 - 1501

اجازه ای نوشته شده در نیمه ذیقعده 897ق در مشهد بر روی نسخه ای از کتاب «عوالي اللالی العزیزیه فی الاحادیث الدینیة». آغاز اجازه: بسمله، الحمد لله الذي انقذنا من حيرة الجهالة و ضلالة الغواية بما هدانا به

انجام اجازه: و علی مشرفها أفضل الصلاة و التحية. و كتب المجيز الفقير ... بن ابی جمهور الأحسانی عفی الله عن سنیاته و والديه و جمیع الاخوان ... و یحق لی أن أتمثل بهذین البیتین فانهما موافقان لحالی ... و لكن البلاد اذا اشعرت xx و صوح نبتها رعی الهشیم

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 13-3)

[الذریعة 241/1، ش 1279 و 20: 379]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/45

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: 4 شعبان 1010ق (احتمالاً)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/5

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی در نسخه بالا، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (28پ - 30پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/1] 517-

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/65

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ در آغاز این اجازه نوشته شده: «کتبت مکرر»، با شماره پنجم در همین

مجموعه تکرار شده است؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (331پ - 333ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه:

20/1×12/3 سم [ف: 531-29/1]

789- اجازة للسید محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad

خاتون آبادی، اسماعیل بن محمد باقر، 1031 - 1116 قمری

(xātū n ābādī, esmā'īl ebn-e mohammad bāqer (1622 - 1705

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3453/6

انجام: في مظان استجابة الدعوات سيما في الروضات المتبركات وعند الزيارات نمقه بيمينه الدائرة المحتاج الى غفران الرب الغفور و الى جزيل نعمه - الجليله العبد الراجي مواهب ربه الغني اسمعيل الحسيني الشهير بخاتون آبادي حامد مصلية مسلمة وبحمده.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 11، کاغذ: شکری اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای کمرنگ یک لا، 3ص (314-316)، قطع: رقعی، اندازه: 20x13 سم [ف: 1330-10]

790- اجازة للسید محمد اسماعیل دست غیب شیرازی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad ismā'īl dastgiyb-i šīrāzī

بحرانی، صالح بن عبدالکریم، - 1098 قمری

(bahrānī, sāleh ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1687

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15303/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 14 جمادی الثانی 1082ق؛ 3گ (150پ-152ر

([مختصر ف: - 22]

791- اجازة به سید محمد رضوی / اجازات / فارسی

ejāze be seyeyed mohammad-e razavī

رضوی، محمد بن معصوم، - 1255 قمری

تاریخ اجازہ: 11 جمادی الثانی 1254ق

تصدیق اجتہادی است کہ مولانا سید محمد قیصر رضوی بہ مؤلف کتاب «المسائل» سید محمد رضوی مشہدی اعطا نمودہ است.

مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 6540

آغاز: بسم اللہ خیر الأسماء بعد الحمد و الصلاة، مخفی و مستور نماناد بر مؤمنین کہ امثال اوامر الہی؛ انجام: و این چند کلمہ حسب الاجازہ قلمی و تحریر یافت بتاریخ یازدہم جمادی الثانی من شہور سنہ اربع و خمسين و مأتین بعد الألف من الهجرة 1254.

خط: شکستہ نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1254ق؛ 2 ص، 15 سطر [ف: 27-39]

ص: 634

شفتى بيد آبادى، محمد باقر بن محمد نقى، 1175؟ - 1260 قمرى

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

اجازة روایت به میرزا محمد رضوی ساکن مشهد الرضا در 14 ربیع الاول 1256ق. آغاز اجازة: بسملة و منه التوفیق للنجاة من نار حامية و الفوز بما فی عالیة. الحمد لله الذي لا یخفی علیه شیء فی الأرض ولا السماء هو الذي یصور فی الأرحام ما یشاء

انجام اجازة: أن لا ینسانی فی اوقات المناجات مع قاضی الحاجات حرر ذلك فی رابع عشر شهر ربیع الأول فی السنة السادسة والخمیسین و الماتین بعد الالف من الهجرة المباركة

[الذریعة 158/1، ش 779]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/7

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260ق؛ کاغذ آهار مهره؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 8گ (47پ - 54ر)، 22 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/6

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعدة 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 13گ (54پ - 66پ)، 17 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره با ته نقش و نقش تجاری آن، جلد: تیماج مشکى با جدول های گرهی عطف میشن، 20ص (65-84)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4سم [ف: 1-29/1-562]

4. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/10 و عکسی 2008/10

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، اندازہ: 15/5 × 21/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-123]

793- اجازة للسيد محمد الرضوى / اجازات / عربى

ijazat-un li-s-Sayyid muhammad ar-radawi

قزوینی، ابراهیم بن محمد باقر، 1214 - 1262؟ قمری

(qazvīnī, ebrāhīm ebn-e mohammad bāqer (1800 - 1846

تصدیق اجتهادی کوتاهی است از صاحب ضوابط سید ابراهیم بن سید محمد باقر موسوی که به سید محمد رضوی مشهدی اعطا نموده است و آن را در کتاب «المسائل» مرقوم فرموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 6540

آغاز: بسمله، لقد اجاد صاحب هذا المصنف الجليل في اقتناص المدلول من الدليل و جاء بما يبهر العقول في تطبيق الفروع على الاصول؛ انجام: و أن يستعمل الورع والتقوى و الاحتياط في سائر المقامات.

بی کا، بی تا [ف: 19-27]

794- اجازة للسيد محمد الرضوى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad ar-raqawī

زاهد نجفی، عیسی بن حسین، ق 13 قمری

(zāhed najafi, 'īsā ebn-e hoseyn (- 19c

تصدیق اجتهادی است که شیخ عیسی زاهد نجفی برای سید محمد رضوی مشهدی مرقوم فرموده است و آن را در کتاب «المسائل»، حدود 1253 ه.ق. نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 6540

آغاز: وصلى الله على محمد وآله و العاقبة للمتقين لعمرى لقد شهد هذا التصنيف الرائق و التحرير العجيب الفائق على اجتهاد صاحبة المؤيد بتوفيق الملك العالم؛ انجام: كتبه المفتمر الى الغنى الواحد عيسى الحسين الملقب بالزاهد النجفى مولد و مسكنا و آن شاء الله مدفنا.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 13 سطر [ف: 27-29]

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad an-nūrī

كانقري، احمد بن محمد، ق14 قمری

(kānqerī, ahmad ebn-e mohammad (- 20c

اجازة روایت سید احمد بن سید محمد بن سید مصطفی کانقري است به سید محمد نوري محقی بن احمد افندی سر سجاده سلطان عبدالحمید خان. از این اجازة برمی آید که میرزا جان شاگرد جلال دوانی و او شاگرد پدرش اسعد صدیقی و او شاگرد محیی الدین کوشکناری و او شاگرد سید شریف گرگانی و او شاگرد شمس الدین محمد بن مبارکشاه بخاری و

ص: 635

او شاگرد قطب الدین محمد رازی و او شاگرد قطب شیرازی شاگرد خواجه طوسی بوده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3532

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي اتقن بالعلماء ملة الحنفية الغراء و ابقى سلسلة علومهم شريعة السمحة البيضاء؛ انجام: صلى الله عليه و سلم تسليمًا كثيرًا. خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1302ق؛ با خط مجیز مورخ روز 13 جمادی الثانی 1302 در پایان که بر درستی این اجازہ گواهی داده است، با تصدیق و توقيع شیخ رئیس قاجار مورخ 25 جمادی 1304 در اسلامبول، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 12گ، 15 سطر (8×15)، اندازه: 14×23سم [ف: 12-2551]

796- اجازة للسید محمد باقر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad bāqir

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850

به سید محمد باقر هنگامی که مجیز به تألیف «جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام» پرداخت.

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 3566/2

آغاز: بسمله، الرؤف العطف، الحنان المنان، ذي الفضل و الاحسان و الحمد لله رب العالمين الذي جعل في الأرض؛ انجام: و كتب بيمنه الدائرة ... محمد حسن بن المرحوم الشيخ باقر قدس سره

خط: نستعلیق خوب، کا: ابوالقاسم احمد بن محمد حسنی حسینی اصفهانی، تا: جمادی الثانی 1248ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: رویه مشکی با جدول، 2گ (23 پ-24ر)، 25 سطر، اندازه: 15/3×27سم [ف: 6-493]

797- اجازة للسید محمد باقر مشهدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad bāqir-i mašhadī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمين ولي كل حمد حق حمده و الصلوة على صفو الوری و سيد البرايا محمد و عترته البررة الاصفياء خزنة احكام التنزيل و حفظة اسرار التاويل من بعده..

انجام کتاب: و كتب مسؤولا احوج المرئيين الى الرب الحميد الغني محمد بن بن محمد يدعى باقر داماد الحسيني في أول شهود عام

1034 من الهجرة النبوية حامدا مصلها مستغفرا.

چاپ: به کوشش ابوالفضل حافظیان، در میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، ص 70

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5630

در فهرست متذکر نشده و به اعتبار آنچه چاپ شده تصحیح شد؛ خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: 1252ق؛ 1گ (89) [ف: 15-30]

798- اجازة للسید محمد بن رحیم الحسنى / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad ibn-i rahīm al-ḥasanī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsāī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

صورت اجازة ای است که احسائی به یکی از شاگردان خود به نام «سید محمد بن رحیم حسنی» نوشته است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3695/2

آغاز: الحمد لله مبدي البدايات ومغنى القایات وجاعل معرفته ومعرفته أولیائه وما أمر وابه سبحانه سلما لنیل السعادات ورافع الذین آمنوا والذین اتوا العلم درجات واعلی درجاتهم علی حسب الدرايات وصلی الله علی محمد وآله سادات القارات؛ انجام: هل رأیت فی الدنيا رجل یعنی كاملا قد یجلی بصفات قدسه فاشرقت علیه الأنوار وانفعلت له الاثار فقال رأیت رجلا وانا الی الان اسأل عنه لانی مکلف بتدبیره واصلاحه مدمیم النظر الیه بالفیض والمدد لیکمل تکملته لشؤونه اذا کل مافی العالم شؤونه واحواله فقلت له من انت

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ دارای فوایدی در «انه سئل هل رأیت رجلا» ناقص چند شعر عربی، اقسام نبوت، مناجات سید الساجدین علیه السلام، چند شعر منسوب به امام صادق علیه السلام، چند حدیث؛ جلد: گالینگور قهوه ای، عطف تیماج زرشکی، 2 گ، اندازه: 11×19 سم [ف مخ: 1-39]

799- اجازة للسید محمد بن زین العابدین الموسوی الخوانساری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad ibn-i ziy-n-ul-'ābidīn al-mūsawī al-xānsārī

عاملی اصفهانی، محمد بن صالح، - 1263 قمری

(āmeī esfahānī, mohammad ebn-e sāleh (- 1847

تاریخ اجازة: 17 رجب 1248ق

صورت اجازة روایت کتاب «وسائل الشیعة» شیخ حر عاملی است که مجیز آن را از طریق پدرش صالح بن محمد و استادش شیخ

سلیمان بن معتوق عاملی از جدش محمد بن زین العابدین از مؤلف روایت می کند.

ص: 636

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي خلق الانسان علمه البيان علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم خط: نسخ، كا: محمد بن زين العابدين موسى خوانساری (فرزند مجاز)، تا: قرن 13؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»، دارای رکابه نویسی؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه ای ترنج دار، 2 گ (71 پ - 72 ر)، 14 سطر، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 83-44]

800- اجازة للسيد محمد بن السيد ربيع / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad ibn-i-s sayyid rabī

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850

اجازه ای است از صاحب جواهر مبنی بر وکالت سید محمد بن سید ربیع از سوی ایشان در امور حسبه یعنی اخذ و تصرف در وجوه شرعی از جمله قبض مجهول المالکي، خمس، زکات ولایت بر ایتام و غیر ذلک.

[رجال آذربایجان در عصر مشروطیت، دکتر مجتهدی، 63، الکرام البررة: 493/2؛ مفاخر آذربایجان، بخشایشی، 156/1؛ الذریعه 168/1، 169 چند اجازه از صاحب الجواهر به کسانی که این در میان آنها نیست]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7906 ض

آغاز: بسملة، حمدله، أما بعد فالمعلوم لدى كافة اخواننا المؤمنين و شركائنا في المذهب و الدين ايتام آل محمد صلوات الله و سلامه عليهم اجمعين؛ انجام: فانه اكرم مسئول و خير مامول و كتب بيده العاثر القاصر محمد حسن بن المرحوم المبرور الشيخ محمد باقر قدس سره.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، دارای مهر مستطیل صاحب جواهر با سجع «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد حسن»؛ 17 سطر [ف: 34-27]

801- اجازة للسيد محمد بن علي بن جواد الحسيني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad ibn-i 'alī ibn-i jawād al-husayni

بحرانی، احمد بن صالح، 1075 - 1124 قمری

(bahrānī, ahmad ebn-e sāleh (1665 - 1712

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ آگ (294ر-294پ)، اندازہ: 15x10سم [ف: 15-164]

802- اجازة للسید اجازة للسید محمد بن علی بن حیدر حسینی العاملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad ibn-i 'alī ibn-i hiydar i husayn al-'āmilī

فتونی اصفہانی، ابوالحسن بن محمد طاهر، - 1138 قمری

(fotūnī esfahānī, ab-ol-hasan ebn-e mohammad tāher (- 1726

تاریخ اجازہ: یک شنبہ 12 شوال 1116ق، محل صدور اجازہ: مکہ

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12، 4گ (193پ-196ر)، اندازہ: 15x10 سم [ف: 15-163]

803- الإجازة للسید محمد بن علی بن حیدر حسینی العاملی / اجازات / عربی

al-ijāza li-s-sayyid muḥammad ibn-i 'alī ibn-i hiydar ḥusaynī al-'āmilī

نیشابوری، محمد باقر بن حسین، ق 12 قمری

(neyšābūrī, mohammad bāqer ebn-e hoseyn (- 18c

تاریخ اجازہ: 12 ذیقعدہ 1142ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ وگ (197پ-205ر)، اندازہ: 15x10 سم [ف: 15-164]

804- اجازة للسید محمد بن محمد باقر اصفہانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad ibn-i muḥammad bāqir-i isfahānī

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، 1017 - 1090 قمری

(mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679

تاریخ اجازہ: 1084ق، محل صدور اجازہ: اصفہان

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15312/2

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... وبعد فان السيد الشريف النسيب التقى الذكي الزكي الفاضل المتوقد

خط: نسخ و نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 1084ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه ای نرم بدون مقوا، 18ص (29-36)، اندازه:

16/8×10 سم [ف: 13-43]

ص: 637

805- اجازة للسيد محمد بن مير عبدالمجيد الخاتون آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad ibn-i mlr 'abd-ul majīd al-xātūnābādī

کاشف الغطاء، موسی بن جعفر، - 1243 قمری

(kāšef-ol-qetā', mūsā ebn-e ja'far (- 1828

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9476/1

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ 1گ (5ر) [مختصر ف: -28)

806- اجازة للسيد محمد تقی الزنجانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad taqī az-zanjānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازة: 9 محرم 1253ق

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/9

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260ق؛ کاغذ آهار مهره ای؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 4گ (59پ - 62ر)، 22 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 7-50)

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/9 و عکسی 2098/9

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: 15/5 × 21/5

سم [محدث ارموی منخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-124]

807- اجازة للسيد محمد شفیع الجابلاقی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad Šafi' al-jāpilāqi

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 7 ذیحجہ 1247ق

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 21 سطر، اندازہ: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

808- اجازة للسید محمد علی ابرقوئی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muhammad 'alī abarqā'ī

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/13

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1257ق؛ کاغذ آہار مہرہ؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 1 گ (70پ)، 22 سطر،

اندازہ: 22×16 سم [ف: 1-161]

809- اجازة للسید محمد مہدی بن محمد حسینی بروجردی / اجازات / عربی

mahdī ibn-i muḥammad li-s-sayyid ijāzat-un muhammad-i husaynī burūjirdī

خوانساری، محمد باقر بن زین العابدین، 1226 - 1313 قمری

(xānsārī, mohammad bāqer ebn-e zayn-ol-ābedīn (1811 - 1896

تاریخ اجازہ: جمعہ 26 ربیع الاول 1290 ق.

اجازہ نسبتاً مفصلی است کہ صاحب روضات جہت سید محمد مہدی بن محمد حسینی بروجردی نگاشته است.

چاپ: بہ تحقیق سید جعفر حسینی اشکوری، مجلہ میراث اصفہان، دفتر دوم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/12

آغاز: الحمد لله المتفضل بالنعم والشکر لله المتحنن بالکرم والمن الله المتفرد بالقدم خالق اللوح والقلم معلم الانسان ما لم يعلم

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (115 پ-120 ر)، اندازہ: 18/5×11/5 سم [ف: 16-62]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2350

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 6-453]

- اجازة للسید محمد مهدی بن سید مرتضی الحسینی الطباطبائی « اجازة للسید بحر العلوم

810- اجازة للسید محمد مهدی الحسینی الحسنی / اجازات / عربی

ijazat-un li-s-Sayyid muhammad mahdi al-husayni al hasanī

قزوینی، عبد النبي بن محمد تقی، 1125 - 1997 ؟ قمری

(qazvīnī, 'abd-on-nabī ebn-e mohammad taqi (1713 - 1783

ص: 638

تاریخ اجازہ: شب چہار شنبہ 25 رجب 1191ق

مجاز احتمالاً همان سید بحر العلوم است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/13

کا: محمد تقی شریف یزدی، تا روز یک شنبہ 6 ربیع الأول 1282ق، جا: حائر؛ از روی خط مجیز، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 2گ (41-42)، 29 سطر (9×17)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/7 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-353]

811- اجازة للسید محمد هادی بن مهدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad hādī ibn-i mahdī

سلطان العلماء، محمد بن دلدار علی، 1199 - 1284 قمری

(soltān-ol-'olamā', mohammad ebn-e deldār 'alī (1785 - 1868)

تاریخ اجازہ: دوشنبہ مبعث 1263ق

اجازہ روایتی سیدالعلماء برای برادرزاده اش زین العلماء سید محمد هادی بن مهدی است. این اجازہ از دید کتاب شناسی آثار ایشان حائز اهمیت است.

[الذریعة 184/1 ش 949]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 24555

آغاز: بسله، افصح کلام يقدم امام المرام واصح حديث هو اوثق عرى الايمان والاسلام حمدالله المفضل المنعم هادی الانام الى سبيل دار السلام.؛ انجام: فانه قال اذكروني اذكرکم واعتصم بحيلة (كذا) و الجاء اليه و توكل عليه و رسله من فضله و اخلص اعمال و احسن اخلاقك و الله الموفق و المسدد و كتب بيمناه الواردة السيد حسين ... من هجرة سيد الثقلين صلوات الله و سلامه عليه و على آله المصطفين.

تذکر: در فهرست آستان قدس (27/22) مجیز حسین بن دلدار علی لکهنوی دانسته شده است؛ خط: نستعلیق، کا: وزیر علی، تا: چهارشنبه 2 جمادی الاول 1265ق؛ هدایی رهبری، اسفند 1376؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد عطف گوشه تیماج قهوه ای، 12گ، 19 سطر، اندازه:

آغاز: الحمد لله الذي حدثنا رواة الحوادث بحديث وجوب وجوده و انبا تواتر آلائه على آحاد بريته؛ انجام: و لعنة الله على اعدائهم اجمعين
ابد الابدين و دهر الداهرين

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سبز، 16 گ (75 پ-91 پ)، اندازه: 16×23 سم [ف: 17-268]

812- اجازة للسید محمد هاشم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid muḥammad hāšim

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(1595 - 1660) (majlesī, mohammad taqi ebn-e maqsūd 'alī)

اجازة روایت دعای حرز یمانی مشهور به دعای سیفی است که محمد تقی مجلسی به درخواست یکی از سادات به نام سید محمد هاشم به وی داده است. لازم به تذکر است که در پایان اجازة نامه، نام مجیز اشتباهاً «محمد تقی بن محمد باقر الأصفهانی» آمده، در منابع موجود (طبقات اعلام شیعه قرن 12، ص 116، ریحانة الادب 1: 168، الذریعة 3: 16) در میان خانواده مجلسی، نام نوه میرزا عزیزالله پسر محمد تقی مجلسی نیز محمد تقی است که اثر مشهوری به نام «بهجة الأولیاء» دارد، ولی شهرت وی «الماسی» می باشد نه مجلسی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4631/3

آغاز: صورة ما كتبه المرحوم المغفور مولانا محمد تقی المعروف بالمجلسي اجازة لبعض السادات في رواية دعاء السيفی؛ انجام: فالأولى ترك جميع المطالب غير القرب منه تعالى نمقه بيمينه الدائرة. احوج المربوبين الى رحمة ربه الغني محمد تقی ابن محمد باقر الأصفهانی ... تم صورة.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی ضربی عطف تیماج خردلی، 1 گ (110-110 پ)، 18 سطر (5/10×15)، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 19-277]

813- اجازة للسید محمود النقیب العلوی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid maḥmūd an-naqīb al-'alawī

جامعی عاملی، محیی الدین بن علی

jāme'ī 'āmelī, mohy-ed-dīn ebn-e 'alī

اجازه ابن ابی جامع محیی الدین بن علی بن احمد جامعی عاملی به سید محمود النقیب العلوی.

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/11

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (12×6)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410] 1

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض20095

آغاز: اما بعد حمد الله سبحانه على النعم المسندة المتواترة الصحاح الحسان خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر ترنج، 2 گ (316--317ر)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم

ص: 639

814- اجازة للسید مرتضی النجومی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid murtidā an-nujūmī

آل بحر العلوم، محمد صادق بن حسن، 1315 - 1397 قمری

(āl-e bahr-ol-olūm, mohammad sādeq ebn-e hasan (1898 - 1977

تاریخ اجازہ: 13 صفر 1388 ق

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: الحمد لله الذي اجاز للعلماء رواية الأخبار و صحاح الآثار عن الأئمة الطاهرين الابرار

کاتب = مؤلف، بی تا، 14 ص [دلیل المخطوطات: 1-215]

815- اجازة للسید موسی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid mūsā

تهرانی، علی بن خلیل، - 1296 قمری

(tehrānī, 'alī ebn-e xalī (- 1879

مجیز از سید موسی در این اجازہ به بزرگی یاد کرده و بنا به تقاضای او طرق گوناگون روایی خود به علامه سید مهدی بحر العلوم را برشمرده است. میرزا علی از زهاد علماء و صاحب چندین تألیف است و این اجازہ نیز در پایان کتاب «سبل الهدایة وی در نسخه حاضر آمده است.

[اعیان الشعیة 240/8؛ الذریعة 135/12]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13705/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد، فان الله ارسل الرسل و انزل الكتب ليقیم الدین بایضاح البراهین؛ انجام: ثم المرجو من جنابه الشریف ادم اقباله أن لا ینسانی فی الخلوات فی مظان الاستجابات من دعاء الخیر بعد موتی و فی زمان حیواتی فانی لا انساه انشاء الله خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ ترقیمه: «و انا المتمسک بشریعة النبی الغازی علی بن المرحوم الحاج میرزا خلیل الطهرانی الرازی»؛ مهرها: مؤلف (بیضی)، آیه الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى ضربی مجدول با ترنج و سرترنج، 2 گ (124-

125)، 21 سطر (9×15)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 34-634]

ijāzat-un li-s-sayyid muhannā ibn-i sinān-i 'alawī

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326'

تاریخ اجازة: ذیحجه 719 ق

اولین اجازة علامه به مهنا بن سنان است که آن را در پاسخ نامه ابن مهنا که تقاضای اجازة نموده است نگاشته است.

آغاز کتاب: المملوک مهنا بن سنان یقبل ابواب الحضرة العالیة ... فلما شاهد المملوک شمایل مولانا ... تجاسر فی السئوال ... و هو یسال من احسان مولانا ... أن یکتب للمملوک اجازة لجميع مصنفاته و مقرراته. (آغاز اجازة) یقول العبد الفقیر الی الله حسن بن یوسف بن علی بن المطهر الحلّی لما کان من امثال امر من یجب طاعته

انجام کتاب: عن محمد بن یعقوب الكلینی عن رجاله المذكورة و فی کل حدیث عن الأئمة علیهم السلام و کتب حسن بن یوسف بن مطهر الحلّی فی ذالحجة سنة تسع عشر و سبعمائة حامدا مصلیا

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7734 ض

خط: نسخ، کان یوسف بن محمد بن ابراهیم یوسف میشی، تا: سه شنبه ربیع الثانی 855ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا، 19 و 20 سطر [ف: 303-14]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 604/46

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن 19 کاغذ: فستقی، جلد: میشن زرد ضربی نو، 2 ص (229-230)، 23 سطر، اندازة:

15×21/4 سم [ف: 5-108]

3. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5787/29 - 29/127

آغاز: برابر؛ انجام: اما مولد العبد فالذی وجدته بخط والدی ... و وقفه الله تعالی و ایانا للقیام بما یجب علیه وعلینا من نشر صالح الدعاء أنه قریب مجیب.

خط: نسخ، کا: ابن قاسم عینائی عاملی، تا: 1059ق؛ در ادامه آن نامه ای آمده که سید مهنا به علامه نوشته و در آن تاریخ تولد علامه و فرزندش را خواسته و جواب علامه به وی که تاریخ تولد خود و فرزندش را نوشته است (تولد علامه شب جمعه ثلث اخیر شب 17 رمضان 648 و تولد فخر المحققین نصف شب 20 جمادی الاول 682)؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجداول گرهی، 3 گ، 19 سطر،

اندازه: 21×14 سم [ف: 1-84]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386 ض

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، کاغذ: اصفهانی آهار مهره شکری، اص (153)، قطع: وزیری، اندازه: 13/5 × 23/5 سم [ف: 22-141]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن مقوایی، 3 گ (70 پ-73 پ)، 15 سطر (15×9/5)، اندازه:

15×9/5 سم [ف: 16-19]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8917/2

ص: 640

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 14 جمادی الثانی 1130ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوارویه کاغذ ابر و باد مرمی عطف میشن عنابی، 3ص (65-68)، 14 سطر (7×14/5)، اندازه: 18/6×12/2 سم [ف: 29/1-326]

817- اجازة للسید مهنا بن سنان علوی (الثانية) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-siyyid muhannā ibn-i sinān-i 'alawī

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

“(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326“

تاریخ اجازة: محرم 720ق، محل صدور اجازة: حله

صورت دومین اجازة علامه حلّی به مهنا بن سنان در خصوص نقل روایت از کتب علامه.

آغاز کتاب: بسمله و به نستعین، رب یر یا کریم یقول العبد الفقیر الی الله تعالی الغنی حسن بن یوسف بن المطهر الحلّی قد اجزت للمولی السید الکبیر الحسیب النسیب المعظم المرتضی

[بحار الانوار، ج 107، ص 147 و 292 و ج 108، ص 24 و 207]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7734ض

خط: نسخ، کا: یوسف بن محمد بن ابراهیم یوسف میشی، تا: سه شنبه ربیع الثانی 855ق؛ کاغذ: حنایی [ف: 14-303]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7708ض

خط: نستعلیق، کا: محمد بن احمد مشهور به معروف، تا: 894ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 27 سطر [ف: 20-87]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8784/4

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد اشرف حسینی، تا: قرن 9؛ 2گ، 80 ر-81ر [مختصر ف: -23]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2822

آغاز: برابر؛ انجام: صورته کتبه العبد الفقیر الی الله تعالی حسن بن یوسف ... فی شهر الحرام سنة عشرين و سبعمائة بالحلة و الحمد لله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین و سلم. خط: نسخ، کا: احمد بن علی حسینی جزائری حائری، تا: 994ق؛ از روی نسخه مورخ 5 رمضان 803 کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه خاکستری روشن؛

واقف: عماد المحققین، تاریخ وقف: تیر 1310؛ 2گ، 17 سطر، اندازه: 20×13 سم [ف: 27-21]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/69

آغاز: برابر؛ انجام: عن والدي عن نجم الدين دبيران عن اثيرالدين الاعدي عنه و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين و سلم تسليمًا
کاتب: ابراهيم بن محمد حرفوشي کر کی عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ
(340ر - 341پ)، 17-18 سطر)

اندازه: $14/5 \times 8$ ، $20/1 \times 12/3$ سم [ف: 29/1-532]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7555ض

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالعلی اردکانی، تا: 1094ق؛

کاغذ: نخودی آهار مهره، 14 سطر، اندازه: 18×10 سم [ف: 21-47]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7134/3

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن عبدالرضا طرفی، تا: 5 رجب 1094ق؛ جلد: تیماج مشکی، 3ص (479-481)، 29 سطر،

اندازه: $29 \times 19/5$ سم [ف: 25-146]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3808/36

خط: نسخ تحریری، کا: عباس بلاغی، تا: 1154ق؛ در آن نام پنجاه کتاب علامه آمده است به جای 48 کتاب؛ کاغذ: فرنگی نخودی،

جلد: مقارویه کاغذ زرد، 1گ (266-267)، 27 سطر (17×12)، اندازه: $21/3 \times 15$ سم [ف: 17-34]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25876ض

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 23 سطر [ف: 21-43]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386/4-طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: في شهر محرم سنه عشرين و ستمائه بالحلة و الحمد لله وحده. خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: اصفهانی، جلد:

تیماج مشکی، 14 سطر، اندازه: $23/5 \times 13/5$ سم [ف: 24-261]

11. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 188/2

آغاز: بسمله. صورة الإجازة له. العبد الفقير

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مقابله شده و دارای بلاغ است؛ جلد: عنابی ضربی دار، 29 سطر ($22/5 \times 9/5$) [ف: 168-]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/14

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله تعالى على تواتر نعمائه و تظافر آلائه. و الصلوة و السلام على اشرف انبيائه و سيد رساله و أمنائه محمد المصطفى ... فان العبد ... حسن بن يوسف بن علي بن مطهر ... يقول: أن العقل و النقل متطابقان على ان كمال نفس الانسان هو بامتثال الأوامر الالهية؛ انجم: روى عن جعفر بن بابويه ابو محمد عبد الحميد بن محمد المقري النيسابوري ابن سيد الوكيل ابو عبد الله اخو سروه و كان يروي عن ابن قولويه و كثيرا من كتب الشيعة الصحيحة فليروا ... محتاطين في الرواية ... و كتب العبد ... حسن بن يوسف بن مطهر الحلبي ...

خط: نسخ، بي كا، بي تا، 20گ (54ر-73ر)، 14 سطر [ف: 13-14]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/4

آغاز: برابر، انجم: و كذا اجزته أن يروي عنى جميع ما صنفته و رويته و اجيزلى روايته ... و كتب العبد الفقير إلى الله تعالى حسن بن يوسف بن علي بن مطهر الحلبي ... في شهر الحرام سنة عشرين و سبعمائة بالحلة

ص: 641

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن مقوایی، 3 گ (99پ-101پ)، 15 سطر (9/5×4/5) [ف:16-20]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4566/4

آغاز: برابر؛ انجام: و کتب العبد الفقير حسن بن يوسف المطهر... في شهر محرم سنة عشرين و سبعمائة... و صلى الله على سيدنا محمد و صحبه و سلم و آله الطاهرين المعصومين.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (24ر-25پ)، اندازه: 21×15/5 سم [ف:12-259]

818- اجازة للسید میریوسف الطباطبائی / اجازات / عربی

ijāza li-s-sayyid mīr-yūsuf at-tabāṭabā'ī

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(ebn-e vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer mohammad akmal (1707 - 1791

سه اجازة است از وحید بهبهانی به یکی از شاگردانش به نام سید میر محمدیوسف بن عبد الفتاح طباطبائی تبریزی (1242ه).

1. اجازة ای در روز یک شنبه 4 رمضان 1184ق نسبت به تمامی تألیفات و مسموعات و مقررات خود به میر محمد یوسف که طی آن ایشان را ملقب به القاب بزرگی نموده است، آغاز: و قد اجاز لهذا السيد الجليل جمع كثير من العلماء الاعلام و الكرام منهم المولى الجليل... و حید بهبهانی... الحمد لله على نواله... و بعد فقد قرأ على هذا الكتاب السيد السند و الركن الموثق المعتمد... فأجزت أن يروى عنى هذا الكتاب مع الحواشي التي علقته عليه و سایر مروياتی... فقد قرأ على هذا الكتاب ولدنا الاعز الامجد السيد الموفق المسدد ذوالطبع... انجام: و أن لا ينسأني من صالح الدعوات... و انا الاقل محمد باقر بن محمد اكمل.. تحريرة في يوم الاحد الرابع من شهر رمضان المبارك من شهور سنة أربع و ثمانين بعد المائة و الاف 1184

2. اجازة ای که در روز جمعه 5 شعبان 1172ق در پشت کتاب مدارک الاحکام» سید عاملی نوشته شده است. اگر چه در نسخه اشاره به کتاب «مدارک» ننموده لیکن از متن و تاریخ آن چنین بر می آید که همان «مدارک الاحکام» است که در «الذريعة» به آن اشاره شده است، انجام: ملتسما منه الدعاء في الحيات و الممات و كتب بيمناه الجانية في يوم الجمعة الخامس من شهر شعبان المعظم من شهور سنة اثنين و سبعين بعد المائة و الالف حامدا مصليا مسلما مستغفرا انتهى.

3. اجازة ای در جمادی الاول 1175ق که بر پشت کتاب «قواعد الاحکام» علامه حلی نوشته شده است. انجام: ملتسما منه الدعاء الى و لمشايخ العظام في غالب الأوقات... و كتب بيمناه الدائرة محمدباقر بن محمد اكمل عفى عنهما جميدى الاول سنة خمس و سبعين بعد المائة و الالف حامدا لله تعالى مصليا مسلما على نبيه.

[الذريعة 1/148؛ الكرام البررة 3/638]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13926/19

خط: نسخ، کا: حسین الاهری، تا: قرن 14؛ با نشان «بلغ قبائی مقابله گردیده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی مشکی عطف و گوشه ها تیماج قرمز، گ (87-88ر)، 22 سطر (9×17)، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 35-344]

819- اجازة للسید نجم بن محمد الحسینی و لولدیه / اجازات / عربی

ijāzat-un li-s-sayyid najm ibn-i muhammad al-husaynī wa li-waladay-hi

عاملی، حسن بن زین الدین، 959 - 1011 قمری

(āmelī, hasan ebn-e zayn-od-dīn (1552 - 1603

اجازة مفصل و مبسوطی است که مؤلف به جهت «سید نجم الدین بن محمد الحسینی» و دو فرزندش «سید ابو عبدالله محمد» و «سید ابوالصلاح علی» نگاشته و به آنها از سه طریق شیخ طوسی، شهید اول و شهید ثانی اجازة نقل حدیث داده است. این اجازة از این نظر که طرق بسیاری از مشایخ شیعه و سنی در آن آمده حایز اهمیت بسیاری است.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین و صلاته علی سید الأولین و الاخرین محمد المصطفی و عترته الطیبین الطاهرین.

انجام کتاب: وان كان للزيادة بعد مجال فان فيه كفاية انشاء الله تعالى ...

[الذريعة 171/1 - 172؛ بحار الانوار ج 109، ص 3-79؛ الاجازات الجمع من الاعلام، سید مهدی رجایی، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی، ص 69-158؛ مجله وقف میراث جاویدان، ش 3، ص 57؛ دنا 205/1]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/27

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1027]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/4

خط: نستعلیق، کا: عبدالرضا بن حسن بن زین الدین حسینی عاملی، تا: جمعه 26 ربیع الثانی 1063ق؛ از روی نسخه نواده عاملی مجیز (علی بن محمد بن حسن) نوشته در در شب 25 شعبان 1051ق، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه ای، 55 گ (16پ-71پ)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/4 و 6143/4 - عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 2-42] و [فیلم هاف: 3-242]

ص: 642

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/49

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ از روی نسخه به خط حسین بن حیدر کرکی عاملی؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضریبی با ترنج و سرترنج، 58گ (222پ-279پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-528]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5398/5

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد حسین خاتون آبادی، تا: با تاریخ 1083؛ با حواشی «منه ره»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، 49گ (199پ-248ر)، 15 سطر (6×13)، اندازه: 18×11 سم [ف: 15-4241]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15970/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد بن یحیی، تا: 23 رمضان 1095ق؛ مصحح، بلاغ قرائت دارد؛ جلد: تیماج سرخ، 27 ص (6-32)، 29 سطر، اندازه: 20/5 × 9/5 سم [ف: 44-163]

6. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 789/1 و عکسی 982/1

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن الحسن نوه شهید ثانی، تا: 1090ق؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 37ص (1-37)، اندازه: 24×34 سم [ف: 2-445] و [عکسی ف: 3-225]

7. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: 119

آغاز: برابر؛ انجام: و کان اجتماعه بی فی قسطنطنیه و رایت له کتابه الی الوالد تدل علی کثرة مودته له و مزید اعتنائیه بشانه و علی هذا القدر ... و صلواته علی سیدنا محمد المصطفی و عترته الطاهرین.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ نسخه توسط علی بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (نوه مؤلف) استکتاب و با استفاده از نسخه خط مؤلف به امر (میرزا فخر) تصحیح و مقابله شده، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 38 گ، 18 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: مخ: 4-]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 173

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-194]

8. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4399/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ از روی نسخه ای به خط شهاب بن احمد عمران کربلایی در 22 شعبان 1103 از روی نسخه عبدالرضا بن حسن بن زین الدین حسین عاملی در 26 ربیع الثانی 1063 از روی نسخه علی بن محمد بن المصنف در 25 شعبان 1051 از نسخه مؤلف نگاشته شده است، مصحح، محشی، دارای امضای بلاغی، دارای یادداشتی از سید حسن صدر کاظمی که کتاب از آقا ضیاء الدین نوری نزد وی امانت است؛ مهر: «احمد» بیضی؛ جلد: تیماج مشکى، 45 گ (1 پ-45 پ)، 20 سطر، اندازه: 16×22/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-38]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2760

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد جعفر بن محمد کافی بن محمد یوسف (بهاری)، تا: 11 جمادی الاول 1313 ق؛ برگ های اول نسخ؛ جلد: تیماج قرمز، 69 گ، 16 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 7-320]

10. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6062/2

بی کا، بی تا: دارای حاشیه با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی یک لا، 34 گ (12 پ-45 ر)، 20 سطر، اندازه: 14×20 سم [ف: 3-49] 11. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3828/3

کا: علی بن عبد الرسول، بی تا، کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سرخ ضریبی مقوایی، 20 گ (91 پ-111 ر)، 14 سطر (8×14)، اندازه: 13×21 سم [ف: 12-2807]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 54 گ (1238 - 291)، اندازه: 10×15 سم

[ف: 15-164]

820- اجازة لـشاه حسين الطالسي / اجازات / عربي

ijazat-un li-sah husayn at-talisi

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازة: 1003 ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1821

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1003 ق [ف: 5-205]

821- اجازة لشاهرخ بيك / اجازات / عربی

ijāzat-u li-šāhrux biyk

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad) - 1632

اجازه کوتاهی است برای میرزا شاهرخ بیك که در آغاز صحیفه کامله سجادیه نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3391

آغاز: بسمله، حماله... و عترته الطاهرین القائمین بالامر من بعده؛ انجام: و کتب بیمناه الدائرة... ربه الغنی محمد بن محمد يدعی باقر..

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، 16 سطر [ف: 27-30]

822- اجازة لشاه علی بن محمد یزدی / اجازات / عربی

ص: 643

ijāzat-un li-šāh 'alī ibn-i muḥammad-i yazdī

جرجانی، حسین بن غیاثی، ق 10 قمری

(jorjānī, hoseyn ebn-e qīyāsāy (- 16c

تاریخ اجازہ: صفر 935ق، محل صدور اجازہ: کاشان

در این اجازہ مجیز متذکر می گردد کہ خود نیز از علی بن عبدالعال اجازہ داشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4996/3

آغاز: بسمله. و العاقبة للمتقين ... و بعد فانه قرأ علی هذا الكتاب و هو المسمي بشرايع الأحكام في مسائل الحلال و الحرام. ؛ انجام: و كتب هذه الاحرف بيده الفانية العبد الجاني ... حسين غياثي جرجاني ... ببلدة كاشان في تاريخ شهر صفر ختم بالخير و الظفر سنة خمس و ثلاثين و تسعمائة حامداً مصلياً

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: صفر 135ق، جا: کاشان؛ جلد: تیماج ضربی قهوه ای، 1 گ (278پ)، 21 سطر (17×11)، اندازه: 24×16سم [ف: 14-288]

823- اجازة لشاه فضل الله الكاشاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-šāh fadl-ul-lāh al-kāšānī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازہ: 1011ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16185/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1011ق (مختصر ف: -21)

824- اجازة به شاه قاسم = ارشاد نامه / عرفان و تصوف / فارسی

ejāze be šāh qāsem = eršād-nāme

نوربخش خراسانی، محمد بن محمد، 795 - 869 قمری

(nūrbaxs-e xorāsānī, mohammad ebn-e mohammad (1393 - 1465

اجازه ای به فرزندش شاه قاسم. منزوی 1025]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4137/47

آغاز: اقطاب و افراد و اوتاد و ابدال و سایر رجال الله ... اعلام میروند؛

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی ضربی، 1 گ (76ر)، اندازه: 15/9 × 29/5 سم [ف: 7-216]

825- الاجازة للشاه محمود خلیفه / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šāh mahmūd xalīfa

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - 950؟ قمری

(- 1544) (qatīfī bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān)

اجازه ای مشتمل بر سه «فایده» و یک خاتمه: الفایده الأولى، الاجازة الايفيد العمل لان المجاز قد يشتمل على راجح و مرجوح؛ الفایده الثانية، لابد في نقل الرواية من صحة الكتاب و من غلطه اذا لم يكن مرفوعة بعينه؛ الفایده الثالثة، رويت عن جماعة ثقات اوتقهم شیخی الشيخ ابرهیم بن الحسن الوراق؛ خاتمة، قد نظرت فلم اجد الا الله نافعا و ضارا.

آغاز اجازه: الحمد لله رب العالمين و صلوته و سلامه عباده المصطفين خصوصا صفوة الكونين ... و بعد فيقول اخفض الخلايق عملاً....
ابرهیم بن سلیمان اني لما نظرت بعين البصيرة فوجدت اكثر المتخلين للشريعة المصطفوية بين مدع لا علم له ...

انجام اجازه: و العذر في الاختصار فعسى أن يتدارك التطويل بعد زمان غير طويل چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج: 108: 88-85)

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/23

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-]

[1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 4 گ (21 پ- 24 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/1-516]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/44

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ این اجازه در آغاز این نسخه هم نوشته شده بود و در این صفحات تکرار شده است؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 4گ (212ر - 215پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/3×12/3 سم [ف: 29/1-526]

826- اجازة شاه مرتضى الثانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-šāh murtidā at-tānī

کاشانی، محمد مؤمن بن شاه مرتضی، - 1060 قمری

(1650 -) (kāšānī, mohammad mo`men-e-bn-e šāh mortazā

تاریخ اجازه: 1035ق

صورت اجازه ای است از محمد مؤمن کاشانی، برادر فیض کاشانی، به فرزندش شاه مرتضی ثانی (محمود). در این اجازه

ص: 644

ظاهراً تصریح شده که کتاب بزرگ «مدینه العلم» شیخ صدوق که در حال حاضر اثری از آن وجود ندارد، در آن زمان حدود سال 1035هـ وجود داشته است. در بخشی از این اجازه چنین آمده: «خصوصاً الكتب الأربعة المشهورة بل الخمسة المتداولة بين الأنام التهذيب والاستبصار والكافي و مدینه العلم و من

لا يحضره الفقيه...». در الذریعة (251/20) نیز چنین آورده است: کتاب مدینه العلم در زمان پدر شیخ بهایی (در گذشته 984 هـ) وجود داشته است. «آیه الله مرعشی نجفی در مقدمه کتاب معادن الحکمة» به این اجازه اشاره کرده اند. مولی محمد مؤمن برادر فیض کاشانی از علمای بزرگ و صاحب چند اثر علمی بوده و شرح حال مفصل وی در همان مقدمه کتاب «معادن الحکمة» آمده است.

[معادن الحکمة، چاپ جامعه مدرسین حوزه علمیه قم 12/1 و 26 و 182

معجم المؤلفین 53/13]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13602/5

آغاز: اما بعد الحمد لولیه و مستحقه و الصلوة علی بیته و آله، يقول افقر عبدالله المهيمین ابن مرتضى، محمد مؤمن... لما التمس منی الولد الاعز، انجام: و كتب هذه الأحرف في ليلة الأربعاء ثاني عشر شهر جمادى الثانية من شهور سنة خمس و ثلاثين و الف 1035 من الهجرة النبوية المصطفوية

خط: نستعلیق، کا: محمد علم الهدی ابن فیض کاشانی (1115هـ) (برادرزاده مؤلف)، تا: اواخر قرن 11ق؛ علم الهدی در آغاز نسخه چنین آورده است: «صورة ما اجاز به عمی الفقيه عمدة المتبحرين ابنه المرتضى المحمود الحقهما الله بعباده الصالحين ورفع درجاتهما الى اعلى عليين»؛ کاغذ: شرقی، 2گی (67-68)، 17 سطر، اندازه: 8×15سم [ف: 34-464]

827- اجازة لشرف الدين عبد القائم بن طاهر مقرئ كاشاني / اجازات / عربی

ibn-i ṭāhir-i ijāzat-un li-šaraf-ud-dīn 'abd-ul-qā'im muqrī kāšānī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) (mohaqqeq-e karakī, alī ebn-e hoseyn)

صورت اجازه ای است مختصر برای شرف الدین عبد القائم بن کافی الدین طاهر بن عبد القائم مقرئ کاشانی هنگام اقامت کرکی در کاشان و تدریس کتاب های فقه و اخبار به وسیله وی در 7 رجب 937 نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10949/1

آغاز: الحمد لله علی سوانغ ایدیه الباهرة و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد النبی الأمی و العترة الطاهرة؛ انجام: حامدا لله علی آلائه مصلیا علی رسوله محمد سید انبیائه و آله الطاهرين المعصومین مسلما

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی بن رفیع الدین بن علی غفاری کاشانی، تا: غره شوال 1026ق؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج

مشکی، 1 گ (3 پ-4 پ)، اندازه: 20×13 سم [ف: 27-355]

828- اجازة لشرف الدين قاضي بدرالدين / اجازات / عربي

ijāzat-un li-šaraf-ud-dīn qādī badr-ud-dīn

صفدي، خليل بن ايبيك، 696 - 764 قمری

(safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363

1. تهران؛ ادبيات؛ شماره نسخه: 74/34 - ب

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 27 سطر (9×18)، اندازه: 28×18/5 سم اف: 1-157]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4957/29

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 2 ص (111-113)، اندازه: 21/8×17/5 سم اف: 7-

[819

829- اجازة لشريف بن نور الله بن محمد شاه تستري / اجازات / عربي

ijāzat-un li-šarīf ibn-i n ūr-ul-lāh ibn-i muhammad-šāh i tustarī

قطيفي بحراني، ابراهيم بن سليمان، - 950 قمری

(qatīfi-ye bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān (- 1544

تاریخ اجازة: 11 جمادی الاول 944ق

آغاز اجازة: بسملة. يا من شرف السادة و جعلهم لنا شرفا وقادة و اوجب لنا شكره على انعامه

انجام اجازة: كما وفققتنا بولايتهم فوققتنا لاتباع اثارهم و الحشر معهم و الفوز بهم و الحمدلله اولاً و آخراً

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 123-116)

[الذريعة 1: 134]

1. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/39

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه:

21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/59

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: آخر محرم 1071ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی که از روی خط مجیز بوده است؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 7 گ (312 - 318 ر)، 18-
17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف]:

ص: 645

830- اجازة لشفيع التبريزي / اجازات / عربي

ijazat-u li-safi' at-tabrizi

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

اجازہ نقل روایت کہ برای میرزا شفیع نجل میرزا جعفر تبریزی صادر شده است. در ذیل این اجازہ نامہ تأییدیہ حسن بن علی مشہور بہ گوہر کہ این اجازہ را تحریر نمودہ، نقل شدہ است.

قم، دار الحدیث؛ شماره نسخه: 32/13

آغاز: الحمد لله الذي اجاز من طريق بابه للدخول الى رعايته و حماه و اجاب من سأل جنابه بفضله و رحمته و لباه و اجار من استجار؛ انجام: و أن لا ينساني من الدعاء الخاص في خلواته و اعقاب صلواته عسى أن تهب على نفحة من نفحات ذاكيات دعواته فان ربي قريب مجيب و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم خط: نسخ، بی کا، تا قرن 5013 گ (144پ-148ر)؛ 16 سطر [ف: -18]

831- اجازة لشمس الدين محمد / اجازات / عربي

ijāzat-un li-šams-id-dīn muḥammad

کر کی عاملی، حسین بن حسن، - 1001 قمری

(karakī "āmēlī, hoseyn ebn-e hasan (- 1593

اجازہ ای است برای شمس الدین محمد کہ در نزد مجیز المقدمة الاحمدية» را خوانده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9567/4

آغاز: الحمد لله الذي جعل الوسائل الضرورية طرفا الى حصول المسائل

کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: گالینگور مشکی عطف و گوشه تیماج، 2 گ (93پ-94پ)، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 30-226]

832- اجازة لشمس الدين محمد بن نجده = اجازة لابن نجدة / اجازات / عربي

ijāzat-un li-šams-id-dīn muḥammad ibn-i najda

شهید اول، محمد بن مکی، 734 - 786 قمری

تاریخ اجازہ: 10 رمضان 770ق

اجازہ روایی مبسوطی است از شهید اول به ابن نجده، شیخ شمس الدین محمد بن تاج الدین ابی محمد شیخ عبدعلی بن نجده. شهید در این اجازہ از مشایخ خود نام برده است، در ذریعہ (1: 247) و اجازات بحار (ص 24-40) از اجازہ شهید به ابن نجده یاد شده است. مجاز خود یکی از شاگردان شهید اول

است. شهید از عدہ زیادی کہ خود از آنان اجازہ دریافت نموده نام می برد و کتبی را کہ مجاز نزد استاد خود خوانده در این اجازہ یاد می کند. در این اجازہ شهید نام چهار تالیف خود را می آورد کہ عبارت است از «غایة المراد»، «الرسالة الألفية في فقه الصلاة»، «خلاصة الاعتبار في الحج والاعتمار» و «رسالة التكليف». این اجازہ از نظر ذکر نام کتاب ها و مؤلفین آنها و فقہا و محدثانی کہ در زنجیرہ اجازات قرار گرفته اند دارای اهمیت بیشتر است.

آغاز کتاب: بسمله، الحمد لله الذي مصير كل شيء اليه و المعول في كل مهم عليه ... فان المعرف بنعم الله ... محمد بن مكي يقول ... و كان الاخ في الله ... تاج الدين محمد بن عبدالعلي بن نجدة ... ممن أقبل على تحصيل ...

انجام کتاب: و كتب اضعف العباد محمد بن مكي عاشر شهر رمضان المعظم قدره سنة سبعين و سبعمائة حامدا و مصليا و مسلما.

چاپ: ضمن رسائل شهید اول، سال 1423ق، صص 311-320؛ نیز ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 201-193)

[الفوائد الرضوية ح 2، ص 654؛ دنا 207/1]

1. مشهد، نواب، شماره نسخه: 197/2

آغاز: برابر؛ انجام: جميع ما ذكرته و غيره لمن شارك ... خط: نستعليق شکسته، کا: شهید اول رحمه الله عليه، تا: 770ق؛ در پشت صفحه اول آمده: «هو تشرف باتباعه في مشهد مولانا الرضا (عليه السلام) سنة 1112 العبد الاقل ابوالبقاء». در همین صفحه یادداشت فخرالدین محمد الموسوی) که این کتاب تماما به خط شیخنا العلامة علی بن نجده است. در پشت رساله دوم یادداشتی به خط همین ابوالبقاء فخرالدین محمد موسوی که تمام ده برگ رساله دوم شیخ سعید شهید محمد بن مکی است که اجازہ اوست به شیخ کامل علی بن نجده؛ تمام صفحات این اجازہ دارای جدول طلا و مشکی و لاجورد اول و آخر این اجازہ در کتیبه زمینه طلا، فصل جمله ها با دایره مشکی که داخل آن طلا؛ واقف: فاطمه خانم بنت مرحوم مولانا ابوالبقاء دشتی، تاریخ وقف: جمادی الثانی 1128؛ مهر: «فخرالدین محمد الموسوی» (چهار گوش) و

العبد ابوالبقاء» (چهار گوش)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ عطف و لبه میشن قهوه ای، 10 گ، 10 سطر (13×8/5) [ف: -180]

2. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/11

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-

3. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 507/7

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1026ق [نسخه پژوهی: 3-101]

4. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 17/2

خط: نسخ خوش، کا: محمود بن غلام علی طبسی، تا: 1061ق؛

ص: 645

قطع: خشتی (نشریه: 5-605)

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/21

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1070ق؛ از روی خط سید حیدر عاملی؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میثن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 7گ (102پ- 108پ)، 17-18 سطر (

اندازه: 14/5×8)، 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-521]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5/2 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره آهار مهره شده، جلد: تیماجی ضربی قهوه ای رنگی، 4ص (362 - 366)، 20 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 25×20 سم [ف: 3-7]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18477

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، 28 سطر، اندازه: 28×19 (رایانه)

8. تهران؛ عبد العظیم؛ شماره نسخه: 619/4

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ 3گ (211ر- 213ر)، 33 سطر، اندازه: 28/5 × 19/5 سم [ف: 1-22]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13170

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: کاظم مدیر شانه چی، تا: 1395ق؛ این نسخه از خط شهید رحمة الله علیه که در آخر «غایة المراد» مکتوب است نگاشته شده است؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: مقوارویه کاغذ فستقی عطف و گوشه تیماج قهوه ای سوخت؛ واقف: کاظم مدیر شانه چی، تاریخ وقف: آبان 1362، 3گ، 21 سطر، اندازه: 22/8×13/5 [ف: 27-33]

10. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22672/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ (214-216)، 25 سطر (11/5 × 17) [ف: 3-824]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/5

آغاز و انجام: برابر

نام مجاز به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا: 2 گ (11 پ-12 پ)، 16 سطر [ف: 7-14]

833- اجازة للشهيد الأول / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šahīd al-awal

فخر المحققین، محمد بن حسن، 682 - 771 قمری

(1284 - 1370) (faxr-ol-mohaqqeān, mohammad-e-bn-e hasan)

تاریخ اجازة: 6 شوال 756 ق، محل صدور اجازة: حله

بر روی نسخه ای از «ایضاح الفوائد» که به خط شهید اول (786 ق) بوده و او آن را بر مؤلفش فخر المحققین خوانده بود صادر گردیده است.

آغاز اجازة: قرا علی مولانا الامام العلامة الاعظم افضل علماء انجام اجازة: فی کتاب خلاصة الأقوال فی معرفة الرجال. و کتب محمد بن الحسن بن یوسف ... بالحله و الحمد لله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و اله

چاپ: میراث حدیث شیعه، جلد 14، ص 436؛ نیز ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 178-177)

الشهيد الأول حیاته و آثاره ص 65، الذریعه ج 1، ص 236

1. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/40

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/60

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071 ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1 گ (1318-318 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-530]

ijāzat-un li-š-šahīd al-awal

كرمانى، محمد بن يوسف، 717 - 786 قمرى

(kermānī, mohammad ebn-e yūsof) (1318 - 1385)

تاريخ اجازة: اوائل جمادى الاول 758ق، محل صدور اجازة: بغداد در منزل مجيز در درب المسعود.

آغاز اجازة: بسم الله و الحمد لله و الصلوة على رسوله محمد و آله و بعد فقد استجاز المولى الاعظم الأعلم امام الائمة

انجام اجازة: و استاديتهم مذكورة في مشيختى. نمقه العبد المفتقر إلى الله ... بمدينة السلام بغداد بمنزلى المعهود في درب المسعود
حامدين لله مصلين على محمد افضل الصلوة و السلم

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج107: 184-183) الشهيد الاول حياته و آثاره ص 79-80

1. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 1708/13

کا: حسين بن حيدر کر کى عاملى، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندى، جلد: مقوايى با تيماج عنايى لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-
[1027

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/23

آغاز و انجام: برابر

ص: 647

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک:

علا-مه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1گ (110-110پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازہ: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-521]

835- اجازة للشہید الثاني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šahīd at-tānī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

تاریخ اجازہ: 9 روز مانده به ماه شوال 934ق، محل صدور اجازہ: بغداد.

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/102

آغاز: شرح اجازہ بسم اللہ و بہ ثقتی. الحمد لله حمدا يستوجب من نعمه اسبقها و من قسمه اوفرها و من عناياته اجلها و من الطالفة اشملها و من هباته اكملها و يكسب في دار البقا اعلاها مكانا و اسناها محلا و اشرفها قدرا و أعظمها منزلة و يقرب لديه زلفى و يحظى عنده؛ انجام: و ذلك بيده الفانية الجانية الفقير إلى عفو الله و كرمه المتسفر من ذنوبه و عيونه على بن عبد العالي بظاهر بغداد دار السلام لتسع بقين من شهر شوال من سنة أربع و ثلثين و تسعمائة حامدا لله ...

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالعالی، تا: شوال 934ق، جا: بغداد،، 1گ (46) [ف: 15-181]

836- اجازة للشيخ البهائي و اخيه عبد الصمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šayx al-bahā'ī wa axī-h 'abd-uṣ-Ṣamad

عاملی، حسین بن عبد الصمد، 918 - 984 قمری

(āmelī, hoseyn ebn-e 'abd-os-samad (1513 - 1577'

اجازہ حسین بن عبدالصمد (پدر شیخ بهائی) به شیخ بهائی و برادرش ابو تراب عبد الصمد در سه شنبه 2 رجب 971 در مشهد دنا [206/1

1. تہران؛ ملک؛ شماره نسخه: 655/5

کاتب = مؤلف، تا: 971ق، جان مشهد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالوئی ضربی لبه دار، 19 سطر [ف: 5-131]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/1

کاتب = مؤلف تا: قرن 971ق، جا: مشهد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد:

مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/11

آغاز: الحمد لله كما يليق به و صلى الله على سيدنا محمد و آله. أما بعد فقد أجزت لولدي بهالدين محمد و ابي تراب عبدالصمد ... بعد أن قرا على الولد الاكبر؛ انجام و تسعمایة في المشهد

المقدس الرضوى على مشرفه و على ابيه و ابنائه افضل الصلوات و اكمل التسليم. كاتب: ابراهيم بن محمد حرفوشى كركى عاملى، تا: 1070ق؛ تملك: علامه مجلسى؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، آگ (56ر - 56پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-519]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1118/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میسن سبز ضربی، 21 سطر [ف: 5-235]

837- اجازة للشيخ حمزه / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šayx hamza

حسین بن عذار، ق 10 قمری

(hoseyn ebn-e 'ezār (- 16c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9638/3

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 22 شوال 950ق؛ آگ (283) (مختصر ف: -21)

- اجازة لصاحب الوسائل « اجازة لمحمد بن حسین حر عاملی

838- اجازة لصاعد بن محمد بن صاعد بریدی / اجازات / عربی

ijazat-un lisa'id bin muhammad bin Sa'id-i baridy

سه اجازة و گواهی قرائت کتاب نهج البلاغه برای ابوالعلا صاعد بن محمد بن صاعد بریدی است. بدین ترتیب: گواهی قرائت نهج البلاغه و اجازة آن از آغاز تا انجام از حسن بن علی بن احمد ماهادی در دهه اول رجب 574ق؛ گواهی قرائت و اجازة بخشی از نهج البلاغه از علی بن فضل الله بن علی حسنی در قم در رمضان 574ق؛ اجازة قرائت و تصحیح نسخه با دقت از محمد بن ابی نصر بن محمد در پنج شنبه 16 جمادی الثانی 575ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8867/14

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نباتی و نخودی آهارمهره، جلد: گالینگور سبز عطف و گوشه ها میشن عنابی، 2 گ
(17-پ18)، اندازه:

18/8×12/4 سم [ف: 174-29/1]

839- اجازة لصالح الجزائری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ṣālah al-jazāyirī

جزایری، عبدالنبی بن سعد، - 1021 قمری

(jazāyerī, 'abd-on-nabī ebn-e sa'd (- 1613

تاریخ اجازہ: 1009ق، محل صدور اجازہ: کربلا

ص: 648

اجازه از شیخ عبدالنبی بن اسعد (یا: سعد) الجزائری به شیخ صالح جزایری. این اجازه را مجیز بر یک نسخه از خلاصه، پس از سماع قرائت شیخ صالح برای او نوشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3566/7

آغاز: بسمله، انهاه قرائة و بحثا و تحقیقا مع التنبیه علی ما یحتاج الی التنبیه دام اقباله؛ انجام: احد شهور التاسعه بعد الألف فی البقعة الشریف کربلا علی ساکنها السلام تمت ...

خط: نسخ، کا: سعد بن خزعل حویزی حلی الأصل، تا: 1096ق؛ کاغذ: اصفهانی سفید آهاردار، جلد: مقوایی مشکی عطف پارچه، 3ص (244-246)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1533]

840- اجازة لصالح الجزائری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ṣālah al-jazāyirī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 356616

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلوة فان الأخ الأوحد الأمجد الأفضل الأكمل - الالمعی الیلمعی اللوذعی الشیخ البارع السامع؛ انجام: الی الله الغنی محمد بن محمد المدعو بباقر الداماد حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً.

خط: نسخ، کا: سعد بن خزعل حویزی حلی الأصل، تا: 1096ق؛ کاغذ: سفید آهاردار، جلد: مقوایی مشکی عطف پارچه، 2ص (243-244)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1533]

841- اجازة لصالح بن حسن الجزائری / اجازات / عربی

ijazat-un li-salih ibn-i hasan al-jazayiri

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازه: 1006ق

اجازه به شیخ صالح بن حسن الجزائری معاصر شیخ بهائی و صاحب مسائل معروف از او.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3566/5

آغاز: حمد لمن وفقنا لتهديب الرواية و فصل سندننا ... و بعد فقد استخرت ... و اجزت الاخ ... انجام: في سنة الف و سنه ... عليه افضل صلوة المصلين حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً تمت

خط: نسخ، کا: سعد بن خزعل حویزی حلی الأصل، تا: 1096ق؛ کاغذ: اصفهانی سفید آهاردار، جلد: مقوایی مشکی عطف پارچه، 3ص (241-243)، 15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×19 سم [ف: 10-1532]

842- اجازة لصالح المازندرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-ṣālah al-māzandarānī

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(1595) alī 'maḡsūd ebn-e taqī majlesī -

(1660)

مجاز به تاریخ رجب 1062ق شرح اصول کافی مجلسی را نزد نگارنده اش دید و وی به او دستور داد که آن را به پایان رساند و سپس به او اجازه روایت داده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8404/1

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1 رجب 1062ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، گ (1پ-2ر)، اندازه: 11×24/5 سم [ف: 3-49]

843- الاجازة للصدر الدين القونوی / اجازات / عربی

al-ijāza li-ṣ-Ṣadr-id-dīn al-qūnawī

مغربی، محمد بن علی، ق 7 قمری

(13c -) alī 'maḡrebī, mohammad ebn-e

اجازه خرقة است که مغربی برای صدرالدین قونوی نوشته و پس از اندرز در آغاز آن از دو طریق خرقة را به وی می پوشاند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4901/3

آغاز: الحمد لله الذي خلع على عباده بالعناية أسماء الحسنی ليحليهم بذلك المحل الاشرف الأسنی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، گ (110پ-111پ)، اندازه: 12×17 سم [ف: 13-78]

844- اجازة لصدر الدين محمد التبریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-Şadr-id-dīn muhammad at-tabrīzī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Şeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 231/2

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه 1007ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج سرخ، 1ص (9)، اندازه: 17×9سم [سنا - ف: 1-115]

845- اجازة لصدرالدين محمد الرضوی / اجازات / عربی

ijazat-un li-sadr-ud-din muhammad ar-radawi

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 قمری

ص: 649

اجازه روایتی به امیر صدرالدین محمد رضوی است که در شعبان 1148 نگاشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 569/19

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العلماء على قدر رواياتهم عن فخر المرسلين وعترته الطاهرين ورجح في ميزان الفضل مدادهم على دماء الشهداء يوم الدين ونشهد ان لا اله الا الله؛ انجام: وارحو منه ان لا ينساني مشايخي واسلافي ووالدي واجدادى بل يذكرنا في مظان اجاباته واوقات خلواته واعقاب صلواته وترك التكامل والتكاسل في ذلك وان الله بالاجابة جدير وانا لما انزل الى من خير فقير

خط: نستعليق، بی کا، بی تا؛ دو فائده در آخر کتاب درباره توحید و امامت؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 11 گ، 21 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف مخ: 1-39]

846- اجازة لصقر بن عباس / اجازات / عربی

ijāzat-un li-Ṣaqr-i-bn-i “abbās

سبط الشهيد، محمد بن حسن، 980 - 1030 قمری

(sebt-oš-šahīd, mohammad ebn-e hasan (1573 - 1621

صورت اجازه ای است از شیخ محمد بن حسن بن زین الدین عاملی معروف به شهید ثانی برای شیخ صقر بن عباس در سال 1017 ه ق. (به قرینه انتهای کتاب الصلاة و خط شیخ صقر در 17 رمضان 1017). این اجازه در پایان کتاب الحج از «تهذیب الأحكام» شیخ طوسی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10088

آغاز: بسم الله، الحمد لله على نعمائه و الصلاة على اكرم انبيائه و اوليائه أما بعد فقد قرأ على الشيخ الفاضل التقى الصالح الشيخ صقر؛ انجام: و كتب ذلك العبد المفتقر إلى عفو مولاه محمد بن الحسن بن زين الدين العاملی عامله الله بلطفه و غفرانه و عفا عن سيئاتهم بمنه وجوده.

خط: نستعليق تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 17 سطر [ف: 27-32]

847- اجازة لصفی الدین عیسی الصدر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-Ṣafiyy-id-dīn 'Īsā aṣ-Ṣadr

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

تاریخ اجازہ: 9 رمضان 937ق، محل صدور اجازہ: اصفہان

آغاز اجازہ: کان القاضی صفی الحق و الدین عیسیٰ الذی کان صدرا فی ایام بعض سلاطین المخالفین لم ازل اسمع مدایحہ من اعیان السادات

انجام اجازہ: أن لا ینسانی فی دعواتہ فی خلواتہ و صلواتہ. و کتب ذلك یدہ الفانیة... احسن الله خاتمتها حامد لله على آلائه مصليا على محمد سيد انبيائه و اله الطاهرين

چاپ: میراث حدیث شیعه، ج 1: 385-389؛ نیز ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 81-69)

[الذریعہ 1: 215؛ حیاة المحقق الکرکی و آثاره، ج 2، ص 283-288]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/14

در فهرست نام مجاز «عیسی بن عبدالرحمن بن محمد علی الساوی» ثبت شده است؛ کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: دوشنبه 20 ربیع الاول 1002ق؛ با یک واسطه از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/24

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: جمعه 4 ذیحجه 1070ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی در نسخه بالا، تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 11 گ (111-121ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-522]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 487316

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن 12، 9 گ (12پ-20ر)، 16 سطر [ف: 8-14]

848- اجازة لضيء الدين يحيى بن حسن / اجازات / عربی

ijāzat-un li-dīyā'id-dīn yahyā ibn-i hasan

ابن مسکویه، احمد بن محمد، 320 - 421 قمری

(ebn-e meskavayh, ahmad-e-bn-e mohammad (933 - 1031

اجازه به ضیاء الدین ابو منصور یحیی بن حسن بن علی در 418ق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5922/1

آغاز: سمع هذا الكتاب مني بقزوين قرأ الولد النجيب ضياء الدين ابو منصور يحيى حسن بن علي ادام الله توفيقه وقد له روايته عني مما يصح؛ انجام: كتبه احمد بن محمد في شهر من سنة ثمان عشر و اربعمائة حامدا لله تعالى و مصليا على النبي و آله

خط: بين كوفي و نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 418ق، کاغذ: ترمه داغدار، جلد: میسن تریاکی ضربی گره ای، 60 گ، 15 سطر، اندازه: 19×14/1 سم [ف: 9-105)

849- اجازة لعباس البلاغی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abbās al-balājī

ص: 650

جزائری، احمد بن اسماعیل، - 1151 قمری؟

(jazzā' erī, ahmad ebn-e esmā'īl (- 1739

تاریخ اجازہ: نیمہ ذیقعدہ 150ق؛ محل صدور اجازہ: روضہ نجفیہ (حرم حضرت امیر المومنین (علیہ السلام)

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 494/3

آغاز: الحمد لله الذي بفضلته تنال سعادة المعرفة الموصلة إلى النجاة و السداد و بلطفه يحصل الفوز و العروج الى اعلى مراتب الشرف و الرشاد؛ انجم: و أن يراعي جانب الاحتياط فيما اختلف فيه الاخبار من الأحكام ...

کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 3 گ (22 پ - 25 پ)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 2-312]

850- اجازة لعباس البلاغی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abās al-balājī

گلپایگانی، جعفر بن حسین، ق 12 قمری

(golpāyganī, ja'far ebn-e hoseyn (- 180

اجازہ برای شیخ عباس بلاغی به تاریخ 10 جمادی الاول 1154 که هنگام سفر از نجف اشرف نوشته شده است.

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 494/4

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيد انبيائه و صفوة اصفياؤه محمد النبي العربي. ؛ انجم: و التمس منه أن لا ينساني حيا و ميتا و لا سيما عند مشاهد موالينا ...

کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 2 گ (25 پ - 26 پ)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 2-313]

851- اجازة لعباس البلاغی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abbās al-balājī

علوی، عبدالله، ق 12 قمری

(alavi, abd-ol-lah (- 18c

تاریخ اجازہ: 6 ربیع الثانی 157ق

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 494/1

آغاز: الحمد لله الذي فتح من ثقات رجال الرواية باعا و شد من رواة الآثار و حملة آثار الاخير يدا و ذراعا؛ انجام: و آن يجرينى على صفحة خاطره العاطر في خلواته المستطابة و يشر كنى في دعواته المستجابة ..

کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (12 پ - 13 پ)، اندازه: 17/5×12 سم [ف: 2-311]

852- اجازة لعباس البلاغی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abās al-balājī

حسینی، احمد بن محمد هادی، ق 12 قمری

(hoseynī, ahmad ebn-e mohammad hādī (- 18c

تاریخ اجازہ: شنبہ 3 محرم 1158 ق

قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 494/6

آغاز: الحمد لله الذي اجاز لنا سلوك مسالك الدراية و الرواية و اختار لنا درك مدراك الولاية و الهداية. ؛ انجام: و الحمد لله وحده و الصلاة و السلام على محمد وآله صلوات الله و سلامه عليهم اجمعين ...

کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 6 گ (43 پ - 49 ر)، اندازه: 17/5×12 سم [ف: 2-313]

853- اجازة لعباس بن محمد نبی قمی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abbās ibn-i muḥammad nabī qumī

آل کاشف الغطاء، علی بن جعفر، - 1253 قمری

(āl-e kāšef-ol-qetā", "alī ebn-e ja'far (- 1838

تاریخ اجازہ: 1252 ق

اجازہ اجتہاد بہ ملاعباس قمی

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14789/2

آغاز: بسله، الحمد لله رب العالمين، الذي رفع قدر العلماء الى اعلى علين، و جعله ورثة الأنبياء و الاوصياء و المرسلين ... و بعد فان ولدنا و قرّة أعيننا، العالم العامل الفاضل الكامل ... جناب ملاعباس القمي؛ انجام: أن لا ينساني في الدعاء في الخلوات، سيما في اوقات الصلوات، و كتب الراجي عفوره، الاحقر على بن جعفر 1252 هـ

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 13؛ در فهرست همه اجازہ آمدہ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی مجدول ضربی بالچک ترنج و سر ترنج گل و بوتہ، 32 سطر (22/5 × 12/5)، اندازہ: 30×21 سم [ف: 37-386]

854- اجازة لعباس بن محمد نبی قمی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abbās ibn-i muhammad nabī qmī

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850

در این اجازہ مجیز اجازہ روایت از خود و کتبش را بہ ملاعباس قمی می دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14789/4

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین، الذي رفع قدر العلماء إلى اعلى عليین، و جعلهم ورثة الأنبياء والمرسلین، و فضل مدادهم

ص: 651

على دم الشهداء و الصديقين و بعد فان ولدنا العالم العامل و الفاضل المحقق المدقق ... الملا عباس القمي؛ انجام: صلى الله على محمد و اهل بيته الطيبين الطاهرين الى يوم الدين، و كتب خادم الشريعة المحمدية، الراجي عفوره الغافر، ابن المرحوم المبرور الشيخ باقر النجفي، حامدا مصليا.

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 13؛ در فهرست همه اجازہ آمدہ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی مجدول ضربی بالچک ترنج و سر ترنج گل و بوته، 32 سطر (22/5 × 12/5)، اندازہ: 30×21 سم [ف: 37-387]

855- اجازة لعباس بن محمد نبی قمی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abbās ibn-i muḥammad nabī qumī

آل کاشف الغطاء، محمد بن علی، ق 13 قمری

(āī-e kāšef-ol-qetā', mohammad ebn-e 'alī (- 19c

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14789/3

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد خير خلقه اجمعين و آله الطيبين الطاهرين اما بعد، فلقد سرحت النظر في بعض تصانيف جناب العالم العامل و الفاضل الأوحد الكامل ... حاج ملا عباس؛ انجام: أن لا ينسانا من الدعاء في مظان الاجابة حرره خادم الشريعة محمد بن علی

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 13؛ در فهرست تمام اجازہ آمدہ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی مجدول ضربی بالچک ترنج و سر ترنج گل و بوته، 32 سطر (22/5 × 12/5)، اندازہ: 30×21 سم [ف: 37-387]

856- اجازة لعبد الله دامغانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li--abd-ul-lāh dāmgānī

سید محمد تقی، ق 11 قمری

(seyyed mohammad taqi (- 17c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11305/4

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا [مختصر ف: -28]

857- اجازة لعبد الله قره چه ویرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li--abd-ul-lāh qara-čī wīrānī

نجاتی، احمد بن خضر، ق14 قمری

(nejātī, ahmad ebn-e xezr (- 20c

تاریخ اجازہ: اوایل جمادی الثانی 1314ق

در این اجازہ مجیز استادان خود را و آنچه نزد آنها خوانده است آورده و به شاگرد خود اجازہ حدیث می دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9966

آغاز: الحمد لله الذي علمنا ما لم نعلم ... و بعد فيقول العبد المستفيض من فيوض الكاملين المتقيد من حسن عنايات الفاضلين؛ خط: نسخ زیبا، کا: عثمان نوری افندی، بی تا، جا: مدرسه سلیمانیه؛ مجدول به زر و شنگرف، نام مجاز به خط نجاتی و مهر دائری وی در صفحه آخر «احمد نجاتی» دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکى، 14گ، 15 سطر، اندازه: 13×21سم [ف: 25-237]

858- اجازة لعبد الله بن ابراهيم نعاسي حويزاوى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-abd-ul-lāh ibn-i ibrāhīm nu'āsī ḥuwayzāwī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3629

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1024ق [ف: 6-601]

859- اجازة لعبد الله بن صالح السماهيجي / اجازات / عربى

ijazat-un li-abd-ul-lah ibn-i Salih as-samahij

هزار جریبی، محمد قاسم بن محمد رضا، 1094 - 1132 قمری

(hezār-jarībī, mohammad qāsem ebn-e mohammad rezā (1683 - 1720

تاریخ اجازہ: 6 شوال 1129ق

اجازہ ای به شیخ عبدالله بن شیخ صالح سماهیجی بحرانی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18460

آغاز: بسمله، حملة و بعد لما كان الفاضل الكامل البارع اللوذعي الذكى الرضى الالمعي ذو الفضائل والمحامد والمكارم؛ انجام: و

كتب بيمناه الوزارة الدائرة اقل العباد علما وعملا واكثرهم زللاً و املاً الآثم النادم خادم المؤمنين ابن محمد رضا السبزواری الاستر آبادی المعروف بالهزار جریبی ابوجعفر محمد بدعی قاسم او تیا کتابهما یمینا سادس شهر شوال حجة الف و مائة و تسع و عشرين حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ وقعی سازمان حج و اوقاف (موقوفه آل عصفور) در آبان 1369؛ کاغذ: نخودی، جلد: دغه اول ساقط و دغه دوم تیماج مشکى، 3 گ، 17 سطر، اندازه: 20/3×14/4 سم (ف: 27-38)

860- اجازة لعبد الله بن محمد بهبانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abd-ul-lāh ibn-i muḥammad bihbahānī

احسائی، هاشم بن احمد، - 1309 قمری

(ahsā'ī, hāšem ebn-e ahmad (-1892

اجازة اجتهد به عبدالله بن محمد بهبانی است. عبدالله بهبانی

ص: 652

نویسنده کتاب «حجة المسلمین» و «عقاید المسلمین» و «اول ما خلق الله» و «رساله طبییه» و «شرح خطبه علی (علیه السلام)» و «شرح دعای عدیله» است.

[معجم مؤلفی الشیعة ص 15]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1066/2 - 6/156

آغاز: صورة اجازتي من السيد السند والركن المعتمد العالم الرباني والفاضل الصمداني السيد هاشم الاحسايني اعلى الله تعالى مقامه بسملة نعمدالله ايقانة ببلوغ الوهيته، انجام: والاستغاثة على سواء الطريق وان يبلغه غاية المرام من نهاية المقام ونسئل الله ان لا يخلى الأرض من كامل محجه الى فاضل منهجه انه جواد كريم و كتب العبد المسكين الموسوي هاشم بن احمد بن حسين الموسوي

خط: نسخ، کا: عبد الله بهبهانی (مجاز)، تا: قرن 14؛ 2گ، 12 سطر، اندازه: 18×11سم [ف: 1-82]

861- اجازة لعبد الله بن محمد ساوجبلاغی / اجازات / عربی

as ibn-i muhammad li-abd-ul-lāh ijāzat-un sāwajbulājī

حسامی اربلی، محمد علی بن ابی بکر، ق 14 قمری

(- 20c) (hosāmī erbellī, mohammad 'alī ebn-e abī bakr)

در این اجازة نامه، مجیز که یکی از علمای اهل سنت قرن 14 ق. می باشد، به درخواست ملاعبدالله بن محمد ساوجبلاغی، به وی اجازة نقل حدیث می دهد و ضمن بیان مدارک اجازة خود به نقل تعدادی حدیث و ذکر اسانید آن می پردازد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4223/5

آغاز: بسملة، الحمد لله الذي ادخل في قلوبنا حب الحديث و المحدثين و ادرجنا في سلك الرواة و المجازين؛ انجام: اوصيه ان لا ينساني من صالح دعواته في خلواته و ... و أن يوفقني و اياه و المؤمنين لما يحبه و يرضاه في كل وقت و حين ... خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح: مهر: «محمد علی» (مدور)؛ کاخذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور با روکش کاغذی قرمز، 34گ (57پ-90)، 16 سطر (9×16/5)،

اندازه: 16×21/5سم [ف: 18-176]

862- اجازة به عبدالله بن محمد حسين بيكانی / اجازات / فارسی

ejāze be 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad hoseyn-e bīkānī

صورت اجازة ای که پیشوای نقشبندیه در 12 ذیحجه 1228 به میرزا عبدالله بن محمد حسین بیکانی دامغانی داده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 689/9

خط: نستعلیق، کا: عبد الحمد بن حاجمر نور، تا: 15 صفر 1306ق؛

از روی نسخه آقا میرزا حسن شیرازی متوفی که او از روی نسخه که به خط اقطاب و ممهور به مهر ایشان بوده، نقل گردیده کاغذ: فرنگی
خط دار و اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، 2ص، 16 و 17 سطر (8×14)، اندازه: 22/5×8

سم [ف: 1-470]

863- اجازة لعبد الله بن محمد قلی التبریزی / اجازات / عربی

li-'abd-ul-lāh-i-bn-i muhammad qulī at ijāzat-un tabrīzī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zejn-od-dīn (1753 - 1826

اجازه نسبتاً مفصلی است که شیخ احسائی جهت ملا عبدالله بن محمد قلی تبریزی نگاشته است.

قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/14

آغاز: الحمد لله رافع الذین أوتوا العلم درجات و جعلها متفاضلة في المراتب و المقامات باحسان الدرايات للروایات

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف 7؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، 7ص (232 - 239) [عکسی ف: 6-261]

864- اجازة لعبد الباقي الكاشانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abd-ul-bāqī al-kāshānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازه: 1260ق

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/12

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260ق؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 2گ (69 پ-70

ر)، 22 سطر، اندازه: 22×16سم [ف: 1-161]

865- اجازة لعبد الجليل بن احمد الحسينی / اجازات / عربی

ijazat-un li-'abd-ul-jalil ibn-i ahmad al-husayni

بحرانی، یحییٰ بن حسین، ق 10 قمری

(bahrānī, yahyā-e-bn-e hoseyn (- 160

تاریخ اجازہ: 13 جمادی الثانی 970ق

اجازہ ای بہ عبدالجلیل بن احمد حسین قاری

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6159/2 - 26/39

آغاز: بسملة الحمد لله و صلى الله على عباده الذين اصطفى و بعد قد انهى على هذا الكتاب الموسوم بارشاد الأذهان الى احكام

ص: 653

الایمان؛ انجام: وکتب احقر عبدالله و أحوجهم إلى رحمة ربه و رضوانه يحيى بن حسين البحراني في الله عنهم وعن ساير المؤمنين في تاريخ ثالث عشرة جمادى الآخرة في سنة سبعين والتسعمائة صلوات الله على مهاجرها وآله الطاهرين.

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 13 جمادى الثانی 970ق؛ جلد: تیماج سوخت با ترنج با سر و لچکی، آگ، 20 سطر، اندازه: 18×20سم [ف: 1-81]

866- اجازة لعبد الحسين اصبعی و علی نقی زیر آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-š-šayx 'abd-ul-husayn ašba'ī wa 'alī naqī zīrābādī

دمستانی، حسن بن محمد، - 1191 قمری

(damestānī, hasan ebn-e mohammad (- 1777

تاریخ اجازة: جمعه 7 شوال 1178ق

اجازة ای است مفصل که دمستانی جهت شیخ عبدالحسین بن احمد اصبعی و حاج علی نقی بن آقا محمد زیر آبادی نگاشته است.

آغاز کتاب: الحمد لله الذي تجلى للأذهان في العالمين العقلي والحسي و تقدس عن محليه الكلامين اللفظي و النفسي.

انجام کتاب: اللهم اغفر لي ولوالدي و كافة المؤمنين انك غفور رحيم

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3159/2 و عکسی 2189/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شوال 1178ق؛ 4گ (141پ-145ر)، 18 سطر، اندازه: 16×21سم [محدث ارموی مخ: 1-35] و

[عکسی ف: 6-235]

867- اجازة لعبدالحسين خاتون آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li--abd-ul-husayn-i xātūn-ābādī

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660

تاریخ اجازة: ذیحجه 1069ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/8

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفہانی، بی تا؛ از روی خط مجیز و مقابله شدہ با آن؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 5گ (107پ-
111ر)، اندازہ: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/9-ف و 6143/9-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ہاف: 2-43] و [فیلم ہا-ف: 3-242]

868- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abd-ul-xāliq ibn-i 'abd-ur-rahīm al-yazdi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zejn-od-dīn (1753 - 1826

تہران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1982/5-عکسی

آغاز: اجازة ملجاء العرفا و العملا الشيخ الاستاد الاوحدی الشيخ احمد الاحسایى ... بسمله. الحمد لله رافع الذین أوتوا العلم درجات و جعلها متفاضلة في المراتب ... اما بعد، فان المحترم ... ملاعبدالخالق اليزدی؛ انجام: و آله الطاهرين و كتب العبد المسكين احمد بن زین الدین بن ابراهيم بن صفر ... مصلياً مسلماً.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1228ق؛ با نشان مهر بیضی مؤلف؛ 1 ص (7) [عکسی ف: 1-8]

869- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدي / اجازات / عربي

ijāzat-un li--abd-ul-xāliq ibn-i 'abd-ur-rahīm al-yazdī

شیر، عبدالله بن محمد رضا، 1188؟ - 1242 قمری

(šobbar, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827

تاریخ اجازہ: 1237ق

بر پشت مجموعه چهار کار او. در آن از استادان و استادان آنان نام می برد. اجازہ ای است میانه، نہ کوتاہ و نہ گسترده.

آغاز کتاب: اجازة السيد السند ... عبدالله الشبر ... بسمله. الحمد لله الذي اجاز المستجزين من فضل كرامته و اجاز المستجزين ... اما بعد، فقد استجازني من ينبغي المبادرة الى اشارته ... جناب الملا عبدالخالق صاحب هذا التأليف.

چاپ: با تصحيح على فاضلى، ضمن ميراث حديث شيعه، دفتر شانزدهم، قم، مؤسسه فرهنگى دار الحديث، 1386ش

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1982/7 - عكسى

آغاز: برابر

خط: تحريرى، كاتب = مؤلف، تا: ربيع الثانى 1237ق؛ با نشان مهر بيضى نسبتاً درشت مؤلف؛ 3 ص (119) [عكسى ف: 1-8]

870- اجازة لعبد الخالق بن عبد الرحيم اليزدى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-'abd-ul-xāliq ibn-i 'abd-ur-rahīm al-yazdī

شريف العلماء، محمد شريف بن حسينعلى، - 1245 ؟ قمرى

-) Šarīf-ol-'olamā', mohammad sarīf ebn-e hoseyn- alī

ص: 654

تاریخ اجازة: 1236ق

اجازة ای کوتاه به ملا عبدالخالق بن عبدالرحیم، بر پشت مجموعه چهار کار او. در آن آمده که یزدی مدتی نزد شریف العلماء به آموزش پرداخته و صاحب تألیفاتی شده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1982/6 - عکسی

آغاز: اجازة الاستاد مولینا شریف العلماء زاد الله شرفه ... بسمله. الحمد لله الذي من علينا بارسال محمد خاتم الانبيا ... اما بعد، فالداعي إلى تحرير هذه الكلمات هو أن العدل السند ... الآخوند ملا عبدالخالق اليزدی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1236ق؛ با نشان مهر چهار گوش ایشان؛ 1ص (8) [عکسی ف: 1-9]

871- اجازة لعبد الخالق بن عبدالرحيم اليزدي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abd-ul-xāliq ibn-i 'abd-ur-rahīm al-yazdī

اجازة ای از «الحاج السيد محمد»، به ملا عبدالخالق یزدی، شاگرد شیخ احسائی و در گذشته 1268ق.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1982/8 - عکسی

آغاز: اجازة السيد السادات مفخر العلماء و الفقهاء ... الركن الأوحد الحاجي سيد محمد ... بسمله. و هو المستعان و عليها التكلان. الحمد لله الخالق الأشياء من العدم و البادي للذر ... فقد طالعت كثيراً من هذا الكتاب

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1244ق؛ بر برگ های آستری آغازین چهار کار ایشان، بیشتر تقریض است و دعا، همراه «تحفة الحسينیه» او؛ 1ص (12) [عکسی: 1-10]

872- اجازة لعبد الرحمن جامي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-'abd-ur-rahīmān jāmi

این اجازة نقل حدیث به خط قاضی خضری است که از شاگردان شیخ ابن الحجر است برای مولانا عبدالرحمن جامی در 878ق.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3034/10

آغاز: بسمله، الحمد لله الرحمن بعبدہ المنان برنده؛ انجام: پایان: إلى يوم الدين و حسبنا الله و نعم الوكيل

کا: قاضی خضری، تا: 878ق؛ جدول دور سطور زر و قرمز و آبی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی میشن عنابی، 2ص (243 245)، 22 سطر (9/5×17)، اندازه: 24×15/5 سم [ف: 6-833]

873- اجازة لعبدالرضا الكاشاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abd-ur-ridā al-kāshānī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاریخ اجازة: 7 شعبان 1083

صورت اجازة نامه ای است که علامه مجلسی در آن اظهار داشته که کاشانی بسیاری از مجلدات «بحار الانوار» آن را نزد وی قرائت نموده و به او اجازة نقل روایت آنها را داده است.

چاپ: در بخش اجازات بحار الانوار به چاپ رسیده است طبقات اعلام الشیعة قرن 11، ص 322

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14151/1

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی ... اما بعد فقد قرأ علی المولی الفاضل الكامل البارع التقی الزکی مولانا عبدالرضا الكاشانی و فقه الله تعالی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 7 شعبان 1083 ق، جا: اصفهان؛ در اول نسخه وقف نسخه از طرف محمد بن مرتضی بر شیعه امامیه با تولیت اصلاح اولاد وی با مهر بیضوی «نورالدین محمد 1092» و در زیر آن دستخط محمد جعفر مشهور به علامه فیضی فرزند ابراهیم بن صدرالدین فیضی که در سال 1367 ق نوشته است؛ جلد: تیماج، سرخ، 25 سطر، اندازه: 18×29 سم [ف: 38-194]

874- اجازة لعبدالعلی بن احمد الاسترآبادی / اجازات / عربي

ijāzat-un li-š-šayx 'abd-ul-'alī ibn-i 'alī al-istarābādī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

تاریخ اجازة: 26 رمضان 929 ق؛ محل صدور اجازة: نجف

اجازة ای به عبدالعلی بن احمد بن سعد الدین محمد استرآبادی

آغاز اجازة: الحمد لله باری النسم و مجزل القسم و مفیض الجود و الکریم و الصلوة و السلم علی النبی الأمی

انجام اجازة: و الهمنا سلوک الطریقة المثلی. و کتب هذه الاحرف بیده الفانیة الجانیة علی بن عبد العالی تاب الله علیه توبة نصوحا بالمشهد المقدس الغروی ... حامدا لله علی آلائه مصلیا علی رسوله محمد المصطفی و آله الطاهرین چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار

ج 108: 64-68؛ نیز میراث الحدیث شیعه، ج 1: 353-357

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/36

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-
(1027

ص: 655

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 5گ (303پ-307پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-529]

875- اجازة لعبدالعلى بن على الاسترآبادى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-š-šayx 'abd-ul-'alī ibn-i 'alī al-istarābādī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, "alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

اجازة مفصلی است در پشت ورق آخر کتاب «ارشاد الاذهان» که محقق کرکی آن را در هشتم جمادی الثانی 929 برای شیخ عبدالعلی بن شیخ نورالدین علی استرآبادی مرقوم فرموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16917

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى و بعد فان الشيخ الأجل العالم العامل الفاضل الكامل قدوة الفضلاء بركة العلماء ضياء الفضائل و الدين الشيخ عبدالعلى؛ انجام: و اسأله أن لا يخليني من دعواته في جميع حالاته و كتب اخوه الفقير إلى الله تعالى على بن عبد العالي في ثامن شهر جمادى الآخرة ... حامداً لله مصلياً على رسوله محمد و آله مسلماً.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا: 2 ص، 42 سطر [ف: 27-27]

876- اجازة لعبد الغفور انصارى لارى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-abd-ul-gafūr anṣārī lārī

اخباری، محمد بن عبدالنبی، 1178 - 1232 ؟ قمری

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10261/2

خط نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: آخر محرم 1212ق؛ جلد: تیماج مشکى، 1ص (61)، 25 سطر، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 32-

[287

877- اجازة به عبد الغفور انصارى لارى / اجازات / فارسى

ejāze be 'abd-ol-qafūr ansārī lārī

اخباری، محمد بن عبد النبي، 1178 - 1232 قمری؟

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

اجازه به نظم فارسی است به تاریخ محرم 1216ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10261/3

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: محرم 1216ق؛ 1ص (61) حاشیه [مختصر ف: -24]

878- اجازة لعبد القادر بن شهاب الدين بيلوني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abd-ul-qādir ibn-i Šahāb-id-dīn baylūnī

دمشقی، محمد بن کرز، قرن 11ق

(damešqī, mohammad ebn-e korayz (17c

تاریخ اجازه: 1096ق

صورت اجازه روایت سوره فاتحه از محمد بن کرز دمشقی خزرچی حنبلی به سید عبدالقادر بن شیخ شهاب الدین بیلونی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 172/37 - طباطبائی

خط: نسخ، کا: سید عبدالقادر بن شیخ شهاب الدین بیلونی (مجاز)، تا: 1096ق؛ این نسخه از فهرست رایانه ای وارد شد که در ضمن شماره

172/37 آمده است [ف: 22-65]

879- اجازة لعبدالکریم بن ابراهیم میسی / اجازات / عربي

ijāzat-un li--abd-ul-karīm ibn-i ibrāhīm-i mīsī

ابن مفلح، ابراهیم بن علی، ق 10 قمری

(ebn-e mofleh, ebrāhīm ebn-e 'alī (- 160

اجازه به فرزندش عبدالکریم که در اوایل رمضان 975ق در نجف نوشته است. آغاز اجازه: نحمدک یا من نصرنا فیما ناخذہ للعمل بالامور الشرعية الواصلة اصولها الينا بالتفات عن خير البرية

انجام اجازہ: من الاجازات المذكورة. و كتب الاحرف بيده الفانية الراجي عفوره ابراهيم بن علي بن عبد العالي الميسى العاملى عاملهم الله بلطفه و كرمه و ذلك بالنجف الاشرف المقدس على مشرفه افضل الصلوة و السلم في اوائل شهر رمضان من سنة 975

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 181-180)

1. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 1708/19

کا: حسين بن حيدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/31

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2ص (153پ-154ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/1-523]

880- اجازة لعبدالکریم بن شهباز الشيرازي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'abd-ul-karīm ibn-i Šahbāz aš-šīrāzī

عاملی اصفهانی، محمد بن صالح، - 1263 قمری

ص: 656

(āmelī esfahānī, mohammad ebn-e sāleh (- 1847

تاریخ اجازہ: 18 ذیقعدہ 1254ق

مجیز در کوی چهارسوی علی قلی آقا در اصفهان می زیسته و شاگرد شیخ جعفر کاشف الغطاء بوده است. محمد تقی یزدی

کاتب نسخه حاضر) می نویسد که او در 15 شعبان تا پایان رمضان 1293 و پسرش سید جعفر در روز یک شنبه 9 ذیقعدہ و میرزا محمد باقر ساکن چارسوی شیراز در همین روز و برادرش میرزا محمد هاشم در روز آدینه 14 ذیقعدہ به من و پسر اسدالله و پسرش عبدالحسین اجازہ و اسناد داده اند و من هم به این اخیری (میرزا محمد هاشم) و پسرانش و برادرزاده هایش و سید آقا جعفر و پسرانش و برادرزاده هایش و سید آقا جعفر و پسرانش در همین روز اسناد و اجازہ داده ام و پیش از این هم در کشت زار آخوند در کهستان من به این دو در روز تولد امام حسین در 1298 اسناد داده بودم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/9

کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22سم [ف: 16-376]

881- اجازة لعبدالمحسن بن محمد / اجازات / عربی

ijazat-un li-abd-ul-muhsin ibn-i muhammad

آل عصفور، حسین بن محمد، - 1216 قمری

(āl-e `osfūr, hoseyn ebn-e mohammad (- 1802

تاریخ اجازہ: 24 رجب 1209ق

اجازہ ای به شیخ عبدالمحسن بن شیخ محمد بن مبارک احسائی شامل زنجیره مشایخ اجازہ دهنده

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1544/2 - عکسی

آغاز: الحمد لله الذي اسمعني احسن الحديث و اجازتي في روايته و اهلني لاستخدام ارباب العلوم

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 24 رجب 1209ق؛ 5 ص (342-346) [عکسی ف: 1-8]

882- اجازة لعبدالمطلب طالقاني / اجازات / عربی

ijāzat-un li--abd-ul-mutallib-i ṭāliqānī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - 1041؟ قمری

(mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632

آغاز اجازة: هو الله تعالى حسبي. لقد انهاء سماعا و اخذا و اتقاننا ضاعف الله تعالى ايقانه و اتقانه و افاض عليه بره و احسانه و ذلك كان بمجلس عديدة آخرها في آخر...

انجام اجازة: ولي الطول و بيده ازمة الفضل و الحمد لله وحده و صلواته على سيد الأنبياء و عترته.

چاپ: به كوشش ابوالفضل حافظيان، ميراث اسلامي ايران، دفتر چهارم، ص 71

قم؛ مرعشي؛ شماره نسخه: 2519

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 1020ق؛ 1گ (200) [ف: 7-104]

883- اجازة لعبدالنبي قزويني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-abd-un-nabī qazwīnī

بحر العلوم، محمد مهدي بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

تاریخ اجازة: چهارشنبه 17 ذیحجه (؟)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6845/3/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی

لابی، 22 سطر (9×15)، اندازه: 15×22سم [ف: 16-380]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19836

آغاز: الحمد لله رفع مدارك العلماء و سمك معارج الفضلاء واعطاهم مواريث الانبياء؛ انجام: و طلب و سعی و رغب و كتب بيمناه الدائرة اوتى بها كتابه في الآخرة...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سر ترنج،

2گ (157پ-158پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21/5سم اهدائی ف: 8-54]

884- اجازة لعبدالواسع (كوبا زنجاني) / اجازات / عربي

(ijāzat-un li--abd-ul-wāsi' (gūyā zanjānī

شفتى بيد آبادى، محمد باقر بن محمد نقى، 1175؟ - 1260 قمرى

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تارىخ اجازة: 4 ربيع الاول 1258ق.

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 3810/7

خط: نسخ، بى كا، تا: ربيع الاول 1258ق [ف: 7-50]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/17

خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 13؛ جلد: تيماج قهوه اى، 21 سطر، اندازة: 17×22سم [ف: 33/2-175]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/8

آغاز: الحمد لله الخالق الارضين السموات جاعل الجنة حاوية لما

ص: 657

تشتهيه الانفس وعلو الدرجات و الصلوة و السلام على خير خلقه؛ انجام: في دار السلام و لما كان السموات جاعل الجنة حاوية لما
تشتهيه الانفس و على الدرجات و الصلوة و السلام على خير خلقه خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره،
جلد: تیماج مشکى با جدول های گرهی عطف میسن، 2ص (114-115)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4 سم [ف: 29/1-
562]

885- اجازة لعبد الوهاب القزويني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abd-ul-wahhāb al-qazwīnī

عاملی غروی، جواد بن محمد، 1152؟ - 1226 قمری

(1740 - 1811) amelī qaravī, javād ebn-e mohammad

تاریخ اجازة: جمادی الاول 1227ق

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4361/5

آغاز: الحمد لله كما هو أهله و الشکر لله و الشکر طوله و الصلاة على خير خلقه أجمعين.

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 8گ (108پ-115ر)، اندازه: 15x10/5 سم [ف: 11-360]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1497/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا: 7گ (1-7)، 23 سطر، اندازه: 20x15 سم [ف: 3-95]. 3. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 4/7/2-6028

آغاز: بسملة الحمد لله الذي نطقت بحديث وجود وجوده آيات سلطانه ... و بعد فيقول ... محمد الجواد الحسيني الحسيني العاملی ... انه
قد جرى سلفنا الأقدمون و خلفنا الصالحون على الاجازة و الاستجازة؛ انجام: آمین رب العالمین. خط: نسخ، کا: محمد باقر شاگرد
عاملی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، 16ص، 18 سطر، قطع: وزیري [آستانه قم: - 206]

886- اجازة لعبد الوهاب القزويني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-abd-ul-wahhāb al-qazwīnī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(1762 - 1844) šaftī bīd-ābādī, mohammad bāger ebn-e mohammad naqi

تاریخ اجازة: سحر 10 شعبان 1254ق

آغاز اجازة: بسملة رب اني اعوذ بك من همزات الشياطين والوذ بك الفوز بما في جنات النعيم للعباد المكرمين ... الحمد لله فاطر

انجام اجازة: و حصل القط الكامل و من حرم منه حرم نفسه من الكمال وادرجه في الظلال. حرره خادم الشريعة في سحر الليلة العاشر من شعبان في سنة مائتين واربعة وخمسين بعد الاف من الهجرة المباركة [الذريعة 157/1، ش 774]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/5

خط: نسخ، كا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260ق؛ كاغذ: آهارمهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 8 گ (30 پ - 37ر)، 22 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/10

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، كا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعه 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملك: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ كاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 11 گ (96ر-106پ)، 17 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه 2038/5 و عکسی: 2098/5

بی کا، تا: قرن 13 [محدث ارموی مخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-124]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13 كاغذ: فرنگی شکری آهار مهره با ته نقش و نقش تجاری آن، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 18ص (177-194)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4سم [ف: 1-29]

[563-

887- اجازة لعز الدين حسن ابن العشرة / اجازات / عربي

ijāzat-un li-'iz-id-dīn hasan ibn-il-'ašira

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، 757؟ - 841 قمری

صورت اجازہ ای است بہ شیخ عز الدین حسن بن ابی الحسن علی بن یوسف معروف بہ ابن العشرة، کہ شیخ یوسف بحرانی آن را در کثکولش موسوم بہ «انيس المسافر» درج نموده است.

[الذريعة 144/1]

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7767/4 - 39/147

آغاز: بعدها من الطبقات للمشايع والرواة طوراً بالحديث والرواية وطوراً بالسماع والاجازة وطوراً بالمناولة لتبقى السنة على التواتر ولا يعتریها الانداس؛ انجام: فليرو ذلك لمن شاء واحب فهو اهل

ص: 658

ذلك والحمد لله ... وكتب العبد الفقير إلى الله تعالى احمد بن محمد بن فهد في ثاني عشر شعبان من سنة اربعين وثمانماية هلالية هجرية وصلى الله على سيدنا محمد النبي وآله وسلم

خط: نسخ، كا: فضل بن محمد بن فضل عباسي، تا: غره ربيع الأول 1021ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاتب این اجازه را از روی خط شیخ ابراهیم بن خلیفه عذاقه نوشته است و او از روی خط علی بن علی بن محمد بن طی و او از روی خط مجیز نگاشته است، مصحح جلد: مقوبا عطف گالینگور قهوه ای، 3گ، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-80]

888- اجازة لعزالدین حسن بن قاسم بن بلبل / اجازات / عربی

ijāzat-un li-iz-id-dīn ḥasan ibn-i qāsim ibn-i bulbul

منصور بن علی، ق 8 قمری

(mansür e-bn-e 'alī - 14c)

تاریخ اجازه: رجب 730ق.

مجیز یاد می کند که خود از فخرالدین محمد و او از پدرش علامه حلی اجازه روایت داشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5218/1

آغاز: اجزت للشيخ الفقيه العالم الفاضل الزاهد الورع عزالدین الدین حسن بن قاسم بن بلبل کتاب التحرير بتمامه؛ انجام: من شهر رجب المبارک من سنة ثلاثين و سبع مائة، و صلواته علی سیدنا محمد و آله الطاهرين

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب 730ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه یی مجدول [ف: 16-49]

889- اجازة لعزالدین حسین بن ابراهیم بن یحیی استرآبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-iz-id-dīn husayn ibn-i ibrahīm ibn-i yahyā istarābādī

حلی، ابراهیم بن علوان، ق 8 قمری

(hellī, ebrāhīm ebn-e 'alvān - 14c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9533/2/2

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 708ق؛ 1گ (پ) [مختصر ف: -21]

890- اجازة لعزالدین حسین بن ابراهیم بن یحیی الاسترآبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-iz-id-dīn husayn ibn-i ibrāhīm ibn-i yahyā al-istarābādī

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326

اجازه روایت کتاب «شرایع الاسلام» محقق حلّی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9533/1

خط: تعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 18 صفر 708ق؛ 1گ (1پ) مختصر ف: -22]

891- اجازة لعزیز الله / اجازات / عربی

ijāzat-un li-azīz-il-lāh

منشار، علی بن احمد، - 984 قمری

(menšār, 'alī ebn-e ahmad (- 1577

تاریخ اجازه: 983ق

اجازه ای از شیخ علی بن احمد بن ابی جامع عاملی برای شیخ عزیز الله.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5163/1 - 26/43

آغاز: بسمله و بعد فقد استخرت الله تعالی و اجزت للاخ في الله المولى الجليل و الفاضل النبيل المرتقى بحدسه الصائب الى اعلى المراتب؛ انجام: سيما في خلواته و محال اجاباته و خالص دعواته انه ولى ... ضيق المجال و تراكم الأحوال و اشتغال البال ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 983ق؛ جلد: مقولایی باروکش کاغذی عطف پارچه ای، 1گ، 22 سطر، اندازه: 15×18سم [ف: 1-

[86

892- اجازة لعزیز الله بن محمد تقی المجلسی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-azīz-ul-lāh-i-bn-i muhammad taqī al majlisī

مشغری، محمد بن جابر، ق 11 قمری

(mošqarī, mohammad ebn-e jāber (- 17c

تاریخ اجازه: 20 رمضان 1041ق

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض 1907

آغاز: بسمله، الحمدلله الذي اوضح لنا السبل الى الاحكام وجعل الرواية طريقا لآخذها عن هداة الانام؛ انجم: وكتب هذه الأحرف بيده
الفانية الفقير الى الله الغني محمد بن جابر النجفي و الحمدلله وحده و صلى الله على محمد وآله وسلم.

خط: نستعليق تحريري، كاتب = مؤلف، بي تا، 2ص [ف: 27-32)

893- اجازة للعلامة الاميني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-l-‘allāma al-amīnī

امام جمعه خوئي، يحيى بن اسدالله، 1276 - 1364

قمرى

ص: 659

تاریخ اجازہ: 1358ق

[گنجینه شهاب، « دفتر سوم »: 27-44]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1333/4

آغاز: الحمد لله الذي يروي حديث قدرته وعظمته جميع الكائنات و اجاز برواية أخبار توحيدته و رحمته جملة الموجودات و افضل الصلوة و انماها و اكمل التهيات و از كيهها، على اشرف الرواة و صحبه و ذريته؛ انجام: اسئل الله تعالى في دوام عزه و عافيته و مزيد توفيقه لما يحب و يرضى و الحمد لله اولاً و آخرأ و الصلاة على نبيه المصطفى و عترته النقباء.

خط: شكسته نستعليق، كا: محمد امين بن يحيى، صدرالاسلام خوئی (فرزند مؤلف)، تا: جمادى الاول 1358ق؛ كاغذ: فرنگی، 2گ (35پ - 36ر)، 20 سطر، اندازه: 15×19سم [ف: 33-572]

894- اجازة لعلی آل كاشف الغطاء / اجازات / عربی

'ijāzat-un li-'alī āl-i kāšif-ul-ġitā

كاشف الغطاء، مهدي بن علی، - 1288 قمری

(kāšef-ol qetā', mahdī ebn-e "alī (- 1871

اجازة اجتهد به ميرزا علی آل كاشف الغطاء (نوه شيخ جعفر كاشف الغطاء) است. مجيز از عمويش شيخ حسن اجازة داشته و اين اجازة را برای فرزندش ميرزا علی نگاشته است. [الذريعة 1/254 ش 1341]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20783

آغاز: حمدا لمن خص بالفضل العلماء و رجح مدادهم على دم الشهداء؛ انجام: و امانتا عل ولاية أمير المؤمنين و اولاده الطاهرين و الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ مشکول، بی کا، تا: قرن 13؛ با مهر مجيز به سجع «مهدی بن علی 1201» (مربع)؛ مذیل به دو فايده: 1- فايده با عنوان «وجد بخط بعض تلامذة السعيد الشهيد شمس الدين ابن مكى (رحمه الله) صورة سلسلة مشايخنا قدس الله سرهم» (برگ 5ر-6ر)، آغاز: في اخذهم العلم من مشايخهم و اخذ العلم عن ايمتهم (عليه السلام) اما شيخى الامام العلامة ... محمد بن حامد بن مكى»، انجام: «و حشرنا في زمريهم يوم ندعوا كل اناس بامامهم و صلى الله على محمد و آله اجمعين»، 2- فايده ای فقهي از عميدی با آغاز: «طريق الباب و يسمى طريق الحشو و قد يكون العمل به في بيان الهبات و قد يكون في بيان الوصايا» (برگ 6ر-6پ)؛ اهدای رهبری، خرداد 1372؛ كاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج سرخ مجدول لایی، 6گ، 18 سطر، اندازه: 13×21سم [اهدائی ف: 8-56]

895- اجازة لعلی الجیلانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-alī al-jīlānī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4107

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 993ق [ف: 11-122]

896- اجازة لعلی قارپوز آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī qarṣūzābādī

برغانی، محمد تقی بن محمد، 1184 - 1264 قمری

(baraqānī, mohammad taqī ebn-e mohammad (1771 - 1848

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9762/3

خط: نسخ، بی کا، تا قرن 13؛ 1گ (251-251پ) [مختصر ف: -28]

897- اجازة لعلی قارپوز آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī qarṣūzābādī

قزوینی، محمد ابراهیم، ق 13 قمری

(qazvīnī, mohammad ebrāhīm (- 19c

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9762/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 23 صفر 1257ق؛ 1گ (1پ) [مختصر ف: -24]

898- اجازة لعلی النخجوانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī an-naxjawānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāger ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/3

خط: نسخ، كا: احمد بن محمد خوانسارى، تا: 1260ق؛ كاخذ: آهارمهرة، جلد: تيماج زرد شترى مجدول، 5گ (13پ - 17پ)، 22
سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/11

آغاز: بسمله و منه الاعانية للقوز بما في جنات النعيم. الحمد لله فاطر السموات و الارضين جاعل الجنة حاوية لما تشتهيه الانفس و تلذ
الأعين و حور عين؛ انجم: و الخطاء و سوء المآب و الاستعاذه بالله سبحانه من شر الشيطان فاما ينزغناك من الشيطان نزغ فاستعد بالله انه
هو السميع العليم

خط: نسخ خوب، بی كا، تا: قرن 13؛ كاخذ: فرنگی شكری

ص: 660

آهار مهره با ته نقش و نقش تجاری آن، جلد: تیماج مشکى با جدول های گرهى عطف میشن، 11ص (155-165)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه:

15×21/4 سم [ف: 29/1-563]

899- اجازة لعلی بن حبیب الله بن سلطان محمد جوزدانی / اجازات / عربی

sultān ibn-i habīb-ul-lāh ibn-i li-alī ijāzat-un muhammad-i jūzdānī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) (mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn)

تاریخ اجازة: 11 صفر 928ق، محل صدور اجازة: نجف

آغاز اجازة: بسملة. الحمد لله كما هو اهله والصلوة والسلام على حبيبه محمد وآله الطاهرين. وبعد فأنا الشيخ الفاضل العالم ... بابا شيخ على

انجام اجازة: وآله الأَطهار الاخير وكتب هذه الأحرف ... من سنة ثمان وعشرين و تسعمائة احسن الله تقضيها

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 59-58)؛ میراث حدیث شیعه، ج 1: 349-347

[الذريعة 1: 213]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/41

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975161

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (318پ - 1320)، 18-17 سطر (8×5/14)، اندازه: 12/3×20/1

سم [ف: 29/1-530]

900- اجازة لعلی بن حسن البحرانی / اجازات / عربی

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225 - 1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ اجازہ: جمادی الاول 1279ق.

اجازہ به شیخ علی بن مرحوم مقدس شیخ حسن بحرانی که از پدر بحرانی و مادر کرمانی بوده است. نگارنده «میزان الدعای» به وی سفارش کرده که به مراقبت پردازد و به هر چه برخورد بی جا اعتماد نکند.

آغاز اجازہ: الحمد لله الذي هدانا للاسلام و اكرمنا بالايمان و عرفنا الحق ... و بعد، فقد عرض على التقي النقي الزكي ... الشيخ علي بن المرحوم.

1. شیراز؛ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1717/4

آغاز: الحمد لله الذي احتجب عن الأبصار و تجلى بآياته

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسین، تا: 1281ق؛ مصحح؛ گ (71-73)، اندازه: 11 × 17/5 سم [نسخه پژوهی: 3-171]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2142/1 - عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: حدود 1316ق؛ همراه چند کار از شیخ علی بحرانی؛ 4ص (2-5) [عکسی ف: 1-9]

901- اجازة لعلی بن حسین بن عبد العالی الکرکی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i husayn ibn-i 'abd-ul-'ālī al-karakī

ابن خاتون، محمد بن علی، ق 10 قمری

(ebn-e xātūn, mohammad bn-e 'alī (- 160

تاریخ اجازہ: 11 ذیحجه 900ق

اجازہ مفصلی بن محقق کرکی که در ضمن آن متن چهار اجازہ دیگر نقل شده است: 1 و 2. دو اجازہ علامه حلی به سید مهنا؛ 3. اجازہ فخر المحققین به سید مهنا؛ 4- اجازہ ابن فهد حلی به شمس الدین حولانی.

آغاز اجازہ: بسملة. الحمد لله الذي جعل شريعة الاسلام سبباً للسعادة الابديه و الخلاص من الشقاوة السرمدية

انجام اجازہ: فهو اهل ذلك. و كتب الفقير إلى الله أحمد بن محمد ... و ثمانمائة هلالية هجرية و الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد النبي و اله و سلم تسليماً ... و كتب أضعف العباد الله محمد بن علي ... بن خاتون في حادي عشر ذي الحجة من شهور سنة تسعمائة هلالية هجرية

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 27-20)؛ میراث حدیث شیعه، ج 1: 329-336

[حياة المحقق الكركي و آثاره، ج 2، ص 194-204]

1. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/21

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم آف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/41

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ از روی خط حسین بن حیدر کرکی عاملی در نسخه بالا، تملك: علامه مجلسی، کاغذ: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 8 گ (200 پ-207 ر)، 18-17 سطر)

8×14/5 (، اندازه: 3/12×1/20 سم [ف: 1/29-525]

ص: 661

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان اجازه ابن فهد حلی به شیخ علی بن حسین ثبت شده است و تاریخ اجازه 19 ذیحجه 825 آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ گ (23 پ-27 پ)، 16 سطر [ف: 9-14]

902- اجازة لعلى بن حسين بن عبد العالی الكركی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-alī ibn-i husayn ibn-i 'abd-ul-'ālī al-karakī

جزائری، علی بن هلال، - 909 قمری

(1504 -) (jāzā'eri, "alī ebn-e helāl)

تاریخ اجازه: سه شنبه نیمه رمضان 909 ق

صورت اجازه به محقق کرکی، علی بن حسین بن علی ابن عبد العالی بن زین الدین.

آغاز اجازه: بسمله. الحمد لله المنقذ بتدقیق نظر العقول من الحيرة و الضلال ... و بعد فان حکمة الله العظیم و لطفه العمیم اقتضت شرع التکلیف بالاحکام الشرعية.

انجام اجازه: اجزت له ان یجیز ذلك كله لمن یراه اهلا لذلك و مستحقاً له. و کتب العبد الفقیر الی رحمة ربه الغنی علی بن هلال الجزائری مولداً و العراقی اصلاً و محتداً یوم ... و الحمد لله وحده

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 34-28)؛ نیز در میراث حدیث شیعه، ج 1: 342-336.

[ذریعه 1: 222]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/20

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/40

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ 1070 ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، گ (196 ر-200 پ)، 17 18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: از قرن 11 یا 12؛ گ 4 (20 پ-23 پ)، 16 سطر [ف: 14-8]

903- اجازة لعلى بن درويش الحلى الكاظمى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-'alī ibn-i darwīš al-hillī al-kāzimī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

اجازه ای است که احسائی جهت شیخ علی بن درویش بن شبل بن شریف حلی کاظمی نوشته که پس از دیدن شرح تبصره مجاز این اجازه را برای او صادر کرده است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/2

آغاز: الحمد لله رافع العلماء درجات علی قدر روایاتهم للروایات و مفضل مدادهم علی دماء الشهداء فی مقامات السعادات

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف 7؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، 2 ص (14-15) [عکسی ف: 6-257]

904- اجازة لعلى بن عبدالله الحلى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-'alī ibn-i 'abd-ul-lāh al-hillī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 104

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1020 ق [ف: 1-126]

905- اجازة لعلى بن عبد الله السمنانی / اجازات / عربى

ijāzat-un li--alī ibn-i 'abd-ul-lāh as-simnānī

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمرى ؟

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاريخ اجازہ: 5 شوال 1230ق

قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 2206/4

آغاز: الحمد لله رافع العلماء درجات بالدرايات للروايات و صلى الله على محمد و آله خير البريات و مصابيح الظلمات و هداة من في الارضين و السموات نسخه اصل: كتابخانه مشايخ - كرمان الف 7؛ كاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ ص (20-22) [عكسى ف: 6-257]

906- اجازة لعلي بن عبد العالي الميسى / اجازات / عربى

ijāzat-un li--alī ibn-i `abd-ul-`ālī al-māsi

جزينى، محمد بن مؤذن، ق 9 قمرى

(jezzini, mohammad ebn-e mo'azzen (- 15c

تاريخ اجازہ: 11 محرم 884ق

اجازہ محمد بن محمد بن المؤذن الجزينى براى شيخ زين الدين على بن عبدالعالي مشهور به ابن مفلح ميسى.

آغاز اجازہ: الحمد لله الحق الحمد و الصلوة على الطيب الأطهر ابي القسم محمد بن عبدالله

انجام اجازہ: في خلواته بدعائه المجاب. و كتب أصغر العباد و احوجهم يوم التناد ... محمد بن محمد الشهير بابن المؤذن

ص: 662

الجزینی مولداً و منشأً حادی عشر ... حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 35-38)

[الذريعة 2/246؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن 9 ص 132؛ مرعشي 81/22]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/12

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 3 گ (317 ر - 319 پ)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم [اهدائی ف: 8-50]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8493/9

نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی، 3 گ (3 ر - 5 ر)، 14 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 22-81]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3108/6

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، 2 گ (65 پ - 66 پ)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 17×21 سم [ف: 11-2063]

907- اجازة لعلى بن عبدالعالي الميسى / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i 'abd-ul-'ālī al-mīsī

صهیونی، محمد بن احمد، 9 قمری

(- sahyūnī, mohammad ebn-e ahmad (15c

تاریخ اجازة: 8 ذیقعدة 879 ق.

آغاز اجازة: فأجزت له أن يروى عنى عن الشيخ جمال الدين بن الحاج على انجام اجازة: أولى من خوض الغمرات، و الحمد لله وحده. و كتب العبد الفقير إلى الله تعالى محمد بن احمد بن محمد الصهيوني في الله يوم ... على مشرفها الصلاة والسلام

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 39-38)

[الذريعة 1: 230]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/13

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ نوشته از روی خط شهید از خط مجیز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج
آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر
ترنج، 3 گ (314-1316)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم [اهدائی ف: 8-49]

908- اجازة لعلی بن عبدالعالی میسی و ابنه ابراهیم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i "abd-ul-'ālī mīsi wa ibn-ih-i ibrāhīm

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) (mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn)

صورت اجازة ای است از محقق کرکی به علی بن عبدالعالی میسی (-938ق) و فرزندش ظهیر الدین ابواسحاق ابراهیم که در 23 جمادی
الثانی 934ق در بغداد و در برخی نسخه ها در 9 روز مانده از جمادی الثانی 934ق در بیرون بغداد نوشته است.

آغاز اجازة: بسملة الحمد لله حمداً نستوجب من نعمه اسبقها و من قسمه اوفرها و من عنایاته اجملها و من الطافه اشملها ... و بعد فان
الكتاب الكرم الصادر عن سيدنا الشيخ الأجل .. علی بن المرحوم ... عبد العالی العاملي المیسی ادام الله تعالی

انجام اجازة: الی درجات دار القرار و مرافقة محمد و آله الأطهار صلوات الله علیه و علیهم و سلامه بنوال نوال الاعصار. كتب ذلك بيده
الفانية الجانية الفقير إلى عفو الله و كرمه المستغفر عن ذنوبه و عيوبه علی بن عبد العالی بظاهر بغداد دارالسلام لتسع أن بقين من شهر ...

چاپ: در ضمن اجازات بحار الانوار ج 108: 49-40؛ نیز میراث حدیث شیعه، دفتر اول، صص 364-373

[الذريعة 1/215 و 1/212]

1. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/18

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/30

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: با تاریخ 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی
ضربی با ترنج و سرترنج، 6گ (146ر-151پ)، 18-17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-523]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و
سرترنج، 10گ (292پ-302پ)، 12 سطر، اندازه: 25/5×19 سم [اهدائی ف: 8-46]

ص: 663

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/7

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکی، 15 سطر (12×6)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7767/3 - 39/147

آغاز: برابر؛ انجام: فی علم القراءات مثل منظومة الشاطبی و مشهورات مصنفات الشيخ الجزری صاحب التقریب و غیرها و رویت التفسیر مثل کتاب مجمع البیان خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه ای، 3 گ، 23 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-82]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8493/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 8 گ (84 پ - 92 پ)، 14 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 22-81]

7. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 759/6

خط: نسخ، کا: سید محمد موسوی (گویا خوانساری)، تا: 1284 ق [ف: 3-19]

8. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3108/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، 4 گ (61 ر - 65 ر)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 17×21 سم [ف: 11-2063]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7447/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، کا: ابوالولی انجوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4 گ (25 ر - 28 ر)، اندازه: 18×30 سم [ف: 19-251]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 5 گ (30 ر - 34 پ)، 19 سطر [ف: 14-10]

909- اجازة لعلى بن عبد اللطيف الاسودى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-'alī ibn-i 'abd-ul-latīf al-aswadī

صادق بن علی، ق 10 قمری

(sādeq-e-bn-e 'alī - 16c)

تاریخ اجازہ: اواخر ذیحجہ 962ق؛ محل صدور اجازہ: مکہ

اجازہ متوسطی است از شیخ صادق بن علی به شیخ علی بن شیخ عبداللطیف اسودی. این اجازہ در پشت برگ آخر «الحصن الحصین» نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14089

آغاز: بسمله، احسن حدیث یفتح به صدور المقاصد و المطالب و اصح خبر یتبدأ به اوائل المسائل و المآرب حمدالله الذی زین هامة همة رسوله المجتبی بتاج احسن الشمائل؛ انجام: و أن لا ینسانی فی صوالح اوقاته و مظان اجابة دعواته هذا عهدي اليه و العهدة فی الدارين عليه قاله كاتبه المحتاج الى الله الغني خادم اهل الحديث الشريف النبوی صادق بن علی عفی عنهما فی اواخر ذی الحجة سنة 962 بمكة الحمدلله و آخر وصلی الله علی نبیه ظاهراً و باطناً.

بی کا، بی تا [ف: 25-27]

910- اجازة لعلی بن قاسم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i qāsim

ابن ابی جمهور، محمد بن علی، 838؟ - 2906 قمری

(ebn-e abī jomhūr, mohammad ebn-e 'alī (1435 - 1501

تاریخ اجازہ: 9 رجب 906ق

اجازہ ای به شیخ علی بن قاسم مشهور به عذاقه که در پشت برگ آخر «قواعد الاحکام» است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2516

آغاز: بسمله، الحمدلله مفیض النوال و منجح الآمال و معطي السؤال الجاعل النسب المعنوي سبيلا الى الوصول و وسيلة الاتصال الاخذ التكاليف؛ انجام: فيكون لي وسيلة تقريني و الله المستعان و عليه التكلان... بقلم المجيز الفقير المحتاج الى الله الغني الغفور محمد بن علی بن ابی جمهور الاحسائي عفی الله عنه و عن سلفه الحمدلله رب العالمين و صلواته علی محمد و آله و سلم. خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، دارای مهر مجیز؛ 3ص [ف: 27-35]

911- اجازة لعلی بن قاسم عریضی یزدی / اجازات / عربی

دشتکی شیرازی، صدرالدین ثانی محمد بن منصور، ق 10 قمری

sānī mohammad ebn-e

(daštakī šīrāzī, sadr-od-dīn mansur (- 16c

تاریخ اجازہ: دہہ آخر جمادی الأول 973ق

مجیز پس از کتابت اجازہ آن را در مزار عبد العظیم بن عبد الله بن علی سدید در مشهد معروف او در مسجد جره ری بر مجاز بہ صورت شفاهی قرائت نموده است.

آغاز اجازہ: بسمله، الحمد لعلی اعلیٰ بکلمته کلمة الاسلام والشکر لعلی املى علی عبده ما ملأ به ارجاء الخافقین

انجام اجازہ: وقرأ علی الرضویات بالصحیفة واذنت روايتها عنی له ایضا وانا الصدر المنصور الحسنی الحسینی الدشتکی رحمهم الله

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 128-124)

[الذریعة 1: 248؛ طبقات اعلام الشیعة، قرن 10ه ص 157 و 219]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/38

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم

ص: 664

[ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/58

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 4گ (308-311پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/1-529]

912- اجازة لعلی الرشتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-alī ar-raštī

آقامحمد علی کرمانشاهی، 1144 - 1216 قمری

(1732 - 1802) (Āqā mohammad 'alī kermānšāhī)

بهبهانی از عالم معاصر خود شیخ یوسف بحرانی اجازه روایت داشته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 671/1

آغاز: بسمله. احمده علی نواله مصلیا علی احمده و صحبه آله التابعین لفعله و قال و بعد فلما کان شرف نوع الانسان و فضله من بین جنس الحيوان انما هو بالعقل الذي امتازبه عن ابناء جنسه؛ انجام: و مظان الاجابات و مان الاصابات و كتب ذلك بيمناه الوازرة الدائرة المذنب القاصر محمد علی بن محمد باقر الأصبهاني البهبهاني المجلسی عفا الله عنه و عن والديه و اجزل نعمه عليهما و عليه في عصر يوم الاثنين العشر الخامس من الثلث الأول من الربع الثالث من العشر السادس من العشر الثالث من الألف الثاني من الهجرة حامدا مصليا

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ در هامش اجازه بعضی مشیخه سید حسین ابن سید ابراهیم است؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن رویه روغنی، 10ص (24-34)، 16 سطر، اندازه: 18/4×12/3 [ف: 5-138]

913- اجازة لعلی بن محمد الرشتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i muhammad ar-raštī

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(1742 - 1798) (bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 671/6

آغاز: بسمله. احمد الله احمد حمد على آلائه و اصلي على سيد الحامدين احمد و آله سيما على على الذي حاله كحاله و قاله كقوله؛
انجام: لاستفاداته منى عظيما بقدر استعداده حرره بيده الفانيه في المشهد الرضوى محمد مهدي الحسينى الموسوى عفى عنه.

خط: شكسته نستعليق، كاتب = مؤلف، بى تا؛ با مهر مجيز؛ كاغذ: فستقى، جلد: ميشن رويه روغنى، 1ص (226-227)، اندازه:
18/4×12/3 سم [ف: 5-138]

914- اجازة لعلی بن محمد الرشتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i muhammad ar-raštī

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، 1161 - 1231 قمری

(tabātabā'ī karbalā'ī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (1748 - 1816

صورت اجازة طباطبائی صاحب ریاض است به علی بن میرزا محمد رشتی در صفر 1213 ق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 671/3

آغاز: بسمله و به ثقتی، الحمد لله الذي فضل العالمين على العالمين و حباهم مواريث الانبياء و المرسلين و اودعهم اسرار الائمة
المستحفظين انجام: و عند مظان استجابة الدعوات و قد كتب بيمناه الدائرة أوتي بها كتابه في الاخره فقير عفو ربه الغني على بن محمد
الحسني الحسيني المدعو بعلي الطباطبائي تحريراً صفر شهر المظفر من شهور سنة 1213

کاتب = مؤلف، تا: صفر 1213 ق؛ با مهر مجيز؛ كاغذ: فستقى جلد: ميشن رويه روغنى، 2ص (36-37)، اندازه: 18/4×12/3 سم [ف:
5-139]

915- اجازة لعلی بن محمد الرشتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i muhammad ar-raštī

احسائی، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ اجازة: 26 جمادى الاول 1227 ق

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 671/7

آغاز: بسمله. الحمد لله رافع العلماء درجات و جاعلها متفاضلة في المراتب و المقامات كما تفاضلت فيها رتب العلماء بالدرایات
للروایات؛ انجام: أن الله عز وجل يحاسب العباد على قدر ما اتبهم من العقول في الدنيا و الحمد لله رب العالمين و لا حول و ... صلى الله

... وكتب العبد المسكين احمد بن زين الدين بن ابراهيم بن جعفر بن ابراهيم بن داغر الأحسائي (؟) في السادس والعشرين من شهر ربيع المولود من سنة سبع وعشرين و مائتين و الف من الهجره النبويه على مهاجرها ...

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 26 جمادى الاول 1227ق؛ در صفحه 240 بندی از رساله فارسی عبدالله بن حسین شوشتری در افعال عبادات دیده می شود؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن رویه روغنی، 9ص (228-237)، اندازه:

[140-5 سم] 18/4×12/3

ص: 665

916- اجازة لعلی بن محمد الرشتی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i muhammad ar-raštī asli

نجفی، جعفر، قرن 13 قمری

(najafī, ja'far (190

مجیز وقتی در رشت بوده است این اجازہ روایت را بہ ملاعلی رشتی داده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 671/2

آغاز: بسمله و بہ نستعین. الحمد لله الذي خلق الانسان علمه البيان و فضله على سائر ضروب الحيوان ... اما بعد فاني لما وردت بلدة رشت من ارض گیلان و اجتمع على فضلائها من كل محل و مكان رایت من بينهم فخر الأقران؛ انجام: و لا ينقله بالتخمين و التمسست منه ان لا ينساني من صالح دعائه في مظان الاستجابة الدعاء للداعين و صلى الله على محمد الأمين و آله الغر الميامين. خط: نسخ؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ با مهر مجیز؛ کاغذ: فستقی جلد: میسن رویه روغنی، 5ص (31-35)، 16 سطر، اندازہ: 18/4×12/3سم [ف: 5-139]

917- اجازة لعلی بن نصر الله تبریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i naṣr-ul-lāh tabrizī

گنجوی، حسین بن ملاقلی، ق 13 قمری

(ganjavī, hoseyn ebn-e mollā qolī (- 19c

تاریخ اجازہ: 1274ق

ظاہراً مجاز علی بن نصر الله تبریزی شاگرد و مجاز از حاج محمد کریم خان کرمانی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9301/3

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1274ق؛ جلد: تیماج مشکى، 3ص (64-پ-67 ر)، 13 سطر، اندازہ: 22×16/5سم [ف: 30-64]

918- اجازة لعلی بن هاشم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'alī ibn-i hāshim

لاهیجانی، محمود بن محمد، ق 10 قمری

(lāhijānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 160

تاریخ اجازہ: پنج شنبہ 23 صفر 997ق

آغاز اجازہ: الحمد لله الذي هدانا لهذا الصراط المستقيم وبعث لنا محمدا صلى الله عليه واله للارشاد والتعليم ... و بعد فان الامير الكبير الأجل نجل سيد الأنبياء انجام اجازہ: سلك سبيل الاحتياط و كتب حامدا مصليا مسلما احوج الخلق عفوره الغني محمود بن محمد اللاهجاني تجاوز الله عزوجل عنه وعن جميع ابائه وامهاته وعن جميع المومنين و المومنات و كان من تحرير ذلك يوم الخميس ... چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 184-182)

[الذريعه 1: 249]

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1708/9

کا: حسين بن حيدر کرکی عاملی، تا: 1002ق؛ از روی نسخه اصل کتابت شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی البه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/19

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ از روی خط حسين بن حيدر کرکی عاملی؛ کاغذ: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3 گ (80پ-82ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/520]

919- اجازة على اكبر الخوانساری / اجازات / عربي

ijāzat-un li-al-akbar al-xānsārī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 1248ق

آغاز اجازہ: بسمله و منه النصره للغلبة على الشيطان الرجيم والتوفيق ... الحمد لله الذي انزل على عبده الفرقان ليكون للعالمين نذيرا

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/9

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و

تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعه 1264ق، دارای

حواشی با نشان «منه دام ظلله العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 13 گ (83-95ر)، 17 سطر، اندازه: $10/5 \times 15/5$ سم [اهدائی ف: 8-57]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/11

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/9

آغاز: برابر؛ انجام: القائم المعروف دعاؤه و صومه في السماء لا كفى قدره التي طبخها لافطاره ليبلغ في المؤمن من الغاية في

ص: 666

اختیار ایمانه.

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 20ص
(117-136)، 21 سطر (5/8x15)، اندازه: 15x21/4 سم [ف: 1/29-562]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/16

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 7-50]

920- اجازة لعمر افندی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-'umar afandi

افندی، عثمان، ق 12 قمری

(afandī, 'osmān (- 18c

در این اجازة قرائت که به جهت شیخ القراء حافظ سید عمر افندی فرزند سید مصطفی الزیله لی، نگاشته شده طریق قرائت مجیز به قرائت های معروف و غیر معروف به اختصار آمده و تصریح می شود که مجاز بعضی از این قرائت ها را در جامع (مسجد) شاهزاده سلطان محمد خان نزد وی خوانده است.

آغاز اجازة: الحمد لله منزل السبع المثانی و حافظ رواة الكتاب العزيز بنشر حرز الأمانی و أشهد أن لا اله الا الله وحده لا شریک له.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8548

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: سید حسین بن اسماعیل، تا: 1190ق؛ صفحه ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و فواصل جمله ها زرین، صفحه اول دارای سرلوح مختصر؛ مهر: مهر مجیز «عثمان» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5گ، 15 سطر، اندازه: 20x13/5 سم [ف: 22-123]

921- اجازة لعمر لطفی / اجازات / عربی

ijazat-un li-'umar lutfi

توقادی، محمد شاکر بن عمر، ق 14 قمری

(tūqādī, mohammad šāker ebn-e 'omar (- 20c

این اجازة را توقادی برای شاگردش عمر لطفی بن محمد العثمانجفی که سال ها به درس وی حاضر شده، در سال 1327 نوشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9961

آغاز: الحمد لله الذي شرح صدور العلماء لأنواع العلوم النافعة و رشح نحورهم بجواهر الفنون اللامعة

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: قرن 14؛ فواصل جمله ها دوایر زرین، صفحه ها مجدول به زر و مشکى و شنگرف، نام مجیز و تاریخ اجازہ در پایان به خط وی با مهر دائری «محمد شاکر» می باشد؛ جلد: تیماج مشکى، 8 گ، 15 سطر، اندازه: 22×13/5 سم [ف: 25-234]

922- الإجازة لعمر بن يوسف الرسولى / اجازات / عربى

al-ijāza li-'umar ibn-i yūsuf ar-rasūlī

حاسب، ابراهیم بن ممدود، ق 7 قمرى

(hāseb, ebrāhīm ebn-e mamdūd - 13c)

وابسته به: منهج الطلاب في عمل الاسطرلاب؛ اشرف الرسولى، عمر بن يوسف (-696ق)

تاریخ اجازہ: 689ق

تقریظی است از ابراهیم بن ممدود الحاسب الملکی الاشرفی بر کتاب «منهج الطلاب في عمل الاسطرلاب» عمر بن يوسف بن عمر بن علی رسولى (-696ق) که همان پادشاه دودمان رسولیه در یمن است. وی در این تقریظ صحت مندرجات آن را تأیید کرده است و در عمل اصطرلابات به وی اجازہ داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 150/3

آغاز: الحمد لله حق حمده. اقول و انا اقل عباد الله و اصغرهم ابراهیم بن ممدود الحاسب الملکی المظفری الاشرفی انی لما شاهدت الاصطرلابین الصغیر منهنما قسمة السدس و الکبیر قسمة الثلاث الذین عملهما مولانا الملك الأشرف عمر بن مولانا و مالک رزقنا السلطان الملك المظفر يوسف بن عمر خلد الله ملکهما و طول عمرهما في سنة 689؛ انجام: و کتب اقل [...] المظفری المشهور بن ابراهیم ابن ممدود الجلاء الموصلی الحاسبه و شهور سنه 689 ...

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 888ق؛ 1 گ (66) [ف: 2-82]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1660/3 و 4274/3 -ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-625] و [فیلم ها - ف: 3-40]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 464/3 -عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-8]

ijāzat-un li-‘īsa-bn-i ṣāliḥ al-baḥrānī

موسوی بحرانی، مهدی بن علی، ق 14 قمری

(mūsavī bahrānī, mahdī ebn-e ‘alī (- 20c

تاریخ اجازہ: پنج شنبہ 10 ذیقعدہ 1340ق

اجازہ ای است روایی به شیخ عیسی بن صالح بحرانی اجازہ دهنده مشایخ خود را نیز بیان کرده است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 530

آغاز: هو الله لا اله الا هو الكافي الشافي الوافي محمد رسول الله (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) بحار الانوار و الوسائل

نسخه اصل: کتابخانه سید علی عدنانی، خرمشهر؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 10ص [عکسی ف: 2-121]

ص: 667

924- اجازة لفتح الله / اجازات / عربى

ijāzat-un li-fath-ul-lāh

شفتى بيد آبادى، محمد باقر بن محمد نقى، 1175؟ - 1260 قمرى

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاريخ اجازة: 24 ذىحجه 1252ق

اجازة اى به ميرزا فتح الله

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/15

آغاز: بسمله و منه التوفيق للتوقي من الحجيم و التأييد للقوز بما في جنات النعيم. الحمد لله الذي انزل على سيد رسله الكتاب ليخرج به الناس؛ انجام: ثم الحجيم صلوه ثم في سلسلة ذرعها سبعون ذرعاً فاسلكوه. حرره خادم الشريعة في الرابع والعشرين شهر ذي الحجة في سنة 1252

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: ذىحجه 1252ق؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکى با جدول های گرهى عطف میشن، ص (221-228)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4 سم [ف: 1/29-563]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/6

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه اى، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 2/33-175]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/3 و عکسى 2008/3

نسخه اصل: بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف) [محدث ارموى مخ: 1-33] و [عکسى ف: 6-123]

925- اجازة لقاسم الخوئی / اجازات / عربى

ijāzat-un li-qāsim al-xūī

شفتى بيد آبادى، محمد باقر بن محمد نقى، 1175؟ - 1260 قمرى

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاريخ اجازة: دهه اول ربيع الثانى 1258ق

اجازة اجتهاد و روايت

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/12

آغاز: بسمله و منه التوفيق للفوز بما في جنات النعيم. الحمد لله على انعامه وفضاله و الصلوة والسلام على مفخر قطان ارضه وسمائه و على ابن عمه عترته؛ انجام: امامنا و ملازنا (كذا) صاحب العصر و الزمان عجل الله فرجه و كحل عيوننا تراب نعاله برحمته وفضله وقوته. حرره خادم الشريعة في العشر الأول من شهر ربيع الثاني في سنة 1258

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 7ص (167-173)، 21 سطر (8/5×15)، اندازه: 21/4×15سم [ف: 29/1-563]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/16

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17سم [ف: 33/2-175]

926- الإجازة للقره حصارى / اجازات / عربی

al-ijāza li-l-qara ṣiṣārī

کبروی، یوسف بن محمد، ق 12 قمری

(180 - (kobravī, yūsof ebn-e mohammad

اجازه ی روایی نسبتاً مفصلی از شیخ یوسف بن محمد کبروی (نزیل چوروم، ترکیه است که به تلمیذ خویش شمس الدین ابوالضیاء مصطفی افندی قره حصارى داده است. شیخ یوسف در ابتدا طرق روایی چهارگانه خویش را می آورد، سپس طریق روایی خویش را به دو صورت ذکر می کند. در ادامه به تفصیل به این دو طریق روایی، سلسله مشایخ خود را تا «... عن أبي الحفص الكبير عن الإمام المجتهد محمد بن الحسن الشيباني عن الإمام الأعظم أبي حنيفة النعمان بن ثابت الكوفي، شيخ كل إمام، عن حماد بن أبي سليمان عن ابراهيم بن يزيد النخعي عن علقمة بن قيس عن عبدالله بن مسعود عن رسول الله صلى الله عليه وسلم عن جبرئيل الأمين عن رب العالمين جل جلاله» می رساند. باید دانست که استاد مجیز، ابو الفیض (ابوالوقت / ابو الجواد) محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن عبدالرزاق، مشهور سید مرتضی حسینی بلگرامی زبیدی (-1205ه) نسبش با چند واسطه به احمد بن عیسی بن زید بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب (علیه السلام) می رسد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 510/35 کر

آغاز: بسمله الحمد لله مستحق الحمد حتى لا انقطاع و مستوجب الشكر بأقصى ما استطاع الذي لا يستفتح بأفضل من اسمه كلام ... و بعد فإن الشيخ الفاضل والأوحد الكامل ... شمس الدین ابو الضیاء مصطفی افندی القره حصارى ... قد قرأ علی ألفیة المصطلح للعراقی و صحیح الإمام أبی عبدالله محمد بن اسماعیل البخاری و أجزته حفظه الله تعالى بأن يروى عنى الكتاب المذكور بتمامه و كذا باقى الكتب و السنن انجام: حرر هذه الوثيقة المشتملة بالإذن و الإجازة، أحقر المشايخ، الشيخ يوسف بن محمد الكبروى نزيل چوروم المحدث المفسر الحنفى مذهباً و المنصورى اعتقاداً و الخلوتى مع النقشبندى خرقة و مشرباً غفر الله له و لوالديه و لمشايخه و لمن تلمذ

عنه و صلى الله على سيدنا محمد و آله و اولاده و ازواجه و اصهاره أجمعين

خط: نستعليق تحريري، كاتب = مؤلف، تا: اوایل قرن 13، جا:

ص: 668

گویا ترکیه؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک آهار مهره، 4گ (138 پ - 141ر)، 21 سطر، اندازه: 16/5×9/5 سم [ف: 40/2-366]

927- اجازة لقطب الدین محمد التبریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-qutb-ud-dīn muḥammad at-tabrīzī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 970/1

نسخه اصل: چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی ش 3759؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: شنبه 5 ربیع الثانی 1009ق؛ این اجازه در پایان رساله اول این مجموعه آمده است. [عکسی ف: 2-452]

928- اجازة لقطب الدین محمد بن محمد رازی / اجازات / عربی

ijazat-un li-qutb-ud-din muhammad ibn-i muhammad rāzī

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326

صورت اجازه علامه حلّی به قطب محمد بن محمد رازی صاحب شرح مطالع و شمسیه منقول از خط شهید اول.

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 604/106

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن 19 ص 1 (399) [ف: 5-112]

929- اجازة لکمال الدین حاج بابا بن میرزا جان قزوینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-kamāl-ud-dīn ḥāj bābā ibn-i mīrzā jān qazwīnī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

چند اجازه است از شیخ بهائی به حاج بابا قزوینی برای روایت کتاب های خود او.

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 46

ضمن حبل المتین؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1007ق [ف: 1-37]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14232/8

شامل سه اجازه به اوست: 1. اجازه روایت «الاثنا عشرية في الصلوة» که شیخ بهائی در 1016 ق در قریه آب گرم واقع بین دیلمان و قزوین بعد از اتمام قرائت آن به قزوینی نوشته (32پ)، 2. اجازه روایت «الاثنا عشرية في الصوم» بدون تاریخ (51ر)، 3. اجازه روایت «الاثنا عشرية في الحج» در 3 شوال 1020ق (61پ)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1016ق و 1020ق؛ جلد: مقوایی، عطف و حاشیه تیماج، 3گ (32پ و 51ر و 61پ)، اندازه: 19/5×12/5 سم [ف: 38-344]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10498

پس از «مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین» شیخ بهائی که قزوینی کتابت کرده است؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: محرم 1028ق [ف: 26-406]

930- اجازة لکمال الدین شاه میر حسنی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-kamāl-id-dīn šāh mīr hasanī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

اجازه روایت است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 540/2

آغاز: بسمله وبه ثقتی قرأ وسمع لدي ... الأ مجد الورع الأوحد ... امیر کمال الدین شاهمیر الحسنی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سر ترنج، 2گ، 14 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-12]

931- اجازة لکمال الدین عبد الصمد عاملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-kamāl-ud-dīn 'abd-uṣ-Ṣamad 'āmīlī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 686 مشکاة

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 995ق [ف: 5-1066]

932- اجازة لکمال الدین عطاء الله بن مسیح الآملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-kamāl-ud-dīn 'aṭā'-ul-lāh ibn-i masīḥ al āmulī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8421/1

مجیز اجازہ را بر پشت مجموعہ حواشی فقہی خود کہ مجاز کتابت کردہ نگاشته است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 5 رجب 931ق
[مختصر ف: -24]

933- اجازة لکمال الدین محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-kamāl-id-dīn muhammad

ص: 669

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4699/2

آغاز: بسمله. انهاء المولى الفاضل الكامل الزكى مولانا كمال الدين بن محمد (ناخوانا) و فقه الله تعالى سماعاً و تصحيحاً... شهر ربيع الأول من شهور سنة ثمان و ثمانين بعد الالف؛ انجام: و كتب بيميناه الجانية القاسية احقر العباد محمد باقر بن محمد تقى عفى عنهما حامداً مصلياً مسلماً.

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 1088ق؛ تذکر: در فهرست فقط «محمد باقر بن محمد تقی» آمده و احتمالاً مجلسی دوم است، در پایان کتاب «من لايحضر الفقيه» در هامش؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 18 سطر (11×16)، اندازه: 25x19سم [ف: 81-13]

-اجازة لمحقق الكرکى «اجازة لعلى بن حسين بن عبدالعلى کرکى

934- اجازة لمحمد الأشرفى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad al-ašrafi

شفتى بيدآبادى، محمد باقر بن محمد تقى، 1175؟ - 1260 قمرى

Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad

naqā (1762 - 1844)

تاریخ اجازة: 23 صفر 1257ق

اجازة روایت و اجتهاد

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/1

آغاز: بسمله و منه التوفيق للفوز بما في جنات النعيم. الحمد لله العليم الحليم المجيد الرحيم الفعال لما يريد و الصلوة و السلام على اكمل انبياته؛ انجام: كفى هذا البيان و الكلام للمتصددين للحكومة بين الأنام و على محمد و آله الالف الصلوات و السلام. حرره خادم الشريعة في الثلاث و العشرين من شهر صفر في سنة 1258

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 9ص (1-9)، 21 سطر (5/8×15)

، اندازه: 15×21/4 سم [ف: 29/1-561]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/1 و عکسی 2098/1

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکى، اندازه: 15/5 × 21/5

سم [محدث ارموی مخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-123]

935- اجازة لمحمد اصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad-i isfahānī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi (1628 - 1699

تاریخ اجازة: سلخ رمضان 1082ق

اجازة به امیر محمد اصفهانی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15312/3

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى محمد و آله خيرة الوري و اعلام الهدى اما بعد فيقول المذنب الخاسر القاصر عن نيل لمفاخر و المآثر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: سلخ رمضان 1082ق؛ جلد: تیماج قهوه ای نرم بدون مقوا، 8ص (39-46)، اندازه: 10×16/8 سم [ف: 43-13]

936- اجازة لمحمد البهرانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad al-bahrani

حسینی اصفهانی، محمد مهدي بن هدايت الله، 1152 - 1218 قمری

(hoseynī esfahānī, mohammad mahdī ebn-e hedāyat-ol lah (1740 - 1804

اجازة مفصلی است که برای شیخ محمد بهرانی نگاشته است. این اجازة در پایان کتاب «الدروس» کتابت شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7647

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي نور قلوبنا بانوار هدايته و فتح مسامع عقولنا بمقاليد عنايته؛ انجام: و آن لاینسانی فی الخلوات و ادبار الصلوات

و مظان استجابة الدعوات في حياتي وبعد الممات وكتب الآثم ابن ... الموسوي

محمد مهدي الموسوي.

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، بی تا، 1ص، 27 سطر [ف: 27 - 39]

937- اجازة لمحمد الطباطبائي السمناني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muhammad at-tabāṭabāyī as-simnānī

کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006 - 1091 فیض قمری

(feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680

اجازة نقل روایت است که فیض کاشانی برای شاگردش، میر محمد خان طباطبایی سمنانی متخلص به «خیر» صادر کرده است.

چاپ: میراث حدیث شیعه، دفتر دوم، مقاله اجازات فیض

ص: 670

آغاز: الحمد لله الذي ابقى رمق رواية الحديث بابقاء نوع عامله حامله؟) والصلوة والسلام اما بعد فقد استجازني الاخ الاعز ...

میر محمد خان؛ انجام: وجعل آخرته خیر من دنياه بحرمة من اصطفاه وارتضاه والحمد لله.

خط: نسخ، کا: محمد قصاب بن محمد مؤمن سمنانی، تا: 1281ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ (159ر) [ف]

938- اجازة لمحمد الكوبناني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muhammad al-kūbanī

لویمی، عبد المحسن بن محمد، ق 13 قمری

(19c - lovīmī, 'abd-ol-mohsen-e-bn-e mohammad)

اجازه ای از عبدالمحسن بن محمد بن مبارک احسائی که در 1209 ق از حسین بن محمد درازی بحرانی (1216 ق) اجازه روایت گرفته است، به ملا محمد (لکهنوی) ملا محمد کوبنانی.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1544/3- عکسی

آغاز: باسم الله. الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى. و بعد، فقد استجازني الولد الاعز الملا محمد الكهنوي

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا؛ به دنبال «اجازه» حسین بن محمد درازی بحرانی مورخ 1209 ق به همین عبدالمحسن احسائی، با نشان مهر چهار گوش ناخوانا از مجیز، 1ص (346)

[عکسی ف: 1-7]

939- اجازة لمحمد بن ابوالحسن الموسوي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muhammad ibn-i ab-ul-hasan al-mūsawī

حسینی استرآبادی، محمد تقی بن حسن، ق 11 قمری

(17c - hoseynī estarābādī, mohammad taqī ebn-e hasan)

تاریخ اجازه: ذیقعده 1027ق

اجازه و تصدیق اجتهادی است که برای معز الدین محمد بن ابوالحسن موسوی نگاشته است. این اجازه در پایان کتاب «تحفة الرضا» به

چشم می خورد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6533

آغاز: بسمله، و الی جناب فضلك الاستعاذة من الشيطان الرجيم اما بعد حمد واجب الوجود و مفيض الخير و العدل و الجود؛ انجام: كتب هذه الأحرف اقل الانام محمد تقی في أوائل العشر الثاني من شهر ذي القعدة من شهر سنة 1027 من الهجرة النبوية عليه الصلاة و التحية.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 2ص، 19 سطر [ف: 27-38]

940- اجازة لمحمد بن احمد بن ابی المعالی موسوی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i ahmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

ابن معیه، محمد بن قاسم، 693 - 776 قمری

(ebn-e mo'ayye, mohammad ebn-e qāsem (1294 - 1375

تاریخ اجازہ: 12 محرم 768ق

آغاز اجازہ: اللہ الموفق. يقول العبد الفقير الى رحمة الله الغني محمد بن القسم بن الحسين بن معيه الحسيني تجاوز الله عن سيئاته انجام اجازہ: من رواياتي و قراءاتي و مستجازاتي و جميع ما الفتته و ما للرواية فيه مدخل

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 771-173)

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/7

خط: نسخ معرب، بی کا، تا: قرن؛ 8 کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 2 گ (88پ-89ر)، 16 سطر (8×13)، قطع: بغلی، اندازہ: 15×12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1708/8

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازہ: 21×15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/18

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، انجامه: «و کتبت هذه الأحرف (في ثاني عشر المحرم في سنة ثمان و ستين و سبعمائة هجرية و مولد كاتبها في ثامن عشرين جمدي الاخر سنة ثلث و تسعين و ستمائة ختم له اعماله بالصالحات، ابراهيم بن محمد الحرفوشي العاملی عامله الله بلطفه

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با
ترنج و سرترنج، 3گ (78-80رپ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازہ: 20/1×12/3

سم [ف: 520-29/1]

941- اجازة لمحمد بن احمد بن ابی المعالی موسوی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i ahmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

علوی، محمد بن حسن، ق 8 قمری

(alavī, mohammad ebn-e hasan (- 14c'

در آن مجیز روایت تعدادی از کتب شیعه و سنی را با ذکر سند روایی خود به مجاز اجازہ داده است.

آغاز اجازہ: استخرت الله تعالى و اجزت للسید الكبير المعظم العالم الفاضل الفقیه الحامل لكتاب الله

انجام اجازہ: عن قاضي القضاة أبي محمد بن عبدالواحد بن

ص: 671

احمد الثقفي الكوفي عن الشيخ العدل ابي سعيد

چاپ: در ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: صص 152-169)

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/7

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ 730ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 14 گ (89پ - 102پ)،
16 سطر (8×13)، قطع: بغلی، اندازه: 15×12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/15

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-
1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/25

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با
ترنج و سرترنج، 15 گ (121ر-135ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 1-29/522]

942- اجازة لمحمد بن احمد بن ابي المعالي موسى / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muhammad ibn-i aḥmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

علوی، محمد بن حسن، ق 8 قمری

(alavī, mohammad ebn-e hasan (- 14c'

تاریخ اجازة: صفر 730ق

محمد بن احمد بن ابي المعالي موسى در سال 730ق چهار کتاب (غریب القرآن محمد بن عزیز سجستانی؛ اسرار العربیة ابن انباری؛
نهج البلاغة و مقامات حریری) را نزد محمد بن حسن بن محمد بن ابي الرضا علوی خواند و علوی برای وی چهار گواهی قرائت و اجازة
روایت کوتاه به صورت جداگانه نوشت. اجازة حاضر، اجازة قرائت کتاب «غریب القرآن» محمد بن عزیز

سجستانی (330ق).

آغاز اجازة: قرا علی السید الولد العزیز الفقیه العالم الفاضل فخر السادة جمال الشرف شمس الدین محمد بن السید الکبیر ... و اجزت له

رواية ذلك عنى عن والدي عن الشيخ الفقيه ... يوسف بن المطهر

انجام اجازة: احمد بن الحسن الحنط المقرى عن ابن سمعان عن العزيزي المؤلف فليرو ذلك متى شاء. وكتب محمد بن الحسن بن محمد بن ابى الرضا العلوى في صفر سنة ثلثين و سبعمائه

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: ص 170)

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/5/1

خط: نسخ معرب، كاتب = مؤلف، تا: 730ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 16 سطر (8×13)، قطع: بغلی، اندازه: 15×12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیرى؛ شماره نسخه: 1708/4

کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11 کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/14

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1 گ (76-76 پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 1-29/519]

943- اجازة لمحمد بن احمد بن ابى المعالى موسى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad ibn-i ahmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

علوى، محمد بن حسن، ق 8 قمرى

(alavī, mohammad ebn-e hasan (- 14c

تاریخ اجازة: شعبان 730ق

اجازة كتاب «اسرار العربية» عبدالرحمن بن محمد ابن انبارى (577ق) است. آغاز اجازة: قرا على السيد الولد العزيز النجيب العالم الفاضل الكامل شمس الدين زين العلماء مفخر السادات محمد

انجام اجازة: فليرو ذلك عنى شا وفقه الله لمراضيه و كتب محمد بن الحسن بن ابى الرضا في شعبان المبارك سنة ثلثين و سبعمائه. چاپ:

ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: ص 170)

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/5/2

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: 730ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 16 سطر (8×13)، قطع: بغلی،
اندازه: 15×12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/5

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-
1027]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/15

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با
ترنج و سرترنج، 1 گ (76پ)، 17-18 سطر (8×14/5)،

ص: 672

اندازه: 20/1 × 12/3 سم [ف: 29/1-519]

944- اجازة لمحمد بن احمد بن ابى المعالى موسى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i ahmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

علوى، محمد بن حسن، ق 8 قمرى

(alavī, mohammad ebn-e hasan (- 14c'

تاریخ اجازہ: صفر 730 ق

اجازہ قرائت نہج البلاغہ) است.

آغاز اجازہ: لله الحمد. قرا على السيد الولد الاعز الفقيه العالم الفاضل شمس الدين جمال الاسلام مفخر الساده زيب العلماء محمد

انجام اجازہ: ابى على بن ابى جعفر الطوسى عن المؤلف السيد الرضى رحمهم الله الجميع فليرو ذلك منى شا موقفا نفعه الله و كتب محمد بن الحسن بن محمد بن ابى الرضا العلوى في صفر ختم بخير سنه 730.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: ص 2-171)

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/5/3

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: 730 ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 16 سطر (1368)، قطع: بغلی، اندازه: 15x12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیرى؛ شماره نسخه: 1708/6

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21x15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 8975/16

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070 ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1 گ (77-77 پ)، 17-18 سطر (8x14/5)، اندازه: 20/1x12/3

سم [ف: 29/1-519]

945- اجازة لمحمد بن احمد بن ابى المعالى موسى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad ibn-i ahmad ibn-i abi-l-ma'ālī mūsawī

علوى، محمد بن حسن، ق 8 قمرى

(alavī, mohammad ebn-e hasan (- 14c'

تاریخ اجازہ: اواخر صفر 730 ق

اجازہ کتاب «مقامات» قاسم بن علی حریری (516ق) به اوست.

آغاز اجازہ: و قرا علی ایضا السید شمس الدین المذكور و فقه الله لادراك الكمال و اسبغ عليه ظلال

انجام اجازہ: عن الشيخ الفقيه سديد الدين عن ابن بنت الحرير عن المؤلف الحريري رحمه الله الجميع و كتب محمد بن الحسن بن ابى الرضا في اواخر صفر سنة 730.

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: ص 3-172)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6248/5/4

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: 730 ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 16 سطر (8×13)، قطع: بغلی، اندازه: 15×12 سم [ف: 16-226]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/7

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 8975/17

آغاز: برابر؛ انجام:

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070 ق؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، گ (77-78)، 17-18 سطر (8×5/14)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 1-29/520]

946- اجازة لمحمد بن اسماعيل العراقي / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i ismā'īl al-'irāqi

درازی، حسین بن محمد (-1216ق)

(derāzī, hoseyn ebn-e mohammad (1216 – 13c

تاریخ اجازہ: 7 شوال 1210ق

اجازہ مفصلی بہ شیخ محمد بن شیخ اسماعیل بن شیخ ناصر عراقی است. اجازہ مذکور در پشت برگ اول «الدروس» می باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7647

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي أوجب النفر على العلماء الاعلام التحمل الأحكام عن نوابهم عليهم السلام؛ انجام: وكتب خادم العلماء المحدثين والأئمة الميامين العبد الجاني حسين بن محمد بن احمد بن ابراهيم الدرازي البحراني باليوم السابع في شهر شوال للسنة العاشرة بعد المأتين والالف حامداً مصلياً على النبي وآله الميامين والحمد لله رب العالمين

خط شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، 2ص، 45 سطر [ف: 27-23]

947- اجازة لمحمد بن ترکی غروی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i turkī garawī

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - 950؟ قمری

ص: 673

تاریخ اجازہ: 6 شوال 915ق؛ محل صدور اجازہ: نجف

قطیفی در اثنای اجازہ خود متن کامل اجازہ فخر المحققین حلی (-771ق) به شهید اول (-786ق) را آورده است. این اجازہ تاریخ 15 ذیقعدہ 758ق را دارد. به همین جهت و بر اثر بی دقتی در وزیری (3: 1031 و 1033، ش 33 و 63) تصور کرده اند فخر المحققین برای این ترکی اجازہ صادر نموده است و این اجازہ را به اشتباه اجازہ فخر المحققین به شمس الدین محمد بن ترکی در 758ق دانسته اند.

آغاز اجازہ: الحمد لمن خلق العقل هاديا الى النجاة من معاضل المشكلات وجعله معصوما

انجام اجازہ: و عليك بالمدائمة على كتاب الله وسنة نبيه و صلة ذريته و كتب الفقير الى الله المنان ابراهيم بن سليمان حامداً مصليا مستغفرا في المشهد الغروي صلوات الله وسلامه على مشرفه بتاريخ سادس شهر عاشورا سنة خمس عشرة و تسعمائة سبجان ربك رب العزة عما يصفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 106-89)

[الذريعة 134/1]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/34

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: 23 ربیع الاول 1011، جا: مشهد؛ از روی خط مجیز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/7

آغاز: برابر؛ انجام: برابر، انجامه: «اللهم انفع بها المخلصين و طلاب اليقين و اختم لنا بما ختمت به لعبادك الصالحين و الحمد لله رب العالمين و هذه الاجازة كتبها افقر عبادالله الغني حسين بن حيدر الحسيني الكركي من خط المجيز رحمه الله في المشهد المقدس الرضوي على مشرفه الصلوة و السلام في ثالث عشرين شهر ربیع الاول سنة الف واحد عشر هجريه على مشرفها الصلوة و التحية»

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1070ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 15گ (36-50)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-517]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/54

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ این اجازہ پیش تر در نسخه آمده بود (رساله هفتم) و در این جا تکرار شده است؛ 15گ (289پ-303)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-529]

948- اجازة لمحمد بن جعفر کرمانی / اجازات عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i ja'far-i kirmānī

نجفی، قاسم، - 1290 قمری

(najafi, qasem) - 1873

اجازة روایت و اجتهاد است به شیخ محمد پسر شیخ جعفر سلطان العلماء بن محمد بن عاشور کرمانی معروف به شیخ رضائی (-1294 ق) که به نوشته الذریعه تقریر درس پدر خود را در دو جلد و نیز شرحی آمیخته بر خیارات شرایع نوشته (نسخه حاضر ضمیمه اجازات خیارات و برخی بخش های تقریرات است. به نوشته صاحب الذریعه، حاج ملا باقر، سرگذشت مجاز را در «جنة النعیم» آورده است. فرزند وی شیخ جعفر سلطان العلماء دارای کتابخانه ای بزرگ در تهران بوده که گویا بعداً پراکنده شده و چندین نسخه از آن که مهر بزرگ و مدور

جعفر بن سلطان العلماء» را جای بجا دارد در کتب مرحوم امام جمعه خویی دیده می شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7/1

خوئی آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاة والسلام ... اما بعد فان جناب العالم ... العامل ... الحاج الشيخ محمد نجل شیخنا ...
الشیخ جعفر ... لما تشرفنا بخدمته ... اختبرناه بجملة و آفة من معضلات المسائل؛ انجام: خادم الشریعة المطهرة محمد قاسم النجفی بن
الشیخ محمد بن الشیخ علی النجفی قدس سره و طهر رسمه.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1174ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز، 3ص (1-3)، 21 سطر، قطع: خشتی اندازه:
1/5 × 21/5 سم [ف: 5-7]

949- اجازة لمحمد بن حسن الاسترآبادی / اجازات عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i hasan al-istarābādī

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - 950 قمری

(qatīfī bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān) - 1544

تاریخ اجازة: 21 محرم 120ق؛ محل صدور اجازة: نجف اشرف

آغاز اجازة: الحمد لله الذ ابتدا فطره ما خلق فاحسنه علی غیر مثال و فضل بنی ادم علی کثیر ممن خلق علی علم منه

انجام اجازة: و آن لاینسنی من الدعافی خلواته و دبر صلواته کما لانساه حتی او سد رمیما فی التراب و الی المرجع و الماب

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 115-108)

[الذریعه 134/1]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/44

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-

[1027

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8957/64

ص: 674

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1071ق، کاغذ: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، گ (325-331ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-531]

950- اجازة لمحمد بن حسين حر عاملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li- muhammad ibn-i husayn-i ḥurr-i 'āmilī

محقق خوانساری، حسین بن محمد، 1016 - 1099 قمری

(mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688

اجازة آقا حسین خوانساری به صاحب «وسائل» شیخ حر عاملی در 1091 ق.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1910/3

بی کا، بی تا 17 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 3-149]

951- اجازة لمحمد بن شرف الدین جزائری عاملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i šaraf-ud-dīn jazā'irī 'āmilī

خاتون آبادی، محمد بن علی، - 1057 قمری

(xātūn-ābādī, mohammad ebn-e 'alī (- 1647

تاریخ اجازة: اوایل جمادی الثانی 1058ق

پس از خواندن «الاستبصار» نزد مجیز نگاشته شده است. مورد اجازة «الاستبصار» و کتب دیگری است که بهائی به این خاتون اجازة داده بوده است.

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7436/1/2

بی کا، تا: 1058؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 13 سطر (6×12/5)، اندازه: 17×12 سم [ف: 3-47]

2. قم؛ بروجردی؛ شماره نسخه: 466/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، گ (28پ-31ر)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 2-295]

952- اجازة لمحمد بن صالح الغروی الحلی / اجازات / عربی

ابن ابی جمهور، محمد بن علی، 838؟ - 906؟ قمری

(ebn-e abī jomhūr, mohammad ebn-e 'alī (1435 - 1501

تاریخ اجازہ: نیمہ جمادی الاول 898ق؛ محل صدور اجازہ: قریہ قلفان در ولایت استرآباد

اجازہ ای برای قرائت کتاب «ارشاد الاذهان» علامہ حلی است.

آغاز اجازہ: الحمد لله الذي ارشدنا بارشاد الاذهان إلى معرفة احكام الايمان و علمنا بواسطة تحرير مسايله

انجام اجازہ: في قريه قلفان حفت بالامان و كتب المجيز المذكور كاتب الاحرف الفقير الى الله العفو الغفور محمد علي بن ابی جمهور الاحساوی تجاوزالله عن سياته و غفر له و لوالديه انه غفور رحيم وصلى الله عليه سيدنا محمد و اله و سلم

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج108: 20-18)

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/32

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/53

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ از روی خط مؤلف؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (287پ-289ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3سم [ف: 29/1-528]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/63

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ این اجازہ در نسخه تکرار شده است؛ 2گ (324 - 1323پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3سم [ف: 29/1-531]

کاشانی، عماد الدین یحیی بن احمد، - 766 قمری

(kāšānī, 'emād-od-dīn yahyā ebn-e ahmad (- 1365

اجازه ای است که یحیی بن احمد کاشی برای ضیاء الدین محمد بن صدرالدین مختار که از وزراء بوده نگاشته و مجاز در نزد مجیز کتب روایی از جمله کتب اخبار «الشهاب» و غیر آن را خوانده است. در نسخه حاضر اجازه مختصر دیگری از یحیی بن احمد به همین مجاز در 745ق نیز درج شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6377/4 - 32/77

آغاز: بسملة الحمد لله حق حمده و ثنائه على توالى نعمه و آلائه و الصلوة و السلام على رسوله محمد خير خلقه و خاتم انبيائه و على آله و أصحابه؛ انجام: و اذا حصل لك ايها المحرر في التحصيل هذه الرتبة العليا فعليك بالاحتياط و المراجعة مرة بعد اخرى

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه ای، 5گ، 8 سطر، اندازه: 29×21 سم [ف: 1-81]

954- الإجازة لمحمد بن طاهر الياسخومي / اجازات / عربی

ص: 675

بار خالی، احمد بن محمد علی، ق 13 قمری

(bārḫālī, ahmad ebn-e mohammad 'alī - 19c)

اجازه نامه ای است از احمد بن محمد بار خالی که برای طاهر پاسخومی شاگرد خویش نگاشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14544

آغاز: بسملة، بسم الله مفتاح كل كلام و مصباح كل ظلام و خاتمه كل نظام فمن قالها في عمره مرة لم يبق من معاصيه ذرة، الباء هو الباقي و يبقى وجه ربك ذو الجلال والإكرام و السنين هو الساقى و سقاهاهم ربهم شراباً طهوراً... و بعد، فإن المولى حافظ محمد بن طاهر الياسخومي لما اشغل عندي مدة مديدة و زماناً طويلاً بمذاكرة العلوم العربية و الآلية و الأدبية... انجام: و هو عن ابن عباس و هو عن امام حرم رسول الله صلى الله عليه و سلم مالك بن انس و هو عن نافع و عن ابن عمر كلاهما عن النبي صلى الله تعالى عليه و سلم.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1253ق؛ محشی؛ دارای مهر هشت گوش مؤلف (مجیز) «الحاجی احمد..» با کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج گل و بوته، 11 سطر، اندازه: 10×5سم [ف: 36-550]

955- اجازة لمحمد بن عبد الحي الشريف / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad ibn-i abd-ul-hayy as-sarif

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 225/2

کاتب = مؤلف، تا: در دهه نخستین ذیقعده 1012ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی [سنا: ف: 1-105]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6592

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1012ق [ف: 17-167]

956- اجازة لمحمد بن عبدالرحمن حلی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i 'abd-ur-raḥmān hilī

طریحی، فخر الدین بن محمد، 979 - 1087؟ قمری

(torayhī, faxr-od-dīn ebn-e mohammad (1572 - 1677

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9610/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول 1070ق؛ 1گ (40) [مختصر ف: -23]

957- اجازة لمحمد بن عبدالرسول کاشی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i "abd-ur-rasūl-i kāshī

خوانساری، علی اکبر بن ابراهیم، - 1271 قمری

(xānsārī, "alī akbar ebn-e ebrāhīm (- 1855

تاریخ اجازة: غره ذیقعدة 1265ق

اجازة ای است اجتهادی روایی که خوانساری به شیخ محمد بن مولی عبدالرسول کاشانی داده است، و در آن علاوه بر تأیید اجتهاد وی، اجازة نقل روایات را از طرق مشایخ خود داده است. خوانساری به تفصیل از شیوخ خود نام برده است

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15506

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و منیر النصرة للغلبة علی الشیطان الرجیم و التوفیق للفوز بجنات النعیم و به الاستعاذة من همزات الشیاطین؛

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعدة 1265ق؛ مهر: «هو العلی الأكبر» (بیضی)؛ جلد: چرم قهوه ای ساده، 6گ، 23 سطر، اندازه: 16×22/5سم [ف: 43-131]

958- اجازة لمحمد بن عبد الوهاب الهمدانی / اجازات

ijāzat-un li-muhammad ibn-i "abd-ul-wahhāb al hamadānī

نجفی، راضی بن محمد، ق 13 قمری

(najafi, rāzī ebn-e mohammad (- 19c

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 609/2

خط: نسخ خوش، کا: محمد نجف آبادی، تا: ذیقعدة 1287ق، جا: کاظمین، به دستور حاج ملا آقا بزرگ خراسانی؛ با نسخه اصل مقابله شده است و دارای بلاغ است؛ دارای مهر چهار گوشه: «وقف مدرسه خیراتخان»؛ واقف: علیمردان خان تیموری؛ جلد: تیماج عنابی، 17 سطر (5/8×14)، اندازه: 15×21/5سم [ف: -490]

ijazat-un li-muhammad ibn-i ata-ul-lah alqani

اجازة كوتاهى به محمد بن عطاء الله القانى كه در آن طريق اساتيدش كه از استاد مجيز محمود بن عبدالله فردقانى است به وى داده شده است.

كاشان؛ مدرسه سلطانى؛ شماره نسخه: 361/6

آغاز: الحمد لله واهب الحسنات الماحي السيئات الغافر الخطيات الرافع الدرجات الاخذ بناصية أهل الأرض و السموات و اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له شهادة ينجي صاحبها؛ انجام: كرم الله وجهه و هو صحب سيد المرسلين و امام المتقين و شفيع المذنبين رسول رب العالمين محمد عليه افضل الصلوات و الكمل التحيات و الحمد لله رب العالمين

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج سیاه، 3گ، 14

ص: 676

سطر، اندازه: 14×9 سم [ف]

960- اجازة لمحمد بن علي کرمانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā muhammad ibn-i mullā 'alī kirmānī

اخباری، محمد بن عبد النبي، 1178 - 1232 قمری؟

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

اجازة روایت «اصول کافی» کلینی، به ملا محمد بن ملا علی کرمانی. در 1230 ق (؟).

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1450-عکسی

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی. اما بعد، فقد اجزت الاخ فی الله؛

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: جمعه 2 صفر 1230 ق؛ در پایان اصول کافی» کلینی [عکسی ف: 1-8]

961- اجازة لمحمد بن علي بن خاتون عاملی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i 'alī ibn-i xātūn-i 'āmīlī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahāī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازة: 16 رمضان 1029 ق

گواهی بهائی است بر این که شیخ شمس الدین محمد بن شرف الدین علی خاتونی عاملی «اربعین» او را نزدش خوانده و آن را به فارسی در آورده است. آغاز اجازة: بسمله. اما بعد الحمد و الصلوة فقد قرأ علی کتاب شرح الأحادیث الأربعین ... شمس الدین محمد الخاتون

انجام اجازة: كما هو دابی له فی غالب الاوقات و الحمد لله اولاً و اخراً و باطنا و ظاهراً

[الذريعة 1: 239]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 687/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قاضی حسن مکی بن محمد، تا: یکشنبه 2 ذیقعده 1044 ق؛ از روی خط بهائی و به دستور دارنده کتاب، ضمیمه ترجمه اربعین شیخ بهائی توسط این خاتون است؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مقوایی سرخ، 2 گ (11 پ - 12 ر)، اندازه: 14×24 سم [ف: 5-]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7436/1/4

بی کا، تا: محمد بن شرف الدین علی حسینی جزائری، تا: 10 جمادی الثانی 1048ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 13 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف: 3-47]

3. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 7436/1/3

غیر از اجازه شماره دیگر این مجموعه (سپهسالار ش 7436/1/4) می باشد؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی یک لا، 13 سطر، اندازه: 17×12 سم [ف: 3-47]

4. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 80

خط: نسخ، کا: محمد معصوم بن ابوطالب حسینی، تا: 128ق [ف: 64-]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/74

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: 1255ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میثن عنابی ضریبی با ترنج و سرتنج، 1 گ (345پ)، 17-18 سطر)

8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-533]

962- اجازة لمحمد بن مبارز الحسینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i mubāriz al-husiynī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) mohaqqaq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn

تاریخ اجازة: ربیع الاول 934ق؛ محل صدور اجازة: مشهد غروی (نجف)

اجازة ای است مفصل که به سید شمس الدین ابا القاسم اسد الله

حیدرة بن زین الدین ابو الحسن علی بن شمس الدین ابو عبد الله محمد بن مبارز الدین مائده حسینی شوشتری داده و در آن علاوه بر طرق شیعه به طرق روایی خود از اهل سنت نیز اشاره دارد و مجیز هنگامی که به زیارت امیر المومنان (علیه السلام) نائل شده با سید شوشتری معاشرت داشته است. شوشتری برخی از کتب را نزد وی خوانده و کرکی از وی بسیار تجلیل و تکریم می نماید.

آغاز: الحمد لله حمدا يستوجب من نعمه اسبغها و من قسمه اوفرها و من عنا يا ته اجلها و من الطافه اشملها و من هباته اجلها

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه صدر (خاتم الانبياء)، بابل؛ خط: نسخ، کا: حسن بن يحيى علوى حسنى، تا: با تاريخ 954ق؛ 11ص (380-391) [عکسی ف: 4-59]

963- اجازة لمحمد بن محمد از طوایی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i muḥammad azṭawāyī

زهدي از طوایی، محمد بن حسين، ق14 قمری

(zohdī aztavābī, mohammad ebn-e hoseyn (- 20c

تاریخ اجازة: 29 ذیقعدة 1325ق

اجازة ای که برای فرزندش سید محمد بن محمد بن حسین از طوایی (از ایالات قسطنونوی، ترکیه) نگاشته شده، مشتمل بر اسناد نگارنده تا صحابه و حضرت پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ). در پایان این اجازة دیگری الحاق شده از خود جلال الدین برای فرزندش در اسناد وی به صحیح بخاری با همان تاریخ.

ص: 677

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9925

آغاز: الحمد لله الذي علق العلم و دبعة في عنق العلماء و جعل رجال مسالكة امناء ورثة الأنبياء و الصلاة و السلام على من امر الأمة بطلبه؛ انجام: و تضاعف قدره في طريقه أمين

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، صفحه ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی، تاریخ اجازہ به خط مجیز با مهر دائری وی «محمد جلال الدین» در پایان آمده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی زرین، 18 گ، 15 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 25-210]

964- اجازة لمحمد بن محمد زمان / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibn-i muḥammad zamān

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhūzī, hoseyn ebn-e mohammad) - 1768

تاریخ اجازہ: 16 رمضان 1162 ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10275/4

آغاز: بسملة الحمد لله و كفى و الصلوة و السلم على محمد و آله

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ تمامی صفحات مجدول زرین و شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی، 2 ص (141-142)، 15 سطر، اندازه: 12/5

× 19/5 سم [ف: 32-296]

965- اجازة لمحمد بن محمد زمان الاصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-muhammad zamān al isfahānī

حویزاوی، محمد ابراهیم بن غیاث الدین محمد، - 1160 قمری

(hovayzāvī, mohammad ebrāhīm ebn-e qlyās-od-dīn mohammad) - 1747

تاریخ اجازہ: شنبه 19 ربیع الأول 1139 ق، محل صدور اجازہ: روستای خراسکان چاپ: تحقیق محمد السمامی الحائری، میراث اسلامی ایران، دفتر هفتم، 1377 ش

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/7

کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 22 گ (86-107ر)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/8 و 6143/8 -عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها-ف: 2-43] و [فیلم ها - ف: 3-242]

966- اجازة لمحمد بن محمد زمان کاشانی اصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i muhammad zamān-i kāšānī iṣfahānī

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - 1151 قمری

(xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739

تاریخ اجازة: ذیحجه 1147ق

در پایان این اجازة دعائی را نیز به تاریخ جمادی الثانی 1148ق اجازة داده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/1

کاتب = مؤلف، تا: 1147؛ جلد: تیماج قهوه ای، 9 گ (1پ-9ر)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/1 و 6143/1 -عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-42] و [فیلم ها - ف: 3-242]

967- اجازة لمحمد بن محمد صالح لاهیجی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i muhammad ṣāliḥ-i lāhījī

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

[الذریعة 256/1 ش 1351]

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6845/3/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لابی، 22 سطر (9×15)، اندازہ: 15×22سم [ف: 16-380]

2. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19836

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العالمين على العالمين و ابان فضلهم و شرفهم في الذكر المبين؛ انجام: فان فيها النجاة يوم العبور الى الصراط

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سر ترنج، 3گ (1158پ-160پ)، 23 سطر، اندازہ: 15×21/5سم اهدائی ف: 8-55]

968- اجازة لمحمد بن محمد قاسم الحسيني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibn-i muhammad qāsim Ḥusaynī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110

قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi (1628 - 1699

ص: 678

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8401/2

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: 17 جمادی الاول 1087ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، گ (376) ر -
379پ)، 22 سطر، اندازه: 19×30سم (ف: 3-49)

969- اجازة لمحمد ابراهيم / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad ibrahim

اسد الله بن عبدالله، ق 13 قمری

(asad-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (- 19c

اجازة به عارف لیبیب ملا محمد ابراهیم مورخ شعبان 1257. مجیز در آن از «استادنا اعلم العلماء المتبحرین سلمه الله تعالی عن آفات
والبلیات» یاد می کند.

قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: 76/12

بی کا، بی تا، قطع: خشتی (چند نسخه - فی: - 222)

970- اجازة لمحمد ابراهيم / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ibrahīm

نجفی، راضی بن محمد، ق 13 قمری

(najafi, rāzī ebn-e mohammad (- 19c

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15662/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ مهر: «راضی بن محمد 1262» (بیضی)؛ جلد: چرم کرم قهوه ای، گ (4)ر؛ اندازه: 12×18/9
سم (مختصر ف: 22 و ف: 43-225)

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15662/3

غیر از اجازة بالاست و شاید مجیز همان کاتب باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم نجفی، تا: قرن 13؛ مهر: «قاسم النجفی 1273» (مستطیل)؛ جلد: چرم کرم قهوه ای، گ (4پ - 5ر)، اندازه: 12×18/9 سم [مختصر ف: 21 و ف: 43-225]

971- اجازة لمحمد ابراهيم الانجدانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibrahīm al-anjadānī

فشار کی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1252 - 1314 قمری

(fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja far (1837 - 1897

قم؛ گلیپاگانی؛ شماره نسخه: 56/1348284

آغاز: بسمله الحمد لله فیاض لطائف المعارف و ملهم طوائف العوارف رافع درجات العلماء

خط: نسخ، کا: اسدالله انجدانی، تا: 13 رجب 1283ق؛ 4گ (1 4)، 16 سطر، اندازه: 20x13سم [ف: 1-80]

972- اجازة لمحمد ابراهيم الانجدانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibrahīm al-anjadānī

خوانساری، محمد هاشم بن زین العابدین، 1235 - 1318 قمری

(ebn-e zeyn-ol-'ābedīn xānsārī, mohammad hāšem (1820 - 1901

قم؛ گلیپاگانی؛ شماره نسخه: 56/1348284/3

آغاز: بسمله الحمد لله الذي أوضح لعباده معالم الدين و صدر صدورهم باشعة أنوار العلم

خط: نسخ، کا: اسدالله انجدانی، تا: 27 جمادی الثانی 1284ق؛ 5گ (95)، 16 سطر، اندازه: 20x13سم [ف: 1-86]

973- اجازة لمحمد ابراهيم القزوينی الاصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ibrahīm al-qazwīnī al-isfahānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 1246ق

اجازہ روایت و اجتهاد

[الذريعة 1: 156، ش 767]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/1

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1260ق؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 8گ (1ر-7پ)، 22 سطر،
اندازه: 16×22سم [ف: 1-160]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/2

آغاز: بسمله. و منه النصره للغلبة على الشيطان الرجيم. الحمد لله الذي أنزل على عبده الفرقان ليكون للعالمين نذيرا؛ انجام: ورویناه
بالاسناد عن شيخ الطائفة في يب باسناده عن علي بن ابراهيم ابي آخره

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد هادی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط
مجیز در ذیقعه 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی
اصفہانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی
الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مجدول
ضربی با ترنج و سر ترنج، 13گ (21پ-33پ)، 17 سطر، اندازه: 10/5

× 15/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

ص: 679

974- اجازة لمحمد ابراهيم بن حسن / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad ibrahīm ibn-i hasan

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمرى

(ahsāī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاريخ اجازة: 25 ذيقعدة 1229ق

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 9794

آغاز: بسملة، الحمد لله رافع العلماء درجات و جعلها متفاضلة في المراتب و المقامات انجام: و حيث انتهى الكلام الى هنا نختم بالحمد و الصلاة و الاستغفار ... و كتب العبد المسكين احمد بن زين الدين ... مصليا مستغفرا.

خط: شكسته نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 1229ق، كاغذ: شكرى آهار مهره، جلد: ميشن يك لای قهوه‌ای؛ واقف: خان بابا مشار، تاريخ وقف: اردیبهشت 1346؛ 13 گ، 18 تا 21 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 20-27]

975- اجازة لمحمد ابراهيم كرباسى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad ibrahīm karbāsī

ميرزای قمى، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمرى

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

تاريخ اجازة: سه شنبه 4 شوال 1218ق؛ محل صدور اجازة: قم اجازة مبسوطى است كه براى حاج محمد ابراهيم كرباسى اصفهانى نوشته شده است. در آن اجازة روايت احاديث حضرات معصومين (عليه السلام) و نقل كتاب هاى مختلف داده شده است.

قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: 1480/4

آغاز: الحمد لله الذي هدانا للدين القويم و أرشدنا إلى الصراط المستقيم بمتابعة من هو على خلق عظيم؛ انجام: و الصلاة على محمد و اهل بيته الطيبين الطاهرين الأقدسين مادام الجبل ساكناً و الفلك دائراً

خط: نستعليق، كا: سيد محمد حسن بن محمد تقى موسوى اصفهانى، بى تا، جلد: تيماج مشكى بدون مقواه، 7گ (83پ-90ر)، اندازه: 11×15/5 سم [ف: 4-320]

976- اجازة لمحمد امين القارى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad amīn al-qārī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 918/2

در انتهای الوجیزه؛ خط نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [ف: 5-1749]

977- اجازة لمحمد امین بن حسن مختار بورلووی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad amin ibn-i hasan muxtar būrluwī

خواجه زاده، محمد عاصم بن خلیل، ق 13 قمری

(xāje-zāde, mohammad 'āsem ebn-e xalīl (- 19c

سید محمد امین بن حسن مختار بورلووی که مدتی نزد خواجه زاده درس خوانده و از وی انواع علوم را فراگرفته بود، از وی درخواست اجازه ای کرده و خواجه زاده در این اجازه سلسله اسناد استادان خود را آورده و به شرح حال پدرش که از استادانش بوده، اشاره ای می کند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4746

آغاز: الحمد لله الذي جعل العلم في صدور العلماء سبباً لبقاء دعائم الشريعة الغراء انجام: هذه صورة اجازتی و سندی في الكتاب و السنة و في شریعات العلوم و عقلیاتها و ادبیاتها

خط: نستعلیق، کا: احمد نجیب انقروی، بی تا، در صفحه آخر مهر دائری مجیز «محمد عاصم» دیده می شود؛ جلد: مقوایی عطف تیماج سبز، 9 گ، 15 سطر، اندازه: 23×13/5 سم [ف: 12-312]

978- اجازة لمحمد امین بن محمد علی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad amīn ibn-i muḥammad 'alī

حلی، حسام الدین بن درویش علی قرن 11 ق

(hellī, hosām-od-dīn ebn-e darvīš 'alī (- 190

تاریخ اجازه: 9 جمادی الاول 1066 ق

اجازه مختصری است به شیخ محمد امین بن محمد علی که در پایان «من لا یحضره الفقیه» نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض 21355

آغاز: بسمله، أما بعد فيقول الفقير الى الله الغني حسام الدين بن درويش على الحلّى؛ انجام: وكتب هذه الاجازة التي من جملة الطرق
المعتبرة في جواز الرواية بيده الفانية الجيز حسام الدين ...

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، بي تا؛ 1ص [ف: 19-27]

979- اجازة لمحمد امين بن يعقوب برسوى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad amīn ibn-i ya'qūb-i bursawī

فوزى، عمر بن بكر قريمى، ق 13 قمرى

(fawzī, "omar ebn-e bakr qoraymī - 19c)

تاريخ اجازة: 9 ربيع الثانى 1224ق

اجازة مفصلی است كه عمر فوزى به شاگردش حافظ محمد امين

ص: 680

بن یعقوب برسوی داده و طبق آن اجازه نقل روایت به وی داده و در آن اجازات حدیث خودش را نیز بیان نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5240-26/120

آغاز: بسملة الحمد لله الذي علم الانسان ما لم يعلم و كرم بنى آدم بالعلم على سائر العالم؛ انجام: تصل الى لقاء الله عز و علا و هو اعلى المقاصد و اسنى المأرب رزقنا وفقنا كون آخر كلامنا لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله تعالى عليه و سلم تسليماً كثيراً.

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 9 ربيع الثاني 1224ق؛ تمامی صفحات جدول مذهب، در پایان رساله در یک مقدمه طریق ختم خواجگان تحریر شده است، در پایان اجازه، تقریظ و تأییدی از مجیز به خط خودش موجود است؛ جلد: مقوا با روکش پلاستیکی، عطف تیماج، 10 گ، 11 سطر، اندازه: 21×12 سم [ف: 1-86]

980- اجازة لمحمد باقر الاسترآبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad bāqir al-istarābādī

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(ebn-e behbahānī, mohammad bāqer vahīd-e mohammad akmal (1707 - 1791

اجازه حدیثی مختصری است که وحید بهبهانی برای شاگردش محمدباقر استرآبادی نگاشته است. این اجازه ضمن اجازات وحید بهبهانی در الذریعة (1: 148-147) ذکر نشده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6808/3 - 34/178

آغاز: بسملة حمداله و الصلوة والسلام على سيد النبي و على آله ... فقد استجاز مني العالم ... آقا محمد باقر الاسترآبادی بعد ماقراً على طرفاً من احاديث؛ انجام: و آن لاینسانی من الدعای الخلوات و مظان اجابات و كتب الاقل محمدباقر بن محمد اکمل

خط: نستعلیق، كاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 1 گ، 11 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 1-83]

981- اجازة لمحمد باقر الاسترآبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad bāqir al-istarābādī

قزوینی، حسین بن محمد ابراهیم، 1126؟ - 1208 قمری

(qazvīnī, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (1714 - 1794

تاریخ اجازه: 11 ذیحجه 1407ق

اجازه حدیثی است به محمد باقر استرآبادی از سید حسین قزوینی صاحب کتاب «معارج الأحكام في شرح شرايع الاسلام و مسالك

قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 34/178 - 6808/4

آغاز: بسمله بعد الحمد والصلوة على النبي والال في كل حال من الأحوال فلما كان الاستجازه والاجازه بين الاخوان؛ انجام: فليرجع الى ما وقع تحريره في مقدمات معارج الأحكام في شرح شرايع الاسلام و مسالك الافهام... كان ذلك في 11 شهر ذي الحجة الحرام المسلك في شهر سبع و ماتين بعد الف ... خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 11 ذیحجه 1207ق؛ دارای مهر مجیز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ، 14 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 1- 83]

982- الاجازة لمحمد باقر بن محمد الاسترآبادی / اجازات / عربي

al-ijaza li-muhammad baqir ibn-i muhammad al istarābādī

عاملی، حسین بن عبد الصمد، 918 - 984 قمری

(āmelī, hoseyn ebn-e 'abd-os-samad (1513 - 1577

تاریخ اجازة: رجب 983ق

اجازة ای به میرداماد که در 14 سالگی به او اعطا شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11173/2

آغاز: بسمله، الحمد لله كثيراً على نعمه و افضاله ... و بعد فان الوالد الأعز الأجدد الأفضل ... السيد محمد باقر؛ انجام: قال ذلك بلسانه و رقمه بینانه فقیر رحمة الله الأحد حسین بن عبد الصمد في شهر رجب الفرد سنة ثلث و ثمانین و تسعمائة

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد علی استر آبادی، تا: 1098ق؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، تاریخ وقف: مرداد 1351؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه ای، اص، اندازه: 23/5×15 سم [ف: 17-27]

983- الاجازة لمحمد باقر بن محمد الاسترآبادی / اجازات / عربي

al-ijaza li-muhammad baqir ibn-i muhammad al istarābādī

کر کی، عبد العالی بن علی، 929 - 993 قمری

(karaki, abd-ol-ali ebn-e 'ali (1523 - 1585

تاریخ اجازة: 983ق

اجازة ای به میرداماد که در سیزده سالگی به او اعطا شده است.

مجيز دربارہ ميرداماد می گوید: «قد اطلعت حاله و انه مع حداثة سنه قد اطلع كثير من مباحث و له فيها تحقيقات حسنة و تصرفات قوية و انى اجزت أن ينقل ما وصل اليه و ظهر لديه من اقوالى».

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 11173/1

ص: 681

آغاز: بسمله، الحمدلله كما هو اهله و مستحقه ... و بعد فان الوالد الاعز الحسيب النسيب؛ انجام: و كتب عبد العالی بن علی بن عبد العالی حامداً و مصلياً و مسلماً و الحمدلله و وحده

خط: نسخ، کا: محمد امين بن محمد علی استر آبادی، تا: 1098ق؛ واقف: شيخ محمد صالح علامه حائری، تاریخ وقف: مرداد 1351؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 1ص، اندازه: 15×23/5سم [ف: 17-27]

984- اجازة لمحمد باقر بن محمد علی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad baqir ibn-i muhammad all

اخباری، محمد بن عبد النبي، 1178 - 1232 ؟ قمری

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

اجازة نامه مفصلی است که محمد بن عبد النبي اخباری برای برادرزاده خود محمد باقر بن محمد علی نوشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7607/1

آغاز: الحمدلله رب العالمين اما بعد فلما أراد الولد الروحاني و النجل الروحاني قرة الناظر و منية خاطر ابن الاخ الاجل المغفور المقدمة الثانية عشر في ذكر اسانيدنا الى المشايخ الثلاثة ثم ... انجام: و انساب السمعاني و تاريخ الياقعي و غير ذلك و فهرس الصوفية كتذكرة الأولياء للشيخ فريدالدين العطار التوني النيشابوري و نفحات الانس لعبدالرحمن الجامي.

کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج آبی، 24گ (1پ-24)، 25 سطر، اندازه: 15/5×22 سم [ف: 26-108]

985- اجازة لمحمد باقر الجزيني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad bāqir al-jazīnī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1958

آغاز: بسمله، الحمدلله و سلام علی عباده الذين اصفى محمد و اهل بيته خيرة الوري؛ انجام: و كتب يميناه الجانية الفانية احقر عباد الله الغني محمد باقر ... حامداً مصلياً مسلماً.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 9 سطر [ف: 27-31]

986- اجازة لمحمد باقر الحسيني / اجازات / عربی

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تاریخ اجازہ: صفر 1003ق

اجازہ ای بہ سید محمد باقر بن عبدالقادر حسینی

آغاز اجازہ: اما بعد الحمد و الصلاة فقد استجازنی سید الاجل الأمجد الافضل الاكمل الاوحد خلاصة السادات العظام ... سید محمد باقر الحسینی صاحب هذا الكتاب و کاتبه

انجام اجازہ: قال ذلك تتمه و کتبه برقمه الفقير الى الله تعالى محمد المشتري بهاء الدين العاملي تجاوز الله عن سيئاته في شهر صفر المختوم بالخير و الظفر سنة الف و ثلث من الهجرة و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 39518

آغاز و انجام: برابر

این نسخه از کتاب شناسی شیخ بهائی 91 نقل شد؛ خط: تعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1003 ق.

2. تهران؛ دانشگاه شماره نسخه: 1791

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1026ق [ف: 8-354]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18197

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 2ص، 16 سطر [ف: 27-35]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15912/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج زرد، 2گ (129پ-130ر)، 17 سطر، اندازه: 12/5 × 17/5 سم [ف: 44 - 130]

987- اجازة لمحمد باقر بن محمد جعفر الفشارکی / اجازات / عربی

میرزای شیرازی، محمد حسن بن محمود، 1230 - 1312 قمری

(mīrẓā-ye šīrāzī, mohammad hasan ebn-e mahmūd (1815 - 1895

تاریخ اجازہ: 25 صفر 1272ق

اجازہ بہ ملا محمد باقر بن محمد جعفر فشارکی (-1314ق) است و مجیز ذکر کردہ کہ عدہ ای از مؤلفات مجاز را دیدہ و نیز با او مصاحبت و مجالست کردہ سپس اجازہ دادہ است.

[احسن الودیعة 1: 158]

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6/3 خوئی

آغاز: بسملة، الحمد لله رب العالمين والعاقبة ... امام بعد فهذه صورة اجازة العالم ... بسم الله الرحمن الرحيم ... صاحبنا محمد باقر قد
صحبتني؛ انجام: عن مشايخي من الاخبار والآثار والكتب المصنفة في العلوم بالاسانيد المذكورة في محلها حرره الاقل في 25 من صفر
1272.

ص: 682

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن احمد حسینی طباطبائی، تا: 1294ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماجی پشمی، 2ص (217 - 218)،
قطع: خشتی، اندازہ: 21×17سم [ف: 4-7]

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3253/2-ف

نسخہ اصل: همان نسخہ بالا [فیلم ہاف: 2-108]

988- اجازة لمحمد تقی الیزدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad taqī al-yazdī

صاحب جواہر، محمد حسن بن باقر، 1200؟ - 1266 قمری

(sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāger (1786 - 1850

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/8

کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف تیماج سبز، 29 سطر (9×17)، اندازہ: 22×5سم [ف: 16-375]

989- اجازة لمحمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad taqī ibn-i muhammad bāqir-i Šarīf-i yazdī

انصاری، مرتضی بن محمد امین، 1214 - 1281 قمری

(ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865

تاریخ اجازہ: 9 جمادی الاول 1259

تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/16

کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای عطف تیماج سبز، 29 سطر (9×17)، اندازہ:
22×15سم [ف: 16-375]

990- اجازة لمحمد جعفر بن محمد تقی البرغانی اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ja'far-i-bn-i muhammad taqī al-baragānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراہیم، 1225 - 1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm 1871 - 1810)

تاریخ اجازة: 17 شوال 1274ق؛ محل صدور اجازة: مشهد خراسان

اجازة ای به شیخ محمد جعفر بن ملا محمد تقی برغانی (کشته 1263 ق) که برخی از نگاشته های خود را در فقه به ایشان نشان داده است و این اجازة روایت را از ایشان دریافت کرده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2142/2 - عکسی

آغاز: الحمد لله المحتجب عن درکی الابصار بذاته المتجلی للبصائر ... و بعد، انه قد اراني الشيخ الجليل و السيد النبيل ... شیخ محمد جعفر بن العالم الفاضل ... الحاج الملا محمد تقی البرغانی خط: نسخ خوش، بی کا، تا: حدود 1316ق؛ صص (6-10) [عکسی ف: 9-1]

991- اجازة لمحمد حسن / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad hasan

اخباری، محمد بن عبد النبي، 1178 - 1232 قمری

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

تاریخ اجازة: جمعه 18 رجب 1218ق؛ محل صدور اجازة: کاظمین

اجازة ای به میرزا محمد حسن که مجیز در آن خود را شاگرد میرزا محمد مهدی شهرستانی و موسی بن علی بحرینی می داند.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8402

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن عبد النبي بن عبد الصانع نیشابوری اخباری، بی تا؛ با مهر «آمنوا بما انزعلی محمد 1175»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، 2گ (2پ-3پ)، 27 سطر، اندازه: 27×16/5 سم [ف: 3-48]

992- اجازة لمحمد حسن / اجازات / عربی

ejāzaon li-mohammad hasan

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

اجازة احسائی به شیخ محمد حسن هنگامی که شرح شرایع (جواهر الکلام) او را دیده و پسندیده بود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/15

کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: قرن 13؛ از روی آنچه در پشت مجلد دماء ثلثه جواهر نوشته بود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا
عطف تیماج سبز، 2 گ (44-45)، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22 سم [ف: 16-376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/9 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-353]

993- اجازة لمحمد حسن الجرفادقانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad hasan al-jurfadiqani

آباده ای، محمد جعفر بن محمد صفی، - 1280 قمری

(1864 - abadel, mohammad jafar ebn-e mohammad safi)

ص: 683

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14715/5

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ 1 گ (24 پ) (مختصر ف: -28)

994- اجازة لمحمد حسن الحسيني / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad hasan al-husayni

موسوی طباطبائی، محمد یوسف، ق 13 قمری

(mūsavī tabātabā'ī, mohammad yūsuf (- 19c

اجازة اجتهداد و روایت حدیث است که به محمد حسن حسینی داده است و در ضمن خود مجیز نیز مدارک اجازة خود را نقل می کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2162/11

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي نور قلوبنا بنور هدايته و فتح مسامع؛ انجام: و ارباب العصمة متعددة كثيرة يطول الكلام بذكرهم اعلى الله درجاتهم في الجنان

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد علی فاضل ادیب پسر مرحوم ملا صالح مدرس

تبریزی، تا: 1256 ق، جا: محتملاً تبریز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى یک لایى، 3 ص (291-293)، 19 سطر (8/5×14/5)، اندازة: 15/5×21 سم (ف: 5-227)

995- اجازة لمحمد حسن القزويني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muḥammad hasan al-qazwīnī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازة: سحر 28 محرم 1255 ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/4

آغاز: بسمله. رب اني اعوذ بك من همزات الشياطين. الحمد لله الذي لا يخفى عليه شيء في الأرض ولا في السماء والمصور للانسان في الأرحام كيف يشاء؛ انجام: و عترته الطيبين الطاهرين آمين رب العالمين فرغ من تحريره في سحر الليلة الثمينة والعشرين من شهر المحرم في سنة خمس و خمسين و مائتين بعد الاف من الهجرة هجرة خاتم النبیین عليه و على آله آلاف التحية من رب العالمين

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهارمهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، ص (53-61)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4 سم [ف: 29/1-561]

996- اجازة لمحمد حسن بن معصوم قزوینی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad hasan ibn-i ma'ṣūm-i qazwīnī

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

تاریخ اجازة: 16 شعبان 1211ق

اجازة ای به محمد حسن بن معصوم قزوینی (-1240ق).

[الذریعة 255/1 ش 1345]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 19836

آغاز: الحمد لله الذي رفع درجات العلماء و جعلهم ورثة الأنبياء و خلفاء الأوصياء؛ انجام: عند المرور على الصراط و كتب ذلك فقير عفو ربه الغني محمد بن مرتضی ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی با ترنج و سرتنج، 3گ

(161پ-163پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [اهدائی ف: 8-55]

997- اجازة لمحمد حسن گوگدی گلپایگانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad hasan-i guwgidi gulpaygani

اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی، ق 13 قمری

(- 19c) (esfarjānī, mohammad rezā ebn-e mohammad 'alī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 147115/3

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ 2گ (24پ - 25پ) مختصر ف: -28]

998- اجازة لمحمد حسین / اجازات / عربی

عاملي، محمد مهدي بن محمد، - 1183 قمری

(āmelī, mohammad mahdī ebn-e mohammad (- 1770`

تاریخ اجازہ: 12 ذیحجہ 1180ق

مجیز محمد مهدي الفتونی النجفی، مجاز آقا محمد حسین. اساتید مجیز در آن آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4222/1

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي شرع لنا الدين وهدانا الصراط المستقيم و الصلوة والسلام ... وبعد فيقول الملتقط من خوان العلماء ... لما
رايت الصالح البارع اللوذعي الورع آقا محمد حسين وفقه الله؛ انجام: البحر الزاخر محدث اهل البيت معدن العلوم

ص: 684

الشيخ الصدوق ابي جعفر محمد بن علي بن بابويه القمي و طرقة الائمة معلومة مشهورة فمن اراد ان يوقف عليها، و الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الأطهار ما اختلف الليل و النهار. و كتب له الاحرف بيده الجانية محمد مهدي الفتونى النجفي في اثني عشر شهر ذي الحجة سنة 1180.

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 12 ذیحجه 1180ق، در پایان اجازہ نامہ مهر کاتب و مجیز هست؛ 2گ (پ - 2ر) [ف: 11-241]

999- اجازة لمحمد حسين / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad husayn

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

اجازہ روایت است از همه مشایخ و بہ ویژه چند کتابی کہ نام برده است.

تہران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 2109/1-عکسی

آغاز: حمدله. و صلی اللہ علی محمد و آلہ الطاہرین. اما بعد، فحیث وفق اللہ تعالیٰ من بعض ما وفق [...] آن جمع بیننا و بین الشاب الارضی و العالم الامعی ... الشیخ الزین الشیخ محمد حسین؛ انجام: و آلہ الطاہرین و کتب العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی فی الثالث عشر من شهر ربیع المولود [...]. و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط شکسته تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 13 ربیع الاول پیش از 1222ق؛ دارای نشان مهر شیخ احمد بن زین الدین» و تاریخ 13 ربیع الاول (پیش از 1222 ق که تاریخ مجموعه است). [عکسی ف: 1-8]

1000- اجازة لمحمد حسين خوانساری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ḥusayn xānsārī

شریعت اصفهانی، فتح اللہ بن محمد جواد، 1266 - 1339 قمری

(Šarī'at-e esfahānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad javād (1850 - 1921

تاریخ اجازہ: 2 رمضان 1332ق

قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 1879/7

آغاز: بسملة. الحمد لله مجيب دعوة السائل و متقبل الوسائل

خط: نستعلیق، کا: ابو تراب بن عبداللہ، تا: 19 جمادی الثانی 1344ق، جا: نجف اشرف؛ از روی خط مجیز؛ 12-17 سطر، اندازہ:

17×10 سم [ف: 3-73]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1194/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-456]

1001- اجازة لمحمد حسين الكاشاني / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad husayn al-kasani

کرباسی، محمد ابراهیم بن محمد مهدی، ق 13 قمری

(karbāsī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad mahdī (- 19c

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5777/10

خط: نسخ، کا: محمود، تا: با تاریخ 1267ق؛ در پایان اجازه خط مجیز به تاریخ 19 شوال 1267 با مهر مربع وی «عبد محمد ابراهیم بن محمد مهدی» دیده می شود؛ 7گ (307پ - 313پ)، اندازه: 10×15 سم [ف: 15-164]

1002- اجازة لمحمد حسين همداني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad husayn hamidānī

خوانساری، محمد هاشم بن زین العابدین، 1235 - 1318 قمری

(xānsārī, mohammad hāšem ebn-e zeyn-ol-ābedīn (1820 - 1901

اجازة روایتی مفصلی است به میرزا محمد حسین بن محمد حسن همدانی، در این اجازة تمامی سلسله روایتی که از پدر خویش روایت نموده، به میرزا محمد حسین همدانی نیز اجازة داده است.

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13170/1

آغاز: الحمد لله الذي زين عالم العلم باشعة انوار علوم العلماء العالمين... وفعد فمن نعم الله الجميلة و مواهبه السننية الجزيلظ المتأخرة التي عليها المدار في هذه الاعصار؛ انجام: و المداومظ على قراءة سورة التوحيد و الصلاة على محمد و آل محمد و قول حسبنا الله و نعم الوكيل و الملتمس من جنابه أن يجعلني في نظره الشريف عند الدعوات الخالصة..

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شب غدیر 1320ق؛ مهر: «عبد محمد هاشم بن زین العابدین الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، 5گ (1پ-5ر)، 17 سطر، اندازه: 14/5×7/5 سم [ف: 33 - 331]

1003- اجازة لمحمد حسين بن مجدالدين علي الاصفهاني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad husayn ibn-i majd-id-dīn'alī al-isfahani

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 655/6

انجام: الفقير إلى الله ... محمد العاملي ...

ص: 685

کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالوئی ضربی لبه دار، 19 سطر [ف: 5-131]

1004 - اجازة لمحمد حسين بن مجدالدين على الأصفهاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muḥammad ḥusayn ibn-i majd-id-dīn 'alī al-isfahānī

حسینی، حیدر

hoseynī, heydar

تهران؛ ملکی؛ شماره نسخه: 655/3

بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالویی، 19 سطر [ف: 5-131]

1005 - اجازة لمحمد حسين بن محمد اسماعيل يزدي / اجازات

ijazat-un li-muhammad husayn ibn-i ismail-i yazdi

محمد جواد بن محمد تقی، ق 13 قمری

(mohammad javād ebn-e mohammad taqī - 19c)

اجازه محمد جواد بن محمد تقی شاگرد سید محمد جواد عاملی به ملا محمد حسین بن حاج محمد اسماعیل یزدی.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/4

کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ با مهر مجیز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 29 سطر (9×17)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-375]

1006 - اجازة لمحمد حسين بن محمد باقر آرائی / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad husayn ibn-i muhammad bāqir-i ārānī

کاشانی، حسین بن محمد علی، - 1296 قمری

(kāšānī, hoseyn ebn-e mohammad 'alī - 1879)

اجازه ای که برای شاگردش ملا محمد حسین پسر ملا محمد باقر آرائی کاشانی نگاشته است. تاریخ این اجازه در آغاز شعبان 1280 ق و در پایان یازدهم شعبان 1288 ق آمده است. مجیز در آغاز این کتاب چهار استاد خود را یاد کرده و زنجیر سند هر یک را تا شهید دوم زین الدین (966) رسانیده است و سپس برای پیوند زنجیره سند از شهید تا امامان، متن اجازه شهید را در این کتاب گنجانیده است. این کتاب

1000 بیت نوشته دارد که نیم آن اجازه شهید است و در این کتاب گنجانده شده است.

آغاز کتاب: سبحانک اللهم انی للسان هذه الذمة الناقصة أن یوازی حقوق تعمک بالحمد و حمدي النعمانک من اسطع ما اضاء

انجام کتاب: و تابعی سید المرسلین و الائمة الطیبین الطاهرین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین الی یوم الدین

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 986

آغاز: برابر؛ انجام: و اسئل الله أن یجعلنی و ایاک من طالبی علوم الدین ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 11 شعبان 1288ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، فاقد جلد، 26گ، اندازه:

22×7/5 سم [ف: 2-477] 2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6446

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الرحیم بن ابوالفضل افشاری زنجانی، تا: پنج شنبه 15 صفر 1388ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکى، 42گ،

15 سطر، اندازه: 21×7/5 سم [ف: 17-51]

1007- اجازة لمحمد حسین بن محمد صالح خاتون آبادی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad husiyn ibn-i muhammad Salih i xātūn-ābādī

بحرانی، سلیمان بن عبد الله، 1075؟ - 1121 قمری

(bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710

تاریخ اجازة: جمادی الاول 1118ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/5

بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2گ (72-72پ)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/5 و 6143/5 -عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-43] و [فیلم هاف: 3-242]

1008- اجازة لمحمد حسین بن محمد قاسم الکاشانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad husayn ibn-i muhammad qāsim al-kāshānī

شفتى بيد آبادى، محمد باقر بن محمد تقى، 1175؟ - 1260 قمرى

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 8985/6

آغاز: بسمله و منه التوفيق للغلبة على الشيطان الرجيم. الحمد لله الذي انزل على عبده الفرقان ليكون للعالمين تذكيراً و الصلوة و السلام على من ارسله هدى؛ انجام: فانه مسلك النجاة. ثم اسالك ان لا ينساني من الدعاء لا صلاح الأمور في الدنيا و العقبى حال

ص: 686

التوجه والاقبال الى الكريم الفياض المتعال

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی شکری آہار مہرہ، جلد: تیماج مشکى با جدول ہای گرهى عطف میشن، 12 ص (87 - 98)، 21 سطر (15×8/5)، اندازہ: 21×15/4 سم [ف: 29/1 - 562]

2. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/21

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 جلد: تیماج قہوہ ای، 21 سطر، اندازہ: 22×17 سم [ف: 2-33-175]

1009 - اجازة لمحمد حسين بن محمود السليمي / اجازات / عربى

ijazat-un li-muhammad husayn ibn-i mahmud as salīmī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11283

کاتب = مؤلف، تا: 1025 ق [ف: 28-431]

1010 - اجازة لمحمد حسين بن مقصود علي الطالقاني / اجازات / عربى

ijazat-un li-muhammad husayn ibn-i maqsud-all at ṭāliqānī

بحرانی، جعفر بن کمال الدین، - 1088 قمری؟

(bahrānī, ja'far ebn-e kamāl-od-dīn (- 1678

تاریخ اجازہ: 9 شوال 1067؛ در سفر حج

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4733/2

آغاز: بسملة. الحمد لله شكراً على نعمائه و دفع بلائه و الصلاة على سيدنا محمد ... و بعد فيقول ... جعفر بن كمال الدين البحراني الاوالمى؛ انجام: و كتب هذا على عجل في بعض اسفار حج بيت الله الحرام في تاسع شهر شوال من السنة السابعة و الستين بعد تمام الالف من الهجرة المحمدية ... الطاهرين خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 9 شوال 1067 ق؛ 2 ص (414 - 415)، 23 سطر (19×13) [ف: 13-114]

1011 - اجازة به محمد رشيد الدين بيدوازي = ارشادنامه / عرفان و تصوف / فارسى

ejāze be mohammad rašīd-ed-dīn-e bīdvāzī = eršād nāme

حسینی اسحاقی، عبد الله بن عبد الحی

hoseynī eshāqī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-hayy

[منزوی 1024]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4137/52

آغاز: رب زدنی عرفانا، الحمدلله الذي نور قلوب الاعيان

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: رویه میسن یشمی ضربی، 1 گ (79 پ)، اندازه: 15/9 × 29/5 سم [ف: 7-217]

1012 - اجازة لمحمد رضا بیدگلی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad rida bidgull

ملا محمد صادق بن ابوالقاسم، ق 13 قمری

(mollā mohammad sādeq ebn-e ab-ol-qāsem (- 19c

اجازة اجتهادی است که ملا محمد صادق برای ملا محمد رضا بن محمد علی بیدگلی در پایان کتاب «عروة الوثقی» در علم کلام که از تألیفات مجاز است، نگاشته و به اجتهاد وی تصریح نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 604/2 - 4/74

آغاز: بسملة الحمدلله الذي شيد بنیان الشرائع بقواعد الارشاد؛ انجام: اقل الخلائق محمد صادق بن المرحوم المبرور الميرزا ابو القاسم بن المرحوم المبرور... نور ضريحه حرره

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ با مهر مجیز؛ 1 گ، 15-20

سطر [ف: 1-83]

1013 - اجازة لمحمد رفيع بن محمد مؤمن الكيلاني / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad rafī' ibn-i muhammad mu'min al-kīlānī

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

اجازه مفصل و مبسوطی است برای رفیع الدین محمد بن محمد مؤمن گیلانی (ملارفیعا)، شیخ بزرگوار در متن این اجازه، اکثر آثار مکتوب امامیه را نام برده و اجازه نقل آنها را به «مولی رفیعا داده است

[ریحانة الادب

33/2؛ طبقات اعلام الشيعة 226/5 و 282/6]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12372/3

آغاز: الحمد لله الذي روت جميع الكائنات حديث حكمته و اجاز لنا بل امرنا أن نتحدث بنعمته و الصلاة و السلام على محمد و آله و عترته؛ انجام: و الاعتماد على الدلالات الظاهرة الواضحة التي يطمئن اليه القلب و سائر الشروط المعتمدة و ارجو منه ان لا ينساني من الدعاء في مظان الاجابة و فقه الله لما يحبه و يرضاه

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: اواخر محرم 1088ق، جا: مشهد مقدس؛ مصحح: كاغد: شرقی، 9گ (15-23)، 15 سطر، اندازه: 13×7/5 سم [ف: 31-270]

ص: 687

1014- اجازة لمحمد رفيع بن محمد مؤمن الكيلاني / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad rafi ibn-i muhammad mu'min al-gīlānī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاریخ اجازہ: 7 ذیحجہ 1087ق

اجازہ مفصلی است کہ علامہ مجلسی در آن از شخص مجاز تجلیل بسیار بہ عمل آورده و جایگاہ علمی او را در علوم عقلیہ و نقلیہ ستودہ است، چنانکہ گوید: «فوجدتہ بحراً ذاخراً من العلم لا یساحل و الفقیہ حبراً ماہراً فی الفضل لا یناضل».

چاپ: با تحقیق سید احمد حسینی اشکوری، میراث حدیث شیعه، دفتر چہارم، قم، مؤسسہ فرہنگی دار الحدیث، 1378 ش

[الذریعة 1: 154؛ الاجازة الكبيرة 138؛ بحار الانوار 266/45؛ تتمیم امل الآمل

111؛ تلامذة العلامة المجلسي 100؛ رياض العلماء 106/7؛ ریحانة الادب

197/5 و 381؛ طبقات اعلام الشيعة 226/5؛ فوائد الرضوية 537 الفيض

القدسسي: ج 2؛ لؤلؤة البحرين 91، معجم اعلام الشيعة طباطبائي 214/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12372/1

آغاز: الحمد لله الذي جعل لنا من المتقين ائمة و اعلاماً و بين لنا في الدين بهم حكماً و احكاماً و طرق لنا اليهم بالروايات و الاجازات طرقاً لائحة نسير؛ انجام: في سابع شهر ذي الحجة الحرام من شهور سنة سبع و ثمانين بعد الألف الهجرية و الحمد لله اولاً و آخراً و صلى الله على فخر المرسلنى محمد و عترته المقدسين المطهرين، 1087

خط: نستعلیق مایل بہ تعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1087ق، جا: اصفهان، کاغذ: شرقی، گ (1-7)، 15 سطر، اندازہ: 8×14سم [ف:

[267-31

1015- اجازة لمحمد رفيع خراساني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muḥammad rafīó xurāsānī

مدرس، محمد ابراهيم بن محمد نصير، ق 12 قمری

(modarres, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad nasīr (- 18c

تاریخ اجازه: 27 ربیع الثانی 1118 ق (گویا).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7364/3

بی کا: محمد رفیع بن محمد طاهر خادم خراسانی، تا: 1118 ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 23 سطر (22×10/5)، قطع: وزیری، اندازه: 31×18/5 سم [ف: 16-522]

1016- اجازه به محمد رفیع گیلانی (اول) / اجازات / فارسی

ejāze be mohammad rafi -e gīlānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تاریخ اجازه: رجب 1257 ق

نامه به اهالی گیلان که در آن به اجتهاد ملا محمد رفیع گیلانی تصریح شده است. شفتی در دوم شعبان همان سال (1257 ق) تأییدی به قلم خود در اول نامه نگاشته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/3

آغاز: بسملة. الحمد لله لناشر في الخلق فضله و الباسط فيهم بالجدود يده نحمده في جميع أموره.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263 ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعدہ 1264 ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان، هدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملك: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 3 گ (35-37 پ)، 17 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

1017- اجازه به محمد رفیع گیلانی (دوم) / اجازات / فارسی

ejāze be mohammad rafi -e gīlānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

تاریخ اجازه: ذیحجه 1258 ق

نامه دیگری به اهالی رشت که در آن به اجتهاد ملا محمد رفیع گیلانی تصریح شده است و از اهالی دارالمرز رشت درخواست شده است که در مسائل شرعی و رفع خصومات و اقامه جماعات به وی رجوع کنند.

[الذریعة 1: 157]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/4

آغاز: بسمله و منه الاعانة للفوز بما في جنات النعيم. الحمد لله رب العالمين.. و بعد اعلام برادران دینی و اخلاء ایمانی از اکابر و اعالی

ص: 688

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعه 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان، اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 2گ (37پ-38پ)، 17 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم لاهدائی ف: 8-57]

1018- اجازة لمحمد رفیع الگیلانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-axund mulla muhammad rafī' al-gilani

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

به تاریخ اجازہ: ذیقعه 1258ق.

اجازہ روایت مفصل به ملا محمد رفیع بن علی گیلانی شریعتمدار رشتی (-1292ق). [الذریعة 1: 156]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/4

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1258ق؛ کاغذ آهار مهره؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 12گ (18ر-29ر)، 22 سطر، اندازه: 22×16سم [ف: 1-160]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/1

آغاز: رب اني اعوذ بك من همزات الشياطين. الحمد لله المعين لمن استعانه في السراء والضراء والمجيز لمن استجازه للفوز، انجام: و اذا استطعت أن لا تأكل طعاما حتى تبدأ فتصدق منه فافعل و عليك بقراءة كتاب الله عزوجل ما دمت راكبا؛

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعه 1264ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق؛ مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 19گ (2پ - 20پ)، 17 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [اهدائی: 8-57]

1019- اجازة لمحمد سمیع التبریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad samī' at-tabrīzī

عاملی، محمد مهدی بن محمد، - 1183 قمری

(āmelī, mohammad mahdī ebn-e mohammad (- 1770

اجازه نسبتاً مفصلی است که به محمد سمیع تبریزی داده شده و در آن از اساتید خود ابو الحسن شریف عاملی، شیخ محمد رضا بن محسن شیرازی، آخوند ملا محمد شفیع جیلانی و شیخ یوسف بن احمد بحرانی نام برده است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3200/2

آغاز: الحمد لله الذي شرف حملة العلم و اعلاهم قدراً و اكرم المجاهدين فيه و عدلهم من فضله أجراً و زخراً؛ انجام: و كتب بيده الخانية الجانية محمد المهدي بن الشيخ بهاء الدين محمد الفتوني العاملي النجفي و لنختم الكلام بذكر الله احسن المختار.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 12، 4 گ (58 پ - 62 ر)، 12 سطر، اندازه: 16/5 × 22 سم [محدث ارموی مخ: 1-37]

1020 - اجازة لمحمد شريف / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad sarif

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

اجازه روایی است جهت آقا محمد شریف.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3322/12

آغاز: الحمد لله الذي جعل العلماء سلماً للارتقاء إلى معالي الدرجات و طريقاً مهيباً لسلوك سبل انحاء المزايا و السعادات؛ انجام: و حرره العبد الآثم الغريق في بحر المعاصي و المآثم العبد الجاني الفاني كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي حامداً مصلياً مستغفراً.

خط: نستعلیق، کا: آقا محمد شریف (مجاز)، تا: قرن 13؛ مصحح، در دو برگ اول و برگ آخر یک رباعی از ساقی خوئی و چند یادداشت متفرقه مشهود است، در چند برگ آخر جواب مسألی چند به نقل از شیخ احسانی و چند یادداشت در کیمیا که رضا قلی بن موسی خان خوبی نگاشته تمامی آنها غلط است و به کتاب خود رجوع داده است؛ 7 گ (127 پ - 134 ر)، 23 سطر، اندازه: 15 × 21 سم [محدث ارموی مخ: 1-36]

1021 - اجازة لمحمد صادق / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad Sadiq

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqi (1628 - 1699

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/11

خط: نستعلیق، کا: عبد الباقي بن میر محمد حسین حسینی خاتون آبادی، تا: با تاریخ 1198ق؛ از روی خط مجلسی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ (114)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/13-ف و 6143/13-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-43] و [فیلم هاف: 3-242]

1022- اجازة لمحمد صادق / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad Sadiq

شرایبانی، محمد فاضل

Šarābīyānī, mohammad fāzel

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/14

بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 1گ (123)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 16-62]

1023- اجازة لمحمد صادق بروجردی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad šādiq-i burūjirdī

نجف، محمد طه بن مهدي، - 1324 قمری

(1907 -) mohammad tāhā ebn-e mahdī (najaf)

تاریخ اجازة: ربیع الثانی 1320ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/13

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (120 پ - 122 پ)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 16-62]

1024- اجازة لمحمد صالح الاستر آبادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad šāliḥ al-istarābādī

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5306/3

خط: نسخ ریز، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی سرخ، 35 سطر (17×13/5) [ف: 16-222]

1025 - اجازة لمحمد صالح الاسترآبادی (الأولی) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad Ṣāliḥ al-istarābādī

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad

(naql (1762 - 1844

تاریخ اجازة: 10 جمادی الاول 1246ق

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/11

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260ق؛ کاغذ آهارمهره؛ جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 3گ (67 پ- 69 ر)،

22 سطر، اندازه: 22×16سم [ف: 1-160]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 61/11

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-73]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/8 و عکسی 2098/8

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 5ص (112-116)، اندازه: 21/5 × 15/5 سم [محدث ارموی

مخ: 33-1] و [عکسی ف: 6-123]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 7-50]

1026 - اجازة لمحمد صالح الاسترآبادی (الثانية) / اجازات / عربی

ijāzat-un li-āxūnd mullā muhammad Ṣāliḥ al-istarābādī

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 – 1844

تاریخ اجازہ: 1253ق.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2038/11 و عکسی 2098/11

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 4ص (132-135)، اندازہ: 15/5 × 21/5 سم [محدث ارموی مخ:
1-33] و [عکسی ف: 6-123]

1027- اجازة لمحمد صالح قزوينی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad salih-i qaZwini

شبر، عبدالله بن محمد رضا، 1188؟ - 1242 قمری

(Šobbar, 'abd-ol-lāh-e-bn-e mohammad rezā (1774 – 1827

تاریخ اجازہ: 27 جمادی الاول 1233ق آغاز کتاب: الحمد لله الذي أحیی معالم الدين بحملة الروایات عن النبي وآله السادة القداة
الهداة وهداهم الى طرق الدرايات

انجام کتاب: في مظان الاجابة و امکنة الاستجابة عسی أن يكون ذلك سبباً لنجاة هذا الجانی و الاسیر الفانی و كتب ذلك العبد...

چاپ: با تصحیح علی فاضلی، ضمن میراث حدیث شیعه، دفتر شانزدهم، قم، مؤسسه فرهنگي دار الحدیث، 1386ش

ص: 690

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ در برگ آخر یادداشتی از فرزند مجیز آمده که مجاز اجازه مفصلی برای وی و برادرش محمد حسن نگاشته و نیز اجازه ای از شیخ مرتضی انصاری برای هر دو آنان صادر شده است؛ 7گ (215پ-222ر)، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-17]

1028- اجازة لمحمد صالح بن مؤمن آستر آبادی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad salih ibn-i mu'min istarabadi

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(bahrānī, yūsof ebn-e ahmad (1696 - 1773

تاریخ اجازه: 26 ربیع الاول 1077ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5306/2

خط: نسخ ریز، کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی سرخ، 35 سطر (5/13×17) [ف: 16-222]

1029- اجازة لمحمد صالح بن محمد باقر / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad salih ibn-i muhammad baqir

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

تاریخ اجازه: ذیقعدہ 1085ق

اجازه ای است مفصل که شیخ حر عاملی برای میرزا محمد صالح بن میرزا محمد باقر رضوی متولی نگاشته است.

آغاز: بسم الله، الحمد لله علی افضله و الصلاة والسلام علی محمد و آله و بعد فقد فقرأ عندی الشیخ الجلیل النبیل.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 1915

آغاز: برابر؛ انجام: حرره بیده محمد بن الحسن بن علی بن محمد الحر عاملی ساکن المشهد المقدس الرضوی علی مشرفه الصلاة و السلام فی اواخر شهر ذی الحجة الحرام سنه 1090

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 17 سطر [ف: 27-33]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6836/18

کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی، تا: 27 شوال 1275ق؛ از روی خط عاملی که در خزانه رضویه بوده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سبز، 5گ، 47-51، 29 سطر (9×17)، اندازه: 15×22سم [ف: 16-376]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1479/12 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-353]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 3621

آغاز: برابر؛ انجام: حامدا مصليا مسلما مستغفرا سائلا من نظر فيه الدعاء

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: نادر شاه؛ 8گ، اندازه: 8×12سم [ف: 6-584]

تهران؛ دانشگاه، شماره نسخه: 6022/1-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها فب: 3-192]

1030- اجازة لمحمد صالح المازندرانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad salih al-mazandarani

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم، گلپایگانی شماره نسخه: 22/6-4286

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [ف: 1-328]

1031- اجازة لمحمد صالح بن محسن الأصفهانی المازندرانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad Salah ibn-i muhsin al-isfahani al-māzandarānī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 12 ربیع الاول 1245ق

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/20

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 21 سطر، اندازہ: 22×17سم [ف: 33/2-175]

1032- اجازة لمحمد علی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad `alī

اصفہانی، محمد بن محمد زمان، ق 12 قمری

(- 18c) (esfahānī, mohammad ebn-e mohammad zamān)

تہران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3566/7

آغاز: الحمد لمن شرفنا بشريعة خاتم المرسلين و الانبياء و كرمنا ... اما بعد، فيقول ... محمد بن محمد زمان الاصفهاني انجام: الوجه
الله الكريم من دون رياء او امره، و اتقق ... في بعض اعوام العشر السابع من المائة الثانية من الالف الثاني ييمن العبد ... محمد بن محمد
زمان بن محمد حسين الاصفهاني، و الحمد لله

خط: نسخ، کا: حیدر بن علی بن محمد الحسینی الاصفہانی، تا: 1248ق؛ کاغذ: پستہ ای، جلد: رویہ مشکٰی با جدول، 3 گ (125ر-

127ر)، 25 سطر، اندازہ: 27× 15/3سم [ف: 6-494]

ص: 691

1033- اجازة لمحمد علی / اجازة / عربی

ijāzat-un li-muhammad alī

هزار جریبی، محمد قاسم بن محمد رضا، 1094 - 1132 قمری

(hezār-jarībī, mohammad qāsem ebn-e mohammad rezā (1683 - 1720

تاریخ اجازة: رجب 1109ق

اجازة به شیخ محمد علی

[طبقات اعلام الشیعه 594/6 - 596]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10183/35

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز با عطف و حاشیه مشکی، 8ص (446-453)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم
[ف: 221-32]

1034- اجازة لمحمد علی الکزازی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad alī al-kazzāzī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/22

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

1035- اجازة لمحمد علی المحلاتی شیرازی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad 'alī al-mahallātī aš-šīrāzī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

اجازة روایت

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3810/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 1258 ق [ف: 7-50]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/2

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: 1260 ق؛ کاغذ آهار مهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 9 گ (8 پ-13 ر)، 22 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-160]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/7

آغاز: بسمله و منه التأييد و الهداية للفوز بما في جنات النعيم.

الحمد لله الذي انزل على اكمل انبيائه الكتاب ليخرج به الناس من الظلمات إلى النور؛ انجام: فانه سبيل النجاة و لا تنساني من الدعاء اوان التوجه الى خالق الارضين و السموات عقيب الصلوات

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن، 12 ص (101-112)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×21/4 سم [ف: 1-29/1-563]

1036 - اجازة لمحمد على بن جعفر الشوشتري / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad 'alī ibn-i ja'far aš-šūštarī

امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب، - 1303 قمری

emām-ol-harameyn-e hamedānī, mohammad ebn-e

(abd-ol-vahhab) - 1886

تاریخ اجازة: جمعه غره صفر 1283 ق

اجازة مبسوطی است که برای شیخ محمد علی فرزند شیخ جعفر شوشتری نوشته و در آن دوازده طریق را به سید محمد مهدی بحر العلوم ذکر کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه 57680

آغاز: الحمد لله الواحد الذي شرفنا بعلو الاسناد و اكرمنا بالاتصال بأشرف العباد و نرسل الصلاة الى أفضل من روى عن رب العالمين
خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، در برگی آغاز نسخه صورت اجازة ای است از شیخ بهائی به خط محمد علی شوشتری و معرفی نسخه از سید

محمد جزائری دیده می شود؛ مهر: «امام الحرمین» (بیضوی طغرایی)؛ جلد: تیماج قهوه ای، 36 گ، 11 سطر، اندازه: 15x10/5 سم
[ف: 15-156]

1037- اجازة لمحمد علی بن محمد باقر الآرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad 'alī ibn-i muhammad bāqir al ārānī

رساله ای مختصر در اجازه یکی از علمای سده سیزدهم کاشان به مولی محمد علی بن مولی محمدباقر آرانی است که در ابتدا سلسله روایی مجیز می باشد که از طریق ملامهدی بن محمد مهدی نراقی از برادرش مولی احمد بن محمد مهدی نراقی از پدرش محمد مهدی بن ابی ذر نراقی از شیخ یوسف بن احمد بحرانی از محمد بن فرج جیلانی معروف به مولا رفیعا به علامه محمدباقر مجلسی می رسد و ضمناً اجازه مفصل شهید ثانی به شیخ شمس الدین محمد جباعی پدر شیخ بهائی را در این اجازه درج می کند. سپس اجازه اجتهادی به خط مجیز به ملا محمد

ص: 692

علی آرنی و نصایحی به وی در تاریخ شب 18 شوال 1288 آمده است. در آخر اجازہ روایت و اجتهاد از ملا جمال الدین بن اسد اللہ بہ ملا محمد علی آرنی در تاریخ 7 ذیقعدہ 1286 بہ چشم می خورد.

آران کاشان؛ محمد ہلال؛ شماره نسخہ: 170

آغاز: «بسملہ سبحانک اللہم انی للسان ہذہ الذمۃ الناقصۃ أن یوازی حقوق نعمک بالحمد ... اما بعد فاعلموا یا اخوانی المؤمنین ان اللہ جل و علی لم یخلقنا عبثا و لم یترکنا سدی والا ... انجام: و علیک بالاحتیاط فی الدین فی الفتوی والعمل و لاتغفل عن اخذ الحائظ ... واسألک ان لا تتسانی من الدعاء فی حیاتی و بعد مماتی و قد [...] فی اللیلۃ الثامن عشر فی شوال المکرم من مشہور. 1288

خط: نسخ، بی کا، تا: 18 شوال 1288ق؛ جلد: مشما قہوہ ای عطف تیماج زرد، 30 گ، 15 سطر، اندازہ: 20×17سم [ف مخ: -4]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخہ: 178

نسخہ اصل: همان نسخہ [عکسی ف: 1-199]

1038- اجازة لمحمد علی بن محمد رضا مازندرانى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad Salī ibn-i muhammad ridā māzandarānī

بحرانى، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمرى

(bahrānī, yūsof ebn-e ahmad (1696 - 1773

تهران؛ مروی؛ شماره نسخہ: 628/1 مکرر

بی کا، بی تا؛ پشت برگ آخر رسالہ «الصلاة» بحرانى؛ 1ص، قطع: خشتى [ف: -288]

1039- اجازة لمحمد علي بن مهدي نراقى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muhammad 'alī ibn-i mahdī narāqī

طباطبائى، علی نقی بن حسن، - 1289 شمسی

(tabātabā'ī, 'alī naqī ebn-e hasan (- 1910

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخہ: 3560/8 ف

نسخہ اصل: متعلق بہ آقای حسن نراقى؛ بی کا، بی تا [ف: 2-183]

1040- اجازة لمحمد علي بن مهدي نراقى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-muḥammad alī ibn-i mahdī narāqī

مهدی بن علی بن شیخ جعفر، ق 13 قمری

(mahdī ebn-e 'alī ebn-e Šeyx ja'far (- 19c

اجازه به حاج ملا محمد علی بن آقا بزرگ حاج مهدی نراقی کاشانی در 1280 ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3560/9-ف

بی کا، بی تا: نسخه آقای حسن نراقی. [ف: 2-183]

1041- اجازة لمحمد كاظم بن عبدالعلي الكيلاني التنكابي / اجازات / عربي

ibn-i 'abd-ul-'alī al ijāzat-un li-muhammad kāzim gīlānī at-tunikābunī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

آغاز کتاب: الحمد لله الذي أوضح الأنام سبل الكرام وجعل الرواية ذريعة إلى درك الأحكام وأفضل الصلاة وأتم السلام

انجام کتاب: حامدا مصليا على رسوله مستغفرا من ذنوبه والحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد النبي وآله الطاهرين

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4250/5/1

پس از بداية الدراية (کتاب پنجم) آمده؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1008 ق [ف: 11-251]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4250/5/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1010 ق [ف: 11-251]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2857

بی کا، تا: 1011 ق؛ در برگ های سوم و چهارم اضافی [ف: 10-183]

1042- الاجازة لمحمد محسن بن علي اكبر الحسيني الرضوي / اجازات / عربي

al-ijāza li-muḥammad muhsin ibn-i 'alī akbar al husaynī ar-radawī

میرداماد، محمد باقر بن محمد، -1041 ق

تاریخ اجازہ: 1023ق

صورت اجازہ مفصلی از میرداماد به محمد محسن بن علی اکبر حسین رضوی خادم آستان مقدس رضوی، با ذکر سلسله مشایخ.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11173/3

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین حمداً فوق حمد الحامدین ... و بعد فان السید الاید الفاضل الکامل العالم العامل الورع المتورع؛
انجام: ولی ایضاً روایة عن السید الثقة الثبت الفقیه ابی الحسن العاملی رحمة الله تعالی ... و المأمول من السید المجاز له أن لا ینسانی من
صوالح دعواته فی مظان الاستجابات و مان الاجابات و کتب احوج المفتاقین ... محمد باقر الداماد الحسینی ... فی عام 1023 من الهجرة
المبارکة المقدسة النبویة.

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد علی استر آبادی، تا: شعبان 1098ق؛ صفحہ اول دارای سرلوح مذهب و مرصع مزین به نقوش

ص: 693

اسلیمی و گل های ختایی با شرفه، جداول اوراق به زر و تحریر و شنگرف و سیلو؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، تاریخ وقف: مرداد 1351، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه ای، 7گ، اندازه: 15×5/23 سم [ف: 17-27]

1043 - اجازة لمحمد معصوم الكشمیری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ma'ṣūm al-kišmīrī

کاظمی، محمد امین بن محمد علی، - 1088 قمری

(1678 -) (kāzemī, mohammad amīn-e-bn-e mohammad 'alī)

تاریخ اجازة: یک شنبه 12 ربیع الثانی 1096 ق

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 65/6

بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای مجدول لبه دار با ترنج و سرترنج، 1گ (86ر)، اندازه: 17×24 سم [ف: 98-]

1044 - اجازة لمحمد معصوم الكشمیری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ma'ṣūm al-kišmīrī

کاظمی، قاسم بن محمد، ق 11 قمری

(170 -) (kāzemī, qāsem ebn-e mohammad)

تاریخ اجازة: جمعه ربیع الاول 1092؛ محل صدور اجازة: نجف

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 65/3

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول لبه دار با ترنج و سرترنج، 1گ (84پ)، اندازه: 17×24 سم [ف: 98-]

1045 - اجازة لمحمد معصوم الكشمیری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad ma'ṣūm al-kišmīrī

حسینی خاتون آبادی، عبدالحسین بن محمد باقر، 1039 - 1105 قمری

(1630 - 1694) (hoseynī xātūn-ābādī, 'abd-ol-hoseyn ebn-e mohammad baqer)

تاریخ اجازة: دهه سوم رجب 1089 ق

بلاغ قرائت کتاب «کفایة الأحكام» و اجازه روایت کتب حدیث است که در ذیل آن مجاز یاد آوری کرده که کتاب های متعددی را پس از این اجازه نزد مجیز خوانده است.

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 65/2

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول لبه دار با ترنج و سرترنج، 1 گ (83 پ)، اندازه: 17×24 سم [ف: -98]

1046 - اجازة لمحمد معصوم کشمیری / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad ma'ṣūm al-kišmīrī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

انهاء سماع، تصحیح و ضبط نسخه ای از «تهذیب الاحکام»، همراه با اجازه روایی است به تاریخ 14 جمادی الاول 1096 ق.

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: 65/5

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول لبه دار با ترنج و سرترنج، 1 گ (85 ر)، اندازه: 17×24 سم [ف: -98]

1047 - اجازة لمحمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی / اجازات / عربی

ijazat-un li-muhammad muqim ibn-i muhammad baqir al-isfahani

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

(majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660

تاریخ اجازه: ربیع الأول 1070 ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/2

کاتب = مؤلف، تا: 1070 ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (10 پ-15 ر)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/2 - ف و 6143/2 - عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-42] و [فیلم هاف: 3-242]

1048- اجازة لمحمد مقيم بن محمد باقر الاصفهانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad muqīm ibn-i muhammad bāqir al-isfahānī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاریخ اجازہ: جمادی الثانی 1076ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/2

کاتب = مؤلف، تا: 1076ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (15 پ- 16 ر)، اندازه: 11/5

× 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/3 - ف و 6143/3 - عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-42] و [فیلم هاف: 3-242]

ص: 694

1049- اجازة لمحمد مهدي حسني / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad mahdi hasani

مدني، علي خان بن احمد، 1052 - 1118 قمری؟

(madanī, 'alī zān ebn-e ahmad (1643 - 1707

تاريخ اجازة: شنبه 28 ربيع الثاني 1118 ق

اجازة مبسوطی است برای میرزا محمد مهدي حسني که به او اجازة روایت حدیث و نقل کتاب ها و مؤلفات خود را داده است.

قم: بروجردی؛ شماره نسخه: 432/2

آغاز: الحمد لله المتفضل على عبادة بتجاوزه و اجازته و الصلاة على نبيه المفحم منطقة كل مسهب بوجازته؛ انجام: و اساله ان لا يخليني من صالح دعواته في خلواته و بعد صلواته ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکي، 2 گ (171 پ- 173 پ)، 14 سطر، اندازه: 18/5 × 11/5 سم [ف: 2-274]

1050- اجازة لمحمد مهدي و محمد الخوانساري / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muḥammad mahdī wa muḥammad al-xānsārī

مجلسي، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاريخ اجازة: شعبان 1082 ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2175

آغاز: بسمله، الحمد لله و سلام على عباده ... اني بعد ما شرفت برهة من الزمان بصحبة الأخوين الفاضلين الكاملين التقيين الذكيين مولانا محمد مهدي؛ انجام: و كتب في شهر شعبان المعظم من شهور سنة اثنتين و ثمانين بعد الألف و الحمد لله اولاً و آخراً و صلى الله على محمد و اهل بيته الغرة الميامين. خط: نستعليق تحريري، كاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج عنابي، 2 ص، 44 سطر [ف: 27-30]

1051- اجازة لمحمد نبي الجنابدي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muhammad nabī al-junābidī

مجلسي، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2254

آغاز: هذه صورة خط الاستاد الأعظم ... بسمله، أما بعد حمد الله على سوابغ الأنعام، انجام: الى آخر اجازاته المبسوطه المعروفة المكتوبة في الاجازة.

خط: نسخ جلی خوش، بی کا، تا: اوایل قرن 12، دارای حواشی با نشان «منه عفی عنه»، پشت برگ اول و غیره 14 فقره یادداشت ملاحظه شد یا داخل عرض از محرم 1154 تا 12 جمادی الثانی 1312 هق؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: 1145 ق.؛ جلد: مقوارویه پارچه اخرا، اندازه: 18×12 سم [ف: 27-40]

1052 - اجازة لمحمد هادی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad hādī

کاشانی، مرتضی بن محمد مؤمن، - 1083 قمری

(kāshānī, mortazā ben mohammad mo'men (- 1673

تاریخ اجازة: اواخر صفر 1072

صورت اجازة روایتی است به محمد هادی نواده برادر فیض کاشانی

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1649/3

آغاز: بسمله، آن احسن الحدیث و خیر الخبر حمد من استبقی معالم الشریعة النبویة. ؛ انجام: و کتب ذلك اقل العباد عملاً و اکثرهم جرماً مرتضی بن محمد مؤمن من عام اثین و سبعین بعد الألف تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ واقف: سید سعید طباطبائی، تاریخ وقف: 1332؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن زرشکی، 19 سطر [ف: 5-61]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6602

آغاز: بسمله، آن احسن الحدیث و خیر خبر حمد من استبقی معالم الشریعة؛ انجام: و کتب ذلك اقل العباد عملاً و اکثرهم جرماً مرتضی بن محمد مؤمن ارتضی اعمالها و تجاوز عن سیأتهمما بالنبی و الوصی و اولادهما فی اول شهر صفر من عام اثین و سبعین بعد الألف، تمت.

خط: نسخ، کان محمد فاضل بن اسماعیل تونی، تا: چهارشنبه اول صفر 1086 ق؛ واقف: آقا تقی مدرس رضوی، تاریخ وقف: شهریور 1323؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای سجافدار، اندازه: 30×19 سم [ف: 27-43]

ijāzat-un li-muhammad hādī

كاشاني، محمد بن شاه مرتضى، 1006 - 1091 فيض قمري

(feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680

تاريخ اجازة: جمادى الثاني 1086ق

ص: 695

صورت اجازہ ای است بہ محمد ہادی نوادہ برادرش.

1. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 6602

آغاز: بسملة، الحمد لله الذي ابقى رمق رواية الحديث بابقاء نوع حامله.؛ انجام: داعياً لي في مظان الاجابة و محل الاخلاق و الانابة و كتب محمد بن مرتضى المدعو بمحسن عفي الله عنه.

خط: نسخ، کا: محمد فاضل بن اسماعيل تونی، تا: چهارشنبه دهه اول جمادی الثانی 1086ق؛ واقف: تقی مدرس رضوی، تاریخ وقف: شهریور 1323؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای سجافدار، 11 سطر [ف: 27-37]

2. مشہد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1649/2

آغاز: بسملة، الحمد لله الذي ابقى رمق رواية الحديث بابقاء نوع حامله؛ انجام: و محل الاخلاص و الانابة و كتب محمد بن المرتضى المدعو بمحسن عفي الله عنه.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ واقف: سید سعید طباطبائی، تاریخ وقف: 1332، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن زرشکی، 1ص، 19 سطر [ف: 5-61]

1054- اجازة لمحمد هاشم بن احمد الاتكاني / اجازات / عربي

ijazat-un li-muhammad hasim ibn-i ahmad al-atkani

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

مشہد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: 6 ج

ضمن اثنی عشریات؛ کاتب = مؤلف، تا: 1030ق [ف: - 41]

1055- اجازة لمحمد يوسف / اجازات / عربي

ijāzat-un li-muḥammad yūsuf

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10781

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: 1029ق [ف: 27-201]

1056- اجازة لمحمد يوسف القزوينی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muḥammad yūsuf al-qazwīnī

قزوينی، خليل بن غازي، 1001 - 1089 قمری

(qazwīnī, xalīl ebn-e qāzī (1593 - 1678

قسمتی از اجازة سراج الدین خلیل الله بن غازي قزوينی به ملا محمد يوسف قزوينی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 230/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج سرخ ضربی، 1ص (45)، 11 سطر (12×5)، اندازه: 18×11 سم [سنا - ف: 1-114]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3394/3 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-134]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 13118/3 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 3-1332]

1057- اجازة لمحمد يوسف القزوينی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhammad yūsuf al-qazwīnī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 230/2

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج سرخ ضربی، 2ص (43-44)، 15 سطر (12×5)، اندازه: 18×11 سم [سنا - ف: 1-114]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3394/2 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-135]

مشهد؛ الهيأت؛ شماره نسخه: 13118/2

عكسى نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: 3-1332]

1058- اجازة لمحمود بن علاء الدين بن جلال الدين الطالقاني / اجازات / عربى

ijāzat-un li-mahmūd ibn-i 'alā'id-dīn ibn-i jalāl-id-dīn at-taliqani

ابن ابى جمهور، محمد بن على، 838؟ - 2906 قمرى

(ebn-e abī jomhūr, mohammad ebn-e 'alī (1435 - 1501

1. يزد: وزيرى؛ شماره نسخه: 1708/28

كا: حسين بن حيدر كركى عاملى، تا: قرن 10 و 11؛ كاخذ: سمرقندى، جلد: مقوايى با تيماج عنابى لبه دار، اندازه: 15×21سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/50

آغاز: صورہ اجازة الشيخ الجليل محمد بن ابى جمهور الاحساوى للشيخ الفاضل الشيخ ربيع بن جمعه. بسمله، الحمد لله الذي جعل من جملة طرق المسلمين وهداياه المومنين و الوسيلة الى جبل الله المتين؛ انجام: بالملازمه ما دمت فاولى عليها صورہ ما كتب كتبه الفقير إلى الله الغني ربيع بن جمعة العسر مى (كذا) العبادى محتدا الجزايرى مولدا في اوائل جمادى الأول من شهر سنة اثنى عشره تسعمايه

ص: 696

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1071ق؛ در انتهای این اجازه شیخ ربیعہ بن جمعہ عبرمی عبادی جزائری توصیه ای برای مجاز نوشته که تاریخ آن اوایل جمادی الاول 12وق است. همین امر موجب شده تا کاتب نسخه ما به اشتباه عنوان این اجازه را «صورة اجازة الشيخ الجليل محمد بن ابي جمهور الاحساوي للشيخ الفاضل الشيخ ربیعة بن جمعة» ذکر کند که درست نیست، از آن جا که مأخذ مجلسی در نقل این اجازه در بحار الانوار همین نسخه بوده این اشتباه بدان کتاب نیز راه یافته است؛ تملک: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنایی ضربی با ترنج و سرترنج، 4 گ (280-283ر)، 18 - 17 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-528]

1059- اجازة لمحمود النیریزی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-maḥmūd an-nīrīzī

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - 948 قمری

(daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad (1542

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 956/5

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 970ق [ف: 5-220]

1060- اجازة لمحمود بن محمد الاهیجی / اجازات / عربی

ijazat-un li-mahmud ibn-i muhammad al-lahijī

عاملی، محیی الدین بن احمد، ق 10 قمری

(āmeī, moh-yid-dīn ebn-e ahmad (- 160

تاریخ اجازه: 954ق

صورت اجازه محیی الدین بن احمد بن تاج الدین عیسی عاملی به شیخ محمود بن محمد بن علی بن حمزه لاهیجی گیلانی.

[الذریعة 1: 141 و 250]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4873/4

آغاز: صورة اجازة الشيخ الفاضل ... الحمد لله حق حمده ... اما بعد فقد استخرت الله سبحانه و اجزت للشيخ الصالح ... محمود بن محمد بن علی الگیلانی؛ انجام: جعلنا الله و اياه ممن رضي عنه و ارضاه و رفع منزلته إلى منازل قربه و محال الله و نفعات قدسه. و كتب اضعف العباد ... محیی الدین بن احمد بن تاج الدین المیسی العاملی بالحائر، علی مشرفها الصلوة و السلام

خط: نسخ، کا: علامه مجلسی، تا: قرن 12؛ بالای اجازہ بہ خط دیگری نوشتہ شدہ خط علامہ مجلسی است؛ 1 گ (6 پ)، 18 [سطر
ف: 14-7]

1061- اجازة لمحمود بن محمد بن عبدالواحد الرازی / اجازات / ترکی

ijāzat-un li-mahmūd ibn-i muhammad ibn-i 'abd-ul wāhid ar-rāzī

علامہ حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326

تاریخ اجازہ: اواخر ربیع الثانی 709ق؛ محل صدور اجازہ: سلطانیہ

اجازہ ای بہ تاج الدین محمود بن زین الدین محمد بن قاضی سدید الدین عبدالواحد رازی کہ علامہ بر کتاب «شرایع الاسلام» نگاشته است.

آغاز اجازہ: استخرت اللہ تعالیٰ و اجزت للشیخ العالم الفقیہ الکبیر ... محمود بن المولی الامام ...

انجام اجازہ: فلیر و ذلک محتاطاً لی ولہ. و کتب العبد المفتقر الی اللہ حسن بن یوسف بن المطہر فی ... حماها اللہ تعالیٰ من جمیع
الافات و الحمد لله وحده و صلی اللہ علی سیدنا و مولانا محمد النبی و اله الطاہرین

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 142)

[الذریعة 1: 178]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/37

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبہ دار، اندازہ: 21×15 سم [ف: 3-
1027]

2. تہران: مجلس؛ شماره نسخه: 8975/57

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراہیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ کتابت شدہ از روی نسخہ بالا، کاغذ: نخودی آہار مہرہ، جلد: میشن عنابی
ضربی با ترنج و سرترنج، 2 گ (307 پ-308 ر)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازہ: 20/1×12/3

سم [ف: 1/29-529]

1062- اجازة لمحيي الدين بن علي بن احمد الجامعي / اجازات / عربی

ابن خاتون، علی بن احمد، ق 10 قمری

(ebn-e xātūn, 'alī ebn-e ahmad (- 160

تاریخ اجازہ: 23 شوال 973ق

اجازہ علی بن احمد بن محمد بن خاتون بہ ابن ابی جامع محیی الدین بن نور الدین علی بن جمال الدین احمد بن بدر الدین حسن بن ابی جامع العاملی.

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/9

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکئی، 15

ص: 697

سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24سم [ف: 16-410]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 20095

آغاز: نحمدک یا من حیانا باحیاء علوم الدین و بالروایة الصحیحة

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر ترنج، 9گ (305پ -

314ر)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5سم [اهدائی ف: 8-46]

1063- اجازة لمحيي الدين بن علي بن احمد الجامعي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhy-id-dīn ibn-i 'alī ibn-i aḥmad al-jāmi'ī

ابن مفلح، ابراهیم بن علی، ق 10 قمری

(ebn-e mofleh, ebrāhīm ebn-e 'alī - 16c)

اجازه به شیخ محیی الدین بن نورالدین علی بن جمال الدین احمد بن بدر الدین حسن بن ابی الجامع العاملی الجامعی.

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/8

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکئی، 15 سطر

(6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24سم [ف: 16-410]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض 20095

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی سید الأولین و الآخرین محمد و آله الطیبین الطاهرین

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و

سرترنج، 1گ (305ر و پ)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5سم [اهدائی ف: 8-41]

1064- اجازة لمحيي الدين بن علي بن احمد الجامعي اجازات / عربی

ijāzat-un li-muhy-id-dīn ibn-i 'alī ibn-i aḥmad al-jāmi'i

منصوری، محمد بن حارث، ق 10 قمری

(mansūrī, mohammad ebn-e hāres - 16c)

تاریخ اجازه: شب 23 شوال 977ق

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6955/10

خط: نستعلیق، کا: احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی عطف مشکي، 15 سطر (6×12)، قطع: ربعی، اندازه: 14×24 سم [ف: 16-410]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20095

آغاز: اللهم احمدك ناصب اعلام الهداية ورافع منار اهل الدراية

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سر ترنج، 3 گ (314-316ر)، 12 سطر، اندازه: 19×25/5 سم [اهدائی ف: 8-50]

1065- اجازة لمرتضى قلى / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā murtidā qulī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازة: 2 ذیحجه 1256 ق

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 208/6

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خوانساری، تا: با تاریخ 1260 ق؛ کاغذ آهار مهره، جلد: تیماج زرد شتری مجدول، 8 گ (38 پ- 45ر)، 22 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-160]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589

آغاز: بسمله، رب اني اعوذ بك من همزات الشياطين. الحمد لله المعين لمن استعان منه في الشدايد و الصعاب

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دهه اول شوال 1263 ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مقابله و تصحیح شده از روی سواد خط مجیز در ذیقعدة 1264 ق، دارای حواشی با نشان «منه دام ظلّه العالی»، اول نسخه یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفهانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفهان؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ تملك: مصطفی حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفی الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکي مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 13 گ (42 پ- 54ر)، 17 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [اهدائی ف: 8-57]

ijāzat-un li-musayyib al-qāyini

صدرالدين محمد بن عبدالرشيد، ق 11 قمرى

(sadr-od-dīn mohammad ebn-e 'abd-or-rašīd (- 17c

تاريخ اجازة: 1048ق؛ محل صدور اجازة: شيراز

اجازة روايت و گواهي «سماع» كتاب «تهذيب الاحكام» شيخ طوسى است از صدر الدين محمد بن عبدالرشيد به ملا مسيب قايينى.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1592/2 - عكسى

آغاز: الحمد لله وحده. و انا العبد الضعيف

خط: نسخ خوش، كاتب = مؤلف، تا: 1048ق، جا: شيراز؛ در پايان «تهذيب الاحكام» [عكسى ف: 1-10] |

ص: 698

1067- اجازة لمصطفى افندی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mustafa afandī

سامی، یعقوب بن عثمان، ق 14 قمری

(sami, yaqub ebn-e osman (- 20c

تاریخ اجازہ: 1310ق

اجازہ برای مصطفی افندی بن ولی الدرامله وی که با متن اجازہ ابی عبدالرحمن محمد شاکر توقادی نوشته شده و مجیز اجازہ روایت «دلائل الخیرات» را در ذیل این اجازہ افزوده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9967

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ تاریخ و نام مجیز به خط وی با مهر دائری

«یعقوب سامی» دیده می شود؛ جلد: تیماج قهوه ای، 9گ، 15 سطر، اندازه: 13/5 × 21/5 سم [ف: 25-237]

1068- اجازة لمصطفى افندی و ولده / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mustafa afandī wa walad-i-h

اریلی، خلیل بن خلیل، ق 13 قمری

(arbīlī, xalīl ebn-e xalīl (- 19c

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1360/3 عکسی

آغاز: بسمله. و به نستعین الحمد لله الذي وصل من انقطع اليه و فاز بمتواتر افضاله.؛

نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه، استانبول ترکیه؛ کاتب = مؤلف، تا:

1195ق، جا: مکه؛ 21 و 25 سطر [عکسی ف: 4-125]

1069- اجازة لمعين الدين احمد = گواهی بلوغ قرائت / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mu'īn-id-dīn aḥmad = govāhī-ye bolūq-e qera'at

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، 1006 - 1091 قمری

(feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680

اجازه به معین الدین احمد فرزند فیض کاشانی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16186/3

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 20 ربیع الاول 1083 ق [مختصر ف: -23]

1070- اجازة لملا حسینعلی / اجازات / عربی

ijazat-un li-mulla husayn-all

محمد جواد بن محمد حسن

mohammad javād ebn-e mohammad hasan

اجازت روایت و اجتهاد از شیخ محمد جواد بن خیر الحاج محمد حسن (که نباید صاحب الجواهر باشد) به آخوند ملا حسینعلی، بی تاریخ. اجازه دهنده از شیخ محمد حسن (گویا صاحب الجواهر - 1266 ق) و او از سید محمد جواد عاملی مجاور نجف اجازه داشته است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 639 / 1

آغاز: الحمد لله جل جلاله و عم نواله، الذي انعم على الممكنات ... اما بعد، فقد ورد أن العلماء ورثة الأنبياء؛ انجام: الواثق بفضل الله الكيم الجواد بن خیر الحاج محمد حسن ..

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ سپس «اجازه» از محمد حسن صاحب الجواهر؛ مهر: «عبدہ الراجی محمد جواد بن محمد حسن» (بیضی)؛ 6 گ (1 پ-6 ر) [ف: 2-9]

1071- اجازة لملا خلیل / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā xalīl

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازه: 16 ذیقعدہ 1256 ق.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ، بی کا، تا: 26 ذیقعدہ 1256ق [مختصر ف: -25]

2. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19589/8

آغاز: بسمله. و منه الاعانة في جنات النعيم. الحمد لله الذي له ما في السموات و ما في الأرض وله الحمد في الآخرة

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد قزوینی، تا: دہہ اول شوال 1263ق، جا: دارالسلطنہ اصفہان؛ مقابلہ و تصحیح شدہ از روی سواد خط مجیز در ذیقعدہ 1264ق، دارای حواشی با نشان «منہ دام ظلہ العالی»، اول نسخہ یادداشت استکتاب از محمد بن عبدالرحیم قزوینی اصفہانی در 10 شعبان 1265 ق در اصفہان؛ اهدایی رہبری، خرداد 1373؛ تملک: مصطفیٰ حسینی صفائی خوانساری در جمادی الاول 1366 ق، مهر: «مصطفیٰ الحسینی 1342»، «یا محمد 1263»؛ کاغذ: فرنگی نخودی آہار مهر، جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی با ترنج و سرترنج، 2 گ (82 پ-83 ر)، 17 سطر، اندازہ: 10/5 × 15/5 سم اهدائی ف: 8-57]

- اجازة لملا رفيعا» اجازة لمحمد رفيع بن محمد مؤمن الكيلاني

1072- اجازة لملا سيف الدين / اجازات / عربي

ijāzat-un li-mullā sayf-ud-dīn

ص: 699

تبریزی، محمد باقر بن علی، ق 12 قمری

(tabrīzī, mohammad bāqer ebn-e ‘alī - 18c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11523/2

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه 1101 ق [مختصر ف: -27]

1073- اجازہ بہ ملا شکر اللہ / اجازات / فارسی

ejāze be mollā šokr-ol-lāh

انصاری، مرتضی بن محمد امین، 1214 - 1281 قمری

(ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865

تاریخ اجازہ: روز اربعین 1275 ق

اجازہ ای است مبنی بر وکالت ملا شکر اللہ از سوی ایشان در امور حسیہ با این عبارت: «بسملہ، جناب مستغنی عن الألقاب و الصفات آخوند ملا شکر اللہ ایدہ اللہ تعالی فی الدارین مأذون و مرخص می باشد در تصرف در جمیع امور حسیہ منوطہ بنظر حاکم شرع انور یا وکیل ایشان بہ شرط سلوک طریق احتیاط و عدم استعمال حیل شرعیہ در حقوق و اسئلہ الدعاء و ال الاستغفار المحرر ہذہ الکلمات احقر العباد مرتضی الأنصاری فی یوم الأربعین سنة 1275 حامد اللہ مصلیا علی محمد و آلہ صلی اللہ علیہم اجمعین).

مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7906

کاتب = مؤلف، بی تا، در پشت برگ آخر «مجموعہ 7906»

نگاشته شدہ [ف: 27-42]

1074- اجازة لملا صفر علی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā Ṣafar ‘alī

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Ṣaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: 16 شعبان 1254 ق

آغاز: بسملہ و منہ الاعانة للفوز بما فی جنات النعیم و الوقایة من شدايد درک الجحيم الحمد لله الذي هدانا الى شرايف الاسلام بوسيله نبيه

الذي هو اشرف الانبياء...

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8985/10

آغاز: برابر؛ انجام: و السموات و الخضوع و الخشوع في السؤال للهداية الى الصواب و الوقاية عن الزلل و اخطاء في كل باب حرره خادم الشريعة في سادس عشر شهر شعبان في سنه 1254

خط: نسخ خوب، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با جدول های گرهی عطف میشن 12 ص (152-141)، 21 سطر (5/8×15)، اندازه: 21/4×15 سم [ف: 29/1-562]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/12

آغاز: برابر؛ انجام: في اتصاف شخص وصيا لنبي رجوعه الى نفسه لكون الانسان على نفسه بصيره.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 92 گ، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 203816 و عکسی 209816

بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: 21/5 × 15/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-33] و [عکسی ف: 6-124]

1075- اجازة لملا محسن / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā muhsin

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

اجازه ای به آخوند ملا محسن

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10131/3

خط: نسخ، کا: شیخ علی بن عباس بحرانی، تا: 1266 ق؛ مصحح کاغذ: فرنگی، قطع: جیبی میراث شهاب س 8 ش 2: 25)

1076- اجازة لملا محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā muhammad

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد نقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/15

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

1077- اجازة لملا محمد باقر / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā muḥammad bāqir

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naql (1762 - 1844

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/9

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/24

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر،

ص: 700

اندازه: 22×17 سم [ف: 175-33/2]

1078 - اجازة لملا محمد حسن / اجازات / عربي

ijāzat-un li-mullā muhammad hasan

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad

naqā (1762 - 1844)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/13

23 محرم 1255؛ خط: نسخ، بی ک، تا: قرن 13 جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 175- 33/2]

1079 - اجازة لملا محمد رضا / اجازات / عربي

ijāzat-un li-mullā muhammad ridā

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، 1003؟ - 1070 قمری

- majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595

(1660-

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4789/1

آغاز: انهاء المولى الفاضل اللوذعي الالمعي مولانا محمدرضا ادام الله تعالى تأييده سماعاً و تحقيقاً في مجالس آخرها اوائل ربيع الأول سنة احدى وستين من الهجرة و اجزت له؛ انجام: احوج المرابين الى رحمة ربه الغني محمد تقی بن مجلسی عفی عنهما حامد ... مصليا مسلما.

مجيز در آخر جزء ثانی از همین کتاب مجدداً اجازة خود را مکرر نموده و به خط خود نوشته «انهاه المولى الفاضل الصالح اللوذعي الاللمعی مولانا محمدرضا ... سنة ستين بعد الالف نمقه بيده الفانية | محمد تقی بن مجلسی عفی عنهما ...»؛ کاتب = مؤلف، تا: 1070ق؛ جلد: تیماج لولادار، اندازه: 30×18 سم [ف: 184-13]

1080 - اجازة لملا محمد شفيح / اجازات / عربي

ijāzat-un li-mullā muhammad šafī

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تاریخ اجازہ: ذیقعدہ 1252ق

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/7

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/19

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 33/2-175]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 34

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [مختصر ف: -25]

1081- اجازة لملا محمد صدیق / اجازات / عربی - فارسی

ijāzat-un li-mullā muḥammad Ṣiddīq

عبد العظیم بن عبدالحمید، قرن 14 قمری

(abd-ol-'azīm ebn-e 'abd-ol-hamīd (190'

تاریخ اجازہ: شنبہ 1 ذیقعدہ 1341ق

اجازہ عبد العظیم پسر ملا عبدالحمید به ملا عبدالحمید شہیر به ملا محمد صدیق به برای تدریس در علوم معقول و منقول با گواہی محمد بن عبدالمومن مردوخ و اسدالله اسفندیاری رئیس معارف کردستان در 7/2/7. از رهگذر تاریخ آموزش دینی بسیار سودمند است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8803

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 25 ربیع الثانی؛ از آن فروزانفر، کاغذ: فرنگی، جلد: تازہ، ربعی، 15 گ، 17 سطر (6×16)،

قطع: ربعی [ف: 17-224]

1082- اجازة لملا نور محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mullā nūr-muhammad

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 – 1844

تاریخ اجازہ: 19 ذیحجہ 1256ق

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1/11548

آغاز: بسمله و منه التوفیق للفوز بما فی جنات النعیم و النجاه من شدائد عذاب الجحیم

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 21 سطر، اندازہ: 17×22سم [ف: 2/33-175]

1083- اجازة الملك محمد بن سلطان حسين الاصفهاني / اجازات / عربی

ijazat-un li-malik muhammad ibn-i sultan husayn al iṣfahānī

کرکی، علی بن ہلال، - 984 قمری

(karaki, ali ebn-e helal (- 1577

تاریخ اجازہ: دہہ دوم صفر 984ق؛ محل صدور اجازہ: اصفہان

ص: 701

آغاز اجازہ: بسملة. الحمد لله المتعالی عن صفات المخلوقین المنزه عن نعوت الناعتین

انجام اجازہ: و كتب ذلك بيده الفانيه الفقير الضعيف المستغفر من ذنوبه على بن عبدالعالي بالمشهد المقدس الغروي على مشرفه الصلوة و السلم و التحية و الاكرام لاثني عشره ان بقيت من شهر شعبان المبارك سنه اربع و ثلثين و تسعمايه و كتب الفقير الحقير الداير التقصير على بن هلال الكر كى عامله الله بلطفه الخف بمحمد و على صلوات الله عليهما و على الهما الطاهرين في العشر اثنان من صفر ختم بالخير و الظفر من سنة أربع و ثمانين و تسعمايه في بلدة اصفهان

چاپ: در ضمن اجازات بحار الانوار (ج 109: 83-80)

[الذريعة 2: 223؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن 10هـ ص 163]

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1708/29

کا: حسين بن حيدر كركى عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ كاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/51

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهيم بن محمد حرفوشى كركى عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میسن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 3گ (283-285پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 29/81-528]

1084- اجازة لمنصور بن محمد بن التركي الغروي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-manṣūr ibn-i muhammad at-turkī al-garawī

قطیفی بحرانی، ابراهيم بن سليمان، - 950؟ قمری

(1544 -) (qatīfī bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān)

تاریخ اجازہ: 923ق

آغاز اجازہ: يقول الفقير الى الله المنان ابراهيم بن سليمان اني قد اجزت مضمون ما حوته هذه الاجازة للشيخ الأجل الركن الأظل

انجام اجازہ: واستغفر الله العظيم لي و له و للمؤمنين و المؤمنات إنه غفور رحيم

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 108: 107)

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/35

کا: حسین بن حیدر کرکی عاملی، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/55

آغاز: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 1گ (303پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3 سم [ف: 29/1-529]

1085- اجازة لموسى افندى / اجازات / عربى

ijāzat-un li-mūsā afandi

عیتابی، محمد منیب بن محمد، - 1234؟ قمری

(ayntābī, mohammad monīb ebn-e mohammad - 1819)

تاریخ اجازة: روز عاشورا 1209ق

اجازة ای است برای موسی افندی فرزند محمد بوزاقتی که در آن مختصری از شرح حال مجیز و طرق روایتی وی آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6874

آغاز: نحمد الله يا من قد أحاط بكل شيء علماً و نصب من مصنوعاته على كمال قدرته علماً أنجام: و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا؛ فاصله بین جمله ها دوائر زرین، صفحه ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف؛ با مهر بیضوی مجیز السید محمد منیب؛ جلد: تیماج قهوه ای، 17 گ، 11 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 18-68]

1086- اجازة لمولى جمشيد / اجازات / عربى

ijāzat-un li-mawlā jamšīd

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1946/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 993ق [ف: 8-563]

1087- اجازة لمهدی طهرانی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mahdī tīhrānī

مرعشی، شهاب الدین، 1276 - 1369 شمسی

(mar'ašī, Šahāb-od-dīn (1897 - 1990

اجازة نقل حدیث است که برای حاج شیخ مهدی طهرانی معروف به «معز الدوله» مرقوم نموده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 105 عکسی

آغاز: الحمد لله الذي تواترت نعمائه و تظافت آلائه وتسلسلت مكارمه و استفاضت مراحمه عز سلطانه وقوى برهانه؛ انجام: عصمنا الله و اياك من الزلل و الخطل والهفوة في القول و العمل انه على ذلك قدير و بالاجابة جدير

نسخه اصل: مجاز؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه 27 رمضان

ص: 702

1375ق، جا: حرم مطهر حضرت معصومه؛ 36گ [عكسى : 1-107]

- اجازة لميرداماد « اجازة لمحمد باقر بن محمد الاسترآبادى

1088- اجازة لميرزا محسن / اجازات / عربى

ijāzat-un li-mīrzā muhsin

آقا جمال خوانسارى، محمد بن حسين، - 1125 قمرى

(āgā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3576/3 - ف

نسخه اصل: انجمن آثار ملی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادى الاول 1022ق؛ 21 سطر (10×19) [فيلم هاف: 2-190]

1089- اجازة لميرزا محمد / اجازات / عربى

ijāzat-un li-mīrzā muhammad

گنجوى، حسين بن ملا قلى، ق 13 قمرى

(ganjavī, hoseyn ebn-e mollā qolī (- 19c

صورت اجازة اى به «آغا ميرزا محمد» كه بايد فرزند حاج كريم خان قاجار كرمانى (-1288 ق) باشد كه تقريرات پدرش را به نام «حدائق الاصول» در 1276 ق گرد آورده است. مشايخ اين اجازة روايت از سيد كاظم رشتى (-1259 ق) آغاز مى شود سپس شيخ احمد احسايبى (-1242 ق) تا امامان ادامه مى يابد و در 28 ذيقعدة 1289 ق نگاشته شده است.

آغاز كتاب: الحمد لله شارح صدور العالمين لتلاوة كتابه الحق المبين ... اما بعد، فان المولى الجليل ... العلامة ... مولانا الآغا ميرزا محمد احسن الله حاله ... قد استجازنى ... و استجزت الله سبحانه و اجزت لجنابه.

[الذريعة 281/6]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2225/2 - عكسى

آغاز: الحمد لله شارح صدور العالمين لتلاوة كتابه الحق المبين ...

اما بعد، فان المولى الجليل ... العلامة ... مولانا الآغا ميرزا محمد احسن الله حاله ... قد استجازنى ... و استجزت الله سبحانه و اجزت لجنابه؛ انجام: و كتب العبد العاصي حسين بن الحاج مولى قلى الكنوى في يوم الثامن و العشرين من شهر ذى قعدة الحرام في سنة التاسع بعد الثمانين و مأتين و الالف ... حامداً مصلياً مسكماً مستغفراً (مهر ايشان).

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: 28 ذیقعده 1289ق؛ به دنبال «القضاء و الشهادات»؛ مهر بیضوی اجازه دهنده «ابن حسین (?)

حسین ...» [عکسی ف: 1-9]

1090 - اجازة لميرزا محمد رضا / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mīrzā muhammad ridā

شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی، 1175؟ - 1260 قمری

(Šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqi (1762 - 1844

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 11548/25

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 21 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 33/2-175]

1091 - اجازة لمير سيد علي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-mīr sayyid `alī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاریخ اجازه: ذیحجه 1084ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6062/9

در فهرست این اجازه با عنوان «اجازه میر عبدالباقی خواتون آبادی برای میر سید علی» ثبت شده است؛ کا: عبدالباقی بن امیر محمد حسین حسینی، تا: شب یک شنبه جمادی الاول 1198ق؛ از روی خط مجلسی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (112 پ - 113 ر)، اندازه:

11/5 × 18/5 سم [ف: 16-62]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3046/11 و 6143/8 - عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم هاف: 2-43 وف: 3-242]

1092 - اجازة لنصر بن ابراهيم بويهی حساوی / اجازات / عربی

ijazat-un li-nasir ibn-i ibrahim buwayhi hasawi

بیاضی، علی بن محمد، 791 - 877 قمری

تاریخ اجازہ: شب جمعہ 11 شعبان 852ق

بیاضی در این اجازہ بعد از مقدمہ ای کوتاہ، اجازہ محمد بن حسن بن یوسف حلّی، فخر المحققین (771ق) بہ علی بن حسن بن احمد بن مظاہر در ذیحجہ 741ق را نقل کردہ است.

آغاز اجازہ: الحمد لله الذي دل وجوب وجوده افتقار على اتصافه بالكمالات و دل غناوه المستفاد من وجوبه على نفى المكنونات

انجام اجازہ: باسمه سالفا فليروها لمن شاء واحب فانه اهل لذلك و كتب ليلة الجمعة لاحد عشر ليلة خلت من شهر شعبان سنة اثنين و خمسين و ثمانماية و الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و صحبه و سلم

ص: 703

چاپ: ضمن اجازات بحار الانوار (ج 107: 225-221)

[الذريعة 1: 221]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1708/47

تذکر: در فهرست به اشتباه با عنوان اجازه فخرالدین محمد بن الحسن بن یوسف بن المطهر الحلی للشیخ ناصر بن ابراهیم البویهی الاحسائی معرفی شده است؛ کا: حسین بن حیدر کر کی عاملی، تا: قرن 10 و 11 کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی لبه دار، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1027]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8975/68

آغاز و انجام: برابر

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کر کی عاملی، تا: 1071ق؛ تملك: علامه مجلسی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، 4گ (336پ - 339پ)، 17-18 سطر (8×14/5)، اندازه: 20/1×12/3

سم [ف: 1-29/532]

1093- اجازة ناصر بن محمد جارودی / اجازات / عربی

ijāzat-un li-nāṣir ibn-i muḥammad jārudī

سماهیجی، عبدالله بن صالح، 1076؟ - 1135 قمری

(samāhījī, 'abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723

تاریخ اجازه: دوشنبه 23 صفر 1128ق، محل صدور اجازه: بهبهان

اجازه ای مفصل که سماهیجی برای شیخ ناصر بن محمد جارودی خطی نوشته و در آن طرق روایتی خود و طریق روایت کتاب های حدیثی شیعه و بعضی از کتاب های عامه را می آورد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5582

آغاز: الحمد لله علی جزیل افضاله و جلیل نواله و الصلاة علی سیدنا محمد النبی و آله و علی جملة أصحابه و جملة حدیثه و رجاله؛ انجام: و مصادمة الحروب و القتال و معاناة الشخوص و الانتقال في بلدة بهبهان في عصر الاثنین ..

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد البحرانی، تا: 11 ذیحجه 1155ق؛ در پایان قطعه ای ناتمام از صورت اجازه ملا محمد باقر مجلسی به شیخ احمد بن محمد بن یوسف بحرانی به خط کاتب اجازه اول نوشته شده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 35گ، 20

سطر، اندازه: 10×16 سم [ف: 14-345]

1094- اجازة لنصر الدين محمد بن ظاهر / اجازات / عربي

ijāzat-un li-nāṣir-id-dīn muhammad ibn-i Zāhir

صفدي، خليل بن ايبيك، 696 - 764 قمری

(safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363

1. تهران؛ ادبيات؛ شماره نسخه: 74/33 - ب

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 27 سطر (9×18)، اندازه: 5/18×28 سم [ف: 1-156]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 4957/28

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 2ص (110-111)، اندازه: 5/17×21/8 سم [ف: 7-818]

1095- اجازة لنجم الدين عبدالرحيم بن عبدالرحمن بن نصران شحام / اجازات / عربي

ibn-i "abd-ur ijāzat-un li-najm-ud-dīn 'abd-ur-raḥīm raḥmān ibn-i naṣrān Ṣaḥṇām

قطب الدين شيرازي، محمود بن مسعود، 634 - 710 قمری

--qotb-od-dīn Ṣīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (1237

(1311-

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1120/9

آغاز: بسمله. أما بعد حمدالله الذي قطب [[و أنطق الحصى و وعد من اطاع و اوعد من عصي

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، شماره 3883. خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی 708 ق؛ 4 گ (368-371)، 19 سطر

[عکسی ف: 3-252]

1096- اجازة لنجم الدين محمد بن عمر بن يوسف / اجازات / عربي

ijāzat-un li-najm-ud-dīn muḥammad ibn-i 'umar ibn-i yūsuf

سهروردی، عمر بن محمد، 542 - 622 قمری

(sohravardī, 'omar ebn-e mohammad (1148 - 1226

اجازه قرائت «عوارف المعارف» ابی عبدالرحمن علی بن بزغش در دهه اول جمادی الاول 677ق. (تاریخ اجازه با سال وفات سهروردی نمی خواند احتمالاً مجیز ابن بزغش است که قرائت عوارف المعارف) سهروردی را اجازه داده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5478/7-ف

نسخه اصل: کتابخانه توینگن Ma VI 90؛ بی کا، بی تا [فیلم هاف: 3-157]

1097- اجازه لنجیب الدین محمد / اجازات / عربی

ijāzat-un li-najlyb-id-dīn muhammad

بحرانی، صالح بن عبدالکریم، - 1098 قمری

(bahrānī, sāleh ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1687

اجازه ای است به نجیب الدین محمد که در پایان شرح اربعین بهائی نوشته شده و گویا بحرانی پس از اینکه نجیب الدین شرح

ص: 704

اربعین را تا پایان پیش او خوانده است این اجازه را به او داده است. مجیز خود از شیخ بهایی اجازه داشته و در این اجازه از آن یاد می کند و این اجازه بخط خود مجیز است.

آغاز اجازه: بعد حمد الله تعالى على حسن آلائه و صلوته على اشرف انبيائه و كمل اوليائه

انجام اجازه: بالقيود المعتمدة في اجازتي من الاحتياط و كتب داعيه اقل خلق الله تعالى صالح بن عبد الكريم البحراني في ثامن عشرين شهر رمضان سنة 1178 [در فهرست چنین است، احتمالاً 1078 باشد] سائلامنه الدعاء في أوقاته حامدا مسلما مصليا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2744/4

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا، جا: مشهد؛ تمام اجازه در فهرست آمده است؛ کاغذ: اصفهانی شکر، جلد: تیماج تریاکی یک لا، 1ص (403)، 15 و 17 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 13×20سم [ف: 9-98]

1098- اجازة لنظام الدين على نظمي / اجازات / عربی

ijāzat-un li-nisām-ud-dīn 'alī na_mī

اسلامبولی، احمد شاکر بن خلیل، ق 14 قمری

(20c -) (eslāmbūlī, ahmad šāker ebn-e xalīl)

تاریخ اجازه: 1308ق

این اجازه برای نظام الدین علی نظمی بن عبدالرحیم فاروقی شیروانی نوشته شده و دیباچه و متن آن همان اجازه ابو عبدالرحمن محمد شاکر توقادی می باشد با اندکی تغییری در بعضی از الفاظ آن و در پایان اجازه قرائت «دلائل الخیرات» از اسلامبولی برای نظمی افزوده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9965

خط: نسخ، بی کا، بی تا، فواصل دوائر زرین و صفحه ها به زر و مشکی، در پایان خط مجیز و مهر دائری وی «احمد شاکر» دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکی، 15گ، 11 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 25-263]

1099- اجازة لنظام الدين محمد بن حافظ / اجازات / عربی

ijazat-un li-nizam-id-din muhammad ibn-i hafiz

قادری مشرعی، عبد الفتاح، ق 12 قمری

تاریخ اجازہ: ربیع الثانی 1211ق

اجازہ ای بہ نظام الدین محمد بن حافظ عبد الغنی الاحمد آبادی برای پوشیدن خرقة قادریہ جبریہ

شیراز؛ بنیاد فارس شناسی؛ شماره نسخه: 84/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین حمدا یوافی نعمه و یکافی مزیده سبحانک لا احصى ثناء علیک

خط: نسخ، کا: اسدالله بن علی اکبر، تا: 1285ق؛ جلد: تیماج مشکى بی

لایه، 2 گ (157-ر-159)، 17 سطر، اندازہ: 13/5×7/5 سم [ف: -103)

1100- اجازة لنور الدين محمد بن حمويه / اجازات / عربی

ijāzat-un li-nūr-id-dīn muḥammad ibn-i ḥamawīye

نجم الدین کبری، احمد بن عمر، 540 - 618؟ قمری

(najm-od-dīn-e kobrā, ahmad ebn-e 'omar (1146 - 1222

سواد اجازہ ابی الجناب احمد الخیوقی الخوارزمی بہ شیخ نورالدین محمد بن حمویہ، شامل: نسبة خرقة سيف الدين الباخري، نسبة خرقة شهاب الدين السمرقندي نسبة صحبة على بن موسى الرضا، نسبة اولاد الشيخ ابی يزيد البسطامی، نسبة خرقة شيخ الاسلام قوام الدين على ... الى والده محمد و منه الى والده عيسى و منه ابی والده آدم و منه الى اخیه طيفور المعروف بابی يزيد الى جعفر الصادق ... و نسبة خرقة الشيخ الشهاب الدين السهروردي.

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: 343/8 بخش 3

بی کا، بی تا، 2 گ، 57 پ-59 پ [ف: 146]

1101- اجازة النور الدين محمد و محمد شفيح / اجازات / عربی

ijazat-un li-nur-id-din muhammad wa muhammad safi

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

تاریخ اجازہ: شعبان 1088ق

اجازه مجلسی به دو برادر یعنی نورالدین محمد و محمد شفیع بن رفیع الدین محمد اصفهانی است که جلد دوم «بحار الانوار» و دیگر مجلدهای آن و بسیاری از کتاب های حدیث و فقه و تفسیر و کلام و اصول را بر ایشان خوانده بوده، اجازه روایت داده است و در آن زنجیره مشایخ خود را آورده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2106/2-عکسی

آغاز: اما بعد حمدالله علی نعماته و الصلاة علی سید انبیائه ... فیقول الفقیر ... محمد باقر بن ... انه لما قرأ علی و سمع منی المولیان الجلیان النبیلان الفاضلان؛ انجام: و کتب هذه الأحرف فی شهر شعبان المعظم من شهر سنة ثمان و ثمانین بعد الألف لهجریه حامداً مصلياً مسلماً.

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: شعبان 1088ق؛ به دنبال مجلد

ص: 705

دوم «بحار» که به خامه محمد شفیع بن محمد رفیع یکی از دو تن اجازه گرفتگان است؛ 7ص (483-489) [عکسی ف: 1-10]

1102- اجازة ليحيى لاهيجي / اجازات / عربي

ijāzat-un li-yahyā lāhījī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2469

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [ف: 1-356]

1103- اجازة ليحيى بن نبي البجستاني / اجازات / عربي

ijāzat-un li-yahyā ibn-i nabī al-bijjistānī

حسینی، محمد بن محمد تقی، ق 12 قمری

(hoseynī, mohammad ebn-e mohammad taqī (- 180

تاریخ اجازه: رمضان 1117ق

اجازه مفصلی است به ملا یحیی بن ملا نبی بجستانی که در پشت برگ اول «جامع الأحكام في مسائل الحلال و الحرام» است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1981

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي تروى احاديث وجوب وجوده ذرات الكائنات ويعترف بنصوص كرم وجده سر الممكّنات؛ انجام: فكان ذلك في مشهد الرضا عليه و على آباءه و اولاده الوف من التحية و الثناء في اواخر شهر رمضان المبارك سنة 1017

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 1ص، 26 سطر [ف: 27-36]

1104- اجازة ليونس بن حسن الميمري / اجازات / عربي

ijāzat-un li-yūnus ibn-i hasan aṣ-ṣaymarī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 120/2 حکمت

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1012ق [ف: 2-41]

- اجازہ نامہ « اجازة لحاجی مصطفی قلی

1105- اجازہ نامہ / اجازات / فارسی

ejāze-nāme

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3560/4-ف

نسخه اصل: نسخه آقای حسن نراقی؛ بی کا، بی تا [فیلم هاف: 2-183]

1106- اجازہ وزارت خارجه / اسناد / فرانسوی

ejāze-ye vezārat-e xāreje

اجازہ وزارت خارجه مورخ 1899 به زبان فرانسه مبنی بر این کہ محمد امین پسر کریم افشار می تواند به کشورهای دوست برود، با روایید های روس و عثمانی در پشت.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 177

بی کا، بی تا [نشریه: 7-335]

1107- اجالة الفكر في فضاء القضاء و القدر / کلام و اعتقادات / عربی

ijālat-ul fikr fi-1 fadā'-il qadā' wa-l qadar

فاضل هندی، محمد بن حسن، 1062 - 1137 قمری

(fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725

وابسته به: استقصاء النظر في البحث عن القضاء و القدر = استقصاء البحث و النظر في مسائل القضاء و القدر؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (648-726) تاریخ تألیف: جمعه 29 جمادی الثاني 1078ق

رساله ای در بحث قضا و قدر که در حقیقت شرحی است بر استقصاء النظر علامه حلی

آغاز: الله احمد على أن جعلني من الطائفة المبرزية المحقة الأمامية الاثنا عشرية و اظفوني على الطائفة العنكبوتية المجبرة القدرية القدرية

انجام: رایة الشيطان فانتقمنا من الذين أجرموا و كان حقا علينا نصر المومنين و الحمد لله اولاً و آخراً.

قائن: امام، سید حسن؛ شماره نسخه: 14/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی عاملی نجفی، تا: 1111ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله تعالی»؛ تملک: علی بن محمد قائنی به سال 1165؛ جلد: تیماج قهوه ای 30 گ (8پ-38پ) اندازه: 22×13/5 سم [کتابخانه های قائن - ف: 189]

- الاجباء « معنی الاجباء

1108- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā' -ul amr wa-n nahy

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791-

1. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 319/5

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن کربلای بابای بدل آبادی، تا:

ص: 706

1224ق، جا: كربلا؛ واقف: حاج محمد علی موحد، تاریخ وقف: ربیع الاول 1385، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر، 19 سطر، اندازه: 16×21سم [ف: 159]

2. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 5مجموعه بدون شماره

بی کا، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-133]

1109- اجتماع الأمر و النهی = استحالة اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy = istiḥālat-u ijtimā'-il amr wa-n nahy

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، 1161 - 1231 قمری

(tabātabā'ī karbalā'ī, "alī ebn-e mohammad 'alī (1748 - 1816)

تاریخ تالیف: جمعه 17 جمادی الاول 1212ق؛ محل تالیف: کربلا

رساله مختصری است در امتناع اجتماع امر و نهی. این بحث به درخواست حاج میرزا محمد رحیم مشهور به آقا بزرگ نگاشته شده است.

آغاز کتاب: الحمد لله رب العالمین ... ان هذا اصل يتضمن تحقيق القول باستحالة اجتماع الأمر و النهی في شيء مطلقا تساوی متعلقها او اختلافها

انجام کتاب: ومما ذكرنا ظهر أن الفساد في محل البحث و هو الصلاة في المكان المغصوب انما نشأ من عدم المتقاضی للصحة فيه لعدم وضوح الامر به مع أن الأصل عدمه.

[دنا 224/1 (21 نسخه)؛ الذريعة 268/1؛ ریحانة الادب 428/2؛ مكتبة امير المومنين 22/1]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9644/3

آغاز: برابر؛ انجام: وصيره من فهما الفحول ما يبتني الفروع على الاصول و ما يتصف الاسانيد بالرد أو القبول

خط: نستعلیق، کان عبد العظیم بن علی خان زنوزی، تا: 1225ق، جا: در کربلا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا؛ 4گ (66پ - 69پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 25-30]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7241

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، کا: سید ابو القاسم بن عباس، تا: چهارشنبه 3 ذیقعده 1226ق، جا: کربلا-؛ واقف: نانینی؛ وص (27-35)، 22 سطر،

اندازه: 20×15 سم [ف: 6-43]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1212/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-36]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1233

آغاز: برابر؛ انجام: لعدم وضوح الامر مع أن الأصل عدمه.

خط: نسخ، کا: محمد عزیز بن عبدالرسول کاشانی، تا: 1231ق؛ ناتمام؛ کاغذ: ایرانی آهاردار، جلد: روغنی مشکی، 35 سطر، قطع:

ربعی، اندازه: 2×17/5 سم [ف: 4-103]

4. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 13/59 - 2379/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن صفر الفخار، تا: غره جمادی الأول 1233ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی ضربی، 5 گ، 24 سطر، اندازه:

15×21 سم [ف: 1-87]

5. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 825/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد صادق نوری، تا: 1234ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول، 6 گ، اندازه:

15×21 سم [ف مخ: 1-40]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19636

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه؛ انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، کا: محمد رضا بن علی الکوکدی گلپایگانی، تا: پنجشنبه 14 شعبان 1244ق، جا: اصفهان؛ هدایی رهبری، خرداد

1373؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن خرمایی، 5 گ، 25 سطر، اندازه: 20×12 سم [ف: 3-16]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5716/1

آغاز: برابر

تذکر: در فهرست با نام «اصول الفقه و بی نام مؤلف ثبت شده است که رساله با توجه به آغاز نسخه شناسایی شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا:

1250؛ محشی؛ کاغذ: فستقی سفید آبی، جلد: میشن سیاه، 3 گ، 23 سطر، اندازه:

16/8×22/2سم [ف: 8-483]

8. تهران: مروی؛ شماره نسخه: 685/9

بی کا، تا: 1269ق؛ قطع: خشتی [ف: 294]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5729/1

آغاز: برابر انجام: المنخیر الشرعی ما کان تخیره شرعياً ای تصریح اشرع و هذه التخییر عقلی. تم الرسالة

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی آبی، جلد: میشن سیاه 17گ (1پ-18ر)، 21 سطر، اندازه: 20/9×17/2 سم [ف: 8-483]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7707/22

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج فهوه ای ضربی مقوایی، 21 سطر (10/5×15)، قطع: ربعی، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 681-16]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1297/4 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج زرد یک لا مجدول، 13ص (35-47)، 20 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 60-24/3]

12. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 306/16

آغاز و انجام: برابر

ص: 707

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، جا: کربلا- و نجف؛ کاغذ: آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای 5 گ، 21 سطر (16×10)،
اندازه: 14×21 سم [ف: 264]

13. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 333/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف

مشمع سرخ، 6 گ (227-232)، اندازه: 15×20 سم [ف: 286]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10221/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوطالب، بی تا، کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 4 گ، 23 سطر، اندازه:
15×20 سم [ف: 16-398]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 131/2 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

کاتب: سید محمد مهدی بن محمد طباطبائی مجاهد، بی تا: کاغذ: فرنگی آبی و نخودی، جلد: تیماجی زرشکی، 6 گ (8 14)، قطع:
خشتی، اندازه: 15/5

× 21/5 سم [ف: 22-90]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 573/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی با ترنج، 1 ص (594)، 24 سطر (8×14)، اندازه: 15×21 سم
[سنا - ف: 1-363]

17. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2812/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر محمد تقی حسینی قزوینی، بی تا، جا: سپاهان مدرسه جده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی،
6 گ (135 پ - 141 ر) [ف: 10-1655]

18. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه: 57/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای با روکش سبز، 4 گ (13 پ- 17 پ) [ف: 62] 19. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 137/2

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 8 گ (120 ر- 127 پ)، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 99]

20. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2037/5

بی کا، بی تا، واقف؛ وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضریبی درون تیماج زرد، 4 گ (65-69)، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 4-1136]

21. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10169/8

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه مؤلف شناسایی شد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اندازه: 15×21 سم (رشت و همدان - ف: 1591)

1110- اجتماع الامر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā' -ul amr wa-n nahy

نراقی، احمد بن محمد مهدی، 1185؟ - 1245 قمری

(narāqī, ahmad ebn-e mohammad mahdī (1772 - 1830

رساله ای استدلالی در عدم جواز اجتماع امر و نهی در یک موضوع، که اگر امر به چیزی تعلق گیرد و نهی به چیز دیگری نمی توانند این دو با یکدیگر در یک موضوع باشند زیرا که اجتماع امر و نهی در یک موضوع محال است.

آغاز کتاب: بسملة فائدة مهمة. اعلم أن من باب التعارض تعارض العام والخاص من وجه ما اذا تعلق الأمر باحدهما.

انجام کتاب: قلنا انه ايضا قد يشغل لما يورث من الضعف أو يشغل عن الصوم في يوم آخر غيره.

[دنا 224/1 (7 نسخه)]

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 327/7

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ 22 سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد - ف: 205]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2045/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اشرف مهدی، تا: با تاریخ 1224ق، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن لایی قهوه ای 32 گ (5-37ر)، 17 سطر، اندازه: 15×10سم [ف: 5-413]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4510/1

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف مهدی بن ابی ذر نراقی ذکر شده؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل بن محمد جعفر خراسانی، تا: پنجشنبه 21 محرم 1253ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 18گ (1پ-18ر)، 21 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 12-85]

4. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2264/8

آغاز: برابر؛ انجام: یمكن آن یكون حسنا من وجه و قبیحا من وجه آخر.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی و نخودی آهار

مهره، جلد: میشن یک لای عنابی، اندازه: 21×14سم [ف: 5-639]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12929/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 14گ (155ر - 168پ)، 24 سطر، اندازه: 14/5×9سم [ف: 32-805]

6. گلپایگان گلپایگانی؛ شماره نسخه: 17/2

کا: زین العابدین گلپایگانی، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، 4گ (35ر-38ر)، 29 سطر، اندازه: 29/5 × 19/5سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 22]

ص: 708

از مناهج نراقی؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی با ترنج، 10 ص (550-559)، 24 سطر (8×14)، اندازه: 15×21 سم [سنا - ف: 1-363]

1111- اجتماع الأمر و النهی = تقریرات دروس میرزای شیرازی / اصول فقه / عربی

ijtimā' -ul amr wa-n nahy = taqrīrāt-e dorūs-e mūrāy-e šīrāzī

روزدری، علی، - 1290 قمری

(1873 - rŪzdarī, 'alī)

رساله ای در اجتماع امر و نهی که تقریرات علی روزدری از درس های میرزا شیرازی است.

آغاز: بسمله، القول في مسألة اجتماع الأمر و النهی و تنقيحه يقتضي تقديم امور، الأول هل المسئلة هذه لفظية أو عقلية؟ و علی الثاني اهي من المسائل الأصولية او الكلامية او من المبادئ الاحكامية؟ و جوه مختلفة منشائها اختلاف الوجوه

انجام: و يظهر وجه ذلك كله من التأمل في ما حققنا في المسائل المذكورة فراجع و الله الهادي إلى سواء السبيل و الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطاهرين

چاپ: تقریرات آية الله المجدد الشيرازي، المولى على الروزدرى، مؤسسة آل البيت لاحياء التراث، قم، الطبعة الأولى، 1409-1415 ق، ج 4

[الذريعة 1/268؛ فرهنگ آبايهای ایران 430؛ دنا 1/224 (6 نسخه)]

1. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 370/1

آغاز: برابر

در فهرست نام مؤلف آخوند خراسانی ذکر شده که ظاهراً اشتباه است و به قرینه آغاز نسخه تغییر یافت؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن

13، 14 گ (1-15)، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف: 1-119]

2. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1948/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین گردید؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: اسدالله بن صدر الدین حسینی تنکابنی، تا: 16 رمضان

1307ق؛ واقف: شیخ هاشم قزوینی، تاریخ وقف: 1380، کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا، 17 گ، 17 سطر، اندازه: 15×21 سم
[ف: 5-332]

3. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 723/4

آغاز: برابر؛ انجام: علی الخروج علی تقدیر حرمته فلا یکون ما اخترناه قولاً خامساً.

در فهرست نام مؤلف را به احتمال محمد حسن آشتیانی ذکر کرده است که به استناد نسخه مرعشی ش 11323/4 تغییر یافت؛

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 14؛ مهر: حاج سید سعید کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 24 گ (86-110)، 17 سطر
(14×7)، اندازه: 13×20/5 سم [ف: 2-831]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11323/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمود، تا: یک شنبه 23 رمضان 1390ق؛ حواشی که از خود مؤلف باید باشد توسط کاتب اشتباها
داخل متن شده که البته در متن با علامتی مشخص گردیده است، مصحح، نسخه بدلها گاه در حاشیه نسخه آمده است؛ مهر: آیت الله
مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مجدول، 27 گ (155-182)، 21 سطر (5/9×16)، اندازه:

16×21/5 سم [ف: 28-515]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3259/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: سفید فرنگی آهاردار، جلد: تیماج سرخ ترنج دار، 27 ص (176-203)، 26 سطر،
قطع: خشتی، اندازه: 15/5×22 سم [ف: 10-856]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8164/1

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 14؛ به خط یک نفر است که به دو شیوه نگاشته است، در حواشی کاستی ها جبران شده،
کتابت شده با مسطر، رکابه دار؛ تملک: «بمنه تعالی. مالک هذا المملوک، مملوک مالک الملوک الاحقر محمد تقی بن جعفر من آل الشیخ
رضا عفی عنهم» و مهر بیضی آن به خط نستعلیق با نقش گل و بوته و اسلیمی و تاریخ 1312؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذ بنفش با گوشه
ها و عطف تیماج قهوه ای، 17 و

21 سطر، اندازه: 17/4×21/9 سم [ف: 1-293]

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، حسب الامر حاج شیخ مرتضی آشتیانی؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه ای، اندازه: 17×21/5سم [ف: 2-574]

1112- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

نراقی، عبدالصاحب محمد بن احمد، 1215؟ - 1297 قمری

(narāqī, 'abd-os-sāheb mohammad ebn-e ahmad (1801 - 1880

بحثی استدلالی در باره اجتماع امر و نهی با نقل اقوال ورد و ایراد، که شاید از کتاب بزرگی در اصول باشد که در این نسخه جدا شده است.

آغاز کتاب: فريدة اختلف العلماء في جواز اجتماع الأمر والنهي

ص: 709

في شيء واحد و محل النزاع ما اذا كانت الوحدة بالشخص و كانت له جهتان انجام كتاب: و المقصود منه هو القيام الحرام مقامه و اسقاطه عنه لا اتصاف العمل بالوجوب و الحرمة كما اشتبه على بعض الأجلة

[دنا 224/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8175/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالباقي بن محمد تقی طباطبائی بيدگلی، تا: 1283ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 13 گ (پ 1-13پ)، 25 سطر، اندازه: 18×29سم [ف: 21-156]

1113- اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

قزوینی، عبدالوهاب بن محمد علی، ق 13 قمری

(-19c) (qazvīnī, 'abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad 'alī

آغاز: الحمد لله الذي تقدس ذاته عن التركب و التركيب

انجام: و ثانياً أن الاحوال بالنسبة الى التكليف الواردة مضيقاً العبد ... عبد الوهاب ابن محمد علی القزوینی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5932/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: بیابانکی قزوینی، تا: قرن 13؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 6 گ (107-113)، 18 سطر (10×20)، قطع: رحلی، اندازه: 20×30سم [ف: 16-160]

1114- اجتماع الامر و النهي / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

مختار گلپایگانی، احمد بن علی، ق 13 قمری

(- 19c) (moxtār-e golpāyganī, ahmad ebn-e 'alī

تاریخ تألیف: دوشنبه 4 جمادی الثانی 1231ق

رساله استدلالی است دارای هشت «مقدمه» در آغاز آن.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... ان هذه عجالة خطر ببالي ترصيفها ورسالة سنج بخاطري تاليفها في بيان حال مسألة مهمة أصولية

انجام: وليكن هذا غاية ما أردناه و نهاية ما قصدناه وقد وقع الفراغ من تأليف هذه الرسالة في الساعة الثالثة

[دنا 225/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3494/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 23 گ (91-114 پ)، اندازه: 15×21 سم [ف: 9-292]

1115- اجتماع الامر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

بهارى همدانى، محمد باقر بن محمد جعفر، 1277 - 1333 قمرى

(bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1861 - 1915

بجتي است اصولی در اجتماع امر و نهی که بخش اندکی از آن باقی مانده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاة و السلام على محمد و اله الطاهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين

[دنا 225/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12317/2

آغاز: برابر؛ انجام: كون ذمة المكلف مشغولة لواجب مشروط كالحج لغير المستطيع و ليس الأمر كذلك

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سرترنج

مجدول، 3 گ (83-85)، 20 سطر (15×18)، اندازه: 12×21 سم [ف: 31-191]

1116- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

يزدى، محمد كاظم بن عبد العظيم، 1247؟ - 1338؟ قمرى

تاریخ تألیف: 17 ربیع الاول 1300ق؛ محل تألیف: نجف

آغاز: الکلام فی جواز اجتماع الأمر والنهی و عدمه و هل هذه المسألة من المسائل الأصولية او من المبادئ الاحكامية او من المسائل الكلامية و علی تقدیر كونها اصولية هل هي عقلية محضه

انجام: و اما علی مذاق المجوزین فلاشکال لامکان تعلق الاجارة بالطبيعة المطلقة ... الا المتعلق بها فاتیان الاجیر للفرد المحرم ای تان المورد الاجارة و متعلق الأمر الأجارى و نرفع العلم عن هذه المسألة و القدم عن هذه المرحلة. چاپ: مشار عربی، ص 455، دارالخلافة طهران، سنگی، 1317 ق.، وزیرى، 172 ص

[الذریعة 268/1 ؛ دنا 225/1 (3 نسخه)]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 553

خط: نستعلیق، کا: محمد جواد بن حاجی محمد تقی یزدی، تا: دهه سوم شوال 1302ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوارویه ابری، 80گ، 29 سطر، اندازه: 20×14/5سم [ف: 1-141]

ص: 710

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2373/2

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاجی محمد حسین حاج عبد الغفور یزدی، تا: 1309ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، 21 سطر (15×5/7)، اندازه: 18×11سم [ف: 4-1268]

3. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 276/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 91گ، 23 سطر، اندازه: 22×16سم [ف مخ: 1-40]

1117- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

طباطبائی بروجردی، میرزا محمد حسین

tabātabā'ī borūjerdī, mīrā mohammad hoseyn

قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 29/1

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 29گ (1-30)، اندازه: 20/5×16/5سم [ف: 28-]

1118- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

نوری مازندرانی، احمد بن مهدی

nūrī māzandarānī, ahmad ebn-e mahdī

رساله ای است در بیان مساله اجتماع امر و نهی. مؤلف در مقدمه گوید: «دیدم این مساله به شایستگی مورد بحث واقع نشده، از این رو این رساله را ترتیب دادم تا جوانب این بحث مهم آشکار گردد.»

آغاز: بسمله، الحمد لله العليم القادر، و الحكيم القاهر المطلع على الظواهر و الضمائر ... و بعد، فيقول: ... ان اجتماع الأمر و النهی التي قد اهتم العلماء في تحقيقها و الفضلاء في تنبيهها و تدقيقها و كم صنفوا فيها كتباً و رسائل فلم يهتدوا اليها سبيلاً

[دنا 225/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14980/4

آغاز: برابر؛ انجام: المقدمة السادسة المباح يجوز تركه خلافاً للكعبي البلخي فانه قال بوجوب المباح والمنقول منه مشتبه المقصود فقد يقال ان مراده أن كل ما هو مباح عند الجمهور فهو واجب عنده لا غير فالحكام اربعة ... و نقول بوجوبه في هذا الفرض ...

خط: شکسته نستعلیق، بی کاء، تا: اواخر قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى ضربى مجدول، 77گ (383ر - 459پ)، 22 سطر، اندازه: 18×23سم [ف:37-647]

1119- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

رساله استدلالی مفصلی است در بحث اجتماع امر و نهی و بیان آرا و گفتار بزرگان این فن و رد و ایراد در آنها. ابتدای این رساله با رساله ای که با عنوان «مناهج» آمده و در برخی از فهارس از عبدالفتاح حسینی مراغی دانسته هماهنگ است که بخشی از آن مباحث امر و نهی است. باید با آن مقایسه و تطبیق شود.

آغاز: اصل اختلافوا في جواز [اجتماع] الأمر و النهی علی قولین الجواز و عدمه و الاخير هو المشهور و تحقیق الکلام في هذا المقام يقتضى رسم مقدمات.

[دنا 225/1]

همانند:

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2258

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه ای در عراق؛ خط: نستعلیق، کاء: حسین بن

محمود لاهیجی، تا: 1247ق؛ 56ص [عکسی ف:6-304]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1962

آغاز: برابر؛ انجام: كما لو كان الوقت مضيقاً و دار الامر بين الامرین بحيث لا يمكن اتیانهما معافیه الا أن يتفق احدهما في خارج الوقت كصلاة الكسوف مع احدی الأیاتین من الخوف و الزلزلة و غيرها

خط: نسخ و نستعلیق، بی کاء، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشتی در اول کتاب به نام «فوائد الدرر» ذکر شده است، در بعضی جاها آمده «اعلم ان الاستاد دام ظلّه»؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، 80 گ، 16 سطر، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-481]

1120- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

درباره اجتماع امر و نهی و این که نهی در عبادت موجب فساد است، دارای هفت «مقدمه»، پس از آن استدلال بسیار بر موضوع با نقل اقوال متأخرین مانند اردبیلی و سلطان و قمی و طباطبائی و محقق اصفهانی و جز اینها.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين ... و بعد فهذا تحقيق البحث في جواز اجتماع الأمر و النهي في الشيء الواحد الشخصي و امتناعه

[دنا 226/1]

همانند:

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3753/4 - 19/83

آغاز: برابر؛ انجام؛ ولكنه انما يناسب مذهب من بيني على الاشتغال في الأجزاء و الشرائط والله العالم

ص: 711

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، 25گ، 23 سطر، اندازه: 21817سم [ف: 1-87]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 805/2

آغاز: برابر؛ انجام: بل هو تفکیک بین الصحة والفساد بالنسبة الى تمام العقد في حق الموجب والقابل فمجموع الايجاب والقبول صحيح في حق احدهما و فاسد في حق الاخر و هذا غير ما منعناه من التفکیک

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج زرشکی با ترنج و سر، مجدول گرهی، 43گ، 21 سطر، اندازه: 21×15سم [ف مخ: 1-41]

1121- اجتماع الأمر و النهی / اصول فقه / عربی

ijtimā'-ul amr wa-n nahy

چند رساله در بحث اجتماع امر و نهی که مؤلف آن ناشناخته مانده است.

غیر همانند: 1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26089

آغاز: بسمله. حمدله ... تبصرة في اجتماع الأمر و النهی؛ انجام: افيها واضح الضعف و الله العالم ... سنه 1267

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1267ق؛ ضمیمه شماره 26087؛ کاغذ:

نخودی، جلد: تیماج، تیماج زرشکی یک لا، 25 سطر (12×18/5)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 21×15/3سم (رایانه)

2. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 371/1

آغاز: و اعلم أن ما يمكن أن يقال في تحرير محل النزاع في جواز اجتماع الأمر و النهی آن متعلق الأمر

مطالب کتاب در چند برگ بر پشت نامه هایی است از مرحوم شیخ محمد جعفر محلاتی (1284-1318) به مرحوم ملا احمد محلاتی

(1265-1325) لذا احتمالاً از تالیفات مرحوم ملا احمد محلاتی باشد؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ مصحح؛

14گ (1-15)، اندازه: 22×17/5سم [ف: 1-120]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1310887

آغاز: بسمله و احتج المجوزون بوجوه؛ انجام: و التناقض في كلام الحكيم

از یکی از شاگردان شیخ انصاری؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور 14گ (67پ - 81ر)، 19 سطر

(9×15)، اندازه: 21×17سم [ف: 11-2063]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10081/6

آغاز: مسئله في جواز اجتماع الأمر و النهي في شي واحد و تحقيق هذه المسئلة يتوقف على رسم مقدمات

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1314ق؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: مقوا، عطف و گوشه ها تیماج دار چینی 25گ، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 16-334]

5. بابل؛ خاتم الانبياء؛ شماره نسخه: 288/2

آغاز: الحمد لله على سابع نعمه و سابع عطيته كما اشكره على جليل هبته؛ انجام: و كم قصرت اذبال نظرهم عن تبين هذا المقصد

رساله ای موجز و مختصر در بیان مسئله اصولی اجتماع امر و نهی و جواز و عدم جواز آن. مؤلف این رساله را به درخواست یکی از بزرگان عصر خود تألیف کرده است، ابتدای این رساله شباهت تام به «معارض الاصول» محقق حلی دارد ممکن است بخشی از آن باشد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ تملک: حسن نوری 12 رجب 1328، 24 سطر، اندازه: 11×15سم [ف: 205]

6. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 753/7

آغاز: المقدمة الخامسة هل يجوز تعلق الأمر و النهی بشی واحد فيه خلاف و الاقوى عدم الجواز و لا بد قبل الخوض في ادلة الطرفين من تحرير محل النزاع؛ انجام: و العقود في حالة القيام و بالعكس و اوجب ابوالصلاح على من شك في كمال الفرض فزيادة ركعة عليه فليز مه بان الشهد و السلام

رساله مفصلی است در مسأله اجتماع امر و نهی که تحت «المقدمة الخامسة» عنوان شده است و از صاحب الوافیه، فاضل شیروانی،

شیخنا المعاصر، خلیفه سلطان و دیگران نام می برد احتمالاً بخشی از یک کتاب مفصل اصولی باشد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 56گ، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-41]

7. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 38/3

آغاز: اختلف العلماء في جواز الامر و النهي في شي واحد و تحقيق الحق يستدعي طى مقامات انجام: وجه الدلالة أن المعصوم عليه السلام قد علل عدم فساد النكاح بقوله: أما العبد لم يعص الله، بل انما عصى سيده.

در شش «مقام» است: 1. في تحرير محل النزاع، 2. في بيان الثمرة، 3. في بيان تاسيس الاصل، 4. هل متعلق الأوامر و النواهي هو الطبايع او الافراد؟، 5. في الأصل في المسئلة، در پایان بحث را به عنوان «اصل» در دلالت نهی بر فساد ادامه داده (233-247پ) و پس از آن مطالب متفرقه ای در وضع الفاظ، کیفیت و اقسام وضع، مبهمات و غیره بیان داشته است (248-274پ)؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 26گ (248-274پ)، اندازه: 5/17×30سم [ف: 1-58]

8. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1119/2

آغاز: حمدله. الأولى الجواز لغة له معان متعددة

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 60گ (23-83)، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-57]

آغاز: بسمله القول في جواز اجتماع الأمر والنهي و عدمه في شئ واحد و توضيح المرام في طى مقدمه و هدايات اما المقدمه ففي بيان أن هذه المسئله هل هي ملحقه بمسائل الاصول او بمسائل الكلام؛ انجام: وقد يذكر في مقام الفرق وجوه لامحصل لها

گفتاری است استدلالی و جامع اقوال متقدمین و متأخرین، در آن آمده: «جمع من متأخری اصحابنا کالمحقق الخوانساری ... و جمال الدین والمدقق الشیروانی و السید الشارح الوافیة والمحقق القمی، وحید بهبهانی، فاضل نراقی، سلطان العلما ...»، مطالب تحت عنوان «مقدمه» و چند «هدایه» و «خاتمه» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: مقوا عطف میشن قهوه ای با روکش کاغذ ابری، 39 گ (84-123)، 18-19 سطر

(9/13)، اندازه: 14×19 سم [ف: 3-1212]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8282/5

پاره ای از رساله ای در ... خط: نستعلیق، کا: محمد تقی گلپایگانی، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، 18 گ (27 ر - 44 پ)، 14 سطر، قطع: بغلی، اندازه: 6×10 سم [ف: 17-97]

1122 - اجتماع شعراء نزد سکینه خاتون / تاریخ / فارسی

ejetmā'-e šo'arā' nazd-e sakīne xātūn

اعتضاد السلطنه، علیقلی بن فتحعلی، 1234؟ - 1298 قمری

(1819 - 1881) (e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-alī)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6151/57

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 9-197]

1123 - اجتماع الشمل في طريق علم الرمل / رمل / عربی

ijtimā'-u š-šaml fi tarīq-i 'ilm-ir-raml

حسینی مکتب، محمد بن احمد، ق 9 قمری

(15c -) (hoseynī-ye maktab, mohammad ebn-e ahmad)

رساله ای در علم رمل و قواعد و قوانین و احکام آن. مؤلف، کتاب را به امر امیر یشبک دوادار مصر نوشته است و آن را در یک «مقدمه» و دو «قسم» و یک «خاتمه» تدوین نموده است.

[دنا 226/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 643 عکسی

آغاز: الحمد لله عالم الخفيات، المطلع على السرائر والنيات، المطلع من شاء على ما شاء من المغيبات؛ انجم: يدل على الظفر بالعدو، يقهر خصمه، ينال ما يطلب، يرتفع قدره عند كبير.

نسخه اصل: چستريتي - دبلين، بشماره (3120)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، اربری نسخه را بخط مؤلف دانسته (اربری، فهرست عربی 48/1)؛ 203گ، مختلف السطر [عکسی ف: 2-123]

1124- اجتماع الضدين / اصول فقه / عربی

ijtima-ud didayn

روزدری، علی، - 1290 قمری

(1873 - (rūzdarī, 'alī

آغاز کتاب: انهم اختلفوا في أن ترك احد الضدين مقدمة بوجود الآخر أو لا المشهور انه

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 22/5

آغاز: برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با رویه پارچه گلدار، 28گ (145-172 پ)، قطع: وزیری، اندازه: 17×21سم [ف: 1-36]

1125- اجتماع المحدث و الجنب و الميت علی ماء لایفی الا لواحد / فقه / عربی

ijtimā'-ul muḥdat wa-l junub wa-l mayyit 'alā mā'-in lā-yafā illā li-wāḥid

طباطبائی حائری، جعفر بن علی نقی، - 1321 قمری

(1903 - (tabātabā'ī hā'erī, ja'far ebn-e 'alī naqī

رساله ای فقهی در حکم این که اگر یک میت و یک جنب و یک فردی که نیاز به وضو دارد، باشند و آب به مقدار استفاده یکی از اینها باشد، چه باید کرد و کدام در استفاده از آب مقدم است؟

آغاز: بسمله حمد له صلاة فيما اذا اجتماع ميت و جنب و محدث و معهم من الماء ما يكفي احدهم فالترجيح لای منهم و التحقيق فيه يقتضى

انجم: كما مرت الاشارة اليه فضلا عن الميل إلى ترجيح الميت او الجزم به ولو في الجملة فانه اجتهاد في مقابل النص المعمول به و هو في غير محله و الحمد لله وحده و الصلوة على افضل من وحده محمد و آله

[دنا 226/1 ؛ الذريعة 251/10 و 30/11]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 353/2

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ جلد: تیماج سرخ، 6گ، 19 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [ف مخ: 1-13]

- اجتماعيون» تنقيد فرقه اعتداليون و يا اجتماعيون - اعتداليون

- الاجتهاد» تخفيف العباد في بيان أحوال الاجتهاد

- الاجتهاد» تقليد الميت

1126 - الاجتهاد / اصول فقه / عربي

al-ijtihād

منصوری، محمد بن حارث، ق 10 قمری

(mansūrī, mohammad ebn-e hāres (-16c

ص: 713

تاریخ تألیف: چهارشنبه 20 ذی‌قعدة 943ق

رساله ای پیرامون معنی اجتهاد و علوم و مقدماتی که در اجتهاد و مجتهد لازم است و این که چه کسی را باید تقلید نمود. دارای یک (مقدمه و سه «باب» و یک «خاتمه»: المقدمة: في تعريف معنى الاجتهاد؛ باب 1. شرائط المجتهد؛ 2. جواز خلو العصر من المجتهد أو عدمه؛ 3. جواز تقلید المیت أو عدمه؛ الخاتمة: فیها بحثان.

آغاز: اللهم لك الحمد ناصب اعلام الهداية و لك الشكر رافع ارباب الدراية و الرواية لك المن خافض اصحاب الجهل و الغواية

انجام: فالعفو عند الكرام مأمول و العذر مقبول و الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

[دنا 226/1 (2نسخه)]

1. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 472/5-10

آغاز و انجام: برابر؛ فرغ من بیاضه مؤلفه - محمد بن الحرث المنصوري ... من شهور سنه ثلث و اربعین و تسمائة 943. خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 943ق، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، 24ص، 13 سطر (7×10)، اندازه:

14/5 × 20/5 سم [ف: 2-65]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6337/4

خط: نستعلیق، کان حسن بن ابراهیم (شاید)، تا: 1021ق؛ جلد: تیماج قهوه ای فرسوده، 12گ (222 پ - 233ر)، اندازه: 18×12سم [ف: 16-303]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3483/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد المهدي بن حسين بن عبدالحسين بن ابي سميط سميطی بحرینی شیرازی، تا: دهه اول محرم 1039ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 11گ (131 پ - 142ر)، اندازه: 19×25/5سم اف: 9-280

1127 - الاجتهاد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād

طباطبائی بروجردی، ملا محمود، ق 13 قمری

(- 19c) tabātabā ī borūjerdī, mollā mahmūd

تقریرات درس شیخ انصاری است.

قم: امام صادق؛ شماره نسخه: 29/2

نا تمام؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 11 گ (31-42)، اندازه: 16/5 × 20/5 سم [ف:-]
[28]

1128- اجتهاد / اصول فقه / فارسی

ejtehād

عابد بن داود

ābed ebn-e dāvūd

بررسی بحث اجتهاد است. از رهگذر اخباریان و اصولیان و سنیان و شیعیان و اصول فقه نزد آنان.

آغاز: بسمله حمدله ... فیقول ... عابد بن داود انی قد وجدت سحیة اخوانی السلف

انجام: و یرجع الیه الغالی. ثم السؤل بالخیر و العافیة دنا 226/1 [

تهران؛ ملک، شماره نسخه: 1712/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد رضا، تا: با تاریخ 1142 ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای لایی مغزی سیاه، 9 ص (38 پ - 47 ر)،
18 سطر، اندازه: 17 × 11 سم [ف: 5-344]

1129- الاجتهاد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād

این دفتر در پاسخ این پرسش است که آیا کسی که آشنای به زبان عربی است و علم های دیگری را هم می داند، می تواند به فتوای کتاب های فقهی رفتار کند یا این که بایست به حدیث های چهار کتاب و دیگر کتاب ها بنگرد و خود اجتهاد نماید؟ گفته شده که بایستی به اندازه توانایی کوشید و خود اجتهاد نمود.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین و بعد فقد سأل بعض الفضلاء الصالحین المتبحرین فی جمیع العلوم ما یقول شیخنا و مقتدانا عن له معرفة بالعربیة و غیرها هل یجوز له أن یعمل بما یفهمه من فتاوی الکتب الفقهیة ام یجب علیه أن یعمل بما یفهمه من احادیث کتب الأربعة و نحوها من الکتب المعتمد علیها من الفروع؟ الجواب وباللله التوفیق انه ینبغی للانسان

ان تكون له هممة عالية في العلم و العبادة

انجام كتاب: و كذلك يجوز العمل بكتاب واحد معتمد لكن بما فيه من الحديث الصريح و الله ولي التوفيق و الهادي إلى سواء الطريق.

[دنا 226/1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 989/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ناصر بن سید مساعد بن سید خلیفة بن سید عبدالله حسینی موسوی، تا: 1161ق، جا: مکہ؛ شاید ناصر بن سید مساعد مؤلف رساله باشد و کاتب مهدی بن عبدالمراد در حدود 1216 باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، گ (68 - 69)، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 5-1956]

ص: 714

بحث نسبتاً مبسوطی است در باب اجتهاد از اصول فقه دارای متانت و ظرافت خاص. احتمال دارد از همان شمس الدین تهرانی، صاحب رساله فقهی شماره

11843/1 مرعشی باشد.

آغاز کتاب: أصل في الاجتهاد اعلم أن طريقتنا طريقة صاحب المعالم (ره) في هذا الأصل المسائل الثلاثة.

[دنا 226/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11843/2

آغاز: برابر؛ انجام: الأمر الثاني من الأمور السنة وأما الأمر الثالث منها وهو أن للمتجزي خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، 11 گ (53-63)، 19 سطر، اندازه: 10×15/5 سم [ف: 30-94]

گویا ترجمه رساله شهید دوم باشد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2097/8

آغاز: بسمله. کسی که تقلید او توان نمود او چند شرط موجود باشد 1- بلوغ، 2- عقل، 3- اسلام؛ انجام: تاخیر نشود و در آن وقت؟ داده صحت وضو و غسل خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: عطف و گوشه میشن رویه کاغذی، 2 گ (68 - 70 پ)، اندازه: 18×22 سم [ف: 5-422]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10099/4

آغاز: الاجتهاد هو عبارة في اصطلاح الأصوليين عن تحصيل النظر بالاحكام الشرعية؛ انجام: هو الحكم الواقعي او غيره و اذا وجد له خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ 1 ص (28)، اندازه: 5/9×20 سم [ف: 32-122]

بخشی است راجع به استصحاب در مواضع خود

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2815/8

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12، 4 گ (95پ-99ر) [ف:6-114]

1134- الاجتهاد و الاخبار = رسالة الاخبار و الاجتهاد = التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-l axbār = r.-ul axbār wa-l ijtihād

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(1791 - 1707) mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (vahīd-e behbahānī)

تاریخ تألیف: 13 رجب 1155 ق

مؤلف نام خاصی بدین رساله نداده و لذا در فهرست ها به نام های متفاوتی معرفی شده است. رساله ای است استدلالی در رد اخباریان و شرایط اجتهاد و مقدمات آن، در هفت فصل: 1. بقاء تکلیف و وجوب تحصیل آن؛ 2. کسی که در معرفت احکام تلاش کرد تا علم یا ظن شرعی یا حکمی یا موضوعی پیدا کرد؛ 3. طرق اخذ حکم شرعی؛ 4. بیان ظن و این که طریق شناخت احکام در این زمان ظنی است؛ 5. مقتضای عمل به احکام الفاظ است؛ 6. بیان شرایط و کیفیت اجتهاد؛ 7. علومی که مجتهد بدان در اجتهاد محتاج است. وحید در این رساله ضمن انتقاد شدید به اخباریان که اجتهاد را حرام دانسته و اصول فقه را نوعی دخالت عقل در اوامر الهی می پنداشتند، به فلاسفه نیز خرده گیری کرده و راه میانه ای را برمی گزیند. او در این رساله به نظرات ملا امین استرآبادی نظر دارد و به شدت نظرات او را نقد کرده است.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطيبين الطاهرين أما بعد فهذه رسالة في الاجتهاد و الاخبار و ترتيبها على سبعة فصول الأول اعلم ان الله لم يخلق الخلق عبثا ولا اهملهم سدى بل خلقهم بقدرته. انجام: و لو تيسر الله و وفق لنتوجه الى الكل في رسالة عليحدة بما يوقني و يهديني من التوضيح و التنقيح

چاپ: تهران، 1314 ق، سنگی، وزیری، خط محمد صادق تویسرکانی، 306+94+117ص، با عدة الاصول در یک جلد؛ تهران، 1317 ق، سنگی؛ دارالخلافة طهران، وزیری، 94ص

[دنا 227/1 (97 نسخه)؛ الذريعة 269/1؛ مشار، عربی ص 20؛ مكتبة امير

المومنين 23/1]

شروح و حواشی: التجزی = تعلیقة على مسألة تجزی الاجتهاد؛ همدانی، عبدالصمد بن محمد حسین (-1216)

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3712/2

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 13 رجب 1155ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه عفی عنه»؛ 33 گ (16پ-49پ)، اندازه:
22×16/5 سم محدث ارموی مخ: 1-39

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2310

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ گویا نسخه اصل است؛ تملك:

ص: 715

سردار کابلی در 327؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 114گ، 17 سطر (6×14)، اندازه: 10/5 × 20/5 سم [ف: 9-943]

3. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 817/4

بی کا، تا: 1155ق؛ 50گ، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-26]

4. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 236

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: 1155ق [ف: -40]

5. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 181/2

آغاز و انجام: برابر

کا: عباس بن حاجی علی خراسانی، تا: 3 رجب 1156ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ زرکوب مقوایی، 38گ (43پ-81پ)، 13 سطر (5/9×15/5)، اندازه: 14×20 سم [ف: -722]

6. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: 76/3

فاقد دیباچه؛ خط: نسخ، کا: ابو علی محمد بن محمد بن اسماعیل، تا: شب عاشورا 1184ق؛ کاتب باید همان ابوعلی محمد بخاری گیلانی کربلائی (1159-1216) مؤلف منتهی المقال و شاگرد بهبهانی باشد. نشریه: 7-40

7. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6268/1 - 31/148

آغاز: برابر؛ انجام: مایتعلق بالاجتهاد والتقلید یوجب المل. فالاقتصار علی ... حامداً لله مصلياً مستغفراً مستعیناً

خط: نسخ، بی کا، تا: یکشنبه 22 صفر 1184ق؛ مصحح، دارای تملکی به تاریخ 1223، بلاغ مقابله دارد؛ جلد: تیماج مشکی 42گ، 25 سطر، اندازه: 16×21 سم [ف: 1-88]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8245/2

آغاز: تعیین معنی صیغه الأمر و النهی و کذا المفاهیم و غیرها

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: پنج شنبه 9 شعبان 1189ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 75گ (9ر -53پ)، اندازه: 11×17 سم [ف: 21-203]

9. شیراز؛ بنیاد فارس شناسی؛ شماره نسخه: 59/1

آغاز: حلال محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) حلال الی یوم القیمة و حرامه حرام الی یوم القیمة و انا مکلفون با تقیة فی دینه؛ انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی سبزواری، تا: 1189ق؛ جلد: تیماج سرخ 55گ (1ر-56پ)، اندازه: 21×16/5 سم [ف: 76]

10. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1904/3

آغاز: برابر؛ انجام: نسل الله تعالی مع عسر يسرا الظهور من يملاء الدنيا بعد ما ملئت جورا و خلا لعن الله الظالمين.

خط: نسخ ریز، کا: علینقی بن محمد علی تونی خراسانی، تا: 1191ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک لایه مشکی، 48گ (39پ-87)، 21 سطر (11×15)، اندازه: 21×16 سم [ف: 10-564]

11. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1827/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1195ق؛ 103گ (100-203)، 17 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 3-137]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14985/14

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ مصحح، با نشان «بلغ قبلا» مقابله شده، نسخه بدلها در حاشیه آمده؛ کاغذ: شرقی 32گ (151پ-182پ)، 26 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 37-663]

13. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 23/3

آغاز: الحمد لله الذی أوجب علی العباد الجهد و الإجتهد فی تحصیل المعارف الدینیة من أصول الدین و فروعه و التمییز بین الحق و الباطل؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محب علی بن مراد علی لاهیجانی، تا: 14 شوال، قرن 12؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، 58گ، اندازه: 21×15 سم [ف: 238]

14. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 385/1

خط: نستعلیق، کا: عبد الغنی بن عبد الصمد بن عبد الغنی، تا: رجب 1200ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 51گ (1پ-51پ)، 18 سطر (7×13)، اندازه: 17×13 سم [ف: 291 -]

15. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 27716

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی، قم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد زمان اصفهانی، تا: 1197-1200ق؛ مصحح،

دارای حواشی از مؤلف؛ 59 گ (129 پ-188 ر) [عکسی ف: 1-322]

16. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 133/7

آغاز: الحمد لله رب العالمين... فهذه رسالة في غاية الاعتبار في بيان طريقة الاجتهاد والاختبار

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1202 ق؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، تاریخ وقف: 1347 ش؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 23 سطر، اندازه: 19×24 سم [ف: 77-]

17. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 28/1

خط: نسخ، کا: میراسماعیل بن میر هادی قائنی بیرجندی، تا: یک شنبه 5 ذیقعده 1202 ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول زرین عطف تیماج قرمز، 43 گ (2 پ-64 پ)، 19 سطر، اندازه: 13/5×22 سم [ف: 1-29]

18. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7098

خط: نسخ، کا: میر اسماعیل بن حاجی میر ابوالهادی بیرجند قاینی، تا روز دوشنبه نیمه دوم دهه دوم ربیع الثانی 1207 ق، به فرموده حاجی اسماعیل پسر حاجی آقا زمان اصفهانی؛ مهر: محمد علی شریف یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی گرد و عطف تریاکی و سرخ لایی، 49 گ، 24 سطر (8×15)، قطع: ربعی، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 16-454]

19. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد بن سلمان اسدی جزائری نجفی، تا: 22 ربیع الاول 1208 ق؛ افتادگی: انجام [مخطوطات دزفول: 21]

20. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1822/5

ص: 716

آغاز: الحمد لله الذي اوجب على العباد الاجتهاد في تحصيل معارف الدين من أصول الدين وفروعه و التمييز بين الحق و الباطل و التقرب لديه باقتفاء اثار النبوة و اخبار الواردة؛ انجام: و التوجيه الى جميع ما يتعلق بالا جتهاد و التقليد يوجب الملال فالاقتصار على ما حررناه دلي و العاقل يكفيه الاشارة و يمكنه استعمال هم الحال في كل واحد منها بعد ملاحظة ما ذكرنا

خط: نستعليق، بی کا، تا: جمعہ 19 شعبان 1211ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج زرشکی ترنج و سر زرین مجدول گری، 25گ، 27 سطر، اندازہ: 21×15سم [ف مخ: 1-42]

21. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 138/10

خط: نستعليق، کا: محمد بن عباسعلی مهاجرانی کزازی کرمانشاهی، تا: 1213ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 21گ (168ر-188ر)، اندازہ: 14/5

× 21/5سم [ف: 101]

22. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2129/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد سمیع خراسانی، تا: 1214ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 54گ (92پ - 146پ)، 21 سطر، اندازہ: 21×14/5سم محدث ارموی مخ: 1-39

23. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2277/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بی کا، تا: 1218ق، کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لا جدول ضربی، 46 گ (81پ-126ر)، اندازہ: 21×12/5سم [ف: 11-690] 24. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19784

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق تحریری، کا: محمد تقی بن محمد برغانی (شهید ثالث)، تا: شنبه 25 ذیحجه 1219ق، جا: کربلا؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373. کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی 33گ، 24 سطر، اندازہ: 21×15/5

سم [ف: 16-3]

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7327

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد سعید بن محمد مهدی رضوی، تا: شب دوشنبه 7 ذیحجه 1221ق، جان کاظمین؛ از نسخه برمی آید که مؤلف برای رساله دیباچه ننگاشته و دیباچه مختصری که در حاشیه نوشته شده به خامه یکی از شاگردانش است؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ 36 گ، 24 سطر، اندازه: 20x15سم [ف:6-1]

26. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29319

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد، تا: 1221ق؛ ضمیمه نسخه ش

15778 [رایانه]

27. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1868/8

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین فهذه رساله فی غایة الاعتبار فی بیان، انجام: و ان الشیعة کانوا یعملون بها و مثل تلك الأخبار فی غایة الکثرة مع ان کل ... کا: سید محمد مهدی بن ملا علی تبریزی طباطبائی، تا: 1222ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، یک لایى لبه و عطف تیماج تریاکى، 31ص (60-91)، 33 سطر)

12/5x7)، اندازه: 16/5 × 11/5 سم [ف:10-461]

28. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 343/2

خط: نستعلیق، کا: ابو طالب بن حسین حسینی خلخالی، تا: 1222ق، برای سید مراد طباطبائی بروجردی؛ جلد: مقوایی عطف و حواشی تیماج قهوه ای، 58گ (38پ-96ر)، 19 سطر، اندازه: 20x14/5سم [ف:1-202]

29. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 642/3

خط: نستعلیق شکسته، کا: شریف بن ابی طالب قمی، تا: 1222ق؛

58گ (96پ-154)، اندازه: 20x 14/2سم [نسخه پژوهی: 3-111]

30. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1394/2 ط

خط: تحریری، کا: شیخ جواد بن محمود کاظمی، تا: 1222ق؛ 105ص (101-205)، 22-23 سطر، اندازه: 20/5 × 14/5سم [ف:3-108]

31. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 340/2

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد شوشتری، تا: پنج شنبه 9 ربیع

الثانی 1224ق (نشریه: 2-113)

32. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 235/4 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شوال 1224ق؛ 41گ (82پ - 123ر) [ف: 346]

33. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7219/5

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1226ق؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: نو، 17 سطر (13×17)، قطع: ربعی، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 16-]

[491]

34. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 334/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1228ق؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج

قرمز، 141گ (89پ - 230ر)، 22 سطر، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 1-196]

35. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 828/2

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه جمادی الثانی 1231ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای، 75گ (24پ - 99پ)، اندازه: 15/4×10/3

سم [ف: 1965]

36. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 14/129 - 2679/2

آغاز: باب الاجتهاد و التقليد الاجتهاد لغة استفراغ الوسع في عمل كما في الصحاح و القانون و المجمع و غيرها و تفسيره بحسبهما يتحمل الجهد و المشقة؛ انجام: فان الاستدلال على الفروع يحتاج الى اعداد و استعداد و جد و اجتهاد... و الناس فيها شرع فمن ثم كان تكليفهم فيها على نمط واحد و منه يعرف الجواب عن السابع. تم

در فهرست با عنوان «الاجتهاد و التقليد» آمده؛ خط: نسخ، کا:

ص: 717

محمدعلی کرمانی، تا: 13 صفر 1231ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی

مجدول گرهی، 42گ، 23 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 1-89]

37. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 138/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1 جمادی الثانی 1232ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 40گ [ف: 1-330]

38. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9775/3

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن آقا بابای جیلانی، تا: 1233ق، جا: اصفهان، مدرسه جدید سلطانی معروف به چهار باغ، کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: میشن خرمایی، 43گ (76-119)، 22 سطر، اندازه: 21×17سم [ف: 16-395]

39. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 17664/2

آغاز: الحمدلله الذي أوجب على العباد الجد والاجتهاد؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد صادق نوری، تا: 14 ذیحجه 1233ق؛ کاغذ: فرنگی شکری آهارمهره، جلد: تیماج جگری، 36گ، 30 سطر، اندازه: 26/5×15سم [ف: 16-3076]

40. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4280/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد علی عبدالحمید، تا: جمعه 16 رجب 1233ق؛ با یک واسطه از روی نسخه مؤلف، توسط کاتب تصحیح شده، در برگ آخر یادداشت متفرقه ای آمده است؛ جلد: مقوایی عطف و دور تیماج مشکی، 48گ (31-79پ)، 23 سطر، اندازه: 20/5 × 14/5سم [محدث ارموی مخ: 1-39]

41. آمل؛ پیشنهاد، میرزا ابوالحسن؛ شماره نسخه: 19/2

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیحجه 1233ق (نشریه: 5-402)

42. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/4

کا: محمد بن میرزا حسن بن آقا رستم بن زین البیک، تا: پنجشنبه

دهه سوم صفر 1233ق تراثانس 2ش 4-48]

43. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3323/5

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد علی موسوی، تا: ربیع الاول 1234ق؛ مصحح؛ 55گ (145-200پ)، 19 سطر، اندازه: 21×14/5سم [محدث ارموی مخ: 1-39]

44. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه 191080

آغاز: الحمد لله الذي فرض على العباد تحصيل معارف الدين من اصوله وفروعه في جميع الأحكام من الحلال والحرام ... رسالة الاجتهاد والاختبار انجام ووفق لتوجه الى اكمل في رساله ... بالغاً كاملاً تم.

اول نسخه خطبة الحاقی نوشته شده است؛ خط: نسخ و نسخ تحریری، کا: محمد ابراهیم بن احمد علی استرآبادی، تا: 1234ق؛ ضمیمه نسخه شماره 18167، در آخر نسخه ضمن یک برگ رساله فی تحقیق احوال رجال اسانید الاخبار، عربی، رجال، مؤلف: علامه مجلسی دوم آمده است، تاریخ تحریر اوراق نونویس: رجب 1255؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، تاریخ وقف: خرداد 1371؛ کاغذ: فرنگی شکری 38گ، 23 سطر، اندازه: 21/5×14/5سم [ف: 4-16]

45. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 968216

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد محسن، تا: 1234ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 86گ (102-187پ)، اندازه: 15×10/5سم [ف: 25-52]

46. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2439/20

خط: نسخ، کا: حاج محمد قاسم ابن حاج علی اکبر، تا: دوشنبه 8 شعبان 1234ق؛ کاغذ: فستقی رویه کاغذی مقوایی، 33گ (229پ-261ر)، 25 سطر، اندازه: 21/2×16سم [ف: 6-18]

47. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3208/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد هادی حسینی اصفهانی، تا: 1234ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی ترنج و چهار سر ترنج مجدول، 54گ، 22 سطر (14×8/5)، اندازه: 21×14سم [ف: 7-15]

48. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9527/13

آغاز: برابر

بی کا، تا: 9 محرم 1236ق؛ جلد: تیماج مشکی، 27گ (80-107پ)، 22 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 30-196]

49. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23626

آغاز: بسملة العباد الجد و الجهد و الاجتهاد؛ انجام: في تسويد الرساله مؤلفه العبد ... و الحمد لله حمدا بالغاً

خط: نستعلیق تحریری، کا: میرزا کوچک مازندرانی، تا: 1237ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ابعاد متن: 11×19، اندازہ: 15×21سم [رایانہ]

50. شیراز؛ علامہ طباطبائی؛ شماره نسخه: 37/4

خط: نسخ، کان محمد امیر خراسانی، تا: 1237ق، جا: نجف؛ 40گ (99پ-139)، اندازہ: 5/14 × 5/20سم [نسخہ پڑوہی: 3-67]

51. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 636/3

آغاز: بسملة الحمد لله الذي اوجب على العباد الاجتهاد في تحصيل معارف الدينية ... و بعد فهذه رسالة وافية شافية المسمامة بالاجتهاد و الاخبار الفصل الأول قال ايده الله اعلم

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین رضوی مشهدی اصفهانی، تا: 20 صفر 1243ق، جا: مشهد مقدس؛ مهر: «عبدہ الراجی محمد حسین الرضوی» (چهار گوش) و حاج سید سعید کاغذ: آهارمهره، جلد: مقوا باروکش کاغذ لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه سبز و مشکی، 51گ (73-123)، 20 سطر)

16/5×9/5، اندازہ: 15×21سم [ف: 2-749]

52. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7594/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1244ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 51گ (55پ-105پ)، اندازہ: 5/15 × 5/21سم [ف: 19-408]

ص: 718

53. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 458/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 ذیقعده 1245ق؛ جلد: تیماج قرمز، 53گ

(86-ر-138پ)، 21 سطر، اندازه: 20x15سم [ف: 2-62]

54. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 907/3

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1252ق؛ 19گ (130-149) [ف: 5-34]

55. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15245/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مؤمن موسوی قمی، تا: 1258ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج مشکی مندرس، 27 سطر، اندازه: 22x15سم

[ف: 16-350]

56. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 10/142 - 1832/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد علی، تا: 1259ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 40گ، 28 سطر، اندازه:

21x15سم [ف: 1-88] 57. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14994/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: قاسم بن محمد، تا: ذیحجه 1263ق، جا: قزوین؛ مصحح، محشی، افزودگیهایی در فقه قبل از برگ آغازین

آمده است؛ کاغذ: فرنگی 60گ (2پ-61پ)، 19 سطر، اندازه: 15/5x9/5 سم [ف: 37-682]

58. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 572/5 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: صورة خط المؤلف و فرغ من تسويد الرسالة مؤلفها ... ثالث عشر شهر رجب سنة خمس وخمسين و مائه بعد

الالف (کاتب می افزاید) قد فرغت من نقله من السواد ... شهر شوال المکرم 1284

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1284ق، کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی یک لا، 48گ (28پ-76پ)، 22 سطر،

قطع: وزیری، اندازه: 21x16سم [ف: 22-264]

59. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 58/3 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: آقا بابا پسر ملا محمد مهدی شاهمیرزائی، تا: 1286ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، 81گ (109 - 190)، 19 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 14×21سم [ف: 22-44]

60. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: 72/3

آغاز: برابر؛ انجام: و علی ما یسکن الیه النفس و تقتضی العادة بصدقه

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام (قریب سه صفحه)؛ کاغذ: نازک آهار زده، جلد: مقوایی جدید، 56گ، (79پ - 135پ)، 19 سطر (8×13)، اندازه: 12/5×15 سم [ف: 62]

61. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10541

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: رقعی (میراث شهاب: س 8 ش 4-72)

62. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3684/4

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، 70گ (70-140پ)، 22 سطر، اندازه: 13/5×21/5سم [محدث ارموی مخ: 1-39]

63. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4501/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابو القاسم بن رمضان علی اللاریجانی، تا: قرن 13؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای سوخته مقوایی مجداول ضربی، 37گ (2پ-39)، 24 سطر (9×15/5)، اندازه: 14×20/5 سم [ف: 19-119]

64. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 5418/8

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: کبود و سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی عطف آلبالویی، 40گ (119-159پ)، 20 سطر (5/7×16)، قطع: ربعی، اندازه: 13×21/5سم [ف: 5-16]

65. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 528/2

بی کا، تا: قرن 13، 5گی (17 - 22پ)، اندازه: 15×20/5سم [ف: 2-336]

66. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7707/10

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 21 سطر (5/10×15)، قطع: ربعی، اندازه: 14×20/5سم

67. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13382/7

آغاز: نسخه: بسمله، نحمدالله علی جماله و جلاله و نشکره علی عظیم نواله؛ انجام: منها شرح مفاتیح الشرایع علی امهات المسائل خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج ضربی خرمایی، 86گ، 18 سطر، اندازه: 15x10سم [ف:16-412]

68. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18751

آغاز: برابر؛ انجام: اسباب القوة و المرحجات و يفهم. دارای سه فصل اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: حنایی، 7گ، مختلف السطر، اندازه: 17x22/5 سم [ف:16-5]

69. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13382/7

آغاز: بسمله، الحمدلله الذي اوجب على العباد الجد والاجتهاد؛ انجام: بمنه وجوده و منها شرح مفاتیح الشرایع علی امهات المسائل خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، جا: کربلا؛ برگ آخر ناقص کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: تیماج ضربی تریاکی، 86گ، 18 سطر، اندازه: 15x10سم [ف:16-352]

70. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 250

آغاز: برابر؛ انجام: ثانيهما أن ما يختصمون بروايته لا يعمل

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج عنابی 70گ، 18 سطر، اندازه: 16/5x10 سم [ف: 15]

71. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2441/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 57 گ (1 پ-57 پ)، 22 سطر، اندازه: 21×15/5 سم (محدث ارموی مخ: 1-39)

72. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 3

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: ربعی [نشریه: 5-590]

73. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1189/3

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ 40 گ، اندازه: 22×15 سم [ف: 3-66]

74. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5905/3

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی القاسم بن محمد بن عبد الله بن محمد رفیع ابن اسماعیل بن مهدی بن میر شاهمیر ملقب به شهاب الدین حسینی، تا: 1303 ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 42 گ (47 پ-88 پ)، 24 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 15-284815]

75. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7797/7

خط: نسخ، بی کا، تا: محرم 1310 ق؛ جلد: تیماج سبز، 44 گ (143 پ-186 پ)، اندازه: 20/5×14 سم [ف: 20-158]

76. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1543/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکى ضربی دار، 21 سطر (8/5×13/5)، اندازه: 21×15 سم [ف: 4-2099]

77. مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 447/1

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، جلد: عادی، 51 گ (3-53)، اندازه: 21×15 سم [مؤید: 1-358] 78. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 9/9

خط: نسخ، کا: علی مقصودی، بی تا، قطع: خستی آنشریه: 5-603

79. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4659/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی ضربی مجدول، جداول با ترنج و سرترنج، 54 گ
(123-177)، 22 سطر (15×9)، اندازه: 23×15/5 سم [ف: 9-325]

80. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3279/1

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 39 گ (پ 1 - 40)، 25 سطر (5/9×17)، اندازه: 20×14 سم [ف: 11-
2239]

81. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7219/8

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: نو، 17 سطر (13×17)، قطع: ربعی، اندازه: 18×10/5 سم [ف: 16-491]

82. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14626/2

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 52 گ

(70 پ - 121 پ)، 18-16 سطر، اندازه: 21/5 × 14/7 سم [ف: 41-132]

83. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1723/7

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای لایی، 30 گ (90 - 120 پ)، 25 سطر، اندازه: 21×15 سم
[ف: 5-351]

84. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1454/4

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد تقی گلپایگانی (جرفادقانی)، بی تا: کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 20 سطر [ف: 5-268]

85. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2499/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن

الایی ضربی مشکی، 12 سطر، اندازه: 14×10 سم [ف: 6-25]

86. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2722/1

خط شکسته نستعلیق و نسخ، کا: محمد حسین یزدی، بی تا: کاغذ: پسته ای، جلد: میشن سبز، 16 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 6-
1102]

87. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2801/2

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قرمز مقوایی، گ 73 (82 پ - 154 ر)، 17 سطر، اندازه: 16×10 سم
[ف: 6-107]

88. گلپایگان گلپایگانی؛ شماره نسخه: 118/1

کا: زین العابدین گلپایگانی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی 29 گ (2 ر - 31 پ)، اندازه: 21×15/5 سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 97-]

89. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 1/87 - 87/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مهر: صالح بن سید جعفر بن سید محمد جعفر حسینی اعرجی به تاریخ 1148؛ 60 گ، 24-20 سطر، اندازه: 22×15 سم [ف: 1-88]

90. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7/117 - 1217/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده؛ جلد: تیماج مشکی، 44 گ، 25 سطر، اندازه: 21/5×16 سم [ف: 1-88]

91. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7/157 - 1257/1

آغاز و انجام: برابر

فاقد خطبه؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 62 گ، 18 سطر، اندازه: 20/5×15 سم [ف: 1-88]

92. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1246/1

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 49 گ (1-50)، اندازه: 21×14 سم [ف: 3-74]

93. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1565/15

بی کا، بی تا؛ 42 گی، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-101]

94. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 592/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف تیماج زرشکی

ص: 720

مجدول گرهی، 46گ، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-42]

95. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3981/9

آغاز: برابر؛ انجام: اشباع الکلام في المقام والتوجيه الى جميع ما يتعلق بالاجتهاد والتقليد يوجب الملل [...] على ما حررنا اولی والعاقل يكفيه الاشارة و يمكنه استعمال الحال في كل واحد منها بعد ملاحظة ما ذكرنا

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 28گ، 37 سطر، اندازه: 21×34سم [ف مخ: 1-42]

96. قم، مؤسسه آية الله بروجردی؛ شماره نسخه: 116/7

خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب بن محمد علی قزوینی، بی تا، جا: کربلا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 42گ (59پ-101ر)، اندازه: 15×20سم [ف: 1-80] 97. قم؛ مؤسسه آية الله بروجردی؛ شماره نسخه: 290/5

خط: نسخ، کا: احمد معلم، بی تا، جلد: تیماج قرمز، 43گ (141ر-184ر)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-169]

98. قم، مؤسسه آية الله بروجردی؛ شماره نسخه: 553/8

خط: نستعلیق، کا: میرزا باقر بن ملا حسن رشتی گیلانی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی عطف تیماج قهوه ای، 39گ (160پ - 199پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 2-347]

99. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره 4

کا: برات علی بن محمد حسن، بی تا [تراثا: س 18 ش 1 و 2-235]

100. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

بی کا، بی تا [نشریه: 7-541]

101. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره/1

بی کا، بی تا نشریه: 7-520]

102. کاشان، عاطفی، حسن، شماره نسخه: بدون شماره/5

بی کا، بی تا [نشریه: 7-752]

103. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 169/3

آغاز: برابر، انجام: أن كثيرا من الظنون التي لاتامل في طسها | النفوس في بعض الأوقات مطمئنة بها ساكنة اليها من جهة انه ليس مد نظرها

و الحاضر عندها الا الظرف الراجح لقوة

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 55 گ (184 پ-238 پ)، 20 سطر، اندازه: 21×16/5 سم [ف] -

104. قزوين؛ فحول قزوينی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام [ف: 32]

105. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 81/8

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فستقی و نخودی رنگی، جلد: تیماج مشکی 88 ص (150-238)، 21 سطر (10×15)، اندازه: 20/5×16/5 /

20 سم [عمومی ساری و تنکابن - ف: 63]

106. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 527/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سوخت مشکی مندرس، 25 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 269]

- الاجتهاد و التقليد «التقریرات

- الاجتهاد و التقليد «تقریرات الاصول

- الاجتهاد و التقليد «الاجتهاد و الاخبار

- الاجتهاد و التقليد «مصباح في الاجتهاد و التقليد

1135 - الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

عاملی، حسین بن عبدالصمد، 918 - 984 قمری

(āmelī, hoseyn ebn-e 'abd-os-samad (1513 - 1577)

رساله ای بسیار مختصر در اجتهاد و تقلید است که شاید بخشی از یکی از رساله های پدر شیخ بهائی در موضوع اجتهاد و تقلید باشد.

آغاز: بسمله، من تحریرات حضرة الشيخ الكامل حسين بن عبدالصمد رحمه الله تبصرة يجب بيان الحق في الأحكام الشرعية على كل من علم به مجتهداً كان أو غيره.

انجام: و المبارات فاجعلنا ممن إذا رأی حسنة اراها و عشر علی سئیة و اراها انك جواد كريم.

[دنا 229/1 (2 نسخه)]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1836/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد بن فضل الله، تا: با تاریخ 1065ق، جلد: تیماج فهوه ای دارای برگردان از تیماج قرمز، 2 ص (189-190)، قطع: خشتی، اندازه: 15 × 20/5 سم [ف: 9-488]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 923/10

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-130]

1136- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t-taqlīd

مقدس اردبیلی، احمد بن محمد، - 993 قمری

(1585 -) (moqaddas-e ardabīlī, ahmad ebn-e mohammad)

تقلید از میت از موضوعاتی است که از دیرباز مورد توجه علماء بوده و در کتاب های فقهی و بعضاً اصولی مورد بحث قرار گرفته است و بعضاً رساله های مستقلی در این موضوع نوشته اند و ظاهراً اولین کسی که رساله مستقلی در این باب تألیف کرد محقق کرکی (-940ق) بود که قائل به حرمت تقلید از میت بوده است و پس از او چندین رساله مستقل در این موضوع تألیف شده که از آن جمله از مقدس اردبیلی است که معاصر محقق کرکی بوده و نظری مقابل نظر محقق کرکی داشته است. این رساله نام های گوناگونی به خود گرفته که نشان می دهد مؤلف خود نامی بدان نداده است. در «مجمع الفائدة» در بحث فقیه جامع

ص: 721

الشرايط (7: 546-549) اشاره ای به این رساله دارد. صاحب ریاض العلماء (1: 57) و تعليقه أمل الأمل (ص 97) تصریح به این رساله دارند گرچه در اکثر کتب تراجم نامی از این رساله برده نشده است. در الذریعة (15: 237) رساله ای با همین سر آغاز از شیخ سلیمان ماحوزی (11210ق) دانسته شده است.

آغاز کتاب: اقول وبالله التوفيق لا يتم الاستدلال على عدم جواز خلو الزمان من المجتهد الحي بأن التكليف في زمان الغيبة لا يسقط بالاجماع بل هو واجب وجوبا مطلقا

انجام کتاب: و لانجد دليلاً تاماً يدل على عدم جواز العمل على تقليد الميت الغير الأخير خاصة فالظاهر أن القول بالفرق تحكم چاپ: با تصحيح سيد محمد رضا جلالی، ضمن هفده رساله مقدس اردبیلی، قم، کنگره بزرگداشت مقدس اردبیلی، 1375 ش [دنا 229/1 (4) نسخه]

شرح و حواشی: 1- تعليقة على رسالة جواز تقليد الميت؛ شوستری، عبدالواحد بن علی (10-)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2144/8

آغاز و انجام: برابر

کا: شهاب الدین بن حسن حسینی طباطبایی شولستانی، تا: قرن 10، برای میرزا تاج الدین حسن؛ کاغذ: متن و حاشیه سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوا با پارچه زری عطف میشن، 5ص (64-68)، اندازه: 23×10/5 سم [ف: 9-821]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5018/7 - 25/108

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: مقوای لایبی با روکش کاغذ نارنجی عطف و گوشه تیماج، 21 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 5-2882]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1354/16 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی، ش 3742؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم، تا: 25 ربیع الاول 990ق؛ 4 گ (147-144)، 17 سطر [عکسی ف: 4-109]

4. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 28/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد شریف خاتون آبادی، تا: 21 رمضان 1016ق؛ کاتب مدرس مسجد جامع و خادم روضه رضویه

بوده؛ واقف: سید جعفر پیش نماز؛ تملک: کاتب و سید محمد بن محمد زمان حسینی؛ مهر: «العبد محمد کاظم» (بیضی)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج لایه ای قهوه ای، 3 گ، 19 سطر (8×13/5)، اندازه: 19×13 سم [ف: 46]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8266/4

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد در فهرست از سید احمد (؟) دانسته شده؛ خط: نسخ، کا: محمد محسن بن فضلعلی تفرشی مشهدی بار رجانی، تا: 1106ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 5 گ (44پ-48ر)، اندازه: 19×10 سم [ف: 21-226]

6. تهران، سپهسالار؛ شماره نسخه: 1446/2

بی کا، تا: 1117ق، 7ص (411 - 417)، 20 سطر، اندازه: 18×11/5

سم [ف: 3-153]

7. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 470/5

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 4 گ (77پ 80ر)، اندازه: 17/5×12 سم [ف: 2-146]

1137- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

گیلانی، محمد بن محمد مؤمن، ق 11 قمری

(gālānī, mohammad ebn-e mohammad mo'men (- 17c

رساله ای در بیان طریقه علمای اخباری و اصولی در بحث اجتهاد و تقلید است و این که آیا عمل به ظن، در احکام شرع جایز است یا خیر و بحث حجیت، یا عدم حجیت خبر واحد و اقسام علم، و روش نوینی نسبت به آنچه از امثال صاحب «فوائد المدنیة» سرزده، ابداع نموده است. در این کتاب، مؤلف به کتاب «شواهد الاسلام» خود، ارجاع نموده است که پیش از این پنداشته شده است که از آن «محمد رفیع بن فرج جیلانی (160ق) باشد و چندین نسخه با انتساب به او معرفی شده است.

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لهذا الطريق القويم والصراط المستقيم و اغنانا عن العمل بالآراء والظنون المنهية، بآثار الأئمة المعصومين صلوات عليهم اجمعين وبعد انجام: ولا تحسبن الناس أن ولاءكم لآل رسول الله بالرأى والهوى و اني لكم ان تكسبوا [...] برايكم و ذلك فضل الله يؤتیه من يشاء و الحمد لله اولاً و آخراً

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12372/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر جمادی الثانی 1103ق؛ در حاشیه تصحیح و استدراک و گاه برای تکمیل مباحث، افزودگی
هایی دارد؛ کاغذ: شرقی 13گ (24-36) اندازه: 14/5×8/5 سم [ف: 31-271]

1138- اجتهاد و تقلید / اصول فقه / فارسی

ejtehād va taqlīd

حسینی طباطبائی، محمود، ق 11 قمری

ص: 722

اهداء به: شاه طهماسب صفوی

این رساله ترجمه گزیده ای از رساله عربی مؤلف است دارای هشت «باب» و «خاتمه»: 1. بیان معنی شریعت و فایده آن و حکمت وضع آن؛ 2. بیان آن که با وجود قدرت اظهار حق واجب و نهی از منکر لازم است؛ 3. تقسیم علوم به پنج قسم؛ 4. بیان معنی اجتهاد و آسانی آن؛ 5. بیان آن که در هر زمان بلکه هر طرف از اطراف عالم واجب است که مجتهدی می باشد؛ 6. بیان فرق میان مجتهد و مفتی و قاضی؛ 7. بیان معنی تقلید؛ 8 بیان این که تقلید میت جایز نیست.

آغاز: بسمله حمد و ثنا مالک الملکی را سزاست که زمام ملک و ملت در قبضه اختیار سپهر ... طهماسب شاه علوی الحسینی الصفوی ... اما بعد معروض میدارد فقیر ضعیف خافی محمود الحسینی الشولستانی که چون بواسطه نزاع و جدال ... تحقیق علم حلال و حرام و مجتهد و مقلد آنچه داند اظهار کند

انجام و شرایط نقل و روایت مرعی نمی دارند مخالف قانون شریعت است و تحقیق این مسأله از واجبات است و پیروی آن از مهمات است و رواج و رونق شرع مبین مبتنی بر این چند مسأله است که مذکور شد و الحمدلله علی کل کمال دینه و اتمام نعمته و الصلوة علی اشرف بریته محمد و آله و عترته و سلم تسلیماً کثیراً.

[طبقات اعلام الشیعه، قرن 11، ص 552]

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3/6796 - 34/166

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج مشککی، 5گ، 30 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 1-90]

1139- الاجتهاد و التقليد = جواب المسائل / اجتهاد و تقليد - عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd = jawāb-ul masā'il

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: 24 ذیقعدہ 1231ق

در پاسخ پرسش هایی که نام پرسنده آورده نشده است. همان 16 پرسشی فقهی و عرفانی است که نمایه آنها در «فهرست کتب مشایخ 286-287» آورده شده است، شامل: پرسش 1. نشانه فقیه کامل چیست؟؛ 2. تقلید مفضول با وجود افضل؛ 3. آیا تجزی در تقلید رواست؟ ...

آغاز: حمدله. صلات. اما بعد، فان العبد المسكين احمد بن زين الدين يقدم العذر في الجواب عن هذه المسائل على ما يريد من بسط الدليل و دفع الشبهة الواردة على الاستدلال لاختلاف الانظار

انجام كتاب: خصوص الريح الثالثة لايحضرني الا اسمها. والله سبحانه أعلم، لاني لا اقدر على المراجعة الا على سبيل الاتفاق. وكتب العبد المسكين احمد بن زين الدين في الرابع و العشرين من ذى القعدة 1231.

چاپ: در جوامع الكلم» تبریز 1273 ق چاپ شده است.

[دنا 230/1 (6 نسخه)؛ فهرست کتب مشایخ ص 39؛ فهرست مشایخ 286، ش

129 «رساله»؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی 6/1 و 107/1؛ طبقات 88/13

[91؛ اعلام 64/1]

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/15

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف 7، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، در آغاز فهرست مطالب مجموعه به خط عبدالرضا بن ابی القاسم بن زین العابدین کرمانی به سال 1390 دیده می شود؛ 18ص (244-262) [عکسی ف: 6-262] 2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2111/7 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، کا: احمد بن جمال الدین مراغه ای، تا: 1234ق؛ 11ص (398-409) [عکسی ف: 1-107]

3. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2241/3

آغاز: برابر؛ انجام: و آن ضمن باذنه رجع علیه بما ادى عنه و هذا مما لا اشکال فيه.

خط: نسخ، کا: عبدالعظیم بن علی اردکانی یزدی، تا: 1240ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، اندازه: 15×21/5سم [ف: 5-612]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 453/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: هدایت الله، تا: 1297ق؛ 10گ (47-56ر)

[ف: 1-6]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1735/3 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13، با یادداشتی در پایان: چون ظاهراً از خط مبارک مؤلف استنساخ شده برای مقابله ذیقیمت است، به خط سید مرحوم سید کاظم رشتی) بی شباهت نیست»؛ 17ص (184-200) [عکسی ف: 1-107]

6. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 595/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر ولوئی هزار جریبی دانکه از محال استر آباد، تا: قرن 13؛ نقل از نسخه ای که کاظم بن علینقی در 6 محرم 1235 نوشته است؛ کاغذ: فستقی الوان، جلد: میشن مشکی ضربی، 15 گ (270-284)، 17 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 5-101]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9965/4

ص: 723

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماجی زرشکی، 19 سطر، اندازہ: 22×16 سم [ف: 11-364]

1140- الاجتهاد و التقليد / اصول فقہ / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

طباطبائی، محمد بن علی، 1180؟ - 1242 قمری

(tabātabāī, mohammad-e-bn-e 'alī (1767 - 1827

قم؛ مدرسہ رضویہ؛ شماره نسخه: 77/2

خط: شکستہ نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ بارقم اقل الطلاب میرزا جعفر ولد مرحوم مغفور آقا میرزا احمد در جمعہ 8 رمضان 1287؛
75 گ (20 پ-95 پ)، 16 سطر، قطع: خستی (چند نسخه - ف: 52)

1141- الاجتهاد و التقليد / اصول فقہ / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

آل کاشف الغطاء، علی بن جعفر، - 1253 قمری

(āl-e kāšef-ol-qatā', 'alī-ye-bn-e ja'far (- 1838

در پایان رساله از ارجوزه سید، رساله آقا و رساله الوالد یاد می کند.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين... و بعد فهذه نبذة مما سمحت به قريحة الشيخ الفاضل الشيخ على ولد المرحوم الشيخ جعفر في
مسئلة الاجتهاد و التقليد و لقد أجاد في ذلك فقال المقصد الاول

انجام: فان فقد القابليه و الواسطه رجع الى بعض الثقة العارفين فيما يفهمونه الأعراف فالاعرف... فان تعذر ذلك كله رجع الى الظنون
الحدسيه و الاستقراييه و لا يسقط التكليف بحال و الله اعلم بحقائق الاحكام

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1221/3 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

در نسخه حاضر مقصد دوم دیده نمی شود و تنها همین مقصد اول رساله است؛ کا: سید محمد طباطبائی سنگلجی، تا: 1305، جا:
کاظمین؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: تیماجی قرمز، 7 گ (11 ر- 17 ر)، 13 سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازہ: 21×13/5 سم
[ف: 23-782]

1142- اجتهاد و تقليد / اصول فقہ / فارسی

آباده ای، محمد جعفر بن محمد صفی، - 1280 قمری

(ābādeī, mohammad ja'far ebn-e mohammad safi (- 1864

این رساله جواب مؤلف به سؤال شیخ ابو تراب بن مفید شیرازی درباره اجتهاد و تقلید است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 153/2

آغاز: بسمله. روسیاه درگاه خداوند محمد جعفر بن محمد صفی شرمسار عرض می نماید

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الأول 1264ق؛ 28گ، اندازه: 11×17 سم (نسخه پژوهی: 2-168)

1143- الاجتهاد و التقليد / اجتهاد و تقلید / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

انصاری، مرتضی بن محمد امین، 1281-1214 قمری

(ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800-1865

قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: 60/1

کا: مرتضی بن ابی الحسن حسینی یزدی، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 15گ (198پ -212ر)، اندازه: 15×21/5سم [ف: 64)

1144- الاجتهاد و التقليد = اصول الفقه = جامعة = جوامع / اصول فقه / عربی

“al-ijtihād wa-t taqlīd = osūl-ul fiqh = jāmi-a = jawāmi

تویسرکانی، حسینعلی بن نوروز علی، - 1286 قمری

(toyserkānī, hoseyn-'alī ebn-e nowrūz 'alī (- 1870

کتابی است استدلالی و مفصل در مسأله اجتهاد و تقلید و به طور کلی در مطلق مسائل اصولی، بدین ترتیب: مقدمه در بیان حال متحیر در زمان حیرت و ذکر اقسام و احکام آن؛ باب 1. فی البحث عن حال المرجع للمتحریر ذاتاً و ... [تنها نسخه موجود تنها دارای مقدمه و باب نخست است. عناوین این کتاب به صورت جامعه، جامعه، آمده است و ممکن است نام آن «جامعه» یا جوامع» باشد و یا حاشیه یا شرح کتابی اصولی باشد، زیرا در سطر نخست نسخه جای یک عنوان نانوشته مانده است. تنها منبع ما برای نام مؤلف این رساله یادداشت آیه الله مرعشی نجفی در آغاز نسخه است. این ملا حسینعلی اصفهانی که در یادداشت ایشان آمده باید همان ملا حسینعلی یا حسنعلی بن نوروز علی ملایری تویسرکانی اصفهانی باشد که صاحب چندین کتاب اصولی و فقهی است و شرح حالش در طبقات اعلام الشیعه و

منابع ديگر آمده است. آغاز كتاب: الحمد لله رب العالمين اما المقدمة ففي بيان حال المتحير في زمان الحيرة و ذكر اقسامه و احكامه لتقدمه طبعاً على مرجعه، فنقول ... أن المتحير اما مقلد بالكسر

[دنا 230/1 ؛ الذريعة 228/16 ؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن 13هـ 363/2 ؛ تذكرة

القبور، ص 89؛ شوريدگان: تذكرة بزرگان و سخن سرايان تويسركان 208/1]

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 13707/1

آغاز: برابر، انجام: اما لاستلزامه العبث الذي هو قبيح من الحكيم عقلا او لان المعقول من الوجوب ترتيب الذم و العقاب على ...

ص: 724

فقط دارای مقدمه و باب نخست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ مصحح، دستخط آیه الله مرعشی نجفی ره در پشت برگ آغازین نسخه این گونه آمده است: «ما فی المجموعة کتاب الاجتهاد والتقلید مشحون بصنوف التحقیق و التدقیق تصنیف العلامة الحاج ملا حسینعلی الاصفهانی و رسالة فی المنطق للعلامة شیخنا البهائی»؛ کاغذ: فرنگی، 69 گ (1-69)، 24 سطر، اندازه: 11×16 سم [ف: 34×637]

1145- اجتهاد و تقلید / اصول فقه / فارسی

ejtehād va taqlīd

حسینی شهشهانی، محمد بن عبد الصمد، - 1287 قمری

(hoseynī ŠahŠahānī, mohammad ebn-e 'abd-os-samad (1870

مؤلف چون در «جامع السعادة» و «عیشة راضیة» خود، به جهت رعایت اختصار احکام اجتهاد و تقلید را بیان نکرده بود به درخواست جمعی از مؤمنین این مختصر را در دو مبحث تدوین کرده است، بدین ترتیب 1. بیان معنی اجتهاد و آنچه متعلق به آن است؛ 2. بیان معنی تقلید و حکم آن و سایر آنچه متعلق به او می باشد.

آغاز: الحمد لله علی تکاثر نعمانه و تواتر آلائه ... و بعد، چنین گوید اضعف العباد ... که چون اهم مطالب بلکه اصل آنها

انجام: و باینجا ختم شد این رساله موجه که فی الحقیقة آموزجی است از دفاتر مطوله هر که زیاده از این طالب باشد در آنها رجوع نماید و الحمد لله اولاً

[دنا 230/1؛ ریحانة الادب 275/3؛ معجم المؤلفین 172/10]

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 521/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه 17 ذیحجه 1283ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قرمز، 41 گ (38پ-78پ)، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 2-143]

2. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 13709/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد جعفر بن حاج محمد رضا بن محمد علی مشهور به کوچک حسین آبادی، تا: غره ربیع الثانی 1284ق؛ مصحح، یادداشت هایی در سال 1308 و 1313ه در پشت برگ آغازین نسخه آمده است؛ مهر حضرت آیه الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی 15 گ (1-15)، 20-21 سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 34-641]

زنجانى، عبدالواسع بن محمد، 1235 - 1291 قمرى

(zanjānī, ‘abd-ol-vāse--e-bn-e mohammad (1820 - 1874

رساله استدلالی غیر منظمی است که گویا پیش نویس کتابی مرتب باشد. مؤلف از برخی از مجتهدین عصر خود اجازه اجتهاد گرفته است.

آغاز: قال في القوانين اختلفوا في جواز التجزي في الاجتهاد و تحقيق القول فيه يتوقف على بيان مقدمة.

1. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 186

آغاز: برابر؛ انجام: ثم لم ارفع طرفي الى آفاق السماء استحياء منك ما استوجبت بذلك محو سيئة واحدة من سيئاتي

خط: نسخ و نستعليق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ مصحح، برخی از برگها به خط دیگری است، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و اینکه کتاب در تملک ابوالقاسم مجتهدی بوده به خط سید عزالدین حسینی و اینکه کتاب به سال 1386 ق به وی منتقل شده دیده می شود؛ جلد: مقوایی، عطف

پارچه ای، 117گ، مختلف السطر، اندازه: 18×23سم [اوراق عتیق: 1-190]

2. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، بی تا؛ مانند نسخه سابق با اضافات [دلیل المخطوطات: 1-89]

اردبیلی، عبدالعزيز، ق 13 قمری

(ardabīlī, ‘abd-ol-“azīz (- 19c

آغاز کتاب: بسمله. يقول ... عبد العزيز الاردبيلي: قال مولانا ... ابوالقاسم القمي ... ان الاجتهاد لغة تحمل المشقة

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6193/1

آغاز: برابر؛ انجام: و النجم غير متصاعد و نعم ما قيل خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ پس از آن در 8 تا 18 پ پراکنده ها است، دارای

حواشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی یک لا، 59 گ (2 پ - 60 ر)، 11 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-
(50

1148- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

اردکانی یزدی، محمد تقی بن محمد حسین، ق 13 قمری

(ārdakānī yazdī, mohammad taqī ebn-e mohammad hoseyn (- 19c

تاریخ تألیف: دوشنبه 4 ذیحجه 1230 ق

دارای چند «قاعدہ»، در چگونگی اجتهاد و لزوم تقلید برای عده ای و لزوم اجتهاد برای عده ای دیگر.

ص: 725

آغاز: الحمد لله الذي ارشدنا إلى طريق السداد والهداية و اضاء قلوبنا بانوار الكتاب و السنة و اوضح لنا جادة النجاة

انجام: و عليه فالاصل راجع على الظن، اصلح الله امورنا في الدنيا والاخرة [دنا 230/1 (3 نسخه)

1. كرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-259]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 121/3

آغاز: برابر؛ انجام: و قد اتفق لنا الفراغ عن الاشتغال بتأليف الكتاب في عصر يوم الاثنين الرابع من شهر ذي الحجة الحرام في ولاية الحسين(عليه السلام) بحمد الله و توفيق نبيه و آله الكرام من شهور الف و مائتين و ثلاثين من الهجرة النبوية على مهاجرها الف سلام و تحية خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 70 گ (330-400پ)، 15 سطر (20×7/5)، اندازه: 15×21سم [ف: 716]

3. كرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره 5

آغاز: برابر

کا: محمد بن حسین بن محمد علی خراسانی مشهور به جدید، تا: 12 جمادی الثاني 1253ق [تراثانس 2ش 4-55]

1149- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

حسینی قائنی، حسن بن محمد، - 1300 قمری

(1883 -) (hoseynī-ye qā'enī, hasan-e-bn-e mohammad)

رساله ای مفصل درباره اجتهاد و تقلید است که با استفاده از آیات و روایات و اقوال علماء پرداخته شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... الفقه في اللغة الفهم كما نص عليه الجوهری و غيره قال الله تعالى ولكن لا تقهون تسبیحهم.

قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 78/1

آغاز: برابر؛ انجام: و لا یصح أن یفرض له مصادیق خارجة أو ذهنیه ینصدق علیها علی حسب التقدير كاللاشيء.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکى فرسوده، 101 گ (1-101)، اندازه: 15×21/5 سم [کتابخانه های قائن - ف: 69]

1150- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

خسروشاهی، حسین بن علی، ق 13 قمری

(Xosrošāhī, hoseyn ebn-e 'alī (- 19c

تاریخ تألیف: 2 رمضان 1244 ق

آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد فیقول ... حسین بن علی التبریزی الخسروشاهی انه قد أمرنی ... سیدنا ... ان اکتب بعض المسائل من اصول الفقه انجام: و انه علی ما نقول و کیل. انه خیر هاد و دلیل. و کتب العبد ... حسین بن علی التبریزی الخسروشاهی فی 2 رمضان 1244 ق.

[دنا 230/1]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6210

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالغفار بن محمد مهدی تبریزی، تا: 20 جمادی الثانی 1246 ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا، 31 گ، 19 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 3-50]

1151- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

شیرازی، محمد علی بن محمد صادق، ق 13 قمری

(šīrāzī, mohammad 'alī ebn-e mohammad sādeq (- 19c

مؤلف در این رساله حجیت ظن مجتهد متجزی را پذیرفته که از مقدمات اجتهاد می باشد. تاریخ تألیف کتاب در الذریعة 1276 ق دانسته شده است. مؤلف از احفاد ملا محمد صالح مازندرانی شارح اصول کافی است.

آغاز: بسمله القول فی الاجتهاد و التقليد و ما يتعلق بها و تفصیل ذلك يتوقف علی بیان مقدمتین الأولى فی ان هذه المسئلة هل هي من المسائل الأصولية ام من المسائل الفرعية [الذریعة 272/1]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 615-4/85

آغاز: برابر؛ انجام: لان حکم الله عندهم تابع الفتوى المجتهد فلد حکم عند عدم الفتوى وعلى القول بالتخطة كان مقتضى القاعدة هو صحة ذلك لان الامر الواقعي يقيني الأجزاء

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن 13؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی و عطف تیماج قهوه ای، 50گ، 19 سطر، اندازه: 17×21/5سم [ف: 1-89]

1152- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

عرب، میرزا صالح بن حسن، ق 13 قمری

(arab, mīrzā sāleh-e-bn-e hasan (- 19c

کتابی در مبحث تجزی در اجتهاد است، دارای دو «مقام»: 1. در امکان تجزی؛ 2. در وقوع و جواز و اقوال و ادله.

آغاز: القول في الاجتهاد و التقليد فائده اختلف الأصوليون في قبول الاجتهاد للتجزیه و عدمه على القولين او الأقوال. فهيهنا

ص: 726

مقامان المقام الاول فالحق امكانه ...

[الذريعة 271/1 ؛ دنا 231/1]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5554

آغاز: برابر؛ انجام: و على القول بالتنخنة كان مقتضى القاعدة هو صحة ذلك لان الامر الواقعي يقتضى الأجزاء.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ نسخه ناتمام مانده (و شاید تألیف ناتمام است)؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج فهوه ای، 108ص، 7 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 18×23سم [ف: 21817]

1153- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

قراچه داغی، محمد علی بن احمد، - 1310 قمری

(1893 -) qarāde-dāqī, mohammad 'alī ebn-e ahmad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1138/8

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی یک لایی، 31ص (279-309) [سنا - ف: 2-132]

1154- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد مهدی، 1250 - 1325 قمری

(1835 - 1907) ārānī kāshānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad mahdī

رساله ای متوسط در اصول و مبانی تقلید و اجتهاد است مقدمه» و چند «فصل» و آن در چند مبحث و مقام تنظیم و

تحریر شده است. ابتدا به مسائل استدلالی تقلید پرداخته و سپس مطالب مربوط به اجتهاد را به گونه ای مفصل با نقل و بررسی اقوال علماء مطرح کرده است.

آغاز: القول في التقليد وفيه مقدمة و فصول و اما المقدمة ففي بيان حقيقته اعلم انه لغة عبارة عن تعليق القلادة في العنق و منه ... و عرفان عرف بتعريفات لا يخلو جملها بل كلها عن مناقشه طرداً او عكساً

انجام: فلو دعت الضرورة في حلال الى العمل بما ذكرنا فلا دليل على المنع عنه اذا افاد ظناً لجحية الظن مطلقاً عند الضرورة الملجئة عند

القائلین بالمنع عنها ايضاً وقد صرح باختيار ذلك بعض المشايخ والدي طاب ثراه

آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 206/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، قرن 14؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، 91ص (172-263)، 10 سطر، اندازه: 18×23سم [ف: مخ: -67]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 629/6

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-257]

1155- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

اشرفی مازندرانی، خضر بن اسماعیل، -1336؟ قمری

(ašrafī māzandarānī, xezr ebn-e esmā'īl (- 1918

محتملاً تقریرات درس استاد است.

آغاز: المطلب الثاني في نبذ من احكام التقليد و اعلم ان التقليد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16960/2

آغاز: برابر؛ انجام: اجتهاد المجتهد الى جهة اخر في اثناء

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: محرم 1310ق، کاغذ: فرنگی نخودی و حنابی، جلد: مقوا 97گ، اندازه: 11×17/7سم [ف: 16-60]

1156- اجتهاد و تقليد / اصول فقه / فارسی

ejtehād va taqlīd

حسینی میبدی، ناصر بن احمد، ق 15 قمری

(hoseynī meybodī, nāser ebn-e ahmad (- 21c

تاریخ تألیف: غره شوال 1403ق؛ محل تألیف: تهران

رساله استدلالی مختصری است که فشرده درس های حاج شیخ مرتضی اردکانی یزدی است با تحقیقاتی از مؤلف، دارای یک

مقدمه» و هجده «فصل»: مقدمه در تشیع و دریافت علمی؛ فصل 1. اندیشه اجتهاد در تشیع؛ 2. ادوار اجتهاد در تشیع؛ 3. تحجر در افکار اخباری؛ 4. وحید بهبهانی و کسر اصنام تحجر؛ 5. پیرامون شیخیه مولود اخباریان؛ 6. اجتهاد و تقلید؛ 7. شرایط تحصیل اجتهاد؛ 8 مدارک احکام در اجتهاد، 9. طریق استنباط مجتهد؛ 10. اجتهاد مطلق و متجزی؛ 11. شرطیت اجتهاد مطلق در فتوی؛ 12. تخطئه و تصویب؛ 13. مباحث تقلید؛ 14. ادله فقها در تقلید؛ 15. احتیاط؛ 16. تقلید اعلم؛ 17. اجتهاد و تقلید از شطحیات عقلی است یا خیر؛ 18. اجتهاد و تقلید در عصر غیبت

آغاز: الحمد لله المقتدر الجبار و الثناء علی نبیه المختار ... بدانکه این رساله وجیزه ای است در مباحث اجتهاد و تقلید.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: 293

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ محشی، در آغاز کتاب به اردکانی اهدا شده با عکس وی؛ جلد: گالینگور سبز، 56گ، 19 سطر، اندازه: 17×2 سم [ف: 2-31]

1157- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

حسینی موسوی، محمد بن محمد

ص: 727

تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره / 1

بی کا، بی تا [نشریه: 540-7]

1158- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd

چند رساله ناشناخته در اجتهاد و تقلید

غیر همانند: 1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12444/2

آغاز: قبل الخوض في المسألة لابد من تأسيس أصل وأن التقليد ما هو؟ هل هو الأخذ للعمل بمعنى أخذ العامي فتوى الفقيه لأن يكون حكماً له وأن عصي ولم يعمل؛ انجام: إلا- أن يدعى غلطاً بأن معنى الحقيقي هو استعمال اللفظ فيما وضع له على ما وضع له بحث اصولی اجتهاد و تقلید است و مؤلف آن شناخته نشد، ولی بر اساس قرینه ها در روزگار شیخ مرتضی انصاری می زیسته است؛

کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ مصحح، کاغذ: فرنگی کاهی، 8گ (109-116)

(، 24 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 31-435])

2. قم: مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: 59/3

آغاز: القول في التقليد و هل مسائل الاجتهاد و التقليد اصولية او فرعية او عقلية

در این بحث استدلالی به کتاب الرهن مؤلف حوالت شده است؛ خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی 30گ

(75-97ر)، اندازه: 20×15/5 سم [ف: 63]

3. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

کتاب استدلالی مبسوطی است شامل بحث در باب این مسائل:

اجتهاد، جواز تجزی و عدم آن، شروط اجتهاد مطلق، تخطئه و تصویب، الفاظ تذکر فی الفاظ، عمل جاهل؛ کاتب: = مؤلف، بی تا؛

افتادگی: آغاز و انجام تراثنا: س 2 ش 4-23]

4. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 729

آغاز: فائدة اختلف اصحابنا في أنه هل يجوز للمكلف ترك الاجتهاد و التقليد جميعاً و العمل بالاحتياط و انه يصح عبادته حينئذ أولاً على اقوال، انجام: مع أن ما ذكر من توقف الحجية على البناء يستلزم القول بفساد العمل العالم الفتوى المجتهد اذا لم يكن بانياً على تقليده و هو

بعيد جداً.

رساله استدلالی مختصری در اجتهاد و تقلید؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدائی سید علی نجف آبادی؛ فاقد جلد، 38، 17 سطر، اندازه: 17×26 سم [ف: 3-541]

5. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2261

آغاز: المقالة الخامسة في الاجتهاد و التقليد و فيها بحثان الأول في مباحث الاجتهاد و هي سبعة و لا بد أولاً من معرفة الموضوع

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف. رساله استدلالی

مفصلی است در اجتهاد و تقلید با نقل گفتار بزرگان این علم و رد و ایراد در آنها، این رساله مقاله پنجم از کتابی در اصول فقه است که در رساله حاضر جداگانه آمده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ 81ص [عکسی ف: 6-306]

6. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22518

آغاز: بسمله هذه و جيزة حاوية على مطالب شريفه نستوفي فيها الكلام على وجه يناسب المقام في بيان المرام من التقليد و كيفية حجيته و ما يتفرع عليه بقدر الوسع و الطاقة مع ما أنا فيه من قلة البضاعة و كثرة الاضاعة مضافاً الى تشويش البال بتراكم الأحوال و هجوم الزلزال فاعلم ان الكلام في التقليد يستدعى رسم امور الاول ان التقليد في اللغة؛ انجام: و منه الاعراض عن غير الله خوفاً من ضياع ساعة من العمر فيما لا فائدة فيه و يسمى ورع الصديقين رزقنا الله تعالى و جميع العلماء العاملين السالكين بحق محمد و آله الطاهرين صلوات الله عليهم اجمعين

در پشت صفحه اول با خط مغایر آمده است که این رساله از آقا باقر وحید بهبهانی متوفی 1206 هـ ق، می باشد ولی این یادداشت درست نیست زیرا در آن از صاحب قوانین، میرزا ابوالقاسم قمی (-1231 ق)، شیخ مرتضی انصاری (-1281 ق)، سید حسین ترک (-1299 ق) و صاحب کتاب موازین در تعلیقه بر قوانین که سید اسماعیل بن نجف مرندی تبریزی (-1318 ق) باشد یاد می کند. بنابراین مؤلف این کتاب باید از اعلام نیمه اول قرن 14 هـ ق، باشد. رساله ای است استدلالی در بیان شرایط و کیفیت و مقدمات اجتهاد و تقلید مرتب بر 12 امر: 1. ان التقليد في اللغة، 2. انه قد يعرف التقليد اصطلاحاً بالعمل، 3. ان التقليد اما معتبر على فرض اعتباره، 4. في بيان ادلة التقليد اجمالاً، 5. قد سبق منا ان التقليد الاصطلاحى هو الاخذ و الالتزام بقول الغير، 6. المراد بالمجتهد، 7. ان التقليد اما ان يكون أمراً...، 8. في ان قولنا التقليد واجب على المكلف، 9. انه قد يقع الكلام في التقليد من انه...، 10. في بيان مشروعية التقليد تفصيلاً، 11. بيان أصناف المقلد، 12. في المقلد بالفتح ای المجتهد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: مشقی خط دار و ساده، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 18 و 19 سطر (9×19)، اندازه: 13/5 × 21/5 سم [ف: 2-718]

7. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22502/1

آغاز: افادتها الظن بنفسها بل قد يترتب عليها من باب المقارنات الاتفاقيه بل و كذا القول؛ انجام: بعد انسداد باب العلم هذا تمام الكلام في مسئلة التجزى و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً قد فرقت (فرغت من تصنيف هذه المسئلة في يوم الأحد السادس من شهر ربيع الأولى 1268 هـ ق.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: ابراهیم بن محمد رضوی با مهر «العبد المذنب ابراهیم بن محمد الرضوی» مورخ
1296ق؛ کاغذ: فرنگی مشقی و کاهی، جلد: تیماج عنابی لایه ای 7گ (1-7)، اندازه: 22×17/5

سم [ف: 2-698] 1

8. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 387/4

ص: 728

آغاز: الحمد لله ... و بعد فقد اختلف العلماء بعد اتفاقهم على جواز التقليد تقريرات درس ميرزا حبيب الله رشتي است؛ بي كا، تا: 1299ق، جا: سامرا؛ 72گ [نشریه: 11-857]

9. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1193/2

آغاز: بسمله. حمدله ... فهده جمله من مباحث مسئله الاجتهاد والتقليد قد استفدتها من الاستاد الاعظم الشيخ محمد هادي الطهراني سلمه الله تعالى ... فنقول مستعيناً بالله و متوسلاً بأئمة الهدى عليهم السلام، انجام: اذا سنتبظ المتجزى حكم المسألة فعلاً و استقر رأيه فيها بشي ء و ظهر بعون الله تعالى أنه يجوز له التقليد فيها.

تقريرات درس آقا شيخ هادي طهراني است كه نام مقرر آن به دست نيامد؛ خط: نستعليق، بي كا، تا: رمضان 1302ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تيماج زرشکی، 6گ، اندازه: 14×20سم [ف مخ: 1-43]

10. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 704/7

آغاز: أما المقدمة ففي بيان حال المتحير في زمان الحيرة و ذكر أقسامه و أحكامه لتقدمه طبعاً على مرجعه فنقول و بالله نستعين؛ انجام: و اخلد في الأصول و لذا ذكرناه بعنوان المقدمة كما هو الشأن في جميع المقدمات فتبصر و الله الهادي

بي كا، تا: 1303ق، جا: سامرا؛ قطع: خشتی [ف: 298]

11. مشهد، شيخ على حيدر؛ شماره نسخه: 447/13

آغاز: اعلم أن الاجتهاد عند أصحابنا الامامية هو استفراغ الوسع؛

انجام: و لا يخفى على المتأمل عدم توقف الاجتهاد على أكثر هذه العلوم فليتدبر

كتاب موجز في مباحث الاجتهاد و التقليد؛ بي كا، بي تا؛ جلد: عادي، 5گ (241ر-245ر)، اندازه: 15×21سم [مؤيد: 1-361]

1159- الاجتهاد و التقليد / اصول فقه / عربي

al-ijtihād wa-t-taqlīd

مؤلف از علماء نيمه دوم قرن 13ق. است كه با يك واسطه از شاگردان آقا باقر وحيد بهبهاني بوده است. كتاب مفصلي است مشتمل بر اقوال و ادله موافق و مخالف عامه و خاصة از قدامتاً معاصرين مؤلف. عناوين كتاب نانويس است اما رؤوس مطالب عبارت است از: في انه لا اشكال و لا تأمل في جواز تقليد، في بيان احوال المفتي، في شروط المقلد، في انك قد عرفت في السابق انه اذا علم بالارتباط بين المسئلتين اما بحسب الشرع او بحسب العقل فلا يجوز التبعض في التقليد، في انه اذا قلد المقلد المجتهد و عمل على طبق راية برهه من الزمان ثم حدث الأعلم منه فهل يجب العدول، في أنه هل يجوز الافتاء لغير المجتهد بفتوى الغير المجتهد اولاً، في التخطئة و التصويب، تذييب هل المخطئ في الأحكام اثم ام لا.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... القول في الاجتهاد و التقليد و قبل الأخذ في بيان معناهما و موضوعهما

همانند:

1. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

مباحث اجتهاد و تقلید، استثناء عقیب جمل، علم و ظن، تقسیم واجب و مقدمه آن، اجزاء و منطوق و مفهوم آمده؛ کاتب = مؤلف، بی تا [مخطوطات دزفول: -10]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10234

آغاز: برابر؛ انجام: فلا اشکال فی ترتب الآثار و البناء علی الصحة الان المدار فی المعاملات من حیث الصحة و الفساد علی المطابقة و عدمها و الا فلا لمامر انفا و قد تم

خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه دوم قرن 13؛ واقف: شیخ محمد باقر مازندرانی، تاریخ وقف: 1349؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج ضربی مشکی مندرس، 222گ، 20 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 5-16]

1160- اجتهاد و تقلید / اصول فقه / فارسی

ejtehād va taqlīd

غیر همانند: 1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6358/9

برگرفته از کتاب آقا سید محمد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای درون قهوه ای ساده، 4گ (131پ - 135 پ)، 20 سطر (11×18)، قطع: ربعی، اندازه: 25×19سم [ف: 16-249]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13860/11

آغاز: از علما و فقها و اصولیین و محدثین و طلبا و فضلا عرضه می رود که معنی تقلید و اجتهاد در اصطلاح قوم چیست و همه بر یک معنی اتفاق دارند رساله کوتاهی است در بیان اجتهاد و تقلید بر طبق مذهب عامه؛ کا: غلام محمد فندی و عبد الحق المحمدی، بی تا، جلد: مقوایی عطف پارچه، 13گ (121ر - 124پ) [ف: 37-429]

1161- الاجتهاد و التقليد و البراءة و الوضع / اصول فقه / عربی

al-ijtihād wa-t taqlīd wa-l barā'a wa-l wad

گویا مؤلف آن یکی از شاگردان شریف العلماء باشد.

آغاز: اعلم انهم اختلفوا فی مسئله الاجتهاد و التقليد انها مسئله اصولية او فرعية او كلامية

آغاز: برابر؛ انجام: ليس بمرفوع في جميع الأحوال الى الحالة التي علم حكمها و حالة التي لم يعلم.

خط: شكسته نستعليق، بي كا، بي تا، ص (65-74)، قطع: خشتی

1162 - الاجتهاد و التقليد و حكم المتعارضين / اصول فقه / عربى

al-ijtihād wa-t taqlīd wa hukm-ul muti'āridayn

حسينى تنكابنى، صادق بن عبد الله، ق 14 قمرى

(hoseynī tonekābonī, sādeq ebn-e 'abd-ol-lāh) - 20c

تاريخ تأليف: 27 ربيع الثانى 1323ق

تقرير درس صاحب كفاية الأصول آخوند خراسانى است در مسائل اجتهاد و تقليد و حكم اخبار متعارضه كه در عنوان دو مقصد « و خاتمه» ترتيب يافته. آغاز: القول فيما يتعلق بالاجتهاد و التقليد و فيه مقصدان الأول في الاجتهاد. انجام: يصير صالحا لذلك كما لا يخفى هذا آخر ما اودنا تحريرها في هذا المقام.

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 8556

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: 27 ربيع الثانى 1323ق؛ واقف: شيخ عباسقلى شريف رازى، تاريخ وقف: مرداد 1336؛ 42گ، 17 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 6-42]

2. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 23631

آغاز: بسملة. اصل الاجتهاد و التقليد و فيه مقاصد؛ انجام: الى جادة النجاة ... و عترته الامجاد

خط: نستعليق تحريرى، بى كا، تا: قرن 13؛ كاغذ: نخودى، جلد: مقوا، مختلف السطر (11×19)، اندازه: 15×21 [رايانه]

- اجتهاديه « و جوب الاجتهاد

1163 - الاجتهادية / اصول فقه / عربى

al-ijtihādīyya

رساله اى در مسائل اجتهاد و تقليد است. مؤلف از «ذكري» و معالم» و «عده» طوسى و صاحب الكشف، «كشف اللثام» و شيخنا المحقق طاب ثراه» كه محقق اردبيلى است و از صاحب مدارك سيد محمد جبعى (م 1009) و شيخ حر عاملى (1033 1104) و شيخ يوسف بحرینى (1107-1186) نقل مى كند. او نظر طوسى را در باطل بودن قياس و اجتهادى كه مخصوص سنين است را ياد مى كند و حجت بودن ظن را از راه بسته بودن راه علم ثابت مى كند. وى درباره تجزيه در اجتهاد از برخى كتب والدهش نقل مى كند كه او تجزى را

پذیرا بوده است. بنابراین مؤلف فرزند یکی از دانشمندان صاحب نظر در اجتهاد مطلق و متجزی است و خود از شاگردان میرزا ابوالقاسم صاحب قوانین است که بعد از مرگ وی به سال 1331 از او نقل می کند.

مؤلف تکلیف معسور (مشکل) را بر خلاف قاعده وجوب لطف بر خدا می شمرد و آن را به کتاب «مواضعه و مضایقه» تألیف خود حواله می دهد که چندین رساله در آن موضوع در الذریعه (7: 211، 20: 393-395، 21: 134، 33: 222) یاد شده است.

آغاز: بسمله. حمدله... و آله الطاهرین فقد ذهب جماعة من فقهاءنا الی انه يجب علی کل مکلف الاجتهاد و الاستدلال عیناً و نسبه الشهید فی الذکری الی بعضی قدماء الامامیة و قد ماء حلب حیث قال: و وجوبه کفایة لقوله تعالی... قال الشیخ فی العدة و اما القیاس و الاجتهاد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2284/2

آغاز: برابر؛ انجام: فالاصل لزوم تقلید کل من یحصل من قوله الظن الاقوی باعتبار ثبوت مرتبه له فی فن

خط: نسخ ریز، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای حاشیه با نشان منه، شرح، صدره و ابقاه؛ کاغذ: نخودی، فرنگی 40 گ (49-88 پ)،
23 سطر [ف: 11-712]

1164- الاجدار / ریاضیات / عربی

al-ajdār

کرخی، محمد بن حسن، ق 5 قمری

(- 11c (karxī, mohammad ebn-e hasan

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 361/4-ف

نسخه اصل: حراجچی اوغلو ش 1169؛ خط: نسخ، کا: علی بن اسعد بن ابی بکر حصفکی، تا: شعبان 638ق؛ 19 سطر (فیلم ها - ف:
[459-1]

- اجراء صیغ النکاح « عقد اللالی

1165- اجرام آسمانی (رساله) / هیات / فارسی

(.ajrām-e āsemānī (r

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17876

نسخه ای در اجرام علوی و...؛ بی کا، بی تا انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: 15×21/3 سم (رایانه)

- اجرام سفلی و اوضاع اجرام علوی» ابعاد و اجرام

1166- اجرام سفلی و علوی / هیأت / فارسی

ajrām-e soflī va ‘olvī

دو «مقاله» است در علم هیأت دارای ابواب، مقاله اول: احوال

اجرام علوی در شش «باب»: 1. عدد افلاک کلی؛ 2. دوایر مشهوره؛ 3. هیأت و حرکت فلک نهم و هشتم؛ 4. هیأت افلاک

ص: 730

کواکب هفت گانه؛ 5. حرکات افلاک کواکب سیاره؛ 6. احوال که عارض سیارات می شود (در 4 فصل)؛ مقاله دوم: هیأت زمین و قسمت او با اقالیم شامل یازده «باب»: 1. هیأت زمین و ذکر اقالیم؛ 2. خاصیت خط استوا؛ 3. خواص آفاق؛ ... 11. معرفت خط نصف النهار و سمت قبله زمین شباهت هایی دارد با رساله بیرجندی در این باره.

[فهرستواره فارسی، منزوی 2767/4]

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1287/1 - 7/187

آغاز: به مرکز کره گذشته باشد آن دایره را عظیمه خوانند والا صغیره گویند ... مقاله اول در بیان احوال اجرام علوی و آن شش باب است. باب اول در بیان عدد افلاک کلی؛ انجام: فصل در معرفت ابعاد و اجرام مرصد و حساب معلوم کرده اند که دور زمین یعنی محیط عظیمه که بر زمین فرض کنند ... سبع جرم زمین است و نظر اخل چهارده هزار و چهارصد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه مدظله»؛ جلد: تیماج سرخ ضربی تریج مجداول عطف قهوه ای، 55 گ، 12 سطر، اندازه: 18×12/5 سم [ف: 1-90]

- الاجرام العلویة «جواهر الاجسام السماویة

1167- الأجرام العلویة لها نفوس الناطقة / فلسفه / عربی

al-ajrām-ul 'ulwīyya la-hā nufūs-un nāṭiqā

سجستانی، محمد بن طاهر، 300 - 372 قمری

(sajestānī, mohammad ebn-e tāher (913 - 983

بحث کوتاهی است در این که اجرام سماوی دارای نفس ناطقه می باشند چون دارای حرکت هستند و هر چه حرکت دارد نفس ناطقه دارد.

آغاز: بسمله، لما كان كل جسم طبيعي له حركة ذاتية نحو شيء يخصصه دون غيره و أعني بقولي طبيعي ماله سبب.

انجام: هذا ما خطر لي من القول في هذا المعنى بحسب قوتي، و ارجو ان يكون منفعاً انشاء الله تعالى، تمت

چاپ: تهران، مطبوعات بنیاد فرهنگ ایران، محقق: عبدالرحمن بدوی، در کتاب: صوان الحکمة وثلاث رسائل، چاپ اول، 1393 ق.

[دنا 232/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/10

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1043ق؛ 31 سطر، قطع: بیاضی، اندازه: 18×31سم [ف: 2-396]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7208/16

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن یزدی، تا: 1051ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی لایی با لولا، 2گ (229ر-231ر)، ابعاد متن: 6×12/5، قطع: ربعی، اندازه: 12×20سم [ف: 16-488]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 919

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1060ق؛ دو صفحه در ذکر حاصل برهان توحید از غیاث الدین دشتکی و عبارات و فوائد متفرقه فلسفی ضمیمه است، بین مقاله سوم و چهارم 33 سطر عبارتی است که کاتب از رسائل اخوان الصفاء و غیره نقل نموده؛ واقف: نائینی؛ 5گ، 28 سطر، اندازه: 20×26سم [ف: 4-252]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2401/54

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زرکوب مقوایی، 2ص (401 - 402)، 28 سطر)

(19/5×13/5)، اندازه: 18×24/5سم [ف: 9-1023]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 223/16-فی و 2830/16-ف

نسخه اصل: کتابخانه علوم ش 630.؛ بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ:

سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی با لولا، قطع: ربعی (فیلم ها - ف: 1-684)

6. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 873/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ 1گ (8-9ر)، اندازه: 8/12×19سم [نسخه پژوهی: 3-122]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، آگ (5پ-6پ)، اندازه: 7/13×25/5سم [ف: 8-32]

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 253/11

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا؛ گ (86پ-88 ر) [ف: 3-374]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4760/3-ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-103]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4353/9

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد مهدی بن علینقی حسینی قمی مشهور به توحید، بی تا: جلد: دورو تیماج بدون مقوار و قهوه ای پشت قرمز، گ (40پ - 41ر)، اندازه: 23×12/5

سم [ف: 11-337]

11. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1861/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، بی تاب مصحح؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، گ (51ر - 52ر)، اندازه: 25/5×15سم [ف: 5-283]

12. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: 17/10

بی کا، بی تا [نشریه: 5-287]

1168- اجرام کواکب (جدول) / هیأت

ص: 731

مقایسه ای است بین اجرام سیارات و ثوابت و اندازه هر یک نسبت به دیگری.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6399/49

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار دار، جلد: تیماجی مشکی مندرس، 147ص، قطع: خستی، اندازه: 14/5×19 سم [ف: 19-523]

1169- اجرای قنوات / جغرافیا / فارسی

ejrā-ye qanavāt

مستر جان، ق 19 قمری

(mester jān - 25c)

اهدا به: به نام حاجی

تاریخ تألیف: 1260ق

رساله ای است در چگونگی استخراج آب از زیر زمین و طرز استخراج آن به وسیله مته های حفاری و نشان دادن طریقه کار مته ها و اجزاء آنها. علاوه بر آن نویسنده شیوه حفر چاه های عمیق را نیز به دست داده است. تصویر مته ها در صفحات کتاب رسم شده است. ممکن است منظور از حاجی، حاجی میرزا آقاسی صدر اعظم محمد شاه قاجار باشد چه او به کار قنات علاقه داشت.

آغاز: بسمله، این رساله شریفه بیان میکند وضع و آداب سوراخ کردن زمین انجام: و اگر اطلاع زیاد از اوضاع این کار ضرور باشد بمجرد اعلام قلمی و ارسال خواهد داشت.

[دنا 232/1؛ فهرستواره منزوی 3899/5]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 592

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن 13، جا: تهران، دارای 5 شکل که بعضی از آنها رنگی است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آبی یک لایه، 24گ، 12 سطر (9×15)، اندازه: 22×15 سم [ف: 2-101]

1170- الاجزاء = مبحث اجزا / اصول فقه / عربی

al-ijzā' = mabhas-e ejzā'

این کتاب تقریرات درس آية الله میرزا محمد حسن شیرازی (1312-1230)

ق) است که مؤلف در این کتاب مباحث مختلف اصولی را آورده همچون: مفاهیم؛ مشتق؛ تنبیهات باب مشتق؛ فوائدی در مباحث مختلف اصولی؛ دلالت امر بر فور یا تراخی؛ دلالت امر و نهی بر مره یا تکرار؛ اجزاء؛ اجتماع امر و نهی؛

دلالت نهی به فساد؛ مقدمه واجب و اقسام مقدمه و شرط متأخر؛ واجب نفسی و غیرى و مقدمه موصله؛ اعتبار قصد ترتب غیر فی الواجب الغیری؛ واجب توصلی و تعبدی و اصلی و تبعی؛ ان الامر الغیری لا یقتضی التعبدیة و ثمرات قول به وجوب مقدمه و ادله قائلین به وجوب مقدمه و مسأله ترک حرام از مقدمات واجب؛ و تنبیهات راجعه به مقدمه واجب و اشکال معروف در باب طهارت؛ الأمر بالشی هل یقتضی النهی عن ضده؛ مبحث اجتماع امر و نهی؛ مبحث دلالت نهی بر فساد منهی عنه؛ فرق بین بحث دلالت النهی علی الفساد و حمل مطلق بر مقید؛ تداخل الاسباب شرعیه؛ مبحث اجزاء؛ مشتق.

آغاز: بسملة القول في مسألة الاجزاء وقبل الخوض فيها لابد من تقديم امور الأول قد عنوان جماعة الخلاف فيها

انجام: المختار منها ثمة فلا نطيل الكلام باعادتها تقدم والله اعلم والحمد لله على التمام بعنون الملك العلام.

چاپ: توسط مؤسسه آل البيت (عليه السلام)، قم [دنا 233/1 (7 نسخه)؛ الذريعة 375/4 و 379]

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 723/3

آغاز و انجام: برابر

این نسخه در فهرست به صورت احتمال از حاج میرزا حسن آشتیانی دانسته شده ولی با توجه به همخوانی آغاز آن با نسخه شماره 3259/13 مجلس تصحیح شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 14؛ مهر: حاج سید سعید

کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه ای لایه ای، 29 گ (57-85)، 17 سطر (7×14)، اندازه: 13×20/5 سم [ف: 2-830]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3259/13

آغاز: برابر؛ انجام: التخصیص ولا یصار الی غیره من سائر الوجوه المتقدمه والله الهادی الی سواء الطریق تمه.

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: سفید فرنگی آهاردار، جلد: تیماج سرخ ترنج دار، 33 ص (250-283)، 26 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 15/5×22 سم [ف: 10-857]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11596

آغاز: برابر؛ انجام: فلا محیص عن التزام اقتضاء تعدد الاسباب الشرعیه لتعدد الواجب

دارای مباحث اجزاء، مقدمه واجب، اجتماع امر و نهی، دلالت نهی، مفهوم و منطوق، تداخل اسباب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ در کاغذ الصافی عطف

جلد نسخه نوشته است: «تقریرات آخوند ملا علی نوزدری در اجزاء»، محشی؛ واقف: حسن فرید محسنی، تاریخ وقف: شهریور 1354؛ کاغذ: فرنگی آهاری شکری، جلد: تیماج مشکئی، 123 گ، مختلف السطر، اندازه: 21×16/5

سم [ف: 16-84]

4. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 638

آغاز: برابر؛ انجام: فاذا عرفت ذلك فقد ظهر لك مصاححة حال

ص: 732

المناقشه المذكوره اذ بعد ما تبين أن المطلق على الشرط هو اشتغال ذمة المكلف فعلا بفعل المأمور به فلا محيص عن التزام اقتصار تعدد الاسباب الشرعيه لتعدد الواجب

بحث اجزاء تا تداخل اسباب، تذکر: مؤلف به قرينه آغاز نسخه معين گردید؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: ربیع الأول 1345ق، جا: نجف اشرف؛ دارای حواشی با نشان «منه طاب ثراه»؛ جلد: مقوا عطف پارچه قهوه ای، 146گ، 21 سطر، اندازه: 16×20سم [ف مخ: 1-480]

5. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 660

آغاز و انجام: برابر

تذکر: مؤلف به قرينه آغاز نسخه و همخوانی با نسخه مجلس شماره 3259/13

شناسایی شد؛ خط: نستعلیق، کا: علی حسینی نجف آبادی، تا: 16 جمادی الثاني 1354ق؛ مصحح؛ 25گ، مختلف السطر، اندازه: 11×17سم [ف: 2-485]

6. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 294

بحث مساله اجزاء تا حجیت عقل؛ خط: نسخ، کا: سید عبدالمطلب حسینی شیرازی، تا: 16 جمادی الثاني (تا 29 رجب) 1369ق؛ کاتب آن را به آیه الله بروجردی تقدیم نموده است؛ جلد: تیماج قرمز 335گ، مختلف السطر، اندازه: 17×21سم [ف: 1-173]

7. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 470/3

آغاز و انجام: برابر

تذکر: مؤلف به قرينه آغاز نسخه و همخوانی با نسخه مجلس شماره 3259/13

شناسایی شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، حسب الأمر آقای حاج شیخ مرتضی آشتیانی؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه ای، اندازه: 17×21/5سم [ف: 2-574]

1171- الأجزاء / دعا / فارسی

'al-ajzā

حسینی مرعشی، محمد بن عبدالمهدی، ق 13 قمری

(- 19c) (hoseynī mar 'ašī, mohammad ebn-e 'abd-ol-mahdī

کتابی است مشتمل بر نه «باب»: 1. در ذکر آنچه متعلق است به قضاء حوائج و روا شدن مرادات و مطالب؛ 2. در بیان آنچه متعلق است

به توسعه رزق و توانگری و اداء دیون؛ 3. در بیان آنچه متعلق است به حصول محبت و ربط خلائق و تسخیر قلوب ایشان؛ 4. در ادعیه وبا و طاعون (در انتهای این باب آمده است):

تم الدعاء في ثامن ربيع الثاني 1298). جامع پس از نقل دعاء دفع وبا و طاعون از بحار الانوار، «شرح دائرة مبارکه جنّة الاسماء» امیر مؤمنان حضرت علی (علیه السلام) را با نقل مختصری از شرح غزالی به همراه ترجمه ابیات آن نوشته است و خاتمه «در فوائد متفرقه در آداب و ساعات استخاره، ادعیه قضاء حوائج و حصول مرادات، ختومات، کیفیت نماز اول هر ماه و ادعیه متفرقه دیگر». کتاب در مرحله اولیه تألیف مانده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13512/2

آغاز: بسملة الحمد لله الذي لا يضر مع اسم سم؛ انجام: نسخه: این اسم مبارک را بمشک و زعفران نوشته باشند و بروغن گل شسته بگوش کران چکانند شفا یابد.

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1298ق؛ کاغذ: فرنگی شکری و حنایی، جلد: میشن خرمایی، اندازه: $21/5 \times 14/5$ سم [ف: 15-504]

1172- الأجزاء / اصول فقه / عربی

'al-ijzā

موسوی خوانساری، محمد حسین بن محمد، - 1328 قمری

(mūsavī xānsārī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (-1910

تاریخ تألیف: جمادی الثانی 1314ق؛ محل تألیف: خوانسار

در این رساله استدلالی پیرامون مسئله اجزاء در چند امر بحث می کند.

آغاز: الحمد لله ... مقالة هل الاتيان بالمأمور به على وجهه يقتضى الأجزاء ام لا، و الظاهر أن المسألة عقلية

انجام: مصليين على أشرف خليفته و بريته محمد خير الأنام و آله و اصحابه و التابعين الى يوم القيام

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3041/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 12گ (144ر-155پ)، 23 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف: 8-246]

1173- الاجزاء / اصول فقه / عربی

بهارى همدانى، محمد باقر بن محمد جعفر، 1277 - 1333 قمرى

(bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1861 - 1915

رساله مختصرى است در بيان يك مطلب اصولى از مبحث اوامر، به نام مسأله اجزاء و در آن از ميرزاى قمى و فاضل نراقى ياد مى شود.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فقد اختلفوا في أن الأمر هل يقتضى الأجزاء ام لا و الكلام في ذلك

انجام: فالمسألة قوية الاشكال و الله الموفق، الحمد لله اولاً و آخراً

[الذريعة 4/21 سطر 18؛ دنا 233/1؛ مكتبة امير المومنين 27/1]

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12312/2

آغاز و انجام: برابر

ص: 733

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 28 ربیع الثانی، قرن 14؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی 22گ (14-35)، 20-21 سطر، اندازه: 13×8 سم [ف: 31-184]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1119/1

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 22گ (1-23)، 19 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-57]

1174- الإجزاء / اصول فقه / عربی

'al-ijza

اصفهانى کمپانى، محمد حسین بن محمد حسن، 1297 - 1362 قمری

ebn-e

(esfahānī kompānī, mohammad hoseyn mohammad hasan (1880 - 1943

تقریرات درس مرحوم کمپانى است.

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: 52/10

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح [ف: 52]

1175- الإجزاء / اصول فقه / عربی

al-ijzā

صافى گلپایگانی، محمد جواد بن عباس، - 1378 قمری

(sāfi golpāygānī, mohammad javād ebn-e abbās (- 1959

در این رساله مسأله اجزاء و این که امر واقعی عقلی آیا مقتضی اجزا است یا نه مورد بررسی قرار گرفته و از آخر ناتمام است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 949/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین... القول في الأجزاء والكلام فيه يقع في مقامات المقام الأول في أن الأمر الواقعي العقلي هل يقتضى الإجزاء ام لا

نسخه اصل: کتابخانه شیخ لطف الله صافی، قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1310-1312ق؛ افتادگی: انجام؛ 10ص (177)

چند رساله ناشناخته در بحث اجزاء

1. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 111/7

آغاز: مسألة اختلفوا في اقتضاء الأمر الأجزاء كاختلافهم في اقتضاء النهي الفساد وعدم الأجزاء و تحقيق القول في هذه المسألة واقع في مقامات بحث اجزاء را در چهار مقام هر یک در چند مرحله بررسی نموده است؛ کا: زين العابدين بن شهوردي گلپایگانی، بيتا؛ جلد: روغنی ترنج و سرترنج دار، 3 گ (79-81 پ)، اندازه: 17 × 23/5 سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 87]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1194/22 - طباطبائی

آغاز: مصباح اذاورد الأمر بشى واتي المكلف الشى على وجه الامر بمعنى كونه مستجمعا لجميع الامور ... فهل يقتضي ذلك الأمر الأجزاء ام لافيه خلاف ... الأجزاء يطلق على معينين انجام: مع ان قضية التقابل ... أن يقول المانع باقتضاء الأمر فعله ثانيا

بخشی از کتاب المصباح مولى احمد خوانساری و یا مولى محمد مهدى کلباسی است در اصول فقه که مباحث کلی آن با عنوان « مصباح » آغاز می شود؛ بی کا، بی تا، 4 گ (192-196) [ف: 23-699]

3. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 115/3

بی کا، بی تا [ف: 3-28]

4. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 4707/2

آغاز: ولاشك في أن الإتيان بالمأمور به على وجهه في الصورة الاولى موجب للأجزاء؛ انجام: بعد تعذر الحقيقه ورفع المواخذة و هو ظاهر و اما على التقرير الأول.

گویا مؤلف از شاگرد شاگرد شریف العلماء باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، 1 ص (9-10)، قطع: خشتی (رشت و همدان - ف: 1528)

5. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 4617/1

آغاز: اصل الأمر يقتضى الأجزاء ام لا؟ تحقيق الكلام فيه يتوقف على رسم امور الأول أن الأجزاء كون الفعل مسقطا للتعبد به بمعنى خروج المكلف عن عهدة التكليف بذلك الأمر و يساوقه التعبير عنه بحصول الامتثال؛ انجام: ولا مانع من انفكاك وجوب المقدمه عن وجوب ذیها مع فرض قريب بالحصول فيها ... لان وجوب المقدمه لا ينفك عن وجوب ذیها عقلا مع عدم حصولها كما حققناه في محله

فلا به في مثله: أما القول بالوجوب فقط، أو الندب كذلك أو هما معا و لا وجه للاخيرين فتعين الأول اللهم وفقني حسين العلوي ..

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: خشتی (رشت و همدان - ف: 1511)

1177- اجزاء بنا کننده مفاصل / طب / فارسی

ajzā`-e banā konande-ye mafāsel

؟ متطبب، تقی بن محمود، ق 14 قمری

(motatabbeeb, taqī ebn-e mahmūd (- 20c

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2389/6

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14، 5گی (255پ - 260ر) [ف: 6-2]

ص: 734

ajzā'-ul 'ulūm

کیاں گیلائی، احمد بن محمد، ق 10 قمری

(- 160) (klyā' gīlānī, ahmad ebn-e mohammad)

در اجزاء علوم و اینکه آیا مقدمه شروع تصدیق به موضوع است یا تصور آن.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 364/33

کا: علی بن احمد رشتی، بی تا، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، نیم صفحه، 19 سطر، قطع: جیبی [نشریه: 2-

[179]

'ijzā'-u ḡusl-il jināba 'an-il wudū'

گری برخواری، عبدالکریم بن مهدی، 1260 - 1339 قمری

(gazāl borxārī, 'abd-ol-karīm ebn-e mahdī (1844-1921)

غسل جنابت کفایت از وضو می کند ولی آیا غسل های دیگر جایگزین وضو می شوند یا نه؟ این رساله پیرامون این مسأله در چهار مقام به طور استدلالی بحث می کند و با بررسی نظریات فقیهان امامیه و ذکر اقوال آنان در بحث اجزاء، به بحث پیرامون آن پرداخته است.

آغاز: بسمله مسألة لا ینبغی الریب بل لاریب فی اجزاء غسل الجنابة عن الوضوء كما هو المتفق علیه من مذهبنا

انجام: وقد ورد فی اخبار الترجیح بالأحدث، وفقنا الله وایاکم بمحمد وآله.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14928/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن 13، جا: نجف اشرف؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 5 گ (371-375ر)، 16 سطر،

اندازه: 16/5×10

سم [ف: 37-579]

2. قم؛ گلپایگانی شماره نسخه: 18/190-3670/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف و کتاب به استناد نسخه ش 3/14928 مرعشی ذکر شد؛

خط: نسخ، بی کا، تا: 1319ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه، 4 گ، 20 سطر، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 1-91]

1180- اجزاء الفلك في تفسير سورة الملك / تفسير / فارسی

ajzā' -ul falak fī tafsīr-i sūrat-il mulk

شهابی، محمود، 1282 - 1365 شمسی

(Sahabi, mahmud (1903 - 1986

تهران؛ ملی، شماره نسخه: 25445

کاتب = مؤلف، تا: 1350ق؛ خریداری از کیومرث محمودی [رایانه]

1181- اجزاء في رد التصوف / کلام و اعتقادات / عربی

ijza'un fi radd-it tasawwuf'

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 240/3

آغاز: بسمله ... منقول من کتاب حدیقه الشیعة تألیف مولانا الفاضل ... قال نقل شیخ المفید محمد بن محمد

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد علی عاملی، تا: 1121ق؛ جلد: تیماج شتری مجدول، 20 سطر، اندازه: 18×12/5 سم [ف: 1-203]

1182- الإجزاء في معرفة الأجزاء / ریاضیات / عربی

'al-'ijzā' fī ma'rifat-il-'ajzā'

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3103/2

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي نزل الكتاب نجوماً وجعله للدين معالم وسوماً... وبعد فلما دعت الحاجة الى تجزئة التنزيل انا قد اوردته على نجوماً تقلدته ... في اوراق قليلة ... ورتبته على ثلاثة ابواب؛ انجام: الستون و الثلثمائة من الجنة و الناس آخرها و هذا آخر التجزئة في التجزئة

خط: نسخ، بی کا، تا: 26 جمادی الاول 1170ق، کاغذ: پستهای استانبولی، جلد: رویه کاغذ عطف و گوشه میشن لبه دار، 28 سطر،
اندازه: 14×20سم [ف: 6-220]

1183- اجزاء القضية / منطق / عربی

ajza-ul qadiyya

قوشچی، علی بن محمد، - 879 قمری

(qūšči, 'alī ebn-e mohammad (- 1475

تحقیقی است درباره اجزاء قضیه و تصدیق و تصور.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین. اعلم أن قدماء الحكماء ذهبوا الى ان اجزاء القضية المعقولة ملبد المحكوم عليه و به و النسبة التامة
الخبرية و تسمى النسبة الحكمية و الوقوع و اللاوقوع

انجام: في الموجبه و الكذب عليها في السالبه على ما صرح به المحققون. تمت رساله لقدماء العلماء المتأخرين الملا على القوشچی.

[دنا 234/1]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 4313/2

آغاز و انجام: برابر

ص: 735

خط: نسخ، کا: غفور سلیمانی، تا: 20 رمضان 1304ق، جا: در مدرسه ملا عبدالرحمن؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی دور
میشن، 2گ (26-28)، 9-12 سطر، اندازہ: 15/5 × 21/5 سم [ف: 12-6]

2. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3315/1

آغاز و انجام: برابر بی کا، بی تا، دارای حواشی از مؤلف با نشان «منہ»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قہوہ ای رنگ ضربی، 1ص (1-2)،
قطع: نیم خستی،

اندازہ: 12×21 سم [ف: 10 - 966]

1184- اجزاء القضية / منطق / عربی

ajzā'-ul qadīyya

توکللی، ملا محمد

tavakkolī, mollā mohammad

رسالہ مختصری است در بیان و توضیح اجزاء قضیہ و نسب.

آغاز: اعلم ان اجزاء القضية عند المتأخرين اربعة الموضوع و المحمول و النسبة بين بين ای بين الايقاع و الانتزاع ای یحتمل أن یدرک
وقوعها

انجام: هو النسبة التقييدية فيجب أن يراد بالضمير في وقوعها ولا وقوعها هذه النسبة فاحفظ هذا كله ينفك في مواضع شتى قد تم الكتاب
المشهور باجزاء القضية

1. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 534/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1292ق؛ جلد: پارچه توسی، 5گ (49پ-53ر)، اندازہ: 16×22 سم [ف: 1-460]

2. قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 7475/8 - 38/95

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه مرکز مطالعات ش 3/534 تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: حسین بن سید محمود واژی، تا: 1345ق، جا: در مدرسه
ملا عبدالقادر برده رشی؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ، 4گ، 19 سطر، اندازہ: 13×21 سم [ف: 1-91]

1185- اجزاء القضية / منطق / عربی

رساله ای در این که آیا اجزاء قضیه سه تا است یا چهار تا؟ و آیا تصدیق بسیط است و ادراکات پیش شروط، یا مرکب؟

آغاز: الحمد لله و الصلوة والسلام علی رسوله خصوصاً علی محمد المصطفی و علی آله و صحبه المجتبی، اعلم ان ...

انجام: او بناء علی اطلاق الصدق علی انسبة التامة في الموجبة و الكذب علیها في السالبة علی ما صرح به بعض المحققين.

1. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 74216

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ فاقد جلد، 2 گ (177-178ر)، اندازه: 22×18 [ف: 2-373]

1186- الأجزاء المحمولة / فلسفه / عربی

al-'ajza-ul-mahmula

مشکک رستمدری، محمد بن علی، ق 10 قمری

(moškak-e rostandārī, mohammad-e-bn-e 'alī - 16c)

اهدا به: شاه سلطان محمد فرزند شاه تهماسب صفوی (-984؟) یکی از مباحث دشوار امور عامه فلسفه الهی مسأله جزءهای محمول است که با جزء بودن بر کل حمل می گردد. مؤلف در پی گشودن راز این مسأله است و او همان کسی است که در هنگام جنگ طوس نامه ای به اوزبکها نوشته و به آنها پاسخ داده است. رستمدری دلیل هایی که برای بود و نبود کلی طبیعی آورده اند و پاسخی را که طوسی به قانونی داده است، می آورد و دلیلی را که طوسی برای حمل یک چیزی عینی بر چند چیز آورد و خرده گیری که شارح «مفتاح الغیب» کرده، یاد نموده سپس خود بررسی می کند و می گوید یک چیز اگر چه کلی هم باشد روا نیست که در چند جا باشد و این را روشن و بدیهی می داند. او از «تجرید» طوسی و شرح جدید آن و گفتار دوانی و سید المحققین و «سید قدس سره» بسیار نقل می کند و نیز از فاضل لاری و محقق شریف و حاشیه او بر شرح قدیم تجرید و حاشیه بر شرح حکمه العین» مطالبی نقل کرده است.

آغاز: بسمله یا من دل بجوده علی وجوده و استقل بوجوده علی جوده ... فیقول ... محمد الرستمدری آن مبحث الأجزاء المحمولة من غوامض مباحث الحکمة و الکلام.

انجام: و لا- تنظر الی من قال و انظر الی ما قال و اعرف الرجل بالعلم لا العلم بالرجال. و لنختم الرسالة بهذا المقال منو کلا علی الکریم المتعال الحمد لله علی جزیل نواله و الصلوة علی سید انبیاء محمد و آله.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28556

آغاز: برابر؛ انجام: فان صدقه علی الموضوعات متقدم

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ (رایانه)

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 905

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن حیدر حسینی کرکی عاملی، تا: دوشنبه 13 رمضان 1010ق، جا: مشهد رضا؛ با نسخه هایی که از روی خط

مؤلف بوده است مقابله شده است، دارای حاشیه با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: مقوا، 45گ، 20 سطر (9×14)،

اندازه: 13×19/5 سم [ف: 3-138]

ص: 736

1187- الإجزاء و... / اصول فقه / عربی

...al-'ijzā' wa

القول في مسألة الاجزاء و...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 18469

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ 171 گ، اندازه: 17 × 21/5 سم (رایانه)

1188- اجزای مرکب ساعت صنعت / فارسی

نوشته کوتاهی در وصف اجزای سازنده ساعت و طرز کارش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10955/2

آغاز: عمده اجزای مرکب ساعت به ترتیب ذیل است: صندوق مثنیة الزوایة با قبله نما در وسط آن و پیچ با آلت استوا و حلقه با خندک و فرفره سرپوش قاب و بادنما؛ انجام: اما ملاحظه با هواس خاطر و جزئی تجربه به استعمال آلات بهتر از همگی وصف و تقریر آشنا کند

خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: قرن 14؛ 4 گ [ف: 20-543]

1189- اجزای وضو و غسل و نماز / فقه / فارسی

ajzā-ye vozū va qosl va namāz

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16088/1

آغاز: بسمله. بدانکه اجزای بزرگ وضو شش است اول رو شستن؛ انجام: و اجزای مسح پشت دست چپ مثل دست راست است بی زیاد و کم.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1262ق، به درخواست آخوند ملا کاظم این کربلایی علی نقی زرگر ساکن چه ماس؛ رکابه دار، مغلوط؛ جلد: تیماج قهوه ای سیر، 3 گ (1-3 پ)، 15 سطر، اندازه: 11 × 17 سم [ف: 44-242]

1190- اجساد الأئمة في قبورهم ام لا / متفرقه

ajzād-ul a'imma fi qubūr-i-him am lā

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 3/97/1-6274

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، کص، 19 سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: 199]

1191- الأجساد السبعة و الكباريت السبعة / كيميا / عربى

al-ajsād-us sab‘a wa-l kabārit-us sab‘a

علم كيميا را در تحت عناوين هفت «جسد» نوشته كه جسد چهارم در حديد، جسد پنجم در رصاص، جسد ششم در اسرب و جسد هفتم در زبيق است و سپس به اختصار به كبريت هاى هفت گانه پرداخته است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 731/3

آغاز: في الاصعاد ثلاثة مرات حتى يبيض و يذهب حمرة و يصير مثل الثلج ارفعه و اكتب عليه حتى يحتاج و يلون الحديد اسفيدا جا فاذا اردت ذلك فخذ من ... انجام: ثم خدمنه جزء و الق منه على «ق» جزء من [...] المدبر و قسطاس باب حسن تأخذ درهم «هه» و تنقية السبعة الذي تعلمه و اطرح عليه دائق قمر و جبتين آبق اعمل «8» منه على هذا العيار ثم كمل والحمدلله و صلى الله على محمد وآله وسلم.

خط: نسخ، بى كا، بى تا؛ افتادگى: آغاز؛ 8گ، اندازه: 22×16سم [ف مخ: 1-43]

- الاجسام السماوية تفعل في الأجسام التي تحتها (مقالة في بيان

أن) الجهة التي يصح عليه القول في احكام النجوم

1192- الأجسام الطبيعية / منطق / عربى

al-ajsam-ut tabi'iyya

اسم الجنس، تقيض الموجبة، لازم العام لازم الخاص.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5921/10

كا: بهاء الدين حسینی، بى تا، كاغذ: سپاهانی، 17 سطر (7×13)، قطع: ربعی، اندازه: 18×12سم [ف: 16-153]

-الاجسام و الأجساد « المعاد

1193- اجل (رساله) / فقه / فارسى

(.ajal r

در آن از مكاسب شيخ مرتضى انصارى نقل شده و گویا از یکی از شاگردان او است.

آغاز: بسمله. مسئله در این بلد همدان متداول شده جمیع اجاره دکاکین و خانها و حمامها و دهات و قراء را بسال شمسی اجاره می دهند؛ انجام: و شرع او را قبول نمی کند الا به تعیین مدت.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی تازه، 17گ (1-17)، 11 سطر (7×14)، اندازه: 18×11 سم [ف: 13-3414]

1194- اجلة التأیید في شرح ادلة التوحید / کلام و اعتقادات / عربی

مهایی، علی بن احمد، 776 - 835 قمری

(mahāyemī, 'alī ebn-e ahmad (1375 - 1432

رساله ای است در دلایل توحید حق تعالی که آن را با استفاده از آیات و احادیث و ادله عقلیه فراهم آورده، تا تهمت هایی که به علمای علم کلام زده اند رفع سازد. در پایان اشاره ای به وحدت وجود شده و گفته های بزرگان را پیرامون این موضوع آورده است. مؤلف، ادله توحید باری تعالی را از آیات و احادیث پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) و ادله عقلیه گرد آورده و آنها را در این رساله شرح مزجی نموده است.

آغاز: الحمد لله على ان اكمل على الانسان نعمه بالعرفان ففتح عليه خزائن الكشف والعيان وايدته بادلّة العقل من التمثيل والاستقراء والبرهان.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 226/1

آغاز: برابر؛ انجام؛ و اختار منها نوع الانسان لجمعه سرالاکوان و کمال به مجالی ذاته و فی قوله فثم وجه الله.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، 54گ (2ر-56پ)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 1-317]

1195- الاجل علی قسمین (رسالة فی بیان کون) / کلام و اعتقادات / عربی

(al-ajal 'alā qismayn (r.-un fī bayān-i kawm

ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - 940 قمری

(ebn-e kamāl pāšā, ahmad-e-bn-e soleymān (- 1534

رساله ای کلامی و منسوب به ابن کمال پاشا است.

آغاز: بسمله. الحمد لولیه و الصلاة و السلام علی نبیه، اعلم أن مسألة الأجل من اجل مسائل الكلام، قد كتب في وجهها جواد العلماء الاعلام فضلا عن بيان وجهة الصواب، بما يطابق السنة و الكتاب، فمنهم من ظن أن الاجل واحد

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5411/4

آغاز: برابر؛ انجام؛ و استفد بما اقربنا لتنجوا عن مزالق كثيرة، من اولی الظن و لنسلم عما یوجب اللوم و الطعن (و لكن هذا آخر الرسالة المنسوبة إلى الفاضل العلامة المشهور بين العلماء بابن کمال پاشا)

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ سپس احادیث و فوایدی در پند و اندرز و مباحث عرفانی به عربی (70ر-71ر)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

تیماج قهوه ای یک لا، 2 گ (68-69 پ)، 13 سطر (8×14)، اندازه: 20/5x15 سم [ف:16-316]

-اجماع «مسائل مخالف اجماع

1196- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/41 عکسی

آغاز: مسئله في الاجماع ان قال قائل اذا كنتم تعتمدون في حال الأحكام الشرعية

بی کا، تا: قرن 14؛ 2 ص (129-130) [عکسی ف:4-392]

1197- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، 1017 - 1090 قمری

(mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2801/12

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قرمز مقوایی، 16 گ (241 پ-256 ر)، 17 سطر، اندازه: 16×10 سم

[ف:6-108]

1198- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

محقق خوانساری، حسین بن محمد، 1016 - 1099 قمری

(mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688

بندی است از «مشارق الشموس في شرح الدروس» او.

آغاز: اعلم أن الإجماع الذي يدعى اصحابنا اما ان يكون في زمان الغيبة او في زمان حضور الأئمة عليهم السلام فان كان في زمان الغيبة اي يدعون أن الإجماع وقع في زمان الغيبة فالتمسك بمثل هذا الاجماع مشكل...

انجام: و اما جعله حجة برأسها و اخذه دليلا بانفراده فلا.

چاپ: در سال 1305 و 1311 چاپ سنگی؛ با تحقیق رضا استادی، ضمن الرسائل، از طرف کنگره آقا حسین خوانساری، 1378

[دنا 234/1 (1 نسخه)]

1. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7698/16

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن 13؛ در 108 پ-109 پ شعرهای فارسی صدر العارفين و ملا

ص: 738

اسماعیل است و پراکنده های دیگر و خبری از سید مرتضی بن الداعی الحسنی رازی در کتاب فصول از مفید به عربی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 2 گ (107-108 پ)، 19 سطر (8×13)، قطع: ربعی، اندازه: 15×10 سم [ف: 16 - 676]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4277/9

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، 5 گ (533-528)

، 17 سطر (7×13)، اندازه: 18×11 سم [ف: 13-3246]

1199- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

علم الهدی، محمد بن محسن، 1039 - 1115 قمری

(1630 - 1704) mohammad-e-bn-e mohsen (alam-ol-hodā)

تاریخ تألیف: ذیحجه 1075 ق؛ محل تألیف: قمصر کاشان

رساله مختصری است در حجیت اجماع به نظر علمای امامیه در چند فصل. او بعد از مقدمه ای کوتاه، معنای لغوی و اصطلاحی اجماع را ذکر کرده و سپس اجماع را از دیدگاه شیعه «اتفاق جمیع مسلمین» یا اتفاق گروهی خاص از آنها که وثوق و اطمینان به گفته آنها پیدا شود می داند و دیدگاه مقابل را که صرف اتفاق و اجماع جمعی از مسلمانان را بر مساله ای از مسائل شرع کافی و حجت می دانند سخت مورد حمله قرار داده و آن را ساخته اصحاب سقیفه بنی ساعده دانسته است. سپس طی چند فصل نظر خود را در مورد اجماع و اثبات آن مطرح کرده و با نقل قول از بزرگان قدماء و متأخرین آن را مستند می کند. در این رساله از «المعتبر» محقق حلی، «معالم الدین» فرزند شهید ثانی، «العدة» شیخ طوسی نقل قول دارد.

آغاز: الحمد لله الذي جعل افئدتنا تهوى الى اتباع اهل بيت نبيه المطاع حين انشعبت ... اما بعد فيقول الفقير إلى الله في الآخرة والأولى محمد المدعو بعلم الهدى ... هذه رسالة متكفلة لتحقيق مسألة الاجماع على وجه لا يبقى له مجال للتشاجر

انجام: و اقول و على هذا لم يبق لنا من الاجماع المنقول ما يصح أن يعول عليه لا في الفروع ولا في الأصول. لانا لانسمع الاجماع الا من الشيخ من تأخر فتنبه لذلك و لا تكن من الغافلين وليكن هذا آخر ما رمنا اثباته في هذه الرسالة و كتب مؤلفها الفقير ... خمس و سبعين و الف بقرية قمصر من قرى محروسة قاسان المعروفه بدار المؤمنين.

چاپ: با تصحيح منصور ابراهيمی، در گنجینه بهارستان، بخش فقه و اصول، دفتر اول، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، 1381 ش.

[دنا 235/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3857/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کاتب = مؤلف، تا: قرن 11؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی مشکی، 45 ص (7-42)، 17 سطر، قطع: خستی، اندازه: 13×21 سم [ف: 10-1869]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14067/1

آغاز: برابر، انجام: لانا لا نسمع الاجماع الا من الشيخ و من تاخر عنه من فقهائنا المجتهدين دون المتقدمين عليه من سلفنا الصالحين فتنبه لذلك و لاتكن من ... بنور المعرفة و اليقين.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، دارای حواشی از مؤلف با نشان

منه سلمه الله؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، 30 گ (1 پ-31 ر)، 14

سطر، اندازه: 12×18 سم [ف: 38-90]

1200- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

حسینی نائینی، محمد بن محمد باقر، 1080؟ - 1140؟ قمری

(hoseynī nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1670 - 1728

رساله استدلالی است در یک «مقدمه» و چند «اصل» پیرامون اجماع و حجیت آن با نقل اقوال بسیاری از دانشمندان علم اصول و فقه.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فان الإجماع مسألة قد عمت للفقیه بها البلوی و صار من أعظم أصول الفقه في عصرنا هذا

انجام: هذا آخر ما خطر ببالي الفاتر في هذه المسألة المعضلة و رحم الله من نظر اليه بعين الاصلاح و طلب بذلك عند ربه الفوز و الفلاح
قد تم

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4059

آغاز و انجام: برابر نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه مشخص شد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی حسینی، تا: شنبه 29 شعبان 1113؛ از روی خط مؤلف، تصحیح شده توسط کاتب، در پایان کاتب اشاره کرده که مؤلف استاد وی بوده است؛ مهر: «الواثق بالله الغني محمد حسين الحسيني» (مربع) و مهر کاتب با سجع «عبدہ محمد علی الحسيني» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 48 گ، 17 سطر، اندازه: 11×16/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-40]

2. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 3382/4

آغاز: برابر؛ انجام: فهو دليل في الأحكام الشرعية فلا يضرنا مثقال ذرة أيضاً لانا لا نسلم ظنية.

خط: نستعليق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی پارچه، 13 گ (32-ر-45پ)، اندازہ: 21/5×17سم [ف:9-160]

1201- الاجماع / اصول فقہ / عربی

"al-ijmā

ص: 739

کربلائی، حسین بن علی، ق 12 قمری

(karbalāji, hoseyn-e-bn-e 'alī - 18c)

در این رساله استدلالی که به عنوان حاشیه بر مسأله ای از «شرائع الاسلام» نگاشته شده، پیرامون انواع اجماع و این که کدام یک از آنها حجت است، بحث می شود.

آغاز: مسألة قال المحقق في الشرائع و لو وطئ غلاماً فأوقبه و لم ينزل قال المرتضى يجب الغسل تعوی "علی الاجماع.

انجام: فيمكن عنده أن يكون ذكر آخر مختصاً بمثل هذا العمل شبيهاً بتسييحها عليها السلام وفيه بعد في الجملة.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1148/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: بابا این مولانا دزجی از محال همدان، تا: 1124ق، به دستور الیاس خان بکا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 8گ (160پ - 167ر)، 20 سطر، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 3-387]

1202 - الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

نراقی، مهدی بن ابی ذر، 1128 - 1209 قمری

(narāqī, mahdī ebn-e abī-zar (1716 - 1795

تاریخ تألیف: پنج شنبه 15 محرم 1178ق؛ محل تألیف: کربلا

رساله استدلالی در بحث اجماع است که در یک «مقدمه» و هشت «مقام تنظیم شده است: المقدمة في تعريف الاجماع؛ مقام 1. الكلام في الاجماع من حيث انه اجماع؛ 2. امکان وقوع الاجماع المعتبر عندنا؛ 3. العلم به؛ 4. حجیة الإجماع المعتبر عندنا؛ 5. الاجماع المنقول بخبر الواحد؛ 6. الاجماع المركب؛ 7. الاجماع السكوتي وفي الشهرة؛ 8. بعض الأمور المتعلقة بالاجماع.

کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: 72/1

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمدرضا بن محمد صفی حسینی کاشانی، بی تا؛ مصحح؛ مهر کاتب با سجع المتوکل علی الله الغنی محمدرضا الحسینی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 48گ، 11 سطر، اندازه: 11×20 سم [ف:]

1203 - الاجماع / اصول فقه / عربی

اخباری، محمد بن عبدالنبی، 1178 - 1232 قمری؟

(axbārī, mohammad ebn-e 'abd-on-nabī (1765 - 1817

بحثی در مسأله اجماع است. آثار اخباری غالباً حالت مناقشه با علمای اصولی دارد و بنا بر آنچه که بر فراز برگ آغازین کتاب نوشته شده، این رساله خلاصه ای از کتاب «میرزا محمد اخباری» است. شایان ذکر است که کتابی به نام «کشف القناع عن حجیة الاجماع» از میرزا محمد، توسط یکی از نوادگان وی چاپ شده است. [أعیان الشیعة 173/9]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12040/2

آغاز: بسم الله تعالى، اعلم أن منشأ حجیة الاجماع هو الكشف عن قول المعصوم وقد اضطربت كلماتهم و اختلف آرائهم و عباراتهم في كيفية الكشف؛ انجام: و الدعاء الذي سمعه ابن طاوس في السرداب الشريف و ما نقله راوي قصة الجزيرة الخضراء المعروفة وغيرها.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 13

کاغذ: فرنگی، 9 گ (142-134 ، 16 سطر، اندازه: 13×7 سم [ف: 30-405]

1204- الاجماع / اصول فقه / عربی

“al-ijmā

کاظمی، اسدالله بن اسماعیل، 1186 - 1237 قمری

(kazemi, asad-ol-lah-e-bn-e esma'il (1773 - 1822

احتمالاً یا بخشی از «منهاج الاصول» اوست و یا «کشف القناع» است. رسالهای جدا در باب حجیة اجماع از او نقل نشده است.

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2037/9

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی

با تیماج مشکی ضربی، 19 گ (75-94)، اندازه: 14/5×20 سم [ف: 4 - 1136] 2. یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه: 32/2

بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی [نشریه: 4-457]

1205- الاجماع / اصول فقه / عربی

قزوينی، ابراهيم بن محمد باقر، 1214 - 1262؟ قمری

- ebn-e mohammad bāqer (1800

(qazvīnī, ebrāhīm 1846

رساله ای تحت عنوان «مسألة في الاجماع» است (جهت نام مؤلف به ج 3 فهرست ص 147 مراجعه شود).

آغاز: رب وفق الاتمام، مسألة في الاجماع و نتكلم فيها في مقامات الأول. انجام: ربما يكون اقوى من كثير من الظنون الحاصلة من الاخبار سيما اذا كان القائل في غاية الكثرة، تمت مسألة الاجماع بعون الله الملك الوهاب.

1. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 832/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تاب محشی؛ تملك: محمد مهدی

ص: 740

كجورى؛ مهر: «حجة الحق على الخلق محمد مهدي» (بيضى) و محمد مهدي 1246) (بيضى)؛ كاغذ: نخودی كم رنگ، جلد: مقوا با تیماج مشكى كهنه و فرسوده، 32ص، اندازه: 15×21سم [ف:2-238]

1206- الاجماع / اصول فقه / عربى

al-ijmā

موسوى خوانسارى، محمود بن عبد العظيم، ق13 قمرى

(mūsavī zānsārī, mahmūd ebn-e ‘abd-ol-‘azīm (- 19c

افى

شامل: مقدمة في معنى الاجماع؛ المقالة الأولى في امكان الاجماع ووقوعه؛ الثانية في امكان الاطلاع على الاجماع؛ الثالثة في حجية الاجماع؛ الرابعة في جهته الحجية و كفيته، تذييلات، مقالة في الاجماع المركب.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على اشرف الانبياء و المرسلين محمد و آله الطيبين الطاهرين و اللعنة على اعدائهم الى يوم الدين. توكلت على الحي الذي لا يموت. رب يسر ولا تعسر بمحمد و آله الطيبين الطاهرين. اما بعد فنقول: و من الأدلة الشرعية الاجماع و تحقيق الحال فيه يستدعى رسم مقدمة و بيان مقالات.

انجام: مقالة: بعد ما عرفت ان المصطلح عليه في الاجماع هو اتفاق الكل او الاتفاق الكاشف ... لو اتفق الاصحاب على اقوال لكن انكشف من القولين منها من عدم خروج الحق عنها (تمام نيست).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1136/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضربی مقوایی، 24 گ (48 پ - 71 پ)، 21 سطر (13×7/5)، اندازه: 11×18سم [ف:5-1700]

1207- الاجماع / اصول فقه / عربى

al-ijmā

نصر آبادى كاشانى، محمد، ق13 قمرى

(nasrābādī kāshānī, mohammad (- 19c

تاریخ تألیف: عصر جمعه جمادى الاول 1211ق

رساله ای استدلالی در بیان مباحث اجماع که در چهار «مبحث» و یک «خاتمه»: مبحث 1. ماهیته و اقسامه؛ 2. مدرک حجیته؛ 3. الاجماع المنقول؛ 4. خرق الاجماع المركب و القول بالفصل؛ خاتمه فی الشهرة.

آغاز: بسمله فصل فی الاجماع و فیه مباحث الأول فی ماهیته و اقسامه الاجماع لغة العزم و الاتفاق و اصطلاحاً بقول مطلق هو اتفاق خاص يدل علی حقیة مورده و عرفه کل من العامة و الخاصة

آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 40/7

آغاز: برابر

کامل؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالله بن عبدالرحیم بن شیخ ابوالقاسم آرانی، تا: با تاریخ 1216ق؛ دارای حاشیه با نشان «محمد باقر سلمه الله»؛ جلد: تیماج سرخ، 28گ (355-383)، 24 سطر، اندازه: 22×15/5 سم [ف مخ: -64]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 627/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-252]

1208- الاجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

کاشانی، محمد ابراهیم بن محمد، - 1339 قمری

(1921 - kāsānī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad)

رساله ای است مفصل و استدلالی در مسئله اجماع، دارای مقدمه و 6 «فصل» و «خاتمه»: مقدمه (دارای 3 مطلب)؛ فصل 1. بیان امکان الاتفاق و عدمه؛ 2. امکان العلم به و عدمه؛ 3. بیان حجیته علی طریق اهل الخلاف؛ 4. حجیته عند اهل الصواب؛ 5. اجماع المركب؛ 6. اجماع المنقول و الشهرة؛ خاتمه فی بیان حال الاجماع مع باق الادلة. این رساله، پس از رساله حبوة، در روز پنج شنبه، سال 1305 ه به پایان رسیده است.

آغاز: احمد اللهم بمجامع الحمد و الثناء و اصلی و اسلم علی جامع صفات الأنبياء ... و بعد فيقول ... اني لما فرغت من كتابة مسألة الحبوة

انجام: عصمنا الله و اخواننا من الزلل في القول و العمل بجاه محمد و آله المصعومين صلوات الله عليهم أجمعين

[دنا 235/1؛ دائرة المعارف تشيع 204/1؛ معادن الحكمة، چاپ جامعه

مدرسين قم 60/1]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13445

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 1305ق؛ مصحح؛ تملک: فرزند مؤلف محمد جعفر کاشانی، مشهور به علامه فیضی در سال 1368ق؛ مهر: آیه الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف و لبه ها تیماج قهوه ای، 78گ، 11 سطر (7×12)، اندازه: 18×11 سم [ف:34-121]

1209- الإجماع / اصول فقه / عربی

al-ijmā

چند رساله ناشناس در بحث اجماع

غیر همانند:

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3520/3 - 18/40

ص: 741

آغاز: بسمله، فایده فی ضمن الحکایة قال العلامة فی القواعد ولو تیقنهما متحدین متعاقبین وشک فی المتأخر ... انتهى کلامه فلما وقف المدقق القاضی البیضاوی ... علی هذه المسألة کتب بخطه إلى العلامة: انجام: فلما وقف القاضی البیضاوی علی هذا الجواب استحسنة جدا و اثني علی العلامة و کان ارسال هذا الجواب الی شیراز

در این رساله بسیار مختصر بعد از بیان فرع فقهی در طهارت از کلام علامه در قواعد به مکاتبه بیضاوی با علامه پرداخته است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ ذیحجه 1131ق؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 1گ، 19 سطر، اندازه: 25x18سم [ف: 4-2058]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11815/7

آغاز: أصل الکلام فی الاجماع و تحقیق الکلام فیہ یستدعی رسم مقامات؛ انجام: أن أكثر المتقدمین کالسید المرتضی و ابن زهرة و ابن ادریس و ابن البراج علی عدم رساله ای است اصولی در مبحث اجماع، در چندین مقام، از رساله ای است اصولی در مؤلفی ناشناس که از استاد خود به نام «السید الأستاذ دام ظلّه»، السید الأستاذ دام ظلّه»، الفاضل الأستاذ» یاد می کند. در یک موضع از کتاب (برگ 186) از استاد خود با این تعبیر یاد می کند «قال السید الأستاذ دام ظلّه نقلا عن خاله العلامة المجلسی»، چنانچه استاد مؤلف خواهرزاده بی واسطه علامه مجلسی باشد کسی جز میر محمد صالح فرزند عبدالواسع حسینی خاتون آبادی نخواهد بود، ولی با توجه به تاریخ درگذشت وی (1116 یا 1126ق) ایشان مراد نیست، اگر استاد مؤلف خواهرزاده با واسطه علامه مجلسی باشد چنانچه در ریحانة الأدب» تصریح شده، وحید بهبهانی مادرش دختر نورالدین، فرزند محمد صالح مازندرانی (داماد مجلسی اول) بوده و از سوی دیگر در درس و ... از علامه مجلسی با عنوان «خال» یاد می کرد و کاملاً از هر لحاظ درست در می آید، مگر این که در این اثر از استاد خود با عنوان «دام ظلّه» یاد کرده که متوفای 1231ق است. ظن قوی می رود که یک واسطه هم افزوده شود یعنی منظور از «استاد» آقا محمد علی کرمانشاهی فرزند علامه وحید بهبهانی باشد که در این صورت مؤلف ما، یکی از شاگردان وی

آقا محمد علی کرمانشاهی در گذشته 1216 ق) خواهد بود والله أعلم. تاریخ تألیف این نسخه، بعد از سال 1231ق می باشد؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ افتادگی: انجام؛ نسخه را در حاشیه مؤلف تصحیح کرده، دارای حواشی با نشان منه» که از خود مؤلف است؛ 15گ (182-196)، 31 سطر، اندازه: 12x19سم [ف: 30-42]

3. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 115/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-28]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5797/2

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... اعلم أن القول علی ما عرفوا علم الاصول

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاک،

2گ (4ر-4پ)، 21 سطر، اندازه: 23/8x17/3سم [ف: 9-43]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14980/3

آغاز: بسمله، القول في الاجماع، الذي جعلوه من الأدلة الأربعة وقابلوه بالأدلة الثلاثة وقبل الخوض في المسألة ينبغي التعرض الامور، الأول في بيان وجه مغايرته للدلالة الثلاثة الآخرين الثاني في بيان أنه هل يكون من الأدلة اللفظية؛ انجام: لان له تحقيقات لم يسبقه أحد من الاعلام، هذا آخر ما اردنا ذكره في تلك الورقات و يعلم الحال فيما سائر مباحث الاجماع مما ذكرناه فلا يحتاج الى الطويل ...

رساله ای است در بیان اجماع، مؤلف ضمن نقل نظریات اصولیین از امامیه و عامه به تعریف و توضیح اجماع پرداخته است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: شنبه غره جمادی الثانی 1295ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، 24گ (359-382ر)، 21 سطر، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 37-647]

6. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 20/170-4050/2

آغاز: بسمله الحمد اجمعه لمستحقه بالذات والصلوة على نبيه مجمع الصفات وآله اجمعين مخازن اجتماع الكمالات؛ انجام: فمن هذه الوجوه لا يحصل العلم بالاجماع الا بما تحقق في زمانهم عليهم الصلوة والسلام.

این رساله حاشیه ای است بر رساله ای در اجماع و محشی قول صاحب متن را با عنوان های «قوله دام ظلله» می آورد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ساده، 4 گ، 17 سطر، اندازه: 14×10 سم [ف: 1-92]

7. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 753/8

آغاز: المقدمة الثالثة في الاجماع اعلم ... كان كثير من مباحثه لا يخلو من غموض وكان كثيرا ما يورد عليه شبهات عرض بها الشك لبعض الطالبين؛ انجام: واعترض صاحب الوافي على هذا الطريق بالفرق الظاهر بين ما نحن فيه وبين ما ضربوه مثالا فان اهل التوترنقله يحكون على البيت والمقلده يرجعون

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 22گ، 22 سطر، اندازه: 21715 سم [ف مخ: 44-1]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9509/2

آغاز: و اذ قد بلغ الكلام هذا المقام فبالحرى لنا أن نتحقق مذهب أصحابنا الامامية رضوان الله عليهم أجمعين؛ انجام: اذ لا يصح دعوى اجماع المسلمين مع مخالفة كل الشيعة و ما ذكره الشارح في تصحيحها قد عرفت حاله. فتأمل. گویا از کتابی مفصل جدا شده، اجماع را طبق مذهب شیعه حجت دانسته و از گفته های آنان که عدم حجیت آن را بدانها نسبت داده اند پاسخ می گوید؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 4گ (51-54ر)، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 24-263]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4471/18

آغاز: معصوم بعینه و من ثم ضعف الشکر... فروع - الأول: الاجماع السکوتی؛ انجام: لیس ذلك لاحد غیره لو کان له مانع استتباب و لا یجوز التقدّم. بغیر اذنه. اقوالی است در اصل اجماع و در آن از «ذکری» نقل شده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 1 گ (180-181 پ)، اندازه: 19×31 سم [ف: 12-151]

10. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره 4/

بی کا، بی تا [نشریه: 7-521]

- اجماع الأئمة الأربعة و اختلافهم « الاشراف علی مذاهب الاشراف

1210- اجماع اطبا / طب / فارسی

ejmā' - e atebbā

یادداشت ها و نسخه های پزشکی مختلفی است که گویا یکی از پزشکان برای کار خود آنها را ثبت کرده تا هنگام لزوم بدانها بر گردد. [دنا 236/1؛ فهرستواره منزوی 3265/5]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9243

آغاز: در بیان معالجات و خواص دانه بجای خود را در وقت ضرورت معالجه گفته شود در ششصد باب

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تاب در حواشی مطالبی پزشکی افزوده شده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی فرسوده، 250 گ، مختلف السطر، اندازه: 10/5 × 17 سم [ف: 24-40]

1211- الاجماع المنقول / اصول فقه / عربی

al-izma'-ul manqūl

رساله ای است در اجماع منقول از حاج میرزا ابوالقاسم (؟)

1. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1114/3

آغاز: الثالث من الأمور التي عدت من الظنون الخاصة الخارجة من تحت الأصل الإجماع المنقول

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقر خراسانی شاگرد نگارنده حاشیه فصول، تا: 1298 ق، جا: طهران؛ 86 گ (204-290)، 19 سطر، اندازه: 17×22 سم [ف: 3-56]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1095/3

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: شکری، جلد: میشن زرد و مقوا، 18 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 17×22 سم [فهرست عراقی: 1-

1212- الاجماع و الاستصحاب / اصول فقه / عربي

al-ijmā' wa-l istishāb

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، 1161 - 1231 قمری

(tabātabā'ī karbalā'ī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (1748 - 1816)

هدا به: به خواهش شیخ سلیمان عاملی

رساله ای در دو مسأله اصولی «اجماع و استصحاب» است که آن را در جواب به تقاضای «شیخ سلیمان عاملی» به طور مختصر نگاشته است: «الاجماع فهو عند اصحابنا عبارة عن اتفاق جمع في الفتوى يحصل من اتفاقهم القطع بقول المعصوم و حيث حصل لا يمكن انكار حجتيه؛ الاستصحاب فهو على قسمين استصحاب حال العقل و استصحاب حال الشرع فالكلام على هنا يقع في مقامين»..

آغاز: الحمد لله ... اما بعد فيقول الفقير الى الله الغنى ... انه قد سألتني بعض من لا يسعني مخالفته و هو الشيخ الاجل العالم الفاضل الشيخ سلیمان عاملی عامله الله سبحانه بالطفاه و جعل كل يوم منه خيرا

انجام: و لا نزاع لاحد في ثبوت الحكم في الان الثاني الا انه لا يخرج عن الغرض و هو بيان ما يمكن فيه جريان الاستصحاب و لعل عد بعض الافاضل هذا الوجه فيما يجري فيه الاستصحاب نظر انه الى الاستصحاب التخلف الامطلق الاستصحاب كما ربما يتوهم.

[دنا 236/1 (24 نسخه)؛ الذريعه 269/6]

1. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 817/8

خط: نسخ، بی کا، تا: 1225ق؛ 3گ، اندازه: 15×21سم [ف:3-26]

2. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 7240

آغاز: (پس از شش سطر دیباچه:) اما الاجماع فهو عند اصحابنا عبارة عن اتفاق جمع في الفتوى يحصل من اتفاقهم القطع بقول المعصوم و حيث حصل لا يمكن انكار حجتيه؛ انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید ابوالقاسم بن عباس، تا: شوال 1226ق، جا: کربلا؛ ضمیمه نسخه شماره 229 است، پس از این مقاله ای است در یک صفحه در مسأله «صحيح و اعم» از سید محمد مهدی که گمان می رود همان سید بحر العلوم باشد؛ واقف: نائینی؛ 11ص (14-25)، 22 سطر، اندازه: 15×20سم [ف:6-43]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1212/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف:4-35]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:1233

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على اشرف خلقه محمد و آله الطاهرين؛ انجام: ان كان الاجماع بالمعنى الصطوح عند هؤلاء المرده.

تنها مسأله اجماعت را دارد و آن نیز ناتمام است؛ خط: نسخ، کا: محمد عزیز بن عبدالرسول کاشانی، تا: 1231ق؛ کاغذ: ایرانی آهاردار، جلد: روغنی مشکی، 35 سطر، قطع: ربعی، اندازه: 17/5×12 سم [ف:4-104]

ص: 743

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19101

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن احمد علی استرآبادی، تا: 1234ق، جا: کربلا؛ ضمیمه نسخه شماره 18167؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، تاریخ وقف: خرداد 1371؛ کاغذ: فرنگی شکری 6گ، 23 سطر، اندازه: $14/5 \times 21/5$ سم [ف: 16-222]

5. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 572/5

بی کا، تا: 1246ق؛ قطع: خشتی [ف: 286-]

6. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 685/11

بی کا، تا: 1269ق؛ قطع: خشتی [ف: 295-]

7. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 13/59 - 2379/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی ضربی، 12گ، 24 سطر، اندازه: $16/5 \times 21/5$ سم [ف: 1-92]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18509

آغاز: برابر، انجام: و ذالك واضح على كل من له ادنى فهم و درية تمت و الحمد لله رب العالمين

شامل بخش اجماع؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ ضمیمه نسخه ش 17510، انتقالی از دانشگاه علوم رضوی در مهر 1368؛ کاغذ: فرنگی فستقی، 4گ، 23 سطر، اندازه: $16/5 \times 21/5$ سم [ف: 16-222]

9. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3680/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ 6گ (29پ - 35پ)، 24 سطر، اندازه: $14/5 \times 20/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-40]

10. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 847/12

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، 8گ، اندازه: 15×21 سم

[ف: 3-30]

11. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 2277/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لا- جدول ضریبی، 8 ص (38-45)،
اندازه: 21×12/5 [ف: 11-687]

12. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 306/19

آغاز: برابر؛ انجام: ان الدلیل علی تعلق التکلیف بهما الی ان هذا القید له مدخلیة فی السبب تمت.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، جا: کربلا و نجف؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله تعالی»؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج قهوه
ای 15 گ، 21 سطر (16×10)، اندازه: 21×14 سم [ف: 265]

13. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7707/14

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی، 21 سطر (15×10/5)، قطع: ربعی، اندازه: 20/5×14 سم
[ف: 16-681]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14657/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 13، جان نجف اشرف؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 7 گ (23 پ-29 پ)، 21 سطر، اندازه: 14/5×10 سم
[ف: 37-125]

15. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 271/7

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاة و السلام علی أشرف خلقه محمد و آله؛ انجام: انما تقدح فی الحجج القاطعة و ذلك واضح علی
کل من له أدنی فهم خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم قرمز، 5 گ (143 پ-147 ر)، 23 سطر، اندازه: 21×13 سم [مؤید: 1-243]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 129716 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج زرد یک لا مجدول، 16 ص (64-49)

(، 20 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 24/3-60])

17. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2598/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قرمز ضربی مقوایی، 8 گ (79 پ-86 ر)، 24 سطر، اندازه: 21×15 سم
[ف: 6-67]

18. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6/71 - 981/7

آغاز: برابر؛ انجام: علی سبیل التفصیل فانه کثیر من العلوم قدیعلم للعالم من غیره

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 8 گ، 24 سطر، اندازه: 21×15/5

سم [ف: 1-92]

19. قم: مسجد اعظم، شماره نسخه: 297/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوا عطف تیماج مشکی،

8 گ، 22 سطر، اندازه: 22×16 سم [ف مخ: -44]

20. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 65/10

آغاز: برابر؛ انجام: و بین هاتین الطریقتین عموم و خصوص من وجه

خط: نسخ، کا: سید محمد بن السید الجلیل و الفاضل النبیل سید حسین موسوی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1 گ
(208 ر)، 24 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 148]

21. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره/7

بی کا، بی تا [نشریه: 7-752]

22. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 4 مجموعه بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-132]

23. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 4 مجموعه بدون شماره

بی کا، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-136]

24. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2037/2

ص: 744

بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی، 7 گ (55-62)، اندازہ: 20×14/5 سم [ف: 4-
[1136

1213- الاجماع و کیفیت حصول العلم به و حجته (رسالة في بيان معنى) / اصول فقه / عربی

(al-ijmā' wa kayfiyyat-u ḥuṣūl-il 'ilm bi-hi wa hujjat-ih (r.-un fī bayān-i ma'nī

بحرانی، موسی بن محمد، ق 13 قمری

(bahrānī, mūsā-e-bn-e mohammad (- 19c

تاریخ تألیف: جمعہ 23 جمادی الاول 1224 ق

مؤلف این رسالہ را برای پسر عمویش محمد بن علی بن محمد بن ابراہیم نوشتہ و آن را در یک «مقدمہ» و چند «مبحث» و یک خاتمہ» تنظیم کردہ است.

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 92/4

آغاز: بسمله، أما بعد حمد لله و الصلوة على خير خلقه محمد و اهل بيته الطيبين الطاهرين

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن ملا-سبز علی نوبندگانی، تا دوشنبہ 26 محرم 1227 ق؛ 50 گ (156-205ر)، اندازہ:
19/5×14/5 سم [ف: 1-94]

1214- اجماعات الفقه / فقه / عربی

ijmā'iyāt-ul-fiqh

فارسی حائری، حسین بن اسماعیل، ق 13 قمری

(fārsī hā'erī, hoseyn ebn-e esmā'īl (- 19c

تاریخ تألیف: 1288 ق

تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 100

آغاز: بسمله. كتاب القضاء و هو في اللغة لمعان كثيرة منه قوله تعالى:؛ انجام: ویری فیہ خطا و زللا یصححہ و ینبہ علیہ اہلہ و یوضحہ و یشیر بہ و الحمد لله رب العالمین و قد فرغت من تسویدہ و تالیفہ (نام مؤلف و تاریخ)

از قضاء و شہادات تا دیات؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1288 ق؛ در پشت جلد و برگ 1ر تا 3ر کتب فقہاء و ہمہ کتبی کہ مؤلف آنہا را تالیف کردہ و بیان مسائل کفارات و فہرست این مجلد و مجلد دوم از سہ جلد کتاب دیدہ می شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ

1215- الاجماعية = حجة الاجماع / اصول فقه / عربي

al-ijmā'īyya = hujjīyyat-ul ijmā

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

(1707 - 1791 - ebn-e vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer mohammad akmal)

اهل سنت اجماع گذشتگان را یکی از ادله اربعه برای اثبات یا نفی حکم شرعی می دانند. لیکن شیعه اجماع را بدون شمول معصوم حجت نمی داند و برخی اجماع را کاشف از حضور معصوم می شمردند. در قرن سیزدهم رساله های گوناگونی در این موضوع نگاشته شد. این رساله یکی از چند رساله اجماع تألیف وحید بهبهانی است. یکی از شاگردان مؤلف در دیباچه ای که بر آن نگاشته می گوید چون در عصر ما مسأله اجماع و حجت بودن آن مورد اختلاف شده بود ما از استاد باقر بهبهانی درخواست کردیم و ایشان این رساله را برای ما نگاشت. الذریعه (6: 267) سه رساله در باب اجماع برای وحید بهبهانی بر می شمارد که اولی رساله حاضر است، دومی مقاله ای درباره اجماع ضروری و نظری و شهرت» است که بخشی از شرح وی بر دیباچه «مفاتیح» است و سومین رساله را صاحب الذریعه در کتابخانه سید محمد علی بن سید علی نقی آل بحر العلوم دیده است. رساله حاضر در بیان اقسام، احکام و حجیت اجماع در 7 فصل» است: 1. اعلم أن الرسول ((صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)) لما بعث للرسالة فبلغ ما انزل الله في مدة ثلاث وعشرين سنة وانتشر كثير من احكامه بين الامة وصارت من الانتشار كالشمس في رابعة النهار؛ 2. فصل قد ظهر من جهة ما ذكر مما سبق أن كثير من الأحكام كانت ظاهرة؛ 3. فصل في المغالطات والشكوك والشبهات؛ 4. فصل في الاجماع المنقول بخبر الواحد؛ 5. فصل قد ظهر مما مران طرق الأولى ما نسب إلى الشيخ؛ 6 فصل في الاجماع وهو على الطريقة التي نسبت الى الشيخ ... آغاز: بسملة الحمد لله الذي كشف الغطاء عن فرائد آياته بلطفه العميم و نقض الجناء من فرايد بيناته بكرمه الدائم القديم ... اما بعد فلما كان في زماننا صار كثير من الطالبين قداجمعوا أمرهم على انكار فرق الاجماع .. فسألنا عن حضرة المولى الاول ... شيخنا المحقق الوحيد ... آقا محمدباقر ... أن ينظم في سلك التحرير نخبة وجيزة يخبر عن ظواهر دلالة اليسره ... اعلم أن الرسول (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) لما بعث للرسالة فبلغ ما انزل الله اليه

انجام: لا يخرج عن القولين ومن لا يعتقد يخرج وحال الزائد عن القولين حال القولين في جميع ما ذكرت والله هو العالم بحقايق احكامه. تمت وبالخير عمت.

[دنا 237/1 (83 نسخه)؛ الذریعه 267/6؛ روضات الجنات 97/2، اعیان الشیعه

96-94/44؛ مكتبة امير المومنين 28/1]

1. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 276/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ابراهیم، تا: 16 جمادی الاول 1175ق؛ کاغذ: نخودی آہار مهرہ فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، 20ص (50-
31)، 19 سطر، اندازہ: 15×9/5 سم [ف: 131]

ص: 745

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1832/1 - 10/142

آغاز و انجام: برابر

در آغاز این نسخه کاتب که از شاگردان مؤلف بوده دیباچه ای بر رساله افزوده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه دهه دوم جمادی الاول 1175ق؛ از روی نسخه ابوالقاسم بن ابی الحسن کنجی رشتی، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول با ترنج و سرترنج، 10گ، 26 سطر، اندازه: 15×21سم [ف:4-2047]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2324/7

آغاز و انجام: برابر

کا: احمد بن ابراهیم، تا: 1175 و 1176، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک لایه تریاکی روشن ضربی، 14گ (37-51پ)، 22 سطر (14/5×7/5)، اندازه: 20×13/5سم [ف:12-55]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5367/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علیرضا بن قربانعلی، تا: جمعه 4 صفر 1180ق؛ جلد: میشن تریاکی، 16 سطر [ف:16-275]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14985/11

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد حسینی سبزواری، تا: 1189ق؛ مصحح، محشی، مؤلف به سال 1181ق تالیف نموده و خطبه آن از کاتب است، ترقیمه: « قد فرغت من تسوید هذه الرسالة الشريفة في الثاني من الثالث من الرابع من الخامس من التاسع من الثامن من التاسع من العاشر من الحادی عشر من الثاني عشر من الرابع عشر من هجرة سيد البشر عليه وآله صلوات الله و سلامه الى يوم المحشر و انا ... ابن محمد جعفر الحسيني ... سنة 1189»، افزودگی هایی در موضوع نحو، بعد از انجام آمده؛ کاغذ: شرقی، 9گ (128ر-136پ)، 24 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم [ف:37-661]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 13844/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی نقی بن ملا علی تونی خراسانی، تا: 5 صفر 1190ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، 9گ (36پ) - 45ر)، 20 سطر [ف:37-409]

7. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 171/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قربانعلی بن محمد رضا هزارجریبی، تا: 20 رجب 1199ق، جا: کربلا؛ جلد: عادی، 13 گ (55 پ-67ر)،
اندازه: 21×16سم [مؤید: 1-167]

8. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2441/4

انجام: کما لا يتأمل في البسيط و يحتج بعدم القول بالفصل وعدم القول الثالث في ابواب الفقه

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 9 گ (86 پ-97پ)، 22 سطر، اندازه: 21×15/5سم
(محدث ارموی مخ: 2-742)

9. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 23/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محب علی بن مراد علی لاهیجانی، تا: 14 شوال، قرن 12: جلد: تیماج سرخ مجدول 14 گ، اندازه: 21×15سم [ف:
239]

10. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 385/6

خط: نستعلیق، کا: عبد الغنی بن عبد الصمد بن عبدالغنی، تا: رجب 1200ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، 9 گ (81ر-89ر)،
18 سطر (7×13)، اندازه: 17×13سم [ف: 291]

11. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 277/9

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی، قم؛ خط: نسخ،

کا: اسماعیل بن محمد زمان اصفهانی، تا: 1197-1200ق؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ 15 گ (195 پ-209 پ) عکسی : 1-
[323]

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 733/1

کا: محمد محسن استر آبادی، تا: 1201ق، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای، 19 گ (1 پ-20 پ)، 17 سطر، اندازه: 16/3×11سم
[ف: 5-161]

13. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 28/5

خط: نسخ، کا: میراسماعیل بن میرہادی قاننی بیرجندی، تا: جمعہ 2 محرم 1203ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول زرین عطف تیماج قرمز، 18گ (165پ-182ر)، 19 سطر، اندازہ: 22×13/5 سم [ف:1-29]

14. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 225/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبہ 27 شعبان 1207ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار با لچکی عطف تیماج شتری، 21ص (37-58)، اندازہ: 21×15 سم [ف:1-180]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 567/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف عکسی: 2-155]

15. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2082/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: تقی بن محمد باقر رشتی، تا: 1208ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، 13، 23 سطر، اندازہ: 20×13 سم [ف مخ: 1-144]

16. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 8/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: امیر علی استرآبادی، تا: 1210ق، جا: کربلا؛ جلد: چرم زرد نقش دار، 10گ (57-66 ر)، 22 سطر، اندازہ: 17×11 سم (مؤید: 3-537)

17. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 138/16

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عباسعلی مهاجرانی کزازی

ص: 746

کرمانشاهی، تا: 1213ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 15گ (263ر-277ر)، اندازه: $14/5 \times 21/5$ سم [ف: 101]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2989

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابو جعفر بن ملا محمد قاینی، تا: شوال 1215ق؛

واقف: حاج قائم مقام؛ 12گ، 22 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 6-1]

19. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 13/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالجبار بن محمد بن عبدالجبار خطی بحرانی، تا 30 ذیقعده 1216ق؛ جلد: تیماج قرمز ضریبی، 17گ (247پ-)

263ر)، 21 سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: 92]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 119795

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی بن محمد برغانی (شهید ثالث)، تا: محرم 1219ق، جا: کربلا؛ ضمیمه نسخه ش 19784؛

اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، 8گ، 24 سطر، اندازه: $15/5 \times 21$ سم [ف: 16-6]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29320

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: محمد سجستانی، تا: 1221ق؛ ضمیمه نسخه ش 15778؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 25 سطر (15x10)،

قطع: وزیری کوچک، اندازه: $15/8 \times 21/5$ سم (رایانه)

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1394/10 ط

خط: تحریری، کا: شیخ جواد بن محمود کاظمی، تا: 1222ق؛ 28 ص (431-458)، 22-23 سطر، اندازه: $14/5 \times 20/5$ سم

[ف: 3/24-108]

23. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 642/4

خط: نستعلیق شکسته، کان شریف بن ابی طالب قمی، تا: 1222ق؛

15 گ (155-170)، اندازه: 14/5 × 20 سم [نسخه پژوهی: 3-111]

24. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 170/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: محمد ولی کرازی، تا: 1223ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى ضربی، 10 گ (18171)، 23 سطر (9/5 × 15)

، اندازه: 14 × 20 سم [ف: 719]

25. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 7345/2

آغاز و انجام: برابر

کا: شکرالله، تا: 1223ق؛ 10 گ (155پ-165ر) [ف: 365]

26. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 319/8

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن کربلای بابای بدل آبادی، تا: 1224ق، جا: کربلا؛ واقف: حاج محمد علی موحد، تاریخ وقف: ربیع الاول 1385، جلد: تیماج مشکى ضربی با ترنج با سر، 19 سطر، اندازه: 16 × 21 سم [ف: 159]

27. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: 130/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن علی محمد چهاردهی، تان سال 1226ق، جا: کربلا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز ضربی بدون مقوا، 13 گ، اندازه: 14/5 × 21 سم [ف: 4]

28. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: 27/3

خط: نسخ، کا: بدیع بن سید عابد حسینی چاپلقی، تا: غره جمادی الثانی 1229ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (83پ-95ر)، 23 سطر، اندازه: 15 × 21 سم [ف: 37]

29. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 828/5

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1231ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قهوه ای، 17 گ (105پ - 122ر)، اندازه: 10/3 × 15/4 سم [ف: 1965]

30. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7328

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد مهدی رضوی، تا: دوشنبه 12 محرم 1232ق، جا: مشهد کاظمین؛ پس از انجام نسخه ضمن هشت صفحه مقاله و فائده ای است از مؤلف در اصالت طهارت، اصل در معاملات صحت یا فساد، عدم صحت عبادت جاهل، توقیفی بودن احکام؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ وگ، 24

سطر، اندازه: 20x15سم [ف:6-2]

31. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 12/142 - 2252/3

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست به نام طباطبائی بروجردی، مراد بن عبدالکریم ثبت شده که به قرینه آغاز و انجام نسخه نام مؤلف تغییر یافت؛ خط: نسخ، کان محمد علی الخادم محمد و علی بن مسیح ندوشنی یزدی، تا: 1233ق، جا: نجف اشرف، مدرسه حاجی مهدی؛ جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی ضربی، 13 گ، 25 سطر، اندازه: 21x15سم [ف:1-91]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14472/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: ابوالقاسم بن رمضان علی لاریجانی، تا: 1233ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم مشکی ضربی با ترنج، 10 گ (107-116)، 24 سطر (5/8x15)، اندازه: 22x 14/5سم [ف:36-449]

32. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 4817/9

خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم بن محمد بن شیخ حمزه، تا: 1233ق؛ قطع: بیاض رقعی (رشت و همدان - ف: 1572)

33. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره /3

کا: محمد بن میرزا حسن بن آقا رستم بن زین البیک، تا: پنج شنبه

دهه سوم صفر 1233ق تراثنا؛ س 2 ش 4-48)

34. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1242/9

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1233ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: لایی

میشن قرمز، 22 سطر [ف:5-431]

35. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 825/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد صادق نوری، تا: 1234ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا مجدول، 11گ، 22 سطر، اندازہ: 15×21سم [ف مخ: 1-44]

36. تہران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1017/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد علی خوانساری، تا: 1235ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی ترنج و نیم ترنج کوبیده، 24ص (181-205)، 20 سطر (5/9×14)، اندازہ: 5/14×21سم [ف: 9-15]

37. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9527/17

آغاز: برابر

بی کا، تا: اواسط محرم 1236ق؛ جلد: تیماج مشکی، 6گ (124-130پ)، 22 سطر، اندازہ: 15×21سم [ف: 30-197]

38. شیراز؛ علامہ طباطبائی؛ شماره نسخه: 37/10

خط: نسخ، کا: محمد امیر خراسانی، تا: 1237ق، جا: نجف؛ 9گ (168-177)، اندازہ: 5/14 × 5/20سم [نسخہ پژوهی: 3-67]

39. تہران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3208/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد ہادی حسینی اصفہانی، تا: 1234-1239ق؛ کاغذ: فرنگی شگری، جلد: تیماج مشکی مقوایی با ترنج و چہار سرترنج مجدول، 12گ، 22 سطر (5/8×14)، اندازہ: 14×21سم [ف: 15-11]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2342/2/1

خط: نستعلیق، کا: محمد ربیع النوری کلاونکائی، تا: 1239-1244؛ اہدایی موسس؛ جلد: مقوایی با تیماج قرمز کم رنگ، اندازہ: 16×21سم [ف: 4-1257] 40. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19632

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، کا: محمد رضا بن علی الکوکدی گلپایگانی، تا: یک شنبہ 3 شعبان 1244ق، جا: اصفہان؛ اہدایی رہبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن خرمایی، 13گ، 25 سطر، اندازہ: 12×20سم [ف: 7-16] 41. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1253/4 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن سید حسین موسوی حسینی، تا: 1244ق، جا: اصفهان؛ جلد: کاغذی 45ص (163-207)، 19-21 سطر، اندازه: 15×8/5

سم [ف: 24/3-40]

42. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 458/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 ذیقعده 1245ق؛ جلد: تیماج قرمز، 15گ

(174پ-188ر)، 21 سطر، اندازه: 20×15سم [ف: 2-63]

43. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21015

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، کا: خوانساری، تا: 1253ق؛ ضمیمه نسخه ش 21014؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: فرنگی آهار مهره شکر، 13گ، 21 سطر، اندازه: 21×15سم [ف: 7-16]

44. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 231/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن ملا زین العابدین نجف آبادی، تا: 1258ق، کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم مشکى با ترنج و نیم ترنج و گل و بوته، 29 ص (23-52)، 20 سطر (14/569)، اندازه: 21/5×15سم [ف: 7-202]

45. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19781

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1269ق؛ ضمیمه نسخه ش 19776؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره شکر، 5گ، 25 سطر، اندازه: 21/5×1/5سم [ف: 8-16]

46. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1213/7 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد العظیم بن مشهدی رحیم آجرلو کهکی (من بلوک بلده ساوج)، تا: 1272ق، جان بلوک بلده ساوج، کاغذ: فرنگی نباتی رنگ، جلد: تیماجی قرمز، 17گ (19پ-35پ)، 14 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 22×15سم [ف: 23-769]

47. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 58/4 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: آقا بابا پسر ملا محمد مهدی شاهمیرزائی، تا: 1286ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، 20گ (191 - 211)، 19 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 14×21سم [ف: 22-44]

48. کرمانشاه؛ میدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 148/7

آغاز: برابر

کا: علی حسینی یزدی میدی، تا: 1283-1287، جان کرمانشاه؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 23گ (71-93پ)، اندازه: 14/5×19/5سم [ف: 110]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2305/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 6-351]

49. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 9/3

خط: نسخ، کا: علی مقصودی، تا: 1299ق؛ قطع: خشتی (نشریه: 5-603)

50. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15386/1

آغاز: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: چرم قهوه ای روشن، 16گ

(پ1-15پ)، 19 سطر، اندازه: 11/8×17سم [ف: 43-63]

51. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4303/7

آغاز: برابر؛ انجام: الأقوال الحادثة من هذا القبيل و يجوز الاختلافات في تحقق الاجماع المركب

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای یک لایی، 22 سطر (6/5×12/5)، اندازه: 15×21سم

ص: 748

[ف: 11-319]

52. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 5418/6

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: کبود و سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی عطف آلبالویی، 10 گ (102 پ-112 پ)، 20 سطر (5/7×16)،
قطع: ربعی، اندازه: 13×21/5 سم [ف: 16-5]

53. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7707/13

بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 21 سطر (5/10×15)، قطع: ربعی، اندازه: 14×20/5 سم
[ف: 16-681]

54. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 2277/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: قرن 13؛ بسمله و تحمیدیه ابتدای رساله را ندارد و از «اعلم أن الرسول...» آغاز می شود؛ کاغذ: سفید
فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لا جدول ضربی فشرده، 12 ص (69-81)، اندازه: 5/12×21 سم [ف: 11-689]

55. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4027/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 11 گ (120 پ-131 ر)، 22 سطر، اندازه: 5/15×21/5 سم [محدث ارموی مخ:
2-742]

56. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4062/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ مهر: «عبدہ لطفعلی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 18 گ (1 پ-18 ر)، 17 سطر، اندازه:
5/15×21/5 سم [محدث ارموی مخ: 2-742]

57. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 12929/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 11 گ (144 ر-154 پ)، 24 سطر، اندازه: 9×14/5 سم [ف: 32-805]

58. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 14400/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 12 گ (80-91)، 23 سطر، اندازه: 9×16 سم [ف: 36-338]

59. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1189/6

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ 10 گ، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-66]

60. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 425/8

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی،

11 گ (240-251)، اندازه: 15/5×22 سم [ف: 2-311]

61. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 2251616

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن شیخ محمد مقصودی، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی دار، 24 ص (49-72)، 22 سطر (

9×14/5)، اندازه: 15/5

× 21/5 سم [ف: 2-714]

62. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 907/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، 7 گ (123 پ-229) [ف: 5-35]

63. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2125/13

آغاز و انجام: برابر

به گفته ذریعه کتاب در 7 فصل است، لیکن نسخه زیرین پنج فصل دارد که فصل پنجم در اجماع مرکب است (گ 226)؛ بی کا، بی تا؛

15 ص (212-226) [ف: 11-339]

64. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3208/9

آغاز: بسمله، و بعد فیقول الأقل الأذل محمد باقر بن محمد اکمل؛ انجام: أن یوفقنی بجمع الجمیع بجعله شرحا لهذا الكتاب حتی یسهل المقال معرفتها فانه فیاض للعباد ... تمت الرسالة علی دیباجه المفاتیح

خط: نسخ، کا: علی بن محمد هادی حسینی اصفهانی، بی تاب کاغذ: فرنگی شکاری، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی با ترنج و چهار سرترنج، 11 گ (105-116)، 22 سطر (14×8/5)، اندازه: 21×14 سم [ف: 13-15]

65. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4659/9

خط: نسخ، کان ابراهیم بن علی خراسانی، بی تا، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی ضربی مجدول با ترنج و سر ترنج، 15 گ (208-223)، 22 سطر (15×9)، اندازه: 23×15/5 سم [ف: 19-328]

66. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1723/5

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه ای لایی، 7 گ (77-84 پ)، 25 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 5-351]

67. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1454/6

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد تقی گلپایگانی (جرفاد قانی)، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه ای، 20 سطر [ف: 5-268]

68. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2439/6

خط: نسخ، کان محمد صالح خوانساری و حاج قاسم بن علی اکبر، بی تا، کاغذ: فستقی رویه کاغذی مقوایی، 9 گ (84 پ-92 پ)، 25 سطر، اندازه:

21/2×16 سم [ف: 6-16]

69. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 29016

خط: نسخ، کا: احمد معلم، بی تا، جلد: تیماج قرمز، 10 گ (185 ر-195 پ)، 23 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-169]

70. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 553/2

خط: نستعلیق، کا: میرزا باقر بن ملا حسن رشتی گیلانی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی عطف تیماج قهوه ای 9 گ (11 پ-20 پ)، اندازه: 21×15 سم [ف: 2-347]

71. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4977/2

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 10 گ (30 ر-)

40)، اندازه: 15×21سم [ف:13-172]

72. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6166/2

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای 12گ (پ15-پ26)، اندازه: 5/15×21

سم [ف:16-164]

73. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8245/1

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 8گ (پ1-پ8)، اندازه: 11×17 سم [ف:21-203]

74. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 817/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ناتمام؛ 10گ، اندازه: 15×21سم [ف:3-26]

75. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1565/11

بی کا، بی تا، 10گ، اندازه: 15×21سم [ف:3-101]

76. قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: 76/15

خط: نستعلیق، کا: مهدی بن حاج محمد باقر کاشانی، بی تا، 10گ

(242ر-252ر)، قطع: خشتی (چند نسخه -ف: 222)

77. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2129/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 14گ (پ184 - پ197)، 21 سطر، اندازه: 14×21سم [محدث ارموی مخ: 2-742]

78. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3981/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، 8گ، 37 سطر، اندازه: 21×34سم [ف مخ: 1-44]

79. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 798/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد ہادی، بی تا، جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، 11 گ، اندازہ: 22×16 سم [ف مخ: 1-44]

80. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 592/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شریف بن محمد صادق، بی تا؛ جلد: تیماج قہوہ ای عطف تیماج زرشکی مجدول گرہی، 13، 21 سطر، اندازہ: 21×15 سم [ف مخ: 1-43] 81. قم؛ گلیایگانی شماره نسخه: 6268/2 - 31/148

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 14 گ، 19 سطر، اندازہ: 21×16 سم [ف: 4-2048]

82. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 527/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سوخت مشکی مندرس، 25 سطر، اندازہ: 21×15 سم [ف: -270]

83. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: 81/11

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فستقی و نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی، 23 ص (274-297)، 21 سطر (10×15)، اندازہ: 20/5×16/5 سم [عمومی ساری و تنکابن - ف: 64]

1216- الاجماعیة = رسالۃ فی الاجماع / اصول فقہ / عربی

“al-ijmā’īyya = r.-un fi-l ijmā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 16 رمضان 1215 ق

در مسألہ اجماع و اقسام آن، در 1 «مقدمہ» و 7 «فصل» و 1 «خاتمہ»: مقدمہ در تعریف اجماع؛ فصل 1. اجماع ضروری میان مسلمانان کہ قسم یکم اجماع است؛ 2. قسم دوم اجماع کہ اجماع ضروری خوانند؛ 3. اجماع مشہوری؛ 4. اجماع مرکب؛ .. اجماع منقول؛ 6. اجماع محصل؛ 7. اجماع السکوتی؛ خاتمہ در امکان وقوع اجماع.

آغاز: حمدلہ. صلاۃ. اما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی. انی لما رأیت کثرة الاختلاف بین علمائنا فی اکثر طرق الاستدلال و کیفیتہ استنباط الحرام و الحلال.

انجام: غیر مخاطبین بها و السلام علی من اتبع الهدی. و فرغ منها مؤلفها العبد المسکین احمد بن زین الدین بن ابراهیم الاحسائی. قبل زوال من السادس عشر من شهر رمضان سنة (1215 ق) حامداً مستغفراً مصلياً مسلماً. و الحمد لله رب العالمین.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا؛ سنگی؛ 1273ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 1، قسم 3، صص 108-144)

[دنا 239/1 (23 نسخه)؛ الذریعه 267/6؛ فهرست کتب مشایخ، 246 «رساله اجماعیه» که تاریخ به پایان رسیدن را 16 رمضان 1215ق آورده است؛ مشار، عربی، 259 «جوامع الكلم» در 2 مجلد)

1. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2109/4 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: چهارشنبه 14 ذیقعده 1222ق؛

121ص (49-169) [عکسی ف: 1-11]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و ثلث، کا: کاظم بن علی نقی سمنانی، تا: 19 جمادی الثانی 1225ق؛ دارای حواشی از کاتب، او همان است که شیخ احمد احسائی جواب مسائل «اورا داده (نک: «جواب مسایل الملا کاظم»؛ 112ص (107-218) [عکسی ف: 1-11]

3. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 259/1

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 24 رمضان 1228ق، جا: کرمانشاهان؛ از روی نسخه اصل، پس از آن در یک برگ بحثی درباره اصل خلقت آمده است؛ 45گ (1پ 45ر)، اندازه: 15×21سم [مؤید: 1-233]

4. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 155

در یک مقدمه و هفت فصل و خاتمه و تذهیب؛ خط: نسخ، کان محمد حسن، تا: 17 جمادی الاول 1231ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، 19 سطر (8×15) [ف: 746]

ص: 750

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2111/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری شکسته، کا: احمد بن جمال الدین مراغی، تا: جمعه 6 جمادی الثانی 1234ق، جا: کرمانشاه [عکسی ف: 1-11]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12109/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عباس فرزند عبدالنبی فرزند قاسم، تا: چهارشنبه 1234ق؛ مصحح، با عبارات «بلغ» مقابله گردیده و نسخه بدلها با عبارت «خ ل» آمده است؛ مهر: «عبدہ اسماعیل بن محمد» (بیضی)، «عبدہ محمد بن محمد اسماعیل»، آیت الله العظمی مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 45گ (451)، 23 سطر، اندازه: 9×15 سم [ف: 30-549]

7. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 241/3 - ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مهدی بن احمد، تا: 1241ق، جا: نجف؛ پس از این در 186-192 ر فائده ای است به عربی درباره امر که کاتب در همین تاریخ در نجف یافته و نوشته است به دو واسطه از روی خط احسائی، سپس در 192 پ خبری است در حرمت تنن از گفته سید کاظم رشتی و سخنی از میرزا محمد اخباری در همین باره؛ 48گ (138 پ-185 پ) [ف: 343]

8. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2115/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: علی اکبر بن ملا رمضان زرنندی، تا: شنبه 21 ذیقعده 1245ق؛ 143ص (108-250) [عکسی ف: 1-11]

9. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 125/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 1251 ق [ف: 3-29]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6212

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن علی اشرف قاینی بیرجندی، تا: 1255ق، جا: کربلا؛ 47گ، 21 سطر، اندازه: 15×21 [ف: 6-2]

11. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1328/4

خط: نستعلیق، کان عبد الوهاب بن محمد سعید رضوی، تا 1260ق؛ 41گ (117-158)، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-81]

12. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 24/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 6 ذیحجه 1268ق، جا: کربلا؛ دارای حاشیه با نشان «مفید عفی عنه»، در برگ 18 اشعاری از سید محمد مهدی طباطبایی دیده می شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 48گ (3پ-50ر)، 19 سطر (10/5 × 14/5)، اندازه: 17×21/5سم [ف: 218]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11805/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 6 ذیحجه 1268ق، جا: کربلا مصحح، نسخه بدل ها آمده، پس از آن بین برگ های 78-81 افزودگی هایی در موضوع «اجتهاد» آمده است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 53گ (25-77)، 22 سطر، اندازه: 15×7/5سم [ف: 30-23]

14. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 262

خط: نسخ، کا: محمدرفع بن حاجی ملا محمد نصیر بشروئی جابری، تا: محرم 1269ق؛ در آخر نسخه تفسیر روایت «لو علم ابوذر مافی قلب سلمان لقتله» از شیخ احمد احسائی آمده است؛ 121گ، اندازه: 10/5×15سم (نسخه پژوهی: 2-153)

15. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 210/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13، جا: کرمانشاهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم ترنج ضربی عطف تیماج سبز مقوایی، 86ص (393-489)، 15 سطر (8/5×14)، اندازه: 14/5 × 21/5سم [ف: 7-181]

16. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 938/4

آغاز: برابر؛ انجام: وروی عن الصادق علیه السلام انه قال الروح جسم لطیف البس قالبا کثیفا

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی موسس؛ جلد: مقوایی پارچه قهوه ای گوشه ها و عطف با تیماج آلبالویی، 45گ (69-114)، 25 سطر، اندازه: 5×21/5سم [ف: 2-767]

17. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2242/1

آغاز و انجام: برابر کا: شیخ عبدالمطلب، تا: 7 ذیحجه، قرن 13؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میشن عنابی با ترنج و سرترنج، 21 سطر،

اندازه: 21×14/5

سم [ف: 5-613]

18. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 18313 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

19. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/6

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلي [ف: 276]

20. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-413]

21. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: 114

آغاز: برابر

بی کا، بی تا [تراثنا: س 13 ش 2 و 3-319]

22. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 479/1

آغاز: برابر؛ انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 63 گ، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-

45]

- اجمال الکی «رسالة الحي في اسالة الکی

1217- اجمال الحسيني / لغت عربي به فارسی

ص: 751

فرهنگ واژه های نادر و غریب عربی به فارسی است، خاصه لغات احادیث و به ترتیب الفبایی در حرف اول و دوم که برای فرزندش ساخته و در پیش از 968 ق (تاریخ کتابت نسخه مجلس) تألیف شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... قال الشيخ الامام الاجل رضی الدین تاج الأفاضل ابوعلی ... و اعلم یا عزیز یا ولدی ... هذا زمان قد قصرت الهمم ... تمنیت ان اجمع اسماء غرائب الاحادیث ... و سمیته اجمال الحسینی ... علی نسق الحروف المعجمه ... و ترجمت کل اسم و مصدر بما لائمه ... فارسیا و عربیا ... فاوله کتاب الهمزه باب الالف و الباء
انجام: در حال وصل ک یا رجل در حال وقف له فرغت من تحریره و الله اعلم بالصواب.

فرهنگنامه های عربی به فارسی: 258-259؛ دنا 239/1 (2 نسخه)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5778

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کمال الدین بن محمد، تا: 967ق؛ کاغذ: نباتی سمرقندی، جلد: تیماج زرشکی تیره با ترنج و نیم ترنج و لچکی، 322ص، 25 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 16×28/5سم [ف: 17-211]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 367

آغاز: برابر؛ انجام: المرق، سم از پوست برکندن در پیراستن هرقت الأهاب.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، 228گ، 21 سطر، اندازه: 14/3×23/7سم [ف: 1-14]

1218- اجمل التواریخ / تاریخ / فارسی

ajmal-ot tavārīx

هدایت، رضاقلی بن محمد هادی، 1215 - 1288 قمری

(hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871

تاریخ تألیف: 1283ق

آغاز: بسمله فهرست سلطنت پادشاهان ایران؛ انجام: محمد شاه ثانی چهارده سال انجام یافت رساله مجمل ... سلطان مظفرالدین میرزا ابدالله نبصره خط: نستعلیق، بی کاه، تا: 1305ق، کاغذ: شکری، جلد: تیماج، 7 سطر (6×11)، اندازه: 11×17 سم (رایانه)

1219- اجناد اثنا عشریه فی رد باب چهارم تحفه اثنا عشریه / کلام و اعتقادات / فارسی

کنتوری، محمد قلی بن محمد حامد، 1188 - 1260 قمری

(1774 - 1844) (kantūrī, mohammad qolī-ye-bn-e mohammad hāmed)

وابسته به: تحفه اثنی عشریه = نصیحة المؤمنین و فضیحة الشیاطین؛ دهلوی، عبدالعزیز بن احمد (1159-1239ق)

محمد قلی کنتوری پنج کتاب در رد پنج باب از کتاب «تحفه اثنی عشریه» عبدالعزیز دهلوی (1239 ق) نوشته و نام آنها را «اجناد الاثنا عشریه» گذارده است. علاوه بر این نام کلی، هر یکی از این مجلدات نام خاصی هم دارند که اسامی برخی از آنها چنین است:

1- السیف الناصری، رد باب اول تحفه اثنی عشریه (نک الذریعة 12: 290)

2- تقلیب المکاند، رد باب دوم (نک الذریعة 4: 289)

3- برهان السعادة، رب باب هفتم (نکی کشف الحجب و الاستار، ص 84؛ الذریعة 3: 96)

4- مصالح الافهام لقلع الأوهام، رد باب یازدهم (نک کشف الحجب و الاستار، ص 524-525؛ الذریعة 21: 97).

رساله حاضر رد باب چهارم آن کتاب است درباره اصول حدیث و رجال) با عناوین «قال - اقول» و «قال الناصب» که در هیچ یک از منابع به نامش در تألیفات محمد قلی اشار نشده، اما پسر محمد قلی ابتدای نسخه این کتاب را از تألیفات پدرش دانسته است.

[ذریعه 29/26؛ موقف الشیعة من هجمات الخصور و خلاصة عن کتاب عقبات الانوار، سید عبدالعزیز طباطبائی، در تراثنا س 2 ش 6، محرم 1407ق، ص 32-66]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21778

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم النبیین محمد و آله اجمعین. اما بعد بدان که این مجلد چهارم است از مجلدات اجناد اثنا عشریه در جواب باب چهارم تحفه اثنا عشریه. قال الناصب الدهلوی باب چهارم در اقسام خبر و احوال رجال اسانید ایشان. اصول اقسام خبر نزد ایشان چهار است: صحیح و حسن و موثق و ضعیف. اقوال بدان که تقسیم اخبار آحاد که بحار تواتر رسیده باشند؛ انجام: ممکن است که حرف ما در آن یافته باشد و ترجمه اش این چنین باشد که نیست ... هر دو هشام این قول را

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: 1267ق، افتادگی: انجام؛ هدایی رهبری، خرداد 1372، کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: گالینگور عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 14 گ (164 پ - 177 ر)، 19 سطر، اندازه: 17 × 26/5 سم [اهدائی - ف: 8-61]

- اجناس الوقعات « الوقعات

1220- الاجناس = رسالة الأجناس / لغت - عربي

al-ajnās = r.-ul ajnās

ابو عبيد، قاسم بن سلام، 154؟ - 224 قمری

(abū obayd, qāsem ebn-e salām (772 - 840

چاپ: بمبئی، مطبعة القيمة، 1356ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15827/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، 4گ (135پ-139 پ) [مختصر - ف: 391]

1221- اجناس / صرف و نحو

ajnās

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9303

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين؛ انجم اقصعروا النهي لا تقشعر تمت بالخير و الظفر...

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ابعاد متن: 9×15، اندازه: 14×22سم (رایانه)

1222- اجناس التجنیس / ادبیات عربي

ajnās-ut tajnās

ثعالبی، عبدالملک بن محمد، 350 - 429 قمری

(sa'ālebī. "abd-ol-malek-e-bn-e mohammad (962 - 1038

آن را برای صاحب الجيش نصر بن ناصر الدين ابو منصور در سه بخش « نگاشته است.

آغاز: بسمله. و صلى الله على سيدنا محمد ... اخبرنا الشيخ ... ابو الطاهر احمد بن محمد بن ابراهيم السلفي الأصفهاني بثغر الاسكندرية .. سنة 547 قال: أخبرنا ... ابو عبدالله محمد بن بركات ... قال: أخبرنا أبو منصور عبدالملك بن محمد بن اسماعيل الثعالبي بنيشابور. قال: أخبرنا أبو نصر محمد بن الفضل بن مهدي السرخسي الاديب. قال ابو منصور عبدالملك ... الثعالبي: كتبت الى الامير صاحب الجيش نصر بن ناصر الدين ... وقد سنع للمملوكى كتاب ... في المتشابه الذي هو من اسرار البلاغة ... ثم ان هذا الكتاب مبني

على ثلاثة أقسام. فالقسم الأول في المتشابه الذي يشبه النصحيح. و القسم الثاني في المتشابه من التجنيس الصحيح. و القسم الثالث في المتشابه لفظاً و خطأً

چاپ: بغداد، محقق: ابداهيم السامري، مجلة كلية الآداب، عدد 10، 28ص، 1967م. بروكلمان ذيل 500/1 ؛ دارالكتب 175/2 ؛ دنا [240/1

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 5879/2

آغاز: برابر؛ انجام: فو الله لا ارى لمن ملك الدنيا اذا لم يجد عذراً. تا نیمه «باب في الشعر» از قسم سوم را در بردارد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 17 افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، 15گ (93پ-107پ)، 19 سطر (11×16) (ف:3-51)

1223- اجناس الجناس = مرصع / شعر / عربی - فارسی

'ajnās-ul jinās = muraṣṣa

موسوی شوشتری، محمد عباس بن علی اکبر، 1224 - 1306 قمری

(mūsavī šūštarī, mohammad abbās ebn-e 'alī akbar (1809 - 1889

تاریخ تألیف: 1294ق

قصایدی در 1022 بیت به عربی و فارسی در توحید و نعت رسول اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) و امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و مطالب اخلاقی که هر یک از ابیات دارای نوعی جناس است و تقریباً یاد آور سحر حلال هلالی می باشد.

آغاز: بسمله. لك اللهم حمد الحامدين xx و صلت بنا اولی الأرحام دنیا / لطفت لنا و انزلت الكتابا xx و تغفران یکن ذو الشرك تابا چاپ: همراه با آب زلال، لکنهو، 1306ق؛ مشار عربی، ص 21، لکهنو، سنگی، 1307ق، وزیرى، 4 + 160ص [فهرستواره منزوی 119/10)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: 2983

آغاز: برابر؛ انجام: ایا عباس قد طال الكلام xx فان سمع العدي شكوا كلاما

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ابریشمی نیلی، 74گ، 27 سطر، اندازه: 20×26سم (ف:3-1209)

1224- اجناس الحمیات (مختصر) / طب / عربی

(ajnās-ul ḥamiyyāt (muxtaṣar

رساله در انواع تب ها و درمان آنها.

آغاز: بسمله. مختصر في اجناس الحميات و انواعها و ادوارها و تراکیبها و اعراضها التي هي علامات لكل حمى عند الاطباء. اقول ان

الحمى حرارة خارجة عن الطبيعة تنبعث من القلب في العروق الى سائر البدن

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 6188/14

آغاز: برابر؛ انجام: و مداواته على حسب ما يوجه القارورة و النبض و ما يجده العليل من الحر و البرد و ساير الاعراض

خط: شبيه به تعليق، بى كا، بى تا، كاخذ: فستقى، جلد: ميشن عنابى لايى فرسوده، 3گ (39پ - 42پ)، 17 سطر، اندازه: 20×12/8 سم

ص: 753

[ف: 9-225]

1225- اجناس النفس / فلسفه / عربی

ajnās-un nafs

اعسم دمشقی، حبیش بن حسن، ق 3 قمری

(a-sam-e damešqī, hobayš-e-bn-e hasan (- 9c

در ده «فصل» . .

[ابن ندیم (304 و 305 و 347) از او یاد کرده است؛ بروکلن 205/1 و 207 و ذیل 369/1]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1022/5

خط: نستعلیق، کا: سید علی تنکابنی قزوینی، تا: 1358ق، از روی نسخه 1025؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذ ساغری، 20 سطر

[ف: 5-223]

1226- اجواد اهل مدینه و کوفه و بصره / متفرقه / عربی

ajwād-u ahl-i madīna wa kūfa wa bašra

منقول از خط وزیر مؤید الدین ابن العلقمی.

1. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 604/30

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن حسن جباعی، تا: قرن 19 ص (177) [ف: 5-108]

1227- اجوبه / فارسی

ajveba

موسوی، محمد حسین بن ابوالقاسم

mūsavī, mohammad hoseyn ebn-e ab-ol-qāsem

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10819/4

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن محمد سلمان، تا: 6 رجب 1104ق؛ مصحح: قطع: جانمازی [میراث شهاب: س ش 2-40]

1228- اجوبة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwiba

از سید علی بن سید عبداللطیف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10101/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی و اسیدی، قطع: رقعی

[میراث شهاب: س 8 ش 2-22]

1229- الأجوبة / فلسفه / عربی

al-ajwiba

پاسخ هایی است بر اشکالات الحاشیه» (نسخه شماره 14576/27 مرعشی) که با عناوین «إن قلت، قلت و أقول» به تبیین موضوع پرداخته، در منابع موجود به نام مؤلف دست نیافتیم. ابتدای آن بی شباهت به «حاشیه هداية الحكمة» قوشچی نیست باید تطبیق شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14576/28

آغاز: بسملة، فالقدح في الحسيات يؤل الى القدح في البديهيات، فإن قلت سيجيء في كلامه قدس سره أليس يلزم من كون الإحساس شرطاً في حصول حكم أن يكون الإحساس أقوى من التعقل فان الإستعداد شرط في حصول الكمال و ليس أقوى منه فعلى هذا يمكن التفاوت بين الإحساس؛ انجام: ينعكس منه الشعاع الى رأس السحر و ما هو أقرب منه ينعكس منه الى القاعدة كما يقتضيه الانحداب و ظاهر آن ذلك على عكس ما ذكر في الصورة الأولى فلا اعتبار على ما افاده قدس سره

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 909ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، 4گ (225پ- 228پ)

(، 23 سطر، اندازه: 16×8سم [ف: 36-633])

1230- اجوبة ابن طوقان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u ibn-i tūqān

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10100/4

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم و علی بن عباس البحرانی، تا: 1276ق؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیري (میراث شهاب: سمش 2-21)

1231- اجوبة الاثني عشر عن السؤال المشهور على حديث الصلوة على سيد البشر / متفرقه / عربی

عبد الحق دهلوی، عبد الحق بن سیف الدین، 958 - 1052 قمری

(abd-ol-haqq-e dehlavī, 'abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643

در بیان تشبیه ذکر شده در دعای «اللهم صل علی محمد و آل محمد كما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم» و پاسخ به اشکالات وارده بر آن.

آغاز: بسملة اللهم يا رب صل و سلم علی انبيائك

انجام: الی ما شاء الله من الكيفية و العدد و الله اعلم و علمه اتم و اکمل فقط

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10080/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد ولی الله بن مولوی محمد علی، تا: قرن 14؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی سبز با روکش کاغذی، 17

ص: 754

سطر [ف: 32-106]

1232- اجوبة الاخوان / عرفان و تصوف - عربی

ajwibat-ul ixwān

نیریزی، قطب الدین محمد، 1100 - 1173 قمری

(neyrīzī, qotb-od-dīn mohammad (1689 - 1760

1. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 234/8

بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-37]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1278/11

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 5-256]

- اجوبة الاسئلة « نور علی نور

- اجوبة الاسئلة « پاسخ پرسشهای اعتقادی

1233- اجوبة الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul as'ila

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsuf (1251 - 1326

بندی است از پاسخ علامه حلّی به ابن زهره.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3514/17

بی کا، بی تا: کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی عطف مشکی، 1 (ص 258)، سطور چلیپا (20×12)،

اندازه: 25×18 سم [ف: 12 - 2526]

1234- اجوبة الاسئلة / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-ul as'ila

بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی، 1155 - 1212 قمری

(bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e mortezā (1742 - 1798

پاسخ چهار سؤال کلامی است که از مؤلف پرسیده و وی بدانها پاسخ داده است، سؤالها عبارت است از: 1. علت دخول ابلیس در جهنم بعد از این که دانستیم وجود وی در حکمت و مصالح خلقت واجب است؛ 2. معنی تفویض به گونه ای که از جبر سر در نیاوریم؛ 3. حقیقت بداء؛ 4. چگونگی در

امور قبیحه و حسنه همراه با لذت در حالی که آنها از دو گونه و از دو سنخ متفاوت اند.

آغاز: من افادات سید الأعظم ... سئل بعض المحتاجين عن علة دخول ابليس في النار ... الجواب، اعلم ارشدك الله أن تعذيب ابليس بالنار لمخالفة أمر ملك الجبار بما صدر عنه من التمرد والاستكبار

انجام: و لم يزل الأمر كذلك إلى أن يستقيم الأمر و يجتمع الاسباب و العلل ... و لاضير في ذلك لان الوجوب مالارده و الاختيار لا ينافي الاختيار بل يو كده و تحقيقه كما حقق في محله، تم

1. قم، مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2082/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: تقی بن محمد باقر رشتی، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، 2 گ، اندازه: 13×20 سم [ف مخ: 1-45]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1132 طباطبائی

بخشی از آن؛ بی کا، بی تا، در جنگ آمده است؛ 2 ص (65-66) [ف: 23-596]

1235 - اجوبة الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul as'ila

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: یک شنبه 3 ربیع الاول 1241

در پاسخ «هشت» پرسش عرفانی و فقهی میرزا ابراهیم تبریزی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3433/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1251ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 5گ (51پ-56پ)، 17 سطر 9×14،
اندازه: 14×21سم [ف:11-2446]

1236- اجوبة الاسئلة / فقه / فارسی

ajwibat-ul as'ila

آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی، 1192 - 1265 قمری

(ez ārānī kāšānī, qolām rezā e-bn-e mohammad 'alī (1778 - 1849

کتابی مبسوط و مفصل در پاسخ سؤالاتی فقهی و شرعی که برخی از مؤلف پرسیده و وی با تفصیل و بسط بسیار که گاهی جواب ها به چندین صفحه می رسد بدان پاسخ داده است. سؤالات به ترتیب کتاب های فقهی از طهارت آغاز و تا دیات ادامه یافته است. در انتهای کتاب فوایدی نیز در مباحث کوتاه در باب تمییز رجال حدیث آمده است.

آغاز: الحمد لله الذي جعل الاستنباط وسيلة الى تذكرة الحلال و الحرام و نهاية الأحكام و صير الأفكار ذريعة إلى اصلاح العمل و ارشاد العوام، و الاجتهاد في منتهى المطلب سبباً إلى ذكرى المعارج في دار السلام ... و بعد چنین گوید بنده محتاج بخداوند غنی ... که این جوابات مستنبطه است از برای اسئله وارده که از روی اقتراح و ترتیب مهمات مسائل نوشته نشده چون معروفه

ص: 755

بوده بر سؤالات سائلین ضروریه خواستیم که آنها راجع نمایم ...

کتاب الطهارة؛ سؤال: وجوب طهارت لنفسها است یا لاجل وجوب ما يتوقف علی صحتها است

انجام و اعتقاد عدم مطابقة و در این مقام اعتقاد عدم مطابقه عادة تاكذب لازم آید نهاییه خبر غیر معلوم الصدق و الكذب خواهد بود و الله العالم

آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 129

آغاز و انجام: برابر

از ابتدا تا پایان دیات، بخش فوائد رجالی (3 برگ) پاره شده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، افتادگی: انجام؛ توسط مؤلف تحشیه نویسی و تصحیح شده؛ جلد: تیماج سیاه فرسوده، 316 گ، مختلف السطر، اندازه: 17×22 سم [ف مخ: -5]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 189

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 1-213]

1237- اجوبة الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul as'ila

کبسی، احمد بن محمد

kabāṣī, ahmad-e-bn-e mohammad

به سؤالاتی که درباره تبیین مذهب باطنیه و جز آن بوده در دو رساله جداگانه پاسخ داده است.

آغاز: آغاز رساله اول: الحمد لله الذي هو بكل لسان يحمد و الصلاة و السلام على رسوله محمد؛ آغاز رساله دوم: الحمد لله رب العالمين الموجب لمودة ذي القربى و الأمر بالعدل و الاحسان و الناهي عن الظلم و الفحش.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 665/3

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لنینچی - رم 39 روسی 339؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1287 ق؛ 34 گ (51-85) [عکسی ف: 2-]

[291]

1238- اجوبة الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربی

hādī'ela-l-haqq Šaraf-od-dīn ebn-e mohammad

چند مسأله فقهی و جز آن می باشد که از امام هادی پرسیده شده

و بدان پاسخ گفته است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 665/13

آغاز: هذه اسئلة وردت ... قال السائل: ما قولكم في قوله (صلى الله عليه وآله وسلّم) اذا امرتكم بأمر فأتوا منه ما استطعتم

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لنینی رم 39 روسی 339؛ خط: نسخ،

بی کا، تا: با تاریخ 1293ق؛ 8گ (252-260) [عکسی ف: 2-294]

1239- اجوبة الاسئلة / پاسخ پرسش ها / عربی

پاسخ چند پرسش است به روش شیخی ها.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4703/7

آغاز: قال سلمه الله تعالى وكيف يتولد من الامام فاسق؛ انجام: و

كلم الله موسى تكليما.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1247ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 72ص (303-374)، 15 سطر (5×10)، اندازه: 16×11

سم [ف: 14-3648]

1240- اجوبة اسئلة ابن الكواء / حدیث / عربی

منسوب به علی بن ابی طالب (علیه السلام)، امام اول، - 40 قمری

(- 661) (mansūb be) 'alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval

ابن کواء عبدالله بن عمرو از پیشوایان خوارج در حروراء که برخی از پرسش های او از امیرالمؤمنین امام علی (علیه السلام) در مآخذ نقل شده و نسخه هایی از مسائل وی در کتابخانه های مجلس، ملک، وزیری یزد و ایاصوفیه در ترکیه موجود است. از جمله مسائل موجود در نسخه حاضر، سؤالی درباره آیه مبارکه «و لله خزائن السموات والأرض» و مسأله ای پیرامون اوصاف خداوند متعال است.

آغاز: بسمله. و ما توفیقی الا بالله تعالی، ذکر انه لما ولی امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه الخلافة و رد علیه رجل من اکابر الاسرائیلیة یقال له عبدالله بن الکوری فقال یا امیر المؤمنین منک السلام و الیک التسلیم و الله لقد کانت الخلافة محتاجة الیک ... فقال له: قل حاجتک یا عبد الله و لاحول و لا قوة الا بالله، فقال له: حاجتی آیه فی کتابکم قد بلبت قلبی و عقلت فکری ... قوله تعالی و لله خزائن السموات و الأرض فما خزاینه فی السموات و ما خزاینه فی الأرض؟

انجام: لاقامة أسواق العدل بین الأمم و تأیید کلمة السلطان و الدلیل و البرهان یا معشر الجن و الإنس هذا آخر ما وجد من هذا الکلام و لله الحمد و المنة و الاحسان.

[فهرستگان نسخه های خطی حدیث 459/5-460؛ معجم الآثار المخطوطة

حول الامام علی بن ابی طالب 299]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1105/3

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا در استانبول ترکیه، ش 2890؛

بی کا، تا: با تاریخ 724ق؛ 6گ (112-117)، 13 سطر [عکسی ف: 3-219]

ص: 756

2. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 1920/18

خط: نسخ، بی کا، تا: رمضان 1080ق، جا: اصفهان؛ 2گ (150ر - 151پ) [ف: 5-398]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3471/17

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1288ق [ف: 6-455]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 20/7

آغاز: بسمله، ذکر مسائل ابن الکواء و جواباتها، یروی انه قال؛ انجام: قال فأخبرني عن امرأة وقفت بها العده واجبة

خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد برغانی قزوینی، تا: چهارشنبه 13 ذیقعده 1351ق، جا: نجف؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی، 2گ (430-429) اندازه: 22×17سم [ف: 1-22]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4900/87

آغاز: یروی انه قال یا امیر المؤمنین انی سائلک عن اشیا؛ انجام: قال فاخبرني عن امرأة وقعت بها العدة واجبة

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مغزی دار، 2گ (230پ - 231ر)، 25 سطر (15×29)، اندازه: 35×23سم [ف: 14-95]

1241- اجوبة اسئلة السليمانية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u as'ilat-is-suliymanīyya

بحرانی بلادی، محمد بن عبدالله، ق 11 قمری

(bahrānī belādī, mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh) - 17c

مشمتمل بر جواب سؤالات شیخ سلیمان و بعض علماء و شیخ عبدالله و شیخ علی

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3560/1

آغاز: کاشفة لنقا بها مبرزة لها من خدرها؛ انجام: و اما الجواب عن السؤال الخامس و هو السؤال عن معنی

خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش گالینگور قرمز عطف تیماج قرمز،

60ص

(1-60)، 17 سطر (12×16)، اندازه: 21×16سم [ف: 5-1697]

1242- اجوبة اسئلة الشيخ ناصر بن محمد الخطي الجارودي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u as'ilat-iš Šayx nāšir ibn-i muḥammad al-xattī al-jārūdī

بحرانی، سلیمان بن عبد الله، 1075؟ - 1121 قمری

(bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710

پاسخ دوازده پرسش است.

[الذريعة 213/5؛ جزائری نجفی ص 17]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1710/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: میسن سرخ، 13 گ (31 پ- 44 پ) [ف: 5-341]

- اجوبة اسئلة الشيخ عبدالله بن محمد بن احمد بن غدیر «غدیریة

- اجوبة اسئلة ملا علی بن میرزا جان الجیلانی «الرسالة الرشتية

- اجوبة اسئلة الملا فتحعلی «اجوبة مسائل ملا فتحعلی خان

1243- اجوبة اسئلة الميرزا شفيح التبريزي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u as'ilat-il mīrzā Šafi' at-tabrīzī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

في الفرق مقامات المعاني و البيان و القطبية وغيره. چاپ: تهران، چاپ سنگی، 1276 ق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 724/3

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میسن تریاکی نو، 4 گ (63 ر- 67 پ)، 18 سطر، اندازه: 21/6×16 سم [ف: 5-160]

- الأجوبة الاسرارية على الاسئلة العرفانية «اجوبة المسائل البجنوردية

1244- اجوبة اعتراضات الزيدية / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u i'tirādāt-iz zaydīyya

ابن بلبان، محمد بن بلبان، - 1083 قمري

(ebn-e balbān, mohammad ebn-e balbān (- 1673

مشهد، الهيأت، شماره نسخه: 22448/3

آغاز: بسملة الحمد لله الذي أنار السنة و نشر اعلامها و اظهرها على ساير الفرق ... و بعد فان أفضل ما يشتغل به اولوالالباب احيا سنة النبي المطهر ... و اعلم انه قد اورد بعض متعنتى الزيدية بعض اعتراضات على اهل السنة المحمدية فاحببت ان اجيب عنها؛ انجام: لاجل اظهار البدعة التي نهى الله و رسوله و سلف الأمة عنها و الله تعالى اعلم بالصواب تم الجواب مع ما حوى من الفوائد ... في يوم الجمعة 18 شهر ربيع الثانى 1062 هـ ق.

خط: نسخ، بى كا، تا: جمعه 18 ربيع الثانى 1062ق؛ جلد: تيماج لايه اى قهوه اى فرسوده، 22، 25 سطر (16×11)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 2-656)

1245- اجوبة امام كاظم (عليه السلام) / حديث / فارسى

ajvebe-ye emām kāzem

ص: 757

موسی بن جعفر (علیه السلام)، امام هفتم، 128 - 183 قمری

(mūsā ebn-e ja'far, emām-e haftom (747 - 800

رساله ای کوتاه در مناظره دو تن از دانشمندان عصر هارون الرشید که در مجلس وی از امام کاظم (علیه السلام) پرسیدند و وی بدانها پاسخ داد. در این رساله تعداد پرسش ها دوازده فقره می باشد.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2391/1

آغاز: راویان اخبار چنین روایت آورده اند که در زمان سلطنت هارون الرشید عباسی دو کس از علما که مقربان او بوده و هارون مطیع و منتقاد حکم ایشان بود از سخن ایشان خلاف و انحراف نمی ورزیدند؛ انجام: اصل مجلس آفرین گفتند و هارون الرشید گفت ای جوان هاشمی آنچه خواهی طلب کن از من بتو میدهم امام فرمودند که مطلب من آنست که بار دیگر مرا بمجلس خود

طلب نکنی و جز این مطلب دیگر ندارم و برخواستند و بخانه خود

تشریف بردند

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 جلد: تیماج سیاه، 4 گ، 15 سطر، اندازه: 20×19 سم [ف مخ: 1-56]

1246- اجوبة الايرادات / فلسفه / عربی

ajwibat-ul Īrādāt

میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبد النبي، 1212؟ - 1286 قمری

(ebn-e 'abd-on-nabī mlr zā bābā šīrāzī, ab-ol-qāsem (1798 - 1870

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18379

آغاز: بسمله و به نستعين الحمد لله رب العالمين و العاقبه لأوليائه المتقين و العذاب لاعدائه ... فيا؛ انجام: و العرفا المحققين و الاوليا الربانيين و رحمة الله و برکاته ... عشقی

خط: نسخ، بی کا، تا: 1314ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 17 سطر (8×17)، اندازه: 22×16 سم (رایانه)

1247- اجوبة بشر اليهودي / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u bišr al-yahūdī

یحیی بن عدی، 280 - 364 قمری

آغاز: نسخه ما اجبت به انا يحيى بن عدى بن حميد بن زكريا عن هذه المسائل يوم الجمعة مستهل المحرم سنة احدى و اربعين و ثلثمائة.
لما وقفت على مسائلك افاست الله عليك من نور الحكمة؛

انجام: و الله ولى تسديدك و ايانا لدرك الحق و الاذعان و هو حسبى كافيا و معينا و له الحمد كاستحقاقه.

خط: نستعليق، بى كا، بى تا، كاخذ: سپاهانى، جلد: تيماج سرخ زركوب مقوايى، 8 گ (152 پ-158 ر)، 15 سطر (12/5×5/5)، اندازه: 19×12/5 سم [ف:14-3977]

- اجوبة بعض المسائل الكلامية» اجوبة مسائل عبد الرحيم بن محمد الاردبيلى

1248- اجوبة ثلاث مسائل / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u talāṭ-a masā'il

بحرانى، على بن عبدالله، - 1319 قمرى

(1902 -) (bahrānī, 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh)

تاريخ تأليف: 6 شعبان 1302 ق

پاسخ استدلالى به سه پرسش است پيرامون بنده مشترك بين دو نفر، كيفيت فروش وى نسبت به حق شفعه.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد فقد ورد على من بعض المحبين سوال يتضمن ثلاث مسائل.

انجام: اقول قد ذكرنا في مطاوي الجواب مواضع الاجماع و الخلاف فيتامل الناظر فيه.

قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 146/12 و عكسى 712/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى كا، بى تا، نزديك عصر مؤلف؛ جلد: مخمل نيلى 2 گ (82 پ-84 ر)، 17 سطر، اندازه: 25×16 سم اف: 1-204] و عكسى ف: 2-359)

- اجوبة ثلاث مسائل تفسيرية « اجوبة مسائل الشاه فضل الله

1249- اجوبة ثلاثين مسألة / پاسخ پرسش ها / فارسى

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: دوشنبه 14 ربیع الثانی 1269ق

پاسخ به سی سؤال در عقاید شیخیه پیرامون مسائل مختلف است. وی در این رساله از فصل الخطاب خود یاد می کند.

آغاز: بسمله. حمدله. و بعد چنین گوید ... کریم بن ابراهیم که چون رسید نوشته ای از ... میرزا محمد باقر اصفهانی ... مشحون بعضی سئوالات عجیبه و مطالب غریبه از نسبتها ای که باین حقیر بعضی اعادی دین داده اند.

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3572/2

آغاز: برابر، انجام: به تحریر این رساله پرداخت حامدا مصلیا مستغفرا.

ص: 758

خط: نستعلیق، کا: میر علی اکبر کاشانی لاجوردی، تا: 1313ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 109ص (41-149)، 15 سطر (6×13)، اندازہ: 11×18سم [ف:12-2588]

2. مشہد؛ الھیات؛ شماره نسخه: 30365/2

خط: شکستہ نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ فرنگی آہار مہرہ؛ جلد: تیماج مشکی ضربی دار، 25گ، اندازہ: 5/14×21سم [ف:2-434]

1250- الأجوبة الجلیة في الأصول النحویة / نحو / عربی

al-ajwibat-ul jalīyya fi-l usūl-in nahwīyya

رسالہ مختصری است بہ صورت سؤال و جواب در مسائل نحوی. در پایان فہرست کوتاہی دارد.

آغاز: س ما هو الکلام؟ ج الکلام هو اللفظ المركب المفید بالوضع.

انجام: بتقدیر فی نحو صلوة البستان آی فی البستان. و الذي یخفف بالتبعیة هو التوابع الأربعة و قد مر بیانها.

قم؛ معصومیہ؛ شماره نسخه: 271

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: شمیم عطف پارچہ، 31گ، 12 سطر، اندازہ: 11×17/5سم [ف:1-267]

1251- الأجوبة الجلیة للأصول النحویة و الصرفیة / صرف و نحو عربی

li-l-uşūl-in nahwīyya wa-ş al-ajwibat-ul jalīyya Şarfiyya

رسالہ ای مشتمل بر چہل و ہشت درس.

آغاز: الحمد لله تعالی و بعد فقد انتقینا فی هذا الكتاب من كتاب بحث المطالب الذي الفه - الحبر الفاضل المطران جرمانوس فرحات - من صرف الفعل و الاسم ما هو الایم

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3288/2

آغاز: برابر؛ انجام: و قس علیہ اعراب کل فعل مؤکد

کا: شیخ محمد بن محمد باقر، تا: 1295ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی ضربی، 42ص (79-121)، 18 سطر ()

12/5×6/5، اندازہ: 11×17سم [ف:5-1603]

1252- اجوبة خاقان بحرین / پاسخ پرسش ها / عربی

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم و علی بن عباس بحرانی، تا: 1276ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: س 8ش 21-2)

1253- اجوبة خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u xams-a masā'il

امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، 1099 - 1182 قمری

(amīr-e san'ānī, mohammad ebn-e esmā'il (1688 - 1769

پاسخ پنج پرسش فقهی است درباره شهادت و قسم و بخشیدن اموال به بعضی از فرزندان و سند کتبی، که امیر به طور استدلال از آنها پاسخ گفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5015/1

آغاز: و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم و بعد فانها وصلت المسائل المطلوبة ربط أجوبتها بالدلائل؛ انجام: انتهى الجواب عن الخمس مسائل فان كان مطابقة لمراد الله فمن فضله و ان كان غير مطابق فلقصور من انشاء وجهله خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن علی بن محمد بن عامر، تا: شنبه 26 صفر 1167ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 6 گ (4 پ - 10ر)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 13-209]

1254- اجوبة خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u xams-a masā'il

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ پنج پرسش است که از پاسخ های رشتی انتخاب شده در باب این موضوعات: آیا در آخرت ولادت هست؛ تناکح و تناسل اهل آخرت؛ خلق انبیا و عقول آنان؛ صفات ذات و حکم اسماء؛ غیبت مؤمنین و حکم آن. این جواب ها با عناوین «قال - اقول» می باشند.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذه خمسة مسائل انتخبها من أجوبة مسائل سيد السالكين و العارف بأسرار الحق المبين.

انجام: و ذکر خفایا الأسرار مع اني ما تركت شيئا منها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8781/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق، جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (63پ - 70پ)، 17 سطر، اندازه: 13×21/5سم [ف: 22-314]

1255- اجوبه خمس مسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u xams-a masā'il

اصفهانى، عبدالرحيم، ق 13 قمرى

(- 19c) (esfahānī, "abd-or-rahīm

تاریخ تألیف: 1266ق

پاسخ به پنج پرسش ملا ابو طالب در باب این امور: 1. معنی الفقر

ص: 759

فخری؛ 2. الفرق بین الاحد والواحد؛ 3. معنی من عرف نفسه فقد عرف ربه؛ 4. الفرق بین المحب و الشیعة؛ 5. الاستخاره لای شیء هل یجب العمل بها و یحرم ترکها؟.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4703/8

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1247ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 73ص (329-401)، 15 سطر (5×10)، اندازه: 16×11 سم (ف: 14 - 3649)

1256- اجوبه رشتی (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

(ajveba-ye raštī t)

محصل لاهیجی، محمد سعید بن اسماعیل، ق 13 قمری

(mohasses-e lāhījī, mohammad sa'īd ebn-e esmā'īl - 19c)

ترجمه یکی از رساله های اجوبه رشتی است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2250/3

آغاز: زیبا سخنی که روح هر چمن و زیور هر انجمنی است سپاس حضرت حکیمی است؛ انجام: به آن محتاج شدی، و الله سبحانه خلیفتی علیک و لا حول ... الطاهرین.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ 1295ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میهن شیمی، 59گ (79پ - 138ر)، 21 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-447]

1257- اجوبه السائلین / فقه / فارسی

ajvebat-os sā'ilīn

امان بیک، میرزا محمد

amān beyk, mīrzā mohammad

شامل مسائلی است که مطابق با فتوای سید دلدار علی صاحب

می باشد در یک «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه».

آغاز: بسملة الحمد لله مجیب دعوات السائلین و مفضل العالمین اما بعد احقر عباد الله.

مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 17534/9

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: نجف علی حیدری، تا: 14 صفر 1250ق؛ مهر: حسنعلی رضوی؛ 39 سطر (26×13/5)، اندازه: 35/5×23سم
[ف: 2-34]

1258- اجوبة السائلین / فقه / فارسی

ajvebat-os sā'ilīn

محمد آبادی، ذاکر علی

mohammad ābādī, zāker 'alī

از فتاوی سید مولوی دلدار علی است که وسیله میرزا ذاکر گردآوری شده است.

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمین و الصلوه علی افضل المرسلین ... اما بعد چنین گوید که مسایلات چند

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 17534/10

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: نجف علی حیدری، تا: 14 صفر 1250ق؛ مهر:

حسنعلی رضوی؛ 39 سطر (26×13/5)، اندازه: 35/5×23سم [ف: 2-34]

1259- اجوبة سؤالات الفارسیة بالعربیة / کلام و اعتقادات / عربی - فارسی

ajwibat-u su'alat-il-farsiyya bi-1-arabiyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

یازده سؤال اعتقادی و فلسفی که مریدان رشتی به فارسی از وی سؤال نموده، او به عربی طبق مسلک «شیخیه» پاسخ گفته است، در مسائلی مانند سر عصمت و ولایت مطلقه و حدیث تازیانه و جز اینها.

آغاز: الحمد لله رب العالمین فان العبد الفانی الجانی يقدم العذر الیکم من بسط المقال و شرح حقیقة الحال.

انجام: و المقامات من الأطوار الوجودیة فافهم فهمک الله تعالی قد فرغ من تسوید هذه العجالة.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2087/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن رحیم و یوسف بن علی اردبیلی، تا: 1256ق، جا: کاظمین؛ جلد: تیماج مشکى، 13گ (140 ر - 153 پ)،
اندازه: 21×15 سم [ف: 6-102]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2692/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1258ق؛ پس از این تفسیر حدیث ناقوس است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی، 14گ (81 پ -
95 ر)، اندازه: 23×16 سم [ف: 10-1576]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2981/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن حاج جعفر ریزی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سیاه، 14ص (126 ر - 139 ر)،
19 سطر، اندازه:

22/4×17/7 سم [ف: 6-180]

4. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 431/7

آغاز: برابر؛ انجام: بما انت تقرر به عند الاخذ انك علی كلشي

ص: 760

قدیر و بکلشیء محیط.

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی جدول دار، 40 گ (298-338)، 17-21 سطر (6/5×15/5)، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 2-42]

1260- اجوبة السبحة / دعا / فارسی

ajvebat-us sabhala

آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی، 1192 - 1265 قمری

(ārānī kāšānī, qolām rezā ebn-e mohammad 'alī (1778 - 1849

رساله ای در بیان معانی «سبحان الله و بحمده، سبحان ربی العظیم و بحمده و سبحان ربی الاعلی و بحمده» و وجه تخصیص تقدیم تسبیح بر تحمید و تکبیر و تهلیل در تسبیحات اربعه و ذکر برخی از نکات درباره کلمات مذکورہ با استفادہ از آیات و روایات مؤلف این رسالہ را در یازده سوال و جواب تنظیم نموده است. آغاز: سبحانک ما اضیق الطریق علی من لم تکن دلیلہ و ما اوضح الحق عند من ہدیتہ سبیلہ و الصلاة علی من بعثتہ الی من خلقتہ.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2377/1

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شخصی - کاشان؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح، 93 ص (1-94) [عکسی ف: 6-473]

1261- اجوبة ستة عشر مسألة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u sittat-i 'ašar-a mas'ala

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3917/2

خط: نستعلیق، کا: محمد دامغانی، بی تا، جان کرمانشاه؛ از روی نسخه اصل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 4 (23-27 پ)، 17 سطر (9×17)، اندازه: 15×21 سم [ف: 12-2906]

1262- الأجوبة السنیة فی رد شبهة الزیدیة / کلام و اعتقادات / عربی

al-ajwibat-us sanīyya fī radd-iš ſubhat-iz zaydīyya

تقی الدین عبدالباقی

taqī-od-dīn 'abd-ol-bāqī

از تقی الدین عبدالباقی حنبلی که در آن از ابن تیمیه و ابن حجر و نووی نقل می کند. در این رساله از فرق شیعه بحث می کند.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي هدانا للإسلام و السنة و اكمل لنا بمحبه اهل البيت الكرام و الصحابة الاعلام جزيل المنه اما بعد فهذه اجوبة عن اسئلة تضمنت شبها للطائفة الزيدية الذين خرجوا ببلاد اليمن ... فالتمس مني بعض الاخياران ... و سميتها بالاجوبة ... فاقول و انا الفقير.

مشهد؛ الهيأت، شماره نسخه: 22448/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 14 ربیع الثانی 1062ق؛ جلد: تیماج لایه ای قهوه ای فرسوده، 15 ص، 25 سطر (16×11)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 2-655]

1263- اجوبه سوالات / فقه / فارسی

ajvebe-ye soālāt

طباطبائی، مهدی، ق 13 قمری

(tabātabā'ī, mahdī (- 19c

پاسخ پرسش های فقهی است که از آقا سید علی طباطبائی کربلائی (ظاهرة صاحب ریاض) پرسیده و پیوست سؤالها نگاشته است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 318/1

آغاز: الحمد لله الذي فضل نبينا محمدا و اوصيائه على العالمين تفضيلا فانزل عليه الكتاب تنزيلا.؛ انجام: جواب: می توانی اقتدا بکنی و خود را به صفوف برسانی براه رفتن، به نحوی که در فقه مقرر است.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: جمعه 28 جمادی الثانی 1213ق، جا: در قلعه خوی مدرسه ملاقربان نمازی، به خواسته آقا محمد، تاجر قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف فرسوده، 44گ (1پ - 45ر)، اندازه: 16×7 سم [ف: 1-314]

1264- اجوبه سید عبدالله شوشتری به حویز اوئی منتخب) / پاسخ پرسش ها / عربی

(.ajveba-ye seyed 'abd-ol-lāh šoštārī be havīzāvī (mn

33 مسأله است که از چهل مسأله انتخاب شده است.

آغاز: بسمله هذه مسائل عديدة منتخبة من اربعين مسألة؛ انجام: استحباب ابقاء الفريضة في المسجد و عدمه في النافلة.

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن حسنی کاتب دزفولی، تا: پنج شنبه 27 صفر 1288ق؛ کاغذ: آبی، 54گ، اندازه: 15/5 × 25/5 سم [ف: 13 -

[171

1265- اجوبة سيد محمد القارى / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u sayyid muḥammad al-qārī

ص: 761

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم و علی بن عباس بحرانی، تا: 1276ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: س 8ش 21-2)

1266- اجوبة شافية = جواب مسائل تقلید / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o šāfīyya = javāb-e masā'el-e taqlīd

محمد آبادی، احمد علی، - 1295 قمری

(mohammad ābādī, ahmad 'alī - 1878)

پاسخ پرسش هایی است در خصوص تقلید که از سید محمد مجتهد پرسیده اند و با اشاره ایشان مولا سید احمد علی محمد آبادی در اواسط سنه 1255 ق به آن جواب داده است، و به وسیله سید محمد حسین طباطبائی قمی ابن سید ابو تراب در روز شنبه 19 ربیع الاول 1256 ق تحریر یافته است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 20181/6

آغاز: بسمله هذه الأجوبة الشافية من رشحات افكار المولى العالم ... السيد احمد على ادام الله غصن افاداته.. كتب هذه الأحرف بيمنه الدائرة ... محمد حسين الطباطبائي قمى ابن العالم ... بسمله الحمد لله الذي يحق الحق بكلماته ... اما بعد در این جزو زمان که اواسط سنه ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 25 رجب 1256ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج نیلی، 13 سطر، اندازه: 12/5 × 19/5 سم [ف: 2-488]

1267- الأجوبة العقیانية عن الأسئلة السفيانية / پاسخ پرسش ها / عربی

al-ajwibat-ul 'uqyānīyya 'an-il as'ilat-is sufyanīyya

حسنی، حسین بن محمد، - 662 قمری

(hasanī, hoseyn-e-bn-e mohammad - 1264)

پاسخ سؤالاتی است از قاضی احمد بن محسن بن عواد سفیانی پیرامون حکم قبول هدیه از سلطان جور، مجالست و نامه نگاری و گفت و شنود با کفار و ظالمان و جز آن، که با توجه به آیات و روایات و فتاوی علمای بدان پاسخ گفته است.

آغاز: سالت ایدک الله بمواد تسدیده و توفیق و هداک الی واضح الحق طریقہ عما یجوز من مخالطة الظلمة و عما لا یجوز.

[مؤلفات الزیدية 54/1؛ اعلام المؤلفین الزیدية ص 252-254]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1472/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 1116؛ بی کا، تا: با تاریخ 1086ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد بن اسحاق (من هجرة قاعة) در 1081؛ 13ص (673-686) [عکسی ف: 4-298]

1268- اجوبة على السائل / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسشها

ajwibat-un 'ala-s sāl

پاسخ های شگفتی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2936/13

خط: نستعلیق، کا: سلطان محمود بن علی طبسی، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج فهوه ای حاشیه دار مقوایی، 2گ (331 - 333)، 21 سطر (8/5×15)

(، اندازه: 19×13 سم [ف: 10-1812])

1269- اجوبة عن اعتراضات العلامة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-un "an i'tirādāt-il 'allāma

پاسخ به اعتراضات علامه تفتازانی به شارح شمسیه (.....)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9026/3

آغاز: قیل فیما ذکر مولانا نظر من عشر او جه؛ انجام؛ و انه لم یظن فی تدقیقه تحقیقا تمت الاسئلة و الاجوبة

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 18 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 2گ (13-14پ)، 17 سطر (6×11/5)، قطع: ربعی [ف: 17-277]

1270- الأجوبة عن الأسئلة / کلام و اعتقادات / عربی

al-ajwibat-u 'an-il-as'ila

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، 849 - 911 قمری

(soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506

نگارنده می گوید که روز پنج شنبه 6 جمادی الأول از سال 888 سؤالی از من پرسیده شد درباره این که چون عیسی (علیه السلام) در آخر زمان باز آید مردمان را بر اساس چه دینی محاکمه می کنند؟ دین خودش یا دین پیامبر ما؟ وی می گوید که دو ماه بعد روز جمعه 14 ربیع الاول یکی از علما که در محضر پدرم کسب علم کرده بود، به نزد من آمد و قصه استحياء ملائکه از عثمان را از من پرسید. من بنا بر حدیث هایی که از «ابن عساکر» در کتاب تاریخ الخلفاء خود آورده بودم، به وی پاسخ دادم. این رساله جواب آن سؤالات است. چون این رساله در مجموعه حاضر به دنبال «شرح الصدور» سیوطی قرار گرفته و همچنین نویسنده به کتاب «تاریخ الخلفاء» که از آثار خود سیوطی است، اشاره کرده، می توان گفت که نگارنده این رساله هم خود سیوطی باشد

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2083/2

آغاز: بسملة. حمد له. بعد: فقد ورد علی سؤال يوم الخميس سادس جمادی الأولى سنة ثمان وثمانين وثمانمئة... المسؤل الجواب عما يذكر وهو ان عيسى على نبينا وعليه الصلوة والسلام حين ينزل في آخر الزمان بماذا يحكم في هذا الأمة بشرع نبينا او شرعيه... و اقول قد ورد على هذا السؤال منذ مدة تقارب

ص: 762

شهرين و ذلك يوم الجمعة رابع عشر ربيع الأول من هذه السنة جاءني رجل من أهل العلم ... سالني عن أشمياء من جملتها ... و من جملة ما سألتني عند في ذلك الجلسة قصة استحياء الملائكة من عثمان؛ انجام: حدثني أبو أسامة عن هشام عن ابن سيدين قال المهدي في هذه الأمة فهو الذي يؤم عيسى بن مريم. و الحمد لله حسبنا الله و نعم الوكيل، نعم المولى و نعم النصير و هو بفعل عباده بصير و كل عسير عليه يسير.

خط: نسخ، كا: اسماعيل بن عثمان، تا: 1167ق؛ كاغذ: فرنگی شكري، جلد: مقوايي زرد، 12گ (179پ-190)، 19 سطر (13×7/5)،
(، اندازه: 17×11 سم [ف: 11-257])

- الأجوبة عن الأسئلة النصيرية عن شمس الدين الخسرو شاهي « اجوبة المسائل النصيرية

-الأجوبة عن المسائل» جوهريّة النار

1271- الأجوبة عن المسائل الاثنا وعشرين = اسئلة بعض الفضلاء عن الشيخ الرئيس و اجوبته له / فلسفه، پاسخ پرسش ها /
عربي

al-ajwibat-u 'an-il masā'il-itnā wa 'iṣrīn = as'ila-u ba'd-il fudalā' 'an-iṣ Ṣayx-ur ra'īs wa ajwibat-u-hū
la-h

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-āh (981 - 1038

در آن از «کتاب المحبة» افلاطون و کتاب فرفوریوس و «کتاب النفس» ثابت بن قره یاد شده است.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14/19

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکي یک لایي، 22گ (139-160)، 20 سطر (13×7)،
اندازه: 20×14سم [سنا - ف: 1-7] 2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1149/59

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمين و الصلوة على خير خلقه محمد و آله. منها علة وجود الانسان في هذا العالم (الجواب) أن طالب هذه العلة في وجود الانسان وغيره من انواع الخليقة في الأعلى و الأسفل هو الآن عليهما جميعا شيء مشترك لهما و هو وجود الباري؛ انجام: هذه الألفاظ يشبه أن يكون مؤدياً الى اسم المحبة. تمت المسائل بعون الله الملك الوهاب.

خط: تعليق، بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوايي، 8گ (345پ-352پ)، 31 سطر، اندازه:
13×23سم [ف: 6-2429]

1272- الأجوبة عن المسائل الحكمية = خمس و عشرون مسألة سنل الشيخ عنها = المسائل الحكمية = خمس و عشرون مسألة
سنل الشيخ عنها / فلسفه / عربي

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-iāh (981 - 1038

پاسخ به 25 پرسش فلسفی و طبیعی است که از ابن سینا سؤال شده و وی به آنها پاسخ داده است. عناوین برخی پرسش ها چنین است: 1. لم کان وجود کل شیء الخاص به هو وحدته؟ 2. کیف وجود هذه الوحدة في الكثير؛ 3. لم قيل إن للموجودات علة أولى ... 4. ما هذه العلة المفارقة؟؛ 5. لم قيل بأن العلة الاولى وحيدة 6. نعم وإن المأمول من فضلك أن توضح أيضا ولم وجب أن لا يكون الأرض مشفة؟

آغاز: مسئله لم کان وجود کل شیء الخاص به هو وحدته؟ ج: لان کل واحد من الموجودات إنما هو من الموجودات بخاص وجوده المفرد إياه عن كافة الموجودات انجام: و لم يكن جرم فيعكس عنه الضوء لم يكن للضوء قوام ولا وجود فاحتيج أن يكون جرم غير مشف و لم يصلح له جرم غير الأرض: تمت المسائل وأجوبتها في الحكمة.

[دکتر مهدوی ص 18-19؛ قنواتی ش: 22؛ الذریعة: 20/344؛ ریحانة الادب: 582/7]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 599/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: نوح بن یوسف بن علی سیرافی، تا: 29 صفر 570ق؛ از روی خط ابن سینا با دو واسطه؛ قطع: وزیري، اندازه: 11×19/5سم [ف: 2-356]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4002/9-ف و 1094/2-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-1 و ف: 1-546]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 437/24-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: ایاصوفیه، ش 4849؛ خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا: مقابله شده در 697ق؛ 5گ (128-133) [عکسی ف: 2-253]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1190/26-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلم ها - ف: 1-577]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2264/4-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا، 2گ (7پ-9پ) [فیلم ها -

ف: 1-662]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1968/1

خط: نسخ، کا: میرزا محمد طاهر تنکابنی، تا: 1315ق، کاغذ: شکری رنگ فرنگی، 11ص (1-11)، 21 سطر، قطع: خشتی باریک،
اندازه: 13×21سم [ف: 5-469]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4002/1-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: شعبان 1308 ق [فیلم ها - ف: 3-1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4128/1 ف

ص: 763

نسخه اصل: همان نسخه بالا، یک صفحه از آن در این فیلم است

[فیلم ها - ف: 3-18]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13805/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید الحکماء سید یحیی بن حاجی میرزا علی محمد ... حسینی لاریجانی، تا: 2 ذیقعدة 1330 ق، جا: دارالخلافة طهران؛ پس از این رساله بین برگهای 18-19 اشعاری از برخی شاعران چون: «شاطر عباس قمی»، «مهستی»، «باباطاهر» و نیز حدیثی از معصوم (علیه السلام)، دویستی از «آقا میرزا محمد محیط قمی» آمده است با مطلع: «من نظر بازی از اهل نظر آموخته ام XX بهمه عمر همین یک هنر آموخته ام»، 7 بیت شعر نیز از خود شاعر (سید الحکماء) آمده که وی آن را در 2 محرم 1335 ق در ورامین سروده است؛ کاغذ: فرنگی، 10 گ (9-18 ر)، 13 سطر، اندازه: 8x13/5 سم (ف: 28-35)

1273- الأجوبة عن المسائل العشرينية = عشرون مسألة في المنطق = المسائل الغريبة / منطق / عربي

išrūn-a al-ajwibat-u 'an-il masā'il-il 'iṣrīniya mas'alat-un fi-l mantiq = al-masā'il-il garība =

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-iāh (981 - 1038

آغاز: عونك اللهم يا قيوم. المسائل الغريبة العشرينية للشيخ الرئيس ابي علي ... وهي عشرون مسألة في المنطق، سأل عنها اهل العصر امتحانا لهم. (1) مسألة فيها ثلث مسائل: تحديد الفيلسوف المقدمة بانها يوجب شيئا لشيء، او يسلب شيئا عن شيء

انجام: فليفعل ذلك، المدعون للصناعة من أهل الدهر، و ليقابل كل ذلك بكل. والسلام. آخر المسائل. تمت المسائل، و كان اصلها سقيما جدا. والحمد لله رب العالمين و صلوته على سيدنا و آله الطيبين الطاهرين

چاپ: به اهتمام محمد تقی دانش پژوه در منطق و مباحث الفاظ تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل با همکاری دانشگاه (تهران: 1353) مصنفات ابن سینا، [17]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11083/4

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: عیسی بن ابی نصر بن سعد بن جریر المتطبب المسيحي، تا: نیمه رمضان 627 ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوازمینه سرنجی با نقش ترنج لاجوردی عطف و دوره چرم تریاکی، 19 سطر، اندازه: 5/5x15/5 سم [ف: 11-11]

[298]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1190/25 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا 4849؛ خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 697ق؛

مقابلہ شدہ؛ 16 گ (110 پ-126 ر) [فیلمها - ف: 1-577]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 437/21 -عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ برگهای عکسی جابجا شده؛

10 گ (117-شاید 127) [عکسی ف: 2-253]

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/51

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 19 ذیقعدہ 1061ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 90 گ (127 پ-216 پ)، 24-33

سطر (22×12)، اندازه: 17/5 × 27 سم [ف: 1-147]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2264/5 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4829؛ بی کا، بی تا؛ 5 گ (10 پ-15 پ) [فیلمها - ف: 1-662]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2264/18 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4829؛ مکرر شماره 5 همین مجموعه؛ 5 گ (82 پ)

87- ر) [فیلمها - ف: 1-662]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 226616 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4852؛ بی کا، بی تا، 17 گ (93 پ-110 پ) [فیلمها - ف: 1-664]

1274- اجوبة عن مسائل (فلسفیه) / فلسفه / عربی

(ajwibat-un 'an masā'il (falsafīyya)

رسالة لبعض الحكماء في اجوبة عن مسائل (فلسفیه)

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 223/22 و 2830/22 -ف

نسخه اصل کتابخانه علومى ش 630. بی کاء، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانى، جلد: تیماج تریاکى با لولا قطع: ربعى [فیلم ها - ف: 1-
[684

1275- الأجوبة الفاخرة عن الأسئلة الفاجرة / كلام و اعتقادات / عربى

al-ajwibat-ul faxira 'an-il as'ilat-il fājira

قرافى، احمد بن ادريس، 626 - 684 قمرى

(qarāfī, ahmad ebn-e edrīs (1230 - 1286

برخى از مسيحيان برای صحت مذهب خویش به قرآن کریم احتجاج کرده اند. مؤلف با نقل عبارات آنان، در چهار «باب» به ابطال آن پرداخته است: 1. بیان ما التبس عليه من القرآن الکریم؛ 2. اسئلة لأهل الكتاب النصرارى و اليهود و الجواب عنها؛ 3. معارضة أسئلتهم بمائة سؤال يتعذر عليهم الجواب عنها؛ 4. ذکر أن ما في كتبهم يدل على صحة ديننا و اثبات نبوة نبينا.

آغاز: الحمد لله العظيم من غير عدد، الباقي من غير مدد، الكبير من غير جسد المنتزه عن الصاحبة و الوالد و الولد

انجام: و سلم تسليمًا كثيرًا برحمتك يا ارحم الراحمين

ص: 764

چاپ: مصر، مطبعة الموسوعان، 1322ق، در حاشیه کتاب الفارق بین المخلوق والخالق لعبد الرحمان بک باجه جی زاده الاعلام 94/1
-95؛ معجم المطبوعات

1501/2-1502؛ فهرست نسخه های عربی واتیکان 7/1؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی 754/2؛ دنا 243/1 [

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 765

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 243؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن جمال الدین بن محمد بن شیخ علی ذاکر دیمهوری، تا: اوایل جمادی الثانی 789ق؛ کاتب تصریح می کند اصلی که نسخه را از آن برداشته مغلوپ بوده و قابل اعتماد نیست، بدین عبارت: «علقه لنفسه من نسخة سقیمة جدا ... و لا یعول فیها علی ما لم یتضح معناه قبل التصحیح و ما صح معناه لانزاع فیه»، با حواشی و تصحیحاتی از کاتب، در آغاز اشعاری در مدح کاتب مکتوب است.؛ 88ص عکسی ف: 2-439]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4749/15

آغاز: من الأجوبة الفاخرة ... تألیف ... فی الرد علی تعریضات النصاری و اليهود، خذلهم الله علی علی المسلمین. قال النصاری دل القرآن علی الاتحاد و المسلمون ینکرونه. بیانه انه لما ذکر الله تعالی یحیی؛ انجام: بالجمادات من الحيوانات. الی ههنا نقلت من اقوالهم الکاذبة و من یرید الكل فلیرجع الی الكتاب. و انا الداعی الحقییر حاجی طهماسب قلی. حررته فی اوایل جمادی الثانیة 1046 فی بند رسورت.

گزیده ای ست از آن، از طهماسب قلی، که در جمادی الثانی 1046 ساخته است؛ خط: نسخ، کا: طهماسب قلی، تا: جمادی الثانی 1046ق، جا: بندر سورت هندوستان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج یک لای قهوه ای، 5

(145-149)، اندازه: 22×12/5 سم [ف: 13-134]

3. مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 862

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم زرد، 148، 16 سطر، اندازه: 20/5×15 سم (مؤید: 2-301 [

1276- اجوبة فیما سئل ... الملا حسن الرشتی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-un fī-mā sa'al ... al-mullā ḥasan ar-raštī

باب، علی محمد بن محمد رضا، 1236؟ -1266 قمری

(1821 - 1850) alī mohammad ebn-e mohammad rezā (bāb,

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3725/10

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بیتا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی عطف تیماج تریاکی، 6ص (176-182)، 19 سطر)

[1764-5-5] سم [ف: 5-1764]

1277- اجوبة لشراف الاسلام سيد المحققين / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-un li-šaraf-ul-islām sayyid-ul-muhaqqiqīn

فخر رازی، محمد بن عمر، 544؟ - 606 قمری

(faxr-e rāzī, mohammad-e-bn-e `omar (1150 - 1210

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 224/4-ف

نسخه اصل: توپقیو سرای احمد 3 ش 6063؛ خط: نسخ، بی کا،

بی تا: 13گ (31-44)، 15 سطر [فیلم ها - ف: 1-436]

1278- اجوبة محمد بن الدمنای / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u muḥammad ibn-id damnāyī

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10100/3

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم و علی بن عباس بحرانی، تا: 1276ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: س 8ش [21-2]

1279- الأجوبة المرضیة عن ائمة الفقهاء و الصوفیة / عرفان و تصوف / عربی

al-ajwibat-ul mardīyya 'an a'immat-il fuqahā'wa-s ṣūfīyya

شعرانی، عبد الوهاب بن احمد، 898 - 973 قمری

(šē'rānī, "abd-ol-vahhāb-e-bn-e ahmad (1493 - 1566

کتابی است دارای «مقدمه»، ده «باب» و «خاتمه»: مقدمه در باب معرفی صوفیه و عرفا؛ باب 1. در بیان این که تصوف خارج از شریعت نیست بلکه حقیقت شریعت است؛ 2. در بیان جهل کسانی که فکر می کنند مشایخ سلف صرفاً متعبد بوده اند و از مقامات طریق عارفین

که حقیقت و شریعت دو امر متلازم اند؛ 4. در این که قوم در طریق شریعت به درجه اجتهاد مطلق می رسند تا به علم الحقیقة دست یابند و سپس به علم الیقین و عین الیقین و حق الیقین دست می یابند؛ 5. در اصطلاحات صوفیه؛ 6. درباره صوفیه و اعمال و علوم آنها و مدح آنها و طریقه ایشان به خصوص محی الدین ابن عربی؛ 7. در این که انکار بعضی از صوفیه توسط فقها به واسطه مصالحتی بوده است و فقیه در آنکارش معذور و مأجور است؛ 8 در سبب این که صوفیان علوم خود را به رمز بیان می کرده اند؛ 9. در تأویل کلماتی که به محی الدین ابن عربی نسبت داده می شود و نیز احوالی که بر دیگر صوفیه واقع می شده است؛ 10. دلیل این که صوفیان به عبارات مغلق سخن می گویند و افعالی را انجام

می دهند که غالب مردم دلیل آنها را نمی فهمند؛ خاتمه در بیان جمله ای از احوالی که توسط آنها صوفیان از فقها تمییز داده می شوند.

مؤلف معتقد است که کتاب او در نوع خود بی نظیر است و از خداوند میخواهد وی را از شر دسائس حاسدین حفظ نماید، زیرا ظاهراً کتاب قبلی وی را که «البحر المورود في الموائيق و العهود» نام داشته بعضی «حسده» تحریف و در جامع الأزهر و غیره توزیع نموده اند که با زحمت توانسته نکات تحریفی را به خلایق نمایانده و از ذهن ایشان بزداید.

تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: 48-2/1

خط: نستعلیق شکسته، کا: سید عبدالرحیم بن عبدالکریم حسینی رفاعی بغدادی، تا: 1285ق؛ جلد: مقوایی با روکش پلاستیکی آبی رنگ، 309ص (1-309)، اندازه: 15×21سم [ف: 63]

1280- اجوبة المسألين / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul mas'alatayn

احسائی، علی نقی بن احمد، - 1246 قمری

(1831 -) (ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad)

رساله مختصری است در موضوع شناخت امور و اشیاء اضداد، که مؤلف در قالب پاسخ به دو پرسش سید حسین بن عبد القاهر بحرانی به آن پرداخته است.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: 145/5

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ محشی؛ کاغذ: شیری آهار مهره، 8گ (212پ -219ر)، قطع: وزیری، اندازه: 16×21سم [ف: 1-189]

- اجوبة المسائل «برهان قاطع و ضیاء

- اجوبة المسائل «رفع النزاع و الجدل

- اجوبة المسائل «پرسش و پاسخ

- اجوبة المسائل «سؤال و جواب

- اجوبة المسائل «اجوبة المسائل

اجوبة المسائل «الرؤیا

- اجوبة المسائل «سؤال و جواب فقهی

-اجوبة المسائل «العالم الكبير والصغير

- اجوبة المسائل» جواب و سؤال

- اجوبة المسائل» جواب المسائل

اجوبة المسائل» مقتل

1281- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-ul masā'il

حكيم ترمذى، محمد بن على، - 320؟ قمرى

(933 - (hakīm-e termezī, mohammad ebn-e 'alī

پاسخ پرسش های عرفانی است، نخستین آنها درباره مرید، سپس سریندهایی از این گونه: و سألت عن صلاح القلب، و اما ما سألت ما معنى الولاية و اما الشهوات؛ و سألت عن العاقل، و سألت عن العدو هل يطلع على ما في القلب، و سألت عن الهوى، و سألت عن الوسوسة ...

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 293/7-ف

آغاز: بسمله. كتاب المسائل التي سئل المصنف الحكيم عنها ... بسمله. حمدله. اما بعد، فقد فهمت مسايك و ما سألت من شأن المرید. و ما الذي ينفعه و يضره في سيرة الى الله تعالى. و كيف ينبغي أن يكون. انجام: و من يعتصم بالله فقد هدى الى صراط مستقيم. تمت اجوبة المسائل بحمدالله و عونه. و صلواته على سيدنا محمد و آله و صحبه.

نسخه اصل: راشد افندی ش 1571؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 593ق؛

20گ (131-ر-151ر)، 19 سطر [فیلم ها - ف: 1-451]

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 124/6-عكسى

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عكسى ف: 2-9]

1282- اجوبة المسائل / فلسفه / عربى

ajwibat-ul masā'il

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 قمرى

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

1. تهران، دانشگاه شماره نسخه: 438/8-ف

آغاز: بسملة. سلام الله تعالى و رحمته و برکاته على شيخنا، انجام: الما يريد خير فعال و له الحمد والمنة

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4853؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1082ق؛ گ (64-57) [فیلم ها - ف: 1-472]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 438/7 ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4853؛ بی کا، بی تا، گ (57-51)

[فیلم ها - ف: 1-472]

1283- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hoda, 'ali ebn-e hoseyn (967 - 1045

پاسخ بعضی از مسائلی است که مؤلف در موارد متفرقه بدانها پاسخ گفته و کاتب به انتخاب خود بعضی را انتخاب و در این مجموعه گرد آورده است. بعضی از این مسائل دارای عناوین خاصی است که در این مجموعه به صورت پراکنده گردآوری شده است. در کل جواب هشت مسأله متفرقه است که مؤلف بدانها به طور نسبتاً مفصل پاسخ داده است.

ص: 766

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3324/1

آغاز: الأمرا مرا فيكون امرة و انما يفحش ذلك لان صيغة الأمراض اللغة العربية؛ انجام: فأولى ما يقال في كيفية الاختصاص حتى يؤثر ما قلناه من القارنة لأول جزء من أجزائه.

خط: نستعليق، كا: محمد نصير بن صفات الله، تا: رجب 1097ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح: 14گ (1ر-14پ)، 19 سطر، اندازه: 13×21/5سم [محدث ارموی مخ: 1-42]

1284- اجوبة المسائل / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-ul masā'il

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 قمری

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112

مسائل مختلفی در آن آمده که بخشی از آن در کتاب المصنوعون به علی غیر اهله» وی وجود دارد. بخشی نیز شامل مسائل اربعه است که باطنیه همدان از وی پرسیده اند و مسائل دیگر.

غیر همانند: 1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10580/2

آغاز: بسملة سئل الامام ابو حامد ... عن معنى قوله تعالى الله الذي خلق سبع سموات و من الارض مثلهن، انجام: واسئله ان يلقينا اكمل السعادة و أوفاهها و اسبغها لباس و اعفاها بمنه و كرمه و لطفه و صنعه انه جواد كريم. خط: نسخ، بی كا، تا: شنبه 7 جمادی الاول 715ق؛ جلد: مقوا با كناره و عطف تیماج، 77 ص (61-137)، اندازه: 16×23سم [ف: 1-33-112]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15254/5

آغاز: مسألة الحساب يجب التصديق به لان الحساب عبارة عن جمع متفرقات المقادير و تعريف مبلغها و ما من انسان الا وله اعمال متفرقة نافعة و ضارة؛ انجام: فينبغي ان يشتغل بالطاعة و التقوى الذي هو سبب الفوز و النجاة و يجتنب المعاصي التي هي سبب الهلاك و لا يخوض فيما وراء ذلك اصلاً من اشتغل بما لا يعنيه فاته فيما يعنيه.

خط: نسخ، بی كا، تا: قرن 11؛ مصحح، تملك: محمد مهدی؛ كاغذ: شرقی، 23گ (94-116)، 15 سطر، اندازه: 8×17سم [ف: 38-734]

1285- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

فتال نیشابوری، محمد بن حسن، - 508 قمری

(fetāī-e neyšābūrī, mohammad-e-bn-e hasan (- 1115

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10104/5

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور در 1250ق یا شیخ علی بن عباس

کرزکانی بحرانی در 1270ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: سمش 2-21)

1286- اجوبة المسائل / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

بحرانی، علی بن سلیمان، - 672؟ قمری

(bahrānī, 'alī-ye-bn-e soleymān (- 1274

پاسخ فتوایی است به برخی از مسائل فقهی در ابواب مختلف.

آغاز: س لو ترک المصلی رد السلام عامدا أو ناسیا أو جاهلا الجواب یأثم مع العمد و لا تبطل الصلاة علی الظاهر.

انجام: و کذا لو ظن سعة الوقت للفرضین فشرع فی الظهر ثم تبین الضیق فی الأثناء، الجواب یجب العدول إلى العصر.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 419/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن یحیی بن عبدالله بن ناصر بن محمد بن ابطال، بی تا؛ مصحح، در پایان رساله تصحیحی از روی نسخه ای که بر

مؤلف خوانده شده بود توسط ماجد بن یوسف بن عبدالمهدی به سال 1060 دیده می شود؛ جلد: روغنی ترنج و سر ترنج دار با زمینه گل و

بوته، 10گ (152ر - 162پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 2-299]

1287- اجوبة المسائل = النکت / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il = an-nukat

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

رساله مختصری در پاسخ به 51 سؤال فلسفی و منطقی است بسیار لطیف و دقیق که در آغاز نسخه از تألیفات سلطان المحققین نصیر

الملة و الدین معرفی شده است. چنین رساله ای گرچه در معرفی تألیفات خواجه نیامده ولی دو نسخه موجود در ایران تأمل بیشتر در آن را

می طلبد. نسخه ای در نشریه)

48/10) موجود است که آغاز آن با نسخه گلپایگانی همخوان است و به نصیر الدین کاشانی نسبت داده شده است بنابراین دور نیست انتساب این رساله به نصیر الدین طوسی اشتباه باشد.

آغاز: الأول المدعي لا مؤثر في وجود شيء من الأشياء الا الله تعالى لانه لو كان لكان ممكن الوجود فلا بد له من علة تامة فتلك اما نفسه أو جزءه أو خارج عنه انجام: الحادية و الخمسون و لتردف و النكات الخمسين بمغالطة بدیعة... و لكن الجواب عنه بان يقال نحن لم نقل أن المجلي الى ثبوت عدم المدعي... فليتأمل لعله تظفر بحل آخر لهذه المغالطة فانها مطبوعة جدا آية الحل عسرة المنع و الله اعلم بالصواب

ص: 767

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 10 گ، 21 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 1-93]

2. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله؛ انجاء: برابر

بی کا، بی تا، نسخه ای از آن در ضمن مجموعه ای نزد سید محمدعلی روضاتی در اصفهان است که پس از آن حاشیه الدوانی علی النکت، پس از آن حاشیه بر این حاشیه، سپس صدرالافاضل در 1332 [نسخه پژوهی: 1-164]

1288- اجوبة المسائل = سؤال و جواب سید رکن الدین با خواجه نصیر / فلسفه / عربی

ajwibat-ul-masā'il = so'āl va javāb-e seyed rokn-od dīn ba xāje nasīr

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597-672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

تاریخ تألیف: 671ق

سید رکن الدین استرآبادی از شاگردان خواجه نصیر الدین

طوسی و صاحب ترجمه فصول نصیری به عربی، 20 | سؤال از خواجه کرده و این سؤال ها را با پاسخ های خواجه در این رساله گرد آورده بدین گونه که جواب هر سؤال را پس از ذکر متن سؤال یاد کرده است. خواجه در پایان پاسخ آخرین مسأله تاریخ آن را 671 یاد کرده است. نوشته پایان مسائل از آن خواجه و دیباچه از آن استرآبادی است. سؤالات استرآبادی چنین است: 1. دلیل احتیاج به تعلیم منطق؛ 2. موضوع سالبه و موجبه؛ 3. کمال مشترک؛ 4. تلازم متصلتین؛ 5. الممكنة تنعکس؛ 6. ممکن و محال؛ 7. شرطیه؛ 8 آیا سالبه کلیه دائمه عکس می شود. 9. آیا جوهر جنس است؛ 10. جنس و فصل؛ 11. هیولی و صورت؛ 12. هیولی و صورت جسمیه؛ 13. هیولی و صورت نوعیه؛ 14. تلازم علت و معلول؛ 15. تفاعل عناصر؛ 16. زمان؛ 17. حرکت و زمان؛ 18. مکان؛ 19. بقاء النفس؛ 20. حدوث نفس و بطلان تناسخ.

آغاز: بسم الله. قال مولانا السيد ركن الدين الاسترآبادى رحمه الله كتبت الى حضرة المولى الأعظم سلطان المحققين نصير الملة و الدين الطوسى قدس سره عدة مسائل لا مريم احدهما للحل و الكشف عما هو الحق و الثانى ليكون خطه الشريف تذكرة عند العبد المخلص. قال المنطقيون في سبب احتياج الناس الى تعلم المنطق: ان العلوم تنقسم الى فطرى و فكرى و الفكرى يكتسب من الفطرى بالفكر و في الفكر يقع الغلط لمنافضة شخص ما شخصا آخر

انجاء: و اذا يسر الله تعالى فراغا يمكن ان اخوض معه في هذه المسائل و فيما هو من قبلها او اهم منها بكلام يشتمل على حال الشكوك

الواردة عليها ان شاء الله و هو ولي التفيق و اليه المرجع و المآب

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی، در اجوبة المسائل النصيرية تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: 1383) الذريعة 83/2 و 205/5 ؛ دنا 244/1 (5 نسخه)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/24

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد میر حسین استرآبادی، تا: 1058ق؛ در فهرست با عنوان سؤال و جواب منطقی و فلسفی «آمده است؛ جلد: تیماجی قرمز، 12ص (131-152)، قطع: رقعی مستطیل، اندازه: 10/5 × 18/5 سم [ف: 9-463]

2. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/50

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سر لوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 8گ (پ 225-پ 233، 24 سطر (10×20)، اندازه: 17×27 سم [رشت و همدان - ف: 1475]

3. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 827/3

آغاز: برابر؛ انجام: یثتمل علی حل الشکوک الواردة عليها انشاء الله و هو ولي التوفيق و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکى لایه ای، 16گ (46-62)، 10-19 سطر (5×13/5)، اندازه: 19/5×9/5 [ف: 3-1121]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4681/14

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد قاسم بن بهزاد، تا: قرن 11؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن زرد سیر، 4گ (38پ - 42ر)، اندازه: 16/6×25/26 سم [ف: 8-25]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14280/27

آغاز: اما بعد حمد واجب الوجود و مفيض الخير و الجود فان العبد المخلص. (آغاز جواب:) المعنى الذي يراد ان يحكم عليه اما ان يوضع مطلقا؛ انجام: جواب: ما المراد من المنتفى قلنا الذي يقابل ثبوت المتناول للخارجي و العقلي و العرضي.

نامه استر آبادی و جواب خواجه موجود است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی با ترنج بازمینه مذهب با نقش گل

مجدول، 1ص (53)، 21-39 سطر، اندازه: 15x25سم [ف: 38-397]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6415/5

آغاز: اما بعد حمد واجب الوجود و مفيض الخير و الجود فان العبد المخلص الداعي لدولة المولى المعظم قدوة افاضل العرب و العجم؛
انجام: برابر

ص: 768

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد حسینی طبسی کیلکی، بی تا: مصحح، در دو برگ پایانی یادداشتی فارسی در تقسیم هیلاجات و نام میرزا جعفر و یادداشتی که کتاب را از فرزندش محمد سعید دانسته؛ تملکی به سال 1327ق؛ جلد: تیماج سبز، 10گ (141پ-151ر)، 25 سطر، اندازه: 13 × 24/5

[ف: 12-20]

7. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 35/59 - 6879/21

آغاز: برابر؛ انجام: و اهم منها بکلام یشتمل علی حال الشکوک الواردة علیها اشتغلت و عرضیة اعلیة و کتبه محرره منتصف محرم سنه احدی و سبعین و تسمایة

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای 11گ، 21 سطر، اندازه: 13 × 23سم [ف: 3-1324]

1289- اجوبة المسائل (سید حسن بن محمد بن شرف علوی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-ul masā'il (siyyid hasan ibn-i muḥammad ibn-i Šaraf 'alawī

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, muhammad ebn-e muhammad (1201 - 1274

تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره /4

بی کا، بی تا [نشریه: 7-521]

1290- اجوبة المسائل / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

محقق حلی، جعفر بن حسن، 602 - 676 قمری

(mohaqqeq-e ḥellī, ja'far-e-bn-e hasan (1206 - 1278

پاسخ چند مسأله فقهی است که از سوی احمد بن محمد معروف به «ابن الصیاد حلی» از محقق حلی سؤال شد و ایشان به آنها پاسخ داده است. لازم به یادآوری است که در برخی نسخه ها این رساله به علت تقطیع، دو رساله مجزا پنداشته شده است که این گونه نیست و در واقع هر دو بخشی از یک رساله است.

چاپ: با تحقیق رضا استادی، ضمن مجموعه الرسائل التسع محقق حلی، 1314ق، انتشارات کتابخانه آیت الله مرعشی

[ریحانة الأدب: 231/5 - 236 الرسائل التسع: قم، 1371 شمسی، 303-324]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/49

آغاز: ما انشاء العبد الفقير... قل لاهل العلوم و الفضل و الآداب جمعاً و قل لكل فقيه، خبرونا ماذا تقولون فيمن زوج ابناً له بنت ابيه و له ابنة تزوجها حقاً اخوه من غير ما تمويه؛ انجام: يبقى بعد ذلك مائة و مائة دنانير للموصى له السدس و هو ثمانية عشر و يبقى تسعون للابوين سدساه لكل واحد خمسة عشر و يبقى ستون بين الابن و البنت ثلاثا فيكون للابن اربعون عشرون.

خط: نسخ، کا: راشد بن محمد بن شاه ولي، تا: قرن 11؛ مصحح، در پایان رساله فایده ای در چند سطر آمده است؛ کاغذ: فرنگی
2گ (251-252)، 14 سطر، اندازه: 10/5×9/5 سم [ف: 32-780]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/53

آغاز: اما بعد حمد الله على ما اجزل من عطائه و اسبل من غطائه و اكمل اوصيائه و على الطاهرين من عترته و ابنائه فاني مجيب عما سأل الامام الفاضل سديد الدين محمود بن الامام الكامل زين الدين الخواري؛ انجام: المسألة الثانية و العشرون، الكافر اذا باشر الخمر بجسمه ثم صار خلاً أياً يكون طاهرة أم لا و اذا مزجت الخمر الخل...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11، افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی با لبه برگردان، 8گی (272)پ-
279)، 23 سطر (10/5)

(15/5 ×)، اندازه: 21×15 [ف: 32-783]

1291- اجوبة المسائل فقه / عربي

ajwibat-ul masā'il

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(1251 - 1326) (allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof)

چند مسأله فقهی که علامه حلی به آنها پاسخ گفته است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2621/5

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالحسین آل حسینی نجفی، تا: 1050ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد درون قهوه ای، ص (55-56)
(، 19 سطر (12/5×6)، اندازه: 20×13 سم [ف: 9-1497]

1292- اجوبة المسائل = پرسش و پاسخ / فقه / عربي

ajwibat-ul-masā'il = porseš va pāsox

(ebn-e taymīyye, ahmad ebn-e 'abd-ol-halīm (1263 - 1328

شخصی به نام شیخ احمد السراج الفقیه در تاریخ 14 جمادی الاول سال 704 در مجلس این تیمیه حاضر می شود و از او در خصوص اعمال مردمان یکی از روستاهای پیرامون دمشق پرسش می کند که بعضی نماز می خوانند بعضی نمی خوانند و بعضی در نماز حرکت می کنند و ... و از ابن تیمیه تقاضای رساله و مکتوبی در این خصوص می نماید و او نیز رساله ای برای آن قوم و سایرین مینگارد. عنوان رساله دقیقا مشخص نشد.

آغاز: جزء فيه كتاب الشيخ ... الى بعض اهل البلاد الاسلامية بما يقضيه الشريعة المحمدية في قضية

انجام: والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد النبي و آله و سلم تسليما كثيرا

[الاعلام 144/1]

ص: 769

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11280/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، کا: محمد بن احمد بن علی خطیب شافعی، تا: 17 رمضان 736ق؛ مصحح، احتمالاً از روی نسخه حسین بن ابراهیم کتابت شده که بر آن نسخه دست خط ابن تیمیه که ظاهراً تأیید بر صحت مطالب می باشد، بوده است؛ کاغذ: خان بالغ، 5گ (31-35)، 17 سطر، اندازه: 9×13/5 سم [ف: 28-422]

1293- اجوبة المسائل / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، 757؟ - 841 قمری

(ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2750/3

آغاز: و هذه المسئلة و ما بعد ها من فوايده و هي مسئلة لو وجد من الميت ما عد الصدر هل تجب الصلوة عليه ام لا ... مسئلة فيها اطراف مفيدة اذا لمس الميت اما ان يلمس بحس من اللامس او العكس ففي الاول يجب الغسل و الغسل؛ انجام: و لو قطعت اعضاء الميت و تفرقت بعضها من بعض و جب تغسيل ل عضو مرتبا الجانب الايمن على الايسر ... الا أن لا يتسمع الماء فتغسل احدهم ثم الاخر كذلك على الاولى.

در فهرست با عنوان «استفتاء» آمده است؛ خط: نسخ کهن، بی کا، تا: سه شنبه 29 ربیع الاول 822ق؛ کاغذ: سفید کهنه، جلد: مقوایی با عطف تیماجی، 2ص (301-302)، 20-21 سطر، اندازه: 14×18 سم [ف: 9-125]

2. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 311/1

در فهرست با عنوان «إفادات أحمد بن فهد الحلی» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1172ق؛ کاغذ: سپاهانی، 13 سطر، قطع: جیبی، اندازه: 5/6×11

سم (تراثنا:س 6ش 4-92)

1294- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

تاریخ تألیف: 11 ربیع الثانی 933ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

مسائلی است اکثراً در فقه و اصول که شیخ حسین بن مفلح صیمری از مؤلف پرسیده و مؤلف مستنداً آنها را پاسخ داده است.

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 5806/14

آغاز: بسمله. مسائل چند که از شیخ علی بن عبدالعالی نورالله مرقدہ نقل کرده شد تا واضح باشد. و لو اذن الحلم اعطاء حصّة الامام الی السادات کیف يعطى الماذون جواب. انما يعطيها؛ انجام: فیما لا يعرفه لیلا یفرط مما لا یجوز له. منقول من الشیخ ابراهیم سلمه الله

بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن یشمی لایی، 3 گ (104-107ر)، اندازه: 19/1×13/3 سم [ف: 9-52]

2. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 301/14

آغاز: بسمله صورة الفتاوي من الشيخ الفهامة لعلامة قدوة المتأخرين ... فیما لو ادعی زید علی ورثة عمرو بان الدار المعینة؛

انجام: هل یجزیه حجه ام لا یجزیه؟ و الله اعلم.

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: با تاریخ شنبه 5 رجب 1069ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج لایه ای سبز ضربی دار، 11 گ (134 145)، 21 سطر، اندازه:

19/5 × 9/5 سم [ف: 254]

3. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2838/1

آغاز: هذه المسائل أرسلها ... مسألة هل يجب الفورية في بذل الأجنبي لو قال طلق زوجته وعلى ألف؛ انجام: بالاعراض عنه وعدم الالتفات إليه والله سبحانه و تعالی اعلم بحقایق احكامه وله الحمد.

خط: نسخ، بی کا، تا: 1071ق؛ محشی، در چند برگ اول یادداشتی از «فضلعلی» در شروع تحصیل وی به سال 1138 و چند دعای متفرقه و چند مسأله فقهی با جواب آنها؛ جلد: تیماج مشکى، 15 گ (5-20ر)، 17 سطر، اندازه: 20×12/5 سم [محدث ار موی مخ:

47-1]

1295- اجوبة المسائل = پاسخهای کرکی / پاسخ پرسشها / عربی

ajwibat-ul masā'il = pāsox-hā-ye karakī

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

پاسخ به یازده پرسش دانشمندی است که پاره ای از سخنان او هم آمده و نخستین آنها در منطق و دومی در کلام و سومی تا یازدهمی در فقه می باشد. در مسأله دوازدهم در این باب بحث می شود که کارهای خداوند بی غرض نیست. این رساله غیر از جواب مسائل « محقق کرکی است که در فهرست طوس (3602 و 37 ش 123 و 124- ذریعه 5:229) شناسانده شده است. در آن از نگارندگان «ایضاح» و «کنز» سخنانی آمده و از محقق شریف

قدس سره» نام برده شده است این پاسخ ها هم روی سبک و قرینه ها که در نسخه ما هست باید از همان کرکی باشد.

آغاز: بسمله. و به نستعين. الحمد لله الذي يحق الحق بكلماته و هو بحق الحمد حقيق ... و بعد فقد وردت على في المحرم ... سنة تسع و عشرين و تسعمائة مسائل جلیلة صادرة عن السادة ... العلماء ... فافتتيت الاشارة و ان كنت حال الورود في ابرد الاماكن وسط الشتاء على اعلى شواهد الجبال المعانقة اعناق السماء مقتفيا بين الثلج آثار اقدام الصيد.

ص: 770

انجام: فاذا ارتفع النقص بقى الحكم صحيحا مؤيدا بالنقل و الحمد لله رب العالمين

تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 872/1

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، دارای حواشی با نشان «منه خلد ظله»، ا یکبار با نسخه خود مؤلف که برای خزانه امیر مؤمنان فرستاده بود و بار دیگر با نسخه مصحح در نجف مقابله شده؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه. عبده احمد»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سبز تازه، 20 گ (1پ-20ر)، 18 سطر (8×13)، اندازه: 12×18 سم [ف: 5-1807]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1462/1 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-319]

1296- اجوبة المسائل / اصول فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

عاملی، حسن بن زین الدین، 959 - 1011 قمری

(āmelī, hasan ebn-e zayn-od-dīn (1552 - 1603

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15616/3

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و سلامه عليك ايها المولى الاجل الفاضل و السيد السعيد الماجد و رحمته و بركاته و بعد فقد نظرت في المسائل التي ارسلتها واجبت التماسك لتحقيق اجوبتها و تفصيلها؛ انجام: هذا ارادة الاصلاح و دلالة على أنهم لا يفعلون و قال يوست ارادة الاصلاح

خط: نستعليق، کا: عبدالله بن حاجی حسین سمنانی، تا: چهارشنبه 2 شوال 1020ق، جا: مدینه منوره؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی ساده، 4 گ (74پ-78)، اندازه: 9/13×20/2 سم [مختصر - ف: 28]

1297- اجوبة المسائل فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

سبط الشهيد، محمد بن حسن، 980 - 1030 قمری

(sebt-oš-šahīd, mohammad ebn-e hasan (1573 - 1621

بیست و شش پرسش همراه با پاسخ آنهاست. آن گونه که در آغاز آمده از مولانا سید شمس الدین محمد بن ابی الحسن (سبط) شهید ثانی است. اگر مراد همان سبط شهید ثانی باشد که نامش ابو جعفر شیخ محمد بن حسن بن شهید ثانی است و متوفی 1030 ق در مکه مکرمه

و مدفون در جوار قبر حضرت خدیجه، وی فرزند ارجمند صاحب معالم و سبط شهید می باشد (؟). با عناوین «ما يقول سيدنا و مولانا دام مجده - ادام الله ظلّه العالی». آخرین سؤال پرسشی است که مرحوم شهید ثانی از محل شهادتش خبر داده و پاسخ شنیده است.

آغاز: الحمد لله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله السلام الهاماً للصواب الظاهر قبول قول الوکیل فیما تحت یده

انجام: و ذلك ما كشف لنفسه الزکی حشره الله مع ائمه الطاهرين.

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 158/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، در برگه الحاقی آخر نسخه قطعه ای به عربی در بیست بیت از سید محمد مهدی طباطبائی ملقب به بحر العلوم کاغذ: فستقی، جلد: تیماج لایه ای مشکی فرسوده، 15 سطر (7×12) [ف: 145]

1298- اجوبه المسائل فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

[کتاب شناسی شیخ بهائی 111-118]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8871/20

آغاز: سؤالاتی که از شیخ بهائی مرحوم کردند و ایشان جواب دادند. المدیون الذي دینه متغرق و مستوعب لا مواله لوافر المال للغير، انجام: والجمل مینا و تحقیق ذلك كله في أصول الفقه من كنز العرفان.

خط: نستعلیق، کان محمد حسن بن محمد علی مازندرانی بارفروشی، تا: با تاریخ 1253ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور سبز عطف و گوشه ها میشن قهوه ای، 2ص (274-275)، اندازه: 22/8×19/3 سم [ف: 197-29/1]

1299- اجوبه المسائل = جواب مسائل بعض الخلان / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il = jawāb-u masā'il-i ba'd-il xullān

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

این پاسخ و پرسش نامه از آثار ارزنده ملا صدر است که در یادنامه ملا صدرا و در دیگر مراجع در ضمن آثار او یاد نشده است. مؤلف در جواب پنج پرسش شاگرد و یا یکی از دوستانش که از محضر او استفاده برده و ملا صدرا نیز در پاسخ او را دوست خود خوانده و در دیباجه این نامه از او با احترام فراوان یاد کرده، این رساله را نگاشته است. جوابها نسبتاً مفصل با رد و ایراد فراوان است. صدر المتالهین در این پاسخ نامه از «تلویحات» و «حکمة الاشراق» شیخ اشراق، و «شفاء» شیخ رئیس و «روضة الجنان» (ظاهراً همان «روض الجنان» ابوالحسن

ص: 771

بن احمد ابیوردی (-966ق) و «ایماضات» میرداماد و از محقق دوانی و از سید المدققین (مراد سید صدر دشتکی است) یاد کرده است.

وی در آغاز مسأله را می آورد و سپس پاسخ آن را زیر عنوان «الجواب» می نویسد. سؤالات از این قرار اند: 1. درباره اختیار و مشیت الهی و این که شرط است در مشیت علم مقدم بر ایجاد و این که شیخ اشراق که وجود علم مقدم را قائل نیست درباره شرط مزبور چه می گوید؛ 2. درباره این که این قاعده متفق علیها که «جوهر، ذاتی اجناس مادون خود است» مستلزم ترکیب مجردات است در خارج و نیز مستلزم ترکب هیولی است از ماده و صورت؛ 3. درباره شبهه ای است که صاحب روضة الجنان (روض الجنان) بر یکی از ادله اثبات هیولی وارد ساخته؛ 4. شبهه ای که خلاصه آن اثبات ماده است برای اعراض؛ 5. اگر حیثیات مکرر اند لازم آید که شخصی مانند زید نیز کلی باشد زیرا حیثیات متعدد دارد. در پاسخ سؤال سوم از شرح خود بر هدایه یاد و سخن خود را از آن کتاب نقل کرده است.

آغاز: وصل الی کتاب من اعز الاخوان الالهیین و اشرف ذوی القرابة الروحانیین مشتملا علی نفایس عرائس اللطف و الکریم مملوا من زواهر جواهر ... و اما المسائل الجلیلة التي طلب الكشف عنها

انجام: یصیر المادة ضرورية، ولكن لیست هی بعینها التي كانت اولاً. هذا ما تیسر لنا فی کشف هذه المسائل و الإبانة عنها من المقال عن توزع البال و اختلال الاحوال فعلیک یا حبیبی وفقک الله و کتب هذه الألفاظ بیده الجانیة الفانیة مؤلفه الفقیر الی رحمة الله الملك القدیم محمد المشتهر بصدر بن ابراهیم اوتی کتابها بیمنیهما.

چاپ: به تحقیق سید جلال الدین آشتیانی، در رسائل فلسفی (قم، دفتر تبلیغات اسلامی: 1362) دنا 245/1 (3 نسخه)]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6222/2

آغاز: برابر؛ انجام: واللہ ولی الجود و الأفاضل، و صلی اللہ علی نبیہ المفضل و آلہ خیر آل، و کتب هذه الألفاظ بیده ... مؤلفه ... محمد المشتهر بصدر بن ابراهیم و کتبه العبد محمد باقر بن زین العابدین فی بلدة قزوین (جمادی الثانی 1034) فی دار الا-خ ... مولانا محمد شریف و الولد الاعز موسی بیگ بن حسینعلی بیگ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر بن زین العابدین، تا: جمادی الثانی 1034ق، جا: قزوین؛ جلد: میسن تریاکی، 12 گ (17 پ- 29 ر)، 23 سطر، اندازه: 19/8×12/6 سم [ف: 9-277]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1719/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، قرن 13؛ کاغذ: نازک اصفهانی، جلد: تیماج قرمز سیر، 13 ص (308-321)، قطع: خشتی، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 9-258]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 909/12

نسخه اصل: مجلس شورا، ش 1720 (تذکر: در فهرست این شماره آمده است اما عکس حاضر مطابق با نسخه ش 1719 مجلس است) [عکسی ف: 3-115]

رفیعا، محمد بن حیدر، 997 - 1080 قمری؟

(rafikā, mohammad-e-bn-e heydar (1589 - 1670

رساله ای فتوایی است با عنوان «مسأله - جواب»، در مسائل ابواب طهارت و صلوة که سید محمد مهدی بن سید رضا حسینی از امیر رفیع الدین محمد طباطبائی نائینی پرسیده و آن را به رشته تحریر در آورده و بر آن مقدمه ای نگاشته است. تعداد 130 سؤال درباره احکام طهارت، 171 سؤال درباره احکام نماز و یک سؤال درباره نیت روزه، جمع آنها 303 مسأله است که سائل آنها را به روش ابواب فقهی تنظیم کرده است.

آغاز: فاتحه مسائل فقه ایمانی دیباچه رسائل علوم خدا دانی حمد عالمیست که هیچیک از انبیا که حلال مشکلات ما سوی اند و کرویمان ملاء اعلا که مرخص بسوال و مقرر بجواب مولاند پرده از جمال شاهد کنه معرفتش نگشوده انجام: قصد اجتناب از آن بکند

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2772

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1114ق؛ واقف: محمد مهدی عماد فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310. کاغذ: الوان، جلد: ترمه، 84ص، اندازه: 20×12سم [ف: 16-20]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1707/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 51گ (313پ - 363ر)، 17 و 15 سطر (9×20)، اندازه: 24×13سم [ف: 8-254]

1301 - اجوبة المسائل / فقه / عربی

شرفی، یحیی بن احمد، - 1089 قمری

(Šarafī, yahyā ben ahmad (- 1678

در پاسخ به سؤالاتی است که از مؤلف در موضوعات مختلف شده است. شاید همان باشد که در «اعلام المؤلفین الزیدية» (ص 705) معرفی شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 160316

ص: 772

آغاز: السؤال الاول فيمن قال: لله على أن أقرأ في كل ليلة الى روح النبي صلى الله عليه وعلى آله

نسخه اصل: كتابخانه واتيكان، رم 1130؛ خط: نسخ نازيبا، كا: احمد بن محمد بن احمد بن علي بن يحيى بن محمد، تا: رجب 1073ق؛ 5ص (580-584) [عكسي ف: 5-11]

1302- اجوبة المسائل فقه - فارسي

ajwibat-ul masā'il

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، 1017 - 1090 قمری

(mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer-e-bn-e mohammad mo'men (1609 - 1679

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22440

آغاز: بسمله مسئله اگر در حال نماز کردن ... شخصی بسیار صلوات بر حضرت پیغمبر بفرستد؛ انجام: نقل من خط مجتهد الزمان مولانا محمد باقر خراسانی خط: نستعلیق خفی، بی کا، بی تا؛ ضمیمه نسخه ش 55 70؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، 17 سطر (6×11/5)، قطع: رقعی، اندازه: 16/2×9/2

سم (رایانه)

1303- اجوبة المسائل / حدیث / عربی

ajwibat-ul masā'il

حر عاملی، محمد بن حسن، 1033 - 1104 قمری

(horr-e 'āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693

نسخه اول پاسخ چند پرسش در خصوص اختلاف نظر محدثان و اختلاف احادیث است که از مؤلف سوال شده، نام رساله در منابع موجود یافت نشد. برای نسخه دوم گزارشی وجود ندارد.

[ریحانة الادب 32/2]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14985/17

آغاز: بسمله، اذا كان الاختلاف بين العلماء بسبب اختلاف الأحاديث من خص فيه ولا ينافي العدالة فلاي شيء تدمون اهل التقوى و تلعنونهم وفيهم من العلماء مثل مولانا محسن الكاشي و محمد تقي المجلسي مع كمال تتبعها في الأحاديث؛ انجام: ورد الاحاديث بغير سبب يعتد به و الاختلاف في الجملة من هذا القبيل ينقسم إلى القسمين المذكورين و بعد تحقق العدالة اذا لم يتحقق الفسق لا يحكم

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 13؛ کاغذ: شرقی، 3 گ (192 پ-194 پ)، 28 سطر، اندازہ: 14×6/5 سم (ف: 37-665)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29719

آغاز: بسمله ما يقول شيخنا دامت افاداته و زادت اذا سبي منفردا او مع ابويه، انجام: نوع من الانواع غير هذين النوعين كما يعلم بالتبع والله اعلم

خط: نسخ جلی خوش، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل اصبهانی، تا: 1126 ق؛ ضمیمه نسخه ش 16884؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج دارای فرسودگی، 9 گی، 18 سطر (8×13/5)، قطع: رقعی، اندازہ: 19/3×12/4

سم (رایانه)

1304- اجوبة المسائل / فقه / فارسی

ajwibat-ul masā'il

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(1628 - 1699) (majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī)

سؤال و جواب های متفرقه ای است در ابواب مختلف فقهی که مرحوم مجلسی بدانها پاسخ گفته است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4077/16

آغاز مسائلی که از جناب فضائل مآب ... سؤال اگر کسی الله اکبر بگوید به قصد دخول در نماز بدون آنکه قصد کند در دل خود که فلان نماز واجبست یا مستحب؛ انجام: جواب مشهور آنست که از منقولات ربع می برد و از عبارت و اشجار قیمت ربع را می برد و از عین آنها نمی برد و از اراضی نه عین می برد و نه قیمت.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 و 13؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 8 گ (58 پ-65 پ)، اندازہ: 15/5×9/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-45]

1305- أجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwabat-ul-masā'il

شرفی، حسین بن ناصر، - 1111 قمری

(- 1700) (Šarafi, hoseyn ebn-e nāser)

جواب سؤالاتی است که هادی بن احمد جلال (-1079) از مؤلف پرسیده و وی بدانها پاسخ گفته است

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1603/7

آغاز: الأصيل بخطاب الوضع محكوم بفضله لحصول شرط النظر و وقوع الفائدة لمعرفة اصله

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم 1130؛ خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن محمد بن احمد بن علی بن یحیی بن محمد، تا: 1073ق،
افتادگی: آغاز؛ 73ص (585-657) [ف:5-12]

1306- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، 1075؟ - 1121 قمری

ص: 773

سؤالات بسیاری برای مؤلف فرستاده شده بود که مؤلف به دلیل

کار زیاد و مریضی فرصت پاسخگویی به آنها را نداشته، لذا در این مجموعه جواب چهار سؤال را داده است.

آغاز: الحمد لله ... و بعد فقد وردت الأسئلة الدقيقة في ضمن العبارات الرشيفة في وقت تشويش الخاطر.

انجام: والمرجو منكم دام فضلکم النظر بعين الانصاف و الاغضاء و تلقى ما رقمناه بالرضا.

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3145/3

آغاز: الحمد لله الموجد بقدرته حقایق المعلومات و المبدع بلطفه نظام الموجودات و الصلاة على؛ انجام: و أفضل الطاعات عند رب السموات و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، گ (88-92)، 12 سطر، اندازه: 10/5

× 15/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-44]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3145/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن سعید بن محمد بن عبدالله مقابی بحرانی نزیل خط از جزایر بحرین، تا: پنج شنبه 16 شوال 1142 ق، به امر سید محمد بن شرف الدین؛ محشی، مصحح، توسط کاتب به اتفاق سید محمد بن شرف بن ابراهیم بن یحیی خندید خطی قطیفی بلادی با نسخه مؤلف مقابله شده؛ 14 گ (92-106 پ)، 12 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-43]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10358/2

آغاز: بسمله هذا سؤال العالم الأ مجد ... ما يقول ركن الشيعة؛ انجام: فقد كثرت فيه الأقوال و لم نقف على.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 74 ص (20-93)، اندازه: 20x11 سم [ف: 32-340]

1307- اجوبة المسائل / اصول فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

جزایری، عبدالله بن نورالدین، 1112 - 1173 قمری

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29299

آغاز: بسمله هذه مسائل عديدة منتخبة من اربعين مسألة سئلتها المولى الاحد الحويزاوي عن السيد السند السيد؛ انجام: بكل سبب على وجه المرضاة و المعاطاة و يحصل الملك بذلك كما صرح به علما ثنا رضوان الله عليهم و الله العالم.

خط: نسخ جلی، کا: اسدالله انصاری، تا: 1285ق؛ ضمیمه نسخه ش 15709؛ کاغذ: الوان، جلد: گالینگور مجداول با اشکال الوان، 15 سطر (8/7×15)، قطع: وزیری، اندازه: 16/5 × 21/5 سم [رایانه]

1308- اجوبة المسائل فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhozī, hoseyn ebn-e mohammad) (- 1768

پاسخ به سى سؤال فقهی است که یکی از مقلدان از ایشان پرسیده است: 1. هل يجوز النكس في المسح و العكس في الرجلين ام لا؟؟؟
2. هل ينجس الماء القليل بالملاقات ام لا؟؟؟ ... 13. هل يجوز للامامية التزويج بالمخالف و بالعكس دائما او منقطعة ام لا و لو تزوجت به عالمة بالحكم او جاهلة هل تحتاج الى طلاق او استبراء منه ام لا؟؟؟ ... 21. هل حكم عصير التمرى و الزبيبي في جميع أحواله كالعنبى ام لا؟؟؟ ... 29. هل تحلل المرأة بوطي المحرم او بمحلل شرط عليه مرة او مرتين سواء كان الشرط في اصل العقد او خارجه ام لا؟؟

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18461

آغاز: بسمله بل المرجو و المسؤول من الشيخ العلامة الفهامة وحيد عصره و فريد دهره؛ انجام: سواء كان اقل مما انفقه او ازيد او مساوياً ... حامداً مصلياً مسلماً.

خط: نسخ، بی کا، تا: 1129ق، واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان 1369؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 5ص، 18 سطر، اندازه: 14×20سم [ف: 16-20]

1309- اجوبة المسائل فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(bahrānī, yūsef ebn-e ahmad) (1696 - 1773

پاسخ سؤالاتی است در ابواب مختلف فقهی و در آن به کتاب های دیگر خود نظیر «الدرر النجفیة» حواله داده است.

1. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 291

آغاز: فيه اولاً جائزة لكن اللازم باطل فالملزوم كذلك لأن الوقت الأول من شرائط وجود ذلك الشخص و تشخيصاته؛ انجام: و هو انه عبارة عن اعادة المعدوم من أنه لا يعقل اعادة المعدوم إذلو كانت جائزة لكان اعادة الوقت الذي حدث

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، برخی از برگ ها جابه جا شده است؛ جلد: تیماج مشکى ضربی، 248گ، 18 سطر، اندازه: 17×21سم [ف: 1-230]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 17071

آغاز: على الضربه الواحده في بيان؛ انجام: ذلك بالادلتين و انه لا ... الجهر ... و الله سبحانه اعلم

خط: نسخ، کا: بحرانی، یوسف بن علی، تا: 1115ق؛ افتادگی: آغاز کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، 17 سطر (11×17) [رایانه]

ص: 774

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، 1118 - 1205 قمری

ebn-e

(vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer mohammad akmal (1707 - 1791

پاسخ های فتوایی است به چند پرسش که از او شده است.

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4077/5

آغاز مسائلی که از خدمت عالیجناب ... سؤال عدالتی که در شهود و امام جماعت معتبر است کدامست جواب عدالت نزد فقیر حسن ظاهر است؛ انجام: با خود گفتم که نشر آنها نمی شود مگر در جوار حضرت امام حسین علیه السلام و فی الواقع چنان شد.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12 (در حیات مؤلف)؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 33 گ (25 پ - 58 ر)، اندازه: 15/5×9/5
سم [محدث ارموی مخ: 1-47]

2. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 108/1 - ج

آغاز: بسمله. و به نستعین. مسایلی که بزرگان و علمایان و دانایان شیعه اثنا عشریه که نام بعضی از آنها در اول سؤال مسئله درج است تحقیق آن را از خدمت ... مولانا محمد باقر ابن ... مولانا محمد اکمل اصفهانی بهبهانی ادام الله ایام افادته نمودند و آنجناب فتوی دادند و این حقیر ... محمد بن عبدالله الحسینی القمی از روی بیاض شاگرد رشید آن جناب ملا محمد حسین بن ملا عبدالوهاب خراسانی جمع نموده و از نظر ... آن جناب گذرانیده. س ملا ابراهیم کزازی: س عدالتی که در شهود و امام جماعت معتبر است کدام معنی از او است ج عدالت نزد حقیر حسن ظاهر است؛ انجام: ج: ظاهرا طریقه فقها آنست که بگفته عمر و عمل نماید. و الله يعلم

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، دنباله آن باید همان باشد که در متن و هامش ص 395 و 396 آمده است، تاریخ آن در ص 395 چنین است: 2 صفر 1270، ولی با شماره دوم (با تاریخ 1219) به یک خط است، پس با این تاریخ درست نیست یا این دنباله به خط دیگری است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی مقوایی، 198 ص (1-64 متن و هامش)، 24 سطر (6/5×13)، اندازه:

21/5×13/5 سم [ف: 350]

سرایانی، محمد حسین بن عبدالوهاب، - 1206 قمری

مؤلف که شاگرد وحید بهبهانی است پاسخ‌هایی را که استادش به پرسش‌های فقهی داده بود در این رساله در یک «مقدمه» و چند «کتاب» و هر کدام در چند «فصل» گرد آورده است. با نقل سبج خود بهبهانی در تایید این رساله عملیه و نامه کوتاهی از او به همین شاگرد و اجازه او که در روز شنبه دهه نخستین ماه سوم 1188 پاک نویس شده است.

آغاز: الحمد لله الذي ارسل لعباده الشرايع و الاحكام و جعل خزانها و اربابها رسوله و اهل بيته

انجام: سؤال آیا دروغ بخوش طبعی جایز است یا نه؟ جواب جایز نیست و الله اعلم

1. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، بی تا، تملک: مظفر علی صادق لاهوری در 1200

[تراثنا: س 13 ش 1-125]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7102

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، 95 گ، 16 سطر (5/10×14)، قطع: ربعی، اندازه: 19×14/5 سم [ف: 16-455]

3. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: 114/3

آغاز: برابر؛ انجام: آخرهم بدعوات واقیات آن ملاذی اختتام پذیرد و الحمد لله علی اختتام هذه العجالة

ترتیب از محمد حسین بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی؛ خط: نسخ، کان حسین بن علی اکبر، تا: 1199ق؛ 40ص (89 - 128)، 21 سطر [ف: 234] 4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1622

خط: نسخ، کا: یعقوب بن ابراهیم نوری، تا: شوال 1200ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 118 گ، 13 سطر (7×13)، اندازه: 17×11 سم [ف: 8-208]

5. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 556/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد آشتیانی، تا: 8 شعبان 1209ق؛ جلد: تیماج مشکی، 108 گ (9پ-117پ)، 12 سطر (10×15)، اندازه: 21×15 سم [ف: 2-186]

ajwibat-ul masā'il

ميرزاى قمى، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمرى

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 18462

آغاز: سؤال در اخبار كثيره وارد شده است كه قرآن ثقل اكبر

ص: 775

است؛ انجام: في النهار فظهر لمن اللقول قول قدماء الأصحاب و الله العالم.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3477

آغاز: مسأله اظهر آنست که مرتد بعد از توبه صحیحہ بدن او پاک می شود و عبادات او صحیح و معاملات او جایز؛ انجام: اگر باذن صاحب خانه داخل شود صاحب خانه ضامن است و اگر بی اذن داخل شده ضامن نیست.

ظاهراً همان «جامع الشتات» باشد، نسخه حاضر از کتاب قصاص تا پایان دیات را داراست؛ خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین ابواحمد حسین بن حسن گلپایگانی، تا: دوشنبه 23 محرم 1290ق، جا: دوايجان ملایر؛ مصحح؛ جلد: کاغذی، 48گ، 21 سطر، اندازه: 17/5 × 21/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-41]

1313- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-ul masā'il

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(1739 - 1816) (mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan)

پاسخ چند سؤال درباره مسائل اصولی، فقهی و کلامی است.

[موسوعة مؤلفي الامامية 516/2]

کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: 76/2

آغاز: سؤال: مجتهد جامع الشرايط را در چه مسئله باید تقلید کرد، آیا در اصول دین میتوان کرد یا نه و ضروری دین کدام است و مخالف آن کیست؟ جواب: در اصل اختیار دین از اقرار بصانع و یگانگی انجام: و در عداله همین قدر بس است که مجتنب از کبائر باشد و اصرار بر صغائر نکند در ظاهر حال و در بند ستر پوشی عیب خود باشد و از اهل بلد و محله او هر گاه سؤال کنی از احوال او بگویند که ما بغیر خوبی از او چیزی ندیده ایم، والله العالم.

خط: نسخ، بی کا، تا: 1249ق؛ جلد: تیماج قهوه ای با عطف گالینگور مجدول، 13 گ، 25 سطر، اندازه: 15×21سم [ف:]

1314- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-ul masā'il

بهبهانی، احمد بن محمد علی، 1191 - 1235 قمری

(behbahānī, ahmad ebn-e mohammad 'alī (1777 - 1820

تاریخ تألیف: شعبان 1221ق؛ محل تألیف: مرشد آباد

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13701/3

آغاز: بسمله احمدالله علی ما أنعم و اصلي علی سید العرب و العجم؛ انجام: چون خواهر مادر او میشود والله العالم تمت اجوبة المسائل الواقعة في بلدة مرشد آباد علی يد مؤلفها الجاني في شهر شعبان المعظم في شهر سنة 1221 من هجرة النبوية.

خط: نستعلیق زشت، بی کا، تا: 1298ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا 7گ (13-20)، اندازه: 17/3×10/5 سم [ف: 12-360]

1315- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

مؤلف در این رساله، ابتدا خوابی که دیده است تعریف می کند و آن گاه پاسخ پنج سؤال را می دهد که عبارت است: 1. آیا جسد مؤمن در خاک می پوسد؟؛ 2. حکم نماز بین مشرق و مغرب؛ 3. سؤال از آیه «كنت عليهم شهيدا مادمت فيهم»؛ 4. مراد از جنت و نار در حدیث «ما منكم من احد الا وقد عاين الجنة و...»؛ 5- معنی حدیث «أنا أخبركم عن اخ لي كان من اعظم الناس»

آغاز: بسمله حمدله أما بعد فيقول العبد المسكين ... ان بعض الاخوان في الله طلب مني ان اذكر له مضمون رؤيا رأيته و اكتبها له فاعتذرت اليه

انجام: و رأيت بعد ذلك ما لم يره غيري من جميع الاثمه. و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 717/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1237ق؛ کاتب آن را برای خود نوشته؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه، 27 سطر (10×15)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 2-823]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1730/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر خط: تحریری، کا: صادق بن حسن بلوچ کرمانی، تا: 26 ذیقعده 1253ق؛ با مهر کاتب (بیضی)؛ 3ص (131-133) [عکسی فی: 1]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1177/4 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد الحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن 13؛ در دنبال این بخش چند بیت مناجات و متن دعاء اللهم اني اسالك بمعاني جميع ما يدعوك به ولاة امرک» با خط نسخ زیبا یادداشت شده است؛ 1 گ (33-34) [ف: 23-678]

ص: 776

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

از مؤلف نامه هایی گزارش شده که در پاسخ به سؤالات مریدانش نگاشته است. اکثر این نامه ها کوتاه است و موضوع آنها هم متفاوت است. تعدادی از این نامه ها که بیشتر با عنوان «جواب المسائل» و ... در فهرس آمده و عنوان خاص دیگری به آن داده نشده ذیلاً معرفی می شود و حتی ممکن است برخی از آنها همانند باشد ولی چون فاقد آغاز بوده، امکان تطبیق نداشته است.

غیر همانند: 1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 717/7

جواب پرسش هایی است از این دست: علت نورانی بودن برخی گیاهان در شب چیست؟ آیا می توان بر برخی از اموات ترحم کرد؟ علت خونی که در تخم مرغ و شیر دیده می شود چیست؟ چه گناهی به شیطان نسبت داده می شود؟ سؤال از حدیث «ان الله وادیا من ذهب، پرسش در خصوص ستاره زهره، پرسش از حدیث «ان الارض یستصرخ و تستغیث الی الله تعالی من ثلاث: من دم حرام صب علیها و من غسل من زنا و من النوم علیها قبل طلوع الشمس، سؤال از آیه «لاترغ قلوبنا»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1237ق؛ کاتب آن را برای

خود نوشته؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه، 27 سطر (15×10)، اندازه: 21×14/5

سم [ف: 2-824]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26659

آغاز: بسمله حمدله و بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی انه قد التمس منی الاکرم العالم، انجام: قلبه علی الحق فیکون حتی یطمئن مومنا موحداً

خط: نسخ خفی، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ ضمیمه دارد؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، مختلف السطر (15×9)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 20/5 × 15

[رایانه]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9295/2

پاسخ به مسائل تفسیری و غیره؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 12 ذیقعد 1294ق؛ کاغذ: آهار مهره شکری، جلد: تیماج مشکی، 22 سطر [ف:

353-11]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 19100

آغاز: بسمله صدرت من الاستاد المحقق الدقيق ... اعلم؛ انجام؛ وان لم يكن مما تعلم به البلوى فاطلب بحكمك ما يعرفه أهله و السلام
خط: نسخ خفی، بی کا، تا: قرن 13؛ ضمیمه نسخه ش 18167؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، مختلف السطر (5/9×16)، قطع: وزیری
کوچک، اندازه: 14/5
× 21/5 سم (رایانه)

5. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 199/2

سؤال و جواب است با عنوان «قوله ادم الله بقائه، اقول، قوله، جوابه»؛ بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-33]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15767/6

آغاز: قال سلمه الله تعالى و حقيقة بين النبوة و الولاية. اقول النبي في ظاهر اللغة هو الانسان المخبر عن الله بغير واسطة؛ انجام؛ و طريق
النار فاجتنبوه لعلكم تهتدون و السلام على من اتبع الهدى. پاسخ به پرسش های است درباره نبوت و ولایت، المراد من آن الولاية باطن
النبوة، معنی الحديث داخل في الأشياء لا كدخول شيء و خارج عن الأشياء لا كخروج شيء، معنی یا نعیمی و جنتی، طريقة الرياضة و
...؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ رکابه دار؛ جلد: تیماج فرنگی 2 ص (83-90)، 16 سطر، اندازه: 11/5 × 15/5 سم [ف: 44-
54]

7. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 166/2

آغاز: لسراقة بن مالك لما سأله من هذا فقال اعملوا فكل ميسر لما خلق له و كل عامل بعمله لكن تلك الغاية و اما قدر بقاء جنينها في
بطنها فكما مر من انه قد بقي في الكون الجوهري؛ انجام: قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا و كنا قوما ضالين الايات و هو ظاهر و الحمد لله رب
العالمين و صلى الله على محمد و آله و كتب احمد رساله ای کوتاه در پاسخ پرسش های که از وی شده و تألیفش در سال 1227 ق پایان
یافته است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمدباقر اصفهانی، تا: ذیقعده 1227 ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، 11 گ، 17
سطر، اندازه: 17/5 × 22/5 سم [ف]

8. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1711/4

قطیفی معنی و مفهوم آیه شریفه سبع سنابل و نیز حدیث الف الف عالم، الدلیل علی النبی و الولی من العقل و ... از احسائی سؤال نموده
و او پاسخ داده است؛ خط: نسخ، کان احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238 ق؛ توسط حاج سید سعید

طباطبایی در 1332 به کتابخانه تحویل گردیده است؛ واقف: حسن بن علی دهنوی، تاریخ وقف: 1252؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد:
تیماج یک لای مشکی، اندازه: 15×10 سم [ف: 1295]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18356

آغاز: بسمله و به ثقتی حمله و صلی الله علی محمد؛ انجام: اعلم ان الله سبحانه كان ولا شيء ... معهما من خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1251ق، کاغذ: شکری، جلد: گالینگور، 18 سطر (8×14)، اندازه: 21×12سم (رایانه)

10. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2239/2

آغاز: ما معنی قول العلماء أن كلمة لا اله الا الله منطبقه على جميع مراتب التوحيد؛ انجام: فلم يكن بين الاية و الرواية منافات و الله سبحانه ولي التوفيق و الحمد لله رب العالمين.

رساله ای است استدلالی در پاسخ به سؤالات سائلی با عناوین «قال - اقول» در موضوعات مختلف از جمله معنی کلمه لا اله الا الله، حذف «ی» بدون حرف جازم در کریمه «و اللیل اذا یسر» و

ص: 777

همچنین و اذا الوحوش حشرت و حوش که مکلف نیستند چرا حشر برای آنها باشد؛ خط: نسخ، کا: احمد هروی و عبدالعلی نیشابوری، تا: 1252ق؛ افتادگی: آغاز؛ متأسفانه به دلیل عدم مقدمه و دیباچه نام کتاب دانسته نشد؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 25گ، 17 سطر، اندازه:

15/5 × 20/5 سم [ف: 5-609]

11. قم؛ فاضل قاینی؛ شماره نسخه: 148

کا: ابوالقاسم واعظ حسینی یزدی، تا: 1253ق تراثنا، س 13 ش 2 و 3-335] 12. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 563/3

آغاز: بسمله ... انه قد بعث الی الاجل ... مسایل پرید جوابها علی حال اشتغال البال بیواعث الدنیا و الأمراض مانعة من التوجه ولكن لا بد من ایراد ما يحصل به التنبيه علی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1262ق؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، اندازه:

16×22 سم [ف: 303]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 14243

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین؛ انجام: خامس و ستون بعد الماتین و الف خط: نسخ، کا: عبدالجلیل، تا: 1265ق، کاغذ: نباتی، جلد: میشن، 18 سطر (8×13)، اندازه: 14×22 سم [الفبائی: - 22]

14. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1801/9

رسالة في جواب بعض مسائل؛ خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خوبی، بی تا؛ اهدایی شیخ محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکى، 4گ (99-103)، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-1058]

15. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1801/12

رسالة في جواب مسائل؛ خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خوبی، بی تا؛ اهدایی شیخ محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکى، 5گ (113-118)، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-1058]

16. مشهد، شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/27

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 12گ (234-245پ)، اندازه: 15/5

× 21/5 سم [مؤید: 1-156]

17. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9577/18

کا: سید علی اصغر پسر محمد قاسم طباطبائی زواره ای، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 4 گ (330-333ر)،
35 سطر (14×28)، قطع: رحلی، اندازه: 22×39 سم [ف: 17-411]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 8281

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين؛ انجام: تعليم من سياق كلامنا فتدبره و السلام ختام و صلى

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: نباتی، جلد: پارچه ای، 12 سطر

(6×11)، اندازه: 10×16 سم [الفبائی: 22]

19. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 595/17

آغاز: بسملة. ايها العالم الاجل اسئل جنابك أن تعطيني دعاء؛ انجام: و اضطراب الاراء لاختلاف الاحاديث.

پاسخ سؤال های گوناگون و پاسخ های کوتاه است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر هزار جریبی ولوئی دانکه از محال استر
آباد، بی تا؛ کاغذ: فستقی الوان، جلد: میشن مشکی ضربی، کص (392-394)، 17 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 5-103]

20. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 671/8

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد حسن حسینی زنوزی، بی تا؛ واقف: شهید؛ جلد: تیماج قهوه ای، 24 سطر، اندازه: 12×31 سم [ف:
(365)

21. تهران: ادبیات، شماره نسخه: 358/11

بی کا، بی تا [ف: 3-58]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6616 خوئی

آغاز: الحمد لله رب العالمين اما بعد فيقول ... احمد بن زين الدين ... قال واريده من جنابك الاستكشاف عن كيفية صدور
الموجودات؛ انجام: والا فحسبهم الإيمان بما جاء من عند الله و عند رسول الله ... قد تم كتابته ببلدة الكاظم (عليه السلام) في شهر شعبان
من شهور سنة 1254

خط: نسخ و ثلث، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماجی قهوه ای ضربی دارای ترنج، 8 ص (223-231)، قطع:
خشتی [ف: 7-298]

23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6366

آغاز: بسملة، الحمد لله رب العالمين؛ انجام: الفكر الفاتر و النظر القاصر وقع الفراغ السادسة و العشرين و الماتين و الاف خط: نسخ، بی

کا، بی تا [الفبائی: 173]

1317- اجوبة المسائل / گوناگون / عربی و فارسی

ajwibat-ul masā'il

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

غیر همانند: 1. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1078/7

آغاز: اما بیان معنی لا جبر ولا تقویض

پاسخ چند سؤال در مباحث کلامی؛ خط: نسخ، کا: میرزا حسین بن غلامحسین نهاوندی، تا: 1237 - 1239ق؛ 10گ (176-186)،

اندازه: 20×15سم [ف:3-53]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37326

آغاز: بسمله. این چند کلمه سوال و جوابی است که از حضرت شیخ المشایخ جناب شیخ احمد احسائی سوال کرده اند و آن بزرگوار جواب فرموده اند؛ انجام: بسبب سختی زمین و تصدیع کشیدن مثلا بنحو مذکور باشد و الله يعلم

مسائل مختلف فقهی و غیر آن که از وی سوال شده پاسخ داده

ص: 778

است. پرسیده شده است که حکام شرع که در کتب فقها آمده که آنها در زمان غیبت باید متوجه امور صغیر، غائب، سفیه بوده باشند چه کسانی هستند اگر مراد شیخ الاسلامهائی است که سلاطین نادان تعیین می کنند چگونه حکم چنین شیخ الاسلامها مشروع خواهد بود. شیخ جواب داده مراد مجتهد جامع الشرائط است.؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد کاظم، تا: چهارشنبه آخر شوال 1207ق؛ اهدایی رهبری، مهر 1386 کاغذ: نخودی، جلد: تیماج یک لای قهوه ای، 14گ، 20 سطر، اندازه: 21×16سم [اهدائی - ف:3-26]

3. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 69/1

آغاز: باشد چه این هیكل ماخوذ از جنت است و بسبب ایمان ایشان و اقرار در عالم ذر خلق کرد کفار را و منافقین را از سجین که عبارت از صورۃ شیطانیه و هیكل شرک و کفر باشد؛ انجام: پس خلق کرد مؤمنین قلوب ایشان را و ابدال ایشان را از علیین که صورت ایمان و هیكل او چند باشد

رساله کوتاهی در پاسخ به برخی سؤالات کلامی است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکى، 16گ (1ر-16پ)، 21 سطر، اندازه: 21×15 [ف]

1318- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-ul masā'il

کوثر همدانی، محمد رضا بن محمد امین، - 1247 قمری

(ebn-e rezā kowsar-e hamadānī, mohammad mohammad amān (- 1832

[فهرستواره منزوی 75/9]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9287

آغاز: بسملة الحمد لله فاعل كل محسوس و معقول؛ انجام: ریزه سیمین را سپهر هشتمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا، 16 سطر (11×15)، اندازه: 25×19سم [الفبائی: 23]

1319- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

آل عبدالجبار خطی، محمد بن عبد علی، - 1259 قمری

āl-e 'abd-ol-jabbār-e xattī, mohammad ebn-e 'abd-e

(all (- 1843

مؤلف به هفت سؤال در تفسیر و کلام و فقه به طور استدلالی و مفصل پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله و صلی الله علی خیر خلقه ... مسائل وقعت من بعض الاخوان فاجبت حفظها بالكتابة، الأولى هل الحسين افضل الشهداء حتى جده.

انجام: كما صرح به العقل و النقل و للبسط محل آخر و فيما حصل هنا كفاية و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1807/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 26 گ (113 پ - 139 ر)، 22 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 5-192]

1320- اجوبة المسائل = قيام المفاعيل (رسالة / عرفان و تصوف / عربی

(r ajwibat-ul masā'il = qiyām-ul mafā'il)

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به سه پرسش است که برخی از برادران از سید رشتی پرسیده اند و وی بدانها پاسخ داده است با این عناوین: 1. ان المفاعيل قائمة بفعل الله بالقيام الصدورى و بالحقیقة المحمدية بالقيام الركنی، فما حال الفعل نفسه؟ 2. الاختلاف في الاجابة و الانكار و ظهور المراتب للوجود و تقدم بعضها على بعض هل هو بفعل الله أم لا؟ 3. تعليم عمل و ذكر يورث فتح النور و رفع الشك و الأوهام و الخطورات القلبية

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد الجاني ... الرشتی. ان هذه كلمات امليتها جوابا لمسائل بعض الاخوان صانه الله.. قال سلامه الله. يا سيدى اطال بقاكم، تفضل على بكشف الحجاب و الاستار عن هذه المسئلة و هي أن المفاعيل قائمة بفضل الله بالقيام الصدورى و بالحقیقة المحمدية بالقيام الركنی انجام کتاب: فهناك يؤثر كل ذكر تذكّر الله به و يفعل كل اسم تدعو الله سبحانه به، فتكون كالسراج يضيئ نفسك و غيرك. و السلام عليكم و رحمة الله

چاپ: در «مجموعه الرسائل» او ش 20 به نام «رسالة قيام المفاعيل» تبریز، 1337 ق، سنگی

1. قم: مركز احیاء؛ شماره نسخه: 3488/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، 3 گ (208 ر - 211 پ)، 22 سطر،

اندازه: 21×15سم [محدث ارموی مخ: 1-47]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2116/15 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1250ق؛ 8ص (328-335) [عکسی ف: 1-109]

3. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1632/6

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید حسین شیرازی، قم؛ بی کا، تا: 1259ق؛

ص: 779

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1273ق؛ 4ص (ص 109-112) عکسی ف: 1-110]

1321- اجوبة المسائل گوناگون / عربی

ajwibat-ul masā'il

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

مؤلف که از مشایخ شیخیه است دارای رساله های کوتاه بسیاری است که در پاسخ سؤالات مریدان خود نگاشته است، برخی از آنها به علت تشابه در عنوان بدین نام و یا نامی مشابه آن در فهرس گزارش شده که در این بخش این رساله ها را در یک جا گرد آورديم و اگر توضیحی در فهرس بوده بدان افزوده ایم. بنابر این نسخه های زیر غیر همانند اند گرچه ممکن است برخی از آنها که فاقد آغاز و انجام است با برخی دیگر همانند باشد ولی برای ما قابل تشخیص نبوده است.

غیر همانند: 1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1092/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى یک لایى نرم، 77ص (1-78)، ابعاد متن: 10×15، اندازه: 14×20سم [ف: 3-851]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26666

آغاز: بسملة حمدله فيقول العبد.. الجاني كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي آن جناب المفخم المعظم؛ انجام: اسقل او في المتوسطات كالواحد الساري النازل في مراتب الاعداد.

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: قرن 13؛ ضمیمه نسخه ش 26659؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، 23 سطر (9×15/5)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 15×20سم (رایانه)

3. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2242/4

آغاز: بسملة، حمداله اما بعد فيقول العبد الجاني و السير الفاني كاظم ... انه قد اتت مسائل عويصة غريبة من جبل عامل بعض العرفاء و الازكياء يريد الجواب؛ انجام: و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم.

یکی از عرفای جبل عامل یازده سؤال از معانی و تفسیر برخی از آیات و احادیث پرسیده و او با استدلال پاسخ داده است، عناوین آن «قال سلمه الله - اقول» می باشد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میسن عنابی با ترنج و سرترنج، 21 سطر، اندازه: 21×14/5

سم [ف:6155]

4. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 263/2

فارسی، خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی

2گ (32-33)، 25 سطر (16/5×10)، اندازه: 21×15 سم [ف: 269]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26662

آغاز: بسمله حمد له ... و لعنة الله على اعدائهم و مخالفهم و مبغضهم و منكرى فضائلهم ابد الابدين؛ انجام: فلا يمكن لما ذكر من الحديث الا ان الاشارة لجميع ما اراد فقد حصلت و الله سبحانه ... عليه.

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1238ق؛ ضمیمه نسخه ش 26659؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، 23 سطر (15/5×9)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 20×15 سم (رایانه)

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26665

آغاز: بسمله حمد له ... اما بعد فيقول العبد الجاني كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي ان المولى الاجل زبدة الأطياب؛ انجام: ما حسن مما فانك فانه ذو الفضل العظيم و المن ... و هذه اشارة الى حكماء تريده و تطبه على التفضيل خط: نسخ خفی، بی کا، تا: 1238ق؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، 23 سطر (15/5×9)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 120×15 [رایانه]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29432

آغاز: بسمله حمد له أما بعد فيقول العبد الجاني و الاسير الفاني كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي المولى الأجل؛ انجام: فقد حصلت و الله سبحانه خليفتي عليك و لا حول و لا قوة الا بالله العظيم و الحمد لله رب العالمين و صلى على محمد و آله الطاهرين خط: نسخ جلی، بی کا، تا: 1254ق؛ ضمیمه نسخه ش 29426، 5 برگ در اخبار و غيره ضميمه دارد؛ واقف: حاج شيخ محمد باقر سروقده رضوی؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: تیماج، 21 سطر (16/5×9/2)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: 22/5×15 سم (رایانه)

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11245

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمين؛ انجام: حرره على ولد ملا محمد مهدی خط: نستعلیق تحریری، کا: علی بن محمد مهدی، تا: 1254ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای، 18 سطر (16×10)، اندازه: 20×14 سم (رایانه)

9. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1632/7

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... يقدم العذر الى ذلك الجنب المستطاب المرجع الأولى الأفئدة و أولى الألباب من تأخير رسم الجواب؛
انجام: لأنها المقصود في الایجاد و ماسواها أنما خلقت لها كما يفصح عنه قوله تعالى في الباطن و اصطنعتك لنفسی و قوله

پاسخ چندین سؤال فلسفی است که نام سائل در نسخه نیامده، برخی سؤالات چنین است: المسألة الأولى هل يصدر من الواحد اكثر من واحد أم لا؟ المسألة الثانية ما اول صادر عن الله عزوجل؛ نسخه اصل: کتابخانه سید حسین شیرازی، قم؛ بی کا، تا: 1259ق، افتادگی:
انجام؛ 7ص (218-212) [ف:5-70]

10. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/9 - ج

ص: 780

آغاز: بسمله. حمدله... فيقول... كاظم بن قاسم الحسيني الموسوي الرشتي أن بعض الاخوان... قد سئلني عن مسألة؛ انجام: افان ما ذكرنا كفاية لمن اراد الصواب والحمد لله رب العالمين في المبدء والمآب قد فرغ من تسويد هذه العجالة مؤلفها يوم الجمعة من العشر الآخر من شهر رجب المرجب سنة 1233

پاسخ به پرسش یکی از دوستان است؛ کا: نجف آبادی، تا: در 18

شوال 1260ق؛ 8گی (115پ - 122پ) [ف: 353]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/17

آغاز: الحمد لله رب العالمين... ان بعض الاخوان ايده الله تعالى بالايمان و اوصفه بمنه و كرمه الى حقيقة الايمان؛ انجام: و لم يتبين لي صحة ما ذكروا و الله الهادي إلى سواء السبيل.

پیرامون ادله احكام و اين كه آيا آنها چهار يا دو تا می باشند و اصل در اشيا حرمت است يا اباحه، رشتی با تفصيل و به سبک مخصوص خود پاسخ گفته با آوردن شواهدی از آیات کریمه و احادیث شریفه؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم خوئی، تا: 1264ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 21گ (61ر - 82پ)، اندازه:

13×26سم [ف: 23-59]

12. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2322/2

آغاز: الحمد لله... اما بعد فيقول العبد العزيز الفقير الحقير الجاني... أن بعض الاخوان ايده الله تعالى بالايمان و اوصله بمنه و كرمه الى حقيقة الايقان... قال سلمه الله أما بعد فيا سيدي و مولايي و معتمدي لما عملت لطفك و شفقتك؛ انجام: و في السابع تضرمة بنار التصعيد القوية حتى يصعد الجسد كله الى القبة و يبقى الثقل نشب الاحمر... و هذا الصاعد هو الأرض المقدسة و هذا هو الجسد الجديد هذا آخر ما اردنا ايراده في جواب هذه المسائل رسالهای متوسط در مباحث كلامی و اعتقادی كه در پاسخ به پرسش های شخصی كه نامش در رساله نیامده نگاشته و به قول مؤلف سؤالات را به عنوان متن و پاسخ هایش را شرح بدان تلقی کرده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثاني 1270ق؛ 34گ، 21 سطر [ف مخ: 1-136]

13. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 479/5

آغاز: قال مسألة هل يتحقق التقليد للمجتهد باخذ بعض المسائل مع العزم على الأخذ بالجميع عنه ام لا بحيث لو اراد العدول الى غيره فيما عزم على الأخذ به عنه؛ انجام: فرجة قديمة لیتیميز كل واحد عن الاخر فيكونون خمسة و اذا كانوا خمسة و جب أن يكون بين كل اثنين من الخمسة فرجة قديمة فيكونون تسعة فاذا كانوا تسعة كانوا سبعة عشر وهكذا بلا نهاية و هذا ظاهر

پاسخ به سؤالاتی است درباره تقلید، حقیقت وضع، جبر و اختیار، جابلقا و جابرسا، ناسخ و منسوخ، سهو النبي (صلی الله علیه و آله و سلم)، جن، معنی حدیث فرجة، كه با عناوین «قال - اقول» برگزار شده است. خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 20گ، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-50]

14. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1969/3

آغاز: بسمله، حمدله، فقد سالت یا اخی ... ان اکتب لك الطريق الذي یوصلك الی ما هو المطلوب فی الدارین

خط: نسخ، کان محمد بن ابراهیم علی آبادی، بی تا، کاغذ: اصفهانی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، 4 گ (63-67)، اندازه: 17×10 سم
[ف: 3-1109] 15. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2550/2

بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی زرد، 5 گ (30-35)،

اندازه: 21×12 سم [ف: 4-1339]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2686

آغاز: سؤال و ما یقول سیدنا فی الاجتهاد و علامه المجتهد فانی وقف علیها و لم اعتبر بقول غیر کم؛ انجام: لا طلقت عنان القلم فی هذا
المیدان و فیما ذکرنا کفایة

حاوی مسائل فقهی (در ابواب مختلفه) که در برخی از آنها به استدلال پرداخته؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین افشار خرقانی، تا: 1257ق؛
واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: آهارمهره فرنگی نباتی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، 218 گ، 21 سطر، اندازه:
22×16 سم [ف: 5-371]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13545

آغاز: بسمله و ما یقول سیدنا فی الاجتهاد، انجام: و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

در رایانه بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، 23 سطر (9×16)، اندازه: 21×15 سم (الفبائی: 23)

1322- اجوبة المسائل = جواب مسائل متفرقه / پاسخ پرسش ها / عربی و فارسی

ajwibat-ul-masā'il = javāb-e masā'el-e motefarreqe

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

از سؤال کننده در دیباچه رساله با عنوان «بعض الدیانین الذین میزوا الماء من التراب و فرقوا بین القشر و اللباب» یاد شده و گوید: «وی
مسائلی چند مشکل و غامض بر من عرضه داشت و پاسخ خواست که دانشمندان و حکیمان از فهم و حل آنها فرومانده اند و برای دریافت
پاسخ آنها شتاب داشت. اما من که اسیر موانع و شواغل و در حال سفر بودیم، پاسخ به سؤال های او را بتأخیر افکندم تا پس از 6 ماه که به
مشهد خراسان رفتم و به هنگام بازگشت به وطن خود کربلا، مسائل مذکور را پاسخ گفتم، سؤال او را متن و پاسخ خود را شرح قرار دادم.
مسائل مزبور عبارت است: 1. براهین عقلی اثبات نبوة خاصه و ولایة خاصه؛ 2. برخی اسرار عبادات مانند نماز و حج و زکات؛ 3. سخن

درباره اسرار غیبت امام زمان (علیه السّلام)؛ 4. توجیه انسداد باب علم؛ 5. جبر و تقویض و وجه جمع بین آیه «وأن لیس للانسان الا ما سعی و آن سعیه سوف یری» و آیه «لاراد لقضائه و لا معقب» و نیز حدیث «اذا جاء القدر عمی البصر»؛ 6. فرق میان

ص: 781

دنیای ممدوح و دنیای مذموم؛ 7-8 تفسیر و تاویل آیه «کمثل الشیطان اذ قال للانسان اکفر»؛ 9. سؤال از حکم فقهی «صورت بطلان نماز طواف در اثر جهل به حکم» و وجوب یا عدم وجوب قضاء آن؛ 10- حکم غفلت مکلف در آغاز بلوغ از لزوم علم به احکام اجتهادا یا تقلیدا؛ 11. مسأله جواز بقاء بر تقلید میت و عدم جواز؛ 12. سؤال از اینکه اگر کسی اصول عقائد خمسه را با برهان قطعی ثابت نتواند کرد و منکر ضروریات نیز نگردد، محکوم به کفر است یا اسلام؛ 13. جواز اقتداء اعراف اعلم در نماز جماعت به امامی که در معرفت و دانش کمتر از اوست؛ 14. اذکار و دعاهای وارده و غیر مأثوره افضل اند از قرائت قرآن مجید؛ 15. کوشش برای تحصیل معاش و انفاق بر عیال طلب دنیای مذموم به شمار می آید یا نه؛ 16. در حال «سعی» که در افعال حج است پوشیدن مسح کفش مخصوص صحیح است؛ 17. استخاره و طریق مجرب آن؛ 18. عمل به مضمون استخاره واجب است یا خیر؛ 19. در خواست تعلیم ذکری مجرب؛ 20. درخواست تعلیم آداب سلوک. در ضمن پاسخ به این سؤال، متن نامه ای که در پاسخ ملا عبدالرزاق به فارسی نوشته آورده است.

1. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2242/3

آغاز: بسمله، قال سلمه الله تعالى ما الحكمة في غيبة امام زماننا عليه السلام وعجل الله فرجه مع أن ظهوره عليه السلام رفع الفساد و استلزام قطعية الاحكام الالهية و غيبته تستلزم العمل بالشك و الظن و عدم اطمینان بصحة العمل؛ انجام: لان لهم عندالله مقاما عظيما و جاها منيعا منيعا.

18 سؤال و پاسخ است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میشن عنابی با ترنج و سرترنج، 21 سطر، اندازه: 14/5×21 سم [ف: 5-614]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 66/1 خوئی

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول العبد الجاني ... كاظم بن قاسم الحسيني ... قال سلمه الله أن تبين لنا اثبات النبوة؛ انجام: و اما افضل الاذكار فقد ذكرنا انه الصلوة ... و آله الأطهار خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا؛ در نسخه ما سؤال 7 وجود ندارد و پس از مسأله 6 مسأله 8 آمده؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماجی قهوه ای ضربی دارای ترنج، 129 ص (2-131)، قطع: خشتی [ف: 7-295]

1323- اجوبة المسائل / فقه / عربی و فارسی

ajwibat-ul masā'il

کرباسی، محمد ابراهیم بن محمد حسن، 1180؟ - 1262؟ قمری

(1767 - 1846) karbāsī, mohammad ebrāhīm-e-bn-e mohammad hasan

پاسخ چندین پرسش است در اجتهاد و تقلید و غیر آن است و شاید بخشی از یکی از کتاب های مؤلف باشد که در مجموعه حاضر آمده است.

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4233/3

آغاز: من افادات أسوة الفضلاء... سؤال هل يجب البقاء على تقليد المجتهد اذا مات الجواب الاظهر نعم لأن العدول الى آخر رد عليه؛ انجام: السابع لو بلغ خبروفات المجتهد ولم يعلم بل ولم يظن كما لو أخبر به فاسق كان وظيفته البقاء قوة واحداً للأصول و لو ظن به من غير طريق يكون حجة فكذلك الاستحالة السابقة.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 4 گ (127-131)، 13 سطر، اندازه: $11/5 \times 17/5$ سم [محدث ارموی مخ: 1-45]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1053

آغاز: کتاب النکاح، سؤال: شخصی صبیہ خود را در طفولیت عقد کرد؛ انجام: موجود: فمن الوارث منهما الجواب الوارث بی کا، تا قرن 13، افتادگی: آغاز و انجام رساله عملیه، اهدائی حاجی محمد ابراهیم کلباسی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم نرم یک لای، 120 گ، 19 سطر (8×13)، اندازه: $20/5 \times 15$ سم [ف: 3-836]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12228/2

آغاز: هذه مسألة من املائات مولانا الحاج محمد ابراهيم الكلباسي الأصبهاني (رحمه الله) سؤال: هل يجب البقاء على تقليد المجتهد اذا مات؟ جواب: الاظهر نعم لان العدول الى الآخر رد عليه؛ انجام: السابع: لو بلغ خبروفات المجتهد ولم يعلم بل ولم يظن كما لو أخبر به فاسق كان وظيفته البقاء قولاً واحداً للأصول و لو ظن من غير طريق يكون حجة له كذلك الاستصحاب السابقة.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد امین خوئی، تا: جمادی الاول 1339 ق، جا؛ تهران؛ اختلاف نسخه در حاشیه آمده است، ترقیمه: تمت بالخیر فی عاصمة طهران صانها عن انواع الفتن و الحدشان فی شهر جمادی الأولى سنة 1339، محمد امین خوئی؛ کاغذ: دفتری خط دار، 3 گ (7-9)، 20 سطر، اندازه: 18×10 سم [ف: 31-43]

1324 - اجوبة المسائل / كلام و اعتقادات / فارسی

ajwibat-ul masā'il

نوری، محمد تقی بن علی محمد، 1201 - 1263 قمری

(1787 - 1847) (nūrī, mohammad taqī ebn-e 'alī mohammad)

سؤالاتی است اعتقادی که مردم آمل از مؤلف پرسیده اند و مختصراً به آنها پاسخ داده است.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3462/6

آغاز: قبله الاسلاما بفرمایند درباره اینکه آیا فشار قبر و سؤال نکیر

و منکر حق است یا نه؛ انجام: با اینکه بعضی از سؤالها مکلف به و جزء ایمان نیستند اعتقاد اجمالی در صحت ایمان کفایت خواهد کرد و الله الموفق و المعین خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد صادق بن عبد المجید بن محمد صادق نوری، تا: 1260ق؛ مصحح: 4گ (152ر-156ر)، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-43]

1325- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی-عربی

ajwibat-ul masā'il

آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی، 1192 - 1265 قمری

(1778 - 1849) (ārānī kāšānī, qolām rezā ebn-e mohammad 'alī)

سؤالات و جواب های بسیاری است بیشتر مربوط به فروع فقہی که مؤلف بدانها پاسخ گفته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 190

آغاز: سوال، صاحب نفاس هر گاه یقین داند که مدتش از ده می گذرد او را استظهار باید نسخه اصل: کتابخانه امامزاده محمد هلال - آران. سؤالات و جواب های بسیاری است بیشتر مربوط به فروع فقہی که مؤلف بدانها پاسخ گفته است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ شاید نسخه اصلی؛ 402ص [عکسی ف: 1-214]

1326- اجوبة المسائل / فقه / عربی و فارسی

ajwibat-ul masā'il

رضوی مشهدی، محمد بن حبیب الله، - 1266 قمری

(1850 -) (razavī mašhadī, mohammad ebn-e habīb-ol-lāh)

مشمول بر مسائل فقہی گوناگونی است که از مؤلف سؤال شده و او پاسخ گفته و در برخی از مسائل به استدلال نیز پرداخته.

عناوین به طور سؤال و جواب است و شامل 27 کتاب می باشد: کتاب الشركة، حواله، وكالة، لعان، مضاربه، ارث، غضب، وصیة، احیاء الموات، سؤالات متفرقه، اطعمه، طهارت، صلاة، زکات، خمس، وقف، حج، نکاح، طلاق، بیع، اجاره، قضاء، هبه، رهن، اضمآن، دماء، صلح، حبس.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6706

آغاز: سؤال چه می فرمایند علمای امامیه و فقهای اثنا عشریه در این مسأله شرعی که: زید نامی ضعیفه را متعه خود کرده در مدت یک ساعت دو ماه بعد از انقضای مدت متعه با زید همان ضعیفه را معقوده خود کرده و بعد معلوم شده که ضعیفه از همان ایامی که متعه بوده صاحب اولاد شده آیا این عقد صحیح است و بر فرض صحت عقد این ضعیفه در خانه این شخص چه قسم است. جواب ضعیفه در خانه

این شخص حلال و عقدان صحیح است چون ضعیفه مذکوره متعه این شخص بوده؛ انجام: و اقرب همین قول است و الله العالم. خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، 234، 20 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 20-15] و [ف: 5-372]

1327- اجوبة المسائل / كلام و اعتقادات / عربى

ajwibat-ul masā'il

گوهر قراجه داغی، حسن بن علی، - 1266 قمری

(1850 -) (gohar qarāje-dāqī, hasan-e-bn-e 'alī)

تاریخ تألیف: 26 شوال 1240 ق

جواب مختصری است از پنج مسأله که برای استادش شیخ

احمد احسانی فرستاده اند و وی به عللی جواب آن را به مؤلف سپرده است. عناوین مسائل چنین است: 1. تحصیل العلم أو الظن کاف فی المسائل الاختلافية من الأصول و الفروع أم لا؛ 2. باب العلم في زمان الغيبة مسدوداً و مفتوح؛ 3. في الكشفيات و المعقولات التي لم ير صاحبها رواية مطابقة لها حجة او غير حجة؛ 4. ما الفائدة في وجود الامام على تقدير سد الباب؛ 5. في شرائط نائب الامام العام في هذا الزمان. شیخ احمد، در پایان رساله با تجلیل از مؤلف نوشته است که پاسخ این پرسشها را من به شیخ حسن ارجاع نمودم و او چنان نوشته که من می نوشتم.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول الأحقر الأحقر الأفقر ابن علي، الحسن الشهير بكوهر تجاوز الله عن سيئاتهما و حشرهما مع ساداتهما بمحمد و علي و آلهما انه قد عرض بعض الاخوان من أهل الإيمان.

انجام: قال عليه السلام لاشيء كالعامل فبالعمل يفوز من يفوز والحمد لله رب العالمين.

1. قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 2029/7 و عكسى 2180/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: 26 شوال 1240 ق؛ جلد: مقوایی، دور و عطف تیماج مشکى، 3 گ (61 پ - 64 ر)، اندازه: 11×16/5 سم محدث ارموی مخ: 1-46] و [عكسى ف: 6-227]

2. قم: مرعشى؛ شماره نسخه: 11805/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 4 گ (81 - 84)، 17 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 30-24]

(naqavī lakhanū'ī, hoseyn ebn-e deldār 'alī (1797 – 1857)

این رساله شامل سؤال های مختلف فقهی و بعضا اعتقادی است که شاگردش میر حامد حسین از ایشان پرسیده و او پاسخ داده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28473

آغاز: ما يقول سيدنا الامام العلامة في من يقول بالتوحيد والعدل ... غيبت شخصی که بر مجتهد عادل اتهام امری شنيع سازد جازي است يانه؛ انجام: خدای تعالی صفت قسمت جنت و نار و قسمت آب حوض کوثر به مولای مومنان خواهند داد بانه بینوا و توجروا ... جازي است و الله يعلم لا اله الا الله عبده حسين بن علي

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ اهدایی رهبر، خرداد 1381؛ کاغذ: نخودی بیاضی آهار مهره، جلد: تیماج بیاضی فرنگی دار چینی، 12گ، 22 سطر، اندازه: 20×12سم [اهدائی - ف: 3-22]

1329- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 – 1871)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1278

آغاز: الحمد لله شاكرًا لانه مثن على عظيم نعمائه؛ انجام: و آن یحتاط فی الأعمال ما استطاع و لا قوة الا بالله.

خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: 1271ق؛ دارای جدول و سطر بندی کامل، کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماجی قرمز، 29 سطر، قطع: رحلی (ف: 4-69)

1330- اجوبة المسائل / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

- ebn-e ebrāhīm (1810

(kermānī, mohammad karīm 1871

تاریخ تألیف: 19 محرم 1278 ق رساله ای کوتاه در پاسخ سوالات شخصی درباره مسائل اعتقادی که بر طبق مشرب شیخیه پاسخ داده شده است این رساله که بصورت « قال - اقول » تنظیم شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2204/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین... وبعد فقد سئلني بعض الاخوان عن مسألة ولم اتمكن من جوابه منذ زمان إلى أن حصل لي بعض الفراغ ان اجيبه بقدر الميسور تكلاثة على فهمه الدقيق... قال قد ذكرتم أن الكون هو الوجود؛ انجام: على ما شرحنا وذكرنا أننا أن الأرض بالنسبة الى السماء سجين فالسما بالنسبة إلى الأرض عليين ولوراجعت رسالتي هذه بتفكر علمت اني اودعت فيه لك المطالب جلييلة والله خليفتي عليك

خط: نسخ، کا: محمد جعفر خوزانی اصفهانی، تا: 1282 ق؛ 20 گ، 16 سطر، اندازه: 15×22 سم آف مخ: 1-46]

1331- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6557/5

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمود ارموی، تا: 1291-1299 ق، جا: کربلا؛ همراه آن یک رساله از زین العابدین بن محمد حسین کرمانی است که در 14 ذیحجه 1291 نوشته شده است، پس از این رساله عرفانی یک فائده است و پس از شرح خطبه تطنجیه پاسخ سید حسن است و فایده ای از آقا علی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکى ضربی مقوایی، 16 سطر، اندازه:

[11/5 × 19/5 سم] ف: 5-45]

2. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1948/7

آغاز: بسمله قال دام مجده العالی لاشک أن الطفرة في الوجود باطلة؛ انجام: هذا اذا تحقق نصبه بعد البينة وقيام الحجة عليه، تمت

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکى کم رنگ ضربی، 3 ص (171-174)، اندازه: 16×21 سم ف: 3- [1104

1332- اجوبة مسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajvebat-o masā'el

؟ کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225 - 1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 1272 ق این رساله مختصر که مؤلف در آن از کتاب «ارشاد العوام»

«نصرة الدین» و «سلطانیة» خود یاد کرده است در پاسخ به چهار سؤال است: 1. پس از عبارت عنوان مراسله نوشته اند که جان نثار مربی هندوستان است و اکثر اوقات در وطن خود مناظره با ملاحده قیسان ... می افتد، پاسخ عرض می شود که حکمت بالغه خداوند عالم ...
2. در خصوص آیه «وقالت الیهود عزیز بن

ص: 784

الله؛ 3. در خصوص آیه «و مریم بنت عمران»؛ 4. هر گاه شاهد بر ثبوت قرآن غیر از قرآن نباشد.

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6232/1

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله. فبعد چنین گوید ... کریم بن ابراهیم که در بهترین و خوشترین؛ انجام امیدوارم جوابها کافی و شافی باشد. فارغ شد از تحریر این اجوبه در شب ششم ربیع الثانی 1272، حامدا مصلیا مستغفرا

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: میسن لایی عنابی، 18 سطر [ف: 9-286] 2. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 19/1

آغاز: بتوفیق خداوند عالم جل شانہ و برکت امام زمان و ... حاجت بذکر نام سائل نیست و بجهت آن که جواب هر سؤالی جدا جدا معلوم شده لابد عبارت سائل را باید نوشت پس هر سؤالی را جدا جدا عنوان می نمایم و جواب آن را پس از آن می نویسم؛ انجام: و جمیع اخوان المومنین آمین یا رب العالمین تمام شد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 14 محرم 1288ق، افتادگی: آغاز، کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوا، 11گ، 16 و 17 سطری (2/9x12)، اندازه: 11/2 × 17/5 سم [ف: 1-302]

1333- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

آل عصفور بحرانی، خلف بن عبدعلی، ق 13 قمری

(19c -) (āī-e 'osfūr bahrānī, xalaf ebn-e 'abd-e-'ālī)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10119/3

خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: 1271ق؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: سمش 2-24)

1334- اجوبه المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

تهرانی، عبدالله بن میرزا احمد، ق 13 قمری

(19c -) (tehrānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mīrzā ahmad)

پاسخ سه پرسش است یکی درباره بیتی از خیام و یکی ادبی و یکی منطقی و سپس پنج پرسشی از خود پرسنده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2830/17

آغاز: بسمله ... الحمد لله الذي افانن علينا ذوارف المعارف ... ايها الاخ العزيز قد ارسلت الينا الصحيفة المكتوبة فيها شردمة من المسائل بطريق السؤال. فخطر ببالي نكتب في الجواب؛ انجام: هذا ما سمع ... مع تفرق الاحوال و عدم فراغ البال و السلام على من اتبع الهدى. تمت هذه المؤلفة قد الفتها ... في غرة شهر جمادى الاخير من شهور سنة سبعة و سبعين بعد المائة و الالف ... و انا ... عبدالله بن ميرزا احمد الطهرانى ... و كتبت لخدمة اسيد.. الصادق عي ان يكون لها لديه درجة القبول

خط: نستعليق، كا: عبدالصمد بن حسين بن محمد شوشترى، بى تا؛ كاخذ: فرنگى، جلد: مقوا، 10ص (258-268) [ف:10-1669]

1335- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-ul masā'il

لاريجانى، زين العابدين بن محمد يوسف، ق13 قمرى

(19c - (lārījānī, zayn-ol-ābedīn-e-bn-e mohammad yūsof

مجموعه چند سؤال و جواب كلامى، تفسيرى و فقهى كه به صورت «مسألة - اقول» تنظيم شده است.

آغاز: الحمد لله المنعم المفضل التقدير الفعال مجيب دعوة المضطرين عند السؤال الكريم المعطي عظام النوال القديم الذي لم يزل قيومة و لايزال منشى الحساب الثقال الجواد ... مسألة أن قوله تعالى اذ جاء أجلهم لا يستأخرون ساعة و لا يستقدمون ما معنى لا يستقدمون مع ... اقول الآيات التي فيها لا يستأخرون ... ثلاث آيات

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 566/1

آغاز: برابر

بى كا، بى تا؛ محشى؛ جلد: گالينگور آبى، 15گ، اندازه: 11×17سم [ف:307]

1336- اجوبة المسائل / تفسير / عربى

ajwibat-ul masā'il

محيط كرمانى، محمد حسين بن على اكبر، ق13 قمرى

(19c - (mohīt-e kermānī, mohammad hoseyn ebn-e `alī akbar

اهداء به: شيخ عبد اللطيف

تاريخ تأليف: ربيع الاول 1274ق

تفسير و جمع مفاد اين آيات است: «ان الله يغفر الذنوب» و «و من يعمل مثقال ذرة شرا يره» و «هل تجزون الا ما كنتم تعملون» و

ان عبادي ليس لك عليهم سلطان» و «لا تخذن من عبادك نصيباً مفروضاً». . آغاز: الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و الصلوة و السلام على مظهر لطفه و خليفته في خليفته محمد و آله.

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 10697

آغاز: برابر؛ انجام: و آنی بذلك الذخر راض و قانع.

خط: نسخ، كا: محمد جواد كاتب حسيناوى، تا: شوال 1274ق؛

ص: 785

واقف: محمد ایرانی مجرد؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: میسن عنابی، 43گ، 18 سطر، اندازہ: 13×21سم [ف:11-519]

1337- اجوبۃ المسائل (قصة موسى و خضر والرجعة) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-ul masā'il (qissat-u mūsā wa xidr wa-r raj'a

احسائی، محمد تقی بن احمد، ق13 قمری

(ahsā'ī, mohammad taqī ebn-e ahmad (- 19c

پاسخ به دو پرسش است: 1. چگونه خضر داناتر از موسی است؛ 2. درباره رجعت و معاد جسمانی و روحانی. ظاهراً در 5 ربیع الثانی 1214 تالیف شده است.

آغاز: الحمد لله الذي تقدس عن درك الاوهام و تعزز عن مباشرة الانام فامدهم بجسيم لطفه ... اما بعد، فيقول المتعطش الى سجال فضل الله الكريم محمد بن احمد بن زين الدين بن ابراهيم، انه قد ارسل بعض السادة

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/10 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: جرى حكم النهاية سنان البواع في ميدان الطرس في الخامس من شهر ربيع الثاني سنة الرابعة عشره بعد المائتين و الالف من الهجرة

خط: نسخ ثلث، کا: کاظم بن علی نقی سمنانی، تا: 1225ق؛ 19ص (298-316) [عکسی ف: 1-107]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 826/4

آغاز: برابر؛ انجام: وصلى الله على خير خلقه محمد و عترته الاكرمين الى رقم البداية جرى حكم النهاية بسنان اليراع

خط: نسخ، کا: محمد بن علی نقی تفتی یزدی، تا: 20 جمادی الثانی 1227ق؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: چرم قرمز، 20گ (83پ - 103ر)، اندازہ: 15×9/5

سم [مؤید: 2-267]

1338- اجوبۃ المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، 1248 - 1307 قمری

(kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890

پاسخ پنج مسأله ای است که سید فانی یزدی [سائل مسائل، به روایت مرحوم حاج عماد فهرستی سید فانی یزدی واعظ است که در سال 1324 زنده بوده است. از وی نموده است: 1. در اخبار بسیار «نحن و شیعتنا» سادات در کدام مندر جانند در نحن یا شیعیان؛ 2. طینت سادات با طینت شیعه فرق دارد یا نه؛ 3. کفر من هذه الأمة عشرة ثامنها ناکح البهیمه این کفر چه معنی دارد با نه طایفه دیگر؛ 4. خبر الشيعة ثلاث تا آنکه فرموده من استاکل بنا افتقر معنی افتقر چیست؟ هر سه فرقه شیعه باشند تعجب است؛ 5. در یک عصر دو امام نباشد الا واحد هما صامت مخصوص بامامت و این امت است یا نه در انبیاء سلف و کثرشان و دعوت هر یک چطور در غیر اهل عصمت هم جاری است؟

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6971

آغاز: الحمد لله رب العالمین؛ انجام: و الجاهل لاتینیه بالف عباده... فی دار السلطنه قزوین

خط: نسخ، کا: مهدی یزدی، تا: 1284ق، جا: قزوین؛ کاغذ: نخودی،

جلد: تیماج، 12 سطر (6×12)، اندازه: 10×17 سم [الفبائی: 23]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 1989

آغاز: پس از خطبه و نام مؤلف: أنه ورد علی منذ حین کتاب کریم و خطاب عظیم من بعض سادة النبلاء، انجام: اذ لا مجال و لا اقبال ولا حول و لا قوة الا بالله المتعال

خط: نسخ، کا: احمد بن حاج محمد ابراهیم بن حاج محمد حسن بن حاج علی کرمانی معروف به کاشانی، تا: جمعه 7 ذیحجه 1315ق؛ واقف: حاج میرزا حسین مجتهد یزدی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، 90 گ، 15 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 65]

1339- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، 1248 - 1307 قمری

(kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890

رساله در پاسخ شیخ عالی بن شیخ عبدالصاحب دوانی نگاشته

است.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6192

آغاز: الحمدلله و سلام على عباده الذين اصطفى و بعد چنين مى گويد بنده گناه کار و عاصى تبه روزگار؛ انجام: آن: و همين قدر در جواب
اين مسائل كافى است

خط: نستعليق تحريرى، بى کا، تا: شوال 1299ق، جا: قريه لنگر؛ واقف: نائينى، تاريخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: فرنگى نخودى، جلد:
مقوا با روکش

پارچه، 18گ، مختلف السطر، اندازه: 21×17سم [ف:5-370]

2. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 8265

آغاز: بسملة الحمدلله رب العالمين؛ انجام: مسئله را روايت نمايم نکردم و به همين بيان مختصر ختم مى نمايم ... حامدا مصليا مستغفرا

محتماً جز رساله اولى است؛ خط: نسخ، بى کا، تا: 1299ق؛ کاغذ: نباتى، جلد: پارچه اى، 19 سطر (7×13)، اندازه: 17×11سم

ص: 786

1340- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-ul masā'il

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، 1248 - 1307 قمری

(kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890

تاریخ تألیف: 12 ربیع الاول 1279 ق

رساله در جواب حاج سید مصطفی کازرونی، شهر به اصفهانی تألیف شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6194/2

آغاز: ثنا و ستایش خداوند عالم را سزاست؛ انجام: مطلب از آن بر می آید

خط: نستعلیق تحریری، کا: عبد الحسین بن علی اکبر شیرازی، تا: 5 ربیع الثانی 1279ق، جا: قریه لنگر؛ پس از این شش صفحه نیز رساله «اجوبة المسائل دیگری است از حاج کریم خان که ناقص الاول است، آغاز موجود از رساله اخیر: «خورده اند و عضوی در شهری دیگر جانوران او را پاره کرده اند»، انجام آن: «که روایح از جنس اجسام غلیظه نیستند و از عالم مثالند و روحانیت دارند و از این قبیل امثال بسیار است»؛ واقف: نانینی، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 18گ، مختلف السطر، اندازه: 17×21سم [ف:5-371)

1341- اجوبة المسائل / بهائیت / عربی

ajwibat-ul masā'il

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، 1233 - 1309 قمری

(bahā'-ol-lāh, hoseyn--alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892

شامل دو اجوبة المسائل است اولی دارای شش مسئله با پاسخ آنها بدین شرح 1. هل يجوز القول بان ظهور الذكر صلوات الله عليه ظهور الامام بغير ظهور آخر ام لا؟ 2. هل يجوز القول بان ظهور الأمر بالسيف بحسب الباطن لا بحسب الظاهر؟، 3. هل يجوز القول بان اليوم لا يجوز التكلم و المباحثة من الكتاب و السنة و كتب الشيخ و السيد؟ 4. و هل يجوز القول بان قيمة الحقيقي قامت بهذا الظهور؟ 5. و هل يجوز القول بان السابقين اطاعتهم واجبة كطاعة الامام ((عليه السلام الى قوله و ان السابقين منهم؛ 6. و هل يجوز القول بان جناب قرة العين باب للذكر مثل الملاحسين سلمه الله تعالى و اطاعتها واجبة لكل احد من الرجال و النساء بالاستدلال بمثل هذه العبارة الى آخر؟

دومی شامل: 1. اختلاف الناس في ذكرى؛ 2. معنى قوله عز ذكره و نحن اقرب اليك من حبل الوريد؛ 3. معنى قوله عز و جل الرحمن على

العرش استوی؛ 4. حركة الافلاك على جهة الاختيار؛ 5. معنى كفوا احد.

1. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 18841/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 15 سطر (5/6×13)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 2-255]

2. مشهد: الهیات، شماره نسخه: 18841/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی دار، 17 گ (43-27)، 17 سطر (6/5×13)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 2-255]

1342- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

بحرانی، علی بن عبدالله، - 1319 قمری

(1902 -) (bahrānī, 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh)

تاریخ تألیف: 18 صفر 1299ق

رساله پیرامون پنج مسأله فقهی و اعتقادی است که توسط بعضی از دوستان مؤلف سؤال شده و او آنها را در این مختصر پاسخ گفته است. پرسش ها عبارت است از: علت تحریم تقلید میت، حج مستطیع بدون مخارج، مراد از دور و تسلسل، معنی واحد حقیقی، معنای قول امیر المؤمنین (علیه السلام) «لا من شیء کان» .

آغاز: الحمدلله ... اما بعد فقد كتب الى بعض المحبين يسألني عن بيان بعض المسائل و اجابته بقدر ما اظن انه يدركه مما يجب على.

انجام: بمعني وجوده على غير صفة محسوسة ولا معقولة، سبحان من لا يعلم كيف هو الا هو، فتفظن.

قم: مركز احياء، شماره نسخه: 14616 و عكسی 712/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: مخمل نیلی، 4 گ (29 پ-33 پ)، 17 سطر، اندازه: 16×25 سم [ف: 1-201] و عكسی ف: 2-356]

1343- اجوبة المسائل = اجوبة المسائل / کلام و اعتقادات / فارسی

ajwibat-ul masā'il

کرماتی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

- kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847

(1906-

پاسخ به چندین سؤال است و نسخه ها یکی نیستند.

غیر همانند: 1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15143

ص: 787

آغاز: سپاس فزون از حصر و حد؛ انجام: علی یدایی تراب محمد بن محمد صادق الشهیر بجناب 1297.

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد بن محمد صادق شهیر به جناب، تا: 1297ق، جا: همدان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، 14 سطر (11×6)، اندازه: 11×19 سم [الفبائی: -619]

2. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 111/3

آغاز: ... ثابت کنند و این فقره جزو ادله نیست، عرض می کنم این قسمی که سر کار حاج سلمه الله تعالی نیت فرموده اند فانه کالوحی

تالیف در روز سه شنبه 16 جمادی الاول 1297ق؛ خط: نستعلیق، کان محمد باقر شیرازی، تا: 11 ذیحجه 1298ق، افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 5 گ (38 - 42پ)، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-90]

3. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 111/1

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی، سؤال آیا در این زمان بر جمیع فرقه شیخیه کثرالله امثالهم واجب است معرفت شخص واحد کاملی که آن شخص واسطه باشد فیما بین امام زمان عجل الله فرجه و ایشان یا خیر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر شیرازی، تا: یک شنبه 26 شوال 1299ق، جا: قریه لنکر؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قرمز، 19 گ (1پ-19ر)، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-90]

1344 - اجوبة المسائل فقه / فارسی

ajwibat-ul masā'il

نوری، فضل الله بن عباس، 1259 - 1327 قمری

(nuri, fazl-ol-lah ebn-e abbas (1843 - 1909

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13740/1

خط: مختلف، کا: غلامحسین خوانساری، تا: غره صفر 1308ق؛ واقف: ماشاالله سلیم پور، تاریخ وقف: مرداد 1363، کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، اندازه: 10/8×17/6 سم [ف: 23-63]

1345 - اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

امامی خوانساری، محمد علی بن محمد حسن، - 1332 قمری

(emāmī xānsārī, mohammad 'alī ebn-e mohammad hasan (- 1914

مسائل متفرقه ای است که مؤلف در ابواب مختلف از «میرزا نصرالله خراسانی» پرسیده و وی بدانها پاسخ داده است.

آغاز کتاب: بسمله ... و اعلموا یا اخوان الحقیقة و التجريد و اعوان الطريقة و التفرید اني قعدت في البيت اذ ضيعت منتظرا.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 194/7

آغاز: برابر خط: نسخ زیبا، کاتب = مؤلف، بی تا؛ چند سؤال آن بدون جواب مانده است، دارای حواشی با نشان «منه ره»؛ جلد: تیماج
قرمز مجدول ساده، 10 ص (223-233)، اندازه: 22×16 سم [ف: 1-143]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 707/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 2-349]

1346- اجوبة المسائل / فقه / فارسی-عربی

ajwibat-ul masā'il

بروجردی، منیر الدین بن علی، 1269 - 1342 قمری

(borūjerdī, monīr-od-dīn-e-bn-e 'alī (1853 - 1924

رساله ای است استدلالی و مختصر با عناوین «مسأله-جواب» در مسائل مختلف فقه.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 119865

آغاز: 1-فائدة في جملة من الأجوبة التي أجاب بها عن الأسئلة التي التمسوا عن جنابه المفخم؛ انجام: وقد ظهر الجواب عن شقى السؤال
و الله اعلم بحقيقته الحال

رساله مصدر است به مسئله ربای بین پدر و فرزند و شهادت پدر علیه فرزند و ...؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا:
21 ذیقعده 1332ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ جلد: مقوا 14گ، 21 سطر، اندازه: 17/5×11 سم [اهدائی - ف: 3-23]

1347- اجوبة المسائل / فقه / اردو

رضوی کشمیری، محمد باقر بن محمد، 1286 - 1346 قمری

(razavī kešmīrī, mohammad bāqer ebn-e mohammad (1870 - 1928

مسائل مختلفی است که از ایشان سؤال شده و او پاسخ داده

است و دو رساله است.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 31539

آغاز: بسملہ. فرمایند علمائی دین درین مسئلہ کہ در کتاب بدایہ الہدایہ؛ انجام: حتی امیر المومنین کی شہادت کی ضرورت نہ تھی لیکن حضرت اتمام حجت

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن 14؛ اہدائی رہبری، بہمن 1383؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی قہوہ ای سوخت، 47گ، مختلف السطر، اندازہ: 18/8 × 27/7 سم [اہدائی - ف: 3-24]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 31693

آغاز: بسملہ. حمدلہ، این کتاب ہمین نقل مسائل دستخطی سرکار شریعتمدار جناب قبلہ و کعبہ ... من ابتدائی یکم ذیقعدہ

ص: 788

سنه 1316 هـ سی شروع هوی هی مسئله؛ انجام: بلکه ملحق به پدر و مادر هوگی و هو العالم سید محمد باقر رضوی

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: حدودا 1316ق؛ اهدایی رهبری، بهمن 1383. کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی قهوه ای سوخت، 152گ، مختلف السطر، اندازه: 25x15/5 سم [اهدائی - ف: 3-25]

1348- اجوبة المسائل / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-ul masā'il

کلباسی، محمد بن محمد ابراهیم، ق 14 قمری

(- 20c) (kalbāsī, mohammad ebn-e mohammad ebrāhīm)

تاریخ تألیف: سوم شعبان 1302ق

مجموعه ای از پاسخ های اوست که در پرسش سید حسن علوی رضوی همدانی و بر مشرب مکتب شیخیه تدوین شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10473/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فیقول العبد الفانی ... انه اتینی مسائل شریفة من الجناب العالم الفاضل خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 12گ (193-204پ)، اندازه: 17x11 سم [ف: 1/33-44]

1349- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il

محمد بن احمد (شرف الدین)، ق 14 قمری

(- 20c) (mohammad ebn-e ahmad (Šaraf-od-dīn)

پاسخ به اشکالاتی است در بلاغت و نحو که از آیات قرآنی پرسیده شده و مؤلف بدانها پاسخ می گوید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 665/8

آغاز: هذه مسائل وردت ... قال السائل اجتماع اهل العربية أن ثم للترتيب فكيف التلفيق بين الآيتين؛

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لنینچی، رم 39 روسی 339؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1291ق؛ 3گ (188-191) [عکسی ف: 2-

[293]

1350- اجوبة المسائل / پاسخ پرسش ها / عربی

نراقی کاشانی، اسدالله بن علی، ق 14 قمری

(narāqī kāšānī, asad-ol-lāh ben 'alī - 20c)

آن را به امر آقا سید محمد صادق طباطبائی نوشته، همراه با اجازه او به مؤلف در 1296.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3560/6-ف

نسخه اصل: نسخه آقای حسن نراقی؛ بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 2-183]

1351- اجوبة المسائل / هیأت / فارسی

طهرانی، جلال الدین، 1272 شمسی

(- tehrānī, jalāl-od-dīn (1893)

رساله در جواب های مؤلف به سؤالات نجومی سید حسن تقی زاده داده است:

الف: جواب در باب تقدیم اعتدالین و حرکت اوجات

آغاز: بسمه تعالی، چهارشنبه دوازدهم ژانویه 1938 مسیحی مطابق با نهم ذیقعدہ 1356 هجری قمری، 22 دیماه 1316 هجری شمسی در بروکسل، آقا سید حسن تقی زاده سؤالی در چند موضوع علمی کرده اند که در این روز جواب نوشتم و آن جواب را عینا در این رساله درج کردم

انجام بیش از این تصدیق نداده ختم می کنم و اگر وافی به مقصود نباشد تطویل بلاطائل باشد معذرت میخواهم

ب: جواب در باب سه کسوف در 14 ژوئیه 622 مسیحی و 3 ژوئیه 623 و 21 ژوئن 624 مسیحی

آغاز: آقای سید حسن تقی زاده از لندن در روز 13 مه 1938 سؤالی کرده اند راجع به سه کسوف که آیا در بصره مرئی بوده است یا نه؟ در جواب ایشان استخراج گردید و ارسال شد روز 20 مه 1938 از بروکسل

انجام: پس کسوف جزئی در روز 21 ژوئن 626 در بصره رخ داده است کنار افق غربی مشخصات ذیل: ارتفاع مرئی قمر عدد کسوف در عقد راس کمتر از اوج 16 دقیقه به غروب مانده و در سایر بلاد آفاق شمالی نیز قابل رویت است.

در پایان نسخه بحثی است در چهار ورق در باب مقدار و تعریف خروج مرکز.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12239/3

آغاز: برابر با آغاز الف؛ و انجام: برابر با انجام ب

خط: شکسته تحریری، بی کاء، بی تا، اشکال نجومی به سیاهی و برخی با مداد کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی 33ص، اندازه: 21×16/3 سم [ف: 10-259]

1352- اجوبه المسائل فقه / فارسی

ajwibat-ul masā'il

میرزای شیرازی

mīrzā-ye šīrāzī

سؤالات فقهی است که از میرزای شیرازی استفناء کرده اند و او پاسخ گفته و فتوای خویش را در پاسخ نوشته است. گردآوری آن از آقا سید علی سجستانی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 988/15- طباطبائی

ص: 789

آغاز: از اجوبه مسائل آقای میرزا که جناب آقا سید علی سجستانی نوشته بودند. نسخه را به دقت با اصل مقابله کردم؛ انجام: مراد از غیر ما کول اللحم غیر انسان است تم ما اردنا نقله. خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، بی تا، این گزیده را صاحب جنگ مرحوم سید محمد صادق طباطبائی در این جنگ مندرج ساخته است، نیای اهداء کننده این مجموعه اهدائی که به وسیله نوه او سید محمد صادق طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی به کتابخانه مجلس اهداء شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، کص

(134-138)، قطع: رقعی، اندازه: 11×18 سم [ف: 23-273]

1353- اجوبه المسائل گوناگون / عربی یا فارسی

ajwibat-ul masā'il

چند رساله به عربی و یا فارسی که پاسخ دهنده آن نامعلوم

است.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10252/3

کا: زین العابدین بن ابیطالب، بی تا [میراث شهاب: س 8 ش 4-70]

2. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: 4

آغاز: لان المشية في التنزيل الحقيقي لها اربع مراتب ... اقول اعلم انا لما عرفنا أن الله سبحانه

درباره چند خبر و عبارت که از رساله سلوک سید کاظم رشتی پرسیده اند و به روش عرفانی شیخی پاسخ داده شده است؛ خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: جیبی [نشریه: 5-590]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 21122

بی کا، تا: قرن 13؛ خریداری از رضا شیخان (رایانه)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 15076

آغاز: مسألة، البئر علی رأیکم الشریف ینجس بالملاقات ام لا ینجس ... والجواب، الثقة بالله وحده، الحق أن البئر بمجرد الملاقات انجام: وقد تقرر في الأصول ان الاصل لا يصلح التخصیص الخبر والله اعلم

پرسش و پاسخ هایی فقهی است به صورت استدلالی با ارائه اقوالی از شیخ طوسی، محقق حلی، علامه حلی، شهید اول، شیخ زین الدین ره و فاضلان متأخران. موضوع پرسش ها بدین ترتیب است: آب چاه، پاک کنندگی خورشید، بول بچه شیر خوار، آب جاری، نیت رفع حدث، تحلیل شعر خفیف در وضو، حدث اصغر در اثنای غسل، تداخل اغسال مندوبه، غسل حیض و جنابت، تیمم با سنگ و مانند آن، نیت بدلیت در تیمم، کیفیت تیمم، غسله، لباس مشترک، ادخال نجاست در مسجد، و شک در نماز؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛

بخشی از برگ 5 و 6 هنگام بازسازی و مرمت از بین رفته است؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، عطف: تیماج مشکی، 14 گ، 15 سطر (7×12)، اندازه: 15/5×10 سم [ف: 38-189]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23854

آغاز: بسملة الحمد لله على نواله و الصلوه و السلام على حجه؛ انجام: لا يمكن الا باستغائه الله و توفيقه ... في ودای الجهاله

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ابعاد متن: 7×13، اندازه: 12×18 سم (رایانه)

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10104/1

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور، تا: 1250 ق یا شیخ علی بن عباس الکرزکانی بحرانی در 1270 ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری باریک [میراث شهاب: س ش 2-21]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10104/4

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور، تا: 1250 ق یا شیخ علی بن عباس الکرزکانی بحرانی در 1270 ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث [شهاب: س 8 ش 2-21])

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10104/6

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور، تا: 1250 ق یا شیخ علی بن عباس الکرزکانی بحرانی در 1270 ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری [میراث شهاب: س 8 ش 2-21]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10104/3

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور، تا: 1250 ق یا شیخ علی بن عباس الکرزکانی بحرانی در 1270 ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: س 8 ش 2-21)

10. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 2623/7

هنگامی که به مرتضی قلی خان می آموخت و ناصر الملک محمود خان به کرمانشاه می رفته است، نخستین آن درباره خواب راست و دروغ است؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: دوشنبه و شعبان 1299 ق، جان شورین؛ کاغذ: فرنگی رنگین آهارمه، جلد: تیماج آلبویی سیر لابی، 6 گ (63-68)، 17 سطر، اندازه: 10×16 سم [ف: 6-74]

11. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1020/4

آغاز: اسأل الله تعالى أن يجعل علائق قلب الامام الاجل الاوحد العالم المحترم المحقق الكامل ثقة الدين شرف الاسلام سيد المحققين

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث - ترکیه 3036. سؤالاتی است فلسفی و طبی که شخصی با لقب «سید المحققین» از مؤلف خواسته تا جواب آنها را داده و معضلات آنها را حل نماید و در هر مسأله اعتراضات و اقوال علمای این فن را بیان نموده است، اصل این سؤالات به زبان فارسی بوده که مؤلف آنها را به عربی برگردانده است، عناوین مسائل عبارتند از: 1. یبوسة النار، 2. الروح و النفس، 3. وجود واجب الوجود، 4. النفس النباتی و الحيوانی، 5. في المزاج و کیفیته، 6. في الحمى، 7. الادوية المسهلة و غیرهم؛ خط: نسخ ریحان، بی کا، بی تا، صفحات مجدول، در ابتدای رسالات بسمله در درون کتیبه ای مکتوب

ص: 790

است؛ 26 ص (84-58) [عکسی ف: 3-276]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4543/2

پاسخ چند مسئله فقهی است به عربی؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکى، 3 گ (84 پ-87 ر)، 15 سطر (7×10)، اندازه: 16×11 سم [ف: 13-3488]

13. قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: 132/2

خط: نسخ، کا: مرحوم آیت الله زنجانی، بی تا؛ 5 گ، قطع: جیبی [چند نسخه - ف: 245]

14. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 17311

بی کا، بی تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: 21/7 × 15/1

سم (رایانه)

15. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 566/39

آغاز: بسمله رفع سؤال للعلامة تقي الدين بن معروف رحمه الله و صورته؛ انجام: وطول مکه عره و عرضها كال والله تعالى اعلم بالصواب

در مباحث فلکی و نجومی از تقي بن معروف و احمد بن شعبان مصری و محب الدين محمد اموی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز 3 گ، 22-24 سطر، اندازه: 22×16 سم [ف: 1-534]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 37493

آغاز: بسمله. س. سلام را سهو کرد تا داخل نماز دیگر شد چه کند ج. هرگاه نماز صبح است بعد از نماز دوم؛ انجام: زیاده از دو سال ندهند و مشهور

خط: نستعلیق، کا: رضی حسینی رستمرودی، تا: 15 جمادی الاول 1251 ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی رهبری، مهر 1386؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: گالینگور با عطف میسن مشکى 15 گ، 14 سطر، اندازه: 20×15/5 سم [اهدائی - ف: 3-25]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7415

آغاز: مسح پا که از سر انگشتان؛ انجام: بنا بر اقل گذارد و الله العالم

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز، کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ابعاد متن: 13×8، اندازه: 18×14 سم [القبائی: 23]

ajwibat-u masā'il-i āxūnd mullā 'alī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

در پاسخ به سؤالاتی است که آخوند ملا علی نامی پرسیده و اولین آن در باره صوفیه است که احسائی حکم به کفر و زندقه آنها کرده و بقیه نیز در اطراف صوفیه و مرید و مراد و... می باشد. در ذریعه از آن نام برده است.

[الذریعه 188/5؛ مکتبه امیر المومنین 50/1]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1068/3

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین قال العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی.؛ انجام: و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته. کتب العبد المسکین احمد بن زین الدین... سنه 1232 ه. ق... افضل الصلوة والسلام. کا: عبدالله بن محمد تبریزی، تا: 1234ق، جا: کرمانشاه؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج عنابی با ترنج و نیم ترنج کوبیده، 24ص (367-391)، 26 سطر (10×14/5)، اندازه: 14/5 × 21/5 سم [ف:9-64]

1355- اجوبه مسائل الآخوند ملا علی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-il āxūnd mullā 'alī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 1232ق

پاسخ چند سؤال در باره معراج و برزخ و کیفیت ارتباط روح و جسد است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 557/3

آغاز: الحمد لله... قد ارسل الی جناب المولی المحترم و العامل المکرم جناب الفاضل الاخوند؛ انجام: فغایه همته فی هذه الأوقات الاقتصار علی اقل ما یمکن و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 10گی (146پ-156ر)، 20 سطر، اندازه: 15x20سم (مؤید: 2-62)

1356- اجوبه مسائل آخوند ملا علی خراسانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i āxūnd mullā 'alī xurāsānī

(hamadānī šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

تاریخ تالیف: سه شنبه 8 ذیقعدہ 1284ق؛ محل تالیف: همدان پاسخ به سؤالات آخوند ملا علی خراسانی است درباره: 1. موافقت نفس با مشیت الله؛ 2. آمر رجعت؛ 3. آمر ملائکه و تصرف ایشان.

آغاز: الحمد لله و صلوته علی من اصطفی و لعنته علی من أضله فغوی أما بعد فاعلم یا أخی و قره عینی و من بولائه اعتمادی و بصالح دعائه استنادی ... ان الدنيا دار مرور فوسع صدرك في مدارتها بمرورها.

انجام: لایؤثر فی المغرم و یؤثر فی غیره و ننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین و لایزید الظالمین الا خسارا و هذا القدر

من البيان كاف لك ان شاء الله تعالى و قدتم.

تهران؛ عبدالعظيم؛ شماره نسخه: 602/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ علامت بلاغ دارد؛ 8گ، 15 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف مخ: 1-183]

1357- اجوبة مسائل آخوند ملا محمد حسين اناري کرمانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i āxūnd mullā muḥammad ḥusiyn anārī kirmānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 28 جمادی الاول 1235ق

پاسخ به 5 سؤال است که ملا محمد حسین اناری کرمانی پرسیده و مؤلف به طریق خاص خود با عناوین «قال-اقول» بدانها مختصراً پاسخ گفته است. سؤال ها از این قرار اند: 1. معنی هورقلیا کدام عالم است و چه لغتی است و دلیل عقلی یا شرعی آن چیست؟ 2. جسد عنصری چگونه فانی می شود و عود نمی کند؟؛ 3. کیفیت صور و انجذاب ارواح بین النفختین؛ 4. احوال و احوال روز قیامت؛ 5. مراد از نورانیت «انا انزلنا» چیست؟

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد ... احمد بن زین الدین الاحسائی انه عرض جناب قرة العین و العارف ... الملا محمد حسین الأناری الكرمانی ... قال سلمه الله تعالى ان فيما قال دام ظلله في جواب سؤال الشاه عن اوضاع عالم البرزخ...

انجام کتاب: وصل الجواب الی هذا فقف. و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين. وقع الفراغ بقلم مؤلفه احمد بن زین الدین الاحسائی فی لیلۃ العشرین چنین) من جمادی الأولى سنة 1235ق

چاپ: در جوامع الکلم به چاپ رسیده است. دارالسلطنه تبریز؛ سنگی، 1273 ق.، رحلی (153-155صص؛ ج 1، قسم 1)

[فهرست مشایخ 34/2]

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/17

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف 7؛ کاتب: = مؤلف، تا: قرن 13؛ 4ص (281-285) [عکسی ف: 6-262]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 117716-طباطبانی

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمين ... اما بعد؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد الحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن 13؛
گ (38-40) [ف: 23-679]

3. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 666/2

آغاز: بسمله، السلطان فتحعلی شاه اذا فارق الانسان هذه الدار وقد

كان من المؤمنین الاخبار لحقت روحه بالجنة كما يدل عليه ظواهر

الاخبار يتنعم فيها ...

کا: ابراهیم، تا: 1227ق؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج با سر، 12گ، اندازه: 13×22سم [ف: 324]

4. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2719/7 و 2440/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کاظم بن علینقی شریف رضوی سمنانی، تا: چهارشنبه 14 ذیقعدة 1238ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،
گ (139ر - 142پ)، 22 سطر، اندازه: 15×21سم (محدث ارموی مخ: 1-56) و [عکسی ف: 7-48]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2001/8-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1258ق؛ تاریخ انجام در انجامه 20 جمادی الاول 1235ق آمده است؛ 5ص (445-449) [عکسی ف:
1-116]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 16706-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد رسول بن محمد حسن، تا: 1261ق؛ تاریخ به پایان رسیدن در انجامه 28 جمادی الاول 1235ق آمده
است؛ 5ص (22-26) [عکسی ف: 1-116]

7. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9577/16

کا: سید علی اصغر پسر محمد قاسم طباطبائی زواره ای، تا: رجب 1278ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 5گ
(333ر - 337ر)، 35 سطر (14×28)، قطع: رحلی، اندازه: 22×39سم [ف: 17-411]

8. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2745/2

بی کا، بی تا؛ واقف: موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی عنابی، 4 گ (33-37)، 17 سطر (7×13)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 4-1412]

9. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 3 گ (13-15ر)، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-409]

10. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 33/12

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ منقوش زیبا، 4 گ، اندازه: 15×21 سم [ف: 256]

1358- اجوبة مسائل آقا سید حسین اصفهانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i āqā siyyid husiyn isfahānī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

ص: 792

پاسخ به شش سؤال است که مؤلف با ادله بیست و هفت گانه پاسخ داده است: 1. درباره گفتار احسائی: لما كانت الحروف في الرتبة الثانية في مقام التابعة والوصفية؛ 2. اثبات وجود الجن؛ 3. اثبات الفؤاد؛ 4. سؤالی درباره خواب؛ 5. ما معنی أن الأرض الثابتة فوق السماء الدنيا و... 6. ما وجه المناسبة في قول المشايخ أعلى الله مقامهم ان العقل بازاء البديع و النفس.

آغاز: حمدله. و الصلوة على خير خلقه و أشرف بريته محمد و آله الطيبين... و بعد فهذه هي المسائل المشكلة التي قد استشكلت على و على أمثالي من القاصرين و المقصود سماع الجواب... أما فقد وصل الى منكم الكتاب و فهمت الخطاب.

1. قم: مركز مطالعات؛ شماره نسخه: 882/2

آغاز: برابر؛ انجام: و العذر عند كرام الناس مقبول، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين، و لعنة الله على اعدائهم اجمعين.

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه 9 ربيع الاول 1295ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول گرهی، 80گی (77پ-157پ)، 16 سطر، اندازه: 17/5×10 سم [ف: 2-143]

2. تهران: عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 698/1

آغاز: برابر، انجام: و أما وجه التناسب بين الباعث و النفس فلا أجل أن أهلکها... فصار مقام المبعوثين مقام الوساطة و الرسالة بين الله و بين الناس أخذوا منه و بلغوا.

در فهرست با عنوان «اجوبة المسائل الستة» و بدون مؤلف آمده است که به قرینه آغاز نسخه کامل شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 و 14 ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح: 63گ (1پ-63پ)، 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف مخ: 1-23]

1359- اجوبة المسائل آقا محمد تقی = التسيديّة / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-ul-masā'il-i ācā muḥammad taqī = at tasdīdiyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

رساله مفصلی است در پاسخ به پرسش های ملا محمد تقی پیرامون حصول علم در شرعیات و فتح باب علم برای سالکان و تکلیف مردم در عصر غیبت و چگونگی به دست آوردن آن تکلیف و نظر رشتی در قواعد اصول فقه. سؤال ها به صورت متن و پاسخ ها به عنوان شرح می باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمين... آن جناب الانجد الأجد ذالفهم الوقاد و الفكر النقاد اللوذعي الالمعی راقی مراقی المعرفة.

انجام: فأشرت اليه بالاشارة الظاهرية و الباطنية ليعلم كل اناس مشربهم و لينال كل أحد مطلبهم.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7537/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: خلف بن محمد دمستانی (گویا)، تا: 5 جمادی الثانی 1251ق؛ جلد: تیماج مشکى، 29 گ (49 پ-77 پ)، اندازه: 14×20 سم [ف: 19-342]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1203/3

آغاز: برابر؛ انجام: والا فیما ذکرنا کفایة لأولی الدراية.

خط: نستعلیق، کا: نعمة الله بن محمد مهدى اصطهباناتی، تا: 1258ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى یک لایبی نرم ضربی، 19 گ (41-60)، 20 سطر (8×14)، اندازه: 13×20 سم [ف: 3-895]

1360- اجوبة مسائل آقا محمد علی تاجر رشتی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i āqā muḥammad 'alī tājir-i raštī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

پاسخ به سه مسأله است و جز آنچه که در فهرست مشایخ (2: 180) مورخ 15 محرم 1285 آمده است بدین گونه: 1. علل اربعه؛ 2. علت ترک امام حسین دختر خود را در مدینه؛ 3. علت اختلاف مدت حمل انسان و دیگر جانوران.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 383/4

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد کاظم، تا: قرن 13 کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی یک لایبی، 45 ص (108-152)، 20 سطر (7×15)، اندازه: 13×21 سم [سنا- ف: 1-218]

1361- اجوبة مسائل آقا محمد کریم بن آقا بابای کرمانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i āqā muḥammad karīm ibn-i ācā bābā-yi kirmānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: 355/2

خط: نسخ، کا: محمد علی روضہ خوان، تا روز چهارشنبه 27 شوال 1290 ق (نشریہ: 7-234)

1362- اجوبہ مسائل الآملی = المسائل الآملیات / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il āmulī= al-masā'il-ul āmulīyyāt

فخر المحققین، محمد بن حسن، 682- 771 قمری

ص: 793

سیزده پرسش فقهی، کلامی و اعتقادی است که سید حیدر بن علی بن حیدر بن علی عیدلی علوی حسینی آملی مازندرانی عارف زنده در 787 از فخر المحققین در چندین مجلس در حله در پایان رجب 759 و پس از آن پرسیده و او پاسخ داده است. نخستین پرسش آملی درباره گفتار علامه حلی است در آغاز باب حادی عشر» در این که خدا و پیامبر و پیشوا و رستاخیز را باید به دلیل شناخت و از کسی در آن پیروی نمود همچنان که در «المدنیات» هم گفته است. علامه حلی در بخش نخستین همین مدنیات گفته که در اصول پیروی و تقلید کافی نیست، ولی می توان به کتاب ها نگرست و در فروع باید از دانشمندان پیروی نمود.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... هذه مسائل سألتها عن جناب الشيخ الاعظم سلطان العلماء في العالم ... الامام العلامة فخر الحق و الدين ابن المطهر ... مشافهة في مجالس متفرقة على سبيل الفتوى و كان ابتداء ذلك في سلخ رجب المرجب سنة تسع و خمسين و سعمائة هجرية نبوية هلالية ببلدة الحلة السيفية حماها الله عن الحدثان و انا العبد الفقير حيدر بن علي بن حيدر العلوي الحسيني الآملی ... ما يقول شيخنا و مولانا العالم العلامة في قول والده قدس الله سره في الحادي عشر «اجمع العلماء كافة على وجوب معرفة الله ... و المعاد بالدليل لا بالتقليد» ... لان الشيخ قدس الله سره ذكر في المدنیات وجوب المعرفة .. الجواب عن المسئلة الأولى أن الذي ذكره والذي قدس الله صحيح حق

انجام: و لا یصح حجه ولا عمرته وان كان الفقيه جامع الشرائط و الله اعلم بالصواب

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1022/2

آغاز: برابر؛ انجام: ذلك يجوز أن يؤخر بان يحج ولی بعده او يحج عنه غيره من ماله ام لا ... و طول بقاکی (از پرسش 12 در گ 76 پ نیمه از این برگ پاره شده و کاغذ دیگری به آن چسباندند و دنباله پاسخ 11 از میان رفته و از پرسش و پاسخ دوازدهم و سیزدهم اندکی مانده است).

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 762؛ به نسخ خود سید حیدر در پرسش و فخر المحققین در پاسخ می باشد؛ وگ (71 پ-76 پ) [ف: 5-2015]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2144/2

کا: تاج الدین حسین صاعد بن شمس الدین طوسی، تا: قرن 10؛ کاغذ: متن و حاشیه سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوا با پارچه زری عطف میشن، 3 ص (7-9)، اندازه: 23×10/5 سم [ف: 9-820]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 752/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه ای، 12 گ (111 پ-122)، 14 سطر، اندازه: 21814 سم [ف: 2-412]

4. مشهد: نواب؛ شماره نسخه: 188/4

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، مقابله شده و دارای بلاغ؛ جلد: عنابی ضربی دار فرسوده، 29 سطر (22/5×9/5) [ف: 168]

1363- اجوبه مسائل ائمه خراسان / عرفان و تصوف / عربی

ajwibat-u masā'il-i a'immat-i xurāsān

سهروردی، عمر بن محمد، 542 - 622؟ قمری

(sohravardī, 'omar ebn-e mohammad (1148 - 1226

جواب مسائلی که بعضی از ائمه خراسان برای او فرستاده اند.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 594/4

در فهرست نام مؤلف نیامده به استناد فیلم آن تصحیح شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 653ق؛ 17 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 20/5×15سم
[ف: 2-352]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2721/4-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-725]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5478/5ف

نسخه اصل: دانشگاه توینگن Ma VI 90؛ بی کا، تا: قرن 7 یا 8 [فیلم ها - ف: 3-157]

1364- اجوبه مسائل ابن شدقم / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i sadqam

موسوی عاملی، محمد بن علی، 946 - 1009 قمری

(mūsavī 'āmelī, mohammad ebn-e 'alī (1540 - 1601

پرسش هایی است بیشتر فقهی و بعضی از آنها اعتقادی یا در موضوعات دینی دیگر، که سید زین الدین علی بن حسن بن شدقم حسینی مدنی در سال های 1001-1009 ق پرسیده و عاملی به آنها به روش فتوایی و مختصر پاسخ گفته است. این سؤال و جواب ها در نه «باب» و هر کدام شامل چند سؤال است که یکجا پرسیده شده و توسط ابن شدقم در سال 1011 گرد آورده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/1

آغاز: بعد هذه الشهادة و اعادة كل ما فعل على مذهبهما محتجبا بان الجرح مقدم على التعديل اذا تعارضا؛ انجام: هذا آخر ما جمع من المسائل المستفتى عنها سيدنا و مولانا خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: آغاز؛ به خط ابن شدقم تصحیح و اضافه شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 72 گ (8-80 پ)، 19 سطر، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 17-225]

ص: 794

1365- اجوبة مسائل ابن شدقم / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i Šadqam

سبط الشهيد، محمد بن حسن، 980 - 1030 قمری

(sebt-oš-Šahīd, mohammad-e-bn-e hasan (1573 - 1621

پاسخ و شرحی است مختصر بر مسائلی که سید علی بن حسن بن شدقم حسینی مدنی در مکه به عاملی تقدیم داشته است. در این رساله تاریخ سنه 23 ربیع الأول 1015 دیده می شود.

آغاز: احمد الله على سابق النعماء و اصلي على اشرف الانبياء و اكمل الاصفياء اما بعد يقول اقل الخليفة

انجام: و التصفح لكلام القوم لا يجدى بيانا عند التامل اكثر مما نطق به شان حال هذا الكلام

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (222پ-228ر)، 19 سطر، اندازه: 14×21/5سم [ف: 17-228]

1366- اجوبة مسائل ابن شدقم = جوابات المسائل الشدقمية / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i Šadqam = jawābāt-ul masā'il iš Šadqamīyya

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

دارای شش پرسش از ابن شدقم در افضلیت پیامبر (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) بر قرآن، افضلیت در میان ائمه (علیه السلام) و عصمت پیامبر (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم) که شیخ بهائی در حاشیه ها پاسخ های کوتاه می دهد. ظاهرا سوالات در 10 محرم 1013 ق نوشته شده است. پرسش ها مفصل و در ده صفحه است ولی پاسخ آنها بسیار کوتاه است و در پایان گفته چون عازم سفر است نمی تواند به آنها پاسخ دهد. در الذریعه و سایر فهرست ها دیده نشد.

آغاز: بعد عرض العبودية و الاخلاص لدى مولانا ... ينهي المملوك ان الحاجة داعية إلى عرض مسائل ... آغاز پاسخ شیخ بهائی: بسملة بحمد اللهم نفتح الكلام و الى النبي و آله نهدي افضل الصلوة.

انجام: و طلکم مقصودا و عزکم ممدودا و شانیکم مکمودا.

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6966/9

خط: نسخ، کا: محمد بن عاشور جوازی جویره ای، تا: قرن 10؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف و گرد مشکی، 21 سطر (8×14)،
قطع: ربعی، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-414]

2. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: 698/12

آغاز: برابر؛ انجام: حرره فقیر علی بن الحسن بن شدقم الحسینی المدني ... عاشر محرم الحرام سنه ثلاثه عشر بعد الألف ... پایان پاسخ
شیخ بهائی: کتبه افقر عباد الله ... محمد المشتھر بهاء الدین العاملی و فقه الله للعمل فی یوم الغده قبل أن یخرج الأمر من یده.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: محرم 1013ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: یکی مقوا با تیماج خرمائی کهنه دیگری مقوا با تیماج
سرخ ضربی کهنه، 6گ، 23 سطر (1789)، اندازه: 17/5 × 27/5 سم [ف: 2-288]

3. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 120/9

حکمت آغاز: برابر؛ انجام: وفي حسن نبائکم یرغب. صورة خط المصنف و المامول خط: نسخ، بی کا، تا: 1 رجب 1014ق؛ از روی
نوشته علی بن حسین بن شدقم حسینی در 10 محرم 1013 برای صیمری؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-41]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10662/3

خط: نسخ، کا: سلطان مراد بن محمد جعفر، تا اوایل شعبان 1026ق؛ دارای حواشی بهائی با نشان «مد ظله»؛ جلد: تیماج قرمز، 8گ
(189-197پ)، اندازه: 17×25 سم [ف: 27-115]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9464/9

آغاز: برابر؛ انجام: حرره فقیر عفوره معترفاً بخطائه و ذنبه علی بن الحسن بن شدقم الحسینی المدني عاشر محرم الحرام سنة عشر
بعد الألف من الهجرة النبویة. خط: نسخ، بی کا، تا: 14 ذیقعد 1075ق؛ جلد: تیماج قهوه ای دوروی لبه دار، 8گ (134 - 142ر)، 21
سطر، اندازه: 13×25 سم [ف: 30-151] 6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2017/3

ا در فهرست با عنوان «جواب عن ست مسائل» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای حواشی با نشان ب ه ره، ع بعد عرض
العبودیة، ج من یده» با کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، 8گ (34پ - 42ر)، 20 سطر (8×14)، قطع: ربعی، اندازه:
12×18 سم [ف: 16-431]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5گ (229ر - 234پ)، 19 سطر، اندازه:
14×21/5 سم [ف: 17-229]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/10

آغاز: برابر؛ انجام: لا زال مجدکم دائما و سعد کم قائما و صلی الله علی خیر البریه سیدنا محمد و عترته المرضیة

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (235 ر - 241 پ)، 19 سطر، اندازه:
21/5×14 سم [ف: 17-229]

9. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: 281/16

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: گالینگور قهوه ای، 7 گ

ص: 795

(141پ-148ر)، اندازه: 12/5 × 19 سم [ف: 152]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15609/4

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: با تاریخ 1252ق؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته، 8گ (11پ - 18ر)، 20 سطر،

اندازه: 11/8 × 17/5 سم [ف: 43-186]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 278/2

خط: نسخ، کا: ابراهیم محمد طباطبائی یزدی جندقی، تا: 1262ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میسن لایی پشمی، 14 سطر، اندازه:

18/1 × 11/5

سم [ف: 5-9]

12. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 510/3

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 6گ (45پ - 51پ)، 19 سطر، اندازه: 13 × 19/5 سم

[ف: 2-372]

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9655/2

آغاز: برابر؛ انجام: وفقه الله للعمل في يوم الغده قبل أن يخرج الأمر من يده

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد علی شریف استرآبادی، بی تا؛ جلد: تیماج سبز، 18گ (19پ - 37پ)، 17 سطر، اندازه: 15 × 9

سم [ف: 31-36]

14. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3827/3

آغاز: برابر؛ انجام: و لو تمت الدلالة للزم افضلية علماء الامة ايضا المفی ما ذکر في الائمة و الله اعلم بحقیقة الحال و حقیقة المقال و

منکم الافاده تطلب و في حسن بیانکم رغب و انما مواله من شیخنا تحریر الجواب و تقدیر الخطاب علی ابلغ وجه

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد، در فهرست نام کتاب «اجوبة المسائل» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ در

کل این نسخه تنها یک «س» که علامت پرسش است وجود دارد اما مطالب آن شامل سه پاسخ است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،

وگی، 15 سطر، اندازه: 14 × 22 سم [ف مخ: 1-48]

1367- اجوبة مسائل ابن طراد / پاسخ پرسش ها / عربی

شهيد ثانی، زين الدين بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

پاسخ های فتوائی مختصری است بر پرسش های فقهی سید محمد بن علی بن طراد حسینی مدنی.

آغاز: الحمد لله صانع المصنوعات الذي لم يكن له عضيده ولا نصير في المخلوقات الذي قال تعالى في كتابه العزيز

انجام: والسلام عليكم وعلی من لديكم من السادة النجباء ورحمة الله وبركاته و الحمد لله وحده وصلاته على سيدنا محمد وآله

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحيح و اضافه شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ (150 پ-155 پ)، 19 سطر، اندازه:

14×21/5 سم [ف: 17-226]

1368- اجوبة مسائل ابن طوقان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i ṭūqān

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10100/2

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم و علی بن عباس بحرانی، تا: 1276ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیري [میراث شهاب: س 8 ش

2-21]

1369- اجوبة مسائل ابن فروج / فقه / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i forrūj

شهيد ثانی، زين الدين بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

پاسخ هفت سؤال فقهی است که شیخ زين الدين ادریس معروف به ابن فروج - شاگرد شهيد ثانی - از مؤلف پرسیده است: 1. ما تقول

مولانا في ارض غصبها رجل مدة ثم رحل عنها وتركها معرضا عنها والمغصوب منه ليس له عليها يد وبقیت هكذا هل يجوز لأحد أن

يصلي فيها بشاهد الحال ام لا؛ 2. ما تقول مولانا في ثوبي الاحرام هل يجوز عقدهما او احدهما ... 3. ما تقول مولانا في نية الوقوف معرفه

.... 4. ما تقول مولانا في المهدي اليه ثلث هدي التمتع هل يشترط فيه مع الايمان الفقر ...؛ 5. ما تقول مولانا في الهدى هل يجب مقارنة

اول الذبح 6. ما تقول مولانا في البركة او الحوض 7. ما تقول مولانا فيما ذكره الشهيد ره في الدروس مشروعية قضاء صلاة ظن ...

آغاز: ما تقول مولينا في ارض غصبتها رجل مدة ثم رحل عنها و تركها معرض عنها و المغصوب منه ليس له عليها يد و بقيت هكذا

انجام: ولكن مطابق للمشروع و الحمد لله وحده و الصلاة على نبيه محمد و آله أجمعين.

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1554/10 عكسى

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: كتابخانه فخرالدين نصيرى امينى، تهران؛ خط: نسخ و نستعليق، بى كا، تا: قرن 10؛ 2 ص (86-87)، 17 سطر [عكسى ف: 4-481]

2. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 206/6

خط: نسخ، كا: بهاء الدين محمد عاملى فتونى نجفى، تا: 1114ق؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكى مجدول عطف و دور تيماج قهوه اى،

ص: 796

2گ (105 پ - 106 پ)، اندازه: $17 \times 11/5$ سم [ف: 1-156]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13131/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 2گ (79 پ - 80 ر)، کل رساله 30 سطر، اندازه: $12/5 \times 9$ سم [ف: 33-259]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20992

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1243ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج ضربی، 3ص، 17 سطر، اندازه: 21×14 سم]

اهدائی - ف: 3-21]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7206/10

خط: نسخ، کا: میر محمد مؤمن حسینی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5گ (206 پ - 210 پ)، 20 سطر، اندازه: $24 \times 12/5$

سم [ف: 16-19]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10169/15

خط: نسخ، کا: عیسی بن درویش، بی تا، در عصر شهید دوم؛ در این نسخه دیباچه مؤلف افتاده است؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا،

2گ (185 پ - 186 پ)، اندازه: $20/5 \times 16$ سم [ف: 26-126]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، بی تا، کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن مقوایی، 2گ (118 پ - 120 پ)، 15 سطر ($9/5 \times 4/5$)،

اندازه: $15 \times 9/5$

سم [ف: 16-21]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13783/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن حسن قفطانی، تا: اواخر قرن 13؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 1گ (254)، جمعاً 32 سطر، اندازه: 14×9 سم

[ف: 34-810]

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ 15 گ، 20 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 4-2339]

1370- اجوبة مسائل ابن کمونه = جواب سؤالات ابن کمونه / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i ibn-i kamūna = javāb-e soālāt-e ebn-e kamūne

کاتبی قزوینی، علی بن عمر، 600 - 675 قمری

(1204 - 1277) (kātebī qazvīnī, 'alī ebn-e 'omar

عزالدوله سعد بن منصور بن سعد کمونه که از فلاسفه زمان خواجه نصیر الدین طوسی بوده از نجم الدین کاتبی درباره ثبوت امکان و امکان ثبوت» چند پرسش کرده و کاتبی در این رساله به آن پاسخ داده است.

همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/67

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سرلوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 2 گ (290 پ - 292 پ)، 24 سطر (10×20)، اندازه: 17×27 سم (رشت و همدان - ف: 1480)

- اجوبة مسائل ابوالحسن گیلانی» اجوبة مسائل السيد ابو الحسن الجیلانی

- اجوبة مسائل ابو القاسم بن عباس بن معصوم لاهیجانی» اجوبة مسائل السيد ابي القاسم لاهیجی

1371- أجوبة مسائل أبي حنيفة = الجبر و القدر / کلام و اعتقادات / عربی

ajwabat-u masā'il-i 'abī ḥanīfa = al-jabr wa-l-qadar'

پاسخ کوتاهی است راجع به پرسش ابو حنیفه در موضوع جبر و قدر.

آغاز: اسئلة لابي حنيفة النعمان بن ثابت الكوفي.

انجام: مع أخذه منهم بالنواصي و توليته امضاهم في الأشياء.

همانند: 1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 255/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد الحمید بن محمد مقیم خطیب عبدالعظیمی، تا: 17 ربیع الثانی 1056ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 1 گ

(81پ-82)، 23 سطر، اندازه: 25/5×13 سم [ف: 1-284]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12807/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1336ق، کاغذ: دفتری خط دار، 2گ (52پ-53پ)، 15 سطر، اندازه: 15/5×9 سم [ف: 32-528]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8/6 خوئی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 2ص (30-31) [ف: 7-60]

1372- اجوبة مسائل ابی ریحان البیرونی = الأسئلة و الأجوبة / فلسفه، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i abī riyhān al-bīrūnī = al-as'ila wa-l ajwiba

ابن سینا، حسین بن عبد الله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

ابوریحان بیرونی (362-430ق) هجده پرسش از خوارزم برای ابن سینا فرستاده که در ده پرسش بر رساله «السماء و العالم» ارسطو خرده گرفته و در هشت پرسش دیگر خود مسائل فلسفی دیگری پرسیده است. شیخ پس از مقدمه ای سؤالات را یک به یک ذکر کرده و به هر یک جواب داده است. شیخ نگارش

ص: 797

پرسش‌ها را به فقیه معصومی (-450ق) شاگرد خود که با بیرونی نامه نگاری داشت واگذاشت و هرگاه از کارها می‌آسود، معصومی پاسخ‌ها را برای او می‌نوشت، این بود که پاسخ‌ها دیر به بیرونی رسید و شیخ در پایان آنها نوشت که امیدوار است اگر دوباره چیزی پرسد در دادن پاسخ شتاب کند و به فقیه وانگدارد و در خواست که اگر باز هم چیزی بر او دشوار است دوباره پرسد تا روشن سازد. بیرونی از بیشتر پاسخ‌های شیخ خرده گرفت و سخنانی زننده در آن گنجاند و او را «ای جوان» و «ای فرزانه» خواند اما اینها پس از مرگ ابن سینا رسید، ناگزیر معصومی به پاسخ بیرونی پرداخت و به او نوشت که اگر در نوشته خود روش دیگر برمی‌گزید در پیشگاه خرد و دانش شایسته‌تر بود. بیرونی در نامه‌ای که برای او فرستاد از این لغزش پوزش خواست. شیخ در این گفتگو خود را یک مشائی پیرو ارسطو نشان می‌دهد و از سخنان ارسطو در سمع الکیان یا طبیعی و کون و فساد و آسمان و جهان و آثار علوی و نفس و حس گواه می‌آورد و نمی‌گذارد رخنه‌ای در گفتار استاد پیدا شود. همچنین وی از تفسیر خود بر مقاله یکم متافوسیتقا و جمع الرأیین فارابی یاد می‌کند. آغاز: هذه رسالة الی ابی الریحان البیرونی فی جواب مسائل انفذها الی من خوارزم حاطک الله مغبوطا بنیل ما نهواه و اسعفک بجمیع ما تمنناه و قسم لك سعادة الدارین و صرف عنک جمیع ما تکره فی المحلین سألت ادام الله سلامتک الإبانة عن مسائل ما نراه جدیرا بان یؤخذ علی ارسطو طالیس اد تکلم منها فی کتابه الموسوم بالسما و العالم و لم یتأخر اصداها الی هذه المدة الالما عسی أن یقرره الفقیه المعصومی

انجام: فهذا جواب جمیع ما سألتیه من المسائل و یجب ان اشکل علیک من هذه الفصول أن تمن علی بمعاودة المطالبة الشرحها حتی اعجل فی ایضاها و انفاذها الیک، و ما عسی یتأخر اجوبة هذه المسائل فانی لأأتمن علیها الفقیه المعصومی اذا حدثنی بالفراغ عن نسخها کما فعل هذا المرة و بالله التوفیق. چاپ: به تصحیح مهدی محقق و سید حسین نصر، الاسئلة و الأجوبة: پرسشهای ابوریحان بیرونی و پاسخهای ابن سینا (تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی: 1383)

[مهدوی، فهرست مصنفات، 11-15]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1686/9 - ف

نسخه اصل: لیدن 184 Cod. Or. (ش 1476)؛ بی‌کا، تا: چهارشنبه 6 ذیحجه 515ق [فیلم‌ها - ف: 1-626]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1457/2 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون آمریکا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواسط شوال 677ق؛ 10ص (4-13)، 23 سطر عکسی
ف: 4-305]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1260/2

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی، ش 3045؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: 699ق؛ 19گ (10-28)، 19 سطر [عکسی
ف: 3-582]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4675/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، کاغذ: گوناگون از انواع ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، 15 گ (102 پ-117 ر)، اندازه: $26/5 \times 14/2$ سم [ف: 8-16]

5. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1976/15 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: ثم این کان لایدخله هو اقط لم نحمد ذلك المال ایضا وفي كتاب الاثار العلوية اذا انظرت فيه شفاعن هذه الشكوك. و الله اعلم. تم المسایل بحمدالله و حسن.

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 11، 53 ص (141-193) عکسی ف: 1-11

6. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 873/10

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، 13 گی (54 پ-67 ر)، اندازه: $19 \times 12/5$ سم (نسخه پژوهی: 3-123)

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22667

آغاز: برابر؛ انجام: وكان أصله سقيما سقيما و لله الحمد

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 31 سطر (8×18)، اندازه: 24×14 سم (رایانه)

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4942/47

آغاز و انجام: برابر خط: شکسته، بی کا، تا: قرن 11؛ دارای چهار شکل هندسی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، 7 گ (149 ر-155 پ)، 22 سطر

(5/9×18)، اندازه: 24×14 سم [ف: 14-191]

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 22316 و 283016 ف و 438/6 - ف

نسخه اصل: کتابخانه علومى ش 630؛ بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکى با لولا، قطع: ربعی [فیلم ها - ف: 1 683 و 672]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/24

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1043ق؛ 21 سطر، اندازه: 18×31سم [ف:2-398] تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4002/7-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ لاص (180-187) [فیلم ها - ف:3-1]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1219/1

آغاز: برابر؛ انجام: غیر واقعه تمت الحواس و الوهم و الفكرة و العقل و المنطق فلیست اذن بمعلوله موصوفة. خط: نسخ ریز، بی کا، تا: 1046ق؛ کاغذ: فرنگی نازک و کهنه،

ص: 798

جلد: تیماجی مشکى، 23 ص (5 - 28)، 23 سطر؛ قطع: وزیرى، اندازه: 12/5 × 25 سم [ف: 1554]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7208/6

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن یزدى، تا: 1051ق، کاغذ: سپاهانى، جلد: تیماج آلبالویى لایى با لولا، 14 گ (108 پ- 122 پ)، ابعاد متن: 12/5 × 6، قطع: ربعى، اندازه: 12 × 20 سم [ف: 16-488]

13. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 33808

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: 1078ق؛ ضمیمه نسخه ش 15088، ذیلاً سه برگ مطالب متفرقه از رساله هیولى خضرى و رساله اخوان الصفا ضمیمه دارد؛ واقف: مکتبه الإمام أمير المومنین (علیه السلام)، تاریخ وقف: اردیبهشت 1365؛ جلد: گالینگور با عطف و گوشه های تیماج قهوه ای، 9 ص، 21 سطر، اندازه: 17 × 28 سم [القبائى: 619]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1807/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1102ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 50 ص (215-162)

(، 14 سطر، قطع: نیم خشتى، اندازه: 11 × 20 سم [ف: 10-397])

15. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6853/13 - 35/33

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 20 صفر 1102ق؛ صفحات مجدول مذهب؛ جلد: تیماج دورو، 7 گ، 25 سطر، اندازه: 15/5 × 29 سم [ف: 1-99]

16. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1896/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای، 10 گ (213 پ- 222 ر)، 27 سطر، اندازه: 15/5 × 34 سم [ف: 5-325]

17. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 12235/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته، کان محمد علی قائنی، تا: 1263ق؛ جداول و اشکال به شنگرف؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی
مستعمل، اندازه:

14/2 × 20/52 سم [ف: 10-121]

18. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1460/2

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1270ق، کاغذ: ترمه، جلد: میشن

قرمز لایی، 18 سطر [ف: 5-269]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1968/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد طاهر تنکابنی، تا: 1315ق؛ کاغذ: شکری رنگ فرنگی، 37 ص (12-48)، 21 سطر، قطع: خشتی باریک، اندازه:
13×21 سم [ف: 9-688]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4002/2 ف و 4128/2 -ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: شعبان 1308 ق [فیلم ها - ف: 3-1 و

ف: 3-18]

20. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 599/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: نوح بن یوسف بن علی سیرافی (سوراقی)، بی تا؛ قطع: وزیری، اندازه: 11×19/5 سم [ف: 2-356]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1094/3 و 4002/11 -ف و 4104ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها- ف: 1-564 و ف: 3-2 و 16)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 7198-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ 25گی (129 پ-154 پ) [فیلم ها - ف: 3-279] 21. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 253/22

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا؛ 13 گ (143 پ - 155 ر) [ف: 3-167]

22. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1149/51

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 6 گ (320-325 پ)، 31 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 6-2422]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6511/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، در پایان امضای بلاغ تصحیح با نسخه ای قدیمی کتابت شده به سال 677 ه دیده می شود؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه ای، 7 گ (1 پ - 8 پ)، اندازه: 14/5 × 22/5 سم [ف: 20-86]

24. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3045/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق نازیبا، کا: حسن بن میرزا علی یزدی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 12 گ (65 پ - 76 ر)، اندازه: 14×18 سم [ف: 8-258]

1373- اجوبة مسائل ابی القاسم الحسینی الکرمانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i abī-1-qāsim al-ḥusaynī al-kirmānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 29 ذیحجه 1294 ق

پاسخ به دو پرسش ابوالقاسم بن علی حسینی کرمانی در 18 ذیقعه 1294 ق است در باب مشیة الله و معرفة الامام و خواسته است به ادله ده گانه ای که در کتاب «ارشاد العوام» محمد کریم خان ذکر شده پاسخ دهد.

آغاز: حمدله و صلی الله علی محمد واله الطاهرین المعصومین و علی شیعته المنتجبین ... یا سیدی و مولای و سندی و ملجای

ص: 799

جعلني الله فداك ... أحدهما أنه لا شك في أن مشية الله القديم ... أقول و بالله المأمول بوساطة آل الرسول ... لاتنافى بين كون الشيء في وقته.

انجام: أكثر الخلق عنها غافلين فليسوا من أهلها البتة فلا تحتاج في اثباتها الى اقرار جميع الفرق و اجتماعهم و السلام خير ختام.

1. تهران؛ عبدالعظيم؛ شماره نسخه: 602/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد مازندرانی، تا: 1295ق؛ علامت بلاغ دارد؛ 28گ (137-164پ)، 15 سطر، اندازه: 11×18سم [ف: 24-1]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10493/4

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوتراب بن محمد، تا: 1295ق، جا: همدان؛ جلد: تیماج سبز مجدول، 13ص (56-88) [ف: 33/1-56]

3. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 882/3

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تغییر یافت؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول گرهی، 19گ (158پ - 177پ)، 16 سطر، اندازه: 10×17/5سم [ف: 2-144]

1374- اجوبه مسائل احد الاصدقاء / کلام و اعتقادات / عربی

'ajwibat-u masā'il-i aḥad-il-aṣḍiqā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ پرسش یکی از دوستان است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1808/7

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای و سفید، جلد: میشن قهوه ای 4گ (46ر - 50ر)، 17 سطر، اندازه: 17×21سم [ف: 5-372]

1375- اجوبة مسائل احمد بن اسحاق / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masa'il-i ahmad-i-bn-i ishaq

امير صنعانى، محمد بن اسماعيل، 1099-1182 قمرى

(amīr-e san'ānī, mohammad ebn-e esmā'īl (1688 - 1769

پاسخ تفصیلى به سه پرسش احمد بن اسحاق بن ابراهيم است پيرامون عدالت راوى و صحت صحيح بخارى و روايت هائى كه موافق وى باشند.

آغاز: قال السيد محمد .. الجواب على السؤال ما لفظه أقول يستعمل هذا السؤال على ثلاثة أطراف كلها من علم أصول الحديث

انجام: حتى ينضم الى أعمال أهل الثواب ولا حول ولا قوة الا بالله

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 5015/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: احمد بن محمد بن على بن محمد بن عامر، تا: شنبه 26 صفر 1167ق؛ مصحح، محشى؛ جلد: مقوايى عطف تيماج فهوه
اى، 3گ (63-66ر)، اندازه: 21×15/5 سم [ف:13-214]

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق « القطيفية (1)

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق « القطيفية (2)

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق « القطيفية (3)

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق « القطيفية (4)

- اجوبة مسائل احمد بن طوق « القطيفية (5)

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق « القطيفية (6)

- اجوبة مسائل احمد بن صالح بن طوق القطيفي « القطيفية

- اجوبة مسائل احمد بن صالح قطيفي « ملحقات رساله قطيفيه

1376- اجوبة المسائل الارثية = الارثية / فقه / عربى

ajwibat-ul masā'il-il irtīyya

سؤال و جواب های فقهی است در مسائل ارث از جمله ارث زن

مطابق با فقه اهل سنت.

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1165/4 - 7/65

آغاز: بسمله ای امرأة ورثت النصف من زوجها الجواب أن هذا رجل خلف ابنا و بنتا و عبدة فاعتقا العبد و تزوجت بالبنات ثم فات فلها الربع للزوجية والباقي بينها و بين اخيها؛ انجام: فقالوا كم سن القاضي فقال عتاب بن سید حسین ولده النبي صلعم مكتة فسكتوا خط: نستعليق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ، 6 گ، اندازه: 23/5×15/5 سم [ف: 1-94]

1377- اجوبة مسائل اسماعيل بهزاد / كلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e esmā'īl-e behzād

مجتبی بن محمد کریم (کرمانی؟)، ق 14 قمری

(- 20c) (mojtabā ebn-e mohammad karīm (kermānī?)

تاریخ تألیف: 20 ربیع الأول 1349 ق

در پاسخ 5 پرسش که آقا سید اسماعیل بهزاد فرزند سید محسن از تبریز خدمت عالیقدری از مشایخ کرمان (مرحوم آقای ثالث) فرستاده بود و ایشان مجال پاسخ دادن را نداشته و پاسخ را به نگارنده واگذاشته است: 1. حکمت کشتار جانوران غیر موزی؛ 2. چون دریافت خالق و پروردگار از مردم به اندازه عقل انسان ها است، پس حکم کفر و عذاب مخلد چراست؟؛ ... 5. تفسیر آیه «ولا الیل سابق النهار ...»

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2129/2 - عکسی

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد، چنین

ص: 800

گوید بنده ائیم این محمد کریم مجتبی و فقه الله ... که چون جناب مستطاب فضایل مآب ... آقای آقا اسماعیل بهزاد زید عمره خلف ... حاج سید محسن طاب ثراه از تبریز عریضه عرض نموده بودند به حضور مبارک مولای بزرگوار؛ انجام: کافی ست انشاء الله. وقد وقع الفراغ من تسويده هذه الأوراق العبد الأئيم ابن محمد كريم مجتبي غفر ذنوبهما [20 ع 1/1349ق] حامداً مصلياً مستغفراً.

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: 20 ربیع الاول 1349ق؛ با خط خوردگی و افزودگی ها در کناره ها از نگارنده، به دنبال «وریقات» از همو [عکسی ف: 1-112]

1378- اجوبة مسائل الأصفهانی / کلام و اعتقادات / فارسی - عربی

ajwibat-u masā'il-il isfahānī

تاریخ تألیف: 14 شوال 1300ق

پاسخ به پرسش های میرزا محمد حسن اصفهانی است در مورد این که آیا واسط بین امام معصوم و شیعیان یکی است یا متعدد که منشأ این پرسش نقل «يجب أن يكون في كل خلف رجل من الشيعة يحكي جميع فتاوى الحجة المعصوم الحي عليه السلام» است که مراد از رجل در این نقل یک نفر است یا می تواند چند نفر باشد. در این رساله از رجل به ناطق شیعی تعبیر شده و وحدت آن را نیز رد نموده و واسطه را 12 نقیب می داند با این احتمال که نخستین آنها مرحوم شیخ باشد. گویا این رساله از رسائل شیخیه می باشد و در درون جلد بعد از عنوان مصنف میرزا محمد باقر الهی اصفهانی و سپس محمد کریم خان کرمانی آمده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد ان الجانب السيد السند و العلم المعتمد ... الميرزا محمد حسن الأصفهاني سلمه الله و حفظه..
قد از سل الی مسائل عدیده و امرنی بالاستعجال في الجواب

انجام: و همین قدرها کافی است از برای طالبان حق و از برای غیر طالبین حق ما تغنی الآیات و النذر قد تمت ... سنة ثلث مائة بعد الالف من الهجرة بالاستعجال.

همانند: 1. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2967/7

آغاز: برابر؛ انجام: چنانکه سالهای دراز دیدند این حدیث را که فرمودند انظروا لأرجل منكم قد روی حدیثنا و هیچ بذهن شما خطور نکرده است

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام 3گ، 12 سطر،

اندازه: 10×18 سم آف مخ: 1-50]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14062/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: سید علی عبدالرزاق موسوی محمدی، تا: 1305ق؛ مصحح؛ تملك: کاتب؛ مهر: آیت الله مرعشی نجفی (رحمه

الله)، كاغذ: فرنگی، 20گ (پ-20ر)، 9-15 سطر، اندازه: 7×13 سم [ف:35-553]

1379- اجوبة مسائل اعتقادية = الأجوبة المفيدة على الأسئلة العددية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in i'tiqādīyya = al-ajwibat-ul mufida 'alā as'ilat-il 'adadīyya

غیطی، محمد بن احمد، - 984؟ قمری

(1577 - (qaytī, mohammad ebn-e ahmad

پاسخ کوتاه به پرسش های است در باب: ارم ذات العماد، عوج بن عناق، من تخلف بعد الطوفان، طول الموقف، دخول الجنة قراءة من قرأ القرآن، قراءة القرآن في الجنة و جز اینها.

آغاز: بعد بسمله و حمد، فقد سئلت في رقعة عن اسئلة عديدة فوفق الله لاجوبة تملیها سديدة قلت مستعینا بالله وحده و متوكلا عليه طالباً رفده اما الاسئلة و صورتها

انجام: هذا ما تيسر تسطيره من هذه الأجوبة المفيدة على تلك الاسئلة العددية من فيض فضل الله العظيم و فوق كل ذي علم عليم و الله سبحانه و تعالی اعلم بالصواب

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2865/2

آغاز: برابر؛ انجام: و قال به جماعة عامة المفسرين كما تقدم

خط: نسخ، كا: شهاب الدين بن شحاذة بن احمد، تا: دوشنبه 13 جمادى الاول 1048ق؛ جلد: مقوای عطف تیماج قرمز، 36گ (112 پ-147 پ)، 17 سطر، اندازه: 15×20 سم [ف:8-74]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 537316

آغاز: و بعد فهذه صورة اسئلة رفعت لشيخ الإسلام ... الحمد لله اللهم علمني من لدنك علما؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، كا: عبدالمحسن بن علی حسینی قادری جیلی، تا: 1089ق؛ جلد: مقوای عطف تیماج قهوه ای، 9گ (27 پ-35ر)، اندازه: 12×19/5 سم [ف:14-162]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1275/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی كا، تا: 3 رجب 1123ق، كاغذ: سفید، جلد: مقوای عطف و دور تیماج قهوه ای بالولا، 34ص (52-85)، 17 سطر [سنا - ف: 2-206]

ajwibat-u masā'il-in i'tiqādīyya

همدانى شيخى، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمرى

(hamadānī šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

تاريخ تأليف: 1 ربيع الاول 1279؛ محل تأليف: قريه منحوسه

ص: 801

پاسخ پرسش های اعتقادی است با عناوین «قال - اقول»، به روش شیخیه. آغاز: بحمد الله رب العالمين ... وبعد يقول العبد الخاسر ... قد طلب مني سلاله الاعاظم و نقاوة الافاخم صاحب الفطرة السليمة و السليقة المستقيمة ايده الله تعالى.

انجام: و التمس من المومنين الرفقاء دعاء يكون ذخيرتي ليوم معادي انشاء الله تعالى.

1. قم: مركز مطالعات، شماره نسخه: 905/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1 ربیع الأول 1279ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 56گ (133پ-189ر)، 14 سطر، اندازه: 17×11سم [ف:2-169]

2. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 8109/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن لطف علی، بی تا، در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 30گ (49پ-78پ)، 18 سطر، اندازه: 21/5×16/5سم [ف: 21-112]

1381- اجوبة مسائل اعتقادية / پاسخ پرسشها / عربي

ajwibat-u masā'il-in iftiqādīyya

پاسخ های استدلالی مختصری است بر سؤال هایی اعتقادی که با عناوین «قال - اقول» نگاشته شده و احتمالاً از شیخ احمد احسائی می باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمين رافع درجات اوليائه السالكين منيح احبائه على ما الهمنا من الرجوع عند الحاجة و أمنائه.

قم، مركز احياء؛ شماره نسخه: 370/2

آغاز: برابر؛ انجام: و اما في حالتهم الدنيا فعقلهم مستفاد فافهم. خط: نسخ، کا: محمد حسين بن رستم استر آبادی، تا: 1237ق؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 17گ (107ر-124پ)، اندازه: 21×16/5سم [ف: 1-481]

1382- اجوبة مسائل الله يار / فقه / فارسی

ajwibat-u masā'il-i al-lāh-yār

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

پاسخ به چند پرسش و پاسخ فقهی است که الله یار فرزند محمد زمان، از کرمانی پرسیده است.

1. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1506/2 - عکسی

آغاز: آغاز پرسش: خداوندگارا، رفقای که در تبریز داریم از جمله آخوند ملا باقر زنوزی، در چند فقره مطلب ... آغاز پاسخ: این مسئله را که عالیجاه میرزا جواد سلمه الله هم سؤال فرموده اند، مختصر جواب دادم و در کتاب ها مفصل نوشته ام؛ انجام: بنده حقیر عبدالرحیم نوشتم جواب را از روی خط مبارک ... ربیع

الأول في سنة 1291ق.

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم، تا: ربیع الاول 1291ق؛ نستعلیق دو

دست: پرسنده و پاسخ دهنده؛ اص (96) [عکسی ف: 1-213]

2. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3301

خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه 6 رجب 1292ق؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی کبود، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف پارچه سربی، 24گ، 18 سطر (5/5 × 10/5)، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 5-1607]

1383- اجوبة مسائل الامام احمد بن منصور / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il imām aḥmad ibn-i manṣūr

پاسخ بیست سؤال فقهی زیدی است که «امام احمد بن منصور بالله محمد بن الهادي إلى الحق» از مؤلف پرسیده و او با تجلیل از سائل بدانها پاسخ گفته است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 321/1

آغاز: الله احمد بالحمد الخالص على الاستمرار و الدوام و اشكره على تسكين الميدان

نسخه اصلی: کتابخانه لنینچی، رم 41 روسی 342، خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1070ق؛ 45ص (7-51) [عکسی ف: 1-378]

1384- اجوبة مسائل امان الله خان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i amān-ul-lāh xān

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: یک شنبه 4 جمادی الثانی 1283ق؛ محل تألیف: تهران

پاسخ به پرسش های امان الله خان والی کردستان است، مشتمل بر 7 سؤال و پاسخ: 1. دلیل عقلی و نقلی از قرآن و حدیث در برتری 14 تن پاکان بر پیامبران؛ 2. معنی باطن باطن، که در «ارشاد» فرموده اید؛ 3. در جمع میان دو علویه؛ 3. تفسیر آیه مستفرغ لکم ایها الثقلان ...»؛ ... 7- پوشاک خز در نماز. آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد فقد أرسل الی جناب الکافی الکفاة ... امان الله خان و الی کردستان ... برسالة و سألتني فیها من مسائل أراد منی جوابها.

انجام: فانه من تسویلات نفس الکسلانین و المرجو أن لا ینسانی من صالح دعائکم و رحمة الله و برکاته.

ص: 802

چاپ: در «مجمع الرسائل» او، جلد دوم

[فهرستواره منزوی 248/9]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2144/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1268ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 10گ (77 - 87)،
اندازه: 13×20سم [ف: 4-1178]

2. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: 407/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابو محمد طهماسبقلی بن علی کرمودی نجمتانی، تا: 1283ق؛ 1گ (18 پ-24ر)، اندازه: 21814سم [ف: 2-
101]

3. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 602/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ابی القاسم مازندرانی، تا: 1298ق؛ 8گ (180ر-187
ر)، 15 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف: 1-26]

1385- اجوبة مسائل امير اصلان خان سنقری / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajvebat-o masā'el-i amīr aslān xān sonqorī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(ebn-e ebrāhīm kermānī, mohammad karīm 1871 - 1810)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16152/2

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 13 [مختصر - ف: 251]

1386- اجوبة المسائل الأوالية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il awāliyya avy aḥḥya

عصفوری، عبدالعلی بن خلف، - 1303 قمری

(osfuri, abd-ol-all-ye-bn-e xalaf) (- 1886)

تاریخ تألیف: 12 شوال 1275ق

پاسخ سیزده سؤال فقهی است مربوط به مسائل تقلید که شیخ صالح و حاج عباس اوالی برای مؤلف فرستاده اند. مؤلف بعد از این که در مقدمه کتاب سؤالات آنها را در اعلا درجات بلاغت می داند آن را پاسخ گفته است. وی در پاسخ مسأله یازدهم مبدأ حدوث اخباریگری و فرق های اخباری ها و اصولیان را بیان کرده است.

آغاز: الحمد لله الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم و صلى الله على حبيبه و نبيه محمد افضل من علم و علم

[الذريعة 76/2 و 77]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 200/2

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا، توسط مؤلف تصحیح شده، بعضی از عبارات خط خوردگی دارد، در صفحه آخر دو یادداشت متفرقه و یادداشتی در وفات «شیخ حسین خلف ابراهیم بن خمیس احسائی» آمده در روز 28 صفر 1241؛ جلد: تیماج زرد مجدول، بدون مقوا، اندازه: 22×16/5 سم [ف: 1-149]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 48/2

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا، 136ص [عکسی: 1-62]

1387- اجوبة المسائل البجنوردية = الأجوبة الاسرارية على الأسئلة العرفانية البجنوردية / عرفان و تصوف / عربی

al-ajwibat-ul ajwibat-ul masā'il-il bujnurdīyya asrārīyya 'ala-l as'ilat-il 'irfānīyya

سبزواری، هادی بن مهدی، 1212 - 1289 قمری

(sabzevārī, hādī ebn-e mahdī) (1798 - 1872)

تاریخ تألیف: چهارشنبه 4 ذیقعد 1274ق

پاسخ هیجده و در برخی نسخه ها نه پرسشی است از محمد اسماعیل بجنوردی ملقب به عارف در مسائل و مطالب عرفانی و فلسفی و کلامی که سبزواری به آنها پاسخ گفته است. این پاسخ به سؤالات یک رساله نیست بلکه از قرار معلوم دو یا سه مجموعه پاسخ به سؤالات است.

آغاز 1: الحمد لله الودود واجب الوجود الذي لا يخلقه الدهور ولا يبليه الأعوام والعصور بل ليس لموجود من حيث هو

آغاز 2: الحمد لله الودود فياض الوجود فاتح ابواب الخيرات... فيقول هادي بن المهدي السيزواري قد سئلني العالم... النبيل محمد اسماعيل البجنوردى عن استئله عديدة واني وان كنت ضيق المجال مشوش البال

انجام 1: وليس لهما الا اللبس والقوة والتقيصه في ذاتها بذاتها انجام 2: ختم الله لنا ولجميع الطالبين بالحسنى

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 10932/1

خط: نسخ خوش، كان على اكبر بن ملا رمضان على مشهور به چراغ، تا: ذیحجه 1234ق؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س 9 ش 2- 139]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 10339/3

آغاز و انجام: برابر 1

خط: نسخ، بی کا، تا: 1270ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 12گ (58 پ- 69 پ)، اندازه: 15x10 سم [ف: 282]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9363/1

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه 1273ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، 17 سطر [ف: 11-348]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9363/5

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه 1273ق؛ کاغذ:

ص: 803

فستقی، جلد: مقوا، 17 سطر [ف: 11-348]

5. تهران: ادبیات؛ شماره نسخه: 103 حکمت

آغاز و انجام: برابر 2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه 4 ذیقعدة 1274ق؛ جلد: تیماج

تریاکي ضربی مقوایی، قطع: جیبی [ف: 2-73]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5888/1

آغاز و انجام: برابر 2

خط: نسخ، کا: سید علی حسینی حسنی، تا: 1274ق، کاغذ: افرنگی سفید و آبی کمرنگ، جلد: تیماج حنایی کمرنگ با ترنج و نیم ترنج،
126ص (2-128)، 13-15 سطر، قطع: رقعی، اندازه 17×11سم [ف: 17-282]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5888/2

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لهذا وبعد فيقول العبد الذليل اسماعيل ... أن تمنوا على الفقير ببيان هذه المسائل ولله در من هو قائل و
للارض من كأس الكرام نصيب بينوا سلمكم الله تعالى ان مولانا صاحب الزمان؛ انجام: و هو الفلك فمن رفعه يلزم وضعه و الحمد لله و
حمد خير بدوء و و ختام بيد عنايته و فرغ عن تسويدها في رجب المرجب من سنة 1272.

خط: نسخ، کا: سید علی حسینی حسنی، تا: 1274ق؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی کمرنگ، جلد: تیماج حنایی کمرنگ با ترنج و نیم ترنج،
86ص (138-224)، 13-15 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 17×11 سم [ف: 17-283]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1132/8

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: چهارشنبه 25 ذیقعدة 1277ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکي ضربی یک لایي، 60ص (315 -
374)، 16 سطر [سنا - ف: 2-127]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 324/2

آغاز: برابر 2؛ انجام: و استمسک بالله الودود الرحيم وقد فرغت عن تسويد هذه الأوراق ... في سبزوآر ... و هي اولی ارض مس جلدی
ترابها و آن آثرت برهه من الزمان اغترابها ... حين كان من مدة العمر غضاضة شبابها حتى عشش بفرق هامتي بو مها و غربها و بلغت من
العلوم الحقيقة باتم نصابها فعطفت عنان عزيمتي الى تلك الدار نازلا قبابها ... و سكنت زاويه دارى مغلقا بابها ... و اشتغلت بابانة العلوم
... فازاحت الاشعار و افاضت الأسرار ... و قد تم هذا الخطاب يوم الاربعاء رابع شهر ذي القعدة من سنة أربع و سبعين و ماتين بعد الألف
من الهجرة على هاجرها الف سلام و تحية (تاريخ نگارش چهارشنبه 4 ذیقعدة 1274)

خط: نسخ و نستعليق، کا: محمد علی فیروزکوهی، تا: 27 رمضان 1281ق، جان سمنان؛ 21گ (99پ-119پ)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 12 سطر)

10×16/5، اندازہ: 15×22سم [ف:3-177]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12167/18

آغاز: برابر 2؛ انجام: وقد تم هذا الخطاب الاسني يوم الأربعاء رابع شهر ذي القعدة في سنة أربع و ستمين ومأتين بعد الالف من الهجرة النبوية

خط: نسخ و نستعليق تحریری، کان صالح حسینی، تا: 1284 و 1285ق، جا: سمنان مدرسه صادق خان کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج ماشی، اندازہ:

10/3 × 17/2 سم [ف:10-92]

11. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 122/1

خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 13 [ف:3-29]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21496

آغاز: برابر 2؛ انجام: وانسخ الباقي في مراتب الوجود عين مابه الاشتراك

خط: نستعليق، کا: احمد بن محمد رضا صفائی خوانساری، تا: 1340ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 23 سطر (11×16)، اندازہ: 17×22سم (رایانہ)

13. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10409/1

آغاز: برابر 1؛ انجام: وجعل وعاء الوصول الى الغاية من الأوعية الزمانية للموجودات التي في السلسلة خط: نستعليق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ در ادامه رساله اول و دوم قطعاتی از برخی رسائل و کتاب ها به صورت ناقص و بدون ابتدا و انتها به هم صحافی شده است؛ جلد: تیماج سبز با گوشه و

عطف سرخ، 4گ (1پ-4پ)، 24 سطر [ف:1-13-33]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2802/7

آغاز: برابر 2؛ انجام: و اما شرح الاقبال و الأدبار في قوسي الصعود و النزول و بيان القوسين و كذا بيان العقل و الجهل و العرش و غير ذلك من الفاظ الحديث الشريف فلايساعدني الحال و يضيق عنه الجمال نمقه في ثاني من شهر ذيحجه الحرام سنه 1283

خط: نستعلیق، کا: محمد قدیر بن علی اصغر سمنانی، بی تا: ، کاغذ:

فرنگی، جلد: تیماجی مشکی با مقوا ترنج، 99 ص (384-482).

30 سطر، قطع: وزیری باریک، اندازہ: 21×11 سم (ف: 10-85)

15. قم؛ حجتیہ؛ شماره نسخه: 622

آغاز: سؤال: رُوحی لکم الفداء مدتھا می گذرد ... پاسخ: بسملة الحمد لله على آلائه فقد سألتني العالم الفاضل المهتدي

بی کا، بی تا 17 گ، 25 سطر، قطع: جیبی [ف: 58]

16. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 244/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-83]

17. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 244/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-85]

18. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 244/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-85]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 590

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لهذا؛ انجام: و هو الفلك فمن رفعه يلزم وضعه

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: علی سبزواری، تاریخ وقف: مرداد

1311، 42 گ، 15 سطر، اندازہ: 18×11 سم [ف: 4-11]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 305

ص: 804

آغاز: برابر 2؛ انجام: واستمسک بالله الودود الرحيم

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: علی سبزواری، تاریخ وقف: مرداد

1311؛ 59 گ، 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف:4-12]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 564

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر 1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: علی سبزواری، تاریخ وقف: مرداد 1311، 18 گ، 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف:4-12]

« اجوبة مسائل البحرانی » شرح العوامل المائة

« اجوبة مسائل البحرانی » شرح رسالة العلم

1388- اجوبة المسائل البحرية / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il bahrīyya

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، 757؟ - 841 قمری

(ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438

تاریخ تألیف: 26 شوال 840 ق شامل پاسخ به چند مسأله فقهی است که یکی از شاگردان ابن فهد حلی از وی نموده و وی هم پاسخ داده است. اولین سؤال در مورد «قضای صلاة فائت» می باشد.

آغاز: بسمله اخص من السلام باوفر الاقسام و اجزل السهام و استدیم لله مدته مدی اللیالی و الايام تجناب الشيخ العالم العامل الفاضل ... جناب الشيخ العامل ... خاتمة المجتهدين جمال الملة و الدين ابو العباس احمد بن السعيد المرحوم محمد بن فهد ... و بعد قال العبد لما قصر به السعی ... عن الوصول التي تلك المشاهد ... ارسل كتابه رائدا ... فلم نجد الأعلى يدیک شفاء ... مسئله ما يقول مولانا الشيخ ... في من كان في ذمته صلوة متعددة عزم علی قضائها و لم یدر بايها

انجام: مسأله ما معنی الظن المعتبر في الصلاة هل هو ترجيح احد الطرفين ترجيحا ما ام هو المفيد للعلم. الجواب الظن هو ترجيح احد الطرفين ترجيحا غير مانع من النقيض و كتبت هذه الاجوبة في يوم سادس عشرين شوال من سنه اربعين و ثمانماية و الحمد لله

[الذريعه 215:5 و 338:20]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29751

آغاز: برابر؛ انجام: الجواب الظن هو ترجيح احد الطرفين ترجيحا غير مانع من النقيض و كتبت هذه ... سيدنا محمد و آله و سلم تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ انتقالی از دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ضمیمه نسخه ش 17180؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با حواشی زنجیره ای ضربی (رایانه)

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2632

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، 23 ص، 17 سطر، اندازه: 23×16 سم [ف: 21/1]

[27-

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1722/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن یشمی لبه دار [ف: 5-347]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4566/15

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 140ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ (100 پ-103)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 12-265]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18620

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن احمد بن جعفر احسایی، تا: 15 ذیقعده 169ق، 26، 17 سطر، اندازه: 20×15 سم [ف: 17-20]

6. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 311/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1172ق؛ کاغذ: سپاهانی، 13 سطر، قطع: جیبی، اندازه: 11×6/5 سم آثراننا: س عش 4-92

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 988/8-طباطبائی

آغاز: و مما افاده دام ظلّه علی المسائل الواردة من ناحية الشام غير تلك المسائل التي قبلها مسئلة لوتواطاً انسان و زوجته علی أن تبرئه من الصداق و يطلقها؛ انجام: لازمة العبد يتبع بها بعد الحق و تحمل تعلقها بك.

نسخه حاضر بخشی از آن رساله است و صاحب جنگ متن سؤال را در تعدادی از مسائل حذف کرده و تنها به نقل پاسخ پرداخته است؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، بی تا، افتادگی: انجام؛ کاتب نیای اهداء کننده این مجموعه اهدائی است که به وسیله نوه او سید محمد صادق طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی به کتابخانه مجلس اهداء شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز،

2ص (53-54)، قطع: رفعی، اندازہ: 11×18سم

[ف:23-269]

8. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7495/2

آغاز: برابر؛ انجام: مسألة ما يقول مولانا ابقاه ... من كانت في ذمته صلوة متعددة ... منها حمدان و اخوه الهان قبيلة بالشام منهم خویشب بن یزید قتل بصفین مع معاویة.

خط: نستعلیق، کان أبو الحسن بن محمد رضوی طوسی مشہدی سبزواری، بی تا، جلد: تیماج دورو مشکی سوخت ترنج، 83گ (43پ
-125ر)، 15 سطر [ف:25-463]

« اجوبة المسائل البرزخية » اجوبة مسائل بعض الفضلاء

1389- اجوبة مسائل البشروی / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربی

ص: 805

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 20 رجب 1239ق

پاسخ به سؤالی است که سید حسن بن باقر بشروی خراسانی در حدوث علم باری تعالی از مؤلف کرده و مؤلف به آن پاسخ گفته است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انه قد عرض علی جناب المولی ... مسأله یرید بیان بعض ما یرد علی بعض شقوقها

انجام: و لا تشبه علیک العبارات فان مراداتنا منها هی هذه كما سمعت و الحمدلله

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2719/5 و عکسی 2440/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کاظم بن علینقی شریف رضوی سمنانی، تا: 16 | محرم 1243ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 3گ (115پ

-118پ)، 21 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-51] و [عکسی ف: 7-48]

1390- أجوبة مسائل بعض الأجلة / فقه / عربی

محقق حلی، جعفر بن حسن، 602 - 676 قمری

(mohaqqeq-e hellī, ja'far-e-bn-e hasan (1206 - 1278

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1531/5 عکسی

آغاز: بسمله. هذه المسائل المباركة الشريفة سألت عنها مولانا الشيخ الاعظم الامام العلامة

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 22ص (107-128)، 23 سطر [عکسی ف: 4-449]

1391- أجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ba'd-il ixwān

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

در پاسخ سؤال یکی از پیروان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2751/3

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین و بعد فیقول العبد الأثم کریم بن ابراهیم انه قد ارسل الی بعض الاخوان صانه الله عن طوارق الحدیثان مسائل اتت الیه من بعض الطلبة؛ انجام: و تقسم القلب للتهیا للحل و الارتحال ولا یسعنی اکثر من ذلك و فرغت من تسویدها ضحی یوم الثلاثاء الخامس ... کتبه العبد الأثم ابن

محمد الرضوی زین العابدین ... بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، 16 ص (143-159)، 23 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 14x25 سم [ف: 9-128]

1392- اجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ba'd-il ixwān

اردبیلی، عبدالرحیم بن ولی محمد، ق 13 قمری

(- 19c) (ardābīlī, 'abd-or-rahīm ebn-e valī mohammad

تاریخ تألیف: اواخر صفر 1245ق؛ محل تألیف: نجف اشرف پاسخ به هفت پرسش اعتقادی است که به سید کاظم رشتی تقدیم شده و چون فرصت پاسخ آنها را نیافت به اردبیلی دستور داد که پاسخ گوید. این رساله به ترتیب «قال - اقول» تنظیم است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین .. قد أرسل بعض الاخوان حرسه الله من طوارق الحدیثان الی جناب السید السدید

انجام: فأخرجته من مطمورة الزمان و السلام علی أهل المعانی و البیان، و فرغ العبد الجانی الأثم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6287/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1246ق؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 29 گ (1پ-29پ)، اندازه: 10/5 × 15 سم [ف: 16-257]

1393- اجوبة مسائل بعض الاخوان / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-u masā'il-i ba'd-il ixwān

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: سه شنبه 28 صفر 1292 ق

یکی از دوستان کرمانی از او درباره چگونگی سلوک به سوی جنان سؤال نمود و او این رساله را در پاسخ وی نگاشته است.

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2394/9

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1293 ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، 7 گ (191-198)، اندازه: 12×18 سم [ف: 4-1277]

2. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1588/2 - 9/138

آغاز: بسمله سپاس فزون از حصر و حد مرخدایی را سزد که پرونده موجودات است ... چنین گوید بنده ائیم محمد بن کریم که یکی از دوستان صانه الله عن طوارق الحدثان؛ انجام: واسم نور مبدأ است نه منتهی و چون مجال من کم است و مسایل بسیار بهمین اکتفاء می شود و این دلایل حکمت بود که برای تو نوشتم با کمی از مجادله. التماس دعا دارم. تم الکتاب.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن ابوالحسن خان سرهنگ افشار

ص: 806

قزوینی، تا: جمادی الاول 1302ق، برای آقا میرزا محمود؛ جلد: تیماج قهوه ای، 29گ، 18 سطر، اندازه: 17×10 سم [ف: 1-108]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3434/6

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی ماشی، 15 سطر، اندازه: 22×14 سم [ف: 5-1652]

1394- اجوبه مسائل بعض پرسش ها / عربی العلماء = رساله جوابیه / پاسخ

ajwibat-u masā'il-i ba'-'il 'ulamā' = r.-ye javābīye

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 1227ق

رساله ای کوتاه در پاسخ پرسش هایی که از وی سؤال شده درباره کیفیت اجساد پیامبران و پوسیدن و نپوسیدن آنها و طریق جمع برخی احادیث که معانی متنافی با هم دارند و در این باره صادر شده اند. شیخ احمد مینویسد «شیخ اجل»، ولی از آن شخص نام نمی برد، برای من چند سؤال فرستاد و پاسخ آنها را خواست.

آغاز: بسمله. حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين احسائي ... انه قد بعث الى بعض العلماء الأفاضل ائده الله بمسائل يريد جوابها على حال اشتغال البال ببواعث الدنيا ... قال سلمه الله تعالى اما بعد فالبعث من تصديع جنابكم هو ان تمنوا على العبد الفقير بالجمع بين الأحاديث

انجام: اصبحوا الدنيا بابدان ارواحها معلقة بالملاء الاعلا، يعنى توجهها اليه. و هذا انشاء الله لا اشكال فيه. و الحمد لله رب العالمين. تم.

[معجم مؤلفي الشيعة 13]

1. شیراز؛ علامه طباطبائی، شماره نسخه: 1757/7

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ 3گ (76-79)، اندازه: 19/5×12 سم (نسخه پژوهی: 3-176)

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2347/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: خلف بن علی حسینی، تا: قرن 13، 6گ، 18 سطر،

اندازه: 20x15 سم [ف مخ: 1-46]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 4 گ (132-135)، 22 سطر، اندازه: 15/5 × 10/5 سم
[ف: 28-483]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/27

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 6 ص (257-263)، 23
سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-533]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/21

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، 4 گ (189-193)، 23
سطر، اندازه:

[ف: 5-164]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 90316

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: مراد طباطبایی بروجردی، تا: 1241ق؛ 10 گ (110 پ-101)

پ ([ف: 2-70]

7. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1729/7 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: با تاریخ 1243ق؛ 8 ص (188-195) عکسی ف: 1-108]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4166/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1283ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی مجدول ضربی، 5گ (162پ-
166پ)، 22 سطر (9×13)، اندازہ: 20/3×14/3 سم [ف:18-100]

9. ہمدان؛ مدرسہ غرب ہمدان؛ شماره نسخه: 674/8

خط: نسخ، کا: مصطفی بن محمد، بی تا؛ 8ص (310-318)، قطع:

خشتی [رشت و ہمدان - ف: 1437]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن علی یزدی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دورو گل و بوته دار، 5گ (54پ-59ر)، 22 سطر، اندازہ:
19×14 سم [ف:3-136]

1395 - اجوبہ مسائل بعض العلماء / پاسخ پرسش ها (عربی

ajwibat-u masā'il-i ba'd-il 'ulamā

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تالیف: روز شنبه 27 ربیع الثانی 1238ق چند پرسش فلسفی است پیرامون عقل و مرتبه و خلقت آن و احضار صورت مرشد در
همه وقت و بیشتر مطالب ناظر به گفته های شیخ احمد احسائی می باشد. این پاسخ ها با عناوین «قال قال» نگاشته شده است.

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد الجاني والاسير... الرشتي. ان بعض العلماء الاعلام والفضلاء الكرام... قد ارسل الي ماسيل
انحط دونها الافهام وضلت لديها العقول والاحلام... قال سلمه الله تعالى. حمدله. صلاة.. وبعد فهذه هي المسائل المروضة
المستشكلة على امثال السائل.

ص: 807

انجام: و اسئل الله أن يفتح عليك باب فهمه. فان هذه المطالب المذكوره ليست مذكورة في كتاب و لاجرى عليه خطاب. نسئل الله التوفيق و التسديد و العصمة في كل باب. و الحمد لله رب العالمين و صلي الله على محمد و آله الطاهرين.

[معجم مؤلفي الشيعة 189]

1. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: 1364/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 (در عصر نگارنده)؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 36گ (94پ - 130پ)، 23 سطر، اندازه: 15/5×
215/5 سم [ف: 4-192] 2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1995/1-عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ انجام نامشخص شاید افتاده؛ 88ص (2-89) [عکسی ف: 1-109]

3. قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 3488/3

آغاز: برابر؛ انجام: و لو اردنا شرح هذه الأحوال لطال بنا المقال ولا يسعني الآن ذلك لكمال الاختلال الحاصل في البال و الحال

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1254ق؛ مصحح: 23گ (121ر - 144پ)، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-45]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11369/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: جمعه ربیع الثاني 1258ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج سوخته ضربی مجدول، 58گ ()
159-216)، 18 سطر (7×15/5)، اندازه: 21813 سم [ف: 28-613]

5. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/7 - ج

آغاز: برابر؛ انجام: و لا- يسعني الآن ذلك لكمال الاختلال الحاصل في البال کا: مهدی بن زین العابدین نجف آبادی، تا: 18 شعبان
1260ق؛ 36گ (77پ - 112ر) [ف: 353]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/19-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1273ق؛ مصحح، با جدول

آغاز: قال سلمه الله تعالى المعروف من مذهب العلماء رضوان الله عليهم أن خيال صورة المرشد للمسترشد حرام و لم نجد على ذلك دليلاً من العقل ولا من الكتاب و السنة مع أن مقتضى القاعدة ... اقول ما مرادهم بتخييل صورة المرشد أن كان مرادهم انه؛ انجام: قال هذه المطالب ليست مذكورة في كتاب و لا جرى عليه خطاب نسئل الله التوفيق و التسديد و العصمه في كل باب و الحمد رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. تم في شهر ذیحجه الحرام في خمسين مائتين بعد الألف 1250 في ليله الخمسه. تم. این رساله ایست از جناب مستطاب حاوی الأصول و الفروع جامع المنقول اشرف العلماء و الحكماء الزمان حاجی سید کاظم الرشتی في حفظ الصورة المرشد. انشاء الله الرحمن در شاخسار طوی میثا و مقامش باد. جواب شافی و کافی اگر چه فرموده اند و لیکن اگر ترک ادب نبود شرحی نیز حقیر کثیر التقصیر محمود ابن محمد نصیر می نوشت که مقصود صوفیه و عرفا دارای این تفصیل است بلکه قال جعفر صادق آن صورت الانسان اکبر حجة الله على خلقه الى اخر الحديث ايضاً خلق الله الآدم على صورته نکته نکته دیگر است و السلام.

در این نسخه تنها سؤال آخر درباره احضار صورت مرشد نوشته شده است؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندر شاه خوبی، تا: 19 صفر 1286ق، جا: دولت سرای حاجی آقا میرزا رحیم؛ کاغذ: فرنگی نازک الوان، جلد: میسن قهوه ای ضربی با ترنج و سرترنج و جدول، پشت هر دو دغه جلد اشعاری از قآنی و مولوی نوشته شده است، 1گ (17پ - 18پ)، اندازه: 12/8 × 21/5سم [ف: 1/29-329]

1396- اجوبة مسائل بعض الفضلاء = اجوبة مسائل البرزخية / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i ba'd-il fudalā' = ajwibat-u masā'il il barzaxīyya

قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود، 634 - 710 قمری

(qotb-od-dīn šīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (1237 - 1311

رساله پاسخ و حل چهار پرسش و شبهه فلسفی است: تجسد اعمال، روح لطیفه انسانی، تصورات و تخلیات روح، انجام روح حیوان. قطب در این رساله از مآخذ مختلف و فلاسفه و عارفان قبل از اسلام و پس از اسلام یاد می کند و نیز از تالیف دیگر خویش «شرح حکمة الاشراق» نقل می کند.

آغاز: فان المولى الأعظم ... قطب الحق و الدین محمود بن مسعود بن مصلح الشیرازی قال انی القی الی کتاب کریم ... مشتملاً على مسائل ليس المسئول عنها باعلم من السائل ... قال صاحب الكتاب بسم الله ... لا بد لكل طالب من ... و قد عنت لى اسولة كثيرة من هذا القبيل ... فاقترت من الجميع على ما هو الاتم في طلب السعادة ... (پس از 3 صفحه): هذا كلام هذا الفاضل و نحن نذكر ما عندنا في هذه المسائل اولاً ثم نعود الى تتبع الفاظه ... ثانيا فنقول ... ان العوالم اربعة.

انجام: فهذا ما سنح للخاطر في الحال ... فان وافق الصواب فقد ادرکت طلبتي و الا فليعذرني ... زادنا الله اعترافاً بالعجز و اياک و العجز عن درک ادراکی الادراک ادراک. هذا آخر الجواب و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 588

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالاول بن محمود بن محمود عباسی، تا: 28 رمضان 908ق؛ بعد از این شش برگگی از مبحث امامت شرح تجرید قوشچی است؛ واقف: نائینی؛ 14گ، 21 سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 4-10]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 511/18 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1085 یا 1065ق؛ پس از پایان رساله در بقیه صفحه 527 و تمام صفحه 528 چند داستان کوتاه به نقل از فرزوق، حافظ و خلیل بن احمد نحوی و ... آمده است؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی رنگ، جلد: تیماجی قهوه ای، 8گی (256پ - 264پ)، 21 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 5/14×19 سم [ف: 22-214]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 286/75

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن تقدعلی فراهانی ورامینی، تا: 1072ق، در فهرست (1: 327) با شماره 286/38 آمده است؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی، 5گ (331ر - 335پ)، 27 سطر، اندازه: 18×27/5

سم [میراث شهاب: 42-150]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1255/29

آغاز: بعد بسمله ... لا بد لكل طالب من ان يحدثه في طريق طلبه شبه يحاول حلها و ان كان على غاية صفاء الإيمان فان طبيعة البشر تقتضي ذلك و لولا ذلك ما صدر عن الجليل؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: 1091ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، 16ص (194-209)، 25 سطر [سنا - ف: 2-191]

1397 - اجوبة مسائل بعض فضلاء المراغه / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masā'il-i ba'd-i fudalā'-il marā'gi

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

پاسخی است به سؤالات یکی از فضلاى مراغه که توسط شاهزاده طهماسب میرزا به دست وی رسیده است. سائل در آن به عقاید شیخ احمد احسانی در حقیقت اجسام و اجساد و معاد ایراد گرفته و کرمانی در جواب در مقام دفاع از احسائی بر آمده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5463/3 - 27/133

آغاز: بسملة الحمدلله حمد اعترف بر بوبیته معترف من بحار رحمته مفرد بواحدانیته شاهد بفردانیته الذي اخترع الخلائق على طبق مشیته؛ انجام: و كذلك الجسد الاول بعینه جسد الاخره فانه یصفی على الكدورات كما صفی الزجاج فصار بلورا فالالماس هو ذلك الصخر لانه منه و اله و هو غیره

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: مقوا عطف تیماج، 30 گ، 16 سطر، اندازه: 18×11 سم آف: 1-103)

1398- اجوبة مسائل البهبانی = البهبانیة / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-il-bihbahānī = al-bihbahānīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: 12 ربیع الاول 1238ق رساله ای است در پاسخ به سؤالات میرزا محمد باقر طیب بهبهانی که از مراتب توحید، مراتب ائمه (علیه السلام) و جسمانی یا روحانی بودن معاد پرسیده است. رشتی معتقد است منکر معاد جسمانی منکر یکی از ضروریات دین است و به اجماع مسلمین کافر و واجب القتل است. سید کاظم سؤال را به عنوان «متن» و پاسخ را به عنوان «شرح» قرار داده و با عناوین «قال سلمه الله - اقول» به بیان آن پرداخته است.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فبقول العبد الجاني والاسير الفاني كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي ان الدر الفاخر والنور الزاهر والبحر الزاخر والعلم الباهر قدوة أولى المعالي والمفاخر... میرزا محمد باقر الطیب البهبانی حرسه الله، عن شر كل غاشم غادر اوجهني في مشهد

انجام: ويتوهمون أن الادمی حقيقة يكون غداء الادمی اخر و ذلك معلوم بهذا البيان التام ان شاء الله و صلى الله على محمد وآله الطاهرين و الحمدلله رب العالمين... قد وقع الفراغ من تسويدها بيد منشيها في الثاني عشر من ربيع المولود في سنة 1238ق، مع كمال اختلال البال و اغتشاش الأحوال و عروض الامراض المانعة من استقامة الحال مع مارد من تهجم الهموم.

.. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 2242/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میشن عنابی با ترنج و سرترنج، 21 سطر، اندازه: 21×14/5 سم

[ف: 5-615] 2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1659/4 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 13، 41ص (100-140) [عکسی ف: 1-54]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 9/174 - 1624/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن حسن لاهیجانی، تا: 6 ذیقعدہ 1246ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 57گ، 14 سطر، اندازه:

ص: 809

15/5×10/5 سم [ف: 1-99]

4. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 109/4

خط: نستعلیق، کا: محمد، تا: جمعه 5 ذیحجه 1248ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 17گی (125ر - 42پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 85]

5. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3488/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1253ق؛ مصحح؛ 21گ (180پ - 201پ)، 22 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-51]

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1203/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نعمة الله بن محمد مهدی اصطهباناتی، تا: 1258ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لایه ضربی، 24گ (1-25)، 20 سطر (8×14)، اندازه: 13×20سم [ف: 3-894]

7. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 200116-عکسی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: و بقی الخط فی القرطاس دهرأ - و کاتبه رمیم فی التراب. تحریر فی 1258

خط: نسخ و تحریری، بی کا، تا: 1258ق؛ 41ص (402-442) 1

عکسی ف: 1-53] 8. شیراز، خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: 247/1 بی کا، تا: 29 رجب 1260ق (نشریه: 5-223)

9. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 71/2

خط: نسخ، بی کا، تا: شوال 1262ق؛ 63گ (7-70)، اندازه: 10/5×21

سم [نسخه پژوهی: 3-76]

10. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 604/1

آغاز: برابر خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن حاج عدارم، تا: 1263ق؛ 30گ (1)

31ر)، اندازه: 15×21سم [نسخه پژوهی: 3-108]

11. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1732/12 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عباس بن علی محمد زنوزی، تا: جمعه جمادی الثانی 1265ق؛ 63 ص (288-340) [عکسی ف: 1-53]

12. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 805/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 10 شعبان 1267ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 16گ، 24 سطر (16/5×9/5) [ف: 2-680]

13. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2114/4 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: دوشنبه 21 صفر 1268ق؛ 57 ص (438-494)

([عکسی ف: 1-54]

14. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 453/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کان هدایت الله، تا: 1297ق؛ 30گ (57پ-86پ) [ف: 1-36]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8788/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 25 برگی، 87ر - 112پ، اندازه: 15×21سم [ف: 22-321]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 66/3 خوئی

آغاز: برابر؛ انجام: و بلوح الرسم و الاسم الحقیقة و العین و ما قالوا

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ این نسخه ناقص است و پیداست که اوراق آخر آن از وسط دفتر در آمده و افتاده؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار هره،

جلد: تیماجی قهوه ای ضربی دارای ترنج، 12ص (167-179)، قطع: خشتی [ف: 7-69]

17. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/5

1399- اجوبہ مسائل البہانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il bihbahānī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: یک شنبه 7 جمادی الاول 1308ق

پاسخ به پرسش های آقا عبدالله بن محمد بهبهانی است درباره وحدت ناطق، تقلید أعلم، مقصود از قری ظاهره، انبیا و اوصیا و اولیا را می توان میت نامید، تأویل آیه «لا تدخلوا من باب واحد»، ضرورات اربعه. مؤلف با عناوین «قال اقول» به آنها پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد كتب إلى منذ زمان جناب عالی الجناب و نتیجه الأفاضل الأطياب الفاضل الممجد و العالم المؤید.

انجام: و الأخبار الصحيحة التي بين أيدينا هي حجة الله بالضرورة فلا بد من الرجوع إليها ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8767/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن غلامعلی اصفهانی، تا: 1309ق، جا: مدرسه ابراهیم خان در کرمان؛ جلد: تیماج قرمز، 13گ (170ر -

183پ)، اندازه: 20/5×15سم [ف: 22-302]

« أجوبة مسائل بهمنیار » المباحثات

1400- اجوبہ المسائل التبانیات في حرمة العمل بأخبار الأحاد / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-it tabbānīyyā fi hurmat-il 'amal bi

ص: 810

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ استدلالی مؤلف به پرسش های شیخ ابو عبد الله محمد بن عبد الملك التبان معتزلی (-419ق) است که در ده «فصل» تنظیم شده است.

آغاز: بسمله، بحمدالله نستفتح کل قول و نستعین علی کل عمل و بانوار هدایتته نسترشد فی الشبهات و نستضیء فی الظلمات ... و من بعد فانني وقفت علی المسائل التي سألت أحسن الله توفيقك و اجزل من كل خير نصيبك الجواب عنها و الايضاح لما اشكل منها ... و انا اجيب عن هذه المسائل

انجام: و ماختم به الفصل من و جوب ارتحال اهل الأمصار ... و يغني عن ذلك ما بيناه و رتبناه و قد اجبنا عن هذه المسائل ما اتسع له وقت ضيق.

چاپ: تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الاول

[الذريعة 78/2، 217/5؛ دنا 256/1 (13 نسخه)]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2335

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دهه سوم ذیقعده 676ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 46گ، 22 و 23 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 21/1-28]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1255/1-ف و 1256/1 ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-588]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک بن ابراهیم عبدالله بن معین

الدین، تا: قرن 10؛ 30گ (52پ-81ر) [ف: 3-611]

3. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/4

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: ملا محمد لاری، تا: غره محرم 1046ق؛ جلد: تیماج دورو قرمز با حواشی زرین، 26گ (124-147)، 21 سطر،
اندازه: 19×28/5

سم کتابخانه های قائن - ف: 119

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-140]

4. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 374/1

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن خلیل بن ابراهیم کاظمی، تا: آخر رمضان 1095ق؛ جلد: تیماج قرمز، 50گ (1پ-51پ)، 20 سطر،
اندازه: 15×23/5سم [ف: 1-224]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 593/2

آغاز: برابر (پس از یک صفحه و نیم): الفصل الأول الذي يظهر منا عند المناظرة لمخالفينا التحطئة لهم فيما يروونه من اثبات العبادات و
الأحكام بالقياس؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود 1125ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای نو، 60ص (113-173)، اندازه: 13/5×21/8سم [ف: 5-93]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/20

آغاز: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه ای کتابت شده در 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (249ر-254پ)، 22 سطر،
اندازه: 13/5×22

سم [ف: 20-22]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: سه شنبه 10 جمادی الاول 1329ق؛ هدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری،
جلد: میشن مشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، 40ص، 22 سطر، اندازه: 17/5×22سم [ف: 1/21-27]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 30653

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: 10 جمادی الاول 1329ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکر، جلد: میسن مشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، 20گ، 22 سطر، اندازه: 22×17/5

سم [اهدائی - ف: 3-26)

9. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 10007/1

آغاز و انجام: برابر خط: تحریری، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: 1336ق؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه ای مشکی، 23ص (1 - 23)، 21 سطر، اندازه: 20/5×16 سم [ف: 19-32]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، 14گ (23-36)، 31 سطر، اندازه: 12/5 × 11/5 سم [ف: 36-71]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/11 - ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر (فیلم ها - فی: 1-574)

«اجوبة المسائل التوبلية» لوامع الوسائل في اجوبة جوامع المسائل

« اجوبة المسائل الثلاث» اجوبة مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی (الأولی)

« اجوبة المسائل الثلاث» اجوبة مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی (الثانی)

« اجوبة المسائل الثلاث» اجوبة مسائل الشاه فضل الله

1401- اجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-it talāt

ص: 811

سماهیجی، عبدالله بن صالح، 1076؟ - 1135 قمری

(samāhījī, 'abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723

تاریخ تألیف: شب 29 شوال 1122ق

پاسخ استدلالی به سه پرسش از بعضی از اجلاء است در باب: حدیث «الله اجل و اکرم من أن يعرف بخلقه»، فرق بین مذهب امامیه و اشاعره در رؤیت، با اقرار تقلیدی به توحید و نبوت و امامت مسلمان را مؤمن می نامند یا استدلال لازم است؟

آغاز: بعد الحمد لله علی جزیل آلائه و تتابع ایادیه و سبوغ نعمائه و وفور جمیله الذی لا یقدر علی مقابله جزء من ألف جزء من أجزاء

انجام: فان فی هذا القلیل خیرا کثیرا و الله تعالی المسؤول للهدایة

فی البدایة و النهایة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8458/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 29 گ (88 پ - 117 ر)، 10 سطر، اندازه: 11×16/5 سم [ف: 22-47]

1402 - اجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-it talāt

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(bahrānī, yūsef-e-bn-e ahmad (1696 - 1773

پاسخ استدلالی است به سه پرسش فقهی در: حکم عصیر، تقلید میت ابتدائا، صیغه در عقد شرط است یا تراضی کافی است. پاسخ اول به درخواست سائل تفصیل بیشتری دارد.

آغاز: أما بعد حمد الله المتعال علی جمیل الافضال و جزیل النوال و الصلاة علی محمد و الال الذین بهم تزکو الاعمال انجام: و ما آورده فی المفاتیح من الأدلة غاية ما تدل علیه الجواز دون اللزوم شرعا. و الله العالم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3450 / 2

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن علی شوشتر، تا: 1172-1175ق، جان کربلا؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج

قهوه ای، 13 گ (10 پ - 23 ر)، اندازه: 14/5×19 سم [ف: 9-241]

1403- اجوبة المسائل الثلاث / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-it talāt

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāli, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 5 ربیع الاول 1232ق

وجیزه ای است در پاسخ سه مسأله غامض فلسفی زیر که از وی پرسیده شده: 1. کیفیت صدور موجودات از مبداء اول؛ 2. کیفیت علم حق تعالی به جزئیات؛ 3. کیفیت معراج پیغمبر (صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم). این گزارش اجمالاً شباهت به «اجوبة المسائل السمنانية الأولى» دارد گرچه آغاز و انجام آن تطبیق نمی کند و نیازمند تطبیق کامل است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 307

آغاز: پس از اظهارات سائل و دیباچه مجیب اعلم ان صدور الموجودات انما کان من فعل الله تعالی لامنه عزوجل؛ انجام: و حسب الجاهدين و المشکلین النار (کذا)

خط: نستعلیق، بی کاف، بی تا، واقف: نائینی؛ 18 گ، 12 سطر، اندازه:

16×11 سم [ف: 4-10]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6453/3-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-255]

1404- اجوبة المسائل الثلاث / پاسخ پرسش ها / عربی و فارسی

ajwibat-ul masā'il-it talāt

بهبهانی، محمود بن محمد علی، 1200 - 1271 قمری

(behbahānī, mahmūd-e-bn-e mohammad Salī (1786 - 1855

تاریخ تألیف: ذیقعدہ 1262ق

رساله ای به فارسی و عربی است در پاسخ به سه پرسش که یکی از اخلاء روحانی پرسیده و بهبهانی به آنها مفصلاً پاسخ گفته است. سؤالات این است: گروهی از علما بعضی از روایات را توثیق یا تضعیف می کنند با این که خودشان اشتباهاتی در پاره ای از مسائل دارند آیا شهادت اینان درباره آن روایات مسموع است یا نه؟؛ دلیل بر جواز بیع یا وقف یا هبه اراضی مفتوح العنوه چیست؟ چگونه دانشمندان علم

نجوم و علوم غریبه از آینده خبر می دهند و پیش بینی آنها درست می آید؟ پرسش ها و بعضی گفتارها به فارسی است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بنده عاصی الغریق فی بحار الخطایا و المعاصی به عرض برادران دینی می رساند. انجام: و ما علم المخلوق فهو بالقاء الواجب و قذفه فی روعه و قلبه و وحیه و الهامه ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6326

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تاب بیشتر نسخه به خط مؤلف و تصحیح و اضافه شده است، روی برگ اول جوابی است از فقیهی در صفحه اول که با اختصار به خط خود نگاشته است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، وگ، مختلف السطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 16-295]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1537/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی،

ص: 812

1405 - اجوبة المسائل الثمان = جواب مسائل بعض السادة / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-ul masā'il-it tamān = jawāb-u masā'il-i ba'd-is sādāt

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

مؤلف می گوید بعضی از بزرگان و اجلاء و نبلاء از من سؤال هایی کردند و این کتاب جواب آنها می باشد که به مشی شیخیه پاسخ گفته است: 1. تفسیر آیه «انا لله و انا اليه راجعون» و آیه «الا الى الله تصير الامور»؛ 2. بیان قاعده «بسيط الحقيقه كل الاشياء»؛ 3. معنی فقره «اللهم ارنا الاشياء كما هي»؛ 4. معنی حدیث «ما رايت شيئا الا ورايت الله...»؛ 5. معنی حدیث «شر الثلاثة ولد الزنا»؛ 6. معنی حدیث کندي حرکت فلک در زمان سلطان عادل؛ 7. عذاب نار ابدی است یا منقطع؛ 8 آیا بهشتیان آرزوی رتبه بالاتر می کنند یا نه؟

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الاحسائي. قد التمس مني بعض السادة النبلاء و الاجلاء [...] ان اكتب على بعض مسائل له بعض البيان. و كان ذلك

انجام: لترتيبها لادنى لمثل هذا، فليعمل العاملون، ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و الحمد لله رب العالمين.

[دنا 257/1 (20 نسخه)؛ فهرست کتب شیخ 301-302؛ مکتبه امیر المومنین

[37/1]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/7 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: حدود 1239؛ 7 ص (85-91) عکسی ف: 1-112 [2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1828/14 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1241 ق؛ 6 ص (199-204) [عکسی ف: 1-112] 3. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 175/4 م

خط: نسخ، بی کا، تا: 1242 ق؛ 1 ص (28)، اندازه: 15×5/20 سم [رشت و همدان - ف: 1208]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1998/4-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: یک شنبه 12 رمضان 1248ق؛ 7ص (86-80)

([عکسی ف: 1-108]

5. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 718/5

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 125]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11836/15

آغاز: برابر؛ انجام: اذا سكنت الحرارة و ان كان يدير الفلك ملائكة فكما سبق فافهم؛ تم کلامه دام ظلّه.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 (در عصر مؤلف)؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، 2گ (128 و 129)، 22 سطر، اندازه:

15/5×10/5 سم [ف: 30-80]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 2گ (131 و 132)، 21 سطر، اندازه: 14/5×11 سم

[ف: 28-482]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/2

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين أما بعد؛ انجام: و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 4ص (17-21)،

23 سطر (10×17)، اندازه: 25/5×17 [ف: 9-515]

9. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 512/9 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: تیماجی مشکی، 3گ (1289-1392)، قطع: رقعی، اندازه: 16×10/5 سم [ف:

22-226]

10. مشهد، شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/29

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 3 گ (265-267ر) اندازه: 21/5x15/5

سم (مؤید: 1-157)

11. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/41

بی کا، بی تا، جان قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، ص (461-466)، 18 سطر، اندازه: 15x9 [ف]:
[2627-12]

12. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/15

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی (ف: 276)

13. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 633/9

آغاز: برابر

انجام: برابر خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، بی تا، کاغذ: ترمه و پسته ای، جلد: میشن مشکی، 18 سطر [ف: 5-120]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/15

آغاز: برابر؛ انجام: فانها اسماء اصحاب الشمال قال تعالى للذین لا یؤمنون بالآخرة مثل السوء.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دورو گل و بوته دار، 4 گ (118 پ-122ر)، 22 سطر، اندازه: 19x14 سم [ف: 3-]
[13]

15. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/12

ص: 813

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 4 گ (60 پ-63 پ)، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-412]

16. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2440/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، واقف: حاج غلامحسین صالح زاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 8 گی (45-53)، 12 سطر (6×12)، اندازه: 10×17 سم (ف: 4-1294)

17. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی، 4 گ (51-55)، اندازه: 10×15 سم [ف: 4-1313]

18. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا، شماره نسخه: 58/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن کربلایی حسین بیرجندی، بی تا، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 6 گ (76 پ-81 ر) [سه کتابخانه اصفهان - ف: 59]

19. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 33/13

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ حواشی علمی درباره مباحث طرح شده در متن توسط میرزا هدایت الله به خط خود او نوشته شده است؛ جلد: تیماج سرخ منقوش زیبا، 4 گ، اندازه: 15×21 سم [ف: 257]

20. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 89/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد شفیع، بی تا، جا: کربلا؛ 2 گ (115-117)، اندازه: 14/5 × 19/5 سم [ف: 1-91]

1406 - اجوبة المسائل الجزائرية = اجوبة مسائل الشيخ صالح الجزائري / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il jazā'irīyya = ajwibat-u masā'il-iš šayx Ṣālīḥ al-jazā'irī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

ظاهراً سؤالاتی که شیخ صالح جزائری از شیخ بهائی پرسیده و - بر خلاف باور کتاب شناسان - یک بار نبوده و حداقل دو بار از شیخ سؤالاتی کرده و او پاسخ داده است:

1) شصت سؤال فقهی که سؤال و جواب مشهور او در 22 سؤال تفاوت دارد. این سؤال ها به صورت استفتاء از طرف جزائری تنظیم و ارسال شده و شیخ به صورت فتوایی پاسخ گفته است و از استدلال در آن خبری نیست. شیخ صالح عبارات سؤال های خود را حذف نموده و جواب ها را به صورت «مسئله - مسئله» در آورده و در برخی موارد نظر دیگر فقیهان را افزوده است. این رساله دارای شصت مسأله فقهی است که عبارت اند از: نماز جمعه، لباس نمازگزار، کیفیت نماز میت، شستن دست ها قبل از وضو، غسل جنابت در ضیق وقت، وقت نماز غفیله، حکم احکام تجوید در قرائت نماز، حکم وضو بعد از غسل جنابت، حکم ادخال نجاست در مسجد، ... حکم کتابت قرآن برای کسی که غسلی بر او هست یا وضو ندارد، حکم لعن شارب خمر، حکم العن مخالفان دین، حکم اختلاف بایع و مشتری.

2) بیست و دو سؤال فقهی که مشهور است و نام های گوناگونی بدان داده شده است. این رساله 22 پرسش درباره مسائل فقهی و اعتقادی است که شیخ صالح از شیخ بهائی پرسیده و او به روش فتوایی و بعضاً استدلالی پاسخ گفته است. این رساله دارای دیباچه ای چند سطری است و سؤالات عبارت است از: درباره نجاست که شیخ تفصیل آن را به «حبل المتین» حواله داده، درباره عبادت مباح و مکروه، درباره اثبات نسب با شیاع و اشتهار، حکم استنجا با استخوان، مراتب افضلیت ائمه، لعن خلفاء، غیبت و موارد جواز آن، اعتقاد اجمالی به اصول دین، مالکین دانه های زراعی که در فضلات انسان و حیوان یافت شود، ازدواج با خواهر زن، درباره روزه، حکم کسی که مستحبی را ترک کند، ظلم مؤمن به مؤمن دیگر، ادعای دین بر میت با یک شاهد عادل، جواز قیام و قعود در نماز مستحبی، شرط طلاق در ضمن عقد لازم، نسبت عباسیان، آیا قرآن افضل است یا کعبه، فعل کثیر در نماز. موضوع تعدادی از سؤالات خارج از موضوعات متعارف فقهی بوده و به حوزه اعتقادات و اخلاق مرتبط می باشد.

این دو رساله در اغلب فهرس به گمان یکی بودن خلط شده و یا برخی فقط قسمتی از آنهاست. در برخی از نسخه ها آمده که مؤلف این رساله را در روز چهارشنبه 4 ربیع الثانی سال 1014 به پایان برده است که معلوم نیست دقیق باشد.

آغاز 1: آغاز رساله شصت سؤال: بسمله. هذه مسائل سنلت عن الشيخ الأجل الأكرم الأعلم الاكمل بهاء الدين محمد العاملي عليه الرحمة والغفران فاجابه رحمه الله عنها. قال صلوة الجمعة الآن أفضل الواجبين عندي وجوبا تخييراً بينها وبين الظهر ولا يفتقر فعلها الى الامام او النايب او المجتهد بل يكفي لصحتها وجود امام عدل مع جماعة

آغاز 2: آغاز بیست و دو سؤال: الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد وآله و بعد ... سؤال ما يقول سلطان العلماء و رئيس الفقهاء هل يجوز أن يحكم الشارع بنجاسة شي ثم لا يوجب التطهير عنه مباشرة بالرطوبة و يمثل ذلك بالصيد المجروح لو وجد ميتا في الماء القليل و الجلد المطوح ام لا؟ الجواب: الثقة بالله وحده

انجام کتاب: انجام بیست و دو سؤال: الثقة بالله وحده هذا فرع لطيف و الذي يلوح هو أن الطمأنية بعد السجوتين و كذا جلسة الاستراحة كالبرزخ بين الركعة الأولى و الثانية و ليس شي منهما جزءاً من شي منهما

چاپ: با تصحیح صدرائی خوئی، میراث بهارستان، دفتر دوم، صص 855 - 870، تهران، 1388ش، دنا 258/1 (31 نسخه)؛ مکتبه امیر المومنین 35/1 و 42/1

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 119706

آغاز: بسمله، حمدله، أما بعد فهذه مسائل للشيخ الجليل الصالح الورع الزاهد الشيخ صالح بن حسن الجزائري؛ انجام: برابر الثاني؛ خط: نسخ، کا: محمد بن خلیل تبریزی، تا: 1014ق؛ با نسخه اصل مقابله شده؛ هدایای رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 17، 13 سطر، اندازه: $12/5 \times 18/7$ سم [اهدائی - ف: 3-27]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 199/4

خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن قاضی احسن، تا: دوشنبه 26 جمادی الاول 1030ق؛ جلد: تیماج مشکى مجداول بدون مقوا عطف تیماج مشکى، 21 سطر، اندازه: $20/5 \times 15/5$ سم [ف: 1-148]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22114

آغاز: بسمله، حمدله، أما بعد فهذه مسائل للشيخ الجليل الصالح الورع؛ انجام: برابر الثاني؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن قاضی احسن، تا: 1030ق؛ هدایای رهبری، فروردین 1373، 16گ، 15 سطر، اندازه: 23×12 سم [اهدائی - ف: 3-27]

4. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 78/13 - ج

الاولی؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 27 محرم 1043ق؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه ای تیره ضربی مقوایی، 22 سطر (20×11)، اندازه: $22/5 \times 13$ سم [ف: 1-164]

5. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 292

الثانی؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن علی اکبر حسینی، تا: شنبه 10 صفر 1048ق، 6گ، اندازه: $25 \times 16/5$ سم [نسخه پژوهی: 2-142]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 587316

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن کمال الدین علی فسایی شیرازی، تا: 1058ق، جا: بندر مچلی پتن؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکى با ترنج و سرترنج سرخ و ضربی مقوایی، 3گ (492-495)، 12 سطر (5×11)، قطع: بغلی، اندازه: $17 \times 9/5$ سم [ف: 16-117]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6403/5

الثانی؛ خط: نسخ، کا: حسین تربتی، تا: 1075ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی عطف تیماج قهوه ای، 6گی (151پ-157)، 25 سطر،
اندازه: 20x15سم [ف:17-5]

8. مشهد؛ الھیات؛ شماره نسخه: 23712/6

الثانی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1090ق؛ تملك: محمد قاسم بن محمد هاشم دامغانی در 1226ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج لایه ای
عنابی، 13گ، 15 سطر (7/5×14)، اندازه: 19×12سم اف: 2-59]

9. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 9466/258

خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن محمد قائمی، تا: قرن 11؛ از خطی که بر شیخ خوانده شده؛ اص (529) [مختصر - ف: 443]

10. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 3827/2

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 11گ، 15 سطر، اندازه: 22×14سم [ف: 1-52]

11. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 120/11 حکمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، قطع: ربعی [ف: 2-42]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/7

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن مقوایی، 13گ (124پ-137پ)، 15 سطر (9/5×4/5)،
اندازه: 15×9/5

سم [ف: 16-22]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7550/13

آغاز: برابر 1

خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد بن ابی الفتح تنکابنی، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 1ص (48)، 28
سطر (10/5 × 20/5)، قطع: وزیری، اندازه: 28×16/5سم [ف: 16-624]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16743 ض

بی کا، تا: قرن 11 [د.ث. مجلس]

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29722

آغاز: بسمله، الحمد لله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اما بعد فهذه مسائل الشيخ الجلیل الصالح الورع الزاهد الشيخ؛ انجام: برابر

کا: محمد ابراهیم اصفهانی، تا: قرن 12؛ ضمیمه نسخه ش 16884

[رایانه]

16. تهران: مروی؛ شماره نسخه: 1027/1

بی کا، تا: قرن 12؛ قطع: خشتی [ف: 332]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14687/2

آغاز: بسمله، الحمد لله وحده و علی سیدنا محمد و آله و بعد، فهذه مسائل للشيخ... صالح بن حسن الجزائری سالها من الشيخ... بهاء الدین محمد العاملی؛ انجام: برابر الثانی؛ در حاشیه با عبارت «و بلغ قبلا بعون الله تعالی» تصحیح شده؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 8 ذیقعه 1120ق؛ با یک واسطه از روی خط مؤلف؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 10گ (120پ-129پ)، 21 سطر، اندازه:

16/5×7 سم [ف: 37-190]

18. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16884

الثانی؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل اصفهانی، تا: 1126ق؛ هدایی بنیاد پژوهشهای اسلامی در آبان 1368؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج آلبالویی مستعمل، 10گ، 16 سطر، اندازه: 19×12/5 سم [ف: 20-19]

ص: 815

19. تهران؛ ملکی؛ شماره نسخه: 1142/35

خط: شکسته نستعلیق، کا: نور محمد بن محمد تبریزی، تا: 10 ذیحجه 1159ق، جا: فسا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالویی، 3گ (341-344ر)، 15 سطر، اندازه: 20×12سم [ف:5-240]

20. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1130/7

آغاز: سؤال. سأل الشيخ الصالح الجزائري عن شيخنا البهائي قدس سره: هل الزنا حق الله سبحانه فقط او مشترك بينه جل شأنه و بين الزوج لو كانت المرأة المزني بها ذات بعل او بينه و بين الزوجة مع اكرامها او بين الله جل و علاويين الزوجين مع الاكراه و على تقدير الاشتراك فما وجه التخليص من ذلك عند ارادة التوبة و هل هذا الحق يورث ام لا؟ بين تفهيم الله و تقع بك الأنام الى ظهور الامام الجواب الثقة بالله و حده. اطلاق القول بان الزنا حق الله سبحانه؛ انجام: سألت ايدك الله تعالى من أن هذا الحق هل يورث ام لا فعندى في ذلك توقف. و الله اعلم بحقائق الأمور.

الأولى؛ بی کا، تا: با تاریخ 1236؛ 1گ (30پ) [ف:5-1797]

21. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10181/10

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد موسوی لاریجانی مازندرانی، تا: 1244ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى، 15ص (307-293)، 21 سطر، اندازه: 18/5×10 سم [ف:32-214]

22. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15609/6

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: 9 ربيع الاول 1268ق؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته عطف و وصالی ها چرم مشکى، 6گ (25ر - 30پ)، 20 سطر، اندازه: 17/5 × 11/8 سم [ف:43-186]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1245/6

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

کا: سید رضا لنکرانی، تا: 1290ق، جا: کربلا کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج زرد، 14ص (187-200) [سنا - ف: 2-181]

24. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 5859/42

سؤال و جواب شیخ صالح بن حسن با شیخ بهائی به نظم؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: 1294-1292ق [ف: 9-78]

25. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4757/1 - 24/57

آغاز مسائلی سألها الشيخ صالح بن حسن الجرايري عن الشيخ بهائي ره منها عن حال الأئمة قال الشيخ ره في الجواب الثقة بالله وحده لامرأة في أن نبينا صلوات الله عليه افضل خلق الله تعالى؛ انجام: وعلى هذا اخذ العارف بالدلائل من الواجبات الكفائية الا العينية غير أن لا حوط هو المشهور

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخت مجدول گرهی با ترنج و سر ترنج عطف تیماج سرخ، 1 گ، 32 سطر، اندازه: 17×23 سم [ف: 4-2333]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1691/3

آغاز: برابر 2؛ انجام: اجراءه على صفحة خاطره بما يسنح من الدعوات المعطرة مشام الاجابة البالغة ارفع درج الاستجابة

خط: نسخ، کا: حسین علی بن محمد حسین، تا: دهه سوم شعبان 1359 ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، 11 گ (54 پ - 65 پ)، 15 سطر، اندازه:

10×15/5 سم [ف: 5-86]

27. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر 2

بی کا، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-89]

28. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4316/3

الثانی؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی تبینی، بی تا، کاغذ: سپاهانی،

جلد: مقوای عطف تیماج حنایی، 16 گ (33-49)، 17 سطر (7×13)

، اندازه: 12×19 سم [ف: 13-3279]

29. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 5398/9

الثانی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد حسین خاتون آبادی، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، 9 گ (293 پ - 302 پ)،

15 سطر (6×13)، اندازه: 11×18 سم [ف: 15-4241]

30. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 4510/4

آغاز: مسئله للشيخ صالح بن حسن الجزائري مع ... بهاء الدين ما قول سيدى في هذه الأبيات لبعض النواصب يقول: اهوى علينا امير

المؤمنين ولا XX ارضي بسب ابى بكر ولا عمرا؛ انجام: لكن ابليس اغرا كم و صير كم XX عميا و صما فلا سمعاً ولا بصراً الثالث جز هر دوست؛ خط: نسخ، كا: محمد حسين بن محمد محسن بن ابى الحسن بن عبدالله جزايرى (نواده مؤلف)، بى تا: كاغذ: فرنگى سفيد، جلد: تيماج مشكى فرسوده، 1 گ (90ر)، 17 سطر، اندازه: 20×17 سم [ف: 3-277]

31. قم؛ طبسى؛ شماره نسخه: 91/5

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ خوانا، بى كا، بى تا؛ محشى؛ جلد: تيماج مشكى، 10 گ، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [طبسى مخ: 1-14]

32. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9655/1

آغاز: برابر 2؛ انجام: برابر

خط: نسخ، كان محمد امين بن محمد على شريف استر آبادى، بى تا؛ جلد: تيماج سبز، 18 گ (1 پ-19ر)، 17 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف: 31-36]

1407- اجوبة مسائل جعفر بن ميرزا احمد النواب = الرسالة الجعفرية / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-i ja'far ibn-i mīrzā aḥmad an nawwāb = ar-r.-ul ja farīyya

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاريخ تأليف: شب دوشنبه 7 شوال 1222ق؛ محل تأليف: يزد

ص: 816

پاسخ به پرسش های شیخ جعفر پسر میرزا احمد مشهور به نواب است درباره: 1. معنی کشف چیست؛ 2. نمازهای شرعی از چه چیزها مأخوذ است؛ 3. معنی «سبق رحمته علی غضبه»؛ 4. معنی ان الله لا یغفران یشرك به و یغفر مادون ذلك لمن یشاء»؛ 5. معنی «اللهم صل علی محمد و آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و آل ابراهیم»؛ 6. این که انسان مختص به آن شده که رسولان به سوی او آیند چیست؛ 7- غرض از شتری که قرمز است در وحی ای که به همه انبیاء شده مبنی بر این که نبی مبعوث در آخر زمان صاحب شتر قرمز است چیست؟

آغاز: حمدله. صلاة أما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی انه قد ورد علی من ... جعفر بن المیرزا المرحوم المیرزا احمد المشتهر بالنواب فتح الله له ابواب ... مسایل دقیقة خفیة عمیقة طلب من محبة الداعي له جوابه

انجام: و هو علی کل شیء قدير ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم. و فرغ من هذه العجالة مؤلفها العبد المسکین احمد ... فی بلدة المحروسة یزد حرسها الله من حوادث الزمان. ليلة الاثنين السابعة فی شهر شوال (1222 به حروف) حامداً مستغفراً مصلیاً.

چاپ: دارالسلطنه تبریز؛ سنگی؛ 1273 ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 1، قسم 1، صص 130-135) |مکتبه امیر المومنین 55/1

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 210976-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمود بن محمد مؤمن، تا: صفر 1223ق؛ 15ص (398-412) [عکسی ف: 1-97]

2. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 173/13

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد ورد علی من جناب عالی الجناب سلاله الأطیاب و الباب المستطاب و لب الألباب المولی الأفخر؛ انجام: و اما من نقص منها فالله سبحانه اکرم من أن رد عملاً صالح أتى به محب علی لمعاص وقعت منه.

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: 4 شوال 1229ق؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، لاگ (118-124ر)، 23 سطر، اندازه: 16/5 × 25/5 سم [ف: 1-124]

3. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 390/6

خط: نسخ، بی کا، تا: 1229ق، کاغذ: سپاهانی (نشریه: 11-945)

4. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 6829/14

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 26 رمضان تا دوشنبه 27 رمضان 1232ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى مقوایی، 17 سطر (6×14)، اندازه: 14×21 سم [ف: 16-372]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1828/13 -عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: ابن علی محمد علی مراد، تا: 15 ذیقعدہ 1241 ق [عکسی ف: 1-97]

6. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: 141

آغاز: قال في أول الرسالة: قال سلمه الله ووقفه الله: أن يفيد لنا معنى الكشف و أن المكشوف له هل يرشح على النفس من حاق حقيقة ذاتها و تعانیه منها، أو من كتاب آخر

کا: ابوالقاسم واعظ حسینی یزدی، تا: 1253 ق تراثنا: س 13 ش 2 و 3-331

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256 ق، جان بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، لاگ (104 - 110 پ)، 20 سطر، اندازه: 15×22/5 سم [ف: 44-218]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 633/19

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، تا: ربیع الاول 1258 ق؛ کاغذ: ترمه و پسته ای، جلد: میشن مشکی، گ (109-115 ر)، 18 سطر، اندازه: 15×24/4 سم [ف: 5-122]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8285/5

آغاز: آغاز با حذف سؤال اول در نسخه: قال أیده الله و ان يفيد أيضاً أن الصلاة المقررة في الشريعة مأخوذة من أي شيء؛ انجام: و لكن لا يحتم على الله سبحانه، ألا له الخلق و الأمر بيده الخير و هو على كل شيء قدير.

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مؤمن خوانساری، تا: اواخر شعبان 1263 ق، جلد: تیماج سبز بدون مقوا، وگ (68 پ - 76 پ)، 17 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 21-246]

10. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6600 16

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 29 سطر (13×22)، قطع: رحلی، اندازه: 21×30 سم [ف: 16-305]

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/3

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين؛ انجام: من الهجره على مهاجرها السلام حامداً مستغفراً

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 8 ص (22-30)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-516]

12. تهران؛ الھیات؛ شماره نسخه: 637/10

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 7 گ (119-125)، 21 سطر 9×14/5، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 344]

13. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1808/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای و سفید، جلد: میشن

قهوه ای، 8 گی (1پ-9پ)، 17 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف: 5-372]

14. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/21

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 4 ص (202-205ر)،

ص: 817

اندازه: $15/5 \times 21/5$ سم (مؤید: 1-156)

15. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 400/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-60]

16. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2765/6

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مگ (50-53 پ) [ف: 5-27]

17. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2786/3

خط: نسخ، کا: محمد رضا، بی تا، گ (12 پ-16 پ) [ف: 5-27]

18. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/7

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی [ف: 276]

19. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 4514/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی 22 گ (63-85)، 13 سطر (6×10)، اندازه: 17×11 سم [ف: 13-3465]

20. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/13

بی کا، بی تا، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضریبی ترنجی مقوایی، 11 ص (145-155)، 18 سطر (9×15) [ف: 12-2625]

21. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1172/2

بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد دو لایی درون مشکی، 15 گ (38-53)، 11 سطر (6×10)، اندازه: $16/5 \times 10$ سم [ف: 3-882]

22. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی، 6 گ (55-61)، اندازه: 15×10 سم [ف: 4-1313]

23. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1801/6

خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، بی تا؛ واقف: شیخ محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 9 گ (81-90)، اندازه: 22×15 سم [ف: 3-1058]

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ منقوش زیبا، 7گ، اندازه: 15×21سم [ف: 254]

1408- اجوبة مسائل جمال الدین بحرینی / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i jamāl-id-dīn-i bahriynī

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

تاریخ تألیف: ذیقعدة 664؛ محل تألیف: مراغه

خواجه طوسی در این رساله می گوید که چون سید شریف تاج الدین ابو جعفر شتاب داشته که به بلاد خود برگردد طوسی نتوانسته است جواب کامل بنویسد. همچنین می نویسد: «کتابی در علوم حقیقی می خواهد عزم دارم مشغول شوم. قصه سلامان و اقبال فرستاده شده مزوراست. و اما جواب از آنچه فاضل سعید کمال الدین بن سعاده درباره سخن فخر رازی آورده، آنچه در این باره به اندیشه ام برسد همچنین می فرستم.» از این سخن به ذهن می رسد که گویا جمال الدین بحرینی همان جمال الدین علی بن سلیمان بحرانی سترای باشد که «رسالة العلم» را برای خواجه فرستاده بود.

آغاز: نسخه کتاب کتبه المولی الاعظم ایضا قدس الله روحه الی جمال الدین البحرینی. ورد الكتاب الکریم و الخطاب الشریف الصادر من عالی جناب السید السند العالم الفاضل المدقق جمال الملة و الدین کمال الاسلام و المسلمین ... مشحونا بفرائد الفوائد نظما و نثرا و مملوا بجواهر الخواطر نصا و فسرا الی داعية المخلص و محبه المتخصص محمد الطوسی بعد فترة من وصول مخاطباته العالیة ... وقد تحرر هذه السطر فی ذی القعدة سنة أربع وستین فی بلدة مراغة ... و لم یکن متمکنا من اتمام ما التمسه لعجلة السید الشریف تاج الدین ابو جعفر

انجام: و الداعی فی جمیع الأحوال مترقب لاشاراته متشمر الاوامره و الله تعالی پدیم ایامه و یتمم مطالبه و یوفق له فی جمیع ما یتوخاه و یحصل مآربه بلطفه و کرمه و الحمد لله رب العالمین و صلاته علی نبیه محمد و آله الطاهرین و هو حسبنا و نعم الوکیل.

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی، در اجوبة المسائل النصیریة تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: (1383) [مدرس رضوی ص 436]

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2919/2

بی کا، بی تا؛ 8گ (3ر-10ر) [ف: 280-3]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8371/1

خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر اردوبادی، بی تا، افتادگی: میانه؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لا،
14 گ (1 پ-14 ر)، 25 سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: 19×9/5 سم [ف:3-281]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 286/9

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سفید سمرقندی، 3ص (78 پ-79 پ)، 24 سطر (5×13)، اندازه: 16×8/5 سم آسنا - ف: 1-146]

« اجوبه مسائل الجیلانی » اجوبه المسائل شمسی گیلانی

1409- اجوبه مسائل حاج بنان / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-u masā'el-e hāj banān'

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، 1276 - 1360 قمری

(kermānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e mohammad karīm (1860 - 1941

رساله مشتمل بر چند پرسش و پاسخ در مورد عصمت انبیاء و

ص: 818

خواستن دلیل در مورد قرآن مجید است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12120/1

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد چنین گوید بنده اثیم زین العابدین بن کریم که مجلسی اتفاق افتاد با یکی از اجله سادات عظیم الشان؛ انجام: و بهمین قدر در رفع تشابه از متشابهات آیا تهم در خصوص این مسأله اقتضار می کنیم و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. خط: شکسته نستعلیق، کا: میر محمد دوانی، تا: جمعه 24 جمادی الاول 1336ق، جا: کرمان؛ مصحح، پس از آن مطالبی فقهی در یک برگ آمده است؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، 39گی (1-39)، 26 سطر، اندازه:

16/5×10 سم [ف: 30-565]

1410- اجوبه مسائل حاج عباس بوشهری / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i hāj 'abbās būšihrī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

[فهرست کتب مشایخ، ج 2 ص 351]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 3859/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 9ص (146-155)

(، اندازه: 17/5×11 سم [ف: 5-1823]

1411- اجوبه مسائل حاج ملا عبدالکریم کوهبنانی = رساله صومیه / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i hāj mulla 'abd-ul-karīm kūhbanānī =r.-ye sowmiye

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 5 ذیقعد 1261ق

پاسخ به پرسش حاجی ملا- عبدالکریم کوهبنانی بافقی است در پاره ای از مسائل فقهی و کلامی. در فهرست احساسی (267/2) از پرسش کوه بنانی در دو مسأله و پاسخ کرمانی به آنها مورخ 14 محرم 1261 یاد شده است. در این رساله حاج ملا عبدالکرام کوه بنانی می پرسد که آیا در قرآن تصریح شده به عدد ایام روزه در ماه مبارک رمضان که باید سی روز باشد؟ کرمانی پس از آوردن آیات بسیار و بعضی

از احادیث میخواهد جمله «و التكمملوا العدة» را با تأویل در ظاهر آن، دلیل این موضوع بداند، پس از آن تأویل باطنی آیات را به روش مخصوص خودش بیان می کند.

آغاز: الحمدلله و سلام على عباده الذين اصطفى... فيقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم، انه قد ارسل الى المولى الكريم الفخيم العظيم ملا عبدالكريم الكوهبناني... من قصبة بافق بسؤال عجيب ليس له على وجه الأرض

جواب انجام: ذهابك و مذهبك تفوز مع الفائزين... قد فرغ من تسويده العبد الاثيم كريم بن ابراهيم في اول ليلة الأربعاء الخامس من شهر ذي القعدة (1261 ق) حامداً مصلياً مستقبلاً مستعصياً

[فهرست مشایخ 241/2]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1993/9 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: محمد حسن بن حاج محمد جیرودی کرمانی، تا: سه شنبه 3 ذیحجه 1261 ق [عكسى ف: 1-119]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 604/5

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالحسین ماهانی، تا: 18 رمضان 1272 ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 12 گ (95 پ-107 ر)، 18 سطر (5/9×14)، اندازه: 21/5×16 سم [ف: 553]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7108/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن رحیم تبریزی، تا: 1302 ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج قرمز، 20 گ (85-104)، 14 سطر، اندازه: 13/5×18/5 سم [ف: 18-263]

4. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2809/5

بی کا، بی تا؛ 15 ص (150-164) [ف: 5-44]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2751/6

آغاز و انجام: برابر بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، 25 ص (265-290)، 23 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 25×14 سم [ف: 9-130]

« اجوبة مسائل الحائرية » المسائل الحائرية

1412- اجوبة مسائل حبيب الله / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-i ḥabīb-ul-lāh

؟ احسائى، احمد بن زين الدين، 1241-1966 قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه: 847/11

آغاز: هذه أسئلة عن مولانا العلامة و استادنا الفهامة سمي حبيب الله بحذف الحرف الثاني عن سورة الفاتحة

خط: نسخ و نستعليق، بی کا، تا: قرن 13، 3 گ، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-29]

ص: 819

1413- اجوبة مسائل حسن بن علي (گوهر) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i hasan-i-bn-i 'alī (gowhar

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ مسائل حسن بن علی معروف به گوهر.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 24/4

خط: نستعلیق، بی کاء، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 3 گ (166 ر - 168 ر)، 19 سطر (10/5 × 14/5)، اندازه:

14/5×10/5 سم [ف: 219]

1414- أجوبة مسائل الحسن بن القاسم بن ابراهيم / کلام و اعتقادات / عربی

(hasanī, qāsem-e-bn-e ebrāhīm (786 - 861

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1528/7 عکسی

آغاز: بسمله. مسائل الوضوء، قال الحسن بن القاسم سألت أبي القسم بن ابراهيم صلوات الله عليه عن لم يذكر اسم الله في الوضوء؛

نسخه اصل: موزه بریتانیا در لندن، شماره 3977 or.؛ خط: نسخ، بی کاء، تا: پنج شنبه 12 صفر 1019 ق؛ مجدول؛ 64 ص (257-

320)، 18 سطر [عکسی ف: 4-445]

1415- أجوبة المسائل الحكمية / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il hikmīyya

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

رساله ای متوسط در پاسخ تعدادی از سؤالات حکمی است که

از وی پرسیده شده و نام پرسش کننده نیامده است. عنوان پرسش اول این است: «قوله: موجودة المهيات الممكنة اما بافاده نفس المهيات من غير أن يفيد الوجود كما هو المشهور عن الاشراقيين و اما ... اقول المذاهب فيها ...» ملاصدرا در این رساله از خودش یاد نکرده و فقط یک جا به کتاب دیگرش «الأسفار الأربعة»، بنابر این رساله قطعاً از ملاصدرا است. این رساله در نسخه ملک با تردید از ملاصدرا دانسته شده و به همین دلیل در کتاب شناسی جامع ملاصدرا هم آن را جزو آثار منسوب ملاصدرا ذکر کرده اند.

آغاز: قد تشرفنا بميامن تسليمات افضل اولى القراة العقلية و ابتهجنا لشرايف تحيات اكرم ذوى النسبة القلبية مد الله تعالى في عمره وزاد في الخيرات و اقتباس الأنوار الملكوتية لديه ... و اما المسائل الجليلة العويصة التي طلب الكشف عن اعضالها و ابتغى فك العقيدة عن وجه اشكالها فهى لعمري في الأشكال مما يوجب الاعياء على الحكماء اولي الفضائل و الافضال و في الصعوبة مما يشوش خواطير الاذكياء ... قوله موجودة المهيآت الممكنة اما بكذا و اما بكذا. اقول المذاهب ليست منحصرة فيما ذكر و اورده بل ههنا عدة آراء في موجودة المهيآت لم يتعرض لها. فمنها ما ذهب إليه بعض الاعلام من السادة العظام و هو ان موجودة كل شيء اتحاده مع مفهوم الوجود البديهي

انجام: بتفاصيل مبادئ الأثر العجيبة الفلكية و غرائب باثراتها باللم ما لم يرتق من هذه الهادية المظلمة إلى ما فوقها و ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 1855/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: پسته ای، جلد: رویه کاغذ

کهنه، 23 گ (125 پ-148 پ)، اندازه: 11×16 سم [ف: 5-386]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10674/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج زرشکی، 36 گ (1 پ-39 ر)، 12 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-33/159]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10693/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بی کا، بی تا، پس از آن سخنی از اصولیین درباره واجب (111 پ)؛ جلد: تیماج سرخ عطف و سجاف تیماج قهوه ای، 16 گ (96-111 ر)، 14 سطر (7/5×13/5)، اندازه: 5/12×20 سم [ف: 20-199]

1416- اجوبة مسائل حول البرزخ و الملك النقال / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-in ḥawl-al barzax wa-l malak-in naqqāl

احسانى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ چند پرسش است پیرامون حال مکلفین و اطفال در برزخ و معنی ملک نقاله و تفاسیر آنچه در این موضوع روایت شده بروش مخصوص شیخیهها.

آغاز: بسم الله ... اعلم أن البرزخ هو الحائل بين الشيتين و المراد به الحائل بين الروح و الجسد و هو ما يراه في النوم

انجام: دل على ثبوتهم و وجودهم العقل و النقل دل على أن عددهم سبعون ألف ملك و ذلك مما لا اشكال فيه

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا؛ سنگی، 1276 ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 244-245)

ص: 820

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8285/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مؤمن خوانساری، تا: اواخر شعبان 1263ق؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا، 3گی (65-67ر)، 17
سطر، اندازه: 13×20سم [ف: 21-245]

2. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 765/4

بی کا، بی تا؛ تمامی صفحات مجدول مشکی و مذهب و تحریری؛ جلد: گالینگور قهوه ای ضربی، 1گ (22ر-22پ)، اندازه:
12×20/5سم [ف: 2-44]

« اجوبة المسائل حول الرؤيا » الرؤيا (1)

«اجوبة المسائل حول الرؤيا الصادقة و الكاذبة» الرؤيا (2)

« اجوبة المسائل الخاقانية » الخاقانية

1417- اجوبة المسائل الخراسانية / فقه و عرفان و تصوف / عربی

ajwibat-ul masā'il-il xurāsānīyya

حسین بن محمد بن احمد

hoseyn ebn-e mohammad ebn-e ahmad

گزارشی از آن داده نشده است و مؤلف نیز جز همین نام مشخص نشد.

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 288/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، 22 سطر (10×17/5) تراثنا:س 6ش 3-118]

1418- اجوبة المسائل الخراسانية و الرملية و الواسطية / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il xurāsānīyya wa-r ramlīyya wa-l wāsītīyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

رساله در پاسخ به سؤالات مختلف فقهی و اعتقادی است که از خراسان، رمله و واسط برای ایشان ارسال شده و مؤلف به صورت

استدلالی به آنها پاسخ داده است. سؤالها در وضو، نکاح متعه، طلاق، ارث، طهارت و غیره می باشد. به عنوان مثال: مسأله خرجت من محرم سنة و أربعمائة قال الشريف المرتضى رضي الله عنه استدل بعضهم على نكاح المتعة بانه نكاح لا يصح دخول الطلاق فيه فوجب الحكم بفساده قياساً على كل الانكحة الفاسدة فيقال للمستدل بذلك هذه طريقة قياسيه ... الا ترى أن نكاح الذميه عندكم صحيح و التوارث لا تثبت فيه و هو حكم من احكام النكاح و ليس يجب أن يقتضى بفساد هذا العقد من حيث تعذر فيه هذا الحكم المخصوص»

آغاز: مسأله املاء سيدنا الشريف المرتضى ذي المجدين رضی الله عنه في شعبان سنة خمس عشرة و اربعمائة في دار ابيه الطاهر ... جوابا عن مسأله وردت عن خراسان ... قال الشيعة الامامية تنكر المسح على الخفين و تبعد فاعله و تخطيه و خالف فقهاء العامة في ذلك

انجام: مکلفین مشایین فی حالة واحدة و الکلام فی الجن یجرى هذا المجرى. تمت بحمد الله و حسن توفيقه

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21914

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد علی حافظ قمی، تا 1048ق؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن قهوه ای، 36گ، 19 سطر، اندازه: 14×19 سم [اهدائی - ف: 3-28]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2719/8

آغاز: برابر؛ انجام: ولا حسرة في الالجا الى مفارقة القبیح و هذه الجملة كافية لمن اطلع عليها والله الموفق

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن سالم، تا: نیمه ربیع الثانی 1054ق، جهت میرزا ظهیرا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 74گ (143پ-217)، 15 سطر، اندازه: 15×21 سم [محدث ارموی مخ: 1-46]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20995

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی، تا: 1243ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج ضربی، 43ص، 17 سطر، اندازه: 15×21 سم [اهدائی - ف: 3-28]

4. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 10005/5

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، تا: 1336ق؛ در روی برگ اول این رساله عنوان «متفرقات ملتقطه من مسائل السيد الشريف ...» آمده است؛ جلد: تیماج مشکى، 21ص

(56-35)، 20-19 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 32-17]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5187/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، بی تا، جلد: تیماج زرد ضریبی، 8 گ (312 پ - 320 ر)، 31 سطر (21×12/5)، اندازه:
30x20/5 سم [ف: 10-16]

1419- اجوبة المسائل خسرو میرزا / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-ol masā'el-e xosro mīrzā

کوثر علیشاه، محمد رضا بن علینقی، 1261 - 1318 قمری

kowsar 'alī-šāh, mohammad rezā ebn-e 'alī-naqī (1845

ص: 821

مشهد رضوی؛ شماره نسخه: 26975

آغاز: فصل اول در مسئله اولین طرح شد این بود آنجناب مذکور داشته بودند؛ انجام: و علامتش آن است از ترتیب این مراتب

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ذیل نسخه: 1. کتاب موقوف به نقل از کتاب فقه (5 برگ)، 2. باب رابع و خامس در علم نفس به نقل از کتابی در حکمت (18 برگ)؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، 16 سطر (20x15/5)، قطع: وزیری، اندازه: 17/5 x 22/5 سم (رایانه)

1420- اجوبة المسائل الخخالیة = اسئلة سمیعیة و اجوبة اسراریة / عرفان و تصوف / عربی

ajwibat-ul masā'il-il xalxālīyya = as'ilat-un samī'īyya wa ajwibat-un asrārīyya

سبزواری، هادی بن مهدی، 1212 - 1289 قمری

(sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872

رساله در پاسخ به سه پرسش است از سید سمیع خلخالی راجع به شرح و ابراز نکته عرفانی «قیمة کل امرء ما یحسنه» که از کلمات قصار علوی است و توضیح پاره ای از فقرات خطبه علوی در خلقت آسمان و زمین و دو فقره عبارت از رساله حدوث عالم و مشاعر در معنی ایام ربوبی و ...

آغاز: الحمد لله المتعالی المنعوت بالنعته الجمالی

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9363/3

خط: نسخ، کا؛ شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه 1273ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، 17 سطر [ف: 11-348]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 306

آغاز: برابر؛ انجام: و لذا کان موضوع الالهی الوجود الحقیقی المطلق خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: شیخ علی سبزواری، تاریخ وقف: مرداد 1311؛ 28گ، 15 سطر، اندازه: 11x18سم [ف: 4-12]

3. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 244/12

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-38]

1421- اجوبة مسائل الخواجوئی / علوم قرآن / عربی

ajwibat-u masā'il-il xājū'ī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

پاسخ به سؤال خواجویی در باره قرآن.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1606/18

خط: نسخ، کا: محمد کاظم پسر میرزا محمد، تا: 1247ق، جا: مدرسه جده اصفهان؛ 2گ (195پ - 196پ) [ف: 5-305]

« اجوبة مسائل الخوارى » المسائل الطبرية

1422- اجوبة مسائل دقيقة في علم الحروف / علوم غريبه / عربى

ajwibat-u masā'il-in daqīqa fi 'ilm-il ḥurūf

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5445/12

آغاز: قال سلمه الله نقلا ما ترجمته وزبر و بينات المداخل الأربعة مع الاصل الخامس هي الحروف المستحضرة ب، ي، ق، ق، ب، ك؛
انجام: هذه العجالة مع توفر المال واختلال الاحوال وعلى الله التوكل في المبدء والمآل وصلى الله على محمد وآله الطاهرين

کاتب: محمد بن علی گنجوی تبریزی، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، 5گ (151-156)، اندازه: 15×21سم [ف: 16-349]

1423- اجوبة المسائل الديلمية / فقه / عربى

ajwibat-ul masā'il-id diylamīyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2429

آغاز: بسمله هذه مسایل وردت؛ انجام: العبد يدخل باستحقاقه كالحر تمت المسایل

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، 17 سطر (8×12)، اندازه: 15×20سم [الفبائی: -23]

پاسخ به چند پرسش دینی است با عنوان «فان قیل» که پاسخهای آنها از روایات و احادیث با عنوان «الجواب» گرفته شده است. آغاز:
المجموعات من الأحادیث و الأخبار من السؤال. فان قیل ما الحکمة أن فرعون قتل بالماء و هلاک نمرود بالبعوضة

انجام: و الخامس الیوم تبيض وجوه و تسود وجوه فهم معروف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4089/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق معرب، کا: امیر بن اوغل بیک بن سیدی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، گ (72 پ-78 ر)، اندازه: 18×13/5 سم [ف: 11-

[106

ص: 822

پاسخ به 15 سؤال فقهی و اعتقادی است که از ری رسیده و سید مرتضی بعضاً به صورت استدلالی به آنها پاسخ داده است، بدین ترتیب: 1. حکم فقاع؛ 2. امکان کتابت حضرت رسول؛ 3. انبیا افضل هستند یا ملائکه؛ 4. پرسش از عالم ذر؛ 5. اطلاق کلمه بداء به خداوند تعالی؛ 6. سؤال در حدیث نية المؤمن خیر من عمله؛ 7. معنی معصیت در مورد انبیا؛ 8. در مفهوم رجعت؛ 9. پرسش درباره طریق الی الله از راه عقل یا راه سمع؛ 10. در معنی حسن افعال الهی؛ 11. خلقت واجب است یا تفضل؛ 12. سؤال از روح؛ 13. سؤال از یک فرع از مسأله طلاق؛ 14. در از جاء؛ 15. بهشت به عمل است یا تفضل.

آغاز: بسمله، المسألة الأولى سئل رضي الله عن الفقاع وهو محرم عند الامامية بل على تحريمه دليل عقلي أو سمعي الجواب ان الفقاع محرم محظور عند الامامية يحد شاربه كما يحد شارب الخمر ويجرى الفقاع عندهم في النجاسة و التحريم مجرى الخمر

انجام: المسألة الخامسة عشر العبد يدخل الجنة لعلمه او بتفضل الله تعالى؟ الجواب العبد يدخل باستحقاقه الجنة كالحر تمت المسائل و اجوبتها و الحمد ... و حسبنا الله و نعم الوكيل.

چاپ: تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الاول؛ نیز توسط مجمع ذخائر اسلامی در قم

[دنا 261/1 (9 نسخه)]

1. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 15359/3

آغاز: برابر

پاسخ شانزده مسئله فقهی؛ خط: نسخ، کا: سید محمد مقیم موسوی، تا: شنبه 16 ربیع الاول 1063ق؛ جلد: تیماج یشمی ضربی، 35ص (8-32)، 19 سطر، اندازه: 25x14/5 سم [ف: 43-45]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2319/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1075ق، جا: کاشان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 9گ (69پ-77ر)، 21 سطر 1778، اندازه: 25x14/5

سم [ف: 9-949]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/31

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم ... هذه مسائل وردت على السيد الأجل المرتضى علم الهدى؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 6 گ (289-294)، سطور چلیپا (در هامش) [ف: 28-578]

4. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 17404 ض

بی کا، تا: با تاریخ 1169ق؛ دارای دستخط و تملک شرف الدین محمد مکی (از اولاد شهید اول) مورخ 1969 در چند جای نسخه [د.ث. مجلس]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1467316

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: 1233ق؛ برگ ها مجدول به طلا و لاجورد با کمند طلائی، مصحح، کاغذ: فرنگی آهار مهره، 8 گ (147 پ-154 ر)، 23 سطر، اندازه: $14/5 \times 8/5$ سم [ف: 37-154]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/2

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 6676 جلد: تیماج قهوه ای، 9 گ (28 ر-136)، 22 سطر، اندازه: $22 \times 13/5$ سم [ف: 20-15]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 5 گ (36-40)، 31 سطر، اندازه: $20/5 \times 11/5$ سم [ف: 36-72]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509 ض

خط: نسخ، کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: قرن 14؛ مصحح، دارای حواشی اندکی از کاتب و غیر او، رکابه دار، 6 ص (52-57)، 22 سطر، قطع: خشتی [اهدائی ف: 373]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/6 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-386]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1313/5 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شخصی فخرالدین نصیری، تهران؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ 13 ص (58-70)، 14 سطر [عکسی
ف: 4-26]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه 9728/30

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن مشهدی غروی، بی تا، جلد: تیماج سبز 11 گ (16 پ-27 پ)، 18 سطر، اندازه: $21 \times 16/5$ سم [ف: 31-
68]

11. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4633/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا ضربی مجدول، 8 گ (52-60)، قطع: حمایلی، اندازه:
 $23 \times 8/5$ سم [ف: 19-286]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/12 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

13. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 914/2

ص: 823

خط: نسخ، بی کا، بی تا: 7گ (22پ-28ر)، اندازہ: 17×27سم [ف: 3-682]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3694/5

آغاز: هذه مسائل وردت ... المسألة الأولى سئل الرضا عن الفقاع وهو محرم عند الامامية هل على تحريمه دليل عقلي أو سمعي؛ انجام: الجواب العبد يدخل باستحقاقه الجنة كالحي

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 8گ (30ر-37ر)

، اندازہ: 17×20/5سم [ف: 10-93]

1426- اجوبة المسائل الرسية الأولى و الثانية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-ir rassīya al-'ulā wa-t tānīyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

تاریخ تألیف: 7 محرم 429ق

پاسخ سید مرتضیٰ به دو مرحله سؤال ابوالحسن محسن بن محمد بن ناصر حسینی رسی است. در یک مرحله 28 سؤال و در مرحله ای 5 سؤال دیگر رسیده که پاسخ داده شده است. نام این دو رساله در فهرست شیخ طوسی و رجال نجاشی نیامده و در برخی فهارس به اشتباه با عنوان «اجوبة المسائل الناصریات» آمده که صحیح نیست و آن رساله جز این است. مسائل موجود در الرسمة الأولى عبارت است از: حکم معتقد الحق تقلیداً، کیفیت رجوع العامی إلى العالم، معرفة وجه اعجاز القرآن، حکم الکافرین العارفين و غیرهم، الرجوع الی الکافی و غیره من الكتب المعتمدة، من يجب علیه الحج من قابل، حول الخبر المتواتر، مسئل ست تتعلق بالنیات، النیات غیر مؤثرة فی العبادات، استحباب إعادة المنفرد صلاته جماعة، حکم من فاتته صلاة غیر معينة، حکم الواقع بعض صلاته خارج الوقت، صیام یوم الشک، نية صوم الشهر باجمعه فی اوله، مسألتان تتعلق باحكام النية فی العبادت، حکم المخل بالنية فی العبادت، نية العبادت المشتملة على افعال كثيرة، نية النيابة فی العبادات و ثوابها، حکم الماء النجس يتم کرا، سجدة قراءة العزائم فی الصلاة تجب بعد الفراغ منها، حکم من علیه فاتته فی وقت الاداء، حجة اجماع الطائفة، حکم العاقد فی الاحرام، ما يجوز قتله من الحيوان المودى، بر الوالدين الکافرين الفاسقين، حکم المنعم الکافر، الکافر اذا كانت لها اعواص، حکم العالم بقبايح غيره، معنى حياة الشهداء و الانبياء و الاوصياء.

پنج سؤال رسيد ثانی عبارت است از: سقوط القضاء بعد الوقت عن صلی تماماً فی موضع القصر، جواز تجديد نية الصوم بعد مضي شطر النهار؛ احكام الصلوات المفروضات، حکم اللاحن فی القراءة فی الصلاة، هب يدل الفعل المترتب على كون فاعله عالماً. چون در بیشتر فهارس این دو رساله با هم آمده و بعضاً تشخیص جدایی آنها مشکل بود آنها را با هم معرفی نموده و

مباحث هر کدام جدا جدا توضیح داده شد.

[این مسائل در الذریعه یک بار به عنوان «جوابات المسائل الرسية الأولى» و «جوابات المسائل الرسية الثانية» و بار دیگر «جوابات المسائل الناصرية» ضبط شده در حالی که آغاز و انجام هر دو یکی است. چون در نام سائل مزبور «الناصر» و «الرسی» است بدین جهت «اجوبة المسائل الرسية» و «اجوبة المسائل الناصريات» سهوا دو بار نگاشته شده است. «اجوبة المسائل الناصريات» به عنوان تألیف دیگر از سید شریف مرتضی است که آن غیر از اجوبة المسائل الرسية» است.

آغاز 1: بسمله، الحمد لله على متوالى نعمه و متتالي قسمه ... ام بعد فانی وقتت على المسائل التي ضمنها الشریف ادم الله عزه كتابه و سررت بما دلني عليه هذه المسائل.

2: ضميمة: مسألة ما الوجه فيما تفتى به الطائفة من سقوط فرض القضاء ... الجواب: اعلم أن الطائفة اذا اتفقت على أن صلاة العيدين

انجام 1: وأن يجعل ذلك كله خالصا له و مقربا منه انه سميع مجيب كان الفراغ من جواب هذه المسائل في اليوم التاسع من المحرم من سنة تسع وعشرين و اربعمائة و الحمد له رب العالمين ... نعم المولى و نعم النصير.

2: بان المخالف ينظر كنظرنا و يسلب في الأدلة طرقنا فكيف يجوز أن يكون غير عارف و كل هذا بين لمن تأمله، و صلى الله على خيرته من خلقه و صفوته من بريته سيدنا محمد النبي و آله الطاهرين و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: تحقيق سيد مهدي رجائي، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الثانية، ص 315-391

[دنا 261/1؛ ادب المرتضی ص 145؛ الذریعة 221/5 و 322]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21908

آغاز: برابر 1؛ انجام: و أن يجعل ذلك كله خالصا له و مقربة منه ... فالحقنا جوابها بما تقدم

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد علی بن غلام علی، تا: قرن 11؛ اهدای رهبری، فروردین 1374؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا عطف و گوشه میسن قهوه ای، 38گ، 19 سطر، اندازه: 14×19 سم [اهدائی - ف: 3-28]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/1

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر 2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، با علامت «بلغ مقابلة»، تملك: فرزند کاتب با نام محمد علی بن راشد؛ مهر: «المهدی منا اهل البيت» (بیضی) و «محمد صالح ...» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، 25گ (4پ-28پ)، 23 سطر، اندازه: 10/5×16 سم [ف: 32-741]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/1

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر 2

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعہ ذیحجہ 1116ق؛ مصحح، مقابلہ گردیدہ با عبارت «بلغ قبلا بعون الله وقوته 1117»؛ کاغذ: شرقی
آہار مہرہ، 24 گ (1-24)، 18 سطر، اندازہ: $12/5 \times 16/5$ سم [ف: 28-560]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/3

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر 2

خط: نسخ مغلوٹ، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخہ مورخ 676؛ جلد: تیماج قہوہ ای 26 گ (36 پ-61ر)، 22 سطر، اندازہ:
 $13/5 \times 22$ سم [ف: 15-20]

5. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2646

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اوایل قرن 13؛ مرمت از احمد طالبان؛ کاغذ: شکری آہار مہرہ، جلد: مقوا، رویہ گالینگور عطف و گوشہ تیماج
قہوہ ای سوخت، 30 گی، 17 سطر، اندازہ: 20×15 سم [ف: 1/21-31]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/8

آغاز برابر 1؛ انجام: و هذا التجویز و عدم القطع یزیلان الإلجاء الذي أعتبر فیمن یقطع علی وصوله الی ثواب طاعته، عقیب فعلها و هذا
بین لمن یدبره

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 10 گ (40-49)، 31 سطر، اندازہ: $11/5 \times 20/5$ سم [ف: 36-72]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/9

آغاز: مسألة: ما الوجه فیما یفتی به الظائفه من سقوط فرض القضاء، عن ثلی من المقصرین، صلوة متمم، بعد خروج الوقت، اذا كان
جاهلا بالحکم؛ انجام: برابر 2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ در پایان نسخہ آمدہ: «تم جواب طرابلسیات...» کہ به نظر می رسد این عبارت، به رسالہ بعدی تعلق داشته
و کلمہ «ثم» به جای «تم» صحیح بودہ؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (50-49)، 31 سطر، اندازہ: $11/5 \times 20/5$ سم [ف: 36-73]

8. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 30655

هر دو الرسیة؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: 14 جمادی الثانی 1329ق؛ مصحح، محشی؛ اهدایی
رہبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن مشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، 16 گ، 22 سطر، اندازہ: $17/5 \times 22$ سم [ف: 3-29] و [ف: 1/21-32]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/7 عکسی

آغاز: برابر 1

نسخه اصل: همان نسخه بالا، 14 ص (57-70) [عکسی ف: 4-387]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/8 عکسی

آغاز: برابر 2

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ 3 ص (70-72) [عکسی ف: 4-387]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 20997

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1243ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، 31گ، 17 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [اهدائی - ف: 3-29]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18937

آغاز: برابر 1؛ انجام: و الحمدلله و صلواته علی محمد و آله و عدم معرفه الکاتب بالعریبه

خط: نسخ، بی کا، تا: 1314ق [رایانه]

11. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2533/2

بی کا، بی تا؛ 31گ (45پ-75ر) [ف: 5-562]

12. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/13 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی. الرسية الأولى، ثمانية وعشرون مسألة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 20 سطر [فیلم ها -

ف: 1-574]

13. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/14 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی. الرسية الثانية، اثني عشر مسألة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-

574]

14. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 5187/5

آغاز: برابر 1؛ انجام: برابر 2 خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، بی تا، جلد: تیماج زرد ضربی، 11گ (197پ-208ر)، 31 سطر
(21×12/5)، اندازه:

30x20/5 سم [ف: 7-16]

1427- اجوبة المسائل الركنية / كلام و اعتقادات / فارسی

ajwibat-ul masā'il-ir ruknīyya

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

پاسخ به پرسش های مولی علی مازندرانی معروف به «رکن»

است که با عناوین سؤال و جواب درباره مسائل عرفانی و کلامی همانند عقاید محی الدین و بایزید و مولوی، ماهیت مؤلف حدیقة الشیعة»، مقاله فیض از مجتهدین، عدم خلود کفار در جهنم، عقول عشره و برخی احکام فقهی نگاشته شده است. موسوعة مؤلفی الامامية [515/2

1. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: 76/9

آغاز: در مسائل اصولیه است و آن در ضمن دو باب بیان میشود. باب اول در مسایلی است که تعلق بعقاید دینیه دارد چه میفرمایند در باب محیی الدین و بایزید و عطار و ... انجام: و الحاصل مدعی حقیر رو بر استدلال بر این شخص است که مقتضی آن آنست که هرگاه کسی سبب کلامی مستحق لعن و یری شد به مجرد احتمال رجوع از آن اعتقاد نباید.

ص: 825

خط: نسخ، بی کا، تا: 1249ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای با عطف

گالینگور مجدول، 4، 25 سطر، اندازه: 15×21سم [ف]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1411/11 عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله و الصلوة و السلام لأهلها أما بعد فهذه جواب المسائل الركنية التي سئلتها المولى العالم الزكى الذكى مولانا على المازندراني الملقب بالركن .. المسئلة الأولى چه می فرمایند در باب محیی الدین و با یزید و عطار و ملای روم و امثال آنها.. انجام: و اگر معلوم باشد که راضی نیست به تصرف تصرف جایز نخواهد بود.

نسخه اصل: گویا در نزد ورثه میرزا ابو طالب قمی است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا 140ص (36-49) [عکسی ف: 4-222]

1428- اجوبة المسائل الرملية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-ir ramlīyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hoda, 'ali ebn-e hoseyn (967 - 1045

چند مسأله که بیشتر فقهی است در دست مانده و پاسخ های آنها بیشتر استدلالی می باشد. این نسخ حاوی عنوان های زیر می باشد: 1. الطلاق مع شروطه و الإیلاء؛ 2. رؤیة الهلال؛ 3. العزم على الإفطار غير مفطر؛ 4. حکم ولد البنت من حيث السيادة.

آغاز: مسألة من المسائل الرملية، قال اذا كان الطلاق لا يقع بالمرأة الاوهي طاهرة في طهر لا ملامسة فيه

انجام: لان الاسم يتناول الجميع على سبيل الحقيقة اللهم الا أن يستثنى اللفظ و يخصه بما يخرج منه ولد البنت و الا فالطلاق يقتضى ما تقدم ذكره چاپ: در ضمن مسائل المرتضى، بیروت 1422ق

[الذريعة 222/5 و 350؛ مسائل المرتضى، بیروت، 1422، 35-48]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، با علامت «بلغ مقابلة» مقابله شده، نسخ بدلهای در حاشیه آمده؛ کاغذ: شرقی، گ (55) - 58ر، 23 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 32-751]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 4 گ (168-171، 18 سطر، اندازہ: 17×13 سم [ف: 28-571]

3. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 6914/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و عطف مشکی لایی، 17 سطر (9×14)، قطع: ربعی، اندازہ: 15×21 سم [ف: 16-398] 4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/27 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر (فیلم ها - ف: 1-575)

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6862/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبداللہ افندی، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سبز، 3 گ (17-19 پ)، اندازہ: 18×12 سم [ف: 18-53]

1429- اجوبة المسائل الرملية / رمل / عربی

ajwibat-ul masā'il-ir ramlīyya

کرماتی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تالیف: 12 شعبان 1298 ق

رساله در پاسخ به چهار پرسش یکی از بزرگان همدان است در پاره ای از امور رملی.

آغاز: الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفی، و بعد يقول العبد الاثیم محمد بن کریم

انجام: ولكني ما بخلت عن الاشارة بقدر الميسور و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 25/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 6 گ (16 پ - 22 پ)، اندازہ: 15×10 سم [ف: 1-37]

1430- اجوبة المسائل الرومية = جواب اسئلة ای که از روم شده / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-ir rūmīyya = javāb-e as'ele-ī ke az rūm šode

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

پاسخ خواجه نصیر الدین طوسی به بیست و سه سؤال فلسفی و ریاضی شرف الدین محمد بن محمود رازی. این سؤال ها از روم به وسیله شرف الدین رازی به خواجه نصیر رسیده و پس از ذکر هم سؤال که شماره آنها با ارقام ابجدی مشخص شده به جواب آن پرداخته است. در سؤال و جواب اول و بیست و دوم سایه ای از مسأله اصالت وجود به چشم می خورد، زیرا سؤال اول از این مطلب است که اثر علت در وجود معلول است یا در ماهیت؟ و سؤال 22 این است که واجب الوجود، علت وجود موجودات است یا علت وجود و ماهیت آنها؟ یکی دیگر از سؤالات نیز از دلیل بر بقاء نفس ناطقه است و خواجه پاسخ آن را با تفصیل بیشتر داده و بر بقاء نفس ناطقه اقامه برهان کرده است.

آغاز: اسؤلة وردت من الروم على يد شرف الدين محمد بن محمود الرازى ... السؤال الأول اثر العلة في وجود المعلول او في ماهيته؟. الجواب اثر العلة هو المعلول نفسه ثم أن العقل يميز بين وجوده و ماهيته و ليس هناك وجود و ماهية حتى يؤثر العلة في احدهما او فيهما

انجام: كج - شكل العالم من السماء و الارض و العناصر باسرها قالوا كبيضة واحدة، فهل يمكن ان يكون كبيضات كثيرة فوق الواحدة؟ الجواب هذا السؤال غير مفهوم، فان اراد ان الجميع كرة | واحدة فهو صحيح و ان اراد به انه ككرات كثيرة و جب ان يكون تلك الكرات مشمولة بكرة واحدة، كالكواكب التي هي مركوزة في فلکها، أما كرات متناهية متباينة بينها خلاء، فذلك محال.

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانى، در اجوبة المسائل النصيرية تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: (1383)، [دنا 262/1 (9 نسخه)؛ آثار و احوال خواجه ص 511]

1. قم؛ گلیپایگانی شماره نسخه: 35/59 - 6879/28

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ پس از رساله فوق چند فایده به نقل از افضل الدین کاشی و خواجه نصیر طوسی درباره دفع الهموم و الغموم و ادراک النفس در نسخه درج شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3 گ، 21 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 1-95]

2. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/60

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سر لوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 2 گ (263-265)، 24 سطر (10×20)، اندازه: 17×27 سم [رشت و همدان - ف: 1478]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2938/23

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مهر قرمز رنگ، 4 ص (149-153)، 20 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 12×19 سم [ف: 10-360]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5283/18

آغاز: برابر؛ انجام: س: کل حادثیتقدمه امکان وجوده فهذا الامکان موجود او معدوم جواب: انه موجود و عرض من انواع کیف و هو المسمى بالاستعداد و يستدعى محلا لا محالة و هو معنى قولهم كا حادث يحتاج الى مادة و موضوع. تمت ما نقله منها ده سؤال و جواب است. این نسخه به صورت سؤال و جواب تنظیم شده و تعدادی از سؤالات و پاسخ آنها انتخاب شده است؛

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 2 ص (45-46) [ف: 16-185]

5. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/8

خط: نسخ، کا: اسدالله بن ظهیر الدین علی دوانی، تا قرن 11 [ف: 358]

6. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/36

خط: نسخ، کا: اسدالله بن ظهیر الدین علی دوانی، تا: قرن 11 [ف: 359]

7. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 293/12

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، 2 گ (68-69)، 24 سطر (12/5 × 18/5)، اندازه: 18/5 × 24 سم [ف: 199]

8. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 4817/3

آغاز: برابر؛ انجام: س کل حادث یتقدمه امکان وجوده... ج انه موجود و عرض من انواع کیف... و هو معنی قولهم کل حادث یحتاج الی ماده و موضوع. تمت الاسئلة و الأجوبة علی ید الاقفر حسین بن قاسم بن محمد بن حمزه وفقه الله للعلم و العمل.

خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم بن محمد بن شیخ حمزه، تا: 1233ق؛ قطع: بیاض رقی (رشت و همدان - ف: 1571)

9. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 871/12

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: محمد علی، بی تا؛ 4 گ (136-139 پ) [ف: 3-186]

1431- اجوبة مسائل زین العابدین شاهرودی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ziyn-ul-'ābidīn šāhrūdī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: دهه اول صفر 1298ق؛ محل تألیف: کرمان

پاسخ به چهار پرسش است که آخوند ملازین العابدین شاهرودی توسط عباسقلی خان به کرمانی تقدیم داشته است. درباره مقصود از «ایاک نعبد وایاک نستعین»، معنی فرمایش امام «اسماؤه تعبیر و صفاته تفهیم»، مرجع ضمیر در آیه «فله الأسماء الحسنی» و معنی آیه «لقد كفر الذين قالوا ان الله ثالث ثلاثة». پاسخ ها با عنوان «قال اقول» می باشد.

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده... قد أرسل جناب المسدد المعظم الموفق المؤید بلطف رب العالمین

انجام: فأجملت القول و ختمت الى هنا و أتمس منكم الدعاء، وقد حصل الفراغ من تسويد هذه الأوراق.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1971/6

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: محمد بن حسن طباطبایی جندقی، تا: دوشنبه 28 ربیع الثانی 1296ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج آبی،
20گ

(43پ-63پ)، اندازه: 17×11سم [ف: 5-644]

1432- اجوبة مسائل سئل عنها ابن سینا و فصول من کلامه / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in su'il-a 'an-hā ibn-i sīnā wa fuṣūl un min kalām-i-h

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 قمری

ص: 827

هیجده پاسخ و دو فصل اضافی از خود شیخ است.

آغاز: سئل واجیبة الانسان لم یعدم و ان لم یجزان یقارنها جواز العدم الجواب واجیبة الانسان

[مهدوی ص 260؛ فتواتی ش 176]

1. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/27

آغاز: سئل واجیبة الانسان لم یعدم و ان لم یجزان یقارنها جواز العدم الجواب واجیبة الانسان ... آغاز فصل اول: الصفات التي من باب الوجود للاشیاء اما ان یكون بحیث یجزان یكون الشیء الموصوف سببا لها اعتبر ذلك الشیء موجودا ... آغاز فصل دوم: الماهیة لا محاله نسبتہ إلى الوجود فاما ان یكون نسبتها الیه أن یكون بحیث لا یجوز لها الاتصاف بالوجود ولا أن یجوز؛ انجام: و لیس امکان العدم فی غیره امکان العدم فی نفسه ولا مقتضیا له و الحمد

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سرلوحهای زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 5گی (150-پ 155)، 24 سطر (10×20)، اندازه: 17×27سم [رشت و همدان - ف: 1470]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14099/7

آغاز: برابر؛ انجام: لا یسبقه ماهیته امکانا ای الازلیات فان الازلیات سبقت ماهیته امکانها اذ كانت مهیتهای المقتضیة الالمانها ای النسبة التي لها الوجود.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: شرقی، 11گ (23-پ 33)، 21 سطر، اندازه: 14×5/5 سم [ف: 35-614]

1433- اجوبة مسائل السبع لابن کمونه = ابن کمونه / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-is sabo li-ibn-i kamūna

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597 - 672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

پاسخ به هفت مسأله فلسفی است که عزالدوله ابوالرضا سعد بن کمونه پرسیده بود. هفت سؤال این کمونه این بود: 1. آن الحوادث ینتهي الى حركة متصلة سرمدية به؛ 2. هو ان قالوا اهل علم الهيئة على امتناع عروض الاختلاف في الحركات السماوية وذلك ليس بيقيني؛ 3. بینوا ان تشخص الاشياء المتفككة في النوع انما هو بسبب المادة و كل موضع استعملوا هذه المقدمة فيه جعلوها مما یتبوه لان مطلق المادة أعم من الجسمانية و غيرها ... فما البرهان على أن تخصيص المتفككات في النوع بسبب المادة الجسمانية دون ماعداها؟؛ 4. قالوا ان الجسم لا یؤثر الا فیما بینه و بین غیره نسبة وضعیة ... لم اعلم لای سبب جوزوا صدور الجسم عما لیس بجسم و لم یجوزوا عكسه ولم یتبین لی العلة فی اعتبار النسبة الوضعیة فی احدى صورتین دون الأخری؛ 5. ما قرر ان كل مجرد یجب أن یكون عاقلا لذاته و لغيره على الطرائق

التي ذكرها الرئيس في الاشارات؛ 6. اثبتوا أن النفس لا يدرك الجزئيات الا بآلة جسمانية؛ 7. المشتهر عن اكثر المحققين القول بحدوث النفس الناطقة الانسانية في النوع و ذلك مع أن ثمة ما يفيدهم عن القول به، فان حججهم عليه لا يتم الا باثبات اتفاق الانفس الانسانية في النوع و ابطال التناسخ

آغاز: المسؤل من عمين فضل مولانا ملك الحكماء و قدوة المحققين ... ايضاح ما قد سأله العبد من المسائل التي لم يزل منذ اطلاعه على شئ من العلوم الحقيقية و المباحث الحكمية ... مسألة الأولى: قالوا أن الحوادث تنتهي الى حركة متصلة سرمدية و اقاموا البرهان على ذلك بما هو مشهور ثم منعوا أن تلك الحركة ... (آغاز پاسخ خواجه:) طالعت الاسرار التي أوردها الحكيم الفاضل اكييس الاقران و اوحده الزمان اين كمونة ... و التمس الجواب عنها فحررت ما سمح به الخاطر في الوقت ... اما الجواب عن المسألة الأول: فقول: اما القول بوجود الكون بين كل حركتين متضادين فمما لم يتفق فيه الحكماء و ما ذهب اليه الا جماعة من المشائين

انجام: انجام سؤالات اين كمونه: مسألة سابعة: المشاهر عن اكثر المحققين القول بحدوث النفس الناطقة الانسانية ... مع وضوحه مما فات من بلغ في درجة التحقيق و التدقيق الى الغاية القصوى ام في كلامهم اسرار اوله تأويلات لم اطلع و امثالي عليها و السلام. انجام پاسخ خواجه: وقد ظهر أن هذه المعاني لم تقف من نظر في كلامهم نظرا شافيا فضلا عن أن يبلغ في التدقيق الى غاية القصوى ... و كل ميسر لما خلق له. فهذا ما قدرت على تحريره في اثناء هذه العوائق و الشواغل التي ليس تحتها طائل و الله الموفق و المعين.

چاپ: به اهتمام عبدالله نوراني، در اجوبة المسائل النصيرية تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: (1383) [مکتبه امير المؤمنين 503/2]

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6879/17-35/59

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ پس از رساله فواید فلسفی چندی در نسخه درج شده از جمله درباره صدق کذب، عدم تناهی ابعاد، نفی الجزء، منع تعریف الشیء بنفسه و فایده ای از خواجه نصیر طوسی در فرق بین جنس و ماده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5گ، 21 سطر، اندازه: 13×23سم [ف: 1-100]

2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 286/5

بی کا، بی تا، ناقص و افتاده؛ کاغذ: سفید سمرقندی، 3گ (39پ - 41پ)، 24 سطر (5×13)، اندازه: 16×8/5سم [سنا - ف: 1-146]

1434- اجوبة مسائل الست / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is sit

سندی مدنی، ابوالحسن، 1116؟ - 1181 قمری

پاسخ شش پرسش است راجع به مطالبی قرآنی و مطلبی فقهی که بعضی از طلبه ها سؤال نموده و مؤلف به آنها به طور بسیار مختصر پاسخ می گوید. آغاز: حامداً و مصلياً و مسلماً... قد القى بعض الافاضل الاجلة نبذاً يسيراً من الأسئلة.

انجام: و طال الفصل تعاد الاقامة، هذا ما خطر بالبال و الله تعالى أعلم بحقيقة الحال.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1490/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مایل به رقی، کا: ابراهیم بن محمد، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکى، آگ (99-99پ)، اندازه: 16×21سم [ف: 4-289]

1435- اجوبة المسائل السروية = المسائل السروية / كلام و اعتقادات، فقه / عربی

al-masā'il-is sarawīyya ajwibat-ul masā'il-is sarawīyya

مفید، محمد بن محمد، 336 - 413 قمری

(mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023

پاسخ بازده سؤال است در موضوعات علوم قرآن، فقه، حدیث، عقاید و کلام با عنوان های «مسأله و فصل» که از شخصی از منطقه ساری که از او با عنوان «السید الفاضل» تعبیر شده ارسال شده و شیخ به آنها پاسخ گفته است. سؤالات یازده گانه عبارت است از: 1. في المتعة و الرجعة؛ 2. في الاشباح و الذر و الارواح؛ 3. في ماهية الروح؛ 4. في ماهية الانسان؛ 5. في عذاب القبر؛ 6. في حياة الشهداء؛ 7. حكم من قال بالجبر و جوز الرؤية؛ 8 الاختلاف في ظواهر الرويات؛ 9. في صيانة القرآن من التحريف؛ 10. في تزويج ام كلثوم بنت امير المؤمنين و بنات الرسول؛ 11. في اصحاب الكباثر. در آن از «الأشباح و الاظلة» محمد بن سنان غالی و «المسائل المصرية» ابن جنید یاد شده است و از بنو نوبخت و جبائی (235-303ق) و ابن اخشید و اعوازی از بزرگان معتزله نقل قول دارد.

آغاز: بسمله و به نستعين الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و صلى الله على محمد خاتم النبيين و على اهل بيته الطاهرين. و بعد فقد وصل المدرج المنطوي على المسائل الواردة من جهة السيد الشريف الفاضل اطال الله في عز الدين و الدنيا مدته و ادام تأييده و نعمته و وقفت على جميعها و ضاق المدرج عن اثبات اجوبتها فاملت ذلك في كتاب مفرد ... المسئلة الاولي ما قول الشيخ المفيد ... فيما يروى عن ... الصادق ... في الرجعة

انجام: و فيما ذكرناه أدلة يطول شرحها و الذي اثبتناها مقنع لمن تأمله ان شاء الله و قد أملت في هذا المعنى كتاباً سميتهُ الموضح في الوعد و الوعيد آن و صلى الى السيد الشريف الفاضل الخطير ادام الله رفعتهُ أغناه عن غيره من الكتب في المعنى ان شاء الله چاپ: ضمن مجموعه مصنفات شيخ مفيد، جلد هفتم، 1403ق [الذريعة 222/5 و 351/20]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 255/24

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد مقیم خطیب عبدالعظیمی، تا: 17 ربیع الثانی 1056ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 13 گ (177پ-190پ)، 23 سطر، اندازه: 13×25/5سم [ف: 1-286]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15359/4

خط: نسخ، کا: سید محمد مقیم موسوی، تا: شنبه 16 ربیع الاول 1063ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج یشمی ضربی، 31ص (62-32)، 19 سطر، اندازه:

18/8×10 سم [ف: 43-45]

3. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2611/8

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس، نسخه حاضر پاسخ سوم و چهارم را ندارد؛ خط: نسخ، کا: عزیز الله بن عبدالعلی فراهانی، تا: با تاریخ 1074ق؛ 21ص (55-75) [عکسی ف: 7-203]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2319/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1075ق، جا: کاشان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، 10گ (49پ-58پ)، 21 سطر 18×8، اندازه: 25×14/5

سم [ف: 9-948]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4633/5

آغاز: برابر؛ انجام: و جعلوا الامام في وقت صاحبه صامتا و جعلوا الأول ناطقا و هذا خلاف في عبارة و الاصل ما قدمناه.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1089ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای یک لا ضربی مجدول، 16گی (36-52)، سطور حمایلی، اندازه: 23×8/5

سم [ف: 19-286]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 629/5

بی کا، تا: قرن 11 و 12، 3 گ، قطع: رقعی [اهدائی ف: 277]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/27

آغاز: مسأله ما قوله - أدام الله نعمائه - فیمن تندس طرفا من العلم و رفعت الیه الکتب المصنفة فی الفقه؛ انجام: فساه فی النقل و متعمد فیہ الزیادة و النقصان و مبدع علی الشریعة متصنع لحسن الظاهر بادخاله ضلال العباد فی حجج الله تعالی

مشمول بر مسأله هشتم از مسائل سرویه، تکلیف عامه دربارہ فتاوی مختلف مانند اختلافی کہ بین آثار شیخ ابو جعفر (ابن بابویہ) و بین ابو علی بن جنید کہ اولی مستند و دومی مرسل است، چیست؟ و پاسخ آن؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد زمان، تا: شعبان 1137 ق؛ محشی؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 2 گ (179 - 180)، 18 سطر، اندازہ: 13×17 سم [ف: 28-575]

ص: 829

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18404 ض

بی کا، تا: دارای دستخط و تملک شرف الدین محمد مکی (از اولاد شهید اول) مورخ 1169 در چند جای نسخه [د.ث. مجلس]

9. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6914/29

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و عطف مشکی لایی، 17 سطر (9×14)، قطع: ربعی، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-399]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 78/21

آغاز: برابر؛ انجام: بکل واحد منها کاف لنفسه مستغن عما سواه و الله الموفق للصواب.

در فهرست با عنوان «اجوبة المسائل العکبرية» آمده؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، جلد: تیماج سرخ عطف تیماج قهوه ای، 6 گ (173 پ-179 ر)، 17 سطر، اندازه: 12×18/5 سم [ف: 1-97]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14673/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: 1233 ق؛ مصحح، نسخه بدلها در حاشیه آمده، برگها مجدول به طلا و لاجورد با کمند طلائی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 10 گ (130 ر-139 پ)، 23 سطر، اندازه: 5/8×14/5

سم [ف: 37-152]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21001

آغاز: برابر؛ انجام: تمت المسائل الشریفه بعون الله

خط: نسخ، بی کا، تا: 1243 ق؛ اهدایی رهبری، 1373 [رایانه]

13. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 614/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمادی الاول 1260 ق، جا؛ تهران؛ مهر: عبده عبدالحسین (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول، 15 گ، 14 سطر، اندازه: 17×21 سم آف مخ: 1-51]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14505/12

خط: نستعلیق، کا: محمد بن رجب علی طهرانی، تا: 6 ربیع الأول 1305ق؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سر ترنج دار، 11گ (145پ- 155 پ)، 18-23 سطر، اندازه: 16×21/7سم [ف: 2241]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12807/10

آغاز: برابر؛ انجام: و فیما ذکرناه ادلة شرعية بطول شرعها والذي اثبتناه ههنا مقنع أن تأمله إن شاء الله، تمت المسائل السروية بحمد الله و حسن توفيقه. خط: نسخ، بی کا، تا: 1336ق؛ کاغذ: دفتری خط دار، 14گ (38ر-51پ)، 15 سطر، اندازه: 15/5×8/5 سم [ف: 32-527]

16. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: 137/5

کا: محمد بن جواد بن علی حسینی میبدی، تا: 1353ق؛ جلد: تیماج مشکی، 2گ (196پ-197ر)، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 100]

17. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

کا: جواد بن اسماعیل حسینی نجومی، بی تا [دلیل المخطوطات: 1-254]

18. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 914/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 15گ (8پ-22پ)، اندازه: 17×27 سم

اف: 3-682

19. اصفهان، مکتبه الزهراء؛ شماره نسخه: 148/1

خط: نسخ خوب، بی کا، بی تا، 20 سطر، اندازه: 19/5 × 25/5 سم [ف: 92] 20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1313/3 عکسی

آغاز: برابر نسخه اصل: کتابخانه شخصی فخرالدین نصیری، تهران؛ خط:

نسخ، بی کا، بی تا؛ 17ص (25-41)، 14 سطر [عکسی ف: 4-25]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3694/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 10گ

(12پ-21ر)، اندازه: 17×20/5 سم [ف: 10-92]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9739/7

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی 14گ (74پ-97پ)، اندازه: 12/5 × 19 سم [ف: 25-91]

ajwibat-ul masā'il-is sallārīyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ به هشت پرسشی است که سلار بن عبد العزیز دیلمی - که از شاگردان برجسته و صاحب نام شریف مرتضی است - پرسیده است. ششمین مسأله ی آن در «رسائل شریف مرتضی 14-2/9» آمده است.

آغاز: قال سیدنا الشریف السید الأجل الأوحـد المرتضی ذوالمجدین علم الهدی ... وفقت علی ما أنفذه الاستاد ادام الله عزه من المسائل و سأل بیان جوابها و وجدته ادام الله تأییده ما وضع یده من مسائله الا علی نکتة و موضع شبهة و انا اجیب عن المسائل معتمدا للاختصار و الایجاز من غیر اخلال معهما بیان حجة او دفع شبهة

انجام: الاختصاص حتی یؤثر ماقلناه من المقارنة الأول جزء من اجزائه.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2336

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: 3 ذیحجه 676ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [القبائی: 173]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1255/2 ف و 1256/2 -ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-588]

2. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد لاری، تا: غره محرم 1046ق؛ مصحح؛

ص: 830

جلد: تیماج دورو قرمز با حواشی زرین، 16گی (148-164)، 21

سطر، اندازه: 19 × 28/5 سم [کتابخانه های قائن - ف: 119]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/5

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-141]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10007/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: 1336ق؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه ای مشکی، 17ص (23-40)،

21 سطر، اندازه: 16 × 20/5 سم [ف: 20-32]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک بن ابراهیم بن عبدالله بن معین الدین، بی تا؛ 23گ (82-104ر) [ف: 3-611]

« اجوبة مسائل السماکی » اجوبة المسائل النجفية

1437- اجوبة المسائل السماکی / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-is sammākīyya

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(1506 - 1558) (Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī)

پاسخ مختصر به سه پرسش فقهی و استدلالی است درباره حکم چرک احتمال آلودگی با نجس زیر ناخن پس از غسل، پوستی که از بدن انسان جدا می شود، میزان درک لازم برای شعور شخصی که وصیت می کند. سؤال کننده سید شرف الدین سماکی است.

آغاز: الحمد لله حق حمده و الصلوة علی سید رسله محمد و اله و صحبه اللهم اهدنا لما اختلف فيه من الحق باذنک ... فقد وصلت رسالتک ایها المولی الجلیل الفاضل ... المشتملة علی الأسئلة الثلاثة و طلب الجواب عنها و بسط الکلام فیها و بیان مأخذ حکمها و ذكرت أن طالب الجواب خلیل.

انجام کتاب: هذا الاطلاق في بعض الأحيان مع اصالة براءة ذمته من ذلك ليس بجيد، فحملة علی الأمرین هو الوجه.

چاپ: با تحقیق از سوی رضا مختاری، در ضمن رسائل الشهد الثانی، قم

[دنا 263/1 (15 نسخه)؛ الذریعة: 206/5]

1. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 701/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن 10؛ 7گ، 19 سطر، اندازه: 13/5 ×

19/5 سم [ف مخ: 1-22]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1175/8

آغاز و انجام: برابر

در فهرست این رساله با عنوان «اجویه المسائل الثلاث» وبدون نام مؤلف ذکر شده که به قرینه آغاز نسخ کامل شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن محمد بن علی بن حمزه لاهیجی گیلانی، تا: یک شنبه 19 صفر 957ق؛ مقوایی عطف

تیماج قرمز، 6گ (153پ-158پ)، اندازه: 20/5×13/5 سم [ف: 3-430]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2369

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن حسین غاربات نجفی، تا: 980ق؛ تصحیح و مقابله شده؛ واقف: خواجه شیر احمد تونی؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میسن مشکی، 19ص، 17 سطر، اندازه: 19×12 سم [ف: 1/21-32]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13451

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن برقع طریحی، تا: شنبه 3 ربیع الثانی 984ق؛ کاغذ: نباتی آهارمهره، ص، 25 سطر، اندازه: 23/5×18 سم [ف: 1/21×33]

[

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10169/13

خط: نسخ، کا: عیسی بن درویش، قرن 10 (در عصر شهید دوم)، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 7گ (169ر-175ر)،

اندازه: 16×20/5 سم [ف: 26-125]. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13367/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی، تا: قرن 11؛ مصحح، کاغذ: شرقی 5 گ (113 پ-117 ر)، 23 سطر، اندازه: 11/5 × 17/5 سم [ف: 635-33]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 16884 ض

آغاز: برابر؛ انجام: فیما خالف الأصل علی موضع التعین وقد جاء فی ادلة الوجوب

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل اصفهانی، تا: 1126 ق؛ اهدایی بنیاد پژوهشهای اسلامی در آبان 1368. کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج آلبالویی مستعمل، 3 گ، 17 سطر، اندازه: 12/5×19 سم [ف: 33-21/1]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11432/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد فرزند علی مختار، جرفاد قانی (گلپایگانی)، تا: 1231 ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 3 گ (325-327)، 30 سطر، اندازه: 12×20 سم [ف: 49-29]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7623

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: سید جعفر موسوی، تا: 1268 ق؛ جلد: تیماج

8 ص، 23 سطر، اندازه: 20611 سم [ف: 21-20]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7632

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1268 ق، جا: نجف [الفبائی: 22]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8246/5

ص: 831

آغاز: برابر؛ انجام: فان المالك يمكنه اخراجه بنفسه فكان

خط: تحریری، کا: عبدالوهاب بن احمد محلاتی، تا: احتمالاً قرن 13، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (162ر-167ر)، 21 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 27/2-27]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6632/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا محمد موسوی حسینی، تا: ربیع الأول 1315ق؛ جلد: گالینگور سبز، 8گی (9پ-15ر)، 20 سطر، اندازه: 11×17/5سم [ف: 17-201]

13. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 228/4 - ج

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 9گ (45پ-53پ) [ف: 231]

14. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2099/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ از روی خط مؤلف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، 3گ (136ر-138پ)، اندازه: 11×25سم [ف: 8-727]

15. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 2066/7

آغاز: برابر؛ انجام پایان - هذا آخر ما وجد بخط المصنف حفظه الله تعالى و متعنا ببقائه.

خط: نسخ نزدیک به نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: مقوای تیماج سرخ رنگ، 11گ، 15 سطر (7×12)، اندازه: 12/5×19سم [ف: 2-179]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7206/7

خط: نسخ، کا: میر محمد مؤمن حسینی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (191پ-197ر)، 20 سطر، اندازه: 12/5×24سم [ف: 19-15]

1438- اجوبة مسائل السنوي / كلام و اعتقادات / عربي

قاسمی، حمیدان بن یحیی، ق 6 قمری

(qāsemī, hamīdān ebn-e yahyā - 12c)

پاسخ های استدلالی بر اعتراضات شیخ عمران حسن السنوی است که بر بعضی از نوشته های حمیدان داشته و در آنها مطالبی خلاف مذهب زیدی سخن گفته است این پاسخ ها همراه با شواهدی از احادیث و روایات اهل بیت می باشد.

آغاز: ... و لما وصل کتاب الشیخ الفقیه و تأملت جمیع ما أودع فیہ و جدته مشتملا علی التعرض للمشاعرة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7407/12

آغاز: برابر؛ انجام: و السلام علی من اتبع الهدی و نهی النفس عن الهوی و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

خط: نسخ، کان حسین بن قاسم بن حسین الداعی، تا: 1336ق؛

جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (158ر-163پ)، اندازه: 25x17سم [ف: 19-208]

« اجوبة مسائل سيد آقا » الفيض الالهي

1439- اجوبة مسائل السيد ابوالحسن الجيلاني = اجوبة مسائل ابوالحسن گيلاني / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is sayyid ab-ul-ḥasan al-jilānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: 1 صفر 1224ق

رساله ای در جواب به سید ابوالحسن گیلانی، مشتمل بر پنج سؤال: 1. حقیقت عقل و روح و نفس و مسمیات آنها و فرق ما بین آنها؛ 2. کیفیت تمایز در عالم ارواح؛ 3. آیا نفوس قبل از ایجاد بدن موجودند و خود را ادراک می نمایند یا نه؟؛ 4. معنی حدیث «أن العقل وسط الكل»؛ 5. معنی حدیث «ليس للنفس الناطقة انبعاث» و حدیث «مقرها العلوم الحقيقية الدينية» و چگونگی جمع بین دو حدیث.

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، 1273 ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 1، قسم 1؛ صص 141-145) [فهرست کتب مشایخ 2: 8]

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1203/7

خط: نستعلیق، کا: نعمة الله بن محمد مهدی اصطهباناتی، تا: 1258ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لایه نرم ضریبی، 9گ

(86-95)، 20 سطر (8x14)، اندازه: 20x13سم [ف: 3-895]

آغاز: بسمله، حمد له ... أن يشرح لى حقيقة العقل و النفس؛ انجام: وفرغ من نسخه العبد المسكين احمد بن زين الدين

خط: نسخ، بى كا، تا: قرن 13ق؛ واقف: دره السلطنه ملكزاده كوثر، تاريخ وقف: آبان 1326؛ كاخذ: فستقى، جلد: تيماج، 6گ، 17 سطر
[رايانه]

« اجوبة مسائل السيد ابوالحسن الجيلاني» السبب في التكليف مع العلم بالخلاف

1440- اجوبة مسائل السيد ابي القاسم لاهيجى = رسالة وعائية / فلسفه / عربى

ajwibat-u masā'il-is-siyyid abi-l-qāsim lāhījī = r.t-u wi'a'iyya

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاريخ تأليف: 3 جمادى الثانى 1230ق

ص: 832

رساله ای که در پی سؤال و یا درخواست ابوالقاسم بن عباس لاهیجانی که به قول شیخ احمد عدم اطاعت امر او برای شیخ غیر مقدور است نگاشته است: 1. تحقیق در اوعیه (ظروف) ثلاثه: سرمد، دهر، زمان و لوح محفوظ و لوح محو و اثبات؛ 2. تحقیق بداء و حقیقت اجل محتوم و غیر محتوم؛ 3. سر چهار بودن ارکان عرش و این که این چهار کیان اند و چگونه می شود که در روز قیامت هشت نفر حامل داشته باشد.

آغاز: حمدله. صلاة.. فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي انه قد التمس مني من تجب علي طاعته و هو جناب السيد العالم... سيد ابي القاسم بن المرور السيد بن السيد معصوم اللاهيجاني جواب مسایل عرضت له و ليس لي قدرة علي الجواب لما أنا فيه من الامراض

انجام: وفيه وجه لفائدة في ذكرها و لا يحسن ذكر بعضها. و الحمد لله رب العالمين، ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد و آله الطاهرين المعصومين.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 134-141) [فهرست کتب مشایخ 2: 10]

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 220616

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ، کرمان الف 7؛ کاتب: = مؤلف، تا: قرن 13؛ تملک: محمد رضا حسینی؛ 23ص (32-55) [عکسی ف: 6-258]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2000/7-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کان علی اکبر بن محمد قاسم (سمنانی)، تا: 1237ق؛ افتادگی: آغاز؛ 26ص (273-298) [عکسی ف: 1-111]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/4 عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: حسین بن علی کرمانی، تا: 1242ق، افتادگی:

آغاز؛ 16ص (25-40) [عکسی ف: 1-111]

4. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 78/4

آغاز: برابر؛ انجام: وفي الاخرة ثمانية و منها ذكر أن الثمانية باعتبار حمل اربعة لظاهر تلك الامور و حمل اربعة لباطنها و امثال ذلك ...

خط: نسخ، کا: حمزه بن کربلائی ابوالحسن بن ملا محمد اسماعیل بشرویگی، تا: رجب 1253ق؛ جلد: مقوای لایبی با لبه و عطف تیماج، 13 گ (21 پ-31 پ)، 19 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/7

آغاز: برابر؛ انجام: انه خلق الانسان في اطوار على التدریج كما في الآية المذكورة و ذلك تقدير العزيز العليم ثم ذكر عالم الذر و ما بعده
خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 5 گ (127-131)، 21 سطر، اندازه: 15×10/5 سم [ف: 481-28]

6. قم؛ حجّتی؛ شماره نسخه: 714/5

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 123]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/30

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 12 ص (272-284)،
23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 535-9]

8. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 674/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 130 ص (26-156)، قطع: خشتی (رشت و

همدان - ف: 1436]

9. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 674/9

بی کا، بی تا، افتادگی؛ انجام؛ 15 ص (319-334)، قطع: خشتی

رشت و همدان - ف: 1437]

10. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 164/7

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن ابوالحسن حسینی علوی همدانی، بی تاب جلد: چرم زرد، آگ (97-103)، اندازه: 21×15 سم مؤید:
[158-1]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5658

آغاز: (پس از دیباچه) قال ایده الله تعالی شیخنا ارید من جنابکم؛ انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، بی تا، پس از این ضمن 27 صفحه پاسخ مؤلف است از پرسش های مختلف ملا حسین کرمانی؛ واقف: نائینی؛ 25گ، 20 سطر، اندازه: 20×14سم [ف: 4-153]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6454/1-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-255]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/14

آغاز: برابر؛ انجام: و منها ان ذکر الثمانية باعتبار حمل أربعة لظاهر تلك الامور و حمل اربعة لباطنها و امثال ذلك.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دوروگل و بوته دار، 8گ (109ر-117پ)، 22 سطر، اندازه: 19×14 سم [ف: 3-139]

1441- اجوبة مسائل سيد ابوالقاسم تفتی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid ab-ul-qāsim taftī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

1. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2809/4

ص: 833

بی کا، تا: 1 شعبان 1266ق؛ 13ص (137-149) [ف: 5-44]

2. تهران؛ الھیات؛ شماره نسخه: 604/4

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالحسین ماهانی، تا: 18 رمضان 1272ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی، 9گ (86پ-95پ)، 18 سطر (5/9×14)، اندازہ: 16×21/5سم [ف: 553]

1442- اجوبه مسائل سيد احمد بن سيد حسن / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid ahmad ibn-i sayyid hasan

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 38گ (68-105)، اندازہ: 14/5 × 20/5سم [نسخه پژوهی: 1-54]

1443- اجوبه مسائل السيد اسماعيل / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i siyyid ismā'īl

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ به پرسش هایی است که یکی از شاگردانش به نام سید اسماعیل راجع به جبر و اختیار، معنی ماشاء الله کان، معنی لاحول و لا قوه الا بالله ... پرسیده و شیخ احمد با عناوین «قال - اقول» این پرسش ها را متن قرار داده و پاسخ می دهد. در دیباچه می گوید این پرسش ها هنگامی که دست اندر کار نگارش «شرح الزیارة» بوده، بدو رسیده است.

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي ان قد بعث إلى السيد الجليل سيدنا السيد اسماعيل بخط التمس من الجواب لمسائل كتبها وقد ورد على في حال اشتغالي بشرح الزيارة الجامعة ... قال سلمه الله تعالى فاليك اشكو ضعف نفسي عن المسارعة.

انجام: اكثر من هداية النجدين والمعونة اذا شاء الله. وله الحمد على كل حال و الحمد لله رب العالمين ولاحول ولاقوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق..، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 282-285) الذریعة

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/1-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: صفر 1238ق؛ 11ص (4-14) [عکسی ف: 1-111] 2. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1712/7

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238ق؛ واقف: حاج علی ناسی، تاریخ وقف: 1252؛ 17 سطر، قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهدف: 207]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/12

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، تا: سلخ جمادی الاول 1239ق، جا: مدرسه شاهزاده کرمانشاه؛ طرز تحریر رساله بدین سان است که با «قال» قول شیخ اسماعیل را می آورد که همگی حکایت از راه جویی برای نیل به ثواب اخروی است و با «اقول» جواب شیخ احمد می آید که او بر رهنمونی استاده است؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، 3ص (228-231)، 30 سطر (5/9×21)، اندازه: 18×29/5سم [ف: 8-221]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1828/16-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: جواد بن علی محمد شیرازی، تا: 17 ذیقعد 1241ق، جا: کربلا؛ 8ص (208-215) [عکسی ف: 1-111]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1998/9-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1248ق؛ 15ص (260-274) [عکسی ف: 1-111] 6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1239

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: عبدالمطلب شیرازی، تا: 1275ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 185ص، 20 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 18×24سم [ف: 4-23]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4166/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1283ق؛ مصصح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی مجدول ضربی، 104گ (58پ - 162پ)، 22 سطر (9×13)، اندازہ: 20/3×14/3 سم [ف: 18-99]

8. شیراز؛ علامہ طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصصح؛ 4گ (51-55)، اندازہ: 19/5×12 سم (نسخہ پژوهی: 3-176)

9. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 441216

آغاز: برابر؛ انجام: هو طریق کثیر الحیات و العقارب مظلم کاللیل الدامس مسبع وهو سبیل الفجار و طریق النار فاجتنبوه لعلکم تفلحون و السلام علی باب الہادی

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی، 2گ (182-183پ)، اندازہ: 21/5×15 سم [محدث ارموی مخ: 1-52]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/4

آغاز و انجام: برابر

ص: 834

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 4 گ (120-123)، 22 سطر، اندازه: 15x10/5 سم [ف: 28-479]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/26

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، 4 گ (259 پ- 263 پ)، 23 سطر، اندازه:

21/6x15/2 سم [ف: 1655]

12. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3028/12

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز، 4 گ (74 ر- 77 ر)، 30 سطر، اندازه: 31x21 سم [ف: 6-191]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی گل و بوته دار، 4 گ (88 ر- 92 پ)، 22 سطر، اندازه: 19x14 سم [ف: 3-138]

1444- اجوبه مسائل السيد امجد علی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-is-siyyid amjad alī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به چهار پرسش سید امجد علی طبیب هندی است. همین گفتار در «فهرست تصانیف سید ...» اثر محیط کرمانی با عنوان الرسالة السادسة عشر في جواب مسائل السيد امجد علی الهندي الطيب» با نمایه همان 4 پرسش و پاسخ آمده است. نخستین سؤال در فرق میان گروه های شیخی، اخباری و اصولی و چهارمین سؤال درباره «شرب تن» و تلخی آن است.

آغاز: حمدله. صلاة، أما بعد، فيقول العبد الفقير ... الرشتي. انه قد وردت على كلمات من الجناب الأمجد ... السيد امجد علی، اعلى الله مقامه ... قال سلمه الله. الحمد لله الذي هدانا الى جنابكم الذي

انجام: لا كلما يعلم يقال ولا كلما يقال حان وقته. ولا كلما حان وقته حضر اهله. والسلام على من تابع الهدى و خشتى عواقب الردي. و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. تمت.

[فهرست کتب مشایخ، 333]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/16 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1273ق؛ 8ص (159-166)

[عکسی : 1-112]

2. مشهد، شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 145/13

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم قرمز، 22گ (188-209پ)، اندازه: 15/5

× 21/5سم [مؤید: 1-141]

1445- اجوبة مسائل السيد الجواد / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-is-siyyid al-jawād

حسینی کلباسی، محمد شریف، ق 13 قمری

(hoseynī-ye kalbāsī, mohammad Šarīf) - 19c

تاریخ تألیف: شنبه 17 شعبان 1295ق

پاسخ 3 پرسش فلسفی عرفانی است که آقا سید جواد پرسیده که مؤلف از او به بزرگی یاد می کند: 1. مراتب وجود؛ 2. مقام توحید؛ 3. گزارش حدیث لاجبر و لاتقویض. پاسخ ها با عناوین مقدمه، فصل، مطلب است.

آغاز: الحمد لله الذي كان ولا اماكن تحمله اكنافها، واحتجبت عن نواظر ... و بعد، فيقول العبد الضعيف محمد الحسيني الشريف ... قد طلب مني الجناب العالم الامجد ... الاغا سيد جواد

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2228/2 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: وقد وافق الاختتام يوم السبت سابع عشر شهر شعبان المعظم سنة خمس و تسعين بعد المائتين و الالف (1295) خلت من الهجره ... و رسله و جميع خلقه بعد ذرات ما في علمه. و السلام.

خط: تحریری، بی کا، تا: حدود 1297ق؛ 283ص (334-52)

[عکسی ف: 1-113]

1446- اجوبة مسائل سيد جواد شيرازي / پاسخ پرسش ها / عربی

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 4 شعبان 1260ق

رساله در پاسخ حاج سید جواد شیرازی است که از این مسائل پرسیده است: 1. معنی مرکب بودن جسم از ماده و صورت چیست؟ 2. مراد از ماده چیست؛ 3. فرق بین ماده و ماهیت چیست؛ 4. ماده مجعول بالذات است یا نه.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 604/1

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالحسین ماهانی، تا: 18 رمضان 1272ق، کاغذ: فرنگی، 16گ (8پ-24ر)، 18 سطر (5/9×14)، اندازه: 16×21/5سم [ف: 553]

1447- اجوبة مسائل السيد حسن الحسيني = رد يهود و اثبات پیامبری حضرت محمد و ... / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is siyyid hasan al-husaynī = rad-e yahūd wa esbāt-e payāmbārī-ye hazrat-e mohammad

... Wa

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

ص: 835

تاریخ تألیف: 15 یا 25 ربیع الاول 1258ق

در جواب سید احمد بن سید حسن حسینی در رد بر یهود و نصاری و اثبات نبوت و ولایت ائمه اطهار (علیه السلام) و بطلان مذهب مخالفین ایشان و مخالفین شیعه.

آغاز: الحمد لله الذي اوضح السبيل باقامة البرهان و الدليل و ابطال ... اما بعد، فيقول العبد الجاني.. كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي ان السيد السندي و الاخ المعتمد السيد احمد بن سید حسن الحسيني قد كتب الي كتابا على طريقة السلوك محصله الرد على اليهود و النصارى و اثبات نبوة.

انجام: ان اردت الاصلاح ما استطعت وما توفيقى الا بالله عليه توكلت و اليه انيب ... قد فرغ من املائها منشيها في الخامس عشر من شهر ربیع الأول من .. چاپ: چاپ شده

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1726/7-عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 26 ربیع الاول 1260ق؛ 109ص (309-417) [عكسى ف: 1-113]

2. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 15321

خط: نسخ، کا: احمد، تا: 1260ق [الفبائى: 639]

3. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 9295/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 12 ذیقعدة 1294ق؛ کاغذ: آهار مهره شکری، جلد: تیماج مشکى، 22 سطر [ف: 11-353]

4. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22748/1

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن 13 و یا اوایل قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 56 گ (1-56)، 17-22 سطر (5/6×12/5)،
(، اندازه: 17×10/5 سم [ف: 3-880])

5. مشهد؛ مدیر شانه چى؛ شماره نسخه: 16/1

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ قطع: جیبی [نشریه: 5-604]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16978

بی کا، بی تا [دث . مجلس]

« اجوبة مسائل السيد حسن رضا الأعرجي الهندي » الاشتقاقية

1448- اجوبة مسائل السيد حسين / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is-siyyid husiyn

بحرانی، احمد بن صالح، ق 13 قمری

(bahrānī, ahmad-e-bn-e sāleh (- 19c

تاریخ تألیف: 3 محرم 1241ق

پاسخ به هفت سؤال است که سید حسین بن احمد در موضوعات اعتقادی و فقهی پرسیده و مؤلف با استدلال مختصر به آنها پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله و لا حول و لا قوة الا بالله ... انه قد ورد على مسائل من السيد العالم العامل التقى الوفي الصفي.

انجام: و بعد هذا فلا شبهة تبقى و هو قانون ينفعك في موارد كثيرة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2358/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زرع بن محمد علی بن حسین بن زرع خطی بحرانی، بی تا، جلد: تیماج قرمز، 7 گ (210 پ-217ر)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 6-338]

1449- اجوبة مسائل سيد حسن رضا اعرجی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid hasan riḷā' a'rajī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raṣṭī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

1. یزد؛ وزیري؛ شماره نسخه: 1834/5

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1234ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 20 ص (96-116)، 21 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1068]

2. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 24 گ (44-67) اندازہ: 20/5 × 14/5

سم [نسخہ پڑوہی: 1-54]

3. تہران؛ ملی؛ شماره نسخه: 20133

ج2؛ بی کا، بی تا؛ خریداری از مہر دخت ہمایی [رایانہ]

1450- اجوبہ مسائل سید حسین بن میرزا ابوالقاسم نائینی / پاسخ پرسش ها

ajwibat-u masā'il-i sayyid husayn ibn-i mīrzā ab-ul qāsim nā'īnī

کرمانی، محمد کریم بن ابراہیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تالیف: ربیع الاول 1262ق

قم؛ حجتیہ؛ شماره نسخه: 337/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1262ق، جا: ماہان کرمان، قطع: خشتی [ف: 105]

1451- اجوبہ مسائل سید حسین نہبندانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid husayn nihbandānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراہیم، 1225-1288 قمری

ص: 836

تاریخ تألیف: 11 رمضان 1256ق

رساله ای است در پاسخ به چهار سؤال سید حسین نهبندانی. مؤلف، تمامی متن هر یک از سؤال ها را نقل و پس از کلمه اقوال بشرح و جواب پرداخته است. سؤال ها از این قرار اند: 1. در مراتب مشیت؛ 2. در معنی عبارتی از رساله سلوک؛ 3. در معنی یک حدیث؛ 4. درباره نور پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و نور حضرت علی (علیه السلام)

آغاز: بسمله، حمدله، صلوات ... فیقول العبد الأثیم کریم بن ابراهیم، انه قد ارسل الی السید ... حسین النهبندانی ...

1. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 240/3

آغاز: برابر؛ انجام: لانه جلال الله و نورالله الذي لا ...

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن 13، 6گ (43پ-48پ) [ف: 1-77]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1278

آغاز: برابر انجام: او نبی مرسل او مؤمن ممتحن.

خط: نسخ، کان محمد تقی، تا: 1271ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماج قرمز، 29 سطر، قطع: رحلی [ف: 4-168]

1452- اجوبه مسائل السید عبد الله البحرانی / فقه / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid 'abd-ul-lāh al-baḥrānī

ماحوزی، حسین بن محمد، - 1181 قمری

(māhozī, hoseyn-e-bn-e mohammad (- 1768

پاسخ های فتوائی مؤلف است در 17 شوال 1150 ق به هفت پرسش فقهی که سید عبدالله بن علوی بحرانی پرسیده است.

آغاز: نحمد اللهم علی ما وفقتنا لسلوک طرق الهدایة و جنبتنا مسالك الغواية انجام: و الانتقال الی ارض موبقة للدنيا و الدین فی کل زمان و لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4902/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عباس بن حسن بن عباس بن محمد علی بلاغی نجفی، تا: 1157ق، جا: بهبهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه

ای بدون مقوا، 3 گ (111-114)، اندازه: 11×16 سم [ف: 13-81]

1453- اجوبة مسائل السيد عبد الله البلادي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is sayyid 'abd-ul-lāh al-bilādī

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(bahrānī, yūsef-e-bn-e ahmad (1696 - 1773

تاریخ تألیف: آخر ربیع الاول 1256 ق

پاسخ چند پرسش فقهی است که سید عبدالله بن سید علوی بلادی بحرینی پرسیده و مؤلف به آنها پاسخ گفته است. پاسخ ها استدلالی و با نقل بعضی از اقوال می باشد.

آغاز: لک الحمد یا من ترادفت علینا آلاؤه فلا یحیط بها العدو تواترت لدینا نعماؤه فلا نهیة لها و لاحد

انجام: بعد اعطاء التأمل حقه فی المقام و التدبر فیما اشتمل علیه من النقض و الابرام و الله سبحانه اسأل أن یعصمني بالتوفیق و یجعله لی خیر صاحب و رفیق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3450/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی، تا: پنج شنبه 16 رجب 1172 ق، جا: کربلا؛ از روی نسخه مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7 گ (2پ- 9پ)، اندازه: 14/5 × 19 سم [ف: 9-241]

1454- اجوبة مسائل السيد عبدالله بن سيد ابی تراب / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is sayyid 'abd-ul-lāh ibn-i sayyid abī turāb

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ هشت مسئله است که در سال 1233 ق نگاشته شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 595/14

آغاز: بسمله. حمدله. أما بعد فیقول العبد المسکین: (مؤلف) آن السید السند المعتمد (سؤال کننده اورد علی ثمانية مسائل؛ انجام: فاطلب

بحکمک مایعرفه أهله و السلام

خط: نسخ، کان محمد علی بن محمد نصیر هزار جریبی ولوئی دانکه از محال استر آباد، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی الوان، جلد: میشن
مشکی ضربی، 7ص

(380-386)، 17 سطر، اندازه: 21×14سم [ف: 5-103]

1455- اجوبه مسائل سید علی بهبهانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid 'alī bihbahānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 514/5

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... آن جناب السید السند و المولی المعتمد المولی العلی السید علی

خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالرحیم قزوینی، تا: 1238ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7گ (129پ-136ر)، 20 سطر (8/5×15)، اندازه:

ص: 837

1456- اجوبة مسائل السيد علي البهبهانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is-siyyid 'alī al-bihbahānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به سؤالاتی در باره توحید و تنزیه و غیره است که سید علی بهبهانی پرسیده است.

آغاز: الحمد لله ... آن جناب المولی الأجدد الجلیل الأجدد السيد السند

1. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 514/4

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن عبد الرحیم قزوینی، تا: 1238ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 8گ (120پ
-128پ)، 20 سطر (15×8/5)، اندازه: 20×15/5 سم [ف: 2-136]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 231/10

خط: نستعلیق هندی، کا: حسن بن امان الله دهلوی عظیم آبادی، تا: چهارشنبه 25 شعبان 1243ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج دور و قرمز
مجدول به اکلیل، اندازه: 21×14 سم [ف: 1-190]

3. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 465/6

آغاز: برابر؛ انجام: أقوى و أعظم من التنزیه الأول حیث انک فی أول الأمر تصورات خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم
مشکی، 6گ (249پ - 254ر)، 23 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [مؤید: 1-376]

4. مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 849/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ 8گ (135 - 143)، 24 سطر، اندازه: 20×14/5 سم (مؤید: 2-284)

1457- اجوبة مسائل السيد کاظم الرشتی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i sayyid kāzim ar-raštī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

پاسخ چهار پرسش است که شخصی از سید کاظم رشتی پرسیده و وی جواب آنها را به کرمانی محول کرده است: 1. ما حقیقة الجبر و الاختیار؛ 2. ما الدلیل علی کون الأئمة علیهم السلام العلل الأربع للخلق؛ 3. ما کیفیة علم الأئمة علیهم السلام بالأشیاء؛ 4. ما صفة علم الله سبحانه بالأشیاء.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد يقول العبد... أن هذه كلمات كتبتها علی مسائل معضلة و مطالب مشكلة قد سالها بعض الاخوان.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/10

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ، کرمان الف 7؛ بی کا، تا: قرن 13؛ 17ص (138-155) [عکسی ف: 6-260]

1458- اجوبة مسائل السيد محمد / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is-sayyid muhammad

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 1237ق

پاسخ به سؤالات فردی به نام سید محمد است که نشانی بیشتری از وی داده نشده است. پرسش ها این است: 1. ان الاراده في حق الله سبحانه العبد غيرها في حق الواجب سبحانه؛ 2. لاشك أن التكليف حال استواء دواعي العبد إلى الفعل و الترك او حال رجحان دواعي احدهما؛ 3. و علی الثاني فالمرجوح ممتنع الوقوع و الالتزام المرجوح فالراجح واجب الوقوع؛ 4. ورد الامر بالتكاليف اما الفائده ام لا لفائده أن كان الأول فهي عائدة الى المعبود او الى العابد؛ 5. اذ كان السعيد سعيدة في بطن أمه و الشقي شقيا في بطن أمه و لا يتخلف و لا يتبدل ابدأ؛ 6. مخالفة التكليف و ترك العبادات من العبد لما ذا يصير منشاء للعذاب مع انه مستغن عن طاعة العبد منزه عن لذة الانتقام متعال عن الفرض الحاصل له و مع ذلك وصف نفسه بانه منتقم ما وجه التوفيق؛ 7. التعذيب في الآخرة ضرر خال عن جهات النفع؛ 8 ايضاً انه تعالى كان عالماً بان الكافر لا يؤمن كما هو مدلول بعض الآيات منى كلف لم يظهر منه الا العصيان سبباً للعقاب و ان كان ذلك التكليف مستعقبه لاستحقاق العذاب فوجب أن يكون قبيحاً لكونه مستعقبه للضرر الخالي من النفع؛ 9. انه تعالى انما كلفنا النفع لعوده الينا قال تعالى ان احسنتم لا نفسكم الاية؛ 10. سلمنا العقاب و جوزنا العذاب فمن اين القول بالدوام و مالدليل عليه في المقام مع ايس الناس؛ 11. أن العبد هب عصي طول عمره من الابد فيكون العذاب الموبد ظلماً تعالى الله على ذلك مع أن التجاوز مستحسن فيما بين الناس؛ 12. ايجاد هذا الموجود المستحق للعذاب الدائم لا يخل عن الاشكال فان ذلك الموجود له أن يقول لموجده حين الدم و العقاب انا ما كنت راضياً لوجوده فلم اوجدتني و ابتلنتني بهذا البلاء العظيم مع علمك بان ذاتي كذلك و ليس عدم رضائي من سفاهتي و قلة عقلي

بل كل العقلاء و يوثرون العدم على هذا الوجود المبتلى بالعقاب دائماً و لم يتخلص من العذاب ابداً.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين

ص: 838

الدين الاحسائي آن جناب سيدنا الأجل ذا الفهم اللامع الواسع الممجّد السيد محمد، ارسل الى بهذا المسائل بريد الجواب عما يرد من الاشكال فيها لذي ذوب الالباب.. فاقول وبالله السمتعان. اعلم ان الارادة في حق العبد غيرها في حق الواجب

انجام: قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا و كنا قوماً ضالين، الآيات و هو ظاهر و الحمد لله رب العالمين ... كتبه احمد بن زين الدين الاحسائي في السنة السابعة و العشرين بعد المأتين و الالف. حامداً مصلياً.

چاپ: دارالسلطنه تبريز، دار الطباعة مشهدي حاجي آقا، سنگي، 1276ق.، رحلي (جوامع الكلم: ج 2، ص 82-92) فهرست مشايخ (19)

1. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 2111/11-عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق تحريري، كا: احمد بن جمال الدين مراغه اى، تا: 1234ق [عكسى ف: 1-125]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11836/14

آغاز و انجام: برابر خط: نستعليق تحريري، كا: محمد كاظم فرزند ميرزاى فومنى، تا: 1236ق؛ مصصح، محشى؛ كاغذ: فرنگى، 16گ (113-128)، 22

سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 30-79]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2000/8-عكسى

آغاز: برابر؛ انجام: افتاده: الرب اللطيف

خط: نسخ پخته، كا: على اكبر بن محمد قاسم سمنانى، تا: 1237ق؛ افتادگى: انجام؛ 6ص (332-337) [عكسى ف: 1-125]

4. قم، مركز احياء؛ شماره نسخه: 1169/2 و عكسى 2696/2

خط: نستعليق، بى كا، تا: 1240ق؛ جلد: تيماج مشكى بدون مقوا، 21گ (21-پ-41پ)، 15 سطر، اندازه: 15×11سم [ف: 3-419] و عكسى ف: 7-293]

5. شيراز؛ علامه طباطبائى؛ شماره نسخه: 93/4

خط: نسخ، كا: محمد صالح بن محمد رضا طالقانى، تا: 14 ربيع الاول 1258ق؛ 4گ (21-پ-25ر)، اندازه: 16/5 × 25/5سم [نسخه پڑوهى: 3-80]

6. قم؛ گلپايگانى؛ شماره نسخه: 3797/10 - 19/127

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر و لچکی مجدول گرهی، 9، 28 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-101]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/47

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین نعوذ بالله من غضب الله

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 7 ص (404-411)، 30 سطر کامل (21×9/5)، اندازه: 18×29/5 سم [ف: 8-254]

8. تهران: ادبیات؛ شماره نسخه: 347

بی کا، بی تا؛ در ضمن کَشکول آمده است [ف: 3-82]

1459- اجوبة مسائل السيد محمد البكا = حقيقة سورة التوحيد و آية النور - تفسير سورة التوحيد و آية النور / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masā'il-is sayyid muḥammad al-bukā' = ḥaḳīqat-u sūrat-it tawḥīd wa āyat-in nūr = tafsīr-u sūrat-it tawḥīd wa āyat-in nūr

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zejn-od-dīn (1753 - 1826

در پاسخ به چند پرسش سید محمد بکاء است که ضمن تجلیل بسیار از احسائی سؤال های زیر را طرح می کند و از او جواب آن را می خواهد، از جمله: ما حقيقة سورة الاخلاص؛ ما الفرق بين النبوة والولاية؛ مراد از ولایت باطن نبوت چیست؟ معنی این حدیث چیست: «داخل في الأشياء كدخول شيء في شيء و خارج عن الأشياء كخروج شيء عن شيء؛ معنی یا نعیمی و جنتی در مناجات حضرت سجاد چیست؟؛ طریقت ریاضت و کیفیت تحصیل سعادت چه می باشد.

آغاز: بسملة، حمدله، أما بعد فيقول العبد المسكين احمد ... انه قد ارسل الى السيد الجليل ... طلب مني جوابها على غير ما ذكره المفسرون ظاهرا و شدد في الطلب و اطال و اسهب و كان القلب مشتتا و العزم متهافتا ليس لي وجدان من اختلاف احوال الاخوان الزمان

انجام: و هو سبيل الفجار و طريق النار فاجتنبوه لعلكم تهتدون و السلام على من اتبع الهدى و خشى العواقب و رحمة الله و بركاته چاپ: با تصحيح غلامرضا تقی، آفاق نور، شماره 2، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان 1384 ش، با عنوان تفسير سورة الاخلاص» و قسمت اول آن است؛ در جوامع الكلم نیز آمده است.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14731/8

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر ولوی هزار جریبی، تا: قرن 13؛ کاغذ: آبی سپس زرد حنایی، جلد: تیماج قهوه ای روشن
ضربی ترنج و سرترنج و گره دار عطف با تیماج قهوه ای دیگر، 9 گ (85-93 پ)، 19-21 سطر، اندازه:

17×22/3 سم [ف: 41-187]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23127

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: رشید الدین محمد بن علی، تا: قرن 13؛ واقف: درة السلطنه ملک زاده کوثر، تاریخ وقف: آبان 1326؛ کاغذ: نخودی
و بعضاً فستقی آهار مهره، جلد: تیماج مشگی ساده، 66 گ، 18 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-22]

ص: 839

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/11

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. اما بعد فيقول العبد المسكين؛ انجم: كتب العبد المسكين احمد بن زين الدين و الحمدلله رب ... آله الطاهرين.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 16 ص (64-80)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-522]

4. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 742/16

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، 9 گ (69-78)، 23 سطر، اندازه: 21/6×15/2

سم [ف: 5-164]

5. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 1808/10

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای و سفید، جلد: میشن

قهوه ای، 16 گ (58-74 پ)، 17 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف: 5-372]

6. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 935/6 - طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجم: کفایة لأولي الألباب في بيان هذه الایة الشریفه. و الحمدلله رب العالمين بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 10 ص (135-126)، قطع: رقعی، اندازه: 17/5 × 10/5 سم [ف: 23-247]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 512/10 - طباطبائی

آغاز: قال سلمه الله تعالى در کنار صفحه آمده: القائل السيد الفاضل ... سيد محمد الشهير بسيد البكاء الواعظ سلمه الله تعالى) و بين لي في آخر الأ-جويه طريقة الرياضه ... و قل لي اي شيء افعل في الخلوه ... و انا و الله العظيم معترف بلساني و قلبي و جوارحي بان حقيقة الحق عندكم و اعلم يقينا أن ليس في عصرنا احد يعرف قدر كم و انت مجهول القدر كساداتك الطاهرين ... اقول أن طريق الحق ... هو ما سنه ائمة الهدى ... اما في الأكل و الشرب فلا تاكل حتى تجوع؛ انجم: برابر

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی، 1 گ (292-293 ر)، قطع: رقعی، اندازه: 16×10/5 سم [ف: 22-226]

8. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 370/4

آغاز: برابر؛ انجم: و نور قلوبنا بانوار مشكاة معارفه و فيوضاته بمحمد و آله الغرر الكرام الماجدين.

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن رستم استر آبادی، تا: 1237ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 112گ (143ر-155پ)، اندازه: 16/5×21 سم [ف: 1-482] 9. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/8-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 21 صفر 1238ق؛ 27ص (91-117) عکسی ف: 1-127]

10. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: 166/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد باقر اصفهانی، تا: رمضان 1242ق، کاغذ: لاجوردی، جلد: گالینگور سبز، 13گ، 18 سطر، اندازه: 17/5 × 22/5

سم [ف:]

11. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: 115/2

خط: نسخ، کا: محمد علی بن احمد، تا: 15 جمادی الثانی 1242ق؛ جلد: تیماج قرمز، اندازه: 14×20 سم [ف: 92]

12. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1736/1-عکسی

آغاز: اهل ارضه و سمانه و بعد فیما مفتاح کنوز اسرار اهل العصمة؛ انجام: برابر هر هفت پرسش و پاسخ را دارد؛ خط: نسخ خوش، بی کا، تا: حدود 1245ق، افتادگی: آغاز (کمی پیش از پرسش یکم) [عکسی ف: 1-127]

13. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1993/5-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: حدود 1245ق؛ 16ص (142-157) [عکسی ف: 1-127]

14. تهران: نوربخش، شماره نسخه: 564/1

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... الذي لا یرد سائله و لا یخیب آمله با انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1253ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، یک لا، 19ص (2-20)، اندازه: 11×15 سم [ف: 2-214]

15. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1469/2

خط: نسخ، بی کا، تا: 1254ق؛ اندازه: 13×20 سم [ف: 3-92]

16. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 949/16

خط: تحریری، بی کا، تا: 1255ق؛ اندازه: 15×21سم [ف: 3-42]

17. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1740/3-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: ابن زین العابدین رضوی، تا: شنبه 5 جمادی الاول 1255ق؛ 34ص (78-111) [عکسی ف: 1-127]

18. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1632/8

آغاز: برابر

کا: محمد علی، تا: ربیع الثانی 1255ق؛ 18ص (240-257) [ف: 5-71]

19. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2114/8 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: مع الاتفاق معانیها فیهم (علیه السلام) و هذا الذي اشرنا اليه كفاية فيه كفاية لأولي الألباب في بيان هذه الآية الشريفة و الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ تحریری، کا: محمدرضا بن حاجی ملا عبد الله ارانی، تا:

6 صفر 1268ق؛ 23ص (545-567) [عکسی ف: 1-151]

20. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1645/3 - 9/195

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن علی، تا: 1272ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2گی، 19 سطر، اندازه: 15×10/5 سم [ف: 1-100]

21. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 850/4

ص: 840

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: چرم زرد، 18 گ (43 پ-61 پ)، اندازه: 15×21 سم [مؤید: 2-286]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9965/10

انجام: و باقی السؤال مع ملاحظه هذا

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ آهار مهره، جلد: تیماجی زرشکی، 19 سطر، اندازه: 16×22 سم [ف: 11-365]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14731/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آبی سپس زرد حنایی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضریبی ترنج و سرترنج و گرهی، 26 گ (1 پ - 26 پ)،
19-21 سطر، اندازه:

17×22/3 سم [ف: 18741]

24. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2784/11

بی کا، بی تا؛ 8 گ (41 پ-49 پ) [ف: 5-26]

25. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/30

آغاز و انجام: برابر

کا: عبد الرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی فستقی جلد: تیماج مشکی مقوایی، 5 ص (354-359)، 30 سطر (5/9×21)،
اندازه: 18×29/5 سم [ف: 8-238]

26. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2189/19

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی رویه تیماج عنابی، 6 گ (109 پ-114)، اندازه: 5/15×20 [ف: 11-473]

27. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 633/2

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا الذي اشرنا اليه كفاية لأولي الألباب في بيان هذه الایة الشریفة و الحمد لله رب العالمین

در پاسخ سید محمد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، بی تا، کاغذ: ترمه و پسته ای، جلد: میشن مشکی، 9 گ (7 ر -
16 ر)، 18 سطر، اندازه: 15×24/4 سم [ف: 5-118]

28. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/19

بی کا، بی تا، قطع: رحلی [ف: 276]

29. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9313/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن ملا عبد العلی، بی تا؛ جلد: دورو تیماج بدون مقوارو مشکى پشت قهوه ای، 21 گ (37-57ر)،
اندازه: 15×20/5 سم [ف: 24-107]

30. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 691/2

آغاز: برابر؛ انجام: والسلام علی من تابع الهدی و خشى عواقب و رحمة الله و برکاته و صلى الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه ای، 20 گ (20پ-39پ)، 16 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف: 1-590]

31. یزد؛ وزیرى؛ شماره نسخه: 1801/3

خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، بی تا؛ از روی نسخه مؤلف نوشته و مقابله شده؛ واقف: شیخ محمد جواد علمیه؛
جلد: مقوایی با تیماج مشکى، 18 گ (44-62)، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-1058]

32. یزد؛ وزیرى؛ شماره نسخه: 2745/1

آغاز: و هي الجامعة لصفات الاضافة؛

بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ واقف: موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی عنابی، 14 گ (1-15)، 17 سطر (7×13)، اندازه:
12×17/5 سم [ف: 4-1412] 33. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 282/12

انجام: و اما الوجدان فظاهر فانك توجد صلاتك نبيتك بلا خلاف و نيتك هل توجد بنية أخرى أم ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی 1 گ (156-156ر)، اندازه: 5/15×21 سم [ف: 1-203]

1460- اجوبة مسائل السيد محمد بن عبد النبي بن علي القاري = خلقت ذره = شرح حديث خلقت ذره / شرح حديث / عربی

ajwibat-u masā'il-is sayyid muḥammad ibn-i 'abd-un nabī ibn-i 'alī al-qārī = xelqat-e zarre = Š.-e hadīs-e
xelqat-e zarre

احسانى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

تاریخ تألیف: 1206ق

رساله در شرح همراه با تاویل حدیثی است که مرحوم صدوق از امام علی (علیه السلام در «علل الشرایع» درباره خلقت عالم ذر نقل کرده است. مؤلف این رساله را در جواب سؤالی که سید محمد بن عبد النبي بن عبدعلی قاری به سال 1206 از مؤلف نموده بود نگاشته است. آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين العابدين انه قد التمس مني السيد محمد بن السيد عبد النبي بن سيد عبد علي القاري ... في جمادى الثانية سنة ست و مأتين و الف ... ما رواه الصدوق في «العلل» عن علي بن ابيطالب (عليه السلام) في علة خلق الذره. انجام: كتبتها ليلة ضحى اتانى امركم بعد مضى كثيرة من الليل على غير صحة و فراغ مع نعاس و دواع. و السلام و كتبتها. چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 48-49) [فهرست کتب مشایخ 235]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/6

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (احتمالاً)، تا: جمادى الثانى 1206ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 5 ص (93-97)، 17 سطر (1469)، اندازه: 22717سم [سنا - ف: 1-56]

ص: 841

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/6

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-237]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/21 - عکسی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: کتبتھا يوم الثاني و العشرين من ذي الحجة سنة 1211 (گویا این تاریخ نسخه اصل است که به خامه پسر نگارنده بوده است) خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: حدود 1238ق؛ 4ص (297-300)

[عکسی ف: 1-163]

3. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1828/21 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: حدود 1241ق؛ 4ص (257-260).

[عکسی ف: 1-163]

4. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3322/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: رجب 1242ق، جاء حائر حسینی؛ 2گ (91-92ر)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 2-883

[

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1723/6 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: حدود 1243ق؛ 4ص (64-67)

[عکسی ف: 1-163]

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1936/5

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق یزدی، تا: 1252ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماجی تریاکی، ص 2 (37-38)،
اندازه: 14×19 سم [ف: 3-1100]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/29

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256ق، جان بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، گ 2 (232-233پ)، 20 سطر،
اندازه: 15×22/5 سم [ف: 44-222]

8. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9245/7

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: 1266ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، گ 7 (128-134پ)، 18 سطر (9×14)، قطع:
ربعی، اندازه: 16×22

سم [ف: 17-329]

9. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 23/80

خط: نسخ نازیبیا، بی کا، تا: 12 جمادی الثانی 1280ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج قهوه ای، ص 2 (215-216)، 25 سطر
(10×15)، اندازه: 16×22 سم [ف: 1-39]

10. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4166/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1283ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی مجدول ضربی، گ 2 (198پ-199پ)، 22 سطر
(9×13)، اندازه: 13×20/3 سم [ف: 18-1037]

11. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 742/2

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، گ 1 (13پ-14پ)، 23
سطر، اندازه:

15/5×21/6 سم [ف: 5-163]

12. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 637/33

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، گ 3 (290پ-292)، 21 سطر (9×14/5)

، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 346]

13. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ 9 گ (60-69)، اندازه: 19/5×12 سم (نسخه پژوهی: 3-176)

14. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 850/12

آغاز: برابر؛ انجام: و اما قولکم انها هي الذات الظاهرة بالصفات فاعلم.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: چرم زرد، 25 گ (123 پ-148 ر)، اندازه: 21×15 سم (مؤید: 2-287)

15. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 1241

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين اما بعد؛ انجام: و تغتذي من الهواء الممزوج بالماء.

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز، مختلف السطر، قطع: رحلی، اندازه: 22×16/5

سم [ف: 4-57]

16. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/32

بی کا، بی تا، جا: قزوین؛ درص 371-372 حدیث «اول ما خلق الله نوری» است و بندی به عربی در این که مثلث شکل آدم است و حوا از دنده چپ او است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 5 ص (366-370)، 18 سطر (9×15) [ف: 12-

2626]

17. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/17

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی فستقی جلد: تیماج مشکی مقوایی، 1 ص (240)، 30 سطر (5×9/21)،

اندازه: 29/5×18

سم [ف: 8-225]

18. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10186/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اندازه: 21×13 سم [رشت و همدان - ف: 1593]

19. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 127/12

آغاز: برابر کا: زین العابدین گلپایگانی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 2گ، (160-161ر)، اندازه: 15×21/5سم | کتابخانه های گلپایگانی: [111]

20. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2647/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی زرین، 4گ (107-111)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 16×22سم [ف: 4-1375]

ص: 842

1461- اجوبة مسائل السيد محمد خراسانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-is sayyid muḥammad xurāsānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1341/4

انجام: و کنا قوما ضالین الآیات و هو ظاهر و الحمد لله رب العالمین

کا: محمد بن علی، تا: 1227ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 15گ

(108-123)، 20 سطر (9×15)، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 3-934]

1462- اجوبة مسائل السيد مقیم = الرسالة القزوينية / پاسخ پرسش ها / عربی

ar-r.-ul sayyid muqim masā'il-is ajwibat-u qazwīnīyya =

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: 5 جمادی الثانی 1238ق؛ محل تألیف: مشهد

پاسخ به چهار سؤال اعتقادی سید مقیم قزوینی است: 1. مبدأ و منتهای اهل آخرت کجاست؟؛ 2. در آخرت آیا توالد و تناسل هست؟؛ 3. ماده جنین اخروی چیست و تناکح اهل آخرت چگونه است؟؛ 4. دلیل قطعی بر معاد جسمانی چیست؟. در شماره بندی سؤالات میان نسخه ها تفاوت دیده می شود.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... ان السيد الجليل و السند النبيل ذا الفضل العظيم و الخلق الكريم جناب السيد مقیم

انجام: الا اني أعطيتك اصلا وافية كافية فيه نجاتك انشاء الله تعالى اذا عملت على مقتضاه .

[فهرست کتب مشایخ؛ ص 114]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/10 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 13؛ 10ص (153-162) [عکسی ف: 1-128]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2087/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن رحیم و یوسف بن علی اردبیلی، تا: 1256ق، جا: کاظمین؛ جلد: تیماج مشکى، 9گ (111-120ر)، اندازه: 15×21سم [ف: 6-101]

3. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: 45/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: صادق بن اسماعیل مشهدی، تا: جمعه جمادى الثانی 1257ق، جا: کربلا، جلد: تیماج حنابى بدون مقوا، 7گ (113ر-119پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم (ف)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8788/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 15گ (130پ-145ر)، اندازه: 15×21سم [ف: 22-322]

5. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 4514/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 22گ (244-222)

(، 13 سطر (1086)، اندازه: 17×11 سم [ف: 13-3466])

1463- اجوبة مسائل سيف الدين ابراهيم بن علي / فقه / عربى

ajwibat-u masā'il-i siyf-ud-dīn ibrahīm-i-bn-i 'alī

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(1251 - 1326) 'allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof

پرسش هایی است که سيف الدين ابراهيم بن حسين بن علي بن فضل از علامه حلی نموده، با پاسخ هر یک از آنها که امضای «و کتب الحسن بن مطهر» را دارد. تعداد سؤال و جواب ها در نسخه ها متفاوت است.

آغاز: بسملة. هذه مسائل الفها الشيخ الفقيه العالم الكامل الفاضل الورع علامة الوقت سيف الدنيا و الدين ابراهيم بن حسين بن علي (رحمه الله) سال فيها جمال الدنيا و الدين الحسن بن مطهر (قده) فاجاب مسألة: رجل أغتصب منه ملك من الأملاك فجاء شخص فصالحه

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، 1 گ (222 پ)، ابعاد متن: 22×13، اندازه: 31×21 سم [ف: 11-282]

2. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 2/ 7716-52/56

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، 1 گ، اندازه: 26×13 سم [ف: 1-98]

1464- اجوبة المسائل الشامية = المسائل الشامية في فقه الامامية / فقه / عربي

ajwibat-ul masā'il-i-š šāmīyya = al-masā'il-uš šāmīyya fī fiqh-il imāmīyya

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، 757؟ - 841 قمری

(ebn-e fahad-e hellī, ahmad-e-bn-e mohammad (1357 - 1438

پاسخ پرسش هایی است فقهی با عناوین «مسألة الجواب» که شیخ ظهیر الدین ابن حسام عاملی پرسیده و بعدها به دستور استاد به وسیله شاگردش شیخ زین الدین علی بن فضل بن هیکل حلی همراه با سؤال و پاسخ های دیگر به ترتیب کتب فقهی تدوین

ص: 843

شده و خطبه ای نیز بر آن افزوده است و اجازه عمل به آن را از استاد خود گرفته است. مشتمل بر چندین «باب»: مقدمه؛ باب الطهارة (26 مسأله)؛ باب الصلاة (47 مسأله)؛ باب الزكاة (9 مسأله)؛ باب الصوم (20 مسأله)؛ باب الحج (24 مسأله)؛ باب الجهاد (1 مسأله)؛ باب التجارة (16 مسأله)؛ باب المزارعة (2 مسأله)؛ باب الوكالة (1 مسأله)؛ باب الجعالة (1 مسأله)؛ باب العارية (2 مسأله)؛ باب الوديعة (2 مسأله)؛ باب الضمان (8 مسأله)؛ باب الوقف (2 مسأله)؛ باب الهبة (3 مسأله)؛ باب الوصية (5 مسأله)؛ باب النكاح (11 مسأله)؛ باب الطلاق (4 مسأله)؛ باب النفقات (1 مسأله)؛ باب القضاء (4 مسأله)؛ باب النذر (3 مسأله)؛ باب الميراث (5 مسأله)؛ باب الديات (30 مسأله).

آغاز: الحمد لله الذي اتانا من كل ما سألناه وحبانا بكل ما طلبناه المعبود الذي لا نعبد الا اياه المحمود الذي من توكل عليه كفاه. باب الطهارة مسألة لوثقى بدون الثلاث وحب الثالث فهل يدخل هذا تحت عموم قولهم ولا يستعمل الحجر المستعمل وهل ينجس أم لا؟

انجام: الثلاثة يحب أن يقصد في الصلوة على محمد وآله المعصومين قال الشيخ في المبسوط ولوقصد الذرية بطلت صلوته قال فخر المحققين عن يمينه وشماله فينوي به على ذلك الجانب من الملائكة و مسلمى الجن والانس والحمد لله وحده وصلى الله على سيدنا محمد وآله.

چاپ: در مجموعه «الرسائل العشر»، قم، انتشارات کتابخانه آية الله مرعشى، 1409ق

[ذريعه: 223:5 و 20:352؛ موسوعة مؤلفي الأمامية 5: 83]

شروح و حواشی:

اجوبة المسائل الشامية لابن فهد (مختصر)؛ سبعي، احمد بن محمد (-9)

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 14117/9

آغاز: برابر؛ انجام: الجواب اذا رجع الشاهد ضمن ما يتلف بشهادته.

خط: نسخ، كا: زين الدين على بن فضل بن هيكل حلي، تا: دوشنبه 26 صفر 834ق؛ مصحح، محشى؛ مهر: «سيد حيدر» (چهار گوش)؛ كاغذ: شرقى، 27گ (55پ - 81پ)، 19 سطر، اندازه: 13×9سم [ف: 35-669]

2. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 2147/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: يحيى بن حسين بن حسن بن ناصر سلمابادى، تا: 10 جمادى الثانى 908ق؛ از روى نسخه اصل حسين بن مفلح بن نزد او، كاغذ: ترمه، جلد: رويه كاغذ ليه دار، 21گ (34پ - 55پ)، اندازه: 22×13سم [ف: 5-436]

3. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 2636

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن احمد بن جعفر احسایی، تا: 969ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، 46گ، 17 سطر، اندازه: 20×15سم [ف: 21/1×33]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6963/6

باب الطهارة تا الموارث؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ مهر: محمد تقی شریف یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، 19 سطر (6×13)، قطع: ربعی [ف: 16-413]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1165/10

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا، 14گ (90-103) [عکسی ف: 3-357]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1722/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی لبه دار [ف: 5-347]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18053 ض

بی کا، تا: با تاریخ 1098 ق (دث . مجلس:)

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 988/7 - طباطبائی

انجام: مسئله هل حکم الرقبه حکم الرأس في الشجاج ام حکم البدن الجواب نعم حکم الرقبه ... حکم الرأس ... ولو جعلنا واحدة حسبت شجة واحدة منتخب؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، بی تا؛ این نسخه نیز انتخاب مسائل شیعه است به وسیله سید محمد صادق طباطبائی سنگلجی، نیای اهداء کننده این مجموعه اهدائی که به وسیله نوه او سید محمد صادق طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی به کتابخانه مجلس اهداء شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 2ص (53-54)، قطع: رقی، اندازه: 18×11 سم [ف: 23-269]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8484/2

آغاز: فأدونها و أرتبها في مظانها و مواطنها فقابلت أمره بالسمع و الطاعة و قوله بالقبول و الاطاعة و وضعت كل مسألة في بابها.؟ انجام: الجواب نعم تصح الوصية فاذا مات ...

خط: نسخ، بی کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، 37گ (19ر - 56پ)، اندازه: 17/5×12 سم [ف: 22-71]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4566/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای،

گ (93-100ر)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 265712]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 988/16 - طباطبائی

آغاز: اخذت هذه الفتاوى من اجوبة المسائل الشاميه للامام العلامه ... أحمد بن فهد ... قد اشتملت على فوائد جليله و فوائد جميله. باب الطهاره لوتقى بما دون الثلاثه و جب الثالث فهل يدخل هذا تحت عموم قولهم ولا يستعمل الحجر المستعمل و هل ينجس ام لا؛ انجام: فهل تجب المبارده الى ما يحصل ب التتابع فيه احتمالان

ص: 844

اظهرهما نعم.

خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، بی تا، افتادگی: انجام؛ نسخہ حاضر انتخابی است به وسیلہ مرحوم طباطبائی مؤلف جنگی حاضر از آن رسالہ، نیای اهداء کنندہ این مجموعہ اهدائی کہ به وسیلہ نوہ او سید محمد صادق طباطبائی رئیس مجلس شورای ملی به کتابخانہ مجلس اهداء شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 4 ص (50-53)، قطع: رقعی، اندازہ: 11×18 سم [ف: 268-23]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7495/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابو الحسن بن محمد رضوی طوسی مشہدی سبزواری، بیتا؛ جلد: تیماج دورو مشکی سوخت ترنج، 42 گ (1-ر-43 پ)، 15 سطر [ف: 462-25]

11. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2631

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: این خاتون، تاریخ وقف: 1067 ق؛ کاغذ: نخودی آہارمہرہ، جلد: تیماج عنابی، 23 گ، 17 سطر، اندازہ: 16×23 سم [ف: 22-20]

1465- اجوبة المسائل الشامية لابن فهد (مختصر) / فقه / عربي

(ajwibat-ul masā'il-i-š šāmīyya li-ibn-i-fahd (muxtaṣar

سبعی، احمد بن محمد، ق 9 قمری

(sab'ī, ahmad ebn-e mohammad (- 15c

وابسته به: اجوبة المسائل الشامية = المسائل الشامية في فقه الأمامية؛ ابن فهد حلی، احمد بن محمد (757-841)

سؤالات فقہی یکی از فضلاي شام است از احمد بن محمد فهد حلی با پاسخ وي. احمد بن محمد سبعی آن را تلخیص کرده

است. آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين ... وبعد فهذه مسائل شريفة و نکات لطيفة

انجام: كان على مذهب الحق ... في الأوليين احوط.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10070/21

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عطاء اللہ بن مسیح آملی، تا حدود 933ق؛ تملک: محمد بن علی مشہور بہ این خاتون عاملی بہ تاریخ 1001ق و مہر بیضوی وی؛ جلد: چرمی ضربی ترنج با سر، 2 گ (333 پ - 334 پ)، اندازہ: 12×16 سم [ف: 32-94]

1466- اجوبہ مسائل شاہزادہ محمد ولی میرزا / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e Šāhzāde mohammad valī mīrzā

کرمانی، محمد کریم بن ابراہیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تالیف: شنبہ 26 ربیع الاول 1266

پاسخ پرسشی است از چگونگی طی الارض در یک «مقدمہ» و چہار فصل».

قم؛ معصومیہ؛ شمارہ نسخہ: 398/6

آغاز: الحمد للہ رب العالمین ... کہ چون از سر کار ... در خصوص معنی طی الارض و کیفیت آن؛ انجام: دیگر بہ جمیع اقسام می توانید جواب بدهید، و از ہیچ امری عاجز نیستید.

خط: نسخ، کا: عبداللہ، بی تا، جان نجف اشرف؛ پس از آن نامہ (ظاہراً) سید کاظم رشتی بہ کریم خان کرمانی، دربارہ بازگشت بہ وطن و تدبیر امور آمدہ؛ جلد: تیماج قہوہ ای ضربی بدون مقوا، 5 گ (85-90ر)، اندازہ: 16×21/5 سم [ف: 1-377]

1467- اجوبہ مسائل شاہ عباس / فقہ / فارسی

ajvebat-o masā'el-e Šāh 'abbās

شیخ بہائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

عنوان کتاب در نسخہ سپہسالار چنین است: «جواب مسائلی کہ شاہ جنت مکان شاہ عباس از شیخ بہاء الدین محمد (رحمہ اللہ) پرسیدہ است». نکات تاریخی دربارہ پزشکان فرنگی کہ بہ ایران آمدہ اند و احکام آن از نظر مذہبی و حکم آمیزش مسلمانان (دولتیان) با مسیحیان گرجی و فرنگی کہ بہ ایران آمدہ اند، در بردارد.

1. تہران؛ مجلس؛ شمارہ نسخہ: 9469/453

خط: نستعلیق، بی کا، تا قرن 11؛ 2ص (345-346) [مختصر - ف: 248]

2. تہران؛ سپہسالار؛ شمارہ نسخہ: 8150/3

آغاز: به عرض می‌رساند اگر تواند بود، دو رکعت نماز صبح را همان بر پهلوی راست خوابیده بگذارند و به فاتحه اکتفا کرده و سوره نخوانند و رکوع و سجود به اشارت به جای آورند نماز صحیح است. چون ایستادن و نشستن مانع معاودت خواب می‌شود موجب ضرر است و اگر خواندن فاتحه نیز مانع خواب کردن شود و تکبیر احرام بکنند و فاتحه را به زبان نیارند بلکه همین به خاطر اشرف بگذرانند رکوع و سجود را به اشارت بجای آورند و تشهد و سلام را نیز به خاطر اشرف بگذرانند این نماز نیز صحیح است؛ انجام: و منه رحمه الله تعالی: به عرض می‌رساند که آنچه در گوسفند و سایر حیوانات چرنده حرام است سیزده چیز است.

1- مغز حرام .. 13- هر دو پی که از گردن حیوان تا دم کشیده شده که آن را غلبا گویند.

بی‌کاه، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی،

ص: 845

1468 - اجوبة مسائل الشاه فضل الله = اجوبة ثلاث مسائل تفسيرية = اجوبة المسائل الثلاث / تفسير / عربي

ajwibat-u masā'il-iš šāh fadl-ul-lāh = ajwibat-u talāt-a masā'il-in tafsīrīyya = ajwibat-ul masā'il-it talāt

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

رساله در پاسخ به سه پرسش است: 1. درباره سخن بیضاوی در تفسیر «و ما انزل علی الملکین»؛ 2. درباره سخن طبرسی در مجمع البیان» در تفسیر «ربنا انی اسکنت من ذریتی بواد غیر ذی ذرع عند بیتک المحرم»؛ 3. در تفسیر آیه افک «اولئک مبرؤن مما یقولون لهم مغفرة و رزق کریم». ابتدا پرسش ها و سپس پاسخ ها آمده و از فخر رازی و طبرسی و دوانی و شرح عقائد عضدیه درباره داستان هاروت و ماروت یاد گردیده است. گویا آن را برای برادر خود عبد الصمد (-1020) که صمدیه را هم به نام او ساخته است نگاشته باشد. در «کشاف الفهارس»، تالیف آقای محمد باقر حجتی عنوان کتاب «اجوبة مسائل الشاه فضل الله فی تفسیر» ضبط شده است و درباره عنوان گفته است:

فهرست نویسان از این رساله با عنوان های پریشان و گوناگونی یاد می کنند و ما عنوان فوق را برای این رساله گزین کردیم».

آغاز: بسمله. اما بعد الحمد و الصلوة و ابلاغ السلام الی الاخ العز الفاضل الکامل الفقیه النبوی الجلیل الزکی الذکی الالمعی ادام الله فضله و اجزل نبله فالمنهی لیدیکم أفاض الله نعمه علیکم انه قد وصل الی المحب الحقیقی ما ادرج تموه فی مکاتبتکم الشریفة من المسائل التي التمستم کشف نقابها و رفع حجابها فقابلت التماسکم بالقبول و الامثال و حررت ما سنع بالبال الكثير الاختلال و انا اورد کلامکم سلمکم الله بلفظه ثم اردفه بالجواب راجیاً سلوک جادة الصواب

انجام: اذا تقرر هذا ظهر انه لا- مناص عن ایجاز هذا الوعد فی هذه الآیة بالموافاة کنظائرهما من الآیات التي وعد فیها المؤمنون بتکفیر السیئات و دخول الجنات اذ لاریب انه مشروط ببقائهم علی الایمان الی وقت الوفاة و الله اعلم بحقایق احکامه.

[کشاف الفهارس، حجتی 2/7 و 8 که معتقد است نام رساله اجوبة مسائل الشاه فضل الله است و مؤلف نیز شیخ بهائی است نه پدرش که در فهرست مرعشی آمده است

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 918

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته، کا: محمد امین قاری، تا: 1020ق؛ پس از آن مجموعه ای از دعاهای گوناگون برخی با ذکر سند و بعضی بدون آوردن زنجیر روایتی نوشته شده؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، گ (283-280)، 25 سطر (11×19/5)، اندازه: 11×5/19 سم [ف: 1-42]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 918/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین قاری، تا: 1020ق؛ 4گ (280پ- 283ر) [ف: 6-2150]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9500/35

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: 1047ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5گ (184پ- 189ر)، 21 سطر، اندازه: 20x11سم [ف: 30-174]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1003/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد حسینی قمصری مشهور به آفتاب، تا: 1077ق، جا: قمصر کاشان؛ 2گ (106-108ر)، اندازه: 24x19سم [ف: 1953]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1118/3

آغاز: برابر؛ انجام: و الله تعالی أعلم بحقیقة الحال و تحقیق المقال و منکم الافادة نطلب و فی حسن ثنائکم نرغب.

در فهرست با عنوان اجوبة مسائل ابن شدقم از پدر شیخ بهائی ذکر کرده که با توجه به آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ، کا: حسن بن خمیس، تا: چهارشنبه 6 جمادی الاول 1094ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4گ (124پ- 128پ)، 25 سطر، اندازه: 28/5x19سم [ف: 3-289]

6. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6966/8

خط: نسخ، کا: محمد بن عاشور، تا: قرن 11، کاغذ: سپاهانی، جلد: مقواعطف و گرد مشکى، 21 سطر (1468)، قطع: ربعی، اندازه: 21x15سم [ف: 16-414]

7. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 7243/7

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تازه، 18 سطر (7x12)، قطع: ربعی، اندازه: 19/5x13سم [ف: 16-498]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14687/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهارمہرہ، 6گ (179 پ-184ر)، 21 سطر، اندازہ: 17×6/5 سم [ف: 37-193]

9. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29725

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ ضمیمہ نسخہ ش 16884 [رایانہ]

10. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 362/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قہوہ ای فرسودہ، 4 گ (64 پ-68ر)، 21 سطر، اندازہ: 23/5×15/5 سم [ف: 2-98]

11. مشہد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23198

آغاز و انجام: برابر

ص: 846

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: فخر المحققین شیرازی، تاریخ وقف: مرداد 1375؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: دفه دوم تیماج عنابی ضربی لبه دار مزین به ترنج، ص، 21 سطر، اندازه: $19 \times 10/5$ سم [ف: 15-22]

12. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7017/2

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن ابی القسم موسوی، تا: ربیع الاول 1122ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، 4 گ (29 پ-33ر)، 20 سطر (14×8)، قطع: ربعی، اندازه: 18×12 سم [ف: 16-431]

13. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 15609/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: با تاریخ 1203ق؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته عطف و وصالی ها چرم مشکی، 4 گ (8ر-11پ)، 20 سطر، اندازه: $17/5 \times 11/8$ سم [ف: 43-186]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22412

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا [رایانه]

15. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 966/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ چلیپا، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی مجدول، 3 گ (109ر-112پ)، 12 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 2-234]

16. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4077/3

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، کا: کلب رضا تبریزی، بی تاب جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 9 گ (92 پ-100 پ)، اندازه: $12/5 \times 18/5$ سم [ف: 11-86]

17. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 91/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 6 گ، 18 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-13]

« اجوبة مسائل شتی » اجوبة مسائل فقهية

ajwibat-u masā'il-in Šattā

ابن شدقم، علی بن حسن، 950 - 1033 قمری

(ebn-e Šadqam, 'alī ebn-e hasan (1544 - 1624

پاسخ های کوتاه مختصری است به پرسش هایی که ابن شدقم از گروهی از علمای شیعه و سنی نموده است و آنها پاسخ داده اند. این پرسش ها بیشتر فقهی و گاهی در موضوعات دیگری می باشد. نام پاسخ دهندگان چنین است: محمد بن خاتون عاملی، جمال الدین بن احمد گیلانی، عبد النبي بن سعد جزائری، شیخ خالد مالکی مدرس در مدینه، سید غضنفر بن جعفر مغلی حسینی حنفی، محمد بن ابی الخیر بن احمد بن حجر، ملا-عاشق بن عمر حنفی، علی بن جار الله بن ظهیرة القرشی المخزومی الحنفی، محمد بن الحسن بن زین العاملی، شیخ بهاء الدین عاملی، عبد الرحمن بن عیسی بن مرشد عمری حنفی، مرید بن صلاح مؤیدی زیدی، محمد بن احمد بن عز الدین بن علی بن الحسین حسینی مؤیدی زیدی، عمر بن عبد الرحیم حسینی حسینی شافعی.

آغاز: حمدا لله رب الارباب و الهادی إلى سبیل الهدی و الصواب و صلاة و سلاما علی خاتم انبیائه محمد اشرف الاحباب انجام: و من رجحان تقلید علی غیره من معاصریه و نحو ذلك و فی الكل حرج عظیم و السلام و الاکرم و العذر مأمول

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای، 12 گ (156 پ-168 پ)، 19 سطر، اندازه: 14×21/5 سم [ف: 17-226]

ajwibat-u masā'il-i Šukr-i-bn-i Šamdān

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

تاریخ تألیف: پایان شوال 952 ق

پاسخ به چهل و نه پرسش فقهی شکر بن حمدان است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3514/22

آغاز: هو. بسملة. هذه مسائل من الحقيير الفقير المملوك شكر بن حمدان الهى سيدنا الامام ... و الدين عليا منحنا الله تعالى بطول بقاء و وفقه الله تعالى لما يحبه و يرضاه ما يقول سيد دام فضله اذ امر بآية رحمة لو آية نعمة أبوذكر بي مال يجوز له أن يقطع القراءة و يدعو بما يطابق معنى الآية؛ انجام: و انتم في أمان الله و حفظه و كلائته على هذه الكلمات الفقير إلى الله تعالى زين الدين بن على بن احمد الشامى العاملي حامد الله تعالى بتاريخ خاتمة شهر شوال سنة اثنين و خمسين و تسعمائة (تمت الرسالة على يد ... محمد ربيع ابن آقا باقر الحسينى بتاريخ شهر جمادى الثانى 1104)

كا: محمد ربيع بن آقا باقر حسينى، تا: جمادى الثانى 1104ق؛ كاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج قهوه اى ضربى مقوايى عطف مشكى، 8ص (279-286)، سطور چليپا (12×20)، اندازه: 18×25سم [ف: 12-2527]

1471- اجوبة المسائل شمساى گيلانى = اجوبة مسائل الجيلانى = اسئلة و اجوبة / فلسفه / عربى

ص: 847

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

پاسخ به 5 سؤال فلسفی ملا شمسای گیلانی است که ابتدا قطعه ای از سؤال را با عنوان «قوله» می آورد و سپس با «اقول» جواب می دهد:

1. ایرادی درباره حرکت در مقوله کم بنا بر این قاعده که «در حرکت در هر مقوله شرط است بقاء متحرک به عینه»؛ 2. شبهه ای درباره نفس نباتی و مجرد نفس؛ 3. در وجود ذهنی و ذکر این شبهه که «وجود ذهنی کم و کیف و آین و وضع قائم به ماده نیست» با این که به گفته حکما این مقولات مخصوص به مادیات اند؛ 4. امکان حشر و معاد برای حیوانات به واسطه این که ادراکات جزئی برای آنها مسلم الثبوت است؛ 5. ظاهر حدیث شریف نبوی (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) «كنت نبيا و آدم بين الماء و الطين» آن است که نفس انسان حادث به حدوث بدن نیست.

آغاز: ورد الی کتاب من اعز الـخوان ... قال السؤال الأول قد تقرر في مكانه انه يعتبر في الحركة في كل مقوله ... وقد قيل النهاية هي الرجوع الی البدایه هذا ما تيسر لنا الان في كشف هذه المسائل على سبيل الاستعجال مع توضيق المجال و تصادم الأهوا لو تراحم الأشغال و تمام القول فيها بحتاج الی صحبة طويله.

انجام: و تصادم الأحوال و تراحم الأشغال و تمام القول فيها يحتاج الی طويلة ... لعل الله يرفع بيننا و يجمع بيننا انه ولی الاجابة و اليه الانابة

چاپ: در کنار مبدء و معاد شیرازی (ص 59-240)

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 6222/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن علی گیلانی، تا: پنج شنبه 19 جمادی الاول 1034ق، جا: مدرسه طبیه معصومیه؛ جلد: میشن تریاکی، 2ص (14-16)، 23 سطر، اندازه: 19/8×12/6 سم [ف: 9-277]

2. اصفهان؛ تویسرکانی؛ شماره نسخه: 1/10

خط: نستعلیق شکسته خوش، کا: جعفر بن محمد باقر حسینی، تا: 1119ق؛ در انتها رساله ای در بیان و شرح این شعر آمده است: تقدیر به یک ناچه نشانده است دو محمل xx لیلای وجود تو و سلمای عدم را؛؛ اندازه: 24×17 سم [مجله ادبیات اصفهان: - 132]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 304

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1292ق؛ از روی نسخه اصلی؛ واقف: فهرستی؛ 24گ، 11 سطر، اندازه: 22×15 سم [ف: 4-10]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1719/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا؛ کاغذ: نازک اصفهانی، جلد: تیماج قرمز سیر، 3ص (304-307)، قطع: خشتی، اندازه: 21×15/5 سم
[ف: 9-257]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 909/11

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-114]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13836/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن شرفعلی، تا: 1304ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 8گ (50-57پ)، 15 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف:
144-35]

6. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/11

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 6ص (95-100) [ف: 3-179]

7. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 487/5

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4گ (321-325)، 19 سطر)

(16/5×9)، اندازه: 20×13 سم [ف: 2-98]

8. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8315/2

بی کا، بی تا؛ 5گ (65-69پ) [ف: 3-280]

1472- اجوبة مسائل الشيخ احمد العالمی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx ahmad al-'āmilī

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

حاوی پاسخ 81 مسأله فتوایی است که شیخ احمد عاملی از ایشان پرسیده است. چند نمونه از این سؤالات: مسأله: لو وقع قطرة من بول مأكول اللحم او بعض فضلاته في المایع كالحليب ما حكمه أن استهلك فيه حل الجميع على الظاهر؛ مسأله: اذا وطى البالغ بهيمة غيره و مالم يعلم المالكى به هل يلزمه القيمة ام لا الأظهر عدم لزوم القيمة للفاعل الا مع ثبوت الفعل بالبينة او اقراره مع تصديق المالكى اياه والا فلا. در بیشتر جاها در پاسخ تنها واژه «نعم» آمده است.

آغاز: الحمد لله الذي عم عباده بالنوال و منحهم من مواهب كرمه بغير سؤال و تفصل عليهم من جوده بسوابغ الأفضال ... اما بعد فان التكاليف الشرعية يحتاج. انجام: وقد اثبتته لذلك جماعة واعقله آخرون وقد حققنا ذلك في محله.

[الذريعة 199/5، ریحانة الادب 280/3؛ رسائل شهيد 1/613]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2370

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن حسین غاربات نجفی، تا: 980ق؛ تصحيح و مقابله شده؛ واقف: خواجه شير احمد تونی؛ کاغذ: نخودی آهار

ص: 848

مهرة، جلد: میشن ماشی، 19ص، 17 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 1/21-34]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1554/9 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه فخرالدین نصیری امینی در تهران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ 7ص (79-85)، 17 سطر [عکسی ف: 4-480]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1858/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد الله بن محمد هادی بن سلطان محمد، تا: 15 جمادی الثانی 1115ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه لایی مغزی قهوه ای، 6گ (151-157ر)، اندازه: 12×18 سم [ف: 5-388]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13131/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضریبی مجدول قهوه ای، 4گ (80-83پ)، 25 سطر (9×13/5)، اندازه: 14×20 سم [ف: 33-260] 5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35673

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی، تا: 1243ق؛ ضمیمه نسخه ش 20986؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: شکری آهار مهرة، جلد: تیماج زرشکی ضریبی با ترنج و سرترنج، 6گ، 17 سطر، اندازه: 5/14×21 سم [اهدائی - ف: 3-29] و [ف: 20-23]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10870/3 خط: نسخ، بی کا، تا: 1264ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای 6گ (29پ-35ر)، 18 سطر، اندازه: 12×19 سم [ف: 27-289]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6632/1

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب به استناد فهرست کتابخانه (810/34) تصحیح گردید؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا محمد موسوی حسینی، تا: ربیع الأول 1315ق؛ جلد: گالینگور سبز، 7گ (1پ-8پ)، 20 سطر، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 17-201]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10169/14

خط: نسخ، کا: عیسی بن درویش، تا: در عصر شهید دوم؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 7 گ (179-185 ر)، اندازه: 20/5×16 سم
[ف: 26-125]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1259/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمد حسین اصفهانی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ (20 پ-24 پ)، اندازه: 21615 سم [ف: 4-60]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7206/9

خط: نسخ، کا: میر محمد مؤمن حسینی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 7 گ (200 پ-206 پ)، 20 سطر، اندازه: 24×12/5 سم [ف: 16-19]

11. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 57/92-842216

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ 4 گ (67-70)، 20 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 4-2339]

12. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 228/5 - ج

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا 13 گ (54 پ-66 ر) [ف: 231]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13783/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن حسن قفطانی، تا: اواخر قرن 13؛ مصحح، محشی، حاشیه ای به خط لطفعلی موسوی در پایان نسخه آمده؛ کاغذ: فرنگی، 6 گ

(254-259)، 21 سطر، اندازه: 14×9 سم [ف: 34-810]

14. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: 206618

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ نزدیک به نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج سرخ رنگ، 10 گ، 15 سطر (7×12)؛ اندازه: 12×19/5 سم
[ف: 2-180]

15. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: 65/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن سید حسین موسوی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 4 گ (122 ر-125 پ)، 24 سطر [سه کتابخانه اصفهان
- ف: 147]

1473- اجوبة مسائل الشيخ احمد بن صالح بن طوق القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx aḥmad ibn-i Ṣālih ibn-i ṭuwq al-qatifi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

رساله در پاسخ به 70 سؤال اعتقادی شیخ احمد بن شیخ صالح قطیفی است. مؤلف نخست متن سؤال را نقل کرده و سپس به ذکر جواب پرداخته است. آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین الطیبین اما بعد ... اقول اعلم ان المشیه اول خلق خلقه الله تعالی بنفسه و هی الکاف المتعدی علی نفسها تدور علی نفسها

انجام: و هذه الاشجار تحمل بنساء معلقات بشعور هن في تلك الأشجار فاذا امر بهن المؤمن كل واحدة تدعوه الى نفسها فاذا اخذ واحدة بنت محلها اخرى سبحان من لا تفتنى خزائنه و لا ينقص فضله و لا يقل عطائه لا اله الا هو و اليه المصير

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدي حاجی آقا، سنگی،

ص: 849

1276ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 237 - 239)

[فهرست مشایخ 21/2 و 338-345؛ الذریعه 230/5؛ مکتبه امیرالمومنین

[318/1

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 588/13-طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: فلا یصدق الا صادقاً ولا یخلى الا کاذباً فاذا وفق (کلمه آخر راده صفحه بعد است که بیاض است)

تاقسمتی از پاسخ سؤال 13 را دارد؛ بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام

کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، 13گ (191پ-204پ)، قطع: وزیری، اندازه: 15×21سم [ف: 22-291]

2. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/13

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، 10گ (180پ - 190)، اندازه: 12×19/5سم [نسخه پژوهی: 3-177]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23143

آغاز: بسمله، حمد له ... مسئله اذا كان الموت الطبيعي؛ انجام: و تحققها في المفارق ... و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه با عکس و گوشه چرم (رایانه)

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23142

آغاز: برابر؛ انجام: انك انت الغفور الرحيم ... و انت حسيبا.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه با عکس و گوشه چرم رایانه]

5. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 173/8

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: 9 رمضان 1229ق؛ 44گ (62ر-105پ)، 23 سطر، اندازه: 16/5 × 25/5سم

[ف: 1-123]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23149

آغاز: بسمله، جمله .. انه قد وردت على مسائل؛ انجام: اني كما علمت من تشويش البال ... ظاهراً وباطناً.

خط: نسخ، بی کا، تا: 1236ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه با عکس و گوشه چرم (رایانه)

7. قم؛ مسجد اعظم، شماره نسخه: 803/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین مشهور به خداداد بن غلامعلی، تا: 1247ق؛ واقف: سید فضل الله بنافتی مازندرانی؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، 30گ، اندازه: 15×21سم [ف مخ: 1-52]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/3

آغاز: الحمد لله رب العالمین... آن جناب سیدنا الأجل ذا الفهم اللامع... ارسل الی بهذه المسائل بريد الجواب عما یرد من الاشكال؛ انجام: قالواربنا غلبت علينا شقوتنا و كنا قوما ضالین، الايات و هو ظاهر.

خط: نسخ، کا: محمد رحیم خوئی، تا: 1264ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 12گ (10پ-22ر)، اندازه: 13×26سم [ف: 23-55]

1474- اجوبة مسائل الشيخ اسماعيل الكاظمي / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx ismā'il al-kāZimī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

در دیباچه از پرسنده نامی نیامده و از او به «بعض اخوان الصفا...» یاد شده است ولی در فهرست تصانیف السید کاظم رشتی اثر محمد حسین محیط کرمانی (ردیف 6) و نیز در فهرست کتب مشایخ» (ص 309) از وی به شیخ اسماعیل بن شیخ اسدالله الکاظمی نام برده شده است. چهار پرسش و پاسخ است که نمایه آنها در همان فهرست ها آمده است: 1. معنی عصمت؛ 2. تفسیر «انی جاهل فی الارض خلیفة»؛ 3. وجوب معرفت ائمه دوازده گانه؛ 4. حدیث طینت. با روش «قال سلمه الله» و «اقول».

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فبقول العبد الجانی... الرشتی آن بعض اخوان الصفا و قدوة اصحاب الوفا... قد اتی بمسائل عویصة و اراد الجواب علی الاستعجال، و انا مع اعتشاش البال. انجام: وقد شرحت مباحث الطیبة علی اکمل ما ینبغی علی حسب و سعی مما یسع الاظهار فی عدة من الرسائل و اجوبة المسائل خصوصا اجوبة مسایل محمد رحیم خان. و الله الموفق للصواب و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[فهرست کتب مشایخ 309ش 190]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/6 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1245ق؛ 10ص (60-69) [عکسی ف: 1-112]

1475- اجوبه مسائل شيخ جابر / پاسخ پرسشی ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i Šayx jābir

شيخ بهائی، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

پاسخ به مسائل شيخ جابر است و حواشی شيخ بهایی بر بحث مجمل شرح عضدی و دیگر مسائل فقهی و رجالی.

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2621/6

خط: نسخ، کا: محمد بن عبد الحسين آل حسینی نجفی، تا: 1050ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد درون قهوه ای، 12ص (68-
57)، 19 سطر (6×12/5)، اندازه: 20×13سم [ف: 9-1497]

1476- اجوبه مسائل الشيخ حسين الجزائري (الاولی) / فقه / عربی

(ajwibat-u masā'il-i Šayx husiyn al-jazā'irī (al-ulā

ص: 850

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

پاسخ های کوتاه فتوایی است به مسائل فقهی که شیخ حسین بن عبدالله جزائری از محقق کرکی پرسیده است. سؤالاتی در باب صوم، حج، اجاره، بیع، نذر، صلاة و نکاح و ... در این رساله آمده است. در مقدمه رساله به نام علی بن عبدالعالی تصریح شده ولی در مجموعه «حياة المحقق الكرکی و آثاره» اشاره ای به رساله حاضر و رساله ردیف بعد، نشده است. گویا این رساله پس از وفات محقق کرکی تنظیم شده باشد.

آغاز: بسمله. رب يسر يا كريم، بعد حمدالله على ترادف الآلاء و الصلوة على محمد و آله السادة النجباء ابتهل إلى رب الارباب ... بدوام ایام مولانا الشیخ العالم العامل الورع ... علی بن عبدالعالی قرن الله بحسن القبول اعماله ... و بعد فما قول مولانا فیما نسی الصوم لعلا فی رمضان و ذکر فی اثناء النهار قبل الزوال هل يجب النية على الفور أو لا يجب على الفور؟ الجواب: نعم يجب على الفور.

انجام: يجوز الوضوء منه اذا كان في الصحرى. تمت هذه المسائل

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6963/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ 19 سطر (6×13)، قطع: ربعی، اندازه: 21×15 سم [ف: 16-412]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1165/7

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالای 8 گ (67-74) [عکسی ف: 3-356]

1477- اجوبة مسائل الشيخ حسين الجزائري (الثانية) / فقه / عربی

(ajwibat-u masā'il-i-šāyḥ husayn al-jazā'irī (at-tānīya

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

پاسخ به چند مسأله فقهی دیگر از شیخ حسین بن عبدالله جزائری است همراه با پاسخ های محقق کرکی.

آغاز: بسمله. و به ثقتی هذه مسائل اخرى فنقول عنه رحمه الله تعالى و السائل ... ایضا هو السائل الأول و هو الشیخ الأحمد الشیخ حسین بن عبدالله الجزائري قدس الله روحه بحق الحق و أهله انه حمید مجید. لو كان على أعضاء الوضوء عرق كثير فغسل الأعضاء ... الجواب: لا یصح الوضوء و لا الغسل على هذه الحالة.

انجام: الجواب يجوز له ذلك ولولم يحصل ... للحج من البلد عن الميقات ان لم يتيسر. منه و الله اعلم .

تهران: دانشگاه شماره نسخه: 6963/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10، 19 سطر (6×13)، قطع: ربعی، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-412]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1165/8

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ 6 گ (74-79) [عکسی ف: 3-357]

1478- اجوبة مسائل الشيخ حسين الجزائري (الثالثة) / فقه / عربی

(ajwibat-u masā'il-i-š Šayx husayn al-jazā'irī (at-tā'ilita

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534

مسائل فقهی از ابواب گوناگون همچون خمس، اجاره، طهارت، بیع و ... که شیخ حسین بن عبدالله جزایری پرسیده و محقق کرکی بدانها پاسخ گفته است.

آغاز: بسمله. هذه مسائل اخرى سائلها السائل عن الأول و المجيب ايضاً المجيب عن الأول، ما قول ائمة الدين و فقهاء المسلمين فيما اذا عجز المغتسل عن تتميم الغسل ... الجواب بل الظاهر انه بيني على ... المغتسل الأول لكن يستأنف النية لما بقى و الله اعلم

انجام: الولی صلوته و صومه و نحو ذلك. تمت هذه المسائل الشريفة و الحمد لله

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6963/4

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ 19 سطر (6×13)، قطع: ربعی، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-412]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1165/9

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا، 12 گ (79-90) عکسی ف: 3-357]

1479- اجوبة مسائل الشيخ حسين المدني / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx husayn al-madanī

شهید ثانی، زین الدین بن علی، 911 - 965 قمری

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558

پاسخ مسائل فقهی است که « شیخ حسین بن ربیعۃ المدنی » از شهید ثانی پرسیده و شهید با پاسخ های کوتاه با اشاره به ادله، پاسخ داده است. برخی از این مسائل به نام شیخ أحمد مازحی در «رسائل الشهید الثانی» چاپ شده است.

آغاز کتاب: مسألة، قال: العلامة في نهايته، ولو أوصى له بعبد و مات الموصى قبل الغروب و لم تقبل الموصى له إلا بعد الغروب.

چاپ: با تحقیق أبو ایمن، در ضمن مجموعه ای از رسائل الشهید الثانی، 1379 ش. [این چاپ با نسخه های موجود از جهت تعداد سؤالات متفاوت است.]

ص: 851

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13035/2

آغاز: برابر؛ انجام: لو ارضعت ولد ولدها او الاخت اختها بلبن زوجها الفحل هل يحرم ان عليه أم لا؟ الخالة لا تحرم و اما العممة فتحريمها قوی، تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، 2 گ (242 پ - 243 پ)، 32 سطر، اندازه: 26×16/5 سم [ف: 33-74]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/6

آغاز: برابر؛ انجام: الجواب. من آخر العمارة في البد الصغير و المتوسط من اخر محلته ... و المزارع و أن شرطافي جوار القصراب

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن مقوایی، 2 گ (120 پ - 122 پ)، 15 سطر (9/5×4/5)، اندازه: 15×9/5 سم [ف: 16-21]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7206/8

آغاز: برابر؛ انجام: قد استحقق الشغل منه بالصلاة الثانية فاستغرق زمانه أجمع فامتنت الثالثة كما امتنت الثانية.

خط: نسخ، کا: میر محمد مؤمن حسینی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2 گ (198 ر - 199 پ)، 20 سطر، اندازه: 24×12/5 سم [ف: 15-19]

1480 - اجوبة مسائل الشيخ راشد / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx rāšid

بحرانی، علی بن عبدالله، - 1319 قمری

(1902 -) (bahrānī. "alī-ye-bn-e 'abd-ol-lāh)

تاریخ تألیف: 24 رجب 1311 ق

پاسخ چند پرسش است درباره مسائل ادبی مربوط به شرحی بر رساله های ناشناخته که شیخ راشد بن عزیز بحرانی پرسیده است.

آغاز: الحمد لله المحمود بالاستحقاق و الصلاة و السلام على افضل الخلق على الاطلاق و اكملهم في الخلق و الاخلاق.

انجام: هذا مختصر الجواب عما سالت و الله الموفق للصواب.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 146/20 و عکسی 712/20

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14 (نزدیک عصر مؤلف)؛ جلد: مخمل نیلی، 3 گ (126 پ-129 پ)، 17 سطر، اندازہ: 25x16 سم [ف: 1
208] و [عکسی ف: 2-362]

1481- اجوبہ مسائل الشیخ رمضان بن ابراہیم / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i-šayx ramadān ibn-i ibrāhīm um

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تالیف: 27 جمادی الاول 1235 ق

پاسخ به پرسش هایی است که شیخ رمضان بن ابراہیم درباره بعضی از عبارات مشکل کتاب «الفوائد الحکمیة» پرسیده و مؤلف به تفصیل جواب داده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فيقول العبد المسكين احمد بن ... الشيخ رمضان بن ابراهيم مسایل قد استشكلت من بعض عباراتي في الفوائد انجام: او ما يجاب به كثيرة لا يمكن جمعها في كتاب ... العصافير بقطع الشجرة لا بالتنفير و الله سبحانه ولي التدبير و اليه المصير

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، 1273 ق.، رحلی (ج 1، قسم 1، صص 146-153)

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2206/16

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ، کرمان الف 7؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ 16 ص (264-280) [عکسی ف: 6-262]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1177/7 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن 13؛ 6 گ (40-46) [ف: 23-679]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 9577/15

کا: سید علی اصغر پسر محمد قاسم طباطبائی زواره ای، تا: رجب 1278 ق؛ نخست در هامش سپس در متن؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، 3 گ (1326-328 پ)، 35 سطر (14x28)، قطع: رحلی، اندازہ: 39x22 سم [ف: 17-411]

4. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 48316

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 6 گ (19-24 پ)، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-410]

1482- اجوبة مسائل الشيخ سليمان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š-šiyx suliy mān

تبریزی، محمد باقر بن محمد سلیم، ق 13 قمری

(19c -) (tabrīzī, mohammad bāqer ebn-e mohammad salīm)

تاریخ تألیف: 15 رمضان 1272ق؛ محل تألیف: کربلا رساله در پاسخ به پرسش هایی بیشتر اعتقادی است که شیخ سلیمان بن شیخ محمد از مؤلف پرسیده ولی چون احسائی فرصت پاسخ آنها را نداشته، به دستور وی محمد باقر تبریزی با روش خاص شیخیه از آنان پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد وردت من ناحية البصرة صانها الله مسائل سألها الشيخ اللوذعي الألمعي ابو الشرف و المجد

ص: 852

انجام: قد وقع الفراغ من تسويدها بيمنى مؤلفها الدائرة

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 9464

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح: 24 گ، 12 سطر، اندازه: 11×16 سم [ف: 24-227]

« اجوبة مسائل الشيخ صالح الجزائري » اجوبة المسائل الجزائرية

1483- اجوبة مسائل الشيخ ضيف الله القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx diyf-ul-lāh al-qaṭīfi

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: چهارشنبه 29 رجب 1252 ق

در پاسخ به 9 سؤال است که شیخ ضیف الله بن أحمد بن طوق قطیفی از سید رشتی پرسیده و وی به روش خود بدانها پاسخ گفته است. فهرست این 9 پرسش و پاسخ در «فهرست کتب مشایخ» (ص 338) آمده است. این گفتار در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» اثر محیط کرمانی با عنوان «الرسالة السابعة عشر في اجوبة مسایل الشيخ ضيف الله القطيفي» شناسانده شده است. از بین این پرسش ها، پرسش اول درباره معنی «یا من دل علی ذاته به ذاته» در دعای صباح، پرسش پنجم در بقای تقلید میت، و پرسش نهم در حکم پیشاب اسب و قاطر است.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد الجاني ... الرشتي، أن هذه كلمات كتبها جواباً لمسائل اتت من الجنب المقدس .. الشيخ ضيف الله بن المرحوم المبرور العال الفاضل الشيخ احمد بن طوق ايدہ الله ... قال سلمه الله الأول من المسائل، ما يقول سيدنا في معنى ما ورد في دعاء الصباح.

انجام: و الرشدي في خلافهم مع دلالة الأدلة القاطعة على الطهارة. هذه آخر مسائله اجزالله عليه جزيل نواله. كتبها في بعض الاسفار مع كمال اختلال. و الحمد لله اولاً و آخراً ... و قد فرغ من تسويدها مؤلفها في يوم الأربعاء 29 شهر رجب 1252. حامداً مصلياً مستغفراً.

[فهرست احسايی 141/2]

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3488/8

آغاز: برابر، انجام: و هذا مجمل الكلام في هذا المقام و التفصيل يطلب في سائر رسائلنا و اجوبتنا للمسائل.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، 3 گ (177-180 ر)، 22 سطر، اندازه: 21×15 سم [محدث ارموی مخ: 1-53]

2. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1679/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 20 سطر (16×10)، اندازه: 21×15 سم [ف: 8-541]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2116/14 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1250 ق؛ 10 ص (319-328) [عکسی]

ف: 1-117

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/17 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1273 ق؛ با یادداشت «تصحیح شد به عون الله» در پایان؛ 5 ص (167-171) [عکسی]

ف: 1-118

5. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 164/15

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن ابوالحسن حسینی علوی همدانی، بی تا؛ جلد: چرم زرد، 3 گ (123 پ-125 ر)، اندازه: 21×15 سم [مؤید: 1-160]

1484- اجوبه مسائل الشیخ عبد الله الاصفهانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx 'abd-ul-lāh al-isfahānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: سه شنبه 9 شعبان 1264 ق

رساله در پاسخ به پرسش های ملا عبدالله اصفهانی است درباره مسائل اعتقادی و فلسفی و مانند اینها که کرمانی متن آنها را آورده پس از آن پاسخ می گوید.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... قد أرسل الى جناب المسدد الموفق ... بمسائل عجيبة و مطالب معضلة قد أشكلت عليه.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 2392/1

آغاز: برابر، انجام: و جسمانيون فقي كل رتبة عظمهم على حسبهم فتراجع خط: نسخ زيا، كا: جعفر حسيني، تا: شوال 1267ق؛ جلد: دو
رو تيماج رو قهوه ای پشت مشكى، 105گ (1پ - 106پ)، 14 سطر، اندازه: 20×13سم [ف: 6-374]

- اجوبة مسائل الشيخ عبدالله بن مبارك « القطيفية

1485- اجوبة مسائل الشيخ عبدالله القطيفي / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-š Šayx 'abd-ul-lāh al-qatfī

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166-1241؟ قمرى

ص: 853

(ahsali, ahmad-e-bn-e zeyn-od-din (1753 - 1826

همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10186/11

خط نسخ، بی کا، بی تا؛ اندازه: 13×21سم [رشت و همدان - ف: 1593]

1486- اجوبة مسائل الشيخ عبد علی القطیفی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx 'abd-i 'alī al-qatīti

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، 1276، رحلی، (جوامع الکلم: ج2، صص 56-61).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1134/9

بی کا، تا: شوال 1208ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، 4ص (66-69)، 21 سطر [سنا - ف: 2-128]

1487- اجوبة مسائل الشيخ عبد علی بن الشيخ علی التونی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx 'abd-i 'alī ibn-i-š Šayx 'alī at tūnī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

جواب سؤالات شیخ عبد علی بن شیخ علی تونی در بیان عالم

سر مد و غیره.

تهران؛ هیات؛ شماره نسخه: 637/34

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 52گ (294پ - 345ر)، 21 سطر (

9×14/5)، اندازه: 13/5×21

سم [ف: 346]

1488- اجوبة مسائل الشيخ عبد علی بن خلف من آل عصفور البحرانی الدرزی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx 'abd-i 'alī ibn-i xalaf min āl-i usfur al-bahrani ad-dirazi

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 1276 ق.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 567/4

آغاز: الحمد لله الذي اكرنا بالايمان وفضلنا بالاسلام و الاذعان؛ انجام: لاني سمعت انه يوجد كتاب «السوانح» ببلاد كم و هو كتاب نافع انشاء الله

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم مشکی، 19 گ (61 پ-80 پ)، 18 سطر، اندازه: 21×15 سم [مؤید: 2-73]

1489- اجوبة مسائل الشيخ علي ابن فرح / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx 'alī ibn-i farah

سماهیجی، عبدالله بن صالح، 1076؟ - 1135 قمری

(samāhījī, 'abd-ol-lāh-e-bn-e sāleh (1666 - 1723

تاریخ تألیف: دوشنبه 5 ذیقعد 1132 ق؛ محل تألیف: کازرون منزل خواجه تقی پاسخ به نه پرسش اعتقادی، فقهی و حدیثی است که شیخ علی بن احمد بن فرح بحرانی پرسیده و سماهیجی با استدلال پاسخ آنها را در هشت ساعت نوشته است.

آغاز: الحمد لله الذي أوضح الحق لمن طلبه من أهله ورفع درجة المنقاد للعلم بعد ارتفاع جهله

انجام: و كثر في الخلوات و الجلوات طاعاته بمحمد و آله الميامين

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4902/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عباس بن حسن بن عباس بن محمد علی بلاغی نجفی، تا: 1157 ق، جا: بهبهان؛ مصحح: جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 22 گ (121 پ-143 پ)، اندازه: 16×11 سم [ف: 13-82]

1490- اجوبة مسائل شيخ علي بحراني / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šiyx 'alī baḥrānī

خط: نسخ، کا: محمد بن عبد الکریم و علی بن عباس بحرانی، تا: 1276ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری (میراث شهاب: س 8ش
[21-2]

1491- اجوبه مسائل الشیخ علی عریضی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx 'alī 'arīdī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ به پرسش های متفرقه فقهی (تقلید میت، احکام طهارت، نماز، زکات و خمس) که شیخ علی عریضی پرسیده و احسائی با عناوین
«قال، اقول» پاسخ داده است.

چاپ: دارالسلطنه تبریز، دار الطباعه مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق،، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 210-220)

ص: 854

[فهرست کتب احسائی، ص 60-65]

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/1

آغاز: قال سلمه الله و لو مات المجتهد فهل يستمر المقلد على ما اقلده به انجام: و الله سبحانه يقول إن الذين يأكلون أموال اليتامى ظلما
انما يأكلون... قال و لو قبضه بعض

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه)، میانه و انجام؛ جلد: مقوا، قهوه ای، عطف پارچه مشکی، 6 گ (1-6ر)، ا
اندازه: 21×15 سم [ف: 1-408]

« اجوبه مسائل شیخ علی الفارسی » الفارسیة

1492- اجوبه مسائل الشیخ محمد البحرانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx muhammad al-bahrānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 15 یا 25 جمادی الاول 1261ق

پاسخ به چند پرسش کلامی است که شیخ محمد بن صالح بحرانی پرسیده، که متن پرسش ها با عنوان «قال» و پاسخ ها با عنوان «اقول» و
با تفصیل نگاشته شده است. در فهرست احسائی (283/2) از پنج پاسخ کرمانی به پرسش شیخ محمد بحرانی یاد شده است.

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 747/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا، کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن لایی سیاه، 28 گ (27پ-55پ)، 17 سطر، اندازه: 11/2 ×
17/5 سم [ف: 5-167]

2. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 666/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین... انه قد سألني المولى الجليل... محمد بن... صالح البحرانی؛ انجام: فمن أخذ بما ذكرنا استراح و لم
يحتاج الى فك رموزهم و هتك استارهم

خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی کا، تا: 1266ق، جا: قریه نجر از قری دارالامان کرمان افتادگی: انجام؛ فاقد جلد، 23 گ (157پ-
178پ)، 17 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 1-571]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4384/2

آغاز: بسمله. حمدله. و صلى الله على محمد و آله ... و بعد فيقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم؛ انجام: و هو حجر القوم. حرفاً واحداً لزدنا في الجواب

حرفاً واحد ... كريم بن ابراهيم 22 ربيع الثاني 1263

خط: نسخ، بی کا، تا: 1270ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: رویه میسن آلبالویی، 21گ (23پ-43ر)، 16 سطر، اندازہ: 17×9/8 سم [ف: 379-7]

4. تهران؛ الھیات؛ شماره نسخه: 604/6

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالحسین ماهانی، تا: 18 رمضان 1272ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 19گ (107پ-136پ)، 18 سطر

(14×9/5)، اندازہ: 21/5×16 سم [ف: 554]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7108/2

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... انه قد سألتني الشيخ المسدد الفقيه المؤيد جناب الشيخ محمد بن المقدس المبرور الشيخ صالح البحراني؛ انجام: بل يمكن ادعاء الإجماع على الجواز لعدم المخالف من عصر الامام الى زمان الشيخ الحر وهو أعظم الاجماع

خط: نسخ، کا: محمد بن رحيم تبریزی، تا: 1302ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج قرمز، 49گ (37ر-85پ)، 14 سطر، اندازہ: 13/5 × 18/5 سم [ف: 262-18]

6. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 190/7

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد يقول العبد الأثيم ... انه قد سئلني المولى الجليل و الفاضل النبيل صاحب المفاخر و المكارم و عمدة الأشراف؛ انجام: و ههنا نختم الكلام و لو زدتم في السؤال حرفاً واحداً كتبه العبد الاثيم كريم بن ابراهيم

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج زيتونی، 40گ (135ر - 174ر) [ف: 1-160]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2751/5

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين .. و بعد يقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم انه قد ارسل الى الجناب العالم الفاضل، صاحب المفاخر و المكارم السيد ابولقاسم من قرية تفت؛ انجام: فهو و الافالنصوص المطلقة تمنع عن قطع اذن المجنى عليه ثانيا و الله العالم بحقايق الاحكام كتبه العبد الأثيم كريم بن ابراهيم و فرغ ...

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، 20ص (245-265)، 23 سطر، قطع: وزیری، اندازہ: 25×14 سم [ف: 9-129]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2751/7

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين .. و بعد فيقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم انه قد سالنى الشيخ
المسدد الفقيه المويد جناب الشيخ محمد بن المقدس المبرور الشيخ الصالح؛ انجام: بل يمكن ادعاء الإجماع على الجواز لعدم
المخالف من عصر الامام الى زمان الشيخ الحرو هو اعظم الاجماع و قد فرغ من تسويد هذه الأوراق مصنفه كاتبه.

بى كا، بى تا، كاغذ: فرنگى، جلد: روغنى، 64ص (293-357)، 23 سطر، قطع: وزيرى، اندازه: 25x14سم [ف: 9-130] |

9. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2809/6

بى كا، بى تا؛ 39ص (165-203) [ف: 5-44]

ص: 855

1493- اجوبة مسائل شيخ محمد جعفر برغانی قزوینی / پاسخ پرسشها -

ajvebat-o masā'el-e Šayx mohammad ja'far baraqānī qazvīnī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

[فهرست کتب مشایخ 2:285]

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 337/3

خط نسخ، بی کا، تا: 1262ق، جا: ماهان کرمان؛ قطع: خشتی [ف: 105]

1494- اجوبة مسائل الشيخ محمد الدرازی / پاسخ پرسشها / عربی

ajwibat-u masā'il-i Šayx muhammad ad-dirāzī

بحرانی، احمد بن صالح، ق 13 قمری

(bahrānī, ahmad ebn-e sāleh (- 19c

تاریخ تألیف: 29 ربیع الاول 1241ق

پاسخ های کوتاهی است به سؤالات شیخ محمد بن علی بن محمد ابن ابراهیم درازی بحرانی، بیشتر این پرسش ها فقهی و پاسخ ها فتوایی یا با اشاره مختصر به ادله است.

آغاز: ولا حول ولا قوة الا بالله ... و بعد فقد ورد على سؤال من العالم العامل الفاضل الكامل.

انجام: هذا ما خطر بالبال فيما حضر مع كثرة البلبال ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2358/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: یوسف بن مسعود بن سلیمان الجشي، تا: 3 ربیع الاول 1241ق؛ با نسخه مصنف تصحیح شده؛ جلد: تیماج قرمز، 1گ

(145پ-146ر)، اندازه: 21×15/5 سم [ف: 6-336]

« اجوبة مسائل الشيخ محمد صالح » الرسالة الغروية

« اجوبة مسائل الشيخ محمد صالح » اشعار

1495- اجوبة مسائل الشيخ محمد بن محمد نصير / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx muḥammad ibn-i muḥammad našīr

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zejn-od-dīn (1753 - 1826

شيخ محمد بن محمد نصير در برخی از مسائل عرفانی در درس شيخ احسائي اشکالاتی داشته که آنها را در ضمن چندین سؤال نگاشته و شيخ احسائي در هنگام سفر به عتبات عالیات به روش خود بدانها پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... ان العالم الكامل العامل الفاضل المجيد شيخنا الشيخ ملا محمد حمدت عواقبه

انجام: و اما الاثبات في الآثار و المصنوعات و هذا مجمل ظاهر و باقى كلامه اعلى الله مقامه ليس فيه منيراد الجواب و الحمد لله رب العالمين.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4412/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکى، 3گ (192ر-195پ)، اندازه: 15×21/5سم [محدث ارموى مخ: 1-55]

1496- اجوبة مسائل الشيخ محمد حسين / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx muḥammad husayn

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

رساله در پاسخ به سؤالات مشکله ای است که شيخ محمد حسين بن خلف بن سلمان ارسال داشته و مؤلف به آنها پاسخ داده است. سؤالات به عنوان متن و جواب ها به عنوان شرح قرار داده شده است. سؤال اول در معنای آیه شریفه «وسع کرسیه السموات و الارض» است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5/172 - 882/2

آغاز: بسمله و به نستعين حمد له صلاة ... اما بعد فيقول ... کاظم بن قاسم الحسيني الرشتي آن جناب العالم العامل ... شيخ محمد حسين بن خلف بن سلمان قد ارسل الينا مسائل كثيرة؛ انجام: في بعض سنين قطعاً والجواب في قوله تعالى لله الأمر من قبل ومن بعد ای يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده أم الكتاب فافهم. خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج زيتونى عطف و حاشیه قهوه ای، 67گ، 15 سطر،

1497- اجوبة مسائل الشيخ محمد حسين النجفي / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masa'il-is sayx muhammad husayn an-najafi

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ پرسش هایی است که شیخ محمد حسین بن شیخ نجفی در زمینه ضروریات دین، اصول و فروع دین و مسائل فقهی در رابطه با نماز، طهارت، نکاح و ارث، و دو مسأله فلسفی در رابطه با حدوث عالم، و جواهر و اعراض مطرح نموده است. این پرسش ها و پاسخها با عنوان «قال - اقول» می باشد. نمایه 15 پرسش و پاسخ این مجموعه در «فهرست کتب مشایخ» (ص 263-264

) آورده شده است.

ص: 856

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي أنه قد وصلت الى مسائل جلييلة من الشيخ محمد حسين بن المرحوم الشيخ سلطان النجفي على حالة زلزال محاولة انتقال.

[معجم مؤلفي الشيعة 13]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/21

خط: نسخ، كاتب = مؤلف (احتمالاً)، تا: قرن 13 كاغذ: آبي، جلد: تيماج سبز مقوايي نو، 19ص (293-311)، 17 سطر (9×14)،
اندازه: 17×22سم [سنا - ف: 1-56]

قم مركز احياء؛ شماره نسخه: 1387/21

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عكسى ف: 4-242]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11314/12

آغاز: برابر؛ انجام: و المراد بالاكوان، الأکوان الأربعة و هي الحركة و السكون و الاجتماع و الافتراق و الحمد لله رب العالمين

خط: نستعليق شکسته تحريرى، بی کا، تا: قرن 13؛ كاغذ: فرنگى نخودى، گ (159-160)، 19 سطر، اندازه: 15×10/5 سم [ف]:
[28-484]

3. تهران؛ الهيات؛ شماره نسخه: 637/26

خط: نسخ و نستعليق، بی کا، تا: قرن 13 كاغذ: فرنگى، جلد: تيماج قهوه ای ضربى مقوايي، گ (238 پ-246ر)، 21 سطر (9×14/5)،
اندازه: 21×13/5

سم [ف: 345]

4. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/15 -عكسى

آغاز: برابر؛ انجام: فيكون نصيب ذكر الأربع نصيب و هو الظاهر و الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ تحريرى، بی کا، تا: 1238ق؛ 14ص (203-216)

[عكسى ف: 1-116]

5. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 4166/15

آغاز: برابر؛ انجام: وقيل يرث نصف نصيب الذكر و نصف نصيب الانثى و هو الحق فيكون نصيب الذكر الأربع نصيب و هو ظاهر.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی مجدول ضربی، 6گ (193 - 198 پ)، 22 سطر (9×13)، اندازه: 20/3×14/3 سم [ف: 18-102]

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2647/15

خط: نسخ، بی کا، بی تا، اهدایی موسس؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی زرین درون سبز، 5گ (197-202)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 22×6 سم [ف: 4-1376]

1498- اجوبة مسائل الشيخ مهدي بن محمد مهدي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š Šayx mahdī ibn-i muhammad

mahdi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... فيقول ... انه قد أرسل إلى جناب الشيخ مهدي الشيخ محمد مهدي مسائل أراد كشف النقاب عن وجوهها

انجام: انما هو التصفية من اسباب الفناء لموجه لعدم البقاء كانت التصفية من مقدمات البقاء فلم يكن بين الآية و الروايه منافاة و الله سبحانه و لي التوفيق.

چاپ: دار السلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، ص 302-306)

1. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 323/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی (نشریه: 11-940)

2. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 218/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 17گ (267 پ-283 ر)، اندازه: 28/5×18 سم [ف: 1-168]

1499- اجوبة مسائل الشيخ ناصر الجارودي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx nāšir al-jārūdī

سماهیچی، عبدالله بن صالح، 1076؟ - 1135 قمری

(samāhījī, "abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723

تاریخ تألیف: 15 ذیحجه 1117ق

پاسخ به چند پرسش فقهی و گاهی کلامی است که شیخ ناصر بن محمد جارودی بحرانی پرسیده و سماهیچی به آنها با استدلال پاسخ می گوید.

آغاز: أما بعد حمد الله سبحانه على جميل فضاله و جليل نواله و الصلاة على سيدنا محمد و آله

انجام: و كتب العبد الجاني الأسير الفاني خادم المحدثين و تراب أقدام العلماء الأخباريين عبدالله بن صالح ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6322/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن میر علی بن حسین بن علی شوشتری، تا: 1157ق؛ با نسخه های خط مؤلف با ملا محسن بهبهانی مقابله شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 32گ (82پ - 113پ)، اندازه: 19×14/5

سم [ف: 16-290]

1500- اجوبة مسائل الشيخ ياسين البحراني / علوم قرآن / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š sayx yāsīn al-baḥrānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

ص: 857

در بیان و تفسیر الحدیث المسطور فی منیة الممارسین» که آن را در پاسخ شیخ یاسین بحرانی با نقل قول از کافی و ابن بابویه نگاشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5445/22

آغاز: بسمله. من کتاب منیة الممارسین فی جواب مسائل الشیخ یاسین؛ انجام: ذلک اصطلاح آخر فی العقود غیر مشهور و الله اعلم

کا: محمد بن علی گنجوی تبریزی، بی تا؛ بالای برگ 180 حاشیه ای به فارسی دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میسن صحافی شده، 180ص (1-180)، اندازه: 15×21سم [ف: 16-353]

1501- اجوبة مسائل الشیخ یعقوب شیروانی / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i-š šayx ya'qūb šīrwānī

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: شب 8 شعبان 1239ق

مسائلی است فلسفی راجع به «ماده، ماهیت، جنس، صورت ماده، نوع...» که ملا یعقوب بن حاجی قاسم شیروانی از مؤلف و دیگر علماء شنیده و امر بر وی مشتبه شده، لهذا از مؤلف خواسته که جواب آنها را بنویسد و شیخ به صورت مفصل با عناوین «قال، اقول» جواب داده است. در واقع همان قاعده 11 از کتاب «الفوائد الحکمیة الاثنا عشریه» مؤلف است که در این مجموعه ذکر شده است.

آغاز: حمدله. صلاة... فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی. انه قد عرض علی جناب العالم العارف جناب الشیخ یعقوب بن حاجی قاسم الشیروانی مسألة عویصة کان قد سمعها منی و سمعها من بعض العلماء و الحکماء مشافهة... أن الذاهب من المدد ولد له مادة و هی النور و صورة و هی الرحمة.

انجام: عشرة من اراد الوقوف علیه طلبه هناك. فرغ من تسوید هذه التنبیها منشئها العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی فی لیلة الثامنة من شعبان 1239 تسع و ثلاثون بعد المأتین و الالف من الهجرة...

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1273ق،، رحلی (جوامع الكلم: ج 1، قسم 2، صص 229-233)

[فهرست کتب مشایخ 237-238 «رساله»]

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2719/3 و عکسی 2440/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کاظم بن علی نقی شریف رضوی سمنانی، تا: 1241ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 7گ (102پ-109پ)،
24 سطر، اندازہ: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-56] و عکسی ف: 7-47]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/32 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، کا: عباس علی، تا: شوال 1242ق، جا: کربلا؛ 9ص (459-467) [عکسی : 1-130]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2116/9 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: محمد حسین، تا: 26 صفر 1257ق؛ 16ص (193-208) [عکسی ف: 1-130]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/21

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 2 ص (272-274)، 30 سطر
(5/9×21)، اندازہ: 18×29/5سم [ف: 8-229]

5. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 483/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 5گ (15-19ر)، اندازہ: 15×21سم [ف: 1-410]

« اجوبة المسائل الشيرازية » الشيرازية

1502 - اجوبة مسائل شیشه ای / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajvebat-o masā'el-e šīše ā

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 25 صفر 1290ق

پاسخ به دو پرسش است درباره کیفیت اصلاح نفس و سیر سالک به سوی خداوند و چگونگی استخراج ملانکه از اسماء موضوعه در الواح که حاج عبدالحمید شیشه ای پرسیده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1971/8

آغاز: محرم در پیش و گرفتاری بیش از پیش و لایسقط المیسور بالمعسور و عذر خواهم از تفصیل مقال؛ انجام: و مراد تکاهل نبود بلکه گرفتاری و مشاغل مانع شد و العذر عند کرام الناس مقبول

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن طباطبائی جندقی، تا: دوشنبه 28 ربیع الثانی 1296ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف تیماج آبی، 23گ (117ر-139پ)، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-345]

1503 - اجوبة المسائل الصاغانية = جوابات المسائل الصاغانیات / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-iş şāgānīyya = jawābāt-ul masā'il-is

ص: 858

(mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023

پاسخ استدلالی است به تشنیعات دهگانه یکی از فقهای اهل سنت عراق که در مسائل ازدواج موقت، نکاح، طلاق، ظهار، میراث و دیات بر شیعه وارد ساخته. این مسائل توسط یکی از اهالی صاغان «چاگان» (یکی از روستاهای مرو) برای شیخ مفید ارسال شده است. در پایان چند مسأله که ابو حنیفه در آنها با فقهای اسلام مخالفت کرده بیان نموده است.

آغاز: بسمله، الحمد لله علی سبوغ نعمته و له الشکر علی ما خصنا به من معرفته ... المسألة الأولى ذكرت ایدک الله عن هذا الشيخ المتفقه عند نفسه لأهل العراق انه زعم أن الأمامية تبيح الزنا المحظور في نص التنزيل من نکاح الإستمتاع المعقود باشتراط الآجال .. فاقول و بالله التوفيق ان اول ما افتتح به هذا الشيخ كلامه فرية توجب عليه الحد باتفاق.

انجام: وقد اضاف الى ذلك ما ذكرنا منه جملة يستغنى بها عما سواه من بدعه في الدين و لله نستعين و اياه نسأل التوفيق لما يحب و يرضى انه قريب مجيب نجزت المسائل الصاغانية و الاجوبة عنها بحمد الله و منه ... العلى العظيم.

[ريحانة الادب 361/5، الذريعة 225/5 و 354/20؛ فهرست كتب الشيعة

طوسی 314، نجاشی 283؛ كشف الحجب 508]

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21957

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، اهدایی رهبری، خرداد 1373، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 58 گ، 12 سطر، اندازه: 20615/5

سم اهدائی - ف: 3-643]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 78/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج سرخ عطف تیماج قهوه ای، 36 گ (22-58 پ)، 17 سطر، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 1-

90]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12691/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن شیخ سلمان سعدی، تا: اوایل سده 13؛ مصحح، رکابه دار، برگ انجام نونویس؛ کاغذ: فرنگی، 32 گ (82-51)، 17 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 32-273]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 255/3

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد مقیم خطیب عبدالعظیمی، تا: 17 ربیع الثانی 1056ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 38 گ (16 پ-54 پ)، 23 سطر، اندازه: 25/5×13 سم [ف: 1-281]

5. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2611/22

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس [این نسخه در فهرست کتابخانه مرتضوی دیده نشد]؛ خط: نسخ، کا: عزیز الله بن عبدالعلی فراهانی، تا: 1074ق؛ 69 ص (150-218) [عکسی ف: 7-208]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8/11 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی زرد رنگ، 55 ص

(143-88)، 23 سطر، قطع: وزیری باریک، اندازه: 21/7×16 سم [ف: 7-66]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14505/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سر ترنج دار، 31 گ (32-63)، 18-23 سطر، اندازه: 21/7×16 سم [ف: 41-21]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 243/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی ضربی، 36 گ (20 پ-56)، اندازه: 24/5×17 سم [ف: 1-267]

1504- اجوبة مسائل صالح بن طوق القطیفی / فقه و پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i ṣāli' ibn-i ṭuwq al-qatīfi

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

چند پرسش و پاسخ فقهی است.

1. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 390/1

خط: نسخ، بی کا، تا: 1229ق؛ کاغذ: سپاهانی (نشریه: 11-945)

2. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 390/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 1229ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: 11-945]

3. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/9

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... قد بعث الى الاكرم المسدد الشيخ صالح بن طوق ... قال مسئله رجل ادعي على ميت ديناً

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، گ (45 - 48 پ)، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-411]

« اجوبة المسائل الصالحيات » اجوبة المسائل الجزائرية

1505 - اجوبة المسائل الطبرية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masa'il-it tabariyya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

'(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ به یازده مسأله بیشتر کلامی و بعضی فقهی است که از طبرستان پرسیده شده و شریف مرتضی با استدلال ولی مختصر پاسخ گفته است. این مسائل جز «الناصریات» اوست که در

ص: 859

الذریعه (226/5) این دورا یکی دانسته است. سؤالات این است:

افعال العباد غیر مخلوقه؛ عدم ارادة الله تعالى المعاصي و القبایح؛ القول في الاستطاعة؛ الوعد و الوعيد و الشفاعة؛ القرآن محدث غیر مخلوق؛ حکم المخالف في الفروع و الاصول؛ حکم مرتكب الكبائر من المعاصي؛ اعتبار الرؤیة في الشهور؛ حکم شرب الفقاع؛ حکم عبادة الكافر؛ عدد اصول الدين.

آغاز: المسألة الألی سأل الشريف أحسن الله توفيقه فقال ما القول في أفعال العباد هل هي مخلوقة ام لا ... الجواب: وبالله التوفيق اما افعال العباد فليست مخلوقة لله عزوجل

المسألة الألی سأل الشريف أحسن الله توفيقه فقال ما القول في أفعال العباد هل هي مخلوقة أم لا.

انجام: لكن ضيق الوقت و اعجال الجواب اقتضيا ما اعتمدناه من الاجمال دون التفصيل و ان كنا ما أخللنا بمحتاج اليه. والله ولي التوفيق و التسديد لما يرضيه ... و آله الطاهرين و سلامه

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/21

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، 5 گ (91-95)، 31 سطر، اندازه: 11/5 × 20/5 سم [ف: 36-80]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

کا: سید احمد بن محمد رضا صفائی خوانساری، تا: قرن 14؛ مصحح، دارای

حواشی از کاتب، رکابه دار، 6ص (135 - 140)، 22 سطر، قطع: خشتی اهدائی ف: 373

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/45 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-393]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 9 گ (168 پ - 176 پ)، 22 سطر، اندازه: 13/5 × 22 سم [ف: 19-20]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2226

آغاز: احمد ابی الحسین احمد صاحب جیش

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، 121 گ، 15 سطر (7×13/5)، اندازہ: 18×10/5 سم
[ف: 4-1208]

1506- اجوبة مسائل طبيعية / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-in ṭabī'iyya

پاسخ سه سؤال است پیرامون آتش و طبیعت و چگونگی ایجاد آن.

آغاز: أما الجواب عن المسائل التي آثرت أن تعرف ما عندي فيها انجام: فهذا ما عندي فيما سألت و آثرث معرفته من جهل و ارجو أن يكون
كافياً انشاء الله تعالى و تقدس

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3045/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، کا: حسن بن میرزا علی یزدی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 3 گ (104-106ر)، اندازہ: 18×14 سم
[ف: 18-261]

1507- أجوبة المسائل الطرابلسيات الأولى / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-it ṭirāblusīyā al-ulā

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ های سید مرتضی علم الهدی است به پانزده مسأله با عنوان های «المسئلة و الجواب». سؤال ها چنین است: 1. امامت به نص؛ 2. نفی اختیار در امامت؛ 3. نفی امامت مفضول؛ 4. حدوث عالم؛ 5. نص بر امامان دوازده گانه؛ 6. عصمت؛ 7. جهت اعجاز قرآن؛ 8. عالم ذر؛ 9. معنی ستایش و نکوهش برخی پرندگان و چهارپایان؛ 10. در این که چیزی از قرآن کم نشده؛ 11. معنی حدیثی که درباره ابی ذر و سلمان وارد شده؛ 12. حقیقت انسان؛ 13. معنی میزان؛ 14. معنی حی علی خیر العمل؛ 15. دفع ماورد علی مکفر ساب علی (علیه السلام).

آغاز: الحمد لله على البصيرة في دينه و الارشاد من الحق الى يقينه و المعونة على حل خفي الشبهات و ايضاح غامض المشكلات

انجام: العلم بالحي القادر متعلقة بالاجزاء التي يدخلها الزيادة و النقصان و انما يتعلق بالجملة.

1. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد لاری، تا: غره محرم 1046ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج دور و قرمز با حواشی زرین، 38گ (85-123)، 21 سطر، اندازه: 19 × 28/5

سم [کتابخانه های قائن - ف: 119]

قم مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-140]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 593/1

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: حدود 1125ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای نو، 101ص (6-107)، اندازه: 13/5 × 21/8 سم [ف: 5-92]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 4471/7

آغاز: الثانية: الورداء من الشيخ أبي الفضل ابراهيم بن حسن الاباني املاء السيد المرتضى؛ انجام: وهذا الغرض لا يتم في الحيوان الذي ليس بمكلف فتغيير صورهم عبث و ان كان في ذلك غرض

ص: 860

بحسن لمثله جاز انتهى.

معلوم نیست کدام یک است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 1 گ (128 پ- 129 ر

، 33 سطر، اندازه: 19×31 سم [ف: 12-146]

4. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک بن ابراهیم بن عبدالله بن معین الدین قرشی، بی تا [ف: 3-610]

5. گلپایگان گلپایگانی؛ شماره نسخه: 107/3

آغاز: برابر کا: حسین جریادقانی، بی تا، جلد: روغنی ترنج و سرترنج دار، 26 گ (188 ر- 213 ر)، اندازه: 15×20/5 سم [کتابخانه های

گلپایگان - ف: 81]

1508- أجوبة المسائل الطرابلسيات الثانية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-it ṭirāblusīyā at-tānīya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

'(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ به دوازده پرسش شیخ ابوالفضل ابراهیم بن حسن ابانی است، که بیشتر آن در بحث امامت است: 1. علة الحاجة الى الامام في

كل زمان؛ 2. ما الحجة على من جهل الامام و اشتبه النص عليه؛ 3. كيفية العمل الى الأحكام الشرعية غير المعلومة؛ 4. كيفية العمل بالأحكام مع الاختلاف؛ 5. علة استتار الامام و كيفية التوصل الى احكامه، 6. علة عصمة الامام؛ 7. عدم حاجة المعصوم الى امير؛ 8 علة جحد القوم النص

على امير المؤمنين؛ 9. علة فعود على (عليه السلام) عن المنازعة لامر الخلافة؛ 10. سبب اختلاف دلائل الأنبياء؛ 11. بحث في ما ورد في المسوخ؛ 12. في كيفية انذار النمل. شيخ در فهرست (ص 99) به طرابلسيات اولی و ثانیه اشاره کرده ولی در رجال نجاشی نیامده است. این پرسشها در شعبان 427 به دور رسیده است و نام پرسش کننده در پایان آمده است.

آغاز: المسئلة الاولى ذكر اعلى الله ذكره في الدارين كليتهما قدره فيما قدمه امام و اما جواب المسئلة الأولى من الأدلة التي لا يدخلها احتمال ولا مجاز وجوب جنس الامامة من الرئاسة في كل زمان فقال: الذي يدل على ذلك انما يعلم ضرورة باختيار العادات ان الناس متى خلوا من رئيس مهذب نافذ الأمر باسط اليد انجام: و انما يضل عن فهم هذه الامور و سرعة الهجوم عليها من لا يعرف مواقع الكلام الفصيح مراتبه و مذاهبه. تمت المسائل ... حسبنا الله و نعم الوكيل چاپ: تحقيق سيد مهدي رجاني، ضمن الرسائل الشريف المرتضى،

قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الاول؛ مسائل المرتضی، بیروت، 1422، 220-287 [دنا 273/1 (10 نسخه)؛ الذریعة 226/5
[

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/39

آغاز: برابر

انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، محشی، نسخه بدلها در حاشیه آمده، مسأله بسیار کوتاهی از سید با این عبارت
«مسأله: سئل عن الفرق بین الالبغ و الالغ؟ فقال: الالغ الذي تكون في لسانه ردة في حخرف بعينه كالطاء و السين و ما اشبههما من
الحروف و الالبغ الذي تكون في لسانه من سائر الحروف ردة، تمت» قبل از آغاز آمده است؛ مهر: «محمد صالح العباد» (بیضی)؛ کاغذ:
شرقی 15 گ (83-97)، 23 سطر، اندازه: $10/5 \times 15/5$ سم [ف: 32-771] 2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، 16 گ (44-29)

(، 18 سطر، اندازه: $12/5 \times 17$ سم [ف: 28-562])

3. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 253318

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: پنج شنبه 11 جمادی الثانی 1101ق؛ از روی نسخه کهن

غری (نجف)؛ 19 گ (184 پ-202 پ) [ف: 5-560]

4. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 721/3

آغاز: الحمد لله والصلوه علی محمد وآله هذه اجوبة ما سئل عنه الشيخ ابو الفضل ابراهيم بن الحسن الاباني الواردة عن طرابلس ثانيا؛
انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی مشهدی غروی، تا: 1239ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لیمویی رنگ، 19 گ (27 46)، 20
سطر، قطع: خستی، اندازه: $16/2 \times 21/3$ سم [نشریه: 13-101]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21000

آغاز: برابر انجام: جمادی الثانی من شهور احدی و مائه بعد الالف

خط: نسخ، بی کا، تا: 1243ق؛ اهدایی رهبری، 1373 [رایانه]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 16گ (61پ - 76پ)، 22 سطر،
اندازه: 22×13/5 سم [ف: 15-20]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض21509

کا: سید احمد بن محمد رضا صفائی خوانساری، تا: 4 رجب 1329ق؛ مصحح، دارای حواشی از کاتب و غیر او، رکابه دار، 28ص (72-
99)، 22 سطر، قطع: خشتی [اهدائی ف: 373]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/9 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-387]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/10

آغاز و انجام: برابر

ص: 861

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، 7 گ (50-56)، 31 سطر، اندازہ: 11/5

× 20/5 سم [ف: 7-36]

9. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5187/4

آغاز: برابر؛ انجام: بان یخرج الماء من الظهر عند اعتقاد النائم أنه بجامع و ان كان هذا الاعتقاد باطلا. تمت المسئلة و الجواب

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، بی تا، جلد: تیماج زرد ضربی، 8 گ (189-197 پ)، 31 سطر (21×12/5)، اندازہ: 30×20/5 سم [ف: 7-16]

10. تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5187/13

انجام: كما أن ذاك هذا الحال، تمت المسئلة. و الحمد لله رب العالمين و الصلاة ... جواب المسائل الطرابلسيات الثانية الواردة من الشيخ ابوالفضل ابراهيم بن ابی الحسن الأبانی ... و سلم تسليما كثيرا

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، بی تا، جلد: تیماج زرد ضربی، 31 سطر (21×12/5) [ف: 11-16]

11. تہران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/15 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر (فیلم ها - ف: 1-574)

1509- أجوبة المسائل الطرابلسيات الثالثة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-iṭ ṭirāblusīyyā at-tāliṭa

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

'(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

تاریخ تألیف: شعبان 427ق

پرسش از ابوالفضل ابراهیم بن حسن ابانی در بیست و سه مسأله: 1. معنی توصیف الله تعالی بالادراک؛ 2. الاستدلال بالشاهد علی الغائب؛ 3. کونه تعالی مریدا؛ 4. مسائل تتعلق بالارادة؛ 5. كيفية تعلق العقاب

بالکفر فی الآخرة؛ 6. تاثیر الارادة فی الأفعال المستندة الی الدواعی؛ 7. الدلیل علی کونه تعالی مریدا؛ 8 بیان قوله علیه السلام سلونی قبل أن تققدونی؛ 9. الوجه فی الحاجة الی المعصوم؛ 10. وجه طیب الولد و خبثه؛ 11. كيفية نزول القرآن؛ 12. سبب القول بان الشهداء احياء؛ 13. حول الحديث المروي في الكافي في قدرة الله؛ 14. حول قول ابراهيم: هذا ربي؛ 15. الدليل على عدم نسخ شريعة نبينا؛ 16. كلام حول قول الكهنة و اخباراتهم؛ 17. حول آية و لكم في القصاص حياة؛ 18. حول آية السامري و الإشكالات الواردة؛ 19. حول تكلم

هدهد سليمان و كيفية عدليه؛ 20. تأويل آية لن يستتكف المسيح و غيرها؛ 21. ا تحدي القرآن بقوله فاتوا بسورة من مثله؛ 22. حكم نذر صوم اليوم المصادف للعيد؛ 23. امتناع امير المؤمنين عن محو البسملة في معاهدة النبي (صلى الله عليه وآله و سلم). در فهرست شيخ طوسی و رجال نجاشی از طرابلسيات ثالته ياد نشده است.

آغاز: بسمله. مسئله الأول في نفى كون الله مدركا. قال الذاهبون الى ذلك لو كان له سبحانه من صفة المدرک منا لم تقتضيها الا كونه تعالى حيا كما أن ذلك هو المقتضي لها فينا و لم يخل من أن يقتضي ذلك

انجام: و انما لما تعلق ما ظهر من صورة الأمر بفعل تنفر منه النفوس و تحيد عنه الطباع جوز الا يكون ذلك القول أمراً فسلاده بتوقفه و ذلك منه غاية الحكمة و نهاية الاحتياط للدين. نجزت المسائل الطرابلسيات و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الاكرمين

چاپ: تحقيق سيد مهدي رجائي، ضمن الرسائل الشريف المرتضى، قم، دار القرآن الكريم، 1405ق، الجزء الأول دنا 274/1 (5) نسخه؛ الذريعة 226/5 [

1. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: 21912

آغاز: بسمله، رب يسر، المسئلة الأولى ذكر اعلى الله ذكره و رفع الدلدين؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قمی، محمد حسين بن محمد علی، تا: 1048ق

[رایانه]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/28

خط: نسخ، کا: احمد سروری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، آگی (113-114پ)، 27 سطر (10×21)، قطع: رحلی، اندازه: 18×31سم [ف: 16-311]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/40

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا قرن 11؛ مصحح، محشی، با عبارت «بلغ مقابلة» مقابله شده، نسخه بدلها در حاشیه آمده؛ کاغذ: شرقی، 26گ (97پ - 122ر)، 23 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 32-772]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: شرقی آهار مهره، 26گ (70-45)

، 18 سطر، اندازه: $17 \times 12/5$ سم [ف: 28-562]

5. تهران؛ نوریخس؛ شماره نسخه: 721/4

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... هذه اجوبة المسائل الطرابلسيات الثالثة الواردة من ابي الفضل في شعبان سنة سبع وعشرين؛ انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی مشهدی غروی، تا: 1239ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لیمویی رنگ، 29گ (47-76)،
20 سطر، قطع: خشتی، اندازه: $21/3 \times 16/2$ سم (نشریه: 13-101)

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 25گ (77-101پ)، 22 سطر،
اندازه: $22 \times 13/5$ سم [ف: 20-16]

ص: 862

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 13 گ (56-68)، 31 سطر، اندازه: $11/5 \times 20/5$ سم [ف: 36-74]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

کا: سید احمد صفائی خوانساری، بی تا؛ قطع: خشتی اهدائی ف: [373]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5187/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، بی تا، جلد: تیماج زرد ضریبی، 13 گ (242 پ-255 ر)، 31 سطر ($21 \times 12/5$)،

اندازه: $30 \times 20/5$ سم [ف: 8-16]

10. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/16 ف

خط: نسخ، بی کا، بی تا: 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

1510- اجوبة المسائل العاملية (1) / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-ul masā'il-il-āmilīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: یکشنبه 4 ذیقعده 1235 ق

پرسش هایی از احسانی می شود و او از شاگرد خود، سید کاظم رشتی، می خواهد بدانها پاسخ گوید. تعداد پرسش ها 24 عدد است و نخستین پرسش درباره نور در حدیث «ان الله اذا اراد بعبد خيرة نکت في قلبه نکتة من نور»، دومین پرسش درباره بدا است و آخرین پرسش درباره آیه «وکان ربک قدیر» می باشد. این گفتار در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» اثر محیط کرمانی با عنوان زیر آمده است: «الرسالة الثالث (الرابع و العشرون في اجوبة المسائل العاملية)».

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد الفاني الرشتي. انه قد امرني مولاي و سیدی ... ان اكتب هذه المسائل التي اتى بها اليه بعض اخواننا المخلصين ... قال سلمه الله تعالى. ما يقول السيد السند و الملاذ المعتمد. انجام: و يعرف بحيث لا يشد عنها شيء و هو ظاهر واضح انشاء الله تعالى. قد فرغ من تسويد هذه الأجوبة منشيها ... يوم الأحد (4 ذیقعده) مع كمال اختلال البال ... 1235.

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 2100/24 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، كا: محمد على اصفهانى، تا: 1273ق؛ 15ص (306-293) [عكسى ف: 1-358]

1511- اجوبة المسائل العاملية (2) / كلام و اعتقادات / عربى

ajwibat-ul masā'il-il 'āmilīyya

رشتى، كاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمرى

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: سه شنبه 24 جمادى الاول 1236ق

جواب 24 سؤال است که در مسائل اعتقادی مانند (فرق بین دوام خدا و دوام جنت و نار، علم خدا به زید قبل از وجودش، کیفیت توجه خطاب به ما در حالتی که معدوم بودیم و...) از مؤلف شده و مؤلف آنها را پاسخ داده است. وی ابتدا سؤال را با عنوان «قال» می آورد بعد با عنوان «اقول» به جواب آن می پردازد. نمایه 24 پرسش و پاسخ این گفتار در «فهرست کتب مشایخ» (338 340) آمده است. این گفتار در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» اثر محیط کرمانی با عنوان زیر آمده است: «الرسالة الخامسة (الرابعة والعشرون ايضا في اجوبة المسائل العاملية)». آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد فيقول العبد الجانى ... الرشتى. ان بعض سلاك سبيل الحق واليقين و طلاب البصيرة في الدين ... قد عرض على مسایل غامضة ... قال سلمه الله. بعد السلام على تلك الطلعة البهية.

انجام: فان ذلك مقتدر في حقه. وهذا ظاهر واضح. انشالله. و لاحول ولا قوة الا بالله ... قد فرغ من تسويدها منشيها في اليوم الثالث الرابح والعشرين من (جمادى الاول 1236 ق) مع كمال اختلال البال و اغتشاش الأحوال. حامداً مصلياً مستغفراً دنا 274/1 (4 نسخه)؛

فهرست مشايخ 111/2؛ «مجموعه الرسائل» چ 1277ق]

1. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه: 514/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، كا: مهدي بن عبد الرحيم قزوینی، تا: 1238ق، جلد: تیماج قهوه ای، 24گ (95پ-119پ)، 20 سطر (8/5×15)، اندازه:

15×20/5سم [ف: 2-136]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/27 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1273ق؛ مصحح؛ 30ص (311-340) [عکسی ف: 1-359]

3. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: 244/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، اندازه: 15×21سم [ف: 173]

1512- اجوبة المسائل العاملية (3) / کلام و اعتقادات و عرفان و تصوف و پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il 'āmilīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: جمعه شعبان 1239ق

ص: 863

پاسخ به سؤالات ارسالی از جبل عامل است. در دیباچه از پرسنده نام برده نشده است. نخستین پرسش درباره آیه «فان تنازعتم فی شیئی فردوه الی الله و الی الرسول و اولو الامر منکم» است و آخرین پرسش چنین است: «بای شیئی یتوصل العبد الی حصول نور المعرفة...». شاید همان باشد که در فهرست کتب مشایخ: 358» ردیف 300 به نام «رساله» در جواب بعض علمای جبل عامل یاد شده باشد.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فبقول العبد الجانی... الرشتی، انه قد انت مسایل عریضه (عویصه) من جبل عامل لبعض العرفا الازیاء و یری الجواب علی الاستعجال و انا.. قال سلمه الله. قال الله فان تنازعتم فی شیئی.

انجام: و توجه الی المعنی المراد بلطیف الاشارة لعلک [...] بالمطلوب. و لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم. قد فرغ من تسویدها منشیها عصر یوم الجمعة الثالث و العشرین من شهر شعبان سنة 1239
[دنا 274/1 (3 نسخه)]

1. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 604/3

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن حاج عدارم، تا: 1263ق؛ 13گ (66-53)، اندازه: 21×15سم [نسخه پژوهی: 3-109]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2114/3-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1268ق؛ 26ص (412-437)

[عکسی ف: 1-359]

3. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 109/8

خط: نستعلیق، کا: محمد، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، 97گ (71-80ر)، اندازه: 21×15سم [ف: 86]

1513- اجوبة مسائل العباسية / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-il 'abbāsīyya

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 8 ذیقعدہ 1277ق

رساله ای مختصر در پاسخ به سؤالات کلامی است که عباس میرزا ولیعهد فتحعلی شاه برای مؤلف فرستاده و خواهان پاسخ مجمل و کوتاه شده است. مؤلف سؤالات را ترجمه و به منزله متن و جواب های خود را به منزله شرح آنها قرارداده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2204/7

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... انه قد آتاني كتاب كريم وخطاب جسيم من صاحب الرياستين السيف والقلم ومالك الولايتين ...

وقد امرني في كتابه شرح مسائل مشكلة ومطالب معضله ولولا انه قد أمرني بان اسلك؛ انجام: سؤال عرق الجنب بالحرام طاهران نجس جواب مكروه يعنى يكره الصلاة فيه وهذا آخر مسائله ايده الله فلنختم الكتاب وصلى الله على محمد وآله المبدأ والمآب خط: نسخ، كا: محمد جعفر خوزانی اصفهانی، تا: ذیحجه 1282ق؛ 33گ، 16 سطر، اندازه: 15×22سم [ف مخ: 1-53]

1514- اجوبة مسائل عبد الحسين بن يوسف بحرانی = اقسام الكفر = الايمان و الكفر / كلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i 'abd-ul-ḥusiyān ibn-i yūsuf baḥrānī = aqsām-ul kufr = al-īmān wa-l kufr

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 15 جمادی الثانی 1212ق

در پاسخ پرسش شیخ عبدالحسین فرزند شیخ یوسف بحرانی [بلادی] است در مسایل کفر و ایمان و اسباب دخول جهنم. مؤلف پرسش را به چند بخش درآورده هر یک را جداگانه پاسخ گفته است و آنها را به صورت «قال - اقول» جواب داده است.

آغاز: الحمدلله الذي اوضح الحق باكمل بيان و اشبه مستوى صحية ... و بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي. انه قد ارسل الى الكفو الوقادة ... الشيخ عبدالحسين بن المرحوم الشيخ يوسف البحراني مسئلة اراد بها كشف نقابها. انجام: بصحة هذا القول و الاخبار و الاعتبار، وصلى الله على محمد وآله الطاهرين. و الحمدلله رب العالمين.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدهی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 61-69)

[ذریعه 208/5 جوابات الشيخ عبدالحسين] بلادی بحرانی، همانجا، 124/11 رساله فی الايمان و الكفر: که بایستی همین کتاب باشد؛ فهرست کتب

مشایخ، 241]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/14

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: 15 جمادی الثانی 1212ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 34ص (191-224)، 17

سطر (1489)، اندازه: 22817 سم [سنا - ف: 1-57]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/14

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-240]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 595/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد نصیر هزار جریبی دانکه، تا: قرن 13، کاغذ: فستقی الوان، جلد: میشن مشکی ضربی، 30 ص (224)

(253)، 17 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 5-101]

ص: 864

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/19

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی، 14 گ (194 ر - 207 پ)، 21 سطر
14/5×9 ، اندازه: 21×13/5

سم [ف: 344]

4. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3322/11

آغاز: برابر؛ انجام: لظهوره و حلوله من الاجسام و قوله و لها معنی باطن روحانی یعنی به العقل و يجوز أن ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ مصحح، 10 گ (115 ر - 125 پ)، 23 سطر، اندازه: 21×15 سم [محدث ارموی مخ: 1-
64]

5. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2215/4

کا: محمد بن علی شهیر به رشید، تا: 1226 ق؛ از روی خط مؤلف نوشته و مقابله شده، اهدایی حاج غلامحسین صالح زاده؛ جلد:
مقوایی، 12 گ (81-93)، اندازه: 20×15 سم [ف: 4-1205]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1664/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، تا: رمضان 1233 ق؛ 23 ص (17-39) [عکسی ف: 1-118] 7. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1826-
عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: شنبه ربیع الاول 1238 ق [عکسی ف: 1-118]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256 ق، جان بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، 14 گی (128 ر - 141 ر)، 20 سطر، اندازه:
22/5×15 سم [ف: 44-218] . 9. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 33/5

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سرخ منقوش زیبا، 14 گ، اندازه: 21×15 سم [ف: 253]

10. مشهد، شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/24

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 10 گ (216 پ-225 ر)، اندازه:

15/5 × 21/5 سم (مؤید: 1-156)

11. تهران، دانشگاه شماره نسخه: 3622/34

بی کا، بی تا، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی

ترنجی مقوایی، 23 ص (387-409)، 18 سطر (9×15) [ف: 12-2627]

12. قم؛ حجّتیّه؛ شماره نسخه: 63816

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا، قطع: خشتی [ف: 117]

1515- اجوبه مسائل عبد الحمید قراباغی / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e 'abd-ol-hamīd-e qarābāqi

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: 25 صفر 1290 ق

رساله ای است در پاسخ به دو سؤال حاجی عبدالحمید قراباغی: 1. در کیفیت اصلاح نفس و سیر سالک (که جواب آن مفصل است و عمده رساله را تشکیل میدهد)؛ 2. در کیفیت استخراج ملائکه از اسماء موضوعه در الواح.

آغاز: بسمله حمد نامحدود مر خدایی راست که خالق انس و جان است و محدث کون و مکان و درود نامعدود

انجام: بلکه گرفتاری و مشاغل مانع شده و العذر عند کرام الناس مقبول تمت

1. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 908/2 - 5/198

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد، تا: سه شنبه 3 ذیحجه 1291 ق؛ جلد: پارچه قهوه ای ضربی مجدول، 40 گ، 12 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 3-1318]

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1293ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، 26گ (117-143)، اندازه: 12×18سم [ف: 4-1277]

1516- اجوبة مسائل عبد الرحيم بن محمد الاردبيلي = اجوبة بعض المسائل الكلامية / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masā'il-i 'abd-ur-raḥīm ibn-i muhammad al ardabīlī = ajwibat-u ba'd-il masā'il-il kalāmīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 208/2

خط: نسخ، بی کا، تا: دهه اول محرم 1245ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 22گ (23پ-44پ)، 19 سطر (5/8×16)، اندازه: 14×19/5سم [ف: 259]

1517- اجوبة مسائل عبد العلي قطيفي / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masa'il-i abd-ul-ali qatifi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

در جواب سؤالات عبد علی قطیفی است. مؤلف سؤالات را متن و جواب خویش را شرح قرار داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1241

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله

الظاهرين؛ انجام: كان الأصل من الأب والفرع من الام.

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، مختلف السطر، قطع: رحلی، اندازه: 22×16/5 سم [ف: 4-166]

« اجوبة مسائل عبدالله بن دندن » القدر في افعال العباد

1518- اجوبة مسائل عبد الله بيك بن نصر الله بيك / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i 'abd-ul-lāh biyk-i-bn-i naṣr-ul-lāh biyk

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به هدفه سؤال است که عبدالله بیك بن نصر الله بيك پرسیده درباره معنی توحید و صفات و اسماء الله، ظهور آیات الهی در ائمه، رموزات حرفیه و حروف مقطعه قرآن، فضل حضرت پیامبر بر امیر المؤمنین (علیه السلام)، جبر و تفویض، وجود و مراتب آن، وجوب کلیات ثلاثه در خارج، تعریف عقل، مناسبت بین الفاظ و معانی، ترکیب ضدین، تقسیم اشیاء به کثیف و لطیف و ألطف، بطلان مفهوم واجب، معنی گفته حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) «من عرف نفسه فقد عرف ربه».

آغاز: الحمد لله رب العالمین ان الاخ السدید و الولی الرشید الزکی اللوذعی و اللیب الالمعی.

انجام: فمن أراد أن یطلع حقیقة الاطلاع فعلیه بمطالعة تلك الرسالة الشریفة و السلام علی من اتبع الهدی.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2087/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن رحیم و یوسف بن علی اردبیلی، تا: 1256ق، جا: کاظمین؛ جلد: تیماج مشکى، 38گ (66پ-104پ)، اندازه: 21×15 سم [ف: 6-100]

2. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 302/2

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1265ق؛ 36گی (68-104)، اندازه: 21/5×15 سم [ف: 1-116]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 25/1 خوئی

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین .. کاظم بن قاسم حسینی رشتی ... نصرالله بیك وفقه الله المراضیه؛ انجام: برابر ... تمت الرسالة في ذي الحجة الحرام 1256

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی یشمی رنگ، 34 ص (2-36)، 30 سطر، قطع: خشتی، اندازہ: 25x16 سم [ف: 7-284]

4. تہران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/2 - ج

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 33 گ (8-40 پ) [ف: 351]

5. تہران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/3 - ج

کا: مہدی بن زین العابدین، بی تا [ف: 352]

6. قم؛ فاضل قاینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: الحمد لله رب العالمین وصلى الله على خير خلقه محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على أعدائهم أجمعين ... المسألة الأولى في التوحيد وأدلته ومراتبه وأركانه، المسألة الثانية في الصفات الذاتية والفعلية، المسألة الثالثة في أسماء الله وأقسامها، المسألة الرابعة في موضوع الأسماء الإلهية، المسألة الخامسة في معنى ظهور آيات الله في أئمة الهدى، المسألة السادسة في تفسير الرموز الحرفية، المسألة السابعة في الحروف المقطعة

بی کا، بی تا [تراثنا: س 13 ش 1-160]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9296

پاسخ 24 سؤال اوست؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 11-139]

1519 - اجوبة المسائل العزیه = المسائل العزیه = الرسالة العزیه / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il 'izzīyya = al-masā'il-ul 'izzīyya = ar-r.-ul 'izzīyya

محقق حلی، جعفر بن حسن، 602 - 676 قمری

(mohaqqeq-e hellī, ja'far ebn-e hasan (1206 - 1278

اهدا به: امیر عزالدین عبد العزیز

پاسخ نه (؟) سؤال فقہی است کہ امیر عزالدین عبد العزیز پرسیده و محقق حلی با استدلال و نسبتاً مفصل نگاشته است. فهرست مسائل از این قرار است: 1. در کر حاصل از طاهر و نجس؛ 2. اعتبار نیت در طہارت؛ 3. نقض بر فقہاء عامہ در موضوع غسل و مسح؛ 4. در غسل جنابت؛ 5. در اوقات فرائض؛ 6. در قضاء صلوة؛ 7. در مراحہ؛ 8. در متعہ؛ 9. وطی الحلائل فی الدبر. تعداد سؤالات در نسخه ها یکسان نیست.

آغاز: الحمد لله رافع الدين و مظهره وقامع الشرك و ناصر الحق و جابره و قاهر الباطل و كاسره و صلى الله على سيدنا محمد المخترع من اطيب نسب و اطهره و المنتزع من اعجب حسب و افخره و على آله المستخرجين من عنصره النامين الى شرف جوهره اما بعد فان الامير الكبير عز الدين عبد العزيز اعزالل أوليائه بدوام بقائه و امتداد عمره و آمله برعايته و حسن نظره رسم الاستدلال على مسائل دل اختيارها على تحقيقه و جودة تحبيره و بين اهتمامه باعتبارها على تدقيقه برايره و احسن او اجره وها أنا شارع في امثال او امره طامع أن يقع ذلك موافقا لارب مطابقا الوطره ان شاء الله تعالى. المسئلة الأولى: الما آن النجسان اذالم يتغير بالنجاسة.

انجام: و اما الاثر المنقول عن أبي جعفر (عليه السلام) فالراوي له سدير و قيل انه واقفى ثم هذا معارض باحاديث كثيرة عن اهل البيت (عليه السلام) و الكثرة امارة الرجحان (تمت المسائل العزية بحمد الله و منته و الصلوة على نبيه محمد و آله).

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1147/2

آغاز: برابر؛ انجام: من هذه الباب والله العاصم والحمد لله رب العالمين وصلى الله على وافق من تعليقها ... محمد بن علي ...
القاساني وكان الفراغ منها بكرة يوم الاثنين في شهر شوال سنة اربع وسبعين وستمائة

ده مسأله؛ خط: نسخ کهن، کا: محمد بن علی کاشانی، تا: دوشنبه شوال 674ق؛ با بلاغ مقابله در پایان جمادی الثانی 682، با یاد از حلی
در ص ع به مانند زنده؛ کاغذ: دولت آبادی کلفت، جلد: رویه میشن نو، 48گ (48پ-96پ)، 20 سطر، اندازه: 25×18سم [ف: 5-
240]

2. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم/1

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: حیدر بن حاجی حسین طبسی، تا: 24 ذیحجه 966ق، برای یحیی بن حسین بحرانی نگارنده «بهجة الخاطر»؛ با
یادداشت همین بحرانی بر برگ آغاز که در آن رساله مزبور را مسائل تسع» نامیده است؛ 41گ (1-42)، 24 سطر، اندازه: 20×15سم
[صد و شصت نسخه: 69]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6114

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حیدر بن حاجی حسین طبسی، تا: 20 ذیحجه 969ق؛ از روی نسخه یحیی بن حسین بن عشیره بحرانی، در حاشیه
چند مسئله استدلالی از شهید دوم به خطی جز خط اصل نوشته شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه ای، 42گ، 23 سطر، اندازه: 12/5
× 18/5 سم [ف: 16-117]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1307

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: حسین بن علی بن طعمه خوارزمی، تا: 981ق؛ مقداری از مسأله دوم و قسمت بیشتر از مسأله سوم سقط شده و
جای آن سفید است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 247ص، 20 سطر، قطع: خستی، اندازه: 17×14 سم [ف: 4-91]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5284/2

خط: نسخ، کا: محمد بن مساعد بن بدیع، تا: 25 جمادی الاول 1086ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 16گ (117پ-132پ)، اندازه:
21×29/5سم [ف: 14-71]. 6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1474/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، 25 گ (1 پ-25 پ)، 23 سطر (14×9)،
اندازه: 21×14/5 سم [ف: 8-124]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 209/1

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی: 1-232]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1531/1 عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-448]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4242/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1227ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 25 گ (84 پ-108 ر)، 23 سطر، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 11-239]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2953/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: 1238ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: چرم حنایی، 22 ص (96-117)، 22 سطر
(13×7)، اندازه: 21×15 [ف: 14-60]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 33184/3

آغاز: برابر؛ انجام: لکن النص حقیقة في احدهما فيكون حقیقة في

خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه صفر 1308ق؛ اهدایی رهبری، بهمن 1384؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنایی ضربی با تریج
منقش و حواشی زنجیره ای ضربی، 31 گ (311-341)، 18 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [اهدائی - ف: 3-304]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18061 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 15508 ض

خط: نسخ کهن، بی کا، بی تا [الفبائی: 660]

ajvebat-o masā'el-e 'azlīz-xān = ro'yā

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 27 جمادی الثاني 1283ق؛ محل تألیف: تهران

در پاسخ رکن رکین دولت جناب عزیز خان سردار کل عساکر منصوره دولت پادشاهی ناصرالدین شاه قاجار درباره تأویل رؤیا.

آغاز: سپاس خداوندی را سزااست که پرورنده جهانیان است. و درود پیامبری ... و بعد، بنده ائیم کریم بن ابراهیم گوید.

انجام: ایشان افتد. کتبه العبد الاثیم کریم بن ابراهیم، وقد فرغ منه ليلة الثلاثاء السابع والعشرين من شهر جمادی الثانية من شهور سنة ثلاث وثمانين بعد المائتين من الألف الثاني.

چاپ: در «مجمع الرسائل، ش 2» کرمان، 1387ق

[فهرست کتب مشایخ 431؛ فهرستواره منزوی 251/9]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 8923/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الثاني 1306ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز

ضربی لایی، 11گ (1پ-11ر)، 12 سطر (6/5 × 12/5)، قطع: بغلی [ف: 17-251]

ص: 867

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1722/2 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: ابن عبدالعلی عبدالحسین کرمانی، تا: شعبان

1323ق؛ 23ص (144-166) [عکسی ف: 1-120]

3. تهران، ادبیات، شماره نسخه: 81/2 - د

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، ناقص کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی، 10گ (17پ - 27پ)، 14 سطر (6/5 × 12/5) [ف: 1-293]

1521- اجوبة المسائل العشرة = المسائل العشر / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il 'ašara = al-masā'il-ul 'ašr

ابن سینا، حسین بن عبدالله، 370؟ - 428 قمری

(ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038

پاسخ ده مسأله فلسفی است که ابوالقاسم جرجانی یا کرمانی پرسیده و عبارت اند از: 1. العلة الأولى لما فارقت؟؛ 2. حقيقة الطبع؛ 3. حقيقة النفس و الروح و العقل الكلي؛ 4. هل كواكب فيها حياة؟؛ 5. هل يمكن تعدد القديم؟؛ 6. ما حقيقة الواحد؟؛ 7. الفرق بين فعل الارادة و فعل الطبع و فعل العلة؛ 8 ما هو المعدوم؟؛ 9. ما هو الموجود؟؛ 10. ما هو تعلق الفعل بالفاعل. در آغاز نسخه طباطبائی (1367/8) آمده است که «كان السائل هو ابوالقاسم الجرجاني او الكرمانی». مهدوی می گوید این که قنواتی پرسنده را ابوریحان بیرون می داند نادرست است زیرا مسائل بیرونی 18 مسأله است نه ده مسأله.

آغاز: بسملة الله الموفق و الملمهم و العاصم و له الحمد و صلوته على رسوله محمد و آله الطاهرين اجوبة عن ... المسئلة الاولى العلة الأولى لما فارقت العلل أنفسها فارقت ام لغيرها؟ - الجواب عن ذلك هذا السؤال يفهم على وجهين

انجام: في القابل لاصل الغاية التحصيل الصورة و ذلك آخر ما كتبناه و الله الموفق للصواب

چاپ: به کوشش حلمی ضیاء اولکن، در رسائل ابن سینا، جلد دوم (استانبول: 1953م)؛ در مجموعه نگارشهای ملاعباسعلی کیوان قزوینی که از آنها «ثمره الحیوة» است، تهران، 1308 ش، ص 71-162 [الذريعة 228/5؛ دنا 275/1

(25 نسخه)؛ فهرست مصنفات ابن سینا، مهدوی 16؛ مکتبه امیر المومنین

52/1؛ مجمع علمی عراقی 265/3 [

1. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1686/4-ف

نسخه اصل: لیدن 184 . Cod. or . بی کا، تا: با تاریخ 14 5ق [فیلم ها

- ف: 1-626]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1457/5 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون در آمریکا؛ بی کا، ا تا: قرن 7، 4ص (68-71)، 23 سطر [عکسی ف: 4-306]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 231/7-ف

نسخه اصل: اونیورسیتته ش 4724؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الأول

700؛ 4گ (61-65)، 19 سطر [فیلم ها - ف: 1-439]

4. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/33

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سر لوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 3گ (پ 176-179)، 24 سطر (10×20)، اندازه:

17×27سم [رشت و همدان - ف: 1472]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6879/11 - 35/59

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4 گ، 21

سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 8-4292]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22670

آغاز: برابر؛ انجام: ابی علی البخاری بعض أهل عصره و لله المنه خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 31 سطر

(8×18)، اندازه: 14×14سم رایانه]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22693

آغاز: بسمله سئل الشیخ العالم رئیس؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی، 31

سطر (8×18)، اندازہ: 14×24 سم (رایانہ)

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14/7

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10 و 11؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی یک لایہ درون تیماج سرخ، 8 ص (46-53)، 20 سطر

(7×13)، اندازہ: 14×20 سم [سنا-ف: 1-7]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2441/7

خط: نستعلیق، کا: عبد الرشید، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی زرکوب بیرون و درون، 5 ص (97-101)، 25

سطر (5×18)

(، اندازہ: 15×24/5 سم [ف: 9-1120])

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13134

خط: شکستہ نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: 1045 ق [الفبائی: -21]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 286/50

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراہانی ورامینی، تا: 1072 ق؛ در فہرست (1: 321) با شماره 286/23 آمدہ؛ کاغذ: شرقی

نخودی، جلد: دو رو تیماج رو مشکی ضربی پشت قرمز، 3 گ (208 پ-210 پ)، 27 سطر، اندازہ: 18×27/5 سم [میراث شہاب: 42-

(137)

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 18374

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف بہ قرینہ آغاز نسخہ تعیین شد؛ خط: نستعلیق شکستہ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچہ ای، 17 سطر (7×12)،

اندازہ: 13×19 سم [رایانہ]

13. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/24

آغاز و انجام: برابر

ص: 868

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، 2 گ (72 ر - 74 ر)، اندازه: 25/5x13/7 سم [ف: 8-
I(37]

14. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 857/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعه 1102ق؛ جلد: چرم زرد، 5 گ (1پ-6ر)، 16 سطر، اندازه: 18/5x12 سم [مؤید: 2-293]

15. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/13

بی کا، تا: جمادی الثانی 1266ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ

مقوایی، 2 گ (50 پ-51 پ) [ف: 3-275]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1968/5

آغاز: الحمد لله الموفق و الملهم... العلة الاولى لما ذافارقت العلل

خط: نسخ، کان تنکابنی، تا: 1315ق؛ کاغذ: شکری رنگ فرنگی، 17 ص (124-140)، 21 سطر، قطع: خشتی باریک، اندازه:
13x21 سم [ف: 9-692]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4002/5

-ف نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ 9 ص (124-132) [فیلم هاف: 3-1]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4128/5 -ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 3-19] I

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10704/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن عباسعلی لنکرانی، تا: 1326ق؛ جلد: گالینگور سیاه با عطف تیماج سبز، 4 ص (69-72)، اندازه:
13x22 سم [ف: 1-33-177]

18. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 6511/3

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه ای، 2 گ (12 پ-14 پ)، اندازه: 14/5 x 22/5 سم

[ف: 20-87]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1367/8 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 13ص (208 - 220)، اندازه: 13×18/5 سم [ف: 24/3-92]

20. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 601/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی،

3گ (92-94پ)، 17 سطر (11×15)، اندازه: 17×21/5 سم [ف: 338]

21. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1149/50

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی کا، بی تاب کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 2گ (318-319پ)، 31 سطر،

اندازه: 13×23 سم [ف: 9-2422]

22. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 422/4

بی کا، بی تا؛ نونویس، 12ص [ف: 3-169]

23. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 380/5 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 2389؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 10گ (162-152)

([فیلم ها - ف: 1-463]

24. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 438/5 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا 4853؛ بی کا، بی تا؛ 9گ (29-38) [فیلم ها -

ف: 1-472]

25. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2264/21 -ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش 4829؛ بی کا، بی تا، 2گ (94-96)

[فیلم ها - ف: 1-663]

26. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1095/6

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی،

5گ (43پ - 47پ)، 19 سطر، اندازه: 25x19سم [ف: 3-52]

27. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 8371/10

بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لای 5گ (134پ-138ر)، 25 سطر، اندازه: 19/5x9/5 سم [ف: 3-275]

28. تهران: ملی؛ شماره نسخه: 2222/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی زرد، 5گ (20پ - 24پ)، 17 سطر [ف: 11-579]

29. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 625/2

آغاز: سئل الشيخ العالم الفيلسوف الرئيس ابو علي الحسين سينا البخارى رحمة الله مسائل عشرة فاجاب عن الجميع و هذه صورتها خط:
نسخ، بی کا، بی تا؛ 15 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 25/5x14/5 سم [ف: 2-384]

« اجوبة مسائل العشرة في الغيبة » الفصول العشرة

«اجوبة مسائل العشرين» اسرار العبادة

1522- اجوبة المسائل العكبورية = المسائل التلعكبورية = المسائل الحاجبية / كلام و اعتقادات / عربي

al-masā'il-ut = ajwibat-ul masā'il-il 'ukbarīyya tal'ukbarīyya = al-masā'il-ul ḥājjibīyya

مفید، محمد بن محمد، 336 - 413 قمری

(mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023

رساله در پاسخ به سؤالات حاجب ابو الیث بن سراج اوانی است و نجاشی از آن با عنوان «جوابات ابي الليث الأوانی» و شیخ آقا بزرگ طهرانی با عنوان «المسائل العكبورية» و «جوابات ابي الليث الأوانی» و «جوابات المسائل العكبورية»، «المسائل الحاجبية» و «الأسئلة الحاجبية» و علامه مجلسی با عنوان «العكبورية؛ أجوبة المسائل الأحدي والخمسين»، یاد کرده اند. تعداد سؤالات پنجاه و یک است و در زمینه معانی آیات و روایات مشکل و حوادث تاریخی که عمدتاً مربوط به نبوت و امامت و شئون آنهاست می باشد. نمونه ای از سؤالات:

ماذا تعني الآية الكريمة «انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس»؟؟ هل أن الرسول الأكرم وآله

ص: 869

(عليه السلام) أفضل من ابراهيم وآله (عليه السلام)؟! كيف قال يعقوب: «أخاف أن يأكله الذئب» مع أن لحوم الأنبياء محرمة على الوحوش؟! كيف تسجد النجوم والشمس والقمر والشجر والجبال كما ورد ذكر ذلك في القرآن؟! كيف أصبح موسى (عليه السلام) تلميذ الخضر (عليه السلام)، رغم أن موسى أرفع مرتبة من الخضر؟ كيف يقول الله تعالى بعد فناء الخلق: «لمن الملك اليوم لله الواحد القهار» وهو خطاب للمعدوم لعدم وجود الخلق؟! هل في القرآن نص على خلافة أمير المؤمنين عليه السلام؟! كيف تم تزويج أم كلثوم ابنة أمير المؤمنين عليه السلام بعمر؟! لو كان حديث الغدير صحيحا وسمعه الأنصار، فلم رشحوا سعد بن عبادة للخلافة؟! مع الاعتقاد بحياة أئمة الهدى عليهم السلام فهل هم في قبورهم المطهرة؟! أي حياة هي المقصود في الآية الكريمة: «ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله أمواتا بل أحياء عند ربهم يرزقون»؛ هل أن بعض الأعمال مثل شرب الخمر و أكل لحم الخنزير والربا والزنا كانت محللة في يوم ما ثم حرمت؟ أم أنها كانت محرمة في جميع الأديان الالهية؟! ما هو المراد من قول الامام الصادق (عليه السلام): «ما بدا الله في شيء كما بدا له في اسماعيل»؟ ما هو المراد بالصراط المستقيم في الآية «اهدنا الصراط المستقيم» وأي صراط مستقيم موجود بعد الاسلام والقرآن؟! قال تعالى: «وإذا أخذ ربك من بنى آدم من ظهورهم ذريتهم وأشهدهم على أنفسهم ألست بربكم قالوا بلى»، أولا: الذرية غير مكلفة، فكيف تخاطب؟ ثانية لماذا لا بتذكر أي انسان هذا الشيء؟؛ لو كان الرسول معصوما فما معنى الآيات التي تخاطبه و تتضمن تهديدا و عيدا؟! لقد رد عمر بن عبدالعزيز و مأمون فدك الى ابناء فاطمة، فلم لم يردها أمير المؤمنين (عليه السلام) أثناء خلافته الظاهرية الى أبنا فاطمة (عليها السلام) مع أنه كان أتقي منهما وأكثر احتراماً بين الناس؟ آغاز: الحمد لله الذي يؤيد بالتوفيق من يتم هداه ... و بعد فقد وقفت اطال الله بقاء الحاجب ... على المسائل التي انفذها الى وسال الاجابة عنها بما يزيل الشبهات المعترضة في معانيها

انجام: و ثبت في امالي المنثور في الأصفاء والامصار و ما اثبتته في هذا المكان بلاغ واقناع لمن تأمله بعين انصاف و الله الموفق للصواب و هو حسبنا و نعم الوكيل تمت

چاپ: نجف، 1370ق؛ ضمن مجله مشرق، بيروت، 1412ق؛ با تحقيق على اكبر الهى خراسانى، در كنگره شيخ مفيد، 1413ق مقالات عربى كنگره شيخ مفيد، جلد اول (مقاله استاد سيد عبد العزيز طباطبايى) ص 189-192؛ الذريعة 2/90 و 5/228 و 20/358؛ دنا 276/1 (30 نسخه)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15359/5

خط: نسخ، كا: سيد محمد مقيم موسى، تا: شنبه 16 ربيع الأول 1063ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تيماج يشمى ضربى، 37ص (98-62)، 19 سطر، اندازه:

10×8/8 سم [ف: 43-45]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 2319/3

آغاز: برابر؛ انجام: فصل و قد قال قول من أصحابنا الامامية أن الامامة كانت لرسول الله ... و الاصل ما قدمناه

خط: نستعليق، بى كا، تا: 1075ق، جان كاشان؛ كاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج سرخ ضربى مقوايى، 12گ (58پ-69پ)، 21 سطر (8×17)، اندازه: 5/14×25

سم [ف: 9-948]

3. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 3/6868-35/48

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ با تصحیح و نسخه بدل در حاشیه؛ جلد: تیماج قهوه ای، 53 گ، 15 سطر، اندازه: 19×26 سم [ف: 1-96]

4. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 186

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ با یادداشت هایی به تاریخ 1270 و 1114؛ کاغذ: سپاهانی نشریه: 11-882

5. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 42/2 خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11، 33 گ (25-85)، اندازه: 12×19 سم (نسخه پژوهی: 3-68)

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1927/2

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه کامل شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 20 محرم 1116ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی سیر، 19 گ (150-168)، 20 سطر (5/7×24)، اندازه: 13×24 سم [ف: 10-597]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1184/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-436]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12851/4

آغاز: برابر؛ انجام: المسألة الحادية والعشرون عن قوله تعالى و اذا أخذ ربك من بني آدم من ظهورهم ذريتهم و أشهدهم على أنفسهم ألسنت بر بكم قالوا بلى فكيف يصح الخطاب بأشباح غير مكلفة؟ الجواب: ان الذي أخذه الله من ذرية آدم هو العهد منهم باكمال عقولهم ... و لم يقل السماء والأرض قولاً صريحاً اتينا

طائعين و العرب، يتوسع بمثل هذا الكلام.

در فهرست مؤلف به احتمال سید مرتضی دانسته شده که به قرینه آغاز رساله شناخته شد و نام مؤلف تصحیح شد، همچنین در این نسخه 21 سؤال و جواب از 51 سؤال و جواب نوشته شده و متن پرسش ها و پاسخ ها نیز مختصر شده است، احتمالاً منتخب «اجوبة المسائل العکبرية» باشد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: شب 25 محرم 1126ق؛ کاغذ: حنایی بیاضی شکل، جلد: تیماج مشکی، 28ص، 20 سطر، اندازه: 11×21 سم [ف: 11-677]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1841

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عكسى ف: 5-258]

8. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11340/33

آغاز: برابر؛ انجام: و كان في الاية ما يوزن بشك الامراة في نبوته بقولها عند اخبارها باياها بعضها، قالت من انباك

ص: 870

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، آهار مهره، جلد: مشمعی سرمه ای با مقوا، عطف: تیماج زیتونی، 5گ (306-310)، 17 سطر (11/5 × 16)، اندازه: 19×24 سم [ف: 28-579]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14673/5

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي يور بالتوفيق من يتم هداه و يخذل من عند على سبيله و اتبع هواه ... و بعد فقد اطال الله بقاء الحاجب، في عز طاعته و ادام توفيقه؛ انجام؛ و كذلك كان الأمر لا امير المومنين صلوات الله عليه دون الحسن والحسين (عليه السلام) و جعلوا الامام في وقت صاحبه صامتا و جعلوا الأول ناطقا و هذا خلاف في عبادته، فالاصل ما قدمناه تمت.

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعيد خوانساری، تا: 1233ق؛ نسخه بدلها در حاشیه آمده، مجدول به طلا و لاجورد با کمند طلائی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 10گ (138 پ-14 پ)، 23 سطر، اندازه: 14/5×8/5 سم [ف: 37-153]

10. قم، مسجد اعظم، شماره نسخه: 614/2

آغاز: برابر؛ انجام: ان الامامة كانت لرسول الله صلى الله عليه و اله امير المومنين و الحسن و الحسين في وقت واحد الا أن النطق و الامر و النهي كان لرسول الله صلى الله عليه و اله مدت حياته دون غيره و كذلك كان الامر لا امير المومنين صلوات الله عليه دون الحسن و الحسين عليهما السلام و جعلوا الأول ناطقا و هذا خلاف في عبارة و الاصل ما قدمناه

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی القاسم ابن احمد بن علی ابن دولتعلی ابن علی، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول، 17گ، 14 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف مخ: 1-54]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/10

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 10گ (116ر-125ر)، اندازه: 22×13/5 سم [ف: 18-20]

12. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 6285-6

خط: نسخ، کا: مهدی بن علی رضا قمی، تا: روز 5 هفته دوم شوال 1319ق، جا: نجف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، 60ص، 22 سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: 228]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1328 عکسی و 1337/3 عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-47 و 60]

13. تهران: مفتاح؛ شماره نسخه: 597/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شب آدینہ 2 جمادی الثانی 1336ق؛ با یادداشت حاج عباس قلی واعظ چرندابی مورخ 22/6/24؛ قطع: ربعی
[نشریہ: 7-248] 14. تہران؛ ملی؛ شماره نسخہ: 3610/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن یحییٰ خوئی اسدی نجفی، تا: 1336ق، جاء نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سیاہ
ضربی مقوایی، 34

(53 پ-86 پ)، 18 سطر (9×15)، اندازہ: 21×13/5 سم [ف: 16-184]

15. قم؛ طبعی؛ شماره نسخہ: 314/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد سعید حسینی حایری تنکابنی، تا: 1336ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای مجدول گری با ترنج و سرترنج، 22 گ، 17
سطر، اندازہ: 21×14 سم [ف مخ: 1-15]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخہ: 7121/2

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: نیمہ رجب 1352ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوارویہ پارچہ،
19 سطر، اندازہ:

20/8×15/7 سم [ف: 14-281]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخہ: 7722

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: شب نیمہ رجب 1352ق، جا: نجف اشرف؛ 75 ص، 19 سطر [الفبائی: 516]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخہ: 1838 و 1839

نسخہ اصل: همان نسخہ بالا [عکسی ف: 5-256]

18. قم، مؤسسہ آیہ اللہ بروجردی؛ شماره نسخہ: 430/3

خط: نسخ، کا: عبداللہ تبریزی و حسن خوشنویس ہمدانی، تا: 1370ق؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، 75 گ (11 پ-86 پ)، 11
سطر، اندازہ: 21/5×18

سم [ف: 2-271]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14505/5

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، 34 گ (66 پ - 99 ر)، 18-23 سطر، اندازه: 16×7/21 سم
[ف: 2341]

20. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 3343/2 -ف

نسخه اصل: کتابخانه عمومی حکیم در نجف؛ بی کا، بی تا (فیلم ها
- ف: 127-2]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3343/9 -ف

نسخه اصل: کتابخانه عمومی حکیم در نجف؛ بی کا، بی تا (فیلم ها
- ف: 127-2]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2428

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا [الفبائی: 516]

22. مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 296/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم زرد، 70 گ (1 پ - 70 ر)، 15 سطر، اندازه: 13×5/19 سم [مؤید: 1-262]

23. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: 27/3

کا: احمد بن عبد العالی بن عبد الباقي بن ابراهیم بن علی بن عبدالعالی میسی عاملی، بی تا (نشریه: 4-327)

24. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 40/1

ص: 871

بی کا، بی تا [نشریہ: 5-304]

25. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3694/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قہوہ ای، 10 گ

(21 - 30 ر)، اندازہ: 17×20/5 سم [ف: 10-92]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1313/4 عکسی

آغاز: برابر

نسخہ اصل: کتابخانہ شخصی فخر الدین نصیری، تہران؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 18 ص (41-58)، 14 سطر (عکسی ف: 4-26)

1523- اجوبہ مسائل علاء الدین البخاری الشیرازی / عرفان و تصوف / عربی

ajwibat-u masā'il-i 'alā'id-dīn al-buxārī aš-šīrāzī

عبدالرزاق کاشی، عبدالرزاق بن احمد، - 736؟ قمری

(- 1336) 'abd-or-razzāq-e kāšī, 'abd-or-razzāq ebn-e ahmad

پرسش هایی است که علاء الدین بخاری ساکن سبزوار از عبدالرزاق کاشانی خواسته و ایشان پاسخ داده اند. عناوین پنج پرسش نخست چنین است: 1. وجود الواجب عین ذاته ...؛ 2. صفات الله عین ذاته ... 3. اول صادر من الواجب لیس الجوهر 4. الانسان ان كان عبارة عن النفس الناطقة وحدها 5.

(قال) المحققون على أنه لا جبر ولا تفويض بل امر بين الأمرين.

[الذريعة 148/17]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13616/3

آغاز: هذه عدة اسئلة وردت من حضرة الامام سلطان الافاضل ... السؤال الأول، قال المحققون وجود الواجب عین ذاته؛ انجام: السؤال الخامس، المحققون على أنه لا جبر ولا تفويض بل امر بين الأمرين ... بل تكون القدرة القديمة مستقلة بالتأثير والایجاد و الخلق

خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد شریف بن فضل الله کاشانی، تا: قرن 11، افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی. مقابله شده با نشان «بلغ»؛ کاغذ: فرنگی، 2 گ (96-97)، 35 سطر، اندازہ: 15×24 سم [ف: 34-490]

2. تہران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: 868/17

خط: نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل کرکی، تا: قرن 11؛ کاغذ: اصفهانی آبی و زرد، جلد: تیماجی قهوه ای با ترنج و نیم ترنج گل و بوته دار و آب طلائی، 2 گ (26 پ-27 ر)، قطع: نیم خستی، اندازه: 23/5 × 14

سم (نشریه: 13-249)

3. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 234/7

بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-37]

« اجوبة مسائل علی اکبر بن محمد سمیع » النیة

1524- اجوبة مسائل علی برقانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i 'alī burqānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 302/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1265ق؛ 9گی (108-117)، اندازه: 21/5×15سم [ف: 1-116]

«اجوبة مسائل علی بن صالح بن یوسف» شرح حدیث الاسماء

1525- اجوبة مسائل عن متشابه القرآن / محکم و متشابه / عربی

ajwibat-u masā'il-in 'an mutiṣābih-il qur'ān

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پیرامون تفسیر آیات متشابه و آنچه مبطلین مانند مجبره و مشبهه و ملاحظه بدان استدلال می کنند، به ترتیب سوره ها که فقط چند سؤال و جواب مربوط به سوره فاتحه و حروف مقطعه آغاز سوره بقره آمده است: متشابه فاتحه کتاب، متشابه الحمد لله رب العالمین، متشابه مالک يوم الدين، متشابه ایاک نعبد و ایاک نستعین، متشابه صراط الذين انعمت عليهم، تسمية السور باسماء لم يعهدا العرب، تفسیر الم.

آغاز: سألتكم أيدكم الله و أحسن توفيقكم املاء كتاب في متشابه القرآن و الكلام على سائر شبه المبطلين الذين تعلقوا بآياته كالمجبرة و المشبهة و الملحدة و من عداهم من اعداء الاسلام الطاعين فيه ... و انا اجيب الى ما التمسوه مستعينا بالله تعالى ... ان سأل سائل فقال ما الوجود في تكرير قوله تعالى الرحمن الرحيم و كلاهما يفيد معنى واحد

انجام: و هذا الجواب اقرب الى السداد من الأجوبة المتقدمة و اشبه بان يكون وجهها تاليا للوجه الذي اخترناه قبل و صلى الله على محمد و آله.

چاپ: تحقيق سيد مهدي رجائي، ضمن الرسائل الشريف المرتضى، قم، دار القرآن الكريم، 1405ق، الجزء الثالثة، ص 285-306

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 14254/23

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 4گ (101-104)، 31 سطر، اندازه: $11/5 \times 20/5$ سم [ف: 36-81]

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 7615/15

آغاز: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛

ص: 872

جلد: تیماج قهوه ای 5 گ (188-192 پ)، 22 سطر، اندازه: 22×13/5 سم [ف: 19-20]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

کا: سید احمد صفائی خوانساری، بی تا، ناقص؛ قطع: خشتی

[اهدائی ف: 373]

1526- اجوبة المسائل العویصة = اجوبة مسائل الكاشانی / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il 'awīṣa = ajwibat-u masā'il-il kāšānī

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

پاسخ ملاصدرا به پنج سؤال فلسفی مظفر حسین کاشانی درباره «نفس» می باشد. سؤالات عبارت اند از: 1. درباره علم نفس به نیروهای خود؛ 2. نیروها و اعضای بدن که تابع مزاج هستند چگونه می توان آنها را مسخر و خادم نفس دانست؛ 3. تحولات شگفت انگیز اجسام نباتی و حیوانی را چگونه می توان از تأثیرات نفوس حیوانی و نباتی دانست؛ 4. تبدیل طبیعت در نطفه به بقاء

قوه فاعلی دلیل آن است که منطبق در ماده نیست؛ 5. بقاء نفوس انسانی جدا از ماده، مستلزم آن است که اکمل از نفس کلی و نفوس فلکی باشد. در آن از شرح هدایه خود یاد کرد.

آغاز: یا رب کل عقل و نفس و غایه کل حیوة و حرکه و حس ... فقد سألني بعض اجله الاخوان و افاضل الأقران عن مسائل عویصة ... اعلم أن النفس الانسانیة.

انجام پایان: و هذا الذي او ما نا اليه لمعه يسيره مما أنتست به من

جانب الطور الايمن و تمامها تطلب من الأصل ... و بيده مقاليد الفصل و الوصل

[دنا 277/1 (7 نسخه)؛ کتاب شناسی جامع ملاصدرا ص 119]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1713/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1059ق، افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای لایی، 14 گ (17 پ-31 پ)، 14 سطر، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-345]

2. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 1855/3

در فهرست این رساله را به دوانی نسبت داده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ دارای حواشی با نشان «لراقمه» و جز آن؛ کاغذ:

پسته ای، جلد: رویه کاغذ کهنه، 22 گ (41 پ-63)، اندازه: 11×16 سم [ف: 5-386]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10705/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن علم الهدی، تا: رمضان 139 ق؛ جلد: تیماج سبز یشمی با ترنج و لچکی، 56 ص (82-137)،

15 سطر، اندازه: 10×15 سم [ف: 1/33-178]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1383616

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن شرفعلی، تا: 1304 ق؛ مصحح، در انجام نسخه در برگ «90 پ-92 ر» فایده ای از ملا- جواد دوانی در

معنی مشتق با آغاز «من افاداته... فی أن معنی المشتق بسیط لا یدخل فیہ الذات» و نیز فایده ای در این که از واحد فقط واحد صادر می

شود با آغاز: «و منها... علی قولهم الواحد لا یصدر عنه إلا الواحد أن العقل الفاعل لما كان سبباً لحدوث جميع الصور آمده است؛ مهر:

«این کتاب از متملکات و جزو کتابخانه احقر محسن الحسینی است 1322» مربوط به کتابخانه شخصی مرحوم آیت الله حاج آقا محسن

عراقی «اراکی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی مجدول ضربی، 24 گ (67 ر-90 پ)، 15 سطر (1589)، اندازه: 18×22/5 سم [ف:

147-35]

5. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه: 65

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله در فلسفه» و از محسن هروی دانسته

که ممکن است کاتب بوده باشد؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا؛ نوشته از گوشه شروع گشته است؛ کاغذ: ترمه، لاص، 39 سطر

24×12/5)

(، اندازه: 5/15×9/25 سم (نشریه: 7-792)

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3712/4

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل بن میرزا معصوم تفرشی، بی تا؛ در ذیل نسخه حاضر فقره ای است در باب حدوث نفس که ظاهراً از

ملاصدرا و متعلق به قسمتی از یک سؤال دیگر همین مظفر حسین است، آغاز قسمت اضافی: «قوله دام فضله ظاهر الحدیث النبوی. خلق

الأرواح قبل الأجساد... أن النفس لیست حادثه بحدوث البدن»، پایان: «هذا ما تیسر لنا الان فی کشف هذه المسائل علی سبیل

الاستعجال مع تضییق المجال... و تمام القول فیها محتاج الی صحبة طویله لعل الله... یجمع بیننا أنه ولی الاجابه و الیه الانابه»؛ کاغذ:

فرنگی، جلد: تیماج عنابی، 108ص (172 - 280)، 14 و 23 سطر، قطع: رقعی، اندازه: $10/5 \times 16/5$ سم [ف:10-1687]

7. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 15 گ (80-94 پ) [ف: 3-179]

8. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 1829/3

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ فوایدی در آخر کتاب درباره مسائل فلسفی و عرفانی آمده؛ جلد: تیماج زرشکی عطف مقوا، 19 گ،

20 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف مخ: 1-55]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4652/9

بی کا، بی تا، کاغذ: فستقی، جلد: رویه کاغذ عطف میشن قرمز،

ص: 873

اندازه: 12/7 × 19/8 سم [ف: 7-452]

1527- أجوبة مسائل الغالبي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il gālibī

مهدی لدین الله محمد بن قاسم

mahdī le-dīn-el-lāh mohammad ebn-e qāsem

سؤالاتی است فقهی که قاضی ابراهیم بن عبدالله غالبی از امام مهدی پرسیده تا آن را مطابق مذهب زیدی با ادله آن بیان کند.

آغاز: هذه أسئلة مما انشاه القاضي ... وهذه الأسئلة فقهية حادثه ... سؤال منطبق على اطراف و ذلك في الشركة العرفية.

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 665/11

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لنینچی، رم 39 روسی 339؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1293 ق؛ 8 گ (214-222) [عکسی ف: 2-

294]

1528- أجوبة مسائل الفارس / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-u masā'il-il fārs

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem) (1798 - 1843)

این رساله پاسخ پرسش هایی است که از اطراف فارس سؤال شده است. پرسش ها به فارسی ولی پاسخ ها به عربی نگارش شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... إن هذه كلمات صدرت عن كمال اختلال البال و اضطراب الأحوال و تراکم الأعراض.

انجام: فافهم و اتقن ما أسعدك لو وفقت لفهمه ولا حول ولا قوة إلا بالله العلی العظيم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين

[ریحانة الأدب 309/2]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 153/3

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ 1240ق؛ جلد: تیماج ساده عطف تیماج زرد، 68ص (62-129)، اندازه: 15×21سم [ف: 1-115]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 268/3

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی - ف: 1-312]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11805/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی ک، تا: 1268ق، در آغاز صورت تقریظ شیخ احمد احسائی در مورد رساله حاضر آمده است. کاغذ: فرنگی آهار مهره، 34گ (85-118)، 17 سطر، اندازه: 10×15/5سم (ف: 25-30)

« اجوبة مسائل الفاضل المقداد » المسائل المقدادية

« اجوبة مسائل فتحعلي شاه » الخاقانية

« اجوبة مسائل فتحعلي شاه قاجار » سلطانيه

1529 - اجوبة مسائل فتحعلي شاه قاجار / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-i fath-alī šāh-i qājār

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

آغاز: الحمد لله رب العالمين .. أما بعد فيقول العلد المسكين ... إن حضرة الجناب العالي الشأن الوثيق الأركان حاوی السلطنتين سلطنة العقل و الفهم و سلطنة الملك و السلطان

انجام: إلى هنا انتهى الجواب لخدمة الحضرة المحترمة السلطانية مد الله ذلك الظل الظليل على البلاد و رحم ببقائه العباد

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، 1276، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 245-249)

1. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 173/5

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: رجب 1229ق؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، 2گ (34پ - 44پ)، 23 سطر، اندازه: 16/5 × 25/5سم [ف: 1-123]

2. کرمانشاه؛ مدرسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 117/4

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا حسین بن غلامحسین نهاوندی، تا: یکشنبه 12 ربیع الاول 1231ق؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا،
16گ (171پ-187پ)، اندازه: 15x10/5 سم [ف: 89]

3. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 547/5

خط: نسخ و نستعلیق، کا: رمضان علی اندواری ملقب به اسحاق، تا: شنبه 26 شوال 1235ق؛ فاقد جلد، 16گ (70پ-85پ)، اندازه:
18/5 × 10/5

سم [ف: 2-419]

4. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 830/4

خط: نسخ، کا: مراد طباطبائی بروجردی، تا: 1241ق، جا: تبریز؛ جلد: چرم زرد، 21گ (53پ-74پ)، اندازه: 18/5×10/5 سم
(مؤید: 2-273)

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9890/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شنبه 29 ذیحجه 1246ق، به دستور آخوند ملا محمد اسماعیل تبریزی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 27گ (52پ-
78ر)، 11 سطر، اندازه: 15x10 سم [ف: 25-188]

6. قم؛ فاضل قاینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: ابوالقاسم واعظ حسینی، تا: 1253ق ترانانس 13 ش 1-160]

7. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 849/7

خط: نسخ، بی کا، تا: 1257ق؛ مصحح؛ 81گ (125ر-206ر)، 24 سطر، اندازه: 20×14/5 سم (مؤید: 2-285)

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/14

خط: نسخ، کا: محمد رحیم خوئی، تا: 1264ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 6گ (51ر-57ر)، اندازه: 26×13 سم [ف: 23-59]

ص: 874

9. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2440/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی حاج غلامحسین صالح زاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 28 گ (53-81)، 12 سطر (6×12)، اندازه: 17×10 سم [ف: 4-1295]

10. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، 12 گ (39-51)، اندازه: 15×10 سم [ف: 4-1313]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 633/3

آغاز: قال الشيخ الفاضل المتبحر الذي عجزت الألسن عن بيانه غاية وصف كماله الموحد الخالص ... الشيخ احمد بن زين الدين الاحسائي في جواب مسائل سئلهما فتح على شاه؛ انجام: و لذلك امثال كثيرة يعرفها أهل البصيرة خط: شكسته نستعليق، كا: ميرزا بابا سواد كوهي، بي تا، كاغذ: ترمه و پسته ای، جلد: ميشن مشكي، 1 گ (16ر - 17پ)، 18 سطر، اندازه: 24/4×15 سم [ف: 5-118]

1530 - اجوبة مسائل فتحلى شاه قاجار / پاسخ پرسش ها / فارسی

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: آغاز رمضان 1223ق

پاسخ به سؤالاتی است که فتح علی شاه قاجار پیرامون حقیقت روح و نعمت های بهشتی و ... از شیخ احمد احسائی پرسیده بود.

1. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 224/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، 9 گ (266ر - 274پ)، 21 سطر، اندازه: 21/5×15 سم [ف: 1-182]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 18850 ض

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

« اجوبة مسائل فقهية » خلافيات الصلاة

1531 - اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

فخر المحققین، محمد بن حسن، 682 - 771 قمری

(faxr-ol-mohaqqeġn, mohammad ebn-e hasan (1284 - 1370

پاسخ های کوتاه فتوایی است به چند سؤال فقهی و گاهی اعتقادی و جز اینها. این پاسخ ها پس از درگذشت علامه حلی پدر فخرالدین نگاشته شده و جز پاسخ هایی است که وی در عصر پدرش به پرسش های مهنا بن سنان نوشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5594/1

آغاز: في الحقيقة و الهوية بل المساواة فيما عدا نبوة محمد و النبي

أفضل من سائر الأنبياء المتقدمين؛ انجام: فان كان موضع الصلاة مستقراً بالجذع المغصوب و لو بعد لم يصح و الاصح

خط: نسخ، کا: عماد الدين بن يونس پنجهزاري، تا: قرن 11 افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6 گ (1-6 پ)، اندازه: 18×12 سم
[ف: 14-359]

1532- اجوبة مسائل فقهية بعض الاجلة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i fiqhīyyat-i ba'D-il ajilla

فخر المحققين، محمد بن حسن، 682 - 771 قمری

(faxr-ol-mohaqqeġn, mohammad ebn-e hasan (1284 - 1370

جواب هایی است فتوایی که فخر المحققین به طور شفاهی به

سائل داده و در ربیع الاول سال 756 بر او املاء نموده است.

آغاز: بسمله. هذه المسائل المباركة الشريفة سالت عنها مولانا الشيخ الاعظم الامام العلامة المعظم رئيس المجتهدين فخر الملة و الحق و الدين ابن المطهر دام ظله لما كنت في خدمته بالحلة فاجابني عنها مشافهة منه الى و املاه من لفظه على في شهر ربيع الأول سنة ست و خمسين و سبعمائة مسألة ما يقول سيدنا و مولانا ادام الله ظله في قرية وقف على طائفة من العلويين من الآباء و الأجداد فاطلق السultan لهم عشر مغلها فهل هذا العشر حلال ام

حرام؟

انجام: مسئله قوله تعالى يوم تبدل الأرض غير الأرض و السموات فهل تتبدل بغيرهما ام لا فان بغير هما فهل بالجنة و النار أم بغير ذلك؟
الجواب: القرآن ناطق بعدم الأرض و السموات و يوجد القادر المختار بدلها و اما ذلك الموجود و ماهيته لا يعلمه الا الله تعالى - تم، تم
الكتاب بعون الله الملك العزيز الوهاب فالحمد لله

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1474/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 22 گ (103 پ-124 پ)، 23 سطر (9×14)، اندازه: 14/5
21× سم [ف: 8-124] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 209/6

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی : 1-234]

1533- اجوبة مسائل الفقهية / فقه و پاسخ پرسش ها / عربی

ajvebat-u masā'il-il fiqhīyya

شهید اول، محمد بن مکی، 734 - 786 قمری

(Šahīd-e avval, mohammad ebn-e makkī (1334 - 1385

مسائلی است فقهی و مرتب شده به صورت ابواب فقه که شهید به گونه فتوایی بدانها پاسخ گفته و گاه به اقوال فقها اشاره می کند. شیخ ابوالقاسم علی بن علی عاملی معروف به ابن طی در مسائلی که به سال 824 تالیف

کرده از مسائل شهید بهره برده

ص: 875

است. [الذريعة 333/20، ش 3261]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2341

آغاز: ای اجعلها من أهل بیت طاهر مومنة تقيّة، ورد في بعض الاقوال، مسالة: عورة المحارم التي لا يجوز النظر اليها هي القبل و
الدبر لا غير؛ انجام: قول مدعى التاخير الطيبين الطاهرين

خط: نسخ، كا: محمد، تا: سه شنبه 1 ربيع الاول 878ق؛ 88ص (157-245

([الفبائي: 173]

قم، مركز احياء؛ شماره نسخه: 1520/5

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عكسي ف: 4-338]

1534- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربي

ajvebat-ul masā'il-il fiqhīyya

محقق کرکی، علی بن حسین، 890 - 940 قمری

(1486 - 1534) alī ebn-e hoseyn, "mohaqqeq-e karakī,

پاسخ سوالات فقهی است که از محقق کرکی شده و او به آنها پاسخ داده است. این جواب ها به صورت کوتاه و فتوایی برگزار شده است. این مسائل در نسخه ها یکسان نیست در برخی 100 و در برخی 290 مساله گزارش شده است. محتملاً یک رساله نیست و تجميع پاسخهای محقق کرکی به مسائل شرعی است که توسط دیگران فراهم آورده شده و محتملاً چند گردآوری است.

برخی از سوالات چنین است: ما قول علماء الإسلام... فيمالوا اشترت زينب بستانا بالوصف الرافع للجهالة شرعا المعتبر في صحة البيع و سلمه اليها البايع قبل أن تسلم اليه الثمن و بقي في يدها مدة مديدة تتصرف فيه فلما طالبها الثمن امتنعت من الأداء و زعمت أن البيع باطل لصدوره قبل رؤيتها للمبيع فهل يكون الوصف المذكور كافيا في صحة البيع مغنيا عن رؤيتها للمبيع و يكون البيع المذكور محكوماً بصحته و لزومه على ذلك التقدير بحيث يلزمها اداء الثمن ام لاينوا مأجورين؛ ما قولهم فيما اذا كان محل التيمم نجسا ولم يكن تطهير (كذا) هل يجوز التيمم مع نجاسة ام لا، لو أوصى الميت بان بصلى عنه و لم يعين العقد انه اجارة او جعالة هل يكون للولى التخير في اخراجها بين عقد الاجارة و الجعالة ام لا؟ لو كان على اعضاء الوضوء عرق كثير نغسل الأعضاء بماء يجزم او يظن بانه لو لا العرق لما كفاه ذلك الماء هل يصح الوضوء مع ذلك ام لا.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2333

آغاز: بسمله، فتاویٰ نایب الامام ... ما يقول سيدنا العلامة ... في رجل له طاحونة؛ انجام: لا تصح صلاة المذكور و الله اعلم كتبه على بن عبدالعالي

خط: نسخ، كا: احمد بن علي بن عطاء الله حسيني جزايري، تا: ربيع الثاني 994ق؛ واقف: امير جبرئيل، تاريخ وقف: 1037؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 18ص، 15 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 21/1-35]

2. مشهد؛ رضوی، شماره نسخه: 2334

آغاز: بسمله، الحمد لله جامع الخلايق ليوم الاريب فيه و مخرج دقائق مانديه و ما نخفيه؛ انجام: و آن صرف غيره بنية الرجوع و الله اعلم - صورة خط المجيب عن هذه المسائل - بيده الفانية على بن عبد العالي ... اللهم آمين بآله الطاهرين

خط: نسخ، كا: احمد بن علي بن عطاء الله حسيني جزايري، تا: 994ق؛ واقف: امير جبرئيل، تاريخ وقف: 1037؛ كاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی 33گ، 15 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 21/1-36]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2333

آغاز: بسمله، لازال محروسا عن كل محذور مؤيدا بالتوفيق في كل الأمور، انجام: لاقتضاء المصلحة ذلك أن يصلي بحاله

خط: نسخ، كا: احمد بن علي بن عطاء الله حسيني جزايري، تا: ربيع الثاني 994ق؛ واقف: امير جبرئيل، تاريخ وقف: 1037؛ كاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی 20ص، 15 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 21/1-37]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6963/3

از صوم تا نکاح؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، 19 سطر (6×13)، قطع: ربعی، اندازه: 15×21سم [ف: 16-412]

5. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 5202/2-26/86

آغاز: هذه سؤالات واجوبة عن الحضرة الشيخ ... ماقول سيدنا العلامة مدظله على ساير الأنام في رجل له؛ انجام: وايضا لوباع ... فهل للبايع او لوارثه أن يدعى الغبن على ذلك المشتري ام لا وبينوا مثابين مأجورين له ذلك بشرطه والله اعلم

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج مشکی، 2گ، اندازه: 18×25سم [ف: 1-96]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10181/6

آغاز: بسمله الحمد لله جامع الخلايق ليوم لا ريب فيه ... و بعد فهذه مسائل واجوبة لرسائل صادرة عن ... الشيخ علي بن عبدالعالي ... مسألة هل يجب الاسماع في رد السلام؛ انجام: الجواب الظاهر انه يكفي التسليم ويكون اذنا فعليا.

خط: نسخ، كا: محمد علي بن محمد موسوی لاریجانی مازندرانی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، 21 سطر، اندازه: 10×18/5سم

1535- اجوبة المسائل الفقهية = المسائل المدنية الاولى / پاسخ پرسش ها / عربى

al-masā'il-ul fiqhīyya ajwibat-ul masā'il-il madanīyyāt al-uwlā

عاملى، حسن بن زين الدين، 959 - 1011 قمرى

ص: 876

(āmelī, hasan ebn-e zayn-od-dīn (1552 - 1603'

پاسخ های فتوایی کوتاهی است بر پرسش های سید محمد بن جویر حسینی و محمد ابن حسن بن شدقم مدنی و سید علی بن حسن بن شدقم مدنی که به سال های 1010 - 1011 نگاشته شده است. این مجموعه را سید زین الدین علی بن حسن بن شدقم در سه «فصل» به سال 1011 فراهم آورده است.

آغاز: احمد الله سبحانه علی جزیل نواله و عظیم نعمته و بعد فهذه مسائل منقوله بالمکاتبة عن الشيخ حسن بن الشهيد الاثني

انجام: هذا آخر ما جمع من فتاوی الشيخ حسن المتقدم ذكره تغمده الله تعالی برحمته

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6662/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ به خط ابن شدقم تصحیح و اضافه شده است؛ جلد: تیماج قهوه ای، 68 گ (81 پ-149 ر)، 19 سطر، اندازه: 21/5×14

سم [ف: 17-225]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2576/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای، 4 گ (47 ر - 50 پ)، اندازه: 18×12 سم [ف: 6-55]

1536 - اجوبة المسائل الفقهية = المسائل المدنیات الثانية / پاسخ پرسش ها / عربی

al-masā'il-ul fiqhīyya masā'il-il ajwibat-ul madanīyyāt at-tānīyya

عاملی، حسن بن زین الدین، 959 - 1011 قمری

(ameli, hasan-e-bn-e zayn-od-din (1552 - 1603

در پاسخ سید محمد بن جویر در مدینه درباره غیبت و سخن چینی.

[الذریعه 233/5]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1049/3

خط: نسخ، بی کا، تا: آغاز رجب 1053 ق؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میسن قهوه ای، 7 گ، 16 سطر، اندازه: 15×10 سم [ف: 5-227]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2576/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمہ، جلد: میٹن قہوہ ای، 3 گ (50 پ - 52 ر)، اندازہ: 12×18 سم [ف: 6-55]

1537 - اجوبۃ المسائل الفقهية = المسائل المدنیات الثلاث / فقه / عربی

al-masā'il-ul fiqhīyya ajwibat-ul masā'il-il madanīyyāt at-talāt

عاملی، حسن بن زین الدین، 959 - 1011 قمری

(ameli, hasan-e-bn-e zayn-od-din (1552 - 1603

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 199/5

خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن قاضی احسن، تا: دوشنبه 26 جمادی الاول 1030 ق؛ جلد: تیماج مشکى مجدول بدون مقوا عطف تیماج مشکى، 21 سطر، اندازہ: 15/5 × 20/5 سم [ف: 1-149]

1. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 106/13

آغاز: العبد الفقير إلى الله ... اودعه الله شكر نعمته يحمد الله تعالى على جزيل آلائه عموما ويشكر الله على خصوص ما من به على اخواننا المؤمنين

کا: زین العابدین گلپایگانی، بی تا؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، 7 گ (239 پ - 245 پ)، اندازہ: 15×22 سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 79]

1538 - اجوبۃ المسائل الفقهية / فقه / عربی

ajvebat-ul masā'il-il fiqhīyya

شیخ بهائی، محمد بن حسین، 953 - 1030 قمری

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

هفت مسئله فقہی با جوابهای آن

چاپ: تحقیق علی صد زائی خوئی، اصفهان مرکز تحقیقات رایانه ای

حوزه علمیه اصفهان 1387 (ضمن مجله میراث حوزه (اصفهان، دفتر پنجم) صص 353-359

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 660/28

خط نسخ، کا: اسدالله بن ظهیر الدین علی دوانی، تا قرن 11 [ف: 359]

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya = ajwibat-u masā'il-in Šattā

بحرانى، سليمان بن عبدالله، 1075؟ - 1121 قمرى

(bahrānī, soleymān-e-bn-e ‘abd-ol-lāh (1665 - 1710

مؤلف در این رساله از هفت سؤال فقهی جواب می گوید. این پاسخ ها فتوایی و برخی با اشاره به ادله آن است.

آغاز: مسألة: امرأتان ارضعت احدهما طفلا و الاخرى اخاه هل يصلح تناكح اولاد هاتين؟ الجواب: يجوز تناكح اولادهما اذ لا محرمية بينهم. امرأتان ارضعت احدهما طفلا و الاخرى اخاه هل يصلح تناكح اولادهما

انجام: و تردد شيخنا الشهيد في شرح الألفية في ذلك، هذا كما جرى به القلم مع تشويش البال

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 4902/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عباس بن حسن بن عباس بن محمد علی بلاغی نجفی، تا: 1157ق، جا: بهبهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج

ص: 877

قهوه ای بدون مقوا، 16 گ (42-58ر)، اندازه: 16×11 سم [ف: 13-7]

2. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 713/25

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی قم 194 [در فهرست این رساله معرفی نشده است؛ خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام مفتی بحرانی، بی تا؛ 8ص (384-392) [عکسی ف: 2-374]

3. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: 145

خط: نسخ، کا: عبداللح بن ناصر، تا: 16 ربیع الاول 1124ق، افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: محمد کاظم همدانی علی طلاب، تاریخ وقف: 1291ق؛ کاغذ: فرنگی، 17 سطر (10×14/5) تراثنا: س 6ش 1-120]

1540- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

فتونی اصفهانی، ابوالحسن بن محمد طاهر، - 1138 قمری

(1726 -) (fotūnī esfahānī, ab-ol-hasan ebn-e mohammad tāher)

پاسخ فتوایی به چند سؤال فقهی است، با اشاره بسیار مختصر به ادله آنها که در نجف اشرف نوشته شده است.

قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 494/10

آغاز: الداعي تحت قبة سيد الأوصياء ... المسائل التي كنتم كاتبها؛ انجام: هذا الذي نفهمه من كلمات ائمتنا صلوات الله عليهم، و الله اعلم

بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 1 گ (123-123ر)، اندازه: 12×17/5 سم [ف: 2-314]

1541- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

بحرانی، یوسف بن احمد، 1107 - 1186 قمری

(1696 - 1773) (bahrānī, yūsef ebn-e ahmad)

پاسخ کوتاه به پرسش هایی است فقهی. این پرسش ها به فارسی و بعضی پاسخ ها استدلالی و باقی آنها فتوایی و مختصر می باشد آغاز:

اللهم لك المحامد والممادح وإليك يصعد الكلم الطيب والعمل الصالح والصلوة والسلام على نبي الأمين

انجام: هذا ما سنحت به القريحة الجامدة بتراكم أهوال المصائب و تتابع طوارق النوائب و تشتت الأحوال و توزع البال

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3450/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن علی شوشتر، تا: 1172-1175ق،

جا: کربلا؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (25پ-31ر)، اندازه:

19×14/5 سم [ف: 9-242]

2. مشهد؛ مدرسه آیه الله خوئی؛ شماره نسخه: 229/2

بی کا، تا: قرن 12 [اوراق عتیق: 1-253]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10953/2

انجام: و حیثند فلا اشکال فی صححة الصلاة

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد هادی نصیری، بی تا؛ جلد: تیماج زرد بدون مقوا، 6گ (28پ-34ر)، 23 سطر، اندازه:

13×24/5 سم [ف: 27-361]

1542- اجوبة مسائل فقهية (1) / پاسخ پرسش ها، فقه / عربی

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

جواب میرزای قمی است به سؤال غلامرضا بن محمد علی آرنی کاشانی (1265ق) در این که اگر آب از بام خانه ای بر بام همسایه ریزد

یا شاخه درختان دیوار همسایه را فرا گیرد و سبیش معلوم نباشد آیا همسایه می تواند او را منع کند یا نه؟

آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 37/12

آغاز: يقول الفقير أقل الطلبة غلامرضا بن محمد علی الآرنی ما سألته المحقق المدقق الجیلانی سلمه الله و اجابني سؤال اذا رای أحدان

ماء سطحه یجری علی سطح اجاره و جذوعه علی حائطه و لا یدری سببه؛ انجام: فیهی متغایرة لصورة السؤال اذ هی فیما السند الحیض

بعد تحقیقها من الموضوع المعتاد و اعتیادها من فمها مع ان الحکم فیما ایضا مشکل.

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمد علی آرائی کاشانی، تا: با تاریخ 1228ق؛ جلد: گالینگور قرمز با عطف تیماج سرخ، 8ص (605 - 612)، 23 سطر، اندازه: 16×22سم [ف مخ: 87]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 262/12

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی فی: 1-305]

1543- اجوبه مسائل فقهیه (2) / پاسخ پرسش ها، فقه / عربی

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

جواب چند پرسش است که غلامرضا بن محمد علی آرائی کاشانی از میرزای قمی در تقلید میت و عمل به احتیاط و عدم رجوع به مجتهد و مسائلی در نماز پرسیده است.

ص: 878

آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 37/13

آغاز: اعلم يا أخي قد سألت عن المحقق المدقق الفاضل الكامل العالم العامل الباذل مولانا ميرزا ابوالقاسم الجيلاني في المتوطن في بلدة قم مسائل و اجابني عنها و اردت ان اضبط؛ انجام: بالجمله آن انفرادا او انفقاً له ام يجب الصبر الى ان يتبين المستحق بالوضع ... مات ام لم يمت او غير ... و الجواب أن المستفاد من الاخبار ان الحمل لا يرث الا مع انفصاله.

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمد علی آرانی کاشانی، تا: با تاریخ 1228ق؛ جلد: گالینگور قرمز با عطف تیماج سرخ، 6ص (613 - 618)، 23 سطر، اندازه: 16×22سم [ف مخ: 87]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 262/13

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی : 1-305]

1544- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربي

ajvebat-ul masa'il-il fihiyya

مختار گلپایگانی، احمد بن علی، ق 13 قمری

(moxtār-e golpāyganī, ahmad ebn-e 'alī (- 19c

پاسخ به مسأله های فقهی است که از مؤلف سؤال شده است.

این پاسخها فتوایی و بعضی از آنها استدلالی بسیار مفصل می باشد و از کتاب طهارت شروع شده تا مقداری از کتاب نکاح و طهارت و ایلاء و دوره فقه ناتمام مانده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... فقد سألتني جمع من الاخوان المتدينين عن أحوال جملة من المسائل الفقهية متفرقة

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3494/6

آغاز: برابر

خط نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 65 گ (114 پ - 179 پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 9-293]

1545- اجوبة مسائل فقهية / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-in fihiyya

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

تاریخ تألیف: 20 جمادی الثانی 1260ق

پاسخ به 12 پرسش فقهی و یک مسأله اعتقادی است. کرمانی فهرست این پرسش ها را آورده و گفته است که آن را در پاسخ آقا میرزا محمود نوه حاج محمد ابراهیم کلباسی نوشته است. در دیباچه نسخه در دست نام نواده کلباسی نیامده است و از پرسنده به «بعض الاخوان» یاد می کند.

چاپ: ضمن مجمع الرسائل، کرمان، 1354ق، ص 411

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 520/3

آغاز: بسمله. حمدله، صلوات. وبعد، فيقول العبد الأثيم الجاني كريم ابن ابراهيم الكرمانى، أن بعض الاخوان ... قد سألني عن بعض المسائل التي احتاج اليها في أمر دينه؛ انجام: ورحمة الله وبركاته. كتبه العبد الأثيم كريم بن ابراهيم وقد فرغ من تسويده يوم السبت العشرين من شهر ...

خط: نسخ خوش، کا: محمد بن محمد باقر حسینی، تا: 23 ذیقعدہ 1264ق؛ 32گ (129پ - 160پ) [ف: 1-77]

1546- اجوبة المسائل الفقهية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajvebat-ul masā'il-il fiqhīyya

حجت کوه کمری، محمد بن علی، 1310 - 1372 قمری

(hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e 'alī (1893 - 1953

پاسخ به پنجاه مسئله فقهی است که بعضی از دوستان پرسیده اند و مؤلف با استدلال و تفصیل به آنها پاسخ می گوید. فقط پاسخ سه مسأله نوشته شده و ناتمام مانده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... انه سألني بعض الاحباء خمسين مسألة من مسائل الفقه

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5468/1

آغاز: برابر؛ انجام: و هو لا ينافي ذلك كما صرح به جمع و سياطي تحقيق ذلك خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، بي تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، 10گ (1پ-10پ)، اندازه: 22×17/5 سم [ف: 14-251]

1547- اجوبة المسائل الفقهية / فقه / عربی

ajvebat-ul masā'il-il fiqhīyya

پاسخ به چند سؤال فقهی است که یکی از کسانی که در علم و عمل اهمیت داشته سؤال کرده و مؤلف به آنها مختصر و استدلالی پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الخلائق بحكمته و بدء خلقهم لا من شيء بقدرته و جعلهم مبينة لما يمكن بيانه من عظمته

انجام: و غيرهما من الاعمال المربوطة بعمل الغير حال الاقتداء به مدرك و دليلا و الله العالم و هو الحاكم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3621/2

آغاز و انجام: برابر خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ

ص: 879

1548- اجوبة مسائل فقهية / فقه / عربي

ajwibat-u masā'il-in fiqhīyya

پرسش هایی است تحت عناوین «ما قوله؟» با پاسخ آنها. در خصوص طهارت، نماز، ازدواج، وکالت، مشاهد مشرفه، عاریه، نجاست و دیگر احکام

آغاز: بسمله، ما قوله دام ظلّه في النورة هل يطهر بالماء القليل ام الا؟

انجام: و يجوز اخذه مع قصد التعريف ام لا يجوز مطلق الخ هو القطة من الحال ثم ان كان، تمت

1. تهران، ملک، شماره نسخه: 2706/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی لایی، 3 گ (48 پ-50 ر)، 14 و 18 سطر، اندازه: 13×18/6 سم [ف: 6-97]

2. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 188/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: عنابی ضربی دار، 3 ص، 29 سطر (9/5-22/5) [ف: 169]

« اجوبة مسائل فلسفية » المباحثات

1549- اجوبة المسائل الفلسفية = اجوبة مسائل متفرقة / فلسفه / عربي

ajwibat-ul masā'il-il falsafiyya = ajwibat-u masā'il-in mutifarraqa

فارابی، محمد بن محمد، 260؟ - 339 قمری

(fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951

درباره مساله های طبیعی، فلسفی و جز آن با عناوین «مسأله و سئل عن». شمار پرسش ها در نسخه های مختلف 32، 41، 42 و 43 آمده است و ظاهرا این کتاب را یکی از شاگردان فارابی مدون کرده است. نسخه چاپی محتوی 32 مسأله می باشد.

آغاز: مسألة سئل عن الألوان كيف يحدث في الأجسام وفي أي الأجسام يحدث فقال إنما يحدث في الأجسام التي هي بحسب الكون و

انجام: المشارك في علقته ليحكم له بمثل حكمك الذي اوجبته له العلة و هذا هو التمثيل بعينه

چاپ: در ليدن، سال 1890م، در الثمرة المرضية؛ قاهره، 1907م در المجموع المجموع للمعلم الثاني؛ حيدر آباد، سال 1931؛ بمبئی، 1937م؛ نیز با تحقيق الدكتور جعفر آل ياسين، در الأعمال الفلسفية، الجزء الاول (بيروت، دار المناهل: 1413هـ)

[دنا 279/1 (23 نسخه)؛ الذريعة 198/5 جوابات اثنتين و اربعين مسأله

حکمیة»؛ اعلام، 1731/2 - فارابی)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12388/14

آغاز: برابر؛ انجام: وان كان العاقل هو المعقول يسمى حضورياً و العقل البسيط الذي هو انحلال التفاصيل، يسمى عقلاً اقتدارياً.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 9؛ مصحح، کاغذ: شرقی، 2گ (199-198)، 30 سطر، اندازه: 15/5×8 سم [ف: 31-315]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 242/28

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، 4گی (95-98پ)، 24 تا 33 سطر

(12×22)، اندازه: 17/5×27 سم [ف: 145]

3. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 687/3

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 15گ (69پ-83پ)، 19 سطر (5/5×13)، اندازه: 10/5×20 سم [ف: 365]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5138/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ 2گ (123-124) [ف: 15-138]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11619/12

آغاز: برابر؛ انجام: فقال إن للجواهر مع الكيفية حالاً ما و هو لسكون الذي يتدي فيه من العدم الذي هو مقابل الصورة و ينتهي إلى الصورة بالقبول.

تا مسأله دهم را دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد نصیر فرزند ملا حسن، بالانکابی جیلانی، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی، 2گ (77-78)، 22

سطر، اندازه: 6×15 سم [ف: 29-372]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1792/9 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: با تاریخ دوشنبه 23 رجب 1317؛ 24 ص (155-178) [عکسی: 1-12]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4694/38

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: عبدالقادر اردوبادی، تا: ربیع الأول 1021ق، جا: شیراز؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه ضریبی، 8 گ (237پ-245ر)، 23 سطر، اندازه: 12×22/3 سم [ف: 8-49]

8. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 346/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1048ق؛ جلد: تیماج عنایی، 6 گ (پ - 6پ)، اندازه: 9×19 سم [ف: 1-249] و [پیش تر در دو جای دیگر معرفی شده: نشریه: 4-478 (باش 29 دانشکده ادبیات و نشریه: 11-935 (باش 280)]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 2508/1 - ف و 4562ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-706 و 3-72]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 286/87

ص: 880

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: 1072ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج مشکی، 6گ (402ر - 407ر)، 27 سطر، اندازه: 18×27/5سم [میراث شهاب: 42-156]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1255/34

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعت طبسی، تا: 1091ق، کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، 16ص (273-288)، 25 سطر [سنا - ف: 2-192] 11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9309/7

خط نسخ، بی کا، تا: 10 شوال 1092ق؛ جلد: تیماج مشکی، 12گ

(55پ-66ر)، 18 سطر، اندازه: 14×20/5سم [ف: 24-104]

12. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6853/15 - 35/33

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدرحیم قزوینی، تا: دوشنبه 26 صفر 1102ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج دورو، 6گ، 25 سطر، اندازه: 15/5×29سم [اف: 1-104] 13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3445/6

خط: نستعلیق، کا: مهر علی تبریزی، تا: شعبان 1251ق؛ جلد: تیماج

مشکی 6گ (167ر-173ر)، اندازه: 14×21سم [ف: 9-236]

14. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6862/15

آغاز و انجام: برابر

دارای 32 مسأله؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالله افندی، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سبز، 11گی (53ر-63ر)، اندازه: 12×18سم [ف: 18-55] 15. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 1216/35

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 10ص (185-194) [ف: 5-561]

16. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2912/74

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ 4گ (230-233پ) [ف: 5-561]

17. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 4752/11

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا، قطع: ربعی [رشت و همدان -

ف: 1542]

18. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: 89/1

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، بی تا [ف: 131]

19. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10704/5

آغاز: برابر؛ انجام: و انه هو الذي يشوقه الكل من ذوی الفهم و الحسن و الشیء حده عكس ذلك.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور سیاه با عطف تیماج سبز، 11ص (49-59)، اندازه: 13×22سم [ف: 33/1-177]

20. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 5029/5 ف

بی کا، بی تا [فیلم ها - ف: 3-124]

21. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 240/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 8گی (31پ-38 ر) [ف: 3-224]

22. رشت؛ ملی؛ شماره نسخه: 65/16ر

بی کا، بی تا [نشریه: 5-390]

23. رشت؛ ملی؛ شماره نسخه: 65/19ر

دنباله المسائل المتفرقة؛ بی کا، بی تا [نشریه: 5-390]

1550- اجوبة المسائل الفلسفية / فلسفه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il falsafīyya

پاسخ به چند سؤال فلسفی است که یکی از فضلا در اعتراض به آرای شیخ ابوالبرکات در کتاب «المعتبر» و دیگران مطرح ساخته و آنها را به مؤلف رساله حاضر عرضه داشته و از او طلب پاسخی در رفع آن مشکلات نموده است و لذا مؤلف رساله حاضر به جواب آنها پرداخته است. عناوین مسایل موجود در نسخه حاضر چنین است: 1. في اثبات أن الجسم مركب من الهيولى والصورة؛ 2. في تناهي الأبعاد؛ 3. في أن النفس ليس بمزاج؛ 4. في القوى المدركة وتفصيلها؛ 5. في تجريد نفس الناطقة

مؤلف که نام آن معلوم نشد، در جایی دیگر از کتاب دیگرش چنین یاد می کند: «... في هذا الباب شكوك كثيرة ذكرناها في كتابنا الكبير». هم چنین از «اشارات» شیخ الرئيس و الفاضل الشارح و قاضي عمر الساوی نقل می کند. نام دقیق رساله و مؤلف آن به دست نیامد. گفتنی است قاضی سهلان ساوی رساله ای در رد ابو البرکات دارد موسوم به «نهج التقديس».

آغاز: بسملة. الله ولي التوفيق الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات و برحمته تعم البركات و الصلوة على محمد المؤيد بقواطع المعجزات و لوامع الحجج و البيّنات و على آله و أصحابه المخصوص من عند الله بمزية الكرامات

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16022

آغاز: برابر؛ انجام: عن تلك الاجسام و اما الشعور بكونه هو العين كان مثل ذلك ... موجب ان يكون ...

خط: نستعلیق کم نقطه، بی کا، تا: قرن 9، افتادگی: انجام؛ مصحح، رکابه دار؛ جلد: تیماج فرنگی، 20 گ ، 30 سطر، قطع: پالتویی، اندازه: 8×20/5 سم [ف: 44-203]

1551- اجوبة مسائل الفلسفية / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-il falsafīyya

پرسش و پاسخی است فلسفی درباره ماهیت آتش که در چهار بند جواب داده می شود. گویا چندین مسأله بوده است. نام پرسنده و پاسخ دهنده معلوم نشد.

آغاز: بسملة. أما الجواب عن المسائل التي آثرت أن تعرف ما

ص: 881

عندي فيها، فانا اذكره على ما أنا عليه من تقسيم الفكر. المسئلة الأولى على ما أورده السائل بلفظه قال: أن النار جوهر لانها مركبة من هيولا و صورة ... الجواب ...

انجام: و اكثرته معرفته من جهتين، و ارجوا ان يكون كافياً. و الله يعلم تمت

همانند: 1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 634/14

آغاز: برابر

خط: نستعليق، بی کا، تا: 1043ق؛ 31 سطر، قطع: بياضی، اندازه: 18×31 سم [ف: 2-397]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 7208/22

آغاز: برابر

خط: نستعليق، کا: محمد مومن یزدی، تا: 1051ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی لایی بالولا، 102گ (148ر - 250ر)، ابعاد متن: 12/5×6، قطع: ربعی، اندازه: 20×12 سم [ف: 16-489]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4693/33

آغاز: برابر؛ انجام: و اكثرته معرفته من جهتين، و ارجوا ان يكون كافياً. و الله يعلم تمت

تنها یک مسئله را دارد؛ خط: شکسته نستعليق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میسن سیاه، 2گ (97ر - 98ر)، اندازه: 13/7 × 25/5 سم [ف: 8-39]

« اجوبة مسائل في اصابة العين » العينية

1552 - اجوبة مسائل في الامامة = الإمامة / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-in fi-l imāma

قاسمی، حمیدان بن یحیی، ق6 قمری

(- 12c) (qāsemī, hamīdān ebn-e yahyā)

پاسخ چند اعتراض است پیرامون معجزات و برتری حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) بر دیگران و گویا این معترض پاسخها را رد کرده و حمیدان برای مرتبه دوم گفته های او را پاسخ می گوید.

آغاز: سألت تغمدا الله و ایاک بتوفیقه و أرشدنا الی سلوک منهاج الحق و طریقہ و جعلنا ممن استضاء بنور العلم في ظلمات الجهل.

انجام: و معرفة بقصور الدراع في الخوض في مثل هذا الشأن و آن كان قد بيد الائمة الاعلام و آباننا عليهم السلام.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7407/14

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم بن حسین الداعی، تا: 1336ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 6گ (178پ-183پ)، اندازه: 25x17سم [ف: 208-19]

1553- اجوبة مسائل في التوحيد / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in fi-tawhīd

عیانی، حسین بن قاسم، 384 - 404 قمری

(ayānī, hoseyn ebn-e qāsem (995 - 1014'

پاسخ به چهار پرسش است درباره: فائده تکرار نظر در اثبات صانع؛ فرق بین قادر و عالم از صفات الهی؛ فرق بین وصف و صفت در مسائل توحید؛ مفارقت ذات باری تعالی از ذوات دیگر.

آغاز: الأولى سؤالهم عن النظر في اثبات الصانع تعالي هل يحصل به العلم أنه قادر و عالم فما الفائدة في تکرار النظر.

انجام: و كذلك السؤال عن الفرق بين المقتضى و العلة و الحكم و المتحد و الأزلي و قس على ذلك.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7407/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم بن حسین الداعی، تا: 1336ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (156پ-158ر)، اندازه: 25x17سم [ف: 207-19]

1554- اجوبة المسائل في حديث: «أخبرني عن خمسة...» / شرح حديث، پاسخ پرسش ها / عربی

axbir-nī'an xamsat-in: «ajwibat-ul masā'il fī hadīt: (...

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ به سؤالی یکی از شاگردان احسائی است پیرامون حدیث نبوی «سئل عبد السلام عن النبي (عليه السلام) قال أخبرني عن خمسة

خلقها الله تعالى بيده فقال (عليه السلام): خمسة خلقها بيده وهي جنة عدن و شجرة طوبى غرسها بيده و صور صورة آدم بيده و بني المساء بيده و كتب الألواح لموسى بيده قال: صدقت يا محمد» از وى پرسیده، در این رساله شرح و توضیح داده است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق آدم على صورته و اسكنه في جنة عدن... و بعد... قد سألتني و لدى الروحاني لاطالب للاسرار اللاهوتية و الرفض للأجسام الناسوتية و التارك للدنيا الدنية التي حبها رأس كل خطيئة أن اشرح الحديث الذي صدر من معدن النبوة

انجام: و يسمع كلامه منطوقاً في غاية الجودة و الفصاحة او صحيفة مكتوبة فالشخص هو الملك النازل للوحي الإلهي و الكلام كلام الله و الكتاب كتابه فهذا التحقيق الرشيق ظهر معنى كتب الألواح لموسى تأمل تجده و الله هو العالم [فهرست كتب... احسائي، ص 85]

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای عطف تیماج، 4 ص (140-144)، اندازه:

15x20سم [ف: 37-76]

1555- اجوبة المسائل في حديث: «المؤمن افضل من الملائكة و غيره» / كلام و اعتقادات / عربي

«ajwibat-ul masa'il fi hadit: «al-mu'min-u ardal-u min al malā'ika wa gayr-ih

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ به چهار پرسش اعتقادی است که سؤال کننده مشخص نشده است: 1. استفسار از معنی حدیث: «ان المؤمن افضل من الملائكة (...»؛ 2. استفسار از چرایی اثبات صفات کمال؛ 3. آیا جن در تکالیف با انسان همانند است؛ 4. سؤال از تفسیر آیه: سنقروک فلا تنسی

[فهرست کتب ... احسائی، ص 85]

قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 483/3

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا قهوه ای عطف مشکى، 1گ (3-3ر)، اندازه: 15×21سم [ف: 1-409]

1556- اجوبة المسائل في الفرق بين المبدأ و المشتق في الوضع / فلسفه احكام / عربي

ajwibat-ul masā'il fi-l farq bayn-il mabda' wa-l muštaqq fi-l wad

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

ظاهراً پاسخ به سه پرسش است که نام سائل در متن نیامده است. سؤالات عبارت است از: ما الفرق بين المبدأ و المشتق في اصل الوضع، الوجود هو الموجود بعينه، كيفية اشتراك الوجود.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... قال سلمه الله تعالى ما الفرق بين المبدأ و المشتق في اصل الوضع أقول أن ما يعرف بمطلق توسط اللفظ انجام: فلا- محذور في اطلاق الاشتراك المعنوي اذ يكفي فيه ادنى المشاركة في الأغلب حاصله فمن نفي الاشتراك هنا و فقد اخطاء الصواب

[فهرست کتب ... احسائی، ص 85]

1. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3170/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ 4 گ (64-68 پ)، 25 سطر، اندازه: 15/5

× 22/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-44]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23144

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 [رایانه]

3. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 398/5

آغاز: برابر؛ انجام: اکتبوا علی ذیل قرآنکم لتعرفوا و تامنوا من الزلل و الخطا. الحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ، کا: عبدالله، بی تا، جا: نجف اشرف؛ پیش از آن: 1. فائده در عدم قدرت بر اثبات نعت و صفت و ... برای خدا، 2. شبهه اکل و ماکول؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی بدون مقوا، 22 گ (62 پ-84 پ)، اندازه: 21/5×16 سم [ف: 1-376]

4. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 3028/7

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز، 4 گ (153 پ-156 ر)، 30 سطر، اندازه: 31×21 سم [ف: 6-191]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/24

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 4 ص (286-290)، 30 سطر (21×9/5)، اندازه: 29/5×18 سم [ف: 8-233]

6. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی،

5گ (61پ-66ر)، 19 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 2-278]

7. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 172/5

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی [ف: 274]

8. مشهد، شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 850/6

آغاز: برابر؛ انجام: بحیث لا یكون علی من عرفه عطاء و لا کدر و الحمد لله رب العالمین

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: چرم زرد، 5گ (63پ -

68پ)، اندازه: 15×21سم (مؤید: 2-286)

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9965/3

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی، 19 سطر، اندازه: 16×22سم [ف: 11-364]

1557- اجوبة المسائل في الوقف / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il fi-l waqf = al-waqf

عاملی اصفهانی، محمد بن صالح، - 1263 قمری

(- 1847' amelī esfahānī, mohammad ebn-e sāleh)

مختصری است استدلالی با عناوین «سؤال و جواب» در مبحث وقف.

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 13251

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: محرم 1234ق؛ کاغذ: آبی و شکری، جلد: تیماج قهوه ای، 14 گ، 20 سطر، اندازه:

17/3×10/3 سم [ف: 20-27]

ص: 883

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 252/15

آغاز: بسمله ... احمد من بيده الفرض و البسط و القبض من حكم بالاعدل و عاد في الفصل بالفضل حمد شاکر معروفه

در فهرست این رساله به فیض کاشانی نسبت داده شده است که نباید صحیح باشد و به استناد نسخه آستان قدس (20: 27) مؤلف تغییر یافت؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی، تا: 1295ق؛ جلد: تیماج مشکى مجدول، اندازه: 11×18سم (ف: 1-225)

« اجوبة مسائل قاضي القضاء هرات » كيفية صدور الموجود

1558- اجوبة مسائل القراچه داغی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il qarāde-dāqi

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: سه شنبه 29 صفر 1276ق

پاسخ به چهار سؤال اعتقادی فلسفی است که میرزا جعفر فرزند میرزا رضی قراچه داغی تقدیم داشته و کرمانی به آنها پاسخ گفته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد أرسل الی جناب الاکرم و الملاذ الافخم صاحب المکارم و المفخر

انجام: فیستمدیها و یمدها بها و منها و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4816/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن علی اکبر شیرازی، تا: رجب 1276ق؛ جلد: تیماج مشکى، 12گ (135پ - 147ر)، 16 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 13-18]

2. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 134/3

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکى ضربی مقوایی، 5گ (61ر - 65پ)، 17 سطر (9/5×16)، اندازه: 13×21سم [ف: 243]

« اجوبة المسائل القطيفية » جواب مسائل السيد حسين القطيفي

1559- اجوبة المسائل القطيفية / كلام و اعتقادات

ajwibat-ul masā'il-il qatīfīya

احسائي، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمرى

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

چاپ: دارالسلطنه تبريز، سنگى، 1273ق، رحلى (جوامع الكلم:

ج 1، قسم 2، صص 114-147، 147-150، 150-155، 155-164،

164-166.

[الذريعة 230/5؛ فهرست كتب مشايخ 66؛ مكتبة امير المومنين 51/1]

1. قم: فيضيه؛ شماره نسخه: 2051/1

خط: نستعليق، بى كا، تا: پنج شنبه 26 رجب 1232ق؛ 60گ (1 - 61)، اندازه: 15x10سم اف: 3-172]

2. قم: فيضيه؛ شماره نسخه: 1831/1

بى كا، بى تا؛ اندازه: 15x11سم [ف: 3-138]

1560- اجوبة المسائل القونوي = المفاوضات = المفصحة / فلسفه / عربى - فارسى

ajwibat-ul masā'il-il qūnawī = al-mufāwidāt = al mufṣihat

نصير الدين طوسى، محمد بن محمد، 597-672 قمرى

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

وابسته به: اسئلة القونوي عن الطوسى = مسائل القونوي = المفاوضات؛ صدرالدين قونوي، محمد بن اسحاق (607-673) ابوالمعالي صدرالدين محمد بن اسحق قونوي عارف شافعي (673) نامه اى به خواجه نصير نوشت و ضمن ارسال رساله خود به نام «الرسالة المفصحة عن منتهى الافكار ... براى اظهار نظر خواجه، دوازده مجموعه سؤال از او كرد و درخواست كرد كه آنها را پاسخ دهد. سوالات قونوي از اين قرار اند: 1. وجود الواجب عين ماهيته ام امر زائد؟؛ 2. الماهيات الممكنة مجعولة أو غير مجعولة؟؛ 3. هل الوجود العام المشترك من جملة الممكنات ام لا؟؛ 4. الواحد لا يصدر عنه الا الواحد؛ 5. النفس الإنساني، اثباتها و تجريدها و تدبيرها؛ 6. عدة المسائل عن الاجسام و الافلاك؟؛ 7. ماهية لذات روحانية؟؛ 8. ما حقيقة الفيض الصادر من الحق؟؛ 9. مسألة تسلسل علل موجودة غير منتهية إلى غاية؛ 10. كيف النسب غير متناهية بين الموجودات ناشئة من الموجودات المتناهية؟؛ 11. الجوهر لا يبطل ببطلان كيفية من

کیفیاته؟؟ کیف بحلول الصورة في الهيولى صارتا جسما و قبلتا القسمة؟

مجموعه مکاتبات قونوی و خواجه عبارت است از: 1. نامه عربی فارسی قونوی به خواجه؛ 2. رساله «منتهی الافکار» قونوی که برای خواجه ضمن همین نامه ارسال شده؛ 3. متن سؤالات قونوی از خواجه که شامل دوازده مسأله است که برخی دارای عنوان و شماره است و برخی ضمن مسائل در پایان آمده است؛ 4. نامه خواجه به قونوی که این نامه عربی و فارسی است و در پاسخ متن اول قونوی پس از دریافت نامه او نوشته است و همچون دیباچه ای است بر پاسخهای او به قونوی؛ 5. متن پاسخ خواجه به سؤالات قونوی؛ 6. پاسخ قونوی به خواجه که با عنوان

ص: 884

«الرسالة الهادية» معروف است.

این چند قسمت در نسخه های متفاوت و ناهمگون آمده است.

متن نامه عربی فارسی قنوی به خواجه و خواجه به قنوی و تعابیر آنها نسبت به یکدیگر جالب توجه است. سؤالات قنوی که جنبه فلسفی و بعضاً عرفانی دارد و همچنین رساله قنوی که ضمیمه نامه او به خواجه بوده و رنگ و بوی کاملاً عرفانی دارد و همچنین آخرین پاسخ قنوی به خواجه این مجموعه را اعتبار ویژه بخشیده است. در برخی از نسخه ها متن رساله «منتهی الأفكار» نیز موجود است و در برخی فقط سؤالات و پاسخ خواجه آمده است. این مکاتبات به عنوان رساله «مفاوضات» یا «اجوبة المسائل» یا «الأجوبة النصيرية» نیز خوانده شده است.

آغاز: (آغاز نامه قنوی): بسمله الداعی المخلص الفقير محمد بن اسحاق. ما زال سمعی يعي من طيب ذكر ك ما XX يزري على الروض غب العارض الهتن / حتى حلت حمى قلبي ولا- عجب XX فرب ساع الى قلب من الاذن. كوش ايام و ليالى به استماع مآثر و معالی مجلس عالی خواجه معظم

(آغاز رساله منتهی الافكار): بسمله. الحمد لله المنعم على الصفوة من عباده بمزية الاجتباء الباذل لهم جزيل المنح و سوابغ النعماء الذي اخرجهم من باطن الوجود الالهی العلمي الوحدانی و الظلام العدمي الامكاني الى عرصة الوجود العيني ... و بعد فلما كان الناس بمقتضى القسمة القلية و الاخبارات الالهية

(آغاز سؤالات قنوی از طوسی): و بعد فهذه بعض المسائل التي كان قديماً قد اعتاص على الداعی ... هل ثبت عندكم ان وجود واجب الوجود امر زائد على حقيقته ام وجوده عين ماهيته و ان ليست له حقيقة وراء الوجود؟ و ما البرهان الموضح تحقيق ذلك؟

(آغاز نامه طوسی به قنوی): آتانی كتاب ما اراه مشابها XX بغير كتاب الله من سائر الكتب / اتی من امام نورالله قلبه XX و صير مرفوعا ادى سره الحجب. خطاب عالی مولانا الأعظم هادی الأمم كاشف الظلم صدر الملة و الدين ... به خادم دعا و ناشر ثنا، مرید صادق و مستفید عاشق محمد طوسی رسید بوسیده و بر سر و چشم نهاد و گفت: از نامه تو ملك جهان یافت دلم XX و ز لفظ تو عمر جاوردان یافت دلم

(آغاز پاسخ طوسی به قنوی): بسمله. الحمد لله الذي نصب في كل زمان هاديا للخلق إلى الطريق القويم و مرشدا لهم الى الصراط المستقيم ... و بعث ما سنع له الي مابه الشريف و جنباه المنيف ... فان وقع موقع الارتضاء استسعد بذلك خادم الدعاء و الافعذره مستغن عن الايراد و الاصدار و قصور فهمه غير ممكن أن يتدراك بالاعتذار. فاقول: اما صدر الكتاب فمشمتمل على فوائد من كل فن لا يحصى و مسائل جنس الغاية القصيا ... انقيادا الامره و امثالاً لحكمه فاقول و بالله التوفيق و اليه انتهاء الطريق. قوله ادام الله ايامه هل ثبت عندكم ... اقول: اما البرهان الموضح تحقيق كون وجوده عين ماهيته و أن ليست له حقيقة وراء الوجود

(آغاز رساله هاديه): بسمله. الحمد لله الذي ابان بمستقرات الهمم

مراتب علم اليقين و عينه و حقه و درجاته و اوضح بسكون قلق الطالبين الى منتهى شأو نفوسهم تفاوت حصص عقولهم و اختلاف رتب حقائهم في منازل معرفته...

انجام كتاب: (انجام نامه قنوی): آنچه درون مبارك را در آن باب سانح گشته و صحت و فساد آن به برهان واضح شده به حکم کرم اعلام

فرمايند چه اين تفضل مثمر ثناء عاجل و ثواب آجل خواهد بود و الله خير معين. پيوسته آن جناب عالي مقصد ارباب حاجات و مصدر اجناس فضائل و انواع خيرات باد. والسلام معاد عليه و رحمة الله.

(انجام رساله قونوی:) و هذا احد الموجبات لإنفاذ هذا الإبرام و ترجيح الإقدام عليه بعد الإحجام؛ رجاء للفوز بهذا المرام. و السلام.

(انجام سؤالات قونوی از خواجه:) الهيولى المجردة لا تقبل القسمة عقلا و هكذا الصورة فكيف بحلول الصورة في الهيولى صارتا جسما و قبلتا القسمة؟ .. بل بالتبعية لما له وجود محقق كما سبقت الإشارة اليه في الاسئلة و الأجوبة تمت الاسئلة بعون الله و حسن توفيقه.

(انجام نامه طوسی به قونوی:) کمال را مقتضى در اکمال اين چنين ناقصان داراد هميشه، بحق حقه. فهذا ما خطر ببال داعيه و مستفيدة و المشتاق الى خدمته و مریده في هذه المباحث تأملا، و اذا تشرف بنظر مولانا و مفیده و المفاض عليه انواع السعادة فان سنح له عليه كلام و اشارة بذلك لم يكن من انعام العام و كرمه العميم بغريب و الله تعالى مريم ظله على طالبي الكمال و يسبغ عليه فيضه الذي لا يزال انه لطيف مجيب. و الحمد لله ذي الجود الفايض و الكرم العام و صلى الله على محمد خير الأنام و آله الكرام.

(انجام پاسخ طوسی به قونوی:) و ما يكون تبعا لماله وجود محقق ربما يكون سببا لشيئ آخر له وجود محقق كما أن محاذاة الأرض للشمس التي هي نسبة تتبعهما اضاءة الأرض من الشمس التي لها وجود محقق مسخن للأرض. و الله اعلم بالصواب

(انجام رساله هادييه:) و الله سبحانه يزيل بنور ارشاده ظلم

الشكوك الدوامس و يبقية ركننا يلجأ اليه و يعول في كشف كل معضلة عليه و السلام معاد عليه و حسبنا الله و نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير تم. چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی، در اجوبة المسائل النصيرية (تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: 1383) الذريعة 312/21؛ احوال و آثار خواجه نصير 498-502 و 488-493 که در ضمن آن متن نامه و جواب آن، به چاپ رسیده است؛ دنا 280/1

(37 نسخه)

شرح و حواشی:

1- اجوبة المسائل القونوي = المفاوضات = المفصحة؛ نصير الدين

طوسی، محمد بن محمد (597-672)

2- الرسالة الهادية = پاسخ قونوی به طوسی؛ صدرالدين قونوی،

ص: 885

محمد بن اسحاق (607-673)

3- اسئلة القونوي عن الطوسي = مسائل القونوي = المفاوضات؛

صدرالدين قونوي، محمد بن اسحاق (607-673)

4- الرسالة المفصحة = المفاوضات؛ صدرالدين قونوي، محمد بن

اسحاق (607-673)

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1022/9

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به

قونوی

نامه صدرالدين قونوی به خواجه نصير همراه با سؤالات اوست از خواجه و پاسخ خواجه به او؛ خط: نسخ، کا: سيد حيدر آملی، تا: غره ربيع الاول 762ق، جا: بغداد مدرسه غرويه؛ درگ 172 دو گفتار است درباره تأويل آيه نور به خردهای گوناگون (هيولانی، بالملکه، بالفعل، مستفاد، فياض)؛ 24گ (148پ-171 ر) [ف: 3-187]

2. تبريز؛ خادم حسيني؛ شماره نسخه: 6/1

آغاز: برابر با آغاز پاسخ طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی.

در فهرست با عنوان: «الاسئلة و الاجوبة»؛ خط: نسخ، کا: عليشاه بن مهدي شيخاني، تا: 891ق؛ جلد: تيماج فهوه ای ضربی مجدول، 25گ (1-25)، 17 سطر، اندازه: 13x17/5 سم [اوراق عتيق: 1-84]

3. مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه: 557/4

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام پاسخ طوسی به قونوی شامل سؤالات قونوی و پاسخهای طوسی؛ خط: نستعلیق، کا: حسين بن حسيني، تا: 918ق؛ کاغذ حنایی؛ جلد: تيماج عنابی لایه ای، 27گ، 15 سطر (1386)، قطع: ربعی، اندازه: 13x18/5 سم [ف: 1-489]

4. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 352/3 - عکسی

آغاز: برابر با آغاز پاسخ طوسی به قونوی، انجام: برابر با انجام پاسخ طوسی به قونوی

اصل نسخه: اسعد افندی ش 3717؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: مصطفی بن محمد واداری، تا: 955ق، جا: قسطنطنیه؛ 24ص (59 - 82) [عکسی ف: 2-10] تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 550/3 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-497]

5. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 250816

خط: نستعلیق شکسته بی نقطه، بی کا، تا: 22 صفر 1020ق؛ بی دیباچه؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ فرنگی عطف و گوشه میشن تریاکی، 8 گ (63پ-70پ)، 23 سطر، اندازه: 19×10سم [ف: 6-28]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 10693/4

آغاز: برابر با آغاز نامه طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن جلال الدین محمد قاشانی، تا: 10 رمضان 1027ق؛ جلد: تیماج سرخ عطف و سجاف تیماج قهوه ای، 20 گ (112پ - 131ر)، 14 سطر (13/5×7/5)، اندازه: 20×12/5سم [ف: 20-201]

7. تهران؛ دانشگاه، شماره نسخه: 2681

خط: نسخ، کا: محد صادق بن محمد علی سرکانی، تا: سه شنبه 16 ربیع الثانی 1028ق؛ جدول مشکی وزرد؛ تملک: عبدالعالی اسماعیل بن شیخ ابراهیم در رجب 1131، نورالدین علی میسی عاملی حلی مورخ 1040، محمد مؤمن بن شمس الدین محمد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی، 49گی، 12 سطر (1789)، اندازه: 25/5×16سم [ف: 10-1570]

8. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 259/14

پرسش های قونوی از طوسی با پاسخ او (افتاده)؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1073ق (نشریه: 2-99)

9. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 293/3

پاسخ طوسی به قونوی؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1074ق؛ کاغذ:

سپاهانی [نشریه: 11-938]

10. تهران؛ ملک، شماره نسخه: 1635/4

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1080ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی سیر، وگ (212ر - 221ر)، 20 سطر، اندازه: 18×10سم [ف: 5-317] 11. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 42/3

پاسخ طوسی به قونوی؛ کاتب: تویسرکانی، تا: 31 محرم 1085ق

[نشریه: 5-305]

12. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 847/4

آغاز: هذه اسؤلة كتب بها العارف الرباني الشيخ صدر الدين القونوي الى مفخر العلما و الحكمما خواجه نصير الدين الطوسي قدس الله ارواحهما- فاجاب عنها المولى خواجه نصير الدين. بسملة المسئلة الأولى: هل ثبت عندكم أن وجود واجب الوجود امر زايد على حقيقته ام وجوده عين مهيته؛ انجام: فواجب لانها لو كانت على طباعها لكانت أمكنتها و حركتها قسريه و القسري لا يدوم ... والذي اورده مریده و مستفیده ما وجد منها منسوباً حجة و برهان

خط: نسخ، كان على اكبر، تا: 1091 تا 1092ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه ای، 14گ (حاشیه 54-57ر و متن و حاشیه 57پ - 67پ)، اندازه: 10×17 سم [میراث اسلامی: دفتر نهم -97]ا

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 157016

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-402]

13. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/16

آغاز: برابر با آغاز نامه طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

شامل پرسش قونوی و پاسخ خواجه؛ خط: نستعلیق ریز، کا: نصیر الدین محمد رضوی (شاگرد آقا حسین خوانساری)، تا: بین سال های 1064 الی 1096 ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی

ص: 886

مقوایی درون سرخ با لولا، گ (62 پ-64)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی، اندازه: 31×20 سم [ف: 16-338]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/15

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-170]

14. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/54

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی شامل، نامه اول فارسی و عربی و سؤالات قونوی و پاسخ خواجه؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سرلوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 16 گ (241-257)، 24 سطر (10×20)، اندازه:

17×27 سم [رشت و همدان - ف: 1476]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5283/76

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

شامل نامه قونوی و پاسخ طوسی؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن

11، 7 گ (192 ر - 199 ر) [ف: 16-200]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 369/16

پاسخ به قونوی؛ کا: عین علی، تا: قرن 11؛ مجدول به زر و لاجورد؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: تیماج قهوه ای مقوایی نو، 16 ص (443-

458)، 25 سطر (9×19)، اندازه: 15×26 سم [سنا - ف: 1-203]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11070/3

آغاز: برابر با آغاز پرسش قونوی از طوسی؛ انجام: برابر با انجام پاسخ طوسی به قونوی

پرسش و پاسخ ها در این نسخه مجزا از یکدیگر آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد حسن، تویسرکانی، تا: 1118 ق؛

مصصح، دارای حواشی با نشان «ظم»؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، 24 گ (20-43)، 15 سطر، اندازه: 12×15/5 سم [ف: 28-99]

18. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 502/2 ف و 687612-عکس

نسخه اصل: بشیر آغاش 355؛ در 1158 از آن بشیر آغا بوده است و به گواهی مفتش اوقاف الحرمین وقف کرده است؛ خط: نستعلیق،

بی کا، بی تا؛ 13 گ (36-49)، 15 سطر (فیلم ها - ف: 1 493 و ف: 3-263)

19. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 293/62

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی 5 گ (186 ر - 1190)، 24 سطر (5/12 × 5/18)، اندازه:

20. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 2787/13

آغاز: برابر با آغاز نامه طوسی به قونوی، انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

پاسخ به قونوی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: شهاب الدین حسین بن ناصرالدین حسین حسنی حسینی جعفری دیباجی، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، 3 گ (55-58 پ)، ابعاد متن:

20×10/5، اندازه: 14/5 × 22/5 سم [ف: 13-274]

21. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11110/7

آغاز: ... و هذا المفهوم من حيث انه هو مع قطع النظر .. المسئلة الثانية: هل المهيئات الممكنة مجعولة او غير مجعولة؛ انجام: قوله مسئلة الانسان في هذه الشاة الخ، اقول ان الحكماء تفحصوا عن ماهية اللذة ... و اما اللذات الحسية و الرکالة و الخيالية فوجدوها ناقصة زائلة مضمحلة اذا ...

شامل پرسش های قونوی و پاسخ های طوسی همراه با مقدمه طوسی به زبان فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالکریم تفرشی، تا: 1274ق، افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، از برگ 29 تا 34 یک کتاب عرفانی است که مؤلف و نام کتاب مشخص نیست و 1 برگ از رسائل احسائی و چند برگ از یک رساله فارسی عرفانی پیرامون نفس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج، 7 گ (22-28)، 29 سطر (11/5 × 16/5)، اندازه: 22×17/5 سم [ف: 28-168]

22. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 4786/3

آغاز: برابر با آغاز پاسخ طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

خط: نسخ، بی کا، تا: 1285ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 25 گ (30 پ - 55 پ)، 16 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 12-351] 23. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 10317/2

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

خط: نسخ، کا: نصرت حبیب، تا: 1301ق؛ خط نسخ 10 سطری و ضمیمه 14 سطری، ذیل برگ آخر دوازده امام به خط شکسته آمده است: «جناب سلاله السادات ارسطوی زمان بقراط دوران آقا سید ابو تراب طیب داخل مریضخانه مبارکه دولتی این نسخه شریفه را مرحمت فرموده عالمجاه آقا میرزا عباس تحریر نمودند ... حررها نصرت طیب پنجم شهر جمادی الثانی 1301»؛ کاغذ: آهارمهره نخودی و ضمیمه نخودی فرنگی، جلد: مقوا، 42 گ، 10 سطر، اندازه: 22×17 سم [ف: 15-209]

24. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3779/2

خط: شکسته، کا: میرزا عبدالله مازندرانی ریاضی، تا: 1302ق؛ مرحوم میرزا طاهر تنکابنی مقدمه فارسی نامه ها را در آغاز دفتر نهاده

است به نقل از نسخه ای مورخ 1058؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی عنابی رنگ، 22ص (56-77)، 17 سطر، قطع: خشتی اندازه: 17×22سم [ف: 10-1764]

25. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 6521/3

آغاز: برابر با آغاز پاسخ طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

ص: 887

خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: 1306ق، جا: سپهسالار؛ 20گ (132پ-151پ) [ف: 3-282]

26. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 665

آغاز: برابر با آغاز نامه طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

نامه فارسی-عربی خواجه به قونوی است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ 13گ، 18 سطر، اندازه: 14×24سم [ف: 4-9]

27. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 4655/28

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی

شامل پرسش های قونوی و پاسخ های خواجه؛ خط: نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، بی تا، کاغذ: فستقی آبی، 13گ (166پ-178ر)،
22 سطر، اندازه:

14/6 × 18/5 سم [ف: 7-460]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14280/11

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

شامل پرسش های قونوی و پاسخ های خواجه خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج با زمینه مذهب با نقش گل
مجدول، 7گ (31ر-138)، 21-39 سطر، اندازه: 15×25سم [ف: 38-393]

29. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1830/38

آغاز: برابر با آغاز نامه طوسی به قونوی؛ انجام: برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

کا: عقیلی، بی تا؛ 18ص (194-211) [ف: 9-475]

30. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6616/49

آغاز: برابر با آغاز نامه قونوی؛ انجام برابر با انجام نامه طوسی به قونوی

شام نامه قونوی و پاسخ طوسی؛ بی کا، بی تا، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، 5گ (223ر-228پ)، 27 سطر
(10×21)، قطع: رحلی، اندازه: 18×31سم [ف: 16-312]

31. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9294/25

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 1گ (145پ-146ر)، سطور مورب، اندازه: 5/9×20 سم [ف: 30-60]

32. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 715/4

بی کا، بی تا؛ قطع: خشتی [ف: 299]

33. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: 364/23

کا: علی بن احمد رشتی، بی تا، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج

تریاقی ضربی مقوایی، 19 سطر، قطع: جیبی [نشریه: 2-179]

34. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1841/5

پرسش و پاسخ طوسی و قونوی؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [ف: 5-380]

35. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1841/6

پرسش و پاسخ طوسی و قونوی؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [ف: 5-380]

« اجوبة مسائل الكاشانی » اجوبة المسائل العویصه

1561- اجوبة مسائل کاظم بن علی الخراسانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i kāzim ibn-i 'alī al-xurāsānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ به سه پرسش است که در 13 ربیع الاول در کربلا نگاشته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/6

خط: نستعلیق، کا: محمدقلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، 12 گ (22-34 پ)، 23

سطر، اندازه: 21/6×15/2 سم [ف: 5-163]

1562- اجوبة مسائل کلامیة و اصولیة و فقهیة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in kalāmīya wa uṣūlīya wa fiqhīya

؟ میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، 1151 - 1231 قمری

(mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816

شاید از میرزای قمی باشد و 16 مسأله در نسخه باقی مانده و استدلالی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1827/3

آغاز: بسمله. الحمد لله المتعزز بالبقاء المتعال عن الفقر و الفناء؛ انجام: كما يشهد به آیات كثيرة لاحاجة الى ذكرها انما كان عرضه صلى الله عليه و آله نفی

بی کا، بی تا، افتادگی: انجام کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، 26 گ (289 پ - 314 پ)، 29 سطر (9×16/5)، اندازه: 18×22 سم [ف: 8-424]

1563- اجوبة مسائل کلبعلی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i kalb-ālī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

یزد: وزیری؛ شماره نسخه: 2266/3

کا: حسین بن علیرضا یزدی مهرجردی، تا: 1297ق؛ اهدایی میرزا محمود شیخی زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی، 9 گ (92-101

، 17 سطر (7×13)، اندازه: 10×17 سم [ف: 4-1224]

ص: 888

شيخ بهائى، محمد بن حسين، 953 - 1030 قمرى

(Šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621

پاسخ به بیست و دو پرسش است در تفسیر بعضی آیات و معنی بعضی روایات و مطالبی از فقه و کلام و ریاضی که میرزا جان لاهیجی از شیخ بهائى پرسیده و شیخ بدانها پاسخ داده است.

آغاز: السؤال الأول قال الله تعالى و اذ قال ربك للملائكة اني جاعل في الأرض خليفة، لما شاور سبحانه و تعالى الملائكة قبل خلقه آدم عليه السلام أن يجعله خليفة في الأرض ثم خلقه و خلق حوا و امرهما بالسكون و الخلود في الجنة و اكل ما شاء تها و نهاهما عن قرب الشجرة الممنوعة و الامر و النهي للوجوب .. السؤال قال الله تعالى و اذ قال ربك للملائكة اني جاعل في الارض خليفة، لما شاور سبحانه و تعالى الملائكة

انجام: و الفريقين من عرب و من عجم و معلوم لديكم أن المراد بالعجم ما عدا العرب

1. تهران، مجلس؛ شماره نسخه: 10181/9

آغاز: برابر؛ انجام: و يشرفني في توجيه هذه المقاصد بلطفه و كرمه و السلام. خط: نسخ، كا: محمد على بن محمد موسى لاريجاني مازندراني، تا: 1244ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشكى، 15ص (277-292)، 21 سطر، اندازه: 18/5×10

سم [ف: 214-32]

2. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 456/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: پس از 1250ق؛ 4گ (55پ - 58پ) [ف: 1-138]

3. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 601/4

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 11گ (172پ-182ر)، اندازه: 16×9/5سم [ف: 2-192]

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī Šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

پاسخ به چند پرسش است درباره مشکلات بعضی از آیات و امور اعتقادی که با اختصار از آنها پاسخ گفته شده است. بعضی از این سؤال و جواب ها فارسی می باشد.

قم: مرعشی؛ شماره نسخه: 9240/6

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى، و بعد يقول العبد الخاسر الآيب إلى ربه الغافر؛ انجام: جواب رجوع کنید بکتاب جامع الأحكام، و السلام. خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز، 7 گ (179 پ-185 پ)، اندازه: 11×17 سم [ف: 24-38]

« اجوبة المسائل للشيخ موسى البحراني » الموسوية

1566 - اجوبة المسائل المازندرانية / شرح دعا / عربي

ajwibat-ul masā'il-il māzandarānīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ دو پرسش کسی است که نامش مشخص نیست، تنها به نام «رساله» در شرح دعای مروی در «ربیع الاسابع» و در کیفیت صدور آثار جزئیة از مشیت کلیه دهریه آمده است. همین گفتار در فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» از محیط کرمانی بدین گونه شناسانده شده است: الرسالة الحادية والثلاثون في اجوبة المسائل المازندرانية در دو سؤال: 1. شرح دعایی از «ربیع الاسابع»، 2. در صدور آثار جزئیة.

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد الفاني ... الرشتي، آن جماب المولى الأفخم ... قد سأل عن مسایل انحطت دونها الا وهام.. قال سلمه الله، اسئلك يا سيدى ان تمن على بشرح دعاء عظيم المنزلة جليل القدر عالي المضمون انجام: سميت علما و غيرها من الاسماء الموضوعه لها بحسب

جهانها و اطوارها و اين عليه ما لم يذكر اذ قد اعطيناك اصلا كليا و بابا يفتح منه الف ابواب. و صلى الهل على محمد و الاله الطياب. و الحمد لله رب العالمين [دنا 282/1 (2 نسخه)؛ الذريعة 247/13 و 251؛ فهرست كتب مشايخ 293]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5534/3

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام على خير خلقه و مظهر الطفه محمد فيقول ... كاظم بن قاسم الحسيني الرشتي؛ انجام: برابر خط: نستعليق، بی کا، تا: قرن 13؛ مهر: مؤلف «عبده الراجی محمد کاظم الحسينی» مورخ 1248؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره، 14 گ (162 پ-175 ر)، 17 سطر (9/5×15)، اندازه: 5/15×20 سم [ف: 16-422]

آغاز و انجام: برابر

نسخه در دست یک پرسش است در دو بخش: یکم شرح دعایی از «ربیع الاسایع» محمد باقر مجلسی (الذریعه 10/75)، دوم درباره صدور آثار جزئیة از مشیت کلیه دهریه یا سرمدیه، در پایان تاریخ 1251ق، آمده که بایستی تاریخ نگارش باشد [با تاریخ 1248 در نسخه قبلی این تاریخ تألیف نیست؛ خط: نسخ پخته، کا: محمد

ص: 889

علی اصفهانی، تا: 1273ق؛ 8ص (440-447) [عکسی ف: 1-11]

1567- اجوبة مسائل متفرقة (رسالة) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-in mutifarriqa (r

اصیل الدین شیرازی، محمد، - 618 قمری

(asīl-od-dīn šīrāzī, mohammad (- 1222

به دستور خواجه اصیل الدین، مجیب محمد بن اصیل و برای امیر نجیب الدین است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 462/62 (آ)-463162(ب)ف

نسخه اصل: کوپرولوش 1589؛ بی کا، تا: با تاریخ 754ق؛ 2گ (در هامش 129ر - 130پ) [فیلم ها - ف: 1-483]

1568- اجوبة مسائل المتفرقة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il mutifarriqa

جزایری، عبدالله بن نورالدین، 1112 - 1173 قمری

(jazāyerī, 'abd-ol-lāh-e-bn-e nūr-od-dīn (1701 - 1760

پاسخ به چند سؤال متفرقه است که کاتب آنها را در اینجا گرد آورده و سؤال کنندگان شیخ علی بن محمد بن عبدالله حویزی و سید احمد می باشند. این پاسخها فقهی و تفسیری و کلامی اند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 3054/2

آغاز: المسألة الخامسة مثل تفسير البيضاوي هل يعد من كتب الضلال بحيث لا يجوز نسخه ولا العمل به أم لا، انجام: و هذا هو الذي يعمله هذا الضعيف غالبا و دونه الاكتفاء في الاستغفار مرة واحدة، و الله العالم بحقائق الأمور

خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن سهراب چاپلاقی، تا: پنج شنبه 9 شوال 1299ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 27گ (82پ-108پ)، اندازه:

17×11/5 سم [ف: 8-273]

1569- اجوبة مسائل المتفرقة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il mutifarriqa

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

پاسخ های کوتاهی است بر سؤالاتی اعتقادی و فقهی و جز اینها، با اشاره به بعضی از ادله آنها. گویا این پاسخها از سید کاظم رشتی باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... أما بعد فان السائل المقدم ذكره اردف تلك المسائل مفصلة فکتبت جوابها مستعجلا مع تفرق البال.

انجام: والسلام على تابع الهدى و خشى عواقب الردى ...

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8781/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 3گ (109-112پ)، 17 سطر، اندازه: 13×21/5سم [ف: 22-315]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6081/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4گ (65پ-68ر)، اندازه: 11×17/5سم [ف: 16-86]

1570- اجوبة مسائل مجدالدین الشوشتری / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i majd-id-dīn aš-šūštārī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699

پاسخ چندین سؤال مجدالدین شوشتری است درباره معانی برخی از احادیث و احکام فقهی.

آغاز: هذه مسائل سأل عنها الأخ العزيز في الدين و المحلي بحلية المتقين ذي النظر الدقيق الصائب و الفكر العميق الثاقب.

انجام: و عليه أجرة الأرض و أرش النقص و اذا زرع بالبذر المغصوب فالحاصل لصاحب البذر و الله يعلم.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4051/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قهوه ای سوخته بدون مقوا، 4گ (96پ-100ر)، 15 سطر، اندازه: 16×10/5سم [محدث

« اجوبة مسائل محمد بن مسعود بن ابی سعود » المحمدية

1571- اجوبة مسائل محمد الجواد القزوينی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad al-jawād al-qazwīnī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: شنبه 25 رجب 1262ق

پاسخ پرسش های میرزا محمد جواد بن ملا محمد طاهر قزوینی پس از این که به شهر مؤلف آمده بود در هنگام جدایی پرسش های خود را به صورت نامه داده است. پرسش و پاسخ ها با عناوین «قال - اقول» تنظیم شده است. برای نمونه: «قال سلمه الله ... تکشف النقاب عن ... قوله (عليه السلام) لجابر اتدري ما المعرفة. المعرفة اثبات التوحيد.»

ص: 890

آغاز: حمدله. وصلى الله على محمد وآله الطاهرين ... اما بعد، فيقول العبد الأثيم كريم بن ابراهيم انه قد قدم الينا جناب العالم الفاضل ... ابن المرحوم المبرور الملا محمد طاهر القزوينى ميرزا محمد جواد رقاہ الله من كيد الحساد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1722/4 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 22 صفر 1324ق؛ 172 ص (226-397)

[عكسى ف: 1-113]

1572- اجوبة مسائل محمد باقر الاصفهاني / كلام و اعتقادات / فارسى

ajvebat-o masā'el-e mohammad bāqer al-esfahānī

كرمانى، محمد كريم بن ابراهيم، 1225-1288 قمرى

(1810 - 1871) (kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm)

رساله مفصلی است که مؤلف در رد اعتراضات محمد باقر اصفهانی نگاشته است.

1. قم؛ گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 8501/2 - 57/171

آغاز: بسمله، حمد چنین گوید بنده ائیم كريم بن ابراهيم که چون رسید نوشته از مخدوم مکرم و مطاع معظم جناب سلاله الانجاب و سلیل الأطیاب

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 20 ربیع الثانی 1270ق؛ 52 گ (13-64)،

11 سطر، اندازه: 18811 سم [ف: 4-2006]

2. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6982/6

بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، 4 ص (2-5)، 20 سطر (10 × 13)، قطع: ربعی، اندازه: 23×16 سم [ف: 16-419]

1573- اجوبة مسائل محمد بن ابى الفتوح / كلام و اعتقادات / عربى

ajwibat-u masā'il-i muhammad ibn-i abi-l-futūḥ

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn) (1753 - 1826)

پاسخ 10 پرسش سید محمد بن ابوالفتوح است که در مشهد می زیسته است: 1. اراده پروردگار؛ 2. معنی تکلیف؛ 3-4. فایده تکلیف؛ 5. ترک عبادت چرا منشأ عذاب می شود ...

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي، آن جناب سيدنا الأجل ... السيد محمد بن السيد ابي الفتوح من اهل مشهد الرضا ارسل الى بهذه المسائل يريد الجواب عما يرد من الاشكال ... الأولى ارادة العبد المنبعثة من العلم و الداعى انجام: غلبت علينا شقوتنا و كنا قوما ضالين. الآيات. و هو ظاهر.

و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله و كتب احمد بن زين الدين الاحسائي سنة سبع و عشرين بعد المائتين و الالف.

[فهرست كتب مشايخ 280 «رساله»]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/14 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ثلث، كا: كاظم بن على نقى سمنانى، تا: 29 ربيع الثانى 1227ق؛ 35ص (475-509) [عكسى ف: 1-125]

2. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 264716

خط: نسخ، بى كا، بى تا؛ اهداىي موسس؛ كاخذ: كبود اصفهاني، جلد: مقوايى با تيماج مشكى ضربى زرین، 21گ (111-132)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 16×22سم [ف: 4-1375]

1574- اجوبة مسائل محمد بن حسين البحرانى / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-i muḥammad ibn-i husayn al-baḥrānī

رشتى، كاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمرى

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ پرسش های شیخ محمد بن حسین خلف بن سلیمان بحرانی است. نمایه 80 پرسش و پاسخ آنان در «فهرست كتب مشايخ» (ص 342-347) آمده است. نخستین پرسش درباره حدیث «لابد لصاحب هذا الأمر من غيبة، و لابد في غيبته من عزلة ..» و دومین پرسش درباره حدیث «النا مع الله حالات نحن فيها هو، و هو فيها نحن ...» است

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد ... كاظم بن القاسم الحسيني الرشتي، انه قد اتت الينا مسائل صعبة ... من ... الشيخ محمد بن الشيخ حسين بن خلف بن سليمان البحراني بلغه الله افضل الاماني

انجام: فيحرم ان كانت الفاصلة هي المعتمدة بين الأمام و المأموم فلا يصبر الى أن يقوم او يحرم. و السلام، الحمد لله على الاتمام و صلى

الله على محمد وآله سادات الانام مادام الليالي والأيام.

[فهرست كتب مشايخ 342 ش 285 «رساله»]

تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1835/5 - عكسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد یوسف همدانی، تا: با تاریخ 1264ق؛ 133ص (205-337) [عكسی ف: 1-125]

1575- اجوبة مسائل محمد بن حسين بن خلف آل عصفور / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muhammad ibn-i husayn ibn-i xalaf al-i usfur

ص: 891

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به سؤال های محمد حسین (یا محمد بن حسین) بن خلف است در مسائل متفرقه از معنی «وسع کرسیه السموات»، حروف نورانیه، (معنی قول امیر المؤمنین (علیه السلام): «أنا کاب الدنيا لوجهها ..»، و غیره که مشتمل بر 38 سؤال است که عناوین «قال - اقول» برگزار شده شده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم ومبغضیهم ومنكري فضائلهم اجمعين ... وبادرت الى جواب مسألة واتيت بما هو الميسور اذ لا يستقط بالمعسور

انجام: و هذا لاشك فيه فالمراد بالمغلوبيه هو ما ظهر للناس من خفاء امر هم عليهم السلام نعم ربما يرد الاشكال على هذا التفسير وما قبله ان الغلبه ما كانت في بضع سنين قطعاً والجواب في قوله تعالى الله الأمر من قبل و من بعد اي يمحو الله ما يشاء و يثبت و عنده ام الكتاب فافهم

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10131/2

خط: نسخ، کا: شیخ علی بن عباس بحرانی، تا: 1266؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: جیبی [میراث شهاب: س 8 ش 2-25]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 773/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تاب جلد: تیماج قهوه ای مجدول، 41 گ، 21 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف مخ: 1-48]

1576- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلی قطیفی (1) / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muhammad ibn-i 'abd-ul-'alī qatīfi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: پایان محرم 1214 ق

در پاسخ به ده پرسش های شیخ محمد بن شیخ عبدالعلی بن عبدالجبار قطیفی است: 1. معنی «العلم نقطة کثرها الجاهلون» چیست؟؛ 2. ایام سال 360 روز است ولی آن گاه که خداوند جهان را آفرید شش روز از آن کم می شود لذا سال 354 روز می شود معنی آن چیست؟؛ 3. مقصود چیست که می گویند مومن رنج آتش را چون از آن خارج می شود حس می کند اما آن که در آتش است چنین حس ندارد؟؛ 4. چگونه می توان بین نصوصی که بعضی دال بر احباط اند و بعضی دال بر جزاء کل اعمال چه حسنه باشند و چه قبیحه

جمع کرد؟؛ 5. گناهان با تصفیه تخفیف می یابند و هر یک به وضعی (به طوری که بعضی از آنها حتی با آتش دوزخ پاک نمی شوند) معنی این قول چیست؟؛ 6. اول زمانی که واجب است خدا را شناخت، چه وقت است؟؛ 7. آیا برای قاصد چهار فرسخ اگر در روز خود بازگشت نکرد خیار است یا اتمام؟ 8 مدت زمانی که واجب است برای آن که غائب زنش مطلقه شود چند وقت است؟؛ 9. زن مرد غائب چه مدت باید انتظار کشد؟؛ 10. دلیل چیست که کفار ملائکه را زن قرار داده اند و برای خدا دختران ثابت کرده اند نه پسران. با عناوین «قال، قال سلمه الله» و «قول». نسخه ها با یکدیگر تفاوت دارند.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكى احمد بن زين الدين الاحسائي. قد ارسل الى الشيخ محمد بن الشيخ عبدعلي بن عبدالجبار آمنه الله من الخطاء... ارسل الى بمسائل عرضت له في حال بلبال و تشویش. انجام: و تشق الارض و تخر الجبال هذا لا اله الا الله الملك الحق المبين و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدهی حاجی آقا، سنگی، 1276 ق.، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 272-274) فهرست مشایخ 114/2 [

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3798/7

آغاز: برابر؛ انجام: اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و آخر تابع له على ذلك. اللهم العن العصاة التي جاهدت الحسين.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: نیمه اول قرن 13؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی عطف و گوشه ها با روکش تیماج پوست اناری، 10 گ (97-106 پ)، 27 سطر (7×15)، اندازه: 22×15 سم [ف: 16-462]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2109/3 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 29 شوال 1222 ق؛ 16 ص (33 - 48) [عکسی ف: 1-126]

3. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 390/5

خط: نسخ، بی کا، تا: 1229 ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: 11-945]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/14

بی کا، تا: با تاریخ 1233، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 10 ص (155-164)، 18 سطر (9×15) [ف: 12-2625]

5. اهواز؛ شوشتری، محمد؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کا، تا: 1236 ق (نشریه: 7-795)

6. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/11

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، تا: 1236ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضریبی، 6گ (100پ- 106 پ)، 19 سطر، اندازه: 21×15سم [ف:
2-280]

7. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/18 -عکسی

ص: 892

آغاز: برابر انجام: في المحسوس يقابلون الروح فتعكس صورتهم على الراي فينصرع و اما الترايون فانهم يلبسون الشخص و يضربونه برائهم و هؤلاء اضعف قوة

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: حدود 1238ق؛ 15ص (278-264)

[عکسی ف: 1-126]

8. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1565/7-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1239-1240؛ 14ص (276-263)

[عکسی ف: 1-118]

9. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1729/5-عکسی

آغاز: برابر

پرسش هایی افزون از آنچه در نمایه 10 بندی آن در فهرست مشایخ آمده است. واپسین پرسش درباره «قاب قوسین او ادنی» است؛ خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1243ق؛ 36ص (186-151)

[عکسی : 1-118]

10. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2784/21

خط: نسخ، کا: محمد رضا، تا: 2 ذیحجه 1266ق؛ از برگ 137 تا 141 اخبار و کلمات قصار عرفانی است؛ 6گ (130پ-135پ) [ف: 5-28]

11. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3170/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 6گ (97پ-103ر)، 25 سطر، اندازه: 22/5x15/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-54]

12. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/21

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین أما بعد؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 8ص (219-227)، 23

سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-529]

13. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/9

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 8 گ (112-119 ر)، 21 سطر (9×14/5)، اندازه: 21×13/5

سم [ف: 343]

14. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/1

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، بی تا؛ تملک: جمال الدین موسوی به سال 1321؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 46 گ (1 پ - 46 پ)، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 2-277]

15. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/23

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 3 ص (283-286)، 30 سطر (5/9×21)، اندازه: 29/5×18 سم [ف: 8-232]

16. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 172/11

بی کا، بی تا، قطع: رحلی [ف: 275]

17. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 33/7

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سرخ منقوش زیبا، 8 گ، اندازه: 21×15 سم [ف: 254]

1577- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلی قطفی (2) / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad ibn-i 'abd-ul-'alī qatīfi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 7 شوال 1208

دومین پاسخ احسانی به ده سؤال قطیفی درباره شبهاتی که در برخی احادیث مشکله داشته شامل مباحثی چون تأویل سبعة ابحر، وجه جمع بین «ان لهم ملکا یسددهم» علیهم السلام و بین این که «انهم یزدادون فی کل جمعة»، استفسار از مسأله ابراهم و قضاء در لیالی قدر، سؤال ها متن قرار داده شده و به طور مزج آنها را شرح نموده و پاسخ می گوید.

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی انه قد ورد علی من الجناب المسدد الشیخ محمد بن الشیخ عبد علی القطیفی کتاب فیہ مسائل ... قال و ما تأویل السبعة الابحر اقول قال کاظم علیه السلام لما سئل یحیی بن اکثم

انجام: و قوله هذه عشر کمال مابقی شیء یضاهي و المراد بالعشر الكاملة هي المعاني المذكورة في هذه الأبیات العشرة المشتملة علی جمیع احوال السائلین من البدايات الی النهايات والحمد لله رب العالمین

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی،

1276ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 2، صص 272-274)

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/10

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: شوال 1208ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 8ص (122-129)، 17 سطر (9×14)، اندازه: 17×22سم [سنا - ف: 1-57]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/10

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-239]

2. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 192/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن حسینی خراسانی، تا: دوشنبه ربیع الثانی 1236ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، 4 گی، 23 سطر، اندازه: 15×22سم آف مخ: 1-15]

3. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1826/27 - عکسی

ص: 893

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1238ق؛ از روی دستنوشته پسر نگارنده؛ 6ص (363-368) [عکسی ف: 1-126]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1728/3 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: حدود غره ربیع الاول 1242ق؛ 5ص (22-26) [عکسی ف: 1-126]

5. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3322/8

آغاز و انجام: برابر

خط نسخ، بی کا، تا: شب 12 رجب 1242ق؛ مصحح؛ 2گ (105 ر - 107 ر)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-

59]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رحیم خوئی، تا: 1264ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 2گ (30 ر - 32 ر)، اندازه: 13×26سم [ف: 23-56]

7. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 673/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن هادی، تا: 10 جمادی الاول 1266ق؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ 4گ، 20 سطر، اندازه: 15×21/5سم

[ف مخ: 1-23]

8. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 23/10

خط: نسخ نازیبا، بی کا، تا: 12 جمادی الثانی 1280ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج قهوه ای، 3ص (219-221)، 25 سطر

(10×15)، اندازه: 16×22سم [ف: 1-39]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/15

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 3گ (167 ر - 169 ر)، 21 سطر (9×14/5)،

اندازه: 5/13×21

10. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 164/27

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم محمد رحیم بن ابوالحسن حسینی علوی همدانی، بی تا، جلد: چرم زرد، 2 گ (183ر-184پ)، اندازه: 15×21 سم [مؤید: 1-161]

11. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3028/10

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز، 6 گ (167پ-172ر)، 30 سطر، اندازه: 21×31 سم [ف: 6-191]

12. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2647/10

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ هدایای موسس؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی زرین درون سبز، 4 گ (164 - 168)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 16×22 سم [ف: 4-1376]

13. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/2

الثانیة؛ خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 4 گ (47ر-51ر)، 19 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 2-278]

14. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10186/10

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اندازه: 13×21 سم [رشت و همدان - ف: 1593]

1578- اجوبة مسائل محمد بن عبدالعلی قطیفی (3) / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad ibn-i 'abd-ul-'alī qaṭīfī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 13 شوال 1208ق

سومین مجموعه پرسش و پاسخ آن دوست. در جوامع الکلم» نام پرسنده «عبدالعلی» آمده است. ده پرسش و پاسخ است که از این قرار اند: 1. تأویل آیه «مثل الذین ینفقون أموالهم فی سبیل الله»؛ 2. معنی حدیث معانقه موج با حضرت صادق (علیه السلام)؛ 3. معنی حدیث «لم سمیت الزهراء زهراء»؛ 4. جنت مؤمن چنان که وعده فرموده اند به قدر عرض آسمانها و زمین است، در چنین جنتی چه خواهد نمود؛ 5. تأویل حدیثی که کردان از طایفه جنیان هستند؛ 6. معنی و سند حدیث «ان الله خلق عشرين عالما انتم آخرهم»؛ 7.

کیفیت نزول جبرئیل بر پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)؛ 8 دلیل عقلی بر وجود نبی و ولی (علیه السلام)؛ 9. چگونه از اما مثل عبدالله به وجود می آید که درباره او می فرماید «ابنی عبدالله یحب أن لا یعبد الله»؛ 10. معنی حدیث «انی سألت الله أن یجعل هذا الامر الی الخلافة فی هذا و هو اسمعیل فابی الله ذلك»

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فبقول ... احمد بن زین الدین الاحسائي. انه قد ارسل الی الشیخ الممجد محمد بن الشیخ عبدعلی بن عبدالجبار القطیفی اصلح الله امره ... پرید جوابها و کشف حجابها علی استعجال منه ... فکتبت له ما جائها علی البال ... قال سلمه الله و هنا ... قوله تعالی مثل الذین ینفقون أموالهم فی سبیل الله

انجام: و اما سواه فلا الا ان یكون به و ما لا یكون للشیء الا بغيره لیس له من ذلك الامر الشیء و انما الشیء لذلك الغیر.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق،، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 272-274)

[فهرست کتب مشایخ 233-234، ش 34؛ مشار، عربی 259]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/12

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: قرن 13؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 22ص (133-154)، 17 سطر (9x14)، اندازه: 17x22سم [سنا - ف: 1-57]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/12

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-239]

2. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 173/12

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: 4 شوال 1229ق؛ 7گ (111پ-117پ)، 23 سطر، اندازه: 16/5 × 25/5سم

ص: 894

[ف: 1-123]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/16

بی کا، تا: با تاریخ 1233، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 12ص (168-179)، 18 سطر (9×15)
[ف: 12-2625]

4. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 671/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد حسن حسینی زنوزی، تا: با تاریخ 1236؛ جلد: تیماج قهوه ای، 24 سطر، اندازه: 31×12سم [ف: 365]

5. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1828/18 -عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: حدود 1241 ق 130ص (218-230)

[عکسی ف: 1-126]

6. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3322/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1243؛ مصحح؛ 7گ (108پ-114پ)، 23 سطر، اندازه: 21×15سم [محدث ارموی مخ: 1-54]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/8

آغاز: برابر؛ انجام: و تخر الجبال هدا لا اله الا الله الحق المبين و الحمد لله رب العالمين.

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256ق، جان بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، 6گ (111ر-116ر)، 20 سطر، اندازه: 22/5×15سم [ف: 44-218]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/9

خط: نسخ، کا: محمد رحیم خوئی، تا: 1264؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 8گ (32ر-38پ)، اندازه: 26×13سم [ف: 23-57]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/17

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 9 گ (171-179 پ)، 21 سطر (14/5×9)، اندازہ: 14/5×9

سم [ف: 344]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دوروگل و بوته دار، 8 گ (78-85 ر)، 22 سطر، اندازہ: 14×19 سم [ف: 3-] (137)

11. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/3

الثالثة؛ خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 8 گ (51 پ-59 ر)، 19 سطر، اندازہ: 15×21 سم [ف: 2-] [278]

1579- اجوبه مسائل محمد بن علی بن عبدالجبار القطیفی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad ibn-i 'alī ibn-i 'abd-ul jabbār al-qatīfi

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

نسخه های زیر مربوط به یکی از سه رساله بالا هستند که به علت عدم وجود آغاز و انجام و یا توصیف مناسب تعیین اینکه کدامین رساله اند ممکن نشد.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1134/11

بی کا، تا: 24 شعبان 1229 ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، 8 ص (76-93)، 21 سطر [سنا-ف: 2-128]

2. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1712/4

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238 ق؛ 17 سطر، قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهدف: 207]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 23/12

خط: نسخ نازیبا، بی کا، تا: 12 جمادی الثانی 1280 ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج قهوه ای، 6 ص (223-229)، 25 سطر (15×10)، اندازہ: 22×16 سم [ف: 1-39]

4. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2623/8

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: چهارشنبه 18 شعبان 12 روز گذشته از تابستان 1299ق، جان شورین؛ کاغذ: فرنگی رنگین آهار مهره، جلد: تیماج آلبالویی سیر لایی، 11گی (68پ - 78پ)، 17 سطر، اندازه: 10×16سم [ف: 6-74]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/7

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضربی، 6گ (34پ - 40پ)، 23 سطر، اندازه:

15/2×21/6سم [ف: 5-163]

6. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2647/12

خط: نسخ، بی کا، بی تا، اهدایی موسس؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی زرین درون سبز، 12گ (182-170)، 19 سطر (9×15)، اندازه: 16×22سم [ف: 4-1376]

7. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/22

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم زرد، 5گی (205-209ر)، اندازه: 5/15

× 21/5 سم [مؤید: 1-156]

8. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 557/7

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، 6گ (192پ-198ر)، 20 سطر، اندازه: 15×20سم [مؤید: 2-63]

11. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10186/12

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اندازه: 13×21سم (رشت و همدان-ف: 1593)

1580- اجوبه مسائل محمد خان / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad xān

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پاسخ مختصر به سه سؤال محمد خان است که شیخ در حال

مريضی و ضعف پاسخ داده است: 1. اطفال شیعه که قبل از بلوغ از دنیا می روند در آخر چگونه اند؟؟؟ 2- کدامین زیارت امام حسین افضل است؟؟؛ 3. نماز جمعه و عیدین منفردا جایز است؟

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدهی حاجی آقا؛ سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 2، صص 236-237)

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/8

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين اما بعد فيقول ... انه قد ارسل الى محمد خان ... قال ما معناه ما تقولون في اطفال الشيعة الذين يموتون قبل البلوغ

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 1 گ (44)، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-411]

1581- اجوبه مسائل محمد رحيم خان / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad raḥīm xān

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ پنج پرسش محمد رحيم خان است، با عناوين «قال اقول»

در توحيد و امور اعتقادی، همراه با مقدمه ای مشتمل بر مطالبی که به فهم جواب ها کمک خواهد کرد. سؤالات این است: 1. شرح حديث «العبودية جوهرة كنهها الربوبية»؛ 2. شرح حديث مثل النبي عنوان ما خلق الله قال (عليه السلام) اول ما خلق الله نور نبيك؛ 3. شرح احاديث الظنية؛ 4. بيان امر بين الأمرين؛ 5. الاشارة الى حقيقة المعاد و حشر الارواح و الأجساد.

آغاز: بسمله ... اما بعد فيقول العبد الفاني ... آن جناب المفخّم المعظم ذات الصفات الجليله و السمات الجميله .. قد اتى بخمس مسائل كل مسألة منها مفتاح باب من غوامض ابواب التوحيد.

انجام: و يتوهمون أن الآدمي حقيقة يكون غذاء لآدمي آخر و ذلك معلوم انشاء الله تعالى.

1. يزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1834/3

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1234ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 23 ص (40-63)، 21 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 3-1068]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1901/1

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمد و آله الطاهرين و اللعنة على اعدائهم اجمعين اما بعد فيقول

العبد الفاني الجاني؛ انجام: في الصدور والى الله مرجع الامور والحمد لله وحده. وصلى الله على محمد وآله الطاهرين والسلام على من اتبع الهدى.

بی کا، تا: 1229ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی با ترنج و نیم ترنج، 25ص (1-25)، 17 سطر (9×15)، اندازہ: 15×21 سم [ف: 10-556]

3. قم؛ معصومیہ؛ شماره نسخه: 514/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن عبد الرحیم قزوینی، تا: 1238ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 18 گ (76-94پ)، 20 سطر (5/8×15)، اندازہ: 15×20/5 سم [ف: 2-136] 4. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 480/2

آغاز: برابر

کا: علی اکبر قزوینی، تا: 1238ق؛ جلد: گالینگور سیاہ، 25 گ [ف: 1-389]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8781/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج قہوہ ای، 32 گ (71-103پ)، 17 سطر، اندازہ: 13×21/5 سم [ف: 22-314]

6. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/6 - ج

آغاز و انجام: برابر

کا: مهدی بن ملا زین العابدین نجف آبادی، تا: 20 صفر 1264ق؛ 27 گ (59-85پ) [ف: 352]

1582- اجوبه مسائل محمد صادق الکرمانی / کلام و اعتقادات / عربی و فارسی

ajwibat-u masa'il-i muhammad Sadiq al-kirmani

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(1810 - 1871) (kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm)

تاریخ تألیف: سه شنبه 8 شوال 1270ق

پاسخ سؤالاتی است که حاج محمد صادق اصفهانی نموده است و پاسخ دریافت داشته برخی از اینها عربی و قسمتی هم به فارسی می

باشد.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 20365/3

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين و رهطه المخلصين ... انه قد اتانى جناب الحاج المعظم

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی ضربی دار، 23 سطر (9×14/5)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 2-

[434

1583- اجوبة مسائل محمد صادق الكرمانى / كلام و اعتقادات / فارسى

ajwibat-u masā'il-i muhammad Sadiq al-kirmānī

كرمانى، محمد كريم بن ابراهيم، 1225-1288 قمرى

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

ص: 896

تاریخ تألیف: 20 محرم 1270ق

رساله ای در پاسخ به سؤالاتی که محمد صادق کرمانی نزیل اصفهان از وی نموده و وی آنها را به منزله متن و پاسخ های خود را به منزله شرح قرار داده و به پاسخ آنها پرداخته است. 1. حضرت نوح جسد حضرت آدم را برداشت و یا استخوانهایش را؟؛ 2. قد حضرت آدم و حوا و قبر حضرت آدم در نجف؛ 3.

جسد امام و یا پیامبر در خاک می ماند و یا به عرش می رود؟؛ 4 فرشتگان چگونه در یک قطعه زمین گرد می آیند.

آغاز: بسملة الحمدلله ... چنین گوید بنده ائیم کریم بن ابراهیم که جناب عمدة التجار ونتیجة الاخبار جناب حاجی محمد صادق کرمانی ساکن اصفهان صانها الله عن ...

انجام: پس هر دورا با هم آفرید عقل را در بالا و جهل را در پائین و عقل بالذات و مقصود اصلی و جهل را بالغرض و مقصود نوعی اگر در آنچه عرض شد تفکر کنید جمیع اطراف مسأله را نوشته ام و واضح شد

چاپ: در 1386ق

[فهرست مشایخ شیخیه 179/2؛ فهرستواره منزوی 250/9]

1. قم: مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3030/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ 11گ، 15 سطر، اندازه: 16×10سم

[ف مخ: 1-56]

2. تهران، ملک، شماره نسخه: 626/3

آغاز: برابر انجام و ان شاء الله در آنچه عرض شد کفایت خواهد بود تمام شد رساله باملاء مصنفش

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن محمد صادق یزدی، بی تا، جا: همدان؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی مشکی، 10گ (65پ-75ر)، 14 سطر، اندازه: 16/3×10/2 سم [ف: 5-116]

1584- اجوبة مسائل محمد علی الرشتی = رساله علل اربعه / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muhammad alī ar-raštī = r.-ye 'elal-e arba e

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 1264ق

رساله در پاسخ به سه مسأله است که محمدعلی بن تاجر رشتی از مؤلف پرسیده درباره حقیقت علل و یکی درباره این که چرا امام حسین یکی از دختران خود را در مدینه گذارد و به کوفه نبرد.

آغاز: حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین و بعد، یقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم انه قد ارسل الی جناب الزکی ... آقا محمد علی بن التاجر الرشتی ... بمسائل ثلاث. انجام: علی نهج الاجمال فلنختم الجواب حامداً لله الوهاب اعلمهم للصواب

[فهرست مشایخ 296/2]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 747/1

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1264ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میسن لایی سیاه، 25گ (1پ - 26ر)، 17 سطر، اندازه: 11/2 × 17/5 سم [ف: 5-167]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1722/3 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: عبد الحسین بن عبدالعلی کرمانی، تا: 1323ق؛ 58ص (168-225) [عکسی: 1-122]

3. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1249/5 - 7/149

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای، 20گ، 19 سطر، اندازه: 22×15/5 سم [ف: 1-105]

1585- اجوبة مسائل محمد علی بن سید محمد / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad 'alī ibn-i sayyid muhammad

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 29 صفر 1220

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... أما بعد فيقول العبد المسكين إنه قد كتب إلى السيد الولي الوفي العلي الميرزا محمد علی

انجام: و حج البيت مع الاستطاعة و الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر و شروطهما و جميع ما أمر الله واجب و ورد ذلك مع الايمان به

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/3

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 5 گ (22-26 ر)، 21 سطر 9×14/5،
اندازه: 21×13/5

سم [ف: 343]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1808/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای و سفید، جلد: میشن

قهوه ای، 10 گ (9-19 پ)، 17 سطر، اندازه: 21×17 سم [ف: 5-372]

3. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 400/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 3-61]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14731/4

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذها آبی سپس زرد حنایی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی ترنج و سرترنج و گرهی، 5 گ

ص: 897

(42پ-47ر)، 19-21 سطر، اندازه: 17×22/3سم [ف: 18741]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6829/15

خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 27 رمضان تا پنجشنبه آخر رمضان 1232ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى مقوایی، 17 سطر (6×14)، اندازه: 14×21سم [ف: 16-372]

6. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/8

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلي [ف: 276]

7. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/6

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکى، 4گ (61-65)، اندازه: 10×15سم [ف: 4-1313]

1586- اجوبة مسائل محمد علی بن سید محمد (الأولی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i muhammad 'alī ibn-i sayyid muhammad (al-ulā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

در پاسخ میرزا محمد علی بن میرزا سید محمد، درباره حدیثی که در «ثواب الاعمال» صدوق آمده است و در تفسیر آیه «و ما کنت بجانب الغریب اذ نادینا»..

1. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 14/1996-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي. انه قد كتب الى اسيد السند الوفي العلي الميرزا محمد علي بن الميرزا سید محمد، احسن الله احواله ... المسائل كتبت له جوابها؛ انجام: او يكفي فيه او في مشاركة و هنا المشاركة في الأغلب حاصلة فمن نفي الاشتراك هناك فقد اخطاء الصواب

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ 13ص (143-155) [عکسی ف: 1-121]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2784/4

بی کا، بی تا؛ 2گ (17پ-19پ) [ف: 5-26]

1587- اجوبة مسائل محمد علی بن سید محمد (الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

میرزا محمد علی بن سید محمد از شیخ احمد احسائی ضمن نامه ای می پرسد که در حدیث «کتب الله عزوجل کتاب قبل أن یخلق الخلق بالفی علم فی ورق اس انبیه ...» مراد از کتاب او چیست و تقدم آن بر خلق به هزار سال چیست و از «اس» و «انباته» و وضع آن بر «عرش» چه مقصود است با چند سؤال دیگر در این باره.

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/4

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اما بعد فیقول العبد المسکین، انجام: مع شروطها و جمیع ما امر الله واجب و ورد ذلك مع الايمان به.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 5 ص (30-35)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-517]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1/534/8

آغاز: بسمله، حمدله، صلوات. اما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی، انه قد کتب السید ... المیرزا محمد علی بن السید محمد احسن الله أحواله ... بعض المسائل و کتبت له جوابها و منها هذا الحدیث؛ انجام: و جمیع مراتبها و ما امر الله واجب و ورد ذلك مع الايمان به

خط: تحریری، کا: محمد صادق بن محمد جعفر خراسانی، تا: 1248ق؛ سپس پراکنده هایی در همان مسائل دینی عرفانی از همو (41-42پ)؛ 3گ (39-41ر) [ف: 1-148]

1588- اجوبة مسائل محمد مسعود بن سعود / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad mas'ūd ibn-i su'ūd

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 20 شعبان 1212ق

در پاسخ پرسش های شیخ محمد سعود بن محمد بن سعود، شامل نه سؤال: 1. علم خداوند به اشیاء در وقت ایجاد و بعد از ایجاد؛ 2. معنی حدیث پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) «انا والساعة كهاتين و اشار بالسبابة والوسطى»؛ 3. کیفیت فناء معلولات با وجود

علت؛ 4. معنی حدیث «خمرت طینة آدم بیدی اربعین صباحاً»؛ 5. کیفیت خروج نفس از بدن دنیوی؛ 6. برزخی که نفس پس از مردن به آنجا می رود همان برزخ است که از آنجا آمده یا نه؟؛ 7. نفوس ناقصه فاسد می شوند یا باقی می مانند؟؟؟ 8 معنی ربوبیت «اذ لا مربوب» و الوهیت «اذ لا مألوه»؛ 9. معنی حدیث پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) «ان الزمان كههيئة يوم خلق الله السموات و الأرض»..

آغاز: حمدله. صلاة. فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي قد وردت على مسائل من الانوار الالمعى و ... الشيخ محمد سعود بن الشيخ محمد بن السعود ... فاجبت ان اذكرها بصورتها و اجعل الجواب لها كالشرح. انجام: نعم المولى و نعم النصير، وقع الفراغ من تسويدها على يد مؤلفها ليلة العشرين من شعبان سنة الحادية عشرة بعد المائتين و الف. حامداً، مستغفراً، مصلياً. و الحمد لله رب العالمين.

ص: 898

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 2، صص 69-75) فهرست مشایخ
[25/2

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/15

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: 20 شعبان 1211ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 23ص (225-247)، 17 سطر
(9×14)، اندازه: 17×22سم [سنا - ف: 1-57]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/15

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-240]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1664/1 -عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، تا: رمضان 1233ق؛ 14ص (3-16) [عکسی ف: 1-116]

3. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1996/6 -عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ نام پرسنده در نسخه شیخ محمد سعود بن محمد بن سعود آمده است؛ 13ص (59-71) [عکسی
دائرة المعارف: 1-116]

4. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1632/11

نسخه اصل: کتابخانه سید حسین شیرازی، قم؛ بی کا، تا: 1255ق؛

13ص (430-442) [عکسی ف: 5-72]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/11

آغاز: برابر؛ انجام: انکار من لایفهم و جهل من لا یعلم و الله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین.

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256ق، جا: بروجرذ؛ جلد: تیماج مشکی 9گ (141-149پ)، 20 سطر، اندازه:
15×22/5سم [ف: 44-219]. 6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2623/9

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: چهارشنبه 25 شعبان 1299ق؛ تاریخ کتابت روز چهارشنبه 25 شعبان که آفتاب در 19 سرطان و ماه در 15 جوزا بوده و باران نابهنگام می بارید؛ کاغذ: فرنگی رنگین آهار مهره، جلد: تیماج آلبالویی سیر لایی، 9گ (78پ - 86پ)، 17 سطر، اندازه: 16×10سم [ف: 6-74]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14731/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی ترنج و سرترنج و گرهی، 10گ (18 ر-27پ)، 19-21 سطر، اندازه: 17×22/3سم [ف: 18741]

8. تهران، ملک؛ شماره نسخه: 742/18

خط: نسخ، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13 [ف: 5-164]

9. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/20

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی، 13 گ (207 پ-219 پ)، 21 سطر (9×14/5) ، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 344]

1589- اجوبه مسائل محمد مؤمن / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masa'il-i muhammad mu'min

قزوینی، خلیل بن غازی، 1001 - 1089 قمری

(qazvini, xalil-e-bn-e qazi (1593 - 1678

ملا- محمد مؤمن بن شاه قاسم اشکالی مفصل به صورت پرسش به قزوینی نوشته درباره جمله «العمل بظاهر القرآن لیس لافادته الظن بمراده تعالی و بحکمه الواقعی بل لعلمنا بأنه یجب علینا اتباع ظاهره» و سؤال می کند که دلیل بر این مطلب چیست و ضمناً به روشی استدلالی این موضوع را رد می نماید. ملا خلیل به صورت حاشیه و با عناوین «قوله - قوله» پاسخ به گفته های او می دهد. این پرسشها در قزوین بتاريخ روز فطر 1067 رسیده و قزوینی در همان سال هنگامی که به مشهد مقدس برای زیارت رفته بود، بر آنها پاسخ نوشته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... هذا جواب ما سألني عنه الاخ الفاضل والعلامة الفاضل بين الحق والباطل

انجام: و کتبنا الجواب مسرعین فتأخیر الوصول الیکم لیس بتقصیرنا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين

1. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 749/16

بی کا، تا: 7 شعبان 1119ق؛ در 183 پ-184 پ پراکنده هایی است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مقوایی! 47گ (147ر-193ر)، 22 و 23 سطر (5/9×15)، اندازه: 18/5×12 سم [ف: 380]

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی نقی، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 14 گ (197 پ-210 ر)، اندازه: 13×20 سم [ف: 8-214]

1590- اجوبه مسائل محمد مهدی بن شفیح استر آبادی = پاسخ سؤال درباره امر به معروف و نهی از منکر / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i muhammad mahdī ibn-i Šafī' istarābādī = pāsox-e soāl darbāre-ye amr-e be ma'rūf
va nahy-e az monkar

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: یک شنبه 16 ذیقعدہ 1229 ق

پاسخ به هفت پرسش فقهی و عقیدتی استر آبادی است از این قرار: 1. درباره امر به معروف و نهی از منکر؛ 2. کیفیت جمع بین

ص: 899

حدیث «نیه المؤمن خیر من عمله...» و حدیث «افضل الاعمال احمزها»؛ 3. معنی آیه «ربوا»؛ 4. چگونگی حضرت ایوب که صابر بود جزع می فرمود؟؛ 5. دلیل بر حدوث عالم؛ 6. معنی آیه «لاکراه فی الدین»؛ 7. معنی آیه «اذا مرضت فهو یشفین». با سربندهای «قال سلمه الله» و «اقول».

. آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین أن المکرم المخدم و الآخوند المعظم الملا محمد مهدی بن الملا محمد شفیع الاستر آبادی... قد عرض علی مسایل جلیله اراد جوابها... قال سلمه الله قد اشتهر بین علمائنا ان الامر بالمعروف و النهی عن المنکر

انجام: و الی الله ترجع الامور. و کتب العبد المسکین احمد بن زین الدین لیلة الأحد السادسة عشرة من ذیعدة سنة تسع و مائین و الف من الهجرة النبویة علی مهاجرها از کی الصلوة. و الصلاة و السلام حامداً مصلياً مستغفراً. [فهرست کتب مشایخ، شماره 125]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/11 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ 8ص (127-134) [عکسی ف: 1-130]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/23

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین اما بعد فیقول؛ انجام: لایسقط المیسور بالمعسور الی الله ترجع الامور.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 4ص (244-248)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 25/5×17سم [ف: 9-530]

3. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح: 4گ (56-59)، اندازه: 12×19/5سم (نسخه پژوهی: 3-176)

1591- اجوبة مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی = پاسخ به سؤال درباره معلول / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i muḥammad mahdīyy-i-bn-i Šafi'-i istarābādī=pāsox be soāl darbāre-ye ma'ūl

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: میانه جمادی الثانی 1233ق

رساله ای است در پاسخ سؤالی از متن کتاب شفا درباره معلول که به درخواست حاج ملا مهدی نوشته است.

آغاز: بسمله، حمد له أما بعد فيقول المسكين ... انه قد عرض على الممجد العالم الحكيم المطيع الملا محمد مهدى مسائل اراد بيان ما اشكل منها

انجام: من ارادة ازالة الظماء عنه اصلا الا بالمشافهة أو بطول الكلام و هو متعسر على لضيق وقتي و الحمد لله رب العالمين

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 4 گ (124-127)، 21 سطر، اندازه: 15x10 سم [ف: 28-480]

2. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 595/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر هزار جریبی ولوئی دانکه از محال استر آباد، تا: 23 شعبان 1233 ق؛ کاغذ: فستقی الوان، جلد: میسن مشکی ضربی، 45 ص (310-354)، 17 سطر، اندازه: 21x14 سم [ف: 5-102]

1592 - اجوبة مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی (اولی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i muḥammad mahdī ibn-i šafī istarābādī (al-ulā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: غره جمادی الاول 1230 ق

پاسخ به ده سؤال ملا محمد مهدی بن ملا شفیع استر آبادی از این قرار: 1. چرا در گل راه اصل را طهارت گرفته اند و در غسل حمام اصل را نجاست؟؛ 2. معنی تعریف اصولیین برای احکام شرعی؛ 3. معنی این که لا-اله الا-الله منطبق است بر جمیع مراتب و کیفیت ترکیب نحوی کلمه شهادت؛ 4. در آیه «واللیل اذا یسر» چرا «یاء» بدون جازم حذف شده؛ 5. معنی آیه «و اذا الوحوش حشرت»؛ 6. معنی حدیث «بنا عرف الله و لولا الله ما عرفنا»؛ 7. معنی حدیث «العبودية جوهره کنهها الربوبية فما فقد من الربوبية وجد في العبودية و ما ليس في العبودية هو من الربوبية»؛ 8. جنت و نار جن و انس یکجاست یا جداست؟؛ 9. جمع بین اخبار داله بر تحریف قرآن و آیا «انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون» چگونه است؟؛ 10. وجه جمع بین آیه «کل شیء هالک الا وجهه» و حدیث «خلقتم للبقاء لا للفناء».

آغاز: حمدله. صلاة... فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي انه قد ارسل الى جناب الملا محمد مهدی بن ملا شفیع ...

قال سلمه الله تعالى قد اشتهر بين اصحابنا الحكم بطهارة طين الطريق

انجام: وصلى الله على محمد وآله الطاهرين. وكتب العبد المسكين احمد بن زين الدين بن ابراهيم الاحسائي المطر، في غرة جمادى
الاول سنة الثلثين بعد المأتين و الف من الهجرة النبوية على مهاجرها وآله افضل الصلوة والسلام. حامداً مصلياً. [فهرست كتب مشايخ،

رساله 127]

ص: 900

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/7 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ 35ص (71-105) [عکسی فی: 1-130]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 194/3 - طباطبائی

آغاز: قال شیخ محمد مهدی - قد روي عن الصادق عليه السلام، العبودية جوهره - اقول الرواية ليست كما ذكرتتم و لو قيل انها منقولة بالمعنى - و لفظها العبودية جوهره كنهها الربوبية فما فقد في العبودية وجد في الربوبية؛ انجام: و يعترضون على غيرهم و الله سبحانه و تعالی يهدى الى الحق و الى طريق مستقيم.

شامل تنها چهار سؤال و جواب، بدون رعایت ترتیب اصلی. سؤال های موجود در نسخه حاضر: 1. معنی حدیث «العبودية جوهره كنهها الربوبية»، 2. معنی حدیث «بنا عرف الله و لولا الله ما عرفنا»، 3. در آیه «و اللیل اذا یسر» چرا یاء بدون جازم حذف شده، 4. معنی قول علماء كه كلمه لا-اله الا-الله منطبق بر جميع مراتب توحيد است و کیفیت ترکیب نحوی كلمه؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل حکیم پسر یعقوب حکیم، تا: 1265ق؛

کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز روشن یک لا، 7گ (10ر-17)، قطع: رقعی، اندازه: 20x11/5 سم [ف: 22-68]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/25

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میسن مشکى ضربی، 19گ (240پ-259پ)، 23 سطر، اندازه:

15/2x21/6 سم [ف: 5-164]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1177/2 - طباطبائی

آغاز: معهم من ینفذ قوله و هو یقول سنریهم آیاتنا فی الافاق و فی انفسهم ... قال سلمه الله قد روي عن الصادق العبودیه جوهره كنهها الربوبیه؛ انجام: و لایجب فی الحکمة علیه تعالی اکثر من هداية النجدین و المعونه اذا شاء و له الحمد على كل حال ... و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم

از اول نسخه تا اواخر پاسخ به سؤال 6 و تفسیر آیه «و اذا الوحوش حشرت» افتاده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد الحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن 13، افتادگی: آغاز؛ 13گ (17-30) [ف: 23-677]

1593- اجوبة مسائل محمد مهدی بن شفیح استر آبادی (الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i muhammad mahdī ibn-i Šafī' istarābādī (at-tānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'i, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: غره جمادی الثانی 1230ق

پاسخ به ده سؤال ملا محمد مهدی بن محمد شفیع استر آبادی است

آغاز: الحمد لله رب العالمین... قد عرض علی مسائل جلیلة أراد جوابها و استنظرته لیكون الجواب كاشفة لجميع ما يحول علی الناظر فیها من كل حجاب انجام: فكانت التصفیة من مقدمات البقاء فلم یكن بین الآیة و الروایة منافات، و الله سبحانه و لی التوفیق.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق،، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 125-127)

1. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 42/3 - ج

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیقول... احمد بن زین الاحسائی انه قد ارسل الی جناب... الشیخ محمد مهدی مسائل؛ انجام: برابر خط: نستعلیق، کا: احمد بن علی محمد رشتی، تا: 4 جمادی الاول 1230ق، جا: کرمانشاه؛ از روی نسخه اصل به خط احسائی؛ 14گ (295پ-308) [ف: 345]

2. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 224/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکى، 11گ (255پ - 265پ)، 21 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 1-181]

1594 - اجوبة مسائل محمد مهدی بن شفیع استر آبادی الثالث / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i muhammad mahdī ibn-i Šafi' istarābādī (at-tālit

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'li, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

این رساله پاسخ به سؤالات ملا مهدی استر آبادی است: 1. حذف «یاء» در آیة شریفه «و اللیل اذا یسر»؛ 2. حدیث مشهور نبوی «نية المؤمن خیر من علمه و نية الكافر شر من عمله»؛ 3. حضرت حضرت ایوب؛ 4. درباره آیة شریفه «من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها»؛ 5. دلیل حدوث جهان، گذشته از شهرت و اجماع؛ 6. دلیل اضافه مرض به نفس در آیة شریفه «و اذا مرضت فهو یشفین»؛ 7. نسبت امامت و احیاء به رب؛ 8 دلیل وحدت وجود یا موجود. مؤلف بعد از پاسخ به سؤال از وحدت وجود مذهب صوفیه را در مقابل ائمه می داند و به لعن ایشان می پردازد. آغاز: الحمد لله رب العالمین... قد أرسل الی جناب.. مسائل أراد كشف النقاب عن وجوها

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعه مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1276ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 2، صص 127-130)

1. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/9

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ 19 گ (96-115ر)،

ص: 901

اندازه: 12×19/5 سم [نسخه پژوهی: 3-177]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3497/8

آغاز: برابر؛ انجام: و المراد بالعبودية الأثر وبالربوبية المؤثر و لذلك مثال مثل صورتك في المرأة فانها هي العبودية.

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ مصحح، در دو برگ پایانی طریقه ختم سوره انعام آمده؛ 1 گ (194-194 پ)،
اندازه: 15×21 سم [محدث ارموی مخ: 2-881]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/14

آغاز: برابر؛ انجام: لان الظن لا يغني من الحق شيئا و يكفي الظن في الشرعيات و يتحقق به الايمان العملى

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی ک، تا: قرن 13؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 4 گ (169-172)، 20-21 سطر، اندازه: 5/10×15
سم [ف: 28-485]

1595- اجوبة مسائل محمد مهدي بن محمد ابرقوئی / کلام و اعتقادات / عربی

ibn-i mahdī masā'il-i muhammad ajwibat-u muhammad abarqu'l

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(1753 - 1826) (ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn)

پاسخ به چهار پرسش حاج محمد ابرقوئی با عناوین «قال، اقول» است: 1. ظن در عقاید کافی است یا نه؟؛ 2. فرق بین غنا و اصوات
مباحه؛ 3. سبب اختلاف احادیث؛ 4. سؤال از آیات محکمه قرآنیة دال بر امامت ائمه (علیه السلام).

آغاز: قال محمد المهدی ... شیخنا و مولانا أشکل علی مسائل

انجام: فوجب الأخذ بالیقین اجماع و هو الاهتمام بالأئمة علیهم السلام.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا؛ سنگی؛ 1276 ق.؛ رحلی؛ (جوامع الکلم: ج 2، صص 130-131)

[جوامع الکلم 130/2؛ فهرست کتب مشایخ ش 126؛ ریحانة الأدب 81/1]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12109/3

آغاز: قال أن الظن الغالب القريب من العلم كاف في العقاید ... أقول لا يكفي في عقائد الايمان؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی ک، تا: نیمه اول قرن 13؛ مصحح، ادامه مطالب در حاشیه نگاشته شده است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 1 گ، 23 سطر

(15x10)، اندازه: 15×21سم [ف: 30-551]

2. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/25

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 2ص (254-255)، 23 سطر (17×10)، اندازه: 17×25/5سم [ف: 9-532]

3. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1757/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، آگ (71-72)، اندازه: 12×19/5سم [نسخه پژوهی: 3-176]

4. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 557/4

آغاز: الحمدلله... انه قد ارسل جناب الشيخ الهدى الشيخ محمد مهدى مسائل اراد كشف؛ انجام: والله سبحانه ولي التوفيق و الحمدلله رب العالمين ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد حسین مازندرانی الجلاوی، بی تا، 19گ (158پ-177پ)، 20 سطر، اندازه: 15×20سم (مؤید: 2-62)

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 302816

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز، 2گ

(152پ-153)، 30 سطر، اندازه: 21×31سم [ف: 6-190]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/13

آغاز: برابر؛ انجام: أن يقول لا اله الا الله محمد رسول الله على ولي الله كلما عرض شيء ذلك فانه يذهب عنه

کا: عبد الرحيم بن ولي محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 11ص (230-241)، 30 سطر (21×9/5)، اندازه: 18×29/5سم [ف: 8-222]

1596- اجوبة مسائل محمود ميرزا (الأولى) / كلام و اعتقادات / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mahmūd mīrzā (al-ulā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

رساله ای است در پاسخ به 7 سؤال اعتقادی و بعضی مشکلات احادیث که شاهزاده محمود میرزا پرسیده، با عناوین «المسئلة الأولى ... الجواب؛ المسئلة الثانية ... الجواب»: 1. بیان فرمایش امام سجاد (علیه السلام):

«فهی بمشیتک دون قولک موتمره»؛ 2. بیان معنی «ان الله خلق آدم علی صورته»؛ 3. بیان معنی حدیث کمیل در حقیقت معرفت؛ 4. در بیان حقیقت عالم برزخ و ... 5. فرق بین کلام و کتاب؛ 6. معنی حدیث فرجه در توحید؛ 7. شجاعت با این که کمال است چرا در اسماء خدا وارد نشده.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قد أنهی الی الجناب المنیع و الشأن الرفیع منصور الجنود ذو الطالع المسعود

انجام: و علی هذا المعنی جرى جميع الصفات و سامح فان الأمراض منعتني عن التطویل و البیان و الحمدلله رب العالمین

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا، سنگی، 1273ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 1، قسم 2، صص 200-207)

1. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 2719/4 و عکسی 2440/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کاظم بن علی نقی شریف رضوی سمنانی، تا: 13 شعبان 1241ق؛ مصحح، با حواشی از کاتب؛ جلد: تیماج مشکى

ص: 902

بدون مقوا، 6گ (109پ - 115پ)، 23 سطر، اندازه: 15×21سم [محدث ارموی مخ: 1-62] و [عکسی ف: 7-47]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1780/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1241ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 4گ (192پ - 196ر)، اندازه: 15×20/5سم [ف: 5-162]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10574/1

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب با توجه به آغاز نسخه کامل شد؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسین، تا: صفر 1242ق؛ جلد: تیماج زرشکی با کناره سیاه، 37ص (1-37)، اندازه: 11×19سم [ف: 1/33-109]

4. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 7710/11 - 39/90

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله علی محمد وآله ... الشاه زاده محمود میرزا ... مسألة الأولى قول سید الساجدین ... فهی بمشیتک دون قولک مؤتمرة و بارادتک دون نهیک منزجرة الجواب ان المشية والارادة؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر محمد شفیع حسینی طالقانی اورازانی، تا: 1255ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، 6گ، 17 سطر، اندازه: 16×21سم [ف: 1-105]

5. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 633/1

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، تا: آدینه 19 صفر 1257ق؛ کاغذ: ترمه و پسته ای، جلد: میشن مشکی، 4گ (1ر - 5پ)، 18 سطر، اندازه:

15×24/4سم [ف: 5-118]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1670/4 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: شنبه صفر 1261ق؛ 9ص (13-21)

[عکسی ف: 1-128]

7. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 2097/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1262ق؛ 17ص (196-212)

عکسی ف: 1-128]

8. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 765/3

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، مجدول مشکی و مذهب و تحریری؛ جلد: گالینگور قهوه ای ضربی، 4 گ (17ر-21پ)، اندازه: 20/5×12سم [ف: 2-44]

9. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 127/11

کا: زین العابدین گلپایگانی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 6 گ (155پ-160ر)، اندازه: 21/5×15سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 110]

10. قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: 483/13

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تاب؛ جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، 5 گ (63پ-67ر)، اندازه: 21×15سم [ف: 1-412]

1597- اجوبة مسائل محمود میرزا (الثانية) / کلام و اعتقادات / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mahmūd mīrzā (at-tānīya

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsāli, ahmad-e-bn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: شب 24 رجب 1227ق

پاسخ به یازده یا ده پرسش بیشتر اعتقادی فلسفی محمود میرزا قاجار است که مؤلف به روش خود مختصر و استدلالی پاسخ گفته است. اما سؤال ها: 1. سر عصمت قولی و فعلی انبیاء و اوصیاء چیست؛ 2. معنی ولایت چیست؟ 3. آیا صفات واجب تعالی عین ذات اوست؛ 5. چون کل باراده حق و قضاء اوست پس عقلا و شرعا واجب است که رضا بقضاء الهی داد؛ 6. جمع حدوث عالم بادوام فیض و ازلیت وجود چیست؟ 7. آیا خطبه بیان و خطبه طنطجیه از حضرت علی علیه السلام است؛ 8. نسبت تردد و ابتلاء و بداء به خدا چیست؛ 9.

معنى استجابته دعا و اعانه ملهوفين چيست؛ 10. آيا حضرت رضا عالم به سم بود يا نه؟

آغاز: حمدله. صلاة... فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسابى الهجري ان الجناب العالى الشامخ.... المحترم محمود الشاهزاده ادام الله عليه امداده و العمر... قد ارسل من نتايج افكار الذكية و تنبيها... قد طلب من مخلصه جوابها و تبين قشرها من البابها.. قال رفع الله قدره و اعلى ذكره. الأول منها ما سر عصمة الانبياء

انجام: و هذا سر وجدانى. و بهذا البيان منكشف لمن له عيان. و الحمد لله رب العالمين. و كتب بيده العبد المسكين احمد بن زين الدين... و فرغ من اجوبة المسائل الشريفة ليلة الرابع و العشرين من شهر رجب 1237 سبع و ثلاثين بعد المأتين و الألف... و صلى الله على محمد و آله.

[فهرست مشايخ 26/2 و 27]

1. قم، مركز احياء؛ شماره نسخه: 2206/12

آغاز: برابر

نسخه اصل: كتابخانه مشايخ - كرمان الف 7؛ بى كا، تا: قرن 13؛ 22ص (200-222) [عكسى ف: 6-261]

2. قم: مركز احياء؛ شماره نسخه: 3614/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بى كا، تا: قرن 13؛ مصحح، 6گ (69-75)، اندازه: 15x10/5

سم [محدث ارموى مخ: 1-64]

3. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 1780/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بى كا، تا: 1241ق؛ جلد: تیماج قهوه اى، 7گ (196پ-203ر)، اندازه: 20/5x15سم [ف: 5-162]

ص: 903

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/21 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ 2ص (268-269) [عکسی فی: 1-28]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10574/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسین، تا: صفر 1242ق؛ جلد: تیماج زرشکی با کناره سیاه، 71ص (37-107)، اندازه: 19×11
سم [ف: 1/33-109] 6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8805/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه شنبه 24 ربیع الثانی 1270ق؛ کاغذ: فرنگی و دست ساز نخودی آهار مهره، 11گ (27ر-37پ)، 17 و
سطر (5/7×14)، اندازه: 18/6×11/9 سم [ف: 1/29-16]

7. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: 33/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ حواشی علمی درباره مباحث طرح شده در متن توسط میرزا هدایت الله به خط خود او نوشته شده است؛
جلد: تیماج سرخ منقوش، اندازه: 21×15 سم [ف: 252]

8. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/16

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 3ص (236-237)، 30 سطر (5/9×21)،
اندازه:

18×29/5 سم [ف: 8-224]

9. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: 50/2

بی کا، تا: 6 ربیع الأول 1300ق، جا؛ تهران؛ 1ص (55)، اندازه: 22×13/5

سم [رشت و همدان - ف: 1194]

1598- اجوبة مسائل محيي الدين محمد العباسي / فلسفه / عربي

ajwibat-u masā'il-i muḥyi-d-dīn muḥammad al-'abbāsī

نصيرالدين طوسى، محمد بن محمد، 597-672 قمرى

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

تاريخ تأليف: 671ق

پاسخ به سه مساله فلسفى محيي الدين محمد بن محياء عباسى است، بدين ترتيب: 1. ان كان الجوهر جنسا لما تحته؛ 2. لم لا يجوز الفاعل قابلا؛ 3. ما ماهية الحركة.

آغاز: بسمله كتب الامام العلامة محيي الدين محمد بن المحياء العباسي في تاريخ سنه ... الى ... نصير الحق و الدين محمد بن محمد بن الحسن الطوسى ... قد كنت ايها العظيم ... و اما صورة خط مولانا نصر الحق و الدين ... اطال الله بقاؤك و ادام عزك و علاك ... طالعت ما كتبه في المطالب الثلاثة العلمية.

انجام: و الانصرام هو حالة كل جزئين أجزاءها فهذا ما عندي في هذه الحالة و الله الموفق للصواب

[نسخه اين رساله در ضمن مجموعه نفيسى نزد شادوران دكتر مهدي بياني ديده شد. «مدرس رضوى، احوال و آثار خواجه، ص 512]

قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه: 6879/16 - 35/59

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 2گ، 21 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 1-106]

1599- اجوبة المسائل المصرية / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-ul masā'il-il miṣrīyya

علم الهدى، على بن حسين، 355 - 436 قمرى

(alam-ol-hoda, 'ali ebn-e hoseyn (967 - 1045

پاسخ پرسش هایى است که مصر رسیده و شريف مرتضى به اختصار پاسخ داده است. عناوين مسائل بدين شرح است: 6. آن حشرات الارض و البراغيت حوادث لها؟؛ 7. الرعد و البرق و الغيم ما هو؟؛ 8. الفاعل قادر؟؛ 9. المثل و الضد للعاقل؟؟؛ 10. الفاعل بلا ملامسة و لا اتصال؟؛ 11. القدرة و حکمها؟؟؛ 12. القدرة بلا مباشرة و لا تولد؟؟؛ 13. الخير و الشر من فاعل واحد؟؟؛ 14. المحدث لا ظلمة و لا ضياء؟؟؛ 15. حدوث شيء لا من شيء؟؟؛ 16. الطبائع غير عاقلة؟؟؛ 17. صفات الطبائع؟؟؛ 18. نزول جبرئيل على النبي؟؛ 19. صفاته عن

ذاته؟ 20. كلام الله تعالى؟؟ القديم مع الخلق؟؛ 23. الفراغ و احكامه؟؟ 24. مدينه جابرسا و جابر قا؟؟ 25. الاطفال حكمهم يوم القيامة؟! 26. قاتل الامام و توبته؟! 27. أحكام الملائكة في الجنة؟

انجام: فان جعل لذتهم في الأكل و الشرب جازوا أن جعلها في غيره جاز و اما التكليف فانه يسقط عنهم لانه لانه لا يصح أن يكونوا مكلفين في حالة واحدة و الكلام في الجن يجري هذا المجري، تمت.

چاپ: مسائل المرتضى، بيروت، 1422، 132-153.

[دنا 287/1 (4 نسخه)؛ الذريعة 234/5، مسائل المرتضى، بيروت، 1422،

[153-132

1. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12923/24

آغاز: المسألة السابعة من المسائل الواردة من النيل و جوابها سوى ما شذ متها، المسألة السادسة، قول تمامه ان حشرات الارض و البراغيث حوادث لا محدث لها، من اي طريق؛ انجام: برابر

از مسأله هفتم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ محشى؛ کاغذ: شرقى، 4 گ (65-68پ)، 23 سطر، اندازه: $15/5 \times 10/5$ سم [ف: 759-32

2. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11340/22

آغاز: المسألة السابعة من المسائل الواردة من النيل و جوابها؛

ص: 904

انجام: برابر

از مسأله هفتم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی، آهار

مهره، 4 گ (176-173)، 18 سطر، اندازه: 13×17 سم [ف: 28-573]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/25 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی.؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-575]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6862/10

آغاز: نسخه: المسألة السادسة قول تمامة ان حشرات الأرض و البر اغيث حوادث لا محدث لها؛ انجام: برابر

مسئله ششم تا بیست و هفتم است که از نیل (مصر) تقدیم شده و به شریف مرتضی از آنها با اختصار پاسخ؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا

عبدالله افندی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز، 4 گ (25 پ- 28 پ)، اندازه: 12×18 سم [ف: 18-53]

1600 - اجوبة مسائل معین الاسلام / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u mas'āl-i mu'īn-ul-islām

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، 1276 - 1360 قمری

(kermānī, zayn-ol-'ābedīn-e-bn-e mohammad karīm (1860 - 1941

تاریخ تألیف: 29 رجب 1336 ق

در پاسخ نامه میرزا محمد، ملقب به معین الاسلام بهبهانی مؤلف «مفتاح التمدن»، فرزند میرزا حسن شیخ الاسلام بهبهانی. دو پرسش است: 1. درباره اسماء حسنی و استجاب دعا، با توجه به سخنان شیخ احمد احسائی 2. درباره قرای ظاهر و سیر کنندگان در آن.

آغاز: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد، يقول العبد المسکین ابن محمد کریم زین العابدین، انه قد جائنی کتاب شریف

انجام: الی تتمیمها. و هنا وقع الفراغ من تسویدها لیللة السبت... زین العابدین عفی الله عنه

[ابراهیمی 619، که می گوید این اثر ضمن مجموعه الرسائل زیر چاپ است؛ ابراهیمی 582: رساله در مبدأ غیب گویی و پیش گویی]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 517/3

1؛ خط: نسخ پخته، کان عبد الحسین بن عبدالکریم، تا: 13 صفر 1343ق؛ 20گ (89پ-108ر) [ف: 1-77]

1601- اجوبة مسائل معین الاسلام / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-u masā'il-i mu'īn-ul-islām

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، 1276 - 1360 قمری

(kermānī, zayn-ol-'ābedīn-e-bn-e mohammad karīm (1860 - 1941

تاریخ تألیف: 16 رمضان 1342ق

در پاسخ به سه پرسش معین الاسلام: 1. چگونه می توان گناه مؤمن را که خود بدان واقف است، پس از توبه از الواح وجود محو کرد؟؟
2- درباره تفسیر دو سوره جمعه و منافقون است، در چند فصل: درباره تسلیم، اختیار، آفریده و آفریننده، مشیت، نور و دیگر مسائل عرفانی-کلامی؛ 3- درباره «فاعل» در دید موحد است. «آیا فاعل کن، جز یکون است؟».

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 517/4

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد، چنین گوید بنده مسکین ابن محمد کریم زین العابدین؛ انجام: معصیت باشد و موجب عقوبت، عصمنا الله و ایاکم من الزلزل.. قد تم فی لیلۃ ..

2؛ خط: نسخ پخته، کا: عبد الحسین بن عبدالکریم، تا: دوشنبه 5

ذیقعد 1342ق، جا: کرمان؛ 40گ (110پ-159ر) [ف: 1-77]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 517/5

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد و باز سؤال دیگر از جناب مستطاب سائل معظم حرسه الله تعالی؛ انجام: و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین. و قد تم علی ید مؤلفه العبد الاثیم زین العابدین بن کریم فی...

خط: نسخ پخته، کا: عبد الحسین بن عبدالکریم، تا: شنبه 13 صفر 1343ق؛ 13گ (159پ-171پ) [ف: 1-78]

« اجوبة المسائل المقدادية » المسائل المقدادية

1602- اجوبة مسائل ملاحسن مراغی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mulla ḥasan marāḡi

کرماتی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

دو رساله است که در پاسخ دو مرحله سؤال ملا حسن مراغی نگاشته شده است.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1278

آغاز: (پس از خطبه:) أن بعض الاخوان صانه الله عن طوارق الحدثان قد سئلني؛ انجام: وفيما ذكرت لك عجالة غنية الى ان يحدث الله بعد ذلك امراً.

پاسخ های حاج محمد کریم خان قاجار در سال 1260 ق به 13 سؤالی است که ملا حسن مراغی درباره پارهای مستحبات و واجبات و قسمتی از اعتقادات ضروریه پرسیده است، مؤلف یکایک آن سؤالات را نقل کرده آن گاه به جواب و حل اشکال

ص: 905

پرداخته است؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: 1271ق؛ دارای جدول و سطر بندی کامل، کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماجی قرمز،
29 سطر، قطع: رحلی [ف: 4-74]

2. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1278

آغاز: الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين و رهطه المخلصين؛ انجام: و هذا آخر مسائله ایده الله بصنوف تأييداته.
رساله ای است در جواب هشت مسأله فقهیه که ملا حسن مراغی پرسیده است، سؤال چهارم مربوط به سید علی محمد باب است که او
نیز با مصنف از شاگردان سید کاظم رشتی بوده و مؤلف در جواب این سؤال از سید باب شدید انتقاد کرده و بسیاری از اسرار دعاوی او را
فاش ساخته است و در 1260 ق از آن فراغت یافته است؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: 1271ق؛ دارای جدول و سطر بندی کامل؛
کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماجی قرمز، 29 سطر، قطع: رحلی [ف: 4-74]

1603- اجوبة مسائل ملا حسن مراغی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā ḥasan marājī

تبریزی، علی بن نصر الله، ق 13 قمری

(tabrīzī, "alī ebn-e nasr-ol-lāh" - 19c)

شرحی است بر پاسخ حاج محمد کریم خان کرمانی به ملاحسن بن محمد باقر مراغی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9301/1

آغاز: بسمله. و به نستعين الحمد لله العلى الأجل الذي أوهم الخلاق لادراك كنه عظمته لم تنل ... أن هذه كلمات وجيزة كتبها لتبيان
مسائل مشكلة و مطالب معضلة بعث بها جناب العالم الكامل؛ انجام: و ما ربكم بظلام للعبيد فافهم راشدا موقفا و هذا آخر مسائله ایده
الله تعالى بصنوف تاييدانه

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه 27 ذیقعده 1275ق، در اول و آخر رساله تاییدیه کریم خان به خط و مهر وی در سلخ ذیقعده
1275 ه ثبت شده از جمله نوشته است: «بسمله. نعم لما كنت مشغولا بتصنيف كتب مهمة ولم يكن لي فرصة سألته ادام الله ايام اقباله و
ایده بافضاله أن يفصل ما كتبتة مجملا فانعم و كتب فاحسن فاجاد و ارانيه فاستحسنته و لذلك بعثت ماكتبته لانه الموفى بالمراد كتبه العبد
الأثيم»، مصحح، چند یادداشت در تایید مطالب آن به خط کریم خان کرمانی در سلخ ذیقعده 1275 دارد؛ مهر: کریم بن ابراهیم؛
جلد: تیماج مشکی، 53 گ (2پ-55پ)، 13 سطر، اندازه:

22×16/5 سم [ف: 30-64]

1604- اجوبة مسائل ملا حسين بافقی = شرح الأحاديث / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā husayn bāfqī = š.-ul aḥādīt

پاسخ به 18 یا 23 سؤال از ابو جعفر محمد مدعو به حسین بافقى سريانى يزدى (متوفى پس

از 1280 ق) از شاگردان احسائی است، بدین ترتیب 1. معنی بقای جسم؛ 2. چرا شارب خمر تا چهل روز نمازش قبول نمی شود؛ 3. معنی حدیث نبوی در خصوص دجال؛ 4. سؤال از حدیث معصوم در مورد ثواب زیارت نیمه شعبان؛ 5. معنی حدیث «لو كان الموت يشرى الاشتره اثنان»؛ 6. معنی حدیث «ان الله يكره البخيل في حيوته والكريم في مماته»؛ 7. معنی حدیث «بين المرء والحكمة نعمة العالم»؛ 8 معنی حدیث «لو علم ابوذر ما في قلب سلمان لقتله»؛ 9. معنی حدیث «لا ينقض الوضوء الا حدث و النوم حدث»؛ 10. معنی حدیث «لما اسرى ص قال يا رب ما حال الموت»؛ 11. معنی حدیث «ان قلوب بنى آدم كلها بين اصبعين»؛ 12. معنی حدیث «اسم ابوطالب بحساب الجمل»؛ 13. معنی حدیث «ان عبدا مكث في النار يناشد الله»؛ 14. معنی حدیث «اياك والرياسة»؛ 15. معنی حدیث «ان الله اوحى الى موسى ... ان اخرج عظام يوسف»؛ 16. معنی حدیث «نية المؤمن خير من عمله»؛ 17. آیا ائمه در هنگام تناول سم بدان عالم بودند یا جاهل؟؛ 18. معنی حدیث خطبه حضرت علی ((عليه السلام): «فما ذلك القرآن عليه من صفته فائتم به».

آغاز: بسم الله و كفى و سلام على عباده الذين اصطفى. و بعد يقول الخاطى الجاني ابو جعفر محمد المدعو بحسين البايقى السريانى. انى كنت مدة مديده راغبة في تفسير احاديث مشكلة التبيين اخبار معظلة ...

[فهرست احسایى 49/2؛ الذريعة 64/13؛ اعلام 636/1؛ فهرست كتب مشايخ،

[259-257

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/16 - عكسى

آغاز: برابر؛ انجم: فان القلب غير مجتمع و ليس لي وقت و الاشارة [...] لأولي الألباب. و صلى الله على محمد و آله الاطياب. و كتب احمد بن زين الدين الاحسايى.

خط: نسخ ثلث، كا: كاظم بن على نقى سمنانى، تا: 1227ق؛ يكي دو پرسش واپسين؛ 63ص (517-579) [عكسى ف: 1-219]

2. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه: 1341/2

كا: محمد بن على، تا: 1227ق، كاغذ: اصفهانى، جلد: تيماج قهوه اى، 24گ

(102-78)، 20 سطر (9×15)، اندازه: 20×14/5 سم [ف: 3-934]

3. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 717/8

خط: نسخ، بى كا، تا: 1237ق؛ كاتب آن را برای خود نوشته؛ مهر: حاج سيد سعيد؛ كاغذ: فرنگى، جلد: مقوا باروكش لاجوردى رنگ

عطف و گوشه پارچه، 27 سطر (10×15)، اندازه: 21×14/5 سم [ف: 2-825]

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1531/1

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، 16گ (1ر-16ر)، 27 سطر (10×15)، اندازه: 22×10/5 سم [ف: 8-161]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7571/16

نسخه حاضر سؤال های 12-17، معنی 6 حدیث را شامل است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: 1338ق؛ جلد: تیماج مشکى، 11گ (125-136)، اندازه: 20/5×14

سم [ف: 26-65]

1605- اجوبة مسائل ملاحسين الكرمانى = الرسالة الكرمانية / گوناگون / عربى

ajwibat-u masā'il-i mulla husayn al-kirmānī = r.-ul kirmānīya

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 10 ذیقعده 1229ق

رساله ای است مشتمل بر پاسخ های احسائی به سؤالات آخوند ملا حسین واعظ کرمانی، که در «فهرست کتب شیخیه» در قالب شش سؤال آمده است: 1. تفسیر فقراتی از سوره دهر؛ 2. کیفیت مراتب عقل و جهل؛ 3. معنی این که فرموده اند منافقین و شیاطین بر حضرت سیدالشهداء (علیه السلام) گریه نکردند؛ 4. معنی شعر «اما ترى النخلة في قبة xx ذات انقطاع و انفراج فشا»؛ 5. کیفیت خلق زوجه از ضلع ایسر؛ 6. سؤال از نجاست غبار خاکی که طفل روی آن بول کرده است. احسائی با روش «قال - اقول» سؤال های کرمانی را متن و پاسخ های خود را به جای شرح قرارداد است.

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد المسكين، احمد... الاحسائى، انه قد ارسل الى المخلص الصافي... الآخوند الملا حسين الكرمانى المرعوف بالواعظ بعض المسائل المتعصبة... قا السلمه الله و ايده... بينوالنا الفقرات الشريفة المذكورة في سورة المباركة المسماة بهل اتى.

انجام: اولى من رفعه بالحیثیتین. و السلام علیکم و رحمة الله و بركاته. و كتب احمد بن زين الدين في العاشر من ذيقعدة الحرام سنة تسع وعشرين و مأتين و الف من الهجرة النبوية، حامداً مصلياً مستغفراً تائباً.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدى حاجى آقا، سنگى، 1276ق.، رحلى (جوامع الكلم: ج 2، صص 116-125)

[فهرست کتب شیخیه 52/2؛ طبقات 431/13 که او را حسین بن مؤمن یزدی

کرمانی خوانده است]

1. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6829/13

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه 18 رمضان 1232ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 17 سطر (6×14)، اندازه: 21×14سم ف: [372-16]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 200016-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1237ق؛ 26 ص (248-273) [عکسی ف: 1-115] 3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1565/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان 1240ق؛ در پایان یادداشتی است درباره حدیثی که «امر به شیئی نهی از ضد می کند»؛ 25 ص (208 - 232) [عکسی: 1-115] 4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 903/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: مراد طباطبایی بروجردی، تا: 1240ق؛ 26 گ

(76پ-101ر) [ف: 2-70]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1996/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق، جا: مشهد کربلا؛ 20 ص (40 - 59) [عکسی: 1-115]

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8781/1

در این نسخه فقط تفسیر آیه های سوره دهر آمده؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ (4ر - 9ر)، 17 سطر، اندازه: 21/5×13سم [ف: 22-313]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 4166/18

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: 1283ق؛ مصحح: کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه ای روشن مقوایی مجدول ضریبی، 1 گ (201پ-201)، 22 سطر (9×13)، اندازه: 20/3×14/3سم [ف: 18-105]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1177/10- طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد الحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن 13؛
12گ (48-60) [ف: 23-681]

9. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 184/1 - ج

آغاز: برابر انجام: و كان عشرين مسألة وقد انتخبها هذه وهذه كفاية لأولي الألباب... ولا قوة الا بالله خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13،
پیش از این در چهار صفحه فهرست کشف الاسرار است که 45 مسأله در پنج رساله دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 123گ
(4-7پ)، ابعاد متن: 9×13/5، اندازه:

20/5×15/5 سم [ف: 345]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6600/5

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 29 سطر (13×22)، قطع: رحلی، اندازه: 21×30سم [ف: 16-305]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11314/13

آغاز: برابر؛ انجام: فیما لا یزال ولا یظلم ربک احدا الی ان قال و

ص: 907

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ در پایان رساله مسائلی درباره استخاره با قرآن و تسبیح و اذکار و اورادی جهت رفع وسوسه و حدیث نفس از قول مؤلف آمده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، 8 گ (160-168)، 21 سطر، اندازه: 15×10/5 سم [ف: 28-484]

12. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/22

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اما بعد فیقول؛ انجام: و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 16 ص (228 - 244)، 23 سطر (17×25/5)، اندازه: 25/5×17 سم [ف: 9-530]

13. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/14 - عکسی

بخشی از پرسش ها را دارد، از آن میان معنی شعر، «اما ترا النخلة في قيه»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 17 ص (207-223) [عکسی ف: 1-115]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 5658 ض

خط: نسخ، بی کا، بی تا، واقف: نائینی؛ 27 ص، 20 سطر، اندازه: 20×14 سم [ف: 4-153]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6454/2 - عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تنها یک صفحه از نسخه اصل است و آن هم ناقص [فیلم ها - ف: 3-255]

15. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 557/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد حسین مازندرانی الجلاوی، بی تا، 10 گ (177 پ-188 ر)، 20 سطر، اندازه: 20×15 سم (مؤید: 2-62)

16. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر؛ انجام: انتهی سؤالاته و کان عشرین مسألة

بی کا، بی تا [تراثنا: س 13 ش 1-161]

17. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 5000/3

خط: نسخ، کا: احمد بن اسماعیل خراسانی نامقی ترشیزی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى، 13 گ (200 پ - 213 پ)، 18 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 13-195]

18. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 4514/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى 50 گ (1-51)

، 13 سطر (6×10)، اندازه: 11×17 سم [ف: 13-3465]

1606- اجوبة مسائل ملا حسينعلى / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masa'il-i mulla husayn-all

رشتى، كاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمرى

(1798 - 1843) (raštī, kāzem ebn-e qāsem)

تاریخ تألیف: چهارشنبه 10 صفر 1237 ق

پاسخ 12 پرسش ملا حسین علی در مسایل گوناگون است، بدین ترتیب: 1. گزارش دو بیت منسوب به حضرت علی (علیه السلام) که معنی داء و دواء»، «عالم اکبر و النطوا» در دو بیت منسوب به حضرت علی «دواؤك فيك و ما تبصر xx و داؤك منك و ما تشعر / اترعم انك جرم صغیر xx و فيك انطوى العالم الأكبر»؛ 2. حقیقت صراط؛ 3. شرح حدیث «من عبد الاسم دون المعنى فقد كفر»؛ 4. بیان حقیقت لوح محفوظ؛ 5. آیا انبیا و کروبین از فاضل اجساد ائمه (علیه السلام) خلق شده اند؟؟؛ 7. مراتب وجود چرا منحصر به هشت است؟؟؛ 8 دلیل بر بطلان اشتراکی معنوی و لفظی؟ 9. جهت اعتقاد صفات ذاتیه در ذات و تکلیف به آن؛ 10. سؤال از فایده شهادت حضرت سید الشهدا (علیه السلام)؛ 11. حقیقت مصدر و فعل و اسم فاعل و طبایع آنها؛ 12. کیفیت و شروط غیبت.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد الفقير الحقير الجاني كاظم بن قاسم الحسنی الرشتی. آن جناب الاكرم الاقدم ذالفهم السليم و الطبع المستقيم ... الملا حسين على اعلا لله شأنه

انجام: و المرجو منكم المسامحة لما أنا فيه، من علة تشتت البال و اغتشاش الأحوال و الله المستعان في المبدء و المآل ... قد فرغ من تسويدها مؤلفها يوم الأربعاء عاشر شهر صفر المظفر 1237 ق. [فهرست كتب مشايخ، ص 290-291، شماره 138]

1. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 1834/2

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى، 25 گ (16-40)، 21 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 3-1068]

2. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 949/7

در فهرست ناشناس؛ خط: تحریری، بی کا، تا: 1255ق؛ اندازه: 15×21سم [ف: 3-41]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1726/5 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی کا، تا: با تاریخ 1259ق؛ 75ص (165-239) [عکسی ف: 1-115]

4. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7052

آغاز: برابر؛ انجام: آن ذلك تخصیص للعمومات من غیر حجة فیما اعلم و هو حسن و اعلم أن كثرة اختلال الباب. انجامه: قد فرغ من تسویدها مؤلفها يوم الأربعاء عاشر شهر صفر المظفر في سنة 1237، قد فرغ من استنساخها کاتبها...

کا: محمد بن صادق همدانی، تا: جمعه 9 رجب 1273ق؛ اهدایی آقای بینا؛ کاغذ: فرنگی حنایی، 42گی (96پ-137)، 19 سطر (6×13)، اندازه:

17/7×11/5 سم (رایانه)

5. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 454/5

آغاز و انجام: برابر

ص: 908

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن ابی الحسن علوی ہمدانی، بی تا، کربلا؛ جلد: چرم زرد رنگی، 35 گ (149 پ-183 پ)، 21 سطر،
اندازه: 20/5 × 14/5

سم (مؤید: 1-368)

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 66/4 خوئی

آغاز: قال سلمه الله ... في بيان مسائل الملاحسينعلى ... قال بين لي حقيقة المصدر و الفعل و اسم الفاعل؛ انجام: و الباقي ملحقات و
عوارض و علامات ... العلى العظيم يازدهمين سؤال و پاسخ؛ خط: نسخ درشت، بی تا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد:
تیماجی قهوه ای ضربی دارای ترنجی در وسط، 7ص (180-193)، قطع: خشتی [ف: 7-68]

1607- اجوبة مسائل ملا حسينعلى / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā ḥusayn-'alī

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 514/1

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... آتی بمسائل غامضة جلیله یرید جوابها و کشف نقابها

خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالرحیم قزوینی، تا: 1238ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 74 گ (1 پ-74 ر)، 20 سطر (8/5×15)،
اندازه: 20/5×15 سم [ف: 2-136]

« اجوبة مسائل ملا رشید » الرشيدية

« اجوبة مسائل ملا طاهر » الطاهرية

1608- اجوبة مسائل ملا عباس على دستجردی / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e mollā 'abbās 'alī dastjerdī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

تاریخ تألیف: 15 ربیع الثانی 1286ق؛ محل تألیف: همدان

پاسخ پرسش هایی است که ملا عباس علی دستجردی همدانی در خصوص معاد و معراج جسمانی و ... نموده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 14858/1

آغاز: بسملة الحمد لله رب العالمين ... اما بعد چنین گوید بنده قاصر محمد باقر نام مؤلف به قرینه نسخه های مشابه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن فتح الله دستجردی، تا: پنج شنبه 24 جمادی الاول 1286ق؛ جلد: تیماج مشکى لایه ای، 16گ، اندازه: 11×17/5سم [ف: 2-161]

1609- اجوبة المسائل اجوبة مسائل ملا عبدالوهاب اللاهيجانى / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-i mullā 'abd-ul-wahhāb al-lāhījānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: 15 ذیحجه 1237ق

دو پرسش است از آخوند ملا عبدالوهاب لاهیجانی لنگرودی، که این دو پرسش در فهرست کتب مشایخ (ص 368) نادرست به گونه 3 پرسش آورده شده است، چه پرسش دوم را به دو بخش آورده است: این گفتار در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» اثر محیط کرمانی با عنوان زیر آمده است: «الرسالة الثانية والثلاثون في اجوبة المسائل الملا عبدالوهاب اللاهيجانى» با نمایه دو پرسش و پاسخ: 1. ما که مایل به تقواییم چرا خداوند ما را موفق نمی دارد؛ 2. علت عدم استجابت دعا چیست و راه تأثیر اذکار چیست.

آغاز: حمدله. صلاة. ولعنة الله على اعدائهم ... اما بعد، فيقول ... الرشتي ان المولى الاجل زبدة الاطناب ... ملا عبدالوهاب اللاهيجانى النگرودی قد اتى بمسائلتين اراد جوابها ... قال ايده الله تعالى ... المسئلة الأولى.

انجام: و هذه اشارة الى كل ما تريد وتطلب على التفصيل بالاشارة والله الهادي الموفق الى سواء الطريق. وكتب هذه الكلمات منشيها يوم الثلثا خامس عشر من شهر ذي الحجة الحرام سنة 1237. حامداً مصلياً مستغفراً. چاپ: چاپ شده است.

[فهرست مشایخ ص 368، شماره 157، الذریعه 188/5 جواب مسائل المولى

عبدالوهاب اللاهيجانى؛ مشار، مؤلفين 37/5: رشتی، کارهای چاپیش که این

در میان آنها نیست]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/37-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1237ق؛ 5ص (452-448

([عکسی ف: 1-120)

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 231/11

خط: نستعلیق هندی، کا: حسن بن امان الله دهلوی عظیم آبادی، تا: چهارشنبه 25 شعبان 1243ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج دور و قرمز
مجدول به اکلیل، اندازه: 21×14سم [ف: 1-191]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 2087/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن رحیم و یوسف بن علی اردبیلی، تا: 1256ق، جا: کاظمین؛ جلد: تیماج مشکی، گ (104پ-111ر)، اندازه:
21×15سم [ف: 6-100]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/9 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

ص: 909

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 13؛ 10ص (144-153) [عکسی ف: 1-120]

5. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 1732/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 10گ (50-60)، 14 سطر، اندازه: 10×15سم [ف: 3-123]

6. تهران؛ ادبیات، شماره نسخه: 299/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-45]

« اجوبة مسائل ملا علی بن میرزا جان الجیلانی » الرشتیه

1610- اجوبة مسائل ملا علی البرغانی / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā "alī al-baragānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: 25 جمادی الثانی 1238ق

رساله در جواب ملا علی برغانی درباره مطالب زیر: 1. از ابن عباس از حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) مروی است «اول خلق الله الخلق خلق نورة ابتداعه من غير شيء ثم خلق منه ظلمة الخ» چگونه نور از ظلمت و ظلمت از نور خلق می شود؟؛ 2. فرق صیغین در حدیث شریف چیست که حضرت صادق (علیه السلام) فرمودند «لما ابراهیم و اسمعیل بینائ البيت و تمت بناؤه قعد علی رکن ثم نادى هلم الی الحج لم یحج الأمن کان یومئذ انسیاً مخلوقاً»؟؛ 3. در فرمایش امام (علیه السلام): «اتزعم انک جرم صغیر و وفیک انطوی العالم الأكبر» راه تطبیق تفصیل عالم کبیر با انسان چیست؟؛ 4. در عالم کبیر انبیا محسوس و مشهورند و شرایع آنها ثابت است تفصیل اینها در عالم صغیر چیست؟؛ 5. موت و حشر و حساب که برای انسان است تفصیلش در عالم کبیر چیست؟؛ 6. ظهور امام (علیه السلام) و رجعت ایشان در عالم کبیر است تفصیلش در عالم صغیر چیست؟؛ 7. استفسار از جواب مسائل به طریق باطن و باطن باطن.

آغاز: حمدله. صلاة. و لعنة الله على اعدائهم ... اما بعد فيقول ... كاظم بن ... ان المولى الأجل ... مولانا على البرقانی ... قد اتى بمسائل صعبة مشكل قصرت دونها الأفهام و تحيرت في حلها العقول و الاحلام

انجام: و لولا خوفي من أشباه الناس لأطلقت عنان القلم في هذا الميدان و لكن لكل شيء أجل مقدر

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1834/1

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 1234ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، 15گ (1-16)، 12 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 3-]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4067/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی عطف پارچه ای، 62گ (138-200ر)، 14 سطر، اندازه: 15x10سم]
محدث ارموی مخ: 1-56]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/17 -عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و عجل فرجهم. هذا آخر كلماته نقلتها بالفاظه الشريفة و كتبت الجواب على حسب ما وسعى ... و ظني أن ذلك بكفيه ...
بجميع ما اردت فقد حصلت. الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين.

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 13، 31ص (246-276)

[عکسی ف: 1-121]

4. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: 410/2

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... ان المولى الأجل و البحر الأقبل عارج معارج العلم و اليقين و راقى مراقى المعرفة بالتمكين؛ انجام: اما
الاشارة بجميع ما اردت فقد حصلت و الله سبحانه خليفتي عليك و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم خط: نسخ، بی کا، تا: ربيع الثاني
1257ق؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون

مقوا، 27گ (33پ-59پ)، اندازه: 17x21/5سم [ف: 2-101]

5. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7052

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمين ... و بعد فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي؛ انجام: من الازل الممتع من الحدث
و قال عليه السلم فيها اسمائه تعبير و صفاته تفهيم و قال ايضا فيها. تمت الرسالة الشريفه على يدي الدائرة الفانية الجانية في 11 شهر شعبان
سنه 1288

جزئی اشعار عربی در حواشی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن صادق همدانی، تا: شوال 1272ق؛ واقف: آقای بینا؛ کاغذ: فرنگی حنایی،
21گ (72پ-92پ)، 19 سطر (6x13)، اندازه: 17/7x11/5سم (رایانه)

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 7312

آغاز: ایده الله تعالی و سده بسم الله الرحمن الرحيم الحمد للقديم الغائب عن درك الحواس و لمس الناس الخارج عن الخدين الابطال و
التشبيه؛ انجام: يكفيه و اما البسط بتطويل المقال و تكثير المقدمات فلا يمكن لما ذكرت من الحديث الا ان الاشارة بجميع ما اردت فقد
حصلت و الله سبحانه خليفتي عليك و لا حول و لا الا بالله العلي العظيم و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين
تمت في سنة 1243 [این آغاز و انجام با دیگر سر آغازها ناهماهنگ است]

خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: مقوایی با روکش تیماج تریاکی سوخته با ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته مجدول، 39 گ (148-186 پ)، 18 سطر (14/4×8/7)، اندازہ: 21×14/5

سم (رایانہ)

7. مشہد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 454/4

آغاز: الحمد لله .. ان المولى الأجل و الحبر الأنبیل عارج معارج

ص: 910

العلم و اليقين؛ انجام: و لاحول و لا قوة الا بالله العلي العظيم و الحمد لله رب العالمين

خط: نسخ، کا: عبدالرحيم بن ابی الحسن علوی همدانی، بی تا، جا: کربلا؛ جلد: چرم زرد رنگ، 19 گ (131 پ-149 پ)، 21 سطر،
اندازه: 20/5 × 14/5

سم [مؤید: 1-368]

8. مشهد؛ شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 477/5

بی کا، بی تا؛ جلد: عادی، 8 گ (158 ر-165 ر) اندازه: 21×15 سم

مؤید: 1-386]

9. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: 109/3

خط: نستعلیق، کا: محمد، بی تا؛ مصحح، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 10 گ (15 پ-25 ر)، اندازه: 21×15 سم [ف: 85]

1611- اجوبة مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الاولی) پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (al-ulā

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

چندین رساله با عنوان «اجوبة المسائل ملا علی رشتی» در فهراس معرفی شده که اکثر فاقد گزارش محتوایی و سرفصل های آن است. آنچه در فهرست مشایخ معرفی شده، رساله ای با شماره 104 و از ملا-علی بن میرزا جان رشتی است که به «رشتیه» معروف است و دارای سی و سه سؤال می باشد. عناوین منقوله در فهرست مشایخ این است: 1. این که صوفیه می گویند از اعظم شروط سلوک رفیق و مرشد است اصلی دارد یا نه؛ 2. مراد از شیخ مقتدی کیست؛ 3. حقیقت فناء بر در شیخ چیست؟ 4. در استکمال ناقصین مصاحبت ظاهری شیخ شرط است یا نه؛ 5. سر اختلاف مکاشفات اهل حق و باطل چیست؛ 6. در سلوک شوق سالک کافی است یا باید شیخ در تربیتش اقدام کند؛ 7 تا 11. معنی قول ابو العباس بونی چیست که اسباب تقریب مسافت و سرعت وصول می گوید «منها علم اسرار الحروف و الاستعانة بها علی تجرید النفوس» تا آخر عباراتی را که از او نقل می کنند تا این که در سؤال یازدهم از معنی عبارتی از محیی الدین استفسار می کند؛ 12. استفسار از عبارت محیی الدین که در تعریف حضرت امیر و حضرت صادق و حضرت قائم (علیه السلام) گفته؛ 13. نمازی که محیی الدین قرار داده ماخذی دارد یا نه؛ 14. سؤال از معنی عبارتی از محیی الدین و استفسار از قوای کلمه؛ 15. این که اهل جفر می گویند ملک موکل به الف اسرافیل است و موکل به باء جبرئیل قاعده کلیه در این چیست؟ 16، 17، 18. کیفیت استخراج اسامی ملائکه و شیاطین و قاعده آن؛ 19. کیفیت مربعات در شرف زحل و شمس و با خود داشتن آنها و بعض مسائل متعلقه به علم حروف؛ 20. کیفیت تبیض مولد فلسفی و حل و عقدی که مولود را لازم است؛ 21 تا 27. سؤالات متعلقه به صناعت و فلسفه؛ 28. کیفیت بودن امام (علیه السلام) در هور قلیا و بودن ظهور و رجعت در عالم مثال؛ 29. معنی سلام کردن بر خضر (علیه السلام) و معنی

طی الارض؛ 30. معنی ملحق شدن اولاد به آباء در جنت؛ 31. معنی عبارتی از محمد قمری در علم صناعت، 32 و 33. سؤال از بعض قواعد علم حروف و کیفیت استدلال بر ضمائیر و خبر دادن از حوادث کونیه و اسرار غیبیه و تصرف کردن در اشباح و جذب قلوب و ارواح.

جز این رساله، چیز دیگری به نام او معرفی نشده و آنچه در برخی فهرس آمده با برخی از عناوین این رساله مطابقت دارد. بنابراین با این فرد چندین مجموعه سؤال از احسانی کرده و پاسخ گرفته و یا این که اجزاء همین رساله در رونوشت های استنساخ کنندگان متفرق و به صورت چندین رساله در آمده است. به هر صورت تا همه آنها دیده و با هم تطبیق نشود نمی توان نظری قاطع داد. به عنوان مثال همین رساله به نظر می رسد بخشی از همان رساله است. تقسیم به چندین رساله کار ماست در مورد رساله هایی که به ظاهر جدا از هم تصور می شود. این رساله پاسخ به سؤالات ملاعلی بن میرزا جان لاهیجی است درباره: 1. احوال عرفا و صوفیه و طریق آنان؛ 2. طریق ریاضت و اذکار؛ 3. علم کیمیا و حروف. سؤالات را با عنوان «قال» و پاسخ ها را به صورت «اقول» می آورد.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: 192/4

آغاز: بسمله قال سؤال ممالم یتبین لی ما آوردها فی کیفیت تبیض الولود الفللسفی بعد تقطیره و تصفیه المقط ورد ثلثه ... اقول هذا کلام لاشکال فیه و لارمز بل علی ظاهره وهو اول الکيفية؛ انجام: الممنوع منها علی حد قوله تعالی و ما یعلمان من احد حتی یقولوا له انما نحن فتنه فلا تکفر فلا حظ

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، 36 گ، 23 سطر، اندازه: 15×22 سم [ف مخ: 1-16]

1612- اجوبة مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الثانی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (at-tānī

احسانی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

جواب چندین سؤال است که سید کاظم رشتی از شیخ احمد پرسیده و وی بدانها پاسخ داده است. در رساله حاضر فقط سؤال و جواب اول آمده است. آغاز: المسألة الأولى فی آن موضوع له الاسماء الالهية ما هو؟ قال اطال الله بقائه الاسماء اللفظية

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3488/13

آغاز: برابر؛ انجام: وفقك الله لمراضیه بعد ما اتقنت ما زبرت فی هذه الكلمات ربما یحصی بالنصیب الأوفی من الرقیب و المعلی

ص: 911

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ گ (212 پ - 214 پ)، 22 سطر، اندازہ: 15×21 سم [محدث ارموی مخ: 1-53]

1613- اجوبہ مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الثالث) / پاسخ پرسش ها / فارسی و عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (at-tālit

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

شرح سه مسأله به عربی و فارسی.

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1341/1

کا: محمد بن علی، تا: 1227ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه ای، 77گ (1-78)، 20 سطر (9×15)، اندازہ: 14/5×20 سم [ف:

934-3]

2. قم؛ فیضیہ؛ شماره نسخه: 860/3

بی کا، بی تا، 1گ، اندازہ: 15×20 سم [ف: 3-32]

1614- اجوبہ مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الرابع) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (ar-rābi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تہران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14731/7

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر ولوی ہزارجریبی، تا: ذیحجہ 1237ق؛ کاغذ: آبی سپس زرد حنایی، جلد: تیماج قهوه ای

روشن ضربی ترنج و سرترنج و گرہی، 2گ (85ر - 93پ)، 19-21 سطر، اندازہ: 17×22/3 سم [ف: 18741]

1615- اجوبہ مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (الخامس) / پاسخ پرسشها

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (al-xāmis

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ برگ 97 سفید مانده و پایان ناقص است؛ 58 گ (71 پ - 128 ر) [ف: 5-27]

1616- اجوبة مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (السادس) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (as-sādis

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

پرسش های فلسفی است که آخوند ملا علی تقدیم داشته و احسائی با عنوان «قال - اقول» به آنها پاسخ می گوید. وی در مقدمه تصریح می نماید که این پاسخ ها در هیچ کتابی یافت نمی شوند و از اسرار اعتقادی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/16

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد أرسل إلى جناب المولى المحترم والعامل المكرم جناب الفاضل الاخوند الملا علی؛ انجام: فاذا صاغها رجعت كما هي وليس في الحق شيء من الباطل وليس في البيان شيء من الأشكال.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دبوته دار، 8 گ (122 پ - 130 پ)، 22 سطر، اندازه: 14×19 سم [ف: 3-140]

1617- اجوبة مسائل ملا علی رشتی لاهیجی (السابع) / کلام و اعتقادات / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (as-sābi

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

آخوند ملا علی از شیخ احمد چند پرسش می کند که از آن جمله است معنی «ان القيامة الكبرى الواقعة في باطن باطن الزمان اذ هي الغاية يستلونك عن الساعة ايان مرسيتها فيم انت من ذكرها الى ربك منتهاها في وراء الوراء ينبغي أن تكون قائمة». او در ذیل این قول می گوید که قیامت محیط به زمان است و زمان منقسم به حال و ماضی و استقبال می شود و پس از آن مطالب مفصلی راجع به قیامت می آورد و شیخ احمد یکایک اقوال او را نقل می کند و در تتیم آن توضیحات مفصل می دهد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/35

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و اله الطاهرین اما بعد قال العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی؛

انجام: على اقل ما يمكن و السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

کا: عبد الرحيم بن ولى محمد اردبیلی، تا: 27 جمادى الاول 1236ق؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکى مقوایی، 4ص (378-374)، 30 سطر (21×9/5)، اندازہ: 29/5×18سم [ف: 8-242]

1618- اجوبة مسائل ملا على رشتى لاهیجى (الثامن) / نامه نگارى - عربى

(ajwibat-u masā'il-i mullā 'alī raštī lāhījī (at-tāmin

احسائی، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 ؟ قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

ص: 912

نامه ای است از شیخ احمد بن شیخ زین الدین به ملا علی رشتی و در آن یاد می شود از خوابی که حسن و حسین و محمد باقر (علیه السلام) را دیده بود و وردی به او یاد دادند که هرگاه بخواند آنها را در خواب ببیند.

آغاز: بسم الله تعالی و الحمد لله هذا صورة ما كتب ... سلام عليكم ورحمة الله وبركاته اعلم اني كنت في اول عمري كثير التدبر ... فرأيت ذات ليلة في الطيف الحسن بن علي بن ابي طالب وعلی الحسین

انجام: فاقبل علی النحو الذي أمر به الشارع (عليه السلام) و يفهم قول الله تعالى اذكروني اذكرکم و قوله تعالى نسؤاله فنيهم و السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 191/2 ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضریبی، 2ص (2-3)، اندازه: 15x10 سم [ف: 24/3-11]

2. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه: 6/8

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای، 1گ (172پ)،

20 سطر، اندازه: 23x16 سم [ف:]

3. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 922/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضریبی مقوایی، 2گ (125-126ر)، 17 سطر (9x14)، اندازه:

21/5x15 سم [ف: 5-1688]

4. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: 714/8

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [ف: 124]

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8805/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عباس کاشانی، تا: سه شنبه 24 ربیع الثانی 1270ق؛ کاغذ: فرنگی و دست ساز نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی

مجدول یک لا، 2گ (22ر-23ر)، 9-17 سطر (7/5x14/5)، اندازه: 18/6x11/9 سم [ف: 15-29/1]

ajwibat-u masā'il-i mullā fatḥ-alī xān

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: 10 جمادی الثانی 1225ق

پاسخ به ده پرسش آخوند ملا فتحعلی خان است: 1. قرآن افضل است یا کعبه؛ 2. سؤال از اجتهادات ظنیه؛ 3. آیا عمل کردن به اصول مصنفه جایز است یا نه؛ 4. مجلسی جزو مجتهدین بوده است یا اخباریین؟؛ 5. سؤال از جهر استعاذه و تسبیحات؛ 6. آیا به مجرد سماع غیبت حکم به فسق معتاب می شود یا نه؟؛ 7. سؤال از شرح عبارتی از یکی از علماء در توحید؛ 8 اشاعره اصول مذهب را سه شمرده اند، معتزله چهار و امامیه پنج، به کدام یک باید اعتماد کرد؟؛ 9. اگر کسی از اهل عدالت ظاهره بر مؤمنی ظلم کند به اعتقاد این که این ظلم نیست مظلوم می تواند غیبت او را کند و او را نفرین کند یا نه؟؛ 10. آیا این

حرف مأخذی دارد که می گویند اگر کسی وضوء بدون نیت نماز بگیرد با آن وضوء نمی تواند نماز بخواند؟

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسابی انه قد ارسل الاکرم المحترم، خالص الخلان ... الملا فتح علی خان حرسه الله ... بمسائل الی، علی حال تشنت البال و انصراف القلب لعظم الملل.

انجام: و صحة الصلاة به ولو بعد يوم و ليلة، ما لم ينقض باحد النواقض. و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب. و كتب العبد المسکین احمد بن زین الدین فی العاشر من جمادی الثانية سنة خمس و عشرين و مائین و الف و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدی حاجی آقا؛ سنگی، 1273ق.، رحلی، (جوامع الکلم: ج 1، قسم 3، صص 84-87)؛ 1276ق. (جوامع الکلم: ج 2، صص 92-100) فهرست مشایخ [337]

1. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: 270/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 10 جمادی الثانی 1225ق؛ 16ص (73-99

، 18 سطر، اندازه: 20x15سم (نشریه: 3-348)

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/8 -عکسی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: ... و كتب العبد المسکین احمد بن زین الدین فی العاشر من جمادی الثانية سنة خمس و مائین و الف. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين. انجامه نویسنده: و يقول الكاتب أنه قد فرغ من استکتابه يوم السادس و العشرين من جمادی الثانية سنة

خمسة و مائتين و الف (چنين) حامداً شاكراً قائلاً الحمد لله رب العالمين.

خط: نسخ پخته، كا: محمد كاظم بن على نقى سمنانى، تا: 26 جمادى

الثانى 1205 ق [تاريخ بايستى 1225 باشد] [عكسى ف: 1-123]

3. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 12109/2

آغاز: قال: ما يقول سلطان العلماء في الاجتهادات الظنية و الأمارات العقلية ... أقول مراد العلماء بالاجتهادات الظنية أن العالم يستفرغ وسعه في تحصيل الظن في السمئلة بحكم شرعى؛ انجام: ففي الظاهر، هذا الكلام لا يتوجه عليه ايراد و أما في الحقيقة فكله مردود.

شامل پرسش دوم و هفتم؛ خط: نسخ، كا: محمد فرزند حسن حسنى خراسانى، تا: چهارشنبه 21 جمادى الثانى 1235ق؛

ص: 913

افتادگی: آغاز از پرسش دوم آغاز می شود؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 4گی (45-48)، 23 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف: 30-550]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12109/6

آغاز: قال هل يجوز العمل بالأصول المصنفة التي صنفها ثقات الفرقة الناجية قديمة و حديثا؛ انجام: و بينت القول الحق و لكن لا ينتفع به من سبقت الشبهة الى قلبه و هذا آخر الجواب.

شامل پرسش سوم، چهارم و پنجم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه اول قرن 13؛ مصحح، در انجام نسخه، دو برگ مطالب عرفانی (پرسش شیخ محمد) به چشم می خورد؛ مهر: آیه الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول به ترنج و سر ترنج زمینه نگاره های اسلیمی گل و مرغ، 4گ (118-121)، 23 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف: 30-553]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6600/9

بی کا، تا: قرن 13، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 29 سطر (13×22)، قطع: رحلی، اندازه: 30×21 سم [ف: 16-305]

6. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 2623/11

بخشی از آن، خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: 9 رمضان 1299ق؛ کاغذ: فرنگی رنگین آهار مهره، جلد: تیماج آلبالویی سیر لایی، 5گ (88پ-92پ)، 17 سطر، اندازه: 16×10 سم [ف: 6-74]

7. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/38

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، عص (382-388)، 30 سطر (5/9×21)، اندازه: 18×29/5 سم [ف: 8-244]

8. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 479/2

آغاز: قال ما يقول سلطان العلماء في الاجتهاد الظني و الامارات العقلية و الاستنباطات الاستحسانية و وجوب العمل بقول المجتهد الحي و بطلان فتاوى الأموات؛ انجام: و بطلان العمل بفتاوى الاموات على من سمع بوجوب التقليد و اما من لم يسمع فكك عند الأكثر و اما عندي فالذي يرجحه نظري صحة عمل من لم يسمع بوجوب ذلك حتى يسمع والله اعلم

شامل پرسش دوم؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، 6گ، 19 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف مخ: 1-42]

9. قم: مرکز مطالعات، شماره نسخه: 483/16

آغاز: قال ما يقول سلطان العلماء في الاجتهادات الظنية و؛ انجام و اراد بقوله ان معلولى الذات ... قد حالت دونها حجب من الغيوب ففي

الظاهر هذا الكلام لا يتوجه عليه ایراد

شامل پرسش دوم و هفتم؛ خط: نسخ خوانا، بی کا، بی تا، جلد: مقوا قهوه ای عطف پارچه مشکی، گ (112ر-115پ)، اندازه: 21×15سم [ف: 1-413] 10. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2111/10-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: أحمد بن جمال الدین مراغه ای، بی تا؛ 21ص (446-466) [عکسی ف: 1-123]

1620- اجوبه مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā kāẓim ibn-i 'alī naql simnānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

سؤال کننده آخوند ملاکاظم بن علی نقی سمنانی است. او حداقل دو مرتبه و هر بار سه سؤال از احسائی کرده و پاسخ گرفته است ولی نسخه های زیر به جهت نداشتن آغاز و انجام و توضیحی که روشن کننده تعیین آنها باشد و یا این که نشان دهد جز این دو رساله است در ذیل این عنوان آورده شده و دو رساله دیگر او جدا مشخص شده است. فقط اجمالاً روشن است که این رساله ها در پاسخ به سه سؤال سائل است و در برخی نسخه ها سائل قید شده که سمنانی است.

1. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: 2 مجموعه بدون شماره

کا: محمد حسین، تا: صفر 1223ق [دلیل المخطوطات: 1-155]

2. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6829/16

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج شنبه 7 شوال 1232ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 17 سطر (6×14)، اندازه: 21×14سم [ف: 16-372]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 14731/6

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر ولوئی هزار جریبی، تا: 1237ق، کاغذ: آبی سپس زرد حنایی، جلد: تیماج قهوه ای روشن ضربی ترنج و سرترنج و گرهی، گ (81ر-83ر)، 19 سطر، اندازه: 22/3×17سم [ف: 41-187]

4. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1712/2

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238ق؛ 17 سطر، قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهدف: 253]

5. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1712/3

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238ق؛ 17 سطر، قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهدف: 207]

6. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 357/6

خط: نستعلیق، بی کا، تا: صفر 1248ق [ف: 3-57]

7. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 949/15

خط: تحریری، بی کا، تا: 1255ق؛ اندازه: 15×21سم [ف: 3-42]

8. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 595/15

آغاز: بسمله. حمدله. فیقول العبد المسکین .. ان العالم الصفی العارف المتقن الولد الاعز الاخوند؛ انجام: ولكن المیسور لایسقط بالمعسور والی الله ترجع الامور.

ص: 914

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر هزار جریبی ولوئی دانکه از محال استر آباد، تا: قرن 13؛ کاغذ: فستقی الوان، جلد: میشن مشکی ضربی، 7ص

(386-390)، 17 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف: 5-103]

9. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 6600/7

بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 29 سطر (22×13)، قطع: رحلی، اندازه: 30×21 سم [ف: 16-305]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1679/3

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، 20 سطر (16×10)، اندازه: 21×15 سم [ف: 8-241]

11. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 173/10

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی [ف: 276]

12. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/39

بی کا، بی تا، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، 28 ص (432-459)، 18 سطر (9×15) [ف: 12-2627]

13. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 3028/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قرمز، 10 گ (158 پ-167 پ)، 30 سطر، اندازه: 31×21 سم [ف: 6-191]

14. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1808/3

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای و سفید، جلد: میشن

قهوه ای، 5 گ (19 پ-23 ر)، 17 سطر [ف: 5-372]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 25/5

خوئی آغاز: آغاز ذریعه (پس از خطبه) اما بعد فیقول ... احمد بن زین الدین انه قد سئل سیدنا الأکرم، انجام: فی الأکوان الثلاثة فاذا اطلق بالف سنة یراد به ما ذکر ... و آله الطاهرین

بی کا، بی تا؛ 4 ص (77-81) [ف: 7-63]

16. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 860/2

بی کا، بی تا؛ 2 گ، اندازه: 15×20 سم [ف: 3-32]

17. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 860/10

آغاز: برابر

بی کا، بی تا، 4 گ، اندازه: 15×20 سم [ف: 3-33]

18. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1801/11

خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، بی تا؛ اهدایی شیخ محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، 3 گ (113-110)، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-1058]

1621- اجوبة مسائل ملاکظم بن علی نقی سمنانی (الأولی) = الرسالة السمنانية (الأولی) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā kāzim ibn-i 'alī naqi simnānī (al-ulā) = r.-us simnānīya (al-ulā)

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

سه مسأله از کاظم بن علی نقی سمنانی به این مضمون: 1. آیا بازاء هر مخلوقی از مخلوقات الهی نامی از نام های الهی است یا نه و اگر چنین باشد زائد بر 28 نام به وجود می آید و این مخالف قولی است که درباره اسماء الهی گفته شده؛ 2. کیفیت معراج جسمانی پیغمبر؛ 3. آیا عالم مثال و عالم نفوس دو امر متغایرنند یا شیئی واحد؟

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول احمد بن زین الدین الاحسائی، انه قد كتب الى بعض العارفين... ثلاث مسائل پرید منی جوابها و انا فی ما یعلم فی اشتغال

انجام: لأن صور النفوس في العبارة الظاهرة صور علمية و هذه صور جسمانية فافهم و الحمد لله رب العالمين.

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه 2000/30 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: علی اکبر بن محمد قاسم سمنانی، تا: 1237 ق، 6 ص (173-178) [عکسی ف: 1-124]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 182616-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: دوشنبه صفر 1238ق؛ ص (79 - 84) [عکسی ف: 1-124]

3. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1912

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف؛ خط: نسخ، کان محمد قلی بن میرزا محمد خوبی، تا: 1240ق؛ 4ص [عکسی ف: 5-368]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1828/15-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: جواد بن علی محمد علی مراد، تا: 1241ق؛ 5ص (204-208) [عکسی : 1-124]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11836/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13 (در عصر مؤلف)؛ مصحح: کاغذ: فرنگی، 5گ (51-55)، 14 سطر، اندازه: 8×14سم [ف: 30-75]

6. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 149816

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 4ص (41-45)، 23 سطر (10×17)، اندازه: 17×25/5سم [ف: 9-518]

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 588/10 طباطبائی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: کتب هذه الرساله ... لآخيه ... المحقق ... الجامع للمعقول و المنقول السيد محمد الكزازی المشهور

ص: 915

بالسید الباکی لجدہ الحسین (علیہ السلام) کاظم بن علی نقی السمنانی ... فعلیہ أن یقبلہ من باب العنایہ ... و العلم عند اللہ و الحمد لله رب العالمین.

بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، 3 گ (189 پ - 192 پ)، قطع: وزیری، اندازہ: 21×15 سم [ف: 22-290]

8. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4412/7

آغاز: برابر؛ انجام: و كذلك المراتب الخمس للعقل لانها مبادئ الاسماء المذكورة وغيرها فلا تكون بازائها ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، 1 گ (183 پ - 184 ر)، اندازہ: 21/5×15 سم [محدث ارموی مخ: 1-63]

9. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/15

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، 3 گ (67 پ - 69 پ) [ف: 5-164]

10. اصفهان؛ مدرسہ صدر بازار؛ شماره نسخه: 282/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، 2 گ (143 ر - 145 پ)، اندازہ: 21×15/5 سم [ف: 1-203]

11. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2237/5

بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، 4 گ (29 - 33)، اندازہ: 18×11 سم [ف: 4-1214]

12. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی، 3 گ (70-73)، اندازہ: 15×10 سم [ف: 4-1313]

13. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/26

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله رب العالمین و صلى الله على محمد و آله الطاهرين انتهى كلامه دام ظلّه العالی

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا، کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 2 ص (290-292)، 30 سطر (18×29/5)، اندازہ: 29/5×18 سم [ف: 8-235]

14. قم، گلیپایگانی؛ شماره نسخه: 3797/6 - 19/127

آغاز: برابر انجام: ولو اني جعلتك في عيوني الى يوم القيامة ما كفاني ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد وآله الطاهرين.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح، نسخه بدل وجود دارد؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر و لچکی مجدول گرهی، 3گ، 29 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 1-95]

15. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2765/14

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 2گ (160پ-162ر) [ف: 5-27]

16. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2784/6

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 2گ (24پ-26ر) [ف: 5-27]

1622- اجوبة مسائل ملاکاظم بن علی نقی سمنانی الثانی) = الرسالة السمنانية (الثانی) = الرسالة السمنانية / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u masā'il-i mullā kāzim ibn-i 'alī naqī simnānī (at-tānī) =r.-us simnānīya (at-tānī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

در پاسخ 3 پرسش ملا- کاظم بن علی نقی سمنانی است، از این قرار: 1. درباره حدیث «انا تارک فیکم الثقلین» و چرا خاندان را ثقل اصغر» و کتاب را «ثقل اکبر» گفته؛ 2 گزارش حدیث کمیل (ما الحقیقه؟)؛ 3. فرق میان قلب، صدر، نفس و میان علم و خیال و وهم و

در انجامه نسخه ها تاریخ به پایان رسیدن به چند گونه آمده است. در فهرست مشایخ فقط 13 ربیع الاول آمده که انتهای برخی نسخه ها نیز دیده می شود. در «الذریعه» از «شرح الفوائد الحکمیة الاثنی عشریة» شیخ احمد احسائی یاد شده و از «شرح الفوائد الحکمیة» شاگردش همین ملاکاظم سمنانی بر آن. آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی، انه قد التمس منی الملا کاظم بن علی نقی السمنانی ... الجواب عن مسائل عنونها بثلاث مسایل

انجام: الا انها تعلم من سیاق کلامنا فتدبره. و السلام ختام. و کتب العبد المسکین احمد بن زین الدین فی لیلة الثالثة عشر من شهر ربیع المولود. و صلی الله علیه و آله حامداً مصلياً مستغفراً.

[مکتبه امیر المومنین 53/1]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 110/23

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: قرن 13 کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، 41ص (317-357)، 17 سطر (9×14)، اندازه: 17×22سم [سنا- ف: 1-58]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1387/23

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-243]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1997/7-عکسی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: قد فرغ من استنساخ الرسالة الشريفة من نسخة الأصل اقل الخليفة كاظم بن علي نقی السمنانی، تغمدهما الله بغفرانه. في يوم التاسعة عشر من شهر الربيع المزبور سنة مأتين وستة وعشرين بعد الألف والسلام خير ختام.

خط: نسخ و ثلث، کا: کاظم بن علی نقی سمنانی، تا: 19 الاول 1226ق؛ دارای حواشی از همان سمنانی در کناره ها [عکسی ف: 1-123]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2215/2

کا: محمد بن علی شهیر به رشید، تا: 1226ق؛ اهدایی حاج غلامحسین صالح زاده؛ جلد: مقوایی، 14 گ (6-20)، اندازه: 20×15سم [ف: 4-1205]

4. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 4063/5 - 20/183

آغاز: برابر؛ انجام: وحيث كان كل شيء رهون بوقته تركنا ذكره

ص: 916

حتى ياتي وعدالله انه لا يخلف الله الميعاد والحمدلله رب العالمين

خط: نسخ، بی کا، تا: 1230ق؛ جلد: تیماج مشکى، 26گ، 13

سطر، اندازه: 15×19 سم [ف: 1-106]

5. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1664/7 - عكسى

آغاز: برابر انجام و كتب العبد المسكين احمد بن زين الدين في ليلة الثالثة عشر شهر صفر المظفر 1222ق (که این تاریخ بایستی نسخه پایه باشد).

خط: تحریری شکسته، بی کا، تا: با تاریخ شوال 1232ق؛ 28 ص (89-62)

([عكسى ف: 1-124]

6. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6829/8

خط: نسخ، بی کا، تا: 1232ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى مقوایی، 17 سطر (6×14)، اندازه: 14×21 سم [ف: 16-372]

7. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 717/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1237ق؛ کاتب آن را برای خود نوشته؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه، 27 سطر (10×15)، اندازه: 14/5×21 سم [ف: 2-822]

8. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1711/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: 1238ق؛ توسط حاج سید سعید طباطبایی در 1332 به کتابخانه تحویل گردیده است؛ واقف: حسن بن علی دهنوی، تاریخ وقف: 1252؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج یک لای مشکى، اندازه: 10×15 سم [ف: 5-128]

9. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1826/3

- عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 3 صفر 1238ق؛ 36 ص (24-60)

[عکسی ف: 1-124]

10. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1993/3 - عکسی

آغاز: برابر انجام: و السلام ختام. کتب العبد المسکین احمد بن زین الدین، قد تم 17 شهر محرم الحرام 1245 (که بایستی این تاریخ نسخه باشد)

خط: نستعلیق ریز، بی کا، تا: 17 محرم 1245ق؛ 19ص (95-113)

[عکسی ف: 1-124]

11. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1/534/6

خط: تحریری، کا: محمد صادق بن جعفر خراسانی، تا: 1248ق؛ 2گ (35-36پ) [ف: 1-76]

12. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1740/7 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: برابر؛ السلم ختام. کتب العبد المسکین احمد ابن زین الدین 1231ق.

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: با تاریخ 1255ق؛ 49ص (192 - 240) [عکسی ف: 1-124]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 22044

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالله خراسانی، تا: 1258ق؛ اهدایی رهبری، فروردین 1374، کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: مقوا با عطف

و گوشه تیماج، 18گ، 21 سطر، اندازه: 21×14/5 سم [اهدائی - ف: 2 اخبار 1-261]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 152/2

آغاز: برابر؛ انجام: و الاشرافیون و یفضل ذلك و ضبط علاماتها .. کلا منها فتدبر و السلام خیر ختام ... سنه 1260

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1260ق؛ ضمیمه نسخه ش 152

[رایانه]

15. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1731/4 - عکسی

آغاز: قال سلمه الله تعالى. المسألة الثانية. أن يمن على بن تحقيق الكلام في حديث الكميل؛ انجام: وكتب العبد المسكين احمد بن زين الدين في ليلة الثالثة عشر من شهر ربيع المولود (بى تاريخ سال) ص. حامداً مصلياً.

دو مسأله را دارد و از مسأله دوم در حديث كميل آغاز مى شود؛

خط: نستعليق شكسته تحریری، بی كا، تا: 1262ق؛ 30ص (343)

[372] (عكسى ف: 1-124)

16. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه: 507/2

خط: نسخ، كا: ابوالحسن حسینی، تا: 1 رجب 1268ق؛ جلد: مقوایی با تیماج مشكى، 8گ، اندازه: 23717سم [ف: 2-443]

17. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 453/2

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ پخته، كا: هدايت الله، تا: 1297ق؛ 18گ (9پ-26ر)

[ف: 1-76]

18. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1564/2 - عكسى

آغاز: قال سلمه الله تعالى: الثالثة ما الفرق بين القلب و الصدر و النفس و الوهم و الخيال؛ انجام: كما أنها تدخل تحت الاسم المكنون المخزون. و صلى الله على محمد الأمين و آله الطاهرين و شيعتهم. آمين.

ديباچه و انجامه ندارد. در فهرست به عنوان رساله در جفر آمده است، اما به نظر مى رسد پاسخ به سؤال سوم اين مجموعه باشد؛ خط: تحریری شكسته، بی كا، تا: قرن 13، 14ص (29-42) [عكسى ف: 1-98]

19. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/3 - عكسى

آغاز: قال ارجو منه ان يمن على بتحقيق الكلام في حديث؛ انجام: ربيع المولود (صلى الله عليه وآله وسلم) حامداً مصلياً و مستغراً

پرسش و پاسخ دوم و سوم است، در پایان تاريخ نگارش 13 ربيع الأول (بى تاريخ سال) آمده است؛ خط: نسخ پخته، بی كا، تا: قرن 13؛ 26ص (14-39) [عكسى ف: 1-124]

20. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: 11836/10

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق تحریری، بی كا، تا: قرن 13 (عصر مؤلف)؛ مصحح،

در انجام تفسیر آیه نور از امام باقر (علیه السلام) آمده است. کاغذ:

فرنگی، 30 گ (61-90)، 14 سطر، اندازه: 8×14 سم [ف: 30-77]

21. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: 163/28

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: چرم زرد، 16 گ (249-264 پ) اندازه:

15/5 × 21/5 سم [مؤید: 1-156]

22. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 224/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: تیماج مشکی، 15 گ (3 پ-17 ر)، 21 سطر، اندازه: 15×21/5 سم [ف: 1-180]

23. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 282/10

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، 2 گ (148-150 ر)، اندازه: 15/5×21 سم [ف: 1-203]

24. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1933

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف.؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 25 ص [عکسی ف: 5-398]

25. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 674/4

خط: نسخ، بی کا، بی تا، 52 ص (158-210)، قطع: خشتی (رشت و

همدان - ف: 1436]

26. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1351/1

خط: نسخ، کا: غلام علی فرزند حسین، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی و سه ترنج، 37 گ (1-38)، 14

سطر (6/5×12/5)، اندازه: 10/5×15/5 سم [ف: 3-936]

27. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2237/7

بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، 27 ص (38-64)، اندازه: 11×18 سم [ف: 4-1214]

28. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2486/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ هدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، 16 گ (1-17)، اندازه: 10×15 سم [ف: 4-1312]

29. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/33

آغاز: بسمله و به نستعين، قال سلم الله المسألة الثانية أن يمن على بتحقيق الكلام؛ انجام: برابر

تنها سؤال دوم و سوم را دارد؛ کا: عبدالرحيم بن ولي محمد اردبيلي، بی تا، کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 6ص
(365-371)، 30 سطر (21×9/5)، اندازه: 29/5×18 سم [ف: 8-240]

30. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/43

آغاز: بسمله و به نستعين، الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين أما بعد فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين
الاحسائي؛ انجام: فذلك من مرتبتهم الأولى كما سبق اليه التلويح فافهم

کا: عبدالرحيم بن ولي محمد اردبيلي، بی تا، کاغذ: فرنگی فستقی جلد: تیماج مشکی مقوایی، 1ص (399)، 30 سطر (21×9/5)،
اندازه: 29/5×18

سم [ف: 8-251]

31. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: 671/6

خط: نسخ، کا: اسماعيل بن محمد حسن حسيني زنوزي، بی تا؛ واقف شهيد؛ جلد: تیماج قهوه ای، 24 سطر، اندازه: 31×12 سم [ف:
365]

32. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/8

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دورو گل و بوته دار، 16 گ (62 پ-78)، 22 سطر، اندازه: 19×14 سم [ف: 3-
137]

33. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6550/6 - 33/100

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با

ترنج و سرترنج، 12 گ، 23 سطر، اندازه: 21×15 سم [ف: 1-102]

34. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 3695/4

آغاز: برابر؛ انجام: والبلاء و الضحك و البكاء و النوم و اليقظة و الخلاء و الملاء و الشدة و الرخاء و الجوع و الظمأ و اشبع و الرى و الخلو و
الامتلاء و الفراغ و الشغل و انقق و الصمت و التعرض و التعريض و الايماء و التلويح و الاشارة و اللون و التلون و المعروضية و العارضية

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: گالینگور قهوه ای عطف تیماج زرشکی، گ7، 15 سطر، اندازه: 19×11 سم [ف: 1-51]

35. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 78/1

آغاز: بسمله فی مجمع البحرین عن کمیل بن زیاد قال سئلت مولانا امیر المؤمنین علیا علیه السلام فقلت یا امیر المؤمنین ارید ان تعرفنی نفسی فقال علیه السلام یا کمیل و ای نفس ترید ان عرفک؛ انجام: و لا یحتمله المقام و من طلب وجد و لایعنی ایراد ذلك مع انا فیہ من الاشتغال ... بلا تذکر و مطالعة و الله سبحانه الهادی و حسینی الله و نعم الوکیل و الحمد لله

خط: نسخ، بی کا، بی تا، جلد: مقوای لایبی بالبه و عطف تیماج، گ3 (پ1-3)، 19 سطر، اندازه: 21×14 سم [ف]

36. بشرویه؛ امیر المؤمنین؛ شماره نسخه: 78/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حمزة بن کربلائی ابوالحسن بشرویگی، بی تا؛ جلد: مقوای لایبی بالبه و عطف تیماج، گ17 (32ر - 48پ)، 19 سطر، اندازه: 21×14 سم (ف)

1623- اجوبة مسائل ملا کاظم مازندرانی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā kāzim-i māzandarānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem) (1798 - 1843)

پاسخ 7 پرسش ملا کاظم مازندرانی است که برخی از پرسش ها به فارسی است و همه پاسخ ها به عربی. سوالات از این قرار اند: 1. شرح نسخه ای در کیمیا از شیخ احمد احسائی؛ 2. بیان نسبت هر یک از ایام هفته به حرفی از حروف؛ 3. آیا به قاعده جفر به

ص: 918

غير از لفظ «ولی الله» می توان از الفاظ دیگر نیز اسم علی (علیه السلام) را بیرون آورد؛ 4. کیفیت ارتقاء مراتب توحید که چگونه به 5280 می رسد؛ 5. مراد از «کعب» در کتب قوم؛ 6 چگونگی طلب تفقه؛ 7. وجه تسمیه ائمه دین. در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» از محیط کرمانی از این گفتار چنین نام برده شده است: الرسالة الثلاثون في اجوبة مسائل الملا كاظم المازندراني «آن گاه نمایه 7 پرسش و پاسخ آن.

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد ... الرشتي. ان هذه كلمات اوردها جوابا لبعض المسائل التي اتت من بلاد مازندران ... عن العالم العامل ... جناب الملا كاظم ... قال سلمه الله تعالى. بعد كلام طويل لا طال كثيراً

انجام: كل اناس مشوبهم و لينال كلهم احد مطلبهم. ولا حول و الاقوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد و آله الطيبى الطاهرين و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته.

[فهرست کتب مشایخ، ش 284]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/35-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: 1273ق؛ 13ص (427-439)

(عکسی ف: 1-124)

1624- اجوبة مسائل ملا محمد الرشتي / كلام و اعتقادات / عربي

ajwibat-u masā'il-i mullā muḥammad ar-raštī

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: 9 رجب 1230ق

در پاسخ پرسش محمد بن محمد نصیر رشتی که از شاگردان احسائی بوده است. درباره اشتباه هایی که هنگام درس در بعضی مسائل عرفانی بر شاگرد حاصل شده بود و از استاد خود گشودن آنها را می خواهد.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين، أن العالم العامل الفاضل المجد شيخنا الشيخ ملا محمد، حمدت عواقبه و سدرت مذاهبه. قد عرضت له بعض الاشتباهات في بعض المسائل العرفانية حال الدرس على ...

انجام: و هذا بحمدالله ظاهر و باقى كلامه اعلى الله مقامه ليس به ما يراد منه الجواب. و الحمدلله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. و كتب عبده المسكين احمد بن زين الدين في التاسع من شهر رجب سنة ثلاثين و مأتين بعد الألف من الهجرة النبوية على

مهاجرها افضل الصلوات و السلام. حامداً مصلياً، مستغفراً.

1. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1996/10 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: 1242ق؛ 13ص (114-126) [عكسى ف: 1-127]

2. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: 42/4 - ج

آغاز و انجام: برابر

کا: احمد بن علی رشتی، تا: ذیقعه 1252ق؛ از روی نسخه اصل؛

4گ (308ر-311پ) [ف: 346]

3. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1658/3

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد رضای طباطبایی تبریزی، تا: 1270ق؛ شعرها یک در میان در کاغذ سفید و آبی و سبز و در هر صفحه ای
4 بیت؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 20ص (164پ-185پ)، 8 و 11 سطر (7×14)، اندازه: 21×13/5 سم [ف: 8-8-
[228

4. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3420/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضریبی مقوایی، 1گ (1ر - 2پ)، 31 سطر (9×15)، اندازه:
22×15 سم [ف: 11-2426] 5. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 218/4

آغاز: برابر؛ انجام: انما هو باعتبار مراتبه لا فراده لأنه ليس رتبة واحدة بل خلق الله وجود خیر خلقه محمد و آله صلی الله علیهم اجمعین.

خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل، بی تا، جلد: تیماج مشکی،

6گ (283ر-288ر)، اندازه: 18/5 × 28/5 سم [ف: 1-168]

1625 - اجوبة مسائل ملا محمد حسن یزدی کثنوی الاولی) / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā muḥammad hasan yazdī katnawī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

در پاسخ به هشت سؤال اعتقادی حاج ملا حسن یزدی کثنوی است: 1. طول مدت سرمد، دهر و زمان؛ 2. معنی «اول ما خلق الله نوری» و «اول ما خلق الله العقل»؛ 3. معنی خلود در نار؛ 4. اختلاف قابلیت ها؛ 5. مبنای علوم ظاهره و باطنه و حقه و باطله؛ 6. دلیل بر رکن رابع؛ 7. معنی آیه نور؛ 8 کیفیت خلقت مشیت. آغاز: الحمد لله موجد كل موجود و شاهد كل مشهود و فاقد كل مفقود لیس دونه معبود اله الكرم و الجود و الصلوة على اسم الحمید و قدرة المجدید سر الوجود .. و بعد فیقول العبد الأئیم کریم بن ابراهیم انه قد سالنی العالم الفاضل و العامل الواصل انجام: ربك رب العزة عما يصفون و سلام على المرسلین و الحمد لله رب العالمین و صلى الله

[فهرست مشایخ ص 525 شماره 541] ا

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2751/4

آغاز و انجام: برابر

کا: زین العابدین رضوی، تا: 1262ق، کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، 71ص (165-236)، 23 سطر، قطع: وزیری، اندازه: 25×14سم
[ف: 9-129]

2. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2809/3

بی کا، بی تا؛ 45ص (92-136) [ف: 5-44]

1626- اجوبة مسائل ملا محمد حسن یزدی کثنوی الثانیه) / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā muhammad ḥasan yazdī katnawī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(1810 - 1871) (kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm)

تاریخ تألیف: 25 رجب 1261ق

پاسخ به سؤالی درباره دو جمله خطبة بیان «انا القرآن الناطق» و «لا آية في كتاب الله» .

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2809/2

بی کا، بی تا؛ 7ص (81-88) [ف: 5-44]

1627- اجوبة مسائل ملا محمد صادق گیلانی / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā muhammad ṣādiq-i gīlānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(1798 - 1843) (raštī, kāzem ebn-e qāsem)

پاسخ به سؤالاتی راجع به کیفیت ایجاد و عالم ذر و سعادت و شقاوت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9296

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 11-139]

« اجوبة مسائل ملا محمد على الخراساني » غرية (رساله)

« اجوبة مسائل ملا مصطفى الشيرواني » السراجية

1628- اجوبة مسائل الملا مهدي / فلسفه احكام / عربى

ajwibat-u masā'il-il-mullā mahdī

رشتى، كاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمرى

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

برای کسی که در دیباچه از وی به «بعض الاخوان» یاد کرده، و در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» اثر محیط کرمانی از آن و نگارنده چنین یاد شده است: «الرسالة الأربعة في اجوبة الملا مهدي الرشتي». پرسش ها چنین اند: 1. ادله استنباط احكام شرعيه چهارند يا دو؟؛ 2. اصل در اشیاء حرمت است يا توقف يا حلیت؟؛ 3. آیا عمل به اخبار مدونه در کتب اربعه بدون مراجعه به مجتهد جایز است يا نه؟؛ 4. معنی علم حال چیست؟؛ 5. کیفیت تبييض ثقل در عمل فلسفی چیست؟ دارای عناوين المسألة الأولى، الثانية... است. چاپ: چاپ شده [فهرست کتب مشایخ، ش 289]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/45-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول العبد ... الرشتي، أن بعض الاخوان ... سئلني عن مسایل عميقة غامضة يريد الجواب على الوجه الحقيقي ... قال سلمه الله تعالى. اما بعد، فيا سيدى؛ انجام: وهذا الصاعد هو الأرض المقدسة وهذا هو الجسد الجديد. هذا احسن ما اردت ايراده في جواب هذه المسایل والحمد لله وحده و صلى الله على محمد وآله الطاهرين

خط: نسخ پخته، کا: محمد على اصفهانی، تا: 2-1273؛ مصحح 33ص (531-563) [عکسی ف: 1-129]

1629- اجوبة مسائل ملا مهدي / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-i mullā mahdī

رشتى، كاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمرى

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ چند سؤال است درباره 1. سر اختلاف مزاجها؛ 2. فؤاد در انسان؛ 3. مراد از حدوث؛ 4. خاصیت خواندن واپسین آیه سوره كهف پیش از خواب؛ 5. هنگام خواب روح كجاست؛ 6. چرا برخی «بلید» و برخی «ذکی» اند؛ 7. شیطان از جن است يا ملائكه؟

آغاز: حمدله. و صلى الله على خير خلقه ... اما بعد، فيقول ... الرشتي آن جناب الآخوند الملا مهدي ... قد سألني عن بعض المسائل ... قال سلمه الله ... مسألة. لم كان بعض الأمزجة سوداويا وبعضها بلغيما وبعضها دمويا وبعضها صفر او يا.

انجام: و بسط بساط الجود والكرم فيما لا غاية له و هو مع ذلك فوق ما لا يتناهى. فافهم، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

[فهرست مشايخ ص 377، شماره 174]

1. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه: 51416

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالرحیم قزوینی، تا: 1236ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 10گ (137-147ر)، 20 سطر (5/8×15)، اندازه: 15×20/5سم [ف: 2-136]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1737/7-عکسی

آغاز و انجام: برابر

ص: 920

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1262ق؛ 25ص (170-194) [عکسی

فی: 1-129]

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8871/18

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... آن جناب الاكرم الاقدم المهتدى الاخوند الملا مهدي هداه الله امر الدارين و حباه بما تقر به العين؛
انجام: او عدم المناسبة مع كلام الله و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم

خط: نسخ، کا: محمد رحيم خوئی، تا: 1264ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 10گ (84پ-94ر)، اندازه: 13×26سم [ف: 23-60]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/42 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: او عدم المناسبة مع كلام الله. و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على خير خلقه محمد و آله الطاهرين.

خط: نسخ پخته، کا: محد علی اصفهانی، تا: 72-1273؛ 12ص (503-492)

([عکسی ف: 1-129]

1630- اجوبه مسائل ملا مهدي بن ملا علی اصغر / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mullā mahdī ibn-i mullā 'alī aṣṣḡar

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

ملا مهدي بن علی اصغر پس از خواندن بسیاری از کتاب های شیخیه و تحقیق در آثار شیخ احمد احسائی، درباره مساله «اثبات سلسله طولیه» که از خصایص این گروه است می پرسد و کرمانی در این رساله به توضیح این مسأله می پردازد. سؤال و جواب به طور متن و شرح و با عنوان «قال - اقول» می باشد. به جهت اهمیت موضوع، کرمانی پس از پاسخ ملا مهدي این ابواب را که دارای فصول است برای توضیح بیشتر موضوع افزوده است: 1. تحقیق معنی التاثير و الفرق بينه و بين التكميل؛ 2. تكون المواليد في هذا العالم؛ 3. مراتب الخلق و كيفية تحقق هذه المراتب؛ 4. مراتب السلسله الطولية المسؤول عنها؛ 5. نتیجه الابواب السابقة.

آغاز: الحمد لله الاحد الصمد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد الذي لا من شيء كان ولا من شيء كون ما قد كان انجام:
فلنختم الكتاب هنا و ان شئت اكثر من ذلك فراجع سائر كتبنا فيها متفرقات ما يكتفى به المكتفى ...

1. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 2144/1

آغاز: بسمله حمد له فيقول ... کریم بن ابراهیم انه قد وصل إلى كتاب من الملا مهدي بن الملا علی اصغر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1268ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، 76گ (1-77)،
اندازه: 20×13سم [ف: 4-1178]

2. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 715/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن حاجی چمن، تا: 1285ق؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 81گ (137پ-217ر)، 15 سطر، اندازه: 14/5
20×سم [ف: 2-373]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5169/1

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه: وقد وقع الفراغ من هذه الرسالة البديعة في قرية لنجر بعد الظهر من يوم الثنين لاثني عشر خلت من ... رجب
سنة 1286 ... خط: نستعلیق، کا: محمود بن حاج خوبی، تا: جمادی الثاني 1294ق، کاغذ: فرنگی، 47گ (1پ-48پ)، 20 سطر،
اندازه: 14/5×7/5 سم [ف: 15-308]

4. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1948/8

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی کم رنگ ضربی، 42ص (174-216)، اندازه: 14/5×7/5سم [ف:
3-1104]

1631- اجوبة مسائل الملايرى / پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-il-malāyirī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: یک شنبه 28 محرم 1300ق

پاسخ به دو پرسش شیخ علی اکبر ملایری است درباره موافقت نام حضرت حجت و پدرش با نام حضرت پیامبر و پدرش و معنی حدیث
«تناکحو و تناسلوا». آغاز: و الحمدلله العالم و صلی الله علی رسوله الخاتم ... اتانی خطاب شریف و سؤال لطیف من العالم العامل

انجام: فیأبی عن الدخول حتی یدخل والداه فافهم و یکفی الاشارة أهل الفهم و حلال العبارة

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1971/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن طباطبائی جندقی، تا: دوشنبه 28 ربیع الثانی 1296ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج آبی، 6گ (9پ-
15پ)، اندازه: 17×11 سم [ف: 5-342]

1632- اجوبة مسائل من اصفهان = جواب بعض اهل اصفهان / شرح حدیث، پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in min isfahān = jawāb-u ba'd-i ahl-i iṣfahān

ص: 921

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 قمری؟

(ahsāī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاریخ تألیف: سه شنبه 30 جمادی الاول 1223ق

شامل پاسخ هفت سؤال است بدین ترتیب: 1. معنی حدیث

«الشمس جزء من سبعین جزءا من نور الكرسي»؛ 2. معنی حدیث

ان العرض خلقه الله تبارک و تعالی من انوار اربعة؛ 3. سؤال از حدیثی راجع به طینت علیین و طینت ساجین؛ 4 و 5 و 6. معنی حدیث حضرت علی (علیه السلام) «فقبض بيمينه قبضة الخ»؛ 7. سؤال از حدیث «خمرت طينه آدم بيدى اربعين صباحا».

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة على محمد و آله الطاهرين ... انه قد أتت الى بعض المسائل من بلد الأمان و الايمان اصفهان. انجام: و ان كان في الغيب فهو في اصطلاحنا كور، و ان كان في الشهادة و هو دور. و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدي حاجی آقا، سنگی، 1276ق،، رحلی (جوامع الكلم: ج 2، صص 104-110) الذریعه 124/5؛ ریحانة الادب 80/1؛ فهرست کتب مشایخ، 238 ش 45

1. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 3798/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: نیمه اول قرن 13؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی عطف و گوشه ها با روکش تیماج پوست اناری، 10 ص (64-73)، 27 سطر (7x15)، اندازه: 15x22سم [ف: 16-457]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23145

آغاز: بسمله، حمدله ... فقال (علیه السلام) الشمس جزء من سبعین جزء من نور الكرسي؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1223ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه با عکس

و گوشه چرم رایانه]

3. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 173/6

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: 21 شعبان 1223ق؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، 9 گ (45 پ-53 پ)، 23 سطر، اندازه: 16/5

× 25/5 سم [ف: 1-123]

4. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 390/3

خط: نسخ، بی کا، تا: 1229ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: 11-945]

5. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 3622/18

بی کا، تا: با تاریخ 1233؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، 10گ (181-195)، 18 سطر، اندازه 21×15سم [ف: 12-2625]

6. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2000/2-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کان علی اکبر بن محمد قاسم سمنانی، تا: 1237ق؛ 28ص (145-172) [عکسی ف: 1-26]

7. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1729/8-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری بی نقطه، بی کا، تا: 1243ق؛ 14ص (195-208) [عکسی ف: 1-26]

8. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 949/10

خط: تحریری، بی کا، تا: 1255ق؛ اندازه: 21×15سم [ف: 3-41]

9. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 16054/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: 1256ق، جا: بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، 11گ (185-195پ)، 20 سطر، اندازه: 22/5×15سم [ف: 44-220] 10. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1073/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1259ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه ای زرد، 24 سطر (14/5×7/5)، اندازه: 17/5×10/5سم [ف: 3-1470]

11. مشهد؛ میدی؛ شماره نسخه: 218/5

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد رضی بن محمد کریم کرمانی، تا: 1260ق؛ جلد: تیماج زرشکی، 9گ (91پ-99پ)، اندازه: 15×21سم [ف: 1-171]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10358/7

خط: نستعلیق، بی کا، تا: جمعه ربیع الثانی 1263ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 19گ (84ر-102ر)، 18 سطر، اندازه: 10/5 × 15/5 سم [ف: 26-300]

13. تهران، عبد العظیم؛ شماره نسخه: 673/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن هادی، تا: پنج شنبه جمادی الاول 1266ق؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ 10گی، 20 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف: 1-27]

14. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 1498/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی رویه کاغذی ساغری عطف تیماج بنفش سیر، 13ص (17-183)، 23 سطر (10×17)، اندازه: 17×25/5سم [ف: 9-526]

15. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 742/8

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن 13؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن مشکی ضریبی، 7گ (41ر-148)، 23 سطر، اندازه: 15/2×21/6سم [ف: 5-163]

16. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: 637/1

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی، 11گ (3پ-13ر)، 21 سطر (9×14/5)، اندازه: 13/5×21

سم [ف: 343]

17. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3170/7

آغاز و انجام: برابر

ص: 922

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13، گ (68-76)، 25 سطر، اندازه: 15/5

× 22/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-63]

18. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11836/16

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13 (در عصر مؤلف)؛ مصحح، در پایان افزودگی هایی در مورد «وحدانیت الهی» از نظر حکما آمده است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 11 گ (130-140)، 20 سطر، اندازه: 10/5 × 14/5 سم [ف: 30-81]

19. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 1084/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ با نامه ای از احسائی به میرزا احمد مورخ رجب 1259 در دو صفحه در کلام؛ 26 سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: 253]

20. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23131

آغاز: بسمله، حمدله فقال (علیه السلام) الشمس جزء من سبعین من نور الكرسي؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 [رایانه]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23130

آغاز: بسمله حمد له فقال (علیه السلام) الشمس جزء من سبعین جزاء؛ انجام: برابر

در رایانه به نام «وجودات سه گانه» آمده است و با توجه به آغاز نام کتاب تعیین شد؛ بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

22. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1918

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف.؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ادامه نسخه 1913، 14ص [عکسی ف: 5-373]

23. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 393/6

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی، 8 گ (66-74 پ)، 19 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 2-279]

24. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: 17216

یکی از سؤاها صحیح عاصم بن حمید از ابی عبدالله راجع به رؤیت باری است؛ بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی [ف: 274]

25. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 755/32

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، 4 ص (361-365)، 30 سطر (21×9/5)، اندازه:

18×29/8 سم [ف: 8-239]

26. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 949/12

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی دورو گل و بوته دار، 8 گ (94پ-102ر)، 22 سطر، اندازه: 14×19 سم [ف: 3-138]

27. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: 2784/16

بی کا، بی تا، 7 گ (101پ-108ر) [ف: 5-27]

1633- اجوبة مسائل من همدان / پاسخ پرسشی ها / عربی

ajwibat-u masā'il-in min hamidān

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: چهارشنبه 22 صفر 1292؛ محل تألیف: قریه لنکر پاسخ چند پرسش است که از همدان (از آقا محمد رضا صحاف طبق یادداشتی روی برگ اول) به کرمانی تقدیم شده و وی با عنوان «قال - اقول» پاسخ گفته است. سؤاها فارسی و اعتقادی می باشند و پاسخها به عربی تحریر شده است. آغاز: الحمد لله خالق الخلق باسط الرزق فائق الاصباح دیان الدین مکنون التکوین و جاعل التشريع و الصلاة والسلام على خير البرية.

انجام: و لعنة الله على اعدائهم اصحاب النيران.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 9240/1

خط: نسخ، کا: ابو تراب محمد بن صادق مشهور به جناب، تا: 1293ق؛ جلد: تیماج سبز، 26گ (1پ-26پ)، اندازه: 11×17سم [ف]:
[36-24]

1634 - اجوبة المسائل الموصليات (الأولى) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-ul masā'il-il muṣīlīyāt (al-ulā

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, "alī ebn-e hoseyn (967 - 1045

ابو العباس نجاشی در رجال خود و شیخ طوسی در فهرست خود سه رساله از سید مرتضی در پاسخ سؤالات وارده از موصل، یاد کرده اند. رساله حاضر نخستین از این پاسخ به سؤالات است که شامل سه سؤال در وعید، قیاس و اعتماد است. در «کشف الحجب»، از یک رساله به نام «مسائل موصلیه» از سید مرتضی یاد می کند که قسمتی از آن با مسائل موصلیه اول مطابق است و قسمتی از آن با هیچ یک از موصلیات مطابقت ندارد. در «کشف الحجب» چنین آمده «مسائل موصلیات پاسخ 6 مسأله است، احکام اعتماد وعید، قیاس، رد بر یحیی بن عدی در متناهی غیر متناهی، در اعتراض یحیی بر دلیل اهل توحید، 6 نیز رد یحیی در طبیعت ممکن». در اعیان الشیعه، دو رساله در رد یحیی بن عدی و رساله ای به نام «دلیل الموحدین» (که شاید این نیز رد بر اعتراض یحیی بن عدی است) بر دلیل حدوث عالم در فهرست مؤلفات شریف مرتضی یاد شده و این رساله ها در فهرست

طوسی و کتاب نجاشی نیامده است. سید مرتضی در مقدمه خود بر موصلیات سوم از مسائلی که در 380 و اندی (سید این تاریخ را با قید گمان یاد کرده از موصل به او رسیده و او پاسخ گفته است یاد کرده و ظاهراً مقصود او همین «المسائل الموصلیات الاولى» است. موصلیات اول او بسیار کم نسخه است.

قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 374/3

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن خلیل بن ابراهیم کاظمی، تا: آخر رمضان 1095ق؛ جلد: تیماج قرمز، 9گ (62پ-71ر)، 20 سطر، اندازه: 23/5x15 سم [ف: 1-225]

1635- اجوبة المسائل الموصلیات (الثانية) / فقه / عربی

(ajwibat-ul masā'il-il muṣīlīyyāt (at-tānīya

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

پاسخ سید مرتضی است در نه مسأله فقهی که امامیه در آن متفرد می باشد با عنوان «المسئله و الجواب»: 1. مذی و ودی؛ 2. اقل و اکثر ایام نفاس؛ 3. سجده بر ثوب منسوج (جامه بافته)؛ 4. شفعه؛ 5. چگونگی عدم ربایین والد و ولد و زوج و زوجه و مسلم و ذمی؛ 6. عده حامل مطلقه و حامل متوفی عنها زوجها؛ 7. اقل و اکثر حمل؛ 8. ارث مطلقه از زوج مطلق؛ 9. ارث از مکاتب. سید در این رساله از مسائل خلاف خود یاد کرده است. در سؤال دوم و چند موضع دیگر، از شرح فقه یاد شده است. در پاسخ مسأله چهارم علم الهدی از ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه و کتاب معروف او «من لایحضر الفقیه» یاد و بر نظر و شیوه استدلال او در باب حق شفعه برای بیش از شریکین، خرده گیری کرده است.

آغاز: بسمله قد أجتب ادا م الله لكم السلامة و اسبغ علیکم الكرامة و جعلکم ابدا من اصار الحق و تابعیه ... ذکر فی المسائل الفقهیه التي تقدرت بها الامامیه أن المذی و الوذی لیسا بناقضتین للطهارة و ما بین العلم و تعیینها انجام: و معنی قوله «فهو مكاتب» أن حکم الكتابة باق و لم یزل الا ان العبد اذا ادى بعض ما علیه فهو مسترق بقدر ما أبقى علیه من مال مكاتبه و یطلق فیہ انه مكاتب و هذا بین لمن تأمله. تمت المسائل بحمد الله و توفیقه تعالی و عونہ و منه.

چاپ: ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، تحقیق سید مهدی رجائی، الجزء الاول

[دنا 295/1 (19 نسخه)؛ رسائل الشریف المرتضی 201/1-266؛ الذریعه

235/5؛ فهرست طوسی چاپ کلکته: 219؛ اعیان الشیعه 195:41

؛ بروکلیمان ذیل یکم: 706 شماره 13]

1. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 2339

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 21 ذیحجه 676ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 10 گ، 22 سطر، اندازه: 13×19 سم [ف: 21/1-41]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1255/4 و 1256/4 - ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-589]

2. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 374/4

خط: نسخ، کان عبد الرضا بن خلیل بن ابراهیم کاظمی، تا: آخر رمضان 1095ق؛ جلد: تیماج قرمز، 19 گ (71 پ - 90 پ)، 20 سطر، اندازه: 15×23/5 سم [ف: 1-225]

3. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 593/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود 1125ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای نو، 18 ص (302-320)، اندازه: 13/5×21/8 سم [ف: 5-94]

4. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 2819/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1125ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره، جلد: تیماج قرمز روسی بدون مقوا، 22 ص (281-302)، 18 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×18 سم [ف: 10-129]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 897/3

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-97]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11432/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد فرزند علی مختار، جرفاد قانی (گلپایگانی)، تا: 1231ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 3 گ (371-373)، 30 سطر، اندازه: 12×20 سم [ف: 29-55]

6. تهران؛ نوریخس؛ شماره نسخه: 721/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی مشهدی غروی، تا: 1239ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لیمویی رنگ، 8گ (18-26)،
20 سطر، قطع: خشتی، اندازه: $21/3 \times 16/2$ سم [نشریه: 13-101]

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21003

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی، تا: جمادی الاول 1243ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد:
تیماج زرشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، 9گ، 17 سطر، اندازه: $21 \times 14/5$ سم [اهدائی - ف: 3-30]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/18

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676 جلد: تیماج قهوه ای، 8گ (234-241ر)، 22 سطر، اندازه:
 $22 \times 13/5$ سم [ف: 20-21]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 30650

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: عید

ص: 924

المولود 1329ق؛ از روی نسخه مورخ 11 ذیحجه 676ق، ضمیمه نسخه ش

21509؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ جلد: میسن مشکی ضربی با ترنج و دو سرترنج، 5ص (23-27)، 22 سطر [اهدائی - ف: 3-31]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/3 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-386]

10. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک ابراهیم بن عبدالله بن معین

الدین تفرشی، بی تا؛ 10 گ (147 پ-156 پ) [ف: 3-613]

11. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/8 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

1636- اجوبة المسائل الموصليات (الثالثة) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-ul masā'il-il muṣīlyyāt (at-tā'ilita

علم الهدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045'

تاریخ سؤالات: ربیع الأول 420 ق

پاسخ به 110 مسأله فقهی است. علم الهدی در مقدمه رساله حاضر درباره بطلان اعتماد بر قیاس و خبر واحد سخن گفته و تنها طریق علمی را معتبر می داند. همچنین در این مقدمه اجماع را «به اصطلاح متقدمین» از ادله موجب یقین به صدور حکم از امام (علیه السلام) دانسته و در این باره داد سخن داده است. علم الهدی در این مقدمه از کتاب «مسائل الخلاف خود که در دست تألیف دارد سخن می گوید و تفصیل در مسائل را بدان ارجاع می کند زیرا در رساله حاضر در جواب مسائل فقط فتوی خود را باب دلیل اجماع یاد و از دیگر اولیه و نیز اقوال مخالف صرف نظر کرده است. مقصود او از مسائل خلاف کتاب «انتصار» است که متفردات امامیه را در آن گرد آورده و اثبات کرده که در اکثر این مسائل، امامیه تنها نیستند و بر آن حجت قاطع دارند. چنین پیداست که «انتصار» در اصل کتابی بزرگ بوده و

گنجایش این شرح و بسط که در این جا بدان اشاره کرده داشته است. نسخه انتصار» که اکنون در دست و چاپ شده بسیار کوچک است. در فهرست طوسی، کتابی از مرتضی به نام «مسائل الخلاف» ثبت شده که آن را تمام نکرده و در اصول فقه است. اما این مسائل خلاف که شریف در مقدمه این رساله از آن یاد می کند در فقه است و در مسائلی است که امامیه را در آن مسائل منفرد میدانند. بنابر این مرتضی ظاهراً کتاب فقه بزرگی در مسائل خلاف تألیف کرده که در هنگام پیوستن جواب مسائل موصلیه سوم آن را در دست تألیف داشته فقهی جامع و استدلالی بوده است.

اولین مسأله این رساله درباره روش شستن دست در وضوء است. مؤلف در ضمن این مسأله لزوم شستن از طرف بالا را سخت منکر شده و فقط آن را مکروه دانسته است و بر خلاف آنچه اکنون مشهور است ابتداء از بالا را مانند ابتداء از پائین مرفق، تجویز کرده است. موضوع مسأله 110 (آخرین مسأله این رساله) عول در فرایض (یکی از فروع کتاب الأثر) است. از «المسائل التبانیات» و کتاب مسائل الخلاف (از مصنفات مؤلف این رساله) در این رساله بسیار یاد شده است.

آغاز: بسملة قد أجتبت عن المسائل الواردة في شهر ربيع الأول من سنة عشرين واربعمائة بما اختصرت الفاظه وبلغت الطريق الى نصره هذه المسائل بما يغني المتأمل عما سواه و قدمت مقدمة يعرف بها الطريق الموصل الى العلم بجميع احكام الشريعة في جميع مسائل الفقه فيجب الاعتماد عليها و التمسك بها .. اعلم انه لا بد في الأحكام الشرعية من طريق التوصل إلى العلم بها

انجام: و الكلام في هذا المسئلة طويل وهذه جملة كافية و سنبسطة في مسائل الخلاف انشاء الله تعالى تم بحمد الله و حسن توفيقه و الحمد لله رب العالمين.

چاپ: تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الاول

[دنا 296/1 (16 نسخه)؛ رسائل الشریف المرتضی 201/1-266؛ الذریعه

235/5؛ اعیان الشیعه 41:195]؛ بروکلیمان ذیل یکم: 706 شماره 13؛ فهرست

طوسی ص 99؛ رجال نجاشی ص 193]

1. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: 2338

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 676ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 20گ، 22 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: 21/1

[38-

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 1255/5 ف و 125615ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم ها - ف: 1-589]

2. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/7

آغاز: برابر؛ انجام: فهو مسترق بقدر ما بقي عليه من مال مكاتبته ويطلق فيه انه مكاتب وهذا بين لمن تأمل.

خط: نسخ، کا: ملا محمد لاری، تا: غره محرم 1046ق؛ مصحح جلد: تیماج دورو قرمز با حواشی زرین، 15گ (180-193)، 21 سطر، اندازه: 28/5 × 19

سم [کتابخانه های قائن - ف: 120]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/7

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-142]

3. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد لاری، تا: محرم 1046؛ جلد: تیماج دورو قرمز با حواشی زرین، 7گ (193-203)، 21 سطر، اندازه:

ص: 925

19×28/5 سم [کتابخانه های قائن - ف: 120]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/8

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-142]

4. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3324/3

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن صفات الله نیستانه نائینی، تا: یک شنبه 15 شعبان 1097ق؛ 20گ (34پ-54ر)، 19 سطر، اندازه:

13×21/5 سم محدث ارموی مخ: 1-49]

5. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3324/4

آغاز: برابر؛ انجام: فهو مسترق بقدر ما بقي عليه من مال مكاتبته و يطلق فيه أنه مكاتب و هذا بين لمن تأمله.

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن صفات الله نیستانه نائینی، تا: چهارشنبه 18 شعبان 1097ق؛ مصحح؛ 9گ (54پ-63ر)، 19

سطر، اندازه: 13×21/5

سم [محدث ارموی مخ: 1-49]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2819/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1125ق، کاغذ: اصفهانی شکری تیره، جلد: تیماج قرمز روسی بدون مقوا، 50ص (231-280)، 18 سطر، قطع:

رقعی، اندازه: 13×18 سم [ف: 10-126]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 897/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-97]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 593/5

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب در فهرست «مفردات الامامیه» آمده است که با توجه به آغاز و انجام نسخه تغییر یافت؛ بی کا، تا: با تاریخ 1125ق؛ کاغذ: ترمه،

جلد: میشن قهوه ای نو، 43ص (258-301)، اندازه: 13/5×21/8 سم [ف: 5-93]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11432/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد فرزند علی مختار، جرفادفانی (گلپایگانی)، تا: 1231ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، گ 7 (365-371)، 30 سطر،
اندازه: 20×12 سم [ف: 29-54]

9. تهران؛ نوریخس؛ شماره نسخه: 721/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی مشهدی غروی، تا: 1239ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لیمویی رنگ، 17 گ (1-18)،
20 سطر، قطع: خشتی، اندازه: 21/3×16/2 [سم نشریه: 13-100]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21004

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی، تا: 1243ق؛ چهار ورق از انتها توسط سید مصطفی حسینی خوانساری نونویسی شده؛
اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سرترنج، 20 گ، 17 سطر، اندازه:
21×14/5 سم اهدائی - ف: 3-31

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/17

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676؛ جلد: تیماج قهوه ای، 19 گ (216 پ - 234 ر)، 22 سطر، اندازه:
22×13/5 سم [ف: 20-20] 12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 30651

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: 1329ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ ضمیمه نسخه ش 21509؛
کاغذ: نخودی، جلد: میشن ضربی مزین به ترنج، 11 گ (12 22)، 22 سطر، اندازه: 22×17/5

سم [اهدائی - ف: 3-32]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/2 عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-385]

13. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14253/3

آغاز: برابر؛ انجام: ما أبقى عليه من مال مكاتبه و يطلق فيه انه مكاتب و هذا بين لمن تأمله، تمت المسائل بحمد الله تعالى و عونته و منه.

خط: نسخ، کا: زین العابدین خوانساری، بی تا، کاغذ: فرنگی، ماگ (16-19)، 21 سطر، اندازه: $11/5 \times 20/5$ سم [ف: 36-69]

14. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1080/5

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب در فهرست «مفردات الامامية» آمده است که با توجه به آغاز و انجام نسخه تغییر یافت؛ خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک بن ابراهیم بن عبدالله بن معین الدین قرشی، بی تا [ف: 3 - 612]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/9 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

« اجوبة المسائل الموصلية » الرد على اصحاب العدد

1637- اجوبة مسائل مهدي ابو الفتوح / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mahdī ab-ul-futūḥ

احسائی، احمد بن زین الدین، 1166 - 1241 ؟ قمری

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

مشمول بر ده سؤال.

آغاز: سؤالات السيد مهدي بن ابی الفتوح الشهيد عن الشيخ رحمة الله. بسملة. قال ارادة العبد المنبعث من العلم و الداعی لا یخلوا ما أن تكون واجبة او ممكنه، فعلى الأول یلزم الجبر و على الثانية ینقل الكلام الى علة الرجحان في نفسها

انجام: و كنا قوماً ضالین. و هو ظاهر و الحمد لله رب العالمین و صلى الله على ...

ص: 926

1638- اجوبة المسائل المهنية = المسائل المدنية / فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-il muhannā'īya

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(1251 - 1326' allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof)

این سؤالات که به نام «مسائل مدنی» نیز خوانده می شود شامل اقسام چهار گانه سؤال های سید نجم الدین مهنا بن سنان بن عبدالوهاب حسینی مدنی - از شرفاء حسیب و افاضل مدینه در نیمه اول قرن 8 ق - است که سه قسم از آن مسائل را از علامه پرسیده و قسم چهارم را از فرزندش فخر المحققین. هر قسمی مصدر است به مقدمه ای از سائل و در آن بر مجیب ثناء گفته و مجیب هم سائل را به طور تجلیل یاد نموده است. مسائل مذکور غالباً مسائل فقهی است. به روایت «لؤلؤة البحرين» (ص 196) مجیب پاسخ این مسائل را به اختصار داده است. تاریخ ختم تألیف سه قسم اول دانسته نشد. لیکن بحسب قاعده باید در 719 یا 720 باشد. تاریخ ختم تألیف قسم چهارم: نیمه محرم 720 در حله. مسأله اول از قسم اول: «ما يقول سيدنا الامام العلامة احسن الله واسبغ نعمته عليه في المؤمن هل يجوز أن يكفر و العیاذ بالله من بعد ایمانه ام لايجوز»، مسأله اول از قسم دوم استدعاء نوشتن اجازه است. مسأله اول از قسم سوم سؤال از تاریخ تولد علامه و فرزندش است. مسأله اول از قسم چهارم: «ما يقول سيد الامام العلامة احسن الله اليه و اسبغ نعمة الله عليه في شخص غرس في ارض شجرا او نخلا باذن صاحب الأرض أو وكيله بشرط أن يكون النصف لصاحب الأرض ثم بدا لصاحب الأرض أن هذه معاملة فاسدة فهل له أن يلزم صاحب الغرس بقلع غرسه من غير ضمان ارش ام ليس له ذلك». در الذريعة با عنوان «جوابات المسائل المهنية الأولى» یاد شده و در آن 185 سؤال از سید مهنا و جواب آن از علامه حلی است. از مقدمه مبسوط مسائل پیش از آغاز سؤال اول بر می آید که سید مهنا از حجاز به نیت ملاقات با علامه حلی حرکت کرد و در بغداد مسائل خود را نگاشت و به دست پیک نزد علامه فرستاد مبادا که برخی از آنها را فراموش کند. سؤال اول درباره امکان کفر مومن است و سؤال آخر درباره تقلید در اصول عقائد. مسلم آن است که چند مرتبه سؤال از مهنا به دست علامه و فرزندش رسیده و لذا برخی نسخه ها با عناوین اجوبة المسائل المهنية الثانية و الثالثة نیز دیده می شود و ممکن است بیش از سه مرتبه سؤال بوده باشد و به نظر می رسد فرد دیگری به گردآوری آن پرداخته و ممکن است بیش از یک بار چنین شده باشد. نسخه های موجود برخی دارای همه سؤالات و پاسخ ها و برخی قسمتی از آن است لذا در شمارش تفاوت های بسیاری دیده می شود. لازمه رسیدن به نقطه نظر قطعی دیدن تمامی نسخه ها و تطبیق آنان است. به همین دلیل در الذريعة نیز درباره آن تناقضاتی دیده می شود. ولی آنچه مسلم است و در همه کتاب شناسی ها از آن یاد شده، سؤالات مهناست از علامه و پاسخ هایی که بخشی از آن از آن فرزندش فخر المحققین است.

آغاز: ما يقول سيدنا و شيخنا ادام الله ظله في ماء مملوك لشخص هل يجوز لغيره ان يتوضأ من ذلك الماء بناء على ظنه أن صاحبه لا يكره؛ انجام: قبل أن يفرغ التاسع فهل يركع مع الامام و كانت صلاته صحيحة ام لا الجواب نعم يجوز و يصح صلاته و كتب محمد بن المطهر.

خط: نستعليق، كا: سيد محمد اشرف حسيني، تا: قرن 9؛ مصحح؛ جلد: تيماج قهوه ای بدون مقوا، 2گ (81پ-82ر)، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف: 28-260] 2. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 10358/1

آغاز: بسملة وفق اللهم لا كماله ... و بعد فهذه مسائل و رسائل من العبد؛ انجام: و ههنا ادله كثيرة اعرضنا عن ذكرها خوف الاطالة. خط: نسخ، بی كا، تا: محرم 920ق؛ مصحح؛ جلد: تيماج قهوه ای مجدول، 20ص (1-20)، اندازه: 20×11سم [ف: 32-340]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2822

آغاز: (پس از 6 سطر خطبه و نام سائل و مجیب:) المملوك مهنا بن سنان عبدالوهاب الحسيني يقبل ابواب الحضرة العالیه المولوية العالمية العاملية العابدية الزاهدية الناسكية الجمالية لازالت تقبل و تخدم و بذكرها يبدء الذكر الجميل و يختم؛ انجام: و ههنا ادلة كثيرة اعرضنا عن ذكرها خوف الاطالة (انجام قسمت چهارم) خط: نسخ، كا: احمد بن على حسيني جزائري حایري، تا: 994ق؛ تاریخ کتابت در آخر قسم اول مرقوم شده، این نسخه را جزائری از روی نسخه مورخ 5 رمضان 803 رونویس نموده است، یک صفحه اول و چهار ورق آخر نسخه را مرحوم عماد المحققین فهرستی در تاریخ 1342 ه. ق. کسر نویسی نموده است؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر 1310؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، 76گ، 17 سطر، اندازه: 20×13سم [ف: 5-442]

4. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4060

آغاز: الآفاق و ينشر نشره بين الأبعاد و الرفاق ولما كانت الحضرة الجمالية قد كملت فضائلها وحسنت شمائلها؛ انجام: و هاهنا أدلة كثيرة أعرضنا عن ذكرها خوف الاطالة و كتب هذه الأسطر محمد بن المطهر في منتصف المحرم سنة عشرين و ستمائة بالحلة (انجام قسمت چهارم)

خط: نسخ، كان مسعود بن ايوب جبلی بحرانی، تا: 6 محرم 1004ق، افتادگی: آغاز؛ توسط كاتب تصحيح شده؛ مهر: «يا

ص: 927

حضرت عباسی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز جگری سوخته بدون مقوا، 146گ، 13 سطر، اندازه: 10/5 × 16/5 سم [محدث ارموی مخ: 48-1]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2727

آغاز: (پس از 6 سطر خطبه و نام سائل و مجیب:) المملوک مهنا بن سنان عبدالوهاب الحسینی یقبل ابواب الحضرة العالیة المولویة العالیة العاملیة العابدیة الزاهدیة الناسکیة الجمالیة لازالت تقبل و تخدم و بذکرها یبدء الذکر الجمیل و یختم؛ انجام: و هیهنا ادلة کثیرة اعرضنا عن ذکرها خوف الاطالة (انجام قسمت چهارم)

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیحجه 1022ق، جا: اجمیر (از محال هند)؛ از روی نسخه ای به خط علی بن حاج قوام الدین نجفی الاصل حلّی المسکن واقف: خواجه شیر احمد؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: مقوا، 68 گ، 19 سطر، اندازه: 14×24 سم [ف: 5-443]

6. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 199/1

خط: نسخ نازیبا، کان احمد بن قاضی احسن، تا: دوشنبه 26 جمادی الاول 1030ق؛ در انتهای رساله اجازة علامه حلّی به مهنا بن سنان منقول می باشد؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا عطف تیماج مشکی، 21 سطر، اندازه: 15/5 × 20/5 سم [ف: 1-148]

7. مشهد: نواب؛ شماره نسخه: 17/2

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج، 21 سطر (5/6×15)،

اندازه: 13×20 سم [ف: 36]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8587/5

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذه صورة المسائل التي سألها المولى السيد العالم ... مولانا المولى الأعظم الأفضّل

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز ضربی ترنج دار، 8 گ (82-89 پ)، 21 سطر، اندازه: 9×19/5 سم [ف: 28-139]

9. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 1474/4

آغاز: ثم وجدت درجاً بخط مولانا العلم قدس الله سره العزیز صورته هذه المسائل منقولة من خط السائل عنها السيد العالم الفاضل نجم الدين مهنا بن سنان العلوي الحسيني المدني و خط المجيب عنها الشيخ الإمام القدوة العلامة جمال الدين الحسن بن يوسف بن علي بن المطهر الحلبي رحمه الله و خط ولده الشيخ الامام العلامة فخرالدين محمد دام ظلّه و يبدأ بمسائل الشيخ جمال الدين قدس الله سره و اجاب عنها في العشرين من محرم سنة عشرين و سبعمائة بمدينة الحلة المحروسة. مسئله ما يقول سيدنا الامام العلامة في المؤمن هل يحوز أن يكفر بعد ايمانه ام لا يجوز آغاز قسمت اول)؛ انجام: الجواب: الناس في ذلك على قولين و المختار انها فتحت عنوة هذا آخر ما وجدت من المسائل و الاجوبة و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد النبي و آله الطيبين الطاهرين و سلم كثيرا انها ايدته

الله تعالیٰ قرآنہ و بحثاً و فہماً و ضبطاً و استشرافاً فی ثامن ربیع الآخر لسنة ست و خمسين و سبعمائة و الحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: فرنگی آہار مہرہ، جلد: تیماج مشکئی، 25 گ (79 پ - 103)، 23 سطر (14×9)،
اندازہ: 21×14/5 سم [ف: 8-126]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 209/4 و 209/5

نسخہ اصل: همان نسخہ بالا [عکسی ف: 1-234]

10. اصفہان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: 1616

خط: نستعلیق، کا: محمد بن آخوند ملا محمد محسن ہزار جریبی اصفہانی، تا: 25 جمادی الثانی 1259 ق؛ جلد: تیماج مشکئی، 52 ص
(104 پ - 155 ر)، 23 سطر سہ [کتابخانہ اصفہان - ف: 23]

11. اصفہان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 291/1

بی کا، بی تا [نشریہ: 11-937]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1531/4 عکسی

آغاز: مسئلہ ما یقول سیدنا الامام العلامة فی المؤمن هل يجوز أن یکفر بعد ایمانه (آغاز قسمت اول)

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 24 ص (83-106)، 23 سطر (عکسی ف: 4-449)

13. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 598/1

نسخہ اصل: کتابخانہ شہرداری، گرگان، خط: نسخ، بی کا، بی تا: 202 گ (11-213) [عکسی ف: 2-187]

14. اصفہان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 42/9

بی کا، بی تا [نشریہ: 5-305]

15. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 203/3

خط: نسخ نازیبا، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قہوہ ای عطف و لبہ ہا

تیماج قرمز بدون مقوا، اندازہ: 18/5×14 سم [ف: 1-152]

16. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: 188/1

آغاز: بسمله هذه مسائل و رسائل من العبد الفقير الي رحمه الله مهنا بن سنان بن عبدالوهاب الحسيني؛ انجام: الا على احد هذه الأنواع فلا ينسب اليها العمل. تمت المسائل بعون الله تعالى و حسن توفيقه و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله اجمعين.

اجوبة المسائل 1 و 2؛ خط: نستعليق، بي كا، بي تا، تصحيح و مقابله شده، به شيوه هندی؛ جلد: عنابي ضربی دار، 35گ (1-35)، 29 سطر (22/5×9/5) [ف: 167]

1639- اجوبة المسائل المهناية الأولى / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il muhannā'īya al-'ulā

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326'

پاسخ به اولین قسمت از سؤالات سید مهنا بن سنان جعفری عبدلی حسینی از علامه است که مجموعاً 184 سؤال است و مسأله اول آن چنین است: «ما يقول سيدنا الامام العلامة احسن الله و اسبغ نعمته عليه في المؤمن هل يجوز أن يكفر و العياذ بالله من بعد ايمانه ام لا يجوز». سائل این مسائل را در حله به سال 717 بر علامه خوانده است.

ص: 928

آغاز: هذه مسائل و رسائل من العبد الفقير الى رحمة ربه مهنا بن سنان بن عبدالوهاب الحسيني الى الشيخ الامام ... الحسن بن يوسف بن علي المطهر الحلبي .. مسئلة ما يقول سيدنا الامام العلامة أحسن الله اليه و اسبغ نعمته عليه في المؤمن هل تجوز ان يكفر العياذ بالله من بعد ايمانه أم لايجوز. انجام: مثل هذه المسائل الأصولية قل أن يخلو أحد من الفقهاء منها بأسرها وقد يحتاج في كثير منها الى التنبيه و التمثيل

[الذريعة 237/5؛ مكتبة العلامة الحلبي، ص 29-33؛ مقدمه ای بر فقه شيعه، ص 110-109؛ دنا، ج 1، ص 293-294]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8784/5

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 9؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 31گی (84پ-115ر)، اندازه: 12/5 × 18/5 سم [ف: 28-260]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2330

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عطاء الله حسینی جزایری، تا: 994ق؛ تصحیح و مقابله شده؛ واقف: امیر جبرئیل، تاریخ وقف: 1037؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، 53گ، 15 سطر، اندازه: 15×21سم [ف: 21/1-43]

3. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1520/1

آغاز: هذه مسائل و رسائل من العبد الفقير .. يقبل ابواب الحضرة العلية المولوية العاملة العابدية الزاهدية

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ 96ص (1-97) [عکسی ف: 4-336]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35143

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: علی بن محمد مؤمن ماهانی کرمانی، تا: شعبان 1033ق، جا: کشمیر؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت 1386 کاغذ: حنائی روشن «لمینه شده»، جلد: میشن عنابی زرکوب، 46گی، 19 سطر، اندازه:

24×16/5 سم [اهدائی - ف: 3-32]

5. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6578/2 - 33/128

آغاز: برابر؛ انجام: اعرضناها خوف الاطالة وكتبت هذه الأسطر محمد بن مطهر في منتصف المحرم سنة عشرين و سبعمائة بالحلة

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن میرزا حسین حسینی، تا: یک شنبه 7 رمضان 1057ق؛ پس از اتمام رساله هما منظوم و پاسخ از

حسین اردبیلی؛ جلد: تیماج قهوه ای، 89 گ، 14 سطر، اندازه: 13×20 سم [ف: 1-97]

6. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 29/127 - 5717/28

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن حسن حسینی عینائی عاملی، تان پنج شنبه 8 رمضان 1059ق؛ در نسخه حاضر خطبه سید مهنا و مقدمه علامه حلی ذکر شده؛ جلد: تیماج قهوه ای ضربی مجدول گرهی، 52 گ، 19 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 1-97]

7. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: 22682/3

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن شاه ولی، تا: 8 ذیقعه 1068ق؛ در آخر آن تتمه ای است با عنوان «تتمة المسائل المدنیات»؛ کاغذ: اصفهان، جلد: تیماج ضربی قهوه ای، 63 گ (121 - 183)، 25 سطر (5×18/5)، اندازه: 10×24/5 سم [ف: 3-832]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7555

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالعلی ادکانی، تا: 1094ق؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 64 گ، 14 سطر، اندازه: 10×18 سم [ف: 1-21/44]

9. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 7134/2

آغاز: برابر؛ انجام: و فی کونه دلیلاً علی خلاف او بطریق القیاس المنصوص العلة کما قلنا فی الرطب و لیس شیء من هذا الانواع بقیاس فلا تتوهم أما تعدی الحکم من صورة الی اخری [لایکون] الا لأحد هذه الأنواع فلا یثبت الینا العمل بالقیاس

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن عبدالرضا طرفی، تا: 5 رجب 1094ق؛ جلد: تیماج مشکى، 58 ص (422-479)، 29 سطر، اندازه: 19/5×29 سم [ف: 25-145]

10. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 752/1

آغاز: هذه مسائل و رسائل من العبد الفقیر ... یقبل ابواب الحضرة العلیة المولویة العاملیة العابدیة الزاهدیة؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ روی برگ اول نشانی است کتاب برای فرزندى محمد امین با مهر دائری بزرگ «لا اله الا الله حقا و النبى و الاوصیاء صدقا» و وقفنامه کتاب با مهر مربع «فوضت امرى الى الله الأحد الصمد و أنا ابن احمد التمامی الأمامی محمد» دیده می شود؛ جلد: تیماج مشکى عطف تیماج قهوه ای، 72 گ (پ-72ر)، 14 سطر، اندازه: 14×21 سم [ف: 2-411]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 5192/1

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمين... و بعد فهذه مسائل و رسائل من العبد الفقير الى رحمة الله مهنا بن سنان... الى الشيخ العلامة جمال الدين الحسن بن يوسف بن على بن مطهر الحلبي؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، تا: قرن 11؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن مقوایی، 69 گ (1 پ - 70 پ)، 15 سطر (9/5×4/5)،
اندازه: 15×9/5

سم [ف: 16-19]

12. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23916

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: عبدالله (کذا)، تا: 1115ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 40ص، چلیپایی
سطر، اندازه: 22×12 سم [ف: 21/1 - 45]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35753

آغاز: هذه المسائل و الأجوبة الاخر ما يقول سيدنا الامام العلامة

ص: 929

احسن الله اليه و اسبغ نعمه عليه في اقوال اصحابنا أن التكليف لا يكون من جهة الالغاء؛ انجام: فلا يتوهم انا نعدى الحكم من صورة الى اخرى الا على احد هذه الأنواع فلا ينسب اليها العمل بالقياس

این رساله حاوی هر سه نوبت سؤال و جواب مهنا بن سنان از جناب علامه است؛ خط: نستعلیق تحریری چلیپایی، کا: عبد الله، تا: جمادی الثاني 1115ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 4گ، اندازه: 12×22سم [اهدائی - ف: 3-34]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 11481

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مورب، بی کا، تا: 1123ق، جا: کشمیر؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن قهوه ای ضربی با ترنج، مرمت استاد جواد رفوگران در سال 1330ش، 41ص، اندازه: 18×27/5سم [ف: 1/1-44]

15. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1409/8

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثاني 1128ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 33گ (66پ - 98ر)، 23 سطر، اندازه: 12×24سم [ف: 4-187]

16. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8917/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 14 جمادی الثاني 1130ق؛ رکابه دار، خریداری از اسماعیل قوام شهیدی؛ تملک محمد شفیع بن نورالدین محمد خاتون آبادی؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد مرمری عطف میشن عنابی، 64گ (1پ - 65ر)، 14 سطر (7×14/5)، اندازه: 12/2×18/6سم [ف:]

[326-29/1

17. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386/1 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 14 سطر، اندازه: 13/5 × 23/5سم [ف: 24-259]

18. قم؛ مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 42/2

بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 20گ (265ر - 285ر)، اندازه: 18/5×29سم [ف: 1-33]

19. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25876

آغاز و انجام: برابر، انجامه: وفي كل حديث عن الأئمة عليهم السلام وكتب حسن بن يوسف بن المطهر الحلي في ذي الحجة سنة تسع عشر وسبعماية حامد الله تعالى و مصليا على نبيه عليه السلام.

کامل و مزيل است به اجازة علامه برای مهناى مزبور؛ خط: نسخ، ابى کا، تا: قرن 12؛ واقف: زين الدين جعفر زاهدی، تاريخ وقف: 1377، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 26 گ، 23 سطر، اندازه: 28×18/5 سم [ف: 21/1-43]

20. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14985/3

آغاز: بسمله، هذه مسائل و رسائل من العبد الفقير إلى رحمة ربه

مهنا بن سنان الى الشيخ العلامة ... تقبل ابواب الحضرة العالمة المولوية العالمية العابدية الزاهدية؛ انجام: الجواب: اختلف علمائنا في حل هذه الامة و الاقوى اباحتها ... فيكون التحريم التحليل للجميع لا للبعض هذا او نحوه صورة المنام.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن 12؛ مصحح، محشی، فوائدی در مشاعر حج از مناسک حج قاضی جمال الدین ابوسعید مطهر بن سعد بن علی در دو برگ بعد از انجام آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 14 گ (75 پ-88 پ)، 22 سطر، اندازه: 14×9 سم [ف: 37-655]

21. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 31564

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ هدایای رهبری، بهمن 1383، کاغذ: نخودی لمینه شده، جلد: فرنگی قهوه ای سوخت، 27 گ، 29 سطر، اندازه: 25/5×18 سم [اهدائی - ف: 3-33]

22. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21586

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ هدایای رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکى، 11 گ، 25 سطر، اندازه: 21/2×11/5 سم [اهدائی - ف: 3-33]

23. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 9279/1

آغاز: برابر؛ انجام: ایصاله الیه و یحب المؤمن بمعنی الارادة المسببة للفعل بان یوصل الثواب الیه

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه ای، 13 گ (1 پ-14 ر)، 17 سطر، اندازه: 19/5 × 12/5 سم [ف: 30-50]

24. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21058

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: 25 محرم 1343ق؛ اهدائی در خرداد 1373. کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا، 23 گ، 22 سطر، اندازه: 22×17/5 سم [اهدائی ف: 3-33]

25. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2799

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، بی تا؛ واقف: خواجه شیر احمد، کاغذ کاهی سبز و زرد، جلد: مقوا با روکش پارچه، 12 گ، 23 سطر، اندازه: 24×14 سم [ف: 5-444]

26. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7498/1

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج آبی، 77 ص (1-77)، 21 سطر [ف: 25-465]

27. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1194/26 - طباطبائی

آغاز: برابر؛ انجام: ما يقول سيدنا الامام في من عليه قضاء صلوات واجبه غير الصلوات الخمس الجواب لا يصح منه فعل النافله لعموم قوله ... ما يقول سيدنا

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ 34 گ (242-276) [ف: 23-701]

28. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8587/4

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز ضریبی

ص: 930

ترنج دار، 56 گ (27 پ - 82 پ)، 21 سطر، اندازه: 9×19/5 سم [ف: 28-139]

29. آران کاشان، امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 196/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه ای با عطف پارچه ای، 39 گ، 12 و 14 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف مخ: 6]

1640- اجوبة المسائل المهنائية الثانية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il muhannā'īya at-tānīya

علامه حلّی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

“(1251 - 1326) allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof

سائل در مقدمه رساله (با سؤال اول) فهرست مؤلفات علامه و نیز تاریخ تولد وی و فرزندش فخر المحققین را خواستار شده و علامه حلّی به سؤال اول پاسخ نمی دهد و مؤلفات خود را یاد نمی کند و به پاسخ سؤال دوم پرداخته است. تعداد مجموع سؤالات 29 در برخی 38 و در برخی 39 سؤال است در موضوعات مختلف فقهی و اصولی و اعتقادی. این رساله در الذریعة یاد نشده ولی چون تاریخ اجازه ای که همراه این رساله به سید مهنا داده شده ذیحجه 719 هجری است و اجازه ای که همراه مسأله بعدی است و الذریعة آن را با عنوان «ثانیه» یاد کرده مورخ 720 است، بنابراین باید این رساله همان مسائل مهنائیه ثانیه باشد و آنچه الذریعة به عنوان مهنائیه ثانیه یاد کرده است همان مهنائیه ثالثه بوده باشد.

آغاز: المملوک مهنا بن سنان یقبل الحضرة العالیة... لا زال یسمع بفضائل مولانا... فلما جمع الله بفضله للمملوک برؤیه مولانا بین حاسة السمع و البصر... (آغاز پاسخ و اجازه نامه علامه:) فیقول العبد الفقیر... حسن بن یوسف لما کان من امتثال امر من تجب طاعته... (آغاز سؤالات:) ما یقول سیدنا الامام العلامه فیمن طلق زوجته ثم راجعها باللفظ ثم طلقها ثم راجعها باللفظ ایضاً ثم طلقها ثالثه کل ذلك فی ساعة واحدة فی مجلس واحد هل یصح ذلك... اقول لا شک أن الروایة تدل علی تفریق الطلاقات علی الاظهار لکن الدلیل ناهض بتحريم هذه المطلقة فی الثالثة لانها لما طلقها رجعية صح له المراجعة و اذا رجعها رجعت إلى محض الزوجية فصح طلاقها و هكذا الی آخر الثلث.

انجام: اما بالسفر بنفسه او بغيره و ان طال السفر و عظمت المشقة. [الذریعة

238/5؛ مكتبة العلامة الحلّی، ص 29-33؛ مقدمه ای بر فقه شیعه،

ص 109-110؛ دنا، ج 1، ص 294]

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8784/2

خط: نسخ، بی کا، تا: ربيع الأول 980ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 7 گ (68 پ - 74 پ)، اندازه: 5/12 × 5/18 سم [ف:]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2331

آغاز: برابر؛ انجام: صدر: فی کل حدیث عن الأئمة علیهم السلام و کتب حسن بن یوسف بن محمد حلّی فی ذی الحجّه سنّة تسع عشرة و سبعمائه حامداً مصلياً ما یقول سیدنا.

کامل و مصدر به اجازہ مؤلف برای سائل (در پنج صفحه)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عطاء اللہ حسینی جزایری، تا: 994ق؛ تصحیح و مقابله شده؛ واقف: امیر جبرئیل، تاریخ وقف: 1037؛ جلد: تیماج مشکی، 12گ، اندازه: 15×21سم [ف: 21/1-46]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1520/2

نسخه اصل: همان نسخه بالا 19ص (98-117) [عکسی ف: 4-336]

3. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: 5192/3

آغاز: برابر؛ انجام: کما أن فعلهم افضل و اکمل فیکون ثوابهم اکثر فیلزم افضلیتهم و هو المطلوب و ههنا أدلة كثيرة اعرضنا عن ذکرها خوف الاطالة

خط: نسخ، کا: محمد بن مطهر، تا: 15 ذیقعده 1078ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن مقوایی، 41گ (73پ-114پ)، 15 سطر (9/5×4/5)، اندازه: 15×9/5

سم [ف: 16-20]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7555

آغاز و انجام: برابر

کامل و مصدر به صورت اجازہ علامه حلّی به مهنا بن سنان؛ خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد العلی ادکانی، تا: 1094ق، کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 29ص، 14 سطر، اندازه: 10×18 سم [ف: 21/1]

[47-

5. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 752/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه ای، 15گ (73-87پ)، 14 سطر، اندازه: 14×21سم [ف: 2-]

[411

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض23916

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: عبد الله، تا: 1115ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، 5گ، سطور چلیپا،
اندازه: 12×22سم [ف: 21/1]

[48-

7. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35752

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: عبد الله، تا: 1115ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ جلد: مقوا 5گ، سطور چلیپا، اندازه: 12×22سم
اهدائی - ف: 3-34)

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض 11481

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مورب، بی کا، تا: 1123ق، جا: کشمیر؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه ای ضریبی با ترنج، 8ص، اندازه: 18×27/5سم [ف:
21/1-46]

9. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1409/9

آغاز و انجام: برابر

ص: 931

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1128ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 7گ (98ر-104)، 23 سطر، اندازه: 12×24سم [ف: 4-188]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8917/3

آغاز: برابر، انجام: فالنبیذ حرام بالقیاس علیه و الجامع هو الاسکار و هو العلة المقتضیة لثبوت الحکم

خط: نسخ، بی کا، تا: یک شنبه 14 جمادی الثانی 1130ق؛ افتادگی: انجام کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوارویہ کاغذ ابر و باد مرمری عطف میشن عنایی، 16ص (69ر 85پ)، 14 سطر (7×14/5)، اندازه: 12/2×18/6سم [ف: 1-21/1-327]

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21586ض

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه ای ضربی با ترنج، 5ص، 35 سطر، اندازه: 18×27/5سم [ف: 1-21/1-45]

12. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386/2-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12 کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 14 سطر، اندازه: 13/5 × 23/5 سم [ف: 24-260]

13. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 42/3

بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 4گ (285ر-289)، اندازه: 18/5×29سم [ف: 1-33]

14. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25877

آغاز و انجام: برابر خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: زین الدین زاهدی، تاریخ وقف: 1377 کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 8ص، 23 سطر، اندازه: 18/5×28سم [ف: 1-21/1-47]

15. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35754

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 3گ، 35 سطر، اندازه: 12×22سم [اهدائی - ف: 3-34]

16. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 35755

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 12؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، 3گ، 35 سطر، اندازه: 12×22سم [اهدائی - ف: 3-35]

17. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 30639

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی، تا: 25 محرم 1343ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، 5گ، 22 سطر، اندازه: 22×17/5 سم [اهدائی - ف: 3-35]

18. آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 196/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای با عطف پارچه، 13گ، 14 و 15 سطر، اندازه: 18×11 سم [ف مخ: -6]

1641- اجوبة المسائل المهنائية الثالثة / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il muhannā'īya at-tāliṭa

علامه حلی، حسن بن یوسف، 648 - 726 قمری

(1251 - 1326' allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof)

بخش سوم از سؤالات مهنا بن سنان عبدلی از علامه است شامل 28 پرسش و پاسخ مفصل و مختصر علمی در فقه و کلام و غیره. در آغاز از تاریخ ولادت علامه و فرزندش فخر المحققین محمد و فهرست مصنفاتش پرسیده است و علامه مختصر شرح حال و عناوین مؤلفات خود را می آورد و در پایان اجازه روایت مؤلفات خود را نیز به وی می دهد. تاریخ اجازه محرم 720 ق است.

آغاز: قال المملوک المهنا بن سنان الحسيني ... و اما مولد العبد فالذي وجدته بخط والدي قدس الله روحه ما صورته ولد الولد المبارك ابو منصور الحسن بن يوسف بن مطهر ليلة الجمعة في الثلث الأخير من الليل سابع عشرين شهر رمضان من سنة ثمان و اربعين و ستمائة و أما مولد عبده محمد فكان قريباً من نصف ليلة العشرين من جمادى الأولى سنة اثنتين و ثمانين و ستمائة.

انجام: فلا يتوهم انا نعدى الحكم من صورة الى اخرى الا على احد هذه الأنواع فلا ينسب اليها العمل بالقياس.

1. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 8784/3

خط: نستعلیق، کا: سید محمد اشرف

حسینی، تا: قرن 9 و 10؛ تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 7گ (68 پ - 74 پ)، اندازه: 18/5 × 12/5 سم [ف: 28-260]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 752/3

آغاز: المملوک مهنا بن سنان و كيف لا نشكره و قد فوتنا في يومنا بعد مجالسة مولانا التقاط نثر الدرر و حصول الاجر؛ انجام برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه ای، 1 گ (87 پ)، 14 سطر، اندازہ: 21×14 سم [ف: 2-412]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 25877 ض

آغاز: قال المملوك المهنا بن سنان الحسيني تقبل ابواب الحضرة العالیه؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: زین الدین مزبور؛ تاریخ وقف: 1377؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای، 11 ص، 23

سطر، اندازہ: 28×18/5 سم [ف: 21/1-49]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386/3 - طباطبائی

آغاز: (آغاز سؤال اول:) المملوك مهنا بن سنان يقبل ابواب الحضرة العالیه ... (آغاز پاسخ نخست:) الجواب لما كان امر من تجب طاعته

... سارع العبد الضعيف حسن بن يوسف بن المطهر الى اجابة؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، 14 سطر، اندازہ: 23/5×13/5 سم [ف: 24-261]

ص: 932

5. قم؛ مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 42/4

انجام: و لمساواتهم الانبياء المتقدمين في العصمة و ما يتبعها و عمل هولاء افضل من عمل اولئك و يلزم

بی کا، تا: قرن 12، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، 7 گ (289-296 پ) اندازه: 29×18/5 سم [ف: 1-33]

6. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2331

آغاز و انجام: برابر

مانند همان ض 21586 به جز تعارفات و ابراز ارادت و تأسف سائل از عدم حضور و تشرف به محضر علامه به دلیل بارش باران؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عطاء الله حسینی جزایری، تا: ربیع الثانی 994ق؛ تصحیح و مقابله شده؛ واقف: امیر جبرئیل، تاریخ وقف: 1037؛ جلد: تیماج مشکی، 22 ص، 15 سطر، اندازه:

15×21 سم [ف: 1/21-51]

7. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1520/3

آغاز: المملوک مهنا بن سنان ... و کیف لا نشکره و قد فوتنا فی یومنا بعد مجالسة مولانا التقاط نثر الدرر و حصول الأجر بمداومتنا الی مجهه الکریم

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس رضوی - مشهد 2822 و 2341؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عطاء الله حسینی جزائری (مولدا) حائری (اصلاً)، تا: با تاریخ 994ق؛ 18 ص (118-136) [عکسی ف: 4-337]

8. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 7555

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کان محمد سعید بن عبدالعلی ادکانی، تا: 1094ق؛ نسخه کامل و مذیل است به صورت اجازه علامه به مهنا بن سنان و رساله ای در کلام و عقاید که حیدر بن علی بن حیدر علوی آملی از فخرالدین فرزند علامه پرسیده است؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه ای یک لا، 14 گ، 14 سطر، اندازه: 18×10 سم [ف: 1/21-50]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 23916

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری چلیپایی، کا: عبد الله، تا: 1115ق؛ هدایی رهبری؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، وص، اندازه: 22×12 سم [ف: 50-21/1]

10. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض21586

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الله، تا: 1115ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373. کاغذ: نخودی آسیب دیده، جلد: مقوا 5ص، چلیپایی، اندازه: 22×12سم [ف: 21/1]

[48-

11. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض11481

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مورب، بی کا، تا: 1123ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میسن قهوه ای ضربی با ترنج، 9ص [ف: 21/1-49]

12. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1409/10

آغاز: المملوک مهنا بن سنان ... و کیف لا نشکره وقد فوتنا فی یومنا بعد مجالسة مولانا التقاط نثر الدرر و حصول الأجر؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1128ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی،

9گ (104پ-112پ)، 23 سطر، اندازه: 24×12سم [ف: 4-188]

13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض21058

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: 25 محرم 1343ق؛ اهدایی رهبری؛ کاغذ: خنایی، جلد: مقوا، 5گ، 22 سطر، اندازه: 22×17/5

سم [ف: 21/1-51]

14. آران کاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 196/3

آغاز: و هذا اسألة آخر من جواب المرتضویه المهانية طاب ثراه و هو القسم الثالث مسئلة مايقول سيدنا الامام العلامة أحسن الله إليه و ... في قول اصحابنا أن التكليف لا يكون على جهة؛ انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای با عطف پارچه ای، 13گ، 14 سطر، اندازه: 18×11سم [ف مخ: -7]

فخر المحققين، محمد بن حسن، 682 - 771 قمری

(faxr-ol-mohaqqeqīn, mohammad ebn-e hasan (1286 - 1373

تاریخ تألیف: نیمه محرم 720ق؛ محل تألیف: حله

بخش چهارم سؤالات مهنا بن سنان عبدلی است که آنها را از پسر علامه، فخر المحققین، پرسیده است، شامل 27 پرسش و پاسخ بیشتر در فقه و پاره ای در اعتقادات که مسأله اول آن چنین است: «ما يقول سيد الامام العلامة احسن الله اليه و اسبغ نعمة الله عليه في شخص غرس في ارض شجرا او نخلا- باذن صاحب الارض او وكيله بشرط أن يكون النصف لصاحب الأرض ثم بدا لصاحب الأرض ان هذه معاملة فاسدة فهل له أن يلزم صاحب الغرس بقلع غرسه من غير ضمان ارش ام ليس له ذلك».

آغاز: تأمل العبد الفقير ... المسائل التي افادها مولانا السيد المعظم العلامة الأعظم شرف الطالب فخر العلويين ... ما يقول سيد الامام العلامة احسن الله اليه و اسبغ نعمة الله عليه في شخص غرس في ارض شجرا او نخلا باذن صاحب الأرض ... (آغاز جواب اول): ليس له قلع الغرس الا مع الارش و دليله أن مالك الارض

انجام: فيكون ثوابهم اكثر فيلزم اقتضيتهم و هو المطلوب و هي هنا اوله كثيره اعرضنا عن ذكرها خوف الاطاله و كتب ... محمد بن المطهر ... بالحلة

1. آران كاشان؛ امامزاده محمد هلال؛ شماره نسخه: 196/4

ص: 933

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر محرم 984ق؛ جلد: تیماج قهوه ای با عطف پارچه ای، 8گ (63ر - 70پ)، 14 سطر، اندازه: 11×18 سم [ف مخ: -5] 2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2332

آغاز: بسمله، حمد له و بعد فهذه صورة المسائل التي سالها المولى السيد العالم العامل المحقق المدقق مهنا بن سنان؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عطاء الله حسینی جزایری، تا: یک شنبه 9 ربیع الثانی 994ق؛ تصحیح و مقابله شده، چند صفحه پایانی رساله را حاج میرزا مهدی بن یحیی قزوینی مشهدی عماد المحققین در 3 جمادی الاول 1342 تکمیل کرده است؛ واقف: امیر جبرئیل، تاریخ وقف: 1037؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، 18ص، 15 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 21/1-41]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1520/4

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-337]

3. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 199/2

خط: نسخ نازیبا، کان احمد بن قاضی احسن، تا: دوشنبه 26 جمادی الاول 1030ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا عطف تیماج مشکی، 21 سطر، اندازه: 5/5×15/5 سم [ف: 1-148]

4. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 7134/4

آغاز: لله الحمد تأمل العبد الفقير إلى الله تعالى محمد بن الحسن بن يوسف بن علی بن مطهر المسائل التي افادها مولانا ... مهنا بن سنان؛ انجام: الجواب الأقرب أن حكمه حكم الجامدات في تنجيس ما لاقى النجاسة خاصة. تمت

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن عبدالرضا طرفی، تا: 5 رجب 1094ق؛ جلد: تیماج مشکی، 7ص (481-487)، 29 سطر، اندازه: 5/19×29 سم [ف: 25-146]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1409/11

آغاز: برابر؛ انجام: الجواب الأقرب أن حكمه حكم الجامدات في تنجيس ما لاقى النجاسة خاصة.

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی 1128ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی، 5گ (112پ - 116پ)، 23 سطر، اندازه: 12×24 سم [ف: 4-189]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 386/5 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکى، 14 سطر، اندازه: $13/5 \times 23/5$ سم [ف: 24-261]

7. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 203/4

خط: نسخ نازیبا، بی کا، بی تا، جلد: تیماج قهوه ای عطف و لبه ها تیماج قرمز بدون مقوا، اندازه: $14 \times 18/5$ سم [ف: 1-153]

1643- اجوبة المسائل المهنية (ترجمه) / پاسخ پرسش ها / فارسی

(t. ajwibat-ul masā'il-il muhannā'īya)

وابسته به: اجوبة المسائل المهنية؛ علامه حلی، حسن بن یوسف

(726-648)

چند ترجمه تحت اللفظی است از سؤالاتی که مهنا بن سنان بن عبدالوهاب عبدلی حسینی از علامه حلی پرسیده است. نام مترجمان معلوم نشد.

ظاهراً غیر همانند:

1. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3643/1

آغاز: این مسائل چندی است از بنده محتاج به رحمت پروردگار خود مهنا بن سنان بن عبدالوهاب حسینی؛ انجام: نجس می شود آن چیزی که ملاقات کرده است نجاست را و بس، نه آنچه نکرده است نجاست را

خط: نستعلیق، کا: علی رضا حسین، تا: قرن 11؛ مصحح؛ 51 گ (1-51)، اندازه: 15×21 سم [محدث ارموی مخ: 1-355]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 26340

آغاز: بسمله سپاس بیقیاس مر خداوندی را انجام: جواب خدای تعالی درایه مباحله حضرت امیر المومنین ... تم هذه النسخة بعون الله تعالی وفضله وكرمه

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [رایانه]

3. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: 772/1

آغاز: بدانکه متفق شده است کلمه اهل قبله یعنی اتفاق کرده اند علمای اهل اسلام بر ثبوت شفعه در مبیع فی الجملة؛ انجام: جواب اقرب این است که حکم آن حکم جامدات است یعنی چیزهائی که سخت باشد در اینکه نجس می شود آن چیزی که ملاقات کرده است نجاست را و بس نه آنچه نکرده است نجاست را.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه ای، 128 گ (1پ-128پ)، 14 سطر، اندازہ: 20×14 سم [ف: 3-
[575]

1644- اجوبۃ المسائل المیفارقیات / فقہ / عربی

ajwibat-ul masā'il-il mīyāfāriqīyyāt

علم الہدی، علی بن حسین، 355 - 436 قمری

(alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045*

پاسخ 66 مسألہ فقہی، کلامی و اصول فقہ است کہ از میفارقین برای او رسیدہ و او بدون استدلال بہ صورت فتوایی و مختصر پاسخ دادہ است. در نسخہ مجلس و نسخہ کتابخانہ رضوی کہ تاریخ آن 576 است و نیز بہ نوشتہ الذریعہ تعداد مسائل میفارقیات 66 است، در فہرست طوسی و رجال نجاشی نیامدہ است و ابن شہر آشوب در «معالم العلماء» 65 نوشتہ و کنتوری در «کشف الحجب» تعداد را یک صد ضبط کردہ است. در مقدمہ نامہ ای کہ از میفارقین بہ سید علم الہدی رسیدہ، آمدہ است کہ «ما در سرزمینی زندگی می کنیم کہ مجاور سرزمین

ص: 934

کافران است و اشخاص مورد وثوق و متدین نادر الوجودند از این رو با این که مسائلی که در این نامه پاسخ آن را از تو خواسته ایم، در کتب اصحاب موجود است ترجیح می دهیم که پاسخ آن را با خط مبارک برای ما بنویسید تا مورد اعتماد بیشتر باشد و ما جز فتوا نمی خواهیم و انتظار اقامت دلیل نداریم». برخی از مسائل از این قرار اند: 1. درباره جواز یا عدم جواز اقتداء به غیر موثوق (غیر امامی عادل)؛ ... 14. سؤال از استناد به کتاب عییدالله حلبی رساله علی بن بابویه و کتاب شلمغانی است؛ ... 17. پرسش از زندگی حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) و از روایتی که در باب حضور علی (علیه السلام) و پیغمبر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) به هنگام مرگ مردم نقل شده است؛ ... 22. درباره امام غائب (علیه السلام)؛ ... 26. درباره سخنی که در کتاب تکلیف علی (علیه السلام) نقل شده که «من عبد الاسم دون المعنى فقد كفر و من عبد الاسم و المعنى فقد اشرك»؛ ... 37. درباره تزویج دختران حضرت پیغمبر و علی (علیه السلام) با عثمان و عمر؛ ... 42. درباره حکم گوشت خرگوش؛ ... 45. درباره بازی نزد و شطرنج؛ 57. درباره قرآن که مخلوق است یا منزل؛ ... 60. اعتقاد به رجعت و تفسیر آن؛ ... 66. درباره خمس و سهم امام (علیه السلام).

آغاز: نحن اطال الله بقاء سيدنا الشريف ... في ديار متأخرة لدار الكفر و قل ما نجد ما يوثق بدینه و امانته في اخذ اعلام ديننا منه و بنا امس حاجة إلى أن يفتينا ... مسألة اولة الصلاة جماعة و الفضل فيها و هل يجوز خلف عدم الموثوق بدینه ام لا؟ الجواب صلاة الجماعة فيها فضل كثير ثواب كبير

انجام: فاذا منعه في بعض الازمان حلت لهم الصدقة مع المنع من هذا الحق و الله الموفق للصواب تمت المسائل و اجوبتها و الله ولى الحمد و التوفيق.

چاپ: تحقیق سید مهدی رجائی، ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، 1405ق، الجزء الاول؛ مجمع ذخائر اسلامی، قم، 1425ق

[رسائل الشریف المرتضی 271/1-306؛ الذریعه 238/5 و 239 رقم 1138 و

370/20؛ كشف الحجب: 514؛ معالم العلماء چاپ عباس اقبال: 63؛ دنا

296/1 (24 نسخه)؛ مقدمه ای بر فقه شیعه [73

1. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 2340

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: دهه سوم ذیحجه 676ق؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: 1067؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه ای، 10گ، 23-20 سطر، اندازه: 13×19سم [ف: 21/1-52]

تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1255/6-ف و 125616-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: 9 محرم 429ق [احتمالاً تاریخ تألیف است] [فیلم ها - ف: 1-589]

2. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: 140/9

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا محمد لاری، تا: غره محرم 1046ق؛ مصحح، در دو برگ آخر مناظره شریف مرتضی با ابی العلاء به نقل از سلیمان صهر شتی آمده است؛ جلد: تیماج دورو قرمز با حواشی زرین، آگ (204-211)، 21 سطر، اندازه: 19×28/5 سم کتابخانه های قائن - ف: 120]

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1690/9

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 5-142]

3. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 194316

آغاز: کتبونا الی السید الشریف الأجل المرتضی علم الهدی؛ انجام: بین صلوة المغرب و فرض العشاء الآخره لانها من السنن الو کیده.

خط: نسخ، کا: محمد مفید بن محمد تقی حسینی، تا: 1085ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج تریاکی سیر، 3ص (28پ-31)، 14 سطر (8×12/5)، اندازه: 13×19/5 سم [ف: 10-618]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1198/6

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-465]

4. قم، مؤسسه آیه الله بروجردی؛ شماره نسخه: 374/2

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن خلیل بن ابراهیم کاظمی، تا: آخر رمضان 1095ق؛ جلد: تیماج قرمز، 8گ (53پ-61پ)، 20 سطر، اندازه: 15×23/5 سم [ف: 1-225]

5. قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3324/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن صفات الله نیستانه نائینی، تا: 28 شعبان 1097ق؛ مصحح؛ 8گ (63پ-71پ)، 19 سطر، اندازه: 13×21/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-50]

6. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 2819/4

خط: نسخ، بی کا، تا: 1125ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره، جلد: تیماج قرمز روسی بدون مقوا، 21ص (303-323)، 18 سطر، قطع: رقعی، اندازه: 13×18 سم [ف: 10-131]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 897/4

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 3-98]

7. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 593/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: حدود 1125ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میسن قهوه ای نو، 17ص (322-339)، اندازه: $21/8 \times 13/5$ سم [ف: 5-94]

8. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11432/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد فرزند علی مختار، جرفادقانی (گلپایگانی)، تا: 1232ق؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 3گ (373-375)، 30 سطر،

اندازه: 20×12 سم [ف: 29-56]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21002

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی، تا: 1243ق؛ اهدایی

ص: 935

رهبری، خرداد 1373، کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سرترنج، وگ، 17 سطر، اندازه: 21×14/5 سم
[اهدائی - ف: 3-35]

10. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 7615/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مغلوط، بی کا، تا: 1281ق؛ از روی نسخه مورخ 676 جلد: تیماج قهوه ای، 8 گ (241-248ر)، 22 سطر،
اندازه: 22×13/5 سم [ف: 20-21]

11. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14254/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین خوانساری، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 4 گ، 31 سطر، اندازه: 20/5 × 11/5 سم [ف: 36-69]

12. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1915

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ 1318ق؛ ادامه شماره 1913 همین فهرست؛ 13ص
[عکسی ف: 5-371] 13. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 21509

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: پنج شنبه 21 ربیع الاول 1329ق؛ اهدایی رهبری، خرداد 1373؛ کاغذ: شکری،
جلد: میشن مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، 9ص، 23 سطر، اندازه: 22×17/5 سم [ف: 1-21]

[52-

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1497/4

عکسی نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: 4-386]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10007/5

آغاز و انجام: برابر

در این نسخه 53 سؤال و جواب آمده؛ خط: تحریری، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: 1336ق؛ در این نسخه و در
حاشیه گی 61 آمده: «لم یکن فی النسخة المغلوطة التي انتسخنا منها ازید من هذا وقیل أن هذه المسائل مائة و فی معالم العلماء انها
خمس و ستون مسئله و فی رجال بحر العلوم أن ما وجدناها فی نسخ متعددة ست و ستون ثم وجدنا فی نسخة اخرى زیادة الحقناها بها»؛

جلد: مقوایی باروکش پارچه ای مشکی، 4گ (58)

(62)، 21 سطر، اندازه: 20/5×16سم [ف: 20-32]

15. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 2525/3

آغاز: برابر، انجام: السابعة و الثلثون فيمن حلف عن معصية الله بالمصحف... فانا غير عالمين بتاريخ هذا الاعلام و تقدمه و تاخره هذه المسائل على ما في معالم العلماء خمسة و ستون مسألة و ما وجدت اكثر من المكتوب)

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 14؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، 7ص (8)

(14)، 21 سطر (8×16)، اندازه: 21×15سم [ف: 9-1324]

16. تهران، دانشگاه، شماره نسخه: 1080/7

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارک بن ابراهیم بن عبدالله بن معین الدین قرشی، بی تا [ف: 3-613]

17. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/10 ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی، ست و ستون

مسألة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 20 سطر [فیلم ها - ف: 1-574]

18. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 2706/17

آغاز: كتبوا الى السيد الشريف الأجل المرتضى علم الهدى... في مسائل قد سطرناها اكثرها موجود في كتب أصحابنا... لان امامة الفاسق عند اهل البيت لا يجوز، مسألة الصلوة الجمعه هل يجوز ان يصلى؛ انجام: وفرض العشاء الآخرة لانها من السنن الوكيدة تمت

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: ترمه، جلد: میسن آلبالویی لایی، 4گ (81پ-84پ)، 14 و 18 سطر، اندازه: 18/6×13سم [ف: 6-98]

1645- أجوبة مسائل ميرزا ابراهيم التبريزي / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā ibrāhīm at-tabrīzī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

جواب هفت سؤال میرزا محمد ابراهیم تبریزی، بدین ترتیب: 1.

آیا رؤیت امام در غیبت ممکن است؟؛ 2. آیا آن حضرت مثل دیگران می خورد و می آشامد؟؛ 3. ابدال و اوتاد و نقبا و رجال الغیب کیان اند؟؛ 4. طی الارض چگونه است؟؛ 5. فراموش خانه در فرنگی کجاست؟؛ 6. حقیقت شیطان. نخست «قال سلمه الله» سپس «اقول» آمده است. در فهرست مشایخ تاریخ تالیف 23 ربیع الاول 1248 ق آمده و در انتهای نسخه فاضل خوانساری که به خط مؤلف دانسته شده، 3 ربیع الاول 1243 ق.

آغاز: حمدله. صلاة. أما بعد، فيقول ... كاظم بن ... أن ذا الفضة الزكية. الميرزا ابراهيم التبريزي ايده الله ... قد بعث الى مسائل فاراد الجواب عن الاستعجال فكتبت له ما حضر البال.

چاپ: چاپ شده

[فهرست کتب مشایخ 348 ش 288]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 153/5

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: یک شنبه 3 ربیع الاول 1243 ق؛ جلد: تیماج ساده عطف تیماج زرد، 8 ص (157-174)، اندازه: 15×21 سم [ف: 1-115]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 268/5

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی: 1-312]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1739/12 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: فلتتوضا و حک کما يتوضا عبد ک.

پرسش هفتم را ندارد و ناگهان «اصفهانیه» ایشان آغاز می شود؛

ص: 936

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: قرن 13، 14 ص (173-186) [عکسی ف: 1-110]

1646- أجوبة مسائل ميرزا احمد شيخ الاسلام بهبھانی / کلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e mīrzā ahmad-e Šeyx-ol-eslām-e behbahānī

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، 1276 - 1360 قمری

(kermānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e mohammad karīm (1860 - 1941

شامل سه پرسش شیخ الاسلام آقا میرزا احمد بهبھانی در مورد شیعه و عقاید آنها با عناوین «فرموده اند ... عرض می کنم». مسائل از این قرارند: 1. اگر سید پریشانی و شیعه پریشانی باشند کدام در خمس مقدم اند؟؛ 2. سیصد و سیزده نفر که خدمت امام (علیه السلام) حاضر می شوند از گذشتگان هم هستند یا همه از احیاء اند؟؛ 3. بعد از ظهور امام زمان همان خلق اول است که می آیند یا خلق ثانی است؟.

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد چنین گوید بنده مسکین ابن محمد کریم، زین العابدین که رقیمه کریمه ملاطفت شمیمه رسید از جناب سنی الجواب جناب مستطاب

انجام: و بهمین قدر در بیان جواب از این سؤال هم اقتصار می کنیم و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[فهرست کتب مشایخ ص 706، شماره 906]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12120/2

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میر محمد دوانی، تا: چهارشنبه 29 جمادی الاول 1336ق، جا: کرمان؛ مصحح، کاغذ: فرنگی ضخیم، 12گ (40-52)، 26 سطر، اندازه: 10×16 سم [ف: 30-566]

1647- أجوبة مسائل ميرزا اسحاق خان / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajvebat-o masā'el-e mīrzā eshāq xān

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 13 ذیقعدہ 1295ق

پاسخ به 14 سؤال میرزا اسحاق

خان است که اولین آن در سرایت وجود و فرق مذهب شیخ و ملاصدر است و آخرین آن چگونگی شناخت مشایخ در هنگام ادعای چندین نفر.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1085

آغاز: بسمله، ... اما بعد چنین گوید: ... که چندی قبل از این سر کار عظمت مدار مکرمت شعار مخدوم مهربان؛ انجام: و همین قدر در جواب مسائل انشاء الله تعالی.

خط: نسخ، کا: احمدبن علی محمد شاهرودی، تا: 1295ق؛ تملک: احمد بن حاج محمد کریم؛ هدایی حاجی وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی یک لایی مشکی، 105گ، 20 سطر (9×16)، اندازه: 15×22سم [ف: 3-849]

1648- اجوبه مسائل میرزا حسن خان / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajvebat-o masā'el-e mīrzā hasan xān

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: 26 ربیع الثانی 1309ق کرمانی رساله ای در رد فصلی از کتاب پادری نصرانی به درخواست حاجی میرزا حسن خان وکیل سیاسی و جنرال قونسول دولت ایران نگاشته بود. میرزا حسن خان به ضمیمه آن درخواست دو سؤال نیز نموده بود که کرمانی به طور مستقل بدان دو سؤال در این رساله پاسخ گفته است.

آغاز: بسمله الحمدلله وسلام علی عبادہ الذین اصطفی و بعد چنین گوید بنده ائیم محمد بن کریم که چندی از این پیش رقیمه کریمه عنبر شمیمه زیارت شد از جناب ... فرموده اند با وجود ثبوت لوح محفوظ از انشاء الله و امثال آن مقصود چیست انجام: و آن قدیمی که به عرصه پا می گذارد و نفس امکان است ذوات قدیم لم یزلی ملوث به لوث حدوث نمی شود ابداً و همین قدرها در جواب این مسأله هم کافی است. ان شاء الله و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین

قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 1588/1 - 9/138

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، 28گ، 12

سطر، اندازه: 10×17 سم [ف: 1-108]

1649- اجوبه مسائل میرزا حسن الهندی / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-il mīrzā ḥasan al-hindī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

رساله در پاسخ سؤال میرزا حسن بن امان الله هندی دهلوی عظیم آبادی درباره معاد جسمانی و روحانی است که در «رساله معاد» ایشان آمده است و نیز درباره «بواطن» که در «شرح دعای سمات» ایشان آمده است. این گفتار در «فهرست تصانیف سید

ص: 937

کاظم رشتی» از محیط کرمانی بدین گونه نشان داده شده است: الرسالة الرابعة عشر في اجوبة مسایل میرزا حسن الهندی».

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد الجاني ... انه قد وردت على مسائل دقيقة منظوية على مطالب جليل تقتصر دونها الاحلام ... للمولى ... الحاج الاميرزا (چنين) حسن بن امان الله الهندي الدهلوی العظیم آبادی

انجام: يشتمله خطاب. و انما هو ثمرة الانقطاع الى الائمة الاطياب (عليه السلام) في كل باب. وعلى الله المعول في المبدأ والمآب، و عنه نلتمس الهام الصواب. تمت.

چاپ: ایران، سنگی، 1276، وزیرى کوچک، 15ص

[الذريعة 82/2 فهرست كتب مشايخ 289 ش 136؛ طبقات، 307/13 : حسن

الدهلوی که از این رساله به «الاسئلة الدهلویه» یاد کرده است]

1. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 231/7

خط: نسخ زیبا، کا: حسن بن امان الله دهلوی عظیم آبادی، تان چهارشنبه 25 شعبان 1243ق، جان کربلا؛ جلد: تیماج دور و قمرز
مجدول به اکلیل، اندازه: 14×21سم [ف: 1-190]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2116/12 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1250ق؛ 23ص (289-311) [عکسی ف: 1-114] 3. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 2100/14 -
عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1273ق؛ 14ص (123-136) [عکسی ف: 1-114]

1650- اجوبة مسائل میرزا رحيم همدانی = الجسد و الجسدین / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā rahīm hamidānī = al-jasad wa-l-jasadayn

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 8 ذیحجه 1268ق

در پاسخ میرزا رحیم بن میرزا حسن همدانی، گفتاری است عرفانی درباره معنی جسد و جسدين و جسم و جسمين، در عالم حروف و انسان و مراتب انسان. با عناوین «فصل»: فصل، اعلم ان الجسد يطلق في اللغة على ... فصل، تمثيل الأجساد و الاجسام في عالم الحروف ... فصل، و اما ما سألت من تطبيقه بعالم الفلاسفة و بالانسان الفلسفي.

آغاز: حمدله. صلاة. و لعنة الله على ... و بعد، فقد سألتني السيد الجليل النبيل ... الميرزا رحيم بن المرحوم الأغا ميرزا حسن الهمدانی مسألة معضلة في ضمن رسالة أرسلها من بلدة همدان.

انجام: و يعتد عند ذلك المفضل. و قد وقع الفراغ من تسويده مصنفه كريم بن ابرهيم. عصر يوم الترويه من سنة 1268ق. حامداً مصلياً مستغفراً. [فهرست كتب مشايخ 364، ش 313]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2223/2-عكسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: 1263ق؛ 4ص (29-32) [عكسی ف: 1-97]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2003/4-عكسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: جواد بن محمد شريف کرمانی، تا: محرم

1269ق [عكسی ف: 1-97]

3. مشهد؛ الهیات، شماره نسخه: 472/3

خط: نسخ، کا: محمد شريف، تا: 1269ق؛ جلد: مقوا عطف ميشن، 18 سطر (5/9×16)، اندازه: 15×22سم [ف: 1-400]

4. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 448/4

آغاز: برابر؛ انجام: يوم الترويه سنة [1268] حامداً مصلياً ...

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 1278ق؛ 9گ (45-53ر) [ف: 1-72]

5. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: 37/2

آغاز: برابر؛ انجام: و جناب العلام و الممجد الاغا عبد الصمد مطلع بمجاري الحال و يعتذر عند ذلك المفضل.

خط: نسخ، کا: احمد، تا: 19 محرم 1287ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، 9گ (14پ-122ر)، 14 سطر، اندازه: 6×22سم [ف: 1-1]

کامل؛ بی کا، بی تا، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی زرد، 5گ (3-8)، اندازه: 12×21سم [ف: 4-1339]

1651- اجوبه مسائل میرزا زین العابدین الحسینی الشیرازی / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā ziyn-ul-"ābidīn al-husaynī aš šīrāzī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاریخ تألیف: 14 ربیع الاول 1260ق؛ محل تألیف: کرمان

پاسخ به سه سؤال میرزا زین العابدین است: 1. حقیقت و مجعولیت امکان و استدلال از حکمت و موعظه و مجادله؛ 2. جواب کسانی که قائل به عدم امکان مجعولیت امکان اند و آن را امری انتزاعی می دانند؛ 2. شرایط و حقیقت محبت. کریم خان پرسش وی را متن قرار داده، با عنوان «شرح» جواب داده است. آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد،

ص: 938

فيقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم ... قد كتب الى السيد الجليل و السند ... ميرزا زين العابدين الحسيني الشيرازي
انجام: و اظن اسافر نحوكم فيما بعد لامور ... في بلدة كرمان صانها الله عن طوارق الحدثان. فقد تمت على يد مؤلفه كريم...

1. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: 747/3

خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: 1260ق؛ كاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میسن لای سیاه، 44گ (57پ-101ر)، 17 سطر، اندازه:
17/5×11/2 سم [ف: 5-167]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 240/4

انجام: و ايضاً تمنوا على مخلصكم الداعي بتحقيق شرائط المحبة ... الكتاب و السنة المروية

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: پایان قرن 13؛ افتادگی: انجام (مسأله

سوم به جز چند سطر افتاده است)؛ 8گی (49پ56پ) [ف: 1-78]

3. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 240/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: پایان قرن 13، 17گ (1پ-17پ) [ف: 1-78]

4. تهران؛ الهیات، شماره نسخه: 604/2

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالحسین ماهانی، تا: 18 رمضان 1272ق؛ كاغذ: فرنگی، 30گ (24پ-54پ)، 18 سطر (9/5×)14،
اندازه: 21/5×16 سم [ف: 553]

5. مشهد، شیخ علی حیدر، شماره نسخه: 567/5

آغاز: برابر؛ انجام: فالحدیث جاء في آل محمد عليهم السلام لاشك فيه و لاشكال في المسئلة ان شاء الله

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: چرم مشکی، 6گ (80پ-86ر)، 18

سطر، اندازه: 21×15 سم [مؤید: 2-73]

6. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: 307/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن چترودی، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی بی مقوا، 64 گ (55-119 پ)، اندازہ: 11×16/5 سم [ف: 1-1]
[306]

1652- اجوبہ مسائل میرزا عبداللہ / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā 'abd-ul-lāh

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10493/6

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... انه قد طلب مني بعض الأقوال في الدين و الخلان المؤمنين الملتزم باتباع آثار سيد المرسلين العالم العامل و الفاضل الباذل

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1295ق؛ جلد: تیماج سبز مجدول، 54 ص (146-199)، 19 سطر، اندازہ: 11×17 سم [ف: 1-33/56]

1653- اجوبہ مسائل میرزا علی اشرف / پاسخ پرشی ها / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā "alī ašraf

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(rašī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

تاریخ تألیف: آخر محرم 1243ق

پاسخ پنج پرسش میرزا علی اشرف است، از این قرار: 1. آیا همه ملائکہ در رتبہ واحدند؟؛ 2. آیا ملائکہ معصوم اند؟؛ 3. بعد از فناى عالم و قیام قیامت در دار تکلیف مکلفین دیگری هستند یا نه؟؛ فعل اشرف است یا اسم فعل؟؟ معنی حرکت جوهریہ چیست؟

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد فيقول العبد الجانى ... الرشتى انه قد وردت على من جناب .. الأ ميرزا (چنين) على اشرف شرفه الله بكراماته ... مسائل صعبة بعيدة المنال غريزة الوصال ... قال سلمه الله تعال المعروفض على الجناب

انجام: ولذى جرا السكون و الحركة في الاعراب اللفظية و السلام. قد فرغ من تسويد هذه العجالة مع كمال اغتشاش البال و اختلال الاحوال منشيها في سلخ شهر محرم الحرام في سنة 1243.

حامداً مصلياً مسلماً مستغفراً.

[فهرست کتب مشایخ، ص 297-298، شماره 158]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1835/4-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد یوسف، تا: 1264ق؛ 36ص (170 - 205) [عکسی

: 1-121]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/40-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کان محمد علی اصفهانی، تا: 1272ق؛ مصحح 9ص (476-484) [عکسی ف: 1-121]

« اجوبه مسائل میرزا محمد باقر اصفهانی » سی فصل

1654- اجوبه مسائل المیرزا محمد باقر بن ملا جعفر القمی الاصفهانی / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-il mīrzā muhammad bāqir ibn-i mullā ja'far al-qumī al-isfahānī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، 1225-1288 قمری

(kermānī, mohammad karām ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

پاسخ به دو مساله است: 1. مسأله ختم نبوت؛ 2. بیان مقام نقبا که ظاهرا از مسائل اختلافی بین شیخیه بوده است.

ص: 939

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11330/5

آغاز: الحمد لله رب العالمين .. يقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم ... انه قد سالني جناب السيد؛ انجام: كسائر العلماء و احملوا متشابه كلامه على محكماته تهتدوا الى مذهبه وفي ما ذكرناه كفاية و ابلاغ

خط: نستعليق تحریری، بی کا، تا: اواخر قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، 4 گ (182-185)، 23 سطر، اندازه: 17x9/5 سم [ف: 28-539]

1655- اجوبة مسائل ميرزا محمد حسن وزير اكلام و اعتقادات / فارسی

ajvebat-o masā'el-e mlrzā mohammad hasan-e vazīr

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ به 6 مسأله ميرزا محمد حسن بن الوزير است: 1. در بيان قاب قوسين؛ 2. عليت واجب تعالى؛ 3. در مشيت حق تعالى؛ 4. در اسماء الله؛ 5. اين كه كل خطابات راجع به سوي مقامات است؛ 6. معنى امكان. در الذريعة نام رساله «جواب مسائل مير محمد حسن الوزير» آمده است.

آغاز: الحمد لمن لا يستحقه سواه و الصلاة على المبعوث على كل من عداه ... چنین گوید ذره بی مقدار خاکسار کاظم بن قاسم الحسيني الرشتی که این کلماتی است قليله مشتمله بر معانی جليله در جواب مسایلی چند.

انجام: مشافهه روزی شود بعضی از بيان مهما ممکن ان شاء الله خواهد مذکور شد تا مطمئن شوند ... و از اين بيان هر گاه دقت فرمایى نوع مسأله معلوم خواهد شد. و الله خليفتي عليكم و لاحول ولا قوة الا بالله العلي العظيم و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

[فهرست كتب مشايخ 304 ش 170؛ الذريعة 188/5؛ فهرستواره منزوی

(129/6 و 162/9)

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11371/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، 8 گ (15-22)، 23 سطر، اندازه: 15x10 سم [ف: 28-619]

2. تهران؛ دائرة المعارف، شماره نسخه: 1726/2-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری و شکسته، بی کا، تا: 1237ق؛ 19ص (150-132)

([عکسی ف: 1-113])

3. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10856/4

آغاز: برابر، انجام؛ بالجمله عنان کلام را در این میدان کشیدن انصب و اولی است پس بعضی در جلد دیگر بیان خواهد شد

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محسن مازندرانی، تا: 1246ق، جا: طهران، برای دائی خود سید رضا؛ جلد: تیماج فهوه ای، 11گ (62ر - 73ر)، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 27-278]

4. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: 949/6

خط: تحریری، بی کا، تا: 1255ق؛ اندازه: 15×21 سم [ف: 3-41]

5. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: 140/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفر، تا: 4 صفر 1256ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، 8گ، اندازه: 15/5 × 21/5 سم [ف: 5]

6. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1999/3 - عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و از اینجاست که انبیاء بل کل ذرات بر آن بزرگوار گریستند قبل از وقوع این هایلله. بالجمله عنان کلام را در این میدان کشیدن ولاست پس بعضی در جلد دیگر انشاء الله بیان می شود.

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن 13 (در حیات مؤلف)؛ 15ص (164-178) [عکسی ف: 1-212]

7. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: 1043/2

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1260ق؛ اندازه: 15×20 سم نسخه پژوهی: 3-1031 [

8. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 1834/4 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: 1265ق؛ 23ص (306-328).

9. تهران، ملک، شماره نسخه: 2993/9

آغاز: برابر؛ انجام: انسب و اولی است، پس بعضی در جلد دیگر بیان خواهد شد، و السلام علی من اتبع الهدی

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تان روز دوشنبه دهه اول شعبان 1275ق، جا: مدرسه میرزا صالح تهران؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی قهوه ای، 8گ (61-68ر)، 18 و 19 سطر، اندازه: 17×21سم [ف: 6-183]

10. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: 673/16

آغاز: برابر، انجام و در این مقام مراتب و مقامات و اسرار و انوار و حکایات بیشمار و الله ترکتها خوفاً من فرعون و ملائهم چیز دیگرند اما گفته با توروح القدس گوید.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح؛ واقف: آیت الله مرعشی

نجفی؛ 4گ، 19 سطر، اندازه: 15×21/5سم [ف مخ: 1-88]

11. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15149/1

خط: نستعلیق، بی کا، تا قرن 13؛ 11گ (1پ-11ر) [مختصر - ف: 247]

12. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: 431/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه [ف: 245]

13. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 48/6

آغاز: برابر؛ انجام: والله خلیفتی ولا حول ولا قوه الا بالله العلی

العظیم وصلى الله على محمد و آله الطاهرين

خط: نسخ، بی کا، بی تا، کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم تریاکی گل و بوته زرو شنجرف و لاجورد سبز، 25 ص (360-385)، 16 سطر (12×6/5)، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 7-50]

14. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 66/5 خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج قهوه ای ضربی ترنج دار، 10 ص (195-205)، قطع: خستی [ف: 7-67]

15. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 14428/3

آغاز: طریق الجمع بین أن الأنبياء خلقوا من فاضل أنوارهم و بین آن الكرویین خلقوا منها

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور، قهوه ای، 2 گ (8 پ-9 ر)، اندازه: 18×22 سم [ف: 38-566]

1656 - اجوبة مسائل ميرزا محمد شفيح المازندراني / كلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā muḥammad šafī māzandarānī

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ ده پرسش میرزا شفیح مازندرانی است. پرسش ها به فارسی و پاسخ ها به عربی است. پرسش ها از این قرارند: 1. سؤال در مورد دو غاصب خلافت که ابلیس آنها را در جهنم دید؛ 2. زمان خلقت بهشت و جهنم؛ 3. سر ایجاد نطفه های خبیثه در ارحام مطهره و بالعکس؛ 4. سر این که مداومت بر خواندن سوره نبأ باعث توفیق حج است؛ 5. اوراد مجرب برای اداء دیون؛ 6. سر شیر شدن نقشی که بر متکا بود؛ 7. سؤال در مورد اخبار صادقه در خواب؛ 8 سؤال در مورد این که فرموده اند ارواح مؤمنین در وادی السلام و ارواح کفار در برهوت است؛ 9. سر آوردن ایام اربعه (عید فطر، اضحی، غدیر و جمعه) در روز قیامت به صورت عروس؛ 10. سر بخشش گناه چهل ساله خواننده دعای هر شب ماه مبارک رمضان چیست و شامل حق الناس هم می شود یا نه؟

آغاز: حمدله. صلاة. لعنة. أما بعد. فان العبد الفاني الجاني کاظم بن قاسم الحسيني الرشتي يقدم العذر الی جنابکم من بسط المقال و شرح حقيقة الأحوال و بسط ما هو المکنون المحزون. .

انجام: و تصادم القیل و القال. و فيما ذكرنا كفاية و جنابك من تكفيه الاشارة. و لله الحمد و الله خليفتي عليك و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. في سنة 125.

[دائرة المعارف اسلامى 117/1؛ الذريعه 181/5 «جواب سؤال الميرزا شفيح صدر»، 207 «جوابات الميرزا محمد شفيح»: كه مى گويد همراه «شرح الفوايد» در 1272 ق چاپ شده است؛ فهرست كتب مشايخ، 336 ش 278]

1. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2100/34 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، كا: محمد على اصفهانى، تا: 1273ق؛ 14ص (413-426)

([عكسى ف: 1-117]

2. شيراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: 237/2

خط: نستعليق، كا: عبد الله بن محمد بهبهانى، تا: 1299ق؛ 14گ (97-111)

(، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 1-106]

3. تهران، دائرة المعارف، شماره نسخه: 1835/1 - عكسى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بى كا، تا: قرن 13، 61ص (10-70) [عكسى ف: 1-117]

1657- اجوبة مسائل ميرزا محمد على / فقه و پاسخ پرسش ها / عربى

ajwibat-u masā'il-i mīrzā muhammad 'alī

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

در پاسخ دو پرسش شاهزاده محمد على شاه: 1. آیا كافر مكلف به فروع است؟ و آیا پس از اسلام آوردن قضا بر او واجب است یا نه؟ 2. حكم معاملات و مناكح و ديگر عقود سابقه او، آیا پس از اسلام آوردن چگونه است. با عناوين «قوله، اقول».

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد الاحسائى. انه قد ورد على مسألة شريفة تشتمل على اباحات لطيفة من الجناب ... عضد الدولة الغراء، و ركن السلطنة الزهراء ... الأميرزا محمد على الشاهزاده. هل الكافر مكلف بالفروع

انجام: و ترغيباً للتائبين. و الحمد لله رب العالمين ... كان الفراغ من تسويدها بقلم مؤلفها العبد ... الاحسائى عرضة لخدمة الناصر للدين و المعز للمومنين ... باوايل جمادى الثانية سنة تسع و عشرين و مأتين و الف من الهجرة النبوية على مهاجرها افضل الصلوة و ازكى السلام. حامداً مصلياً مسلماً.

چاپ: در جوامع الکلم»، تبریز، سنگی، 1276ق

[فهرست کتب مشایخ 313 ش 86 به نام «فقهیه»]

1. قم، گلپایگانی؛ شماره نسخه: 8831-59/51

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن احمد بن زین الدین، تا: 8 جمادی الثانی 1229ق، به درخواست پسر مؤلف (حسن)؛ 24گ، 18 سطر، اندازه:

19×22سم [ف: 4-2330]

2. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2111/9-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: احمد بن جمال الدین مراغه ای، تا: 1234ق؛ 17ص (420-446) [عکسی ف: 1-289]

ص: 941

1658- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي | كلام و اعتقادات / فارسي

ajvebat-o masā'el-e mīrẓā mohammad 'alī

كرمانى، محمد كريم بن ابراهيم، 1225-1288 قمرى

(kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871

تاريخ تأليف: دوشنبه 11 صفر 1286ق

جواب سؤالات ميرزا محمد علي بن ناظم الشريعة.

قم، گلبايگاني؛ شماره نسخه: 5462/1 - 27/132

آغاز: بسمله حمدله و بعد چون بعضى از كسانيكه امثال امر ايشان بر من لازم بود چند مسئله سؤال فرموده بود هر يك از فقرات سؤالات ايشان را عنوان کرده؛ انجام: وقل من فرق بين المغيين فلا تكن من الغافلين في التفريق بين الأجل المعلوم عند الخلق و المجهول عندهم وقد اكتفينا ... اجمعين

خط: نستعليق، كا: ابراهيم بن على اصغر، تا: 1297ق؛ جلد: تيماج قهوه اى، 47گ، 16 سطر، اندازه: 11×18سم [ف:4-2334]

1659- اجوبه مسائل ميرزا محمد علي بن محمد نبى | كلام و اعتقادات / عربى

ajwibat-u masā'il-i mīrẓā muḥammad 'alī ibn-i muḥammad nabī

احسائى، احمد بن زين الدين، 1166 - 1241 قمرى

(ahsā'ī, ahmad ebn-e zeyn-od-dīn (1753 - 1826

تاريخ تأليف: 24 شعبان 1239ق؛ محل تأليف: كربلا

در پاسخ پرسش های ميرزا محمد علي بن محمد نبى خان درباره مراتب توحيد و مشيت و جز آن. با سربندهاى «قال سلمه الله» و اقول». پرسش ها را پايه و سخنان خود را گزارش گونه آورده است.

آغاز: حمدله. صلاة ... فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائى الهجري انه قد عرض على الأكرم العارف الصفي الميرزا محمد علي بن المرحوم محمد نبى خان ... قال سلمه الله تعالى. ان المقرر من الأحاديث و من بيانكم أن الذات سبحانه جل عن المشابهة بالفعل و المفاعيل.

انجام موقفا راشداً مسدداً. و الحمد لله رب العالمين. وقع الفراغ من تسويد هذا الكلمات ضحى الرابع و العشرين من شعبان سنة تسع و ثلاثين بعد المأتين و الالف ... العبد المسكين احمد بن زين الدين الهجرى الاحسائى في بلدة الحسين (عليه السلام) حامداً، مصلياً

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دار الطباعة مشهدهی حاجی آقا، سنگی، 1276 ق.، رحلی (جوامع الکلم: ج 2، صص 249-254)

[دائرة المعارف اسلامی 120/1؛ فهرست کتب مشایخ 234 ش 37]

1. تهران: دائرة المعارف، شماره نسخه: 1996/31 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، کا: عباس بن علی، تا: 5 شوال 1242 ق، جا: کربلا؛ 12 ص (447-458) [عکسی: 1-121]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 2116/6 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: 24 شعبان 1257 ق؛ 18 ص (157 - 174) [عکسی ف: 1-121]

3. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: 1801/4

خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، بی تا؛ اهدایی شیخ محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکى، 5 گ (62 -

67)، اندازه: 15×22 سم [ف: 3-1058]

1660 - أجوبة مسائل میرزا محمد علی بن محمد نبی خان = رساله ای در بیان علت و معلول / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā muḥammad 'alī ibn-i muḥammad nabī zān = r.-ī dar bayān-e 'ellat va ma'lūl =
fawā'id-un falsafīya

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

در پاسخ میرزا محمد علی بن محمد نبی خان مشکى، در شش فایده). در «فهرست تصانیف سید کاظم رشتی» از محیط کرمانی از آن بدین گونه یاد شده است: «الرسالة الثالثة عشر في اجوبة محمد على المشكى و هي مشتملة على ست فوايد». در فهرست کتب مشایخ» (ص 304) از «رساله در جواب محمد علی بن محمد نبی خان در کیفیت وجود یاد شده که بایستی جز این گفتار باشد.

آغاز: حمد له. صلاة. أما بعد، فيقول العبد الجانى... الرشتى، آن هده فوايد جلييلة و فوايد لطيفة شريفة كتبها اجابة التماس اعز الاخوان الاميرزا (چنين) محمد على بن محمد نبى خان اعزه الله... فائدة اعلم ان الوجود اذا كان لذاته بذاته من غير جعل جاعل و تأثير

انجام: فمن ثم لا يعرفك يا سيدى. و الحمد لله رب العالمين... قد وقع الفراغ من تسويد هذه العجالة على تشويش البال و اختلال الأحوال في يوم الأربعاء (23 رمضان 1243 ق) حامداً مصلياً و مسلماً و مستغفراً. تمت.

1. خوانسار؛ فاضل، شماره نسخه: 153/4

آغاز: برابر خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: 5 شعبان 1240ق؛ جلد: تیماج ساده

عطف تیماج زرد، اندازه: 15×21سم [ف: 1-115]

قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 268/4

نسخه اصل: همان نسخه بالا، 26 ص (131-156) [عکسی ف: 1-312]

2. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: 231/6

آغاز: برابر

ص: 942

خط: نستعلیق هندی، کا: حسن بن امان اللہ دہلوی عظیم آبادی، تا: چہار شنبہ 23 رمضان 1243ق؛ جلد: تیماج دور و قرمز مجدول بہ اکلیل، اندازہ: 14×21سم [ف: 1-190]

3. تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شماره نسخه: 2100/13 - عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفہانی، تا: 1273ق؛ 10ص (222-113)

[عکسی ف: 1-133]

1661- اجوبۃ مسائل المیرزا محمود / پاسخ پرسش ہا / عربی

ajwibat-u masā'il-il mīrzā mahmūd

کرمانی، محمد کریم بن ابراہیم، 1225-1288 قمری

(1810 - 1871) (kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm)

تاریخ تالیف: 22 شوال 1265ق

در پاسخ «جناب المسعود میرزایی میرزا محمود» کہ نباید شہزادہ قاجار باشد. نخستین پرسش دربارہ زی، حرکات و سکونات، تغییر البسہ و تجارت و آداب است.

تہران؛ دائرۃ المعارف؛ شماره نسخه: 1729/16 - عکسی

آغاز: حمدلہ. وصلى الله على محمد وآله الطيبين .. يقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم ان المولى الفخيم ... جناب المسعود ميرزا بن ميرزا محمود قد سألني عن مسائل قد اشكلت عليه؛ انجام: ای منقلب ينقلبون، لاحول ولا قوة الا بالله العلي العظيم. كتبه العبد الاثيم كريم ... 1265

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن 13؛ 7ص (493-499) [عکسی ف: 1-127]

1662- اجوبۃ مسائل میرزا محمود خان الطباطبائی النائینی / پاسخ پرسش ہا / عربی

ajwibat-u masā'il-i mīrzā mahmūd xān at-tabāṭabā'ī an-nā'īnī

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، 1276 - 1360 قمری

(1860 - 1941) (kermānī, zayn-ol-'ābedīn-e-bn-e mohammad karīm)

تاریخ تألیف: شنبه 9 جمادی الاول 1335 ق

رساله جواب پرسش آقا میرزا محمود خان نائینی طباطبایی است در مورد تکرار لفظ «فاطمه» در «حدیث کساء» که به صورت قال - اقول» نگارش یافته است. آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد یقول العبد الأثمیم و الفانی الرمیم زین العابدین بن کریم بن ابراهیم ... انه قد أتانی کتاب کریم و خطاب عظیم من صاحب المفاخر.

انجام: و أعتذر الی الجناب المفضل من الاجمال و عدم تفصیل المقال و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[فهرست کتب مشایخ ص 724، ش 933]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12120/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کان محمد بن علی اکبر دوانی، تا: 5 جمادی الثانی 1336 ق، جا: کرمان؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: مقوایی با روکش کاغذی زمینه افشان عطف پارچه ای حنایی، 11 گ (52-63)، 27 سطر (11×16/5)، اندازه: 17×21/5 سم [ف: 30-566]

1663 - اجوبة مسائل نائب السلطنة / کلام و اعتقادات / عربی

ajwibat-u masā'il-i nā'ib-us-saltani

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، 1239 - 1319 قمری

(hamadānī Šeyxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10493/5

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... از قد صدرت صادرة من السدة السنیة و السردة البهیة و فلک الامارة و شمس ممالک العمارة

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا، جلد: تیماج سبز مجدول، 37 ص (144-108)

(، 19 سطر، اندازه: 11×17 سم [ف: 1/33-56])

« اجوبة المسائل الناصریة » المسائل الناصریات

1664 - اجوبة المسائل النجفیه = جوابات المسائل النجفیه = اجوبة مسائل السما کی فقه / عربی

ajwibat-ul masā'il-in najafīyya = jawābāt-ul masā'il-in najafīyya = ajwibat-u masā'il-is sammākī

(Šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ‘alī (1506 - 1558

رساله ای است مختصر با عناوین «قوله» در پاسخ مسائل فقهی. سؤال کننده ظاهره سید شرف الدین سماکی است که معاصر شهید بوده و غیر از این مسائل، پرسش های دیگری نیز از شهید نموده و با عنوان «سید دام شرفه» و «سید سلمه الله» از او یاد نموده که با «اجوبة المسائل السماکی» است که جدا آمده است. آغاز: قوله في مسألة الضمان و لو لم يشهد رجوع بالاكل من الثاني و الا و الحق ... وجه الرجوع بالاكل من الثلاثة ان كان هو الأول. انجام: و هذا ل يوجب كونها رافع كما لا يخفى فان النافع انما هو الطهارة الرافع لا مطلق الطهارة كما قد عرفته سابقاً و الله اعلم

چاپ: ضمن مجموعه رسائل شهید، قم، 1421ق

ص: 943

[امل الآمل: 85/1؛ الذریعة: 239/5؛ ریاض العلماء: 365/2؛ رسائل الثانی:

چاپ قم، 1421ق، 657/1؛ دنا 299/1 (3 نسخه)]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12752/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: نیمه قرن 10؛ مصحح، محشی، یادداشت مکی بن محمد بن شمس الدین نجل شهید اول محمد بن مکی و یادداشت لطفعلی بن محمد کاظم به سال 1302 ق که یادداشت نوه شهید اول را تأیید کرده در آغاز نسخه آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، 17گ (2-18، 16 سطر، اندازه: 12×9سم [ف: 32-407]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1554/2 عکسی

نسخه اصل: کتابخانه فخرالدین نصیری امینی، تهران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ ص (27-32)، 17 سطر [عکسی ف: 4-479]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 29723

آغاز: بسمله، الحمد لله حق حمده و الصلوة والسلام علی سید رسله محمد و آله و صبحه اللهم اهدنا لما اختلف فيه من الحق باد تک؛ انجام: فیما خالف الاصل علی موضع یقین و قل جاء فی ادله ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12، افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش 16884 [رایانه]

4. گلپایگان؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 106/12

آغاز: برابر کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: جمعه 17 صفر 1262ق؛ جلد: تیماج کرمی ضریبی، 7گ (233 پ 239ر)، اندازه: 15×22سم [کتابخانه های گلپایگان - ف: 79]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1354/14 عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله حق حمده و الصلوة والسلام علی سید رسله محمد و آله و صبحه. اللهم اهدنا لما اختلف فیمه من الحق یا ذنک؛ انجام: مع أصاله براءة ذمته من ذلك لیس بجید فحملة علی الأمرین هو الوجه.

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، دبلین ایرلند جنوبی، شماره 3742.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ به دو خط نوشته شده؛ 8ص (143-136)

(، 17 سطر [عکسی ف: 4-109])

1665- اجوبة مسائل نصرالله بيك / پاسخ پرسش ها / عربي

ajwibat-u masā'il-i naṣr-ul-lāh biyk

رشتی، کاظم بن قاسم، 1212 - 1259 قمری

(raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843

پاسخ بیست پرسش است در اعتقادات و علم حروف و حروف مقطعه آغاز بعضی سوره های قرآن و فضل اهل بیت (علیه السلام) و بعضی از مسائل فلسفی که نصرالله بیك پرسیده و رشتی از آنها با عناوین «قال قول» با بسط و تفصیل پاسخ می گوید.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... أن الأخ السدید و الولی الرشید الزکی اللوذعی و اللیب الألمعی الموفق بتأیید الله.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8781/2

آغاز: برابر، انجام: و مع ذلك طالت هذه المدة و العذر عند كرام الناس مقبول. خط: نستعلیق، بی كا، تا: 1260ق، افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه ای، 39گ (9پ-48پ)، 17 سطر، اندازه: 13×12/5سم [ف: 22-313]

1666- اجوبة المسائل النصيرية = الأجوبة عن الأسئلة النصيرية عن شمس الدين خسرو شاهي = جوابات ثلاث مسائل /

فلسفه / عربي

ajwibat-ul masā'il-in naṣrīyya = al-ajwibatu 'an

Šams-id-dīn al-xusruwšāhī naṣrīyya 'an as'ilat-in = jawābāt-u talāṭ-i masā'il

صدرالدين شیرازی، محمد بن ابراهیم، 979 - 1050 قمری

(sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641

خواجه نصیر طوسی (597-672ق) از شمس الدين خسرو شاهي (652-580

ق) فیلسوف و فقیه معاصر خویش سه سؤال کرد که خسرو شاهي بدانها پاسخ نداد. صدر المتالیهین بعدها آن سؤالها را پاسخ گفت. او عین نامه خواجه را پیش از سؤالها آورد سپس به نقل سؤالها پرداخت و پس از هر سؤال پاسخ و حل آن را نگاشت. سؤالات خسرو شاهي از این قرارند: 1. لما امتنع وجود حركة من غیر أن يكون علی حد معین؛ 2. ما قال القائلین بان ما لا حامل له امکان وجوده و عدمه فانه لا یمکن؛ 3. ان كان سبب صدور الكثير عن العلة الواحدة كثرة في ذات المعلول سید احمد بن زین العابدین عاملی نیز به این سؤالها پاسخ گفته است که نسخه ای از آن در دانشگاه تهران موجود است.

آغاز: (آغاز رساله صدرالمتالیهین:) بسمله. الحمد لمنور النفوس بانوار العلم و الايمان و الهادي الخلائق بارسال الرسل و انزال القرآن و صلی الله علی سید الأنس و الجان و آله و اولاده المطهرین عن اوجاس الجاهلیة و الطغیان ... و بعد فان الحکیم الفاضل و الاستاد

الواصل الكامل في تتبع الكمالات البشرية و الفائق في استخراج العلوم الالهية و الطبيعية و استنباط الأصول العلمية .. نصيرالدين محمد الطوسى نورالله عقله الشريف بالفيض القدوسى قد بعث رسالة إلى بعض معاصريه و هو الفاضل النحرير و العالم البصير شمس الدين خسرو شاهى و سأل منه ثلث مسائل و طلب عنه الكشف عن وجوه اعضالها و الحل لعقد اشكالها ... و نحن مؤيد بعون الله و تاييده أن ... تلك المضايق المعضلة الدقيقة

ص: 944

و نأتي بجواب شاف كاف

(آغاز نامه خواجه به خسرو شاهی:) لما كانت الكتابة وسيلة إلى تراسل من دانت افندتهم و تقاصلت أمكنتهم و السؤال ذريعة إلى استفادة الخير ... رای الخادم الداعي محمد الطوسي التوسل بها الى الجناب العالي الفاضل المحقق المدقق شمس الملة و الدين ... و الاسئلة هذه ...

(آغاز جواب:) اقول و من الله العصمة و التوفيق و بيده زمام الأفهام من التحقيق اما الجواب عن المسألة الأولى

انجام: (انجام سؤال خواجه:) ان نقدر الخادم الداعي على هذا التجاسير فيستخدمه فيما يستأهله فانه ممثّل لما يامرّه. و الله تعالى ... انه على كل شئ قدير و بالاجابة جدير.

(انجام جواب:) ... لكونه محصلا للماهية بل نفس ما به حصولها و صدور ... الاول الذي هو صورة مادية ... و تخرجها من القوة الى الفعل من جهة الماهية التي امر مادي اولا تحصل لها عقلا ..

كالهيولى التي لا تحصل لها في الخارج الا بالصورة الا أن بين القبيلتين فرق من وجوه ثبت في موضعها

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی، متن نامه خواجه در اجوبة المسائل النصيرية، 1383ش، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگي؛ ايران، سنگي، ذيقعه 1314، وزيری، 20ص (صص 372-391) در هامش

[الذريعة 93/2؛ احوال و آثار طوسی از مدرس رضوی 509-510؛ دنا 299/1

(9 نسخه)]

1. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: 1713/2

خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ 1059ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه ای لای، 8گ (9پ - 17پ)، 14 سطر، اندازه: 11×17سم [ف: 5-345]

2. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: 2483/6

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11 5گ، 32 سطر، اندازه: 12×21سم [ف مخ: 1-47]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 15676/4

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: 1124ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، 20ص (103-84)، 15 سطر، اندازه: 10/3×15سم [ف: 43-234]

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 14724/29

آغاز و انجام: برابر

خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: 1243ق، کاغذ: فرنگی آهار مهره، 5 گ (346 پ-350 ر)، 25 سطر، اندازه: $14/5 \times 9$ سم [ف: 37-
[292

5. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 3712/3

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا اسماعیل بن میرزا معصوم تفرشی،

تا: 1287ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، 9ص (173-182)، 14 و 23 سطر، قطع: رقعی، اندازه: $16/5 \times 10/5$ سم [ف: 10-
[1686

6. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 13836/5

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن شرفعلی، تا: 1304ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، 11 گ (57 پ-67 ر)، 15 سطر، اندازه: 15×9 سم [ف:
[145-35

7. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1176/5 - طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ آگ (106-113) [ف: 23-671]

8. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1030/9

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ 4 گ (70 ر-74 پ) [ف: 3-179]

9. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 6124

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ضمیمه نسخه ش 6124؛ کاغذ: الوان فرنگی، جلد: میشن، 22 سطر ($14/5 \times 10/5$)، قطع: وزیری
کوچک، اندازه: 20×15 سم [الفبائی: 21]

10. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1866/7

آغاز: سؤال الحیثیة التقیدیة مكثره للذات و یلزم من ذلك أن یكون زید متلاکیا؛ انجام: و لكن لیست هی بعینها التي كانت اولاً. نقلت من بعضی رسائل مولانا... صدر الشیرازی.

نام کتاب بر اساس کتاب شناسی ملاصدرا» اصلاح شد، سؤال و جواب در حیثیت تقیدی؛ بی کا، بی تا، جلد: چرم قهوه ای بدون مقوا، أص، 71 قطع: خشتی، اندازه: 15×20/5 سم [ف: 9-542]

11. تهران: ملک؛ شماره نسخه: 4652/8

بی کا، بی تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه کاغذ عطف میسن قرمز، اندازه: 12/7×19/8 سم [ف: 7-452]

1667- اجوبة مسائل النراقی / پاسخ پرسشها / عربی - فارسی

ajwibat-u masā'il-in-narāqī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، 1263 - 1324 قمری

(kermānī, mohammad-e-bn-e mohammad karīm (1847 - 1906

تاریخ تألیف: شنبه 16 ربیع الثانی 1308 ق

پاسخ سه پرسش است با عناوین «قال - أقول» که حاج علی محمد نراقی به فارسی پرسیده و کرمانی با تفصیل به عربی پاسخ آنها را نگاشته است با عناوین «التفسیر، التأویل، الباطن». این سؤالها درباره یأجوج و مأجوج و حدیث «حرمة القرآن» و استقبال قبله در سجده عزائم می باشد.

آغاز: الحمد لله شکراً لنعمائه و صلوات الله علی أفضل عباده و أشرف آلائه محمد و آله صفوة أولیائه و خیرة أنبیائه.

انجام: و أسأل السائل رحمه الله الدعاء في مظان الاجابة.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8767/2

ص: 945

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن غلامعلی اصفهانی، تا: 1309ق، جا: کرمان، مدرسه ابراهیم خان؛ جلد: تیماج قرمز، 13گ (156پ-
169پ)، اندازه: 20/5×15

سم [ف: 22-301]

2. تهران: دائرة المعارف؛ شماره نسخه: 464

آغاز: برابر؛ انجام: سادس عشر شهر ربیع الثاني سنة ثمان و ثلاثمائة من الألف الثاني. حامداً مصلياً.

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: سه شنبه 17 ذیحجه 1309ق؛ کاغذ: حنایی روشن فرنگی، جلد: مقوای مشکی، 12گ، 21 سطر (8×15/5)
، اندازه: 21/5 × 13/5 [ف: 1-76]

1668- اجوبة مسائل نورالدين على الشيعي (النوبي) / پاسخ پرسش ها / عربی

(ajwibat-u mas'ā'il-i nūr-id-dīn 'alī aš-šī'i (an-nuwā'i

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، 597-672 قمری

(nasr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

آغاز: نسخه کتاب کتبه علی الشيعي النوبي) الى المولى السعيد نصير الدين الطوسي، قدس الله روحه: ذات الخدمة المولوية النصيرية
اعز الله بخلود نعمتها على هذه الكافة و دوام دولتها فوق وسع عبدها ما يجب لها من عظيم الاحترام و جليل الاكرام. ينمي الصغير على
ذكراه معتقداً XX في نفسه انه العنقاء في الجبل. و ينهى: أنه ان طوبى العبد بالادب للعظماء في الدراية احتج برخصة الرواية: «الأرواح
جنود مجندة فما تعارف منها ائتلف و ما تناكر منها اختلف

انجام: فهذا ما عندي و انا اسأل الله تعالى دوام ايامه و شمول الخير اياه في الدارين انه ولي ذلك و القادر على ما يشاء و له الحمد حمد
الشاكرين و صلاته على محمد و آله الطاهرين

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی، در اجوبة المسائل النصيرية تهران، پژوهشگاه علوم انسانی: (1383)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 286/7

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا، کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج سرخ یک لایی نو، 4 ص

(71-74)، 24 سطر (5×13)، قطع: بیاضی، اندازه: 16×8/5 سم [سنا - ف: 1-146]

پاسخ های کوتاه سید مرتضی است به سؤالاتی که از واسط رسیده است. تعداد سؤالات در اکثر نسخه ها دوازده سؤال گزارش شده که بیشتر از سؤال پنجم به بعد است فقط در نسخه دانشگاه تهران آمده که بیش از دوازده سؤال است. عناوین این رساله از مسأله پنجم تا دوازدهم این مسائل چنین است: 5. زواج الناصب و الغالی المؤمنة؛ 6. إرث المسلم من الذمی؛ 7. الثوب الحریر فی الصلاة؛ 8. عدة الوفاة الزوجة الذمی؛ 9. الاحتیاط فی الفروج، العدة و النکاح؛ 10. يجوز التمتع باكثر من اربعة؛ 11. لا تقيّة فی الطلاق؛ 12. تجديد العقد علی المستمع بها.

انجام: و قبل أن يعاود المتمتع با و انما العدة شرط فی اباحة نکاح غيره لها و ليست شرطاً فی نکاحه هو اياها.

چاپ: در ضمن مسائل المرتضی، بیروت، 1422ق، ص 58-49 دنا 300/1 (5 نسخه)؛ الذریعة 372/20 [

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12923/15

آغاز: المسألة من المسائل الواسطيات، هل يجوز للمؤمن أن يتزوج ابنة الناصب او الغالي او فيهما ما يخرج عن حد النکاح الى السفاح و ما الفرق بينهما في هذه الحال؛ انجام: برابر

از مسأله پنجم تا پایان رساله؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مصحح، کاغذ: شرقی، گ (58-59 پ)، 23 سطر، اندازه: 15/5×10/5 سم [ف: 32-752)

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 11340/19

آغاز: المسألة من المسائل الواسطيات، هل يجوز للمؤمن أن يتزوج ابنة الناصب؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، گ (172-171)

(، 18 سطر، اندازه: 13×17 سم [ف: 28-571)

3. تهران: دانشگاه؛ شماره نسخه: 6914/3

بیش از دوازده تا؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و عطف مشکی لایی، 17 سطر (9×14)، قطع: ربعی، اندازه: 15×21 سم [ف: 16-398)

4. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6862/9

آغاز: المسألة الخامسة من المسائل الواسطيات، هل يجوز للمؤمن أن يتزوج ابنة الناصب

خط: نستعليق، كا: ميرزا عبدالله افندی، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد:

تیماج سبز، 2 گ (19 پ - 20 پ)، اندازه: 12×18 سم [ف: 18-53]

5. تهران، دانشگاه؛ شماره نسخه: 1162/26 - ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا، 20 سطر [فیلم ها - فی: 1-575]

1670 - اجوبة مسائل الهند / فقه / عربی و فارسی

ajwibat-u masā'il-il-hind

گیلانی شیرازی، محمد حسین بن محمد ابراهیم، ق 13 قمری

gīlānī šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad

ص: 946

پاسخ چندین پرسش است که برخی از اهالی فارس در هند برای استاد مؤلف حجة الاسلام شفتی فرستاده تا بدانها پاسخ گوید، مرحوم شفتی جواب آنها را به مؤلف کتاب حاضر واگذارده و وی پس از پاسخ مختصر به سؤال ها، مفصلاً به ادله آن پرداخته و در پایان چندین فائده متفرقه فقهی و غیر فقهی را با استفاده از کلمات و دروس استادش آورده است.

قم: مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4403

آغاز: الحمد لله الذي نور مناهج الدين بمصباح الهدى من مشكوة اليقين وهذب مسالك بلده الأمين منتهى التهذيب تبصرة للعالمين؛ انجام: فكتب العريضة وقضي الحاجة زاده الله مجداً و سماحة فاعطيتها الصديق الصادق في الصداقة فصلح له بعد رجوعه من الزيارة أمر الدنيا والاخرة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن 13؛ مصحح، دارای حواشی مختصر با نشان «منه عفی عنه»، در دو برگ آخر اجازة الاسلام شفتی به مؤلف در غره ربیع الاول 1257 به خط خودش و چندین یادداشت متفرقه آمده است؛ جلد: گالینگور مشکى عطف و گوشه ها تیماج قهوه ای، 115 گ، 14 سطر، اندازه: 22×14/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-58]

1671- اجوبة المسائل الهندية / پاسخ پرسش ها / عربی

ajwibat-ul masā'il-il hindīya

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، 1037 - 1110 قمری

(majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī) (1628 - 1699)

تاریخ تألیف: جمادی الاول 1083 ق

پاسخ 9 سؤال فقهی است که ملاعبدالله مجلسی (برادر مؤلف) از هند پرسیده و مؤلف با استدلال و نسبت به تفصیل پاسخ گفته

است: 1. وجوب كفارة الجمع بالإفطار بالمحرم هل يختص المحرمات الأصلية كشرب الخمر او يشتمل العارضية كالمغصوب مثلاً
2. عرق الجنب من الحرام هل ورد في نجاسته نص ام لا؛ 3. اذا ارسل الرجل الهدية الى آخر و مات المرسل قبل الوصول الى المرسل اليه فهل تبطل و يرجع الى وارث المرسل ام يعطى المرسل اليه؛ 4. ما معنى الإقعاء الذي نهى في الصلاة؛ 5. ما معنى الترتيل المطلوب في القراءة؛ 6. هل يجوز ايقاع صلاة النافلة اداء وقضاء او الفريضة اداء وقضاء بهيأة صلاة جعفر؛ 7. هل يشترط في حل صدقة الهاشمي على الهاشمي كون من يعطى عنه من عياله ايضاً هاشمياً؛ 8. ظاهر الأخبار أنه لا يدخل في حقيقة الصوم الا الامساك عن الأكل والشرب فيمكن القول بان ما سوى ذلك من شرايط صحة الصوم لا من أجزائه؛ 9. هل تندفع الشبهة المشهورة في ركنيه السجدين بالقول يكون الأولى منهما ركناً والثانية واجبة كما يدل عليه خبر المعراج حيث ورد فيه ان الاول كان بأمره تعالى والثاني من قبله صلى الله عليه وآله.
آغاز: مسألة ما ذكره جماعة من الأصحاب من وجوب كفارة الجمع بالإفطار بالمحرم هل يختص بالمحرمات الأصلية

انجام: و لیکن هذا آخر ما كتبناه في جواب هذه الأسئلة التي صدرت من معدن الفضل والكمال رزقه الله غاية الآمال على سبيل

الاستعجال عند توزع البال. چاپ: قم، 1411ق

[دنا 300/1 (7 نسخه)؛ الذریعة: 94/2؛ ریحانة الادب: 191/5]

1. قم؛ استادی، رضا، شماره نسخه: نامعلوم

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 11؛ مقابله شده؛ 25گ، 14 سطر، اندازه:

11×18سم [صد و شصت نسخه: 35]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10845/1

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن حمد الله گیلانی دیلمی تنکابنی

شاگرد علامه مجلسی)، تا: رجب 1102ق؛ جلد: تیماج مشکى،

20گ (2پ - 22ر)، 15 سطر، اندازه: 17×9/5سم [ف: 27-262]

3. قم، مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4221/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ربیع الثانی 1120ق؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 15گ (24پ - 39ر)، 17

سطر، اندازه: 12/5

18/5 × سم محدث ارموی مخ: 1-50]

4. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 12791

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان 1348؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه ای یک

لای ضربی منقش به ترنج و سرترنج، 29ص، 19 سطر، اندازه: 20×11/5سم [ف: 21/1-815]

5. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12747/2

آغاز: در ذکر نه مسئله که جناب مستطاب مرحمت و رضوان مآب ... مسئله اولی ما معنی الترتیل المطلوب فی القراءة الجواب قال

الجوهری الترتیل فی القراءة الترسل فیها؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 12؛ مصحح، کاغذ: فرنگی، 11 گ (123-113)

، 22 سطر، اندازہ: 16×10 سم [ف: 32-398]

6. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 4077/1

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن زین العابدین بن ابی القاسم موسوی خوانساری، تا: قرن 13، در نسخه حاضر همه سؤال ها نیامده چنانکہ کاتب به این مطلب تصریح کرده است؛ جلد: تیماج دورو، رو قہوہ ای ضربی، پشت مشکی، 4 گ (1پ-4پ)، اندازہ: 15/5×9/5 سم [محدث ارموی مخ: 1-50]

7. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 6887

ص: 947

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، احتمالاً در این نسخه همه سؤال ها نیامده است؛ تملك: محمد حسین؛ جلد: پارچه، 25گ، 14 سطر، اندازه: 11×18/5 سم [ف: 18-80]

8. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 10183/18

آغاز: برابر، انجام: و ليس هذا معنى الحديث من الأفعاء و تفسير اصحاب الحديث في عقبة الشيطان وفي الإقعاء واحد و هو ان يضع ...
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز با عطف و حاشیه مشکی، 12ص (114-125)، اندازه: 11/5 × 18/5 سم [ف: 32-218]

1672- اجوبة مسائل اليزدى = اسئلة احمدية و اجوبة اسرارية / فلسفه / عربی

ajwibat-u masā'il-il yazdī = as'ilat-un ahmadīyya wa ajwibat-un asrārīyya

سبزواری، هادی بن مهدی، 1212 - 1289 قمری

(sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872

پاسخ 9 پرسشی است از احمد بن محمد جعفر یزدی درباره وحدت وجود و گفتار ملاصدرا در این موضوع و اشکالات پرسنده بر وی. در این پاسخ در هریک از فراهای گفته های یزدی بحث شده و سبزواری آنها را رد می کند.

آغاز: الحمد لله الودود فیاض الوجود و السلام علی خالص عبادالله المعبود محمد و آله سادة أهل الشهود و بعد فقد سألني المخدوم الأفقه انجام: و وصوله إلى الغاية الحقيقية ثمرة الحركة الجوهرية وفي ذلك فليتنافس المتنافسون

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 10339/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: 1270ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، 22گ (34پ-55ر)، اندازه: 10x15سم [ف: 26-281]

2. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 9363/2

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه 1273ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، 17 سطر [ف: 11-348]

3. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 411

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: شیخ علی سبزواری، مرداد 1351؛

16گ، 15 سطر، اندازه: 10×18 سم [ف: 4-11]

4. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: 244/1

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: 3-38]

1673- الأجوبة المسكتة / ادبیات / عربی

al-ajwibat-ul muskita

ابن ابی عون، ابراهیم بن محمد، - 322 قمری

(935 - ebn-e abī `awn, ebrāhīm ebn-e mohammad)

پاسخ های کوتاه ادبی به نظم و نثر را که دارای نکته و ظرافت است در چند باب گرد آورده است. عناوین ابواب چنین است: الجوابات الجدیات، جواب الفلاسفة و الحكماء، جوابات الزهاد، جوابات المتكلمین، اجوبة الاعراب، جوابات النساء، جوابات المدمنین و المختنثین، الجوابات الهزلية، أجوبة بشعر.

آغاز: وفقك الله للسديد من القول والرشيد من العمل وأعانك على طلب العلم وجعل قسمك منه شاهداً لك

انجام: دعني من المدح والهجاء وما أصبحت تطويه لى و تنشر لو ضرب الدرهم الصحيح على الحديد عندي لذاب أكثره

چاپ: محقق: احمد يوسف، المان، بوخم، 265ص، 1988م؛ محقق: محمد عبدالقادر احمد، قاهره، مطابع الناشر العربی، 235 ص، 1985م.

[معجم الأدباء 254/1-234؛ بروكلمان، ذیل 9/1-188]

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 980 عكسى

آغاز: فقر من جوابات الفلاسفة و الحكماء و الزهاد، قيل لفيلسوف لا تنظر فغمض عينيه، وقيل له لا تسمع فسد اذنيه، وقيل له لا يتكلم فوضع يده على فيه، قيل له لا تعلم قال: لا اقدر؛ انجام: قال الأسبابى سألتني رجل عن فعل الحسن بن مخلد... قال كرهت ذلة المكارى و منة العوارى.

نسخه اصل: بايزيد عمومى - استانبول، ش 5460؛ خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه 2 رمضان 635ق؛ بعد از کتاب فوائدى مشتمل بر چند قطعه شعری آمده است؛ 57گ، 15 سطر [عكسى ف: 2-461]

2. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 430

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی کاف، بی تا؛ مصحح: تملك: يوسف بن عبدالله المحاسنی به تاریخ 9 جمادی 1195، عبدالهادی؛ نسخه را احمد بن سلیمان بن اسماعیل بن تاج الدین المحاسنی به تاریخ 3 جمادی 1109 مطالعه نموده است؛ جلد: تیماج مشکی، 90 گ، 17 سطر، اندازه: 15×21 سم [ف: 2-34]

1674- الأجوبة المسکنة / کلام و اعتقادات / عربی

al-ajwibat-ul muskita

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 قمری

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112

پاسخ چند پرسش است درباره بعضی از نوشته های غزالی در دو کتاب «مشکاة الانوار» و «کیمیای سعادت» که بعضی از دانشمندان که در خدمت ملکشاه سلجوقی بوده اند پرسیده و خواسته اند بر او خرده بگیرند. او سه سؤال را از زبان علماء

ص: 948

معاصرش با عنوان «مسأله» نقل می کند و به تفصیل پاسخ آن را ا می دهد. سؤالات این است: 1. معنی قولهم لا اله الا الله توحید العوام و لا هو الا هو توحید الخواص؛ 2. معنی قولهم الله هو النور فالنور ما يكون له شعاع و ضياء؛ 3. معنی قولهم ان روح الادمی غریبة في هذا العالم و شوقها إلى العالم العلوي و كيف هذا فانه يقال أن هذا من كلام النصاری. غزالی در آغاز طرح این مسائل و جواب به آنها مقدمه علمی و دقیقی می آورد و در این مقدمه جهل را بیماری قلبی و علماء را به منزلت پزشکان می داند و این بیماران را به چهار گروه تقسیم می کند.

(آغاز کتاب: بسمله هذه صورت سؤالات سالها العلماء الذين في خدمة السلطان سنجرین ملكشاه من الفاضل محمد بن محمد الغزالی حسدا... و هذا

(آغاز سؤال: ما يقول حجة الاسلام في جواب جمع يعترضون عليه في بعض كلمات اودعها في كتاب المشكوة و الكيمياء... فریما قيل أن هذا شبيه كلام الفلاسفه

(آغاز جواب:) و الجواب هذا لا يخفى أن السؤال عن العالم و عرض المشكلات عليه كعرض مرض القلب... و اجابه هذا العالم تسعى الطيب و استعجال الشفاء

انجام: عن غيره من الكلام محال و من يك ذافم مرمیض xx يجد مرا به الماء الزلالا و الله اعلم بحقایق الامور.

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 8373/19

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب عبدالواسع بن محمد هادی فاری، تا: 1222-1228؛ جلد: تیماج قهوه ای بدون مقوا، 5گ (136پ-140ر)، اندازه: 13×23سم [ف: 21-344]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 3619/2

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ مصحح، در دو برگ آخر اشعاری به فارسی از میرزا معصوم محتشم آمده است؛ مهر: «الواثق بالله القوی عبده محمد شفیع بن ابوالقاسم الموسوی» (مربع)؛ 9گ (10پ-19ر)، 14 سطر، اندازه: 12×18سم [محدث ارموی مخ: 1-48]

3. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 1202/14-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ 2گ (23-25) [ف: 23-718]

4. اصفهان، دانشگاه؛ شماره نسخه: 204/10

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بیتا؛ مصحح، جلد: تیماج زرشکی مجدول، 8 گ (179-186ر)، اندازه: 11×17/5 سم [ف: 1-154]

5. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 28566

آغاز: بسمله من فیض فضل الله علی مؤلفه المستعد من فیض الله الوفی محمد بن محمد المدعوزین العابدین العمری؛ انجام: و سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی سید المرسلین و الحمد لله رب العالمین

خط: مختلف، بی کا، بی تا؛ ضمیمه نسخه ش 28559 [رایانه]

6. همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 10121/2

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ قطع: بیاضی، اندازه: 16×25 سم [رشت و همدان - ف: 1585]

1675- الأجوبة المسکنة / کلام و اعتقادات / فارسی

al-ajwebat-o musketa

غزالی، محمد بن محمد، 450 - 505 قمری

(qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112

پاسخ چند اشکال بر کتابهای «مشکاة الانوار» و «کیمیای سعادت» که از مؤلف سؤال شده است. آغاز پاسخ مؤلف بدین صورت است: بدان که سؤال کردن از مشکلات عرض کردن بیماری دل و علت آن است بر طیب و جواب دادن سعی کردن است. ظاهراً ترجمه فارسی رساله عربی اوست.

آغاز: هذه مسائل سنل ... چه گوید خواجه امام أجل حجة الاسلام در جواب کسانی که اعتراض کنند در بعضی از سخنها که در کتاب مشکاة الانوار و کیمیای سعادت است.

چاپ: با تصحیح مرحوم اقبال، در ضمن مکاتیب فارسی غزالی: 12

1. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 12869/1

آغاز: برابر؛ انجام: و بدانستند که هر چه در بند آنست بنده آنست و آن خبیر اله ... خط شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن 11؛ افتادگی: انجام؛ یک برگ پرسش و پاسخ عربی از مؤلف قبل از آغاز رساله آمده است؛ کاغذ: فرنگی، 6 گ (2-7ر)، اندازه: 7×17/5 سم [ف: 32-643]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 6710/10

خط: نستعلیق ریز، کا: کان نصیر الدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن 11؛ کاغذ: سپاہانی، جلد: تیماج حنایی
مقوایی درون سرخ بالولا، 3 گ (48-پ-51)، 42 سطر (13×23)، قطع: رحلی، اندازہ: 20×31 سم [ف: 16-338]

2. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: 1356/10

آغاز: برابر

نسخہ اصل: همان نسخہ بالا [عکسی ف: 4-168]

1676- الأجوبة المسکنة عن مسائل السماع المبهتة / فقه / عربی

ajwibat-ul muskkina 'an masā'il-is samā'il mubhita

سبط مرصفی، محمد بن محمد، - 965 قمری

(- 1558 sebt-e morsefī, mohammad ebn-e mohammad)

پاسخ 20 سؤال درباره احکام، آداب و شروط سماع است کہ مؤلف بہ درخواست و اصرار یک تن از اہل فضل نوشتہ. مؤلف

ص: 949

مشرب عرفانی دارد و از اشخاصی مانند: ابوطالب مکی، قشیری، سهروردی، جنید، ذوالنون و امام غزالی اقوالی نقل نموده است. معذک صوفیه ای را که قائل به سقوط تکلیف پس از وصول به مقامات هستند اهل نار می داند و در تأویل اعتقاد صوفیه در این باب سخن غزالی را آورده که منظور صوفیه کلفت تکلیف است نه خود تکلیف.

آغاز: بسمله. من فیض فضل الله علی مؤلفه المستمد من فیض الله الوفی ... الحمدلله الذي ينزل الرحمة علی المحققین

انجام: من الجواب عن هذه العشرين مسألة كفاية و الله اعلم و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین... فی الآخرة خیر مأمول امین.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: 38566

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10؛ اهدائی در تیر 1381؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی 8گ، 25 سطر، اندازه: 20×13سم [اهدائی - ف: 3-36]

1677- الأجوبة المعللة في المسائل المجهولة / فقه / عربي

ajwibat-ul mu'allala fi-l mas'āl-il-mujahhala

ابن طولون، محمد بن علی، 888؟ - 953 قمری

(ebn-e tūlūn, mohammad ebn-e 'alī (1484 - 1547

پاسخ به چند سؤال فقهی.

[فهرس المخطوطات العربية في مكتبة تشستريتي، ترجمه محمود شاکر سعید [491/1-493]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: 1344/5

عکسی آغاز: بسمله. الحمد لله علی جزیل الأفضال ... و بعد فهذا تعليق سمیته بالأجوبة المعللة في المسائل المجهولة و هي الأولى؛ انجام: و ما بقي فهو حروف الميت الثانية عشر.

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی در ایرلند جنوبی، ش 3847؛ خط: نسخ، بی کا، تا: عصر مؤلف؛ گویا از نسخه مؤلف نقل شده است
اربری این مجموعه را به خط مؤلف دانسته است؛ 3ص (23-25)، 23 سطر [عکسی ف: 4-89]

1678- اجوبة مغالطات الکاتبی / فلسفه / عربي

ajwibat-u mugālītāt-il kātibī

نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، 597-672 قمری

(nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274

پاسخ به چند مغالطه از مغالطات فلسفی نجم الدین دبیران کاتبی

قزوینی است.

آغاز: من فوائد الفاضل الکاتبی رحمة الله مع اجوبة العلامة نصیر

الدین الطوسی قالت الحکماء موضوع السالبة أعم من موضوع الموجبة لتناول موضوع السالبة الموجودة والمعدوم ... الجواب المعنی الذي

انجام: وان لم يوجد الالهام الملكي والعرض الالهي المعبر عنه تلبس النار كما قال الله تعال يكاد زيتها يضيء ولو لم تمسسه نار والله اعلم.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: 6879/18 - 35/59

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن 10؛ جلد: تیماج قهوه ای، 5 گ، 21 سطر، اندازه: 13×23 سم [ف: 1-107]

1679- اجوبة مغالطات متفرقة / منطوق / عربی

ajwibat-u mugalitat-in mutifarriqa

این کمونه، سعد بن منصور، - 683 قمری

(ebn-o kamūne, sa'd ebn-e mansūr (- 1285

نجم الدین کاتبی در تصنیفات خود مغالطاتی را نقل کرده و به آنها جواب گفته است. این کمونه در این رساله به بعضی از جواب های کاتبی اشکال نموده و خود جواب گفته و نیز ده مغالطه دیگر آورده که به پنج مغالطه اول آن جمال الدین علامه حلی و به پنج مغالطه دیگر نجم الدین کاتبی جواب گفته است.

همدان؛ مدرسه غرب همدان؛ شماره نسخه: 1187/77

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن 10 یا 11؛ با سر لوح های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، 6 گ (357-363)، 24 سطر (2010)، اندازه:

17×27 سم [رشت و همدان - ف: 1482]

« الأجابة المفيدة على الاسئلة العددية » اجوبة مسائل اعتقادية

1680- اجوبة من اسئلة بعض المحصلين / اصول فقه / فارسی

ajwibat-un min as'ilat-i ba'd-il muhassilīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: 9245/4

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13 کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکى لایی، 15 گ (100 پ-114)، 18 سطر (9×14)، قطع:

ربعی، اندازه: 19×13/5

سم [ف: 17-329]

1681- اجوبة نادرة و افادات فاخرة / پاسخ پرسش ها / فارسی

ajwibat-un nādira wa ifādāt-un fāxira

مجموعه استفتائات و سؤالات فقهی شیعی است که از دو نفر از علما و فقها به نام های سید محمد و سید حسین پرسش شده و پاسخ های آنها را جامع این رساله گرد آوری نموده و عنوان فوق را بر آن گذارده است.

ص: 950

آغاز: الحمدلله مجيب دعوة السائلين و قاضي حوائج الطالبين ... و بعد بر اصحاب صلاح و سداد مخفی و پنهان مباد که؛ انجام: قدرت انشاء خطبه که از جمله شرایط امامت در نماز عیدین نوشته اند.

خط: نستعلیق هندی، بی کا، تا: قرن 12؛ جلد: گالینگور سبز با روکش اسلیمی سبز، 81 گ (23 پ - 103 ر)، اندازه: 17×24 سم [ف: 33/1

[161-

1682- اجوبة و خطاب بهائیت / فارسی

ajveba va xetāb

در این رساله ادعیه طایفه بهائیت آمده است که در یکی از این دعاها ضمن دعا خطاب به سائلی است که با عبارت «یا ایها السائل الجلیل» آمده و در آن از انواع جنت بحث گردیده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: 586/7

آغاز: هو المقتدر علی ما یشاء بامر من لدنه و هو الله کان لکل شیء قدیراً، الحمدلله مموج ابجر النور بالماء الناریة الالهیه و مهیج احرف الظهور؛ انجام: و هو الحی قد کان بنفسه الحق قیوما

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن 13؛ کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، 6 ص (138 - 144)، 19 سطر 8×16)، اندازه: 14×22 سم [ف: 2-91)

ص: 951

publications of the book. If there is no information in FANKHA about publication of a book, it doesn't mean that certainly the book has not been published, but means that we didn't find any information about its publication. 12. The bibliographic resources come after that inside []. 13. If the work has any commentary, appendix, translation, etc. of which an introduced copy exists in Iran, it will be mentioned after the resources, .so the reader can find them in their right alphabetical places in FANKHA

Codicology 1- Before introducing some copies, the word "sület" [similar] or lose" [non-similar] has been used. That is specific to the books lacking the author's name but having the same title. If the introduced manuscripts are copies of the same book, we use the word "ailad", but if they are copies of several books with the same title, we use the word "iilod uc". 2- After bibliographical information, we start to introduce the copies. The codicological information of manuscripts begins with a number starting from 1 for each book, showing the number of copies of that book. In the case of books only with one copy, there is no number. 3. Following the number, three important items come in a row: 1- the city where the manuscript is preserved; 2- the name of the place, usually public or private libraries, in which the manuscript is preserved. The name of these places mostly comes in abbreviated form, and to know the complete name you should see the abbreviations list; 3- call number, i.e. the number under

تهران - دانشگاه، شماره نسخه: " which you can find the manuscript in that library; For example, in "

Tehran - University, call number: 7191/11], "Tehran" is the city where the library lies,] "11/7191 "University" is an abbreviation for the Central Library of University of Tehran in which the manuscript is preserved, and "7191/11" is the call number of that manuscript in that library which you need if you want some day to access that copy in that library. If the manuscript is a single work, you will find a single number as the call number, but if the manuscript is a collection of several essays, after the main number comes another number (separated from main number by "/") which represents the place of that essay in the collection; in the above example, "7191" is the call number of manuscript and "11" means that this essay is the 11th essay in that collection. An exceptional case goes back to the Golpaygani Library in Qom. The code number of manuscripts in this library contains three parts: two code numbers from left side divided by "/" belong to the shelves in that library, and the number after "" is the code number of manuscript. To find the manuscript in the library, you need two first numbers. In the case of collections, a fourth number is added to the last .number (separated from it by "po) which shows the place of the essay in the collection

father's name (separated from his last name by “, ’”). 4-2. In some cases we preferred the author's well-known title to his real name, like “shahīd-e avval”, “shahīd-e sānī”, “sheikh-e bahā’ī”, “sāheb ma’ālem” or “sāheb jawāher”. In index of authors we referred all other forms of the author's name mentioned in authorities to his standard name we have chosen. 4-3. The question mark (?) before the author's name means that there are disagreement about attributing the work to this author or this attribution is questionable. 4-4. The basic calendar for the date of birth and death of author is lunar Hijri (Hijrī Qamarī). 4-5. We tried our best to find and register the year of birth and death of author or at least the century he lived in. The date before “-” is the date of birth and after “” is date of death. The letters “. Ö”, “C”, “.”, “.p. and “.@.o” after the date are in turn abbreviations for lunar Hijri (A.H.), solar Hijri, A.D., B.C. and before Hijra. 4-6. The question mark (?) before the date of birth or death means that there are disagreements about that. 5. In the next line, the phonetic transcription of the author's name comes. The phonetic symbols are used according to Persian pronunciation of names. The dates have been changed into the Christian calendar. 6. If the work has any relation to other works, for example it is a translation or extract or abbreviation of or a commentary on or an appendix to another work, it is mentioned in the next line. In this case, after expression “aydawl,” [related to] we will mention the title of the related book as registered in FANKHA with its author's name, so the reader can easily find the related work in his alphabetical place in FANKHA. We just mention the related works of which there is a known copy in Iran. 7. In the next line, it will be notified whom, if any, the author has written this work for or has dedicated it to. 8. If the date or place of writing of a book is known, it will be notified in the next line. 9. Thereafter, a brief account of the content of the book will come. Some essays and books lack this account, because there wasn't any account of their content available in catalogues and bibliographic resources and we didn't have access to any copy of that essay or book. It is worth noting that if we find a cataloger's account of a book complete, we will use that account and will mention the name of that cataloger at the end inside (), except in the case of books having just one introduced copy in FANKHA. 10. We tried to bring a complete incipit and explicit of the book in order to facilitate the comparison of its copies. 11- Thereafter, the information of publication of the book comes. We didn't mention all

abbreviation], "L" [montaxab | extract] and "dopj" [tarjome / translation], in the case of the books not named by their translator, selector or abbreviator with a specific title; for example, "I dont uscio" [moxtasar-e tohfāt-ol abrār] has been changed to "191 2003 Jusiš(a)" [tohfāt-ol abrār (moxtasar)]. 1-5. Manzūme's with specific names come under that name. 1-6. The titles which start with "pebis" [manzūm] or "o obis" [manzūme], like "Öbis ju do gbio" [manzūme dar manteq] have been changed so: "pobiis Öbio" [manteq-e [(manzūm] or "Öbial do obia))" [al-manteq (manzūme

The expressions which come at the beginning of title but are not useful in guiding the reader, like . 1-7 "4you430 Gioma" [qesmatī darābre-ye rebā], has been changed to "4" [rebā] and the deleted expression has been mentioned at the beginning of the codicological part. 1-8. All essays containing Hadīs's but without a specific title come under the title "mala" [Ahādīs]. 1-9. All books and essays containing do'ā, which nearly all of them don't have author, come under the title "ques" [adīye], except the books which have a specific name. 1-10. Since all contents of collections come separately in FANKHA, they don't come again under the title "Abgasro" [Majmū'e / collection], except the collection containing several essays of a single author which will come under the title "Jilw" [Rasā'el]. 1-11. The title of manuscripts which have come in catalogues under the name "de gevo" [Majmū'e] but don't contain separable essays, has been changed to "Kiš" [Jong / anthology]. Reversely, the title of manuscripts which have come in catalogues under the name "Lia" [Jong] but contain separable essays, has been changed to "ac yap" [Majmū'e] and all of their essays are introduced separately in FANKHA. 1-12. In the case of Arabic name starting with "J" [al-], we considered the letter after "al-" as the first letter of title in alphabetical order of FANKHA. This procedure has been followed in the case of all Arabic words in the title of book; For example, you will find "äbiell" [al Manteq] in the letter "zki ulata ;" " [ādāb-e nekāh] and "zkill wlas" [ādāb al-nekāh] come in one place, although they are different in form of writing. 2- Following the main title and other titles of the book, its subject and language (separated each other by "/") come at the same row. 3- In the next line, the phonetic transcription of the title come. The symbols for transcription of Arabic and Persian titles are different; to find the correct pronunciation, see comments on phonetic transcription next to the Persian introduction. 4- The author's name: in the case of author's name, some points are worthy of notice: 4-1. In mentioning the author's name, following his last name comes just his first name and his

for Avoiding the repetitions, some codes and abbreviations are used in FANKHA. For knowing them, see the .pages of abbreviation list in the beginning of each volumes

Some comments about "FANKHA" All information of FANKHA is divided into tow parts: bibliography and .codicology

Bibliography 1- Title of book: What has been registered in catalogues is very different and incompatible and sometimes wrong. Some of them are not the title by which the author called his work, but are the guessed name by which copyist or cataloger called the book. So, it happened so many times that a single work has been registered in catalogues with different titles with no mention of sameness of that work, or sometimes because of wanting of pages or any other reason, the title didn't become clear and known for cataloger and he selected a name for that by himself, although the work has a specific title. It took lots of our time to reduce some parts of this dispersion and incorrectness and our main tool for that was the comparison of incipit and explicit of copies, alongside other signs. Our preferring a title to other for a single book is not very accurate and decisive, but we tried to avoid presenting a single work with different titles in different places. This was possible just in the case of manuscripts the incipit and explicit of which was registered by the cataloger. In the case of works having several titles or having registered in catalogues with several titles, we chose a name as the main title and put it at the beginning; other names of the work, separated each other by "=", come after that. The other names of the book have been referred to the main title in their alphabetical places in FANKHA. In selecting title for works we have done some other minor changes: 1-1. All works introduced in catalogues under the titles "s gji." [Masnavī], "64)" [Robā'ī], " ia" [Chand-beytī], " jent" [Še'r], "us" [Qasīde], "shi [Qasāyed] and similar names, come under the title "ü1" [Dīvān] if they have known author, or come under the title " bewil" [Aš'ār / Poems] if they don't have. 1-2. This rule is not followed only in the case of the well-known titles which come under

U11

the title mentioned in catalogues, like: رباعیات خیام [Roba'iyat-e Xayyam

رباعیات بابا طاهر],

Robā'iyāt-e bābā tāher], slew Giliolusi (qasīde-ye bānat so'ād], --solusi (qasīde-ye borde]. 1-3. Words] like "wallw)..." [resāle dar ... / an essay on ...] or "ulis..." [ketāb-e .../ Book of ...] have been deleted from the beginning of the name of book and have been put at the end of title inside (). 1-4. This rule is followed / similarly in the case of words such as "usijo" [moxtasar

researchers. It finally has two objectives: 1- To transform the scattered information into an arranged collection in order to demonstrate the amount and importance of the written treasures of Iran. 2- To provide the needed information for research centers and researchers who work in this field or related fields. To fulfill the objectives, we needed to define the main and added entries. So, we considered the title of book and the author's name as two entries and tried hard to present the information under these two entries in a standard form. "FANKHA" is a work-centered union catalogue in which the title of book is the main entry and the author's name is added entry. Considering the huge differences in registering the title of books in catalogues and resources, we spent a lot of time and effort to avoid presenting a single work by different names and under different entries as much as possible, and tried to provide the readers with helpful guides by referring other mentioned names of a book to the main title in an alphabetical order. The same amount of time and effort was spent in order to bring the author's names into a standard form. All information is classified in FANKHA in a way that: 1- is documentary and has definite authorities 2- facilitates evaluation and judging 3- regards important all produced information which may be useful in a way for some researchers 4- represents information in a harmonious way. If these regulations are not respected somewhere in FANKHA, the reason is that there was not complete information available in that case and descriptions of book or author were defective. It might be worthy of notice that the process of collecting, preparing and arranging the information has taken more than a decade time with the help of my assistants in Cultural and Research Institute of Al-Javad, and is predicted that to be finished in 40 volumes and the National Library of Iran will hopefully publish the collection in two years. The collection shall have 12 indexes to provide the maximum use for various needs of researchers which will occupy several volumes at the end of collection. The predicted indexes are: author index (probably in two volumes), subject index, index of copyists, index of dedicatees, index of places of writing the books, index of places of copying, index of stamps, index of manuscripts written by their authors, name index, and place index. FANKHA is arranged in order of the title of books, in any language and subject. The defined domain in FANKHA is manuscripts which are available .in Iran and any information about them has been published or received to us any way

In the name of God, the benevolent, the merciful

The "Union Catalogue of Iranian Manuscripts" [Fehrestgān-e Noskhe-ha-ye Khatti-ye Iran], summarized as "FANKHA", contains all information about manuscripts in Iran published from 1305 h.s. (solar Hijri)/ 1344 A.H./1926 up to 1390/1432/2011 in the form of catalogues, book collections, journals, reviews and monographs, in addition to unpublished information to which we could access some way. "FANKHA" contains only information about those manuscripts or facsimiles which exist in Iran. All information has been extracted from more than 500 detailed or short catalogues, edited and arranged in a new format more accessible for researchers. The number of manuscripts presented in "FANKHA" amounts to more than 320.000. Although there is still a great number of manuscripts, scattered here, there, every where in Iran, unknown to public, Iran is one of the top countries in introducing the manuscripts. FANKHA indeed is the result of the hard and glorious work of at least one hundred Iranian catalogers in more than ninety years along. The great mass of Iranian literary treasures has provided a vast and rich field of work for Iranian catalogers _in addition to other Iranian and non-Iranian scholars from different fields of work, amongst them, Islamologists, orientalists, textologists and a variety of researchers_ to introduce their history and civilization in a better and more effective way. Unfortunately, since the catalogers have followed different and non-standard methods in introducing the manuscripts, the use of the valuable result of their efforts for researchers in other fields has remained in a minimal level and they have not received the attention and admiration deserving it. By gathering the scattered and heterogeneous information in a unique format and standardizing the main entries, "FANKHA" tries to make them more usable and accessible for

The centre of Documents and National Library of Iran considers this job as one of the main duties to bring about all efforts for completing the bibliography of all manuscripts since 1305h.s, up to 1390h.s, with approximately 320.000 titles

Still, worthy of notice, that this huge work is done at a country which it's scientists have had their magnificent contribution to the world-wide scientific process from the dawn of Islamic era up to the 13th century h.g. (19th.c)

We also hope furthermore endeavors to be respected in central Asia, the countries such as India, Pakistan, Turkey, Egypt etc., to publish the same bibliographies

Special thanks to Hojjat al-Islam Mostafa Derayati from Cultural Institute of al-Javad, for his long-life efforts of collecting and editing this most valued collection. Also we acknowledge the sincere collaboration of all Institutes, Libraries and Book centres to encourage our hard task through their gracious and admired assistance

Eshaq Salahi Director, National Library and Archives of The Islamic Republic of Iran

ص: 959

In our country, Iran, we have always had a galaxy of noble scientists who have left us some unique legacy, the kinds which had come a long way along our complicated and troubled history, to keep them nowadays in our disposal.

These magnificent treasury, have enlightened human being's way through the centuries. No doubt their invaluable books must be considered as the most precious heritage to enrich actual science and technology.

So, this might be an enterprise to introduce those immense number under the title of the "Bibliography of Manuscripts" in order to increase their utility for every body, every where.

Presentation of each book may surely reserve the scientific chain of categorical stability and completeness of human knowledge, as well as reserving global efforts for the betterment of human being's living standard. In this respect, we believe even a sole volume, may be of a great deal of interest and respect.

Meanwhile, we understand that when the manuscripts are scattered, here, there, every where, they may be collected under one title in one centre, and eventually, all information received could be gathered by some accepted world-wide standard.

This is why we have committed ourselves to all necessary measures and known documents in a serial form of bibliography to facilitate the aims of researchers. So far, it is understandable that with regard to certain degree of technology and software, the site and the bank of information easily would help us. So, with affording some sites and measuring the necessary key-words, great deal of opportunities are naturally disposed and available. Despite all technical efficiencies, no one could neglect the importance of this kind of bibliography represented hereher. We are sure this is an ideal form that a great number of book lovers may expect.

NATIONAL LIBRARY and ARCHIVES OF THE ISLAMIC REPUBLIC

UNION CATALOGUE OF IRAN

MANUSCRIPTS

BY MOSTAFA DERAYATI

ĀYĪN - AJVEBA

VOLUME 1

ص: 962

the numbers after that are the number of volume (in the case of catalogues in several volumes) and page in turn; for example, “[245-2:4]” means volume 2, page 245 of the catalogue. In the case of resources different in name with the library where preserves the manuscript, the name of resource comes in abbreviation (See the .(abbreviations list

Arrangement of FANKHA The order of books and essays in FANKHA follows some rules worth noting: 1. FANKHA has been arranged according to the alphabetical order of the titles of books, from costo "G". 2. In Arabic titles, the starting “J” in words (whether the first word of title or the second one or the third) is omitted and the third letter is recognized as the first one in the placement of books. 3. The books with the same title but with different authors, like "to bala” [āḍāb-ol bahs), are arranged historically in terms of the death date of author (from the earliest to the latest). 4. In arrangement of the different books with the same title, the books without the author's name come after the books with the known author. 5. In arrangement of the different books with the same title, the date of oldest copy of the book is the criterion of placement for the books the life date of their author in unknown. 6. In arrangement of the different books with the same title, the books with the author's name but without any date come after the books with the author's name and date. 7. In arrangement of the different books with the same title, the subject and language of the books are not considered as a criterion. 8- The several copies of a single book are arranged historically from the oldest copy to the newest. 9. In arrangement of the several copies of a single book, the copies written by the author .himself come first, even if they don't have any date

LE

Mostafa Derayati mashhad

Cultural and Research Institute of Al-Javad Day 1390 (solar Hijri) Safar 1433 (lunar Hijri) January 2012
.A.D

ص: 964

Thereafter and in the next line, the incipit and explicit of copy come. If the incipit and explicit registered in .4 catalogue both are the same as the incipit and explicit of the book registered in the bibliographical part, we will use the expression "iplail 9 jle" [incipit and explicit: similar]; but if one of them is similar and the other is different, the word "I" comes just after similar one and the different one comes completely. If a copy doesn't have any incipit and/or explicit, it means that the cataloger has not mentioned the incipit and/or explicit of that manuscript. 5. In the next line, these items come in turn: 5-1. If the title of book or the name of author is unknown (or wrong or different) in the catalogue but known in FANKHA, we will notice it at the beginning. Thereafter, the parts of the book which exist in this copy (if the copy is not complete), the number of volume (if the book has several volumes), etc. come. Also, if the copy is a photograph or facsimile, we will mention the information of the original copy. These comments come just where they are needed. 5-2. Type of script. 5-3- Copyist: If the copyist is known, his name comes after the word "15:", but if he is unknown, we use the word "5" [without copyist]. If the copyist is the author himself, we will notice it with the expression "aligo = Wils" [copyist = author]. 5-4- Date of copying: if the date of copying is known (exactly or approximately), it comes after the word "4: "; if the date is not known but a date is seen in stamps, ownership marks or comments or etc. which shows that the copy has been written before that date, we will bring that date after the expression " :4" [with date]; if the date is unknown completely, it will be shown by the word "43_" (without date). 5-5. If the place of copying is known, it comes after the word "42". 5-6- If there is any wanting in the beginning, middle or end of the manuscripts, it will be notified after the word "Sull" [wanting]. 5-7- What comes thereafter is a description of some other codicological features of the manuscript including its margins, editions, ornamentations, stamps, ownership comments, etc. 5-8- Type of paper. 5-9. Type of binding. 5-10. Number of pages. 5-11. Number of lines in a page. 5-12. Size in cm. 5-13- The resource from which the information of the manuscript has been cited, inside "[]". If the name of catalogue and the library are nearly the same, we use for that the sign " _j?" and

بسمه تعالی

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه موفق به تولید نرم افزارهای تلفن همراه، کتابخانه های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می شود.

برای خدمت رسانی بیشتر شما هم می توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز بپیوندید.

آیا می دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلبیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک میگوئیم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه)

مبالغ هدیه خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

